תּורה נבִיאים וּכתוּבִים
תּרגום יִידיש פֿון יהואש

TANAKH

Hebrew-Yiddish
(Yehoyesh Translation)

Websites through which the Society's Scriptures may be obtained:

www.sdhs.co.uk
www.comfort-israel.com

April 2013

THE SOCIETY FOR DISTRIBUTING HEBREW SCRIPTURES
Joseph House, 1 Bury Mead Road, Hitchin, Herts. SG5 1RT United Kingdom
(Registered Charity No. 232692)

אינהאלטס פֿערצייכעניס פֿון תורה נביאים וכתובים

תורה	
בראשית	1
שְׁמוֹת	83
וַיִּקְרָא	148
בְּמִדְבַּר	196
דְּבָרִים	262
נביאים	
יְהוֹשׁוּעַ	318
שופֿטים	357
שְׁמוּאֵל א	397
שְׁמוּאֵל ב	449
מְלָכִים א	492
מְלָכִים ב	543
יְשַׁעְיָה	591
יִרְמְיָה	664
יְחֶזְקֵאל	748
הושע	826
יוֹאֵל	837
עָמוֹס	842
עוֹבַדְיָה	851
יוֹנָה	853
מִיכָה	856
נַחוּם	862
חַבַּקוּק	865
צְפַנְיָה	868
חַגַּי	872
זְכַרְיָה	875
מַלְאָכִי	888
כתובים	
תְּהִלִּים	892
מִשְׁלֵי	986
אִיּוֹב	1020
שִׁיר הַשִּׁירִים	1060
רוּת	1066
אֵיכָה	1072
קהלת	1079
אֶסְתֵּר	1091
דָּנִיֵּאל	1103
עֶזְרָא	1128
נְחֶמְיָה	1144
דִּבְרֵי הַיָּמִים א	1167
דִּבְרֵי הַיָּמִים ב	1210

בראשית

1 אין אָנהייב האָט גאָט באַשאַפֿן
דעם הימל און די ערד.
2 און די ערד איז געווען וויסט און
ליידיק, און פֿינצטערניש איז געווען
אויפֿן געזיכט פֿון תּהום, און דער גײַסט
פֿון גאָט האָט געשוועבט אויפֿן געזיכט
פֿון די וואַסערן.
3 האָט גאָט געזאָגט: זאָל ווערן
ליכט. און עס איז געוואָרן ליכט.
4 און גאָט האָט געזען דאָס ליכט
אַז עס איז גוט; און גאָט האָט
פֿאַנאַנדערגעשיידט צווישן דעם ליכט
און צווישן דער פֿינצטערניש.
5 און גאָט האָט ערופֿן דאָס ליכט
טאָג, און די פֿינצטערניש האָט ער
ערופֿן נאַכט. און עס איז געווען
אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן,
איין טאָג.
6 האָט גאָט געזאָגט: זאָל ווערן אַן
אויסשפּרייט אין מיטן פֿון די וואַסערן,
און ער זאָל פֿאַנאַנדערשיידן צווישן
וואַסערן און וואַסערן.
7 און גאָט האָט געמאַכט
דעם אויסשפּרייט, און האָט
פֿאַנאַנדערגעשיידט צווישן די וואַסערן
וואָס אונטער דעם אויסשפּרייט און
צווישן די וואַסערן וואָס איבער דעם
אויסשפּרייט. און עס איז אַזוי געשען.
8 און גאָט האָט ערופֿן דעם
אויסשפּרייט הימל. און עס איז געווען
אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ
צווייטן טאָג.
9 האָט גאָט געזאָגט: זאָלן זיך
אײַנזאַמלען די וואַסערן פֿון אונטערן
הימל אין איין אָרט, און זאָל זיך
באַווײַזן די יבשה. און עס איז אַזוי
געשען.
10 און גאָט האָט ערופֿן די יבשה
ערד, און די אײַנזאַמלונג פֿון די
וואַסערן האָט ער ערופֿן ימען. און
גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
11 האָט גאָט געזאָגט: זאָל די ערד
אַרויסגראָזן גראָז, קריײַטעכץ וואָס
גיט אַרויס זאָמען, פֿרוכטבײַמער וואָס
טראָגן פֿרוכט אויף דער ערד לויט
זייערע מינים, וואָס זייער זאָמען איז
אין זיי. און עס איז אַזוי געשען.
12 און די ערד האָט אַרויסגעבראַכט
גראָז, קריײַטעכץ וואָס גיט אַרויס
זאָמען לויט זײַנע מינים, און ביימער
וואָס טראָגן פֿרוכט, וואָס זייער זאָמען
איז אין זיי, לויט זייערע מינים. און
גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
13 און עס איז געווען אָוונט, און עס
איז געווען פֿרימאָרגן, אַ דרייטן טאָג.
14 האָט גאָט געזאָגט: זאָלן ווערן
ליכטער אין דעם אויסשפּרייט פֿון
הימל, פֿאַנאַנדערצושיידן צווישן דעם
טאָג און צווישן דער נאַכט, און זיי זאָלן
זײַן פֿאַר צייכנס און פֿאַר צײַטן, און
פֿאַר טעג און יאָרן.
15 און זיי זאָלן זײַן פֿאַר ליכטער
אין דעם אויסשפּרייט פֿון הימל, צו
לײַכטן אויף דער ערד. און עס איז אַזוי
געשען.
16 און גאָט האָט געמאַכט די צוויי
גרויסע ליכטער: דאָס גרעסערע ליכט
פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון טאָג,
און דאָס קלענערע ליכט פֿאַר דער
געוועלטיקונג פֿון דער נאַכט; און די
שטערן.
17 און גאָט האָט זיי אַרײַנגעזעצט
אין דעם אויסשפּרייט פֿון הימל, צו
לײַכטן אויף דער ערד,
18 און צו געוועלטיקן איבער דעם
טאָג און איבער דער נאַכט, און
פֿאַנאַנדערצושיידן צווישן דעם ליכט
און צווישן דער פֿינצטערניש. און גאָט
האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
19 און עס איז געווען אָוונט, און עס
איז געווען פֿרימאָרגן, אַ פֿירטן טאָג.

20 האָט גאָט געזאָגט: זאָל דאָס
וואַסער ווימלענען אַ ווידמענונג פֿון
לעבעדיקע באַשעפֿענישן, און פֿויגלען
זאָלן פֿליען אויף דער ערד, איבערן
פֿרייַען אויסשפרייט פֿון הימל.
21 און גאָט האָט באַשאַפֿן די
גרויסע ים-חיות, און אַלע לעבעדיקע
באַשעפֿענישן וואָס קריכן, וואָס דאָס
וואַסער האָט געווידמענט לויט זייערע
מינים, און אַלע געפֿליגלטע פֿויגלען
לויט זייערע מינים. און גאָט האָט
געזען אַז דאָס איז גוט.
22 און גאָט האָט זיי געבענטשט,
אַזוי צו זאָגן: פֿרוכפּערט אייַך און
מערט אייַך, און פֿילט אָן די וואַסערן
אין די ימען, און די פֿויגלען זאָלן זיך
מערן אויף דער ערד.
23 און עס איז געווען אָוונט, און עס
איז געווען פֿרימאָרגן, אַ פֿינפֿטן טאָג.
24 האָט גאָט געזאָגט: זאָל די
ערד אַרויסברענגען לעבעדיקע
באַשעפֿענישן לויט זייערע מינים,
בהמות און שרצים און חיות פֿון דער
ערד לויט זייערע מינים. און עס איז
אַזוי געשען.
25 און גאָט האָט געמאַכט די חיות
פֿון דער ערד לויט זייערע מינים, און
די בהמות לויט זייערע מינים, און
אַלע שרצים פֿון דער ערד לויט זייערע
מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס
איז גוט.
26 האָט גאָט געזאָגט: לאָמיר מאַכן
מענטשן אין אונדזער געשטאַלט, לויט
אונדזער גלייכעניש, און זיי זאָלן
געווינען איבער די פֿיש פֿון ים,
און איבער די פֿויגלען פֿון הימל, און
איבער די בהמות, און איבער דער
גאַנצער ערד, און איבער אַלע שרצים
וואָס קריכן אויף דער ערד.
27 און גאָט האָט באַשאַפֿן דעם
מענטשן אין זיין געשטאַלט; אין דער
געשטאַלט פֿון גאָט האָט ער אים
באַשאַפֿן; אַ זכר און אַ נקבֿה האָט ער
זיי באַשאַפֿן.
28 און גאָט האָט זיי געבענטשט, און
גאָט האָט צו זיי געזאָגט: פֿרוכפּערט
אייַך און מערט אייַך, און פֿילט
אָן די ערד, און באַוווינגט זי, און
געווינען איבער די פֿיש פֿון ים,
און איבער די פֿויגלען פֿון הימל, און
איבער אַלעם לעבעדיקן וואָס קריכט
אויף דער ערד.
29 און גאָט האָט געזאָגט: זעט,
איך האָב אייַך געגעבן יעטוועדער
קריַטעכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען,
וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער
ערד, און יעטוועדער בוים וואָס אויף
אים איז דאָ ביימערפֿרוכט וואָס גיט
אַרויס זאָמען; פֿאַר אייַך זאָל דאָס זיין
צום עסן.
30 און פֿאַר אַלע חיות פֿון דער ערד,
און פֿאַר אַלע פֿויגלען פֿון הימל, און
פֿאַר אַלץ וואָס קריכט אויף דער ערד,
וואָס אין אים איז דאָ אַ לעבעדיקער
אָטעם, איז יעטוועדער גרין קריַטעכץ
צום עסן. און עס איז אַזוי געווען.
31 און גאָט האָט געזען אַלץ וואָס
ער האָט געמאַכט, ערשט עס איז זייער
גוט. און עס איז געווען אָוונט, און
עס איז געווען פֿרימאָרגן, דעם זעקסטן
טאָג.

2 אַזוי זיינען פֿאַרענדיקט געוואָרן
דער הימל און די ערד און זייער
גאַנצער חיל.
2 און גאָט האָט געענדיקט צום
זיבעטן טאָג זיין אַרבעט וואָס ער האָט
געמאַכט, און ער האָט געruט אויפֿן
זיבעטן טאָג פֿון זיין גאַנצער אַרבעט
וואָס ער האָט געמאַכט.
3 און גאָט האָט געבענטשט דעם
זיבעטן טאָג, און האָט אים געהיילליקט,
וואָרום אין אים האָט ער גערוט פֿון
זיין גאַנצער אַרבעט וואָס גאָט האָט
באַשאַפֿן־דיק געמאַכט.
4 דאָס איז די געשיכטע פֿון דעם
הימל און דער ערד וען זיי זיינען
באַשאַפֿן געוואָרן, אין דעם טאָג וואָס

גאָט דער האַר האָט געמאַכט ערד און הימל.

5 און קיין ביימל פֿון פֿעלד איז נאָך ניט געווען אויף דער ערד, און קיין קרײַטעכץ פֿון פֿעלד האָט נאָך ניט געשפּראָצט, ווארום גאָט דער האַר האָט ניט געמאַכט רעגענען אויף דער ערד, און אַ מענטש איז ניט געווען צו באַארבעטן די ערד;

6 נאָר אַ נעבל פֿלעגט אויפֿגיין פֿון דער ערד, און פֿלעגט אָנטרינקען דאָס גאַנצע געזיכט פֿון דער ערד.

7 האָט גאָט דער האַר געפֿורעמט דעם מענטשן פֿון שטויב פֿון דער ערד, און האָט אַרײַנגעבלאָזן אין זײַנע נאָזלעכער אַן אָטעם פֿון לעבן, און דער מענטש איז געווארן אַ לעבעדיקער נפֿש.

8 און גאָט דער האַר האָט געפֿלאַנצט אַ גאָרטן אין עֵדֶן, אין מזרח, און האָט דאָרטן אַרײַנגעזעצט דעם מענטשן וואָס ער האָט געפֿורעמט.

9 און גאָט דער האַר האָט געמאַכט שפּראָצן פֿון דער ערד אַלערלײ ביימער גלוסטיק אָנצוקוקן און גוט צום עסן; אויך דעם בוים פֿון לעבן, אין מיטן גאָרטן, און דעם בוים פֿון וויסן גוטס און שלעכטס.

10 און אַ טײַך איז אַרויסגעגאַנגען פֿון עֵדֶן אָנצוטרינקען דעם גאָרטן, און פֿון דאָרטן האָט ער זיך צעשײדט, און איז געוואָרן פֿיר טיילן.

11 דער נאָמען פֿון איינעם איז פּישון; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד חַוִילָה, וואָס דאָרטן איז דאָ גאָלד;

12 און דאָס גאָלד פֿון יענעם לאַנד איז גוט. דאָרטן איז דער בדולַח און דער אָניקלשטיין.

13 און דער נאָמען פֿון צווייטן טײַך איז גיחוֹן; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד כּוש.

14 און דער נאָמען פֿון דריטן טײַך איז חִדֶקל; דאָס איז דער וואָס גייט צו מזרח פֿון אַשור. און דער פֿירטער טײַך, דאָס איז פְּרָת.

15 און גאָט דער האַר האָט געגנומען דעם מענטשן, און האָט אים אַרײַנגעזעצט אין גאָרטן פֿון עֵדֶן, אים צו באַארבעטן און אים צו היטן.

16 און גאָט דער האַר האָט אָנגעזאָגט דעם מענטשן, אַזוי צו זאָגן: פֿון אַלע ביימער פֿון גאָרטן מעגסטו עסן;

17 אָבער פֿון דעם בוים פֿון וויסן גוטס און שלעכטס, פֿון אים זאָלסטו ניט עסן, ווארום אין דעם טאָג וואָס דו עסט פֿון אים, וועסטו זיכער שטאַרבן.

18 און גאָט דער האַר האָט געזאָגט: עס איז ניט גוט דער מענטש זאָל זײַן אַליין; איך וועל אים מאַכן אַ געהילף וועדליק פֿאַר אים.

19 און גאָט דער האַר האָט געפֿורעמט פֿון דער ערד אַלערלײ חיות פֿון פֿעלד און אַלערלײ פֿויגלען פֿון הימל, און געבראַכט צו דעם מענטשן, צו זען וואָס ער וועט זיי רופֿן, און וואָס נאָר דער מענטש וועט רופֿן איטלעך לעבעדיקע באַשעפֿענישן, דאָס זאָל זײַן איר נאָמען.

20 האָט דער מענטש אָנגערופֿן נעמען פֿאַר אַלע בהמות, און פֿאַר די פֿויגלען פֿון הימל, און פֿאַר אַלע חיות פֿון פֿעלד; אָבער פֿאַר אָדָם האָט ער ניט געפֿונען אַ געהילף וועדליק פֿאַר אים.

21 האָט גאָט דער האַר געלאָזט פֿאַלן אַ טיפֿן שלאָף אויף דעם מענטשן, און ער איז אײַנגעשלאָפֿן; און ער האָט אַרויסגענומען איינע פֿון זײַנע ריפּן, און האָט פֿאַרשטאָפּט איר אָרט מיט פֿלייש.

22 און גאָט דער האַר האָט געבויט פֿון דער ריפּ , וואָס ער האָט אַרויסגענומען פֿון דעם מענטשן, אַ פֿרוי, און האָט זי געברַאכט צו דעם מענטשן.

23 האָט דער מענטש געזאָגט: דאָס
מאָל איז דאָס אַ ביין פֿון מײַנע ביינער,
און פֿלייש פֿון מײַן פֿלייש; די דאָזיקע
זאָל גערופֿן ווערן פֿרוי, ווײַל פֿון אַ מאַן
איז געגומען געווארן די דאָזיקע.
24 דרום פֿאַרלאָזט אַ מאַן זײַן
פֿאָטער און זײַן מוטער, און באַהעפֿט
זיך אָן זײַן ווײַב, און זיי ווערן איין
לײַב.
25 און זיי זײַנען ביידע געווען
נאַקעט, דער מענטש און זײַן ווײַב, און
זיי פֿלעגן זיך ניט שעמען.

3 און די שלאַנג איז געווען
ליסטיקער פֿון אַלע חיות פֿון
פֿעלד וואָס גאָט דער האַר האָט
געמאַכט, און זי האָט געזאָגט צו דער
פֿרוי: ניט-שוין האָט גאָט געזאָגט,
איר זאָלט ניט עסן פֿון קיין בוים פֿון
גאָרטן?
2 האָט די פֿרוי געזאָגט צו דער
שלאַנג: פֿון דער פֿרוכט פֿון די ביימער
פֿון גאָרטן מעגן מיר עסן,
3 נאָר פֿון דער פֿרוכט פֿון דעם
בוים וואָס אין מיטן גאָרטן האָט גאָט
געזאָגט: איר זאָלט דערפֿון ניט עסן,
און איר זאָלט זיך דעראָן ניט אָנרירן,
אַזיסט וועט איר שטאַרבן.
4 האָט די שלאַנג געזאָגט צו דער
פֿרוי: שטאַרבן וועט איר ניט שטאַרבן,
5 נאָר גאָט ווייס אַז אין דעם טאָג
וואָס איר עסט דערפֿון, וועלן זיך
עפֿענען אײַערע אויגן, און איר וועט
זײַן אַזוי ווי גאָט צו וויסן גוטס און
שלעכטס.
6 האָט די פֿרוי געזען אַז דער בוים
איז גוט צום עסן, און אַז ער איז אַ
גאָרונג פֿאַר די אויגן, און דער בוים
איז גלוסטיק אָנצוקוקן, און זי האָט
געגומען פֿון זײַן פֿרוכט, און האָט
געגעסן; און זי האָט אויך געגעבן איר
מאַן מיט איר, און ער האָט געגעסן.
7 און זייערע ביידנס אויגן האָבן
זיך געעפֿנט, און זיי האָבן געווויסט
אַז זיי זײַנען נאַקעט; האָבן זיי
צונויפֿגענייט פֿײַגנבלעטער, און זיך
געמאַכט גאַרטלען.
8 און זיי האָבן געהערט דעם קול פֿון
גאָט דעם האַר, ווי ער גייט אַרום אין
גאָרטן אין דער קילקייט פֿון טאָג; און
דער מענטש און זײַן ווײַב האָבן זיך
באַהאַלטן פֿאַר גאָט דעם האַר צווישן
די ביימער פֿון גאָרטן.
9 האָט גאָט דער האַר גערופֿן
צו דעם מענטשן, און האָט צו אים
געזאָגט: ווו ביסטו?
10 האָט ער געענטפֿערט: איך האָב
געהערט דײַן קול אין גאָרטן, און
איך האָב מורא געהאַט, ווײַל איך בין
נאַקעט, האָב איך מיך באַהאַלטן.
11 האָט ער געזאָגט: ווער האָט דיר
געזאָגט אַז דו ביסט נאַקעט? האָסטו
געגעסן פֿון דעם בוים וואָס איך האָב
דיר אָנגעזאָגט ניט צו עסן פֿון אים?
12 האָט דער מענטש געזאָגט: די
ווײַב וואָס דו האָסט מיר געגעבן, זי
האָט מיר געגעבן פֿון דעם בוים, און
איך האָב געגעסן.
13 האָט גאָט דער האַר געזאָגט צו
דער פֿרוי: וואָס האָסטו דאָ געטאָן?
האָט די פֿרוי געזאָגט: די שלאַנג האָט
מיך אָנגערעדט, און איך האָב געגעסן.
14 האָט גאָט דער האַר געזאָגט צו
דער שלאַנג: ווײַל דו האָסט דאָס
געטאָן, זאָלסטו זײַן פֿאַרשאָלטן פֿון
צווישן אַלע בהמות, און פֿון צווישן
אַלע חיות פֿון פֿעלד; אויף דײַן בויך
זאָלסטו גיין, און שטויב זאָלסטו עסן
אַלע טעג פֿון דײַן לעבן.
15 און אַ פֿײַנטשאַפֿט וועל איך מאַכן
צווישן דיר און צווישן דער פֿרוי, און
צווישן דײַן זאָמען און צווישן איר
זאָמען; ער וועט דיך טרעפֿן אין קאָפּ,
און דו וועסט אים טרעפֿן אין טריט.
16 צו דער פֿרוי האָט ער געזאָגט:
מערן וועל איך מערן דײַן מאַטערניש
און דײַן טראָגווייעניש; מיט יסורים
וועסטו געבערן קינדער, און צו דײַן

מאַן וועט זײַן דײַן גלוסטונג, און ער
וועט געווע̈לטיקן איבער דיר.
17 און צו אָדָמען האָט ער געזאָגט:
ווײַל דו האָסט צוגעהערט צו דעם קול
פֿון דײַן ווײַב, און געגעסן פֿון דעם
בוים וואָס איך האָב דיר אָנגעזאָגט,
אַזוי צו זאָגן: זאָלסט פֿון אים ניט
עסן; זאָל די ערד זײַן פֿאַרשאָלטן פֿון
דײַנעטוועגן; מיט מאַטערניש זאָלסטו
זיך נערן פֿון איר אַלע טעג פֿון דײַן
לעבן.
18 און דערנער און שטעכיק
געווע̈קס זאָל זי דיר מאַכן שפּראָצן,
און זאָלסט עסן קריטעכץ פֿון פֿעלד.
19 מיט דעם שווייס פֿון דײַן פּנים
זאָלסטו עסן ברויט, ביז דו קערסט
זיך אום צו דער ערד; ווײַל פֿון
איר ביסטו גענומען געווארן; ווארום
שטויב ביסטו, און צו שטויב זאָלסטו
זיך אומקערן.
20 און דער מענטש האָט גערופֿן דעם
נאָמען פֿון זײַן ווײַב חַוָה, ווײַל זי איז
געווען די מוטער פֿון אַלעם לעבעדיקן.
21 און גאָט דער האַר האָט געמאַכט
פֿאַר אָדָמען און פֿאַר זײַן ווײַב
העמדלעך פֿון פֿעל, און האָט זיי
באַקלײדט.
22 און גאָט דער האַר האָט געזאָגט:
זע, דער מענטש איז געווארן ווי
איינער פֿון אונדז צו וויסן גוטס און
שלעכטס, און אַצונד קען ער נאָך
אויסשטרעקן זײַן האַנט, און נעמען
אויך פֿון דעם בוים פֿון לעבן, און ער
וועט עסן, און וועט לעבן אייביק.
23 האָט גאָט דער האַר אים
אַרויסגעשיקט פֿון דעם גאָרטן פֿון עֵדֶן,
צו באַארבעטן די ערד, וואָס ער איז פֿון
דאָרטן גענומען געווארן.
24 און ער האָט אַרויסגעטריבן דעם
מענטשן; און ער האָט אַרײַנגעזעצט
אין מזרח פֿון דעם גאָרטן פֿון עֵדֶן די
כרובים, און די פֿלאַמיקע שוועכט וואָס
דרייט זיך, צו היטן דעם וועג צום בוים
פֿון לעבן.

4 און דער מענטש האָט דערקענט
זײַן ווײַב חַוָהן, און זי איז
טראָגעדיק געווארן, און האָט געבאָרן
קַיִנען, און זי האָט געזאָגט: איך האָב
געקריגן אַ מאַן דורך גאָט.
2 און זי האָט ווידער געבאָרן – זײַן
ברודער הֶבלען. און הֶבל איז געווען אַ
פֿאַסטוך פֿון שאָף, און קַיִן איז געווען
אַן ערדאַרבעטער.
3 און עס איז געווען נאָך אַ פֿאַרלויף
פֿון טעג, האָט קַיִן געבראַכט פֿון דער
פֿרוכט פֿון דער ערד אַ קרבן צו גאָט.
4 און הֶבל, ער אויך האָט געבראַכט
פֿון די ערשטלינגען פֿון זײַנע שאָף און
פֿון זייערע פֿעטסטע. און גאָט האָט זיך
געקערט צו הֶבלען און צו זײַן קרבן,
5 און צו קַיִנען און צו זײַן קרבן
האָט ער זיך ניט געקערט. האָט קַיִנען
זייער געערגערט, און זײַן פּנים איז
אַראָפּגעפֿאַלן.
6 האָט גאָט געזאָגט צו קַיִנען: פֿאַר
וואָס פֿאַרדריסט דיך, און פֿאַר וואָס
איז אַראָפּגעפֿאַלן דײַן פּנים?
7 פֿאַר וואָר, אויב דו וועסט גוטס
טאָן וועסטו אויפֿגענומען ווערן, און
אויב דו וועסט ניט גוטס טאָן, הויערט
די זינד ביַי דער טיר; און צו דיר
איז איר גלוסטונג, אָבער דו קענסט
געווע̈לטיקן איבער איר.
8 האָט קַיִן געערעדט צו זײַן ברודער
הֶבלען. און עס איז געווען, ווי זיי
זײַנען געווען אין פֿעלד, אַזוי איז
קַיִן אויפֿגעשטאַנען קעגן זײַן ברודער
הֶבלען, און האָט אים געהרגעט.
9 האָט גאָט געזאָגט צו קַיִנען: ווו
איז דײַן ברודער הֶבל? האָט ער
געזאָגט: איך ווייס ניט; בין איך דען
דער שומר פֿון מײַן ברודער?
10 האָט ער געזאָגט: וואָס האָסטו
געטאָן? דער קָול פֿון דײַן ברודערס
בלוט שרײַט צו מיר פֿון דער ערד.
11 און אַצונד, פֿאַרשאָלטן זאָלסטו
זײַן פֿון דער ערד וואָס האָט
אויפֿגעמאַכט איר מויל צוצונעמען

דִין ברודערס בלוט פֿון דִין האָנט.
12 אָז דו וועסט באָארבעטן די ערד,
זאָל זי דיר מער ניט געבן איר קראַפֿט;
נַע-ונַד זאָלסטו זיין אויף דער ערד.
13 האָט קַיִן געזאָגט צו גאָט:
מײַן שטראָף איז צו גרויס
אַריבערצוטראָגן.
14 אָט האָסטו מיך הײַנט פֿאַרטריבן
פֿון דעם געזיכט פֿון לאַנד, און פֿון דִין
פּנים וועל איך זיין פֿאַרבאָרגן, און איך
וועל זיין נַע-ונַד אויף דער ערד; וועט
זיין, ווער-נאָר עס טרעפֿט מיך וועט
מיך דערהרגענ.
15 האָט גאָט צו אים געזאָגט:
דרום וועט-נאָר עס הרגעט קַיִנען זאָל
זיבנפֿאַך געמומען ווערן נקמה פֿון אים.
און גאָט האָט געמאַכט קַיִנען אַ צייכן,
אַז קיינער וואָס טרעפֿט אים, זאָל אים
ניט דערשלאָגן.
16 און קַיִן איז אַוועקגעגאַנגען פֿון
פֿאַר גאָט, און האָט זיך באַזעצט אין
לאַנד נוֹד, אין מזרח פֿון עֵדֶן.
17 און קַיִן האָט דערקענט זיין וויב,
און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט
געבאָרן חֲנוֹכן. און ער האָט געבויט
אַ שטאָט, און האָט גערופֿן דעם נאָמען
פֿון דער שטאָט אַזוי ווי דער נאָמען פֿון
זיין זון, חֲנוֹך.
18 און בִּייַ חֲנוֹכן איז געבאָרן
געוואָרן עִירָד, און עִירָד האָט געבאָרן
מחוּיָאֵל, און מחוּיָאֵל האָט געבאָרן
מתוּשָׁאֵל, און מתוּשָׁאֵל האָט געבאָרן
לֶמֶךְ.
19 און לֶמֶךְ האָט זיך גענומען צוויי
וויבער; דער נאָמען פֿון איינער איז
געווען עָדָה, און דער נאָמען פֿון דער
צווייטער צִלָּה.
20 און עָדָה האָט געבאָרן יָבָלן; ער
איז געווען דער פֿאָטער פֿון די וואָס
זיצן אין געצעלטן און האָבן פֿי.
21 און דער נאָמען פֿון זיין ברודער
איז געווען יובַל; ער איז געווען דער
פֿאָטער פֿון אַלע וואָס האַלטן אַ האַרף
און אַ פֿלייט.
22 און צִלָּה, זי אויך האָט געבאָרן
תּוּבַל-קַיִנען, דעם אויסשלײַפֿער פֿון
אַלערליי קופֿער- און אײַזנגעצײַג; און
די שוועסטער פֿון תּוּבַל-קַיִנען איז
געווען נַעֲמָה.
23 און לֶמֶךְ האָט געזאָגט צו זיינע
וויבער: עָדָה און צִלָּה, הערט מײַן
קָול, וויבער פֿון לֶמֶךְ, פֿאַרנעמט מײַן
וואָרט; ווארום איך הרגע אַ מאַן פֿאַר
מײַן וווּנד, און אַ ייִנגל פֿאַר מײַן בייל;
24 ווײַל זיבנפֿאַך וועט קַין געזומען
פֿאַר קַיִנען נקמה, פֿאַר לֶמֶךְ אָבער זיבן
און זיבעציק.
25 און אָדָם האָט ווידער דערקענט
זיין וויב, און זי האָט געבאָרן אַ זון,
און האָט גערופֿן זיין נאָמען שֵׁת, ווײַל:
« גאָט האָט מיר באַשערט אַן אַנדער
זאָמען אַנשטאָט הֶבלען, אַז קַיִן האָט
אים געהרגעט».
26 און בִּייַ שֵׁת, בִּייַ אים אויך איז
געבאָרן געוואָרן אַ זון, און ער האָט
גערופֿן זיין נאָמען אֱנוֹש. דענצמאָל
האָט מען אָנגעהויבן רופֿן צו דעם
נאָמען יהוה.

5 דאָס איז דאָס בוך פֿון די געבורטן
פֿון אָדָמען: ווען גאָט האָט
באַשאַפֿן דעם מענטשן, האָט ער אים
אין דער גלײַכעניש פֿון גאָט געמאַכט;
2 אַ זכר און אַ נקבֶה האָט ער זיי
באַשאַפֿן, און ער האָט זיי געבענטשט,
און האָט גערופֿן זייער נאָמען מענטש
אין דעם טאָג וואָס זיי זײַנען באַשאַפֿן
געוואָרן.
3 און אָדָם האָט געלעבט הונדערט
און דרײַסיק יאָר, און האָט געבאָרן אַ
זון אין זיין גלײַכעניש, אַזוי ווי זיין
געשטאַלט, און האָט גערופֿן זיין נאָמען
שֵׁת.
4 און די טעג פֿון אָדָמען נאָכדעם ווי
ער האָט געבאָרן שֵׁתן, זײַנען געווען
אַכט הונדערט יאָר; און ער האָט
געבאָרן זין און טעכטער.

5 און אַלע טעג וואָס אָדָם האָט געלעבט, זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
6 און שֵׁת האָט געלעבט הונדערט יאָר און פֿינף יאָר, און האָט געבאָרן אֱנוֹשן.
7 און שֵׁת האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן אֱנוֹשן, אַכט הונדערט יאָר און זיבן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
8 און אַלע טעג פֿון שֵׁתן זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און צוועלף יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
9 און אֱנוֹש האָט געלעבט נײַנציק יאָר, און האָט געבאָרן קֵינָנען.
10 און אֱנוֹש האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן קֵינָנען, אַכט הונדערט יאָר און פֿופֿצן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
11 און אַלע טעג פֿון אֱנושן זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און פֿינף יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
12 און קֵינָן האָט געלעבט זיבעציק יאָר, און האָט געבאָרן מַהֲלַלְאֵל.
13 און קֵינָן האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן מַהֲלַלְאֵל, אַכט הונדערט יאָר און פֿערציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
14 און אַלע טעג פֿון קֵינָנען זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און צען יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
15 און מַהֲלַלְאֵל האָט געלעבט פֿינף און זעכציק יאָר, און האָט געבאָרן יֶרֶד.
16 און מַהֲלַלְאֵל האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן יֶרֶד, אַכט הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
17 און אַלע טעג פֿון מַהֲלַלְאֵל זײַנען געווען אַכט הונדערט יאָר און פֿינף און נײַנציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
18 און יֶרֶד האָט געלעבט הונדערט יאָר און צוויי און זעכציק יאָר, און האָט געבאָרן חֲנוֹכן.
19 און יֶרֶד האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן חֲנוֹכן, אַכט הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
20 און אַלע טעג פֿון יֶרֶדן זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און צוויי און זעכציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
21 און חֲנוֹך האָט געלעבט פֿינף און זעכציק יאָר, און האָט געבאָרן מתושֶׁלַח.
22 און חֲנוֹך איז געגאַנגען מיט גאָט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן מתושֶׁלַח, דרײַ הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
23 און אַלע טעג פֿון חֲנוֹכן זײַנען געווען דרײַ הונדערט יאָר און פֿינף און זעכציק יאָר.
24 און חֲנוֹך איז געגאַנגען מיט גאָט; און ער איז ניט געווארן, ווארום גאָט האָט אים צוגענומען.
25 און מתושֶׁלַח האָט געלעבט הונדערט יאָר און זיבן און אַכציק יאָר, און האָט געבאָרן לֶמֶךְ.
26 און מתושֶׁלַח האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן לֶמֶךְ, זיבן הונדערט יאָר און צוויי און אַכציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
27 און אַלע טעג פֿון מתושֶׁלַחן זײַנען געווען נײַן הונדערט יאָר און נײַן און זעכציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
28 און לֶמֶךְ האָט געלעבט הונדערט יאָר און צוויי און אַכציק יאָר, און האָט געבאָרן אַ זון.
29 און ער האָט געהרופֿן זײַן נאָמען נֹחַ, אַזוי צו זאָגן: דער דאָזיקער וועט אונדז זײַן אַ נחמה פֿאַר אונדזער אַרבעט, און פֿאַר דער מאַטערניש פֿון אונדזערע הענט, פֿון וועגן דער ערד וואָס גאָט האָט זי פֿאַרשאָלטן.
30 און לֶמֶךְ האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן נֹחַ, פֿינף הונדערט

יאָר און פֿינף און נײַנציק יאָר; און ער
האָט געבאָרן זין און טעכטער.
31 און אַלע טעג פֿון לֶמֶךְ זײַנען
געווען זיבן הונדערט יאָר און זיבן און
זיבעציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
32 און אַז נֹחַ איז געווען פֿינף
הונדערט יאָר אַלט, האָט נֹחַ געבאָרן
שֵׁמען, חָמען, און יָפֶתן.

6 און עס איז געווען, אַז די מענטשן
האָבן זיך אָנגעהויבן מערן אויפֿן
געזיכט פֿון דער ערד, און בײַ זיי זײַנען
געבאָרן געוואָרן טעכטער,
2 האָבן די זין פֿון גאָט געזען די
טעכטער פֿון מענטשן אַז זיי זײַנען
שיין, און זיי האָבן זיך געגומען ווײַבער
וועמען-נאָר זיי האָבן אויסדערווײלט.
3 האָט גאָט געזאָגט: מײַן גײַסט
זאָל ניט בלײַבן אין דעם מענטשן אויף
אייביק, ווײַל ער איז פֿאָרט פֿלייש;
נאָר זײַנע טעג זאָלן זײַן הונדערט און
צוואַנציק יאָר.
4 די נפֿילים זײַנען געווען אויף דער
ערד אין יענע טעג – און אויך דערנאָך
– וועו די זין פֿון גאָט פֿלעגן קומען
צו די טעכטער פֿון מענטשן, און זיי
פֿלעגן געבערן פֿון זיי; דאָס זײַנען די
גיבורים וואָס פֿון פֿאַרצײַטן, מענער
מיט אַ נאָמען.
5 און גאָט האָט געזען אַז דאָס בייז
פֿון דעם מענטשן איז גרויס אויף דער
ערד, און די גאַנצע טראַכטונג פֿון די
מחשבות פֿון זײַן האַרצן איז רק צום
בייזן אַ גאַנצן טאָג.
6 און גאָט האָט חרטה געהאַט
וואָס ער האָט געמאַכט דעם מענטשן
אויף דער ערד, און ער איז געווען
באַקומערט אין זײַן האַרצן.
7 און גאָט האָט געזאָגט: איך וועל
אָפּמעקן דעם מענטשן וואָס איך האָב
באַשאַפֿן, פֿון דעם געזיכט פֿון דער
ערד; פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה, ביז
אַ שרץ, און ביז אַ פֿויגל פֿון הימל;
ווארום איך האָב חרטה וואָס איך האָב
זיי געמאַכט.
8 אָבער נֹחַ האָט געפֿונען
לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון
גאָט.

נֹחַ

9 דאָס איז די געשיכטע פֿון נֹחַן. נֹחַ
איז געווען אַ געראַטענטער, ערלעכער
מאַן אין זײַן דור; מיט גאָט איז
געגאַנגען נֹחַ.
10 און נֹחַ האָט געבאָרן דריי זין:
שֵׁם, חָם, און יָפֶת.
11 און די ערד איז פֿאַרדאָרבן
געווארן פֿאַר גאָט, און די ערד איז פֿול
געווארן מיט אומרעכט.
12 און גאָט האָט געזען די ערד,
ערשט זי איז פֿאַרדאָרבן, ווײַל
יעטוועדער לײַב האָט פֿאַרדאָרבן זײַן
וועג אויף דער ערד.
13 און גאָט האָט געזאָגט צו נֹחַן:
דער סוף פֿון אַלע לײַבער איז געקומען
פֿאַר מיר, ווארום די ערד איז פול מיט
אומרעכט דורך זיי; און זע, איך ברענג
זיי אום מיט דער ערד.
14 מאַך דיר אַ תּבֹה פֿון פֿימסנהאָלץ;
אין קאַמערן זאָלסטו מאַכן די תּבֹה, און
זאָלסט זי אויספּעכן פֿון אינעווייניק און
פֿון אויסנווייניק מיט פּעך.
15 און אָט ווי דו זאָלסט זי מאַכן:
דריי הונדערט איילן די לענג פֿון דער
תּבֹה, פֿופֿציק איילן איר ברייט, און
דרײַסיק איילן איר הייך.
16 אַ גיבלדאַך זאָלסטו מאַכן צו
דער תּבֹה, און אויף אַן אייל [די
ברייט] זאָלסטו זי פֿאַרענדיקן פֿון
אויבן; און דעם אײַנגאַנג פֿון דער תּבֹה
זאָלסטו מאַכן אין איר זײַט; מיט אַן
אונטערשטן, צווייטן, און דריטן שטאָק
זאָלסטו זי מאַכן.
17 און איך, זע, איך ברענג אַ מבול
וואַסער אויף דער ערד, אומצוברענגען
יעטוועדער לײַב וואָס אין אים איז
דאָ אָן אָטעם פֿון לעבן, פֿון אונטערן
הימל; אַלץ וואָס אויף דער ערד וועט
אומקומען.

18 אָבער איך וועל אויפֿשטעלן מײַן בונד מיט דיר, און וועסט אַרײַנגיין אין דער תּבֿה, דו און דײַנע זין, און דײַן ווײַב, און דײַנע זינס ווײַבער. 19 און פֿון אַלץ וואָס לעבט, פֿון אַלע לעבעדיק, זאָלסטו אַרײַנברענגען צו צוויי פֿון איטלעכן אין דער תּבֿה, אויף צו דערהאַלטן בײַם לעבן מיט דיר; אַ זכר און אַ נקבֿה זאָלן זיי זײַן. 20 פֿון די פֿויגלען לויט זייערע מינים, און פֿון די בהמות לויט זייערע מינים, פֿון אַלע שרצים פֿון דער ערד לויט זייערע מינים, צו צוויי פֿון איטלעכן זאָלן אַרײַנגיין צו דיר, אויף צו דערהאַלטן בײַם לעבן.

21 און דו נעם דיר פֿון יעטוועדער עסנוואָרג וואָס וועסט געגעסן, און זאַמל אײַן צו דיר, כּדי עס זאָל זײַן פֿאַר דיר און פֿאַר זיי צום עסן.

22 און נח האָט אַזוי געטאָן; אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפֿוילן, אַזוי האָט ער געטאָן.

7 און גאָט האָט געזאָגט צו נחן: גיי אַרײַן דו און דײַן גאַנץ הויזגעזינט אין דער תּבֿה, ווארום דיך האָב איך געזען געהערט פֿאַר מיר אין דעם דאָזיקן דור.

2 פֿון אַלע ריינע בהמות זאָלסטו דיר נעמען צו זיבן און זיבן, איטלעכס מיט זײַן פּאָר; און פֿון די בהמות וואָס זיי זײַנען ניט ריין, צו צוויי, איטלעכס מיט זײַן פּאָר.

3 אויך פֿון די פֿויגלען פֿון הימל צו זיבן און זיבן, אַן ער און אַ זי, כּדי צו דערהאַלטן זאָמען אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד.

4 ווארום אין זיבן טעג אַרום, מאַך איך רעגענען אויף דער ערד פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט, און איך וועל אָפּמעקן דעם גאַנצן באַשטאַנד וואָס איך האָב געמאַכט, פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.

5 און נח האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפֿוילן.

6 און נח איז געווען זעקס הונדערט יאָר אַלט, וועו פֿאַר מבול איז געווען אויף דער ערד.

7 און נח, און זײַנע זין, און זײַן ווײַב, און זײַנע זינס ווײַבער, מיט אים, זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין דער תּבֿה, פֿון וועגן דעם וואַסער פֿון מבול.

8 פֿון די ריינע בהמות, און פֿון די בהמות וואָס זײַנען ניט ריין, און פֿון די פֿויגלען און אַלץ וואָס קריכט אויף דער ערד,

9 זײַנען צו צוויי צו צוויי אַרײַנגעגאַנגען צו נחן אין דער תּבֿה, אַ זכר און אַ נקבֿה, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן נחן.

10 און עס איז געווען צו זיבן טעג, אַזוי איז דאָס וואַסער פֿון מבול געווען אויף דער ערד.

11 אין דעם זעקס הונדערטסטן יאָר פֿון נחס לעבן, אין צווייטן חודש, אין זיבעצנטן טאָג פֿון חודש, אין דעם דאָזיקן טאָג האָבן אויסגעבראָכן אַלע קוואַלן פֿון גרויסן תּהום, און די פֿענצטער פֿון הימל האָבן זיך געעפנט.

12 און דער רעגן איז געווען אויף דער ערד פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט.

13 אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג זײַנען אַרײַנגעגאַנגען נח, און שֵׁם, און חָם, און יֶפֶת, נחס זין, און נחס ווײַב, און די דרײַ ווײַבער פֿון זײַנע זין מיט זיי, אין דער תּבֿה;

14 זיי, און אַלע חיות לויט זייערע מינים, און אַלע בהמות לויט זייערע מינים, און אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד לויט זייערע מינים, און אַלע עופות לויט זייערע מינים, איטלעך פויגל, איטלעך געפליגל.

15 און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען צו נחן אין דער תּבֿה, צו צוויי, צו צוויי פֿון אַלע לעבעדיק וואָס אין זיי איז דאָ אַן אָטעם פֿון לעבן.

16 און די וואָס זײַנען
אַרײַנגעגאַנגען, זײַנען אַרײַנגעגאַנגען
אַ זָכר און אַ נקבֿה פֿון אַלע לעבעדיק,
אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפוילן; און
גאָט האָט פֿאַרשלאָסן הינטער אים.
17 און דער מבול איז געווען פערציק
טעג אויף דער ערד, און די וואַסערן
האָבן זיך געמערט, און זיי האָבן
געטראָגן די תּבֿה, און זי האָט זיך
אויפֿגעהויבן איבער דער ערד.
18 און די וואַסערן האָבן זיך
געשטאַרקט, און האָבן זיך זייער
געמערט אויף דער ערד, און די תּבֿה
איז געגאַנגען אויף דער אויבערפלעך
פֿון די וואַסערן.
19 און די וואַסערן האָבן זיך זייער
זייער געשטאַרקט אויף דער ערד;
און עס זײַנען פֿאַרדעקט געווארן אַלע
הויכע בערג וואָס אונטערן גאַנצן
הימל.
20 פופצן איילן אַריבער האָבן זיך
די וואַסערן געשטאַרקט, און די בערג
זײַנען פֿאַרדעקט געווארן.
21 און עס איז אומגעקומען
יעטוועדער לעבעדיק וואָס באַוועגט זיך
אויף דער ערד, סײַ אַ פויגל, סײַ אַ
בהמה, סײַ אַ חיה, סײַ יעטוועדער
שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, און
יעטוועדער מענטש;
22 אַלץ וואָס אין זײַנע נאָזלעכער
איז געווען אַ הויך פֿון אַ לעבעדיקן
אָטעם, אַלץ וואָס אויף דער יבשה, איז
געשטאָרבן.
23 און ער האָט אָפּגעמעקט דעם
גאַנצן באַשטאַנד וואָס אויפֿן געזיכט
פֿון דער ערד, פֿון אַ מענטשן ביז אַ
בהמה, ביז אַ שרץ, און ביז אַ פויגל
פֿון הימל; און זיי זײַנען אָפּגעמעקט
געווארן פֿון דער ערד, און נאָר נח איז
געבליבן, און די וואָס מיט אים אין דער
תּבֿה.
24 און די וואַסערן האָבן זיך
געשטאַרקט אויף דער ערד הונדערט
און פֿופֿציק טעג.

8 און גאָט האָט געדאַכט אָן נחן,
און אָן אַלע חיות, און אָן אַלע
בהמות, וואָס מיט אים אין דער תּבֿה,
און גאָט האָט געמאַכט אַריבערגיין אַ
ווינט אויף דער ערד, און די וואַסערן
האָבן זיך אײַנגעשטילט.
2 און עס זײַנען פֿאַרשטאָפּט געווארן
די קוואַלן פֿון תּהום, און די פֿענצטער
פֿון הימל; און דער רעגן פֿון הימל איז
פֿאַרהאַלטן געווארן.
3 און די וואַסערן האָבן געהאַלטן אין
איין אָפּטרעטן פֿון דער ערד; און די
וואַסערן זײַנען געמינערט געווארן צום
סוף פֿון הונדערט און פֿופֿציק טעג.
4 און די תּבֿה האָט גערוט אין זיבעטן
חודש, אין זיבעצנטן טאָג פֿון חודש,
אויף די בערג פֿון אֲרָרָט.
5 און די וואַסערן האָבן געהאַלטן
אין איין געמינערט ווערן ביזן צענטן
חודש; אין צענטן חודש, אין ערשטן
טאָג פֿון חודש, האָבן זיך באַוויזן די
שפּיצן פֿון די בערג.
6 און עס איז געווען צום סוף פֿון
פֿערציק טעג, האָט נח געעפֿנט דעם
פֿענצטער פֿון דער תּבֿה וואָס ער האָט
געמאַכט.
7 און ער האָט אַרויסגעשיקט דעם
ראָבן, און ער איז אַרויס הין און צוריק,
ביז דאָס וואַסער איז אָפּגעטריקנט
געווארן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.
8 האָט ער אַרויסגעשיקט פֿון זיך די
טויב, צו זען אויב דאָס וואַסער איז
אָפּגעפֿאַלן פֿון דעם געזיכט פֿון דער
ערד.
9 אָבער די טויב האָט ניט געפֿונען
קיין אָפּרו פֿאַר איר פֿוסטריט, און זי
האָט זיך אומגעקערט צו אים אין דער
תּבֿה, ווײַל וואַסער איז געווען אויפֿן
געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד. האָט ער
אויסגעשטרעקט זײַן האַנט, און האָט זי
גענומען און זי אַרײַנגעבראַכט צו זיך
אין דער תּבֿה.
10 און ער האָט אָפּגעווארט נאָך
אַנדערע זיבן טעג, און האָט ווידער

אַרויסגעשיקט די טויב פֿון דער תּבֿה.
11 און די טויב איז געקומען אין אָונטערשטייט, ערשט אַן אָפּגעריסן איילבערטבלאַט איז אין איר מויל, און נֹח האָט געוווּסט אַז דאָס וואַסער איז אָפּגעפֿאַלן פֿון דער ערד.
12 האָט ער אָפּגעווואַרט נאָך אַנדערע זיבן טעג, און האָט אַרויסגעשיקט די טויב, און זי האָט זיך מער ניט אומגעקערט צו אים ווידער.
13 און עס איז געווען אין דעם זעקס הונדערט און ערשטן יאָר, אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז אָפּגעטריקנט געווארן דאָס וואַסער פֿון דער ערד, און נֹח האָט אַראָפּגענומען דעם דעק פֿון דער תּבֿה, און האָט אַ קוק געטאָן, ערשט דאָס געזיכט פֿון דער ערד איז טרוקן.
14 און אין צווייטן חודש, אין זיבן און צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, איז אויסגעטריקנט געווארן די ערד.
15 און גאָט האָט געערעדט צו נֹחן, אַזוי צו זאָגן:
16 גיי אַרויס פֿון דער תּבֿה, דו, און דײַן ווײַב, און דײַנע זין, און די ווײַבער פֿון דײַנע זין, מיט דיר.
17 יעטוועדער לעבעדיקע זאַך וואָס מיט דיר, פֿון אַלע לײַבער, סײַ אַ פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, ברענג אַרויס מיט זיך, און זיי זאָלן זיך ווידמענען אויף דער ערד, און זיך פֿרוכפּערן און מערן אויף דער ערד.
18 איז אַרויסגעגאַנגען נֹח, און זײַנע זין, און זײַן ווײַב, און זײַנע זינס ווײַבער, מיט אים.
19 יעטוועדער חיה, יעטוועדער שרץ, און יעטוועדער פֿויגל, אַלץ וואָס באַוועגט זיך אויף דער ערד, לויט זייערע משפּחות, זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תּבֿה.
20 און נֹח האָט געבויט אַ מזבח צו גאָט, און ער האָט געזומען פֿון אַלע ריינע בהמות, און פֿון אַלע ריינע פֿויגלען, און האָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער אויפֿן מזבח.
21 און גאָט האָט געשמעקט דעם געשמאַקן ריח, און גאָט האָט געזאָגט אין זײַן האַרצן: איך וועל מער ווידער ניט פֿאַרשילטן די ערד פֿון וועגן דעם מענטשן; וואָרום די טראַכטונג פֿון דעם מענטשנס האַרצן איז שלעכט פֿון זײַן יוגנט אָן; און איך וועל מער ווידער ניט דערשלאָגן אַלץ וואָס לעבט, אַזוי ווי איך האָב געטאָן.
22 אַזוי לאַנג ווי די טעג פֿון דער ערד, זאָל זייאונג און שניט, און קעלט און היץ, און זומער און ווינטער, און טאָג און נאַכט, ניט אויפֿהערן.

9 און גאָט האָט געבענטשט נֹחן און זײַנע זין, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿרוכפּערט אײַך און מערט אײַך, און פֿילט אָן די ערד.
2 און אײַער מורא און אײַער שרעק זאָל זײַן אויף יעטוועדער חיה פֿון דער ערד, און אויף יעטוועדער פֿויגל פֿון הימל, אויף אַלץ וואָס די ערד ווידמענט, און אויף אַלע פֿישן פֿון ים; אין אײַער האַנט זײַנען זיי איבערגעגעבן.
3 אַלץ וואָס באַוועגט זיך, וואָס לעבט, זאָל זײַן פֿאַר אײַך צום עסן; אַזוי ווי גרינע קרײַטעכץ האָב איך אײַך דאָס אַלץ געגעבן.
4 נאָר פֿלייש מיט זײַן לעבן, זײַן בלוט, זאָלט איר ניט עסן.
5 און פֿאַר וואָר, אײַער בלוט, פֿון אײַערע נפֿשות, וועל איך אויפֿמאָנען; פֿון דער האַנט פֿון אימלעכער חיה וועל איך עס אויפֿמאָנען, און פֿון דער האַנט פֿון דעם מענטשן, פֿון דער האַנט פֿון דעם מענטשן זײַן ברודער, וועל איך אויפֿמאָנען דאָס לעבן פֿון אַ מענטשן.
6 דער וואָס פֿאַרגיסט דאָס בלוט פֿון אַ מענטשן, זאָל דורך אַ מענטשן זײַן בלוט פֿאַרגאָסן ווערן; וואָרום אין דער געשטאַלט פֿון גאָט האָט ער געמאַכט

דעם מענטשן.
7 און איר, פֿרוכפּערט אײַך און
מערט אײַך; ווידמענט אײַך אויף דער
ערד, און מערט אײַך אויף איר.
8 און גאָט האָט געזאָגט צו נֹחן און
צו זײנע זין מיט אים, אַזוי צו זאָגן:
9 און איך, זע, איך שטעל אויף מײַן
בונד מיט אײַך, און מיט אײַער זָאמען
נאָך אײַך,
10 און מיט יעטוועדער לעבעדיקער
באַשעפֿענישׂ ווָאס מיט אײַך, סײַ אַ
פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ יעטוועדער
חיה פֿון דער ערד מיט אײַך, פֿון די
אַלע ווָאס זײנען אַרויסגעגאַנגען פֿון
דער תּבֹה, אַלע לעבעדיקע זאַכן פֿון
דער ערד.
11 און איך וועל אויפֿשטעלן מײַן
בונד מיט אײַך, און עס וועלן מער ניט
פֿאַרשניטן ווערן אַלע לעבעדיקע פֿון אַ
מבול-גאווסער, און עס וועט מער ניט
זײַן קיין מבול אומצוברענגען די ערד.
12 און גאָט האָט געזאָגט: דאָס
איז דער צייכן פֿון דעם בונד ווָאס
איך גיב צווישן מיר און צווישן אײַך,
און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער
באַשעפֿענישׂ ווָאס מיט אײַך, אויף
אייביקע דורות:
13 מײַן בויגן האָב איך אַרײַנגעטאָן
אין ווָאלקן, און ער וועט זײַן פֿאַר אַ
צייכן פֿון בונד צווישן מיר און צווישן
דער ערד.
14 און עס וועט זײַן, ווען איך טו
ווָאלקענען אַ ווָאלקן אויף דער ערד,
אַזוי וועט זיך באַווײַזן דער בויגן אין
דעם ווָאלקן,
15 און איך וועל זיך דערמָאנען
אָן מײַן בונד ווָאס צווישן מיר און
צווישן אײַך, און צווישן יעטוועדער
לעבעדיקער באַשעפֿענישׂ פֿון אַלע
לעבעדיקע זאַכן, און דָאס ווָאסער וועט מער
ניט ווערן אַ מבול אומצוברענגען אַלע
לעבעדיקע.
16 און דער בויגן וועט זײַן אין
דעם ווָאלקן, און איך וועל קוקן אויף
אים, כּדי זיך צו דערמָאנען אָן דעם
אייביקן בונד צווישן גאָט און צווישן
יעטוועדער לעבעדיקער באַשעפֿענישׂ
פֿון אַלע לעבעדיקע זאַכן וואָס אויף דער ערד.
17 און גאָט האָט געזאָגט צו נֹחן:
דאָס איז דער צייכן פֿון דעם בונד ווָאס
איך האָב אויפֿגעשטעלט צווישן מיר
און צווישן אַלע לעבעדיקע זאַכן וואָס אויף דער
ערד.
18 און די זין פֿון נֹחן ווָאס זײנען
אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תּבֹה, זײנען
געווען שֵׁם, חָם, און יֶפֶת; און חָם, דאָס
איז דער פֿאָטער פֿון כּנַעַן.
19 די דאָזיקע דריי זײנען געווען די
זין פֿון נֹחן, און פֿון זיי האָט זיך
צעשפּרייט די גאַנצע ערד.
20 און נֹח דער אַקערמאַן האָט
געוענומען און האָט געפּלאַנצט אַ
ווײַנגאָרטן.
21 און ער האָט געטרונקען פֿון דעם
ווײַן, און איז געוואָרן שיכּור און האָט
זיך אָפּגעדעקט אין זײַן געצעלט.
22 האָט חָם דער פֿאָטער פֿון כּנַעַן
געזען די נאַקעטקייט פֿון זײַן פֿאָטער,
און האָט דערציילט זײַנע צוויי ברידער
דרויסן.
23 האָבן שֵׁם און יֶפֶת געוענומען
אַ מאַנטל, און אַרויפֿגעטאָן אויף
זייערע ביידנס אַקסלען, און זיי זײַנען
געגאַנגען הינטערווײַלעכס, און האָבן
צוגעדעקט די נאַקעטקייט פֿון זייער
פֿאָטער, מיט זייערע פּנימער אָהינטער,
און זיי האָבן ניט געזען די נאַקעטקייט
פֿון זייער פֿאָטער.
24 און נֹח האָט זיך אויסגעניכטערט
פֿון זײַן ווײַן, און האָט געמערקט ווָאס
זײַן ייִנגערער זון האָט אים געטאָן.
25 און ער האָט געזאָגט: פֿאַרשאָלטן
זאָל זײַן כּנַעַן, אַ קנעכט פֿון קנעכט זאָל
ער זײַן בײַ זײַנע ברידער.
26 און ער האָט געזאָגט: געלויבט
איז יהוה דער גאָט פֿון שֵׁם; און כּנַעַן
זאָל זײַן אַ קנעכט בײַ זיי.

27 דערבריי־טערן זאָל גאָט יָפֶתן, און
ער זאָל רוען אין די געצעלטן פון שֵׁם;
און כְּנַעַן זאָל זײַן אַ קנעכט בײַ זיי.
28 און נח האָט געלעבט נאָך מבול
דריי הונדערט יאָר און פופציק יאָר.
29 און אַלע טעג פון נח זײַנען
געווען נײַן הונדערט יאָר און פופציק
יאָר; און ער איז געשטאָרבן.

10 און דאָס זײַנען די געבורטן
פון נחס קינדער: שֵׁם, חָם,
און יָפֶת; און בײַ זיי זײַנען געבאָרן
געוואָרן זין נאָך מבול.
2 די זין פון יָפֶתן זײַנען געווען:
גומֶר, און מָגוג, און מָדַי, און יָוָן, און
תובַל, און מֶשֶׁך, און תִּירָס.
3 און די זין פון גומֶרן: אַשכְּנַז, און
ריפַת, און תּוגַרמָה.
4 און איטלעכער וואָס דער
פֿלוסיקער וועט זיך אָן אים אָנרירן,
אַוווּ ער האָט ניט אָפּגעשטוענקט זײַנע
הענט אין וואַסער, זאָל וואַשן זײַנע
קלײדער, און זיך באָדן אין וואַסער,
און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
5 פון די דאָזיקע האָבן זיך
פֿאַנאַנדערגעשיידט די אינדזלען פון
די פֿעלקער אין זייערע לענדער,
איטלעכער לויט זײַן לשון, לויט
זייערע משפחות, אין זייערע פֿעלקער.
6 און די זין פון חָמען זײַנען געווען:
כוש, און מִצרַיִם, און פוט, און כְּנַעַן.
7 און די זין פון כושן: סבָא, און
חַוילָה, און סַבתָה, און רַעְמָה, און
סַבתְכָא. און די זין פון רַעְמָהן: שבָא
און דָדָן.
8 און כוש האָט געבאָרן נמרודן. ער
איז געווען דער ערשטער מאַכטיקער
איף דער ערד.
9 ער איז געווען אַ מאַכטיקער יעגער
פֿאַר גאָט; דרום ווערט געזאָגט: אַזוי
ווי נמרוד, אַ מאַכטיקער יעגער פֿאַר
גאָט.
10 און דער אָנהייב פון זײַן
קיניגרײַך איז געווען בבל, און אָרֶך,
און אַכַּד, און כַּלנֶה, אין לאַנד שִׁנעָר.
11 פון יענעם לאַנד איז ער
אַרויסגעגאַנגען קיין אַשור, און האָט
געבויט נינוֶה, און רחובות-עיר, און
כָּלַח,
12 און רֶסֶן, צווישן נינוֶה און צווישן
כָּלַח, דאָס איז די גרויסע שטאָט.
13 און מִצרַיִם האָט געבאָרן לודים,
ענָמים, און להָבים, און נַפתוחים,
14 און פַּתרוסים, און כַּסלוחים
– פון וואַנען די פלשתים זײַנען
אַרויסגעקומען – און כַּפתורים.
15 און כְּנַעַן האָט געבאָרן צידון זײַן
בכור, און חֵתן,
16 און דעם יבוסי, און דעם אֱמורי,
און דעם גִּרגָשי,
17 און דעם חִוי, און דעם עַרקי, און
דעם סיני,
18 און דעם אַרוָדי, און דעם צמָרי,
און דעם חֲמָתי; אוֹן דערנאָך האָבן זיך
צעשפרייט די משפחות פון דעם כְּנַעֲני.
19 און דער געמאַרק פון דעם כְּנַעֲני
איז געווען פון צידון, ווי דו גייסט קיין
גרר, ביז עַזָה; ווי דו גייסט קיין סדום,
עמוֹרָה, אדמָה, און צבוים, ביז
לָשַע.
20 דאָס זײַנען די קינדער פון חָם
לויט זייערע משפחות, לויט זייערע
לשונות, אין זייערע לענדער, אין
זייערע פֿעלקער.
21 און בײַ שֵׁם, דעם פֿאָטער פון
אַלע קינדער פון עֵבֶר, דעם עלטערן
ברודער פון יָפֶתן, אויך בײַ אים זײַנען
געבאָרן געוואָרן קינדער.
22 די זין פון שֵׁמען זײַנען געווען:
עֵילָם, און אַשור, און אַרפַכשַד, און
לוד, און אֲרָם.
23 און די זין פון אֲרָמען: עוץ, און
חול, און גֶתֶר, און מַש.
24 און אַרפַכשַד האָט געבאָרן שֶׁלַחן,
און שֶׁלַח האָט געבאָרן עֵבֶרן.
25 און בײַ עֵבֶרן זײַנען געבאָרן
געוואָרן צוויי זין: דער נאָמען פון
איינעם איז געווען פֶּלֶג, ווײַל אין זײַנע

טעג איז צעטיילט געוואָרן די ערד; און דער נאָמען פֿון זײַן ברודער איז געווען יָקטָן.
26 און יָקטָן האָט געבאָרן אַלמודָדן, און שֶׁלֶפֿ, און חַצַרמָוֶת, און יֶרַח,
27 און הַדורָמען, און אוזָל, און דִקלָה,
28 און עובָל, און אבִימָאֵל, און שבָא,
29 און אופִירן, און חַוִילָה, און יובָבן. די אַלע זײַנען געווען יָקטָנס זין.
30 און זייער ווויינאָרט איז געווען פֿון מֵשָׁא, ווי דו קומסט קיין ספָר, ביזן באַרג פֿון מזרח.
31 דאָס זײַנען די זין פֿון שֵׁמען לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע לשונות, אין זייערע לענדער, לויט זייערע פֿעלקער.
32 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון נֹחס זין לויט זייערע געבורטן, אין זייערע פֿעלקער; און פֿון די דאָזיקע האָבן זיך פֿאַנאַנדערגעשיידט די פֿעלקער אויף דער ערד נאָך מבול.

11

1 און די גאַנצע ערד איז געווען איין שפּראַך און איינע ווערטער.
2 און עס איז געווען, אַז זיי האָבן געצויגן אין מזרח, האָבן זיי געפֿונען אַ פּלוין אין לאַנד שִׁנעָר, און האָבן זיך דאָרטן באַזעצט.
3 און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: קומט לאָמיר מאַכן ציגל און אויסברענען אין אַ ברענעריי. און די ציגל איז זיי געווען פֿאַר שטיין, און ליים איז זיי געווען פֿאַר וואַפּנע.
4 און זיי האָבן געזאָגט: קומט לאָמיר אונדז בויען אַ שטאָט, און אַ טורעם מיט זײַן שפּיץ אין הימל, און לאָמיר אונדז מאַכן אַ נאָמען, כּדי מיר זאָלן ניט צעשפּרייט ווערן אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד.
5 האָט גאָט אַראָפּגעניידערט צו זען די שטאָט און דעם טורעם, וואָס די מענטשנקינדער האָבן געבויט.
6 און גאָט האָט געזאָגט: זע, זיי זײַנען איין פֿאָלק, און איין שפּראַך איז בײַ זיי אַלעמען, און דאָס איז ערשט אַן אָנהייב פֿון זייער טאָן, און אַצונד וועט פֿון זיי ניט פֿאַרמיטן ווערן אַלץ וואָס זיי טראַכטן צו טאָן.
7 קומט לאָמיר אַראָפּנידערן, און צעמישן דאָרטן זייער שפּראַך, אַז זיי זאָלן ניט פֿאַרשטיין איינער דעם אַנדערנס שפּראַך.
8 און גאָט האָט זיי צעשפּרייט פֿון דאָרטן אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד, און זיי האָבן אויפֿגעהערט בויען די שטאָט.
9 דרום האָט מען גערופֿן איר נאָמען בבל, ווײַל דאָרטן האָט גאָט צעמישט די שפּראַך פֿון דער גאַנצער ערד, און פֿון דאָרטן האָט זיי גאָט צעשפּרייט אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד.
10 דאָס זײַנען די געבורטן פֿון שֵׁמען: צו הונדערט יאָר האָט שֵׁם געבאָרן אַרפַּכשַׁדן, צוויי יאָר נאָכן מבול.
11 און שֵׁם האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן אַרפַּכשַׁדן, פינף הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
12 און אַרפַּכשַׁד האָט געלעבט פֿינף און דרײַסיק יאָר, און האָט געבאָרן שֶׁלַח.
13 און אַרפַּכשַׁד האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן שֶׁלַח, פֿיר הונדערט יאָר און דרײַ יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
14 און שֶׁלַח האָט געלעבט דרײַסיק יאָר, און האָט געבאָרן עֵבֶר.
15 און שֶׁלַח האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן עֵבֶר, פֿיר הונדערט יאָר און דרײַ יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
16 און עֵבֶר האָט געלעבט פֿיר און דרײַסיק יאָר, און האָט געבאָרן פֶּלֶג.
17 און עֵבֶר האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן פֶּלֶג, פֿיר

הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר; און ער
האָט געבאָרן זין און טעכטער.
18 און פֶּלֶג האָט געלעבט דרײַסיק
יאָר, און האָט געבאָרן רְעוּן.
19 און פֶּלֶג האָט געלעבט נאָכדעם ווי
ער האָט געבאָרן רְעוּן, צוויי הונדערט
יאָר און נײַן יאָר; און ער האָט געבאָרן
זין און טעכטער.
20 און רְעוּ האָט געלעבט צוויי און
דרײַסיק יאָר, און האָט געבאָרן שְׂרוּגן.
21 און רְעוּ האָט געלעבט נאָכדעם ווי
ער האָט געבאָרן שְׂרוּגן, צוויי הונדערט
יאָר און זיבן יאָר; און ער האָט געבאָרן
זין און טעכטער.
22 און שְׂרוּג האָט געלעבט דרײַסיק
יאָר, און האָט געבאָרן נָחוֹרן.
23 און שְׂרוּג האָט געלעבט נאָכדעם
ווי ער האָט געבאָרן נָחוֹרן, צוויי
הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין
און טעכטער.
24 און נָחוֹר האָט געלעבט נײַן און
צוואַנציק יאָר, און האָט געבאָרן תֶּרַח.
25 און נָחוֹר האָט געלעבט נאָכדעם
ווי ער האָט געבאָרן תֶּרַח, הונדערט
יאָר און נײַנצן יאָר; און ער האָט
געבאָרן זין און טעכטער.
26 און תֶּרַח האָט געלעבט זיבעציק
יאָר, און האָט געבאָרן אַבְרָם, נָחוֹר,
און הָרָנ.
27 און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון
תֶּרַח: תֶּרַח האָט געבאָרן אַבְרָם,
נָחוֹר, און הָרָנ; און הָרָן האָט
געבאָרן לוֹטן.
28 און הָרָן איז געשטאָרבן בײַם
לעבן פֿון זײַן פֿאָטער תֶּרַח, אין לַאַנד
פֿון זײַן געבורט, אין אוּר-כַּשְׂדִּים.
29 און אַבְרָם און נָחוֹר האָבן זיך
געמומען ווײַבער; דער נאָמען פֿון
אַבְרָמס ווײַב איז געווען שָׂרַי, און
דער נאָמען פֿון נָחוֹרס ווײַב איז געווען
מִלְכָּה, די טאָכטער פֿון הָרָן, דעם
פֿאָטער פֿון מִלְכָּהן און דעם פֿאָטער פֿון
יִסְכָּהן.
30 און שָׂרַי איז געווען אַן עקרה, זי
האָט ניט געהאַט קיין קינדער.
31 און תֶּרַח האָט געגומען זײַן זון
אַבְרָמן, און זײַן אײניקל לוֹטן, דער
זון פֿון הָרָנ, און זײַן שנור שָׂרַי,
די ווײַב פֿון זײַן זון אַבְרָמן, און
זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען מיט זיי פֿון
אור-כַּשְׂדִּים, צו גיין קיין לַאַנד כְּנַעַן.
און זיי זײַנען געקומען ביז חָרָן, און
האָבן זיך דאָרטן באַזעצט.
32 און די טעג פֿון תֶּרַחן זײַנען געווען
צוויי הונדערט יאָר און פֿינף יאָר. און
תֶּרַח איז געשטאָרבן אין חָרָן.

לֶךְ-לְךָ

12 און גאָט האָט געזאָגט צו
אַבְרָמן: גיי דיר אַוועק פֿון
דײַן לַאַנד, און פֿון דײַן אָפּשטאַם, און
פֿון דײַן פֿאָטערס הויז, צו דעם לַאַנד
וואָס איך וועל דיר ווײַזן.
2 און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר
אַ גרויס פֿאָלק, און איך וועל דיך
בענטשן, און גרייס דײַן נאָמען, און
וועסט זײַן אַ בענטשונג.
3 און איך וועל בענטשן די וואָס
בענטשן דיך, און דעם וואָס פֿלוכט
דיך וועל איך פֿאַרשילטן; און מיט דיר
וועלן זיך בענטשן אַלע משפּחות פֿון
דער ערד.
4 און אַבְרָם איז געגאַנגען אַזוי ווי
גאָט האָט צו אים גערעדט; און לוֹט איז
מיטגעגאַנגען מיט אים. און אַבְרָם איז
געווען אַ מאַן פֿון פֿינף און זיבעציק יאָר
בײַ זײַן אַרויסגיין פֿון חָרָן.
5 און אַבְרָם האָט גענומען זײַן ווײַב
שָׂרַין, און זײַן ברודערס זון לוֹטן, און
זייער גאַנצן פֿאַרמעג וואָס זיי האָבן
אָנגעקליבן, און די נפֶשות וואָס זיי
האָבן זיך אָנגעשאַפֿט אין חָרָן, און
זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען צו גיין קיין
לַאַנד כְּנַעַן;
6 און זיי זײַנען געקומען קיין לַאַנד
כְּנַעַן. און אַבְרָם איז דורכגעגאַנגען
דורכן לַאַנד ביז דעם אָרט פֿון שְׁכֶם, ביז

דעם אייכנבוים מורֶה. און דער כְּנַעֲנִי
איז דעמצמאָל געווען אין לאַנד.
7 און יהוה האָט זיך באַוויזן צו
אַבֿרמען, און האָט געזאָגט: צו דיין
זאָמען וועל איך געבן דאָס דאָזיקע
לאַנד. און ער האָט דאָרטן געבויט אַ
מזבח צו יהוה וואָס האָט זיך באַוויזן
צו אים.
8 און ער האָט זיך איבערגעטראָגן
פֿון דאָרטן צום באַרג, אין מזרח פֿון
בית-אֵל; און ער האָט אויפֿגעשטעלט
זײַן געצעלט מיט בית-אֵל פֿון מערב,
און עַי פֿון מזרח; און ער האָט דאָרטן
געבויט אַ מזבח צו יהוה, און האָט
געפֿרופֿן צו דעם נאָמען יהוה.
9 און אַבֿרם האָט געצויגן, ציענדיק
אַלץ ווײַטער צו דרום.
10 איז געווען אַ הונגער אין לאַנד,
און אַבֿרם האָט געמידערט קיין מִצרַיִם,
זיך דאָרטן אויפֿצוהאַלטן, ווײַל דער
הונגער איז געווען שווער אין לאַנד.
11 און עס איז געווען, ווי ער איז
געקומען נאָענט צו מִצרַיִם, אַזוי האָט ער
געזאָגט צו זײַן ווײַב שָׂרַי: זע, איך
בעט דיך, איך ווייס אַז דו ביסט אַ פֿרוי
פֿון אַ שיינעם אויסזען.
12 איז, ווי די מִצרים וועלן דיך זען,
אַזוי וועלן זיי זאָגן: דאָס איז זײַן ווײַב;
און זיי וועלן מיך הרגענען, און דיך וועלן
זיי לאָזן לעבן.
13 זאָג, איך בעט דיך, דו ביסט מײַנע
אַ שוועסטער, כּדי מיר זאָל גוט זײַן פֿון
דײַנעטוועגן, און מײַן נפֶשׁ זאָל בלײַבן
לעבן צוליב דיר.
14 און עס איז געווען, ווי אַבֿרם איז
געקומען קיין מִצרַיִם, אַזוי האָבן די
מִצרים געזען די פֿרוי, אַז זי איז זייער
שיין.
15 און די האָרן פֿון פַּרעהן האָבן זי
געזען, און האָבן זי פֿאַרלויבט פֿאַר
פַּרעהן, און די פֿרוי איז צוגענומען
געוואָרן אין פַּרעהס הויז.
16 און אַבֿרמען האָט ער באַגיטיקט
פֿון אירעטוועגן; און ער האָט געקריגן
שאָף, און רינדער, און אייזלען, און
קנעכט, און דינסטן, און אייזעלינס, און
קעמלען.
17 האָט גאָט געפּלאָגט פַּרעהן און
זײַן הויזגעזינט מיט גרויסע פּלאָגן פֿון
וועגן שָׂרַי, אַבֿרמס וויַיב.
18 און פַּרעה האָט געפֿרופֿן אַבֿרמען,
און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו
דאָ געטאָן צו מיר? פֿאַר וואָס האָסטו
מיר ניט געזאָגט אַז זי איז דײַן וויַיב?
19 אַלמאַי האָסטו געזאָגט: «זי איז
מײַנע אַ שוועסטער», און איך האָב זי
גענומען פֿאַר אַ וויַיב? און אַצונד, אָט
איז דײַן וויַיב, נעם און גיי.
20 און פַּרעה האָט באַפֿוילן וועגן אים
מענטשן, און זיי האָבן אַרויסבאַלייט
אים, און זײַן וויַיב, און אַלץ וואָס ער
האָט געהאַט.

13 און אַבֿרם איז
אַרויפֿגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם,
ער און זײַן וויַיב, און אַלץ וואָס ער
האָט געהאַט, און לוט מיט אים, קיין
דרום.
2 און אַבֿרם איז געווען זייער רײַך
אין פֶּי, אין זילבער, און אין גאָלד.
3 און ער איז געגאַנגען אויף זײַנע
ציונגען, פֿון דרום און ביז בית-אֵל, ביז
דעם אָרט וואָס זײַן געצעלט איז דאָרטן
געווען אין אָנהייב, צווישן בית-אֵל און
צווישן עַי,
4 צו דעם אָרט פֿון דעם מזבח וואָס
ער האָט דאָרטן געמאַכט צוערשט; און
וואָס אַבֿרם האָט דאָרטן געפֿרופֿן צו
דעם נאָמען יהוה.
5 און אויך ביַי לוטן, וואָס איז
געגאַנגען מיט אַבֿרמען, זײַנען געווען
שאָף און רינדער און געצעלטן.
6 און דאָס לאַנד האָט זיי ניט געקענט
טראָגן, צו ווויַינען באַנאַנד; ווײַל זייער
פֿאַרמעג איז געווען גרויס, און זיי
האָבן ניט געקענט ווויַינען באַנאַנד.
7 און עס איז געווען אַ קריגעריַי
צווישן די פֿאַסטוכער פֿון אַבֿרמס פֿי

און צווישן די פֿאַסטוכער פֿון לוטס פֿי.
און דער כּנַעֲני און דער פּרִזי זײַנען
דעמצמאָל געזעסן אין לאַנד.
8 האָט אַבְרָם געזאָגט צו לוטן: זאָל,
איך בעט דיך, ניט זײַן קיין קריג
צווישן מיר און צווישן דיר, און
צווישן מײַנע פֿאַסטוכער און צווישן
דײַנע פֿאַסטוכער; ווָארום מיר זײַנען
אייגענע מענטשן.
9 דָאס גאַנצע לאַנד ליגט דָאך פֿאַר
דיר; שייד זיך אפּ פֿון מיר, איך
בעט דיך, ענטוועדער אויף לינקס, און
איך וועל זיך נעמען רעכטס, אָדער
אויף רעכטס, און איך וועל זיך נעמען
לינקס.
10 האָט לוט אויפֿגעהויבן זײַנע
אויגן, און האָט געזען די גאַנצע
געגנט פֿון יַרדן, אַז זי איז אין גאַנצן
באַוועסערט – דאָס איז געווען איידער
גאָט האָט צעשטערט סדום און עמוֹרָה
– אַזוי ווי דער גאָרטן פֿון גאָט, אַזוי
ווי דאָס לאַנד מִצרַיִם, ביז דו קומסט
קיין צוֹעַר.
11 און לוט האָט אויסגעקליבן פֿאַר
זיך די גאַנצע געגנט פֿון יַרדן; און
לוט האָט אַוועקגעצויגן קיין מזרח, און
זיי האָבן זיך אָפּגעשיידט איינער פֿון
אַנדערן.
12 אַבְרָם האָט זיך באַזעסט אין לאַנד
כְּנַעַן, און לוט האָט זיך באַזעסט אין
די שטעט פֿון דער יַרדן געגנט; און ער
האָט געהאַט געצעלטן ביז סדום.
13 און די מענטשן פֿון סדום זײַנען
געווען זייער שלעכט און זינדיק צו
גאָט.
14 און גאָט האָט געזאָגט צו
אַבְרָמען, נאָכדעם ווי לוט האָט זיך
אָפּגעשיידט פֿון אים: הייב אָפֿקָארשט
אויף דײַנע אויגן, און קוק פֿון דעם אָרט
ווו דו ביסט, קיין צפֿון און קיין דרום
און קיין מזרח און קיין מערב;
15 ווָארום דָאס גאַנצע לאַנד וואָס דו
זעסט, וועל איך געבן צו דיר און צו
דײַן זָאמען אויף אייביק.
16 און איך וועל מאַכן דײַן זָאמען
אַזוי ווי שטויב פֿון דער ערד, אַז אויב
עמיצער וועט קענען ציילן דעם שטויב
פֿון דער ערד, וועט אויך דײַן זָאמען
געציילט ווערן.
17 שטיי אויף, גיי דורכן לאַנד פֿאַר
לענג און פֿאַר ברייט, ווָארום צו דיר
וועל איך עס געבן.
18 און אַבְרָם האָט איבערגעטראָגן
זײַן געצעלט, און ער איז געקומען און
האָט זיך באַזעצט בײַ די אייכנבײמער
פֿון מַמרֵא, וואָס אין חֶברוֹן; און ער
האָט דָארטן געבויט אַ מזבח צו יהוה.

14 און עס איז געווען אין די
טעג פֿון אַמרָפֶל דעם מלך פֿון
שִנעָר, אַריאָך דעם מלך פֿון אֶלָסָר,
כְּדָרלָעוֹמֶר דעם מלך פֿון עֵילָם, און
תִּדעָל דעם מלך פֿון גוֹיִם,
2 האָבן זיי געמאַכט אַ מלחמה מיט
בֶּרַע דעם מלך פֿון סדום, און מיט
ברשַע דעם מלך פֿון עַמוֹרָה, שִנאָב
דעם מלך פֿון אַדמָה, און שֶׁמאֵבֶר דעם
מלך פֿון צבוֹיִם, און דעם מלך פֿון בֶּלַע,
דאָס איז צוֹעַר.
3 די אַלע האָבן זיך צונויפֿגעחברט
אין טאָל שִדִּים, דאָס איז דער
יַם-הַמֶּלַח.
4 צוועלף יאָר האָבן זיי געדינט
כְּדָרלָעוֹמֶרן, און אויפֿן דרייצנטן יאָר
האָבן זיי ווידערשפּעניקט.
5 און אויפֿן פֿערצנטן יאָר איז
געקומען כְּדָרלָעוֹמֶר און די מלכים
וואָס מיט אים, און זיי האָבן געשלאָגן
די רפֿאִים אין עַשתָּרות-קַרנַיִם, און
די זוזים אין הָם, און די אֵימִים אין
שָוֵה-קִריָתַיִם,
6 און די חורים אויף זייער באַרג
שֵׂעִיר, ביז אֵיל-פָּארָן וואָס בײַם מדבר.
7 און זיי האָבן זיך אומגעקערט,
און זײַנען געקומען קיין עֵין-מִשפָּט,
דאָס איז קָדֵש, און האָבן געשלאָגן
דאָס גאַנצע פֿעלד פֿון עֲמָלֵק, און
אויך דעם אֱמורי וואָס איז געזעסן אין

חֲצָצוֹן-תָּמָר.
8 איז אַרויסגעגאַנגען דער מלך פֿון סדום, אוּן דער מלך פֿון עֲמוֹרָה, אוּן דער מלך פֿון אַדְמָה, אוּן דער מלך פֿון צבוֹים, אוּן דער מלך פֿון בלַע, דאָס איז צוֹעַר, אוּן זיי האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה מיט זיי אין טאָל שִׂדים –
9 מיט כְּדָרלָעוֹמֶר דעם מלך פֿון עֵילָם, אוּן תִּדְעָל דעם מלך פֿון גוֹיִם, אוּן אַמְרָפֶל דעם מלך פֿון שִׁנְעָר, אוּן אַרְיֹךְ דעם מלך פֿון אֶלָסָר; די פֿיר מלכים אַקעגן די פֿינף.
10 אוּן דער טאָל שִׂדים איז געווען גריבער אויף גריבער מיט ליים, אוּן ווי די מלכים פֿון סדום אוּן עֲמוֹרָה זיינען אַנטלאָפֿן, אַזוי זיינען זיי אַהין אַרײַנגעפֿאַלן; אוּן די איבערגעבליבענע זיינען אַנטלאָפֿן צום באַרג.
11 אוּן יענע האָבן צוגענומען דעם גאַנצן פֿאַרמעג פֿון סדום אוּן עֲמוֹרָה, אוּן דאָס גאַנצע עסנוואָרג זייערס, אוּן זיינען אַוועקגעגאַנגען.
12 אוּן זיי האָבן צוגענומען לוֹט, דעם זון פֿון אַבְרָם ברודער, ווֹאָס איז געזעסן אין סדום, אוּן זײַן פֿאַרמעג, אוּן זיינען אַוועקגעגאַנגען.
13 איז געקומען אַן אַנטרונענער, אוּן האָט אָנגעזאָגט אַבְרָם דעם עִבְרִי; אוּן ער האָט געווויינט בײַ די אייכנבוימער פֿון מַמְרֵא דעם אֱמוֹרִי, דעם ברודער פֿון אֶשְׁכּוֹל, אוּן דעם ברודער פֿון עָנֵר; אוּן זיי זיינען געווען בונדסלײַט פֿון אַבְרָמען.
14 אוּן ווי אַבְרָם האָט געהערט אַז זײַן אייגענער איז געפֿאַנגען געוואָרן, אַזוֹי האָט ער אַרויסגעפֿירט זײַנע אײגענגעלערנטע, געבאָרענע אין זײַן הויז, דרײַ הונדערט אוּן אַכצן, אוּן ער האָט נאָכגעיאָגט ביז דָן.
15 אוּן ער האָט זיך צעטיילט אַקעגן זיי בײַ נאַכט, ער אוּן זײַנע קנעכט, אוּן ער האָט זיי געשלאָגן אוּן זיי נאָכגעיאָגט ביז חוֹבָה ווֹאָס לינקס פֿון דַּמֶּשֶׂק.
16 אוּן ער האָט צוריקגעבראַכט דעם גאַנצן פֿאַרמעג, אוּן אויך לוֹט זײַן אייגענעם אוּן זײַן פֿאַרמעג האָט ער צוריקגעבראַכט, אוּן אויך די ווײַבער, אוּן דאָס פֿאָלק.
17 איז דער מלך פֿון סדום אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, נאָכדעם ווי ער האָט זיך אומגעקערט פֿון שלאָגן כְּדָרלָעוֹמֶר, אוּן די מלכים ווֹאָס מיט אים, אין טאָל שָׁוֵה, דאָס איז דעם מלכס טאָל.
18 אוּן מַלְכִּי-צֶדֶק דער מלך פֿון שָׁלֵם האָט אַרויסגעטראָגן ברויט אוּן ווײַן; אוּן ער איז געווען אַ כֹּהֵן צו דעם העכסטן גאָט.
19 אוּן ער האָט אים געבענטשט, אוּן האָט געזאָגט: געבענטשט זאָל זײַן אַבְרָם פֿון דעם העכסטן גאָט, דעם באַשעפֿער פֿון הימל אוּן ערד.
20 אוּן געבענטשט זאָל זײַן דער העכסטער גאָט ווֹאָס האָט איבערגעגעבן פֿײַנט אין פֿײַנט אין דײַן האַנט. – אוּן ער האָט אים געגעבן מעשר פֿון אַלצדינג.
21 אוּן דער מלך פֿון סדום האָט געזאָגט צו אַבְרָמען: גיב מיר די נפֿשות, אוּן דעם פֿאַרמעג נעם דיר.
22 האָט אַבְרָם געזאָגט צו דעם מלך פֿון סדום: איך הייב אויף מײַן האַנט צו יהוה דעם העכסטן גאָט, דעם באַשעפֿער פֿון הימל אוּן ערד,
23 אויב אַ פֿאָדעם אָדער אַ שוכבענדל! אָדער אויב איך וועל נעמען פֿון עפּעס ווֹאָס איז דײַנס! כּדי זאָלסט ניט זאָגן: איך האָב ריַיך געמאַכט אַבְרָמען.
24 ניט מיר! נאָר ווֹאָס די יונגען האָבן געגעסן, אוּן דעם חלק פֿון די מענטשן ווֹאָס זיינען געגאַנגען מיט מיר, עָנֵר, אֶשְׁכּוֹל, אוּן מַמְרֵא; זיי מעגן נעמען זייער חלק.

15 נאָך די דאָזיקע געשעענישן
איז דאָס וואָרט פֿון גאָט
געווען צו אַבֿרמען אין אַ זעונגען, אַזוי
צו זאָגן: זאָלסט ניט מורא האָבן,
אַבֿרם, איך בין דיר אַ שילד; דײַן שׂכר
איז זייער גרויס.
2 האָט אַבֿרם געזאָגט: גאָט דו
האַר, וואָס קענסטו מיר געבן, אַז
איך גיי אָוועק אָן אַ קינד, און דער
ווירטשאַפֿטער פֿון מײַן הויז איז דער
דַּמֶּשֶׂקער אֱלִיעֶזֶר?
3 און אַבֿרם האָט געזאָגט: זע, האָסט
מיר קיין זאָמען ניט געגעבן, און אָט
ווועט אַ זון פֿון מײַן הויזגעזינט מיך
ירשענען.
4 ערשט דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן: ניט
דער דאָזיקער ווועט דיך ירשענען, נאָר
דער וואָס ווועט אַרויסגיין פֿון דײַנע
אינגעווייד, ער ווועט דיך ירשענען.
5 און ער האָט אים אַרויסגעפֿירט
דרויסן, און האָט געזאָגט: טו אָפֿקוקערשט
אַ קוק אויפֿן הימל, און צייל די שטערן,
אויב דו קענסט זיי אויפֿצוציילן. און
ער האָט צו אים געזאָגט: אַזוי ווועט זײַן
דײַן זאָמען. —
6 און ער האָט געגלויבט אין גאָט,
און ער האָט עס אים געערענט פֿאַר אַ
געערעטטיקייט.
7 און ער האָט צו אים געזאָגט: איך
בין יהוה וואָס האָט דיך אַרויסגעצויגן
פֿון אור-כַּשְׂדִּים, דיר צו געבן דאָס
דאָזיקע לאַנד, עס צו אַרבן.
8 האָט ער געזאָגט: גאָט דו האַר,
מיט וואָס וועל איך וויסן אַז איך וועל
עס אַרבן?
9 האָט ער צו אים געזאָגט: נעם מיר
אַ דרײַיאָריקע קו, און אַ דרײַיאָריקע
ציג, און אַ דרײַיאָריקן ווידער, און אַ
טורטלטויב, און אַ יונגע טויב.
10 האָט ער אים געגנומען די אַלע, און
האָט זיי איבערגעשניטן אין מיטן, און
אָוועקגעלייגט איין העלפֿט קעגן דער
אַנדערער; נאָר די פֿויגלען האָט ער ניט
איבערגעשניטן.
11 האָבן די רויבפֿויגלען
אַראָפּגעניידערט אויף די פּגרים,
אָבער אַבֿרם האָט זיי אָפּגעטריבן.
12 און ווי די זון איז געווען בײַם
אונטערגיין, אַזוי איז אַ טיפֿער שלאָף
געפֿאַלן אויף אַבֿרמען; ערשט אָן
אימה, אַ גרויס פֿינצטערניש, פֿאַלט אָן
אויף אים.
13 און ער האָט געזאָגט צו אַבֿרמען:
וויסן זאָלסטו וויסן זײַן אַז דײַנע
קינדער ווועלן זײַן פֿרעמדע אין אַ לאַנד
וואָס ניט זייערס, און מע וועט זיי
פֿאַרקנעכטן, און מע וועט זיי פּײַניקן
פֿיר הונדערט יאָר.
14 און אויך דאָס פֿאָלק וועמען זיי
ווועלן דינען, וועל איך משפּטן; און
דערנאָך ווועלן זיי אַרויסגיין מיט גרויס
פֿאַרמעג.
15 דו אָבער וועסט קומען צו דײַנע
עלטערן בשלום; אין אַ גוטער עלטער
וועסטו באַגראָבן ווערן.
16 און ערשט אין פֿירטן דור וועלן
זיי זיך אומקערן אַהער, ווארום די זינד
פֿון דעם אֱמורי וועט ניט זײַן פֿאַרפֿול
ביז דענצמאָל.
17 און עס איז געווען, ווי די זון
איז אונטערגעגאַנגען, און עס איז
געווארן שטאָקפֿינצטער, ערשט אַן
אויוון מיט רויך, און אַ פֿלאַמפּייער
וואָס איז דורכגעגאַנגען צווישן די
דאָזיקע שטיקער.
18 אין יענעם טאָג האָט גאָט
געשלאָסן אַ בונד מיט אַבֿרמען, אַזוי צו
זאָגן: צו דײַן זאָמען האָב איך געגעבן
דאָס דאָזיקע לאַנד, פֿון דעם טײַך פֿון
מִצְרַיִם ביז דעם גרויסן טײַך, דעם טײַך
פְּרָת;
19 דעם קֵינִי, און דעם קְנִזִּי, און דעם
קַדמוני,
20 און דעם חִתִּי, און דעם פְּרִזִּי, און
די רפֿאים,
21 און דעם אֱמורי, און דעם כְּנַעֲנִי,
און דעם גִּרְגָּשִׁי, און דעם יְבוּסִי.

16 און שָׂרַי, אַבְרָמס ווײַב, האָט אים ניט געבאָרן קיין קינדער; און זי האָט געהאַט אַ מְצרישע דינסט וואָס איר נאָמען איז געווען הָגָר.

2 האָט שָׂרַי געזאָגט צו אַבְרָמען: זע נאָר, גאָט האָט מיך פֿאַרמיטן פֿון געבערן; קום, איך בעט דיך, צו מײַן דינסט, אפֿשר וועל איך אויפֿגעריכט ווערן דורך איר. האָט אַבְרָם צוגעהערט צו דעם קול פֿון שָׂרַין.

3 און שָׂרַי, אַבְרָמס ווײַב, האָט גענומען הָגָר די מְצרית, איר דינסט, נאָכדעם ווי אַבְרָם איז געזעסן אין לַאַנד כְּנַעַן צען יאָר, און זי האָט זי געגעבן איר מאַן אַבְרָמען פֿאַר אַ ווײַב צו אים.

4 און ער איז געקומען צו הָגָרן, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן; און ווי זי האָט געזען אַז זי איז טראָגעדיק, אַזוי איז איר האַרינטע גרינגעשאַצט געוואָרן אין אירע אויגן.

5 האָט שָׂרַי געזאָגט צו אַבְרָמען: מײַן עוולה אויף דיר! איך האָב געגעבן מײַן דינסט אין דײַן בוזעם, און ווי זי האָט געזען אַז זי איז טראָגעדיק, אַזוי בין איך גרינגעשאַצט געוואָרן אין אירע אויגן; זאָל גאָט משפּטן צווישן מיר און צווישן דיר.

6 האָט אַבְרָם געזאָגט צו שָׂרַין: אָט איז דײַן דינסט אין דײַן האַנט, טו מיט איר וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן. און שָׂרַי האָט זי געפּײַניקט, און זי איז אַנטלאָפֿן פֿון איר.

7 האָט אַ מלאך פֿון גאָט זי געפֿונען בײַ אַ קוואַל וואַסער אין דער מדבר, בײַ דעם קוואַל אויפֿן וועג קיין שור.

8 און ער האָט געזאָגט: הָגָר, שָׂרַיס דינסט, פֿון וואַנען קומסטו, און וווּהין גייסטו? האָט זי געזאָגט: פֿון מײַן האַרינטע שָׂרַין אַנטלויף איך.

9 האָט דער מלאך פֿון גאָט צו איר געזאָגט: קער זיך אום צו דײַן האַרינטע, און בייג זיך אונטער אירע הענט.

10 און דער מלאך פֿון גאָט האָט צו איר געזאָגט: מערן ווועל איך מערן דײַן זאָמען, און ער וועט ניט קענען געצײלט ווערן פֿון פֿילקייט.

11 און דער מלאך פֿון גאָט האָט צו איר געזאָגט: זע, דו ביסט טראָגעדיק, און געבערסט אַ זון, זאָלסטו רופֿן זײַן נאָמען ישְׁמָעֵאל, ווײַל גאָט האָט צוגעהערט דײַן פּײַן.

12 און ער וועט זײַן אַ מענטש אַ וואַלדאייזל: זײַן האַנט וועט זײַן אַקעגן אַלעמען, און אַלעמענס האַנט וועט זײַן אַקעגן אים; און אין געזיכט פֿון אַלע זײַנע ברידער וועט ער ווינען.

13 האָט זי גערופֿען דעם נאָמען פֿון יהוה וואָס האָט צו איר גערעדט «דו ביסט דער גאָט פֿון זעונגען»; וואָרום זי האָט געזאָגט: ניט-שוין האָב איך דאָ געזען דעם וואָס זעט מיך?

14 דרום האָט מען גערופֿן דעם ברונעם באֵר-לַחַי-רואי; ער איז צווישן קָדֵש און צווישן בָּרֶד.

15 און הָגָר האָט געבאָרן אַבְרמען אַ זון, און אַבְרָם האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון זײַן זון וואָס הָגָר האָט געבאָרן, ישְׁמָעֵאל.

16 און אַבְרָם איז געווען זעקס און אַכציק יאָר אַלט, וועו הָגָר האָט געבאָרן ישְׁמָעֵאלן צו אַבְרמען.

17 און אַז אַבְרָם איז אַלט געווען נײַן און נײַנציק יאָר, האָט זיך יהוה באַווײַזן צו אַבְרמען, און האָט צו אים געזאָגט: איך בין גאָט שַׁדַּי; גיי פֿאַר מיר, און זײַ ערלעך.

2 און איך וועל מאַכן מײַן בונד צווישן מיר און צווישן דיר, און איך וועל דיך מערן זייער זייער.

3 איז אַבְרָם געפֿאַלן אויף זײַן פּנים, און גאָט האָט מיט אים געערעדט, אַזוי צו זאָגן:

4 איך – זע, מײַן בונד וועט זײַן מיט דיר, און וועסט זײַן דער פֿאָטער פֿון אַ

סך פֿעלקער.
5 און דיין נאָמען זאָל מער ניט
געוואָלן ווערן אַבֿרם, נאָר דיין נאָמען
זאָל זיין אַבֿרהָם; ווָאָרום פֿאַר דעם
פֿאָטער פֿון אַ סך פֿעלקער האָב איך
דיך געמאַכט.
6 און איך וועל דיך פֿרוכפּערן זייער
און זייער, און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר
פֿעלקער, און מלכים וועלן אַרויסגיין
פֿון דיר.
7 און איך וועל אויפֿשטעלן מײַן בונד
צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן
דיין זָאמען נאָך דיר, אויף זייערע
דור-דורות, פֿאַר אַן אייביקן בונד, צו
זײַן דיר צום גאָט און דיין זָאמען נאָך
דיר.
8 און איך וועל געבן דיר און דיין
זָאמען נאָך דיר דאָס לאַנד פֿון דיין
ווויינשאַפֿט, דאָס גאַנצע לאַנד כּנַעַן,
פֿאַר אַן אייביקן אייגנטום; און איך
וועל זיי זײַן צום גאָט.
9 און גאָט האָט געזאָגט צו
אַבֿרהמען: דו אָבער זאָלסט היטן מײַן
בונד, דו און דיין זָאמען נאָך דיר, אויף
זייערע דור-דורות.
10 דאָס איז מײַן בונד וואָס איר
זאָלט היטן צווישן מיר און צווישן
אײַך, און צווישן דיין זָאמען נאָך דיר:
בײַ אײַך זאָל געמאַלט ווערן איטלעכער
מאַנספּאַרשוין.
11 און איר זאָלט געמאַלט ווערן אין
דעם פֿלייש פֿון אײַער פאָרהויט, און
עס וועט זײַן פֿאַר אַ צייכן פֿון בונד
צווישן מיר און צווישן אײַך.
12 און צו אַכט טעג זאָל געמאַלט ווערן
בײַ אײַך איטלעכער מאַנספּאַרשוין
אויף אײַערע דור-דורות, געבאָרן אין
הויז, אָדער געקויפֿט פֿאַר געלט פֿון
עמיץ אַ פֿרעמדן וואָס איז ניט פֿון דיין
זָאמען.
13 געמאַלט מוז געמאַלט ווערן דער
וואָס איז געבאָרן אין דיין הויז, און
דער וואָס איז געקויפֿט פֿאַר דיין געלט;
און מײַן בונד זאָל זײַן אין אײַער פֿלייש
פֿאַר אַן אייביקן בונד.
14 און אַן אומבאַשניטענער
מאַנספּאַרשוין וואָס וועט זיך ניט מַלן
אין דעם פֿלייש פֿון זײַן פאָרהויט, יענע
זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר
פֿאָלק; מײַן בונד האָט ער פֿאַרשטערט.
15 און גאָט האָט געזאָגט צו
אַבֿרהמען: דיין ווײַב שָׂרַי זאָלסטו ניט
רופֿן מיט איר נאָמען שָׂרַי, נײַערט שָׂרָה
זאָל זײַן איר נאָמען.
16 און איך וועל זי בענטשן, און וועל
דיר אויך געבן פֿון איר אַ זון; יאָ, איך
וועל זי בענטשן, און פֿעלקער וועלן
ווערן פֿון איר; מלכים פֿון אומות וועלן
זײַן פֿון איר.
17 איז אַבֿרהם געפֿאַלן אויף זײַן
פּנים, און ער האָט געלאַכט, און
געזאָגט בײַ זיך אין האַרצן: קען בײַ אַ
מאַן פֿון הונדערט יאָר געבאָרן ווערן?
און קען שָׂרה צו נײַנציק יאָר געבערן?
18 און אַבֿרהם האָט געזאָגט צו גאָט:
הלוואַי זאָל ישמָעֵאל לעבן פֿאַר דיר!
19 האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר וואָר,
דיין ווײַב שָׂרה וועט דיר געבערן אַ זון,
און זאָלסט רופֿן זײַן נאָמען יצחק; און
איך וועל אויפֿשטעלן מײַן בונד מיט
אים פֿאַר אַן אייביקן בונד צו זײַן זָאמען
נאָך אים.
20 און וועגן ישמָעֵאלן האָב איך
דיך צוגעהערט; זע, איך האָב אים
געבענטשט, און איך וועל אים
פֿרוכפּערן, און וועל אים מערן זייער
און זייער; צוועלף פֿירשטן וועט ער
געבערן, און איך וועל אים מאַכן פֿאַר
אַ גרויס פֿאָלק.
21 מײַן בונד אָבער וועל איך
אויפֿשטעלן מיט יצחקן, וואָס שָׂרה
וועט דיר געבערן צו דער צײַט אויפֿן
אַנדער יאָר.
22 און ווי ער האָט געענדיקט רעדן
מיט אים, אַזוי האָט גאָט זיך
אויפֿגעהויבן פֿון איבער אַבֿרהמען.
23 און אַבֿרהם האָט גענומען
זײַן זון ישמָעֵאלן, און אַלע זײַנע

הויזגעבאָרענע, און אַלע זײנען געקוי־פּטע פֿאַר געלט, יעטוועדער מאַנסכפֿאַרשוין צווישן די הויזלײט פֿון אַבֿרהמען, און ער האָט געמאַלט דאָס פֿלייש פֿון זייער פֿאָרהויט אין דעם דאָזיקן אײגענעם טאָג, אַזוי ווי גאָט האָט צו אים גערעדט.

24 און אַבֿרהם איז געווען נײן און נײנציק יאָר אַלט, ווען ער איז געמאַלט געווארן אין דעם פֿלייש פֿון זײן פֿאָרהויט.

25 און זײן זון ישמָעֵאל איז געווען דרײצן יאָר אַלט, ווען ער איז געמאַלט געווארן אין דעם פֿלייש פֿון זײן פֿאָרהויט.

26 אין דעם דאָזיקן אײגענעם טאָג איז געמאַלט געווארן אַבֿרהם און זײן זון ישמָעֵאל.

27 און אַלע מאַנסלײט פֿון זײן הויז, געבאָרן אין הויז, אָדער געקויפּט פֿאַר געלט פֿון אַ פֿרעמדן, זײנען געמאַלט געווארן מיט אים.

וַיֵּרָא

18 און גאָט האָט זיך באַווײזן צו אים, בײַ די אייכנבײמער פֿון מַמרא, ווען ער איז געזעסן אין אײנגאַנג פֿון זײן געצעלט, אין דער היץ פֿון טאָג.

2 און ער האָט אויפֿגעהויבן זײנע אויגן און האָט דערזען, ערשט דרײַ מענער שטייענ פֿאַר אים; און ווי ער האָט זיי דערזען, אַזוי איז ער זיי געלאָפֿן אַנטקעגן פֿון דעם אײנגאַנג פֿון געצעלט, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד.

3 און ער האָט געזאָגט: מײַן האַר, אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען לײטזעליקייט אין דײַנע אויגן, זאָלסטו, איך בעט דיך, ניט אַוועקגיין פֿון דײַן קנעכט.

4 לאָז געבראַכט ווערן אַ ביסל וואַסער, און וואַשט אײערע פֿיס, און לענט אײַך אָן אונטערן בוים.

5 און איך וועל ברענגן אַ שטיקל ברויט, און איר וועט אונטערלענען אײַער האַרץ, דערנאָך וועט איר גיין וויטער; אַזוי ווי איר זײט שוין אַריבערגעקומען צו אײַער קנעכט. האָבן זיי געזאָגט: טו אַזוי ווי דו האָסט גערעדט.

6 האָט אַבֿרהם געאײַלט אין געצעלט צו שׂרהן, און האָט געזאָגט: אײַל זיך! דרײַ סָאָה זעמלמעל, פֿאַרקנעט און מאַך קוכנס.

7 און צו די רינדער איז אַבֿרהם געלאָפֿן, און האָט ענגומען אַ יונג רינד, ווייך און פֿעט, און געגעבן צום יונג; און ער האָט עס צוגעריכט אויף גיך.

8 און ער האָט ענגומען שמאַנט און מילך, און דאָס יונגע רינד וואָס ער האָט צוגעריכט, און האָט אַוועקגעשטעלט פֿאַר זיי; און ער איז געשטאַנען פֿאַר זיי אונטערן בוים, און זיי האָבן געגעסן.

9 האָבן זיי צו אים געזאָגט: ווו איז שׂרה דײַן ווײַב? האָט ער געזאָגט: אָן אין צעצעלט.

10 האָט ער געזאָגט: אומקערן וועל איך זיך אומקערן אַזוי ווי איצט איבער אַ יאָר, און זע, שׂרה דײַן ווײַב וועט האָבן אַ זון. און שׂרה האָט זיך אײַנגעהערט אין אײַנגאַנג פֿון געצעלט וואָס הינטער אים. —

11 און אַבֿרהם און שׂרה זײנען געווען באַטאָגטע זקנים; בײַ שׂרהן האָט אויפֿגעהערט צו זײַן דער שטייגער ווי בײַ ווײַבער. —

12 און שׂרה האָט געלאַכט אין זיך אַזוי צו זאָגן: נאָכדעם ווי איך בין אַלט געווארן, זאָל איך נאָך האָבן תּענוג? דערצו איז מײַן האַר אַלט.

13 האָט גאָט געזאָגט צו אַבֿרהמען: פֿאַר וואָס האָט שׂרה געלאַכט, אַזוי צו זאָגן: צי קען איך אין דער אמתן געבערן, אַז איך בין אַלט?

14 איז דען אַ זאַך פֿאַרמיטן פֿון גאָט? צו דער באַשטימטער צײַט וועל

איך ווידערקערן צו דיר, אַזוי ווי איצט
איבער אַ יאָר, און שׂרה וועט האָבן אַ
זון.
15 האָט שׂרה געלייקנט, אַזוי צו
זאָגן: איך האָב ניט געלאַכט; ווארום
זי האָט מורא געהאַט; און ער האָט
געזאָגט:ניין, האָסט יאָ געלאַכט.
16 און די מענער זיינען
אויפגעשטאַנען פון דאָרטן, און
האָבן אַראָפגעקוקט אויף סדום. און
אברהם איז געגאַנגען מיט זיי, זיי צו
באַלייטן.
17 און גאָט האָט געזאָגט: זאָל איך
פאַרדעקן פון אברהמען וואָס איך וויל
טאָן?
18 און אברהם וועט דאָך ווערן אַ
גרויס און מאַכטיק פאָלק, און אַלע
פעלקער פון דער ערד וועלן זיך
בענטשן מיט אים;
19 ווארום איך האָב אים דערקענט,
כדי ער זאָל באַפעלן זיינע קינדער, און
זיין הויז נאָך אים, אַז זיי זאָלן היטן
דעם ווועג פון גאָט, צו טאָן רעכט און
געראַכטיקייט, כדי גאָט זאָל ברענגען
אויף אברהמען וואָס ער האָט גערעדט
וועגן אים.
20 און גאָט האָט געזאָגט: דאָס
געשריי וועגן סדום און עמורה איז פאַר
וואָר גרויס, און זייער זינד איז פאַר
וואָר זייער שוועער.
21 לאָמיך אַקאָרשט אַראָפנידערן
און זען, אויב זיי האָבן אין גאַנצן
געטאָן אַזוי ווי דאָס געשריי וואָס איז
געקומען צו מיר; און אויב ניט, לאָמיך
וויסן.
22 און די מענער האָבן זיך
פאַרקערט פון דאָרטן, און זיינען
געגאַנגען קיין סדום; און אברהם איז
נאָך אַלץ געשטאַנען פאַר גאָט.
23 און אברהם האָט גענענט און האָט
געזאָגט: ניט-שוין וועסטו אומברענגען
דעם אומשולדיקן מיט דעם שולדיקן?
24 טאָמער זיינען דאָ פופציק
אומשולדיקע אין דער שטאָט,
ניט-שוין וועסטו זיי אומברענגען, און
וועסט ניט פאַרגעבן דעם אָרט פון
וועגן די פופציק אומשולדיקע וואָס
אין איר?
25 חלילה דיר צו טאָן אזא זאַך,
צו טייטן דעם אומשולדיקן מיט דעם
שולדיקן, אַז דער אומשולדיקער זאָל
זיין אַזוי ווי דער שולדיקער; חלילה
דיר! זאָל דער ריכטער פון דער
גאַנצער ערד ניט טאָן גערעכטיקייט?
26 האָט גאָט געזאָגט: אויב
איך וועל געפינען אין סדום פופציק
אומשולדיקע אין דער שטאָט, וועל
איך פאַרגעבן דעם גאַנצן אָרט פון
זיינעטוועגן.
27 האָט זיך אָפגערופן אברהם און
האָט געזאָגט: זע, איך בעט דיך, איך
אונטערשטיי מיך צו רעדן צו מײַן
האַר, הגם איך בין שטויב און אַש.
28 טאָמער וועלן פעלן פון די פופציק
אומשולדיקע פינף, וועסטו פון וועגן די
פינף צעשטערן די גאַנצע שטאָט? האָט
ער געזאָגט: איך וועל ניט צעשטערן,
אויב איך וועל דאָרטן געפינען פינף און
פערציק.
29 און ער האָט ווידער אַ מאָל צו אים
גערעדט, און האָט געזאָגט: טאָמער
וועלן זיך דאָרטן געפינען פערציק?
האָט ער געזאָגט: איך וועל עס ניט טאָן
פון וועגן די פערציק.
30 האָט ער געזאָגט: זאָל, איך בעט
דיך, מײַן האַר ניט פאַרדרייסן, און איך
וועל רעדן: טאָמער וועלן זיך דאָרטן
געפינען דרייסיק? האָט ער געזאָגט:
איך וועל עס ניט טאָן, אויב איך וועל
דאָרטן געפינען דרייסיק.
31 האָט ער געזאָגט: זע, איך בעט
דיך, איך אונטערשטיי מיך צו רעדן צו
מײַן האַר: טאָמער וועלן זיך דאָרטן
געפינען צוואַנציק? האָט ער געזאָגט:
איך וועל ניט צעשטערן פון וועגן די
צוואַנציק.
32 האָט ער געזאָגט: זאָל, איך בעט
דיך, מײַן האַר ניט פאַרדרייסן, און איך

וועל רעדן נאָר דאָס מאָל: טאָמער וועלן זיך דאָרטן געפֿינען צען? האָט ער געזאָגט: איך וועל ניט צעשטערן פֿון וועגן די צען.

33 און גאָט איז אַוועקגעגאַנגען, וועו ער האָט געענדיקט רעדן צו אַבֿרהמען; און אַבֿרהם האָט זיך אומגעקערט צו זײַן אָרט.

19 און די צוויי מלאָכים זײַנען געקומען קיין סדום אין אָוונט; און לוט איז געזעסן אין טויער פֿון סדום. און לוט האָט זיי דערזען, און ער האָט זיך אויפֿגעשטעלט זיי אַנטקעגן, און האָט זיך געבוקט מיטן פּנים צו דער ערד.

2 און ער האָט צו זיי געזאָגט: זעט, איך בעט אײַך, מײַנע האַרן, קערט אײַן אין הויז פֿון אײַער קנעכט אויף אײַבער נאַכט, און וואַשט אײַערע פֿיס; און איר וועט זיך פֿרי דערענ, און וועט גיין אויף אײַער וועג. האָבן זיי געזאָגט: ניין, נײַערט אויף דער גאַס וועלן מיר נעכטיקן.

3 איז ער זייער צוגעשטאַנען צו זיי, און זיי האָבן אײַנגעקערט צו אים, און זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין זײַן הויז, און ער האָט פֿאַר זיי געמאַכט אַ מאָלצײַט, און עבאַקן אומגעזײַערטע קוכנס, און זיי האָבן געגעסן.

4 איידער נאָך זיי האָבן זיך געלייגט, האָבן די מענטשן פֿון שטאָט, די מענטשן פֿון סדום, אַרומגערינגלט דאָס הויז, פֿון יונג ביז אַלט, דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון עק צו עק.

5 און זיי האָבן געראָפֿן צו לוטן, און האָבן צו אים געזאָגט: ווו זײַנען די מענער וואָס זײַנען צו דיר געקומען די נאַכט? ברענג זיי אַרויס צו אונדז, מיר זאָלן זיי דערקענען.

6 איז לוט אַרויסגעגאַנגען צו זיי אין אײַנגאַנג, און די טיר האָט ער פֿאַרשלאָסן הינטער זיך.

7 און ער האָט געזאָגט: איך בעט אײַך, מײַנע ברידער, טוט ניט קיין שלעכטס.

8 אָט, איך בעט אײַך, זײַנען בײַ מיר צוויי טעכטער וואָס ווייסן ניט פֿון קיין מאַן, לאָמיך זיי אַרויסברענגען צו אײַך, און טוט מיט זיי ווי עס איז גוט אין אײַערע אויגן, נאָר די דאָזיקע מענער זאָלט איר קיין זאַך ניט טאָן, אַזוי ווי זיי זײַנען געקומען אין דעם שאָטן פֿון מײַן דאַך.

9 האָבן זיי געזאָגט: גיי אַוועק! און זיי האָבן געזאָגט: געקומען איינער ווויינען, און משפּטן ווייל ער משפּטן! אַצונד וועלן מיר זיך מיט דיר נאָך ערגער באַגיין ווי מיט זיי. און זיי זײַנען זייער צוגעשטאַנען צו דעם מאַן, צו לוטן, און האָבן געענעט אײַנצוברעכן די טיר.

10 האָבן די מענער אויסגעשטרעקט זייער האַנט, און אַרײַנגעבראַכט לוטן צו זיך אין הויז, און די טיר האָבן זיי פֿאַרשלאָסן.

11 און די ליט וואָס בײַם אײַנגאַנג פֿון הויז האָבן זיי געשלאָגן מיט בלינדקייט פֿון קליין ביז גרויס, און זיי האָבן ניט געקענט געפֿינען דעם אײַנגאַנג.

12 און די מענער האָבן געזאָגט צו לוטן: וועמען נאָך האָסטו דאָ? אַן איידים אָדער דײַנע זין און דײַנע טעכטער, אָדער וועמען נאָר דו האָסט אין דער שטאָט, פֿיר אַרויס פֿון דעם אָרט;

13 ווארום מיר צעשטערן דעם דאָזיקן אָרט, ווײַל דאָס געשריי וועגן זיי איז גרויס פֿאַר גאָט, און גאָט האָט אונדז געשיקט זי צו צעשטערן.

14 איז לוט אַרויסגעגאַנגען, און האָט גערעדט צו זײַנע איידימס, די וואָס האָבן געמומען זײַנע טעכטער, און ער האָט געזאָגט: שטייט אויף, גייט אַרויס פֿון דעם דאָזיקן אָרט, ווארום גאָט צעשטערט די שטאָט. און ער איז

געווען ווי איינער וואָס מאַכט שפּאַס
אין די אויגן פֿון זײַנע איידימס.
15 און ווי דער פֿרימאָרגן איז
אויפֿגעאַנגעגן, אַזוי האָבן די מלאָכים
געאײַלט לוטן, אַזוי צו זאָגן: שטיי
אויף, נעם דײַן ווײַב, און דײַנע צוויי
טעכטער וואָס געפֿינען זיך דאָ, כּדי
זאָלסט ניט אומגעבראַכט ווערן אין דורך
דער זינד פֿון דער שטאָט.
16 און אַז ער האָט געזאַמט, האָבן
די מענער אָנגענומען זײַן האַנט, און
די האַנט פֿון זײַן ווײַב, און די האַנט
פֿון זײַנע צוויי טעכטער; פֿון וועגן
גאָטס דערבאַרימונג אויף אים. און
זיי האָבן אים אַרויסגעפֿירט, און האָבן
אים געלאָזט אויסן שטאָט.
17 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן
אים אַרויסגעפֿירט דרויסן, אַזוי האָט
ער געזאָגט: אַנטרין מיט דײַן לעבן;
זאָלסט זיך ניט אָפּשטעלן אין דער גאַנצער
געגנט; אַנטרין צום בארג, כּדי זאָלסט
ניט אומגעבראַכט ווערן.
18 האָט לוט צו זיי געזאָגט: ניט אַזוי,
איך בעט אײַך, מײַנע האַרן.
19 זע, איך בעט דיך, דײַן קנעכט
האָט געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע
אויגן, און האָסט געגרייסט דײַן חסד
וואָס דו האָסט געטאָן מיט מיר, צו לאָזן
לעבן מײַן נפֿש; אָבער איך קען ניט
אַנטרינען צום בארג, וואָרום דאָס בייז
וועט מיך נאָך אָניאָגן, און איך וועל
שטאַרבן.
20 אָן, איך בעט דיך, איז יענע
שטאָט, נאָענט אַהין צו אַנטלויפֿן, און זי
איז אַ קליינס; לאָמיך, איך בעט דיך,
אַהין אַנטרינען – זי איז דאָך אַ קליינס
– און מײַן נפֿש וועט בלײַבן לעבן.
21 האָט ער צו אים געזאָגט: זע, איך
שוין דײַן פּנים אויך אין דער דאָזיקער
זאַך, איך זאָל ניט אײַבערקערן די
שטאָט וואָס דו האָסט געזאָגט.
22 אײַל זיך, אַנטרין אַהין, וואָרום
איך קען ניט טאָן קיין זאַך, ביז דו
קומסט אַהין. דרום האָט מען געראָפֿן
דעם נאָמען פֿון דער שטאָט צוֹעַר.
23 די זון איז געווען אויפֿגעגאַנגען
אויף דער ערד, וועז לוט איז
אָנגעקומען קיין צוֹעַר.
24 און גאָט האָט געמאַכט רעגענען
אויף סדום און אויף עֲמוֹרָה שוועבל
און פֿײַער, פֿון גאָט, פֿון הימל.
25 און ער האָט איבערגעקערט די
דאָזיקע שטעט, און די גאַנצע געגנט,
און אַלע באָווינער פֿון די שטעט, און
די שפּראָצונג פֿון דער ערד.
26 און זײַן ווײַב האָט זיך
אומגעקוקט פֿון הינטער אים,
און איז געוואָרן אַ זײַל זאַלץ.
27 און אַבֿרהם האָט זיך געפֿעדערט
אין דער פֿרי צו דעם אָרט וואָס ער איז
דאָרטן געשטאַנען פֿאַר גאָט.
28 און ער האָט אַראָפּגעקוקט אויף
סדום און עֲמוֹרָה, און אויף דעם גאַנצן
לאַנד פֿון דער געגנט, און ער האָט
געזען, ערשט דער רויך פֿון לאַנד
גייט אויף אַזוי ווי דער רויך פֿון אַ
קאַלכאויוון.
29 אַזוי איז געשען, ווען גאָט
האָט צעשטערט די שטעט פֿון דער
געגנט, אַז גאָט האָט געדאַכט אָן
אַבֿרהמען, און האָט אַרויסגעשיקט
לוטן פֿון מיטן פֿון דער איבערקערעניש
בײַם איבערקערן די שטעט וואָס לוט
איז אין זיי געזעסן.
30 און לוט איז אַרויפֿגעאַנגען פֿון
צוֹעַר, און האָט זיך באַזעצט אויפֿן
בארג, און זײַנע צוויי טעכטער מיט
אים; וואָרום ער האָט מורא געהאַט צו
זיצן אין צוֹעַר; און ער איז געזעסן אין
אַ הייל, ער און זײַנע צוויי טעכטער.
31 האָט די עלטערע געזאָגט צו דער
יינגערער: אונדזער פֿאָטער איז אַלט,
און קיין מאַן איז ניטאָ אויף דער ערד
צו קומען צו אונדז, אַזוי ווי דער
שטייגער פֿון דער גאַנצער ערד.
32 קום, לאָמיר אָנטרינקען אונדזער
פֿאָטער מיט ווײַן, און מיר וועלן ליגן

מיט אים, און מיר וועלן אויפֿהאַלטן פֿון אונדזער פֿאָטער אַ זאָמען.
33 האָבן זיי אָנגעטרונקען זייער פֿאָטער מיט ווײַן אין יענער נאַכט, און די עלטערע איז געקומען און איז געלעגן מיט איר פֿאָטער; און ער האָט ניט געוווּסט פֿון איר לייגן זיך אָדער פֿון איר אויפֿשטיין.
34 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט די עלטערע געזאָגט צו דער יינגערער: זע, נעכטן בין איך געלעגן מיט מײַן פֿאָטער; לאָמיר אים אָנטרינקען מיט ווײַן אויך די נאַכט, און קום דו לײג מיט אים, און מיר וועלן אויפֿהאַלטן פֿון אונדזער פֿאָטער אַ זאָמען.
35 האָבן זיי אויך אין יענער נאַכט אָנגעטרונקען זייער פֿאָטער מיט ווײַן, און די יינגערע איז אויפֿגעשטאַנען און איז געלעגן מיט אים; און ער האָט ניט געוווּסט פֿון איר לייגן זיך אָדער פֿון איר אויפֿשטיין.
36 און ביידע טעכטער פֿון לוטן זײַנען טראָגעדיק געוואָרן פֿון זייער פֿאָטער.
37 און די עלטערע האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען מואָב; דאָס איז דער פֿאָטער פֿון דעם הײַנטיקן מואָב.
38 און די יינגערע, זי אויך האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען בן-עַמי; דאָס איז דער פֿאָטער פֿון די הײַנטיקע קינדער פֿון עַמון.

20 און אַבֿרהם האָט אָוועקגעצויגן פֿון דאָרטן צום לאַנד פֿון דרום, און ער האָט זיך באַזעצט צווישן קָדֵש און צווישן שור, און האָט געווויינט אין גְרָר.
2 און אַבֿרהם האָט געזאָגט אויף זײַן ווײַב שָׂרהן: זי איז מײַנע אַ שוועסטער. האָט געשיקט אַבִימֶלֶך דער מלך פֿון גְרָר, און האָט צוגענומען שָׂרהן.
3 איז גאָט געקומען צו אַבִימֶלֶכן אין אַ חלום פֿון דער נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: זע, ווועסט שטאַרבן פֿון וועגן דער פֿרוי וואָס דו האָסט גענומען, וואָרום זי איז די ווײַב פֿון אַן מאַן.
4 און אַבִימֶלֶך האָט צו איר ניט גענענט און ער האָט געזאָגט: גאָט, ווילסטו אויך אומשולדיק פֿאָלק הרגענען?
5 האָט ער מיר ניט אַליין געזאָגט: זי איז מײַנע אַ שוועסטער? און זי, אויך זי האָט געזאָגט: ער איז מײַנער אַ ברודער. אין דער ערלעכקייט פֿון מײַן האַרצן און אין דער ריינקייט פֿון מײַנע הענט האָב איך דאָס געטאָן.
6 האָט גאָט צו אים געזאָגט אין חלום: יאָ, איך ווייס אַז אין דער ערלעכקייט פֿון דײַן האַרצן האָסטו דאָס געטאָן, און איך האָב דיך אויך געוואָלט פֿאַרמײַדן פֿון זינדיקן צו מיר, דרום האָב איך דיך ניט געלאָזט זיך צורירן צו איר.
7 און אַצונד, קער אום די ווײַב פֿון דעם מאַן, ווָאַרום ער איז אַ נביא, און ער וועט מתפלל זײַן פֿאַר דיר, און וועסט בלײַבן לעבן; אויב אָבער דו קערסט זי ניט אום, זײַ וויסן אָז שטאַרבן וועסטו שטאַרבן, דו און אַלע וואָס געהערן צו דיר.
8 האָט אַבִימֶלֶך זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און האָט צונויפֿגערופֿן אַלע זײַנע קנעכט, און האָט גערעדט אַלע די דאָזיקע ווערטער אין זייערע אויערן, און די מענטשן האָבן זייער מורא געהאַט.
9 און אַבִימֶלֶך האָט גערופֿן אַבֿרהמען, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו אונדז געטאָן? און וואָס האָב איך געזינדיקט אַקעגן דיר, וואָס דו האָסט געבראַכט אויף מיר און אויף מײַן קיניגרײַך אַזאַ גרויסע זינדע? מעשׂים וואָס ווערן ניט געטאָן, האָסטו געטאָן צו מיר.

10 און אַבִימֶלֶך האָט געזאָגט צו
אַברהמען: וואָס האָסטו אײַנגעזען, אַז
דו האָסט געטאָן די דאָזיקע זאַך?
11 האָט אַברהם געזאָגט: וויײל איך
האָב געקלערט: פֿאַר וואָר, קיין מורא
פֿאַר גאָט איז ניטאָ אין דעם דאָזיקן
אָרט, און זיי וועלן מיך הרגענען פֿון וועגן
מײַן ווײַב.
12 און זי איז אויך אין דער אמתן
מײַנע אַ שוועסטער, די טאָכטער פֿון
מײַן פֿאָטער, נאָר ניט די טאָכטער פֿון
מײַן מוטער; דרום איז זי מיר געוואָרן
פֿאַר אַ ווײַב.
13 און עס איז געווען, אַז גאָט
האָט מיך פֿאַרוואַנדלט פֿון מײַן פֿאָטערס
הויז, האָב איך צו איר געזאָגט: דאָס
זאָל זײַן דײַן חסד וואָס דו זאָלסט טאָן
מיט מיר: אין איטלעכן אָרט, וואָס מיר
וועלן אַהין קומען, זאָג אויף מיר: ער
איז מײַנער אַ ברודער.
14 האָט אַבִימֶלֶך גענומען שאָף און
רינדער, און קנעכט און דינסטן, און
האָט געגעבן אַברהמען, און ער האָט
אים אומגעקערט זײַן ווײַב שׂרהן.
15 און אַבִימֶלֶך האָט געזאָגט: אָט איז
מײַן לאַנד פֿאַר דיר; וווּ עס איז גוט אין
דײַנע אויגן, באַזעץ זיך.
16 און צו שׂרהן האָט ער געזאָגט:
אָט האָב איך געגעבן דײַן ברודער
טויזנט זילבערשטיק; זע, דאָס איז דיר
אַ צודעק פֿאַר די אויגן אַלקענען אַלע
וואָס מיט דיר; און פֿאַר אַלעמען ביסטו
גערעכטפֿאַרטיקט.
17 און אַברהם האָט מתפלל געווען
צו גאָט, און גאָט האָט געהיילט
אַבִימֶלכן, און זײַן ווײַב, און זײַנע
דינסטן, און זיי האָבן געבאָרן.
18 וואָרום פֿאַרשלאָסן האָט גאָט
געהאַט פֿאַרשלאָסן יעטוועדער טראַכט
פֿון אַבִימֶלכס הויז פֿון וועגן שׂרה,
אַברהמס ווײַב.

21 און גאָט האָט געדאַכט אָן
שׂרהן, אַזוי ווי ער האָט
געזאָגט, און גאָט האָט צו שׂרהן
אַזוי ווי ער האָט געריידט.
2 און שׂרה איז טראָגעדיק געוואָרן,
און האָט געבאָרן אַברהמען אַ זון אויף
זײַן עלטער, צו דער צײַט וואָס גאָט
האָט אים אָנגעזאָגט.
3 און אַברהם האָט גערופֿן דעם
נאָמען פֿון זײַן זון וואָס איז אים
געבאָרן געוואָרן, וואָס שׂרה האָט אים
געבאָרן, יִצחָק.
4 און אַברהם האָט געמאָלט זײַן זון
יצחקן צו אַכט טעג, אַזוי ווי גאָט האָט
אים באַפֿוילן.
5 און אַברהם איז געווען הונדערט
יאָר אַלט, ווען זײַן זון יצחק איז אים
געבאָרן געוואָרן.
6 און שׂרה האָט געזאָגט: אַ
געלעכטער האָט מיר גאָט געמאַכט;
איטלעכער וואָס הערט עס, וועט לאַכן
וועגן מיר.
7 און זי האָט געזאָגט: ווער וואָלט
געזאָגט אַברהמען: שׂרה וועט קינדער
זייגן? אַז איך וועל געבערן אַ זון אויף
זײַן עלטער?
8 און דאָס קינד איז געוואַקסן, און
איז אָנגטוויזן געוואָרן, און אַברהם
האָט געמאַכט אַ גרויסן מאָלצײַט אין
דעם טאָג וואָס יצחק איז אָנגטוויזן
געוואָרן.
9 און שׂרה האָט געזען דעם זון פֿון
הָגָר דער מִצרית, וואָס זי האָט געבאָרן
אַברהמען, ווי ער שפּילט זיך.
10 און זי האָט געזאָגט צו אַברהמען:
טרײַב אַרויס די דאָזיקע דינסט און איר
זון, וואָרום דער זון פֿון דער דאָזיקער
דינסט וועט ניט ירשענען מיט מײַן זון,
מיט יצחקן.
11 און די זאַך איז געווען זייער
שלעכט אין די אויגן פֿון אַברהמען פֿון
וועגן זײַן זון.
12 האָט גאָט געזאָגט צו אַברהמען:
זאָל ניט שלעכט זײַן אין דײַנע אויגן
אויבער דעם יינגל, און אויבער דער
דינסט; אַלץ וואָס שׂרה זאָגט דיר, הער

זיך אײַן צו איר קול, וואָרום אויך יצחק וועט געראָטן ווערן דײַן זאָמען.
13 אָבער אויך דעם זון פֿון דער דינסט וועל איך מאַכן פֿאַר אַ פֿאָלק, ווײַל ער איז דײַן זאָמען.
14 האָט אַבֿרהם זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט גענומען ברויט און אַ לאָגל וואַסער, און געגעבן צו הָגָרן – אַרויפֿגעטאָן אויף איר אַקסל – און אויך דאָס קינד, און האָט זי אַוועקגעשיקט; און זי איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט אומגעבלאָנדזשעט אין דעם מדבר פֿון באר-שֶׁבַע.
15 איז דאָס וואַסער אויסגעגאַנגען פֿון לאָגל, און זי האָט אַוועקגעווארפֿן דאָס קינד אונטער איינעם פֿון די בײימלעך,
16 און זי איז אַוועק און האָט זיך געזעצט אַקעגנאיבער פֿאַר אַ בויגנשאָס וויײַט, וואָרום זי האָט געזאָגט: לאָמיך ניט זען ווי דאָס קינד שטאַרבט. און זי איז געזעסן אַקעגנאיבער, און האָט אויפֿגעהויבן איר קול און האָט געווויינט.
17 האָט גאָט געהערט דעם קול פֿון דעם יינגל, און אַ מלאך פֿון גאָט האָט געפֿופֿן צו הָגָרן פֿון הימל, און האָט צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר, הָגָר? זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום גאָט האָט צוגעהערט צו דעם קול פֿון דעם יינגל אַוווּ ער איז דאָרט.
18 שטיי אויף, הייב אויף דעם יינגל, און האַלט אים צו מיט דײַן האַנט; וואָרום פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק וועל איך אים מאַכן.
19 און גאָט האָט אויפֿגעפֿנט אירע אויגן, און זי האָט דערזען אַ ברונעם וואַסער, און זי איז געגאַנגען און האָט אָנגעפֿילט דעם לאָגל מיט וואַסער, און געגעבן טרינקען דעם יינגל.
20 און גאָט איז געווען מיטן יינגל, און ער איז אויפֿגעוואַקסן, און איז געזעסן אין מדבר, און איז געווען אַ בויגנשיסער.
21 און ער איז געזעסן אין מדבר פָּארָן; און זײַן מוטער האָט אים גענומען אַ ווײַב פֿון לאַנד מִצרַיִם.
22 און עס איז געווען אין יענער צײַט, האָט אַבִימֶלֶך און פּיכול דער האַר פֿון זײַן חיל געזאָגט צו אַבֿרהמען, אַזוי צו זאָגן: גאָט איז מיט דיר אין אַלץ וואָס דו טוסט;
23 דרום שווער מיר דאָ אַצונד ביי גאָט, אויב דו וועסט פֿעלשן אָן מיר, אָדער אָן מײַן זון, אָדער אָן מײַן אייניקל; אַזוי ווי דער חסד וואָס איך האָב געטאָן מיט דיר, זאָלסטו טאָן מיט מיר, און מיט דעם לאַנד וואָס דו האָסט זיך אויפֿגעהאַלטן דרינען.
24 האָט אַבֿרהם געזאָגט: איך וועל שוועren.
25 אָבער אַבֿרהם האָט פֿאַרגעהאַלטן אַבִימֶלֶכן וועגן דעם ברונעם, וואָס די קנעכט פֿון אַבִימֶלֶכן האָבן געגזלט.
26 האָט אַבִימֶלֶך געזאָגט: איך ווייס ניט ווער עס האָט גענטאָן די דאָזיקע זאַך; וואָרום ניט דו האָסט מיר צו מאָל דערציילט, און ניט איך האָב עס צו מאָל געהערט אַחוץ הײַנט.
27 האָט אַבֿרהם גענומען שאָף און רינדער, און געגעבן אַבִימֶלֶכן, און זיי האָבן ביידע געשלאָסן אַ בונד.
28 און אַבֿרהם האָט אַוועקגעשטעלט זיבן לעמער פֿון די שאָף באַזונדער.
29 האָט אַבִימֶלֶך געזאָגט צו אַבֿרהמען: וואָס זײַנען די דאָזיקע לעמער, וואָס דו האָסט אַוועקגעשטעלט באַזונדער?
30 האָט ער געזאָגט: פֿאַר וואָר, די זיבן לעמער מוסטו נעמען פֿון מײַן האַנט, כדי דאָס זאָל מיר זײַן צום עדות, אַז איך האָב גערָאבן דעם דאָזיקן ברונעם.
31 דרום האָט מען גערופֿן יענעם אָרט באר-שֶׁבַע, ווײַל דאָרטן האָבן זיי ביידע זיך געגעבן אַ שבועה.

32 אַזוי האָבן זיי געשלאָסן אַ בונד אין באַר-שָׁבַע; און אַבִימֶלֶך און פִּיכול דער האַר פֿון זײַן חיל זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן זיך אומגעקערט אין לַאַנד פֿון די פּלִשתים.
33 און ער האָט געפּלאַנצט אַ טאַמאַריסקנבוים אין באַר-שָׁבַע, און האָט דאָרטן געפֿונדן צו דעם נאָמען פֿון יהוה, דעם אייביקן גאָט.
34 און אַבְרָהם האָט זיך אויפֿגעהאַלטן אין לַאַנד פֿון די פּלִשתים פֿיל טעג.

22 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט גאָט געפּרוווט אַבְרָהמען, און האָט צו אים געזאָגט: אַבְרָהם! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך.
2 האָט ער געזאָגט: נעם דײַן זון, דײַן אײנאײניקן, וואָס דו האָסט ליב, יצחק, און גיי דיר קיין לַאַנד מוריָה, און ברענג אים אויף דאָרטן פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער אויף איינעם פֿון די בערג וואָס איך וועל דיר זאָגן.
3 האָט אַבְרָהם זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט אָנגעזאַטלט זײַן אייזל, און גענומען מיט זיך זײַנע צוויי יונגען, און זײַן זון יצחקן; און ער האָט צעהאַקט דאָס האָלץ פֿאַרן בראַנדאָפּפֿער, און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען צו דעם אָרט וואָס גאָט האָט אים געזאָגט.
4 אויפֿן דריטן טאָג האָט אַבְרָהם אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט דערזען דעם אָרט פֿון ווײַטן.
5 און אַבְרָהם האָט געזאָגט צו זײַנע יונגען: בלײַבט אײַך דאָ מיטן אייזל, און איך און דער יינגל וועלן גיין ביז אַהין, און מיר וועלן זיך בוקן, און זיך אומקערן צו אײַך.
6 און אַבְרָהם האָט גענומען דאָס האָלץ פֿאַרן בראַנדאָפּפֿער, און אָרויפֿגעטאָן אויף זײַן זון יצחקן, און ער האָט געגומען אין זײַן האַנט דאָס פֿײַער און דאָס פֿאַרמעסער, און זיי זײַנען ביידע געגאַנגען באַאַנד.
7 האָט יצחק זיך אָפּגערופֿן צו זײַן פֿאָטער אַבְרָהמען, און האָט געזאָגט: מײַן פֿאָטער! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך, מײַן זון. האָט ער געזאָגט: אָט איז דאָס פֿײַער און דאָס האָלץ, און ווו איז דאָס לַאם פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער?
8 האָט אַבְרָהם געזאָגט: גאָט וועט זיך שוין זען אַ לַאם פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, מײַן זון. און זיי זײַנען ביידע געגאַנגען באַאַנד.
9 און זיי זײַנען געקומען צו דעם אָרט וואָס גאָט האָט אים געזאָגט; און אַבְרָהם האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח, און האָט אויסגעלייגט דאָס האָלץ, און ער האָט עבונדן זײַן זון יצחקן, און אים אַרויפֿגעטאָן אויפֿן מזבח, איבערן האָלץ.
10 און אַבְרָהם האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט, און האָט גענומען דעם שלאַכטמעסער צו שעכטן זײַן זון.
11 האָט אַ מלאָך פֿון גאָט גערופֿן צו אים פֿון הימל, און האָט געזאָגט: אַבְרָהם! אַבְרָהם! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך.
12 האָט ער געזאָגט: זאָלסט ניט אויסשטרעקן דײַן האַנט אויפֿן יינגל, און זאָלסט אים גאָרנישט טאָן; וואָרום אַצונד וויסט איך אַז דו ביסט גאָטספֿאָרכטיק, אַז דו האָסט ניט פֿאַרמיטן דײַן זון, דײַן איינאײניקן, פֿון מיר.
13 האָט אַבְרָהם אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט דערזען ערשט הינטן האָט אַ ווידער זיך אײַנגעדרייט אין אַ געצוויג מיט זײַנע הערנער. איז אַבְרָהם געגאַנגען, און האָט גענומען דעם ווידער, און האָט אים אויפֿגעבראַכט פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער אָנשטאָט זײַן זון.
14 און אַבְרָהם האָט געפֿונדן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט יהוה-יִרְאֶה;

אַזוי ווי עס ווערט נאָך הינט געזאָגט:
אויף דעם באַרג פֿון יהוה ווערט געזען.
15 און דער מלאך פֿון גאָט האָט
געפֿרופֿן צו אברהמען אַ צווייט מאָל פֿון
הימל,
16 און האָט געזאָגט: איך שווער ביי
זיך, זאָגט גאָט, אַז ווייל דו האָסט
געטאָן די דאָזיקע זאַך, און האָסט ניט
פֿאַרמיטן דיין זון, דיין איינאיינציקן,
17 איז, בענטשן וועל איך דיך
בענטשן, און מערן וועל איך מערן דיין
זאָמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און
אַזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפֿן ברעג
פֿון ים; און דיין זאָמען וועט אַרבן דעם
טויער פֿון זיינע פֿיינט.
18 און בענטשן וועלן זיך מיט דיין
זאָמען אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד,
דערפֿאַר וואָס דו האָסט צוגעהערט צו
מיין קול.
19 און אברהם האָט זיך אומגעקערט
צו זיינע יונגען, און זיי זיינען
אויפֿגעשטאַנען, און זיינען געגאַנגען
באַנאַנד קיין באַר-שֶׁבַע. און אברהם
איז געבליבן אין באַר-שֶׁבַע.
20 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע
געשעענישן, איז אָנגעזאָגט געוואָרן
אברהמען, אַזוי צו זאָגן: זע, מִלכָּה, זי
אויך האָט געבאָרן זין צו דיין ברודער
נָחורן:
21 עוץ זיין בכור, און בוז זיין
ברודער, און קמואֵל דעם פֿאָטער פֿון
אֲרָם, און
22 כֶּשֶׂד, און חֲזו, און פִּלדָשן, און
יִדלָפֿ, און בתואֵל.
23 און בתואֵל האָט געבאָרן רבקהן.
די דאָזיקע אַכט האָט מִלכָּה געבאָרן צו
נָחור, אברהמס ברודער.
24 און זיין קעפּסוויב וואָס איר
נאָמען איז געווען רְאומָה, זי אויך האָט
געבאָרן טֶבַח, און גַחַם, און תַּחַש,
און מַעֲכָה.

חַיֵי שָׂרָה

23 און דאָס לעבן פֿון שׂרהן איז
געווען הונדערט און זיבן יאָר
און צוואַנציק יאָר; דאָס זיינען געווען
די יאָרן פֿון שׂרהס לעבן.
2 און שׂרה איז געשטאָרבן אין
קִריַת-אַרבע, דאָס איז חֶברון, אין לאַנד
כְּנַעַן. און אברהם איז געקומען צו
קלאָגן אויף שׂרהן און זי צו באַווייַנען.
3 און אברהם איז אויפֿגעשטאַנען פֿון
פֿאַר זיין טויטן, און ער האָט געredעט
צו די קינדער פֿון חֵת, אַזוי צו זאָגן:
4 אַ פֿרעמדער אָבער אַ תּושב
בין איך בייַ אייַך, גיט מיר אַ
קבֿר-אייגנטום בייַ אייַך, און איך וועל
באַגראָבן מײַן טויטן פֿון פֿאַר מיר.
5 האָבן די קינדער פֿון חֵת
געענטפֿערט אברהמען, אים אַזוי צו
זאָגן:
6 הער אונדז צו, מײַן האַר, אַ
געטלעכער פֿירשט ביסטו צווישן
אונדז; אין דעם געקליבנסטן פֿון
אונדזערע קבֿרים באַגראָב דיין טויטן;
קיינער פֿון אונדז וועט ניט פֿאַרמײַדן
זיין קבֿר פֿון דיר, אויף צו באַגראָבן
דיין טויטן.
7 איז אברהם אויפֿגעשטאַנען, און
האָט זיך געבוקט צו דעם פֿאָלק פֿון
לאַנד, צו די קינדער פֿון חֵת.
8 און ער האָט צו זיי געredעט, אַזוי
צו זאָגן: אויב עס איז אייער ווילן
צו באַגראָבן מײַן טויטן פֿון פֿאַר מיר,
הערט מיך צו, און בעט פֿאַר מיר בייַ
עֶפֿרון דעם זון פֿון צוחַרן,
9 ער זאָל מיר געבן די הייל פֿון
מַכפֶּלָה וואָס געהערט צו אים, וואָס איז
עק פֿון זיין פֿעלד; אין פֿולן געלט זאָל
ער עס מיר געבן צווישן אייך פֿאַר אַ
קבֿר-אייגנטום.
10 און עֶפֿרון איז געזעסן צווישן די
קינדער פֿון חֵת; האָט עֶפֿרון דער חִתי
געענטפֿערט אברהמען אין די אויערן
פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿאַר אַלע

אײנגייער אין דעם טויער פֿון זײן שטאָט, אַזוי זאָל ער זאָגן:

11 ניין, מײַן האַר, הער מיך צו: דאָס פֿעלד שענק איך דיר, אויך די הייל וואָס דרינען שענק איך דיר; פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון מײַן פֿאָלק שענק איך עס דיר; באַגראָב דײַן טויטן.

12 האָט אַבֿרהם זיך געבוקט פֿאַר דעם פֿאָלק פֿון לאַנד,

13 און ער האָט געזאגט צו עֶפֿרונען אין די אויערן פֿון דעם פֿאָלק פֿון לאַנד, אַזוי זאָל ער: וועג דו וואָלסט מיך נאָר צוהערן! איך גיב דאָס פֿעלד פֿאַרן פֿעלד, נעם עס פֿון מיר, און איך וועל דאָרטן באַגראָבן מײַן טויטן.

14 האָט עֶפֿרון געענטפֿערט אַבֿרהמען, אים אַזוי צו זאָגן:

15 הער מיך צו, מײַן האַר, לאַנד אין פֿיר הונדערט שֶׁקל זילבער, וואָס איז דאָס צווישן מיר און צווישן דיר? און דײַן טויטן באַגראָב.

16 האָט אַבֿרהם צוגעהערט צו עֶפֿרונען, און אַבֿרהם האָט אָפּגעווויגן עֶפֿרונען דאָס זילבער, וואָס ער האָט געזאָגט אין די אויערן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿיר הונדערט שֶׁקל זילבער, גאַנגבאַר בײַם סוחר.

17 אַזוי איז געבליבן דאָס פֿעלד פֿון עֶפֿרונען, וואָס אין מַכפֵּלָה, וואָס פֿאַר ממרא, דאָס פֿעלד מיט דער הייל וואָס דרינען, און אַלע ביימער וואָס אויפֿן פֿעלד, וואָס אין זײַן גאַנצן געמאַרק רונד אַרום,

18 דער אײנקויף פֿון אַבֿרהמען, פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿאַר אַלע אײנגייער אין דעם טויער פֿון זײַן שטאָט.

19 און דערנאָך האָט אַבֿרהם באַגראָבן זײַן וויב שׂרהן אין דער הייל פֿון דעם פֿעלד פֿון מַכפֵּלָה פֿאַר ממרא, דאָס איז חֶברון, אין לאַנד כּנַעַן.

20 אַזוי איז געבליבן דאָס פֿעלד, און די הייל וואָס דרינען, בײַ אַבֿרהמען פֿאַר אַ קבֿר-אייגנטום, פֿון די קינדער פֿון חֵת.

24

און אַבֿרהם איז געווָארן אַלט און באַטאָגט; און גאָט האָט געבענטשט אַבֿרהמען מיט אַלצדינג.

2 האָט אַבֿרהם געזאָגט צו זײַן קנעכט, דעם עלטסטן פֿון זײַן הויז, וואָס האָט געווּאלטיקט איבער אַלץ וואָס ער האָט געהאַט: טו, איך בעט דיך, דײַן האַנט אונטער מײַן דיך,

3 און איך וועל דיך באַשווערן בײַ יהוה דעם גאָט פֿון הימל און דעם גאָט פֿון דער ערד, אַז דו זאָלסט ניט נעמען אַ ווײַב פֿאַר מײַן זון פֿון די טעכטער פֿון דעם כּנַעֲני וואָס איך זיץ צווישן אים.

4 נייערט צו מײַן לאַנד און צו מײַן אָפּשטאַם זאָלסטו גיין, און נעמען אַ ווײַב פֿאַר מײַן זון, פֿאַר יצחקן.

5 האָט דער קנעכט צו אים געזאָגט: טאָמער וועט די פֿרוי ניט וועלן גיין נאָך מיר אין דעם היגן לאַנד; זאָל איך ניט אַנדערש אומקערן דײַן זון צו דעם לאַנד וואָס דו ביסט פֿון דאָרטן אַרויסגעגאַנגען?

6 האָט אַבֿרהם צו אים געזאָגט: היט דיך, זאָלסט ניט אומקערן מײַן זון אַהין.

7 יהוה דער גאָט פֿון הימל, וואָס האָט מיך אַרויסגענומען פֿון דעם הויז פֿון מײַן פֿאָטער, און פֿון דעם לאַנד פֿון מײַן געבורט, און וואָס האָט צו מיר גערעדט, און וואָס האָט מיר געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: צו דײַן זאָמען וועל איך געבן דאָס דאָזיקע לאַנד – ער וועט שיקן זײַן מלאָך דיר פֿאַרויס, און וועסט קריגן אַ ווײַב פֿאַר מײַן זון פֿון דאָרטן.

8 און אויב די פֿרוי וועט ניט וועלן גיין נאָך דיר, וועסטו זײַן פריי פֿון דער דאָזיקער שבועה מײַנער; אָבער זאָלסט ניט אומקערן מײַן זון אַהין.

9 האָט דער קנעכט געטאָן זײַן האַנט אונטער דעם דיך פֿון זײַן האַר אַבֿרהמען, און ער האָט אים געשוואָרן אויף דער דאָזיקער זאַך.

10 און דער קנעכט האָט גענומען צען קעמלען פֿון די קעמלען פֿון זײַן האַר, און איז אַוועקגעגאַנגען מיט אַלעם בעסטן פֿון זײַן האַר אין זײַן האַנט; און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין אַרם-נַהַרַיִם, צו דער שטאָט פֿון נָחורן.

11 און ער האָט געמאַכט קניען די קעמלען אויסן שטאָט בײַם ברונעם וואַסער, אין אָוונט-צײַט, אין דער צײַט וואָס די שפּעריגע גיינען אַרויס.

12 און ער האָט געזאָגט: יהוה, גאָט פֿון מײַן האַר אַבֿרהמען, שיק מיר צו הײַנט, איך בעט דיך, אַ טראָף, און טו חסד מיט מײַן האַר אַבֿרהמען.

13 אָט שטיי איך בײַם קוואַל וואַסער, און די טעכטער פֿון די שטאָטלײַט קומען אַרויס שעפּן וואַסער;

14 זאָל זײַן, אַז די מיידל וואָס איך וועל צו איר זאָגן: «בייַג אײַן, איך בעט דיך, דײַן קרוג, און לָאָמיך טרינקען», און זי וועט זאָגן: «טרינק, און אויך דײַנע קעמלען וועל איך אָנטרינקען», האָסטו זי באַשערט פֿאַר דײַן קנעכט יצחקן, און דערמיט וועל איך וויסן אַז דו האָסט גענאָדעט חסד מיט מײַן האַר.

15 און עס איז געווען, איידער נאָך ער האָט געענדיקט רעדן, ערשט רבקה קומט אַרויס – די וואָס איז געבאָרן געווָארן בײַ בתואל דעם זון פֿון מִלכָּה, דער ווײַב פֿון נָחור, אַבֿרהמס ברודער – מיט איר קרוג אויף איר אַקסל.

16 און די מיידל איז געווען זייער שיין פֿון אויסזען, אַ יונגפֿרוי וואָס קיין מאַן האָט נאָך זי ניט געקענט; און זי האָט אַראָפּגענידערט צום קוואַל, און האָט אָנגעפֿילט איר קרוג, און איז אַרויפֿגעקומען.

17 איז דער קנעכט איר געלאָפֿן אַנטקעגן, און האָט געזאָגט: לאָז מיך אַ זופּ טאָן, איך בעט דיך, אַ ביסל וואַסער פֿון דײַן קרוג.

18 האָט זי געזאָגט: טרינק מײַן האַר; און זי האָט אויף גיך אַראָפּגעלאָזט איר קרוג אויף איר האַנט, און האָט אים געגעבן טרינקען.

19 און אַז זי האָט געענדיקט אים געבן טרינקען, האָט זי געזאָגט: אויך פֿאַר דײַנע קעמלען וועל איך אָנשעפּן, ביז זיי האָבן געענדיקט טרינקען.

20 און זי האָט אויף גיך אויסגעלייַדיקט איר קרוג אין דער קאָריטע, און איז ווידער געלאָפֿן צום ברונעם אָנשעפּן, ביז זי האָט אָנגעשעפּט פֿאַר אַלע זײַנע קעמלען.

21 און דער מאַן קוקט זי אָן שווײַגעדיק, צו וויסן אויב גאָט האָט באַגליקט זײַן וועג אָדער ניט.

22 און עס איז געווען, ווי די קעמלען האָבן געענדיקט טרינקען, אַזוי האָט דער מאַן גענומען אַ גילדערנעם נאָזרינג וואָס זײַן וואָג איז געווען אַ בקַע, און צוויי אָרעמבענדער פֿאַר אירע הענט, וואָס זייער וואָג איז געווען צען גָּלְדשטיק.

23 און ער האָט געזאָגט: וועמעס טאָכטער ביסטו? זאָג מיר, איך בעט דיך, איז דאָ אין דײַן פֿאָטערס הויז אַן אָרט פֿאַר אונדז צום נעכטיקן?

24 האָט זי צו אים געזאָגט: איך בין די טאָכטער פֿון בתואל דעם זון פֿון מִלכָּהן, וואָס זי האָט געבאָרן נָחורן.

25 און זי האָט צו אים געזאָגט: אי שטרוי אי פוטער אַ סך איז דאָ בײַ אונדז, אי אַן אָרט צום נעכטיקן.

26 האָט דער מאַן זיך געניגט און זיך געבוקט צו גאָט.

27 און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון מײַן האַר אַבֿרהמען, וואָס האָט ניט פֿאַרלאָזן זײַן חסד און זײַן טרישאַפֿט צו מײַן האַר; מיך האָט גאָט געפֿירט אויף דעם וועג

צו דעם הויז פֿון מײַן האַרס ברידער.
28 און די מיידל איז געלאָפֿן, און האָט דערציילט אין איר מוטערס הויז די דאָזיקע זאַכן.
29 און רבקה האָט געהאַט אַ ברודער וואָס זײַן נאָמען איז געווען לָבָן; איז לָבָן אַרויסגעלאָפֿן צו דעם מאַן דרויסן צום קוואַל.
30 און עס איז געווען, ווי ער האָט דערזען דעם נאָזרינג, און די אָרעמבענדער אויף די הענט פֿון זײַן שוועסטער, און ווי ער האָט געהערט די ווערטער פֿון זײַן שוועסטער רבקהן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי און אַזוי האָט דער מאַן צו מיר גערעדט – איז ער געקומען צו דעם מאַן, ווי ער שטייט בײַ די קעמלען לעבן קוואַל,
31 און ער האָט געזאָגט: קום, געבענטשטער פֿון גאָט, פֿאַר וואָס שטייסטו דרויסן? איך האָב דאָך אויפֿגעראַמט דאָס הויז, און אָרט פֿאַר די קעמלען.
32 איז דער מאַן אַרײַנגעגאַנגען אין הויז; און ער האָט אָפּגעבונדן די קעמלען, און האָט דערלאַנגט שטרוי און פֿוטער פֿאַר די קעמלען, און וואַסער צו וואַשן זײַנע פֿיס, און די פֿיס פֿון די מענטשן וואָס מיט אים.
33 און עס איז געשטעלט געווארן פֿאַר אים צום עסן, אָבער ער האָט געזאָגט: איך וועל ניט עסן, biz איך האָב גערעדט מײַנע רייד. האָט ער געזאָגט: רעד.
34 האָט ער געזאָגט: דער קנעכט פֿון אַברהמען bin איך.
35 און גאָט האָט זייער געבענטשט מײַן האַר, און ער איז געוואָרן רײַך; און ער האָט אים געגעבן שאָף און רינדער, און זילבער און גאָלד, און קנעכט און דינסטן, און קעמלען און אייזלען.
36 און שׂרה, מײַן האַרס וויבֿ, האָט געבאָרן אַ זון צו מײַן האַר אויף איר עלטער; און ער האָט אים אַוועקגעגעבן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט.
37 און מײַן האַר האָט מיך באַשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט נעמען אַ וויבֿ פֿאַר מײַן זון פֿון די טעכטער פֿון דעם כּנַעֲני וואָס איך זיץ אין זײַן לאַנד.
38 ניט אַנדערש נאָר צו מײַן פֿאָטערס הויז זאָלסטו גיין, און צו מײַן משפּחה, און נעמען אַ וויבֿ פֿאַר מײַן זון.
39 האָב איך געזאָגט צו מײַן האַר: טאָמער וועט די פֿרוי ניט וועלן גיין מיט מיר?
40 האָט ער צו מיר געזאָגט: יהוה וואָס איך בין געגאַנגען פֿאַר אים, וועט שיקן זײַן מלאָך מיט דיר, און וועט באַגלייקן דײַן וועג, און וועסט קריגן אַ וויבֿ פֿאַר מײַן זון, פֿון מײַן משפּחה און פֿון מײַן פֿאָטערס הויז.
41 דענצמאָל וועסטו פֿרײַ זײַן פֿון מײַן שבועה, אַז דו וועסט קומען צו מײַן משפּחה; און אויב זיי וועלן דיר ניט געבן, וועסטו אויך פֿרײַ זײַן פֿון מײַן שבועה.
42 בין איך געקומען הײַנט צום קוואַל, און האָב געזאָגט: יהוה, גאָט פֿון מײַן האַר אַברהמען, אויב דוווילסט, איך בעט דיך, באַגלייקן מײַן וועג וואָס איך גיי אויף אים:
43 אָט שטיי איך בײַם קוואַל וואָסער; און עס זאָל זײַן, אַז די מיידל וואָס קומט אַרויס שעפּן, און איך וועל זאָגן צו איר: «גיב מיר טרינקען, איך בעט דיך, אַ ביסל וואַסער פֿון דײַן קרוג»,
44 און זי וועט זאָגן צו מיר: «אי דו טרינק, אי פֿאַר דײַנע קעמלען וועל איך אָנשעפּן», זאָל זי זײַן די וויבֿ, וואָס גאָט האָט באַשערט פֿאַר מײַן האַרס זון.
45 נאָך איידער איך ענדיק רעדן צו מײַן האַרצן, ערשט רבקה קומט אַרויס מיט איר קרוג אויף איר אַקסל; און זי האָט אַראָפּגעניידערט צום קוואַל און

האָט אָנגעשעפט. האָב איך צו איר געזאָגט: גיב מיר טרינקען, איך בעט דיך.
46 האָט זי אויף גיך אַראָפגעלאָזט איר קרוג פֿון זיך, און האָט געזאָגט: טרינק, און אויך דיינע קעמלען וועל איך אָנטרינקען. האָב איך געטרונקען, און אויך די קעמלען האָט זי אָנגעטרונקען.
47 האָב איך זי געפרעגט און האָב געזאָגט: וועמעס טאָכטער ביסטו? האָט זי געזאָגט: די טאָכטער פֿון בתואל דעם זון פֿון נָחורן, וואָס מִלכָּה האָט געבאָרן צו אים. און איך האָב אָנגעטאָן דעם נאָזרינג אויף איר נאָז, און די אָרעמבענדער אויף אירע הענט.
48 און איך האָב מיך געניגט און מיך געבוקט צו יהוה, און איך האָב גערופֿן יהוה דעם גאָט פֿון מײַן האַר אַברהמען, וואָס האָט מיך געפירט אויפֿן ריכטיקן וועג צו קריגן די טאָכטער פֿון מײַן האַרס אַן אייגענעם פֿאַר זײַן זון.
49 און אַצונד, אויב איר ווילט טאָן אַ חסד און אַ טרײשאַפֿט מיט מײַן האַר, זאָגט מיר; און אויב ניט, זאָגט מיר; און איך וועל מיך קערן אויף רעכטס אָדער אויף לינקס.
50 האָט געענטפֿערט לָבָן און בתואל, און זיי האָבן געזאָגט: די זאַך איז אַרויס פֿון גאָט; מיר קענען ניט רעדן צו דיר שלעכטס אָדער גוטס.
51 אָט איז רבקה פֿאַר דיר, נעם און גיי, און זאָל זי זײַן אַ ווײַב צו דעם זון פֿון דײַן האַר, אַזוי ווי גאָט האָט געריעדט.
52 און עס איז געווען, ווי דער קנעכט פֿון אַברהמען האָט געהערט זייערע ווערטער, אַזוי האָט ער זיך געבוקט צו דער ערד פֿאַר גאָט.
53 און דער קנעכט האָט אַרויסגענומען זילבערנע זאַכן, און גילדערנע זאַכן, און קלײדער, און געגעבן רבקהן; אויך איר ברודער און איר מוטער האָט ער געגעבן טײַערע מתּנות.
54 און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, ער און די מענטשן ווָאָס מיט אים; און זיי האָבן איבערגענעכטיקט; און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, און ער האָט געזאָגט: שיקט מיך אַוועק צו מײַן האַר.
55 האָט געזאָגט איר ברודער און איר מוטער: זאָל די מיידל בלײַבן בײַ אונדז אַ יאָר אָדער צען חדשים , דערנאָך וועט זי גיין.
56 האָט ער צו זיי געזאָגט: האַלט מיך ניט אויף, אַז גאָט האָט באַגליקט מײַן וועג. שיקט מיך אַוועק, און לאָמיר גיין צו מײַן האַר.
57 האָבן זיי געזאָגט: מיר וועלן רופֿן די מיידל, און מיר וועלן פֿרעגן איר מויל.
58 האָבן זיי געפֿונען רבקהן, און האָבן צו איר געזאָגט: ווילסטו גיין מיט דעם דאָזיקן מאַן? האָט זי געזאָגט: איך וויל גיין.
59 האָבן זיי אַרויסבאַלייט זייער שוועסטער רבקהן, און איר אַם, און אַברהמס קנעכט, און זײַנע מענטשן.
60 און זיי האָבן געבענטשט רבקהן, און האָבן צו איר געזאָגט: אונדזער שוועסטער, דו ווער טויזנטער מאָל צען טויזנט, און דײַן זאָמען זאָל אַרבן דעם טויער פֿון זײַנע פֿײַנט.
61 און רבקה איז אויפֿגעשטאַנען מיט אירע מיידלעך, און זיי האָבן זיך אַרויפֿגעזעצט אויף די קעמלען, און זײַנען געגאַנגען נאָך דעם מאַן. און דער קנעכט האָט גענומען רבקהן, און איז אַוועקגעגאַנגען.
62 און יצחק איז אָנגעקומען פֿון ווּג מע גייט קיין באֵר-לַחַי-רוֹאי; ווָאוּן ער איז געזעסן אין לאַנד פֿון דָרום –
63 און יצחק איז אַרויסגעגאַנגען זיך דורכצוגיין אין פֿעלד אַקעגן אָוונט – האָט ער אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן און

הָאט אַ קוק געטאָן, ערשט קעמלען קומען אָן.

64 און רבקה האָט אויפגעהויבן אירע אויגן, און האָט דערזען יצחקן, און זי האָט זיך אַראָפגעלאָזט פון קעמל.

65 און זי האָט געזאָגט צו דעם קנעכט: ווער איז יענער מאַן וואָס גייט אין פֿעלד אונדז אַנטקעגן? האָט דער קנעכט געזאָגט: דאָס איז מײַן האַר. האָט זי גענומען דעם שלייער, און האָט זיך פֿאַרדעקט.

66 און דער קנעכט האָט דערציילט יצחקן אַלע זאַכן וואָס ער האָט געטאָן.

67 און יצחק האָט זי אַרײַנגעבראַכט אין דעם געצעלט פון זײַן מוטער שׂרהן. און ער האָט גענומען רבקהן, און זי איז אים געווארן פֿאַר אַ ווײַב; און ער האָט זי ליב גהאַט. און יצחק האָט זיך געטרייסט נאָך זײַן מוטער.

25 און אַבֿרהם האָט ווידער גענומען אַ ווײַב, און איר נאָמען איז געווען קטורָה.

2 און זי האָט אים געבאָרן זִמרָנען, און יָקשָׁנען, און מדָנען, און מִדיָנען, און יִשבקן, און שוּחַן.

3 און יָקשָׁן האָט געבאָרן שבאָן, און דדָנען. און די קינדער פון דדָנען זײַנען געווען אַשורים, און לטושים, און לְאומים.

4 און די זין פון מִדיָנען זײַנען געווען: עֵיפָה, און עֵפֶר, און חֲנוֹך, און אבִידָע, און אֶלדָעָה, די אַלע זײַנען געווען די קינדער פון קטורָהן.

5 און אַבֿרהם האָט אַוועקגעגעבן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט צו יצחקן.

6 און צו די זין פון די קעפּסווײַבער וואָס אַבֿרהם האָט געהאַט, האָט אַבֿרהם געגעבן מתּנות, און האָט זיי אַוועקגעשיקט פון זײַן זון יצחקן, וועו ער האָט נאָך געלעבט, קיין מזרח אין מזרח-לאַנד.

7 און דאָס זײַנען די טעג פון די יאָרן פון אַבֿרהמס לעבן וואָס ער האָט געלעבט: הונדערט יאָר און פינף יאָר און זיבעציק יאָר.

8 און אַבֿרהם איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאָרבן אין אַ גוטער עלטער, אַלט און זאַט מיט יאָרן ; און ער איז אײַנגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פאָלק.

9 און יצחק און ישמָעֵאל, זײַנע זין, האָבן אים באַגראָבן אין דער היילן פון מַכפֵּלָה, אין דעם פֿעלד פון עֶפרון דעם זון פון צוֹחַר דעם חִתי, וואָס פֿאַר מַמרֵא;

10 דאָס פֿעלד וואָס אַבֿרהם האָט אָפּגעקויפֿט פון די קינדער פון חֵת, דאָרטן איז באַגראָבן געווארן אַבֿרהם, און זײַן וויב שׂרה.

11 און עס איז געווען נאָך דעם טויט פון אַבֿרהמען, האָט גאָט געבענטשט זײַן זון יצחקן. און יצחק איז געזעסן בײַ באֵר-לַחַי-רואי.

12 און דאָס זײַנען די געבורטן פון ישמָעֵאל, אַבֿרהמס זון, וואָס הָגָר די מִצרית, די דינסט פון שׂרהן, האָט געבאָרן אַבֿרהמען.

13 און דאָס זײַנען די נעמען פון ישמָעֵאלס זין, נאָך זייערע נעמען, לויט זייערע געבורטן: דער בכֿור פון ישמָעֵאלן, נבָיוֹת, און קֵדָר, און אַדבְּאֵל, און מִבשָׂם;

14 און מִשמָע, און דומָה, און מַשָּׂא;

15 חֲדַר, און תֵּימָא, איטור, נָפִיש און קֶדמָה.

16 דאָס זײַנען די זין פון ישמָעֵאלן, און דאָס זײַנען זייערע נעמען אין זייערע דערפֿער, און אין זייערע לאָגערן; צוועלף פֿירשטן לויט זייערע פֿעלקער. —

17 און דאָס זײַנען די יאָרן פון ישמָעֵאלס לעבן: הונדערט יאָר און זיבן יאָר און דריסיק יאָר. און ער איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאָרבן; און ער איז אײַנגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פאָלק. —

18 און זיי האָבן געווינט פֿון חֲוִילָה
ביז שור וואָס פֿאַר מִצרַיִם, ווי דו גייסט
קיין אַשור; אין געזיכט פֿון אַלע זײנע
ברידער האָט ער זיך באַזעצט.

תּוֹלְדֹת

19 און דאָס איז די געשיכטע פֿון
יצחק, אַבֿרהמס זון: אַבֿרהם האָט
געבאָרן יצחקן.
20 און יצחק איז געווען פֿערציק יאָר
אַלט, ווען ער האָט זיך גענומען רבקה,
די טאָכטער פֿון בתואֵל דעם אֲרַמי פֿון
פַּדַן-אֲרָם, די שוועסטער פֿון לָבָן דעם
אֲרַמי, פֿאַר אַ ווײַב.
21 און יצחק האָט געבעטן צו גאָט
פֿון וועגן זײַן ווײַב, וואָרום זי איז
געווען אַן עקרה; און גאָט האָט זיך
געלאָזט דערבעטן פֿון אים, און רבקה
זײַן ווײַב איז טראָגעדיק געווארן.
22 און די קינדער האָבן זיך
געשטויסן אין איר, און זי האָט
געזאָגט: אויב אַזוי, נאָך וואָס דען
לעב איך? און זי איז געגאַנגען פֿרעגן
בײַ גאָט.
23 און גאָט האָט צו איר געזאָגט:
צוויי אומות זײַנען אין דײַן לײַב, און
צוויי פֿעלקער וועלן זיך פֿון דײַנע
אינגעווייד צעשיידן, און אַ פֿאָלק פֿון
אַ פֿאָלק וועט זײַן שטאַרקער, און דער
עלטערער וועט דינען דעם יינגערן.
24 און אַז אירע טעג זײַנען פֿול
געווארן צום געווינען, ערשט אַ
צווילינג איז אין איר לײַב.
25 און דער ערשטער איז
אַרויסגעקומען אַ רויטער, אין
גאַנצן אַזוי ווי אַ האָריקער מאַנטל;
און מע האָט אים געפֿון זײַן נאָמען עֵשָׂו.
26 און דערנאָך איז אַרויסגעקומען
זײַן ברודער, און זײַן האַנט האָט
צוגעהאַלטן דעם טריט פֿון עֵשָׂו; און
מע האָט אים גערופֿן זײַן נאָמען יַעֲקֹב. און
יצחק איז געווען זעכציק יאָר אַלט בײַ
זייער געבאָרן ווערן.

27 און די יינגלעך זײַנען
אויפֿגעוואַקסן; און עֵשָׂו איז
געווען אַ מענטש געניט אין געיעג, אַ
פֿעלדמענטש, און יעקב איז געווען
אַ שטילער מענטש וואָס זיצט אין
געצעלטן.
28 און יצחק האָט ליב געהאַט עֵשָׂון,
ווײַל דאָס געפֿאַנג איז אים געווען
צום מויל; און רבקה האָט ליב געהאַט
יעקבן.
29 האָט יעקב איין מאָל געקאָכט אַ
געקעכטס, און עֵשָׂו איז אָנגעקומען פֿון
פֿעלד, און ער איז געווען פֿאַרשמאַכט.
30 האָט עֵשָׂו געזאָגט צו יעקבן: לאָז
מיך אַ שלונג טאָן, איך בעט דיך,
פֿון דעם דאָזיקן רויטן-רויטן, וואָרום
איך בין פֿאַרשמאַכט; דרום האָט מען
געוראָפֿן זײַן נאָמען אֱדום.
31 האָט יעקב געזאָגט: פֿאַרקויף מיר
אַקאָרשט דײַן בכורה.
32 האָט עֵשָׂו געזאָגט: זע, איך גיי
צום שטאַרבן, און צו וואָס מיר דען
בכורה?
33 האָט יעקב געזאָגט: שוועור מיר
אַקאָרשט. האָט ער אים געשוואָרן,
און ער האָט פֿאַרקויפֿט זײַן בכורה צו
יעקבן.
34 און יעקב האָט געגעבן עֵשָׂון
ברויט און געקעכטס פֿון לינדזן; און ער
האָט געגעסן און געטרונקען, און איז
אויפֿגעשטאַנען און אַוועקגעגאַנגען.
אַזוי האָט עֵשָׂו פֿאַראַכט די בכורה.

26 און עס איז געווארן אַ
הונגער אין לאַנד, אַחוץ דעם
פֿריערדיקן הונגער, וואָס איז געווען
אין די טעג פֿון אַבֿרהמען; און יצחק
איז געגאַנגען צו אֲבִימֶלֶךְ דעם מלך
פֿון די פְּלִשתִּים, קיין גְּרָר.
2 און גאָט האָט זיך באַוויזן צו אים,
און האָט געזאָגט: זאָלסט ניט נידערן
קיין מִצרַיִם, ווויין אין דעם לאַנד וואָס
איך ווועל דיר זאָגן.

3 האָלט זיך אויף אין דעם דאָזיקן
לאַנד, און איך וועל זײַן מיט דיר,
און וועל דיך בענטשן; וואָרום צו דיר
און צו דײַן זאָמען וועל איך געבן
אַלע די דאָזיקע לענדער, און איך וועל
מקיים זײַן די שבועה וואָס איך האָב
געשוואָרן צו דײַן פאָטער אברהמען.
4 און איך וועל מערן דײַן זאָמען אַזוי
ווי די שטערן פֿון הימל, און וועל געבן
צו דײַן זאָמען אַלע די דאָזיקע לענדער;
און בענטשן וועלן זיך מיט דײַן זאָמען
אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד;
5 דערפֿאַר וואָס אברהם האָט
צוגעהערט צו מײַן קָול, און האָט
געהיט מײַן היטונג, מײַנע געבאָט,
מײַנע געזעצן, און מײַנע לערנונגען.
6 און יצחק האָט זיך באַזעצט אין
גרָר.
7 האָבן די מענטשן פֿון דעם אָרט
געפֿרעגט ווענן זײַן ווײַב, און ער האָט
געזאָגט: זי איז מײַנע אַ שוועסטער;
וואָרום ער האָט מורא געהאַט צו
זאָגן «מײַן ווײַב»; «טאָמער וועלן
די מענטשן פֿון דעם אָרט מיך הרגענ
איבער רבקהן, ווײל זי איז שיין פֿון
אויסזען».
8 און עס איז געווען, אַז ער איז
דאָרטן אָפּגעווען אַ לאַנגע צײַט, האָט
אֲבִימֶלֶך דער מלך פֿון די פּלִשתִּים
אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער, און
געזען, ערשט יצחק שטיפט מיט זײַן
ווײַב רבקהן.
9 האָט אֲבִימֶלֶך געפֿרוֹפֿן יצחקן, און
האָט געזאָגט: זי איז דאָך גאָר דײַן
ווײַב, און ווי אַזוי האָסטו געזאָגט:
זי איז מײַנע אַ שוועסטער? האָבן
יצחק צו אים געזאָגט: ווײל איך האָב
געקלערט: איך וועל נאָך אומקומען
איבער איר.
10 האָט אֲבִימֶלֶך געזאָגט: וואָס
האָסטו דאָ געטאָן צו אונדז? שיר-שיר
וואָלט איינער פֿון פֿאָלק געלעגן מיט
דײַן ווײַב, און וואָסלט געבראַכט אויף
אונדז אַ שולד.
11 און אֲבִימֶלֶך האָט באַפוילן דעם
גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: דער וואָס
רירט אָן דעם דאָזיקן מאַן אָדער זײַן
ווײַב, וועט טייטן געטייט ווערן.
12 און יצחק האָט געזייט אין יענעם
לאַנד, און האָט געקריגן אין יענעם יאָר
הונדערט מאָל אַזוי פֿיל; און גאָט האָט
אים געבענטשט.
13 און דער מאַן איז געוואָרן רײַך,
און איז נאָכאַנאַנד רײַכער געוואָרן, ביז
ער איז געוואָרן זייער רײַך.
14 און ער האָט געהאַט סטאַדעס
שאָף, און סטאַדעס רינדער, און פֿיל
קנעכט; און די פֿלִשתִּים האָבן אים
מקנא געווען.
15 און אַלע ברונעמער וואָס די
קנעכט פֿון זײַן פֿאָטער האָבן געגראָבן
אין די טעג פֿון זײַן פֿאָטער אברהמען,
האָבן די פֿלִשתִּים זיי פֿאַרשטאָפּט, און
זיי אָנגעפֿילט מיט ערד.
16 און אֲבִימֶלֶך האָט געזאָגט צו
יצחקן: גיי אַוועק פֿון אונדז, ווײַל
ביסט פֿיל מאַכטיקער פֿון אונדז.
17 איז יצחק אַוועקגעגאַנגען פֿון
דאָרטן, און האָט געלאַגערט אין טאָל
פֿון גְּרָר, און האָט זיך דאָרטן באַזעצט.
18 און יצחק האָט ווידער
אויפֿגעגראָבן די וואָסערברונעמער
וואָס מע האָט געגראָבן אין די טעג פֿון
זײַן פֿאָטער אברהמען, און די פֿלִשתִּים
האָבן זיי פֿאַרשטאָפּט נאָך דעם טויט
פֿון אברהמען; און ער האָט זיי געפֿרוֹפֿן
מיט נעמען אַזוי ווי די נעמען וואָס זײַן
פֿאָטער האָט זיי געפֿרוֹפֿן.
19 און די קנעכט פֿון יצחקן האָבן
געגראָבן אין טאָל, און האָבן דאָרטן
געפֿונען אַ ברונעם לעבעדיקע וואַסער.
20 האָבן זיך געקריגט די פֿאַסטוכער
פֿון גְּרָר מיט די פֿאַסטוכער פֿון יצחקן,
אַזוי צו זאָגן: אונדז געהערט דאָס
וואַסער. און ער האָט געפֿרוֹפֿן דעם
נאָמען פֿון דעם ברונעם עֵשֶׂק, ווײַל זיי
האָבן זיך געעֵסָקט מיט אים.

21 און זיי האָבן געגראָבן אַן אַנדער
ברונעם, און האָבן זיך איבער אים אויך
געקריגט. און ער האָט אים גערופֿן זײַן
נאָמען שִׂטנָה.
22 און ער האָט זיך איבערגעטראָגן
פֿון דאָרטן, און האָט געגראָבן אַן
אַנדער ברונעם; און זיי האָבן זיך
איבער אים ניט געקריגט. האָט ער
גערופֿן זײַן נאָמען רחוֹבוֹת, ווײַל ער
האָט געזאָגט: אַצונד האָט אונדז גאָט
געגעבן רַחבות, און מיר וועלן וואַקסן
אין לאַנד.
23 און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון
דאָרטן קיין באֵר-שֶׁבַע.
24 און גאָט האָט זיך באַוויזן צו אים
אין יענער נאַכט, און האָט געזאָגט:
איך בין דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער
אַבֿרהמען; זאָלסט ניט מוֹרא האָבן,
וואָרום איך בין מיט דיר, און איך
וועל דיך בענטשן, און וועל מערן דײַן
זאָמען, פֿון מײַן קנעכט אַבֿרהמס וועגן.
25 האָט ער דאָרטן געבויט אַ
מזבח, און ער האָט גערופֿן צו דעם
נאָמען יהוה; און ער האָט דאָרטן
אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט. און
די קנעכט פֿון יצחקן האָבן דאָרטן
געגראָבן אַ ברונעם.
26 און אֲבִימֶלֶך איז געגאַנגען צו אים
פֿון גְּרָר, מיט אַחוּזַת זײַן גוטן פֿרײַנט,
און פִּיכול דעם האַר פֿון זײַן חיל.
27 האָט יצחק צו זיי געזאָגט: נאָך
וואָס זײַט איר געקומען צו מיר, אַז
איר זײַט מיר שׂונאים, און האָט מיך
אַרויסגעשיקט פֿון אײַך?
28 האָבן זיי געזאָגט: זען האָבן מיר
געזען אַז גאָט איז מיט דיר, און מיר
האָבן געזאָגט: זאָל-זשע זײַן אַ שבועה
צווישן אונדז, צווישן אונדז און צווישן
דיר, און לאָמיר שליסן אַ בונד מיט
דיר.
29 אויב דו וועסט טאָן מיט אונדז
בייז! אַזוי ווי מיר האָבן דיך ניט
אָנגערירט, און אַזוי ווי מיר האָבן מיט
דיר רק גוטס געטאָן, און מיר האָבן דיך
אַוועקגעלאָזט בשלום. אַצונד ביסטו אַ
געבענטשטער פֿון גאָט.
30 האָט ער געמאַכט פֿאַר זיי אַ
מאָלצײַט, און זיי האָבן געגעסן און
געטרונקען.
31 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אין
דער פֿרי, און זיי האָבן געשוואָרן
איינער דעם אַנדערן, און יצחק האָט
זיי אַרויסבאַלייט, און זיי זײַנען
אַוועקגעגאַנגען פֿון אים בשלום.
32 און עס איז געווען אין יענעם
טאָג, זײַנען געקומען די קנעכט פֿון
יצחקן, און האָבן אים דערציילט וועגן
אַ ברונעם וואָס זיי האָבן געגראָבן, און
זיי האָבן צו אים געזאָגט: מיר האָבן
געפֿונען וואַסער.
33 האָט ער אים גערופֿן שִׁבְעָה.
דרום איז דער נאָמען פֿון דער שטאָט
באֵר-שֶׁבַע ביז אויף היינטיקן טאָג.
34 און אַז עֵשָׂו איז געווען פֿערציק
יאָר אַלט, האָט ער גענומען פֿאַר אַ
וויַיב יהודית די טאָכטער פֿון באֵרי דעם
חִתִּי, און בשׂמַת די טאָכטער פֿון אֵילוֹן
דעם חִתִּי.
35 און זיי זײַנען געווען אַ
האַרצביטערניש פֿאַר יצחקן און פֿאַר
רבקהן.

27 און עס איז געווען, אַז יצחק
איז אַלט געוואָרן, און זײַנע
אויגן זײַנען געוואָרן צו טונקל צו זען,
האָט ער גערופֿן זײַן עלטערן זון עֵשָׂון,
און האָט צו אים געזאָגט: מײַן זון!
האָט ער צו אים געזאָגט: דאָ בין איך.
2 האָט ער געזאָגט: זע נאָר, איך בין
אַלט, איך ווייס ניט דעם טאָג פֿון מײַן
טויט.
3 דרום נעם אָצונד, איך בעט דיך,
דײַנע וואַפֿן, דײַן פֿײלבײטל און דײַן
בויגן, און גיי אַרויס אין פֿעלד, און
פֿאַנג מיר אַ געפֿאַנג;
4 און מאַך מיר אַ מאכל אַזוי ווי איך
האָב ליב, און ברענג מיר, און איך וועל
עסן; כּדי מײַן זעל זאָל דיך בענטשן
איידער איך שטאַרב.

5 און רבקה האָט געהערט ווי יצחק רעדט צו זײַן זון עֵשָׂו. און עֵשָׂו איז אַוועקגעגאַנגען אין פֿעלד, צו פֿאַנגען אַ געפֿאַגל אויף צו ברענגען.

6 האָט רבקה געזאָגט צו איר זון יעקבן, אַזוי צו זאָגן: זע, איך האָב געהערט דײַן פֿאָטער רעדן צו דײַן ברודער עֵשָׂו, אַזוי צו זאָגן:

7 ברענג מיר אַ געפֿאַנג, און מאַך מיר אַ מאכל, און איך וועל עסן, און איך וועל דיך בענטשן פֿאַר גאָט פֿאַר מײַן טויט.

8 איז אַצונד, מײַן זון, הער צו מײַן קָול לויט ווי איך באַפֿעל דיר.

9 גיי אַקאָרשט צו די שאָף, און ברענג מיר פֿון דאָרטן צוויי גוטע ציגנבעקלער, און איך וועל פֿון זיי מאַכן אַ מאכל פֿאַר דײַן פאָטער, אַזוי ווי ער האָט ליב.

10 און וועסט ברענגען צו דײַן פֿאָטער, ער זאָל עסן, כּדי ער זאָל דיך בענטשן פֿאַר זײַן טויט.

11 האָט יעקב געזאָגט צו זײַן מוטער רבקהן: זע, מײַן ברודער עֵשָׂו איז אַ מענטש אַ האָריקער, און איך בין אַ מענטש אַ גלאַטער.

12 טאָמער וועט מיך מײַן פֿאָטער אָנטאַפּן, וועל איך זײַן אין זײַנע אויגן אַזוי ווי אַן אָפּנאַרער, און איך וועל ברענגען אויף מיר אַ קללה, און ניט אַ ברכה.

13 האָט זײַן מוטער צו אים געזאָגט: אויף מיר דײַן קללה, מײַן זון! נאָר הער צו מײַן קָול, און גיי ברענג מיר.

14 איז ער געגאַנגען, און האָט געמוען און געבראַכט צו זײַן מוטער, און זײַן מוטער האָט געמאַכט אַ מאכל אַזוי ווי זײַן פֿאָטער האָט ליב געהאַט.

15 און רבקה האָט געמוען די שענסטע בגדים פֿון איר עלטערן זון עֵשָׂו, וואָס זײַנען געווען בײַ איר אין הויז, און זי האָט אָנגעטאָן איר יינגערן זון יעקבן.

16 און די פֿעלכלעך פֿון די ציגנבעקלער האָט זי אָנגעטאָן אויף זײַנע הענט און אויף זײַן גלאַטן האַלדז.

17 און זי האָט געגעבן דעם מאכל און דאָס ברויט וואָס זי האָט געמאַכט, אין דער האַנט פֿון איר זון יעקבן.

18 און ער איז געקומען צו זײַן פֿאָטער, און האָט געזאָגט: פֿאָטער מײַנער! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך; ווער ביסטו מײַן זון?

19 האָט יעקב געזאָגט צו זײַן פֿאָטער: איך בין עֵשָׂו דײַן בכור; איך האָב געטאָן אַזוי ווי דו האָסט מיר געהייסן. הייב דיך אויף, איך בעט דיך, זעץ דיך, און עס פֿון מײַן געפֿאַנג, כּדי דײַן זעל זאָל מיך בענטשן.

20 האָט יצחק געזאָגט צו זײַן זון: ווי האָסטו עפּעס אַזוי גיך געפֿונען, מײַן זון? האָט ער געזאָגט: וויבל יהוה דײַן גאָט האָט מיר צוגעשיקט אַ טראַף.

21 האָט יצחק געזאָגט צו יעקבן: גענען, איך בעט דיך, און לאָמיך דיך אָנטאַפּן, מײַן זון, אויב דו ביסט דאָס מײַן זון עֵשָׂו, אָדער ניט.

22 האָט יעקב גענענט צו זײַן פֿאָטער יצחקן, און ער האָט אים אָנגעטאַפּט, און האָט געזאָגט: דער קָול איז דער קָול פֿון יעקבן, אָבער די הענט זײַנען די הענט פֿון עֵשָׂו.

23 און ער האָט אים ניט דערקענט, וויבל זײַנע הענט זײַנען געווען האָריק, אַזוי ווי די הענט פֿון זײַן ברודער עֵשָׂו; און ער האָט אים געבענטשט.

24 און ער האָט געזאָגט: דו ביסט דאָס מײַן זון עֵשָׂו? האָט ער געזאָגט: איך בין עס.

25 האָט ער געזאָגט: דערלאַנג מיר, און איך וועל עסן פֿון מײַן זונס געפֿאַנג, כּדי מײַן זעל זאָל דיך בענטשן. האָט ער אים דערלאַנגט, און ער האָט געגעסן; און ער האָט אים געברַאכט ווין, און ער האָט געטרונקען.

26 און זײַן פַֿאָטער יצחק האָט
געזאָגט צו אים: געגענען, איך בעט דיך,
און טו מיך אַ קוש, מײַן זון.
27 האָט ער געגענט, און האָט אים אַ
קוש געטאָן. און ער האָט געשמעקט
דעם ריח פֿון זײַנע בגדים, און האָט אים
געבענטשט, און געזאָגט: זע, דער ריח
פֿון מײַן זון איז ווי דער ריח פֿון אַ פֿעלד
וואָס גאָט האָט עס געבענטשט.
28 און גאָט זאָל דיר געבן פֿון דעם
טוי פֿון הימל, און פֿון די פֿעטקייטן פֿון
דער ערד, און פֿיל תּבואה און ווין.
29 פֿעלקער זאָלן דיר דינען, און
אומות זאָלן זיך בוקן צו דיר. זיַי אַ
האַר איבער דײַנע בריידער, און די זין
פֿון דײַן מוטער זאָלן זיך בוקן צו דיר.
פֿאַרשאָלטן די וואָס שילטן דיך, און
געבענטשט די וואָס בענטשן דיך!
30 און עס איז געווען, אַז יצחק האָט
געענדיקט בענטשן יעקבן, איז ווי נאָר
יעקב איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַֿאַר זײַן
פַֿאָטער יצחקן, אַזוי איז זײַן ברודער
עֵשָׂו אָנגעקומען פֿון זײַן געיעג.
31 און ער אויך האָט געמאַכט אַ
מאכל און געבראַכט צו זײַן פַֿאָטער;
און ער האָט צו־גאָגט צו זײַן פַֿאָטער:
זאָל מײַן פַֿאָטער אויפֿשטיין, און עסן
פֿון זײַן זונס געפֿאַנג, פּדי דײַן זעל זאָל
מיך בענטשן.
32 האָט זײַן פַֿאָטער יצחק צו אים
געזאָגט: ווער ביסטו? האָט ער
געזאָגט: איך בין דײַן זון, דײַן בכֿור
עֵשָׂו.
33 האָט יצחק געציטערט זייער
אַ גרויס ציטערניש און ער האָט
געזאָגט: הײַנט ווער איז דער וואָס
האָט געפֿאַנגען אַ געפֿאַנג און מיר
געבראַכט, און איך האָב געגעסן פֿון
אַלץ איידער דו ביסט געקומען, און
איך האָב אים געבענטשט? ער וועט
אויך זײַן געבענטשט.
34 ווי עֵשָׂו האָט געהערט די
ווערטער פֿון זײַן פַֿאָטער, אַזוי האָט
ער אויסגעשריען אַ זייער גרויס און
ביטער געשריי, און ער האָט געזאָגט
צו זײַן פַֿאָטער: בענטש מיך אויך,
מײַן פַֿאָטער.
35 האָט ער געזאָגט: דײַן ברודער
איז געקומען מיט באַטרוג, און האָט
צוגענומען דײַן ברכה.
36 האָט ער געזאָגט: צי דען רופֿט
מען זײַן נאָמען יעקב, וויַיל ער האָט
מיר שוין צוויי מאָל אויסגענאַרט? מײַן
בכֿורה האָט ער צוגענומען, און אָט
האָט ער אַצונד צוגענומען מײַן ברכה.
און ער האָט געזאָגט: האָסטו ניט
באַהאַלטן פַֿאַר מיר אַ ברכה?
37 האָט יצחק געענטפֿערט און האָט
געזאָגט צו עֵשָׂון: זע, איך האָב אים
געמאַכט פַֿאַר אַ האַר איבער דיר,
און אַלע זײַנע ברידער האָב איך אים
געגעבן פַֿאַר קנעכט, און מיט תּבואה
און ווין האָב איך אים פַֿאַרזאָרגט, און
פַֿאַר דיר, וואָס קען איך דען טאָן, מײַן
זון?
38 האָט עֵשָׂו געזאָגט צו זײַן פַֿאָטער:
איז דאָס די איינציקע ברכה בײַ דיר,
מײַן פַֿאָטער? בענטש מיך אויך, מײַן
פַֿאָטער. און עֵשָׂו האָט אויפֿגעהויבן
זײַן קול און האָט געוויינט.
39 האָט זײַן פַֿאָטער יצחק זיך
אָפּגערופֿן און האָט צו אים געזאָגט:
זע, וויט פֿון די פֿעטקייטן פֿון דער
ערד וועט זײַן דײַן ווינונג, און אָן דעם
הימלס טוי פֿון אויבן; און אויף דײַן
שוווערד וועסטו לעבן, און דײַן ברודער
וועסטו דינען;
40 און עס וועט זײַן, אַז דו וועסט זיך
אָפּריסן, וועסטו אַראָפּווארפֿן זײַן יאָך
פֿון דײַן האַלדז.
41 און עֵשָׂו האָט פֿײַנט געקריגן
יעקבן איבער דער ברכה וואָס זײַן
פַֿאָטער האָט אים געבענטשט, און
עֵשָׂו האָט געזאָגט בײַ זיך אין האַרצן:
זאָלן אָנקומען די טרויערטעג נאָך מײַן
פַֿאָטער, און איך וועל הרגען מײַן
ברודער יעקבן.

42 זײַנען דערצײלט געוואָרן רבקהן
די וועַרטער פֿון איר עלטערן זון עֵשָׂון,
און זי האָט געשיקט און האָט גערופֿן
איר יִנגערן זון יעקבן, און האָט צו אים
געזאָגט: זע, דײַן ברודער עֵשָׂו טרייסט
זיך וועגן דיר, אַז ער וועט דיך הרגענ.

43 און אַצונד, מײַן זון, הער צו מײַן
קָול, און שטיי אויף, אַנטלויף דיר צו
מײַן ברודער לָבָנען קיין חָרָן.

44 און וועסט זיצן בײַ אים עטלעכע
יָאָר, ביז וואַנען דער גרימצאָרן פֿון
דײַן ברודער וועט אָפּגיין;

45 ביז דער כּעס פֿון דײַן ברודער
וועט זיך אָפּקערן פֿון דיר, און ער וועט
פֿאַרגעסן וואָס דו האָסט אים געטאָן;
און איך וועל שיקן, און וועל דיך
אָפּנעמען פֿון דאָרטן. נאָך וואָס זאָל
איך אָנווערן אײַך ביידן אין איין טאָג?

46 און רבקה האָט געזאָגט צו יצחקן:
מײַן לעבן איז מיר נָמאס פֿון ווענען די
טעכטער פֿון חֵת; אויב יעקב נעמט אַ
ווײַב פֿון די טעכטער פֿון חֵת, אַזוי ווי
די דאָזיקע, פֿון די טעכטער פֿון לאַנד,
וואָס טויג מיר דאָס לעבן?

28 האָט יצחק גערופֿן יעקבן, און
האָט אים געבענטשט, און
האָט אים באָפֿוילן, און האָט צו אים
געזאָגט: זאָלסט ניט נעמען אַ ווײַב פֿון
די טעכטער פֿון כּנַעַן.

2 שטיי אויף, גיי קיין פַּדָּן-אֲרָם, צו
דעם הויז פֿון בתואֵל, דײַן מוטערס
פֿאָטער, און נעם דיר פֿון דאָרטן אַ
ווײַב פֿון די טעכטער פֿון לָבָן, דײַן
מוטערס ברודער.

3 און גאָט שַׁדַּי וועט דיך בענטשן,
און וועט דיך פֿרוכפּערן און דיך מערן,
און וועסט ווערן אַ געזעמל פֿעלקער.

4 און ער וועט דיר געבן די ברכה
פֿון אַבֿרהמען, דיר און דײַן זאָמען
מיט דיר, כּדי זאָלסט אַרבן דאָס לאַנד
פֿון דײַן ווונישאָפּט, וואָס גאָט האָט
געגעבן צו אַבֿרהמען.

5 און יצחק האָט אַוועקגעשיקט
יעקבן, און ער איז געגאַנגען קיין
פַּדַּן-אֲרָם, צו לָבָן דעם זון פֿון בתואֵל
דעם אֲרַמיִ, דעם ברודער פֿון רבקה,
דער מוטער פֿון יעקבן און עֵשָׂון.

6 און עֵשָׂו האָט געזען אַז יצחק
האָט געבענטשט יעקבן, און האָט אים
אַוועקגעשיקט קיין פַּדַּן-אֲרָם, זיך צו
נעמען אַ ווײַב פֿון דאָרטן; אַז ווען ער
האָט אים געבענטשט, האָט ער אים
באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט
נעמען אַ ווײַב פֿון די טעכטער פֿון
כּנַעַן;

7 און יעקב האָט צוגעהערט צו זײַן
פֿאָטער און צו זײַן מוטער, און איז
געגאַנגען קיין פַּדַּן-אֲרָם.

8 און עֵשָׂו האָט געזען אַז די טעכטער
פֿון כְּנַעַן זײַנען שלעכט אין די אויגן פֿון
זײַן פֿאָטער יצחקן,

9 און עֵשָׂו איז געגאַנגען צו
יִשְׁמָעֵאלן, און האָט, צו זײַנע אַנדערע
ווײַבער, זיך גענומען פֿאַר אַ ווײַב
מָחלַת די טאָכטער פֿון יִשְׁמָעֵאל,
אַבֿרהמס זון, די שוועסטער פֿון
נבָיוֹתן.

וַיֵּצֵא

10 און יעקב איז אַרויסגעגאַנגען פֿון
באֵר-שָׁבַע, און איז געגאַנגען קיין חָרָן.

11 און ער האָט געטראָפֿן אַן אָרט,
און איז דאָרטן געבליבן נעכטיקן,
וואָרום די זון איז אונטערגעגאַנגען;
און ער האָט גענומען פֿון די שטיינער
פֿון דעם אָרט, און געמאַכט פֿאַר זײַן
צוקאָפּנס, און האָט זיך געלייגט אין
יענעם אָרט.

12 האָט זיך אים געחלומט, ערשט
אַ לייטער שטייט אויף דער ערד, און
זײַן שפּיץ גרייכט ביזן הימל, און זע,
מלאָכים פֿון גאָט גייען אַרויף און
נידערן אַראָפּ אויף אים.

13 און אָט שטייט גאָט איבער אים,
און ער זאָגט: איך בין יהוה דער גאָט
פֿון דײַן פֿאָטער אַבֿרהמען, און דער

גאָט פֿון יצחק. דאָס לאַנד וואָס דו ליגסט דערויף, צו דיר וועל איך עס געבן, און צו דיין זאָמען.

14 און דיין זאָמען וועט זיין אַזוי ווי שטויב פֿון דער ערד, און וועסט זיך אויסשפּרייטן קיין מערב און קיין מזרח און קיין צפֿון און קיין דָרום, און בענטשן וועלן זיך מיט דיר און מיט דיין זאָמען אַלע משפּחות פֿון דער ערד.

15 און זע, איך וועל זיין מיט דיר, און איך וועל דיך היטן אומעטום וווּ דו וועסט גיין, און איך וועל דיך אומקערן צו דער דאָזיקער ערד, וואָרום איך וועל דיך ניט פֿאַרלאָזן, ביז וואַנען איך האָב געטאָן וואָס איך האָב דיר צוגעזאָגט.

16 האָט יעקב זיך אויפֿגעכאַפּט פֿון זיין שלאָף, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, גאָט איז פֿאַראַן אין דעם דאָזיקן אָרט, און איך האָב ניט געווּסט.

17 און ער האָט מוֹרא געהאַט, און האָט געזאָגט: ווי מוֹראדיק איז דער דאָזיקער אָרט! דאָס איז ניט אַנדערש ווי דאָס הויז פֿון גאָט, און דאָס איז דער טויער פֿון הימל.

18 און יעקב האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט גענומען דעם שטיין וואָס ער האָט געמאַכט פֿאַר זיין צוקאָפּנס, און האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ זײַלשטיין, און ער האָט אַרויפֿגעגאָסן אייל אויף זיין שפּיץ.

19 און ער האָט געראָפֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט בית-אֵל, אָבער לוז איז געווען דער נאָמען פֿון דער שטאָט צוערשט.

20 און יעקב האָט אַ נדר געטאָן, אַזוי צו זאָגן: אויב גאָט וועט זיין מיט מיר, און וועט מיך היטן אויף דעם דאָזיקן וועג וואָס איך גיי, און ער וועט מיר געבן ברויט צום עסן, און אַ בגד אָנצוטאָן,

21 און איך וועל מיך אומקערן בשלום צו מײַן פֿאָטערס הויז, וועט יהוה מיר זיין צום גאָט.

22 און דער דאָזיקער שטיין וואָס איך האָב געמאַכט פֿאַר אַ זײַלשטיין, וועט זיין אַ הויז פֿון גאָט; און פֿון אַלץ וואָס דו וועסט מיר געבן, וועל איך מעשׂרן מעשׂר צו דיר.

29

1 און יעקב האָט אויפֿגעהויבן זײַנע פֿיס, און איז געגאַנגען צו דעם לאַנד פֿון די קינדער פֿון מזרח.

2 און ער האָט אַ קוק געטאָן, ערשט אַ ברונעם איז אין פֿעלד, און זע, דרײַ סטאַדעס שאָף הויערן דאָרטן בײַ אים; וואָרום פֿון יענעם ברונעם פֿלעגט מען אָנטרינקען די סטאַדעס, און דער שטיין אויפֿן מויל פֿון ברונעם איז געווען גרויס.

3 און אַז דאָרטן האָבן זיך צונויפֿגעזאַמלט אַלע סטאַדעס, האָט מען אַראָפּגענעקליקלט דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם, און מע האָט אָנגעטרונקען די שאָף, און אומגעקערט דעם שטיין אויפֿן מויל פֿון דעם ברונעם אויף זײַן אָרט.

4 האָט יעקב צו זיי געזאָגט: פֿון וואַנען זײַט איר, מײַנע ברידער? האָבן זיי געזאָגט: פֿון חָרָן זײַנען מיר.

5 האָט ער צו זיי געזאָגט: קענט איר לָבָן דעם זון פֿון נָחוֹרן? האָבן זיי געזאָגט: מיר קענען.

6 האָט ער צו זיי געזאָגט: איז פֿריד צו אים? האָבן זיי געזאָגט: פֿריד; און אָן קומט זײַן טאָכטער רחל מיט די שאָף.

7 האָט ער צו זיי געזאָגט: זעט, דער טאָג איז נאָך גרויס, נאָך ניט צייַט דאָס פֿי זאָל איינגעזאַמלט ווערן; טרינקט אָן די שאָף, און גייט פֿיטערט.

8 האָבן זיי געזאָגט: מיר קענען ניט, ביז וואַנען אַלע סטאַדעס וועלן זיך צונויפֿזאַמלען, און מע וועט אַראָפּקניקלען דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם; און מיר וועלן אָנטרינקען די שאָף.

9 ווי ער רעדט נאָך מיט זיי, אַזוי
איז רחל אונטערגעקומען מיט איר
פֿאָטערס שאָף; ווארום זי איז געווען
אַ פֿאַסטוכערין.
10 און עס איז געווען, ווי יעקב
האָט דערזען רחלען, די טאָכטער
פֿון לָבָן, זײַן מוטערס ברודער, און
די שאָף פֿון לָבָן, זײַן מוטערס
ברודער, אַזוי האָט יעקב געגנעט,
און האָט אַראָפּגעקיקלט דעם שטיין
פֿון דעם מויל פֿון ברונעם, און האָט
אָנגעטרונקען די שאָף פֿון לָבָן, זײַן
מוטערס ברודער.
11 און יעקב האָט געקושט רחלען,
און האָט אויפֿגעהויבן זײַן קָול און האָט
געווויינט.
12 און יעקב האָט דערציילט רחלען
אַז ער איז איר פֿאָטערס אַן אייגענער,
און אַז ער איז רבקהס אַ זון; און זי
איז געלאָפֿן, און האָט אָנגעזאָגט איר
פֿאָטער.
13 און עס איז געווען, ווי לָבָן האָט
געהערט די הערונג וועגן יעקב, זײַן
שוועסטערס זון, אַזוי איז ער אים
געלאָפֿן אַנטקעגן, און ער האָט אים
געהאַלדזט און אים געקושט, און האָט
אים אַריינגעבראַכט אין זײַן הויז. און
ער האָט דערציילט לָבָנען אַלע יענע
געשעענישן.
14 און לָבָן האָט צו אים געזאָגט:
פֿאַר וואָר, מײַן ביין און מײַן פֿלייש
ביסטו. און ער איז געזעסן בײַ אים אַ
חודש צײַט.
15 האָט לָבָן געזאָגט צו יעקבן: צי
ווײַל דו ביסט מײַנער אַן אייגענער,
זאָלסטו מיר דינען אומזיסט? זאָג מיר
וואָס איז דײַן לוין.
16 און לָבָן האָט געהאַט צוויי
טעכטער; דער נאָמען פֿון דער
עלטערער איז געווען לאה, און דער
נאָמען פֿון דער יינגערער רחל.
17 און לאהס אויגן זײַנען געווען
שלאַפֿע, און רחל איז געווען שיין
אויפֿן געשטאַלט, און שיין אויפֿן פּנים,
18 און יעקב האָט ליב געקריגן
רחלען; און ער האָט געזאָגט: איך ווועל
דיר דינען זיבן יאָר פֿאַר דײַן יינגערער
טאָכטער רחלען.
19 האָט לָבָן געזאָגט: בעסער איך
זאָל זי דיר געבן, איידער איך זאָל זי
געבן צו אַן אַנדער מאַן; בלײַב בײַ מיר.
20 און יעקב האָט געדינט פֿאַר
רחלען זיבן יאָר, און זיי זײַנען געווען
אין זײַנע אויגן אַזוי ווי עטלעכע טעג,
פֿון זײַן ליבשאַפֿט צו איר.
21 און יעקב האָט געזאָגט צו לָבָנען:
גיב מיר מײַן ווײַב, ווארום מײַנע טעג
זײַנען דערפֿילט געווארן; און איך ווועל
קומען צו איר.
22 האָט לָבָן אײַנגעזאַמלט אַלע
מענטשן פֿון דעם אָרט, און ער האָט
געמאַכט אַ מאָלצײַט.
23 און עס איז געווען אין אָוונט, האָט
ער גענומען זײַן טאָכטער לאהן, און
האָט זי געבראַכט צו אים, און ער איז
געקומען צו איר.
24 און לָבָן האָט איר געגעבן זײַן
דינסט זִלפָּהן – פֿאַר אַ דינסט צו זײַן
טאָכטער לאהן.
25 און עס איז געווען אין דער פֿרי,
ערשט דאָס איז לאה. האָט ער
געזאָגט צו לָבָנען: וואָס האָסטו מיר דאָ
געטאָן? האָב איך ניט געדינט בײַ דיר
פֿאַר רחלען, און פֿאַר וואָס האָסטו מיך
גענאַרט?
26 האָט לָבָן געזאָגט: עס ווערט
ניט געטאָן אַזוי אין אונדזער מקום,
אויסצוגעבן די יינגערע פֿאַר דער
עלטערער.
27 דערפֿיל די וואָך פֿון דער, און מיר
ווועלן דיר אויך יענע געבן, פֿאַר דעם
דינסט וואָס דו ווועסט דינען בײַ מיר
נאָך זיבן אַנדערע יאָר.
28 האָט יעקב אַזוי געטאָן, און ער
האָט דערפֿילט די וואָך פֿון דער; און ער
האָט אים געגעבן זײַן טאָכטער רחלען,
אים פֿאַר אַ ווײַב.

29 און לָבָן האָט געגעבן צו זײַן טאָכטער רחלען זײַן דינסט בלהָה פַֿאַר אַ דינסט צו איר.
30 און ער איז געקומען אויך צו רחלען. און ער האָט רחלען אויך מער ליב געהאַט פֿון לאהן; און ער האָט געדינט בײַ אים נאָך זיבן אַנדערע יאָר.
31 און גאָט האָט געזען אַז לאה איז אומבאַליבט, און ער האָט געעפֿנט איר טראָכט; און רחל איז געווען אַן עקרה.
32 און לאה איז טראָגעדיק געווארן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געהייסן זײַן נאָמען ראובֿן, ווײַל זי האָט געזאָגט: יאָ, גאָט האָט געזען מײַן פּײַן, וואָרום אַצונד וועט מיך מײַן מאַן ליב האָבן.
33 און זי איז ווידער טראָגעדיק געווארן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: ווײַל גאָט האָט געהערט אַז איך בין אומבאַליבט, דרום האָט ער מיר געגעבן אויך דעם דאָזיקן; און זי האָט געהייסן זײַן נאָמען שִׁמְעוֹן.
34 און זי איז ווידער טראָגעדיק געווארן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: אַצונד דאָס מאָל וועט מײַן מאַן ווערן צוגעטאָן צו מיר, ווײַל איך האָב אים געבאָרן דריַי זין; דרום האָט מען געהייסן זײַן נאָמען לֵוִי.
35 און זי איז ווידער טראָגעדיק געווארן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: דאָס מאָל טו איך לויבן גאָט; דרום האָט זי געהייסן זײַן נאָמען יְהוּדָה. און זי האָט אויפֿגעהערט געבערן.

30 און אַז רחל האָט געזען אַז זי געבערט ניט פֿון יעקבן, האָט רחל מקנא געווען איר שוועסטער, און זי האָט געזאָגט צו יעקבן: גיב מיר קינדער, אַניט שטאַרב איך.
2 האָט דער צאָרן פֿון יעקבן געגרימט אויף רחלען, און ער האָט געזאָגט: בין איך דען אויף דעם אָרט פֿון גאָט, וואָס האָט פֿאַרמיטן פֿון דיר פֿרוכט פֿון לײַב?
3 האָט זי געזאָגט: אָט איז מײַן דינסט בלהָה, קום צו איר, און זי וועט געבערן אויף מײַנע קני, און אויך איך וועל אויפֿגערײַכט ווערן פֿון איר.
4 און זי האָט אים געגעבן איר דינסט בלהָה פַֿאַר אַ ווײַב, און יעקב איז צו איר געקומען.
5 און בלהָה איז טראָגעדיק געווארן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ זון.
6 און רחל האָט געזאָגט: גאָט האָט זיך פַֿאַר מיר אָנגענומען, און האָט אויך מײַן קָול צוגעהערט, און מיר געגעבן אַ זון; דרום האָט זי געהייסן זײַן נאָמען דָן.
7 און בלהָה, רחלס דינסט, איז ווידער טראָגעדיק געווארן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ צווייטן זון.
8 און רחל האָט געזאָגט: שטאַרקע ראַנגלענישן האָב איך זיך געראַנגלט מיט מײַן שוועסטער, און איך בין בײַגעקומען; דרום האָט זי געהייסן זײַן נאָמען נַפְתָּלִי.
9 און לאה האָט געזען אַז זי האָט אויפֿגעהערט געבערן, האָט זי גענומען איר דינסט זִלפָּה, און זי געגעבן יעקבן פַֿאַר אַ ווײַב.
10 און זִלפָּה, לאהס דינסט, האָט יעקבן געבאָרן אַ זון.
11 האָט לאה געזאָגט: מזל איז געקומען; און זי האָט געהייסן זײַן נאָמען גָּד.
12 און זִלפָּה, לאהס דינסט, האָט יעקבן געבאָרן אַ צווייטן זון.
13 האָט לאה געזאָגט: אויף מײַן גליק! וואָרום די טעכטער וועלן מיך שאַצן גליקלעך; און זי האָט געהייסן זײַן נאָמען אָשֵׁר.
14 און ראובן איז געגאַנגען אין די טעג פֿון וויצשניט, און האָט געפֿונען לײַבעפּעלעך אין פֿעלד, און האָט זיי געבראַכט צו זײַן מוטער לאהן. האָט רחל געזאָגט צו לאהן: גיב מיר, איך בעט דיך, פֿון דײַן זונס לײַבעפּעלעך.

15 האָט זי געזאָגט צו איר: וויניצק
וואָס דו האָסט צוגענומען מײַן מאַן,
וויללסטו נאָך צונעמען מײַן זונס
ליבעפעלעך? האָט רחל געזאָגט:
דערפֿאַר זאָל ער ליגן מיט דיר
הײַנטיקע נאַכט, פֿאַר די ליבעפעלעך
פֿון דײַן זון.
16 און ווי יעקב איז געקומען פֿון
פֿעלד אין אָוונט, אַזוי איז לאה אים
אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, און האָט
געזאָגט: צו מיר מוזטו קומען, וואָרום
אָפֿדינגען האָב איך דיך אָפּגעדונגען
פֿאַר די ליבעפעלעך פֿון מײַן זון. און
ער איז מיט איר געלעגן אין יענער
נאַכט.
17 און גאָט האָט צוגעהערט צו
לאהן, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן,
און האָט יעקבן געבאָרן אַ פֿינפֿטן זון.
18 און לאה האָט געזאָגט: גאָט האָט
געגעבן מײַן שׂכר פֿאַר וואָס איך האָב
געגעבן מײַן דינסט צו מײַן מאַן; און זי
האָט געהרופֿן זײַן נאָמען יִשָּׂשכָר.
19 און לאה איז ווידער טראָגעדיק
געוואָרן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ
זעקסטן זון.
20 און לאה האָט געזאָגט: גאָט האָט
מיך באַשאַנקען מיט אַ גוטן געשאַנק;
דאָס מאָל וועט מײַן מאַן ווויננען מיט
מיר, ווײַל איך האָב אים געבאָרן זעקס
זין; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען
זבולון.
21 און דערנאָך האָט זי געבאָרן אַ
טאָכטער, און זי האָט גערופֿן איר
נאָמען דינה.
22 און גאָט האָט געדאַכט אָן רחלען,
און גאָט האָט צוגעהערט צו איר, און
האָט געעפֿנט איר טראָכט.
23 און זי איז טראָגעדיק געוואָרן,
און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט
געזאָגט: גאָט האָט אָפּגעטאָן מײַן
חרפֿה.
24 און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען
יוֹסף, אַזוי צו זאָגן: גאָט זאָל מיר
צוגעבן נאָך אַן אַנדער זון.
25 און עס איז געווען, אַז רחל האָט
געבאָרן יוֹסֵפֿן, האָט יעקב געזאָגט צו
לָבָנען: לאָז מיך אַוועק, און איך וועל
גיין צו מײַן אָרט און צו מײַן לאַנד.
26 גיב מיר מײַנע וויבער און מײַנע
קינדער, וואָס איך האָב דיר פֿאַר זיי
געדינט, און איך וועל גיין; ווארום דו
ווייסט מײַן דינסט וואָס איך האָב דיר
געדינט.
27 האָט לָבָן צו אים געזאָגט: אויב,
איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען
לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן –; איך
האָב געמערקט אַז גאָט האָט מיך
געבענטשט פֿון דײַנעטוועגן.
28 און ער האָט געזאָגט: זאָג מיר
דײַן לוין, און איך וועל געבן.
29 האָט ער צו אים געזאָגט: דו
ווייסט ווי איך האָב דיר געדינט, און
וואָס דײַן פֿי איז געווארן אונטער מיר;
30 וואָרום וויניציק-וואָס האָסטו
געהאַט פֿאַר מיר, און עס האָט זיך
פֿאַרמערט לָרֹוב, און גאָט האָט דיך
געבענטשט אין מײַנע טריט. און
אַצונד, ווען וועל איך אויך טאָן פֿאַר
מײַן הויזגעזינט?
31 האָט ער געזאָגט: וואָס זאָל איך
דיר געבן? האָט יעקב געזאָגט: זאָלסט
מיר גאָרנישט געבן; אויב דו ווועסט
מיר טאָן די דאָזיקע זאַך, וועל איך
ווידער פֿיטערן דײַנע שאָף, און היטן:
32 איך וועל דורכגיין הײַנט דורך
אַלע דײַנע שאָף, אָפּצוטאָן פֿון
דאָרטן איטלעך געשפּרענקלט און
געפֿלעקט לאַם, און איטלעך טונקל
לאַם צווישן די שעפסן, און געפֿלעקט
און געשפּרענקלט צווישן די ציגן; און
אַזוינס זאָל זײַן מײַן לוין.
33 און עדות זאָלן וועט אויף מיר
מײַן ערלעכקייט פֿאַר דיר, אין אַ
שפּעטערדיקן טאָג, אַז דו ווועסט קומען
איבערקוקן מײַן לוין: איטלעכס וואָס
איז ניט געשפּרענקלט און געפֿלעקט
צווישן די ציגן און טונקל צווישן די
שעפסן, איז דאָס אַ געגנבעטס בײַ מיר.

34 האָט לָבָן געזאָגט: יאָ, זאָל זײַן
אַזוי ווי דײַן וואָרט.
35 און ער האָט אָפּגעטאָן אין יענעם
טאָג די געשטרײַפּטע און געפלעקטע
בעק, און אַלע געשפרענקלטע און
געפלעקטע ציגן, איטלעכס וואָס האָט
אויף זיך ווײַס, און איטלעך טונקלס
צווישן די שעפסן, און ער האָט זיי
איבערגעגעבן אין דער האַנט פון זײַנע
זין.
36 און ער האָט געמאַכט דרײַ
טעג וועגס צווישן זיך און צווישן
יעקבן. און יעקב האָט געפּיטערט לָבָנס
איבעריקע שאָף.
37 האָט יעקב זיך genומען
פּײַכטע שטעקלעך פון טאָפּאָל, און
מאַנדלבוים, און פּלאַטאַנענבוים, און
ער האָט אויסגעשיילט אויף זיי ווײַסע
אויסשיילונגען, אָפּדעקנדיק דאָס
ווײַסע וואָס אויף די שטעקלעך.
38 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט
די שטעקלעך וואָס ער האָט
אַרומגעשיילט, אין די קאָריטעס, אין
די וואַסעררינעס וווּ די שאָף קומען
טרינקען, אַקעגן די שאָף; און זיי האָבן
זיך געפּאָרט אַז זיי זײַנען געקומען
טרינקען.
39 און די שאָף האָבן זיך געפּאָרט
פֿאַר די שטעקלעך, און די שאָף
האָבן געבאָרן געשטרײַפּטע,
געשפרענקלטע, און געפלעקטע.
40 און די לעמער האָט יעקב
אָפּגעשיידט – און ער האָט צוגעקערט
די פּנימער פון די שאָף אין לָבָנס שאָף
צו די געשטרײַפּטע און אַלע טונקעלע
– און האָט זיך געמאַכט סטאַדעס
באַזונדער, און האָט זיי ניט געשטעלט
מיט לָבָנס שאָף.
41 און עס איז געווען, ווען נאָר די
שטאַרקע שאָף האָבן זיך געפּאָרט, אַזוי
פֿלעגט יעקב אַרײַנטאָן די שטעקלעך
פֿאַר די אויגן פון די שאָף אין די
קאָריטעס, כדי זיי זאָלן זיך פּאָרן בײַ
די שטעקלעך;
42 אָבער אַז די שאָף זײַנען געווען
שוואַכע, פֿלעגט ער ניט אַרײַנטאָן;
אַזוי פֿלעגן די שוואַכע אָנקומען לָבָנען,
און די שטאַרקע יעקבן.
43 און דער מאַן איז געוואָרן זייער
זייער רײַך, און ער האָט געהאַט פֿיל
שאָף, און דינסטן און קנעכט, און
קעמלען און אייזלען.

31 און ער האָט געהערט די
ווערטער פון לָבָנס זין, אַזוי
צו זאָגן: יעקב האָט צוגענומען אַלץ
וואָס אונדזער פֿאָטער האָט געהאַט, און
פון אונדזער פֿאָטערס האָב האָט ער
געמאַכט די דאָזיקע גאַנצע רײַכקייט.
2 און יעקב האָט געזען אָן לָבָנס
פּנים, ערשט ער איז ניט צו אים ווי
נעכטן-אײַערנעכטן.
3 און גאָט האָט געזאָגט צו יעקבן:
קער זיך אום צו דעם לאַנד פון דײַנע
עלטערן, און צו דײַן אָפּשטאַם, און איך
וועל זײַן מיט דיר.
4 האָט יעקב געשיקט און האָט
גערופֿן רחלען און לאהן אין פֿעלד, צו
זײַנע שאָף.
5 און ער האָט צו זיי געזאָגט: איך זע
אָן אײַער פֿאָטערס פּנים, אַז ער איז ניט
צו מיר ווי נעכטן-אײַערנעכטן; אָבער
דער גאָט פון מײַן פֿאָטער איז געווען
מיט מיר.
6 און איר ווייסט אַז מיט מײַן גאַנצן
כּוח האָב איך געדינט אײַער פֿאָטער.
7 און אײַער פֿאָטער האָט געמאַכט
געשפּעט פון מיר, און האָט געביטן מײַן
לוין צען מאָל, נאָר גאָט האָט אים ניט
געלאָזן שלעכטס טאָן מיט מיר.
8 אַז ער האָט אַזוי געזאָגט:
געשפרענקלטע זאָלן זײַן דײַן
לוין, האָבן אַלע שאָף געבאָרן
געשפרענקלטע; און אַז ער האָט
אַזוי געזאָגט: געשטרײַפּטע זאָלן זײַן
דײַן לוין, האָבן אַלע שאָף געבאָרן
געשטרײַפּטע.
9 און גאָט האָט אַוועקגענומען פון
אײַער פֿאָטערס פֿי, און געגעבן מיר.

10 און עס איז געווען אין דער
צייט וועז די שאָף האָבן זיך געפּאָרט,
האָב איך אויפֿגעהויבן מיינע אויגן,
און האָב געזען אין חלום, ערשט די
בעק וואָס שפּרינגען אויף די שאָף
זיינען געשטרייפֿטע, געשפּרענקלטע,
און געפֿלעקטע.
11 און אַ מלאך פֿון גאָט האָט געזאָגט
צו מיר אין חלום: יעקבֿ! און איך האָב
געזאָגט: דאָ בין איך.
12 האָט ער צו מיר געזאָגט: הייב
אַקאָרשט אויף דיינע אויגן און זע,
אַלע בעק וואָס שפּרינגען אויף די שאָף
זיינען געשטרייפֿטע, געשפּרענקלטע,
און געפֿלעקטע; ווארום איך האָב
געזען אַלץ וואָס לָבָן טוט צו דיר.
13 איך בין דער גאָט פֿון בית-אֵל
וואָס דו האָסט דאָרטן געזאַלבט אַ
זײַלשטיין, וואָס דו האָסט דאָרטן
געטאָן אַ נדר צו מיר. און אַצונד שטיי
אויף, גיי אַרויס פֿון דעם היגן לאַנד,
און קער זיך אום צו דעם לאַנד פֿון דיין
געבורט.
14 האָבן רחל און לאה געענטפֿערט
און געזאָגט צו אים: האָבן מיר דען נאָך
אַ חלק אָדער אַ ירושה אין אונדזער
פֿאָטערס הויז?
15 זיינען מיר ניט אַזוי ווי פֿרעמדע
פֿאַרקויפֿט ביי אים? ווארום ער האָט
אונדז פֿאַרקויפֿט, און אויפֿגעסן אויך
אויפֿגעגעסן דאָס געלט פֿאַר אונדז.
16 ווארום די גאַנצע עשירות וואָס
גאָט האָט אַוועקגענומען פֿון אונדזער
פֿאָטער, דאָס איז אונדזערס און
אונדזערע קינדערס. און אַצונד, אַלץ
וואָס גאָט האָט דיר געהייסן, טו.
17 איז יעקבֿ אויפֿגעשטאַנען, און
האָט אַרויפֿגעזעצט זיינע קינדער און
זיינע ווייבער אויף קעמלען;
18 און ער האָט אַוועקגעפֿירט דאָס
גאַנצע פֿי זיינס, און זײַן גאַנצן פֿאַרמעג
וואָס ער האָט אָנגעקליבן, דאָס פֿי פֿון
זײַן אייגנס וואָס ער האָט אָנגעקליבן
אין פַּדָּן-אֲרָם – כדי צו גיין צו זיין
פֿאָטער יצחקן, קיין כנַעַן.
19 און לָבָן איז געווען
אַוועקגעגאַנגען שערן זיינע שאָף.
האָט רחל אַרויסגענבעט דעם תְּרָפִים
פֿון איר פֿאָטער.
20 און יעקבֿ האָט געגנבעט דאָס
האַרץ פֿון לָבָן דעם אֲרַמי מיט וואָס ער
האָט אים ניט געלאָזט מערקן אַז ער
אַנטלויפֿט.
21 און ער איז אַנטלאָפֿן מיט אַלץ
וואָס ער האָט געהאַט, און ער איז
אויפֿגעשטאַנען און אַריבערגעאַנגען
דעם טײַך, און האָט געקערט זײַן פּנים
צום באַרג גִלְעָד.
22 איז אָנגעזאָגט געווארן לָבָנען
אויפֿן דריטן טאָג אַז יעקבֿ איז
אַנטלאָפֿן.
23 האָט ער גענומען זיינע ברידער
מיט זיך, און האָט אים נאָכגעיאָגט זיבן
טעג וועגס, און ער האָט אים אָנגעיאָגט
אויפֿן באַרג גִלְעָד.
24 איז גאָט געקומען צו לָבָן דעם
אֲרַמי אין אַ חלום פֿון דער נאַכט, און
האָט צו אים געזאָגט: היט דיך, זאָלסט
ניט רעדן מיט יעקבֿן פֿון גוטס ביז
שלעכטס.
25 און לָבָן האָט אָנגעיאָגט יעקבֿן.
און יעקבֿ האָט אויפֿגעשטעלט זיין
געצעלט אויפֿן באַרג; אויך לָבָן און
זיינע ברידער האָבן אויפֿגעשטעלט
אויפֿן באַרג גִלְעָד.
26 האָט לָבָן געזאָגט צו יעקבֿן: וואָס
האָסטו געטאָן וואָס דו האָסט געגנבעט
מײַן האַרץ, און האָסט אַוועקגעפֿירט
מיינע טעכטער אַזוי ווי געפֿאַנגענע פֿון
שוערד?
27 פֿאַר וואָס ביסטו אַנטלאָפֿן
באַהאַלטענערהייט, און האָסט זיך
אַוועקגענגבעט פֿון מיר, און האָסט
מיר ניט אויסגעזאָגט, אַז איך זאָל
דיך באַלייטן מיט שׂמחה און מיט
געזאַנגען, מיט פּויק און מיט האַרף?
28 און האָסט מיך ניט געלאָזן קושן
מיינע זין און מיינע טעכטער. נאַריש

האָסטו אָצונד געטאָן.
29 מײַן האָנט האָט בכּוח צו טאָן מיט
אײַך שלעכטס, נאָר דער גאָט פֿון
אײַער פֿאָטער האָט נעכטן בײַ נאַכט
געזאָגט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: היט דיך
פֿון צו רעדן מיט יעקבן פֿון גוטס ביז
שלעכטס.
30 און אָצונד, אַווײַל בענקען האָסטו
אַוועקגעגאַנגען, וויײַל בענקען האָסטו
זיך פֿאַרבענקט נאָך דײַן פֿאָטערס הויז,
אַלמאי אָבער האָסטו געגנבעט מײַן
גאָט?
31 האָט יעקב געענטפֿערט און האָט
געזאָגט צו לָבָנען: וויײַל איך האָב מורא
געהאַט, וואָרום איך האָב געקלערט:
טאָמער וועסטו אַוועקרויבן דײַנע
טעכטער פֿון מיר.
32 בײַ וועמען אָבער דו וועסט
געפֿינען דײַן גאָט, דער זאָל ניט לעבן.
פֿאַר אונדזערע ברידער דערקען וואָס
איז דײַנס בײַ מיר, און נעם דיר צו. און
יעקב האָט ניט געווּסט אַז רחל האָט
עס געגנבעט.
33 איז לָבָן אַרײַנגעגאַנגען אין דעם
געצעלט פֿון יעקבן, און אין דעם
געצעלט פֿון לאהן, און אין דעם
געצעלט פֿון די צוויי דינסטן, און
ער האָט ניט געפֿונען; און ער איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון לאהס געצעלט,
און איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם
געצעלט פֿון רחלען.
34 און רחל האָט געגנומען דעם
תְּרָפֿים, און האָט אים אַרײַנגעטאָן אין
זאָטלקישן פֿון דעם קעמל, און האָט
זיך געזעצט דערויף; און לָבָן האָט
אַרומגעטאַפּט דאָס גאַנצע געצעלט,
און האָט ניט געפֿונען.
35 האָט זי געזאָגט צו איר פֿאָטער:
זאָל ניט פֿאַרדרײַסן אין די אויגן פֿון
מײַן האַר, וואָס איך קען ניט אויפֿשטיין
פֿאַר דיר, וויײַל דער שטייגער פֿון
ווײַבער איז בײַ מיר. און ער האָט
געזוכט, און האָט ניט געפֿונען דעם
תְּרָפֿים.
36 האָט יעקבן פֿאַרדראָסן, און ער
האָט זיך געקריגט מיט לָבָנען. און
יעקב האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט
געזאָגט צו לָבָנען: וואָס איז מײַן
פֿאַרברעך, וואָס איז מײַן חטא, וואָס
דו האָסט מיך נאָכגעיאָגט?
37 אַז דו האָסט דורכגעטאַפּט אַלע
מײַנע זאַכן, וואָס האָסטו געפֿונען פֿון
אַלע דײַנע כֶּלי-בית? לייג עס דאָ פֿאַר
מײַנע ברידער און דײַנע ברידער, און
זאָלן זיי אַנטשיידן צווישן אונדז ביידן.
38 פֿאַר די צוואַנציק יאָר וואָס איך
בין געווען מיט דיר, האָבן דײַנע
שעפּסן און דײַנע ציגן ניט פֿאַרוואָרפֿן,
און די ווידערס פֿון דײַנע שאָף האָב
איך ניט געגעסן.
39 אַ פֿאַרצוקטע האָב איך ניט
געבראַכט צו דיר; איך פֿלעג לײַדן
איר שאָדן; פֿון מײַן האַנט פֿלעגסטו
עס אויפֿמאָנען, געגנבעט בײַ טאָג, צי
געגנבעט בײַ נאַכט.
40 בײַ טאָג פֿלעגט מיך אויפֿעסן די
היץ, און דער פֿראָסט בײַ נאַכט; און
מײַן שלאָף האָט געווײַכט פֿון מײַנע
אויגן.
41 פֿאַר צוואַנציק יאָר בין איך
געווען אין דײַן הויז: פֿערצן יאָר
האָב איך דיר געדינט פֿאַר דײַנע צוויי
טעכטער, און זעקס יאָר פֿאַר דײַנע
שאָף; און דו האָסט געביטן מײַן לוין
צען מאָל.
42 ווען ניט דער גאָט פֿון מײַן
פֿאָטער, דער גאָט פֿון אַבֿרהמען
און די פֿאָרכט פֿון יצחקן, וואָלט
געווען מיט מיר, וואָלסטו מיך אַצונד
אַוועקגעשיקט מיט ליידיקן. גאָט האָט
געזען מײַן פּײַן און די מאַטערניש פֿון
מײַנע הענט, און ער האָט אַנטשיידט
נעכטן בײַ נאַכט.
43 האָט לָבָן געענטפֿערט און האָט
געזאָגט צו יעקבן; די טעכטער זײַנען
מײַנע טעכטער, און די קינדער מײַנע
קינדער, און די שאָף מײַנע שאָף, און
אַלץ וואָס דו זעסט איז מײַנס; און

וואָס קען איך הײַנט טאָן צו די דאָזיקע טעכטער מײַנע, אָדער צו זייערע קינדער וואָס זיי האָבן געבאָרן?
44 און אַצונד, קום לאָמיר שליסן אַ בונד, איך און דו, און זאָל עס זײַן צום עדות צווישן מיר און צווישן דיר.
45 האָט יעקב גענומען אַ שטיין, און האָט אים אויפֿגעשטעלט פֿאַר אַ זײַלשטיין.
46 און יעקב האָט געזאָגט צו זײַנע ברידער: קלײַבט אָן שטיינער. האָבן זיי געזאמלט שטיינער, און געמאַכט אַ הויפֿן, און זיי האָבן געגעסן דאָרטן אויפֿן הויפֿן.
47 און לָבָן האָט אים גערופֿן יְגַר-שָׂהֲדוּתָא, און יעקב האָט אים גערופֿן גַּל-עֵד.
48 און לָבָן האָט געזאָגט: דער דאָזיקער הויפֿן איז אַן עדות צווישן מיר און צווישן דיר הײַנט. דרום האָט מען גערופֿן זײַן נאָמען גִּלְעָד;
49 און אויך מִצְפָּה, ווײַל ער האָט געזאָגט: גאָט זאָל אַראָפּקוקן צווישן מיר און צווישן דיר, ווען מיר וועלן זײַן פֿאַרהוילן איינער פֿון אַנדערן,
50 אויב דו וועסט פּינטלעך מײַנע טעכטער, און אויב דו וועסט צונעמען אַנדערע ווײַבער צו מײַנע טעכטער, בעת קיין מענטש איז ניטאָ לעבן אונדז; זע, גאָט איז אַן עדות צווישן מיר און צווישן דיר.
51 און לָבָן האָט געזאָגט צו יעקבן: אָט איז דער דאָזיקער הויפֿן, און אָט איז דער זײַלשטיין, וואָס איך האָב אויפֿגעשטעלט צווישן מיר און צווישן דיר.
52 אַן עדות איז דער דאָזיקער הויפֿן, און אַן עדות דער זײַלשטיין, אַז איך וועל ניט אַריבערגיין דעם דאָזיקן הויפֿן צו דיר, און אַז דו וועסט ניט אַריבערגיין דעם דאָזיקן הויפֿן און דעם דאָזיקן זײַלשטיין צו מיר, צום בייזן.
53 זאָל דער גאָט פֿון אברהמען, און דער גאָט פֿון נָחוֹרן, דער גאָט פֿון זייער פֿאָטער, משפּטן צווישן אונדז. און יעקב האָט געשוואָרן ביי דער פֿאָרכט פֿון זײַן פֿאָטער יצחקן.
54 און יעקב האָט געשלאַכט שלאַכטאָפּפֿער אויפֿן באַרג, און ער האָט גערופֿן זײַנע ברידער צו עסן ברויט; און זיי האָבן געגעסן ברויט, און האָבן גענעכטיקט אויפֿן באַרג.

32

און לָבָן האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט געקושט זײַנע זין און זײַנע טעכטער, און האָט זיי געבענטשט; און לָבָן איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט זיך אומגעקערט צו זײַן אָרט.
2 און יעקב איז געגאַנגען אויף זײַן וועג, און מלאָכים פֿון גאָט האָבן אים באַגעגנט.
3 און יעקב האָט געזאָגט, אַז ער האָט זיי דערזען: גאָטס מחנה איז דאָס; און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט מַחֲנַיִם.

וַיִּשְׁלַח

4 און יעקב האָט געשיקט שלוחים פֿאַרויס פֿאַר זיך צו זײַן ברודער עֵשָׂוֹ קיין לאַנד שֵׂעִיר, אין פֿעלד פֿון אֱדוֹם.
5 און ער האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו מײַן האַר, צו עֵשָׂוֹ: אַזוי האָט געזאָגט דײַן קנעכט יעקב: ביי לָבָנען האָב איך געווויינט, און איך האָב זיך אויפֿגעהאַלטן ביז אַצונד.
6 און איך האָב אָקסן און אייזלען, שאָף, און קנעכט און דינסטן; האָב איך געשיקט אָנזאָגן מײַן האַר, כּדי צו געפֿינען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן.
7 האָבן די שלוחים זיך אומגעקערט צו יעקבן, אַזוי צו זאָגן: מיר זײַנען געקומען צו דײַן ברודער, צו עֵשָׂוֹ, און ער גייט דיר אויך אַנטקעגן, און פֿיר הונדערט מאַן מיט אים.
8 האָט יעקב זייער מורא געקריגן, און ער איז געווען באַקלעמט. און ער האָט צעטיילט דאָס פֿאָלק וואָס מיט

אים, און די שאָף און די רינדער און די קעמלען, אין צוויי מחנות.
9 און ער האָט געזאָגט: אויב עשָׂו וועט קומען אויף איין מחנה, און וועט זי שלאָגן, וועט די איבעריקע מחנה אנטרונען וועלן.
10 און יעקב האָט געזאָגט: גאָט פֿון מײַן פֿאָטער אברָהמען, און גאָט פֿון מײַן פֿאָטער יצחקן, יהוה, וואָס האָט געזאָגט צו מיר: קער זיך אום צו דײַן לאַנד און צו דײַן אָפּשטאַם, און איך וועל גוטס טאָן מיט דיר;
11 איך בין צו קליין פֿאַר אַלע חסדים און פֿאַר אַלדער טרײַשאַפֿט וואָס דו האָסט געטאָן מיט דײַן קנעכט; וואָרום מיט מײַן שטעקן בין איך אַריבערגעגאַנגען דעם דאָזיקן יַרדן, און אַצונד בין איך געוואָרן צוויי מחנות.
12 זײַ מיר מציל, איך בעט דיך, פֿון דער האַנט פֿון מײַן ברודער, פֿון דער האַנט פֿון עשָׂו, וואָרום איך האָב מורא פֿאַר אים, ער זאָל ניט קומען און מיך שלאָגן מוטער מיט קינדער.
13 דו האָסט דאָך געזאָגט: גוטס טאָן וועל איך גוטס טאָן מיט דיר, און איך וועל מאַכן דײַן זאָמען אַזוי ווי דער זאַמד פֿון ים, וואָס קען ניט געציילט ווערן פֿון פֿילקייט.
14 און ער האָט דאָרטן גענעכטיקט יענע נאַכט; און ער האָט גענומען פֿון וואָס אים איז געקומען צו דער האַנט, אַ מתּנה פֿאַר זײַן ברודער עשָׂו:
15 צוויי הונדערט ציגן, און צוואַנציק בעק, צוויי הונדערט שעפסן, און צוואַנציק ווידערס,
16 דרײַסיק קעמלען זייגעדיקע מיט זייערע יונגע, פֿערציק קי, און צען אָקסן, צוואַנציק אייזעלינס, און צען יונגע אייזלען.
17 און ער האָט אויבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון זײַנע קנעכט, צו סטאַדע, צו סטאַדע באַזונדער; און ער האָט אָנגעזאָגט זײַנע קנעכט: גייט מיר פֿאַרויס, און וואָרע זאָלט איר מאַכן צווישן סטאַדע און סטאַדע.
18 און ער האָט באַפֿוילן דעם ערשטן, אַזוי צו זאָגן: אַז דיך וועט באַגעגענען עשָׂו מײַן ברודער, און וועט דיך פֿרעגן, אַזוי צו זאָגן: וועמעס ביסטו? און ווּהין גייסטו? און וועמעס זײַנען די דאָזיקע פֿאַר דיר?
19 זאָלסטו זאָגן: דײַן קנעכט יעקבס; אַ מתּנה איז דאָס געשיקט צו מײַן האַר, צו עשָׂון; און אָן איז ער אויך הינטער אונדז.
20 און ער האָט באַפֿוילן אויך דעם צווייטן און דעם דריטן, און אַלע וואָס זײַנען געגאַנגען הינטער די סטאַדעס, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי די דאָזיקע רייד זאָלט איר רעדן צו עשָׂון, אַז איר טרעפֿט אים;
21 און איר זאָלט זאָגן: אָן איז אויך דײַן קנעכט יעקב הינטער אונדז. וואָרום ער האָט געזאָגט: לאָמיך אים איבערבעטן מיט דער מתּנה וואָס גייט מיר פֿאַרויס, און דערנאָך וועל איך זען זײַן פּנים, אפֿשר וועט ער מיך אויפֿנעמען.
22 איז די מתּנה אַוועק אים פֿאַרויס, און ער האָט געניכטיקט יענע נאַכט אין לאַגער.
23 און ער איז אויפֿגעשטאַנען אין יענער נאַכט, און האָט גענומען זײַנע צוויי ווײַבער, און זײַנע צוויי דינסטן, און זײַנע עלף קינדער, און ער איז אַריבערגעפֿאָרן דעם איבערפֿאָר פֿון יַבוֹק.
24 ער האָט זיי גענומען, און האָט זיי אַריבערגעפֿירט איבערן טײַך, און האָט אַריבערגעפֿירט וואָס ער האָט געהאַט.
25 און אַז יעקב איז געבליבן אַליין, האָט אַ מאַן זיך געראַנגלט מיט אים ביז דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען.
26 און אַז ער האָט נעזען אַז ער קען אים ניט בײַקומען, האָט ער אָנגערירט דאָס לעפּל פֿון זײַן דיך; און דאָס לעפּל

פֿון יעקבס דיך איז אויסגעלונקען געווארן אין זײַן ראַנגלען זיך מיט אים.

27 האָט ער געזאָגט: לאָז מיך אַוועק, ווארום דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען. האָט ער געזאָגט: איך וועל דיך ניט אַוועקלאָזן, סײַדן וועסט מיך בענטשן.

28 האָט ער צו אים געזאָגט: וואָס איז דײַן נאָמען? האָט ער געזאָגט: יעקב.

29 האָט ער געזאָגט: ניט מער זאָל יעקב גערופֿן ווערן דײַן נאָמען, נײַערט ישׂראֵל, ווארום האָסט געשטריטן מיט גאָט און מיט מענטשן, און ביסט בײַגעקומען.

30 האָט יעקב געפֿרעגט און האָט געזאָגט: זאָג מיר, איך בעט דיך, דײַן נאָמען. האָט ער געזאָגט: נאָך וואָס דעָן פֿרעגסטו אויף מײַן נאָמען? און ער האָט אים דאָרטן געבענטשט.

31 און יעקב האָט געפֿרעגט דעם נאָמען פֿון דעם אָרט פּניאֵל, ווײַל: איך האָב געזען גאָט פּנים אֶל פּנים, און מײַן זעל איז ניצול געווארן.

32 און די זון איז אים אויפֿגעגאַנגען ווי ער איז אַריבערגעגאַנגען פּניאֵל. און ער האָט געהונקען אויף זײַן דיך.

33 דרום עסן ניט די קינדער פֿון ישׂראל דעם שפּרינגנערוו וואָס אויפֿן לעפּל פֿון דיך, ביז אויף היינטיקן טאָג; ווײַל ער האָט אָנגערירט דאָס לעפּל פֿון יעקבס דיך, דעם שפּרינגנערוו.

33 און יעקב האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט אַ קוק געטאָן, ערשט עֶשָׂו קומט אָן, און פֿיר הונדערט מאַן מיט אים; האָט ער אײַנגעטיילט די קינדער צו לאָהן, און צו רחלען, און צו די צוויי דינסטן.

2 און ער האָט געשטעלט די דינסטן און זייערע קינדער צוערשט, און לאָהן און אירע קינדער הינטער זיי, און רחלען און יוֹסֵפֿן די לעצטע.

3 און ער איז אַוועק זיי פֿאַרויס, און ער האָט זיך געבוקט צו דער ערד זיבן מאָל ביז ער האָט גענענט צו זײַן ברודער.

4 איז עֶשָׂו אים געלאָפֿן אַנטקעגן, און ער האָט אים אַרומגענומען, און איז אים געפֿאַלן אויפֿן האַלדז, און האָט אים געקושט, און זיי האָבן געווויינט.

5 און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט געזען די ווײַבער און די קינדער, און ער האָט געזאָגט: ווער זײַנען די דאָזיקע בײַ דיר? האָט ער געזאָגט: די קינדער מיט וואָס גאָט האָט געלײַטזעליקט דײַן קנעכט.

6 האָבן גענענט די דינסטן, זיי און זייערע קינדער, און האָבן זיך געבוקט.

7 און אויך לאה און אירע קינדער האָבן גענענט, און האָבן זיך געבוקט; און דערנאָך האָבן גענענט יוֹסף און רחל, און האָבן זיך געבוקט.

8 האָט ער געזאָגט: וואָס איז בײַ דיר די דאָזיקע גאַנצע מחנה וואָס איך האָב באַגעגנט? האָט ער געזאָגט: צו געפֿינען לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון מײַן האַר.

9 האָט עֶשָׂו געזאָגט: איך האָב גענוג, מײַן ברודער, זאָל בלײַבן בײַ דיר וואָס בײַ דיר.

10 האָט יעקב געזאָגט: ניין, איך בעט דיך; אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, זאָלסטו אָנענעמען מײַן מתּנה פֿון מײַן האַנט, ווארום איך האָב געזען דײַן פּנים, אַזוי ווי מע זעט דעם פּנים פֿון גאָט, און דו האָסט מיך באַווילליקט.

11 נעם אָן, איך בעט דיך, מײַן געשאַנק וואָס איז דיר געבראַכט געווארן, ווײַל גאָט האָט מיך געלײַטזעליקט, און ווײַל בײַ מיר איז דאָ פֿון אַלעם. און ער איז צוגעשטאַנען צו אים, ביז ער האָט אָנגענומען.

12 האָט ער געזאָגט: לאָמיר זיצען און גיין, און איך וועל גיין לעבן דיר.

13 האָט ער צו אים געזאָגט: מײַן האַר מערקט אַז די קינדער זײַנען יונג, און די שאָף און די רינדער זײַנען בײַ מיר זייגעדיקע. און אַז מע וועט זיי צוטרײַבן איין טאָג, וועלן אויסשטאַרבן אַלע שאָף.

14 זאָל, איך בעט דיך, מײַן האַר אַוועקגיין פֿאַר זײַן קנעכט, און איך וועל מיר ציען פֿאַמעלעך נאָך די טריט פֿון דעם פֿי וואָס פֿאַר מיר, און נאָך די טריט פֿון די קינדער, ביז וואַנען איך וועל קומען צו מײַן האַר קיין שֵׂעִיר.

15 האָט עֵשָׂו געזאָגט: לאָמיך אָפּשטעלן בײַ דיר פֿון דעם פֿאָלק וואָס מיט מיר. האָט ער געזאָגט: נאָך וואָס גאָר זאָל איך געפֿינען לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון מײַן האַר?

16 און עֵשָׂו האָט זיך אומגעקערט אין יענעם טאָג אויף זײַן וועג קיין שֵׂעִיר.

17 און יעקב האָט אַוועקגעצויגן קיין סוכּות, און ער האָט געבויט פֿאַר זיך אַ הויז, און פֿאַר זײַנע פֿי האָט ער געמאַכט בײדלעך; דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט סוכּות.

18 און יעקב איז געקומען בשלום אין דער שטאָט שכֶם וואָס אין לאַנד כְּנַעַן, ווען ער איז געקומען פֿון פַּדָּן-אַרָם; און ער האָט געלאַגערט פֿאַר דער שטאָט.

19 און ער האָט אָפּגעקויפֿט דאָס שטיק פֿעלד וואָס ער האָט דאָרטן אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט, פֿון דער האַנט פֿון די קינדער פֿון חֲמוֹר דעם פֿאָטער פֿון שכֶם, פֿאַר הונדערט קשִׂיטָה.

20 און ער האָט דאָרטן אויפֿגעשטעלט אַ מזבח, און האָט אים גערופֿן אֵל-אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל.

34 1 און דינה די טאָכטער פֿון לאהן, וואָס זי האָט געבאָרן יעקבן, איז אַרויסגעגאַנגען זען די טעכטער פֿון לאַנד.

2 האָט שכֶם דער זון חֲמוֹר דעם חִוִּי, דעם פֿירשט פֿון לאַנד, זי דערזען, און ער האָט זי גענומען, און איז געלעגן מיט איר, און האָט זי געפּיניקט.

3 און זײַן זעל האָט זיך באַהעפֿט אָן יעקבס טאָכטער דינהן, און ער האָט ליב געקריגן די מיידל, און ער האָט גערעדט צום האַרצן פֿון דער מיידל.

4 און שכֶם האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָטער חֲמוֹר, אָזוי צו זאָגן: נעם מיר די דאָזיקע מיידל פֿאַר אַ וויב.

5 און יעקב האָט געהערט אַז ער האָט פֿאַראומרייניקט זײַן טאָכטער דינהן, ווען זײַנע זין זײַנען געווען מיט זײַן פֿי אין פֿעלד; האָט יעקב געשוויגן ביז זיי זײַנען געקומען.

6 און חֲמוֹר דער פֿאָטער פֿון שכֶמען איז אַרויסגעקומען צו יעקבן, צו רעדן מיט אים.

7 און די זין פֿון יעקבן זײַנען געקומען פֿון פֿעלד, ווי זיי האָבן עס געהערט; און די מענער האָבן זיך געקלעמט, און זיי האָט שטאַרק געבערנט וואָס ער האָט באַגאַנגען אַ נבָלה אַקעגן ישׂראל, צו ליגן מיט דער טאָכטער פֿון יעקבן, וואָס אַזוי-וואָס טאָר ניט געטאָן וווערן.

8 און חֲמוֹר האָט גערעדט מיט זיי, אַזוי צו זאָגן: די זעל פֿון מײַן זון שכֶמען גלוסט נאָך אײַער טאָכטער. גיט זי אים, איך בעט אײַך, פֿאַר אַ וויב.

9 און זײַט זיך מתחתן מיט אונדז; אײַערע טעכטער וועט איר אונדז געבן, און אונדזערע טעכטער וועט איר אײַך נעמען.

10 און איר וועט זיך באַזעצן בײַ אונדז, און דאָס לאַנד וועט ליגן פֿאַר אײַך; זיצט און פֿאַרקערט דרינען און באַפֿעסטיקט אײַך אין איר.

11 און שכֶם האָט געזאָגט צו איר פֿאָטער און צו אירע ברידער: לאָמיך געפֿינען לײַטזעליקייט אין אײַערע אויגן, און וואָס איר וועט מיר זאָגן,

וועל איך געבן.
12 מערט אויף מיר נדן און מתנות
ביז גאָר, און איך וועל געבן אַזוי ווי
איר וועט מיר זאָגן, נאָר גיט מיר די
מיידל פֿאַר אַ ווײַב.
13 האָבן די זין פֿון יעקבן
געענטפֿערט שכֶמען און זײַן
פֿאָטער חֲמוֹרן מיט ליסטיקייט, און
זיי האָבן גערעדט – ווײַל ער האָט
פֿאַראומריניקט זייער שוועסטער
דינהן –
14 און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: מיר
קענען ניט טאָן די דאָזיקע זאַך, צו געבן
אונדזער שוועסטער צו אַ מאַן וואָס איז
אומבאַשניטן, ווארום דאָס איז אַ חרפה
פֿאַר אונדז.
15 נאָר מיט דעם באַדינג וועלן
מיר אײַנוויליקן צו אײַך: אויב איר
וועט ווערן אַזוי ווי מיר, אַז בײַ
אײַך זאָל געמאַלט ווערן איטלעכער
מאַנספֿאַרשוין.
16 דענצמאָל וועלן מיר אײַך געבן
אונדזערע טעכטער, און איבערע
טעכטער וועלן מיר אונדז נעמען, און
מיר וועלן זיך באַזעצן בײַ אײַך, און
ווערן אײן פֿאָלק.
17 אָבער אַז איר וועט ניט צוהערן
צו אונדז, זיך צו מַלן, וועלן מיר
נעמען אונדזער טאָכטער, און מיר
וועלן אַוועקגיין.
18 און זייערע ווערטער זײַנען ווײל
געפֿעלן אין די אויגן פֿון חֲמוֹרן, און אין
די אויגן פֿון שכֶם דעם זון פֿון חֲמוֹרן.
19 און דער יונג האָט ניט געזאָמט צו
טאָן די זאַך, ווארום ער האָט געגאָרט
נאָך דער טאָכטער פֿון יעקבן; און ער
איז געווען דער אָנגעזעענסטער פֿון
דעם גאַנצן הויז פֿון זײַן פֿאָטער.
20 און חֲמוֹר און זײַן זון שכֶם זײַנען
געקומען צום טויער פֿון זייער שטאָט,
און האָבן גערעדט צו די מענטשן פֿון
זייער שטאָט, אָזוי צו זאָגן:
21 די דאָזיקע מענטשן זײַנען אין
שלום מיט אונדז; זאָלן זיי זיך באַזעצן
אין לאַנד, און פֿאַרקערן דרינען;
וואָרום זעט, דאָס לאַנד ליגט געראַם
אין אָרט פֿאַר זיי. זייערע טעכטער
וועלן מיר אונדז נעמען פֿאַר ווײַבער,
און אונדזערע טעכטער וועלן מיר זיי
געבן.
22 אָבער נאָר מיט דעם באַדינג וועלן
די מענטשן אײַנוויליקן צו אונדז זיך
צו באַזעצן בײַ אונדז, צו ווערן איין
פֿאָלק, אַז בײַ אונדז זאָל געמאַלט ווערן
איטלעכער מאַנספֿאַרשוין, אַזוי ווי זיי
זײַנען געמאַלט.
23 זייער פֿי, און זייער אייגנס, און
אַלע זייערע בהמות, וועלן דאָך זײַן
אונדזערע; זאָלן מיר נאָר אײַנוויליקן
צו זיי, און זיי זאָלן זיך באַזעצן בײַ
אונדז.
24 האָבן אַלע אַרויסגייער פֿון דעם
טויער פֿון זײַן שטאָט צוגעהערט צו
חֲמוֹרן און צו זײַן זון שכֶמען, און
אַלע מאַנספֿאַרשוינען זײַנען געמאַלט
געווארן, אַלע אַרויסגייער פֿון דעם
טויער פֿון זײַן שטאָט.
25 און עס איז געווען אויפֿן דריטן
טאָג, ווען זיי זײַנען געווען אין
ווייטאָק, האָבן יעקבס צוויי זין, שמעון
און לֵוִי, די ברידער פֿון דינהן,
גענומען איטלעכער זײַן שווערד, און
זיי זײַנען געקומען זיכערערהייט אויף
דער שטאָט, און האָבן אויסגעהרגעט
אַלע מאַנספֿאַרשוינען.
26 אויך חֲמוֹרן און זײַן זון שכֶמען
האָבן זיי געהרגעט מיטן שארף פֿון
שווערד; און זיי האָבן צוגענומען
דינהן פֿון שכֶמס הויז, און זײַנען
אַרויסגעגאַנגען.
27 זײַנען די זין פֿון יעקבן געקומען
אויף די דערשלאָגענע, און האָבן
אויסגעראוועט די שטאָט, ווײל זיי האָבן
פֿאַראומריניקט זייער שוועסטער;
28 זייערע שאָף און זייערע רינדער
און זייערע אייזלען, סיי וואָס אין
שטאָט, סיי וואָס אין פֿעלד, האָבן זיי
צוגענומען;

29 און זייער גאַנצן פֿאַרמעג, און
אַלע זיי־
ערע קליינע קינדער און זיי־
ערע
ווײַבער, האָבן זיי געפֿאַנגען און
אַוועקגעפֿירט – אַלץ וואָס אין הויז.
30 האָט יעקב געזאָגט צו שמעונען
און צו לֵוִין: איר האָט מיך
פֿאַראומגליקט, מיך צו פֿאַרמיאוסן
בײַ דעם באַווינער פֿון לאַנד, בײַ דעם
כּנַעֲני און בײַ דעם פּרִזי; וואָרום איך
בין אַ הײַפֿל מענטשן, און זיי וועלן זיך
אויפֿקלײַבן אַקעגן מיר, און וועלן מיך
שלאָגן, און איך און מײַן הויז וועלן
פֿאַרטיליקט ווערן.
31 האָבן זיי געזאָגט: זאָל מען אַזוי
ווי מיט אַ זונה זיך באַגיין מיט אונדזער
שוועסטער?

35 און גאָט האָט געזאָגט צו
יעקבן: שטיי אויף, גיי אַרויף
קיין בית־אֵל און זיץ דאָרטן, און מאַך
דאָרטן אַ מזבח צו דעם גאָט וואָס האָט
זיך באַוויזן צו דיר בײַ דײַן אַנטלויפֿן
פֿון דײַן ברודער עֵשָׂון.
2 האָט יעקב געזאָגט צו זײַן
הויזגעזינט, און צו אַלע וואָס מיט
אים: טוט אָפּ די פֿרעמדע געטער וואָס
צווישן אײַך, און רייניקט אײַך, און
בײַט איבער אײַערע קליידער.
3 און לאָמיר אויפֿשטיין און
אַרויפֿגיין קיין בית־אֵל, און איך וועל
דאָרטן מאַכן אַ מזבח צו דעם גאָט
וואָס האָט מיר געענטפֿערט אין טאָג
פֿון מײַן נויט, און איז געווען מיט
מיר אויף דעם וועג וואָס איך בין
געגאַנגען.
4 האָבן זיי אָפּגעגעבן יעקבן אַלע
פֿרעמדע געטער וואָס אין זייער האַנט,
און די אוירינגען וואָס אין זייערע
אויערן; און יעקב האָט זיי באַהאַלטן
אונטער דעם אייכנבוים וואָס בײַ שכֶם.
5 און זיי האָבן אַוועקגעצויגן; און אַ
שרעק פֿון גאָט איז געווען אויף די
שטעט וואָס אַרום זיי, און זיי האָבן ניט
נאָכגעיאָגט די זין פֿון יעקבן.
6 און יעקב איז געקומען קיין לוז
וואָס אין לאַנד כּנַעַן – דאָס איז בית־אֵל
– ער און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט
אים.
7 און ער האָט דאָרטן געבויט אַ
מזבח, און האָט געפֿרופֿן דעם אָרט
אֵל־בית־אֵל, וואָרום דאָרטן האָט זיך
גאָט אַנטפּלעקט צו אים בײַ זײַן
אַנטלויפֿן פֿון זײַן ברודער.
8 און דבוֹרה, רבקהס אַם, איז
געשטאָרבן, און זי איז באַגראָבן
געווארן אונטער בית־אֵל, אונטער דעם
אייכנבוים; און ער האָט געפֿרופֿן זײַן
נאָמען אַלוֹן־בכות.
9 און גאָט האָט זיך ווידער באַוויזן
צו יעקבן בײַ זײַן קומען פֿון פַּדָן־אָרָם,
און ער האָט אים געבענטשט.
10 און גאָט האָט צו אים געזאָגט:
דײַן נאָמען איז יעקב; זאָל מער ניט
געפֿרופֿן ווערן דײַן נאָמען יעקב, נײַערט
ישׂראל זאָל זײַן דײַן נאָמען; און ער
האָט געפֿרופֿן זײַן נאָמען ישׂראל.
11 און גאָט האָט צו אים געזאָגט:
איך בין גאָט שַׁדַי, פֿרוכפּער דיך און
מער דיך; אַ פֿאָלק און אַ געזעמל
פֿעלקער זאָל ווערן פֿון דיר, און מלכים
זאָלן אַרויסגיין פֿון דײַנע לענדן.
12 און דאָס לאַנד וואָס איך האָב
געגעבן אַבֿרהמען און יצחקן, דיר וועל
איך עס געבן, און דײַן זאָמען נאָך דיר
וועל איך געבן דאָס לאַנד.
13 און גאָט האָט זיך אויפֿגעהויבן
פֿון איבער אים אין דעם אָרט ווו ער
האָט מיט אים געערעדט.
14 און יעקב האָט אויפֿגעשטעלט אַ
זײַל אויף דעם אָרט ווו ער האָט מיט
אים געערעדט, אַ זײַל פֿון שטיין, און
ער האָט אַרויפֿגעגאָסן אויף אים אַ
גיסאָפּפֿער, און געגאָסן אויף אים אייל.
15 און יעקב האָט געפֿרופֿן דעם נאָמען
פֿון דעם אָרט וואָס גאָט האָט געערעדט
מיט אים דאָרטן, בית־אֵל.
16 און זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון
בית־אֵל. און ווען עס איז נאָך געווען

אַ שטרעק לאַנד צו קומען קיין אֶפְרָת,
17 איז רחל געאַנגען צו קינד, און זי האָט
געהאַט אַ שווערע געבורט.
און עס איז געווען, אין איר
שווערער געבורט, האָט די הייבין צו
איר געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן,
וואָרום אויך דאָס איז דיר אַ זון.
18 און עס איז געווען, ווען איר
נשמה איז אויסגעגאַנגען, בעת זי איז
געשטאָרבן, האָט זי גערופֿן זײַן נאָמען
בן-אוֹני; אָבער זײַן פֿאָטער האָט אים
גערופֿן בנימין.
19 און רחל איז געשטאָרבן, און זי
איז באַגראָבן געווארן אויפֿן וועג קיין
אֶפְרָת, דאָס איז בית-לֶחֶם.
20 און יעקב האָט געשטעלט אַ מצבה
אויף איר קבֿר; דאָס איז די מצבה פֿון
רחלס קבֿר ביז אויף הײַנט.
21 און ישׂראל האָט אַוועקגעצויגן,
און ער האָט אויפֿגעשטעלט זײַן
געצעלט פֿון יענער זײַט מִגדל-עֵדֶר.
22 און עס איז געווען וועז ישׂראל
האָט געווווינט אין יענעם לאַנד, איז
געגאַנגען ראובן און איז געלעגן מיט
בלהָה, זײַן פֿאָטערס קעפּסוויב; און
ישׂראל האָט עס געהערט. און די זין
פֿון יעקבן זײַנען געווען צוועלף:
23 די זין פֿון לאהן: יעקבס בכור
ראובן, און שמעון, און לֵוִי, און יהודה,
און יִשָּׂשכָר, און זבולון;
24 די זין פֿון רחלען: יוֹסף און
בנימין;
25 און די זין פֿון בלהָה, רחלס
דינסט: דָן און נפֿתלי;
26 און די זין פֿון זִלפָּה, לאהס דינסט:
גָּד און אָשר. דאָס זײַנען די זין
פֿון יעקבן, וואָס זײַנען אים געבאָרן
געווארן אין פַּדַן-אֲרָם.
27 און יעקב איז געקומען צו זײַן
פֿאָטער יצחקן קיין מַמרֵא, קיין
קִריַת-אַרבע – דאָס איז חֶברוֹן – וואָס
דאָרטן האָט געווווינט אַבְרָהם און
יצחק.

28 און די טעג פֿון יצחקן זײַנען
געווען הונדערט יאָר און אַכציק יאָר.
29 און יצחק איז פֿאַרגאַנגען און איז
געשטאָרבן, און ער איז אײַנגעזאַמלט
געווארן צו זײַן פֿאָלק, אַלט און זאַט
מיט טעג. און עֵשָׂו און יעקב זײַנע זין
האָבן אים באַגראָבן.

36 און דאָס זײַנען די געבורטן
פֿון עֵשָׂו, דאָס איז אֱדוֹם.
2 עֵשָׂו האָט געוומען זײַנע ווײַבער
פֿון די טעכטער פֿון כְּנַעַן: עָדָה די
טאָכטער פֿון אֵילוֹן דעם חִתי, און
אָהליבָמָה די טאָכטער פֿון עֲנָהָן, די
טאָכטער פֿון צִבְעוֹן דעם חִוִי;
3 און בשׂמַת די טאָכטער פֿון
יִשמָעֵאלן, די שוועסטער פֿון נבָיוֹתן.
4 און עָדָה האָט עֵשָׂון געבאָרן
אֱליפַזן; און בשׂמַת האָט געבאָרן
רְעוּאֵלן;
5 און אָהליבָמָה האָט געבאָרן יְעושן,
און יַעְלָמען, און קֹרחָן. דאָס זײַנען די
זין פֿון עֵשָׂון, וואָס זײַנען אים געבאָרן
געווארן אין לאַנד כְּנַעַן.
6 און עֵשָׂו האָט גענומען זײַנע
ווײַבער, און זײַנע זין און זײַנע
טעכטער, און אַלע נפֿשות פֿון זײַן
הויזגעזינדס, און זײַן פֿי, און אַלע זײַנע
בהמות, און זײַן גאַנץ אייגנס וואָס ער
האָט אַנגעקליבן אין לאַנד כְּנַעַן, און ער
איז אַוועקגעגאַנגען אין אַ לאַנד, אַוועק
פֿון זײַן ברודער יעקבן.
7 וואָרום זייער פֿאַרמעג איז געווען
צו גרויס אויף צו זיצן באַאַנַד, און
דאָס לאַנד פֿון זייער ווווינשאַפֿט האָט
זיי ניט געקענט טראָגן פֿון וועגן זייער
פֿי.
8 האָט עֵשָׂו זיך באַזעצט אויפֿן באַרג
שֵׂעִיר; עֵשָׂו דאָס איז אֱדוֹם.
9 און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון
עֵשָׂו דעם פֿאָטער פֿון אֱדוֹם אויפֿן באַרג
שֵׂעִיר.
10 דאָס זײַנען די נעמען פֿון עֵשָׂוס
זין: אֱליפַז דער זון פֿון עֵשָׂוס ווײַב

עָדָהָן, רְעוּאֵל דער זון פֿון עֵשָׂו ווּיב בשׂמַתן.
11 און די זין פֿון אֱלִיפַז זײנען געווען: תֵּימָן, אוֹמָר, צפוֹ, און גַּעְתָּם, און קנַז.
12 און תִּמנַע איז געווען אַ קעפּסוווּיב פֿון עֵשָׂו זון אֱלִיפַז, און זי האָט אֱלִיפַז געבאָרן עֲמָלֵק. דאָס זײנען די זין פֿון עֵשָׂו ווּיב עָדָהָן.
13 און דאָס זײנען די זין פֿון רְעוּאֵל: נַחַת, און זֶרַח, שַׁמָּה, און מִזָּה. דאָס זײנען געווען די זין פֿון עֵשָׂו ווּיב בשׂמַתן.
14 און דאָס זײנען געווען די זין פֿון עֵשָׂו ווּיב אָהליבָמָה דער טאָכטער פֿון עֲנָהָן, דער טאָכטער פֿון צִבְעוֹנען; זי האָט עֵשָׂו געבאָרן יְעוּשן, און יַעְלָמען, און קֹרַחן.
15 דאָס זײנען די פירשטן פֿון די קינדער פֿון עֵשָׂו: די קינדער פֿון עֵשָׂו בכָּור אֱלִיפַז: דער פירשט פֿון תֵּימָן, דער פירשט פֿון אוֹמָר, דער פירשט פֿון צפוֹ, דער פירשט פֿון קנַז,
16 דער פירשט פֿון קֹרַח, דער פירשט פֿון גַּעְתָּם, דער פירשט פֿון עֲמָלֵק. דאָס זײנען די פירשטן פֿון אֱלִיפַז אין לאַנד אֱדוֹם. דאָס זײנען די קינדער פֿון עָדָהָן.
17 און דאָס זײנען די קינדער פֿון עֵשָׂו זון רְעוּאֵל: דער פירשט פֿון נַחַת, דער פירשט פֿון זֶרַח, דער פירשט פֿון שַׁמָּה, דער פירשט פֿון מִזָּה. דאָס זײנען די פירשטן פֿון רְעוּאֵל אין לאַנד אֱדוֹם. דאָס זײנען די קינדער פֿון עֵשָׂו ווּיב בשׂמַתן.
18 און דאָס זײנען די קינדער פֿון עֵשָׂו ווּיב אָהליבָמָה: דער פירשט פֿון יְעוּש, דער פירשט פֿון יַעְלָם, דער פירשט פֿון קֹרַח; דאָס זײנען די פירשטן פֿון עֵשָׂו ווּיב אָהליבָמָה דער טאָכטער פֿון עֲנָהָן.
19 דאָס זײנען די קינדער פֿון עֵשָׂו, און דאָס זײנען זייערע פירשטן; דאָס איז אֱדוֹם.
20 דאָס זײנען די זין פֿון שֵׂעִיר דעם חוֹרי, די באַווינער פֿון לאַנד: לוֹטָן, און שוֹבָל, און צִבְעוֹן, און עֲנָה,
21 און דִּשוֹן, און אֵצֶר, און דִּישָׁן, דאָס זײנען די פירשטן פֿון די חוֹרים, די קינדער פֿון שֵׂעִיר אין לאַנד אֱדוֹם.
22 און די זין פֿון לוֹטָנען זײנען געווען חוֹרי און הֵימָם. און לוֹטָנס שוועסטער איז געווען תִּמנַע.
23 און דאָס זײנען די זין פֿון שוֹבָלן: עַלְוָן, און מָנַחַת, און עֵיבָל, שפוֹ, און אוֹנָם.
24 און דאָס זײנען די זין פֿון צִבְעוֹנען: אַיָה און עֲנָה. דאָס איז דער עֲנָה וואָס האָט געפונען די הייסע קוואַלן אין דער מדבר, וועז ער האָט געפיטערט די אייזלען פֿון זײן פאָטער צִבְעוֹנען.
25 און דאָס זײנען די קינדער פֿון עֲנָהָן: דִּשוֹן, און אָהליבָמָה די טאָכטער פֿון עֲנָהָן.
26 און דאָס זײנען די זין פֿון דִּשוֹנען: חֶמדָן, און אֶשבן, און יִתרָן, און כרָן.
27 דאָס זײנען די זין פֿון אֵצֶרן: בלהָן, און זַעֲוָן, און עָקָן.
28 דאָס זײנען די זין פֿון דִּישָׁנען: עוץ און אָרָן.
29 דאָס זײנען די פירשטן פֿון דעם חוֹרי: דער פירשט פֿון לוֹטָן, דער פירשט פֿון שוֹבָל, דער פירשט פֿון צִבְעוֹן, דער פירשט פֿון עֲנָה,
30 דער פירשט פֿון דִּשוֹן, דער פירשט פֿון אֵצֶר, דעם פירשט פֿון דִּישָׁן. דאָס זײנען די פירשטן פֿון די חוֹרים, לויט זייערע פירשטן אין לאַנד שֵׂעִיר.
31 און דאָס זײנען די מלכים וואָס האָבן געקיניגט אין לאַנד אֱדוֹם, איידער עס האָט געקיניגט אַ קיניג בייַ די קינדער פֿון ישׂראל.
32 עס האָט געקיניגט אין אֱדוֹם בלַע דער זון פֿון בעוֹרן; און דער נאָמען פֿון זײן שטאָט איז געווען דִּנהָבָה.

33 איז בלַע געשטאָרבן, און אויף
זײַן אָרט האָט געקיניגט יוֹבָב דער זון
פֿון זֶרַחן, פֿון בצרה.
34 איז יוֹבָב געשטאָרבן, און אויף
זײַן אָרט האָט געקיניגט חושָם פֿון
לַאנד פֿון דעם תֵּימָנִי.
35 איז חושָם געשטאָרבן, און אויף
זײַן אָרט האָט געקיניגט הֲדַד דער זון
פֿון בְּדָדן, וואָס האָט געשלאָגן מִדְיָן אין
פעלד פֿון מוֹאָב; און דער נאָמען פֿון
זײַן שטאָט איז געווען עֲוִית.
36 איז הֲדַד געשטאָרבן, און אויף
זײַן אָרט האָט געקיניגט שַמְלָה פֿון
מַשְׂרֵקָה.
37 איז שַמְלָה געשטאָרבן, און אויף
זײַן אָרט האָט געקיניגט שָׁאוּל פֿון
רחוֹבוֹת בײַם טײַך.
38 איז שָׁאוּל געשטאָרבן, און אויף
זײַן אָרט האָט געקיניגט בַּעַל-חָנָן דער
זון פֿון עַכבּוֹרן.
39 איז בַּעַל-חָנָן דער זון פֿון עַכבּוֹרן
געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט
געקיניגט הֲדַד; און דער נאָמען פֿון זײַן
שטאָט איז געווען פָּעו; און דער נאָמען
פֿון זײַן ווײַב איז געווען מְהֵיטַבְאֵל די
טאָכטער פֿון מַטרֵד דער טאָכטער פֿון
מֵי-זָהָב.
40 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון
די פירשטן פֿון עֵשָׂו, לויט זייערע
משפּחות, לויט זייערע ערטער, מיט
זייערע נעמען: דער פירשט פֿון תִּמנָע,
דער פירשט פֿון עַלְוָה, דער פירשט פֿון
יתֶת,
41 דער פירשט פֿון אָהליבָמָה, דער
פירשט פֿון אֵלָה, דער פירשט פֿון פינוֹן,
42 דער פירשט פֿון קנַז, דער פירשט
פֿון תֵּימָן, דער פירשט פֿון מִבצָר,
43 דער פירשט פֿון מַגדיאֵל, דער
פירשט פֿון עִירָם. דאָס זײַנען
די פירשטן פֿון אֱדוֹם לויט זייערע
ווויִנערטער, אין דעם לַאנד פֿון זייער
אייגנטום. דאָס איז עֵשָׂו דער פאָטער
פֿון אֱדוֹם.

וַיֵּשֶׁב

37 און יעקב איז געזעסן אין
דעם לַאנד פֿון זײַן פאָטערס
ווויִנשאַפט, אין לַאנד כְּנַעַן.
2 דאָס איז די געשיכטע פֿון יעקבן:
יוֹסף צו זיבעצן יאָר איז געווען אַ
פאַסטוך מיט זײַנע ברידער בײַ די
שאָף; און ער איז געווען אַ יינגל אַקעגן
די זין פֿון בלהָה, און אַקעגן די זין פֿון
זִלפָּה, די ווײַבער פֿון זײַן פאָטער; און
יוֹסף האָט געברַאכט בייזע רייד אויף
זיי צו זייער פאָטער.
3 און ישׂרָאל האָט ליב געהאַט יוֹספֿן
מער פֿון אַלע זײַנע זין, ווײַל ער איז בײַ
אים געווען אַ בן-זקונים. און ער האָט
אים געמאַכט אַ געשטרײפט העמדל.
4 און אַז זײַנע ברידער האָבן געזען
אַז זייער פאָטער האָט אים ליבער פֿון
אַלע זײַנע ברידער, האָבן זיי אים פײַנט
געקריגן, און ניט געקענט רעדן צו אים
פרידלעך.
5 און יוֹספֿן האָט זיך געחלומט אַ
חלום, און ער האָט דערציילט זײַנע
ברידער, און זיי האָבן אים נאָך מער
פײַנט געקריגן.
6 און ער האָט צו זיי געזאָגט: הערט
אַקאָרשט דעם דאָזיקן חלום וואָס מיר
האָט זיך געחלומט:
7 מיר בינדן אַזוי גאַרבן אין
פעלד, ערשט מײַן גאַרב האָט זיך
אויפֿגעהויבן, און איז אויך געבליבן
שטיין; און זע, אײַערע גאַרבן האָבן
זיך אַרומגעשטעלט, און האָבן זיך
געבוקט צו מײַן גאַרב.
8 האָבן זײַנע ברידער צו אים
געזאָגט: קיניגן ווילסטו קיניגן אויבער
אונדז? אָדער געווינעלטיקן ווילסטו
געווינעלטיקן אויבער אונדז? און זיי
האָבן אים נאָך מער פײַנט געקריגן
פֿאַר זײַנע חלומות, און פֿאַר זײַנע
רייד.
9 און אים האָט זיך ווידער געחלומט
אַן אַנדער חלום, און ער האָט
דערציילט זײַנע ברידער, און האָט

געזאָגט: אָט האָט זיך מיר ווידער געחלומט אַ חלום: ערשט די זון און די לבנה און די עלף שטערן בוקן זיך צו מיר.

10 און ווי ער האָט עס דערציילט זײַן פאָטער און זײַנע ברידער, האָט זײַן פאָטער אָנגעשריען אויף אים, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס פֿאַר אַ חלום וואָס דיר האָט זיך געחלומט? זאָל איך און דײַן מוטער און זײַנע ברידער גאָר קומען זיך בוקן פֿאַר דיר צו דער ערד?

11 און די ברידער האָבן אים מקנא געווען; אָבער זײַן פאָטער האָט די זאַך געהאַלטן אין זינען.

12 און זײַנע ברידער זײַנען געגאַנגען פּיטערן די שאָף פֿון זייער פאָטער אין שכם.

13 האָט ישׂראל געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: דײַנע ברידער פּיטערן דאָך אין שכם; קום און איך וועל דיך שיקן צו זיי. האָט ער צו אים געזאָגט: דאָ בין איך.

14 האָט ער צו אים געזאָגט: גיי אַקאָרשט זע אויב פרידן איז צו דײַנע ברידער, און פריד צו די שאָף, און ברענג מיר אַן ענטפער. און ער האָט אים אַוועקגעשיקט פֿון דעם טאָל פֿון חֶברוֹן, און ער איז געקומען קיין שכם.

15 האָט אים געפונען אַ מאַן, ערשט ער בלאָנדזשעט אום אין פעלד; און דער מאַן האָט אים געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זוכסטו?

16 האָט ער געזאָגט: מײַנע ברידער זוך איך; זאָג מיר, איך בעט דיך, ווו פּיטערן זיי?

17 האָט דער מאַן געזאָגט: זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון דאָנען, וואָרום איך האָב געהערט ווי זיי זאָגן: לאָמיר גיין קיין דוֹתָן. איז יוֹסף געגאַנגען נאָך זײַנע ברידער, און ער האָט זיי געפונען אין דוֹתָן.

18 און ווי זיי האָבן אים דערזען פֿון ווײַטן, און איידער נאָך ער האָט געפֿונען צו זיי, האָבן זיי זיך געקליגט קעגן אים, אים צו טײַטן.

19 און זיי האָבן געזאָגט אײנער צום אַנדערן: אָן קומט דער בּאַזיקער בעל-חלומות.

20 און אַצונד, קומט, און לאָמיר אים הרגען, און אים אַרײַנוואַרפֿן אין אײנער פֿון די גרײבער, און מיר וועלן זאָגן: אַ בייזע חיה האָט אים אויפֿגעגעסן; און מיר וועלן זען וואָס וועט ווערן פֿון זײַנע חלומות.

21 האָט ראובן דערהערט, און ער האָט אים געזוכט מציל צו זײַן פֿון זייער האַנט, און האָט געזאָגט: לאָמיר אים ניט נעמען דאָס לעבן.

22 און ראובן האָט צו זיי געזאָגט: איר זאָלט ניט פֿאַרגיסן קיין בלוט; ווארפט אים אַרײַן אין יענער גרוב וואָס אין מדבר, אָבער אַ האַנט זאָלט איר ניט אויסשטרעקן אויף אים – כּדי אים מציל צו זײַן פֿון זייער האַנט, אים אומצוקערן צו זײַן פאָטער.

23 און עס איז געווען, ווי יוֹסף איז צוגעקומען צו זײַנע ברידער, אַזוי האָבן זיי אויסגעטאָן יוֹסֵפֿן זײַן העמדל, דאָס געשטרײַפּטע העמדל וואָס אויף אים.

24 און זיי האָבן אים געמונען, און האָבן אים אַרײַנגעוואָרפֿן אין דער גרוב. און די גרוב איז געווען ליידיק, קיין וואַסער איז אין איר ניט געווען.

25 און זיי האָבן זיך געזעצט עסן ברויט. און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייערע אויגן, און האָבן אַ קוק געטאָן, ערשט אַ קאַראַוואַן ישמעאלים קומט אָן פֿון גִלעָד, און זייערע קעמלען טראָגן געווירץ און באַלזאַם און לאַדאַן וואָס זיי גייען אַראָפּנידערן קיין מִצרַיִם.

26 האָט יהודה געזאָגט צו זײַנע ברידער: וואָס וועט אַרויסקומען, אַז מיר וועלן הרגען אונדזער ברודער, און מיר וועלן פֿאַרדעקן זײַן בלוט?

27 קומט, און לאָמיר אים פֿאַרקויפֿן צו די ישמעאלים, און אונדזער האַנט

זאָל ניט זײַן אויף אים; וואָרום אונדזער ברודער, אונדזער פלייש איז ער. און זײַנע ברידער האָבן צוגעהערט.

28 און ווי די מִדְיָנישע לײַט, די סָוחרים, זײַנען פֿאָרבײגעגאַנגען, אַזוי האָבן זיי אַרויסגעצויגן און אַרויפגעבראַכט יוֹסֵפֿן פֿון דער גרוב, און זיי האָבן פֿאַרקויפט יוֹסֵפֿן צו די יִשְׁמְעֵאלים פֿאַר צוואַנציק זילבערשטיק; און די האָבן אַוועקגעפירט יוֹסֵפֿן קיין מִצְרַיִם.

29 און ראובן האָט זיך אומגעקערט צו דער גרוב, ערשט יוֹסף איז ניטאָ אין דער גרוב; האָט ער צעריסן זײַנע קלײדער.

30 און ער האָט זיך אומגעקערט צו זײַנע ברידער, און האָט געזאָגט: דער יינגל איז ניטאָ, און איך, ווו טו איך מיך אַהין?

31 און זיי האָבן גענומען יוֹספס העמדל, און האָבן געשאָכטן אַ ציגנבאָק, און האָבן אײַנגעטונקט דאָס העמדל אין דעם בלוט.

32 און זיי האָבן אַוועקגעשיקט דאָס געשטרײַפטע העמדל, און געלאָזט ברענגען צו זייער פאָטער, און געלאָזט זאָגן: דאָס האָבן מיר געפונען; דערקענן אַקאָרשט אויב דאָס איז דײַן זונס העמדל אָדער ניט.

33 האָט ער עס דערקענט, און ער האָט געזאָגט: מײַן זונס העמדל; אַ בייזע חיה האָט אים אויפֿגעגעסן, פֿאַרצוקן פֿאַרצוקט געוואָרן איז יוֹסף.

34 און יעקב האָט צעריסן זײַנע קלײדער, און אָנגעטאָן זאַק אויף זײַנע לענדן, און ער האָט געטרויערט אויף זײַן זון פיל טעג.

35 און אַלע זײַנע זין און אַלע זײַנע טעכטער זײַנען אויפֿגעשטאַנען אים צו טרייסטן, אָבער ער האָט זיך ניט געוואָלט טרייסטן; און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, אַן אָבל וועל איך נידערן צו מײַן זון אין קבֿר. און זײַן פאָטער האָט אים באַווײַנט.

36 און די מִדְיָנים האָבן אים פֿאַרקויפט אין מִצְרַיִם צו פּוֹטיפַר, אַ הויפּטינער פֿון פַּרעהן, דעם אויבערלײַבווועכטער.

38 יענער צײַט, האָט יהודה אַראָפּגענידערט פֿון זײַנע ברידער, און ער האָט אײַנגעקערט צו אַ מאַן פֿון עֲדוּלָם, ווָאס זײַן נאָמען איז געווען חירָה.

2 און יהודה האָט דאָרטן געזען די טאָכטער פֿון אַ מאַן אַ כְּנַעֲנִי, ווָאס זײַן נאָמען איז געווען שוּעַ, און ער האָט זי גענומען, און איז געקומען צו איר.

3 און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און ער האָט געהויפֿן זײַן נאָמען עֵר.

4 און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט געהויפֿן זײַן נאָמען אוֹנָן.

5 און זי האָט ווידער געבאָרן אַ זון; און זי האָט געהויפֿן זײַן נאָמען שֵׁלָה. און ער איז געווען אין כּזיב, אַז זי האָט אים געבאָרן.

6 און יהודה האָט גענומען אַ ווײַב פֿאַר עֵר זײַן בכור, ווָאס איר נאָמען איז תָּמָר.

7 און עֵר, יהודהס בכור, איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און גאָט האָט אים געטייט.

8 האָט יהודה געזאָגט צו אוֹנָנען: קום צו דײַן ברודערס ווײַב, און באַשוועגער זי, און שטעל אויף אַ זאָמען נאָך דײַן ברודער.

9 און אָנָן ווי אוֹנָן האָט געוווסט אַז דער זאָמען וועט ניט געהערן צו אים, אַז ער איז געקומען צו זײַן ברודערס ווײַב, האָט ער אויסגעבראָכט צו דער ערד, כּדי ניט צו געבן אַ זאָמען צו זײַן ברודער.

10 איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט ווָאס ער האָט געטאָן, און ער האָט אים אויך געטייט.

11 האָט יהודה געזאָגט צו זײַן שנור תָּמָר: זיץ אַן אַלמנה אין דײַן פאָטערס הויז, ביז מײַן זון שֵׁלָה וועט אויפֿוואַקסן; ווארום ער האָט געקלערט: טאָמער וועט ער אויך שטאַרבן אַזוי ווי זײַנע ברידער. איז תָּמָר אַוועקגעגאַנגען, און איז געזעסן אין איר פאָטערס הויז.

12 האָבן זיך געמערט די טעג, און שוּעַ טאָכטער, די ווײַב פֿון יהודהן, איז געשטאָרבן. און אַז יהודה האָט זיך געטראָשן, איז ער אַרויפגעגאַנגען צו די שערער פֿון זײַנע שאָף קיין תִּמנָה, ער און זײַן גוטער פרײַנט חירָה פֿון עֲדוּלָם.

13 איז אָנגעזאָגט געווארן תָּמָר, אַזוי צו זאָגן: זע, דײַן שוויער גייט אַרויף קיין תִּמנָה, צו שערן זײַנע שאָף.

14 האָט זי אויסגעטאָן אירע אַלמנה-קליידער פֿון זיך, און האָט זיך פֿאַרדעקט מיט אַ שלייער, און זיך אײַנגעוויקלט, און זי האָט זיך געזעצט בײַם אײַנגאַנג פֿון עֵינַיִם, וואָס אויפֿן וועג קיין תִּמנָה; ווארום זי האָט געזען אַז שֵׁלָה איז אויפֿגעוואַקסן, און זי איז ניט געגעבן געווארן צו אים פֿאַר אַ ווײַב.

15 און יהודה האָט זי געזען, און ער האָט זי גערעכנט פֿאַר אַ זונה, ווײַל זי האָט פֿאַרדעקט איר פּנים.

16 האָט ער פֿאַרקערט צו איר בײַם וועג, און האָט געזאָגט: קום, איך בעט דיך, לאָמיך קומען צו דיר; ווארום ער האָט ניט געווּסט אַז זי איז זײַן שנור. האָט זי געזאָגט: וואָס וועסטו מיר געבן, אַז דו וועסט קומען צו מיר?

17 האָט ער געזאָגט: איך וועל שיקן אַ ציגנבעקל פֿון די שאָף. האָט זי געזאָגט: סײַדן וועסט מיר געבן אַ משכּון ביז דו שיקסט.

18 האָט ער געזאָגט: וואָס פֿאַר אַ משכּון זאָל איך דיר געבן? האָט זי געזאָגט: דײַן זיגלרינג, און דײַן שנור, און דײַן שטעקן וואָס אין דײַן האַנט. האָט ער עס איר געגעבן, און ער איז צו איר געקומען, און זי איז טראָגעדיק געווארן פֿון אים.

19 און זי איז אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועקגעגאַנגען, און זי האָט אויסגעטאָן פֿון זיך איר שלייער, און האָט אָנגעטאָן אירע אַלמנה-קליידער.

20 און יהודה האָט געשיקט דאָס ציגנבעקל דורך דער האַנט פֿון זײַן גוטן פרײַנט פֿון עֲדוּלָם, כּדי אָפּצונעמען דעם משכּון פֿון דער פרוי האַנט; אָבער ער האָט זי ניט געפונען.

21 האָט ער געפרעגט די מענטשן פֿון איר אָרט, אַזוי צו זאָגן: ווו איז די זונה וואָס איז געווען אין עֵינַיִם בײַם וועג? האָבן זיי געזאָגט: דאָ איז ניט געווען קיין זונה.

22 האָט ער זיך אומגעקערט צו יהודהן, און האָט געזאָגט: איך האָב זי ניט געפונען. און אויך די מענטשן פֿון דעם אָרט האָבן געזאָגט: דאָ איז ניט געווען קיין זונה.

23 האָט יהודה געזאָגט: זאָל זי עס האַלטן פֿאַר זיך, כּדי מיר זאָלן ניט ווערן צו שפּאָט; איך האָב דאָך געשיקט דאָס ציגנבעקל צי איר, און דו האָסט זי ניט געפונען.

24 און עס איז געווען אין אַרום דריַי חדשים, איז אָנגעזאָגט געווארן יהודהן, אַזוי צו זאָגן: דײַן שנור תָּמָר האָט מזנה געווען, און אָט איז זי אויך טראָגעדיק פֿון זנות. האָט יהודה געזאָגט: פּירט זי אַרויס, און זאָל זי פֿאַרברענט ווערן.

25 ווי זי איז אַרויסגעפּירט געווארן, אַזוי האָט זי געשיקט זאָגן צו איר שוועור: פֿון דעם מאַן וואָס די דאָזיקע געהערן צו אים, בין איך טראָגעדיק. און זי האָט געזאָגט: דערקענט אַקאָרשט וועמעס איז דער דאָזיקער זיגלרינג, און די שנורן, און דער שטעקן?

26 האָט יהודה דערקענט, און ער האָט געזאָגט: זי איז גערעכטער פֿון מיר, דערפֿאַר ווײַל איך האָב זי ניט

געגעבן צו מײן זון שֵׁלָהן. אָבער ער האָט מער ווידער ניט פֿאַרקערט מיט איר.

27 און עס איז געווען אין דער צײַט פֿון איר געבערן, ערשט אַ צווילינג איז אין איר ליבֿ.

28 און עס איז געווען, אַז זי האָט געבאָרן, האָט איינער אַרויסגעשטעקט זײַן האַנט, און די הייבין האָט גענומען און האָט אָנגעבונדן אָן זײַן האַנט אַ רויטן פֿאָדים, אַזוי צו זאָגן: דער דאָזיקער איז אַרויסגעקומען צוערשט.

29 און עס איז געווען, ווי ער ציט צוריק זײַן האַנט, ערשט זײַן ברודער איז אַרויסגעקומען; האָט זי געזאָגט: וואָס האָסטו זיך געריסן מיט אַזאַ ריסענישן? און מע האָט געראופֿן זײַן נאָמען פָּרֶץ.

30 און דערנאָך איז אַרויסגעקומען זײַן ברודער, וואָס אויף זײַן האַנט איז געווען דער רויטער פֿאָדים; און מע האָט געראופֿן זײַן נאָמען זָרַח.

39 און יוֹסף איז אַראָפּגענידערט געווארן קיין מִצרַיִם, און פּוֹטיפַר, אַ הויפּדינער פֿון פַּרעהן, דער אויבערלײַבוועכטער, אַ מִצרישער מאַן, האָט אים אָפּגעקויפט פֿון דער האַנט פֿון די יִשמעאֵלים וואָס האָבן אים אַהין אַראָפּגענידערט.

2 און גאָט איז געווען מיט יוֹסֵפֿן, און ער איז געווען אַ באַגליקטער מענטש; און ער איז געווען אין הויז פֿון זײַן האַר דעם מִצרי.

3 און זײַן האַר האָט געזען, אַז גאָט איז מיט אים, און אַלץ וואָס ער טוט, באַגליקט גאָט אין זײַן האַנט;

4 האָט יוֹסף געפונען חן אין זײַנע אויגן, און ער האָט אים באַדינט. און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער זײַן הויז, און אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, האָט ער איבערגעגעבן אין זײַן האַנט.

5 און עס איז געווען, פֿון זינט ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער זײַן הויז, און איבער אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, האָט גאָט געבענטשט דעם מִצריס הויז פֿון יוֹספֿס וועגן, און אַ ברכה פֿון גאָט איז געווען אויף אַלץ וואָס ער האָט געהאַט אין הויז און אין פעלד.

6 האָט ער איבערגעלאָזן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט אין יוֹספֿס האַנט, און ער האָט לעבן אים ניט געווּסט פֿון קיין זאַך, אַחוץ דעם ברויט וואָס ער האָט געגעסן. און יוֹסף איז געווען שיין אויפֿן געשטאַלט, און שיין אויפֿן פּנים.

7 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט זײַן האַרס ווײַב אויפֿגעהויבן אירע אויגן אויף יוֹספֿן, און זי האָט געזאָגט: ליג מיט מיר.

8 האָט ער ניט געוואָלט, און ער האָט געזאָגט צו זײַן האַרס ווײַב: זע, מײַן האַר ווייס ניט לעבן מיר וואָס אין הויז טוט זיך, און אַלץ וואָס ער האָט, האָט ער איבערגעגעבן אין מײַן האַנט.

9 ער איז אין דעם דאָזיקן הויז ניט גרעסער פֿון מיר, און ער האָט ניט פֿאַרמיטן פֿון מיר קיין זאַך, נאָר בלויז דיך, ווײַל דו ביסט זײַן ווײַב. הײַנט ווי קען איך טאָן דאָס דאָזיקע גרויסע בייז, און זינדיקן צו גאָט?

10 און עס איז געווען, אַז זי האָט גערעדט צו יוֹספֿן טאָג פֿאַר טאָג, און ער האָט ניט צוגעהערט צו איר, צו ליגן מיט איר, צו זײַן מיט איר,

11 איז, איין טאָג וועט ער איז אַרײַנגעקומען אין הויז צו טאָן זײַן אַרבעט, און קיין מענטש פֿון די הויזלײַט איז דאָרטן ניט געווען אין הויז,

12 האָט זי אים אָנגעכאַפּט פֿאַר זײַן קלייד, אַזוי צו זאָגן: ליג מיט מיר. האָט ער איבערגעלאָזן זײַן קלייד אין איר האַנט, און איז אַנטלאָפֿן און אַרויס דרויסן.

13 און עס איז געווען, ווי זי האָט געזען, אַז ער האָט איבערגעלאָזן זײַן קלייד אין איר האַנט, און איז אַנטלאָפֿן דרויסן,

14 אַזוי האָט זי גערופֿן צו אירע הויזלײַט, און האָט צו זיי געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זעט, מע האָט אונדז געבראַכט אַ מאַן אַ עִבְרִי, צו מאַכן געשפּעט פֿון אונדז; ער איז געקומען צו מיר צו ליגן מיט מיר, און איך האָב גערופֿן אויף אַ הויכן קָול.

15 איז, ווי ער האָט געהערט, אַז איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן קָול און האָב גערופֿן, אַזוי האָט ער איבערגעלאָזן זײַן קלײד בײַ מיר, און איז אַנטלאָפֿן און אַרויס דרויסן.

16 און זי האָט אָנועקגעלייגט זײַן קלײד בײַ זיך, ביז זײַן האַר איז געקומען אַהיים.

17 און זי האָט גערעדט צו אים אַזוי ווי די דאָזיקע ווערטער, אַזוי צו זאָגן: דער קנעכט דער עִבְרִי וואָס דו האָסט אונדז געבראַכט, איז געקומען צו מיר צו מאַכן געשפּעט פֿון מיר.

18 און עס איז געווען, ווי איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן קָול און האָב גערופֿן, אַזוי האָט ער איבערגעלאָזן זײַן קלײד בײַ מיר, און איז אַנטלאָפֿן דרויסן.

19 און עס איז געווען, ווי זײַן האַר האָט געהערט די ווערטער פֿון זײַן ווײַב, וואָס זי האָט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאַכן האָט קנעכט צו מיר דײַן קנעכט, האָט זײַן צאָרן געגרימט.

20 און יוֹסֵפ האַר האָט אים געמומען, און האָט אים אַרײַנגעזעצט אין געפענקעניש, אין דעם אָרט ווו דעם מלכס געפאַנגענע זײַנען אײַנגעשפּאַרט; און ער איז דאָרטן געווען אין געפענקעניש.

21 און גאָט איז געווען מיט יוֹסֵפ, און ער האָט געניגט צו אים ענאָד, און אים געגעבן חן אין די אויגן פֿון דעם האַר פֿון געפענקעניש.

22 און דער האַר פֿון געפענקעניש האָט איבערגעגעבן אויף דער האַנט פֿון יוֹסֵפ אַלע געפאַנגענע וואָס אין געפענקעניש; און אַלץ וואָס מע האָט דאָרטן געטאָן, האָט ער אויפֿגעטאָן.

23 דער האַר פֿון געפענקעניש האָט ניט נאָכגעקוקט קיין שום זאַך אונטער זײַן האַנט, ווײַל גאָט איז געווען מיט אים, און וואָס ער האָט געטאָן, האָט גאָט באַגליקט.

40 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט דער טראַנקמײַסטער פֿון דעם מלך פֿון מִצרַיִם, און דער בעקער, זיך פֿאַרזינדיקט אַקעגן זייער האַר, דעם מלך פֿון מִצרַיִם.

2 און פַּרעה האָט געצערנט אויף זײַנע צוויי הויפֿדינער, אויף דעם אויבערטראַנקמײַסטער און אויף דעם אויבערבעקער.

3 און ער האָט זיי אַרײַנגעזעצט אין דער וואַך פֿון דעם אויבערלײַבווכטערס הויז, אין געפֿענקעניש, אין דעם אָרט וואָס יוֹסֵף איז דאָרטן געווען אײַנגעשפּאַרט.

4 און דער אויבערלײַבווכטער האָט געשטעלט יוֹסֵפן לעבן זיי, און ער האָט זיי באַדינט; און זיי זײַנען געווען אַ צײַט אין וואַך.

5 האָט זיך בײַדן געחלומט אַ חלום אין איין נאַכט, איטלעכן זײַן חלום, איטלעכן לויט דעם פּיתרון פֿון זײַן חלום – דעם טראַנקמײַסטער און דעם בעקער פֿון דעם מלך פֿון מִצרַיִם, וואָס זײַנען געווען אײַנגעשפּאַרט אין געפֿענקעניש.

6 און יוֹסף איז געקומען צו זיי אין דער פֿרי, און האָט זיי אָנגעקוקט, ערשט זיי זײַנען צעטראָגן.

7 האָט ער געפֿרעגט די הויפֿדינער פֿון פַּרעהן וואָס מיט אים אין דער וואַך פֿון זײַן האַרס הויז, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס זײַנען אײַערע פּנימער הײַנט פֿאַרערגערט?

8 האָבן זיי צו אים געזאָגט: אונדז האָט זיך געחלומט אַ חלום, און ניטאָ ווער זאָל אים פּותר זײַן. האָט יוֹסף צו

זיי געזאָגט: פּיתרוֹנים זײַנען דאָך פֿון גאָט; דערציילט מיר, איך בעט אײַך.
9 האָט דער אויבערטראַנקמײַסטער דערציילט זײַן חלום צו יוֹסֵפֿן, און ער האָט צו אים געזאָגט: מיר חלומט זיך, ערשט פֿאַר מיר איז אַ ווײַנשטאָק,
10 און אויפֿן ווײַנשטאָק דרײַ צווײַגן; און ווי ער בליט, איז אויפֿגעגאַנגען זײַן בליענדיק, האָבן זײַנע הענגלעך געצײַטיקט ווײַנטרויבן.
11 און פַֿרעהס בעכער איז געווען אין מײַן האַנט; האָב איך גענומען די ווײַנטרויבן, און האָב זיי אויסגעקוועטשט אין פַֿרעהס בעכער, און דערלאַנגט דעם בעכער אין פַֿרעהס האַנט.
12 האָט יוֹסף צו אים געזאָגט: דאָס איז דער פּיתרון דערפֿון: די דרײַ צווײַגן דאָס זײַנען דרײַ טעג.
13 אין דרײַ טעג אַרום וועט פַֿרעה אויפֿנעמען דײַן קאָפּ, און וועט דיך אומקערן אויף דײַן שטאַנד, און וועסט דערלאַנגען פַֿרעהס בעכער אין זײַן האַנט, לויטן פֿריערדיקן שטייגער, ווען דו ביסט געווען זײַן טראַנקמײַסטער.
14 אָבער זאָלסט מיך געדענקען בײַ זיך, אַז דיר וועט גוט זײַן, און זאָלסט טאָן, איך בעט דיך, אַ חסד מיט מיר, און מיך דערמאָנען פֿאַר פַֿרעהן, און מיך אַרויסצײַען פֿון דעם דאָזיקן הויז.
15 וואָרום געגנבעט בין איך געגנבעט געוואָרן פֿון לאַנד פֿון די עִבֿרים; און דאָ אויך האָב איך קיין זאַך ניט געטאָן, וואָס מע האָט מיך אַרײַנגעזעצט אין תּפֿיסה.
16 האָט דער אויבערבעקער געזען אַז ער האָט צום גוטן פּוֹתר געווען, און ער האָט געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: מיר אויך האָט זיך געחלומט, ערשט דרײַ געפּלאָכטענע קערב זײַנען אויף מײַן קאָפּ;
17 און אין דעם אויבערשטן קאָרב איז פֿון אַלערליי עסנוואַרג פֿאַר פַֿרעהן, געבעקזאַכן, און די פֿויגלען עסן זיי פֿון דעם קאָרב איבער מײַן קאָפּ.
18 האָט יוֹסף געענטפֿערט און האָט געזאָגט: דאָס איז דער פּיתרון דערפֿון: די דרײַ קערבֿ דאָס זײַנען דרײַ טעג.
19 אין דרײַ טעג אַרום וועט פַֿרעה אַראָפּנעמען דײַן קאָפּ פֿון דיר, און וועט דיך אויפֿהענגען אויף אַ בוים, און די פֿויגלען וועלן עסן דײַן פֿלייש פֿון דיר.
20 און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג, אין פַֿרעהס געבורטסטאָג, האָט ער געמאַכט אַ מאָלצײַט פַֿאַר אַלע זײַנע קנעכט, און האָט אויפֿגענומען דעם קאָפּ פֿון דעם אויבערטראַנקמײַסטער, און דעם קאָפּ פֿון דעם אויבערבעקער, צווישן זײַנע קנעכט.
21 און ער האָט אומגעקערט דעם אויבערטראַנקמײַסטער צו זײַן טראַנקמײַסטערשאַפֿט; און ער האָט דערלאַנגט דעם בעכער אין פַֿרעהס האַנט.
22 און דעם אויבערבעקער האָט ער אויפֿגעהאַנגען, אַזוי ווי יוֹסף האָט זיי פּוֹתר געווען.
23 אָבער דער אויבערטראַנקמײַסטער האָט ניט געדאַכט אָן יוֹסֵפֿן, און האָט אים פֿאַרגעסן.

מקץ

41 און עס איז געווען צום סוף פֿון צוויי יאָר צײַט, האָט זיך פַֿרעהן געחלומט, ערשט ער שטייט בײַם טײַך.
2 און אָט גייען אַרויף פֿון טײַך זיבן קי, שיין אויפֿן אויסזען און פֿעט אויפֿן לײַב; און זיי האָבן זיך געפֿיטערט אין דעם טיכגראָז.
3 און אָט גייען אַרויף נאָך זיי פֿון טײַך זיבן אַנדערע קי, מיאוס אויפֿן אויסזען, און מאָגער אויפֿן לײַב; און זיי האָבן זיך געשטעלט לעבן יענע קי בײַם ברעג טײַך.

4 און די מיאוסע אויפֿן אויסזען און מאָגערלײַביקע קי האָבן אויפֿגעגעסן די זיבן שיינע אויפֿן אויסזען און פֿעטע קי. און פַֿרעה האָט זיך אויפֿגעכאַפּט.
5 און ער איז אײַנגעשלאָפֿן, און אים האָט זיך געחלומט אַ צווייט מאָל, ערשט זיבן זאָגנען גיין-אויף-אויף אויף איין שטענגל געזונטע און גוטע.
6 און אָט שפּראָצן אַרויס נאָך זיי זיבן זאָגנען דינע און פֿאַרברענטע פֿון מזרח-ווינט.
7 און די דינע זאָגנען האָבן אײַנגעשלונגען די זיבן געזונטע און פֿולע זאָגנען. און פַֿרעה האָט זיך אויפֿגעכאַפּט, ערשט עס איז אַ חלום.
8 און עס איז געווען אין דער פֿרי, איז זײַן געמיט געווען צערודערט, און ער האָט געשיקט און גערופֿן אַלע חַרטומים פֿון מִצרַיִם, און אַלע אירע חכמים; און פַֿרעה האָט זיי דערציילט זײַנע חלומות, אָבער קיינער האָט זיי ניט געקענט פּוֹתר זײַן פַֿאַר פַֿרעהן.
9 האָט דער אויבערשטראַנקמײַסטער געערעדט צו פַֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: מײַנע זינד מוז איך הײַנט דערמאָנען.
10 פַֿרעה האָט געצערנט אויף זײַנע קנעכט, און האָט מיך אַרײַנגעזעצט אין דער וואַך פֿון דעם אויבערלײַבווועכטערס הויז, מיך און דעם אויבערבעקער.
11 האָט זיך אונדז געחלומט אַ חלום אין איין נאַכט, מיר און אים; איטלעכן לויט דעם פּיתרון פֿון זײַן חלום האָט זיך אונדז געחלומט.
12 און דאָרטן איז מיט אונדז געווען אַ עִבְרישער יונג, אַ קנעכט פֿון דעם אויבערלײַבווועכטער, האָבן מיר אים דערציילט, און ער האָט אונדז פּוֹתר געווען אונדזערע חלומות; איטלעכן לויט זײַן חלום האָט ער פּוֹתר געווען.
13 און עס איז געווען, אַזוי ווי ער האָט אונדז פּוֹתר געווען, אַזוי איז געשען: מיך האָט מען אומגעקערט אויף מײַן שטאַנד, און אים האָט מען אויפֿגעהאַנגען.
14 האָט פַֿרעה געשיקט און געפֿון יוֹסֵפֿן, און מע האָט אים אויף גיך אַרויסגענומען פֿון תּפיסה. און ער האָט זיך אָפּגעגאָלט, און האָט איבערגעביטן זײַנע קליידער, און איז געקומען צו פַֿרעהן.
15 האָט פַֿרעה געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום, און ניטאָ ווער זאָל אים פּוֹתר זײַן; און איך האָב געהערט זאָגן אויף דיר, אַז דו פֿאַרשטייסט אַ חלום, אים פּוֹתר צו זײַן.
16 האָט יוֹסף געענטפֿערט פַֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: ניט איך, גאָט וועט באַשיידן דעם פֿריד פֿון פַֿרעהן.
17 האָט פַֿרעה געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: מיר חלומט זיך, ערשט איך שטיי בײַם ברעג טײַך.
18 און אָט גייען אַרויף פֿון טײַך זיבן קי, פֿעט אויפֿן לײַב און שיין אויפֿן געשטאַלט; און זיי האָבן זיך געפּיטערט אין גראָז.
19 און אָט גיין אַרויף נאָך זיי זיבן אַנדערע קי, אָרעם און זייער מיאוס אויפֿן געשטאַלט און דאַר אויפֿן לײַב, וואָס אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם האָב איך ניט געזען זייער גלײַכן אין מיאוסקייט.
20 און די דאַרע און מיאוסע קי האָבן אויפֿגעגעסן די ערשטע זיבן פֿעטע קי.
21 און זיי זײַנען אַרײַן אין זיי, און עס איז ניט געווען קענטיק אַז זיי זײַנען אין זיי אַרײַן, און זייער אויסזען איז געווען אַזוי מיאוס ווי אין אָנהייב. און איך האָב זיך אויפֿגעכאַפּט.
22 און איך האָב געזען אין מײַן חלום, ערשט זיבן זאָגנען גיין-אויף-אויף איין שטענגל, פֿולע און גוטע.
23 און אָט שפּראָצן אַרויס נאָך זיי זיבן זאָגנען אײַנגעטריקנטע, דינע, פֿאַרברענטע פֿון מזרח-ווינט.
24 און די דינע זאָגנען האָבן אײַנגעשלונגען די זיבן גוטע זאָגנען. האָב איך דערציילט די חַרטומים,

אָבער קיינער קען מיר ניט זאָגן.
25 האָט יוֹסף געזאָגט צו פַּרעהן: דער חלום פּון פַּרעהן איז איינער; וואָס גאָט וויל טאָן האָט ער אָנגעזאָגט פַּרעהן.
26 די זיבן גוטע קי דאָס זײַנען זיבן יאָר, און די זיבן גוטע זאָמגען דאָס זײַנען זיבן יאָר; איין חלום איז דאָס.
27 און די זיבן דאַרע און מיאוסע קי, וואָס זײַנען אַרויפֿגעקומען נאָך זיי, דאָס זײַנען זיבן יאָר; און די זיבן ליידיקע זאָמגען פֿאַרברענט פּון מזרח-ווינט, דאָס וועלן זײַן זיבן הונגעריאָרן.
28 דאָס איז די זאַך וואָס איך האָב געזאָגט פַּרעהן: וואָס גאָט וויל טאָן האָט ער באַוויזן פַּרעהן.
29 זע, עס קומען זיבן יאָר פּון גרויס זעט אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.
30 און נאָך זיי וועלן אויפֿשטיין זיבן הונגעריאָרן, און די גאַנצע זעט וועט זײַן פֿאַרגעסן אין לאַנד מִצרַיִם; און דער הונגער וועט פֿאַרלעכנדן דאָס לאַנד.
31 און פּון דער זעט וועט ניט זײַן צו מערקן אין לאַנד, פּון וועגן יענעם הונגער וואָס נאָכדעם; וואָרום ער וועט זײַן זייער שווער.
32 און וואָס דער חלום האָט זיך איבערגעחזרט צַ צווייַ מאָל: וויבל די זאַך איז פֿעסט פּון גאָט, און גאָט אײַלט דאָס צו טאָן.
33 און אַצונד, זאָל פַּרעה זען אַ פֿאַרשטאַנדיקן און אַ קלוגן מאַן, און אים שטעלן איבערן לאַנד מִצרַיִם.
34 זאָל פַּרעה דאָס טאָן, און זאָל ער אויפֿזעצן אויפֿזער איבערן לאַנד, און באַוואָרענען דאָס לאַנד מִצרַיִם אין די זיבן זאַטע יאָרן.
35 און זאָל מען אויפֿזאַמלען די גאַנצע שפּײַז פּון די דאָזיקע גוטע יאָרן וואָס קומען, און זאָל מען אָנקלײַבן תּבואה אונטער דער האַנט פּון פַּרעהן, פֿאַר שפּײַז אין די שטעט, און היטן.
36 און די שפּײַז וועט זײַן אַוועקגעלייגט פֿאַרן לאַנד, אויף די זיבן הונגעריאָרן וואָס וועלן זײַן אין לאַנד מִצרַיִם, און דאָס לאַנד וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן פּון הונגער.
37 און די זאַך איז ווויל‌געפֿעלן אין די אויגן פּון פַּרעהן, און אין די אויגן פּון אַלע זײַנע קנעכט.
38 און פּרעה האָט געזאָגט צו זײַנע קנעכט: קענען מיר דען געפֿינען אַזאַ ווי דער דאָזיקער, אַ מאַן וואָס דער גײַסט פּון גאָט איז אין אים?
39 און פַּרעה האָט געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: נאָכדעם ווי גאָט האָט דיך געלאָזט וויסן דאָס אַלץ, איז ניטאָ אַ פֿאַרשטאַנדיקער און אַ קלוגער אַזוי ווי דו.
40 דו וועסט זײַן איבער מײַן הויז, און לויט דײַן מויל זאָל געווירטשאַפֿט ווערן מײַן גאַנץ פֿאָלק; נאָר מיטן טראָן וועל איך זײַן גרעסער פּון דיר.
41 און פַּרעה האָט געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: זע, איך האָב דיך אויפֿגעזעצט איבערן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.
42 און פַּרעה האָט אַראָפּגענומען זײַן זיגלרינג פּון זײַן האַנט, און האָט אים אָנגעטאָן אויף דער האַנט פּון יוֹסֵפֿן, און ער האָט אים אָנגעקלייַדט אין לײַנענע בגדים, און אים אָנגעטאָן אַ גילדערנע קייט אויפֿן האַלדז.
43 און ער האָט אים געמאַכט פֿאָרן אין זײַן צווייטן רײַטוואָגן; און מע האָט אויסגערופֿן פֿאַר אים: אַברך! און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבערן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.
44 און פַּרעה האָט געזאָגט צו יוֹסֵפֿן: איך בין פַּרעה, אָבער אָן דיר זאָל קיינער ניט אויפֿהייבן אַ האַנט אָדער אַ פֿוס אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.
45 און פַּרעה האָט גערופֿן דעם נאָמען פּון יוֹסֵפֿן, צָפְנַת-פַּעְנֵחַ; און ער האָט אים געגעבן אָסנַת די טאָכטער פּון פּוֹטִי-פֶרַע, דעם פּריסטער פּון אוֹן, פֿאַר אַ ווײַב.

46 און יוֹסף איז אַרויסגעגאַנגען
איבערן לאַנד מִצרַיִם. – און יוֹסף
איז געווען דרײַסיק יאָר אַלט, וועַן ער
האָט זיך געשטעלט פֿאַר פַּרעה דעם
מלך פֿון מִצרַיִם. – און יוֹסף איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון פּאַר פַּרעהן, און
איז דורכגעגאַנגען דורכן גאַנצן לאַנד
מִצרַיִם.

47 און דאָס לאַנד האָט געבראַכט אין
די זיבן זאַטע יאָרן הויפֿנסווײַז.

48 און ער האָט אויפֿגעזאַמלט די
גאַנצע שפּײַז פֿון די זיבן יאָר וואָס
זײַנען געווען אין לאַנד מִצרַיִם, און
האָט אַרײַנגעטאָן די שפּײַז אין די
שטעט; די שפּײַז פֿון די פֿעלדער פֿון
אַ שטאָט וואָס אַרום איר,

49 האָט ער אַרײַנגעטאָן אין איר.
און יוֹסף האָט אָנגעקליבן תּבואה אַזוי
ווי זאַמד פֿון ים, זייער פֿיל, ביז מע
האָט אויפֿגעהערט צו ציילן, ווײַל עס
איז געווען אָן אַ צאָל.

50 און בײַ יוֹספֿן זײַנען געבאָרן
געוואָרן, איידער דאָס הונגעריאָר איז
געקומען, צוויי זין, וואָס אָסנַת די
טאָכטער פֿון פּוֹטי-פֿרַע דעם פּריסטער
פֿון אוֹן האָט אים געבאָרן.

51 און יוֹסף האָט גערופֿן דעם נאָמען
פֿון דעם בכור מנַשֶּׁה, ווײַל: «
גאָט האָט מיך געמאַכט פֿאַרגעסן מײַן
גאַנצע מאַטערניש, און דאָס גאַנצע
הויז פֿון מײַן פֿאָטער».

52 און דעם נאָמען פֿון דעם צווייטן
האָט ער גערופֿן אֶפֿרַיִם, ווײַל: « גאָט
האָט מיך געפֿרוכפּערט אין דעם לאַנד
פֿון מײַן פּײַן».

53 און עס האָבן זיך געענדיקט די
זיבן יאָר פֿון דער זעט וואָס איז געווען
אין לאַנד מִצרַיִם.

54 און עס האָבן אָנגעהויבן קומען די
זיבן הונגעריאָרן, אַזוי ווי יוֹסף האָט
פֿאַרויסגעזאָגט. און עס איז געווען
אַ הונגער אין אַלע לענדער, נאָר אין
גאַנצן לאַנד מִצרַיִם איז געווען ברויט.

55 און אַז דאָס גאַנצע לאַנד מִצרַיִם
האָט אָנגעהויבן הונגערן, און דאָס
פֿאָלק האָט געשריען צו פַּרעהן אום
ברויט, האָט פַּרעה געזאָגט צו גאַנץ
מִצרַיִם: גייט צו יוֹסֵפֿן; וואָס ער וועט
אײַך זאָגן, זאָלט איר טאָן.

56 און דער הונגער איז געווען
איבערן גאַנצן לאַנד; און יוֹסף האָט
געעפֿנט אַלע שפּײַכלערס, און האָט
פֿאַרקויפֿט צו מִצרַיִם; און דער הונגער
האָט זיך געשטאַרקט אין לאַנד מִצרַיִם.

57 און פֿון דער גאַנצער ערד איז
מען געקומען קיין מִצרַיִם צו יוֹסֵפֿן
קויפֿן תּבואה, וואָרום דער הונגער איז
געווען שטאַרק אויף דער גאַנצער ערד.

42 און יעקב האָט געזען אַז עס
איז דאָ תּבואה אין מִצרַיִם,
און יעקב האָט געזאָגט צו זײַנע זין:
וואָס קוקט איר אײַך אָן?

2 און ער האָט געזאָגט: אָט האָב
איך געהערט, אַז עס איז דאָ תּבואה
אין מִצרַיִם. נידערט אַראָפּ אַהין, און
קויפֿט אונדז אײַן פֿון דאָרטן, כּדי מיר
זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן.

3 האָבן יוֹסֵפֿס צען ברידער
אַראָפּגעניידערט קויפֿן תּבואה פֿון
מִצרַיִם.

4 אָבער בנימין, יוֹסֵפֿס ברודער,
האָט יעקב ניט מיטגעשיקט מיט זײַנע
ברידער, ווײַל ער האָט געזאָגט:
טאָמער וועט אים טרעפֿן אָן אומגליק.

5 זײַנען געקומען די זין פֿון ישׂראלן
אײַנקויפֿן, צווישן די וואָס זײַנען
געקומען, וואָרום דער הונגער איז
געווען אין לאַנד כּנַעַן.

6 און יוֹסף איז געווען דער
געוואָלטיקער איבערן לאַנד; ער איז
געווען דער וואָס האָט פֿאַרקויפֿט צום
גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד. זײַנען געקומען
יוֹסֵפֿס ברידער, און האָבן זיך צו אים
געבוקט מיטן פּנים צו דער ערד.

7 און יוֹסף האָט געזען זײַנע ברידער,
און האָט זיי דערקענט, אָבער ער האָט
זיך געמאַכט פֿרעמד צו זיי, און האָט

געריעדט מיט זיי האַרט, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿון וואַנען קומט איר? האָבן זיי געזאָגט: פֿון לאַנד כּנַענ, איינצוקויפֿן שפּייז.

8 און יוֹסף האָט דערקענט זיינע ברידער, אָבער זיי האָבן אים ניט דערקענט.

9 און יוֹסף האָט זיך דערמאָנט אָן די חלוֹמות, וואָס האָבן זיך אים געחלומט וועגן זיי, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אויסקוקערס זײַט איר; צו זען די נאַקעטקייט פֿון לאַנד זײַט איר געקומען.

10 האָבן זיי צו אים געזאָגט: ניין, מײַן האַר, נײַערט צו קויפֿן שפּייז זײַנען געקומען דײַנע קנעכט.

11 מיר אַלע זײַנען זין פֿון איין מאַן; ערלעכע מענטשן זײַנען מיר; דײַנע קנעכט זײַנען קיין מאָל ניט געווען קיין אויסקוקערס.

12 האָט ער צו זיי געזאָגט: ניין, נײַערט די נאַקעטקייט פֿון לאַנד זײַט איר געקומען זען.

13 האָבן זיי געזאָגט: צוועלף ברידער זײַנען מיר, דײַנע קנעכט, זין פֿון איין מאַן אין לאַנד כּנַענ, און אָט איז דער יינגסטער הײַנט מיט אונדזער פֿאָטער, און איינער איז ניט געווארן.

14 האָט יוֹסף צו זיי געזאָגט: דאָס איז דאָך וואָס איך האָב צו אײַך געריעדט, אַזוי צו זאָגן: אויסקוקערס זײַט איר.

15 דערמיט וועט איר געפרוווט ווערן: אַזוי ווי פֿרעה לעבט, אויב איר וועט פֿון דאַנען אַרויסגיין, סײַדן אײַער יינגסטער ברודער וועט קומען אַהער!

16 שיקט פֿון אײַך איינעם, ער זאָל ברענגען אײַער ברודער, און איר בלײַבט אײַנגעשפֿאַרט, כּדי אײַערע ווערטער זאָלן אויסגעפרוווט ווערן, אויב דער אמת איז מיט אײַך; און אויב ניט, אַזוי ווי פֿרעה לעבט, אַז איר זײַט אויסקוקערס!

17 און ער האָט זיי אַרײַנגענומען אין וואַך אויף דריַ טעג.

18 און יוֹסף האָט צו זיי געזאָגט אויפֿן דריטן טאָג: דאָס טוט, און איר ווועט בלײַבן לעבן – איך האָב מוֹרא פֿאַר גאָט:

19 אויב איר זײַט ערלעכע מענטשן, זאָל איין ברודער אײַערער בלײַבן אײַנגעשפֿאַרט אין אײַער וואַכהויז, און איר גייט, און ברענגט תּבואה פֿאַר דעם הונגער פֿון אײַערע הויזגעזינדן.

20 און אײַער יינגסטן ברודער זאָלט איר ברענגען צו מיר; און אײַערע ווערטער וועלן באַוויזן ווערן, און איר וועט ניט שטאַרבן. האָבן זיי אַזוי געטאָן.

21 און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: פֿאַר וואָר, מיר זײַנען שולדיק וועגן אונדזער ברודער וואָס מיר האָבן צוגעזען דעם צער פֿון זײַן זעל, וואָס ער האָט זיך געבעטן בײַ אונדז, און מיר האָבן ניט צוגעהערט. דרום איז אויף אונדז געקומען די דאָזיקע צרה.

22 און ראובן האָט זיך אָפּגערופֿן צו זיי, אַזוי צו זאָגן: האָב איך אײַך ניט געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרזינדיקט אײַך ניט אָן דעם יינגל? אָבער איר האָט ניט צוגעהערט; און אָט אויך ווערט זײַן בלוט אויפֿגעמאָנט.

23 און זיי האָבן ניט געוווּסט אַז יוֹסף פֿאַרשטייט וואָרום אַ טאָלמעטש איז געווען צווישן זיי.

24 האָט ער זיך אָפּגעדרייט פֿון זיי, און האָט געוויינט. און ער האָט זיך אומגעקערט צו זיי, און האָט צו זיי געריעדט; און ער האָט ענגומען פֿון זיי שמעונען, און האָט אים אײַנגעשפֿאַרט פֿאַר זייערע אויגן.

25 און יוֹסף האָט באַפֿוילן, מע זאָל אָנפֿילן זייערע כּלים מיט תּבואה, און אומקערן זייער געלט איטלעכן אין זײַן זאַק, און זיי געבן שפּייז אויפֿן וועג. און מע האָט צו זיי אַזוי געטאָן.

26 און זיי האָבן אויפֿגעלאָדן זייער
תּבואה אויף זייערע אייזלען, און זײַנען
אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן.
27 האָט איינער געעפֿנט זײַן זאַק צו
געבן זײַן אייזל פֿוטער אין האַרבעריק,
און האָט דערזען זײַן געלט, ערשט עס
איז אין מויל פֿון זײַן זאַק.
28 האָט ער געזאָגט צו זײַנע
ברידער: מײַן געלט איז אומגעקערט
געוואָרן, און אָט איז עס אויך אין
מײַן זאַק. איז זיי אַריסגעפֿאַלן דאָס
האַרץ, און זיי האָבן ציטערנדיק
געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס
האָט אונדז דאָ גאָט געטאָן?
29 און זיי זײַנען געקומען צו זייער
פֿאָטער יעקבן קיין לאַנד כּנַעַן, און
האָבן אים דערציילט אַלץ וואָס זיי האָבן
געטראָפֿן, אַזוי צו זאָגן:
30 דער מאָן, דער האַר פֿון לאַנד,
האָט מיט אונדז גערעדט האַרט, און ער
האָט אונדז געמאַכט פֿאַר אויסקוקערס
פֿון דעם לאַנד.
31 האָבן מיר צו אים געזאָגט:
ערלעכע מענטשן זײַנען מיר, מיר
זײַנען קיין מאָל ניט געווען קיין
אויסקוקערס.
32 צוועלף ברידער זײַנען מיר, זין
פֿון אונדזער פֿאָטער; איינער איז ניט
געוואָרן, און דער יינגסטער איז הײַנט
מיט אונדזער פֿאָטער אין לאַנד כּנַעַן.
33 האָט דער מאָן, דער האַר פֿון
לאַנד, צו אונדז געזאָגט: דערמיט
וועל איך וויסן אַז איר זײַט ערלעכע
מענטשן: איין ברודער אײַערן לאָזט
איבער בײַ מיר, און נעמט גענוג פֿאַר
דעם הונגער פֿון אײַערע הויזגעזינטן,
און גייט.
34 און ברענגט אײַער יינגסטן
ברודער צו מיר, און איך וועל וויסן אַז
איר זײַט ניט קיין אויסקוקערס, נאָר
איר זײַט ערלעכע מענטשן; וועל איך
אײַך אָפּגעבן אײַער ברודער, און איר
וועט מעגן פֿאַרקערן אין לאַנד.
35 און עס איז געווען, ווי זיי לייִדיקן
אויס זייערע זעק, ערשט איטלעכנס
בינטל געלט איז אין זײַן זאַק; און ווי
זיי און זייער פֿאָטער האָבן דערזען
זייערע בינטלעך געלט, אַזוי האָבן זיי
מורא געקראָגן.
36 און זייער פֿאָטער יעקב האָט צו
זיי געזאָגט: איר האָט מיך באַרויבט פֿון
מײַנע קינדער; יוֹסף איז מער ניטאָ, און
שמעון איז ניטאָ, און בנימינען ווילט
איר אַוועקנעמען; דאָס אַלץ איז אויף
מיר אויסגעגאַנגען.
37 האָט ראובן געזאָגט צו זײַן
פֿאָטער, אַזוי צו זאָגן: מײַנע ביידע זין
זאָלסטו טייטן, אויב איך וועל דיר אים
ניט צוריקבּרענגען. גיב אים אויף מײַן
האַנט, און איך וועל אים אומקערן צו
דיר.
38 האָט ער געזאָגט: מײַן זון וועט
ניט אַראָפּגידערן מיט אײַך, וואָרום זײַן
ברודער איז טויט, און ער אַליין איז
געבליבן, און אַז אים וועט טרעפֿן אַן
אומגליק אויף דעם וועג וואָס איר וועט
גיין דערויף, וועט איר מאַכן נידערן
מײַנע גראָע האָר מיט טרויער אין קבֿר.

43 און דער הונגער איז געווען
שוועריק אין לאַנד.
2 און עס איז געווען, אַז זיי האָבן
אויפֿגעגעסן די תּבואה, וואָס זיי האָבן
געברענגט פֿון מִצרַיִם, האָט זייער
פֿאָטער צו זיי געזאָגט: גייט ווידער,
קויפֿט אונדז אַ ביסל שפּײַז.
3 האָט יהודה געזאָגט צו אים,
אַזוי צו זאָגן: וואָרענען האָט אונדז
געוואָרנט דער מאָן, אַזוי צו זאָגן: איר
זאָלט מײַן פּנים ניט זען, אויב אײַער
ברודער איז ניט מיט אײַך.
4 אויב דו שיקסט אונדזער ברודער
מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפּגידערן,
און וועלן דיר אײַנקויפֿן שפּײַז.
5 אויב אָבער דו שיקסט ניט, וועלן
מיר ניט אַראָפּגידערן, וואָרום דער מאָן
האָט אונדז אָנגעזאָגט: איר זאָלט מײַן

פּנים ניט זען, אויב אײַער ברודער איז ניט מיט אײַך.

6 האָט ישׂראל געזאָגט: נאָך וואָס האָט איר מיר געטאָן די רעה, צו זאָגן דעם מאַן, אַז איר האָט נאָך אַ ברודער?

7 האָבן זיי געזאָגט: דער מאַן האָט זיך פֿאַנאַנדערגעפֿרעגט וועגן אונדז, און וועגן אונדזער משפּחה, אַזוי צו זאָגן: לעבט נאָך אײַער פֿאָטער? האָט איר נאָך אַ ברודער? און מיר האָבן אים דערציילט לויט די דאָזיקע ווערטער. זאָלן מיר גאָר וויסן, אַז ער וועט זאָגן: ברענגט אַראָפּ אײַער ברודער?

8 און יהודה האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָטער ישׂראל: שיק דעם יינגל מיט מיר, און מיר וועלן אויפֿשטיין און וועלן גיין, כּדי מיר זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן, אי מיר, אי דו, אי אונדזערע קליינע קינדער.

9 איך בין ערֶב פֿאַר אים, פֿון מײַן האַנט זאָלסטו אים מאָנען; אויב איך וועל דיר אים ניט ברענגען און אים אַוועקשטעלן פֿאַר דיר, זאָל איך זײַן אַ פֿאַרזינדיקטער צו דיר אַלע טעג.

10 וואָרום אַז מיר וואָלטן זיך ניט אויפֿגעהאַלטן, וואָלטן מיר שוין אַצונד זיך געהאַט אומגעקערט צום צווייטן מאָל.

11 האָט זייער פֿאָטער ישׂראל צו זיי געזאָגט: אויב שוין יאָ אַזוי, טוט אָט-וואָס: נעמט פֿון די בעסטע פֿרוכטן פֿון לאַנד אין אײַערע כּלים, און ברענגט אַראָפּ צו דעם מאַן אַ מתּנה, אַ ביסל באַלזאַם, און אַ ביסל האָניק, געווירץ, און לאַדאַן, ניס, און מאַנדלען.

12 און טאָפּל געלט נעמט מיט אין אײַער האַנט; און דאָס געלט וואָס איז אומגעקערט געוואָרן אין מויל פֿון אײַערע זעק, זאָלט איר אומקערן מיט אײַער האַנט; אפֿשר איז דאָס געווען אַ פֿאַרזעץ.

13 און נעמט אײַער ברודער, און שטייט אויף, גייט ווידער צו דעם מאַן.

14 און גאָט שַׁדַּי וועט אײַך געבן דערבאַרימונג בײַ דעם מאַן, און ער וועט אײַך אַוועקלאָזן אײַער אַנדער ברודער און בנימינען; און אײַך, אויב איך מוז אָנווערן מײַנע קינדער, וועל איך אָנווערן.

15 האָבן די מענער געמומען די דאָזיקע מתּנה, און טאָפּל געלט האָבן זיי מיטגענומען אין זייער האַנט, און בנימינען, און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן געגידערט קיין מצרַיִם, און האָבן זיך געשטעלט פֿאַר יוֹסֵפֿן.

16 און ווי יוֹסף האָט דערזען בנימינען מיט זיי, אַזוי האָט ער געזאָגט צו דעם וואָס איבער זײַן הויז: ברענג אַרײַן די מענטשן אין הויז, און שעכט אַ שעכטונג, און גרייט צו, וואָרום די מענטשן וועלן עסן מיט מיר צו מיטאָג.

17 האָט דער מאַן געטאָן ווי יוֹסף האָט געהייסן, און דער מאַן האָט אַרײַנגעבראַכט די מענער אין יוֹספֿס הויז.

18 און די מענער האָבן מורא געהאַט, ווײַל זיי זײַנען אַרײַנגעבראַכט געוואָרן אין יוֹספֿס הויז, און זיי האָבן געזאָגט: פֿון וועגן דעם געלט וואָס איז אומגעקערט געוואָרן אין אונדזערע זעק דאָס ערשטע מאָל, וועלן מיר אַרײַנגעבראַכט, כּדי זיך אַרויפֿצוואַרפֿן אויף אונדז, און אָנפֿאַלן אויף אונדז, און אונדז צו נעמען פֿאַר קנעכט מיט אונדזערע אייזלען.

19 האָבן זיי גענענט צו דעם מאַן וואָס איבער יוֹספֿס הויז, און האָבן געערעדט צו אים אין אײַנגאַנג פֿון הויז.

20 און זיי האָבן געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, מיר האָבן אַראָפּגענידערט דאָס ערשטע מאָל צו קויפֿן שפּײַז.

21 און עס איז געווען, אַז מיר זײַנען געקומען צום האַרבעריק, און

האָבן געעפֿנט אונדזערע זעק, ערשט איטלעכנס געלט איז אין מויל פֿון זײַן זאַק, אונדזער געלט אין זײַן פֿולער וואָג; האָבן מיר עס אָפּגעבראַכט אין אונדזער האַנט.

22 און נאָך אַנדער געלט האָבן מיר אַראָפּגעבראַכט אין אונדזער האַנט, צו קויפֿן שפּײַז. מיר ווייסן ניט ווער עס האָט אַרײַנגעטאָן אונדזער געלט אין אונדזערע זעק.

23 האָט ער געזאָגט: פֿריד צו אײַך! איר זאָלט ניט מורא האָבן; אײַער גאָט, און דער גאָט פֿון אײַער פֿאָטער, האָט אײַך געשאָנקען אַן אוצר אין אײַערע זעק; אײַער געלט איז מיר אַרײַנגעקומען. און ער האָט אַרויסגעבראַכט צו זיי שמעונען.

24 און דער מאַן האָט אַרײַנגעבראַכט די מענער אין יוספֿס הויז, און ער האָט געגעבן וואַסער, און זיי האָבן געוואָשן זייערע פֿיס; און ער האָט געגעבן פֿוטער פֿאַר זייערע אייזלען.

25 און זיי האָבן צוגעגרייט די מתּנה איידער יוסף וועט קומען אום מיטאָג, וואָרום זיי האָבן געהערט אַז דאָרטן וועלן זיי עסן ברויט.

26 און ווי יוסף איז גקעומען אין הויז, אַזוי האָבן זיי אַרײַנגעבראַכט צו אים אין הויז די מתּנה וואָס אין זייער האַנט, און זיי האָבן זיך געבוקט פֿאַר אים צו דער ערד.

27 און ער האָט זיי געפֿרעגט אויף פֿריד, און ער האָט צו זיי געזאָגט: איז פֿריד צו אײַער אַלטן פֿאָטער, וואָס איר האָט פֿון אים דערציילט? לעבט ער נאָך?

28 האָבן זיי געזאָגט: פֿריד איז צו דײַן קנעכט אונדזער פֿאָטער, ער לעבט נאָך. און זיי האָבן זיך געניגט און זיך געבוקט.

29 האָט ער אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט דערזען זײַן ברודער בנימינען, זײַן מוטערס זון, און ער האָט געזאָגט: איז דאָס אײַער יינגסטער ברודער, וואָס איר האָט מיר פֿון אים דערציילט? און ער האָט געזאָגט: זאָל דיך גאָט לײַטזעליקן, מײַן זון.

30 און יוסף האָט זיך געאײַלט, וואָרום זײַן האַרץ האָט אים פֿאַרקלעמט אויף זײַן ברודער, און ער האָט זיך געוואָלט פֿאַנאַנדערווײַנען; איז ער אַרײַן אין קאַמער, און האָט דאָרטן געווויינט.

31 און ער האָט אָפּגעוואַשן זײַן פּנים, און איז אַרויסגעגאַנגען; און ער האָט זיך אײַנגעהאַלטן און האָט געזאָגט: לייגט ברויט.

32 האָט מען געלייגט פֿאַר אים באַזונדער, און פֿאַר זיי באַזונדער, און פֿאַר די מצרים וואָס האָבן געגעסן בײַ אים, באַזונדער, וואָרום די מצרים קענען ניט עסן ברויט מיט די עבֿרים, ווײַל דאָס איז אַן אומווערדיקייט בײַ די מצרים.

33 און זיי זײַנען אויסגעזעצט געווארן פֿאַר אים, דער בכור לויט זײַן בכורהשאַפֿט, און דער יינגערער לויט זײַן יונגקייט; און די מענטשן האָבן זיך געווונדערט צווישן איינאַנדער.

34 און ער האָט זיי געלאָזט צוטראָגן חלקים פֿון פֿאַר אים, און בנימינס חלק איז געווען פֿינף מאָל אַזוי פֿיל ווי זייער איטלעכנס חלק. און זיי האָבן געטרונקען און זיך אָנגעטרונקען מיט אים.

44 און ער האָט באַפֿוילן דעם וואָס איבער זײַן הויז, אַזוי צו זאָגן: פֿיל אָן די זעק פֿון די מענטשן מיט שפּײַז וויפֿיל זיי קענען טראָגן, און טו אַרײַן איטלעכנס געלט אין מויל פֿון זײַן זאַק.

2 און מײַן בעכער, דעם זילבערנעם בעכער, זאָלסטו אַרײַנטאָן אין מויל פֿון דעם זאַק פֿון דעם יינגסטן, מיט דעם געלט פֿאַר זײַן תּבואה. און ער האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט וואָס יוסף

האָט געערעדט.
3 ווי דער מאָרגן האָט אויפֿגעלוכטן, אַזוי זײנען די מענער אַוועקגעשיקט געוואָרן, זיי און זייערע אייזלען.
4 זיי זײנען נאָרוואָס אַרויסגעגאַנגען פֿון שטאָט, נאָך ניט געווען ווײט אַוועק, אַזוי האָט יוסף געזאָגט צו דעם וואָס איבער זײַן הויז: שטיי אויף, יאָג נאָך די מענטשן, און אַז דו וועסט זיי אָניאָגן, זאָלסטו זאָגן צו זיי: פֿאַר וואָס האָט איר אָפּגעצאָלט אַ רעה פֿאַר אַ טובֿה?
5 דאָס איז דאָך דער וואָס מײַן האַר טרינקט פֿון אים, און צויבערן טוט ער צויבערן מיט אים. איר האָט זיך שלעכט באַאַנגעגן מיט וואָס איר האָט געטאָן.
6 און ער האָט זיי אָנגעיאָגט, און האָט צו זיי גערעדט די דאָזיקע ווערטער.
7 האָבן זיי צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס רעדט מײַן האַר אַזעלכע ווערטער? באַהיט זאָלן ווערן דײַנע קנעכט פֿון טאָן אַזאַ זאַך!
8 זע, דאָס געלט וואָס מיר האָבן געפֿונען אין מויל פֿון אונדזערע זעק, האָבן מיר דיר אומגעקערט פֿון לאַנד כּנַעַן, הײַנט ווי וועלן מיר גנבענען פֿון דײַן האַרס הויז זילבער אָדער גאָלד?
9 דער יעניקער פֿון דײַנע קנעכט וואָס ער וועט בײַ אים געפֿונען ווערן, זאָל שטאַרבן, און אויך מיר וועלן זײַן קנעכט צו מײַן האַר.
10 האָט ער געזאָגט: הגם געזאָלט האָט אַצונד זײַן אַזוי ווי אײַערע ווערטער, זאָל נאָר דער וואָס ער וועט בײַ אים געפֿונען ווערן, זײַן אַ קנעכט צו מיר, און איר וועט זײַן ריין.
11 האָבן זיי אויף גיך אַראָפּגעלאָזט איטלעכער זײַן זאַק אויף דער ערד, און זיי האָבן געעפֿנט איטלעכער זײַן זאַק.
12 און ער האָט געזוכט; מיטן עלטסטן האָט ער אָנגעהויבן, און מיטן יינגסטן האָט ער געענדיקט. און דער בעכער איז געפֿונען געוואָרן אין בנימינס זאַק.
13 האָבן זיי צעריסן זייערע קלײדער, און איטלעכער האָט אויפֿגעלאָדן זײַן אייזל, און זיי האָבן זיך אומגעקערט אין שטאָט.
14 און יהודה איז געקומען מיט זײַנע ברידער אין יוספֿס הויז; און ער איז נאָך דאָרטן געווען. און זיי זײַנען געפֿאַלן פֿאַר אים צו דער ערד.
15 האָט יוסף צו זיי געזאָגט: וואָס איז דאָס פֿאַר אַ טואונג וואָס איר האָט געטאָן? האָט איר ניט געוווּסט אַז צויבערן טוט צויבערן אַזאַ מאַן ווי איך?
16 האָט יהודה געזאָגט: וואָס זאָלן מיר זאָגן צו מײַן האַר, וואָס זאָלן מיר רעדן, און וואָס זאָלן מיר זיך פֿאַרענטפֿערן? גאָט האָט געפֿונען די זינד פֿון דײַנע קנעכט. אָט זײַנען מיר קנעכט צו מײַן האַר, אי מיר, אי דער וואָס דער בעכער איז געפֿונען געוואָרן אין זײַן האַנט.
17 האָט ער געזאָגט: חלילה מיר דאָס צו טאָן! דער מאַן וואָס דער בעכער איז געפֿונען געוואָרן אין זײַן אַ קנעכט צו מיר, און איר גייט אַרויף בשלום צו אײַער פֿאָטער.

וַיִּגַּשׁ

18 האָט יהודה גענענט צו אים; און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, זאָל אַקאָרשט דײַן קנעכט רעדן אַ וואָרט אין די אויערן פֿון מײַן האַר, און זאָל דײַן צאָרן ניט גרימען אויף דײַן קנעכט; וואָרום דו ביסט אַזוי ווי פַּרעה.
19 מײַן האַר האָט געפֿרעגט זײַנע קנעכט, אַזוי צו זאָגן: האָט איר אַ פֿאָטער אָדער אַ ברודער?
20 און מיר האָבן געזאָגט צו מײַן האַר: מיר האָבן אַן אַלטן פֿאָטער, און אַ קליינעם בן-זקונים, וואָס זײַן ברודער איז טויט, און ער אַליין איז

געבליבן פֿון זײַן מוטער, און זײַן פֿאָטער האָט אים ליב.
21 האָסטו געזאָגט צו דינע קנעכט: ברענגט אים אַראָפּ צו מיר, איך זאָל טאָן מײַן אויג אויף אים.
22 האָבן מיר געזאָגט צו מײַן האַר: דער ייִנגל קען ניט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאָטער, וואָרום אַז ער וועט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאָטער, וועט דער שטאַרבן.
23 האָסטו געזאָגט צו דינע קנעכט: אויב אײַער ייִנגסטער ברודער וועט ניט אַראָפּנידערן מיט אײַך, זאָלט איר מער מײַן פּנים ניט זען.
24 און עס איז געווען, אַז מיר זײַנען אַרויפֿגעקומען צו דינ קנעכט, אונדזער פֿאָטער, האָבן מיר אים דערציילט די וואָרטער פֿון אונדזער האַר.
25 און אַז אונדזער פֿאָטער האָט געזאָגט: גייט ווידער, קויפֿט אונדז אַ ביסל שפּײַז,
26 האָבן מיר געזאָגט: מיר קענען ניט אַראָפּנידערן; נאָר אויב אונדזער ייִנגסטער ברודער וועט זײַן מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפּנידערן, וואָרום מיר קענען ניט זען דעם מאַנס פּנים, אַוווּ אונדזער ייִנגסטער ברודער איז ניט מיט אונדז.
27 האָט דינ קנעכט, אונדזער פֿאָטער, צו אונדז געזאָגט: איר ווייסט אַז צוויי האָט מיר מײַן ווײַב געבאָרן.
28 און אײנער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון מיר, און איך האָב געזאָגט: פֿאַר וואָר, פֿאַרצוקן איז ער פֿאַרצוקט געוואָרן; און איך האָב אים ניט געזען ביז אַצונד.
29 און אַז איר וועט אַוועקנעמען אויך דעם דאָזיקן פֿון מײַן פּנים, און אים וועט טרעפֿן אַן אומגליק, וועט איר מאַכן נידערן מײַנע גראָע האָר מיט קומער אין קבֿר.
30 און אַצונד אַז איך וועל קומען צו דינ קנעכט, מײַן פֿאָטער, און דער ייִנגל איז מיט אונדז ניטאָ, אַזוי ווי זײַן זעל איז צוגעבונדן צו זײַן זעל,
31 איז, ווי ער וועט זען אַז דער ייִנגל איז ניטאָ, אַזוי וועט ער שטאַרבן, און דינע קנעכט וועלן מאַכן נידערן די גראָע האָר פֿון דינ קנעכט, אונדזער פֿאָטער, מיט טרויער אין קבֿר.
32 וואָרום דינ קנעכט איז ערב געווען פֿאַר דעם ייִנגל צו זײַן פֿאָטער, אַזוי צו זאָגן: אויב איך וועל דיר אים ניט ברענגען, זאָל איך זײַן אַ פֿאַרזינדיקטער צו מײַן פֿאָטער אַלע טעג.
33 און אַצונד, איך בעט דיך, זאָל דינ קנעכט בלײַבן אָנשטאָט דעם ייִנגל, אַ קנעכט צו מײַן האַר, און דער ייִנגל זאָל אַרויפֿגיין מיט זײַנע ברידער.
34 וואָרום ווי קען איך אַרויפֿגיין צו מײַן פֿאָטער, אַז דער ייִנגל איז ניט מיט מיר? איך וועל חלילה צוזען דאָס בייז וואָס וועט טרעפֿן מײַן פֿאָטער.

45 און יוֹסף האָט זיך ניט געקענט אײַנהאַלטן פֿאַר אַלע וואָס זײַנען געשטאַנען לעבן אים, און ער האָט אויסגערופֿן: פֿירט אַרויס אַלע מענטשן פֿון מיר. און קיין מענטש איז ניט געשטאַנען לעבן אים, וועו יוֹסף האָט זיך דערקענט צו זײַנע ברידער.
2 און ער האָט אַרויסגעלאָזט זײַן קול אין געווײַן, און די מִצרים האָבן געהערט; און דאָס הויז פֿון פַּרעהן האָט געהערט דערפֿון.
3 און יוֹסף האָט געזאָגט צו זײַנע ברידער: איך בין יוֹסף; לעבט נאָך מײַן פֿאָטער? און זײַנע ברידער האָבן אים ניט געקענט ענטפֿערן, וואָרום זיי האָבן זיך דערשראָקן פֿאַר אים.
4 האָט יוֹסף געזאָגט צו זײַנע ברידער: גענענט צו מיר, איך בעט אײַך. האָבן זיי גענענט. און ער האָט געזאָגט: איך בין אײַער ברודער יוֹסף, וואָס איר האָט מיך פֿאַרקויפֿט קיין מִצרַיִם.

5 און אַצונד זאָלט איר אײַך ניט
קלעמען, און זאָל ניט פֿאַרדריסן
אין אײַערע אויגן, ווײַל איר האָט
מיך פֿאַרקויפֿט אַהער, ווארום צו
דערהאַלטן לעבנס האָט מיך גאָט
געשיקט אײַך פֿאַרויס.
6 ווארום שוין צוויי יאָר אַז דער
הונגער איז אין לאַנד, און נאָך פֿינף
יאָר וועלן זײַן, ווײַל עס וועט ניט זײַן
קיין אַקער און קיין שניט.
7 און גאָט האָט מיך געשיקט
אײַך פֿאַרויס, כּדי אײַך צו לאָזן אַן
איבערבלײַב אויף דער ערד, און אײַך
צו דערהאַלטן בײַם לעבן דורך אַ
גרויסער ישועה.
8 און אַצונד, ניט איר האָט מיך
אַהער געשיקט, נײַערט גאָט; און ער
האָט מיך געמאַכט פֿאַר אַ פֿאָטער צו
פַֿרעהן, און פֿאַר אַ האַר אויף זײַן גאַנצן
הויז, און פֿאַר אַ געוועלטיקער איבערן
גאַנצן לאַנד מִצרַים.
9 אײלט און גייט אַרויף צו מײַן
פֿאָטער, און איר זאָלט זאָגן צו אים:
אַזוי האָט געזאָגט דײַן זון יוֹסף: גאָט
האָט מיך געמאַכט פֿאַר אַ האַר איבער
גאַנץ מִצרַים; נידער אַראָפּ צו מיר,
זאָלסט זיך ניט אויפֿהאַלטן.
10 און וועסט זיצן אין לאַנד גושֶן,
און וועסט זײַן נאָענט צו מיר, דו
און דײַנע קינדער און דײַנע קינדערס
קינדער, און דײַנע שאָף, און דײַנע
רינדער, און אַלץ וואָס דו האָסט.
11 און איך וועל דיך דאָרטן
אויסהאַלטן; ווארום נאָך פֿינף יאָר
וועט זײַן דער הונגער; כּדי זאָלסט ניט
אומקומען, דו און דײַן הויזגעזינט און
אַלץ וואָס דו האָסט.
12 און אָט זעען אײַערע אויגן, און
די אויגן פֿון מײַן ברודער בנימינען, אַז
מײַן מויל רעדט דאָס צו אײַך.
13 און איר זאָלט דערציילן מײַן
פֿאָטער מײַן גאַנצן כּבוד אין מִצרַים,
און אַלץ וואָס איר האָט געזען, און איר
זאָלט איילן און אַראָפּברענגען מײַן
פֿאָטער אַהער.
14 און ער איז געפֿאַלן אויפֿן האַלדז
פֿון זײַן ברודער בנימינען, און האָט
געוויינט, און בנימין האָט געווויינט
אויף זײַן האַלדז.
15 און ער האָט געקושט אַלע זײַנע
ברידער, און האָט געווויינט אויף
זיי, און דערנאָך האָבן זײַנע ברידער
גערעדט מיט אים.
16 און דער קלאַנג איז געהערט
געווארן אין פֿרעהסס הויז, אַזוי צו זאָגן:
יוֹספֿס ברידער זײַנען געקומען; און
עס איז ווויל‌געפֿעלן אין די אויגן פֿון
פַֿרעהן, און אין די אויגן פֿון זײַנע
קנעכט.
17 און פַֿרעה האָט געזאָגט צו יוֹספֿן:
זאָג צו דײַנע ברידער: טוט אָט-וואָס:
לאָדט אָן אײַערע בהמות, און גייט,
קומט קיין לאַנד כּנַעַן,
18 און נעמט אײַער פֿאָטער, און
אײַערע הויזגעזינטן, און קומט צו מיר,
און איך וועל אײַך געבן דאָס בעסטע
פֿון לאַנד מִצרַים, און עסט דאָס פֿעטס
פֿון לאַנד.
19 און דו ווערסט באַפֿוילן, טוט
אָט-וואָס: נעמט אײַך פֿון לאַנד מִצרַים
וועגן פֿאַר אײַערע קליינע קינדער, און
פֿאַר אײַערע ווײַבער, און איר זאָלט
אַרויפֿנעמען אײַער פֿאָטער און קומען.
20 און אײַער אויג זאָל זיך ניט
קימערן אום אײַערע זאַכן, ווארום דאָס
בעסטע פֿון גאַנצן לאַנד מִצרַים איז
אײַערס.
21 האָבן די זין פֿון ישׂראלן אַזוי
געטאָן, און יוֹסף האָט זיי געגעבן וועגן,
לויט דעם מויל פֿון פַֿרעהן, און ער האָט
זיי געגעבן שפּײַז אויפֿן וועג.
22 זיי אַלעמען האָט ער געגעבן
גאַנגען קלײדער פֿאַר איטלעכן,
און בנימינען האָט ער געגעבן דריי
הונדערט זילבערשטיק, און פֿינף גאַנג
קלײדער.
23 און צו זײַן פֿאָטער האָט ער
דעסגלײַכן געשיקט צען אייזלען

באַלאָדן מיטן בעסטן פֿון מִצרַיִם, און צען אייזעלינס באַלאָדן מיט תּבואה און ברויט, און שפּייז פֿאַר זיין פֿאָטער אויפֿן וועג.

24 און ער האָט אַוועקגעשיקט זיינע ברידער, און זיי זיינען אַוועקגעגאַנגען; און ער האָט זיי אָנגעזאָגט: איר זאָלט אײַך ניט קריגן אויפֿן וועג.

25 און זיי זיינען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם, און זיינען געקומען קיין לאַנד כּנַעַן צו זייער פֿאָטער יעקבן.

26 און זיי האָבן אים דערציילט, אַזוי צו זאָגן: יוֹסף לעבט נאָך; און אַז ער געווען־טיקט איבערן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם. איז זיין האַרץ פֿאַרקילט געוואָרן, ווָאַרום ער האָט זיי ניט געגלויבט.

27 האָבן זיי אים דערציילט אַלע ווערטער פֿון יוֹסֵפֿן, וואָס ער האָט צו זיי גערעדט, און ער האָט געזען די ווועגן וואָס יוֹסף האָט געשיקט אים צו פֿירן, און דער גײַסט פֿון זייער פֿאָטער יעקבן האָט אָפּגעלעבט.

28 און ישׂראל האָט געזאָגט: גענוג! מײַן זון יוֹסף לעבט נאָך; איך וועל גיין און וועל אים זען איידער איך שטאַרב.

46

46 און ישׂראל האָט אַוועקגעצויגן מיט אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, און איז געקומען קיין באֵר־שָׁבַע, און ער האָט געשלאַכט שלאַכטאָפּפֿער צו דעם גאָט פֿון זיין פֿאָטער יצחקן.

2 און גאָט האָט גערעדט צו ישׂראלן אין זעונגען פֿון דער נאַכט, און האָט געזאָגט: יעקב, יעקב! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך.

3 האָט ער געזאָגט: איך בין גאָט, דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער, זאָלסט ניט מוֹרא האָבן אַראָפּצוניידערן קיין מִצרַיִם, ווָאַרום פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק וועל איך דאָרטן מאַכן.

4 איך וועל אַראָפּנידערן מיט דיר קיין מִצרַיִם, און אויך אַרויפֿברענגען וועל איך דיך אַרויפֿבערענגען. און יוֹסף וועט אַרויפֿטאָן זײַן האַנט אויף דײַנע אויגן.

5 און יעקב איז אויפֿגעשטאַנען פֿון באֵר־שָׁבַע, און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געפֿירט זייער פֿאָטער יעקבן, און זייערע קליינע קינדער, און זייערע ווײַבער, אויף די וועגן וואָס פַּרעה האָט געשיקט אים צו פֿירן.

6 און זיי האָבן גענומען זייערע פֿי, און זייער פֿאַרמעג וואָס זיי האָבן אָנגעקליבן אין לאַנד כּנַעַן, און זיי זיינען געקומען קיין מִצרַיִם, יעקב און אַלע זיינע קינדער מיט אים;

7 זיינע זין און זיינע זינס זין מיט אים, זיינע טעכטער, און זיינע זינס טעכטער, און אַלע זיינע קינדער, האָט ער געבראַכט מיט זיך קיין מִצרַיִם.

8 און דאָס זיינען די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל וואָס זיינען געקומען קיין מִצרַיִם, יעקב און זיינע קינדער: יעקבס בכֿור ראובֵן:

9 און די זין פֿון ראובֵנען: חֲנוֹך, און פַּלוּא, און חֶצרוֹן, און כַּרמי.

10 און די זין פֿון שמעונען: ימואֵל, און יָמין, און אוֹהַד, און יָכין, און צוֹחַר, און שָׁאול דער זון פֿון אַ כּנַעֲנית.

11 און די זין פֿון לֵוִין: גֵרשוֹן, קהָת, און מְרָרי.

12 און די זין פֿון יהודהן: עֵר, און אוֹנָן, און שֵׁלָה, און פֶּרֶץ, און זֶרַח; אוֹן עֵר און אוֹנָן זיינען געשטאָרבן אין לאַנד כּנַעַן. און די זין פֿון פֶּרֶצן זיינען געווען חֶצרוֹן און חָמוּל.

13 און די זין פֿון יִשָּׂשכָר: תּוֹלָע, און פּוָה, און יוֹב, און שִׁמרוֹן.

14 און די זין פֿון זבולונען: סֶרֶד, און אֵלוֹן, און יַחלְאֵל.

15 דאָס זיינען די זין פֿון לאהן, וואָס זי האָט געבאָרן יעקבן אין פַּדַן־אַרָם; דערצו זײַן טאָכטער דינה; אַלע נפֿשות פֿון זיינע זין און זיינע טעכטער, דריי

און דרײַסיק.
16 און די זין פֿון גָד זײנען געווען צִפֿיון, און חַגי, שוני, און אֶצבון, עֵרי, און אַרוֹדי, און אַראֵלי.
17 און די קינדער פֿון אָשרן: ימָנה, און ישְׁוָה, און ישְׁוִי, און בריעָה, און זייער שוועסטער שֶׂרַח; און די זין פֿון בריעָהן: חֶבֶר און מַלכּיאֵל.
18 דאָס זײנען די זין פֿון זִלפָּהן, וואָס לָבָן האָט געגעבן זײַן טאָכטער לאה, און די דאָזיקע האָט זי געבאָרן יעקבן – זעכצן נפֿשות.
19 די זין פֿון יעקבס ווײַב רחלען זײנען געווען יוסף און בנימין.
20 און בֵּי יוֹסֵפ זײנען געבאָרן געווארן אין לאַנד מִצרַיִם מנשה און אפֿרַים, וואָס אָסנַת די טאָכטער פֿון פּוֹטי-פֿרַע דעם פּריסטער פֿון און האָט אים געבאָרן.
21 און די זין פֿון בנימינען זײנען געווען בלַע, און בֶּכר, און אַשבל, גֵּרָא, און נַעֲמָן, אֵחי, און ראֹש, מופּים, און חופּים, און אָרד.
22 דאָס זײנען די זין פֿון רחלען, וואָס זײנען געבאָרן געווארן בֵּי יעקבן: אַלע נפֿשות, פֿערצן.
23 און די זין פֿון דָנען: חושים.
24 און די זין פֿון נפֿתּלין: יַחצאֵל, און גוני, און יֵצֶר, און שִׁלֵם.
25 דאָס זײנען די זין פֿון בלהָה, וואָס לָבָן האָט געגעבן זײַן טאָכטער רחלען, און די דאָזיקע האָט זי געבאָרן יעקבן; אַלע נפֿשות, זיבן.
26 אַלע נפֿשות פֿון יעקבן וואָס זײנען געקומען קיין מִצרַיִם, די וואָס זײנען אַרויסגעגאַנגן פֿון זײַן דיך, אָחוץ די ווײבער פֿון יעקבס זין – אַלע נפֿשות זײנען געווען זעקס און זעכציק.
27 און יוֹסֵפ זין, וואָס זײנען אים געבאָרן געווארן אין מִצרַיִם, זײנען געווען צוויי נפֿשות. אַלע נפֿשות פֿון יעקבס הויז וואָס זײנען געקומען קיין מִצרַיִם, זיבעציק.
28 און יהודהן האָט ער געשיקט פֿאַרויס פֿאַר זיך צו יוֹסֵפ, צו ווײַזן אים פֿאַרויס דעם וועג קיין גושֶׁן; און זיי זײנען אָנגעקומען קיין לאַנד גושֶׁן.
29 און יוֹסף האָט אײַנגעשפּאַנט זײַן רײַטווָאָגן, און איז אַרויפֿגעגאַנגען אַנטקעגן זײַן פֿאָטער ישׂראלן קיין גושֶׁן. און ווי ער האָט זיך געווײַזן פֿאַר אים, אַזוי איז ער אים געפֿאַלן אויפֿן האַלדז, און ער האָט לאַנג געווויינט אויף זײַן האַלדז.
30 און ישׂראל האָט געזאָגט צו יוֹסֵפ: אַצונד קען איך שטאַרבן, נאָכדעם ווי איך האָב געזען דײַן פּנים, אַז דו לעבסט נאָך.
31 און יוֹסף האָט געזאָגט צו זײנע ברידער און צו זײַן פֿאָטערס הויזגעזינט: איך וועל אַרויפֿגיין און וועל דערציילן פַּרעהן, און איך וועל אים זאָגן: מײַנע ברידער און מײַן פֿאָטערס הויזגעזינט, וואָס זײנען געווען אין לאַנד כְּנַעַן, זײנען געקומען צו מיר.
32 און די מענטשן זײנען פֿאַסטוכער פֿון שאָף, וואָרום זיי זײנען מענטשן פֿון פֵי; און זייערע שאָף און זייערע רינדער און אַלץ וואָס זיי האָבן, האָבן זיי מיטגעבראַכט.
33 און עס וועט זײַן, אַז פַּרעה וועט אײַך רופֿן, און וועט זאָגן: וואָס איז אײַער טאָן?
34 זאָלט איר זאָגן: מענטשן פֿון פֵי זײנען דײַנע קנעכט פֿון אונדזער יוגנט אָן און ביז אָצונד, אַזוי מיר, אַזוי אונדזערע עלטערן; כּדי איר זאָלט זיצן אין לאַנד גושֶׁן, וואָרום אַן אומוועדיקייט בײַ די מִצרים איז יעטוועדער פֿאַסטוך פֿון שאָף.

47 און יוֹסף איז געגאַנגען און האָט דערציילט פַּרעהן, און האָט געזאָגט: מײַן פֿאָטער און מײַנע ברידער, מיט זייערע שאָף און זייערע רינדער און אַלץ וואָס זיי האָבן, זײנען

געקומען פֿון לאָנד כנַענ, און זיי זײנען
אין לאָנד גוֹשֶׁן.
2 און פֿון צווישן זײנע ברידער האָט
ער גענומען פֿינף מאַן, און האָט זיי
געשטעלט פֿאַר פַּרעהן.
3 האָט פַּרעה געזאָגט צו זײנע
ברידער: וואָס איז אײער טאָן? האָבן
זיי געזאָגט צו פַּרעהן: פֿאַסטוכער פֿון
שאָף זײנען דײנע קנעכט, אַזוי מיר,
אַזוי אונדזערע עלטערן.
4 און זיי האָבן געזאָגט צו פַּרעהן: צו
ווויינען אין לאָנד זײנען מיר געקומען,
ווארום עס איז ניטאָ קיין פֿיטערונג
פֿאַר די שאָף פֿון דײנע קנעכט, ווײל
דער הונגער איז שווער אין לאָנד כנַענ.
און אַצונד, איך בעט דיך, זאָלן דײנע
קנעכט זיצן אין לאָנד גוֹשֶׁן.
5 האָט פַּרעה געזאָגט צו יוֹסֵף, אַזוי
צו זאָגן: דײן פֿאָטער און דײנע
ברידער זײנען געקומען צו דיר;
6 דאָס לאָנד מִצרַיִם ליגט פֿאַר דיר,
אין בעסטן טייל פֿון לאָנד באַזעץ דײן
פֿאָטער און דײנע ברידער. זאָלן
זיי זיצן אין לאָנד גוֹשֶׁן. און אויב
דו ווייסט אַז צווישן זיי זײנען דאָ
טויגלעכע מענטשן, זאָלסטו זיי מאַכן
פֿאַר אויבערלײט איבער דעם פֿי וואָס
איך האָב.
7 און יוֹסף האָט געבראַכט זײן
פֿאָטער יעקבן, און ער האָט אים
געשטעלט פֿאַר פַּרעהן; און יעקב האָט
געבענטשט פַּרעהן.
8 און פַּרעה האָט געזאָגט צו יעקבן:
ווי־פֿיל זײנען די טעג פֿון די יאָרן פֿון
דײן לעבן?
9 האָט יעקב געזאָגט צו פַּרעהן:
די טעג פֿון די יאָרן פֿון מײן
וואַנדערשאַפט זײנען הונדערט און
דרײסיק יאָר. ווינציק און שלעכט
זײנען די טעג פֿון די יאָרן פֿון מײן
לעבן, און זיי קומען ניט צו די טעג פֿון
די יאָרן פֿון מײנע עלטערנס לעבן אין
די טעג פֿון זייער וואַנדערשאַפט.
10 און יעקב האָט געבענטשט
פַּרעהן, און איז אַרויסגעגאַנגען פֿון
פַּאַר פַּרעהן.
11 און יוֹסף האָט באַזעצט זײן
פֿאָטער און זײנע ברידער, און ער האָט
זיי געגעבן אייגנטום אין לאָנד מִצרַיִם,
אין בעסטן טייל פֿון לאָנד, אין לאָנד
רַעמסֵס, אַזוי ווי פַּרעה האָט באַפֿוילן.
12 און יוֹסף האָט אויסגעהאַלטן זײן
פֿאָטער און זײנע ברידער, און דאָס
גאַנצע הויז פֿון זײן פֿאָטער, מיט
ברויט, ווי נאָכן געזינט.
13 און קיין ברויט איז ניט געווען
אין גאַנצן לאָנד, ווארום דער הונגער
איז געווען זייער שווער, און דאָס
לאָנד מִצרַיִם און דאָס לאָנד כנַעַן
זײנען אויסגעמאַטערט געווארן פֿון
דעם הונגער.
14 און יוֹסף האָט אויפֿגעקליבן דאָס
גאַנצע געלט וואָס האָט זיך געפֿונען אין
לאָנד מִצרַיִם און אין לאָנד כנַעַן, פֿאַר
דער תּבואה וואָס זיי האָבן עקויפֿט.
און יוֹסף האָט געבראַכט דאָס געלט אין
פַּרעהס הויז.
15 און אַז דאָס געלט איז
אויסגעגאַנגען פֿון לאָנד מִצרַיִם
און פֿון לאָנד כנַעַן, זײנען אַלע מִצרים
געקומען צו יוֹסֵף, אַזוי צו זאָגן: גיב
אונדז ברויט; ווארום נאָך וואָס זאָלן
מיר שטאַרבן פֿאַר דיר? אַז דאָס געלט
האָט זיך אויסגעלאָזט.
16 האָט יוֹסף געזאָגט: גיט אײערע
פֿי, און איך וועל אײך געבן פֿאַר
אײערע פֿי, אויב דאָס געלט האָט זיך
אויסגעלאָזט.
17 האָבן זיי געבראַכט זייערע פֿי צו
יוֹסֵף, און יוֹסף האָט זיי געגעבן ברויט
פֿאַר פֿערד, און פֿאַר סטאַדעס שאָף,
און פֿאַר סטאַדעס רינדער, און פֿאַר
אייזלען; און ער האָט זיי פֿאַרזאָרגט
מיט ברויט אין יענעם יאָר, פֿאַר אַלע
זייערע פֿי.
18 האָט זיך דאָס יאָר געענדיקט; און
אויפֿן צווייטן יאָר זײנען זיי געקומען

צו אים, און האָבן צו אים געזאָגט: מיר וועלן ניט פֿאַרהוילן פֿון מײַן האַר, אַז אַזוי ווי דאָס געלט איז אויסגעגאַנגען, און די סטאַדעס פֿי זינענן בײַ מײַן האַר, איז ניט געבליבן פֿאַר מײַן האַר אָחוץ נאָר אונדזער לײַב און אונדזער ערד.

19 נאָך וואָס זאָלן מיר אומקומען פֿאַר דײַנע אויגן, אי מיר אי אונדזער ערד? קויף אָף אונדז און אונדזער ערד פֿאַר ברויט, און מיר מיט אונדזער ערד וועלן זײַן קנעכט צו פַּרעהן; און גיב אונדז זריעה, כּדי מיר זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן, און די ערד זאָל ניט פֿאַרוויסט ווערן.

20 האָט יוֹסף אָפּגעקויפֿט די גאַנצע ערד פֿון מִצרַיִם פֿאַר פַּרעהן, ווָאָרום די מִצרים האָבן פֿאַרקויפֿט איטלעכער זײַן פֿעלד, ווײַל דער הונגער האָט זיך געשטאַרקט איבער זיי; און דאָס לאַנד איז געווָארן פַּרעהס.

21 און דאָס פֿאָלק, זיי האָט ער שטעטווײז איבערגעפֿירט פֿון איין עק געמאַרק פֿון מִצרַיִם צום אַנדער עק.

22 נאָר די ערד פֿון די פּריסטער האָט ער ניט אָפּגעקויפט, ווײַל די פּריסטער האָבן געקריגן אַ קִצבֿה פֿון פַּרעהן, און זיי האָבן געגעסן זייער קִצבֿה וואָס פַּרעה האָט זיי געגעבן; דרום האָבן זיי ניט פֿאַרקויפֿט זייער ערד.

23 און יוֹסף האָט געזאָגט צום פֿאָלק: אָט האָב איך הײַנט אָפּגעקויפֿט אײַך און אײַער לאַנד פֿאַר פַּרעהן; נאָט אײַך זריעה, און פֿאַרזייט די ערד.

24 און עס וועט זײַן בײַ די תּבואות, וועט איר געבן אַ פֿינפֿטל צו פַּרעהן, און פֿיר חלקים וועלן אײַך זײַן פֿאַר זריעה פֿון פֿעלד, און פֿאַר אײַער עסן, און פֿאַר די וואָס אין אײַערע הײַזער, און צום עסן פֿאַר אײַערע קליינע קינדער.

25 האָבן זיי געזאָגט: האָסט אונדז דאָס לעבן דערהאַלטן; לאָמיר געפֿינען לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון מײַן האַר, און מיר וועלן זײַן קנעכט צו פַּרעהן.

26 און יוֹסף האָט עס געמאַכט פֿאַר אַ געזעץ ביז אויף הײַנטיקן טאָג אויף דער ערד פֿון מִצרַיִם, אַז צו פַּרעהן זאָל געהערן אַ פֿינפֿטל. נאָר די ערד פֿון די פּריסטער אַליין איז ניט געווָארן פּרעהס.

27 און ישׂראל איז געזעסן אין לאַנד מִצרַיִם, אין לאַנד גוֹשֶׁן; און זיי האָבן זיך דאָרטן אײַנגעפֿעסטיקט, און האָבן זיך געפֿרוכפּערט און געמערט זייער.

וַיְחִי

28 און יעקב האָט געלעבט אין לאַנד מִצרַיִם זיבעצן יאָר; און די טעג פֿון יעקבן, די יאָרן פֿון זײַן לעבן, זײַנען געווען הונדערט יאָר און זיבן און פֿערציק יאָר.

29 און די טעג פֿון ישׂראלס האָבן גענענט צום שטאַרבן, און ער האָט געפֿרופֿן זײַן זון יוֹסֵפֿן, און האָט צו אים געזאָגט: אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, טו, איך בעט דיך, דײַן האַנט אונטער מײַן דיך, און זאָלסט טאָן מיט מיר אַ חסד און אַ טרײשאַפֿט: זאָלסט מיך ניט באַגראָבן, איך בעט דיך, אין מִצרַיִם.

30 און אַז איך וועל זיך לייגן צו מײַנע עלטערן, זאָלסטו מיך אַוועקטראָגן פֿון מִצרַיִם, און מיך באַגראָבן אין זייער קבֿר. האָט ער געזאָגט: איך וועל טאָן אַזוי ווי דײַן וואָרט.

31 האָט ער געזאָגט: שוועך מיר. און ער האָט אים געשוואָרן; און ישׂראל האָט זיך געבוקט צוקאָפּנס פֿון בעט.

48 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט מען אָנגעזאָגט יוֹסֵפֿן: זע, דײַן פֿאָטער איז קראַנק. האָט ער גענומען מיט זיך זײַנע צוויי זין, מנשהן און אפֿרימען.

2 און מע האָט געלאָזט וויסן יעקבן
און געזאָגט: זע, דײַן זון יוֹסף קומט צו
דיר; און ישׂראל האָט זיך געשטאַרקט,
און האָט זיך געזעצט אויפֿן בעט.

3 און יעקב האָט געזאָגט צו יוֹספֿן:
גאָט שַׁדַּי האָט זיך באַוויזן צו מיר אין
לוֹז, אין לאַנד כּנַעַן, און ער האָט מיך
געבענטשט.

4 און ער האָט צו מיר געזאָגט: זע,
איך וועל דיך פֿרוכפּערן און וועל דיך
מערן, און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר אַ
געזעמל פֿעלקער; און איך וועל געבן
דאָס דאָזיקע לאַנד צו דײַן זאָמען נאָך
דיר פֿאַר אַן אייביקן אייגנטום.

5 און אַצונד, די צוויי זין וואָס זײַנען
דיר געבאָרן געווארן אין לאַנד מִצרַיִם
פֿאַר מײַן קומען צו דיר קיין מִצרַיִם, זיי
זײַנען מײַנע: אפֿרים און מנשה זאָלן
זײַן מײַנע אַזוי ווי ראובן און שמעון.

6 אָבער דײַנע געבאָרענע וואָס דו
האָסט געבאָרן נאָך זיי, זאָלן זײַן דײַנע;
אויף דעם נאָמען פֿון זייערע בריידער
זאָלן זיי גערופֿן ווערן אין זייער נחלה.

7 . . . און איך, אַז איך בין געקומען
פֿון פַּדָּן, איז מיר געשטאָרבן רחל אין
לאַנד כּנַעַן אויפֿן וועג, וועג עס איז
נאָך געווען אַ שטרעק לאַנד צו קומען
קיין אֶפֿרָת; און איך האָב זי דאָרטן
באַגראָבן אויפֿן וועג קיין אֶפֿרָת, דאָס
איז בית-לֶחֶם.

8 און ישׂראל האָט געזען יוֹספֿס זין,
און ער האָט געזאָגט: ווער זײַנען די
דאָזיקע?

9 האָט יוֹסף געזאָגט צו זײַן פֿאָטער:
דאָס זײַנען מײַנע זין וואָס גאָט האָט
מיר געשאַנקען דאָ הי. האָט ער
געזאָגט: נעם זיי, איך בעט דיך, צו
מיר, און איך וועל זיי בענטשן.

10 און די אויגן פֿון ישׂראלן זײַנען
געווען טונקל פֿון זקנה, ער האָט ניט
געקענט זען. האָט ער זיי געמאַכט
געבענגען צו אים, און ער האָט זיי
געקושט און זיי געהאַלדזט.

11 און ישׂראל האָט געזאָגט צו
יוֹספֿן: איך האָב ניט געדאַכט דײַן פּנים
צו זען, און אָט האָט מיך גאָט געלאָזט
זען אויך דײַנע קינדער.

12 און יוֹסף האָט זיי אַרויסגעצויגן
פֿון צווישן זײַנע קני, און האָט זיך
געבוקט אויף זײַן פּנים צו דער ערד.

13 און יוֹסף האָט זיי ביידן געזומען,
אפֿרימען אין זײַן רעכטער האַנט, צו
דער לינקער האַנט פֿון ישׂראלן, און
מנשהן אין זײַן לינקער האַנט, צו דער
רעכטער האַנט פֿון ישׂראלן, און האָט
זיי צעמאַכט געבענגען צו אים.

14 האָט ישׂראל אויסגעשטרעקט זײַן
רעכטע האַנט, און אַרויפֿגעטאָן אויפֿן
קאָפּ פֿון אפֿרימען, וואָס איז געווען
דער יינגערער, און זײַן לינקע האַנט
אויפֿן קאָפּ פֿון מנשהן; ער האָט בכּיוון
איבערגעדרייט זײַנע הענט, ווארום
מנשה איז געווען דער בכּור.

15 און ער האָט געבענטשט יוֹספֿן,
און האָט געזאָגט: דער גאָט וואָס
מײַנע עלטערן אַבֿרהם און יצחק זײַנען
געגאַנגען פֿאַר אים, דער גאָט וואָס איז
געווען מײַן פֿאַסטוך פֿון זינט איך לעב
ביז אויף הײַנטיקן טאָג,

16 דער מלאך וואָס האָט מיך
אויסגעלייזט פֿון אַלעם בייזן, ער
זאָל בענטשן די יינגלעך; און עס זאָל
גערופֿן ווערן אויף זיי מײַן נאָמען, און
דער נאָמען פֿון מײַנע עלטערן אַבֿרהם
און יצחק; און זיי זאָלן זיך מערן לָרוב
אויף דער ערד.

17 און יוֹסף האָט געזען, אַז זײַן
פֿאָטער טוט אַרויף זײַן רעכטע האַנט
אויפֿן קאָפּ פֿון אפֿרימען, און עס
איז אויסגעקומען שלעכט אין זײַנע
אויגן; האָט ער אונטערגעלעגט זײַן
פֿאָטערס האַנט, כּדי זי אַוועקצונעמען
פֿון אפֿרימס קאָפּ אויף מנשהס קאָפּ.

18 און יוֹסף האָט געזאָגט צו זײַן
פֿאָטער: ניט אָזוי, מײַן פֿאָטער,
ווארום דער איז דער בכּור; טו אַרויף
דײַן רעכטע האַנט אויף זײַן קאָפּ.

19 אָבער זײַן פַֿאָטער האָט ניט געוואָלט, און האָט געזאָגט: איך ווייס, מײַן זון, איך ווייס; ער אויך וועט ווערן אַ פֿאָלק, און ער אויך וועט זײַן גרויס, אָבער זײַן יינגערער ברודער וועט זײַן גרעסער פֿון אים, און זײַן זאָמען וועט ווערן אַ פולע פעלקער.

20 און ער האָט זיי געבענטשט אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: מיט דיר זאָל זיך בענטשן ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: גאָט זאָל דיך מאַכן אַזוי ווי אפֿרים און אַזוי ווי מנשה. און ער האָט געשטעלט אפֿרימען פֿאַר מנשהן.

21 און ישׂראל האָט געזאָגט צו יוֹסֵפֿ: זע, איך שטאַרב; אָבער גאָט וועט זײַן מיט אײַך, און ער וועט אײַך אומקערן צו דעם לאַנד פֿון אײַערע עלטערן.

22 און איך האָב דיר געגעבן איין חלק איבער דײַנע ברידער, וואָס איך האָב אַוועקגענומען פֿון דער האַנט פֿון דעם אֱמֹרי מיט מײַן שוועכט און מיט מײַן בויגן.

49 און יעקב האָט געפֿרופֿן זײַנע זין, און האָט געזאָגט: זאַמלט אײַך אײַן, און איך וועל אײַך זאָגן וואָס אײַך וועט געשען אין סָוף פֿון די טעג.

2 קלײַבט אײַך אויף און הערט, קינדער פֿון יעקב, און האָרכט צו אײַער פֿאָטער ישׂראל:

3 ראובן, מײַן בכור ביסטו, מײַן פֿוח און מײַן ערשטע קראַפֿט, די פּער פֿון גרויסקייט, און די פּער פֿון מאַכט.

4 ביסט אײַליק ווי וואַסער – זאָלסטו די פּער ניט זײַן; ווײַל דו ביסט אויף דײַן פֿאָטערס געלעגער אַרויף; דענצמאָל האָסטו עס פֿאַרשוועכט – מײַן בעט אַוווּ ער איז אַרויף.

5 שמעון און לֵוִי זײַנען ברידער, וואַפֿן פֿון רויב זײַנען זייערע לײַב-קרובֿים.

6 אין זייער באַראָט זאָל ניט קומען מײַן זעל, צו זייער געזעמל זאָל מײַן כּבוד ניט צושטיין; וואָרום אין זייער כּעס הרגען זיי אַ מענטשן, און אין זייער גוטמוט פֿאַרקריפּלען זיי אַן אָקס.

7 פֿאַרשאָלטן זייער כּעס, ווײַל ער איז שטאַרק, און זייער צאָרן, ווײַל ער איז האָרט! איך וועל זיי צעטיילן אין יעקב, און זיי צעשפּרייטן אין ישׂראל.

8 יהודה, דיך וועלן לויבן דײַנע ברידער, דײַן האַנט וועט זײַן אויפֿן נאַקן פֿון דײַנע פֿײַנט, די זין פֿון דײַן פֿאָטער וועלן זיך בוקן צו דיר.

9 אַ יונגער לייב איז יהודה; פֿון פֿאַרצוקונג, מײַן זון, ביסטו אויפֿגעוואַקסן; ער קניט, ער הויערט ווי אַ לייב, און ווי אַ לייבינטע – ווער קען אים אויפֿרײַצן?

10 ניט אָפּגעטאָן וועט ווערן אַ צעפּטער פֿון יהודה, און אַ הערשערשטאָק פֿון צווישן זײַנע פֿיס, ווי לאַנג מע וועט קומען קיין שילוֹ; און צו אים וועלן פֿעלקער געהאָרכן.

11 ער בינדט צום ווײַנשטאָק זײַן יונגאייזל, אום צום ווײַנצוויג דעם זון פֿון זײַן אייזעלין. ער וואַשט אין ווין זײַן קלייד, און אין בלוט פֿון טרויבן זײַן בגד;

12 געריטיקט די אויגן פֿון ווין, און ווײַס די ציינער פֿון מילך.

13 זבולון וועט ווינען בײַם באָרטן פֿון ימען, און ער וועט זײַן אַ באָרטן פֿאַר שיפֿן, און זײַן לענד איבער צידון.

14 יִשָּׂשכָר איז אַ ביינקיקער אייזל, ער הויערט צווישן די שאָפֿגעהעפֿטן.

15 און ער האָט געזען די רו, אַז זי איז גוט, און דאָס לאַנד, אַז עס איז ליב, האָט ער געבויגן זײַן רוקן צו טראָגן, און איז אַ צינזקנעכט געווארן.

16 דָן וועט זיך אָנגענעמען פֿאַר זײַן פֿאָלק, ווי איינער פֿון די שבטים פֿון ישׂראל.

17 דָן וועט זײַן אַ שלאַנג אויפֿן וועג, אַ האָרנשלאַנג אויפֿן שטעג, וואָס בײַסט די טריט פֿון דעם פֿערד, און זײַן

רײַטער פֿאַלט אַהינטער.
18 אויף זײַן הילף, גאָט, טו איך האָפֿן.
19 אוּן אַ מאַן אָדער אַ פרוי, אַז אויף דער הויט פוּן זייער לייב וועלן זיין פלעקן, ווייסע פלעקן,
20 בײַ אָשרן וועט פֿעט זײַן זײַן ברויט, און ער וועט אַרויסגעבן מַלכות-געריכטן.
21 נפֿתּלי איז אַ הינדין אַ פֿלינקע; ער גיט אַרויס שיינע ריידן.
22 אַ פֿרוכטיק בײימל איז יוֹסף, אַ פֿרוכטיק בײימל בײַ אַ קוואַל; די צווײַגן שפּרײזן איבער דער מויער.
23 און אים געביטערט, און געשאָסן, און אים געפֿײַנט האָבן די פֿײלמענער;
24 אָבער פֿעסט איז זײַן בויגן געבליבן, און פֿלינק געווען זײַנען די אָרעמס פוּן זײַנע הענט, דורך די הענט פֿון דעם מאַכטיקן פוּן יעקב, פֿון דאָרט – פֿון דעם פֿאַסטוך, דעם פֿעלז פֿון ישׂראל;
25 פֿון דעם גאָט פֿון דײַן פֿאָטער וואָס העלפֿט דיר, און פֿון שַׁדַּי וואָס בענטשט דיך, מיט ברכות פֿון הימל פֿון אויבן, ברכות פֿון תּהום וואָס הויערט אונטן, ברכות פֿון ברוסטן אוּן טראַכט.
26 די ברכות פֿון דײַן פֿאָטער שטײגן אַריבער די ברכות פֿון מײַנע עלטערן – ביז דעם שפּיץ פֿון די אייביקע בערג. זיי זאָלן זײַן אויף דעם קאָפּ פֿון יוֹסֵפֿ, און אויפֿן שיידל דעם פֿירשט פֿון זײַנע ברידער.
27 בנימין איז אַ וואָלף וואָס פֿאַרצוקט; אין דער פֿרי עסט ער פֿאַנג, און אין אָוונט טיילט ער רויב.
28 די אַלע זײַנען די צוועלף שבטים פֿון ישׂראל, און דאָס איז וואָס זייער פֿאָטער האָט צו זיי גערעדט און זיי געבענטשט; איטלעכן ווי לויט זײַן ברכה האָט ער זיי געבענטשט.
29 און ער האָט זיי באַפֿוילן, און זיי אָנגעזאָגט: איך וועל אײַנגעזאַמלט צו מײַן פֿאָלק; באַגראָבט מיך לעבן מײַנע עלטערן, אין דער הייל וואָס אין דעם פֿעלד פֿון עֶפרוֹן דעם חִתּי.
30 אין דער הייל וואָס אין דעם פֿעלד פֿון מַכפּלָה, וואָס פֿאַר מַמרֵא אין לאַנד כּנַעַן, וואָס אַבֿרהם האָט אָפּגעקויפֿט מיטן פֿעלד פֿון עֶפרוֹן דעם חִתּי פֿאַר אַ קבֿר-אייגנטום –
31 דאָרטן האָט מען באַגראָבן אַבֿרהמען און זײַן ווײַב שׂרהן, דאָרטן האָט מען באַגראָבן יצחקן און זײַן ווײַב רבקהן, און דאָרטן האָב איך באַגראָבן לאהן –
32 דער אײַנקויף פֿון דעם פֿעלד מיט דער הייל וואָס דרינען, פֿון די קינדער פֿון חֵת.
33 און ווי יעקב האָט געענדיקט זײַן צַוָואָה צו זײַנע זין, אַזוי האָט ער אַרײַנגענומען זײַנע פֿיס אין בעט, און איז פֿאַראַנגען, און איז אײַנגעזאַמלט געווארן צו זײַן פֿאָלק.

50 און יוֹסף איז געפֿאַלן אויף זײַן פֿאָטערס פנים, און ער האָט געווײַנט איבער אים, און האָט אים געקושט.
2 און יוֹסף האָט באַפֿוילן זײַנע קנעכט די רופֿאים אײַנצובאַלזאַמירן זײַן פֿאָטער; און די רופֿאים האָבן אײַנגעבאַלזאַמירט ישׂראלן.
3 און עס זײַנען דערפֿילט געווארן איבער אים פֿערציק טעג, וואָרום אַזוי פֿיל טעג מוזן דערפֿילט ווערן בײַם אײַנבאַלזאַמירן. און די מִצרים האָבן אים באַווײַנט זיבעציק טעג.
4 און אַז די טעג פון זײַן באַווײַנונג זײַנען אַריבער, האָט יוֹסף געredעט צו פַּרעהס הויז, אַזוי צו זאָגן: אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין אײַערע אויגן, רעדט, איך בעט אײַך, אין די אויערן פון פַּרעהן, אַזוי צו זאָגן:
5 מײַן פֿאָטער האָט מיך באַשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זע, איך שטאַרב; אין מײַן קבֿר וואָס איך האָב מיר

געגראָבן אין לאַנד כּנַעַן, דאָרטן זאָלסטו מיך באַגראָבן. און אַצונד, לאָמיך אַרויפֿגיין, איך בעט דיך, און באַגראָבן מײַן פֿאָטער, און זיך אומקערן.

6 האָט פַּרעה געזאָגט: גיי אַרויף, און באַגראָב דײַן פֿאָטער, אַזוי ווי ער האָט דיך באַשוואָרן.

7 איז יוֹסף אַרויפֿגעגאַנגען צו באַגראָבן זײַן פֿאָטער, און מיט אים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אַלע קנעכט פֿון פַּרעהן, די עלטסטע פֿון זײַן הויז, און אַלע עלטסטע פֿון לאַנד מִצרַיִם,

8 און דאָס גאַנצע הויזגעזינט פֿון יוֹסף, און זײַנע ברידער, און זײַן פֿאָטערס הויזגעזינט; בלויז זייערע קלײַנע קינדער, און זייערע שאָף און זייערע רינדער, האָבן זיי איבערגעלאָזן אין לאַנד גוֹשֶׁן.

9 אויך רײַטער און רײַטוועגן זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען מיט אים, און די מחנה איז געווען זייער גרויס.

10 און זיי זײַנען געקומען ביז דעם שניר פֿון אָטָד וואָס אויף יענער זײַט יַרדן, און האָבן דאָרטן געקלאָגט זייער אַ גרויסע און שווערע קלאָג; און ער האָט געמאַכט אַ טרויער אויף זײַן פֿאָטער זיבן טעג.

11 און דער באַווויינער פֿון לאַנד, דער כְּנַעֲני, האָט געזען דעם טרויער בייַ דעם שניר פֿון אָטָד, און זיי האָבן געזאָגט: אַ שווערער טרויער איז דאָס בייַ מִצרַיִם. דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען דערפֿון אָבֵל-מִצרַיִם, וואָס אויף יענער זײַט יַרדן.

12 און זײַנע זין האָבן געטאָן צו אים אַזוי ווי ער האָט זיי באַפֿוילן.

13 און זײַנע זין האָבן אים אַוועקגעטראָגן קיין לאַנד כְּנַעַן, און האָבן אים באַגראָבן אין דער הייל פֿון דעם פֿעלד פֿון מַכפּלָה, וואָס אברהם האָט אָפּגעקויפֿט מיטן פֿעלד, פֿאַר אַ קבֿר-אייגנטום, פֿון עֶפרוֹן דעם חִתי, פֿאַר מַמרֵא.

14 און יוֹסף האָט זיך אומגעקערט קיין מִצרַיִם, נאָכדעם ווי ער האָט באַגראָבן זײַן פֿאָטער, ער און זײַנע ברידער, און אַלע וואָס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען מיט אים צו באַגראָבן זײַן פֿאָטער.

15 און ווי יוֹספֿס ברידער האָבן געזען אַז זייער פֿאָטער איז טויט, אַזוי האָבן זיי געזאָגט: אפֿשר וועט אונדז יוֹסף טרָאָגן אַ שׂנאה, און אומקערן וועט ער אונדז אַלע קנעכט פֿון דעם אומקערן אַלדאָס שלעכטס וואָס מיר האָבן אים געטאָן.

16 און זיי האָבן געהייסן זאָגן יוֹספֿן: דײַן פֿאָטער האָט באַפֿוילן פֿאַר זײַן טויט, אַזוי צו זאָגן:

17 «אַזוי זאָלט איר זאָגן צו יוֹספֿן: פֿאַרגיב, איך בעט דיך, דעם פֿאַרברעך פֿון דײַנע ברידער און זייער חטא, וואָס זיי האָבן דיר שלעכטס געטאָן». און אַצונד, פֿאַרגיב, איך בעט דיך, דעם פֿאַרברעך פֿון די קנעכט פֿון דײַן פֿאָטערס גאָט. און יוֹסף האָט געווויינט אַז מע האָט צו אים גערעדט.

18 און זײַנע ברידער זײַנען אויך געגאַנגען און זײַנען אַניידערגעפֿאַלן פֿאַר אים, און האָבן געזאָגט: זע, מיר זײַנען דײַנע קנעכט.

19 האָט יוֹסף צו זיי געזאָגט: איר זאָלט ניט מורא האָבן; בין איך דען אויף דעם אָרט פֿון גאָט?

20 ווּאָרום איר האָט געמיינט אַ רעה פֿאַר מיר, אָבער גאָט האָט עס געמיינט פֿאַר אַ טובֿה, כדי צו מאַכן אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג, צו דערהאַלטן בײַם לעבן אַ סך פֿעלק.

21 און אַצונד, זאָלט איר ניט מורא האָבן; איך וועל אויסהאַלטן אײַך און אײַערע געזינטן. און ער האָט זיי געטרייסט, און זיי גערעדט צום האַרצן.

22 און יוֹסף איז געבליבן אין מִצרַיִם, ער און זײַן פֿאָטערס הויזגעזינט; און יוֹסף האָט געלעבט הונדערט און צען

יאָר.
23 און יוֹסף האָט געזען פֿון אפֿרימען
אוראייניקלעך; אויך די קינדער פֿון
מָכיר, מנשהס זון, זײנען געבאָרן
געוואָרן אויף יוֹספֿס קני.
24 און יוֹסף האָט געזאָגט צו
זײנע ברידער: איך שטאַרב; אָבער
דערמאָנען וועט זיך גאָט דערמאָנען אָן
אײַך, און ער וועט אײַך אויפֿבערענגען
פֿון דעם היגן לאַנד צו דעם לאַנד
וואָס ער האָט צוגעשוואָרן אַבֿרהמען,
יצחקן, און יעקבן.
25 און יוֹסף האָט באַשוואָרן די זין
פֿון ישׂראלן, אַזוי צו זאָגן: דערמאָנען
וועט זיך גאָט דערמאָנען אָן אײַך;
זאָלט איר אויפֿבערענגען מײַנע ביינער
פֿון דאַנען.
26 און יוֹסף איז געשטאָרבן צו
הונדערט און צען יאָר. און מע האָט
אים אײַנגעבאַלזאַמירט, און ער איז
אַרײַנגעטאָן געוואָרן אין אַן אָרון אין
מִצרַים.

שְׁמוֹת

1 און דאָס זײנען די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל וואָס זײנען געקומען קיין מִצרַיִם מיט יעקבֿן; איטלעכער מיט זײן הויזגעזינט זײנען זיי געקומען:
2 ראובֿן, שמעון, לֵוִי, און יהודה;
3 יִשָּׂשכָר, זבולון, און בנימין;
4 דָן און נפֿתּלי, גָד און אָשר.
5 און אַלע נפֿשות וואָס זײנען אַרויסגעגאַנגען פֿון יעקבֿס דיך, זײנען געווען זיבעציק נפֿשות; און יוֹסף איז שוין געווען אין מִצרַיִם.
6 איז געשטאָרבן יוֹסף, און אַלע זײנע ברידער, און יענער גאַנצער דור.
און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך געפֿרוכפערט, און זיך געווידמענט און געמערט,
7 און זיי זײנען געוואָרן זייער זייער שטאַרק, און דאָס גאַנצע לאַנד איז פֿול געוואָרן מיט זיי.
8 איז אויפֿגעשטאַנען אַ נײער מלך איבער מִצרַיִם, וואָס האָט ניט געקענט יוֹסלפֿן.
9 און ער האָט געזאָגט צו זײן פֿאָלק: זעט, דאָס פֿאָלק פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז מערער און שטאַרקער פֿון אונדז.
10 קומט לאָמיר זיך קלוג קעגן אים; אַניט וועט ער זיך מערן, און עס וועט זײן, אַז עס וועט זיך טרעפֿן אַ מלחמה, וועט ער אויך צושטיין צו אונדזערע פֿײנט, און ער וועט מלחמה האַלטן אויף אונדז, און וועט אַרויסגיין פֿון לאַנד.
11 האָבן זיי געמאַכט איבער אים צינזהאַרן, כדי אים צו פּײניקן מיט זייערע לאַסטאַרבעט, און ער האָט געבויט שפּײכלערשטעט פֿאַר פַּרעהן, פִּתוֹם און רַעֲמסס.
12 אָבער ווי זיי האָבן אים געפּײניקט, אַזוי האָט ער זיך געמערט, און אַזוי האָט ער זיך צעשפּרייט; און זיי זײנען געווען אין שרעק פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.
13 און די מִצרים האָבן געמאַכט אַרבעטן די קינדער פֿון ישׂראל מיט האַרטיקייט.
14 און זיי האָבן פֿאַרביטערט זייער לעבן מיט שווערער אַרבעט, ביַי ליים און ביַי ציגל, און ביַי אַלערלײ אַרבעט אין פֿעלד; אַלדי אַרבעט זייערע וואָס זיי האָבן מיט זיי געאַרבעט, איז געווען מיט האַרטיקייט.
15 און דער מלך פֿון מִצרים האָט געזעדט צו די ייִדישע הייבינס, וואָס דער נאָמען פֿון איינער איז געווען שִפרָה, און דער נאָמען פֿון דער צווייטער פּועָה, און ער האָט געזאָגט:
16 אַז איר העלפֿט די ייִדישע וויַבער געבערן, זאָלט איר זען אויפֿן בראָכשטול, אויב דאָס איז אַ זון, זאָלט איר אים טייטן, און אויב דאָס איז אַ טאָכטער, זאָל זי בלײַבן לעבן.
17 אָבער די הייבינס האָבן מוֹרא געהאַט פֿאַר גאָט, און זיי האָבן ניט געטאָן אַזוי ווי דער מלך פֿון מִצרַיִם האָט זיי אָנגעזאָגט, און זיי האָבן געלאָזט לעבן די יינגלעך.
18 האָט דער מלך פֿון מִצרַיִם געפֿרופֿן די הייבינס, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿאַר וואָס האָט איר געטאָן די דאָזיקע זאַך, און געלאָזט לעבן די יינגלעך?
19 האָבן די הייבינס געזאָגט צו פַּרעהן: ווײל ניט אַזוי ווי די מִצרישע ווײַבער זײנען די ייִדישע; וואָרום זיי זײנען לעבהאַפֿטיק; איידער די הייבין קומט צו זיי, האָבן זיי שוין געבאָרן.
20 און גאָט האָט באַגיטיקט די הייבינס; און דאָס פֿאָלק האָט זיך געמערט, און זיי זײנען געוואָרן זייער שטאַרק.

21 און עס איז געווען, ווײל די
הייבינס האָבן מוֹרא געהאַט פֿאַר גאָט,
האָט ער זיי געמאַכט הײזער.
22 און פַֿרעה האָט באַפֿוילן זײן
גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: יעטוועדער
זון וואָס ווערט געבאָרן, זאָלט איר אים
אין טײַך אַרײַנווארפֿן, און יעטוועדער
טאָכטער זאָלט איר לעבן לאָזן.

2 און אַ מאַן פֿון דעם הויז פֿון לֵוִי
איז געגאַנגען און האָט גענומען אַ
טאָכטער פֿון לֵוִי.
2 און די פֿרוי איז טראָגעדיק
געווארן, און האָט געבאָרן אַ זון; און
זי האָט אים געזען אַז ער איז שיין, און
האָט אים באַהאַלטן דרײַ חדשים.
3 און אַז זי האָט אים מער ניט
געקענט באַהאַלטן, האָט זי גענומען
פֿאַר אים אַ קעסטל פֿון יאָמש, און האָט
עס אויסגעקלעפּט מיט ליים און מיט
פּעך; און זי האָט אַרײַנגעטאָן דערין
דאָס קינד, און האָט עס אַהינגעטאָן אין
די ריטלעך בײַם ברעג טײַך.
4 און זײַן שוועסטער האָט זיך
געשטעלט פֿון דער ווײַטן, צו וויסן
וואָס מיט אים וועט געשען.
5 און די טאָכטער פֿון פַֿרעהן האָט
אַראָפּגעניידערט זיך צו באָדן אין טײַך;
און אירע מיידלעך זײנען אומגעגאַנגען
בײַן זײַט טײַך. האָט זי דערזען דאָס
קעסטל צווישן די ריטלעך, און זי
האָט געשיקט איר דינסט, און האָט עס
געלאָזט נעמען.
6 און זי האָט עס געעפֿנט, און
האָט עס דערזען – דאָס קינד –
ערשט אַ ייִנגל, וואָס ווײנט. האָט זי
זיך דערבאַרימט אויף אים, און האָט
געזאָגט: פֿון די קינדער פֿון די עִבֿרים
איז דערדאָזיקער.
7 האָט זײַן שוועסטער געזאָגט צו
פַֿרעהס טאָכטער: זאָל איך גיין און דיר
רופֿן אַ זייגפֿרוי פֿון די ייִדישע ווײַבער,
אַז זי זאָל זיך־גן פֿאַר דיר דאָס קינדל?
8 האָט פַֿרעהס טאָכטער צו איר
געזאָגט: גיי. איז די מיידל געגאַנגען
און האָט ערופֿן די מוטער פֿון דעם
קינד.
9 און פַֿרעהס טאָכטער האָט צו איר
געזאָגט: נעם אַוועק דאָס קינד, און
זויג עס פֿאַר מיר, און איך וועל דיר
געבן דײַן לוין. האָט די פֿרוי גענומען
דאָס קינד, און האָט עס געזייגט.
10 און אַז דאָס קינד איז גרעסער
געווארן, האָט זי אים געבראַכט צו
פַֿרעהס טאָכטער, און ער איז איר
געווארן פֿאַר אַ זון. און זי האָט
גערופֿן זײַן נאָמען משֶׁה, און האָט
געזאָגט: ווײל פֿון וואַסער האָב איך
אים אַרויסגעצויגן.
11 און עס איז געווען אין יענע
טעג, אַז משה איז אויפֿגעוואַקסן, איז
ער אַרויסגעגאַנגען צו זײַנע ברידער,
און האָט זיך צוגעקוקט צו זייערע
לאַסטאַרבעט; און ער האָט געזען אַ
מאַן אַ מִצרי שלאָגן אַ מאַן אַ אידן, פֿון
זײַנע ברידער.
12 האָט ער זיך אומגעקוקט אַהער
און אַהין, און אַז ער האָט געזען אַז קיין
מענטש איז ניטאָ, האָט ער דערשלאָגן
דעם מִצרי, און האָט אים באַהאַלטן אין
זאַמד.
13 און ער איז אַרויסגעגאַנגען אויפֿן
צווייטן טאָג, ערשט צוויי מענער אידן
ראַנגלען זיך; האָט ער געזאָגט צו דעם
אומגערעכטן: פֿאַר וואָס שלאָגסטו
דײַן חבֵר?
14 האָט יענער געזאָגט: ווער האָט
דיך געמאַכט פֿאַר אַ מאַן אַ האַר און
אַ ריכטער איבער אונדז? צי מיינסטו
מיך צו הרגענ, אַזוי ווי דו האָסט
געהרגעט דעם מִצרי? האָט משה מוֹרא
געקראָגט, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר
וואָר, די זאַך איז דערוווסט געווארן.
15 און פַֿרעה האָט געהערט פֿון
דערדאָזיקער זאַך, און ער האָט
געווואָלט הרגענ משהן. איז משה
אַנטלאָפֿן פֿון פַֿאַר פַֿרעהן, און ער האָט

זיך באַזעצט אין לאַנד מִדְיָן; און ער איז געזעסן בייַ אַ ברונעם.
16 און דער פּריסטער פֿון מִדְיָן האָט געהאַט זיבן טעכטער; זיינען זיי געקומען, און האָבן אָנגעשעפּט און אָנגעפֿילט די קָאָריטָעס, כּדי אָנצוטרינקען די שאָפֿ פֿון זייער פֿאָטער.
17 אָבער די פֿאַסטוכער זיינען געקומען, און האָבן זיי אַוועקגעטריבן. איז משה אויפֿגעשטאַנען און האָט זיי געהאָלפֿן, און האָט אָנגעטרונקען זייערע שאָפֿ.
18 און אַז זיי זיינען געקומען צו זייער פֿאָטער רְעוּאֵל, האָט ער געזאָגט: פֿאַר וואָס זיינט איר הײַנט געקומען אַזוי גיך?
19 האָבן זיי געזאָגט: אַ מאַן אַ מִצרי האָט אונדז געהאָלפֿן פֿון דער האַנט פֿון די פֿאַסטוכער, און אויך אָנגעשפּט האָט ער אָנגעשעפּט פֿאַר אונדז, און האָט אָנגעטרונקען די שאָפֿ.
20 האָט ער געזאָגט צו זיינע טעכטער: און אַוואו איז ער? פֿאַר וואָס דען האָט איר דעם מאַן איבערגעלאָזט? רופֿט אים, און זאָל ער עסן ברויט.
21 און משה האָט אײַנגעוויליקט צו בלײַבן בייַ דעם מאַן; און ער האָט געגעבן משהן זיין טאָכטער צִפּוֹרָה.
22 און זי האָט געבאָרן אַ זון, און ער האָט געזופֿן זיין נאָמען גֵּרשׁוֹם, ווײַל ער האָט געזאָגט: איך בין אַ פֿרעמדער אין אַ פֿרעמדן לאַנד.
23 און עס איז געווען אין יענער לאַנגער צײַט, איז געשטאָרבן דער מלך פֿון מִצרַיִם, און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזיפֿצט פֿון דער קנעכטשאַפֿט, און זיי האָבן געשריען, און זייער געשריי איז אויפֿגעגאַנגען צו גאָט פֿון דער קנעכטשאַפֿט.
24 און גאָט האָט געהערט זייער קרעכצן, און גאָט האָט געדאַכט אָן זיין בונד מיט אַבְרָהָמען, מיט יצחקן, און מיט יעקבֿן.

3 און משה האָט געפֿיטערט די שאָפֿ פֿון זיין שוועער יִתרוֹ, דעם פּריסטער פֿון מִדְיָן, און ער האָט געפֿירט די שאָפֿ צום מדבר צו, און ער איז געקומען צום באַרג פֿון גאָט, צו חוֹרֵב.
2 האָט זיך באַוויזן צו אים אַ מלאך פֿון גאָט אין אַ פלאַמפֿײַער פֿון מיטן פֿון אַ דornבוש, און ער האָט געזען, ערשט דער דornבוש ברענט אין פֿײַער, און דער דornבוש ווערט ניט פֿאַרצערט.
3 האָט משה געזאָגט: לאָמיך אַקאָרשט אָפּקערן און זען די דאָזיקע גרויסע זעונג, פֿאַר וואָס דער דornבוש ווערט ניט פֿאַרברענט.
4 און ווי גאָט האָט געזען, אַז ער האָט אָפּגעקערט צו זען, אַזוי האָט גאָט געראָפֿן צו אים פֿון מיטן דornבוש, און האָט גאָט געזאָגט: משה! משה! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך.
5 האָט ער געזאָגט: זאָלסט ניט גענענען אַהער; טו אויס דיינע שיך פֿון דיינע פֿיס, וואָרום דער אָרט וואָס דו שטייסט אויף אים, דאָס איז הייליקע ערד.
6 און ער האָט געזאָגט: איך בין דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער, דער גאָט פֿון אַבְרָהמען, דער גאָט פֿון יצחקן, און דער גאָט פֿון יעקבֿן. און משה האָט פֿאַרבאָרגן זײַן פּנים, ווײַל ער האָט מוֹרא געהאַט צו קוקן אויף גאָט.
7 און גאָט האָט געזאָגט: זען זעזען האָב איך די פּײַן פֿון מײַן פֿאָלק וואָס אין מִצרַיִם, און איך האָב צוגעהערט זײַן געשריי פֿון וועגן זײַנע דריקער, וואָרום איך וויים זײַנע ווייטאָקן.
8 און איך האָב אַראָפּגענידערט אים מציל צו זײַן פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם, און אים אויפֿצוברענגען פֿון יענעם לאַנד אין אַ גוטן און אַ בריייטן לאַנד, אין אַ לאַנד וואָס פליסט מיט מילך און האָניק, אין דעם אָרט פֿון דעם כְּנַעֲנִי, און דעם חִתִּי, און דעם אֱמוֹרִי, און דעם פְּרִזִּי, און דעם חִוִּי, און דעם יְבוּסִי.

9 און אַצונד, זע, דאָס געשריי פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל איז געקומען
צו מיר, און איך האָב אויך געזען די
דריקונג וואָס די מִצרים דריקן זיי.
10 דרום קום אַצונד, און איך וועל
דיך שיקן צו פַּרעהן, און צי אַרויס
מײַן פֿאָלק, די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון
מִצרַים.
11 האָט משה געזאָגט צו גאָט: ווער
בין איך, אַז איך זאָל גיין צו פַּרעהן,
און אַז איך זאָל אַרויסציען די קינדער
פֿון ישׂראל פֿון מִצרַים?
12 האָט ער געזאָגט: אָבער איך וועל
זײַן מיט דיר; און דאָס וועט דיר זײַן
דער צייכן, אַז איך האָב דיך געשיקט.
ווען דו ציסט אַרויס דאָס פֿאָלק פֿון
מִצרַים, וועט איר דינען גאָט אויף דעם
דאָזיקן בארג.
13 האָט משה געזאָגט צו גאָט: אָט
קום איך צו די קינדער פֿון ישׂראל, און
איך וועל זאָגן צו זיי: דער גאָט פֿון
אײַערע עלטערן האָט מיך געשיקט צו
אײַך, און זיי וועלן זאָגן צו מיר: וואָס
איז זײַן נאָמען? וואָס זאָל איך זאָגן צו
זיי?
14 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: איך
בין ווער איך בין. און ער האָט געזאָגט:
אַזוי זאָלסטו זאָגן צו די קינדער פֿון
ישׂראל: "איך בין" האָט מיך געשיקט
צו אײַך.
15 און גאָט האָט וויטער געזאָגט
צו משהן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו די
קינדער פֿון ישׂראל: יהוה, דער גאָט
פֿון אײַערע עלטערן, דער גאָט פֿון
אַברהמען, דער גאָט פֿון יצחקן, און
דער גאָט פֿון יעקבן, האָט מיך געשיקט
צו אײַך. דאָס איז מײַן נאָמען אויף
אייביק, און דאָס איז מײַן געדעכטעניש
אויף דור-דורות.
16 גיי, און זאָלסט אײַנזאַמלען די
עלטסטע פֿון ישׂראל, און זאָגן צו זיי:
יהוה, דער גאָט פֿון אײַערע עלטערן,
דער גאָט פֿון אַברהם, יצחק, און יעקבֿ,
האָט זיך באַוויזן צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
דאָסטו האָב איך געדאַכט אָן אײַך, און
אָן וואָס אײַך וועט געטאָן אין מִצרַים.
17 און איך האָב געזאָגט: איך וועל
אײַך אויפֿברענגען פֿון דער פּײַן פֿון
מִצרַים, אין לאַנד פֿון דעם כּנַעֲני, און
דעם חִתי, און דעם אֱמוֹרי, און דעם
פּרִזי, און דעם חִוי, און דעם יבֻוסי,
אין אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און
האָניק.
18 און זיי וועלן צוהערן צו דײַן קָול,
און וועסט קומען, דו און די עלטסטע
פֿון ישׂראל, צו דעם מלך פֿון מִצרַים,
און איר וועט זאָגן צו אים: יהוה, דער
גאָט פֿון די עִבְרִים, האָט זיך געטראָפֿן
פֿאַר אונדז. און אַצונד, לאָמיר גיין,
איך בעט דיך, דרײַ טעג וועגס אין דער
מדבר, כּדי מיר זאָלן שלאַכטן צו יהוה
אונדזער גאָט.
19 און איך ווייס אַז דער מלך פֿון
מִצרַים וועט אײַך ניט לאָזן גיין סײַדן
דורך אַ שטאַרקער האַנט.
20 וועל איך אויסשטרעקן מײַן
האַנט, און איך וועל שלאָגן מִצרַים
מיט אַלע מײַנע וווּנדער, וואָס איך
וועל טאָן דערין, און דערנאָך וועט ער
אײַך אַוועקלאָזן.
21 און איך וועל געבן דעם דאָזיקן
פֿאָלק חן אין די אויגן פֿון מִצרַים,
און עס וועט זײַן, אַז איר וועט
אַרויסגיין, וועט איר ניט אַרויסגיין מיט
ליידיקן; נאָר יעטוועדער פרוי וועט
אַנטלײַען פֿון איר שכנטע, און פֿון
דער וואָס וווינט מיט איר אין הויז,
זילבערנע זאַכן, און גילדערנע זאַכן,
און קלײדער; און איר וועט זיי אָנטאָן
אויף אײַערע זין און אויף אײַערע
טעכטער, און איר וועט אויסלייִדיקן
מִצרַים.

4 האָט געענטפֿערט משה און האָט
געזאָגט: אָבער זיי וועלן דאָך מיר
ניט גלויבן, און וועלן ניט צוהערן צו
מײַן קָול, וואָרום זיי וועלן זאָגן: גאָט
האָט זיך ניט באַוויזן צו דיר.

2 האָט גאָט צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס אין דײַן האַנט? האָט ער געזאָגט: אַ שטעקן.
3 האָט ער געזאָגט: טו אים אַוועק אַרָף צו דער ערד. האָט ער אים אַ ווארף געטאָן צו דער ערד, און ער איז געוואָרן אַ שלאַנג; און משה איז אַנטלאָפן פֿאַר איר.
4 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט, און נעם זי אָן פֿאַרן עק – האָט ער אויסגעשטרעקט זײַן האַנט, און האָט זי אָנגענומען, און זי איז געוואָרן אַ שטעקן אין זײַן האַנט —
5 כּדי זיי זאָלן גלויבן, אַז יהוה, דער גאָט פֿון זייערע עלטערן, דער גאָט פֿון אַבֿרהמען, דער גאָט פֿון יצחקן, און דער גאָט פֿון יעקבֿן, האָט זיך באַוויזן צו דיר.
6 און גאָט האָט ווידער צו אים געזאָגט: שטעק אַקאָרשט אַרײַן דײַן האַנט אין דײַן בוזעם. האָט ער אַרײַנגעשטעקט זײַן האַנט אין זײַן בוזעם; און ווי ער האָט זי אַרויסגעצויגן, ערשט זײַן האַנט איז מצוֹרע [וויים] ווי שניי.
7 האָט ער געזאָגט: קער אום דײַן האַנט אין דײַן בוזעם. האָט ער אומגעקערט זײַן האַנט אין זײַן בוזעם; און ווי ער האָט זי אַרויסגעצויגן פֿון זײַן בוזעם, ערשט זי איז ווידער געוואָרן אַזוי ווי זײַן לײַב.
8 "און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן דיר ניט גלויבן, און וועלן ניט צוהערן צו דעם קול פֿון דעם ערשטן צייכן, וועלן זיי גלויבן דעם קול פֿון דעם לעצטן צייכן.
9 און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן די דאָזיקע בײדע צייכנס אויך ניט גלויבן, און וועלן ניט צוהערן צו דײַן קול, זאָלסטו נעמען פֿון די וואַסערן פֿון טײַך, און אויסגיסן אויף דער יבשה, און דאָס וואַסער וואָס דו וועסט נעמען פֿון טײַך, וועט ווערן בלוט אויף דער יבשה".
10 האָט משה געזאָגט צו גאָט: איך בעט דיך, גאָט, איך בין ניט קיין מענטש פֿון וועלטער, סײַ פֿון נעכטן, סײַ פֿון אייערנעכטן, סײַ פֿון זינט דו רעדסט צו דײַן קנעכט; וואָרום איך בין שווער אויפֿן מויל, און שווער אויף דער צונג.
11 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: וער האָט געמאַכט דעם מענטשן אַ מויל? אָדער וער מאַכט שטום, אָדער טויב, אָדער זעעדיק, אָדער בלינד, אויב ניט איך, גאָט?
12 דרום גיי אַצונד, און איך וועל זײַן מיט דײַן מויל, און וועל דיך לערנען וואָס דו זאָלסט רעדן.
13 האָט ער געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, שיק דורך וועמען דו וועסט שיקן.
14 האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויף משהן, און ער האָט געזאָגט: איז ניט פֿאַראַן אַהרן דײַן ברודער, דער לֵוִי? איך ווייס אַז ער קען יאָ רעדן. און זע, ער גייט דיר נאָך אַרויס אַנטקעגן, און ווי ער וועט דיך דערזען, אַזוי וועט ער זיך האַרציק דערפרייען.
15 און וועסט רעדן צו אים, און וועסט אַרײַנטאָן די וואָרטער אין זײַן מויל, און איך וועל זײַן מיט דײַן מויל, און מיט זײַן מויל, און וועל אײַך לערנען וואָס איר זאָלט טאָן.
16 און ער וועט רעדן פֿאַר דיר צום פֿאָלק; און עס וועט זײַן, ער וועט דיר זײַן פֿאַר אַ מויל, און דו וועסט אים זײַן ווי אַ גאָט.
17 און זאָלסט נעמען אין דײַן האַנט דעם דאָזיקן שטעקן, וואָס מיט אים וועסטו טאָן די צייכנס.
18 איז משה געגאַנגען און האָט זיך אומגעקערט צו זײַן שוויגער יִתרוֹן, און האָט צו אים געזאָגט: לאָמיך גיין, איך בעט דיך, און זיך אומקערן צו מײַנע ברידער וואָס אין מִצרַיִם, און לאָמיך זען אויב זיי לעבן נאָך. האָט יִתרוֹ געזאָגט צו משהן: גיי בשלום.

19 און גָאט האָט געזאָגט צו משהן אין מִדְיָן: גיי קער זיך אום קיין מִצְרַיִם, ווָארום געשטאָרבן זײַנען די אַלע מענטשן ווָאס האָבן געזוכט דײַן לעבן.

20 האָט משה גענומען זײַן ווײַב און זײַנע זין, און האָט זיי אַרויפגעזעצט אויף אַן אייזל, און ער האָט זיך אומגעקערט קיין לאַנד מִצְרַיִם. און משה האָט מיטגענומען דעם שטעקן פֿון גאָט אין זײַן האַנט.

21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: ווען דו גייסט זיך אומקערן קיין מִצְרַיִם, מערק אַלע וווּנדער וואָס איך האָב אַרײַנגעטאָן אין דײַן האַנט, אַז דו זאָלסט זיי טאָן פֿאַר פַּרעהן; אָבער איך וועל פֿעסט מאַכן זײַן האַרץ, און ער וועט ניט אַוועקלאָזן דאָס פֿאָלק.

22 און זאָלסט זאָגן צו פַּרעהן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מײַן ערשטגעבאָרענער זון איז ישׂראל;

23 און איך האָב צו דיר געזאָגט: לאָז אַוועק מײַן זון, ער זאָל מיר דינען, און דוווילסט אים ניט אַוועקלאָזן; זע, איך הרגע דײַן ערשטגעבאָרענעם זון.

24 און עס איז געווען אונטערוועגס אין אַ האַרבעריק, האָט אים באַגעגנט גאָט, און האָט אים געוואָלט טייטן.

25 האָט צִפּוֹרָה געזונמען אַ שאַרפֿן שטיין, און האָט אָפּגעשניטן די פֿאָרהויט פֿון איר זון, און האָט צוגערירט צו זײַנע פיס; און זי האָט געזאָגט: פֿאַר ווָאר, אַ בלוט-חתן ביסטו מיר.

26 און ער האָט אים אָפּגעלאָזט. דעמצמאָל האָט זי דאָס געזאָגט "אַ בלוט-חתן", פֿון ווענן דער באַשניידונג.

27 און גאָט האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: גיי אַנטקעגן משהן צום מדבר. איז ער געגאַנגען, און האָט אים באַגעגנט אויפֿן בַּאַרג פֿון גאָט, און ער האָט אים געקושט.

28 און משה האָט דערציילט אַהרֹנען אַלע ווערטער פֿון גאָט, מיט וואָס ער האָט אים געשיקט, און אַלע צייכנס וואָס ער האָט אים באַפֿוילן.

29 און משה און אַהרן זײַנען געגאַנגען און האָבן אײַנגעזאַמלט אַלע עלטסטע פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

30 און אַהרן האָט געריעדט אַלע ווערטער, וואָס גאָט האָט געריעדט צו משהן, און ער האָט געטאָן די צייכנס פֿאַר די אויגן פֿון פֿאָלק.

31 און דאָס פֿאָלק האָט געגלויבט; און ווי זיי האָבן געהערט אַז גאָט האָט געדאַכט אָן די קינדער פֿון ישׂראל, און אַז ער האָט געזען זייער פּײַן, אַזוי האָבן זיי זיך געניגט און זיך געבוקט.

5 און דערנאָך זײַנען משה און אַהרן געקומען, און האָבן געזאָגט צו פַּרעהן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה, דער גאָט פֿון ישׂראל: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן האַלטן אַ יָום-טובֿ צו מיר אין דער מדבר.

2 האָט פַּרעה געזאָגט: ווער איז יהוה, אַז איך זאָל צוהערן צו זײַן קָול, אַוועקצולאָזן ישׂראל? ניט איך קען יהוה, און ניט איך וועל אויך אַוועקלאָזן ישׂראל.

3 האָבן זיי געזאָגט: דער גאָט פֿון די עִבְרִים האָט זיך געטראָפֿן פֿאַר אונדז. לאָמיר, אַיך בעט דיך, גיין דרײַ טעג ווּעגס אין דער מדבר, און מיר וועלן שלאַכטן צו יהוה אונדזער גאָט, כּדי ער זאָל אונדז ניט פֿלאָגן מיט אַ מגפה אָדער מיט שוווערד.

4 האָט דער מלך פֿון מִצְרַיִם צו זיי געזאָגט: נאָך וואָס, משה און אַהרן, רייסט איר אָפּ דאָס פֿאָלק פֿון זײַן אַרבעט? גייט צו אײַערע לאַסטאַרבעט.

5 און פַּרעה האָט געזאָגט: דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד איז שוין אַצונד אויך צו פיל, און איר ווילט זיי נאָך שטערן פֿון זייערע לאַסטאַרבעט.

6 און פַֿרעה האָט באַפֿוילן אין יענעם
טאָג די צווינגערס אין דעם פֿאָלק, און
זײַנע אויפֿזעֲערס, אַזוי צו זאָגן:
7 איר זאָלט מער ניט געבן דעם
פֿאָלק שטרוי אויף צו מאַכן די ציגל,
אַזוי ווי נעכטן-אייערנעכטן. זיי אַליין
זאָלן גיין, און זיך אָנקלײַבן שטרוי.
8 און די צאָל ציגל, וואָס זיי האָבן
געמאַכט נעכטן-אייערנעכטן, זאָלט
איר אַרויפֿלייגן אויף זיי; איר זאָלט
דערפֿון ניט מינערן; ווארום פויל
זײַנען זיי, דרום שרײַען זיי, אַזוי
צו זאָגן: מיר ווילן גיין שלאַכטן צו
אונדזער גאָט.
9 זאָל די אַרבעט שווערער זײַן אויף
די לײַט, אַז זיי זאָלן זײַן פֿאַרטאָן
מיט איר, און זיך ניט פֿאַרנעמען מיט
פֿאַלשע געריידן.
10 זײַנען אַרויסגעגאַנגען די
צווינגערס פֿון דעם פֿאָלק, און זײַנע
אויפֿזעֲרס, און האָבן געזאָגט צום
פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט
פַֿרעה: איך גיב אײַך ניט קיין שטרוי.
11 גייט איר, קריגט אײַך שטרוי
פֿון ווו איר קענט געפֿינען; ווארום
פֿון אײַער אַרבעט ווערט גאָרנישט
געמינערט.
12 האָט זיך דאָס פֿאָלק צעשפּרייט
איבערן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, צו קלײַבן
זאַנגוואָרצל פֿאַר שטרוי.
13 און די צווינגערס האָבן געטריבן,
אַזוי צו זאָגן: ענדיקט אײַערע
טאָגטעגלעכע אַרבעט, אַזוי ווי בעת
עס איז געווען שטרוי.
14 און די אויפֿזעֲרס פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל, וואָס די צווינגערס פֿון
פַֿרעהן האָבן אויפֿגעזעצט איבער זיי,
האָבן געקריגן געשלאָגן, אַזוי צו זאָגן:
פֿאַר וואָס האָט איר ניט געענדיקט
אײַער סכום ציגל אַזוי ווי פֿריער, אי
נעכטן אי הײַנט?
15 זײַנען געקומען די אויפֿזעֲרס
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און האָבן
געשריען צו פַֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר
וואָס טוסטו אַזוי צו דײַנע קנעכט?
16 קיין שטרוי ווערט ניט געגעבן
דײַנע קנעכט, און מע הייסט אונדז:
מאַכט ציגל; און זע, דײַנע קנעכט
קריגן געשלאָגן, און די שולד איז אין
דײַן פֿאָלק.
17 האָט ער געזאָגט: פויל זײַט איר,
פויל; דרום זאָגט איר: מיר ווילן גיין
שלאַכטן צו יהוה.
18 און אַצונד, גייט אַרבעט, וואָרום
קיין שטרוי וועט אײַך ניט געגעבן
ווערן, און די צאָל ציגל מוזט איר
צושטעלן.
19 האָבן די אויפֿזעֲרס פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל זיך געזען אין אַן
אומגליק, צו מוזן זאָגן: איר טאָרט
ניט מינערן פֿון אײַערע טאָגטעגלעכע
ציגל.
20 און זיי האָבן געטראָפֿן משהן און
אַהרֹנען, שטייענדיק אַקעגן זיי, בײַ
זייער אַרויסגיין פֿון פַֿרעהן;
21 און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: זאָל
גאָט אַראָפּקוקן אויף אײַך, און משפּטן,
וואָס איר האָט פֿאַרמיאוסט אונדזער
ריח אין די אויגן פֿון פַֿרעהן, און אין
די אויגן פֿון זײַנע קנעכט, צו געבן
אַ שוווערד אין זייער האַנט אונדז צו
הרגענען.
22 האָט משה זיך צוריקגעקערט צו
גאָט, און האָט געזאָגט: גאָט, פֿאַר
וואָס טוסטו שלעכטס דעם דאָזיקן
פֿאָלק? צו וואָס גאָר האָסטו מיך
געשיקט?
23 אַז זינט איך בין געקומען צו
פַֿרעהן, צו רעדן אין דײַן נאָמען,
באַגייט ער זיך נאָך ערגער מיט דעם
דאָזיקן פֿאָלק, און מציל זײַן האָסטו ניט
מציל געווען דײַן פֿאָלק.

6 האָט גאָט געזאָגט צו משהן:
אַצונד וועסטו זען וואָס איך
וועל טאָן צו פַֿרעהן; ווארום דורך
אַ שטאַרקער האַנט וועט ער זיי
אַוועקלאָזן, און דורך אַ שטאַרקער

האָנט וועט ער זיי אַרויסטרײַבן פֿון זײַן לאַנד.
2 און גאָט האָט געredעט צו משהן, און האָט צו אים געזאָגט: איך בין יהוה;

וָאֵרָא

3 און איך האָב זיך באַוויזן צו אַברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, ווי גאָט שַׁדַי, אָבער מיט מײַן נאָמען יהוה האָב איך זיך ניט געלאָזט דערקענען צו זיי.
4 און איך האָב אויך אויפֿגעשטעלט מײַן בונד מיט זיי, זיי צו געבן דאָס לאַנד כְּנַעַן, דאָס לאַנד פֿון זייערע ווויינשאַפֿט, וואָס זיי האָבן דערין געווויינט.
5 און איך האָב אויך געהערט דאָס קרעכצן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס די מִצרים פֿאַרקנעכטן זיי, און איך האָב געדאַכט אָן מײַן בונד.
6 דרום זאָג צו די קינדער פֿון ישׂראל: איך בין יהוה, און איך וועל אײַך אַרויסציען פֿון אונטער די לאַסטן פֿון מִצרַיִם, און וועל אײַך מציל זײַן פֿון זייער קנעכטשאַפֿט, און איך וועל אײַך אויסלייזן מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט גרויסע משפּטים.
7 און איך וועל אײַך נעמען צו מיר פֿאַר אַ פֿאָלק, און איך וועל אײַך זײַן צום גאָט; און איר וועט ווייסן, אַז איך בין יהוה אײַער גאָט, וואָס האָט אײַך אַרויסגעצויגן פֿון אונטער די לאַסטן פֿון מִצרַיִם.
8 און איך וועל אײַך ברענגען אין דעם לאַנד, וואָס איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט, עס צו געבן צו אַברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, און איך וועל עס געבן צו אײַך פֿאַר אַן אַרב; איך בין יהוה.
9 האָט משה אַזוי געredעט צו די קינדער פֿון ישׂראל, אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו משהן פֿון קורץ געמיט און פֿון שווערער אַרבעט.
10 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
11 גיי רעד צו פַּרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם, ער זאָל אַוועקלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל פֿון זײַן לאַנד.
12 האָט משה געredעט פֿאַר גאָט, אַזוי צו זאָגן: זע, די קינדער פֿון ישׂראל האָבן ניט צוגעהערט צו מיר, הײַנט ווי וועט פַּרעה מיך צוהערן, אַז איך האָב פֿאַרשטאָפּטע ליפּן?
13 און גאָט האָט געredעט צו משהן און צו אַהרנען, און זיי באַפֿוילן צו די קינדער פֿון ישׂראל, און צו פַּרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם, כּדי אַרויסצוציען די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון לאַנד מִצרַיִם.
14 דאָס זײַנען די הויפּטן פֿון זייערע פֿאָטערהײַזער: די זין פֿון ראובֿן, ישׂראלס בכֿור: חֲנוֹך, און פַּלוּא, חֶצרוֹן, און כַּרמי. דאָס זײַנען די משפּחות פֿון ראובֿן.
15 און די זין פֿון שמעונען: ימואֵל, און יָמין, און אוֹהַד, און יָכין, און צוֹחַר, און שָׁאול דער זון פֿון אַ כְּנַעֲנית. דאָס זײַנען די משפּחות פֿון שמעון.
16 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון לֵוִיס זין, לויט זייערע געבורטן: גֵּרשׁוֹן, און קְהָת, און מְרָרי. און די יאָרן פֿון לֵוִיס לעבן זײַנען געווען הונדערט און זיבן און דרײַסיק יאָר.
17 די זין פֿון גֵּרשׁונען: לִבני, און שִׁמעי, לויט זייערע משפּחות.
18 און די זין פֿון קְהָתן: עַמְרָם, און יִצהָר, און חֶברוֹן, און עוזיאֵל. און די יאָרן פֿון קְהָתס לעבן זײַנען געווען הונדערט און דרײַ און דרײַסיק יאָר.
19 און די זין פֿון מְרָרין: מחלי, און מושי. דאָס זײַנען די משפּחות פֿון לֵוִי לויט זייערע געבורטן.
20 און עַמְרָם האָט זיך געמומען מומע יוֹכֶבֶד פֿאַר אַ ווײַב, און זי האָט אים געבאָרן אַהרנען און משהן. און די יאָרן פֿון עַמְרָמס לעבן זײַנען געווען הונדערט און זיבן און דרײַסיק יאָר.

21 און די זין פֿון יִצהָר: קֹרַח, און
נֶפֶג, און זכרי.
22 און די זין פֿון עוזיאֵלן: מישָׁאֵל,
און אֶלצָפָן, און סִתרי.
23 און אַהרן האָט זיך גענומען
אֱלישֶׁבַע די טאָכטער פֿון עַמינָדָבן, די
שוועסטער פֿון נַחשׁוֹנען, פֿאַר אַ ווײַב,
און זי האָט אים געבאָרן נָדָבן, און
אֲביהוּאן, אֶלעָזָרן, און אִיתָמָרן.
24 און די זין פֿון קֹרחן: אַסִיר, און
אֶלקָנָה, און אֲביאָסָף. דאָס זײַנען די
משפּחות פֿון די קָרחים.
25 און אֶלעָזָר דער זון פֿון אַהרֹנען
האָט זיך גענומען איינע פֿון די טעכטער
פֿון פּוטיאֵלן זיך פֿאַר אַ ווײַב; און זי
האָט אים געבאָרן פינחסן. דאָס זײַנען
די הויפּטן פֿון די פאָטערהײַזער פֿון די
לְוִיים לויט זייערע משפּחות.
26 דאָס זײַנען אַהרן און משה, וואָס
גאָט האָט צו זיי געזאָגט: ציט אַרויס
די קינדער פֿון ישׂראל פֿון לאַנד מִצרַיִם
לויט זייערע מחנות.
27 זיי זײַנען דאָס די וואָס האָבן
געערעדט צו פַּרעה דעם מלך פֿון
מִצרַיִם, כדי אַרויסצוציען די קינדער
פֿון ישׂראל פֿון מִצרַיִם. דאָס זײַנען
משה און אַהרן.
28 און עס איז געווען אין דעם טאָג
וואָס גאָט האָט געערעדט צו משהן אין
לאַנד מִצרַיִם.
29 האָט גאָט געזאָגט צו משהן, אַזוי
צו זאָגן: איך בין יהוה; רעד צו פַּרעה
דעם מלך פֿון מִצרַיִם אַלץ וואָס איך
רעד צו דיר. האָט משה געזאָגט פֿאַר
גאָט: איך האָב דאָך פֿאַרשטאָפּטע
ליפּן, און ווי וועט פַּרעה צוהערן צו
מיר?

7 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: זע,
איך האָב דיך געמאַכט ווי אַ גאָט
צו פַּרעהן, און אַהרן דײַן ברודער וועט
זײַן דײַן נביא.
2 דו וועסט רעדן אַלץ וואָס איך
וועל דיר באַפעלן, און אַהרן דײַן
ברודער וועט רעדן צו פַּרעהן, ער זאָל
אַוועקלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל פֿון
זײַן לאַנד.
3 און איך וועל האַרט מאַכן פַּרעהס
האַרץ, און וועל מערן מײַנע צייכנס
און מײַנע וווּנדער אין לאַנד מִצרַיִם.
4 אָבער פַּרעה וועט ניט צוהערן
צו אײַך, און איך וועל אַרויפֿטאָן
מײַן האַנט אויף מִצרַיִם, און וועל
אַרויסציען מײַנע מחנות, מײַן פֿאָלק,
די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון לאַנד
מִצרַיִם, מיט גרויסע משפּטים.
5 און די מִצרים וועלן וויסן, אַז איך
בין יהוה, ווען איך וועל אויסשטרעקן
מײַן האַנט אויף מִצרַיִם, און וועל
אַרויסציען די קינדער פֿון ישׂראל פֿון
צווישן זיי.
6 האָבן משה און אַהרן אַזוי געטאָן;
אַזוי ווי גאָט האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי
האָבן זיי געטאָן.
7 און משה איז געווען אַ מאַן פֿון
אַכציק יאָר, און אַהרן אַ מאַן פֿון דריַי
און אַכציק יאָר, ווען זיי האָבן געערעדט
צו פַּרעהן.
8 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און
צו אַהרֹנען, אַזוי צו זאָגן:
9 אַז פַּרעה וועט רעדן צו אײַך, אַזוי
צו זאָגן: גיט פֿון אײַך אַ וווּנדער;
זאָלסטו זאָגן צו אַהרֹנען: נעם דײַן
שטעקן, און טו אַ וואָרף פֿאַר פַּרעהן,
וועט ער ווערן אַ שלאַנג.
10 זײַנען משה און אַהרן געקומען צו
פַּרעהן, און זיי האָבן אַזוי געטאָן, ווי
גאָט האָט באַפֿוילן; און אַהרן האָט אַ
וואָרף געטאָן זײַן שטעקן פֿאַר פַּרעהן,
און פֿאַר זײַנע קנעכט, און ער איז
געווואָרן אַ שלאַנג.
11 האָט אויך פַּרעה גערופֿן די
חכמים און די מכשפים, און אויך זיי,
די חַרטומים פֿון מִצרַיִם, האָבן געטאָן
דעם גלײַכן מיט זיײַערע פֿאַרבאָרגענע
קונצן.
12 און זיי האָבן אַ וואָרף געטאָן
איטלעכער זײַן שטעקן, און זיי זײַנען
געווואָרן שלאַנגען; אָבער אַהרנס

שטעקן האָט אײנגעשלונגען זייערע שטעקנס.

13 און פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט צוגעהערט צו זיי, אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט.

14 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פַּרעהס האַרץ איז האַרט, ער וויל ניט אַוועקלאָזן דאָס פֿאָלק.

15 גיי צו פַּרעהן אין דער פֿרי; זע, ער גייט אַרויס צום וואַסער, וועסטו זיך שטעלן אים אַנטקעגן, בײַם ברעג טײַך, און דעם שטעקן וואָס איז פֿאַרקערט געוואָרן אין אַ שלאַנג, זאָלסטו נעמען אין דײַן האַנט.

16 און זאָלסט זאָגן צו אים: יהוה, דער גאָט פֿון די עִבְרִים, האָט מיך געשיקט צו דיר, אַזוי צו זאָגן: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען אין דער מדבר; און זע, האָסט ניט צוגעהערט ביז אַהער.

17 האָט גאָט אַזוי געזאָגט: דערמיט וועסטו ווײַסן, אַז איך בין יהוה: זע, איך שלאָג מיט דעם שטעקן וואָס אין מײַן האַנט, אויפֿן וואַסער וואָס אין טײַך, און עס וועט פֿאַרקערט ווערן אין בלוט.

18 און די פיש וואָס אין טײַך וועלן אויסשטאַרבן, און דער טײַך וועט פֿאַרשטונקען ווערן, און די מִצרים וועלן זיך עקלען צו טרינקען וואַסער אויסן טײַך.

19 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו אַהרנען: נעם דײַן שטעקן, און שטרעק אויס דײַן האַנט אויף די וואַסערן פֿון מִצרַיִם, אויף זייערע שטראָמען, אויף זייערע טײַכן, און אויף זייערע געמויזעכצן, און אויף אַלע זייערע אָנזאַמלונגען פֿון וואַסער, און זיי זאָלן ווערן בלוט; און עס זאָל זײַן בלוט אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, סײַ אין הילצערנע כלים, סײַ אין שטיינערנע.

20 האָבן משה און אַהרן אַזוי געטאָן, ווי גאָט האָט באַפֿוילן. און ער האָט אויפֿגעהויבן דעם שטעקן, און האָט געשלאָגן דאָס וואַסער וואָס אין טײַך, פֿאַר די אויגן פֿון פַּרעהן, און פֿאַר די אויגן פֿון זײַנע קנעכט; און דאָס גאַנצע וואַסער וואָס אין טײַך איז פֿאַרקערט געוואָרן אין בלוט.

21 און די פיש וואָס אין טײַך זײַנען אויסגעשטאָרבן, און דער טײַך איז פֿאַרשטונקען געוואָרן, און די מִצרים האָבן ניט געקענט טרינקען וואַסער אויסן טײַך; און דאָס בלוט איז געווען אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.

22 האָבן די חַרטומים פֿון מִצרַיִם געטאָן דעם גלײַכן מיט זייערע פֿאַרבאָרגענע קונצן; און פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט.

23 און פַּרעה האָט זיך אומגעקערט און איז אַרײַנגעגאַנגען אין זײַן הויז, און האָט אויך דאָס ניט געזונדען צום האַרצן.

24 און אַלע מִצרים האָבן געגראָבן אַרום טײַך נאָך וואַסער צום טרינקען, ווָאַרום זיי האָבן ניט געקענט טרינקען פֿון די וואַסערן פֿון טײַך.

25 און עס זײַנען דערפֿילט געוואָרן זיבן טעג, נאָך דעם ווי גאָט האָט געשלאָגן דעם טײַך.

26 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום צו פַּרעהן, און זאָג צו אים: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען.

27 און אויב דו ווילסט זיי ניט אַוועקלאָזן, אָט פֿלאָג איך דײַן גאַנצן גבֿול מיט פרעש.

28 און דער טײַך וועט ווידמענען פרעש, און זיי וועלן אַרויפֿגיין, און וועלן קומען אין דײַן הויז, און אין דײַן שלאָפקאַמער, און אויף דײַן בעט, און אין הויז פֿון דײַנע קנעכט, און אויף דײַן פֿאָלק, און אין דײַנע אויוונס, און אין דײַנע טייגמולטערס.

29 אי אויף דיר, אי אויף דײַן פָּאָלק, אי אויף אַלע דײַנע קנעכט, וועלן אַרויפֿגיין די פרעש.

8 1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו אַהרֹנען: שטרעק אויס דײַן האַנט מיט דײַן שטעקן אויף די שטראָמען, אויף די טײַכן, און אויף די געמויזעכצן, און ברענג אַרויף פרעש אויפֿן לאַנד מִצרַיִם.

2 און אַהרן האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף די וואַסערן פֿון מִצרַיִם, און די פרעש זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען, און האָבן באַדעקט דאָס לאַנד מִצרַיִם.

3 האָבן די חַרטומים געטאָן דעס גלײַכן מיט זייערע פֿאַרבאָרגענע קונצן, און זיי האָבן אַרויפֿגעברַאכט פרעש אויפֿן לאַנד מִצרַיִם.

4 און פַּרעה האָט געראופֿן משהן און אַהרֹנען, און האָט געזאָגט: בעט צו יהוה, ער זאָל אָפּטאָן די פרעש פֿון מיר און פֿון מײַן פָּאָלק, און איך וועל אַוועקלאָזן דאָס פָּאָלק, זיי זאָלן שלאַכטן צו יהוה.

5 האָט משה געזאָגט צו פַּרעהן: האָב דעם כָּבוד איבער מיר; אויף ווען זאָל איך בעטן פַּאַר דיר, און פַּאַר דײַנע קנעכט, און פַּאַר דײַן פָּאָלק, צו פַּאַרשניידן די פרעש פֿון דיר, און פֿון דײַנע הײַזער, אַז נאָר אין טײַך זאָלן זיי בלײַבן?

6 האָט ער געענטפֿערט: אויף מאָרגן. האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי דײַן וואָרט! כדי זאָלסט וויסן, אַז ניטאָ אַזאַ ווי יהוה אונדזער גאָט.

7 און די פרעש וועלן זיך אָפּטאָן פֿון דיר, און פֿון דײַנע הײַזער, און פֿון דײַנע קנעכט, און פֿון דײַן פָּאָלק; נאָר אין טײַך וועלן זיי בלײַבן.

8 זײַנען משה און אַהרן אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן, און משה האָט געשריען צו גאָט פֿון וועגן די פרעש וואָס ער האָט אַרויפֿגעטאָן אויף פַּרעהן.

9 און גאָט האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משהן, און די פרעש זײַנען אויסגעשטאָרבן פֿון די הײַזער, פֿון די הויפן, און פֿון די פֿעלדער.

10 און מע האָט זיי צונויפֿגעשאָרט הויפנס אויף הויפנס, און דאָס לאַנד איז פֿאַרשטונקען געוואָרן.

11 און ווי פַּרעה האָט געזען, אַז עס איז געוואָרן אַ דערלײַכטערונג, אַזוי האָט ער האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, און האָט ניט צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט.

12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו אַהרֹנען: שטרעק אויס דײַן שטעקן, און שלאָג דעם שטויב פֿון דער ערד, און ער זאָל ווערן אומגעציפער אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.

13 האָבן זיי אַזוי געטאָן; און אַהרן האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט מיט זײַן שטעקן, און ער האָט געשלאָגן דעם שטויב פֿון דער ערד, און עס איז געוואָרן אומגעציפער אויף מענטשן און אויף בהמות; דער גאַנצער שטויב פֿון דער ערד איז געוואָרן אומגעציפער אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.

14 און די חַרטומים האָבן דעס גלײַכן געאַרבעט מיט זייערע פֿאַרבאָרגענע קונצן אַרויסצוברענגען אומגעציפער, אָבער זיי האָבן ניט געקענט. און דאָס אומגעציפער איז געווען אויף מענטשן און אויף בהמות.

15 און די חַרטומים האָבן געזאָגט צו פַּרעהן: אַ פינגער פֿון גאָט איז דאָס. אָבער פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט.

16 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פֿעדער זיך אין דער פֿרי, און שטעל זיך פֿאַר פַּרעהן; זע, ער גייט אַרויס צום וואַסער, זאָלסטו זאָגן צו אים: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: לאָז אַוועק מײַן פָּאָלק, זיי זאָלן מיר דינען.

17 וואָרום אויב דו לאָזט ניט אַוועק מײַן פָּאָלק, אָט שיק איך אָן אויף

דיר, און אויך דינע קנעכט, און אויף דין פַֿאָלק, און אין דינע הײַזער, אַ געמיש פֿליגן, און די הײַזער פֿון מִצרַיִם וועלן אָנגעפֿילט ווערן מיט דעם געמיש פֿליגן, און אויך די ערד וואָס זיי זײַנען אויף איר.

18 און איך וועל אָפּזונדערן אין יענעם טאָג דאָס לאַנד גוֹשֶׁן, וואָס מײַן פַֿאָלק האַלט זיך אויף דערין, אַז דאָס געמיש פֿליגן זאָל דאָרטן ניט זײַן, כּדי זאָלסט וויסן, אַז איך, יהוה, בין אין לאַנד.

19 און איך וועל מאַכן אַן אָפּשײדונג צווישן מײַן פַֿאָלק און צווישן דין פַֿאָלק. אויף מאָרגן וועט געשען דערַדאָזיקער צייכן.

20 און גאָט האָט אַזוי געטאָן: און עס איז געקומען אַ געדיכט געמיש פֿליגן אין הויז פֿון פַֿרעהן, און אין הויז פֿון זײַנע קנעכט, און אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם. דאָס לאַנד איז פֿאַרווויסט געווארן פֿון וועגן דעם געמיש פֿליגן.

21 האָט פַֿרעה געפֿרופֿן משהן און אַהרֹנען, און האָט געזאָגט: גייט שלאַכט צו אײַער גאָט אין לאַנד.

22 האָט משה געזאָגט: עס איז ניט רעכט אַזוי צו טאָן, וואָרום די אומווערדיקייט פֿון די מִצרִים וועלן מיר שלאַכטן צו יהוה אונדזער גאָט; זע, אַז מיר וועלן שלאַכטן די אומווערדיקייט פֿון די מִצרִים פֿאַר זייערע אויגן, צי וועלן זיי אונדז ניט פֿאַרשטיינען?

23 דרײַ טעג וועגס וועלן מיר גיין אין דער מדבר, און מיר וועלן שלאַכטן צו יהוה אונדזער גאָט, אַזוי ווי ער וועט אונדז הייסן.

24 האָט פַֿרעה געזאָגט: איך וועל אײַך אָוועקלאָזן, איר זאָלט שלאַכטן צו יהוה אײַער גאָט אין דער מדבר, נאָר זייער וויט זאָלט איר ניט גיין. בעט פֿאַר מיר.

25 האָט משה געזאָגט: זע, איך גיי אַרויס פֿון דיר, און וועל בעטן צו יהוה, אַז דאָס געמיש פֿליגן זאָל זיך מאָרגן אָפּטאָן פֿון פַֿרעהן, פֿון זײַנע קנעכט, און פֿון זײַן פֿאָלק; זאָל אָבער פַֿרעה ניט ווידער מאַכן געשפּעט, ניט אָוועקצולאָזן דאָס פֿאָלק צו שלאַכטן צו יהוה.

26 און משה איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַֿרעהן, און האָט געבעטן צו גאָט.

27 און גאָט האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משהן, און האָט אָפּגעטאָן דאָס געמיש פֿליגן, פֿון פַֿרעהן, פֿון זײַנע קנעכט, און פֿון זײַן פֿאָלק; ניט אַן איינציקע איז געבליבן.

28 אָבער פַֿרעה האָט אויך דאָס מאָל האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, און האָט ניט אָוועקגעלאָזן דאָס פֿאָלק.

9 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום צו פַֿרעהן, און רעד צו אים: אַזוי האָט געזאָגט יהוה, דער גאָט פֿון די עִבְרִים: לאָז אָוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען.

2 וואָרום אויב דו ווילסט ניט אָוועקלאָזן, און האַלטסט זיי נאָך וויטער,

3 זע, וועט די האַנט פֿון גאָט זײַן אויף דײַן פֿי וואָס אין פֿעלד, אויף די פֿערד, אויף די אייזלען, אויף די קעמלען, אויף די רינדער, און אויף די שאָפֿ; אַ זיייער שווערע מגפה.

4 און גאָט וועט אָפּזונדערן צווישן דעם פֿי פֿון ישׂראל און צווישן דעם פֿי פֿון מִצרַיִם, און פֿון אַלץ וואָס געהערט צו די קינדער פֿון ישׂראל וועט גאָרנישט שטאַרבן.

5 און גאָט האָט געמאַכט אַ צײַט, אַזוי צו זאָגן: מאָרגן וועט גאָט טאָן די דאָזיקע זאַך אין לאַנד.

6 און גאָט האָט געטאָן די דאָזיקע זאַך אויף מאָרגן, און דאָס גאַנצע פֿי פֿון מִצרַיִם איז אויסגעשטאָרבן, אָבער פֿון דעם פֿי פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז אַן איינציקס ניט געשטאָרבן.

7 און פַּרעה האָט געשיקט, ערשט פֿון דעם פי פֿון ישׂראל איז צו מאָל אַן איינציקס ניט געשטאָרבן. אָבער פַּרעהס האַרץ איז געבליבן האַרט, און ער האָט ניט אַוועקגעלאָזן דאָס פֿאָלק.

8 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען: נעמט אײַך אײַערע פֿולע הויפנס אַש פֿון אַ קאַלכאויוון, און משה זאָל עס אַ ווארף טאָן אַקעגן הימל, פֿאַר די אויגן פֿון פַּרעהן.

9 און עס וועט ווערן צו שטויב איבערן גאַנצן לאַנד מצרַים, און ווערן אַ גרינד וואָס שלאָגט אויס אין בלאָטערן, אויף מענטשן און אויף בהמות, אין גאַנצן לאַנד מצרַים.

10 האָבן זיי genומען אַש פֿון אַ קאַלכאויוון, און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר פַּרעהן, און משה האָט עס אַ ווארף געטאָן אַקעגן הימל, און עס איז געוואָרן אַ גרינד וואָס שלאָגט אויס אין בלאָטערן, אויף מענטשן און אויף בהמות.

11 און די חַרטומים האָבן ניט געקענט שטיין פֿאַר משהן פֿון וועגן דעם גרינד, וואָרום דער גרינד איז געווען אויף די חַרטומים אַזוי ווי אויף גאַנץ מצרַים.

12 אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט ניט צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט געזעדט צו משהן.

13 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פֿעדער זיך אין דער פֿרי, און שטעל זיך פֿאַר פַּרעהן, און זאָג צו אים: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון די עִברים: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען.

14 ווײַל דאָס מאָל שיק איך אָן אַלע מײַנע פּלאָגן אויף דיר גופֿא, אויף דײַנע קנעכט, און אויף דײַן פֿאָלק, כדי זאָלסט וויסן, אַז ניטאָ אַזאַ ווי איך אויף דער גאַנצער ערד.

15 וואָרום איך וואָלט אַצונד אויסגעשטרעקט מײַן האַנט, און וואָלט געשלאָגן דיך און דײַן פֿאָלק מיט אַ מגפֿה, אַז דו וואָלסט פֿאַרטיליקט געוואָרן פֿון דער ערד.

16 און נאָר דרום האָב איך דיך געלאָזט באַשטיין, כדי דיר צו ווײַזן מײַן כּוח, און כדי מע זאָל דערציילן מײַן נאָמען איבער דער גאַנצער ערד.

17 נאָך אַלץ דערהייבסטו זיך אַקעגן מײַן פֿאָלק, זיי ניט אַוועקצולאָזן.

18 זע, איך מאַך רעגענען מאָרגן אין דער צײַט זייער אַ שוועָרער האָגל, וואָס אַזאַ ווי ער איז ניט געווען אין מִצרַים פֿון דעם טאָג וואָס זי איז געגרונטפעסט געוואָרן און ביז אַצונד.

19 און אַצונד שיק אַרײַנטרײַבן דײַן פֿי, און אַלץ וואָס דו האָסט אין פֿעלד; יעטוועדער מענטש און בהמה וואָס ווערט זיך געפֿינען אין פֿעלד, און ווערט ניט אַרײַנגענומען ווערן אין הויז, ווערט אויף זיי נידערן דער האָגל, און זיי ווילן שטאַרבן.

20 דער פֿון פַּרעהס דינער וואָס האָט מורא געהאַט פֿאַר גאָטס וואָרט, האָט געמאַכט אַנטרינען זײַנע קנעכט און זײַן פי אין די הײַזער.

21 און ווער עס האָט ניט געטאָן זײַן האַרץ אויף גאָטס וואָרט, האָט איבערגעלאָזן זײַנע קנעכט און זײַן פי אין פֿעלד.

22 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט אַקעגן הימל, און זאָל ווערן אַ האָגל אין גאַנצן לאַנד מִצרַים, אויף מענטשן, און אויף בהמות, און אויף אַלע קריטעט ער פֿון פֿעלד, אין לאַנד מִצרַים.

23 האָט משה אויסגעשטרעקט זײַן שטעקן אַקעגן הימל, און גאָט האָט געגעבן דונערן און האָגל, און אַ פֿײַער איז אַראָפּגעפֿאַלן אויף דער ערד; און גאָט האָט געמאַכט רעגענען אַ האָגל אויפֿן לאַנד מִצרַים.

24 און עס איז געווען אַ האָגל, מיט אַ פֿלאַקערריקן פֿײַער אין מיטן האָגל, זייער אַ שוועָרער, וואָס אַזאַ ווי ער איז

ניט געווען אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, פֿון זינט עס איז געווארן צום פֿאָלק.
25 און דער האָגל האָט אײַנגעשלאָגן אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם אַלץ וואָס אויפֿן פֿעלד, פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה; אויך יעטוועדער קרײַטעכץ פֿון פֿעלד האָט דער האָגל אויסגעשלאָגן, און יעטוועדער בוים פֿון פֿעלד האָט ער צעבראָכן.
26 נאָר אין לאַנד גוֹשֶׁן, וואָס דאָרטן זײַנען געווען די קינדער פֿון ישׂראל, איז קיין האָגל ניט געווען.
27 האָט פַּרעה געשיקט און גערופֿן משהן און אַהרֹנען, און ער האָט צו זיי געזאָגט: איך האָב געזינדיקט דאָס מאָל; יהוה איז גערעכט, און איך און מײַן פֿאָלק זײַנען אומגערעכט.
28 בעט צו יהוה, און זאָל זײַן ענגוג די דונערן פֿון גאָט און דער האָגל, און איך וועל אײַך אַוועקלאָזן, און איר וועט מער ניט בלײַבן.
29 האָט משה צו אים געזאָגט: ווי איך גיי אַרויס פֿון שטאָט, וועל איך אויסשפּרייטן מײַנע הענט צו יהוה; וועלן די דונערן אויפֿהערן, און דער האָגל וועט מער ניט זײַן; כדי זאָלסט וויסן אַז צו יהוה געהערט די ערד.
30 און דו און דײַנע קנעכט – איך ווייס, אַז איר האָט נאָך אַלץ ניט מוֹרא פֿאַר גאָט יהוה.
31 און דער פֿלאַקס און דער גערשט זײַנען אויסגעשלאָגן געווארן, וואָרום דער גערשט איז געווען אין זאַנג, און דער פֿלאַקס אין בלי֫וּנג.
32 אָבער דער ווייץ און דער טונקלווייץ זײַנען ניט אויסגעשלאָגן געווארן, ווײַל זיי וועלן שפּעט צײַטיק.
33 און משה איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן אויסן שטאָט, און האָט אויסגעשפּרייט זײַנע הענט צו גאָט, און די דונערן און דער האָגל האָבן אויפֿגעהערט, און דער רעגן האָט מער ניט געגאָסן אויף דער ערד.
34 און ווי פַּרעה האָט געזען, אַז דער רעגן און דער האָגל און די דונערן האָבן אויפֿגעהערט, אַזוי האָט ער וויטער געזינדיקט, און האָט האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, ער און זײַנע קנעכט.
35 און פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט אַוועקגעלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל; אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט דורך משהן.

בֿא

10 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום צו פַּרעהן, וואָרום איך האָב האַרט געמאַכט זײַן האַרץ און דאָס האַרץ פֿון זײַנע קנעכט, כדי איך זאָל טאָן מײַנע דאָזיקע צייכנס צווישן אים;
2 און כדי זאָלסט דערציילן אין די אויערן פֿון דײַן זון, און פֿון דײַן זונס זון, וואָס איך האָב אָנגעטאָן מִצרַיִם, און מײַנע צייכנס וואָס איך האָב געמאַכט צווישן זיי; און איר זאָלט וויסן, אַז איך בין יהוה.
3 זײַנען משה און אַהרן געקומען צו פַּרעהן, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון די עִבֿרים: ביז וואַנען וועסטו זיך ניט וועלן בייגן פֿאַר מיר? לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען.
4 וואָרום אויב דו וויסלט ניט אַוועקלאָזן מײַן פֿאָלק, אָט ברענג איך מאָרגן אַ היישעריק אין דײַן גבֿול.
5 און ער וועט פֿאַרדעקן דעם אָנבליק פֿון דער ערד, אַז מע וועט ניט קענען אַרויסזען די ערד; און ער וועט אויפֿעסן דעם רעשט פֿון דער אַנטרינונג, וואָס אײַך איז געבליבן פֿון דעם האָגל, און וועט אויפֿעסן יעטוועדער בוים וואָס וואַקסט בײַ אײַך אויפֿן פֿעלד.
6 און אָנגעפֿילט וועלן וועלן דײַנע הײַזער, און די הײַזער פֿון אַלע דײַנע קנעכט, און די הײַזער פֿון גאַנץ

מִצְרַיִם; וואָס דײַנע עלטערן און דײַנע עלטערנס עלטערן האָבן ניט געזען פֿון דעם טאָג, וואָס זיי זײַנען געווען אויף דער ערד, און ביז הײַנטיקן טאָג. — און ער האָט זיך אומגעקערט, און איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן.

7 האָבן פַּרעהס קנעכט צו אים געזאָגט: ביז וואַנען וועט דערדאָזיקער אונדז זײַן פַּאַר אַ שטרויכלונג? לאָז אַוועק די לײַט, און זאָלן זיי דינען יהוה זייער גאָט. צי נאָך ווייסטו ניט אַז מִצְרַיִם גייט אונטער?

8 האָט מען אומגעקערט משהן און אַהרנען צו פַּרעהן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: גייט דינט יהוה אײַער גאָט; אָבער ווער און ווער זײַנען די גייער?

9 האָט משה געזאָגט: מיט אונדזערע יונגע און מיט אונדזערע אַלטע וועלן מיר גיין; מיט אונדזערע זין און מיט אונדזערע טעכטער, מיט אונדזערע שאָף און מיט אונדזערע רינדער וועלן מיר גיין; וואָרום אַ יום-טובֿ צו יהוה איז בײַ אונדז.

10 האָט ער צו זיי געזאָגט: זאָל יהוה אַזוי זײַן מיט אײַך, ווי איך וועל אײַך אַוועקלאָזן מיט אײַערע עזינטן! זעט, אַז איר האָט עפּעס שלעכטס אין אויסקוק.

11 ניט אַזוי! גייט אַקאָרשט איר מענער און דינט יהוה, וואָרום דאָס איז דאָך וואָס איר פֿאַרלאַנגט. — און מע האָט זיי אַרויסגעטריבן פֿון פַּאַר פַּרעהן.

12 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט אויפֿן לאַנד מִצְרַיִם וועגן דעם היישעריק, און ער וועט אַרויפֿגיין אויפֿן לאַנד מִצְרַיִם, און וועט אויפֿעסן יעטוועדער קריטעכץ פֿון דער ערד, אַלץ וואָס דער האָגל האָט איבערגעלאָזן.

13 און משה האָט אויסגעשטרעקט זײַן שטעקן אויפֿן לאַנד מִצְרַיִם, און גאָט האָט געטריבן אַ מזרח-ווינט אויפֿן לאַנד יענעם גאַנצן טאָג און די גאַנצע נאַכט; ווי עס איז געווארן פֿרימאָרגן, אַזוי האָט דער מזרח-ווינט אָנגעטראָגן דעם היישעריק.

14 און דער היישעריק איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם, און האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אין דעם גאַנצן גבֿול פֿון מִצְרַיִם זייער שווער; ניט פֿאַר אים איז געווען אַזאַ היישעריק ווי ער, און ניט נאָך אים וועט זײַן אַזאַ.

15 און ער האָט פֿאַרדעקט דעם אָנבליק פֿון דער גאַנצער ערד, און די ערד איז פינצטער געווארן; און ער האָט אויפֿגעגעסן יעטוועדער קריטעכץ פֿון דער ערד, און יעטוועדער פֿרוכט פֿון בוים, וואָס דער האָגל האָט איבערגעלאָזן; און עס איז ניט געבליבן קיין גרינס פֿון אַ בוים אָדער פֿון אַ קריטעכץ פֿון פֿעלד אין גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם.

16 האָט פַּרעה געשרופֿן אויף גיך משהן און אַהרנען, און האָט געזאָגט: איך האָב געזינדיקט צו יהוה אײַער גאָט, און צו אײַך.

17 און אַצונד פֿאַרגיב, איך בעט דיך, מײַן חטא בלויז דאָס מאָל, און בעט צו יהוה אײַער גאָט, ער זאָל אָפּטאָן פֿון מיר נאָר די דאָזיקע פּעסט.

18 איז ער אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן, און האָט געבעטן צו גאָט.

19 און גאָט האָט פֿאַרקערט זייער אַ שטאַרקן מערבֿ-ווינט, וואָס האָט אַוועקגעטראָגן דעם היישעריק, און האָט אים אַרײַנגעשטופּט אין ים-סוף; ניט אַן איינציקער היישעריק איז געבליבן אין גאַנצן גבֿול פֿון מִצְרַיִם.

20 אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט ניט אַוועקגעלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל.

21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט אַקעגן הימל, און זאָל וועלן אַ פֿינצטערניש איבערן לאַנד מִצְרַיִם, אַז מע זאָל קענען אָנטאַפּן די פֿינצטערניש.

22 האָט משה אויסגעשטרעקט זײן האַנט אַקעגן הימל, און עס איז געווען אַ שטאָקפינצטערניש אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם דרײַ טעג.
23 זיי האָבן איינער דעם אַנדערן ניט געזען, און זיי האָבן זיך קיינער ניט אויפגעהויבן פֿון זײַן אָרט דרײַ טעג. אָבער בײַ אַלע קינדער פֿון ישׂראל איז געווען ליכטיק אין זייערע ווינערטער.
24 האָט פַּרעה געפֿרוֹפֿן משהן, און האָט געזאָגט: גייט דינט יהוה; נאָר אײַערע שאָפֿ און אײַערע רינדער זאָלן זיך אָפּשטעלן; אײַערע געזינטן זאָלן אויך גיין מיט אײַך.
25 האָט משה געזאָגט: אי דו מוזט אונדז מיטגעבן שלאַכטאָפּפֿער און בראַנדאָפּפֿער, כדי מיר זאָלן מקריבֿ זײַן צו יהוה אונדזער גאָט,
26 אי אונדזער פי מוז מיטגיין מיט אונדז; ניט אַ קלוי זאָל אויבערבליבן; וואָרום דערפֿון וועלן מיר נעמען אויף צו דינען יהוה אונדזער גאָט; און מיר וויסן ניט מיט וואָס מיר וועלן דאַרפֿן דינען יהוה, biז מיר קומען אַהין.
27 אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט זיי ניט געוואָלט אַוועקלאָזן.
28 און פַּרעה האָט צו אים געזאָגט: גיי אַוועק פֿון מיר; היט זיך, זאָלסט מער מײַן פּנים ניט זען, וואָרום אין דעם טאָג וואָס דו זעסט מײַן פּנים, וועסטו שטאַרבן.
29 האָט משה געזאָגט: האָסט ריכטיק געערעדט; איך וועל מער ווידער דײַן פּנים ניט זען.

11 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: נאָך איין פֿלאָג וועל איך ברענגען אויף פַּרעהן און אויף מִצרַיִם, דערנאָך וועט ער אײַך אַוועקלאָזן פֿון דאַנעט; אַז ער לאָזט אײַך אַוועק, וועט ער אײַך טרײַבנדיק אין גאַנצן אַרויסטרײַבן פֿון דאַנעט.
2 רעד אַקאָרשט אין די אויערן פֿון פֿאָלק, זיי זאָלן אַנטלײַען איטלעכער פֿון זײַן חבֿר, און איטלעכע פֿון איר חבֿרטע, זילבערנע זאַכן און גילדערנע זאַכן.
3 און גאָט האָט געגעבן דעם פֿאָלק חן אין די אויגן פֿון מִצרַיִם. אויך איז דער מאַן משה געווען זייער גרויס אין לאַנד מִצרַיִם, אין די אויגן פֿון פַּרעהס קנעכט, און אין די אויגן פֿון פֿאָלק.
4 און משה האָט געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַרום האַלבע נאַכט וועל איך אַרויסגיין צווישן מִצרַיִם;
5 און עס וועט שטאַרבן יעטוועדער בכור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון דעם בכור פֿון פַּרעהן וואָס דאַרף זיצן אויף זײַן טראָן, biז דעם בכור פֿון דער דינסט וואָס הינטער די מילשטיינער; אויך יעטוועדער בכור פֿון אַ בהמה.
6 און עס וועט ווערן אַ גרויס געשרײַ אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, ווי אַזאַ איז ניט געווען, און אַזאַ וועט מער ניט זײַן.
7 אָבער קעגן אַלע קינדער פֿון ישׂראל וועט אַ הונט ניט שאַרפֿן זײַן צונג, סײַ קעגן אַ מענטשן, סײַ קעגן אַ בהמה; כדי איר זאָלט וויסן, אַז יהוה שיידט אָפּ צווישן מִצרַיִם און צווישן ישׂראל.
8 און אַלע די דאָזיקע קנעכט דײַנע וועלן אַראָפּנידערן צו מיר, און וועלן זיך בוקן צו מיר, אַזוי צו זאָגן: גיי אַרויס, דו מיט דײַן גאַנצן פֿאָלק וואָס היטנער דיר; און נאָך דעם וועל איך אַרויסגיין. – און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן אין גרימצאָרן.
9 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פַּרעה וועט ניט צוהערן צו אײַך; כדי צו מערן מײַנע וווּנדער אין לאַנד מִצרַיִם.
10 און משה און אַהרן האָבן געטאָן אַלע די דאָזיקע וווּנדער פֿאַר פַּרעהן; אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט ניט אַוועקגעלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל פֿון זײַן לאַנד.

12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען אין לאַנד מִצרַיִם, אַזוי צו זאָגן:
2 דערדאָזיקער חוֹדש זאָל אײַך זײַן דער אָנהייב פֿון חדשים; דער ערשטער פֿון די חדשים פֿון יאָר זאָל ער אײַך זײַן.
3 רעד צו דער גאַנצער עדה פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אין צענטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן חוֹדש, זאָלן זיי איטלעכער זיך נעמען צו לאַמ פֿאַר אַ פָּאָטערהויז, צו לאַמ פֿאַר אַ הויזגעזינט.
4 און אויב דאָס הויזגעזינט איז צו ווינציק פֿאַר אַ לאַמ, זאָל ער נעמען מיט זײַן שכן וואָס איז נאָענט צו זײַן הויז, לויט דער צאָל נפשות; איטלעכן וועדליק זײַן עסן זאָלט איר ציילן אויפֿן לאַמ.
5 אַ לאַמ אָן אַ פעלער, אַ זָכר אַ יאָר אַלט, זאָל עס אײַך זײַן; פֿון שעפּסן אָדער פֿון ציגן זאָלט איר נעמען.
6 און ער זאָל ביַי אײַך זײַן אין אָפּהיטונג ביזן פערצנטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן חוֹדש, און די גאַנצע אינזאַמלונג פֿון דער עדה פֿון ישׂראל זאָל אים שעכטן קעגן אָוונט.
7 און זיי זאָלן נעמען פֿון דעם בלוט און אַרויפֿטאָן אויף בײדע בײשטידלעך, און אויף דעם אויבערשטידל, אויף די הײזער וואָס זיי וועלן אים עסן אין זיי.
8 און זיי זאָלן עסן דאָס פלייש אין דערדאָזיקער נאַכט, געבראָטן אויפֿן פֿײַער; מיט מצות און מיט ביטערע קריטעכצער זאָלן זיי עס עסן.
9 איר זאָלט ניט עסן פֿון אים האַלב געבראָטן, אָדער געקאָכט, אָפּגעקאָכט אין וואַסער, נײַערט געבראָטן אויפֿן פֿײַער; זײַן קאָפּ מיט זײַנע קני און מיט זײַנע אינגעווייד.
10 און איר זאָלט ניט איבערלאָזן פֿון אים ביז אין דער פרי, און וואָס וועט איבערבלײַבן פֿון אים ביז אין דער פרי, זאָלט איר אין פֿײַער פֿאַרברענען.
11 און אַזוי זאָלט איר אים עסן: אײַערע לענדן אָנגעגורט, אײַערע שיך אויף אײַערע פֿיס, און אײַער שטעקן אין אײַער האַנט; און איר זאָלט אים עסן אין געאײַל. אַ קָרבן-פּסח איז דאָס צו גאָט.
12 און איך וועל דורכגיין דורכן לאַנד מִצרַיִם אין דערדאָזיקער נאַכט, און וועל שלאָגן יעטוועדער בכור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון אָ מענטשן ביז אַ בהמה; און אויף אַלע געטער פֿון מִצרַיִם וועל איך טאָן אַ משפּט; איך בין יהוה.
13 און דאָס בלוט וועט אײַך זײַן פֿאַר אַ צייכן אויף די הײַזער וואָס איר זײַט דאָרטן, און איך וועל זען דאָס בלוט, און וועל איבערהיפּן איבער אײַך, און עס וועט ניט זײַן צווישן אײַך קיין פּלאָגע אומצוברענגען, וועו איך שלאָג אין לאַנד מִצרַיִם.
14 און דערדאָזיקער טאָג זאָל אײַך זײַן פֿאַר אַ געדענקעניש, און איר זאָלט אים פֿײַערן אַ פֿײַערטאָג צו גאָט; אויף אײַערע דור-דורות, ווי אַן אייביק געזעץ, זאָלט איר אים פֿײַערן.
15 זיבן טעג זאָלט איר עסן מצות; באַלד בײַם ערשטן טאָג זאָלט איר אָפּטאָן זויערטייג פֿון אײַערע הײַזער, וואָרום איטלעכער וואָס עסט חמץ פֿון ערשטן טאָג ביזן זיבעטן טאָג, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון ישׂראל.
16 און אין ערשטן טאָג זאָל זײַן אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג, און אין זיבעטן טאָג זאָל זײַן אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג בײַ אײַך; קיין אַרבעט זאָל אין זיי ניט געטאָן ווערן, נאָר וואָס דאַרף געגעסן ווערן פֿון איטלעכן מענטשן, דאָס אַליין מעג צוגעגרייט ווערן בײַ אײַך.
17 און איר זאָלט אָפּהיטן די מצות; וואָרום אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג האָב איך אַרויסגעצויגן אײַערע מחנות פֿון לאַנד מִצרַיִם. און איר זאָלט

היטן דעם דָאזיקן טאָג אויף אײַערע דור-דורות ווי אַן אייביק געזעץ.
18 אין ערשטן חודש, פֿון פערצנטן טאָג אין חודש אין אָוונט, זאָלט איר עסן מצות, ביז אײַן און צוואַנציקסטן טאָג אין חודש אין אָוונט.
19 זיבן טעג זאָל זיך ניט געפֿינען זויערטייג אין אײַערע הײַזער, ווארום איטלעכער וואָס עסט חמץ, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון דער עדה פֿון ישׂראל, סײַ אַ פֿרעמדער, און סײַ אַן אײַנגעבאָרענער פֿון לאַנד.
20 קיין חמץ זאָלט איר ניט עסן; אין אַלע אײַערע ווינערטער זאָלט איר עסן מצות.
21 און משה האָט געפֿרופֿן אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל, און האָט צו זיי געזאָגט: ציט אַרויס און נעמט אײַך שאָפֿ לויט אײַערע משפּחות, און שעכט דעם קָרבן-פּסח.
22 און איר זאָלט נעמען אַ בינטל אֵזוֹב-גראָז און אײַנטונקען אין דעם בלוט וואָס אין בעקן, און איר זאָלט צורירן צו דעם אויבערשטידל און צו די ביידע בײַשטידלער פֿון דעם בלוט וואָס אין בעקן, און איר זאָלט קיינער ניט אַרויסגיין פֿון דעם אײַנגאַנג פֿון זײַן הויז ביז אין דער פֿרי.
23 און אַז גאָט וועט דורכגיין צו שלאָגן מצרים, וועט ער זען דאָס בלוט אויפֿן אויבערשטידל און אויף די ביידע בײַשטידלער, און גאָט וועט איבערהיפּן איבערן אײַנגאַנג, און ער וועט ניט לאָזן דעם אומבערופֿענעם אַרײַנקומען אין אײַער הויז צו שלאָגן.
24 און איר זאָלט אָפּהיטן די דאָזיקע זאַך ווי אַ געזעץ פֿאַר דיר און פֿאַר דײַנע קינדער אויף אייביק.
25 און עס וועט זײַן, אַז איר וועט קומען אין דעם לאַנד וואָס גאָט וועט אײַך געבן, אַזוי ווי ער האָט צוגעזאָגט, זאָלט איר אָפּהיטן דעם דאָזיקן דינסט.
26 און עס וועט זײַן, אַז אײַערע קינדער וועלן אײַך פֿרעגן: וואָס איז בײַ אײַך דערדאָזיקער דינסט?
27 זאָלט איר זאָגן: אַ קָרבן-פּסח איז דאָס צו גאָט, ווײל ער האָט איבערגעהיפּט איבער די הײַזער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל אין מִצרַים, וועו ער האָט געשלאָגן מִצרַים, און אונדזערע הײַזער האָט ער מציל געווען. האָט דאָס פֿאָלק זיך געניגט און זיך געבוקט.
28 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געגאַנגען און האָבן געטאָן; אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן און אַהרנען, אַזוי האָבן זיי געטאָן.
29 און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, אַזוי האָט גאָט געשלאָגן יעטוועדער בכור אין לאַנד מִצרַים, פֿון דעם בכור פֿון פַּרעהן וואָס האָט געזאָלט זיצן אויף זײַן טראָן, ביז דעם בכור פֿון געפֿאַנגענעם וואָס אין תּפֿיסה ; און יעטוועדער בכור פֿון אַ בהמה.
30 איז פַּרעה אויפֿגעשטאַנען בײַ דער נאַכט, ער און אַלע זײַנע קנעכט, און גאַנץ מִצרַים, און עס איז געווארן אַ גרויס עשׂרי אין מִצרַים, וואָרום עס איז ניט געווען אַ הויז וואָס דאָרטן זאָל ניט זײַן אַ טויטער.
31 און ער האָט געראָפֿן משהן און אַהרנען בײַ דער נאַכט, און האָט געזאָגט: שטייט אויף, גייט אַרויס פֿון צווישן מײַן פֿאָלק, אי איר, אי די קינדער פֿון ישׂראל, און גייט דינט יהוה, אַזוי ווי איר האָט געזאָגט.
32 נעמט אי אײַערע שאָפֿ, אי אײַערע רינדער, אַזוי ווי איר האָט געזאָגט, און גייט; און בענטשט מיך אויך.
33 און די מִצרים זײַנען צוגעשטאַנען צו דעם פֿאָלק, זיי אַרויסצושיקן וואָס גיכער פֿון לאַנד, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: מיר וועלן אַלע אויסשטאַרבן.
34 און דאָס פֿאָלק האָט געגומען זייער טייג אײדער ער איז געזײַערט געווארן; זייערע טיגמולטערס זײַנען געווען אײַנגעבונדן אין זייערע טיכער אויף זייערע פּלייצעס.

35 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משׁהן, און זיי האָבן אַנטליען פֿון די מִצרים זילבערנע זאַכן און גילדערנע זאַכן, און קליידער.

36 וואָרום גאָט האָט געגעבן דעם פֿאָלק חן אין די אויגן פֿון די מִצרים, און זיי האָבן זיי געליען; און זיי האָבן אויסגעליידיקט מִצרַים.

37 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אַרויסגעזויגן פֿון רַעמסס קיין סוכּות, אַרום זעקס הונדערט טויזנט פֿוסגייער, מענער, אָחוץ קינדער.

38 און אויך אַ סך געמישט פֿאָלק איז אַרויסגעגאַנגען מיט זיי; און שאָף און רינדער זייער אַ גרויסע סטאַדע.

39 און זיי האָבן געבאַקן פֿון דעם טייג וואָס זיי האָבן אַרויסגעטראָגן פֿון מִצרַים, קוכנס מצה, וואָרום ער איז ניט געזויערט געווואָרן, ווײַל זיי זײַנען אַרויסגעטריבן געוואָרן פֿון מִצרַים, און האָבן זיך ניט געקענט אויפֿהאַלטן, און אַפֿילו צערונג האָבן זיי זיך ניט צוגעגרייט.

40 און דאָס זיצן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס זיי זײַנען געזעסן אין מִצרַים, איז געווען פֿיר הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר.

41 און עס איז געווען צום סוף פֿון פֿיר הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר, איז, גענוי אין דעם דאָזיקן טאָג, זײַנען אַלע מחנות פֿון גאָט אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצרַים.

42 אַ וואַכנאַכט איז דאָס געווען בײַ גאָט זיי אַרויסצוציען פֿון לאַנד מִצרַים; איז די דאָזיקע אייגענע נאַכט אַ וואַכנאַכט צו גאָט בײַ אַלע קינדער פֿון ישׂראל אויף זייערע דור-דורות.

43 און גאָט האָט געזאָגט צו משׁהן און אַהרנען: דאָס איז דער דין פֿון דעם קָרבן-פּסח: קיין פֿרעמד-געבאָרענער טאָר פֿון אים ניט עסן.

44 און ווּו נאָר עמיצנס אַ קנעכט געקויפֿט פֿאַר געלט, אַז דו האָסט אים געמַלט, דענצמאָל מעג ער פֿון אים עסן.

45 אַן אײנגעוואַנדערטער און אַ געדונגענער טאָר פֿון אים ניט עסן.

46 אין איין הויז זאָל ער געגעסן ווערן; זאָלסט ניט אַרויסטראָגן פֿון דעם פלייש אויסן הויז; און אַ בײן זאָלט איר ניט צעברעכן אין אים.

47 די גאַנצע עדה פֿון ישׂראל זאָל אים מאַכן.

48 און אַז בײַ דיר וועט זיך אויפֿהאַלטן אַ פֿרעמדער, און ער וועט ווילן מאַכן אַ קָרבן-פּסח צו גאָט, זאָל בײַ אים געמַלט ווערן יעטוועדער מאַנספּאַרשוין, און דענצמאָל קען ער גענענען אים צו מאַכן; און ער זאָל זײַן אַזוי ווי אַן אײנגעבאָרענער פֿון לאַנד; אָבער קיין אומבאַשניטענער טאָר פֿון אים ניט עסן.

49 איין געזעץ זאָל זײַן פֿאַר דעם אײנגעבאָרענעם, און פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף צווישן אײַך.

50 און אַלע קינדער פֿון ישׂראל האָבן דאָס געטאָן; אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משׁהן און אַהרנען, אַזוי האָבן זיי געטאָן.

51 און עס איז געווען אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, האָט גאָט אַרויסגעצויגן די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון לאַנד מִצרַים, לויט זייערע מחנות.

13 1 און גאָט האָט געredעט צו משׁהן, אַזוי צו זאָגן:

2 הייליק צו מיר יעטוועדער בכור; אויטלעכס וואָס עפנט דעם טראַכט צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון אַ מענטשן אָדער פֿון אַ בהמה, זאָל געהערן צו מיר.

3 און משׁה האָט געזאָגט צו דעם פֿאָלק: געדענקט דעם דאָזיקן טאָג וואָס איר זײַט אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַים, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט; וואָרום מיט אַ שטאַרקער האַנט האָט אײַך גאָט

אַרויסגעצויגן פֿון דאָנען; דרום זאָל
ניט געגעסן וועלן חמץ.
4 הײַנט גייט איר אַרויס, אין חודש
אָביבֿ.
5 איז, אַז גאָט וועט דיך ברענגען
אין לאַנד פֿון דעם כּנַעֲני, און דעם
חִתִּי, און דעם אֱמוֹרי, און דעם חוי, און
דעם יבֿוסי, וואָס ער האָט געשוואָרן
דײַנע עלטערן, דיר צו געבן, אַ לאַנד
וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק,
זאָלסטו טאָן דעם דאָזיקן דינסט אין
דעם דאָזיקן חודש.
6 זיבן טעג זאָלסטו עסן מצות און
אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל זײַן אַ יום-טובֿ
צו גאָט.
7 מצות זאָל געגעסן וועלן אין די
זיבן טעג, און עס זאָל ניט געזעהן וועלן
בײַ דיר חמץ, און עס זאָל ניט געזעהן
וועלן בײַ דיר זויערטייג, אין דײַן
גאַנצן גבֿול.
8 און זאָלסט דערציילן דײַן זון אין
יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז פֿון
וועגן דעם וואָס גאָט האָט מיר געטאָן
בײַ מײַן אַרויסגיין פֿון מִצרַיִם.
9 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען
אַרײַנגעגאַנגען אין מיטן ים אויף
טריקענישׂ; און די וואַסערן זײַנען זיי
געווען אַ מויער פֿון זייער רעכטער זײַט
און פֿון זייער לינקער.
10 און זאָלסט אָפּהיטן דאָסדאָזיקע
געזעץ אין זײַן געשטעלטער צײַט, פֿון
יאָר צו יאָר.
11 און עס וועט זײַן, אַז גאָט וועט
דיך ברענגען אין לאַנד פֿון דעם כּנַעֲני,
אַזוי ווי ער האָט געשוואָרן דיר און
דײַנע עלטערן, און ער וועט עס דיר
געבן,
12 זאָלסטו אָפּשײדן איטלעכס וואָס
עפנט דעם טראָכט, צו גאָט; און
איטלעך ערשטגעבאָרנס פֿון אַ בהמה
וואָס דו וועסט האָבן, אויב זכרים, זאָל
געהערן צו גאָט.
13 און יעטוועדער ערשטלינג פֿון אַן
אייזל זאָלסטו אויסלייזן מיט אַ לאַם,
און אויב דו וועסט ניט אויסלייזן,
זאָלסטו אים אָפּהאַקן דאָס גענּיק. און
יעטוועדער בכֿור פֿון מענטשן צווישן
דײַנע זין זאָלסטו אויסלייזן.
14 און עס וועט זײַן, אַז דײַן זון
וועט דיך פֿרעגן שפּעטער אַהין, אַזוי
צו זאָגן: וואָס איז דאָס? זאָלסטו זאָגן
צו אים: מיט אַ שטאַרקער האַנט האָט
אונדז גאָט אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם,
פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפט.
15 און עס איז געווען, אַז פַּרעה
האָט זיך אײַנגעשפּאַרט קעגן אונדז
אַוועקלאָזן, האָט גאָט געהרגעט
יעטוועדער בכֿור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון
אַ בכֿור פֿון אַ מענטשן ביז אַ בכֿור
פֿון אַ בהמה; דרום שלאַכט איך צו
גאָט איטלעכס וואָס עפנט דעם טראַכט,
אויב זכרים; און יעטוועדער בכֿור פֿון
מײַנע זין לייז איך אויס.
16 און עס זאָל זײַן פֿאַר אַ צייכן אויף
דײַן האַנט, און פֿאַר אַ שטערנבאַנד
צווישן דײַנע אויגן; וואָרום מיט אַ
שטאַרקער האַנט האָט אונדז גאָט
אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם.

בשלח

17 און עס איז געווען, אַז פַּרעה
האָט אַוועקגעלאָזן דאָס פֿאָלק, האָט זיי
גאָט ניט געפֿירט אויף דעם וועג פֿון
דעם לאַנד פֿון די פּלשתּים, הגם ער
איז געווען נאָנט; וואָרום גאָט האָט
געזאָגט: דאָס פֿאָלק וועט נאָך חרטה
האָבן, אַז זיי וועלן דערזען מלחמה, און
זיי וועלן זיך אומקערן קיין מִצרַיִם.
18 און גאָט האָט געפֿירט דאָס פֿאָלק
אַרום, אויפֿן וועג פֿון מדבר בײַם
ים-סוף. און די קינדער פֿון ישׂראל
זײַנען באַוואָפֿנטע אַרויפֿגעגאַנגען פֿון
לאַנד מִצרַיִם.
19 און משה האָט מיטגענומען מיט
זיך די ביינער פֿון יוֹסף; וואָרום
באַשוואָרן האָט ער באַשוואָרן די
קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:
דערמאָנען וועט זיך גאָט דערמאָנען

אָן אײַך; זאָלט איר אויפֿבערענגען מײַנע ביינער פֿון דאַנען מיט אײַך.

20 און זיי האָבן געצויגן פֿון סוכּות, און האָבן גערוט אין אֵתָם בײַם עק מדבר.

21 און גאָט איז געגאַנגען זיי פֿאַרויס, בײַ טאָג אין אַ זײַל פֿון וואָלקן, זיי צו פירן אויפֿן וועג, און בײַ נאַכט אין אַ זײַל פֿון פֿײַער, זיי צו לײַכטן; כּדי צו קענען גיין בײַ טאָג און בײַ נאַכט.

22 דער זײַל פֿון וואָלקן פֿלעגט זיך ניט אָפּטאָן בײַ טאָג, און דער זײַל פֿון פֿײַער בײַ נאַכט, פֿון פֿאַרן פֿאָלק.

14

1 און גאָט האָט געערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן זיך אומקערן, און רוען פֿאַר פּי-הַחירוֹת, צווישן מִגדוֹל און צווישן ים, פֿאַר בעַל-צפֿון; אַקעגן אים זאָלט איר רוען בײַם ים.

3 און פַּרעה וועט זאָגן אויף די קינדער פֿון ישׂראל: זיי זײַנען צעטומלט אין לאַנד, דער מדבר האָט זיי אײַנגעשלאָסן.

4 און איך וועל פֿעסט מאַכן פַּרעהס האַרץ, און ער וועט זיי נאָכיאָגן; און איך וועל געערלעכט ווערן דורך פַּרעהן, און דורך זײַן גאַנצן חיל, און די מִצרים וועלן וויסן, אַז איך בין יהוה. – און זיי האָבן אַזוי געטאָן.

5 איז אָנגעזאָגט געווארן דעם מלך פֿון מִצרַים, אַז האָס פֿאָלק איז אַנטלאָפֿן, און האָס האַרץ פֿון פַּרעהן און פֿון זײַנע קנעכט איז פֿאַרקערט געווארן אַקעגן דעם פֿאָלק, און זיי האָבן געזאָגט: וואָס האָבן מיר דאָ געטאָן, וואָס מיר האָבן אַוועקגעלאָזן ישׂראל פֿון אונדז צו דינען?

6 האָט ער אײַנגעשפּאַנט זײַן רײַטוואָגן, און האָט געזומען מיט זיך זײַן פֿאָלק.

7 און ער האָט מיטגענומען זעקס הונדערט געקלײבענע רײַטוועגן, און אַלע רײַטוועגן פֿון מִצרַים, און עלטסטע איבער זיי אַלע.

8 און גאָט האָט פֿעסט געמאַכט דאָס האַרץ פֿון פַּרעה דעם מלך פֿון מִצרַים, און ער האָט נאָכגעיאָגט די קינדער פֿון ישׂראל; און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אַרויסגעגאַנגען מיט אַ הויכער האַנט.

9 און די מִצרים האָבן זיי נאָכגעיאָגט, אַלע פֿערד, די רײַטוועגן פֿון פַּרעהן, און זײַנע רײַטער, און זײַן חיל, און זיי האָבן זיי אָנגעיאָגט ווי זיי האָבן געערוט בײַם ים, בײַ פּי-החירוֹת, פֿאַר בעַל-צפֿון.

10 און ווי פַּרעה האָט זיך דערנענטערט, אַזוי האָבן די קינדער פֿון ישׂראל אויפֿגעהויבן זייערע אויגן, ערשט די מִצרים ציען הינטער זיי, און זיי האָבן זייער מוֹרא געהאַט; און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט.

11 און זיי האָבן געזאָגט צו משהן: צי ווײַל קיין קברים זײַנען ניטאָ אין מִצרַים, האָסטו אונדז אַרויסגענומען צו שטאַרבן אין דער מדבר? וואָס האָסטו דאָ געטאָן צו אונדז, אונדז אַרויסצוציען פֿון מִצרַים?

12 איז דאָס ניט דאָס וואָרט וואָס מיר האָבן גערעדט צו דיר אין מִצרַים, אַזוי צו זאָגן: "טו זיך אָפּ פֿון אונדז, און לאָמיר דינען מִצרַים"? וואָרום בעסער פֿאַר אונדז צו דינען מִצרַים, איידער מיר זאָלן שטאַרבן אין דער מדבר.

13 האָט משה געזאָגט צום פֿאָלק: איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן; שטייט און זעט די ישועה פֿון גאָט וואָס ער וועט אײַך הײַנט טאָן; וואָרום ווי איר זעט הײַנט די מִצרים, וועט איר זיי אויף אייביק מער ווידער ניט אָנזען.

14 גאָט וועט מלחמה האַלטן פֿאַר אײַך, און איר וועט שטיין שטיל.

15 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: וואָס שרײַסטו צו מיר? רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן ציען.
16 און דו הייב אויף דײַן שטעקן, און שטרעק אויס דײַן האַנט אויפֿן ים, און שפּאַלט ים, און די קינדער פֿון ישׂראל וועלן אַרײַן אין מיטן ים אויף טריקענעש.
17 און איך, זע, איך מאַך פֿעסט דאָס האַרץ פֿון די מִצרים, און זיי וועלן אַרײַן נאָך זיי; און איך וועל געפֿינען כּבֿוד אויף פַּרעהן, און אויף זײַן גאַנצן חיל, אויף זײַנע רײַטוועגן, און אויף זײַנע רײַטער.
18 און די מִצרים וועלן וויסן אַז איך בין יהוה, ווען איך ווער געפֿינען כּבֿוד אויף פַּרעהן, אויף זײַנע רײַטוועגן, און אויף זײַנע רײַטער.
19 און דער מלאך פֿון גאָט וואָס איז געגאַנגען פֿאַר דער מחנה פֿון ישׂראל, האָט אַוועקגעצויגן און איז געגאַנגען פֿון הינטער זיי; און דער וואָלקנזײַל האָט אַוועקגעצויגן פֿון פֿאַר זיי, און האָט זיך געשטעלט הינטער זיי;
20 און ער איז געקומען צווישן דער מחנה פֿון מִצרַיִם, און צווישן דער מחנה פֿון ישׂראל; און דאָרטן איז געווען דער וואָלקן און די פֿינצטערניש און דאָ האָט ער באַלוכטן די נאַכט; און איינע האָט ניט גענענט צו דער אַנדערער די גאַנצע נאַכט.
21 און משה האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויפֿן ים, און גאָט האָט געטריבן דעם ים מיט אַ שטאַרקן מזרח-ווינט אַ גאַנצע נאַכט, און געמאַכט דעם ים פֿאַר אַ טריקענישׂ, און די וואַסערן האָבן זיך צעשפּאָלטן.
22 ָד – אים וועט אַ מחנה באַפֿאַלן, אָבער ער וועט אָנפֿאַלן אויף זייער טריט.
23 און די מִצרים האָבן נאָכגעיאָגט, און אַלע פֿערד פֿון פַּרעהן, זײַנע רײַטוועגן, און זײַנע רײַטער, זײַנען אַרײַן נאָך זיי אין מיטן ים.
24 און עס איז געווען אין דער פֿרימאָרגנוואַך, האָט גאָט אַראָפּגעקוקט אויף דער מחנה פֿון מִצרַיִם אין אַ זײַל פֿון פֿײַער און וואָלקן, און ער האָט פֿאַרטומלט די מחנה פֿון מִצרַיִם.
25 און ער האָט אָפּגעטאָן די רעדער פֿון זייערע רײַטוועגן, און זיי געמאַכט פֿאָרן מיט שווערקייט, און די מִצרים האָבן געזאָגט: לאָמיר אַנטלויפֿן פֿון ישׂראל, וואָרום יהוה האַלט מלחמה פֿאַר זיי מיט מִצרַיִם.
26 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט אויפֿן ים, און זאָלן די וואַסערן זיך אומקערן אויף די מִצרים, אויף זייערע רײַטוועגן, און אויף זייערע רײַטער.
27 האָט משה אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויפֿן ים, און דער ים האָט זיך אומגעקערט אַקעגן פֿרימאָרגן צו זײַן שטאַרקייט, און די מִצרים זײַנען אים אָנגעלאָפֿן אַנטקעגן; און גאָט האָט אַרײַנגעטרייסלט די מִצרים אין מיטן ים.
28 און די וואַסערן האָבן זיך אומגעקערט, און האָבן צוגעדעקט די רײַטוועגן, און די רײַטער – דעם גאַנצן חיל פֿון פַּרעהן, וואָס איז אַרײַן נאָך זיי אין ים; ניט געבליבן פֿון זיי צו מאָל אַן אייניקער.
29 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געגאַנגען אין מיטן ים אויף טריקענישׂ און די וואַסערן זײַנען זיי געווען אַ מויער פֿון זייער רעכטער זײַט און פֿון זייער לינקער.
30 און גאָט האָט אין יענעם טאָג געהאָלפֿן ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם, און ישׂראל האָט געזען די מִצרים טויט אויפֿן ברעג פֿון ים.
31 און ישׂראל האָט געזען די גרויסע שטאַרקייט וואָס גאָט האָט געטאָן אַקעגן מִצרַיִם, און דאָס פֿאָלק האָט מורא געהאַט פֿאַר גאָט, און זיי האָבן געגלויבט אין גאָט, און אין זײַן קנעכט

משהן.

15 דענצמאָל טוט זינגען משה און די קינדער פֿון ישׂראל דאָסדאָזיקע געזאַנג צו גאָט, און זיי האָבן געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: איך וועל זינגען צו יהוה, וואָרום ער איז הויך דערהייכט; דעם פֿערד מיט זײַן רײַטער האָט ער געשלײדערט אין ים.

2 מײַן שטאַרקייט און געזאַנג איז יָהּ, און ער איז מיר געווען אַ ישועה. דאָס איז מײַן גאָט, און איך וועל אים באַשיינען; דער גאָט פֿון מײַן פֿאָטער, און איך וועל אים דערהייבן.

3 יהוה איז אַ קריגסמאַן, יהוה איז זײַן נאָמען.

4 פַֿרעהס רײַטוועגן און זײַן חיל האָט ער געווארפֿן אין ים, און זײַנע געקליבענע עלטסטע זײַנען אין ים-סוף דערטרונקען.

5 די תּהֹומען טוען זיי צודעקן, זיי האָבן ווי אַ שטיין אין די טיפענישן געניידערט.

6 דײַן רעכטע האַנט, גאָט, דו פֿראַכטיקער אין שטאַרקייט, דײַן רעכטע האַנט, גאָט, טוט צעברעכן דעם פֿײַנט.

7 און מיט דײַן גרויס מאַכטיקייט צעשטערסטו דײַנע קעגנשטייער; שיקסט אַרויס דײַן גרימצאָרן, פֿאַרצערט ער זיי ווי שטרוי.

8 און פֿון דעם הויך פֿון דײַנע נאָזלעכער האָבן זיך די וואַסערן געהויפֿט; אַזוי ווי אַ סטויג זײַנען די שטראָמען געשטאַנען; די תּהֹומען האָבן געגליווערט אין האַרצן פֿון ים.

9 דער פֿײַנט האָט געזאָגט: איך וועל יאָגן, איך וועל כאַפּן, איך וועל אויסטיילן רויב, מײַן זעל וועט זיך אָנפֿילן מיט זיי; איך וועל ציען מײַן שווערד, אויסראָטן וועט זיי מײַן האַנט.

10 האָסטו מיט דײַן אָטעם אַ בלאָז געטאָן, האָט דער ים זיי צוגעדעקט; זיי זײַנען אײַנגעזונקען ווי בלײַ אין די מאַכטיקע וואַסערן.

11 ווער איז ווי דו, יהוה, צווישן די מאַכטיקע? ווער איז ווי דו, פֿראַכטיק אין הייליקייט, פֿאָרכטיק אין לויבונגען, טוער פֿון וווּנדער?

12 האָסט אויסגעשטרעקט דײַן רעכטע האַנט, האָט די ערד זיי אײַנגעשלונגען.

13 האָסט געפֿירט מיט דײַן חסד דאָס פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט; באַלייט מיט דײַן שטאַרקייט צו דײַן הייליקער ווינונג.

14 פֿעלקער האָבן געהערט, האָבן זיי געציטערט, אַן אַנגסט האָט באַנומען די ווינער פֿון פּלֶשֶׁת.

15 דערשראָקן האָבן זיך דענצמאָל די פֿירשטן פֿון אֱדוֹם, די פֿירער פֿון מוֹאָב, זיי האָט אַ שוידער באַנומען, צעגאַנגען געווארן זײַנען אַלע ווינער פֿון כְּנַעַן;

16 אַן אימה און אַ פּחד איז געפֿאַלן אויף זיי. דורך דער גרויסקייט פֿון דײַן אָרעם זײַנען זיי שטיל ווי אַ שטיין געווארן, בעת דײַן פֿאָלק איז אַריבער, גאָט, בעת אַריבער איז דאָס פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעקויפֿט.

17 וועסט זיי ברענגען און זיי פלאַנצן אויף דעם באַרג פֿון דײַן אַרב, דעם אָרט וואָס דו האָסט געמאַכט פֿאַר דיר, גאָט, צו ווינען, דעם הייליקטום, גאָט, וואָס דײַנע הענט האָבן אויפֿגעשטעלט.

18 גאָט וועט קיניגן אויף אייביק און שטענדיק.

19 וואָרום פַֿרעהס פֿערד מיט זײַנע רײַטוועגן און זײַנע רײַטער זײַנען אַרײַן אין ים, און גאָט האָט אומגעקערט אויף זיי די וואַסערן פֿון ים, און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געגאַנגען אין מיטן ים אויף טרוקעניש.

20 און מרים די נביאה, אַהרנס שוועסטער, האָט געזונגען די פֿויק אין איר האַנט, און אַלע ווײַבער זײַנען

אַרויסגעגאַנגען נאָך איר מיט פויקן און מיט טענץ.

21 און מרים האָט געזונגען פֿאַר זיי:
זינגט צו גאָט, ווָאָרום ער איז הויך
דערהייבט; דעם פֿערד מיט זײַן רײַטער
האָט ער געשלײדערט אין ים.

22 און משה האָט געמאַכט ציען די
ישׂראל פֿון ים-סוף, און זיי זײַנען
אַרויסגעגאַנגען צום מדבר שור; און
זיי זײַנען געגאַנגען דרײַ טעג אין דער
מדבר, און האָבן ניט געפונען קיין
וואַסער.

23 און זיי זײַנען געקומען קיין מָרָה;
אָבער זיי האָבן ניט געקענט טרינקען
דאָס וואַסער פֿון מָרָה,

24 ווײַל עס איז געווען ביטער. דרום
האָט מען גערופֿן איר נאָמען מָרָה.
און דאָס פֿאָלק האָט געמורמלט אָקעגן
משהן, אָזוי צו זאָגן: וואָס זאָלן מיר
טרינקען?

25 האָט ער געשריען צו גאָט, און
גאָט האָט אים אָנגעוויזן אַ בוים, און ער
האָט אים אַרײַנגעוואָרפֿן אין וואַסער,
און דאָס וואַסער איז געוואָרן זיס.
דאָרטן האָט ער זיי געמאַכט חוקים
און געזעצן, און דאָרטן האָט ער זיי
געפּרוּווט.

26 און ער האָט געזאָגט: אויב
צוהערן וועסטו צוהערן צו דעם קָול
פֿון יהוה דײַן גאָט, און וועסט
טאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין זײַנע
אויגן, און וועסט האַרכן צו זײַנע
געבאָט, און היטן אַלע זײַנע חוקים,
וועל איך אַלדי קראַנקשאַפֿט וואָס איך
האָב אַרויפֿגעטאָן אויף מִצרַיִם, ניט
אַרויפֿטאָן אויף דיר; וואָרום איך יהוה
בין דײַן פֿאַרהיטער.

27 און זיי זײַנען געקומען קיין
אֵילִם; און דאָרטן זײַנען געווען
צוועלף קוואַלן וואַסער, און זיבעציק
טייטלביימער; און זיי האָבן דאָרטן
געלאָגערט בײַם וואַסער.

16

1 און זיי האָבן אַוועקגעצויגן
פֿון אֵילִם, און די גאַנצע
עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז
אָנגעקומען אין מדבר סין וואָס צווישן
אֵילִם און צווישן סיני, אין פופצנטן
טאָג פֿון צוויטן חודש נאָך זייער
אַרויסגיין פֿון לאַנד מִצרַיִם.

2 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל האָט געמורמלט אַקעגן
משהן און אַקעגן אַהרֹנען אין מדבר;

3 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
צו זיי געזאָגט: הלוואַי וואָלטן מיר
געשטאָרבן דורך דער האַנט פֿון גאָט
אין לאַנד מִצרַיִם וועו מיר זײַנען
געזעסן איבערן פלייש וועו מיר האָבן
געגעסן ברויט צו זאָט; ווָאָרום איר
האָט אונדז אַרויסגעבראַכט אין דעם
דאָזיקן מדבר, צו טייטן די דאָזיקע
גאַנצע אײַנזאַמלונג דורך הונגער.

4 האָט גאָט געזאָגט צו משהן:
זע, איך מאַך אײַך רעגענען ברויט
פֿון הימל, און דאָס פֿאָלק וועט
אַרויסגיין און קלײַבן איטלעכן טאָג די
באַדערפענישׂ פֿון טאָג, כדי איך זאָל
אים פּרווון אויב ער וועט גיין אין מײַן
תּורה אָדער ניט.

5 און עס וועט זײַן, אויפֿן זעקסטן
טאָג, אַז זיי וועלן אָפּמעסטן וואָס זיי
וועלן אַהיימברענגען, וועט עס זײַן
צוויי מאָל אַזוי פיל ווי זיי קלײַבן אויף
טאָגטעגלעך.

6 און משה און אַהרן האָבן געזאָגט
צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל: אין אָוונט
וועט איר וויסן, אַז גאָט האָט אײַך
אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם;

7 און אין דער פֿרי וועט איר זען
די פּראַכט פֿון גאָט; ווָאָרום ער
האָט צוגעהערט אײַערע מורמלערײַען
אַקעגן גאָט. און וואָס זײַנען מיר, וואָס
איר מורמלט אַקעגן אונדז?

8 און משה האָט געזאָגט: דאָס וועט
געשען וועו גאָט וועט אײַך געבן אין
אָוונט פלייש צום עסן, און אין דער
פֿרי ברויט צו זאָט; ווָאָרום גאָט האָט

געהערט אײַערע מורמלערײַען וואָס
איר מורמלט אַקעגן אים; און וואָס
זײַנען מיר? ניט אַקעגן אונדז זײַנען
אײַערע מורמלערײַען, נײַערט אַקעגן
גאָט.
9 און משה האָט געזאָגט צו אַהרֹנען:
זאָג צו דער גאַנצער עדה פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל: גענענט פֿאַר גאָט,
ווארום ער האָט צוגעהערט אײַערע
מורמלערײַען.
10 און עס איז געווען, ווי אַהרן
האָט גערעדט צו דער גאַנצער עדה
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, האָבן זיי
זיך אומגעקוקט צום מדבר, ערשט די
פּראַכט פֿון גאָט האָט זיך באַוויזן אין
וואָלקן.
11 און גאָט האָט גערעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
12 איך האָב געהערט די
מורמלערײַען פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל. רעד צו זיי אַזוי צו זאָגן:
קעגן אָוונט וועט איר עסן פֿלייש, און
אין דער פֿרי וועט איר זיך זעטן מיט
ברויט, און איר וועט וויסן, אַז איך בין
יהוה אײַער גאָט.
13 און עס איז געווען אין אָוונט,
זײַנען אַרויפֿגעקומען וואַכטלפֿויגלען
און האָבן באַדעקט דעם לאַגער; און
אין דער פֿרי איז געווען אַ שיכט טוי
רונד אַרום לאַגער.
14 און אַז די שיכט טוי האָט זיך
אויפֿגעהויבן, ערשט אויפֿן געזיכט פֿון
מדבר איז דינס, שופּיקס, דין אַזוי ווי
פּראָסט אויף דער ערד.
15 און ווי די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן דאָס געזען, אַזוי האָבן זיי געזאָגט
איינער צום אַנדערן: מָן הוא?, ווײַל
זיי האָבן ניט געווּוסט וואָס דאָס איז.
האָט משה צו זיי געזאָגט: דאָס איז דאָס
ברויט, וואָס גאָט האָט אײַך געגעבן
צום עסן.
16 דאָס איז די זאַך, וואָס גאָט האָט
באַפֿוילן: קלײַבט דערפֿון איטלעכער
לויט זײַן עסן; אַן עוֹמֶר אויף אַ קאָפּ,
לויט דער צאָל פֿון אײַערע נפשות,
איטלעכער פֿאַר די וואָס אין זײַן
געצעלט זאָלט איר נעמען.
17 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
אַזוי געטאָן, און זיי האָבן געקליבן ווער
פֿיל און ווער ווינציק.
18 און אַז זיי האָבן געמאָסטן מיט אַן
עוֹמֶר, האָט דער ווָאס האָט געקליבן
פֿיל ניט געהאַט איבעריק, און דעם
וואָס האָט געקליבן ווינציק האָט ניט
געפעלט; איטלעכער וועדליק זײַן עסן
האָבן זיי אויפֿגעקליבן.
19 און משה האָט צו זיי געזאָגט:
קיינער זאָל דערפֿון ניט איבערלאָזן ביז
אין דער פֿרי.
20 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו
משהן, און לײַט האָבן איבערגעלאָזט
דערפֿון ביז אין דער פֿרי, און עס
איז געוואָרן וועריקדיק, און האָט
געשטונקען; און משה האָט געצערנט
אויף זיי.
21 און זיי האָבן עס געקליבן
פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, איטלעכער
וועדליק זײַן עסן; און ווי די זון איז
הייס געוואָרן, אַזוי איז עס צעגאַנגען.
22 און עס איז געווען אויפֿן זעקסטן
טאָג, האָבן זיי געקליבן צוויי מאָל
אַזוי פיל ברויט, צוויי עוֹמֶרס פֿאַר
איטלעכן; און אַלע פירשטן פֿון
דער עדה זײַנען געקומען, און האָבן
דערציילט משהן.
23 האָט ער צו זיי געזאָגט: דאָס איז
וואָס גאָט האָט געredט: אַ רוּונג, אַ
הייליקער שבת איז מאָרגן צו גאָט;
וואָס איר ווילט באַקן באַקט, און וואָס
איר ווילט קאָכן קאָכט, און אַלץ וואָס
בלײַבט איבער, לייגט אײַך אַוועק צו
האַלטן ביז אין דער פֿרי.
24 האָבן זיי עס אַוועקגעלייגט ביז
אין דער פֿרי, אַזוי ווי משה האָט
באַפֿוילן, און עס האָט ניט געשטונקען,
און קיין ווערים זײַנען דערין ניט
געווען.

25 און משה האָט געזאָגט: עסט עס הײַנט, ווארום הײַנט איז שבת צו גאָט, הײַנט וועט איר עס ניט געפֿינען אויפֿן פֿעלד.
26 זעקס טעג זאָלט איר עס קלײַבן, אָבער אויפֿן זיבעטן טאָג איז שבת, דענצמאָל וועט עס ניט זײַן.
27 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, זײַנען פֿון פֿאָלק אַרויסגעגאַנגען קלײַבן, אָבער זיי האָבן ניט געפונען.
28 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: ביז וואַנען וועט איר ניט וועלן היטן מײַנע געבאָט און מײַנע לערנונגען?
29 זעט, אַז גאָט האָט אײַך געגעבן דעם שבת, גיט עֶר אײַך דערפֿאַר אין זעקסטן טאָג ברויט אויף צוויי טעג. זיצט איטלעכער בײַ זיך; קיינער זאָל ניט אַרויסגיין פֿון זײַן אָרט אין זיבעטן טאָג.
30 און דאָס פֿאָלק האָט געארוט אין זיבעטן טאָג.
31 און דאָס הויז פֿון ישׂראל האָט געהאָפֿן דעם נאָמען דערפֿון מַן; און עס איז געווען אַזוי ווי קאָריאַנדערזאָמען, וויַיס; און דער טעם דערפֿון איז געווען אַזוי ווי אַ פּלעצל אויף האָניק.
32 און משה האָט געזאָגט: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן: אַן עוֹמֶר-פֿול דערפֿון זאָל זײַן פֿאַר אַ היטונג אויף אײַערע דור-דורות, כּדי זיי זאָלן זען דאָס ברויט וואָס איך האָב אײַך געגעבן עסן אין דער מדבר, וועל איך האָב אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם.
33 און משה האָט געזאָגט צו אַהרנען: נעם אַ קרוג, און טו אַהין אַרײַן אַן עוֹמֶר-פֿול מַן, און שטעל עס אַוועק פֿאַר גאָט, פֿאַר אַ היטונג אויף אײַערע דור-דורות.
34 אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן, אַזוי האָט עס אַהרן אַוועקגעשטעלט פֿאַרן געזעץ, פֿאַר אַ היטונג.
35 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געגעסן דעם מַן פֿערציק יאָר, ביז זיי זײַנען געקומען צו באַוווינטן לאַנד; זיי האָבן געגעסן דעם מַן ביז זיי זײַנען געקומען צום ברעג פֿון לאַנד כּנַעַן.
36 און אַן עוֹמֶר דאָס איז אַ צענטל אֵיפָֽה.

17 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט געצויגן פֿון מדבר סין אויף זייערע ציונגען, לויט דעם מויל פֿון גאָט, און זיי האָבן געלאָגערט אין רפידים; און עס איז ניט געווען קיין וואַסער פֿאַרן פֿאָלק צום טרינקען.
2 און דאָס פֿאָלק האָט זיך געקריגט מיט משהן, און זיי האָבן געזאָגט: גיט אונדז וואַסער, מיר זאָלן טרינקען. האָט משה צו זיי געזאָגט: וואָס קריגט איר זיך מיט מיר? וואָס פֿרובֿירט איר גאָט?
3 און דאָס פֿאָלק האָט דאָרטן געדאָרשט נאָך וואַסער, און דאָס פֿאָלק האָט געמורמלט אַקעגן משהן, און האָט געזאָגט: נאָך וואָס גאָר האָסטו אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון מִצרַיִם, צו טייטן מיך און מײַנע קינדער און מײַנע פי דורך דאָרשט?
4 האָט משה געשרײַען צו גאָט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זאָל איך טאָן צו דעם דאָזיקן פֿאָלק? נאָך אַ ביסל און זיי וועלן מיך פֿאַרשטיינען.
5 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: גיי פֿאַרויס פֿאַרן פֿאָלק, און נעם מיט דיר פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל; און דײַן שטעקן, וואָס דו האָסט מיט אים געשלאָגן דעם טײַך, נעם אין דײַן האַנט, און זאָלסט גיין.
6 זע, איך וועל דאָרטן שטיין פֿאַר דיר אויפֿן פעלז אין חוֹרֵב; און זאָלסט שלאָגן דעם פעלז, און עס וועט אַרויסגיין פֿון אים וואַסער, און דאָס פֿאָלק וועט טרינקען. און משה האָט אַזוי געטאָן פֿאַר די אויגן פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל.

7 און ער האָט געהרופֿן דעם נאָמען
פֿון דעם אָרט מַסָּה און מריבָה, פֿון
וועגן דעם קריגן זיך פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל, און פֿון וועגן זייער פֿרוון
גאָט, אַזוי צו זאָגן: איז גאָט פֿאַראַן
צווישן אונדז אָדער ניט?
8 און עָמָלֵק איז געקומען, און האָט
מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל אין
רפידים.
9 האָט משה געזאָגט צו יהוֹשוען:
קלײב אונדז אויס מענער, און גיי
אַרויס, האַלט מלחמה מיט עָמָלֵק.
מאָרגן וועל איך זיך שטעלן אויפֿן
שפּיץ באַרג, מיט דעם שטעקן פֿון גאָט
אין מײַן האַנט.
10 האָט יהוֹשוע געטאָן אַזוי ווי משה
האָט אים אָנגעזאָגט – מלחמה צו
האַלטן מיט עָמָלֵק. און משה, אַהרן,
און חור זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן
שפּיץ באַרג.
11 און עס איז געווען, ווי משה
האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט, אַזוי האָט
גוֹבר געווען ישׂראל, און ווי ער האָט
אַראָפּגעלאָזט זײַן האַנט, אַזוי האָט
גוֹבר געווען עָמָלֵק.
12 און משהס הענט זײַנען געווארן
שווער; האָבן זיי גענומען אַ שטיין
און אונטערגעלייגט אונטער אים, און
ער האָט זיך דערויף געזעצט. און
אַהרן און חור האָבן אונטערגעלעגט
זײַנע הענט, איינער פֿון דער זײַט,
און איינער פֿון דער אַנדער זײַט; און
זײַנע הענט זײַנען געבליבן פֿעסט ביז
זונאונטערגאַנג.
13 און יהוֹשוע האָט פֿאַרשלאָפּט
עָמָלֵק און זײַן פֿאָלק מיטן שאַרף פֿון
שווערד.
14 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
שרײב דאָס אויף פֿאַר אַ געדעכטניש
אין אַ בוך, און טו עס אין די אויערן
פֿון יהוֹשוען, אַז אויסמעקן וועל איך
אויסמעקן דעם זֵכר פֿון עָמָלֵק, פֿון
אונטערן הימל.
15 און משה האָט געבויט אַ מזבח,
און האָט גערופֿן זײַן נאָמען יהוה-נִסי.
16 און זייערע רייפֿבענדער, פֿון
זילבער; און אַלע פֿלעקלעך פֿון משכּן
און פֿון הויף רונד אַרום, פֿון קופּער.

יִתְרוֹ

18 און יִתרוֹ דער פּריסטער פֿון
מִדְיָן, משהס שוועער, האָט
געהערט אַלץ וואָס גאָט האָט געטאָן
צו משהן, און צו זײַן פֿאָלק ישׂראל,
ווי גאָט האָט אַרויסגעצויגן ישׂראל פֿון
מִצרַיִם.
2 האָט יִתרוֹ, משהס שוועער, גענומען
צִפּוֹרָה, משהס ווײַב, נאָך דעם ווי ער
האָט זי געהאַט אַוועקגעשיקט,
3 און אירע צוויי זין, וואָס דער
נאָמען פֿון איינעם איז געווען גֵּרשׁוֹם,
ווײַל ער האָט געזאָגט: איך בין אַ
פֿרעמדער אין אַ פֿרעמדן לאַנד,
4 און דער נאָמען פֿון אַנדערן איז
געווען אֱלִיעֶזֶר, ווײַל: "דער גאָט
פֿון מײַן פֿאָטער איז מיר געווען צו
הילף, און ער האָט מיך מציל געווען
פֿון פַּרעהס שווערד".
5 און יִתרוֹ, משהס שוועער, איז
געקומען מיט זײַנע זין און זײַן ווײַב
צו משהן אין דעם מדבר וואָס ער האָט
דאָרטן געלאָגערט, בײַם באַרג פֿון גאָט.
6 און ער האָט געלאָזט זאָגן משהן:
איך דײַן שוועער יִתרוֹ קום צו דיר, און
דײַן ווײַב, און אירע צוויי זין מיט איר.
7 איז משה אַרויסגעגאַנגען אָנטקעגן
זײַן שוועער, און ער האָט זיך געבוקט,
און האָט אים געקושט, און זיי האָבן
איינער דעם אַנדערן געפרעגט אויף
פֿריד, און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין
געצעלט.
8 און משה האָט דערציילט זײַן
שוועער אַלץ וואָס גאָט האָט געטאָן
צו פַּרעהן און צו מִצרַיִם פֿון וועגן
ישׂראל, אַלדי מאַטערניש וואָס זיי האָבן
געטראָפֿן אויפֿן וועג, און ווי גאָט האָט
זיי מציל געווען.

9 האָט זיך יִתרוֹ געפרייט איבער
אַלעם גוטן וואָס גאָט האָט געטאָן צו
ישׂראל, וואָס ער האָט זיי מציל געווען
פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם.
10 און יִתרוֹ האָט געזאָגט: געלויבט
איז יהוה וואָס האָט אײַך מציל געווען
פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם, און פֿון דער
האַנט פֿון פַּרעהן; וואָס ער האָט מציל
געווען דאָס פֿאָלק פֿון אונטער דער
האַנט פֿון מִצרַיִם.
11 אַצונד ווייס איך, אַז יהוה איז
גרעסער פֿון אַלע געטער, וואָרום
דערפֿאַר וואָס זיי האָבן געמוטווילליקט
איז דאָס געקומען אויף זיי.
12 און יִתרוֹ, משהס שוויגער, האָט
געברַאַכט אַ בראַנדאָפּפֿער און
שלַאַכטאָפּפֿער צו גאָט; און אַהרן
און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל זײַנען
געקומען עסן ברויט מיט משהס שוויגער
פֿאַר גאָט.
13 און עס איז געווען אויף מאָרגן,
האָט זיך משה געזעצט משפּטן דאָס
פֿאָלק, און דאָס פֿאָלק איז געשטאַנען
פֿאַר משהן פונעם פֿרימאָרגן ביזן
אָוונט.
14 האָט משהס שוויגער צוגעזען אַלץ
וואָס ער טוט מיט דעם פֿאָלק, און ער
האָט געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאַך
וואָס דו טוסט מיט דעם פֿאָלק? פֿאַר
וואָס זיצסט דו אַליין, און דאָס גאַנצע
פֿאָלק שטייט פֿאַר דיר פֿון פֿרימאָרגן
ביז אָוונט?
15 האָט משה געזאָגט צו זײַן שוויגער:
ווײל דאָס פֿאָלק קומט צו מיר פֿרעגן
בײַ גאָט;
16 אַז זיי האָבן אַ זאַך, קומט זי פֿאַר
מיר, און איך משפּט צווישן אַ מאַן און
צווישן זײַן חבֵר, און מאַך וויסן די
געזעצן פֿון גאָט און זײַנע לערנונגען.
17 האָט משהס שוויגער צו אים
געזאָגט: ניט גוט איז די זאַך וואָס דו
טוסט.
18 מיד וועסטו מיך ווערן, אי דו, אי
דאָסדאָזיקע פֿאָלק וואָס מיט דיר, ווײל
די זאַך איז צו שווער פֿאַר דיר; קענסט
עס ניט טאָן אַליין.
19 אַצונד הער צו מײַן קול; איך וועל
דיר אַן עצה געבן, און גאָט וועט זײַן
מיט דיר: זײַ דו דעם פֿאָלק פֿאַר גאָט,
און דו זאָלסט ברענגען די זאַכן צו
גאָט.
20 און זאָלסט זיי קלאָר מאַכן די
געזעצן און די לערנונגען, און זיי מאַכן
וויסן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אין אים
גיין, און די טוּנג וואָס זיי זאָלן טאָן.
21 און דו זאָלסט זען פֿון גאַנצן פֿאָלק
טויגלעכע מענטשן, גאָטספֿאָרכטיקע,
אמתע מענטשן, וואָס האָבן פֿײַנט
גייציקייט, און זאָלסט זיי מאַכן איבער
זיי פֿאַר עלטסטע פֿון טויזנט, עלטסטע
פֿון הונדערט, עלטסטע פֿון פֿופֿציק,
און עלטסטע פֿון צען.
22 און זיי זאָלן משפּטן דאָס פֿאָלק
צו יעטוועדער צײַט; און עס וועט
זײַן, יעטוועדער גרויסע זאַך וועלן
זיי ברענגען צו דיר, און יעטוועדער
קליינע זאַך וועלן זיי אַליין משפּטן,
און זיי וועלן דיר פֿאַרגרינגערן, און
מיטטראָגן מיט דיר.
23 אויב דו וועסט טאָן די דאָזיקע
זאַך, און גאָט וועט דיר אַזוי הייסן,
וועסטו קענען באַשטיין, און אויך
דאָסדאָזיקע גאַנצע פֿאָלק וועט גיין
אַהיים אין שלום.
24 האָט משה צוגעהערט צו דעם קול
פֿון זײַן שוויגער, און ער האָט געטאָן
אַלץ וואָס ער האָט געזאָגט.
25 און משה האָט אויסגעקליבן
טויגלעכע מענטשן פֿון גאַנץ ישׂראל,
און האָט זיי געמאַכט פֿאַר הויפּטלײַט
איבערן פֿאָלק, פֿאַר עלטסטע פֿון
טויזנט, עלטסטע פֿון הונדערט,
עלטסטע פֿון פֿופֿציק, און עלטסטע פֿון
צען.
26 און זיי האָבן געמשפּט דאָס פֿאָלק
צו יעטוועדער צײַט; אַ שווערע זאַך
האָבן זיי געבראַכט צו משהן, און
יעטוועדער קליינע זאַך האָבן זיי אַליין

געמשפט.
27 און משה האָט אַרויסבאַלייט זײַן
שוועך, און ער איז זיך אַוועקגעגאַנגען
אין זײַן לאַנד.

19 אין דריטן חודש נאָכן
אַרויסגיין פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל פֿון לאַנד מִצרַיִם, אין דעם
דאָזיקן טאָג, זײַנען זיי אָנגעקומען אין
מדבר סיני.
2 און אַז זיי האָבן געצויגן פֿון
רפֿידים, און זײַנען געקומען אין מדבר
סיני, האָבן זיי געזעצט אין מדבר;
און ישׂראל האָט דאָרטן געזעצט אַקעגן
באַרג.
3 און משה איז אַרויפֿגעגאַנגען צו
גאָט, און גאָט האָט געזעפֿן צו אים פֿון
באַרג, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלסטו זאָגן
צום הויז פֿון יעקבֿ, און דערציילן די
קינדער פֿון ישׂראל:
4 איר האָט געזען וואָס איך האָב
געטאָן צו מִצרַיִם, און ווי איך האָב
אײַך געטראָגן אויף אָדלערפליגלען,
און האָב אײַך געבראַכט צו מיר.
5 און אַצונד, אויב צוהערן וועט איר
צוהערן צו מײַן קָול, און איר וועט היטן
מײַן בונד, וועט איר זײַן מײַן באַזונדער
אייגנס פֿון צווישן אַלע אומות; ווארום
צו מיר געהערט די גאַנצע ערד.
6 און איר וועט מיר זײַן אַ קיניגרײַך
פֿון כֹהנים, און אַ הייליק פֿאָלק. דאָס
זײַנען די ווערטער וואָס דו זאָלסט
רעדן צו די קינדער פֿון ישׂראל.
7 און משה איז געקומען און האָט
צונויפֿגעפֿרופֿן די עלטסטע פֿון פֿאָלק,
און ער האָט פֿאַר זיי געלייגט אַלע די
דאָזיקע ווערטער וואָס גאָט האָט אים
באַפֿוילן.
8 האָט געענטפֿערט דאָס גאַנצע
פֿאָלק אין איינעם און געזאָגט: אַלץ
וואָס גאָט האָט גערעדט, וועלן מיר
טאָן. און משה האָט צוריקגעבראַכט
די ווערטער פֿון פֿאָלק צו גאָט.
9 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
זע, איך קום צו דיר אין אַ געדיכטן
וואָלקן, כדי דאָס פֿאָלק זאָל הערן ווי
איך רעד מיט דיר, און אויך אין דיר
זאָלן זיי גלויבן אויף אייביק. און משה
האָט דערציילט די ווערטער פֿון פֿאָלק
צו גאָט.
10 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
גיי צום פֿאָלק, און זאָלסט זיי הייליקן
הײַנט און מאָרגן, און זיי זאָלן וואַשן
זייערע קליידער;
11 און זיי זאָלן זײַן אָנגעברייט אויפֿן
דריטן טאָג, ווארום אויפֿן דריטן טאָג
וועט גאָט אַראָפּנידערן פֿאַר די אויגן
פֿון גאַנצן פֿאָלק אויפֿן באַרג סיני.
12 און זאָלסט אָפּגרענעצן דאָס
פֿאָלק רונד אַרום, אַזוי צו זאָגן: היט
אײַך אַרויפֿצוגיין אויפֿן באַרג, אָדער
זיך אָנרירן אָן זײַן ברעג. איטלעכער
וואָס רירט זיך אָן אָן דעם באַרג זאָל
טייטן געטייט ווערן;
13 אַ האַנט זאָל זיך ניט אָנרירן
אָן אים, נײַערט פֿאַרשטיינען זאָל ער
פֿאַרשטיינט ווערן, אָדער שיסן זאָל
ער געשאָסן ווערן; סײַ אַ בהמה,
סײַ אַ מענטש, זאָל ער ניט בלײַבן
לעבן. ערשט אַז דער האָרן גיט
אַן אויסגעצויגענעם בלאָז, מעגן זיי
אַרויפֿגיין אויפֿן באַרג.
14 האָט משה אַראָפּגענידערט פֿון
באַרג צום פֿאָלק, און האָט געהיילט
דאָס פֿאָלק, און זיי האָבן געוואַשן
זייערע קליידער.
15 און ער האָט געזאָגט צום פֿאָלק:
זײַט אָנגעברייט אויפֿן דריטן טאָג; איר
זאָלט ניט ענענען צו אַ פרוי.
16 און עס איז געווען אויפֿן דריטן
טאָג, ווי עס איז געווארן פֿרימאָרגן,
אַזוי זײַנען געווארן דונערן און בליצן,
און אַ שווערער וואָלקן אויפֿן באַרג,
און דער קָול פֿון שופֿר איז געווען
זייער שטאַרק, און דאָס גאַנצע פֿאָלק
וואָס אין לאַגער האָט געציטערט.

17 און משה האָט אַרויסגעפֿירט דאָס
פֿאָלק פֿון לאַגער גאָט אַנטקעגן, און
זיי האָבן זיך געשטעלט אונטערן באַרג.
18 און דער באַרג סיני איז געווען אין
גאַנצן אין רויך, פֿון וועגן וואָס גאָט
האָט אַראָפּגעניდערט אויף אים מיט
פֿייער; און זײַן רויך איז אויפֿגעגאַנגען
אַזוי ווי דער רויך פֿון אַ קאַלכאויוון,
און דער גאַנצער באַרג האָט זייער
געציטערט.
19 און דער קָול פֿון שׁוֹפֿר איז
געוואָרן אַלץ שטאַרקער און
שטאַרקער; משה האָט געredט, און
גאָט האָט אים געענטפֿערט אויפֿן קָול.
20 און גאָט האָט אַראָפּגעניდערט
אויפֿן באַרג סיני, אויפֿן שפּיץ
באַרג, און גאָט האָט געrופֿן משהן
אויפֿן שפּיץ באַרג, און משה איז
אַרויפֿגעגאַנגען.
21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
נידער אַראָפּ, ווארן דאָס פֿאָלק; זיי
וועלן זיך חלילה דורכרײַסן צו גאָט
צו קוקן, און עס וועלן פֿאַלן פֿון זיי אַ
סך.
22 און אויך די כֹּהנים וואָס גענענען
צו גאָט, זאָלן זיך הייליקן, כדי גאָט
זאָל ניט מאַכן אַ בראָך צווישן זיי.
23 האָט משה געזאָגט צו גאָט: דאָס
פֿאָלק קען ניט אַרויפֿגיין אויפֿן באַרג
סיני, ווארום דו האָסט דאָך אונדז
אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: גרענעץ אָפּ
דעם באַרג, און זאָלסט אים הייליקן.
24 האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי
נידער אַראָפּ, און זאָלסט אַרויפֿקומען,
דו, און אַהרן מיט דיר; אָבער די כֹּהנים
און דאָס פֿאָלק זאָלן זיך ניט דורכרײַסן
אַרויפֿצוגיין צו גאָט, כדי ער זאָל ניט
מאַכן אַ בראָך צווישן זיי.
25 האָט משה אַראָפּגעניდערט צום
פֿאָלק, און זיי געזאָגט.

20 און גאָט האָט געredט אַלע
די דאָזיקע ווערטער, אַזוי צו
זאָגן:

2 איך בין יהוה דײַן גאָט, וואָס האָט
דיך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם,
פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט.
3 זאָלסט ניט האָבן אַנדערע געטער
פֿאַר מײַן פּנים.
4 זאָלסט דיר ניט מאַכן אַ געשניץ,
אָדער אַ שום געשטאַלט פֿון וואָס אין
הימל אויבן, אָדער וואָס אויף דער ערד
אונטן, אָדער וואָס אין וואַסער אונטער
דער ערד.
5 זאָלסט זיך ניט בוקן צו זיי, און
זאָלסט זיי ניט דינענן; ווארום איך יהוה
דײַן גאָט בין אַ צערנדיקער גאָט,
וואָס רעכן זיך פֿאַר די זינד פֿון די
פֿאָטערס מיט די קינדער, מיט דריטן
און מיט פֿירטן דור פֿון די וואָס האָבן
מיך פֿײַנט,
6 און טו חסד מיט טויזנטסטן גליד
פֿון די וואָס האָבן מיך ליב, און פֿון די
וואָס היטן מײַנע געבאָט.
7 זאָלסט ניט אַרויפֿברענגען דעם
נאָמען פֿון יהוה דײַן גאָט צום פֿאַלשן,
ווארום יהוה שענקט ניט דעם וואָס
ברענגט אַרויף זײַן נאָמען צום פֿאַלשן.
8 געדענק דעם טאָג פֿון שבת, אים
צו האַלטן הייליק.
9 זעקס טעג זאָלסטו אַרבעטן, און
טאָן אַלע דײַנע מלאָכות;
10 אָבער דער זיבעטער טאָג איז
שבת צו יהוה דײַן גאָט, זאָלסטו
ניט טאָן קיין מלאָכה, דו, און דײַן זון,
און דײַן טאָכטער, דײַן קנעכט, און
דײַן דינסט, און דײַן בהמה, און דײַן
פֿרעמדער וואָס אין דײַנע טוירן.
11 ווארום זעקס טעג האָט גאָט
געמאַכט דעם הימל און די ערד, דעם
ים, און אַלץ וואָס אין זיי, און אויפֿן
זיבעטן טאָג האָט ער גערוט; דרום האָט
גאָט געבענטשט דעם טאָג פֿון שבת,
און האָט אים געהיילט.
12 האַלט אין כּבוד דײַן פֿאָטער און
דײַן מוטער, כדי דײַנע טעג זאָלן זיך
לענגערן אויף דער ערד וואָס יהוה דײַן
גאָט גיט דיר.

13 זאָלסט ניט הרגען. זאָלסט ניט
מְנַה זײַן. זאָלסט ניט גנבֿענען. זאָלסט
ניט זאָגן אויף דײַן חבֿר פַאַלשע עדות.
14 זאָלסט ניט גלוסטן דײַן חבֿרס
הויז; זאָלסט ניט גלוסטן דײַן חבֿרס
ווײַב, אָדער זײַן קנעכט, אָדער זײַן
דינסט, אָדער זײַן אָקס, אָדער זײַן
אייזל, אָדער וואָס נאָר עס איז דײַן
חבֿרס.
15 און דאָס גאַנצע פֹּאָלק האָט
בייגעווויינט די דונערן, און די פלאַמען,
און דעם קול פֿון שופֿר, און דעם
רויכיקן באַרג; און ווי דאָס פֹּאָלק האָט
עס געזען, אַזוי האָבן זיי צעציטערט,
און זיינען געשטאַנען פֿון דער ווײַטן.
16 און זיי האָבן געזאָגט צו משהן:
רעד דו צו אונדז, און מיר ווילן הערן,
און זאָל ניט רעדן צו אונדז גאָט; מיר
ווילן חלילה שטאַרבן.
17 האָט משה געזאָגט צום פֹּאָלק:
איר זאָלט ניט מורא האָבן, וואָרום כדי
אײַך צו פרובירן איז גאָט געקומען,
און כדי זײַן מורא זאָל זײַן פֿאַר אײַער
פנים, אַז איר זאָלט ניט זינדיקן.
18 איז דאָס פֹּאָלק געשטאַנען פֿון
דער ווײַטן, און משה האָט גענענט
צו דעם נעבל וואָס דאָרטן איז געווען
גאָט.
19 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
אַזוי זאָלסטו זאָגן צו די קינדער פֿון
ישׂראל: איר האָט געזען אַז פֿון הימל
האָב איך גערעדט צו אײַך.
20 איר זאָלט ניט מאַכן לעבן מיר
געטער פֿון זילבער, און געטער פֿון
גאָלד זאָלט איר אײַך ניט מאַכן.
21 אַ מזבח פֿון ערד זאָלסטו מיר
מאַכן, און שלאַכטן אויף אים דײַנע
בראַנדאָפּפֿער און דײַנע פֿרידאָפּפֿער,
דײַנע שאָף און דײַנע רינדער; אין
יעטוועדער אָרט וווּ איך וועל מאַכן
דערמאָנען מײַן נאָמען, וועל איך
קומען צו דיר, און וועל דיך בענטשן.
22 און אויב אַ מזבח פֿון שטיינער
וועסטו מיר מאַכן, זאָלסטו זיי
ניט בויען געהאַקטע, ווארום דײַן
האַקאײַזן האָסטו אויפֿגעהויבן דערויף,
און האָסט עס פֿאַרשוועכט.
23 און זאָלסט ניט אַרויפֿגיין מיט
טרעפּ אויף מײַן מזבח, כדי זײַן
נאַקעטקייט זאָל ניט אַנטפּלעקט ווערן
אויף אים.

מִשְׁפָּטִים

21 און דאָס זײַנען די געזעצן
וואָס דו זאָלסט לייגן פֿאַר
זיי:
2 אַז דו וועסט קויפֿן אַ אידישן
קנעכט, זאָל ער זעקס יאָר דינען, און
אויפֿן זיבעטן זאָל ער אַרויסגיין פֿרײַ
אומזיסט.
3 אויב ער איז אַליין געקומען, זאָל
ער אַליין אַרויסגיין; אויב ער איז אַ
באַוויבטער, זאָל זײַן ווײַב אַרויסגיין
מיט אים.
4 אויב זײַן האַר וועט אים געבן אַ
ווײַב, און זי וועט אים געבערן זין
אָדער טעכטער, זאָל די ווײַב מיט אירע
קינדער געהערן צו איר האַר, און ער
זאָל אַרויסגיין אַליין.
5 און אויב זאָגן וועט זאָגן דער
קנעכט: איך האָב ליב מײַן האַר, מײַן
ווײַב, און מײַנע קינדער, איך ווייל ניט
אַרויסגיין פֿרײַ;
6 זאָל זײַן האַר אים מאַכן געגענען צו
גאָט, און אים מאַכן געגענען צום טיר,
אָדער צום בײַשטיידל, און זײַן האַר זאָל
דורכאָלן זײַן אויער מיט אַן אָל; און ער
זאָל אים דינען אויף שטענדיק.
7 און אַז אַ מאַן וועט פֿאַרקויפֿן זײַן
טאָכטער פֿאַר אַ דינסט, זאָל זי ניט
אַרויסגיין אַזוי ווי עס גייען אַרויס די
קנעכט.
8 אויב זי געפֿעלט ניט אין די אויגן
פֿון איר האַר, וואָס האָט זי געהאַט
באַשטימט פֿאַר זיך, זאָל ער זי לאָזן
אויסלייזן; ער זאָל ניט געווען־
לטיקן זי צו פֿאַרקויפֿן צו פֿרעמדע מענטשן, ווען
ער פֿעלשט אָן איר.

9 און אויב ער וועט זי באַשטימען פַֿאַר זײַן זון, זאָל ער טאָן צו איר אַזוי ווי דער שטייגער מיט טעכטער.
10 אויב ער וועט זיך נעמען אַן אַנדערע, זאָל ער איר שפּײַז, איר קלײדונג, און איר ווײבערעכט, ניט מינערן.
11 און אויב ער וועט איר ניט טאָן די דאָזיקע דריי זאַכן, זאָל זי אַרויסגיין אומזיסט, אָן געלט.
12 דער וואָס שלאָגט אַ מענטשן און ער שטאַרבט, זאָל טייטן געטייט ווערן.
13 אָבער דער וואָס האָט ניט געמיינט, נאָר גאָט האָט עס אונטערגעשיקט אונטער זײַן האַנט, וועל איך דיר מאַכן אַן אָרט וואָס ער זאָל אַהין אנטרינען.
14 און אַז אַ מאַן וועט מוטוויליק קומען אויף זײַן חבֿר, אים צו הרגען מיט ליסטיקייט, זאָלסטו פֿון מײַן מזבח אים אַראָפּנעמען צו שטאַרבן.
15 און דער וואָס שלאָגט זײַן פֿאָטער, אָדער זײַן מוטער, זאָל טייטן געטייט ווערן.
16 און דער וואָס גנבֿעט אַ מענטשן און פֿאַרקויפֿט אים, אָדער ער ווערט געפֿונען אין זײַן האַנט, זאָל טייטן געטייט ווערן.
17 און דער וואָס שילט זײַן פֿאָטער, אָדער זײַן מוטער, זאָל טייטן געטייט ווערן.
18 און אַז מענטשן וועלן זיך קריגן, און איינער וועט שלאָגן דעם אַנדערן מיט אַ שטיין, אָדער מיטן פֿויסט, און ער וועט ניט שטאַרבן, נאָר ער וועט זיך אַוועקלייגן אין בעט,
19 איז, אויב ער וועט אויפֿשטיין און אַרומגיין דרויסן אויף זײַן שטעקן, זאָל דער שלאָגער זײַן פֿרײַ; נאָר פֿאַר זײַן זיצן ליידיק מוז ער באַצאָלן, און אויסהיילן מוז ער אים לאָזן אויסהיילן.
20 און אַז אַ מאַן וועט שלאָגן זײַן קנעכט, אָדער זײַן דינסט, מיט אַ שטעקן, און ער וועט שטאַרבן אונטער זײַן האַנט, זאָל ער שטראָפֿן באַשטראָפֿט ווערן.
21 אויב אָבער ער וועט זיך האַלטן אַ טאָג אָדער צוויי טעג, זאָל ער ניט באַשטראָפֿט ווערן; וואָרום דאָס איז זײַן געלט.
22 און אַז מענער וועלן זיך ראַנגלען, און וועלן אָנשטויסן אַ טראָגעדיקע פֿרוי, און אירע קינדער וועלן אַרויסגיין, אָבער קיין אומגליק וועט ניט געשען, זאָל קנסנען געקנסנט ווערן דער שולדיקער , לויט ווי דער פֿרויס מאַן וועט אויף אים אַרויפֿלייגן, און ער זאָל עס געבן פֿאַר די דיינים.
23 אויב אָבער אַן אומגליק וועט געשען, זאָלסטו געבן אַ נפֿש פֿאַר אַ נפֿש.
24 אַן אויג פֿאַר אַן אויג, אַ צאָן פֿאַר אַ צאָן, אַ האַנט פֿאַר אַ האַנט, אַ פֿוס פֿאַר אַ פֿוס.
25 אַ ברען פֿאַר אַ ברען, אַ וווּנד פֿאַר אַ וווּנד, אַ בײל פֿאַר אַ בײל.
26 און אַז אַ מאַן וועט שלאָגן דאָס אויג פֿון זײַן קנעכט, אָדער דאָס אויג פֿון זײַן דינסט, און וועט עס איבערפֿירן, זאָל ער אים אַרויסלאָזן פֿריַ פֿאַר זײַן אויג.
27 און אַז ער וועט אויסהאַקן אַ צאָן פֿון זײַן קנעכט, אָדער אַ צאָן פֿון זײַן דינסט, זאָל ער אים אַרויסלאָזן פֿריַ פֿאַר זײַן צאָן.
28 און אַז אַן אָקס וועט שטויסן אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי, און זיי וועלן שטאַרבן, זאָל פֿאַרשטיינען פֿאַרשטיינט וועלן דער אָקס, און זײַן פֿלייש זאָל ניט געגעסן וועלן; און דער בעל־הבית פֿון אָקס איז פֿריַ.
29 אויב אָבער ער איז אַ שטויסיקער אָקס פֿון נעכטן-אייערנעכטן, און זײַן בעל־הבית איז געוואָרנט געווארן, און האָט אים ניט געהיט, און ער וועט טייטן אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי, זאָל פֿאַרשטיינט ווערן דער אָקס, און אויך זײַן בעל־הבית זאָל געטייט ווערן.

30 אויב אָן אויסלייז וועט
אַרויפֿגעלייגט וועדן אויף אים,
זאָל ער געבן פֿאַרן אויסקויף פֿון זײַן
נפֿש ווי פֿיל עס וועט אַרויפֿגעלייגט
ווערן אויף אים.

31 סײַ ער וועט שטויסן אַ יינגל, סײַ
ער וועט שטויסן אַ מיידל, זאָל אַזוי ווי
דערדאָזיקער משפט געטאָן ווערן צו
אים.

32 אויב דער אָקס וועט שטויסן אַ
קנעכט אָדער אַ דינסט, זאָל ער געבן
זײַן האַר דרײַסיק שֶׁקל זילבער, און
דער אָקס זאָל פֿאַרשטיינט ווערן.

33 און אַז אַ מאַן וועט עפֿענען אַ
גרוב, אָדער אַז אַ מאַן וועט גראָבן אַ
גרוב, און וועט זי ניט צודעקן, און
אַהין וועט אַרײַנפֿאַלן אַן אָקס אָדער אַן
אייזל,

34 זאָל דער בעל־הבית פֿון דער גרוב
באַצאָלן; געלט זאָל ער אומקערן צו
זײַער בעל־הבית, און די טויטע בהמה
זאָל געהערן צו אים.

35 און אַז אַ מאַנס אָקס וועט שעדיקן
דעם אָקס פֿון זײַן חבֿר, און ער וועט
אַוועקפֿאַלן, זאָלן זיי פֿאַרקויפֿן דעם
לעבעדיקן אָקס, און זיך צעטיילן מיטן
געלט; און אויך מיטן טויטן זאָלן זיי זיך
צעטיילן.

36 אויב עס איז באַוווסט, אַז ער איז
אַ שטויסיקער אָקס פֿון לאַנג אָן, און
זײַן בעל־הבית האָט אים ניט געהיט,
זאָל ער צאָלן באַצאָלן אַן אָקס פֿאַרן
אָקס, און דער טויטער זאָל געהערן צו
אים.

37 אַז אַ מאַן וועט גנבֿענען אַן אָקס
אָדער אַ שעפּס, און וועט אים שעכטן,
אָדער ער וועט אים פֿאַרקויפֿן, זאָל ער
באַצאָלן פֿינף רינדער פֿאַרן אָקס, און
פֿיר שאָף פֿאַרן שעפּס.

22 אַז אַ גנבֿ וועט געכאַפּט ווערן
בײַ אַן איינברעכונג, און וועט
קריגן געשלאָגן און וועט שטאַרבן, איז
ניטאָ פֿאַר אים קיין בלוטשולד.

2 אויב אָבער די זון איז
אויפֿגעגאַנגען איבער אים, איז
דאָ פֿאַר אים בלוטשולד. באַצאָלן מוז
ער באַצאָלן; אויב ער האָט ניט, זאָל
ער פֿאַרקויפֿט ווערן פֿאַר זײַן גנבֿה.

3 אויב געפֿונען וועט געפֿונען ווערן
די גנבֿה אין זײַן האַנט אַ לעבעדיקע,
סײַ אַן אָקס, סײַ אַן אייזל, סײַ אַ שעפּס,
זאָל ער באַצאָלן טאָפּל.

4 אַז אַ מאַן וועט לאָזן אָפּעסן אַ
פֿעלד אָדער אַ ווינגאָרטן, און וועט
אַרויסלאָזן זײַן בהמה, און זי וועט
אָפּעסן אין אַן אַנדערנס פֿעלד, זאָל ער
מיט דעם בעסטן פֿון זײַן פֿעלד, און
מיט דעם בעסטן פֿון זײַן ווינגאָרטן
באַצאָלן.

5 אַז אַ פֿײַער וועט אַרויסגיין, און
וועט אָנטרעפֿן דערנער, און עס וועט
פֿאַרצערט ווערן אַ סטויג, אָדער
שטייענדיקע תבֿואה, אָדער אַ פֿעלד,
זאָל צאָלן באַצאָלן דער וואָס האָט
אָנגעצונדן די שׂרפֿה.

6 אַז אַ מאַן וועט געבן זײַן חבֿר געלט
אָדער זאַכן צום היטן, און עס וועט
געגנבֿעט ווערן פֿון דעם מאַנס הויז,
אויב דער גנבֿ וועט געפֿונען ווערן, זאָל
ער באַצאָלן טאָפּל;

7 אויב דער גנבֿ וועט ניט געפֿונען
ווערן, זאָל דער בעל־הבית פֿון הויז
גענענען צו גאָט: צי ער האָט ניט
אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף זײַן
חבֿרס האָב.

8 בײַ איטלעכן חשד פֿון
אומערלעכקייט, וועגן אַן אָקס,
וועגן אַן אייזל, וועגן אַ שעפּס,
וועגן אַ קלייד, וועגן וואָסער עס איז
פֿאַרלאָרענער זאַך, וואָס ינענער זאָגט,
אַז דאָס איז עס, זאָל די זאַך פֿון בײדן
קומען פֿאַר גאָט; דער וועמען גאָט
וועט מאָכן שולדיק, זאָל באַצאָלן זײַן
חבֿר טאָפּל.

9 אַז אַ מאַן וועט געבן זײַן חבֿר אַן
אייזל, אָדער אַן אָקס, אָדער אַ שעפּס,
אָדער וואָסער עס איז בהמה צום

היטן, און זי וועט אַוועקפֿאָלן, אָדער געשעדיקט ווערן, אָדער געפֿאַנגענען ווערן, וועָן קיינער זעט ניט,
10 זאָל אַ שבועה פֿון גאָט זיין צווישן זיי ביידן, אויב ער האָט ניט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אויף זיין חבֿרס אָבֿ; און איר בעל־הבית זאָל עס אָננעמען, און ער דאַרף ניט באַצאָלן.
11 אויב אָבער גנבֿענען איז זי געגנבֿעט געווואָרן פֿון אים, מוז ער באַצאָלן איר בעל־הבית.
12 אויב פֿאַרצוקן איז זי פֿאַרצוקט געווואָרן, זאָל ער ברענגען פֿון איר צום עדות; פֿאַר אַ פֿאַרצוקטער דאַרף ער ניט באַצאָלן.
13 און אַז אַ מאַן וועט בארגן אַ בהמה פֿון זיין חבֿר, און זי וועט געשעדיקט ווערן, אָדער אַוועקפֿאַלן – איז איר בעל־הבית ניט מיט איר, מוז ער צאָלן באַצאָלן.
14 אויב איר בעל־הבית איז מיט איר, דאַרף ער ניט באַצאָלן. אויב זי איז אַ געדונגענע, גייט דאָס אַרײַן אין איר לוין.
15 און אַז אַ מאַן וועט פֿאַרפֿירן אַ יונגפֿרוי וואָס איז ניט פֿאַרקנַסט, און וועט ליגן מיט איר, זאָל ער מיט נדן זי מאַכן פֿאַר זיין וויב.
16 אויב איר פֿאָטער וועט זי אים ניט ווילן געבן, זאָל ער באַצאָלן געלט לויט דעם נדן פֿון יונגפֿרויען.
17 אַ מכשפֿה זאָלסטו ניט לאָזן לעבן.
18 איטלעכער וואָס ליגט מיט אַ בהמה זאָל טייטן געטייט ווערן.
19 דער וואָס שלאַכט צו געטער, אַחוץ צו יהוה אַליין, זאָל ווערן חרם.
20 און אַ פֿרעמדן זאָלסטו ניט קריוודען, און זאָלסט אים ניט דריקן, וואָרום פֿרעמדע זײַט איר געווען אין לאַנד מִצרַיִם.
21 אַן אַלמנה און אַ יתום זאָלט איר ניט פּײַניקן.
22 אויב פּײַניקן וועסטו אים פּײַניקן, איז, ווי נאָר ער וועט שרײַען צו מיר, וועל איך זיכער צוהערן זײַן געשריי.
23 און מײַן צאָרן וועט גרימען, און איך וועל אײַך הרגענען מיטן שווערד, און אײַערע ווײַבער וועלן זײַן אַלמנות, און אײַערע קינדער יתומים.
24 אַז דו וועסט געלט לײַען מײַן פֿאָלק, דעם אָרימאַן בײַ דיר, זאָלסטו ניט זײַן צו אים ווי אַ בעל-חוב; איר זאָלט ניט אַרויפֿלייגן אויף אים צינזן.
25 אַז דו וועסט נעמען אין משכון דײַן חבֿרס קלייד, זאָלסטו עס אים אומקערן איידער די זון גייט אונטער;
26 וואָרום דאָס איז זײַן איינציקער צודעק, דאָס איז זײַן קלייד פֿאַר זײַן לײַב; אין וואָס וועט ער שלאָפֿן? איז, אַז ער וועט שרײַען צו מיר, וועל איך צוהערן, וואָרום איך בין לײַטזעליק.
27 גאָט זאָלסטו ניט שילטן, און אַ פֿירשט אין דײַן פֿאָלק זאָלסטו ניט פֿלוכן.
28 די גאָב פֿון דײַן פֿולקייט און דײַן שֶׁפּע זאָלסטו ניט שפּעטיקן. דעם בכור פֿון דײַנע זין זאָלסטו אָפּגעבן צו מיר.
29 דעם גלײַכן זאָלסטו טאָן מיט דײַן אָקס, מיט דײַנע שאָפֿ; זיבן טעג זאָל עס זײַן בײַ זײַן מוטער, אויפֿן אַכטן טאָג זאָלט איר עס אָפּגעבן צו מיר.
30 און הייליקע מענטשן זאָלט איר מיר זײַן, און פֿלייש פֿון אַ פֿאַרצוקטער אויפֿן פֿעלד זאָלט איר ניט עסן; פֿאַרן הונט זאָלט איר עס אַוועקווארפֿן.

23 זאָלסט ניט אַרויסלאָזן אַ פֿאַלשן קלאַנג; זאָלסט ניט מאַכן איין האַנט מיט דעם רשע צו זײַן אַן עדות אויף אומרעכט.
2 זאָלסט ניט נאָכגיין נאָך אַ רַבים צום בייזן; און אין אַ קריג זאָלסטו ניט עדות זאָגן כדי זיך צו נײַגן נאָך אַ רַבים צו פֿאַרדרייען.
3 און אַן אָרימאַן זאָלסטו ניט שאַנעוונען אין זײַן קריג.

4 אַז דו וועסט טרעפֿן דײַן שׂונאס אָקס, אָדער זײַן אייזל, בלאָנדזשענדיק, זאָלסטו אומקערן אים אומקערן צו אים.

5 אַז דו וועסט זען דײַן שׂונאס אייזל ליגן אונטער זײַן משׂא, זאָלסטו זיך אָפּהאַלטן פֿון איבערלאָזן צו אים; אָפּבינדן זאָלסטו אָפּבינדן אין איינעם מיט אים.

6 זאָלסט ניט פֿאַרדרייען דאָס רעכט פֿון דײַן אביון אין זײַן קריג.

7 פֿון אַ פֿאַלשן פּסק זאָלסטו זיך דערווײַטערן, און אַן אומשולדיקן און געראָטענעם זאָלסטו ניט הרגענען; ווארום איך וועל ניט לאָזן בלײַבן געראָטענע דעם שולדיקן.

8 און שוחד זאָלסטו ניט נעמען, ווארום שוחד מאַכט בלינד זעעדיקע, און פֿאַרדרייט די ווערטער פֿון געראָטענע.

9 און אַ פֿרעמדן זאָלסטו ניט דריקן, ווארום איר ווייסט דאָס געמיט פֿון דעם פֿרעמדן, ווײַל פֿרעמדע זײַט איר געווען אין לאַנד מִצרַיִם.

10 און זעקס יאָר זאָלסטו זייען דײַן לאַנד, און אײַנזאַמלען איר תּבֿואה;

11 אָבער דאָס זיבעטע יאָר זאָלסטו עס פֿאַרלאָזן און עס איבערלאָזן פֿרײַ, כּדי די אֶבְיוֹנים פֿון דײַן פֿאָלק זאָלן עסן; און וואָס בלײַבט פֿון זיי, זאָל עסן די חיה פֿון פֿעלד. דעם גלײַכן זאָלסטו טאָן מיט דײַן ווינגאָרטן, מיט דײַן איילבערטגאָרטן.

12 זעקס טעג זאָלסטו טאָן דײַנע אַרבעט, און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָלסטו רועון, כּדי עס זאָל רועון דײַן אָקס און דײַן איזל, און עס זאָל אָפּעטעמען דער זון פֿון דײַן דינסט, און דער פֿרעמדער.

13 און אין אַלץ, וואָס איך האָב אײַך אָנגעזאָגט, זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט; און דעם נאָמען פֿון פֿרעמדע געטער זאָלט איר ניט דערמאָנען; עס זאָל פֿון דײַן מויל ניט געהערט ווערן.

14 דרײַ מאָל אין יאָר זאָלסטו האַלטן אַ יום-טובֿ צו מיר.

15 דעם יום-טובֿ פֿון מצות זאָלסטו היטן: זיבן טעג זאָלסטו עסן מצות, אַזוי ווי איך האָב דיר באַפֿוילן, צו דער געשטעלטער צײַט אין חודש אָבֵיב ווארום אין אים ביסטו אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם; און מע זאָל זיך ניט ווײַזן פֿאַר מיר מיט ליידיקן;

16 און דעם יום-טובֿ פֿון שניט, פֿון די ערשטפֿרוכט פֿון דײַנע אַרבעט, פֿון וואָס דו ווערסט פֿאַרזייען אין פֿעלד; און דעם יום-טובֿ פֿון אײַנזאַמלונג בײַם אויסלאָז פֿון יאָר, ווען דו זאַמלסט אײַן דײַנע אַרבעט פֿון פֿעלד.

17 דרײַ מאָל אין יאָר זאָלן אַלע דײַנע מאַנספּאַרשוינען זיך ווײַזן פֿאַר דעם האַר, גאָט.

18 זאָלסט ניט מקריב זײַן מיט געזײַערטן ברויט דאָס בלוט פֿון מײַן שלאַכטאָפּפֿער; און דאָס אָפּפֿערפֿעטס פֿון מײַן יום-טובֿ זאָל ניט איבערנעכטיקן ביז אין דער פֿרי.

19 די ערשט פֿריצײַטיקע פֿון דײַן ערד זאָלסטו ברענגען אין הויז פֿון יהוה דײַן גאָט. זאָלסט ניט קאָכן אַ ציקעלע אין זײַן מוטערס מילך.

20 זע, איך שיק דיר פֿאַרויס אַ מלאך, דיך צו היטן אויפֿן וועג, און דיך צו ברענגען צו דעם אָרט וואָס איך האָב אָנגעבאַרייט.

21 היט דיך פֿאַר אים, און הער צו זײַן קול; זאָלסט ניט ווידערשפּעניקן אָן אים,

22 ווארום ער וועט ניט פֿאַרגעבן אײַער פֿאַרברעך, ווײַל מײַן נאָמען איז אין אים. אָבער אויב צוהערן וועסטו צוהערן צו זײַן קול, און וועסט טאָן אַלץ וואָס איך רעד, וועל איך פֿײַנטן דײַנע פֿײַנט, און דריקן דײַנע דריקער.

23 וואָרום מײַן מלאך וועט גיין דיר פֿאַרויס, און ער וועט דיך ברענגען צו דעם אֱמוֹרי, און דעם חִתּי, און דעם פְּרִזי, און דעם כְּנַעֲנִי, דעם חִוִּי,

און דעם יבֿוסי; און איך וועל זיי
פֿאַרטילגן.
24 זאָלסט זיך ניט בוקן צו זייערע
געטער, און זאָלסט זיי ניט דינען,
און זאָלסט ניט טאָן אַזוי ווי זייערע
מעשׂים; נײַערט צעשטערן זאָלסטו
זיי צעשטערן, און צעברעכן זאָלסטו
צעברעכן זייערע זײַלשטיינער.
25 און איר זאָלט דינען יהוה אײַער
גאָט, און ער וועט בענטשן דײַן ברויט
און דײַן וואַסער; און איך וועל אָפּטאָן
קראַנקשאַפֿט פֿון צווישן דיר.
26 עס וועט ניט זײַן אַ
פֿאַרוואַרפֿערין אָדער אַן עקרה
אין דײַן לאַנד; די צאָל פֿון דײַנע טעג
וועל איך אויספֿילן.
27 מײַן אימה וועל איך שיקן דיר
פֿאַרויס, און וועל פֿאַרטומלען אַל דאָס
פֿאָלק וואָס דו וועסט קומען צווישן זיי,
און איך וועל קערן אַלע דײַנע פֿײַנט
מיטן נאַקן צו דיר.
28 און איך וועל שיקן דיר פֿאַרויס די
האָרנבין, און זי וועט פֿאַרטרײַבן דעם
חוי, דעם כּנַעֲני, און דעם חִתִּי, פֿון פֿאַר
דיר.
29 איך וועל זיי ניט פֿאַרטרײַבן פֿון
פֿאַר דיר אין איין יאָר, טאָמער וועט
דאָס לאַנד ווערן אַ וויסטעניש און עס
וועט זיך מערן אויף דיר די חיה פֿון
פֿעלד.
30 ביסלעכביסלעכווײַז וועל איך זיי
פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר דיר, ביז וואָנען דו
וועסט זיך פֿרוכפּערן, און וועסט אַרבן
דאָס לאַנד.
31 און איך וועל מאַכן דײַן געמאַרק
פֿון ים-סוף און ביז דעם ים פֿון די
פּלשתּים, און פֿון מדבר ביזן טײַך;
וואָרום איך וועל געבן אין אײַער האַנט
די באַווויינער פֿון לאַנד, און וועסט זיי
פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר דיר.
32 זאָלסט ניט שליסן אַ בונד זיי און
זייערע געטער.
33 זיי זאָלן ניט זיצן אין דײַן לאַנד,
כּדי זיי זאָלן דיך ניט מאַכן זינדיקן
צו מיר, אַז דו וועסט דינען זייערע
געטער; וואָרום דאָס וועט דיר זײַן פֿאַר
אַ שטרויכלונג.

24 און צו משהן האָט ער
געזאָגט: גיי אַרויף צו גאָט,
דו, און אַהרן, נָדָב, און אֲבִיהוּא, און
זיבעציק פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל,
און איר זאָלט זיך בוקן פֿון דער
ווײַטן.
2 און משה אַליין זאָל ענענענען צו
גאָט; אָבער זיי זאָלן ניט ענענענען. און
דאָס פֿאָלק זאָל ניט אַרויפֿגיין מיט
אים.
3 איז משה געקומען, און האָט
דערציילט דעם פֿאָלק אַלע וועדטער
פֿון גאָט, און אַלע געזעצן; און דאָס
גאַנצע פֿאָלק האָט געענטפֿערט מיט
איין קול, און געזאָגט: אַלע וועדטער
וואָס גאָט האָט גערעדט וועלן מיר
טאָן.
4 און משה האָט פֿאַרשריבן אַלע
וועדטער פֿון גאָט, און ער האָט זיך
געפֿעדערט אין דער פֿרי, און האָט
געבויט אַ מזבח אונטערן באַרג, און
צוועלף זײַלשטיינער אַקעגן די צוועלף
שבֿטים פֿון ישׂראל.
5 און ער האָט געשיקט די יונגע לײַט
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און זיי
האָבן אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און
געשלאַכט אָקסן פֿרידאָפּפֿער צו גאָט.
6 און משה האָט גענומען העלפֿט
פֿון דעם בלוט, און אַריינגעטאָן אין
בעקנס, און העלפֿט פֿון דעם בלוט האָט
ער געשפּרענגט אויפֿן מזבח.
7 און ער האָט גענומען דאָס בוך פֿון
בונד, און געלייענט אין די אויערן פֿון
פֿאָלק; און זיי האָבן געזאָגט: אַלץ
וואָס גאָט האָט גערעדט וועלן מיר טאָן
און געהאָרכן.
8 און משה האָט גענומען דאָס בלוט,
און האָט געשפּרענגט אויפֿן פֿאָלק,
און האָט געזאָגט: אָט איז דאָס
בלוט פֿון דעם בונד וואָס גאָט האָט

געשלאָסן מיט אײַך אויף אַלע די דאָזיקע ווערטער.

9 און משה, און אַהרן, נָדָבְ, און אֲבִיהוּא, און זיבעציק פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל, זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען;

10 און זיי האָבן געזען דעם גאָט פֿון ישׂראל; און אונטער זײַנע פֿיס איז געווען אַזוי ווי אַ פֿלאַסטערווערק פֿון סאַפֿירשטיין, און אַזוי ווי דער הימל אַליין אין לויטערקייט.

11 און אויף די אֲדלֵיט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט ער ניט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט; און זיי האָבן געזען גאָט, און האָבן געגעסן און געטרונקען.

12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום אַרויף צו מיר אויפֿן בַּאַרג, און זײַ דאָרטן, און איך וועל דיר געבן די שטיינערנע לוחות מיט דער תּוֹרה און דעם געבאָט וואָס איך האָב אויפֿגעשריבן זיי צו לערנען.

13 איז אויפֿגעשטאַנען משה, און זײַן באַדינער יְהוֹשֻׁעַ, און משה איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן בַּאַרג פֿון גאָט.

14 און צו די עלטסטע האָט ער געזאָגט: האַרט דאָ אויף אונדז, ביז וואָנען מיר וועלן זיך אומקערן צו אײַך. און אָט זײַנען אַהרן און חור מיט אײַך; ווער עס האָט אַ משפּט זאָל געבענען צו זיי.

15 און משה איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן בַּאַרג, און דער וואָלקן האָט צוגעדעקט דעם בַּאַרג.

16 און די פֿראַכט פֿון גאָט האָט געוואוינט אויפֿן בַּאַרג סיני, און דער וואָלקן האָט אים אײַנגעדעקט זעקס טעג; און אויפֿן זיבעטן טאָג האָט ער גערופֿן צו משהן פֿון וואָלקן.

17 און דאָס אויסזען פֿון גאָטס פֿראַכט איז געווען אַזוי ווי אַ פֿאַרצערעדיק פֿײַער אויפֿן שפּיץ בַּאַרג, פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

18 און משה איז אַרײַנגעגאַנגען אין מיטן וואָלקן, און איז אַרויף אויפֿן בַּאַרג; און משה איז געווען אויפֿן בַּאַרג פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט.

תְּרוּמָה

25 1 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן נעמען פֿאַר מיר אַן אָפּשיידונג; פֿון יעטוועדער מאַן וואָס זײַן האַרץ וועט אים באַווילקן, זאָלט איר נעמען מײַן אָפּשיידונג.

3 און דאָס איז די אָפּשיידונג וואָס איר זאָלט נעמען פֿון זיי: גָּמָלְד, און זילבער, און קופּער;

4 און בלאָע וואָלְ, און פֿורפּל, און ווערמילרויט, און לײַנען, און ציגנהאָר;

5 און רויטגעפֿאַרבטע ווידערפּעלן, און תַּחַשׁ־פּעלן, און שִׁטים־האָלץ;

6 איל פֿאַר דער לײַכטונג, בשׂמים פֿאַר דעם איל פֿון זאַלבונג, און פֿאַר דעם ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן;

7 אָניקלשטיינער, און שטיינער צום אײַנפֿאַסן, פֿאַר דעם אֵפֹוד, און פֿאַר דעם חוֹשֶׁן.

8 און זיי זאָלן מיר מאַכן אַ הייליקטום, אַז איך זאָל רוען צווישן זיי.

9 אַזוי ווי אַלץ וואָס איך וויז דיר, די געשטאַלט פֿון דעם מִשְׁכָּן, און די געשטאַלט פֿון אַלע זײַנע כּלים, אָט אַזוי זאָלט איר מאַכן.

10 און זיי זאָלן מאַכן אַן אָרון פֿון שִׁטים־האָלץ; צוויי איילן און אַ האַלב זײַן לענג, און אַן איל און אַ האַלב זײַן ברייט, און אַן איל און אַ האַלב זײַן הייך.

11 און זאָלסט אים איבערציען מיט ריינעם גָּמָלְד – פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווייניק זאָלסטו אים

איבערציען; און זאָלסט מאַכן אויף אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום.
12 און זאָלסט אויסגיסן פֿאַר אים פֿיר גילדערנע רינגען, און אַרויפֿטאָן אויף זײַנע פֿיר פֿיס; און צוויי רינגען זאָלן זײַן אויף זײַן אײן זײַט, און צוויי רינגען אויף זײַן צווייטער זײַט.
13 און זאָלסט מאַכן שטאַנגען פֿון שָׁטִים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט גאָלד.
14 און זאָלסט אַרײַנציען די שטאַנגען אין די רינגען בײַ די זײַטן פֿון אָרון, צו טראָגן אויף זיי דעם אָרון.
15 אין די רינגען פֿון אָרון זאָלן די שטאַנגען זײַן, זיי זאָלן ניט אָפּגענטאָן ווערן פֿון אים.
16 און זאָלסט אַרײַנטאָן אין דעם אָרון דאָס געזעץ וואָס איך וועל דיר געבן.
17 און זאָלסט מאַכן אַ דעק פֿון רײַנעם גאָלד; צוויי איילן און אַ האַלב זײַן לענג, און אַן אייל און אַ האַלב זײַן בריים.
18 און זאָלסט מאַכן צוויי גילדערנע כּרובֿים; געהאַמערט זאָלסטו זיי מאַכן, בײַ ביידע עקן פֿון דעק.
19 און מאַך איין כּרוב בײַם עק פֿון דער זײַט, און איין כּרוב בײַם עק פֿון דער אַנדער זײַט; פֿון דעם דעק גופֿא זאָלט איר מאַכן די כּרובֿים בײַ זײַנע ביידע עקן.
20 און די כּרובֿים זאָלן אויסשפּרייטן די פֿליגלען צו דער הייך, שירעמענדיק מיט זייערע פֿליגלען איבער דעם דעק, מיט זייערע פּנימער איינער אָפּקעגן אַנדערן; צום דעק צו זאָלן זײַן די פּנימער פֿון די כּרובֿים.
21 און זאָלסט אַרויפֿטאָן דעם דעק אויבן אויפֿן אָרון; און אין דעם אָרון זאָלסטו אַרײַנטאָן דאָס געזעץ וואָס איך וועל דיר געבן.
22 און איך וועל זיך דאָרטן אַנטפּלעקן צו דיר, און וועל רעדן מיט דיר פֿון איבערן דעק, פֿון צווישן די צוויי כּרובֿים וואָס איבער דעם אָרון פֿון געזעץ, אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפֿעלן פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.
23 און זאָלסט מאַכן אַ טיש פֿון שָׁטִים-האָלץ; צוויי איילן זײַן לענג, און אַן אייל זײַן ברייט, און אַן אייל און אַ האַלב זײַן הייך.
24 און זאָלסט אים איבערציען מיט ריינעם גאָלד, און מאַכן צו אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום.
25 און זאָלסט מאַכן צו אים אַ לײַסט פֿון אַ האַנטבּרייט רונד אַרום, און מאַכן אַ גילדערנעם קראַנץ צו זײַן לײַסט רונד אַרום.
26 און זאָלסט מאַכן פֿאַר אים פֿיר גילדערנע רינגען, און אַרויפֿטאָן די רינגען אויף די פֿירווינקלען וואָס אויף זײַנע פֿיר פֿיס.
27 לעבן דעם לײַסט זאָלן זײַן די רינגען, פֿאַר אויערן פֿאַר די שטאַנגען צו טראָגן דעם טיש.
28 און זאָלסט מאַכן די שטאַנגען פֿון שָׁטִים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט גאָלד; און דער טיש זאָל געטראָגן ווערן אויף זיי.
29 און זאָלסט מאַכן זײַנע שיסלען, און זײַנע שאָלן, און זײַנע קאַנען, און זײַנע בעכערס, וואָס מיט זיי ווערט געגאָסן; פֿון ריינעם גאָלד זאָלסטו זיי מאַכן.
30 און זאָלסט אַרויפֿטאָן אויפֿן טיש דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט פֿאַר מיר תּמיד.
31 און זאָלסט מאַכן אַ מנורה פֿון ריינעם גאָלד; געהאַמערט זאָל די מנורה געמאַכט ווערן, איר פֿוסגעשטעל, און איר שטאַם; אירע בעכערלעך – אירע קנעפּ און אירע בלומען – זאָלן זײַן פֿון איר גופֿא.
32 און זעקס ערטער זאָלן אַרויסגיין פֿון אירע זײַטן, דרײַ ערטער פֿון דער מנורה פֿון איר איין זײַט, און דרײַ ערטער פֿון דער מנורה פֿון איר צווייטער

זײַט.
33 דרײַ מאַנדלקווייטיקע
בעכערלעך פֿון אַ קנאָפּ און אַ
בלום אויף אין רער, און דרײַ
מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך פֿון אַ
קנאָפּ און אַ בלום אויפֿן אַנדער רער;
אַזוי פֿאַר די זעקס רערן, וואָס גייען
אַרויס פֿון דער מנורה.
34 און אויף דער מנורה פֿיר
מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך – אירע
קנאָפּ און אירע בלומען. און אַ קנאָפּ
אונטער צוויי רערן פֿון איר, און אַ
קנאָפּ אונטער צוויי רערן פֿון איר,
35 און אַ קנאָפּ אונטער צוויי רערן
פֿון איר, פֿאַר די זעקס רערן וואָס גייען
אַרויס פֿון דער מנורה.
36 זיירע קנאָפּ און זייערע רערן
זאָלן זײַן פֿון איר גוּפֿא, אין גאַנצן איין
אויסהאַמערונג פֿון ריינעם גאָלד.
37 און זאָלסט מאַכן צו איר זיבן
רערלעך, און מע זאָל אָנצינדן אירע
רערלעך, און מאַכן לײַכטן צו איר
פֿאָדערזײַט צו.
38 און אירע צוועגלעך און אירע
אַשפֿענדלעך זאָלן זײַן פֿון ריינעם
גאָלד.
39 פֿון צענטנער ריינעם גאָלד זאָל
מען זי מאַכן מיט אַלע די דאָזיקע כּלים.
40 און זע זאָלסט מאַכן לויט זייער
געשטאַלט, וואָס דיר ווערט געוויזן
אויפֿן באַרג.

26 און דעם מִשכּן זאָלסטו מאַכן
פֿון צען פֿאַרהאַנגען; פֿון
געדרײטן לײַנען, און בלאָער וואָל,
און פּורפּל, און ווערמילרויט, מיט
כּרובֿים קונציק אויסגעאַרבעט זאָלסטו
זיי מאַכן.
2 די לענג פֿון איטלעכן פֿאַרהאַנג
אַכט און צוואַנציק איילן, און די ברייט
פֿון איטלעכן פֿאַרהאַנג פֿיר איילן; איין
מאָס פֿאַר אַלע פֿאַרהאַנגען.
3 פֿינף פֿאַרהאַנגען זאָלן זײַן
באַהעפֿט איינער אָן אַנדערן, און
ווידער פֿינף פֿאַרהאַנגען באַהעפֿט
איינער אָן אַנדערן.
4 און זאָלסט מאַכן שלייפֿן פֿון
בלאָער וואָל אויף דעם זוים פֿון
איין פֿאַרהאַנג בײַם עק פֿון איין
באַהעפֿטונג, און אַזוי זאָלסטו
מאַכן אויף דעם זוים פֿון דעם
עקסטן פֿאַרהאַנג אין דער צווייטער
באַהעפֿטונג.
5 פֿופֿציק שלייפֿן זאָלסטו מאַכן אויף
דעם איין פֿאַרהאַנג, און פֿופֿציק
שלייפֿן זאָלסטו מאַכן אויף דעם ברעג
פֿון דעם פֿאַרהאַנג וואָס אין דער
צווייטער באַהעפֿטונג; איינער קעגן
אַנדערן זאָלן די שלייפֿן זײַן.
6 און זאָלסט מאַכן פֿופֿציק
גילדערנע האָקן, און באַהעפֿטן די
פֿאַרהאַנגען איינעם צום אַנדערן מיט
די האָקן, אַז דער מִשכּן זאָל זײַן איינס.
7 און זאָלסט מאַכן פֿאַרהאַנגען פֿון
ציגנהאָר פֿאַר אַ געצעלט איבערן
מִשכּן; עלף פֿאַרהאַנגען זאָלסטו זיי
מאַכן.
8 די לענג פֿון איטלעכן פֿאַרהאַנג
דרײַסיק איילן, און די ברייט פֿון
איטלעכן פֿאַרהאַנג פֿיר איילן; איין
מאָס פֿאַר די עלף פֿאַרהאַנגען.
9 און זאָלסט באַהעפֿטן פֿינף
פֿאַרהאַנגען באַזונדער, און זעקס
פֿאַרהאַנגען באַזונדער; און
דעם זעקסטן פֿאַרהאַנג זאָלסטו
צוגיפֿטאָפּלען אויף דער פֿאָדערזײַט
פֿון געצעלט.
10 און זאָלסט מאַכן פֿופֿציק שלייפֿן
אויף דעם זוים פֿון איין פֿאַרהאַנג,
דעם עקסטן אין דער באַהעפֿטונג,
און פֿופֿציק שלייפֿן אויף דעם זוים
פֿון דעם פֿאַרהאַנג אין דער צווייטער
באַהעפֿטונג.
11 און זאָלסט מאַכן פֿופֿציק
קופּערנע האָקן, און אַרײַנטאָן די האָקן
אין די שלייפֿן, און באַהעפּסן דאָס
געצעלט, אַז עס זאָל זײַן איינס.

12 און דער אַריבערהאָנג וואָס בלײַבט פֿון די פֿאָרהאָנגען פֿון געצעלט, דער איבעריקער האַלבער פֿאָרהאָנג, זאָל אַראָפּהענגען אויף דער הינטערשטער זײַט פֿון מִשכּן.
13 און די אײַל פֿון דער זײַט, און די אײַל פֿון דער אַנדער זײַט, וואָס בלײַבט איבער פֿון דער לענג פֿון די פֿאָרהאָנגען פֿון געצעלט, זאָל אַראָפּהענגען אויף די זײַטן פֿון מִשכּן, פֿון דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט, אים צו פֿאַרדעקן.
14 און זאָלסט מאַכן אַ צודעק פֿאַר דעם געצעלט פֿון רויט-געפֿאַרבטע וויידערפֿעלן, און אַ צודעק פֿון תַּחַש-פֿעלן פֿון אויבן.
15 און זאָלסט מאַכן די בערעטער צום מִשכּן פֿון שִׁטים-האָלץ, שטייענדיק.
16 צען איילן די לענג פֿון אַ בערעט, און אַן אײַל און אַ האַלבע אײַל די בריײט פֿון איטלעכן בערעט.
17 צוויי צאַפּנס צו איטלעכן בערעט, איינער קעגן אַנדערן אַזוי וויַ שטאַפּלען; אַזוי זאָלסטו מאַכן צו אַלע בערעטער פֿון מִשכּן.
18 און זאָלסט מאַכן די בערעטער צום מִשכּן, צוואַנציק בערעטער פֿאַר דער דָּרום-זײַט צו דָּרום.
19 און פֿערציק זילבערנע שוועלן זאָלסטו מאַכן אונטער די צוואַנציק בערעטער; צו צוויי שוועלן אונטער איין בערעט פֿאַר זײַנע צוויי צאַפּנס, צו צוויי שוועלן אונטער איין בערעט פֿאַר זײַנע צוויי צאַפּנס.
20 און פֿאַר דער צווייטער זײַט פֿון מִשכּן, פֿאַר דער צפֿון-זײַט, צוואַנציק בערעטער,
21 מיט פֿערציק זילבערנע שוועלן צו זיי: צוויי שוועלן אונטער איין בערעט, צוויי שוועלן אונטער איין בערעט.
22 און פֿאַר דער הינטערשטער זײַט פֿון מִשכּן צו מערבֿ, זאָלסטו מאַכן זעקס בערעטער.
23 און צוויי בערעטער זאָלסטו מאַכן פֿאַר דיווינקלען פֿון מִשכּן, אויף דער הינטערשטער זײַט.
24 און זיי זאָלן זײַן אַרײַנגעפּאַסט אונטן, און דעס גלײַכן זאָלן זיי זײַן אַרײַנגעפּאַסט אויבן ביז צום ערשטן רינג; אַזוי זאָל זײַן בײַ זיי בײדן; זיי זאָלן זײַן פֿאַר די צווייווינקלען.
25 און עס וועלן זײַן אַכט בערעטער מיט זייערע זילבערנע שוועלן – זעכצן שוועלן: צוויי שוועלן אונטער איין בערעט, צוויי שוועלן אונטער איין בערעט.
26 און זאָלסט מאַכן ריגלען פֿון שִׁטים-האָלץ; פֿינף פֿאַר די בערעטער פֿון איין זײַט מִשכּן;
27 און פֿינף ריגלען פֿאַר די בערעטער פֿון דער צווייטער זײַט מִשכּן, און פֿינף ריגלען פֿאַר די בערעטער פֿון דער הינטערשטער זײַט מִשכּן, צו מערבֿ;
28 און דעם מיטלסטן ריגל אין מיטן פֿון די בערעטער, וואָס זאָל דורכריגלען פֿון עק צו עק.
29 און די בערעטער זאָלסטו אויבערציען מיט גאָלד, און מאַכן צו זיי רינגען פֿון גאָלד, אויערן פֿאַר די ריגלען; און זאָלסט אויבערציען די ריגלען מיט גאָלד.
30 און זאָלסט אויפֿשטעלן דעם מִשכּן אַזוי וויַ זײַן אָפּמעל וואָס איז דיר באַוויזן געוואָרן אויפֿן באַרג.
31 און זאָלסט מאַכן אַ פָּרוֹכֶת פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרײטן לײַנען; קונציק אויסגעאַרבעט, מיט כּרובֿים זאָל מען אים מאַכן.
32 און זאָלסט אים אַרויפֿטאָן אויף פֿיר זײַלן פֿון שִׁטים-האָלץ אויבערגעצויגן מיט גאָלד, מיט זייערע העקלעך פֿון גאָלד, אויף פֿיר זילבערנע שוועלן.
33 און זאָלסט אַרויפֿטאָן דעם פָּרוֹכֶת אונטער די האָקן; און זאָלסט אַרײַנבערענגען אַהין, אינעווייניק

פֿון פָּרוֹכֶת, דעם אָרון פֿון געזעץ; און דער פָּרוֹכֶת וועט אײַך אָפּשײדן צווישן דעם הייליקטום און דעם קָדשֵׁי-קָדשים.

34 און זאָלסט אַרויפֿטאָן דעם דעק אויף דעם אָרון פֿון געזעץ, אין קָדשֵׁי-קָדשים.

35 און זאָלסט אָוועקשטעלן דעם טיש דרויסן פֿון פָּרוֹכֶת, און די מנורה אַקעגן דעם טיש, אין דָּרום-זײַט משכן; און דעם טיש זאָלסטו שטעלן אין צפֿון-זײַט.

36 און זאָלסט מאַכן אַ פֿאָרהאַנג צום אײַנגאַנג פֿון געצעלט, פֿון בלאָער ווּאָל, און פֿורפֿל, און ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנענן, געשטיקטע אַרבעט.

37 און זאָלסט מאַכן צום פֿאָרהאַנג פֿינף זײַלן פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט גאָלד; זייערע העקלעך פֿון גאָלד; און זאָלסט אויסגיסן פֿאַר זיי פֿינף קופּערנע שוועלן.

27 און זאָלסט מאַכן דעם מזבח פֿון שִׁטים-האָלץ, פֿינף איילן די לענג, און פֿינף איילן די ברייט; פֿירעקעדיק זאָל דער מזבח זײַן, און דריי איילן זײַן הייך.

2 און זאָלסט מאַכן זײַנע הערנער אויף זײַנע פֿיר ווינקלען; פֿון אים גופֿא זאָלן זײַן זײַנע הערנער; און זאָלסט אים איבערציען מיט קופּער.

3 און זאָלסט מאַכן זײַנע טעפּ אויף אָוועקנעמען זײַנע אַש, און זײַנע שופֿלען, און זײַנע שפּרענגבעקנס, און זײַנע גאָפּלען און זײַנע פֿײַערפֿאַנען; אַלע זײַנע כּלים זאָלסטו מאַכן פֿון קופּער.

4 און זאָלסט מאַכן צו אים אַ קופּערנע רשת זיף פֿון נעצאַרבעט, און זאָלסט מאַכן אויף דער נעץ פֿיר קופּערנע רינגען אויף זײַנע פֿיר עקן.

5 און זאָלסט זי אַרויפֿטאָן אונטער דעם געזימס פֿון מזבח, פֿון אונטן, און די נעץ זאָל זײַן ביז דער העלפֿט פֿון מזבח.

6 און זאָלסט מאַכן שטאַנגען צום מזבח, שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט קופּער.

7 און זײַנע שטאַנגען זאָלן אַרײַנגעצויגן ווערן אין די רינגען, און די שטאַנגען זאָלן זײַן אויף ביידע זײַטן פֿון מזבח וועגן מע טראָגט אים.

8 הויל אינווייניק, פֿון ברעטער, זאָלסטו אים מאַכן; אַזוי ווי מע האָט דיר געוויזן אויפֿן באַרג, אַזוי זאָל מען מאַכן.

9 און זאָלסט מאַכן דעם הויף פֿון מִשכּן: פֿאַר דער דָּרום-זײַט צו דָּרום, אַרומהאַנגען פֿאַרן הויף פֿון געדרייטן לײַנענן, הונדערט איילן די לענג פֿאַר דער איין זײַט.

10 און די זײַלן דערצו צוואַנציק, און זיירע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופּער; די העקלעך פֿון די זײַלן, און זיירע רייפֿבענדער, פֿון זילבער.

11 און דעם גלײַכן פֿאַר דער צפֿון-זײַט, פֿאַר לענג: אַרומהאַנגען הונדערט איילן די לענג, און די זײַלן דערצו צוואַנציק, און זיירע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופּער; די העקלעך פֿון די זײַלן, און זיירע רייפֿבענדער, פֿון זילבער.

12 און פֿאַר ברייט פֿון הויף אין מערבֿ-זײַט, אַרומהאַנגען פֿון פֿופֿציק איילן: די זײַלן דערצו צען, און זיירע שוועלן צען.

13 און די ברייט פֿון הויף אין מזרח-זײַט צו זונאויפֿגאַנג פֿופֿציק איילן.

14 און פֿופֿצן איילן אַרומהאַנגען פֿאַר איין זײַט; די זײַלן דערצו דריי, און זיירע שוועלן דריי.

15 און פֿאַר דער צווייטער זײַט פֿופֿצן איילן אַרומהאַנגען; די זײַלן דערצו דריי, און זיירע שוועלן דריי.

16 און פֿאַרן טויער פֿון הויף
אַ פּאָרהאַנג פֿון צוואַנציק איילן,
פֿון בלאָער וואָל, און פורפּל, און
ווערמילרויט, און געדרײטן לײַנען,
געשטיקטע אַרבעט; די זײלן דערצו
פֿיר, און זייערע שוועלן פֿיר.
17 אַלע זײלן פֿון הויף רונד אַרום,
אַרומגערייפֿט מיט זילבער; זייערע
העקלעך פֿון זילבער, און זייערע
שוועלן פֿון קופּער.
18 די לענג פֿון הויף הונדערט איילן,
און די בריייט פֿופֿציק אַקעגן פֿופֿציק,
און די הייך פֿינף איילן, פֿון געדרײטן
לײַנען; און די שוועלן דערצו פֿון
קופּער.
19 אַלע געצײַג פֿון משכן פֿאַר
זײַן גאַנצער אַרבעט, און אַלע זײַנע
פּלעקלעך, און אַלע פּלעקלעך פֿון
הויף, פֿון קופּער.

תְּצַוֶּה

20 און דו זאָלסט באַפֿעלן די קידנער
פֿון ישׂראל, זיי זאָלן דיר ברענגען
ריינע געשלאָגענע בוימל פֿאַר דער
לײַכטונג, אויף אָנצינדן אַ ליכט תּמיד.
21 אין אוֹהל-מוֹעד, דרויסן פֿון
פָּרוֹכֶת ווָאס פֿאַרן געזעץ, זאָל עס
אַהרן און זײַנע קינדער צוריכטן
אויף פֿון אָוונט ביז אין דער פֿרי,
פֿאַר גאָט; אַן אייביק געזעץ אויף
זייערע דור-דורות פֿאַר די קינדער פֿון
ישׂראל.

28 און דו מאַך געזענען צו דיר
דײַן ברודער אַהרנען, און
זײַנע זין מיט אים, פֿון צווישן די
קינדער פֿון ישׂראל, כדי זיי זאָלן
זײַן כֹּהנים צו מיר; נָדָב, און
אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר, און איתָמָר, אַהרנס
זין.
2 און זאָלסט מאַכן דײַן ברודער
אַהרנען הייליקע קלײדער פֿאַר אַ כּבוד
און פֿאַר אַ שיינקייט.
3 און דו זאָלסט רעדן צו אַלע
קלוגהאַרציקע, וואָס איך האָב זיי
אָנגעפֿילט מיט אַ גײַסט פֿון חכמה, זיי
זאָלן מאַכן די קלײדער פֿאַר אַהרנען,
כּדי אים צו הייליקן אַז ער זאָל זײַן אַ
כֹּהן צו מיר.
4 און דאָס זײַנען די קלײדער, וואָס
זיי זאָלן מאַכן: אַ חוֹשֶׁן, און אֵפוֹד,
און אַ מאַנטל, און אַ געקעפּטלט
העמדל, אַ הויב, און אַ גאַרטל; און זיי
זאָלן מאַכן הייליקע קלײדער פֿאַר דײַן
ברודער אַהרנען און פֿאַר זײַנע זין, כּדי
זיי זאָלן זײַן כֹּהנים צו מיר.
5 און זיי זאָלן נעמען דאָס גאָלד, און
די בלאָע וואָל, און דעם פֿורפּל, און
דאָס ווערמילרויט, און דעם לײַנענען.
6 און זיי זאָלן מאַכן דעם אֵפוֹד
פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און פֿורפּל,
ווערמילרויט, און געדרײטן לײַנענען,
קונציק אויסגעאַרבעט.
7 צוויי אַקסלבענדער זאָל ער האָבן,
באַהעפֿט צו זײַנע צוויי עקן, כּדי ער
זאָל זײַן באַהעפֿט.
8 און דער גאַרטלבאַנד וואָס אויף
אים, זאָל זײַן אַזוי ווי זײַן אַרבעט,
פֿון אים גופֿא; פֿון גאָלד, בלאָער
וואָל, און פֿורפּל, און ווערמילרויט,
און געדרײטן לײַנען.
9 און זאָלסט נעמען צוויי
אָניקלשטיינער, און אויסקריצן
אויף זיי די נעמען פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל;
10 זעקס פֿון זייערע נעמען אויף איין
שטיין, און די איבעריקע זעקס נעמען
אויפֿן צווייטן שטיין, לויט זייערע
געבורטן.
11 ווי אַרבעט פֿון אַ שטיינשניידער,
ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל, זאָלסטו
אויסקריצן די צוויי שטיינער לויט די
נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל;
אײַנגעראַמט אין אײַנפֿאַסונגען פֿון
גאָלד זאָלסטו זיי מאַכן.
12 און זאָלסט אַרויפֿטאָן די צוויי
שטיינער אויף די אַקסלבענדער פֿון

איפֿוד – שטיינער פֿון דערמאָנונג פֿאַר
די קינדער פֿון ישׂראל; און אַהרן זאָל
טראָגן זייערע נעמען פֿאַר גאָט אויף
זײַנע צוויי אַקסלען פֿאַר אַ דערמאָנונג.
13 און זאָלסט מאַכן אײנפֿאַסונגען
פֿון גאָלד;
14 און צוויי קייטן פֿון ריינעם
גאָלד; געדרײט זאָלסטו זיי מאַכן,
פֿלעכטאַרבעט; און זאָלסט אַרויפֿטאָן
די געפֿלאָכטענע קייטן אויף די
אײנפֿאַסונגען.
15 און זאָלסט מאַכן אַ חוֹשֶׁן פֿון
באַשײיד, קונציק אויסגעאַרבעט; אַזוי
ווי די אַרבעט פֿון אֵפֿוד זאָלסטו
אים מאַכן: פֿון גאָלד, בלאָער וואָל,
און פּורפּל, און ווערמילרויט, און
געדרײטן לײנען, זאָלסטו אים מאַכן.
16 פֿיר־עקעדיק זאָל ער זײַן,
געטאָפּלט, אַ שפּאַן זײַן לענג, און אַ
שפּאַן זײַן ברייט.
17 און זאָלסט אַרײַנזעצן אין אים אַן
אײנזעצונג פֿון שטיינער, פֿיר ציילן
שטיינער. אַ ציילן פֿון רובין, טאָפּאַז,
און שמאַראַק, איין ציילן;
18 און די צווייטע ציילן: גאַרפֿונקל,
סאַפּירשטיין, און דימענט;
19 און די דריטע ציילן: יאַכצום,
אַגאַט, און אַמעטיסט;
20 און די פֿירטע ציילן: גאָלדשטיין,
און אָניקל, און יאַשפּיז; אײנגעזעצט
אין גאָלד זאָלן זיי זײַן אין זייערע
אײנפֿאַסונגען.
21 און די שטיינער זאָלן זײַן לויט
די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל,
צוועלף, לויט זייערע נעמען; ווי
אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל, איטלעכער
לויט זײַן נאָמען זאָלן זיי זײַן, אַקעגן די
צוועלף שבֿטים.
22 און זאָלסט מאַכן אויפֿן חושן
געדרײטע קייטן, פֿלעכטאַרבעט, פֿון
ריינעם גאָלד.
23 און זאָלסט מאַכן צום חוֹשֶׁן צוויי
גילדערנע רינגען, און אַרויפֿטאָן די
צוויי רינגען אויף די צוויי ענדן פֿון
חוֹשֶׁן.
24 און זאָלסט אַרײַנטאָן די צוויי
גילדערנע פֿלעכטן אין די צוויי רינגען
בײַ די ענדן פֿון חוֹשֶׁן.
25 און די צוויי ענדן פֿון די צוויי
פֿלעכטן זאָלסטו אַרויפֿטאָן אויף די
צוויי אײנפֿאַסונגען, און אַרויפֿטאָן
אויף די אַקסלבענדער פֿון אֵיפֿוד, אויף
זײַן פֿאָדערזײַט.
26 און זאָלסט מאַכן צוויי גילדערנע
רינגען, און זיי אַרויפֿזעצן אויף די
צוויי ענדן פֿון חוֹשֶׁן בײַ זײַן זוים וואָס
צו דער זײַט פֿון אֵפֿוד, אינעווייניק צו.
27 און זאָלסט מאַכן צוויי גילדערנע
רינגען, און זיי אַרויפֿטאָן אויף די
צוויי אַקסלבענדער פֿון אֵיפֿוד, פֿון
אונטן, אויף זײַן פֿאָדערזײַט, לעבן זײַן
באַהעפֿטונג, אײבער דעם אַרומבאַנד
פֿון אֵפֿוד.
28 און מע זאָל צושנירן דעם חוֹשֶׁן
דורך זײַנע רינגען צו די רינגען פֿון
אֵפֿוד מיט אַ שנור פֿון בלאָער וואָל,
כּדי ער זאָל זײַן אויף דעם אַרומבאַנד
פֿון אֵפֿוד, און דער חוֹשֶׁן זאָל זיך ניט
אַראָפּרוקן פֿון אֵפֿוד.
29 און אַהרן זאָל טראָגן די נעמען
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל אין דעם
חושן פֿון באַשײיד אויף זײַן האַרצן,
ווען ער קומט אין הייליקטום, פֿאַר אַ
דערמאָנונג פֿאַר גאָט תּמיד.
30 און זאָלסט אַרײַנטאָן אין דעם
חוֹשֶׁן פֿון באַשײיד די אורים-ותּומים,
און זיי זאָלן זײַן בײַ אַהרנען אויפֿן
האַרצן, ווען ער קומט פֿאַר גאָט; און
אַהרן זאָל טראָגן דעם באַשײיד פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל אויף זײַן האַרצן
פֿאַר גאָט תּמיד.
31 און זאָלסט מאַכן דעם מאַנטל פֿון
אֵפֿוד פֿון לויטער בלאָער וואָל.
32 און זײַן עפֿענונג פֿאַרן קאָפּ זאָל
זײַן אין זײַן מיטן; אַ זוים זאָל זײַן בײַ
זײַן עפֿענונג רונד אַרום, וועבאַרבעט;
אַזוי ווי די עפֿענונג פֿון אַ פּאַנצערהעמד
זאָל זײַן בײַ אים, ער זאָל זיך ניט

צערײַסן.
33 און זאָלסט מאַכן אויף זײַנע ברעגן מילגרוימען פֿון בלאָער וואָל, און פֿורפּל, און וועַרמילרויט, אויף זײַנע ברעגן רונד אַרום, און גילדערנע גלעקלעך צווישן זיי רונד אַרום;
34 אַ גילדערן גלעקל און אַ מילגרוים, אַ גילערן גלעקל און אַ מילגרוים, אויף די ברעגן פֿון דעם מאַנטל רונד אַרום.
35 און עס זאָל זײַן אויף אַהרנען בײַם דינען, און דער קול דערפֿון זאָל זיך הערן ווען ער קומט אַרײַן אין הייליקטום פֿאַר גאָט, און ווען ער גייט אַרויס, כּדי ער זאָל ניט שטאַרבן.
36 און זאָלסט מאַכן אַ שטערנבלעך פֿון ריינעם גאָלד, און אויסקריצן פֿון אים ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל "הייליק צו גאָט".
37 און זאָלסט עס אַרויפֿטאָן אויף אַ שנור פֿון בלאָער וואָל, און עס זאָל זײַן אויף דער הויב; אויף דער פֿאָדערזײַט פֿון דער הויב זאָל עס זײַן.
38 און עס זאָל זײַן אויף אַהרנס שטערן, און אַהרן זאָל נעמען אויף זיך די זינד אַקעגן די הייליקע זאַכן, וואָס די קינדער פֿון ישׂראל הייליקן, בײַ אַלע זייערע הייליקע גאָבן; און עס זאָל זײַן אויף זײַן שטערן תּמיד, כּדי זיי זאָלן באַווילקט ווערן פֿאַר גאָט.
39 און זאָלסט מאַכן דאָס העמדל געקעסטלט, פֿון לײַנען; און זאָלסט מאַכן אַ הויב פֿון לײַנען; און אַ גאַרטל זאָלסטו מאַכן, געשטיקטע אַרבעט.
40 און אַהרנס זין זאָלסטו מאַכן העמדלעך; און זאָלסט זיי מאַכן גאַרטלען; און היטלען זאָלסטו זיי מאַכן פֿאַר אַ כּבוד און פֿאַר אַ שיינקייט.
41 און זאָלסט זיי אָנטאָן דײַן ברודער אַהרנען און זײַנע זין מיט אים; און זאָלסט זיי זאַלבן, און דערפֿילן זייער האַנט, און זיי הייליקן, אַז זיי זאָלן זײַן כֹּהנים צו מיר.
42 און מאַך זיי לײַנענע הויזן צו פֿאַרדעקן דאָס שאַנדפֿלייש; פֿון די לענדן און ביז די דיכן זאָלן זיי זײַן.
43 און זיי זאָלן זײַן אויף אַהרנען און זײַנע זין, וועַן זיי קומען אין אוֹהל-מוֹעד, אָדער וועַן זיי געַנענען צום מזבח, צו דינען אין הייליקטום; כּדי זיי זאָלן ניט טראָגן אַ זינד און שטאַרבן; אַן אייביק געזעץ פֿאַר אים און פֿאַר זײַן זאָמען נאָך אים.

29 און דאָס איז די זאַך וואָס דו זאָלסט טאָן צו זיי, זיי צו הייליקן צו זײַן כֹּהנים צו מיר: נעם איין יונגן אָקס און צוויי ווידערס אָן אַ פֿעלער.
2 און אומגעזײַערט ברויט, און אומגעזײַערטע חלות פֿאַרמישט מיט אייל, און אומגעזײַערטע קוכנס באַשמירט מיט אייל; פֿון וויצענעם זעמלמעל זאָלסטו זיי מאַכן.
3 און זאָלסט זיי אַרײַנטאָן אין איין קאָרב, און זיי געבענען אין דעם קאָרב, מיט דעם אָקס און מיט די צוויי ווידערס.
4 און אַהרנען און זײַנע זין זאָלסטו מאַכן געבענען צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און זאָלסט זיי וואַשן מיט וואַסער.
5 און זאָלסט נעמען די קלײדער, און אָנקלײדן אַהרנען דאָס העמדל, און דעם מאַנטל פֿון אֵפֹוד, און דעם אֵפֹוד, און דעם חושן, און אים אָנגורטן מיט דעם אַרומבאַנד פֿון אֵפֹוד.
6 און זאָלסט אָנטאָן די הויב אויף זײַן קאָפּ, און אַרויפֿטאָן די הייליקע קרוין אויף דער הויב.
7 און זאָלסט נעמען דאָס איל פֿון זאַלבונג, און אַרויפֿגיסן אויף זײַן קאָפּ, און אים זאַלבן.
8 און זײַנע זין זאָלסטו מאַכן געבענען, און זיי אָנקלײדן העמדלעך.
9 און זאָלסט זיי אָנגורטן אַ גאַרטל, אַהרנען און זײַנע זין, און זיי אָנבינדן

הִיטלַען, און די כֹהנה זאָל זיי געהערן
פַֿאַר אַן אייביקן רעכט; און זאָלסט
דערפֿילן די האַנט פֿון אַהרנען, און די
האַנט פֿון זײנע זין.

10 און זאָלסט מאַכן געגענען דעם
אָקס פַֿאַרן אוֹהל-מוֹעד, און אַהרן און
זײנע זין זאָלן אָנלענען זייערע הענט
אויפֿן קאָפּ פֿון אָקס.

11 און זאָלסט שעכטן דעם אָקס פַֿאַר
גאָט, בײַם אײנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.

12 און זאָלסט נעמען פֿון דעם בלוט
פֿון אָקס, און אַרויפֿטאָן אויף די
הערנער פֿון מזבח מיט דײַן פֿינגער,
און דאָס גאַנצע בלוט זאָלסטו אויסגיסן
בײַם גרונט פֿון מזבח.

13 און זאָלסט נעמען דאָס גאַנצע
פֿעטס וואָס באַדעקט די אינגעווייד, און
דאָס רויטפֿלייש איבער דעם לעבער,
און בײדע נירן, און דאָס פֿעטס וואָס
אויף זיי, און דעמפֿן אויפֿן מזבח.

14 און דאָס פֿלייש פֿון אָקס, און
זײַן פֿעל, און זײַן מיסט, זאָלסטו
פַֿאַרברענען אין פֿײַער אויסן לאַגער;
אַ זינדאָפּפֿער איז דאָס.

15 און איין ווידער זאָלסטו נעמען,
און אַהרן און זײנע זין זאָלן אָנלענען
זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון ווידער.

16 און זאָלסט שעכטן דעם ווידער,
און נעמען זײַן בלוט, און שפּרענגען
אויפֿן מזבח רונד אַרום.

17 און דעם ווידער זאָלסטו
צעשנײדן אויף זײנע שטיקער, און
זאָלסט וואַשן זײנע אינגעווייד, און
זײנע קני, און זיי אַוועקלייגן צו זײנע
שטיקער, און צו זײַן קאָפּ.

18 און זאָלסט דעמפֿן דעם גאַנצן
ווידער אויפֿן מזבח; אַ בראַנדאָפּפֿער
איז דאָס צו גאָט; אַ געשמאַקער ריח,
אַ פֿײַעראָפּפֿער איז דאָס צו גאָט.

19 און זאָלסט נעמען דעם צווייטן
ווידער, און אַהרן און זײנע זין זאָלן
אָנלענען זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון
ווידער.

20 און זאָלסט שעכטן דעם ווידער,
און נעמען פֿון זײַן בלוט, און אַרויפֿטאָן
אויפֿן רעכטן אויערלעפּל פֿון אַהרנען,
און אויפֿן רעכטן אויערלעפּל פֿון
זײנע זין, און אויפֿן דוימען פֿון זייער
רעכטער האַנט, און אויפֿן דוימען
פֿון זייער רעכטן פֿוס; און זאָלסט
שפּרענגען דאָס בלוט אויפֿן מזבח רונד
אַרום.

21 און זאָלסט נעמען פֿון דעם בלוט
וואָס אויפֿן מזבח, און פֿון דעם אייל פֿון
זאַלבונג, און שפּריצן אויף אַהרנען,
און אויף זײנע קליידער, און אויף זײנע
זין, און אויף די קליידער פֿון זײנע זין
מיט אים; און ער און זײנע קליידער
וועלן ווערן הייליק, און זײנע זין און
די קליידער פֿון זײנע זין מיט אים.

22 און זאָלסט נעמען פֿון דעם ווידער
דאָס פֿעטס, און דעם ווייַדל, און דאָס
פֿעטס וואָס באַדעקט די אינגעווייד, און
דאָס רויטפֿלייש פֿון לעבער, און בײדע
נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, און
דעם רעכטן שענקל – וואָרום אַ ווידער
פֿון דערפֿילונג איז דאָס –

23 און איין לאַבן ברויט, און איין
חלה ברויט אויף אייל, און איין קוכן
פֿון דעם קאָרב אומגעזײערטן ברויט
וואָס פַֿאַר גאָט.

24 און זאָלסט אַלצדינג אַרויפֿטאָן
אויף די הענט פֿון אַהרנען, און אויף
די הענט פֿון זײנע זין; און זאָלסט זיי
אויפֿהייבן אַן אויפֿהייבונג פַֿאַר גאָט.

25 און זאָלסט עס נעמען פֿון זייער
האַנט, און דעמפֿן אויפֿן מזבח, אויבער
דעם בראַנדאָפּפֿער, פַֿאַר אַ געשמאַקן
ריח פַֿאַר גאָט; אַ פֿײַעראָפּפֿער איז
דאָס צו גאָט.

26 און זאָלסט נעמען די ברוסט
פֿון דעם ווידער פֿון דערפֿילונג וואָס
פַֿאַר אַהרנען, און זי אויפֿהייבן אַן
אויפֿהייבונג פַֿאַר גאָט; און עס זאָל זײַן
דיר צום חלק.

27 און זאָלסט הייליקן די ברוסט
פֿון אויפֿהייבונג, און דעם שענקל פֿון

אָפּשיידונג, וואָס איז אויפֿגעהויבן געווארן, און וואָס איז אָפּגעשיידט געווארן פֿון דעם ווידער פֿון דערפֿילונג, פֿון דעם וואָס פֿאַר אַהרֹנען און פֿאַר זײנע זין.

28 און עס זאָל געהערן צו אַהרֹנען און צו זײנע קינדער, פֿאַר אַן אייביקן רעכט, פֿון די קינדער פֿון ישׂראל; ווארום אַן אָפּשיידונג איז דאָס, און אַן אָפּשיידונג זאָל עס זײן, פֿון די קינדער פֿון ישׂראל פֿון זייערע פֿרידאָפּפֿער, זייער אָפּשיידונג צו גאָט.

29 און די הייליקע קליידער פֿון אַהרֹנען זאָלן זײן פֿאַר זײנע זין נאָך אים, אויף צו זאַלבן אין זיי, און צו דערפֿילן זייער האַנט אין זיי.

30 זיבן טעג זאָל זיי אָנטאָן דער פֿון זײנע זין, וואָס ווערט דער כֹּהן אויף זײן אָרט, דער וואָס קומט אין אוֹהל-מוֹעד צו דינען אין הייליקטום.

31 און דעם ווידער פֿון דערפֿילונג זאָלסטו נעמען, און קאָכן זײן פֿלייש אין אַ הייליקן אָרט.

32 און אַהרן און זײנע זין זאָלן עסן דאָס פֿלייש פֿון דעם ווידער, און דאָס ברויט וואָס אין קאָרב, בײַם אײנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.

33 און דאָס זאָלן עסן די אויף וועמען עס איז פֿאַרגעבן געווארן דערמיט, כּדי צו דערפֿילן זייער האַנט, זיי צו הייליקן; אָבער אַ פֿרעמדער זאָל דערפֿון ניט עסן, ווײל דאָס איז הייליק.

34 און אַז עס וועט איבערבלײַבן פֿון דעם פֿלייש פֿון דערפֿילונג, אָדער פֿון דעם ברויט, ביז אין דער פֿרי, זאָלסטו פֿאַרברענען דאָס געבליבענע אין פֿײַער; עס זאָל ניט געגעסן ווערן, ווארום עס איז הייליק.

35 און זאָלסט טאָן צו אַהרֹנען און צו זײנע זין אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן; זיבן טעג זאָלסטו דערפֿילן זייער האַנט.

36 און אַן אָקס אַ זינדאָפּפֿער זאָלסטו מאַכן איטלעכן טאָג פֿאַר אַ פֿאַרגעבונג, און רייניקן דעם מזבח מיט דײַן מכּפּר זײַן אויף אים; און זאָלסט אים זאַלבן, אים צו הייליקן.

37 זיבן טעג זאָלסטו מכפּר זײַן אויפֿן מזבח, און אים הייליקן; און דער מזבח זאָל זײַן אַ הייליקסטע הייליקייט; אַלץ וואָס רירט זיך אָן מזבח זאָל ווערן הייליק.

38 און דאָס איז וואָס דו זאָלסט מאַכן אויפֿן מזבח: יאָריקע שעפּסן צוויי אַ טאָג, תּמיד.

39 איין שעפּס זאָלסטו מאַכן אין דער פֿרי, און דעם צווייטן שעפּס זאָלסטו מאַכן קעגן אָוונט.

40 און אַ צענטל זעמלמעל פֿאַרמישט מיט געשלאָגענע איל אַ פֿערטל הין, און אַ גיסאָפּפֿער פֿון אַ פֿערטל הין ווײַן צו דעם איין שעפּס.

41 און דעם צווייטן שעפּס זאָלסטו מאַכן קעגן אָוונט; אַזוי ווי דאָס שפּײַזאָפּפֿער פֿון אין דער פֿרי, און אַזוי ווי זײַן גיסאָפּפֿער, זאָלסטו מאַכן צו אים, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.

42 אַ שטענדיק בראַנדאָפּפֿער אויף אײַערע דור-דורות, בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, פֿאַר גאָט, וואָס דאָרטן וועל איך זיך אַנטפּלעקן צו אײַך, דאָרטן צו רעדן צו דיר.

43 און איך וועל זיך דאָרטן אַנטפּלעקן צו די קינדער פֿון ישׂראל, און עס וועט געהיילקט ווערן מיט מײַן פֿראַכט.

44 און איך וועל הייליקן דעם אוֹהל-מוֹעד, און דעם מזבח; און אַהרֹנען און זײנע זין וועל איך הייליקן צו זײַן כֹּהנים צו מיר.

45 און איך וועל רוען צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און וועל זיי זײַן צום גאָט.

46 און זיי וועלן וויסן, אַז איך בין יהוה זייער גאָט, וואָס האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, כּדי איך זאָל רוען צווישן זיי. איך בין יהוה

זייער גאָט.

30 און זאָלסט מאַכן אַ מזבח פֿאַר רייכערונג פֿון ווײַרויך; פֿון שִׁטים-האָלץ זאָלסטו אים מאַכן.

2 אַן אייל זײַן לענג, און אַן אייל זײַן ברייט; פֿירעקעכדיק זאָל ער זײַן, און צוויי איילן זײַן הייך; פֿון אים גופֿא זאָלן זײַן זײַנע הערנער.

3 און זאָלסט אים איבערציען מיט ריינעם גאָלד, זײַן אויבערדעק, און זײַנע וואַנט רונד אַרום, און זײַנע הערנער; און זאָלסט מאַכן צו אים גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום. און צוויי גילדערנע רינגען זאָלסטו מאַכן צו אים אונטער זײַן קראַנץ; אויף זײַנע צוויי פֿלאַנקען זאָלסטו זיי מאַכן – אויף זײַנע צוויי זײַטן, און זיי זאָלן זײַן פֿאַר אויערן פֿאַר די שטאַנגען, אים צו טראָגן אויף זיי.

5 און זאָלסט מאַכן די שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט גאָלד.

6 און זאָלסט אים אַוועקשטעלן פֿאַר דעם פָּרוכֶת וואָס פֿאַר דעם אָרון פֿון געזעץ, פֿאַר דעם דעק וואָס איבער דעם געזעץ, וואָס דאָרטן וועל איך זיך אַנטפּלעקן צו דיר.

7 און אַהרן זאָל רייכערן אויף אים ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן; פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, ווען ער מאַכט צורעכט די רערלעך, זאָל ער עס רייכערן.

8 און ווען אַהרן צינדט אָן די רערלעך קעגן אָוונט, זאָל ער עס רייכערן; אַ שטענדיקן ווײַרויך פֿאַר גאָט אויף אײַערע דור-דורות.

9 איר זאָלט ניט אויפֿברענגען אויף אים פֿרעמדן ווײַרויך, אָדער אַ בראַנדאָפּפֿער און אַ שפּײַזאָפּפֿער; און אַ גיסאָפּפֿער זאָלט איר ניט גיסן אויף אים.

10 און אַהרן זאָל מכפּר זײַן אויף זײַנע הערנער איין מאָל אין יאָר; מיט דעם בלוט פֿון דעם זינדאָפּפֿער פֿון פֿאַרגעבונג זאָל ער איין מאָל אין יאָר מכפּר זײַן אויף אים, אויף אײַערע דור-דורות; אַ היילקסטע הייליקייט איז ער צו גאָט.

כִּי תִשָּׂא

11 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

12 אַז דו וועסט אויפֿנעמען דעם מספּר פֿון די קינדער פֿון ישׂראל לויט זייער ציילונג, זאָלן זיי געבן איטלעכער אַן אויסלייז פֿאַר זײַן נפֿש צו גאָט, ווען מע ציילט זיי, כּדי עס זאָל ניט זײַן צווישן זיי אַ מגפּה, ווען מע ציילט זיי.

13 דאָס זאָלן זיי געבן, איטלעכער וואָס גייט אַרײַן אין דער ציילונג: אַ האַלבן שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל – צוואַנציק גֵּרָה אַ שֶׁקל – אַ האַלבן שֶׁקל אַן אָפּשיידונג צו גאָט.

14 איטלעכער וואָס גייט אַרײַן אין דער ציילונג, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, זאָל געבן די אָפּשיידונג פֿון גאָט.

15 דער ריכער זאָל ניט מערן, און דער אָרימער זאָל ניט מינערן פֿון אַ האַלבן שֶׁקל, בײַם געבן די אָפּשיידונג פֿון גאָט, כּדי מכפּר צו זײַן אויף אײַערע נפֿשות.

16 און זאָלסט נעמען דאָס געלט פֿון פֿאַרגעבונג, פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט עס געבן פֿאַר דער אַרבעט פֿון אוֹהל-מוֹעד, און עס זאָל זײַן די קינדער פֿון ישׂראל פֿאַר אַ דערמאָנונג פֿאַר גאָט, מכפּר צו זײַן אויף אײַערע נפֿשות.

17 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

18 זאָלסט אויך מאַכן אַ האַנטפֿאַס פֿון קופּער, מיט זײַן געשטעל פֿון קופּער, זיך צו וואַשן; און זאָלסט

אים אַוועקשטעלן צווישן אוֹהל-מוֹעד
און צווישן מזבח, און אַרײַנטאָן אַהין
וואַסער.
19 און אַהרן און זײנע זין זאָלן וואַשן
פֿון אים זייערע הענט און זייערע פֿיס.
20 וועו זיי קומען אין אוֹהל-מוֹעד,
זאָלן זיי זיך וואַשן מיט וואַסער, כּדי
זיי זאָלן ניט שטאַרבן; אָדער וועו זיי
גענענען צום מזבח צו דינען, צו דעמפֿן
אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
21 און זיי זאָלן וואַשן זייערע הענט
און זייערע פֿיס, כּדי זיי זאָלן ניט
שטאַרבן; און עס זאָל זיי זײַן אַן
אייביק געזעץ, אים און זײַן זאָמען אויף
דור-דורות.
22 און גאָט האָט געריעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
23 דו נעם דיר אויף הויפּטגעווירצן,
פֿליסיקע מירע פֿינף הונדערט [שֶׁקל]
, און געווירציקן צימערינג אַ העלפֿט
דערפֿון, צוויי הונדערט און פֿופֿציק,
און געווירצראָר צוויי הונדערט און
פֿופֿציק,
24 און קאַנניל פֿינף הונדערט, אויפֿן
הייליקן שֶׁקל, און בוימל אַ הין.
25 און זאָלסט מאַכן דערפֿון אַן אייל
פֿון הייליקער זאַלבונג, אַ בשׂמים
צובאַרייט אַזוי וויי דער בשׂמים-מישער
מאַכט; אַן אייל פֿון הייליקער זאַלבונג
זאָל עס זײַן.
26 און זאָלסט זאַלבן דערמיט דעם
אוֹהל-מוֹעד, און דעם אָרון פֿון געזעץ,
27 און דעם טיש און אַלע זײנע כּלים,
און די מנורה און אירע כּלים, און דעם
מזבח פֿאַר וויירויך,
28 און דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער
און אַלע זײנע כּלים, און דעם
האַנטפֿאַס און זײַן געשטעל.
29 און זאָלסט זיי הייליקן, זיי זאָלן
זײַן אַ הייליקסטע הייליקייט; אַלץ
וואָס רירט זיך אָן זיי אָן זאָל ווערן
הייליק.
30 און אַהרנען און זײנע זין זאָלסטו
זאַלבן און זיי הייליקן צו זײַן כֹּהנים צו
מיר.
31 און צו די קינדער פֿון ישׂראל
זאָלסטו רעדן, אַזוי צו זאָגן: אַן אייל
פֿון הייליקער זאַלבונג זאָל דאָס זײַן צו
מיר אויף אײַערע דורֹ-דורות.
32 אויף אַ מענטשנס לײַב זאָל עס
ניט געגאָסן ווערן, און איר זאָלט ניט
מאַכן אַזוינס, לויט דער צונויפֿמישונג
דערפֿון; הייליק איז דאָס, הייליק זאָל
עס אײַך זײַן.
33 איטלעכער וואָס וועט צובריי‌טן
אַזוינס, אָדער וואָס וועט אַרויפֿטאָן
דערפֿון אויף אַ פֿרעמדן, וועט
פֿאַרשניטן ווערן פֿון זײַן פֿאָלק.
34 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
נעם דיר שמעקדיקע געווירצן,
טריפֿגעווירץ, און ריי‌כערנעגל, און
גאַלאַבאַן; שמעקדיקע געווירצן, און
לויטערן ווי‌רויך; גלײַך אויף גלײַך
זאָלן זיי זײַן.
35 און זאָלסט מאַכן דערפֿון אַ
ריי‌כערוואַרג, אַ בשׂמים אַזוי ווי דער
בשׂמים-מישער מאַכט, צוגערי‌כט מיט
זאַלץ, ריין, הייליק.
36 און זאָלסט דערפֿון דין צערײַבן,
און אַרויפֿטאָן דערפֿון פֿאַר דעם געזעץ
און אוֹהל-מוֹעד, וואָס דאָרטן וועל איך
זיך אַנטפּלעקן צו דיר; אַ הייליקסטע
הייליקייט זאָל עס אײַך זײַן.
37 און דאָס ריי‌כערוואַרג וואָס דו
וועסט מאַכן – לויט זײַן צונויפֿמישונג
זאָלט איר פֿאַר זיך ניט מאַכן; הייליק
צו גאָט זאָל עס דיר זײַן.
38 איטלעכער וואָס וועט מאַכן
אַזוינס, צו שמעקן דערפֿון, וועט
פֿאַרשניטן ווערן פֿון זײַן פֿאָלק.

31 משהן אַזוי צו זאָגן: און גאָט האָט געזאָגט צו
2 זע, איך האָב גערופֿן מיטן נאָמען
בצלאל דעם זון פֿון אורי דעם זון פֿון
חורן, פֿון שבֶט יהודה,
3 און איך האָב אים אָנגעפֿילט מיטן
גײַסט פֿון גאָט, אין חכמה, און אין

פַֿאַרשטאַנדיקייט און אין קענשאַפֿט,
און אין יעטוועדער מלאָכה,
4 אויסצוקינצלען קונציקע זאַכן, צו
אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, און
אין קופּער;
5 און אין שנייִדונג פֿון שטיינער צום
אײַנפֿאַסן, און אין שניצונג פֿון האָלץ,
צו אַרבעטן אין יעטוועדער מלאָכה.
6 און איך, זע, האָב צוגעגעבן צו
אים אָהליאָבֿ דעם זון פֿון אַחיסָמָכ,
פֿון שבֿט דָן; און אין האַרצן פֿון אַלע
קלוגהאַרציקע האָב איך אַרײַנגעגעבן
חכמה, אַז זיי זאָלן מאַכן אַלץ וואָס איך
האָב דיר באַפֿוילן:
7 דעם אוֹהל-מוֹעד, און דעם אָרון
פֿאַרן געזעץ, און דעם דעק וואָס
איבער אים, און אַלע כלים פֿון
געצעלט;
8 און דעם טיש און זײַנע כלים, און
די ריינע מנורה און אַלע אירע כלים,
און דעם מזבח פֿאַר ווײַרויך;
9 און דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער
און אַלע זײַנע כלים, און דעם
האַנטפֿאַס און זײַן געשטעל;
10 און די געשטריקטע קליידער, און
די הייליקע קליידער פֿאַר אַהרן דעם
כֹּהן, און די קליידער פֿון זײַנע זין, אויף
צו טאָן די כּהונה;
11 און דאָס אייל פֿון זאַלבונג,
און דעם ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע
געווירצן פֿאַרן הייליקטום; אַזוי ווי
אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן, זאָלן
זיי טאָן.
12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
13 דו רעד אויך צו די קינדער פֿון
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט
נאָר אָפּהיטן מײַנע שבתים, וואָרום אַ
צייכן איז דאָס צווישן מיר און צווישן
אײַך אויף אײַערע דורות-דורות, כּדי איר
זאָלט וויסן, אַז איך יהוה הייליק אײַך.
14 און איר זאָלט היטן שבת, וואָרום
ער איז הייליק פֿאַר אײַך; דער
וואָס פֿאַרשוועכט אים, זאָל טייטן
געטייט ווערן; וואָרום איטלעכער וואָס
טוט אין אים אַן אַרבעט, יענע זעל
זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן איר
פֿאָלק.
15 זעקס טעג זאָל געטאָן ווערן
אַרבעט, אָבער אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל
זײַן אַ שבת פֿון רוּונג, הייליק צו
גאָט; איטלעכער וואָס טוט אַן אַרבעט
אין טאָג פֿון שבת, זאָל טייטן געטייט
ווערן.
16 און די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן
היטן שבת, צו האַלטן שבת אויף
זייערע דור-דורות; אַן אייביקער בונד.
17 צווישן מיר און צווישן די קינדער
פֿון ישׂראל איז דאָס אַ צייכן אויף
אייביק, אַז זעקס טעג האָט גאָט
געמאַכט דעם הימל און די ערד,
און אויפֿן זיבעטן טאָג האָט ער
אויפֿגעהערט און גערוט.
18 און ער האָט געגעבן משהן, ווי ער
האָט געענדיקט רעדן מיט אים אויפֿן
באַרג סיני, די צוויי לוחות פֿון געזעץ,
שטיינערנע לוחות געשריבן מיט דעם
פֿינגער פֿון גאָט.

32 און ווי דאָס פֿאָלק האָט
געזען, אַז משה זאַמט זיך
אַראָפּצונידערן פֿון באַרג, אַזוי האָט
דאָס פֿאָלק זיך אײַנגעזאַמלט אַרום
אַהרֹנען, און זיי האָבן צו אים געזאָגט:
שטיי אויף, מאַך אונדז אַ גאָט
וואָס זאָל גיין פֿאַר אונדז; וואָרום
דערדאָזיקער מאַן משה, וואָס האָט
אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם,
ווייסן מיר ניט וואָס מיט אים איז
געוואָרן.
2 האָט אַהרן צו זיי געזאָגט: נעמט
אַראָפּ די גילדערנע אויערינגלען וואָס אין
די אויערן פֿון אײַערע ווײַבער, אײַערע
זין, און אײַערע טעכטער, און ברענגט
צו מיר.
3 האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק
אַראָפּגענומען פֿון זיך די גילדערנע
אויערינגלען וואָס אין זייערע אויערן,

4 און ער געבראַכט צו אַהרֹנען. און ער האָט צוגענומען פֿון זייער האַנט, און האָט עס אויסגעפֿורעמט אין אַ פֿורעם, און האָט דערפֿון געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב; און זיי האָבן געזאָגט: דאָס איז דײַן גאָט, ישׂראל, וואָס האָט דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם.

5 און ווי אַהרן האָט דאָס געזען, אַזוי האָט ער געבויט פֿאַר אים אַ מזבח, און אַהרן האָט אויסגערופֿן און געזאָגט: אַ יָום-טובֿ צו יהוה איז מאָרגן.

6 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אויף מאָרגן, און האָבן אויפֿגעבראַכט ברַאנדאָפּפֿער, און גענענט פֿרידאָפּפֿער; און דאָס פֿאָלק האָט זיך געזעצט עסן און טרינקען, און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען זיך לוסטיק צו מאַכן.

7 האָט גאָט געריעדט צו משהן: גיי נידער אַראָפּ, וואָרום פֿאַרדאָרבן געווארן איז דײַן פֿאָלק, וואָס דו האָסט אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם;

8 זיי האָבן זיך גיך אָפּגעקערט פֿון דעם וועג וואָס איך האָב זיי באַפֿוילן; זיי האָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב, און האָבן זיך געבוקט צו אים, און געשלאַכט צו אים, און געזאָגט: דאָס איז דײַן גאָט, ישׂראל, וואָס האָט דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם.

9 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: איך האָב געזען דאָסאַזיקע פֿאָלק, ערשט עס איז אַ האַרטנעקיק פֿאָלק;

10 און אַצונד לאָז מיך, און מײַן צאָרן וועט גרימען אויף זיי, און איך וועל זיי פֿאַרלענדן, און וועל דיך מאַכן פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק.

11 האָט משה געבעטן פֿאַר יהוה זײַן גאָט, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָס, זאָל גרימען דײַן צאָרן אויף דײַן פֿאָלק, וואָס דו האָסט אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מצרַיִם מיט גרויס כּוח און מיט אַ שטאַרקער האַנט?

12 פֿאַר וואָס זאָלן זאָגן די מצרים, אַזוי צו זאָגן: צום בייזן האָט ער זיי אַרויסגעצויגן, כדי זיי צו הרגענען אין די בערג, און זיי צו פֿאַרלענדן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד? קער זיך אָפּ פֿון דײַן גרימצאָרן, און האָב חרטה אויף דעם בייז צו דײַן פֿאָלק.

13 דערמאָן זיך אָן אַברהם, אָן יצחק, און אָן ישׂראל, דיינע קנעכט, וואָס דו האָסט זיי געשוואָרן בײַ זיך, און האָסט צו זיי גערעדט: איך וועל מערן אײַער זאָמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און דאָסאָזיקע גאַנצע לאַנד וואָס איך האָב געזאָגט, וועל איך געבן צו אײַער זאָמען, און זיי וועלן עס אַרבן אויף אייביק.

14 האָט גאָט חרטה געהאַט אויף דעם בייז וואָס ער האָט געזאָגט צו טאָן צו זײַן פֿאָלק.

15 און משה האָט זיך אומגעקערט, און האָט אַראָפּגענידערט פֿון באַרג, מיט די צוויי לוחות פֿון געזעץ אין זײַן האַנט, לוחות באַשריבן פֿון זייערע בײדע זײַטן; פֿון דער זײט און פֿון ענער זײט זײנען זיי געווען באַשריבן.

16 און די לוחות זײנען געווען די אַרבעט פֿון גאָט, און דער כּתב איז געווען דער כּתב פֿון גאָט, אויסגעקרײצט אויף די לוחות.

17 און יהוֹשׁוּע האָט געהערט דעם קָול פֿון דעם פֿאָלק אין זײַן שׁאָלן, און ער האָט געזאָגט צו משהן: אַ קָול פֿון מלחמה איז אין לאַגער.

18 האָט ער געזאָגט: עס איז ניט אַ קָול פֿון געשריי פֿון גבורה, און ניט אַ קָול פֿון געשריי פֿון שוואַכקייט; אַ קָול פֿון זינגען הער איך.

19 און עס איז געווען, ווי ער האָט געענענט צום לאַגער, און האָט געזען דאָס קאַלב און די טענץ, אַזוי האָט געגרימט דער צאָרן פֿון משהן, און ער האָט אַ וואַרף געטאָן פֿון זײנע הענט די לוחות, און האָט זיי צעבראָכן אונטערן באַרג.

20 און ער האָט געגנומען דאָס קאַלב, וואָס זיי האָבן געמאַכט, און האָט

פַֿאַרברענט אין פַֿיַער, און צעמאָלן ביז וואַנען עס איז געווָארן דין, אוֹן האָט צעשטאָנט אויפֿן וואַסער, און געגעבן טרינקען די קינדער פֿון ישׂראל.

21 און משה האָט געזאָגט צו אהרֹנען: וואָס האָט דיר דאָסדאָזיקע פַֿאָלק געטאָן, וואָס דו האָסט געברַאַכט אויף אים אַ גרויסע זינד?

22 האָט אַהרן געזאָגט: זאָל ניט גרימען דער צאָרן פֿון מײַן האַר; דו קענסט דאָס פֿאָלק, אַז ער איז שלעכט.

23 האָבן זיי צו מיר געזאָגט: מאַך אונדז אַ גאָט וואָס זאָל גיין פֿאַר אונדז; ווָארום דערדאָזיקער מאַן משה, וואָס האָט אונדז אויפֿגעברַאַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, וויסן מיר ניט וואָס מיט אים איז געווָארן.

24 האָב איך צו זיי געזאָגט: ווער עס האָט גאָלד, נעמט אַראָפּ פֿון זיך; און זיי האָבן מיר געגעבן, און איך האָב עס אַרײַנגעוואָרפֿן אין פַֿיַער, און עס איז אַרויסגעקומען דאָסדאָזיקע קאַלַב.

25 און משה האָט געזען דאָס פֿאָלק, אַז עס איז צעווילדערט, וויַיל אַהרן האָט עס צעווילדערט, צו שאַנד בײַ זייערע פֿײַנט.

26 האָט משה זיך געשטעלט אין טויער פֿון לאַגער, און האָט געזאָגט: ווער פֿאַר יהוה, צו מיר! האָבן זיך אײַנגעזאַמלט צו אים אַלע קינדער פֿון לֵוִי.

27 און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: טוט אָן איטלעכער זײַן שווערד אויף זײַן דיך, גייט דורך הין און צוריק פֿון טויער צו טויער אין לאַגער, און הרגעט איטלעכער זײַן ברודער, און איטלעכער זײַן חבֵר, און איטלעכער זײַן קרוב.

28 האָבן די קינדער פֿון לֵוִי געטאָן אַזוי ווי דאָס ווָארט פֿון משהן, און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון פֿאָלק אין יענעם טאָג אַרום דריַי טויזנט מאַן.

29 און משה האָט געזאָגט: דערפֿילט אײַער האַנט הײַנט צו גאָט, וויַיל איטלעכער איז געווען אַקעגן זײַן זון, און אַקעגן זײַן ברודער, און כּדי אײַך הײַנט צו געבן אַ ברכה.

30 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט משה געזאָגט צום פֿאָלק: איר האָט גרויסע זינד; אוּן איצטער וועל איך אַרויפֿגיין צו גאָט, אפֿשר וועל איך מכפּר זײַן אויף אײַער זינד.

31 האָט משה זיך אומגעקערט צו גאָט, און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, דאָסדאָזיקע פֿאָלק האָט גרויסע זינד געטאָן אַ גרויסע זינד, און זיי האָבן זיך געמאַכט אַ גאָט פֿון גאָלד.

32 איז, אַנדערש, אויב דו וועסט פֿאַרגעבן זייער זינד –, און אויב ניט, מעק מיך אויס, איך בעט דיך, פֿון דײַן בוך וואָס דו האָסט עשׂריבן.

33 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: ווער עס האָט געזינדיקט צו מיר, אים וועל איך אויסמעקן פֿון מײַן בוך.

34 און אַצונד גיי פֿיר דאָסדאָזיקע פֿאָלק אַהין ווו איך האָב דיר געזאָגט; זע, מײַן מלאך וועט גיין דיר פֿאַרויס; אָבער אין דעם טאָג, וואָס איך רעכן זיך, וועל איך זיך רעכענען מיט זיי פֿאַר זייער זינד.

35 און גאָט האָט געפּלאָגט דאָס פֿאָלק פֿאַר וואָס זיי האָבן געמאַכט דאָס קאַלַב, וואָס אַהרן האָט געמאַכט.

33 און גאָט האָט געזעדט צו משהן: קום, גיי אַרויף פֿון דאָנען, דו און דאָס פֿאָלק וואָס דו האָסט אויפֿגעברַאַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, צו דעם לאַנד וואָס איך האָב געשוואָרן צו אַברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, אַזוי צו זאָגן: צו דײַן זאָמען וועל איך עס געבן –

2 און איך וועל שיקן דיר פֿאַרויס אַ מלאך, און וועל פֿאַרטרײַבן דעם כְּנַעֲנִי, דעם אֱמוֹרִי, און דעם חִתִּי, און

דעם פְֿרִזִי, דעם חִוִי, און דעם יְבוּסִי –
3 צוּ אַ לַאנד וואָס פְֿלִיסט מיט
מילך און האָניק – וואָרום איך וועל
ניט אַרויפֿגיין צווישן דיר, וויבל אַ
האַרטנעקיק פֿאָלק ביסטו; איך קען דיך
נאָך פֿאַרלעגנדן אויפֿן וועג.
4 האָט דאָס פֿאָלק געהערט דעם
דאָזיקן שלעכטן אָנזאָג, און זיי האָבן
געטרויערט, און האָבן קיינער ניט
אָנגעטאָן זײַן צירונג אויף זיך.
5 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
זאָג צו די קינדער פֿון ישׂראל: איר זײַט
אַ האַרטנעקיק פֿאָלק; איין רגע ווען
איך זאָל אַרויפֿגיין צווישן דיר, וועל
איך דיך פֿאַרלעגנדן. און אַצונד נעם
אַראָפּ דײַן צירונג פֿון זיך, און איך וועל
באַטראַכטן, וואָס איך זאָל טאָן צו דיר.
6 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל זיך
אויסגעטאָן זייער צירונג פֿון באַרג
חוֹרֵב אָן.
7 און משה פֿלעגט נעמען דאָס
געצעלט, און פֿלעגט עס זיך
אויפֿשטעלן אויסן לאָגער, ווײַט
פֿון לאָגער, און פֿלעגט עס רופֿן
אוֹהל-מוֹעד. און עס איז געווען,
איטלעכער וואָס האָט געזוכט גאָט,
פֿלעגט אַרויסגיין צום אוֹהל-מוֹעד
וואָס אויסן לאָגער.
8 און עס איז געווען, ווי משה
איז אַרויסגעגאַנגען צום געצעלט,
אַזוי פֿלעגט דאָס גאַנצע פֿאָלק זיך
אויפֿשטעלן, און שטיין איטלעכער אין
איינגאַנג פֿון זײַן געצעלט, און נאָכקוקן
משהן, ביז ער גייט אַרײַן אין געצעלט.
9 און עס איז געווען, ווי משה איז
אַרײַנגעגאַנגען אין געצעלט, פֿלעגט
אַראָפּנידערן דער וואָלקנזײַל, און
שטיין בײַם איינגאַנג פֿון געצעלט, און
גאָט פֿלעגט רעדן מיט משהן.
10 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿלעגט זען
דעם וואָלקנזײַל שטיין בײַם איינגאַנג
פֿון געצעלט, און דאָס גאַנצע פֿאָלק
פֿלעגט אויפֿשטיין, און זיך בוקן
איטלעכער בײַם איינגאַנג פֿון זײַן
געצעלט.
11 און גאָט פֿלעגט רעדן צו משהן
פּנים אֶל פּנים, אַזוי ווי אַ מענטש
רעדט צו זײַן חבֵר. און ער פֿלעגט
זיך אומקערן אין לאָגער, אָבער זײַן
באַדינער יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון, אַ
יונגער מאַן, פֿלעגט ניט אָפּטרעטן פֿון
געצעלט.
12 און משה האָט געזאָגט צו גאָט:
זע, דו זאָגסט צו מיר: ברענג אויף
דאָסדאָזיקע פֿאָלק, אָבער דו האָסט
מיך ניט געלאָזט וויסן, וועמען דו
וועסט שיקן מיט מיר. דו האָסט
דאָך געזאָגט: איך האָב דיך דערקענט
מיטן נאָמען, און האָסט אויך געפֿונען
לײַטזעליקייט אין מײַנע אויגן.
13 און אַצונד, אויב, איך בעט דיך,
איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין
דײַנע אויגן, לאָז מיך וויסן, איך
בעט דיך, דײַנע וועגן, אַז איך זאָל
דיך קענען, כדי איך זאָל געפֿינען
לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן; און זע
אַז דאָסדאָזיקע פֿאָלק איז דאָך דײַן
פֿאָלק.
14 האָט ער געזאָגט: מײַן פּנים וועט
מיטגיין, און איך וועל דיך באַרוען.
15 האָט ער צו אים געזאָגט: אויב
דײַן פּנים גייט ניט מיט אונדז, זאָלסטו
אונדז ניט אויפֿברענגען פֿון דאַנען.
16 וואָרום מיט וואָס דען זאָל
דערקענט ווערן, אַז איך האָב געפֿונען
לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, איך
און דײַן פֿאָלק, אויב ניט דורך דײַן
גיין מיט אונדז, אַז מיר זאָלן זײַן
אויסגעצייכנט, איך און דײַן פֿאָלק,
פֿון אַלעם פֿאָלק וואָס אויפֿן געזיכט
פֿון דער ערד?
17 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: אויך
די דאָזיקע זאַך וואָס דו האָסט געזאָגט,
וועל איך טאָן, וויבל דו האָסט געפֿונען
לײַטזעליקייט אין מײַנע אויגן, און איך
האָב דיך דערקענט מיטן נאָמען.
18 האָט ער געזאָגט: לאָז מיך זען
דײַן פּראַכט, איך בעט דיך.

19 האָט ער געזאָגט: איך וועל מאַכן
פֿאַרבײַגיין אַל מײַן גוטסקייט פֿאַר
דײַן פּנים, און איך וועל אויסרופֿן
פֿאַר דיר דעם נאָמען יהוה; און
איך וועל לײַטזעליקן וועמען איך וועל
לײַטזעליקן, און וועל דערבאַרימען
וועמען איך וועל דערבאַרימען.
20 און ער האָט געזאָגט: קענסט ניט
זען מײַן פּנים, וואָרום אַ מענטש קען
מיך ניט זען און בלײַבן לעבן.
21 און גאָט האָט געזאָגט: אָן איז
אַן אָרט בײַ מיר; זאָלסטו זיך שטעלן
אויפֿן פֿעלז.
22 און עס וועט זײַן, ווען מײַן
פּראַכט גייט פֿאַרבײַ, וועל איך דיך
אַרײַנטאָן אין אַ שפּאַלט פֿון דעם פֿעלז,
און איך וועל אַרויפֿדעקן מײַן האַנט
אויף דיר, ביז איך וועל פֿאַרבײַגיין.
23 און אַז איך וועל אָפּטאָן מײַן
האַנט, וועסטו זען מײַן רוקן; אָבער
מײַן פּנים קען ניט געזען ווערן.

34 און גאָט האָט געזאָגט צו
משהן: האַק דיר אויס צוויי
שטיינערנע לוחות אַזוי ווי די ערשטע,
און איך וועל אויפֿשרײַבן אויף די
לוחות די ווערטער וואָס זײַנען געווען
אויף די ערשטע לוחות, וואָס דו האָסט
צעבראָכן.
2 און זײַ אָנגעברייט אין דער פֿרי,
און גיי אַרויף אין דער פֿרי אויפֿן באַרג
סיני, און שטעל זיך פֿאַר מיר דאָרטן
אויפֿן שפּיץ באַרג.
3 און קיין מענטש זאָל ניט אַרויפֿגיין
מיט דיר, און קיין מענטש זאָל אויך ניט
געזען ווערן אויפֿן גאַנצן באַרג; אַפֿילו
שאָפ און די רינדער זאָלן זיך ניט
פֿיטערן אַקעגן יענעם באַרג.
4 האָט ער אויסגעהאַקט צוויי
שטיינערנע לוחות אַזוי ווי די ערשטע;
און משה האָט זיך געפֿעדערט אין דער
פֿרי, און איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן
באַרג סיני, אַזוי ווי גאָט האָט אים
באַפֿוילן, און ער האָט געמומען אין זײַן
האַנט די צוויי שטיינערנע לוחות.
5 און יהוה האָט אַראָפּגענידערט
אין דעם וואָלקן; און ער האָט זיך
געשטעלט מיט אים דאָרטן; און ער
האָט געפֿוסן דעם נאָמען יהוה.
6 און יהוה איז פֿאַרבײַגעגאַנגען
פֿאַר זײַן פּנים, און האָט אויסגערופֿן:
יהוה, יהוה איז אַ דערבאַרימדיקער
און לײַטזעליקער גאָט, אײַנגעהאַלטן
אין צאָרן, און רײַך אין גענאָד און
טרײַשאַפֿט;
7 ער האַלט גענאָד ביזן טויזנטסטן
גלידּ, ער פֿאַרטראָגט זינד און
פֿאַרברעכן און חטאים, נאָר שענקען
שענקט ער ניט; ער רעכנט זיך פֿאַר די
זינד פֿון די פֿאָטערס, מיט די קינדער,
און מיט די קינדסקינדער, מיטן דריטן
און מיטן פֿירטן דּור.
8 האָט משה זיך געגײַגט אויף גיך צו
דער ערד, און זיך געבוקט.
9 און ער האָט געזאָגט: אויב,
איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען
לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, גאָט,
זאָל, איך בעט דיך, גאָט גיין צווישן
אונדז, וואָרום אַ הארטנעקיק פֿאָלק
איז דאָס; און זאָלסט פֿאַרגעבן אונדזער
זינד און אונדזער חטא, און אונדז מאַכן
פֿאַר דײַן אַרב.
10 האָט ער געזאָגט: זע, איך שליס אַ
בונד; אַנטקעגן פֿאַר דײַן גאַנצן פֿאָלק
וועל איך טאָן וווּנדער וואָס זײַנען ניט
באַשאַפֿן געווארן אויף דער גאַנצער
ערד, און צווישן אַלע אומות; און דאָס
גאַנצע פֿאָלק, וואָס דו ביסט צווישן
אים, וועט זען די טוּונג פֿון גאָט וואָס
איך טו מיט דיר, אַז זי איז פֿאָרכטיק.
11 היט דיר וואָס איך באַפֿעל דיר
הײַנט; זע, איך פֿאַרטרײַב פֿון פֿאַר דיר
דעם אֱמוֹרי, און דעם כּנַעֲני, און דעם
חִתי, און דעם פְּרִזי, און דעם חִוי, און
דעם יְבוּסי.
12 היט זיך, זאָלסט ניט שליסן אַ
בונד דעם באַווינער פֿון דעם לאַנד
וואָס דו קומסט דערויף, כּדי ער זאָל
ניט זײַן פֿאַר אַ שטרויכלונג צווישן

דיר.
13 נִיצערט זייערע מזבחות זאָלט איר צעשטויסן, און זייערע זשילשטייניער זאָלט איר צעברעכן, און זייערע געצנבייַמער זאָלט איר אָפּהאַקן.
14 וואָרום טאָרסט זיך ניט בוקן צו אַן אַנדער גאָט, ווייל יהוה – זײַן נאָמען איז צערעניער, אַ צערנדיקער גאָט איז ער.
15 טאָמער וועסטו שליסן אַ בונד די באַווויינער פון לאַנד, און זיי וועלן זײַן פֿאַרפֿירט נאָך זייערע געטער, און שלאַכטן צו זייערע געטער, וועלן זיי דיך רופֿן, און וועסט עסן פון זייער שלאַכטאָפּפֿער;
16 און וועסט נעמען פון זייערע טעכטער פֿאַר דיינע זין, און זייערע טעכטער וועלן זײַן פֿאַרפֿירט נאָך זייערע געטער, און וועלן פֿאַרפֿירן דיינע זין נאָך זייערע געטער.
17 קיין געגאָסענע געטער זאָלסטו דיר ניט מאַכן.
18 דעם יָום-טובֿ פון מצות זאָלסטו היטן: זיבן טעג זאָלסטו עסן מצות, אַזוי ווי איך האָב דיר באַפֿוילן, אין דער געשטעלטער צייַט אין חודש אָביב, וואָרום אין חודש אָביב ביסטו אַרויסגעגאַנגען פון מִצרַיִם.
19 איטלעכס וואָס עפֿנט דעם טראַכט געהערט צו מיר; און פון אַל דיין פֿי זאָלסטו היילילן דעם זָכר, דעם ערשטלינג פון אָקס און שעפּס.
20 און דעם ערשטלינג פון אַן אייזל זאָלסטו אויסליזן מיט אַ שעפּס; און אויב דו וועסט ניט אויסלייזן, זאָלסטו אים אָפּהאַקן דאָס גענעק. יעטוועדער בכור פון דיינע זין זאָלסטו אויסלייזן. און מע זאָל זיך ניט ווײַזן פֿאַר מיר מיט לייידיקן.
21 זעקס טעג זאָלסטו אַרבעטן, און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָלסטו רוען; אַפֿילו אין אָקערצייט און אין שניטצייט זאָלסטו רוען.
22 און דעם יָום-טובֿ פון שבועות זאָלסטו דיר מאַכן, ביי די ערשטצייטיקע פון ווייצשניט; און דעם יָום-טובֿ פון אײַנזאַמלונג ביים אומדרייַ פון יאָר.
23 דרייַ מאָל אין יאָר זאָלן אַלע דײַנע מאַנספּאַרשוינען זיך ווײַזן פֿאַר דעם האַר יהוה, דעם גאָט פון ישׂראל.
24 וואָרום איך וועל פֿאַרייַגן די פֿעלקער פון פֿאַר דיר, און וועל דערבריטערן דײַן גרעמאַרק; און קיינער וועט ניט גלוסטן דײַן לאַנד, וועסט גיין אַרויף זיך ווײַזן פֿאַר יהוה דײַן גאָט דרייַ מאָל אין יאָר.
25 זאָלסט ניט מקריב זײַן מיט געזײַערטן ברויט דאָס בלוט פון מײַן שלאַכטאָפּפֿער, און דאָס שלאַכטאָפּפֿער פון דעם יָום-טובֿ פון פּסח זאָל ניט איבערנעכטיקן ביז אין דער פרי.
26 די ערשטע פֿריצייטיקע פון דײַן ערד זאָלסטו ברענגען אין הויז פון יהוה דײַן גאָט. זאָלסט ניט קאָכן אַ ציקעלע אין זײַן מוטערס מילך.
27 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שרייב דיר אויף די דאָזיקע ווערטער, וואָרום לויט די דאָזיקע ווערטער האָב איך געשלאָסן אַ בונד מיט דיר און מיט ישׂראל.
28 און ער איז דאָרטן געווען מיט גאָט פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט; קיין ברויט האָט ער ניט געגעסן, און קיין וואַסער האָט ער ניט געטרונקען. און ער האָט אויפֿגעשריבן אויף די לוחות די ווערטער פון דעם בונד, די צען גענאָטן.
29 און עס איז געווען, אַז משה האָט אַראָפּגענידערט פון באַרג סיני – און די צוויי לוחות פון געזעץ זײַנען געווען אין משהס האַנט, ווען ער האָט אַראָפּגענידערט פון באַרג – האָט משה ניט געווווסט, אַז די הויט פון זײַן פנים האָט געשטראַלט פון זײַן רעדן מיט אים.

30 און אַהרן און אַלע קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזען משהן, ערשט די הויט פֿון זײַן פּנים שטראַלט, און זיי האָבן מוֹרא געהאַט צו געבענטן צו אים.
31 האָט זיי משה צוגערופֿן, און אַהרן, און אַלע פֿירשטן פֿון דער עדה האָבן זיך אומגעקערט צו אים, און משה האָט צו זיי גערעדט.
32 און דערנאָך האָבן געבענטן אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און ער האָט זיי באַפֿוילן אַלץ וואָס גאָט האָט מיט אים געהרעדט אויפֿן בארג סיני.
33 און ווי משה האָט געענדיקט רעדן מיט זיי, האָט ער אָנגעטאָן אויף זײַן פּנים אַ צודעק.
34 און אַז משה איז געקומען פֿאַר גאָט צו רעדן מיט אים, פֿלעגט ער אָפּטאָן דעם צודעק ביז זײַן אַרויסגיין; און ער פֿלעגט אַרויסגיין און רעדן צו די קינדער פֿון ישׂראל דאָס וואָס ער איז באַפֿוילן געווארן.
35 און די קינדער פֿון ישׂראל פֿלעגן זען דעם פּנים פֿון משהן, אַז די הויט פֿון משהס פּנים שטראַלט; און משה פֿלעגט ווידער אָנטאָן דעם צודעק אויף זײַן פּנים, ביז ער איז אַרײַנגעגאַנגען צו רעדן מיט אים.

וַיַּקְהֵל

35 און משה האָט אײַנגעזאַמלט די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און האָט צו זיי געזאָגט: דאָס זײַנען די ווערטער וואָס גאָט האָט באַפֿוילן זיי צו טאָן:
2 זעקס טעג זאָל געטאָן ווערן אַרבעט, אָבער אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל אײַך זײַן הייליק, אַ שבת פֿון רוּונג צו גאָט; איטלעכער וואָס טוט אין אים אַן אַרבעט, זאָל געטייט ווערן.
3 איר זאָלט ניט אָנצינדן קיין פֿײַער אין אַלע אײַערע ווינערטער אין טאָג פֿון שבת.
4 און משה האָט געזאָגט צו דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן:
5 נעמט אײַך אָן אָפּשיידונג צו גאָט, איטלעכער וואָס זײַן האַרץ איז וויליק זאָל זי ברענגען, די אָפּשיידונג פֿון גאָט, גאָלד, און זילבער, און קופּער;
6 און בלאָע וואָל, און פֿורפּל, און ווערמילרויט, און לײַנען און ציגנהאָר;
7 און רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און תַּחַשׁ-פֿעלן, און שִׁטים-האָלץ;
8 און איל פֿאַר דער לײַכטונג, און בשׂמים פֿאַר דעם איל פֿון זאַלבונג, און פֿאַר דעם ווירויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן;
9 און אָניקלשטיינער, און שטיינער צום אײַנפֿאַסן, פֿאַרן אֵפֹוד און פֿאַרן חושן.
10 און אַלע קלוגהאַרציקע צווישן אײַך זאָלן קומען און מאַכן אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן:
11 דעם מִשכּן, זײַן געצעלט, און זײַן צודעק, זײַנע האָקן, און זײַנע ברעטער, זײַנע ריגלען, זײַנע זײלן, און זײַנע שוועלן;
12 דעם אָרון און זײַנע שטאָנגען, דעם דעק און דעם פָּרוֹכֶת פֿון צווישנשייד;
13 דעם טיש און זײַנע שטאָנגען, און אַלע זײַנע כּלים, און דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט;
14 און די מנוֹרה פֿאַר לײַכטונג, און אירע כּלים, און אירע רערלעך, און דאָס איל פֿאַר לײַכטונג;
15 און דעם מזבח פֿאַר ווירויך און זײַנע שטאָנגען, און דאָס איל פֿון זאַלבונג, און דעם ווירויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן; און דעם טירפֿאָרהאַנג צום אײַנגאַנג פֿון מִשכּן;
16 דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער און די קופּערנע זיף וואָס צו אים, זײַנע שטאָנגען, און אַלע זײַנע כּלים; דעם האַנטפֿאַס און זײַן געשטעל;

17 די אַרומהאָנגען פֿון הויף, זײַנע זײַלן, און זײַנע שוועלן, און דעם טויערפּאָרהאַנג פֿון הויף;
18 די פּלעקלעך פֿון מְשכּן, און די פּלעקלעך פֿון הויף, און זייערע שטריק;
19 די געשטריקטע קלײדער אויף צו דינען אין הייליקטום, די הייליקע קלײדער פֿאַר אַהרן דעם כֹּהן, און די קלײדער פֿון זײַנע זין, אויף צו טאָן די כהונה.
20 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פּאַר משהן.
21 און זיי זײַנען געקומען, איטלעכער איינער וואָס זײַן האַרץ האָט אים געטריבן, און איטלעכער וואָס זײַן גײַסט האָט אים באַוויליקט; זיי האָבן געבראַכט די אָפּשיידונג פֿון גאָט, פֿאַר דער אַרבעט פֿון אוֹהל-מוֹעד, און פֿאַר די הייליקע קלײדער.
22 און עס זײַנען געקומען מענער מיט ווײַבער, איטלעכער וואָס זײַן האַרץ איז געווען וויליק; זיי האָבן געבראַכט נאָזרינגען, און אויערינגען, און פֿינגערלעך, און האַלדזבענדער – אַלערליי גילדערנע זאַכן; איטלעכער איינער וואָס האָט אויפֿגעהויבן אַן אויפֿהייבונג פֿון גאָלד צו גאָט.
23 און איטלעכער איינער וואָס בײַ אים האָט זיך געפֿונען בלאָע וואָל, און פֿורפֿל, און ווערמילרויט, און לײַנען, און ציגנהאָר, און רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און תַּחַש-פֿעלן, האָט געבראַכט.
24 איטלעכער וואָס האָט אָפּגעשיידט אַן אָפּשיידונג פֿון זילבער און קופּער, האָט געבראַכט די אָפּשיידונג פֿון גאָט; און איטלעכער וואָס בײַ אים האָט זיך געפֿונען שטים-האָלץ פֿאַר אַלערליי מלאָכות פֿון דער אַרבעט, האָט געבראַכט.
25 און אַלע קלוגהאַרציקע ווײַבער האָבן מיט זיערע הענט געשפּונען, און האָבן געבראַכט דאָס געשפּינס, די בלאָע וואָל, און דעם פֿורפֿל, דאָס ווערמילרויט, און דעם לײַנען.
26 און אַלע ווײַבער וואָס זייער האַרץ האָט זיי געטריבן מיט חכמה, האָבן געשפּונען די ציגנהאָר.
27 און די פֿירשטן האָבן געבראַכט די אָניקלשטיינער, און די שטיינער צום אײַנפֿאַסן, פֿאַרן אֵפֿוֹד און פֿאַרן חושן;
28 און די בשׂמים, און דאָס אייל, פֿאַר לײַכטונג, און פֿאַר דעם אייל פֿון זאַלבונג, און פֿאַר דעם ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן.
29 די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געבראַכט נדבות צו גאָט – איטלעכער מאַן און פרוי וואָס זייער האַרץ האָט זיי באַווילליקט צו ברענגען פֿאַר דער גאַנצער אַרבעט, וואָס גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן צו מאַכן.
30 און משה האָט געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל: זעט, גאָט האָט געפֿרופֿן מיטן נאָמען בצַלְאֵל דעם זון פֿון אורי דעם זון פֿון חור, פֿון שבט יהודה.
31 און ער האָט אים אָנגעפֿילט מיטן גײַסט פֿון גאָט, אין חכמה, אין פֿאַרשטאַנדיקייט, און אין קענטעפֿט, און אין יעטוועדער מלאָכה;
32 און אויסצוקינצלען קונציקע זאַכן, צו אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, און אין קופּער;
33 און אין שנײַדונג פֿון שטיינער צום אײַנפֿאַסן, און אין שניצונג פֿון האָלץ, צו אַרבעטן אין יעטוועדער קונציקער מלאָכה.
34 אויך צו לערנען אַנדערע האָט ער אַריינגעגעבן אין זײַן האַרצן, אים, און אָהליאָב דעם זון פֿון אַחיסָמָך, פֿון שבט דָן.
35 ער האָט זיי אָנגעפֿילט מיט קלוגהאַרציקייט צו מאַכן יעטוועדער מלאָכה פֿונעם מיינסטער, און פֿונעם קינצלער, און פֿונעם שטיקער אין

בלָאָער וואָל און אין פּורפּל, אין וועַרמילרויט און אין לײַנען און פּוּנעם וועבער – פּון די וואָס מאַכן אַלערלייַ מלָאָכות, און קינצלען אויס קונציקע זאַכן.

36 און בצַלאֵל און אָהליאָב, און אַלע קלוגהאַרציקע לײַט, וואָס גאָט האָט אַרײַנגעגעבן חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט אין זיי, צו וויסן ווי צו טאָן יעטוועדער מלָאכה פּון דער אַרבעט פֿון הייליקטום, זאָלן מאַכן אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן.

2 און משה האָט גערופֿן בצַלאֵל, און אָהליאָבן, און איטלעכן קלוגהאַרציקן מאַן, וואָס גאָט האָט אַרײַנגעגעבן חכמה אין זײַן האַרצן, איטלעכן וואָס זײַן האַרץ האָט אים געטריבן צו געענענען צו דער אַרבעט, זי צו טאָן.

3 און זיי האָבן געזומען פּון משהן די גאַנצע אָפּשיידונג וואָס די קינדער פּון ישׂראל האָבן געבראַכט פֿאַר דער מלָאכה פּון דער אַרבעט פּון הייליקטום, כּדי זי צו מאַכן. און די האָבן נאָך אַלץ געהאַלטן אין ברעמגען צו אים נדבות, פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן.

4 זײַנען געקומען אַלע קלוגע לײַט וואָס האָבן געמאַכט די גאַנצע אַרבעט פּון הייליקטום, איטלעכער מאַן פּון זײַן אַרבעט וואָס ער האָט געטאָן,

5 און זיי האָבן געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: דאָס פֿאָלק ברענגט מער ווי עס איז נייטיק צו דער אַרבעט, פֿאַר דער מלָאכה וואָס גאָט האָט באַפֿוילן זי צו מאַכן.

6 האָט משה באַפֿוילן, און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין לאָגער, אַזוי צו זאָגן: קיין מאַן און קיין פרוי זאָל מער ניט מאַכן אַרבעט פֿאַר דער הייליקער אָפּשיידונג. און דאָס פֿאָלק איז אָפּגעהאַלטן געווָארן פּון ברענגען.

7 און דאָס אויסגעאַרבעטע איז זיי געווען גענוג פֿאַר דער גאַנצער אַרבעט, זי צו מאַכן, און נאָך איבערצולאָזן.

8 און אַלע קלוגהאַרציקע צווישן די וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט, האָבן גענומען דעם משכּן אין צען פּאָרהאַנגען; פּון געדרייטן לײַנען, און בלָאָער וואָל, און פּורפּל, און וועַרמילרויט; מיט פרובֿים, קונציק אויסגעאַרבעט האָט מען זיי געמאַכט.

9 די לענג פּון איטלעכן פּאָרהאַנג אַכט און צוואַנציק איילן, און די ברייט פּון איטלעכן פּאָרהאַנג פֿיר איילן; איין מאָס פֿאַר אַלע פּאָרהאַנגען.

10 און מע האָט באַהעפֿט פֿינף פּאָרהאַנגען אינענם צום אַנדערן, אויך די אַנדערע פֿינף פּאָרהאַנגען האָט מען באַהעפֿט איינעם צום אַנדערן.

11 און מע האָט געמאַכט שלייפֿן פּון בלָאָער וואָל אויף דעם זוים פּון איין פּאָרהאַנג אין עק פּון איין באַהעפֿטונג; אַזוי האָט מען געמאַכט אויף דעם זוים פּון דעם עקסטן פּאָרהאַנג אין דער צווייטער באַהעפֿטונג.

12 פֿופֿציק שלייפֿן האָט מען געמאַכט אויף דעם איין פּאָרהאַנג, און פֿופֿציק שלייפֿן האָט מען געמאַכט אויף דעם ברעג פּון דעם פּאָרהאַנג וואָס אין דער צווייטער באַהעפֿטונג; די שלייפֿן זײַנען געווען איינער קעגן אַנדערן.

13 און מע האָט געמאַכט פֿופֿציק גילדערנע האָקן, און מע האָט באַהעפֿט די פּאָרהאַנגען איינעם צום אַנדערן מיט די האָקן, און דער משכּן איז געווען איינס.

14 און מע האָט געמאַכט פּאָרהאַנגען פּון ציגנהאָר פֿאַר אַ געצעלט איבערן משכּן; עלף פּאָרהאַנגען האָט מען זיי געמאַכט.

15 די לענג פּון איטלעכן פּאָרהאַנג דרײַסיק איילן, און די ברייט פּון איטלעכן פּאָרהאַנג פֿיר איילן; איין מאָס פֿאַר די עלף פּאָרהאַנגען.

16 און מע האָט באַהעפֿט פֿינף פּאָרהאַנגען באַזונדער, און זעקס

פַֿאָרהאָנגען באַזונדער.

17 און מע האָט געמאַכט פֿופֿציק שליימֿפֿן אויף דעם זוים פֿון דעם עקסטן פַֿאָרהאָנג אין אַהעפֿטונג, און פֿופֿציק שליימֿפֿן האָט מען געמאַכט אויף דעם זוים פֿון דעם פַֿאָרהאָנג אין דער צווייטער אַהעפֿטונג.

18 און מע האָט געמאַכט פֿופֿציק קופּערנע האָקן צו באַהעפֿטן דאָס געצעלט, אַז עס זאָל זײַן איינס.

19 און מע האָט געמאַכט אַ צודעק פַֿאַר דעם געצעלט, פֿון רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און אַ צודעק פֿון תַּחַש-פֿעלן פֿון אויבן.

20 און מע האָט געמאַכט די ברעטער צום מִשכּן, פֿון שִׁטים-האָלץ, שטייעדיק.

21 צען איילן די לענג פֿון אַ ברעט, און אַן אייל און אַ האַלב די ברייט פֿון איטלעכן ברעט.

22 צוויי צאַפּנס צו איטלעכן ברעט, איינער קעגן אַנדערן אַזוי ווי שטאַפּלען. אַזוי האָט מען געמאַכט צו אַלע ברעטער פֿון מִשכּן.

23 און מע האָט געמאַכט די ברעטער פַֿאַרן מִשכּן: צוואַנציק ברעטער פַֿאַר דער דָּרום-זײַט צו דָּרום.

24 און פֿערציק זילבערנע שוועלן האָט מען געמאַכט אונטער די צוואַנציק ברעטער: צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט פַֿאַר זײַנע צוויי צאַפּנס, צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט פַֿאַר זײַנע צוויי צאַפּנס.

25 און פַֿאַר דער צווייטער זײַט פֿון מִשכּן, צו צפֿון-זײַט, האָט מען געמאַכט צוואַנציק ברעטער,

26 און זייערע פֿערציק זילבערנע שוועלן: צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט, צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט.

27 און פַֿאַר דער הינטערשטער זײַט פֿון מִשכּן, צו מערבֿ, האָט מען געמאַכט זעקס ברעטער.

28 און צוויי ברעטער האָט מען געמאַכט פַֿאַר דיווינקלען פֿון דעם מִשכּן, אויף דער הינטערשטער זײַט.

29 און זיי זײַנען געווען אַרײַנגעפּאַסט אונטן, און דעס גלײַכן זײַנען זיי געווען אַרײַנגעפּאַסט אויבן ביז צום ערשטן רינג; אַזוי האָט מען געמאַכט בײַ זיי בײדן, פַֿאַר די צוויי ווינקלען.

30 און עס זײַנען געווען אַכט ברעטער מיט זייערע זילבערנע שוועלן – זעכצן שוועלן: צו צוויי שוועלן, צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט.

31 און מע האָט געמאַכט ריגלען פֿון שִׁטים-האָלץ: פֿינף פַֿאַר די ברעטער פֿון איין זײַט מִשכּן,

32 און פֿינף ריגלען פַֿאַר די ברעטער פֿון דער צווייטער זײַט מִשכּן, און פֿינף ריגלען פַֿאַר די ברעטער פֿון מִשכּן אויף דער הינטערשטער זײַט, צו מערבֿ.

33 און מע האָט געמאַכט דעם מיטלסטן ריגל דורכצוריגלען אין מיטן פֿון די ברעטער פֿון עק צו עק.

34 און די ברעטער האָט מען איבערגעצויגן מיט גאָלד, און מע האָט געמאַכט צו זיי רינגען פֿון גאָלד, אויערן פַֿאַר די ריגלען; און מע האָט איבערגעצויגן די ריגלען מיט גאָלד.

35 און מע האָט געמאַכט דעם פָּרוֹכֶת פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנענס; קונציק אויסגעאַרבעט האָט מען אים געמאַכט, מיט כּרובֿים.

36 און מע האָט געמאַכט צו אים פֿיר זײַלן פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערגעצויגן מיט גאָלד, מיט זייערע העקלעך פֿון גאָלד; און מע האָט אויסגעגאָסן צו זיי פֿיר זילבערנע שוועלן.

37 און מע האָט געמאַכט אַ פַֿאָרהאָנג פַֿאַר דעם אײַנגאַנג פֿון געצעלט, פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און

וועַרמילרויט, און געדריטן לײנען, געשטיקטע אַרבעט;
38 און פֿינף זײלן צו אים, מיט זייערע העקלעך; און מע האָט איבערגעצויגן זייערע קעפּ און זייערע ריי־פֿבענדער מיט גאָלד. און זייערע פֿינף שוועלן זײנען געווען קופּער.

37 און בצלאל האָט געמאַכט דעם אָרון פֿון שִׁטים-האָלץ, צוויי איילן און אַ האַלב זײן לענג, און אַן אייל און אַ האַלב זײן ברייט, און אַן אייל און אַ האַלב זײן הייך.
2 און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווייניק, און געמאַכט צו אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום.
3 און ער האָט אויסגעגאָסן צו אים פֿיר גילדערנע רינגען פֿאַר זײנע פֿיר פֿיס; צוויי רינגען אויף זײן איין זײט, און צוויי רינגען אויף זײן צוויישטער זײט.
4 און ער האָט געמאַכט שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערגעצויגן מיט גאָלד.
5 און ער האָט אַריינגעצויגן די שטאַנגען אין די רינגען אויף די זײטן פֿון אָרון, צו טראָגן דעם אָרון.
6 און ער האָט געמאַכט אַ דעק פֿון ריינעם גאָלד, צוויי איילן און אַ האַלב זײן לענג, און אַן אייל און אַ האַלב זײן ברייט.
7 און ער האָט געמאַכט צוויי כּרובֿים פֿון גאָלד; געהאַמערט האָט ער זיי געמאַכט, אויף ביידע עקן פֿון דעק:
8 איין כּרוב בײַם עק פֿון דער זײַט, און איין כּרוב בײַם עק פֿון דער אַנדער זײַט; פֿון דעק גופֿא האָט ער געמאַכט די כּרובֿים אויף זײנע ביידע עקן.
9 און די כּרובֿים האָבן אויסגעשפּרייט זייערע פֿליגלען צו דער הייך, שירעמענדיק מיט זייערע פֿליגלען איבער דעם דעק, מיט זייערע פּנימער איינער קעגן אַנדערן; צום דעק צו זײנען געווען די פּנימער פֿון די כּרובֿים.
10 און ער האָט געמאַכט דעם טיש פֿון שִׁטים-האָלץ, צוויי איילן זײן לענג, און אַן אייל זײן ברייט, און אַן אייל און אַ האַלב זײן הייך.
11 און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד, און געמאַכט צו אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום.
12 און ער האָט געמאַכט צו אים אַ לײַסט פֿון אַ האַנטברייט רונד אַרום, און געמאַכט אַ גילדערנעם קראַנץ צו זײַן לײַסט רונד אַרום.
13 און ער האָט אויסגעגאָסן פֿאַר אים פֿיר גילדערנע רינגען, און אַרויפֿגעטאָן די רינגען אויף די פֿירווינקלען וואָס אויף זײנע פֿיר פֿיס.
14 לעבן דעם לײַסט זײנען געווען די רינגען, אויערן פֿאַר די שטאַנגען, צו טראָגן דעם טיש.
15 און ער האָט געמאַכט די שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערגעצויגן מיט גאָלד, צו טראָגן דעם טיש
16 און ער האָט געמאַכט די כּלים וואָס אויפֿן טיש, זײנע שיסלען, און זײנע שאָלן, און זײנע בעכערס, און די קאַנען וואָס מיט זיי ווערט געגאָסן, פֿון ריינעם גאָלד.
17 און ער האָט געמאַכט די מנורה פֿון ריינעם גאָלד: געהאַמערט האָט ער געמאַכט די מנורה, איר פֿוסגעשטעל, און איר שטאַם; אירע בעכערלעך – אירע קנעפּ און אירע בלומען – זײנען געווען פֿון איר גופֿא.
18 און זעקס ערער זײנען אַרויסגעגאַנגען פֿון אירע זײטן, דרײַ ערער פֿון דער מנורה פֿון איר איין זײַט, און דרײַ ערער פֿון דער מנורה פֿון איר צווייטער זײַט;
19 דרײַ מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך פֿון אַ קנאָפּ מיט אַ בלום אויף איין ערער, און דרײַ מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך פֿון אַ

קנאָפּ מיט אַ בלום אויפֿן אָנדער רערן;
אַזוי פֿאַר די זעקס רערן וואָס זיינען
אַרויסגעגאַנגען פֿון דער מנורה.
20 און אויף דער מנורה אַליין פֿיר
מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך – אירע
קנעפּ און אירע בלומען;
21 און אַ קנאָפּ אונטער צוויי רערן
פֿון איר, און אַ קנאָפּ אונטער צוויי
רערן פֿון איר, און אַ קנאָפּ אונטער
צוויי רערן פֿון איר, פֿאַר די זעקס רערן
וואָס זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון איר.
22 אירע קנעפּ און אירע רערן זיינען
געווען פֿון איר גופֿא, אין גאַנצן איין
אויסהאַמערונג פֿון ריינעם גאָלד.
23 און ער האָט געמאַכט אירע זיבן
רערלעך, און אירע צוועגלעך, און
אירע אַשפֿענדלעך, פֿון ריינעם גאָלד.
24 פֿון אַ צענטנער ריינעם גאָלד האָט
ער זי געמאַכט מיט אַלע אירע כּלים.
25 און ער האָט געמאַכט דעם מזבח
פֿאַר ווירויך, פֿון שִׁטים-האָלץ, אַן
אייל זײַן לענג, און אַן אייל זײַן
בריים, פֿירעקעדיק, און צוויי איילן
זײַן הייך; פֿון אים גופֿא זיינען געווען
זײַנע הערנער.
26 און ער האָט אים איבערגעצויגן
מיט ריינעם גאָלד, זײַן אויבערדעק,
און זײַנע וועגט רונד אַרום, און זײַנע
הערנער; און ער האָט געמאַכט צו אים
אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום.
27 און צוויי גילדערנע רינגען האָט
ער געמאַכט צו אים אונטער זײַן
קראַנץ אויף זײַנע צוויי פֿלאַנקען –
אויף זײַנע צוויי זײַטן, פֿאַר אויערן
פֿאַר די שטאַנגען, אים צו טראָגן אויף
זיי.
28 און ער האָט געמאַכט די
שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי
איבערגעצויגן מיט גאָלד.
29 און ער האָט געמאַכט דאָס
הייליקע אייל פֿון זאַלבונג, און דעם
ריינעם ווירויך פֿון שמעקעדיקע
געווירצן, אַזוי ווי דער בשׂמים-מישער
מאַכט.

38 און ער האָט געמאַכט דעם
מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער, פֿון
שִׁטים-האָלץ, פֿינף איילן זײַן לענג, און
פֿינף איילן זײַן בריים, פֿירעקעדיק,
און דריי איילן זײַן הייך.
2 און ער האָט געמאַכט זײַנע
הערנער אויף זײַנע פֿיר ווינקלען; פֿון
אים גופֿא זיינען געווען זײַנע הערנער;
און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט
קופֿער.
3 און ער האָט געמאַכט אַלע כּלים
פֿון מזבח, די טעפּ, און די שופֿלען, און
די שפּרענגבעקנס, די גאָפּלען, און די
פֿיערפֿאַנען; אַלע זײַנע כּלים האָט ער
געמאַכט פֿון קופֿער.
4 און ער האָט געמאַכט צום מזבח אַ
קופֿערנע זיף פֿון נעצארבעט אונטער
זײַן געזימס, פֿון אונטן ביז זײַן העלפֿט.
5 און ער האָט אויסגעגאָסן פֿיר
רינגען פֿאַר די פֿיר עקן פֿון דער
קופֿערנער זיף, אויערן פֿאַר די
שטאַנגען.
6 און ער האָט געמאַכט די
שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי
איבערגעצויגן מיט קופֿער.
7 און ער האָט אַריינגעצויגן די
שטאַנגען אין די רינגען אויף די זײַטן
פֿון מזבח, אים צו טראָגן אויף זיי;
הויל אינעווייניק, פֿון ברעטער, האָט
ער אים געמאַכט.
8 און ער האָט געמאַכט דעם
האַנטפֿאַס פֿון קופֿער, און זײַן
געשטעל פֿון קופֿער, פֿון די שפּיגלען
פֿון די וויבער וואָס פֿלעגן זיך
אײַנזאַמלען ביים אײַנגאַנג פֿון
אוֹהל-מוֹעד.
9 און ער האָט געמאַכט דעם
הויף: פֿאַר דער דָּרום-זײַט צו דָּרום,
אַרומהאַנגען פֿון הויף פֿון געדרײטן
לײַנען, הונדערט איילן;
10 די זײַלן דערצו צוואַנציק, און
זייערע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופֿער;
די העקלעך פֿון די זײַלן, און זייערע
רייפֿבענדער, פֿון זילבער.

11 און פַֿאר דער צפֿון-זײַט,
הונדערט איילן; די זילבערנע
צוואַנציק, און זיירע שוועלן
צוואַנציק, פֿון קופּער; די העקלעך פֿון
די זילבערנע, און זיירע ריבֿבענדער, פֿון
זילבער.
12 און פַֿאר דער מערבֿ-זײַט,
פופֿציק איילן; די
זילבערנע צוואַנציק, און זיירע שוועלן
צוואַנציק; די העקלעך פֿון די זילבערנע, און
זיירע ריבֿבענדער, פֿון זילבער.
13 און פַֿאר דער מזרח-זײַט צו
פופֿציק איילן.
14 ארומהאַנגען פַֿאר איין זײַט פֿון
טויער , פופֿצן איילן; די זילבערנע דרײַ,
און זיירע שוועלן דרײַ.
15 און אַזוי אויף דער צווייטער זײַט;
אי אויף דער זײַט אי אויף דער אַנדער
זײַט פֿון טויער פֿון הויף ארומהאַנגען
פופֿצן איילן; די זילבערנע דרײַ, און
זיירע שוועלן דרײַ.
16 אַלע ארומהאַנגען פֿון הויף רונד
אַרום, פֿון געדרײטן לינען.
17 און די שוועלן צו די זילבערנע, פֿון
קופּער: די העקלעך פֿון די זילבערנע,
און זיירע ריבֿבענדער, פֿון זילבער;
און דער איבערצוג פֿון זיירע קעפּ,
פֿון זילבער; און זיי זינען געווען
ארומגערייבֿט מיט זילבער, אַלע זילבערנע
פֿון הויף.
18 און דער טויערפֿאַרהאַנג פֿון
הויף איז געווען געשטיקטע ארבעט,
פֿון בלאָער וואָל, און פֿורפֿל, און
ווערמילרויט, און געדרײטן לינען;
און צוואַנציק איילן די לענג, און די
הייך – פֿאַר בריט – פֿינף איילן, גלײַך
מיט די ארומהאַנגען פֿון הויף.
19 און די זילבערנע פֿיר, און
זיירע שוועלן פֿיר, פֿון קופּער;
זיירע העקלעך, פֿון זילבער, דער
איבערצוג פֿון זיירע קעפּ,
20 איין יונגער אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקער, פֿאַר אַ
ברא̈נדאָפּפֿער;

פְּקוּדֵי

21 דאָס זינען די איבערציילונגען
פֿון מִשכּן, דעם מִשכּן פֿון געזעץ, וואָס
זינען איבערגעציילט געוואָרן לויט
דעם מויל פֿון משהן דורך דער אַרבעט
פֿון די לְוִיִים אונטער דער האַנט פֿון
איתָמָר דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן. –
22 און בצַלְאֵל דער זון פֿון אורי דעם
זון פֿון חורן, פֿון שבֶּט יהודה, האָט
געמאַכט אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן
משהן.
23 און מיט אים איז געווען אָהליאָב
דער זון פֿון אֲחִיסָמָכ, פֿון שבֶּט דָן,
אַ מיינסטער, און אַ קינצלער, און אַ
שטיקער אין בלאָער וואָל, און אין
פֿורפֿל, און אין ווערמילרויט, און אין
לינען. –
24 דאָס גאַנצע גאָלד וואָס איז
פֿאַרטאָן געוואָרן אויף דער ארבעט ביַי
דער גאַנצער ארבעט פֿון הייליקטום,
דאָס גאָלד פֿון דער אויפֿהייבונג, איז
געווען נײַן און צוואַנציק צענטנער, און
זיבן הונדערט און דריסיק שֶׁקל, אויפֿן
הייליקן שֶׁקל.
25 און דאָס זילבער פֿון דער ציילונג
פֿון דער עדה איז געווען הונדערט
צענטנער, און טויזנט און זיבן הונדערט
און פֿינף און זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן
הייליקן שֶׁקל.
26 אַ בקַע אויף אַ קאָפּ, אַ האַלבער
שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל, פֿאַר
איטלעכן וואָס איז אַריבֿגעגאַנגען אין
דער ציילונג, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט
און העכער, פֿאַר זעקס הונדערט
טויזנט און דריַ טויזנט און פֿינף
הונדערט און פֿופֿציק.
27 און די הונדערט צענטנער זילבער
זינען געווען אויף אויסצוגיסן די
שוועלן פֿון הייליקטום, און די שוועלן
פֿון פָּרוֹכֶת; הונדערט שוועלן פֿון
הונדערט צענטנער, אַ צענטנער אויף
אַ שוועל.
28 און פֿון די טויזנט און זיבן
הונדערט און פֿינף און זיבעציק האָט

מען געמאַכט העקלעך צו די זײַלן, און איבערגעצויגן זייערע קעפּ, און זיי אַרומגערייפּט.

29 און דאָס קופּער פֿון דער אויפֿפֿיבונג איז געווען זיבעציק צענטנער, און צוויי טויזנט און פֿיר הונדערט שֶׁקל.

30 און מע האָט דערפֿון געמאַכט די שוועלן פֿון דעם אײנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און דעם קופּערנעם מזבח, און די קופּערנע זיפ וואָס צו אים, און אַלע כלים פֿון מזבח,

31 און די שוועלן פֿון הויף רונד אַרום, און די שוועלן פֿון דעם טויער פֿון הויף, און אַלע פּלעקלעך פֿון משכן, און אַלע פּלעקלעך פֿון הויף רונד אַרום.

39 און פֿון דער בלאָער וואָל, און דעם פֿורפּל, און דעם ווערמילרויט, האָט מען געמאַכט די געשטריקטע קלײדער אויף צו דינען אין הייליקטום, און געמאַכט די הייליקע קלײדער וואָס פֿאַר אהרֹנען, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

2 און מע האָט געמאַכט דעם אֵפֿוֹד פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און פֿורפּל, און ווערמילרויט, און געדרײטן לײַנען.

3 און מע האָט אויסגעשלאָגן בלעכן פֿון גאָלד, און צעהאַקט אויף פֿעדעם, אויף אַרײַנצוארבעטן אין דער בלאָער וואָל, און אין דעם פֿורפּל, און אין דעם ווערמילרויט, און אין דעם לײַנען, מיט קונציקער אַרבעט.

4 אַקסלבענדער האָט מען צו אים געמאַכט, באַהעפֿטע; ביַי זײַנע ביידע עקן איז ער געווען באַהעפֿט.

5 און זײַן גאַרטלבאַנד וואָס אויף אים, איז געווען פֿון אים גופֿא, אַזוי ווי זײַן אַרבעט, פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און פֿורפּל, און ווערמילרויט, און געדרײטן לײַנען, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

6 און מע האָט געמאַכט די אָניקלשטיינער אײַנגעראַמט אין אײַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד, אויסגעקריצט ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל, לויט די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

7 און מע האָט זיי אַרויפֿגעטאָן אויף די אַקסלבענדער פֿון אֵפֿוֹד – שטיינער פֿון דערמאָנונג פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

8 און מע האָט געמאַכט דעם חושן קונציק אויסגעארבעט, אַזוי ווי די אַרבעט פֿון אֵפֿוֹד, פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און פֿורפּל, און ווערמילרויט, און געדרײטן לײַנען.

9 פֿיר־עקעדיק איז ער געווען; געטאָפּלט האָט מען געמאַכט דעם חושן, אַ שפּאַן זײַן לענג, און אַ שפּאַן זײַן ברייט, געטאָפּלט.

10 און מע האָט אַרײַנגעזעצט אין אים פֿיר ציילן שטיינער: אַ צייל פֿון רובין, טאָפּאַז, און שמאַראַק, איין ציל;

11 און די צוויטע ציל: גאַרפֿונקל, סאַפּירשטיין, און דימענט;

12 און די דריטע ציל: יאַכצום, אַגאַט, און אַמעטיסט;

13 און די פֿירטע ציל: גאָלדשטיין, אָניקל, און יאַשפּיז; אײַנגעראַמט אין אײַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד אין זייערע אײַנזעצונגען.

14 און די שטיינער זײַנען געווען לויט די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, צוועלף, לויט זייערע נעמען, ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל, איטלעכער לויט זײַן נאָמען, אַקעגן די צוועלף שבֿטים.

15 און מע האָט געמאַכט צום חושן געדרײטע קייטן, פֿלעכטאַרבעט, פֿון ריינעם גאָלד.

16 און מע האָט געמאַכט צוויי אײַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד, און צוויי גילדערנע רינגען, און מע האָט אַרויפֿגעטאָן די צוויי רינגען אויף די

צוויי עקן פֿון חושן.
17 און מע האָט אַרײַנגעטאָן די צוויי
גילדערנע פֿלעכטן אין די צוויי רינגען
אויף די עקן פֿון חושן.
18 און די צוויי עקן פֿון די צוויי
פֿלעכטן האָט מען אַרויפֿגעטאָן
אויף די צוויי אײַנפֿאַסונגען, און זיי
אַרויפֿגעטאָן אויף די אַקסלבענדער
פֿון אֵפֿוֹד, אויף זײַן פֿאָדערזײַט.
19 און מע האָט געמאַכט צוויי
גילדערנע רינגען, און אַרויפֿגעזעצט
אויף די צוויי עקן פֿון חושן, בייַ זײַן
זוים וואָס צו דער זײַט פֿון אֵפֿוֹד,
אינעווייניק צו.
20 און מע האָט געמאַכט צוויי
גילדערנע רינגען, און זיי אַרויפֿגעטאָן
אויף די צוויי אַקסלבענדער פֿון אֵפֿוֹד,
פֿון אונטן, אויף זײַן פֿאָדערזײַט,
בייַ זײַן באַהעפֿטונג, איבער דעם
אַרומבאַנד פֿון אֵפֿוֹד.
21 און מע האָט צוגעשנירט דעם
חושן דורך זײַנע רינגען צו די רינגען
פֿון אֵפֿוֹד, מיט אַ שנור פֿון בלאָער
וואָל, כדי ער זאָל זײַן אויף דעם
אַרומבאַנד פֿון אֵפֿוֹד, און דער חושן
זאָל זיך ניט אַראָפּרוקן פֿון אֵפֿוֹד; אַזוי
ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
22 און מע האָט געמאַכט דעם מאַנטל
פֿון אֵפֿוֹד, וועבאַרבעט, פֿון לויטער
בלאָער וואָל.
23 און די עפֿענונג פֿון דעם מאַנטל
איז געווען אין זײַן מיטן, אַזוי ווי די
עפֿענונג פֿון אַ פּאַנצערהעמד, מיט אַ
זוים בייַ זײַן עפֿענונג רונד אַרום, ער
זאָל זיך ניט צעריסן.
24 און מע האָט געמאַכט אויף די
ברעגן פֿון דעם מאַנטל מילגרוימען
פֿון בלאָער וואָל, און פֿורפֿל, און
ווערמילרויט, געצוווערנט.
25 און מע האָט געמאַכט גלעקלעך
פֿון ריינעם גאָלד, און אַרויפֿגעטאָן די
גלעקלעך צווישן די מילגרוימען אויף
די ברעגן פֿון דעם מאַנטל רונד אַרום,
צווישן די מילגרוימען:
26 אַ גלעקל און אַ מילגרוים, אַ
גלעקל און אַ מילגרוים, אויף די ברעגן
פֿון דעם מאַנטל רונד אַרום, אויף צו
דינען; אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן
משהן.
27 און מע האָט געמאַכט לײַנענע
העמדלעך, וועבאַרבעט, פֿאַר אַהרֹנען
און פֿאַר זײַנע זין;
28 און די לײַנענע הויב, און די שיינע
היטלען פֿון לײַנען, און די לײַנענע
הויזן פֿון געדרײטן לײַנען;
29 און דעם גאַרטל פֿון געדרײטן
לײַנען, און בלאָער וואָל, און פֿורפֿל,
און ווערמילרויט, געשטיקטע אַרבעט,
אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
30 און מע האָט געמאַכט דאָס
שטערנבלעך, די ייליקע קרוין, פֿון
ריינעם גאָלד, און אויפֿגעשריבן אויף
אים אַ געשריפֿטס, ווי אויסקריצונגען
פֿון אַ זיגל "הייליק צו גאָט".
31 און מע האָט אַרויפֿגעטאָן אויף
אים אַ שנור פֿון בלאָער וואָל, כדי אים
אָנצוטאָן אויף דער הויב פֿון אויבן,
אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
32 אַזוי איז פֿאַרענדיקט געוואָרן די
גאַנצע אַרבעט פֿון דעם משכּן פֿון
אוֹהל-מוֹעד; און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט
האָט באַפֿוילן משהן; אזוי האָבן
זיי געטאָן.
33 און זיי האָבן געבראַכט דעם
משכּן צו משהן: דאָס געצעלט און אַלע
זײַנע זאַכן, זײַנע האָקן, זײַנע בריטער,
זײַנע ריגלען, און זײַנע זײלן, און זײַנע
שוועלן;
34 און דעם צודעק פֿון
רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און
דעם צודעק פֿון תַּחַשׁ-פֿעלן, און דעם
פָּרוֹכֶת פֿון צווישנשייד;
35 דעם אָרון פֿון געזעץ, און זײַנע
שטאַנגען, און דעם דעקל;
36 דעם טיש אַלע זײַנע כלים, און
דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט;

37 די ריינע מנוֹרה, אירע רערלעך – די רערלעך אויף אָנצוריכטן – און אַלע אירע כּלים, און דאָס איל פַֿאַר ליכטונג;
38 און דעם גילדערנעם מזבח, און דאָס איל פֿון זאַלבונג, און דעם ווירויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן, און דעם טירפֿאָרהאַנג פֿון געצעלט;
39 דעם קופּערנעם מזבח, און די קופּערנע זיף וואָס צו אים, זיינע שטאַנגען, און אַלע זיינע כּלים; דעם האַנטפֿאַס און זיין געשטעל;
40 די אַרומהאַנגען פֿון הויף, זיינע זיילן, און זיינע שוועלן, און דעם פֿאָרהאַנג צום טויער פֿון הויף, זיינע שטריק, און זיינע פּלעקלעך, און אַלע אַרבעטגעצייג פֿון דעם מִשכּן פֿון אוֹהל-מוֹעד;
41 די געשטריקטע קלייַדער אויף צו דינען אין הייליקטום, די הייליקע קלייַדער פַֿאַר אהרן דעם כֹּהן, און די קלייַדער פֿון זיינע זין, אויף צו טאָן די כהונה.
42 אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן, אַזוי האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געמאַכט די גאַנצע אַרבעט.
43 און משה האָט געזען די גאַנצע אַרבעט, אַז זיי האָבן זי געמאַכט; אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן, אַזוי האָבן זיי געמאַכט; און משה האָט זיי געבענטשט.

40 1 און גאָט האָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 אין ערשטן טאָג פֿון ערשטן חודש זאָלסטו אויפֿשטעלן דעם מִשכּן פֿון אוֹהל-מוֹעד.
3 און זאָלסט אַרײַנטאָן אַהין דעם אָרון פֿון געזעץ, און פַֿארהענגען דעם אָרון מיטן פָּרוֹכֶת.
4 און זאָלסט אַרײַנברענגען דעם טיש, און אויסלייגן זײַן אויסלייגונג; און זאָלסט אַרײַנברענגען די מנוֹרה, און אָנצינדן אירע רערלעך.
5 און זאָלסט אַוועקשטעלן דעם גילדערנעם מזבח פַֿאַר ווירויך, פַֿאַר דעם אָרון פֿון געזעץ, און אַרויפֿטאָן דעם טירפֿאָרהאַנג צום מִשכּן.
6 און זאָלסט אַוועקשטעלן דעם מזבח פַֿאַר בראַנדאָפּפֿער, פַֿאַר דעם אײַנגאַנג פֿון דעם מִשכּן פֿון אוֹהל-מוֹעד.
7 און זאָלסט אַוועקשטעלן דעם האַנטפֿאַס צווישן אוֹהל-מוֹעד און צווישן מזבח, און אַרײַנטאָן אַהין וואַסער.
8 און זאָלסט אויפֿשטעלן דעם הויף רונד אַרום, און אַרויפֿטאָן דעם טויערפֿאָרהאַנג פֿון הויף.
9 און זאָלסט נעמען דאָס איל פֿון זאַלבונג, און זאַלבן דעם מִשכּן, און אַלץ וואָס אין אים, און הייליקן אים און אַלע זײַנע זאַכן, און ער זאָל זײַן הייליק.
10 און זאָלסט זאַלבן דעם מזבח פַֿאַר בראַנדאָפּפֿער, און אַלע זײַנע כּלים, און הייליקן דעם מזבח; און דער מזבח זאָל זײַן אַ הייליקסטע הייליקייט.
11 און זאָלסט זאַלבן דעם האַנטפֿאַס און זײַן געשטעל, און אים הייליקן.
12 און זאָלסט מאַכן גענענען אַהרנען און זײַנע זין צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און זיי וואַשן מיט וואַסער.
13 און זאָלסט אָנטאָן אַהרנען די הייליקע קלייַדער, און זאָלסט אים זאַלבן, און אים הייליקן, אַז ער זאָל זײַן אַ כֹּהן צו מיר.
14 און זאָלסט מאַכן גענענען זײַנע זין, און זיי אָנטאָן העמדלעך.
15 און זאָלסט זיי זאַלבן, אַזוי ווי דו האָסט געזאַלבט זייער פֿאָטער, אַז זיי זאָלן זײַן כֹּהנים צו מיר; און זייער זאַלבונג זאָל זיי זײַן פַֿאַר אַן אייביקער כּהונה אויף זיערע דוֹר-דוֹרות.
16 און משה האָט דאָס געטאָן; אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפֿוילן, אַזוי האָט ער געטאָן.

17 און עס איז געווען אין ערשטן חודש אין צווייטן יאָר, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז אויפֿגעשטעלט געווארן דער מִשכּן.
18 און משה האָט אויפֿגעשטעלט דעם מִשכּן: ער האָט אַוועקגעלייגט זײַנע שוועלן, און אַרײַנגעטאָן זײַנע ברעטער, און אַרײַנגעצויגן זײַנע ריגלען, און אויפֿגעשטעלט זײַנע זײַלן.
19 און ער האָט פֿאַרשפּרייט דאָס געצעלט איבערן מִשכּן, און אַרויפֿגעטאָן דעם צודעק פֿון געצעלט אויבן איבער אים, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
20 און ער האָט genומען און אַרײַנגעלייגט דאָס געזעץ אין דעם אָרון, און אַרויפֿגעטאָן די שטאַנגען אויפֿן אָרון, און אַרויפֿגעלייגט דעם דעק אויבן איבערן אָרון.
21 און ער האָט אַרײַנגעבראַכט דעם אָרון אין מִשכּן, און אַרויפֿגעטאָן דעם פָּרוכֶת פֿון צווישנשייד, און פֿאַרהאָנגען דעם אָרון פֿון געזעץ, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
22 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט דעם טיש אין אוֹהל-מוֹעד, אין צפֿון-זײַט מִשכּן, דרויסן פֿון פָּרוכֶת.
23 און ער האָט אויסגעלייגט אויף אים אַן אויסלייגונג פֿון ברויט, פֿאַר גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
24 און ער האָט אַוועקגעשטעלט די מנוֹרה אין אוֹהל-מוֹעד אַקעגן דעם טיש אין דָּרום-זײַט מִשכּן.
25 און ער האָט אָנגעצונדן די רערלעך פֿאַר גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
26 און ער האָט אַוועקגעשטעלט דעם גילדערנעם מזבח אין אוֹהל-מוֹעד פֿאַרן פָּרוכֶת.
27 און ער האָט געראָכערט אויף אים ווײַרויך פֿון שמעקדיקע געווירצן, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
28 און ער האָט אַרויפֿגעטאָן דעם טירפֿאָרהאַנג צום מִשכּן.
29 און דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער האָט ער אַוועקגעשטעלט בײַם אײַנגאַנג פֿון דעם מִשכּן פֿון אוֹהל-מוֹעד, און אויפֿגעבראַכט אויף אים דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס שפּײַזאָפּפֿער, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
30 און ער האָט אַוועקגעשטעלט דעם האַנטפֿאַס צווישן אוֹהל-מוֹעד און צווישן מזבח, און אַרײַנגעטאָן אַהין וואַסער, זיך צו וואַשן –
31 כּדי משה און אַהרן און זײַנע זין זאָלן דערפֿון וואַשן זייערע הענט און זייערע פֿיס;
32 ווען זיי קומען אין אוֹהל-מוֹעד, און ווען זיי גענענען צום מזבח, זאָלן זיי זיך וואַשן – אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
33 און ער האָט אויפֿגעשטעלט דעם הויף רונד אַרום דעם מִשכּן און דעם מזבח, און אַרויפֿגעטאָן דעם טוירפֿאָרהאַנג פֿון הויף. און משה האָט געענדיקט די אַרבעט.
34 און דער וואָלקן האָט אײַנגעדעקט דעם אוֹהל-מוֹעד, און די פּראַכט פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דעם מִשכּן.
35 און משה האָט ניט געקענט אַרײַנגיין אין אוֹהל-מוֹעד, ווײַל דער וואָלקן האָט אויף אים געוווינט, און די פּראַכט פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דעם מִשכּן.
36 און ווען דער וואָלקן האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון מִשכּן, פֿלעגן די קינדער פֿון ישׂראל ציען אויף אַלע זייערע ציונגען.
37 און אַז דער וואָלקן פֿלעגט זיך ניט אויפֿהייבן, פֿלעגן זיי ניט ציען, ביז דעם טאָג וואָס ער האָט זיך אויפֿגעהויבן.
38 וואָרום דער וואָלקן פֿון גאָט איז געווען אויפֿן מִשכּן בײַ טאָג, און אַ פֿײַער פֿלעגט זײַן דרינען בײַ נאַכט, פֿאַר די אויגן פֿון דעם גאַנצן הויז פֿון ישׂראל, אין אַלע זייערע ציונגען.

וַיִּקְרָא

1 און גאָט האָט געפֿרוֹפֿן צו משהן, און האָט צו אים געזאגט פֿון אוֹהל-מוֹעד, אַזוי צו זאָגן:

2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז עמיצער פֿון אײַך וועט ברענגען אַ קָרבן צו גאָט, זאָלט איר פֿון פֿי, פֿון רינדער אָדער פֿון שאָף, ברענגען אײַער קָרבן.

3 אויב אַ בראַנדאָפּפֿער איז זײַן קָרבן, פֿון רינדער, זאָל ער אים ברענגען אַ זכר אָן פֿעלער; צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד זאָל ער אים ברענגען, כדי ער זאָל באַווילליקט ווערן פֿאַר גאָט.

4 און ער זאָל אָנלעגען זײַן האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון בראַנדאָפּפֿער, און עס וועט באַווילליקט ווערן פֿון אים, מכּפּר צו זײַן אויף אים.

5 און ער זאָל שעכטן דאָס יונגע רינד פֿאַר גאָט, און די קינדער פֿון אַהרן, די כֹּהנים, זאָלן געזענען דאָס בלוט, און שפּרענגען דאָס בלוט רונד אַרום אויף דעם מזבח וואָס אין בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.

6 און ער זאָל אָפּשינדן דאָס בראַנדאָפּפֿער, און עס צעשניידן אויף זײַנע שטיקער.

7 און די קינדער פֿון אַהרן דעם כֹּהן זאָלן אַרויפֿטאָן פֿײַער אויפֿן מזבח, און אָנלייגן האָלץ אויפֿן פֿײַער.

8 און די קינדער פֿון אַהרן, די כֹּהנים, זאָלן אויסלייגן די שטיקער, דעם קאָפּ, און דאָס פֿעטס, אויף דעם האָלץ וואָס איבער דעם פֿײַער וואָס אויפֿן מזבח.

9 און זײַנע אינגעווייד און זײַנע קני זאָל ער אָפּשוועמקן אין וואַסער, און דער כֹּהן זאָל אַלצדינג דעמפּן אויפֿן מזבח פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.

10 און אויב זײַן קָרבן איז פֿון קלײַנפֿי, פֿון שעפּסן אָדער פֿון ציגן, פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, זאָל ער אים ברענגען אַ זָכר אָן אַ פֿעלער.

11 און ער זאָל אים שעכטן בייַ דער צפֿון-זײַט פֿון מזבח פֿאַר גאָט, און די קינדער פֿון אַהרן, די כֹּהנים, זאָלן שפּרענגען זײַן בלוט אויפֿן מזבח רונד אַרום.

12 און ער זאָל אים צעשניידן אויף זײַנע שטיקער; און דער כֹּהן זאָל זיי אויסלייגן מיטן קאָפּ און מיטן פֿעטס אויף דעם האָלץ וואָס איבער דעם פֿײַער וואָס אויפֿן מזבח.

13 און די אינגעווייד און די קני זאָל ער אָפּשוועמקן אין וואַסער; און דער כֹּהן זאָל אַלצדינג ענענען, און דעמפּן אויפֿן מזבח. אַ בראַנדאָפּפֿער איז דאָס, אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.

14 און אויב אַ בראַנדאָפּפֿער פֿון עוֹפֿות איז זײַן קָרבן צו גאָט, זאָל ער ברענגען זײַן קָרבן פֿון טורטלטויבן אָדער פֿון יונגע טויבן.

15 און דער כֹּהן זאָל אים ענענען צום מזבח, און אָפּקניפּן זײַן קאָפּ, און דעמפּן אויפֿן מזבח; און זײַן בלוט זאָל אויסגעקוועטשט ווערן אויף דער וואַנט פֿון מזבח.

16 און ער זאָל אַראָפּנעמען זײַן וואָליע מיט אירע פֿעדערן, און זי אַוועקגעוואַרפֿן לעבן מזבח אין מזרח-זײַט, אין ארט פֿון דער אַש.

17 און ער זאָל אים אויפֿריסן פֿאַר זײַנע פֿליגלען, אָבער ניט פֿאַנאַנדערשׂידן; און דער כֹּהן זאָל אים דעמפּן אויפֿן מזבח, אויף דעם האָלץ וואָס איבערן פֿײַער. אַ בראַנדאָפּפֿער איז דאָס, אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.

2 און אַז עמיצער וועט ברענגען
אַ שפּײַזאָפּפֿער צו גאָט, זאָל
זײַן קָרבן זײַן פֿון זעמלמעל, און ער
זאָל אַרויפֿגיסן אויף אים אייל, און
אַרויפֿטאָן אויף אים ווײַרויך.
2 און ער זאָל עס ברענגען צו די
קינדער פֿון אַהרן, די כֹּהנים; און ער
זאָל אָנהויפֿן דערפֿון זײַן פֿולן הויפֿן
– פֿון זײַן זעמלמעל, און פֿון זײַן
אייל, מיט זײַן גאַנצן ווײַרויך, און
דער כֹּהן זאָל דעמפֿון זײַן דערמאָנונג
אויפֿן מזבח, אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ
געשמאַקן ריח צו גאָט.
3 און דאָס איבעריקע פֿון דעם
שפּײַזאָפּפֿער איז פֿאַר אַהרנען און פֿאַר
זײַנע קינדער; אַ הייליקסטע הייליקייט
פֿון די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט.
4 און אַז דו וועסט ברענגען
אַ שפּײַזאָפּפֿער געבאַקן אין אַן
אויוון, זאָל עס זײַן פֿון זעמלמעל,
אומגעזײַערטע חלות פֿאַרמישט מיט
אייל, אָדער אומגעזײַערטע קוכנס
באַשמירט מיט אייל.
5 און אויב אַ שפּײַזאָפּפֿער אויף אַ
באַקפּאַן איז דײַן קָרבן, זאָל עס זײַן
פֿון זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אייל,
אומגעזײַערט.
6 זאָלסט עס צעבראָקן אין ברעקלעך,
אן אַרויפֿגיסן דערויף אייל; אַ
שפּײַזאָפּפֿער איז דאָס.
7 און אויב אַ שפּײַזאָפּפֿער אין אַ
בראָטפּאַן איז דײַן קָרבן, זאָל עס
געמאַכט ווערן פֿון זעמלמעל מיט אייל.
8 און זאָלסט ברענגען דאָס
שפּײַזאָפּפֿער וואָס וועסט געמאַכט פֿון
די דאָזיקע, צו גאָט; און מע זאָל עס
דערלאַנגען צום כֹּהן, און ער זאָל עס
ענענען צום מזבח.
9 און דער כֹּהן זאָל אַראָפּהייבן פֿון
דעם שפּײַזאָפּפֿער זײַן דערמאָנונג, און
דעמפֿון אויפֿן מזבח – אַ פֿײַעראָפּפֿער
פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
10 און דאָס איבעריקע פֿון דעם
שפּײַזאָפּפֿער איז פֿאַר אַהרנען און פֿאַר
זײַנע קינדער; אַ הייליקסטע הייליקייט
פֿון די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט.
11 קיין שפּײַזאָפּפֿער וואָס איר וועט
ברענגען צו גאָט, זאָל ניט געמאַכט
ווערן פֿון חמץ, וואָרום פֿון קיין
זויערטייג און קיין האָניק טאָרט איר
ניט דעמפֿן אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
12 פֿאַר אַ גאָב פֿון ערשטפֿרוכט
מעגט איר זיי ברענגען צו גאָט, אָבער
אויפֿן מזבח טאָרן זיי ניט אַרויפֿקומען
פֿאַר אַ געשמאַקן ריח.
13 און דײַן איטלעך שפּײַזאָפּפֿער
זאָלסטו מיט זאָלץ באַזאָלצן, און
זאָלסט ניט אויסלאָזן פֿון דײַן
שפּײַזאָפּפֿער דאָס זאָלץ פֿון דײַן גאָטס
בונד; מיט דײַן איטלעכן קָרבן זאָלסטו
מקריבֿ זײַן זאָלץ.
14 און אויב דו וועסט ברענגען
אַ שפּײַזאָפּפֿער פֿון ערשטצײַטיקע
צו גאָט, זאָלסטו ברענגען זאָנגען
געבראָנט אין פֿײַער, גריץ פֿון פֿרישע
קערנער, פֿאַר דעם שפּײַזאָפּפֿער פֿון
דײַנע ערשטצײַטיקע.
15 און זאָלסט אַרויפֿגיסן אויף אים
אייל, און אַרויפֿטאָן אויף אים ווײַרויך;
אַ שפּײַזאָפּפֿער איז דאָס.
16 און דער כֹּהן זאָל דעמפֿן זײַן
דערמאָנונג, פֿון זײַן גריץ, און פֿון
זײַן אייל, מיט זײַן גאַנצן ווײַרויך, אַ
פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.

3 און אויב אַ פֿרידאָפּפֿער איז זײַן
קָרבן, אויב ער ברענגט פֿון
רינדער, סײַ אַ זָכר, סײַ אַ נקבה, זאָל
ער אָן אַ פֿעלער אים ברענגען פֿאַר
גאָט.
2 און ער זאָל אָנלענען זײַן האַנט
אויפֿן קאָפּ פֿון זײַן קָרבן, און אים
שעכטן בײַם אינגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד,
און די קינדער פֿון אַהרן, די כֹּהנים,
זאָלן שפּרענגען דאָס בלוט אויפֿן מזבח
רונד אַרום.
3 און ער זאָל ענענען פֿון דעם
פֿרידאָפּפֿער, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו

גאָט, דאָס פֿעטס וואָס דעקט צו די אינגעווייד,
4 און דאָס גאַנצע פֿעטס וואָס אויף די אינגעווייד, און בייידע נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, וואָס בייַ די פֿלאַנקען, און דאָס רויטפֿליישׂ איבערן לעבער – בייַ די נירן זאָל ער עס אַראָפּנעמען.
5 און די קינדער פֿון אַהרן זאָלן עס דעמפּן אויפֿן מזבח אויבער דעם בראַנדאָפּפֿער וואָס אויפֿן האָלץ וואָס איבערן פֿייער, אַ פֿייעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
6 און אויב פֿון קליינפֿי איז זיין קָרבן פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער צו גאָט, אַ זָכר אָדער אַ נקבֿה, זאָל ער אָן אַ פֿעלער אים ברענגען.
7 אויב אַ שעפּס ברענגט ער פֿאַר זיין קָרבן, זאָל ער אים געבענען פֿאַר גאָט.
8 און ער זאָל אָנלעגען זיין האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון זיין קָרבן, און אים שעכטן פֿאַרן אוֹהל-מוֹעד; און די קינדער פֿון אַהרן זאָלן שפּרענגען זיין בלוט אויפֿן מזבח רונד אַרום.
9 און ער זאָל געבענען פֿון דעם פֿרידאָפּפֿער, אַ פֿייעראָפּפֿער צו גאָט, זיין פֿעטס, דעם גאַנצן ווייַדל – לעבן דעם רוקנבריין זאָל ער אים אַראָפּנעמען
– און דאָס פֿעטס וואָס דעקט צו די אינגעווייד,
10 און דאָס גאַנצע פֿעטס וואָס אויף די אינגעווייד, און בייידע נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, וואָס בייַ די פֿלאַנקען, און דאָס רויטפֿליישׂ איבערן לעבער – בייַ די נירן זאָל ער עס אַראָפּנעמען
11 און דער כֹּהן זאָל עס דעמפּן אויפֿן מזבח, אַ שפּייז פֿון פֿייעראָפּפֿער צו גאָט.
12 און אויב אַ ציג איז זיין קָרבן, זאָל ער אים געבענען פֿאַר גאָט.
13 און ער זאָל אָנלעגען זיין האַנט אויף זיין קאָפּ, און אים שעכטן פֿאַרן אוֹהל-מוֹעד; און די קינדער פֿון אַהרן שפּרענגען זיין בלוט אויפֿן מזבח רונד אַרום.
14 און ער זאָל געבענען דערפֿון זיין קָרבן, אַ פֿייעראָפּפֿער צו גאָט: דאָס פֿעטס וואָס דעקט צו די אינגעווייד,
15 און דאָס גאַנצע פֿעטס וואָס אויף די אינגעווייד, און בייידע נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, וואָס בייַ די פֿלאַנקען, און דאָס רויטפֿליישׂ איבערן לעבער – בייַ די נירן זאָל ער עס אַראָפּנעמען.
16 און דער כֹּהן זאָל עס דעמפּן אויפֿן מזבח – אַ שפּייז פֿון פֿייעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח; דאָס גאַנצע פֿעטס צו גאָט.
17 אַן אייביק געזעץ אויף אייערע דורֹ-דורות אין אַלע אייערע ווויינערטער: קיין חֶלבֿ און קיין בלוט זאָלט איר ניט עסן.

4 און גאָט האָט געערעדט צו משהן,
2 אַזוי צו זאָגן: רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אַז עמיצער וועט זינדיקן דורך אַ פֿאַרזע אין וואָסערע עס איז פֿאַרבאָטן פֿון גאָט וואָס טאָרן ניט געטאָן ווערן, און ער וועט טאָן איינע פֿון זיי,
3 איז, אויב דאָס וועט זינדיקן דער געזאַלבטער כֹּהן, צו דער פֿאַרשולדיקונג פֿון פֿאָלק, זאָל ער מקריבֿ זיין פֿאַר זינד זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, אַ יונגן אָקס אָן אַ פֿעלער צו גאָט פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער.
4 און ער זאָל ברענגען דעם אָקס צום אינגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד פֿאַר גאָט, און זאָל אָנלעגען זיין האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון דעם אָקס, און שעכטן דעם אָקס פֿאַר גאָט.
5 און דער געזאַלבטער כֹּהן זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון אָקס, און זאָל עס ברענגען צום אוֹהל-מוֹעד.
6 און דער כֹּהן זאָל אײַנטונקען זיין פֿינגער אין דעם בלוט, און שפּריצן פֿון

דעם בלוט זיבן מאָל פֿאַר גאָט, פֿאַר דעם פֿרוכְט פֿון הייליקטום.
7 און דער כֹהן זאָל אַרויפֿטאָן פֿון דעם בלוט אויף די הערנער פֿון דעם מזבח פֿאַר ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן וואָס פֿאַר גאָט אין אוֹהל-מוֹעד, און דאָס גאַנצע בלוט פֿון אָקס זאָל ער אויסגיסן אָן גרונט פֿון דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער וואָס בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.
8 און דאָס גאַנצע פֿעטס פֿון דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער זאָל ער פֿון אים אַראָפּנעמען: דאָס פֿעטס וואָס דעקט צו די אינגעווייד, און דאָס גאַנצע פֿעטס וואָס אויף די אינגעווייד,
9 און ביידע נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, וואָס בײַ די פֿלאַנקען, און דאָס רויטפֿלייש איבערן לעבער – בײַ די נירן זאָל ער עס אַראָפּנעמען,
10 אַזוי ווי עס ווערט אַראָפּגענומען פֿון דעם אָקס פֿון פֿרידאָפּפֿער; און דער כֹהן זאָל עס דעמפֿן אויפֿן מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער.
11 און דאָס פֿעל פֿון דעם אָקס, און דאָס גאַנצע פֿלייש זינעס, מיט זײַן קאָפּ, און מיט זײַנע קני, און זײַנע אינגעווייד, און זײַן מיסט –
12 דעם גאַנצן אָקס זאָל ער אַרויסטראָגן אויסן לאַגער אין אַ ריינעם אָרט, ווו מע שיט אויס די אַש, און אים פֿאַרברענען אויף האָלץ אין פֿײַער; ווו מע שיט אויס די אַש זאָל ער פֿאַרברענט ווערן.
13 און אויב די גאַנצע עדה פֿון ישׂראל וועט פֿאַרזען, ווײל אַ זאַך ווערט זײַן פֿאַרהוילן פֿון די אויגן פֿון קהל, און זיי וועלן טאָן איינע פֿון אַלע פֿאַרבאָטזאַכן פֿון גאָט וואָס טאָרן ניט געטאָן ווערן, און ווערט זיך פֿאַרשולדיקן;
14 און זיי ווערט באַוווסט ווערן די זינד ווָאס זיי האָבן זיך דערמיט פֿאַרזינדיקט, זאָל קהל ברענגען אַ יונגן אָקס פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און זיי זאָלן אים צוברענגען פֿאַרן אוֹהל-מוֹעד.
15 און די עלטסטע פֿון דער עדה זאָלן אָנלענען זיידערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון אָקס פֿאַר גאָט, און מע זאָל שעכטן דעם אָקס פֿאַר גאָט.
16 און דער געזאַלבטער כֹהן זאָל ברענגען פֿון דעם בלוט פֿון אָקס צום אוֹהל-מוֹעד.
17 און דער כֹהן זאָל אײַנטונקען זײַן פֿינגער אין דעם בלוט, און שפּריצן זיבן מאָל פֿאַר גאָט, פּאַרנט פֿון פֿרוכְט.
18 און ער זאָל אַרויפֿטאָן פֿון דעם בלוט אויף די הערנער פֿון דעם מזבח וואָס פֿאַר גאָט, וואָס אין אוֹהל-מוֹעד, און דאָס גאַנצע בלוט זאָל ער אויסגיסן אָן גרונט פֿון דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער וואָס בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.
19 און דאָס גאַנצע פֿעטס זינעס זאָל ער אַראָפּנעמען פֿון אים, און דעמפֿן אויפֿן מזבח.
20 און ער זאָל טאָן מיט דעם אָקס, אַזוי ווי ער האָט געטאָן מיט דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער; גענוי אַזוי זאָל ער טאָן מיט אים; און דער כֹהן זאָל מכפּר זײַן אויף זיי, און זיי ווערט פֿאַרגעבן ווערן.
21 און ער זאָל אַרויסטראָגן דעם אָקס אויסן לאַגער, און אים פֿאַרברענען, אַזוי ווי ער האָט פֿאַרברענט דעם פֿריערדיקן אָקס; אַ זינדאָפּפֿער פֿאַר קהל איז דאָס.
22 אַז אַ פֿירשט ווערט זינדיקן, און ווערט טאָן דורך אַ פֿאַרזע איינע פֿון אַלע פֿאַרבאָטזאַכן פֿון יהוה זײַן גאָט וואָס טאָרן ניט געטאָן ווערן, און ווערט זיך פֿאַרשולדיקן;
23 אויב אים ווערט באַוווסט זײַן זינד ווָאס ער האָט זיך דערין פֿאַרזינדיקט, זאָל ער ברענגען פֿאַר זײַן קָרבן אַ ציגנבאָק, אַ זָכר אָן אַ פֿעלער.
24 און ער זאָל אָנלענען זײַן האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון באָק, און אים שעכטן אין דעם אָרט ווו מע שעכט דאָס בראַנדאָפּפֿער פֿאַר גאָט; אַ זינדאָפּפֿער

איז דאָס.
25 און דער כֹהן זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון זינדאָפּפֿער מיט זײַן פֿינגער, און אַרויפֿטאָן אויף די הערנער פֿון דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער; און דאָס איבעריקע בלוט זײַנס זאָל ער אויסגיסן אָן גרונט פֿון דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער.
26 און דאָס גאַנצע פֿעטס זײַנס זאָל ער דעמפּן אויפֿן מזבח, אַזוי ווי דאָס פֿעטס פֿון דעם פֿרידאָפּפֿער; און דער כֹהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים פֿון וועגן זײַן זינד, און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן.
27 און אויב אַן אײנצלנער מענטש פֿון דעם פֿאָלק פֿון לאַנד וועט זינדיקן דורך אַ פֿאַרזע, מיט וואָס ער וועט טאָן איינע פֿון די פֿאַרבאָטזאַכן פֿון גאָט וואָס טאָרן ניט געטאָן ווערן, און וועט זיך פֿאַרשולדיקן;
28 אויב מע מאַכט אים וויסן זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, זאָל ער ברענגען פֿאַר זײַן קָרבן אַ ציג אָן אַ פֿעלער, אַ זי, פֿאַר דער זינד וואָס ער האָט געזינדיקט.
29 און ער זאָל אָנלײגען זײַן האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון דעם זינדאָפּפֿער, און שעכטן דאָס זינדאָפּפֿער אין דעם אָרט פֿון דעם בראַנדאָפּפֿער.
30 און דער כֹהן זאָל נעמען פֿון זײַן בלוט מיט זײַן פֿינגער, און אַרויפֿטאָן אויף די הערנער פֿון דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער, און דאָס גאַנצע בלוט זײַנס זאָל ער אויסגיסן אָן גרונט פֿון מזבח.
31 און דאָס גאַנצע פֿעטס זײַנס זאָל ער אַראָפּנעמען, אַזוי ווי דאָס פֿעטס ווערט אַראָפּגענומען פֿון דעם פֿרידאָפּפֿער; און דער כֹהן זאָל עס דעמפּן אויפֿן מזבח פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט; און דער כֹהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים, און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן.
32 און אויב אַ שעפּס וועט ער ברענגען זײַן קָרבן פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, זאָל ער ברענגען אַ זי אָן אַ פֿעלער.
33 און ער זאָל אָנלײגען זײַן האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון זינדאָפּפֿער, און זאָל עס שעכטן פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, אין דעם אָרט ווו מע שעכט דאָס בראַנדאָפּפֿער.
34 און דער כֹהן זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון זינדאָפּפֿער מיט זײַן פֿינגער, און אַרויפֿטאָן אויף די הערנער פֿון דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער, און דאָס גאַנצע בלוט זײַנס זאָל ער אויסגיסן אָן גרונט פֿון דעם מזבח.
35 און דאָס גאַנצע פֿעטס זײַנס זאָל ער אַראָפּנעמען, אַזוי ווי דאָס פֿעטס פֿון שעפּס ווערט אַראָפּגענומען פֿון דעם פֿרידאָפּפֿער; און דער כֹהן זאָל עס דעמפּן אויפֿן מזבח, אויף די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט; און דער כֹהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים פֿון וועגן זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן.

5 און אַז עמיצער וועט זינדיקן מיט וואָס ער וועט הערן דעם קָול פֿון באַשוואָרונג, ווען ער איז אַן עדות, סײַ ער האָט געזען, סײַ ער ווייס עפּעס – אויב ער וועט ניט אויסזאָגן, און טראָגן אויף זיך אַ זינד;
2 אָדער אַז עמיצער וועט זיך אָנרירן אָן עפּעס אַן אומריינער זאַך, סײַ אָן דער נבֵלה פֿון אַן אומריינער חיה, סײַ אָן דער נבֵלה פֿון אַן אומריינער בהמה, סײַ אָן דער נבֵלה פֿון אַן אומריינעם שרץ, און עס וועט זײַן פֿאַרהוילן פֿון אים אַז ער איז אומריין, און ער וועט זיך פֿאַרשולדיקן;
3 אָדער אַז ער וועט זיך אָנרירן אָן דער אומריינקייט פֿון אַ מענטשן, וואָס נאָר זײַן אומריינקייט איז וואָס ער איז אומריין דערמיט, און עס וועט זײַן פֿאַרהוילן פֿון אים; און ער וועט זיך דערוויסן אַז ער האָט זיך פֿאַרשולדיקט;
4 אָדער אַז עמיצער וועט שוועהרן דורך אַרויסרעדן מיט די ליפּן צום גוטן אָדער צום שלעכטן, וואָס נאָר

אַ מענטש וועט אַרויסרעדן מיט אַ שבֿועה, און עס וועט זײַן פֿאַרהולן פֿון אים; און ער וועט זיך דערוויסן אַז ער איז שולדיק אין איינער פֿון די דאָזיקע זאַכן;

5 איז, אַז ער פֿאַרשולדיקט זיך אין איינער פֿון דידאָזיקע זאַכן, זאָל ער זיך מתוודה זײַן אויף וואָס ער האָט געזינדיקט.

6 און ער זאָל ברענגען זײַן שולדאָפּפֿער צו גאָט פֿאַר זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, אַ זי פֿון קליינפֿי, אַ שׂפּס אָדער אַ ציג, פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער; און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף אים פֿון וועגן זײַן זינד.

7 און אויב זײַן האַנט פֿאַרמאָגט ניט גענוג אויף אַ לאַם, זאָל ער ברענגען פֿאַר זײַן שולדאָפּפֿער פֿאַר וואָס ער האָט געזינדיקט, צוויי טורטלטויבן, אָדער צוויי יונגע טויבן, צו גאָט: איינע פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער און איינע פֿאַר אַ ברַאנדאָפּפֿער.

8 און ער זאָל זיי ברענגען צום כֹּהן; און ער זאָל מקריבֿ זײַן די וואָס פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער צוערשט, און אָפּקניפּן איר קאָפּ ביי איר גענעק, אָבער ניט פֿאַנאַנדערשיידן.

9 און ער זאָל שפּריצן פֿון דעם בלוט פֿון זינדאָפּפֿער אויף דער וואַנט פֿון מזבח און דער רעשט פֿון דעם בלוט זאָל אויסגעקוועטשט ווערן אָן גרונט פֿון מזבח; אַ זינדאָפּפֿער איז דאָס.

10 און די צווייטע זאָל ער מאַכן פֿאַר אַ ברַאנדאָפּפֿער אַזוי ווי דער דין; און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף אים פֿון וועגן זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן.

11 און אויב זײַן האַנט פֿאַרמאָגט ניט אויף צוויי טורטלטויבן, אָדער אויף צוויי יונגע טויבן, זאָל ער ברענגען פֿאַר זײַן קָרבן פֿאַר וואָס ער האָט געזינדיקט, אַ צענטל אֵיפֿה זעמלמעל פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער; ער זאָל ניט אַרויפֿטאָן אויף אים אייל. און ניט אַרויפֿלייגן אויף אים ווײַרויך, וואָרום אַ זינדאָפּפֿער איז דאָס.

12 און ער זאָל עס ברענגען צום כֹּהן, און דער כֹּהן זאָל אָנהויפֿן פֿון אים זײַן פֿולן הויפֿן – זײַן דערמאָנונג – און דעמפּן אויפֿן מזבח, אויף די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט; אַ זינדאָפּפֿער איז דאָס.

13 און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף אים פֿאַר זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט אין איינער פֿון די דאָזיקע זאַכן, און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן. און עס זאָל געהערן צום כֹּהן אַזוי ווי אַ שפּײַזאָפּפֿער.

14 און גאָט האָט ערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

15 אַז עמיצער וועט פֿעלשן אַ פֿעלשונג, און וועט זינדיקן דורך אַ פֿאַרזע אַקעגן די הייליקייטן פֿון גאָט, זאָל ער ברענגען זײַן שולדאָפּפֿער צו גאָט: אַ ווידער פֿון די שאָף, אָן אַ פֿעלער, לויט דײַן אָפּשאַצונג אין זילבער-שקָלים, אויפֿן הייליקן שֶׂקל, פֿאַר אַ שולדאָפּפֿער.

16 און וואָס ער האָט פֿאַרשולדיקט קעגן דער הייליקייט זאָל ער אָפּצאָלן, און צולייגן דערצו אַ פֿינפֿטל דערפֿון, און דאָס געבן צום כֹּהן; און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף אים מיט דעם ווידער פֿון שולדאָפּפֿער, און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן.

17 און אויב עמיצער וועט זינדיקן, און וועט טאָן איינע פֿון אַלע פֿאַרבאָטאַכן פֿון גאָט וואָס טאָרן ניט געטאָן ווערן, וויסל ער האָט ניט געוווּסט, און ער וועט זיך פֿאַרשולדיקן און טראָגן אויף זיך אַ זינד,

18 זאָל ער ברענגען אַ ווידער פֿון די שאָף, אָן אַ פֿעלער, לויט דײַן אָפּשאַצונג, פֿאַר אַ שולדאָפּפֿער, צום כֹּהן; און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף אים, פֿאַר דעם פֿאַרזע וואָס ער האָט

פַֿאַרזען, וויִל ער האָט ניט געווּסט, און אים וועט פַֿאַרגעבן ווערן.

19 אַ שולדאָפּפֿער איז דאָס; פַֿאַרשולדיקן האָט ער זיך פַֿאַרשולדיקט קעגן גאָט

20 און גאָט האָט געערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

21 אַז עמיצער וועט זינדיקן, און וועט פַֿעלשן אַ פַֿעלשונג אָן גאָט, און וועט פַֿאַרלייקענען זײַן חבֿר אַן אײַנלאָג, אָדער אַ משכון, אָדער אַ גזלה, אָדער ער וועט קריוודען זײַן חבֿר;

22 אָדער ער האָט געפֿונען פַֿאַרלאָרנס און פַֿאַרלייקנט עס, און שוועריט פַֿאַלש – אין איינער פֿון די אַלע זאַכן וואָס אַ מענטש באַגייט דערמיט אַ זינדן;

23 איז, אַז ער האָט אַזוי געזינדיקט און זיך פַֿאַרשולדיקט, זאָל ער אומקערן די גזלה וואָס ער האָט געגזלט, אָדער די קריוודע וואָס ער האָט געקריוודעט, אָדער דעם אײַנלאָג וואָס איז אײַנגעליגט געווארן בײַ אים, אָדער דאָס פַֿאַרלאָרענע וואָס ער האָט געפֿונען,

24 אָדער וואָס נאָר ער האָט געשוואָרן דערויף פַֿאַלש; און ער זאָל באַצאָלן דעם קרן דערפֿון, און אַ פֿינפֿטל דערפֿון צולייגן דערצו; צו דעם וועמען עס געהערט זאָל ער עס אָפּגעבן אין דעם טאָג וואָס ער שפּירט זיך שולדיק.

25 און ער זאָל ברענגען זײַן שולדאָפּפֿער צו גאָט: אַ ווידער פֿון די שאָף, אָן אַ פֿעלער, לויט דײַן אָפּשאַצונג, פַֿאַר אַ שולדאָפּפֿער צום כֹּהן.

26 און דער כֹּהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים פַֿאַר גאָט, און אים וועט פַֿאַרגעבן וועלן וואָס נאָר פֿון אַלעם דעם ער האָט געטאָן זיך צו פַֿאַרשולדיקן דערמיט.

צו

6 און גאָט האָט געערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

2 באַפֿעל אַהרֹנען און זײַנע זין, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דער דין פֿון דעם בראַנדאָפּפֿער: דאָס איז דאָס וואָס גייט אַרויף אויפֿן בראַנד אויפֿן מזבח אויף אַ גאַנצע נאַכט ביז אין דער פֿרי; און דאָס פֿײַער פֿון מזבח זאָל געהאַלטן ווערן אין ברענען דערויף.

3 און דער כֹּהן זאָל אָנטאָן זײַן לײַנען קלייד, און לײַנענע הויזן זאָל ער אָנטאָן אויף זײַן לײַב; און ער זאָל אַראָפּנעמען די אַש אויף וואָס דאָס פֿײַער האָט פֿאַרצערט דאָס בראַנדאָפּפֿער אויפֿן מזבח, און ער זאָל עס אַהינטאָן לעבן מזבח.

4 און ער זאָל אויסטאָן זײַנע קלײדער, און אָנטאָן אַנדערע קלײדער, און אַרויסטראָגן די אַש אויסן לאַגער אין אַ ריינעם אָרט.

5 און דאָס פֿײַער אויפֿן מזבח זאָל געהאַלטן ווערן אין ברענען דערויף, עס זאָל ניט פֿאַרלאָשן ווערן. און דער כֹּהן זאָל אָנצינדן דערויף האָלץ פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן; און ער זאָל אויסלייגן דערויף דאָס בראַנדאָפּפֿער, און דעמפֿן דערויף דאָס פֿעטס פֿון די פֿרידאָפּפֿער.

6 אַ פֿײַער זאָל תּמיד געהאַלטן ווערן אין ברענען אויפֿן מזבח; עס זאָל ניט פֿאַרלאָשן ווערן.

7 און דאָס איז דער דין פֿון דעם שפּײַזאָפּפֿער: די קינדער פֿון אַהרן זאָלן עס ענענען פֿאַר גאָט פֿאָרנט פֿון מזבח.

8 און ער זאָל אַראָפּנעמען דערפֿון מיט זײַן הויפֿן: פֿון דעם זעמלמעל פֿון דעם שפּײַזאָפּפֿער, און פֿון זײַן איל, און דעם גאַנצן ווײַרויך וואָס אויפֿן שפּײַזאָפּפֿער; און ער זאָל דעמפֿן זײַן דערמאָנונג אויפֿן מזבח פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.

9 און דאָס איבעריקע פֿון אים זאָלן
עסן אַהרן און זײנע זין; אומגעזײערט
זאָל עס געגעסן ווערן, אין אַ הייליקן
אָרט; אין הויף פֿון אוֹהל-מוֹעד זאָלן זיי
עס עסן.
10 עס זאָל ניט געבאַקט ווערן
געזײערט. פֿאַר זייער חלק האָב
איך דאָס זיי געגעבן פֿון מײנע
פֿײַעראָפּפֿער; אַ הייליקסטע הייליקייט
איז דאָס, אַזוי ווי דאָס זינדאָפּפֿער, און
אַזוי ווי דאָס שולדאָפּפֿער.
11 יעטוועדער מאַנספּאַרשוין צווישן
די קינדער פֿון אַהרן מעג עס עסן; אַן
אייביק רעכט אויף אײַערע דור-דורות
פֿון די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט; אַלץ
וואָס ווערט זיך אָנרירן אָן דעם זאָל
ווערן הייליק.
12 און גאָט האָט געזעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
13 דאָס איז דער קָרבן פֿון אַהרֹנען
און זײנע זין, וואָס זיי זאָלן מקריבֿ זײן
צו גאָט אין דעם טאָג וואָס ער ווערט
געזאַלבט: אַ צענטל אֵיפֿה זעמלמעל
פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער תּמיד, אַ העלפֿט
דערפֿון אין דער פֿרי, און אַ העלפֿט
דערפֿון אין אָוונט.
14 אויף אַ באַקפֿאַן, מיט אייל, זאָל
עס גרעמאַכט ווערן; גוט דורכגעשלאָגן
זאָלסטו עס ברענגען; אַ געבאַקט
שפּײַזאָפּפֿער אין בראָקן זאָלסטו עס
מקריבֿ זײן פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו
גאָט.
15 און דער כֹּהן וואָס איז דער
געזאַלבטער אויף זײן אָרט פֿון צווישן
זײנע זין, זאָל עס מאַכן; אַן אייביק
געזעץ; אין גאַנצן צו גאָט זאָל עס
געדעמפֿט ווערן.
16 און יעטוועדער שפּײַזאָפּפֿער פֿון
אַ כֹּהן זאָל אין גאַנצן פֿאַרברענט ווערן;
עס זאָל ניט געגעסן ווערן.
17 און גאָט האָט געזעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
18 רעד צו אַהרֹנען און צו זײנע זין,
אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דער דין פֿון
דעם זינדאָפּפֿער: אין דעם אָרט ווו
דאָס בראַנדאָפּפֿער ווערט געשאָכטן,
זאָל געשאָכטן ווערן דאָס זינדאָפּפֿער
פֿאַר גאָט; אַ הייליקסטע הייליקייט איז
דאָס.
19 דער כֹּהן וואָס ברענגט עס אויף
פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער זאָל עס עסן; אין
אַ הייליקן אָרט זאָל עס געגעסן ווערן,
אין הויף פֿון אוֹהל-מוֹעד.
20 אַלץ וואָס ווערט זיך אָנרירן אָן זײן
פֿלייש, זאָל ווערן הייליק; און אויב
עס ווערט אַרויפֿשפּריצן פֿון זײן בלוט
אויף אַ בגד, זאָלסטו דאָס אויף וואָס
עס ווערט אַרויפֿשפּריצן, וואַשן אין אַ
הייליקן אָרט.
21 און די ליימענע כּלי וואָס
עס ווערט געקאָכט ווערן דערין,
זאָל צעבראָכן ווערן; און אויב עס
ווערט געקאָכט אין אַ קופּערנע כּלי,
זאָל זי אויסגעשײערט ווערן, און
אויסגעשוועמט ווערן מיט וואַסער.
22 יעטוועדער מאַנספּאַרשוין צווישן
די כֹּהנים מעג דאָס עסן; אַ הייליקסטע
הייליקייט איז דאָס.
23 אָבער קיין זינדאָפּפֿער, וואָס
פֿון זײַן בלוט ווערט געבראַכט אין
אוֹהל-מוֹעד כּדי מכּפּר צו זײן אין
הייליקטום, זאָל ניט געגעסן ווערן; אין
פֿײַער זאָל עס פֿאַרברענט ווערן.

7 און דאָס איז דער דין פֿון
דעם שולדאָפּפֿער: אַ הייליקסטע
הייליקייט איז דאָס.
2 אין דעם אָרט ווו מע שעכט דאָס
בראַנדאָפּפֿער, זאָל מען שעכטן דאָס
שולדאָפּפֿער; און זײַן בלוט זאָל מען
שפּרענגען אויפֿן מזבח רונד אַרום.
3 און דאָס גאַנצע פּעטס זינט זאָל
מען מקריבֿ זײן פֿון אים, דעם ווײדל,
און דאָס פּעטס וואָס דעקט צו די
אינגעווײדע,
4 און ביידע נירן, און דאָס פּעטס
וואָס אויף זיי, וואָס בײַ די פֿלאַנקען,
און דאָס רויטפֿלייש איבערן לעבער –

בִּיי דִי נירן זָאל מען עס אַרָאפנעמען.
5 און דער כֹּהן זָאל עס דעמפּן אויפֿן מזבח, אַ פּייערָאפּפֿער צו גָאט; אַ שולדָאפּפֿער איז דָאס.
6 יעטוועדער מאַנספּאַרשוין צווישן די כֹּהנים מעג עס עסן; אין אַ הייליקן אָרט זָאל עס געגעסן ווערן; אַ הייליקסטע הייליקייט איז דָאס.
7 ווי דָאס זינדָאפּפֿער אַזוי דָאס שולדָאפּפֿער, איין דין פַֿאַר זיי; דער כֹּהן וואָס איז דערמיט מכַּפּר, צו אים זָאל עס געהערן.
8 און דער כֹּהן וואָס איז מקריבֿ עמיצנס אַ בראַנדָאפּפֿער, זָאל דָאס פֿעל פֿון דעם בראַנדָאפּפֿער וואָס ער האָט מקריבֿ געווען, געהערן צו אים, צום כֹּהן.
9 און איטלעך שפּייזָאפּפֿער וואָס ווערט געבאַקן אין אויוון, און איטלעכס וואָס ווערט געמאַכט אין אַ בראָטפֿאַן, אָדער אויף אַ באַקפֿאַן, זָאל געהערן צו אים, צו דעם כֹּהן וואָס איז דָאס מקריבֿ.
10 און איטלעך שפּייזָאפּפֿער פֿאַרמישט מיט איייל, אָדער טרוקן, זָאל געהערן צו אַלע קינדער פֿון אַהרן, צו איינעם אַזוי ווי צום אַנדערן.
11 און דָאס איז דער דין פֿון דעם פֿרידָאפּפֿער וואָס עמיצער ברענגט צו גָאט:
12 אויב ער ברענגט עס פַֿאַר אַ דאַנקגעבונג, זָאל ער ברענגען מיט דעם דאַנקָאפּפֿער אומגעזײַערטע חלות פֿאַרמישט מיט איייל, און אומגעזײַערטע קוכנס באַשמירט מיט איייל, און זעמלמעל גוט דורכגעשלָאגן, חלות פֿאַרמישט מיט איייל.
13 אין איינעם מיט חלות פֿון געזײַערטן ברויט זָאל ער ברענגען זײַן אָפּפֿערגָאב ביי זײַן פֿרידָאפּפֿער פֿון דאַנק.
14 און ער זָאל דערפֿון ברענגען איינס פֿון איטלעכער אָפּפֿערגָאב אַן אָפּשיידונג צו גָאט; צו דעם כֹּהן וואָס שפּרענגט דָאס בלוט פֿון דעם פֿרידָאפּפֿער, צו אים זָאל עס געהערן.
15 און דָאס פֿלייש פֿון זײַן פֿרידָאפּפֿער פֿון דאַנק מוז געגעסן ווערן אין דעם טָאג פֿון זײַן קָרבן; ער זָאל ניט איבערלָאזן דערפֿון ביז אין דער פֿרי.
16 אויב אָבער דָאס שלַאכטאָפּפֿער פֿון זײַן קָרבן איז אַ נדר, אָדער אַ פֿרײַוויליקע גָאב, זָאל עס געגעסן ווערן אין דעם טָאג וואָס ער איז מקריבֿ זײַן שלַאכטאָפּפֿער; און אויך אויף מָארגן מעג וואָס בליבט דערפֿון געגעסן ווערן.
17 אָבער וואָס בליבט פֿון דעם פֿלייש פֿון דעם שלַאכטאָפּפֿער אויפֿן דריטן טָאג זָאל אין פַֿייער פַֿארברענט ווערן.
18 און אויב געגעסן וועט געגעסן ווערן פֿון דעם פֿלייש פֿון זײַן פֿרידָאפּפֿער אויפֿן דריטן טָאג, וועט עס ניט באַוויליקט ווערן; עס וועט ניט געראַכנט ווערן דעם וואָס איז דָאס מקריבֿ; אַן אומווערדיקייט וועט עס זײַן, און דער מענטש וואָס עסט דערפֿון וועט טראָגן זײַן זינד.
19 און דָאס פֿלייש וואָס וועט זיך אָנרירן אָן עפּעס אומריינס, זָאל ניט געגעסן ווערן; אין פַֿייער זָאל עס פַֿאַרברענט ווערן. אָבער אַזוי דָאס פֿלייש – מעג איטלעכער וואָס איז ריין, עסן דָאס פֿלייש.
20 און דער מענטש וואָס וועט עסן פֿלייש פֿון אַ פֿרידָאפּפֿער וואָס צו גָאט, מיט זײַן אומריינקייט אויף אים, יענע זעל זָאל פַֿארשניטן ווערן פֿון איר פֿאָלק.
21 און אַז עמיצער וועט זיך אָנרירן אָן עפּעס אומריינס, אָן דער אומריינקייט פֿון אַ מענטשן, אָדער אָן אַן אומריינער בהמה, אָדער אָן וואָסער עס איז אומריינעס שרץ, און ער וועט עסן פֿון דעם פֿלייש פֿון אַ פֿרידָאפּפֿער וואָס צו גָאט, זָאל יענע

זעל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר פּאָלק.
22 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
23 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל,
אַזוי צו זאָגן: קיין חֵלֶבּ פֿון אַן אָקס,
אָדער אַ שעפּס, אָדער אַ ציג, זאָלט איר
ניט עסן.
24 און חֵלֶבּ פֿון אַ געפֿאַלענער, און
חֵלֶבּ פֿון אַ פֿאַרצוקטער, מעג פֿאַרטאָן
ווערן אויף אַלערליי אַרבעט; אָבער
עסן זאָלט איר עס ניט עסן.
25 ווארום איטלעכער וואָס עסט
חֵלֶבּ פֿון אַ בהמה וואָס מע איז מקריבּ
פֿון איר אַ פֿייעראָפּפֿער צו גאָט, זאָל
דער מענטש וואָס עסט עס, פֿאַרשניטן
ווערן פֿון זיין פּאָלק.
26 און קיין בלוט זאָלט איר ניט עסן
אין אַלע אייערע ווינערטער, סיַי פֿון
אַן עָוף, סיַי פֿון אַ בהמה.
27 איטלעכער מענטש וואָס וועט
עסן וואָסער עס איז בלוט, יענע זעל
זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר פּאָלק.
28 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
29 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל,
אַזוי צו זאָגן: דער וואָס איז מקריבּ זיין
פֿרידאָפּפֿער צו גאָט, ער זאָל ברענגען
זיין קָרבן צו גאָט פֿון זיין פֿרידאָפּפֿער.
30 זיינע הענט זאָלן ברענגען די
פֿייעראָפּפֿער פֿון גאָט; דאָס פֿעטס
מיט דער ברוסט זאָל ער ברענגען;
די ברוסט, כּדי זי אויפֿצוהייבן אַן
אויפֿהייבונג צו גאָט.
31 און דער כֹּהן זאָל דעמפּן דאָס
פֿעטס אויפֿן מזבח, און די ברוסט
זאָל געהערן צו אַהרנען און צו זיינע
קינדער.
32 און דעם רעכטן שענקל זאָלט
איר געבן אַן אָפּשיידונג צום כֹּהן פֿון
אייערע פֿרידאָפּפֿער.
33 דער פֿון די קינדער פֿון אַהרן
וואָס איז מקריבּ דאָס בלוט פֿון דעם
פֿרידאָפּפֿער און דאָס פֿעטס, צו אים
זאָל געהערן דער רעכטער שענקל פֿאַר
אַ חלק.
34 ווארום די ברוסט פֿון
אויפֿהייבונג און דעם שענקל פֿון
אָפּשיידונג האָב איך גענומען פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון זייערע
פֿרידאָפּפֿער, און האָב זיי געגעבן צו
אַהרן דעם כֹּהן און צו זיינע קינדער,
פֿאַר אַן אייביקן רעכט, פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל.
35 דאָס איז דער טייל פֿון אַהרנען,
און דער טייל פֿון זיינע קינדער, פֿון די
פֿייעראָפּפֿער פֿון גאָט, אין דעם טאָג
וואָס מע האָט זיי געמאַכט גענענען צו
זיין כֹּהנים צו גאָט;
36 וואָס גאָט האָט באַפֿוילן זיי
צו געבן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל,
אין דעם טאָג וואָס מע האָט זיי
געזאַלבט; אַן אייביק רעכט אויף
זייערע דור-דורות.
37 דאָס איז דער דין פֿאַרן
בראַנדאָפּפֿער, פֿאַרן שפּייזאָפּפֿער,
און פֿאַרן זינדאָפּפֿער, און פֿאַרן
שולדאָפּפֿער, און פֿאַרן קָרבן פֿון
דערפֿילונג, און פֿאַרן פֿרידאָפּפֿער;
38 וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן
אויפֿן בארג סיני, אין דעם טאָג וואָס
ער האָט באַפֿוילן די קינדער פֿון ישׂראל
מקריבּ צו זיין זייערע קרבנות צו גאָט,
אין מדבר סיני.

8 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
2 נעם אַהרנען און זיינע זין מיט אים,
און די קליידער, און דאָס אייל פֿון
זאַלבונג, און דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער,
און די צוויי ווידערס, און דעם קאָרב
אומגעזויערטן ברויט;
3 און די גאַנצע עדה זאַמל אײַן צום
אינגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.
4 האָט משה געטאָן ווי גאָט
האָט אים באַפֿוילן; און די עדה האָט
זיך אײַנגעזאַמלט צום אינגאַנג פֿון
אוֹהל-מוֹעד.

5 און משה האָט געזאָגט צו דער עדה: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפוילן צו טאָן.
6 און משה האָט געמאַכט גענענען אַהרנען און זײנע זין, און ער האָט זיי געוואָשן מיט וואַסער.
7 און ער האָט אַרויפֿגעטאָן אויף אים דאָס העמדל, און אים אַרומגעגורט מיטן גאַרטל, און אים אָנגעקליידט דעם מאַנטל, און אַרויפֿגעטאָן אויף אים דעם אֵפּוד, און אים אַרומגעגורט מיט דעם אַרומבאַנד פֿון אֵפּוד, און אים אָנגעבונדן דעם אֵפּוד דערמיט.
8 און ער האָט אָנגעטאָן אויף אים דעם חושן, און אַרויפֿגעטאָן אויפֿן חושן די אורים-ותומים.
9 און ער האָט אים אָנגעטאָן די הויב אויפֿן קאָפּ, און אַרויפֿגעטאָן אויף דער הויב, אויף דער פּאָדערזײַט, דאָס גילדלערנע שטערנבלעך, די ייליקע קרוין, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפוילן.
10 און משה האָט גענומען דאָס אייל פֿון זאַלבונג, און האָט געזאַלבט דעם מִשכּן און אַלץ וואָס אין אים, און האָט זיי געהייליקט.
11 און ער האָט געשפּריצט דערפֿון אויפֿן מזבח זיבן מאָל; און ער האָט געזאַלבט דעם מזבח, און אַלע זײנע כּלים, און דעם האָנטפֿאַס און זײן געשטעל, זיי צו הייליקן.
12 און ער האָט אַרויפֿגעגאָסן פֿון דעם אייל פֿון זאַלבונג אויף אַהרנס קאָפּ, און האָט אים געזאַלבט, אים צו הייליקן.
13 און משה האָט געמאַכט גענענען אַהרנס זין, און האָט זיי אָנגעטאָן העמדלעך, און זיי אָנגעגורט גאַרטלען, און זיי אָנגעבונדן היטלען, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפוילן.
14 און ער האָט געמאַכט גענענען דעם אָקס פֿון זינדאָפֿפֿער, און אַהרן און זײנע זין האָבן אָנגעלעגט זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון דעם אָקס פֿון זינדאָפֿפֿער.
15 און מע האָט אים געשאָכטן; און משה האָט גענומען דאָס בלוט, און האָט אַרויפֿגעטאָן מיט זײַן פינגער אויף די הערנער פֿון מזבח רונד אַרום, און געריניקט דעם מזבח, און דאָס איבעריקע בלוט ער אויסגעגאָסן אָן גרונט פֿון מזבח, און אים געהייליקט, כּדי מכּפּר צו זײן אויף אים.
16 און ער האָט גענומען דאָס גאַנצע פּעטס וואָס אויף די אינגעווייד, און דאָס רויטפּלייש פֿון לעבער, און ביידע נירן און זייער פּעטס, און משה האָט עס געדעמפּט אויפֿן מזבח.
17 און דעם אָקס מיט זײַן פּעל, און זײַן פּלייש, און זײַן מיסט, האָט מען פֿאַרברענט אין פּייער אויסן לאָגער, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפוילן.
18 און ער האָט געמאַכט גענענען דעם ווידער פֿון בראַנדאָפּפֿער, און אַהרן און זײנע זין האָבן אָנגעלעגט זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון דעם ווידער.
19 און מע האָט אים געשאָכטן, און משה האָט געשפּרענגט דאָס בלוט אויפֿן מזבח רונד אַרום.
20 און דעם ווידער האָט מען צעשניטן אויף זײנע שטיקער, און משה האָט געדעמפּט דעם קאָפּ און די שטיקער און דאָס פּעטס.
21 און די אינגעווייד און די קני האָט מען אָפּגעשוועמט מיט וואַסער, און משה האָט געדעמפּט דעם גאַנצן ווידער אויפֿן מזבח; אַ בראַנדאָפּפֿער איז דאָס געווען, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח אַ פּייעראָפּפֿער איז דאָס געווען צו גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפוילן.
22 און ער האָט געמאַכט גענענען דעם צווייטן ווידער, דעם ווידער פֿון דערפֿילונג, און אַהרן און זײנע זין האָבן אָנגעלעגט זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון דעם ווידער.

23 און מע האָט עשׂאָכטן, און משה האָט געזונטן פֿון זײַן בלוט, און אַרויפֿגעטאָן אויף אַהרנס רעכטן אויערלעפּל, און אויפֿן דוימען פֿון זײַן רעכטער האַנט, און אויפֿן דוימען פֿון זײַן רעכטן פֿוס.

24 און מע האָט געמאַכט געזענען אַהרנס זין, און משה האָט אַרויפֿגעטאָן פֿון דעם בלוט אויף זייער רעכטן אויערלעפּל, און אויפֿן דוימען פֿון זייער רעכטער האַנט, און אויפֿן דוימען פֿון זייער רעכטן פֿוס; און משה האָט געשפּרענגט דאָס בלוט אויפֿן מזבח רונד אַרום.

25 און ער האָט גענומען דאָס פֿעטס, און דעם ווייַדל, און דאָס גאַנצע פֿעטס וואָס אויף די אינגעווייד, און דאָס רויטפֿלייש פֿון לעבער, און ביידע נירן און זייער פֿעטס, און דעם רעכטן שענקל.

26 און פֿון דעם קאָרב אומגעזײַערטן ברויט וואָס פֿאַר גאָט, האָט ער גענומען איין אומגעזײַערטע חלה, און איין חלה ברויט אויף אייל, און איין קוכן, און האָט אַרויפֿגעטאָן אויפֿן פֿעטס, און אויפֿן רעכטן שענקל.

27 און ער האָט אַרויפֿגעלייגט אַלצדינג אויף די הענט פֿון אַהרנען, און אויף די הענט פֿון זײַנע זין, און האָט זיי אויפֿגעהויבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט.

28 און משה האָט עס צוגענומען פֿון זיירער הענט, און געדעמפּט אויפֿן מזבח איבערן בראַנדאָפּפֿער; אַ דערפֿילונג זינענען זיי געווען, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח; אַ פֿײַעראָפּפֿער איז דאָס געווען צו גאָט.

29 און משה האָט גענומען די ברוסט, און האָט זי אויפֿגעהויבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט; דאָס איז געווען משהן צום חלק פֿון דעם ווידער פֿון דערפֿילונג, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

30 און משה האָט געזונטן פֿון דעם אייל פֿון זאַלבונג, און פֿון דעם בלוט וואָס אויפֿן מזבח, און האָט געשפּריצט אויף אַהרנען, אויף זײַנע קליידער, און אויף זײַנע קליידער מיט אים, און געהיילט אַהרנען, זײַנע קליידער, און זײַנע זין און זײַנע זינס קליידער מיט אים.

31 און משה האָט געזאָגט צו אַהרנען און צו זײַנע זין: קאָכט דאָס פֿלייש בײַם אײנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און דאָרטן זאָלט איר עס עסן, מיט דעם ברויט וואָס אין דעם קאָרב פֿון דערפֿילונג, לויט ווי איך האָב באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: אַהרן און זײַנע זין זאָלן עס עסן.

32 און וואָס בלײַבט פֿון דעם פֿלייש און פֿון דעם ברויט, זאָלט איר אין פֿײַער פֿאַרברענען.

33 און פֿון דעם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד זאָלט איר ניט אַרויסגיין זיבן טעג, ביז דעם טאָג וואָס די טעג פֿון אײַער דערפֿילונג וועלן פּולן; וואָרום זיבן טעג וועט מען דערפֿילן אײַער האַנט.

34 אַזוי ווי מע האָט געטאָן הײַנטיקן טאָג, האָט גאָט באַפֿוילן צו טאָן, כּדי מכּפּר צו זײַן אויף אײַך.

35 און אין דעם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד זאָלט איר בלײַבן טאָג און נאַכט זיבן טעג, און היטן די היטונג פֿון גאָט, כּדי איר זאָלט ניט שטאַרבן; וואָרום אַזוי בין איך באַפֿוילן געווארן.

36 און אַהרן און זײַנע זין האָבן געטאָן אַלע זאַכן וואָס גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן.

שְׁמִינִי

9 און עס איז געווען אויפֿן אַכטן טאָג, האָט משה געפֿרופֿן אַהרנען, און זײַנע זין, און די עלטסטע פֿון ישׂראל.

2 און ער האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: נעם דיר אַ קאָלב, אַ יונג רינד, פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און אַ ווידער פֿאַר אַ ברַאנדאָפּפֿער, אָן אַ פֿעלער, און זיי מקריבֿ פֿאַר גאָט.

3 און צו די קינדער פֿון ישׂראל זאָלסטו רעדן, אַזוי צו זאָגן: נעמט אַ ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער; און אַ קאָלב און אַ שעפּס, יאָריקע אָן אַ פֿעלער, פֿאַר ברַאנדאָפּפֿער;

4 און אָן אָקס און אַ ווידער פֿאַר פֿרידאָפּפֿער, צו שלאַכטן פֿאַר גאָט; און אַ שפּײַזאָפּפֿער פֿאַרמישט מיט אייל; וואָרום הײַנט טוט זיך גאָט באַווײַזן צו אײַך.

5 האָבן זיי געבראַכט וואָס משה האָט באַפֿוילן פֿאַרן אוֹהל-מוֹעד, און די גאַנצע עדה האָט געשטעלט פֿאַר גאָט.

6 און משה האָט געזאָגט: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן איר זאָלט טאָן, כּדי די פֿראַכט פֿון גאָט זאָל זיך באַווײַזן צו אײַך.

7 און משה האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: געגען צום מזבח, און מאַך דײַן זינדאָפּפֿער און דײַן ברַאנדאָפּפֿער, און זיי מכּפּר אויף זיך און אויפֿן פֿאָלק; און מאַך דעם קָרבן פֿון פֿאָלק, און זיי מכּפּר אויף זיי, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן.

8 האָט אַהרן געגענט צום מזבח, און האָט געשאָכטן דאָס קאַלב פֿון זינדאָפּפֿער וואָס פֿאַר אים.

9 און די זין פֿון אַהרֹנען האָבן געגענט צו אים דאָס בלוט, און ער האָט אײַנגעטונקט זײַן פֿינגער אין דעם בלוט, און אַרויפֿגעטאָן אויף די הערנער פֿון מזבח, און דאָס איבעריקע בלוט האָט ער אויסגעגאָסן אָן גרונט פֿון מזבח.

10 און דאָס פֿעטס, און די נירן, און דאָס רויטפֿלייש פֿון לעבער, פֿון דעם זינדאָפּפֿער, האָט ער געדעמפּט אויפֿן מזבח, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

11 און דאָס פֿלייש און דאָס פֿעל האָט מען פֿאַרברענט אין פֿײַער אויסן לאַגער.

12 און ער האָט געשאָכטן דאָס ברַאנדאָפּפֿער, און די זין פֿון אַהרֹנען האָבן אים דערלאָנגט דאָס בלוט, און ער האָט עס געשפּרענגט אויפֿן מזבח רונד אַרום.

13 און זיי האָבן אים דערלאָנגט דאָס ברַאנדאָפּפֿער אין זײַנע שטיקער, און דעם קאָפּ, און ער האָט עס געדעמפּט אויפֿן מזבח.

14 און ער האָט אָפּגעשוועמט די אינגעווייד און די קני, און געדעמפּט ברַאנדאָפּפֿער אויפֿן מזבח.

15 און ער האָט געמאַכט געגענען דעם קָרבן פֿון פֿאָלק; און ער האָט געגעמפֿן דעם באָק פֿון זינדאָפּפֿער וואָס פֿאַרן פֿאָלק, און האָט אים געשאָכטן, און אים אויפֿגעברענט פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער אַזוי ווי דאָס ערשטע.

16 און ער האָט געמאַכט געגענען דאָס ברַאנדאָפּפֿער, און האָט עס געמאַכט אַזוי ווי דער דין.

17 און ער האָט געמאַכט געגענען דאָס שפּײַזאָפּפֿער, און האָט אָנגעפֿילט זײַן האָנט דערפֿון, און געדעמפּט אויפֿן מזבח, אַחוץ דעם ברַאנדאָפּפֿער פֿון אין דער פֿרי.

18 און ער האָט געשאָכטן דעם אָקס און דעם ווידער, דאָס פֿרידאָפּפֿער וואָס פֿאַרן פֿאָלק; און די זין פֿון אַהרֹנען האָבן אים דערלאָנגט דאָס בלוט, און ער האָט עס געשפּרענגט אויפֿן מזבח רונד אַרום.

19 און דאָס פֿעטס פֿון דעם אָקס און פֿון דעם ווידער, דעם ווייַדל, און דאָס וואָס דעקט צו די אינגעווייד , און די נירן, און דאָס רויטפֿלייש פֿון לעבער —

20 דאָס פֿעטס האָבן זיי אַרויפֿגעטאָן אויף די ברוסטן, און ער האָט געדעמפּט דאָס פֿעטס אויפֿן מזבח.

21 און די ברוסטן און דעם רעכטן שענקל האָט אַהרן אויפֿגעהויבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט, אַזוי ווי משה האָט באַפֿוילן.

22 און אַהרן האָט אויפֿגעהויבן זײַנע הענט צום פֿאָלק, און האָט זיי געבענטשט; און ער האָט אַראָפּגעניידערט פֿון מאַכן דאָס זינדאָפּפֿער און דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס פֿרידאָפּפֿער.

23 און משה און אַהרן זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין אוֹהל-מוֹעד, און זײַנען אַרויסגעגאַנגען און האָבן געבענטשט דאָס פֿאָלק; און די פּראַכט פֿון גאָט האָט זיך באַוויזן צום גאַנצן פֿאָלק.

24 און אַ פֿײַער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פּאַר גאָט, און האָט פֿאַרצערט אויפֿן מזבח דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס פּעטס. און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געזען, און זיי האָבן אויסגעשריען, און זײַנען געפֿאַלן אויף זייער פּנים.

10 און די זין פֿון אַהרנען, נָדָב און אֲבִיהוּא, האָבן גענומען איטלעכער זײַן פֿײַערפֿאַן, און האָבן אַרײַנגעלייגט דערין פֿײַער, און אַרויפֿגעטאָן דערויף ווײַרויך, און געבראַכט פֿאַר גאָט פֿרעמד פֿײַער, וואָס ער האָט זיי ניט באַפֿוילן.

2 איז אַרויס אַ פֿײַער פֿון פּאַר גאָט, און האָט זיי פֿאַרצערט, און זיי זײַנען געשטאָרבן פֿאַר גאָט.

3 און משה האָט געזאָגט צו אַהרנען: דאָס איז וואָס גאָט האָט געredt, אַזוי צו זאָגן: דורך מײַנע נאָענטע וועל איך געהיילט ווערן, און פֿאַרן גאַנצן פֿאָלק וועל איך געפֿינען כּבֿוד. און אַהרן האָט געשוויגן.

4 און משה האָט גערופֿן מישָׁאֵל און אֶלְצָפָן, די זין פֿון עוזיאֵל, אַהרנס פֿעטער, און האָט צו זיי געזאָגט: גענענט, טראָגט אַרויס אײַערע ברידער פֿון פּאַר דעם הייליקטום אויסן לאַגער.

5 האָבן זיי גענענט, און האָבן זיי אַרויסגעטראָגן אין זייערע העמדלעך אויסן לאַגער, אַזוי ווי משה האָט געredעט.

6 און משה האָט געזאָגט צו אַהרנען, און צו אֶלְעָזָר און צו אִיתָמָר, זײַנע זין: אײַערע קעפּ זאָלט איר ניט לאָזן פֿאַרוואַקסן, און אײַערע קלײדער זאָלט איר ניט אײַנרײַסן, כּדי איר זאָלט ניט שטאַרבן, און אויף דער גאַנצער עדה וועט ער צערענען; נאָר אײַערע ברידער, דאָס גאַנצע הויז פֿון ישׂראל, זאָלן באַווײַנען די פֿאַרברענונג וואָס גאָט האָט פֿאַרברענט.

7 און פֿון אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד זאָלט איר ניט אַרויסגיין, כּדי איר זאָלט ניט שטאַרבן; וואָרום דאָס איילט פֿון גאָטס זאַלבונג איז אויף אײַך. און זיי האָבן געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משהן.

8 און גאָט האָט געredעט צו אַהרנען, אַזוי צו זאָגן:

9 ווײַן און שטאַרק געטראַנק זאָלסטו ניט טרינקען, דו און דײַנע זין מיט דיר, ווען איר גייט אַרײַן אין אוֹהל-מוֹעד, כּדי איר זאָלט ניט שטאַרבן; אַן אייביק געזעץ אויף אײַערע דורֹ-דורות;

10 כּדי איר זאָלט אָפּשײַדן צווישן הייליק און אומהיליקן, און צווישן אומריינעם און ריינעם;

11 און לערנען די קינדער פֿון ישׂראל אַלע געזעצן וואָס גאָט האָט זיי געהייסן דורך משהן.

12 און משה האָט געredעט צו אַהרנען, און צו אֶלְעָזָר און צו אִיתָמָר, זײַנע געבליבענע זין: נעמט דאָס שפּײַזאָפּפֿער וואָס בליבט פֿון די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט, און עסט עס אומגעזײַערט לעבן מזבח; וואָרום אַ הייליקסטע הייליקײַט איז דאָס.

13 און איר זאָלט עס עסן אין אַ הייליקן אָרט, ווײַל דײַן רעכט און

דינע קינדערס רעכט איז דאָס פֿון די פֿיערפֿאָפּעס פֿון גאָט; וואָרום אַזוי בין איך באַפֿוילן געווארן.

14 און די ברוסט פֿון אויפֿהייבונג און דעם שענקל פֿון אָפּשיידונג זאָלט איר עסן אין אַ ריינעם אָרט, דו, און דינע זין און דינע טעכטער מיט דיר; וואָרום ווי דין רעכט און דינע קינדערס רעכט זינען זיי געגעבן געווארן פֿון די פֿרידאָפּאָפּעס פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

15 דעם שענקל פֿון אָפּשיידונג און די ברוסט פֿון אויפֿהייבונג זאָלן זיי ברענגן מיט די פֿיערפֿאָפּעס פֿון פּעטס, כדי זיי אויפֿצוהייבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט; און עס זאָל געהערן צו דיר, און צו דינע קינדער מיט דיר, פֿאַר אַן אייביקן רעכט, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן.

16 און משה האָט נאָכפֿרעגן זיך נאָכגעפֿרעגט וועגן דעם באָק פֿון זינדאָפּפֿער, ערשט ער איז פֿאַרברענט געווארן. האָט ער געצערנט אויף אֶלְעָזָר און אויף איתָמָר, אַהרנס געבליבענע זין, אַזוי צו זאָגן:

17 פֿאַר וואָס האָט איר ניט געגעסן דאָס זינדאָפּפֿער אין הייליקן אָרט? וואָרום אַ הייליקסטע הייליקייט איז דאָס, און ער האָט דאָס אײַך געגעבן, כדי צו נעמען אויף זיך די זינד פֿון דער עדה, מכפּר צו זײַן אויף זיי פֿאַר גאָט.

18 זײַן בלוט איז דאָך ניט געבראַכט געווארן אינעווייניק אין הייליקטום; עסן האָט איר עס געזאָלט עסן אין הייליקטום, אַזוי ווי איך האָב באַפֿוילן.

19 האָט אַהרן גערעדט צו משהן: אָט האָבן זיי הײַנט געבראַכט זייער זינדאָפּפֿער און זייער בראַנדאָפּפֿער פֿאַר גאָט, און מיר האָט אַזוי וואָס געטראָפֿן, און אַז איך וואָלט געגעסן דאָס זינדאָפּפֿער הײַנט, וואָלט עס דען ווויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון גאָט?

20 און משה האָט צוגעהערט, און עס איז ווויילגעפֿעלן אין זײַנע אויגן.

11 און גאָט האָט געערעדט צו משהן און צו אַהרנען, זיי אַזוי צו זאָגן:

2 רעדט צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס זײַנען די לעבעדיקע זאַכן וואָס איר מעגט עסן פֿון אַלע בהמות וואָס אויף דער ערד.

3 איטלעכע וואָס איז באַקלויט מיט קלויען, און די קלויען זײַנען בײַ איר צעשפּאָלטן, וואָס איז מַעֲלֶה-גֵּרָה צווישן בהמות, זי מעגט איר עסן.

4 אָבער די דאָזיקע טאָרט איר ניט עסן פֿון די וואָס זײַנען מַעֲלֶה-גֵּרָה, און פֿון די וואָס זײַנען באַקלויט מיט קלויען: דעם קעמל, ווײַל מַעֲלֶה-גֵּרָה איז ער, אָבער מיט קלויען איז ער ניט באַקלויט; ער איז אומריין פֿאַר אײַך.

5 און דעם קיניגל, ווײַל מַעֲלֶה-גֵּרָה איז ער, אָבער מיט קלויען איז ער ניט באַקלויט; ער איז אומריין פֿאַר אײַך.

6 און דעם האָז, ווײַל מַעֲלֶה-גֵּרָה איז ער, אָבער מיט קלויען איז ער ניט באַקלויט; ער איז אומריין פֿאַר אײַך.

7 און דעם חזיר, ווײַל באַקלויט מיט קלויען איז ער, און די קלויען זײַנען בײַ אים צעשפּאָלטן, אָבער ער איז ניט מַעֲלֶה-גֵּרָה; ער איז אומריין פֿאַר אײַך.

8 פֿון זייער פֿלייש טאָרט איר ניט עסן, און אָן זייער נבֵלה טאָרט איר זיך ניט אָנרירן; אומריין זײַנען זיי פֿאַר אײַך.

9 די דאָזיקע מעגט איר עסן פֿון אַלץ וואָס אין וואַסער: אַלץ וואָס האָט פֿלוסקפֿעדערן און שופּן אין וואַסער, אין די ימען און אין די טײַכן, זיי מעגט איר עסן.

10 און אַלץ וואָס האָט ניט פֿלוסקפֿעדערן און שופּן, אין די ימען און אין די טײַכן, פֿון אַלע ווידמענונגען פֿון וואַסער, און פֿון אַלע לעבעדיקע באַשעפֿענישן וואָס אין וואַסער, זיי זײַנען אַן אומוועדיקייט פֿאַר אײַך.

11 און אַן אומוועדיקייט זאָלן זיי אײַך זײַן; פֿון זייער פֿלייש זאָלט איר

ניט עסן, און זייער נבֿלה זאָלט איר פֿאַראומוועדיקן.
12 אַלץ ווָאס האָט ניט קיין פֿלוספֿעדערן און שופּן אין וואַסער, דאָס איז אַן אומוועדיקייט פֿאַר אײַך.
13 און די דאָזיקע זאָלט איר פֿאַראומוועדיקן פֿון פֿויגלען; זיי טאָרן ניט געגעסן ווערן; אַן אומוערדיקייט זײַנען זיי: דעם אָדלער, און דעם ביינבערעכער, און דעם שוואַרצאָדלער;
14 און די ווײַ, און דעם פֿאַלקפֿויגל לויט זײַנע מינים;
15 יעטוועדער ראָב לויט זײַנע מינים;
16 און דעם שטרויספֿויגל, און דעם נאַכטשפּאַרבער, און דעם ים-פֿויגל, און דעם שפּאַרבער לויט זײַנע מינים;
17 און די אײַל, און דעם פּישפֿרעסער, און די שטאָקאײַל;
18 און דעם אוהו, און דעם פּעליקאַן, און דעם גײַער;
19 און דעם שטאָרך, דעם בושל לויט זײַנע מינים, און דעם אויערהאָן, און די פֿלעדערמויז.
20 און יעטוועדער געפֿליגלטע ווידעמנונג וואָס גייט אויף פּיר, זי איז אַן אומוערדיקייט פֿאַר אײַך.
21 אָבער דאָס מעגט איר עסן פֿון אַלע געפֿליגלטע ווידעמנונגען וואָס גייען אויף פּיר: דאָס וואָס האָט געלענקען איבער זײַנע פֿיס, צו שפּרינגען מיט זיי אויף דער ערד.
22 די דאָזיקע פֿון זיי מעגט איר עסן: דעם יישערײַק לויט זײַנע מינים, און דעם גראָזפֿרעסער לויט זײַנע מינים, און דעם שפּרינגהיישעריק לויט זײַנע מינים, און דעם גריל לויט זײַנע מינים.
23 אָבער יעטוועדער אַנדערע געפֿליגלטע ווידעמנונג וואָס האָט פּיר פֿיס, זי איז אַן אומוערדיקייט פֿאַר אײַך.
24 און פֿון די דאָזיקע וועט איר ווערן אומריין; איטלעכער וואָס רירט זיך אָן זייער נבֿלה, זאָל זײַן אומריין ביזן אָוונט.
25 און איטלעכער וואָס טראָגט עפּעס פֿון זייער נבֿלה, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
26 איטלעכער בהמה וואָס איז באַקלויט מיט קלויען, אָבער דורכגעשפּאָלטן זײַנען זיי ניט דורכגעשפּאָלטן בײַ איר, אָדער זי איז ניט מַעֲלֵה-גֵּרָה, זיי זײַנען אומריין פֿאַר אײַך; איטלעכער וואָס רירט זיך אָן זיי אָן, זאָל ווערן אומריין.
27 און אַלע וואָס גייען אויף זייערע לאַפּעס, צווישן אַלע חיות וואָס גייען אויף פּיר, זיי זײַנען אומריין פֿאַר אײַך; איטלעכער וואָס רירט זיך אָן אָן זייער נבֿלה, זאָל זײַן אומריין ביזן אָוונט.
28 און דער וואָס טראָגט זייער נבֿלה, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט; אומריין זײַנען זיי פֿאַר אײַך.
29 און דאָס איז וואָס איז אומריין פֿאַר אײַך צווישן די שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד; דאָס וויזעלע, און די מויז, און די שילדקרעט לויט אירע מינים;
30 און די גראָבמויז, און דער לאַנדקראָקאָדיל, און דער עקדעש, און דער זאַמדעקדעש, און דער כאַמעלעאָן.
31 דאָס זײַנען די וואָס זײַנען אומריין פֿאַר אײַך צווישן אַלע שרצים; איטלעכער וואָס רירט זיך אָן זיי אָן, וועט זיי זײַנען טויט, זאָל זײַן אומריין ביזן אָוונט.
32 און אַלץ וואָס עפּעס פֿון זיי וועט פֿאַלן דערויף, וועט זיי זײַנען טויט, זאָל ווערן אומריין, סײַ וואָסער עס איז הילצערנע כּלי, אָדער אַ בגד, אָדער אַ פֿעל, אָדער אַ זאַק, איטלעכע כּלי וואָס דערמיט ווערט געטאָן אַרבעט, זאָל אַרײַנגעטאָן ווערן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט, און ווערן

ריין.
33 און איטלעכע ליימענע כּלי וואָס אין איר וועט אַרײַנפאַלן עפּעס פֿון זיי, זאָל אַלץ וואָס אין איר ווערן אומריין, און זי זאָלט איר צעברעכן.
34 איטלעך עסנוואָרג דערין וואָס ווערט געגעסן, וואָס דערויף איז געקומען וואַסער, זאָל ווערן אומריין; און יעטוועדער געטראַנק וואָס ווערט געטרונקען אין אַלע אַזעלכע כּלים,
35 זאָל ווערן אומריין. און אַלץ וואָס עפּעס פֿון זייער נבֵלה וועט פֿאַלן דערויף, זאָל ווערן אומריין; אויב אַ באַקאויוון אָדער אַ קאָכאויוון, זאָל עס צעברעכן ווערן; אומריין זײַנען זיי, און אומריין זאָלן זיי אײַך זײַן.
36 אָבער אַ קוואַל אָדער אַ גרוב ווו וואַסער איז אײַנגעזאַמלט, זאָל בלײַבן ריין; נאָר דער וואָס רירט זיך אָן אָן זייער נבֵלה, זאָל ווערן אומריין.
37 און אויב פֿון זייער נבֵלה וועט פֿאַלן אויף וואַסער עס איז זאָמען פֿון זרעה וואָס וועט געזייט, איז ער ריין.
38 אויב אָבער אויפֿן זאָמען איז אַרויפֿגעטאָן געוואָרן וואַסער, און עפּעס פֿון זייער נבֵלה וועט פֿאַלן דערויף, איז ער אומריין פֿאַר אײַך.
39 און אַז איינע פֿון די בהמות וואָס זײַנען פֿאַר אײַך צום עסן וועט אַוועקפֿאַלן, זאָל דער וואָס רירט זיך אָן אָן איר נבֵלה, זײַן אומריין ביזן אָוונט.
40 און דער וואָס עסט פֿון איר נבֵלה, זאָל וואַשן זײַנע קלײדער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט; און דער וואָס טראָגט איר נבֵלה, זאָל וואַשן זײַנע קלײדער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
41 און יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, איז אַן אומווערדיקייט; ער זאָל ניט געגעסן ווערן.
42 אַלץ וואָס גייט אויפֿן בויך, און אַלץ וואָס גייט אויף פּיר, און אַלץ וואָס איז פֿילפֿיסיק, אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד, זיי זאָלט איר ניט עסן, וואָרום אַן אומווערדיקייט זײַנען זיי.
43 איר זאָלט ניט פֿאַראומווערדיקן אײַער זעל מיט קיין שרץ וואָס קריכט, און איר זאָלט זיך ניט פֿאַראומריניקן מיט זיי, און ווערן אומריין דורך זיי.
44 וואָרום איך בין יהוה אײַער גאָט, און איר זאָלט זיך הייליקן און זײַן הייליק, וואָרום איך בין הייליק; און איר זאָלט ניט פֿאַראומריניקן אײַער זעל מיט קיין שרץ וואָס ווידמעט זיך אויף דער ערד.
45 וואָרום איך בין יהוה וואָס האָט אײַך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, אײַך צו זײַן צום גאָט; דרום זאָלט איר זײַן הייליק, ווײַל איך בין הייליק.
46 דאָס איז דער דין פֿון בהמות, און פֿויגלען, און יעטוועדער לעבעדיקער באַשעפענישׂ וואָס וידמעט זיך אין וואַסער, און וועגן יעטוועדער באַשעפענישׂ וואָס קריכט אויף דער ערד,
47 כּדי אָפּצושײדן צווישן אומריינעם און ריינעם, און צווישן דער לעבעדיקער זאַך וואָס מעג געגעסן ווערן, און דער לעבעדיקער זאַך וואָס טאָר ניט געגעסן ווערן.

תַזְרִיעַ

12 און גאָט האָט געזעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אַ פֿרוי אַז זי וועט געלעגן ווערן, און געבערן אַ יינגל, זאָל זי זײַן אומריין זיבן טעג; אַזוי ווי די טעג פֿון דער אָפּזונדערונג אין איר קראַנקשאַפֿט זאָל זי זײַן אומריין.
3 און אויפֿן אַכטן טאָג זאָל געמאַלט ווערן דאָס פֿלייש פֿון זײַן פֿאָרהויט.
4 און דריסיק טעג מיט דריי טעג זאָל זי בלײַבן אין דעם בלוט פֿון ריניקונג; אָן קיין הייליקער זאַך זאָל זי זיך ניט אָנרירן, און אין הייליקטום

זאָל זי ניט קומען, ביז די טעג פֿון איר רייניקונג ווערן פּולּ.

5 אויב אָבער זי וועט געבערן אַ מיידל, זאָל זי זײַן אומריין צוויי וואָכן, אַזוי ווי אין איר אָפּזונדערונג, און זעכציק טעג מיט זעקס טעג זאָל זי בלײַבן אין דעם בלוט פֿון רייניקונג.

6 און אַז די טעג פֿון איר רייניקונג ווערן פּולּ, בײַ אַ ייִנגל אָדער בײַ אַ מיידל, זאָל זי ברענגען אַ יאָריקן שעפּס פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, און אַ יונגע טויב, אָדער אַ טורטלטויב, פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, צום כֹּהן.

7 און ער זאָל עס מקריבֿ זײַן פֿאַר גאָט, און מכּפּר זײַן אויף איר, און זי וועט ווערן ריין פֿון איר בלוטקוואַל. דאָס איז דער דין פֿון אַ קימפּעטאָרין, בײַ אַ ייִנגל אָדער בײַ אַ מיידל.

8 און אויב איר האַנט פֿאַרמאָגט ניט גענוג אויף אַ לאַם, זאָל זי נעמען צוויי טורטלטויבן, אָדער צוויי יונגע טויבן, איינע פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, און איינע פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער; און דער כֹּהן זאָל מכּפּר זײַן אויף איר, און זי וועט ווערן ריין.

13 און גאָט האָט געריעדט צו משהן און צו אַהרֹנען, אַזוי צו זאָגן:

2 אַ מענטש, אַז אויף דער הויט פֿון זײַן לײַב וועט זײַן אַ געשווילעכץ, אָדער אַ גרינד, אָדער אַ פֿלעק, און וועט ווערן אויף דער הויט פֿון זײַן לײַב ווי אַן אויסשלאָג פֿון צרעת, זאָל ער געבראַכט ווערן צו אַהרן דעם כֹּהן, אָדער צו איינעם פֿון זײַנע קינדער די כֹּהנים.

3 און דער כֹּהן זאָל באַקוקן דעם אויסשלאָג אויף דער הויט פֿון לײַב, און אויב די האָר אויפֿן אויסשלאָג איז געוואָרן ווײַס, און דאָס אויסזען פֿון דעם אויסשלאָג איז טיפֿער פֿון דער הויט, איז דאָס די פּלאָג פֿון צרעת; און אַז דער כֹּהן וועט אים זען, זאָל ער אים מאַכן פֿאַר אומריין.

4 אויב אָבער דאָס איז אַ ווײַסער פֿלעק אויף דער הויט פֿון זײַן לײַב, און זײַן אויסזען איז ניט טיפֿער פֿון דער הויט, און די האָר אויף אים איז ניט געוואָרן ווײַס, זאָל דער כֹּהן אײַנשליסן דעם וואָס האָט דעם אויסשלאָג אויף זיבן טעג.

5 און אַז דער כֹּהן וועט אים באַקוקן אויפֿן זיבעטן טאָג, ערשט דער אויסשלאָג איז געבליבן בײַ זײַן אויסזען, דער אויסשלאָג האָט זיך ניט פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, זאָל אים דער כֹּהן אײַנשליסן אַ צווייט מאָל אויף זיבן טעג.

6 און אַז דער כֹּהן וועט אים באַקוקן אויפֿן זיבעטן טאָג אַ צווייט מאָל, ערשט דער אויסשלאָג איז מאַט, און דער אויסשלאָג האָט זיך ניט פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, זאָל אים דער כֹּהן מאַכן פֿאַר ריין; אַ גרינד איז דאָס; און ער זאָל וואַשן זײַנע קלײדער, און זײַן ריין.

7 אויב אָבער שפּרייטן וועט זיך פֿאַרשפּרייטן דער גרינד אויף דער הויט נאָכדעם ווי ער האָט זיך געוויזן צום כֹּהן פֿאַר זײַן רייניקונג, זאָל ער זיך ווײַזן צום כֹּהן אַ צווייט מאָל.

8 און אַז דער כֹּהן וועט זען, ערשט דער גרינד האָט זיך פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, זאָל דער כֹּהן אים מאַכן פֿאַר אומריין; צרעת איז דאָס.

9 אַז די פּלאָג פֿון צרעת וועט זײַן אויף אַ מענטשן, זאָל ער געבראַכט ווערן צום כֹּהן.

10 און אַז דער כֹּהן וועט זען, ערשט אַ ווײַסע געשווילעכץ איז אויף דער הויט, און זי האָט פֿאַרקערט די האָר אין ווײַס, און אַן אָנווונד פֿון ווילדפֿלייש איז אויף דער געשווילעכץ,

11 איז דאָס אַן אַלטע צרעת אויף דער הויט פֿון זײַן לײַב, און דער כֹּהן זאָל אים מאַכן פֿאַר אומריין; ער דאַרף אים ניט אײַנשליסן, ווָארום ער איז

אומריין.
12 און אויב אויסברעכן וועט אויסברעכן די צרעת אויף דער הויט, און די צרעת וועט באַדעקן די גאַנצע הויט פֿון דעם וואָס האָט דעם אויסשלאָג פֿון קאָפּ ביז די פֿיס, וווּ נאָר די אויגן פֿון כֹּהן גיבן אַ קוק,
13 איז, אַז דער כֹּהן וועט זען, ערשט די צרעת האָט באַדעקט זײַן גאַנצן לײַב, זאָל ער מאַכן דעם וואָס האָט דעם אויסשלאָג פֿאַר ריין; ער איז אין גאַנצן געוואָרן וויַיס, איז ער ריין.
14 אָבער דעם טאָג וואָס עס באַווײַזט זיך אויף אים ווילדפֿלייש, זאָל ער ווערן אומריין.
15 און אַז דער כֹּהן וועט זען דאָס ווילדפֿלייש, זאָל ער אים מאַכן פֿאַר אומריין; ווילדפֿלייש דאָס איז אומריין; צרעת איז דאָס.
16 אויב אָבער דאָס ווילדפֿלייש וועט ווידער ווערן וויַיס, זאָל ער קומען צום כֹּהן.
17 און אַז דער כֹּהן וועט אים באַקוקן, ערשט דער אויסשלאָג איז געוואָרן וויַיס, זאָל דער כֹּהן מאַכן דעם וואָס האָט דעם אויסשלאָג, פֿאַר ריין; ער איז ריין.
18 און אַ לײַב, אַז ביַי אים אויף זײַן הויט וועט זײַן אַן אויסשיט, און ער וועט פֿאַרהיילט ווערן,
19 און אויף דעם אָרט פֿון דעם אויסשיט וועט ווערן אַ ווײַסע געשווילעכץ, אָדער אַ רויטלעך ווײַסער פֿלעק, זאָל ער באַוויזן ווערן צום כֹּהן.
20 און אַז דער כֹּהן וועט זען, ערשט דאָס אויסזען דערפֿון איז נידעריקער פֿון דער הויט, און די האָר דערויף איז געוואָרן וויַיס, זאָל דער כֹּהן אים מאַכן פֿאַר אומריין; די פּלאָג פֿון צרעת איז דאָס, וואָס האָט אויסגעבראָכן אויף דעם אויסשיט.
21 און אַז דער כֹּהן וועט עס באַקוקן, ערשט ווײַסע האָר איז דערויף ניטאָ,

און עס איז ניט נידעריקער פֿון דער הויט, און עס איז מאַט, זאָל אים דער כֹּהן אײַנשליסן אויף זיבן טעג.
22 אויב אָבער שפּרייטן וועט עס זיך פֿאַרשפּרייטן אויף דער הויט, זאָל דער כֹּהן אים מאַכן פֿאַר אומריין; די פּלאָג איז דאָס.
23 און אויב דער פֿלעק שטייט אויף זײַן אָרט, ער האָט זיך ניט פֿאַרשפּרייט, איז דאָס דער צייכן פֿון דעם אויסשיט, און דער כֹּהן זאָל אים מאַכן פֿאַר ריין.
24 אָדער אַ לײַב, אַז אויף זײַן הויט וועט זײַן אַ ברען פֿון פֿײַער, און דער אָנווויקס פֿון דעם ברען וועט ווערן אַ רויטלעך וויַיסער אָדער אַ וויַיסער פֿלעק,
25 און דער כֹּהן וועט עס באַקוקן, ערשט די האָר אויף דעם פֿלעק איז געוואָרן וויַיס, און דאָס אויסזען דערפֿון איז טיפער פֿון דער הויט, איז דאָס אַ צרעת וואָס האָט אויסגעבראָכן אויפֿן ברען, און דער כֹּהן זאָל אים מאַכן פֿאַר אומריין; די פּלאָג פֿון צרעת איז דאָס.
26 אויב אָבער דער כֹּהן וועט עס באַקוקן, ערשט וויַיסע האָר איז אויפֿן פֿלעק ניטאָ, און עס איז ניט נידעריקער פֿון דער הויט, און עס איז מאַט, זאָל אים דער כֹּהן אײַנשליסן אויף זיבן טעג.
27 און דער כֹּהן זאָל אים באַקוקן אויפֿן זיבעטן טאָג; אויב שפּרייטן האָט עס זיך פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, זאָל אים דער כֹּהן מאַכן פֿאַר אומריין; די פּלאָג פֿון צרעת איז דאָס.
28 אויב אָבער דער פֿלעק שטייט אויף זײַן אָרט, עס האָט זיך ניט פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, און עס איז מאַט, איז דאָס אַ געשווילעכץ פֿון דעם ברען, און דער כֹּהן זאָל אים מאַכן פֿאַר ריין; וואָרום דער צייכן פֿון דעם ברען איז דאָס.

29 און אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי, אַז בײַ זיי וועט זײַן אַן אויסשלאָג אויפֿן קאָפּ אָדער אין באָרד,
30 און דער כֹּהן וועט באַקוקן דעם אויסשלאָג, ערשט דאָס אויסזען דערפֿון איז טיפֿער פֿון דער הויט, און דערויף איז געלע דינע האָר, זאָל דער כֹּהן אים מאַכן פֿאַר אומריין; שלעכטע קרעץ איז דאָס, צרעת פֿון קאָפּ אָדער פֿון באָרד איז דאָס.
31 און אַז דער כֹּהן וועט באַקוקן דעם אויסשלאָג פֿון די שלעכטע קרעץ, ערשט זײַן אויסזען איז ניט טיפֿער פֿון דער הויט, און שוואַרצע האָר איז דערויף ניטאָ, זאָל דער כֹּהן אײַנשליסן דעם וואָס האָט דעם אויסשלאָג פֿון די שלעכטע קרעץ, אויף זיבן טעג.
32 און אַז דער כֹּהן וועט באַקוקן דעם אויסשלאָג אויפֿן זיבעטן טאָג, ערשט די שלעכטע קרעץ האָבן זיך ניט פֿאַרשפּרייט, און געלע האָר איז דערויף ניטאָ, און דאָס אויסזען פֿון די שלעכטע קרעץ איז ניט טיפֿער פֿון דער הויט,
33 זאָל ער זיך אָפּגאָלן, און די שלעכטע קרעץ זאָל ער ניט אָפּגאָלן; און דער כֹּהן זאָל אײַנשליסן דעם וואָס האָט די שלעכטע קרעץ אַ צוויי טאָג אויף זיבן טעג.
34 און אַז דער כֹּהן וועט באַקוקן די שלעכטע קרעץ אויפֿן זיבעטן טאָג, ערשט די שלעכטע קרעץ האָבן זיך ניט פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, און זייער אויסזען איז ניט טיפֿער פֿון דער הויט, זאָל אים דער כֹּהן מאַכן פֿאַר ריין; און ער זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זײַן ריין.
35 אויב אָבער שפּרייטן וועלן זיך פֿאַרשפּרייטן די שלעכטע קרעץ אויף דער הויט נאָך זײַן ריניקונג,
36 און דער כֹּהן וועט אים באַקוקן, ערשט די שלעכטע קרעץ האָבן זיך פֿאַרשפּרייט אויף דער הויט, דאַרף דער כֹּהן ניט זוכן קיין געלע האָר: ער איז אומריין.
37 אויב אָבער די שלעכטע קרעץ זײַנען געבליבן בײַ זייער אויסזען, און שוואַרצע האָר איז אויסגעוואַקסן דערויף, זײַנען די שלעכטע קרעץ פֿאַרהיילט; ער איז ריין, און דער כֹּהן זאָל אים מאַכן פֿאַר ריין.
38 און אַ מאַן, אַז זײַן קאָפּ וועט אויסקריכן, האָט ער אַ פּלעך; ער איז ריין.
39 און אויב זײַן קאָפּ וועט אויסקריכן צו דער זײַט פֿון זײַן פּנים, האָט ער אַ פּאָדערפּלעך; ער איז ריין.
40 אויב אָבער אויף דעם הינטערפּלעך אָדער אויף דעם פּאָדערפּלעך וועט זײַן אַ רויטלעך וויסער אויסשלאָג, איז דאָס אַ צרעת וואָס ברעכט אויס אויף זײַן פּאָדערפּלעך אָדער אויף זײַן הינטערפּלעך.
41 און אַז דער כֹּהן וועט אים באַקוקן, ערשט די געשווילעכץ פֿון דעם אויסשלאָג איז רויטלעך וויס אויף זײַן הינטערפּלעך אָדער אויף זײַן פּאָדערפּלעך, אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון צרעת אויף דער הויט פֿון לײַב,
42 איז ער אַ מאַן אַ מצורע; אומריין איז ער; פֿאַר אומריין זאָל אים מאַכן דער כֹּהן; ער האָט די פּלאָג אויף זײַן קאָפּ.
43 און דער מצורע וואָס די פּלאָג איז אויף אים, זײַנע קליידער זאָלן זײַן צעריסן, און זײַן קאָפּ זאָל זײַן פֿאַרוואַקסן, און זײַן אויבערשטע ליפּ זאָל ער פֿאַרדעקן, און «טמא! טמא!» זאָל ער אויסרופֿן.
44 אַלע טעג וואָס די פּלאָג איז אויף אים, זאָל ער זײַן אומריין; אומריין איז ער; אַליין זאָל ער זיצן, אויסן לאַגער זאָל זײַן זײַן וווינונג.
45 און אַז די פּלאָג פֿון צרעת וועט זײַן אין אַ בגד, אין אַ וואָלענעם בגד, אָדער אין אַ פּלאַקסענעם בגד,

46 אָדער אין גרונטוועג, אָדער אין דורכוואַרף, פֿון פֿלאַקס, צי פֿון וואָל, אָדער אין אַ פֿעל, אָדער אין וואָסער עס איז אַרבעט פֿון פֿעל;

47 אָן דער אויסשלאָג וועט זײַן גרינלעך אָדער רויטלעך אין דעם בגד, אָדער אין דעם פֿעל, אָדער אין דעם גרונטוועג, אָדער אין דעם דורכוואַרף, אָדער אין וואָסער עס איז זאַך פֿון פֿעל,

48 איז דאָס די פּלאָג פֿון צרעת, און עס זאָל באַוויזן ווערן צום כֹּהן.

48 און אַז דער כֹּהן וועט באַקוקן דעם אויסשלאָג, זאָל ער אײַנשליסן דאָס וואָס האָט דעם אויסשלאָג, אויף זיבן טעג.

49 און אַז ער וועט זען דעם אויסשלאָג אויפֿן זיבעטן טאָג, אַז דער אויסשלאָג האָט זיך פֿאַרשפּרייט אין דעם בגד, אָדער אין דעם גרונטוועג, אָדער אין דעם דורכוואַרף, אָדער אין וואָסער עס איז זאַך פֿון פֿעל – בערעכט דאָס אויס; זאָלסטו אין פֿײַער פֿאַרברענען דאָס וואָס דער אויסשלאָג איז דערין.

50 און מע זאָל פֿאַרברענען דעם בגד, אָדער דעם גרונטוועג, אָדער דעם דורכוואַרף, פֿון וואָל צי פֿון פֿלאַקס, אָדער וואָס נאָר פֿאַר אַ זאַך פֿון פֿעל וואָס דער אויסשלאָג וועט זײַן דערין; וואָרום אַן עסיקע צרעת איז דאָס; אין פֿײַער מוז עס פֿאַרברענט ווערן.

51 אויב אָבער דער כֹּהן וועט זען, ערשט דער אויסשלאָג האָט זיך ניט פֿאַרשפּרייט אין דעם בגד, אָדער אין דעם גרונטוועג, אָדער אין דעם דורכוואַרף, אָדער אין וואָסער עס איז זאַך פֿון פֿעל,

52 זאָל דער כֹּהן הייסן מע זאָל וואַשן דאָס וואָס דער אויסשלאָג איז דערין, און ער זאָל עס אײַנשליסן אַ צווייט מאָל אויף זיבן טעג.

53 און אַז דער כֹּהן וועט זען, נאָכדעם ווי מע האָט געוואַשן דעם אויסשלאָג, ערשט דער אויסשלאָג האָט ניט געביטן זײַן אָנבליק, הגם דער אויסשלאָג האָט זיך ניט פֿאַרשפּרייט, איז דאָס אומריין; אין פֿײַער זאָלסטו עס פֿאַרברענען. אַן אויסעסנוג איז דאָס, סײַ דאָס איז אויף דער לינקער זײַט, סײַ אויף דער רעכטער.

54 און אויב דער כֹּהן וועט זען, ערשט דער אויסשלאָג איז געוואָרן מאַט נאָכדעם ווי מע האָט אים געוואַשן, זאָל ער אים אַראָפּריסן פֿון דעם בגד, אָדער פֿון דעם פֿעל, אָדער פֿון דעם גרונטוועג, אָדער פֿון דעם דורכוואַרף.

55 און אויב ער וועט זיך ווידער באַווײַזן אין דעם בגד, אָדער אין דעם גרונטוועג, אָדער אין דעם דורכוואַרף, אָדער אין וואָסער עס איז זאַך פֿון פֿעל – ווײַל נאָר פֿאַר אַן אַרבעט איז דער אויסשלאָג אַן עסיקע צרעת; אומריין איז ער.

56 און דער בגד, אָדער דער גרונטוועג, אָדער דער דורכוואַרף, אָדער וואָסער עס איז זאַך פֿון פֿעל, וואָס דו וועסט וואַשן און דער אויסשלאָג וועט זיך אָפּטאָן דערפֿון, זאָל געוואַשן ווערן אַ צווייט מאָל, און זײַן ריין.

57 דאָס איז דער דין פֿון דער פּלאָג פֿון צרעת אין אַ בגד פֿון וואָל אָדער פֿלאַקס, אָדער אין גרונטוועג, אָדער אין דורכוואַרף, אָדער אין וואָסער עס איז זאַך פֿון פֿעל, דאָס צו מאַכן פֿאַר ריין, אָדער דאָס צו מאַכן פֿאַר אומריין.

מצֹורע

14 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

2 דאָס זאָל זײַן דער דין פֿון מצֹורע אין טאָג פֿון זײַן רייניקונג: ער זאָל געבראַכט ווערן צום כֹּהן.

3 און דער כֹּהן זאָל אַרויסגיין אויסן לאַגער, און אַז דער כֹּהן וועט זען, ערשט די פּלאָג פֿון צרעת איז פֿאַרהיילט אויפֿן מצֹורע,

4 זאָל דער כֹּהן הייסן מע זאָל נעמען פֿאַר דעם וואָס רייניקט זיך צוויי לעבעדיקע ריינע פֿויגלען, און צעדערהאָלץ, און ווערמילרויט, און אַזובֿ-גראָז.

5 און דער כֹּהן זאָל הייסן מע זאָל שעכטן איין פֿויגל אין אַ יימענער כּלי איבער לעבעדיקע וואַסער.

6 דעם לעבעדיקן פֿויגל, אים זאָל ער נעמען, און דאָס צעדערהאָלץ, און דאָס ווערמילרויט, און דאָס אַזובֿ-גראָז, און אײַנטונקען זיי און דעם לעבעדיקן פֿויגל אין דעם בלוט פֿון דעם פֿויגל וואָס איז געשאָכטן געוואָרן איבערן לעבעדיקן וואַסער.

7 און ער זאָל שפּריצן אויף דעם וואָס רייניקט זיך פֿון דער צרעת, זיבן מאָל, און אים מאַכן ריין;און ער זאָל אַוועקלאָזן דעם לעבעדיקן פֿויגל אויפֿן פּרייַען פֿעלד.

8 און דער וואָס רייניקט זיך, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און אָפּגאָלן זײַנע גאַנצע האָר, און זיך באָדן אין וואַסער, און ווערן ריין; און דערנאָך מעג ער אַריינקומען אין לאָגער, אָבער ער זאָל זיצן דרויסן פֿון זײַן געצעלט זיבן טעג.

9 און עס זאָל זײַן אויפֿן זיבעטן טאָג, זאָל ער אָפּגאָלן זײַנע גאַנצע האָר, זײַן קאָפּ, און זײַן באָרד, און די ברעמען פֿון זײַנע אויגן – זײַנע גאַנצע האָר זאָל ער אָפּגאָלן; און ער זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, און זײַן ריין.

10 און אויפֿן אַכטן טאָג זאָל ער נעמען צוויי שעפּסן אָן אַ פֿעלער, און איין שאָף אַ יאָריקע אָן אַ פֿעלער, און דריי צענטל זעמלמעל פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער, פֿאַרמישט מיט אייל, און איין לוֹג אייל.

11 און דער כֹּהן וואָס רייניקט, זאָל אַוועקשטעלן דעם מאַן וואָס רייניקט זיך, און זיי, פֿאַר גאָט, בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.

12 און דער כֹּהן זאָל נעמען איין שעפּס און אים ברענגען פֿאַר אַ שולדאָפּפֿער מיט דעם לוֹג אייל, און ער זאָל זיי אויפֿהייבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט.

13 און ער זאָל שעכטן דעם שעפּס אין דעם אָרט ווו מע שעכט דאָס זינדאָפּפֿער און דאָס בראַנדאָפּפֿער, אין אַ הייליקן אָרט; וואָרום אַזוי ווי דאָס זינדאָפּפֿער איז דאָס שולדאָפּפֿער פֿאַרן כֹּהן; אַ הייליקסטע הייליקייט איז דאָס.

14 און דער כֹּהן זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון שולדאָפּפֿער, און דער כֹּהן זאָל אַרויפֿטאָן אויפֿן רעכטן אויערלעפּל פֿון דעם וואָס רייניקט זיך, און אויפֿן דוימען פֿון זײַן רעכטער האַנט, און אויפֿן דוימען פֿון זײַן רעכטן פֿוס.

15 און דער כֹּהן זאָל נעמען פֿון דעם לוֹג אייל, און אַרויפֿגיסן אויף דער לינקער האַנטפּלעך פֿון כֹּהן.

16 און דער כֹּהן זאָל אײַנטונקען זײַן רעכטן פינגער אין דעם אייל וואָס אויף זײַן לינקער האַנטפּלעך, און שפּריצן פֿון דעם אייל מיט זײַן פינגער זיבן מאָל פֿאַר גאָט.

17 און פֿון דעם רעשט אייל וואָס אויף זײַן האַנטפּלעך זאָל דער כֹּהן אַרויפֿטאָן אויפֿן רעכטן אויערלעפּל פֿון דעם וואָס רייניקט זיך, און אויפֿן דוימען פֿון זײַן רעכטער האַנט, און אויפֿן דוימען פֿון זײַן רעכטן פֿוס, איבערן בלוט פֿון שולדאָפּפֿער.

18 און וואָס בלײַבט איבער פֿון דעם אייל וואָס אויף דעם כֹּהנס האַנטפּלעך, זאָל ער אַרויפֿטאָן אויפֿן קאָפּ פֿון דעם וואָס רייניקט זיך; און דער כֹּהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים פֿאַר גאָט.

19 און דער כֹּהן זאָל מאַכן דאָס זינדאָפּפֿער, און מכּפּר זײַן אויף דעם וואָס רייניקט זיך פֿון זײַן אומריינקייט; און דערנאָך זאָל ער שעכטן דאָס בראַנדאָפּפֿער.

20 און דער כֹּהן זאָל אויסברענגען
דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס
שפּיזאָפּפֿער אויפֿן מזבח; און
דער כֹּהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים, און
ער וועט זײַן ריין.
21 און אויב ער איז אָרעם, און זײַן
האַנט פֿאַרמאָגט ניט, זאָל ער נעמען
איין שעפּס, אַ שולדאָפּפֿער, פֿאַר אַן
אויפֿהייבונג, מכּפּר צו זײַן אויף אים,
און איין צענטל זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט איל, פֿאַר אַ שפּיזאָפּפֿער, און אַ
לוג איל;
22 און צוויי טורטלטויבן, אָדער
צוויי יונגע טויבן, לויט ווי זײַן
האַנט פֿאַרמאָגט; און איינע זאָל
זײַן אַ זינדאָפּפֿער, און איינע אַ
בראַנדאָפּפֿער.
23 און ער זאָל זיי ברענגען אויפֿן
אַכטן טאָג פֿון זײַן רייניקונג צום כֹּהן,
צום איינגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, פֿאַר
גאָט.
24 און דער כֹּהן זאָל נעמען דעם
שעפּס פֿון שולדאָפּפֿער, און דעם לוג
איל, און דער כֹּהן זאָל זיי אויפֿהייבן
אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט.
25 און ער זאָל שעכטן דעם
שעפּס פֿון שולדאָפּפֿער; און דער
כֹּהן זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון
שולדאָפּפֿער, און אַרויפּטאָן אויפֿן
רעכטן אויערלעפּל פֿון דעם וואָס
רייניקט זיך, און אויפֿן דומען פֿון זײַן
רעכטער האַנט, און אויפֿן דומען פֿון
זײַן רעכטן פֿוס.
26 און פֿון דעם איל זאָל דער
כֹּהן אַרויפֿגיסן אויף דער לינקער
האַנטפֿלעך פֿון כֹּהן.
27 און דער כֹּהן זאָל שפּריצן מיט זײַן
רעכטן פינגער פֿון דעם איל וואָס אויף
זײַן לינקער האַנטפֿלעך, זיבן מאָל פֿאַר
גאָט.
28 און דער כֹּהן זאָל אַרויפּטאָן פֿון
דעם איל וואָס אויף זײַן האַנטפֿלעך
אויפֿן רעכטן אויערלעפּל פֿון דעם וואָס
רייניקט זיך, און אויפֿן דומען פֿון זײַן
רעכטער האַנט, און אויפֿן דומען פֿון
זײַן רעכטן פֿוס, אין דעם אָרט פֿון דעם
בלוט פֿון שולדאָפּפֿער.
29 און וואָס בלײַבט איבער פֿון דעם
איל וואָס אויף דעם כֹּהנס האַנטפֿלעך,
זאָל ער אַרויפּטאָן אויפֿן קאָפּ פֿון דעם
וואָס רייניקט זיך, מכּפּר צו זײַן אויף
אים פֿאַר גאָט.
30 און ער זאָל מאַכן איינע פֿון די
טורטלטויבן, אָדער פֿון די יונגע טויבן
– פֿון וואָס זײַן האַנט פֿאַרמאָגט;
31 אזוי ווי זײַן האַנט פֿאַרמאָגט
– איינע פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און
איינע פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, מיט דעם
שפּיזאָפּפֿער; און דער כֹּהן זאָל מכּפּר
זײַן אויף דעם וואָס רייניקט זיך פֿאַר
גאָט.
32 דאָס איז דער דין פֿון דעם וואָס
אויף אים איז די פּלאָגע פֿון צרעת,
וואָס זײַן האַנט פֿאַרמאָגט ניט בײַ זײַן
רייניקונג.
33 און גאָט האָט געריעדט צו משהן
און צו אַהרנען, אזוי צו זאָגן:
34 אַז איר וועט קומען אין לאַנד כּנַעַן
וואָס איך גיב אײַך צום אייגנטום, און
איך וועל ברענגען אַ פּלאָגע פֿון צרעת
אין אַ הויז פֿון דעם לאַנד פֿון אײַער
אייגנטום,
35 זאָל קומען דער וואָס דאָס הויז
געהערט צו אים, און ער זאָל דערציילן
דעם כֹּהן, אזוי צו זאָגן: אזוי ווי אַן
אויסשלאָג ווײַזט מיר אויס אין הויז.
36 און דער כֹּהן זאָל הייסן מע זאָל
אויסראַמען דאָס הויז אײדער דער כֹּהן
וועט קומען באַקוקן דעם אויסשלאָג,
כּדי אַלץ וואָס אין הויז זאָל ניט ווערן
אומריין; און דערנאָך זאָל דער כֹּהן
קומען באַקוקן דאָס הויז.
37 און אַז ער וועט באַקוקן דעם
אויסשלאָג, ערשט דער אויסשלאָג
אויף די וואַנט פֿון הויז איז גרינלעכע
און רויטלעכע גריבלעך, און זייער
אויסזען איז נידעריקער פֿון דער
וואַנט,

38 זאָל דער כֹּהן אַרויסגיין פֿון הויז
אין אײַנגאַנג פֿון הויז, און פֿאַרשליסן
דאָס הויז אויף זיבן טעג.
39 און דער כֹּהן זאָל צוריקקומען
אויפֿן זיבעטן טאָג, און אַז ער וועט
זען, ערשט דער אויסשלאָג האָט זיך
פֿאַרשפרייט אויף די וועגנט פֿון הויז,
40 זאָל דער כֹּהן הייסן מע זאָל
אַרויסנעמען די שטיינער וואָס אויף
זיי איז דער אויסשלאָג, און מע זאָל
זיי אַוועקווואַרפֿן אויסן שטאָט אין אַן
אומריינעם אָרט.
41 און דאָס הויז זאָל ער לאָזן
אַרומהאַקן פֿון אינעווייניק רונד אַרום,
און די ליים וואָס מע האַקט אויס, זאָל
מען אויסשיטן אויסן שטאָט אין אַן
אומריינעם אָרט.
42 און מע זאָל נעמען אַנדערע
שטיינער, און אַרײַנשטעלן אויף דעם
אָרט פֿון ענע שטיינער, און מע זאָל
נעמען אַנדערע ליים, און פֿאַרקלעפּן
דאָס הויז.
43 און אויב דער אויסשלאָג וועט
ווידער אויסברעכן אין הויז נאָכדעם ווי
מע האָט אַרויסגענומען די שטיינער,
און נאָכן אַרומהאַקן דאָס הויז, און
נאָכן פֿאַרקלעפּן,
44 און דער כֹּהן וועט קומען און
זען, ערשט דער אויסשלאָג האָט זיך
פֿאַרשפרייט אין הויז, איז דאָס אַן
עסיקע צרעת אין הויז; אומריין איז
דאָס.
45 און מע זאָל צעברעכן דאָס הויז,
זײַנע שטיינער, און זײַן האָלץ, און די
גאַנצע ליים פֿון הויז, און אַרויסטראָגן
אויסן שטאָט אין אַן אומריינעם אָרט.
46 און דער וואָס קומט אַרײַן אין
הויז אַלע טעג וואָס מע האַלט עס
אָפּגעשלאָסן, זאָל זײַן אומריין ביזן
אָוונט.
47 און דער וואָס ליגט אין דעם הויז,
זאָל וואַשן זײַנע קלײדער; און דער
וואָס עסט אין דעם הויז, זאָל וואַשן
זײַנע קלײדער.
48 און אויב קומען וועט קומען
דער כֹּהן און וועט זען, ערשט דער
אויסשלאָג האָט זיך ניט פֿאַרשפרייט
אין הויז נאָכן פֿאַרקלעפּן דאָס הויז,
זאָל דער כֹּהן מאַכן דאָס הויז פֿאַר
ריין, וואָרום דער אויסשלאָג האָט זיך
פֿאַרהיילט.
49 און ער זאָל נעמען אויף צו
ריניקן דאָס הויז, צוויי פֿויגלען, און
צעדערהאָלץ, און ווערמילרויט, און
אַזובֿ-גראָז.
50 און ער זאָל שעכטן איין פֿויגל
אין אַ ליימענער כּלי איבער לעבעדיקע
וואַסער.
51 און ער זאָל נעמען דאָס
צעדערהאָלץ, און דאָס אַזובֿ-גראָז, און
דאָס ווערמילרויט, און דעם לעבעדיקן
פֿויגל, און ער זאָל זיי אײַנטונקען
אינעם בלוט פֿון דעם געשאָכטענעם
פֿויגל, און אינעם לעבעדיקן וואַסער,
און שפּריצן אויפֿן הויז זיבן מאָל.
52 און ער זאָל ריניקן דאָס
הויז מיטן בלוט פֿון דעם פֿויגל,
און מיטן לעבעדיקן וואַסער, און
מיטן לעבעדיקן פֿויגל, און מיטן
צעדערהאָלץ, און מיטן אַזובֿ-גראָז,
און מיטן ווערמילרויט.
53 און ער זאָל אַוועקלאָזן דעם
לעבעדיקן פֿויגל אויסן שטאָט אויפֿן
פּרײַען פֿעלד; און ער זאָל מכּפּר זײַן
אויפֿן הויז, און עס וועט זײַן ריין.
54 דאָס איז דער דין פֿאַר יעטוועדער
פּלאָגע פֿון צרעת, און פֿאַר שלעכטע
קרעץ,
55 און פֿאַר צרעת פֿון אַ בגד, און
פֿאַר אַ הויז,
56 און פֿאַר אַ געשווילעכץ, און פֿאַר
אַ גריניד, און פֿאַר אַ פֿלעק;
57 כּדי צו לערנען ווען עס איז
אומריין, און ווען עס איז ריין. דאָס
איז דער דין פֿון צרעת.

15 און גאָט האָט געredעט צו
משהן און צו אַהרנען, אַזוי צו
זאָגן:

2 רעדט צו די קינדער פֿון ישׂראל, און איר זאָלט זאָגן צו זיי: יעטוועדער מאַן, אַז ער וועט זײַן פֿלוסיק פֿון זײַן לײַב, איז זײַן פֿליסונג אומריין.
3 און דאָס זאָל זײַן זײַן אומריינקייט אין זײַן פֿליסונג: סײַ זײַן לײַב רינט מיט זײַן פֿליסונג, סײַ זײַן לײַב איז פֿאַרשטאָפּט פֿון זײַן פֿליסונג, איז דאָס זײַן אומריינקייט.
4 איטלעך געלעגער וואָס דער פֿלוסיקער וועט דערויף ליגן, זאָל זײַן אומריין, און איטלעכע זאַך וואָס ער וועט דערויף זיצן, זאָל זײַן אומריין.
5 און אַ מאַן וואָס וועט זיך אָנרירן אָן זײַן געלעגער, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זיך באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
6 און דער וואָס זיצט אויף אַ זאַך וואָס דער פֿלוסיקער איז דערויף געזעסן, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זיך באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
7 און דער וואָס רירט זיך אָן דעם לײַב פֿון פֿלוסיקן, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זיך באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
8 און אַז דער פֿלוסיקער וועט אַרויפֿשפּײַען אויף אַ ריינעם, זאָל יענער וואַשן זײַנע קליידער, און זיך באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
9 און יעטוועדער רײַטזאַך וואָס דער פֿלוסיקער וועט רײַטן דערויף, זאָל זײַן אומריין.
10 און איטלעכער וואָס רירט זיך אָן אָן וואָס נאָר עס איז געווען אונטער אים, זאָל זײַן אומריין ביזן אָוונט; און דער וואָס טראָגט עס, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און זיך באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
11 און אײַערע קינדער וועלן אומוואַנדערן אין מדבר פֿערציק יאָר, און וועלן לײַדן פֿאַר אײַערע אָפּקערונגען, ביז אײַערע פּגרים וועלן פֿאַרלענדט ווערן אין מדבר.
12 און אַ ליימענע כּלי וואָס דער פֿלוסיקער וועט זיך אָן איר אָנרירן, זאָל צעבראָכן ווערן; און יעטוועדער הילצערנע כּלי זאָל אָפּגעשוועמט ווערן אין וואַסער.
13 און אַז דער פֿלוסיקער וועט ריין ווערן פֿון זײַן פֿליסונג, זאָל ער זיך ציילן זיבן טעג פֿון זײַן ריין ווערן, און וואַשן זײַנע קליידער, און באָדן זײַן לײַב אין לעבעדיקע וואַסער, און זײַן ריין.
14 און אויפֿן אַכטן טאָג זאָל ער זיך נעמען צוויי טורטלטויבן, אָדער צוויי יונגע טויבן, און ער זאָל קומען פֿאַר גאָט צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און זיי געבן צום כֹּהן.
15 און דער כֹּהן זאָל זיי מאַכן איינע אַ זינדאָפּפֿער, און איינע אַ בראַנדאָפּפֿער, און דער כֹּהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים פֿאַר גאָט פֿון וועגן זײַן פֿליסונג.
16 און אַ מאַן, אַז פֿון אים וועט אַרויסגיין אַ פֿלוס פֿון זאָמען, זאָל ער באָדן אין וואַסער זײַן גאַנצן לײַב, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
17 און יעטוועדער בגד, און יעטוועדער פֿעל, וואָס דערויף וועט זײַן פֿלוס פֿון זאָמען, זאָל געוואַשן ווערן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
18 און אַ פֿרוי, אַז אַ מאַן וועט ליגן מיט איר אַ בישלאָף פֿון זאָמען, זאָלן זיי זיך באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
19 און אַ פֿרוי, אַז זי וועט זײַן פֿלוסיק – בלוט וועט זײַן איר פֿליסונג פֿון איר לײַב – זאָל זי זיבן טעג זײַן אין איר אָפּזונדערונג, און איטלעכער וואָס רירט זיך אָן איר אָן, זאָל זײַן אומריין ביזן אָוונט.
20 און אַלץ וואָס זי וועט ליגן דערויף אין איר אָפּזונדערונג, זאָל זײַן אומריין; און אַלץ וואָס זי וועט זיצן

דערויף, זאָל זײַן אומריין.
21 און איטלעכער וואָס רירט זיך אָן
אָן איר געלעגער, זאָל וואַשן זײַנע
קלײדער, און זיך באָדן אין וואַסער,
און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
22 און איטלעכער וואָס רירט זיך אָן
אָן עפּעס אַ זאַך וואָס זי זיצט דערויף,
זאָל וואַשן זײַנע קלײדער, און זיך
באָדן אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן
אָוונט.
23 אַפֿילו אויב ער איז אויף דעם
געלעגער אָדער אויף דער זאַך וואָס
זי זיצט דערויף, וועו ער רירט זיך אָן
דעם אָן, זאָל ער נאָר זײַן אומריין ביזן
אָוונט.
24 און אויב ליגן וועט ליגן מיט איר
אַ מאַן, און איר אומריניקייט וועט זײַן
אויף אים, זאָל ער זײַן אומריין זיבן
טעג, און איטלעָך געלעגער וואָס ער
וועט ליגן דערויף, זאָל זײַן אומריין.
25 און אַ פֿרוי, אַז איר בלוטפֿליסונג
וועט פֿלײַסן פֿיל טעג, ניט אין דער צײַט
פֿון איר אָפּזונדערונג, אָדער זי וועט
זײַן פֿלוסיק איבער דער צײַט פֿון איר
אָפּזונדערונג, זאָל זי אַלע טעג פֿון איר
אומריינער פֿלײַסונג זײַן אַזוי ווי אין
די טעג פֿון איר אָפּזונדערונג; זי איז
אומריין.
26 איטלעָך געלעגער וואָס זי וועט
ליגן דערויף אַלע טעג פֿון איר פֿלײַסונג,
זאָל איר זײַן אַזוי ווי דאָס געלעגער פֿון
איר אָפּזונדערונג; און איטלעכע זאַך
וואָס זי וועט זיצן דערויף, זאָל זײַן
אומריין אַזוי ווי די אומריניקייט פֿון
איר אָפּזונדערונג.
27 און איטלעכער וואָס רירט זיך אָן
זיי אָן, זאָל ווערן אומריין; און ער זאָל
וואַשן זײַנע קלײדער, און זיך באָדן אין
וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט.
28 און אַז זי ווערט ריין פֿון איר
פֿלײַסונג, זאָל זי זיך ציילן זיבן טעג, און
דערנאָך זאָל זי זײַן ריין.
29 און אויפֿן אַכטן טאָג זאָל זי זיך
נעמען צוויי טורטלטויבן, אָדער צוויי
יונגע טויבן, און זיי ברענגען צום כֹּהן,
צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.
30 און דער כֹּהן זאָל מאַכן
איינע אַ זינדאָפּפֿער, און איינע אַ
בראָנדאָפּפֿער, און דער כֹּהן זאָל מכּפּר
זײַן אויף איר פֿאַר גאָט פֿון וועגן איר
אומריינער פֿלײַסונג.
31 און איר זאָלט אָפּשיידן די
קינדער פֿון ישׂראל פֿון זייער
אומריניקייט, כּדי זיי זאָלן ניט
שטאַרבן דורך זייער אומריינקייט, אַז
זיי וועלן פֿאַראומריניקן מײַן מִשכּן
וואָס צווישן זיי.
32 דאָס איז דער דין פֿון דעם
פֿלוסיקן, און פֿון דעם וואָס פֿון אים
גייט אַרויס אַ פֿלוס פֿון זָאמען, צו וועָרן
אומריין דורך דעם;
33 און פֿון דער קראַנקער אין איר
אָפּזונדערונג, און פֿון דעם וואָס
איז פֿלוסיק מיט אַ פֿלײַסונג, סײַ אַ
מאַנספּאַרשוין, און סײַ אַ פֿרוי; און
פֿון אַ מאַן וואָס וועט ליגן מיט אַן
אומריינער.

אַחֲרֵי מוֹת

16 און גאָט האָט געריעדט צו
משהן נאָך דעם טויט פֿון
אַהרנס צוויי זין, וועָן זיי האָבן געגענט
פֿאַר גאָט, און זײַנען געשטאָרבן;
2 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
רעד צו דײַן ברודער אַהרֹנען, אַז ער
זאָל ניט אַרײַנגיין צו יעטוועדער צײַט
אין הייליקטום אינעווייניק פֿון פָּרוֹכֶת,
פֿאַרן דעק וואָס איבערן אָרון, כּדי ער
זאָל ניט שטאַרבן; וואָרום איך באַווײַז
זיך אין וואָלקן איבערן דעק.
3 דערמיט זאָל אַהרן קומען אין
הייליקטום: מיט אַ יונגן אָקס פֿאַר
אַ זינדאָפּפֿער, און אַ ווידער פֿאַר אַ
בראָנדאָפּפֿער.
4 אַ הייליק לײַנענ העמדל זאָל ער
אָנטאָן, און לײַנענע הויזן זאָלן זײַן
אויף זײַן לײַב, און מיט אַ לײַנענעם
גאַרטל זאָל ער זיך אַרומגורטן, און

מיט אַ לײַנענער הויב זאָל ער זיך באַהויבן; הייליקע קליידער זײַנען דאָס, און ער זאָל באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, און זיי אָנטאָן.

5 און פֿון דער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל זאָל ער נעמען צוויי ציגנבעק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און איין ווידער פֿאַר אַ ברַנדאָפּפֿער.

6 און אַהרן זאָל מאַכן געזענען דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער וואָס פֿאַר אים, און ער זאָל מכּפּר זײַן אויף זיך און אויף זײַן הויזגעזינט.

7 און ער זאָל נעמען די צוויי בעק, און זיי אַוועקשטעלן פֿאַר גאָט בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.

8 און אַהרן זאָל אַרויפֿטאָן אויף בײידע בעק גוֹרלות; איין גוֹרל פֿאַר יהוה, און איין גוֹרל פֿאַר עזאזל.

9 און אַהרן זאָל מאַכן געזענען דעם באָק וואָס אויף אים איז אַרויף דער גוֹרל פֿאַר יהוה, און אים מאַכן פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער.

10 און דער באָק וואָס אויף אים איז אַרויף דער גוֹרל פֿאַר עזאזל, זאָל אַוועקגעשטעלט ווערן אַ לעבעדיקער פֿאַר גאָט, מכּפּר צו זײַן איבער אים, אים אַוועקצושיקן צו עזאזל אין מדבר.

11 און אַהרן זאָל מאַכן געזענען דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער וואָס פֿאַר אים, און מכּפּר זײַן אויף זיך און אויף זײַן הויזגעזינט; און ער זאָל שעכטן דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער וואָס פֿאַר אים.

12 און ער זאָל נעמען אַ פּולע פֿײַערפֿאַן פֿײַערקוילן פֿון דעם מזבח, פֿון פֿאַר גאָט, און זײַנע פּולע הויפּנס דינעם וויירויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן, און ברענגען אינעווייניק פֿון פָּרוֹכֶת.

13 און ער זאָל אַרויפֿטאָן דעם וויירויך אויפֿן פֿײַער פֿאַר גאָט, און דער וואָלקן פֿון דעם וויירויך זאָל פֿאַרדעקן דעם דעק וואָס איבערן געזעץ, כּדי ער זאָל ניט שטאַרבן.

14 און ער זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון אָקס, און שפּריצן מיט זײַן פינגער אויפֿן דעק צו מזרח; און פֿאַרן דעק זאָל ער שפּריצן פֿון דעם בלוט זיבן מאָל מיט זײַן פינגער.

15 און ער זאָל שעכטן דעם באָק פֿון זינדאָפּפֿער וואָס פֿאַרן פֿאָלק, און ברענגען זײַן בלוט אינעווייניק פֿון פָּרוֹכֶת, און טאָן מיט זײַן בלוט אַזוי ווי ער האָט געטאָן מיט דעם בלוט פֿון אָקס, און עס שפּריצן אויפֿן דעק און פֿאַרן דעק.

16 און ער זאָל מכּפּר זײַן אויף דעם הייליקטום פֿון וועגן די אומריינקייטן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און פֿון וועגן זיערע פֿאַרברעכן אין אַלע זיערע חטאים; און אַזוי זאָל ער טאָן צום אוֹהל-מוֹעד וואָס רוט בײַ זיי אין מיטן פֿון זיערע אומריינקייטן.

17 און קיין מענטש זאָל ניט זײַן אין אוֹהל-מוֹעד, וועַן ער קומט מכּפּר צו זײַן אין הייליקטום, ביז ער גייט אַרויס. און ער זאָל מכּפּר זײַן אויף זיך, און אויף זײַן הויזגעזינט, און אויף דער גאַנצער אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל.

18 און ער זאָל אַרויסגיין צום מזבח וואָס פֿאַר גאָט, און מכּפּר זײַן אויף אים; און ער זאָל נעמען פֿון דעם בלוט פֿון אָקס, און פֿון דעם בלוט פֿון באָק, און אַרויפֿטאָן אויף די הערנער פֿון מזבח רונד אַרום.

19 און ער זאָל שפּריצן אויף אים פֿון דעם בלוט מיט זײַן פינגער זיבן מאָל, און אים ריניקן, און אים הייליקן פֿון די אומריינקייטן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

20 און אַז ער וועט ענדיקן מכּפּר זײַן אויפֿן הייליקטום, און אויפֿן אוֹהל-מוֹעד, און אויפֿן מזבח, זאָל ער מאַכן געזענען דעם לעבעדיקן באָק.

21 און אַהרן זאָל אָנלײַענען זײַנע בײידע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון דעם לעבעדיקן באָק, און זיך מתוודה זײַן איבער אים אויף אַלע זינד פֿון די

קינדער פֿון ישׂראל, און אויף אַלע זייערע פֿאַרברעכן אין אַלע זייערע חטאים; און ער זאָל זיי אַרויפֿטאָן אויפֿן קאָפּ פֿון דעם באָק, און אים אַוועקשיקן דורך דער האַנט פֿון אַן אומיסטנעם מענטשן אין מדבר.

22 און דער באָק זאָל אַוועקטראָגן אויף זיך אַלע זייערע זינד אין אַן אָפּגעשניטענעם לאַנד; און ער זאָל אַוועקלאָזן דעם באָק אין דער מדבר.

23 און אַהרן זאָל אַרײַנגיין אין אוֹהל-מוֹעד, און אויסטאָן די לײַנענע קליידער וואָס ער האָט אָנגעטאָן בײַ זײַן אַרײַנגיין אין הייליקטום, און ער זאָל זיי דאָרטן לאָזן.

24 און ער זאָל באָדן זײַן לײַב אין וואַסער אין אַ הייליקן אָרט, און אָנטאָן זײַנע קליידער, און אַרויסגיין, און מאַכן זײַן בראַנדאָפּפֿער און דאָס בראַנדאָפּפֿער פֿון פֿאָלק, און מכּפּר זײַן אויף זיך און אויפֿן פֿאָלק.

25 און דאָס פֿעטס פֿון דעם זינדאָפּפֿער זאָל ער דעמפּן אויפֿן מזבח.

26 און דער וואָס באַלייט דעם באָק צו עזאזל, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, און דערנאָך מעג ער אַרײַנקומען אין לאַגער.

27 און דעם אָקס פֿון זינדאָפּפֿער, און דעם באָק פֿון זינדאָפּפֿער, וואָס זייער בלוט איז געבראַכט געוואָרן, מכּפּר צו זײַן אין הייליקטום, זאָל מען אַרויסטראָגן אויסן לאַגער, און פֿאַרברענען אין פֿייער זייערע פֿעלן, און זייער פֿלייש, און זייער מיסט.

28 און דער וואָס פֿאַרברענט זיי, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, און דערנאָך מעג ער אַרײַנקומען אין לאַגער.

29 און דאָס זאָל אײַך זײַן צום אייביקן געזעץ: אין זיבעטן חודש, זאָלט איר פֿײַניקן אײַער זעל, און קיין אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן, סײַ דער אײַנגעבאָרענער, און סײַ דער פֿרעמדער וואָס האַלט זיך אויף צווישן אײַך.

30 ווארום אין דעם דאָזיקן טאָג וועט מען מכּפּר זײַן אויף אײַך, אײַך צו רייניקן; פֿון אַלע אײַערע זינד וועט איר ריין ווערן פֿאַר גאָט.

31 אַ שבת פֿון רוּווּנג איז דאָס פֿאַר אײַך, און איר זאָלט פֿײַניקן אײַער זעל; אין אייביק געזעץ.

32 און דער כֹּהן וואָס מע וועט אים זאַלבן, און וואָס מע וועט דערפֿילן זײַן האַנט צו זײַן אַ כֹּהן אויף זײַן פֿאָטערס אָרט, זאָל מכּפּר זײַן; און ער זאָל אָנטאָן די לײַנענע קליידער, די הייליקע קליידער.

33 און ער זאָל מכּפּר זײַן אויפֿן קָדשֵׁי-קָדָשִׁים, און אויפֿן אוֹהל-מוֹעד; אויך אויפֿן מזבח זאָל ער מכּפּר זײַן, און אויך די כֹּהנים, און אויך דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון דער אײַנזאַמלונג זאָל ער מכּפּר זײַן.

34 און דאָס זאָל אײַך זײַן צום אייביקן געזעץ, מכּפּר צו זײַן אויף די קינדער פֿון ישׂראל פֿון וועגן אַלע זייערע זינד, איין מאָל אין יאָר. און ער האָט געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משׁהן.

17 און גאָט האָט געזעדט צו משׁהן, אָזוי צו זאָגן:

2 רעד צו אַהרנען, און צו זײַנע זין, און צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן:

3 יעטוועדער מאַן פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל וואָס וועט שעכטן אַן אָקס, אָדער אַ שעפּס, אָדער אַ ציג, אין לאַגער, אָדער וואָס וועט שעכטן אויסן לאַגער,

4 און צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד האָט ער עס ניט געבראַכט, מקריב צו זײַן פֿאַר אַ קָרבן צו גאָט, פֿאַרן משכּן פֿון גאָט, זאָל עס ווי בלוט

געריכטע ווערן יענעם מאַן; בלוט האָט ער פֿאַרגאָסן; און יענער מענטש זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן זײַנ פֿאָלק.
5 כדי די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן ברענגען זייערע שלאַכטאָפּפֿער, וואָס זיי שלאַכטן אויפֿן פֿרייַען פֿעלד – זיי זאָלן זי ברענגען צו גאָט, צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, צום כֹּהן, און זיי שלאַכטן פֿרידאָפּפֿער צו גאָט.
6 און דער כֹּהן זאָל שפּרענגען דאָס בלוט אויפֿן מזבח פֿון גאָט, בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און דעמפּן דאָס פֿעטס פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
7 און זיי זאָלן מער ניט שלאַכטן זייערע שלאַכטאָפּפֿער צו די שדים, וואָס זיי זײַנען פֿאַרפֿירט נאָך זיי. אַן אייביק געזעץ זאָל דאָס זיי זײַן אויף זייערע דור-דורות.
8 און זאָלסט זאָגן צו זיי: יעטוועדער מאַן פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, אָדער פֿון דעם פֿרעמדן וואָס ווינט זיך אויפֿהאַלטן צווישן זיי, וואָס וועט אויפֿברענגען אַ בראַנדאָפּפֿער אָדער אַ שלאַכטאָפּפֿער,
9 און צום אוֹהל-מוֹעד וועט ער עס ניט ברענגען, דאָס צו מאַכן צו גאָט, יענער מענטש זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון זײַן פֿאָלק.
10 און יעטוועדער מאַן פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, אָדער פֿון דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף צווישן זיי, וואָס וועט עסן וואָסער עס איז בלוט, וועל איך קערן מײַן פּנים קעגן דעם מענטשן וואָס עסט דאָס בלוט, און איך וועל אים פֿאַרשניידן פֿון צווישן זײַן פֿאָלק.
11 וואָרום דאָס לעבן פֿון דעם פֿלייש איז אין דעם בלוט, און איך האָב עס אײַך געגעבן אויפֿן מזבח מכּפּר צו זײַן אויף אייַער נפשות; וואָרום דאָס איז דאָס בלוט וואָס איז מכּפּר, מיט דעם לעבן וואָס אין אים .
12 דרום זאָג איך צו די קינדער פֿון ישׂראל: קיין נפש פֿון אײַך זאָל ניט עסן בלוט; אויך דער פֿרעמדער וואָס האַלט זיך אויף צווישן אײַך, זאָל ניט עסן בלוט.
13 און יעטוועדער מאַן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, אָדער פֿון דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף צווישן זיי, וואָס וועט יאָגן אַ געפֿאַנג פֿון אַ חיה אָדער אַ פֿויגל וואָס מעג געגעסן ווערן, זאָל אויסגיסן זײַן בלוט, און עס צודעקן מיט ערד.
14 וואָרום דאָס לעבן פֿון יעטוועדער פֿלייש – זײַן בלוט דאָס איז זײַן לעבן; דרום זאָג איך צו די קינדער פֿון ישׂראל: דאָס בלוט פֿון קיין פֿלייש זאָלט איר ניט עסן, וואָרום דאָס לעבן פֿון יעטוועדער פֿלייש דאָס איז זײַן בלוט; איטלעכער וואָס עסט עס, זאָל פֿאַרשניטן ווערן.
15 און יעטוועדער מענטש וואָס וועט עסן געפֿאַלנס אָדער פֿאַרצוקטס, סײַ דער אײַנגעבאָרענער, און סײַ דער פֿרעמדער, זאָל וואַשן זײַנע קליידער, און באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, און זײַן אומריין ביזן אָוונט, און ווערן ריין.
16 און אויב ער וועט זיי ניט וואַשן, און זײַן לײַב ניט באָדן, וועט ער טראָגן זײַן זינד.

18 און גאָט האָט געריידט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: איך בין יהוה אײַער גאָט.
3 אַזוי ווי די מעשׂים פֿון לאַנד מִצרַיִם וואָס איר זײַט דערין געזעסן, זאָלט איר ניט טאָן; און אַזוי ווי די מעשׂים פֿון לאַנד כְּנַעַן, וואָס איך ברענג אײַך אַהין, זאָלט איר ניט טאָן; און אין זייערע חוקים זאָלט איר ניט גיין.
4 מײַנע געזעצן זאָלט איר טאָן, און מײַנע חוקים זאָלט איר היטן צו גיין אין זיי; איך בין יהוה אײַער גאָט.
5 און איר זאָלט היטן מײַנע חוקים און מײַנע געזעצן, וואָס אַז אַ מענטש

טוט זיי, לעבט ער דורך זיי: איך בין יהוה.

6 איר זאָלט ניט געניענען קיין איינער צו אַ שום לִיבבאָנטער זִינער, צו אַנטפּלעקן די שאַנד: איך בין יהוה.

7 די שאַנד פֿון דִין פֿאָטער, און די שאַנד פֿון דִין מוטער, זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן: זי איז דִין מוטער, טאָרסטו ניט אַנטפּלעקן איר שאַנד.

8 די שאַנד פֿון דִין פֿאָטערס ווַיב זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן; די שאַנד פֿון דִין פֿאָטער איז דאָס.

9 די שאַנד פֿון דִין שוועסטער, דִין פֿאָטערס טאָכטער, אָדער דִין מוטערס טאָכטער, געבאָרן אין הויז, אָדער געבאָרן פֿון אויסן – זייער שאַנד זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן.

10 די שאַנד פֿון דִין זונס טאָכטער, אָדער פֿון דִין טאָכטערס טאָכטער – זייער שאַנד זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן, וואָרום דִין שאַנד זינען זיי.

11 די שאַנד פֿון דער טאָכטער פֿון דִין פֿאָטערס ווַיב, געבאָרן פֿון דִין פֿאָטער – זי איז דִין שוועסטער, זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן איר שאַנד.

12 די שאַנד פֿון דִין פֿאָטערס שוועסטער זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן; דִין פֿאָטערס לִיבבאָנטע איז זי.

13 די שאַנד פֿון דִין מוטערס שוועסטער זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן, וואָרום דִין מוטערס לִיבבאָנטע איז זי.

14 די שאַנד פֿון דִין פֿאָטערס ברודער זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן: צו זִין ווַיב זאָלסטו ניט געניענען; דִין מומע איז זי.

15 די שאַנד פֿון דִין שנור זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן; דִין זונס ווַיב איז זי, טאָרסטו ניט אַנטפּלעקן איר שאַנד.

16 די שאַנד פֿון דִין ברודערס ווַיב זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן; די שאַנד פֿון דִין ברודער איז דאָס.

17 די שאַנד פֿון אַ פֿרוי מיט איר טאָכטער זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן. איר זונס טאָכטער, אָדער איר טאָכטערס טאָכטער, זאָסלטו ניט נעמען, צו אַנטפּלעקן איר שאַנד; אירע לִיבבאָנטע זינען זיי, איז דאָס אַ שענדלעכקייט.

18 און אַ פֿרוי צו איר שוועסטער זאָלסטו ניט נעמען צו זִין אָ מיטוויב, צו אַנטפּלעקן איר שאַנד לעבן יענער בִיי איר לעבן.

19 און צו אַ פֿרוי אין דער אָפּזונדערונג פֿון איר אומריינקייט זאָלסטו ניט גענענען צו אַנטפּלעקן איר שאַנד.

20 און מיט דער ווַיב פֿון דִין חבר זאָלסטו ניט האָבן אַ בִישלאָף פֿון זאָמען, זיך צו פֿאַראומריניקן מיט איר.

21 און פֿון דִינע קינדער זאָלסטו ניט געבן אויף מקריבֿ זִין צו מולֶך, און זאָלסט ניט פֿאַרשוועכן דעם נאָמען פֿון דִין גאָט: איך בין יהוה.

22 און מיט אַ מאַנספּאַרשוין זאָלסטו ניט ליגן אַזוי ווי מע ליגט מיט אַ פֿרוי; אַן אומווערדיקייט איז דאָס.

23 און מיט קיין בהמה זאָלסטו ניט ליגן, זיך צו פֿאַראומריניקן מיט איר; און אַ פֿרוי זאָל ניט שטיין פֿאַר אַ בהמה צו ליגן מיט איר; אַ פֿאַרמישונג איז דאָס.

24 איר זאָלט אײַך ניט פֿאַראומריניקן מיט אַלע די דאָזיקע, וואָרום מיט אַלע די דאָזיקע האָבן זיך פֿאַראומריניקט די פֿעלקער וואָס איך טרײַב אַרויס פֿון פֿאַר אײַך.

25 און דאָס לאַנד איז געוואָרן אומריין, און איך האָב זיך אָפּגערעכנט מיט איר פֿאַר אירע זינד, און דאָס לאַנד האָט אַרויסגעשפּיגן אירע באַווינער.

26 דרום זאָלט איר היטן מײַנע חוקים און מײַנע געזעצן, און איר זאָלט ניט טאָן פֿון אַלע די דאָזיקע אומווערדיקייטן, סײַ דער אײַנגעבאָרענער, און סײַ דער פֿרעמדער וואָס האַלט זיך אויף צווישן

אײַך –
27 וואָרום אַלע די דאָזיקע אומווערדיקייטן האָבן געטאָן די מענטשן פֿון לאַנד וואָס פֿאַר אײַך, און דאָס לאַנד איז געוואָרן אומריין –
28 כּדי דאָס לאַנד זאָל אײַך ניט אויסשפּײַען, אַז איר וועט עס פֿאַראומריניקן, אַזוי ווי עס האָט אויסגעשפּיגן דאָס פֿאָלק וואָס פֿאַר אײַך.
29 וואָרום איטלעכער וואָס וועט טאָן פֿון אַלע דיזאָזיעק אומווערדיקייטן – די נפשות וואָס טוען עס, זאָלן פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן זייער פֿאָלק.
30 און איר זאָלט היטן מײַן היטונג, ניט צו טאָן פֿון די אומווערדיקע אײנפּירן וואָס זײַנען געטאָן געוואָרן פֿאַר אײַך, און איר זאָלט אײַך ניט פֿאַראומריניקן מיט זיי: איך בין יהוה אײַער גאָט.

קְדוֹשִׁים

19 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: הייליק זאָלט איר זײַן, וואָרום איך יהוה אײַער גאָט בין הייליק.
3 איר זאָלט איטלעכער האָבן אָפּשײַ פֿאַר זײַן מוטער און זײַן פֿאָטער, און מײַנע שבתים זאָלט איר היטן: איך בין יהוה אײַער גאָט.
4 איר זאָלט אײַך ניט קערן צו די געצן, און געגאָסענע געטער זאָלט איר אײַך ניט מאַכן: איך בין יהוה אײַער גאָט.
5 און אַז איר וועט שלאַכטן אַ פֿרידאָפּפֿער צו גאָט, זאָלט איר עס שלאַכטן אַז איר זאָלט באַוויליקט ווערן.
6 אין דעם טאָג פֿון אײַער שלאַכטונג זאָל עס געגעסן ווערן, און אויך מאָרגן; און וואָס בלײַבט איבער ביז אויפֿן דריטן טאָג, זאָל אין פֿײַער פֿאַרברענט ווערן.
7 און אויב געגעסן וועט עס געגעסן ווערן אויפֿן דריטן טאָג, איז דאָס אַן אומווערדיקייט; עס וועט ניט באַוויליקט ווערן.
8 און דער וואָס עסט דאָס, וועט טראָגן זײַן זינד, וואָרום אַ הייליקייט פֿון גאָט האָט ער פֿאַרשוועכט; און יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר פֿאָלק.
9 און אַז איר שניידט דעם שניט פֿון אײַער לאַנד, זאָלסטו ניט דערענדיקן שניידן דעם עק פֿון דײַן פֿעלד, און דעם נאָכקלײַב פֿון דײַן שניט זאָלסטו ניט נאָכקלײַבן.
10 און דײַן ווינגאָרטן זאָלסטו ניט אַרומקלײַבן ריין, און דאָס אַראָפּגעפֿאַלענע פֿון דײַן ווינגאָרטן זאָלסטו ניט אויפֿקלײַבן; פֿאַרן אָרימאַן און פֿאַרן פֿרעמדן זאָלסטו זיי איבערלאָזן: איך בין יהוה אײַער גאָט.
11 איר זאָלט ניט גנבענען, און איר זאָלט ניט פֿאַרלייקענען, און איר זאָלט ניט זאָגן ליגן איינער דעם אַנדערן.
12 און איר זאָלט ניט שוועren בײַ מײַן נאָמען צום פֿאַלשן, און פֿאַרשוועכן דעם נאָמען פֿון דײַן גאָט: איך בין יהוה.
13 זאָלסט ניט דריקן דײַן חבר, און ניט באַגזלען. זאָלסט ניט לאָזן איבערנעכטיקן דעם לוין פֿון אַ געדונגענעם בײַ דיר ביז אין דער פֿרי.
14 זאָלסט ניט שילטן אַ טויבן, און פֿאַר אַ בלינדן זאָלסטו ניט לייגן אַ שטרויכלונג; און זאָלסט מוֹרא האָבן פֿאַר דײַן גאָט: איך בין יהוה.
15 איר זאָלט ניט טאָן אַן עוולה אין אַ משפּט; זאָלסט ניט שוינען דעם פּנים פֿון אַן אָרימאַן, און ניט שאַנעוונען דעם פּנים פֿון אַ גרויסן מאַן; מיט געrעכטיקייט זאָלסטו משפּטן דײַן חבר.

16 זאָלסט ניט אַרומגיין מיט רכילות צווישן דײַן פֿאָלק; זאָלסט ניט שטיין רויק בײַ דעם בלוט פֿון דײַן חבר: איך בין יהוה.

17 זאָלסט ניט פּײַנט האָבן דײַן ברודער אין דײַן האַרצן; אויסרעדן זאָלסטו אויסרעדן דײַן חבר, כּדי זאָלסט ניט טראָגן איבער אים אַ זינד.

18 זאָלסט זיך ניט נוֹקם זײַן, און ניט האַלטן אַ שׂנאה אויף די קינדער פֿון דײַן פֿאָלק; נײַערט זאָלסט ליב האָבן דײַן חבר אַזוי ווי זיך אַליין: איך בין יהוה.

19 מײַנע געזעצן זאָלט איר היטן. דײַן בהמה זאָלסטו ניט פּאָרן געמישט; דײַן פֿעלד זאָלסטו ניט פֿאַרזייען געמישט; און אַ בגד פֿון געמישטן געוואַנט, שַׁעַטנֵז, זאָל ניט אַרויפֿקומען אויף דיר.

20 און אַז אַ מאַן וועט ליגן מיט אַ פֿרוי אַ בישלאָף פֿון זאָמען, און זי איז אַ דינסט וואָס איז באַשטימט פֿאַר אַ מאַן, אָבער אויסגעלייזט איז זי ניט אויסגעלייזט געווארן, און פֿרײַשאַפֿט איז איר ניט געגעבן געווארן, זאָל זײַן אַן אויספֿאָרשונג; זיי זאָלן ניט געטייט ווערן, וואָרום זי איז ניט באַפֿרײַט געווארן.

21 און ער זאָל ברענגען זײַן שולדאָפּפֿער צו גאָט, צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד; אַ ווידער פֿאַר אַ שולדאָפּפֿער.

22 און דער כֹּהן זאָל מכּפּר זײַן אויף אים מיט דעם ווידער פֿון שולדאָפּפֿער פֿאַר גאָט, וועגן זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט; און אים וועט פֿאַרגעבן ווערן פֿאַר זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט.

23 און אַז איר וועט קומען אין דעם לאַנד, און וועט פֿלאַנצן אַלערלייַ עסבײימער, זאָלט איר לאָזן זייער פֿרוכט אומבאַשניטן; דרײַ יאָר זאָל עס אײַך זײַן אומבאַשניטן, עס זאָל ניט געגעסן ווערן.

24 און אויפֿן פֿירטן יאָר זאָל זייער גאַנצע פֿרוכט זײַן הייליק פֿאַר אַ לויבגעבונג צו גאָט.

25 און אויפֿן פֿינפֿטן יאָר מעגט איר עסן זייער פֿרוכט, כּדי אײַך זאָל צוקומען זייער אײַנטראָג: איך בין יהוה אײַער גאָט.

26 איר זאָלט ניט עסן מיטן בלוט. איר זאָלט ניט צויבערן און ניט וואָרזאָגן.

27 איר זאָלט ניט אָפּשניידן רונד די ברעגן פֿון אײַער קאָפּ; און זאָלסט ניט פֿאַרדאַרבן די ברעגן פֿון דײַן בּאָרד.

28 און אַ שניט נאָך אַ טויטן זאָלט איר ניט מאַכן אויף אײַער לײַב, און אַן אויסגעשטאָכן געשריפֿטס זאָלט איר אויף זיך ניט מאַכן: איך בין יהוה.

29 זאָלסט ניט פֿאַרשוועכן דײַן טאָכטער זי צו מאַכן פֿאַר אַ זונה, כּדי דאָס לאַנד זאָל ניט אויסגעלאָזן ווערן, און דאָס לאַנד וועט פול ווערן מיט שענדלעכקייט.

30 מײַנע שבתים זאָלט איר היטן, און פֿאַר מײַן הייליקטום זאָלט איר האָבן אָפּשײַ: איך בין יהוה.

31 איר זאָלט אײַך ניט קערן צו גײַסטער, און בײַ רוחות זאָלט איר ניט פֿרעגן, זיך צו פֿאַראומריניקן מיט זיי: איך בין יהוה אײַער גאָט.

32 פֿאַר אַ גרײַז זאָלסטו אויפֿשטיין, און זאָלסט שאָנעווען דעם פּנים פֿון אַ זקן, און מוֹרא האָבן פֿאַר דײַן גאָט: איך בין יהוה.

33 און אַז בײַ דיר וועט זיך אויפֿהאַלטן אַ פֿרעמדער אין אײַער לאַנד. זאָלסטו אים ניט קריווודען.

34 אַזוי ווי אַן אײַנגעבאָרענער פֿון אײַך זאָל אײַך זײַן דער פֿרעמדער וואָס האַלט זיך אויף בײַ אײַך; און זאָלסט אים ליב האָבן אַזוי ווי זיך אַליין; וואָרום פֿרעמדע זײַט איר געווען אין לאַנד מִצרַיִם: איך בין יהוה אײַער גאָט.

35 איר זאָלט ניט טאָן אַן עוולה אין
אַ משפּט, אין מעסטשטאָק, אין וואָג,
אָדער אין מאָס.
36 אַ ריכטיקע וואָגשאָל, ריכטיקע
וואָגשטיינער, אַ ריכטיקע אֵיפָה, און אַ
ריכטיקער הין, זאָל בייַ אייַך זײַן: איך
בין יהוה אייער גאָט, וואָס האָב אייַך
אַרויסגעצויגן פון לאַנד מִצרַיִם.
37 און איר זאָלט היטן אַלע מײַנע
חוקים, און אַלע מײַנע געזעצן, און זיי
טאָן: איך בין יהוה.

20 1 און גאָט האָט גערעדט צו
משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 אויך זאָלסטו זאָגן צו די קינדער
פון ישׂראל: יעטוועדער מאַן פון די
קידנער פון ישׂראל, אָדער פון דעם
פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף אין
ישׂראל, וואָס וועט געבן פון זײַנע
קינדער צו מולֶך, זאָל טייטן געטייט
ווערן; דאָס פֿאָלק פון לאַנד זאָל אים
פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער.
3 און איך וועל קערן מײַן פּנים
קעגן יענעם מענטשן, און וועל אים
פֿאַרשניידן פון צווישן זײַן פֿאָלק, ווײל
ער האָט געגעבן פון זײַנע קינדער
צו מולֶך, כּדי צו פֿאַראומריניקן מײַן
הייליקטום, און צו פֿאַרשוועכן מײַן
הייליקן נאָמען.
4 און אויב פֿאַרהוילן וועט פֿאַרהוילן
דאָס פֿאָלק פון לאַנד זייערע אויגן פון
יענעם מענטשן, ווען ער גיט פון זײַנע
קינדער צו מולֶך, אים ניט צו טייטן,
5 וועל איך קערן מײַן פּנים קעגן
יענעם מענטשן, און קעגן זײַן משפּחה,
און איך וועל אים, און אַלע וואָס זײַנען
פֿאַרפירט נאָך אים צו זײַן פֿאַרפירט
נאָך מולֶך, פֿאַרשניידן פון צווישן
זייער פֿאָלק.
6 און די זעל וואָס וועט זיך וועגדן
צו גייסטער און צו רוחות, צו זײַן
פֿאַרפירט נאָך זיי, וועל איך קערן מײַן
פּנים קעגן יענער זעל, און וועל אים
פֿאַרשניידן פון צווישן זײַן פֿאָלק.
7 און איר זאָלט אייך הייליקן, און
זײַן הייליק, וואָרום איך בין יהוה
אײַער גאָט.
8 און איר זאָלט היטן מײַנע געזעצן
און זיי טאָן: איך בין יהוה וואָס
הייליקט אײַך.
9 וואָרום יעטוועדער איינער וואָס
וועט שילטן זײַן פֿאָטער אָדער זײַן
מוטער, זאָל טייטן געטייט ווערן; זײַן
פֿאָטער אָדער זײַן מוטער האָט ער
געשאָלטן, זײַן בלוט אויף אים!
10 און אַ מאַן וואָס וועט מזנה זײַן
מיט אַן אֵשֶׁת-איש – אַז ער וועט מזנה
זײַן מיט זײַן חברס וויב, זאָל טייטן
געטייט ווערן אי דער מאַן, אי די פֿרוי,
וואָס האָט מזנה געווען.
11 און אַ מאַן, אַז ער וועט ליגן מיט
זײַן פֿאָטערס וויב, האָט ער די שאַנד
פֿון זײַן פֿאָטער אָנטפּלעקט; טייטן
געטייט ווערן זאָלן זיי בייַדע; זייער
בלוט אויף זיי!
12 און אַז אַ מאַן וועט ליגן מיט
זײַן שנור, זאָלן זיי טייטן געטייט
ווערן בייַדע; אַ פֿאַרמישונג זײַנען זיי
באַגאַנגען, זייער בלוט אויף זיי!
13 און אַז אַ מאַן וועט ליגן מיט אַ
מאַנספּאַרשוין אַזוי ווי מע ליגט מיט אַ
פֿרוי האָבן זיי בייַדע אַן אומווערדיקייט
געטאָן; טייטן זאָלן זיי געטייט ווערן;
זייער בלוט אויף זיי!
14 און אַז אַ מאַן וועט נעמען אַ
פֿרוי מיט איר מוטער, איז דאָס אַ
שענדלעכקייט; אין פֿייער זאָל מען
פֿאַרברענען אי אים, אי זיי, כּדי עס
זאָל ניט זײַן קיין שענדלעכקייט צווישן
אײַך.
15 און אַ מאַן וואָס וועט ליגן מיט
אַ בהמה, זאָל ער טייטן געטייט ווערן,
און די בהמה זאָלט איר הרגענ.
16 און אַז אַ פֿרוי וועט געבנענ צו
וואָסער עס איז בהמה צו ליגן מיט
איר, זאָלסטו הרגענ אי די פֿרוי, אי די
בהמה; טייטן מוזן זיי געטייט ווערן,
זייער בלוט אויף זיי!

17 און אַז אַ מאַן וועט נעמען זײַן שוועסטער, זײַן פאָטערס טאָכטער, אָדער זײַן מוטערס טאָכטער, און ער וועט זען איר שאַנד, און זי וועט זען זײַן שאַנד, איז דאָס אַ שאַנדהאַפטיקייט, און זיי זאָלן פֿאַרשניטן ווערן פאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון זייער פאָלק; די שאַנד פֿון זײַן שוועסטער האָט ער אַנטפלעקט, זאָל ער טראָגן זײַן זינד.

18 און אַז אַ מאַן וועט ליגן מיט אַ פֿרוי אין איר קראַנקשאַפֿט, און וועט אָנטפלעקן איר שאַנד – ער האָט אָנטבלויזט איר קוואַל, און זי האָט אָנטפלעקט דעם קוואַל פֿון איר בלוט, זאָלן זיי ביידע פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן זייער פאָלק. און די שאַנד פֿון

19 דײַן מוטערס שוועסטער, אָדער פֿון דײַן פאָטערס שוועסטער, זאָלסטו ניט אָנטפלעקן; וואָרום זײַן לײַבנאָנטע אָנטבלויזט ער; זיי זאָלן טראָגן זייער זינד.

20 און אַז אַ מאַן וועט ליגן מיט זײַן מומען, האָט ער די שאַנד פֿון זײַן פֿעטער אָנטפלעקט; זיי זאָלן טראָגן זאָלן זיי שטאַרבן.

21 און אַז אַ מאַן וועט נעמען זײַן ברודערס וויב, איז דאָס אַן אומרייניקייט; די שאַנד פֿון זײַן ברודער האָט ער אָנטפלעקט; אָן קינדער זאָלן זיי בלײַבן.

22 און איר זאָלט היטן אַלע מײַנע חוקים, און אַלע מײַנע געזעצן, און זיי טאָן, כּדי דאָס לאַנד וואָס איך ברענג אײַך אַהין, זיך צו באַזעצן דרינען, זאָל אײַך ניט אַרויסשפּײַען.

23 און איר זאָלט ניט גיין אין די אײַנפירן פֿון דעם פאָלק וואָס איך פֿאַרטרײַב פֿון פאַר אײַך; וואָרום דאָס אַלץ האָבן זיי געטאָן, און איך האָב מיך פֿאַרעקלט מיט זיי.

24 און איך האָב געזאָגט צו אײַך: איר וועט אָרבן זייער ערד, און איך וועל זי אײַך געבן זי צו אַרבן – אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק. איך בין יהוה אײַער גאָט וואָס האָב אײַך אָפּגעשײדט פֿון די אומות.

25 דרום זאָלט איר אָפּשײדן צווישן דער ריינער בהמה און דער אומריינער, און צווישן דעם אומריינעם פֿויגל און דעם ריינעם, און איר זאָלט ניט פֿאַראומוערדיקן אײַער זעל מיט אַ בהמה, אָדער מיט אַ פֿויגל, אָדער מיט וואָס נאָר די ערד ווידמענט, וואָס איך האָב אָפּגעשײדט צו מאַכן אומריין פֿאַר אײַך.

26 און איר זאָלט מיר זײַן הייליק, וואָרום איך יהוה בין הייליק, און איך האָב אײַך אָפּגעשײדט פֿון די אומות, צו געהערן צו מיר.

27 און אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי, אַז זיי וועלן זיך פֿאַרנעמען מיט אַ גײַסט אָדער אַ רוח, זאָלן זיי טייטן געטייט ווערן; מיט שטיינער זאָל מען זיי פֿאַרוואַרפֿן; זייער בלוט אויף זיי!

אֱמֹר

21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: רעד צו די כֹּהנים, די זין פֿון אַהרנען, און זאָלסט זאָגן צו זיי: קיינער זאָל זיך ניט פֿאַראומריניקן אָן אַ טויטן צווישן זײַן פֿאָלק;

2 סײַדן אָן זײַנעם אַ ליבּ-קרוב וואָס איז נאָנט צו אים, אָן זײַן מוטער, און אָן זײַן פֿאָטער, און אָן זײַן זון, און אָן זײַן טאָכטער, און אָן זײַן ברודער;

3 און אָן זײַן שוועסטער אַ יונגפֿרוי, וואָס איז נאָנט צו אים, וואָס האָט נאָך ניט געהאַט אַ מאַן – אָן איר מעג ער זיך פֿאַראומריניקן.

4 דער האַר צווישן זײַן פֿאָלק טאָר זיך ניט פֿאַראומריניקן זיך צו פֿאַרשוועכן.

5 זיי זאָלן ניט מאַכן אַ פּליך אויף זייער קאָפּ, און די ברעגן פֿון זייער באָרד זאָלן זיי ניט אָפּגאָלן, און אויף זייער ליבּ זאָלן זיי ניט אײַנשנײַדן אַן אײַנשנײַדונג.

6 הייליק זאָלן זיי זינען צו זייער גאָט,
און זיי זאָלן ניט פֿאַרשוועכן דעם
נאָמען פֿון זייער גאָט, וואָרום די
פֿײַעראָפּפֿער פֿון יהוה, די שפּײַז פֿון
זייער גאָט, זינענען זיי מקריבֿ, דרום
מוזן זיי זײַן הייליק.
7 אָ ווײַב אָ זונה אָדער אָ
פֿאַרשוועכטע זאָלן זיי ניט נעמען, און
אָ ווײַב געטָ פֿון איר מאַן זאָלן זיי ניט
נעמען; וואָרום ער איז הייליק צו זײַן
גאָט.
8 און זאָלסט אים האַלטן הייליק,
וואָרום די שפּײַז פֿון דײַן גאָט איז
ער מקריבֿ; הייליק זאָל ער דיר זײַן,
וואָרום הייליק בין איך יהוה, וואָס
הייליק אײַך.
9 און די טאָכטער פֿון אָ מאַן אָ כֹהן,
אַז זי וועט זיך פֿאַרשוועכן מזנה צו זײַן,
פֿאַרשוועכט זי איר פֿאָטער; אין פֿײַער
זאָל זי פֿאַרברענט ווערן.
10 און דער כֹהן וואָס איז דער
גרעסטער פֿון זינען ברידער, וואָס אויף
זײַן קאָפּ איז אַרויסגעגאָסן געוואָרן
דאָס אייל פֿון זאַלבונג, און מע
האָט דערפֿילט זײַן האַנט אָנצוטאָן די
קלײדער, זאָל ניט לאָזן פֿאַרווואַקסן
זײַן קאָפּ, און ניט אײַנרײַסן זינענע
קלײדער;
11 און צו קיין לײַב פֿון אָ מת זאָל
ער ניט צוגיין; אַפֿילו אָן זײַן פֿאָטער
און אָן זײַן מוטער זאָל ער זיך ניט
פֿאַראומריניקן.
12 און פֿון הייליקטום זאָל ער ניט
אַרויסגיין, און ניט פֿאַרשוועכן דאָס
הייליקטום פֿון זײַן גאָט, וואָרום די
קרוין פֿון דעם אייל פֿון גאָטס זאַלבונג
איז אויף אים: איך בין יהוה.
13 און אָ ווײַב אין איר
יונגפֿרוישאַפֿט זאָל ער נעמען.
14 אַן אַלמנה, אָדער אָ גרושה, אָדער
אָ פֿאַרשוועכטע, אָ זונה, די דאָזיקע
זאָל ער ניט נעמען; נאָר בתולה פֿון
יונגפֿרוי פֿון זײַן פֿאָלק זאָל ער נעמען
פֿאַר אָ ווײַב.
15 און ער זאָל ניט פֿאַרשוועכן זײַן
זאָמען צווישן זײַנ פֿאָלק, וואָרום איך
יהוה הייליק אים.
16 און גאָט האָט געredt צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
17 רעד צו אַהרֹנען, אַזוי צו זאָגן:
איטלעכער פֿון דײַן זאָמען אויף זייערע
דור-דורות, וואָס אין אים וועט זײַן אָ
מום, זאָל ניט גענענען מקריבֿ צו זײַן
די שפּײַז פֿון זײַן גאָט.
18 וואָרום איטלעכער מאַן וואָס
אין אים איז דאָ אָ מום, טאָר
ניט גענענען: אָ מאַן אָ בלינדער,
אָדער אָ הינקעדיקער, אָדער מיט אַן
אײַנגעפֿאַלענער נאָז, אָדער מיט איין
גליד צו לאַנג,
19 אָדער אָ מאַן וואָס ביי אים וועט
זײַן צעבראָכן אָ פוס, אָדער צעבראָכן
אָ האַנט,
20 אָדער אָ הויקער, אָדער אָ
קאַרליק, אָדער מיט אָ בעלם אויף
זײַן אויג, אָדער מיט טרוקענע
קרעץ, אָדער פֿײַכטע קרעץ, אָדער אָ
געבריכטער.
21 איטלעכער מאַן פֿון דעם זאָמען
פֿון אַהרן דעם כֹהן, וואָס אין אים איז
דאָ אָ מום, זאָל ניט גענענען מקריבֿ צו
זײַן די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט; אָ מום
איז דאָ אין אים, טאָר ער ניט גענענען
מקריבֿ צו זײַן די שפּײַז פֿון זײַן גאָט.
22 די שפּײַז פֿון זײַן גאָט, פֿון
הייליקסטן הייליקן אַזוי ווי פֿון
הייליקן, מעג ער עסן.
23 אָבער צום פָּרוכֶת טאָר ער ניט
קומען, און צום מזבח טאָר ער ניט
גענענען, ווײַל אָ מום איז דאָ אין אים;
און ער זאָל ניט פֿאַרשוועכן מײַנע
הייליקייטן, וואָרום איך יהוה הייליק
זיי.
24 און משה האָט דאָס געredt צו
אַהרֹנען, און צו זײַנע זין, און צו אַלע
קינדער פֿון ישׂראל.

22 און גאָט האָט געזעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו אַהרנען און צו זײנע זין, אַז זיי זאָלן זיך האַלטן אָפּגעשיידט פֿון די ייליקע זאַכן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס זיי ייליקן צו מיר, און זיי זאָלן ניט פֿאַרשוועכן מײַן ייליקן נאָמען: איך בין יהוה.
3 זאָג צו זיי: איטלעכער מאַן פֿון אַל אײַער זאָמען אויף אײַערע דור־דורות וואָס וועט געזונט צו די ייליקע זאַכן, וואָס די קינדער פֿון ישׂראל וועלן ייליקן צו גאָט, מיט זײַן אומריינקייט אויף אים, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון פֿאַר מיר: איך בין יהוה.
4 יעטוועדער מאַן פֿון דעם זאָמען פֿון אַהרן וואָס איז אַ מצורע אָדער אַ פֿלוסיקער, טאָר פֿון די ייליקע זאַכן ניט עסן, ביז ער וועט ריין ווערן. און דער וואָס רירט זיך אָן עמיצן וואָס איז אומריין פֿון אַ טויטן; אָדער אַ מאַן וואָס פֿון אים וועט אַרויסגיין אַ פֿלוס פֿון זאָמען;
5 אָדער אַ מאַן וואָס וועט זיך אָנרירן אָן וואָסער עס איז שרץ וואָס מע וועט פֿון אים אומריין, אָדער אָן אַ מענטשן וואָס מע וועט פֿון אים אומריין, וואָס נאָר זײַן אומריינקייט איז —
6 דער מענטש וואָס וועט זיך אָנרירן אָן זיי, זאָל זײַן אומריין ביז אָוונט, און ער זאָל ניט עסן פֿון די ייליקע זאַכן, סײַדן ער האָט געבאָדן זײַן לײַב אין וואַסער.
7 און אַז די זון וועט אונטערגיין, זאָל ער זײַן ריין, און דערנאָך מעג ער עסן פֿון די ייליקע זאַכן, וואָרום דאָס איז זײַן ברויט.
8 געפּאָלנס און פֿאַרצוקטס זאָל ער ניט עסן, צו ווערן אומריין דערמיט: איך בין יהוה.
9 און זיי זאָלן היטן מײַן היטונג, כּדי זיי זאָלן ניט טראָגן וועגן דעם אַ זינד און שטאַרבן דורך דעם, אַז זיי וועלן עס פֿאַרשוועכן: איך יהוה הייליק זיי.
10 און קיין פֿרעמדער טאָר ניט עסן הייליקס; אַ וווינער בײַ אַ כֹּהן, אָדער אַ געדונגענער, טאָר ניט עסן הייליקס.
11 און אַז אַ כֹּהן וועט קויפֿן עמיצן אין אײַנקויף פֿאַר זײַן געלט, מעג ער עסן דערפֿון; און די וואָס זײַנען געבאָרן אין זײַן הויז, זיי מעגן עסן פֿון זײַן ברויט.
12 און די טאָכטער פֿון אַ כֹּהן אַז זי וועט נעמען אַ מאַן אַ פֿרעמדן, טאָר זי פֿון דער הייליקער אָפּשיידונג ניט עסן.
13 אָבער די טאָכטער פֿון אַ כֹּהן, אַז זי וועט ווערן אַן אַלמנה, אָדער אַ גרושה, און קיין קינדער האָט זי ניט, און זי וועט זיך אומקערן צו איר פֿאָטערס הויז אַזוי ווי אין איר יוגנט, מעג זי עסן פֿון איר פֿאָטערס ברויט; אָבער קיין פֿרעמדער טאָר דערפֿון ניט עסן.
14 און אַז עמיצער וועט עסן הייליקס דורך אַ פֿאַרזע, זאָל ער צולייגן דערצו אַ פֿינפֿטל דערפֿון, און אָפּצאָלן דאָס הייליקע צום כֹּהן.
15 און זיי זאָלן ניט פֿאַרשוועכן די הייליקע זאַכן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס זיי שיידן אָפּ צו גאָט,
16 און זיי מאַכן טראָגן אַ זינד פֿון פֿאַרשולדיקונג, אַז זיי וועלן עסן זייערע הייליקע זאַכן; וואָרום איך יהוה הייליק זיי.
17 און גאָט האָט געזעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
18 רעד צו אַהרנען און צו זײנע זין, און צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז עמיצער אַ מאַן פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, אָדער פֿון דעם פֿרעמדן אין ישׂראל, וועט ברענגען זײַן קָרבן, פֿון אַלע זייערע נדרים, אָדער פֿון אַלע זייערע פֿרײַוויליקע גאָבן, וואָס זיי וועלן ברענגען צו גאָט פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער,
19 כּדי איר זאָלט באַוויליקט ווערן, מוז עס זײַן אָן אַ זָכר אָן אַ פֿעלער, פֿון רינדער, פֿון שעפּסן, אָדער פֿון ציגן.

20 קיינס וואָס אין אים אין דאָ אַ מום זאָלט איר ניט ברענגען, ווארום עס וועט אײַך ניט זײַן צו באַווילליקונג.
21 און אַז אַ מאַן וועט ברענגען אַ פֿרידאָפּפֿער צו גאָט, לויט אַ קלאָר אַרויסגערעדטן נדר, אָדער פֿאַר אַ פֿרײַווילליקער גאָב, פֿון רינדער, אָדער פֿון שאָף, מוז עס זײַן ניט בעפֿעלערט, כדי באַווילליקט צו ווערן; קיין מום זאָל אין אים ניט זײַן.
22 אַ בלינדס, אָדער אַ געשעדיקטס, אָדער אַ פֿאַרקריפּלטס, אָדער מיט אַ גרויז, אָדער מיט טרוקענע קרעץ, אָדער פּיכטע קרעץ – די דאָזיקע זאָלט איר ניט ברענגען צו גאָט, און ניט מאַכן פֿון זיי אַ פֿײַעראָפּפֿער אויפֿן מזבח צו גאָט.
23 און אַן אָקס אָדער אַ לאַם מיט איין גליד צו לאַנג אָדער צו קורץ, דאָס מעגסטו מאַכן אַ פֿרײַווילליקע גאָב, אָבער פֿאַר אַ נדר וועט עס ניט באַווילליקט ווערן.
24 און אַזאַ וואָס זײַנען געשלעכטגלידער זײַנען צעדריקט, אָדער צעהאַקט, אָדער אָנגעריסן, אָדער אויסגעשניטן, זאָלט איר ניט ברענגען צו גאָט; און איר זאָלט אין אײַער לאַנד ניט מאַכן אַזוי-וואָס.
25 אַפֿילו פֿון דער האַנט פֿון אַ פֿרעמדן זאָלט איר ניט ברענגען די שפּײַז פֿון אײַער גאָט פֿון אַלע די דאָזיקע, וואָרום זייער פֿאַרדאָרבונג איז אין זיי, אַ מום איז אין זיי; זיי וועלן ניט באַווילליקט ווערן פֿון אײַך.
26 און גאָט האָט געריידט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
27 אַ רינדל, אָדער אַ שעפּס, אָדער אַ ציג, אַז עס וועט געבאָרן ווערן, זאָל עס זיבן טעג זײַן אונטער זײַן מוטער, און פֿון אַכטן טאָג אָן און ווײַטער וועט עס באַווילליקט ווערן פֿאַר אַ קרבן, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
28 און אַ רינד צי אַ שאָף, זאָלט איר עס ניט שעכטן אין איין טאָג מיט זײַן קינד.
29 און אַז איר וועט שלאַכטן אַ דאַנקאָפּפֿער צו גאָט, זאָלט איר עס שלאַכטן אַז איר זאָלט באַווילליקט ווערן.
30 אין דעם אייגענעם טאָג זאָל עס געגעסן ווערן; איר זאָלט ניט איבערלאָזן דערפון ביז אין דער פֿרי: איך בין יהוה.
31 און איר זאָלט היטן מײַנע געבאָט און זיי טאָן: איך בין יהוה.
32 און איר זאָלט ניט פֿאַרשוועכן מײַן הייליקן נאָמען, כדי איך זאָל זײַן געהיילט צווישן די קינדער פֿון ישׂראל: איך בין יהוה וואָס הייליקט אײַך;
33 דער וואָס האָט אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַים, אײַך צו זײַן צום גאָט: איך בין יהוה.

23 און גאָט האָט געריידט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: די יָום-טוֹבים פֿון גאָט וואָס איר זאָלט זיי אויסרופֿן פֿאַר הייליקע צונויפֿרופונגען – דאָס זײַנען מײַנע יָום-טוֹבים:
3 זעקס טעג זאָל געטאָן ווערן אַרבעט, אָבער אויפֿן זיבעטן טאָג איז אַ שבת פֿון רוּווג, אַ הייליקע צונויפֿרופונג; קיין אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן; דאָס איז שבת צו גאָט אין אַלע אײַערע ווויינערטער.
4 דאָס זײַנען די יָום-טוֹבים פֿון גאָט, די הייליקע צונויפֿרופונגען, וואָס איר זאָלט זיי אויסרופֿן אין זייער געשטעלטער צײַט.
5 אין ערשטן חוֹדש, אין פערצנטן טאָג פֿון חוֹדש, אַקעגן אָוונט, איז דער קָרבן-פָּסַח צו גאָט.
6 און אויפֿן פֿופֿצנטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן חוֹדש, איז דער יָום-טוב פֿון מצות צו גאָט; זיבן טעג זאָלט איר עסן מצות.

7 אין ערשטן טאָג זאָל אַ הייליקע צונויפֿרופונג זײַן בײַ אײַך; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
8 און איר זאָלט ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט זיבן טעג; אויפֿן זיבעטן טאָג איז אַ הייליקע צונויפֿרופונג; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
9 און גאָט האָט געריידט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
10 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר וועט קומען אין דעם לאַנד וואָס איך גיב אײַך, און איר וועט שניידן איר שניט, זאָלט איר ברענגען אַ גאַרב פֿון אײַער ערשטן שניט צום כֹּהן.
11 און ער זאָל אויפֿהייבן די גאַרב פֿאַר גאָט, כּדי איר זאָלט באַוויליקט ווערן; אויף מאָרגן נאָך דעם רוִטאָג זאָל זי דער כֹּהן אויפֿהייבן.
12 און איר זאָלט מאַכן, אין דעם טאָג וואָס איר הייבט אויף די גאַרב, אַ שעפּס אָן אַ פֿעלער, אַ יאָריקן, פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט;
13 און אַ שפּײַזאָפּפֿער דערצו, צוויי צענטל זעמלמעל פֿאַרמישט מיט איל, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט פֿאַר אַ געשמאַקן ריח; און אַ גיסאָפּפֿער דערצו, ווײַן אַ פֿערטל הין.
14 און ברויט, און געבראָנטע קערנער, און פֿרישׁ זאַנגען, זאָלט איר ניט עסן ביז דעם דאָזיקן אײַגענעם טאָג, ביז איר ברענגט דעם קָרבן פֿון אײַער גאָט; אַן אייביק געזעץ אויף אײַערע דור-דורות אין אַלע אײַערע ווווינערטער.
15 און איר זאָלט אײַך ציילן פֿון אויף מאָרגן נאָך דעם רוטאָג, פֿון דעם טאָג וואָס איר ברענגט די גאַרב פֿון אויפֿהייבונג; זיבן גאַנצע וואָכן זאָלן עס זײַן;
16 ביז אויף מאָרגן נאָך דער זיבעטער וואָך זאָלט איר אָפּציילן פֿופֿציק טעג, און ברענגען אַ שפּײַזאָפּפֿער פֿון דער נײַער תּבואה צו גאָט.
17 איר זאָלט ברענגען פֿון אײַערע ווווינערטער צוויי ברויטן פֿאַר אַן אויפֿהייבונג; פֿון צוויי צענטל זעמלמעל זאָלן זיי זײַן, געזײַערט זאָלן זיי געבאַקט ווערן, אַן ערשטגאָב צו גאָט.
18 און איר זאָלט ברענגען מיטן ברויט זיבן שעפּס יאָריקע אָן אַ פֿעלער, און איין יונגן אָקס, און צוויי ווידערס; זיי זאָלן זײַן אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט, מיט זייערע שפּײַזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער – אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
19 און איר זאָלט מאַכן איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און צוויי שעפּס יאָריקע פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער.
20 און דער כֹּהן זאָל זיי אויפֿהייבן מיט דעם ברויט פֿון דעם ערשטציטיקן, אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט, מיט די צוויי שעפּס; הייליק זאָלן זיי זײַן צו גאָט, פֿאַרן כֹּהן.
21 און איר זאָלט מאַכן אַן אויסרופונג אין דעם דאָזיקן אײַגענעם טאָג; אַ הייליקע צונויפֿרופונג זאָל זײַן בײַ אײַך; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן. אַן אייביק געזעץ אין אַלע אײַערע ווווינערטער אויף אײַערע דור-דורות.
22 און אַז איר שניידט דעם שניט פֿון אײַער לאַנד, זאָלסטו ניט דערענדיקן דעם עק פֿון דײַן פֿעלד בײַ דײַן שניידן, און דעם נאָכקלײַב פֿון דײַן שניט זאָלסטו ניט נאָכקלײַבן; פֿאַרן אָרימאַן און פֿאַרן פֿרעמדן זאָלסטו זיי איבערלאָזן: איך בין יהוה אײַער גאָט.
23 און גאָט האָט געריידט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
24 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אין זיבעטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, זאָל זײַן בײַ אײַך אַ רואונג, אַ דערמאָנונג דורך

שַׁאֲלוֹנג, אַ הייליקע צונויפֿרופונג.
25 קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן, און איר זאָלט ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
26 און גאָט האָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
27 אָבער אין צענטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן זיבעטן חודש איז דער טאָג פֿון פֿאַרגעבונג; אַ הייליקע צונויפֿרופונג זאָל זײַן בײַ אײַך, און איר זאָלט פֿײַניקן אײַער זעל, און ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
28 און קיין אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, ווײַל אַ טאָג פֿון פֿאַרגעבונג איז דאָס, מכפּר צו זײַן אויף אײַך פֿאַר יהוה אײַער גאָט.
29 וואָרום יעטוועדער זעל וואָס וועט זיך ניט פֿײניקן אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר פֿאָלק.
30 און יעטוועדער מענטש וואָס וועט טאָן עפּעס אַן אַרבעט אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, יענע זעל וועל איך אונטערברענגען פֿון צווישן איר פֿאָלק.
31 קיין אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן; אַן אייביק געזעץ אויף אײַערע דור-דורות אין אַלע אײַערע ווויינערטער.
32 אַ שבת פֿון רואונג איז עס פֿאַר אײַך; און איר זאָלט פֿײניקן אײַער זעל; אין נײַנטן טאָג פֿון חודש אין אָוונט, פֿון אָוונט ביז אָוונט, זאָלט איר האַלטן אײַער שבת.
33 און גאָט האָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
34 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן זיבעטן חודש איז דער יָום-טוב פֿון סוכות זיבן טעג צו גאָט.
35 אין ערשטן טאָג איז אַ הייליקע צונויפֿרופונג; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
36 זיבן טעג זאָלט איר ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט; אויפֿן אַכטן טאָג זאָל אַ הייליקע צונויפֿרופונג זײַן בײַ אײַך, און איר זאָלט ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט; אַ הייליקע אײַנזאַמלונג איז דאָס; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
37 דאָס זײַנען די יָום-טובֿים פֿון גאָט, וואָס איר זאָלט זיי אויסרופֿן פֿאַר הייליקע צונויפֿרופונגען, צו ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט, אַ בראַנדאָפּפֿער, און אַ שפּײַזאָפּפֿער, אַ שלאַכטאָפּפֿער, און גיסאָפּפֿער; וואָס פֿאַר איטלעכן טאָג, אין זײַן טאָג.
38 אַחוץ די שבתים פֿון גאָט, און אַחוץ אײַערע גאָבן, און אַחוץ אַלע אײַערע נדרים, און אַחוץ אַלע אײַערע פֿרײַוויליקע קרבנות, וואָס איר וועט געבן צו גאָט.
39 אָבער אין דעם פֿופֿצנטן טאָג פֿון זיבעטן חודש, ווען איר זאַמלט אײַן דעם אײַנטראָג פֿון לאַנד, זאָלט איר פֿײַערן דעם פֿײַערטאָג פֿון גאָט זיבן טעג; אין ערשטן טאָג זאָל זײַן אַ רואונג, און אויפֿן אַכטן טאָג אַ רואונג.
40 און איר זאָלט אײַך נעמען אין ערשטן טאָג פֿרוכט פֿון אַ שיינעם בוים, טייטלבלעטער, און צווײַגן פֿון אַ געדיכטן בוים, און ווערבעס פֿון טײַך, און איר זאָלט זיך פֿריַען פֿאַר יהוה אײַער גאָט זיבן טעג.
41 און איר זאָלט עס פֿײַערן אַ פֿײַערטאָג צו גאָט זיבן טעג אין יאָר; אַן אייביק געזעץ אויף אײַערע דור-דורות; אין זיבעטן חודש זאָלט איר עס פֿײַערן.
42 אין סוכות זאָלט איר זיצן זיבן טעג; אַלע אײַנגעבאָרענע אין ישׂראל זאָלן זיצן אין סוכות.
43 כּדי אײַערע דור-דורות זאָלן וויסן, אַז אין בײַדלעך האָב איך געמאַכט זיצן די קינדער פֿון ישׂראל, ווען איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם: איך בין יהוה אײַער

גאָט.
44 און משה האָט אָנגעזאָגט די קינדער פֿון ישׂראל די יָום-טובֿים פֿון גאָט.

24 1 און גאָט האָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 באַפֿעל די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן דיר ברענגען ריינע געשלאָגענע בוימל פֿאַר דער לײַכטונג, אויף אָנצוצינדן אַ ליכט תּמיד.
3 דרויסן פֿון דעם פָּרוכֶת פֿון געזעץ אין אוֹהל-מוֹעד זאָל עס אַהרן צוריכטן אויף פֿון אָוונט ביז אין דער פֿרי פֿאַר גאָט תּמיד; אַן אייביק געזעץ אויף אײַערע דורֹות-דורות.
4 אין דער ריינער מנורה זאָל ער צוריכטן די רערלעך פֿאַר גאָט תּמיד.
5 און זאָלסט נעמען זעמלמעל, און אויסבאַקן דערפֿון צוועלף חלות; פֿון צוויי צענטל זאָל זײַן יעטוועדער קוכלה.
6 און זאָלסט זיי לייגן אין צוויי ריינען, זעקס אין אַ ריי, אויפֿן ריינעם טיש פֿאַר גאָט.
7 און זאָלסט אַרויפּטאָן אויף איטלעכער ריי לויטערן ווײַרויך, כּדי עס זאָל זײַן צו דעם ברויט פֿאַר אַ דערמאָנונג, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
8 שבת אין שבת זאָל ער עס אויסלייגן פֿאַר גאָט תּמיד; פֿון די קינדער פֿון ישׂראל אַן אייביקער בונד.
9 און עס זאָל געהערן צו אַהרנען און צו זײַנע קינדער, און זיי זאָלן עס עסן אין אַ הייליקן אָרט, ווארום אַ הייליקסטע הייליקייט איז דאָס, וואָס געהערט צו אים פֿון די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט; אַן אייביק רעכט.
10 און דער זון פֿון אַ פֿרוי פֿון ישׂראל, וואָס איז געווען דער זון פֿון אַ מאַן אַ מִצרי, איז אַרויסגעגאַנגען צווישן די קינדער פֿון ישׂראל; און דער זון פֿון דער פֿרוי פֿון ישׂראל און אַ מאַן פֿון ישׂראל האָבן זיך געקריגט אין לאַגער.
11 און דער זון פֿון דער פֿרוי פֿון ישׂראל האָט געלעסטערט דעם נאָמען, און געשאָלטן, און מע האָט אים געבראַכט צו משהן. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען שלוֹמית, די טאָכטער פֿון דִברין, פֿון שבט דָן.
12 און מע האָט אים אַרײַנגעזעצט אין וואַך, ביז מע וועט זיי באַשיידן לויט דעם מויל פֿון גאָט.
13 האָט גאָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
14 פֿיר אַרויס דעם וואָס האָט געשאָלטן, אויסן לאַגער, און אַלע וואָס האָבן געהערט זאָלן אָנלענען זייערע הענט אויף זײַן קאָפּ, און די גאַנצע עדה זאָל אים פֿאַרשטיינען.
15 און צו די קינדער פֿון ישׂראל זאָלסטו רעדן, אַזוי צו זאָגן: יעטוועדער מאַן וואָס וועט שילטן זײַן גאָט, זאָל טראָגן זײַן זינד.
16 און דער וואָס לעסטערט דעם נאָמען פֿון יהוה, זאָל טייטן געטייט ווערן; פֿאַרשטיינען זאָל אים פֿאַרשטיינען די גאַנצע עדה; ווי דער פֿרעמדער אַזוי דער אײַנגעבאָרענער, אַז ער לעסטערט דעם נאָמען, זאָל ער געטייט ווערן.
17 און אַז אַ מאַן וועט דערשלאָגן עמיצן אַ מענטשן צום טויט, זאָל ער טייטן געטייט ווערן.
18 און דער וואָס דערשלאָגט אַ בהמה צום טויט, זאָל זי אָפּצאָלן; אַ לעבן פֿאַר אַ לעבן.
19 און אַז אַ מאַן וועט מאַכן זײַן חבר אַ מום, זאָל געטאָן ווערן צו אים אַזוי ווי ער האָט געטאָן:
20 אַ ברעך פֿאַר אַ ברעך, אַן אויג פֿאַר אַן אויג, אַ צאָן פֿאַר אַ צאָן; אַזוי ווי דער מום וואָס ער וועט מאַכן דעם מענטשן, אַזוי זאָל געמאַכט ווערן צו אים.
21 יאָ, דער וואָס דערשלאָגט אַ בהמה מוז זי אָפּצאָלן; און דער וואָס

דערשלאָגט אַ מענטש מוז געטייט
ווערן.
22 איין געזעץ זאָל זײַן ביי אײַך,
ווי דער פֿרעמדער אַזוי זאָל זײַן דער
אײַנגעבאָרענער, וואָרום איך בין יהוה
אײַער גאָט.
23 און משה האָט גערעדט צו
די קינדער פֿון ישׂראל, און זיי
האָבן אַרויסגעפירט דעם וואָס
געשאָלטן אויסן לאַגער, און האָבן
אים פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער; און די
קינדער פֿון ישׂראל האָבן געטאָן אַזוי
ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

בהר

25 און גאָט האָט געערעדט צו
משהן אויפֿן בארג סיני, אַזוי
צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און
זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר וועט קומען
אין דעם לאַנד וואָס איך גיב אײַך, זאָל
דאָס לאַנד האַלטן אַ שבת צו גאָט.
3 זעקס יאָר זאָלסטו פֿאַרזייען
דײַן פֿעלד, און זעקס יאָר זאָלסטו
אַרומשנײַדן דײַן ווינגאָרטן, און
אײַנזאַמלען דעם אײַנטראָג דערפֿון.
4 אָבער אויפֿן זיבעטן יאָר זאָל זײַן
אַ שבת פֿון רואונג פֿאַרן לאַנד, אַ
שבת צו גאָט; דײַן פֿעלד זאָלסטו ניט
פֿאַרזייען, און דײַן ווינגאָרטן זאָלסטו
ניט אַרומשנײַדן.
5 דעם נאָכווּוקס פֿון דײַן שניט
זאָלסטו ניט שנײַדן, און די טרויבן
פֿון דײַנע ניט באַשניטענע ווינשטאָקן
זאָלסטו ניט האַרבסטן; אַ יאָר פֿון
רואונג זאָל עס זײַן פֿאַרן לאַנד.
6 און די שבת-פֿרוכט פֿון לאַנד זאָל
זײַן פֿאַר אײַך צום עסן: פֿאַר דיר, און
פֿאַר דײַן קנעכט, און פֿאַר דײַן דינסט,
און פֿאַר דײַן געדונגענעם, און פֿאַר
דײַן אײַנגעוואַנדערטן, וואָס האַלט זיך
אויף בײַ דיר;
7 און פֿאַר דײַן בהמה, און פֿאַר דער
חיה וואָס אין דײַן לאַנד, זאָל זײַן איר
גאַנצער אײַנטראָג צום עסן.
8 און זאָלסט דיר אָפּציילן זיבן
שבתים יאָרן, זיבן מאָל זיבן יאָר; און
די טעג פֿון די זיבן שבתים יאָרן וועלן
דיר זײַן נײַן און פֿערציק יאָר.
9 דענצמאָל זאָלסטו אַרויסלאָזן אַ
שאַלונג פֿון שופֿר; אין זיבעטן חודש,
אין צענטן טאָג פֿון חודש, אום
יום-כּפּור, זאָלט איר אַרויסלאָזן אַ
שופֿר אין אײַער גאַנצן לאַנד.
10 און איר זאָלט הייליקן דאָס
פֿופֿציקסטע יאָר, און אויסרופֿן אַ
פֿרײַלאָזונג אין לאַנד פֿאַר אַלע אירע
באַווינער; יובל זאָל עס אײַך זײַן; און
איר זאָלט אײַך אומקערן איטלעכער צו
זײַן אייגנטום, און איטלעכער צו זײַן
משפּחה זאָלט איר אײַך אומקערן.
11 יובל דאָס פֿופֿציקסטע יאָר
אײַך זײַן; איר זאָלט ניט זייען,
און ניט שנײַדן זײַנע נאָכווּוקסן, און
ניט האַרבסטן זײַנע ניט באַשניטענע
ווינשטאָקן.
12 וואָרום יובל איז דאָס; הייליק
זאָל עס אײַך זײַן; פֿון פֿעלד אַראָפּ
זאָלט איר עסן זײַן תּבואה.
13 אין דעם דאָזיקן יאָר פֿון יובל
זאָלט איר אײַך אומקערן איטלעכער צו
זײַן אייגנטום.
14 און אַז איר וועט פֿאַרקויפֿן אַ
פֿאַרקויפונג צו דײַן חבר, אָדער קויפֿן
פֿון דער האַנט פֿון דײַן חבר, זאָלט איר
ניט נאָרן איינער דעם אַנדערן.
15 לויט דער צאָל פֿון די יאָרן נאָכן
יובל זאָלסטו קויפֿן פֿון דײַן חבר; לויט
דער צאָל פֿון תּבואה-יאָרן זאָל ער דיר
פֿאַרקויפֿן.
16 לויט דער מערקייט פֿון די יאָרן
זאָלסטו מערן דעם מקח דערפֿון, און
לויט דער מינערקייט פֿון די יאָרן
זאָלסטו מינערן דעם מקח דערפֿון;
וואָרום די צאָל פֿון תּבואות פֿאַרקויפֿט
ער דיר.
17 און איר זאָלט ניט נאָרן איינער
דעם אַנדערן, און זאָלסט מוֹרא האָבן
פֿאַר דײַן גאָט, וואָרום איך בין יהוה

אײַער גאָט.
18 און איר זאָלט טאָן מײַנע חוקים,
און היטן מײַנע געזעצן, און זיי טאָן,
כּדי איר זאָלט זיצן אויף אײַער לאַנד
אין זיכערקייט.
19 און דאָס לאַנד וועט געבן איר
פֿרוכט, און איר וועט עסן צו זאַט, און
וועט זיצן אין זיכערקייט דערויף.
20 און אַז איר וועט זאָגן: וואָס וועלן
מיר עסן אין זיבעטן יאָר? מיר וועלן
דאָך ניט זייען, און ניט אײַנזאַמלען
אונדזער תּבואה?
21 וועל איך באַפֿעלן מײַן ברכה אויף
אײַך אין דעם זעקסטן יאָר, און עס
וועט ברענגען תּבואה פֿאַר דריי יאָר.
22 און אַז איר וועט זייען אויפֿן אַכטן
יאָר, וועט איר עסן פֿון דער תּבואה,
דאָס אַלטע; ביזן נײַנטן יאָר, ביז עס
קומט זײַן תּבואה, וועט איר עסן דאָס
אַלטע.
23 און די ערד זאָל ניט פֿאַרקויפֿט
ווערן אויף אייביק, וואָרום צו מיר
געהערט די ערד; וואָרום פֿרעמדע און
אײנגעוואַנדערטע זײַט איר בײַ מיר.
24 און אין דעם גאַנצן לאַנד פֿון
אײַער אייגנטום זאָלט איר געבן דער
ערד אַן אויסלייזונג.
25 אַז דײַן ברודער וועט אָרעם ווערן,
און וועט פֿאַרקויפֿן פֿון זײַן אייגנטום,
זאָל קומען זײַן קרוב וואָס איז דער
נענטסטער צו אים, און אויסלייזן דעם
פֿאַרקויף פֿון זײַן ברודער.
26 און אַז אַ מאַן וועט ניט האָבן
קיין אויסלייזער, אָבער זײַן האַנט
וועט ווערן פֿאַרמעגלעך, און ער וועט
צונויפקריגן גענוג עס אויסצולייזן,
27 זאָל ער באַרעכענען די יאָרן פֿון
זײַן פֿאַרקויפונג, און צוריקצאָלן דעם
רעשט צו דעם מאַן וואָס ער האָט
צו אים פֿאַרקויפֿט; און ער זאָל זיך
אומקערן צו זײַן אייגנטום.
28 אויב אָבער זײַן האַנט קען ניט
צונויפקריגן גענוג אים צוריקצוצאָלן,
זאָל זײַן פֿאַרקויף בלײַבן אין דער
האַנט פֿון דעם וואָס האָט עס געקויפֿט,
ביז דעם יאָר פֿון יובל, און אום יובל
זאָל עס אַרויסגיין; און ער זאָל זיך
אומקערן צו זײַן אייגנטום.
29 און אַז אַ מאַן וועט פֿאַרקויפֿן
אַ ווויינהויז אין אַ שטאָט מיט אַ
מויער, זאָל זײַן אויסלייזרעכט זײַן
ביז עס ענדיקט זיך דאָס יאָר פֿון
זײַן פֿאַרקויפונג; אַ יאָר זאָל זײַן זײַן
אויסלייזרעכט.
30 אויב אָבער עס וועט ניט
אויסגעלייזט ווערן ביז עס וועלט פול
דערויף אַ גאַנץ יאָר, זאָל דאָס הויז
וואָס אין דער שטאָט ווואָס האָט אַ
מויער, בלײַבן אויף אייביק בײַ דעם
וואָס האָט עס געקויפֿט, אויף זײַנע
דור-דורות; עס זאָל ניט אַרויסגיין
אום יובל.
31 אָבער די הײַזער פֿון די דערפֿער,
וואָס האָבן ניט קיין מויער רונד אָרום,
זאָלן צוגערעכנט ווערן צום פֿעלד פֿון
לאַנד; זיי זאָלן האָבן אַן אויסלייזונג,
און אום יובל זאָלן זיי אַרויסגיין.
32 און די שטעט פֿון די לוִיִים,
די הײַזער פֿון די שטעט פֿון זייער
אייגנטום – די לוִיִים האָבן אַן אייביק
אויסלייזרעכט.
33 און אַז מע וועט קויפֿן פֿון די
לוִיִים, זאָל דאָס פֿאַרקויפֿטע הויז
אין דער שטאָט פֿון זײַן אייגנטום
אַרויסגיין אום יובל, וואָרום די הײַזער
פֿון די שטעט פֿון די לוִיִים דאָס איז
זייער אייגנטום צווישן די קינדער פֿון
ישׂראל.
34 אָבער דאָס פֿעלד פֿון דעם פֿרײַען
פֿלאַץ אָרום זייערע שטעט קען ניט
פֿאַרקויפֿט ווערן, וואָרום אַן אייביק
אייגנטום איז דאָס זיי.
35 און אַז דײַן ברודער וועט אָרעם
ווערן, און זײַן האַנט וועט זײַן געפֿאַלן
בײַ דיר, זאָלסטו אים אויפֿהאַלטן ווי אַ
פֿרעמדן און אײנגעוואַנדערטן, אַז ער
זאָל קענען לעבן בײַ דיר.

36 זאָלסט ניט נעמען פֿון אים צינזן
אָדער מערונג, און זאָלסט מוֹרא האָבן
פֿאַר דיין גאָט; כּדי דיין ברודער זאָל
קענען לעבן בייַ דיר.
37 זאָלסט אים ניט געבן דיין געלט
אויף צינזן, און דיין עסנוואַרג זאָלסטו
ניט געבן אויף מערונג.
38 איך בין יהוה אייער גאָט וואָס
האָב אייך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד
מִצרַיִם, אייך צו געבן דאָס לאַנד כּנַעַן,
אייך צו זיין צום גאָט.
39 און אַז דיין ברודער וועט אָרימ
ווערן בייַ דיר, און וועט זיך פֿאַרקויפֿן
צו דיר, זאָלסטו ניט אַרבעטן מיט אים
אַזוי ווי מע אַרבעט מיט אַ קנעכט.
40 ווי אַ געדונגענער, ווי אַן
אינגעוואַנדערטער, זאָל ער זיין בייַ
דיר; ביז דעם יאָר פֿון יובל זאָל ער
דינען בייַ דיר.
41 דענצמאָל זאָל ער אַרויסגיין פֿון
דיר, ער און זײַנע קינדער מיט אים, און
ער זאָל זיך אומקערן צו זײַן משפּחה,
און צו דעם אייגנטום פֿון זײַנע עלטערן
זאָל ער זיך אומקערן.
42 וואָרום מײַנע קנעכט זײַנען זיי,
וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון
לאַנד מִצרַיִם; זיי טאָרן ניט פֿאַרקויפֿט
ווערן ווי מע פֿאַרקויפֿט אַ קנעכט.
43 זאָלסט ניט געוואַלטיקן אויבער
אים מיט האַרטיקייט, און זאָלסט מוֹרא
האָבן פֿאַר דיין גאָט.
44 און דיין קנעכט און דיין דינסט,
וואָס וועלן זײַן בייַ דיר – פֿון די
פֿעלקער וואָס אַרום אייך, פֿון זיי זאָלט
איר קויפֿן אַ קנעכט אָדער אַ דינסט.
45 און אויך פֿון די קינדער פֿון
די אינגעוואַנדערטע וואָס האַלטן זיך
אויף בייַ אייך, פֿון זיי קענט איר
קויפֿן, און פֿון זייערע משפּחות וואָס
בייַ אייך, וואָס זיי האָבן געבאָרן אין
אייער לאַנד; און זיי קענען אייך ווערן
צום אייגנטום.
46 און איר קענט זיי לאָזן בירושה
צו אייערע קינדער נאָך אייך, צו
אַרבן פֿאַר אַן אייגנטום; אויף אייביק
קענט איר אַרבעטן מיט זיי; אָבער
איבער אייערע ברידער, די קינדער פֿון
ישׂראל, איינער איבערן אַנדערן, זאָלט
איר ניט געוואַלטיקן מיט האַרטיקייט.
47 און אַז די האַנט פֿון דעם פֿרעמדן
אָדער דעם אינגעוואַנדערטן בייַ דיר
וועט ווערן פֿאַרמעגלעך, און דיין
ברודער וועט אָרים ווערן לעבן אים,
און וועט זיך פֿאַרקויפֿן צו דעם
אינגעוואַנדערטן פֿרעמדן בייַ דיר,
אָדער צו אַן אָפּשטאַם פֿון אַ פֿרעמדנס
משפּחה,
48 קען ער, נאָכדעם ווי ער האָט
זיך פֿאַרקויפֿט, האָבן אַן אויסלייזונג;
איינער פֿון זײַנע ברידער קען אים
אויסלייזן;
49 אָדער זײַן פֿעטער, אָדער זײַן
פֿעטערס זון קען אים אויסלייזן, אָדער
עמיצער אַ ליבּ-קרוב פֿון זײַן משפּחה
קען אים אויסלייזן; אָדער, אויב זײַן
האַנט ווערט פֿאַרמעגלעך, קען ער זיך
אַליין אויסלייזן.
50 און ער זאָל זיך אויסרעכענען מיט
זײַן קויפֿער, פֿון דעם יאָר ווָאס ער
האָט זיך פֿאַרקויפֿט צו אים ביז דעם
יאָר פֿון יובל, און דאָס געלט פֿון זײַן
פֿאַרקויפונג זאָל אויסגעווָארפֿן ווערן
לויט דער צאָל פֿון יאָרן; אַזוי ווי די
טעג פֿון אַ געדונגענעם זאָל זײַן ווָאס
ער איז אָפּגעווען בייַ אים.
51 סײַ עס זײַנען נאָך דאָ פֿיל יאָרן,
זאָל ער לויט זיי צוריקצאָלן פֿון זײַן
קויפּגעלט פֿאַר זײַן אויסלייזונג,
52 און סײַ עס זײַנען געבליבן
ווינציק יאָרן ביז דעם יאָר פֿון יובל,
זאָל ער זיך מיט אים אויסרעכענען;
ווי נאָך זײַנע יאָרן זאָל ער צוריקצאָלן
פֿאַר זײַן אויסלייזונג.
53 אַזוי ווי אַ געדונגענער פֿון יאָר
צו יאָר זאָל ער זײַן בייַ אים; ער
זאָל ניט געוואַלטיקן איבער אים מיט
האַרטיקייט פֿאַר דינענ אויגן.

54 און אויב ער וועט ניט אויסגעלייזט וועלן אויף די דאָזיקע אופֿנים, זאָל ער אַרויסגיין אין יאָר פֿון יוֹבל, ער און זײַנע קינדער מיט אים.
55 ווארום צו מיר זײַנען די קינדער פֿון ישׂראל קנעכט; מײַנע קנעכט זײַנען זיי, וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם: איך בין יהוה אײַער גאָט.

26 1 איר זאָלט אײַך ניט מאַכן אָפּגעטער, און אַ געשניצטן געץ און אַ זײלשטיין זאָלט איר אײַך ניט אויפֿשטעלן, און אַ שטיינבילד זאָלט איר ניט שטעלן אין אײַער לאַנד, זיך צו בוקן פֿאַר אים, וואָרום איך בין יהוה אײַער גאָט.
2 מײַנע שבתים זאָלט איר היטן, און פֿאַר מײַן הייליקטום זאָלט איר האָבן אָפּשײַ: איך בין יהוה.

בְּחֻקֹּתַי

3 אויב איר וועט גיין אין מײַנע חוקים, און היטן מײַנע געבאָט, און זיי טאָן,
4 וועל איך געבן אײַערע רעגנס אין זייער צײַט, און די ערד וועט געבן איר תּבואה, און דער בוים פֿון פֿעלד וועט געבן זײַן פֿרוכט.
5 און דרעשן וועט גרייכן ביַי אײַך ביז האַרבסטן, און האַרבסטן וועט גרייכן ביז זריעה-צײַט; און איר וועט עסן אײַער ברויט צו זאָט, און זיצן אין זיכערקייט אין אײַער לאַנד.
6 און איך וועל געבן שלום אין לאַנד, און איר וועט זיך לייגן, און קיינער וועט ניט שרעקן; און איך וועל אויסראָטן אַ בייזע חיה פֿון לאַנד, און אַ שוואָרד וועט ניט דורכגיין אין אײַער לאַנד.
7 און איר וועט נאָכיאָגן אײַערע פֿײַנט, און זיי וועלן פֿאַלן פֿאַר אײַך דורכן שוואָרד.
8 און פֿינף פֿון אײַך וועלן נאָכיאָגן הונדערט, און הונדערט פֿון אײַך וועלן נאָכיאָגן צען טויזנט, און אײַערע פֿײַנט וועלן פֿאַלן פֿאַר אײַך דורכן שוואָרד.
9 און איך וועל זיך קערן צו אײַך, און וועל אײַך פֿרוכפֿערן און אײַך מערן, און איך וועל אויפֿשטעלן מײַן בונד מיט אײַך.
10 און איר וועט עסן אַלטע, גאָר אַלטע תּבואה , און איר וועט אַרויסראַמען די אַלטע פֿון וועגן דער נײַער.
11 און איך וועל מאַכן מײַן רואונג צווישן אײַך, און מײַן זעל וועט אײַך ניט פֿאַראומוועדיקן.
12 און איך וועל אומגיין צווישן אײַך, און וועל אײַך זײַן צום גאָט, און איר וועט מיר זײַן צום פֿאָלק.
13 איך בין יהוה אײַער גאָט, וואָס האָב אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם פֿון צו זײַן קנעכט צו זיי, און איך האָב צעבראָכן די שטאַנגען פֿון אײַער יאָך, און האָב אײַך געפֿירט מיט אַן אויפֿגעהויבענעם קאָפּ.
14 אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן צו מיר, און וועט ניט טאָן אַלע די דאָזיקע געבאָט,
15 און אויב מײַנע חוקים וועט איר פֿאַראַכטן, און אויב מײַנע געזעצן וועט פֿאַראָמוועדיקן אײַער זעל, ניט צו טאָן אַלע מײַנע געבאָט, כּדי איר זאָלט פֿאַרשטערן מײַן בונד,
16 וועל איך אויך טאָן דאָס דאָזיקע צו אײַך: איך וועל אָנזעצן אויף אײַך אַ בהלה – די דער, און קדחת, וואָס מאַכן אויסגיין די אויגן און פֿאַרשמאַכטן די זעל. און איר וועט זייען אײַערע זאָמען אומזיניש, וואָרום אײַערע פֿײַנט וועלן עס אויפֿעסן.
17 און איך וועל קערן מײַן פּנים אַקעגן אײַך, און איר וועט געשלאָגן ווערן פֿאַר אײַערע פֿײַנט, און אײַערע שׂונאים וועלן געוועלטיקן אײַבער אײַך; און איר וועט לויפֿן וועו קיינער

יאָגט אײַך ניט.
18 און אויב איר וועט בײַ אַלעם דעם ניט צוהערן צו מיר, וועל איך אײַך זיבן מאָל מער שטראָפֿן פֿאַר אײַערע זינד.
19 און איך וועל צעברעכן אײַער שטאָלצע מאַכט, און וועל מאַכן אײַער הימל אַזוי ווי אײַזן, און אײַער ערד אַזוי ווי קופּער.
20 און אײַער כּוח וועט אַוועקגיין אומנישט, און אײַער ערד וועט ניט געבן איר תּבואה, און דער בוים פֿון לאַנד וועט ניט געבן זײַן פֿרוכט.
21 און אויב איר וועט גיין מיר דערווידער, און וועט ניט וועלן צוהערן צו מיר, וועל איך זיבן מאָל מערן אויף אײַך שלעק, לויט אײַערע זינד.
22 און איך וועל אָנשיקן אויף אײַך די חיה פֿון פֿעלד, און זי וועט אײַך באַרויבן פֿון קינדער, און פֿאַרשניידן אײַערע בהמות, און אײַך פֿאַרמינערן; און אײַערע וועגן וועלן פֿאַרוויסט ווערן.
23 און אויב איר וועט דערמיט מיר ניט אויסגעמוסרט ווערן, און איר וועט גיין מיר דערווידער, וועל איך אויך גיין אײַך דערווידער,
24 און איך אויך וועל אײַך שלאָגן זיבן מאָל פֿאַר אײַערע זינד.
25 און איך וועל ברענגען אויף אײַך אַ שוווערד, וואָס וועט זיך נוקם זײַן די נקמה פֿון דעם בונד, און איר וועט זיך פֿאַרקלײַבן אין אײַערע שטעט. און איך וועל אָנשיקן אַ מגפה צווישן אײַך, און איר וועט געגעבן ווערן אין דער האַנט פֿון דעם פֿײַנט.
26 אַז איך וועל אײַך צעברעכן דעם אונטערלעגן פֿון ברויט, וועלן צען ווײַבער באַקן אײַער ברויט אין אײַן אויוון, און זיי וועלן אָפּברענגען אײַער ברויט אויפֿן וואָג, און איר וועט עסן און ניט זאַט ווערן.
27 און אויב איר וועט נאָך דעם ניט צוהערן צו מיר, און איר וועט גיין מיר דערווידער,
28 וועל איך גיין אײַך דערווידער מיט גרימצאָרן, און איך אויך וועל אײַך שטראָפֿן זיבן מאָל פֿאַר אײַערע זינד.
29 און איר וועט עסן דאָס פֿלייש פֿון אײַערע זין, און דאָס פֿלייש פֿון אײַערע טעכטער וועט איר עסן.
30 און איך וועל פֿאַרטיליקן אײַערע במות, און וועל פֿאַרשנײַדן אײַערע זונזײַלן, און אַהינטאָן אײַערע פֿגרים אויף די פֿגרים פֿון אײַערע גלעצן, און מײַן זעל וועט אײַך פֿאַראומווערדיקן.
31 און איך וועל מאַכן פֿון אײַערע שטעט אַ חורבן, און וועל פֿאַרוויסטן אײַערע הייליקטומען, און וועל ניט שמעקן אײַערע געשמאַקע ריחות.
32 און איך וועל פֿאַרוויסטן דאָס לאַנד, און אײַערע פֿײַנט וואָס זיצן דערין, וועלן גאָפּן אײַבער איר.
33 און אײַך וועל איך צעשפּרייטן צווישן די פֿעלקער, און איך וועל אַרויסציען נאָך אײַך אַ שוווערד, און אײַער לאַנד וועט זײַן אַ ווייסטענײש און אײַערע שטעט וועלן זײַן אַ חורבן.
34 דענצמאָל וועט דאָס לאַנד אָפּצאָלן אירע שבתים – אַלע טעג וואָס עס וועט ווייסט זײַן, וועט איר וועט זײַן אין דעם לאַנד פֿון אײַערע פֿײַנט; דענצמאָל וועט דאָס לאַנד רוען, און באַצאָלן אירע שבתים.
35 אַלע טעג וואָס עס וועט ווייסט זײַן, וועט עס רוען ווי עס האָט ניט געהרוט אין אײַערע שבתים, וועו איר זײַט געזעסן דערויף.
36 און די וואָס וועלן בלײַבן פֿון אײַך, וועל איך אַרײַנברענגען אַ שרעקעדיקייט אין זייער האַרצן, אין די לענדער פֿון זייער פֿײַנט, און זיי וועט נאָכיאָגן דער שאָרך פֿון אַ געטריבענעם בלאַט, און זיי וועלן לויפֿן ווי מע לויפֿט פֿון שוווערד, און פֿאַלן וועו קיינער יאָגט ניט.
37 און זיי וועלן געשטרויכלט ווערן איינער אָן אַנדערן, אַזוי ווי פֿאַרן

שוועדד, וועז קיינער יאָגט ניט; און
איר וועט ניט האָבן קיין תקומה פֿאַר
אײַערע פֿײַנט.
38 און איר וועט אונטערגיין צווישן
די פֿעלקער, און דאָס לאַנד פֿון אײַערע
פֿײַנט וועט אײַך אויפֿעסן.
39 און די געבליבענע פֿון אײַך וועלן
אײַנגיין פֿאַר זייער זינד אין די לענדער
פֿון אײַערע פֿײַנט; און אויך פֿאַר די
זינד פֿון זיירע עלטערן וועלן זיי
אײַנגיין אַזוי ווי יענע.
40 און זיי וועלן זיך מודה זײַן אויף
זייערע זינד, און אויף די זינד פֿון
זייערע עלטערן, אין זייער פֿעלשונג,
וואָס זיי האָבן געפֿעלשט אָן מיר, און
אויך וואָס זיי זײַנען געגאַנגען מיר
דערווידער;
41 וואָס דערפֿאַר בין איך אויך זיי
געגאַנגען דערווידער, און האָב זיי
געבראַכט אין דעם לאַנד פֿון זייערע
פֿײַנט. אויב זייער אומבאַשניטן האַרץ
וועט דענצמאָל ווערן אונטערטעניק,
און זיי וועלן דענצמאָל האָבן
אָפּגעצאָלט פֿאַר זייערע זינד,
42 וועל איך זיך דערמאָנען אָן מײַן
בונד מיט יעקבן, און אויך אָן מײַן בונד
מיט יצחקן, און אויך אָן מײַן בונד מיט
אַברהמען וועל איך זיך דערמאָנען, און
אָן דעם לאַנד וועל איך זיך דערמאָנען.
43 וואָרום דאָס לאַנד וועט זײַן
פֿאַרלאָזן אָן זיי, און וועט אָפּצאָלן
אירע שבתים, ווען עס וועט זײַן וויסט
אָן זיי; און זיי וועלן אָפּצאָלן פֿאַר
זייערע זינד; ווײַל און באַווײַל מײַנע
חוקים האָבן זיי פֿאַראָכט, און מײַנע
חוקים האָט פֿאַראומווערדיקט זייער
זעל.
44 אָבער אַפֿילו דענצמאָל, ווען זיי
וועלן זײַן אין דעם לאַנד פֿון זייערע
פֿײַנט, וועל איך זיי ניט פֿאַראָכטן, און
וועל זיי ניט פֿאַראומווערדיקן, זיי צו
פֿאַרלענדן, צו פֿאַרשטערן מײַן בונד
מיט זיי, וואָרום איך בין יהוה זייער
גאָט.
45 און איך וועל זיך דערמאָנען
פֿון זייערטוועגן אָן דעם בונד מיט
די ערשטע, וואָס איך האָב זיי
אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מצרַיִם פֿאַר די
אויגן פֿון די פֿעלקער, זיי צו זײַן צום
גאָט: איך בין יהוה.
46 דאָס זײַנען די חוקים און די
געזעצן און די לערנונגען וואָס גאָט
האָט געגעבן צווישן אים און צווישן די
קינדער פֿון ישׂראל אויפֿן באַרג סיני
דורך דער האַנט פֿון משהן.

27 און גאָט האָט געredt צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און
זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז אַ מאַן וועט
קלאָר אַרויסרעדן אַ נדר פֿון נפשות צו
גאָט, לויט דײַן שאַצונג,
3 זאָל דײַן שאַצונג זײַן פֿאַר אַ זָכר
פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און ביז זעכציק
יאָר אַלט – זאָל דײַן שאַצונג זײַן
פֿופֿציק שֶׂקל זילבער, אויפֿן הייליקן
שֶׂקל.
4 און אויב דאָס איז אַ נקבה, זאָל דײַן
שאַצונג זײַן דרײַסיק שֶׂקל.
5 און אויב פֿון פינף יאָר אַלט און ביז
צוואַנציק יאָר אַלט, זאָל דײַן שאַצונג
זײַן, אַ זָכר צוואַנציק שֶׂקל, און פֿאַר אַ
נקבה צען שֶׂקל.
6 און אויב פֿון אַ חודש אַלט און ביז
פינף יאָר אַלט, זאָל דײַן שאַצונג זײַן,
אַ זָכר פינף שֶׂקל זילבער, און פֿאַר אַ
נקבה זאָל דײַן שאַצונג זײַן דריַ שֶׂקל
זילבער.
7 און אויב פֿון זעכציק יאָר אַלט און
העכער, אויב אַ זָכר, זאָל דײַן שאַצונג
זײַן פֿופֿצן שֶׂקל, און פֿאַר אַ נקבה צען
שֶׂקל.
8 און אויב ער איז צו אָרים פֿאַר דײַן
שאַצונג, זאָל מען אים שטעלן פֿאַרן
כֹּהן, און דער כֹּהן זאָל אים אָפּשאַצן;
לויט ווי עס פֿאַרמאָגט די האַנט פֿון דעם
וואָס טוט דעם נדר, זאָל אים אָפּשאַצן
דער כֹּהן.

9 און אויב דאָס איז אַ בהמה וואָס מע
איז מקריבֿ דערפֿון אַ קָרבן צו גאָט,
זאָל אַלץ וואָס ער גיט פֿון אַזעלכע צו
גאָט, זײַן הייליק.
10 ער טאָר עס ניט טוישן און טאָר
דאָס ניט אומבײַטן, בעסערס אויף
ערגערן, אָדער ערגערס אויף בעסערן;
און אויב אומבײַטן וועט ער אומבײַטן
אַ בהמה פֿאַר אַ בהמה, זאָל אי זי אי
איר אומבײַט זײַן הייליק.
11 און אויב דאָס איז וואָסער עס איז
אומריינע בהמה, וואָס מע איז דערפֿון
ניט מקריבֿ אַ קָרבן צו גאָט, זאָל ער
שטעלן די בהמה פֿאַרן כֹּהן,
12 און דער כֹּהן זאָל זי אָפּשאַצן,
אויב זי איז גוט אָדער שלעכט; אָזוי ווי
דו, דער כֹּהן, שאַצסט, אָזוי זאָל זײַן.
13 און אויב אויסלייזן וויל ער זי
אויסלייזן, זאָל ער צולייגן אַ פינפֿטל
דערפֿון צו דײַן שאַצונג.
14 און אַז אַ מאַן וועט הייליקן זײַן
הויז הייליק צו גאָט, זאָל עס דער
כֹּהן אָפּשאַצן, אויב עס איז גוט אָדער
שלעכט; אָזוי ווי דער כֹּהן וועט עס
אָפּשאַצן, אָזוי זאָל באַשטיין.
15 און אויב דער וואָס הייליקט עס
וויל אויסלייזן זײַן הויז, זאָל ער
צולייגן דערצו אַ פינפֿטל פֿון דעם געלט
פֿון דײַן שאַצונג, און עס זאָל בלײַבן
בײַ אים.
16 און אויב פֿון דעם פֿעלד פֿון זײַן
אייגנטום וועט אַ מאַן הייליקן צו גאָט,
זאָל דײַן שאַצונג זײַן לויט דער זרעה
דערפֿון: די זרעיה פֿון אַ חומֶר געדשטן
אין פֿופֿציק שֶׁקל זילבער.
17 אויב ער וועט הייליקן זײַן פֿעלד
פֿון דעם יאָר פֿון יובל, זאָל עס
באַשטיין לויט דײַן שאַצונג.
18 און אויב ער וועט הייליקן זײַן
פֿעלד נאָכן יובל, זאָל אים דער כֹּהן
באַרעכענען דאָס געלט לויט דער צאָל
פֿון די יאָרן וואָס זײַנען געבליבן
ביז דעם יאָר פֿון יובל, און אַן
אַראָפּרעכענונג זאָל געמאַכט ווערן פֿון
דײַן שאַצונג.
19 און אויב אויסלייזן וויל אויסלייזן
דאָס פֿעלד דער וואָס הייליקט עס, זאָל
ער צולייגן דערצו אַ פינפֿטל פֿון דעם
געלט פֿון דײַן שאַצונג, און עס זאָל זיך
אָפּשטעלן בײַ אים.
20 אויב אָבער ער וועט ניט
אויסלייזן דאָס פֿעלד, אָדער אויב מע
האָט פֿאַרקויפֿט דאָס פֿעלד צו אַן
אַנדער מענטשן, קען עס מער ניט
אויסגעלייזט ווערן.
21 און דאָס פֿעלד, וועַן עס גייט
אַרויס אום יובל, זאָל זײַן הייליק
צו גאָט, אַזוי ווי אַ פֿעלד פֿון חרם;
צום כֹּהן זאָל געהערן דאָס אייגנטום
דערפֿון.
22 און אויב ער וועט הייליקן צו גאָט
זײַנס אַ געקויפֿט פֿעלד, וואָס איז ניט
פֿון דעם פֿעלד פֿון זײַן אייגנטום,
23 זאָל אים דער כֹּהן באַרעכענען
דעם באַטרעף פֿון דײַן שאַצונג ביז
דעם יאָר פֿון יובל, און ער זאָל געבן
דײַן שאַצונג אין דעם אייגענעם טאָג,
הייליק צו גאָט.
24 אין יאָר פֿון יובל זאָל דאָס פֿעלד
זיך אומקערן צו דעם וואָס ער האָט
עס פֿון אים געקויפֿט, וואָס צו אים
געהערט דאָס אייגנטום פֿון דעם לאַנד.
25 און דײַן יעטוועדער שאַצונג זאָל
זײַן אויפֿן הייליקן שֶׁקל; צוואַנציק גֵּרָה
זאָל זײַן דער שֶׁקל.
26 אָבער אַ בכֹור צווישן בהמות,
וואָס געהערט דורך זײַן בכֹורהשאַפֿט
צו גאָט, אים דאַרף קיינער ניט
הייליקן; סײַ אָקס, סײַ אַ שעפּס,
געהערט ער צו גאָט.
27 און אויב פֿון אַן אומריינער
בהמה, זאָל מען אויסלייזן לויט דײַן
שאַצונג, און צולייגן דערצו אַ פינפֿטל
דערפֿון; און אויב ער וועט ניט
אויסגעלייזט ווערן, זאָל ער פֿאַרקויפֿט
ווערן לויט דײַן שאַצונג.
28 אָבער קיין חרם וואָס עמיצער
וועט מאַכן חרם צו גאָט, פֿון אַלץ

וואָס ער האָט, פֿון מענטשן, אָדער פֿון בהמות, אָדער פֿון דעם פֿעלד פֿון זײַן אייגנטום, קען ניט פֿאַרקויפֿט ווערן, און ניט אויסגעלייזט ווערן; איטלעכער חרם איז אַ הייליקסטע הייליקייט צו גאָט.

29 קיין חרם וואָס וועט געמאַכט ווערן חרם פֿון מענטשן, קען ניט אויסגעלייזט ווערן; טייטן מוז ער געטייט ווערן.

30 און איטלעכער מעשׂר פֿון דער ערד, פֿון זאָמען פֿון דער ערד, פֿון פֿרוכט פֿון בוים, געהערט צו גאָט; הייליק צו גאָט.

31 און אויב אויסלייזן וויל אַ מאַן אויסלייזן טייל פֿון זײַן מעשׂר, זאָל ער צולייגן דערצו אַ פינפֿטל דערפֿון.

32 און איטלעכער מעשׂר פֿון רינדער און שאָף – פֿון אַלץ וואָס גייט אונטער דער רוט, זאָל דער צענטער זײַן הייליק צו גאָט.

33 מען זאָל ניט נאָכזוכן אויב ער איז גוט אָדער שלעכט, און מע זאָל אים ניט אומבײַטן; און אויב אומבײַטן וועט מען אים אומבײַטן, זאָל אי ער אי זײַן אומבײַט זײַן הייליק; ער קען ניט אויסגעלייזט ווערן.

34 דאָס זײַנען די געבאָט וואָס גאָט האָט געבאָטן משהן פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל אויפֿן באַרג סיני.

בְּמִדְבַּר

1 אוּן גֹאָט הָאָט גערעדט צוּ משֶׁהֶן אִין מִדְבַּר סִינַי, אִין אוֹהֶל-מוֹעֵד, אִין ערשטֶן טָאג פוֹן צווייטֶן חוֹדֶש, אִין צווייטֶן יאָר נאָך זייער אַרויסגיין פוֹן לאַנד מִצרַיִם, אַזוי צוּ זאָגֶן:

2 נעמט אויף דעם מִספּר פוֹן דער גאַנצער עדה פוֹן די קינדער פוֹן ישׂראֵל לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פוֹן נעמען, יעטוועדער מאַנספּאַרשוין, לויט זייערע קעפּ.

3 פוֹן צוואַנציק יאָר אַלט אוּן העכער, איטלעכן אִין ישׂראֵל וואָס גייט אַרויס אִין חיל, זאָלט איר זיי ציילן לויט זייערע מחנות, דו אוּן אַהרן.

4 אוּן מיט אײַך זאָלן זײַן צוּ מאָן, צוּ מאָן פוֹן אַ שׁבֶּט, אַ מאָן וואָס איז דער הויפּט פוֹן זײַן פאָטערהויז.

5 אוּן דאָס זײַנען די נעמען פוֹן די מענער וואָס זאָלן שטיין מיט אײַך: פוֹן ראוּבֵן, אֱלִיצוּר דער זוּן פוֹן שדֵיאוּרן.

6 פוֹן שמעון, שלוּמיאֵל דער זוּן פוֹן צוּרישַׁדָּיִן.

7 פוֹן יהודה, נַחשׁוֹן דער זוּן פוֹן עַמינָדָבּ.

8 פוֹן יִשׂשָׂכָר, נתַנאֵל דער זוּן פוֹן צוּעָרן.

9 פוֹן זבוּלוּן, אֱליאָבּ דער זוּן פוֹן חלוֹנען.

10 פוֹן די קינדער פוֹן יוֹסף: פוֹן אפֿרַים, אֱלִישָׁמָע דער זוּן פוֹן עַמיהוּדן; פוֹן מנשה, גַּמליאֵל דער זוּן פוֹן פְּדָהצוּרן.

11 פוֹן בנימין, אַבִידָן דער זוּן פוֹן גִדעוֹנין.

12 פוֹן דָן, אַחיעזר דער זוּן פוֹן עַמישַׁדָּיִן.

13 פוֹן אָשֶׁר, פּגעִיאֵל דער זוּן פוֹן עָכרַנען.

14 פוֹן גָד, אֱליָסָף דער זוּן פוֹן דְעוּאֵלן.

15 פוֹן נפֿתָלי, אַחירַע דער זוּן פוֹן עֵינָנען.

16 די דאָזיקע זײַנען געווען גערופֿענע פוֹן דער עדה, פֿירשטן פוֹן זייערע פאָטערשטאַמען; די הויפּטלײַט פוֹן די טויזנטן פוֹן ישׂראֵל זײַנען זיי געווען.

17 אוּן משה אוּן אַהרן האָבן גענומען די דאָזיקע מענער וואָס זײַנען אָנגערופֿן מיט די נעמען,

18 אוּן זיי האָבן אײַנגעזאַמלט די גאַנצע עדה אִין ערשטן טאָג פוֹן צווייטן חוֹדש: אוּן זיי האָבן אָנגעגעבן זייער געבורט לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פוֹן נעמען, פוֹן צוואַנציק יאָר אַלט אוּן העכער, לויט זייערע קעפּ.

19 אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן, האָט ער זיי געציילט אִין מדבר סִינַי.

20 אוּן די קינדער פוֹן ראוּבֵן, ישׂראֵלס בכוֹר, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פוֹן נעמען, לויט זייערע קעפּ, יעטוועדער מאַנספּאַרשוין פוֹן צוואַנציק יאָר אַלט אוּן העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אִין חיל —

21 זייערע געציילטע, פוֹן שבֶּט ראוּבֵן, זײַנען געווען זעקס אוּן פֿערציק טויזנט אוּן פֿינף הונדערט.

22 פוֹן די קינדער פוֹן שמעון, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פאָטערהײַזער, זײַנע געציילטע נאָך דער צאָל פוֹן נעמען, לויט זייערע קעפּ, יעטוועדער מאַנספּאַרשוין פוֹן צוואַנציק יאָר אַלט אוּן העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אִין חיל —

23 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט שמעון, נײַן און פֿופֿציק טויזנט און דריי הונדערט.
24 פֿון די קינדער פֿון גָד, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
25 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט גָד, פֿינף און פֿערציק טויזנט און זעקס הונדערט און פֿופֿציק.
26 פֿון די קינדער פֿון יהודה, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
27 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט יהודה, פֿיר און זיבעציק טויזנט און זעקס הונדערט.
28 פֿון די קינדער פֿון יִשָּׂשכָר, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
29 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט יִשָּׂשכָר, פֿיר און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
30 פֿון די קינדער פֿון זבֿולון, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
31 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט זבֿולון, זיבן און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
32 פֿון די קינדער פֿון יוֹסף: פֿון די קינדער פֿון אֶפֿרים, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
33 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט אֶפֿרים, פֿערציק טויזנט און פֿינף הונדערט.
34 פֿון די קינדער פֿון מנשה, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
35 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט מנשה, צוויי און דרײַסיק טויזנט און צוויי הונדערט.
36 פֿון די קינדער פֿון בנימין, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
37 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט בנימין, פֿינף און דרײַסיק טויזנט און פֿיר הונדערט.
38 פֿון די קינדער פֿון דָן, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
39 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט דָן, צוויי און זעכציק טויזנט און זיבן הונדערט.
40 פֿון די קינדער פֿון אָשר, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
41 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט אָשר, איין און פֿערציק טויזנט און פֿינף הונדערט.
42 די קינדער פֿון נפֿתָלי, זייערע געבורטן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, נאָך דער צאָל פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –

פֿון נעמען, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל –
43 זייערע געציילטע, פֿון שבֿט נפֿתּלי, דרײַ און פֿופּציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
44 דאָס זײנען די געציילטע וואָס משה און אַהרן האָבן געציילט, און די פֿירשטן פֿון ישׂראל; צוועלף מאַן, צו איין מאַן פֿון זײַן פֿאָטערהויז זײנען זיי געווען.
45 און אַלע געציילטע פֿון די קינדער פֿון ישׂראל לויט זייערע פֿאָטערהײזער, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איטלעכער וואָס גייט אַרויס אין חיל – אין ישׂראל, זײנען געווען
46 אַלע געציילטע זײנען געווען זעקס מאָל הונדערט טויזנט און דרײַ טויזנט און פֿינף הונדערט און פֿופֿציק.
47 אָבער די לְוִיִּים לויט זייער פֿאָטערשטאַם זײנען ניט געציילט געווארן צווישן זיי.
48 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
49 דעם שבֿט לֵוִי אָבער זאָלסטו ניט ציילן, און זייער צאָל זאָלסטו ניט אויפֿנעמען צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.
50 נאָר דו שטעל די לְוִיִּים איבער דעם מִשכּן פֿון געזעץ, און איבער אַלע זײנע כּלים, און איבער אַלץ וואָס געהערט צו אים; זיי זאָלן טראָגן דעם מִשכּן, און אַלע זײנע כּלים, און זיי זאָלן אים באַדינען; און רונד אַרום דעם מִשכּן זאָלן זיי לאַגערן.
51 און בײַם ציען פֿון מִשכּן זאָלן אים די לְוִיִּים אַראָפּנעמען, און בײַם רוען פֿון מִשכּן זאָלן אים די לְוִיִּים אויפֿשטעלן, און דער פֿרעמדער וואָס נענעט זאָל געטייט ווערן.
52 און די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן לאַגערן איטלעכער אין זײַן לאַגער, און איטלעכער בײַ זײַן פֿאָן, לויט זייערע מחנות.
53 און די לְוִיִּים זאָלן לאַגערן רונד אַרום דעם מִשכּן פֿון געזעץ, כּדי עס זאָל ניט זײַן אַ צאָרן אויף דער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל. און די לְוִיִּים זאָלן היטן די היטונג פֿון דעם מִשכּן פֿון געזעץ.
54 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אַזוי געטאָן; אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן, אַזוי האָבן זיי געטאָן.

2 און גאָט האָט געredעט צו משהן און צו אַהרנען, אַזוי צו זאָגן:
2 איטלעכער בײַ זײַן פֿאָן, לויט די צייכנס פֿון זייערע פֿאָטערהײזער, זאָלן לאַגערן די קינדער פֿון ישׂראל; אַקעגנאיבער רונד אַרום דעם אוֹהל-מוֹעד זאָלן זיי לאַגערן.
3 און די וואָס לאַגערן אין מזרח צו זונאויפֿגאַנג זאָלן זײַן: די פֿאָן פֿון דעם לאַגער פֿון יהוּדה לויט זייערע מחנות, מיט דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון יהוּדה, נַחשׁון דעם זון פֿון עַמינָדָבֿ,
4 און זײַן חיל – זייערע געציילטע, פֿיר און זיבעציק טויזנט און זעקס הונדערט.
5 און די וואָס לאַגערן לעבן אים: שבֿט יִשָּׂשכָר, מיט דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון יִשָּׂשכָר, נתנאל דעם זון פֿון צוֹעַרן,
6 און זײַן חיל – זײנע געציילטע, פֿיר און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר הונדערט;
7 שבֿט זבֿולון, מיט דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון זבֿולון, אֶליאָבָ דעם זון פֿון חֵלוֹנען,
8 און זײַן חיל – זײנע געציילטע, זיבן און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
9 אַלע געציילטע פֿון דעם לאַגער פֿון יהוּדה: הונדערט און אַכציק טויזנט און זעקס טויזנט און פֿיר הונדערט, לויט זייערע מחנות. זיי זאָלן ציען צוערשט.

10 די פַּאָן פֿון דעם לאַגער פֿון ראובֿן
זאָל זײַן צו דָרום, לויט זייערע מחנות,
מיט דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון
ראובֿן, אֱלִיצור דעם זון פֿון שדֵיאורן,
11 און זײַן חיל – זיבנע געצײלטע,
זעקס און פֿערציק טויזנט און פֿינף
הונדערט.
12 און די וואָס לאַגערן לעבן אים:
שבֿט שמעון, מיט דעם פֿירשט פֿון די
קינדער פֿון שמעון, שלומיאֵל דעם זון
פֿון צורישַׁדָּיַ,
13 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
נײַן און פֿופֿציק טויזנט און דרײַ
הונדערט;
14 און שבֿט גָד, מיט דעם פֿירשט פֿון
די קינדער פֿון גָד, אֶלְיָסָף דעם זון פֿון
רְעוּאֵלן,
15 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
פֿינף און פֿערציק טויזנט און זעקס
הונדערט און פֿופֿציק.
16 אַלע געצײלטע פֿון דעם לאַגער
פֿון ראובֿן, הונדערט טויזנט און איין
און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר הונדערט
און פֿופֿציק, לויט זייערע מחנות. און
זיי זאָלן זיַען די צווייטע.
17 און דער אוֹהל-מוֹעד, דער לאַגער
פֿון די לְוִיִים, זאָל זיַען אין מיטן פֿון די
לאַגערן; אַזוי ווי זיי רוען, אַזוי זאָלן זיי
זיַען; איטלעכער אויף זײַן אָרט לויט
זייערע פַּאָנעס.
18 די פַּאָן פֿון דעם לאַגער פֿון אפֿרים
לויט זייער מחנות זאָל זײַן צו מערבֿ,
מיט דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון
אפֿרים, אֱלִישָׁמָע דעם זון פֿון עַמיהוּדן,
19 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
פֿערציק טויזנט און פֿינף הונדערט.
20 און לעבן אים שבֿט מנשה, מיט
דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון מנשה,
גַמליאֵל דעם זון פֿון פְּדָהצורן,
21 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
צוויי און דרײַסיק טויזנט און צוויי
הונדערט;
22 און שבֿט בנימין, מיט דעם פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון בנימין, אֲבִידָן דעם
זון פֿון גִדעוֹנין,
23 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
פֿינף און דרײַסיק טויזנט און פֿיר
הונדערט.
24 אַלע געצײלטע פֿון דעם לאַגער
פֿון אפֿרים, הונדערט טויזנט און אַכט
טויזנט און הונדערט, לויט זייערע
מחנות. און זיי זאָלן זיַען די דריטע.
25 די פַּאָן פֿון דעם לאַגער פֿון דָן
זאָל זײַן צו צפֿון, לויט זייערע מחנות,
מיט דעם פֿירשט פֿון די קינדער פֿון דָן,
אֲחִיעזר דעם זון פֿון עַמישַׁדָּיַ,
26 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
צוויי און זעכציק טויזנט און זיבן
הונדערט.
27 און די וואָס לאַגערן לעבן אים:
שבֿט אָשר, מיט דעם פֿירשט פֿון די
קינדער פֿון אָשר, פגעִיאֵל דעם זון פֿון
עָכְרָנען,
28 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
איין און פֿערציק טויזנט און פֿינף
הונדערט;
29 און שבֿט נפֿתָלי, מיט דעם פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון נפֿתָלי, אֲחִירַע דעם
זון פֿון עֵינָנען,
30 און זײַן חיל – זייערע געצײלטע,
דרײַ און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר
הונדערט.
31 אַלע געצײלטע פֿון דעם לאַגער
פֿון דָן, הונדערט טויזנט און זיבן און
פֿופֿציק טויזנט און זעקס הונדערט.
זיי זאָלן זיַען צולעצט לויט זייערע
פַּאָנעס.
32 דאָס זײַנען די געצײלטע פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, לויט זייערע
פַּאָטערהײַזער; אַלע געצײלטע פֿון די
לאַגערן, לויט זייערע מחנות, זײַנען
געווען זעקס מאָל הונדערט טויזנט און
דרײַ טויזנט און פֿינף הונדערט און
פֿופֿציק.
33 אָבער די לְוִיִים זײַנען ניט
געצײלט געווָארן צווישן די קינדער
פֿון ישׂראל; אַזוי ווי גאָט האָט
באַפֿוילן משהן.

34 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט
באַפֿוילן משהן; אַזוי האָבן זיי געלאָגערט
לויט זייערע פֿאָנעס, און אַזוי האָבן
זיי געצויגן, איטלעכער לויט זײַנע
משפּחות, בײַ זײַן פֿאָטערהויז.

3 און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון
אַהרנען און פֿון משהן, ווען גאָט
האָט געredet מיט משהן אויפֿן באַרג
סיני.
2 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון
אַהרנס זין: דער בכור נָדָב, און
אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר, און איתָמָר.
3 דאָס זײַנען די נעמען פֿון אַהרנס
זין, די געזאַלבטע כֹּהנים וואָס מע האָט
דערפֿילט זייער האַנט צו טאָן די כהונה.
4 און נָדָב און אֲבִיהוּא זײַנען
געשטאָרבן פֿאַר גאָט ווען זיי האָבן
געבראַכט פֿרעמד פֿײַער פֿאַר גאָט,
אין מדבר סיני, און קיין קינדער האָבן
זיי ניט געהאַט; און אֶלְעָזָר און איתָמָר
זײַנען געווען כֹּהנים לעבן זייער
פֿאָטער אַהרנען.
5 און גאָט האָט געredet צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
6 מאַך געבענטן דעם שבט לֵוִי, און
זאָלסט אים שטעלן פֿאַר אַהרן דעם
כֹּהן, און זיי זאָלן אים באַדינען.
7 און זיי זאָלן היטן זײַן היטונג און
די היטונג פֿון דער גאַנצער עדה פֿאַרן
אוֹהל-מוֹעד, צו דינען דעם דינסט פֿון
מִשכּן.
8 און זיי זאָלן היטן אַלע כלים פֿון
אוֹהל-מוֹעד, און די היטונג פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל, צו דינען דעם
דינסט פֿון מִשכּן.
9 זאָלסט געבן די לְוִיִּים צו אַהרנען
און צו זײַנע זין; אָפּגעגעבן זײַנען זיי
אָפּגעגעבן צו אים פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל.
10 און אַהרנען און זײַנע זין זאָלסטו
באַפֿעלן, זיי זאָלן היטן זייער כהונה,
און דער פֿרעמדער וואָס געבענט זאָל
געטייט ווערן.
11 און גאָט האָט געredet צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
12 און איך, זע, האָב געבענומען די
לְוִיִּים פֿון צווישן די קינדער פֿון ישׂראל
אָנשטאָט איטלעכן בכור ווען עפּעס
דעם טראָכט צווישן די קינדער פֿון
ישׂראל; און די לְוִיִּים זאָלן געהערן צו
מיר.
13 ווָאָרום צו מיר געהערט
איטלעכער בכור; אין דעם טאָג ווען
איך האָב דערשלאָגן איטלעכן בכור
אין לאַנד מִצרַיִם האָב איך געהיילקט
צו מיר איטלעכן בכור אין ישׂראל, פֿון
אָ מענטשן ביז אַ בהמה. צו מיר זאָלן
זיי געהערן: איך בין יהוה.
14 און גאָט האָט געredet צו משהן
אין מדבר סיני, אַזוי צו זאָגן:
15 צייל די קינדער פֿון לֵוִי לויט
זייערע פֿאָטערהיזער, לויט זייערע
משפּחות; איטלעכן מאַנספּאַרשון פֿון
אָ חודש אַלט און העכער זאָלסטו זיי
ציילן.
16 און משה האָט זיי געציילט לויט
דעם מויל פֿון גאָט, אַזוי ווי ער איז
באַפֿוילן געוואָרן.
17 און דאָס זײַנען געווען די זין פֿון
לֵוִי מיט זיערע נעמען: גֵּרשׁוֹן, און
קְהָת, און מְרָרי.
18 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די
זין פֿון גֵּרשׁוֹנען לויט זיערע משפּחות:
לִבְנִי, און שִׁמְעִי.
19 און די זין פֿון קְהָתן לויט זייערע
משפּחות: עַמְרָם, און יִצהָר, חֶבְרוֹן,
און עוזיאֵל.
20 און די זין פֿון מְרָרין לויט זייערע
משפּחות: מַחלי, און מושי. דאָס
זײַנען די משפּחות פֿון לֵוִי לויט זייערע
פֿאָטערהיזער.
21 פֿון גֵּרשׁוֹנען די משפּחה פֿון
די לִבְנים, און די משפּחה פֿון די
שִׁמְעִים; דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די
גֵּרשׁונים.

22 זײַערע געצײילטע לויט דער צאָל
פֿון אַלע מאַנספּאַרשוינען פֿון אַ חודש
אַלט און העכער – זײַערע געצײילטע
זײַנען געווען זיבן טויזנט און פֿינף
הונדערט.
23 די משפּחות פֿון די גֵּרשונים האָבן
געלאָגערט הינטער דעם מִשכּן צו
מערבֿ.
24 און דער פֿירשט פֿון דעם
פַּאָטערהויז פֿון די גֵּרשונים איז געווען
אֶליָסָף דער זון פֿון לָאֵלן.
25 און די היטונג פֿון די קינדער פֿון
גֵּרשׂון בײַם אוֹהל-מוֹעד איז געווען
דער מִשכּן, און דאָס געצעלט, זײַן
צודעק, און דער טיר־פֿאָרהאַנג פֿון
אוֹהל-מוֹעד,
26 און די אַרומהאַנגען פֿון דעם
הויף, און דער טיר־פֿאָרהאַנג פֿון דעם
הויף וואָס רונד אַרום דעם מִשכּן און
דעם מזבּח, און זײַנע שטריק, מיט אַלע
זײַנע צובאַהער.
27 און פֿון קָהָתן די משפּחה פֿון
די עַמרָמים, און די משפּחה פֿון
די יִצהָרים, און די משפּחה פֿון די
חברוֹנים, און די משפּחה פֿון די
עוזיאֵלים; דאָס זײַנען די משפּחות פֿון
די קָהָתים:
28 לויט דער צאָל פֿון אַלע
מאַנספּאַרשוינען פֿון אַ חודש אַלט
און העכער, אַכט טויזנט און זעקס
הונדערט וואָס היטן די היטונג פֿון
הייליקטום.
29 די משפּחות פֿון די קינדער פֿון
קָהָת האָבן געלאָגערט בײַן זײַט פֿון
מִשכּן, צו דָרום.
30 און דער פֿירשט פֿון דעם
פַּאָטערהויז פֿון די משפּחות פֿון די
קָהָתים איז געווען אֶליצָפֿן דער זון פֿון
עוזיאֵלן.
31 און זייער היטונג איז געווען דער
אָרון, און דער טיש, און די מנוֹרה, און
די מזבּחות, און די הייליקע כלים וואָס
מע דינט מיט זיי, און דער פּאָרהאַנג,
און אַלע זײַנע צובאַהער.
32 און דער פֿירשט אביער די
פֿירשטן פֿון די לְוִיים איז געווען
אֶלעָזָר דער זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן,
דער אויפֿזעער איבער די וואָס היטן
די היטונג פֿון דעם הייליקטום.
33 פֿון מָרָרין די משפּחה פֿון די
מַחלים, און די משפּחה פֿון די מושים;
דאָס זײַנען די משפּחות פֿון מָרָרי.
34 און זייערע געצײילטע לויט דער
צאָל פֿון אַלע מאַנספּאַרשוינען פֿון אַ
חודש אַלט און העכער זײַנען געווען
זעקס טויזנט און צוויי הונדערט.
35 און דער פֿירשט פֿון דעם
פַּאָטערהויז פֿון די משפּחות פֿון
מָרָרי איז געווען צוריאֵל דער זון פֿון
אַבֵּיחיל. זיי האָבן געלאָגערט ביין
זײַט פֿון מִשכּן צו צפֿון.
36 און די געשטעלטע היטונג פֿון
די קינדער פֿון מָרָרי איז געווען: די
ברעטער פֿון מִשכּן, און זײַנע ריגלען,
און זײַנע זײַלן, און זײַנע שוועלן,
און אַלע זײַנע כלים, און אַלע זײַנע
צובאַהער;
37 און די זײַלן פֿון הויף רונד
אַרום, און זייערע שוועלן, און זייערע
פֿלעקלעך, און זייערע שטריק.
38 און די וואָס האָבן געלאָגערט
פֿאַר דעם מִשכּן צו מזרח, פֿאַר דעם
אוֹהל-מוֹעד צו זונאויפֿגאַנג, זײַנען
געווען משה, און אַהרן און זײַנע
זין, וואָס האָבן געהיט די היטונג
פֿון הייליקטום, פֿאַר דער היטונג פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל; און דער
פֿרעמדער וואָס קנעכט, האָט געזאָלט
געטייט ווערן.
39 אַלע געצײילטע פֿון די לְוִיים, וואָס
משה און אַהרן האָבן געצײילט לויט
דעם מויל פֿון גאָט, נאָך זייערע
משפּחות, אַלע מאַנספּאַרשוינען פֿון
אַ חודש אַלט און העכער, צוויי און
צוואַנציק טויזנט.
40 און גאָט האָט געזאָגט צו
משהן: ציילט אַלע ערשטגעבאָרענע
מאַנספּאַרשוינען פֿון די קינדער פֿון

ישׂראל פֿון אַ חוֹדש אַלט און העכער, און נעם אויף די צאָל פֿון זייערע נעמען.

41 און זאָלסט נעמען פֿאַר מיר, גאָט, די לְוִיִים אָנשטאָט אַלע בכורים צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און די בהמות פֿון די לְוִיִים אָנשטאָט אַלע בכורים צווישן די בהמות פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

42 און משה האָט איבערגעציילט, אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, אַלע בכורים צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.

43 און אַלע ערשטגעבאָרענע מאַנספֿאַרשוינען, לויט דער צאָל פֿון נעמען, פֿון אַ חוֹדש אַלט און העכער, נאָך זייערע געציילטע, זײַנען געווען צוויי און צוואַנציק טויזנט און צוויי הונדערט און דרײַ און זיבעציק.

44 און גאָט האָט ערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

45 נעם די לְוִיִים אָנשטאָט אַלע בכורים צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און די בהמות פֿון די לְוִיִים אָנשטאָט זייערע בהמות, און די לְוִיִים זאָלן געהערן צו מיר, גאָט.

46 און צום אויסלייז פֿאַר די צוויי הונדערט און דרײַ און זיבעציק פֿון די בכורים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל וואָס קומען אויס מער פֿון די לְוִיִים,

47 זאָלסטו נעמען צו פֿינף, צו פֿינף שֶׁקל פֿון אַ קאָפּ; אויפֿן הייליקן שֶׁקל זאָלסטו עס נעמען, צוואַנציק גֵּרה דער שֶׁקל.

48 און זאָלסט געבן דאָס געלט צו אַהרנען און צו זײַנע זין: דעם אויסלייז פֿאַר די וואָס קומען אויס מער צווישן זיי.

49 האָט משה געמומען דאָס אויסלייזגעלט פֿון די וואָס זײַנען אויסגעקומען מער ווי די וואָס זײַנען אויסגעלייזט געוואָרן דורך די לְוִיִים;

50 פֿון די בכורים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט ער גענומען דאָס געלט: טויזנט און דרײַ הונדערט און פֿינף און זעכציק, אויפֿן הייליקן שֶׁקל.

51 און משה האָט געגעבן דאָס אויסלייזגעלט צו אַהרנען און צו זײַנע זין, לויט דעם מויל פֿון גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

4 און גאָט האָט געריידט צו משהן און צו אַהרנען, אַזוי צו זאָגן:

2 נעם אויף די צאָל פֿון די קינדער פֿון קהָת פֿון צווישן די קינדער פֿון לֵוִי, לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײזער,

3 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, און ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, איטלעכן וואָס גייט אַרײַן אין דינסט, צו טאָן אַרבעט אין אוֹהל-מוֹעד.

4 דאָס איז דער דינסט פֿון די קינדער פֿון קהָת אין אוֹהל-מוֹעד אַרום די הייליקסטע הייליקייטן:

5 אַהרן און זײַנע זין זאָלן קומען בײַם צײַטן פֿון לאַגער, און זיי זאָלן אַראָפּנעמען דעם פּרוכֶת פֿון צווישנשייד, און צודעקן דערמיט דעם אָרון פֿון געזעץ.

6 און זיי זאָלן אַרויפֿטאָן דערויף אַ צודעק פֿון תַּחש-פֿעל, און אַריבערשפּרייטן פֿון אויבן אַ טוך פֿון לויטער בלאָער וואָל, און אַרײַנטאָן זײַנע שטאַנגען.

7 און אויף דעם טיש פֿון אָנגעזיכט זאָלן זיי פֿאַרשפּרייטן אַ טוך פֿון בלאָער וואָל, און אַרויפֿטאָן דערויף די שיסלען, און די שאָלן, און די קאַנען, און די בעכערס פֿאַר גיסונג; און דאָס שטענדיקע ברויט זאָל בליבן דערויף.

8 און זיי זאָלן פֿאַרשפּרייטן אויף זיי אַ טוך פֿון ווערמילרויט, און דאָס אַריבערדעקן מיט אַ צודעק פֿון תַּחש-פֿעל, און אַרײַנטאָן זײַנע שטאַנגען.

9 און זיי זאָלן נעמען אַ טוך פֿון בלאָער וואָל, און אַריבערדעקן די מנוֹרה פֿאַר לײַכטונג, און אירע רערלעך, און אירע צוועגלעך, און

אירע אֲשפֿענדלעך, און אֲלע אירע איילגעפֿעסן וואָס מע באַדינט זי מיט זיי.

10 און זיי זאָלן אַרײַנטאָן זי און אַלע אירע כּלים אין אָ צודעק פֿון תַּחש-פֿעל, און אַרויפֿטאָן אויף אָ שטאַנג.

11 און אויף דעם גילדערנעם מזבח זאָלן זיי פֿאַרשפּרייטן אָ טוך פֿון בלאָער וואָל, און אים אַריבערדעקן מיט אָ צודעק פֿון תַּחש-פֿעל, און אַרײַנטאָן זײַנע שטאַנגען.

12 און זיי זאָלן נעמען אַלע כּלים פֿון דינסט וואָס מע דינט מיט זיי אין הייליקטום, און זיי אַרײַנטאָן אין אָ טוך פֿון בלאָער וואָל, און זיי אַריבערדעקן מיט אָ צודעק פֿון תַּחש-פֿעל, און אַרויפֿטאָן אויף אָ שטאַנג.

13 און זיי זאָלן אָפּריניקן די אַש פֿון מזבח, און פֿאַרשפּרייטן אויף אים אָ טוך פֿון פּורפּל.

14 און זיי זאָלן אַרויפֿטאָן אויף אים אַלע זײַנע כּלים וואָס מע דינט מיט זיי אויף אים, די פֿײַערפֿאַנען, די גאָפּלען, און די שופֿלען, און די שפּרענגבעקנס – אַלע כּלים פֿון מזבח; און זיי זאָלן אַריבערשפּרייטן אויף אים אָ צודעק פֿון תַּחש-פֿעל, און אַרײַנטאָן זײַנע שטאַנגען.

15 און אַז אַהרן און זײַנע זין האָבן געענדיקט צודעקן דאָס הייליקע, און אַלע הייליקע כּלים, בײַם ציען פֿון לאָגער, זאָלן דערנאָך קומען די קינדער פֿון קהָת, זיי צו טראָגן; אָבער זיי זאָלן זיך ניט אָנרירן אָן דעם הייליקן, וואָרום זיי וועלן שטאַרבן. דאָס איז וואָס די קינדער פֿון קהָת דאַרפֿן טראָגן פֿון אוֹהל-מוֹעד.

16 און די אויפֿזיכט פֿון אֶלְעָזָר דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן זאָל זײַן איבער דעם אייל פֿאַר לײַכטונג, און דעם ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן, און דעם שטענדיקן שפּײַזאָפּפֿער, און דעם אייל פֿון זאַלבונג; די אויפֿזיכט איבער דעם גאַנצן מִשכּן מיט אַלץ וואָס אין אים, סײַ דאָס הייליקטום, און סײַ זײַנע כּלים.

17 און גאָט האָט געזעדט צו משהן און צו אַהרנען, אַזוי צו זאָגן:

18 איר זאָלט ניט לאָזן פֿאַרשניטן ווערן דעם שבֵּט פֿון די משפּחות פֿון די קהָתים, פֿון צווישן די לְוִיִים;

19 נײַערט אַזוי טוט מיט זיי, כּדי זיי זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן, ווען זיי גענענען צו די הייליקסטע הייליקייט: אַהרן און זײַנע זין זאָלן אַרײַנגיין, און זיי שטעלן יעטוועדער איינעם אויף זײַן דינסט, און בײַ זײַן משׂא.

20 און זיי זאָלן ניט אַרײַנגיין זען ווי מע צענעמט דאָס הייליקטום, און שטאַרבן.

נָשׂא

21 און גאָט האָט געזעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

22 נעם אויף די צאָל אויך פֿון די קינדער פֿון גֵּרשׁוֹן לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, לויט זייערע משפּחות.

23 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, זאָלסטו זיי ציילן, איטלעכן וואָס קומט דינען אין דינסט, צו טאָן אַרבעט אין אוֹהל-מוֹעד.

24 דאָס איז דער דינסט פֿון די משפּחות פֿון די גֵּרשונים בײַם אַרבעטן און בײַם טראָגן:

25 זיי זאָלן טראָגן די פֿאָרהאַנגען פֿון מִשכּן, און דעם אוֹהל-מוֹעד, זײַן צודעק, און דעם צודעק פֿון תַּחש-פֿעל וואָס אויבן אויבער אים, און דעם טירפֿאָרהאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד:

26 און די אַרומהאַנגען פֿון הויף, און דעם טירפֿאָרהאַנג פֿון טויער פֿון דעם הויף וואָס רונד אַרום דעם מִשכּן און דעם מזבח, און זייערע שטריק, און אַלע זייערע אַרבעטגעצייג; און אַלץ וואָס דאַרף דערמיט געטאָן ווערן זאָלן זיי טאָן.

27 לויט דעם מויל פֿון אַהרֹנען און זײנע זין זאָל געשען דער גאַנצער דינסט פֿון די קינדער פֿון די גֵּרשונים, אין אַל זייער טראָגן, און אין אַל זייער דינסט; און איר זאָלט איבערגעבן אין זייער היטונג אַלץ וואָס זיי דאַרפֿן טראָגן.

28 דאָס איז דער דינסט פֿון די משפּחות פֿון די קינדער פֿון די גֵּרשונים אין אוֹהל-מוֹעד; און זייער היטונג זאָל זײַן אונטער דער האַנט פֿון איתָמָר דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן.

29 די קינדער פֿון מְרָרי, זיי אויך זאָלסטו ציילן לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער.

30 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, און ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, זאָלסטו זיי ציילן, איטלעכן וואָס גייט אַרײַן אין דינסט צו טאָן די אַרבעט פֿון אוֹהל-מוֹעד.

31 און דאָס איז וואָס זיי דאַרפֿן אָפּהיטן צו טראָגן, לויט זייער גאַנצן דינסט אין אוֹהל-מוֹעד: די בערעטער פֿון משכּן, און זײנע ריגלען, און זײנע זײַלן, און זײנע שוועלן;

32 און די זײַלן פֿון הויף רונד אַרום, און זייערע שוועלן, און זייערע פֿלעקלעך, און זייערע שטריק – אַלע זייערע זאַכן, און אַלע זייערע צובאַהער. און מיט די נעמען זאָלט איר אויסציילן די זאַכן וואָס זיי דאַרפֿן אָפּהיטן צו טראָגן.

33 דאָס איז דער דינסט פֿון די משפּחות פֿון די קינדער פֿון מְרָרי, לויט אַל זייער דינסט אין אוֹהל-מוֹעד, אונטער דער האַנט פֿון איתָמָר דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן.

34 און משה און אַהרן און די פֿירשטן פֿון דער עדה האָבן געציילט די קינדער פֿון די קְהָתים לויט זייערע משפּחות, און לויט זייערע פֿאָטערהײַזער,

35 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, און ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, איטלעכן וואָס איז אַרײַן אין דינסט צו דער אַרבעט אין אוֹהל-מוֹעד.

36 און זייערע געציילטע לויט זייערע משפּחות, זײנען געווען צוויי טויזנט זיבן הונדערט און פֿופֿציק.

37 דאָס זײנען די געציילטע פֿון די משפּחות פֿון די קְהָתים, אַלע וואָס האָבן געדינט אין אוֹהל-מוֹעד, די וואָס משה און אַהרן האָבן געציילט לויט דעם מויל פֿון גאָט דורך משהן.

38 און די געציילטע פֿון די קינדער פֿון גֵּרשׁון לויט זייערע משפּחות, און לויט זייערע פֿאָטערהײַזער,

39 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, און ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, זאָלסטו זיי ציילן, איטלעכן וואָס איז אַרײַן אין דינסט צו דער אַרבעט אין אוֹהל-מוֹעד.

40 זייערע געציילטע לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, זײנען געווען צוויי טויזנט און זעקס הונדערט און דרײַסיק.

41 דאָס זײנען די געציילטע פֿון די משפּחות פֿון די קינדער פֿון גֵּרשׁון, אַלע וואָס האָבן געדינט אין אוֹהל-מוֹעד, די וואָס משה און אַהרן האָבן געציילט לויט דעם מויל פֿון גאָט.

42 און די געציילטע פֿון די משפּחות פֿון די קינדער פֿון מְרָרי לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער,

43 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, און ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, איטלעכער וואָס איז אַרײַן אין דינסט צו דער אַרבעט אין אוֹהל-מוֹעד

44 זייערע געציילטע לויט זייערע משפּחות, זײנען געווען דרײַ טויזנט און צוויי הונדערט.

45 דאָס זײנען די געציילטע פֿון די משפּחות פֿון די קינדער פֿון מְרָרי, וואָס משה און אַהרן האָבן געציילט לויט דעם מויל פֿון גאָט דורך משהן.

46 אַלע געציילטע וואָס משה און אַהרן און די פֿירשטן פֿון ישׂראל האָבן געציילט פֿון די לְוִיים לויט זייערע משפּחות, און לויט זייערע אַרבעט אין אוֹהל-מוֹעד.

פַֿאָטערײַזער,
47 פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער,
און ביז פֿופֿציק יאָר אַלט, איטלעכער
וואָס איז געקומען דינען דעם דינסט פֿון
אַרבעט, און דעם דיסנט פֿון טראָגן, אין
אוֹהל-מוֹעד.
48 זיי‌ערע געציילטע זײַנען געווען
אַכט טויזנט און פֿינף הונדערט און
אַכציק.
49 לויט דעם מויל פֿון גאָט
דורך משהן האָט מען זיי געשטעלט
יעטוועדער מאַן אויף זײַן דינסט און
אויף זײַן משׂא. אַזוי איז געווען זיי‌ער
ציילונג וואָס גאָט האָט באַפֿוילן
משהן.

5 און גאָט האָט געריעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
2 באַפֿעל די קינדער פֿון ישׂראל, זיי
זאָלן אַרויסשיקן פֿון לאַגער איטלעכן
מצורע, און איטלעכן פֿלוסיקן, און
איטלעכן וואָס איז אומריין פֿון אַ טויטן
לײַב.
3 סײַ אַ זכר סײַ אַ נקבֿה זאָלט
איר אַרויסשיקן, אויסן לאַגער זאָלט
איר זיי אַרויסשיקן, כדי זיי זאָלן ניט
פֿאַראומריניקן זייערע לאַגערן וואָס
איך רו צווישן זיי.
4 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל אַזוי
געטאָן, און זיי האָבן זיי אַרויסגעשיקט
אויסן לאַגער; אַזוי ווי גאָט האָט
געריעדט צו משהן, אַזוי האָבן די
קינדער פֿון ישׂראל געטאָן.
5 און גאָט האָט געריעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
6 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל: אַ
מאַן אָדער אַ פֿרוי, אַז זיי וועלן באַגיין
עפּעס אַ מענטשלעכע זינד, צו פֿעלשן
אַ פֿעלשונג אָן גאָט, און ינענ זעל וועט
זיך פֿאַרשולדיקן,
7 זאָלן זיי זיך מתוודה זײַן אויף
זייערע זינד וואָס זיי האָבן באַגאַנגען;
און ער זאָל אומקערן דעם קרן
פֿון זײַן פֿאַרשולדיקונג, און צאָלייגן
דערצו אַ פֿינפֿטל דערפֿון, און אָפּגעבן
צו דעם קעגן וועמען ער האָט זיך
פֿאַרשולדיקט.
8 און אַז דער מאַן האָט ניט
קיין קרובֿ, וועמען אומצוקערן
דאָס פֿאַרשולדיקטע, זאָל דאָס
פֿאַרשולדיקטע וואָס דאַרף
אומגעקערט ווערן, געהערן צו
גאָט, צום כֹּהן; אַחוץ דעם ווידער פֿון
פֿאַרגעבונג, וואָס דערמיט זאָל מען
מכפּר זײַן אויף אים.
9 און יעטוועדער אָפּשיידונג, פֿון
אַלע געהיליקטע זאַכן פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל, וואָס זיי וועלן ברענגען
צום כֹּהן, זאָל געהערן צו אים.
10 און די געהיליקטע זאַכן פֿון
איטלעכן זאָלן געהערן צו אים: וואָס
עמיצער וועט געבן צום כֹּהן, זאָל
געהערן צו אים.
11 און גאָט האָט געריעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
12 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל,
און זאָלסטו זאָגן צו זיי: אַז עמיצן
איינעמס וויב וועט אַראָפּ פֿון וועג, און
וועט פֿעלשן אַ פֿעלשונג אָן אים,
13 און אַ מאַן וועט ליגן מיט איר אַ
בײַשלאָף פֿון זאָמען, און עס וועט זײַן
פֿאַרהוילן פֿון די אויגן פֿון איר מאַן,
וויבל זי איז פֿאַראומריניקט געוואָרן
פֿאַראָנערגענערהייט, און קיין עדות
אַקעגן איר איז ניטאָ, און זי איז ניט
געכאַפּט געוואָרן;
14 און אַ גײַסט פֿון אייפֿערזוכט
וועט קומען אויף אים, און ער וועט
וועלן אייפֿערזיכטיק אויף זײַן וויב,
ווען זי איז פֿאַראומריניקט געוואָרן;
אָדער אַ גײַסט פֿון אייפֿערזוכט וועט
קומען אויף אים, און ער וועט וועלן
אייפֿערזיכטיק אויף זײַן וויב, און זי
איז ניט פֿאַראומריניקט געוואָרן;
15 זאָל דער מאַן ברענגען זײַן וויב
צום כֹּהן, און ברענגען איר קרבן
מיט איר, אַ צענטל אֵיפֿה גערשטענע
מעל; ער זאָל ניט אַרויפֿגיסן דערויף
אייל, און ניט אַרויפֿטאָן דערויף

וועֶרוירְך, וואָרום אַ שפּיזאָפּפֿער פֿון אייפֿערזוכט איז דאָס, אַ שפּיזאָפּפֿער פֿון דערמאָנונג, וואָס דערמאָנט אַ זינד.
16 און דער כֹּהן זאָל זי מאַכן געגענען, און זי אָוועקשטעלן פֿאַר גאָט.
17 און דער כֹּהן זאָל נעמען הייליקע וואַסער אין אַ ליימענער כלי, און פֿון דעם שטויב פֿאָס איז אויפֿן באָדעם פֿון משכן זאָל דער כֹּהן נעמען, און אַרייַנטאָן אין דעם וואַסער.
18 און דער כֹּהן זאָל שטעלן די פֿרוי פֿאַר גאָט, און צעשויבערן דעם קאָפּ פֿון דער פֿרוי, און געבן אויף אירע האַנטפֿלעכן דאָס שפּיזאָפּפֿער פֿון דערמאָנונג, דאָס איז דאָס שפּיזאָפּפֿער פֿון אייפֿערזוכט; און אין דעם כֹּהנס האַנט זאָל זיין דאָס דאָזיקע וואַסער פֿון ביטערניש וואָס מאַכט פֿאַרשאָלטן.
19 און דער כֹּהן זאָל זי באַשווערן, און זאָגן צו דער פֿרוי: אויב קיין מאַן איז ניט געלעגן מיט דיר, און אויב דו ביסט ניט אַראָפּ פֿון וועג אין אומריינקייט הינטער דײַן מאַן, בלײַב אומגעשאַט פֿון דעם דאָזיקן וואַסער פֿון ביטערניש וואָס מאַכט פֿאַרשאָלטן.
20 אויב אָבער דו ביסט אַראָפּ פֿון וועג הינטער דײַן מאַן, און אויב דו ביסט פֿאַראומריניקט געוואָרן, און אַ מאַן איז געלעגן מיט דיר אַחוץ דײַן מאַן —
21 און דער כֹּהן זאָל באַשווערן די פֿרוי מיט אַ שבֻּועה פֿון אַ קללה, און דער כֹּהן זאָל זאָגן צו דער פֿרוי – זאָל דיך גאָט מאַכן פֿאַר אַ קללה און פֿאַר אַ שבֻּועה צווישן דײַן פֿאָלק, אַז גאָט וועט מאַכן אָוועקפֿאַלן דײַן דיך, און געשוועלן דײַן בויך;
22 און דאָס דאָזיקע וואַסער וואָס מאַכט פֿאַרשאָלטן זאָל אַרײַן אין דײַנע אינגעווייד, צו מאַכן געשוועלן דעם בויך, און מאַכן אָוועקפֿאַלן דעם דיך; און די פֿרוי זאָל זאָגן: אָמן! אָמן!
23 און דער כֹּהן זאָל אויפֿשרײַבן די דאָזיקע קללות אויף אַ מגילה, און אָפּמעקן אין דעם וואַסער פֿון ביטערניש.
24 און ער זאָל געבן טרינקען דער פֿרוי דאָס וואַסער פֿון ביטערניש וואָס מאַכט פֿאַרשאָלטן, און דאָס וואַסער וואָס מאַכט פֿאַרשאָלטן וועט אַרײַן אין איר פֿאַר אַ ביטערניש.
25 און דער כֹּהן זאָל נעמען פֿון דער פֿרוי׳ס האַנט דאָס שפּיזאָפּפֿער פֿון אייפֿערזוכט, און אויפֿהייבן דאָס שפּיזאָפּפֿער פֿאַר גאָט, און עס גענענען צום מזבח.
26 און דער כֹּהן זאָל אָננעמען אַ הויפֿן פֿון דעם שפּיזאָפּפֿער – זײַן דערמאָנונג, און דעמפּן אויפֿן מזבח; און דערנאָך זאָל ער געבן טרינקען דער פֿרוי דאָס וואַסער.
27 און אַז ער וועט איר געבן טרינקען דאָס וואַסער, איז, אויב זי איז פֿאַראומריניקט געוואָרן, און האָט געפֿעלשט אַ פֿעלשונג אָן איר מאַן, וועט דאָס וואַסער וואָס מאַכט פֿאַרשאָלטן, אַרײַן אין איר פֿאַר אַ ביטערניש, און איר בויך וועט געשוואָלן ווערן, און איר דיך וועט אַוועקפֿאַלן; און די פֿרוי וועט ווערן פֿאַר אַ קללה צווישן איר פֿאָלק.
28 אויב אָבער די פֿרוי איז ניט פֿאַראומריניקט געוואָרן, און זי איז ריין, וועט זי בלײַבן אומגעשאַט, און וועט אַנטפֿאָנגען זאָמען.
29 דאָס איז דער זין פֿון אייפֿערזוכט: אַז אַ ווײַב וועט אַראָפּגיין פֿון וועג הינטער איר מאַן, און וועט פֿאַראומריניקט ווערן,
30 אָדער אַז אַ גײַסט פֿון אייפֿערזוכט וועט קומען אויף אַ מאַן, און ער וועט ווערן אייפֿערזיכטיק אויף זײַן ווײַב, זאָל ער שטעלן די ווײַב פֿאַר גאָט, און דער כֹּהן זאָל טאָן צו איר דעם דאָזיקן דין.

31 און דער מאַן וועט זײַן ריין פֿון זינד, און יענע פֿרוי וועט טראָגן איר זינד.

6 1 און גאָט האָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי וועט קלאָר אַ נדר טאָן דעם נדר פֿון אַ נזיר, זיך אָפּצושיידן צו גאָט,
3 זאָל ער פֿון ווײַן און שטאַרקן געטראַנק זיך אָפּהאַלטן; עסיק פֿון ווײַן און עסיק פֿון שטאַרקן געטראַנק זאָל ער ניט טרינקען, און קיין זאַפֿט פֿון טרויבן זאָל ער ניט טרינקען; און טרויבן פֿרישע אָדער געטריקנטע זאָל ער ניט עסן.
4 אַלע טעג פֿון זײַן נזירשאַפֿט זאָל ער פֿון אַלץ וואָס ווערט געמאַכט פֿון ווײַנשטאָק, פֿון קערנדלעך ביז אַ שאָלעכץ ניט עסן.
5 אַלע טעג פֿון זײַן נדר פֿון נזירשאַפֿט זאָל אַ גאָלמעסער ניט אַריבערגיין איבער זײַן קאָפּ; ביז עס ווערן פֿול די טעג וואָס ער וועט זיך אָפּשיידן צו גאָט, זאָל ער זײַן הייליק: לאָזן וואַקסן ווילד די האָר פֿון זײַן קאָפּ.
6 אַלע טעג וואָס ער שיידט זיך אָפּ צו גאָט, זאָל ער צו דעם לײַב פֿון אַ טויטן ניט צוגיין.
7 אָן זײַן פֿאָטער און אָן זײַן מוטער, אָן זײַן ברודער און אָן זײַן שוועסטער, אָפּילו אָן זיי זאָל ער זיך ניט פֿאַראומרייניקן, אַז זיי שטאַרבן, וואָרום די נזירשאַפֿט פֿון זײַן גאָט איז אויף זײַן קאָפּ.
8 אַלע טעג פֿון זײַן נזירשאַפֿט איז ער הייליק צו גאָט.
9 און אַז עמיצער וועט שטאַרבן לעבן אים פֿלוצלינג אומגעריכט, און וועט פֿאַראומריניקן זײַן נזיר-קאָפּ, זאָל ער אָפּגאָלן זײַן קאָפּ אין דעם טאָג וואָס ער ווערט ריין: אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל ער אים אָפּגאָלן.
10 און אויפֿן אַכטן טאָג זאָל ער ברענגען צוויי טורטלטויבן, אָדער צוויי יונגע טויבן, צום כֹּהן, צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.
11 און דער כֹּהן זאָל מאַכן איינע פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און איינע פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, און מכפר זײַן אויף אים פֿאַר וואָס ער האָט געזינדיקט אָן דעם טויטן; און ער זאָל הייליקן זײַן קאָפּ אין יענעם טאָג.
12 און ער זאָל זיך אָפּשיידן צו גאָט די טעג פֿון זײַן נזיר-שאַפֿט, און ברענגען אַ יאָריקן שעפּס פֿאַר אַ שולדאָפּפֿער, און די פֿריערדיקע טעג זאָלן אָפּפֿאַלן, ווײַל זײַן נזירשאַפֿט איז פֿאַראומריניקט געוואָרן.
13 און דאָס איז דער דין פֿון אַ נזיר: אין דעם טאָג וואָס די טעג פֿון זײַן נזירשאַפֿט ווערן פֿול, זאָל מען אים ברענגען צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד;
14 און ער זאָל געבענטן זײַן קרבן צו גאָט, איין שעפּס אַ יאָריקן אָן אַ פֿעלער פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער, און איין שאָף אַ יאָריקע אָן אַ פֿעלער פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און איין ווידער אָן אַ פֿעלער פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער,
15 און אַ קאָרב אומגעזײַערטן ברויט, חלות פֿון זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אייל, און אומגעזײַערטע קוכנס באַשמירט מיט אייל, און זייער שפּײַזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער.
16 און דער כֹּהן זאָל עס געבענטן פֿאַר גאָט, און מאַכן זײַן זינדאָפּפֿער און זײַן בראַנדאָפּפֿער.
17 און דעם ווידער זאָל ער מאַכן אַ פֿרידאָפּפֿער צו גאָט, מיט דעם קאָרב אומגעזײַערטן ברויט; און דער כֹּהן זאָל מאַכן זײַן שפּײַזאָפּפֿער און זײַן גיסאָפּפֿער.
18 און דער נזיר זאָל אָפּגאָלן בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד זײַן נזיר-קאָפּ, און נעמען די האָר פֿון זײַן נזיר-קאָפּ, און אַרויפֿטאָן אויף דעם

פֿײַער וואָס אונטערן פֿרידאָפּפֿער.
19 און דער כֹּהן זאָל נעמען די שולטער, אַ געקאָכטע, פֿון דעם ווידער, און איין אומגעזײַערטע חלה פֿון דעם קאָרב, און איין אומגעזײַערטן קוכן, און אָרויפֿטאָן אויף דעם נזירס הענט, נאָך דעם ווי ער האָט זיך אָפּגעגאָלט זײַנע נזיר-האָר.
20 און דער כֹּהן זאָל זיי אויפֿהײבן אַן אויפֿהײבונג פֿאַר גאָט; דאָס איז הייליק צום כֹּהן, מיט דער ברוסט פֿון אויפֿהײבונג, און מיט דעם שענקל פֿון אָפּשיידונג. און דערנאָך מעג דער נזיר טרינקען ווײַן.
21 דאָס איז דער דין פֿון דעם נזיר וואָס טוט אַ נדר, וועגן זײַן קרבן צו גאָט פֿאַר זײַן נזירשאַפֿט, אַחוץ וואָס זײַן האַנט פֿאַרמאָגט נאָך צוצוגעבן; אַזוי ווי זײַן נדר וואָס ער וועט אַ נדר טאָן, אַזוי מוז ער טאָן, לויט דעם דין פֿון זײַן נזירשאַפֿט.
22 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
23 רעד צו אַהרֹנען און צו זײַנע זין, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלט איר בענטשן די קינדער פֿון ישׂראל; זאָגט צו זיי:
24 גאָט זאָל דיך בענטשן, און דיך היטן!
25 גאָט זאָל דערלײַכטן זײַן פּנים צו דיר, און דיך לײַטזעליקן!
26 גאָט זאָל אויפֿהייבן זײַן פּנים צו דיר, און דיר באַשערן שלום!
27 און זיי זאָלן אָרויפֿטאָן מײַן נאָמען אויף די קינדער פֿון ישׂראל, און איך וועל זיי בענטשן.

7 און עס איז געווען, אין דעם טאָג וואָס משה האָט געענדיקט אויפֿשטעלן דעם משכן, און האָט אים געזאַלבט, און אים געהיילליקט מיט אַלע זײַנע כּלים, און דעם מזבח מיט אַלע זײַנע כּלים – אַז ער האָט זיי געזאַלבט און זיי געהיילליקט,
2 האָבן געענטפֿערט די פֿירשטן פֿון ישׂראל, די הויפּט פֿון זייערע

פֿאָטערהײַזער – זיי, די פֿירשטן פֿון די שבֿטים, זיי וואָס זײַנען געשטאַנען בײַ דער ציילונג;
3 און זיי האָבן געבראַכט זייער קרבן פֿאַר גאָט, זעקס צוגעדעקטע וועגן, און צוועלף רינדער: אַ וואָגן פֿאַר צוויי פֿירשטן, און אַן אָקס פֿאַר איטלעכן; און זיי האָבן זיי געגענט צום מִשכּן.
4 האָט גאָט געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
5 נעם צו פֿון זיי, און עס זאָל זײַן אויף צו דינען דעם דינסט פֿון אוֹהל-מוֹעד; און זאָלסט עס געבן צו די לוִיִים, איטלעכן לויט זײַן דינסט.
6 האָט משה גענומען די וועגן און די רינדער, און האָט זיי געגעבן צו די לוִיִים.
7 צוויי וועגן און פֿיר רינדער האָט ער געגעבן צו די קינדער פֿון גֵרשׁון, לויט זייער דינסט.
8 און פֿיר וועגן און אַכט רינדער האָט ער געגעבן צו די קינדער פֿון מְרָרי, לויט זייער דינסט אונטער דער האַנט פֿון אִיתָמָר דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן.
9 אָבער צו די קינדער פֿון קְהָת האָט ער גאָרנישט געגעבן, וואָרום דער דינסט פֿון די הייליקע זאַכן איז געווען אויף זיי; אויפֿן אַקסל האָבן זיי געדאַרפֿט טראָגן.
10 און די פֿירשטן האָבן געבראַכט די באַנייונג פֿון מזבח אין דעם טאָג וואָס ער איז געזאַלבט געווארן – די פֿירשטן האָבן געבראַכט זייער קרבן פֿאַר דעם מזבח.
11 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: צו איין פֿירשט אַ טאָג, צו איין פֿירשט אַ טאָג, זאָלן זיי ברענגען זייער קרבן פֿאַר דער באַנייאונג פֿון מזבח.
12 און דער וואָס האָט געבראַכט זײַן קרבן דעם ערשטן טאָג איז געווען נַחשון דער זון פֿון עַמינָדָבן, פֿון שבֿט יהודה.

13 און זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׂקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׂקל, אויפֿן הייליקן שֶׂקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
14 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׂקל, פֿול מיט ווײַרויך;
15 איין יונגער אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקער, פֿאַר אַ
בראַנדאָפּפֿער;
16 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
17 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון אֶליאָבָ דעם זון פֿון חלונען.
18 אויפֿן פֿירטן טאָג, דער פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון ראובֵן, אֶליצור דער
זון פֿון שדֵיאורן.
19 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׂקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׂקל, אויפֿן הייליקן שֶׂקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
20 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׂקל, פֿול מיט ווײַרויך;
21 איין יונגן אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקן, פֿאַר אַ
בראַנדאָפּפֿער;
22 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
23 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון נתַנאֵל דעם זון פֿון צוּעָרן.
24 אויפֿן דריטן טאָג, דער פֿירשט פֿון
די קינדער פֿון זבוּלון, אֶליאָבָ דער זון
פֿון חלונען.
25 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׂקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׂקל, אויפֿן הייליקן שֶׂקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
26 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׂקל, פֿול מיט ווײַרויך;
27 איין יונגער אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקער, פֿאַר אַ
בראַנדאָפּפֿער;
28 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
29 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון אֶליאָבָ דעם זון פֿון חלונען.
30 אויפֿן פֿירטן טאָג, דער פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון ראובֵן, אֶליצור דער
זון פֿון שדֵיאורן.
31 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׂקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׂקל, אויפֿן הייליקן שֶׂקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
32 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׂקל, פֿול מיט ווײַרויך;
33 איין יונגער אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקער, פֿאַר אַ
בראַנדאָפּפֿער;
34 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
35 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון אֶליצור דעם זון פֿון שדֵיאורן.
36 אויפֿן פֿינפֿטן טאָג, דער פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון שמעון, שלומיאֵל
דער זון פֿון צורישַׁדָּי.
37 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׂקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׂקל, אויפֿן הייליקן שֶׂקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער:

38 איין גילדערנע שאָל פֿון צען שֶׁקל, פֿול מיט ווי־רויך;
39 איין יונגער אָקס, איין ווידער, איין שעפּס אַ יאָריקערער פַּאַר אַ בראַנדאָפּפֿער;
40 איין ציגנבאָק פַּאַר אַ זינדאָפּפֿער;
41 און פַּאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק, פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער קרבן פֿון אֶלְיָסָף בן דְּעוּאֵל.
42 אויפֿן זעקסטן טאָג, דער פֿירשט פֿון די קינדער פֿון גָּד, אֶלְיָסָף דער זון פֿון דְּעוּאֵל.
43 זײַן קרבן איז געווען: איין זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל, איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל; ביידע פֿול מיט זעמלמעל פַּאַרמישט מיט אייל, פַּאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
44 איין גילדערנע שאָל פֿון צען שֶׁקל, פֿול מיט ווי־רויך;
45 איין יונגער אָקס, איין ווידער, איין שעפּס אַ יאָריקער, פַּאַר אַ בראַנדאָפּפֿער;
46 איין ציגנבאָק פַּאַר אַ זינדאָפּפֿער;
47 און פַּאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק, פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער קרבן פֿון אֶלְיָסָף בן דְּעוּאֵל.
48 אויפֿן זיבעטן טאָג, דער פֿירשט פֿון די קינדער פֿון אֶפֿרים, אֱלִישָׁמָע דער זון פֿון עַמיהוּדן.
49 זײַן קרבן איז געווען: איין זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל, איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל; ביידע פֿול מיט זעמלמעל פַּאַרמישט מיט אייל, פַּאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
50 איין גילדערנע שאָל פֿון צען שֶׁקל, פֿול מיט ווי־רויך;
51 איין יונגער אָקס, איין ווידער, איין שעפּס אַ יאָריקער, פַּאַר אַ בראַנדאָפּפֿער;
52 איין ציגנבאָק פַּאַר אַ זינדאָפּפֿער;
53 און פַּאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק, פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער קרבן פֿון אֱלִישָׁמָע בן עַמיהוּדן.
54 אויפֿן אַכטן טאָג, דער פֿירשט פֿון די קינדער פֿון מנשה, גַּמליאֵל דער זון פֿון פְּדָהצוּרן.
55 זײַן קרבן איז געווען: איין זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל, איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל; ביידע פֿול מיט זעמלמעל פַּאַרמישט מיט אייל, פַּאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
56 איין גילדערנע שאָל פֿון צען שֶׁקל, פֿול מיט ווי־רויך;
57 איין יונגער אָקס, איין ווידער, איין שעפּס אַ יאָריקער, פַּאַר אַ בראַנדאָפּפֿער;
58 איין ציגנבאָק פַּאַר אַ זינדאָפּפֿער;
59 און פַּאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק, פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער קרבן פֿון גַּמליאֵל דעם זון פֿון פְּדָהצוּרן.
60 אויפֿן נײַנטן טאָג, דער פֿירשט פֿון די קינדער פֿון בנימין, אֲבִידָן דער זון פֿון גִּדעוֹנין.
61 זײַן קרבן איז געווען: איין זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל, איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל; ביידע פֿול מיט זעמלמעל פַּאַרמישט מיט אייל, פַּאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
62 איין גילדערנע שאָל פֿון צען שֶׁקל, פֿול מיט ווי־רויך;
63 איין יונגער אָקס, איין ווידער, איין שעפּס אַ יאָריקער, פַּאַר אַ

ברַאנדאָפּפֿער;
64 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
65 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון אֲבִידָן דעם זון פֿון גִּדעוֹנִי.
66 אויפֿן צענטן טאָג, דער פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון דָן, אֲחִיעזר דער זון
פֿון עַמִישַׁדָּי.
67 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
68 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׁקל, פֿול מיט ווײַרויך;
69 איין יונגער אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקער, פֿאַר אַ
ברַאנדאָפּפֿער;
70 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
71 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז
דער קרבן פֿון אֲחִיעזר דעם זון פֿון
עַמִישַׁדָּי.
72 אויפֿן עלפֿטן טאָג, דער פֿירשט
פֿון די קינדער פֿון אָשֵׁר, פּגִעיאֵל דער
זון פֿון עָכְרָנען.
73 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
74 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׁקל, פֿול מיט ווײַרויך;
75 און אלעזר דער זון פֿון אהרנען
איז געשטאָרבן, און מע האָט אים
באַגראָבן אויף דעם בערגל פֿון זײַן זון
פינחסן, וואָס איז אים געגעבן געוואָרן
אין דעם געבערג פֿון אפֿרים.

76 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
77 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון עָכְרָנען.
78 אויפֿן צוועלפֿטן טאָג, דער
פֿירשט פֿון די קינדער פֿון נפֿתָּלי,
אֲחִירַע דער זון פֿון עֵינָנען.
79 זײַן קרבן איז געווען: איין
זילבערנע שיסל וואָס איר וואָג איז
געווען הונדערט און דרײַסיק שֶׁקל,
איין זילבערנער שפּרענגבעקן פֿון
זיבעציק שֶׁקל, אויפֿן הייליקן שֶׁקל;
ביידע פֿול מיט זעמלמעל פֿאַרמישט
מיט אייל, פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער;
80 איין גילדערנע שאָל פֿון צען
שֶׁקל, פֿול מיט ווײַרויך;
81 איין יונגער אָקס, איין ווידער,
איין שעפּס אַ יאָריקער, פֿאַר אַ
ברַאנדאָפּפֿער;
82 איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער;
83 און פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער, צוויי
רינדער, פֿינף ווידערס, פֿינף בעק,
פֿינף שעפּסן יאָריקע. דאָס איז דער
קרבן פֿון אֲחִירַע דעם זון פֿון עֵינָנען.
84 דאָס איז געווען די באַניײַאונג פֿון
דעם מזבח, אין דעם טאָג וואָס ער איז
געזאַלבט געוואָרן, פֿון די פֿירשטן פֿון
ישׂראל: צוועלף זילבערנע שיסלען,
צוועלף זילבערנע שפּרענגבעקנס,
צוועלף גילדערנע שאָלן;
85 איטלעכע שיסל הונדערט און
דרײַסיק שֶׁקל זילבער, און איטלעכער
שפּרענגבעקן זיבעציק; דאָס גאַנצע
זילבער פֿון די כלים, צוויי טויזנט און
פֿיר הונדערט, אויפֿן הייליקן שֶׁקל.
86 צוועלף גילדערנע שאָלן פֿול מיט
ווײַרויך, צו צען, צו צען שֶׁקל אַ שאָל,
אויפֿן הייליקן שֶׁקל; דאָס גאַנצע גאָלד
פֿון די שאָלן, הונדערט און צוואַנציק.
87 אַלע רינדער פֿאַר בראַנדאָפּפֿער:
צוועלף אָקסן; ווידערס צוועלף;
שעפּסן יאָריקע צוועלף, מיט זייער
שפּײַזאָפּפֿער, און ציגנבעק צוועלף,

פַֿאַר זינדאָפּפֿער.
88 און אַלע רינדער פַֿאַר פֿרידאָפּפֿער: פֿיר און צוואַנציק אָקסן; ווידערס זעכציק, בעק זעכציק, שעפסן יאָריקע זעכציק. דאָס איז געווען די באַניאונג פֿון דעם מזבח נאָך דעם ווי ער איז געזאַלבט געוואָרן.
89 און אַז משה איז געקומען אין אוֹהל-מוֹעד כּדי גאָט זאָל רעדן מיט אים, האָט ער געהערט דעם קָול רעדן צו אים פֿון איבער דעם דעק וואָס אויפֿן אָרון פֿון געזעץ, פֿון צוויישן די צוויי כּרובֿים; אַזוי האָט ער גערעדט צו אים.

בהעלותך

8 1 און גאָט האָט געערעדט צו משהן,
2 אַזוי צו זאָגן:
רעד צו אַהרֹנען און זאָלסט זאָגן צו אים: אַז דו צינדסט אָן די ליכט זאָלן די זיבן רערלעך לייכטן פֿאָרנט צו פֿון דער מנוֹרה.
3 און אַהרן האָט אַזוי געטאָן: ער האָט אָנגעצונדן די רערלעך פֿאָרנט צו פֿון דער מנוֹרה, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
4 און אַזוי איז געווען די אַרבעט פֿון דער מנוֹרה: געהאַמערט פֿון גאָלד; ביז אויף איר פֿוסגעשטעל, ביז אויף אירע בלומען, איז זי געווען געהאַמערט; אַזוי ווי די זעונג וואָס גאָט האָט באַוויזן משהן, אַזוי האָט ער געמאַכט די מנוֹרה.
5 און גאָט האָט גערעדט צו משהן,
6 אַזוי צו זאָגן:
נעם די לְוִיים פֿון צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זיי רייניקן.
7 און אַזוי זאָלסטו טאָן צו זיי, זיי צו רייניקן: שפּריץ אויף זיי וואַסער פֿון רייניקונג, און זיי זאָלן אַריבערפֿירן אַ גאָלמעסער איבער זייער גאַנצן ליבּ, און וואַשן זייערע קליידער, און זיך רייניקן.
8 און זיי זאָלן נעמען אַ יונגען אָקס, און דאָס שפּייזאָפּפֿער דערצו פֿון זעמלמעל פֿאַרמישט מיט איילֿ; און אַ צווייטן יונגן אָקס זאָלסטו נעמען פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער.
9 און זאָלסט מאַכן גענענען די לְוִיים פֿאַרן אוֹהל-מוֹעד; און זאָלסט אײַנזאַמלען די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
10 און זאָלסט מאַכן גענענען די לְוִיים פֿאַר גאָט, און די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן אָנלענען זייערע הענט אויף די לְוִיים.
11 און אַהרן זאָל אויפֿהייבן די לְוִיים אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, כּדי זיי זאָלן זײַן אויף צו דינען דעם דינסט פֿון גאָט.
12 און די לְוִיים זאָלן אָנלענען זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון די אָקסן; און מאַך איינעם אַ זינדאָפּפֿער און איינעם אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט, מכּפּר צו זײַן אויף די לְוִיים.
13 און זאָלסט שטעלן די לְוִיים פֿאַר אַהרֹנען און פֿאַר זיינע זין, און זיי אויפֿהייבן אַן אויפֿהייבונג צו גאָט.
14 און זאָלסט אָפּשייַדן די לְוִיים פֿון צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און די לְוִיים זאָלן געהערן צו מיר.
15 און דערנאָך זאָלן קומען די לְוִיים צו באַדינען דעם אוֹהל-מוֹעד; און זאָלסט זיי רייניקן, און זיי אויפֿהייבן אַן אויפֿהייבונג.
16 ווארום אָפּגעגעבן זײַנען זיי אָפּגעגעבן צו מיר פֿון צווישן די קינדער פֿון ישׂראל; אָנשטאָט איטלעכן ווואָס עפֿנט דעם טראַכט, איטלעכן בכּור פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, האָב איך זיי געגומען פֿאַר מיר.
17 ווארום צו מיר געהערט איטלעכער בכּור צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון אַ מענטשן אָדער פֿון אַ בהמה; אין דעם טאָג וואָס איך האָב דערשלאָגן אַלע בכוֹרים אין לאַנד

מְצָרִים, הָאָב איך זיי געהיילִיקט צו מיר.
18 און איך הָאָב געגומען די לְוִיִים
אָנשטאָט אַלע בכוֹרים צווישן די
קינדער פון ישׂראל.
19 און איך הָאָב געגעבן די לְוִיִים
אָפּגעגעבענע צו אַהרֹנען און צו זײנע
קינדער פון צווישן די קינדער פון
ישׂראל, צו דינען דעם דינסט פון די
קינדער פון ישׂראל אין אוֹהל-מוֹעד,
און מכפּר צו זײן אויף די קינדער פון
ישׂראל, כּדי עס זאָל ניט זײן צווישן
די קינדער פון ישׂראל אַ פּלאָגע, אַז די
קינדער פון ישׂראל וועלן געגענען צום
הייליקטום.
20 און משה און אַהרן און די גאַנצע
עדה פון די קינדער פון ישׂראל הָאָבן
אַזוי געטאָן צו די לְוִיִים; אַזוי ווי אַלץ
וואָס גאָט הָאָט באַפּוילן משהן וועגן די
לְוִיִים, אַזוי הָאָבן די קינדער פון ישׂראל
צו זיי געטאָן.
21 און די לְוִיִים הָאָבן זיך געריניקט,
און הָאָבן געוואַשן זיירע קלײדער;
און אַהרן הָאָט זיי אויפגעהייבן אַן
אויפהייבונג פַּאר גאָט, און אַהרן הָאָט
מכפּר געווען אויף זיי, כּדי זיי זאָלן
ריניקן.
22 און דערנאָך זײנען געקומען די
לְוִיִים צו דינען זייער דינסט אין
אוֹהל-מוֹעד, אונטער אַהרֹנען און
אונטער זײנע זין; אַזוי ווי גאָט הָאָט
באַפּוילן משהן וועגן די לְוִיִים, אַזוי
הָאָבן זיי צו זיי געטאָן.
23 און גאָט הָאָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
24 דאָס איז וועגן די לְוִיִים: פון פינף
און צוואַנציק יאָר אַלט און העכער זאָל
ער קומען צו דינען דעם דינסט בײַ דער
אַרבעט פון אוֹהל-מוֹעד.
25 און נאָך פוֹפּציק יאָר אַלט זאָל ער
זיך אומקערן פון דעם אַרבעטדינסט,
און מער ניט דינען.
26 נאָר ער זאָל אונטערהעלפן זײנע
ברידער אין אוֹהל-מוֹעד צו היטן די
היטונג, אָבער קיין דינסט זאָל ער מער
ניט דינען. אַזוי זאָלסטו טאָן מיט די
לְוִיִים אין זייערע היטונגען.

9 און גאָט הָאָט געredעט צו משהן
אין מדבר סִינַי, אין צווייטן יאָר
נאָך זייער אַרויסגיין פון לאַנד מִצרַיִם,
אין ערשטן חוֹדש, אַזוי צו זאָגן:
2 די קינדער פון ישׂראל זאָלן מאַכן
דעם קָרבן-פּסח אין זײַן געשטעלטער
צײַט.
3 אין פערצנטן טאָג פון דעם
דאָזיקן חוֹדש קעגן אָוונט, אין זײַן
געשטעלטער צײַט זאָלט איר אים
מאַכן; לויט אַלע זײַנע דינים און לויט
אַלע זײַנע געזעצן זאָלט איר אים
מאַכן.
4 הָאָט משה געredעט צו די קינדער
פון ישׂראל, צו מאַכן דעם קָרבן-פּסח.
5 און זיי הָאָבן געמאַכט דעם
קָרבן-פּסח אין ערשטן חוֹדש, אין
פערצנטן טאָג פון חוֹדש קעגן אָוונט,
אין מדבר סִינַי; אַזוי ווי אַל וואָס גאָט
הָאָט באַפּוילן משהן, אַזוי הָאָבן די
קינדער פון ישׂראל געטאָן.
6 אָבער עס זײנען געווען מענער
וואָס זײנען געווען אומריין פון דעם
טויטן לײַב פון אַ מענטשן, און זיי הָאָבן
ניט געקענט מאַכן דעם קָרבן-פּסח אין
יענעם טאָג; הָאָבן זיי געענענט פַּאר
משהן און פַּאר אַהרֹנען אין יענעם טאָג.
7 און יענע מענער הָאָבן צו אים
געזאָגט: מיר זײנען אומריין פון דעם
טויטן לײַב פון אַ מענטשן; פַּאר וואָס
זאָלן מיר געמינערט ווערן, ניט מקריב
צו זײן דעם קרבן פון גאָט אין זײַן
געשטעלטער צײַט צווישן די קינדער
פון ישׂראל?
8 הָאָט משה געזאָגט צו זיי: האָרט,
און איך וועל הערן וואָס גאָט וועט
באַפֿעלן וועגן אײַך.
9 און גאָט הָאָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
10 רעד צו די קינדער פון ישׂראל,
אַזוי צו זאָגן: אַז עמיצער איינער פון

אײַך, אָדער פֿון אײַערע קומעדיקע דורות וועט זײַן אומריין פֿון אַ טויטן לײַב, אָדער זײַן אין אַ וויַיטן וועג, זאָל ער פֿון דעסטוועגן מאַכן אַ קָרבן-פּסח צו גאָט.

11 אין צווייטן חודש, אין פֿערצנטן טאָג, קעגן אָוונט זאָלן זיי אים מאַכן; מיט מצות און ביטערע קרײַטעכער זאָלן זיי אים עסן.

12 זיי זאָלן ניט איבערלאָזן פֿון אים ביז אין דער פֿרי, און אַ ביין זאָלן זיי ניט צעברעכן אין אים; לויט דעם גאַנצן דין פֿון קָרבן-פּסח זאָלן זיי אים מאַכן.

13 אָבער דער מאַן וואָס איז ריין, און אין וועג איז ער ניט, און ער פֿאַרמײַדט זיך צו מאַכן דעם קָרבן-פּסח, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר פֿאָלק; ווײַל ער האָט דעם קרבן פֿון גאָט ניט מקריבּ געווען אין זײַן געשטעלטער צײַט, זאָל יענער מאַן טראָגן זײַן זינד.

14 און אַז בײַ אײַך וועט זיך אויפֿהאַלטן אַ פֿרעמדער, און ער וועט מאַכן אַ קָרבן-פּסח צו גאָט, איז, אַזוי ווי דער דין פֿון קָרבן-פּסח און אַזוי ווי זײַן געזעץ, אַזוי זאָל ער טאָן; איין דין זאָל זײַן בײַ אײַך אי פֿאַר דעם פֿרעמדן, אי פֿאַר דעם אײַנגעבאָרענעם פֿון לאַנד.

15 און אין דעם טאָג וואָס מע האָט אויפֿגעשטעלט דעם מִשכּן, האָט דער וואָלקן צוגעדעקט דעם מִשכּן, דאָס געצעלט פֿון געזעץ; און אין אָוונט פֿלעגט זײַן איבערן מִשכּן אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון פֿײַער, ביז אין דער פֿרי.

16 אַזוי פֿלעגט זײַן תמיד: דער וואָלקן פֿלעגט אים צודעקן, און דאָס אויסזען פֿון פֿײַער בײַ נאַכט.

17 און וועדליך דער וואָלקן פֿלעגט זיך אויפֿהייבן פֿון איבערן געצעלט, אַזוי פֿלעגן דערנאָך ציען די קינדער פֿון ישׂראל; און אין דעם אָרט וואָס דער וואָלקן פֿלעגט דאָרטן רוען, דאָרטן פֿלעגן לאַגערן די קינדער פֿון ישׂראל.

18 לויט דעם מויל פֿון גאָט פֿלעגן ציען די קינדער פֿון ישׂראל, און לויט דעם מויל פֿון גאָט פֿלעגן זיי לאַגערן; כּל-זמן דער וואָלקן פֿלעגט רוען אויפֿן משכּן, פֿלעגן זיי לאַגערן.

19 און אַז דער וואָלקן האָט זיך פֿאַרלענגערט אויפֿן מִשכּן פֿיל טעג, האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געהיט די היטונג פֿון גאָט, און פֿלעגן ניט ציען.

20 און אַ מאָל פֿלעגט דער וואָלקן זײַן געציילטע טעג אויפֿן מִשכּן; לויט דעם מויל פֿון גאָט פֿלעגן זיי לאַגערן, און לויט דעם מויל פֿון גאָט פֿלעגן זיי ציען.

21 און אַ מאָל פֿלעגט זײַן דער וואָלקן פֿון אָוונט ביז אין דער פֿרי, און ווי דער וואָלקן האָט זיך אויפֿגעהויבן אין דער פֿרי, אַזוי האָבן זיי געצויגן; אָדער אַ טאָג מיט אַ נאַכט, און ווי דער וואָלקן האָט זיך אויפֿגעהויבן, אַזוי האָבן זיי געצויגן.

22 צי צוויי טעג, צי אַ חודש, צי אַ יאָר – אַז דער וואָלקן האָט זיך פֿאַרלענגערט אויפֿן מִשכּן צו רוען אויף אים, פֿלעגן די קינדער פֿון ישׂראל לאַגערן און ניט ציען, און ווי ער האָט זיך אויפֿגעהויבן, פֿלעגן זיי ציען.

23 לויט דעם מויל פֿון גאָט פֿלעגן זיי לאַגערן, און לויט דעם מויל פֿון גאָט פֿלעגן זיי ציען; זיי האָבן געהיט די היטונג פֿון גאָט, לויט דעם מויל פֿון גאָט דורך משהן.

10 און גאָט האָט געredt צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

2 מאַך דיר צוויי זילבערנע טרומייטן; געהאַמערט זאָלסטו זיי מאַכן; און זיי זאָלן דיר זײַן פֿאַר צונויפֿרופֿן די עדה, און פֿאַר מאַכן ציען די לאַגערן.

3 און אַז מע וועט בלאָזן אין זיי, זאָל זיך צונויפֿקומען צו דיר די גאַנצע עדה צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.

4 און אויב מע וועט בלאָזן אין איינעם, זאָלן זיך צונויפֿקומען צו דיר די פֿירשטן, די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן פֿון ישׂראל.

5 און אַז איר וועט בלאָזן אַ שאַלרוף, זאָלן ציען די לאַגערן וואָס לאַגערן צו מזרח.

6 און אַז איר וועט בלאָזן אַ צווייטן שאַלרוף, זאָלן ציען די לאַגערן וואָס לאַגערן צו דָרום; אַ שאַלרוף זאָל מען בלאָזן פֿאַר זייערע ציונגען.

7 אָבער בײַם אײַנזאַמלען די אײַנזאַמלונג זאָלט איר בלאָזן, אָבער ניט אַרויסלאָזן אַ שאַלרוף.

8 און אַהרנס זין, די כֹּהנים, זאָלן בלאָזן אין די טרומייטן; און דאָס זאָל אײַך זײַן פֿאַר אַן אייביקן געזעץ אויף אײַערע דָור-דורות.

9 און אַז איר וועט גיין אויף מלחמה אין אײַער לאַנד אַקעגן דעם שׂונא וואָס דריקט אײַך, זאָלט איר שאַלן אין די טרומייטן, און איר וועט דערמאָנט ווערן פֿאַר יהוה אײַער גאָט, און וועט געהאָלפֿן ווערן פֿון אײַערע פֿײַנט.

10 און אין אײַער טאָג פֿון שׂמחה, און אין אײַערע יָום-טוֹבֿים, און אין אײַערע ראָש-חוֹדשן, זאָלט איר בלאָזן אין די טרומייטן אויף אײַערע בראַנדאָפּפֿער און אויף אײַערע פֿרידאָפּפֿער; און זיי וועלן אײַך זײַן צו אַ דערמאָנונג פֿאַר אײַער גאָט; איך בין יהוה אײַער גאָט.

11 און עס איז געווען אין צווייטן יאָר, אין צווייטן חוֹדש, האָט זיך אויפֿגעהויבן דער וואָלקן פֿון איבערן מִשכן פֿון געזעץ.

12 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געצויגן אויף זיירע ציונגען פֿון מדבר סיני; און דער וואָלקן האָט געשטן אין מדבר פָּארָן.

13 אַזוי האָבן זיי געצויגן צום ערשטן מאָל לויט דעם מויל פֿון גאָט דורך משׁה.

14 און צוערשט האָט געצויגן די פֿאָן פֿון דעם לאַגער פֿון די קינדער פֿון יהודה, לויט זייערע מחנות; און איבער זײַן מחנה איז געווען נַחשׁון דער זון פֿון עַמינָדָבֿ.

15 און איבער דער מחנה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון יִשָּׂשכָר, נתנאל דער זון פֿון צוֹעַר.

16 און איבער דער מחנה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון זבֿולון, אֱליאָבֿ דער זון פֿון חלונען.

17 און אַז דער מִשכן איז פֿאַנאַנדערגענומען געווָארן, האָבן געצויגן די קינדער פֿון גֵרשׁוֹן, און די קינדער פֿון מְרָרי, די טרעגער פֿון דעם מִשכן.

18 און עס האָט געצויגן די פֿאָן פֿון דעם לאַגער פֿון ראובֿן, לויט זייערע מחנות; און איבער זײַן מחנה איז געווען אֱליצור דער זון פֿון שדֵיאורן,

19 און איבער דער מחנה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון שמעון, שלומיאֵל דער זון פֿון צורישַׁדָּי.

20 און איבער דער מחנה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון גָד, אֶליָסָף דער זון פֿון דְעוּאֵל.

21 און עס האָבן געצויגן די קְהָתים, די טרעגער פֿון די הייליקע זאַכן; און מע האָט אויפֿגעשטעלט דעם מִשכן איידער זיי זײַנען געקומען.

22 און עס האָט געצויגן די פֿאָן פֿון דעם לאַגער פֿון די קינדער פֿון אפֿרים, לויט זייערע מחנות; און איבער זײַן מחנה איז געווען אֱלישָׁמָע דער זון פֿון עַמיהוּדן.

23 און איבער דער מחנה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון מנשה, גַמליאֵל דער זון פֿון פְּדָהצורן.

24 און איבער דער מחנה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון בנימין, אַבִידָן דער זון פֿון גִדעוֹנין.

25 און עס האָט געצויגן די פֿאָן פֿון דעם לאַגער פֿון די קינדער פֿון דָן, די הינטערוואַך פֿון אַלע לאַגערן

לויט זייערע מחנות; און איבער זיין לאַגער איז געווען אֲחִיעֶזֶר דער זון פון עַמִּישַׁדָּי.
26 און איבער דער מחנה פון דעם שבט פון די קינדער פון אָשֶׁר, פּגִעִיאֵל דער זון פון עָכְרָנען.
27 און איבער דער מחנה פון דעם שבט פון די קינדער פון נפתָּלי, אֲחִירַע דער זון פון עֵינָנען.
28 דאָס זיינען די ציונגען פון די קינדער פון ישׂראל לויט זייערע מחנות; אזוי האָבן זיי געצויגן.
29 און משה האָט געזאָגט צו חוֹבָבּ דעם זון פון רְעוּאֵל דעם מִדְיָנִי, משהס שוואַגער: מיר זיינען צו דעם אָרט וואָס גאָט האָט געזאָגט: איך וועל אים געבן צו אייך; קום מיט אונדז, און מיר וועלן דיך באַגיטיקן, וואָרום גאָט האָט צוגעזאָגט גוטס פַּאַר ישׂראל.
30 האָט ער צו אים געזאָגט: איך וועל ניט גיין; נײַערט צו מײַן לאַנד און צו מײַן אָפּשטאַם וועל איך גיין.
31 האָט ער געזאָגט: זאָלסט אונדז ניט פַאַרלאָזן, איך בעט דיך; דערפַאַר וויל דו ווייסט וווּ מיר קענען לאַגערן אין מדבר, און וועסט אונדז זיין פַאַר אויגן.
32 און עס וועט זיין, אַז דו וועסט גיין מיט אונדז, איז, פון דעם גוטס וואָס גאָט וועט אונדז באַגיטיקן, וועלן מיר דיך באַגיטיקן.
33 און זיי האָבן געצויגן פון דעם באַרג פון גאָט דריי טעג וועגס, און דער אָרון פון גאָטס בונד האָט געצויגן זיי פַאַרויס דריי טעג וועגס, אויסצוזוכן פַאַר זיי אַ רוּאָרט.
34 און דער וואָלקן פון גאָט איז געווען איבער זיי ביי טאָג, וועז זיי האָבן געצויגן פון לאַגער.
35 און עס איז געווען, אַז דער אָרון האָט געצויגן, האָט משה געזאָגט: שטיי אויף, גאָט, און זאָלן צעשפּרייט ווערן דיינע פֵיינט, און זאָלן אַנטלויפן דיינע שׂונאים פַאַר דיר!
36 און אַז ער האָט געוואָרט, האָט ער געזאָגט: קער אײַן, גאָט, צו די צענטויזנטן פון די משפּחות פון ישׂראל!

11 און דאָס פַאָלק האָט זיך באַקלאָגט אויף שלעכטס אין די אויערן פון גאָט, און גאָט האָט געהערט, און זיין צאָרן האָט געגרימט, און אַ פַיער פון גאָט האָט געברענט צווישן זיי, און האָט פַאַרצערט בײַם עק לאַגער.
2 האָט דאָס פַאָלק געשריען צו משהן, און משה האָט מתפלל געווען צו גאָט, און דאָס פַיער האָט זיך געזעצט.
3 און מע האָט געראָפֿן דעם נאָמען פון יענעם אָרט תַּבְעֵרָה, ווײַל אַ פַיער פון גאָט האָט געברענט צווישן זיי.
4 און די צונויפגעלאָפענע וואָס צווישן זיי האָבן געגלוסט אַ גלוסטונג; און אויך די קינדער פון ישׂראל האָבן ווידער געווויינט, און זיי האָבן געזאָגט: וועז מע זאָל אונדז געבן עסן פֿלייש!
5 מיר געדענקען די פיש וואָס מיר פֿלעגן עסן אין מִצְרַיִם אומזיסט, די פֿלוצערן, און די קירבעס, און דאָס גרינס, און די ציבעלעס, און די קנאָבל.
6 און אַצונד איז אונדזער זעל פַאַרטריקנט; ניטאָ קיין זאַך; בלויז אויפֿן מָן זיינען אונדזערע אויגן.
7 און דער מָן איז געווען אַזוי ווי קאָריאַנדערזאָמען, און זיין אָנבליק אַזוי ווי דער אָנבליק פון בדוֹלַח.
8 דאָס פֿאָלק האָט זיך פַאַרשפּרייט, און האָט עס אויפֿגעקלויבן, און געמאָלן אין אַ האַנטמיל, אָדער געשטויסן אין אַ שטייסל, און געקאָכט אין אַ טאָפּ, אָדער געמאַכט דערפון קוכנס און דער טעם דערפון איז געווען ווי דער טעם פון אַן איילקיכל.
9 און ווי דער טוי האָט אַראָפגעזידערט אויפֿן לאַגער ביי נאַכט, פֿלעגט אַראָפּנידערן דערויף דער מָן.

10 און משה האָט געהערט
דאָס פֿאָלק ווײנען משפּחות-ווײז,
איטלעכער פֿאַר דעם אײנגאַנג פֿון זײן
געצעלט, און דער צאָרן פֿון גאָט האָט
זייער געגרימט, און עס איז געווען
שלעכט אין די אויגן פֿון משהן.
11 און משה האָט געזאָגט צו גאָט:
פֿאַר וואָס טוסטו שלעכטס דײן קנעכט,
און פֿאַר וואָס האָב איך געפֿונען אומחן
אין דײנע אויגן, אַרויפֿצולייגן אויף
מיר די לאַסט פֿון דעם דאָזיקן גאַנצן
פֿאָלק?
12 האָב איך דען געטראָגן דאָס
דאָזיקע גאַנצע פֿאָלק, צי איך האָב
עס געבאָרן, וואָס דו זאָגסט צו מיר:
טראָג עס אין דײן בוזעם, אַזוי ווי
אַ דערציער טראָגט אַ זויגעדיקן, צו
דעם לאַנד וואָס דו האָסט צוגעשוואָרן
זייערע עלטערן?
13 פֿון וואַנען האָב איך פֿלייש, צו
געבן דעם דאָזיקן גאַנצן פֿאָלק, וואָס
זיי ווײנען אויף מיר, אַזוי צו זאָגן: גיב
אונדז פֿלייש, מיר זאָלן עסן?
14 איך אַליין קען ניט טראָגן דאָס
דאָזיקע גאַנצע פֿאָלק, וואָרום עס איז
צו שווער פֿאַר מיר.
15 און אויב דו טוסט אַזוי צו מיר,
הרגען הרג מיך, איך בעט דיך, אויב
איך האָב געפֿונען לײטזעליקייט אין
דײנע אויגן, און לאָמיך ניט זען מײן
אומגליק.
16 האָט גאָט געזאָגט צו משהן:
זאַמל מיר אײן זיבעציק מאַן פֿון די
עלטסטע פֿון ישׂראל, די וואָס דו ווייסט
אַז זיי זײנען די עלטסטע פֿון פֿאָלק,
און זײנע אויפֿזערס, און זאָלסט זיי
נעמען צום אוֹהל-מוֹעד, און זיי זאָלן
זיך דאָרטן שטעלן מיט דיר.
17 און איך וועל אַראָפּנידערן, און
וועל דאָרטן רעדן מיט דיר, און וועל
אָפּשיידן פֿון דעם גײסט וואָס אויף
דיר, און אַרויפֿטאָן אויף זיי, און זיי
וועלן מיטטראָגן מיט דיר די לאַסט פֿון
פֿאָלק, און וועסט ניט דאַרפֿן טראָגן דו
אַליין.
18 און צום פֿאָלק זאָלסטו זאָגן:
בריײט אײך אָן אויף מאָרגן, און איר
וועט עסן פֿלייש; ווײל איר האָט
געווײנט אין די אויערן פֿון גאָט, אַזוי
צו זאָגן: וועגן מע זאָל אונדז גיבן עסן
פֿלייש! וואָרום אונדז איז געווען וויל
אין מִצרַיִם; דרום וועט אײך גאָט געבן
פֿלייש, און איר וועט עסן.
19 ניט איין טאָג וועט איר עסן, און
ניט צוויי טעג, און ניט פֿינף טעג, און
ניט צען טעג, און ניט צוואַנציק טעג;
20 ביז אַ חוֹדש צײַט, ביז ווּאַנען עס
וועט אײך קערן פֿון דער נאָז, און וועט
אײך זײן צום עקל; דערפֿאַר וואָס איר
האָט פֿאַראַכט גאָט וואָס איז צווישן
אײַך, און האָט געווײנט פֿאַר אים, אַזוי
צו זאָגן: נאָך וואָס גאָר זײנען מיר
אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם?
21 האָט משה געזאָגט: זעקס
הונדערט טויזנט פֿוסגייער איז דאָס
פֿאָלק וואָס איך בין צווישן אים, און
דו זאָגסט: איך וועל זיי געבן פֿלייש,
און זיי וועלן עסן אַ חוֹדש צײַט.
22 ווען שאָף און רינדער זאָלן
געשאָכטן ווערן פֿאַר זיי, וועט זיי דען
קלעקן?
23 אַז אַלע פֿישן פֿון ים זאָלן
אײנגעזאַמלט ווערן פֿאַר זיי, וועט זיי
דען קלעקן? האָט גאָט געזאָגט צו
משהן: איז די האַנט פֿון גאָט קורץ?
אַצונד וועסטו זען, אויב מײַן וואָרט
וועט דיר געשען אָדער ניט.
24 איז משה אַרויסגעגאַנגען, און
האָט געערצדט צום פֿאָלק די וועָרטער
פֿון גאָט; און ער האָט אײנגעזאַמלט
זיבעציק מאַן פֿון די עלטסטע פֿון
פֿאָלק, און זיי געשטעלט רונד אַרום
געצעלט.
25 און גאָט האָט אַראָפּגענידערט
אין דעם וואָלקן, און האָט געערצדט צו
אים, און האָט גענומען פֿון דעם גײסט
וואָס אויף אים, און געגעבן אויף די
זיבעציק מאַן, די עלטסטע. און עס איז

געווען, ווי דער גייסט האָט אויף זיי גערוט, אַזוי האָבן זיי נבֿיאות געזאָגט; אָבער ניט מער.

26 און צוויי מענער זײַנען איבערגעבליבן אין לאָגער, דער נאָמען פֿון איינעם אֶלְדָּד, און דער נאָמען פֿון צווייטן מֵידָד; האָט אויף זיי אויך גערוט דער גייסט – און זיי זײַנען געווען צווישן די פֿאַרשריבענע, אָבער זיי זײַנען ניט אַרויסגעגאַנגען צום געצעלט – און זיי האָבן נבֿיאות געזאָגט אין לאָגער.

27 איז געלאָפֿן דער יונג, און האָט דערציילט משהן, און געזאָגט: אֶלְדָּד און מֵידָד זאָגן נבֿיאות אין לאָגער.

28 האָט זיך אָפּגערופֿן יְהוֹשֻׁעַ דער זון פֿון נון, משהס באַדינער פֿון זײַן יוגנט אָן, און האָט געזאָגט: מײַן האַר משה, האַלט זיי צוריק.

29 האָט משה צו אים געזאָגט: נעמסטו זיך אָן פֿאַר מיר? הלוואי זאָל דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון גאָט זײַן נבֿיאים, אַז גאָט זאָל געבן זײַן גייסט אויף זיי!

30 און משה איז צוריק אַרײַן אין לאָגער, ער און די עלטסטע פֿון ישׂראל.

31 און אַווינט האָט אַרויסגעצויגן פֿון גאָט, און האָט געבראַכט צופֿליען וואַכטלפֿויגלען פֿון ים, און האָט זיי צעוואָרפֿן לעבן לאָגער אַרום אַ טאָג וועגס פֿון איין זײַט, און אַרום אַ טאָג וועגס פֿון דער אַנדער זײַט, רונד אַרום לאָגער, און אַרום צוויי איילן אויבערן געזיכט פֿון דער ערד.

32 און דאָס פֿאָלק איז אויפֿגעשטאַנען יענעם גאַנצן טאָג, און די גאַנצע נאַכט, און דעם גאַנצן מאָרגעדיקן טאָג, און זיי האָבן אויפֿגעקליבן די וואַכטלפֿויגלען; דער וואָס האָט צומינדסט געקליבן האָט אויפֿגעקליבן צען הויפֿנס; און זיי האָבן זיי זיך אויסגעשפרייט רונד אַרום לאָגער.

33 דאָס פֿלייש איז נאָך געווען צווישן זײַערע ציינער, איידער עס איז צעקײַט געוואָרן, אַזוי האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויפֿן פֿאָלק, און גאָט האָט געשלאָגן צווישן דעם פֿאָלק זייער אַ גרויסן שלאַק.

34 און מע האָט געראָפֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט קִבְרוֹת-הַתַּאֲוָה, ווײַל דאָרטן האָט מען באַגראָבן דאָס פֿאָלק וואָס האָט געגלוסט.

35 פֿון קִבְרוֹת-הַתַּאֲוָה האָט דאָס פֿאָלק געצויגן קיין חֲצֵרוֹת; און זיי זײַנען געבליבן אין חֲצֵרוֹת.

12 און מרים און אַהרן האָבן געערעדט אויף משהן פֿון וועגן דער פֿרוי־שישער ווײַב וואָס ער האָט גענומען; וואָרום ער האָט גענומען אַ פֿרוי־שישע ווײַב.

2 און זיי האָבן געזאָגט: צי בלויז נאָר מיט משהן האָט גאָט געערעדט? האָט ער ניט אויך מיט אונדז געערעדט? און גאָט האָט געהערט.

3 און דער מאַן משה איז געווען זייער אַן עָנָו, מער פֿון אַלע מענטשן וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.

4 האָט גאָט פּלוצלינג געזאָגט צו משהן און צו אַהרנען און צו מרימען: גייט איר דריי אַרויס צום אוֹהל-מוֹעד. זײַנען זיי דריי אַרויסגעגאַנגען.

5 און גאָט האָט אַראָפּגענידערט אין אַ וואָלקנזײַל, און האָט זיך געשטעלט בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, און מרימען. האָט אַרופֿן אַהרנען און מרימען. זײַנען זיי ביידע אַרויסגעגאַנגען.

6 און ער האָט געזאָגט: הערט אַקאָרשט צו מײַנע ווערטער: אַז אַ נבֿיא איז דאָ בײַ אײַך, טו איך, גאָט, אין אַ זעונג זיך דערקענען צו אים; אין אַ חלום רעד איך מיט אים.

7 ניט אַזוי איז מײַן קנעכט משה; אין מײַן גאַנצן הויז איז ער באַגלויבט.

8 מויל צו מויל רעד איך מיט אים, און באַשיינפּערלעך און ניט מיט רעטענישן, און די געשטאַלט פֿון גאָט

קוקט ער אָן. און ווי אַזוי האָט איר
ניט מוֹרא געהאַט צו רעדן אויף מײַן
קנעכט, אויף משהן?
9 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט
געגרימט אויף זיי; און ער איז
אַוועקגעגאַנגען.
10 און ווי דער וואָלקן האָט זיך
אָפּגעטאָן פֿון איבערן געצעלט, ערשט
מרים איז מצוֹרע ווײַס ווי שניי. און
אַהרן האָט זיך אומגעקערט צו מרימען,
ערשט זי איז מצוֹרע.
11 האָט אַהרן געזאָגט צו משהן:
איך בעט דיך, מײַן האַר, זאָלסט ניט
אַרויפֿטאָן אויף אונדז אַ זינד, וואָס
מיר האָבן זיך באַאַרישט און וואָס מיר
האָבן געזינדיקט.
12 זאָל זי, איך בעט דיך, ניט זײַן אַזוי
ווי אַ טוֹיטגעבאָרענער וואָס זײַן פֿלייש
איז האַלב צעגעסן ווען ער גייט אַרויס
פֿון זײַן מוטערס טראַכט.
13 און משה האָט געשריען צו גאָט,
אַזוי צו זאָגן: גאָט, איך בעט דיך, הייל
זי, איך בעט דיך.
14 האָט גאָט געזאָגט צו משהן:
אַז איר פֿאָטער וואָלט איר אין פּנים
געשפּיגן, וואָלט זי זיך ניט געשעמט
זיבן טעג? זאָל זי זײַן אײַנגעשלאָסן
זיבן טעג אויסן לאָגער, און דערנאָך
זאָל זי אַרײַנגענומען ווערן.
15 איז מרים געווען אײַנגעשלאָסן
אויסן לאָגער זיבן טעג; און דאָס
פֿאָלק האָט ניט געצויגן ביז מרים איז
אַרײַנגענומען געווארן.
16 און דערנאָך האָט דאָס פֿאָלק
געצויגן פֿון חצֵרוֹת, און זיי האָבן
געשרוט אין מדבר פּארָן.

שְׁלַח

13 און גאָט האָט געערעדט צו
משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 שיק דיר מענטשן, זיי זאָלן
אויסקוקן דאָס לאַנד כּנַענ, וואָס
איך גיב צו די קינדער פֿון ישׂראל;
צו איין מאַן, צו איין מאַן פֿאַר
זײַן פֿאָטערשטאַם זאָלט איר שיקן;
איטלעכער אַ פֿירשט צווישן זיי.
3 און משה האָט זיי געשיקט פֿון
מדבר פּארָן לויט דעם מויל פֿון
גאָט; זיי אַלע זײַנען געווען מענטשן
הויפּטליט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
4 און דאָס זײַנען זייערע נעמען:
פֿאַר שבֿט ראובֿן, שַׁמוּעַ דער זון פֿון
זַכּורן.
5 פֿאַר שבֿט שמעון, שָׁפָט דער זון
פֿון חוֹרין.
6 פֿאַר שבֿט יהודה, כָּלֵב דער זון פֿון
יפֻנֶּהן.
7 פֿאַר שבֿט יִשָּׂשכָר, יִגְאָל דער זון
פֿון יוֹסֵפ.
8 פֿאַר שבֿט אפֿרים, הוֹשֵׁעַ דער זון
פֿון נון.
9 פֿאַר שבֿט בנימין, פַּלטי דער זון
פֿון רָפֻואן.
10 פֿאַר שבֿט זבֿולון, גַּדיאֵל דער זון
פֿון סוֹדין.
11 פֿאַר שבֿט יוֹסף: פֿאַר שבֿט
מנשה, גַּדי דער זון פֿון סוסין.
12 פֿאַר שבֿט דָן, עַמיאֵל דער זון פֿון
גמַלין.
13 פֿאַר שבֿט אָשר, סתור דער זון
פֿון מיכָאֵלן.
14 פֿאַר שבֿט נפֿתָּלי, נַחבי דער זון
פֿון וָפסין.
15 פֿאַר שבֿט גָּד, גְּאוּאֵל דער זון פֿון
מָכין.
16 דאָס זײַנען די נעמען פֿון די
מענטשן וואָס משה האָט געשיקט
אויסקוקן דאָס לאַנד. און משה האָט
געערופֿן הוֹשֵׁעַ דעם זון פֿון נון, יהוֹשוּעַ.
17 און משה האָט זיי געשיקט
אויסקוקן דאָס לאַנד כּנַען, און האָט
צו זיי געזאָגט: גייט אַרויף אַהין
קיין דָרום, און גייט אַרויף אין דעם
געבערג.
18 און איר זאָלט אָנקוקן דאָס לאַנד,
וואָס דאָס איז, און דאָס פֿאָלק וואָס
זיצט דערויף, אויב ער איז שטאַרק

אָדער שׁוואַך, אויב ער איז ווינציק אָדער פֿיל;
19 און ווי איז דאָס לאַנד וואָס ער זיצט דרינען, אויב עס איז גוט אָדער שלעכט, און ווי זיינען די שטעט וואָס ער זיצט אין זיי, אין לאַגערן אָדער אין פֿעסטונגען;
20 און ווי איז די ערד, איז זי פֿעט אָדער מאָגער, איז דאָ אויף איר געהילץ אָדער ניט. און איר זאָלט אײַך שטאַרקן, און ברענגען פֿון דער פֿרוכט פֿון לאַנד. — און די טעג זיינען געווען די טעג פֿון ערשטע ווײַנטרויבן.
21 זיינען זיי אַרויסגעגאַנגען, און האָבן אויסגעקוקט דאָס לאַנד פֿון מדבר צִן ביז רחוֹב, ווי מע קומט קיין חמָת.
22 און זיי זיינען אַרויפֿגעגאַנגען קיין דָרום, און זיינען געקומען ביז חברוֹן; און אָרטן זיינען געווען אַחיימָן, שֵׁשַׁי, און תַּלמַי, קינדער פֿון עֲנָק. — און חֶברוֹן איז געבויט געווארן זיבן יאָר פֿאַר צוֹעַן אין מִצרַיִם. —
23 און זיי זיינען געקומען ביזן טאָל אֶשכּוֹל, און האָבן אָפּגעשניטן פֿון דאָרטן אַ צווײַג מיט איין הענגל ווײַנטרויבן, און האָבן עס געטראָגן אויף אַ שטאַנג זאַלבעצווייַ; אויך פֿון די מילגרוימען און פֿון די פֿײַגן האָבן זיי genommen . —
24 יענעם אָרט האָט מען גערופֿן דער טאָל אֶשכּוֹל פֿון ווענען דעם הענגל וואָס די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אָפּגעשניטן פֿון דאָרטן. —
25 און זיי האָבן זיך אומגעקערט פֿון אויסקוקן דאָס לאַנד צום סוף פֿון פֿערציק טעג.
26 און זיי זיינען געגאַנגען און געקומען צו משהן און צו אַהרֹנען, און צו דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, אין מדבר פָּארָן קיין קָדֵשׁ; און זיי האָבן געברַאַכט אַן ענטפֿער צו זיי און צו דער גאַנצער עדה, און האָבן זיי געוויזן די פֿרוכט פֿון לאַנד.
27 און זיי האָבן אים דערציילט, און געזאָגט: מיר זיינען געקומען אין דעם לאַנד ווהין דו האָסט אונדז געשיקט, און עס פֿליסט אויך מיט מילך און האָניק; און דאָס איז איר פֿרוכט.
28 אָבער שטאַרק איז דאָס פֿאָלק וואָס זיצט אין לאַנד, און די שטעט זיינען באַפֿעסטיקטע, גרויסע ביז גאָר, און אויך די קינדער פֿון ענָק האָבן מיר דאָרטן געזען.
29 עֲמָלֵק זיצט אין דָרום-לאַנד, און דער חִתי, און דער יְבוּסי, און דער אֱמוֹרי, זיצן אין דעם געבערג, און דער כְּנַעֲני זיצט בײַם ים און בײַם ברעג יַרדן.
30 האָט כָּלֵב אײַנגעשטילט דאָס פֿאָלק אַקעגן משהן, און ער האָט געזאָגט: אַרויפֿגיין וועלן מיר אַרויפֿגיין, און מיר וועלן עס אַרבן, וואָרום בײַקומען וועלן מיר עס בײַקומען.
31 אָבער די מענטשן וואָס זיינען אַרויפֿגעגאַנגען מיט אים, האָבן געזאָגט: מיר קענען ניט אַרויפֿגיין קעגן דעם פֿאָלק, וואָרום ער איז שטאַרקער פֿון אונדז.
32 און זיי האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שלעכטן קלאַנג אויף דעם לאַנד וואָס זיי האָבן עס אויסגעקוקט, בײַ די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס לאַנד וואָס מיר זיינען דורכגעגאַנגען דורך דעם, כּדי עס אויסצוקוקן, דאָס איז אַ לאַנד וואָס עסט אויף אירע באַווינער, און דאָס גאַנצע פֿאָלק, וואָס מיר האָבן געזען דרינען, זיינען מענטשן פֿון גרויסן וווּקס.
33 און דאָרטן האָבן מיר געזען די נפֿילים, די זין פֿון עֲנָק וואָס פֿון די נפֿילים; און מיר זיינען געווען ווי היישערייקן אין אונדזערע אויגן, און אַזוי זיינען מיר געווען אין זייערע אויגן.

14 הָאָט די גאַנצע עדה אויפֿגעהויבן אוּן אַרויסגעלאָזט זייער קָול; אוּן דאָס פֿאָלק האָט געווויינט אין יענער נאַכט.
2 אוּן אַלע קינדער פֿון ישׂראל האָבן געמורמלט אויף משהן אוּן אויף אַהרֹנען, אוּן די גאַנצע עדה האָט צו זיי געזאָגט: הלוואַי וואָלטן מיר געשטאָרבן אין לאַנד מִצרַיִם, אָדער הלוואַי וואָלטן מיר געשטאָרבן אין דעם דאָזיקן מדבר!
3 אוּן נאָך וואָס ברענגט אונדז גאָט אין דעם דאָזיקן לאַנד, צו פֿאַלן דורכן שווערד, אונדזערע ווייבער אוּן אונדזערע קליינע קינדער זאָלן ווערן צו רויב? איז ניט בעסער פֿאַר אונדז זיך אומצוקערן קיין מִצרַיִם?
4 אוּן זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: לאָמיר מאַכן אַ הויפּטמאַן, אוּן זיך אומקערן קיין מִצרַיִם.
5 זינען משה אוּן אַהרן געפֿאַלן אויף זייער פּנים פֿאַר דער גאַנצער אינזאַמלונג פֿון דער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
6 אוּן יהוֹשוּע דער זון פֿון נון, אוּן כָּלֵב דער זון פֿון יפֿונֶה, פֿון די וואָס האָבן אויסגעקוקט דאָס לאַנד, האָבן צעריסן זייערע קליידער,
7 אוּן האָבן געזאָגט צו דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס לאַנד, וואָס מיר זינען דורכגעגאַנגן דורך דעם, כּדי עס אויסצוקוקן, דאָס לאַנד איז זייער זייער גוט.
8 אויב גאָט באַגערט אונדז, וועט ער אונדז ברענגען אין דעם דאָזיקן לאַנד, אוּן וועט עס אונדז געבן – אַ לאַנד וואָס זי פֿליסט מיט מילך אוּן האָניק.
9 איר זאָלט נאָר ניט מוֹרא האָבן פֿאַר דעם פֿאָלק פֿון לאַנד, וואָרום אונדזער ברויט זינענען זיי; זייער שאָטן האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון זיי, אוּן גאָט איז מיט אונדז; איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר זיי.
10 האָט די גאַנצע עדה געזאָגט, מע זאָל זיי פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער; אָבער די פּראַכט פֿון גאָט האָט זיך באַוויזן אין אוֹהל-מוֹעד צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל.
11 אוּן גאָט האָט געזאָגט צו משהן: ביז וואַנען וועט דאָס דאָזיקע פֿאָלק מיך לעסטערן? אוּן ביז וואַנען וועלן זיי ניט גלויבן אין מיר, בּיי אַלדי צייכנס וואָס איך האָב געמאַכט צווישן אים?
12 איך וועל אים שלאָגן מיט פּעסט, אוּן וועל אים אויסראָטן, אוּן וועל דיך מאַכן פֿאַר אַ פֿאָלק גרעסער אוּן מאַכטיקער פֿון אים.
13 האָט משה געזאָגט צו גאָט: אַז די מִצרַיִם וועלן הערן – וואָרום דו האָסט דאָך אויפֿגעבראַכט מיט דײַן שטאַרקייט דאָס דאָזיקע פֿאָלק פֿון צווישן זיי –
14 וועלן זיי זאָגן צו די באַווויינער פֿון דעם דאָזיקן לאַנד, וואָס האָבן געהערט אַז דו, יהוה, ביסט צווישן דעם דאָזיקן פֿאָלק; וואָרום אויג אין אויג ביסט דו, יהוה, געזען געווארן, אוּן דײַן וואָלקן שטייט איבער זיי, אוּן אין אַ וואָלקנזײַל גייסטו זיי פֿאַרויס בּיי טאָג, אוּן אין אַ פֿײַערזײַל בּיי נאַכט –
15 איז, אַז דו וועסט טייטן דאָס דאָזיקע פֿאָלק אַזוי ווי איין מאַן, אַזוי וועלן זאָגן די אומות וואָס האָבן געהערט דײַן הערונג, אַזוי צו זאָגן:
16 ווײַל יהוה איז ניט ביכוֹלת צו ברענגען דאָס דאָזיקע פֿאָלק אין דעם לאַנד וואָס ער האָט זיי צוגעשוואָרן, האָט ער זיי אויסגעשאָטן אין מדבר.
17 דרום זאָל אַצונד גרויס זײַן, איך בעט דיך, דער כּוֹח פֿון גאָט לויט ווי דו האָסט געredt, אַזוי צו זאָגן:
18 גאָט איז אײַנגעהאַלטן אין צאָרן אוּן רײַך אין געניאָד, ער פֿאַרטראָגט זינד אוּן פֿאַרברעכן, נאָר שענקען

שענקט ער ניט; ער רעכנט זיך פֿאַר די זינד פֿון די פֿאָטערס מיט די קינדער, מיטן דריטן און מיטן פֿירטן דָור.
19 פֿאַרגיב, איך בעט דיך, די זינד פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, לויט דער גרויסקייט פֿון דײַן חסד, און אַזוי ווי דו האָסט פֿאַרגעבן דעם דאָזיקן פֿאָלק פֿון מִצרַיִם און ביז אַהער.
20 האָט גאָט געזאָגט: איך האָב פֿאַרגעבן אַזוי ווי דײַן וואָרט.
21 אָבער אַזוי ווי איך לעב, און די פּראַכט פֿון גאָט איז פֿול די גאַנצע ערד,
22 אַז די אַלע מענטשן וואָס האָבן געזען מײַן פּראַכט און מײַנע צייכנס, וואָס איך האָב באַוויזן אין מִצרַיִם און אין מדבר, און פֿון דעסטוועגן האָבן זיי מיך געפּרוּווט שוין צען מאָל, און ניט צוגעהערט צו מײַן קָול,
23 אויב זיי וועלן זען דאָס לאַנד, וואָס איך האָב צוגעשוואָרן זייערע עלטערן! יאָ, אַלע וואָס האָבן מיך געלעסטערט, וועלן עס ניט אָנזען.
24 נאָר מײַן קנעכט כָּלֵב, ווײַל אין אים איז געווען אַן אַנדער גײַסט, און ער איז געגאַנגען געטרײַ נאָך מיר, אים וועל איך ברענגען אין דעם לאַנד, וואָס ער איז אַהין געגאַנגען, און צו זײַן זאָמען וועט ער עס לאָזן בירושה.
25 דער עֲמָלֵקי און דער כְּנַעֲנִי זיצן אין טאָל; מאָרגן קערט אײַך אום, און ציט אײַך צום מדבר אויפֿן וועג צום ים-סוף.
26 און גאָט האָט געredעט צו משהן און צו אַהרנען, אַזוי צו זאָגן:
27 ביז וואַנען נאָך לאָזן די דאָזיקע בייזע עדה וואָס מורמלען אָפּגעגן מיר? איך האָב געהערט די מורמלערײַען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס זיי מורמלען אָפּגעגן מיר.
28 זאָג צו זיי: אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט, אויב ניט ווי איר האָט געredעט אין מײַנע אויערן, אַזוי וועל איך טאָן צו אײַך!
29 אין דעם דאָזיקן מדבר וועלן פֿאַלן אײַערע פּגרים, און אַלע אײַערע געציילטע, לויט אײַער גאַנצער צאָל, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, ווײַל איר האָט געמורמלט אָפּגעגן מיר.
30 איר וועט ניט קומען אין דעם לאַנד וואָס איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט אײַך צו מאַכן רוען דרינען, אָחוץ כָּלֵב דער זון פֿון יפֿונֶהן, און יְהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון.
31 און אײַערע קליינע קינדער וואָס איר האָט געזאָגט, זיי וועלן זײַן צו רויב, זיי וועל איך ברענגען אַהין, און זיי וועלן דערקענען דאָס לאַנד, וואָס איר האָט פֿאַראַכט.
32 אָבער איר – אײַערע פּגרים וועלן פֿאַלן אין דעם דאָזיקן מדבר.
33 און עס זאָל דיר זײַן פֿאַר אַ צייכן אויף דײַן האַנט, און פֿאַר אַ דערמאָנונג צווישן דײַנע אויגן, כדי די תּוֹרה פֿון גאָט זאָל זײַן אין דײַן מויל; ווארום מיט אַ שטאַרקער האַנט האָט דיך גאָט אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם.
34 לויט דער צאָל פֿון די טעג וואָס איר האָט אויסגעקוקט דאָס לאַנד – פֿערציק טעג, פֿאַר אַ טאָג אַ יאָר, פֿאַר אַ טאָג אַ יאָר, וועט איר טראָגן אײַערע זינד, פֿערציק יאָר; און איר וועט דערשפּירן מײַן אומגענאָד.
35 איך, יהוה, האָב געredעט; אויב איך וועל דאָס ניט טאָן צו דער דאָזיקער גאַנצער בייזער עדה, וואָס האָט זיך אײַנגעזאַמלט אָפּגעגן מיר! אין דעם דאָזיקן מדבר וועלן זיי פֿאַרלענדט ווערן, און דאָ וועלן זיי שטאַרבן.
36 און די מענטשן וואָס משה האָט געשיקט אויסקוקן דאָס לאַנד, און זיי זײַנען צוריקגעקומען און האָבן געמאַכט מורמלען אָפּגעגן אים די גאַנצע עדה, מיט אַרויסלאָזן אַ שלעכטן קלאַנג אויפֿן לאַנד –
37 די מענטשן וואָס האָבן אַרויסגעלאָזט דעם שלעכטן קלאַנג אויפֿן לאַנד, זײַנען געשטאָרבן אין אַ

מגִפֶּה פַֿאר גאָט.
38 נאָר יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון, און כָּלֵב דער זון יפֻֿנֶהן, זײנען געבליבן לעבן פֿון ענע מענטשן, וואָס זײנען געגאַנגען אויסקוקן דאָס לאַנד.
39 און משה האָט געריעדט די דאָזיקע ווערטער צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און דאָס פֿאָלק האָט זייער געטרויערט.
40 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און זײנען אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן שפּיץ בארג, אַזוי צו זאָגן: אָט זײנען מיר, און מיר וועלן אַרויפֿגיין צו דעם אָרט וואָס גאָט האָט געזאָגט; ווארום מיר האָבן געזינדיקט.
41 האָט משה געזאָגט: נאָך וואָס דען טרעט איר איבער דעם באַפֿעל פֿון גאָט, אַז דאָס וועט ניט באַגלילקן?
42 איר זאָלט ניט אַרויפֿגיין, אַז גאָט איז ניט צווישן אײַך, כדי איר זאָלט ניט געשלאָגן ווערן פֿאַר אײַערע פֿײַנט.
43 וואָרום דער עֲמָלֵקי און דער כְּנַעֲנִי זײנען דאָרטן פֿאַר אײַך, און איר וועט פֿאַלן דורכן שוורד; ווארום אַזוי ווי איר האָט אײַך אָפּגעקערט פֿון הינטער גאָט, וועט גאָט ניט זײן מיט אײַך.
44 אָבער זיי האָבן זיך דערוועגט אַרויפֿצוגיין אויפֿן שפּיץ בארג; נאָר דער אָרון פֿון גאָטס בונד און משה האָבן זיך ניט געריר֫ט פֿון לאַגער.
45 און דער עֲמָלֵקי און דער כְּנַעֲנִי, וואָס זײנען געזעסן אויף יענעם בארג, האָבן אַראָפּגענידערט, און האָבן זיי געשלאָגן און זיי צעקלאַפּט ביז חרמָה.

15 און גאָט האָט געריעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר וועט קומען אין דעם לאַנד פֿון אײַער באַזעצונג וואָס איך גיב אײַך,
3 און איר וועט מאַכן אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט, אַ בראַנדאָפּפֿער אָדער אַ שלאַכטאָפּפֿער, לויט אַ קלאָר אַרויסגערעדטן נדר, אָדער פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער צו גאָט,
4 זאָל דער וואָס ברענגט זײַן קרבן צו גאָט, ברענגען אַ שפּײַזאָפּפֿער פֿון אַ צענטל אֵיפָה זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אַ פֿערטל הין אייל;
5 און ווײַן פֿאַר אַ גיסאָפּפֿער, אַ פֿערטל הין, זאָלסטו מאַכן מיטן בראַנדאָפּפֿער אָדער צום שלאַכטאָפּפֿער, פֿאַר איטלעכן שעפּס.
6 אויב צו אַ ווידער, זאָלסטו מאַכן אַ שפּײַזאָפּפֿער פֿון צוויי צענטל זעמלמעל פֿאַרמישט מיט איל אַ דריטל הין; און ווײַן פֿאַר אַ גיסאָפּפֿער, אַ דריטל הין,
7 זאָלסטו ברענגען פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
8 און אַז דו וועסט מאַכן אַ יונג רינד פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער אָדער אַ שלאַכטאָפּפֿער, לויט אַ קלאָר אַרויסגערעדטן נדר, אָדער פֿאַר אַ פֿרידאָפּפֿער צו גאָט,
9 זאָל מען ברענגען מיטן יונגן רינד אַ שפּײַזאָפּפֿער פֿון דריי צענטל זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אייל אַ האַלבן הין;
10 און ווײַן זאָלסטו ברענגען פֿאַר אַ גיסאָפּפֿער אַ האַלבן הין, אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
11 אַזוי זאָל געטאָן ווערן צו איטלעכן אָקס, אָדער צו איטלעכן ווידער, אָדער צו אַ לאַם פֿון שעפּסן אָדער פֿון ציגן.
12 ווי נאָך דער צאָל וואָס איר וועט מאַכן; אַזוי זאָלט איר טאָן צו איטלעכן, לויט זייער צאָל.
13 יעטוועדער אײַנגעבאָרענער זאָל אַזוי מאַכן די דאָזיקע, ביים ברענגען אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.

14 און אַז בײַ אײַך וועט זיך
אויפֿהאַלטן אַ פֿרעמדער, אָדער ווער
נאָר עס וועט זײַן צווישן אײַך, אין
אײַערע דּור-דורות, און ער וועט מאַכן
אַ פּײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח
צו גאָט, זאָל ער טאָן אַזוי ווי איר טוט.
15 קהל! איין געזעץ זאָל זײַן פֿאַר
אײַך און פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס
האַלט זיך אויף, אַן אייביק געזעץ אויף
אײַערע דּור-דורות; ווי איר, אַזוי זאָל
זײַן דער פֿרעמדער פֿאַר גאָט.
16 איין תּורה און איין דין זאָל זײַן
פֿאַר אײַך און פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס
האַלט זיך אויף בײַ אײַך.
17 און גאָט האָט געריעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
18 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל,
און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר קומט
אין דעם לאַנד וואָס איך ברענג אײַך
אַהין,
19 איז, אַז איר עסט פֿון דעם ברויט
פֿון לאַנד, זאָלט איר אָפּשיידן אַן
אָפּשיידונג צו גאָט.
20 דאָס ערשטע פֿון אײַערע
טייגמולטערס זאָלט איר אָפּשיידן
אַ כלה פֿאַר אַן אָפּשיידונג; ווי די
אָפּשיידונג פֿון שׁיִער, אַזוי זאָלט איר
עס אָפּשיידן.
21 פֿון דעם ערשטן פֿון אײַערע
טייגמולטערס זאָלט איר געבן אַן
אָפּשיידונג צו גאָט אויף אײַערע
דּורות-דורות.
22 און אַז איר וועט פֿאַרזען, און איר
וועט ניט טאָן אַלע די דאָזיקע געבאָט
וואָס גאָט האָט אָנגעזאָגט משהן,
23 אַלץ וואָס גאָט האָט אײַך
באַפֿוילן דורך משהן, פֿון דעם טאָג
וואָס גאָט האָט עס באַפֿוילן און
ווײַטער, אויף אײַערע דּור-דורות,
24 איז, אויב עס איז, פֿאַרהוילן
פֿון די אויגן פֿון דער עדה, געטאָן
געוואָרן דורך אַ פֿאַרזע, זאָל די גאַנצע
עדה מאַכן איין יונגן אָקס פֿאַר אַ
בראַנדאָפּפֿער, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח
צו גאָט, מיט זײַן שפּײַזאָפּפֿער און זײַן
גיסאָפּפֿער, אַזוי ווי דער דין; און איין
ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער.
25 און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף
דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל, און זיי זאָל פֿאַרגעבן ווערן,
ווײַל אַ פֿאַרזע איז דאָס, און זיי האָבן
געבראַכט זייער קרבן, אַ פּײַעראָפּפֿער
צו גאָט, און זייער זינדאָפּפֿער פֿאַר
גאָט, פֿאַר זייער פֿאַרזע.
26 און דער גאַנצער עדה פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל, און דעם פֿרעמדן
וואָס האַלט זיך אויף צווישן זיי, וועט
פֿאַרגעבן ווערן, וואָרום בײַ דעם גאַנצן
פֿאָלק איז דאָס געווען דורך אַ פֿאַרזע.
27 אויב אָבער אַן איינצלנער מענטש
וועט זינדיקן דורך אַ פֿאַרזע, זאָל
ער ברענגען אַ יאָריקע ציג פֿאַר אַ
זינדאָפּפֿער.
28 און דער כֹּהן זאָל מכפּר זײַן אויף
דעם מענטשן וואָס פֿאַרזעט, ווען ער
זינדיקט דורך אַ פֿאַרזע פֿאַר גאָט; כּדי
מכפּר צו זײַן אויף אים, אַז אים זאָל
פֿאַרגעבן ווערן.
29 פֿאַר דעם אינגעבאָרענעם
צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און
פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך
אויף צווישן זיי – איין געזעץ זאָל זײַן
בײַ אײַך פֿאַר דעם וואָס טוט עפּעס
דורך אַ פֿאַרזע.
30 אָבער דער מענטש וואָס
טוט מיט אַ הויכער האַנט, פֿון די
אינגעבאָרענע, אָדער פֿון די פֿרעמדע,
לעסטערט ער גאָט, און יענע זעל
זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן איר
פֿאָלק.
31 וואָרום דאָס וואָרט פֿון גאָט
האָט ער פֿאַראַכט, און זײַן געבאָט
האָט ער פֿאַרשטערט; פֿאַרשניטן מוז
פֿאַרשניטן ווערן יענע זעל, איר זינד
איז אויף איר.
32 און ווען די קינדער פֿון ישׂראל
זײַנען געווען אין דער מדבר, האָבן זיי
געפֿונען אַ מאַן קלײַבנדיק האָלץ אום

שבת.

33 האָבן די וואָס האָבן אים געפֿונען קליִיבנדיק האָלץ, אים געבראַכט צו משהן און צו אַהרנען און צו דער גאַנצער עדה.

34 און מע האָט אים אַרײַנגעזעצט אין וואַך, ווארום עס איז ניט באַשיידט געווארן וואָס אים זאָל געטאָן ווערן.

35 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: טייטן זאָל געטייט ווערן דער מאָן; די גאַנצע עדה זאָל אים פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער אויסן לאַגער.

36 און די גאַנצע עדה האָט אים אַרויסגעפֿירט אויסן לאַגער, און זיי האָבן אים פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער, און ער איז געשטאָרבן; אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

37 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

38 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי, זיי זאָלן זיך מאַכן פֿרענדז אויף די עקן פֿון זייערע קליידער, אויף זייערע דור-דורות; און זיי זאָלן אַרײַנטאָן אין די פֿרענדז פֿון עק קלייד אַ בלאָען פֿאָדים.

39 און דאָס זאָל אײַך זײַן פֿאַר ציצית, אַז איר זאָלט עס זען, און געדענקען אַלע געבאָט פֿון גאָט, און זיי טאָן, און איר זאָלט ניט נאָכגיין נאָך אײַער האַרצן און נאָך אײַערע אויגן, וואָס איר זײַט פֿאַרפֿירט נאָך זיי;

40 כדי איר זאָלט געדענקען און טאָן אַלע מײַנע געבאָט, און זײַן הייליק צו אײַער גאָט.

41 איך בין יהוה אײַער גאָט וואָס האָט אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, אײַך צו זײַן צום גאָט: איך בין יהוה אײַער גאָט.

קֹרַח

16 און קֹרַח דער זון פֿון יִצהר, דעם זון פֿון קָהָת, דעם זון פֿון לֵוִי, און דָתָן און אֲבִירָם, די זין פֿון אֱלִיאָבֲ, און אוֹן דער זון פֿון פֶּלֶת, קינדער פֿון ראובֵן, האָבן געגומען,

2 און זיך געשטעלט פֿאַר משהן מיט צוויי הונדערט און פֿופֿציק מאַן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, פֿירשטן פֿון דער עדה, גערופֿענע פֿון דער אײַנזאַמלונג, מענטשן מיט אַ נאָמען.

3 און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אַקעגן משהן און אַקעגן אַהרנען, און האָבן צו זיי געזאָגט: גענוג אײַך! ווארום די גאַנצע עדה זײַנען אַלע הייליק, און גאָט איז צווישן זיי, און פֿאַר וואָס נעמט איר זיך איבער אַקעגן דעם קהל פֿון גאָט?

4 און ווי משה האָט עס געהערט, אַזוי איז ער געפֿאַלן אויף זײַן פּנים.

5 און ער האָט גערעדט צו קֹרַחן און צו זײַן גאַנצן גזעמל, אַזוי צו זאָגן: אין דער פֿרי וועט גאָט לאָזן וויסן, ווער עס איז זײַנער, און דעם וואָס איז הייליק, וועט ער מאַכן גענענען צו זיך; יאָ, דעם וועמען ער וועט אויסדערווײַלן, וועט ער מאַכן גענענען צו זיך.

6 דאָס טוט: נעמט אײַך פֿײַערפֿאַנען, קֹרַח מיט זײַן גאַנצן גזעמל,

7 און לייגט אַרײַן אין זיי פֿײַער, און טוט אויף זיי אַרויף ווײַרויך פֿאַר גאָט, מאָרגן; און עס וועט זײַן, דער מאַן וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן, ער איז דער הייליקער. גענוג אײַך, קינדער פֿון לֵוִי!

8 און משה האָט געזאָגט צו קֹרַחן: הערט אַקאָרשט, קינדער פֿון לֵוִי.

9 ווינציק אײַך וואָס דער גאָט פֿון ישׂראל האָט אײַך אָפּגעשיידט פֿון צווישן דער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, אײַך צו מאַכן גענענען צו זיך, צו דינען דעם דינסט פֿון מִשכּן פֿון

גאָט, און צו שטיין פֿאַר דער עדה, זיי צו באַדינען –
10 וואָס ער האָט געמאַכט געבענען דיך און אַלע דײַנע ברידער, די קינדער פֿון לֵוִי, מיט דיר, אַז איר פֿאַרלאַנגט אויך די כּהונה?
11 פֿאַר וואָר, דו מיט דײַן גאַנצן געזעמל, דאָס זײַט איר אײַנגעזאַמלט אַקעגן גאָט; וואָרום וואָס איז אַהרן, אַז איר זאָלט מורמלען אַקעגן אים?
12 און משה האָט געשיקט רופֿן דָּתָן און אֲבִירָם, די זין פֿון אֱלִיאָבֲ; אָבער זיי האָבן געזאָגט: מיר וועלן ניט אַרויפֿקומען.
13 ווײניק וואָס דו האָסט אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק, אונדז צו טייטן אין דער מדבר, אַז הערשעוועון ווילסטו נאָך הערשעוועון אײַבער אונדז?
14 יאָ, האָסט אונדז ניט געבראַכט אין אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק, אָדער אונדז געגעבן אַ נחלה פֿון פֿעלד און ווינגאָרטן. ווילסטו די דאָזיקע מענטשן די אויגן פֿאַרשטעכן? מיר וועלן ניט אַרויפֿקומען.
15 האָט משהן זייער געערגערט, און ער האָט געזאָגט צו גאָט: זאָלסט זיך ניט קערן צו זייער אָפּפֿער; ניט אַן איינציקן אייזל האָב איך געגנומען פֿון זיי, און ניט איך האָב שלעכטס געטאָן אַן איינציקן פֿון זיי.
16 און משה האָט געזאָגט צו קָרַח: דו מיט דײַן גאַנצן געזעמל זײַט פֿאַר גאָט מאָרגן, דו און זיי, און אַהרן.
17 און נעמט איטלעכער זײַן פֿײַערפֿאַן, און איר זאָלט אַרויפֿלייגן דערויף ווײַרויך, און ברענגען פֿאַר גאָט איטלעכער זײַן פֿײַערפֿאַן, צוויי הונדערט און פֿופֿציק פֿײַערפֿאַנען; אויך דו און אַהרן, איטלעכער זײַן פֿײַערפֿאַן.
18 האָבן זיי גענומען איטלעכער זײַן פֿײַערפֿאַן, און זיי האָבן אַרויפֿגעלייגט אויף זיי פֿײַער, און אַרויפֿגעטאָן אויף זיי ווײַרויך, און זיי האָבן זיך געשטעלט בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד מיט משהן און אַהרנען.
19 און קָרַח האָט אײַנגעזאַמלט אַקעגן זיי די גאַנצע עדה צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד; און די פּראַכט פֿון גאָט האָט זיך באַוויזן צו דער גאַנצער עדה.
20 און גאָט האָט געערעדט צו משהן און צו אַהרנען, אַזוי צו זאָגן:
21 שיידט אײַך אָפּ פֿון צווישן דער דאָזיקער עדה, און איך וועל זיי פֿאַרלענדן אין אַ רגע.
22 זײַנען זיי געפֿאַלן אויף זייער פּנים, און האָבן געזאָגט: גאָט דו גאָט פֿון די גײַסטער פֿון אַלע באַשעפֿענישן, זאָל איין מענטש זינדיקן, און אויף דער גאַנצער עדה זאָלסטו צערענען?
23 האָט גאָט געערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
24 רעד צו דער עדה, אַזוי צו זאָגן: זײט אָפּ פֿון אַרום דער ווינונג פֿון קָרַחן, דָּתָנען, און אֲבִירָמען. איז משה אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען צו דָּתָנען און אֲבִירָמען,
25 און נאָך אים זײַנען געגאַנגען די עלטסטע פֿון ישׂראל.
26 און ער האָט געערעדט צו דער עדה, אַזוי צו זאָגן: טרעט אָפּ, איך בעט אײַך, פֿון לעבן די געצעלטן פֿון די דאָזיקע שלעכטע מענטשן, און איר זאָלט זיך ניט אַנרירן אָן אַלץ וואָס איז זייערס, כדי איר זאָלט ניט אומגעבראַכט ווערן דורך אַלע זייערע זינד.
27 האָבן זיי אָפּגעצויגן פֿון דער ווינונג פֿון קָרַחן, דָּתָנען, און אֲבִירָמען, פֿון רונד אַרום; און דָּתָן און אֲבִירָם זײַנען אַרויסגעגאַנגען, זיך שטעלנדיק אין אײַנגאַנג פֿון זייערע געצעלטן, מיט זייערע ווײַבער און זייערע זין און זייערע קליינע קינדער.
28 האָט משה געזאָגט: דורך דעם וועט איר ווײַסן, אַז גאָט האָט מיך

געשיקט צו טאָן אַלע די דאָזיקע
טוונגען, אַז דאָס איז ניט פֿון מיין
האַרצן.
29 אויב אַזוי ווי אַלע מענטשן
שטאַרבן, וועלן די דאָזיקע שטאַרבן,
און די באַשערונג פֿון אַלע מענטשן
וועט זיי באַשערט זיין, האָט מיך גאָט
ניט געשיקט.
30 אויב אָבער אַ באַשאַפֿונג וועט
באַשאַפֿן גאָט, און די ערד וועט
אויפֿמאַכן איר מויל, און וועט
איינשלינגען זיי און אַלץ וואָס איז
זייערס, און זיי וועלן אַראָפּנידערן
לעבעדיקערהייט אין אונטערערד,
וועט איר ווייסן, אַז די דאָזיקע מענטשן
האָבן געלעסטערט גאָט.
31 און סע איז געווען ווי ער
האָט געענדיקט רעדן אַלע די
דאָזיקע וועלטער, אַזוי האָט זיך
אויפֿגעשפּאָלטן די ערד וואָס אונטער
זיי.
32 און די ערד האָט געעפֿנט איר
מויל, און האָט אינגעשלונגען זיי, און
זייערע הייזער, און אַלע מענטשן וואָס
האָבן געהערט צו קֹרַח, און דעם גאַנצן
פֿאַרמעג.
33 און זיי און אַלץ וואָס איז
זייערס האָבן אַראָפּגעניידערט
לעבעדיקערהייט אין אונטערערד, און
די ערד האָט זיי צוגעדעקט, און זיי
זײַנען אונטערגעגאַנגען פֿון צווישן
דער עדה.
34 און גאַנץ ישׂראל וואָס רונד אַרום
זיי זײַנען אַנטלאָפֿן פֿון זייערע קוֹלות,
וואָרום זיי האָבן געזאָגט: די ערד וועט
אונדז נאָך אײַנשלינגען.
35 און אַ פֿײַער איז אַרויסגעגאַנגען
פֿון גאָט, און האָט פֿאַרצערט די צוויי
הונדערט און פֿופֿציק מאַן, וואָס האָבן
אויפֿגעבראַכט דעם וויירויך.

17 און גאָט האָט געredעט צו
משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 זאָג צו אֶלְעָזָר דעם זון פֿון
אַהרן דעם כֹּהן, ער זאָל אויפֿהייבן
די פֿײַערפֿאַנעס פֿון צווישן דער
פֿאַרברענונג, און דאָס פֿײַער וואַרף
אַוועק; וואָרום זיי זײַנען געוואָרן
הייליק.
3 די פֿײַערפֿאַנעס פֿון די דאָזיקע,
וואָס האָבן פֿאַרזינדיקט זייערע נפֿשות,
פֿון זיי זאָל מען מאַכן אויסגעשלאָגענע
בלעכן, אַן איבערצוג צום מזבח,
וואָרום מע האָט זיי געבראַכט פֿאַר
גאָט, און זיי זײַנען געוואָרן הייליק;
און זיי זאָלן זײַן פֿאַר אַ צייכן צו די
קינדער פֿון ישׂראל.
4 האָט אֶלְעָזָר דער כֹּהן געזומען
די קופּערנע פֿײַערפֿאַנעס, וואָס די
פֿאַרברענטע האָבן געבראַכט, און
מע האָט זיי אויסגעשלאָגן פֿאַר אַן
איבערצוג צום מזבח,
5 אַ דערמאָנונג צו די קינדער פֿון
ישׂראל, כּדי אַ פֿרעמדער מענטש, וואָס
איז ניט פֿון דעם זאָמען פֿון אַהרן, זאָל
ניט געגענען צו רײַכערן ווײַרויך פֿאַר
גאָט, אַז ער זאָל ניט ווערן אַזוי ווי קרח
און אַזוי ווי זײַן עזעמל; אַזוי ווי גאָט
האָט געredעט צו אים דורך משהן.
6 און די גאַנצע עדה פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל האָט אויף מאָרגן
געמורמלט אַקעגן משהן און אַקעגן
אַהרנען, אַזוי צו זאָגן: איר האָט
געטייט דאָס פֿאָלק פֿון גאָט.
7 און סע איז געווען, אַז די עדה
האָט זיך אײַנגעזאַמלט אַקעגן משהן
און אַקעגן אַהרנען, אַזוי האָבן זיי זיך
אומגעקערט צום אוֹהל-מוֹעד, ערשט אַ
וואָלקן האָט אים צוגעדעקט, און די
פֿראַכט פֿון גאָט האָט זיך באַווּיזן.
8 און משה און אַהרן זײַנען
צוגעגאַנגען פֿאַרן אוֹהל-מוֹעד,
9 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
10 שיידט אײַך אָפּ פֿון צווישן דער
דאָזיקער עדה, און איך וועל זיי
פֿאַרלענדן אין אַ רגע. זײַנען זיי
געפֿאַלן אויף זייער פּנים.

11 און משה האָט געזאָגט צו
אַהרֹנען: נעם די פּײַערפֿאַן, און לייג
אויף איר אַרויף פּײַער פֿון מזבח, און
טו אַרויף ווײַרויך, און טראָג אויף גיך
צו דער עדה, און זײ מכפּר אויף זיי,
וואָרום אַ צאָרן איז אַרויסגעגאַנגען
פֿון פֿאַר גאָט; די מגפּה האָט זיך
אָנגעהויבן.

12 האָט אַהרן געמומען, אַזוי ווי משה
האָט גשהייסן, און ער איז אַרײַנגעלאָפֿן
אין מיטן פֿון דער עדה; ערשט די מגפּה
האָט זיך אָנגעהויבן אין פֿאָלק. האָט
ער אַרויפֿגעלייגט ווײַרויך, און מכפּר
געווען אויפֿן פֿאָלק.

13 און ער איז געשטאַנען צווישן די
טויטע און צווישן די לעבעדיקע; און
די מגפּה איז פֿאַרהאַלטן געוואָרן.

14 און די וואָס זײנען געשטאָרבן אין
דער מגפּה, זײנען געווען פֿערצן טויזנט
און זיבן הונדערט, אַחוץ די וואָס
זײנען געשטאָרבן וועגן דער מעשׂה
מיט קָרַחן.

15 און אַהרן האָט זיך אומגעקערט
צו משהן, צום אײנגאַנג פֿון
אוֹהל-מוֹעד, ווען די מגפּה איז
פֿאַרהאַלטן געוואָרן.

16 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:

17 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל,
און נעם פֿון זיי צו שטעקן, צו שטעקן
פֿון אַ פֿאָטערהויז, פֿון אַלע זייערע
פֿירשטן לויט זייערע פֿאָטערהײַזער,
צוועלף שטעקנס; איטלעכנס נאָמען
זאָלסטו אויפֿשרײַבן אויף זײַן שטעקן.

18 און אַהרנס נאָמען זאָלסטו
אויפֿשרײַבן אויף דעם שטעקן פֿון לֵוִי,
וואָרום איין שטעקן זאָל זײַן פֿאַר דעם
הויפּט פֿון זייערע פֿאָטערהײַזער.

19 און זאָלסט זיי אָוועקלייגן אין
אוֹהל-מוֹעד, פֿאַרן עדות, וואָס איך
אַנטפּלעק זיך צו אײַך דאָרטן.

20 און עס וועט זײַן, דער מאַן
וואָס איך וועל אים אויסדערווײַלן,
וועט זײַן שטעקן אויפֿשפּראָצן; און
איך וועל אײַנשטילן פֿון אַרום מיר
די מורמלערײַען פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל, וואָס זיי מורמלען אַקעגן אײַך.

21 האָט משה גערעדט צו די
קינדער פֿון ישׂראל, און אַלע זייערע
פֿירשטן האָבן אים געגעבן צו שטעקן
פֿון איטלעכן פֿירשט, צו שטעקן
פֿון איטלעכן פֿירשט, לויט זייערע
פֿאָטערהײַזער, צוועלף שטעקנס; און
דער שטעקן פֿון אַהרנען איז געווען
צווישן זייערע שטעקנס.

22 און משה האָט אַוועקגעלייגט די
שטעקנס פֿאַר גאָט, אין דעם געצעלט
פֿון געזעץ.

23 און עס איז געווען אויף מאָרגן,
אַז משה איז געקומען אין דעם
געצעלט פֿון געזעץ, ערשט דער
שטעקן פֿון אַהרנען פֿאַר לֵוִיס הויז האָט
אויפֿגעשפּראָצט, און אַרויסגעלאָזט
שפּראָנונג, און געבליט בליעכץ, און
געצײַטיקט מאַנדלען.

24 האָט משה אַרויסגעטראָגן
אַלע שטעקנס פֿון פֿאַר גאָט צו
אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און זיי
האָבן אויבערגעקוקט, און געמומען
איטלעכער זײַן שטעקן.

25 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן:
קער אום אַהרנס שטעקן פֿאַרן עדות,
פֿאַר אַ היטונג, פֿאַר אַ צייכן צו די
ווידערשפּעניקע קינדער, כּדי זאָלסט
מאַכן אַן ענד צו זייערע מורמלערײַען
אַרום מיר, און זיי זאָלן ניט שטאַרבן.

26 האָט משה דאָס געטאָן; אַזוי ווי
גאָט האָט אים באַפֿוילן, אַזוי האָט ער
געטאָן.

27 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל
געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: זע,
מיר קומען אום, מיר גייען אונטער,
אַלע גייען מיר אונטער.

28 איטלעכער וואָס ענענט – וואָס
ענענט צום מִשכּן פֿון גאָט, שטאַרבט;
צי וועלן מיר אין גאַנצן אומקומען?

18 און גָאט האָט געזאָגט צו
אַהרֹנען: דו און דײַנע זין
און דאָס הויז פֿון דײַן פֿאָטער מיט
דיר, זאָלט טראָגן די זינד פֿון דעם
הייליקטום, און דו און דײַנע זין מיט
דיר זאָלט טראָגן די זינד פֿון אײַער
כהונה.
2 און אויך דײַנע ברידער, דעם
שטאם לֵוִי, דעם שבט פֿון דײַן פֿאָטער,
מאַך גענענען מיט דיר, און זיי זאָלן זײַן
באַהעפֿט צו דיר, און דיך באָדינען; און
דו און דײַנע זין מיט דיר זאָלט זײַן פֿאַר
דעם געצעלט פֿון געזעץ.
3 און זיי זאָלן היטן דײַן היטונג, און
די היטונג פֿון גאַנצן געצעלט; אָבער
צו די הייליקע כלים און צום מזבח
זאָלן זיי ניט געגענען, כדי זיי זאָלן ניט
שטאַרבן, אי זיי אי איר.
4 און זיי זאָלן זײַן באַהעפֿט צו דיר,
און היטן די היטונג פֿון אוֹהל-מוֹעד בײַ
אײַנעם דינסט פֿון געצעלט; און אַ
פֿרעמדער זאָל ניט גענענען צו אײַך.
5 און איר זאָלט היטן די היטונג פֿון
הייליקטום, און די היטונג פֿון מזבח,
כדי עס זאָל מער ניט זײַן אַ צאָרן אויף
די קינדער פֿון ישׂראל.
6 און איך, זע, האָב גענומען אײַערע
ברידער די לְוִיים פֿון צווישן די קינדער
פֿון ישׂראל; אײַך אַ מתּנה זײַנען זיי
געגעבן פֿאַר גאָט, צו דינען דעם דינסט
פֿון אוֹהל-מוֹעד.
7 און דו און דײַנע זין מיט דיר זאָלט
אָפּהיטן אײַער כהונה בײַ אײַנעם
זאַך פֿון מזבח און אינעווייניק פֿון
פּרוכֶת, און טאָן דעם דינסט; אַ דינסט
פֿאַר אַ מתּנה גיב איך אײַך די כהונה,
און דער פֿרעמדער, וואָס גענענט, זאָל
געטייט ווערן.
8 און גאָט האָט גערעדט צו אַהרֹנען:
און איך, זע, האָב דיר געגעבן די
היטונג פֿון מײַנע אָפּשיידונגען; פֿון
אַלע געהייליקטע זאַכן פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל האָב איך זיי געגעבן פֿאַר אַ
חלק צו דיר און צו דײַנע קינדער פֿאַר
אַן אייביקן רעכט.
9 דאָס זאָל גהערן צו דיר פֿון
די הייליקסטע הייליקייטן, פֿון די
פֿײַעראָפּפֿער: אַלע זיערע קרבנות,
פֿון אַלע זיערע שפּײַזאָפּפֿער, און פֿון
אַלע זיערע זינדאָפּפֿער, און פֿון אַלע
זיערע שולדאָפּפֿער, וואָס זיי צאָלן אָפּ
צו מיר; אַ הייליקסטע הייליקייט איז
דאָס, פֿאַר דיר און פֿאַר דײַנע קינדער.
10 אין אַ הייליקסטן אָרט זאָלסטו עס
עסן; איטלעכער מאַנספּאַרשוין מעג
עס עסן; הייליק זאָל עס זײַן פֿאַר דיר.
11 און דאָס געהערט צו דיר: די
אָפּשיידונג פֿון זייער גאָב בײַ אַלע
אויפֿהייבונגען פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל; צו דיר האָב איך זיי געגעבן,
און צו דײַנע זין און צו דײַנע טעכטער
מיט דיר, פֿאַר אַן אייביקן רעכט;
איטלעכער וואָס איז ריין אין דײַן הויז
מעג עס עסן.
12 אַל דאָס בעסטע פֿון איל, און אַל
דאָס בעסטע פֿון ווײַן און תּבואה, דאָס
ערשטע דערפֿון וואָס זיי גיבן צו גאָט,
דאָס האָב איך געגעבן צו דיר.
13 די ערשטצײַטיקע פֿון אַלץ וואָס
אין זייער לאַנד, וואָס זיי ברענגען צו
גאָט, זאָלן געהערן צו דיר; איטלעכער
וואָס איז ריין אין דײַן הויז מעג עס
עסן.
14 איטלעכע חרם-זאַך אין ישׂראל
זאָל געהערן צו דיר.
15 איטלעכס וואָס עפֿנט דעם
טראַכט, פֿון יעטוועדער באַשעפֿענישׂ
וואָס מע ברענגט צו גאָט, פֿון אַ
מענטשן און פֿון אַ בהמה, זאָל געהערן
צו דיר; אָבער אויסליײזן זאָלסטו לאָזן
אויסליײזן דעם בכור פֿון אַ מענטשן;
אויך דעם בכור פֿון אַן אומריינער
בהמה זאָלסטו לאָזן אויסליײזן.
16 און זייער אויסליײז – פֿון אַ חודש
אַלט זאָלסטו לאָזן אויסליײזן – זאָל זײַן
לויט דײַן שאַצונג, פֿינף שֶׂקל זילבער,
אויפֿן הייליקן שֶׂקל, דאָס איז צוואַנציק
גֵּרָה.

17 אָבער אַ בכּור פֿון אַ רינד, אָדער אַ בכּור פֿון אַ שעפּס, אָדער אַ בכּור פֿון אַ ציג, טאָרסטו ניט לאָזן אויסלייזן; זיי זײַנען הייליק. זייער בלוט זאָלסטו שפּרענגען אויפֿן מזבח, און זייער פעטס זאָלסטו דעמפּן פֿאַר אַ פֿײַעראָפּפֿער, פֿאַר אַ געשמאַק ריח צו גאָט.

18 און זייער פֿלייש זאָל געהערן צו דיר; אַזוי ווי די ברוסט פֿון אויפֿהייבונג, און אַזוי ווי דער רעכטער שענקל, זאָל עס געהערן צו דיר.

19 אַלע אָפּשיידונגען פֿון די הייליקע זאַכן וואָס די קינדער פֿון ישׂראל שייַדן אָפּ צו גאָט, האָב איך געגעבן צו דיר און צו דײַנע זין און צו דײַנע טעכטער מיט דיר, פֿאַר אַן אייביקן רעכט; אַן אייביקער בונד פֿון זאַלץ איז דאָס פֿאַר גאָט, דיר און דײַן זאָמען מיט דיר.

20 און גאָט האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: אין זייער לאַנד זאָלסטו ניט אַרבן, און קיין חלק זאָלסטו ניט האָבן צווישן זיי; איך בין דײַן חלק און דײַן נחלה צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.

21 און צו די קינדער פֿון לֵוִי, זע, האָב איך געגעבן יעטוועדער מעשׂר אין ישׂראל פֿאַר אַן אַרב, פֿאַר זייער דינסט וואָס זיי דינען, דעם דינסט פֿון אוֹהל-מוֹעד.

22 און די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן מער ניט געבענען צום אוֹהל-מוֹעד, צו טראָגן אַ חטא און שטאַרבן.

23 נײַערט דער לֵוִי, ער זאָל דינען דעם דינסט פֿון אוֹהל-מוֹעד; און זיי זאָלן טראָגן זייער זינד; אַן אייביק געזעץ אויף זייערע דור-דורות. און צווישן די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן זיי ניט אַרבן קיין אַרבונג.

24 וואָרום דעם מעשׂר פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס זיי שיידן אָפּ פֿאַר אַן אָפּשיידונג צו גאָט, האָב איך געגעבן צו די לוִיים פֿאַר אַן אַרבונג; דרום האָב איך וועגן זיי געזאָגט: צווישן די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן זיי ניט אַרבן קיין אַרבונג.

25 און גאָט האָט געredט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

26 און צו די לוִיים זאָלסטו רעדן, און זאָגן צו זיי: אַז איר וועט נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל דעם מעשׂר וואָס איך האָב אײַך געגעבן פֿון זיי פֿאַר אײַער אַרבונג, זאָלט איר אָפּשיידן דערפֿון אַן אָפּשיידונג צו גאָט, מעשׂר פֿון דעם מעשׂר.

27 און אײַער אָפּשיידונג וועט אײַך געערכנט ווערן אַזוי ווי די תּבֿואה אויסן שײַער, און ווי די שָׁפּע אויסן קעלטער.

28 אַזוי זאָלט איר אויך אָפּשיידן די אָפּשיידונג פֿון גאָט פֿון אַלע אײַערע מעשׂרס, וואָס איר וועט נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און איר זאָלט געבן דערפֿון די אָפּשיידונג פֿון גאָט צו אַהרן דעם כֹּהן.

29 פֿון אַלץ וואָס ווערט אײַך געגעבן זאָלט איר אָפּשיידן די גאַנצע אָפּשיידונג פֿון גאָט, פֿון אַלעם בעסטן דערפֿון, דאָס הייליקע פֿון דעם.

30 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר שיידט אָפּ פֿון דעם דאָס בעסטע דערפֿון, זאָל עס געערכנט ווערן די לוִיים אַזוי ווי דער אײַנטראָג פֿון שײַער, און אַזוי ווי דער אײַנטראָג פֿון קעלטער.

31 און איר מעגט עס עסן אין יעטוועדער אָרט, איר און אײַער הויזגעזינדס, וואָרום דאָס איז אײַך אַ לוין פֿאַר אײַער דינסט אין אוֹהל-מוֹעד.

32 און איר וועט ניט טראָגן וועגן דעם אַ זינד, ווען איר שיידט אָפּ פֿון דעם דאָס בעסטע דערפֿון. און איר זאָלט ניט פֿאַרשוועכן די הייליקייטן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, כּדי איר זאָלט ניט שטאַרבן.

חֻקַּת

19 אוֹן גאָט האָט געזאגט צו משהן אוֹן צו אַהרֹנען, אַזוי צו זאָגן:
2 דאָס איז דאָס געזעץ פֿון דער תּוֹרה, וואָס גאָט האָט באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן דיר ברענגען אַ רויטע קו, אַ גאַנצע, וואָס אין איר איז ניטאָ קיין מום, וואָס אויף איר איז ניט אַרויף קיין יאָך.
3 אוֹן איר זאָלט זי געבן צו אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, אוֹן מע זאָל זי אַרויספֿירן אויסן לאָגער, אוֹן זי שׁעכטן פֿאַר אים.
4 אוֹן אֶלְעָזָר דער כֹּהן זאָל נעמען פֿון איר בלוט מיט זײַן פֿינגער, אוֹן שׁפּריצן פֿון איר בלוט אַקעגן דער פֿאָדערזײַט פֿון אוֹהל-מוֹעד זיבן מאָל.
5 אוֹן מע זאָל פֿאַרברענען די קו פֿאַר זײַנע אויגן; איר פֿעל אוֹן איר פֿלייש אוֹן איר בלוט מיט איר מיסט זאָל מען פֿאַרברענען.
6 אוֹן דער כֹּהן זאָל נעמען צעדערהאָלץ, אוֹן אֵזוֹב-גראָז, אוֹן ווערמילרויט, אוֹן אַרײַנוואַרפֿן אין דער פֿאַרברענונג פֿון דער קו.
7 אוֹן דער כֹּהן זאָל וואַשׁן זײַנע קלײדער, אוֹן באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, אוֹן דערנאָך מעג ער אַרײַנקומען אין לאַגער; אוֹן דער כֹּהן זאָל זײַן אומריין ביזן אָוונט.
8 אויך דער וואָס פֿאַרברענט זי, זאָל וואַשׁן זײַנע קלײדער אין וואַסער, אוֹן באָדן זײַן לײַב אין וואַסער, אוֹן זײַן אומריין ביזן אָוונט.
9 אוֹן אַ ריינער מאַן זאָל אויפֿזאַמלען די אַש פֿון דער קו, אוֹן אָוועקלייגן אויסן לאָגער אין אַ ריינעם אָרט; אוֹן עס זאָל געהאַלטן ווערן פֿאַר דער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל פֿאַר שׁפּרענגוואַסער; אַ ריניקאָפּפֿער איז דאָס.
10 אוֹן דער וואָס זאַמלט אויף די אַש פֿון דער קו, זאָל וואַשׁן זײַנע קלײדער, אוֹן זײַן אומריין ביזן אָוונט. אוֹן עס זאָל זײַן פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל, אוֹן פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף צווישן זיי, פֿאַר אַן אייביקן געזעץ.
11 דער וואָס רירט זיך אָן אַ מת, אָן וואָסער עס איז טויטן לײַב פֿון אַ מענטשן, זאָל זײַן אומריין זיבן טעג.
12 ער זאָל זיך ריניקן דערמיט אויפֿן דריטן טאָג אוֹן אויפֿן זיבעטן טאָג, אוֹן וועלן ריין; אוֹן אויב ער וועט זיך ניט ריניקן אויפֿן דריטן טאָג אוֹן אויפֿן זיבעטן טאָג, זאָל ער ניט ווערן ריין.
13 איטלעכער וואָס רירט זיך אָן אָן אַ מת, אָן דעם לײַב פֿון אַ מענטשן וואָס איז געשטאָרבן, אוֹן ער וועט זיך ניט ריניקן, האָט ער די רואונג פֿון גאָט פֿאַראומריניקט, אוֹן יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון ישׂראל; אַז שׁפּרענגוואַסער איז אויף אים ניט געשפּרענגט געווארן, זאָל ער זײַן אומריין; זײַן אומריניקייט איז נאָך אויף אים.
14 דאָס איז דער דין: אַז אַ מענטש וועט שׁטאַרבן אין אַ געצעלט, זאָל איטלעכער וואָס קומט אין געצעלט, אוֹן אַלץ וואָס אין געצעלט, זײַן אומריין זיבן טעג.
15 אוֹן יעטוועדער אָפֿענע כלי, וואָס אויף איר איז ניטאָ אַן אַרומגעשנירט דעקל, איז אומריין.
16 אוֹן איטלעכער וואָס וועט זיך אָנרירן אויפֿן פֿרײַען פֿעלד אָן אַ דערשלאָגענעם פֿון אַ שוועבט, אָדער אָן אַ געשטאָרבענעם, אָדער אַן אַ בײַן פֿון אַ מענטשן, אָדער אָן אַ קבֿר, זאָל זײַן אומריין זיבן טעג.
17 אוֹן מע זאָל נעמען פֿאַר דעם אומריינעם פֿון דער אַש פֿון דעם פֿאַרברענטן ריניקאָפּפֿער, אוֹן אַרויפֿגיסן דערויף לעבעדיקע וואַסער אין אַ כלי.
18 אוֹן אַ ריינער מאַן זאָל נעמען אֵזוֹב-גראָז, אוֹן אײַנטונקען אין דעם

וואַסער, און שפּריצן אויפֿן געצעלט,
און אויף אַלע כּלים, און אויף די נפֿשות
וואָס זײַנען דאָרטן געווען, און אויף
דעם וואָס האָט זיך אָנגערירט אָן דעם
ביין, אָדער אָן דעם דערשלאָגענעם,
אָדער אָן דעם געשטאָרבענעם, אָדער
אָן דעם קבֿר.

19 און דער וואָס איז ריין זאָל
שפּריצן אויף דעם אומריינעם אויפֿן
דריטן טאָג און אויפֿן זיבעטן טאָג; און
ער זאָל אים רייניקן אויפֿן זיבעטן טאָג;
און ער זאָל וואַשן זײַנע קלײדער, און
זיך באָדן אין וואַסער, און ווערן ריין
אין אָוונט.

20 און אַז אַ מענטש וועט זײַן
אומריין, און וועט זיך ניט רייניקן, זאָל
יענע זעל פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן
דער עדה, ווײַל דאָס הייליקטום
פֿון גאָט האָט ער פֿאַראומרייניקט;
שפּרענגוואַסער איז אויף אים ניט
געשפּרענגט געווארן, איז ער אומריין.

21 און עס זאָל זיי זײַן פֿאַר אַן
אייביקן געזעץ. און דער וואָס שפּריצט
דאָס שפּרענגוואַסער, זאָל וואַשן זײַנע
קלײדער; און דער וואָס רירט זיך
אָן אָן דעם שפּרענגוואַסער, זאָל זײַן
אומריין ביזן אָוונט.

22 און אַלץ וואָס דער אומריינער
וועט זיך אָנרירן אָן דעם, זאָל זײַן
אומריין; און דער מענטש וואָס רירט
זיך אָן אים אָן, זאָל זײַן אומריין ביזן
אָוונט.

20

און די קינדער פֿון ישׂראל, די
גאַנצע עדה, זײַנען געקומען
אין מדבר צִן, אין ערשטן חודש; און
דאָס פֿאָלק איז געזעסן אין קָדֵשׁ; און
מרים איז דאָרטן געשטאָרבן, און איז
דאָרטן באַגראָבן געווארן.

2 און די עדה האָט ניט געהאַט
קיין וואַסער, און זיי האָבן זיך
אײַנגעזאַמלט אַקעגן משהן און אַקעגן
אַהרֹנען.

3 און דאָס פֿאָלק האָט זיך געקריגט
מיט משהן, און זיי האָבן געזאָגט,
אַזוי צו זאָגן: הלוואַי וואָלטן מיר
אומגעקומען, וועג אונדזערע ברידער
זײַנען אומגעקומען פֿאַר גאָט!

4 און נאָך וואָס האָט איר געבראַכט
די עדה פֿון גאָט אין דעם דאָזיקן
מדבר, אַז מיר און אונדזער פֿי זאָלן דאָ
אויסשטאַרבן?

5 און נאָך וואָס האָט איר אונדז
אויפֿגעבראַכט פֿון מִצרַיִם, אונדז צו
ברענגען אין דעם דאָזיקן שלעכטן
אָרט, וואָס איז ניט אַן אָרט פֿון זאָמען,
אָדער פֿײַגן, אָדער ווײַנשטאָקן, אָדער
מילגרוימען, און ווו וואַסער צום
טרינקען איז ניטאָ?

6 זײַנען משה און אַהרן
אַוועקגעגאַנגען פֿון פּאַר דער
עדה צום אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד,
און זיי זײַנען געפֿאַלן אויף זייער
פּנים; און די פּראַכט פֿון גאָט האָט
זיך באַווײַזן צו זיי.

7 און גאָט האָט געערעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:

8 נעם דעם שטעקן, און זאַמל אײַן
די עדה, דו און אַהרן דײַן ברודער,
און איר זאָלט רעדן צום פֿעלז פֿאַר
זייערע אויגן, אַז ער זאָל אַרויסגעבן
פֿון זיך וואַסער; און וועסט זיי
אַרויסציען וואַסער פֿון פֿעלז, און
וועסט אָנטרינקען די עדה און זייער פֿי.

9 האָט משה גענומען דעם שטעקן
פֿון פּאַר גאָט, אַזוי ווי ער האָט אים
באַפֿוילן.

10 און משה און אַהרן האָבן
אײַנגעזאַמלט די עדה פֿאַר דעם פֿעלז,
און ער האָט צו זיי געזאָגט: הערט
אַקאָרשט, איר ווידערשפּעניקער,
זאָלן מיר פֿון דעם דאָזיקן פֿעלז אײַך
אַרויסציען וואַסער?

11 און משה האָט אויפֿגעהויבן זײַן
האַנט, און האָט געשלאָגן דעם פֿעלז
מיט זײַן שטעקן צוויי מאָל, און עס איז
אַרויס אַ סך וואַסער, און די עדה און

זייער פַּי הָאֶבן געטרונקען.
12 האָט גאָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען: ווײַל איר האָט ניט געגלויבט אין מיר, מיך צו הייליקן פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, דרום וועט איר ניט ברענגען די דאָזיקע עדה אין דעם לאַנד וואָס איך האָב זיי געגעבן.
13 דאָס איז דאָס וואַסער פֿון מריבֿה וווּ די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געקריגט אַקעגן גאָט, און ער איז געהיילט געוואָרן צווישן זיי.
14 און משה האָט געשיקט שלוחים פֿון קָדֵשׁ צו דעם מלך פֿון אֱדוֹם: אַזוי זאָגט דײַן ברודער ישׂראל: דו ווייסט אַלדי מאַטערניש וואָס אונדז האָט געטראָפֿן;
15 ווי אונדזערע עלטערן האָבן געניידערט קיין מִצרַיִם, און מיר זײַנען געזעסן אין מִצרַיִם פֿיל טעג, און די מִצרים האָבן שלעכטס געטאָן אונדז און אונדזערע עלטערן;
16 און מיר האָבן געשריען צו גאָט, און ער האָט געהערט אונדזער קָול, און האָט געשיקט אַ מלאָך, און אונדז אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם; און אָט זײַנען מיר אין קָדֵשׁ, אַ שטאָט בײַם עק פֿון דײַן געמאַרק.
17 לָאז אונדז, איך בעט דיך, דורכגיין דורך דײַן לאַנד; מיר וועלן ניט דורכגיין דורך אַ פֿעלד אָדער דורך אַ ווײַנגאָרטן, און מיר וועלן ניט טרינקען וואַסער פֿון אַ ברונעם; אויף דעם מלכס וועג וועלן מיר גייען; מיר וועלן זיך ניט אָפּנײַגן רעכטס אָדער לינקס, ביז וואַנען מיר וועלן דורכגיין דײַן געמאַרק.
18 האָט אֱדוֹם צו אים געזאָגט: זאָלסט ניט דורכגיין דורך מיר, וואָרום מיטן שווערד וועל איך אַרויסגיין אַקעגן דיר.
19 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל צו אים געזאָגט: אויפֿן וועג וועלן מיר גיין, און אַז מיר וועלן טרינקען דײַן וואַסער, איך און מײַנע פֿי, וועל איך געבן געצאָלט דערפֿאַר; עס איז דאָך גאָרנישט; לאָמיך בלויז דורכגיין אויף מײַנע פֿיס.
20 האָט ער געזאָגט: דו קענסט ניט דורכגיין. און אֱדוֹם איז אַרויסגעגאַנגען אָקעגן אים מיט פֿיל פֿאָלק, און מיט אַ שטאַרקער האַנט.
21 און אֱדוֹם האָט ניט געוואָלט לָאזן ישׂראל דורכגיין דורך זײַן געמאַרק, און ישׂראל האָט זיך אָפּגענײַגט פֿון אים.
22 און זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון קָדֵשׁ; און די קינדער פֿון ישׂראל, די גאַנצע עדה, זײַנען אָנגעקומען צום באַרג הוֹר.
23 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען אויפֿן באַרג הוֹר, בײַם געמאַרק פֿון לאַנד אֱדוֹם, אַזוי צו זאָגן:
24 זאָל אַהרן אײַנגעזאַמלט ווערן צו זײַן פֿאָלק; ווָארום ער וועט ניט קומען אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געגעבן צו די קינדער פֿון ישׂראל, דערפֿאַר וואָס איר האָט ווידערשפּעניקט מײַן מויל בײַם וואַסער פֿון מריבֿה.
25 נעם אַהרֹנען און זײַן זון אֶלעָזָרן, און ברענג זיי אַרויף אויפֿן באַרג הוֹר;
26 און טו אויס אַהרֹנען זײַנע קלײדער, און טו זיי אָן זײַן זון אֶלעָזָרן; און אַהרן זאָל אײַנגעזאַמלט ווערן און שטאַרבן דאָרטן.
27 האָט משה געטאָן ווי גאָט האָט באַפֿוילן; און זיי זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן באַרג הוֹר, פֿאַר די אויגן פֿון דער גאַנצער עדה.
28 און משה האָט אויסגעטאָן אַהרֹנען זײַנע קלײדער, און האָט זיי אָנגעטאָן זײַן זון אֶלעָזָרן. און אַהרן איז דאָרטן געשטאָרבן אויפֿן שפּיץ באַרג. און משה און אֶלעָזָר האָבן אַראָפּגעניידערט פֿון באַרג.
29 און די גאַנצע עדה האָט געזען אַז אַהרן איז פֿאַרגאַנגען; און דאָס גאַנצע הויז פֿון ישׂראל האָט באַווויינט אַהרֹנען דרײַסיק טעג.

21 און דער כְּנַעֲנִי, דער מלך פֿון עָרָד, דער באַווינענער פֿון נֶגֶב, האָט געהערט אַז ישׂראל איז אָנגעקומען אויף דעם וועג פֿון אֲתָרִים, און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל, און געפֿאַנגען פֿון זיי געפֿאַנגענע.

2 האָט ישׂראל אַ נדר געטאָן צו גאָט, און האָט געזאָגט: אויב געבן וועסטו געבן דאָס דאָזיקע פֿאָלק אין מײַן האַנט, וועל איך מאַכן זייערע שטעט חרם.

3 און גאָט האָט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון ישׂראל, און ער האָט איבערגעגעבן דעם כְּנַעֲנִי, און זיי האָבן געמאַכט זיי און זייערע שטעט חרם. און מע האָט ערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט, חרמָה.

4 און זיי האָבן געצויגן פֿון באַרג הוֹר אויפֿן וועג פֿון ים-סוף, כדי צו גיין אַרום דעם לַאַנד אֱדוֹם, און די זעלע פֿון דעם פֿאָלק איז געוואָרן אומגעדולדיק פֿון וועג.

5 און דאָס פֿאָלק האָט גערעדט אַקעגן גאָט און אַקעגן משהן: נאָך וואָס האָט איר אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון מִצְרַיִם צו שטאַרבן אין דער מדבר? וואָרום קיין ברויט איז ניטאָ, און קיין וואַסער איז ניטאָ, און אונדזער זעל עקלט זיך מיט דער נישטיקער שפּײַז.

6 האָט גאָט אָנגעשיקט אויפֿן פֿאָלק פֿײַערדיקע שלאַנגען, און זיי האָבן געביסן דאָס פֿאָלק, און עס איז געשטאָרבן אַ סך פֿאָלק פֿון ישׂראל.

7 איז דאָס פֿאָלק געקומען צו משהן, און זיי האָבן געזאָגט: מיר האָבן געזינדיקט וואָס מיר האָבן גערעדט אַקעגן גאָט און אַקעגן דיר; זײַ מתפּלל צו גאָט, ער זאָל אָפּטאָן פֿון אונדז די שלאַנגען. האָט משה מתפּלל געווען פֿאַרן פֿאָלק.

8 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: מאַך דיר אַ פֿײַערדיקע שלאַנג, און טו זי אַרויף אויף אַ שטאַנג; און עס וועט זײַן, איטלעכער וואָס וועט געביסן, וועט זי זען, און וועט בלײַבן לעבן.

9 האָט משה געמאַכט אַ קופֿערנע שלאַנג, און האָט זי אַרויפֿגעטאָן אויף אַ שטאַנג; און עס איז געווען, אַז אַ שלאַנג האָט עמיצן געביסן, אַזוי האָט ער אַ קוק געטאָן אויף דער קופֿערנער שלאַנג, און איז געבליבן לעבן.

10 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אַוועקגעצויגן, און גערוט אין אוֹבוֹת.

11 און זיי האָבן געצויגן פֿון אוֹבוֹת, און גערוט אין עִיֵי-עֲבָרִים, אין דעם מדבר וואָס פֿאַר מוֹאָבּ, אַקעגן זונאויפֿגאַנג.

12 פֿון דאָרטן האָבן זיי געצויגן, און גערוט אין טאָל זֶרֶד.

13 פֿון דאָרטן האָבן זיי געצויגן, און גערוט אויף יענער זײַט אַרנוֹן וואָס אין מדבר, וואָס גייט אַרויס פֿון דעם גבֿולות פֿון אֱמוֹרי; 14 ווארום אַרנוֹן איז דער גבֿול פֿון מוֹאָבּ, צווישן מוֹאָבּ און צווישן דעם אֱמוֹרי. דרום ווערט געזאָגט אין דעם בוך פֿון די מלחמות פֿון גאָט: וָהֵב אין סוּפָה, און די טאָלן פֿון אַרנוֹן, 15 און דעם אַראָפגאַנג פֿון די טאָלן, וואָס נייגט זיך צו דער ווינונג פֿון עָר, און לענט זיך אָן גבֿול פֿון מוֹאָבּ.

16 און פֿון דאָרטן קיין באֵר. דאָס איז דער ברונעם, ווו גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאַמל אײַן דאָס פֿאָלק, און איך וועל זיי געבן וואַסער.

17 דעמצמאָל האָט ישׂראל געזונגען דאָס דאָזיקע געזאַנג: קוועל אַרויף, ברונעם – זינגט צו אים –

18 דער ברונעם וואָס געגראָבן האָבן אים האָרן, אים אויסגעהאַקט האָבן פֿירשטן פֿון פֿאָלק, מיטן צעפּטער, מיט זייערע שטעקנס. און פֿון מדבר קיין מַתָּנָה;

19 און פֿון מַתָּנָה קיין נַחליאֵל, און פֿון נַחליאֵל קיין במוֹת;

20 און פֿון במוֹת צו דעם טאָל וואָס אין פֿעלד פֿון מוֹאָבּ, ביים שפּיץ פֿון

פִּסְגָּה, וּואָס קוקט אַראָפּ אויף דער
ווִיסטע.
21 און ישׂראל האָט געשיקט שלוחים
צו סיחון דעם מלך פֿון אֱמוֹרי, אַזוי צו
זאָגן:
22 לאָמיך דורכגיין דורך דײַן לאַנד;
מיר וועלן זיך ניט אָפּנײגן אין אַ פֿעלד
אָדער אין אַ ווינגאָרטן; מיר וועלן
ניט טרינקען וואַסער פֿון אַ ברונעם;
אויף דעם מלכס וועג וועלן מיר גיין,
ביז ווַאנען מיר וועלן דורכגיין דײַן
געמאַרק.
23 אָבער סיחון האָט ניט געלאָזט
ישׂראל דורכגיין דורך זײַן געמאַרק,
און סיחון האָט אײַנגעזאַמלט זײַן
גאַנצן פֿאָלק, און איז אַרויסגעגאַנגען
אַקעגן ישׂראל צום מדבר, און ער איז
געקומען קיין יַהַץ, און האָט מלחמה
געהאַלטן מיט ישׂראל.
24 און ישׂראל האָט אים געשלאָגן
מיטן שאַרף פֿון שוערד, און
אײַנגענומען זײַן לאַנד פֿון אַרנון ביז
יַבּוֹק, ביז די קינדער פֿון עַמּוֹן; ווָאָרום
דער געמאַרק פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן
איז געווען שטאַרק.
25 און ישׂראל האָט צוגענומען אַלע
די דאָזיקע שטעט, און ישׂראל האָט
זיך באַזעצט אין אַלע שטעט פֿון
אֱמוֹרי, אין חֶשבּוֹן, און אין אַלע אירע
טעכטערשטעט.
26 ווָאָרום חשבּוֹן איז געווען די
שטאָט פֿון סיחון דעם מלך פֿון אֱמוֹרי,
וואָס האָט מלחמה געהאַלטן מיט דעם
פֿריערדיקן מלך פֿון מוֹאָבּ, און האָט
אַוועקגענומען זײַן גאַנצע לאַנד פֿון זײַן
האַנט, ביז אַרנון.
27 דרום זאָגן די שפּרוכזאָגער:
קומט קיין חֶשבּוֹן! געבויט און
אויפֿגעשטעלט זאָל ווערן די שטאָט פֿון
סיחון!
28 ווָאָרום אַ פֿײַער איז אַרויס פֿון
חֶשבּוֹן, אַ פֿלאַם פֿון דער שטאָט פֿון
סיחון; זי האָט פֿאַרצערט ער פֿון מוֹאָבּ,
די האַרן פֿון די הייכן פֿון אַרנון.
29 ווויי צו דיר, מוֹאָבּ! פֿאַרלאָרן
ביסטו, פֿאָלק פֿון כמוֹשׁ! ער האָט
געלאָזט ווערן זײַנע זין אַנטרונענע, און
זײַנע טעכטער אין געפֿאַנגענשאַפֿט צו
סיחון דעם מלך פֿון אֱמוֹרי.
30 און מיר האָבן זיי צעשאָסן;
פֿאַרלאָרן איז חֶשבּוֹן ביז דיבֹּון; און
מיר האָבן פֿאַרוויסט ביז נופֿח וואָס ביז
מֵידבָּא.
31 און ישׂראל האָט זיך באַזעצט אין
לאַנד פֿון דעם אֱמוֹרי.
32 און משה האָט געשיקט אויסקוקן
יַעְזֵר, און זיי האָבן באַצווונגען אירע
טעכטערשטעט, און פֿאַרטריבן דעם
אֱמוֹרי וואָס איז דאָרטן געווען.
33 און זיי האָבן זיך פֿאַרקערט, און
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן וועג פֿון
בָּשָׁן; איז אַרויסגעגאַנגען עוֹג דער מלך
פֿון בָּשָׁן אַקעגן זיי, ער מיט זײַן גאַנצן
פֿאָלק, אויף מלחמה קיין אֶדרֶעִי.
34 האָט גאָט געזאָגט צו משהן:
זאָלסט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר אים,
ווָאָרום אין דײַן האַנט האָב איך געגעבן
אים מיט זײַן גאַנצן פֿאָלק און זײַן
לאַנד, און וועסט טאָן צו אים, אַזוי ווי
דו האָסט געטאָן צו סיחון דעם מלך פֿון
אֱמוֹרי, וואָס איז געזעסן אין חשבּוֹן.
35 און זיי האָבן געשלאָגן אים מיט
זײַנע זין און זײַן גאַנצן פֿאָלק, ביז אים
ניט צו לאָזן אַן איבערבלײַב; און זיי
האָבן געאַרבט זײַן לאַנד.

22 און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן אַוועקגעצויגן, און
האָבן געוראט אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָבּ,
אויף יענער זײַט יַרדן בײַ יריחו.
2 און בָּלָק דער זון פֿון צִפּוֹרן האָט
געזען אַלץ וואָס ישׂראל האָט געטאָן
צום אֱמוֹרי,

בָּלָק

3 און מוֹאָבּ האָט זיך זייער
דערשראָקן פֿאַר דעם פֿאָלק, ווײַל
זיי זײַנען געווען פֿיל, און מוֹאָבּ איז

געווען אין אַנגסט פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.
4 האָט מוֹאָבֿ געזאָגט צו די עלטסטע פֿון מִדְיָן: אַצונד וועט דאָס געזעמל אָפּעסן אַלץ וואָס אַרום אונדז, אַזוי ווי אַן אָקס עסט אָפּ דאָס גראָז פֿון פֿעלד. און בָּלָק דער זון פֿון צִפּוֹרן איז געווען דער מלך פֿון מוֹאָבֿ אין יענער צייט.
5 האָט ער געשיקט שלוחים צו בִּלְעָם דער זון פֿון בְּעוֹרן, קיין פְּתוֹר וואָס בײַם טײַך, אין דעם לאַנד פֿון די קינדער פֿון זײַן פֿאָלק, אים צו רופֿן, אַזוי צו זאָגן: אָט איז אַ פֿאָלק אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצְרַיִם; זע, ער האָט פֿאַרדעקט דעם אָנבליק פֿון דער ערד, און ער זיצט מיר אַנטקעגן.
6 און אַצונד קום, איך בעט דיך, שילט מיר דאָס דאָזיקע פֿאָלק, ווארום ער איז שטאַרקער פֿון מיר. אפֿשר וועל איך אויספֿירן מיר זאָלן אים שלאָגן, און איך וועל אים פֿאַרטרײַבן פֿון לאַנד; ווארום איך ווייס, אַז וועמען דו בענטשסט, דער איז געבענטשט, און וועמען דו שילטסט, דער איז פֿאַרשאָלטן.
7 זײַנען די עלטסטע פֿון מוֹאָבֿ און די עלטסטע פֿון מִדְיָן געגאַנגען מיט צויבערלוין אין זייער האַנט, און זיי זײַנען געקומען צו בִּלְעָמען, און האָבן געערצעט צו אים די וועגן בָּלָקס.
8 האָט ער צו זיי געזאָגט: נעכטיקט דאָ די נאַכט, און איך וועל אײַך געבן אַן ענטפֿער, אַזוי ווי גאָט וועט רעדן צו מיר. און די האַרן פֿון מוֹאָבֿ זײַנען געבליבן בײַ בִּלְעָמען.
9 איז גאָט געקומען צו בִּלְעָמען, און האָט געזאָגט: ווער זײַנען די דאָזיקע מענטשן בײַ דיר?
10 האָט בִּלְעָם געזאָגט צו גאָט: בָּלָק דער זון פֿון צִפּוֹרן, דער מלך פֿון מוֹאָבֿ, האָט געשיקט צו מיר:
11 אָט איז דאָס פֿאָלק וואָס איז אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצְרַיִם, און ער האָט פֿאַרדעקט דעם אָנבליק פֿון דער ערד. אַצונד, קום שילט מיר אים; אפֿשר וועל איך קענען מלחמה האַלטן אויף אים, און וועל אים פֿאַרטרײַבן.
12 האָט גאָט געזאָגט צו בִּלְעָמען: זאָלסט ניט גיין מיט זיי; זאָלסט ניט שילטן דאָס פֿאָלק, ווארום ער איז געבענטשט.
13 איז בִּלְעָם אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, און האָט געזאָגט צו די האַרן פֿון בָּלָקן: גייט אין אײַער לאַנד, ווארום גאָט וויל ניט מיך לאָזן גיין מיט אײַך.
14 זײַנען אויפֿגעשטאַנען די האַרן פֿון מוֹאָבֿ, און זײַנען אַוועקגעגאַנגען צו בָּלָקן, און האָבן געזאָגט: בִּלְעָם האָט ניט געוואָלט גיין מיט אונדז.
15 האָט בָּלָק ווידער אַ מאָל געשיקט האַרן, מער און אָנגעזעענערע פֿון יענע.
16 און זיי זײַנען געקומען צו בִּלְעָמען, און האָבן צו אים געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט בָּלָק דער זון פֿון צִפּוֹרן: זאָלסט זיך ניט פֿאַרמײַדן, איך בעט דיך, פֿון קומען צו מיר.
17 ווארום זייער גרויס כּבֿוד וועל איך דיר אָנטאָן, און אַלץ וואָס דו וועסט זאָגן צו מיר, וועל איך טאָן; נאָר קום, איך בעט דיך, שילט מיר דאָס דאָזיקע פֿאָלק.
18 האָט געענטפֿערט בִּלְעָם און געזאָגט צו די קנעכט פֿון בָּלָקן: ווען בָּלָק זאָל מיר געבן זײַן הויז פֿול מיט זילבער און גאָלד, קען איך ניט איבערטרעטן דעם באַפֿעל פֿון יהוה מײַן גאָט, צו טאָן קליינס אָדער גרויס.
19 און אַצונד, איך בעט אײַך, בליײַבט איר אויך דאָ די נאַכט, און איך וועל געוואָר ווערן וואָס גאָט וועט ווידער רעדן מיט מיר.
20 און גאָט איז געקומען צו בִּלְעָמען בײַ נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: אויב דיך צו רופֿן זײַנען די מענטשן געקומען, שטיי אויף, גיי מיט זיי,

אָבער נאָר די זאַך וואָס איך וועל רעדן צו דיר, דאָס זאָלסטו טאָן.
21 איז בִּלְעָם אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, און ער האָט אָנגעזאָטלט זײַן אייזעלין, און איז געגאַנגען מיט די האַרן פֿון מוֹאָבּ.
22 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט געגרימט וואָס ער גייט, און אַ מלאך פֿון גאָט האָט זיך אים געשטעלט פֿאַר אַ שטער אין וועג. – און ער איז געריטן אויף זײַן אייזעלין, און זײַנע צוויי יונגען זײַנען געווען מיט אים. –
23 האָט די אייזעלין דערזען דעם מלאך פֿון גאָט שטיין אויפֿן וועג, מיט זײַן שוואָרד אַרויסגעצויגן אין זײַן האַנט, און די אייזעלין האָט זיך אָפּגענייגט פֿון וועג, און איז געגאַנגען אויפֿן פֿעלד; און בִּלְעָם האָט געשלאָגן די אייזעלין כדי זי צו פֿאַרקירעווען אויפֿן וועג.
24 האָט דער מלאך פֿון גאָט זיך געשטעלט אויף אַ שטעג פֿון די ווינגערטנער, מיט אַ צאַם פֿון דער זײַט און אַ צאַם פֿון דער אַנדער זײַט.
25 און די אייזעלין האָט געזען דעם מלאך פֿון גאָט, און האָט זיך צוגעדריקט צו דער וואַנט, און צוגעדריקט בִּלְעָמס פֿוס צו דער וואַנט; און ער האָט זי ווידער געשלאָגן.
26 איז דער מלאך פֿון גאָט ווידער אַוועק פֿאַרויס, און האָט זיך געשטעלט אין אַן ענגן אָרט, ווו עס איז ניט געווען קיין וועג זיך אָפּצוניגן רעכטס אָדער לינקס.
27 און די אייזעלין האָט געזען דעם מלאך פֿון גאָט, און האָט זיך אַנידערגעלייגט אונטער בִּלְעָמען; און דער צאָרן פֿון בִּלְעָמען האָט געגרימט, און ער האָט געשלאָגן די אייזעלין מיטן שטעקן.
28 האָט גאָט געעפֿנט דאָס מויל פֿון דער אייזעלין, און זי האָט געזאָגט צו בִּלְעָמען: וואָס האָב איך דיר געטאָן, וואָס דו האָסט מיר שוין דרײַ מאָל

געשלאָגן?
29 האָט בִּלְעָם געזאָגט צו דער אייזעלין: ווײַל דו האָסט געשפּעט פֿון מיר; ווען איך האָב אַ שוורד אין דער האַנט, וואָלט איך דיך אַצונד געהרגעט.
30 האָט די אייזעלין געזאָגט צו בִּלְעָמען: בין איך ניט דײַן אייזעלין, וואָס דו האָסט געריטן אויף מיר דײַן גאַנץ לעבן ביז הײַנטיקן טאָג? בין איך גאָנץ לעבן ביז הײַנטיקן טאָג? ניין.
31 און גאָט האָט אָנטפּלעקט די אויגן פֿון בִּלְעָמען, און ער האָט דערזען דעם מלאך פֿון גאָט שטיין אין וועג, מיט זײַן שוואָרד אַרויסגעצויגן אין זײַן האַנט. האָט ער זיך געניגט, און זיך געבוקט אויף זײַן פּנים.
32 און דער מלאך פֿון גאָט האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס האָסטו געשלאָגן דײַן אייזעלין שוין דרײַ מאָל? זע, איך בין אַרויסגעגאַנגען פֿאַר אַ שטער, וואָרום דער וועג גייט מיר דערקעגן.
33 און די אייזעלין האָט מיך געזען, און האָט זיך אָפּגענייגט פֿאַר מיר די דרײַ מאָל; ווען זי וואָלט זיך ניט אָפּגענייגט פֿון מיר, וואָלט איך אַצונד דיך זיכער געהרגעט, און זי וואָלט איך געלאָזט לעבן.
34 האָט בִּלְעָם געזאָגט צו דעם מלאך פֿון גאָט: איך האָב עזעזנדיקט, וואָרום איך האָב ניט געווּסט, אַז דו שטייסט מיר אַנטקעגן אויפֿן וועג; און אַצונד אויב עס איז שלעכט אין דײַנע אויגן, וועל איך מיך אומקערן.
35 האָט דער מלאך פֿון גאָט געזאָגט צו בִּלְעָמען: גיי מיט די מענטשן, אָבער נאָר דאָס וואָרט וואָס איך וועל רעדן צו דיר, דאָס זאָלסטו רעדן. איז בִּלְעָם געגאַנגען מיט די האַרן פֿון בָּלָק.
36 און בָּלָק האָט געהערט אַז בִּלְעָם קומט, און ער איז אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן קיין עִיר-מוֹאָבּ וואָס ביים עמאַרק פֿון אַרנוֹן, וואָס ביים עק

געמאַרק.
37 און בָּלָק האָט געזאָגט צו בִּלְעָמען: האָב איך ניט שיקן געשיקט צו דיר, דיך צו רופֿן? פֿאַר ווָאס ביסטו ניט געקומען צו מיר? בין איך אין דער אמת ניט אימשטאַנד דיר כּבֿוד אָנצוטאָן?
38 האָט בִּלְעָם געזאָגט צו בָּלָק: זע, איך בין געקומען צו דיר; אַצונד, צי קען איך גאָר עפּעס רעדן? דאָס ווָאָרט ווָאָס גאָט וועט אַרײַנטאָן אין מײַן מויל, דאָס וועל איך רעדן.
39 און בִּלְעָם איז געגאַנגען מיט בָּלָקן, און זײ זײַנען געקומען קיין קִרְיַת-חוצות.
40 און בָּלָק האָט געשלאַכט רינדער און שאָף, און האָט געשיקט צו בִּלְעָמען, און צו די האַרן ווָאָס מיט אים.
41 און עס איז געווען אין דער פֿרי, האָט בָּלָק גענומען בִּלְעָמען, און האָט אים אַרויפֿגעפֿירט קיין במות-בעַל, און ער האָט פֿון דאָרטן געזען אַ טייל פֿון דעם פֿאָלק.

23 האָט בִּלְעָם געזאָגט צו בָּלָקן: בוי מיר דאָ זיבן מזבחות, און גרייט מיר דאָ צו זיבן אָקסן און זיבן ווידערס.
2 האָט בָּלָק געטאָן אַזוי ווי בִּלְעָם האָט געַרעדט, און בָּלָק און בִּלְעָם האָבן אויפֿגעבראַכט אַן אָקס און אַ ווידער אויף אַ מזבח.
3 און בִּלְעָם האָט געזאָגט צו בָּלָקן: שטעל זיך בײַ דײַן בראַנדאָפּפֿער, און איך וועל גיין; אפֿשר וועט זיך מיר גאָט טרעפֿן אַנטקעגן, און וואָס פֿאַר אַ זאַך ער וועט מיר ווײַזן, וועל איך דיר דערציילן. און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף אַ הויכן אָרט.
4 און גאָט האָט זיך געטראָפֿן פֿאַר בִּלְעָמען; און ער האָט צו אים געזאָגט: די זיבן מזבחות האָב איך צוגעגרייט, און האָב אויפֿגעבראַכט אַן אָקס און אַ ווידער אויף אַ מזבח.
5 האָט גאָט אַרײַנגעטאָן אַ וואָרט אין בִּלְעָמס מויל, און האָט געזאָגט: קער זיך אום צו בָּלָקן, און אַזוי זאָלסטו רעדן.
6 האָט ער זיך אומגעקערט צו אים, ערשט ער שטייט בײַ זײַן בראַנדאָפּפֿער, ער און אַלע האַרן פֿון מוֹאָבּ.
7 האָט ער אויפֿגעהויבן זײַן שפּרוך, און האָט געזאָגט: פֿון אֲרָם טוט מיך פֿירן בָּלָק, פֿון די מזרח-בערג דער מלך פֿון מוֹאָבּ: קום שילט מיר יעקבֿן, און קום פֿלוך ישׂראלן.
8 ווי זאָל איך שילטן וועמען גאָט שילט ניט? און ווי זאָל איך פֿלוכן וועמען יהוה פֿלוכט ניט?
9 וואָרום פֿון שפּיץ פֿון די פֿעלזן זע איך אים, און פֿון די הייכן קוק איך אים אָן. זע, אַ פֿאָלק וואָס רוט באַזונדער, און רעכנט זיך ניט צווישן די אומות.
10 ווער האָט געציילט דעם שטויב פֿון יעקבֿ, און בֶּאַרעכנט דעם זאָמען פֿון ישׂראל? זאָל שטאַרבן מײַן זעל דעם טויט פֿון די רעכטפֿאַרטיקע, און זאָל מײַן סוף זײַן ווי זײַנער!
11 האָט בָּלָק געזאָגט צו בִּלְעָמען: וואָס האָסטו מיר געטאָן? צו שילטן מײַנע שׂונאים האָב איך דיך גענומען, ערשט גאָר בענטשן האָסטו געבענטשט.
12 האָט ער געענטפֿערט און האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, דאָס וואָס גאָט טוט אַרײַן אין מײַן מויל, דאָס מוז איך היטן צו רעדן.
13 האָט בָּלָק גאָט צו אים: קום מיט מיר, איך בעט דיך, צו אַן אַנדער אָרט, וואָס דו וועסט אים זען פֿון דאָרטן; בלויז אַ טייל פֿון אים וועסטו זען, אָבער אין גאַנצן וועסטו אים ניט זען; און שילט מיר אים פֿון דאָרטן.
14 און ער האָט אים געזאָמען צו דעם פֿעלד צוֹפֿים אויפֿן שפּיץ פּסגָה, און ער האָט געבויט זיבן מזבכות, און

אויפֿגעבראַכט אַן אָקס און אַ ווידער אויף אַ מזבח.

15 און ער האָט געזאָגט צו בָּלָקן: שטעל זיך דאָ בייַ דיין בראַנדאָפּפֿער, און איך וועל גיין זיך טרעפֿן דאָרטן.

16 האָט גאָט זיך געטראָפֿן פֿאַר בִּלְעָמען, און ער האָט אַריינגעטאָן אַ וואָרט אין זײַן מויל, און האָט געזאָגט: קער זיך אום צו בָּלָקן, און אַזוי זאָלסטו רעדן.

17 איז ער געקומען צו אים, ערשט ער שטייט בייַ זײַן בראַנדאָפּפֿער, און די הַאַרן פֿון מוֹאָבּ מיט אים; און בָּלָק האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָט גאָט געredעט?

18 האָט ער אויפֿגעהויבן זײַן שפֿרוך, און האָט געזאָגט: שטיי אויף, בָּלָק, און הער, פֿאַרנעם צו מיר, זון פֿון צִפּוֹר:

19 ניט אַ מאַן איז גאָט, ער זאָל ליגן זאָגן, ניט אַ מענטשנקינד, ער זאָל חרטה האָבן. אַז ער זאָגט, וועט ער דען ניט טאָן? און אַז ער redעט, וועט ער עס ניט מקיים זײַן?

20 זע, «בענטש!» האָב איך פֿאַרנומען, און בענטשט ער, קען איך עס ניט אָפּהאַלטן.

21 מע זעט ניט קיין אומרעכט אין יעקבֿ, און מע מערקט ניט קיין עוולה אין ישׂראל. יהוה זײַן גאָט איז מיט אים, און די לייטזעליקייט פֿון מלך איז אויף אים.

22 גאָט ציט זיי אַרויס פֿון מִצרַיִם, ווי הערנער פֿון אַ ווילטיר איז ער אים.

23 וואָרום ניטאָ קיין פֿישוף אין יעקבֿ, און קיין וואָרטאָגעניש אין ישׂראל. אַצונד ווערט פֿון יעקבֿ און ישׂראל געזאָגט: וואָס גאָט האָט אויפֿגעטאָן!

24 זע, אַ פֿאָלק וואָס שטייט אויף ווי אַ לייבינטע, און הייבט זיך אויף ווי אַ לייב; ער לייגט זיך ניט ביז ער עסט רויב, און בלוט פֿון דערשלאָגענע טרינקט ער.

25 האָט בָּלָק געזאָגט צו בִּלְעָמען: ניט שילטן זאָלסטו אים שילטן, און ניט בענטשן זאָלסטו אים בענטשן.

26 האָט בלעָם געענטפֿערט און האָט געזאָגט צו בָּלָקן: האָב איך ניט גערעדט צו דיר, אַזוי צו זאָגן: אַלץ וואָס גאָט וועט redעדן, דאָס וועל איך טאָן?

27 האָט בָּלָק געזאָגט צו בִּלְעָמען: קום איך בעט דיך, איך וועל דיך נעמען צו אַן אַנדער אָרט; אפֿשר וועט ווויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון גאָט, און וועסט מיר אים שילטן פֿון דאָרטן.

28 און בָּלָק האָט געזומען בִּלְעָמען צום שפּיץ פּעוֹר, וואָס קוקט אַראָפּ אויף דער וויסטע.

29 האָט בלעָם געזאָגט צו בָּלָקן: בוי מיר דאָ זיבן מזבחות, און גרייט מיר דאָ צו זיבן אָקסן און זיבן ווידערס.

30 און בָּלָק האָט געטאָן אַזוי ווי בִּלְעָם האָט געזאָגט, און ער האָט אויפֿגעבראַכט אַן אָקס און אַ ווידער אויף אַ מזבח.

24 און בלעָם האָט געזען אַז עס איז ווויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון גאָט צו בענטשן ישׂראל, און ער איז ניט געגאַנגען אַזוי ווי די פֿריערדיקע מאָל, אַנטקעגן כּישוף-צייכנס, נאָר ער האָט געקערט זײַן פּנים צום מדבר.

2 און בלעָם האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט געזען ישׂראל רוען לויט זײַנע שבֿטים, און דער גייסט פֿון גאָט איז געקומען אויף אים.

3 און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן שפֿרוך, און האָט געזאָגט:אַזוי redעט בִּלְעָם דער זון פֿון בעוֹר, און אַזוי redעט דער מאַן מיטן אָפֿענעם אויג;

4 אַזוי redעט דער וואָס הערט גאָטס ווערטער, וואָס די זעונג פֿון שַׁדַּי טוט ער זען, געפֿאַלן, מיט אויגן אַנטפּלעקטע:

5 ווי שיין זײַנען דײַנע געצעלטען,
יעקבֿ, דײַנע ווינונגען, ישׂראל!
6 ווי טייטלבײימער זײַנען זיי
אויסגעשטרעקט, ווי גערטנער בײַם
טײַך, ווי אַלאָען וואָס גאָט האָט
געפלאַנצט, ווי צעדערן בײַם וואַסער.
7 וואָסער וועט רינען פֿון זײַן צוויגן,
און זײַן זאָמען וועט זײַן בײַ פֿיל
וואַסער; און העכער פֿון אַגַג וועט זײַן
זײַן מלך, און דערהויבן וועט זײַן זײַן
מלוכה.
8 גאָט ציט אים אַרויס פֿון מצרַים,
ווי הערנער פֿון אַ וויזלטיר איז ער אים;
ער וועט פֿאַרצערן די פֿעלקער, זײַנע
פֿײַנט, און זייערע ביינער צעקנאַקן;
און זײַנע פֿײַלן וועלן דורכלעכערן.
9 ער קניט, ער לייגט זיך ווי אַ
לייב, און ווי אַ לייבינטע – ווער קען
אים אויפֿרײַצן? געבענטשט די וואָס
בענטשן דיך, און פֿאַרשאָלטן די וואָס
שילטן דיך!
10 האָט דער צאָרן פֿון בָּלָק
געגרימט אויף בלעָמען, און ער האָט
אַ פּאַטש געטאָן מיט זײַנע הענט; און
בָּלָק האָט געזאָגט צו בלעָמען: צו
שילטן מײַנע שׂונאים האָב איך דיך
געפֿופֿן, ערשט גאָר בענטשן האָסטו
געבענטשט שוין דרײַ מאָל.
11 און אַצונד אַנטלויף דיר אין דײַן
היים; איך האָב געקלערט, גרויס כּבֿוד
וועל איך דיר אָנטאָן, ערשט גאָט האָט
דיך פֿאַרמיטן פֿון כּבֿוד.
12 האָט בלעָם געזאָגט צו בָּלָק:
האָב איך ניט געריידט נאָך צו דײַנע
שלוחים, וואָס דו האָסט געשיקט צו
מיר, אַזוי צו זאָגן:
13 ווען בָּלָק זאָל מיר געבן זײַן הויז
פֿול מיט זילבער און גאָלד, קען איך ניט
איבערטרעטן דעם באַפֿעל פֿון גאָט,
צו טאָן גוטס אָדער שלעכטס פֿון מײַן
אייגענעם האַרצן; וואָס גאָט וועט
רעדן, וואָס וועל איך רעדן?
14 און אַצונד זע, איך גיי צו מײַן
פֿאָלק; קום, לאָמיך דיר באַשיידן וואָס
דאָס דאָזיקע פֿאָלק וועט טאָן צו דײַן
פֿאָלק אין סוף פֿון די טעג.
15 און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן
שפֿרוך, און האָט געזאָגט: אַזוי רעדט
בלעָם דער זון פֿון בעוֹר, און אַזוי רעדט
דער מאַן מיטן אָפֿענעם אויג;
16 אַזוי רעדט דער וואָס הערט גאָטס
ווערטער, און וויים דעם מיין פֿון דעם
העכסטן – די זעונג פֿון שַׁדַּי טוט ער
זען, געפֿאַלן, מיט אויגן אַנטפּלעקטע:
17 איך זע אים, אָבער ניט אַצונד,
איך קוק אים אָן, אָבער ניט נאָנט; אַ
שטערן טרעט אַרויס פֿון יעקבֿ, און אַ
צעפּטער וועט אויפֿשטיין פֿון ישׂראל,
און וועט צעהאַקן די ווינקלען פֿון
מוֹאָבֿ, און צעברעכן אַלע קינדער פֿון
שֵׁת.
18 און אֱדוֹם וועט ווערן אַן אַרבֿ, און
אַן אַרבֿ וועט ווערן שֵׂעִיר, זײַן פֿײַנט;
און ישׂראל וועט אויפֿטאָן גבֿורות.
19 און פֿון יעקבֿ וועט איינער
געווועלטיקן, און אונטערברענגען אַן
איבערבלײַב פֿון שטאָט.
20 און ער האָט געזען עֲמָלֵק, און
האָט אויפֿגעהויבן זײַן שפֿרוך, און
האָט געזאָגט: דער אָנהייב פֿון פֿעלקער
איז עֲמָלֵק, און זײַן סוף איז צום
אונטערגאַנג.
21 און ער האָט געזען דעם קֵינִי,
און האָט אויפֿגעהויבן זײַן שפֿרוך, און
האָט געזאָגט: פֿעסט איז דײַן ווינונג,
און זעמאַכט אין פֿעלז איז דײַן נעסט;
22 אָבער צום פֿאַרטיליקן וועט זײַן
קַיִן; איידער וואָס וועט אַשור דיך
פֿאַנגען.
23 און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן
שפֿרוך, און האָט געזאָגט: ווייַ, ווער
קען לעבן ווען ער וועט דאָס דאָזיקע
טאָן!
24 אָבער שיפֿן וועלן קומען פֿון דעם
ברעג פֿון די כִּתִּים, און זיי וועלן
פֿײַניקן אַשור, און פֿײַניקן עֵבֶר; און
ער אויך איז צום אונטערגאַנג.

25 און בִּלְעָם איז אויפֿגעשטאַנען
און איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט זיך
אומגעקערט צו זײַן היים, און אויך
בָּלָק איז געגאַנגען אויף זײַן וועג.

25 און ישׂראל איז געזעסן אין
שִׁטִּים, און דאָס פֹּאָלק האָט
געגונגען מזנה זײַן מיט די טעכטער פֿון
מוֹאָבּ.
2 און זיי האָבן געפֿרופֿן דאָס פֹּאָלק צו
די שלאַכטאָפּפֿער פֿון זייערע געטער,
און דאָס פֹּאָלק האָט געגעסן, און האָט
זיך געבוקט צו זייערע געטער.
3 און ישׂראל האָט זיך באַהעפֿט אָן
דעם בַּעַל פּעוֹר, און דער צאָרן פֿון
גאָט האָט געגרימט אויף ישׂראל.
4 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: נעם
אַלע הויפּטלײַט פֿון דעם פֹּאָלק, און
הענג זיי אויף פּאַר גאָט אַקעגן דער
זון, און דער גרימצאָרן פֿון גאָט וועט
זיך אָפּקערן פֿון ישׂראל.
5 און משה האָט געזאָגט צו
די ריכטער פֿון ישׂראל: הרגעט
איטלעכער זײַנע מענטשן וואָס האָבן
זיך באַהעפֿט אָן דעם בַּעַל פּעוֹר.
6 ערשט אַ מאָן פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל איז געקומען, און האָט
געבראַכט צו זײַנע ברידער אַ מִדְיָנית
פּאַר די אויגן פֿון משהן, און פּאַר
די אויגן פֿון דער גאַנצער עדה פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, בעת זיי
האָבן געווויינט בײַם איינגאַנג פֿון
אוֹהל-מוֹעד.
7 האָט דערזען פּינחס דער זון פֿון
אֶלְעָזָר, דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן,
און ער איז אויפֿגעשטאַנען פֿון צווישן
דער עדה, און האָט געמומען אַ שפּיז אין
זײַן האַנט;
8 און ער איז אַרײַנגעגאַנגען נאָך
דעם מאַן פֿון ישׂראל אין דער קאַמער,
און האָט זיי ביידע דורכגעשטאָכן, דעם
מאַן פֿון ישׂראל, און די פֿרוי דורך איר
בויך. און די מגפֿה איז פֿאַרהאַלטן
געוואָרן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
9 און די וואָס זײַנען געשטאָרבן אין
דער מגפֿה, זײַנען געווען פֿיר און
צוואַנציק טויזנט.

פּינחס

10 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
11 פּינחס דער זון פֿון אֶלְעָזָר,
דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן, האָט
אָפּגעקערט מײַן גרימצאָרן פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל מיט וואָס ער האָט
זיך אָנגענומען פֿון מײַנעטוועגן צווישן
זיי, און איך האָב ניט פֿאַרלענדט די
קינדער פֿון ישׂראל אין מײַן צאָרן.
12 דרום זאָג: זע, איך גיב אים מײַן
בונד פֿון שלום.
13 און עס זאָל זײַן אים און זײַן
זאָמען נאָך אים אַ בונד פֿון אייביקער
כְּהונה, דערפֿאַר וואָס ער האָט זיך
אָנגענומען פֿון זײַן גאָטס וועגן, און
האָט מכפּר געווען אויף די קינדער פֿון
ישׂראל.
14 און דער נאָמען פֿון דעם
דערשלאָגענעם מאַן פֿון ישׂראל, וואָס
איז דערשלאָגן געוואָרן מיט דער
מִדְיָנית, איז געווען זִמְרִי דער זון פֿון
סָלוּאן, אַ פֿירשט פֿון אַ פֿאָטערהויז
בײַ די שמעוֹנים.
15 און דער נאָמען פֿון דער
דערשלאָגענער מִדְיָנישער פֿרוי איז
געווען כָּזְבִּי די טאָכטער פֿון צורן,
וואָס איז געווען אַ פֿאָלקהויפּטמאַן פֿון
אַ פֿאָטערהויז אין מִדְיָן.
16 און גאָט האָט געredעט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
17 איר זאָלט פֿײַנטן די מִדְיָנים, און
זיי שלאָגן,
18 ווארום זיי האָבן אײַך געפֿײַנט
מיט זייערע תּחבולות וואָס זיי האָבן
אויסגעקלערט אַקעגן אײַך אין דער
מעשׂה פֿון פּעוֹר, און אין דער מעשׂה
מיט כָּזְבִּי דער טאָכטער פֿון דעם
פֿירשט פֿון מִדְיָן, זייער שוועסטער
וואָס איז דערשלאָגן געוואָרן אין טאָג

פֿון דער מגפֿה, אין דער מעשׂה פֿון פּעוֹר.
19 און עס איז געווען נאָך דער מגפֿה,

26 האָט גאָט געזאָגט צו משהן און צו אֶלְעָזָר דעם זון פֿון אַהרן דעם כֹּהן, אַזוי צו זאָגן:
2 נעמט אויף די צאָל פֿון דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, לויט זייערע פֿאָטערהיזער, איטלעכן וואָס גייט אַרויס אין חיל אין ישׂראל.
3 און משה און אֶלְעָזָר דער כֹּהן האָבן געערעדט מיט זיי אין די פּלוינעז פֿון מוֹאָבּ בײַם יַרדן לעבן יריחו, אַזוי צו זאָגן:
4 מע זאָל אויפֿנעמען פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן, און די קינדער פֿון ישׂראל וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצרַיִם.
5 ראובֿן, דער בכֿור פֿון ישׂראלן: די קינדער פֿון ראובֿן: חֲנוֹך – די משפּחה פֿון די חֲנוֹכים; פֿון פַּלוּאו די משפּחה פֿון די פַּלוּאים;
6 פֿון חֶצרוֹנען די משפּחה פֿון די חֶצרוֹנים; פֿון כַּרמין די משפּחה פֿון די כַּרמים.
7 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די ראובֿנים; און זייערע געציילטע זײַנען געווען דריַי און פֿערציק טויזנט און זיבן הונדערט און דריַסיק.
8 און די זין פֿון פַּלוּאו: אֱלִיאָבּ. און
די זין פֿון אֱלִיאָבּ:
9 נמואל, און דָתָן, און אֲבִירָם. דאָס זײַנען דָתָן און אֲבִירָם, די געראָפֿענע פֿון דער עדה, וואָס האָבן געקריגט אַקעגן משהן און אַקעגן אַהרנען אין קֹרַח סט געזעמל, וועו זיי האָבן געקריגט אַקעגן גאָט;
10 און די ערד האָט געעפֿנט איר מויל, און האָט אײַנגעשלונגען זיי און קֹרַחן, וועו דאָס געזעמל איז אומגעקומען; וועו אַ פֿײַער האָט פֿאַרצערט די צוויי הונדערט און פֿופֿציק מאַן, און זיי זײַנען געווָארן פֿאַר אַ צייכן.
11 אָבער קֹרַחס זין זײַנען ניט אומגעקומען.
12 די קינדער פֿון שמעון לויט זייערע משפּחות: פֿון נמואֵלן די משפּחה פֿון די נמואֵלים; פֿון יָמינען די משפּחה פֿון די יָמינים; פֿון יָכינען די משפּחה פֿון די יָכינים;
13 פֿון זֶרַחן די משפּחה פֿון די זַרכים; פֿון שָׁאולן די משפּחה פֿון די שָׁאולים.
14 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די שמעונים, צוויי און צוואַנציק טויזנט און צוויי הונדערט.
15 די קינדער פֿון גָד לויט זייערע משפּחות: פֿון צפֿונען די משפּחה פֿון די צפֿונים; פֿון חַגין די משפּחה פֿון די חַגים; פֿון שונין די משפּחה פֿון די שונים;
16 פֿון אָזנין די משפּחה פֿון די אָזנים; פֿון עֶרין די משפּחה פֿון די עֶרים;
17 פֿון אֲרוֹדן די משפּחה פֿון די אֲרוֹדים; פֿון אַראֵלין די משפּחה פֿון די אַראֵלים.
18 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די קינדער פֿון גָד לויט זייערע געציילטע, פֿערציק טויזנט און פֿינף הונדערט.
19 די זין פֿון יהודהן: עֵר און אוֹנָן. און עֵר און אוֹנָן זײַנען געשטאָרבן אין לאַנד כְּנַעַן.
20 און די קינדער פֿון יהודה לויט זייערע משפּחות זײַנען געווען: פֿון שלהן די משפּחה פֿון די שֵׁלוֹנים; פֿון פָּרֶצן די משפּחה פֿון פָּרצים; פֿון זֶרַחן די משפּחה פֿון די זַרחים.
21 און די קינדער פֿון פָּרֶץ זײַנען געווען: פֿון חֶצרוֹנען די משפּחה פֿון די חֶצרוֹנים; פֿון חָמולן די משפּחה פֿון די חָמולים.
22 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון יהודה לויט זייערע געציילטע, זעקס און זיבעציק טויזנט און פֿינף הונדערט.

23 די קינדער פֿון יִשָּׂשכָר לויט זייערע משפּחות: תּוֹלָע – די משפּחה פֿון די תּוֹלָעִים; פֿון פּוּוָה די משפּחה פֿון די פּוּנים;
24 פֿון יָשׁוּבֿ די משפּחה פֿון די יָשׁוּבִים; פֿון שִׁמרוֹנען די משפּחה פֿון די שִׁמרוֹנים.
25 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון יִשָּׂשכָר לויט זייערע געצײלטע, פֿיר און זעכציק טויזנט און דרײַ הונדערט.
26 די קינדער פֿון זבֿולון לויט זייערע משפּחות: פֿון סָרֶד די משפּחה פֿון די סָרְדִים; פֿון אֵלוֹנען די משפּחה פֿון די אֵלוֹנִים; פֿון יַחלְאֵל די משפּחה פֿון די יַחלְאֵלִים.
27 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די זבֿולוֹנים לויט זייערע געצײלטע, זעכציק טויזנט און פֿינף הונדערט.
28 די קינדער פֿון יוֹסף לויט זייערע משפּחות: מנשה און אֶפֿרַים.
29 די קינדער פֿון מנשה: פֿון מָכִירן די משפּחה פֿון די מָכִירים; און מָכִיר האָט געבאָרן גִּלעָדן; פֿון גִּלעָדן די משפּחה פֿון די גִּלעָדים.
30 דאָס זײַנען די קינדער פֿון גִּלעָד: אִיעֶזֶר – די משפּחה פֿון די אִיעֶזְרִים; פֿון חֶלֶק די משפּחה פֿון די חֶלְקִים;
31 און אַשׂריאֵל – די משפּחה פֿון די אַשׂריאֵלִים; און שֶׁכֶם – די משפּחה פֿון די שִׁכְמִים;
32 און שמידָע – די משפּחה פֿון די שְׁמִידָעִים; און חֵפֶר – די משפּחה פֿון די חֶפְרִים.
33 און צלָפחָד דער זון פֿון חֵפֶר, ער האָט ניט געהאַט קיין זין, נאָר בלויז טעכטער; און די נעמען פֿון צְלָפְחָד טעכטער זײַנען געווען: מַחלָה, און נוֹעָה, חָגלָה, מִלכָּה, און תִּרצָה.
34 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון מנשה; און זייערע געצײלטע זײַנען געווען צוויי און פֿופּציק טויזנט און זיבן הונדערט.
35 דאָס זײַנען די קינדער פֿון אֶפֿרַים לויט זייערע משפּחות: פֿון שוּתֶלַח די משפּחה פֿון די שוּתַלְחִים; פֿון בֶּכֶר די משפּחה פֿון די בכָרִים; פֿון תַּחַנען די משפּחה פֿון די תַּחַנים.
36 און דאָס זײַנען די קינדער פֿון שוּתֶלַח: פֿון עֶרָנען די משפּחה פֿון די עֶרָנים.
37 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די קינדער פֿון אֶפֿרַים לויט זייערע געצײלטע, צוויי און דרײַסיק טויזנט און פֿינף הונדערט. דאָס זײַנען די קינדער פֿון יוֹסף לויט זייערע משפּחות.
38 די קינדער פֿון בנימינען לויט זייערע משפּחות: פֿון בֶּלַעֲן די משפּחה פֿון די בַּלְעִים; פֿון אַשבֶּל די משפּחה פֿון די אַשְׁבֵּלִים; פֿון אַחִירָמען די משפּחה פֿון די אַחִירָמִים;
39 פֿון שפֿופֿמען די משפּחה פֿון די שְׁפוּפָמִים; פֿון חופֿמען די משפּחה פֿון די חוּפָמִים.
40 און די זין פֿון בלַעֲן זײַנען געווען אַרד און נַעֲמָן. פֿון אַרדן די משפּחה פֿון די אַרְדִים; פֿון נַעֲמָנען די משפּחה פֿון די נַעֲמָנִים.
41 דאָס זײַנען די קינדער פֿון בנימין לויט זייערע משפּחות; און זייערע געצײלטע זײַנען געווען פֿינף און פֿערציק טויזנט און זעקס הונדערט.
42 דאָס זײַנען די קינדער פֿון דָן לויט זייערע משפּחות: פֿון שוחָמען די משפּחה פֿון די שוּחָמִים. דאָס זײַנען די משפּחות פֿון דָן לויט זייערע משפּחות.
43 אַלע משפּחות פֿון די שוחָמים לויט זייערע געצײלטע זײַנען געווען פֿיר און זעכציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
44 די קינדער פֿון אָשר לויט זייערע משפּחות: פֿון יִמנָה די משפּחה פֿון יִמְנָה; פֿון יִשוִי די משפּחה פֿון יִשְׁוִים; פֿון בריעָה די משפּחה פֿון בְּרִיעִים.
45 פֿון די זין פֿון בריעָה: פֿון חֶבֶר די משפּחה פֿון די חֶבְרִים; פֿון מַלכִּיאֵל די משפּחה פֿון די מַלְכִּיאֵלִים.

46 און דער נאָמען פֿון אָשרס טאָכטער איז געווען שָׂרַח.
47 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די קינדער פֿון אָשר לויט זייערע געציילטע, דרײַ און פֿופֿציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
48 די קינדער פֿון נפֿתָּלי לויט זייערע משפּחות: פֿון יַחצאֵלס די משפּחה פֿון די יַחצאֵלים; פֿון גונין די משפּחה פֿון די גונים;
49 פֿון יֵצֶר די משפּחה פֿון די יִצרים; פֿון שִׁלֵמען די משפּחה פֿון די שִׁלֵמים.
50 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון נפֿתָּלי לויט זייערע משפּחות; און זייערע געציילטע זײַנען געווען פֿינף און פֿערציק טויזנט און פֿיר הונדערט.
51 דאָס זײַנען די געציילטע פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, זעקס הונדערט טויזנט און טויזנט זיבן הונדערט און דרײַסיק.
52 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
53 צו די דאָזיקע זאָל איינגעteilט ווערן דאָס לאַנד פֿאַר אַ נחלה לויט דער צאָל פֿון נעמען.
54 דעם מערערן זאָלסטו געבן מער נחלה, און דעם ווינציקערן זאָלסטו געבן ווינציקער נחלה;
55 איטלעכן לויט זײַנע געציילטע זאָל געגעבן ווערן זײַן נחלה. אָבער דורך גוֹרל זאָל צעteilט ווערן דאָס לאַנד; לויט די נעמען פֿון זייערע פֿאָטערשטאַמען זאָלן זיי אַרבן.
56 לויטן גוֹרל זאָל זייער נחלה אויסגעteilט ווערן, סײַ דעם מערערן סײַ דעם ווינציקערן.
57 און דאָס זײַנען די געציילטע פֿון די לְוִיים לויט זייערע משפּחות: פֿון גֵּרשׁוֹנען די משפּחה פֿון די גֵּרשונים; פֿון קָהָתן די משפּחה פֿון די קְהָתים; פֿון מְרָרין די משפּחה פֿון די מְרָרים.
58 דאָס זײַנען די משפּחות פֿון לְוִי: די משפּחה פֿון די לִבנים, די משפּחה פֿון די חֶברונים, די משפּחה פֿון די מַחלים, די משפּחה פֿון די מושים, די משפּחה פֿון די קָרחים. און קָהָת האָט געבאָרן עַמְרָמען.
59 און דער נאָמען פֿון עַמְרָמס ווײַב איז געווען יוֹכֶבֶד, לֵוִיס טאָכטער וואָס איז געבאָרן געוואָרן בײַ לֵוִין אין מִצרַיִם; און זי האָט פֿון עַמְרָמען געבאָרן אַהרֹנען און משהן, און זייער שוועסטער מרים.
60 און בײַ אַהרֹנען זײַנען געבאָרן געוואָרן נָדָבְ, און אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר, און איתָמָר.
61 און נָדָבְ און אֲבִיהוּא זײַנען געשטאָרבן ווען זיי האָבן געברַאַכט פֿרעמד פֿײַער פֿאַר גאָט.
62 און זייערע געציילטע זײַנען געווען דרײַ און צוואַנציק טויזנט, אַלע מאַנספּאַרשוינען פֿון אַ חודש אַלט און העכער; ווָאַרום זיי זײַנען ניט געציילט געוואָרן צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, ווײַל זיי איז ניט געגעבן געוואָרן קיין נחלה צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.
63 דאָס זײַנען די וואָס זײַנען געציילט געוואָרן פֿון משהן און אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, וואָס האָבן געציילט די קינדער פֿון ישׂראל אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָבְ בײַם יַרדן לעבן יריחו.
64 און צווישן די דאָזיקע איז ניט געווען קיינער פֿון די וואָס זײַנען געציילט געוואָרן פֿון משהן און אַהרן דעם כֹּהן, וואָס האָבן געציילט די קינדער פֿון ישׂראל אין מדבר סיני.
65 ווָאַרום גאָט האָט וועגן זיי געזאָגט: שטאַרבן אין מדבר וועלן זיי שטאַרבן; און קיינער פֿון זיי איז ניט געבליבן אַחוץ כָּלֵבְ דער זון פֿון יפֿונֶהן, און יהוֹשוּעַ דער זון פֿון נון.

27 האָבן געגענט די טעכטער פֿון צְלָפְחָד דעם זון פֿון חֵפֶר, דעם זון פֿון גִלעָד, דעם זון פֿון מָכיר, דעם זון פֿון מנשהן, פֿון די משפּחות פֿון מנשה, יוֹסֵפס זון – און דאָס זײַנען

געווען די נעמען פֿון זײנע טעכטער: מַחְלָה, נוֹעָה, און חָגְלָה, און מִלְכָּה, און תִּרְצָה —
2 און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר משהן און פֿאַר אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און פֿאַר די פֿירשטן און דער גאַנצער עדה, בײַם אײנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד, אַזוי צו זאָגן:
3 אונדזער פֿאָטער איז געשטאָרבן אין דער מדבר, און ער איז ניט געווען צווישן דעם עדתו זאַמל וואָס האָבן זיך אײנגעזאַמלט אַקעגן גאָט אין קֹרַח געזעמל, נײַערט אין זײן אײַגענער זינד איז ער געשטאָרבן; און קיין זין האָט ער ניט געהאַט.
4 פֿאַר וואָס זאָל געמינערט ווערן דער נאָמען פֿון אונדזער פֿאָטער פֿון צווישן זײַן משפּחה, ווײל ער האָט ניט קיין זון? גיב אונדז אַן אייגנטום צווישן די ברידער פֿון אונדזער פֿאָטער.
5 האָט משה געברַאכט זייער משפּט פֿאַר גאָט.
6 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
7 גערעכט טענהן די טעכטער פֿון צלָפְחָד: געבן זאָלסטו זיי געבן אַן אייגנטום פֿון אַ נחלה צווישן די ברידער פֿון זייער פֿאָטער, און זאָלסט מאַכן איבערגיין די נחלה פֿון זייער פֿאָטער צו זיי.
8 און צו די קינדער פֿון ישׂראל זאָלסטו רעדן, אַזוי צו זאָגן: אַז אַ מאַן וועט שטאַרבן, און ער האָט ניט קיין זון, זאָלט איר מאַכן איבערגיין זײַן נחלה צו זײַן טאָכטער.
9 און אויב ער האָט ניט קיין טאָכטער, זאָלט איר געבן זײַן נחלה צו זײַנע ברידער.
10 און אויב ער האָט ניט קיין ברידער, זאָלט איר געבן זײַן נחלה צו די ברידער פֿון זײַן פֿאָטער.
11 און אויב זײַן פֿאָטער האָט ניט קיין ברידער, זאָלט איר געבן זײַן נחלה צו זײַן נענטסטן קרובֿ פֿון זײַן משפּחה, און ער זאָל זי ירשענען. און דאָס זאָל זײַן די קינדער פֿון ישׂראל פֿאַר אַ רעכט-געזעץ, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: גיי אַרויף אויף דעם דאָזיקן בארג עֲבָרים, און קוק אָן דאָס לאַנד, וואָס איך האָב געגעבן צו די קינדער פֿון ישׂראל.
13 און אַז דו ווועסט עס האָבן אָנגענקוקט, וועסט דו אויך אײנגעזאַמלט ווערן צו דײַן פֿאָלק, אַזוי ווי דײַן ברודער אַהרן איז אײנגעזאַמלט געווארן.
14 אַזוי ווי איר האָט ווידערשפּעניקט מײַן באַפֿעל, אין מדבר צִן בײַ דעם קריג פֿון דער עדה, מיך צו הייליקן בײַם וואַסער פֿאַר זייערע אויגן. דאָס איז דאָס וואַסער פֿון מריבת-קָדֵשׁ אין מדבר צִן.
15 האָט משה געערעדט צו גאָט, אַזוי צו זאָגן:
16 זאָל יהוה דער גאָט פֿון די גײַסטער פֿון אַלע באַשעפֿענישן אויפֿזעצן אַ מאַן איבער דער עדה,
17 וואָס זאָל אַרויסגיין זיי פֿאַרויס, און וואָס זאָל אַרײַנקומען זיי פֿאַרויס, און וואָס זאָל זיי אַרויספֿירן, און וואָס זאָל זיי אַרײַנברענגען, כדי די עדה פֿון גאָט זאָל ניט זײַן אַזוי ווי שאָף וואָס האָבן ניט קיין פֿאַסטוך.
18 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: נעם דיר יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון נון, אַ מאַן וואָס אין אים איז דאָ גײַסט, און זאָלסט אָנלײגען דײַן האַנט אויף אים.
19 און זאָלסט אים שטעלן פֿאַר אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און פֿאַר דער גאַנצער עדה, און זאָלסט אים איבערגעבן דײַן צַוָּאה פֿאַר זייערע אויגן.
20 און זאָלסט אַרויפֿטאָן פֿון דײַן גלאַנץ אויף אים, כדי די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן

געהאָרכן.
21 און ער זאָל שטיין פֿאַר אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און ער וועט פֿרעגן פֿאַר אים דעם באַשייד פֿון די אורים פֿאַר גאָט. לויט זײַן מויל זאָלן זיי אַרויסגיין, און לויט זײַן מויל זאָלן זיי אַרײַנקומען, ער און גאַנץ ישׂראל מיט אים – די גאַנצע עדה.
22 האָט משה געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, און ער האָט גענומען יהוֹשׁוען, און האָט אים געשטעלט פֿאַר אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און פֿאַר דער גאַנצער עדה.
23 און ער האָט אָנגעלעגט זײַנע הענט אויף אים, און האָט אים איבערגעגעבן זײַן צַוָואָה, אַזוי ווי גאָט האָט געריידט דורך משהן.

28 1 און גאָט האָט געריידט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 באַפֿעל די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: מײַן קרבן, מײַן שפּײַז פֿון מײַנע פֿײַעראָפּפֿערן, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו מיר, זאָלט איר היטן מקריבֿ צו זײַן צו מיר אין זײַן געשטעלטער צײַט.
3 און זאָלסט זאָגן צו זיי: דאָס איז דאָס פֿײַעראָפּפֿער וואָס איר זאָלט מקריבֿ זײַן צו גאָט: צוויי שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער, אַ טאָג, אַ שטענדיק בראַנדאָפּפֿער.
4 איין שעפּס זאָלסטו מאַכן אין דער פֿרי, און דעם צווייטן זאָלסטו מאַכן קעגן אָוונט.
5 און אַ צענטל אֵיפָה זעמלמעל פֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער, פֿאַרמישט מיט געשלאָגענעם אייל, אַ פֿערטל הין.
6 אַ שטענדיק בראַנדאָפּפֿער, אַזוי ווי עס איז געמאַכט געוואָרן בײַם באַרג סיני, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
7 און זײַן גיסאָפּפֿער: אַ פֿערטל הין צו דעם איין שעפּס; אין הייליקטום זאָלסטו גיסן דאָס גיסאָפּפֿער פֿון שטאַרקן געטראַנק צו גאָט.
8 און דעם צווייטן שעפּס זאָלסטו מאַכן קעגן אָוונט; אַזוי ווי דאָס שפּײַזאָפּפֿער פֿון אין דער פֿרי, און אַזוי ווי זײַן גיסאָפּפֿער, זאָלסטו מאַכן, אַ פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט.
9 און אין טאָג פֿון שבת: צוויי שעפּסן יאָריקע אָן אַ פֿעלער, און צוויי צענטל זעמלמעל, אַ שפּײַזאָפּפֿער, פֿאַרמישט מיט אייל, מיט זײַן גיסאָפּפֿער;
10 אַ בראַנדאָפּפֿער פֿון שבת אין שבת, אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער און זײַן גיסאָפּפֿער.
11 און אין אײַערע ראָש-חוֹדשן זאָלט איר מקריבֿ זײַן אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט: צוויי יונגע אָקסן, און איין ווידער; זיבן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
12 און דריי צענטל זעמלמעל, אַ שפּײַזאָפּפֿער, פֿאַרמישט מיט אייל, צו איטלעכן אָקס, און צוויי צענטל זעמלמעל, אַ שפּײַזאָפּפֿער, פֿאַרמישט מיט אייל, צו דעם איין ווידער;
13 און צו צענטל, צו צענטל זעמלמעל, אַ שפּײַזאָפּפֿער, פֿאַרמישט מיט אייל, צו איטלעכן שעפּס. אַ בראַנדאָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
14 און זייערע גיסאָפּפֿער: אַ האַלבער הין ווײַן זאָל זײַן צו אָן אָקס, און אַ דריטל הין צו אַ ווידער, און אַ פֿערטל הין צו אַ שעפּס. דאָס איז דאָס בראַנדאָפּפֿער פֿון ראָש-חוֹדש אין ראָש-חוֹדש פֿאַר די חדשים פֿון יאָר.
15 און איין ציגנבאָק פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער צו גאָט, אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער, זאָל געמאַכט ווערן, מיט זײַן גיסאָפּפֿער.
16 און אין ערשטן חוֹדש, אין פֿערצנטן טאָג פֿון חוֹדש, זאָל זײַן אַ קָרבן-פּסח צו גאָט.

17 און אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון דעם
דאָזיקן חודש, זאָל זײַן אַ יום-טובֿ. זיבן
טעג זאָל געגעסן ווערן מצות.
18 אין ערשטן טאָג זאָל זײַן
אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג; קיין
דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
19 און איר זאָלט מקריבֿ זײַן אַ
פֿײַעראָפּפֿער, אַ בראַנדאָפּפֿער צו
גאָט: צוויי יונגע אָקסן, און איין
ווידער, און זיבן שעפּסן יאָריקע; אָן
אַ פֿעלער זאָלן זיי בײַ אײַך זײַן.
20 און זייער שפּײַזאָפּפֿער:
זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אייל; דרײַ
צענטל צו אַן אָקס, און צוויי צענטל
צו אַ ווידער, זאָלט איר מאַכן.
21 צו צענטל, צו צענטל זאָלסטו
מאַכן פֿאַר איטלעכן שעפּס פֿון די זיבן
שעפּסן.
22 און איין באָק אַ זינדאָפּפֿער,
מכפּר צו זײַן אויף אײַך.
23 אַחוץ דעם בראַנדאָפּפֿער פֿון
אין דער פֿרי, וואָס פֿאַרן שטענדיקן
בראַנדאָפּפֿער, זאָלט איר מאַכן די
דאָזיקע.
24 אַזוי ווי די דאָזיקע זאָלט איר
מאַכן טעגלעך זיבן טעג, אַ שפּײַז פֿון
פֿײַעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח
צו גאָט. אַחוץ דעם שטענדיקן
בראַנדאָפּפֿער זאָל עס געמאַכט ווערן,
מיט זײַן גיסאָפּפֿער.
25 און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל זײַן אַ
הייליקע צונויפֿרופֿונג בײַ אײַך; קיין
דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
26 און אין טאָג פֿון די
ערשטצײַטיקע, ווען איר ברענגט אַ
שפּײַזאָפּפֿער פֿון נײַער תּבואה צו
גאָט, אין אײַער שבֿועות, זאָל זײַן אַ
הייליקע צונויפֿרופֿונג בײַ אײַך; קיין
דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
27 און איר זאָלט מקריבֿ זײַן אַ
בראַנדאָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו
גאָט: צוויי יונגע אָקסן, איין ווידער,
זיבן שעפּסן יאָריקע.
28 און זייער שפּײַזאָפּפֿער:
זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אייל, דרײַ
צענטל צו איטלעכן אָקס, צוויי צענטל
צו דעם איין ווידער;
29 צו צענטל, צו צענטל פֿאַר
איטלעכן שעפּס פֿון די זיבן שעפּסן.
30 איין ציגנבאָק, מכפּר צו זײַן אויף
אײַך.
31 אַחוץ דעם שטענדיקן
בראַנדאָפּפֿער און זײַן שפּײַזאָפּפֿער
זאָלט איר זיי מאַכן – אָן אַ פֿעלער
זאָלן זיי בײַ אײַך זײַן – מיט זייערע
גיסאָפּפֿער.

29 און אין זיבעטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, זאָל זײַן אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג בײַ אײַך, קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן; אַ טאָג פֿון שאַלונג זאָל עס אײַך זײַן.
2 און איר זאָלט מאַכן אַ בראַנדאָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט: איין יונגן אָקס, איין ווידער, זיבן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
3 און זייער שפּײַזאָפּפֿער: זעמלמעל פֿאַרמישט מיט אייל, דרײַ צענטל צו דעם אָקס, צוויי צענטל צו דעם ווידער,
4 און איין צענטל צו איטלעכן שעפּס פֿון די זיבן שעפּסן.
5 און איין ציגנבאָק אַ זינדאָפּפֿער, מכפּר צו זײַן אויף אײַך.
6 אַחוץ דעם בראַנדאָפּפֿער פֿון ראש-חודש און זײַן שפּײַזאָפּפֿער, און דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער און זײַן שפּײַזאָפּפֿער, און זייערע גיסאָפּפֿער, לויט זייער דין, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט.
7 און אין צענטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן זיבעטן חודש זאָל זײַן אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג בײַ אײַך; און איר זאָלט פֿײַניקן אײַער זעל; קיין אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.
8 און איר זאָלט מקריבֿ זײַן אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט פֿאַר

געשמאַקן ריח: איין יונגן אָקס, איין ווידער, זיבן שעפסן יאָריקע; אָן אַ פֿעלער זאָלן זיי בייַ אייַך זיין.
9 און זייער שפּייזאָפּפֿער: זעמלמעל פֿאַרמישט מיט איל, דרייַ צענטל צו דעם אָקס, צוויי צענטל צו דעם איין ווידער;
10 צו צענטל, צו צענטל פֿאַר איטלעכן שעפּס פֿון די זיבן שעפּסן.
11 איין ציגנבאָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם זינדאָפּפֿער פֿון פֿאַרגעבונג, און דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער און זיין שפּייזאָפּפֿער, און זייערע גיסאָפּפֿער.
12 און אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון זיבעטן חודש זאָל זיין אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג בייַ אייַך; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן. און איר זאָלט פֿייערן אַ פֿייערטאָג צו גאָט זיבן טעג.
13 און איר זאָלט מקריב זיין אַ בראַנדאָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט: דרייצן יונגע אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע; אָן אַ פֿעלער זאָלן זיי זיין.
14 און זייער שפּייזאָפּפֿער: זעמלמעל פֿאַרמישט מיט איל, דרייַ צענטל צו איטלעכן אָקס פֿון די דרייצן אָקסן, צוויי צענטל צו איטלעכן ווידער פֿון די צוויי ווידערס,
15 און צו צענטל, צו צענטל פֿאַר איטלעכן שעפּס פֿון די פֿערצן שעפּסן.
16 און איין ציגנבאָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער זיין שפּייזאָפּפֿער און זיין גיסאָפּפֿער.
17 און אויפֿן צווייטן טאָג: צוועלף יונגע אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
18 און זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו די אָקסן, צו די ווידערס, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל, אַזוי ווי דער דין.
19 און איין ציגנבאָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער און זיין שפּייזאָפּפֿער, און זייערע גיסאָפּפֿער.
20 און אויפֿן דריטן טאָג: עלף יונגע אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
21 און זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו די אָקסן, צו די ווידערס, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל אַזוי ווי דער דין.
22 און איין באָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער און זיין שפּייזאָפּפֿער און זיין גיסאָפּפֿער.
23 און אויפֿן פֿירטן טאָג: צען אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
24 און זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו די אָקסן, צו די ווידערס, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל אַזוי ווי דער דין.
25 און איין ציגנבאָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער, זיין שפּייזאָפּפֿער, און זיין גיסאָפּפֿער.
26 און אויפֿן פֿינפֿטן טאָג: נײַן אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
27 און זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו די אָקסן, צו די ווידערס, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל אַזוי ווי דער דין.
28 און איין באָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער און זיין שפּייזאָפּפֿער, און זיין גיסאָפּפֿער.
29 און אויפֿן זעקסטן טאָג: אַכט אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.
30 און זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו די אָקסן, צו די ווידערס, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל אַזוי ווי דער דין.
31 און איין באָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער, זיין שפּייזאָפּפֿער, און זיינע גיסאָפּפֿער.

32 און אויפֿן זיבעטן טאָג: זיבן אָקסן, צוויי ווידערס, פֿערצן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.

33 און זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו די אָקסן, צו די ווידערס, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל אַזוי ווי זייער דין.

34 און איין באָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער, זיין שפּייזאָפּפֿער, און זיין גיסאָפּפֿער.

35 אויפֿן אַכטן טאָג זאָל זיין אַ הייליקע אײַנזאַמלונג בײַ אײַך; קיין דינסטאַרבעט זאָלט איר ניט טאָן.

36 און איר זאָלט מקריבֿ זיין אַ בראַנדאָפּפֿער, אַ פֿייעראָפּפֿער פֿאַר אַ געשמאַקן ריח צו גאָט: איין אָקס, איין ווידער, זיבן שעפּסן יאָריקע, אָן אַ פֿעלער.

37 זייער שפּייזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, צו דעם אָקס, צו דעם ווידער, און צו די שעפּסן, לויט זייער צאָל אַזוי ווי דער דין.

38 און איין באָק אַ זינדאָפּפֿער. אַחוץ דעם שטענדיקן בראַנדאָפּפֿער, און זיין שפּייזאָפּפֿער, און זיין גיסאָפּפֿער.

39 די דאָזיקע זאָלט איר מאַכן צו גאָט אין אײַערע יָום-טוֹבֿים, אַחוץ אײַערע נדרים, און אײַערע פֿרײַוויליקע גאָבן, פֿון אײַערע בראַנדאָפּפֿער, און פֿון אײַערע שפּייזאָפּפֿער און פֿון אײַערע גיסאָפּפֿער, און פֿון אײַערע פֿרידאָפּפֿער.

30 און משה האָט אָנגעזאָגט די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

2 און משה האָט געריעדט צו די הויפּטלײַט פֿון די שבֿטים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן:

מַטּוֹת

3 אַז אַ מאַן וועט טאָן אַ נדר צו גאָט, אָדער שוועָרן אַ שבֿועה, צו אַסרן אויף זיך אַן איסור, זאָל ער ניט פֿאַרשוועכן זײַן וואָרט; אַזוי ווי אַלץ וואָס גייט אַרויס פֿון זײַן מויל, זאָל ער טאָן.

4 און אַז אַ ווײַבספּאַרשון וועט טאָן אַ נדר צו גאָט, און וועט אַסרן אויף זיך אַן איסור, אין איר פֿאָטערס הויז, אין איר יוגנט,

5 און איר פֿאָטער וועט הערן איר נדר, אָדער איר איסור וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך, און איר פֿאָטער וועט איר צושוויגן, זאָלן אַלע אירע נדרים באַשטיין, און איטלעכער איסור וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך, זאָל באַשטיין.

6 אויב אָבער איר פֿאָטער האָט איר גענוּמען אין דעם טאָג וואָס ער האָט געהערט, זאָלן אַלע אירע נדרים, און אירע איסורים וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך, ניט באַשטיין; און גאָט וועט איר פֿאַרגעבן, ווײַל איר פֿאָטער האָט איר געוועהרט.

7 און אויב זי וועט נעמען אַ מאַן, וועָן אירע נדרים זײַנען אויף איר, אָדער דער אַרויסרעד פֿון אירע ליפּן, וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך,

8 און איר מאַן וועט הערן – אין וואָסער טאָג ער וועט הערן – און ער וועט איר צושוויגן, זאָלן באַשטיין אירע נדרים, און אירע איסורים וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך, זאָל באַשטיין.

9 אויב אָבער איר מאַן וועט איר ווערן אין דעם טאָג וואָס ער הערט, זאָל ער פֿאַרשטערן איר נדר וואָס אויף איר, און דעם אַרויסרעד פֿון אירע ליפּן, וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך, און גאָט וועט איר פֿאַרגעבן.

10 אָבער דער נדר פֿון אַן אַלמנה און אַ גרושה, אַלץ וואָס זי האָט געאַסרט אויף זיך, זאָל באַשטיין פֿאַר איר.

11 און אויב אַ פֿרוי האָט אַ נדר
געטאָן אין הויז פֿון איר מאַן, אָדער זי
האָט געאַסרט אויף זיך אַן איסור דורך
אַ שבֿועה,
12 און איר מאַן האָט געהערט, און
האָט איר צוגעשוויגן, און איר ניט
געוווערט, זאָלן אַלע אירע נדרים
באַשטיין, און איטלעכער איסור וואָס
זי האָט געאַסרט אויף זיך, זאָל
באַשטיין.
13 אויב אָבער פֿאַרשטערן וועט זיי
פֿאַרשטערן איר מאַן אין דעם טאָג
וואָס ער הערט, זאָל קיין אַרויסלאָז פֿון
אירע ליפּן, פֿון אירע נדרים, אָדער פֿון
אַן איסור אויף זיך, ניט באַשטיין; איר
מאַן האָט זיי פֿאַרשטערט, און גאָט
וועט איר פֿאַרגעבן.
14 איטלעכער נדר, און איטלעכער
געשוואָרענער איסור, אויף צו פּייניקן
די זעל, קען איר מאַן עס לאָזן
באַשטיין, און איר מאַן קען עס
פֿאַרשטערן.
15 אויב אָבער צושוויגן וועט איר
צושוויגן איר מאַן אַ מעת-לעת, האָט
ער געמאַכט באַשטיין אַלע אירע
נדרים, אָדער אַלע אירע איסורים
וואָס אויף איר; ער האָט זיי געמאַכט
באַשטיין ווייל ער האָט איר צוגעשוויגן
אין דעם טאָג וואָס ער האָט געהערט.
16 און אויב פֿאַרשטערן וועט ער זיי
פֿאַרשטערן לאַנג נאָך דעם ווי ער האָט
געהערט, וועט ער טראָגן איר זינד.
17 דאָס זינען די געזעצן וואָס גאָט
האָט באָפֿוילן משהן, צווישן אַ מאַן
און זײַן ווײַב, צווישן אַ פֿאָטער און
זײַן טאָכטער, אין איר יוגנט, אין איר
פֿאָטערס הויז.

31 און גאָט האָט געזאָגט צו
משהן, אָזוי צו זאָגן:
2 זײַ זיך נוקם די נקמה פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל אָן די מִדְיָנים;
דערנאָך וועסטו אײַנגעזאַמלט ווערן צו
דײַן פֿאָלק.
3 האָט משה גערעדט צום פֿאָלק,
אָזוי צו זאָגן: באַוואָפֿנט פֿון אײַך
מענער צום חיל, און זאָלן זיי גיין אויף
מִדְיָן אויסצופֿירן די נקמה פֿון גאָט
אויף מִדְיָן.
4 צו טויזנט פֿון אַ שבֿט, צו טויזנט
פֿון אַ שבֿט, פֿון אַלע שבֿטים פֿון
ישׂראל, זאָלט איר שיקן אין חיל.
5 זײַנען צוגעשטעלט געווארן פֿון די
טויזנטן פֿון ישׂראל צו טויזנט פֿון אַ
שבֿט, צוועלף טויזנט באַוואָפֿנטע חיל.
6 און משה האָט זיי געשיקט אין
חיל צו טויזנט פֿון אַ שבֿט, זיי מיט
פּינחס דעם זון פֿון אֶלְעָזָר דעם כֹּהן,
אין חיל, מיט די הייליקע כּלים און די
שאַלטרומייטן אין זײַן האַנט.
7 און זיי האָבן מלחמה געהאַלטן
אויף מִדְיָן, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן
משהן, און זיי האָבן אויסגעהרגעט
יעטוועדער מאַנספּאַרשוין.
8 אויך די מלכים פֿון מִדְיָן
האָבן זיי געהרגעט צווישן זייערע
דערשלאָגענע: אֱוִי, און רֶקֶם, און צור,
און חור, און רֶבַע, די פֿינף מלכים פֿון
מִדְיָן; אויך בלעָם דעם זון פֿון בעוֹרן
האָבן זיי געהרגעט מיטן שוועבל.
9 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געפֿאַנגען די ווײַבער פֿון מִדְיָן, און
זייערע קליינע קינדער; און אַלע
זייערע בהמות, און אַלע זייערע פֿיי,
און זייער גאַנצן פֿאַרמעג, האָבן זיי
אַוועקגעראוִיבט.
10 און אַלע זייערע שטעט אין
זייערע ווינערטער, און אַלע זייערע
לאַגערדערפֿער, האָבן זיי פֿאַרברענט
אין פֿײַער.
11 און זיי האָבן גענומען דעם גאַנצן
זאַקרויב, און דעם גאַנצן טרײַבּרויב,
פֿון מענטשן און פֿון בהמות,
12 און האָבן געבראַכט די
געפֿאַנגענע און דעם טרײַבּרויב
און דעם זאַקרויב צו משהן און צו
אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און צו דער עדה פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, אין לאַגער,

אויף די פֿלוינען פֿון מוֹאָבּ וואָס בײַם יַרדן לעבן יריחו.
13 זײַנען משה, און אֶלְעָזָר דער כֹּהן, און אַלע פֿירשטן פֿון דער עדה, אַרויסגעגאַנגען זיי אַנטקעגן אויסן לאַגער.
14 און משה האָט געצערנט אויף די אויפֿגעזעצטע איבערן חיל, די עלטסטע פֿון טויזנט, און די עלטסטע פֿון הונדערט, וואָס זײַנען געקומען פֿון מלחמה-דינסט.
15 און משה האָט צו זיי געזאָגט: האָט איר געלאָזט לעבן אַלע ווײַבספּאַרשוינען?
16 דאָס האָבן זיי דאָך, אויף דעם אָנרעד פֿון בִּלְעָמען, געבראַכט די קינדער פֿון ישׂראל צו באַגיין אַ פּעלשונג אָן גאָט, אין דער מעשׂה פֿון פּעוֹר, און די מגפּה איז געווען אויף דער עדה פֿון גאָט.
17 און אַצונד הרגעט יעטוועדער מאַנספּאַרשוין צווישן די קליינע קינדער, און הרגעט יעטוועדער ווײַבספּאַרשוין וואָס ווייס פֿון אַ מאַן דורך ליגן מיט אַ מאַנספּאַרשוין.
18 און אַלע קינדער צווישן די ווײַבספּאַרשוינען וואָס ווייסן ניט פֿון ליגן מיט אַ מאַנספּאַרשוין, זאָלט איר לאָזן לעבן פֿאַר אײַך.
19 און איר, לאַגערט אויסן לאַגער זיבן טעג; איטלעכער וואָס האָט געהרגעט אַ נפֿש, און איטלעכער וואָס האָט זיך אָנגערירט אָן אַ דערשלאָגענעם, רייניקט אײַך אויפֿן דריטן טאָג און אויפֿן זיבעטן טאָג, איר און אײַערע געפֿאַנגענע.
20 און יעטוועדער בגד, און יעטוועדער זאַך פֿון פֿעל, און אַלץ וואָס איז געמאַכט פֿון ציגנהאָר, און יעטוועדער הילצערנע כּלי, זאָלט איר אײַך רייניקן.
21 און אֶלְעָזָר דער כֹּהן האָט געזאָגט צו די חילס-לײַט וואָס זײַנען געגאַנגען אין מלחמה: דאָס איז דאָס געזעץ פֿון דער תּוֹרה וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן:
22 אָבער דאָס גאָלד, און דאָס זילבער, דאָס קופּער, דאָס אײַזן, דאָס צין, און דאָס בלײַ,
23 אַלץ וואָס קען קומען אין פֿײַער, זאָלט איר מאַכן דורכגיין דורך פֿײַער, און עס וועט וועלן ריין; נאָר עס מוז געריניקט ווערן מיט שפּרענגוואַסער. און אַלץ וואָס קען ניט קומען אין פֿײַער, זאָלט איר מאַכן דורכגיין דורך וואַסער.
24 און איר זאָלט וואַשן אײַערע קלײדער אויפֿן זיבעטן טאָג, און איר וועט ווערן ריין, און דערנאָך מעגט איר אַרײַנקומען אין לאַגער.
25 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
26 נעם אויף די צאָל פֿון דעם געפֿאַנגענעם טרײַבּרויב, פֿון מענטשן און פֿון בהמות, דו און אֶלְעָזָר דער כֹּהן, און די הויפּטלײַט פֿון די פּאָטערהײַזער פֿון דער עדה.
27 און זאָלסט צעטיילן דעם טרײַבּרויב אין העלפֿט, צווישן די מלחמה-האַלטערס וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען אין חיל, און צווישן דער גאַנצער עדה.
28 און זאָלסט אָפּשיידן אַן אָפּגאָב צו גאָט פֿון די מלחמה-לײַט וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען אין חיל; איין שטיק פֿון פֿינף הונדערט, פֿון די מענטשן, און פֿון די רינדער, און פֿון די אייזלען, און פֿון די שאָף.
29 פֿון זייער העלפֿט זאָלט איר עס נעמען; און זאָלסט עס געבן צו אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, אַן אָפּשיידונג צו גאָט.
30 און פֿון דער העלפֿט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל זאָלסטו נעמען איינס אַרויסגענומען פֿון פֿופֿציק, פֿון די מענטשן, פֿון די רינדער, פֿון די אייזלען, און פֿון די שאָף – פֿון אַלע בהמות; און זאָלסט זיי געבן צו די לְוִיִים, וואָס היטן די היטונג פֿון דעם

מִשְׁכַּן פֿון גֹּאָט.
31 און משה און אֶלְעָזָר דער כֹּהן האָבן געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
32 און דער טריי־ברויב ווָאס איז געבליבן נאָך דעם רויב ווָאס דאָס חיל־פֿאָלק האָט ערויבט, איז געווען: שאָף, זעקס הונדערט טויזנט און זיבעציק טויזנט און פֿינף טויזנט;
33 און רינדער, צוויי און זיבעציק טויזנט;
34 און אייזלען, איין און זעכציק טויזנט;
35 און נפֿשות פֿון מענטשן, פֿון ווייבספֿאַרשוינען ווָאס האָבן ניט געווּוסט פֿון ליגן מיט אַ מאַנספֿאַרשוין – אַלע נפֿשות, צוויי און דרייסיק טויזנט.
36 און אַ העלפֿט, דער חלק פֿון די ווָאס זיינען אַרויסגעגאַנגען אין חיל – די צאָל פֿון די שאָף, איז געווען דריי הונדערט טויזנט און דרייסיק טויזנט און זיבן טויזנט און פֿינף הונדערט.
37 און די אָפּגאָב צו גאָט פֿון די שאָף איז געווען זעקס הונדערט און פֿינף און זיבעציק.
38 און די רינדער, זעקס און דרייסיק טויזנט, און די אָפּגאָב פֿון זיי צו גאָט, צוויי און זיבעציק.
39 און אייזלען, דרייסיק טויזנט און פֿינף הונדערט; און די אָפּגאָב פֿון זיי צו גאָט, איין און זעכציק.
40 און נפֿשות פֿון מענטשן, זעכצן טויזנט; און די אָפּגאָב פֿון זיי צו גאָט, צוויי און דרייסיק נפֿשות.
41 און משה האָט איבערגעגעבן די אָפּגאָב פֿון גאָטס אָפּשיידונג צו אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
42 און פֿון דער העלפֿט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, ווָאס משה האָט אַראָפּגענומען בייַ די מענער ווָאס זיינען געווען אין חיל –
43 און די העלפֿט פֿון דער עדה איז געווען: פֿון די שאָף, דריי הונדערט טויזנט און דרייסיק טויזנט און פֿינף הונדערט;
44 און רינדער, זעקס און דרייסיק טויזנט;
45 און אייזלען, דרייסיק טויזנט און פֿינף הונדערט;
46 און נפֿשות פֿון מענטשן, זעכצן טויזנט –
47 פֿון דער העלפֿט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט משה גענומען איינס אַרויסגענומען פֿון פֿופֿציק, פֿון די מענטשן, און פֿון די בהמות, און ער האָט זיי געגעבן צו די לְוִיִּים, ווָאס היטן די היטונג פֿון דעם מִשְׁכַּן פֿון גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.
48 און די אויפֿגעזעצטע ווָאס איבער די טויזנטן פֿון חיל, די עלטסטע פֿון טויזנט, און די עלטסטע פֿון הונדערט, האָבן גענענט צו משהן;
49 און זיי האָבן געזאָגט צו משהן: דיינע קנעכט האָבן אויפֿגענומען די צאָל פֿון די מלחמה-לייט ווָאס אונטער אונדזער האַנט, און קיינער פֿון אונדז איז ניט געמינערט געוואָרן.
50 האָבן מיר געבראַכט אַ מתּנה צו גאָט, איטלעכער ווָאס ער האָט געפֿונען, גילדערנע זאַכן, אָרעמבענדער, און האַנטקייטלעך, פֿינגערלעך, אויירינגען, און האַלזבענדער, מכפּר צו זיין אויף אונדזער זעל פֿאַר גאָט.
51 האָבן משה און אֶלְעָזָר דער כֹּהן צוגענומען פֿון זיי דאָס גאָלד, אַלערליי אויסגעאַרבעטע זאַכן.
52 און דאָס גאַנצע גאָלד פֿון דער אָפּשיידונג ווָאס זיי האָבן אָפּגעשיידט צו גאָט, איז געווען זעכצן טויזנט זיבן הונדערט און פֿופֿציק שֶׁקֶל, פֿון די עלטסטע פֿון טויזנט, און פֿון די עלטסטע פֿון הונדערט. –
53 די חיל־לייט האָבן געראָבט איטלעכער פֿאַר זיך. –

54 און משה און אֶלְעָזָר דער כֹּהן האָבן צוגענומען דאָס גאָלד פֿון די עלטסטע פֿון טויזנט און פֿון הונדערט, און האָבן עס געבראַכט אין אוֹהל-מוֹעד, אַ דערמאָנונג אָן די קינדער פֿון ישׂראל פֿאַר גאָט.

32 1 און די קינדער פֿון ראובֿן און די קינדער פֿון גָּד האָבן געהאַט פֿיל פֿי, זייער אַ סך, און זיי האָבן געזען דאָס לאַנד יַעְזֵר און דאָס לאַנד גִּלְעָד, ערשט דער אָרט איז אַן אָרט פֿאַר פֿי.

2 זײַנען די קינדער פֿון גָּד און די קינדער פֿון ראובֿן געקומען, און זיי האָבן געזאָגט צו משהן, און צו אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און צו די פֿירשטן פֿון דער עדה, אַזוי צו זאָגן:

3 עַטָרוֹת, און דִיבוֹן, און יַעְזֵר, און נִמְרָה, און חֶשבּוֹן, און אֶלְעָלֵה, און שְׂבָם, און נבוֹ, און בעוֹן,

4 דאָס לאַנד וואָס גאָט האָט געשלאָגן פֿאַר דער עדה פֿון ישׂראל, איז אַ לאַנד פֿאַר פֿי, און דײַנע קנעכט האָבן פֿי.

5 און זיי האָבן געזאָגט: אויב מיר האָבן געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, זאָל דאָס דאָזיקע לאַנד געגעבן ווערן דײַנע קנעכט צום אייגנטום; זאָלסט אונדז ניט אַריבערפֿירן דעם יַרדן.

6 האָט משה געזאָגט צו די קינדער פֿון גָּד און צו די קינדער פֿון ראובֿן: אײַערע בריידער זאָלן גיין אין מלחמה, און איר זאָלט זיצן דאָ?

7 און פֿאַר וואָס זאָלט איר אָפּקערן דאָס האַרץ פֿון די קינדער פֿון ישׂראל פֿון אַריבערצוגיין אין דעם לאַנד וואָס גאָט האָט זיי געגעבן?

8 אַזוי האָבן געטאָן אײַערע עלטערן, ווען איך האָב זיי געשיקט פֿון קָדֵשׁ-ברנֵעַ אָנצוקוקן דאָס לאַנד.

9 וואָרום זיי זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען ביזן טאָל אֶשכּוֹל, און האָבן אָנגעקוקט דאָס לאַנד, און זיי האָבן אָפּגעקערט דאָס האַרץ פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, ניט צו גיין אין דעם לאַנד, וואָס גאָט האָט זיי געגעבן.

10 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט געגרימט אין יענעם טאָג, און ער האָט געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן:

11 אויב די מענטשן וואָס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, וועלן אָנזען די ערד, וואָס איך האָב צוגעשוואָרן צו אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן! ווײַל זיי זײַנען ניט געגאַנגען געטרײַ נאָך מיר.

12 אַחוּז כָּלֵבֿ דער זון פֿון יפֿונֶהן, דער קנִזי, און יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון, ווײַל זיי זײַנען געגאַנגען געטרײַ נאָך גאָט.

13 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי געמאַכט וואַנדלען אין דער מדבר פֿערציק יאָר, ביז דער גאַנצער דור וואָס האָט געטאָן דאָס שלעכטס אין די אויגן פֿון גאָט, איז פֿאַרלענדט געוואָרן.

14 און אָט זײַט איר אויפֿגעשטאַנען אויף דעם אָרט פֿון אײַערע עלטערן, אַ געזינדל פֿון זינדיקע מענטשן, נאָך צוצולייגן צו דעם גרימצאָרן פֿון גאָט אויף ישׂראל.

15 וואָרום אַז איר קערט זיך אָפּ פֿון הינטער אים, וועט ער זיי ווידער לאָזן אין דער מדבר, און איר וועט אומברענגען דאָס דאָזיקע גאַנצע פֿאָלק.

16 האָבן זיי געענטפֿט צו אים, און האָבן געזאָגט: שאָפֿגעהעפֿטן פֿאַר אונדזער פֿי וועלן מיר דאָ בויען, און שטעטע פֿאַר אונדזערע קליינע קינדער.

17 אָבער מיר אַליין וועלן זײַן גרייט באַוואָפֿנט פֿאַרויס פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל, ביז וואַנען מיר האָבן זיי געבראַכט אויף זייער אָרט; און אונדזערע קליינע קינדער וועלן זיצן

אין די באַפֿעסטיקטע שטעט פֿון וועגן
די באַווינער פֿון לאַנד.
18 מיר וועלן זיך ניט אומקערן אין
אונדזערע הײזער, ביז די קינדער פֿון
ישׂראל אַרבן איטלעכער זײן אַרבונג.
19 וואָרום מיר וועלן ניט אַרבן מיט
זיי אויף יענער זײט יַרדן און ווײטער,
ווײל אונדז איז אָנגעקומען אונדזער
אַרבונג אויף דער זײט יַרדן, צו מזרח.
20 האָט משה צו זיי געזאָגט: אויב
איר וועט טאָן די דאָזיקע זאַך, אויב
איר וועט אײַך באַוואָפֿנען פֿאַר גאָטס
אָנגעזיכט אויף מלחמה,
21 און אַלע באַוואָפֿנטע פֿון אײַך
וועלן אַריבערגיין דעם יַרדן פֿאַר גאָטס
אָנגעזיכט, ביז ער פֿאַרטרײַבט זײַנע
פֿײַנט פֿון פֿאַר אים,
22 און דאָס לאַנד וועט באַצווונגען
ווערן פֿאַר גאָטס אָנגעזיכט, און איר
וועט זיך דערנאָך אומקערן, וועט איר
זײַן ריין פֿאַר גאָט און פֿאַר ישׂראל,
און דאָס דאָזיקע לאַנד וועט אײַך זײַן
צום אייגנטום פֿאַר גאָט.
23 אויב אָבער איר וועט אַזוי ניט
טאָן, אַזוי האָט איר געזינדיקט פֿאַר
גאָט, און זײַט ווײַסן אײַערע שטראָף
וואָס וועט אײַך טרעפֿן.
24 בויט אײַך שטעט פֿאַר אײַערע
קליינע קינדער, און געהעפֿטן פֿאַר
אײַערע שאָף, אָבער וואָס איז אַרויס
פֿון אײַער מויל זאָלט איר טאָן.
25 האָבן די קינדער פֿון גָד און די
קינדער פֿון ראובֿן געזאָגט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן: דײַנע קנעכט וועלן טאָן
אַזוי ווי מײַן האַר באַפֿעלט.
26 אונדזערע קליינע קינדער,
אונדזערע ווײַבער, אונדזער פֿי, און
אַלע אונדזערע בהמות, וועלן זײַן
דאָרטן אין די שטעט פֿון גִלעָד;
27 אָבער דײַנע קנעכט, איטלעכער
באַוואָפֿנטער צום חיל, וועלן
אַריבערגיין פֿאַר גאָטס אָנגעזיכט אויף
מלחמה, אַזוי ווי מײַן האַר רעדט.
28 און משה האָט באַפֿוילן וועגן זיי
אֶלעָזָר דעם כֹּהן, און יהוֹשוּעַ דעם
זון פֿון נון, און די הויפּטלײַט פֿון די
פֿאָטערהײזער פֿון די שבֿטים פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל,
29 און משה האָט צו זיי געזאָגט:
אויב די קינדער פֿון גָד און די קינדער
פֿון ראובֿן, איטלעכער באַוואָפֿנטער
אויף מלחמה, וועלן אַריבערגיין מיט
אײַך דעם יַרדן פֿאַר גאָטס אָנגעזיכט,
און דאָס לאַנד וועט באַצווונגען ווערן
פֿאַר אײַער אָנגעזיכט, זאָלט איר זיי
געבן דאָס לאַנד גִלעָד צום אייגנטום.
30 אויב אָבער זיי וועלן ניט
אַריבערגיין באַוואָפֿנט מיט אײַך, זאָלן
זיי קריגן אייגנטום צווישן אײַך אין
לאַנד כְּנַעַן.
31 האָבן זיך אָפּגערופֿן די קינדער
פֿון גָד און די קינדער פֿון ראובֿן, אַזוי
צו זאָגן: וואָס גאָט האָט געריעדט צו
דײַנע קנעכט, אַזוי וועלן מיר טאָן.
32 מיר וועלן אַריבערגיין
באַוואָפֿנטע פֿאַר גאָטס געזיכט,
אין לאַנד כְּנַעַן, און דאָס אייגנטום פֿון
אונדזער נחלה פֿון דער זײַט יַרדן זאָל
בלײַבן בײַ אונדז.
33 און משה האָט זיי, די קינדער
פֿון גָד און די קינדער פֿון ראובֿן און
דעם האַלבן שבֿט פֿון מנשה דעם זון
פֿון יוֹסֵף, געגעבן דאָס קיניגרײַך פֿון
סיחון דעם מלך פֿון אֱמוֹרי, און דאָס
קיניגרײַך פֿון עוֹג דעם מלך פֿון בָּשָׁן,
דאָס לאַנד לויט אירע שטעט מיט די
געמאַרקן, די שטעט פֿון דעם לאַנד
רונד אַרום.
34 און די קינדער פֿון גָד האָבן
אָפּגעבויט דיבֹון, און עַטָרוֹת, און
עַרוֹעֵר,
35 און עַטרוֹת-שוֹפָן, און יַעְזֵר, און
יָגבְהָה,
36 און בית-נִמרָה, און בית-הָרָן;
באַפֿעסטיקטע שטעט מיט געהעפֿטן
פֿאַר שאָף.

37 און די קינדער פֿון ראובֿן האָבן
אָפּגעבויט חֶשבוֹן, און אֶלעָלֵא, און
קִריָתַיִם,
38 און נבֹו, און בַּעַל-מְעוֹן – מיט
אומגעביטענע נעמען – און שִׂבמָה;
און זיי האָבן אָנגערופֿן מיט נעמען די
שטעט וואָס זיי האָבן אָפּגעבויט.
39 און די קינדער פֿון מָכיר דעם זון
פֿון מנשהן זײַנען געגאַנגען קיין גִלעָד,
און זיי האָבן עס באַצוווּנגען, און האָבן
פֿאַרטריבן דעם אֱמוֹרי וואָס דרינען.
40 און משה האָט געגעבן גִלעָד צו
מָכיר דעם זון פֿון מנשהן, און ער האָט
זיך באַזעצט דרינען.
41 און יָאיר דער זון פֿון מנשהן איז
געגאַנגען און האָט באַצוווּנגען זיירע
דערפֿער, און ער האָט זיי גערופֿן
חוות-יָאיר.
42 און נוֹבַח איז געגאַנגען און
האָט באַצוווּנגען קנָת מיט אירע
טעכטערשטעט; און ער האָט זי גערופֿן
נוֹבַח אויף זײַן נאָמען.

מַסָעֵי

33 דאָס זײַנען די צִיונגען פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס
זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצרַיִם
לויט זייערע מחנות אונטער דער האַנט
פֿון משהן און אַהרֹנען.
2 און משה האָט פֿאַרשריבן זייערע
אַרויסגאַנגען אויף זייערע צִיונגען
לויט דעם מויל פֿון גאָט; און דאָס
זײַנען זייערע צִיונגען אין זייערע
אַרויסגאַנגען:
3 זיי האָבן געצויגן פֿון רַעמְסֵס
אין ערשטן חודש, אין פֿופֿצנטן טאָג
פֿון ערשטן חודש; אויף מאָרגן נאָכן
קָרבן-פּסח זײַנען די קינדער פֿון
ישׂראל אַרויסגעגאַנגען מיט אַ הויכער
האַנט פֿאַר די אויגן פֿון גאַנץ מִצרַיִם,
4 בעת די מִצרים האָבן געהאַלטן
אין באַגראָבן די וואָס גאָט האָט
דערשלאָגן צווישן זיי – איטלעכן
בכֹור; און אויך אויף זייערע געטער
האָט גאָט געטאָן אַ משפּט.
5 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געצויגן פֿון רַעמְסֵס, און געלאגערט אין
סוכּות.
6 און זיי האָבן געצויגן פֿון סוכּות,
און געלאגערט אין אֵתָם, וואָס בײַם עק
מדבר.
7 און זיי האָבן געצויגן פֿון אֵתָם, און
זיך אומגעקערט צו פּי-הַחירוֹת וואָס
פֿאַר בַּעַל-צפֿון, און געלאגערט פֿאַר מִגדוֹל.
8 און זיי האָבן געצויגן
פֿון פּני-הַחירוֹת, און זײַנען
אַריבערגעגאַנגען דורכן ים צום
מדבר; און זיי זײַנען געגאַנגען דריַ
טעג וועגס אין מדבר אֵתָם, און האָבן
געלאגערט אין מָרָה.
9 און זיי האָבן געצויגן פֿון מָרָה,
און זײַנען געקומען קיין אֵילִם; און
אין אֵילִם זײַנען געווען צוועלף קוואַלן
וואַסער און זיבעציק טייטלביימער;
און זיי האָבן דאָרטן געלאגערט.
10 און זיי האָבן געצויגן פֿון אֵילִם,
און געלאגערט בײַם ים-סוף.
11 און זיי האָבן געצויגן פֿון ים-סוף,
און געלאגערט אין מדבר סין.
12 און זיי האָבן געצויגן פֿון מדבר
סין און געלאגערט אין דָפקָה.
13 און זיי האָבן געצויגן פֿון דָפקָה,
און געלאגערט אין אָלוש.
14 און זיי האָבן געצויגן פֿון אָלוש,
און געלאגערט אין רפֿידים; און דאָרטן איז
ניט געווען קיין וואַסער פֿאַרן פֿאָלק
צום טרינקען.
15 און זיי האָבן געצויגן פֿון רפֿידים,
און געלאגערט אין מדבר סיני.
16 און זיי האָבן געצויגן פֿון מדבר
סיני, און געלאגערט אין קִבֿרוֹת-הַתַּאֲוָה.
17 און זיי האָבן געצויגן פֿון
קִבֿרוֹת-הַתַּאֲוָה, און געלאגערט אין חַצֵרוֹת.
18 און זיי האָבן געצויגן פֿון חַצֵרוֹת,
און געלאגערט אין רִתמָה.
19 און זיי האָבן געצויגן פֿון רִתמָה,
און געלאגערט אין רִמוֹן-פֶּרֶץ.

20 און זיי האָבן געצויגן פֿון רִמּוֹן-פֶּרֶץ, און געלאָגערט אין לִבְנָה.
21 און זיי האָבן געצויגן פֿון לִבְנָה, און געלאָגערט אין רִסָּה.
22 און זיי האָבן געצויגן פֿון רִסָּה, און געלאָגערט אין קְהֵלָתָה.
23 און זיי האָבן געצויגן פֿון קְהֵלָתָה, און געלאָגערט בײַם בַּארג שָׁפֶר.
24 און זיי האָבן געצויגן פֿון בַּארג שָׁפֶר, און געלאָגערט אין חֲרָדָה.
25 און זיי האָבן געצויגן פֿון חֲרָדָה, און געלאָגערט אין מַקְהֵלוֹת.
26 און זיי האָבן געצויגן פֿון מַקְהֵלוֹת, און געלאָגערט אין תַּחַת.
27 און זיי האָבן געצויגן פֿון תַּחַת, און געלאָגערט אין תָּרַח.
28 און זיי האָבן געצויגן פֿון תָּרַח, און געלאָגערט אין מִתְקָה.
29 און זיי האָבן געצויגן פֿון מִתְקָה, און געלאָגערט אין חַשְׁמוֹנָה.
30 און זיי האָבן געצויגן פֿון חַשְׁמוֹנָה, און געלאָגערט אין מוֹסֵרוֹת.
31 און זיי האָבן געצויגן פֿון מוֹסֵרוֹת, און געלאָגערט אין בְּנֵי-יַעֲקָן.
32 און זיי האָבן געצויגן פֿון בְּנֵי-יַעֲקָן, און געלאָגערט אין חוֹר-הַגִּדְגָּד.
33 און זיי האָבן געצויגן פֿון חוֹר-הַגִּדְגָּד, און געלאָגערט אין יָטְבָתָה.
34 און זיי האָבן געצויגן פֿון יָטְבָתָה, און געלאָגערט אין עַבְרוֹנָה.
35 און זיי האָבן געצויגן פֿון עַבְרוֹנָה, און געלאָגערט אין עֶצְיוֹן-גָּבֶר.
36 און זיי האָבן געצויגן פֿון עֶצְיוֹן-גָּבֶר, און געלאָגערט אין מִדְבַּר צִן, דאָס איז קָדֵשׁ.
37 און זיי האָבן געצויגן פֿון קָדֵשׁ, און געלאָגערט בײַם בַּארג הוֹר, אין עק פֿון לאַנד אֱדוֹם.
38 און אַהרן דער כֹּהן איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן בַּארג הוֹר, לויט דעם מויל פֿון גאָט, און ער איז דאָרטן געשטאָרבן, אין דעם פֿערציקסטן יאָר נאָך דעם ווי די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצְרַיִם, אין פֿינפֿטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש.
39 און אַהרן איז געווען הונדערט און דרײַ און צוואַנציק יאָר אַלט, ווען ער איז געשטאָרבן אויפֿן בַּארג הוֹר.
40 און דער כְּנַעֲנִי, דער מלך פֿון עֲרָד, וואָס איז געזעסן אין דָּרוֹם, אין לאַנד כְּנַעַן, האָט געהערט וועגן דעם קומען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
41 און זיי האָבן געצויגן פֿון בַּארג הוֹר, און געלאָגערט אין צַלְמוֹנָה.
42 און זיי האָבן געצויגן פֿון צַלְמוֹנָה, און געלאָגערט אין פּוּנוֹן.
43 און זיי האָבן געצויגן פֿון פּוּנוֹן, און געלאָגערט אין אוֹבוֹת.
44 און זיי האָבן געצויגן פֿון אוֹבוֹת, און געלאָגערט אין עִיֵּי-עֲבָרִים, בײַם גרענעץ פֿון מוֹאָב.
45 און זיי האָבן געצויגן פֿון עִיִּים, און געלאָגערט אין דִיבֹן-גָּד.
46 און זיי האָבן געצויגן פֿון דִיבֹן-גָּד, און געלאָגערט אין עַלְמוֹן-דִּבְלָתָיִם.
47 און זיי האָבן געצויגן פֿון עַלְמוֹן-דִּבְלָתָיִם, און געלאָגערט אין די בערג פֿון עֲבָרִים, פֿאַר נְבוֹ.
48 און זיי האָבן געצויגן פֿון די בערג פֿון עֲבָרִים, און געלאָגערט אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָב בײַם יַרדן לעבן יריחו.
49 און זיי האָבן געלאָגערט בײַם יַרדן, פֿון בית-ישימות ביז אָבֵל-שִׁטִּים אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָב.
50 און גאָט האָט געredt צו משהן אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָב בײַם יַרדן לעבן יריחו, אַזוי צו זאָגן:
51 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר גייט אַריבער דעם יַרדן קיין לאַנד כְּנַעַן,
52 זאָלט איר פֿאַרטרײַבן אַלע באַווינער פֿון לאַנד פֿון פֿאַר אײַך, און איר זאָלט אונטערברענגן אַלע זייערע בילדער, און אַלע זייערע געגאָסענע געצן זאָלט איר

אונטערבערגען, און אֶלע זייערע במות זאָלט איר פֿאַרטילגן.
53 און איר זאָלט פֿאַרנעמען דאָס לאַנד, און זיך באַזעצן דרינען, וואָרום אײַך האָב איך געגעבן דאָס לאַנד, עס צו אַרבן.
54 און איר זאָלט אַרבן דאָס לאַנד דורך גוֹרל, לויט אײַערע משפּחות; דעם מערערן זאָלט איר געבן מער נחלה, און דעם ווינציקערן זאָלסטו געבן ווינציקער נחלה. דאָרטן ווו זײַן גוֹרל ווערט אויספֿאַלן, זאָל געהערן צו אים; לויט אײַערע פֿאָטערשטאַמען זאָלט איר אײַך אַרבן.
55 און אויב איר ווערט ניט פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר אײַך די באַווינער פֿון לאַנד, ווערן די ווָאָס איר ווערט איבערלאָזן פֿון זיי, זײַן פֿאַר דערנער אין אײַערע אויגן, און פֿאַר שטעכערס אין אײַערע זײַטן, און זיי ווערן אײַך דריקן אין דעם לאַנד ווָאָס איר זיצט דרינען.
56 און עס ווערט זײַן, אַזוי ווי איך האָב געדאַכט צו טאָן צו זיי, ווערט איך טאָן צו אײַך.

34 און גאָט האָט געredעט צו משהן, אַזוי צו זאָגן:
2 באַפֿעל די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר קומט קיין לאַנד כּנַעַן, זאָל דאָס זײַן דאָס לאַנד ווָאָס ווערט אײַך פֿאַלן פֿאַר אַ נחלה – דאָס לאַנד כּנַעַן לויט אירע גרענעצן:
3 די דָרום-זײַט זאָל אײַך זײַן פֿון מדבר צו לעבן אֱדוֹם, און דער גרענעץ פֿון דָרום זאָל אײַך זײַן פֿון עק יַם-הַמֶּלַח, צו מזרח.
4 און דער גרענעץ זאָל זיך אויסדרייען בײַ אײַך צו דָרום פֿון דעם אויפֿגאַנג פֿון עַקרַבים, און אַריבערגיין קיין צִן; און זײַן אויסלאָז זאָל זײַן אין דָרום פֿון קָדֵשׁ-ברנֵעַ; און ער זאָל אַרויסגיין צו חַצַר-אַדָּר, און אַריבערגיין ביז עַצמוֹן.
5 און דער גרענעץ זאָל זיך אויסדריען פֿון עַצמוֹן צום טײַך פֿון מִצרַיִם; און זײַן אויסלאָז זאָל זײַן בײַם ים.
6 און דער גרענעץ פֿון מערבֿ זאָל אײַך זײַן דער יַם-הַגָּדול מיטן ברעג; דאָס זאָל אײַך זײַן דער גרענעץ פֿון מערבֿ.
7 און דאָס זאָל אײַך זײַן דער גרענעץ פֿון צפֿון: פֿון יַם-הַגָּדול זאָלט איר אײַך צייכענען ביז דעם באַרג הוֹר.
8 פֿון באַרג הוֹר זאָלט איר צייכענען ביז מע קומט קיין חֲמָת; און דער אויסלאָז פֿון דעם גרענעץ זאָל זײַן בײַ צדָד.
9 און דער גרענעץ זאָל אַרויסגיין בײַ זִפרוֹן, און זײַן אויסלאָז זאָל זײַן חַצַר-עֵינָן. דאָס זאָל אײַך זײַן דער גרענעץ פֿון צפֿון.
10 און איר זאָלט אײַך צייכענען פֿאַרן גרענעץ פֿון מזרח פֿון חַצַר-עֵינָן ביז שפֿם.
11 און דער גרענעץ זאָל אַראָפּנידערן פֿון שפֿם ביז רִבלָה, אין מזרח פֿון עַיִן; און דער גרענעץ זאָל אַראָפּנידערן און זיך אָנשטויסן אָן דעם באַרגרוקן פֿון ים כִּנֶרֶת, צו מזרח.
12 און דער גרענעץ זאָל אַראָפּנידערן צום יַרדן, און זײַן אויסלאָז זאָל זײַן דער יַם-הַמֶּלַח. דאָס זאָל אײַך זײַן דאָס לאַנד לויט אירע גרענעצן אַרומדרוקן רונד אַרום.
13 און משה האָט באַפֿוילן די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דאָס לאַנד ווָאָס איר זאָלט עס זיך אַרבן לויט גוֹרל, ווָאָס גאָט האָט באַפֿוילן צו געבן צו די נײַן שבֿטים און דעם האַלבן שבֿט.
14 וואָרום דער שבֿט פֿון די קינדער פֿון ראובֿן לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, און דער שבֿט פֿון די קינדער פֿון גָד לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, האָבן געקריגן, און האַלב שבֿט מנשה האָבן געקריגן, זייער נחלה.

15 די צוויי שבֿטים און דער האַלבער
שבֿט האָבן געקריגן זייער נחלה פֿון
דער זײַט יַרדן לעבן ירחו, צו מזרח,
צו זונאויפֿגאַנג.
16 און גאָט האָט נעזעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:
17 דאָס זײַנען די נעמען פֿון די
מענער וואָס זאָלן אַרבן פֿאַר אײַך דאָס
לאַנד: אֶלְעָזָר דער כֹּהן, און יהוֹשֻׁעַ
דער זון פֿון נון.
18 און איר זאָלט נעמען צו איין
פֿירשט, צו איין פֿירשט פֿון אַ שבֿט, צו
אַרבן דאָס לאַנד.
19 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די
מענער: פֿאַר שבֿט יהודה, כָּלֵב דער זון
פֿון יפֻנֶּה.
20 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון שמעון, שמואל דער זון פֿון
עַמיהוּד.
21 פֿאַר שבֿט בנימין, אֶלִידָד דער זון
פֿון כִּסלוֹנען.
22 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון דָן, דער פֿירשט בוקי דער זון פֿון
יָגלין.
23 פֿאַר די קינדער פֿון יוֹסף: פֿאַר
דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון מנשה,
דער פֿירשט חַניאֵל דער זון פֿון אֶפֹוֹדן;
24 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון אפֿרים, דער פֿירשט קמואֵל דער
זון פֿון שִׁפְטָנען.
25 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון זבֿולון, דער פֿירשט אֶליצָפָן דער
זון פֿון פַּרנָך.
26 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון יִשָּׂשכָר, דער פֿירשט פֿלטיאֵל דער
זון פֿון עַזָּנען.
27 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון אָשר, דער פֿירשט אַחיהוד דער זון
פֿון שלוֹמין,
28 און פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער
פֿון נפֿתָּלי, דער פֿירשט פְּדָהאֵל דער זון
פֿון עַמיהוּד.
29 דאָס זײַנען די וועמען גאָט האָט
באַפֿוילן צו מאַכן אַרבן די קינדער פֿון
ישׂראל אין לאַנד כנַעַן.

35 און גאָט האָט נעזעדט צו
משהן אין די פֿלוינען פֿון
מוֹאָבּ בײַם יַרדן לעבן יריחו, אַזוי צו
זאָגן:
2 באַפֿעל די קינדער פֿון ישׂראל, זיי
זאָלן געבן די לְוִיִּים פֿון דער נחלה פֿון
זייער אײגנטום שטעט צום ווינען; און
אַ פֿרײַען פֿלאַץ צו די שטעט רונד אַרום
זיי זאָלט איר געבן די לְוִיִּים.
3 און די שטעט וועלן זײַן פֿאַר זיי
צום ווינען, און זייערע פֿרײַע פֿלעצער
וועלן זײַן פֿאַר זייער פֿי, און פֿאַר זייער
פֿאַרמעג, און פֿאַר אַלע זייערע בהמות.
4 און די פֿרײַע פֿלעצער פֿון די
שטעט, וואָס איר וועט געבן די לְוִיִּים
דרויסן פֿון דער שטאָט מויער, זאָלן
זײַן טויזנט איילן רונד אַרום.
5 און איר זאָלט אָפּמעסטן אויסן
שטאָט, מזרח-זײַט צוויי טויזנט איילן,
און דָרום-זײַט צוויי טויזנט איילן, און
מערבֿ-זײַט צוויי טויזנט איילן, און
צפֿון-זײַט צוויי טויזנט איילן, מיט דער
שטאָט אין מיטן. דאָס זאָלן בײַ זיי זײַן
די פֿרײַע פֿלעצער פֿון די שטעט.
6 און די שטעט וואָס איר וועט געבן
די לְוִיִּים, זאָלן זײַן די זעקס שטעט פֿון
אַנטרינונג וואָס איר וועט געבן פֿאַר
דעם טויטשלעגער צו אַנטלויפֿן אַהין;
און צו זיי זאָלט איר צוגעבן צוויי און
פֿערציק שטעט. אַלע שטעט וואָס איר
וועט געבן די לְוִיִּים, זאָלן זײַן אַכט און
פֿערציק שטעט;
7 זיי מיט זייערע פֿרײַע פֿלעצער.
8 און די שטעט וואָס איר וועט געבן
פֿון דעם אײגנטום פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל, זאָלט איר פֿון דעם מערערן
נעמען מער, און פֿון דעם וויניציקערן
נעמען ווינציקער; איטלעכער לויט זײַן
אַרבונג וואָס ער אַרבט, זאָל געבן פֿון
זײַנע שטעט צו די לְוִיִּים.
9 און גאָט האָט נעזעדט צו משהן,
אַזוי צו זאָגן:

10 רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַז איר גייט אַריבער דעם יַרדן קיין לאַנד כּנַעַן,
11 זאָלט איר אײַך באַשטימען שטעט וואָס זאָלן אײַך זײַן שטעט פֿון אַנטרינונג, און אַהין זאָל אַנטלויפֿן דער טויטשלעגער וואָס דערשלאָגט אַ נפֿש דורך אַ פֿאַרזעג.
12 און די שטעט זאָלן אײַך זײַן פֿאַר אַנטרינונג פֿון דעם בלוטמאָנער, און דער טויטשלעגער זאָל ניט שטאַרבן איידער ער שטעלט זיך פֿאַר דער עדה צום משפּט.
13 און די שטעט וואָס איר זאָלט געבן: זעקס שטעט פֿון אַנטרינונג זאָלן בײַ אײַך זײַן.
14 דרײַ שטעט זאָלט איר געבן פֿון דער זײַט יַרדן, און דרײַ שטעט זאָלט איר געבן אין לאַנד כּנַעַן; שטעט פֿון אַנטרינונג זאָלן זיי זײַן.
15 פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל, און פֿאַר פֿרעמדן, און פֿאַרן אינגעוואַנדערטן צווישן זיי, זאָלן זײַן די דאָזיקע זעקס שטעט פֿון אַנטרינונג, אויף צו אַנטלויפֿן אַהין פֿאַר איטלעכן וואָס דערשלאָגט אַ נפֿש דורך אַ פֿאַרזעג.
16 אויב אָבער ער האָט אים דערשלאָגן מיט אַן אײַזערנער זאַך, און ער איז געשטאָרבן, איז ער אַ מערדער; טייטן זאָל געטייט ווערן דער מערדער.
17 און אויב ער האָט אים געשלאָגן מיט אַ שטיין אין האַנט, וואָס מע קען דערפֿון שטאַרבן, און ער איז געשטאָרבן, איז ער אַ מערדער; טייטן זאָל געטייט ווערן דער מערדער.
18 אָדער אַז ער האָט אים געשלאָגן מיט אַ הילצערנער זאַך אין האַנט, וואָס מע קען דערפֿון שטאַרבן, און ער איז געשטאָרבן, איז ער אַ מערדער; טייטן זאָל געטייט ווערן דער מערדער.
19 דער בלוטמאָנער, ער זאָל טייטן דעם מערדער; ווען ער טרעפֿט אים, זאָל ער אים טייטן.
20 און אויב ער האָט אים מיט שׂנאה אַ שטויס געטאָן, אָדער ער האָט געשלײדערט אויף אים עפּעס מיט אַ כּיוון, און ער איז געשטאָרבן,
21 אָדער ער האָט אים מיט פֿײַנטשאַפֿט געשלאָגן מיט זײַן האַנט, און ער איז געשטאָרבן, זאָל טייטן געטייט ווערן דער שלעגער; אַ מערדער איז ער; דער בלוטמאָנער זאָל טייטן דעם מערדער, ווען ער טרעפֿט אים.
22 אויב אָבער ער האָט אים אומגעריכט, אָן פֿײַנטשאַפֿט, אַ שטויס געטאָן, אָדער ער האָט געשלײדערט אויף אים עפּעס אַ זאַך אָן אַ כּיוון,
23 אָדער מיט עפּעס אַ שטיין וואָס מע קען דערפֿון שטאַרבן, האָט ער געוואָרפֿן אויף אים אומגעזען, און ער איז געשטאָרבן, און ער איז אים ניט געווען אַ שׂונא, און ניט אויסן געווען זײַן בייז,
24 זאָל די עדה משפּטן צווישן דעם שלעגער און צווישן דעם בלוטמאָנער לויט די דאָזיקע געזעצן.
25 און די עדה זאָל מציל זײַן דעם טויטשלעגער פֿון דעם בלוטמאָנערס האַנט, און די עדה זאָל אים אומקערן צו זײַן שטאָט פֿון אַנטרינונג, וואָס ער איז אַהין אַנטלאָפֿן, און ער זאָל זיצן אין איר ביז דעם טויט פֿון כֹּהן-גָּדול וואָס מע האָט אים געזאַלבט מיטן הייליקן אייל.
26 אויב אָבער אַרויסגיין וועט אַרויסגיין דער טויטשלעגער פֿון דעם געמאַרק פֿון זײַן שטאָט פֿון אַנטרינונג,
27 און ער בלוטמאָנער וועט אים געפֿינען אויסער דעם געמאַרק פֿון זײַן שטאָט פֿון אַנטרינונג, און דער בלוטמאָנער וועט טייטן דעם טויטשלעגער, האָט ער אויף זיך ניט קיין בלוט.

28 וואָרום אין זײַן שטאָט פֿון
אַנטרינונג מוז ער זיצן ביז דעם
טויט פֿון כֹּהן-גָּדול, און ערשט נאָך
דעם טויט פֿון כֹּהן-גָּדול מעג דער
טויטשלעגער זיך אומקערן צו דעם
לאַנד פֿון זײַן אייגנטום.
29 דאָס זאָל אײַך זײַן פֿאַר א
רעכטגעזעץ אויף אײַערע דָּור-דורות
אין אַלע אײַערע ווינערטער.
30 ווער נאָר עס דערשלאָגט אַ נפֶשׁ,
זאָל מען הרגענן דעם מערדער לויט
דעם מויל פֿון עדות; און איין עדות
קען ניט עדות-זאָגן אויף אַ מענטשן,
ער זאָל שטאַרבן.
31 און איר זאָלט ניט אָננעמען אַן
אויסלייז פֿאַר דעם נפֶשׁ פֿון אַ מערדער
וואָס איז פֿאַרשולדיקט צום טויט;
נײַערט טייטן מוז ער געטייט ווערן.
32 און איר זאָלט ניט אָננעמען אַן
אויסלייז פֿון דעם וואָס איז אַנטלאָפֿן
אין זײַן שטאָט פֿון אַנטרינונג, אַז ער
זאָל מעגן זיך אומקערן ווינענן אין
לאַנד פֿאַר דעם כֹּהנס טויט.
33 און איר זאָלט ניט זינדיק מאַכן
דאָס לאַנד וואָס איר זיצט דרינען,
וואָרום בלוט דאָס מאַכט זינדיק דאָס
לאַנד, און דעם לאַנד ווערט ניט
פֿאַרגעבן פֿאַר דעם בלוט וואָס איז
דרינען פֿאַרגאָסן געוואָרן, סײַדן מיט
דעם בלוט פֿון דעם וואָס האָט עס
פֿאַרגאָסן.
34 און זאָלסט ניט פֿאַראומריניקן
דאָס לאַנד וואָס איר זיצט דרינען, וואָס
איך רו אין דעם; וואָרום איך, יהוה,
רו צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.

36 און די הויפּטלײַט פֿון די
פֿאָטערהײַזער פֿון דער
משפּחה פֿון די קינדער פֿון גִּלְעָד, דעם
זון פֿון מָכִיר, דעם זון פֿון מנשׁה, פֿון
די משפּחות פֿון די קינדער פֿון יוֹסף,
האָבן גענענט, און האָבן געredעט
פֿאַר משה, און פֿאַר די פֿירשטן, די
הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל,
2 און זיי האָבן געזאָגט: גאָט האָט
באַפֿוילן מײַן האַר צו געבן דאָס לאַנד
אין נחלה לויט גוֹרל צו די קינדער פֿון
ישׂראל, און מײַן האַר איז באַפֿוילן
געוואָרן פֿון גאָט צו געבן די נחלה
פֿון אונדזער ברודער צלָפְחָד צו זײַנע
טעכטער.
3 און אַז זיי וועלן ווערן פֿאַר ווײַבער
צו איינעם פֿון די זין פֿון די שבטים
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וועט זייער
נחלה געמינערט ווערן פֿון דער נחלה
פֿון אונדזערע פֿאָטערס, און וועט
צוגעלייגט ווערן צו דער נחלה פֿון דעם
שבט וואָס זיי וועלן צו אים געהערן;
אַזוי וועט געמינערט ווערן פֿון דעם
גוֹרל פֿון אונדזער נחלה.
4 אַפֿילו אַז יוֹבֵל וועט זײַן ביי
די קינדער פֿון ישׂראל, וועט זייער
נחלה בלײַבן צוגעלייגט צו דער נחלה
פֿון דעם שבט וואָס זיי וועלן צו
אים געהערן, און זייער נחלה וועט
געמינערט ווערן פֿון דער נחלה פֿון
אונדזערע פֿאָטערס.
5 האָט משה באַפֿוילן די קינדער פֿון
ישׂראל לויט דעם מויל פֿון גאָט, אַזוי
צו זאָגן: געראַטן טענהט דער שבט פֿון
די קינדער פֿון יוֹסף.
6 דאָס איז די זאַך וואָס גאָט
האָט באַפֿוילן וועגן די טעכטער פֿון
צלָפְחָד, אַזוי צו זאָגן: זיי מעגן
ווערן פֿאַר ווײַבער צו דעם וואָס וועט
ווויילגעפֿעלן אין זייערע אויגן, אָבער
אין דער משפּחה פֿון דעם שבט פֿון
זייער פֿאָטער זאָלן זיי ווערן פֿאַר
ווײַבער.
7 כּדי אַ נחלה פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל זאָל ניט איבערגיין פֿון שבט צו
שבט; נײַערט די קינדער פֿון ישׂראל
זאָלן זײַן באַהעפֿט איטלעכער אָן דער
נחלה פֿון דעם שבט פֿון זײַנע פֿאָטערס.
8 און יעטוועדער טאָכטער פֿון די
שבטים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל,
וואָס ירשעט אַ נחלה, מוז ווערן פֿאַר

אַ ווײַב צו איינעם פֿון דער משפּחה
פֿון איר פֿאָטערס שבֶּט; כּדי די קינדער
פֿון ישׂראל זאָלן ירשענען איטלעכער די
נחלה פֿון זײַנע פֿאָטערס.
9 און אַ נחלה זאָל ניט איבערגיין פֿון
איין שבֶּט צו אַן אַנדער שבֶּט; נײַערט
די שבֶּטים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל
זאָלן זײַן באַהעפֿט איטלעכער אָן זײַן
נחלה.
10 אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן,
אַזוי האָבן די טעכטער פֿון צלָפֿחָדן
געטאָן.
11 און מַחלָה, תִּרצָה, און חָגלָה,
און מִלכָּה, און נוֹעָה, די טעכטער פֿון
צלָפֿחָדן, זײַנען געווואָרן פֿאַר ווײַבער
צו די זין פֿון זייערע פֿעטערס.
12 אין די משפּחות פֿון די קינדער
פֿון מנשה דעם זון פֿון יוֹסֵף זײַנען זיי
געווואָרן פֿאַר ווײַבער, און זייער נחלה
איז געבליבן אין דעם שבֶּט פֿון זייער
פֿאָטערס משפּחה.
13 דאָס זײַנען די געבאָט און די
געזעצן וואָס גאָט האָט געבאָטן די
קינדער פֿון ישׂראל דורך משהן אין
די פֿלוינען פֿון מואָבּ בײַם יַרדן לעבן
יריחו.

דבֿרים

1 דאָס זײַנען די ווערטער וואָס משה האָט געredעט צו גאַנץ ישׂראל אויף יענער זײַט ירדן, אין מדבר, אין דעם פּלוין, אַקעגן סוף, צווישן פּאָרן און צווישן תּופֿל, און לָבָן, און חַצֵרות, און די-זָהָבּ. –
2 עלף טעג איז פֿון חוֹרֵבּ ביז קָדֵשׁ-ברנֵעַ אויף דעם וועג פֿון באַרג שֵׂעִיר. –
3 און עס איז געווען אין פֿערציקסטן יאָר, אין עלפֿטן חוֹדש, אין ערשטן טאָג פֿון חוֹדש האָט משה גערעדט צו די קינדער פֿון ישׂראל אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפֿוילן פֿאַר זיי;
4 נאָך דעם אַז ער האָט געשלאָגן סיחין דעם מלך פֿון אֱמוֹרי, וואָס איז געזעסן אין חשבון, און עוֹג דעם מלך פֿון בָּשָׁן, וואָס איז געזעסן אין עַשְׁתָּרוֹת אין אֶדרֶעִי.
5 אויף יענער זײַט ירדן, אין לאַנד מוֹאָבּ, האָט משה גענומען באַשײדן די דאָזיקע תּוֹרה, אַזוי צו זאָגן:
6 יהוה אונדזער גאָט האָט געredעט צו אונדז אין חוֹרֵבּ, אַזוי צו זאָגן: גענוג אײַך זיצן אויף דעם דאָזיקן באַרג;
7 פֿאָרקערט זיך און ציט אײַך אַוועק, און גייט צו דעם געבערג פֿון אֱמוֹרי, און צו אַלע זײַנע שכנים, אין דעם פּלוין, אין דעם געבערג, און אין דער נידערונג, און אין דָרום, און בײַם באָרטן פֿון ים, אין לאַנד פֿון דעם כְּנַעֲנִי, און צום לְבָנוֹן, ביזן גרויסן טײַך, דעם טײַך פְּרָת.
8 זעט, איך האָב אײַבערגעגעבן דאָס לאַנד צו אײַך; גייט און אַרבט דאָס לאַנד וואָס גאָט האָט געשוואָרן צו אײַערע עלטערן, צו אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, צו געבן זיי און זייער זָאָמען נאָך זיי.
9 און איך האָב געזאָגט צו אײַך אין יענער צײַט, אַזוי צו זאָגן: איך אַליין קען אײַך נײַט טראָגן.
10 יהוה אײַער גאָט האָט אײַך געמערט, און אָט זײַט איר אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל אין פֿילקייט –
11 זאָל יהוה דער גאָט פֿון אײַערע עלטערן אײַך מערן טויזנט מאָל אַזוי פֿיל ווי איר זײַט, און אײַך בענטשן אַזוי ווי ער האָט אײַך צוגעזאָגט! –
12 ווי קען איך אַליין טראָגן אײַער שוועריקייט און אײַער לאַסט און אײַער קריגערײַ?
13 קריגט אײַך קלוגע און פֿאַרשטאַנדיקע און געניטע לײַט, לויט אײַערע שבֿטים, און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר אײַערע הויפּטלײַט.
14 האָט איר מיר געענטפֿערט און געזאָגט: גוט איז די זאַך וואָס דו האָסט געהייסן טאָן.
15 און איך האָב genומען די קעפּ פֿון אײַערע שבֿטים, קלוגע און געניטע לײַט, און איך האָב זיי געמאַכט פֿאַר הויפּטלײַט איבער אײַך, פֿאַר עלטסטע פֿון טויזנט, און עלטסטע פֿון הונדערט, און עלטסטע פֿון פֿופֿציק, און עלטסטע פֿון צען, און אויפֿזער, לויט אײַערע שבֿטים.
16 און איך האָב באַפֿוילן אײַערע ריכטער אין יענער צײַט, אַזוי צו זאָגן: הערט אויס צווישן אײַערע ברידער, און איר זאָלט משפּטן געראַטן צווישן איטלעכן און צווישן זײַן ברודער, אָדער דעם פֿרעמדן וואָס בײַ אים.
17 איר זאָלט ניט דערקענען קיין פּנים אין אַ משפּט; דעם קלײנסטן אַזוי ווי דעם גרעסטן זאָלט איר אויסהערן; איר זאָלט זיך ניט שרעקן פֿאַר אַ מענטשן, ווײַל דער משפּט איז גאָטס. און די זאַך וואָס וועט זײַן צו שווער פֿאַר אײַך, זאָלט איר ברענגען צו מיר, און איך וועל זי אויסהערן.

18 און איך האָב אײַך באַפֿוילן אין
יענער צײַט אַלע זאַכן וואָס איר זאָלט
טאָן.
19 און מיר האָבן אַוועקגעצויגן פֿון
חוֹרֵבֿ, און זײַנען דורכגעגאַנגען אין
גאַנצן יענעם גרויסן און מוֹראדיקן
מדבר וואָס איר האָט געזען, אויפֿן
וועג צו דעם געבערג פֿון אֱמוֹרי, אַזוי
ווי יהוה אונדזער גאָט האָט אונדז
באַפֿוילן; און מיר זײַנען געקומען ביז
קָדֵשׁ-בַּרנֵעַ.
20 און איך האָב צו אײַך געזאָגט:
איר זײַט געקומען ביז דעם געבערג פֿון
אֱמוֹרי, וואָס יהוה אונדזער גאָט גיט
אונדז;
21 זע, יהוה דײַן גאָט האָט
איבערגעגעבן דאָס לאַנד צו דיר, גיי
אַרויף און אַרב עס, אַזוי ווי יהוה
דער גאָט פֿון דײַנע עלטערן האָט דיר
צוגעזאָגט; זאָלסט ניט מוֹרא האָבן און
ניט אַנגסטן.
22 האָט איר אַלע געזענט צו מיר,
און האָט געזאָגט: לאָמיר שיקן
מענטשן אונדז פֿאַרויס, און זיי זאָלן
אויספֿאָרשן פֿאַר אונדז דאָס לאַנד, און
אונדז ברענגען אַן ענטפֿער וועגן דעם
וועג וואָס מיר זאָלן אויף אים גיין, און
די שטעט וואָס מיר זאָלן אין זיי קומען.
23 און די זאַך איז ווײַלגעפֿעלן אין
מײַנע אויגן, און איך האָב געזונדעמן פֿון
אײַך צוועלף מאַן, צו איין מאַן פֿאַר אַ
שבֿט.
24 און זיי האָבן זיך פֿאַרקערט
און זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אין דעם
געבערג, און זײַנען געקומען ביזן טאָל
אֶשכּוֹל, און האָבן עס אויסגעקוקט.
25 און זיי האָבן געזונדעמן אין זייער
האַנט פֿון דער פֿרוכט פֿון לאַנד, און
אַראָפּגעבראַכט צו אונדז; און זיי
האָבן אונדז געבראַכט אַן ענטפֿער און
געזאָגט: גוט איז דאָס לאַנד וואָס יהוה
אונדזער גאָט גיט אונדז.
26 אָבער איר האָט ניט געוואָלט
אַרויפֿגיין, און האָט ווידערשפּעניקט
דעם מויל פֿון יהוה אײַער גאָט.
27 און איר האָט געמורמלט אין
אײַערע געצעלטן, און האָט געזאָגט:
ווײַל גאָט האָט אונדז פֿײַנט, האָט ער
אונדז אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם,
אונדז צו געבן אין דער האַנט פֿון
אֱמוֹרי, כּדי אונדז צו פֿאַרטיליקן.
28 ווּהין גייען מיר אַרויף?
אונדזערע ברידער האָבן געמאַכט
צעגיין אונדזער האַרץ, אַזוי צו זאָגן:
דאָס פֿאָלק איז גרעסער און העכער
פֿון אונדז, די שטעט גרויסע און
באַפֿעסטיקטע ביז אין הימל; און אויך
זין פֿון די ענָקים האָבן מיר דאָרטן
געזען.
29 און איך האָב צו אײַך געזאָגט:
איר זאָלט אײַך ניט שרעקן און ניט
מוֹרא האָבן פֿאַר זיי.
30 יהוה אײַער גאָט וואָס גייט אײַך
פֿאַרויס, ער וועט מלחמה האַלטן פֿאַר
אײַך, אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן
מיט אײַך אין מִצרַיִם פֿאַר אײַערע
אויגן,
31 און אין דער מדבר, ווּו דו האָסט
געזען, אַז יהוה דײַן גאָט האָט דיך
געטראָגן, אַזוי ווי אַ מאַן טראָגט זײַן
קינד, דעם גאַנצן וועג וואָס איר זײַט
געגאַנגען, ביז איר זײַט געקומען צו
דעם דאָזיקן אָרט.
32 און אין דער דאָזיקער זאַך גלויבט
איר ניט יהוה אײַער גאָט,
33 וואָס איז אײַך געגאַנגען פֿאַרויס
אויפֿן וועג, אײַך אויסצוזוכן אַן אָרט
פֿאַר אײַך צום לאַגערן: אין פֿײַער בײַ
נאַכט, כּדי אײַך צו ווײַזן דעם וועג
וואָס איר זאָלט אויף אים גיין, און אין
וואָלקן בײַ טאָג.
34 און גאָט האָט געהערט דעם קול
פֿון אײַערע ווערטער, און ער האָט
געצערנט, און האָט געשוואָרן, אַזוי צו
זאָגן:
35 אויב עמיצער פֿון די דאָזיקע
לײַט, פֿון דעם דאָזיקן שלעכטן דור,
וועט אָנזען דאָס גוטע לאַנד, וואָס

איך האָב עשׂוואָרן צו געבן אײַערע עלטערן!

36 אַחוץ כָּלֵבֿ דער זון פֿון יפֿונֶהן; ער וועט עס זען, און צו אים וועל איך געבן דאָס לאַנד וואָס ער האָט געטרעטן דערויף, און צו זײַנע קינדער; ווײַל ער איז געגאַנגען געטרײַ נאָך גאָט.

37 אויך אויף מיר האָט גאָט געצערנט איבער אײַך, אַזוי צו זאָגן: דו אויך וועסט אַהין ניט קומען;

38 יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון, וואָס שטייט פֿאַר דיר, ער וועט אַהין קומען; אים שטאַרק, וואָרום ער וועט עס מאַכן אַרבן ישׂראל.

39 און אײַערע קליינע קינדער, וואָס איר האָט געזאָגט, זיי וועלן זײַן צו רויב, און אײַערע זין, וואָס פֿאַרשטיין נאָך הײַנט ניט גוטס אָדער שלעכטס, זיי וועלן אַהין קומען, און צו זיי וועל איך עס געבן, און זיי וועלן עס אַרבן.

40 און איר פֿאַרקערט אײַך, און ציט צום מדבר, אויפֿן וועג פֿון ים-סוף.

41 האָט איר זיך אָפּגערופֿן, און האָט צו מיר געזאָגט: מיר האָבן געזינדיקט צו גאָט; מיר וועלן אַרויפֿגיין, און וועלן מלחמה האַלטן, אַזוי ווי אַלץ וואָס יהוה אונדזער גאָט האָט אונדז באַפֿוילן. און איר האָט אָנגעגורט איטלעכער זײַנע כּלי-מלחמה, און געהאַלטן פֿאַר גרינג אַרויפֿצוגיין אין דעם געבערג.

42 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: זאָג צו זיי: איר זאָלט ניט אַרויפֿגיין, און איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן, ווָארום איך בין ניט צווישן אײַך; כּדי איר זאָלט ניט געשלאָגן ווערן פֿאַר אײַערע פֿײַנט.

43 און איך האָב צו אײַך געערעדט, אָבער איר האָט ניט צוגעהערט, און איר האָט ווידערשפּעניקט דעם מויל פֿון גאָט, און איר האָט געמוטווילּיקט, און זײַט אַרויפֿגעגאַנגען אין דעם געבערג.

44 איז אַרויסגעגאַנגען אָקעגן אײַך דער אֱמוֹרי וואָס איז געזעסן אין יענעם געבערג, און זיי האָבן אײַך נאָכגעיאָגט אַזוי ווי די בינען טוען, און אײַך צעקלאַפּט אין שֵׂעִיר, ביז חָרמָה.

45 און איר האָט זיך אומגעקערט, און איר האָט געוויינט פֿאַר גאָט, אָבער גאָט האָט ניט צוגעהערט צו אײַער קָול, און ניט געגעבּיגט דאָס אויער צו אײַך.

46 און איר זײַט געבליבן אין קָדֵשׁ פֿיל טעג, לויט די טעג וואָס איר זײַט געבליבן.

2 און מיר האָבן זיך פֿאַרקערט, און האָבן געצויגן צום מדבר, אויפֿן וועג פֿון ים-סוף, אַזוי ווי גאָט האָט צו מיר געערעדט; און מיר האָבן זיך אַרומגעגאַרייט אַרום באַרג שֵׂעִיר פֿיל טעג.

2 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט, אַזוי צו זאָגן:

3 געגנוג אײַך אַרומגיין דעם דאָזיקן באַרג; פֿאַרקערט אײַך קיין צפֿון.

4 און דעם פֿאָלק באַפֿעל, אַזוי צו זאָגן: איר גייטדורך דורך דעם געמאַרק פֿון אײַערע ברידער, די קינדער פֿון עֵשָׂו, וואָס זיצן אין שֵׂעִיר, און זיי וועלן מורא האָבן פֿאַר אײַך; זאָלט איר זײַן זייער אָפּגעהיט.

5 איר זאָלט זיך ניט אָנהייבן מיט זיי, ווָארום ניט צו מאָל אַ שפּאַן פֿון אַ פֿוסטריט וועל איך אײַך געבן פֿון זייער לאַנד, ווײַל אַ ירושה צו עֵשָׂו האָב איך געגעבן דעם באַרג שֵׂעִיר.

6 עסנוואַרג זאָלט איר פֿון זיי פֿאַר געלט אײַנקאָנדלען און עסן, און אַפֿילו וואַסער זאָלט איר פֿון זיי פֿאַר געלט קויפֿן און טרינקען.

7 וואָרום יהוה דײַן גאָט האָט דיך געבענטשט אין יעטוועדער טוּנג פֿון דײַן האַנט; ער האָט געווּסט דײַן גיין דורך דעם דאָזיקן גרויסן מדבר; שוין פֿערציק יאָר איז יהוה דײַן גאָט מיט דיר; קיין זאַך האָט דיר ניט געפֿעלט.

8 און מיר זײַנען אַוועקגעגאַנגען פֿון
אונדזערע ברידער, די קינדער פֿון עֵשָׂו
וואָס זיצן אין שֵׂעִיר, פֿון דעם וועג פֿון
פֿלוין, פֿון אֵילַת, און פֿון עֶצְיוֹן-גֶּבֶר.
און מיר האָבן זיך פֿאַרקערט און זײַנען
אַוועקגעגאַנגען אויף דעם וועג פֿון
דעם מדבר פֿון מוֹאָבּ.
9 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
זאָלסט ניט פֿײַנטן מוֹאָבּ, און ניט
פֿאַרפֿירן מיט זיי אַ מלחמה, ווארום
איך וועל דיר פֿון זײַן לאַנד ניט געבן
קיין אַרב, ווײַל צו די קינדער פֿון לוֹט
האָב איך געגעבן ער אַ ירושה. —
10 פֿריער זײַנען דאָרטן געזעסן די
אֵימים, אַ פֿאָלק גרויס און פֿיל, און
הויך ווי די ענָקים;
11 זיי אויך זײַנען גערעכנט געווארן
פֿאַר רפֿאים, אַזוי ווי די ענָקים, אָבער
די מוֹאָבֿים האָבן זיי גערופֿן אֵימים.
12 און אין שֵׂעִיר זײַנען פֿריער
געזעסן די חוֹרים, אָבער די קינדער
פֿון עֵשָׂו האָבן זיי פֿאַרטריבן, און זיי
פֿאַרטילקט פֿון פֿאַר זיך, און זיך
באַזעצט אויף זייער ארט, אַזוי ווי
ישׂראל האָט געטאָן צום לאַנד פֿון זײַן
אַרב, וואָס גאָט האָט זיי געגעבן. —
13 אַצונד שטייט אויף, און גייט אײַך
אַריבער דעם טײַך זֶרֶד. און מיר זײַנען
אַריבערגעגאַנגען דעם טײַך זֶרֶד.
14 און די טעג וואָס מיר זײַנען
געגאַנגען פֿון קָדֵשׁ-בַּרנֵעַ ביז וואַנען
מיר זײַנען אַריבער דעם טײַך זֶרֶד,
זײַנען געווען אַכט און דרײַסיק יאָר;
ביז דער גאַנצער דור, די קריגסלײַט,
זײַנען פֿאַרלענדט געווארן פֿון צווישן
דעם לאָגער, אַזוי ווי גאָט האָט זיי
געשווארן.
15 און אויך איז די האַנט פֿון גאָט
געווען אויף זיי, זיי אומצוברענגען
פֿון צווישן דעם לאָגער, ביז זיי זײַנען
פֿאַרלענדט געווארן.
16 און עס איז געווען, אַז אַלע
קריגסלײַט זײַנען אין גאַנצן
אויסגעשטאָרבן פֿון צווישן דעם
פֿאָלק,
17 האָט גאָט געערעדט צו מיר, אַזוי
צו זאָגן:
18 דו גייסט הײַנט אַריבער דעם
געמאַרק פֿון מוֹאָבּ, ער,
19 און וועסט ענענען אַקעגן די
קינדער פֿון עַמוֹן, זאָלסט זיי ניט
פֿײַנטן, און זיך מיט זיי ניט אָנהייבן,
ווארום איך וועל דיר פֿון דעם לאַנד
פֿון די קינדער פֿון עַמוֹן ניט געבן קיין
אַרב, ווײַל צו די קינדער פֿון לוֹט האָב
איך עס געגעבן אַ ירושה.
20 דאָס אויך ווערט געערעכנט פֿאַרן
לאַנד פֿון די רפֿאים; די רפֿאים זײַנען
דרינען געזעסן פֿריער, און די עַמוֹנים
האָבן זיי גערופֿן זַמזומים;
21 אַ פֿאָלק גרויס און פֿיל, און הויך
ווי די ענָקים; אָבער גאָט האָט זיי
פֿאַרטילקט פֿון פֿאַר זיי, און זיי האָבן
זיי פֿאַרטריבן, און זיך באַזעצט אויף
זייער ארט;
22 אַזוי ווי ער האָט געטאָן פֿאַר די
קינדער פֿון עֵשָׂו וואָס זיצן אין שֵׂעִיר,
וואָס ער האָט פֿאַרטילקט די כוֹרים פֿון
פֿאַר זיי, און זיי האָבן זיי פֿאַרטריבן,
און זיך באַזעצט אויף זייער ארט ביז
אויף הײַנטיקן טאָג.
23 און די עַוים וואָס זײַנען געזעסן
אין דערפֿער ביז עַזָה, זיי האָבן
די כַּפתוֹרים וואָס קומען אַרויס פֿון
כַּפתוֹר, פֿאַרטילקט, און זיך באַזעצט
אויף זייער ארט. —
24 שטייט אויף, ציט אַוועק, און
גייט אַריבער דעם טאָל אַרנוֹן. זע,
איך האָב געגעבן אין דײַן האַנט סיחון
דעם אֱמוֹרי, דעם מלך פֿון חשבון, און
זײַן לאַנד; הייב אָן אײַנצונעמען, און
פֿאַרפֿיר מיט אים אַ מלחמה.
25 הײַנטיקן טאָג וועל איך אָנהייבן
וואַרפֿן דײַן שרעק און דײַן מוֹרא אויף
די פֿעלקער אונטערן גאַנצן הימל, אַז
ווען זיי וועלן הערן דײַן הערונג, וועלן
זיי ציטערן און פֿלאַטערן פֿאַר דיר.

26 און איך האָב געשיקט שלוחים
פֿון מדבר קדמות צו סיחן דעם מלך
פֿון חשבון – ווערטער פֿון שלום, אַזוי
צו זאָגן:
27 לאָמיך דורכגיין דורך דײַן לאַנד;
אויפֿן ווועג, אויפֿן ווועג ווועל איך גיין;
איך ווועל זיך ניט אָפּקערן רעכטס
אָדער לינקס.
28 עסנווּאַרג ווועסטו מיר פֿאַר געלט
פֿאַרקויפֿן, און איך ווועל עסן, און
וואַסער ווועסטו מיר פֿאַר געלט געבן,
און איך ווועל טרינקען; לאָמיך בלויז
דורכגיין אויף מײַנע פֿיס;
29 אַזוי ווי עס האָבן מיט מיר געטאָן
די קינדער פֿון עֵשָׂו ווּאָס זיצן אין
שֵׂעִיר, און די מוֹאָבֿים ווּאָס זיצן אין
עָר; ביז ווּאַנען איך ווועל אַריבערגיין
דעם יַרדן צו דעם לאַנד ווּאָס יהוה
אונדזער גאָט גיט אונדז.
30 אָבער סיחון דער מלך פֿון חשבון
האָט אונדז ניט געווואָלט דורכלאָזן
דורך אים, ווײַל יהוה דײַן גאָט האָט
האַרט געמאַכט זײַן געמיט, און פֿעסט
געמאַכט זײַן האַרץ, כּדי אים צו געבן
אין דײַן האַנט, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.
31 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
זע, איך האָב אָנגעהויבן איבערגעבן צו
דיר סיחונען און זײַן לאַנד; הייב אָן
אײַנצונעמען כּדי צו אַרבן זײַן לאַנד.
32 איז סיחין אַרויסגעגאַנגען אָנקעגן
אונדז, ער מיט זײַן גאַנצן פֿאָלק, אויף
מלחמה קיין יַהַץ.
33 און יהוה אונדזער גאָט האָט אים
איבערגעגעבן צו אונדז, און מיר האָבן
געשלאָגן אים, און זײַנע זין, און זײַן
גאַנץ פֿאָלק.
34 און מיר האָבן אין יענער צײַט
באַצוווּנגען זײַנע שטעט, און פֿאַרווּיסט
איטלעכע שטאָט, מענער און ווײַבער
און קליינע קינדער; מיר האָבן ניט
געלאָזט אַן איבערבלײַב.
35 נאָר די בהמות האָבן מיר ערויבט
פֿאַר זיך, און דעם זאַקרויב פֿון די
שטעט ווּאָס מיר האָבן באַצוווּנגען.
36 פֿון ערוֹער ווּאָס בײַם ברעג טאָל
אַרנוֹן, און דער שטאָט ווּאָס אין טאָל,
און ביז גִלעָד, איז ניט געווען אַ
שטאָט ווּאָס איז געווען שטאַרקער פֿון
אונדז; אַלץ האָט יהוה אונדזער גאָט
איבערגעגעבן צו אונדז.
37 נאָר צו דעם לאַנד פֿון די קינדער
פֿון עַמוֹן האָסטו ניט גענענט: צו דעם
גאַנצן ברעג פֿון טײַך יַבוֹק, און די
שטעט פֿון באַרג, און אומעטום ווּוּ
יהוה אונדזער גאָט האָט פֿאַרווערט.

3 און מיר האָבן זיך פֿאַרקערט, און
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען מיטן ווועג
פֿון בשָׁן; און עוֹג דער מלך פֿון בשָׁן איז
אַרויסגעגאַנגען אָקעגן אונדז, ער מיט
זײַן גאַנצן פֿאָלק, אויף מלחמה קיין
אֶדרֶעִי.
2 און גאָט האָט געזאָגט צו מיר:
זאָלסט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר אים,
ווײַל איך האָב אים, מיט זײַן גאַנצן
פֿאָלק און זײַן לאַנד, געגעבן אין דײַן
האַנט, און וועסט טאָן צו אים אַזוי ווי
דו האָסט געטאָן צו סיחין דעם מלך פֿון
אֱמוֹרי, ווּאָס איז געזעסן אין חשבון.
3 און יהוה אונדזער גאָט האָט אויך
געגעבן אין אונדזער האַנט עוֹג דעם
מלך פֿון בשָׁן, מיט זײַן גאַנצן פֿאָלק,
און מיר האָבן אים געשלאָגן ביז אים
ניט צו לאָזן אַן איבערבלײַב.
4 און מיר האָבן באַצוווּנגען אין
יענער צײַט אַלע זײַנע שטעט; ניט
געווען אַ שטאָט ווּאָס מיר האָבן ניט
צוגענומען פֿון זיי; זעכציק שטעט,
די גאַנצע געגנט פֿון אַרגוֹב, דאָס
קיניגרײַך פֿון עוֹג אין בשָׁן.
5 אַלע די דאָזיקע זײַנען געווען
באַפֿעסטיקטע שטעט מיט הויכע
מויערן, מיט טויערן און ריגלען, אַחוץ
אָפּענע שטעט זייער פֿיל.
6 און מיר האָבן זיי פֿאַרווּיסט, אַזוי
ווי מיר האָבן געטאָן צו סיחין דעם
מלך פֿון חשבון – פֿאַרווּיסט איטלעכע
שטאָט, מענער, ווײַבער, און קליינע

קינדער.

7 נאָר אַלע בהמות, און דעם זאָקרויב פֿון די שטעט, האָבן מיר געוריבט פֿאַר זיך.

8 און מיר האָבן אַוועקגענומען אין יענער צייט דאָס לאַנד פֿון דער האַנט פֿון די צוויי מלכים פֿון אֱמוֹרי וואָס אויף דער זײַט יַרדן, פֿון טאָל אַרנון ביז באַרג חֶרמוֹן –

9 די צידונים רופֿן דעם חֶרמוֹן, שִׂריוֹן, און די אֱמוֹרים רופֿן אים שְׂניר –

10 אַלע שטעט פֿון דעם פּלאַכלאַנד, און גאַנץ גִלעָד, און גאַנץ בשָׁן, ביז סַלכָה און אֶדרֶעִי, שטעט פֿון עוֹגס קיניגרײַך אין בשָׁן.

11 ווארום נאָר עוֹג דער מלך פֿון בשָׁן איז געבליבן פֿון דעם רעשט פֿון די רפֿאים; אָט זײַן בעט, אַן אײזערן בעט, איז דאָך אין רַבה פֿון די קינדער פֿון עַמוֹן. נײַן אײלן איז איר לענג, און פֿיר אײלן איר ברייט, אויף דער אייל פֿון אַ מאַן.

12 און דאָס דאָזיקע לאַנד האָבן מיר געאַרבט אין יענער צייט. פֿון ערוֹעֵר וואָס בײַם טאָל אַרנון, און אַ העלפֿט פֿון דעם געבערג פֿון גִלעָד, מיט אירע שטעט, האָב איך געגעבן צו די ראובֿנים און צו די גָדים.

13 און דעם רעשט פֿון גִלעָד, און גאַנץ בשָׁן, דאָס קיניגרײַך פֿון עוֹג, האָב איך געגעבן צום האַלבן שבֿט מנשה; די גאַנצע געגנט פֿון אַרגוֹב – יענער גאַנצער בשָׁן וועלט געפֿונדן דאָס לאַנד פֿון די רפֿאים.

14 יָאיר דער זון פֿון מנשה האָט געגנומען די גאַנצע געגנט פֿון אַרגוֹב ביז דעם געמאַרק פֿון גשורי, און דעם מַעֲכָתי, און האָט זיי – בשָׁן – געפֿונדן אויף זײַן נאָמען חַוות-יָאיר, ווי ביז אויף היינטיקן טאָג.

15 און צו מָכירן האָב איך געגעבן גִלעָד.

16 און צו די ראובֿנים און צו די גָדים האָב איך געגעבן פֿון גִלעָד און ביזן טאָל אַרנון, דעם מיטן טאָל און דעם ברעג, און ביזן טײַך יַבוֹק, דעם גרענעץ פֿון די קינדער פֿון עַמוֹן;

17 און דעם פּלוין מיטן יַרדן און דעם ברעג, פֿון כִּנֶרֶת און ביז דעם ים פֿון פּלוין, דעם יַם-הַמֶּלַח, אונטער די אַראָפּגאַנגען פֿון פּסגָה, צו מזרח.

18 און איך האָב אײַך באַפֿוילן אין יענער צײַט, אַזוי צו זאָגן: יהוה אײַער גאָט האָט אײַך געגעבן דאָס דאָזיקע לאַנד עס צו אַרבן; זאָלט איר, אַלע העלדישע יונגען, אַריבערגיין געוואָפנט פֿאַרויס פֿאַר אײַערע ברידער, די קינדער פֿון ישׂראל.

19 בלויז אײַערע ווײַבער און אײַערע קליינע קינדער און אײַער פֿי – איך וויס, אַז איר האָט פֿיל פֿי – זאָלן בלײַבן אין אײַערע שטעט, וואָס איך האָב אײַך געגעבן;

20 ביז וואָנען גאָט וועט באַרוען אײַערע ברידער אַזוי ווי אײַך, און זיי אויך וועלן אַרבן דאָס לאַנד וואָס יהוה אײַער גאָט גיט זיי אויף יענער זײַט יַרדן; דעמצומאָל וועט איר זיך אומקערן איטלעכער צו זײַן אַרב, וואָס איך האָב אײַך געגעבן.

21 און יהוֹשוען האָב איך באַפֿוילן אין יענער צײַט, אַזוי צו זאָגן: דײַנע אויגן האָבן געזען אַלץ וואָס יהוה דײַן גאָט האָט געטאָן צו די דאָזיקע צוויי מלכים; אַזוי וועט גאָט טאָן צו אַלע קיניגרײַכן וואָס דו גייסט אַהין אַריבער.

22 איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר זיי, וואָרום יהוה אײַער גאָט איז דער וואָס האַלט מלחמה פֿאַר אײַך.

וָאֶתְחַנַּן

23 און איך האָב געבעטן צו גאָט אין יענער צײַט, אַזוי צו זאָגן:

24 גאָט דו האַר, דו האָסט אָנגעהויבן
ווײַזן דײַן קנעכט דײַן גרויסקייט און
דײַן שטאַרקע האַנט; וואָרום ווער איז
דער גאָט אין הימל אָדער אויף דער
ערד וואָס זאָל טאָן אַזוי ווי דײַנע
טוּונגען און אַזוי ווי דײַנע גבֿורות?
25 לאָמיך אַריבערגיין, איך בעט
דיך, און לאָמיך זען דאָס גוטע לאַנד
וואָס אויף ׳ענער זײַט ירדן, דאָס
דאָזיקע שיינע געבערג, און דעם לבֿנון.
26 אָבער גאָט האָט געצערנט אויף
מיר פֿון וועגן אײַך, און האָט ניט
צוגעהערט צו מיר; און גאָט האָט צו
מיר געזאָגט: גענוג דיר! זאָלסט מער
ניט רעדן צו מיר וועגן דער דאָזיקער
זאַך.
27 גיי אַרויף צום שפּיץ פּסגה, און
הייב אויף דײַנע אויגן צו מערבֿ, און צו
צפֿון, און צו דָרום, און צו מזרח, און
קוק אָן מיט דײַנע אויגן, וואָרום וועסט
ניט אַריבערגיין דעם דאָזיקן ירדן.
28 און גיב איבער דין צַוָואָה
צו יהוֹשוען, און שטאַרק אים, און
פֿעסטיק אים, וואָרום ער וועט
אַריבערגיין פֿאַרויס פֿאַר דעם דאָזיקן
פֿאָלק, און ער וועט זיי מאַכן אַרבן
דאָס לאַנד וואָס דו וועסט זען.
29 און מיר זײַנען געבליבן אין טאָל
אַקעגן בית-פּעוֹר.

4 און אַצונד, ישׂראל, הער צו די
חוקים און די געזעצן וואָס איך
לערן דיך צו טאָן, כּדי איר זאָלט לעבן,
און קומען און אַרבן דאָס לאַנד וואָס
יהוה דער גאָט פֿון אײַערע עלטערן גיט
אײַך.
2 איר זאָלט ניט צולייגן צו דעם
וואָרט וואָס איך געביט אײַך, און איר
זאָלט ניט מינערן דערפֿון, כּדי צו היטן
די געבאָט פֿון יהוה אײַער גאָט, וואָס
איך געביט אײַך.
3 אײַערע אויגן האָבן געזען וואָס
גאָט האָט געטאָן אין בעַל-פּעוֹר, אַז
יעטוועדער מאַן וואָס איז געגאַנגען
נאָך דעם בעַל פֿון פּעוֹר, האָט אים
יהוה דײַן גאָט פֿאַרטילקט פֿון צווישן
דיר.
4 און איר, וואָס זײַט באַהעפֿט אָן
יהוה אײַער גאָט, לעבט הײַנט אַלע.
5 זע, איך האָב אײַך געלערנט חוקים
און געזעצן, אַזוי ווי יהוה מײַן גאָט
האָט מיר באַפֿוילן, אויף צו טאָן אַזוי
אין דעם לאַנד וואָס איר קומט אַהין,
עס צו אַרבן.
6 זאָלט איר זיי היטן און טאָן,
וואָרום דאָס איז אײַער קלוגשאַפֿט און
אײַער פֿאַרשטאַנדיקייט אין די אויגן
פֿון די אומות, וואָס אַז זיי וועלן
הערן אַלע די דאָזיקע געזעצן, וועלן
זיי זאָגן: פֿאַר וואָר, אַ קלוגע און
פֿאַרשטאַנדיקע אומה איז דאָס דאָזיקע
גרויסע פֿאָלק.
7 וואָרום וואָסער גרויס פֿאָלק איז
פֿאַראַן, וואָס האָט אַ גאָט נאָנט צו אים
אַזוי ווי יהוה אונדזער גאָט, ווען נאָר
מיר רופֿן צו אים?
8 און וואָסער גרויס פֿאָלק איז
פֿאַראַן, וואָס האָט חוקים און געזעצן
גערעכטע אַזוי ווי די דאָזיקע גאַנצע
תּוֹרה, וואָס איך לייג פֿאַר אײַך
הײַנטיקן טאָג?
9 נאָר זײַ דיר אָפּגעהיט און היט
זייער דײַן זעל, זאָלסט ניט פֿאַרגעסן די
זאַכן וואָס דײַנע אויגן האָבן געזען, און
זיי זאָלן ניט אָפּגעטאָן ווערן פֿון דײַן
האַרצן אַלע טעג פֿון דײַן לעבן, און
זאָלסט זיי מאַכן וויסן דײַנע קינדער
און דײַנע קינדסקינדער;
10 דעם טאָג וואָס דו ביסט
געשטאַנען פֿאַר יהוה דײַן גאָט אין
חוֹרֵב, ווען גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
זאַמל אײַן צו מיר דאָס פֿאָלק, און איך
וועל זיי לאָזן הערן מײַנע ווערטער,
כּדי זיי זאָלן לערנען מוֹרא צו האָבן
פֿאַר מיר אַלע טעג וואָס זיי לעבן אויף
דער ערד, און אויך זייערע קינדער
זאָלן זיי לערנען.

11 און איר האָט גענענט, און האָט
זיך געשטעלט אונטערן באַרג, און דער
באַרג האָט געברענט מיט פֿײַער ביזן
האַרצן פֿון הימל, מיט פֿינצטערניש,
וואָלקן, און נעבל.
12 און גאָט האָט צו אײַך גערעדט
פֿון מיטן פֿײַער; אַ קָול פֿון ווערטער
האָט איר געהערט, אָבער אַ געשטאַלט
האָט איר ניט געזען; בלויז אַ קָול.
13 און ער האָט אײַך אָנגעזאָגט זײַן
בונד וואָס ער האָט אײַך באַפֿוילן צו
טאָן – די צען געבאָט; און ער האָט זיי
אויפֿגעשריבן אויף צוויי שטיינערנע
לוחות.
14 און מיר האָט גאָט באַפֿוילן אין
יענער צײַט אײַך צו לערנען חוקים און
געזעצן, כּדי איר זאָלט זיי טאָן אין דעם
לאַנד וואָס איר גייט אַריבער אַהין, עס
צו אַרבן.
15 דרום זאָלט איר זייער היטן אײַער
זעל – וואָרום איר האָט ניט געזען קיין
געשטאַלט אין דעם טאָג וואָס גאָט
האָט געredet צו אײַך אין חוֹרֵב פֿון
מיטן פֿײַער –
16 אַז איר זאָלט ניט פֿאַרדאָרבן
ווערן און אײַך מאַכן אַ געשניץ,
די גלײַכעניש פֿון אַ שום בילד, די
געשטאַלט פֿון אַ זָכר אָדער אַ נקבֶה,
17 די געשטאַלט פֿון אַ שום בהמה
וואָס אויף דער ערד, די געשטאַלט פֿון
אַ שום געפֿליגלטן פֿויגל וואָס פֿליט אין
הימל,
18 די געשטאַלט פֿון וואָס נאָר עס
קריכט אויף דער ערד, די געשטאַלט
פֿון אַ שום פֿיש וואָס אין וואַסער
אונטער דער ערד.
19 און אַז דו וועסט אויפֿהייבן דײַנע
אויגן צום הימל, און זען די זון און די
לבֿנה און די שטערן, דעם גאַנצן חיל
פֿון הימל, זאָלסטו ניט אַראָפּגעפֿירט
ווערן, און זיך בוקן צו זיי, און דינען
זיי, וואָס יהוה דײַן גאָט האָט זיי
צוגעטיילט צו אַלע פֿעלקער אונטערן
גאַנצן הימל.
20 אָבער אײַך האָט גאָט גענומען,
און אײַך אַרויסגעצויגן פֿון דעם
אײַזנשמעלצאויוון, פֿון מצרַים, אים
צו זײַן פֿאַר אַן אַרבפֿאָלק, אַזוי ווי
הײַנטיקן טאָג.
21 און גאָט האָט געצערנט אויף
מיר פֿון אײַנערטוועגן, און ער האָט
געשוואָרן אַז איך זאָל ניט אַריבערגיין
דעם יַרדן, און ניט קומען אין דעם גוטן
לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר
אַ נחלה.
22 וואָרום איך שטאַרב אין דעם היגן
לאַנד; איך גיי ניט אַריבער דעם יַרדן,
אָבער איר וועט אַריבערגיין, און וועט
אַרבן דאָס דאָזיקע גוטע לאַנד.
23 היט אײַך, איר זאָלט ניט
פֿאַרגעסן דעם בונד פֿון יהוה אײַער
גאָט, וואָס ער האָט געשלאָסן מיט
אײַך, און אײַך מאַכן אַ געשניץ, די
געשטאַלט פֿון וואָס עס איז, וואָס
יהוה דײַן גאָט האָט דיר פֿאַרוווערטן.
24 וואָרום יהוה דײַן גאָט איז אַ
פֿײַער וואָס פֿאַרצערט, אַ צערנדיקער
גאָט.
25 אַז דו וועסט געבערן קינדער
און קינדסקינדער, און איר וועט זיך
עלטערן אין לאַנד, און איר וועט
פֿאַרדאָרבן ווערן, און וועט מאַכן אַ
געשניץ, אַ געשטאַלט פֿון וואָס עס איז,
און איר וועט טאָן וואָס איז שלעכט אין
די אויגן פֿון יהוה דײַן גאָט, אים צו
דערצערנען,
26 מאַך איך הײַנט הימל און ערד
עדות קעגן אײַך, אַז אונטערגיין
וועט איר גיך אונטערגיין פֿון דעם
לאַנד וואָס איר גייט אַריבער דעם
יַרדן אַהין, עס צו אַרבן; איר וועט
ניט מַאַריך-יָמים זײַן דרינען, נײַערט
פֿאַרטילקט ווערט איר פֿאַרטילקט
ווערן.
27 און גאָט וועט אײַך צעשפֿרייטן
צווישן די אומות, און איר וועט בלײַבן
געציילטע מענטשן צווישן די פֿעלקער,
וואָס גאָט וועט אײַך אַהין אַוועקפֿירן.

28 און איר וועט דאָרטן דינען געטער
געמאַכט פֿון אַ מענטשנס הענט, האָלץ
און שטיין, וואָס ניט זיי זעען, און ניט
זיי הערן, און ניט זיי עסן, און ניט זיי
שמעקן.
29 און איר וועט זוכן פֿון דאָרטן
יהוה אײַער גאָט; און וועסט אים
געפֿינען, אַז דו וועסט אים זוכן מיט
דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן
גאַנצער זעל.
30 אַז דיך וועט צודריקן, און דיך
וועלן טרעפֿן אַלע די דאָזיקע זאַכן, אין
סָוף פֿון די טעג, וועסטו זיך אומקערן
צו יהוה דײַן גאָט, און וועסט צוהערן
צו זײַן קָול.
31 וואָרום יהוה דײַן גאָט איז אַ
דערבאַרימדיקער גאָט; ער וועט דיך
ניט פֿאַרלאָזן און דיך ניט אומברענגען,
און ער וועט ניט פֿאַרגעסן דעם בונד
מיט דײַנע עלטערן, וואָס ער האָט זיי
געשוואָרן.
32 וואָרום פֿרעג אַקאָרשט נאָך אויף
די פֿריערדיקע טעג וואָס זײַנען געווען
פֿאַר דיר, פֿון זינט דעם טאָג וואָס
גאָט האָט באַשאַפֿן אַ מענטשן אויף
דער ערד, און פֿון עק הימל ביז עק
הימל, אויב עס איז ווען געשען אַזוי
ווי די דאָזיקע גרויסע זאַך, אָדער אויב
אַזוי-וואָס איז געהערט געווארן;
33 אויב אַ פֿאָלק האָט געהערט דעם
קָול פֿון גאָט רעדן פֿון מיטן פֿײַער,
אַזוי ווי דו האָסט געהערט און איז
געבליבן לעבן;
34 אָדער אויב אַ גאָט האָט
געפּרוּווט אַרויסנעמען פֿאַר זיך אַ
פֿאָלק פֿון צווישן אַן אַנדער פֿאָלק,
מיט פּרוווּנגען, מיט צייכנס, און
מיט וווּנדער, און מיט מלחמה, און
מיט אַ שטאַרקער האַנט, און מיט
אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט
גרויסע שרעקן, אַזוי ווי אַלץ וואָס
יהוה אײַער גאָט האָט געטאָן פֿון
אײַערטוועגן אין מִצרַים פֿאַר דײַנע
אויגן.
35 דיר איז עס באַוויזן געווארן, כדי
זאָלסט וויסן אַז יהוה, ער איז גאָט;
מער חוץ אים איז ניטאָ.
36 פֿון הימל האָט ער דיך געלאָזט
הערן זײַן קָול, כדי דיך צו לערנען, אוף
אויף דער ערד האָט ער דיר באַוויזן
זײַן גרויס פֿײַער, און זײַנע ווערטער
האָסטו געהערט פֿון מיטן פֿײַער.
37 און דערפֿאַר וואָס ער האָט
ליב געהאַט זײַנע עלטערן, האָט ער
אויסדערווײלט זייער זָאמען נאָך זיי,
און האָט דיך אַרויסגעצויגן מיט זײַן
אָנגעזיכט, מיט זײַן גרויס שטאַרקייט,
פֿון מִצרַים,
38 צו פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר דיר
פֿעלקער גרעסער און מאַכטיקער פֿון
דיר, דיך צו ברענגען כדי דיר צו געבן
זייער לאַנד פֿאַר אַ נחלה, אַזוי ווי
היינטיקן טאָג.
39 און זאָלסט וויסן היינט, און
אַרײַננעמען אין דײַן האַרצן, אַז יהוה,
ער איז גאָט אין הימל אויבן, און אויף
דער ערד אונטן; מער איז ניטאָ.
40 און זאָלסט היטן זײַנע געזעצן און
זײַנע געבאָט, וואָס איך געביט דיר
היינט, כדי עס זאָל גוט זײַן דיר און
דײַנע קינדער נאָך דיר, און כדי זאָלסט
מַאָריך-יָמים זײַן אויף דער ערד וואָס
יהוה דײַן גאָט גיט דיר, שטענדיק.
41 דענצמאָל האָט משה אָפּגעשיידט
דריַי שטעט אויף יענער זײַט יַרדן צו
זונאויפֿגאַנג,
42 אויף צו אַנטלויפֿן אַהין, פֿאַר דעם
טויטשלעגער וואָס הרגעט זײַן חבֿר אָן
אַ כּיוון, און ער איז אים ניט געווען אַ
שׂונא פֿון נעכטן-אייערנעכטן; אַז ווען
ער וועט אַנטלויפֿן אין איינער פֿון די
דאָזיקע שטעט, זאָל ער בליבן לעבן:
43 בצָר אין מדבר, אין דעם
פֿלאַכלאַנד, פֿאַר די ראובֿנים, און
ראָמות אין גִלעָד, פֿאַר די גָדים, און
גולָן אין בשָׁן, פֿאַר די מנַשים.
44 און דאָס איז די תּורה וואָס משה
האָט געלייגט פֿאַר די קינדער פֿון

ישׂראל; דאָס זײנען די אָנזאָגן און די
חוקים און די געזעצן וואָס משה האָט
געריידט צו די קינדער פֿון ישׂראל,
45 וועז זײ זײנען אַרויסגעגאַנגען פֿון
מִצרַים;
46 אויף יענער זײַט יַרדן, אין טאָל
אַקעגן בית-פּעוֹר, אין לאַנד פֿון סיחון
דעם מלך פֿון אֱמוֹרי, וואָס איז געזעסן
אין חשבון, דעם וואָס משה און די
קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשלאָגן,
וועז זײ זײנען אַרויסגעגאַנגען פֿון
מִצרַים;
47 און זײ האָבן געאַרבט זײַן לאַנד,
און דאָס לאַנד פֿון עוֹג דעם מלך פֿון
בשָׁן – די צוויי מלכים פֿון אֱמוֹרי וואָס
אויף יענער זײַט יַרדן צו זונאויפֿגאַנג;
48 פֿון עַרוֹעֵר וואָס בײַם ברעג טאָל
אַרנוֹן, און ביזן באַרג שׂיאוֹן – דאָס איז
חֶרמוֹן –
49 און דעם גאַנצן פּלוין פֿון יענער
זײַט יַרדן צו מזרח, און ביז דעם ים
פֿון פּלוין, אונטער די אַראָפּגאַנגען פֿון
פסגָה.

5 און משה האָט צונויפֿגערופֿן גאַנץ
ישׂראל, און האָט צו זיי געזאָגט:
הער, ישׂראל, די חוקים און די געזעצן
וואָס איך רעד הײַנט אין דײַנע אויערן,
און איר זאָלט זיי לערנען, און היטן זיי
צו טאָן.
2 יהוה אונדזער גאָט האָט געשלאָסן
אַ בונד מיט אונדז אין חוֹרֵב.
3 ניט מיט אונדזערע עלטערן האָט
גאָט געשלאָסן דעם דאָזיקן בונד,
נײַערט מיט אונדז, מיר, אָט די וואָס
זײנען דאָ הײַנט אַלע לעבעדיקע.
4 פּנים אֶל פּנים האָט גאָט געריידט
מיט אײַך אויפֿן באַרג, פֿון מיטן פֿײַער.
5 איך בין געשטאַנען צווישן גאָט
און צווישן אײַך אין יענער שעה,
אײַך איבערצוגיבן דאָס וואָרט פֿון
גאָט; – וואָרום איר האָט מורא
געהאַט פֿאַרן פֿײַער, און איר זײט ניט
אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן באַרג – אַזוי צו
זאָגן:
6 איך בין יהוה דײַן גאָט, וואָס האָב
דיך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַים,
פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט.
7 זאָלסט ניט האָבן אַנדערע געטער
פֿאַר מײַן פּנים.
8 זאָלסט דיר ניט מאַכן אַ געשניצ,
אַ שום געשטאַלט, פֿון וואָס אין הימל
אויבן, אָדער וואָס אויף דער ערד
אונטן, אָדער וואָס אין וואַסער אונטער
דער ערד.
9 זאָלסט זיך ניט בוקן צו זיי, און
זאָלסט זיי ניט דינען, וואָרום איך יהוה
דײַן גאָט בין אַ צערנדיקער גאָט, וואָס
רעכן זיך פֿאַר דער זינד פֿון די פֿאָטערס
מיט די קינדער, און מיטן דריטן און
מיטן פֿירטן דור פֿון די וואָס האָבן מיך
פֿײַנט,
10 און טו חסד מיטן טויזנטסטן גליד
פֿון די וואָס האָבן מיך ליב, און פֿון די
וואָס היטן מײַנע געבאָט.
11 זאָלסט ניט אַרויפֿברענגען דעם
נאָמען פֿון יהוה דײַן גאָט צום פֿאַלשן,
וואָרום יהוה שענקט ניט דעם וואָס
ברענגט אַרויף זײַן נאָמען צום פֿאַלשן.
12 היט דעם טאָג פֿון שבת אים צו
האַלטן הייליק, אַזוי ווי יהוה דײַן גאָט
האָט דיר באַפֿוילן.
13 זעקס טעג זאָלסטו אַרבעטן, און
טאָן אַלע דײַנע מלאָכות;
14 אָבער דער זיבעטער טאָג איז
שבת צו יהוה דײַן גאָט, זאָלסטו ניט
טאָן קיין מלאָכה, דו, און דײַן זון, און
דײַן טאָכטער, און דײַן קנעכט, און
דײַן דינסט, און דײַן אָקס, און דײַן
אייזל, און אַלע דײַנע בהמות, און דער
פֿרעמדער וואָס אין דײַנע טויערן; כדי
דײַן קנעכט און דײַן דינסט זאָלן רוען
אַזוי ווי דו.
15 און זאָלסט געדענקען אַז אַ קנעכט
ביסטו געווען אין לאַנד מִצרַים, און
יהוה דײַן גאָט האָט דיך אַרויסגעצויגן
פֿון דאָרטן מיט אַ שטאַרקער האַנט און
מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם; דרום

האָט יהוה דיר גאָט דיר באַפֿוילן צו מאַכן דעם טאָג פֿון שבת.
16 האַלט אין כּבֿוד דיין פֿאָטער און דיין מוטער, אַזוי ווי יהוה דיין גאָט האָט דיר באַפֿוילן, כּדי דײַנע טעג זאָלן זיך לענגערן, און כּדי דיר זאָל גוט זײַן, אויף דער ערד ווָאס יהוה דיין גאָט גיט דיר.
17 זאָלסט ניט הרגענען. און זאָלסט ניט מזנה זײַן. און זאָלסט ניט גנבֿענען. און זאָלסט ניט זאָגן אויף דיין חבֿר פֿאַלשע עדות.
18 און זאָלסט ניט גלוסטן דיין חבֿרס ווײַב, און זאָלסט ניט באַגערן דיין חבֿרס הויז, זײַן פֿעלד, אָדער זײַן קנעכט, אָדער זײַן דינסט, זײַן אָקס, אָדער זײַן אייזל, אָדער ווָאס נאָר עס איז דיין חבֿרס.
19 די דאָזיקע ווערטער האָט גאָט געredעט צו אײַער גאַנצער עדה אין אײַנזאַמלונג אויפֿן באַרג, פֿון מיטן פֿײַער, ווּאָלקן, און נעבל, אויף אַ הויכן קול – און ניט מער; און ער האָט זיי אויפֿגעשריבן אויף צוויי שטיינערנע לוחות, און האָט זיי מיר געגעבן.
20 און עס איז געווען, ווי איר האָט געהערט דעם קול פֿון מיטן דער פֿינצטערניש, און דער באַרג האָט געברענט אין פֿײַער, אַזוי האָט איר געענענט צו מיר, אַלע הויפּטלײַט פֿון אײַערע שבֿטים, און אײַערע עלטסטע,
21 און איר האָט צו מיר געזאָגט: זע, יהוה אונדזער גאָט האָט אונדז באַוויזן זײַן פּראַכט און זײַן גרויסקייט, און מיר האָבן געהערט זײַן קול פֿון מיטן פֿײַער. הײַנטיקן טאָג האָבן מיר געזען, ווי גאָט redעט מיט אַ מענטשן און ער בלײַבט לעבן.
22 און אַצונד, נאָך ווָאס זאָלן מיר שטאַרבן? ווָארום דאָס דאָזיקע גרויסע פֿײַער וועט אונדז פֿאַרצערן; אויב מיר הערן נאָך ווײַטער דעם קול פֿון יהוה אונדזער גאָט, וועלן מיר שטאַרבן.
23 ווָארום ווָאסער גאָר באַשעפֿענישאיז דאָ, ווָאס האָט געהערט דעם קול פֿון לעבעדיקן גאָט redעדן פֿון מיטן פֿײַער, אַזוי ווי מיר, און איז געבליבן לעבן?
24 געענען דו, און הער אַלץ ווָאס יהוה אונדזער גאָט וועט זאָגן, און דו ווועסט redעדן צו אונדז אַלץ ווָאס יהוה אונדזער גאָט וועט redעדן צו דיר, און מיר ווועלן הערן און טאָן.
25 און גאָט האָט צוגעהערט דעם קול פֿון אײַערע ווערטער, ווען איר האָט geredעדט צו מיר, און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: איך האָב צוגעהערט דעם קול פֿון די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, ווָאס זיי האָבן צו דיר geredעדט; גוט איז אַלץ ווָאס זיי האָבן geredעדט. הלוואַי זאָל בײַ זיי זײַן דאָס דאָזיקע האַרץ זייערס אַלע טעג, מוֹרא צו האָבן פֿאַר מיר, און צו היטן אַלע מײַנע געבאָטן, כּדי עס זאָל גוט זײַן זיי און זייערע קינדער אויף אייביק.
27 גיי זאָג צו זיי: קערט אײַך אום צו אײַערע געצעלטן.
28 און דו שטיי דאָ מיט מיר, און איך וועל דיר זאָגן אַלדאָס געבאָט און די חוקים און די געזעצן ווָאס דו זאָלסט זיי לערנען, אַז זיי זאָלן טאָן אין דעם לאַנד ווָאס איך גיב זיי, עס צו אַרבן.
29 און איר זאָלט היטן צו טאָן אַזוי ווי יהוה אײַער גאָט האָט אײַך באַפֿוילן, איר זאָלט אײַך ניט אָפּקערן רעכטס אָדער לינקס.
30 אויף אַלדעם וועג ווָאס יהוה אײַער גאָט האָט אײַך באַפֿוילן, זאָלט איר גיין, כּדי איר זאָלט לעבן, און אײַך זאָל גוט זײַן, און איר זאָלט מַאֲריך-יָמים זײַן אין דעם לאַנד ווָאס איר וועט אַרבן.

6 און דאָס איז דאָס געבאָט, די חוקים, און די געזעצן, ווָאס יהוה אײַער גאָט האָט באַפֿוילן אײַך צו לערנען, אויף צו טאָן אין דעם לאַנד

וואָס איר גייט אַריבער אַהין, עס צו אַרבן;
2 כּדי זאָלסט מוֹרא האָבן פֿאַר יהוה דײַן גאָט, צו היטן אַלע זײַנע געזעצן און זײַנע געבאָט וואָס איך געביט דיר, דו, און דײַן זון, און דײַן זונס זון, אַלע טעג פֿון דײַן לעבן, און כּדי דײַנע טעג זאָלן זיך לענגערן.
3 און זאָלסט הערן, ישׂראל, און היטן צו טאָן, כּדי דיר זאָל גוט זײַן, און כּדי איר זאָלט אײַך מערן זייער, אַזוי ווי יהוה דער גאָט פֿון דײַנע עלטערן האָט דיר צוגעזאָגט – אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק.
4 הער, ישׂראל: יהוה אונדזער גאָט, יהוה איז איינער.
5 און זאָלסט ליב האָבן יהוה דײַן גאָט מיט דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן גאַנצער זעל, און מיט דײַן גאַנצן כּוח.
6 און די דאָזיקע ווערטער וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט, זאָלן זײַן אין דײַן האַרצן;
7 און זאָלסט זיי אײַנשאַרפֿן דײַנע קינדער, און זאָלסט רעדן פֿון זיי ווען דו זיצסט אין דײַן הויז, און ווען דו גייסט אין וועג, און ווען דו לייגסט זיך, און ווען דו שטייסט אויף.
8 און זאָלסט זיי אָנבינדן פֿאַר אַ צייכן אויף דײַן האַנט, און זיי זאָלן זײַן פֿאַר אַ שטערנבאַנד צווישן דײַנע אויגן.
9 און זאָלסט זיי אויפֿשרײַבן אויף די בײַשטיידלעך פֿון דײַן הויז, און אויף דײַנע טויערן.
10 און עס וועט זײַן, אַז יהוה דײַן גאָט וועט דיך ברענגען אין דעם לאַנד וואָס ער האָט געשוואָרן צו דײַנע עלטערן, צו אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, דיר צו געבן – גרויסע און שיינע שטעט, וואָס דו האָסט ניט געבויט,
11 און הײַזער פֿול מיט כּל-טובֿ, וואָס דו האָסט ניט אָנגעפֿילט, און אויסגעהאַקטע ברונעמער, וואָס דו האָסט ניט אויסגעהאַקט, ווײַנגערטנער און איילבערטגערטנער, וואָס דו האָסט ניט געפֿלאַנצט, און דו וועסט עסן און זאָט זײַן,
12 היט דיך, זאָלסט ניט פֿאַרגעסן אָן יהוה, וואָס האָט דיך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַים, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט.
13 פֿאַר יהוה דײַן גאָט זאָלסטו מוֹרא האָבן, און אים זאָלסטו דינענען, און בײַ זײַן נאָמען זאָלסטו שווערן.
14 איר זאָלט ניט גיין נאָך פֿרעמדע געטער, פֿון די געטער פֿון די פֿעלקער וואָס אַרום אײַך;
15 וואָרום אַ צערנדיקער גאָט איז יהוה דײַן גאָט צווישן דיר; טאָמער וועט גרימען דער צאָרן פֿון יהוה דײַן גאָט אויף דיר, און ער וועט דיך פֿאַרטילגן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.
16 איר זאָלט ניט פֿרובֿון יהוה אײַער גאָט, אַזוי ווי איר האָט אים געפֿרובֿוועט אין מַסָה.
17 היטן זאָלט איר היטן די געבאָט פֿון יהוה אײַער גאָט, און זײַנע אָנזאָגן און זײַנע געזעצן, וואָס ער האָט דיר באַפֿוילן.
18 און זאָלסט טאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק און גוט אין די אויגן פֿון גאָט, כּדי דיר זאָל גוט זײַן, און זאָלסט קומען און אַרבן דאָס גוטע לאַנד וואָס גאָט האָט צוגעשוואָרן דײַנע עלטערן,
19 אַרויסשטויסנדיק אַלע דײַנע פֿײַנט פֿון פֿאַר דיר, אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט.
20 אַז דײַן זון וועט דיך שפּעטער אַהין פֿרעגן, אַזוי צו זאָגן: וואָס זײַנען דאָס פֿאַר אָנזאָגן און חוקים און געזעצן, וואָס יהוה אונדזער גאָט האָט אײַך באַפֿוילן?
21 זאָלסטו זאָגן צו דײַן זון: קנעכט זײַנען מיר געווען בײַ פֿרעהן אין מִצרַים, און גאָט האָט אונדז

אַרויסגעצויגן פֿון מְצרַיִם מיט אַ שטאַרקער האַנט.
22 און גאָט האָט געטאָן צייכנס און גרויסע און בייזע וווּנדער אין מְצרַיִם, אויף פַּרעהן און אויף זײַן גאַנצן הויז, פֿאַר אונדזערע אויגן.
23 און אונדז האָט ער אַרויסגעצויגן פֿון דאָרטן, כּדי אונדז צו ברענגען, אונדז צו געבן דאָס לאַנד וואָס ער האָט צוגעשוואָרן אונדזערע עלטערן.
24 און גאָט האָט אונדז באַפֿוילן צו טאָן אַלע די דאָזיקע געזעצן, מוֹרא צו האָבן פֿאַר יהוה אונדזער גאָט, כּדי אונדז זאָל גוט זײַן אַלע טעג, כּדי אונדז צו לאָזן לעבן, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.
25 און אַ געראַטנקייט וועט עס זײַן פֿון אונדז פֿאַר יהוה אונדזער גאָט, אויב מיר וועלן היטן צו טאָן אַלדאָס דאָזיקע געבאָט, אַזוי ווי ער האָט אונדז געבאָטן.

7 אַז יהוה דײַן גאָט וועט דיך ברענגען אין דעם לאַנד וואָס דו קומסט אַהין, עס צו אַרבן, און וועט אַרויסווואַרפֿן פֿון פֿאַר דיר פֿיל פֿעלקער, דעם חִתִּי, און דעם גִּרגָשִׁי, און דעם אֱמוֹרִי, און דעם כְּנַעֲנִי, און דעם פְּרִזִּי, און דעם חִוִּי, און דעם יְבוּסִי, זיבן פֿעלקער גרעסערע און שטאַרקערע פֿון דיר;
2 און יהוה דײַן גאָט וועט זיי איבערגעבן צו דיר, און וועסט זיי שלאָגן; זאָלסטו פֿאַרווײַסטן זיי פֿאַרווײַסטן. זאָלסט זיי ניט שליסן אַ בונד, און זאָלסט זיי ניט לײַטזעליקן.
3 און זאָלסט זיך ניט מתחתן זײַן מיט זיי; דײַן טאָכטער זאָלסטו ניט געבן צו זײַן זון, און זײַן טאָכטער זאָלסטו ניט נעמען פֿאַר דײַן זון.
4 וואָרום ער וועט אָפּקערן דײַן זון פֿון הינטער מיר, און זיי וועלן דינען פֿרעמדע געטער, און דער צאָרן פֿון יהוה וועט גרימען אויף אײַך, און ער וועט דיך גיך פֿאַרטיליקן.
5 נײַערט אַזוי זאָלט איר טאָן צו זיי: זייערע מזבחות זאָלט איר אײַנווואַרפֿן, און זייערע זײַלשטיינער זאָלט איר צעברעכן, און זייערע געצבֿיימער זאָלט איר אָפּהאַקן, און זייערע געשניצטע בילדער זאָלט איר פֿאַרברענען אין פֿײַער.
6 וואָרום אַ הייליק פֿאָלק ביסטו בײַ יהוה דײַן גאָט; דיך האָט יהוה דײַן גאָט אויסדערווײלט אים צו זײַן פֿאַר אַן אייגן פֿאָלק, פֿון אַלע פֿעלקער וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.
7 ניט וויל איר זײַט מער פֿון אַלע פֿעלקער, האָט גאָט געגלוסט צו אײַך און אײַך אויסדערווײלט; וואָרום איר זײַט דאָס וויניקסטע פֿון אַלע פֿעלקער.
8 נײַערט וויל גאָט האָט אײַך ליב, און וויל ער היט די שבֿועה וואָס ער האָט געשוואָרן אײַערע עלטערן, האָט גאָט אַרויסגעצויגן מיט אַ שטאַרקער האַנט, און האָט דיך אויסגעלייזט פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט, פֿון דער האַנט פֿון פּרעה דעם מלך פֿון מְצרַיִם.
9 דרום זאָלסטו וויסן זײַן אַז יהוה דײַן גאָט, ער איז גאָט, דער געטרײַער גאָט וואָס היט דעם בונד און די גענאָד צו די וואָס האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן זײַנע געבאָט, ביז טויזנט דורות,
10 און באַצאָלט זײַנע פֿײַנט אין זייער פנים, זיי אונטערצוברענגען; ער לייגט ניט אָף זײַן פֿײַנט, אין זײַן פנים באַצאָלט ער אים.
11 דרום זאָלסטו היטן דאָס געבאָט און די חוקים אונד די געזעצן וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט זיי צו טאָן.

עֵקֶב

12 און עס וועט זײַן, דערפֿאַר וואָס איר וועט צוהערן די דאָזיקע געזעצן, און וועט היטן און זיי טאָן, וועט יהוה דײַן גאָט דיר היטן דעם בונד און די

געגאָד וואָס ער האָט געשוואָרן דײַנע עלטערן.

13 און ער וועט דיך ליב האָבן, און וועט דיך בענטשן, און דיך מערן, און ער וועט בענטשן די פֿרוכט פֿון דײַן לײַב, און די פֿרוכט פֿון דײַן ערד, דײַן תּבֿואה, און דײַן ווײַן, און דײַן אייל, די געבורט פֿון דײַנע רינדער, און די פֿרוכפּערונג פֿון דײַנע שאָף, אויף דער ערד וואָס ער האָט געשוואָרן דײַנע עלטערן דיר צו געבן.

14 וועסט זײַן געבענטשטער פֿון אַלע פֿעלקער; עס וועט ניט זײַן אַן עקר אָדער אַן עקרה צווישן דיר אָדער צווישן דײַנע בהמות.

15 און גאָט וועט אָפּטאָן פֿון דיר יעטוועדער קראַנקשאַפֿט, און אַלע בייזע ווייטאָקן פֿון מצרַיִם וואָס דו קענסט זיי, וועט ער ניט אַרויפֿטאָן אויף דיר, נײַערט ער וועט זיי געבן אויף אַלע דײַנע שׂונאים.

16 און זאָלסט פֿאַרצערן אַלע אומות וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר; דײַן אויג זאָל זיך ניט דערבאַרימען אויף זיי; און זאָלסט ניט דינען זייערע געטער, וואָרום דאָס וועט דיר זײַן אַ שטרויכלונג.

17 טאָמער וועסטו זאָגן אין דײַן האַרצן: די דאָזיקע פֿעלקער זײַנען מער פֿון מיר, ווי אַזוי וועל איך זיי קענען פֿאַרטריבן?

18 זאָלסטו ניט מורא האָבן פֿאַר זיי; געדענקען זאָלסטו געדענקען וואָס יהוה דײַן גאָט האָט געטאָן צו פּרעהן און צו גאַנץ מצרַיִם;

19 די גרויסע פּרוווונגען וואָס דײַנע אויגן האָבן געזען, און די צייכנס און די וווּנדער, און די שטאַרקע האַנט, און דעם אויסגעשטרעקטן אָרעם, מיט וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיך אַרויסגעצויגן; אַזוי וועט יהוה דײַן גאָט טאָן צו אַלע אומות וואָס דו האָסט מורא פֿאַר זיי.

20 און אויך די האָרנבין וועט יהוה דײַן גאָט אָנשיקן אויף זיי, ביז עס וועלן אונטערגיין די וואָס זײַנען געבליבן, און וואָס האָבן זיך באַהאַלטן פֿאַר דיר.

21 זאָלסט זיך ניט שרעקן פֿאַר זיי, וואָרום יהוה דײַן גאָט איז צווישן דיר, אַ גרויסער און אַ פֿאָרכטיקער גאָט.

22 און יהוה דײַן גאָט וועט אַרויסוואַרפֿן די דאָזיקע פֿעלקער פֿון פֿאַר דיר ביסלעכווײַז; טאָרסט זיי ניט פֿאַרטיליקן אויף גיך, כּדי די חיה פֿון פֿעלד זאָל זיך ניט מערן אויף דיר.

23 און יהוה דײַן גאָט וועט זיי איבערגעבן צו דיר, און וועט זיי פֿאַרטומלען אַ גרויס פֿאַרטומלעניש, ביז זיי וועלן פֿאַרטיליקט ווערן.

24 און ער וועט געבן זייערע מלכים אין דײַן האַנט, און וועסט אונטערברענגען זייער נאָמען פֿון אונטערן הימל; קיינער וועט ניט באַשטיין פֿאַר דיר, ביז דו וועסט זיי פֿאַרטיליקן.

25 זייערע געשניצטע געטער זאָלט איר פֿאַרברענען אין פֿײַער; זאָלסט ניט גלוסטן דאָס זילבער און דאָס גאָלד אויף זיי, און צונעמען פֿאַר זיך, כּדי זאָלסט ניט געשטרויכלט ווערן דורך דעם; וואָרום אַן אומווערדיקייט בײַ יהוה דײַן גאָט איז דאָס.

26 און זאָלסט ניט אַרײַנברענגען אַן אומווערדיקייט אין דײַן הויז, און ווערן חרם אַזוי ווי דאָס; מיאוסן זאָלסטו זיך מיאוסן מיט דעם, און פֿאַראומווערדיקן זאָלסטו עס פֿאַראומווערדיקן, וואָרום חרם איז דאָס.

8 אַלדאָס געבאָט וואָס איך געביט דיר הײַנט, זאָלט איר היטן צו טאָן, כּדי איר זאָלט לעבן, און זיך מערן, און קומען און אַרבן דאָס לאַנד וואָס גאָט האָט צוגעשוואָרן אײַערע

עלטערן.

2 און זאָלסט געדענקען דעם גאַנצן וועג וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיך געפֿירט זינט פֿערציק יאָר דורכן מדבר, כדי דיך צו פּײַניקן, דיך צו פּרוּווען, צו ווײַסן וואָס בײַ דיר אין האַרצן, אויב דו וועסט היטן זײַנע געבאָט אָדער ניט.

3 און ער האָט דיך געפּײַניקט, און דיך געשפּײַזט מיט מָן, וואָס ניט דו האָסט דערפֿון געווּוסט; ניט דײַנע עלטערן האָבן געווּוסט; כדי דיך צו לאָזן ווײַסן אַז ניט אויף ברויט אַליין לעבט דער מענטש, נאָר אויף אַלץ וואָס קומט אַרויס פֿון גאָטס מויל לעבט דער מענטש.

4 דײַן קלײד איז ניט אָפּגעטראָגן געווארן אויף דיר, און דײַן פֿוס איז ניט אויפֿגעלאָפֿן, דורך די פֿערציק יאָר.

5 דרום זאָלסטו וויסן אין דײַן האַרצן, אַז אַזוי ווי אַ מאַן שטראָפֿט זײַן קינד, שטראָפֿט דיך יהוה דײַן גאָט.

6 און זאָלסט היטן די געבאָט פֿון יהוה דײַן גאָט, צו גיין אין זײַנע וועגן, און מוֹרא צו האָבן פֿאַר אים.

7 וואָרום יהוה דײַן גאָט ברענגט דיך אין אַ גוטן לאַנד, אַ לאַנד פֿון בעכן וואַסער, קוואַלן, און טיפֿענישן, וואָס גייען אַרויס אויף באַרג און טאָל;

8 אַ לאַנד פֿון ווייץ, און גערשט, און ווינשטאָקן, און פֿײַגן, און מילגרוימען; אַ לאַנד פֿון איילבערטן און האָניק;

9 אַ לאַנד וואָס ניט אין אָרמקייט וועסטו דרינען עסן ברויט, וואָס דיר וועט גאָרנישט פֿעלן דרינען; אַ לאַנד וואָס אירע שטיינער זײַנען אײַזן, און פֿון אירע בערג וועסטו האַקן קופּער.

10 און וועסט עסן און וועסט זאָט זײַן, און וועסט לויבן יהוה דײַן גאָט, פֿאַר דעם גוטן לאַנד וואָס ער האָט דיר געגעבן.

11 היט דיך, זאָלסט ניט פֿאַרגעסן אָן יהוה דײַן גאָט, ניט צו היטן זײַנע געבאָט און זײַנע געזעצן און זײַנע חוקים וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט.

12 טאָמער, אַז דו וועסט עסן און וועסט זאָט זײַן, און וועסט בויען שיינע הײַזער, און באַווויינען;

13 און דײַנע רינדער און דײַנע שאָף וועלן זיך מערן, און זילבער און גאָלד וועט זיך בײַ דיר מערן, און אַלץ וואָס דו האָסט וועט זיך מערן;

14 וועט זיך דערהייבן דײַן האַרץ, און וועסט פֿאַרגעסן אָן יהוה דײַן גאָט וואָס האָט דיך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַים, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט;

15 וואָס האָט דיך געפֿירט דורך דעם גרויסן און מוֹראדיקן מדבר, דורך פֿײַערדיקע שלאַנגען און שקאָרפּיאָנען, און אַ דאָרשטעניש וואָס אָן וואַסער; וואָס האָט דיר אַרויסגעצויגן וואַסער פֿון קיזלשטיין;

16 וואָס האָט דיך געשפּײַזט אין דער מדבר מיט מָן, וואָס דײַנע עלטערן האָבן דערפֿון ניט געווּוסט; כדי דיך צו פּײַניקן, און כדי דיך צו פּרוּווען, דיך צו באַגיטיקן אין דײַן לעצט;

17 און וועסט זאָגן אין דײַן האַרצן: מײַן כּוח און די מאַכט פֿון מײַן האַנט האָט מיר פֿאַרשאַפֿט דעם דאָזיקן פֿאַרמעג;

18 זאָלסטו געדענקען יהוה דײַן גאָט, וואָרום ער איז דער וואָס גיט דיר כּוֹח אָנצושאַפֿן פֿאַרמעג, כדי מקיים צו זײַן זײַן בונד וואָס ער האָט געשוואָרן דײַנע עלטערן, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.

19 און עס וועט זײַן, אויב פֿאַרגעסן וועסטו פֿאַרגעסן אָן יהוה דײַן גאָט, און וועסט גיין נאָך פֿרעמדע געטער, און זיי דינען, און זיך בוקן צו זיי, וואָרן איך אײַך הײַנט, אַז אונטערגיין וועט איר אונטערגיין.

20 אַזוי ווי די פֿעלקער וואָס גאָט מאַכט אונטערגיין פֿון פֿאַר אײַך, אַזוי

וועט איר אונטערגיין, דערפֿאַר וואָס איר האָט ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון יהוה אײַער גאָט.

9 הער, ישׂראל, דו גייסט הײַנט אַריבער דעם יַרדן צו קומען אַרבן אומות גרעסערע און שטאַרקערע פֿון דיר, שטעט גרויסע און באַפֿעסטיקטע ביז אין הימל,

2 אַ פֿאָלק גרויס און הויך, זין פֿון די ענָקים, וואָס דו ווייסט און וואָס דו האָסט געהערט: ווער קען באַשטיין פֿאַר די זין פֿון ענָק?

3 זאָלסטו וויסן זין הײַנט אַז יהוה דײַן גאָט, ער איז דער וואָס גייט אַריבער דיר פֿאַרויס, אַ פֿײַער וואָס פֿאַרצערט; ער וועט זיי פֿאַרטילגן, און ער וועט זיי מאַכן אונטערטעניק פֿאַר דיר, און וועסט זיי פֿאַרטרײַבן, און וועסט זיי גיך אונטערברענגען, אַזוי ווי גאָט האָט דיר צוגעזאָגט.

4 זאָלסט ניט זאָגן אין דײַן האַרצן, ווען יהוה דײַן גאָט וועט זיי אַרויסשטויסן פֿון פֿאַר דיר, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר מײַן גערעכטיקייט האָט מיך גאָט געבראַכט צו אַרבן דאָס דאָזיקע לאַנד; ווען פֿאַר דער שלעכטיקייט פֿון די דאָזיקע פֿעלקער פֿאַרטרײַבט זיי גאָט פֿון פֿאַר דיר.

5 ניט פֿאַר דײַן גערעכטיקייט, און פֿאַר דער רעכטפֿאַרטיקייט פֿון דײַן האַרצן, קומסטו אַרבן זייער לאַנד, נײַערט פֿאַר דער שלעכטיקייט פֿון די דאָזיקע פֿעלקער פֿאַרטרײַבט זיי יהוה דײַן גאָט פֿון פֿאַר דיר; און כדי מקיים צו זײַן דעם צוזאָג וואָס גאָט האָט געשוואָרן צו דײַנע עלטערן, צו אַברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן.

6 און זאָלסט וויסן זײַן, אַז ניט פֿאַר דײַן גערעכטיקייט גיט דיר יהוה דײַן גאָט דאָס דאָזיקע גוטע לאַנד, עס צו אַרבן; וואָרום אַ האַרטנעקיק פֿאָלק ביסטו.

7 געדענק, זאָלסט ניט פֿאַרגעסן, ווי דו האָסט דערצערנט יהוה דײַן גאָט אין דער מדבר; פֿון דעם טאָג אָן וואָס דו ביסט אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצרַים, ביז אײַער קומען צו דעם דאָזיקן אָרט, זײַט איר ווידערשפּעניקער געווען אַקעגן גאָט.

8 אויך אין חוֹרֵב האָט איר דערצערנט גאָט, און גאָט איז געווָארן אויפֿגעבראַכט אויף אײַך, אײַך צו פֿאַרטילגן.

9 אַז איך בין אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן באַרג צו נעמען די שטיינערנע לוחות, די לוחות פֿון דעם בונד וואָס גאָט האָט מיט אײַך געשלאָסן, בין איך געבליבן אויפֿן באַרג פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט; קיין ברויט האָב איך ניט געגעסן, און קיין וואַסער האָב איך ניט געטרונקען.

10 און גאָט האָט מיר געגעבן די צוויי שטיינערנע לוחות געשריבן מיט גאָטס פֿינגער, און אויף זיי איז געווען אַזוי ווי אַלע ווערטער וואָס גאָט האָט מיט אײַך גערעדט אויפֿן באַרג פֿון מיטן פֿײַער אין טאָג פֿון דער אײַנזאַמלונג.

11 און עס איז געווען צום סוף פֿון פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט, האָט מיר גאָט געגעבן די צוויי שטיינערנע לוחות, די לוחות פֿון בונד.

12 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: שטיי אויף, נידער אַראָפּ אויף גיך פֿון דאָנען, וואָרום פֿאַרדאָרבן געווָארן איז דײַן פֿאָלק וואָס דו האָסט אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַים; זיי האָבן זיך גיך אָפּגעקערט פֿון דעם וועג וואָס איך האָב זיי באַפֿוילן; זיי האָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסענעם געץ.

13 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: איך האָב געזען דאָס דאָזיקע פֿאָלק, ערשט אַ האַרטנעקיק פֿאָלק איז עס.

14 לאָז אָפּ פֿון מיר, און איך וועל זיי פֿאַרטילגן, און וועל אָפּמעקן זייער נאָמען פֿון אונטערן הימל, און איך וועל

דיך מאַכן פֿאַר אַ פּאָלק שטאַרקער און גרעסער פֿון אים.
15 האָב איך זיך אומגעקערט און האָב אַראָפּגעניידערט פֿון באַרג, און דער באַרג האָט געברענט אין פֿייער; און די צוויי לוחות פֿון בונד זײַנען געווען אויף מײַנע בײדע הענט.
16 און איך האָב געזען, ערשט איר האָט געזינדיקט צו יהוה אײַער גאָט; איר האָט אײַך געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב; איר האָט זיך גיך אָפּגעקערט פֿון דעם וועג וואָס גאָט האָט אײַך באַפֿוילן.
17 האָב איך אָנגענומען די צוויי לוחות, און האָב זיי אַראָפּגעוואָרפֿן פֿון מײַנע בײדע הענט, און האָב זיי צעבראָכן פֿאַר אײַערע אויגן.
18 און איך האָב מיך אַנידערגעוואָרפֿן פֿאַר גאָט, אַזוי ווי דאָס ערשטע מאָל, פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט; קיין ברויט האָב איך ניט געגעסן, און קיין וואַסער האָב איך ניט געטרונקען; איבער אַל אײַער זינד וואָס איר האָט געזינדיקט, צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אים צו דערצערנען;
19 ווארום איך האָב זיך געשראָקן פֿאַר דעם כּעס און דעם גרימצאָרן וואָס גאָט האָט אויף אײַך געצערנט, אײַך צו פֿאַרטיליקן. און גאָט האָט אויך דאָס מאָל צוגעהערט צו מיר.
20 אויך אויף אַהרֹנען איז גאָט זייער אויפֿגעבראַכט געוואָרן, אים צו פֿאַרטיליקן, און איך האָב מתפלל געווען אויך פֿאַר אַהרֹנען אין יענער שעה.
21 און אײַער זינד, דאָס קאַלב וואָס איר האָט געמאַכט, האָב איך גענומען, און פֿאַרברענט אין פֿייער, און האָב עס פֿאַרברענט אין פֿייער, און האָב עס צעשטויסן, גוט צעמאָלן, ביז וואַנען עס איז געווען דין ווי שטויב; און איך האָב אַרײַנגעוואָרפֿן זײַן שטויב אין דעם באַך וואָס נידערט אַראָפּ פֿון באַרג. —
22 אויך אין תַּבְעֵרָה, און אין מַסָּה, און אין קִבְרוֹת-הַתַּאֲוָה, האָט איר דערצערנט גאָט.
23 און אַז גאָט האָט אײַך געשיקט פֿון קָדֵשׁ-בַּרנֵעַ, אַזוי צו זאָגן: גייט אַרויף און אַרבט דאָס לאַנד וואָס איך האָב אײַך געגעבן, האָט איר ווידערשפּעניקט דעם מויל פֿון יהוה אײַער גאָט, און איר האָט אים ניט געגלויבט, און ניט צוגעהערט צו זײַן קָול.
24 ווידערשפּעניקער זײַט איר געווען אַקעגן גאָט פֿון דעם טאָג וואָס איך קען אײַך. —
25 אַזוי האָב איך מיך אַנידערגעוואָרפֿן פֿאַר גאָט די פֿערציק טעג און די פֿערציק נעכט וואָס איך האָב מיך אַנדיערגעוואָרפֿן, ווארום גאָט האָט געזאָגט אײַך צו פֿאַרטיליקן.
26 און איך האָב מתפלל געווען צו גאָט, און האָב געזאָגט: גאָט דו האַר, זאָלסט ניט אומברענגען דײַן פֿאָלק און דײַן אַרב, וואָס דו האָסט אויסגעלייזט מיט דײַן גרויסקייט, וואָס דו האָסט אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם מיט אַ שטאַרקער האַנט.
27 געדענק דינע קנעכט, אַבֿרהם, יצחק, און יעקבֿ; זאָלסט זיך ניט אומקוקן אויף דער האַרטקייט פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, און אויף זײַן שלעכטקייט, און אויף זײַן זינד;
28 כּדי דאָס לאַנד וואָס דו האָסט אונדז אַרויסגעצויגן פֿון דאָרטן, זאָל ניט זאָגן: ווײל גאָט איז ניט ביכולת זיי צו ברענגען אין דעם לאַנד וואָס ער האָט זיי צוגעזאָגט, און ווײל ער האָט זיי פֿיינט, דרום האָט ער זיי אַרויסגעצויגן זיי צו טייטן אין דער מדבר.
29 און זיי זײַנען דאָך דײַן פֿאָלק און דײַן אַרב, וואָס דו האָסט אַרויסגעצויגן מיט דײַן גרויס שטאַרקייט און מיט דײַן אויסגעשטרעקטן אָרעם.

10 אין יענער צייט האָט גאָט צו מיר געזאָגט: האַק דיר אויס צוויי שטיינערנע לוחות אַזוי ווי די ערשטע, און קום אַרויף צו מיר אויפֿן בארג; און זאָלסט דיר מאַכן אַ הילצערנעם אָרון.

2 און איך וועל אויפֿשרייבן אויף די לוחות די וועלכע זענען געווען אויף די ערשטע לוחות, וואָס דו האָסט צעבראָכן; און וועסט זיי אַרײַנטאָן אין דעם אָרון.

3 האָב איך געמאַכט אַן אָרון פֿון שִׁטים-האָלץ; און איך האָב אויסגעהאַקט צוויי שטיינערנע לוחות אַזוי ווי די ערשטע, און איך בין אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן בארג מיט די צוויי לוחות אין מײַן האַנט.

4 און ער האָט אויפֿגעשריבן אויף די לוחות אַזוי ווי דאָס פֿריערדיקע געשריפֿטס: די צען געבאָט, וואָס גאָט האָט צו אײַך גערעדט אויפֿן בארג פֿון מיטן פֿײַער, אין טאָג פֿון דער אײַנזאַמלונג; און גאָט האָט זיי מיר געגעבן.

5 און איך האָב זיך אומגעקערט און האָב אַראָפּגענידערט פֿון בארג, און איך האָב אַרײַנגעטאָן די לוחות אין דעם אָרון וואָס איך האָב געמאַכט, און זיי זײַנען דאָרטן געבליבן, אַזוי ווי גאָט האָט מיר באַפֿוילן. —

6 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געצויגן פֿון בארות-בני-יַעֲקָן קיין מוֹסֵרָה. דאָרטן איז אַהרן געשטאָרבן, און איז דאָרטן באַגראָבן געווארן; און זײַן זון אֶלְעָזָר איז געווארן כֹּהן אויף זײַן ארט.

7 פֿון דאָרטן האָבן זיי געצויגן קיין גודגוֹד, און פֿון גודגוֹד קיין יָטְבָה, אַ לאַנד פֿון בעכן וואַסער. —

8 אין יענער צייט האָט גאָט אָפּגעשיידט דעם שבֿט לֵוִי צו טראָגן דעם ארון פֿון גאָטס בונד, צו שטיין פֿאַר גאָט, אין צו באַדינען, און צו בענטשן אין זײַן נאָמען, ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

9 דרום האָט דער לֵוִי ניט געקריגן קיין חלק און קיין נחלה מיט זײַנע ברידער; גאָט איז זײַן נחלה, אַזוי ווי יהוה דײַן גאָט האָט אים צוגעזאָגט. —

10 און איך בין געבליבן אויפֿן בארג אַזוי ווי די פֿריערדיקע טעג, פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט, און גאָט האָט אויך דאָס מאָל צוגעהערט צו מיר; גאָט האָט ניט געוואָלט דיך אומברענגען.

11 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: שטיי אויף, גיי, צו ציען פֿאַרויס פֿאַרן פֿאָלק, כדי זיי זאָלן קומען און אַרבן דאָס לאַנד וואָס איך האָב געשוואָרן זייערע עלטערן זיי צו געבן.

12 און אַצונד, ישׂראל, וואָס פֿאַרלאַנגט יהוה דײַן גאָט פֿון דיר? נאָר בלויז מוֹרא צו האָבן פֿאַר יהוה דײַן גאָט, צו גיין אין אַלע זײַנע וועגן, און אים ליב צו האָבן, און צו דינען יהוה דײַן גאָט מיט דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן גאַנצער זעל;

13 צו היטן די געבאָט פֿון גאָט און זײַנע געזעצן, וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט פֿון דײַן טוֹבֿה וועגן.

14 זע, צו יהוה דײַן גאָט געהערן די הימלען, און די הימלען פֿון די הימלען, און די ערד און אַלץ וואָס אויף איר.

15 נאָר צו דײַנע עלטערן האָט גאָט געגלוסט, זיי ליב צו האָבן, און ער האָט אויסדערוויילט זייער זאָמען נאָך זיי — אײַך — פֿון אַלע פֿעלקער, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.

16 דרום זאָלט איר באַשניידן די פֿאָרהויט פֿון אײַער האַרצן, און אײַער נאַקן זאָלט איר מער ניט האַרט מאַכן.

17 וואָרום יהוה אײַער גאָט, ער איז דער גאָט פֿון געטער, און דער האַר פֿון האַרן, דער גרויסער גאָט, דער שטאַרקער, און דער פֿאָרכטיקער, וואָס שוינט ניט קיין פּנים, און נעמט ניט קיין שׂוחד.

18 ער טוט געראכטיקייט דעם יתום
און דער אַלמנה, און האָט ליב דעם
פֿרעמדן, אים צו געבן ברויט און אַ
קלייד.
19 און איר זאָלט ליב האָבן דעם
פֿרעמדן, ווארום פֿרעמדע זײט איר
געווען אין לאַנד מִצרַיִם.
20 פֿאַר יהוה דײַן גאָט זאָלסטו
מורא האָבן, אים זאָלסטו דינען, און אָן
אים זאָלסטו זיך באַהעפֿטן, און בײַ זײַן
נאָמען זאָלסטו שווע�בן.
21 ער איז דײַן לויב, און ער איז דײַן
גאָט, וואָס האָט מיט דיר געטאָן די
דאָזיקע גרויסע און פֿאַרכטיקע זאַכן,
וואָס דײַנע אויגן האָבן געזען.
22 מיט זיבעציק נפֿשות האָבן דײַנע
עלטערן געניידערט קיין מִצרַיִם, און
אַצונד האָט יהוה דײַן גאָט דיך
געמאַכט אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל
אין פֿילקייט.

11 דרום זאָלסטו ליב האָבן יהוה
דײַן גאָט, און היטן זײַן
היטונג, און זײַנע חוקים און זײַנע
געזעצן און זײַנע געבאָט, אַלע טעג.
2 און איר דאַרפֿט ווײַסן הײַנט, אַז
ניט מיט אײַערע קינדער רעד איך,
וואָס האָבן ניט געקענט און וואָס
האָבן ניט געזען די שטראָף פֿון
יהוה אײַער גאָט, זײַן גרויסקייט,
און זײַן שטאַרקע האַנט, און זײַן
אויסגעשטרעקטן אָרעם,
3 און זײַנע צייכנס, און זײַנע טוונגען
וואָס ער האָט געטאָן אין מִצרַיִם צו
פּרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם, און צו זײַן
גאַנצן לאַנד;
4 און וואָס ער האָט געטאָן צו
דעם חיל פֿון מִצרַיִם, צו זײַנע פֿערד
און צו זײַנע רײַטווגן, וואָס ער
האָט געמאַכט פֿלייצן איבער זיי די
וואַסערן פֿון ים-סוף, ווען זיי האָבן
אײַך נאָכגעיאָגט, און גאָט האָט זיי
אונטערגעבראַכט ביז אויף הײַנטיקן
טאָג;
5 און וואָס ער האָט געטאָן מיט אײַך
אין מדבר, ביז איר זײַט געקומען צו
דעם דאָזיקן אָרט;
6 און וואָס ער האָט געטאָן צו דָתָן
און צו אַבִּירָם די זין פֿון אֱלִיאָבְ דעם
זון פֿון ראובֿן, וואָס די erד האָט
אויפֿגעמאַכט איר מויל, און האָט זיי
אינגעשלונגען אין מיטן פֿון גאַנץ
ישׂראל, מיט זייערע הויזגעזינדע און
זייערע געצעלטן, און דעם גאַנצן
באַשטאַנד וואָס הינטער זיי;
7 נײַערט אײַערע אויגן האָבן געזען
אַלדי גרויסע טואונג פֿון גאָט וואָס ער
האָט געטאָן.
8 דרום זאָלט איר היטן אַלדאָס
געבאָט וואָס איך געביט אײַך הײַנט,
כּדי איר זאָלט זײַן שטאַרק, און קומען
און אַרבן דאָס לאַנד וואָס איר גייט
אַריבער אַהין, עס צו אַרבן;
9 און כּדי איר זאָלט מַאֲרִיך-יָמִים
זײַן אויף דער erד וואָס גאָט האָט
געשוואָרן אײַערע עלטערן צו געבן זיי
און זייער זאָמען – אַ לאַנד וואָס פֿליסט
מיט מילך און האָניק.
10 וואָרום דאָס לאַנד וואָס דו קומסט
אַהין, עס צו אַרבן, איז ניט ווי דאָס
לאַנד מִצרַיִם, וואָס איר זײַט פֿון
דאָרטן אַרויסגעגאַנגען, וואָס אַז דו
האָסט פֿאַרזייט דײַן זאָמען, האָסטו
באַוועסערט מיט דײַן פֿוס, אַזוי ווי אַ
גאָרטן פֿון גרינס.
11 נײַערט דאָס לאַנד וואָס איר גייט
אַריבער אַהין, עס צו אַרבן, איז אַ לאַנד
פֿון בערג און טאָלן; פֿון רעגן פֿון הימל
טרינקט עס וואַסער;
12 אַ לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט
זאָרגט זיך אום דעם; תּמיד זײַנען די
אויגן פֿון יהוה דײַן גאָט דערויף פֿון
אָנהייב יאָר ביז סָוף יאָר.
13 און עס וועט זײַן, אויב צוהערן
וועט איר צוהערן צו מײַנע געבאָט
וואָס איך געביט אײַך הײַנט, ליב צו
האָבן יהוה אײַער גאָט, און אים צו
דינען מיט אײַער גאַנצן האַרצן, און

מיט אײַער גאָנצער זעל,
14 וועל איך געבן דעם רעגן פֿון
אײַער לאַנד אין זײַן צײַט, פֿרירעגן
און שפּעטרעגן, און וועסט אײַנזאַמלען
דײַן תּבֿואה, און דײַן ווײַן, און דײַן
איל.
15 און איך וועל געבן גראָז אין דײַן
פֿעלד פֿאַר דײַן בהמה; און וועסט עסן
און וועסט זאַט זײַן.
16 היט אײַך, אײַער האַרץ זאָל ניט
איבערגעפֿירט ווערן, און איר וועט זיך
אָפּקערן, און דינען פֿרעמדע געטער,
און זיך בוקן צו זיי.
17 וואָרום דער צאָרן פֿון גאָט
וועט גרימען אויף אײַך, און ער וועט
פֿאַרשפּאַרן די הימלען, אַז קיין רעגן
זאָל ניט זײַן, און די ערד וועט ניט
געבן איר פֿרוכט, און איר וועט גיך
אונטערגיין פֿון דעם גוטן לאַנד וואָס
גאָט גיט אײַך.
18 און איר זאָלט אַרײַנטאָן מײַנע
דאָזיקע וואָרטער אין אײַער האַרצן,
און אין אײַער זעל, און איר זאָלט
זיי אָנבינדן פֿאַר אַ צייכן אויף אײַער
האַנט, און זיי זאָלן זײַן פֿאַר אַ
שטערנבאַנד צווישן אײַערע אויגן.
19 און איר זאָלט זיי לערנען אײַערע
קינדער, רעדנדיק דערפֿון ווען דו
זיצסט אין דײַן הויז, און ווען דו גייסט
אין וועג, און ווען דו לייגסט זיך, און
ווען דו שטייסט אויף.
20 און זאָלסט זיי אויפֿשרײַבן אויף
די בײַשטילדלעך פֿון דײַן הויז, און אויף
דײַנע טויערן;
21 כּדי אײַערע טעג און די טעג פֿון
אײַערע קינדער זאָלן זיך מערן אויף
דער ערד וואָס גאָט האָט געשוואָרן
אײַערע עלטערן זיי צו געבן, אַזוי ווי
די טעג פֿון די הימלען איבער דער ערד.
22 וואָרום אויב היטן וועט איר
היטן אַלדאָס דאָזיקע געבאָט וואָס איך
געביט אײַך עס צו טאָן, ליב צו האָבן
יהוה אײַער גאָט, צו גיין אין אַלע זײַנע
וועגן, און זיך צו באַהעפֿטן אָן אים,
23 וועט גאָט פֿאַרטרײַבן אַלע די
דאָזיקע פֿעלקער פֿון פֿאַר אײַך, און
איר וועט אַרבן פֿעלקער גרעסערע און
שטאַרקערע פֿון אײַך.
24 איטלעכער אָרט וואָס אײַער
פֿוסטריט וועט דערויף טרעטן, וועט
געהערן צו אײַך, פֿון דעם מדבר און
דעם לבֿנון, פֿון דעם טײַך, דעם טײַך
פּרָת, און ביזן הינטערשטן ים, וועט
זײַן אײַער געמאַרק.
25 קײנער וועט ניט באַשטיין פֿאַר
אײַך; יהוה אײַער גאָט וועט
געבן אײַער שרעק און אײַער מוֹרא
אויף אַלדעם לאַנד וואָס איר וועט
טרעטן דערויף, אַזוי ווי ער האָט אײַך
צוגעזאָגט.

רְאֵה

26 זע, איך לייג פֿאַר אײַך הײַנט אַ
ברכה און אַ קללה;
27 די ברכה, אויב איר וועט צוהערן
צו די געבאָט פֿון יהוה אײַער גאָט,
וואָס איך געביט אײַך הײַנט,
28 און די קללה, אויב איר וועט ניט
צוהערן צו די געבאָט פֿון יהוה אײַער
גאָט, און איר וועט זיך אָפּקערן פֿון
דעם וועג וואָס איך באַפֿעל אײַך הײַנט,
כּדי צו גיין נאָך פֿרעמדע געטער, וואָס
איר קענט ניט.
29 און עס וועט זײַן, אַז יהוה דײַן
גאָט וועט דיך ברענגען אין דעם לאַנד
וואָס דו קומסט אַהין, עס צו אַרבן,
זאָלסטו שטעלן די ברכה אויפֿן בארג
גרִזים, און די קללה אויפֿן בארג עֵיבָל.
30 יאָ, זיי זײַנען אויף יענער
זײַט יַרדן הינטער דעם וועג צו
זונאונטערגאַנג צו, אין לאַנד פֿון
דעם כְּנַעֲנִי וואָס זיצט אין דעם פּלוין,
אַקעגן גִּלְגָּל, לעבן די אײכנבײמער
פֿון מוֹרֶה.
31 וואָרום איר גייט אַריבער דעם
יַרדן צו קומען אַרבן דאָס לאַנד וואָס
יהוה אײַער גאָט גיט אײַך, און איר
וועט עס אַרבן, און זיך באַזעצן דרינען;

32 זאָלט איר היטן צו טאָן אַלע חוקים און געזעצן וואָס איך לייג פֿאַר אייך הינט.

12 1 דאָס זײַנען די חוקים און די געזעצן וואָס איר זאָלט היטן צו טאָן אין דעם לאַנד וואָס יהוה דער גאָט פֿון דײַנע עלטערן האָט דיר געגעבן, עס צו אַרבן, אַלע טעג וואָס איר לעבט אויף דער ערד.

2 אונטערברענגען זאָלט איר אונטערברענגען אַלע ערטער וואָס די פֿעלקער וואָס איר ירשעט זיי האָבן דאָרטן געדינט זייערע געטער, אויף די הויכע בערג, און אויף די בערגלעך, און אונטער יעטוועדער צווײגהאַפֿטיקן בוים.

3 און איר זאָלט אײַנווּאַרפֿן זייערע מזבחות, און צעברעכן זייערע זײַלשטיינער, און זייערע געצנבײַמער זאָלט איר פֿאַרברענען אין פֿײַער, און זייערע געשניצטע געטער זאָלט איר אָפּהאַקן, און איר זאָלט אונטערברענגען זייער נאָמען פֿון יענעם אָרט.

4 איר זאָלט ניט טאָן אַזוי ווי זיי, צו יהוה אײַער גאָט.

5 נײַערט צו דעם אָרט וואָס יהוה אײַער גאָט וועט אויסדערווײַלן פֿון אַלע אײַערע שבֿטים צו טאָן זײַן נאָמען דאָרטן – צו זײַן רוּונג זאָלט איר אײַך וועגדן, און אַהין זאָלט איר גיין.

6 און אַהין זאָלט איר ברענגען אײַערע בראַנדאָפֿפֿער און אײַערע שלאַכטאָפֿפֿער, און אײַערע מעשׂרס, און די אָפּשײדונג פֿון אײַער האַנט, און אײַערע נדרים, און אײַערע פֿרײַווויליקע גאָבן, און די ערשטלינגען פֿון אײַערע רינדער און אײַערע שאָף.

7 און איר זאָלט דאָרטן עסן פֿאַר יהוה אײַער גאָט, און זיך פֿריײַען מיט דעם גאַנצן אויפֿטו פֿון אײַער האַנט, איר און אײַערע הויזגעזינטן, לויט ווי יהוה דײַן גאָט האָט דיך געבענטשט.

8 איר זאָלט ניט טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס מיר טוען דאָ הינט, איטלעכער אַלץ וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין זײַנע אויגן;

9 וואָרום איר זײַט ביז אַצונד ניט געקומען צו דער רו און צו דער אַרבונג וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר.

10 אָבער אַז איר וועט אַריבערגיין דעם יַרדן, און איר וועט זיך באַזעצן אין דעם לאַנד וואָס יהוה אײַער גאָט מאַכט אײַך ירשענען, און ער וועט אײַך באַרוען פֿון אַלע אײַערע פֿײַנט רונד אַרום, און איר וועט זיצן אין זיכערקייט,

11 זאָל זײַן: דער אָרט וואָס יהוה אײַער גאָט וועט אים אויסדערווײַלן צו מאַכן רוען זײַן נאָמען דאָרטן, אַהין זאָלט איר ברענגען אַלץ וואָס איך באַפֿעל אײַך: אײַערע בראַנדאָפֿפֿער און אײַערע שלאַכטאָפֿפֿער, אײַערע מעשׂרס, און די אָפּשײדונג פֿון אײַער האַנט, און אַלע אײַערע געקליבענע נדרים וואָס איר וועט מנדר זײַן צו גאָט.

12 און איר זאָלט זיך פֿרײַען פֿאַר יהוה אײַער גאָט, איר, און אײַערע זין און אײַערע טעכטער, און אײַערע קנעכט און אײַערע דינסטן, און דער לֵוִי וואָס אין אײַערע טויערן; וואָרום ער האָט ניט קיין חלק און קיין נחלה בײַ אײַך.

13 היט דיך, זאָלסט ניט אויפֿברענגען דײַנע בראַנדאָפֿפֿער אין איטלעכן אָרט וואָס דו וועסט זען;

14 נײַערט אין דעם אָרט וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן אין איינעם פֿון דײַנע שבֿטים, דאָרטן זאָלסטו אויפֿברענגען דײַנע בראַנדאָפֿפֿער, און דאָרטן זאָלסטו טאָן אַלץ וואָס איך באַפֿעל דיר.

15 אָבער מעגסט וויפֿיל דײַן האַרץ געלוסט שלאַכטן און עסן פֿלייש אין אַלע דײַנע טויערן, ווי נאָך דער מזל-ברכה פֿון יהוה דײַן גאָט וואָס

ער האָט דיר געגעבן; דער אומריינער
אַזוי ווי דער ריינער מעג עס עסן, אַזוי
ווי אַ הירש און ווי אַ הינד.
16 נאָר דאָס בלוט זאָלט איר ניט
עסן; אויף דער ערד זאָלסטו עס
אויסגיסן אַזוי ווי וואַסער.
17 טאָרסט ניט עסן אין דיינע טויערן
דעם מעשר פֿון דיין תּבֿואה און דיין
ווין און דיין איל, און די ערשטלינגען
פֿון דיינע רינדער און דיינע שאָף, און
אַלע נדרים וואָס דו וועסט מנדר זיין,
און דיינע פֿרײַוויליקע גאָבן, און די
אָפּשיידונג פֿון דיין האַנט;
18 נײַערט פֿאַר יהוה דיין גאָט
זאָלסטו עס עסן, אין דעם אָרט
וואָס יהוה דײַן גאָט וועט אים
אויסדערווײַלן, דו, און דײַן זון און
דײַן טאָכטער, און דײַן קנעכט און דײַן
דינסט, און דער לֵוי וואָס אין דיינע
טויערן. און זאָלסט זיך פֿרייען פֿאַר
יהוה דײַן גאָט מיט דעם גאַנצן אויפֿטו
פֿון דײַן האַנט.
19 היט דיך, זאָלסט ניט פֿאַרלאָזן
דעם לֵוי, אַלע טעג אויף דײַן לאַנד.
20 אַז יהוה דײַן גאָט וועט
דערברייטערן דײַן געמאַרק, אַזוי ווי
ער האָט דיר צוגעזאָגט, און וועסט
זאָגן: «לאָמיך עסן פֿלייש», ווײַל דײַן
האַרץ וועט געלוסטן צו עסן פֿלייש,
מעגסטו עסן פֿלייש וויפֿיל דײַן האַרץ
געלוסט.
21 אויב עס וועט זײַן וויט פֿון דיר
דער אָרט וואָס יהוה דײַן גאָט
וועט אויסדערווײַלן צו טאָן זײַן נאָמען
דאָרטן, זאָלסטו שלאַכטן פֿון דיינע
רינדער און פֿון דיינע שאָף וואָס גאָט
האָט דיר געגעבן, אַזוי ווי איך האָב
דיר באָפֿוילן, און עסן אין דיינע טויערן
וויפֿיל דײַן האַרץ געלוסט.
22 אָבער ווי מע עסט אַ הירש און
אַ הינד, אַזוי זאָלסטו עס עסן; דער
אומריינער אין איינעם מיטן ריינעם
מעג עס עסן.
23 נאָר זײַ פֿעסט ניט צו עסן דאָס
בלוט, ווארום דאָס בלוט איז דאָס
לעבן, און טאָרסט ניט עסן דאָס לעבן
מיטן פֿלייש.
24 זאָלסט עס ניט עסן; אויף דער
ערד זאָלסטו עס אויסגיסן אַזוי ווי
וואַסער.
25 זאָלסט עס ניט עסן, כדי עס
זאָל גוט זײַן דיר און דיינע קינדער
נאָך דיר, אַז דו וועסט טאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט.
26 נאָר דײַנע געהיליקטע זאַכן וואָס
וועלן זײַן בײַ דיר, און דײַנע נדרים,
זאָלסטו נעמען און גיין צו דעם אָרט
וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן;
27 און זאָלסט מאַכן דײַנע
בראַנדאָפּפֿער, דאָס פֿלייש און דאָס
בלוט, אויף דעם מזבח פֿון יהוה
דײַן גאָט; און דאָס בלוט פֿון דײַנע
שלאַכטאָפּפֿער זאָל אויסגעגאָסן ווערן
אויף דעם מזבח פֿון גאָט דײַן האַר,
און דאָס פֿלייש זאָלסטו עסן.
28 היט און זאָלסט געהאָרכן אַלע
די דאָזיקע ווערטער וואָס איך באַפֿעל
דיר, כדי עס זאָל גוט זײַן דיר און
דיינע קינדער נאָך דיר ביז אייביק,
אַז דו וועסט טאָן וואָס איז גוט און
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון יהוה
דײַן גאָט.
29 אַז יהוה דײַן גאָט וועט
פֿאַרשנײַדן די פֿעלקער וואָס דו קומסט
אַהין, זיי צו פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר דיר,
און וועסט זיי ירשענען, און זיך באַזעצן
אין זייער לאַנד,
30 היט דיך, זאָלסט ניט
געשטרויכלט ווערן זיי נאָכצוטאָן,
נאָכדעם ווי זיי ווערן פֿאַרטיליקט
ווערן פֿון פֿאַר דיר, און זאָלסט ניט
נאָכפֿרעגן נאָך זייערע געטער, אַזוי צו
זאָגן: ווי פֿלעגן די דאָזיקע פֿעלקער
דינענן זייערע געטער? טאָ לאָמיך אויך
אַזוי טאָן.
31 זאָלסט ניט טאָן אַזוי צו יהוה
דײַן גאָט; ווארום יעטוועדער

אומווערדיקייט פֿון יהוה, וואָס ער האָט פֿײַנט, האָבן זיי געטאָן צו זייערע געטער; וואָרום אַפֿילו זייערע זין און זייערע טעכטער פֿאַרברענען זיי אין פֿײַער צו זייערע געטער.

13 אַלדאָס וואָרט וואָס איך באַפֿעל אײַך, דאָס זאָלט איר היטן צו טאָן; זאָלסט ניט צולייגן דערצו, און זאָלסט ניט מינערן דערפֿון.

2 אַז צווישן דיר וועט אויפֿשטיין אַ נבֿיא, אָדער אַ חלומער פֿון חלומות, און ער וועט דיר געבן אַ צייכן אָדער אַ וווּנדער –

3 און דער צייכן און דאָס וווּנדער וואָס ער האָט דיר פֿאַרויסגעזאָגט, וועט אָנקומען – אַזוי צו זאָגן: לאָמיר גיין נאָך פֿרעמדע געטער – וואָס דו קענסט ניט – און לאָמיר זיי דינען;

4 זאָלסטו ניט צוהערן צו די ווערטער פֿון יענעם נבֿיא, אָדער יענעם חלומער פֿון חלומות, וואָרום דאָס פֿרווּוט אײַך יהוה אײַער גאָט, כדי צו וויסן אויב איר האָט ליב יהוה אײַער גאָט מיט אײַער גאַנצן האַרצן און מיט אײַער גאַנצער זעל.

5 נאָך יהוה אײַער גאָט זאָלט איר גיין, און פֿאַר אים זאָלט איר מורא האָבן, און זײַנע געבאָט זאָלט איר היטן, און צו זײַן קול זאָלט איר צוהערן, און אים זאָלט איר דינען, און אָן אים זאָלט איר זיך באַהעפֿטן.

6 און יענער נבֿיא אָדער יענער חלומער פֿון חלומות זאָל געטייט ווערן, ווײַל ער האָט געריידט אָפּקערונג קעגן יהוה אײַער גאָט, וואָס האָט אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, און וואָס האָט דיך אויסגעלייזט פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט – כדי דיך אַראָפּצופֿירן פֿון דעם וועג וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיר באַפֿוילן צו גיין אין אים. און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז פֿון צווישן דיר.

7 אַז דײַן ברודער, דער זון פֿון דײַן מוטער, אָדער דײַן זון, אָדער דײַן טאָכטער, אָדער די ווײַב פֿון דײַן בוזעם, אָדער דײַן חבֿר, וואָס איז אַזוי ווי דײַן אייגן זעל, וועט דיך אָנרעדן אין פֿאַרבאָרגענעם, אַזוי צו זאָגן: לאָמיר גיין און דינען פֿרעמדע געטער – וואָס ניט דו האָסט געקענט, ניט דײַנע עלטערן;

8 פֿון די געטער פֿון די פֿעלקער וואָס אַרום אײַך, פֿון די וואָס זײַנען נאָענט צו דיר, אָדער פֿון די וואָס זײַנען ווײַט פֿון דיר, פֿון עק ערד ביז עק ערד –

9 זאָלסטו ניט אײַנוויליקן צו אים, און ניט זוהערן צו אים, און דײַן אויג זאָל אים ניט שוינען, און זאָלסט זיך ניט דערבאַרימען, און אים ניט פֿאַרדעקן.

10 נײַערט הרגען זאָלסטו אים הרגען; דײַן האַנט זאָל זײַן אויף אים די ערשטע אים צו טייטן, און דערנאָך די האַנט פֿון גאַנצן פֿאָלק.

11 און זאָלסט אים פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער, און ער זאָל שטאַרבן, דערפֿאַר וואָס ער האָט דיך געזוכט אַראָפּצופֿירן פֿון יהוה דײַן גאָט, וואָס האָט דיך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט.

12 און גאַנץ ישׂראל וועלן הערן און וועלן מורא האָבן, און וועלן מער ניט טאָן אַזוי ווי די דאָזיקע שלעכטע זאַך צווישן דיר.

13 אַז דו וועסט הערן אין איינער פֿון דײַנע שטעט וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, צו ווווינען דאָרטן, אַזוי צו זאָגן:

14 עס זײַנען אַרויסגעטרעטן נידערטרעכטיקע לײַט פֿון צווישן דיר, און האָבן אַראָפּגעפֿירט די באַוווינער פֿון זייער שטאָט, אַזוי צו זאָגן: לאָמיר גיין און דינען פֿרעמדע געטער – וואָס איר קענט ניט;

15 און וועסט נאָכזוכן און
אויספֿאָרשן און גוט נאָכפֿרעגן, ערשט
די זאַך איז אמת ריכטיק, די דאָזיקע
אומווערדיקייט איז געטאָן געוואָרן
צווישן דיר,
16 זאָלסטו שלאָגן דערשלאָגן די
באָווינער פֿון דער דאָזיקער שטאָט
מיטן שאַרף פֿון שוועכט; פֿאַרווייסט זי
– אַלע וואָס זיי אין אִיר, און אירע בהמות,
מיטן שאַרף פֿון שוועכט.
17 און איר גאַנצן זאַקרויב זאָלסטו
צונויפֿקלײַבן אין מיטן פֿון איר מאַרק,
און פֿאַרברענען אין פֿײַער די שטאָט
מיט איר גאַנצן זאַקרויב, אין גאַנצן צו
יהוה דײַן גאָט, און זי זאָל זײַן אַן
אייביקער חורבֿה-הויפֿן; זי זאָל מער
ניט אָפּגעבויט ווערן.
18 און קיין שום זאַך פֿון דעם
חרם זאָל זיך ניט אָנקלעפּן אין דײַן
האַנט, כּדי גאָט זאָל זיך אָפּקערן
פֿון זײַן גרימצאָרן, און דיר שענקען
דערבאַרימונג, און זיך דערבאַרימען
אויף דיר, און דיך מערן, אַזוי ווי ער
האָט געשוואָרן צו דײַנע עלטערן;
19 אַז דו וועסט צוהערן צו דעם קול
פֿון יהוה דײַן גאָט, צו היטן אַלע זײַנע
געבאָטן וואָס איך געביט דיר הײַנט,
צו טאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די
אויגן פֿון יהוה דײַן גאָט.

14 קינדער זײַט איר צו יהוה
אײַער גאָט; איר זאָלט אײַך
ניט אײַנשנײַדן, און ניט מאַכן אַ פּליך
צווישן אײַערע אויגן, נאָך אַ טויטן.
2 ווארום אַ הייליק פֿאָלק ביסטו ביי
יהוה דײַן גאָט, און דיך האָט גאָט
אויסדערוויילט אים צו זײַן פֿאַר אַן
אייגן פֿאָלק, פֿון אַלע פֿעלקער וואָס
אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.
3 זאָלסט ניט עסן קיין
אומווערדיקייט.
4 דאָס זײַנען די בהמות וואָס איר
מעגט עסן: אַן אָקס, אַ שעפּס, אַן אַ
ציג,
5 אַ הינד, אַן אַ הירש, אַן אַ
דאַמהירש, אַן אַ שטיינבאָק, אַן
אַ גאַזעל, אַן אַ ווילדציג, אַן אַ
באַרגשעפּס.
6 און איטלעכע בהמה וואָס איז
באַקלויט מיט קלויען, און זיי זײַנען
בײַ איר צעשפּאָלטן אויף צווויי קלויען,
וואָס איז מַעֲלַה-גֵּרָה צווישן בהמות, זי
מעגט איר עסן.
7 אָבער די דאָזיקע טאָרט איר ניט
עסן פֿון די וואָס זײַנען מַעֲלַה-גֵּרָה,
אַן פֿון די וואָס זײַנען באַקלויט מיט
צעשפּאָלטענע קלויען: דעם קעמל,
אַן דעם האָז, אַן דעם קיניגל, ווײַל
מַעֲלַה-גֵּרָה זײַנען זיי, אָבער מיט
קלויען זײַנען זיי ניט באַקלויט; זיי
זײַנען אומריין פֿאַר אײַך.
8 און דעם חזיר, ווײַל באַקלויט מיט
קלויען איז ער, אָבער ניט מַעֲלַה-גֵּרָה;
ער איז אומריין פֿאַר אײַך. פֿון זייער
פֿלייש טאָרט איר ניט עסן, אַן אָן
זייער נבֿלה טאָרט איר זיך ניט אָנרירן.
9 די דאָזיקע מעגט איר עסן פֿון אַלע
וואָס אין וואַסער: אַלץ וואָס האָט
פֿלוסקפּעדערן אַן שופּן מעגט איר עסן;
10 און אַלץ וואָס האָט ניט
פֿלוסקפּעדערן אַן שופּן טאָרט איר ניט
עסן; דאָס איז אומריין פֿאַר אײַך.
11 יעטוועדער ריינעם פֿויגל מעגט
איר עסן.
12 און דאָס זײַנען די וואָס איר טאָרט
פֿון זיי ניט עסן: דער אָדלער, און דער
בײַנבערעכער, און דער שוואַרצאָדלער;
13 און די ווײַ, און דער פֿאַלקפֿויגל,
און דער האַביך לויט זײַנע מינים;
14 און יעטוועדער ראָב לויט זײַנע
מינים;
15 און דער שטרויספֿויגל, און דער
נאַכטשפּאַרבער, און דער ים-פֿויגל,
אַן דער שפּאַרבער לויט זײַנע מינים;
16 די אײַל, אַן די שטאָקאײַל, אַן
דער אוהו;
17 און דער פּעליקאַן, און דער
גײַער, און דער פֿישפֿרעסער;

18 און דער שטאָרך, און דער בושל
לויט זײַנע מינים, און דער אויערהאָן,
און די פּלעדערמויז.
19 און יעטוועדער געפֿליגלטע
ווידמענונג איז אומריין פֿאַר אײַך; זיי
טאָרן ניט געגעסן ווערן.
20 יעטוועדער ריינעם עָוף מעגט
איר עסן.
21 איר זאָלט ניט עסן קיין נבֿלה;
דעם אײַנגעוואַנדערטן ווָאס אין דײַנע
טויערן מעגסטו עס אַוועקגעבן, ער
זאָל עס עסן; אָדער פֿאַרקויפֿן צו
אַ פֿרעמדן; ווָאַרום אַ הייליק פֿאָלק
ביסטו בײַ יהוה דײַן גאָט. זאָלסט ניט
קאָכן אַ ציקלעלע אין זײַן מוטערס מילך.
22 מעשֿרן זאָלסטו מעשֿרן דעם
גאַנצן אײַנטראָג פֿון דײַן זריעה,
ווָאָס קומט אַרויס פֿון דײַן פֿעלד
יאָריערלעך.
23 און זאָלסט עסן פֿאַר יהוה
דײַן גאָט, אין דעם אָרט ווָאָס ער
וועט אויסדערווײַלן צו מאַכן רוען זײַן
נאָמען דאָרטן, דעם מעשֿר פֿון דײַן
תּבֿואה, פֿון דײַן ווײַן, און פֿון דײַן
אייל, און די ערשטלינגען פֿון דײַנע
רינדער און דײַנע שאָף, כּדי זאָלסט
לערנען מוֹרא צו האָבן פֿאַר יהוה דײַן
גאָט אַלע טעג.
24 און אויב דער וועג וועט זײַן צו
פֿיל פֿאַר דיר, אויב דו וועסט עס
ניט קענען אָוועקטראָגן, ווײַל דער
אָרט ווָאָס יהוה דײַן גאָט וועט
אים אויסדערווײַלן צו טאָן זײַן נאָמען
דאָרטן, וועט זײַן צו ווײַט פֿאַר דיר, אַז
יהוה דײַן גאָט וועט דיך בענטשן,
25 זאָלסטו עס מאַכן צו געלט, און
נעמען דאָס געלט אײַנגעבונדן אין דײַן
האַנט, און גיין צו דעם אָרט ווָאָס יהוה
דײַן גאָט וועט אים אויסדערווײַלן;
26 און זאָלסט אויסגעבן דאָס געלט
אויף אַלץ ווָאָס דײַן האַרץ וועט
געלוסטן, אויף רינדער און אויף שאָף
און אויף ווײַן און אויף שׂעכאַנק, און
אויף אַלץ ווָאָס דײַן האַרץ פֿאַרלאַנגט
דיר; און זאָלסט דאָרטן עסן פֿאַר יהוה
דײַן גאָט, און זיך פֿרייען, דו און דײַן
הויזגעזינט.
27 און דעם לֵוִי ווָאָס אין דײַנע
טויערן, אים זאָלסטו ניט קיין פֿאַרלאָזן,
ווָאָרום ער האָט ניט קיין חלק און קיין
נחלה ביי דיר.
28 צום סָוף פֿון אַלע דריי יאָר –
אין יענעם יאָר זאָלסטו אַרויסטראָגן
דעם גאַנצן מעשֿר פֿון דײַן תּבֿואה, און
אַוועקלייגן אין דײַנע טויערן.
29 און עס זאָל קומען דער לֵוִי, ווײַל
ער האָט ניט קיין חלק און קיין נחלה
ביי דיר, און דער פֿרעמדער, און דער
יתום, און די אַלמנה, ווָאָס אין דײַנע
טויערן, און זיי זאָלן עסן און זאַט זײַן,
כּדי יהוה דײַן גאָט זאָל דיך בענטשן
אין יעטוועדער טואונג פֿון דײַן האַנט
ווָאָס דו ווועסט טאָן.

15 צום סָוף פֿון אַלע זיבן יאָר זאָלסטו מאַכן שמיטה.
2 און דאָס איז דער דין פֿון שמיטה:
יעטוועדער בעל-חוֹב זאָל אָפּלאָזן ווָאָס
ער האָט געליען זײַן חבֿר; ער זאָל ניט
מאָנען פֿון זײַן חבֿר און זײַן ברודער,
ווען מע האָט אויסגערופֿן שמיטה צו
גאָט.
3 פֿון דעם פֿרעמדן מעגסטו מאָנען,
אָבער פֿון ווָאָס דיר קומט ביי דײַן חבֿר
זאָלסטו אָפּלאָזן דײַן האַנט.
4 פֿון דעסטוועגן וועט ניט זײַן ביי
דיר אַן אביון, ווָאָרום בענטשן וועט
דיך גאָט בענטשן אין דעם לאַנד ווָאָס
יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר אַ נחלה,
עס צו אַרבן;
5 אויב נאָר צוהערן וועסטו צוהערן
צו דעם קָול פֿון יהוה דײַן גאָט, צו
היטן צו טאָן אַלדאָס דאָזיקע געבאָט
ווָאָס איך געביט דיר הינט.
6 ווָאָרום יהוה דײַן גאָט וועט
דיך בענטשן אַזוי ווי ער האָט דיר
צוגעזאָגט, און וועסט אַנטלײַען צו
פֿיל פֿעלקער, און דו אַליין וועסט ניט

לײַען, און וועסט געווען־לטיקן איבער פֿיל פֿעלקער, און איבער דיר וועט מען ניט געווען־לטיקן.

7 אַז בײַ דיר וועט זײַן אַן אביון, איינער פֿון דײַנע ברידער, אין אײַנעם פֿון דײַנע טויערן, אין דײַן לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, זאָלסטו ניט האַרט מאַכן דײַן האַרץ, און ניט צודריקן דײַן האַנט פֿאַר דײַן ברודער דעם אביון.

8 נײַערט עפֿענען זאָלסטו אים עפֿענען דײַן האַנט, און אַנטלײַען אים זאָלסטו אים אַנטלײַען גענוג פֿאַר זײַן באַדערפֿענײַש וואָס ער באַדאַרף.

9 היט דיך, עס זאָל ניט זײַן אין דײַן האַרצן אַ בייזער געדאַנקען, אַזוי צו זאָגן: דאָס זיבעטע יאָר, דאָס יאָר פֿון שמיטה, דערנענטערט זיך; און דײַן אויג וועט זײַן שלעכט צו דײַן ברודער דעם אביון, און וועסט אים ניט געבן, און ער וועט רופֿן איבער דיר צו גאָט, און אויף דיר וועט זײַן אַ זינד.

10 געבן זאָלסטו אים געבן, און דײַן האַרץ זאָל ניט פֿאַרדריסן ווען דו גיסט אים, וואָרום פֿון וועגן דער דאָזיקער זאַך וועט דיך יהוה דײַן גאָט בענטשן אין אַלץ וואָס דו טוסט, און אין אַלץ צו וואָס דײַן האַנט נעמט זיך.

11 וואָרום עס וועט ניט אויסגיין אַן אביון פֿון לאַנד; דרום באַפֿעל איך דיר, אַזוי צו זאָגן: עפֿענען זאָלסטו עפֿענען דײַן האַנט צו דײַן ברודער, צו דײַן אָרעמאַן און צו דײַן אביון אין דײַן לאַנד.

12 אַז דײַן ברודער, אַ יִד, אָדער אַ יידישע פֿרוי, וועט זיך פֿאַרקויפֿן צו דיר, זאָל ער דיר דינען זעקס יאָר, און אויפֿן זיבעטן זאָלסטו אים אַרויסלאָזן פֿרײַ פֿון דיר.

13 און אַז דו לאָזט אים אַרויס פֿרײַ פֿון דיר, זאָלסטו אים ניט אַרויסלאָזן מיט ליידיקן;

14 באַשענקען זאָלסטו אים באַשענקען פֿון דײַנע שאָף, און פֿון דײַן שײַער, און פֿון דײַן קעלטער; מיט וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיך געבענטשט, דערפֿון זאָלסטו אים געבן.

15 און זאָלסט געדענקען אַז אַ קנעכט ביסטו געווען אין לאַנד מצרַים, און יהוה דײַן גאָט האָט דיך אויסגעלייזט; דרום באַפֿעל איך דיר הײַנט די דאָזיקע זאַך.

16 און עס וועט זײַן, אַז ער וועט זאָגן צו דיר: איך וויל ניט אַוועקגיין פֿון דיר; ווײַל ער האָט ליב דיך און דײַן הויזגעזינט, ווארָום אים איז גוט בײַ דיר,

17 זאָלסטו נעמען אַן אָל, און דורכשטעכן זײַן אויער בײַ אין טיר, און ער זאָל דיר זײַן אַן אייביקער קנעכט; און אויך צו דײַן דינסט זאָלסטו טאָן אַזוי.

18 עס זאָל ניט שוועער זײַן אין דײַנע אויגן, ווען דו לאָזט אים אַרויס פֿרײַ פֿון דיר, ווארָום טאָפּל ווי פֿאַר דעם לוין פֿון אַ לוינאַרבעטער האָט ער דיר געדינט זעקס יאָר; און יהוה דײַן גאָט וועט דיך בענטשן אין אַלץ וואָס דו ווילסט טאָן.

19 יעטוועדער ערשטלינג אַ זכר וואָס וועט געבאָרן ווערן צווישן דײַנע רינדער און צווישן דײַנע שאָף, זאָלסטו הייליקן צו יהוה דײַן גאָט; זאָלסט ניט אַרבעטן מיט דעם בכור פֿון דײַנע אָקסן, און ניט שערן דעם בכור פֿון דײַנע שאָף.

20 פֿאַר יהוה דײַן גאָט זאָלסטו אים עסן יאָר אין יאָר, אין דעם אָרט וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן, דו און דײַן הויזגעזינט.

21 און אויב ער וועט זײַן מיט אַ מום, אַ הינקעדיקער, אָדער אַ בלינדער – מיט וואָסער עס איז בייזן מום, זאָלסטו אים ניט שלאַכטן צו יהוה דײַן גאָט.

22 אין דײַנע טויערן זאָלסטו אים עסן, דער אומריינער אין אײַנעם מיט דעם ריינעם, אַזוי ווי אַ הירש און ווי

אַ הינד.

23 נאָר זײַן בלוט זאָלסטו ניט עסן; אויף דער ערד זאָלסטו עס אויסגיסן אַזוי ווי וואַסער.

16 היט אָף דעם חודש אָבֿיבֿ, און זאָלסט מאַכן דעם קָרבן-פּסח צו יהוה דײַן גאָט, וואָרום אין חודש אָבֿיבֿ האָט דיך יהוה דײַן גאָט אַרויסגעצויגן פון לאַנד מִצרַים, בײַ נאַכט.

2 און זאָלסט שלאַכטן דעם קָרבן-פּסח צו יהוה דײַן גאָט, פון שאָף אָדער פון רינדער, אין דעם אָרט וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן צו מאַכן רוען זײַן נאָמען דאָרטן.

3 זאָלסט ניט עסן דערבײַ חמץ; זיבן טעג זאָלסטו עסן דערבײַ מצות, ברויט פון נויט, וואָרום אין געאײַל ביסטו אַרויסגעגאַנגען פון לאַנד מִצרַים; כּדי זאָלסט געדענקען דעם טאָג פון דײַן אַרויסגיין פון לאַנד מִצרַים, אַלע טעג פון דײַן לעבן.

4 און עס זאָל ניט געזען ווערן בײַ דיר זויערטײג אין דײַן גאַנצן גבֿול זיבן טעג; און עס זאָל ניט בלײַבן פֿלייש וואָס דו וועסט שלאַכטן אין אָוונט פון ערשטן טאָג.

5 טאָרסט ניט שלאַכטן דעם קָרבן-פּסח אין אײַנעם פון דײַנע טויערן וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר.

6 נײַערט אין דעם אָרט וואָס יהוה דײַן גאָט וועט אויסדערווײַלן אויף צו מאַכן רוען זײַן נאָמען, דאָרטן זאָלסטו שלאַכטן דעם קָרבן-פּסח, אין אָוונט ווי די זון גייט אונטער, אין דער צײַט פון דײַן אַרויסגיין פון מִצרַים.

7 און זאָלסט אים בראָטן און עסן אין דעם אָרט וואָס יהוה דײַן גאָט וועט אים אויסדערווײַלן; און אין דער פֿרי זאָלסטו זיך אומקערן, און גיין צו דײַנע געצעלטן.

8 זעקס טעג זאָלסטו עסן מצות, און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל זײַן אַ היילִיקע אײַנזאַמלונג צו יהוה דײַן גאָט; זאָלסט ניט טאָן קיין אַרבעט.

9 זיבן וואָכן זאָלסטו דיר ציילן; פֿון ווען מע לאָזט אַראָפּ אַ שנײַדמעסער אויף דער תּבֿואה זאָלסטו אָנהײבן ציילן זיבן וואָכן.

10 און זאָלסט מאַכן דעם יָום-טובֿ פון שבֿועות צו יהוה דײַן גאָט, ווי נאָך דער פֿרײַער גאָב פון דײַן האַנט, וואָס דו וועסט געבן, לויט ווי יהוה דײַן גאָט וועט דיך בענטשן.

11 און זאָלסט זיך פֿריִען פֿאַר יהוה דײַן גאָט, דו, און דײַן זון און דײַן טאָכטער, און דײַן קנעכט און דײַן דינסט, און דער לֵוִי וואָס אין דײַנע טויערן, און דער פֿרעמדער, און דער יתום, און די אַלמנה, וואָס צווישן דיר – אין דעם אָרט וואָס יהוה דײַן גאָט וועט אויסדערווײַלן צו מאַכן רוען זײַן נאָמען דאָרטן.

12 און זאָלסט געדענקען אַז אַ קנעכט ביסטו געווען אין מִצרַים, און זאָלסט אָפּהיטן און טאָן די דאָזיקע געזעצן.

13 דעם יָום-טובֿ פון סוכות זאָלסטו דיר מאַכן זיבן טעג, ווען דו זאַמלסט אײַן פון דײַן שײַער און פון דײַן קעלטער.

14 און זאָלסט זיך פֿריִען אין דײַן יָום-טובֿ, דו, און דײַן זון און דײַן טאָכטער, און דײַן קנעכט און דײַן דינסט, און דער לֵוִי, און דער פֿרעמדער, און דער יתום, און די אַלמנה, וואָס אין דײַנע טויערן.

15 זיבן טעג זאָלסטו האַלטן יָום-טובֿ צו יהוה דײַן גאָט אין דעם אָרט וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן; וואָרום יהוה דײַן גאָט וועט דיך בענטשן אין דײַן גאַנצן אײַנקום, און אין יעטוועדער טואונג פון דײַנע הענט, און וועסט זײַן לויטער פֿריילעך.

16 דרײַ מאָל אין יאָר זאָלן אַלע דײַנע מאַנספּאַרשוינען זיך ווײַזן פֿאַר יהוה

דיין גאָט, אין דעם אָרט וואָס ער וועט אויסדערווייַלן: אין דעם יָום-טובֿ פֿון מצות, און אין דעם יָום-טובֿ פֿון שבֿועות, און אין דעם יָום-טובֿ פֿון סוכּות; און מע זאָל זיך ניט ווײַזן פֿאַר גאָט מיט ליידיקן;

17 איטלעכער לויט דער גאָב פֿון זײַן האַנט, ווי גאָט דער מזל-ברכה פֿון יהוה דיין גאָט, וואָס ער האָט דיר געגעבן.

שופֿטים

18 ריכטער און אויפֿזעער זאָלסטו דיר מאַכן אין אַלע דײַנע טויערן, וואָס יהוה דיין גאָט גיט דיר, לויט דײַנע שבֿטים; און זיי זאָלן משפּטן דאָס פֿאָלק מיט אַ געראָטענער משפּט.

19 זאָלסט ניט פֿאַרדרייען אַ משפּט; זאָלסט ניט דערקענען קיין פּנים, און ניט נעמען שוחד, ווארום שוחד מאַכט בלינד די אויגן פֿון קלוגע, און פֿאַרקרימט די ווערטער פֿון געראָטענע.

20 נאָך גערעכטיקייט, נאָך גערעכטיקייט זאָלסטו זיך יאָגן, כּדי זאָלסט לעבן און ארבן דאָס לאַנד וואָס יהוה דיין גאָט גיט דיר.

21 זאָלסט דיר ניט פֿלאַנצן אַ געצנבוים פֿון אַ שום האָלץ לעבן דעם מזבח פֿון יהוה דיין גאָט, וואָס דו ווועסט דיר מאַכן.

22 און זאָלסט דיר ניט אויפֿשטעלן אַ זײַלשטיין, וואָס יהוה דיין גאָט האָט פֿײַנט.

17 זאָלסט ניט שלאַכטן צו יהוה דיין גאָט אַן אָקס אָדער אַ שעפּס וואָס אין אים איז דאָ אַ מום, עפּעס אַ שלעכטע זאַך; ווארום אַן אומוערדיקייט בײַ יהוה דיין גאָט איז דאָס.

2 אַז עס וועט געפֿונען ווערן צווישן דיר, אין איינעם פֿון דײַנע טויערן וואָס יהוה דיין גאָט גיט דיר, אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי וואָס וועט טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון יהוה דײַן גאָט, איבערצוטרעטן זײַן בונד;

3 און ער וועט גיין און דינען פֿרעמדע געטער, און זיך בוקן צו זיי, אָדער צו דער זון, אָדער צו דער לבֿנה, אָדער צו דעם גאַנצן חיל פֿון הימל, וואָס איך האָב ניט געהייסן;

4 און עס וועט דיר דערציילט ווערן, און וועסט הערן, און וועסט גוט אויספֿאָרשן, ערשט די זאַך איז אמת ריכטיק, די דאָזיקע אומווערדיקייט איז געטאָן געוואָרן אין ישׂראל,

5 זאָלסטו אַרויספֿירן יענעם מאַן אָדער יענע פֿרוי, וואָס האָבן געטאָן די דאָזיקע שלעכטע זאַך, צו דײַנע טויערן – דעם מאַן אָדער די פֿרוי – און זאָלסט זיי פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער, און זיי זאָלן שטאַרבן.

6 לויט דעם מויל פֿון צוויי עדות אָדער דרײַ עדות זאָל געטייט ווערן דער וואָס ווערט געטייט; ער זאָל ניט געטייט ווערן לויט דעם מויל פֿון איין עדות.

7 די האַנט פֿון די עדות זאָל זײַן אויף אים די ערשטע אים צו טייטן, און דערנאָך די האַנט פֿון גאַנצן פֿאָלק; און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז פֿון צווישן דיר.

8 אַז אַ זאַך וועט זײַן פֿאַרהוילן פֿון דיר אין אַ משפּט, צווישן בלוט און בלוט, צווישן אַ טענה און טענה, אָדער צווישן אַ שעדיקונג און אַ שעדיקונג, אין שטרײַטזאַכן אין דײַנע טויערן, זאָלסטו אויפֿשטיין און אַרויפֿגיין צו דעם אָרט וואָס יהוה דיין גאָט וועט אים אויסדערווייַלן.

9 און זאָלסט קומען צו די כֹּהנים פֿון שבֿט לֵוִי, און צו דעם ריכטער וואָס וועט זײַן אין יענע טעג, און זאָלסט פֿרעגן, און זיי וועלן דיר זאָגן דאָס וואָרט פֿון דעם משפּט.

10 און זאָלסט טאָן לויט דעם וואָרט וואָס זיי וועלן דיר זאָגן פֿון יענעם אָרט וואָס גאָט וועט אויסדערווייַלן; און

זאָלסט היטן צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס זיי וועלן דיך לערנען.
11 לויט דער לערנונג וואָס זיי וועלן דיך לערנען, און לויט דעם משפט וואָס זיי וועלן דיר זאָגן, זאָלסטו טאָן; זאָלסט זיך ניט אָפּקערן פֿון דעם וואָס וועט זיי וועלן דיר זאָגן, רעכטס אָדער לינקס.
12 און דער מאַן וואָס וועט טאָן מיט מוטווילקייט, ניט צו געהאָרכן דעם כֹּהן וואָס שטייט צו דינען דאָרטן יהוה דײַן גאָט, אָדער דעם ריכטער, יענער מאַן זאָל שטאַרבן; און זאָלסט אויסראָמען דאָס בייז פֿון ישׂראל.
13 און דאָס גאַנצע פֿאָלק וועט הערן און וועט מוֹרא האָבן, און זיי וועלן מער ניט מוטווילקן.
14 אַז דו וועסט קומען אין דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, און וועסט עס אַרבן, און וועסט זיך באַזעצן דרינען, און וועסט זאָגן: איך וויל מאַכן אַ מלך איבער מיר, אַזוי ווי אַלע פֿעלקער וואָס אַרום מיר,
15 מאַכן זאָלסטו מאַכן אַ מלך איבער דיר דעם וואָס יהוה דײַן גאָט וועט אים אויסדערוויילן; פֿון צווישן דײַנע ברידער זאָלסטו מאַכן איבער דיר אַ מלך; טאָרסט ניט אויפֿזעצן איבער דיר אַ פֿרעמדן מאַן, וואָס איז ניט דײַנער אַ ברודער.
16 אָבער ער זאָל זיך ניט מערן פֿערד, און ניט אומקערן דאָס פֿאָלק קיין מִצרַים, כדי צו מערן פֿערד; וואָס גאָט האָט אײַך אָנגעזאָגט: איר זאָלט זיך מער ניט אומקערן אויף דעם דאָזיקן וועג.
17 און ער זאָל זיך ניט מערן וויבער כדי זײַן האַרץ זאָל זיך ניט אָפּקערן; אויך זילבער און גָלד זאָל ער זיך ניט מערן אַ סך.
18 און עס וועט זײַן, אַז ער זעצט זיך אויף דעם טראָן פֿון זײַן מלוכה, זאָל ער זיך אויפֿשרײַבן אַן איבערחזרונג פֿון דער דאָזיקער תּוֹרה אויף אַ בוך, פֿון דער וואָס פֿאַר די כֹּהנים פֿון שבֿט לֵוִי.
19 און דאָס זאָל זײַן ביַי אים, און ער זאָל לייענען דערין אַלע טעג פֿון זײַן לעבן, כדי ער זאָל לערנען מוֹרא צו האָבן פֿאַר יהוה זײַן גאָט, צו היטן אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּוֹרה, און די דאָזיקע געזעצן, זיי צו טאָן;
20 אַז זײַן האַרץ זאָל זיך ניט דערהייבן איבער זײַנע ברידער, און ער זאָל זיך ניט אָפּקערן פֿון די געבאָט רעכטס אָדער לינקס, כדי ער זאָל מַאָריך-יָמים זײַן אויף זײַן מלוכה, ער און זײַנע קינדער, צווישן ישׂראל.

18 די כֹּהנים פֿון לֵוִי, דער גאַנצער שבֿט לֵוִי, זאָלן ניט האָבן קיין חלק און קיין נחלה אין ישׂראל; די פֿײַעראָפּפֿער פֿון גאָט און זײַן נחלה זאָלן זיי עסן.
2 און זיי זאָלן ניט האָבן קיין נחלה צווישן זייערע ברידער; גאָט איז זייער נחלה, אַזוי ווי ער האָט צו זיי געזאָגט.
3 און דאָס זאָל זײַן דאָס רעכט פֿון די כֹּהנים, פֿון דעם פֿאָלק, פֿון די וואָס שלאַכטן אַ שלאַכטאָפּפֿער; סײַ אַן אָקס, סײַ אַ שעפּס, זאָל מען געבן דעם כֹּהן די שולטער, און די קינבאַקן, און דעם מאָגן.
4 דאָס ערשטע פֿון דײַן תּבֿואה, פֿון דײַן ווײַן, און פֿון דײַן אייל, און דאָס ערשטע פֿון דער שערונג פֿון דײַנע שאָף, זאָלסטו אים געבן.
5 וואָרום אים האָט יהוה דײַן גאָט אויסדערוויילט פֿון אַלע דײַנע שבֿטים, צו שטיין צו דינען אין נאָמען פֿון גאָט, ער און זײַנע קינדער אַלע טעג.
6 און אַז אַ לֵוִי וויל קומען פֿון איינעם פֿון דײַנע טוירען פֿון גאַנץ ישׂראל, וואָס ער ווויונט דאָרטן, זאָל ער קומען וויפֿיל זײַן האַרץ געלוסט, צו דעם אָרט וואָס גאָט וועט אויסדערווײַלן.
7 און ער זאָל דינען אין נאָמען פֿון יהוה זײַן גאָט אַזוי ווי אַלע זײַנע ברידער די לוִיִים וואָס שטייען דאָרטן

פֿאַר גאָט.
8 גלײַכע חלקים זאָלן זיי עסן, אַחוץ וואָס אים ווערט געגעבן לויט די פֿאָטערהײַזער.
9 אַז דו קומסט אין דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, זאָלסטו זיך ניט אָפּלערנען צו טאָן אַזוי ווי די אומוועדיקייטן פֿון יענע פֿעלקער.
10 עס זאָל זיך ניט געפֿינען בײַ דיר איינער וואָס מאַכט דורכגיין זײַן זון אָדער זײַן טאָכטער דורכן פֿײַער, אַ וואָרזאָגער פֿון וואָרזאָגענישן, אַ צייכנזעער, אָדער אַ טרעפֿער, אָדער אַ מכשף,
11 אָדער אַ צויבערשפֿרעכער, אָדער איינער וואָס פֿרעגט בײַ אַ גײַסט אָדער אַ רוח, אָדער אַ פֿאַרשער בײַ טויטע.
12 וואָרום אַן אומוועדיקייט בײַ גאָט איז יעטוועדער וואָס טוט דאָס, און פֿון וועגן די דאָזיקע אומוועדיקייטן פֿאַרטרײַבט זיי יהוה דײַן גאָט פֿון פֿאַר דיר.
13 גאַנץ זאָלסטו זײַן מיט יהוה דײַן גאָט.
14 וואָרום די דאָזיקע פֿעלקער וואָס דו ירשֿעסט זיי, הערן זיך צו צו צייכנזעערס, און צו וואָרזאָגערס, אָבער דו – ניט אַזוי-וואָס האָט דיר געגעבן יהוה דײַן גאָט.
15 אַ נביא פֿון צווישן דיר, פֿון דײַנע ברידער, אַזאַ ווי איך, וועט דיר אויפֿשטעלן יהוה דײַן גאָט; צו אים זאָלט איר זיך צוהערן.
16 געמיי אַזוי ווי דו האָסט פֿאַרלאַנגט פֿון יהוה דײַן גאָט אין חוֹרֵב, אין טאָג: פֿון דער איינאַמלונג, אַזוי צו זאָגן: לאָמיך ניט הערן ווידער דעם קול פֿון יהוה מײַן גאָט, לאָמיך ניט זען מער דאָס דאָזיקע גרויסע פֿײַער, כּדי איך זאָל ניט שטאַרבן.
17 און גאָט האָט געזאָגט צו מיר: גוט איז וואָס זיי האָבן געזאָגט.
18 אַ נביא וועל איך זיי אויפֿשטעלן פֿון צווישן זייערע בריידער, אַזאַ ווי דו, און איך וועל אַרײַנגעבן מײַנע ווערטער אין זײַן מויל, און ער וועט רעדן צו זיי אַלץ וואָס איך וועל אים באַפֿעלן.
19 און עס וועט זײַן, דער מאַן וואָס וועט ניט צוהערן צו מײַנע ווערטער וואָס ער וועט רעדן אין מײַן נאָמען, וועל איך אויפֿמאָנען פֿון אים.
20 אָבער דער נביא וואָס וועט ווי זיך זיך ניט געפֿינען בײַ דיר איינער וואָס מאַכט דורכגיין זײַן זון אָדער זײַן טאָכטער דורכן פֿײַער, אַ וואָרזאָגער פֿון וואָרזאָגענישן, אַ צייכנזעער, אָדער אַ טרעפֿער, אָדער אַ מכשף,
11 אָדער אַ צויבערשפֿרעכער, אָדער איינער וואָס פֿרעגט בײַ אַ גײַסט אָדער אַ רוח, אָדער אַ פֿאַרשער בײַ טויטע.
12 וואָרום אַן אומוועדיקייט בײַ גאָט איז יעטוועדער וואָס טוט דאָס, און פֿון וועגן די דאָזיקע אומוועדיקייטן פֿאַרטרײַבט זיי יהוה דײַן גאָט פֿון פֿאַר דיר.
13 גאַנץ זאָלסטו זײַן מיט יהוה דײַן גאָט.
14 וואָרום די דאָזיקע פֿעלקער וואָס דו ירשֿעסט זיי, הערן זיך צו צו צייכנזעערס, און צו וואָרזאָגערס, אָבער דו – ניט אַזוי-וואָס האָט דיר געגעבן יהוה דײַן גאָט.
15 אַ נביא פֿון צווישן דיר, פֿון דײַנע ברידער, אַזאַ ווי איך, וועט דיר אויפֿשטעלן יהוה דײַן גאָט; צו אים זאָלט איר זיך צוהערן.
16 געמיי אַזוי ווי דו האָסט פֿאַרלאַנגט פֿון יהוה דײַן גאָט אין חוֹרֵב, אין טאָג פֿון דער איינאַמלונג, אַזוי צו זאָגן: לאָמיך ניט הערן ווידער דעם קול פֿון יהוה מײַן גאָט, לאָמיך ניט זען מער דאָס דאָזיקע גרויסע פֿײַער, כּדי איך זאָל ניט שטאַרבן.
17 און גאָט האָט געזאָגט צו מיר: גוט איז וואָס זיי האָבן געזאָגט.
18 אַ נביא וועל איך זיי אויפֿשטעלן פֿון צווישן זייערע בריידער, אַזאַ ווי דו, און איך וועל אַרײַנגעבן מײַנע ווערטער אין זײַן מויל, און ער וועט רעדן צו זיי אַלץ וואָס איך וועל אים באַפֿעלן.
19 און עס וועט זײַן, דער מאַן וואָס וועט ניט צוהערן צו מײַנע ווערטער וואָס ער וועט רעדן אין מײַן נאָמען, וועל איך אויפֿמאָנען פֿון אים.
20 אָבער דער נביא וואָס וועט

19 אַז יהוה דײַן גאָט וועט פֿאַרשנײַדן די פֿעלקער וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר זייער לאַנד, און וועסט זיי ירשֿענען, און זיך באַזעצן אין זייערע שטעט, און אין זייערע הײַזער,
2 זאָלסטו דיר אָפּשיידן דרײַ שטעט אין מיטן פֿון דײַן לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, עס צו אַרבן.
3 זאָלסט דיר אָפּמאַרקירן דעם וועג, און אײַנטיילן אין דרײַען דאָס געמאַרק פֿון דײַן לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט וועט דיך מאַכן ארבן, און עס זאָל זײַן אויף צו אַנטלויפֿן אַהין פֿאַר איטלעכן טויטשלעגער.
4 און דאָס איז דער פֿאַל פֿון דעם טויטשלעגער וואָס קען אַהין אַנטלויפֿן און בלײַבן לעבן: דער וואָס וועט דערשלאָגן זײַן חבֿר אָן אַ כּוונה, און ער איז אים ניט געווען אַ שׂונא פֿון

נעכטן-אייערנעכטן;
5 ווי אַז אייגנער וועט קומען מיט זײַן חבֿר אין וואַלד האַקן ביימער, און זײַן האַנט וועט זיך פֿאַרמעסטן מיט דער האַק אָפּצוהאַקן דעם בוים, און דער אײַזן וועט אָפּשפּרינגען פֿון שטיל, און וועט טרעפֿן זײַן חבֿר, און ער וועט שטאַרבן; ער זאָל אַנטלויפֿן אין אײגנער פֿון די דאָזיקע שטעט, און בלײַבן לעבן;
6 כּדי דער בלוטמאָגער זאָל ניט נאָכיאָגן דעם טויטשלעגער ווען זײַן האַרץ איז הייס, און אים כאַפּן, ווײַל דער וועג איז אַ ווײַטער, און אים דערשלאָגן צום טויט, ווען אים קומט ניט טויטשטראָף, ווײַל ער איז אים ניט געווען אַ שׂונא פֿון נעכטן-אייערנעכטן.
7 דרום באַפֿעל איך דיר, אַזוי צו זאָגן: דריַ שטעט זאָלסטו דיר אָפּשיידן.
8 און אויב יהוה דײַן גאָט וועט דערבריַטערן דײַן גרעמאַרק, אַזוי ווי ער האָט געשוואָרן דײַנע עלטערן, און וועט דיר געבן דאָס גאַנצע לאַנד וואָס ער האָט צוגעזאָגט דײַנע עלטערן צו געבן –
9 אַז דו וועסט היטן אַלדאָס דאָזיקע געבאָט וואָס איך געביט דיר הײַנט עס צו טאָן, ליב צו האָבן יהוה דײַן גאָט, און צו גיין אין זײַנע וועגן אַלע טעג – זאָלסטו דיר צולייגן נאָך דריַ שטעט צו די דאָזיקע דריַ;
10 כּדי עס זאָל ניט פֿאַרגאָסן וווערן אומשולדיק בלוט אין דײַן לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר אַ נחלה, און עס זאָל ניט זײַן אויף דיר קיין בלוט.
11 אָבער אַז אַ מאַן וועט זײַן אַ שׂונא זײַן חבֿר, און ער וועט לויערן אויף אים, און וועט אויפֿשטיין אויף אים, און וועט אים שלאָגן צום טויט, און ער וועט שטאַרבן; און ער וועט אַנטלויפֿן אין איינער פֿון די דאָזיקע שטעט,
12 זאָלן שיקן די עלטסטע פֿון זײַן שטאָט, און אים נעמען פֿון דאָרטן, און אים איבערגעבן אין האַנט פֿון דעם בלוטמאָנער, און ער זאָל שטאַרבן.
13 דײַן אויג זאָל זיך ניט דערבאַרימען אויף אים, און זאָלסט אויסראַמען אומשולדיק [פֿאַרגאָסן] בלוט פֿון ישׂראל, כּדי דיר זאָל גוט זײַן.
14 זאָלסט ניט פֿאַררוקן דעם גרענעץ פֿון דײַן חבֿר, וואָס די פֿריערדיקע האָבן אָפּגעגרענעצט, אין דײַן נחלה וואָס דו וועסט ירשענען, אין דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, עס צו אַרבן.
15 עס זאָל ניט אויפֿשטיין אײַן עדות קעגן אַ מאַן וועגן אַ שום פֿאַרברעך אָדער אַ שום פֿאַרזינדיקונג – אין אַ שום זינד וואָס ער האָט געזינדיקט; דורך דעם מויל פֿון צוויי עדות, אָדער דורך דעם מויל פֿון דריַ עדות, זאָל אַ זאַך באַשטיין.
16 אַז עס וועט אויפֿשטיין אַן אומגערעכטער עדות אָקעגן אַ מאַן, צו זאָגן אויף אים פֿאַרקערטע עדות,
17 זאָלן די צוויי מענטשן וואָס האָבן דעם שטרײַט, זיך שטעלן פֿאַר גאָט, פֿאַר די כֹּהנים און די ריכטער וואָס וועלן זײַן אין יענע טעג.
18 און אויב די ריכטער וועלן גוט אויספֿאָרשן, ערשט דער עדות איז אַ פֿאַלשער עדות, ליגן האָט ער געזאָגט אויף זײַן ברודער,
19 זאָלט איר טאָן צו אים, אַזוי ווי ער האָט געטראַכט צו טאָן צו זײַן ברודער; און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז פֿון צווישן דיר.
20 און די איבעריקע וועלן הערן און וועלן מוֹרא האָבן, און וועלן מער ניט טאָן אַזוי ווי די דאָזיקע שלעכטע זאַך צווישן דיר.
21 און דײַן אויג זאָל זיך ניט דערבאַרימען: אַ נפֿש פֿאַר אַ נפֿש, אַן אויג פֿאַר אַן אויג, אַ צאָן פֿאַר אַ צאָן,

אַ האָנט פֿאַר אַ האָנט, אַ פֿוס פֿאַר אַ פֿוס.

20 אַז דו וועסט אַרויסגיין אויף מלחמה אַקעגן דיין פֿײַנט, און וועסט זען פֿערד און רײַטוועגן, פֿאָלק מער פֿון דיר, זאָלסטו ניט מורא האָבן פֿאַר זײ, ווארום יהוה דײַן גאָט איז מיט דיר, דער וואָס האָט דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם.

2 און עס וועט זײַן, ווי איר דערנענטערט זיך צו דער מלחמה, אַזוי זאָל גענענען דער כֹהן, און זאָל רעדן צום פֿאָלק,

3 און זאָגן צו זיי: הער, ישׂראל, איר גענענט הײַנט אויף מלחמה אַקעגן אײַערע פֿײַנט, זאָל ניט שלאַף ווערן אײַערע האַרץ; איר זאָלט ניט מורא האָבן און ניט אײַלן און זיך ניט שרעקן פֿאַר זיי;

4 ווארום יהוה אײַער גאָט איז דער וואָס גייט מיט אײַך, מלחמה צו האַלטן פֿאַר אײַך אַקעגן אײַערע פֿײַנט, אײַך צו העלפֿן.

5 און די אויפֿזעער זאָלן רעדן צום פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: איז ווער עמיצער דאָ וואָס האָט נעבויט אַ נײַ הויז? זאָל ער גיין און זיך אומקערן צו זײַן היים, טאָמער שטאַרבט ער אין מלחמה, און אַן אַנדער מאַן וועט עס באַנײַען.

6 אָדער איז ווער עמיצער דאָ וואָס האָט געפֿלאַנצט אַ ווינגאָרטן, און האָט אים ניט אָנגעהויבן? זאָל ער גיין און זיך אומקערן צו זײַן היים, טאָמער שטאַרבט ער אין מלחמה, און אַן אַנדער מאַן וועט עס אָנהייבן.

7 אָדער איז ווער עמיצער דאָ וואָס האָט פֿאַרקנסט אַ ווײַב, און האָט זי ניט גענומען? זאָל ער גיין און זיך אומקערן צו זײַן היים, טאָמער שטאַרבט ער אין מלחמה, און אַן אַנדער מאַן וועט זי נעמען.

8 און די אויפֿזעער זאָלן ווײַטער רעדן צום פֿאָלק, און זאָגן: איז ווער עמיצער דאָ וואָס איז שרעקעדיק און ווייכהאַרציק? זאָל ער גיין און זיך אומקערן צו זײַן היים, כּדי דאָס האַרץ פֿון זײַנע ברידער זאָל ניט צעגיין אַזוי ווי זײַן האַרץ.

9 און עס וועט זײַן, ווי די אויפֿזעער ענדיקן רעדן צום פֿאָלק, אַזוי זאָלן זיי אויפֿזעצן חיל-פֿירער איבערן פֿאָלק.

10 אַז דו וועסט גענענען צו אַ שטאָט, צו האַלטן מלחמה אויף איר, זאָלסטו איר צורופֿן שלום.

11 און עס וועט זײַן, אויב זי וועט דיר ענטפֿערן שלום, און וועט דיר עפֿענען, איז, דאָס גאַנצע פֿאָלק, וואָס געפֿינט זיך אין איר, זאָל דיר ווערן צו צינס און דיר דינען.

12 אויב אָבער זי וועט ניט אײַנגיין אויף שלום מיט דיר, און וועט מאַכן מלחמה מיט דיר, זאָלסטו לעגערן אויף איר;

13 און אַז יהוה דײַן גאָט וועט זי געבן אין דײַן האַנט, זאָלסטו טייטן אַלע אירע מאַנספּאַרשוינען מיטן שאַרף פֿון שוווערד.

14 נאָר די ווײַבער און די קליינע קינדער, און די בהמות, און אַלץ וואָס וועט זײַן אין דער שטאָט, איר גאַנצן רויב, זאָלסטו רויבן פֿאַר דיר; און זאָלסט עסן דעם רויב פֿון דײַנע פֿײַנט, וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיר געגעבן.

15 אַזוי זאָלסטו טאָן צו אַלע שטעט וואָס זײַנען זייער ווײַט פֿון דיר, וואָס זיי זײַנען ניט פֿון די שטעט פֿון די היגע פֿעלקער.

16 אָבער פֿון די שטעט פֿון די היגע אומות, וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר אַ נחלה, זאָלסטו ניט לאָזן לעבן קיין אָטעם.

17 נײַערט פֿאַרווירסטן זאָלסטו זיי פֿאַרווייסטן: דעם חִתִּי, און דעם אֱמוֹרִי, דעם כְּנַעֲנִי, און דעם פְּרִזִּי, דעם חִוִּי, און דעם יְבוּסִי, אַזוי ווי יהוה דײַן גאָט האָט דיר באַפֿוילן;

18 כְּדֵי זיי זאָלן אײַך ניט לערנען
צו טאָן אַזוי ווי אַלע זייערע
אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן
צו זייערע געטער, און איר וועט
זינדיקן צו יהוה אײַער גאָט.
19 אַז דו וועסט לעגערן אויף אַ
שטאָט פֿיל טעג צו האַלטן מלחמה
אויף איר, כּדי זי אײַנצונעמען, זאָלסטו
ניט צעשטערן אירע ביימער דורך
אויפֿהייבן דערויף אַ האַק; ווײַל עסן
פֿון זיי מעגסטו, אָבער זיי אָפּהאַקן
טאָרסטו ניט; וואָרום איז דער בוים
פֿון פֿעלד אַ מענטש, צו זײַן אין
באַלעגערונג פֿון דיר?
20 בלויז אַ בוים וואָס דו ווייסט,
אַז ער איז ניט אַ בוים צו עסן,
אים מעגסטו צעשטערן און אָפּהאַקן,
און בויען באַלאַגערווערק אַרום דער
שטאָט וואָס האַלט מיט דיר מלחמה,
ביז איר נידערונג.

21 אַז אַ געהרגעטער וועט
געפֿונען ווערן ליגנדיק אין
פֿעלד, אין דעם לאַנד וואָס יהוה דיר
גאָט גיט דיר עס צו אַרבן, און עס
איז ניט באַווּסט ווער עס האָט אים
דערשלאָגן,
2 זאָלן אַרויסגיין דיינע עלטסטע
און דיינע ריכטער, און זיי זאָלן
אָפּמעסטן ביז די שטעט וואָס אַרום
דעם געהרגעטן.
3 און עס זאָל זײַן: די שטאָט וואָס
איז די נענטסטע צום געהרגעטן, זאָלן
די עלטסטע פֿון יענער שטאָט נעמען אַ
יונגע קו, וואָס מיט איר איז נאָך ניט
געאַרבעט געווּאָרן, וואָס האָט נאָך ניט
געצויגן אַ יאָך.
4 און די עלטסטע פֿון יענער שטאָט
זאָלן אַראָפּנידערן די יונגע קו צו
אַ האַרטן טאָל, וואָס ווערט ניט
באַארבעט און ניט באַזייט; און זיי זאָלן
אָפּהאַקן דער יונגער קו דאָס גענעק
דאָרטן אין טאָל.
5 און די כֹּהנים, די קינדער פֿון לֵוִי,
זאָלן גענענען; וואָרום זיי האָט יהוה
דײַן גאָט אויסדערווײלט אים צו טאָן
דינסט, און צו בענטשן אין נאָמען פֿון
גאָט, און לויט זייער מויל זאָל זײַן בײַ
יעטוועדער שטרײַט און יעטוועדער
שעדיקונג.
6 און אַלע עלטסטע פֿון יענער
שטאָט, די נענטסטע צום געהרגעטן,
זאָלן וואַשן זיירע הענט איבער
דער יונגער קו וואָס מע האָט איר
אָפּגעהאַקט דאָס גענעק אין טאָל.
7 און זיי זאָלן אויסרופֿן און זאָגן:
אונדזערע הענט האָבן ניט פֿאַרגאָסן
דאָס דאָזיקע בלוט, און אונדזערע אויגן
האָבן ניט זעזען.
8 פֿאַרגיב דײַן פֿאָלק ישׂראל, וואָס
דו, גאָט, האָסט אויסגעלייזט, און
לאָז ניט אומשולדיק פֿאַרגאָסן בלוט
צווישן דײַן פֿאָלק ישׂראל, און זיי זאָל
פֿאַרגעבן ווערן דאָס בלוט.
9 אַזוי זאָלסטו אויסראַמען
אומשולדיק [פֿאַרגאָסן] בלוט פֿון
צווישן דיר, אויב דו ווילסט טאָן וואָס
איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון
גאָט.

כִּי תֵצֵא

10 אַז דו וועסט אַרויסגיין אין
מלחמה אָקעגן דײַנע פֿײַנט, און יהוה
דײַן גאָט וועט זיי געבן אין דײַן האַנט,
און וועסט פֿאַנגען פֿון זיי געפֿאַנגענע,
11 און וועסט זען צווישן די
געפֿאַנגענע אַ פֿרוי שיין אין
געשטאַלט, און וועסט זי גלוסטן, און
וועסט זי דיר וועלן נעמען פֿאַר אַ
ווײַב,
12 זאָלסטו זי ברענגען אין דײַן הויז,
און זי זאָל אָפּגאָלן איר קאָפּ, און
אָפּשניידן אירע נעגל;
13 און זי זאָל אויסטאָן פֿון זיך די
קלײדונג פֿון איר געפֿאַנגענשאַפֿט, און
זיצן אין דײַן הויז, און באַווײנען איר
פֿאָטער און איר מוטער אַ חודש צײַט,
און דערנאָך זאָלסטו קומען צו איר, און
זי באַמאָנען, און זי זאָל דיר ווערן פֿאַר
אַ ווײַב.

14 און עס וועט זײַן, אויב זי וועט
דיר ניט געפֿעלן, זאָלסטו זי לאָזן
גיין וווּהין זי ווייל, אָבער פֿאַרקויפֿן
פֿאַר געלט זאָלסטו זי ניט פֿאַרקויפֿן;
טאָרסט ניט באַלעבאַטעוועס איבער
איר; דערפֿאַר וואָס דו האָסט זי
געפּײניקט.
15 אַז אַ מאַן וועט האָבן צוויי
ווײַבער, איינע אַ באַליבטע און איינע אַ
פֿאַרהאַסטע, און זיי וועלן אים געבערן
זין, אי די באַליבטע אי די פֿאַרהאַסטע,
און דער זון דער בכּור וועט זײַן פֿון
דער פֿאַרהאַסטער,
16 איז, אין דעם טאָג וואָס ער גיט
ירושה זײנע זין דאָס וואָס ער האָט
קײן ער ניט מאַכן פֿאַר דעם בכּור דעם
זון פֿון דער באַליבטער איבער דעם זון
פֿון דער פֿאַרהאַסטער, וואָס איז דער
בכּור.
17 נײערט דעם בכּור דעם זון
פֿון דער פֿאַרהאַסטער מוז ער
אָנדערקענען, אים צו געבן צוויי
חלקים פֿון אַלץ וואָס ער פֿאַרמאָגט;
וואָרום ער איז דער ערשטלינג פֿון זײַן
קראַפֿט, צו אים געהערט דאָס רעכט
פֿון דער בכורה.
18 אַז אַ מאַן וועט האָבן אַ זון אַן
אָפּקערער און אַ ווידערשפּעניקער,
וואָס הערט ניט צו דעם קול פֿון זײַן
פֿאָטער, און צו דעם קול פֿון זײַן
מוטער, און זיי וועלן אים שטראָפֿן, און
ער וועט ניט צוהערן צו זיי,
19 זאָל זײַן פֿאָטער און זײַן מוטער
אים אָננעמען, און אים אַרויספֿירן צו
די עלטסטע פֿון זײַן שטאָט, און צו דעם
טויער פֿון זײַן אָרט.
20 און זיי זאָלן זאָגן צו די עלטסטע
פֿון זײַן שטאָט: דער דאָזיקער זון
אונדזערער איז אַן אָפּקערער און אַ
ווידערשפּעניקער, ער הערט ניט צו
אונדזער קול; ער איז אַ פֿרעסער און
אַ זויפֿער.
21 און אַלע מענטשן פֿון זײַן שטאָט
זאָלן אים פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער,
און ער זאָל שטאַרבן. און זאָלסט
אויסראַמען דאָס בייז פֿון צווישן דיר;
און גאַנץ ישׂראל וועלן הערן, און וועלן
מוֹרא האָבן.
22 און אַז אויף אַ מאַן וועט זײַן
אַ זינד פֿון טויטשטראָף, און ער
וועט געטייט ווערן, און וועסט אים
אויפֿהענגען אויף אַ בוים,
23 זאָלסטו ניט לאָזן איבערנעכטיקן
זײַן טויטן לײַב אויפֿן בוים; נאָר
באַגראָבן זאָלסטו אים באַגראָבן
אין דעם אייגענעם טאָג; וואָרום אַ
שענדונג פֿון גאָט איז אַ געהאַנגענער;
און זאָלסט ניט פֿאַראומריניקן דײַן
לאַנד, וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר
פֿאַר אַ נחלה.

22 זאָלסט ניט זען דײַן ברודערס אָקס אָדער זײַן שעפּס פֿאַרבלאָנדזשעטע, און זיך פֿאַרהוילן פֿון זיי; אומקערן זאָלסטו זיי אומקערן צו דײַן ברודער.
2 און אויב דײַן ברודער איז ניט נאָענט פֿון דיר, אָדער דו קענסט אים ניט, זאָלסטו עס אַרײַננעמען אין דײַן הויז, און עס זאָל זײַן בײַ דיר, ביז דײַן ברודער פֿרעגט זיך נאָך אויף דעם, און וועסט עס אים אומקערן.
3 און אַזוי זאָלסטו טאָן מיט זײַן אייזל, און אַזוי זאָלסטו טאָן מיט זײַן קלייד, און אַזוי זאָלסטו טאָן מיט אַלעם פֿאַרלאָרענעם פֿון דײַן ברודער, וואָס וועט פֿאַרלאָרן ווערן בײַ אים, און דו וועסט עס געפֿינען; טאָרסט זיך ניט פֿאַרהוילן.
4 זאָלט ניט זען דײַן ברודערס אייזל אָדער זײַן אָקס געפֿאַלן אין וועג, און זיך פֿאַרהוילן פֿון זיי; אויפֿשטעלן זאָלסטו זיי אויפֿשטעלן אין איינעם מיט אים.
5 אויף אַ פֿרוי זאָל ניט זײַן אַ בגד פֿון אַ מאַנספֿאַרשוין, און אַ מאַנספֿאַרשוין זאָל ניט אָנטאָן אַ קלייד פֿון אַ פֿרוי; וואָרום אַן אומווערדיקייט בײַ יהוה

דינן גאָט איז איטלעכער וואָס טוט דאָס.
6 אַז פֿאַר דיר וועט זיך טרעפֿן אין וועג אַ נעסט פֿון אַ פֿויגל אויף ערגעץ אַ בוים, אָדער אויף דער ערד, מיט פֿייגעלעך אָדער אייער, און די מוטער זיצט אויף די פֿייגעלעך אָדער אויף די אייער, זאָלסטו ניט נעמען די מוטער אין איינעם מיט די קינדער.
7 אַוועקלאָזן זאָלסטו אַוועקלאָזן די מוטער, און די קינדער זאָלסטו נעמען צו דיר; כדי דיר זאָל גוט זיין, און זאָלסט מאָריך-יָמים זיין.
8 אַז דו וועסט בויען אַ ניַי הויז, זאָלסטו מאַכן אַ געלענדער צו דיין דאַך, כדי זאָלסט ניט ברענגען בלוט אויף דיין הויז, אַז עמיצער וועט אַראָפּפֿאַלן פֿון אים.
9 זאָלסט ניט פֿאַרזייען דיין ווינגאָרטן געמישט, כדי עס זאָל ניט הייליק ווערן אי די שָׂפע פֿון דעם זאָמען וואָס דו וועסט זייען, אי דער אינטראָג פֿון דעם ווינגאָרטן.
10 זאָלסט ניט אָקערן מיט אַן אָקס און אַן אייזל אין איינעם.
11 זאָלסט ניט אָנטאָן שַׁעַטנֵז, וואָל מיט פֿלאַקס אין איינעם.
12 פֿרענדז זאָלסטו דיר מאַכן אויף די פֿיר עקן פֿון דיין צודעק וואָס דו דעקסט זיך דערמיט צו.
13 אַז אַ מאַן וועט נעמען אַ ווייב, און וועט קומען צו איר, און וועט זי פֿײַנט קריגן,
14 און ער וועט מאַכן אויף איר אַ בלבול, און אַרויסלאָזן אויף איר אַ שֵׁם-רַע, און זאָגן: איך האָב געזומען די דאָזיקע ווייב, און איך האָב צו איר געענטפֿט, און האָב בײַ איר ניט געפֿונען קיין בתולים;
15 זאָל דער פֿאָטער פֿון דער מיידל, און איר מוטער, נעמען און אַרויסברענגען די בתולים פֿון דער מיידל צו די עלטסטע פֿון שטאָט, אין טויער.
16 און דער פֿאָטער פֿון דער מיידל זאָל זאָגן צו די עלטסטע: איך האָב געגעבן מײַן טאָכטער צו דעם דאָזיקן מאַן פֿאַר אַ ווייב, און ער האָט זי פֿײַנט געקריגן;
17 און אָט מאַכט ער אַ בלבול, אָזוי צו זאָגן: איך האָב ניט געפֿונען בײַ דײַן טאָכטער קיין בתולים; און דאָס זײַנען די בתולים פֿון מײַן טאָכטער. און זיי זאָלן פֿאַנאַנדערשפּרייטן די דעקע פֿאַר די עלטסטע פֿון שטאָט.
18 און די עלטסטע פֿון יענער שטאָט זאָלן נעמען דעם מאַן און אים שטראָפֿן.
19 און זיי זאָלן אים קנַסען הונדערט זילבערשטיק, און געבן דעם פֿאָטער פֿון דער מיידל; ווײַל ער האָט אַרויסגעלאָזן אַ שֵׁם-רַע אויף אַ יונגפֿרוי פֿון ישׂראל. און זי זאָל אים בלײַבן פֿאַר אַ ווייב; ער קען זי ניט אַוועקשיקן אַלע זײַנע טעג.
20 אויב אָבער די דאָזיקע זאַך איז אמת, עס זײַנען ניט געפֿונען בתולים אין דער מיידל,
21 זאָל מען אַרויספֿירן די מיידל צום אינגאַנג פֿון איר פֿאָטערס הויז, און די מענטשן פֿון איר שטאָט זאָלן זי פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער, און זי זאָל שטאַרבן; ווײַל זי האָט געטאָן אַ נבֿלה אין ישׂראל, מזנה צו זײַן אין איר פֿאָטערס הויז. און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז פֿון צווישן דיר.
22 אַז אַ מאַן וועט געפֿונען ווערן ליגנדיק מיט אַ פֿרוי אַן אֵשֶׁת-איש, זאָלן זיי ביידע שטאַרבן, אי דער מאַן וואָס איז געלעגן מיט דער פֿרוי, אי די פֿרוי. און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז פֿון ישׂראל.
23 אַז אַ מיידל אַ יונגפֿרוי וועט זײַן פֿאַרקנַסט צו אַ מאַן, און אַ מאַן וועט זי טרעפֿן אין שטאָט, און וועט ליגן מיט איר,
24 זאָלט איר זיי ביידן אַרויספֿירן צום טויער פֿון יענער שטאָט, און איר

זאָלט זיי פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער, און זיי זאָלן שטאַרבן; די מיידל דערפֿאַר ווײַל זי האָט ניט געשריען אין שטאָט, און דער מאַן, דערפֿאַר ווײַל ער האָט געפּיניקט זײַן חבֿרס ווײַב. און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז פֿון צווישן דיר.

25 אויב אָבער דער מאַן וועט טרעפֿן די פֿאַרקנַסטע מיידל אין פֿעלד, און דער מאַן וועט זי אָנכאַפּן, און וועט ליגן מיט איר, זאָל בלויז שטאַרבן דער מאַן ווײַל איז מיט איר געוווען;

26 און דער מיידל זאָלסטו קיין זאַך ניט טאָן; ניטאָ אויף דער מיידל קיין טויטזינדל; ווײַרום אַזוי ווי אַ מאַן שטייט אויף קעגן זײַן חבֿר, און דערהרגעט אים אויף טויט, אַזוי איז די דאָזיקע זאַך.

27 ווײַרום אין פֿעלד האָט ער זי געטראָפֿן; די פֿאַרקנַסטע מיידל האָט געשריען, און ניט געווען ווער זאָל איר העלפֿן.

28 אַז אַ מאַן וועט טרעפֿן אַ מיידל, אַ יונגפֿרוי ווײַל איז ניט פֿאַרקנַסט, און ער וועט זי אָנכאַפּן, און וועט ליגן מיט איר, און זיי ווערן געפֿונען ווערן,

29 זאָל דער מאַן ווײַל איז געלעגן מיט איר, געבן דעם פֿאָטער פֿון דער מיידל פֿופֿציק זילבערשטיק, און זי זאָל אים ווערן פֿאַר אַ ווײַב, דערפֿאַר ווײַל ער האָט זי געפּיניקט; ער קען זי ניט אַוועקשיקן אַלע זײַנע טעג.

23 קיינער זאָל ניט נעמען זײַן פֿאָטערס ווײַב, און ניט אָנטפֿלעקן זײַן פֿאָטערס צודעק.

2 אַ צעדריקטער אָדער אַ פֿאַרשניטענער אין די שאַנדגלידער זאָל ניט קומען אין דער עדה פֿון גאָט.

3 אַ ממזר זאָל ניט קומען אין דער עדה פֿון גאָט; צו מאָל דער צענטער דור פֿון אים זאָל ניט קומען אין דער עדה פֿון גאָט.

4 אַן עמוֹני און אַ מוֹאָבֿי זאָל ניט קומען אין דער עדה פֿון גאָט; צו מאָל דער צענטער דור זאָל ניט קומען פֿון זיי אין דער עדה פֿון גאָט, ביז אייביק;

5 דערפֿאַר ווײַל זיי זײַנען אײַך ניט אַקעגנגעקומען מיט ברויט און מיט וואַסער אונטערוועגנס, ווען איר זײַט אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם, און ווײַל ער האָט געדונגען אויף דיר בִּלעָם דעם זון פֿון בעוֹרן פֿון פֿתוֹר אין אַרַם-נַהַרַיִם, דיך צו שילטן;

6 נאָר יהוה דײַן גאָט האָט ניט געוואָלט צוהערן צו בלעָמען, און יהוה דײַן גאָט האָט דיר פֿאַרקערט די קללה אין אַ ברכה; ווײל יהוה דײַן גאָט האָט דיך ליב.

7 זאָלסט ניט זוכן זייער פֿריד און זייער ווויילזײַן, אַלע דײַנע טעג אויף אייביק.

8 זאָלסט ניט פֿאַראומוערדיקן אַן אֲדוֹמי, ווײַרום ער איז דײַן ברודער; זאָלסט ניט פֿאַראומוערדיקן אַ מִצרי, ווײַרום דו ביסט געווען אַ פֿרעמדער אין זײַן לאַנד.

9 די קינדער ווײַס ווערן געבאָרן פֿון זיי, דער דריטער דור, מעגן קומען פֿון זיי אין דער עדה פֿון גאָט.

10 אַז דו וועסט אַרויסגיין אין לאַגער אַקעגן דײַנע פֿײַנט, זאָלסטו זײַן אָפּגעהיט פֿון איטלעכער שלעכטער זאַך.

11 אַז צווישן דיר וועט זײַן רײַן, דורך אַ נאַכטיקער סיבה, זאָל ער אַרויסגיין אויסן לאַגער; ער טאָר ניט אַריינקומען אין לאַגער.

12 און עס זאָל זײַן: אַקעגן אָוונט זאָל ער זיך באָדן אין ווײַסער, און ווי די זון גייט אונטער, זאָל ער אַריינקומען אין לאַגער.

13 און אַן אָרט זאָלסטו האָבן אויסן לאַגער, און אַהין זאָלסטו גיין אַרויס.

14 און אַ פֿלעקל זאָלסטו האָבן בײַ דײַן וואָפֿן; און עס ווועט זײַן, אַז דו

זעצסט זיך דרויסן, זאָלסטו דערמיט אויפֿגראָבן, און זיך אומקערן און פֿאַרדעקן דײַן קויט.
15 וואָרום יהוה דײַן גאָט גייט אום אין מיטן פֿון דײַן לאָגער, דיך צו באַשירעמען, און איבערצוגעבן דײַנע פֿײַנט צו דיר; דרום זאָל דײַן לאָגער זײַן הייליק, כּדי ער זאָל ניט זען בײַ דיר אַ מיאוסע זאַך, און זיך אָפּקערן פֿון דיר.
16 זאָלסטו ניט איבערענטפֿערן אַ קנעכט צו זײַן האַר, אַז ער וועט זיך ראַטעווען צו דיר פֿון זײַן האַר.
17 בײַ דיר זאָל ער זיצן, אין דײַן מיט, אין דעם אָרט וואָס ער וועט אויסדערווײַלן, אין איינעם פֿון דײַנע טויערן, ווו אים איז בעסער; זאָלסט אים ניט קריוודען.
18 עס זאָל ניט זײַן אַ שאַנדפֿרוי פֿון די טעכטער פֿון ישׂראל, און עס זאָל ניט זײַן אַ שאַנדיונג פֿון די זין פֿון ישׂראל.
19 זאָלסטו ניט ברענגען דעם לוין פֿון אַ זונה, און דאָס געצאָלט פֿון אַ הונט, אין דעם הויז פֿון יהוה דײַן גאָט, פֿאַר אַ שום נדר, וואָרום אַן אומווערדיקייט בײַ יהוה דײַן גאָט זײַנען זיי ביידע.
20 זאָלסט ניט לײַען דײַן ברודער אויף צינזן; צינזן פֿון געלט, צינזן פֿון עסנוואָרג, צינזן פֿון יעטווײדער זאָל וואָס טראָגט צינזן.
21 דעם פֿרעמדן מעגסטו לײַען אויף צינזן, אָבער דײַן ברודער טאָרסטו ניט לײַען אויף צינזן; כּדי יהוה דײַן גאָט זאָל דיך בענטשן אין אַלץ צו וואָס דײַן האַנט נעמט זיך, אין דעם לאַנד וואָס דו קומסט אַהין, עס צו אַרבן.
22 אַז דו וועסט מנדר זײַן אַ נדר צו יהוה דײַן גאָט, זאָלסטו זיך ניט שפּעטיקן אים צו באַצאָלן; וואָרום מאָנען וועט אים מאָנען יהוה דײַן גאָט פֿון דיר, און אויף דיר וועט זײַן אַ זינד.
23 אויב אָבער דו וועסט זיך פֿאַרמײַדן פֿון מנדר זײַן, וועט אויף דיר ניט זײַן קיין זינד.
24 וואָס גייט אַרויס פֿון דײַן מויל זאָלסטו אָפּהיטן, און זאָלסט טאָן אַזוי ווי דו האָסט פֿרײַוויליק מנדר געווען צו יהוה דײַן גאָט – וואָס דו האָסט אַרויסגערעדט מיט דײַן מויל.
25 אַז דו קומסט אין דײַן חבֿרס ווינגאָרטן, מעגסטו עסן ווינטרויבן צו זאַט ווײַל דו ווילסט, אָבער אין דײַן כּלי זאָלסטו ניט אַרײַנטאָן.
26 אַז דו קומסט אין דײַן חבֿרס תּבֿואה, מעגסטו אָפּרײַסן זאָנגען מיט דײַן האַנט, אָבער אַ שניידמעסער טאָרסטו ניט אויפֿהייבן אויף דײַן חבֿרס תּבֿואה.

24 אַז אַ מאַן וועט נעמען אַ ווײַב און זי באַמאַנען, איז, אויב זי וועט געפֿינען אַן אומחן אין זײַנע אויגן, ווײַל ער האָט אויסגעפֿונען אין איר עפּעס מיאוסע זאַך, און ער וועט איר שרײַבן אַ גט, און געבן אין איר האַנט, און וועט זי אַוועקשיקן פֿון זײַן הויז,
2 און זי וועט אַוועק פֿון זײַן הויז, און גיין און ווערן אַן אַנדער מאַנס,
3 און דער לעצטער מאַן וועט זי פֿײַנט קריגן, און וועט איר שרײַבן אַ גט, און געבן אין איר האַנט, און וועט זי אַוועקשיקן פֿון זײַן הויז, אָדער דער לעצטער מאַן וואָס האָט זי געזומען פֿאַר אַ ווײַב צו אים, וועט שטאַרבן,
4 טאָר ניט איר ערשטער מאַן, וואָס האָט זי אַוועקגעשיקט, זי צוריקנעמען צו ווערן פֿאַר אַ ווײַב צו אים, נאָכדעם אַז זי איז פֿאַראומריניקט געוואָרן; וואָרום אַן אומווערדיקייט איז דאָס פֿאַר גאָט; און זאָלסט ניט זינדיק מאַכן דאָס לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר אַ נחלה.
5 אַז אַ מאַן וועט נעמען אַ נײַע ווײַב, זאָל ער ניט אַרויסגיין אין חיל, און אויף אים זאָל ניט אַרויפֿגעלייגט ווערן קיין זאַך; פֿרײַ זאָל ער זײַן פֿאַר זײַן היים איין יאָר, און דערפֿרייען זײַן ווײַב וואָס ער האָט געזומען.

6 מע זאָל ניט נעמען אין משכון
אַ האַנטמיל אָדער אַן אויבערשטן
מילשטיין; ווארום אַ נפֿש נעמט מען
אין משכון.
7 אַז עמיצער וועט געפֿונען ווערן
גנבֿענדיק אַ נפֿש פֿון זײַנע ברידער, פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, און ער וועט
באַלעבאַטעווען איבער אים, און וועט
אים פֿאַרקויפֿן, זאָל שטאַרבן יענער
גנבֿ. און זאָלסט אויסראַמען דאָס בייז
פֿון צווישן דיר.
8 זײַ אָפּגעהיט מיט דער פּלאָגע פֿון
צרעת, צו היטן זייער און צו טאָן אַזוי
ווי אָלץ וואָס די כֹּהנים פֿון שבֿט לֵוִי
וועלן אײַך לערנען; אַזוי ווי איך האָב
זיי באַפֿוילן, זאָלט איר היטן צו טאָן.
9 גדענקט וואָס יהוה דײַן גאָט
האָט געטאָן צו מרימען אונטערוועגנס,
וען איר זײַט אַרויסגעגאַנגען פֿון
מִצרַים.
10 אַז דו וועסט אָנטלײַען דײַן חבֿר
וואָסער עס איז הלוואה, זאָלסטו ניט
אַרײַנגיין צו אים אין הויז צו נעמען זײַן
משכון.
11 דרויסן זאָלסטו שטיין, און דער
מאַן וואָס דו אָנטלײַסט אים, זאָל דיר
אַרויסטראָגן דעם משכון דרויסן.
12 און אויב ער איז אַן אָרעמאַן,
זאָלסטו זיך ניט לייגן מיט זײַן משכון.
13 אומקערן זאָלסטו אים אומקערן
דעם משכון, ווי די זון גייט אונטער;
כדי ער זאָל זיך לייגן אין זײַן צודעק,
און דיך בענטשן; און פֿון דיר וועט עס
זײַן אַ געראַטעוויקייט פֿאַר יהוה דײַן
גאָט.
14 זאָלסט ניט דריקן אַן אָרעמען און
נויטבאַדערפֿטיקן לוינאַרבעטער פֿון
דײַנע ברידער, אָדער פֿון דײַן פֿרעמדן
וואָס אין דײַן לאַנד, אין דײַנע טויערן.
15 אין דעם אייגענעם טאָג זאָלסטו
אָפּגעבן זײַן לוין, און די זון זאָל ניט
אונטערגיין דערויף; וואָרום ער איז אַן
אָרעמאַן, און ער קוקט אויס דערויף;
כדי ער זאָל ניט רופֿן אויף דיר צו גאָט,
און אויף דיר וועט זײַן אַ זינד.
16 פֿאָטערס זאָלן ניט געטייט
ווערן פֿאַר קינדער, און קינדער זאָלן
ניט געטייט ווערן פֿאַר פֿאָטערס;
יעטוועדער פֿאַר זײַן זינד זאָל געטייט
ווערן.
17 זאָלסט ניט פֿאַרדרייען דעם
משפט פֿון אַ פֿרעמדן, פֿון אַ יתום; און
זאָלסט ניט נעמען אין משכון דעם בגד
פֿון אַן אַלמנה.
18 און זאָלסט געדענקען אַז אַ קנעכט
ביסטו געווען אין מִצרַים, און יהוה
דײַן גאָט האָט דיך אויסגעלייזט פֿון
דאָרטן; דרום באַפֿעל איך דיר צו טאָן
די דאָזיקע זאַך.
19 אַז דו וועסט שניידן דײַן שניט אין
פֿעלד, און וועסט פֿאַרגעסן אַ גאַרב אין
פֿעלד, זאָלסטו זיך ניט אומקערן זי צו
נעמען; פֿאַרן פֿרעמדן, פֿאַרן יתום, און
פֿאַר דער אַלמנה, זאָל עס זײַן; כדי
יהוה דײַן גאָט זאָל דיך בענטשן אין
יעטוועדער טואונג פֿון דײַנע הענט.
20 אַז דו וועסט אָפּקלאָפֿן דײַן
איילבערטבוים, זאָלסטו ניט נאָכזוכן
די צווײגן הינטער דיר; פֿאַרן פֿרעמדן,
פֿאַרן יתום, און פֿאַר דער אַלמנה, זאָל
עס זײַן.
21 אַז דו וועסט האַרבסטן דײַן
ווינגאָרטן, זאָלסטו ניט נאָכקלײַבן
הינטער דיר; פֿאַרן פֿרעמדן, פֿאַרן
יתום, און פֿאַר דער אַלמנה, זאָל עס
זײַן.
22 און זאָלסט געדענקען אַז אַ קנעכט
ביסטו געווען אין לאַנד מִצרַים; דרום
באַפֿעל איך דיר צו טאָן די דאָזיקע זאַך.

25 אַז צווישן מענטשן וועט זײַן
אַ קריג, און זיי וועלן געענענען
צום משפט, און מע וועט זיי משפטן,
און געראַטעט מאַכן דעם גערעכטן, און
שולדיק מאַכן דעם שולדיקן,
2 איז, אויב דעם שולדיקן קומט
שלאָגן, זאָל דער ריכטער אים לאָזן
אַנידערלייגן און שלאָגן פֿאַר זײַן

3 פֿערציק שלעג זאָל מען אים געבן, ניט מער; טאָמער שלאָגט מען אים מער ווי דאָס, צו פֿיל שלעג, וועט דײַן ברודער געשענדט ווערן פֿאַר דײַנע אויגן.

4 זאָלסט ניט פֿאַרבינדן אַן אָקס דאָס מויל ווען ער דרעשט.

5 אַז ברידער וועלן ווויינען אין איינעם, און איינער פֿון זיי וועט שטאַרבן, און קיין קינד האָט ער ניט, זאָל דעם געשטאָרבענעמס ווײַב ניט ווערן אַ פֿרעמדן מאַנס פֿון דרויסן; איר שוואָגער זאָל קומען צו איר, און זי נעמען פֿאַר אַ ווײַב צו אים, און זי באַשוועגערן.

6 און עס זאָל זײַן: דער ערשטלינג וואָס זי וועט געבערן, זאָל זײַן אויפֿן נאָמען פֿון זײַן געשטאָרבענעם ברודער, כּדי זײַן נאָמען זאָל ניט אויסגעמעקט ווערן פֿון ישׂראל.

7 און אויב דער מאַן וועט ניט וועלן נעמען זײַן שוועגערין, זאָל זײַן שוועגערין אַרויפֿגיין אין טויער צו די עלטסטע, און זאָגן: מײַן שוואָגער וויל ניט אויפֿשטעלן זײַן ברודער אַ נאָמען אין ישׂראל; ער ווײל מיך ניט באַשוועגערן.

8 און די עלטסטע פֿון זײַן שטאָט זאָלן אים רופֿן, און רעדן צו אים. און אַז ער וועט זיך שטעלן און זאָגן: איך ווײל זי ניט נעמען,

9 זאָל זײַן שוועגערין געניענען צו אים פֿאַר די אויגן פֿון די עלטסטע, און אַראָפּציען זײַן שוך פֿון זײַן פֿוס, און אַ שפּײַ טאָן אין זײַן פּנים, און אויסרופֿן און זאָגן: אַזוי זאָל געטאָן ווערן צו דעם מאַן וואָס ווייל ניט בויען זײַן ברודערס הויז.

10 און זײַן נאָמען זאָל געפֿרופֿן ווערן אין ישׂראל: דאָס הויז פֿון דעם וואָס מיטן אַראָפּגעצויגענעם שוך.

11 אַז צוויי מענער וועלן זיך ראַנגלען צווישן זיך, איינער מיטן אַנדערן, און איינעמס ווײַב וועט גענעהנן אַרויסצורעטעווען איר מאַן פֿון זײַן שלעגערס האַנט, און זי וועט אויסשטרעקן איר האַנט, און אים אָנגענומען פֿאַר די ענגע ערטער,

12 זאָלסטו אָפּהאַקן איר האַנט; דײַן אויג זאָל זיך ניט דערבאַרימען.

13 זאָלסט ניט האָבן אין דײַן בײַטל צווייערליי וואָגשטייענדיק, אַ גרעסערן און אַ קלענערן.

14 זאָלסט ניט האָבן אין דײַן הויז צווייערליי אֵיפֿהס, אַ גרעסערע און אַ קלענערע.

15 אַ פֿול און ריכטיק געווויכט זאָל זײַן בײַ דיר; אַ פֿולע און ריכטיקע אֵיפֿה זאָל זײַן בײַ דיר; כּדי דײַנע טעג זאָלן זיך לענגערן אויף דער ערד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר.

16 וואָרום אַן אומווערדיקייט בײַ יהוה דײַן גאָט איז איטלעכער וואָס טוט דאָס – איטלעכער וואָס טוט אַן עוולה.

17 געדענק וואָס עָמָלֵק האָט דיר געטאָן אונטערוועגנס, ווען איר זײַט אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם;

18 ווי ער האָט דיך געטראָפֿן אונטערוועגנס, און האָט געשלאָגן דײַנע הינטערשטע, אַלע אָפּגעשלאָפּטע הינטער דיר, בעת דו ביסט געווען פֿאַרשמאַכט און מיד; און ער האָט ניט מורא געהאַט פֿאַר גאָט.

19 דרום זאָל זײַן, אַז יהוה דײַן גאָט באַרוט דיך פֿון אַלע דײַנע פֿײַנט פֿון רונד אַרום, אין דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר אַ נחלה, עס צו אַרבן, זאָלסטו אויסמעקן דעם זֵכר פֿון עָמָלֵק פֿון אונטערן הימל; זאָלסטו ניט פֿאַרגעסן.

כִּי תָבֹוא

26 און עס וועט זײַן, אַז דו וועסט קומען אין דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר פֿאַר אַ נחלה, און וועסט עס אַרבן, און זיך באַזעצן דרינען,
2 זאָלסטו נעמען פֿונעם ערשטן פֿון יעטוועדער פֿרוכט פֿון דער ערד, וואָס דו וועסט אַרײַנענעמען פֿון דײַן לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, און זאָלסט אַרײַנטאָן אין אַ קאָרב, און גיין צו דעם אָרט וואָס יהוה דײַן גאָט וועט אויסדערווײַלן צו מאַכן רוען זײַן נאָמען דאָרטן.
3 און זאָלסט קומען צו דעם כֹּהן וואָס וועט זײַן אין יענע טעג, און זאָגן צו אים: איך זאָג הײַנט פֿאַר יהוה דײַן גאָט, אַז איך בין געקומען אין דעם לאַנד וואָס גאָט האָט געשוואָרן אונדזערע עלטערן אונדז צו געבן.
4 און דער כֹּהן זאָל נעמען דעם קאָרב פֿון דײַן האַנט, און אים אַוועקשטעלן פֿאַר דעם מזבח פֿון יהוה דײַן גאָט.
5 און זאָלסט אויסרופֿן און זאָגן פֿאַר יהוה דײַן גאָט: אַ בלודנער אַרמי איז געווען מײַן פֿאָטער, און ער האָט געגידערט קיין מִצרַים, און האָט זיך דאָרטן אויפֿגעהאַלטן מיט אַ הײַפֿל מענטשן, און ער איז דאָרטן געוואָרן אַ פֿאָלק, גרויס, מאַכטיק, און פֿיל.
6 און די מִצרים האָבן אונדז שלעכטס געטאָן, און האָבן אונדז געפּײַניקט, און אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז שווערע אַרבעט.
7 און מיר האָבן געשריען צו יהוה דעם גאָט פֿון אונדזערע עלטערן, און גאָט האָט צוגעהערט אונדזער קָול, און געזען אונדזער פּײַן, און אונדזער מאַטערניש, און אונדזער געדריקטקייט.
8 און גאָט האָט אונדז אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַים מיט אַ שטאַרקער האַנט, און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט גרויס פֿאָרכטיקייט, און מיט צייכנס און מיט וווּנדער.
9 און ער האָט אונדז געבראַכט צו דעם דאָזיקן אָרט, און אונדז געגעבן דאָס דאָזיקע לאַנד, אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק.
10 און אַצונד זע, איך האָב געבראַכט דאָס ערשטע פֿון דער פֿרוכט פֿון דער ערד וואָס דו, גאָט האָסט מיר געגעבן. און זאָלסט עס אַוועקלייגן פֿאַר יהוה דײַן גאָט, און זיך בוקן פֿאַר יהוה דײַן גאָט.
11 און זאָלסט זיך פֿרייען מיט אַלעם גוטן וואָס יהוה דײַן גאָט האָט געגעבן דיר און דײַן הויזגעזינדט – דו, און דער לֵוִי, און דער פֿרעמדער וואָס צווישן דיר.
12 אַז דו וועסט ענדיקן מעשׂרן דעם גאַנצן מעשׂר פֿון דײַן תּבֹואה אין דעם דריטן יאָר, דעם יאָר פֿון מעשׂר, זאָלסטו עס געבן דעם לֵוִי, דעם פֿרעמדן, דעם יתום, און דער אַלמנה, כּדי זיי זאָלן עסן אין דײַנע טויערן, און זאַט זײַן.
13 און זאָלסט זאָגן פֿאַר יהוה דײַן גאָט: איך האָב אַרויסגעראַמט דאָס הייליקע פֿון הויז, און האָב עס אויך אַוועקגעגעבן דעם לֵוִי, און דעם פֿרעמדן, דעם יתום, און דער אַלמנה, אַזוי ווי אַל דײַן געבאָט וואָס דו האָסט מיר געגעבן; איך בין ניט אַוועקגעגאַנגען פֿון דײַנע געבאָט, און האָב ניט פֿאַרגעסן.
14 איך האָב ניט געגעסן אין מײַן אַבֵלות דערפֿון, און איך האָב ניט אַרויסגעטאָן דערפֿון אומריינערהייט, און ניט געגעבן דערפֿון פֿאַר אַ טויטן; איך האָב צוגעהערט צו דעם קָול פֿון יהוה מײַן גאָט; איך האָב געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס דו האָסט מיר באַפֿוילן.
15 לוג פֿון דײַן הייליקער ווינונג, פֿון הימל, און בענטש דײַן פֿאָלק ישׂראל, און די ערד וואָס דו האָסט

אונדז געגעבן, אַזוי ווי דו האָסט געשוואָרן אונדזערע עלטערן – אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק.

16 הײַנטיקן טאָג באַפֿעלט דיר יהוה דײַן גאָט צו טאָן די דאָזיקע חוקים און די געזעצן; און זאָלסט זיי אָפּהיטן און טאָן מיט דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן גאַנצער זעל.

17 דו האָסט הײַנט אויסדערווײלט יהוה אים צו האָבן פֿאַר דײַן גאָט, און צו גיין אין זײַנע וועגן, און צו היטן זײַנע חוקים און זײַנע געבאָט און זײַנע געזעצן, און צוצוהערן צו זײַן קול.

18 און גאָט האָט דיך הײַנט אויסדערווײלט אים צו זײַן פֿאַר אַן אייגן פֿאָלק, אַזוי ווי ער האָט דיר צוגעזאָגט, און צו היטן אַלע זײַנע געבאָט;

19 און דיך צו שטעלן העכער איבער אַלע פֿעלקער וואָס ער האָט געמאַכט, פֿאַר אַ לויב, און פֿאַר אַ נאָמען, און פֿאַר אַ שיינקייט, און כדי זאָלסט זײַן אַ הייליק פֿאָלק צו יהוה דײַן גאָט, אַזוי ווי ער האָט געredט.

27 און משה און די עלטסטע פֿון ישׂראל האָבן באַפֿוילן דעם פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: היט אַלע געבאָט וואָס איך געביט אײַך הײַנט.

2 און עס וועט זײַן, אין דעם טאָג וואָס איר וועט אַריבערגיין דעם יַרדן צו דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, זאָלסטו דיר אויפֿשטעלן גרויסע שטיינער, און זיי באַקאַלכן מיט קאַלך.

3 און זאָלסט אויפֿשרײַבן אויף זיי אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה, אַז דו וועסט אַריבערגיין; כדי זאָלסט קומען אין דעם לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר, אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק, אַזוי ווי יהוה דער גאָט פֿון דײַנע עלטערן האָט דיר צוגעזאָגט.

4 און עס וועט זײַן, ווי איר גייט אַריבער דעם יַרדן, זאָלט איר אויפֿשטעלן די דאָזיקע שטיינער וואָס איך באַפֿעל אײַך הײַנט, אויף דעם באַרג עֵיבָל, און זאָלסט זיי באַקאַלכן מיט קאַלך.

5 און זאָלסט דאָרטן בויען אַ מזבח צו יהוה דײַן גאָט, אַ מזבח פֿון שטיינער; זאָלסט ניט אויפֿהייבן אויף זיי אַן אײַזן.

6 פֿון גאַנצע שטיינער זאָלסטו בויען דעם מזבח פֿון יהוה דײַן גאָט; און זאָלסט אויפֿברענגען אויף אים בראַנדאָפּפֿער צו גאָט דײַן האַר.

7 און זאָלסט שלאַכטן פֿרידאָפּפֿער און עסן דאָרטן, און זיך פֿרייען פֿאַר יהוה דײַן גאָט.

8 און זאָלסט אויפֿשרײַבן אויף די שטיינער אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה זייער קלאָר.

9 און משה און די כֹּהנים פֿון שבֶּט לֵוִי האָבן געredעט צו גאַנץ ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: זײַ שטיל און הער, ישׂראל: הײַנטיקן טאָג ביסטו געוואָרן פֿאַר אַ פֿאָלק צו יהוה דײַן גאָט.

10 דרום זאָלסטו צוהערן צו דעם קול פֿון יהוה דײַן גאָט, און טאָן זײַנע געבאָט און זײַנע געזעצן וואָס איך געביט דיר הײַנט.

11 און משה האָט באַפֿוילן דעם פֿאָלק אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:

12 די דאָזיקע זאָלן שטיין אויפֿן באַרג גרִזים צו בענטשן דאָס פֿאָלק, ווען איר גייט אַריבער דעם יַרדן: שִמעון, און לֵוִי, און יהודה, און יִשָּׂשכָר, און יוֹסף, און בנימין.

13 און די דאָזיקע זאָלן שטיין אויפֿן באַרג עֵיבָל פֿאַר דער קללה: ראובֵן, גָד, און אָשר, און זבוּלון, דָן, און נפֿתּלי.

14 און די לְוִיים זאָלן אויסרופֿן און זאָגן צו אַלע מענער פֿון ישׂראל אויף אַ הויכן קול:

15 פֿאַרשאָלטן דער מאַן, וואָס וועט מאַכן אַ געשניצט אָדער געגאָסן בילד,

אַן אומווערדיקייט צו גאָט, דאָס
ווערק פֿון אַ מײַנסטערס הענט, און
אויפֿשטעלן אין פֿאַרבאָרגענישׂ! און
דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל זיך אָפּרופֿן און
זאָגן: אָמן!
16 פֿאַרשאָלטן דער וואָס איז מבֿזה
זײַן פֿאָטער אָדער זײַן מוטער! און
דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
17 פֿאַרשאָלטן דער וואָס פֿאַררוקט
דעם גרענעץ פֿון זײַן חבֿר! און דאָס
גאַנצע פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
18 פֿאַרשאָלטן דער וואָס פֿאַרפֿירט
אַ בלינדן אין וועג! און דאָס גאַנצע
פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
19 פֿאַרשאָלטן דער וואָס פֿאַרדרייט
דעם משפט פֿון אַ פֿרעמדן, אַ יתום, און
אַן אַלמנה! און דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל
זאָגן: אָמן!
20 פֿאַרשאָלטן דער וואָס ליגט מיט
זײַן פֿאָטערס וויב, ווײַל ער האָט
אָנטפּלעקט זײַן פֿאָטערס צודעק! און
דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
21 פֿאַרשאָלטן דער וואָס ליגט מיט
וואָסער עס איז בהמה! און דאָס גאַנצע
פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
22 פֿאַרשאָלטן דער וואָס ליגט
מיט זײַן שוועסטער, זײַן פֿאָטערס
טאָכטער, אָדער זײַן מוטערס
טאָכטער! און דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל
זאָגן: אָמן!
23 פֿאַרשאָלטן דער וואָס ליגט מיט
זײַן שוויגער! און דאָס גאַנצע פֿאָלק
זאָל זאָגן: אָמן!
24 פֿאַרשאָלטן דער וואָס שלאָגט זײַן
חבֿר אין פֿאַרבאָרגענישׂ! און דאָס
גאַנצע פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
25 פֿאַרשאָלטן דער וואָס נעמט
שׂוחד צו דערשלאָגן אַ נפֿש,
אומשולדיק בלוט! און דאָס גאַנצע
פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!
26 פֿאַרשאָלטן דער וואָס וועט ניט
מקיים זײַן די ווערטער פֿון דער
דאָזיקער תּורה, זיי צו טאָן! און דאָס
גאַנצע פֿאָלק זאָל זאָגן: אָמן!

28 און עס וועט זײַן, אויב
צוהערן וועסטו צוהערן צו
דעם קָול פֿון יהוה דײַן גאָט, צו
היטן צו טאָן אַלע זײַנע געבאָטן וואָס
איך געביט דיר הײַנט, וועט יהוה דײַן
גאָט דיך שטעלן העכער איבער אַלע
פֿעלקער פֿון דער ערד.
2 און אַלע די דאָזיקע ברכות וועלן
קומען אויף דיר, און דיך דערגרײכן,
אַז דו וועסט צוהערן צו דעם קָול פֿון
יהוה דײַן גאָט.
3 געבענטשט וועסטו זײַן אין שטאָט,
און געבענטשט וועסטו זײַן אין פֿעלד.
4 געבענטשט די פֿרוכט פֿון דײַן
לײַב, און די פֿרוכט פֿון דײַן ערד, און
די פֿרוכט פֿון דײַן בהמה, די געבורט
פֿון דײַנע רינדער, און די פֿרוכפּערונג
פֿון דײַנע שאָף.
5 געבענטשט דײַן קאָרב, און דײַן
טײגמולטער.
6 געבענטשט וועסטו זײַן בײַ דײַן
אַרײַנגיין, און געבענטשט וועסטו זײַן
בײַ דײַן אַרויסגיין.
7 גאָט וועט געבן דײַנע פֿײַנט וואָס
שטייען אויף אָקעגן דיר, געשלאָגענע
פֿאַר דיר; אויף איין וועג וועלן זיי
אַרויסגיין אָקעגן דיר, און אויף זיבן
וועגן וועלן זיי אַנטלויפֿן פֿאַר דיר.
8 גאָט וועט באַפֿעלן אַ ברכה בײַ דיר
אין דײַנע שפּײַכלערס, און אין אַלץ צו
וואָס דײַן האַנט נעמט זיך, און ער וועט
דיך בענטשן אין דעם לאַנד וואָס יהוה
דײַן גאָט גיט דיר.
9 גאָט וועט דיך אויפֿשטעלן פֿאַר אַ
הייליקן פֿאָלק צו זיך, אַזוי ווי ער האָט
דיר געשוואָרן, אויב דו וועסט היטן די
געבאָטן פֿון יהוה דײַן גאָט, און וועסט
גיין אין זײַנע וועגן.
10 און אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד
וועלן זען, אַז גאָטס נאָמען ווערט
געפֿונען אויף דיר, און זיי וועלן מוֹרא
האָבן פֿאַר דיר.
11 און גאָט וועט דיר געבן אַ שֶׂפע
פֿון גוטס אין דער פֿרוכט פֿון דײַן לײַב,

און אין דער פֿרוכט פֿון דײַן בהמה, און
אין דער פֿרוכט פֿון דײַן ערד, אויף דער
ערד וואָס גאָט האָט געשוואָרן דײַנע
עלטערן דיר צו געבן.
12 גאָט וועט דיר עפֿענען זײַן גוטן
אוֹצר, דעם הימל, צו געבן דעם רעגן
פֿון דײַן לאַנד אין זײַן צײַט, און
צו בענטשן יעטוועדער טואונג פֿון
דײַן האַנט; און וועסט אַנטלײַען פֿיל
פֿעלקער, און דו אַליין וועסט ניט
לײַען.
13 און גאָט וועט דיך מאַכן פֿאַר דעם
קאָפּ און ניט פֿאַר דעם עק, און וועסט
רק זײַן אויבן, און ניט זײַן אונטן, אויב
דו וועסט צוהערן צו די געבאָט פֿון
יהוה דײַן גאָט, וואָס איך געביט דיר
הײַנט צו היטן און צו טאָן,
14 און וועסט זיך ניט אָפּקערן פֿון
אַלע ווערטער וואָס איך געביט דיר
הײַנט, רעכטס אָדער לינקס, כדי צו
גיין נאָך פֿרעמדע געטער, זיי צו דינען.
15 און עס וועט זײַן, אַז דו וועסט
ניט צוהערן צו דעם קול פֿון יהוה
דײַן גאָט, צו היטן צו טאָן אַלע זײַנע
געבאָט און זײַנע געזעצן וואָס איך
געביט דיר הײַנט, וועלן קומען אויף
דיר אַלע די דאָזיקע קללות, און וועלן
דיך דערגרײַכן.
16 פֿאַרשאָלטן וועסטו זײַן אין
שטאָט, און פֿאַרשאָלטן וועסטו זײַן
אין פֿעלד.
17 פֿאַרשאָלטן דײַן קאָרב, און דײַן
טייגמולטער.
18 פֿאַרשאָלטן די פֿרוכט פֿון דײַן
לײַב, און די פֿרוכט פֿון דײַן ערד,
די געבורט פֿון דײַנע רינדער, און די
פֿרוכפּערונג פֿון דײַנע שאָף.
19 פֿאַרשאָלטן וועסטו זײַן בײַ דײַן
אַרײַנגיין, און פֿאַרשאָלטן וועסטו זײַן
בײַ דײַן אַרויסגיין.
20 גאָט וועט אָנשיקן אויף דיר אַ
קללה, אַ מהומה, און אַן אָנגעשריר,
אויף יעטוועדער אונטערנעם פֿון דײַן
האַנט וואָס דו וועסט טאָן, ביז דו
וועסט פֿאַרטיליקט ווערן, און ביז דו
וועסט גיך אונטערגיין פֿון וועגן דײַנע
שלעכטע מעשׂים, וואָס דו האָסט מיך
פֿאַרלאָזן.
21 גאָט וועט באַהעפֿטן אָן דיר די
פּעסט, ביז ער וועט דיך פֿאַרלענדן פֿון
דער ערד וואָס דו גייסט אַהין, זי צו
ארבן.
22 גאָט וועט דיך פּלאָגן מיט דער,
און מיט קדחת, און מיט היץ, און מיט
ברענונג, און מיט טריקענישׂ, און מיט
קאָרנבראַנד, און מיט וועלקענישׂ; און
זיי וועלן דיך נאָכיאָגן ביז דו וועסט
אונטערגיין.
23 און דער הימל וואָס איבער דײַן
קאָפּ וועט זײַן קופּער, און די ערד וואָס
אונטער דיר איז זײַן.
24 גאָט וועט מאַכן דעם רעגן פֿון
דײַן לאַנד שטויב און ערד; עס וועט
נידערן אויף דיר פֿון הימל, ביז דו
וועסט פֿאַרטיליקט ווערן.
25 גאָט וועט דיך געבן אַ
געשלאָגענעם פֿאַר דײַנע פֿײַנט; אויף
איין וועג וועסטו אַרויסגיין אַקעגן זיי,
און אויף זיבן וועגן וועסטו אַנטלויפֿן
פֿאַר זיי, און וועסט זײַן צו שוידער
בײַ אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד.
26 און דײַנע טויטע לײַבער וועלן
זײַן צו שפּײַז פֿאַר יעטוועדער פֿויגל
פֿון הימל, און פֿאַר דער חיה פֿון
דער ערד, און קיינער וועט ניט
אַוועקטרײַבן.
27 גאָט וועט דיך פּלאָגן מיט
דעם אויסשלאָג פֿון מִצרַיִם, און מיט
בלאָטערן, און מיט קרעץ, און מיט
בײַסענישׂ, אַז דו וועסט ניט קענען
געהיילט ווערן.
28 גאָט וועט דיך פּלאָגן מיט
משוגעת, און מיט בלינדקייט, און מיט
צעדולטקייט פֿון האַרצן.
29 און וועסט טאַפּן אין מיטן טאָג
אַזוי ווי אַ בלינדער טאַפּט אין דער
פֿינצטער, און וועסט ניט באַגליקן
אין דײַנע וועגן, און וועסט רק זײַן

באַרויבט און באַגלט אַלע טעג, און קיינער וועט ניט העלפֿן.
30 אַ ווײַב וועסטו פֿאַרקנסן, און אַן אַנדערער וועט מיט איר זײַן; אַ הויז וועסטו בויען, און וועסט ניט וווינען דערין; אַ ווינגאָרטן וועסטו פֿלאַנצן, און וועסט אים ניט אָנהייבן.
31 דײַן אָקס וועט געשאָכטן ווערן פֿאַר דײַנע אויגן, און וועסט פֿון אים ניט עסן; דײַן אייזל וועט אַוועקגעגזלט ווערן פֿון פֿאַר דײַן פּנים, און וועט דיר ניט אומגעקערט ווערן; דײַנע שאָף וועלן אַוועקגעגעבן ווערן צו אַן אַנדער פֿאָלק, און וועסט ניט האָבן קיין העלפֿער.
32 דײַנע זין און דײַנע טעכטער וועלן אַוועקגעגעבן ווערן צו אַן אַנדער פֿאָלק, און דײַנע אויגן וועלן זען, און אויסגיין נאָך זיי אַ גאַנצן טאָג, און דײַן האַנט וועט זיך אָן מאַכט.
33 די פֿרוכט פֿון דײַן ערד, און דײַן גאַנצע מי, וועט אויפֿעסן אַ פֿאָלק וואָס דו קענסט ניט, און וועסט רק זײַן באַרויבט און עגדריקט אַלע טעג.
34 און וועסט ווערן משוגע פֿון דער זעונג פֿון דײַנע אויגן וואָס דו וועסט זען.
35 גאָט וועט דיך פּלאָגן מיט אַ בייזן אויסשלאָג אויף די קני און אויף די שענקלען, אַז דו וועסט ניט קענען געהיילט ווערן; פֿון דײַן פֿוסטריט ביז דײַן שפּיץ קאָפּ.
36 גאָט וועט אַוועקפֿירן דיך, און דײַן מלך וואָס דו וועסט אויפֿשטעלן איבער דיר, צו אַ פֿאָלק וואָס דו און דײַנע עלטערן האָבן ניט געקענט; און וועסט דאָרטן דינען פֿרעמדע געטער, האָלץ און שטיין.
37 און וועסט זײַן פֿאַר אַ שרעק, פֿאַר אַ שפּריכוואָרט, און פֿאַר אַ שפּאָט, צווישן אַלע פֿעלקער וואָס גאָט וועט דיך אַהין אַוועקפֿירן.
38 פֿיל זריעה וועסטו אַרויסטראָגן אין פֿעלד, און ווינציק וועסטו אײַנזאַמלען, וואָרום דער יישעריק וועט עס פֿאַרצערן.
39 ווײַנגערטנער וועסטו פֿלאַנצן און באַאַרבעטן, אָבער ווײַן וועסטו ניט טרינקען און ניט אַרײַננעמען, וואָרום דער וואָרעם וועט עס אויפֿעסן.
40 איילבערטביימער וועסטו האָבן אין דײַן גאַנצן געמאַרק, אָבער מיט אייל וועסטו זיך ניט זאַלבן, וואָרום דײַנע איילבערטן וועלן אַראָפּפֿאַלן.
41 זין און טעכטער וועסטו האָבן, אָבער זיי וועלן ניט בלײַבן בײַ דיר, וואָרום זיי וועלן אַוועקגיין אין געפֿאַנגנשאַפֿט.
42 אַלע דײַנע ביימער און די פֿרוכט פֿון דײַן ערד וועט ירשען דער גריל.
43 דער פֿרעמדער וואָס צווישן דיר וועט שטײַגן העכער און העכער איבער דיר, און דו וועסט נידערן אַראָפּ און אַראָפּ.
44 ער וועט דיר אָנטלײַען, און דו וועסט אים ניט אָנטלײַען; ער וועט זײַן דער קאָפּ, און דו וועסט זײַן דער עק.
45 און אַלע די דאָזיקע קללות וועלן קומען אויף דיר, און וועלן דיך נאָכיאָגן און דיך דערגרײַכן, ביז דו וועסט פֿאַרטיליקט ווערן, ווײַל דו האָסט ניט צוגעהערט צו דעם קול פֿון יהוה דײַן גאָט, צו היטן זײַנע געבאָט און זײַנע געזעצן וואָס ער האָט דיר געבאָטן.
46 און זיי וועלן זײַן פֿאַר אַ צייכן און פֿאַר אַ וווּנדער אויף דיר און אויף דײַן זאָמען ביז אייביק.
47 דערפֿאַר וואָס דו האָסט ניט געדינט יהוה דײַן גאָט מיט שׂמחה, און מיט אַ פֿריילעכן האַרצן, אין אַ שֶׂפע פֿון אַלץ,
48 וועסטו דינען דײַן פֿײַנט, וואָס גאָט וועט אים אָנשיקן אויף דיר, אין הונגער, און אין דאָרשטיקייט, און אין נאַקעטקייט, און אין מינערונג פֿון אַלץ; און ער וועט אַרויטאָן אַן אײַזערנעם יאָך אויף דײַן האַלדז, ביז ער וועט דיך פֿאַרטילקן.

49 גאָט וועט אָנטראָגן אויף דיר אַ פֿאָלק פֿון דער ווײַטן, פֿון עק ערד, אַזוי ווי עס קומט צו שוועבן אַן אָדלער, אַ פֿאָלק וואָס דו וועסט ניט פֿאַרשטיין זײַן לשון;

50 אַ פֿאָלק מיט אַ פֿאַרשײַטן פּנים, וואָס וועט ניט שוינען דעם פּנים פֿון אַ זקן, און אַ יונגן וועט ער ניט לײַטזעליקן.

51 און ער וועט אויפֿעסן די פֿרוכט פֿון דײַן בהמה, און די פֿרוכט פֿון דײַן ערד, ביז דו וועסט פֿאַרטיליקט ווערן; וואָס וועט דיר ניט איבערלאָזן קיין תּבֿואה, קיין ווײַן, און קיין אייל, קיין געבורט פֿון דײַנע רינדער, און קיין פֿרוכטפּערונג פֿון דײַנע שאָף, ביז ער וועט דיך אונטערבערנגען.

52 און ער וועט דיך באַלאָגערן אין אַלע דײַנע טויערן, ביז עס וועלן נידערן דײַנע הויכע און פֿעסטע מויערן, וואָס דו האָסט זיך אויף זיי פֿאַרזיכערט, אין דײַן גאַנצן לאַנד; יאָ, ער וועט דיך באַלאָגערן אין אַלע דײַנע טויערן, אין דײַן גאַנצן לאַנד וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיר געגעבן.

53 און וועסט עסן די פֿרוכט פֿון דײַן לײַב, דאָס פֿלייש פֿון דײַנע זין און דײַנע טעכטער וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיר געגעבן, אין דער באַלאָגערונג, און אין דער דריקונג וואָס דײַן פֿײַנט וועט דיך דריקן.

54 דער איידעלער מענטש צווישן דיר און דער זייער פֿאַרצערטלטער, זײַן אויג וועט זײַן שלעכט צו זײַן ברודער, און צו דער וויב פֿון זײַן בוזעם, און צו די איבעריקע קינדער וואָס ער וועט איבערלאָזן,

55 צו געבן איינעם פֿון זיי פֿון דעם פֿלייש פֿון זײַנע קינדער וואָס ער וועט עסן, ווײַל גאָרנישט וועט אים זײַן געבליבן אין דער באַלאָגערונג, און אין דער דריקונג וואָס דײַן פֿײַנט וועט דיך דריקן אין אַלע דײַנע טויערן.

56 די איידעלע צווישן דיר און די פֿאַרצערטלטע, וואָס האָט קיין מאָל ניט געפּרוווט שטעלן איר פֿוסטריט אויף דער ערד, פֿון פֿאַרצערטלטקייט און פֿון איידלקייט, איר אויג וועט זײַן שלעכט צו דעם מאַן פֿון איר בוזעם, און צו איר זון, און צו איר טאָכטער,

57 און צו איר נאָכגעבורט וואָס קומט אַרויס פֿון צווישן אירע פֿיס, און צו אירע קינדער וואָס זי וועט געבערן, וואָרום זי וועט זיי אויפֿעסן אין פֿאַרבאָרגענעניש, אין מינערונג פֿון אַלץ, אין דער באַלאָגערונג, און אין דער דריקונג וואָס דײַן פֿײַנט וועט דיך דריקן אין דײַנע טויערן.

58 אויב דו וועסט ניט היטן צו טאָן אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה, וואָס שטייען געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך, מוֹרא צו האָבן פֿאַר דעם דאָזיקן געאַכפּערטן און פֿאַרכטיקן נאָמען, פֿאַר יהוה דײַן גאָט,

59 וועט גאָט מאַכן וווּנדערלעך דײַנע פּלאָגן, און די פּלאָגן פֿון דײַנע קינדער – גרויסע און אָנגעהאַלטענע פּלאָגן, און בייזע און אָנגעהאַלטענע קרענק.

60 און ער וועט ווידער ברענגען אויף דיר אַלע ווייטאָקן פֿון מצרַים, וואָס דו האָסט זיך געשראָקן פֿאַר זיי, און זיי וועלן זיך באַהעפֿטן אָן דיר.

61 אויך יעטוועדער קרענק און יעטוועדע פּלאָג וואָס שטייט ניט געשריבן אין דעם בוך פֿון דער דאָזיקער תּורה, וועט זיי גאָט אַרויפֿברענגען אויף דיר ביז דו וועסט פֿאַרטיליקט ווערן.

62 און איר וועט בלײַבן מיט אַ הײַפֿל מענטשן, אָנשטאָט וואָס איר זײַט געווען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל אין פֿילקייט; ווײַל דו האָסט ניט צוגעהערט צו דעם קול פֿון יהוה דײַן גאָט.

63 און עס וועט זײַן, אַזוי ווי גאָט האָט זיך געפֿרייט איבער אײַך, אײַך

צו באַגיטיקן, און אײַך צו מערן, אַזוי וועט גאָט זיך פֿריַיִען איבער אײַך, אײַך אונטערצוברענגען און אײַך צו פֿאַרטילקן; און איר וועט אַוועקגעריסן ווערן פֿון דער ערד וואָס דו קומסט אַהין, זי צו אַרבן.

64 און גאָט וועט דיך צעשפּרייטן צווישן אַלע אומות, פֿון עק ערד ביז עק ערד, און וועסט דאָרטן דינען פֿרעמדע געטער, וואָס דו אוּן דײַנע עלטערן האָבן ניט געקענט, האָלץ און שטיין.

65 און צווישן די דאָזיקע פֿעלקער וועסטו קיין רו ניט האָבן, און קיין מנוחה וועט ניט זײַן פֿאַר דײַן פֿוסטריט; און גאָט וועט דיר געבן דאָרטן אַן אומרואיק האַרץ, און אויסגייענישׂ פֿון די אויגן, און פֿאַרשמאַכטונג פֿון דער זעל.

66 און דײַן לעבן וועט דיר הענגען אַנטקעגן, און וועסט אַנגסטן טאָג און נאַכט, און ניט זײַן זיכער מיט דײַן לעבן.

67 אין פֿרימאָרגן וועסטו זאָגן: הלוואַי וועלט אָוונט! און אין אָוונט וועסטו זאָגן: הלוואַי וועלט פֿרימאָרגן! פֿון וועגן דער אַנגסט פֿון דײַן האַרצן וואָס דו וועסט אַנגסטן, און פֿון וועגן דער זעאונג פֿון דײַנע אויגן וואָס דו וועסט זען.

68 און גאָט וועט דיך אומקערן אויף שיפֿן קיין מִצרַיִם, אויף דעם וועג וואָס איך האָב דיר געזאָגט, וועסט אים מער ניט אָנזען. און איר וועט זיך דאָרטן אָנבאָטן צו אײַערע פֿײַנט פֿאַר קנעכט און פֿאַר דינסטן, און קיין קויפֿער וועט ניט זײַן.

69 דאָס זײַנען די וועלטער פֿון דעם בונד וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משׂה צו שליסן מיט די קינדער פֿון ישׂראל אין לאַנד מוֹאָבּ, אַחוץ דעם בונד וואָס ער האָט געשלאָסן מיט זיי אין חוֹרֵב.

29 און משה האָט צונויפֿגערופֿן גאַנץ ישׂראל, און האָט צו זיי

געזאָגט: איר האָט געזען אַלץ וואָס גאָט האָט געטאָן פֿאַר אײַערע אויגן אין לאַנד מִצרַיִם צו פֿרעהן, און צו אַלע זײַנע קנעכט, און צו זײַן גאַנצן לאַנד;

2 די גרויסע פֿרוווּנגען וואָס דײַנע אויגן האָבן געזען, יענע גרויסע צייכנס און וווּנדער.

3 אָבער גאָט האָט אײַך ניט געגעבן אַ האַרץ צו פֿאַרשטיין, און אויגן צו זען, און אויערן צו הערן, ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

4 און איך האָב אײַך געפֿירט פֿערציק יאָר דורכן מדבר; אײַערע קלײדער זײַנען ניט אָפּגעטראָגן געוואָרן אויף אײַך, און דײַן שוך איז ניט אָפּגעטראָגן געוואָרן אויף דײַן פֿוס.

5 ברויט האָט איר ניט געגעסן, אוןווײַן און געטראַנק האָט איר ניט געטרונקען; כדי איר זאָלט וויסן אַז איך בין יהוה אײַער גאָט.

6 און אַז איר זײַט געקומען צו דעם דאָזיקן אָרט, איז אַרויסגעגאַנגען סיחון דער מלך פֿון חשבון, און עוֹג דער מלך פֿון בשָׁן, אַקעגן אונדז אויף מלחמה, און מיר האָבן זיי געשלאָגן.

7 און מיר האָבן צוגענומען זייער לאַנד, און האָבן עס געגעבן פֿאַר אַ נחלה צו די ראובֿנים, און צו די גָדים, און צו דעם האַלבן שבֵט מנשה.

8 דרום זאָלט איר היטן די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן בונד, און זיי טאָן, כדי איר זאָלט באַגלייקן אין אַלץ וואָס איר וועט טאָן.

נְצָבִים

9 איר שטייט הײַנט אַלע פֿאַר יהוה אײַער גאָט, אײַערע הויפּטלײַט, אײַערע שבֵטים, אײַערע עלטסטע, און אײַערע אויפֿזעערס, אַלע מענער פֿון ישׂראל,

10 אײַערע קליינע קינדער, אײַערע ווײַבער, און דײַן פֿרעמדער וואָס אין דײַן לאַגער, פֿון דײַן האָלצהעקער ביז דײַן וואַסערשעפּער;

11 אַז דו זאָלסט אַרײַנטרעטן אין
דעם בונד פֿון יהוה דײַן גאָט און
אין זײַן שבֿועה וואָס יהוה דײַן גאָט
שליסט מיט דיר הײַנט;
12 כּדי דיך אויפֿצושטעלן הײַנט
פֿאַר אַ פֿאָלק צו אים, און ער זאָל
דיר זײַן צום גאָט, אַזוי ווי ער
האָט דיר צוגעזאָגט, און אַזוי ווי ער
האָט געשוואָרן צו דײַנע עלטערן, צו
אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן.
13 און ניט מיט אײַך אַליין שליס
איך דעם דאָזיקן בונד און די דאָזיקע
שבֿועה,
14 נײַערט אי מיט דעם וואָס שטייט
דאָ מיט אונדז הײַנט פֿאַר יהוה
אונדזיקער גאָט, אי מיט דעם וואָס איז
דאָ ניט פֿאַראַן מיט אונדז הײַנט.
15 וואָרום איר וויסט ווי מיר זײַנען
געזעסן אין לאַנד מצֿרַיִם, און ווי
מיר זײַנען דורכגעאַנגען צווישן די
פֿעלקער וואָס איר זײַט דורכגעאַנגען.
16 און איר האָט געזען זייערע
אומווערדיקייטן, און זייערע
אָפּגעטער, האָלץ און שטיין, זילבער
און גאָלד, וואָס ביי זיי.
17 טאָמער איז דאָ צווישן אײַך אַ
מאַן, אָדער אַ פֿרוי, אָדער אַ משפּחה,
אָדער אַ שבֿט, וואָס זײַן האַרץ קערט
זיך אָפּ הײַנט פֿון יהוה אונדזער
גאָט, צו גיין דינען די געטער פֿון
יענע פֿעלקער; טאָמער איז פֿאַראַן
צווישן אײַך אַ וואָרצל וואָס פֿרוכפּערט
ביטערקרויט און ווערמוט;
18 און עס וועט זײַן, אַז ער וועט
הערן די וועָרטער פֿון דער דאָזיקער
שבֿועה, וועט ער זיך רימען אין
זײַן האַרצן, אָזוי צו זאָגן: פֿריד
וועט זײַן צו מיר, ווען איך וועל
גיין אין דער אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון
מײַן האַרצן – כּדי אונטערצוברענגען
דאָס באַוווסערטע אין איינעם מיטן
דאָרשטיקן –
19 וועט אים גאָט ניט וועלן
פֿאַרגעבן, נײַערט דער צאָרן פֿון גאָט
און זײַן קנאָדראָס וועט דענצמאָל
ברענען אויף יענעם מאַן, און אויף
אים וועט הויערן די גאַנצע קללה וואָס
שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך,
און גאָט וועט אויסמעקן זײַן נאָמען פֿון
אונטערן הימל.
20 און גאָט וועט אים אָפּשיידן צום
בייזן פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל, אָזוי
ווי אַלע קללות פֿון דעם בונד וואָס
שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך
פֿון דער תּורה.
21 און דער שפּעטערדיקער דור,
אײַערע קינדער וואָס וועלן אויפֿשטיין
נאָך אײַך, און דער פֿרעמדער וואָס
וועט קומען פֿון אַ ווײַטן לאַנד, וועלן
זאָגן: – ווען זיי וועלן זען די פּלאָגן
פֿון דעם דאָזיקן לאַנד, און אירע
קרענק מיט וואָס גאָט האָט עס קראַנק
געמאַכט;
22 אַז שוועבל און זאַלץ,
פֿאַרברענט, איז אין גאַנצע ערד; ניט
זי ווערט געזייט, און ניט זי לאָזט
אַרויס אַ שפּראָצונג, און ניט עס
וואַקסט אויף איר אַ שום גראָז, אַזוי
ווי די איבערקערעניש פֿון סדום, און
עמורה, אַדמה, און צבֿויים, וואָס גאָט
האָט איבערגעקערט אין זײַן כּעס און
אין זײַן גרימצאָרן –
23 וועלן אַלע פֿעלקער זאָגן: פֿאַר
וואָס האָט גאָט געטאָן אָזוי צו דעם
דאָזיקן לאַנד? וואָס איז דער דאָזיקער
גרויסער גרימצאָרן?
24 און מע וועט זאָגן: פֿאַר וואָס זיי
האָבן פֿאַרלאָזן דעם בונד פֿון יהוה
דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, וואָס ער
האָט מיט זיי געשלאָסן, ווען ער האָט
זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מצֿרַיִם;
25 און זיי זענען געגאַנגען און האָבן
געדינט פֿרעמדע געטער, און זיך
געבוקט צו זיי, געטער וואָס זיי האָבן
זיי ניט געקענט, און וואָס ער האָט זיי
ניט אײַנגעטיילט.
26 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט
געגרימט אויף דעם דאָזיקן לאַנד, צו

ברענגען דערויף די גאַנצע קללה וואָס שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך.
27 און גאָט האָט זיי אַרויסגעריסן פֿון זייער ערד מיט רוגזה, און מיט גרימצאָרן, און מיט גרויס כּעס, און האָט זיי פֿאַרוואַרפֿן אין אַן אַנדער לאַנד, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.
28 דאָס פֿאַרבאָרגענע איז בײַ יהוה אונדזער גאָט, אָבער דאָס אַנטפּלעקטע איז פֿאַר אונדז און פֿאַר אונדזערע קינדער אויף אייביק – צו טאָן אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה.

30 און עס וועט זײַן, אַז עס וועלן קומען אויף דיר אַלע די דאָזיקע זאַכן, די ברכה און די קללה, וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר דיר, און וועסט דיר נעמען צום האַרצן, צווישן די אַלע פֿעלקער וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיך אַהין פֿאַרשטויסן,
2 און וועסט זיך אומקערן צו יהוה דײַן גאָט, און וועסט צוהערן צו זײַן קול, אַזוי ווי אַלץ וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט, דו און דײַנע קינדער, מיט דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן גאַנצער זעל,
3 וועט יהוה דײַן גאָט אומקערן דײַן געפֿאַנגענשאַפֿט, און ער וועט דיך דערבאַרימען, און וועט צוריק דיך אײַנזאַמלען פֿון אַלע אומות וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיך אַהין צעשפּרייט.
4 אַז דײַנע פֿאַרשטויסענע זאָלן זײַן אין עק הימל, וועט דיך יהוה דײַן גאָט פֿון דאָרטן אײַנזאַמלען, און וועט פֿון דאָרטן דיך נעמען.
5 און יהוה דײַן גאָט וועט דיך ברענגען אין דעם לאַנד וואָס דײַנע עלטערן האָבן געַאַרבט, און וועסט עס אַרבן, און ער וועט דיך באַגיטיקן, און דיך מערן מיין פֿון דײַנע עלטערן.
6 און יהוה דײַן גאָט וועט באַשניידן דײַן האַרץ, און דאָס האַרץ פֿון דײַנע קינדער, ליב צו האָבן יהוה דײַן גאָט מיט דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן גאַנצער זעל, כּדי זאָלסט לעבן.
7 און יהוה דײַן גאָט וועט געבן אַלע די דאָזיקע קללות אויף דײַנע פֿײַנט, און אויף דײַנע שׂונאים וואָס האָבן דיך געיאָגט.
8 און דו וועסט זיך אומקערן, און צוהערן צו דעם קול פֿון גאָט, און טאָן אַלע זײַנע געבאָט וואָס איך געביט דיר הײַנט.
9 און יהוה דײַן גאָט וועט דיר געבן אַ שׂפּע אין יעטוועדער טוונג פֿון דײַן האַנט, אין דער פֿרוכט פֿון דײַן לײַב, אין דער פֿרוכט פֿון דײַן בהמה, און אין דער פֿרוכט פֿון דײַן ערד צום גוטן; וואָרום גאָט וועט זיך ווידער פֿרייען מיט דיר צום גוטן, אַזוי ווי ער האָט זיך געפֿרייט מיט דײַנע עלטערן;
10 אַז דו וועסט צוהערן צו דעם קול פֿון יהוה דײַן גאָט, צו היטן זײַנע געבאָט און זײַנע געזעצן וואָס שטייען געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך פֿון דער תּורה; אַז דו וועסט זיך אומקערן צו יהוה דײַן גאָט מיט דײַן גאַנצן האַרצן, און מיט דײַן גאַנצער זעל.
11 וואָרום דאָס דאָזיקע געבאָט וואָס איך געביט דיר הײַנט, דאָס איז ניט פֿאַרהוילן פֿון דיר, און דאָס איז ניט צו ווײַט.
12 ניט אויפֿן הימל איז דאָס, אַז דו זאָלסט זאָגן: וועער וועט אונדז אַרויפֿגיין אויפֿן הימל און עס נעמען פֿאַר אונדז, און עס אונדז לאָזן הערן, כּדי מיר זאָלן עס טאָן?
13 און ניט פֿון יענער זײַט ים איז דאָס, אַז דו זאָלסט זאָגן: וועער וועט אונדז אַריבערגיין אויף יענער זײַט ים, און עס נעמען פֿאַר אונדז, און דאָס אונדז לאָזן הערן, כּדי מיר זאָלן עס טאָן?
14 נײַערט זייער נאָנט איז דאָס וואָרט צו דיר, אין דײַן מויל, און אין דײַן האַרצן, עס צו טאָן.
15 זע, איך האָב הײַנט געלייגט פֿאַר דיר לעבן און גוטס, און טויט און

שלעכטס,
16 וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט ליב
צו האָבן יהוה דײַן גאָט, צו גיין אין
זײַנע וועגן, און צו היטן זײַנע געבאָט
און זײַנע חוקים און זײַנע געזעצן, כּדי
זאָלסט לעבן און זיך מערן, און יהוה
דײַן גאָט זאָל דיך בענטשן אין דעם
לאַנד וואָס דו קומסט אַהין, עס צו
אַרבן.
17 אָבער אַז דײַן האַרץ וועט זיך
אָפּקערן, און וועסט ניט צוהערן, און
וועסט אַראָפּגעפֿירט ווערן, און וועסט
זיך בוקן צו פֿרעמדע געטער, און זיי
דינען,
18 זאָג איך אײַך הײַנט אָן, אַז
אונטערגיין וועט איר אונטערגיין; איר
וועט ניט מַאָריך-יָמים זײַן אויף דער
ערד וואָס דו גייסט אַריבער דעם יַרדן
צו קומען אַהין, זי צו ארבן.
19 איך מאַך הײַנט עדות אַקעגן אײַך
הימל און ערד: לעבן און טויט האָב
איך געלייגט פֿאַר אײַך, אַ ברכה און אַ
קללה, דרום זאָלסטו אויסווײלן דאָס
לעבן, כּדי זאָלסט לעבן, דו און דײַן
זאָמען;
20 ליב צו האָבן יהוה דײַן גאָט,
צוצוהערן צו זײַן קול, און זיך צו
באַהעפֿטן אָן אים, וואָרום דאָס איז
דײַן לעבן און דײַן אַריכת-יָמים; כּדי
צו זיצן אויף דער ערד וואָס גאָט
האָט געשוואָרן צו דײַנע עלטערן, צו
אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, זיי
צו געבן.

וַיֵּלֶךְ

31 און משה איז געגאַנגען, און
האָט גערעדט די דאָזיקע
ווערטער צו גאַנץ ישׂראל.
2 און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַ מאָן
פֿון הונדערט און צוואַנציק יאָר בין איך
הײַנט; איך קען ניט מער אַרויסגיין
און אַריינגיין; און גאָט האָט צו מיר
געזאָגט: וועסט ניט אַריבערגיין דעם
דאָזיקן יַרדן.
3 יהוה דײַן גאָט, ער גייט אַריבער
דיר פֿאַרויס; ער וועט פֿאַרטיליקן די
דאָזיקע פֿעלקער פֿון פֿאַר דיר, און
וועסט זיי ירשענען; יהושׁוע, ער גייט
אַריבער דיר פֿאַרויס, אַזוי ווי גאָט
האָט גערעדט.
4 און גאָט וועט טאָן צו זיי אַזוי ווי
ער האָט געטאָן צו סיחון און צו עוֹג, די
מלכים פֿון אֱמוֹרי, און צו זייער לאַנד,
וואָס ער האָט זיי פֿאַרטיליקט.
5 און גאָט וועט זיי איבערגעבן צו
אײַך, און איר וועט טאָן צו זיי אַזוי
ווי אַלדאָס געבאָט וואָס איך האָב
געבאָטן.
6 זײט שטאַרק און פֿעסט, איר זאָלט
ניט מוֹרא האָבן און זיך ניט שרעקן
פֿאַר זיי, וואָרום יהוה דײַן גאָט, ער
איז דער וואָס גייט מיט דיר; ער וועט
דיך ניט אָפּלאָזן און דיך ניט פֿאַרלאָזן.
7 און משה האָט געפֿרופֿן יהושׁוען,
און ער האָט צו אים געזאָגט פֿאַר די
אויגן פֿון גאַנץ ישׂראל: זײַ שטאַרק
און פֿעסט, וואָרום דו וועסט קומען מיט
דעם דאָזיקן פֿאָלק אין דעם לאַנד וואָס
גאָט האָט געשוואָרן עלטערן זייערע צו
צו געבן, און דו וועסט עס זיי מאַכן
אַרבן.
8 און גאָט, ער איז דער וואָס גייט
דיר פֿאַרויס; ער וועט זײַן מיט דיר,
ער וועט דיך ניט אָפּלאָזן און דיך ניט
פֿאַרלאָזן; זאָלסט ניט מוֹרא האָבן און
ניט אַנגסטן.
9 און משה האָט אויפֿגעשריבן די
דאָזיקע תּוֹרה, און האָט זי געגעבן צו די
כֹּהנים, די קינדער פֿון לֵוִי, וואָס טראָגן
דעם אָרון פֿון גאָטס בונד, און צו אַלע
עלטסטע פֿון ישׂראל.
10 און משה האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי
צו זאָגן: צום סוף פֿון אַלע זיבן יאָר,
אין דער צייט פֿון דעם יאָר פֿון שמיטה,
אין דעם יום-טובֿ פֿון סוכּות,
11 ווען גאַנץ ישׂראל קומט זיך ווײַזן
פֿאַר יהוה דײַן גאָט, אין דעם אָרט
וואָס ער וועט אויסדערווײַלן, זאָלסטו

לייענען די דאָזיקע תּורה פֿאַר גאַנץ ישׂראל אין זייערע אויערן.

12 זאַמל אײַן דאָס פֿאָלק, די מענער און די ווײַבער און די קליינינע קינדער, און דײַן פֿרעמדן וואָס אין דײַנע טויערן, כּדי זיי זאָלן הערן, און כּדי זיי זאָלן לערנען, און מוֹרא האָבן פֿאַר יהוה אײַער גאָט, און היטן צו טאָן אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה;

13 און זייערע קינדער וואָס האָבן ניט געווּסט, זאָלן הערן, און לערנען מוֹרא צו האָבן פֿאַר יהוה אײַער גאָט אַלע טעג ווּאָס איר לעבט אויף דער ערד ווּאָס איר גייט אַריבער דעם יַרדן אַהין, זי צו אַרבן.

14 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זע, דײַנע טעג קענענען צום שטאַרבן, רוף יהוֹשוען, און שטעלט אײַך אין אוֹהל-מוֹעד, און איך וועל אים באַפֿעלן. זײַנען געגאַנגען משה און יהוֹשוע, און האָבן זיך געשטעלט אין אוֹהל-מוֹעד.

15 און גאָט האָט זיך באַווײַזן אין געצעלט אין אַ ווּאָלקנזײַל, און דער ווּאָלקנזײַל איז געשטאַנען בײַם אײַנגאַנג פֿון געצעלט.

16 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זע, דו לייגסט זיך מיט דײַנע עלטערן, און דאָס דאָזיקע פֿאָלק וועט אויפֿשטיין און זיך אָפּקערן נאָך די געטער פֿון די פֿרעמדע פֿון דעם לאַנד ווּאָס ער קומט אַהין צווישן זיי, און ער וועט מיך פֿאַרלאָזן, און פֿאַרשטערן מײַן בונד ווּאָס איך האָב געשלאָסן מיט אים.

17 און מײַן צאָרן וועט גרימען אויף אים אין יענעם טאָג, און איך וועל זיי פֿאַרלאָזן, און פֿאַרבאַרגן מײַן פּנים פֿון זיי, און ער וועט זײַן צום פֿאַרצערן, און אים ווּעלן טרעפֿן בייזן פֿיל און צרות, און ער וועט זאָגן אין יענעם טאָג: פֿאַר ווּאָר, ווײַל מײַן גאָט איז ניט צווישן מיר, האָבן מיך געטראָפֿן די דאָזיקע בייזן.

18 און פֿאַרבאַרגן מײַן פּנים אין יענעם טאָג, פֿאַר אַלעם בייזן ווּאָס ער האָט געטאָן, אַז ער האָט זיך געקערט צו פֿרעמדע געטער.

19 און אַצונד שרײַבט אײַך אויף דאָס דאָזיקע געזאַנג, און לערן עס אויס די קינדער פֿון ישׂראל; טו עס אַרײַן אין זייער מויל, כּדי דאָס דאָזיקע געזאַנג זאָל מיר זײַן צום עדות קעגן די קינדער פֿון ישׂראל.

20 אַז איך וועל אים ברענגען אויף דער ערד ווּאָס איך האָב צוגעשוואָרן זיירע עלטערן, ווּאָס פֿליסט מיט מילך און האָניק, און ער ווועט עסן און ווערן זאַט און פֿעט, און ווועט זיך קערן צו פֿרעמדע געטער, און זיי וועלן זיי דינען, און וועלן מיך פֿאַראַכטן, און ער ווועט פֿאַרשטערן מײַן בונד,

21 איז, אַז אים ווועלן טרעפֿן בייזן פֿיל און צרות ווועט דאָס דאָזיקע געזאַנג זײַן אָפּרופֿן אים אין פּנים צום עדות וואָרום עס ווועט ניט פֿאַרגעסן ווערן פֿון דעם מויל פֿון זײַן זאָמען; ווײַל איך ווייס זײַן טָבֿע, ווי ער באַגייט זיך הײַנט, נאָך אײדער איך האָב אים געבראַכט אין דעם לאַנד ווּאָס איך האָב צוגעשוואָרן.

22 און משה האָט אויפֿגעשריבן דאָס דאָזיקע געזאַנג אין יענעם טאָג, און האָט עס אויסגעלערנט די קינדער פֿון ישׂראל.

23 און ער האָט באַפֿוילן יהוֹשוען דעם זון פֿון נון, און האָט געזאָגט: זײַ שטאַרק און פֿעסט, וואָרום דו ווועסט ברענגען די קינדער פֿון ישׂראל אין דעם לאַנד ווּאָס איך האָב זיי צוגעשוואָרן, און איך וועל זײַן מיט דיר.

24 און עס איז געווען, ווי משה האָט געענדיקט אויפֿשרײַבן די ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה אין אַ בוך, ביז זייער סָוף,

25 אַזוי האָט משה באַפֿוילן די לְוִיִים וואָס טראָגן דעם אָרון פֿון גאָטס בונד, אַזוי צו זאָגן:
26 נעמט דאָס דאָזיקע בוך פֿון דער תּורה, און איר זאָלט עס אַוועקלייגן בײַן זײַט פֿון דעם אָרון פֿון דעם בונד פֿון יהוה אײַער גאָט, און עס זאָל דאָרטן זײַן צום עדות קעגן דיר.
27 וואָרום איך קען דײַן וויידערשפּעניקייט און דײַן האַרטן נאַקן; זע, הײַנט, אַז איך לעב נאָך מיט אײַך, זײַט איר געווען וויידערשפּעניקער אַקעגן גאָט, און ווי שוין נאָך מײַן טויט?
28 זאַמלט אײַן צו מיר אַלע עלטסטע פֿון אײַערע שבֿטים, און אײַערע אויפֿזעער, און איך וועל רעדן אין זייערע אויערן די דאָזיקע ווערטער, און וועל מאַכן הימל און ערד עדות קעגן זיי.
29 וואָרום איך ווייס, אַז פֿאַרדאָרבן וועט איר פֿאַרדאָרבן ווערן נאָך מײַן טויט, און איר וועט זיך אָפּקערן פֿון דעם וועג וואָס איך האָב אײַך באַפֿוילן, און אײַך וועט געשען בייַ אין סוף פֿון די טעג, ווײַל איר וועט טאָן ווָאס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אים צו דערצערנען מיט דער טואונג פֿון אײַערע הענט.
30 און משה האָט געערעדט אין די אויערן פֿון דער גאַנצער אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן געזאַנג ביז זייער סוף.

האַזינו

32 פֿאַרנעמט איר הימלען, און איך וועל רעדן, און זאָל הערן די ערד די רייד פֿון מײַן מויל.
2 זאָל טריפֿן ווי רעגן מײַן לערנונג, זאָל רינען ווי טוי מײַן ווָארט; ווי אַ גוסרעגן אויף גראָז און ווי שפּריירעגן אויף קרײַטעכץ.
3 וואָרום דעם נאָמען פֿון יהוה וועל איך רופֿן; גיט גרויסקייט צו אונדזער גאָט.
4 דער פֿעלז – זײַן ווערק איז גאַנץ, ווײַל אַלע זײַנע וועגן זײַנען רעכט; אַ גאָט פֿון געטרײַשאַפֿט, און אָן אומרעכט, גערעכט און רעכטפֿאַרטיק איז ער.
5 איז פֿון אים די פֿאַרדאָרבונג? ניין! זײַנע קינדער, זייערס איז דער פֿעלער; אַ קרומער און פֿאַרדרייטער דור.
6 ווילט איר אַזוי גאָט פֿאַרגעלטן, געמיין און אומקלוג פֿאָלק? איז ער ניט דײַן פֿאָטער וואָס האָט דיך געשאַפֿן? ער – וואָס האָט דיך געמאַכט און געפֿורעמט?
7 געדענק די טעג פֿון פֿאַרצייטן, באַטראַכט פֿון דור-דורות די יאָרן, פֿרעג דײַן פֿאָטער, ער זאָל דיר דערציילן, דײַנע זקנים, זיי זאָלן דיר זאָגן.
8 ווען דער אויבערשטער האָט באַטיילט די אומות, ווען ער האָט צעשיידט די קינדער פֿון מענטשן, האָט ער געשטעלט די גרענעצן פֿון פֿעלקער, לויט דער צאָל פֿון די קינדער ישׂראלס.
9 וואָרום דער חלק פֿון גאָט איז זײַן פֿאָלק, יעקבֿ דער טייל פֿון זײַן נחלה.
10 ער האָט אים געפֿונען אין מדבר-לאַנד, און אין וויסטן געוואָי פֿון דער ווילדערניש, אים אַרומגערינגלט, אים אויפֿגעפֿאַסט, אים אָפּגעהיט ווי זײַן אויגאַפּל.
11 ווי אַן אָדלער וועקט זײַן נעסט, פֿלאַטערט איבער זײַנע יונגע, שפּרייט זײַנע פֿליגל דערמיט און נעמט זיי, טראָגט זיי אויף זײַן פֿליגל –
12 האָט יהוה אַליין אים געפֿירט, און ניט געווען מיט אים אַ פֿרעמדער גאָט.
13 ער האָט אים געזעצט אויף די הייכן פֿון דער ערד, און ער האָט געגעסן די פֿרוכטן פֿון פֿעלד; און ער האָט אים געמאַכט זויגן האָניק פֿון

פֿעלז, און אייל פֿון קיזלשטיין;
14 שמאַנט פֿון רינדער, און מילך
פֿון שאָף, מיט פֿעטס פֿון לעמער,
און ווידערס פֿון בשָׁן און בעק,
מיט נירנפֿעטס פֿון ווייץ; און פֿון
טרויבנבלוט טרינקסטו שוימיקן ווין.
15 און ישורון איז פֿעט געוואָרן און
האָט געבריקעט – ביסט פֿעט, ביסט
דיק, ביסט גראָב געוואָרן; און ער
האָט פֿאַרלאָזט גאָט וואָס האָט אים
באַשאַפֿן, און געשעמדט דעם פֿעלז פֿון
זײַן הילף.
16 זיי האָבן אים דערצערנט מיט
פֿרעמדגעטער, מיט אומוערדיקייטן
אים דערבייזערט.
17 זיי האָבן געשלאַכט צו שדים,
אומגעטער, געטער וואָס זיי האָבן זיי
ניט געקענט, ניַי אָנקאָמשט געקומענע,
וואָס אײַערע עלטערן האָבן זיך פֿאַר
זיי ניט געפֿאָרכט.
18 אָן דעם פֿעלז וואָס האָט דיך
געבאָרן האָסטו ניט געדאַכט, און
פֿאַרגעסן דעם גאָט וואָס האָט דיך
געהאַט.
19 און יהוה האָט געזען און האָט
פֿאַראַכט, איבער דער דערצערנונג
פֿון זײַנע זין און זײַנע טעכטער.
20 און ער האָט געזאָגט: איך וועל
פֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון זיי. איך וועל
זען וואָס וועט זײַן זייער סָוף; וואָרום
אַ פֿאַרקערטער דָור זײַנען זיי, קינדער
אָן טרײַשאַפֿט אין זיי.
21 זיי האָבן מיך דערצערנט מיט
אַן אומגאָט, מיך דערבייזערט מיט
זייערע נישטיקייטן, און איך וועל
זיי דערצערנען מיט אַן אומפֿאָלק,
מיט אַ געמײַנער אומה וועל איך זיי
דערבייזערן.
22 וואָרום אַ פֿײַער איז אָנגעצונדן
אין מײַן נאָז, און עס ברענט ביז דער
טיפֿער אונטערערד, און פֿאַרצערט די
ערד מיט איר געווּקס, און צעפֿלאַמט
די גרונטפֿעסטן פֿון די בערג.
23 איך וועל אויסלאָזן אויף זיי בייזן,
איך וועל מײַנע פֿײַלן פֿאַרלענדן אויף
זיי:
24 דאַרונג פֿון הונגער, און צערונג
פֿון היץ, און ביטערע פּעסט; און דעם
צאָן פֿון חיות וועל איך שיקן אויף זיי:
25 מיט גיפֿט פֿון די שטויבקריכערס.
דרויסן וועט אַוועקנעמען די שווערד,
און אין די קאַמערן די אימה; אי דעם
בחור אי די מיידל, דעם זויגעדיקן מיטן
גרייזגראָען מאַן.
26 איך וואָלט געזאָגט: איך וועל זיי
פֿאַרלענדן, איך וועל פֿאַרטיליקן פֿון
מענטשן זייער זֵכר;
27 ווען איך פֿאָרכט ניט דעם שׂונאס
דערצערנונג, זייערע פֿײַנט זאָלן ניט
אויסלייגן פֿאַלש; ניט זאָגן: אונדזער
האַנט איז דערהויבן, און ניט יהוה האָט
דאָס אַלצדינג געטאָן.
28 וואָרום אַ פֿאָלק אָן באַראָט זײַנען
זיי, און ניטאָ קיין פֿאַרשטאַנדיקייט אין
זיי.
29 אַז זיי וואָלטן קלוג געווען,
וואָלטן זיי דאָס באַטראַכט, זיי וואָלטן
באַקלערט זייער סָוף:
30 ווי קען איינער יאָגן טויזנט, און
צוויי פֿאַרטרײַבן צען טויזנט, ווען ניט
זייער פֿעלז האָט זיי איבערגעגעבן, און
יהוה האָט זיי איבערגעעפֿנט?
31 וואָרום ניט ווי אונדזער פֿעלז
איז זייער פֿעלז; און מעגן אונדזערע
שׂונאים אַנטשיידן.
32 וואָרום פֿון ווינשטאָק פֿון סדום
איז זייער ווינשטאָק, און פֿון די
פֿעלדער פֿון עֲמוֹרָה; זייערע טרויבן
זײַנען טרויבן פֿון גיפֿט,
33 ביטערע הענגלעך זײַנען בייַ זיי.
סם פֿון שלאַנגען איז זייער ווײַן, און
אומדערבאַרימדיק פֿיפֿערנאָטערגיפֿט.
34 פֿאַר וואָר, דאָס איז באַהאַלטן
בייַ מיר, פֿאַרחתמעט אין מײַנע
שאַצקאַמערן;
35 איך האָלט נקמה און באַצאָלונג
פֿאַר דער צײַט ווען זייער פֿוס וועט

זיך אויסגליטשן; וואָרום נאָנט איז דער טאָג פֿון זייער בראָך, און אײַליק קומט וואָס איז אָנגעברייט פֿאַר זיי.

36 וואָרום גאָט וועט זיך אָננעמען פֿאַר זײַן פֿאָלק, און אויף זײַנע קנעכט זיך דערבאַרימען, וועון ער זעט אַז אויסגעגאַנגען איז די קראַפֿט,

37 און קיין מוטערמענטש איז ניטאָ; און מע זאָגט: ווו זײַנען זייערע געטער, דער פֿעלז ווו‌אָס זיי האָבן זיך געשיצט אין אים?

38 ווו‌אָס האָבן דאָס פֿעטס פֿון זייערע שלאַכטאָפּפֿער געגעסן, געטרונקען דעם ווײַן פֿון זייער גיסאָפּפֿער? זאָלן זיי אופֿשטיין און אײַך העלפֿן; זאָל ער זײַן איבער אײַך אַ פֿאַרבאָרגענישׂ.

39 זעט אַצונד אַז איך, איך בין דאָס, און ניטאָ קיין גאָט מיט מיר; איך טייט און מאַך לעבעדיק, איך פֿאַרוווּנד און איך הייל, און פֿון מײַן האַנט איז ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן.

40 וואָרום איך הייב צום הימל מײַן האַנט, און זאָג: אַזוי ווי איך לעב אייביק,

41 ווען איך שאַרף דעם בליץ פֿון מײַן שוועבעדיק, און מײַן האַנט וועט צום משפּט זיך נעמען, וועל איך אומקערן נקמה צו מײַנע פֿײַנט, און מײַנע שׂונאים וועל איך באַצאָלן.

42 איך וועל אָנשיכורן מײַנע פֿײלן מיט בלוט, און מײַן שוועבעדיק וועט זיך אָנעסן מיט פֿלייש – מיט בלוט פֿון דערשלאָגענע און געפֿאַנגענע, מיט די לאַנגהאָריקע קעפּ פֿון דעם פֿײַנט.

43 באַזינגט, איר אומות, זײַן פֿאָלק, וואָרום פֿאַרן בלוט פֿון זײַנע קנעכט וועט ער זיך נוקם זײַן, און נקמה וועט ער אומקערן צו זײַנע פֿײַנט, און פֿאַרגיטיקן זײַן לאַנד און זײַן פֿאָלק.

44 און משה איז געקומען און האָט געשריבן אַלע ווערטער פֿון דעם דאָזיקן געזאַנג אין די אויערן פֿון פֿאָלק, ער און יהושׁועַ דער זון פֿון נון.

45 און ווי משה האָט געענדיקט רעדן אַלע די דאָזיקע ווערטער צו גאַנץ ישׂראל,

46 האָט ער צו זיי געזאָגט: לייגט צו אײַער האַרץ צו אַלע ווערטער וואָס איך זאָג אײַך הײַנט אָן, אַז איר זאָלט זיי באַפֿעלן צו אײַערע קינדער, צו היטן צו טאָן אַלע ווערטער פֿון דער דאָזיקער תּורה.

47 וואָרום דאָס איז ניט אַ הויל געררייד פֿאַר אײַך, נײַערט דאָס איז אײַער לעבן, און דורך דער דאָזיקער זאַך וועט איר מַאַריך-יָמים זײַן אויף דער ערד ווו‌אָס איר גייט אַהין אַריבער דעם יַרדן, זי צו אַרבן.

48 און גאָט האָט געריעדט אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג צו משהן, אַזוי צו זאָגן:

49 גיי אַרויף צו דעם דאָזיקן באַרג עֲבָרים, דעם באַרג נבֿוֹ ווו‌אָס אין לאַנד מוֹאָבֿ, ווו‌אָס אַקעגן יריחוֹ, און קוק אָן דאָס לאַנד כּנַעַן ווו‌אָס איך גיב צו די קינדער פֿון ישׂראל פֿאַר אַן אייגנטום.

50 און שטאַרב אויף דעם באַרג ווו‌אָס דו גייסט אַהין אַרויף, און ווער אײַנגעזאַמלט צו דײַן פֿאָלק, אַזוי ווי דײַן ברודער אַהרן איז געשטאָרבן אויפֿן באַרג הוֹר, און איז אײַנגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פֿאָלק.

51 פֿאַר ווו‌אָס איר האָט געפֿעלשט אָן מיר צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, בײַם ווו‌אַסער פֿון מריבֿת-קָדֵשׁ, אין מדבר צִין, פֿאַר ווו‌אָס איר האָט מיך ניט געהיילט צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.

52 נאָר פֿון דער ווײַטן וועסטו זען דאָס לאַנד, אָבער קומען אַהין וועסטו ניט, אין דעם לאַנד ווו‌אָס איך גיב צו די קינדער פֿון ישׂראל.

וְזֹאת הַבְּרָכָה

33 און דאָס איז די ברכה וואָס משה דער געטלעכער מאַן האָט געבענטשט די קינדער פֿון ישׂראל פֿאַר זײַן טויט. און ער האָט געזאָגט:
2 גאָט איז פֿון סיני געקומען, און אויפֿגעשײַנט פֿון שֵׂעיר אויף זיי; ער האָט אַרויסגעשראָלט פֿון בארג פּארָן, און געקומען פֿון די הייליקע צענטויזנטן, אין זײַן רעכטער האַנט אַ פֿײַערדיק געזעץ פֿאַר זיי. יאָ, דו ליבהאָבער פֿון די שבֿטים, אַלע זיערע הייליקע זײַנען בײַ דײַן האַנט;
3 און זיי ליגן צו דײַנע פֿיס, זיי נעמען אויף דײַנע רייד.
4 "אַ תּורה האָט אונדז משה באַפֿוילן, אַ ירושה פֿאַר דער אינזאַמלונג פֿון יעקבֿ".
5 און אַ מלך איז געווען אין ישורון, ווען די קעפּ פֿון פֿאָלק האָבן זיך פֿאַרזאַמלט, אין איינעם אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל.
6 לעבן זאָל ראובֿן און ניט שטאַרבן, און זײַנע מענטשן זאָלן ניט זײַן געציילטע.
7 און דאָס אויף יהודה; און ער האָט געזאָגט: הער צו, גאָט, דעם קָול פֿון יהודה, און צו זײַן פֿאָלק זאָלסטו אים ברענגען; זײַנע הענט זאָלן פֿאַר אים שטרײַטן, און אַ הילף פֿון זײַנע פֿײַנט זאָלסטו זײַן.
8 און אויף לֵוִי האָט ער געזאָגט: דײַנע אורים-ותּומים צו דײַן פֿרומען מאַן, וואָס דו האָסט אים אין מַסָּה געפּרוווט, אים געשטראָפֿט פֿאַרן וואַסער פֿון מריבֿה;
9 וואָס האָט געזאָגט אויף זײַן פֿאָטער און אויף זײַן מוטער: איך האָב זיי ניט געזען; און האָט זײַנע ברידער ניט דערקענט, און זײַנע קינדער ניט געוואָלט וויסן; וואָרום זיי האָבן געהיט דײַן וואָרט, און דײַן בונד האָבן זיי געהאַלטן.
10 זיי לערנען דײַנע געזעצן יעקבֿן, און דײַן תּורה ישׂראלן; זיי טוען ווײַרויך אין דײַן נאָז, און גאַנצאָפּפֿער אויף דײַן מזבח.
11 בענטש, גאָט, זײַן פֿאַרמעג, און דאָס ווערק פֿון זײַנע הענט זאָלסטו באַוויליקן; צעהאַק די לענדן פֿון זײַנע פֿײַנט, אַז זײַנע שׂונאים זאָלן ניט אויפֿשטיין.
12 אויף בנימין האָט ער געזאָגט: דער באַליבטער פֿון גאָט וועט רוען בײַ אים אין זיכערקייט; ער באַשירמעט אים אַ גאַנצן טאָג, און צווישן זײַנע אַקסלען טוט ער רוען.
13 און אויף יוֹסף האָט ער געזאָגט: געבענטשט פֿון גאָט זאָל זײַן לאַנד זײַן, מיטן טײַערסטן פֿון הימל, מיט טוי, און מיטן תּהום וואָס הויערט אונטן;
14 און מיט טײַערסטע פֿרוכטן פֿון זון, און מיט טײַערסטן געוועקס פֿון לבֿנה;
15 און מיטן בעסטן פֿון די אַלטע בערג, און מיטן טײַערסטן פֿון די אייביקע הייכן;
16 און מיטן טײַערסטן פֿון דער ערד און איר פֿולקייט, און באַווילקונג פֿון דעם ווָאָס האָט אין דאָרן געוואוינט. זאָל עס קומען אויפֿן קאָפּ פֿון יוֹסף, און אויפֿן שפּיץ קאָפּ פֿון דעם פֿירשט פֿון זײַנע ברידער.
17 זײַן ערשטגעבאָרענער אָקס, ער האָט פּראַכט, און הערנער פֿון אַ ווילדטיר זײַנען זײַנע הערנער; מיט זיי וועט ער שטויסן די פֿעלקער, די עקן פֿון דער ערד מיטאַנאַנדער; און דאָס זײַנען די צענטויזנטן פֿון אפֿרים, און דאָס זײַנען די טויזנטן פֿון מנשה.
18 און אויף זבֿולון האָט ער געזאָגט: פֿריי זיך, זבֿולון, בײַ דײַן אַרויסגיין, און ישׂשָׂכָר, אין דײַנע געצעלטן.
19 פֿעלקער וועלן זיך טרעפֿן אויפֿן באַרג, דאָרט וועלן זיי שלאַכטאָפּפֿער פֿון גערעכטיקייט; וואָרום די שֶׁפַע פֿון ימען וועלן זיי

זויגן, און די פֿאַרבאָרגענע אוֹצרות פֿון זאַמד.

20 און אויף גָד האָט ער געזאָגט: געלויבט דער וואָס דערברייטערט גָד! אַזוי ווי אַ לייבינטע רוט ער, און פֿאַרצוקט דעם אָרעם און דעם שאַרבן.

21 און ער האָט אויסגעקוקט דאָס ערשטע פֿאַר זיך, וויבל דאָרט איז דער חלק פֿאַר אַ הערשער באַהאַלטן. אָבער ער איז געקומען פֿאַרויס פֿאַרן פֿאָלק; די גערעכטיקייט פֿון גאָט האָט ער געטאָן, און זיינע משפּטים, אין איינעם מיט ישׂראל.

22 און אויף דָן האָט ער געזאָגט: דָן איז אַ יונגער לייב, ער שפּרינגט פֿון בשָׁן אַרויס.

23 און אויף נפֿתלי האָט ער געזאָגט: נפֿתלי, זאַט מיט באַווילקונג, און פֿול מיט דער ברכה פֿון גאָט, דער ים און דעם דָרום טו אַרבן!

24 און אויף אָשר האָט ער געזאָגט: געבענטשטער פֿון אַלע זין זאָל זיין אָשר, באַליבט זאָל ער זיין ביי זיינע ברידער, און באָדן אין אייל זיין פֿוס.

25 אייזן און קופּער דיינע ריגלען, און ווי דיינע טעג דין שטאַרקייט.

26 ניטאָ אַזאַ ווי גאָט, ישורון; ער רײַט אויף די הימלען דיר צו הילף, און אין זיין גרויסקייט אויף די וואָלקן.

27 אַ באַשיצונג איז דער אייביקער גאָט, און אונטן איז ער שטענדיקע אָרעמס. און ער האָט פֿאַרטריבן דעם פֿײַנט פֿון פֿאַר דיר, און געהייסן: פֿאַרטיליק!

28 און ישׂראל רוט אין זיכערקייט, אָפּגעזונדערט – דער קוואַל פֿון יעקבֿ, אין אַ לאַנד פֿון תּבֿואה און ווין; און זיינע הימלען טריפֿן טוי.

29 ווויל דיר, ישׂראל, ווער איז דיין גלײַכן? אַ פֿאָלק געהאָלפֿן דורך גאָט – דעם שילד פֿון דיין הילף, און דעם וואָס איז די שוווערד פֿון דיין גרויסקייט! און דיינע פֿײַנט וועלן אײַנגיין פֿאַר דיר, און דו וועסט אויף זייערע הייכן טרעטן.

34 און משה איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון די פֿלוינען פֿון מוֹאָבֿ צום באַרג נבֿו, אויפֿן שפּיץ פּסגָה וואָס אַקעגן ירחוֹ; און גאָט האָט אים געוויזן דאָס גאַנצע לאַנד גִלעָד ביז דָן;

2 און גאַנץ נפֿתּלי, און דאָס לאַנד אפֿרים און מנשה, און דאָס גאַנצע לאַנד יהודה ביז דעם הינטערשטן ים.

3 און דעם דָרום, און די [יַרדן]-געגנט, דעם טאָל פֿון ירחוֹ, דער שטאָט פֿון טייטלביימער, ביז צוֹער.

4 און גאָט האָט צו אים געזאָגט: דאָס איז דאָס לאַנד וואָס איך האָב געשוואָרן צו אַברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, אַזוי צו זאָגן: צו דיין זאָמען וועל איך עס געבן. איך האָב דיך געלאָזט זען מיט דיינע אויגן, אָבער אַהין אַריבערקומען וועסטו ניט.

5 און משה דער קנעכט פֿון גאָט איז דאָרטן געשטאָרבן, אין לאַנד מוֹאָבֿ, לויט דעם מויל פֿון גאָט.

6 און מע האָט אים באַגראָבן אין טאָל, אין לאַנד מוֹאָבֿ, אַקעגן בית-פּעוֹר; און קיין מענטש ווייס ניט זיין קבֿר ביז איוף הײַנטיקן טאָג.

7 און משה איז געווען הונדערט און צוואַנציק יאָר אַלט, ווען ער איז געשטאָרבן; זיין אויג איז ניט געווען טונקל, און זיין פֿרישקייט איז ניט אַוועק.

8 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן באַוויינט משהן אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָבֿ דרײַסיק טעג, ביז די טעג פֿון טרויערגעווויין נאָך משהן האָבן זיך געענדיקט.

9 און יהוֹשׁוע דער זון פֿון נון איז געווען פֿול מיט דעם גײַסט פֿון חכמה, ווײַל משה האָט אָנגעלעגט אויף אים זיינע הענט; און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך צוגעהערט צו אים, און האָבן געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן

משהן.
10 און עס איז ניט אויפֿגעשטאַנען
אין ישׂראל נאָך אַזאַ נבֿיא ווי משה,
וואָס גאָט האָט זיך דערקענט צו אים
פּנים אֶל פּנים;
11 אין אַלע צייכנס און וווּנדער וואָס
גאָט האָט אים געשיקט טאָן אין לאַנד
מִצרַים, צו פּרעהן, און צו אַלע זײַנע
קנעכט, און צו זײַן גאַנצן לאַנד;
12 און אין אַלדער שטאַרקער האַנט,
און אין אַלדער גרויסער פֿאָרכטיקייט,
וואָס משה האָט באַוויזן פֿאַר די אויגן
פֿון גאַנץ ישׂראל.

יְהוֹשׁוּעַ

1 אוּן עס איז געווען נאָך דעם טויט
פֿון משה דעם קנעכט פֿון גאָט,
האָט גאָט געזאָגט צו יְהוֹשׁוּעַ דעם זון
פֿון נון, דעם באַדינער פֿון משהן, אַזוי
צו זאָגן:
2 משה מײַן קנעכט איז געשטאָרבן;
אוּן אַצונד שטיי אויף, אוּן גיי אַריבער
דעם דאָזיקן יַרדן, דו אוּן דאָס דאָזיקע
גאַנצע פֿאָלק, צו דעם לאַנד וואָס איך
גיב זיי – די קינדער פֿון ישׂראל.
3 יעטוועדער אָרט וואָס איר
פֿוסטריט וועט דערויף טרעטן, האָב
איך אײַך אים געגעבן, אַזוי ווי איך
האָב געריעדט צו משהן.
4 פֿון דעם מדבר, אוּן דעם דאָזיקן
לבֿנון, אוּן ביזן גרויסן טײַך, דעם טײַך
פֿרָת, דאָס גאַנצע לאַנד פֿון די חִתּים,
אוּן ביזן יַם-הַגָּדול, צו זונאונטערגאַנג,
וועט זײַן אײַער געמאַרק.
5 קיינער וועט ניט באַשטיין פֿאַר דיר
אַלע טעג פֿון דײַן לעבן; אַזוי ווי איך
בין געווען מיט משהן, וועל איך זײַן
מיט דיר; איך וועל דיך ניט אָפּלאָזן אוּן
דיך ניט פֿאַרלאָזן.
6 זײַ שטאַרק אוּן פֿעסט, וואָרום דו
וועסט דאָס דאָזיקע פֿאָלק מאַכן אַרבן
דאָס לאַנד וואָס איך האָב געשוואָרן
זייערע עלטערן זיי צו געבן.
7 נאָר זײַ זייער שטאַרק אוּן פֿעסט
צו הײַטן צו טאָן אַזוי ווי די דאָזיקע
גאַנצע תּוֹרה וואָס משה מײַן קנעכט
האָט דיר באַפֿוילן; זאָלסט דערפֿון
ניט אָפּקערן רעכטס אָדער לינקס,
כּדי זאָלסט באַגליקן אומעטום אַוווּ דו
וועסט גיין.
8 דאָס דאָזיקע בוך פֿון דער תּוֹרה
זאָל זיך ניט אָפּטאָן פֿון דײַן מויל, אוּן
זאָלסט טראַכטן דערפֿון טאָג אוּן נאַכט,
כּדי זאָלסט הײַטן צו טאָן אַזוי ווי אַלץ
וואָס שטייט געשריבן דערין; וואָרום
דענצמאָל וועסטו מצליח זײַן אין דײַנע
וועגן, אוּן דענצמאָל וועסטו באַגליקן.
9 פֿאַר וואָר, איך זאָג דיר אָן: זײַ
שטאַרק אוּן פֿעסט, זאָלסט ניט פֿאַרכטן
אוּן ניט אַנגסטן, וואָרום יהוה דײַן גאָט
איז מיט דיר אומעטום אַוווּ דו וועסט
גיין.
10 האָט יהוֹשׁוּעַ באַפֿוילן די
אויפֿזעהער פֿון פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:
11 גייט דורך אין לאַגער, אוּן
באַפֿעלט דעם פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:
גרייט אײַך אָן צערונג, וואָרום אין
דרײַ טעג אַרום גייט איר אַריבער דעם
דאָזיקן יַרדן, צו קומען אַרבן דאָס לאַנד
וואָס יהוה אײַער גאָט גיט אײַך, עס
צו אַרבן.
12 אוּן צו די ראובֿנים, אוּן צו די
גָדים, אוּן צום האַלבן שבֿט מנשה,
האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט, אַזוי צו זאָגן:
געדענקט די זאַך וואָס משה דער
קנעכט פֿון גאָט האָט אײַך באַפֿוילן,
אַזוי צו זאָגן:
13 יהוה אײַער גאָט באַרוט אײַך,
אוּן וועט אײַך געבן דאָס דאָזיקע לאַנד.
14 זאָלן אײַערע ווײַבער, אײַערע
קליינע קינדער, אוּן אײַער פֿי, בלײַבן
אין דעם לאַנד וואָס משה האָט אײַך
געגעבן אויף דער זײַט יַרדן, אוּן
איר, אַלע העלדישע גיבוֹרים, זאָלט
אַריבערגיין באַוואָפֿנטע פֿאַרויס פֿאַר
אײַערע ברידער, אוּן זיי העלפֿן.
15 ביז וואַנען גאָט וועט באַרוען
אײַערע ברידער אַזוי ווי אײַך, אוּן אויך
זיי וועלן אַרבן דאָס לאַנד וואָס יהוה
אײַער גאָט גיט זיי. דענצמאָל וועט
איר זיך אומקערן צו דעם לאַנד פֿון
אײַער אַרבונג, אוּן וועט עס אַרבן –
וואָס משה דער קנעכט פֿון גאָט האָט
אײַך געגעבן אויף דער זײַט יַרדן, צו
זונאויפֿגאַנג.

16 האָבן זיי געענטפֿערט יהוֹשׁוען,
אַזוי צו זאָגן: אַלץ וואָס דו האָסט אונדז
באַפֿוילן, וועלן מיר טאָן, און אומעטום
אַוווּ דו וועסט אונדז שיקן, וועלן מיר
גיין.
17 געגנוי ווי מיר האָבן צוגעהערט צו
משהן, אַזוי וועלן מיר צוהערן צו דיר;
זאָל נאָר יהוה דײַן גאָט זײַן מיט דיר,
אַזוי ווי ער איז געווען מיט משהן.
18 איטלעכער מאַן וואָס וועט
ווידערשפּעניקן דײַן מויל, און וועט
ניט צוהערן דײַנע ווערטער, לויט אַלץ
וואָס דו וועסט אים באַפֿעלן, זאָל
געטייט ווערן; נאָר זײַ שטאַרק און
פֿעסט.

2 און יהוֹשׁוע דער זון פֿון נון האָט
געשיקט פֿון שִׁטים צוויי מענטשן
אויסקוקערס שטילערהייט, אַזוי צו
זאָגן: גייט זעט דאָס לאַנד, און
יריחו. זײַנען זיי געגאַנגען, און זײַנען
געקומען אין הויז פֿון אַ פֿרוי אַ זונה
וואָס איר נאָמען איז געווען רָחָב, און
האָבן זיך דאָרטן געלייגט.
2 איז אָנגעזאָגט געווארן דעם מלך
פֿון יריחו, אַזוי צו זאָגן: זע, מענטשן
זײַנען געקומען אַהער די נאַכט פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, אויסצופֿאָרשן
דאָס לאַנד.
3 האָט דער מלך פֿון יריחו געשיקט
צו רָחָבן, אַזוי צו זאָגן: גיב אַרויס
די מענטשן וואָס זײַנען געקומען צו
דיר, די וואָס זײַנען געקומען אין
דײַן הויז, וואָרום אויסצופֿאָרשן דאָס
גאַנצע לאַנד זײַנען זיי געקומען. —
4 און די פֿרוי האָט געגנומען די צוויי
מענטשן, און האָט זיי באַהאַלטן. — און
זי האָט געזאָגט: יאָ, די מענטשן זײַנען
געקומען צו מיר, אָבער איך האָב ניט
געווּסט פֿון וואַנען זיי זײַנען;
5 און עס איז געווען, ווי מע האָט
געזאָלט פֿאַרשליסן דעם טויער, אַז
עס איז געווארן פֿינצטער, אַזוי זײַנען
די מענטשן אַרויסגעגאַנגען; איך ווייס
ניט ווּהין די מענטשן זײַנען געגאַנגען;
יאָגט זיי נאָך אויף גיך, ווארום איר
ווּעט זיי אָנייאָגן.
6 אָבער זי האָט זיי געהאַט
אַרויפֿגעפֿירט אויפֿן דאַך, און זיי
באַהאַלטן אין פֿלאַקסשטעקלעך וואָס
זײַנען געווען אויסגעלייגט בײַ איר
אויפֿן דאַך.
7 און די מענטשן האָבן זיי
נאָכגעיאָגט אויפֿן וועג פֿון יַרדן, צו
די איבערפֿאָרן; און דעם טויער האָט
מען פֿאַרשלאָסן נאָכדעם ווי עס זײַנען
אַרויסגעגאַנגען די וואָס האָבן זיי
נאָכגעיאָגט.
8 און איידער זיי האָבן זיך געלייגט,
איז זי אַרויפֿגעגאַנגען צו זיי אויפֿן
דאַך,
9 און זי האָט געזאָגט צו די מענטשן:
איך ווייס, אַז גאָט האָט אײַך געגעבן
דאָס לאַנד, און אַז אײַער אימה איז
געפֿאַלן אויף אונדז, און אַז אַלע
באַוווינער פֿון לאַנד זײַנען צעגאַנגען
געווארן פֿאַר אײַך.
10 וואָרום מיר האָבן געהערט ווי
גאָט האָט אויסגעטריקנט די וואַסערן
פֿון ים-סוף פֿון פֿאַר אײַך, בײַ אײַער
אַרויסגיין פֿון מִצרַיִם, און וואָס איר
האָט געטאָן צו די צוויי מלכים פֿון דעם
אֱמוֹרי וואָס אויף יענער זײַט יַרדן, צו
סיחונען און צו עוֹגן, וואָס איר האָט זיי
פֿאַרווייסט.
11 און ווי מיר האָבן געהערט אַזוי
איז צעגאַנגען אונדזער האַרץ, און אין
קיינעם איז מער אַן אָטעם ניט געבליבן
פֿון וועגן אײַך; וואָרום יהוה אײַער
גאָט ער איז גאָט אין הימל אויבן, און
אויף דער ערד אונטן.
12 און אַצונד שוווערט מיר, איך בעט
אײַך, בײַ יהוה, וויבל איך האָב געטאָן
חסד מיט אײַך, אַז איר אויך וועט טאָן
חסד מיט מײַן פֿאָטערס הויז; און איר
זאָלט מיר געבן אַן אמתן צייכן,
13 אַז איר וועט לאָזן לעבן מײַן
פֿאָטער און מײַן מוטער, און מײַנע
ברידער און מײַנע שוועסטער, און

אַלע וואָס געהערן צו זיי, און איר וועט מצליל זײַן אונדזערע נפֿשות פֿון טויט.

14 האָבן די מענטשן צו איר געזאָגט: אונדזער נפֿש אַנשטאָט אײַך צום טויט, אויב איר וועט ניט אויסזאָגן די דאָזיקע זאַך אונדזערע! און עס וועט זײַן, אַז גאָט וועט אונדז געבן דאָס לאַנד, וועלן מיר טאָן מיט דיר חסד און טרײשאַפֿט.

15 האָט זי זיי אַראָפּגעלאָזן מיט א שטריק דורכן פֿענצטער; וואָרום איר הויז איז געווען אין דער וואַנט פֿון דער שטאָטמויער, און זי האָט געווינט אין דעם מויער.

16 און זי האָט צו זיי געזאָגט: גייט צום באַרג צו, פֿדי די נאָכיאָגער זאָלן אײַך ניט אָנטרעפֿן; און איר זאָלט אײַך באַהאַלטן דאָרטן דרײַ טעג, biz די נאָכיאָגער קערן זיך אום; און דערנאָך וועט איר גיין אויף אײַער וועג.

17 האָבן די מענטשן צו איר געזאָגט: מיר וועלן זײַן ריין פֿון דײַן דאָזיקער שבֿועה וואָס דו האָסט אונדז באַשוואָרן.

18 אָט ווי מיר קומען אין לאַנד, זאָלסטו די שנור פֿון דעם דאָזיקן רויטן פֿאָדים אָבינדן אין דעם פֿענצטער וואָס דו האָסט אונדז אַראָפּגעלאָזן דורך אים, און דײַן פֿאָטער און דײַן מוטער, און דײַנע ברידער, און דאָס גאַנצע הויז פֿון דײַן פֿאָטער, זאָלסטו אײַנזאַמלען צו דיר אין הויז.

19 און עס וועט זײַן, איטלעכער וואָס וועט אַרויסגיין פֿון די טירן פֿון דײַן הויז דערויסן, וועט זײַן בלוט זײַן אויף זײַן קאָפּ, און מיר וועלן זײַן ריין; אָבער איטלעכער וואָס וועט זײַן ביַי דיר אין הויז, וועט זײַן בלוט זײַן אויף אונדזער קאָפּ, אויב אַ האַנט וועט זײַן אויף אים.

20 אויב אָבער דו וועסט אויסזאָגן די דאָזיקע זאַך אונדזערע, וועלן מיר זײַן ריין פֿון דײַן שבֿועה וואָס דו האָסט אונדז באַשוואָרן.

21 האָט זי געזאָגט: ווי אײַערע ווערטער, אַזוי זאָל זײַן. און זי האָט זיי אַרויסבאַלייט, און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען. און זי האָט אָנגעבונדן די רויטע שנור אין פֿענצטער.

22 און זיי זײַנען געגאַנגען, און זײַנען געקומען צום באַרג, און זײַנען דאָרטן געזעסן דרײַ טעג, biz די נאָכיאָגערס האָבן זיך אומגעקערט. און די נאָכיאָגערס האָבן געזוכט אויפֿן גאַנצן וועג, און האָבן ניט געפֿונען.

23 און די צוויי מענטשן האָבן זיך אומגעקערט, און האָבן אַראָפּגעניդערט פֿון באַרג, און זײַנען אַריבערגעגאַנגען און געקומען צו יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון נון, און האָבן אים דערציילט אַלץ וואָס זיי האָט געטראָפֿן.

24 און זיי האָבן געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: פֿאַר וואָר, גאָט האָט געגעבן אין אונדזער האַנט דאָס גאַנצע לאַנד; און אויך זײַנען די באַווינער פֿון לאַנד צעגאַנגען געוואָרן פֿאַר אונדז.

3 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און זיי האָבן געצויגן פֿון שִׁטים, און זײַנען געקומען ביזן ירדן, ער און אַלע קינדער פֿון ישׂראל; און זיי האָבן דאָרטן גענעכטיקט איידער זיי זײַנען אַריבערגעגאַנגען.

2 און עס איז געווען צום סוף פֿון דרײַ טעג, זײַנען די אויפֿזעער דורכגעגאַנגען אין לאַגער,

3 און זיי האָבן באַפֿוילן דעם פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: ווי איר זעט דעם אָרון פֿון בונד פֿון יהוה אײַער גאָט, און די כֹּהנים פֿון שבֿט לֵוִי טראָגן אים, אַזוי זאָלט איר צינען פֿון אײַער אָרט, און גיין נאָך אים –

4 נאָר וויט זאָל זײַן צווישן אײַך און צווישן אים, אַרום צווייי טויזנט איילן אויפֿן מאָס; איר זאָלט ניט געענענען צו אים – פֿדי איר זאָלט וויסן דעם וועג

וואָס איר זאָלט אויף אים גיין, וואָרום איר זײט ניט דורכגעגאַנגען אויף דעם וועג נעכטן-אייערנעכטן.

5 און יהוֹשׁוּעַ האָט געזאָגט צום פֹּאָלק: הייליקט אײַך, וואָרום מאָרגן וועט גאָט טאָן צווישן אײַך וווּנדער.

6 און יהוֹשׁוּעַ האָט געזאָגט צו די כֹּהנים, אַזוי צו זאָגן: טראָגט דעם אָרון פֿון בונד, און גייט פֿאַרויס פֿאַרן פֹּאָלק. האָבן זיי געטראָגן דעם אָרון פֿון בונד, און זײַנען געגאַנגען פֿאַרויס פֿאַרן פֹּאָלק.

7 און גאָט האָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: הײַנטיקן טאָג וועל איך אָנהייבן דיך גרייסן פֿאַר די אויגן פֿון גאַנץ ישׂראל, כּדי זיי זאָלן וויסן, אַז אַזוי וויִ איך בין געווען מיט משהן, וועל איך זײַן מיט דיר.

8 און דו זאָלסט באַפֿעלן די כֹּהנים וואָס טראָגן דעם אָרון פֿון בונד, אַזוי צו זאָגן: ווי איר קומט צום ברעג וואַסער פֿון יַרדן, זאָלט איר אין יַרדן זיך אָפּשטעלן.

9 האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל: געגענט אַהער, און הערט די ווערטער פֿון יהוה אײַער גאָט.

10 און יהוֹשׁוּעַ האָט געזאָגט: דורך דעם וועט איר וויסן, אַז דער לעבעדיקער גאָט איז צווישן אײַך, און פֿאַרטרײַבן וועט ער פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר אײַך דעם כּנַעֲני, און דעם חִתִּי, און דעם חִוִּי, און דעם פְּרִזִּי, און דעם גִּרגָשִׁי, און דעם אֱמוֹרי, און דעם יְבוּסי.

11 אָט גייט דער אָרון פֿון בונד פֿון דעם האַר פֿון דער גאַנצער ערד אַריבער אײַך פֿאַרויס איבערן יַרדן.

12 און אַצונד, נעמט אײַך צוועלף מענער פֿון די שבֶּטים פֿון ישׂראל, צו איין מאַן, צו איין מאַן פֿון אַ שבֶּט.

13 און עס וועט זײַן, ווי די פֿוסטריט פֿון די כֹּהנים, וואָס טראָגן דעם אָרון פֿון גאָט פֿון דעם האַר, רוען אין די וואַסערן פֿון גאַנצער ערד, רוען אין די וואַסערן פֿון יַרדן, אַזוי וועלן די וואַסערן פֿון יַרדן – די וואַסערן וואָס נידערן אַראָפּ פֿון אויבן – און זיי וועלן בלײַבן שטיין אין איין הויפֿן.

14 און עס איז געווען, ווי דאָס פֹּאָלק האָט געצויגן פֿון זייערע געצעלטן אַריבערצוגיין דעם יַרדן, מיט די כֹּהנים, וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון בונד, פֿאַרויס פֿאַרן פֹּאָלק.

15 און ווי די טרעגער פֿון אָרון זײַנען געקומען ביזן יַרדן, און די פֿיס פֿון די כֹּהנים, וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרון, האָבן זיך אײַנגעטונקט אין ברעג וואַסער – וואָרום דער יַרדן איז פֿול איבער אַלע זײַנע ברעגן אַלע טעג פֿון שניט –

16 אַזוי האָבן די וואַסערן, וואָס נידערן אַראָפּ פֿון אויבן, זיך אָפּגעשטעלט; זיי זײַנען געבליבן שטיין אין איין הויפֿן, זייער ווײַט פֿון דער שטאָט אָדָם וואָס לעבן צָרתָן; און די וואָס נידערן אַראָפּ צו דעם ים פֿון פּלוין, דעם יַם-הַמֶּלַח, זײַנען אין גאַנצן פֿאַרשניטן געווארן; און דאָס פֹּאָלק איז אַריבערגעגאַנגען אַקעגן יריחו.

17 און די כֹּהנים, וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון גאָטס בונד, זײַנען געשטאַנען פֿעסט אויף טריקענישן אין מיטן יַרדן; און גאַנץ ישׂראל זײַנען אַריבערגעגאַנגען אויף טריקענישן, ביז דאָס גאַנצע פֹּאָלק האָט געענדיקט אַריבערגיין דעם יַרדן.

4 און עס איז געווען, אַז דאָס גאַנצע פֹּאָלק האָט געענדיקט אַריבערגיין דעם יַרדן, האָט גאָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ, אַזוי צו זאָגן:

2 נעמט אײַך פֿון פֹּאָלק צוועלף מענער, צו איין מאַן, צו איין מאַן פֿון אַ שבֶּט.

3 און באַפֿעלט זיי, אַזוי צו זאָגן: נעמט אײַך פֿון דאַנען, פֿון מיטן יַרדן, פֿון וווּ די פֿיס פֿון די כֹּהנים זײַנען געשטאַנען פֿעסט, צוועלף שטיינער,

און איר זאָלט זיי אַריבערברענגען מיט
אײַך, און זיי אַוועקלייגן אין דעם
נאַכטלאַגער וואָס איר וועט דרינען
נעכטיקן די נאַכט.
4 און יהוֹשׁוּעַ האָט גערופֿן די צוועלף
מענער, וואָס ער האָט אָנגעבעריט פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, צו אײַן מאַן, צו
איין מאַן פֿון אַ שבֶּט,
5 און יהוֹשׁוּעַ האָט צו זיי געזאָגט:
גייט אַריבער צו דעם אָרון פֿון יהוה
אײַער גאָט, אין מיטן יַרדן, און נעמט
אײַך איטלעכער אַ שטיין אויף זײַן
אָקסל, לויט דער צאָל פֿון די שבָּטים
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל;
6 כּדי דאָס זאָל זײַן אַ צייכן צווישן
אײַך; אַז אײַערע קינדער וועלן
שפּעטער אַהין פֿרעגן, אַזוי צו זאָגן:
וואָס זײַנען אײַך די דאָזיקע שטיינער?
7 זאָלט איר זיי זאָגן: וויבל די
וואַסערן פֿון יַרדן זײַנען פֿאַרשניטן
געוואָרן פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָטס
בונד; ווען ער איז אַריבערגעגאַנגען
איבערן יַרדן איז פֿאַרשניטן געוואָרן
דאָס וואַסער פֿון יַרדן; און די דאָזיקע
שטיינער וועלן זײַן פֿאַר אַ דערמאָנונג
צו די קינדער פֿון ישׂראל ביז אייביק.
8 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
אַזוי געטאָן, אַזוי ווי יהוֹשׁוּעַ האָט
באַפֿוילן; און זיי האָבן געזונמען צוועלף
שטיינער פֿון מיטן יַרדן, אַזוי ווי
גאָט האָט גערעדט צו יהוֹשׁוּעַ, לויט
דער צאָל פֿון די שבָּטים פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל, און זיי האָבן
זיי אַריבערגעטראָגן מיט זיך צו דעם
נאַכטלאַגער, און זיי אַוועקגעלייגט
דאָרטן.
9 און צוועלף שטיינער האָט יהוֹשׁוּעַ
אויפֿגעשטעלט אין מיטן יַרדן, אויף
דעם אָרט ווו די פֿיס פֿון די כֹּהנים, וואָס
האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון בונד,
זײַנען געשטאַנען; און זיי זײַנען דאָרטן
ביז אויף היינטיקן טאָג.
10 און די כֹּהנים וואָס האָבן געטראָגן
דעם אָרון, זײַנען געשטאַנען אין מיטן
יַרדן, ביז עס איז אויסגעפֿירט געוואָרן
אַלצדינג וואָס גאָט האָט באַפֿוילן
יהוֹשׁוּעַ צו רעדן צום פֿאָלק, אַזוי ווי
אַלץ וואָס משה האָט באַפֿוילן יהוֹשׁוּעַ.
און דאָס פֿאָלק האָט געאײַלט און איז
אַריבערגעגאַנגען.
11 און עס איז געווען, ווי דאָס גאַנצע
פֿאָלק האָט געענדיקט אַריבערגיין,
אַזוי איז אַריבערגעגאַנגען דער אָרון
פֿון גאָט און די כֹּהנים פֿאַרן פֿאָלק.
12 און די קינדער פֿון ראובֵן, און
די קינדער פֿון גָד, און דער האַלבער
שבָּט מנשה, זײַנען אַריבערגעגאַנגען
באַוואָפֿנטע פֿאַרויס פֿאַר די קינדער
פֿון ישׂראל, אַזוי ווי משה האָט צו זיי
געזאָגט.
13 אַרום פֿערציק טויזנט באַוואָפֿנטע
חיל זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿאַר
גאָטס אָנגעזיכט אויף מלחמה, צו די
פֿלוינען פֿון יריחו.
14 אין יענעם טאָג האָט גאָט
געגרייסט יהוֹשׁוּעַ פֿאַר די אויגן פֿון
גאַנץ ישׂראל, און זיי האָבן מוֹרא
געהאַט פֿאַר אים אַזוי ווי זיי האָבן
מוֹרא געהאַט פֿאַר משהן, אַלע טעג פֿון
זײַן לעבן.
15 און גאָט האָט געזאָגט צו
יהוֹשׁוּעַ, אַזוי צו זאָגן:
16 באַפֿעל די כֹּהנים וואָס טראָגן
דעם אָרון פֿון געזעץ, זיי זאָלן
אַרויפֿגיין פֿון יַרדן.
17 האָט יהוֹשׁוּעַ באַפֿוילן די כֹּהנים,
אַזוי צו זאָגן: גייט אַרויף פֿון יַרדן.
18 און עס איז געווען, אַז די כֹּהנים,
וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון
גאָטס בונד, זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון
מיטן יַרדן, ווי די פֿוסטריט פֿון די
כֹּהנים האָבן זיך אויפֿגעהויבן אויף
דער יבשה, אַזוי האָבן די וואַסערן פֿון
יַרדן זיך אומגעקערט אויף זייער אָרט,
און זײַנען געגאַנגען איבער אַלע זײַנע
ברעגן אַזוי ווי נעכטן-אייערנעכטן.
19 און דאָס פֿאָלק איז
אַרויפֿגעגאַנגען פֿון יַרדן אין

צענטן טאָג פֿון ערשטן חודש, און זיי האָבן געעזט אין גִלגָל, אין מזרח-עק פֿון ירימו.

20 און די דאָזיקע צוועלף שטיינער, וואָס זיי האָבן אַרויסגענומען פֿון יַרדן, האָט יהוֹשׁוּעַ אויפֿגעשטעלט אין גִלגָל.

21 און ער האָט געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אַז אייערע קינדער וועלן שפּעטער אַהין פֿרעגן זייערע עלטערן, אַזוי צו זאָגן: וואָס זײַנען די דאָזיקע שטיינער?

22 זאָלט איר מאַכן וויסן אייערע קינדער, אַזוי צו זאָגן: אויף טריקעניש איז ישׂראל אַריבערגעגאַנגען דעם דאָזיקן יַרדן.

23 וואָרום יהוה אייַער גאָט האָט אויסגעטריקנט די וואַסערן פֿון יַרדן פֿון פֿאַר אייַך, ביז איר זײַט אַריבערגעגאַנגען, אַזוי ווי יהוה אייַער גאָט האָט געטאָן צום ים-סוף, וואָס ער האָט אויסגעטריקנט פֿון פֿאַר אונדז, ביז מיר זײַנען אַריבערגעגאַנגען;

24 כדי אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד זאָלן וויסן די האַנט פֿון יהוה אַז זי איז שטאַרק; כדי איר זאָלט מוֹרא האָבן פֿאַר יהוה אייַער גאָט אַלע טעג.

5 און עס איז געווען, ווי די מלכים פֿון דעם אֱמוֹרי וואָס אויף דער זײַט יַרדן, צו מערבֿ, און אַלע מלכים פֿון דעם כְּנַעֲני וואָס בײַם ים, האָבן געהערט אַז גאָט האָט אויסגעטריקנט די וואַסערן פֿון יַרדן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל, ביז זיי זײַנען אַריבערגעגאַנגען, אַזוי איז זייער האַרץ צעגאַנגען, און אַן אָטעם איז מער ניט געבליבן אין זיי פֿון וועגן די קינדער פֿון ישׂראל.

2 אין יענער צײַט האָט גאָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: מאַך דיר שטיינערנע מעסערס, און מל וווידער די קינדער פֿון ישׂראל, אַ צווייטע מאָל.

3 האָט יהוֹשׁוּעַ זיך געמאַכט שטיינערנע מעסערס, און האָט געמלט די קינדער פֿון ישׂראל אין גִבעַת-הָעָרלוֹת.

4 און דאָס איז די זאַך פֿאַר וואָס יהוֹשׁוּעַ האָט געמלט: דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס איז אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם, די מאַנספֿאַרשוינען, אַלע קריגסלײַט, זײַנען אויסגעשטאָרבן אין דער מדבר אונטערוועגנס נאָך זייער אַרויסגיין פֿון מִצרַיִם.

5 וואָרום דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען, זײַנען געווען געמלט, אָבער דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס זײַנען געבאָרן געווארן אין דער מדבר אונטערוועגנס נאָך זייער אַרויסגיין פֿון מִצרַיִם, האָט מען ניט געמלט.

6 וואָרום פֿערציק יאָר זײַנען די קינדער פֿון ישׂראל געגאַנגען אין דער מדבר, ביז עס איז פֿאַרלעדט געווארן די גאַנצע אומה, די קריגסלײַט וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם, וואָס האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון גאָט, די וואָס גאָט האָט זיי געשוואָרן, זיי ניט צו לאָזן זען דאָס לאַנד וואָס גאָט האָט געשוואָרן זייערע עלטערן, אונדז צו געבן, אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק;

7 נאָר זייערע קינדער האָט ער אויפֿגעשטעלט אַנשטאָט זיי. זיי האָט דאָס יהוֹשׁוּעַ געמלט, ווײַל זיי זײַנען געווען אומבאַשניטן, וואָרום מע האָט זיי ניט געמלט אונטערוועגנס.

8 און עס איז געווען, אַז דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן געענדיקט זיך מָלן, זײַנען זיי געזעסן אויף זייער אָרט אין לאַגער ביז זיי זײַנען געזונט געווארן.

9 און גאָט האָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: הײַנט האָב איך אַראָפּגעקײקלט פֿון אייך די חרפּה פֿון מִצרַיִם. דרום רופֿט מען יענעם אָרט גִלגָל ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

10 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געלאָגערט אין גִלגָל; און זיי האָבן געמאַכט דעם קָרבן-פֶּסַח אין פֿערצנטן טאָג פֿון חודש, אין אָוונט, אין די פֿלוינען פֿון

יריחו.

11 און זיי האָבן געגעסן פֿון דער
תּבֿואה פֿון לאַנד אויף מאָרגן נאָכן
קָרבן-פּסַח, מצות און געברענטע
זאַמגען, אין דעם דאָזיקן אייגענעם
טאָג.

12 און דער מָן האָט אויפֿגעהערט
אויף מאָרגן, אַז זיי האָבן געגעסן פֿון
דער תּבֿואה פֿון לאַנד; און די קינדער
פֿון ישׂראל האָבן מער ניט געהאַט קיין
מָן; און זיי האָבן געגעסן פֿון דער
תּבֿואה פֿון לאַנד כּנַעַן אין יענעם יאָר.

13 און עס איז געווען, אַז יהוֹשׁוּעַ איז
געווען אין יריחו, האָט ער אויפֿגעהויבן
זײַנע אויגן און געזען, ערשט אַ מאַן
שטייט אָפּגעגן אים, מיט זײַן שוועדרד
אַרויסגעצויגן אין זײַן האַנט. איז
יהוֹשׁוּעַ צוגעגאַנגען צו אים, און האָט
צו אים געזאָגט: ביסטו פֿאַר אונדז,
אָדער פֿאַר אונדזערע פֿײַנט?

14 האָט ער געענטפֿערט: ניין,
נײַערט איך בין דער חיל-פֿירער פֿון
גאָט; אָקאָרשט בין איך געקומען. איז
יהוֹשׁוּעַ געפֿאַלן אויף זײַן פּנים צו דער
ערד, און האָט זיך געבוקט, און האָט צו
אים געזאָגט: וואָס וויל מײַן האַר רעדן
צו זײַן קנעכט?

15 האָט דער חיל-פֿירער פֿון גאָט
געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: צי אַראָפּ דײַן שוך
פֿון דײַן פֿוס, ווארום דער אָרט וואָס דו
שטייסט אויף אים, ער איז הייליק. און
יהוֹשׁוּעַ האָט אַזוי געטאָן.

6 און יריחו איז געווען פֿאַרשפּאַרט
און פֿאַרשלאָסן פֿון וועגן די
קינדער פֿון ישׂראל; ניט אַרויס און ניט
אַרײַן.

2 האָט גאָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: זע,
איך האָב געגעבן אין דײַן האַנט יריחו
און איר מלך, די שטאַרקע גיבּורים.

3 זאָלט איר, אַלע מלחמה-לײַט,
אַרומגיין די שטאָט רונד אַרום איין
מאָל. אַזוי זאָלסטו טאָן זעקס טעג.

4 און זיבן כֹּהנים זאָלן טראָגן זיבן
שופֿרות פֿון ווידערס פֿאַר דעם אָרון;
און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָלט איר
אַרומגיין די שטאָט זיבן מאָל; און די
כֹּהנים זאָלן בלאָזן אין די שופֿרות.

5 און עס וועט זײַן, ווען מע גיט אַן
אויסגעצויגענעם בלאָז מיטן האָרן פֿון
ווידער, ווי איר הערט דעם קָול פֿון
שופֿר, זאָל דאָס גאַנצע פֿאָלק שאַלן אַ
גרויסע שאַלונג, און די מויער פֿון דער
שטאָט וועט אײַנפֿאַלן אונטער זיך, און
דאָס פֿאָלק וועט אַרויפֿגיין איטלעכער
אַקעגן זיך.

6 האָט יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון
געפֿרופֿן די כֹּהנים, און ער האָט צו
זיי געזאָגט: טראָגט דעם אָרון פֿון
בונד, און זיבן כֹּהנים זאָלן טראָגן זיבן
שופֿרות פֿון ווידערס פֿאַר דעם אָרון
פֿון גאָט.

7 און ער האָט געזאָגט צום פֿאָלק:
ציט, און גייט אַרום די שטאָט, און די
באַוואָפֿנטע זאָלן ציען פֿאַר דעם אָרון
פֿון גאָט.

8 איז געשען אַזוי ווי יהוֹשׁוּעַ האָט
אָנגעזאָגט דעם פֿאָלק; און די זיבן
כֹּהנים, וואָס האָבן געטראָגן די זיבן
שופֿרות פֿון ווידערס פֿאַר גאָט, האָבן
געציטן, און געבלאָזן אין די שופֿרות,
און דער אָרון פֿון גאָטס בונד איז
געגאַנגען נאָך זיי.

9 און די באַוואָפֿנטע זײַנען געגאַנגען
פֿאַר די כֹּהנים, וואָס האָבן געבלאָזן אין
די שופֿרות, און דער הינטער-חיל איז
געגאַנגען נאָך דעם אָרון; געגאַנגען און
געבלאָזן אין די שופֿרות.

10 און דעם פֿאָלק האָט יהוֹשׁוּעַ
באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט
שאַלן, און ניט לאָזן הערן אײַער קָול,
און אַ וואָרט זאָל ניט אַרויסגיין פֿון
אײַער מויל, ביז דעם טאָג וואָס איך זאָג
צו אײַך: שאַלט! דעמאָלט זאָלט איר
שאַלן.

11 און ער האָט געלאָזט דעם אָרון
פֿון גאָט אַרומגיין די שטאָט רונד אַרום

איין מאָל; און זיי זײַנען צוריקגעקומען אין לאַגער, און האָבן געגעסן־טיקט אין לאַגער.

12 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי; און די כֹּהנים האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון גאָט.

13 און די זיבן כֹּהנים, וואָס האָבן געטראָגן די זיבן שופֿרות פֿון ווידערס פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָט, זײַנען געגאַנגען נאָכאַנאַנד און געבלאָזן אין די שופֿרות, און די באַוואָפֿנטע זײַנען געגאַנגען זיי פֿאַרויס, און דער הינטער־חיל איז געגאַנגען נאָך דעם אָרון פֿון גאָט; געגאַנגען און געבלאָזן אין די שופֿרות.

14 אויך אויפֿן צווייטן טאָג זײַנען זיי אַרומגעגאַנגען די שטאָט איין מאָל, און זיך אומגעקערט אין לאַגער. אַזוי האָבן זיי געטאָן זעקס טעג.

15 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, האָבן זיי זיך געפֿעדערט ווי דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען, און זיי זײַנען אַרומגעגאַנגען די שטאָט אויפֿן דאָזיקן שטייגער זיבן מאָל;

16 בלויז אין יענעם טאָג זײַנען זיי אַרומגעגאַנגען די שטאָט זיבן מאָל. און עס איז געווען בײַם זיבעטן מאָל, האָבן די כֹּהנים געבלאָזן אין די שופֿרות, און יהוֹשׁוּעַ האָט געזאָגט צום פֿאָלק: שאַלט! וואָרום גאָט האָט אײַך געגעבן די שטאָט.

17 און די דאָזיקע שטאָט זאָל זײַן חרם צו גאָט, זי און אַלץ וואָס אין איר; נאָר רָחָב די זונה זאָל בלײַבן לעבן, זי און אַלע וואָס בײַ איר אין הויז, ווײַל זי האָט באַהאַלטן די שלוחים וואָס מיר האָבן געשיקט.

18 און איר היט אײַך נאָר פֿון דעם חרם, איר זאָלט אַליין ניט ווערן חרם, אַז איר וועט נעמען פֿון דעם חרם, און מאַכן דעם לאַגער פֿון ישׂראל צו חרם, און אים פֿאַראומגליקן.

19 און דאָס גאַנצע זילבער און גאָלד, און קופּערנע און אײַזערנע כּלים, דאָס זאָל זײַן הייליק צו גאָט; אין שאַץ פֿון גאָט זאָל עס אַרײַן.

20 האָט דאָס פֿאָלק געשאַלט, און מע האָט געבלאָזן אין די שופֿרות. און עס איז געווען, ווי דאָס פֿאָלק האָט געהערט דעם קול פֿון שופֿר, אַזוי האָט דאָס פֿאָלק געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג, און די מויער איז אײַנגעפֿאַלן אונטער זיך, און דאָס פֿאָלק איז אַרויפֿגעגאַנגען אין שטאָט איטלעכער אַקעגן זיך; און זיי האָבן באַצווונגען די שטאָט.

21 און זיי האָבן פֿאַרווויסט אַלץ וואָס אין שטאָט, פֿון אַ מאַן ביז אַ פֿרוי, פֿון יונג ביז אַלט, און ביז אַן אָקס, און אַ שעפּס, און אַן אייזל, מיטן שאַרף פֿון שוווערד.

22 און צו די צוויי מענער וואָס האָבן אויסגעקוקט דאָס לאַנד האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט: גייט אַרײַן אין הויז פֿון דער פֿרוי דער זונה, און פֿירט אַרויס פֿון דאָרטן די פֿרוי, און אַלע וואָס געהערן צו איר, אַזוי ווי איר האָט איר געשוואָרן.

23 זײַנען די יונגעלײַט די אויסקוקערס אַרײַנגעגאַנגען, און האָבן אַרויסגעפֿירט רחבָן, און איר פֿאָטער און איר מוטער, און אירע ברידער, און אַלע וואָס האָבן געהערט צו איר, אויך איר גאַנצע משפּחה האָבן זיי אַרויסגעפֿירט, און זיי איבערגעלאָזט דערויסן פֿון לאַגער פֿון ישׂראל.

24 און די שטאָט האָבן זיי פֿאַרברענט אין פֿײַער מיט אַלץ וואָס אין איר; בלויז דאָס זילבער און דאָס גאָלד, און די קופּערנע און אײַזערנע כּלים, האָבן זיי אָפּגעגעבן אין שאַץ פֿון גאָטס הויז.

25 און רחבָ די זונה, און איר פֿאָטערס הויזגעזינדע, און אַלע וואָס האָבן געהערט צו איר, האָט יהוֹשׁוּעַ געלאָזט לעבן, און זי איז געבליבן צווישן ישׂראל ביז אויף היינטיקן טאָג; ווײַל זי האָט באַהאַלטן די שלוחים

וואָס יהוֹשׁוּעַ האָט געשיקט אויסצוקוקן ירֵיחוֹ.

26 און יהוֹשׁוּעַ האָט באַשוואָרן אין יענער צײַט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרשאָלטן פֿאַר גאָט דער מאַן וואָס ווועט אויפֿשטיין און ווועט אָפּבויען די דאָזיקע שטאָט יריחו! מיט דעם לעבן פֿון זײַן בכור זאָל ער לייגן איר גרונטפֿעסט, און מיט זײַן ינגסטן זאָל ער אַרײַנשטעלן אירע טירן.

27 און גאָט איז געווען מיט יהוֹשׁוּעַן, און זײַן שֵׁם איז געווען אין גאַנצן לאַנד.

7 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געפֿעלשט אַ פֿעלשונג אין דעם חרם, און עָכָן דער זון פֿון כַּרמי דעם זון פֿון זַבדי, דעם זון פֿון זֶרחן, פֿון שבֶט יהודה, האָט געגנומען פֿון דעם חרם, און דער צאָרן פֿון גאָט האָט געגרימט אויף די קינדער פֿון ישׂראל.

2 און יהוֹשׁוּעַ האָט געשיקט מענטשן פֿון ירֵיחו קיין עַי וואָס לעבן בית-אָוֶן, אין מזרח פֿון בית-אֵל, און ער האָט זיי אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: גייט אַרויף, און קוקט אויס דאָס לאַנד. זײַנען די מענטשן אַרויפֿגעגאַנגען, און האָבן אויסגעקוקט עַי.

3 און זיי האָבן זיך אומגעקערט צו יהוֹשׁוּעַ, און האָבן צו אים געזאָגט: זאָל ניט אַרויפֿגיין דאָס גאַנצע פֿאָלק; אַרום צוויי טויזנט מאַן, אָדער אַרום דריַ טויזנט מאַן, זאָלן אַרויפֿגיין און שלאָגן עַי. דאַרפֿסט ניט מיען אַהין דאָס גאַנצע פֿאָלק, וואָרום זיי זײַנען ווינציק.

4 זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אַהין פֿון פֿאָלק אַרום דריַ טויזנט מאַן; אָבער זיי זײַנען אַנטלאָפֿן פֿאַר די מענטשן פֿון עַי.

5 און די מענטשן פֿון עַי האָבן פֿון זיי געשלאָגן אַרום זעקס און דרײַסיק מאַן, און זיי האָבן זיי נאָכגעיאָגט פֿון פֿאָרן טויער ביז שבָּרים, און האָבן זיי געשלאָגן בײַם אַראָפֿגאַנג; און דאָס האַרץ פֿון פֿאָלק איז צעגאַנגען, און איז געווואָרן ווי וואַסער.

6 האָט יהוֹשׁוּעַ צעריסן זײַנע קלײדער, און איז געפֿאַלן אויף זײַן פּנים צו דער ערד פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָט ביזן אָוונט, ער און די עלטסטע פֿון ישׂראל; און זיי האָבן אַרויפֿגעלייגט ערד אויף זייער קאָפּ.

7 און יהוֹשׁוּעַ האָט געזאָגט: ווויי, גאָט דו האַר, נאָך וואָס האָסטו גאָר אַריבערגעבראַכט דאָס דאָזיקע פֿאָלק אויבערן יַרדן, אונדז צו געבן אין דער האַנט פֿון אֱמוֹרי, כדי אונדז אונטערצוברענגען? הלוואי וואָלטן מיר באַשטאַנען און געבליבן אויף יענער זײַט יַרדן!

8 איך בעט דיך, גאָט, וואָס קען איך זאָגן, נאָכדעם אַז ישׂראל האָט געמוזט קערן דעם נאַקן פֿאַר זײַנע פֿײַנט?

9 וואָרום דער כְּנַעֲני און אַלע באַוווינער פֿון לאַנד וועלן דערהערן, און וועלן אונדז אַרומרינגלען, און פֿאַרשניידן אונדזער נאָמען פֿון דער ערד; און וואָס וועסטו טאָן פֿאַר דײַן גרויסן נאָמען?

10 האָט גאָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ: שטיי דיר אויף; נאָך וואָס דען פֿאַלסטו אויף דײַן פּנים?

11 געזינדיקט האָט ישׂראל, און זיי האָבן אויך איבערגעטרעטן מײַן בונד וואָס איך האָב זיי באַפֿוילן, און זיי האָבן אי געגנומען פֿון חרם, אי געגנבֿעט, אי פֿאַרלייקנט, אי אַרײַנגעטאָן אין זייערע זאַכן.

12 דרום קענען די קינדער פֿון ישׂראל ניט באַשטיין פֿאַר זייערע פֿײַנט; דעם נאַקן קערן זיי פֿאַר זייערע פֿײַנט, ווײַל זיי זײַנען געוואָרן צו חרם; איך וועל מער ניט זײַן מיט אײַך, אויב איר וועט ניט פֿאַרטיליקן דעם חרם פֿון צווישן אײַך.

13 שטיי אויף, און הייליק דאָס פֿאָלק, און זאָלסט זאָגן: הייליקט אײַך אויף מאָרגן, וואָרום אַזוי האָט געזאָגט

יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: חרם
איז צווישן דיר, ישׂראל; וועסט ניט
קענען באַשטיין פֿאַר דיינע פֿיינט, biז
איר וועט אָפּטאָן דעם חרם פֿון צווישן
אײַך.
14 דרום זאָלט איר געענענען אין דער
פֿרי לויט אײַערע שבֿטים, און עס
וועט זײַן, דער שבֿט וואָס גאָט וועט
אים פֿאַרנעמען, זאָל געענענען לויט די
משפּחות, און די משפּחה וואָס גאָט
וועט זי פֿאַרנעמען, זאָל געענענען לויט
די הײַזער, און דאָס הויז וואָס גאָט
וועט עס פֿאַרנעמען, זאָל געענענען לויט
די מענער.
15 און עס וועט זײַן, דער וואָס
וועט פֿאַרנומען ווערן מיטן חרם, זאָל
פֿאַרברענט ווערן אין פֿײַער, ער און
אַלץ וואָס געהערט צו אים; ווײל ער
האָט איבערגעטרעטן דעם בונד פֿון
גאָט, און ווײל ער האָט געטאָן אַ נבֿלה
אין ישׂראל.
16 האָט יהוֹשׁוּעַ זיך געפֿעדערט אין
דער פֿרי, און געמאַכט געענענען ישׂראל
לויט זײַנע שבֿטים; איז פֿאַרנומען
געווואָרן שבֿט יהודה.
17 האָט ער געמאַכט געענענען די
משפּחה פֿון יהודה, און ער האָט
פֿאַרנומען די משפּחה פֿון די זַרחים.
האָט ער געמאַכט געענענען די משפּחה
פֿון די זַרחים לויט די מענער, און זַבדי
איז פֿאַרנומען געווואָרן.
18 האָט ער געמאַכט געענענען זײַן
הויז לויט די מענער, און עָכָן דער זון
פֿון כַּרמי דעם זון פֿון זַבדי, דעם זון פֿון
זֶרַחן, פֿון שבֿט יהודה, איז פֿאַרנומען
געווואָרן.
19 האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט צו עָכָנ:
מײַן זון, טו, איך בעט דיך, כּבֿוד צו
יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, און זײַ זיך
מוֹדה פֿאַר אים, און זאָג מיר, איך בעט
דיך, וואָס האָסט געטאָן; זאָלסט ניט
פֿאַרהוילן פֿון מיר.
20 האָט עָכָן געענטפֿערט יהוֹשׁוּעַ,
און האָט געזאָגט: אמת, איך האָב
געזינדיקט צו יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, און אַזוי און אַזוי האָב איך
געטאָן.
21 איך האָב געזען אין דעם רויב
אַ גוטן מאַנטל פֿון שִנעָר, און צוויי
הונדערט שֶקל זילבער, און אַ צונג
גאָלד וואָס איר וואָג איז פֿופֿציק שֶקל;
האָב איך זיי געגלוסט, און האָב זיי
צוגענומען, און זיי זײַנען זיי באַהאַלטן
אין דער ערד אין מיטן פֿון מײַן
געצעלט, און דאָס זילבער איז אונטער
דעם.
22 האָט יהוֹשׁוּעַ געשיקט שלוחים,
און זיי זײַנען אַוועקגעלאָפֿן צום
געצעלט; ערשט עס איז באַהאַלטן אין
זײַן געצעלט, און דאָס זילבער איז
אונטער דעם.
23 האָבן זיי אַרויסגענומען פֿון
מיטן געצעלט, און געבראַכט צו
יהוֹשׁוּעַ, און צו אַלע קינדער פֿון
ישׂראל, און זיי האָבן זיי אַוועקגעלייגט
פֿאַר גאָט.
24 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל
מיט אים האָבן גענומען עָכָן דעם זון
פֿון זֶרַחן, און דאָס זילבער, און דעם
מאַנטל, און די צונג גאָלד, און זײַנע
זין, און זײַנע טעכטער, און זײַנע אָקסן,
און זײַנע אייזלען, און זײַ, און זײַנע שאָף,
און זײַן געצעלט, און אַלץ וואָס האָט
געהערט צו אים, און זיי האָבן זיי
אַרויפֿגעבראַכט צום טאָל עָכוֹר.
25 און יהוֹשׁוּעַ האָט געזאָגט:
וואָס האָסטו אונדז פֿאַראומגליקט?
פֿאַראומגליקן זאָל דיך גאָט הינטיקן
טאָג. און גאַנץ ישׂראל האָבן אים
פֿאַרשטיינט מיט שטיינער; און זיי
האָבן זיי פֿאַרברענט אין פֿײַער, און
זיי פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער.
26 און זיי האָבן אויפֿגעשטעלט
איבער אים אַ גרויסן הויפֿן שטיינער
וואָס שטייט biז אויף הינטיקן טאָג;
און גאָט האָט זיך אָפּגעקערט פֿון זײַן
גרימצאָרן. דרום רופֿט מען יענעם
אָרט דער טאָל עָכוֹר biז אויף הינטיקן

טאָג.

8 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושוען: זאָלסט ניט מורא האָבן און ניט אָנגסטן; נעם מיט דיר דאָס גאַנצע מלחמה-פֿאָלק, און שטיי אויף, גיי אַרויף אויף עַי; זע, איך האָב געגעבן אין דיין האַנט דעם מלך פֿון עַי, און זיין פֿאָלק, און זיין שטאָט, און זיין לאַנד.

2 און זאָלסט טאָן צו עַי און צו איר מלך, אַזוי ווי דו האָסט געטאָן צו יריחו און צו איר מלך; נאָר איר זאָלקרויב און אירע בהמות זאָלט איר רויבן פֿאַר אייך. שטעל דיר לויערער אויף דער שטאָט פֿון הינטער איר.

3 איז אויפֿגעשטאַנען יהושוע, און דאָס גאַנצע מלחמה-פֿאָלק, אַרויפֿצוגיין אויף עַי; און יהושוע האָט אויסגעווײלט דרײסיק טויזנט מאַן העלדישע גיבורים, און האָט זיי אַוועקגעשיקט בײַ נאַכט.

4 און ער האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: זעט, איר זאָלט לויערן אויף דער שטאָט פֿון הינטער דער שטאָט; איר זאָלט זיך ניט דערווײַטערן זייער פֿון דער שטאָט, און זײט אַלע אָנגעבעריי.

5 און איך און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט מיר וועלן גענעמען צו דער שטאָט; און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן אַרויסגיין אַקעגן אונדז, אַזוי ווי צוערשט, וועלן מיר אַנטלויפֿן פֿאַר זיי.

6 און זיי וועלן אַרויסגיין נאָך אונדז, ביז מיר וועלן זיי אַוועקציען פֿון דער שטאָט, וואָרום זיי וועלן זאָגן: זיי אַנטלויפֿן פֿאַר אונדז אַזוי ווי צוערשט; און מיר וועלן אַנטלויפֿן פֿאַר זיי.

7 און איר וועט אויפֿשטיין פֿון דער לויער, און וועט פֿאַרנעמען די שטאָט, און יהוה אײַער גאָט וועט זי געבן אין אײַער האַנט.

8 און עס וועט זײַן, ווי איר פֿאַרכאַפּט די שטאָט, זאָלט איר אָנצינדן די שטאָט אין פֿײַער; אַזוי ווי דאָס ווארט פֿון גאָט זאָלט איר טאָן; זעט, איך האָב אײַך באַפֿוילן.

9 און יהושוע האָט זיי געשיקט, און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען צו דעם לויערארט, און זײַנען געזעסן צווישן בית-אֵל און צווישן עַי, אין מערבֿ פֿון עַי. און יהושוע האָט געזאָגט דעם פֿאָלק.

10 און יהושוע האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און האָט איבערגעציילט דאָס פֿאָלק, און ער און די עלטסטע פֿון פֿאָלק זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿאַרויס פֿאָלק אויף עַי.

11 און דאָס גאַנצע מלחמה-פֿאָלק וואָס מיט אים איז אַרויפֿגעגאַנגען, און זיי האָבן געגענט, און זײַנען געקומען אַקעגן דער שטאָט, און האָבן געלאָגערט אין צפֿון פֿון עַי; און דער טאָל איז געווען צווישן אים און צווישן עַי.

12 און ער האָט genומען אַרום פֿינף טויזנט מאַן, און האָט זיי געשטעלט פֿאַר לויערער צווישן בית-אֵל און צווישן עַי, אין מערבֿ פֿון עַי.

13 אַזוי האָבן זיי אויסגעשטעלט דאָס פֿאָלק, די גאַנצע מחנה וואָס אין צפֿון פֿון דער שטאָט, און זייער הינטער-חיל אין מערבֿ פֿון דער שטאָט. און יהושוע איז געגאַנגען אין יענער נאַכט אין מיטן טאָל.

14 און עס איז געווען, ווי דער מלך פֿון עַי האָט דערזען, אַזוי האָבן די מענטשן פֿון דער שטאָט זיך געאײַלט, און זיי האָבן זיך געפֿעדערט, און זײַנען אַרויסגעגאַנגען אַקעגן ישׂראל אויף מלחמה, ער און זײַן גאַנץ פֿאָלק, אין דער אָפּגערעדטער צײַט, פֿאַר דעם פּלוין, און ער האָט ניט געווּסט אַז לויערער זײַנען אויף אים פֿון הינטער דער שטאָט.

15 און יהושוע און גאַנץ ישׂראל האָבן זיך געמאַכט ווי געשלאָגן פֿאַר זיי, און זײַנען אַנטלאָפֿן אויפֿן וועג פֿון מדבר.

16 און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס אין
עַי איז צונויפֿגערופֿן געוואָרן, זיי
נאָכצויאָגן; און זיי האָבן נאָכגעיאָגט
יהוֹשׁוּעַ, און זײַנען אַוועקגעצויגן
געווארן פֿון דער שטאָט.
17 און עס איז ניט געבליבן אַ מענטש
אין עַי און אין בית-אֵל, וואָס איז
ניט אַרויסגעגאַנגען נאָך ישׂראל; און
זיי האָבן געלאָזט די שטאָט אָפֿן, און
נאָכגעיאָגט ישׂראל.
18 האָט גאָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ:
שטרעק אויס דעם שפּיז וואָס אין דײַן
האַנט אַקעגן דער שטאָט עַי, וואָרום
אין דײַן האַנט וועל איך זי געבן.
און יהוֹשׁוּעַ האָט אויסגעשטרעקט דעם
שפּיז וואָס אין זײַן האַנט אַקעגן דער
שטאָט.
19 און די לויערער זײַנען
אויפֿגעשטאַנען אויף גיך פֿון
זייער אָרט, און זיי זײַנען געלאָפֿן ווי
ער האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט,
און זײַנען אַרײַן אין דער שטאָט, און
האָבן זי באַצוווּנגען; און זיי האָבן
געאײַלט און האָבן אָנגעצונדן די
שטאָט אין פֿײַער.
20 און די מענטשן פֿון עַי האָבן זיך
אומגעקערט הינטער זיך, און דערזען,
ערשט דער רויך פֿון דער שטאָט איז
אַרויף צום הימל, און זיי האָבן ניט
געהאַט אין זיך כּוח צו לויפֿן אַהין
אָדער אַהער. און דאָס פֿאָלק וואָס
איז אַנטלאָפֿן צום מדבר, האָט זיך
אומגעקערט אויף די נאָכיאָגער.
21 און ווי יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל
האָבן געזען אַז די לויערער האָבן
באַצוווּנגען די שטאָט, און אַז דער רויך
פֿון דער שטאָט איז אויפֿגעגאַנגען, אַזוי
האָבן זיי זיך אומגעקערט, און האָבן
געשלאָגן די מענטשן פֿון עַי.
22 און יענע זײַנען אַרויסגעגאַנגען
פֿון דער שטאָט אַקעגן זיי, אַזוי אַז
זיי זײַנען געווען אין מיטן פֿון ישׂראל,
די אויף דער זײַט, און די אויף יענער
זײַט. און זיי האָבן זיי געשלאָגן ביז
זיי ניט איבערצולאָזן אַ געבליבענעם
אָדער אַנטרונענעם.
23 און דעם מלך פֿון עַי האָבן
זיי געכאַפּט אַ לעבעדיקן, און אים
געבראַכט צו יהוֹשׁוּעַ.
24 און עס איז געווען, אַז די
ישׂראל האָבן געענדיקט אויסהרגענען
אַלע באַווינער פֿון עַי, אויפֿן פֿעלד
אין דעם מדבר וואָס זיי האָבן זיי
נאָכגעיאָגט אין אים, און זיי זײַנען אַלע
געפֿאַלן דורכן שאַרף פֿון שווערד ביז
זיי זײַנען פֿאַרלעמדט געווארן, האָבן
גאַנץ ישׂראל זיך אומגעקערט קיין עַי,
און האָבן זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון
שווערד.
25 און אַלע וואָס זײַנען געפֿאַלן אין
יענעם טאָג, פֿון אַ מאַן ביז אַ פֿרוי,
זײַנען געווען צוועלף טויזנט; אַלע
מענטשן פֿון עַי.
26 און יהוֹשׁוּעַ האָט ניט
צוריקגעצויגן זײַן האַנט וואָס
ער האָט אויסגעשטרעקט מיטן שפּיז,
biז ער האָט פֿאַרווויסט אַלע באַווינער
פֿון עַי.
27 נאָר די בהמות און דעם זאַקרויב
פֿון יענער שטאָט האָבן די ישׂראל
געוריבט פֿאַר זיך, אַזוי ווי דאָס וואָרט
פֿון גאָט וואָס ער האָט באַפֿוילן
יהוֹשׁוּעַ.
28 און יהוֹשׁוּעַ האָט פֿאַרברענט עַי,
און האָט זי געמאַכט פֿאַר אַן אייביקן
חורבֿה-הויפֿן, אַ ווייסטעניש biז אויף
הינטיקן טאָג.
29 און דעם מלך פֿון עַי האָט
ער אויפֿגעהאַנגען אויף אַ בוים
biז אָוונטצײַט; און ווי די זון איז
אונטערגעגאַנגען, האָט יהוֹשׁוּעַ
באַפֿוילן, און מע האָט אַראָפּגענומען
זײַן טויטן לײַב פֿון דעם בוים, און אים
אַוועקגעוואָרפֿן פֿאַר דעם אײַנגאַנג
פֿון דעם שטאָטטויער, און מע האָט
אויפֿגעשטעלט איבער אים אַ גרויסן
הויפֿן שטיינער וואָס שטייט biז אויף
הינטיקן טאָג.

30 דענצמאָל האָט יהוֹשׁוּעַ געבויט אַ
מזבח צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל
אויפֿן באַרג עֵיבָל,
31 אַזוי ווי משה דער קנעכט פֿון
גאָט האָט באַפֿוילן די קינדער פֿון
ישׂראל, ווי עס שטייט געשריבן אין
בוך פֿון תּוֹרת-משה; אַ מזבח פֿון
גאַנצע שטיינער, וואָס מע האָט אויף זיי
ניט אויפֿגעהויבן אַן אײַזן. און זיי האָבן
אויפֿגעבראַכט אויף אים בראַנדאָפּפֿער
צו גאָט, און געשלאַכט פֿרידאָפּפֿער.
32 און ער האָט דאָרטן אויפֿגעשריבן
אויף די שטיינער אַן איבערחזרונג פֿון
תּוֹרת-משה, וואָס ער האָט געשריבן
אין אָנגעזיכט פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל.
33 און גאַנץ ישׂראל, און זייערע
עלטסטע און אויפֿזעער, און זייערע
ריכטער, זײַנען געשטאַנען פֿון דער
זײַט און פֿון ינעער זײַט פֿון אָרון,
פֿאַר די כֹּהנים פֿון שבֶּט לֵוִי וואָס
האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון גאָטס
בונד – אַזוי דער פֿרעמדער ווי דער
אײַנגעבאָרענער, העלפֿט פֿון זיי אַקעגן
באַרג גרִזים, און העלפֿט פֿון זיי אַקעגן
באַרג עֵיבָל, אַזוי ווי משה דער קנעכט
פֿון גאָט האָט פֿריער באַפֿוילן, צו
בענטשן דאָס פֿאָלק ישׂראל.
34 און דערנאָך האָט ער געלייענט
אַלע ווערטער פֿון דער תּוֹרה, די ברכה
און די קללה, אַזוי ווי אַלץ וואָס שטייט
געשריבן אין בוך פֿון דער תּוֹרה.
35 ניט געווען אַ וואָרט פֿון אַלץ
וואָס משה האָט באַפֿוילן, וואָס יהוֹשׁוּעַ
האָט ניט געלייענט פֿאַר דער גאַנצער
אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, און די
ווײַבער און די קליינע קינדער, און
דעם פֿרעמדן וואָס איז מיטגעגאַנגען
צווישן זיי.

9 און עס איז געווען, אַז אַלע
מלכים וואָס אויף דער זײַט
יַרדן, אין דעם געבערג, און אין דער
נידערונג, און אויף דעם גאַנצן ברעג
פֿון יַם-הַגָּדול, אַקעגן לבָנון, דער חִתי,
און דער אֱמוֹרי, דער כְּנַעֲני, דער
פְּרִזי, דער חִוִי, און דער יְבוסי, האָבן
דערהערט,
2 אַזוי האָבן זיי זיך אײַנגעזאַמלט
אין איינעם, מלחמה צו האַלטן מיט
יהוֹשׁוּעַ און מיט ישׂראל, מיט איין
מויל.
3 און די באַווינער פֿון גִּבעוֹן האָבן
געהערט וואָס יהוֹשׁוּעַ האָט געטאָן צו
יריחו און צו עַי;
4 און זיי אויך האָבן געטאָן מיט
ליסטיקייט, און זײַנען געגאַנגען
און האָבן זיך פֿאַרשטעלט; און זיי
האָבן גענומען אָפּגעניצטע זעק פֿאַר
זייערע אייזלען, און אָפּגעניצטע און
צעשפּאָלטענע און צונויפֿגעבונדענע
ווײַנלאָגלען,
5 און אָפּגעטראָגענע און
פֿאַרלאָטעטע שיך אויף זייערע
פֿיס, און אָפּגעטראָגענע קלײדער אויף
זיך; און דאָס גאַנצע ברויט פֿון זייער
צערונג איז געווען פֿאַרטריקנט אויף
ברעקלעך.
6 און זיי זײַנען געגאַנגען צו יהוֹשׁוּעַ
אין לאַגער קיין גִּלְגָל, און האָבן
געזאָגט צו אים און צו די מענער פֿון
ישׂראל: פֿון אַ ווײַטן לאַנד זײַנען מיר
געקומען, און אַצונד שליסט אונדז אַ
בונד.
7 האָבן די מענער פֿון ישׂראל
געזאָגט צו דעם חִוִי: אפֿשר זיצסטו
צווישן אונדז, און ווי קען איך דיר
שליסן אַ בונד?
8 האָבן זיי געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ:
דײַנע קנעכט זײַנען מיר. האָט יהוֹשׁוּעַ
צו זיי געזאָגט: ווער זײַט איר? און פֿון
וואַנען קומט איר?
9 האָבן זיי צו אים געזאָגט: פֿון
זייער אַ ווײַטן לאַנד זײַנען געקומען
דײַנע קנעכט, צוליב דעם נאָמען פֿון
יהוה דײַן גאָט; ווָארום מיר האָבן
געהערט זײַן הערונג, און אַלץ וואָס ער
האָט געטאָן אין מִצרַיִם,

10 און אַלְץ וואָס ער האָט געטאָן צו
די צוויי מלכים פֿון דעם אֱמוֹרי וואָס
אויף יענער זײַט יַרדן, צו סיחון דעם
מלך פֿון חֶשבּוֹן, און צו עוֹג דעם מלך
פֿון בָּשָׁן וואָס אין עַשתָּרוֹת.
11 האָבן צו אונדז געזאָגט אונדזערע
עלטסטע, און אַלע באַוווינער פֿון
אונדזער לאַנד, אַזוי צו זאָגן: נעמט
מיט זיך צערונג אויפֿן וועג, און גייט
זיי אַנטקעגן, און איר זאָלט זאָגן צו זיי:
אײַערע קנעכט זײַנען מיר; און אַצונד
שליסט אונדז אַ בונד.
12 דאָס דאָזיקע ברויט אונדזערס
– ווי־אַרעמערהייט האָבן מיר זיך
פֿאַרשפּײַזט דערמיט פֿון אונדזערע
הײַזער, אין דעם טאָג וואָס מיר זײַנען
אַרויס צו גיין צו אײַך, און אַצונד
אָט איז עס פֿאַרטריקנט, און געוואָרן
בּרעקלעך.
13 און די דאָזיקע ווײַנלאָגלען, וואָס
מיר האָבן אָנגעפֿילט, זײַנען געווען נײַ,
און אָט זײַנען זיי צעשפּאָלטן געוואָרן,
און די דאָזיקע קלײדער און שיך
אונדזערע זײַנען אָפּגעטראָגן געוואָרן
פֿון זייער פֿיל וועג.
14 און די מענער האָבן געגומען פֿון
זייער צערונג, און גאָטס מויל האָבן זיי
ניט געפֿרעגט.
15 און יהוֹשׁוּעַ האָט געמאַכט שלום
מיט זיי, און זיי געשלאָסן אַ בונד, זיי
צו לאָזן לעבן. און די פֿירשטן פֿון דער
עדה האָבן זיי געשוואָרן.
16 און עס איז געווען צום סָוף פֿון
דריי טעג נאָכדעם ווי זיי האָבן זיי
געשלאָסן אַ בונד, האָבן זיי געהערט אַז
זיי זײַנען נאָבֿע צו זיי, און אַז זיי זיצן
צווישן זיי.
17 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געצויגן, און זײַנען געקומען אין
זייערע שטעט אויפֿן דריטן טאָג. און
זייערע שטעט זײַנען געווען גִּבעוֹן, און
כְּפִירָה, און בְּאֵרוֹת, און קִרְיַת־יְעָרים.
18 אָבער די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן זיי ניט געשלאָגן, ווײַל די
פֿירשטן פֿון דער עדה האָבן זיי
געשוואָרן בײַ יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל. און די גאַנצע עדה האָט
געמורמלט אויף די פֿירשטן.
19 האָבן אַלע פֿירשטן געזאָגט צו
דער גאַנצער עדה: מיר האָבן זיי
געשוואָרן בײַ יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, און מיר טאָרן זיי אַצונד ניט
אָנרירן.
20 דאָס מוזן מיר זיי טאָן, און זיי
לאָזן לעבן, כּדי אויף אונדז זאָל ניט זײַן
אַ צאָרן פֿון וועגן דער שבֿועה וואָס מיר
האָבן זיי געשוואָרן.
21 און די פֿירשטן האָבן אָנגעזאָגט
וועגן זיי: זאָלן זיי בלײַבן לעבן.
און זיי זײַנען געוואָרן האָלצהעקער
און וואַסערשעפּער פֿאַר דער גאַנצער
עדה, אַזוי ווי די פֿירשטן האָבן געהייסן
וועגן זיי.
22 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיי גערופֿן, און
האָט צו זיי גערעדט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר
וואָס האָט איר אונדז געגאַרט, אַזוי צו
זאָגן: מיר זײַנען זייער ווײַט פֿון אײַך,
וועָן איר זיצט צווישן אונדז?
23 און אַצונד זאָלט איר זײַן
פֿאַרשאָלטן, און עס זאָל ניט אויסגיין
פֿון אײַך אַ קנעכט און האָלצהעקער
און וואַסערשעפּער פֿאַר דעם הויז פֿון
מײַן גאָט.
24 האָבן זיי געענטפֿערט יהוֹשׁוען,
און האָבן געזאָגט: ווײַל דערציילט איז
דערציילט געוואָרן דײַנע קנעכט, דאָס
וואָס יהוה דײַן גאָט האָט באַפֿוילן
זײַן קנעכט משהן, אײַך צו געבן דאָס
גאַנצע לאַנד, און צו פֿאַרטילקן אַלע
באַוווינער פֿון לאַנד פֿון פֿאַר אײַך, און
מיר האָבן זייער מוֹרא געקריגן פֿאַר
אונדזערע נפֿשות פֿון אײַך; דרום האָבן
מיר געטאָן די דאָזיקע זאַך.
25 און אַצונד אָט זײַנען מיר אין
דײַן האַנט; ווי עס איז גוט און
רעכטפֿאַרטיק אין דײַנע אויגן צו טאָן
מיט אונדז, טו.

26 און ער האָט מיט זיי אַזוי געטאָן,
און האָט זיי מציל געווען פֿון דער האַנט
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און זיי האָבן
זיי ניט געהרגעט.
27 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיי געמאַכט אין
יענעם טאָג פֿאַר האָלצהעקער און פֿאַר
וואַסערשעפֿער, פֿאַר דער עדה, און
פֿאַר דעם מזבח פֿון גאָט, ביז אויף
הינטיקן טאָג, אין דעם אָרט וואָס ער
וועט אויסדערווייל.

10 און עס איז געווען, ווי
אֲדוֹני-צֶדֶק דער מלך פֿון
ירוּשָׁלַיִם האָט געהערט אַז יהוֹשׁוּעַ האָט
באַצוווינגען עַי, און האָט זי פֿאַרווייסט;
אַז אַזוי ווי ער האָט געטאָן צו ירֵיחו
און צו איר מלך, אַזוי האָט ער געטאָן
צו עַי און צו איר מלך; און אַז די
באַווינער פֿון גִּבעוֹן האָבן געמאַכט
שלום מיט ישׂראל, און זיינען געבליבן
צווישן זיי;
2 האָבן זיי זייער מורא געקריגן,
ווײַל גִּבעוֹן איז געווען אַ גרויסע
שטאָט, אַזוי ווי איינע פֿון די
מלוכה-שטעט, און ווײַל זי איז געווען
גרעסער פֿון עַי, און אַלע אירע
מענטשן זיינען געווען גיבורים.
3 און אֲדוֹני-צֶדֶק דער מלך פֿון
ירוּשָׁלַיִם האָט געשיקט צו הוֹהָם דעם
מלך פֿון חֶברוֹן, און צו פִּרְאָם דעם מלך
פֿון יַרמות, און צו יָפִיע דעם מלך פֿון
לָכיש, און צו דבִיר דעם מלך פֿון עֶגלוֹן,
אַזוי צו זאָגן:
4 קומט אַרויף צו מיר, און העלפֿט
מיר, און לאָמיר שלאָגן גִּבעוֹן, ווײַל זי
האָט געמאַכט שלום מיט יהוֹשׁוּעַ און
מיט די קינדער פֿון ישׂראל.
5 האָבן זיך אײַנגעזאַמלט און זיינען
אַרויפֿגעגאַנגען די פֿינף מלכים פֿון
אֱמוֹרי, דער מלך פֿון ירוּשָׁלַיִם, דער
מלך פֿון חֶברוֹן, דער מלך פֿון יַרמות,
דער מלך פֿון לָכיש, דער מלך פֿון
עֶגלוֹן, זיי מיט אַלע זייערע מחנות, און
זיי האָבן געלאָגערט אויף גִּבעוֹן, און
מלחמה געהאַלטן אויף איר.
6 האָבן די מענטשן פֿון גִּבעוֹן
געשיקט צו יהוֹשׁוּעַ אין לאַגער
קיין גִּלגָל, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט
אָפּלאָזן דײַנע הענט פֿון דײַנע קנעכט;
קום אַרויף צו אונדז אויף גיך, און
העלף אונדז, און שטיי אונדז בײַ;
וואָרום אַלע מלכים פֿון אֱמוֹרי, די
באַווינער פֿון דעם געבערג, האָבן זיך
אײַנגעזאַמלט אויף אונדז.
7 איז יהוֹשׁוּעַ אַרויפֿגעגאַנגען
פֿון גִּלגָל, ער און דאָס גאַנצע
מלחמה-פֿאָלק מיט אים, און אַלע
העלדישע גיבורים.
8 און גאָט האָט געזאָגט צו יהוֹשׁוּעַ:
זאָלסט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר זיי,
וואָרום איך האָב זיי געגעבן אין
דײַן האַנט; קיינער פֿון זיי וועט ניט
באַשטיין פֿאַר דיר.
9 און יהוֹשׁוּעַ איז געקומען אויף
זיי פֿלוצים; די גאַנצע נאַכט איז ער
אַרויפֿגעגאַנגען פֿון גִּלגָל.
10 און גאָט האָט זיי צעטומלט פֿאַר
ישׂראל, און ער האָט זיי געשלאָגן
אַ גרויסן שלאָג אין גִּבעוֹן, און האָט
זיי נאָכגעיאָגט אויף דעם וועג פֿון
דעם אַרויפֿגאַנג פֿון בית-חוֹרוֹן, און זיי
געשלאָגן ביז עֲזֵקָה, און ביז מַקֵּדָה.
11 און עס איז געווען, אַז זיי
זיינען געלאָפֿן פֿאַר ישׂראל, ווען זיי
זיינען געווען אויף דעם אַראָפּגאַנג פֿון
בית-חוֹרוֹן, האָט גאָט אַראָפּגעוואָרפֿן
אויף זיי פֿון הימל גרויסע שטיינער,
ביז עֲזֵקָה, און זיי זיינען געשטאָרבן.
מער זיינען געווען די וואָס זיינען
געשטאָרבן פֿון די האָגלשטיינער, ווי
די וואָס די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געהרגעט מיטן שוואַרד.
12 דעמצמאָל האָט יהוֹשׁוּעַ געredט
צו גאָט – אין דעם טאָג וואָס גאָט
האָט איבערגעגעבן דעם אֱמוֹרי צו די
קינדער פֿון ישׂראל – און ער האָט
געזאָגט פֿאַר די אויגן פֿון ישׂראל: זון,
שטיי שטיל אין גִּבעוֹן, און לבָנה, אין
טאָל פֿון אַיָלוֹן!

13 און די זון איז שטיל געשטאַנען,
און די לבֿנה האָט זיך אָפּגעשטעלט, biz
דאָס פֿאָלק האָט זיך נוֹקם געווען אָן
זײַנע פֿײַנט. דאָס איז שוין באַשריבן
אין בוך פֿון יָשָׁר. און די זון האָט
זיך אָפּגעשטעלט אין האַלבן הימל, און
האָט זיך ניט געאײַלט אונטערצוגיין
אַרום אַ גאַנצן טאָג.

14 און אַזאַ טאָג ווי יענער איז ניט
געווען, פֿאַר אים אָדער נאָך אים, אַז
גאָט זאָל געהאָרכן דעם קָול פֿון אַ
מענטשן; ווארום גאָט האָט מלחמה
געהאַלטן פֿאַר ישׂראל.

15 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל מיט
אים האָבן זיך אומגעקערט אין לאַגער
קיין גִלגָל.

16 און די דאָזיקע פֿינף מלכים זײַנען
אַנטלאָפֿן, און האָבן זיך באַהאַלטן אין
דער הייל אין מַקֵּדָה.

17 איז אָנגעזאָגט געוואָרן יהוֹשׁוען,
אַזוי צו זאָגן: די פֿינף מלכים זײַנען
געפֿונען געווארן באַהאַלטן אין דער
הייל אין מַקֵּדָה.

18 האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט: קײַקלט צו
גרויסע שטיינער צום מויל פֿון דער
הייל, און שטעלט לעבן איר מענטשן,
זיי צו היטן.

19 און איר זאָלט אײַך ניט
אָפּשטעלן; יאָגט נאָך אײַערע
פֿײַנט, און איר זאָלט שלאָגן זייערע
הינטערשטע; איר זאָלט זיי ניט
לאָזן אַרײַנקומען אין זייערע שטעט;
ווארום יהוה אײַער גאָט האָט זיי
געגעבן אין אײַער האַנט.

20 און עס איז געווען, אַז יהוֹשׁוּעַ
און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
זיי געענדיקט שלאָגן זייער אַ גרויסן
שלאַק, biz זיי זײַנען פֿאַרלעענדט
געווארן, און די געבליבענע וואָס
זײַנען געבליבן פֿון זיי, זײַנען אַרײַן אין
די פֿעסטונגשטעט,

21 אַזוי האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק זיך
אומגעקערט אין לאַגער צו יהוֹשׁוען
קיין מַקֵּדָה בשלום; קיינער האָט זײַן
צונג ניט געשאַרפֿט אָקעגן עמיצן פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל.

22 האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט: עפֿנט אויף
דאָס מויל פֿון דער הייל, און ברענגט
אַרויס צו מיר די דאָזיקע פֿינף מלכים
פֿון דער הייל.

23 האָבן זיי אַזוי געטאָן; און זיי
האָבן אַרויסגעבראַכט צו אים די
דאָזיקע פֿינף מלכים פֿון דער הייל,
דעם מלך פֿון ירוּשָׁלַיִם, דעם מלך פֿון
חֶברוֹן, דעם מלך פֿון יַרמות, דעם מלך
פֿון לָכיש, דעם מלך פֿון עֶגלוֹן.

24 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן
אַרויסגעבראַכט די דאָזיקע מלכים צו
יהוֹשׁוען, אַזוי האָט יהוֹשׁוּעַ גערופֿן
אַלע מענער פֿון ישׂראל, און ער
האָט געזאָגט צו די פֿירער פֿון די
מלחמה-לײַט וואָס זײַנען מיט אים
געגאַנגען: קענענט, טוט אַרויף אײַערע
פֿיס אויף די העלדזער פֿון די דאָזיקע
מלכים. האָבן זיי קענענט, און האָבן
אַרויפֿגעטאָן זייערע פֿיס אויף זייערע
העלדזער.

25 און יהוֹשׁוּעַ האָט צו זיי געזאָגט:
איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן און ניט
אַנגסטן, זײַט שטאַרק און פֿעסט,
ווארום אַזוי וועט גאָט טאָן צו אַלע
אײַערע פֿײַנט וואָס איר האַלט מלחמה
מיט זיי.

26 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיי דערנאָך
געשלאָגן, און האָט זיי געטייט, און זיי
אויפֿגעהאַנגען אויף פֿינף ביימער; און
זיי זײַנען געהאַנגען אויף די ביימער
biz אָוונט.

27 און עס איז געווען אין צײַט פֿון
זונאונטערגאַנג, האָט יהוֹשׁוּעַ באַפֿוילן,
און מע האָט זיי אַראָפּגענומען פֿון די
ביימער, און זיי אַרײַנגעוואָרפֿן אין
דער הייל, וואָס זיי האָבן זיך דאָרטן
באַהאַלטן. און מע האָט אַרויפֿגעטאָן
גרויסע שטיינער אויפֿן מויל פֿון דער
הייל, ווו זיי ליגן אַזש biz אויף
הינטיקן טאָג.

28 און יהוֹשׁוּעַ האָט באַצווונגען מַקֵּדָה אין יענעם טאָג, און האָט געשלאָגן זי און איר מלך מיטן שאַרף פֿון שוועָרד; ער האָט פֿאַרווויסט זיי און אַלע נפֿשות וואָס אין איר; ער האָט ניט געלאָזט אַן איבערבליבֿ. און ער האָט געטאָן צום מלך פֿון מַקֵּדָה, אַזוי ווי ער האָט געטאָן צום מלך פֿון יריחו.

29 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל מיט אים זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿון מַקֵּדָה קיין לִבְנָה,

30 און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט לִבְנָה. און גאָט האָט אויך זי און איר מלך געגעבן אין דער האַנט פֿון ישׂראל; און ער האָט זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוועָרד, מיט אַלע נפֿשות וואָס אין איר; ער האָט ניט געלאָזט אַן איבערבליבֿ; אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן צו עֶגלוֹן. און ער האָט פֿאַרווויסט זי און אַלע נפֿשות וואָס אין איר.

31 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל מיט אים זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿון לִבְנָה קיין לָכִישׁ, און ער האָט געלאָגערט אויף איר און מלחמה געהאַלטן אַקעגן איר.

32 און גאָט האָט געגעבן לָכִישׁ אין דער האַנט פֿון ישׂראל; און ער האָט זי באַצווונגען אויפֿן צווייטן טאָג, און האָט זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוועָרד, מיט אַלע נפֿשות וואָס אין איר; אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן צו לִבְנָה.

33 דענצמאָל איז אַרויפֿגעקומען הוֹרָם דער מלך פֿון גֶזֶר צו העלפֿן לָכִישׁ, און יהוֹשׁוּעַ האָט געשלאָגן אים און זײַן פֿאָלק ביז ער האָט אים ניט געלאָזט אַן איבערבליבֿ.

34 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל מיט אים זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿון לָכִישׁ קיין עֶגלוֹן, און זיי האָבן געלאָגערט אויף איר, און מלחמה געהאַלטן אויף איר.

35 און זיי האָבן זי באַצווונגען אין יענעם טאָג, און האָבן זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוועָרד; און אַלע נפֿשות וואָס אין איר האָט ער פֿאַרווויסט אין יענעם טאָג; אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן צו לָכִישׁ.

36 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל מיט אים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון עֶגלוֹן קיין חֶבְרוֹן, און זיי האָבן מלחמה געהאַלטן אויף איר.

37 און זיי האָבן זי באַצווונגען, און האָבן זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוועָרד, מיט איר מלך, און אַלע אירע שטעט, און אַלע נפֿשות וואָס אין איר; ער האָט ניט געלאָזט אַן איבערבליבֿ; אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן צו עֶגלוֹן. און ער האָט פֿאַרווויסט זי און אַלע נפֿשות וואָס אין איר.

38 און יהוֹשׁוּעַ און גאַנץ ישׂראל מיט אים האָבן זיך אומגעקערט קיין דבִיר, און ער האָט מלחמה געהאַלטן אויף איר.

39 און ער האָט באַצווונגען זי און איר מלך, און אַלע אירע שטעט; און זיי האָבן זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוועָרד, און פֿאַרווויסט אַלע נפֿשות וואָס אין איר; ער האָט ניט געלאָזט אַן איבערבליבֿ. אַזוי ווי ער האָט געטאָן צו חֶבְרוֹן, אַזוי האָט ער געטאָן צו דבִיר און צו איר מלך; אַזוי ווי ער האָט אויך געטאָן צו לִבְנָה און צו איר מלך.

40 און יהוֹשׁוּעַ האָט געשלאָגן דאָס גאַנצע לאַנד, דאָס געבערג, און דעם דָרום, און די נידערונג, און די אַראָפּגאַנגען, און אַלע זייערע מלכים; ער האָט ניט געלאָזט אַן איבערבליבֿ, נײַערט ווי נאָר אַן אָטעם האָט ער פֿאַרווויסט, אַזוי ווי יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל האָט באַפֿוילן.

41 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיי געשלאָגן פֿון קָדֵשׁ-ברנֵעַ און ביז עַזָה, און דאָס גאַנצע לאַנד גוֹשֶׁן, און ביז גִּבְעוֹן.

42 און אַלע די דאָזיקע מלכים און זייער לאַנד האָט יהוֹשׁוּעַ באַצווונגען אויף איין מאָל; ווארום יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל האָט מלחמה געהאַלטן פֿאַר

ישׂראל.
43 און יהוֹשׁוּעַ און גַאנץ ישׂראל מיט
אים האָבן זיך אומגעקערט אין לאַגער
קיין גִלגָל.

11 און עס איז געווען, ווי יָבִין
דער מלך פון חָצוֹר האָט
דערהערט, אַזוי האָט ער געשיקט צו
יוֹבָב דעם מלך פון מָדוֹן, און צו דעם
מלך פון שִמרוֹן, און צו דעם מלך פון
אַכשָף;
2 און צו די מלכים ווָאס אין צפון,
אין דעם געבערג, און אויפן פלוין,
אין דָרום פון כִנרוֹת, און אין דער
נידערונג, און אין די געגנטן פון דוֹר,
אין מערבּ;
3 צו דעם כְנַעֲני אין מזרח און אין
מערבּ, און צו דעם אֱמוֹרי, און דעם
חִתי, און דעם פְרִזי, און דעם יבוסי
אין דעם געבערג, און דעם חִוי אונטער
חרמון אין לאַנד מִצפה.
4 און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען, זיי
און אַלע זייערע מחנות מיט זיי, פִיל
פאָלק, אַזוי ווי דער זאַמד ווָאס אויפן
ברעג פון ים אין פִילקייט, און פערד
און רייטוועגן זייער פִיל.
5 און אַלע די דאָזיקע מלכים האָבן
זיך אינגעזאַמלט, און זיינען געקומען,
און האָבן אין איינעם געלאָגערט ביי די
ווָאסערן פון מֵרוֹם, מלחמה צו האַלטן
מיט ישׂראל.
6 האָט גאָט געזאָגט צו יהוֹשוען:
זאָלסט ניט מוֹרא האָבן פאַר זיי,
ווָארום מאָרגן אַרום דער צייט, גיב
איך זיי אַלע איבער דערשלאָגענע
פאַר ישׂראל. זייערע פערד זאָלסטו
אויסרייסן, און זייערע רייטווועגן
זאָלסטו פאַרברענען אין פִיער.
7 און יהוֹשׁוּעַ און דאָס גאַנצע
מלחמה-פאָלק מיט אים זיינען געקומען
אויף זיי פלוצים ביי די ווָאסערן פון
מֵרוֹם, און זיי זיינען אָנגעפאַלן אויף
זיי.
8 און גאָט האָט זיי געגעבן אין
דער האַנט פון ישׂראל, און זיי האָבן
זיי געשלאָגן, און זיי נאָכגעיאָגט ביז
גרויס-צידוֹן, און ביז מִשׂרפוֹת-מַיִם,
און ביז דעם טאָל פון מִצפה צו מזרח;
און זיי האָבן זיי געשלאָגן ביז זיי ניט
צו לאָזן אַן איבערבליבּ.
9 און יהוֹשׁוּעַ האָט צו זיי געטאָן אַזוי
ווי גאָט האָט אים אָנגעזאָגט; זייערע
פערד האָט ער אויסגעריסן, און זיי־ערע
רייטווועגן, האָט ער פאַרברענט אין
פִיער.
10 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיך אומגעקערט
אין יענער צייט, און האָט באַצווונגען
חָצוֹר, און איר מלך האָט ער געשלאָגן
מיטן שווערד; ווָארום חָצוֹר איז פריער
געווען דאָס הויפּט פון אַלע די דאָזיקע
קיני־גרייכן.
11 און זיי האָבן דערשלאָגן אַלע
נפשות ווָאס אין איר מיטן שׂארף פון
שווערד – פאַרווויסט; עס איז ניט
געבליבן קיין לעבעדיקער אָטעם; און
חָצוֹר האָט ער פאַרברענט אין פִיער.
12 און אַלע שטעט פון די דאָזיקע
מלכים, און אַלע זייערע מלכים,
האָט יהוֹשׁוּעַ באַצווונגען, און זיי
געשלאָגן מיטן שׂארף פון שווערד – זיי
פאַרווויסט, אַזוי ווי משה דער קנעכט
פון גאָט האָט באַפוילן.
13 אָבער אַלע שטעט ווָאס זיינען
געשטאַנען אויף זייערע בערגלעך, זיי
האָט ישׂראל ניט פאַרברענט; בלויז
חָצוֹר אַליין האָט יהוֹשׁוּעַ פאַרברענט.
14 און דעם גאַנצן זאַקרויב פון די
דאָזיקע שטעט, און די בהמות, האָבן
די קינדער פון ישׂראל געראויבט פאַר
זיך; נאָר אַלע מענטשן האָבן זיי
געשלאָגן מיטן שׂארף פון שווערד ביז
זיי האָבן זיי פאַרטילקט; זיי האָבן ניט
איבערגעלאָזט קיין לעבעדיקן אָטעם.
15 אַזוי ווי גאָט האָט באַפוילן זיין
קנעכט משהן, אַזוי האָט משה באַפוילן
יהוֹשׁוען, און אַזוי האָט יהוֹשׁוּעַ געטאָן.
ער האָט ניט אויסגעלאָזט אַ זאַך פון

אַלץ וואָס גאָט האָט באַפּוילן משהן.
16 און יהוֹשׁוּעַ האָט אײַנגענומען
דאָס דאָזיקע גאַנצע לאַנד, דאָס
געבערג, און דעם גאַנצן דָרום, און
דאָס גאַנצע לאַנד גוֹשֶׁן, און די
נידערונג, און דעם פּלוין, און דאָס
געבערג פון ישׂראל, און זײַן נידערונג,
17 פון דעם גלאַטן באַרג וואָס גייט
אַרויף צו שֵׂעִיר, און ביז בַּעַל-גָּד
אין טאָל פון לְבָנוֹן, אונטער באַרג
חרמון; און אַלע זיירע מלכים האָט
ער באַצוויפֿנגען, און זיי געשלאָגן און
זיי געטייט.
18 פֿיל טעג האָט יהוֹשׁוּעַ געפֿירט
מלחמה מיט אַלע די דאָזיקע מלכים.
19 ניט געווען אַ שטאָט וואָס האָט
געמאַכט שלום מיט די קינדער פון
ישׂראל, אָחוץ דער חִוִּי, די באַוווינער
פון גִּבְעוֹן; אַלץ האָבן זיי אײַנגענומען
מיט מלחמה.
20 וואָרום עס איז געווען פון גאָט,
צו שטאַרקן זייער האַרץ אויף מלחמה
מיט ישׂראל, אַז מע זאָל זיי פֿאַרוויסטן,
כדי זיי זאָל ניט זײַן קיין לײַטזעליקייט,
נײַערט אַז מע זאָל זיי פֿאַרטיליקן, אַזוי
ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
21 און יהוֹשׁוּעַ איז געקומען אין
יענער צײַט, און האָט פֿאַרשניטן די
ענָקים פון דעם געבערג, פון חברון,
פון דביר, פון עֲנָב, און פון גאַנצן
געבערג פון יהודה, און פון גאַנצן
געבערג פון ישׂראל; מיט זייערע שטעט
האָט זיי יהוֹשׁוּעַ פֿאַרוויסט.
22 עס זײַנען ניט איבערגעבליבן קיין
ענָקים אין לאַנד פון די קינדער פון
ישׂראל; נאָר אין עַזָּה, אין גַּת, און אין
אַשדוֹד, זײַנען זיי געבליבן.
23 און יהוֹשׁוּעַ האָט אײַנגענומען
דאָס גאַנצע לאַנד, אַזוי ווי אַלץ וואָס
גאָט האָט געזאָגט צו משהן; און
יהוֹשׁוּעַ האָט עס געגעבן פאַר אַ נחלה
צו ישׂראל לויט זייערע אײַנטיילונגען
נאָך זייערע שבָּטים. און דאָס לאַנד איז
געווען רויק פון מלחמה.

12 און דאָס זײַנען די מלכים פון
לאַנד וואָס די קינדער פון
ישׂראל האָבן געשלאָגן, און געאַרבט
זייער לאַנד אויף יענער זײַט יַרדן, צו
זונאויפגאַנג, פון טאָל אַרנוֹן ביז באַרג
חרמון, און דעם גאַנצן פּלוין צו מזרח:
2 סיחון דער מלך פון אֱמוֹרי וואָס
איז געזעסן אין חֶשבּוֹן, וואָס האָט
געוועלטיקט פון עַרוֹעֵר וואָס בײַם
ברעג טאָל אַרנוֹן און אין מיטן טאָל, און
איבער האַלב גִּלְעָד, און ביז דעם טײַך
יַבּוֹק, דעם געמאַרק פון די קינדער פון
עַמּוֹן,
3 און איבער דעם פּלוין ביזן ים
כִּנרוֹת, צו מזרח, און ביז דעם ים פון
פּלוין, דעם יַם-הַמֶּלַח, צו מזרח, אויפֿן
וועג צו בית-ישימוֹת; און אין דָּרום,
אונטער די אַראָפגאַנגען פון פסגָּה.
4 און דער געמאַרק פון עוֹג דעם מלך
פון בשָׁן, פון דעם רעשט פון די רפֿאים,
וואָס איז געזעסן אין עַשתָּרוֹת, און אין
אֶדרֶעִי,
5 און האָט געוועלטיקט איבער באַרג
חרמון, און איבער סַלכָה, און איבער
גאַנץ בשָׁן, ביז דעם געמאַרק פון דעם
גשורי, און דעם מַעֲכָתי, און איבער
האַלב גִּלְעָד, – דעם געמאַרק פון סיחון
דעם מלך פון חֶשבּוֹן.
6 משה דער קנעכט פון גאָט, און
די קינדער פון ישׂראל, האָבן זיי
געשלאָגן, און משה דער קנעכט פון
גאָט האָט עס געגעבן פאַר אַן אֶרב צו
די ראובֵנים, און צו די גָדִים, און צום
האַלבן שבֶּט מנשה.
7 און דאָס זײַנען די מלכים פון לאַנד
וואָס יהוֹשׁוּעַ און די קינדער פון ישׂראל
האָבן געשלאָגן אויף דער זײַט יַרדן צו
מערבֿ, פון בַּעַל-גָּד אין טאָל פון לְבָנוֹן,
און ביז דעם גלאַטן באַרג וואָס גייט
אַרויף צו שֵׂעִיר; און יהוֹשׁוּעַ האָט עס
געגעבן די שבָּטים פון ישׂראל פאַר אַן
אַרב לויט זייערע אײַנטיילונגען;
8 אין דעם געבערג, און אין דער
נידערונג, און אין דעם פּלוין, און אויף

די אַרְאָפּגאַנגען, און אין מדבר, און אין
דעם דָּרום; דער חִתִּי, דער אֱמוֹרִי, און
דער כְּנַעֲנִי, דער פְּרִזִּי, דער חִוִּי, און
דער יְבוּסִי.
9 דער מלך פֿון יריחו, איינער;
דער מלך פֿון עַי וואָס לעבן בית-אֵל,
איינער;
10 דער מלך פֿון ירושָׁלַיִם,
איינער;דער מלך פֿון חֶבְרוֹן, איינער;
11 דער מלך פֿון יַרמות, איינער;
דער מלך פֿון לָכִישׁ, איינער;
12 דער מלך פֿון עֶגלוֹן, איינער; דער
מלך פֿון גֶּזֶר, איינער;
13 דער מלך פֿון דְּבִיר, איינער; דער
מלך פֿון גֶּדֶר, איינער;
14 דער מלך פֿון חָרְמָה, איינער; דער
מלך פֿון עֲרָד, איינער;
15 דער מלך פֿון לִבְנָה, איינער; דער
מלך פֿון עֲדוּלָם, איינער;
16 דער מלך פֿון מַקֵּדָה, איינער; דער
מלך פֿון בית-אֵל, איינער;
17 דער מלך פֿון תַּפּוּחַ, איינער; דער
מלך פֿון חֵפֶר, איינער;
18 דער מלך פֿון אֲפֵק, איינער; דער
מלך איבערן שָׁרוֹן, איינער;
19 דער מלך פֿון מָדוֹן, איינער; דער
מלך פֿון חָצוֹר, איינער;
20 דער מלך פֿון שִׁמרוֹן-מרוֹן,
איינער; דער מלך פֿון אַכְשָׁף, איינער;
21 דער מלך פֿון תַּעֲנָךְ, איינער; דער
מלך פֿון מְגִדּוֹ, איינער;
22 דער מלך פֿון קֶדֶשׁ, איינער; דער
מלך פֿון יָקנְעָם אין כַּרְמֶל, איינער;
23 דער מלך פֿון דּוֹר, אין דער גענט
פֿון דּוֹר, איינער; דער מלך פֿון גּוֹיִם אין
גִּלְגָּל, איינער;
24 דער מלך פֿון תִּרְצָה, איינער; אַלע
מלכים, איין און דרײַסיק.

13 און יְהוֹשׁוּעַ איז געווארן אַלט
און באַטאָגט; און גאָט האָט
צו אים געזאָגט: דו ביסט אַלט און
באַטאָגט, און פֿון לאַנד איז נאָך
געבליבן זייער פֿיל איינצונעמען.

2 דאָס איז דאָס לאַנד וואָס איז נאָך
געבליבן: אַלע גענטן פֿון די פְּלִשְׁתִּים,
און דער גאַנצער גשורי,
3 פֿון דעם שיחור וואָס פֿאַר מִצְרַיִם,
און ביז דעם געמאַרק פֿון עֶקרוֹן צו
צפֿון, וואָס ווערט געראַטנט צום כְּנַעֲנִי;
די פֿינף פֿירשטן פֿון די פְּלִשְׁתִּים,
דער עַזָּהער, און דער אַשְׁדּוֹדער, דער
אַשקְלוֹנער, דער גַּתער, און דער
עֶקרוֹנער; און די עַוִּים
4 אין דָּרום; דאָס גאַנצע לאַנד פֿון
כְּנַעֲנִי, און מְעָרָה וואָס געהערט צו די
צִידוֹנִים, ביז אַפֵֽק, בזי דעם געמאַרק
פֿון אֱמוֹרִי;
5 און דאָס לאַנד פֿון גִּבְלִי, און דער
גאַנצער לְבָנון צו זונאויפֿגאַנג, פֿון
בַּעַל-גָּד אונטער באַרג חרמון, ביז מע
קומט קיין חֲמָת;
6 אַלע באַווויינער פֿון דעם געבערג,
פֿון לְבָנון ביז מִשְׂרְפוֹת-מַיִם, אַלע
צִידוֹנִים. איך וועל זיי פֿאַרטרײַבן פֿון
פּנים פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל; נאָר ווארף
דו עס אויס צו ישׂראל פֿאַר אַ נחלה,
אַזוי ווי איך האָב דיר באַפֿוילן.
7 און אַצונד צעטייל דאָס דאָזיקע
לאַנד פֿאַר אַ נחלה צו די נײַן שבֶּטים,
און דעם האַלבן שבֶּט מנשה.
8 מיט אים האָבן די ראובֵנים און די
גָדים געקריגן זייער נחלה, וואָס משה
האָט זיי געגעבן, אויף יענער זײַט יַרדן
צו מזרח אַזוי ווי משה דער קנעכט פֿון
גאָט האָט זיי געגעבן:
9 פֿון עַרוֹעֵר וואָס בײַם ברעג טאָל
אַרנוֹן, און די שטאָט וואָס אין מיטן
טאָל, און דאָס גאַנצע פְּלַאטֹה
מֵידבָא ביז דיבוֹן;
10 און אַלע שטעט פֿון סיחון דעם
מלך פֿון אֱמוֹרִי, וואָס האָט געקיניגט
אין חֶשבּוֹן, ביז דעם געמאַרק פֿון די
קינדער פֿון עַמוֹן;
11 און גִּלְעָד, און דעם געמאַרק פֿון
דעם גשורי, און דעם מַעֲכָתי, און גאַנץ
באַרג חרמון, און גאַנץ בָּשָׁן ביז סַלְכָה;

12 דאָס גאַנצע קיניגרײַך פֿון עוֹגן
אין בשָׁן, ווָאס האָט געקיניגט אין
עַשתָּרוֹת און אין אֶדרֶעִי – ער איז
איבערגעבליבן פֿון דעם רעשט פֿון
די רפֿאים – ווָאס משה האָט זיי
געשלאָגן, און האָט זיי פֿאַרטריבן.
13 אָבער די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן ניט פֿאַרטריבן דעם גשורי און
דעם מַעֲכָתי; און גשור און מַעֲכָת זײַנען
געבליבן זיצן צווישן ישׂראל ביז אויף
הײַנטיקן טאָג.
14 נאָר דעם שבֶּט לֵוִי האָט ער ניט
געגעבן קיין נחלה; די פֿײַעראָפּפֿער פֿון
יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, דאָס איז
זײַן נחלה, אַזוי ווי ער האָט צו אים
געערעדט.
15 און משה האָט געגעבן דעם שבֶּט
פֿון די קינדער פֿון ראובֵן לויט זייערע
משפּחות.
16 און זייער גרענעץ איז געווען פֿון
עַרוֹעֵר וואָס בײַם ברעג טאָל אַרנוֹן,
און די שטאָט וואָס אין מיטן טאָל, און
דאָס גאַנצע פֿלאַכלאַנד ביז מֵידבָא;
17 חֶשבּוֹן און אַלע אירע שטעט
וואָס אויפֿן פֿלאַכלאַנד, דיבוֹן, און
במוֹת-בעַל,
18 און בית-בעַל-מְעוֹן; און יַהצָה,
און קְדֵמוֹת, און מֵיפַעַת;
19 און קִריָתַים, און שִׂבמָה, און
צֶרֶת-שַׁחַר אויפֿן טאָלבאַרג;
20 און בית-פְּעוֹר, און די
אַראָפּגאַנגען פֿון פִּסגָה, און
בית-ישימוֹת;
21 און אַלע שטעט פֿון דעם
פֿלאַכלאַנד, און דאָס גאַנצע קיניגרײַך
פֿון סיחון דעם מלך פֿון אֱמוֹרי, וואָס
האָט געקיניגט אין חֶשבּוֹן, וואָס משה
האָט אים געשלאָגן מיט די הויפּטלײַט
פֿון מִדְיָן, אֱוִי, און רֶקֶם, און צור,
און חור, און רֶבַע, די פֿירשטן פֿון
סיחונען, באַווינער פֿון לאַנד.
22 אויך בלְעָם דעם זון פֿון בעוֹרן,
דעם וואָרזאָגער, האָבן די קינדער פֿון
ישׂראל געהרגעט מיטן שווערד צווישן
זייערע דערשלאָגענע.
23 און דער גרענעץ פֿון די קינדער
פֿון ראובֵן איז געווען דער יַרדן מיטן
ברעג. דאָס איז די נחלה פֿון די קינדער
פֿון ראובֵן לויט זייערע משפּחות, די
שטעט מיט זייערע דערפֿער.
24 און משה האָט געגעבן דעם שבֶּט
גָד, די קינדער פֿון גָד, לויט זייערע
משפּחות.
25 און זייער גרענעץ איז געווען
יַעזֵר, און אַלע שטעט פֿון גִלעָד, און אַ
העלפֿט לאַנד פֿון די קינדער פֿון עַמוֹן,
ביז עַרוֹעֵר וואָס פֿאַר רַבה;
26 און פֿון חֶשבּוֹן ביז רָמַת-מִצפֵּה,
און בטוֹנים, און פֿון מַחַנַים ביז דעם
גרענעץ פֿון לִדבָּר;
27 און אין טאָל, בית-הָרָם, און
בית-נִמרָה, און סוכּוֹת, און צָפּוֹן, דער
רעשט פֿון דעם קיניגרײַך פֿון סיחון
דעם מלך פֿון חֶשבּוֹן, דער יַרדן מיטן
ברעג, ביז עק ים כִּנֶרֶת, אויף יענער
זײַט יַרדן צו מזרח.
28 דאָס איז די נחלה פֿון די קינדער
פֿון גָד לויט זייערע משפּחות, די שטעט
מיט זייערע דערפֿער.
29 און משה האָט געגעבן צום האַלבן
שבֶּט מנשה; און עס איז געווען פֿאַר
דעם האַלבן שבֶּט פֿון די קינדער פֿון
מנשה לויט זייערע משפּחות.
30 און זייער גרענעץ איז געווען
פֿון מַחַנַים, גאַנץ בשָׁן, דאָס גאַנצע
קיניגרײַך פֿון עוֹג דעם מלך פֿון בשָׁן,
און אַלע "דערפֿער פֿון יָאיר" וואָס אין
בשָׁן, זעכציק שטעט;
31 און האַלב גִלעָד, און עַשתָּרוֹת,
און אֶדרֶעִי, די שטעט פֿון דעם
קיניגרײַך פֿון עוֹג אין בשָׁן, זײַנען
געווען פֿאַר די קינדער פֿון מָכִיר דעם
זון פֿון מנשה – פֿאַר אַ העלפֿט פֿון
די קינדער פֿון מָכִיר, לויט זייערע
משפּחות.
32 דאָס איז וואָס משה האָט געמאַכט
אַרבן אין די פֿלוינען פֿון מוֹאָב, פֿון
יענער זײַט יַרדן, בײַ יריחו, צו מזרח.

33 אָבער דעם שֵׁבֶט לֵוִי האָט משה
ניט געגעבן קיין נחלה; יהוה דער גאָט
פֿון ישׂראל, ער איז זײַן נחלה, אַזוי ווי
ער האָט צו זיי גערעדט.

14 1 און דאָס איז וואָס די קינדער
פֿון ישׂראל האָבן געאַרבט אין
לאַנד כְּנַעַן, וואָס אֶלְעָזָר דער כֹּהן,
און יְהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון, און די
הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די
שׁבֶּטים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל,
האָבן זיי געמאַכט אַרבן,
2 לויט דעם גורל פֿון זייער נחלה,
אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן דורך
משהן, פֿאַר די נײַן שׁבֶּטים און דעם
האַלבן שׁבֶּט. –
3 וואָרום די נחלה פֿון די צוויי
שׁבֶּטים און דעם האַלבן שׁבֶּט האָט
משה געגעבן פֿון יענער זײַט יַרדן; נאָר
די לְוִיִּים האָט ער ניט געגעבן קיין נחלה
צווישן זיי.
4 וויבאַלד די קינדער פֿון יוֹסף זײַנען
געווען צוויי שׁבֶּטים, מנשה און
אֶפֿרַיִם; און די לְוִיִּים האָט מען ניט
געגעבן קיין חלק אין לאַנד, נאָר שטעט
צום ווינען מיט זייערע פֿרײַע פּלעצער
פֿאַר זייערע פֿי און פֿאַר זייער האָבן. –
5 אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן,
אַזוי האָבן די קינדער פֿון ישׂראל
געטאָן; און זיי האָבן צעטיילט דאָס
לאַנד.
6 און די קינדער פֿון יהודה האָבן
געקענט צו יְהוֹשׁוּעַ אין גִּלְגָּל, און כָּלֵב
דער זון פֿון יְפֻנֶּה, דער קנזי, האָט
צו אים געזאָגט: דו ווייסט דאָס וואָרט
וואָס גאָט האָט געredעט צו משה דעם
געטלעכן מאַן וועגן מיר און וועגן דיר
אין קָדֵשׁ-ברנֵעַ.
7 פֿערציק יאָר אַלט בין איך געווען,
וען משה דער קנעכט פֿון גאָט
האָט מיך געשיקט פֿון קָדֵשׁ-ברנֵעַ
אויסצוקוקן דאָס לאַנד, און איך האָב
אים געבראַכט אַן ענטפֿער אַזוי ווי אין
מײַן האַרצן.
8 און מײַנע ברידער, וואָס זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען מיט מיר, האָבן
געמאַכט צעגיין דאָס האַרץ פֿון פֿאָלק,
אָבער איך בין געגאַנגען געטרײַ נאָך
יהוה מײַן גאָט.
9 און משה האָט געשוואָרן אין
יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: אויב דאָס
לאַנד וואָס דײַן פֿוס האָט דערויף
געטרעטן, וועט ניט זײַן פֿאַר אַ נחלה צו
דיר און צו דײַנע קינדער אויף אייביק!
ווײַל דו ביסט געגאַנגען געטרײַ נאָך
יהוה מײַן גאָט.
10 און אַצונד זע, גאָט האָט מיך
געלאָזט לעבן, אַזוי ווי ער האָט
געredעט; שוין פֿינף און פֿערציק יאָר
פֿון זינט גאָט האָט געredעט דאָס
דאָזיקע וואָרט צו משהן, וועון ישׂראל
איז געגאַנגען אין מדבר; און אַצונד
אָט בין איך הײַנט אַ מאַן פֿון פֿינף און
אַכציק יאָר.
11 איך בין נאָך הײַנט אַזוי שטאַרק,
ווי אין דעם טאָג וואָס משה האָט מיך
געשיקט; אַזוי ווי מײַן כּוח דעמצמאָל,
אַזוי איז מײַן כּוח אַצונד פֿאַר מלחמה,
און פֿאַר אַרויסגיין און אַרײַנגיין.
12 דרום גיב מיר אַצונד דעם דאָזיקן
באַרג וואָס גאָט האָט צוגעזאָגט אין
יענעם טאָג; וואָרום דו האָסט געהערט
אין יענעם טאָג, אַז דאָרטן זײַנען
דאָ ענָקים, און גרויסע באַפֿעסטיקטע
שטעט; אפֿשר וועט גאָט זײַן מיט מיר,
און איך וועל זיי פֿאַרטריבן, אַזוי ווי
גאָט האָט געredעט.
13 האָט אים יְהוֹשׁוּעַ געבענטשט, און
ער האָט געגעבן חֶבְרוֹן צו כָּלֵב דעם זון
פֿון יְפֻנֶּה פֿאַר אַ נחלה.
14 דרום איז חֶבְרוֹן געוואָרן כָּלֵב
דעם זון פֿון יְפֻנֶּה, דעם קנזי, פֿאַר אַ
נחלה ביז אויף הײַנטיקן טאָג; ווײַל ער
איז געגאַנגען געטרײַ נאָך יהוה דעם
גאָט פֿון ישׂראל.
15 און דער נאָמען פֿון חֶבְרוֹן איז
פֿריער געווען די שטאָט פֿון אַרבע;
ער איז געווען דער גרעסטער מענטש

צווישן די עֲנָקִים. און דָאס לאַנד איז געווען רויִק פֿון מלחמה.

15 און דער גוֹרל פַֿאר דעם שֵׁבֶט פֿון די קינדער פֿון יהודה לויט זייערע משפּחות איז געווען ביז דעם גרענעץ פֿון אֱדוֹם, דעם מדבר צִן צו דָרום, אין עק דָרום.
2 און דער גרענעץ פֿון דָרום איז זיי געווען פֿון עק יַם-הַמֶּלַח, פֿון דער ים-צונג וואָס קערט זיך צו דָרום.
3 און ער איז אַרויסגעגאַנגען צו דָרום פֿון דעם אַרויפֿגאַנג פֿון עַקְרַבִּים, און איז אַריבער קיין צִן, און אַרויף צו דָרום פֿון קָדֵשׁ-ברנֵעַ, און איז אַריבער חֶצְרוֹן, און אַרויף קיין אַדָּר, און זיך אויסגעדרייט צו קַרקַע.
4 און ער איז אַריבער צו עַצמוֹן, און איז אַרויס בײַם טײַך פֿון מִצרַיִם; און דער אויסלאָז פֿון דעם גרענעץ איז געווען בײַם ים; דָאס זאָל אײַך זײַן דער גרענעץ פֿון דָרום.
5 און דער גרענעץ צו מזרח, דער יַם-הַמֶּלַח ביז צום עק יַרדן; און דער גרענעץ צו צפֿון-זײַט, פֿון דער ים-צונג בײַם עק יַרדן.
6 און דער גרענעץ איז אַרויפֿגעגאַנגען צו בית-חָגלָה, און איז אַריבער צו צפֿון פֿון בית-עֲרָבָה; און דער גרענעץ איז אַרויפֿגעגאַנגען צו דעם שטיין פֿון בוֹהַן דעם זון פֿון ראובֵן.
7 און דער גרענעץ איז אַרויפֿגעגאַנגען קיין דבִיר פֿון דעם טאָל עָכוֹר, און האָט זיך געקערט צפֿון-צו קיין גִלגָל, וואָס אַקעגן דעם אויפֿגאַנג פֿון אֲדוֹמים, וואָס דָרום-צו פֿון דעם טײַך; און דער גרענעץ איז אַריבער צו די וואַסערן פֿון עֵין-שֶׁמֶשׁ, און זײַן אויסלאָז איז געווען בײַ עֵין-רוֹגֵל.
8 און דער גרענעץ איז אַרויפֿגעגאַנגען מיט דעם טאָל פֿון בן-הִנוֹם צום רוקן פֿון דעם יבוסי פֿון דָרום, דָאס איז ירושָלַיִם; און דער גרענעץ איז אַרויפֿגעגאַנגען צום שפּיץ בארג וואָס פֿאַר דעם טאָל פֿון הִנוֹם צו מערבּ, וואָס אין עק פֿון דעם טאָל רפֿאים צו צפֿון.
9 און דער גרענעץ האָט זיך געצויגן פֿון שפּיץ בארג צו דעם קוואַל פֿון די וואַסערן פֿון נֶפתוֹחַ, און איז אַרויס צו די שטעט פֿון בארג עֶפרוֹן; און דער גרענעץ האָט זיך געצויגן ביז בעָלָה, דָאס איז קִריַת-יערים.
10 און דער גרענעץ האָט זיך אויסגעדרייט פֿון בעָלָה צו מערבּ, צום בארג שֵׂעִיר, און איז אַריבער צו דעם רוקן פֿון בארג יערים אין צפֿון – דָאס איז כֶּסָלוֹן – און האָט אַראָפּגעגנידערט צו בית-שֶׁמֶשׁ, און איז אַריבער תִּמנָה.
11 און דער גרענעץ איז אַריבערגעגאַנגען צו דעם רוקן פֿון עֶקרוֹן צו צפֿון; און דער גרענעץ האָט זיך געצויגן קיין שִׁכרוֹן, און איז אַריבער צום בארג פֿון בעָלָה, און אַרויסגעגאַנגען צו יַבנְאֵל; און דער אויסלאָז פֿון דעם גרענעץ איז געווען בײַם ים.
12 און דער גרענעץ פֿון מערבּ איז געווען דער יַם-הַגָּדוֹל מיטן ברעג. דָאס איז דער גרענעץ פֿון די קינדער פֿון יהודה, רונד אַרום, לויט זייערע משפּחות.
13 און כָּלֵבּ דעם זון פֿון יפֻנֶּה האָט ער געגעבן אָ חלק צווישן די קינדער פֿון יהודה לויט דעם מויל פֿון גאָט צו יהוֹשוּעַ, די שטאָט פֿון אַרבע, דעם פֿאָטער פֿון עֲנָק – דָאס איז חֶברוֹן.
14 און כָּלֵבּ האָט פֿאַרטריבן פֿון דאָרטן די דריַי זין פֿון עֲנָק, שֵׁשַׁי, און אַחִימָן, און תַּלמַי, די קינדער פֿון עֲנָק.
15 און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן צו די באַווינער פֿון דבִיר; און דער נאָמען פֿון דבִיר איז פֿריער געווען קִריַת-סֵפֶר.
16 און כָּלֵבּ האָט געזאָגט: וועט עס וועט שלאָגן קִריַת-סֵפֶר, און וועט זי

באַצווינגען, וועל איך אים געבן מײַן טאָכטער עכסָהן פַאר אַ ווײַב.
17 האָט עָתניאֵל דער זון פֿון קנַז, כָּלֵבס ברודער, זי באַצווינגען, און ער האָט אים געגעבן זײַן טאָכטער עַכסָהן פַאר אַ ווײַב.
18 און עס איז געווען, אַז זי איז אָנגעקומען, האָט זי אים אָנגערעדט צו בעטן פֿון איר פָאטער אַ פֿעלד. און ווי זי האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פֿון אייזל, אַזוי האָט כָּלֵב צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר?
19 האָט זי געזאָגט: גיב מיר אַ מתּנה; ווארום אין אַ טרוקענעם לאַנד האָסטו מיך אויסגעגעבן; דרום זאָלסטו מיר געבן קוואַלן וואַסער. האָט ער איר געגעבן די אויבערשטע קוואַלן און די אונטערשטע קוואַלן.
20 דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון יהודה לויט זייערע משפּחות.
21 און די שטעט אין עק פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון יהודה, צום גרענעץ פֿון אֱדוֹם אין דָרום, זײַנען געווען קַבצְאֵל, און עֵדֶר, און יָגור;
22 און קינָה, און דימוֹנָה, און עַדעָדָה;
23 און קֶדֶש, און חָצור, און יִתנָן;
24 זיף, און טֶלֶם, און בעָלוֹת;
25 און חָצור, חַדַתָּה, און קריוֹת-חֶצרוֹן, דאָס איז חָצור;
26 אַמָם, און שֶמַע, און מוֹלָדָה;
27 און חַצַר-גַּדָה, און חֶשמוֹן, און בית-פֶּלֶט;
28 און חַצַר-שוּעָל, און באֵר-שֶבַע, און ביזיוֹתיָה;
29 בעָלָה, און עִיים, און עֶצֶם;
30 און אֶלתוֹלַד, און כסיל, און חָרמָה;
31 און ציקלַג, און מַדמַנָה, און סַנסַנָה;
32 און לְבָאוֹת, און שִלחים, און עַיִן, און רִמוֹן. אַלע שטעט נײַן און צוואַנציק, מיט זייערע דערפֿער.
33 אין דער נידערונג: אֶשתָּאוֹל, און צָרעָה, און אַשנָה;
34 און זָנוֹחַ, און עֵין-גַנים, תַּפּוּחַ, און עֵינָם;
35 יַרמות, און עַדוֹלָם, שוֹכה, און עֲזֵקָה;
36 און שַעֲרַיִם, און עַדיתַיִם, און גדֵרָה, און גַדֵרוֹתַיִם. פֿערצן שטעט מיט זייערע דערפֿער.
37 צנָן, און חַדָשָה, און מִגדַל-גָד;
38 און דִלעָן, און מִצפֶּה, און יָקתְאֵל;
39 לָכיש, און בצקַת, און עֶגלוֹן;
40 און כַּבּוֹן, און לַחמָס, און כִּתלִיש;
41 און גדֵרות, בית-דָגון, און נַעֲמָה, און מַקֵדָה. זעכצן שטעט מיט זייערע דערפֿער.
42 לִבנָה, און עֶתֶר, און עָשָן;
43 און יִפתָּח, און אַשנָה, און נציב;
44 און קְעִילָה, און אַכזִיב, און מָרֵאשָה. נײַן שטעט מיט זייערע דערפֿער.
45 עֶקרוֹן מיט אירע טעכטערשטעט און אירע דערפֿער;
46 פֿון עֶקרוֹן ביז צום ים, אַלע וואָס לעבן אַשדוֹד, מיט זייערע דערפֿער.
47 אַשדוֹד, אירע טעכטערשטעט, און אירע דערפֿער; עַזָה, אירע טעכטערשטעט, און אירע דערפֿער; ביז דעם טײַך פֿון מִצרַיִם, און דעם יַם-הַגָדול מיטן ברעג.
48 און אין דעם געבערג: שָמיר, און יַתִּיר, און שוֹכה;
49 און דָנָה, און קִרית-סַנָה, דאָס איז דבִּיר;
50 און עַנָב, און אֶשתמֹה, און עָנים;
51 און גוֹשָן, און חולוֹן, און גילה. עלף שטעט מיט זייערע דערפֿער.
52 אָרָב, און דומָה, און אֶשָן;
53 און יָנים, און בית-תַּפּוּחַ, און אֲפֵקָה;
54 און חומטָה, און קִרִית-אַרבע – דאָס איז חֶברוֹן – און ציער. נײַן שטעט מיט זייערע דערפֿער.
55 מָעוֹן, כַּרמֶל, און זיף, און יוטָה;

56 און יִזרְעֶאל, און יָקדְעָם, און זָנוֹחַ;
57 קַיִן, גִבעָה, און תִמנָה. צען שטעט מיט זייערע דערפֿער.
58 חַלחוּל, בית-צור, און גדוֹר;
59 און מַעָרַת, און בית-עָנוֹת, און אֶלתקוֹן. זעקס שטעט מיט זייערע דערפֿער.
60 קִרִיַת-בַעַל — דאָס איז קִרִיַת-יְעָרִים — און הָרבה. צוויי שטעט מיט זייערע דערפֿער.
61 אין מדבר: בית-עָרָבָה, מִדין, און סכָכָה;
62 און נִבשָן, און די זאַלצשטאָט, און עֵין-גֶדִי. זעקס שטעט מיט זייערע דערפֿער.
63 אָבער דעם יבוסי, די באַווינער פֿון ירוּשָלַיִם, זיי, האָבן די קינדער פֿון ישׂראל ניט געקענט פֿאַרטרײַבן, און דער יבוסי איז געבליבן זיצן מיט די קינדער פֿון יהודה אין ירוּשָלַיִם ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

16 און דער גוֹרל פֿון די קינדער פֿון יוֹסף איז אַרויסגעגאַנגען פֿון ירדן בײַ יריחו, צו די וואַסערן פֿון יריחו, קיין מזרח, אַרויפֿגייענדיק פֿון יריחו צום מדבר איבער דעם געבערג, צו בית-אֵל.
2 און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון בית-אֵל-לוּז, און איז אַריבער צום געמאַרק פֿון דעם אַרכי, עַטָרוֹת.
3 און ער האָט אַראָפּגענידערט צו מערבֿ, צום געמאַרק פֿון דעם יַפלֶטי, ביז דעם געמאַרק פֿון דער אונטערשטער בית-חוֹרוֹן, און ביז גָזֶר; און זײַן אויסלאָז איז געווען בײַם ים.
4 און די קינדער פֿון יוֹסף, מנשה און אפֿרים, האָבן געקריגן זייער נחלה.
5 און דאָס איז געווען דער געמאַרק פֿון די קינדער פֿון אפֿרים לויט זייערע משפּחות: דער געמאַרק פֿון זייער נחלה צו מזרח איז געווען עַטרוֹת-אַדָר, ביז דער אויבערשטער בית-חוֹרוֹן.
6 און דער געמאַרק איז אַרויסגעגאַנגען צו מערבֿ, מיט מִכמתָת פֿון צפֿון, און דער געמאַרק האָט זיך אויסגעדרייט צו מזרח, צו תַאֲנַת-שילוֹ, און איז עס פֿאַרבײַגעגאַנגען פֿון מזרח, צו יָנוֹחַ.
7 און ער האָט אַראָפּגענידערט פֿון יָנוֹחַ קיין עַטָרוֹת, און קיין נַעֲרָה, און האָט זיך אָנגעשטויסן אָן יריחו, און זיך אויסגעלאָזט בײַם יַרדן.
8 פֿון תַפּוּחַ איז דער געמאַרק געגאַנגען צו מערבֿ, צום טײַך קָנָה, און זײַן אויסלאָז איז געווען בײַם ים. דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון אפֿרים לויט זייערע משפּחות;
9 דערצו די שטעט וואָס זײַנען אָפּגעשײדט געווארן פֿאַר די קינדער פֿון אפֿרים אין מיטן פֿון דער נחלה פֿון די קינדער פֿון מנשה, אַלע שטעט מיט זייערע דערפֿער.
10 און זיי האָבן ניט פֿאַרטרײַבן דעם כּנַעֲני וואָס איז געזעסן אין גָזֶר; און דער כּנַעֲני איז געבליבן זיצן צווישן אפֿרים ביז אויף הײַנטיקן טאָג, און איז געווארן צום צינזקנעכט.

17 און דאָס איז געווען דער גוֹרל פֿאַר שבֿט מנשה; ווארום ער איז געווען יוֹספֿס בכּור. פֿאַר מָכיר בכּור פֿון מנשהן, דעם פֿאָטער פֿון גִלעָד, ווײַל ער איז געווען אַ מאַן פֿון מלחמה, פֿאַר אים איז געווען גִלעָד, און בשָן.
2 און דאָס איז געווען פֿאַר די איבעריקע קינדער פֿון מנשה לויט זייערע משפּחות; פֿאַר די קינדער פֿון אֲבִיעֶזֶר, און פֿאַר די קינדער פֿון חֶלֶק, און פֿאַר די קינדער פֿון אַשׂריאֵל, און פֿאַר די קינדער פֿון שֶכֶם, און פֿאַר די קינדער פֿון חֵפֶר, און פֿאַר די קינדער פֿון שמידָע. דאָס זײַנען די קינדער פֿון מנשה דעם זון פֿון יוֹספֿן, די מאַנספֿארשוינען, לויט

זייערע משפחות.
3 און צְלָפְחָד דער זון פֿון חֵפֶר, דעם זון פֿון גִלְעָד, דעם זון פֿון מָכִיר, דעם זון פֿון מנשהן, האָט ניט געהאַט קיין זין נאָר בלויז טעכטער; און דאָס זײַנען די נעמען פֿון זײַנע טעכטער: מַחְלָה, און נוֹעָה, חָגְלָה, מִלְכָּה, און תִּרְצָה.
4 האָבן זיי גענענט פֿאַר אֶלְעָזָר דעם כֹּהן, און פֿאַר יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון נון, און פֿאַר די פֿירשטן, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט באַפֿוילן משהן, אונדז צו געבן אַ נחלה צווישן אונדזערע ברידער. האָט ער זיי געגעבן לויט דעם מויל פֿון גאָט אַ נחלה צווישן די ברידער פֿון זייער פֿאָטער.
5 און צען טיילן זײַנען געפֿאַלן אויף מנשה, אַחוץ דאָס לאַנד גִלְעָד, און בָּשָׁן, וואָס פֿון יענער זײַט יַרדֵן;
6 ווײַל די טעכטער פֿון מנשה האָבן געקריגן אַ נחלה צווישן זײַנע זין. און דאָס לאַנד גִלְעָד איז געווען פֿאַר די איבעריקע קינדער פֿון מנשה.
7 און דער גרענעץ פֿון מנשה איז געווען פֿון אָשר ביז מִכְמְתָת וואָס פֿאַר שכֶם; און דער גרענעץ איז געגאַנגען רעכטס צו די באַווינער פֿון עֵין-תַּפּוּחַ —
8 צו מנשה האָט געהערט דאָס לאַנד פֿון תַּפּוּחַ; אָבער תַּפּוּחַ בײַם גרענעץ פֿון מנשה האָט געהערט צו די קינדער פֿון אפֿרים —
9 און דער גרענעץ האָט אַראָפּגעגאַנגען צום טײַך קָנָה, צו דָרום פֿון טײַך, פֿאַרבײַ יענע שטעט וואָס האָבן געהערט צו אפֿרים אין מיטן פֿון די שטעט פֿון מנשה. און דער גרענעץ פֿון מנשה איז געווען אין צפֿון פֿון טײַך, און זײַן אויסלאָז איז געווען בײַם ים.
10 צו דָרום איז געווען אפֿרימס, און צו צפֿון מנשהס; און דער ים איז געווען זײַן גרענעץ. און זיי האָבן זיך אָנגעשטויסן אָן אָשר אין צפֿון, און אָן יִשָּׂשכָר אין מזרח.
11 און צו מנשה האָבן געהערט אין יִשָּׂשכָר, און אין אָשר, בית-שָׁאָן און אירע טעכטערשטעט, און יִבְלְעָם און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון דוֹר און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון עֵין-דוֹר און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון תַּעֲנָךְ און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון מְגִדּוֹ און אירע טעכטערשטעט — די דרײַ געגנטן.
12 אָבער די קינדער פֿון מנשה האָבן ניט געקענט פֿאַרטרײַבן די דאָזיקע שטעט, ווײַל דער כְּנַעֲנִי איז באַשטאַנען צו בלײַבן זיצן אין דעם דאָזיקן לאַנד.
13 און עס איז געווען, אַז די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געוואָרן שטאַרקער, האָבן זיי געמאַכט דעם כְּנַעֲנִי צו צינז, אָבער פֿאַרטרײַבן האָבן זיי אים ניט פֿאַרטריבן.
14 און די קינדער פֿון יוֹסף האָבן גערעדט צו יהוֹשׁוּעַ, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס גיסטו מיר פֿאַר אַ נחלה איין גוֹרל און איין חלק, ווען איך בין פֿיל פֿאָלק, ווײַל גאָט האָט מיך אַזוי געבענטשט?
15 האָט יהוֹשׁוּעַ צו זיי געזאָגט: אויב דו ביסט פֿיל פֿאָלק, גיי דיר אַרויף צום וואַלד, און וועסט דיר אויסהאַקן פֿון דאָרטן, אין לאַנד פֿון דעם פְּרִזִּי און די רפֿאים, אויב דיר איז ענג דאָס געבערג פֿון אפֿרים.
16 האָבן די קינדער פֿון יוֹסף געזאָגט: אונדז וועט ניט קלעקן דאָס געבערג; און אײַזערנע ריטטוועגן זײַנען דאָ בײַ אַלע כְּנַעֲנִים וואָס זיצן אין לאַנד פֿון טאָל, בײַ די וואָס אין בית-שָׁאָן און אירע טעכטערשטעט, און בײַ די וואָס אין טאָל יִזְרְעֶאל.
17 האָט יהוֹשׁוּעַ געזאָגט צום הויז פֿון יוֹסף, צו אפֿרים און צו מנשה, אַזוי צו זאָגן: פֿיל פֿאָלק ביסטו און גרויס כּוח האָסטו; וועסט האָבן ניט אײַן גוֹרל,

18 ניִערט דאָס געבערג וועט געהערן צו דיר; ווי עס איז וואָלד, וועסטו עס אויסהאַקן, און צו דיר וועט געהערן וואָס וועט אַרויסקומען דערפון; וואָרום וועסט פֿאַרטרײַבן דעם כְּנַעֲנִי, ווי ער האָט אײַזערנע רײַטווײגן, ווי ער איז שטאַרק.

18 1 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט זיך אײַנגעזאַמלט אין שילוֹ, און זיי האָבן דאָרטן אויפֿגעשטעלט דעם אוֹהל-מוֹעד; און דאָס לאַנד איז געלעגן באַצווונגען פֿאַר זיי.

2 אָבער עס זײַנען נאָך געבליבן צוויישן די קינדער פֿון ישׂראל די וואָס האָבן ניט געקריגן אײַנגעטיילט זייער נחלה, זיבן שבֿטים.

3 האָט יְהוֹשׁוּעַ געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל: ביז וואַנען וועט איר זיך פֿויל צו גיין אַרבן דאָס לאַנד וואָס יהוה דער גאָט פֿון אײַערע עלטערן האָט אײַך געגעבן?

4 קריגט אײַך דריי מאַן פֿון אַ שבֿט, און איך וועל זיי שיקן, און זיי זאָלן אויפֿשטיין און אַרומגיין אין לאַנד, און זיי זאָלן עס פֿאַרשרײַבן לויט זייער נחלה, און קומען צו מיר.

5 און זיי זאָלן זיך עס צעטיילן אין זיבן חלקים: יהודה זאָל בליבן בײַ זײַן געמאַרק אין דָרום, און דאָס הויז פֿון יוֹסף זאָלן בלײַבן בײַ זייער געמאַרק אין צפֿון.

6 און איר זאָלט פֿאַרשרײַבן דאָס לאַנד אין זיבן חלקים, און ברענגען צו מיר אַהער, און איך וועל אײַך וואַרפֿן גוֹרל דאָ פֿאַר יהוה אונדזער גאָט.

7 וואָרום די לְוִיִים האָבן ניט קיין חלק צווישן אײַך, ווײַל די כְּהוּנה פֿון גאָט איז זייער נחלה; און גָד, און ראובֵן, און דער האַלבער שבֿט מנשה, האָבן געקריגן זייער נחלה פֿון יענער זײַט יַרדן צו מזרח, וואָס משה דער קנעכט פֿון גאָט האָט זיי געגעבן.

8 זײַנען אויפֿגעשטאַנען די מענער און זיי זײַנען געגאַנגען; און יהוֹשׁוּעַ האָט באַפֿוילן די וואָס זײַנען געגאַנגען פֿאַרשרײַבן דאָס לאַנד, אַזוי צו זאָגן: גייט, און וואַנדערט אַרום אין לאַנד, און פֿאַרשרײַבט עס, און קערט זיך אום צו מיר, און איך וועל אײַך דאָ וואַרפֿן גוֹרל פֿאַר גאָט אין שילוֹ.

9 און די מענער זײַנען געגאַנגען, און האָבן דורכגעצויגן דורכן לאַנד, און האָבן עס פֿאַרשריבן לויט די שטעט, אין זיבן חלקים, אין אַ בוך, און זיי זײַנען געקומען צו יהוֹשׁוּעַ אין לאַגער קיין שילוֹ.

10 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיי געוואָרפֿן גוֹרל אין שילוֹ פֿאַר גאָט, און יהוֹשׁוּעַ האָט דאָרטן צעטיילט דאָס לאַנד צו די קינדער פֿון ישׂראל לויט זייערע אײַנטיילונגען.

11 איז אַרויפֿגעקומען דער גוֹרל פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון בנימין לויט זייערע משפּחות; און דער געמאַרק פֿון זייער גוֹרל איז אויסגעקומען צווישן די קינדער פֿון יהודה און צווישן די קינדער פֿון יוֹסף.

12 און דער געמאַרק צו צפֿון-זײַט איז זיי געווען פֿון יַרדן; און דער געמאַרק איז אַרויפֿגעגאַנגען צום רוקן פֿון יריחו אין צפֿון, און איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן באַרג צו מערבֿ; און זײַן אויסלאָז איז געווען בײַם מדבר פֿון בית-אָוֶן.

13 און דער געמאַרק איז אַריבער פֿון דאָרטן צו לוז, צום רוקן פֿון לוז – דאָס איז בית-אֵל – צו דָרום; און דער געמאַרק האָט אַראָפּגעניდערט צו עַטרוֹת-אַדָר בײַם באַרג וואָס צו דָרום פֿון דער אונטערשטער בית-חוֹרוֹן.

14 און דער געמאַרק האָט זיך געצויגן, און זיך אויסגעדרייט צו מערבֿ-זײַט, צו דָרום פֿון דעם באַרג וואָס פֿאַר בית-חוֹרוֹן צו דָרום; און זײַן אויסלאָז איז געווען בײַ קִרְיַת-בַּעַל – דאָס איז קִרְיַת-יְעָרים – אַ שטאָט פֿון

די קינדער פֿון יהודה. דאָס איז די מערבֿ-זײַט.
15 און די דָרום-זײַט איז געווען פֿון עק קִרְיַת-יְעָרִים; און דער גרענעץ איז אַרויסגעגאַנגען צו מערבֿ, און איז אַרויסגעקומען בײַם קוואַל פֿון די וואַסערן פֿון נֶפְתּוֹחַ.
16 און דער גרענעץ האָט אַראָפּגענידערט צום עק בן-הִנּוֹם, וואָס פֿאַר דעם טאָל פֿון בן-הִנּוֹם, וואָס אין טאָל רפֿאים צו צפֿון; און ער האָט אַראָפּגענידערט צו דעם טאָל פֿון הִנּוֹם, צום רוקן פֿון דעם יבֿוסי צו דָרום, און איז אַראָפּגעגאַנגען קיין עֵין-רוֹגֵל.
17 און ער האָט זיך געצויגן פֿון צפֿון, און איז אַרויסגעקומען ביי עֵין-שֶׁמֶשׁ, און איז אַרויס צו גלילות וואָס אָקעגן דעם אַרויפֿגאַנג פֿון אֲדוּמים, און האָט אַראָפּגענידערט צו דעם שטיין פֿון בוֹהַן דעם זון פֿון ראובֿן.
18 און ער איז אַריבער צום רוקן אָקעגן דעם פּלוין צו צפֿון, און האָט אַראָפּגענידערט צום פּלוין.
19 און דער גרענעץ איז אַריבער צום רוקן פֿון בית-חָגְלָה צו צפֿון; און דער אויסלאָז פֿון דעם גרענעץ איז געווען ביי דער צונג פֿון יַם-הַמֶּלַח צו צפֿון, בײַם עק יַרדן צו דָרום. דאָס איז דער גרענעץ פֿון דָרום.
20 און דער יַרדן גרענעצט עס צו מזרח-זײַט. דאָס איז די נחלה פֿון די קינדער פֿון בנימין לויט אירע גרענעצן, רונד אַרום, לויט זייערע משפּחות.
21 און די שטעט פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון בנימין לויט זייערע משפּחות זײַנען געווען יריחו, און בית-חָגְלָה, און עֵמֶק-קציץ;
22 און בית-עֲרָבָה, און צְמָרַיִם, און בית-אֵל;
23 און עַוִּים, און פָּרָה, און עָפְרָה;
24 און כְּפַר-עַמּוֹנָה, און עָפְנִי, און גָּבַע. צוועלף שטעט מיט זייערע
דערפֿער.
25 גִּבְעוֹן, און רָמָה, און בְּאֵרוֹת;
26 און מִצְפֵּה, און כְּפִירָה, און מוֹצָה;
27 און רֶקֶם, און יִרְפְּאֵל, און תַּרְאֲלָה;
28 און צֶלַע, אֱלֶף, און דער יבֿוסי – דאָס איז ירושָׁלַיִם – גִּבְעַת, קִרְיַת. פֿערצן שטעט מיט זייערע דערפֿער. דאָס איז די נחלה פֿון די קינדער פֿון בנימין לויט זייערע משפּחות.

19 און דער צווייטער גורל איז אַרויסגעקומען פֿאַר שמעון, פֿאַר דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון שמעון לויט זייערע משפּחות; און זייער נחלה איז געווען אין מיטן פֿון דער נחלה פֿון די קינדער פֿון יהודה.
2 און זיי האָבן געהאַט אין זייער נחלה באַר-שֶׁבַע, און מוֹלָדָה;
3 און חֲצַר-שׁוּעָל, און בלָה, און עֶצֶם;
4 און אֶלְתּוֹלַד, און בתול, און חָרְמָה;
5 און צִיקְלַג, און בית-מַרְכָּבוֹת, און חֲצַר-סוּסָה;
6 און בית-לְבָאוֹת, און שָׁרוּחֶן. דרײַצן שטעט מיט זייערע דערפֿער.
7 עַיִן, רִמּוֹן, און עֶתֶר, און עָשָׁן. פֿיר שטעט מיט זייערע דערפֿער.
8 און אַלע דערפֿער וואָס רונד אַרום די דאָזיקע שטעט ביז בַּעֲלַת-בְּאֵר, ביז רָמָה פֿון דָרום. דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֿט פֿון די קינדער פֿון שמעון לויט זייערע משפּחות.
9 פֿון דעם טייל פֿון די קינדער פֿון יהודה איז געווען די נחלה פֿון די קינדער פֿון שמעון, וואָרום דער חלק פֿון די קינדער פֿון יהודה איז געווען צו גרויס פֿאַר זיי, און די קינדער פֿון שמעון האָבן עקקריגן אַ נחלה אין מיטן פֿון זייער נחלה.
10 און דער דריטער גורל איז אַרויפֿגעקומען פֿאַר די קינדער פֿון זבֿולון לויט זייערע משפּחות; און דער

געמאָרק פֿון זייער נחלה איז געווען ביז שָׂריד.
11 און זייער געמאַרק איז אַרויפֿגעגאַנגען צו מערבֿ און מַרעָלָה, און האָט זיך אָנגעשטויסן אָן דַבֶּשֶׁת, און זיך אָנגעשטויסן אָן דעם טייַך וואָס פֿאַר יָקנְעָם.
12 און ער האָט זיך אומגעקערט פֿון שָׂריד צו מזרח, קעגן זונאויפֿגאַנג, ביז דעם געמאַרק פֿון כִּסלוֹת-תָּבוֹר, און איז אַרויסגעגאַנגען צו דָּבַרַת, און אַרויפֿגעגאַנגען קיין יָפִיעַ.
13 און פֿון דאָרטן איז ער אַריבער קיין מזרח, צו זונאויפֿגאַנג, צו גַּת-חֵפֶר, צו עֶת-קָצִין, און איז אַרויסגעגאַנגען ביי רִמּוֹן-מתוֹאָר קיין נְעָה.
14 און דער געמאַרק האָט זיך אויסגעדרייט אַרום דעם צו צָפוֹן פֿון חַנָּתוֹן; און זײַן אויסלאָז איז געווען דער טאָל יִפתַח-אֵל;
15 און קָטָת, און נַהָלָל, און שִׁמרוֹן, און יִדאָלָה, און בית-לֶחֶם. צוועלף שטעט מיט זייערע דערפֿער.
16 דאָס איז די נחלה פֿון די קינדער פֿון זבולון לויט זייערע משפּחות, די דאָזיקע שטעט מיט זייערע דערפֿער.
17 פֿאַר יִשׂשָׂכָר איז אַרויסגעקומען דער פֿירטער גוֹרל; פֿאַר די קינדער פֿון יִשׂשָׂכָר לויט זייערע משפּחות.
18 און זייער געמאַרק איז געווען יִזרְעֶאל, און כסולות, און שונם;
19 און חֲפַרַיִם, און שִׁאוֹן, און אֲנָחַרַת;
20 און רַבית, און קִשיוֹן, און אֶבֶץ;
21 און רֶמֶת, און עֵין-גַּנִים, און עֵין-חַדָּה, און בית-פָּצֵץ,
22 און דער געמאַרק האָט זיך אָנגעשטויסן אָן תָּבוֹר, און שַׁחצימָה, און בית-שֶׁמֶש; און דער אויסלאָז פֿון זייער געמאַרק איז געווען דער יַרדן. זעכצן שטעט מיט זייערע דערפֿער.
23 דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון יִשׂשָׂכָר לויט זייערע משפּחות, די שטעט מיט זייערע דערפֿער.
24 און דער פֿינפֿטער גוֹרל איז אַרויסגעקומען פֿאַר דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון אָשר לויט זייערע משפּחות.
25 און זייער געמאַרק איז געווען: חֶלקַת, און חַלי, און בֶּטֶן, און אַכשָׁף;
26 און אַלַמֶּלֶך, און עַמעָד, און מִשׁעָל; און ער האָט זיך אָנגעשטויסן אָן כַּרמֶל אין מערבֿ, און אָן שִׂיחוֹר-לִבנָת.
27 און ער האָט זיך אומגעקערט צו זונאויפֿגאַנג, צו בית-דָּגוֹן, און האָט זיך אָנגעשטויסן אָן זבולון, און אָן דעם טאָל יִפתַח-אֵל צו צפון, בית-עֵמֶק, און נְעִיאֵל, און איז אַרויס צו כָּבוּל אויף לינקס,
28 און עֶברוֹן, און רחוֹב, און חַמוֹן, און קָנָה, ביז גרויס-צידון.
29 און דער געמאַרק האָט זיך אומגעקערט צו רָמָה, און ביז דער פֿעסטונגשטאָט צוֹר. און דער געמאַרק האָט זיך אומגעקערט צו חוֹסָה; און זײַן אויסלאָז איז געווען ביים ים, פֿון חֶבֶל ביז אַכזִיבּ;
30 און עוּמָה, און אֲפֶק, און רחוֹב. צוויי און צוואַנציק שטעט מיט זייערע דערפֿער.
31 דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון אָשר לויט זייערע משפּחות, די דאָזיקע שטעט מיט זייערע דערפֿער.
32 פֿאַר די קינדער פֿון נפֿתלי איז אַרויסגעקומען דער זעקסטער גוֹרל; פֿאַר די קינדער פֿון נפֿתלי לויט זייערע משפּחות.
33 און זייער געמאַרק איז געווען פֿון חֶלֶף, פֿון אַלוֹן-בצַעַנַנים, און אֲדָמי-נֶקֶב, און יַבנְאֵל, ביז לַקוּם; און זײַן אויסלאָז איז געווען דער יַרדן.
34 און דער געמאַרק האָט זיך אומגעקערט קיין מערבֿ, צו אַזנות-תָּבוֹר, און איז אַרויס פֿון

דָאָרטן צו חוקוֹק, און הָאָט זיך אָנגעשטויסן אָן זבוֹלון אין דָרום, און אָן אָשר הָאָט ער זיך אָנגעשטויסן אין מערָב, און אָן יהודה בײַם יַרדן צו זונאויפגאַנג.

35 און די פֿעסטונגשטעט זײַנען געווען צָדים-צֵר, און חֲמַת, רַקַת, און כִּנֶּרֶת;

36 און אֲדָמָה, און רָמָה, און חָצוֹר;

37 און קֶדֶש, און אֶדרֶעִי, און עֵין-חָצוֹר;

38 און יִרְאוֹן, און מִגדַל-אֵל, חָרֶם, און בית-עֲנָת, און בית-שֶׁמֶש. נײַנצן שטעט מיט זייערע דערפֿער.

39 דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון נפֿתּלי לויט זייערע משפּחות, די שטעט מיט זייערע דערפֿער.

40 פֿאַר דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון דָן לויט זייערע משפּחות איז אַרויסגעקומען דער זיבעטער גוֹרל.

41 און דער געמאַרק פֿון זייער נחלה איז געווען: צָרעָה, און אֶשתָּאוֹל, און עִיר-שֶׁמֶש;

42 און שַעַלַבִּין, און אַיָלוֹן, און יִתלָה;

43 און אֵילוֹן, און תִּמנָה, און עֶקרוֹן;

44 און אֶלתּקֵה, און גִבתוֹן, און בַעֲלָת;

45 און יהוד, און בנֵי-ברַק, און גַת-רִמוֹן;

46 און מֵי-יַרקוֹן, און רַקוֹן, מיט דעם געמאַרק אַקעגן יָפוֹ.

47 און דער געמאַרק פֿון די קינדער פֿון דָן איז אויסגעקומען צו ווינציק פֿאַר זיי; זײַנען די קינדער פֿון דָן אַרויפֿגעגאַנגען און הָאָבן מלחמה געהאַלטן מיט לֶשֶם, און הָאָבן זי באַצוווּנגען, און זי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוועָרד, און זי געאַרבט, און זיך באַזעצט אין איר; און זיי הָאָבן געהרופֿן לֶשֶם, דָן, אַזוי ווי דער נאָמען פֿון זייער פֿאָטער דָן.

48 דאָס איז די נחלה פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון דָן לויט זייערע משפּחות, די שטעט מיט זייערע דערפֿער.

49 און אַז זיי הָאָבן געענדיקט מאַכן אַרבן דאָס לאַנד לויט אירע גרענעצן, הָאָבן די קינדער פֿון ישׂראל געגעבן אַ נחלה צו יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון נון, צווישן זיי.

50 לויט דעם מויל פֿון גאָט הָאָבן זיי אים געגעבן די שטאָט ווואָס ער הָאָט פֿאַרלאַנגט, תִּמנַת-סֶרַח אין דעם געבערג פֿון אֶפרַים; און ער הָאָט באַאויט די שטאָט, און זיך באַזעצט אין איר.

51 דאָס זײַנען די נחלות ווואָס אֶלעָזָר דער כֹּהן, און יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון נון, און די הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די שבָּטים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, הָאָבן געמאַכט אַרבן לויט גוֹרל אין שילוֹ פֿאַר גאָט, בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד. אַזוי הָאָבן זיי געענדיקט צעטיילן דאָס לאַנד.

20 און גאָט הָאָט געredt צו יהוֹשׁוּעַ, אַזוי צו זאָגן: רעד צו די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:

2 מאַכט אײַך די שטעט פֿון אַנטרינונג ווואָס איך הָאָב אײַך אָנגעזאָגט דורך משהן,

3 אויף צו אַנטלויפֿן אַהין, פֿאַר דעם טויטשלעגער ווואָס דערשלאָגט אַ נפֿש דורך אַ פֿאַרזע, אָן אַ כּיוון; און זיי זאָלן אײַך זײַן פֿאַר אַנטרינונג פֿון דעם בלוטמאָנער.

4 און ער זאָל אָנטלויפֿן אין איינער פֿון די דאָזיקע שטעט, און זיך שטעלן אין אײַנגאַנג פֿון שטאָטטויער, און רעדן אין די אויערן פֿון די עלטסטע פֿון יענער שטאָט זײַנע וואָרטער, און זיי זאָלן אים אַרײַננעמען צו זיך אין דער שטאָט, און אים געבן אַן אָרט, און ער זאָל זיצן בײַ זיי.

5 און אַז דער בלוטמאָנער וועט אים נאָכיאָגן, זאָלן זיי ניט איבערנעמפֿערן דעם טויטשלעגער אין זיין האַנט, ווארום אָן אַ כּיוון האָט ער דערשלאָגן זיין חבֿר, און ער איז אים ניט געווען אַ שׂונא פֿון נעכטן-אייערנעכטן.

6 און ער זאָל זיצן אין יענער שטאָט, ביז ער שטעלט זיך פֿאַר דער עדה צום משפּט, ביז דעם טויט פֿון דעם כֹּהן-גָּדול וואָס וועט זיין אין יענע טעג; דעמצמאָל מעג דער טויטשלעגער זיך אומקערן, און קומען אין זיין שטאָט, און אין זיין הויז – אין דער שטאָט וואָס ער איז פֿון דאָרטן אַנטלאָפֿן.

7 האָבן זיי געהייליקט קֶדֶשׁ אין גָּלִיל, אין דעם געבערג פֿון נפֿתּלי, און שכֶם אין דעם געבערג פֿון אפֿרים, און קִריַת-אַרְבַע – דאָס איז חֶבְרוֹן – אין דעם געבערג פֿון יהודה.

8 און פֿון יענער זײַט יַרדן, בייַ יריחו צו מזרח, האָבן זיי אָפּגעגעבן בֶּצֶר אין מדבר אין דעם פֿלאַכלאַנד, פֿון שבֶט ראובֵן, און ראָמות אין גִּלעָד, פֿון שבֶט גָּד, און גולָן אין בשָׁן, פֿון שבֶט מנשה.

9 דאָס זײַנען געווען די באַשטימטע שטעט פֿאַר אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף צווישן זיי; אויף צו אַנטלויפֿן אַהין, פֿאַר איטלעכן וואָס דערשלאָגט אַ נפֶשׁ דורך אַ פֿאַרזעז; פּדי ער זאָל ניט שטאַרבן דורך דער האַנט פֿון דעם בלוטמאָנער, אייִדער ער שטעלט זיך פֿאַר דער עדה.

21 און די הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די לְוִיים האָבן גענענט צו אֶלעָזָר דעם כֹּהן, און צו יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון נון, און צו די הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די שבֶטים פֿון די קינדער פֿון ישׂראל,

2 און זיי האָבן צו זיי גערעדט אין שילוֹ, אין לאַנד כְּנַעַן, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן אונדז צו געבן שטעט צום ווינען, מיט זייערע פֿרייַע פֿלעצער פֿאַר אונדזערע בהמות.

3 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געגעבן די לְוִיים פֿון זייער נחלה, לויט דעם מויל פֿון גאָט, די דאָזיקע שטעט מיט זייערע פֿרייַע פֿלעצער.

4 און דער גוֹרל איז אַרויס פֿאַר די משפּחות פֿון די קְהָתים; און פֿאַר די קינדער פֿון אַהרן דעם כֹּהן, פֿון די לְוִיים, זײַנען געווען פֿון שבֶט יהודה, און פֿון שבֶט פֿון די שמעוֹנים, און פֿון שבֶט בנימין, לויט גוֹרל, דרײַצן שטעט.

5 און פֿאַר די איבעריקע קינדער פֿון קְהָת, פֿון די משפּחות פֿון שבֶט אפֿרים, און פֿון שבֶט דָן, און פֿון האַלבן שבֶט מנשה, לויט גוֹרל, צען שטעט.

6 און פֿאַר די קינדער פֿון גֵּרשׁוֹן, פֿון די משפּחות פֿון שבֶט יִשָּׂשכָר, און פֿון שבֶט אָשר, און פֿון שבֶט נפֿתּלי, און פֿון דעם האַלבן שבֶט מנשה אין בשָׁן, לויט גוֹרל, דרײַצן שטעט.

7 פֿאַר די קינדער פֿון מְרָרי לויט זייערע משפּחות, פֿון שבֶט ראובֵן, און פֿון שבֶט גָּד, און פֿון שבֶט זבוּלון, צוועלף שטעט.

8 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געגעבן די לְוִיים די דאָזיקע שטעט מיט זייערע פֿרייַע פֿלעצער, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן, לויט גוֹרל.

9 און זיי האָבן געגעבן פֿון דעם שבֶט פֿון די קינדער פֿון יהודה, און פֿון דעם שבֶט פֿון די קינדער פֿון שמעון, די דאָזיקע שטעט וואָס מע רופֿט זיי דאָ אָן מיטן נאָמען.

10 און דאָס איז געווען פֿאַר די קינדער פֿון אַהרן, פֿון די משפּחות פֿון די קְהָתים פֿון די קינדער פֿון לֵוִי; ווארום זיי האָבן געקריגן דעם גוֹרל צוערשט.

11 און מע האָט זיי געגעבן די שטאָט פֿון אַרבַע, דעם פֿאָטער פֿון ענָק – דאָס איז חֶברון – אין דעם געבערג פֿון יהודה, מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער רונד

אַרום איר.
12 אָבער דאָס פֿעלד פֿון דער שטאָט
און אירע דערפֿער האָבן זיי געגעבן
כָּלֵב דעם זון פֿון יפֿונֶהן פֿאַר זײַן
אייגנטום.
13 און די קינדער פֿון אַהרן דעם
כֹּהן האָבן זיי געגעבן די שטאָט פֿון
אַנטרינונג פֿאַרן טויטשלעגער, חֶבְרוֹן
מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און לִבְנָה
מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער;
14 און יַתִּיר מיט אירע פֿרייַע
פֿלעצער, און אֶשְׁתְּמוֹעַ מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער;
15 און חוֹלון מיט אירע פֿרייַע
פֿלעצער, און דְּבִיר מיט אירע פֿרייַע
פֿלעצער;
16 און עַין מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער,
און יוּטָה מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און
בית-שֶׁמֶשׁ מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
נײַן שטעט פֿון די דאָזיקע צוויי שבֿטים.
17 און פֿון שבֿט בנימין: גִּבְעוֹן מיט
אירע פֿרייַע פֿלעצער, גֶּבַע מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער;
18 עֲנָתוֹת מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער,
און עַלְמוֹן מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
פֿיר שטעט.
19 אַלע שטעט פֿון די קינדער פֿון
אַהרן, די כֹּהנים: דרייצן שטעט מיט
זייערע פֿרייַע פֿלעצער.
20 און פֿאַר די משפֿחות פֿון די
קינדער פֿון קְהָת, די לְוִיִּם, די
איבעריקע פֿון די קינדער פֿון קְהָת –
די שטעט פֿון זייער גורל זײַנען געווען
פֿון שבֿט אפֿרים.
21 און מע האָט זיי געגעבן די שטאָט
פֿון אַנטרינונג פֿאַרן טויטשלעגער,
שְׁכֶם, מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, אין
דעם געבערג פֿון אפֿרים, און גֶּזֶר מיט
אירע פֿרייַע פֿלעצער;
22 און קִבְצַיִם מיט אירע פֿרייַע
פֿלעצער, און בית-חוֹרון מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער. פֿיר שטעט.
23 און פֿון שבֿט דָן: אֶלְתְּקֵה מיט
אירע פֿרייַע פֿלעצער, גִּבְתּוֹן מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער;
24 אַיָלוֹן מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער,
גַּת-רִמּוֹן מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
פֿיר שטעט.
25 און פֿון האַלבן שבֿט מנשה: תַּעֲנָךְ
מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און גַּת-רִמּוֹן
מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער. צוויי
שטעט.
26 אַלע שטעט: צען, מיט זייערע
פֿרייַע פֿלעצער, פֿאַר די משפֿחות פֿון
די איבעריקע קינדער פֿון קְהָת.
27 און פֿאַר די קינדער פֿון גֵּרשׁוֹן,
פֿון די משפֿחות פֿון די לְוִיִּם, פֿון
האַלבן שבֿט מנשה; די שטאָט פֿון
אַנטרינונג פֿאַרן טויטשלעגער, גוֹלָן
אין בָּשָׁן מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און
בְּעֶשְׁתָּרָה מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
צוויי שטעט.
28 און פֿון שבֿט יִשָּׂשכָר: קִשְׁיוֹן מיט
אירע פֿרייַע פֿלעצער, דָּבְרַת מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער;
29 יַרמות מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער,
עֵין-גַּנים מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
פֿיר שטעט.
30 און פֿון שבֿט אָשֵׁר: מִשְׁאָל מיט
אירע פֿרייַע פֿלעצער, עַבְדּוֹן מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער;
31 חֶלְקָת מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער,
און רְחוֹב מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
פֿיר שטעט.
32 און פֿון שבֿט נפֿתּלי: די שטאָט
פֿון אַנטרינונג פֿאַרן טויטשלעגער,
קֶדֶשׁ אין גָּלִיל, מיט אירע פֿרייַע
פֿלעצער, און חַמּוֹת-דֹאר מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער, און קַרְתָּן מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער. דריי שטעט.
33 אַלע שטעט פֿון די גֵּרשׁוֹנים לויט
זייערע משפֿחות: דרייצן שטעט מיט
זייערע פֿרייַע פֿלעצער.
34 און פֿאַר די משפֿחות פֿון די
קינדער פֿון מְרָרי, די איבעריקע לְוִיִּם,
פֿון שבֿט זְבוּלון: יָקְנְעָם מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער, קַרְתָּה מיט אירע
פֿרייַע פֿלעצער;

35 דִמנָה מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער,
נַהלָל מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער. פֿיר
שטעט.
36 און פֿון שֵבט ראובֵן: בָצֶר מיט
אירע פֿרײַע פֿלעצער, און יַהצָה מיט
אירע פֿרײַע פֿלעצער;
37 קֶדֵמוֹת מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער,
און מֵיפַעַת מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער.
פֿיר שטעט.
38 און פֿון שֵבט גָד: די שטאָט פֿון
אַנטרינונג פֿאַרן טויטשלעגער, רָמוֹת
אין גִלעָד, מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער;
און מַחנַיִם מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער;
39 חֶשבּוֹן מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער,
יַעזֵר מיט אירע פֿרײַע פֿלעצער. אַלע
שטעט: פֿיר.
40 די אַלע שטעט זײנען געווען פֿאַר
די קינדער פֿון מְרָרי לויט זייערע
משפֿחות – די איבעריקע פֿון די
משפֿחות פֿון די לְוִיִים; און זייער גוֹרל
איז געווען צוועלף שטעט.
41 אַלע שטעט פֿון די לְוִיִים אין מיטן
פֿון דעם אייגנטום פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל זײנען געווען אַכט און פֿערציק
שטעט מיט זייערע פֿרײַע פֿלעצער.
42 די דאָזיקע שטעט זײנען געווען
שטאָט אין שטאָט מיט אירע פֿרײַע
פֿלעצער רונד אַרום איר; אַזוי בײַ אַלע
די דאָזיקע שטעט.
43 און גאָט האָט געגעבן צו ישׂראל
דאָס גאַנצע לאַנד וואָס ער האָט
געשוואָרן צו געבן זייערע עלטערן;
און זיי האָבן עס געאַרבט, און זיך
באַזעצט דערין.
44 און גאָט האָט זיי באַרוט פֿון
רונד אַרום, אַזוי ווי אַלץ וואָס ער
האָט געשוואָרן זייערע עלטערן; און
קיינער פֿון אַלע זייערע פֿײַנט איז ניט
באַשטאַנען פֿאַר זיי; אַלע זייערע פֿײַנט
האָט גאָט געגעבן אין זייער האַנט.
45 ניט אַ וואָרט איז אָפּגעפֿאַלן פֿון
אַלדעם גוטן צוזאָג וואָס גאָט האָט
צוגעזאָגט דעם הויז פֿון ישׂראל; אַלץ
איז אָנגעקומען.

22 דענצמאָל האָט יהוֹשׁוּעַ
געפֿוֹפֿן די ראובֵנים, און די
גָדים, און דעם האַלבן שבֵט מנשה.
2 און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר
האָט געהיט אַלץ וואָס משה דער
קנעכט פֿון גאָט האָט אײַך באַפֿוילן,
און איר האָט צוגעהערט צו מײַן קָול,
אין אַלץ וואָס איך האָב אײַך באַפֿוילן.
3 איר האָט ניט פֿאַרלאָזט אײַערע
ברידער די דאָזיקע פֿיל טעג ביז אויף
הײַנטיקן טאָג, און איר האָט געהיט די
היטונג פֿון דעם געבאָט פֿון יהוה אײַער
גאָט.
4 און אַצונד האָט יהוה אײַער
גאָט באַרוט אײַערע ברידער, אַזוי ווי
ער האָט זיי צוגעזאָגט; דרום קערט
אײַך אום אַצונד, און גייט אײַך צו
אײַערע געצעלטן, צום לאַנד פֿון אײַער
אייגנטום וואָס משה דער קנעכט פֿון
גאָט האָט אײַך געגעבן אויף יענער זײַט
יַרדן.
5 אָבער היט זייער צו טאָן דאָס
געבאָט, און די תּוֹרה, וואָס משה דער
קנעכט פֿון גאָט האָט אײַך געבאָטן,
ליב צו האָבן יהוה אײַער גאָט, און צו
גיין אין אַלע זײנע וועגן, און צו היטן
זײנע געבאָט, און זיך צו באַהעפֿטן אָן
אים, און אים צו דינען מיט אײַער
גאַנצן האַרצן, און מיט אײַער גאַנצער
זעל.
6 און יהוֹשׁוּעַ האָט זיי געבענטשט,
און האָט זיי אַוועקגעשיקט, און
זיי זײנען אַוועקגעגאַנגען צו זייערע
געצעלטן.
7 און צו אַ האַלבן שבֵט מנשה האָט
משה געגעבן אין בָשָן; נאָר צום
אַנדערן האַלבן האָט יהוֹשׁוּעַ געגעבן
מיט זייערע ברידער אויף דער זײַט
יַרדן צו מערבֿ. און אַז יהוֹשׁוּעַ האָט
זיי אַוועקגעשיקט צו זייערע געצעלטן,
האָט ער זיי אויך געבענטשט,
8 און ער האָט צו זיי געזאָגט, אַזוי צו
זאָגן: מיט פֿיל גוטס קערט אײַך אום
צו אײַערע געצעלטן, און מיט זייער

פֿיל פֿי, מיט זילבער, און מיט גאָלד, און מיט קופּער, און מיט אײַזן, און מיט קלײדער זייער פֿיל; צעטיילט דעם רויב פֿון אײַערע פֿײַנט מיט אײַערע ברידער.

9 האָבן די קינדער פֿון ראובֿן, און די קינדער פֿון גָד, און דער האַלבער שבֿט מנשה, זיך אומגעקערט, און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון שילוֹ וואָס אין לאַנד כְּנַעַן, צו גיין קיין לאַנד גִלעָד, צום לאַנד פֿון זייער אייגנטום, וואָס זיי האָבן זיך דערין באַזעצט לויט דעם מויל פֿון גאָט דורך משהן.

10 און אַז זיי זײַנען געקומען צו די געגנטן פֿון יַרדן וואָס אין לאַנד כְּנַעַן, האָבן די קינדער פֿון ראובֿן, און די קינדער פֿון גָד, און דער האַלבער שבֿט מנשה, דאָרטן געבויט אַ מזבח בײַם יַרדן, אַ גרויסן מזבח אויף אָנצוקוקן.

11 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געהערט, אַזוי צו זאָגן: זעט, די קינדער פֿון ראובֿן, און די קינדער פֿון גָד, און דער האַלבער שבֿט מנשה, האָבן געבויט אַ מזבח אַנטקעגן לאַנד כְּנַעַן, אין די געגנטן פֿון יַרדן, צו דער זײַט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.

12 און ווי די קינדער פֿון ישׂראל האָבן דערהערט, אַזוי האָט די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל זיך איינגעזאַמלט קיין שילוֹ אַרויפֿצוגיין אַקעגן זיי אויף מלחמה.

13 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשיקט צו די קינדער פֿון ראובֿן, און צו די קינדער פֿון גָד, און צום האַלבן שבֿט מנשה, קיין לאַנד גִלעָד, פּינחס דעם זון פֿון אֶלעָזָר דעם כֹּהן,

14 און מיט אים צען פֿירשטן, צו איין פֿירשט, צו איין פֿירשט פֿון אַ פֿאָטערהויז פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל; און זיי זײַנען איטלעכער געווען דער הויפּט פֿון זייער פֿאָטערהויז בײַ די טויזנטן פֿון ישׂראל.

15 און זיי זײַנען געקומען צו די קינדער פֿון ראובֿן, און צו די קינדער פֿון גָד, און צום האַלבן שבֿט מנשה, קיין לאַנד גִלעָד, און זיי האָבן מיט זיי גערעדט, אַזוי צו זאָגן:

16 אַזוי האָט געזאָגט די גאַנצע עדה פֿון יהוה: וואָס איז די דאָזיקע פֿעלשונג וואָס איר האָט געפֿעלשט אָן דעם גאָט פֿון ישׂראל, זיך אָפּצוקערן הײַנט פֿון הינטער יהוה, מיט אײַער בויען פֿאַר זיך אַ מזבח, כּדי איר זאָלט הײַנט ווידערשפּעניקן אָן יהוה?

17 איז אונדז ווינציק די זינד פֿון פּעוֹר, וואָס מיר האָבן זיך נאָך פֿון איר ניט געריניקט ביז אויף הײַנטיקן טאָג, און וואָס איבער איר איז געווען אַ מגפּה אויף דער עדה פֿון יהוה,

18 אַז איר קערט אײַך הײַנט אָפּ פֿון הינטער יהוה? און עס וועט זײַן: איר וועט ווידערשפּעניקן הײַנט אָן יהוה, און מאָרגן וועט ער צערנענען אויף דער גאַנצער עדה פֿון ישׂראל.

19 אויב ווידער דאָס לאַנד פֿון אײַער אייגנטום איז אומריין, קומט אײַך אַריבער אין דעם לאַנד פֿון יהוהס אייגנטום, וואָס דאָרטן רוט דער מִשכּן פֿון יהוה, און באַזעצט אײַך צווישן אונדז, נאָר אָן יהוה זאָלט איר ניט ווידערשפּעניקן, און אונדז זאָלט איר ניט ווידערשפּעניקן, מיט אײַער בויען פֿאַר זיך אַ מזבח, אָחוץ דעם מזבח פֿון יהוה אונדזער גאָט.

20 האָט ניט עָכָן דער זון פֿון זֶרַחן געפֿעלשט אַ פֿעלשונג מיט דעם חרם, און אויף דער גאַנצער עדה פֿון ישׂראל איז געווען דער צאָרן? און ניט יענער מאַן אַליין איז אומגעקומען פֿאַר זײַן זינד.

21 האָבן געענטפֿערט די קינדער פֿון ראובֿן, און די קינדער פֿון גָד, און דער האַלבער שבֿט מנשה, און זיי האָבן גערעדט צו די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן פֿון ישׂראל:

22 דער גאָט פֿון געטער יהוה, דער גאָט פֿון געטער יהוה, ער ווייס, און ישׂראל, ער זאָל וויסן! אויב דאָס איז אין ווידערשפּעניקייט אָדער אויב אין פֿעלשונג אָן יהוה – זאָלסט אונדז ניט העלפֿן הײַנטיקן טאָג! –

23 אונדז צו בויען אַ מזבח כּדי זיך אָפּצוקערן פֿון הינטער יהוה, אָדער אויב אויפֿצוברענגען אויף אים בראָנדאָפּפֿער און שפּײַזאָפּפֿער, אָדער אויב צו מאַכן אויף אים פֿרידאָפּפֿער, זאָל יהוה אַליין אויפֿמאָנען!

24 און אויב מיר האָבן עס ניט געטאָן בלויז פֿון זאָרג וועגן אַ זאַך, אַזוי צו זאָגן: מאָרגן וועלן אײַערע קינדער זאָגן צו אונדזערע קינדער, אַזוי צו זאָגן: וואָס קערט איר אײַך אָן מיט יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל?

25 וואָרום אַ געמאַרק האָט יהוה געמאַכט צווישן אונדז און צווישן אײַך, קינדער פֿון ראובֿן, און קינדער פֿון גָד, דעם יַרדן; איר האָט ניט קיין חלק אין יהוה. און אײַערע קינדער וועלן שטערן אונדזערע קינדער – ניט צו פֿאָרכטן יהוה.

26 האָבן מיר געזאָגט: לאָמיר זיך אַקאָרשט באַוואָרענען צו בויען דעם מזבח, ניט פֿאַר בראָנדאָפּפֿער, און ניט פֿאַר שלאַכטאָפּפֿער;

27 נײַערט ער זאָל זײַן אַן עדות צווישן אונדז און צווישן אײַך, און צווישן אונדזערע דורות נאָך אונדז: צו דינען דעם דינסט פֿון יהוה פֿאַר אים מיט אונדזערע בראָנדאָפּפֿער, און מיט אונדזערע שלאַכטאָפּפֿער, און מיט אונדזערע פֿרידאָפּפֿער, און אײַערע קינדער זאָלן מאָרגן ניט זאָגן צו אונדזערע קינדער: איר האָט ניט קיין חלק אין יהוה.

28 און מיר האָבן געזאָגט: אויב עס וועט געשען, אַז זיי וועלן דאָס זאָגן צו אונדז אָדער צו אונדזערע דורות שפּעטער אָהין, וועלן מיר זאָגן: זעט דעם בוי פֿון דעם מזבח פֿון יהוה, וואָס אונדזערע עלטערן האָבן געמאַכט, ניט פֿאַר בראָנדאָפּפֿער, און ניט פֿאַר שלאַכטאָפּפֿער; נײַערט אַן עדות איז ער צווישן אונדז און צווישן אײַך.

29 חלילה אונדז צו וויידערשפּעניקן אָן יהוה, און זיך אָפּצוקערן הײַנט פֿון הינטער יהוה, צו בויען אַ מזבח פֿאַר בראָנדאָפּפֿער, פֿאַר שפּײַזאָפּפֿער, און פֿאַר שלאַכטאָפּפֿער, אָחוץ דעם מזבח פֿון יהוה אונדזער גאָט, וואָס פֿאַר זײַן משכּן!

30 און ווי פּינחס דער כֹּהן, און די פֿירשטן פֿון דער עדה, די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן פֿון ישׂראל וואָס מיט אים, האָבן געהערט די ווערטער וואָס די קינדער פֿון ראובֿן, און די קינדער פֿון גָד, און די קינדער פֿון מנשה, האָבן געריידט, איז דאָס ווויילגעפֿעלן אין זייערע אויגן.

31 און פּינחס דער זון פֿון אֶלעָזָר דעם כֹּהן האָט געזאָגט צו די קינדער פֿון ראובֿן, און צו די קינדער פֿון גָד, און צו די קינדער פֿון מנשה: הײַנט וויסן מיר, אַז צווישן אונדז איז גאָט; וואָרום איר האָט ניט געפֿעלשט אָן גאָט די דאָזיקע פֿעלשונג; אַצונד האָט איר מציל געווען די קינדער פֿון ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון גאָט.

32 און פּינחס דער זון פֿון אֶלעָזָר דעם כֹּהן, און די פֿירשטן, האָבן זיך אומגעקערט פֿון די קינדער פֿון ראובֿן, און פֿון די קינדער פֿון גָד, פֿון לאַנד גִלעָד, קיין לאַנד כְּנַעַן צו די קינדער פֿון ישׂראל, און זיי האָבן זיי געבראַכט אַן ענטפֿער.

33 און דער ענטפֿער איז ווויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געלויבט גאָט, און האָבן מער ניט געריידט וועגן אַרויפֿציען אַקעגן זיי אויף מלחמה, צו פֿאַרווויסטן דאָס לאַנד וואָס די קינדער פֿון ראובֿן און די קינדער פֿון גָד זיצן דערין.

34 און די קינדער פֿון ראובֿן און די
קינדער פֿון גָד האָבן געראָפֿן דעם מזבח
. . . . . , ווײַל: ”אַן עדות איז ער
צווישן אונדז אַז יהוה איז גאָט“.

23 און עס איז געווען אין פֿיל
טעג אַרום, נאָכדעם אַז גאָט
האָט באַרוט ישׂראל פֿון אַלע זייערע
פֿײַנט פֿון רונד אַרום, און יהושוע איז
געוואָרן אַלט און באַטאָגט,
2 האָט יהושוע געראָפֿן גאַנץ
ישׂראל, זייערע עלטסטע, און זייערע
הויפּטלײַט, און זייערע ריכטער, און
זייערע אויפֿזעער, און האָט צו זיי
געזאָגט: איך בין אַלט און באַטאָגט.
3 און איר האָט געזען אַלץ וואָס
יהוה אײַער גאָט האָט געטאָן צו אַלע
די דאָזיקע פֿעלקער פֿון אײַערטוועגן;
וואָרום יהוה אײַער גאָט איז דער וואָס
האָט מלחמה געהאַלטן פֿאַר אײַך.
4 זעט, איך האָב אײַך אויסגעוואָרפֿן
די דאָזיקע געבליבענע פֿעלקער פֿאַר
אַ נחלה לויט אײַערע שבֿטים; פֿון
ירדן, מיט אַלע פֿעלקער וואָס איך
האָב פֿאַרשניטן, און ביזן ים-הגדול צו
זון-אונטערגאַנג.
5 און יהוה אײַער גאָט, ער וועט זיי
אַרויסשטויסן פֿון פֿאַר אײַך, און וועט
זיי פֿאַרטרײַבן פֿון אײַער אָנגעזיכט,
און איר וועט אַרבן זייער לאַנד, אַזוי
ווי יהוה אײַער גאָט האָט אײַך
צוגעזאָגט.
6 דרום זאָלט איר זײַן זייער שטאַרק
צו היטן און צו טאָן אַלץ וואָס שטייט
געשריבן אין בוך פֿון תּורת-משה, זיך
ניט אָפּצוקערן דערפֿון רעכטס אָדער
לינקס,
7 ניט צו קומען צווישן די דאָזיקע
פֿעלקער, די דאָזיקע וואָס זײַנען
געבליבן בײַ אײַך. און דעם נאָמען
פֿון זייערע געטער זאָלט איר ניט
דערמאָנען, און ניט לאָזן שווערן בײַ
זיי און זיי ניט דינען, און זיך ניט בוקן
צו זיי.
8 נאָר בלויז אָן יהוה אײַער גאָט
זאָלט איר אײַך באַהעפֿטן, אַזוי ווי איר
האָט געטאָן ביז הײַנטיקן טאָג,
9 וואָס דערפֿאַר האָט יהוה
פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר אײַך גרויסע און
מאַכטיקע פֿעלקער; און איר - קיינער
איז ניט באַשטאַנען פֿאַר אײַך ביז
הײַנטיקן טאָג.
10 איין מאַן פֿון אײַך האָט געיאָגט
טויזנט; וואָרום יהוה אײַער גאָט איז
דער וואָס האָט מלחמה געהאַלטן פֿאַר
אײַך, אַזוי ווי ער האָט צוגעזאָגט.
11 דרום זאָלט איר זייער היטן אײַער
זעל, ליב צו האָבן יהוה אײַער גאָט.
12 וואָרום אויב אָפּקערן וועט איר
אײַך אָפּקערן, און איר וועט אײַך
באַהעפֿטן אָן דעם רעשט פֿון די
דאָזיקע פֿעלקער, די דאָזיקע וואָס
זײַנען געבליבן בײַ אײַך, און איר וועט
זיך מתחתן זײַן מיט זיי, און איר וועט
קומען צווישן זיי, און זיי צווישן אײַך,
13 וויסן זאָלט איר וויסן זײַן, אַז
יהוה אײַער גאָט וועט מער ניט
פֿאַרטרײַבן די דאָזיקע פֿעלקער פֿון
פֿאַר אײַך, און זיי וועלן אײַך זײַן פֿאַר
אַ נעץ און פֿאַר אַ שטריקלונג, און
פֿאַר אַ רוט אין אײַערע זײַטן, און
פֿאַר שטעכערס אין אײַערע אויגן, ביז
איר וועט אונטערגיין פֿון דער דאָזיקער
גוטער ערד וואָס יהוה אײַער גאָט
האָט אײַך געגעבן.
14 און אָט גיי איך די טעג אויף דעם
וועג פֿון דער גאַנצער ערד; דרום זאָלט
איר וויסן מיט אײַער גאַנצן האַרצן,
און מיט אײַער גאַנצער זעל, אַז ניט
אַן איינציק וואָרט איז אָפּגעפֿאַלן פֿון
די אַלע גוטע צוזאָגן וואָס יהוה אײַער
גאָט האָט צוגעזאָגט וועגן אײַך; אַלע
זײַנען אײַך אָנגעקומען; ניט אַן איינציק
וואָרט דערפֿון איז אָפּגעפֿאַלן.
15 און עס וועט זײַן, אַזוי ווי אײַך
איז אָנגעקומען אַלדער גוטער צוזאָג
וואָס יהוה אײַער גאָט האָט אײַך
צוגעזאָגט, אַזוי וועט יהוה ברענגען

אויף אײַך אַלדעם שלעכטן אָנזאָג, ביז ער וועט אײַך פֿאַרטילגן פֿון דער דאָזיקער גוטער ערד וואָס יהוה אײַער גאָט האָט אײַך געגעבן.

16 אַז איר וועט איבערטרעטן דעם בונד פֿון יהוה אײַער גאָט, וואָס ער האָט אײַך באַפֿוילן, און איר וועט גיין און דינען פֿרעמדע געטער, און זיך בוקן צו זיי, וועט גרימען דער צאָרן פֿון יהוה אויף אײַך, און איר וועט גיך אונטערגיין פֿון דעם גוטן לאַנד וואָס ער האָט אײַך געגעבן.

24 און יהושוע האָט אײַנגעזאַמלט אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל קיין שכם, און ער האָט געפֿוקן די עלטסטע פֿון ישׂראל, און זייערע הויפּטלײַט, און זייערע ריכטער, און זייערע אויפֿזעער; און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר גאָט.

2 און יהושוע האָט געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: אויף יענער זײַט טײַך זײַנען געזעסן אײַערע עלטערן פֿון אייביק אָן, תּרח דער פֿאָטער פֿון אַבֿרהמען, און דער פֿאָטער פֿון נחורן; און זיי האָבן געדינט פֿרעמדע געטער.

3 און איך האָב genומען אײַער פֿאָטער אַבֿרהמען פֿון יענער זײַט טײַך, און האָב אים דורכגעפֿירט דורך גאַנץ לאַנד כּנען; און איך האָב געמערט זײַן זאָמען, און אים געגעבן יצחקן.

4 און איך האָב געגעבן צו יצחקן יעקבֿן און עשׂון; און איך האָב געגעבן עשׂון דעם בארג שׂעיר אים צו אַרבן; און יעקבֿ און זײַנע קינדער האָבן genידערט קיין מצרים.

5 און איך האָב געשיקט משהן און אהרנען, און האָב געפּלאָגט מצרים, לויט וואָס איך האָב געטאָן צווישן זיי, און דערנאָך האָב איך אײַך אַרויסgeצויגן.

6 און איך האָב אַרויסgeצויגן אײַערע עלטערן פֿון מצרים, און איר זײַט געקומען צום ים, און די מצרים האָבן נאָכgeיאָגט אײַערע עלטערן מיט רײַטוואָגן און מיט רײַטער ביזן ים-סוף.

7 און זיי האָבן געשרײַען צו גאָט, און ער האָט געמאַכט אַ פֿינצטערניש צווישן אײַך און צווישן די מצרים, און געבראַכט אויף זיי דעם ים, און זיי צוגעדעקט; און אײַערע אויגן האָבן geזעזען וואָס איך האָב געטאָן מיט מצרים. און איר זײַט געבליבן אין מדבר פֿיל טעג.

8 און איך האָב אײַך געבראַכט אין לאַנד פֿון דעם אמורי וואָס זיצט אויף יענער זײַט ירדן, און זיי האָבן מלחמה geהאַלטן מיט אײַך, און איך האָב זיי geגעבן אין אײַערע הענט, אַז איר האָט geerbt זייער לאַנד, און איך האָב זיי פֿאַרטילגט פֿון פֿאַר אײַך.

9 איז אויפֿgestanden בלק דער זון פֿון צפֿורן, דער מלך פֿון מואָב, און האָט מלחמה geהאַלטן אַקעגן ישׂראל; און ער האָט geשיקט און geרופֿן בלעם דעם זון פֿון בעורן, אײַך צו שילטן.

10 אָבער איך האָב ניט geוואָלט צוהערן צו בלעמען, און בענטשן האָט ער אײַך geבענטשט; און איך האָב אײַך מציל geוועזן פֿון זײַן האַנט.

11 און איר זײַט אַריבערgeגאַנgen דעם ירדן, און איר זײַט geקומען צו יריחו, און עס האָבן מלחמה geהאַלטן אַקעגן אײַך די מענער פֿון יריחו, דער אמורי, און דער פּרזי, און דער כנעני, און דער חוי, און דער גרגשי, דער חוי, און דער יבֿוסי; און איך האָב זיי geגעבן אין אײַער האַנט.

12 און איך האָב geשיקט אײַך פֿאַרויס די האָרנבין, און זי האָט זיי פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר אײַך, די צוויי מלכים פֿון אמורי; ניט מיט דײַן שוווערד, און ניט מיט דײַן בויגן.

13 און איך האָב אײַך geגעבן אַ לאַנד וואָס דו האָסט זיך דערויף ניט geמיט, און שטעט וואָס איר האָט ניט geבויט,

און איר האָט זיך אין זיי באַזעצט; ווײַנגערטנער און איילבערטגערטנער וואָס איר האָט ניט געפֿלאַנצט, עסט איר.

14 און אַצונד, האָט מורא פֿאַר יהוה, און דינט אים מיט גאַנצקייט און מיט אמת; און טוט אָפּ די געטער וואָס אײַערע עלטערן האָבן געדינט, אויף יענער זײַט טײַך, און אין מצרים, און דינט יהוה.

15 און אויב עס איז שלעכט אין אײַערע אויגן צו דינען יהוה, וויילט אײַך אויס הײַנט וועמען איר ווילט דינען, ענטוועדער די געטער וואָס אײַערע עלטערן האָבן געדינט אויף יענער זײַט טײַך, אָדער די געטער פֿון דעם אמורי, וואָס איר זיצט אין זייער לאַנד; און איך און מײַן הויזגעזינט וועלן דינען יהוה.

16 האָט געענטפֿערט דאָס פֿאָלק און האָט געזאָגט: חלילה אונדז צו פֿאַרלאָזן יהוה, פּדי צו דינען פֿרעמדע געטער!

17 ווארום יהוה אונדזער גאָט איז דער וואָס האָט אויפֿגעבראַכט אונדז און אונדזערע עלטערן פֿון לאַנד מצרים, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט, און וואָס האָט געטאָן פֿאַר אונדזערע אויגן די דאָזיקע גרויסע צייכנס, און האָט אונדז אָפּגעהיט אויף דעם גאַנצן וועג וואָס מיר זײַנען געגאַנגען אויף אים, און צווישן אַלע פֿעלקער וואָס מיר זײַנען דורכגעגאַנגען דורך זיי.

18 און יהוה האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר אונדז אַלע פֿעלקער און דעם אמורי, דעם באַווויינען פֿון לאַנד; דרום וועלן מיר אויך דינען יהוה, ווארום ער איז אונדזער גאָט.

19 האָט יהושוע געזאָגט צום פֿאָלק: איר וועט ניט קענען דינען יהוה, ווארום אַ הייליקער גאָט איז ער, אַ צערנדיקער גאָט איז ער; ער וועט ניט פֿאַרגעבן אײַער פֿאַרברעך און אײַערע זינד.

20 אויב איר וועט פֿאַרלאָזן יהוה, און וועט דינען פֿרעמדע געטער, וועט ער זיך קערן און וועט אײַך שלעכטס טאָן, און וועט אײַך פֿאַרלעכדן, נאָכדעם ווי ער האָט אײַך גוטס געטאָן.

21 האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט צו יהושוען: ניין, נײַערט יהוה וועלן מיר דינען.

22 האָט יהושוע געזאָגט צום פֿאָלק: איר זײַט עדות קעגן אײַך אַליין. אַז איר האָט אײַך אויסדערווײַלט יהוה, אים צו דינען. - און זיי האָבן געזאָגט: עדות!

23 און אַצונד טוט אָפּ די פֿרעמדע געטער וואָס צווישן אײַך, און נייגט אײַער האַרץ צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

24 האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט צו יהושוען: יהוה אונדזער גאָט וועלן מיר דינען, און צו זײַן קול וועלן מיר צוהערן.

25 און יהושוע האָט געשלאָסן אַ בונד מיטן פֿאָלק אין יענעם טאָג, און ער האָט זיי געמאַכט חוקים און געזעצן אין שכם.

26 און יהושוע האָט אויפֿגעשריבן די דאָזיקע ווערטער אין בוך פֿון גאָטס תורה; און ער האָט גענומען אַ גרויסן שטיין, און האָט אים דאָרטן אויפֿגעשטעלט אונטער דעם אייכנבוים וואָס בײַם הייליקטום פֿון גאָט.

27 און יהושוע האָט געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק: אָט דער דאָזיקער שטיין זאָל זײַן פֿאַר אַן עדות אַקעגן אונדז, ווארום ער האָט געהערט אַלע ווערטער פֿון יהוה, וואָס ער האָט מיט אונדז גערעדט; און ער וועט זײַן פֿאַר אַן עדות אַקעגן אײַך, טאָמער וועט איר לייקענען אָן אײַער גאָט.

28 און יהושוע האָט פֿאָנאַנדערגעשיקט דאָס פֿאָלק, איטלעכן צו זײַן נחלה.

29 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע
געשעענישן, איז געשטאָרבן יהושוע
דער זון פֿון נון, דער קנעכט פֿון גאָט,
צו הונדערט מיט צען יאָר.
30 און מע האָט אים באַגראָבן אין
דעם געמאַרק פֿון זײַן נחלה, אין
תּמנת-סרח ווָאס אין דעם געבערג פֿון
אפֿרים, אין צפֿון פֿון באַרג געש.
31 און ישׂראל האָט געדינט גאָט אַלע
טעג פֿון יהושוען, און אַלע טעג פֿון די
זקנים ווָאס האָבן מאריך-ימים געווען
נאָך יהושׁוען, און ווָאס האָבן געווּסט
אַלדי טוּונג פֿון גאָט, ווָאס ער האָט
געטאָן פֿאַר ישׂראל.
32 און די ביינער פֿון יוסֵפֿ,
ווָאס די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
אויפֿגעבראַכט פֿון מצרים, האָבן זיי
באַגראָבן אין שכם, אויף דעם שטיק
פֿעלד ווָאס יעקבֿ האָט געקויפֿט פֿון די
זין פֿון חמור, דעם פֿאָטער פֿון שכמען,
פֿאַר הונדערט קשׂיטה; און עס איז
געווָאָרן די קינדער פֿון יוסף פֿאַר אַ
נחלה.
33 און אהוד האָט אויסגעשטרעקט
זײַן לינקע האַנט, און האָט געגומען זײַן
שווערד פֿון זײַן רעכטער דיך, און האָט
זי אַרײַנגעשטאָכן אין זײַן בויך.

שופֿטים

1 און עס איז געווען נאָך דעם טויט
פֿון יהושוען, האָבן די קינדער
פֿון ישׂראל געפֿרעגט ביי גאָט, אַזוי
צו זאָגן: ווער זאָל אונדז צוערשט
אַרויפֿגיין אַקעגן דעם כּנַעני, מלחמה
צו האַלטן אויף אים?
2 האָט גאָט געזאָגט: יהודה זאָל
אַרויפֿגיין; זע, איך האָב געגעבן דאָס
לאַנד אין זײַן האַנט.
3 האָט יהודה געזאָגט צו זײַן ברודער
שמעון: גיי אַרויף מיט מיר אין מײַן
גורל, און מיר וועלן מלחמה האַלטן
אויפֿן כּנַעני, און איך וועל אויך גיין
מיט דיר אין דײַן גורל. איז שמעון
געגאַנגען מיט אים.
4 און יהודה איז אַרויפֿגעגאַנגען, און
גאָט האָט געגעבן דעם כּנַעני און דעם
פּרזי אין זייער האַנט, און זיי האָבן
געשלאָגן פֿון זיי אין בָּזק צען טויזנט
מאַן.
5 און זיי האָבן געפֿונען אדוני-בָּזקן
אין בָּזק, און האָבן מלחמה געהאַלטן
אויף אים, און האָבן געשלאָגן דעם
כּנַעני און דעם פּרזי.
6 איז אדוני-בָּזק אַנטלויפֿן, און זיי
האָבן אים נאָכגעיאָגט, און האָבן אים
געכאַפּט, און האָבן אָפּגעהאַקט די
דוימען פֿון זײַנע הענט און זײַנע פֿיס.
7 האָט אדוני-בָּזק געזאָגט: זיבעציק
מלָכים מיט די דוימען פֿון זייערע
הענט און זייערע פֿיס אָפּגעהאַקט האָבן
געקליבן אונטער מײַן טיש; אַזוי ווי
איך האָב געטאָן; אַזוי האָט מיר גאָט
באַצאָלט, און זיי האָבן אים געבראַכט
קיין ירושלַים, און ער איז דאָרטן
געשטאָרבן.
8 און די קינדער פֿון יהודה האָבן
מלחמה געהאַלטן אויף ירושלַים, און
האָבן זי באַצוווּנגען, און זי געשלאָגן
מיטן שאַרף פֿון שווערד, און די שטאָט
האָבן זיי אַוועקגעלאָזט אין פֿײַער.
9 און דערנאָך האָבן די קינדער
פֿון יהודה אַראָפּגעגאַנגען מלחמה
צו האַלטן אויף דעם כּנַעני, דעם
באַווינער פֿון דעם געבערג און דעם
דָרום און דער נידערונג.
10 און יהודה איז געגאַנגען אויף
דעם כּנַעני וואָס איז געזעסן אין
חֶברון– און דער נאָמען פֿון חֶברון איז
פֿריער געווען קִרית-אַרבע– און זיי
האָבן דערשלאָגן שֵׁשַׁי, און אַחימָנען,
און תַּלמַי.
11 און פֿון דאָרטן איז ער געגאַנגען
אויף די באַווינער פֿון דבִּיר; און דער
נאָמען פֿון דבִּיר איז פֿריער געווען
קִרית-סֵפֶר.
12 און כָּלֵב האָט געזאָגט: ווער עס
וועט שלאָגן קִרית-סֵפֶר, און וועט זי
באַצווינגען, וועל איך אים געבן מײַן
טאָכטער עַכסָה זײַן פֿאַר אַ ווײַב.
13 האָט זי באַצווּנגען עָתנִיאֵל דער
זון פֿון קנַז, כָּלֵבס יינגערער ברודער,
און ער האָט אים געגעבן זײַן טאָכטער
עַכסָה פֿאַר אַ ווײַב.
14 און עס איז געווען, אַז זי איז
אָנגעקומען, האָט זי אים אָנגעריעדט צו
בעטן פֿון איר פֿאָטער אַ פֿעלד. און
ווי זי האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פֿון אייזל,
אַזוי האָט כָּלֵב צו איר געזאָגט: וואָס
איז דיר?
15 האָט זי צו אים געזאָגט: שענק
מיר אַ מתּנה; וואָרום אין אַ טרוקענעם
לאַנד האָסטו מיך אויסגעגעבן; דרום
זאָלסטו מיר געבן קוואַלן וואַסער.
האָט איר כָּלֵב געגעבן די אויבערשטע
קוואַלן און די אונטערשטע קוואַלן.
16 און די קינדער פֿון דעם קֵיני,
משהס שוועער, זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען
פֿון דער שטאָט פֿון טייטלביימער מיט
די קינדער פֿון יהודה צו דעם מדבר פֿון
יהודה וואָס אין דָרום פֿון עָרָד; און זיי
זײַנען געגאַנגען און האָבן זיך באַזעצט

מיט דעם פֿאָלק.
17 און יהודה איז געגאַנגען מיט זײַן ברודער שמעון, און זיי האָבן געשלאָגן דעם כּנַעני, דעם באַווינער פֿון צפֿת און האָבן זי געמאַכט חרם, און מע האָט געפֿונען דעם נאָמען פֿון דער שטאָט חָרמה.
18 און יהודה האָט באַצווונגען עַזָה מיט איר געמאַרק, און אַשקלון מיט איר געמאַרק, און עקרון מיט איר געמאַרק.
19 און גאָט איז געווען מיט יהודה, און ער האָט אײַנגענומען דאָס געבערג; ווָאַרום די באַווינער פֿון טאָל איז ניט געווען צו פֿאַרטרײַבן, ווײַל זיי האָבן געהאַט אײַזערנע רײַטוועגן.
20 און זיי האָבן געגעבן חֶברון צו כָּלֵבן, אַזוי ווי משה האָט אָנגעזאָגט; און ער האָט פֿאַרטריבן פֿון דאָרטן די דריַ זין פֿון ענָק.
21 און דעם יבוסי, דעם באַווינער פֿון ירושלַים, האָבן די קינדער פֿון בנימין ניט פֿאַרטריבן; און דער יבוסי איז געבליבן זיצן מיט די קינדער פֿון בנימין אין ירושלַים ביז אויף הײַנטיקן טאָג.
22 און דאָס הויז פֿון יוסף, זיי אויך זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אויף בֵּית-אֵל, און גאָט איז געווען מיט זיי.
23 און דאָס הויז פֿון יוסף האָט געלאָזט אויסקוקן בֵּית-אֵל– און דער נאָמען פֿון דער שטאָט איז פֿריער געווען לוז–
24 און די וועכטערס האָבן געזען אַ מאַן אַרויסגיין פֿון שטאָט, און האָבן צו אים געזאָגט: ווײַז אונדז אַקאָרשט דעם אײַנגאַנג פֿון שטאָט, און מיר וועלן טאָן מיט דיר חסד.
25 האָט ער זיי געוויזן דעם אײַנגאַנג פֿון שטאָט, און זיי האָבן געשלאָגן די שטאָט מיטן שארף פֿון שוערד; און דעם מאַן און זײַן גאַנצע משפּחה האָבן זיי אַוועקגעלאָזט.
26 און דער מאַן איז געגאַנגען אין לאַנד פֿון די חִתים, און האָט געבויט אַ שטאָט, און גערופֿן איר נאָמען לוז; דאָס איז איר נאָמען ביז אויף הײַנטיקן טאָג.
27 און מנשה האָט ניט פֿאַרטריבן בֵּית-שאָן און אירע טעכטערשטעט, און תענך און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון דור און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון יִבְלעָם און אירע טעכטערשטעט, און די באַווינער פֿון מגִדו און אירע טעכטערשטעט; און דער כּנַעני איז באַשטאַנען צו בלײַבן זיצן אין דעם דאָזיקן לאַנד.
28 און עס איז געווען, אַז ישׂראל איז שטאַרק געווָארן, האָט ער געמאַכט דעם כּנַעני צו צינדז, אָבער פֿאַרטריבן האָט ער אים ניט פֿאַרטריבן.
29 און אפֿרים האָט ניט פֿאַרטריבן דעם כּנַעני וואָס איז געזעסן אין גֶזֶר, און דער כּנַעני איז געבליבן זיצן צווישן אים אין גֶזֶר.
30 זבֻלון האָט ניט פֿאַרטריבן די באַווינער פֿון קטרון, און די באַווינער פֿון נַהלול; און דער כּנַעני איז געבליבן זיצן צווישן אים, און איז געווָארן צו צינדז.
31 אָשר האָט ניט פֿאַרטריבן די באַווינער פֿון עַכּו, און די באַווינער פֿון צידון, און אַחלַב, און אַכזיבּ, און חֶלבה, און אַפֿיק, און רחובּ.
32 און דער אָשׂרי איז געזעסן צווישן דעם כּנַעני, די באַווינער פֿון לאַנד, ווָארום ער האָט אים ניט פֿאַרטריבן.
33 נפֿתלי האָט ניט פֿאַרטריבן די באַווינער פֿון בֵּית-שֶׁמש, און די באַווינער פֿון בֵּית-ענָת. און ער איז געזעסן צווישן דעם כּנַעני, די באַווינער פֿון לאַנד; אָבער די באַווינער פֿון בֵּית-שֶׁמש און בֵּית-ענָת זײַנען געווָארן בײַ זיי צו צינדז.
34 און דער אֱמורי האָט אַרויפֿגעשטופּט די קינדער פֿון

דן צום געבערג, וואָרום ער האָט זיי ניט געלאָזט אַראָפּנידערן אין טאָל.
35 און דער אֱמורי איז באַשטאַנען צו בלײַבן זיצן אין הַר-חֶרס, אין אַיָלון, און אין שַעַלבִּים; אָבער די האַנט פֿון דעם הויז פֿון יוסף איז געווען שווער [אויף זיי], און זיי זײַנען געווָארן צו צינדז.
36 און דער גרענעץ פֿון אֱמורי איז געווען פֿון דעם אויפֿגאַנג פֿון עַקרַבים פֿון סֶלע און אַרויף צו.

2 און אַ מלאך פֿון גאָט איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון גִלגָל קיין בוכים, און ער האָט געזאָגט: איך האָב אײַך אַרויפֿגעבראַכט פֿון מצרים, און האָב אײַך געבראַכט אין דעם לאַנד וואָס איך האָב צוגעשוואָרן אײַערע עלטערן; און איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט אויף אייביק;
2 נאָר איר זאָלט ניט שליסן אַ בונד די באַווינער פֿון דעם דאָזיקן לאַנד; זייערע מזבחות זאָלט איר צעברעכן. אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מײַן קָול. וואָס האָט איר דאָ געטאָן?
3 דרום, אויך זאָג איך: איך וועל זיי ניט פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר אײַך, און זיי וועלן אײַך זײַן פֿאַר נעצן, און זייערע געטער וועלן אײַך זײַן פֿאַר אַ שטרויכלונג.
4 און עס איז געווען, ווי דער מלאך פֿון גאָט האָט גערעדט די דאָזיקע ווערטער צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי האָט דאָס פֿאָלק אויפֿגעהויבן זייער קָול, און זיי האָבן געווויינט;
5 דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט בוכים. און זיי האָבן דאָרטן געשלאַכט צו גאָט.
6 און אַז יהושוע האָט פֿאָלק, פֿאַלק קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אויף די געגאַנגען איטלעכער צו זײַן נחלה, צו אַרבן דאָס לאַנד,
7 האָט דאָס פֿאָלק געדינט גאָט אַלע טעג פֿון יהושוען, און אַלע זקנים, וואָס האָבן מאריך-ימים געווען נאָך יהושוען, וואָס האָבן געזען אַלדי גרויסע טוּוונג פֿון גאָט וואָס ער האָט געטאָן פֿאַר ישׂראל.
8 און יהושוע דער זון פֿון נון, דער קנעכט פֿון גאָט, איז געשטאָרבן צו הונדערט מיט צען יאָר.
9 און מע האָט אים באַגראָבן אין דעם געמאַרק פֿון זײַן נחלה, אין תִמנת-חֶרס, אין דעם געבערג פֿון אפֿרים אין צפֿון פֿון באַרג געש.
10 און אויך יענער גאַנצער דור איז אײַנגעזאַמלט געווארן צו זײַנע עלטערן, און אַן אַנדער דור איז אויפֿגעשטאַנען נאָך זיי, וואָס האָבן ניט געקענט גאָט, און ניט די טוּוונג וואָס ער האָט געטאָן פֿאַר ישׂראל.
11 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און זיי האָבן געדינט די בַעַל-געטער.
12 און זיי האָבן פֿאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, וואָס האָט זיי אַרויסגעצויגען פֿון לאַנד מצרים, און זיי זײַנען געגאַנגען נאָך פֿרעמדע געטער, פֿון די געטער פֿון די פֿעלקער וואָס רונד אַרום זיי, און זיי האָבן זיך צו זיי געבוקט, און האָבן דערצערנט גאָט.
13 און זיי האָבן פֿאַרלאָזן יהוה, און געדינט צו בַעַל און צו די עשתָרות.
14 האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון רויבער וואָס האָבן זיי באַרויבט, און ער האָט זיי איבערגעגעבן פֿערט אין דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט פֿון רונד אַרום, און זיי האָבן מער ניט געקענט באַשטיין פֿאַר זייערע פֿײַנט.
15 אָבער אויך צו זייערע שופֿטים האָבן זיי ניט צוגעהערט, וואָרום זיי זײַנען געווען פֿאַרפֿירט נאָך פֿרעמדע

געטער, און האָבן זיך צו זיי געבוקט; זיי האָבן זיך גיך אָפּגעקערט פֿון דעם וועג וואָס זיי־ערע עלטערן זײַנען געגאַנגען, צוזוהערן די געבאָט פֿון גאָט; זיי האָבן אַזוי ניט געטאָן.

16 און אַז גאָט האָט זיי אויפֿגעשטעלט שופֿטים, אַזוי פֿלעגט גאָט זײַן מיט דעם שופֿט, און פֿלעגט זיי העלפֿן פֿון דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט אַלע טעג פֿון דעם שופֿט, ווײַל גאָט פֿלעגט חרטה האָבן אויבער זייער געשריי פֿון וועגן זייערע צווינגער און זייערע דריקער.

17 אָבער עס איז געווען, ווי דער שופֿט איז געשטאָרבן, אַזוי פֿלעגן זיי ווידער פֿאַרדאָרבן ווערן, נאָך מער פֿון זייערע עלטערן, צו גיין נאָך פֿרעמדע געטער, זיי צו דינען און זיך צו בוקען צו זיי. זיי האָבן ניט אָפּגעלאָזט פֿון זייערע מעשׂים און פֿון זייער אײַנגעשפּאַרטן וועג.

18 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון כושן־רשׁעתַים דעם מלך פֿון אַרם־נהרַים, און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געדינט כושן־רשׁעתַימען אַכט יאָר.

8 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געטאָן וואָס איז בייז אין די אויגן פֿון גאָט, און זיי האָבן פֿאַרגעסן גאָט זייער און געדינט די בעלים־ און די אשׁרות.

9 דעמאָלט האָט גאָט אויף זיי אויפֿגעשטעלט אַ מושׁיע, אַתניאל דעם זון פֿון קנַזן, דעם יינגערן ברודער פֿון כלבֿ.

10 אויף אים איז דער גײַסט פֿון גאָט געקומען, און ער האָט ישׂראל געמישפּט; ער איז אַרויסגעגאַנגען אין מלחמה, און גאָט האָט זיי אין זײַן האַנט געגעבן, אַרם־נהרַים, אויף וועלכן זיי האָבן געדינט אַכט יאָר.

11 האָט דאָס לאַנד שבת געהאַט פֿערציק יאָר, ביז עתניאל דער זון פֿון קנַזן איז געשטאָרבן.

12 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל ווידער אָנגעהויבן טאָן דאָס וואָס איז בייז אין די אויגן פֿון גאָט, האָט גאָט מחזק געווען עגלון דעם מלך פֿון מואָב איבער ישׂראל, ווײַל זיי האָבן געטאָן דאָס וואָס איז בייז אין די אויגן פֿון גאָט.

13 האָט ער אַרויסגערופֿן צו זיך עמונים און עמלק, און ער האָט אַוועקגעגאַנגען און געשלאָגן ישׂראל, און זיי האָבן אַרבעסדיק אָנגענומען.

14 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געדינט עגלון דעם מלך פֿון מואָב אַכצן יאָר.

15 האָבן זיי וועגן אַ מושׁיע, אהוד דעם זון פֿון גרא, דעם בנימינער, אַ לינקסדיקן מענטש. האָבן די קינדער פֿון ישׂראל דורך אים געשיקט אַ מתּנה צו עגלון דעם מלך פֿון מואָב.

16 האָט אהוד זיך אַ שווערד געמאַכט, אַ שנײַדיקס, מיט צוויי שניידן, אַ לענג פֿון אַ גוט אַרבל, און ער האָט עס אונטערגעבונדן אונטער זײַנע קליידער אויפֿן רעכטן אָקסל.

17 האָט ער דעם מתּנה געגעבן צו עגלון דעם מלך פֿון מואָב. עגלון איז אָבער אַ זייער פֿעטער מענטש.

18 ווי ער האָט שוין פֿאַרענדיקט צו געבן דעם מתּנה, האָט ער אַוועקגעשיקט די מענטשן וואָס האָבן דעם מתּנה געטראָגן.

19 אָבער ער אַליין איז אומגעקערט פֿון די פּסלים וואָס זיי זענען בײַ גלגל, האָט ער געזאָגט: אַ סוד האָב איך צו דיר, מלך! האָט ער געזאָגט: שׁוויג! האָבן אַלע וואָס זענען בײַ אים אַרויסגעגאַנגען פֿון אים.

20 אהוד איז צו אים אַרײַנגעקומען, ווען ער איז אַליין געזעסן אין זײַן קיל קאַמער, האָט אהוד געזאָגט: איך האָב אַ באָטשאַפֿט פֿון גאָט צו דיר! האָט ער זיך אויפֿגעשטעלט פֿון זײַן זיצפּלאַץ.

21 האָט אהוד זיך אויסגעשטרעקט מיט דער לינקער האַנט, האָט ער גענומען דעם שווערד פֿון זײַן רעכטן אָקסל, האָט ער אים אַרײַנגעשטויסן אין זײַן בויך,

22 האָט אויך דער גריף אַרײַנגעגאַנגען נאָך דער קלינג, האָט דאָס פֿעט פֿון דעם מענטש פֿאַרמאַכט אויף דער קלינג, ווײַל ער האָט דעם שווערד ניט אַרויסגענומען פֿון זײַן בויך, האָט דער מיסט אַרויסגעקומען.

23 האָט אהוד זיך אַרויסגעשטעלט אין פֿאָרהויף, האָט ער צוגעמאַכט די טירן פֿון דער קאַמער הינטער אים, האָט ער זיי פֿאַרשלאָסן.

24 ווי ער איז אַוועקגעגאַנגען, זענען די קנעכט אַרײַנגעקומען, האָבן זיי דערזען, אַז די טירן פֿון דער קאַמער זענען פֿאַרשלאָסן, האָבן זיי געמיינט, אַז ער איז אַליין אין דער קיל קאַמער.

25 האָבן זיי געוואַרט ביז זיי זענען שוין געווען פֿאַרשעמט, ווײַל ער האָט ניט אָפּגעטאָן די טירן פֿון דער קאַמער, האָבן זיי אַ שליסל גענומען, האָבן זיי זיי אויפֿגעמאַכט, האָבן זיי דערזען, אַז זייער האַר איז אַרויסגעפֿאַלן אויף דער ערד, טויט.

26 אָבער אהוד איז אַנטלאָפֿן בשׁעת זיי האָבן געוואַרט, ער איז דורכגעגאַנגען פֿון די פּסלים, האָט ער זיך אַנטרונען קיין סעירה.

27 ווי ער איז אָנגעקומען, האָט ער אין דער בערגישער געגנט אַ שופֿר געבלאָזן, האָבן זיך מיט אים אַראָפּגענידערט פֿון בערג, ער אין פֿאָרויס.

28 האָט ער צו זיי געזאָגט: נאָכיאָגט מיר נאָך, ווײַל גאָט האָט אײַערע פֿײַנט, מואָבֿ, אין אײַערע הענט איבערגעגעבן. האָבן זיי זיך אַראָפּגענידערט נאָך אים, האָבן זיי אָפּגענומען די ברידער פֿון ירדן צו מואָבֿ, האָבן זיי ניט דערלאָזט אַ מענטש צו דורכפֿאָרן.

29 האָבן זיי אין יענער צײַט דערשלאָגן בערך צען טויזנט מענטשן פֿון מואָבֿ, אַלע שטאַרקע מענטשן, אַלע מענטשן פֿון חיל, האָט קיינער ניט אַנטלאָפֿן.

30 האָט מואָבֿ דעמאָלט זיך אונטערגעלייגט אונטער ישׂראל, האָט דאָס לאַנד שבת געהאַט אַכציק יאָר.

31 האָט נאָך אים שמגר דער זון פֿון ענת, אויך געשלאָגן פֿלשתּים, זעקס הונדערט מאַן, מיט אַ פֿלוג־שטעכער, האָט ער אויך ישׂראל אַ מושׁיע געווען.

4 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל ווידער אָנגעהויבן טאָן דאָס וואָס איז בייז אין די אויגן פֿון גאָט, נאָכדעם ווי אהוד איז געשטאָרבן.

2 האָט גאָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון יבין דעם מלך פֿון כנענ, וואָס האָט געהערשט אין חצור, האָט דער שׂר פֿון זײַן צבֿא געהייסן סיסרא, ער האָט געוווינט אין חרושׁת הגוים.

3 האָבן די בני־ישׂראל אויסגעשריגן צו גאָט, ווײַל ער האָט נײַן הונדערט אייזערנע כאריטן, האָט ער זיי שווער אונטערגעדריקט צוואַנציק יאָר.

4 האָט דבורה, אַ נביאה, אַ פֿרוי פֿון לפּידות, זי האָט געשׁפּט ישׂראל אין יענער צײַט.

5 האָט זי געזעסן אונטער דבורה־תּמר צווישן הרמה און בית־אל, אין בערגישן טייל פֿון אפֿרים, האָבן די בני־ישׂראל צו איר אַרויפֿגעקומען צום משׁפּט.

6 האָט זי געשיקט אַרויסרופֿן ברק דעם זון פֿון אבינעם פֿון קדשׁ־נפֿתּלי, האָט זי צו אים געזאָגט: האָט גאָט, דער גאָט פֿון ישׂראל, באַפֿוילן: גיי אַוועק, נעם אַרויף צו בערג תּבור, נעם מיט דיר צען טויזנט מאַן פֿון בני־נפֿתּלי און פֿון בני־זבולון.

7 האָט איך אַרויסגעלאָקט צו דיר סיסרא, דעם שׂר פֿון חרושׁת הגוים, מיט זײַנע כאריטן און זײַן המון, האָט איך אים איבערגעגעבן אין דײַנע הענט.

8 האָט ברק צו איר געזאָגט: אויב דו וועסט מיט מיר גיין, וועל איך גיין; אויב דו וועסט ניט מיט מיר גיין, וועל איך ניט גיין.

9 האָט זי געזאָגט: איך וועל זיכער מיט דיר גיין; נאָר דײַן וועג וואָס דו גייסט אויף וועט ניט זײַן צו דײַן כבוד, ווײַל אין אַ פֿרוי וועט גאָט סיסרא איבערגעבן. האָט דבורה זיך אויפֿגעמאַכט, האָט זי מיט ברק אַוועקגעגאַנגען קיין קדשׁ.

10 האָט ברק צונויפֿגערופֿן זבולון און נפֿתּלי קיין קדשׁ, האָבן זיך אַרויפֿגענידערט נאָך אים צען טויזנט מאַן, האָט דבורה אויך מיט אים אַרויפֿגענידערט.

11 האָט חבר דער קיני זיך אָפּגעטיילט פֿון די בני־קין, פֿון די קינדער פֿון חובב, משׁה־רבינס שוואָגער, האָט ער זיינע צעלטן אויפֿגעשלאָגן ביז דער אייכל אין צענענים, וואָס איז לעבן קדשׁ.

12 האָבן זיי אַנגעזאָגט סיסרא, אַז ברק דער זון פֿון אבינעם איז אַרויפֿגעקומען אויפֿן בערג תּבור.

13 האָט סיסרא צונויפֿגערופֿן זײַנע נײַן הונדערט אייזערנע כאריטן, אַלע וואָס זענען מיט אים, פֿון חרושׁת הגוים צו נחל קישון.

14 האָט דבורה צו ברק געזאָגט: שטיי אויף, ווײַל דאָס איז דער טאָג וואָס גאָט האָט סיסרא אין דײַנע הענט איבערגעגעבן; גאָט גייט פֿאַר דיר אויס. האָט ברק זיך אַראָפּגענידערט פֿון בערג תּבור, נאָך אים צען טויזנט מאַן.

15 האָט גאָט אַלע כאריטן, אַלע וואָגנס, אַלע זײַן המון פֿאַרשרעקט פֿאַר ברק, האָט סיסרא זיך אַראָפּגענידערט פֿון זײַן כאריט, האָט ער זיך אַנטלאָפֿן צו פֿוס.

16 האָט ברק נאָכגעיאָגט די כאריטן, אַלע וואָגנס, ביז חרושׁת הגוים, האָט דאָס גאַנצע חיל סיסרא אַלע אומגעקומען מיט דער שאַרפֿער קלינג, האָט קיינער ניט איבערגעלאָזט.

17 האָט סיסרא זיך אַנטלאָפֿן צו פֿוס צו יעל, דער פֿרוי פֿון חבר דעם קיני, ווײַל עס איז געווען שלום צווישן יבין דעם מלך פֿון חצור, און דעם הויז פֿון חבר דעם קיני.

18 האָט יעל אַרויסגעלאָפֿן סיסרא אַנטקעגן, האָט זי צו אים געזאָגט: קער אָפּ, מײַן האַר, קער אָפּ צו מיר, האָב קיין מורא ניט. האָט ער זיך אָפּגעקערט צו איר אין צעלט, האָט זי אים צוגעדעקט מיט אַ מאַנטל.

19 האָט ער צו איר געזאָגט: לאָז מיר דאָך אַרײַן אַ קליין וואַסער צו טרינקען, ווײַל איך בין דורשטיק. האָט זי אויפֿגעמאַכט דעם מילכיקס־שלויך, האָט זי אים געטרונקען, האָט זי אים צוגעדעקט.

20 האָט ער צו איר געזאָגט: שטעל זיך אָפּ אין פֿאָרהויף פֿון צעלט, ווען עס וועט קומען אַ מענטש, פֿרעג אים אָפּ, זאָג: איז דאָ אַ מענטש? זאָג נײַן.

21 האָט יעל, דער פֿרוי פֿון חבר, גענומען אַ צעלט־פּלעקל, האָט זי אַ האַמער אין איר האַנט גענומען, איז זי צו אים אַרײַנגעקומען לייזעריק, האָט זי אים אַרײַנגעשלאָגן דעם פּלעקל אין זײַנע שלייפֿן, האָט זי אים אַרײַנגענאָגלט אין דער ערד, ווײַל ער איז טיף אַרײַנגעשלאָפֿן, ער איז מיד געווען, האָט ער זיך אַנטלאָפֿן.

22 האָט ברק נאָכגעיאָגט סיסרא, איז יעל אים אַנטקעגן אַרויסגעלאָפֿן, האָט זי צו אים געזאָגט: קום, איך וועל דיר ווײַזן דעם מענטש, וואָס דו זוכסט. איז ער צו איר אַרײַנגעקומען, האָט ער דערזען, אַז סיסרא איז אומגעקומען, ער איז אַליין אין דער ערד, טויט, מיט דעם פּלעקל אין זײַנע שלייפֿן.

23 האָט גאָט אין יענער צײַט אונטערגעלייגט יבין דעם מלך פֿון כנענ פֿאַר ישׂראל.

24 האָט ישׂראל זיך אַלץ מער אונטערגעלייגט אונטער יבין דעם מלך פֿון כנענ, ביז זיי האָבן אים אויסגעראָטעוועט.

5 האָט דבורה אין יענער צײַט, אַזוי ווי אויך ברק דער זון פֿון אבינעם, אַ ליד געזונגען:

2 ווען אין ישׂראל ווערן פֿרײַע הענט, ווען דאָס פֿאָלק ווערט פֿרײַוויליק, לויבט גאָט!

3 הערט, מלכים! שפּיצט אויף אײַערע אויערן, פֿירשטן! איך, איך וועל זינגען צו גאָט, איך וועל זינגען לויב צו גאָט, דעם גאָט פֿון ישׂראל.

4 גאָט, ווען דו זענסט אַרויסגעגאַנגען פֿון שׂעיר, ווען דו זענסט אַרויסגעשטיגן פֿון אדום־פֿעלד, האָט דער ערדבוידעם זיך אויפֿגעטאָן, האָבן אויך די הימלען טראָפֿן געגאָסן, האָבן אויך די וואָלקנס טראָפֿן געגאָסן.

5 האָבן בערג זיך אָפּגעגאָסן פֿאַר גאָט, דער סיני פֿאַר גאָט, דעם גאָט פֿון ישׂראל.

6 אין די טעג פֿון שמגר דעם זון פֿון ענת, אין די טעג פֿון יעל, זענען פֿאַרלאָזן געווען די וועגן, האָבן די וואַנדערער זיך אַרומגעטריבן אויף קרומע וועגן.

7 האָבן פּרזות אויפֿגעהערט אין ישׂראל, האָבן זיי אויפֿגעהערט, ביז איך, דבורה, בין אויפֿגעשטאַנען, ביז איך בין אויפֿגעשטאַנען אַלס אַ מוטער אין ישׂראל.

8 האָבן זיי דערוויילט נײַע גאָטן, האָט מלחמה אין די טויערן געווען; האָבן זיי אויך נישט געזען אַ שילד אָדער אַ שפּיז בײַ פֿערציק טויזנט אין ישׂראל.

9 האָבן מײַן האַרץ צו די פֿירשטן פֿון ישׂראל, וואָס האָבן זיך פֿרײַוויליק אָנגעבאָטן צווישן דעם פֿאָלק, לויבט גאָט!

10 רײַט אויף ווײַסע עזלען, איר וואָס זיצט אויף טײַערע טעפּעכ, איר וואָס גייט אויף דעם וועג, זינגט!

11 פֿון דעם קול פֿון די וואָס שיסן צווישן די טראָגן פֿון וואַסער, דאָרט זאָלן זיי דערציילן די גערעכטיקייטן פֿון גאָט, די גערעכטיקייטן פֿון זײַן פּרזות אין ישׂראל. דעמאָלט האָט דאָס פֿאָלק פֿון גאָט זיך אַראָפּגענידערט צו די טויערן.

12 וועק זיך אויף, וועק זיך אויף, דבורה! וועק זיך אויף, וועק זיך אויף, זינג אַ ליד! שטיי אויף, ברק, און פֿיר אַוועק דײַנע שבֿויים, דו זון פֿון אבינעם!

13 האָט זיך אַראָפּגענידערט דער איבעריקער פֿון אַ גרויסן פֿאָלק, גאָט האָט מיר געהאָלפֿן קעגן די העלדן.

14 פֿון אפֿרים זענען זיי אַרויסגעקומען, וואָס זענען אין עמק, נאָך דיר, בנימין, מיט דײַנע פֿעלקער; פֿון מכיר זענען אַראָפּגענידערט פֿירער, און פֿון זבולון האַלטן זיך אָן דער פֿאָן פֿון דער פֿירערשאַפֿט.

15 האָבן פֿירשטן פֿון יששכר געווען מיט דבורה, יששכר, אַזוי ווי ברק, האָט ער זיך אַרײַנגעשטעלט אין עמק אונטער זײַנע פֿיס; אין די אָפּטיילונגען פֿון ראובן זענען גרויסע באַשלוסן געווען.

16 פֿאַרוואָס האָסטו זיך אַליין אַרומגעזעצט צווישן די שטאַלן, צו הערן דאָס פֿייפֿן פֿאַר די שאָף? אין די אָפּטיילונגען פֿון ראובן זענען גרויסע באַשלוסן געווען.

17 גלעד האָט זיך אַליין אַרומגעזעצט אויפֿן אַנדערן ברעג פֿון ירדן, האָט דן זיך אַליין אַרומגעזעצט בײַ די שיפֿן, האָט אשׁר זיך אַליין אַרומגעזעצט בײַ דעם ברעג פֿון ים, האָט ער זיך אַליין אַרומגעזעצט בײַ זײַנע ברעגן.

18 זבולון איז אַ פֿאָלק, וואָס האָט זיך אויסגעוואָגט צום טויט, אויך נפֿתּלי אויפֿן בערגישן טייל פֿון שׂדה.

19 האָבן מלכים זיך צונויפֿגעקומען, האָבן זיי מלחמה געפֿירט, האָבן מלכים פֿון כנענ מלחמה געפֿירט אין תּענך, בײַ די וואַסערן פֿון מגדּו, אָבער זילבער האָבן זיי ניט אַוועקגענומען.

20 פֿון דעם הימל האָבן זיי מלחמה געפֿירט, די שטערן פֿון זייערע קורסן האָבן זיי מלחמה געפֿירט קעגן סיסרא.

21 האָט זי זיי אַוועקגעשוועמט דער בעכ קישון, דער בעכ קדומים, דער בעכ קישון. טראָט, מײַן נפֿש, אויף שטאַרקע!

22 האָבן הופֿות פֿון פֿערד זיך צעבראָכן, פֿון דעם גאַלאָפּ, גאַלאָפּ פֿון זײַנע שטאַרקע.

23 פֿלוכט מרוז, האָט דער מלאך פֿון גאָט געזאָגט, פֿלוכט, פֿלוכט זייערע באַוווינער, ווײַל זיי זענען ניט געקומען צו דער הילף פֿון גאָט, צו דער הילף פֿון גאָט קעגן די העלדן.

24 זאָל יעל, דער פֿרוי פֿון חבר דעם קיני, זײַן געבענטשט פֿאַר אַלע פֿרויען, פֿאַר אַלע פֿרויען אין צעלט זאָל זי זײַן געבענטשט.

25 האָט ער וואַסער פֿאַרלאַנגט, האָט זי מילך געגעבן, אין אַ פּראַכטפֿולן שאָל האָט זי אים דערלאַנגט בוטער.

26 האָט זי אַ נעגל אין איר לינקע האַנט גענומען, אין איר רעכטע האַנט אַ האַמער פֿון די אַרבעטער, האָט זי סיסרא אַ מכּה געטאָן, האָט זי זײַן קאָפּ צעשלאָגן, האָט זי אים צעשפּאָלטן, האָט זי אים דורכגעשטויסן זײַנע שלייפֿן.

27 צווישן אירע פֿיס האָט ער זיך אַראָפּגעבויגן, איז ער אַראָפּגעפֿאַלן, איז ער געלעגן; צווישן אירע פֿיס האָט ער זיך אַראָפּגעבויגן, איז ער אַראָפּגעפֿאַלן, וואָס ער האָט זיך אַראָפּגעבויגן, דאָרט איז ער אַראָפּגעפֿאַלן, דערלייגט.

28 האָט זי דורכגעקוקט דורכן פֿענצטער, האָט זי אויסגעשריגן, די מוטער פֿון סיסרא האָט דורכגעקוקט דורכן פֿענצטער, האָט זי אויסגעשריגן דורכן גיטער: פֿאַרוואָס איז זײַן מרכּבֿה אַזוי לאַנג אויסגעבליבן צו קומען? פֿאַרוואָס זענען אַזוי שפּעט אויסגעבליבן די טריט פֿון זײַנע מרכּבֿות?

29 האָבן זי די קלוגסטע פֿון זײַנע פֿרויען אַנטפֿערט, האָט זי אַליין זיך אַזוי אָפּגעענטפֿערט צו זיך אַליין:

30 זיי וועלן דאָך טרעפֿן, זיי וועלן דאָך טיילן דעם רויב: אַ מיידל, צוויי מיידלעך פֿאַר יעדן מאַן, אַ רויב פֿון בונטע קליידער פֿאַר סיסרא, אַ רויב פֿון בונטע קליידער, בונטע שטיקערייען, צוויי בונטע שטיקערייען פֿאַר דעם האַלדז פֿון דער רויב.

31 אַזוי זאָלן אומקומען אַלע פֿײַנט פֿון דיר, גאָט! אָבער זיי וואָס האָבן אים ליב, זאָלן זײַן ווי דער זון, ווען ער גייט אויף אין זײַן גבֿורה. האָט דאָס לאַנד שבת געהאַט פֿערציק יאָר.

6 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל ווידער אָנגעהויבן טאָן דאָס וואָס איז בייז אין די אויגן פֿון גאָט, האָט גאָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון מדין זיבן יאָר.

2 האָט מדין זיך אונטערגעלייגט אונטער ישׂראל, האָבן זיי פֿון מדין זיך געמאַכט מחבֿואים, וואָס זענען אין בערגן, אין הייליקע הייליקן, אויך מצודות.

3 האָבן זיי אַלע יאָרן, ווען ישׂראל האָט אויסגעזייט, זענען מדין אַרויפֿגעקומען, אויך עמלק, אויך בני־קדם, זענען זיי אַרויפֿגעקומען קעגן זיי.

4 האָבן זיי זיך אַרומגעלאָגערט קעגן זיי, האָבן זיי פֿאַרניכטעוועט דעם תּבֿואה פֿון דער ערד ביז מען קומט קיין עזה, האָבן זיי ניט איבערגעלאָזט קיין חיות פֿאַר ישׂראל, אויך ניט שאָף, אויך ניט אָקסן, אויך ניט עזלען.

5 ווען זיי זענען אַרויפֿגעקומען מיט זייערע פֿיך, מיט זייערע צעלטן, זענען זיי אַרײַנגעקומען ווי אַ שווערע חגבֿה, זיי אַליין מיט זייערע קעמלען זענען ניט געווען קיין צאָל, האָבן זיי זיך אַרײַנגעשטעלט אין לאַנד, זיי צו פֿאַרניכטעווען.

6 האָט ישׂראל זיך זייער אָפּגעאָרעמט פֿון מדין, האָבן די קינדער פֿון ישׂראל צו גאָט אויסגעשריגן.

7 ווען די קינדער פֿון ישׂראל האָבן צו גאָט אויסגעשריגן וועגן מדין,

8 האָט גאָט אַ נביא געשיקט צו די קינדער פֿון ישׂראל, האָט ער צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט גאָט, דער גאָט פֿון ישׂראל, באַפֿוילן: איך האָב אײַך אַרויפֿגעפֿירט פֿון מצרים, איך האָב אײַך אַרויסגענומען פֿון הויז פֿון קנעכטשאַפֿט,

9 איך האָב אײַך אַרויסגענומען פֿון דער האַנט פֿון מצרים, פֿון דער האַנט פֿון אַלע וואָס האָבן אײַך אונטערגעדריקט, איך האָב זיי פֿאַר אײַך אַרויסגעטריבן, איך האָב אײַך זייער לאַנד געגעבן,

10 איך האָב צו אײַך געזאָגט: איך בין גאָט, אײַער גאָט, פֿאָרכטעט ניט קיין אמוריס גאָטן, אין וועלכער זייער לאַנד איר וואוינט; אָבער איר האָט מײַן קול ניט געהערט.

11 האָט אַ מלאך פֿון גאָט זיך אַרײַנגעזעצט אונטער דעם אלה אין עפֿרה, וואָס איז פֿון יואש דעם אבֿיעזרי, ווען זײַן זון גדעון האָט געדראָשן חיטים אין דער קעלטער פֿון דעם וויין־פּרעסער, צו באַהאַלטן פֿאַר מדין.

12 האָט דער מלאך פֿון גאָט זיך אים באַוויזן, האָט ער צו אים געזאָגט: גאָט איז מיט דיר, דו גיבּור־חיל!

13 האָט גדעון צו אים געזאָגט: ביטע, מײַן האַר, אויב גאָט איז מיט אונדז, פֿאַרוואָס האָט אַלץ דאָס אונדז באַטראָפֿן? און וווּ זענען אַלע זײַנע וווּנדערלעכע מעשׂים, וואָס אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט, האָבן זיי געזאָגט: האָט גאָט אונדז ניט פֿון מצרים אַרויפֿגעפֿירט? אָבער איצט האָט גאָט אונדז פֿאַרלאָזן, האָט ער אונדז איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון מדין.

14 האָט גאָט זיך צו אים אומגעקערט, האָט ער געזאָגט: גיי אין דײַן דאָזיקער כּוח, האָסטו ישׂראל אַרויסגענומען פֿון דער האַנט פֿון מדין; האָב איך דיך ניט געשיקט?

15 האָט ער צו אים געזאָגט: ביטע, מײַן האַר, מיט וואָס זאָל איך ישׂראל אַרויסנעמען? זע, מײַן משׁפּחה איז דאָך דער קלענסטער אין מנשׁה, און איך בין דער יינגסטער אין מײַן פֿאָטערס הויז.

16 האָט גאָט צו אים געזאָגט: ווײַל איך וועל מיט דיר זײַן, וועסטו שלאָגן מדין ווי אַ מענטש.

17 האָט ער צו אים געזאָגט: אויב איך האָב דאָך חן אין דײַנע אויגן, וועסטו מיר מאַכן אַ זייכן, אַז דו ביסט עס, וואָס רעדט מיט מיר.

18 זאָלסטו ניט אַוועקגיין פֿון דאָ, ביטע, ביז איך וועל צו דיר קומען, וועל איך אַרויסנעמען מײַן מתּנה, וועל איך עס אָפּלייגן פֿאַר דיר. האָט ער געזאָגט: איך וועל בלײַבן ביז דו וועסט זיך אומקערן.

19 איז גדעון אַרײַנגעקומען, האָט ער צוגעגרייט אַ ציגעלע, אַ מצה פֿון אַ איפֿה מעל האָט ער אַ מצות געבאַקן, דאָס פֿלייש האָט ער אַרײַנגעלייגט אין אַ קאָרב, דעם בראָדעם האָט ער אַרײַנגעלייגט אין אַ טאָפּ, האָט ער עס צו אים אַרויסגעבראַכט אונטער דעם אלה, האָט ער עס אָפּגעלייגט.

20 האָט דער מלאך פֿון גאָט צו אים געזאָגט: נעם דאָס פֿלייש און די מצות, לייג עס אַראָפּ אויף דעם פֿעלדשטיין דאָרט, גיס אויס דעם בראָדעם. האָט ער אַזוי געטאָן.

21 האָט דער מלאך פֿון גאָט אויסגעשטרעקט דעם שפּיץ פֿון דעם שטעקן, וואָס ער האָט אין זײַן האַנט, האָט ער אָנגערירט דאָס פֿלייש און די מצות, איז פֿייער אויפֿגעשטאַנען פֿון דעם פֿעלדשטיין, האָט עס פֿאַרצערט דאָס פֿלייש און די מצות, האָט דער מלאך פֿון גאָט זיך פֿון זײַנע אויגן אַוועקגעמאַכט.

22 האָט גדעון דערזען, אַז עס איז דער מלאך פֿון גאָט, האָט גדעון געזאָגט: אַך, אַדני־יהוה! ווײַל איך האָב דאָך דערזען דעם מלאך פֿון גאָט פּנים־אל־פּנים.

23 האָט גאָט צו אים געזאָגט: שלום דיר, זאָלסטו ניט מורא האָבן, דו וועסט ניט שטאַרבן.

24 האָט גדעון דאָרט פֿאַר גאָט אַ מזבּח געבויט, האָט ער אים גערופֿן גאָט־שלום. ביז הײַנטיקן טאָג איז ער נאָך אין עפֿרה פֿון די אבֿיעזרים.

25 האָט גאָט אין יענער נאַכט צו אים געזאָגט: נעם דיר דעם פּרישׁ פֿון דײַן פֿאָטער, דעם צווייטן פּרישׁ פֿון זיבן יאָר, ברעך אָפּ דעם מזבּח פֿון הבֿעל, וואָס דײַן פֿאָטער האָט, האַק אָפּ דעם אשׁרה, וואָס איז בײַ אים,

26 בויע דעם מזבּח פֿאַר גאָט, דײַן גאָט, אויפֿן שפּיץ פֿון דעם פֿעלדן דאָרט, אין דער ריכטיקער אָרדענונג, נעם דעם צווייטן פּרישׁ, ברענג אַ עולה־קרבן מיט דעם האָלץ פֿון דעם אשׁרה, וואָס דו וועסט אָפּהאַקן.

27 האָט גדעון גענומען צען מאַן פֿון זײַנע קנעכט, האָט ער געטאָן, ווי גאָט האָט צו אים גערעדט, ווײַל ער האָט מורא געהאַט פֿאַר דעם הויז פֿון זײַן פֿאָטער, פֿאַר די מענטשן פֿון דער שטאָט, אַזוי צו טאָן בײַ טאָג, האָט ער עס ניט געטאָן.

28 ווי די מענטשן פֿון דער שטאָט זענען אין דער פֿרי אויפֿגעשטאַנען, זע, איז דער מזבּח פֿון הבֿעל אָפּגעברעכן געווען, האָט דער אשׁרה, וואָס איז בײַ אים, אָפּגעהאַקט געווען, האָט דער צווייטער פּרישׁ אויפֿגעבויט געווען אויפֿן מזבּח, וואָס איז אָפּגעבויט געווען.

29 האָבן זיי זיך איינער צום אַנדערן געזאָגט: ווער האָט דאָס געטאָן? האָבן זיי נאָכגעפֿרעגט, האָבן זיי דערפֿאָרשט, האָבן זיי געזאָגט: גדעון דער זון פֿון יואש האָט דאָס געטאָן.

30 האָבן די מענטשן פֿון דער שטאָט צו יואש געזאָגט: ברענג אַרויס דײַן זון, ער זאָל שטאַרבן, ווײַל ער האָט אָפּגעברעכן דעם מזבּח פֿון הבֿעל, ווײַל ער האָט אָפּגעהאַקט דעם אשׁרה, וואָס איז בײַ אים.

31 האָט יואש צו אַלע, וואָס זענען אויפֿגעשטאַנען קעגן אים, געזאָגט: וועט איר פֿאַר הבֿעל פֿירן אַ ריב, וועט איר אים ראַטעווען? ווער ס'וועט פֿאַר אים פֿירן אַ ריב, זאָל ביז מאָרגן אומגעבראַכט ווערן; אויב ער איז אַ גאָט, זאָל ער פֿאַר זיך אַליין פֿירן אַ ריב, ווײַל מען האָט זײַן מזבּח אָפּגעברעכן.

32 האָט מען אים אין יענעם טאָג גערופֿן ירובעל, ווײַל מען האָט געזאָגט: הבֿעל זאָל פֿאַר אים פֿירן אַ ריב, ווײַל מען האָט זײַן מזבּח אָפּגעברעכן.

33 האָבן זיך אַלע מדין, עמלק, בני־קדם צונויפֿגעקומען, זענען זיי אַריבערגעגאַנגען, האָבן זיך אַרומגעלאָגערט אין עמק יזרעאל.

34 האָט דער גײַסט פֿון גאָט גדעון אָנגעטאָן, האָט ער אין שופֿר געבלאָזן, האָבן זיך אבֿיעזר צונויפֿגערופֿן נאָך אים.

35 האָט ער אין גאַנצן מנשׁה אַרומגעשיקט שׁלוחים, האָבן זיי אויך זיך צונויפֿגערופֿן נאָך אים, האָט ער אין אשׁר, אין זבולון, אין נפֿתּלי אַרומגעשיקט שׁלוחים, האָבן זיי זיך אַרויפֿגענידערט צו זיי.

36 האָט גדעון צו גאָט געזאָגט: אויב דו וועסט דורך מײַן האַנט ישׂראל ראַטעווען, ווי דו האָסט גערעדט,

37 זע, איך וועל לייגן אַ וואָל־פֿעל אויפֿן גורן, אויב עס וועט זײַן טויי אויפֿן וואָל־פֿעל אַליין, אָבער אויף דער גאַנצער ערד וועט זײַן טרוקן, וועל איך דערקענען, אַז דו וועסט דורך מײַן האַנט ישׂראל ראַטעווען, ווי דו האָסט גערעדט.

38 האָט אַזוי אויך געטאָן, האָט ער אין דער פֿרי אויפֿגעשטאַנען, האָט ער דאָס וואָל־פֿעל אויסגעדריקט, האָט ער פֿון דעם פֿעל אויסגעדריקט אַ שאָל טויי, אַ שיסל פֿול מיט וואַסער.

39 האָט גדעון צו גאָט געזאָגט: אַך זאָל דײַן כּעס ניט ברענען קעגן מיר, איך וועל נאָר נאָך אַ מאָל רעדן; איך וועל נאָר נאָך אַ מאָל פּרובירן מיט דעם וואָל־פֿעל, זאָל נאָר זײַן טרוקן אויפֿן וואָל־פֿעל אַליין, אָבער אויף דער גאַנצער ערד זאָל זײַן טויי.

40 האָט גאָט אַזוי אויך אין יענער נאַכט געטאָן, איז נאָר אויפֿן וואָל־פֿעל אַליין טרוקן געווען, אָבער אויף דער גאַנצער ערד איז טויי געווען.

7 האָט ירובעל, דאָס איז גדעון, מיט אַלע מענטשן, וואָס זענען מיט אים, זיך אין דער פֿרי אויפֿגעמאַכט, האָבן זיך אַרומגעלאָגערט בײַ עין חרד, האָט דאָס לאַגער פֿון מדין געהאַט צו זיין צפֿון פֿון זיי, פֿון דעם הויגל מורה אין עמק.

2 האָט גאָט צו גדעון געזאָגט: צו פֿיל מענטשן זענען מיט דיר, כּדי מדין אין זייערע הענט צו געבן, כּדי ישׂראל זאָל זיך ניט רימען אויף מיר, אַז זיי האָבן מיר אַליין געראַטעוועט.

3 אַצונד, רוף אויס אין די אויערן פֿון דעם פֿאָלק, אַז יעדער, וואָס איז פֿאַרכטיק און צאָגנדיק, זאָל זיך אומקערן, זאָל ער אַוועקגיין פֿון בערג גלעד. האָבן זיך אומגעקערט פֿון דעם פֿאָלק צוויי און צוואַנציק טויזנט, האָבן זיך צען טויזנט איבערגעלאָזט.

4 האָט גאָט צו גדעון געזאָגט: נאָך צו פֿיל מענטשן זענען דאָ, פֿיר זיי אַראָפּ צום וואַסער, דאָרט וועל איך זיי פֿאַר דיר פּרובירן, איז עס וועט צו דיר זאָגן: דער וועט מיט דיר גיין, דער וועט מיט דיר גיין, איז ער מיט דיר גיין, אָבער יעדער, וואָס איך וועל צו דיר זאָגן: דער וועט ניט מיט דיר גיין, דער וועט ניט מיט דיר גיין, איז ער ניט גיין.

5 האָט ער דאָס פֿאָלק אַראָפּגעפֿירט צום וואַסער, האָט גאָט צו גדעון געזאָגט: יעדן, וואָס וועט לעקן דאָס וואַסער מיט זײַן צונג, ווי אַ הונט לעקט, זאָלסטו אָפּש

11 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
ווידער געטאָן וואָס איז שלעכט אין
די אויגן פֿון גאָט, און גאָט האָט
געשטאַרקט עגלון, דעם מלך פֿון מואָבֿ
איבער ישׂראל, ווײַל זיי האָבן געטאָן
וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט.
12 און ער האָט אײַנגעזאַמלט צו זיך
די קינדער פֿון עמון און עמלק, און איז
געגאַנגען און האָט געשלאָגן ישׂראל;
און זיי האָבן אײַנגענומען די שטאָט פֿון
טייטלביימער.
13 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געדינט עגלון דעם מלך פֿון מואָבֿ אַכצן
יאָר.
14 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל
געשריען צו גאָט, און גאָט האָט זיי
אויפֿגעשטעלט אַ העלפֿער אהוד דעם
זון פֿון גֵראן, אַ בנימינער, אַ מאַן אַ
געלינקטן. און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן געשיקט דורך זײַן האַנט אַ מתּנה
צו עגלון דעם מלך פֿון מואָבֿ.
15 האָט אהוד זיך געמאַכט אַ שוועכט
וואָס האָט געהאַט צוויי שאַרפֿן, אַן
אייל די לענג; און ער האָט זי אָנגעגורט
אונטער זײַנע קליידער אויף זײַן רעכטן
דיך.
16 און ער האָט געגעבן די מתּנה צו
עגלון דעם מלך פֿון מואָבֿ– און עגלון
איז געווען זייער אַ פֿעטער מענטש.
17 און עס איז געווען, ווי ער האָט
געגעדיקט געגעבן די מתּנה, אַזוי האָט
ער אַרויסבאַלייט די מענטשן וואָס
האָבן געטראָגן די מתּנה.
18 און ער אַליין האָט זיך
אומגעקערט פֿון די שטיינהאַקערײַען
וואָס לעבן גִלגל, און האָט געזאָגט:
אַ פֿאַרבאָרגענע זאַך האָב איך צו
דיר, מלך. האָט ער געזאָגט: זאָל זײַן
שטיל! און אַלע וואָס זײַנען געשטאַנען
אַרום אים, זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון
אים.
19 און אהוד איז צוגעקומען צו אים
ווי ער זיצט אַליין אין דער קילער
אויבערשטוב וואָס ביי אים, און אהוד
האָט געזאָגט: אַ וואָרט פֿון גאָט האָב
איך צו דיר. איז ער אויפֿגעשטאַנען פֿון
זײַן שטול.
20 אָבער אַז זיי האָבן זיך צו שאַנד
געוואַרט, ערשט ער עפֿענט ניט די
טירן פֿון דער אויבערשטוב, האָבן
זיי גענומען דעם שליסל, און האָבן
געעפֿנט; ערשט זייער האַר ליגט טויט
אויף דער ערד.
21 און אהוד איז אַנטרונען געוואָרן
בעת זיי האָבן געזאַמט, און ער איז
אַריבער די שטיינהאַקערײַען, און איז
אַנטרונען קיין שׂעירה.
22 און עס איז געווען, ווי ער איז
אָנגעקומען, אַזוי האָט ער געבלאָזן אין
שופֿר אין דעם געבערג פֿון אֶפֿרים,
און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
אַראָפּגענידערט מיט אים פֿון דעם
געבערג, און ער זיי פֿאַרויס.
23 און ער האָט צו זיי געזאָגט:
יאָגט נאָך הינטער מיר, וואָרום גאָט
האָט געגעבן אײַערע פֿײַנט, מואָבֿ,
אין אײַערע האַנט. און זיי האָבן
אַראָפּגענידערט נאָך אים, און האָבן
פֿאַרכאָפּט די איבערפֿאָרן פֿון ירדן
פֿאַר מואָבֿ, און קיינעם ניט געלאָזט
אַריבערגיין.
24 און זיי האָבן געשלאָגן פֿון מואָבֿ
אין יענער צײַט אָרום צען טויזנט מאַן,
וווּ נאָר אַ לעבעקער, און וווּ נאָר אַ
העלדישער מאַן; און קיינער איז ניט
אַנטרונען געוואָרן.
25 און מואָבֿ איז געוואָרן
אונטערטעניק אין יענעם טאָג
אונטער דער האַנט פֿון ישׂראל; און
דאָס לאַנד איז געווען רויק אַכציק
יאָר.
26 און נאָך אים איז געווען שמגר
דער זון פֿון ענָתן, וואָס האָט געשלאָגן
פֿון די פּלשתּים זעקס הונדערט מאַן
מיט אַן אָקסנשטעקן. און ער אויך האָט
געהאָלפֿן ישׂראל.

4 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
וויידער געטאָן וואָס איז שלעכט
אין די אויגן פֿון גאָט, וועט אהוד איז
געשטאָרבן.
2 און גאָט האָט זיי
איבערגעגעבן פֿערט אין דער האַנט פֿון
יבֿין דעם מלך פֿון כּנַען, וואָס האָט
געקיניגט אין חָצור; און דער פֿירער
פֿון זײַן חיל איז געווען סיסרא, וואָס
איז געזעסן אין חרושת-גוים.
3 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געשריען צו גאָט; וואָרום נײַן
הונדערט איזערנע רײַטווגן האָט ער
געהאַט, און ער האָט שטאַרק געדריקט
די קינדער פֿון ישׂראל צוואַנציק יאָר.
4 און דבֿורה אַ פֿרוי אַ נבֿיאה, די
וויב פֿון לפּידותן, זי האָט געמשפּט
ישׂראל אין יענער צײַט.
5 און זי איז געזעסן אונטער דבֿורהס
טייטלבוים צווישן רָמה און צווישן
בֵּית-אֵל אין דעם געבערג פֿון אפֿרים,
און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען צו איר צו משפּט.
6 האָט זי געשיקט און האָט גערופֿן
ברק דעם זון פֿון אבֿינועם פֿון
קֶדש-נפֿתּלי, און האָט צו אים געזאָגט:
פֿאַר וואָר, יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל
האָט באַפֿוילן: גיי און זאַלסט ציען
צום בַּאַרג תָּבור, און נעמען מיט דיר
צען טויזנט מאַן פֿון די קינדער פֿון
נפֿתּלי און פֿון די קינדער פֿון זבֿולון.
7 און איך וועל אַריבערציען צו דיר,
צום טײַך קישון, סיסרא דעם פֿירער
פֿון יָבֿינס חיל, מיט זײַנע רײַטווגן און
זײַן מחנה, און איך וועל אים געבן אין
דײַן האַנט.
8 האָט ברק צו איר געזאָגט: אויב
דו וועסט גיין מיט מיר, וועל איך גיין,
אויב אָבער דו וועסט ניט גיין מיט מיר,
וועל איך ניט גיין.
9 האָט זי געזאָגט: גיין וועל איך
גיין מיט דיר, אָבער ניט דײַנער
וועט זײַן דער כּבֿוד אויף דעם
וועג וואָס דו גייסט, וואָרום אין
דער האַנט פֿון אַ פֿרוי וועט גאָט
איבערגעטפֿערן סיסראן. און דבֿורה
איז אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען
מיט ברקן קיין קדש.
10 און ברק האָט צונויפֿגערופֿן
זבֿולון און נפֿתּלי קיין קֶדש, און צען
טויזנט מאַן זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען
הינטער אים, און דבֿורה איז
אַרויפֿגעגאַנגען מיט אים.
11 און חֶבֶר דער קֵיני האָט זיך
געהאַט אָפּגעשיידט פֿון קַין, פֿון די
קינדער פֿון חובֵב, משהס שווער, און
האָט אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט ביז
אֵלון-בצענַנים וואָס לעבן קֶדש.
12 האָט מען אָנגעזאָגט סיסראן אַז
ברק דער זון פֿון אבֿינועמען איז
אַרויפֿגעגאַנגען צום בַּאַרג תָּבור,
13 און סיסרא האָט איינגעזאַמלט
אַלע זײַנע רײַטווגן – נײַן הונדערט
איזערנע רײַטווגן, און דאָס גאַנצע
פֿאָלק וואָס מיט אים, פֿון חרושת-גוים
צום טײַך קישון.
14 און דבֿורה האָט געזאָגט צו ברקן:
שטיי אויף! וואָרום דאָס איז דער
טאָג וואָס גאָט האָט געגעבן סיסראן
אין דײַן האַנט; פֿאַר וואָר, גאָט איז
אַרויסגעגאַנגען דיר פֿאַרויס. האָט
ברק אַראָפּגענידערט פֿון באַרג תָּבור,
און צען טויזנט מאַן נאָך אים.
15 און גאָט האָט פֿאַרטומלט סיסראן
און אַלע רײַטווגן און דעם גאַנצן חיל
מיטן שארף פֿון שוועבט פֿאַר ברקן;
און סיסרא האָט אַראָפּגענידערט פֿון
זײַן רײַטוואָגן, און איז אַנטלאָפֿן צו
פֿוס.
16 און ברק האָט נאָכגעיאָגט
די רײַטווגן און דעם חיל ביז
חרושת-גוים, און דער גאַנצער חיל
פֿון סיסראן איז געפֿאַלן דורכן שארף
פֿון שווערד; ניט געבליבן צו מאָל
איינער.
17 און סיסרא איז געלאָפֿן צו פֿוס
צום געצעלט פֿון יעל דער וויב פֿון
חֶבֶר דעם קֵיני; וואָרום שלום איז

געווען צווישן יָבִין דעם מלך פֿון חצור און צווישן דעם הויז פֿון חֶבֶר דעם קֵיני.

18 און יעל איז אַרויסגעקומען סיסראן אַנטקעגן, און האָט צו אים געזאָגט: קער אײַן, מײַן האַר, קער אײַן צו מיר; זאָלסט ניט מורא האָבן. האָט ער אײַנגעקערט צו איר אין געצעלט, און זי האָט אים צוגעדעקט מיט אַ דעקע.

19 האָט ער צו איר געזאָגט: גיב מיר, איך בעט דיך, טרינקען אַ ביסל וואַסער, וואָרום איך בין דאָרשטיק. האָט זי געעפֿנט דעם לאָגל מילך, און האָט אים געגעבן טרינקען, און האָט אים צוגעדעקט.

20 האָט ער געזאָגט: שטעל זיך אין אײַנגאַנג פֿון געצעלט, און עס וועט זײַן, אַז עמיצער וועט קומען, און וועט דיך פֿרעגן און זאָגן: איז דאָ פֿאַראַן אַ מאַן? זאָלסטו זאָגן: ניין.

21 האָט יעל די וויַיב פֿון חֶבֶרן גענומען אַ געצעלטפֿלעקל, און אַרײַנגעטאָן דעם האַמער אין איר האַנט, און זי איז שטילערהייט צוגעגאַנגען צו אים, און האָט אַרײַנגעהאַקט דאָס פֿלעקל אין זײַן שלייפֿ, ביז עס איז אַרײַן אין דער ערד, און ווי ער איז געשלאָפֿן, אַזוי האָט ער געחלשט און איז געשטאָרבן.

22 ערשט ברק יאָגט נאָך סיסראן; איז אים יעל אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, און האָט צו אים געזאָגט: קום און איך וועל דיר וויַיזן דעם מאַן וואָס דו זוכסט. איז ער אַרײַנגעגאַנגען צו איר, ערשט סיסרא ליגט טויט מיטן פֿלעקל אין זײַן שלייפֿ.

23 און גאָט האָט געמאַכט אונטערטעניק אין יענעם טאָג יָבִין דעם מלך פֿון כְּנַען פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

24 און די האַנט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז געוואָרן שוועראַר אויף יָבִין דעם מלך פֿון כְּנַען, ביז וואָנען זיי האָבן פֿאַרשניטן יָבִין דעם מלך פֿון כְּנַען.

5 האָט געזונגען דבֹורה און ברק דער זון פֿון אֲבִינועמען אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:

2 אַז מע לאָזט די האָר ווילד אין ישׂראל, אַז דאָס פֿאָלק באָט פֿרײַוויליק אָן, טוט לויבען גאָט!

3 הערט איר מלָכים, פֿאַרנעמט איר פֿירשטן, איך, צו יהוה וועל איך זינגען, איך וועל שפּילן צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

4 גאָט, אַז דו ביסט פֿון שֵׂעיר אַרויס, אַז דו האָסט פֿון אֱדומס פֿעלד געשפּרײַזט, האָט די ערד געציטערט, אויך די הימלען האָבן געטריפֿט, יָ, וואָלקנס האָבן וואַסער געטריפֿט.

5 בערג זײַנען צערונען פֿאַר יהוה, דער דאָזיקער סיני – פֿאַר יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

6 אין די טעג פֿון שמגר דעם זון פֿון ענת, אין די טעג פֿון יעל, האָבן שליאַכן אויפֿגעהערט, און וועגגייער פֿלעגן אויף קרומע שטעגן גיין.

7 אויפֿגעהערט האָבן פֿירער אין ישׂראל, אויפֿגעהערט, ביז די, דבֹורה, ביסט אויפֿגעשטאַנען, אויפֿגעשטאַנען אַ מוטער אין ישׂראל.

8 נײַע געטער האָט מען אויסדערווײַלט, דרום איז מלחמה געווען אין די טויערן; אויב אַ שילד און אַ שפּיז איז אָנצוזען געווען אין פֿערציק טויזנט אין ישׂראל!

9 מײַן האַרץ צו די הערשער פֿון ישׂראל, די פֿרײַוויליקע צווישן דעם פֿאָלק; טוט לויבן גאָט!

10 איר וואָס רײַט אויף אייזעלינס וויסט, איר וואָס זיצט אויף דעקעס, און איר וואָס גייט אויפֿן וועג, רעדט דערפֿון!

11 מער ווי לירַערס פֿון פֿײַלשיסערס איז צווישן די שעפּקאָריטעס; דאָרטן דערציילט

מען די געריכטיקייט פֿון גאָט, די
געריכטיקייט פֿון זײַן פֿירערשאַפֿט
אין ישׂראל. דעמצמאָל האָט געניידערט
גאָטס פֿאָלק צו די טויערן.
12 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
דבֿורה, דערוועק דיך, דערוועק דיך,
רעד געזאַנג! שטיי אויף, ברק, און
פֿאַנג דײַן געפֿאַנג, זון פֿון אבֿינועם!
13 דעמצמאָל האָט ער אַן
איבערבליבֿ געמאַכט געוועלטיקן
איבער אַ מאַכטיקן פֿאָלק; גאָט האָט
מיך געמאַכט געוועלטיקן איבער די
גבורים.
14 פֿון אפֿרים זײַנען געקומען
די וואָס ווארצלען אין עמָלק, נאָך
דיר, בנימין, מיט דײַנע מחנות; פֿון
מָכיר האָבן הערשער געניידערט,
און פֿון זבֿולון די וואָס טראָגן אַ
שרײַבערשטאָק.
15 און די האַרן אין ישׂשכר מיט
דבֿורהן; און ישׂשכר ווי ברק האָט
געלאָזט זיך אין טאָל, הינטער אים. בײַ
די טיילן פֿון ראובֿן איז דער איבערלייג
געווען גרויס.
16 וואָס ביסטו געזעסן צווישן די
שאָפֿגעהעפֿטן, צו הערן דאָס מעקן פֿון
סטאַדעס? בײַ די טיילן פֿון ראובֿן איז
דער איבערקלער געווען גרויס.
17 גלעד האָט אויף יענער זײַט ירדן
געוווּנ; און דן פֿאַר וואָס ווײַלט בײַ די
שיפֿן? אָשר איז געזעסן בײַם באָרטן
פֿון ים, און בײַ זײַנע אויסגוסן געטאָן
רוען.
18 זבֿולון איז אַ פֿאָלק וואָס האָט
אײַנגעשטעלט זײַן זעל צום טויט, און
נפֿתלי – אויף די הייכן פֿון פֿעלד.
19 מלָכים זײַנען געקומען, מלחמה
געהאַלטן, דעמצמאָל האָבן מלחמה
געהאַלטן די מלָכים פֿון כנַען אין תַּענך
בײַ די וואַסערן פֿון מגדו; קיין רויב פֿון
זילבער האָבן זיי ניט געקריגן.
20 פֿון הימל האָט מען מלחמה
געהאַלטן, די שטערן פֿון זייערע שטעגן
האָבן מלחמה געהאַלטן מיט סיסראן.
21 טײַך קישון האָט זיי
אַוועקגעפֿלייצט, טײַך אַלטער,
טײַך קישון. טרעט אויף מיט מאַכט,
מײַן זעל!
22 דעמצמאָל האָבן געקלאַפּט די
טריט פֿון פֿערד, פֿון די שפֿרונגען, די
שפֿרונגען פֿון זײַנע אַגערס.
23 שילט מרוז, האָט געזאָגט דער
מלאך פֿון גאָט, שילטן שילט אירע
באַווינער, ווײַל זיי זײַנען ניט
געקומען צו דער הילף פֿון גאָט,
צו דער הילף פֿון גאָט, צווישן די
גבורים.
24 געבענטשטער פֿון אַלע ווײַבער
זאָל זײַן יעל, די ווײַב פֿון חֶבֶר דעם
קֵיני פֿון אַלע ווײַבער אין געצעלט זײַן
געבענטשטער.
25 וואַסער האָט ער געבעטן, מילך
האָט זי געגעבן, אין אַ קרוג פֿון
פֿירשטן, האָט זי שמאַנט דערלאַנגט.
26 איר האַנט האָט זי
אויסגעשטרעקט צום פֿלעקל, און איר
רעכטע צום אַרבעטערהאַמער, און
געהאַמערט סיסראן, צעקלאַפּט זײַן
קאָפּ, און געלעכערט און דורכגעהאַקט
זײַן שלייף.
27 צו אירע פֿיס האָט ער זיך
אַראָפּגעלאָזט, געפֿאַלן, געלעגן;
צו אירע פֿיס זיך אַראָפּגעלאָזט,
געפֿאַלן; ווו זיך אַראָפּגעלאָזט, דאָרט
דערהרגעט געפֿאַלן.
28 דורכן פֿענצטער האָט געקוקט
און געיאָמערט, דורך דער פֿאָרטקע,
די מוטער פֿון סיסראן: וואָס זאָמט
זיך זײַן רײַטוואָגן צו קומען? וואָס
שפּעטיקן זיך די טריט פֿון זײַנע
געשפּאַנען?
29 די קלוגע פֿון אירע שׂרהרטעס
ענטפֿערן, יאָ, זי אַליין גיט אַן ענטפֿער
צו זיך:
30 פֿאַר וואָר, זיי געפֿינען, זיי
טיילן דעם רויב, אַ מיידל, צוויי
מיידלעך פֿאַר איטלעכן מאַן; רויב פֿון
פֿאַרבן פֿאַר סיסראן, רויב פֿון פֿאַרבן

געשטיקטע, פֿאַרבשטיקערײַען פֿאַרן רויבנעמערס האַלדז.
31 אַזוי זאָלן אונטערגיין אַלע פֿײַנט דײַנע, גאָט! און זײַנע ליבהאָבער זאָלן זײַן ווי דער אויפֿגאַנג פֿון דער זון אין איר שטאַרקייט. און דאָס לאַנד איז געווען רויִק פֿערציק יאָר.

6 1 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און גאָט האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון מִדְיָן זיבן יאָר.
2 און די האַנט פֿון מִדְיָן איז געווען שטאַרק אויף ישׂראל. פֿון וועגן מִדְיָן האָבן די קינדער פֿון ישׂראל זיך געמאַכט די גריבער וואָס אין די בערג, און די היילן, און די פֿעסטונגען.
3 און עס איז געווען, אַז ישׂראל האָט געזייט, אַזוי פֿלעגט אַרויפֿגיין מִדְיָן, און עמלק, און די קינדער פֿון מזרח; און זיי פֿלעגן אַרויפֿקומען אויף זיי,
4 און האָבן געלעגערט אויף זיי, און פֿאַרווויסט די תּבוּאה פֿון לאַנד ביז דו קומסט קיין עַזה, און זיי פֿלעגן ניט איבערלאָזן קיין דערנערונג אין ישׂראל, צו מאָל אַ שעפּס, אָדער אַן אָקס, אָדער אַן אייזל.
5 וואָרום זיי און זייערע פֿי פֿלעגן אַרויפֿגיין, מיט זייערע געצעלטן, און פֿלעגן קומען אַזוי ווי דער היישעריק אין פֿילקייט, און צו זיי און צו זייערע קעמלען איז ניט געווען קיין צאָל, און זיי זײַנען געקומען אין לאַנד כּדי עס צו פֿאַרווויסטן.
6 און ישׂראל איז זייער פֿאַראָרימט געוואָרן פֿון וועגן מדין; און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט.
7 און עס איז געווען, אַז די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט פֿון וועגן מדין,
8 האָט גאָט געשיקט אַ מאַן אַ נביא צו די קינדער פֿון ישׂראל, און ער האָט זיי געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: איך האָב אײַך אויפֿגעבראַכט פֿון מצרים, און האָב אײַך אַרויסגעצויגן פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט;
9 און איך האָב אײַך מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון מצרים, און פֿון דער האַנט פֿון אַלע אײַערע דריקער, און איך האָב זיי פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר אײַך, און האָב אײַך געגעבן זייער לאַנד.
10 און איך האָב צו אײַך געזאָגט: איך בין יהוה אײַער גאָט; איר זאָלט ניט פֿאַרכטן די געטער פֿון די אמורים וואָס איר זיצט אין זייער לאַנד; אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מײַן קָול.
11 און אַ מלאַך פֿון גאָט איז געקומען, און האָט זיך געזעצט אונטער דעם אײַכנבוים וואָס אין עפֿרה, וואָס האָט געהערט צו יואש דעם אֲביעזרער; און זײַן זון גדעון האָט געקלאַפּט וויץ אין קעלטער, כּדי אויסצובאַהאַלטן פֿון מדין.
12 האָט דער מלאַך פֿון גאָט זיך באַוויזן צו אים, און האָט צו אים געזאָגט: גאָט מיט דיר, העלדישער גיבור!
13 האָט גדעון צו אים געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, אויב גאָט איז מיט אונדז, טאָ פֿאַר וואָס האָט דאָס אַלץ אונדז געטראָפֿן? און וווּ זײַנען אַלע זײַנע וווּנדער, וואָס אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָר, גאָט האָט אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון מצרים? און אַצונד האָט אונדז גאָט פֿאַרלאָזן, און האָט אונדז געגעבן אין דער האַנט פֿון מדין.
14 האָט גאָט זיך געקערט צו אים, און האָט געזאָגט: גיי מיט דײַן דאָזיקן כּוח, און זאָלסט העלפֿן ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון מדין; פֿאַר וואָר, איך האָב דיך געשיקט.
15 האָט ער צו אים געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט! מיט וואָס זאָל איך העלפֿן ישׂראל? זע, מײַן משפּחה איז די אָרימסטע אין מנשה, און איך בין דער גאָט אין מײַן ישׂראל: איך האָב אײַך אויפֿגעבראַכט פֿון מצרים, און האָב אײַך אַרויסגעצויגן פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט;
9 און איך האָב אײַך מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון מצרים, און פֿון דער האַנט פֿון אַלע אײַערע דריקער, און איך האָב זיי פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר אײַך, און האָב אײַך געגעבן זייער לאַנד.
10 און איך האָב צו אײַך געזאָגט: איך בין יהוה אײַער גאָט; איר זאָלט ניט פֿאַרכטן די געטער פֿון די אמורים וואָס איר זיצט אין זייער לאַנד; אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מײַן קָול.
11 און אַ מלאַך פֿון גאָט איז געקומען, און האָט זיך געזעצט אונטער דעם אײַכנבוים וואָס אין עפֿרה, וואָס האָט געהערט צו יואש דעם אֲביעזרער; און זײַן זון גדעון האָט געקלאַפּט וויץ אין קעלטער, כּדי אויסצובאַהאַלטן פֿון מדין.
12 האָט דער מלאַך פֿון גאָט זיך באַוויזן צו אים, און האָט צו אים געזאָגט: גאָט מיט דיר, העלדישער גיבור!
13 האָט גדעון צו אים געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, אויב גאָט איז מיט אונדז, טאָ פֿאַר וואָס האָט דאָס אַלץ אונדז געטראָפֿן? און וווּ זײַנען אַלע זײַנע וווּנדער, וואָס אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָר, גאָט האָט אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון מצרים? און אַצונד האָט אונדז גאָט פֿאַרלאָזן, און האָט אונדז געגעבן אין דער האַנט פֿון מדין.
14 האָט גאָט זיך געקערט צו אים, און האָט געזאָגט: גיי מיט דײַן דאָזיקן כּוח, און זאָלסט העלפֿן ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון מדין; פֿאַר וואָר, איך האָב דיך געשיקט.
15 האָט ער צו אים געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט! מיט וואָס זאָל איך העלפֿן ישׂראל? זע, מײַן משפּחה איז די אָרימסטע אין מנשה, און איך בין

דער מינדסטער אין מײַן פַֿאָטערס הויז.
16 האָט גאָט צו אים געזאָגט: אָבער
איך וועל זײַן מיט דיר, און וועסט
שלאָגן מדין אַזוי ווי איין מאַן.
17 האָט ער צו אים געזאָגט: אויב,
איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען
לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, זאָלסטו
מיר מאַכן אַ צייכן אַז דו רעדסט דאָס
מיט מיר.
18 זאָלסט זיך ניט אָפּטאָן פֿון דאַנען,
איך בעט דיך, biז איך קום צוריק
צו דיר, און ווּעל אַרויסטראָגן מײַן
געשאַנק, און אַוועקלייגן פֿאַר דיר.
האָט ער געזאָגט: איך ווּעל בלײַבן biז
דו קערסט זיך אום.
19 איז גדעון אַרײַנגעגאַנגען, און
האָט געמאַכט אַ ציגבעקל, און
אומגעזײַערטע קוכנס פֿון אַן אֵיפֿה
מעל; דאָס פֿלייש האָט ער אַרײַנגעטאָן
אין אַ קאָרב, און די זופּ האָט
ער אַרײַנגעטאָן אין אַ טאָפּ, און
אַרויסגעבראַכט צו אים אונטער דעם
אײכנבוים, און דערלאַנגט.
20 האָט דער מלאך פֿון גאָט צו
אים געזאָגט: נעם דאָס פֿלייש און די
אומגעזײַערטע קוכנס, און לייג אַוועק
אויף יענעם פֿעלז, און די זופּ גיס אויס.
האָט ער אַזוי געטאָן.
21 און דער מלאך פֿון גאָט האָט
אויסגעשטרעקט דעם שפּיץ פֿון דעם
שטעקן וואָס אין זײַן האַנט, און
האָט אָנגערירט דאָס פֿלייש און די
אומגעזײַערטע קוכנס; און אַ פֿײַער
איז אויפֿגעגאַנגען פֿון דעם פֿעלז, און
האָט פֿאַרצערט דאָס פֿלייש און די
אומגעזײַערטע קוכנס; און דער מלאך
פֿון גאָט איז אַוועק פֿון זײַנע אויגן.
22 האָט גדעון געזען אַז דאָס איז
געווען אַ מלאך פֿון גאָט, און גדעון
האָט געזאָגט: וויי, גאָט דו האַר!
וואָרום איך האָב געזען אַ מלאך פֿון
גאָט פּנים אל פּנים.
23 האָט גאָט צו אים געזאָגט: פֿריד
צו דיר; זאָלסט ניט מורא האָבן, וועסט
ניט שטאַרבן.
24 און גדעון האָט דאָרטן געבויט
אַ מזבח צו גאָט, און האָט אים
געפֿונען יהוה-שלום; biז אויף היינטיקן
טאָג איז ער נאָך אין עפֿרה פֿון די
אֲביעזרער.
25 און עס איז געווען אין יענער
נאַכט, האָט גאָט צו אים געזאָגט:
נעם דײַן פֿאָטערס יונגן אָקס, און
דעם צווייטן אָקס פֿון זיבן יאָר, און
זאָלסט צעשטערן דײַן פֿאָטערס מזבח
פֿון בַּעַל, און דעם געצנבוים וואָס לעבן
אים זאָלסטו אָפּהאַקן.
26 און זאָלסט בויען אַ מזבח צו
יהוה דײַן גאָט אויפֿן שפּיץ פֿון דער
דאָזיקער באַרגפֿעסטונג, אויף דעם
צוגעריכטן אָרט, און זאָלסט נעמען
דעם צווייטן אָקס, און אויפֿברענגען
פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער מיט האָלץ פֿון
דעם געצנבוים וואָס דו וועסט אָפּהאַקן.
27 האָט גדעון genומען צען מאַן פֿון
זײַנע קנעכט, און האָט געטאָן אַזוי ווי
גאָט האָט צו אים gערעדט; און עס איז
געווען, אַזוי ווי ער האָט מורא gehאַט
פֿאַר זײַן פֿאָטערס הויזgesינט און פֿאַר
די מענטשן פֿון שטאָט, דאָס צו טאָן בײַ
טאָג, האָט ער דאָס געטאָן בײַ נאַכט.
28 און די מענטשן פֿון שטאָט האָבן
זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, ערשט
דער מזבח פֿון בַּעַל איז צעבראָכן, און
דער געצנבוים וואָס לעבן אים איז
אָפּגעהאַקט, און דער צווייטער אָקס
איז אויפֿgעבויט gעווען אויף דעם
אויפֿgעבויטן מזבח.
29 האָבן זיי געזאָגט איינער צום
אַנדערן: ווער האָט געטאָן די דאָזיקע
זאַך? און אַז זיי האָבן gעפֿאָרשט און
gעזוכט, האָט מען gעזאָגט: גדעון דער
זון פֿון יואש האָט געטאָן די דאָזיקע
זאַך.
30 האָבן די מענטשן פֿון שטאָט
gעזאָגט צו יואש: ברענג אַרויס דײַן
זון, און ער זאָל שטאַרבן, וויַל ער האָט
צעבראָכן דעם מזבח פֿון בַּעַל, און וויַל

ער האָט אָפּגעהאָקט דעם געצנבוים וואָס לעבן אים.

31 האָט יואש געזאָגט צו אַלע וואָס זײַנען געשטאַנען אַרום אים: ווילט איר זיך קריגן פַֿאַר בַּעַל? אָדער ווילט איר אים העלפֿן? וועט עס וועט זיך קריגן פַֿאַר אים, וועט געטייט ווערן ביז אין דער פֿרי. אויב ער איז אַ גאָט, זאָל ער אַליין זיך קריגן פַֿאַר זיך, וואָס מע האָט צעבראָכן זײַן מזבח.

32 און מע האָט אים ערופֿן אין יענעם טאָג ירובעל, אַזוי צו זאָגן: זאָל בַּעַל זיך קריגן מיט אים, וואָס ער האָט צעבראָכן זײַן מזבח.

33 און גאַנץ מדין און עמלק און די קינדער פֿון מזרח האָבן זיך איינגעזאַמלט אין איינעם, און זײַנען אַריבערגעקומען און האָבן געלאַגערט אין טאָל יזרעאל.

34 האָט אַ גייסט פֿון גאָט אָנגעקליידט גדעונען, און ער האָט געבלאָזן אין שופֿר, און אֲבִיעזר האָט זיך אויפֿגעקליבן הינטער אים.

35 און ער האָט געשיקט שלוחים דורך גאַנץ מנשה, און ער אויך האָט זיך אויפֿגעקליבן הינטער אים; און ער האָט געשיקט שלוחים דורך אָשר, און דורך זבולון, און דורך נפֿתלי, און זיי זײַנען אַרויפֿגעקומען זיי אַנטקעגן.

36 און גדעון האָט געזאָגט צו גאָט: אויב דו ווילסט העלפֿן דורך מײַן האַנט ישׂראל, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט,

37 אָט לייג איך אַוועק אַן אָפּשער וואָלֿ אין שניַיער; אויב עס וועט זײַן טוי אויפֿן אָפּשער אַליין, און אויף דער גאַנצער ערד וועט זײַן טרוקן, וועל איך וויסן אַז דו וועסט העלפֿן ישׂראל דורך מײַן האַנט, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט.

38 איז אַזוי געווען; און ווי ער האָט זיך געפֿעדערט אויף מאָרגן, און האָט אויסגעדרייט דעם אָפּשער, האָט ער אויסגעקוועטשט טוי פֿון דעם אָפּשער, אַ פֿולן קרוג וואַסער.

39 האָט גדעון געזאָגט צו גאָט: זאָל ניט גרימען דײַן צאָרן אויף מיר, און איך וועל רעדן נאָר דאָס מאָל: לאָמיך, איך בעט דיך, נאָר דאָס מאָל פֿרווון מיט דעם אָפּשער; זאָל, איך בעט דיך, זײַן טרוקן אויפֿן אָפּשער אַליין, און אויף דער גאַנצער ערד זאָל זײַן טוי.

40 האָט גאָט געטאָן אַזוי אין יענער נאַכט; און עס איז געווען טרוקן אויפֿן אָפּשער אַליין, און אויף דער גאַנצער ערד איז געווען טוי.

7 האָט זיך געפֿעדערט ירובעל –דָּאָס איז גדעון– ער און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים, און זיי האָבן געלאָגערט ביַי עין-חרוד; און דער לאַגער פֿון מדין איז אים געווען פֿון צפֿון, פֿון גבֿעת-המורה אין טאָל.

2 האָט גאָט געזאָגט צו גדעונען: דאָס פֿאָלק וואָס מיט דיר איז צו פֿיל, אַז איך זאָל געבן מדין אין זייער האַנט; ישׂראל וועט זיך נאָך באַרימען אַקעגן מיר, אַזוי צו זאָגן: מײַן האַנט האָט מיך געהאָלפֿן.

3 דרום רוף אַקאָרשט אויס אַצונד אין די אויערן פֿון פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: ווער עס האָט מורא און ציטערט, זאָל זיך אומקערן און אַוועקגיין אין דער פֿרי פֿון בארג גלעד. האָבן זיך אומגעקערט פֿון פֿאָלק צוויי און צוואַנציק טויזנט, און צען טויזנט זײַנען געבליבן.

4 האָט גאָט געזאָגט צו גדעונען: דאָס פֿאָלק איז נאָך אַלץ צו פֿיל, מאַך זיי נידערן צום וואַסער, און איך וועל זיי דאָרטן אויסקלײַבן פֿאַר דיר. און עס וועט זײַן, דער וואָס איך וועל דיר זאָגן: דער דאָזיקער זאָל גיין מיט דיר; און איטלעכער וואָס איך וועל דיר זאָגן: דער דאָזיקער זאָל ניט גיין מיט דיר, ער זאָל ניט גיין.

5 האָט ער געמאַכט נידערן דאָס פֿאָלק צום וואַסער; און גאָט האָט געזאָגט צו גדעונען: איטלעכער

וואָס וועט לעקן פֿונעם וואַסער מיט זײַן צונג, אַזוי ווי עס לעקט אַ הונט, אים זאָלסטו שטעלן באַזונדער, דעסט גלײַכן איטלעכן וואָס וועט זיך אַראָפּלאָזן אויף זײַנע קני צו טרינקען.

6 איז געווען די צאָל פֿון די וואָס האָבן געלעקט פֿון זייער האַנט אין זייער מויל דרײַ הונדערט מאַן, און דאָס גאַנצע איבעריקע פֿאָלק האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויף זייערע קני צו טרינקען וואַסער.

7 און גאָט האָט געזאָגט צו גדעונען: מיט די דרײַ הונדערט מאַן וואָס האָבן געלעקט, וועל איך אײַך העלפֿן, און וועל געבן מדין אין דײַן האַנט; און דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל גיין איטלעכער אין זײַן היים.

8 האָבן זיי אײַבערגענומען די צערונג פֿון פֿאָלק אין זייער האַנט, און זייערע שופֿרות; און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָט ער אַוועקגעשיקט איטלעכן צו זײַנע געצעלטן, נאָר די דרײַ הונדערט מאַן האָט ער אָנגענהאַלטן. און דער לאַגער פֿון מדין איז געווען אונטער אים אין טאָל.

9 און עס איז געווען אין יענער נאַכט, האָט גאָט צו אים געזאָגט: שטיי אויף, נידער אַראָפּ אין לאַגער, וואָרום איך האָב אים געגעבן אין דײַן האַנט.

10 און אויב דו האָסט מורא אַראָפּצונידערן, נידער אַראָפּ דו מיט דײַן יונג פּורה צום לאַגער.

11 און וועסט הערן וואָס זיי רעדן; וועלן דערנאָך שטאַרק ווערן דײַנע הענט, און וועסט אַראָפּגענידערט אין לאַגער.האָט ער אַראָפּגענידערט, ער און זײַן יונג פּורה, צום עק פֿון די באַוואָפֿנטע וואָס אין לאַגער.

12 און מדין און עמלק און אַלע קינדער פֿון מזרח זײַנען געלעגן אין טאָל, אַזוי ווי דער היישעריק קעמלען איז ניט געווען קיין צאָל, אַזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפֿן ברעג פֿון ים אין פֿילקייט.

13 און ווי גדעון איז אָנגעקומען, ערשט אַ מאַן דערציילט זײַן חבֿר אַ חלום, און זאָגט: זע, מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום: ערשט אַ קוכן פֿון גערשטענעם ברויט קיקלט זיך אין לאַגער פֿון מדין, און ער איז געקומען ביזן געצעלט, און האָט עס אַ קלאַפּ געטאָן, און עס איז אומגעפֿאַלן, און ער האָט עס אומגעקערט קאָפּויר, ביז דאָס געצעלט איז געבליבן ליגן.

14 האָט זיך אָפּגערופֿן זײַן חבֿר און האָט געזאָגט: דאָס איז ניט אַנדערש ווי די שוואָרד פֿון גדעון דעם זון פֿון יואשן, אַ מאַן פֿון ישׂראל. גאָט האָט געגעבן אין זײַן האַנט מדין מיטן גאַנצן חיל.

15 און עס איז געווען, ווי גדעון האָט געהערט די דערציילונג פֿון דעם חלום און זײַן באַשייד, אַזוי האָט ער זיך געבוקט; און ער האָט זיך אומגעקערט אין לאַגער פֿון ישׂראל און האָט געזאָגט: שטייט אויף, וואָרום גאָט האָט געגעבן אין אײַער האַנט דעם חיל פֿון מדין.

16 און ער האָט צעטיילט די דרײַ הונדערט מאַן אין דרײַ מחנות, און האָט זיי אַלעמען געגעבן שופֿרות אין דער האַנט, און ליידיקע קריג, און בראַנדהעלצער אין די קריג.

17 און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זאָלט קוקן אויף מיר, און טאָן דעסט גלײַכן; און אָט קוק איך אין עק לאַגער, איז, ווי איך וועל טאָן, אַזוי זאָלט איר טאָן.

18 און אַז איך וועל בלאָזן אין שופֿר, איך און אַלע וואָס מיט מיר, זאָלט איר אויך בלאָזן אין די שופֿרות רונד אַרום דעם גאַנצן לאַגער, און איר זאָלט זאָגן: פֿאַר גאָט און פֿאַר גדעונען!

19 און גדעון און די הונדערט מאַן וואָס מיט אים זײַנען געקומען אין עק לאַגער בײַם אָנהייב פֿון דער מיטלסטער נאַכטוואַך; מע האָט

נאָר וואָס געהאָט אויפֿגעשטעלט די וועכטער; און זיי האָבן געבלאָזן אין די שופֿרות, און האָבן צעהאַקט די קריג וואָס אין זייער האַנט.

20 און די דריַי מחנות האָבן געבלאָזן אין די שופֿרות, און האָבן צעבראָכן די קריג; און זיי האָבן געהאַלטן אין זייער לינקער האַנט די בראַנדהעלצער, און אין זייער רעכטער האַנט די שופֿרות צום בלאָזן; און זיי האָבן אויסגערופֿן: אַ שוורד פֿאַר גָאט און פֿאַר גדעונען!

21 און זיי זײַנען געשטאַנען איטלעכער אויף זײַן אָרט רונד אַרום לאַגער; און דער גאַנצער לאַגער האָט געלאָפֿן; און זיי האָבן אַרויסגעלאָזט אַ געשריי און זײַנען אַנטרונען.

22 און זיי האָבן געבלאָזן די דריַי הונדערט שופֿרות, און גאָט האָט געמאַכט די שוורד פֿון איינעם קעגן אַנדערן, אַזוי אין גאַנצן חיל, און דער חיל איז אַנטרונען ביז בֵּית-שטה, צו צררה צו, ביז דעם ברעג פֿון אָבֵל-מחולה ביַי טַבת.

23 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן זיך איינגעזאַמלט פֿון נפֿתלי, און פֿון אָשר, און פֿון גאַנץ מנשה, און זיי האָבן נאָכגעיאָגט מדין.

24 און גדעון האָט צעשיקט שלוחים אין גאַנצן געבערג פֿון אפֿרים, אַזוי צו זאָגן: נידערט אַראָפּ אַקעגן מדין, און פֿאַרכאַפּט זיי דאָס וואַסער ביז בֵּית-ברה, און דעם ירדן. האָבן זיך איינגעזאַמלט אַלע מענער פֿון אפֿרים, און זיי האָבן באַצוויונגען דאָס וואַסער ביז בֵּית-ברה, און דעם ירדן.

25 און זיי האָבן געכאַפּט די צוויי האַרן פֿון מדין, עורבֿן און זאבֿן, און האָבן געהרגעט עורבֿן בייַ צור-עורבֿ און זאבֿן האָבן זיי געהרגעט אין יעקבֿ-זאבֿ; און זיי האָבן נאָכגעיאָגט מדין; און די קעפּ פֿון עורבֿן און זאבֿן האָבן זיי געבראַכט צו גדעונען פֿון יענער זײַט ירדן.

8 האָבן צו אים געזאָגט די מענער פֿון אפֿרים: וואָס פֿאַר אַ זאַך האָסטו אונדז דאָ געטאָן, אונדז ניט צו רופֿן ווען דו ביסט געגאַנגען מלחמה האַלטן אַקעגן מדין? און זיי האָבן זיך שטאַרק געקריגט מיט אים.

2 האָט ער צו זיי געזאָגט: וואָס האָב איך אַצונד אויפֿגעטאָן אין פֿאַרגלײַך מיט אײַך? איז ניט דער נאָכקלײַב פֿון אפֿרים בעסער ווי די לעזע פֿון אֲביעזר?

3 אין אײַער האַנט האָט גאָט געגעבן די הָרָן פֿון מדין, עורבֿן און זאבֿן, און וואָס האָב איך געקענט אויפֿטאָן אין פֿאַרגלײַך מיט אײַך? האָט דענצמאָל אָפּגעלאָזט זייער כּעס פֿון אים, ווען ער האָט געַרעדט די דאָזיקע רייד.

4 און גדעון איז געקומען צום ירדן, און איז אַריבערגעגאַנגען, ער און די דריַי הונדערט מאַן וואָס מיט אים, פֿאַרשמאַכטע און פֿאַריאָגטע.

5 און ער האָט געזאָגט צו די מענטשן פֿון סוכות: גיט, איך בעט אײַך, לאַבנס ברויט פֿאַר דעם פֿאָלק וואָס הינטער מיר, וואָרום זיי זײַנען פֿאַרשמאַכט, און איך יָגן נאָך זבח און צלמונע די מלכים פֿון מדין.

6 האָבן די הָרָן פֿון סוכות געזאָגט: איז די האַנט פֿון זבֿח און צלמונען אַצונד אין דײַן פֿויסט, אַז מיר זאָלן געבן דײַן חיל ברויט?

7 האָט גדעון געזאָגט: דערפֿאַר אַז גאָט וועט געבן זבֿח און צלמונען אין מײַן האַנט, וועל איך דרעשן אײַער לײַב מיט דערנער פֿון מדבר און מיט שטעכיקע ריטער.

8 און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן קיין פּנואל, און האָט צו זיי געַרעדט דעסט גלײַכן; האָבן אים די מענטשן פֿון פּנואל געענטפֿערט אַזוי ווי די מענטשן פֿון סוכות האָבן געענטפֿערט.

9 האָט ער געזאָגט אויך צו די מענטשן פֿון פּנואל, אַזוי צו זאָגן: אַז

איך וועל זיך אומקערן בשלום, וועל איך צעברעכן דעם דאָזיקן טורעם.
10 און זבַח און צלמונע זײַנען געווען אין קרקור, און זייער חיל מיט זיי, אַרום פֿופֿצן טויזנט, אַלע וואָס זײַנען געבליבן פֿון דעם גאַנצן חיל פֿון די קינדער פֿון מזרח; און די געפֿאַלענע זײַנען געווען הונדערט און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס האָבן געצויגן אַ שווערד.
11 און גדעון איז אַרויפֿגעגאַנגען דורך די ווויינער אין געצעלטן, אין מזרח פֿון נובַח און יגבהה, און האָט געשלאָגן דעם חיל, בעת דער חיל האָט זיך געפֿשפּירט זיכער.
12 אָבער זבַח און צלמונע זײַנען אַנטלאָפֿן, און ער האָט זיי נאָכגעיאָגט; און ער האָט עטכאָפּט די צוויי מלכים פֿון מדין, זבַח און צלמונען, און דעם גאַנצן חיל האָט ער צעשראָקן.
13 און גדעון דער זון פֿון יואש האָט זיך אומגעקערט פֿון דער מלחמה, פֿון דעם אַרויפֿגאַנג פֿון חֶרס.
14 און ער האָט אָנגענומען אַ יונגן מאַן פֿון די מענטשן פֿון סוכות, און האָט אים אויסגעפֿרעגט; און ער האָט אים אויפֿגעשריבן די האַרן פֿון סוכות, און אירע עלטסטע, זיבן און זיבעציק מאַן.
15 און ער איז געקומען צו די מענטשן פֿון סוכות, און האָט געזאָגט: אָט זײַנען זבַח און צלמונע, וואָס איר האָט געשפּעט פֿון מיר, אַזוי צו זאָגן: איז די האַנט פֿון זבַח און צלמונען אַצונד אין דײַן פֿויסט, אַז מיר זאָלן גיבן דײַנע פֿאַרשמאַכטע מענטשן ברויט?
16 און ער האָט ענומען די עלטסטע פֿון שטאָט, און דערנער פֿון מדבר און שטעכיקע ריטער, און האָט אָנגעלערנט מיט זיי די מענטשן פֿון סוכות.
17 און דעם טורעם פֿון פּנואל האָט ער צעבראָכן, און האָט געהרגעט די מענטשן פֿון שטאָט.
18 און ער האָט געזאָגט צו זבַח און צלמונען: ווי אַזוי זײַנען געווען די מענטשן וואָס איר האָט געהרגעט אין תּבור? האָבן זיי געזאָגט: אַזוי ווי דו, אַזוי זיי; איין [אָנבליק]; אַזוי ווי די געשטאַלט פֿון בני-מלכים.
19 האָט ער געזאָגט: מײַנע ברידער, די זין פֿון מײַן מוטער, זײַנען דאָס געווען. אַזוי ווי גאָט לעבט, וועג איר וואָלט זיי געלאָזט לעבן, וואָלט איך אײַך ניט געהרגעט!
20 און ער האָט געזאָגט צו יֶתֶר זײַן בכור: שטיי אויף, הרגע זיי. אָבער דער יונג האָט ניט אַרויסגעצויגן זײַן שווערד, וואָרום ער האָט מורא געהאַט, ווײַל ער איז נאָך געווען יונג.
21 האָט געזאָגט זבַח און צלמונע: שטיי דו אויף און דערשלאָג אונדז, וואָרום ווי דער מאַן, אַזוי זײַן גבֿורה. איז גדעון אויפֿגעשטאַנען, און האָט עהרגעט זבַח און צלמונען. און ער האָט אַראָפּגענומען די לבֿנהלעך וואָס אויף זייערע קעמלען.
22 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן געזאָגט צו גדעונען: געוועלטיק איבער אונדז, אי דו, אי דײַן זון, אי דײַן זונס זון, וואָרום דו האָסט אונדז געהאָלפֿן פֿון דער האַנט פֿון מדין.
23 האָט גדעון צו זיי געזאָגט: ניט איך וועל געוועלטיקן איבער אײַך, און ניט מײַן זון וועט געוועלטיקן איבער אײַך; גאָט וועט געוועלטיקן איבער אײַך.
24 און גדעון האָט צו זיי געזאָגט: איך וועל בעטן פֿון אײַך אַ בקשה: גיט מיר איטלעכער אַ נאָזרינג פֿון זײַן רויב. וואָרום זיי האָבן געהאַט גילדערנע נאָזרינגען, ווײַל זיי זײַנען געווען ישמעאלים.
25 האָבן זיי געזאָגט: אוודאי וועלן מיר געבן. און זיי האָבן אויסגעשפרייט אַ טוך, און האָבן אַרײַנגעוואָרפֿן אַהין איטלעכער אַ נאָזרינג פֿון זײַן רויב.

26 און די וואָג פֿון די גילדערנע
נאָזרינגען וואָס ער האָט געבעטן,
איז געווען טויזנט און זיבן הונדערט
[שֶׁקל] גאָלד, אַחוץ די לבֿנהלעך, און
די אוירינגען, און די פֿורפּלקלייַדער
וואָס אויף די מלכים פֿון מדין, און
אַחוץ די קייטלעך וואָס אויף די
העלדזער פֿון זיירע קעמלען.
27 און גדעון האָט דערפֿון
געמאַכט אַן אפֿוד, און האָט אים
אַוועקגעשטעלט אין זײַן שטאָט,
אין עפֿרה. און גאַנץ ישׂראל זײַנען
פֿאַרפֿירט געווען נאָך אים דאָרטן, און
ער איז געווען גדעונען און זײַן הויז
פֿאַר אַ שטרויכלונג.
28 און מדין איז אונטערטעניק
געווואָרן פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל,
און זיי האָבן מער ניט אויפֿגעהויבן
זייער קאָפּ; און דאָס לאַנד איז געווען
רויק פֿערציק יאָר אין די טעג פֿון
גדעונען.
29 און ירובעל דער זון פֿון יואשן איז
אַוועקגעגאַנגען; און ער איז געזעסן
אין זײַן הויז.
30 און גדעון האָט געהאַט זיבעציק
זין וואָס זײַנען אַרויס פֿון זײַן דיך,
וואָרום ער האָט געהאַט אַ סך ווײַבער.
31 און זײַן קעפּסוויַב וואָס אין
שכם, זי אויך האָט אים געבאָרן אַ
זון, און ער האָט געזופֿן זײַן נאָמען
אבֿימלך.
32 און גדעון דער זון פֿון יואשן איז
געשטאָרבן אין אַ גוטער עלטער, און
איז באַגראָבן געוואָרן אין דעם קבֿר
פֿון זײַן פֿאָטער יואשן אין עפֿרה פֿון
די אבֿיעזרער.
33 און עס איז געווען, ווי גדעון
איז געשטאָרבן, אַזוי זײַנען די קינדער
פֿון ישׂראל ווידער פֿאַרפֿירט געוואָרן
נאָך די בַּעַל-בערית, און זיי האָבן זיך
געמאַכט בַּעַל-ברית פֿאַר אַ גאָט.
34 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
ניט געדאַכט אָן יהוה זייער גאָט וואָס
האָט זיי מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון
אַלע זייערע פֿײַנט פֿון רונד אַרום.
35 און זיי האָבן ניט געטאָן חסד מיט
דעם הויז פֿון ירובעל-גדעונען, לויט
אַלעם גוטן וואָס ער האָט געטאָן מיט
ישׂראל.

9 און אבֿימלך דער זון פֿון ירובעלן
איז געגאַנגען קיין שכם צו זײַן
מוטערס ברידער, און ער האָט געredעט
צו זיי, און צו דער גאַנצער משפּחה פֿון
דעם הויז פֿון זײַן מוטערס פֿאָטער, אַזוי
צו זאָגן:
2 רעדט, איך בעט אײַך, אין די אויערן
פֿון אַלע מענער פֿון שכם: וואָס איז
אײַך בעסער, צי איבער אײַך זאָלן
געוועלטיקן זיבעציק מאַן, אַלע זין
פֿון ירובעלן, אָדער איבער אײַך זאָל
געוועלטיקן איין מאַן? אויך דאַרפֿט
איר געדענקען, אַז אײַער ביין און
אײַער פֿלייש בין אײַך.
3 האָבן זײַן מוטערס ברידער
געredעט פֿון זײַנעטוועגן אין די אויערן
פֿון אַלע מענער פֿון שכם אַלע די
דאָזיקע ווערטער, און זייער האַרץ
האָט זיך גענײַגט נאָך אבֿימלכן,
וואָרום זיי האָבן געזאָגט: אונדזערער
אַ ברודער איז ער.
4 און זיי האָבן אים געגעבן זיבעציק
זילבערשטיק פֿון דעם הויז פֿון
בַּעַל-ברית, און אבֿימלך האָט דערמיט
אָנגעדונגען נישטיקע און לוזיק לײַט,
און זיי זײַנען געגאַנגען נאָך אים.
5 און ער איז געקומען אין זײַן
פֿאָטערס הויז אין עפֿרה, און האָט
געהרגעט זײַנע ברידער, די זין פֿון
ירובעלן, זיבעציק מאַן, אויף איין
שטיין; נאָר יותם, דער יינגסטער זון
פֿון ירובעלן איז געבליבן, ווײַל ער
האָט זיך באַהאַלטן.
6 און אַלע מענער פֿון שכם און גאַנץ
בֵּית-מלוא האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און
זיי זײַנען געגאַנגען, און האָבן געמאַכט
אבֿימלכן פֿאַר אַ מלך בײַם אײַכנבוים
פֿון דעם זײלשטיין וואָס אין שכם.

7 האָט מען אָנגעזאָגט יותמען, און
ער איז געגאַנגען, און האָט זיך
געשטעלט אויפֿן שפּיץ בארג גרזים,
און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן קול און
געשריגן, און האָט זיי געזאָגט: הערט
מיר צו, מענער פֿון שכם, און גאָט
וועט אײַך צוהערן:
8 געגאַנגען זײַנען געגאַנגען די
ביימער צו זאַלבן אַ מלך איבער
זיך, און זיי האָבן געזאָגט צום
איילבערטבוים: קיניג איבער אונדז.
9 האָט דער איילבערטבוים צו זיי
געזאָגט: זאָל איך אויפֿגעבן מײַן
פֿעטקייט, וואָס מיט איר טוט מען כּבֿוד
גאָט און לײַט, און גיין זיך וויגן איבער
די ביימער?
10 האָבן די ביימער געזאָגט צום
פֿײגנבוים: קום דו, קיניג איבער
אונדז.
11 האָט דער פֿײגנבוים צו זיי
געזאָגט: זאָל איך אויפֿגעבן מײַן
זיסקייט און מײַן גוטע פֿרוכט, און גיין
זיך וויגן איבער די ביימער?
12 האָבן די ביימער געזאָגט צום
ווינשטאָק: קום דו, קיניג איבער
אונדז.
13 האָט דער ווינשטאָק צו זיי
געזאָגט: זאָל איך אויפֿגעבן מײַן ווײַן
וואָס דערפֿרייט גאָט און לײַט, און
גיין זיך וויגן איבער די ביימער?
14 האָבן אַלע ביימער געזאָגט צום
דאָרן: קום דו, קיניג איבער אונדז.
15 האָט דער דאָרן געזאָגט צו די
ביימער: אויב איר ווילט מיך אין
דער אמת זאַלבן פֿאַר אַ מלך איבער
אײַך, קומט און שיצט אײַך אין מײַן
שאָטן; און אויב ניט, זאָל אַרויסגיין אַ
פֿײַער פֿון דעם דאָרן, און פֿאַרצערן די
צעדערן פֿון לבנון.
16 און אַצונד, אויב איר האָט זיך מיט
אמת און מיט ערלעכקייט באַאַנגענגן,
וואָס איר האָט געמאַכט אבֿימלכן פֿאַר
אַ מלך, און אויב איר האָט געטאָן גוטס
מיט ירובעלן און מיט זײַן הויז, און
אויב איר האָט אים געטאָן לויט דעם
פֿאַרדינסט פֿון זײַנע הענט –
17 וואָרום מײַן פֿאָטער האָט
מלחמה געהאַלטן פֿאַר אײַך, און האָט
אַוועקגעוואָרפֿן זײַן לעבן, און אײַך
מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון מדין;
18 און איר זײַט הײַנט
אויפֿגעשטאַנען אויף מײַן פֿאָטערס
הויז, און האָט געהרגעט זײַנע זין,
זיבעציק מאַן, אויף איין שטיין, און
געמאַכט אבֿימלך דעם זון פֿון זײַן
דינסט פֿאַר אַ מלך איבער די מענער
פֿון שכם, ווײַל ער איז אײַערער אַ
ברודער –
19 איז, אויב איר האָט זיך מיט אמת
און מיט ערלעכקייט באַאַנגענגן מיט
ירובעלן און מיט זײַן הויז הײַנטיקן
טאָג, פֿרייט זיך מיט אבֿימלכן, און זאָל
ער זיך פֿרייען מיט אײַך.
20 אויב אָבער ניט, זאָל אַרויסגיין אַ
פֿײַער פֿון אבֿימלכן, און פֿאַרצערן די
מענער פֿון שכם און בֵּית-מלוא; און
זאָל אַרויסגיין אַ פֿײַער פֿון די מענער
פֿון שכם און בֵּית-מלוא, און פֿאַרצערן
אבֿימלכן.
21 און יותם איז אַנטרונען געוואָרן;
און ער איז אַנטלאָפֿן און איז אַוועק
קיין באֵר, און איז דאָרטן געזעסן פֿון
וועגן זײַן ברודער אבֿימלכן.
22 און אבֿימלך האָט געהערשט
איבער ישׂראל דרײַ יאָר.
23 אָבער גאָט האָט אָנגעשיקט אַ
בייז גײַסט צווישן אבֿימלכן און צווישן
די מענער פֿון שכם, און די מענער פֿון
שכם האָבן געפֿעלשט אָן אבֿימלכן. –
24 כּדי דאָס אומרעכט אָפּצוגעבן די
זיבעציק זין פֿון ירובעלן זאָל אויסגיין,
און זייער בלוט אַרויפֿצוטאָן, אויף
זייער ברודער אבֿימלכן וואָס האָט זיי
געהרגעט, און אויף די מענער פֿון שכם
וואָס האָבן געשטאַרקט זײַנע הענט צו
הרגען זײַנע ברידער. –
25 און די מענער פֿון שכם האָבן
געשטעלט לויערער אויף אים, אויף די

שפּיצן בערג, און זיי האָבן באַרויבט
איטלעכן וואָס איז פֿאַרבײַגעגאַנגען
אויפֿן וועג; און עס איז דערציילט
געווָארן אבֿימלכן.
26 און געל דער זון פֿון עבֿדן איז
געקומען מיט זײַנע ברידער, און זיי
זײַנען אַריבער אין שכֶם. און די מענער
פֿון שכֶם האָבן זיך אײַנגעגלויבט אין
אים.
27 און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען אין
פֿעלד, און האָבן געהאַרבסט זייערע
ווײַנגערטנער און געקלעטערט, און
געמאַכט אַ יום-טובֿ, און זיי זײַנען
געגאַנגען אין הויז פֿון זייער גאָט,
און האָבן געגעסן און געטרונקען, און
געשאָלטן אבֿימלכן.
28 און געל דער זון פֿון עבֿדן האָט
געזאָגט: ווער איז אבֿימלך, און ווער
איז שכֶם, אַז מיר זאָלן אים דינען?
איז ער ניט דער זון פֿון ירובעלן, און
זבֿול זײַן אויפֿזיעער? דינט מענטשן
פֿון חמור דעם פֿאָטער פֿון שכֶם; אָבער
פֿאַר וואָס זאָלן מיר אים דינען?
29 און הלוואי גיט ווער דאָס דאָזיקע
פֿאָלק אין מײַן האַנט, איך וואָלט שוין
אָפּגעשאַפֿט אבֿימלכן. און ער האָט
געזאָגט צאָגן אבֿימלכן: מער דײַן חיל,
און קום אַרויס.
30 און זבֿול דער האַר פֿון שטאָט
האָט געהערט די וועדטער פֿון געל
דעם זון פֿון עבֿדן, און זײַן צאָרן האָט
געגרימט.
31 און ער האָט געשיקט שלוחים צו
אבֿימלכן קיין תּרמה, אַזוי צו זאָגן:
זע, געל דער זון פֿון עבֿדן און זײַנע
ברידער זײַנען געקומען קיין שכֶם, און
אָט העצן זיי די שטאָט אויף דיר.
32 און אָצונד, שטיי אויף בײַ נאַכט,
דו און דאָס פֿאָלק וואָס מיט דיר, און
לויער אין פֿעלד.
33 און עס וועט זײַן אין דער פֿרי,
ווי די זון גייט אויף, אַזוי זאָלסטו דיך
פֿעדערן, און זיך אַ לאָז טאָן אויף דער
שטאָט; און אָט ווי ער און דאָס פֿאָלק
וואָס מיט אים גייען אַרויס צו דיר, אַזוי
זאָלסטו טאָן צו אים ווי דײַן האַנט וועט
קענען.
34 איז אויפֿגעשטאַנען אבֿימלך און
דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים בײַ
נאַכט, און זיי האָבן געלויערט אויף
שכֶם אין פֿיר מחנות.
35 און ווי געל דער זון פֿון עבֿדן
איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט
זיך געשטעלט אין אײַנגאַנג פֿון
שטאָטטויער, אַזוי איז אויפֿגעשטאַנען
אבֿימלך און דאָס פֿאָלק וואָס מיט
אים, פֿון דער לויער.
36 האָט געל דערזען דאָס פֿאָלק, און
ער האָט געזאָגט צו זבֿולן: זע, פֿאָלק
נידערט אַראָפּ פֿון די שפּיצן בערג.
האָט זבֿול צו אים געזאָגט: דעם שאָטן
פֿון די בערג זעסטו אַזוי ווי מענטשן.
37 האָט געל ווידער געערעדט און
האָט געזאָגט: זע, פֿאָלק נידערט אַראָפּ
פֿון דעם נאָפּל פֿון לאַנד, און איין מחנה
קומט פֿון דעם וועג פֿון אלון-מעוננים.
38 האָט זבֿול צו אים געזאָגט: הינט
אַווּו איז דײַן מויל וועז דו האָסט
געזאָגט: ווער איז אבֿימלך, אַז מיר
זאָלן אים דינען? איז דאָס ניט דאָס
פֿאָלק וואָס דו האָסט עס פֿאַראַכטן?
גיי אַדרבה אַרויס אַצונד, און האַלט
מלחמה אַקעגן אים.
39 איז געל אַרויסגעגאַנגען פֿאַרויס
פֿאַר די מענער פֿון שכֶם, און ער האָט
מלחמה געהאַלטן אַקעגן אבֿימלכן.
40 און אבֿימלך האָט אים
נאָכגעיאָגט, און ער איז פֿון אים
אַנטלאָפֿן; און עס זײַנען געפֿאַלן פֿיל
דערשלאָגענע ביז צום אײַנגאַנג פֿון
טויער.
41 און אבֿימלך איז געבליבן אין
אַרומה; און זבֿול האָט פֿאַרטריבן געלן
און זײַנע ברידער פֿון זיצן אין שכֶם.
42 און עס איז געווען אויף מאָרגן,
איז דאָס פֿאָלק אַרויסגעגאַנגען אין
פֿעלד, און מע האָט אָנגעזאָגט
אבֿימלכן.

43 האָט ער געמומען דאָס פֿאָלק, און
האָט זיי צעטיילט אין דרײַ מחנות; און
ער האָט געלויערט אין פֿעלד. האָט ער
דערזען, ערשט דאָס פֿאָלק גייט אַרויס
פֿון שטאָט, און ער איז אויפֿגעשטאַנען
אויף זיי, און האָט זיי געשלאָגן.
44 און אבֿימלך און די מחנות ווָאס
מיט אים האָבן זיך אַ לאָז געטאָן, און
האָבן זיך געשטעלט בײַם אײנגאַנג פֿון
שטאָטטויער; און די צוויי מחנות האָבן
זיך אַ לאָז געטאָן אויף אַלע ווָאס אין
פֿעלד, און האָבן זיי געשלאָגן.
45 און אבֿימלך האָט מלחמה
געהאַלטן אויף דער שטאָט יענעם
גאַנצן טאָג, און האָט באַצוווּנגען די
שטאָט, און דאָס פֿאָלק ווָאס איז אין
איר האָט ער געהרגעט; און ער האָט
אײנגעווּאָרפֿן די שטאָט, און האָט זי
פֿאַרזייט מיט זאַלץ.
46 האָבן דערהערט אַלע מענער
פֿון מגדל-שכֶם, און זיי זײַנען
אַרײַנגעגאַנגען אין טורעם פֿון דעם
הויז פֿון אֵל-ברית.
47 איז אָנגעזאָגט געוואָרן אבֿימלכן,
אַז אַלע מענער פֿון מגדל-שכֶם האָבן
זיך צונויפֿגעקליבן.
48 און אבֿימלך איז אַרויפֿגעגאַנגען
אויפֿן באַרג צלמון, ער און דאָס גאַנצע
פֿאָלק ווָאס מיט אים, און אבֿימלך האָט
גענומען אַ האַק אין זײַן האַנט, און האָט
אָפּגעהאַקט אַ צווײַג פֿון די ביימער,
און האָט אים ענגענומען און אַרויפֿגעטאָן
אויף זײַן אַקסל; און ער האָט געזאָגט
צו דעם פֿאָלק ווָאס מיט אים: ווָאס איר
האָט געזען מיך טאָן, אײַלט, טוט אַזוי
ווי איך.
49 האָט אויך דאָס גאַנצע פֿאָלק
אָפּגעהאַקט איטלעכער זײַן צווײַג; און
זיי זײַנען געגאַנגען נאָך אבֿימלכן,
און האָבן עס אָנגעלייגט אַרום דעם
טורעם, און אָנגעצונדן אויף זיי
דעם טורעם אין פֿײַער; און אויך
אַלע מענטשן פֿון מגדל-שכֶם זײַנען
אומגעקומען, אַרום טויזנט מענער און
פֿרויען.
50 און אבֿימלך איז געגאַנגען קיין
תֵּבֵץ, און ער האָט געלאָגערט אויף
תֵּבֵץ, און האָט זי באַצוווּנגען.
51 אָבער אַ שטאַרקער טורעם איז
געווען אין מיטן שטאָט, זײַנען אַהין
אַנטלאָפֿן אַלע מענער און פֿרויען,
אַלע מענטשן פֿון שטאָט, און זיי
האָבן זיך אײַנגעשלאָסן, און זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן דאַך פֿון טורעם.
52 איז אבֿימלך צוגעקומען ביזן
טורעם, און האָט מלחמה געהאַלטן
אויף אים, און ער האָט געענעט ביזן
אײַנגאַנג פֿון טורעם, כּדי אים צו
פֿאַרברענען אין פֿײַער.
53 האָט אַ פֿרוי אַראָפּגעווואָרפֿן אַן
אויבערשטן מילשטיין אויף אבֿימלכס
קאָפּ, און האָט אים צעבראָכן דעם
שאַרבן.
54 האָט ער אויף גיך צוגערופֿן דעם
יונג, זײַן וואָפֿנטרעגער, און האָט צו
אים געזאָגט: צי אַרויס דײַן שוווערד,
און טייט מיך, כּדי מע זאָל ניט זאָגן
אויף מיר: אַ פֿרוי האָט אים געהרגעט.
האָט אים זײַן יונג דערשטאָכן, און ער
איז געשטאָרבן.
55 האָבן געזען די מענער פֿון ישׂראל
אַז אבֿימלך איז טויט, און זיי זײַנען
אַוועקגעגאַנגען איטלעכער אין זײַן
היים.
56 אַזוי האָט גאָט אומגעקערט דאָס
בייז פֿון אבֿימלכן ווָאס ער האָט געטאָן
אָקעגן זײַן פֿאָטער, צו הרגענען זיבעציק
זיבעציק ברידער.
57 און דאָס גאַנצע בייז פֿון
די מענטשן פֿון שכֶם האָט גאָט
אומגעקערט אויף זייער קאָפּ, און זיי
איז אָנגעקומען די קללה פֿון יותם דעם
זון פֿון ירובעלן.

10 און נאָך אבֿימלכן איז
אויפֿגעשטאַנען צו העלפֿן
ישׂראל תּולע דער זון פֿון פּואה דעם
זון פֿון דודון, אַ מאַן פֿון ישּׂשכר; און

ער איז געזעסן אין שמיר אין דעם געבערג פֿון אפֿרים.
2 און ער האָט געמשפּט ישׂראל דרײַ יאָר. און ער איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געווארן אין שמיר.
3 און נאָך אים איז אויפֿגעשטאַנען יאיר דער גלעדעריט; און ער האָט געמשפּט ישׂראל צוויי יאָר.
4 און ער האָט געהאַט דרײַסיק זין וואָס זײַנען געריטן אויף דרײַסיק יונגע אייזלען, און זיי האָבן געהאַט דרײַסיק שטעט; מע רופֿט זיי חוות-יאיר ביז אויף היינטיקן טאָג; די וואָס אין לאַנד גלעד.
5 און יאיר איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געווארן אין קמון.
6 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן ווידער געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און זיי האָבן געדינט די בַּעַל-געטער, און די עשתָּרות, און די געטער פֿון ארם, און די געטער פֿון צידון, און די געטער פֿון מואב, און די געטער פֿון די קינדער פֿון עמון, און די געטער פֿון די פלשתים, און זיי האָבן פֿאַרלאָזן יהוה, און האָבן אים ניט געדינט.
7 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי איבערגעגעבן פֿאַרט אין דער האַנט פֿון די פלשתים, און אין דער האַנט פֿון די קינדער פֿון עמון.
8 און זיי האָבן געפּלאָגט און געדריקט די קינדער פֿון ישׂראל אין יענעם יאָר; אַכצן יאָר [אַזוי], אַלע קינדער פֿון ישׂראל וואָס אויף יענער זײַט ירדן, אין לאַנד פֿון אֱמורי וואָס אין גלעד.
9 און די קינדער פֿון עמון זײַנען אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן מלחמה צו האַלטן אויך אויף יהודה, און אויף בנימין, און אויפֿן הויז פֿון אפֿרים, און ישׂראלן האָט זייער צוגעדריקט.
10 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן געזינדיקט צו דיר, וואָס מיר האָבן פֿאַרלאָזן אונדזער גאָט און געדינט די בַּעַל-געטער.
11 האָט גאָט געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל: האָב איך אײַך ניט [געהאָלפֿן] פֿון מצרים, און פֿון אֱמורי, און פֿון די קינדער פֿון עמון, און פֿון די פלשתים?
12 אויך די צידונים, און עמלק, און מעון, האָבן אײַך געדריקט, און איר האָט געשריען צו מיר, און איך האָב אײַך געהאָלפֿן פֿון זייער האַנט.
13 אָבער איר האָט מיך פֿאַרלאָזן, און איר האָט געדינט פֿרעמדע געטער. דרום וועל איך אײַך מער ניט העלפֿן.
14 גייט און שרײַט צו די געטער וואָס איר האָט זיי אויסדערווײלט; זאָלן זיי אײַך העלפֿן אין דער צײַט פֿון אײַער נויט.
15 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל געזאָגט צו גאָט: מיר האָבן געזינדיקט; טו דו צו אונדז אַזוי ווי אַלײן וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן, נאָר זײַ אונדז פֿאַרט מציל היינטיקן טאָג.
16 און זיי האָבן אָפּגעטאָן די פֿרעמדע געטער פֿון צווישן זיך, און האָבן געדינט יהוה; און זײַן זעל איז באַקלעמט געווען פֿון וועגן דער מאַטערניש פֿון ישׂראל.
17 און די קינדער פֿון עמון האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און האָבן געלאָגערט אין גלעד; און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך אויפֿגעקליבן און האָבן געלאָגערט אין מִצפּה.
18 האָט געזאָגט דאָס פֿאָלק, די האַרן פֿון גלעד, איינער צום אַנדערן: ווער איז דער מאַן וואָס וויל אָנהייבן מלחמה האַלטן אַקעגן די קינדער פֿון עמון? ער זאָל ווערן פֿאַר אַ הויפּט איבער אַלע באַווויינער פֿון גלעד.

11 און יִפתָּח דער גִלעָדער איז
געווען אַ העלדישער גיבור,
און ער איז געווען דער זון פון אַ פֻרוי
אַ זונה; און גִלעָד האָט געבאָרן יִפתָּחן.
2 און גִלעָדס ווײַב האָט אים געבאָרן
זין, און די זין פון דער ווײַב
זײַנען גרויס געוואָרן, און זיי האָבן
אַרויסגעטריבן יִפתָּחן, און האָבן צו
אים געזאָגט: וועסט ניט ירשענען אין
אונדזער פָאטערס הויז, וואָרום דו
ביסט דער זון פון אַן אַנדער פֻרוי.
3 איז יִפתָּח אַנטלאָפן פון זײַנע
ברידער, און האָט זיך באַזעצט
אין לאַנד טובֿ, און עס האָבן זיך
אויפגעקליבן אַרום יִפתָּחן נישטיקע
לײַט, און זיי זײַנען אַרויסגעאַנגעגן
מיט אים.
4 און עס איז געווען אין טעג אַרום,
האָבן די קינדער פון עמון מלחמה
געהאַלטן מיט ישׂראל.
5 איז, ווען די קינדער פון עמון האָבן
מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל, אַזוי
זײַנען געגאַנגען די עלטסטע פון גִלעָד
צו ברענגען יִפתָּחן פון לאַנד טובֿ.
6 און זיי האָבן געזאָגט צו יִפתָּחן:
קום און וועסט אונדז זײַן פָאַר אַ
פֻירער, און מיר וועלן מלחמה האַלטן
אַקעגן די קינדער פון עמון.
7 האָט יִפתָּח געזאָגט צו די עלטסטע
פון גִלעָד: איר האָט דאָך מיך פַיינט
געהאַט, און מיך פָאַרטריבן פון מײַן
פָאטערס הויז, היינט פָאר וואָס זײַט
איר געקומען צו מיר אַצונד ווען אײַך
האָט צוגעדרייקט?
8 האָבן די עלטסטע פון גִלעָד געזאָגט
צו יִפתָּחן: דרום האָבן מיר זיך
אומגעקערט צו דיר אַצונד, אַז דו
זאָלסט גיין מיט אונדז, און מלחמה
האַלטן מיט די קינדער פון עמון, און
ווערן בײַ אונדז פָאַר אַ הויפט איבער
אַלע באַווינער פון גִלעָד.
9 האָט יִפתָּח געזאָגט צו די עלטסטע
פון גִלעָד: אויב איר קערט מיך אום,
מלחמה צו האַלטן מיט די קינדער פון
עמון, און גאָט וועט זיי איבערגעבן צו
מיר, זאָל איך בלײַבן בײַ אײַך פָאַר אַ
הויפּט.
10 האָבן די עלטסטע פון גִלעָד
געזאָגט צו יִפתָּחן: גאָט זאָל זײַן
אַ צוהערער צווישן אונדז, אויב מיר
וועלן ניט טאָן אַזוי ווי דײַן וואָרט!
11 איז יִפתָּח געגאַנגען מיט די
עלטסטע פון גִלעָד, און דאָס פָאָלק האָט
אים געמאַכט פָאַר אַ הויפּט און פָאַר
אַ פֻירער איבער זיי. און יִפתָּח האָט
גערעדט אַלע זײַנע רייד פָאַר גאָט אין
מִצפּה.
12 און יִפתָּח האָט געשיקט שלוחים
צו דעם מלך פון די קינדער פון עמון,
אַזוי צו זאָגן: וואָס האָסטו צו מיר,
וואָס דו ביסט געקומען צו מיר מלחמה
צו האַלטן אויף מײַן לאַנד?
13 האָט דער מלך פון די קינדער פון
עמון געזאָגט צו יִפתָּחס שלוחים: ווײַל
ישׂראל האָט צוגענומען מײַן לאַנד, ווען
ער איז אַרויפגעגאַנגען פון מצרים, פון
אַרנון און ביזן יבק און ביזן ירדן. און
אַצונד קער זיי אום אין פֿריד.
14 האָט יִפתָּח ווידער געשיקט
שלוחים צו דעם מלך פון די קינדער
פון עמון,
15 און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי
האָט געזאָגט יִפתָּח: ישׂראל האָט ניט
צוגענומען דאָס לאַנד פון מואבֿ, אָדער
דאָס לאַנד פון די קינדער פון עמון.
16 נײַערט אַז זיי זײַנען
אַרויפגעגאַנגען פון מצרים, און
ישׂראל איז געגאַנגען דורכן מדבר ביזן
ים-סוף, און איז אָנגעקומען קיין קדש,
17 האָט ישׂראל געשיקט שלוחים צו
דעם מלך פון אדום, אַזוי צו זאָגן:
לאָמיך, איך בעט דיך, דורכגיין דורך
דײַן לאַנד. אָבער דער מלך פון אדום
האָט ניט צוגעהערט. און אויך צו
דעם מלך פון מואבֿ האָט ער געשיקט,
אָבער ער האָט ניט אײַנגעוויליקט; און
ישׂראל איז געבליבן אין קדש.

18 און ער איז געגאַנגען דורכן מדבר, און האָט געצויגן אַרום לאַנד אדום, און אַרום לאַנד מואבֿ, און ער איז געקומען פֿון מזרח-זײַט פֿון לאַנד מואבֿ. און זיי האָבן געלאגערט אויף ײַנער זײַט אַרנון, און זײַנען ניט געקומען אין דעם געמאַרק פֿון מואבֿ, ווײַל אַרנון איז דער געמאַרק פֿון מואבֿ.

19 און ישׂראל האָט געשיקט שלוחים צו סיחון דעם מלך פֿון אֱמורי, דעם מלך פֿון חשבון, און ישׂראל האָט צו אים געזאָגט: לאָז אונדז, איך בעט דיך, דורכגיין דורך דײַן לאַנד צו מײַן אָרט.

20 אָבער סיחון האָט ניט געטרויט ישׂראל דורכצוגיין דורך זײַן געמאַרק, און סיחון האָט אײַנגעזאַמלט זײַן גאַנץ פֿאָלק, און זיי האָבן געלאָגערט אין יהצה, און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל.

21 און יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל האָט געגעבן סיחונען און זײַן גאַנץ פֿאָלק אין דער האַנט פֿון ישׂראל, און זיי האָבן זיי געשלאָגן, און ישׂראל האָט אײַנגענומען דאָס גאַנצע לאַנד פֿון אֱמורי, דעם באַווויינער פֿון יענעם לאַנד.

22 און זיי האָבן אײַנגענומען דעם גאַנצן געמאַרק פֿון אֱמורי, פֿון אַרנון און ביזן יבוק, און פֿון מדבר און ביזן ירדן.

23 און אַצונד, יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל האָט פֿאַרטריבן דעם אֱמורי פֿון פֿאַר זײַן פֿאָלק ישׂראל, און דוווילסט אים ירשענען?

24 ירשענסטו ניט דאָס וואָס כמוש דײַן גאָט גיט דיר צו ירשענען? און אַלע וואָס יהוה אונדזערע גאָט האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר אונדז, זיי וועלן מיר ירשענען.

25 און אַצונד, ביסט דו דען עפּעס בעסער פֿון בלק דעם זון פֿון צפורן, דעם מלך פֿון מואבֿ? האָט ער דען שטרײַטן געשטריטן מיט ישׂראל? צי האָט ער מלחמה אויף זיי מלחמה געהאַלטן?

26 אַז ישׂראל איז געזעסן אין חשבון און אין אירע טעכטערשטעט, און אין ערעור און אין אירע טעכטערשטעט, און אין אַלע שטעט וואָס בײַ די זײַטן פֿון אַרנון, דרײַ הונדערט יאָר, טאָ פֿאַר וואָס האָט איר זיי ניט אָפּגענומען אין יענער צײַט?

27 האָב איך דאָך אַקעגן דיר ניט געזינדיקט, און דו טוסט מיט מיר בייז, מלחמה צו האַלטן אויף מיר. זאָל גאָט דער משפּטער משפּטן הײַנט צווישן די קינדער פֿון ישׂראל און צווישן די קינדער פֿון עמון.

28 אָבער דער מלך פֿון די קינדער פֿון עמון האָט ניט צוגעהערט צו די וווערטער פֿון יפֿתּחן, וואָס ער האָט צו אים געשיקט.

29 און אַ גײַסט פֿון גאָט איז געווען אויף יפֿתּחן, און ער איז דורכגעגאַנגען גלעד און מנשה, און דורכגעגאַנגען מִצפּה-גלעד, און פֿון מִצפּה-גלעד איז ער אַריבער צו די קינדער פֿון עמון.

30 און יפֿתּח האָט אַ נדר געטאָן צו גאָט, און האָט געזאָגט: אויב געבן וועסטו געבן די קינדער פֿון עמון אין מײַן האַנט,

31 איז, דער אַרויסגייער וואָס וועט אַרויסגיין פֿון די טירן פֿון מײַן הויז מיר אַנטקעגן, וועט איך קער זיך אום בשלום פֿון די קינדער פֿון עמון, זאָל געהערט צו גאָט, און איך וועל אים אויפֿברענגען פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער.

32 און יפֿתּח איז אַריבער צו די קינדער פֿון עמון, מלחמה צו האַלטן מיט זיי, און גאָט האָט זיי געגעבן אין זײַן האַנט.

33 און ער האָט זיי געשלאָגן פֿון ערוער און ביז דו קומסט קיין מנית, צוואַנציק שטעט, און ביז אָבֿל-כּרמים, זייער אַ גרויסן שלאַק. און די קינדער פֿון עמון זײַנען אונטערטעניק געווארן פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

34 און ווי יִפתָּח איז אָנגעקומען קיין
מִצפּה צו זײַן הויז, ערשט זײַן טאָכטער
גייט אַרויס אים אַנטקעגן מיט פּויקן
און מיט טענץ; און זי איז געווען בלויז
אַן אייניצציקע, ער האָט אַחוץ איר ניט
געהאַט קיין זון און קיין טאָכטער.

35 און עס איז געווען, ווי ער האָט
זי דערזען, אַזוי האָט ער צעריסן זײַנע
קלײדער, און האָט געזאָגט: ווייַ,
מײַן טאָכטער, בייגן אַנידערגעבויגן
האָסטו מיך, און דו ביסט פֿון מײַנע
פֿײַנדאומגליקער געווארן; ווארום איך
האָב געעפֿנטע מײַן מויל צו גאָט, און
קען ניט צוריקציען.

36 האָט זי צו אים געזאָגט: פֿאָטער
מײַנער, האָסט געעפֿנט דײַן מויל צו
גאָט; טו צו מיר, אַזוי ווי עס איז אַרויס
פֿון דײַן מויל, נאָך דעם אַז גאָט האָט
דיר געגעבן אַ נקמה אָן דײַנע פֿײַנט, אָן
די קינדער פֿון עמון.

37 און זי האָט געזאָגט צו איר
פֿאָטער: זאָל מיר געטאָן ווערן די
דאָזיקע זאַך: לאָז מיך אָפּ אויף צוויי
חדשים: און איך וועל גיין און וועל
נידערן אויף די בערג, און וועל ווייַנען
אויף מײַן יונגפֿרוישאַפֿט, איך און
מײַנע חבֿרטעס.

38 האָט ער געזאָגט: גיי. און
ער האָט זי אַוועקגעשיקט אויף צוויי
חדשים, און זי איז געגאַנגען, זי און
אירע חבֿרטעס, און האָט געווייַנט אויף
איר יונגפֿרוישאַפֿט, אויף די בערג.

39 און עס איז געווען צום סוף פֿון
צוויי חדשים, האָט זי זיך אומגעקערט
צו איר פֿאָטער, און ער האָט געטאָן
צו איר זײַן נדר וואָס ער האָט אַ נדר
געטאָן. און זי האָט פֿון קיין מאַן ניט
געווופֿט. און עס איז געווארן אַ מנהג
אין ישׂראל:

40 פֿון יאָר צו יאָר גייען די טעכטער
פֿון ישׂראל קלאָגן אויף דער טאָכטער
פֿון יִפתָּח דעם גלעדער פֿיר טעג אין
יאָר.

12 און די מענער פֿון אפֿרים
האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און
זיי זײַנען אַריבער קיין צפֿון, און האָבן
געזאָגט צו יִפתָּח: פֿאַר וואָס ביסטו
אַריבערגעגאַנגען מלחמה צו האַלטן
מיט די קינדער פֿון עמון, און אונדז
האָסטו ניט גערופֿן צו גיין מיט דיר?
דײַן הויז ווילן מיר פֿאַרברענען איבער
דיר אין פֿײַער.

2 האָט יִפתָּח צו זיי געזאָגט: אין
גרויס שטרײַט בין איך געווען, איך
און מײַן פֿאָלק, מיט די קינדער פֿון
עמון, און איך האָב אײַך געופֿן, און
איר האָט מיך ניט געהאָלפֿן פֿון זייער
האַנט.

3 האָב איך געזען אַז איר העלפֿט
ניט, און איך האָב גענומען מײַן לעבן
אין מײַן האַנט, און בין אַריבער צו
די קינדער פֿון עמון, און גאָט האָט
זיי געגעבן אין מײַן האַנט; און פֿאַר
וואָס זײַט איר אַרויפֿגעקומען צו מיר
הײַנטיקן טאָג מלחמה צו האַלטן מיט
מיר?

4 און יִפתָּח האָט אײַנגעזאַמלט אַלע
מענער פֿון גלעד, און האָט מלחמה
געהאַלטן מיט אפֿרים, און די מענער
פֿון גלעד האָבן געשלאָגן אפֿרים, ווײַל
זיי האָבן געזאָגט: אויסוווּרפֿן פֿון
אפֿרים זײַט איר, גלעד, צווישן אפֿרים,
צווישן מנשה.

5 און גלעד האָט פֿאָרכאָפּט די
איבערפֿאָרן פֿון ירדן פֿאַר אפֿרים, און
עס איז געווען, אַז אַן אַנטרונענער
פֿון אפֿרים האָט געזאָגט: איך ווייל
אַריבערגיין, אַזוי האָבן די מענער פֿון
גלעד צו אים געזאָגט: ביסטו אַן
אפֿרימער? און אַז ער האָט געזאָגט:
ניין,

6 האָבן זיי צו אים געזאָגט: זאָג
אַקאָרשט שבולת, און אַז ער האָט
געזאָגט סבולת, וויַיל ער האָט ניט
געקענט אַרויסרעדן ריכטיק, אַזוי
האָבן זיי אים אָנגענומען און אים
געשחטען בײַ די איבערפֿאָרן פֿון ירדן.

און עס זײנען געפֿאַלן אין יענער צײַט
פֿון אפֿרים צוויי און פֿערציק טויזנט.
7 און יפֿתּח האָט געמשפּט ישׂראל
זעקס יאָר, און יפֿתּח דער גלעדעער איז
געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געווואָרן
אין [אייגנער פֿון] די שטעט פֿון גלעד.
8 און נאָך אים האָט געמשפּט ישׂראל
אבֿצן פֿון בֵּית-לחם.
9 און ער האָט געהאַט דרײַסיק
זין, און דרײַסיק טעכטער האָט ער
אויסגעגעבן, און דרײַסיק טעכטער
האָט ער אַרײַנגענומען פֿאַר זײנע זין
פֿון דערויסן. און ער האָט געמשפּט
ישׂראל זיבן יאָר.
10 און אבֿצן איז געשטאָרבן, און איז
באַגראָבן געווואָרן אין בֵּית-לחם.
11 און נאָך אים האָט געמשפּט
ישׂראל אילון דער זבֿולונער. און ער
האָט געמשפּט ישׂראל צען יאָר.
12 און אילון דער זבֿולונער איז
געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געווואָרן
אין אילון אין לאַנד זבֿולון.
13 און נאָך אים האָט געמשפּט
ישׂראל עבֿדון דער זון פֿון הללן פֿון
פּרעתון.
14 און ער האָט געהאַט פֿערציק זין
און דרײַסיק אייניקלעך, וואָס זײנען
געריטן אויף זיבעציק יונגע אייזלען.
און ער האָט געמשפּט ישׂראל אַכט יאָר.
15 און עבֿדון דער זון פֿון הללן
פֿון פּרעתון איז געשטאָרבן, און איז
באַגראָבן געווואָרן אין פּרעתון אין
לאַנד אפֿרים, אויפֿן בארג פֿון עמלק.

13 און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן ווידער געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און גאָט
האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון די
פֿלשתּים פֿערציק יאָר.
2 און עס איז געווען אַ מאַן פֿון
צרעה, פֿון דער משפּחה פֿון דָן, וואָס
זײַן נאָמען איז געווען מנוח; און זײַן
ווײַב איז געווען אַן עקרה, און האָט ניט
געבאָרן.
3 האָט אַ מלאך פֿון גאָט זיך באַוויזן
צו דער פֿרוי, און האָט צו איר געזאָגט:
זע נאָר, דו ביסט אַן עקרה, און האָסט
ניט געבאָרן; אָבער וועסט טראָגעדיק
ווערן, און וועסט געבערן אַ זון.
4 און אַצונד, היט זיך אַקאָרשט,
און זאָלסט ניט טרינקען ווײַן אָדער
שטאַרק געטראַנק, און ניט עסן קיין
אומריינס.
5 וואָרום זע, דו ווערסט טראָגעדיק,
און געבערסט אַ זון; און אַ
שערמעסער זאָל ניט אַרויפֿגיין אויף
זײַן קאָפּ, וואָרום אַ נזיר פֿון גאָט זאָל
דער ייִנגל זײַן פֿון מוטערלײַב אָן; און
ער וועט אָנהייבן העלפֿן ישׂראל פֿון
דער האַנט פֿון די פֿלשתּים.
6 און די פֿרוי איז געקומען, און האָט
געזאָגט צו איר מאַן, אַזוי צו זאָגן: אַ
געטלעכער מאַן איז געקומען צו מיר,
און זײַן אויסזען איז געווען אַזוי ווי
דאָס אויסזען פֿון אַ מלאך פֿון גאָט,
מוראדיק זייער; און ניט איך האָב אים
געפֿרעגט פֿון וואַנען ער איז, און ניט
ער האָט מיר געזאָגט זײַן נאָמען.
7 אָבער ער האָט צו מיר געזאָגט: זע,
דו ווערסט טראָגעדיק, און געבערסט
אַ זון; און אַצונד, זאָלסטו ניט טרינקען
ווײַן אָדער שטאַרק געטראַנק, און ניט
עסן קיין אומריינקייט, וואָרום אַ נזיר
פֿון גאָט זאָל דער ייִנגל זײַן פֿון
מוטערלײַב אָן ביז דעם טאָג פֿון זײַן
טויט.
8 האָט מנוח מתפּלל געווען צו גאָט,
און האָט געזאָגט: איך בעט דיך,
גאָט, זאָל דער געטלעכער מאַן, וואָס
דו האָסט געשיקט, ווידער קומען צו
אונדז, אונדז לערנען וואָס מיר זאָלן
טאָן צו דעם ייִנגל וואָס וועט געבאָרן
ווערן.
9 און גאָט האָט צוגעהערט צו דעם
קָול פֿון מנוחן, און דער מלאך פֿון גאָט
איז ווידער געקומען צו דער פֿרוי, ווי
זי איז געזעסן אין פֿעלד; און מנוח איר
מאַן איז ניט געווען לעבן איר.

10 האָט די פֿרוי געאיילט און איז
געלאָפֿן, און האָט דערציילט איר מאַן,
און האָט צו אים געזאָגט: אָן האָט
זיך באַוויזן צו מיר דער מאַן וואָס איז
געקומען צו מיר אין יענעם טאָג.
11 איז מנוח אויפֿגעשטאַנען, און איז
געגאַנגען נאָך זײַן ווײַב, און ער איז
געקומען צו דעם מאַן, און האָט צו
אים געזאָגט: ביסט דו דער מאַן וואָס
האָט גערעדט צו דער פֿרוי? האָט ער
געזאָגט: איך.
12 האָט מנוח געזאָגט: אַצונד אַז דײַן
וואָרט וועט אָנקומען, וואָס זאָל זײַן
דער שטייגער מיטן ייִנגל, און וואָס
טאָן צו אים?
13 האָט דער מלאך פֿון גאָט געזאָגט
צו מנוחן: פֿון אַלץ וואָס איך האָב
אָנגעזאָגט דער פֿרוי, זאָל זי זיך היטן.
14 פֿון אַלץ וואָס קומט אַרויס פֿון
ווײַנשטאָק, זאָל זי ניט עסן, און ווײַן
און שטאַרק געטראַנק זאָל זי ניט
טרינקען, און קיין אומריינקייט זאָל
זי ניט עסן; אַלץ וואָס איך האָב איר
באַפֿוילן זאָל זי אָפּהיטן.
15 האָט מנוח געזאָגט צו דעם מלאך
פֿון גאָט: לאָמיר, איך בעט דיך, דיך
פֿאַרהאַלטן, און מיר וועלן מאַכן פֿאַר
דיר אַ ציגנבעקל.
16 האָט דער מלאך פֿון גאָט געזאָגט
צו מנוחן: אַפֿילו דו וועסט מיך
פֿאַרהאַלטן, וועל איך ניט עסן פֿון
דײַן שפּײַז; אויב אָבער דו ווילסט
מאַכן אַ בראַנדאָפּפֿער, זאָלסטו עס
אויפֿברענגען צו גאָט. וואָרום מנוח
האָט ניט געוווסט אַז דאָס איז אַ מלאך
פֿון גאָט.
17 און מנוח האָט געזאָגט צו דעם
מלאך פֿון גאָט: וואָס איז דײַן נאָמען,
כדי אַז דײַן וואָרט וועט אָנקומען, זאָלן
מיר דיר אָנטאָן כּבֿוד.
18 האָט דער מלאך פֿון גאָט צו אים
געזאָגט: נאָך וואָס דען פֿרעגסטו אויף
מײַן נאָמען, אַז ער איז פֿאַרהוילן?
19 האָט מנוח געמומען דאָס
ציגנבעקל און דאָס שפּײַזאָפּפֿער, און
האָט אויפֿגעבראַכט אויף דעם פֿעלז
פֿאַר גאָט; און דער [מלאך] האָט
געטאָן וווּנדערלעך, און מנוח און זײַן
ווײַב האָבן צוגעזען.
20 וואָרום עס איז געווען, ווי די
פֿלאַם איז אויפֿגעגאַנגען פֿון מזבח
צום הימל, אַזוי איז דער מלאך פֿון
גאָט אויפֿגעגאַנגען מיט דער פֿלאַם פֿון
מזבח. און מנוח און זײַן ווײַב האָבן
דאָס געזען, און זיי זײַנען געפֿאַלן אויף
זייער פּנים צו דער ערד.
21 און דער מלאך פֿון גאָט האָט זיך
מער ניט באַוויזן צו מנוחן און צו זײַן
ווײַב. דענצמאָל האָט מנוח געווויסט,
אַז דאָס איז געווען אַ מלאך פֿון גאָט.
22 און מנוח האָט געזאָגט צו זײַן
ווײַב: שטאַרבן וועלן מיר שטאַרבן,
וואָרום גאָט האָבן מיר געזען.
23 האָט זײַן ווײַב צו אים געזאָגט:
אַז גאָט וואָלט אונדז געוואָלט
טייטן, וואָלט ער ניט אָנגענומען פֿון
אונדזער האַנט אַ בראַנדאָפּפֿער און
אַ שפּײַזאָפּפֿער, און וואָלט אונדז ניט
באַוויזן דאָס אַלץ, און וואָלט אונדז
אַצונד ניט אָנגעזאָגט אַזוי-וואָס.
24 און די פֿרוי האָט געבאָרן אַ זון,
און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען שמשון.
און דער ייִנגל איז געוואַקסן, און גאָט
האָט אים געבענטשט.
25 און דער גײַסט פֿון גאָט האָט
אָנגעהויבן צו שלאָגן אין אים, אין
מחנה-דָן, צווישן צרעה און צווישן
אשתּאול.

14 און שמשון האָט געניידערט
קיין תּמנה, און האָט געזען
אַ ווײַבספּאַרשוין אין תּמנה פֿון די
טעכטער פֿון די פֿלשתּים.
2 און ער איז אַרויפֿגעקומען, און
האָט דערציילט זײַן פֿאָטער און זײַן
מוטער, און האָט געזאָגט: איך האָב
געזען אַ ווײַבספּאַרשוין אין תּמנה פֿון
די טעכטער פֿון די פֿלשתּים, און אַצונד

נעמט זי מיר פַּאַר אַ ווײַב.

3 האָט צו אים געזאָגט זײַן פאָטער
און זײַן מוטער: איז ניטאָ צווישן די
טעכטער פון דײַנע ברידער און צווישן
מײַן גאַנצן פֹּאָלק אַ ווײַבספּאַרשוין,
אַז דו גייסט נעמען אַ ווײַב פון
די אומבאַשניטענע פּלִשתּים? האָט
שמשון געזאָגט צו זײַן פאָטער: נעם
זי מיר וואָרום זי איז ווויילגעפעלן אין
מײַנע אויגן.

4 און זײַן פאָטער און זײַן מוטער
האָבן ניט געוווּסט אַז דאָס איז פון
גאָט, אַז דאָס זוכט ער אַן אויסרעד
אויף די פלִשתּים. און אין יענער צײַט
האָבן די פלִשתּים געוועלטיקט איבער
ישׂראל.

5 האָט שמשון אַראָפּגענידערט מיט
זײַן פאָטער און זײַן מוטער קיין
תּמנה. און זיי זײַנען געקומען ביז
די ווײַנגערטנער פון תּמנה, ערשט אַ
יונגער לייב ברילט אַקעגן אים.

6 איז געקומען אויף אים אַ גייסט פון
גאָט, און ער האָט אים צעריסן, אַזוי ווי
מע צעריסט אַ ציקעלע; און קיין זאַך
איז ניט געווען אין זײַן האַנט. און ער
האָט ניט דערציילט זײַן פאָטער און זײַן
מוטער וואָס ער האָט געטאָן.

7 און ער האָט אַראָפּגענידערט, און
האָט גערעדט צו דער ווײַבספּאַרשוין,
און זי איז ווויילגעפעלן אין שמשונס
אויגן.

8 און אין טעג אַרום איז ער
צוריקגעקומען זי צו נעמען, און ער
האָט פאַרקערט צו זען די נבֵלה פון
דעם לייב, ערשט אין דעם לײַב פון
לייב איז אַ ראָי בינען און האָניק.

9 האָט ער עס אַרויסגעשאַרט אין
זײַנע האַנטפלעכן, און איז געגאַנגען
און גיינדיק געגעסן. און ער איז
געקומען צו זײַן פאָטער און צו זײַן
מוטער, און האָט זיי געגעבן, און זיי
האָבן געגעסן. און ער האָט זיי ניט
דערציילט אַז פון דעם לייבס לײַב האָט
ער אַרויסגעשאַרט דעם האָניק.

10 און זײַן פאָטער האָט
אַראָפּגענידערט צו דער
ווײַבספּאַרשוין. און שמשון
האָט דאָרטן געמאַכט אַ מאָלצײַט;
וואָרום אַזוי פלעגן טאָן די בחורים.

11 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן
אים געזען, אַזוי האָבן זיי געבראַכט
דרײַסיק חבֵרים, און זיי זײַנען געווען
מיט אים.

12 האָט שמשון צו זיי געזאָגט:
לאָמיך אַקאַרשט אײַך ראָטן אַ
רעטעניש; אויב זאָגן וועט איר עס
מיר זאָגן אין די זיבן טעג פון דעם
מאָלצײַט, און וועט טרעפֿן, וועל איך
אײַך געבן דרײַסיק לײַנענע טיכער
און דרײַסיק גאַנג קליידער.

13 אויב אָבער איר וועט מיר ניט
קענען זאָגן, זאָלט איר מיר געבן
דרײַסיק לײַנענע טיכער און דרײַסיק
גאַנג קליידער. האָבן זיי צו אים
געזאָגט: ראָט דײַן רעטעניש, און
לאָמיר זי הערן.

14 האָט ער צו זיי געזאָגט: פון עסער
איז אַרויס אַן עסן, און פון שטאַרקן איז
אַרויס אַ זיסער. האָבן זיי דרײַ טעג ניט
געקענט זאָגן די רעטעניש.

15 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטען
טאָג, האָבן זיי געזאָגט צו שמשונס
ווײַב: רעד אויבער דײַן מאַן ער זאָל
אונדז אויסזאָגן די רעטעניש, אַניט
וועלן מיר פֿאַרברענען דיך און דײַן
פאָטערס הויז מיט פֿײַער. האָט איר
אונדז גערופֿן כדי אונדז צו ירשענען? צי
ניין?

16 האָט שמשונס ווײַב געווויינט פאַר
אים, און האָט געזאָגט: סײַדן האָסט
מיך פֿײַנט און ניט ליב. האָסט
די רעטעניש געראָטן צו די קינדער
פון מײַן פֹּאָלק, און מיר האָסטו ניט
אויסגעזאָגט. האָט ער צו איר געזאָגט:
זע, מײַן טאַטן און מײַן מאַמען האָב
איך ניט אויסגעזאָגט, און דיר זאָל איך
אויסזאָגן?

17 האָט זי געווײנט פֿאַר אים די זיבן טעג וואָס בײַ זיי איז געווען דער מאָלצײַט. און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, האָט ער איר אויסגעזאָגט, ווײל זי האָט אים צוגעדריקט; און זי האָט אויסגעזאָגט די רעטעניש צו די קינדער פֿון איר פֿאָלק.

18 און די מענטשן פֿון שטאָט האָבן געזאָגט צו אים אויפֿן זיבעטן טאָג, איידער די זון איז אונטערגעגאַנגען: וואָס איז זיסער פֿון האָניק?און וואָס איז שטאַרקער פֿון אַ לייב? האָט ער צו זיי געזאָגט: ווען איר וואָלט מיט מײַן קאַלב ניט געאַקערט, וואָלט איר מײַן רעטעניש ניט געטראָפֿן.

19 און אַ גײַסט פֿון גאָט איז געקומען אויף אים, און ער האָט אַראָפּגעגידערט קיין אַשקלון, און האָט געשלאָגן פֿון זיי דרײַסיק מאַן, און צוגענומען זייער אויסטו; און ער האָט אָפּגעגעבן די גאַנג קלײדער צו די וואָס האָבן געזאָגט די רעטעניש; און זײַן צאָרן האָט געגרימט, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען צו זײַן פֿאָטערס הויז.

20 און שמשונס וויב איז געווארן זײַנעם אַ חבֿרס, וועמען ער האָט צוגעגעבֿרט צו זיך.

15 און עס איז געווען אין טעג אַרום, אין די טעג פֿון ווייצשניט, האָט שמשון באַזוכט זײַן וויב מיט אַ ציגנבעקל, און ער האָט געזאָגט: לאָמיך אַריינגיין צו מײַן וויב אין קאַמער. אָבער איר פֿאָטער האָט אים ניט געלאָזט אַריינגיין.

2 און איר פֿאָטער האָט געזאָגט: קלערן האָב איך געקלערט, אַז דו האָסט זי זיכער פֿײַנט געקראָגן, און איך האָב זי אַוועקגעגעבן צו דײַן חבֿר. איז ניט איר יינגערע שוועסטער שענער פֿון איר? זאָל זי דיר, איך בעט דיך, זײַן אָנשטאָט יענער.

3 האָט שמשון צו זיי געזאָגט: דאָס מאָל בין איך ריין קעגן די פֿלשתים, אויב איך טו מיט זיי בייז.

4 און שמשון איז געגאַנגען, און האָט געכאַפט דריי הונדערט פֿיקס, און ער האָט ענגומען בראַנדהעלצער, און האָט צוגעקערט אַן עק צו אַן עק, און אַריינגעטאָן א בראַנדהאָלץ צווישן צווויי עקן, אין מיטן.

5 און ער האָט אָנגעצונדן אַ פֿײַער אין די בראַנדהעלצער, און האָט זיי אַוועקגעלאָזט אין די שטייעדיקע תּבֿואות פֿון די פֿלשתים; און ער האָט פֿאַרברענט פֿון אַ סטויג ביז שטייעדיקער תּבֿואה, און ביז אַן איילבערטגאָרטן.

6 האָבן די פֿלשתים געזאָגט: ווער האָט דאָס געטאָן? האָט מען געזאָגט: שמשון, דער איידעם פֿון דעם תּמנהער, ווײל ער האָט ענגומען זײַן וויב, און זי אַוועקגעגעבן צו זײַן חבֿר. זײַנען אַרויפֿגאַנגען די פֿלשתים, און האָבן פֿאַרברענט זי און איר פֿאָטער אין פֿײַער.

7 האָט שמשון צו זיי געזאָגט: אויב איר טוט אַזוי-וואָס, מוז איך ניט אַנדערש זיך נוקם זײַן אָן אײַך, און דערנאָך וועל איך אויפֿהערן.

8 און ער האָט זיי געשלאָגן רוק און לענד, אַ גרויסן שלאַק. און ער האָט אַראָפּגעגידערט, און איז געזעסן אין דעם שפּאַלט פֿון פֿעלז עיטם.

9 זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען די פֿלשתים, און האָבן געלאָגערט אין יהודה, און זיי האָבן זיך צעשפּרייט אין לחי.

10 האָבן די מענער פֿון יהודה געזאָגט: פֿאַר וואָס זײַט איר אַרויפֿגעקומען אויף אונדז? האָבן זיי געזאָגט: צו בינדן שמשונען זײַנען מיר אַרויפֿגעקומען; צו טאָן צו אים, אַזוי ווי ער האָט געטאָן צו אונדז.

11 האָבן אַראָפּגעגידערט דריי טויזנט מאַן פֿון יהודה צו דעם שפּאַלט פֿון פֿעלז עיטם, און זיי האָבן געזאָגט צו שמשונען: ווייסטו דען ניט אַז די פֿלשתים געווען אויבער אונדז? הינט וואָס האָסטו אונדז דאָ

אָפּגעטאָן? האָט ער צו זיי געזאָגט: ווי זיי האָבן געטאָן צו מיר, אַזוי האָב איך געטאָן צו זיי.

12 האָבן זיי צו אים געזאָגט: מיר האָבן אַראָפּגעניידערט דיך צו בינדן, כּדי דיך איבערצוגעבן אין דער האַנט פֿון די פּלשתּים. האָט שמשון צו זיי געזאָגט: שוועריט מיר, אַז איר אַליין וועט ניט אָנפּאַלן אויף מיר.

13 האָבן זיי צו אים געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: ניין, בלויז בינדן וועלן מיר דיך בינדן און דיך איבערגעבן אין זייער האַנט, אָבער טייטן וועלן מיר דיך ניט טייטן, און זיי האָבן אים געבונדן מיט צוויי נייע שטריק, און האָבן אים אַרויפֿגעבראַכט פון דעם פֿעלס.

14 ווי ער איז געקומען ביז לחי, אַזוי האָבן די פּלשתּים געשאָלט אים אָנטקעגן; און אַ גייסט פון גאָט איז געקומען אויף אים, און די שטריק אויף זײַנע אָרעמס זײַנען געווארן אַזוי ווי פֿלאַקס וואָס איז אָנגעברענט געווארן פון פֿייער, און זײַנע בינדשטריק זײַנען צעקראָכן פון זײַנע הענט.

15 און ער האָט געפֿונען אַ פֿרישע קינבאַק פון אַן אייזל, און האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט, און זי געגנומען, און געשלאָגן מיט איר טויזנט מאַן.

16 און שמשון האָט געזאָגט: מיט דער קינבאַק פון אַן אייזל הויפֿנס אויף הויפֿנס מיט דער קינבאַק פון אַן אייזל האָב איך געשלאָגן טויזנט מאַן.

17 און עס איז געווען, ווי ער האָט געענדיקט רעדן, אַזוי האָט ער אַוועקגעווארפן די קינבאַק פון זײַן האַנט; און מע האָט געראופֿן יענעם אָרט רמת-לחי.

18 און ער איז געווארן זייער דאָרשטיק, און ער האָט גערופֿן צו גאָט, און האָט געזאָגט: דו האָסט געגעבן דורך דער האַנט פון דײַן קנעכט די דאָזיקע גרויסע ישועה, און אַצונד וועל איך שטאַרבן פון דאָרשט, און וועל אַרײַנפֿאַלן אין דער האַנט פון די אומבאַשניטענע.

19 האָט גאָט אויפֿגעשפּאָלטן דעם אויסגעהוילטן אָרט וואָס אין לחי, און עס איז אַרויס פון אים וואָסער; און ער האָט געטרונקען, און האָט אָפּגעכאַפּט דעם אָטעם, און אָפּגעלעבט. דרום האָט מען גערופֿן זײַן נאָמען עין-הקורא, וואָס איז אין לחי ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

20 און ער האָט געמשפט ישׂראל אין די טעג פון די פּלשתּים צוואַנציק יאָר.

16 און שמשון איז געגאַנגען קיין עזה, און האָט דאָרטן געזען אַ פֿרוי אַ זונה, און איז צו איר געקומען.

2 [האָט מען אָנגעזאָגט] די עזהער, אַזוי צו זאָגן: שמשון איז געקומען אַהער. האָבן זיי אַרומגערינגלט, און געלויערט אויף אים אַ גאַנצע נאַכט בײַם טויער פון שטאָט, און זיי האָבן זיך פֿאַרטײַעט אַ גאַנצע נאַכט, אַזוי צו זאָגן: ביזן ליכט פון פֿרימאָרגן וועלן מיר אים הרגענען.

3 און שמשון איז געשלאָפֿן ביז האַלבע נאַכט, און אין האַלבע נאַכט איז ער אויפֿגעשטאַנען, און האָט אָנגענומען די טירן פון דעם שטאָטטויער, און די בייַדע בײַשטידלעך, און האָט זיי אַרויסגעריסן מיטן ריגל, און אַרויפֿגעטאָן אויף זײַנע אַקסלען, און האָט זיי אַרויפֿגעטראָגן אויפֿן שפּיץ פון דעם באַרג וואָס פֿאַר חברון.

4 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט ער ליב געקראָגן אַ פֿרוי אין טאָל שׂורק, וואָס איר נאָמען איז געווען דלילה.

5 זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען צו איר די פֿירשטן פון די פּלשתּים, און האָבן צו איר געזאָגט: רעד אים איבער, און זע מיט וואָס זײַן כּוח איז גרויס, און מיט וואָס מיר קענען אים בײַקומען, און אים בינדן כּדי אים צו פּײַניקן; און מיר

וועלן דיר איטלעכער געבן טויזנט מיט הונדערט זילבערשטיק.

6 האָט דלילה געזאָגט צו שמשונען: זאָג מיר, איך בעט דיך, מיט וואָס דיין כּוח איז גרויס, און מיט וואָס דו קענסט געבונדן ווערן דיך צו פּייניקן.

7 האָט שמשון צו איר געזאָגט: אַז מע זאָל מיך בינדן מיט זיבן פֿרישע בויגנשטריק וואָס זיינען נאָך ניט אײַנגעטריקנט געווארן, וועל איך אָפּגעשלאָפּט ווערן, און וועל זיין ווי אַ געווויינטלעכער מענטש.

8 האָבן די פּרישטן פֿון די פּלשתּים איר אַרויפֿגעבראַכט זיבן פֿרישע בויגנשטריק וואָס זיינען נאָך ניט אײַנגעטריקנט געווארן, און זי האָט אים געבונדן מיט זיי.

9 און לויערער זיינען געזעסן ביי איר אין קאַמער. האָט זי אַ זאָג געטאָן צו אים: פּלשתּים זיינען אויף דיר, שמשון! האָט ער צעריסן די בויגנשטריק אַזוי ווי עס צעריסט זיך אַ צוווערן פֿון פֿלאַקשטרוי, אַז ער דערשמעקט פֿייער. און זיין כּוח איז ניט דערוווסט געווארן.

10 האָט דלילה געזאָגט צו שמשונען: זע, דו האָסט געשפּעט פֿון מיר, און האָסט מיר געזאָגט ליגנס. אָבונד, זאָג מיר, איך בעט דיך, מיט וואָס דו קענסט געבונדן ווערן?

11 האָט ער צו איר געזאָגט: אויב בינדן זאָל מען מיך בינדן מיט נייע שטריק וואָס מיט זיי איז ניט געטאָן געווארן קיין אַרבעט, וועל איך אָפּגעשלאָפּט ווערן, און וועל זיין ווי אַ געווויינטלעכער מענטש.

12 האָט דלילה גענומען נייע שטריק, און האָט אים געבונדן מיט זיי, און זי האָט אַ זאָג געטאָן צו אים: פּלשתּים זיינען אויף דיר, שמשון! און לויערער זיינען געזעסן אין קאַמער. האָט ער זיי צעריסן פֿון זיינע אָרעמס אַזוי ווי אַ פֿאָדים.

13 האָט דלילה געזאָגט צו שמשונען: ביז אַהער האָסטו געשפּעט פֿון מיר און האָסט מיר געזאָגט ליגנס; זאָג מיר מיט וואָס דו קענסט געבונדן ווערן. האָט ער צו איר געזאָגט: אַז דו וועסט אײַנוועבן די זיבן פֿלעכטן פֿון מײַן קאָפּ מיט דעם געווועב.

14 האָט זי זיי באַפֿעסטיקט מיטן פֿלעקל, און האָט אַ זאָג געטאָן צו אים: פּלשתּים זיינען אויף דיר, שמשון! האָט ער זיך אויפֿגעכאַפּט פֿון זיין שלאָף, און האָט אַרויסגעריסן דאָס וועבפֿלעקל און דאָס געווועב.

15 האָט זי צו אים געזאָגט: ווי קענסטו זאָגן: איך האָב דיך ליב, אַז דײַן האַרץ איז ניט מיט מיר? שוין דרײַ מאָל האָסטו געשפּעט פֿון מיר, און האָסט מיר ניט געזאָגט מיט וואָס דיין כּוח איז גרויס.

16 און עס איז געווען, אַז זי האָט אים צוגעדריקט מיט אירע רייד אַלע טעג, און איז צוגעשטאַנען צו אים ביז זיין זעל איז געוואָרן באַקלעמט צו שטאַרבן.

17 האָט ער איר דערציילט זיין גאַנץ האַרץ, און האָט צו איר געזאָגט: אַ שערמעסער איז ניט אויפֿגעקומען אויף מײַן קאָפּ, ווארום אַ נזיר פֿון גאָט בין איך פֿון מײַן מוטערס לײַב אָן. אַז איך זאָל אָפּגעשאָרן ווערן, וועט זיך אָפּטאָן פֿון מיר מײַן כּוח, און איך וועל אָפּגעשלאָפּט ווערן, און וועל זיין אַזוי ווי אַלע מענטשן.

18 האָט דלילה געזען, אַז ער האָט איר דערציילט זיין גאַנץ האַרץ, און זי האָט געשיקט און גערופֿן די פֿירשטן פֿון די פּלשתּים, אַזוי צו זאָגן: קומט אַרויף דאָס מאָל, ווארום ער האָט מיר דערציילט זיין גאַנץ האַרץ. זיינען אַרויפֿגעקומען צו איר די פֿירשטן פֿון די פּלשתּים, און זיי האָבן אַרויפֿגעבראַכט דאָס געלט אין זייער האַנט.

19 און זי האָט אים פֿאַרשלעפֿערט
אויף אירע קני; און זי האָט צוגערופֿן
אַ מאַן, און געלאָזט אָפּשערן די זיבן
פֿלעכטן פֿון זײַן קאָפּ; און זי האָט אים
אָנגעהויבן פּייניקן, און זײַן כּוח האָט
זיך אָפּגעטאָן פֿון אים.
20 האָט זי אַ זאָג געטאָן: פֿלִשתִּים
זײַנען אויף דיר, שמשון! און
ער האָט זיך אויפֿגעכאַפּט פֿון זײַן
שלאָף, און האָט געזאָגט: איך וועל
אַרויסגיין ווי אַלע מאָל, און וועל מיך
פֿאָנאַנדערטרייסלען. און ער האָט ניט
געווּוסט אַז גאָט האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון
אים.
21 און די פֿלִשתִּים האָבן אים
געכאַפּט, און האָבן אויסגעשטאָכן
זײַנע אויגן; און זיי האָבן אים
אַראָפּגעבראַכט קיין עזה, און האָבן
אים געשמידט אין קופּערנע קייטן;
און ער האָט געמאָלן אין דער
געפֿענקעניש.
22 און די האָר פֿון זײַן קאָפּ האָט
ווידער אָנגעהויבן וואַקסן נאָך דעם ווי
ער איז אָפּגעשאָרן געווָארן.
23 און די פֿירשטן פֿון די פֿלִשתִּים
האָבן זיך אײַנגעזאַמלט צו שלאַכטן
אַ גרויסע שלאַכטונג צו זייער גאָט
דגון, און זיך צו פֿרייען, וואָרום זיי
האָבן געזאָגט: אונדזער גאָט האָט
געגעבן אין אונדזער האַנט אונדזער
פֿײַנט שמשונען.
24 און דאָס פֿאָלק האָט אים געזען,
און זיי האָבן געלויבט זייער גאָט,
וואָרום זיי האָבן געזאָגט: אונדזער
גאָט האָט געגעבן אין אונדזער האַנט
אונדזער פֿײַנט, און דעם פֿאַרווּוסטער
פֿון אונדזער לאַנד, און דעם וואָס האָט
געמערט אונדזערע דערשלאָגענע.
25 און עס איז געווען, אַז זייער
האַרץ איז געווען פֿריילעך, האָבן זיי
געזאָגט: רופֿט שמשונען, און ער זאָל
זיך לוסטיק מאַכן פֿאַר אונדז. האָט מען
געפֿרופֿן שמשונען פֿון געפֿענקעניש, און
ער האָט זיך לוסטיק געמאַכט פֿאַר
זיי; און מע האָט אים פֿאַרשטעלט צווישן די זײַלן.
26 האָט שמשון געזאָגט צו דעם יינגל
וואָס האָט אים געהאַלטן פֿאַר דער
האַנט: לאָז מיך איך זאָל אָנטאַפּן די
זײַלן וואָס דאָס הויז איז באַפֿעסטיקט
אויף זיי, און איך וועל מיך אָנלענען
אויף זיי.
27 און דאָס הויז איז געווען פֿול מיט
מענער און ווײַבער, און דאָרטן זײַנען
געווען אַלע פֿירשטן פֿון די פֿלִשתִּים;
און אויפֿן דאַך זײַנען געווען אַרום
דריי טויזנט מענער און ווײַבער וואָס
האָבן צוגעקוקט ווי שמשון מאַכט זיך
לוסטיק.
28 האָט שמשון גערופֿן צו גאָט, און
האָט געזאָגט: גאָט דו האַר, דערמאָן
זיך אָן מיר, איך בעט דיך, און שטאַרק
מיך, איך בעט דיך, נאָר דאָס מאָל,
גאָט, און לאָמיך זיך נוקם זײַן איין מאָל
אַ נקמה פֿאַר מײַנע בייַדע אויגן אָן די
פֿלִשתִּים.
29 און שמשון האָט אַרומגענומען די
בייַדע מיטלסטע זײַלן וואָס דאָס הויז
איז געווען באַפֿעסטיקט אויף זיי, און
האָט זיך אָנגעשפּאַרט אויף זיי; איינעם
מיט זײַן רעכטער האַנט, און איינעם
מיט זײַן לינקער.
30 און שמשון האָט געזאָגט: לאָמיך
שטאַרבן אין איינעם מיט די פֿלִשתִּים!
און ער האָט זיך אַ בויג געטאָן מיט כּוח,
און דאָס הויז איז אײַנגעפֿאַלן אויף די
פֿירשטן, און אויפֿן גאַנצן פֿאָלק וואָס
דרינען. און די טויטע וואָס ער האָט
געטייט בײַ זײַן טויט, זײַנען געווען
מער ווי די וואָס ער האָט געטייט בײַ
זײַן לעבן.
31 און זײַנע ברידער און דאָס
גאַנצע הויז פֿון זײַן פֿאָטער האָבן
אַראָפּגענידערט, און האָבן אים
געמומען, און אים אַרויפֿגעבראַכט,
און אים באַגראָבן צווישן צרעה און
צווישען אשתּאול אין דעם קבֿר פֿון
זײַן פֿאָטער מנוחן. און ער האָט

געמשפט ישׂראל צוואַנציק יאָר.

17 און עס איז געווען אַ מאַן פֿון דעם געבערג פֿון אפֿרים, וואָס זײַן נאָמען איז געווען מיכה.
2 האָט ער געזאָגט צו זײַן מוטער: די טויזנט מיט הונדערט זילבערשטיק וואָס זײַנען צוגענומען געווארן בײַ דיר, און וואָס דו האָסט וועגן זיי געשאָלטן, און האָסט עס אויך געזאָגט אין מײַנע אויערן– אָט איז דאָס זילבער בײַ מיר; איך האָב עס גענומען. האָט זײַן מוטער געזאָגט: געבענטשט זאָל זײַן מײַן זון פֿון גאָט!
3 און ער האָט אומגעקערט די טויזנט מיט הונדערט זילבערשטיק צו זײַן מוטער, און זײַן מוטער האָט געזאָגט: הייליקן האָב איך געהייליקט דאָס זילבער צו גאָט פֿון מײַן האַנט פֿאַר מײַן זון, אויף צו מאַכן אַ געשניצט און אַ געגאָסן בילד; און אַצונד וועל איך עס דיר צוריקגעבן.
4 און אַז ער האָט אומגעקערט דאָס זילבער צו זײַן מוטער, האָט זײַן מוטער געגנומען צוויי הונדערט זילבערשטיק, און האָט עס געגעבן צום שמעלצער, און ער האָט דערפֿון געמאַכט אַ געשניצט און אַ געגאָסן בילד, און עס איז געווען אין מיכהס הויז.
5 און דער מאַן מיכה האָט געהאַט אַ הויז פֿון גאָט, און ער האָט געמאַכט אַן אפֿוד און אַ תּרפֿים, און האָט דערפֿילט די האַנט פֿון איינעם פֿון זײנע זין, און ער איז אים געווען פֿאַר אַ כֹּהן.
6 אין יענע טעג איז קיין מלך ניט געווען אין ישׂראל; איטלעכער האָט געטאָן וואָס איז רעכט אין זײנע אויגן.
7 און עס איז געווען אַ יונגערמאַן פֿון בֵּית-לחם-יהודה, פֿון דער משפּחה פֿון יהודה; און ער איז געווען אַ לֵוִי, און האָט זיך דאָרטן אויפֿגעהאַלטן.
8 און דער מאַן איז אַוועק פֿון דער שטאָט, פֿון בֵּית-לחם-יהודה, זיך אויפֿצוהאַלטן וווּ אים וועט זיך טרעפֿן; און ער איז געקומען צו געבערג פֿון אפֿרים ביז מיכהס הויז, צו מאַכן זײַן וועג וויטער.
9 האָט מיכה צו אים געזאָגט: פֿון וואַנען קומסטו? האָט ער געזאָגט: אַ לֵוִי בין איך פֿון בֵּית-לחם-יהודה, און איך גיי זיך אויפֿהאַלטן וווּ מיר וועט זיך טרעפֿן.
10 האָט מיכה צו אים געזאָגט: בלײַב בײַ מיר, און זײַ מיר פֿאַר אַ פֿאָטער און פֿאַר אַ כֹּהן, און איך וועל דיר געבן צען זילבערשטיק אַ יאָר, און אַן אויסשטאַנד קלײדער, און דײַנע קעסט. איז דער לֵוִי אַרײַנגעגאַנגען.
11 און דער לֵוִי האָט אײַנגעוויליקט צו בלײַבן מיטן מאַן. און דער יונגערמאַן איז בײַ אים געווען אַזוי ווי איינער פֿון זײנע זין.
12 און מיכה האָט דערפֿילט די האַנט פֿון דעם לֵוִי, און דער יונגערמאַן איז אים געווען פֿאַר אַ כֹּהן, און ער איז געווען אין מיכהס הויז.
13 און מיכה האָט געזאָגט: אַצונד ווייס איך אַז גאָט וועט מיך באַגיטיקן, אַז דער לֵוִי איז מיר געוואָרן פֿאַר אַ כֹּהן.

18 אין יענע טעג איז קיין מלך ניט געווען אין ישׂראל. און אין יענע טעג האָט דער שבֶּט דָן זיך געזוכט אַ נחלה אויף זיך צו באַזעצן, וואָרום ביז יענעם טאָג איז אים גאָרנישט צוגעפֿאַלן פֿאַר אַ נחלה צווישן די שבֶּטים פֿון ישׂראל.
2 האָבן די קינדער פֿון דָן געשיקט פֿון זיירער משפּחה פֿינף מענער פֿון צווישן זיך, העלדישע יונגען פֿון צרעה און פֿון אשתּאול, אויסצוקוקן דאָס לאַנד, און עס אויסצופֿאָרשן. און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: גייט פֿאָרשט אויס דאָס לאַנד. זײַנען זיי געקומען צום געבערג פֿון אפֿרים ביז מיכהס הויז, און האָבן דאָרטן גענעכטיקט.

3 ווי זיי זײַנען לעבן מיכהס הויז, אַזוי האָבן זיי דערקענט דעם קול פֿון דעם יונגנמאַן, דעם לֵוִי, און זיי האָבן אַהין פֿאַרקערט, און האָבן צו אים געזאָגט: ווער האָט דיך אַהער געבראַכט? און וואָס טוסטו דאָ? און וואָס האָסטו דאָ?

4 האָט ער צו זיי געזאָגט: אַזוי און אַזוי האָט מיכה געטאָן צו מיר; און ער האָט מיך געדונגען, און איך בין אים געוואָרן פֿאַר אַ כֹּהן.

5 האָבן זיי צו אים געזאָגט: פֿרעג אַקאָרשט ביַי גאָט, כּדי מיר זאָלן וויסן אויב אונדזער וועג וואָס מיר גיַיען אויף אים וועט באַגליקן.

6 האָט דער כֹּהן צו זיי געזאָגט: גייט לשלום! פֿאַר גאָט איז אײַער וועג וואָס איר גייט אויף אים.

7 זײַנען די פֿינף מענער געגאַנגען, און זיי זײַנען געקומען קיין לַיש, און האָבן געזען דאָס פֿאָלק וואָס אין איר – ווי זי זיצט אין זיכערקייט, אַזוי ווי דער שטייגער פֿון די צידונים, רויק און זיכער, און ניטאָ אין לאַנד אַ מאַכטהאָבער וואָס זאָל אין עפּעס קריוודען, און זיי זײַנען ווײַט פֿון די צידונים, און האָבן ניט קיין פֿאַרקער מיט אַ מענטשן.

8 זײַנען זיי געקומען צו זייערע ברידער אין צרעה און אשתּאול; און זייערע ברידער האָבן צו זיי געזאָגט: וואָס [זאָגט] איר?

9 האָבן זיי געזאָגט: שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפֿגיין אויף זיי, וואָרום מיר האָבן געזען דאָס לאַנד, ערשט עס איז זייער גוט. און איר שווײַגט? איר זאָלט אײַך ניט פֿויל צו גיין, כּדי צו קומען אַרבן דאָס לאַנד.

10 אַז איר קומט, וועט איר קומען צו אַ רויקן פֿאָלק, און דאָס לאַנד איז געראַם אין אָרט. פֿאַר וואָר, גאָט האָט עס געגעבן אין אײַער האַנט; אַן אָרט וואָס דאָרטן פֿעלט ניט קיין זאַך וואָס אויף דער ערד.

11 האָבן אַוועקגעצויגן פֿון דאָרטן, פֿון דער משפּחה פֿון דָן, פֿון צרעה און פֿון אשתּאול, זעקס הונדערט מאַן אָנגעגורט מיט כּלי-מלחמה.

12 און זיי זײַנען אַרויפֿגעאַגנגען און האָבן געלאַגערט אין קִרית-יערים, אין יהודה; דרום רופֿט מען יענעם אָרט מחנה-דָן ביז אויף הײַנטיקן טאָג; ער איז הינטער קִרית-יערים.

13 און זיי זײַנען אַריבער פֿון דאָרטן צום געבערג פֿון אֶפֿרים, און זײַנען געקומען ביז מיכהס הויז.

14 האָבן זיך אָפּגערופֿן די פֿינף מענער וואָס זײַנען געגאַנגען אויסקוקן דאָס לאַנד לַיש, און האָבן געזאָגט צו זייערע ברידער: ווייסט איר אַז אין די דאָזיקע הײַזער איז דאָ אָן אפֿוד און אַ תּרפֿים, און אַ געשניצט און אַ געגאָסן בילד? און אַצונד, ווייסט וואָס איר האָט צו טאָן.

15 האָבן זיי פֿאַרקערט אַהין, און זײַנען געקומען צום הויז פֿון דעם יונגנמאַן דעם לֵוִי, צו מיכהס הויז, און האָבן אים געפֿרעגט אויף פֿריד.

16 און די זעקס הונדערט מאַן אָנגעגורט מיט זייערע כּלי-מלחמה, וואָס פֿון די קינדער פֿון דָן, זײַנען געשטאַנען בײַם אײַנגאַנג פֿון טויער.

17 און די פֿינף מענער וואָס זײַנען געגאַנגען אויסקוקן דאָס לאַנד, זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען, אַרײַן אַהין, און צוגענומען דאָס געשניצטע בילד, און דעם אפֿוד, און דעם תּרפֿים, און דאָס געגאָסענע בילד; און דער כֹּהן איז געשטאַנען בײַם אײַנגאַנג פֿון טויער מיט די זעקס הונדערט מאַן אָנגעגורט מיט כּלי-מלחמה.

18 און ווי יענע זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין מיכהס הויז, און האָבן צוגענומען דאָס געשניצטע בילד מיט דעם אפֿוד, און דעם תּרפֿים, און דאָס געגאָסענע בילד, אַזוי האָט דער כֹּהן צו זיי געזאָגט: וואָס טוט איר?

19 האָבן זיי צו אים געזאָגט: שווײַג! טו אַרויף דײַן האַנט אויף דײַן מויל, און גיי מיט אונדז, און זײַ אונדזר פַאַר אַ פָּאָטער און פַּאַר אַ כֹּהן. איז דיר בעסער צו זײַן אַ כֹּהן בײַ איין מענטשנס הויז, אָדער זײַן אַ כֹּהן בײַ אַ שבֶּט און בײַ אַ משפּחה אין ישׂראל?

20 האָט זיך דעם כֹּהנס האַרץ דערפֿרייט, און ער האָט גענומען דעם אֵפֿוד, און דעם תּרפֿים, און האָס געשניצטע בילד, און איז אַרײַן צווישן דעם פָּאָלק.

21 און זיי האָבן זיך אַרומגעדרייט און זײַנען אַוועקגעגאַנגען. און זיי האָבן געשטעלט די קליינע קינדער און דאָס פֵי און דאָס גוטס זיך פֿאַרויס.

22 ווי זיי האָבן זיך דערווײַטערט פֿון מיכהס הויז, אַזוי זײַנען די מענטשן וואָס אין די היזער וואָס לעבן מיכהס הויז זיך צונויפֿגעפֿלאָפֿן, און זיי האָבן אָנגעיאָגט די קינדער פֿון דָן.

23 און זיי האָבן געראָפֿן צו די קינדער פֿון דָן. האָבן יענע אומגעקערט זייער פּנים, און האָבן געזאָגט צו מיכהן: וואָס איז דיר, וואָס דו ביסט זיך צונויפֿגעפֿלאָפֿן?

24 האָט ער געזאָגט: איר האָט צוגענומען מײַן גאָט וואָס איך האָב געמאַכט, און דעם כֹּהן, און איר זײַט אַוועקגעגאַנגען, און וואָס נאָך האָב איך? היינט וואָס זאָגט איר צו מיר:וואָס איז דיר?

25 האָבן די קינדער פֿון דָן צו אים געזאָגט: לאָז ניט הערן דײַן קָול בײַ אונדז, וואָרום מענטשן מיט אַ ביטער געמיט וועלן נאָך אָנפֿאַלן אויף אײַך, און וועסט אומברענגען דײַן נפֿש און די נפֿשות פֿון דײַן הויזגעזינט.

26 און די קינדער פֿון דָן זײַנען געגאַנגען אויף זייער וועג. און מיכה האָט גענומען אַז זיי זײַנען שטאַרקער פֿון אים, און ער האָט זיך אומגעדרייט און זיך צוריקגעקערט אין זײַן הויז.

27 און זיי האָבן געטון דאָס וואָס מיכה האָט געמאַכט, און דעם כֹּהן וואָס ער האָט געהאַט, און זיי זײַנען געקומען אויף ליש, אויף אַ רויִקן און זיכערן פֿאָלק, און האָבן זיי געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוערד, און די שטאָט האָבן זיי פֿאַרברענט אין פֿײַער.

28 און ווער עס זאָל מציל זײַן איז ניט געווען, ווײַל זי איז געווען ווײַט פֿון צידון, און קיין פֿאַרקער מיט אַ מענטשן האָבן זיי ניט געהאַט; און זי איז געווען אין טאָל וואָס בײַ בֵּית-רחובֿ. און זיי האָבן אָפּגעבויט די שטאָט, און האָבן זיך אין איר באַזעצט.

29 און זיי האָבן געראָפֿן דעם נאָמען פֿון דער שטאָט דָן, נאָך דעם נאָמען פֿון זייער פֿאָטער דָן וואָס איז געבאָרן געווען בײַ ישׂראלן; אָבער ליש איז געווען דער נאָמען פֿון דער שטאָט צוערשט.

30 און די קינדער פֿון דָן האָבן זיך אויפֿגעשטעלט דאָס געשניצטע בילד, און יהונתן דער זון פֿון גרשום דעם זון פֿון מנשהן, ער און זײַנע זין, זײַנען געווען כֹּהנים בײַם שבֶּט דָן, ביזן טאָג פֿון דעם גלות פֿון לאַנד.

31 און זיי האָבן געהאַלטן אויפֿגעשטעלט בײַ זיך דאָס געשניצטע בילד וואָס מיכה געמאַכט, אַלע טעג וואָס דאָס הויז פֿון גאָט איז געווען אין שילוֹ.

19

1 און עס איז געווען אין יענע טעג, ווען קיין מלך איז ניט געווען אין ישׂראל, האָט אַ מאַן אַ לֵוִי געווינט אין עק געבערג פֿון אפֿרים, און ער האָט זיך גענומען אַ קעפּסוויב פֿון בֵּית-לחם-יהודה.

2 און זײַן קעפּסוויב איז אים געווארן אומטרײַ, און איז אַוועקגעגאַנגען פֿון אים צו איר פֿאָטערס הויז קיין בֵּית-לחם-יהודה, און איז דאָרטן אָפּגעווען פֿיר חדשים צײַט.

3 איז אויפֿגעשטאַנען איר מאַן, און איז געגאַנגען נאָך איר, צו רעדן צו איר האַרצן, כּדי זי אומצוקערן; און מיט אים איז געווען זײַן יונג און אַ פּאָר אייזלען. און זי האָט אים אַריינגעבראַכט אין איר פֿאָטער הויז; און ווי דער פֿאָטער פֿון דער יונגער פֿרוי האָט אים דערזען, אַזוי האָט ער זיך געפֿרייט אַנטקעגן אים.

4 און זײַן שוויגער, דער פֿאָטער פֿון דער יונגער פֿרוי, האָט אים פֿאַרהאַלטן, און ער איז בײַ אים געזעסן דרײַ טעג; און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, און האָבן דאָרטן גענעכטיקט.

5 און עס איז געווען אויפֿן פֿירטן טאָג, האָבן זיי זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער איז אויפֿגעשטאַנען צו גיין. האָט דער פֿאָטער פֿון דער יונגער פֿרוי געזאָגט צו זײַן איידעם: לאָז אונטער דײַן האַרץ מיט אַ שטיקל ברויט, און דערנאָך וועט איר גיין.

6 האָבן זיי זיך געזעצט, און האָבן ביידע אין איינעם געגעסן און געטרונקען, און דער פֿאָטער פֿון דער יונגער פֿרוי האָט געזאָגט צו דעם מאַן: באַוויליק, איך בעט דיך, און נעכטיק איבער, און לאָז ווויילגיין דײַן האַרץ.

7 און דער מאַן איז אויפֿגעשטאַנען צו גיין, אָבער זײַן שוויגער איז צוגעשטאַנען צו אים, און ער האָט ווידער דאָרטן גענעכטיקט.

8 און ווי ער האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי אויפֿן פֿינפֿטן טאָג צו גיין, אַזוי האָט דער פֿאָטער פֿון דער יונגער פֿרוי געזאָגט: לאָז אונטער, איך בעט דיך, דײַן האַרץ, און פֿאַרווײַלט ביז דער טאָג ניגט זיך; און זיי האָבן ביידע געגעסן.

9 און דער מאַן איז אויפֿגעשטאַנען צו גיין, ער און זײַן קנעכטויב און זײַן יונג; אָבער זײַן שוויגער, דער פֿאָטער פֿון דער יונגער פֿרוי, האָט צו אים געזאָגט: זע נאָר, דער טאָג פֿאַרגייט צום אָוונט; נעכטיקט אי׳בער, איך בעט דיך; אָט זעצט זיך דער טאָג, נעכטיק דאָ, און לאָז ווויילגיין דײַן האַרץ, און מאָרגן וועט איר זיך פֿעדערן אויף אײַער וועג, און וועסט גיין צו דײַן געצעלט.

10 אָבער דער מאַן האָט ניט געוואָלט נעכטיקן, און ער איז אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועק, און ער איז געקומען ביז אַקעגן יבֿוס –דאָס איז ירושלַים– און מיט אים אַ פּאָר געזאָטלטע אייזלען, און זײַן קנעפּסוויב מיט אים.

11 אַז זיי זײַנען געווען בײַ יבֿוס, איז דער טאָג שוין געווען זייער גענידערט, און דער יונג האָט געזאָגט צו זײַן האַר: קום, איך בעט דיך, און לאָמיר אײַנקערן אין דער דאָזיקער שטאָט פֿון דעם יבֿוסי, און נעכטיקן אין איר.

12 האָט זײַן האַר צו אים געזאָגט: מיר וועלן ניט אײַנקערן אין אַ שטאָט פֿון פֿרעמדע, וואָס איז ניט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל; לאָמיר אַריבערגיין ביז גבֿעה.

13 און ער האָט געזאָגט צו זײַן יונג: קום, און לאָמיר זײַנענען צו איינעם פֿון די ערטער, און מיר וועלן נעכטיקן אין גבֿעה אָדער אין רמה.

14 זײַנען זיי ווײַטער געגאַנגען און זײַנען אַוועק; און די זון איז זיי אונטערגעגאַנגען בײַ גבֿעה וואָס געהערט צו בנימין.

15 און זיי האָבן פֿאַרקערט אַהין, כּדי אַריינצוגיין נעכטיקן אין גבֿעה. און ער איז אַריינגעגאַנגען, און האָט זיך געזעצט אין מאַרק פֿון שטאָט, אָבער קיין מענטש האָט זיי ניט אַריינגענומען אין הויז נעכטיקן.

16 ערשט אַן אַלטער מאַן קומט אָן פֿון זײַן אַרבעט אין פֿעלד, אין אָוונט; און דער מאַן איז געווען פֿון דעם געבערג פֿון אֶפֿרים, נאָר ער האָט זיך אויפֿגעהאַלטן אין גבֿעה; און די מענטשן פֿון דעם אָרט זײַנען געווען בנימינער.

17 און ווי ער האָט אויפֿגעהויבן
זײַנע אויגן, און האָט דערזען דעם
מאַן דעם דורכגייער אויפֿן מאַרק פֿון
שטאָט, אַזוי האָט דער אַלטער מאַן
געזאָגט: ווּהין גייסטו? און פֿון וואַנען
קומסטו?
18 האָט ער צו אים געזאָגט: מיר
גייען אַריבער פֿון בֵּית-לחם-יהודה צום
עק געבערג פֿון אפֿרים. איך בין פֿון
דאָרטן, און איך בין געגאַנגען קיין
בֵּית-לחם-יהודה, און צו גאָטס הויז גיי
איך, און קיין מענטש נעמט מיך ניט
אַריין אין הויז.
19 און פֿאַראַן אי שטרוי אי פֿוטער
פֿאַר אונדזערע אייזלען, און פֿאַראַן
אויך ברויט און ווײַן פֿאַר מיר, און פֿאַר
דײַן דינסט, און פֿאַר דעם יונג וואָס מיט
דיינע קנעכט; עס פֿעלט ניט קיין זאַך.
20 האָט דער אַלטער מאַן
געזאָגט: פֿריד צו דיר! אַלע
דיינע באַדערפֿנישן זאָלן נאָר זײַן
אויף מיר; נאָר אויפֿן מאַרק זאָלסטו
ניט נעכטיקן.
21 און ער האָט אים געבראַכט אין
זײַן הויז, און האָט פֿאַרמישט פֿוטער
פֿאַר די אייזלען; און זיי האָבן געוואַשן
זייערע פֿיס, און האָבן געגעסן און
געטרונקען.
22 זיי טוען אַזוי ווּויל זייער האַרץ,
ערשט די מענטשן פֿון שטאָט, מענטשן
נידערטרעכטיקע יונגען, האָבן
אַרומגערינגלט דאָס הויז, קלאָפּנדיק
אויף דער טיר, און זיי האָבן געזאָגט
צו דעם אַלטן מאַן דעם בעל-הבית,
אַזוי צו זאָגן: ברענג אַרויס דעם מאַן
וואָס איז געקומען אין דײַן הויז, פֿדי
מיר זאָלן אים דערקענען.
23 איז אַרויסגעגאַנגען צו זיי דער
מאַן דער בעל-הבית, און האָט צו זיי
געזאָגט: ניט, ברידער! איר זאָלט ניט
טאָן קיין בייז, איך בעט אײַך, נאָך דעם
אַז דער דאָזיקער מאַן איז געקומען אין
מײַן הויז; איר זאָלט ניט טאָן די דאָזיקע
נבֵּלה.
24 אָט איז מײַן טאָכטער די יונגפֿרוי,
און זײַן קעפּסוויב; לאָמיך, איך בעט
אײַך, זי אַרויסבערענגען, און פֿיניקט
זי, און טוט צו זיי וואָס איז גוט
אין אייערע אויגן, נאָר דעם דאָזיקן
מאַן זאָלט איר ניט טאָן די דאָזיקע
שענדלעכע זאַך.
25 אָבער די מענטשן האָבן ניט
געוואָלט צוהערן צו אים. האָט דער
מאַן אָנגענומען זײַן קעפּסוויב, און
אַרויסגעבראַכט צו זיי דערויסן; און
זיי האָבן זי דערקענט, און האָבן
זי געמאַטערט אַ גאַנצע נאַכט biz
באַגינען, און זי אַוועקגעלאָזט ווען דער
פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען.
26 און די פֿרוי איז געקומען
אין אָנהייב באַגינען, און איז
אַנידערגעפֿאַלן און געלעגן אין
אינגאַנג פֿון דעם מאַנס הויז ווּאָס איר
האַר איז דאָרטן געווען, biz עס איז
געווארן ליכטיק.
27 און איר האַר איז אויפֿגעשטאַנען
אין דער פֿרי, און האָט געעפֿנט די
טירן פֿון הויז, און איז אַרויס צו גיין
אויף זײַן וועג, ערשט די פֿרוי, זײַן
קעפּסוויב, ליגט אַנידערגעפֿאַלן אין
אינגאַנג פֿון הויז מיט אירע הענט
אויפֿן שוועל.
28 האָט ער צו איר געזאָגט:
שטיי אויף, און לאָמיר גיין; אָבער
קיינער ענטפֿערט ניט. האָט ער זי
אַרויפֿגענומען אויפֿן אייזל; און דער
מאַן איז אויפֿגעשטאַנען, און איז
אַוועק צו זײַן היים.
29 און ער איז געקומען אין זײַן הויז,
און האָט געגרומען דעם שלאַכטמעסער,
און האָט אָנגענומען זײַן קעפּסוויב,
און האָט זי צעשניטן אויף אירע
גלידער, אין צוועלף שטיקער, און
האָט זי פֿאַנאַנדערגעשיקט אין גאַנצן
געמאַרק פֿון ישׂראל.
30 און עס איז געווען, איטלעכער
ווּאָס האָט עס געזען, האָט געזאָגט:
אַזוי-ווּאָס איז ניט געשען און ניט געזען

געווארן פון דעם טאָג וואָס די קינדער פון ישׂראל זײנען אַרויסגעגאַנגען פון לאַנד מצרים ביז אויף היינטיקן טאָג. באַטראַכט אײַך וועגן דעם, האַלט אַן עצה, און רעדט!

20 זײנען אַרויסגעגאַנגען אַלע קינדער פון ישׂראל, און די גאַנצע עדה ווי איין מאַן, פון דָן און ביז באֵר-שֶׁבַע און לאַנד גלעד, האָט זיך אײנגעזאַמלט צו גאָט קיין מִצפּה.
2 און די פֿאָרשטייער פון גאַנצן פֿאָלק, פון אַלע שבֿטים פון ישׂראל, האָבן זיך געשטעלט אין דער אײנזאַמלונג פון גאָטס פֿאָלק, פיר הונדערט טויזנדט פוסגייער וואָס זײַנען אַ שוווערד. —
3 און די קינדער פון בנימין האָבן געהערט אַז די קינדער פון ישׂראל זײנען אַרויפֿגעגאַנגען קיין מִצפּה. — און די קינדער פון ישׂראל האָבן געזאָגט: דערצייל, ווי אַזוי איז געשען דאָס דאָזיקע בייז.
4 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מאַן דער לֵוִי, דער מאַן פון דער דערהרגעטער פֿרוי, און האָט געזאָגט: קיין גבֿעה וואָס געהערט צו בנימין, בין איך געקומען, איך און מײַן קנעפּסוויב, צו נעכטיקן.
5 זײנען אויפֿגעשטאַנען אויף מיר די מענער פון גבֿעה, און האָבן אַרומגערינגלט דאָס הויז אַרום מיר בײַ נאַכט; מיך האָבן זיי געטראַכט צו הרגענ, און מײַן קנעפּסוויב האָבן זיי געפּיניקט ביז זי איז געשטאָרבן.
6 האָב איך אָנגענומען מײַן קנעפּסוויב, און האָב זי צעשניטן, און האָב זי פֿאַנאַנדערגעשיקט אין גאַנצן פֿעלד פון דער נחלה פון ישׂראל, ווארום זיי האָבן געטאָן אַ שענדלעכקייט און אַ נבֿלה אין ישׂראל.
7 אָט זײט איר אַלע, קינדער פון ישׂראל, גיט אַהער אײער באַשייד און עצה.
8 האָט זיך אויפֿגעהויבן דאָס גאַנצע פֿאָלק ווי איין מאַן, אַזוי צו זאָגן: מיר וועלן ניט גיין קיינער צו זײַן געצעלט, און מיר וועלן ניט אײַנקערן קיינער אין זײַן הויז!
9 און אַצונד איז דאָס די זאַך וואָס מיר וועלן טאָן צו גבֿעה: גיין אויף איר לויט גורל.
10 און מיר וועלן נעמען צען מאַן פון הונדערט, פון אַלע שבֿטים פון ישׂראל, און הונדערט פון טויזנט, און טויזנט פון צען טויזנט, אויף צו ברענגען שפּײַז פֿאַרן פֿאָלק, כדי זיי זאָלן טאָן, אַז זיי קומען צו גבֿע-בנימין, לויט דער גאַנצער נבֿלה וואָס זי האָט געטאָן אין ישׂראל.
11 און אַלע מענער פון ישׂראל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אויף דער שטאָט, באַהעפֿט ווי איין מאַן.
12 און די שבֿטים פון ישׂראל האָבן געשיקט מענטשן דורכן גאַנצן שבֿט בנימין, אַזוי צו זאָגן: וואָס פֿאַר אַ בייז איז דאָ געשען צווישן אײַך?
13 און אַצונד גיט אַרויס די מענטשן, די נידערטרעטערס יונגען, וואָס זיי זאָלן גבֿעה, און מיר וועלן זיי טייטן, און אויסראַמען דאָס בייז פון ישׂראל. אָבער די קינדער פון בנימין האָבן ניט געוואָלט צוהערן צו דעם קָול פון זייערע ברידער, די קינדער פון ישׂראל.
14 און די קינדער פון בנימין האָבן זיך אײַנגעזאַמלט פון די שטעט קיין גבֿעה, כדי אַרויסצוגיין אויף מלחמה מיט די קינדער פון ישׂראל.
15 און די קינדער פון בנימין האָבן אין יענעם טאָג זיך געצײלט פון די שטעט זעקס און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס ציען אַ שוווערד, אַחוץ די באַוווינער פון גבֿעה וואָס האָבן זיך געצײלט זיבן הונדערט געקליבענע מענער.
16 דאָס דאָזיקע גאַנצע פֿאָלק, זיבן הונדערט געקליבענע מענער, זײנען

געווען געלינקטע. איטלעכער פֿון די
האָט געוואָרפֿן אַ שטיין אין אַ האָר, און
ניט פֿאַרפֿעלט.
17 און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן זיך געציילט אַחוץ בנימין
פֿיר הונדערט טויזנט מאַן וואָס
ציען אַ שוווערד; אַלע די דאָזיקע,
מלחמה-לײַט.
18 און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען קיין בֵּית-אֵל,
און האָבן געפֿרעגט בײַ גאָט. און
די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזאָגט:
ווער זאָל אונדז אַרויפֿגיין צוערשט
אויף מלחמה מיט די קינדער פֿון
בנימין? האָט גאָט געזאָגט: יהודה
צוערשט.
19 זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען די קינדער
פֿון ישׂראל אין דער פֿרי, און זיי האָבן
געלאָגערט אויף גבֿעה,
20 און די מענער פֿון ישׂראל זײַנען
אַרויסגעגאַנגען אויף מלחמה מיט
בנימין; און די מענער פֿון ישׂראל האָבן
אָנגעריכט אַ מלחמה מיט זיי בײַ גבֿעה.
21 זײַנען די קינדער פֿון בנימין
אַרויסגעגאַנגען פֿון גבֿעה, און זיי האָבן
אומגעבראַכט פֿון ישׂראל אין יענעם
טאָג צוויי און צוואַנציק טויזנט מאַן צו
דער ערד.
22 אָבער דאָס פֿאָלק, די מענער פֿון
ישׂראל, האָבן זיך געשטאַרקט, און
זיי האָבן ווידער אָנגעריכט אַ מלחמה
אין דעם אָרט וואָס זיי האָבן דאָרטן
אָנגעריכט אין ערשטן טאָג.
23 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען, און האָבן געוויינט
פֿאַר גאָט ביזן אָוונט, און זיי האָבן
געפֿרעגט בײַ גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָל
איך ווידער ענענען אויף מלחמה מיט
די קינדער פֿון מײַן ברודער בנימין?
האָט גאָט געזאָגט: גייט אַרויף אַקעגן
אים.
24 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געענענט צו די קינדער פֿון בנימין אויפֿן
צווייטן טאָג.

25 און בנימין איז אַרויסגעגאַנגען
אַקעגן זיי פֿון גבֿעה אויפֿן צווייטן
טאָג, און זיי האָבן אומגעבראַכט פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל נאָך אַכצן טויזנט
מאַן צו דער ערד; אַלע די דאָזיקע האָבן
געצויגן אַ שוווערד.
26 זײַנען אַלע קינדער פֿון ישׂראל,
דאָס גאַנצע פֿאָלק, אַרויפֿגעגאַנגען,
און זיי זײַנען געקומען קיין בֵּית-אֵל,
און האָבן געווויינט, און זיי זײַנען
געזעסן דאָרטן פֿאַר גאָט, און האָבן
געפֿאַסט אין יענעם טאָג ביזן אָוונט,
און אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און
פֿרידאָפּפֿער פֿאַר גאָט.
27 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געפֿרעגט בײַ גאָט– וואָרום דער אָרון
פֿון גאָטס בונד איז דאָרט געווען אין
יענע טעג;
28 און פּינחס דער זון פֿון אלעזר
דעם זון פֿון אַהרנען איז געשטאַנען
פֿאַר אים אין יענע טעג– אַזוי צו
זאָגן: זאָל איך ווידער אַרויסגיין
אויף מלחמה מיט די קינדער פֿון
מײַן ברודער בנימין, אָדער איך זאָל
אויפֿהערן? האָט גאָט געזאָגט: גייט
אַרויף, וואָרום מאָרגן וועל איך אים
געבן אין דײַן האַנט.
29 האָט ישׂראל געשטעלט לויערער
אויף גבֿעה רונד אַרום.
30 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען אַקעגן די קינדער פֿון
בנימין אויפֿן דריטן טאָג, און זיי האָבן
זיך אויסגעשטעלט אַקעגן גבֿעה, אַזוי
ווי די פֿריערדיקע מאָל.
31 און די קינדער פֿון בנימין זײַנען
אַרויסגעגאַנגען אַקעגן דעם פֿאָלק – זיי
זײַנען אָפּגעצויגן געוואָרן פֿון שטאָט;
און זיי האָבן אָנגעהויבן אַוועקלייגן פֿון
דעם פֿאָלק דערשלאָגענע אַזוי ווי די
פֿריעדיקע מאָל, אויפֿן פֿעלד, אויף די
וועגן וואָס איינער גייט אַרויף קיין
בֵּית-אֵל, און איינער קיין גבֿעה, אַרום
דרײַסיק מאַן פֿון ישׂראל.

32 און די קינדער פֿון בנימין האָבן
געזאָגט: זיי זײַנען געשלאָגן פֿאַר
אונדז אַזוי ווי צוערשט; אָבער די
קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזאָגט:
לאָמיר אַנטלאָפֿן און זיי אָפּציען פֿון
שטאָט צו די ווענ.
33 און אַלע מענער פֿון ישׂראל
זײַנען אויפֿגעשטאַנען פֿון זייער אָרט,
און האָבן זיך אויסגעשטעלט אין
בַּעַל-תָּמר. און די לויערער פֿון ישׂראל
זײַנען אַרויסגעשפּרונגען פֿון זייער
אָרט, פֿון מַערה-גבֿע.
34 און זיי זײַנען געקומען פֿון אַקעגן
גבֿעה, צען טויזנט געקליבענע מענער
פֿון גאַנץ ישׂראל, און עס איז געווען
אַ שווערע מלחמה; און ענע האָבן ניט
געווווסט, אַז זיי טרעפֿט אַן אומגליק.
35 און גָּאט האָט געשלאָגן בנימין
פֿאַר ישׂראל, און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן אומגעבראַכט פֿון בנימין אין
יענעם טאָג פֿינף און צוואַנציק טויזנט
און הונדערט מאַן; אַלע די דאָזיקע
האָבן געצויגן אַ שווערד.
36 און די קינדער פֿון בנימין האָבן
געזען, אַז זיי זײַנען געשלאָגן. און די
מענער פֿון ישׂראל האָבן געלאָזט אָרט
פֿאַר די קינדער פֿון בנימין, וואָרום זיי
האָבן זיך פֿאַרזיכערט אויף די לויערער
וואָס זיי האָבן געשטעלט אויף גבֿעה.
37 און די לויערער האָבן געאיילט
און זיך אַ לאָז געטאָן אויף גבֿעה, און די
לויערער האָבן אַרײַנגעצויגן און האָבן
געשלאָגן די גאַנצע שטאָט מיטן שאַרף
פֿון שווערד.
38 און אַן אָפּרעד איז געווען בײַ די
מענער פֿון ישׂראל מיט די לויערער,
זיי זאָלן מאַכן אויפֿגיין אַ גרויס וואָלקן
רויך פֿון שטאָט.
39 און ווי די מענער פֿון ישׂראל
האָבן זיך אומגעקערט אין דער
מלחמה, און בנימין האָט אָנגעהויבן
אַוועקלייגן דערשלאָגענע פֿון די
מענער פֿון ישׂראל, אַרום דרײַסיק
מאַן, ווײַל זיי האָבן געזאָגט: פֿאַר
וואָר, געשלאָגן איז ער געשלאָגן פֿאַר
אונדז, אַזוי ווי אין דער ערשטער
מלחמה –
40 אַזוי האָט דער וואָלקן אָנגעהויבן
אויפֿגיין פֿון שטאָט, אַ זײַל רויך, און
בנימין האָט זיך אומגעקערט הינטער
זיך, ערשט די גאַנצע שטאָט איז
אויפֿגעאַנגען אין רויך צום הימל.
41 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן
זיך אומגעקערט, און די מענער
פֿון בנימין זײַנען צעטומלט געוואָרן,
וואָרום זיי האָבן געזען אַז אַן אומגליק
האָט זיי געטראָפֿן.
42 און זיי האָבן זיך אַוועקגעקערט
פֿאַר די מענער פֿון ישׂראל צום וועג
פֿון מדבר, אָבער די מלחמה האָט זיי
אָנגעיאָגט; און די וואָס פֿון די שטעט
האָבן אים אומגעבראַכט אין זײַן מיט.
43 זיי האָבן אַרומגערינגלט
בנימין, אים נאָכגעיאָגט, צו מנוחה
אים געטריבן, ביז קעגן גבֿעה צו
זונאויפֿגאַנג.
44 און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון בנימין
אַכצן טויזנט מאַן; אַלע די דאָזיקע,
העלדישע לײַט.
45 און זיי האָבן זיך פֿאַרקערט, און
זײַנען אַנטלאָפֿן צום מדבר, צום פֿעלז
רִמון, אָבער יענע האָבן נאָכגעקליבן
פֿון זיי אויף די ווענ פֿינף טויזנט מאַן,
און זיי האָבן זיי נאָכגעיאָגט ביז גדעום,
און געשלאָגן פֿון זיי צוויי טויזנט מאַן.
46 און אַלע וואָס זײַנענען געפֿאַלן פֿון
בנימין אין יענעם טאָג, זײַנען געווען
פֿינף און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס
האָבן געצויגן אַ שווערד, אַלע די
דאָזיקע, העלדישע לײַט.
47 אָבער זעקס הונדערט מאַן האָבן
זיך פֿאַרקערט, און זײַנען אַנטלאָפֿן
צום מדבר, צום פֿעלז רִמון, און זיי
זײַנען געזעסן אין פֿעלז רִמון פֿיר
חדשים.
48 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן
זיך אומגעקערט צו די קינדער פֿון
בנימין, און האָבן זיי געשלאָגן מיטן

שאַרף פֿון שוועדן, פֿון דער גאַנצער שטאָט ביז אַ בהמה, ביז אַלץ וואָס האָט זיך דאָרטן געפֿונען; אויך האָבן זיי אַלע שטעט וואָס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, אַוועקגעלאָזט אין פֿייער.

21 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן געהאַט געשוואָרן אין מִצפּה, אַזוי צו זאָגן: קיינער פֿון אונדז זאָל ניט געבן זײַן טאָכטער צו בנימין פֿאַר אַ ווײַב!

2 און דאָס פֿאָלק איז געקומען קיין בֵּית-אֵל, און זיי זײַנען דאָרטן געזעסן ביזן אָוונט פֿאַר גאָט, און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייער קָול און געוויינט אַ גרויס געווויין.

3 און זיי האָבן געזאָגט: פֿאַר וואָס, יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, איז דאָס געשען אין ישׂראל, עס זאָל הײַנט געמינערט ווערן פֿון ישׂראל איין שבֶּט?

4 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט זיך דאָס פֿאָלק געפֿעדערט, און זיי האָבן דאָרטן גיעבויט אַ מזבח, און אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און פֿרידאָפּפֿער.

5 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזאָגט: ווער איז פֿון אַלע שבֶּטים פֿון ישׂראל, וואָס איז ניט אַרויפֿגעגאַנגען אין דער אײַנזאַמלונג צו גאָט? ווארום אַ גרויסע שבֿועה איז געווען אָפּגעגאַנגען דעם וואָס איז ניט אַרויפֿגעגאַנגען צו גאָט קיין מִצפּה, אַזוי צו זאָגן: טייטן זאָל ער געטייט ווערן!

6 און די קינדער פֿון ישׂראל האָט באַנג געטאָן אויף זייער ברודער בנימין, און זיי האָבן געזאָגט: אָפּגעשניטן געווארן איז הײַנט איין שבֶּט פֿון ישׂראל!

7 וואָס זאָלן מיר טאָן וועגן וויבער פֿאַר די געבליבענע, אַז מיר האָבן געשוואָרן בײַ גאָט זיי ניט צו געבן פֿון אונדזערע טעכטער פֿאַר וויבער?

8 האָבן זיי געזאָגט: איז ווער איינער דאָ פֿון די שבֶּטים פֿון ישׂראל, וואָס איז ניט אַרויפֿגעגאַנגען צו גאָט קיין מִצפּה? ערשט קיינער איז ניט געקומען אין לאַגער פֿון יָבֵישׁ-גִלעד צו דער אײַנזאַמלונג.

9 וואָרום דאָס פֿאָלק איז אײַבערגעציילט געווארן, ערשט קיינער איז דאָרטן ניט געווען פֿון די באַוווינער פֿון יָבֵישׁ-גִלעד.

10 האָט די עדה געשיקט אַהין צוועלף טויזנט מאַן פֿון די העלדישע יונגען, און זיי האָבן זיי באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: גייט און איר זאָלט שלאָגן די באַווויינער פֿון יָבֵישׁ-גִלעד מיטן שאַרף פֿון שווערד, מיט די ווײַבער און די קליינע קינדער.

11 און דאָס איז די זאַך וואָס איר זאָלט טאָן: איטלעכן מאַנספּאַרשוין, און איטלעכע ווײַבספּאַרשוין וואָס ווייס פֿון ליגן מיט אַ מאַנספּאַרשוין, זאָלט איר פֿאַרטיליקן.

12 האָבן זיי געפֿונען פֿון די באַווויינער פֿון יָבֵישׁ-גִלעד פֿיר הונדערט מיידלעך יונגפֿרויען וואָס האָבן ניט געווּסט פֿון אַ מאַן דורך ליגן מיט אַ מאַנספּאַרשוין; און זיי האָבן זיי געבראַכט קיין שילו וואָס אין לאַנד כנַען.

13 און די גאַנצע עדה האָט געשיקט און גערעדט צו די קינדער פֿון בנימין וואָס אין פֿעלז רִמון, און זיי האָבן זיי צוגערופֿן שלום.

14 און בנימין האָט זיך אומגעקערט אין יענער צײַט, און זיי האָבן זיי געגעבן די וויבספּאַרשוינען וואָס זיי האָבן געלאָזט לעבן פֿון די וויבספּאַרשוינען פֿון יָבֵישׁ-גִלעד, אָבער אַפֿילו אַזוי זײַנען ניט געווען גענוג פֿאַר זיי.

15 און דעם פֿאָלק האָט באַנג געטאָן אויף בנימין, וואָס גאָט האָט געמאַכט אַ ברעך צווישן די שבֶּטים פֿון ישׂראל.

16 און די עלטסטע פֿון דער עדה
האָבן געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן
וועגן ווײַבער פֿאַר די איבעריקע, אַז
ווײַבער זײַנען פֿאַרטיליקט געוואָרן פֿון
בנימין?
17 און זיי האָבן געזאָגט: אַן
אַנטרונענע ירושה מוז בלײַבן
בנימינען, כּדי עס זאָל ניט
אויסגעמעקט ווערן אַ שבֿט פֿון
ישׂראל.
18 מיר אָבער קענען זיי ניט געבן
ווײַבער פֿון אונדזערע טעכטער,
וואָרום די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרשאָלטן
דער וואָס גיט אַ ווײַב צו בנימין!
19 און זיי האָבן געזאָגט: אָט איז
אַ יום-טובֿ צו גאָט פֿון יאָר צו יאָר
אין שילו וואָס אין צפֿון פֿון בית-אֵל,
צו מזרח פֿון דעם וועג וואָס גייט אויף
פֿון בית-אֵל קיין שכֶם, און אין דָרום
פֿון לְבוֹנָה.
20 און זיי האָבן געהייסן די קינדער
פֿון בנימין, אַזוי צו זאָגן: גייט און איר
זאָלט לויערן אין די ווײַנגערטנער.
21 און איר וועט צוזען; און אָט ווי
די טעכטער פֿון שילו וועלן אַרויסגיין
צו טאַנצן אין די טענץ, אַזוי זאָלט
איר אַרויסגיין פֿון די ווײַנגערטנער,
און אײַך כאַפּען איטלעכער אַ ווײַב
פֿאַר זיך פֿון די טעכטער פֿון שילו, און
אַוועקגיין אין לאַנד בנימין.
22 און עס וועט זײַן, ווי זייערע
פֿאָטערס אָדער זייערע ברידער וועלן
קומען זיך קריגן מיט אונדז, אַזוי וועלן
מיר זאָגן צו זיי: לײַטזעליקט זיי אונדז,
וואָרום ניט פֿאַר איטלעכן האָבן מיר
געקריגן אַ ווײַב אין דער מלחמה;
איבריקנס האָט איר זיי ניט געגעבן,
אַז איר זאָלט אָזעונד שולדיק זײַן.
23 האָבן די קינדער פֿון בנימין אַזוי
געטאָן, און זיי האָבן ענומען ווײַבער,
לויט זייער צאָל, פֿון די טענצערינס
וואָס זיי האָבן אַוועקגערויבט; און
זיי זײַנען געגאַנגען און האָבן זיך
אומגעקערט צו זייער נחלה, און האָבן
אָפּגעבויט די שטעט, און זיך באַזעצט
אין זיי.
24 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען
זיך פֿאָנאַנדערגעגאַנגען פֿון דאָרטן אין
יענער צײַט איטלעכער צו זײַן שבֿט און
צו זײַן משפּחה; און זיי זײַנען אַוועק
פֿון דאָרטן איטלעכער צו זײַן נחלה.
25 אין יענע טעג איז קיין מלך ניט
געווען אין ישׂראל; איטלעכער האָט
געטאָן וואָס איז רעכט אין זײַנע אויגן.
26 און די זין פֿון יָנָנן: אֱלִישָׁה, און
תַּרשִׁישׁ, כִּתִּים, און דוֹדָנִים.
27 וועל איך אויך ניט מער
פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר זיי קיינעם
פֿון די פֿעלקער וואָס יהושוע
האָט איבערגעלאָזט, ווען ער איז
געשטאָרבן.
28 כּדי צו פֿרווון מיט זיי ישׂראל,
אויב זיי וועלן היטן די וועגן פֿון גאָט
צו גיין אין זיי, אַזוי ווי זיי‌ערע עלטערן
האָבן געהיט, אָדער ניט.
29 האָט גאָט אויפֿגעשטעלט
שופֿטים, און זיי געהאָלפֿן פֿון זייערע
רויבער.
30 און גאָט האָט געזען די קינדער
פֿון ישׂראל, און גאָט האָט געמערקט.
31 און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר,
די האַנט אויפֿן טראָן פֿון יָהּ! מלחמה
איז בײַ יהוה מיט עַמָּלֵק פֿון דָּור צו
דָּור.
32 און אויך דער שטיל איז אַרײַן
נאָכן קלינג; און דאָס פֿעטס האָט
אײַנגעשלאָסן דעם קלינג, וואָרום ער
האָט די שוועכערד ניט אַרויסגעצויגן
פֿון זײַן בויך; און זי איז אַרויס פֿון
הינטערלײַב.
33 אוּן דער כֹּהן וועט אַ קוּק טאָן,
ערשט די פֿלעקן אויף דער הויט פֿון
זייער לייב זײַנען מאַט וועי‌ס, איז דאָס
אַ לישאַי וואָס האָט אויסגעבּראָכן אויף
דער הויט; ער איז ריין.
34 און אהוד איז אַרויסגעגאַנגען אין
פֿירהויז, און האָט צוגעמאַכט די טירן

פֿון דער אויבערשטוב הינטער זיך, און צוגעשלאָסן.
35 און ווי ער איז אַרויסגעגאַנגען, אַזוי זײַנען אָנגעקומען זײַנע קנעכט, און האָבן דערזען, ערשט די טירן פֿון דער אויבערשטוב זײַנען פֿאַרשלאָסן, און זיי האָבן געזאָגט: מסתּמא איז ער אויף זײַן באַדערפֿעניש אין דער קילקאַמער.
36 און זיי האָבן זיך גענומען זייערע טעכטער פֿאַר ווײַבער, און זייערע טעכטער האָבן זיי געגעבן צו די זין פֿון יענע, און זיי האָבן געדינט זייערע געטער.

שְׁמוּאֵל א

1 עס איז געווען אַ מאַן פֿון רמתים-צופֿים, פֿון דעם געבערג פֿון אפֿרים, ווָאָס זײַן נאָמען איז געווען אלקנה, דער זון פֿון ירוחם, דעם זון פֿון אליהוא, דעם זון פֿון תּחו, דעם זון פֿון צוּפֿן, אַן אפֿרַיִמער.

2 און ער האָט געהאַט צוויי ווײַבער: דער נאָמען פֿון איינער איז געווען חנה, און דער נאָמען פֿון דער צווייטער פנינה; און פנינה האָט געהאַט קינדער, און חנה האָט קיין קינדער ניט געהאַט.

3 און יענער מאַן פֿלעגט פֿון יאָר צו יאָר אַרויפֿגיין פֿון זײַן שטאָט, זיך צו בוקן און צו שלַאכטן צו גָאט פֿון צבֿאות אין שילו. און עליס צוויי זין, חפֿני און פינחס, זײַנען דאָרטן געווען כהנים צו גָאט.

4 און ווי עס איז געווען דער טאָג, און אלקנה האָט געשלַאכט, אַזוי פֿלעגט ער געבן זײַן ווײַב פנינהן און אַלע אירע זין און אירע טעכטער חלקים.

5 אָבער חנהן פֿלעגט ער געבן אַ טאָפּעלן חלק, ווָארום חנהן האָט ער ליב געהאַט, נאָר גָאט האָט פֿאַרשלאָסן איר טראַכט.

6 און די אַנדער ווײַב האָט זי ערגערן געערגערט, כדי זי צו דערצערנען, ווײַל גָאט האָט פֿאַרשלאָסן איר טראַכט.

7 און ווי ער פֿלעגט אַזוי טאָן יאָר אין יאָר, ווען זי איז אַרויפֿגעגאַנגען אין הויז פון גָאט, אַזוי פֿלעגט יענע זי ערגערן; און זי האָט געוויינט, און פֿלעגט ניט עסן.

8 האָט אלקנה איר מאַן געזאָגט צו איר: חנה, פֿאַר ווָאָס ווײַנסטו? און פֿאַר ווָאָס עסטו ניט? און פֿאַר ווָאָס איז דײַן האַרץ פֿאַראומערט? בין איך דיר ניט בעסער פֿון צען קינדער?

9 איז חנה אויפֿגעשטאַנען נאָכן עסן אין שילו און נאָכן טרינקען – און עלי דער כֹהן איז געזעסן אויף אַ שטול בײַ דעם בײַשטידל פֿון גָאטס טעמפּל.

10 און ווי זי איז געווען אין אַ ביטער געמיט, אַזוי האָט זי מתפּלל געווען צו גָאט, און האָט שטאַרק געווויינט.

11 און זי האָט אַ נדר געטאָן, און האָט געזאָגט: גָאט פֿון צבֿאות, אויב זען וועסטו זען די פּײַן פֿון דײַן דינסט, און וועסט דאַכטן אָן מיר, און ניט פֿאַרגעסן אָן דײַן דינסט, און וועסט שענקען דײַן דינסט אַ קינד אַ זכר, וועל איך אים אָפּגעבן צו גָאט אויף אַלע טעג פֿון זײַן לעבן, און אַ שערמעסער וועט ניט אַרויפֿקומען אויף זײַן קאָפּ.

12 און עס איז געווען, ווי זי האָט לאַנג מתפּלל געווען פֿאַר גָאט, אַזוי האָט עלי אויפֿגעפּאַסט איר מויל.

13 וואָרום חנה, זי האָט געערעדט אין איר האַרצן; בלויז אירע ליפּן האָבן זיך געשאָקלט, אָבער איר קָול האָט זיך ניט געהערט; און עלי האָט זי געערעכנט פֿאַר אַ שיכּורער.

14 האָט עלי געזאָגט צו איר: ביז ווַאַנען וועסטו זײַן שׁכּור? טו אָפּ דײַן ווײַן פֿון זיך.

15 האָט חנה געענטפֿערט און האָט געזאָגט: ניין, מײַן האַר, אַ פֿרוי מיט אַ שווער געמיט בין איך, און ווײַן און שטאַרק געטראַנק האָב איך ניט געטרונקען, נײַערט איך האָב אויסגעגאָסן מײַן זעל פֿאַר גָאט.

16 זאָלסט ניט האַלטן דײַן דינסט פֿאַר אַ נידער-טרעכטיקער פֿרוי, ווָארום פֿון מײַן גרויס קלאָג און מײַן ערגערניש האָב איך געערעדט ביז אַהער.

17 האָט זיך אָפּגערופֿן עלי און האָט געזאָגט: גיי לשלום, און דער גָאט פֿון

ישׂראל זאָל שענקען דין בקשה וואָס דו האָסט געבעטן פון אים.

18 האָט זי געזאָגט: זאָל דין דינסט געפֿינען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן. און די פֿרוי איז געגאַנגען אויף איר וועג. און זי האָט געקריגן אַן אַנדער פּנים.

19 און אין דער פֿרי האָבן זיי זיך געפֿעדערט, און זיי האָבן זיך געבוקט פֿאַר גאָט, און האָבן זיך אומגעקערט, און זײַנען געקומען אין זייער הויז קיין רמה. און אלקנה האָט דערקענט זײַן וויב חנהן; און גאָט האָט אָן איר געדאַכט.

20 און עס איז געווען נאָכן אומדרײַ פֿון די טעג. האָט חנה אויסגעטראָגן און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען שמואל, ווײַל: "פֿון גאָט האָב איך אים אויסגעבעטן. "

21 און דער מאָן אלקנה מיט זײַן גאַנצן הויזגעזינט איז אַרויפֿגעגאַנגען צו שלאַכטן פֿאַר גאָט דאָס שלאַכטאָפּפֿער פון יאָר, און זײַן נדר.

22 אָבער חנה איז ניט אַרויפֿגעגאַנגען. וואָרום זי האָט געזאָגט צו איר מאָן: ביז דער ייִנגל וועט אַנטווייַנט ווערן; דעמצמאָל וועל איך אים ברענגען און ער וועט זיך ווײַזן פֿאַר גאָט, און וועט דאָרטן בלײַבן אויף שטענדיק.

23 האָט אלקנה איר מאָן געזאָגט צו איר: טו וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן; בלײַב ביז דו וועסט אים אַנטווייַנען. זאָל נאָר גאָט מקיים זײַן זײַן וואָרט. איז די פֿרוי געבליבן; און זי האָט געזויגן איר קינד ביז זי האָט אים אַנטווייַנט.

24 און אַז זי האָט אים אַנטווייַנט, האָט זי אים אַרויפֿגעבראַכט מיט זיך מיט דריי אָקסן, און איין אֵיפֿה מעל, און אַ לאָגל ווײַן; און זי האָט אים געבראַכט אין הויז פון גאָט אין שילו, און דער ייִנגל איז געווען יונג.

25 און זיי האָבן געשאָכטן דעם אָקס, און האָבן געבראַכט דעם ייִנגל צו עלין.

26 און זי האָט געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, מײַן האַר, איך בין די פֿרוי וואָס איז דאָ געשטאַנען לעבן דיר, מתפלל צו זײַן צו גאָט.

27 אויף דעם דאָזיקן ייִנגל האָב איך מתפלל געווען, און גאָט האָט מיר געשאָנקען מײַן בקשה וואָס איך האָב געבעטן פון אים.

28 און אויך איך האָב אים געלײַען צו גאָט; אַלע טעג וואָס ער לעבט איז ער געלײַען צו גאָט. און ער האָט זיך דאָרטן געבוקט צו גאָט.

2 און חנה האָט מתפלל געווען, און האָט געזאָגט:מײַן האַרץ איז לוסטיק דורך גאָט, מײַן האָרן איז דערהויבן דורך גאָט;מײַן מויל איז ברייט אָפֿגעגן מײַנע פֿײַנט, ווײַל איך פֿריי זיך מיט דײַן הילף.

2 ניטאָ אַ הייליקער ווי יהוה, ווײַל חוץ דיר איז ניטאָ;און ניטאָ אַ פֿעלדז ווי אונדזער גאָט.

3 ניט מערן זאָלט איר הויכהאָפֿערדיקע רייד, ניט אַרויס זאָל פֿאַרשײַטט פון אײַער מויל. ווײַל גאָט אַ גאָט פון וויסן איז יהוה, און פון אים ווערן מעשׂים געווויגן.

4 דער בויגן פון גיבורים ווערט צעבראָכן. און געשטרויכלטע גורטן אָן קראַפֿט.

5 זאַטע פֿאַרדינגען זיך אום ברויט, און הונגעריקע רוען אָפּ;בעת די עקרה געבערט זיבן, ווערט די רײַכע אין קינדער פֿאַרוועלקט.

6 גאָט טייט און גאָט מאַכט לעבעדיק, ער מאַכט נידערן אין גרוב און ברענגט אויף.

7 גאָט מאַכט אָרעם און מאַכט רײַך, ער דערנידערט און דערהייבט.

8 ער ריכט אויף פון שטויב דעם אָרעמאַן. פון מיסט הייבט ער

אויף דעם אבֿיון, זיי צו זעצן מיט
פֿירשטן, און אַ טראָן פֿון כּבֿוד מאַכט
ער זיי אַרבן;וואָרום גאָטס זיינען די
גרונטפֿעסטן פֿון דער ערד. און ער
האָט אויף זיי די וועלט געשטעלט.
9 די פֿיס פֿון זײַנע פֿרומע באַהיט
ער, און רשעים ווערן אין חושך
פֿאַרשניטן;וואָרום ניט מיט כּוח איז אַ
מענטש שטאַרק.
10 די וואָס קריגן אויף גאָטן וועלן
צעברעכן;ער דונערט אין הימל אויף
זיי; גאָט משפט די עקן פֿון דער
ערד, און גיט מאַכט צו זײַן מלך,
און דערהייבט דעם האָרן פֿון זײַן
געזאַלבטן.
11 און אלקנה איז אַוועק קיין רמה
צו זײַן הויז. און דער יינגל האָט
געדינט גאָט לעבן עלי דעם כֹּהן.
12 און עליס זין זײַנען געווען
נידערטרעכטיקע יונגען, זיי האָבן ניט
געוואָלט וויסן פֿון גאָט.
13 און דער שטייגער פֿון די כֹּהנים
מיטן פֿאָלק איז געווען: ווען נאָר
עמעצער עס האָט געשלאַכט אַ
שלאַכטאָפּפֿער, אַזוי פֿלעגט קומען
דעם כֹּהנס יונג, ווי מע האָט געקאָכט
דאָס פֿלייש מיטן דרײַציניקן גאָפּל
אין זײַן האַנט.
14 און פֿלעגט אַרײַנשטעכן אין בעקן
אָדער אין פֿאַן אָדער אין קעסל אָדער
אין טאָפּ; וואָס נאָר דער גאָפּל
האָט אַרויפֿגעבראַכט, האָט דער כֹּהן
צוגענומען דערמיט. אַזוי פֿלעגן זיי
טאָן צו גאַנץ ישׂראל וואָס זײַנען
געקומען אַהין קיין שילו.
15 נאָך אייידער מען האָט געדעמפּט
דאָס פֿעטס, פֿלעגט קומען דעם כֹּהנס
יונג, און זאָגן צו דעם מאַן וואָס האָט
געשלאַכט: גיב פֿלייש צום בראָטן
פֿאַרן כֹּהן, וואָרום ער וויל ניט נעמען
פֿון דיר געקאָכט פֿלייש, נײַערט רוי.
16 און אַז דער מאַן האָט צו אים
געזאָגט: דעמפּן זאָל מען אַקאָרשט
דעמפּן דאָס פֿעטס, און נעם דיר ווי
דײַן האַרץ געלוסט, אַזוי פֿלעגט ער
זאָגן: ניין, דווקא איצט מוזטו געבן,
אַניט נעם אים מיט געוואַלט.
17 און די זינד פֿון די יונגען איז
געווען זייער גרויס פֿאַר גאָט, וואָרום
די מענטשן האָבן מבֿזה געווען דעם
קרבן פֿון גאָט.
18 און שמואל איז געווען אַ דינער
פֿאַר גאָט, אַ יינגל אָנגעגורט אין אַ
ליינענעם אפֿוד.
19 און אַ קליין מאַנטעלע פֿלעגט
אים זײַן מוטער מאַכן, און אים
אַרויפֿברענגען פֿון יאָר צו יאָר, ווען
זי איז אַרויפֿגעקומען מיט איר מאַן צו
שלאַכטן דאָס שלאַכטאָפּפֿער פֿון יאָר.
20 און עלי פֿלעגט בענטשן אלקנהן
און זײַן וויב, און זאָגן: זאָל דיר גאָט
באַשערן זאָמען פֿון דער דאָזיקער וויב
פֿאַר דער אָנטלײַענונג וואָס איז אָנטלײַען
געווארן צו גאָט. און זיי פֿלעגן גיין
אַהיים.
21 האָט אויך גאָט געדאַכט אָן חנהן,
און זי איז טראָגעדיק געווארן, און
זי האָט געבאָרן דריי זין און צוויי
טעכטער. און דער יינגל שמואל איז
אויפֿגעוואַקסן בײַ גאָט.
22 און עלי איז געווען זייער אַלט;
און ער האָט געהערט אַלץ וואָס זײַנע
זין טוען צו גאַנץ ישׂראל, און אַז זיי
ליגן מיט די ווײַבער וואָס זאַמלען זיך
אײַן בײַם אײנגאַנג פֿון אהל-מועד.
23 און ער האָט צו זיי געזאָגט: פֿאַר
וואָס טוט איר אַזעלכע זאַכן? וואָרום
איך הער אײַערע שלעכטע מעשׂים פֿון
דעם דאָזיקן גאַנצן פֿאָלק.
24 ניט, זין מײַנע; וואָרום ניט גוט
איז די הערונג וואָס איך הער דאָס
פֿאָלק פֿון גאָט פֿאַרשפּרייטן.
25 אַז אַ מענטש זינדיקט קעגן אַ
מענטשן, שטעלט זיך אײַן פֿאַר אים
בית-דין אָבער אַז אַ מענטש זינדיקט
קעגן גאָט, ווער וועט פֿאַר אים בעטן?
אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו דעם
קָול פֿון זייער פֿאָטער; וואָרום גאָט

האָט געוואָלט זיי טייטן.
26 און דער יינגל שמואל איז געוואָרן אַלץ גרעסער, און מער ווויל‌געפֿעליק אי ביי גאָט און אי ביי לײַט.
27 און אַ געטלעכער מאַן איז געקומען צו עלי, און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איך האָב דאָך אַנטפּלעקן זיך אַנטפּלעקט צו דײַן פֿאָטערס הויז בעת זיי זײַנען געווען אין מצרַיִם אונטער דעם הויז פֿון פֿרעהן,
28 און אים אויסדערווײלט פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל פֿאַר אַ פּהן צו מיר, אַרויפֿצוגיין אויף מײַן מזבח, צו רייכערן ווײַרויך, צו טראָגן אַן אפֿוד פֿאַר מיר; און איך האָב געגעבן דײַן פֿאָטערס הויז אַלע פֿײַעראָפּפֿער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
29 פֿאַר וואָס טרעט איר אויף מײַן שלאַכטאָפּפֿער און אויף מײַן שפּײַזאָפּפֿער וואָס איך האָב באַפֿוילן אין מײַן ווינונג, און האַלטסט דײַנע זין אין מער כּבֿוד ווי מיך, כּדי אײַך צו שטאָפּן מיטן בעסטן פֿון יעטוועדער קרבן פֿון ישׂראל מײַן פֿאָלק?
30 דרום זאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: זאָגן האָב איך געזאָגט געזאָגט: דײַן הויז און דײַן פֿאָטערס הויז וועלן אומגיין פֿאַר מיר אויף אייביק; אָבער אַצונד, זאָגט גאָט, פֿאַרמיטן זאָל עס זײַן פֿאַר מיר; וואָרום די וואָס גיבן מיר כּבֿוד, וועל איך געבן כּבֿוד, און די וואָס פֿאַראַכטן מיך, וועלן גרינגגעשאַצט ווערן.
31 זע, טעג קומען, און איך וועל אָפּהאַקן דײַן אָרעם און דעם אָרעם פֿון דײַן פֿאָטערס הויז, אַז אַ זקן וועט ניט זײַן אין דײַן הויז.
32 און וועסט קוקן ווי אַ שׂונא פֿון מײַן ווינונג אויף אירטלעכן וואָס וועט גוטס טאָן ישׂראל; און אַ זקן וועט קיין מאָל ניט זײַן אין דײַן הויז.
33 און ניט אירטלעכן פֿון דיר וועל איך פֿאַרשניידן פֿון לעבן מײַן מזבח, כּדי צו מאַכן אויסגיין דײַנע אויגן און פֿאַרשמאַכטן דײַן זעל; און אַלע אויפֿגעוואָקסענע אין דײַן הויז וועלן שטאַרבן יונגעלײַט.
34 און דאָס וועט דיר זײַן דער צייכן: וואָס וועט קומען אויף דײַנע צוויי זין, אויף חפֿנין און פּינחסן – אין איין טאָג וועלן זיי בײדע שטאַרבן.
35 און איך וועל מיר אויפֿשטעלן אַ געטרײַען כּהן וואָס וועט טאָן אַזוי ווי אין מײַן האַרצן און אין מײַן זעל; און איך וועל אים אויפֿבויען אַ זיכער הויז, און ער וועט אומגיין פֿאַר מײַן געזאַלבטן אַלע טעג.
36 און עס וועט זײַן, אירטלעכער וואָס בלײַבט איבער אין דײַן הויז, וועט קומען זיך בוקן צו אים אום אַ זילבערשטיק און אַ לעבל ברויט, און וועט זאָגן: נעם מיך צו, איך בעט דיך, צו איינער פֿון די כּהנות, צו עסן אַ שטיקל ברויט.

3 און דער יינגל שמואל האָט געדינט גאָט לעבן עלין; און גאָטס וואָרט איז געווען זעלטן אין יענע טעג. קיין אָפּטע זיגונג איז ניט געווען.
2 און עס איז געווען אין יענע טעג, ווען עלי איז געלעגן אויף זײַן אָרט – און זײַנע אויגן האָבן אָנגעהויבן טונקל ווערן; ער האָט ניט געקענט זען –
3 און דאָס ליכט פֿון גאָט איז נאָך ניט געווען אויסגעגאַנגען, און שמואל איז געלעגן אין טעמפּל פֿון גאָט, וואָס דאָרטן איז געווען דער אָרון פֿון גאָט.
4 האָט גאָט גערופֿן צו שמואלן; האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך.
5 און ער איז צוגעלאָפֿן צו עלין, און האָט געזאָגט: דאָ בין איך; האָסט דאָך מיך גערופֿן. האָט ער געזאָגט: איך האָב ניט גערופֿן; לייג זיך צוריק. איז ער געגאַנגען און האָט זיך געלייגט.

6 האָט גאָט ווידער גערופֿן שמואלן, און שמואל איז אויפֿגעשטאַנען און איז צוגעגאַנגען צו עלין, און האָט געזאָגט: דאָ בין איך; האָסט דאָך מיך גערופֿן. האָט ער געזאָגט: איך האָב ניט גערופֿן, מײַן זון; לייג זיך צוריק.

7 און שמואל האָט נאָך ניט געקענט גאָט, און דאָס ווארט פֿון גאָט האָט זיך נאָך ניט געהאַט אַנטפּלעקט צו אים.

8 האָט גאָט ווידער גערופֿן שמואלן צום דריטן מאָל. און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז צוגעגאַנגען צו עלין, און האָט געזאָגט: דאָ בין איך; האָסט דאָך מיך גערופֿן. האָט עלי פֿאַרשטאַנען אַז גאָט רופֿט דעם ייִנגל.

9 און עלי האָט געזאָגט צו שמואלן: גיי לייג זיך; און עס וועט זײַן, אַז מע וועט רופֿן צו דיר, זאָלסטו זאָגן: רעד, גאָט, ווארום דײַן קנעכט הערט. איז שמואל געגאַנגען און האָט זיך געלייגט אויף זײַן אָרט.

10 און גאָט איז געקומען און האָט זיך אַוועקגעשטעלט, און האָט גערופֿן אַזוי ווי די פֿריִערדיקע מאָל: שמואל! שמואל! האָט שמואל געזאָגט: רעד, ווארום דײַן קנעכט הערט.

11 האָט גאָט געזאָגט צו שמואלן: זע, איך טו אַ זאַך אין ישׂראל, אַז איטלעכער ווָאס הערט עס, וועלן קלינגען זײַנע בייִדע אויערן.

12 אין יענעם טאָג וועל איך מקיים זײַן אויף עלין אַלץ ווָאס איך האָב גערעדט וועגן זײַן הויז, פֿון אָנהייב ביזן סוף.

13 ווארום איך האָב אים אָנגעזאָגט אַז איך פֿאַרמשפּט זײַן הויז אויף אייביק, פֿאַר דער זינד, ווָאס ער האָט געווּסט אַז זײַנע זין ברענגען אַ קללה אויף זיך, און האָט זיי ניט געווארנט.

14 און דרום האָב איך געשוואָרן אויף עלים הויז: אויב די זינד פֿון עלים הויז וועט פֿאַרגעבן וועלן דורך שלאַכטאָפּפֿער אָדער דורך שפּײַזאָפּפֿער אויף אייביק!

15 און שמואל איז געלעגן ביז אין דער פֿרי, און ער האָט געעפֿנט די טירן פֿון גאָטס הויז. און שמואל האָט מורא געהאַט צו דערציילן די זעונג צו עלין.

16 האָט עלי גערופֿן שמואלן, און האָט געזאָגט: שמואל מײַן זון! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך.

17 האָט ער געזאָגט: וואָס איז די זאַך וואָס ער האָט צו דיר גערעדט? זאָלסטו ניט פֿאַרלייקענען פֿון מיר, איך בעט דיך. זאָל דיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב דו וועסט פֿון מיר פֿאַרלייקענען אַ וואָרט פֿון אַלע וועלטער וואָס גאָט האָט צו דיר גערעדט.

18 האָט שמואל אים דערציילט אַלע ווערטער, און ניט פֿאַרלייקנט פֿון אים. און ער האָט געזאָגט: ער איז יהוה; וואָס איז גוט אין זײַנע אויגן, זאָל ער טאָן.

19 און שמואל איז געוואַקסן, און גאָט איז געווען מיט אים, און ער האָט פֿון אַלע זײַנע ווערטער ניט געלאָזט פֿאַלן צו דער ערד.

20 און גאַנץ ישׂראל פֿון דן און ביז באַר-שֶׁבַע האָט געווּסט אַז שמואל איז באַגלויבט געוואָרן פֿאַר אַ נבֿיא פֿון גאָט.

21 און גאָט האָט זיך ווידער באַווייזן אין שילו; ווארום גאָט האָט זיך אַנטפּלעקט צו שמואלן אין שילו דורך דעם וואָרט פֿון גאָט.

4 און דאָס וואָרט פֿון שמואלן איז אַרויס צו גאַנץ ישׂראל. און ישׂראל איז אַרויסגעגאַנגען אויף מלחמה אָקעגן די פּלשתּים, און זיי האָבן געלאָגערט בײַ אֶבֶן-עֶזֶר, און די פּלשתּים האָבן געלאָגערט אין אַפֵק.

2 און די פּלשתּים האָבן זיך אַרויסגעשטעלט אָקעגן ישׂראל, און די מלחמה האָט זיך פֿאַרשפּרייט, און ישׂראל איז געשלאָגן געוואָרן פֿאַר די פּלשתּים; און זיי האָבן געטייט אין

דער שלאָכט אויפֿן פֿעלד אַרום פֿיר טויזנט מאַן.
3 און אַז דאָס פֿאָלק איז צוריקגעקומען אין לאַגער, האָבן די עלטסטע פֿון ישׂראל געזאָגט: פֿאַר ווָאס האָט אונדז היינט גאָט געשלאָגן פֿאַר די פּלשתּים? לאָמיר אַריבערנעמען צו אונדז פֿון שילו דעם אָרון פֿון גאָטס בונד, כּדי ער זאָל קומען צווישן אונדז, און אונדז העלפֿן פֿון דער האַנט פֿון אונדזערע פֿײַנט.
4 האָט דאָס פֿאָלק געשיקט קיין שילו, און זיי האָבן אַריבערגעטראָגן פֿון דאָרטן דעם אָרון פֿון דעם בונד פֿון גאָט פֿון צבֿאות ווָאס זיצט איבער די כּרובֿים; און דאָרטן זײַנען געווען עליס צוויי זין בײַ דעם אָרון פֿון גאָטס בונד, חפֿני און פּינחס.
5 און עס איז געווען, ווי דער אָרון פֿון גאָטס בונד איז אָנגעקומען אין לאַגער, אַזוי האָבן גאַנץ ישׂראל געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג, אַז די ערד איז פֿאַרהילכט געוואָרן.
6 און די פּלשתּים האָבן געהערט דעם קול פֿון דער שאַלונג, און זיי האָבן געזאָגט: ווָאס איז דער קול פֿון דער דאָזיקער גרויסער שאַלונג אין לאַגער פֿון די עבֿרים? און זיי זײַנען געוואָר געוואָרן אַז דער אָרון פֿון גאָט איז אָנגעקומען אין לאַגער.
7 און די פּלשתּים האָבן מורא געקראָגן, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: יהוה איז געקומען אין לאַגער. און זיי האָבן געזאָגט: ווויי אונדז! וואָרום אַזוי-וואָס איז ניט געשען נעכטן-אייערנעכטן.
8 ווויי אונדז! ווער וועט אונדז מציל זײַן פֿון דער האַנט פֿון די דאָזיקע מאַכטיקע געטער? דאָס זײַנען דאָך די געטער ווָאס האָבן געשלאָגן די מצרים מיט אַלערליי שלעק אין מדבר.
9 שטאַרקט אײַך, און זײַט מענטער, איר פּלשתּים, כּדי איר זאָלט ניט דינען די עבֿרים, אַזוי ווי זיי האָבן אײַך געדינט; דרום זײַט מענטער, און איר זאָלט מלחמה האַלטן.
10 און די פּלשתּים האָבן מלחמה געהאַלטן, און ישׂראל איז געשלאָגן געוואָרן, און זיי זײַנען אָנטלאָפֿן איטלעכער צו זײַנע צעלטן. און עס איז געווען זייער אַ גרויסער שלאָג, און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון ישׂראל דרײַסיק טויזנט פֿוסגייער.
11 און דער אָרון פֿון גאָט איז צוגענומען געוואָרן, און עליס צוויי זין זײַנען געטייט געוואָרן, חפֿני און פּינחס.
12 און אַ מאַן פֿון בנימין איז אָנטלאָפֿן פֿון שלאַכטפֿעלד, און ער איז אָנגעקומען קיין שילו אין דעם אייגענעם טאָג, מיט זײַנע קליידער צעריסן, און ערד אויף זײַן קאָפּ.
13 און ווי ער איז געקומען, ערשט עלי זיצט אויף אַ שטול בײַם וועג, אויסקוקנדיק; וואָרום זײַן האַרץ האָט געציטערט וועגן דעם אָרון פֿון גאָט. און דער מאַן איז געקומען אָנזאָגן אין שטאָט, און די גאַנצע שטאָט האָט אויפֿגעשריען.
14 און עלי האָט געהערט דעם קול פֿון דעם געשריי, און האָט געזאָגט: וואָס איז דער קול פֿון דעם דאָזיקן לייַאַרעם? האָט דער מאַן געאײַלט און איז צוגעקומען, און האָט עלין דערציילט.
15 און עלי איז געווען אַכט און נײַנציק יאָר אַלט, און זײַנע אויגן זײַנען געווען שטאַר, און ער האָט ניט געקענט זען.
16 האָט דער מאַן געזאָגט צו עלין: איך בין דער וואָס איז געקומען פֿון שלאַכטפֿעלד, און בין היינט אָנטלאָפֿן פֿון שלאַכטפֿעלד. האָט ער געזאָגט: ווי איז די זאַך געווען, מײַן זון?
17 האָט דער אָנזאָגער געענטפֿערט און האָט געזאָגט: ישׂראל איז אָנטלאָפֿן פֿאַר די פּלשתּים, און עס איז אויך געווען אַ גרויסער שלאָג צווישן

פְּאֵלק, און אויך דינע ביידע זין זינען געטייט געוואָרן, חפני און פינחס, און דער אָרון פון גאָט איז אַוועקגענומען געוואָרן.

18 און עס איז געווען, ווי ער האָט דערמאָנט דעם אָרון פון גאָט, אַזוי איז ער אַראָפּגעפֿאַלן פון טויער, הינטערווײלעך בײם זײט פון טויער, און זײן געניק האָט זיך צעבראָכן, און ער איז געשטאָרבן; ווײַל ער איז אַן עלטער מאַן געווען אַלט און שווערלעביק. און איז געווען עלי משפט ישׂראל פערציק יאָר.

19 און זײַן שנור, פינחסעס ווײַב, איז געווען טראָגעדיק צום געווינען, און ווי זי האָט געהערט די הערונג, אַז דער אָרון פון גאָט איז אַוועקגענומען געוואָרן, און איר שווער און איר מאַן זײַנען טויט, אַזוי האָט זי זיך אַראָפּגעלאָזט און האָט געבאָרן, ווײַל אירע ווייען זײַנען געקומען אויף איר.

20 און בעת איר שטאַרבן, האָבן די ווײַבער וואָס זײַנען געשטאַנען לעבן איר, צו איר געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן, ווײַל אַ זון האָסטו געבאָרן. אָבער זי האָט ניט געענטפֿערט, און ניט צוגעטאָן איר האַרץ.

21 און זי האָט געראָפֿן דעם ייִנגל אי-כָּבוֹד [אויס כָּבוֹד], אַזוי צו זאָגן: אָפּגענומען האָט זיך דער כָּבוֹד פון ישׂראל; ווײַל דער אַוועקגענומענע פון דעם אָרון פון גאָט, און ווײַל איר שווער און איר מאַן.

22 און זי האָט געזאָגט: אָפּגענומען האָט זיך דער כָּבוֹד פון ישׂראל, ווײַל דער אָרון פון גאָט איז אַוועקגענומען געוואָרן.

5 און די פלשתים האָבן גענומען דעם אָרון פון גאָט, און האָבן אים געבראַכט פון אֶבֶן-עֶזֶר קיין אַשדוד.

2 און די פלשתים האָבן גענומען דעם אָרון פון גאָט, און האָבן אים געבראַכט אין הויז פון דגון, און אים אַוועקגעשטעלט לעבן דגון.

3 און די אַשדודער האָבן זיך געפֿעדערט אויף מאָרגן, ערשט דגון ליגט אַנידערגעפֿאַלן אויף זײַן פנים צו דער ערד פֿאַר דעם אָרון פון גאָט; האָבן זיי גענומען דגון און האָבן אים אומגעקערט אויף זײַן אָרט.

4 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אויף מאָרגן אין דער פֿרי, ערשט דגון ליגט אַנידערגעפֿאַלן אויף זײַן פנים צו דער ערד פֿאַר דעם אָרון פון גאָט, און דער קאָפּ פון דגון און זײַן ביידע האַנטפֿלעכן ליגן אָפּגעהאַקט אויפֿן שוועל; נאָר [דער לײַב פון] דגון איז אים געבליבן.

5 דרום טרעטן ניט די פּריסטער פון דגון, און אַלע וואָס קומען אין הויז פון דגון, אויף דעם שוועל פון דגון אין אַשדוד ביז אויף היינטיקן טאָג.

6 און די האַנט פון גאָט איז געווען שווער אויף די אַשדודער און ער האָט זיי פֿאַרווויסט, און האָט זיי געפּלאָגט מיט בלאָטערן – אַשדוד מיט אירע געמאַרקן.

7 און ווי די אַשדודער האָבן געזען אַז עס האַלט אַזוי, האָבן זיי געזאָגט: דער אָרון פון דעם גאָט פון ישׂראל טאָר ניט בלייבן בײַ אונדז, וואָרום זײַן האַנט איז האַרט אויף אונדז און אויף דגון אונדזער גאָט.

8 און זיי האָבן געשיקט און האָבן אײַנגעזאַמלט צו זיך אַלע פּירשטן פון די פלשתים, און זיי האָבן געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן מיט דעם אָרון פון דעם גאָט פון ישׂראל? האָבן יענע געזאָגט קיין גַּת זאָל אַריבערגיין דער אָרון פון דעם גאָט פון ישׂראל. און זיי האָבן אַריבערגעטראָגן דעם אָרון פון דעם גאָט פון ישׂראל.

9 און עס איז געווען, נאָך דעם ווי זיי האָבן אים אַריבערגעטראָגן, איז די האַנט פון גאָט געווען אין דער שטאָט מיט זייער אַ גרויסער מהומה, און ער האָט געפּלאָגט די מענטשן פון דער

שטאָט פֿון קליין ביז גרויס, און עס האָבן אויסגעבראָכן בײַ זיי בלאָטערן.

10 האָבן זיי אַוועקגעשיקט דעם אָרון פֿון גאָט קיין עקרון. און עס איז געווען, ווי דער אָרון פֿון גאָט איז אָנגעקומען קיין עקרון, האָבן די עקרונער געשריִען, אַזוי צו זאָגן: מע האָט אַריבערגעבראַכט צו מיר דעם אָרון פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל, צו טײטן מיך און מײַן פֿאָלק.

11 און זיי האָבן געשיקט און האָבן אײַנגעזאַמלט אַלע פֿירשטן פֿון די פּלשתּים, און זיי האָבן געזאָגט: שיקט אַוועק דעם אָרון פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל, און זאָל ער זיך אומקערן צו זײַן אָרט, כּדי ער זאָל ניט טײטן מיך און מײַן פֿאָלק. וואָרום אַ טויט-מהומה איז געווען אין דער גאַנצן שטאָט; די האַנט פֿון גאָט איז דאָרטן געווען זייער שווער.

12 און די מענטשן וואָס זײַנען ניט געשטאָרבן, זײַנען געפֿאַלגט געוואָרן מיט בלאָטערן, און דאָס געשריי פֿון דער שטאָט איז אַרויף ביזן הימל.

6 און דער אָרון פֿון גאָט איז אָפּגעווען אין פֿעלד פֿון די פּלשתּים זיבן חדשים.

2 האָבן די פּלשתּים גערופֿן די פּריסטער און די וואָרזאָגער, אַזוי צו זאָגן: וואָס זאָלן מיר טאָן מיט דעם אָרון פֿון גאָט? מאַכט אונדז וויסן מיט וואָס מיר זאָלן אים אָפּשיקן צו זײַן אָרט.

3 האָבן זיי געזאָגט: אַז איר שיקט אָפּ דעם אָרון פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל, זאָלט איר אים ניט אָפּשיקן מיט לײדיקן; נײערט אָפּצאָלן אַ שולדאָפּפֿער; דעמצמאָל וועט איר געהיילט ווערן, און אײַך וועט באַווּסט ווערן פֿאַר וואָס זײַנען האַנט האָט זיך ניט אָפּגעטאָן פֿון אײַך.

4 האָבן זיי געזאָגט: וואָס זאָל זײַן דאָס שולדאָפּפֿער וואָס מיר זאָלן אים אָפּצאָלן? האָבן זיי געזאָגט: לויט דער צאָל פֿון די פּירשטן פֿון די פּלשתּים, פֿינף גילדערנע בלאָטערן און פֿינף גילדערנע מײַז; וואָרום איין מגפּה איז געווען אויף אַלעמען און אויף אײַערע פֿירשטן.

5 דרום זאָלט איר מאַכן די געשטאַלטן פֿון אײַערע בלאָטערן, און די געשטאַלטן פֿון אײַערע מײַז, וואָס פֿאַרדאָרבן אײַער לאַנד, און איר זאָלט געבן כּבֿוד צום גאָט פֿון ישׂראל, אפֿשר וועט ער פֿאַרגרינגערן זײַן האַנט פֿון אײַך, און פֿון אײַערע געטער, און פֿון אײַער לאַנד.

6 און נאָך וואָס זאָלט איר האַרט מאַכן אײַער האַרץ, אַזוי ווי די מצרים און פֿרעה האָבן געמאַכט זייער האַרץ? פֿאַר וואָר, אַז ער האָט זיך אָנגעטאָן אָן זיי, האָבן זיי זיי אַוועקגעלאָזן, און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען.

7 און אַצונד, נעמט און מאַכט אַ נײַעם וואָגן, און צוויי געקעלבטע קי, וואָס אויף זיי איז ניט אַרויף אַ יאָך; און איר זאָלט אײַנשפּאַנען די קי אין דעם וואָגן, און אומקערן זייערע קעלבער פֿון הינטער זיי אַהיים.

8 און איר זאָלט נעמען דעם אָרון פֿון גאָט, און אים אַרויפֿלייגן אויפֿן וואָגן, און די גילדערנע זאַכן וואָס איר זאָלט אים אָפּ פֿאַר אַ שולדאָפּפֿער, זאָלט איר אַרײַנטאָן אין אַ קאַסטן אים בײַן זײַט; און איר זאָלט אים אַוועקלאָזן ער זאָל גיין.

9 וועט איר זען, אויב מיט דעם וועג פֿון זײַן געמאַרק וועט ער אַרויפֿגיין, קיין בית-שֶׁמֶשׁ, האָט ער אונדז געטאָן דאָס דאָזיקע גרויסע בייז, און אויב ניט, וועלן מיר ווּיסן אַז ניט זײַן האַנט האָט אונדז געטראָפֿן; דאָס איז אונדז אַ סיבה געשען.

10 האָבן די מענטשן אַזוי געטאָן; און זיי האָבן גענומען צוויי געקעלבטע קי,

און זיי אײנגעשפּאַנט אין אַ וואָגן און זיירע קעלבער האָבן זיי פֿאַרשפּאַרט אין דער היים.
11 און זיי האָבן אַרויפֿגעטאָן אויפֿן וואָגן דעם אָרון פֿון גאָט, און דעם קאַסטן מיט די גילדערנע מײַז און די געשטאַלטן פֿון זייערע בלאָטערן.
12 און די קי האָבן זיך פֿאַרנומען גלײַך מיטן וועג, אויפֿן וועג פֿון בית-שֶׁמֶשׁ; אויף איין שליאַך זײנען זיי געגאַנגען, געגאַנגען און געמרוקעט, און זיי האָבן זיך ניט אָפּגעקערט רעכטס אָדער לינקס. און די פֿירשטן פֿון די פּלשתּים זײנען געגאַנגען הינטער זיי ביז דעם געמאַרק פֿון בית-שֶׁמֶשׁ.
13 און די בית-שֶׁמֶשער האָבן געשניטן דעם שניט פֿון ווייץ און טאָל, און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייערע אויגן, און האָבן דערזען דעם אָרון, און האָבן זיך דערפֿרייט אים צו זען.
14 און דער וואָגן איז צוגעקומען צו דעם פֿעלד פֿון יהושוע דעם בית-שֶׁמֶשער, און האָט זיך דאָרטן אָפּגעשטעלט. און דאָרטן איז געווען אַ גרויסער שטיין, האָבן זיי צעהאַקט דאָס האָלץ פֿון וואָגן, און די קי האָבן זיי אויפֿגעבראַכט אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט.
15 און די לוִיִים האָבן אַראָפּגענומען דעם אָרון פֿון גאָט און דעם קאַסטן וואָס מיט אים, וואָס דרינען זײנען געווען די גילדערנע זאַכן, און אַרויפֿגעטאָן אויף דעם גרויסן שטיין. און די מענטשן פֿון בית-שֶׁמֶשׁ האָבן אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און געשלאַכטע שלאַכטאָפּפֿער אין יענעם טאָג צו גאָט.
16 און די פֿינף פֿירשטן פֿון די פּלשתּים האָבן דאָס געזען, און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין עקרון אין דעם אייגענעם טאָג.
17 און דאָס זײנען די גילדערנע בלאָטערן וואָס די פּלשתּים האָבן אָפּגעצאָלט אַ שולדאָפּפֿער צו גאָט: פֿאַר אַשדוד איינער, פֿאַר עַזָּה איינער, פֿאַר אַשקלון איינער, פֿאַר גַּת איינער, פֿאַר עקרון איינער.
18 און די גילדערנע מײַז זײנען געווען די צאָל פֿון אַלע שטעט פֿון די פּלשתּים אונטער די פֿינף פֿירשטן, פֿון אַ פֿעסטונגשטאָט און ביז אַן אָפֿענעם דאָרף, און ביז דעם גרויסן שטיין, וואָס זיי האָבן אויף אים אַרויפֿגעלייגט דעם אָרון פֿון גאָט; ער איז ביז אויף הײַנטיקן טאָג אין דעם פֿעלד פֿון יהושוע דעם בית-שֶׁמֶשער.
19 און ער האָט געשלאָגן צווישן די מענטשן פֿון בית-שֶׁמֶשׁ, ווײל זיי האָבן געקוקט אויף דעם אָרון פֿון גאָט, און ער האָט געשלאָגן צווישן דעם פֿאָלק זיבעציק מאַן און פֿופֿציק טויזנט מאַן. און דאָס פֿאָלק האָט געטרויערט וואָס גאָט האָט געשלאָגן צווישן דעם פֿאָלק אַ גרויסן שלאַק.
20 און די מענטשן פֿון בית-שֶׁמֶשׁ האָבן געזאָגט: ווער קען באַשטיין פֿאַר יהוה, דעם הײַליקן הייליקן גאָט? און צו וועמען זאָל ער אַרויפֿגיין פֿון אונדז?
21 האָבן זיי געשיקט שלוחים צו די באַווינער פֿון קִרְיַת-יְעָרִים, אַזוי צו זאָגן: די פּלשתּים האָבן אומגעקערט דעם אָרון פֿון גאָט. נידערט אַראָפּ, נעמט אים אַרויף צו אײַך.

7 און די מענטשן פֿון קִרְיַת-יְעָרִים זײנען געקומען, און האָבן אַרויפֿגעבראַכט דעם אָרון פֿון גאָט, און אים געבראַכט אין הויז פֿון אֲבִינָדָבן אויפֿן בערגל; און אֶלְעָזָר זײן זון האָבן זיי עהיילליקט צו היטן דעם אָרון פֿון גאָט.
2 און עס איז געווען: פֿון זינט דעם טאָג וואָס דער אָרון איז פֿאַרבליבן אין קִרְיַת-יְעָרִים האָבן זיך געמערט די טעג. און עס זײנען געווארן צוואַנציק יאָר; און דאָס גאַנצע הויז פֿון ישׂראל

הָאָט געבענקט נאָך יהוה.

3 און שמואל הָאָט געזאָגט צום גאַנצן הויז פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אויב מיט אײַער גאַנצן האַרצן קערט איר אײַך אום צו יהוה, טוט אָפּ די פֿרעמדע געטער פֿון צווישן אײַך, און די עשתָּרות, און בריײט אָן אײַער האַרץ צו יהוה, און דינט אים אַליין, און ער וועט אײַך מציל זײַן פֿון דער האַנט פֿון די פּלשתּים.

4 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל אָפּגעטאָן די בַּעַל-געטער און די עשתָּרות, און זיי האָבן געדינט יהוה אַליין.

5 און שמואל הָאָט געזאָגט: זאַמלט אײַן גאַנץ ישׂראל קיין מִצפָּה, און איך וועל מתפלל זײַן פֿאַר אײַך צו גאָט.

6 האָבן זיי זיך אײַנגעזאַמלט קיין מִצפָּה, און זיי האָבן געשעפּט וואַסער און אויסגאָסן פֿאַר גאָט, און זיי האָבן געפֿאַסט אין יענעם טאָג, און געזאָגט דאָרטן: מיר האָבן געזינדיקט צו גאָט. און שמואל הָאָט געמשפט די קינדער פֿון ישׂראל אין מִצפָּה.

7 און די פּלשתּים האָבן געהערט, אַז די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט קיין מִצפָּה, און די פֿירשטן פֿון די פּלשתּים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען קעגן ישׂראל. און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן דערהערט, און האָבן מורא געהאַט פֿאַר די פּלשתּים.

8 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזאָגט צו שמואלן: זאָלסט ניט אויפֿהערן שרײַען פֿון אונדזערט וועגן צו יהוה אונדזער גאָט, ער זאָל אונדז העלפֿן פֿון דער האַנט פֿון די פּלשתּים.

9 הָאָט שמואל גענומען אַ מילכלעמעלע, און הָאָט עס אויפֿגעבראַכט אין גאַנצן אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט. און שמואל הָאָט געשריען צו גאָט פֿאַר ישׂראל, און גאָט הָאָט אים געענטפֿערט.

10 און עס איז געווען, ווי שמואל ברענגט אויף דאָס בראַנדאָפּפֿער, אַזוי האָבן די פּלשתּים געענעט אויף מלחמה אַקעגן ישׂראל; אָבער גאָט הָאָט געדונערט מיט גרויס געפּילדער אין יענעם טאָג אויף די פּלשתּים, און ער הָאָט זיי פֿאַרטומלט, און זיי זײַנען געשלאָגן געווארן פֿאַר ישׂראל.

11 און די מענער פֿון ישׂראל זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצפָּה, און האָבן נאָכגעיאָגט די פּלשתּים, און זיי געשלאָגן ביז אונטער בית-כָּר.

12 און שמואל הָאָט גענומען אַ שטיין, און הָאָט אים אויפֿגעשטעלט צווישן מִצפָּה און צווישן שֵׁן, און הָאָט געפֿרופֿן זײַן נאָמען אֶבֶן-עֶזֶר, וואָרום ער הָאָט געזאָגט: ביז דאָנען הָאָט אונדז גאָט געהאָלפֿן.

13 און די פּלשתּים זײַנען אונטערטעניק געווארן, און זיי זײַנען מער ניט געקומען אין דעם גבול פֿון ישׂראל. און די האַנט פֿון גאָט איז געווען אויף די פּלשתּים אַלע טעג פֿון שמואלן.

14 און די שטעט וואָס די פּלשתּים האָבן געהאַט צוגענומען פֿון ישׂראל, האָבן זיך אומגעקערט צו ישׂראל, פֿון עקרון און ביז גַּת און זייער געמאַרק הָאָט ישׂראל מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון די פּלשתּים. און עס איז געווען שלום צווישן ישׂראל און צווישן דעם אמורי.

15 און שמואל הָאָט געמשפט ישׂראל אַלע טעג פֿון זײַן לעבן.

16 און ער פֿלעגט גיין יאָר אײַן יאָר אויס און אַרומגיין קיין בֵּית-אֵל, און גלגול, און מִצפָּה, און משפּטן ישׂראל אין אַלע די דאָזיקע ערטער.

17 און זײַן צוריקקער פֿלעגט זײַן קיין רמה, וואָרום דאָרטן איז געווען זײַן הויז, און דאָרטן הָאָט ער געמשפט ישׂראל; און ער הָאָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו גאָט.

8 און עס איז געווען, אַז שמואל איז
אַלט געוואָרן, האָט ער געמאַכט
זײַנע זין שופֿטים אויף ישׂראל.
2 און דער נאָמען פֿון זײַן
ערשטגעבוירענעם זון איז געווען
יוֹאֵל, און דער נאָמען פֿון דעם צווייטן
פֿון אים אֲבִיָה; זיי זײַנען געווען
שופֿטים אין באָר-שָׁבַע.
3 און זײַנע זין זײַנען ניט געגאַנגען
אין זײַנע וועגן, און זיי האָבן זיך
אָפּגעניגט נאָך געווין, און האָבן
גענומען שוחד, און פֿאַרדרייט דעם
משפט.
4 האָבן זיך אַרײַנגעזאַמלט אַלע
עלטסטע פֿון ישׂראל, און זיי זײַנען
געקומען צו שמואלן קיין רמה,
5 און האָבן צו אים געזאָגט: זע, דו
ביסט אַלט, און דײַנע זין גייען ניט אין
דײַנע וועגן. אַצונד מאַך אונדז אַ מלך
צו משפטן אַזוי ווי אַלע פֿעלקער.
6 און די זאַך איז געווען שלעכט אין
די אויגן פֿון שמואלן, אַז זיי האָבן
געזאָגט: גיב אונדז אַ מלך אונדז צו
משפטן. און שמואל האָט מתפלל
געווען צו גאָט.
7 האָט גאָט געזאָגט צו שמואלן:
הער צו דעם קָול פֿון דעם פֿאָלק אין
אַלץ ווָאס זיי זאָגן צו דיר; ווָארום ניט
דיך האָבן זיי פֿאַראַכט, נאָר מיך האָבן
זיי פֿאַראַכט פֿון צו קיניגן איבער זיי.
8 אַזוי ווי אַלע זייערע טוּנגען ווָאס
זיי האָבן געטאָן פֿון דעם טאָג ווָאס איך
האָב זיי אויפֿגעבראַכט פֿון מצרַיִם און
ביז הײַנטיקן טאָג, ווָאס זיי האָבן מיך
פֿאַרלאָזן און געדינט פֿרעמדע געטער,
אַזוי טוען זיי אויך צו דיר.
9 און אַצונד, הער צו זייער קָול, נאָר
ווארנענען זאָלסטו זיי ווָארנענען, און זיי
דערציילן דעם שטייגער פֿון דעם מלך
ווָאס וועט קיניגן איבער זיי.
10 האָט שמואל געזאָגט אַלע
ווערטער פֿון גאָט צו דעם פֿאָלק ווָאס
האָט פֿאַרלאַנגט פֿון אים אַ מלך.
11 און ער האָט געזאָגט: דאָס וועט
זײַן דער שטייגער פֿון דעם מלך ווָאס
וועט קיניגן איבער אײַך: אײַערע זין
וועט ער צונעמען און וועט זיי פֿאַרטאָן
פֿאַר זיך בײַ זײַן רײַטוואָגן, און בײַ
זײַנע פֿערד, און זיי וועלן לויפֿן פֿאַר
זײַן רײַטוואָגן.
12 און ער וועט זיי זיך מאַכן פֿאַר
הויפּטלײַט פֿון טויזנט, און הויפּטלײַט
פֿאַר פֿופֿציק, און אויך צו אַקערן זײַן
אָקער, און צו שנײַדן זײַן שניט, און
צו מאַכן זײַנע כּלי-מלחמה, און די
שפֿאַנציג פֿון זײַנע רײַטוועגן.
13 און אײַערע טעכטער וועט ער
צונעמען פֿאַר בשׂמים-מאַכערינס, און
פֿאַר קעכינס, און פֿאַר בעקערינס.
14 און אײַערע בעסטע פֿעלדער און
ווײַנגערטנער און איילבערטגערטנער
וועט ער צונעמען און אַוועקשענקען צו
זײַנע קנעכט.
15 און פֿאַר אײַערע זאָמען און
אײַערע ווײַנגערטנער וועט ער נעמען
מעשׂר, און אַוועקשענקען צו זײַנע
הויפֿדינער און צו זײַנע קנעכט.
16 און אײַערע קנעכט און אײַערע
דינסטן און אײַערע בעסטע בחורים און
אײַערע אייזלען וועט ער צונעמען, און
פֿאַרטאָן פֿאַר זײַן אַרבעט.
17 פֿון אײַערע שאָף וועט ער נעמען
מעשׂר; און איר וועט זײַן קנעכט בײַ
אים.
18 און איר וועט שרײַען אין יענעם
טאָג פֿון וועגן אײַער מלך ווָאס איר
האָט אײַך אויסדערווײלט, און גאָט
וועט אײַך ניט ענטפֿערן אין יענעם
טאָג.
19 אָבער דאָס פֿאָלק האָט ניט
געוואָלט צוהערן צו דעם קָול פֿון
שמואלן, און זיי האָבן געזאָגט: ניין,
נאָר דווקא אַ מלך מוז זײַן איבער
אונדז,
20 אַז מיר זאָלן אויך זײַן אַזוי ווי
אַלע פֿעלקער, און אונדזער מלך זאָל
אונדז משפטן, און אַרויסגיין אונדז

פַֿארויס, און פֿירן אונדזערע מלחמות.
21 און שמואל האָט געהערט אַלע
ווערטער פֿון פֿאָלק, און ער האָט זיי
דערציילט אין די אויערן פֿון גאָט.
22 און גאָט האָט געזאָגט צו
שמואלן: הער צו זייער קָול, און
זאָלסט זיי מאַכן אַ מלך. האָט שמואל
געזאָגט צו די מענער פֿון ישׂראל: גייט
איטלעכער צו זײַן שטאָט.

9 און עס איז געווען אַ מאַן פֿון
בנימין, וואָס זײַן נאָמען איז
געווען קיש דער זון פֿון אֲבִיאֵל, דעם
זון פֿון צְרוֹר, דעם זון פֿון בכוֹרַת, דעם
זון פֿון אֲפִיחַ, דעם זון פֿון אַ מאַן אַ
בנימינער, אַ העלדישער גִבור.
2 און ער האָט געהאַט אַ זון, וואָס זײַן
נאָמען איז געווען שָׁאוּל, יונג און שיין,
און קיינער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל
איז ניט געווען שענער פֿון אים; פֿון זײַן
אַקסל און אַרויף איז ער געווען העכער
פֿון גאַנצן פֿאָלק.
3 זײַנען פֿאַרלאָרן געווארן די
אייזעלינס בײַ קיש דעם פֿאָטער פֿון
שָׁאוּלן, און קיש האָט געזאָגט צו זײַן
זון שָׁאוּלן: נעם אָפּאָרשט מיט דיר
איינעם פֿון די יונגען, און שטיי אויף,
גיי זוך די אייזעלינס.
4 איז ער דורכגעגאַנגען דורכן
געבערג פֿון אֶפְרַיִם און איז
דורכגעגאַנגען דורך לאַנד שָׁלִשָׁה, און
זיי האָבן ניט געפֿונען; און זיי זײַנען
דורכגעגאַנגען דורך לאַנד שַׁעֲלִים,
און ניטאָ; און ער איז דורכגעגאַנגען
דורך לאַנד בנימין, און זיי האָבן ניט
געפֿונען.
5 ווי זיי זײַנען געקומען אין לאַנד
צוף, אַזוי האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַן
יונג וואָס מיט אים: קום און לאָמיר
זיך אומקערן, וואָרום מײַן פֿאָטער
וועט נאָך אויפֿהערן זיך קימערן אום
די אייזעלינס, און וועט דאגהן וועגן
אונדז.
6 האָט ער צו אים געזאָגט: זע, איך
בעט דיך, אַ געטלעכער מאַן איז דאָ
אין דער דאָזיקער שטאָט, און דער
מאַן איז אָנגעזעהן; אַלץ וואָס ער רעדט,
קומט זיכער אָן. לאָמיר אַצונד גיין
אַהין, אפֿשר וועט ער אונדז זאָגן וועגן
אונדזער וועג וואָס מיר גייען אויף
אים.
7 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַן יונג:
אָבער זע, אַז מיר וועלן גיין, וואָס
וועלן מיר ברענגען דעם מאַן? וואָרום
דאָס ברויט איז אויסגעגאַנגען פֿון
אונדזערע כֵלים, און אַ מתּנה צו
ברענגען דעם געטלעכן מאַן איז ניטאָ;
וואָס איז דאָ בײַ אונדז?
8 האָט דער יונג ווידער געענטפֿערט
שָׁאוּלן און האָט געזאָגט: אָט געפֿינט
זיך אין מײַן האַנט אַ פֿערטל שקל
זילבער, וועל איך געבן דעם געטלעכן
מאַן, און ער וועט אונדז זאָגן אונדזער
וועג.
9 פֿרִיער אין ישׂראל, האָט אַ מאַן
אַזוי געזאָגט, אַז ער איז געגאַנגען
פֿרעגן בײַ גאָט: קומט און לאָמיר גיין
צום זעער; וואָרום דעם נביא פֿון הײַנט
פֿלעגט מען פֿריִער רופֿן זעער.
10 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַן יונג:
דײַן וואָרט איז גוט; קום לאָמיר
גיין. און זיי זײַנען אַוועק צו דער
שטאָט וואָס דאָרטן איז געווען דער
געטלעכער מאַן.
11 ווי זיי גייען אַרויף דעם
אַרויפֿגאַנג פֿון שטאָט, אַזוי האָבן
זיי אָנגעטראָפֿן מיידלעך וואָס גייען
אַרויס שעפּן וואַסער, און זיי האָבן
צו זיי געזאָגט: איז דאָ פֿאַראַן דער
זעער?
12 האָבן זיי געענטפֿערט און
געזאָגט: ער איז דאָ, אָן פֿאַר דיר.
אײַל זיך אַצונד, וואָרום הײַנט איז ער
געקומען אין שטאָט, ווײַל הײַנט איז
אַן אָפּפֿערשלאַכטונג בײַם פֿאָלק אויף
דער בָּמָה.

13 ווי איר קומט אַרײַן אין שטאָט, אַזוי וועט איר אים טרעפֿן, אײדער ער גייט אַרויף אויף דער בָּמָה צו עסן; ווײַל דאָס פֿאָלק עסט ניט ביז ער קומט, ווָאַרום ער בענטשט דאָס שלאַכטאָפּפֿער, דערנאָך עסן די געלאָדענע. און אַצונד גייט אַרויף, ווָאַרום גראָד הײַנט וועט איר אים טרעפֿן.

14 זײַנען זיי אַרויפֿגעגאַנגען צו דער שטאָט. זיי קומען אַרײַן אין שטאָט, ערשט שמואל גייט אַרויס אַקעגן זיי, כדי אַרויפֿצוגיין אויף דער בָּמָה.

15 און גאָט האָט אַנטפּלעקט שמואלס אויער איין טאָג פֿאַר שאָולס קומען, אַזוי צו זאָגן:

16 מאָרגן אין דער צײַט וועל איך שיקן צו דיר אַ מאַן פֿון לאַנד בנימין, זאָלסטו אים זאַלבן פֿאַר אַ פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל, און ער וועט העלפֿן מײַן פֿאָלק פֿון דער האַנט פֿון די פּלשתּים, ווָאַרום איך האָב צוגעזען מײַן פֿאָלק, ווײַל זײַן געשריי איז עקעקומען צו מיר.

17 און ווי שמואל האָט דערזען שָׁאולן, אַזוי האָט גאָט אויסגערופֿן צו אים: אָט איז דער מאַן וואָס איך האָב דיר געזאָגט: דער דאָזיקער וועט הערשן אויף מײַן פֿאָלק.

18 און שָׁאול האָט געענטפֿערט צו שמואלן אין מיטן טויער, און האָט געזאָגט: זאָג מיר, איך בעט דיך, וווּ איז דאָ דאָס הויז פֿון דעם זעער?

19 האָט שמואל געענטפֿערט שָׁאולן און האָט געזאָגט: איך בין דער זעער; גיי אַרויף מיר פֿאַרויס צו דער בָּמָה, און איר וועט עסן מיט מיר הײַנט, און אין דער פֿרי וועל איך דיך אַוועקשיקן, און אַלץ וואָס אויף דײַן האַרצן וועל איך דיר זאָגן.

20 און וועגן די אייזעלינס וואָס זײַנען בײַ דיר פֿאַרלאָרן שוין הײַנט דרײַ טעג, אויף זיי זאָלסטו ניט לייגן דײַן האַרץ, ווָאַרום זיי זײַנען געפֿונען געוואָרן. און פֿאַר וועמען איז אַל דאָס גלוסטיקע פֿון ישׂראל, אויב ניט פֿאַר דיר און פֿאַר דעם גאַנצן הויז פֿון דײַן פֿאָטער?

21 האָט געענטפֿערט שָׁאול און האָט געזאָגט: בין איך ניט פֿון בנימין, פֿון די קלענסטע שבֿטים פֿון ישׂראל, און מײַן משפּחה די מינדסטע פֿון אַלע משפּחות פֿון שבֿט בנימין? און פֿאַר וואָס רעדסטו צו מיר אַזאַ זאַך?

22 האָט שמואל גענומען שָׁאולן און זײַן יונג, און ער האָט זיי אַרײַנגעבראַכט אין קאַמער, און האָט זיי געגעבן אַן אָרט אויבן אָן פֿון די געפֿוסענע, וואָס זײַנען געווען אַרום דריסיק מאַן.

23 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם קוכער: דערלאַנג דעם חלק וואָס איך האָב דיר געגעבן, וואָס איך האָב דיר אָנגעזאָגט: לייג אים אַוועק בײַ דיר.

24 האָט דער קוכער אויפֿגעהויבן דעם שענקל און וואָס אויף אים, און אַוועקגעלייגט פֿאַר שָׁאולן, און [שמואל] האָט געזאָגט: אָט איז דאָס איבערגעלאָזענע; לייג פֿאַר דיר, עס, וואָרום אויף דער באַשטימטער צײַט איז עס געהאַלטן געוואָרן פֿאַר דיר; אַזוי צו זאָגן: איך האָב דאָך [צוליב דעם] דאָס פֿאָלק פֿאַררופֿן. האָט שָׁאול געגעסן מיט שמואלן אין יענעם טאָג.

25 און זיי האָבן אַראָפּגענידערט פֿון דער בָּמָה אין שטאָט; און ער האָט גערעדט מיט שָׁאולן אויפֿן דאַך.

26 און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען פֿרי; און עס איז געווען, ווי דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען, אַזוי האָט שמואל גערופֿן צו שָׁאולן אויפֿן דאַך, אַזוי צו זאָגן: שטיי אויף, און איך וועל דיך אַרויסבאַלייטן. איז שָׁאול אויפֿגעשטאַנען, און זיי זײַנען ביידע אַרויסגעגאַנגען דערויסן, ער און שמואל.

27 ווי זיי נידערן אַראָפּ צום עק שטאָט, אַזוי האָט שמואל געזאָגט

צו שָׁאוּלן: זאָג דעם יונג, ער זאָל אַוועקגיין אונדז פֿאַרויס – און ער איז אַוועקגעגאַנגען – און דו שטיי אַקאָרשט, און איך וועל דיך לאָזן הערן דאָס וואָרט פֿון גאָט.

10 1 און שמואל האָט גענומען דאָס קריגל אייל, און אויפֿגעגאָסן אויף זײַן קאָפּ; און ער האָט אים געקושט, און האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, גאָט האָט דיך געזאַלבט פֿאַר אַ פֿירשט איבער זײַן אַרבּ.

2 ווי דו גייסט הײַנט אַוועק פֿון מיר, אַזוי וועסטו אָנטרעפֿן צוויי מענטשן לעבן רָחלס קבֿר אין דעם געמאַרק פֿון בנימין, אין צֶלצַח, און זיי וועלן זאָגן צו דיר: די אייזעלינס וואָס דו ביסט געגאַנגען זוכן, זײַנען געפֿונען געווארן, און זע, דײַן פֿאָטער האָט אָפּגעלאָזט די מעשׂה מיט די אייזעלינס, און ער דאגהט וועגן אײַך, אָזוי צו זאָגן: וואָס טו איך וועגן מײַן זון?

3 און וועסט אַוועקגיין פֿון דאָרטן ווײַטער, און וועסט קומען ביז דעם אייכנבוים פֿון תּבֿור; וועלן דיך אָנטרעפֿן דאָרטן דריי מענטשן וואָס גייען אַרויף צו גאָט קיין בֵּית-אֵל; איינער טראָגט דריי ציקעלעך, און איינער טראָגט דריי לאַבּנס ברויט, און איינער טראָגט אַ לאָגל ווײַן.

4 און זיי וועלן דיך פֿרעגן אויף פֿריד, און וועלן דיר געבן צוויי ברויטן; זאָלסטו צונעמען פֿון זייער האַנט.

5 דערנאָך וועסטו קומען צו דעם בערגל פֿון גאָט, וואָס דאָרטן זײַנען די וואַכן פֿון די פֿלשתּים; און עס וועט זײַן, ווי דו קומסט אַהין אין דער שטאָט, אַזוי וועסטו באַגעגענען אַ שנור נבֿיאים וואָס נידערן אַראָפּ פֿון דער בָּמָה, און זיי פֿאַרויס האַרפֿן און פּויקן און פֿלייטן און גיטאַרן; און זיי זאָגן נבֿיאות.

6 און אויף דיר וועט קומען דער גײַסט פֿון גאָט, און וועסט נבֿיאות זאָגן מיט זיי, און וועסט פֿאַרקערט ווערן אין אַן אַנדער מענטשן.

7 און עס וועט זײַן, אַז די דאָזיקע צייכנס וועלן דיר אָנקומען, טו דיר וואָס דיר קומט צו דער האַנט, וואָרום גאָט איז מיט דיר.

8 און זאָלסט אַראָפּנידערן מיר פֿאַרויס קיין גִלגל, און זע, איך וועל אַראָפּנידערן צו דיר אויפֿצוברענגען בראַנדאָפּפֿער, צו שלאַכטן פֿרידאָפּפֿער; זיבן טעג זאָלסטו וואַרטן ביז איך קום צו דיר, און וועל דיך לאָזן וויסן וואָס דו זאָלסט טאָן.

9 און עס איז געווען, ווי ער קערט אום זײַן רוקן אַוועקצוגיין פֿון לעבן שמואלן, אַזוי האָט גאָט אים פֿאַרקערט אַן אַנדער האַרץ; און אַלע די דאָזיקע צייכנס זײַנען אָנגעקומען אין יענעם טאָג.

10 און ווי זיי זײַנען געקומען אַהין קיין גִבעָה, ערשט אַ שנור נבֿיאים קומט אים אַנטקעגן; און דער גײַסט פֿון גאָט איז געקומען אויף אים, און ער האָט נבֿיאות געזאָגט צווישן זיי.

11 און עס איז געווען, ווי אַלע וואָס האָבן אים געקענט פֿון נעכטן-איירנעכטן, האָבן געזען, ערשט ער זאָגט נבֿיאות מיט נבֿיאים, אַזוי האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס איז דאָס געשען דעם זון פֿון קישן? איז אויך שָׁאול צווישן די נבֿיאים?

12 האָט זיך אָפּגערופֿן אַ מאַן פֿון דאָרטן און האָט געזאָגט: און ווער איז זייער פֿאָטער? דערפֿאַר איז געווארן פֿאַר אַ שפּריכווארט: איז אויך שָׁאול צווישן די נבֿיאים?

13 און ווי ער האָט געענדיקט נבֿיאות זאָגן, אַזוי איז ער געקומען צו דער בָּמָה.

14 און שָׁאולס פֿעטער האָט געזאָגט צו אים און צו זײַן יונג: וווהין זײַט איר געגאַנגען? האָט ער געזאָגט: צו זוכן

די אייזעלינס; און מיר האָבן געזען אַז זיי זײַנען ניטאָ, זײַנען מיר געקומען צו שמואלן.

15 האָט שָׁאוּלס פֿעטער געזאָגט: דערציילט מיר, איך בעט דיך, וואָס האָט אײַך שמואל געזאָגט?

16 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַן פֿעטער: דערציילן האָט ער אונדז דערציילט אַז די אייזעלינס זײַנען געפֿונען געוואָרן. אָבער די מעשׂה פֿון דער מלוכה וואָס שמואל האָט געזאָגט, האָט ער אים ניט דערציילט.

17 און שמואל האָט צונויפֿגערופֿן דאָס פֿאָלק צו גאָט קיין מִצפָּה.

18 און ער האָט געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל: אַזוי האָט גאָט יהוה ישׂראלס פֿון ישׂראל: איך האָב דער גאָט פֿון ישׂראל: איך האָב אויפֿגעבראַכט ישׂראל פֿון מצרַיִם, און האָב אײַך מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון מצרַיִם, און פֿון דער האַנט פֿון אַלע קיניגרײַכן וואָס האָבן אײַך געדריקט.

19 און איר האָט היינט פֿאַראַכט אײַער גאָט, וואָס העלפֿט אײַך פֿון אַלע אײַערע בייזן און אײַערע צרות, און איר האָט צו אים געזאָגט: נאָר אַ מלך מוזטו מאַכן איבער אונדז. דרום שטעלט אײַך אָצונד פֿאַר גאָט לויט אײַערע שבֿטים און לויט אײַערע טויזנטן.

20 און שמואל האָט געמאַכט געבענענען אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל, און שבֿט בנימין איז פֿאַרנומען געוואָרן.

21 האָט ער געמאַכט געבענענען שבֿט בנימין לויט זייערע משפּחות. און די משפּחה פֿון די מַטרים איז פֿאַרנומען געוואָרן; און שָׁאוּל דער זון פֿון קישן איז פֿאַרנומען געוואָרן. האָבן זיי אים אַרומגעזוכט, און ער איז ניט געפֿונען געוואָרן.

22 האָבן זיי ווידער געפֿרעגט ביַי גאָט: איז נאָך עמעצער געקומען אָהער? האָט גאָט געזאָגט: אָן באַהאַלט ער זיך ביַי די זאַכן.

23 זײַנען זיי געלאָפֿן, און האָבן אים געגנומען פֿון דאָרטן; און אַז ער האָט זיך געשטעלט צווישן פֿאָלק, איז ער געווען העכער פֿון גאַנצן פֿאָלק פֿון זײַן אַקסל און אַרויף.

24 האָט שמואל געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק: איר זעט דעם וואָס גאָט האָט אים אויסדערווײַלט, אַז זײַן גלײַכן איז ניטאָ אין גאַנצן פֿאָלק? האָט געשאַלט דאָס גאַנצע פֿאָלק, און האָט געזאָגט: לעבן זאָל דער מלך.

25 און שמואל האָט געזאָגט דעם פֿאָלק דאָס געזעץ פֿון דער מלוכה, און פֿאַרשריבן אין אַ בוך, און אַוועקגעלייגט פֿאַר גאָט. און שמואל האָט אַוועקגעשיקט דאָס גאַנצע פֿאָלק, איטלעכן צו זײַן הויז.

26 און אויך שָׁאוּל איז אַוועקגעגאַנגען צו זײַן הויז קיין גִבעָה, און מיט אים זײַנען געגאַנגען די חיל וואָס האָבן געהאַט גאָט אין האַרצן.

27 אָבער די נידערטרעכטיקע יונגען האָבן געזאָגט: וואָס וועט אונדז העלפֿן דער דאָזיקער? און זיי האָבן אים פֿאַראַכט, און האָבן אים ניט געבראַכט אַ מתּנה. און ער האָט זיך געמאַכט ניט הערנדיק.

11 און נָחש פֿון עמון איז אַרויפֿגעקומען און האָט געלאָגערט אויף יָבֵש-גִלעָד. האָבן אַלע מענטשן פֿון יָבֵש געזאָגט צו נָחשן: שליס אונדז אַ בונד, און מיר וועלן דיר דינען.

2 האָט נָחש פֿון עמון צו זיי געזאָגט: מיט דעם באַדינג וועל איך עס אײַך שליסן, אַז מע זאָל אײַך אַלעמען אויסשטעכן דאָס רעכטע אויג, און דאָס מאַכן פֿאַר אַ שאַנד אויף גאַנץ ישׂראל.

3 האָבן צו אים געזאָגט די עלטסטע פֿון יָבֵש: לאָז אונדז אָפּ זיבן טעג, און מיר וועלן שיקן שלוחים אין גאַנצן געמאַרק פֿון ישׂראל; און אויב קיינער

העלפֿט אונדז ניט, וועלן מיר אַרויסגיין צו דיר.

4 זײנען די שלוחים געקומען צו גבֿעת-שָׁאול, און האָבן געריידט די וווערטער אין די אויערן פֿון פֿאָלק; און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט אויפֿגעהויבן זייער קָול און געווויינט.

5 ערשט שָׁאול קומט אָן הינטער די רינדער פֿון פֿעלד; האָט שָׁאול געזאָגט: וואָס איז דעם פֿאָלק, וואָס זיי וויינען? האָט מען אים דערציילט די וועדטער פֿון די מענטשן פֿון יָבֵשׁ.

6 איז אַ גיסט פֿון גאָט געקומען אויף שָׁאולן, ווי ער האָט דערהערט די דאָזיקע וועדטער, און זײַן צאָרן האָט זייער געגרימט.

7 און ער האָט גענומען אַ געשפּאַן רינדער, און האָט זיי צעשניטן, און פֿאַנאַנדערגעשיקט דורך דער אַנטן פֿון די שלוחים אין גאַנצן געמאַרק פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: וועט עס גייט ניט אַרויס נאָך שָׁאולן און נאָך שמואלן, וועט אַזוי געטאָן ווערן צו זײנע רינדער. איז אַ פּחד פֿון גאָט געפֿאַלן אויפֿן פֿאָלק, און זיי זײנען אַרויס אַזוי ווי איין מאַן.

8 און ער האָט זיי איבערגעציילט אין בָּזֶק, און די קינדער פֿון ישׂראל זײנען געווען דרײַ הונדערט טויזנט, און די מענער פֿון יהוּדה דריסיק טויזנט.

9 און זיי האָבן געזאָגט צו די שלוחים וואָס זײנען געקומען: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו די מענטשן פֿון יָבֵשׁ-גִּלְעָד: מָרגן ווען די זון ווערט הייס, וועט אײַך געשען אַ הילף. זײנען געקומען די שלוחים און האָבן דערציילט צו די מענטשן פֿון יָבֵשׁ, און זיי האָבן זיך דערפֿרייט.

10 און די מענטשן פֿון יָבֵשׁ האָבן געזאָגט [צו נָחָשן]: מָרגן וועלן מיר אַרויסגיין צו אײַך, און איר וועט טאָן צו אונדז אַזוי ווי אַלץ וואָס איז גוט אין אײַערע אויגן.

11 און עס איז געווען אויף מָרגן, האָט שָׁאול געמאַכט דאָס פֿאָלק אין דרײַ מחנות, און זיי זײנען אַרײַן אין מיטן לאַגער אין דער מָרגנוואַך, און האָבן געשלאָגן עמון ביז דער טאָג איז הייס געוואָרן. און עס איז געווען, די וואָס זײנען איבערגעבליבן, זײנען צעשפּרייט געוואָרן, און עס זײנען ניט געבליבן פֿון זיי צוויי באַנאַנד.

12 האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט צו שמואלן: ווער איז דער וואָס זאָגט: זאָל שָׁאול קינגיג אויבער אונדז? גיט אַהער די לײַט, און מיר וועלן זיי טייטן.

13 האָט שָׁאול געזאָגט: קיינער זאָל ניט געטייט ווערן היינטיקן טאָג, ווָאַרום היינט האָט גאָט געטאָן אַ ישׁועה אין ישׂראל.

14 און שמואל האָט געזאָגט צום פֿאָלק: קומט און לָאָמיר גיין קיין גִּלגָל, און מיר וועלן דָּארטן באַנייַען די מלוכה. 15. איז דאָס גאַנצע פֿאָלק געגאַנגען קיין גִּלגָל, און זיי האָבן דָּארט געמאַכט שָׁאולן פֿאַר אַ מלך, פֿאַר גאָט אין גִּלגָל; און זיי האָבן דָּארטן געשלאַכט פֿרידאָפּפֿער פֿאַר גאָט. און שָׁאול און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָבן זיך דָּארטן זייער געפֿרייט.

12 און שמואל האָט געזאָגט צו גאַנץ ישׂראל: זעט, איך האָב צוגעהערט צו אײַער קָול אין אַלץ וואָס איר האָט צו מיר געזאָגט, און איך האָב געמאַכט אויבער אײַך אַ מלך.

2 און אַצונד, אָט גייט דער מלך פֿאַר אײַך; איך אָבער בין אַלט און גראָ, און אָט זײנען מײַנע זין מיט אײַך; און איך בין געגאַנגען פֿאַר אײַך פֿון מײַן יוגנט אָן ביז היינטיקן טאָג.

3 דאָ בין איך, זאָגט עדות אַקעגן מיר פֿאַר גאָט און פֿאַר זײַן געזאַלבטן: וועמעס אָקס האָב איך צוגענומען? און וועמעס אייזל האָב איך צוגענומען? און וועמען האָב איך באַרויבט?

וועמען האָב איך געדריקט? אָדער פֿון וועמענס האַנט האָב איך ענגומען אויסלייז, אַז איך זאָל כַּאַרהוילן מיינע אויגן פֿון אים? און איך וועל עס אייך אומקערן.

4 האָבן זיי געזאָגט: האָסט אונדז ניט באָרויבט און האָסט אונדז ניט געדריקט, און האָסט פֿון קיינעמס האַנט גאָרנישט ענגומען.

5 האָט ער צו זיי געזאָגט: עדות איז גאָט קעגן אייך, און עדות איז זײַן געזאַלבטער הײַנטיקן טאָג, אַז איר האָט אין מײַן האַנט גאָרנישט געפֿונען. האָבן זיי געזאָגט: עדות!

6 האָט שמואל געזאָגט צום פֿאָלק: גאָט איז דער וואָס האָט באַשאַפֿן משהן און אַהרנען, און וואָס האָט אויפֿגעבראַכט אײַערע עלטערן פֿון לאַנד מצרַיִם.

7 און אַצונד, שטעלט אײַך, און איך וועל זיך דורכטענען מיט אײַך פֿאַר גאָט וועגן אַלע גערעכטיקייטן פֿון גאָט וואָס ער האָט געטאָן מיט אײַך און מיט אײַערע עלטערן.

8 אַז יעקבֿ איז געקומען קיין מצרַיִם, האָבן אײַערע עלטערן געשרִיען צו גאָט, און גאָט האָט געשיקט משהן און אַהרנען, און זיי האָבן אַרויסגעצויגן אײַערע עלטערן פֿון מצרַיִם, און זיי באַזעצט אין דעם דאָזיקן אָרט.

9 אָבער זיי האָבן פֿאַרגעסן אָן יהוה זייער גאָט, און ער האָט זיי איבערגעגעבן פֿאַרט אין דער האַנט פֿון סיסרָא דעם חיל-פֿירער פֿון חצור, און אין דער האַנט פֿון די פֿלשתִּים, און אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון מואָבֿ, און זיי האָבן מלחמה געהאַלטן אויף זיי.

10 און זיי האָבן געשרִיען צו גאָט און האָבן געזאָגט: מיר האָבן עזיִנדיקט וואָס מיר האָבן פֿאַרלאָזן יהוה, און געדינט די בַּעַל-געטער און די עשתָּרות, און אַצונד, זײַ אונדז מציל פֿון דער האַנט פֿון אונדזערע פֿײַנט, און מיר וועלן דיר דינען.

11 האָט גאָט געשיקט ירובעלן, און בדָנען, און יִפתחן, און שמואלן, און ער האָט אײַך מציל געווען פֿון אײַערע פֿײַנט פֿון רונד אַרום, און איר זײַט געזעסן אין זיכערקייט.

12 און ווי איר האָט געזען אַז נָחש דער מלך פֿון די קינדער פֿון עמון איז געקומען אויף אײַך, אַזוי האָט איר צו מיר געזאָגט: ניין, נײַערט אַ מלך מוז קיניגן איבער אונדז; בעת יהוה אײַער גאָט איז אײַער מלך.

13 און אַצונד, אָט איז דער מלך וואָס איר האָט אויסדערווײַלט, וואָס איר האָט פֿאַרלאַנגט, און אָט האָט גאָט געגעבן איבער אײַך אַ מלך.

14 אויב איר וועט מורא האָבן פֿאַר גאָט, און איר וועט אים דינען, און וועט צוהערן צו זײַן קָול, און וועט ניט ווידערשפּעניקן דעם מויל פֿון גאָט, און אי איר, אי דער מלך וואָס האָט קיניגט איבער אײַך, וועט גיין נאָך יהוה אײַער גאָט; —

15 אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן צו דעם קָול פֿון גאָט, און איר וועט ווידערשפּעניקן דעם מויל פֿון גאָט, וועט די האַנט פֿון גאָט זײַן אַקעגן אײַך אַזוי ווי אַקעגן אײַערע עלטערן.

16 און אַצונד שטייט און זעט די דאָזיקע גרויסע זאַך וואָס גאָט טוט פֿאַר אײַערע אויגן.

17 הײַנט איז דאָך ווייצשניט, וועל איך רופֿן צו גאָט, און ער וועט געבן דונערן און רעגן, און ווייסט און זעט אַז גרויס איז אײַער בייז וואָס איר האָט געטאָן אין די אויגן פֿון גאָט, אײַך צו פֿאַרלאַנגען אַ מלך.

18 און שמואל האָט גערופֿן צו גאָט, און גאָט האָט געגעבן דונערן און רעגן אין יענעם טאָג, און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט זייער מורא געהאַט פֿאַר גאָט און פֿאַר שמואלן.

19 און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געזאָגט צו שמואלן: זײַ מתפּלל פֿאַר דײַנע קנעכט צו יהוה דײַן גאָט אַז

מיר זאָלן ניט שטאַרבן, ווײַל מיר האָבן צו אַלע אונדזערע זינד נאָך צוגעלייגט דאָס בייז, אונדז צו פֿאַרלאַנגען אַ מלך.
20 האָט שמואל געזאָגט צום פֿאָלק: איר זאָלט ניט מורא האָבן; איר האָט געטאָן אַל דאָס דאָזיקע בייז, אָבער איר זאָלט אײַך ניט אָפּקערן פֿון הינטער גאָט, און איר זאָלט דינען גאָט מיט אײַער גאַנצן האַרצן.
21 יאָ, איר זאָלט אײַך ניט אָפּקערן, ווארום [דאָס וועט איר גיין] נאָך נישטיקייטן וואָס נוצן ניט און זײַנען ניט מצי̈ל, ווײַל נישטיקייט זײַנען זיי.
22 ווארום גאָט וועט ניט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאָלק, פֿון זײַן גרויסן נאָמען וועגן, ווײַל גאָט האָט באַווילליקט אײַך צו מאַכן פֿאַר זײַן פֿאָלק.
23 אויך איך, חלילה מיר צו זינדיקן צו גאָט, אויפֿצוהערן מתפלל זײַן פֿאַר אײַך! נײַערט איך וועל אײַך לערנען דעם גוטן און גלײַכן וועג.
24 האָט אָבער מורא פֿאַר גאָט, און איר זאָלט אים דינען מיט אמת, מיט אײַער גאַנצן האַרצן, ווארום זעט ווי ער האָט גרויס געטאָן מיט אײַך.
25 אויב אָבער שלעכטס טאָן וועט איר שלעכטס טאָן, וועט אי איר, אי אײַער מלך אומגעברענט ווערן.

13 . . . יאָר איז שָׁאול אַלט געווען אַז ער איז געווארן מלך און צוויי יאָר האָט ער געקיניקט איבער ישׂראל.
2 און שָׁאול האָט זיך אויסגעקליבן דרײַ טויזנט מאַן פֿון ישׂראל, און צוויי טויזנט זײַנען געווען מיט שָׁאולן אין מִכְמָש און אויף דעם בארג פֿון בֵּית-אֵל, און טויזנט זײַנען געווען מיט יונָתנ̈ען אין גִּבְעַת-בנימין. און דאָס איבעריקע פֿאָלק האָט ער אַוועקגעשיקט איטלעכן צו זײַנע געצעלטן.
3 און יונָתָן האָט געשלאָגן די וואָך פֿון די פֿלשתים וואָס אין גֶּבַע, און די פֿלשתים האָבן דערהערט. און שָׁאול האָט געבלאָזן אין שופֿר דורכן גאַנצן לאַנד, אַזוי צו זאָגן: זאָלן די עִבְרִים הערן!
4 און גאַנץ ישׂראל האָבן געהערט, אַזוי צו זאָגן: שָׁאול האָט געשלאָגן די וואַך פֿון די פֿלשתים, און ישׂראל האָט זיך אויך פֿאַרמיאוסט בײַ די פֿלשתים; און דאָס פֿאָלק האָט זיך אײַנגעזאַמלט הינטער שָׁאולן קיין גִּלְגָל.
5 און די פֿלשתים האָבן אײַנגעזאַמלט מלחמה צו האַלטן מיט ישׂראל – דרײַסיק טויזנט רײַטווגן, און זעקס טויזנט רײַטער, און פֿאָלק אַזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפֿן ברעג פֿון ים אין פֿילקייט; און זיי זײַנען אַרײַגעקומען און האָבן געלאָגערט אין מִכְמָש, צו מזרח פֿון בית-אָון.
6 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן געזען אַז זיי זײַנען אין אַ קלעם – ווארום דאָס פֿאָלק איז געווען צוגעדריקט – און דאָס פֿאָלק האָבן זיך באַהאַלטן אין היילן, און צווישן דערנער, און אין פֿעלדזן, און אין טורעמס, און אין גריבער.
7 און טיילע עִבְרִים זײַנען אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן קיין לאַנד גָּד און גִּלְעָד; אָבער שָׁאול איז נאָך געווען אין גִּלְגָל, און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געאײַלט נאָך אים.
8 האָט ער געוואַרט זיבן טעג, ביז דער צײַט וואָס שמואל [האָט אָפּגעמאַכט], אָבער שמואל איז ניט געקומען קיין גִּלְגָל. און דאָס פֿאָלק איז צעלאָפֿן פֿון אים.
9 האָט שָׁאול געזאָגט: גענענט צו מיר דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס פֿרידאָפּפֿער; און ער האָט אויפֿגעבראַכט דאָס בראַנדאָפּפֿער.
10 און עס איז געווען, ווי ער ענדיקט אויפֿברענגען דאָס בראַנדאָפּפֿער, ערשט שמואל קומט אָן; און שָׁאול איז אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן אים צו

באַגריסן.
11 האָט שמואל געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? האָט שָׁאוּל געזאָגט: אַז איך האָב געזען אַז דאָס פֹּאָלק איז צעלאָפֿן פֿון מיר, און דו ביסט ניט געקומען אין די אָפּגערעדטע טעג, און די פלשתּים זײַנען אײַנגעזאַמלט אין מִכמָש,
12 אַזוי האָב איך געזאָגט: אַצונד וועלן די פלשתּים אַראָפּנידערן צו מיר קיין גִלגל, און צו גאָט האָב איך ניט געבעטן; און איך האָב מיך אײַנגעשטעלט, און האָב אויפֿגעבראַכט דאָס בראַנדאָפּפֿער.
13 האָט שמואל געזאָגט צו שָׁאוּלן: נאַריש האָסטו געטאָן; האָסט ניט געהיט דעם באַפֿעל פֿון יהוה דײַן גאָט וואָס ער האָט דיר באַפֿוילן; וואָרום גאָט וואָלט אַצונד באַפֿעסטיקט דײַן מלוכה אויבער ישׂראל אויף אייביק.
14 אַצונד אָבער וועט דײַן מלוכה ניט באַשטיין. גאָט האָט זיך אויסגעזוכט אַ מאַן נאָך זײַן האַרצן, און גאָט האָט אים באַפֿוילן פֿאַר אַ פֿירשט איבער זײַן פֿאָלק, ווײַל דו האָסט ניט געהיט וואָס גאָט האָט דיר באַפֿוילן.
15 און שמואל איז אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועק פֿון גִלגל קיין גבעת-בנימין. און שָׁאוּל האָט איבערגעציילט דאָס פֹּאָלק וואָס האָט זיך געפֿונען בײַ אים, אַרום זעקס הונדערט מאַן.
16 און שָׁאוּל און זײַן זון יונָתן, און דאָס פֹּאָלק וואָס האָט זיך געפֿונען בײַ זיי, זײַנען געזעסן אין גבעת-בנימין, און די פלשתּים האָבן געלאָגערט אין מִכמָש.
17 און די פֿאַרוויסטער זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאָגער פֿון די פלשתּים אין דרײַ מחנות; איין מחנה האָט זיך פֿאָרקערט אויפֿן וועג עפֿרה, צום לאַנד שועל,
18 און איין מחנה האָט זיך פֿאָרקערט אויפֿן וועג פֿון בית-חוֹרון, און איין מחנה האָט זיך פֿאָרקערט אויפֿן וועג פֿון גבעמאָרק, וואָס קוקט אַרויס אויפֿן טאָל צבוֹעים, צום מדבר צו.
19 און אַ שמיד האָט זיך ניט געפֿונען אין גאַנצן לאַנד ישׂראל, וואָרום די פלשתּים האָבן געזאָגט: טאָמער וועלן די עִבֿרים מאַכן אַ שוועבל אָדער אַ שפּיז.
20 און גאַנץ ישׂראל האָבן געמיידערט צו די פלשתּים צו שאַרפֿן איטלעכער זײַן אַקעראײַזן, און זײַן גראָבאײַזן, און זײַן האַק, און זײַן רידל.
21 און פֿאַרן אָנפּיילן איז געווען אַ פּים, פֿאַר די רידלען, און פֿאַר די גראָבאײַזנס, און פֿאַרן דרײַשפּיץ, און פֿאַר די העק; דאָס גלײַכן פֿאַר אָנשטעלן דעם טרײַבשטעכער.
22 אַזוי איז געשען, אַז אין טאָג פֿון מלחמה האָט זיך ניט געפֿונען אַ שוועבל אָדער אַ שפּיז אין דער האַנט פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק וואָס מיט שָׁאוּלן און מיט יונָתנען; נאָר בײַ שָׁאוּלן און בײַ יונָתן זײַן זון האָט זיך געפֿונען.
23 און די וואַך פֿון די פלשתּים איז אַרויסגעגאַנגען צום איבערפּאָר פֿון מִכמָש.

14 און עס איז געווען איין טאָג, האָט יונָתן דער זון פֿון שָׁאוּלן געזאָגט צו דעם יונג, זײַן וואָפֿנטרעגער: קום און לאָמיר אַריבערגיין צו דער וואַך פֿון די פלשתּים וואָס אויף יענער זײַט; און זײַן פֿאָטער האָט ער ניט געזאָגט.
2 און שָׁאוּל איז געזעסן אין עק גִבעָה אונטער דעם מילגרוימבוים וואָס אין מִגרון; און דאָס פֹּאָלק וואָס מיט אים איז געווען אַרום זעקס הונדערט מאַן.
3 און אַחִיה דער זון פֿון אֲחִיטוּב דעם ברודער פֿון אי-כָּבוֹד, דעם זון פֿון פינחס, דעם זון פֿון עלי דעם כֹּהן פֿון גָאט אין שילו, האָט געטראָגן דעם אפֿוד. און דאָס פֹּאָלק האָט ניט געוווסט אַז יונָתן איז אַוועקגעגאַנגען.

4 און צווישן די איבערפֿאָרן וואָס יונָתן האָט געווּאָלט אַריבערגיין צו דער וואַך פֿון די פּלשתּים, איז געווען אַ שפּיץ פֿעלדז פֿון דער זײַט און אַ שפּיץ פֿעלדז פֿון דער אַנדער זײַט, און דער נאָמען פֿון איינעם איז געווען בּוֹצֵץ, און דער נאָמען פֿון אַנדערן סֶנֶה.
5 איין שפּיץ אויפֿגעשטעלט פֿון צפֿון אַקעגן מִכְמָשׂ, און איינער פֿון דָרום אַקעגן גֶּבַע.
6 און יהונתן האָט געזאָגט צו דעם יונג, זײַן וואַפֿנטרעגער: קום און לאָמיר אַריבערגיין צו דער וואַך פֿון די דאָזיקע אומבאַשניטענע. אפֿשר וועט גאָט טאָן פֿאַר אונדז; ווארום בײַ גאָט איז קיין אָפּהאַלט ניטאָ צו העלפֿן מיט פֿיל [מענטשן] אָדער מיט ווינציק.
7 האָט זײַן וואַפֿנטרעגער צו אים געזאָגט: טו אַלץ וואָס אין דײַן האַרצן; פֿאָרקער זיך; זע, איך בין מיט דיר ווי נאָך דײַן האַרצן.
8 האָט יונָתן געזאָגט: אָט גייען מיר אַריבער צו די מענטשן, און מיר וועלן זיך באַווײַזן צו זיי;
9 אויב זיי וועלן זאָגן צו אונדז אַזוי: האַרט אויס ביז מיר קומען-צו צו אײַך, וועלן מיר שטיין אויף אונדזער אָרט, און וועלן ניט אַרויפֿגיין צו זיי;
10 אויב אָבער זיי וועלן זאָגן אַזוי: קומט אַרויף צו אונדז, וועלן מיר אַרויפֿגיין, ווארום גאָט האָט זיי געגעבן אין אונדזער האַנט. און דאָס וועט אונדז זײַן דער צייכן.
11 האָבן זיי זיך בײדע באַווײַזן צו דער וואַך פֿון די פּלשתּים, און די פּלשתּים האָבן געזאָגט: אָן קומען די עִבְרִים אַרויס פֿון די לעכער וואָס זיי האָבן זיך דאָרטן באַהאַלטן.
12 און די מענטשן פֿון דער וואַך האָבן זיך אָפּגערופֿן צו יונָתן און זײַן וואַפֿנטרעגער, און האָבן געזאָגט: קומט אַרויף צו אונדז, און מיר וועלן אײַך עפּעס צו וויסן טאָן. האָט יונָתן געזאָגט צו זײַן וואַפֿנטרעגער: קום אַרויף נאָך מיר, ווארום גאָט האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון ישׂראל.
13 און יונָתן האָט אַרויפֿגעקלעטערט אויף זײַנע הענט און אויף זײַנע פֿיס, און זײַן וואַפֿנטרעגער נאָך אים. און זיי זײַנען געפֿאַלן פֿאַר יונָתנען, און זײַן וואַפֿנטרעגער האָט געטייט הינטער אים.
14 און דער ערשטער שלאַק וואָס יונָתן און זײַן וואַפֿנטרעגער האָבן געשלאָגן, איז געווען אַרום צוואַנציק מאַן, אין אַרום אַ האַלבער בייט פֿון אַן אַקער פֿעלד.
15 איז געווארן אַ ציטערניש אין לאַגער אויפֿן פֿעלד, און צווישן גאַנצן פֿאָלק; די וואַך און די פֿאַרוויסטער, אַפֿילו זיי האָבן געציטערט; און די ערד האָט זיך געטרייסלט, און עס איז געווארן אַ גאָטס ציטערניש.
16 און די וועכטער פֿון שָׁאוּל אין גִּבְעַת-בנימין האָבן אַ קוק געטאָן, ערשט די מחנה צעקריכט און גייט אַהין און אַהער.
17 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו דעם פֿאָלק וואָס מיט אים: ציילט אָפּאָרשט נאָך, און זעט ווער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון אונדז. האָבן זיי נאָכגעציילט, ערשט יונָתן און זײַן וואַפֿנטרעגער זײַנען ניטאָ.
18 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו אַחִיָּהוּ: גענגען דעם אָרון פֿון גאָט; ווארום דער אָרון פֿון גאָט איז געווען אין יענעם טאָג מיט די קינדער פֿון ישׂראל.
19 און עס איז געווען, בעת שָׁאוּל האָט גערעדט מיט דעם כֹּהֵן, איז דער טומל וואָס אין לאַגער פֿון די פּלשתּים געווארן אַלץ גרעסער און גרעסער. האָט שָׁאוּל געזאָגט צום כֹּהֵן: צי צוריק דײַן האַנט.
20 און שָׁאוּל און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און זיי זײַנען געקומען צו דער מלחמה, ערשט איינעמס שוווערד איז קעגן אַנדערן – זייער אַ גרויסע מהומה.

21 און די עִבְּרִים ווָאס זײנען געווען מיט די פְּלִשְׁתִּים אַזוי ווי נעכטן-אײערנעכטן, די ווָאס זײנען אַרויפֿגעקומען מיט זײ אין לַאגער רונד אַרום, זײ אויך זײנען צוגעשטאַנען צו די ישׂראל ווָאס מיט שָׁאולן און יונָתנען.

22 און אַלע מענער פֿון ישׂראל ווָאס האָבן זיך באַהאַלטן אין דעם געבערג פֿון אֶפְֿרַיִם, האָבן געהערט אַז די פְּלִשְׁתִּים זײנען אַנטלאָפֿן, און זײ אויך האָבן זיי נאָכגעיאָגט אין דער מלחמה.

23 און גָאט האָט געהאָלפֿן ישׂראל אין יענעם טָאג. און די מלחמה איז אַוועק ביז אַריבער בית-אָוֶן.

24 און די מענער פֿון ישׂראל זײנען געווען פֿאַרקלעמט אין יענעם טָאג, אָבער שָׁאול האָט באַשוואָרן דָאס פָֿאלק, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרשָׁאלטן דער מענטש ווָאס וועט עסן שפּײז ביזן אָוונט, ווען איך וועל זיך האָבן נוקם געווען אָן מײנע פֿײנט! און דָאס גאַנצע פֿאָלק האָט ניט פֿאַרזוכט קיין שפּײז.

25 און דָאס גאַנצע פֿאָלק איז געקומען אין וואַלד; און האָניק איז געווען אויפֿן פּעלד.

26 און ווי דָאס פֿאָלק איז געקומען אין וואַלד, ערשט אַ רינונג פֿון האָניק, אָבער קיינער האָט ניט צוגערירט זײן האַנט צו זײן מויל, ווָארום דָאס פָֿאלק האָט מורא געהאַט פֿאַר דער שבֿועה.

27 אָבער יונָתן האָט ניט געהערט ווי זײן פָֿאטער האָט באַשוואָרן דָאס פָֿאלק, און ער האָט אויסגעשטרעקט דעם שפּיץ פֿון דעם שטעקן ווָאס אין זײן האַנט, און האָט אים אײנגעטונקט אין דעם האָניסקאָמ, און צוגעקערט זײן האַנט צו זײן מויל, און זײנע אויגן האָבן אויפֿגעלוכטן.

28 האָט זיך אָפּגערופֿן אַ מאַן פֿון פָֿאלק, און האָט געזאָגט: באַשוואָרן דָאס פָֿאלק דײן פָֿאטער באַשוואָרן דָאס פָֿאלק, אָזוי צו זאָגן: פֿאַרשָׁאלטן דער מענטש ווָאס וועט עסן שפּײז! דרום איז דָאס פָֿאלק פֿאַרחלשט.

29 האָט יונָתן געזאָגט: פֿאַראומגליקט האָט מײן פָֿאטער דָאס לַאנד; זעט, איך בעט אײַך, ווי מײנע אויגן האָבן אויפֿגעלוכטן, ווײל איך האָב פֿאַרזוכט אַ ביסל פֿון דעם דאָזיקן האָניק.

30 הײַנט ווי שוין אַז עסן ווָאלט געגעסן הײַנט דָאס פָֿאלק פֿון דעם רויב פֿון זײנע פֿײַנט ווָאס ער האָט געפֿונען? צי ווָאלט ניט אַצונד דער שלאָג צווישן די פלשתּים געווען נאָך גרעסער?

31 און זיי האָבן געשלאָגן אין יענעם טָאג צווישן די פְּלִשְׁתִּים פֿון מִכְמָש ביז אילון, און דָאס פָֿאלק איז געוואָרן זייער פֿאַרחלשט.

32 און דָאס פָֿאלק האָט זיך אַ לאָז געטאָן צום רויב, און זיי האָבן גענומען שָׁאף און רינדער און יונגע רינדער, און האָבן געשאָכטן אויף דער ערד, און דָאס פָֿאלק האָט געגעסן מיטן בלוט.

33 האָט מען אָנגעזאָגט שָׁאולן, אַזוי צו זאָגן: זע. דָאס פָֿאלק זינדיקט צו גָאט, צו עסן מיטן בלוט. האָט ער געזאָגט: איר האָט געפֿעלשט; קיקלט-צו אַקאָרשט צו מיר אַ גרויסן שטיין.

34 און שָׁאול האָט געזאָגט: צעשפּרייט זיך צווישן פָֿאלק, און איר זאָלט זאָגן צו זיי: געגענט צו מיר איטלעכער זײן אָקס, און איטלעכער זײן שעפּס, און איר זאָלט שעכטן דָאָ און עסן, און איר זאָלט ניט זינדיקן צו גָאט, צו עסן מיטן בלוט. האָט דָאס גאַנצע פָֿאלק געגענט איטלעכער זײן אָקס מיט זײן האַנט יענע נאַכט; און זיי האָבן דָארטן געשאָכטן.

35 און שָׁאול האָט געבויט אַ מזבח צו גָאט. דָאס איז געווען דער ערשטער מזבח ווָאס ער האָט געבויט צו גָאט.

36 און שָׁאול האָט געזאָגט: לָאמיר אַראָפּנידערן נאָך די פְּלִשְׁתִּים בײַ נאַכט, און רויבן צווישן זיי ביזן ליכט פֿון פֿרימאָרגן, און לָאמיר ניט

איבערלאָזן פֿון זיי אַ מאַן. האָבן זיי געזאָגט: אַלץ וואָס איז גוט אין דיינע אויגן, טו. האָט דער כהן געזאָגט: לאָמיר גענענען אַהער צו גאָט.

37 און שָׁאול האָט געפֿרעגט ביי גאָט: זאָל איך אַראָפּנידערן נאָך די פּלשתּים? וועסטו זיי געבן אין דער האַנט פֿון ישׂראל? אָבער ער האָט אים ניט געענטפֿערט אין יענעם טאָג.

38 האָט שָׁאול געזאָגט: געגענט אַהער, אַלע פּאָרשטייער פֿון פֿאָלק, און וועט גענוי זען, דורך וואָס איז געשען די דאָזיקע זינד הינט?

39 וואָרום אַזוי ווי עס לעבט יהוה וואָס העלפֿט ישׂראל, אַפֿילו ווען דאָס איז אין מײַן זון יונתנען, אַז שטאַרבן מוז ער שטאַרבן! אָבער קיינער פֿון גאַנצן פֿאָלק האָט אים ניט געענטפֿערט.

40 האָט ער געזאָגט צו גאַנץ ישׂראל: איר וועט זײַן אויף איין זײַט, און איך און מײַן זון יונתן וועלן זײַן אויף דער אַנדער זײַט. האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט צו שָׁאולן: וואָס איז גוט אין דיינע אויגן, טו.

41 האָט שָׁאול געזאָגט צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל: גיב די ריכטיקייט. זײַנען פֿאַרנומען געווארן יונתן און שָׁאול, און דאָס פֿאָלק איז אַרויס.

42 האָט שָׁאול געזאָגט: וואַרפֿט צווישן מיר און צווישן מײַן זון יונתן; און יונתן איז פֿאַרנומען געווארן.

43 האָט שָׁאול געזאָגט צו יונתנען: דערצייל מיר וואָס דו האָסט געטאָן. האָט אים יונתן דערציילט און האָט געזאָגט: פֿאַרזוכן האָב איך פֿאַרזוכט מיטן שפּיץ פֿון דעם שטעקן וואָס אין מײַן האַנט אַ ביסל האָניק. אָט בין איך; לאָמיך שטאַרבן.

44 האָט שָׁאול געזאָגט: זאָל גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אַז שטאַרבן מוזטו שטאַרבן, יונתן!

45 האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט צו שָׁאולן: זאָל יונתן שטאַרבן, דער וואָס האָט אויפֿגעטאָן די דאָזיקע גרויסע ישׁועה אין ישׂראל? חלילה! אַזוי ווי יהוה לעבט, אויב אַ האָר פֿון זײַן קאָפּ וועט פֿאַלן צו דער ערד! וואָרום מיט גאָט האָט ער דאָס אויפֿגעטאָן הײַנטיקן טאָג. און דאָס פֿאָלק האָט אויסגעלייזט יונתנען, און ער איז ניט געשטאָרבן.

46 און שָׁאול איז אַוועק פֿון הינטער די פּלשתּים, און די פּלשתּים זײַנען געגאַנגען צו זייער אָרט.

47 און שָׁאול האָט פֿאַרנומען די מלוכה איבער ישׂראל, און ער האָט מלחמה געהאַלטן רונד אַרום מיט אַלע זייערע פֿײַנט, מיט מואָבֿ, און מיט די קינדער פֿון עמון, און מיט אדום, און מיט די מלכים פֿון צוֹבֿה, און מיט די פּלשתּים; און אומעטום ווי ער פֿלעגט זיך קערן, פֿלעגט ער זיי אָנטאָן שלעכטס.

48 און ער האָט אויפֿגעטאָן העלדישקייט, און האָט געשלאָגן עֲמָלק, און מציל געווען ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון זײַן רויבער.

49 און שָׁאולס זין זײַנען געווען יונתן, און יִשְׁוִי, און מַלכּישׁוּע; און די נעמען פֿון זײַנע צוויי טעכטער זײַנען געווען: דער נאָמען פֿון דער עלטערער, מֵרַב, און דער נאָמען פֿון דער קלענערער מיכל.

50 און דער נאָמען פֿון שָׁאולס וויב איז געווען אַחינוֹעם די טאָכטער פֿון אַחימַעַצ; און דער נאָמען פֿון זײַן חיל-פֿירער אַבנֵר דער זון פֿון נֵר, שָׁאולס פֿעטער.

51 אי קיש דער פֿאָטער פֿון שָׁאולן, אי נֵר דער פֿאָטער פֿון אַבנרן, איז געווען אַ זון פֿון אַבֿיאֵלן.

52 און די מלחמה אויף די פּלשתּים איז געווען שטאַרק אַלע טעג פֿון שָׁאולן. און ווי שָׁאול פֿלעגט זען עמעץ אַ מאַן אַ גבור, אָדער עמעץ אַ העלדישן יונג, אַזוי האָט ער אים צוגענומען צו זיך.

15 און שמואל האָט געזאָגט צו שָׁאולן: מיך האָט גאָט געשיקט דיך צו זאַלבן פַֿאַר אַ מלך איבער זײַן פֹֽאָלק איבער ישׂראל; דרום הער אַצונד צו דעם קָול פֿון די ווערטער פֿון גאָט.

2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאות. איך געדענק וואָס עָמָלק האָט גטעטָן צו ישׂראל, ווי ער האָט זיך אים געשטעלט אין וועג בייַ זײַן אַרויפֿגיין פֿון מצרַיִם.

3 אַצונד גיי און זאַלסט שלאָגן עָמָלק; און איר זאָלט פַֿאַרווירפֿן אַלץ וואָס ער האָט, און זאָלסט זיך ניט דערבאַרימען אויף אים, און זאָלסט טייטן פֿון אַ מאַן ביז אַ פֿרוי, פֿון אַ קינד ביז אַ זויגעדיקן, פֿון אַן אָקס ביז אַ שעפּס, פֿון אַ קעמל ביז אַן אייזל.

4 האָט שָׁאול צונויפֿגערופֿן דאָס פֹֽאָלק, און ער האָט זיי איבערגעציילט אין טלָאים, צוויי הונדערט טויזנט פֿוסגייער, און צען טויזנט מאַן פֿון יהוּדה.

5 און שָׁאול איז געקומען צו דער שטאָט פֿון עָמָלק, און ער האָט מלחמה געהאַלטן אין טאָל.

6 און שָׁאול האָט געזאָגט צום קֵיני: קומט גייט אַוועק, נידערט אַראָפּ פֿון צווישן עָמָלק, כדי איך זאָל דיך ניט אומברענגען מיט אים; און דו האָסט דאָך געטאָן חֶסד מיט אַלע קינדער פֿון ישׂראל בייַ זייער אַרויפֿגיין פֿון מצרַיִם. האָט דער קֵיני אָפּגעטרעטן פֿון צווישן עָמָלק.

7 און שָׁאול האָט געשלאָגן עָמָלק פֿון חַוִילָה ווי דו קומסט קיין שור וואָס פַֿאַר מצרַיִם.

8 און ער האָט געכאַפּט אָגָג דעם מלך פֿון עָמָלק אַ לעבעדיקן, און דאָס גאַנצע פֹֽאָלק האָט ער פַֿאַרווירפֿט מיטן שאַרף פֿון שוערד.

9 אָבער שָׁאול און דאָס פֹֽאָלק האָבן געשלאָגן אַגָג, און די בעסטע פֿון די שאָף און די רינדער – די צווייטגעבאָרענע, און די לעמער, און דאָס גאַנצע גוטס, און זיי האָבן ניט געוואָלט זיי פַֿאַרווירפֿטן. נאָר אַל דאָס נישטוווערטיקע און צעקראָכענע פֿי, דאָס האָבן זיי פַֿאַרווירפֿט.

10 איז דאָס ווָארט פֿון גאָט געווען צו שמואלן, אַזוי צו זאָגן:

11 איך האָב חרטה וואָס איך האָב געמאַכט שָׁאולן פַֿאַר אַ מלך, ווָארום ער האָט זיך אָפּגעקערט פֿון הינטער מיר, און מײַנע ווערטער האָט ער ניט מקיים געווען. האָט שמואלן געעפֿרגערט, און ער האָט געשרִיען צו גאָט אַ גאַנצע נאַכט.

12 און שמואל האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי צו באַגעגענען שָׁאולן. איז אָנגעזאָגט געווָארן שמואלן, אַזוי צו זאָגן: שָׁאול איז געקומען קיין כַּרמל, און זע, ער האָט זיך אויפֿגעשטעלט אַן אָנדענק, און האָט זיך אויסגעדרייט, און איז אַוועק און האָט אַראָפּגענידערט קיין גִלגל.

13 איז שמואל געקומען צו שָׁאולן, און שָׁאול האָט צו אים געזאָגט: געבענטשט זאָלסטו זײַן פֿון גאָט! איך האָב מקיים געווען דאָס ווָארט פֿון גאָט.

14 האָט שמואל געזאָגט: און וואָס איז דער דאָזיקער קָול פֿון די שאָף אין מײַנע אויערן, און דער קָול פֿון די רינדער וואָס איך הער?

15 האָט שָׁאול געזאָגט: פֿון עָמָלק האָט מען זיי געבראַכט, ווָארום דאָס פֹֽאָלק האָט געשוינט די בעסטע פֿון די שאָף און די רינדער, כדי צו שלאַכטן צו גאָט דײַן האַר; אָבער דאָס איבעריקע האָבן מיר פַֿאַרווירפֿט.

16 האָט שמואל געזאָגט צו שָׁאולן: הער אויף, און איך וועל דיר זאָגן וואָס גאָט האָט צו מיר גערעדט די נאַכט. האָט ער צו אים געזאָגט: רעד.

17 האָט שמואל צו אים געזאָגט: פַֿאַר וואָר, אויב דו ביסט קליין אין דײַנע אויגן, ביסטו אָבער דער קָאָפּ פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראל, און דיך

האָט גאָט געזאַלבט פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל.
18 און גאָט האָט דיך געשיקט אויף אַ וועג, און האָסט געזאָגט: גיי און זאָלסט פֿאַרוויסטן די זינדיקע, עמלק, און זאָלסט האַלטן מלחמה אויף זיי ביז מע וועט זיי פֿאַרלענדן.
19 טאָ פֿאַר וואָס האָסטו ניט צוגעהערט צו דעם קול פֿון גאָט, און האָסט זיך אַ לאָז געטאָן צום רויב, און געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט?
20 האָט שָׁאול געזאָגט צו שמואלן: איך האָב דאָך צוגעהערט צו דעם קול פֿון גאָט, און בין געגאַנגען אויף דעם וועג וואָס גאָט האָט מיך געשיקט, און האָב געבראַכט אַגג דעם מלך פֿון עמלק, און עמלק האָב איך פֿאַרווויסט.
21 אָבער דאָס פֿאָלק האָט genומען פֿון דעם רויב שאף און רינדער, דאָס בעסטע פֿון דעם חרם, כדי צו שלאַכטן צו יהוה דיין גאָט אין גלגל.
22 האָט שמואל געזאָגט: באַגערט דען גאָט בראַנדאָפּפֿער און שלאַכטאָפּפֿערוויי צוהערן צו דעם קול פֿון גאָט? זע, צוהערן איז בעסער פֿון שלאַכטאָפּפֿער. צו געהאָרכן – פֿון פּעטס פֿון ווידערס;
23 וואָרום זינד פֿון כישוף איז ווידערשפּעניקייט, און געצנדינסט און תּרפֿים איז אינגעשפּאַרט זין. וויל דו האָסט פֿאַראַכט דאָס וואָרט פֿון גאָט, אַזוי האָט ער דיך פֿאַראַכט פֿון צו זין אַ מלך.
24 האָט שָׁאול געזאָגט: איך האָב געזינדיקט וואָס איך האָב איבערגעטרעטן דאָס באַפֿעל פֿון גאָט און דינע וועמער, ווייל איך האָב מורא געהאַט פֿאַרן פֿאָלק, און האָב זיך צוגעהערט צו זייער קול.
25 און אַצונד, פֿאַרגיב, איך בעט דיך, מײַן זינד, און קער זיך אום מיט מיר, און איך וועל זיך בוקן צו גאָט.
26 האָט שמואל געזאָגט צו שָׁאולן: איך וועל זיך ניט אומקערן מיט דיר, וואָרום דו האָסט פֿאַראַכט דאָס וואָרט פֿון גאָט, און גאָט האָט דיך פֿאַראַכט פֿון צו זין אַ מלך איבער ישׂראל.
27 און ווי שמואל האָט זיך אומגעדרייט אַוועקצוגיין, אַזוי האָט [שָׁאול] אָנגענומען דעם ברעג פֿון זײַן מאַנטל, און ער האָט זיך אָפּגעריסן.
28 האָט שמואל צו אים געזאָגט: גאָט האָט הײַנט אָפּגעריסן פֿון דיר די מלוכה פֿון ישׂראל, און האָט זי אַוועקגעגעבן צו אַן אַנדערן וואָס איז בעסער פֿון דיר.
29 און דער איביקער פֿון ישׂראל זאָגט אויך ניט ליגן, און האָט ניט חרטה; וואָרום ניט אַ מענטש איז ער, חרטה צו האָבן.
30 האָט ער געזאָגט: איך האָב געזינדיקט, אָבער אַצונד, טו מיר, איך בעט דיך, דעם כּבוד פֿאַר די עלטסטע פֿון מײַן פֿאָלק און פֿאַר ישׂראל, און קער זיך אום מיט מיר, און איך וועל זיך בוקן צו יהוה דיין גאָט.
31 האָט שמואל זיך אומגעקערט נאָך שָׁאולן, און שָׁאול האָט זיך געבוקט צו גאָט.
32 און שמואל האָט געזאָגט: מאַכט genענגען צו מיר אַגג דעם מלך פֿון עמלק. איז אַגג צוגעגאַנגען צו אים אין קייטן. און אַגג האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, די ביטערקייט פֿון טויט איז געקומען.
33 האָט שמואל געזאָגט: אַזוי ווי דיין שוועכט האָט וויבער אָן קינדער געלאָזט, זאָל צווישן וויבער דיין מוטער אָן קינדער בלייבן. און שמואל האָט צעהאַקט אַגג פֿאַר גאָט אין גלגל.
34 און שמואל איז אַוועקגעגאַנגען קיין רמה, און שָׁאול איז אַרויפֿגעגאַנגען צו זײַן הויז אין גבעת-שָׁאול.
35 און שמואל האָט מער ניט געזען שָׁאולן ביז דעם טאָג פֿון זײַן טויט,

וואָרום שמואל האָט געטרויערט וועגן שָׁאוּלן; און גאָט האָט חרטה געהאַט וואָס ער האַט געמאַכט שָׁאוּלן פַֿאר אַ מלך איבער ישׂראל.

16 און גאָט האָט געזאָגט צו שמואלן: ביז וואַנען וועסטו טרויערן וועגן שָׁאוּלן, אַז איך האָב אים פַֿאראַכט פון צו קיניגן איבער ישׂראל? פֿיל אַן דיין האָרן מיט איילֿ, און קום איך וועל דיך שיקן צו יִשַׁי פון בֵּית-לֶחֶם, וואָרום איך האָב מיר געזען אַ מלך צווישן זיינע זין.

2 האָט שמואל געזאָגט: ווי קען איך גיין? אַז שָׁאוּל וועט הערן, וועט ער מיך הרגענ. האָט גאָט געזאָגט: אַ יונגע קו וועסטו נעמען מיט זיך, און וועסט זאָגן: צו שלַאַכטן צו גאָט בין איך געקומען.

3 און וועסט פַֿאַררופֿן יִשַׁי צום שלַאַכטאָפּפֿער, און איך וועל דיר לאָזן וויסן וואָס דו זאָלסט טאָן; און וועסט מיר זאַלבן דעם וואָס איך וועל דיר זאָגן.

4 האָט שמואל געטאָן וואָס גאָט האָט גהייסן, און ער איז געקומען קיין בֵּית-לֶחֶם. און די עלטסטע פֿון שטאָט האָבן געאיילט אים אַנטקעגן, און געזאָגט: פֿריד צו דיין קומען!

5 האָט ער געזאָגט: פֿריד! צו שלַאַכטן צו גאָט בין איך געקומען. הייליקט אייך, און איר וועט קומען מיט מיר צום שלַאַכטאָפּפֿער. און ער האָט געהייסן יִשַׁי און זיינע זין זיך הייליקן, און האָט זיי פַֿאַררופֿן צום שלַאַכטאָפּפֿער.

6 און עס איז געווען, ווי זיי זיינען געקומען, אַזוי האָט ער דערזען אֱלִיאָבן, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, אַנטקעגן גאָט איז זיין געזאַלבטער.

7 האָט גאָט געזאָגט צו שמואלן: זאָלסט ניט קוקן אויף זיין אויסזען, און אויף זיין הויכן וווקס, וואָרום איך וויל אים ניט; וואָרום עס איז ניט ווי דער מענטש זעט; ווייל דער מענטש זעט נאָכן אָנבליק, אָבער גאָט זעט נאָכן האַרצן.

8 האָט ישַׁי געפֿופֿן אֲבִינָדָבן, און האָט אים פֿאָרבײַגעפֿירט פֿאַר שמואלן, אָבער ער האָט געזאָגט: אויך דעם האָט גאָט נישט אויסדערוויילט.

9 האָט ישַׁי פֿאָרבײַגעפֿירט שַׁמָּהן, אָבער ער האָט געזאָגט: אויך דעם האָט גאָט נישט אויסדערוויילט.

10 אַזוי האָט ישַׁי פֿאָרבײַגעפֿירט זיבן פֿון זיינע זין פֿאַר שמואלן, און שמואל האָט געזאָגט צו ישַׁי: גאָט האָט ניט אויסדערוויילט די דאָזיקע.

11 און שמואל האָט געזאָגט צו ישַׁי: געענדיקט די יונגען? האָט ער געזאָגט: עס איז נאָך געבליבן דער קלענסטער; און אָט איז ער אַ פֿאָסטוך בײַ די שאָף. האָט שמואל געזאָגט צו ישַׁי: שיק און ברענג אים; וואָרום מיר וועלן זיך ניט זעצן, biז ער קומט אַהער.

12 האָט ער געשיקט און אים געבראַכט. און ער איז געווען אַ געוועלטיקער, מיט שיינע אויגן און אַ פֿיינעם אויסזען. און גאָט האָט געזאָגט: שטיי אויף, זאַלב אים, וואָרום ער איז דאָס.

13 האָט שמואל גענומען דעם האָרן מיט איילֿ, און האָט אים געזאַלבט אין מיטן זיינע ברידער. און דער גײַסט פֿון גאָט איז געקומען אויף דָּוִדן פֿון יענעם טאָג אָן און ווײַטער. און שמואל איז אויפֿגעשטאַנען, און איז אַוועקגעגאַנגען קיין רמה.

14 און דער גײַסט פֿון גאָט האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון שָׁאוּלן און אים האָט גערשראָקן אַ בייזער גײַסט פֿון גאָט.

15 האָבן שָׁאוּלס קנעכט צו אים געזאָגט: זע נאָר: אַ בייזער גײַסט פֿון גאָט שרעקט דיך.

16 זאָל אַקאָרשט אונדזער האַר הייסן דיינע קנעכט וואָס פֿאַר דיר, זיי זאָלן אויפֿזוכן אַ מאַן וואָס קען שפּילן

אויך אַ האַרף; און עס וועט זײַן, ווי דער בייזער גײַסט פֿון גאָט איז אויף דיר, אַזוי וועט ער שפּילן מיט זײַן האַנט, און דיר וועט בעסער ווערן.
17 האָט שָׁאול געזאָגט צו זײַנע קנעכט: זעט אַקאָרשט פֿאַר מיר אַ מאַן וואָס שפּילט גוט, און איר זאָלט אים ברענגען צו מיר.
18 האָט זיך אָפּגערופֿן איינער פֿון די יונגען, און האָט געזאָגט: אָט האָב איך געזען אַ זון בֵּית לֶחֶם, וואָס קען שפּילן, און איז אַ העלדישער גבור און אַ מענטש פֿון מלחמה, און פֿאַרשטייט אַ זאַך, און איז אַ מענטש מיט אַ געשטאַלט, און גאָט איז מיט אים.
19 האָט שָׁאול געשיקט שלוחים צו יִשַׁי, און אָנגעזאָגט: שיק צו מיר דײַן זון דָּוִד וואָס ביי די שאָף.
20 האָט יִשַׁי גענומען אַן אייזל מיט ברויט און אַ לאָגלווײַן, און איין ציגנבעקל, און געשיקט דורך דער האַנט פֿון זײַן זון דָּוִד צו שָׁאולן.
21 און דוד איז געקומען צו שָׁאולן, און איז געשטאַנען פֿאַר אים; און ער האָט אים זייער ליב געקריגן, און ער איז אים געוואָרן אַ וואַפֿנטרעגער.
22 און שָׁאול האָט געשיקט צו יִשַׁי, אַזוי צו זאָגן: זאָל, איך בעט דיך, דוד שטיין פֿאַר מיר, וואָרום ער האָט געפֿונען חן אין מײַנע אויגן.
23 און עס איז געווען, ווי דער [בייזער] גײַסט פֿון גאָט איז געווען אויף שָׁאולן, אַזוי פֿלעגט דוד נעמען די האַרף און שפּילן מיט זײַן האַנט, און שָׁאולן פֿלעגט אָפּגיין, און אים פֿלעגט בעסער ווערן, און דער בייזער גײַסט פֿלעגט זיך אָפּטאָן פֿון אים.

17 און די פּלשתּים האָבן אײַנגעזאַמלט זייערע מחנות אויף מלחמה. און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אין שׂוֹכוֹ וואָס געהערט צו יהוּדה, און האָבן געלאַגערט צווישן שׂוֹכוֹ און צווישן עֲזֵקָה אין אֶפֶס-דַּמִּים.
2 און שָׁאול און די מענער פֿון ישׂראל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט און האָבן געלאַגערט אין טאָל אֵלָה; און זיי האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה אַקעגן די פּלשתּים.
3 און די פּלשתּים זײַנען געשטאַנען אויפֿן באַרג פֿון דער זײַט, און די ישׂראל זײַנען געשטאַנען אויפֿן באַרג פֿון דער אַנדער זײַט, מיט דעם טאָל צווישן זיי.
4 איז אַרויסגעגאַנגען דער צווישנשטאַן פֿון דעם לאַגער פֿון די פּלשתּים מיטן נאָמען גָּלְיָת פֿון גַּת, וואָס זײַן הייך איז געווען זעקס איילן און אַ שפּאַן.
5 און אַ קופּערנער קיוואר איז געווען אויף זײַן קאָפּ, און אין אַ פּאַנצער פֿון שופּן איז ער געווען אָנגעטאָן, און די וואָג פֿון דעם פּאַנצער איז געווען פּינף טויזנט שקל קופּער.
6 און קופּערנע בלעכן זײַנען געווען אויף זײַנע פֿיס, און אַ קופּערנע פּיקע צווישן זײַנע אַקסלען.
7 און דער האַלץ פֿון זײַן שפּיז איז געווען ווי דער שטאַנג פֿון אַ וועבער, און דער קלינג פֿון זײַן שפּיז איז געווען זעקס הונדערט שקל אײַזן. און דער שילדטרעגער איז געגאַנגען אים פֿאַרויס.
8 און ער האָט זיך אַוועקגעשטעלט, און האָט געראָפֿן צו די רייען פֿון ישׂראל, און האָט צו זיי געזאָגט: נאָך וואָס גייט איר אַרויס אָנאריכטן אַ מלחמה? בין איך דען ניט דער פּלשתּי, און איר קנעכט ביי שָׁאולן? קלייבט אײַך אויס אַ מאַן, און זאָל ער אַראָפּנידערן צו מיר.
9 אויב ער וועט קענען מלחמה האַלטן מיט מיר, און וועט מיך דערשלאָגן, וועלן מיר זײַן קנעכט צו אײַך; און אויב איך וועל אים בײַקומען, און וועל אים דערשלאָגן

וועט איר זײַן קנעכט צו אונדז, און וועט אונדז דינען.
10 און דער פְּלִשְׁתִּי האָט געזאָגט: איך שפּאָט פֿון די רייִען פֿון ישׂראל הײַנטיקן טאָג; גיט מיר אַ מאַן און לאָמיר מלחמה האַלטן מיט אַנאַנדער.
11 און שָׁאוּל און גאַנץ ישׂראל האָבן געהערט די דאָזיקע ווערטער פֿון דעם פְּלִשְׁתִּי, און זיי האָבן זיך דערשראָקן, און האָבן זייער מורא געהאַט.
12 און דוד איז געווען דער זון פֿון יענעם אֶפְֿרָתער מאַן פֿון בית-לחם-יהודה, וואָס זײַן נאָמען איז געווען יִשַׁי; און ער האָט געהאַט אַכט זין. און דער מאַן איז אין די טעג פֿון שָׁאוּל געווען אַ זקן וואָס קומט צווישן לײַט.
13 און די דרײַ עלטערע זין פֿון יִשַׁי זײַנען געגאַנגען נאָך שָׁאוּל אין דער מלחמה; און די נעמען פֿון זײַנע דרײַ זין וואָס זײַנען געגאַנגען אין דער מלחמה, זײַנען געווען: אֱלִיאָבְ דער בכור, און דער צווייטער פֿון אים אֲבִינָדָבְ, און דער דריטער שַׁמָּה.
14 און דוד איז געווען דער קלענסטער; און די דרײַ גרעסערע זײַנען געגאַנגען נאָך שָׁאוּל.
15 און דוד פֿלעגט גיין און זיך אומקערן פֿון שָׁאוּל צו פּיטערן די שאָף פֿון זײַן פָֿאטער אין בֵּית-לֶחֶם.
16 און דער פְּלִשְׁתִּי האָט זיך געגענט פֿרי און שפּעט, און האָט זיך געשטעלט פֿערציק טעג נאָכאַנאַנד.
17 און יִשַׁי האָט געזאָגט צו זײַן זון דָּוִדן: נעם אַקאָרשט פֿאַר דײַנע ברידער אַן אֵיפָֿה פֿון די דאָזיקע געבראָנענע זאָגען, און די דאָזיקע צען ברויטן, און לויף דערמיט אַריבער אין לאַגער צו דײַנע ברידער.
18 און די דאָזיקע צען קעז זאָלסטו ברענגען צו דעם הויפּטמאַן פֿון דעם טויזנט; און זאָלסט פֿרעגן דײַנע ברידער אויף פֿריד, און נעמען פֿון זיי אַ צייכן.
19 און שָׁאוּל און זיי און אַלע מענער פֿון ישׂראל זײַנען געווען אין טאָל אֵלָה, אין מלחמה מיט די פְּלִשְׁתִּים.
20 האָט זיך דוד געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט איבערגעלאָזט די שאָף אויף אַ שומר, און ער האָט געמוסמען און איז געגאַנגען אַזוי ווי יִשַׁי האָט אים באַפֿוילן, און ער איז אָנגעקומען אין לַאַגערינג, וועון דער חיל וואָס איז אַרויסגעגאַנגען אין שלאַכט, האָט געשאַלט אויף מלחמה.
21 און ישׂראל און די פְּלִשְׁתִּים האָבן זיך אויסגעשטעלט אַ ריי קעגן אַ ריי.
22 האָט דוד איבערגעלאָזט די זאַכן פֿון זיך אויף דער האַנט פֿון דעם שומר פֿון די זאַכן, און ער איז געלאָפֿן צום שלאַכטפֿעלד; און ער איז געקומען און האָט געפֿרעגט זײַנע ברידער אויף פֿריד.
23 ווי ער רעדט מיט זיי, ערשט דער צווישנמאַן וואָס זײַן נאָמען איז געווען גָּלְיָת דער פְּלִשְׁתִּי פֿון גַּת, קומט אַרויף פֿון די רייִען פֿון די פְּלִשְׁתִּים, און ער האָט געערעדט אַזוי ווי יענע רייד; און דוד האָט געהערט.
24 און אַלע מענער פֿון ישׂראל, ווי זיי האָבן דערזען דעם מאַן, אַזוי זײַנען זיי אַנטלאָפֿן פֿאַר אים, און האָבן זייער מורא געהאַט.
25 און די מענער פֿון ישׂראל האָבן געזאָגט: האָט איר געזען דעם דאָזיקן מאַן וואָס קומט אַרויף? וואָרום צו לעסטערן ישׂראל קומט ער אַרויף; און עס וועט זײַן, דער מאַן וואָס וועט אים דערשלאָגן, וועט אים דער מלך מעשיר זײַן מיט אַ גרויס עשירות, און וועט אים געבן זײַן טאָכטער, און זײַן פֿאָטערס הויז וועט ער מאַכן פֿריַ אין ישׂראל.
26 האָט דוד געזאָגט צו די מענטשן וואָס זײַנען געשטאַנען לעבן אים, אַזוי צו זאָגן: וואָס וועט געטאָן ווערן צו דעם מאַן וואָס וועט דערשלאָגן יענעם פְּלִשְׁתִּי, און וועט אָפּטאָן די שאַנד

פֿון ישׂראל? וואָרום ווער איז דער
דאָזיקער אומבאַשניטינער פֿלִשתי, אַז
ער זאָל לעסטערן די רייען פֿון דעם
לעבעדיקן גאָט?
27 האָט דאָס פֿאָלק אים געזאָגט אַזוי
ווי דאָס דאָזיקע געראיד, אַזוי צו זאָגן:
אַזוי וועט געטאָן ווערן צו דעם מאַן
וואָס וועט אים דערשלאָגן.
28 האָט אֱליאָבֿ, זײַן עלטערער
ברודער, געהערט ווי ער רעדט
צו די מענטשן, און דער צאָרן פֿון
אֱליאָבֿן האָט געגרימט אויף דָוִדן,
און ער האָט געזאָגט: צו וואָס גאָר
האָסטו אַראָפּגענידערט, און אויף
וועמען האָסטו אײַנערגעלאָזט יענע
ביסל שאָף אין מדבר? איך קען דײַן
מוטוויליקייט, און די שלעכטקייט
פֿון דײַן האַרצן, אַז כדי צוצוקוקן די
מלחמה האָסטו אַראָפּגענידערט.
29 האָט דוד געזאָגט: וואָס האָב איך
אַצונד געטאָן? עס איז דאָך נאָר אַ
געראיד.
30 און ער האָט זיך אָפּגעדרייט פֿון
אים צו אַן אַנדערן, און האָט געפֿרעגט
די אייגענע זאַך, און דאָס פֿאָלק
האָט אים געענטפֿערט אַזוי ווי דאָס
פֿריִערדיקע געראיד.
31 זײַנען גענהערט געווָאָרן די
ווערטער וואָס דוד האָט גערעדט, און
מע האָט דערציילט פֿאַר שָׁאוּלן, און
ער האָט אים געלאָזט ברענגען צו זיך.
32 און דוד האָט געזאָגט צו שָׁאוּל:
זאָל קיין מענטשנס האַרץ ניט
אַראָפּפֿאַלן איבער אים; דײַן קנעכט
וועט גיין, און וועט מלחמה האַלטן
מיט דעם דאָזיקן פֿלִשתי.
33 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו דָוִדן:
קענסט ניט גיין אויף דעם דאָזיקן
פֿלִשתי, מלחמה צו האַלטן מיט אים,
ווארום דו ביסט אַ יינגל, און ער איז אַ
מאַן פֿון מלחמה פֿון זײַן יוגנט אָן.
34 האָט דוד געזאָגט צו שָׁאוּלן: דײַן
קנעכט איז געווען אַ פֿאַסטוך פֿאַר
זײַן פֿאָטער בײַ די שאָף, און אַז אַ
לייב איז געקומען, אָדער אַ בער, און
האָט אַוועקגעטראָגן אַ שעפּס פֿון דער
סטאַדע,
35 בין איך אַרויסגעגאַנגען נאָך אים,
און האָב אים גערעטעט, און האָב
אַרויסגעריסן פֿון זײַן מויל; און אַז ער
האָט זיך געשטעלט אַקעגן מיר, האָב
איך אים אָנגענומען בײַם באָרד, און
האָב אים דערשלאָגן און אים געטייט.
36 אי דעם לייב אי דעם בער
האָט דײַן קנעכט דערשלאָגן; און
דער דאָזיקער אומבאַשניטינער פֿלִשתי
וועט זײַן ווי איינער פֿון זיי. וויל ער
האָט געלעסטערט די רייען פֿון דעם
לעבעדיקן גאָט.
37 און דוד האָט געזאָגט: גאָט וואָס
האָט מיך מציל געווען פֿון דער האַנט
פֿון לייב, און פֿון דער האַנט פֿון בער,
ער וועט מיך מציל זײַן פֿון דער האַנט
פֿון דעם דאָזיקן פֿלִשתי. האָט שָׁאוּל
געזאָגט צו דָוִדן: גיי, און זאָל גאָט זײַן
מיט דיר.
38 און שָׁאוּל האָט אָנגעטאָן
דָוִדן זײַנע קלײדער, און ער האָט
אַרויפֿגעטאָן אַ קופּערנעם קיווער
אויף זײַן קאָפּ, און אים אָנגעטאָן אַ
פּאַנצער.
39 און דוד האָט אָנגעגורט זײַן
שוווערד איבער זײַנע קלײדער, און זיך
געמאַטערט צו גיין, ווייל ער איז ניט
געווען צוגעווויגט. האָט דוד געזאָגט
צו שָׁאוּלן: איך קען ניט גיין אין די
דאָזיקע, ווייל איך בין ניט צוגעווויגט.
און דוד האָט זיי אויסגעטאָן פֿון זיך.
40 און ער האָט גענומען זײַן
שטעקן אין זײַן האַנט, און האָט זיך
אויסגעקליבן פֿינף גלאַטע שטיינער
פֿון דעם באַך, און אַרײַנגעטאָן אין
דעם פּאַסטוכזעקל וואָס ער האָט
געהאַט, אין דעם בײַטל; און זײַן
שלייִדערער איז געווען אין זײַן האַנט;
און ער האָט גענענט צו דעם פֿלִשתי.
41 און דער פֿלִשתי איז געגאַנגען
אַלץ נענטער צו דָוִדן און דער מאַן וואָס

טראָגט דעם שילד, אים פֿאַרויס.
42 און דער פּלִשתִּי האָט אַ קוק געטאָן און האָט דערזען דָוִדן, און האָט אים פֿאַראַכטט, ווָארום ער איז געווען אַ יינגל, און ערויטלט, אויך שיין אויסן פּנים.
43 און דער פּלִשתִּי האָט געזאָגט צו דָוִדן: צי אַ הונט בין איך, וואָס דו קומסט צו מיר מיט שטעקנס? און דער פּלִשתִּי האָט געשאָלטן דָוִדן בייַ זײַן גאָט.
44 און דער פּלִשתִּי האָט געזאָגט צו דָוִדן: קום צו מיר, און איך וועל געבן דײַן פֿלייש צום פֿויגל פֿון הימל און צו דער חיה פֿון פֿעלד.
45 האָט דוד געזאָגט צו דעם פּלִשתִּי: דו קומסט צו מיר מיט אַ שוואָרד און מיט אַ שפּיז און מיט אַ פּיקע, און איך קום צו דיר אין דעם נאָמען פֿון יהוה פֿון צבֿאות, דעם גאָט פֿון די רייַען פֿון ישׂראל וואָס דו האָסט געלעסטערט.
46 הײַנטיקן טאָג וועט דיך יהוה איבערגעפֿערן און איך וועל דיך דערשלאָגן, און וועל אַראָפּנעמען דײַן קאָפּ פֿון דיר; און איך וועל געבן די פּגרים פֿון דער מחנה פֿון די פּלִשתִּים הײַנטיקן טאָג צום פֿויגל פֿון הימל און צו דער חיה פֿון דער ערד; און די גאַנצע ערד וועט וויסן, אַז פֿאַראַן אַ גאָט בייַ ישׂראל.
47 און די דאָזיקע גאַנצע אײַנזאַמלונג וועט וויסן אַז ניט מיט אַ שוואָרד און מיט אַ שפּיז העלפֿט יהוה; ווָארום די מלחמה איז יהיהס, און ער וועט אײַך געבן אין אונדזער האַנט.
48 און עס איז געווען, ווי דער פּלִשתִּי איז אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען און האָט גענענט אַנטקעגן דָוִדן, אַזוי האָט דוד געאײַלט, און איז געלאָפֿן צום שלאַכטפֿעלד אַנטקעגן דעם פּלִשתִּי.
49 און דוד האָט אַרײַנגעשטעקט זײַן האַנט אין זעקל, און האָט אַרויסגענומען פֿון דאָרטן אַ שטיין, און אַ שלײַדער געטאָן, און געטראָפֿן דעם פּלִשתִּי אין זײַן שטערן. און דער שטיין איז אַרײַנגעזונקען אין זײַן שטערן, און ער איז געפֿאַלן אויף זײַן פּנים צו דער ערד.
50 אַזוי האָט דוד איבערגעשטאַרקט דעם פּלִשתִּי מיט אַ שלײַדערער און מיט אַ שטיין, און געטראָפֿן דעם פּלִשתִּי; און אים געטייט; און קיין שוואָרד איז ניט געווען אין דָוִדס האַנט.
51 און דוד איז צוגעלאָפֿן, און האָט זיך געשטעלט איבער דעם פּלִשתִּי, און האָט אָנגענומען זײַן שוואָרד, און זי אַרויסגעצויגן פֿון איר שייד, און אים געטייט; און ער האָט אָפּגעשניטן מיט איר זײַן קאָפּ. און די פּלִשתִּים האָבן געזען אַז זייער גבור איז טויט, און זיי זײַנען אַנטלאָפֿן.
52 און די מענער פֿון ישׂראל און יהודה זײַנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן געשאַלט, און נאָכגעיאָגט די פּלִשתִּים ביז דו קומסט קיין גַי, און ביז די טויערן פֿון עקרון. און עס זײַנען געפֿאַלן דערשלאָגענע פֿון די פּלִשתִּים אויף דעם וועג פֿון שַעֲרַיִם, און ביז גַת, און ביז עקרון.
53 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך אומגעקערט פֿון נאָכיאָגן די פּלִשתִּים, און זיי האָבן אויסגערויבט זייער לאַגער.
54 און דוד האָט געזומען דעם קאָפּ פֿון דעם פּלִשתִּי, און האָט אים געבראַכט קיין ירושלים, אָבער זײַנע וואַפֿן האָט ער אַהינגעטאָן אין זײַן געצעלט.
55 און אַז שָׁאול האָט געזען דָוִדן אַרויסגיין אַקעגן דעם פּלִשתִּי, האָט ער געזאָגט צו אַבנר דעם חיל-פֿירער: וועמעס זון איז דער דאָזיקער בחור, אַבנר? האָט אַבנר געזאָגט: אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, מלך, אויב איך וויים!
56 האָט דער מלך געזאָגט: פֿרעג דו זיך נאָך וועמעס זון דער יונג איז.

57 און ווי דוד האָט זיך אומגעקערט
פֿון שלאָגן דעם פלִשתִי, אַזוי האָט אים
אַבנר גענומען, און האָט אים געבראַכט
פֿאַר שָׁאולן, מיט דעם קאָפּ פֿון דעם
פלִשתִי אין זײַן האַנט.
58 האָט שָׁאול צו אים געזאָגט:
ווען סע איז געווען, ווי
18 ער האָט געענדיקט רעדן צו
שָׁאולן, אַזוי איז די זעל פֿון יהוֹנָתָנס
צוגעבונדן געווארן צו דער זעל פֿון
דָוִדן, און יהוֹנָתָן האָט אים ליב געקריגן
אַזוי ווי זײַן אייגן זעל.
2 און שָׁאול האָט אים צוגענומען אין
יענעם טאָג, און האָט אים ניט געלאָזט
זיך אומקערן צו זײַן פאָטערס הויז.
3 און יהוֹנָתָן האָט געשלאָסן אַ בונד
מיט דָוִדן, ווײל ער האָט אים ליב
געהאַט ווי זײַן אייגן זעל.
4 און יהוֹנָתָן האָט אויסגעטאָן דעם
מאַנטל וואָס איף זיך, און האָט אים
געשאָנקן דָוִדן; אויך זײַנע קלײדער,
ביז אויף זײַן שוערד, און ביז אויף זײַן
בויגן, און ביז אויף זײַן גאַרטל.
5 און אַז דוד איז אַרויסגעאַנגען,
איז, ווו שָׁאול פלעגט אים שיקן,
פלעגט ער באַגליקן. און שָׁאול
האָט אים אויפגעזעצט איבער די
מלחמה-לײַט; און ער איז ווויל‌געפעלן
אין די אויגן פֿון גאַנצן פאָלק, און אויך
אין די אויגן פֿון שָׁאולס קנעכט.
6 און סע איז געווען, בײַ זייער
אָנקומען, אַז דוד האָט זיך אומגעקערט
פֿון שלאָגן דעם פלִשתִי, זײַנען
אַרויסגעגאַנגען די ווײַבער פֿון אַלע
שטעט פֿון ישׂראל מיט געזאַנג און
טענץ אַנטקעגן דעם מלך שָׁאולן, מיט
פויקן, מיט שִׂמחה, און מיט צימבלען.
7 און די ווײַבער די שפּילערינס
האָבן געזונגען און געזאָגט: שָׁאול האָט
געשלאָגן אין זײַנע טויזנטן, און דוד אין
זײַנע צענטויזנטן.
8 האָט שָׁאולן זייער געבראַנט, און
דאָס דאָזיקע געריידט איז געווען שלעכט
אין זײַנע אויגן, און ער האָט געזאָגט:
דָוִדן האָבן זיי געגעבן די צענטויזנטן,
און מיר האָבן זיי געגעבן די טויזנטן,
און אים פֿעלט נאָך בלויז די מלוכה.
9 און שָׁאול האָט געקוקט קרום אויף
דָוִדן פֿון יענעם טאָג און ווײַטער.
10 און עס איז געווען אויף מאָרגן,
איז אַ בייזער גײַסט פֿון גאָט געקומען
אויף שָׁאולן, און ער האָט אין הויז
געראַסט פֿון זינען, און דוד האָט
געשפּילט מיט זײַן האַנט אַזוי ווי טאָג
אין טאָג, און אין שָׁאולס האַנט איז
געווען דער שפּיז.
11 האָט שָׁאול אַ ווארף געטאָן דעם
שפּיז, און ער האָט געקלערט: איך
וועל דורכשטעכן דָוִדן ביז אין וואַנט.
אָבער דוד האָט זיך אָפּגעדרייט פֿון אים
צוויי מאָל.
12 און שָׁאול האָט מורא געהאַט פֿאַר
דָוִדן, וואָרום גאָט איז געווען מיט אים,
און פֿון שָׁאולן האָט ער זיך אָפּגעטאָן.
13 און שָׁאול האָט אים אָפּגעטאָן פֿון
זיך, און אים געמאַכט פֿאַר אַ הויפּטמאַן
פֿון טויזנט, און ער איז געגאַנגען און
געקומען דעם פֿאָלק פֿאַרויס.
14 און דוד האָט באַגליקט אין אַלע
זײַנע וועגן, און גאָט איז געווען מיט
אים.
15 און שָׁאול האָט געזען אַז ער
באַגליקט זייער, און ער האָט זיך
געשראָקן פֿאַר אים.
16 אָבער גאַנץ ישׂראל און יהוּדה
האָט ליב געהאַט דָוִדן, וואָרום ער
פלעגט גיין און קומען זיי פֿאַרויס.
17 און שָׁאול האָט געזאָגט צו דָוִדן:
אָט איז מײַן עלטערע טאָכטער מֵרַב; זי
וועל איך דיר געבן פֿאַר אַ וויב, אָבער
זײַ מיר אַ העלדישער יונג, און פֿיר
די מלחמות פֿון גאָט. וואָרום שָׁאול
האָט געקלערט: זאָל ניט מײַן האַנט
זײַן אויף אים, נײַערט די האַנט פֿון די

פלשתים זאָל זײַן אויף אים.
18 האָט דוד געזאָגט צו שָׁאולן: ווער בין איך? און וואָס איז מײַן לעבן, אָדער מײַן פאָטערס משפּחה אין ישׂראל, אַז איך זאָל ווערן אַן איידעם בײַם מלך?
19 אָבער עס איז געווען, בעת מע האָט געזאָלט געבן מֵרַב די טאָכטער פֿון שָׁאולן צו דָוִדן, איז זי אַוועקגעגעבן געווארן צו עַדריאֵלן פֿון מחוֹלָה פֿאַר אַ ווײַב.
20 און מיכל די טאָכטער פֿון שָׁאולן האָט ליב געהאַט דָוִדן; האָט מען דערציילט שָׁאולן, און די זאַך איז ווויל‌געפֿעלן אין זײַנע אויגן.
21 און שָׁאול האָט געקלערט: איך ווייל זי אים געבן, כּדי זי זאָל אים זײַן פֿאַר אַ שטרויכלונג, און די האַנט פֿון די פלשתים זאָל זײַן אויף אים. און שָׁאול האָט געזאָגט צו דָוִדן: וועסט הײַנט ווערן מײַן איידעם מיט דער צווייטער.
22 און שָׁאול האָט באַפֿוילן זײַנע קנעכט: רעדט צו דָוִדן שטילערהייט, אַזוי צו זאָגן: זע, דער מלך וויל דיך, און אַלע זײַנע קנעכט האָבן דיך ליב, טאָ ווער אַצונד דעם מלכס איידעם.
23 האָבן שאולס קנעכט גערעדט אין די אויערן פֿון דָוִדן די דאָזיקע ווערטער. און דוד האָט געזאָגט: גרינג אין אײַערע אויגן צו ווערן דעם מלכס איידעם, אַז איך בין אַן אָרעמאַן און גרינגגעשאַצט?
24 האָבן די קנעכט פֿון שָׁאולן אים דערציילט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי די דאָזיקע ווערטער האָט דוד געredt.
25 האָט שָׁאול געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו דָוִדן: דער מלך וויל ניט קיין נדן, נײַערט הונדערט פֿאָרהויטן פֿון די פלשתים, זיך נוקם צו זײַן אָן דעם מלכס פֿײַנט. און שָׁאול האָט געערעכנט צו מאַכן פֿאַלן דָוִדן דורך דער האַנט פֿון די פלשתים.
26 האָבן זײַנע קנעכט דערציילט דָוִדן די דאָזיקע ווערטער, און די זאַך איז ווויל‌געפֿעלן אין די אויגן פֿון דָוִדן, צו ווערן דעם מלכס איידעם. און די טעג זײַנען נאָך צו מאָל ניט דערפֿילט געווארן,
27 איז דוד אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועקגעגאַנגען, ער מיט זײַנע מענטשן, און ער האָט געשלאָגן פֿון די פלשתים צוויי הונדערט מאַן. און דוד האָט געבראַכט זייערע פֿאָרהויטן, און מע האָט זיי אײַבערגעגעבן פֿאַרפֿול צום מלך, כּדי ער זאָל ווערן דעם מלכס איידעם. און שָׁאול האָט אים געגעבן זײַן טאָכטער מיכלען פֿאַר אַ ווײַב.
28 און שָׁאול האָט געזען און פֿאַרשטאַנען אַז גאָט איז מיט דָוִדן. און מיכל די טאָכטער פֿון שָׁאולן האָט אים ליב געהאַט.
29 און שָׁאול האָט נאָך מער מורא געקריגן פֿאַר דָוִדן. און שָׁאול איז געווען דָוִדן אַ שׂונא אַלע טעג.
30 און די האַרן פֿון די פלשתים פֿלעגן אַרויסגיין; און עס איז געווען, ווען נאָר זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען, האָט דוד באַגליקט מער פֿון אַלע קנעכט פֿון שָׁאולן, און זײַן נאָמען איז געווען זייער געאַכט.

19 און שָׁאול האָט געredt צו יונָתָן זײַן זון און צו אַלע קנעכט, צו טייטן דָוִדן; אָבער יהוֹנָתָן דער זון פֿון שָׁאולן האָט זייער געגאַרט דָוִדן.
2 און יהוֹנָתָן האָט דערציילט דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: מײַן פֿאָטער שָׁאול זוכט דיך צו טייטן. און אַצונד, איך בעט דיך, זײַ אָפּגעהיט אין דער פֿרי, און זאָלסט זיצן אין פֿאַרבאָרגענײַש און זיך באַהאַלטן.
3 און איך וועל אַרויסגיין, און וועל שטיין לעבן מײַן פֿאָטער אויף דעם פֿעלד וואָס דו ביסט דאָרטן. און איך וועל רעדן וועגן דיר צו מײַן פֿאָטער, און אַז איך וועל וואָס מערקן, וועל איך

דיר זאָגן.

4 און יהוֹנָתָן האָט ערעדט גוטס אויף דָוִדן צו זײַן פָאטער שָׁאולן, און ער האָט צו אים געזאָגט: זאָל דער מלך ניט זינדיקן אַקעגן זײַן קנעכט, אַקעגן דָוִדן, ווײל ער האָט אַקעגן דיר ניט געזינדיקט, און ווײל זײַנע טוּונגען זײַנען געווען זייער גוט פַאר דיר.

5 און ער האָט געזעמען זײַן לעבן אין זײַן האַנט, און האָט געשלאָגן דעם פְּלִשְׁתִּי, און גאָט האָט געטאָן אַ גרויסע ישועה פַאר גאַנץ ישׂראל; האָסט עס געזען, און האָסט זיך געפרייט. און פַאר וואָס זאָלסטו זיך פַארזינדיקן אָן אומשולדיקן בלוט, צו טייטן דָוִדן אומזיסט?

6 האָט שָׁאול צוגעהערט צו דעם קָול פון יהוֹנָתָנען, און שָׁאול האָט געשוואָרן: אַזוי ווי גאָט לעבט, אויב ער וועט געטייט ווערן!

7 און יהוֹנָתָן האָט גערופֿן דָוִדן, און יהוֹנָתָן האָט אים דערציילט אַלע די דאָזיקע ווערטער. און יהוֹנָתָן האָט געבראַכט דָוִדן צו שָׁאולן, און ער איז געווען פַאר אים אַזוי ווי נעכטן-אייערנעכטן.

8 און ווידער געווארן אַ מלחמה, און דוד איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט מלחמה געהאַלטן אַקעגן די פלשתים, און ער האָט געשלאָגן צווישן זיי אַ גרויסן שלאַק, און זיי זײַנען אַנטלאָפֿן פַאר אים.

9 און אַ בייזער גייסט פון גאָט איז געקומען אויף שָׁאולן בעת ער איז געזעסן אין זײַן הויז מיט זײַן שפּיז אין זײַן האַנט; און דוד האָט געשפּילט מיט דער האַנט.

10 האָט שָׁאול געזוכט דורכצושטעכן דָוִדן מיטן שפּיז ביז אין וואַנט, אָבער ער האָט זיך אַרויסגעמאַכט פון שָׁאולן, און ער האָט אַרײַנגעשטאָכן דעם שפּיז אין וואַנט. און דוד איז אַנטלאָפֿן און איז אַנטרונען געווארן אין יענער נאַכט.

11 האָט שָׁאול געשיקט שלוחים צו דָוִדס הויז, אים צו היטן, און אים צו טייטן אין דער פרי. אָבער זײַן וויב מיכל האָט אָנגעזאָגט דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: אויב דו ראַטעוועסט ניט דײַן נפֶשׁ די נאַכט, ווערסטו מאָרגן געטייט.

12 און מיכל האָט אַראָפּגעלאָזט דָוִדן דורכן פענסטער, און ער איז אַוועק און איז אַנטלאָפֿן און אַנטרונען געווארן.

13 און מיכל האָט גענומען דעם תרפים, און אַרויפגעלייגט אויפֿן בעט, און אַ געשטריק פון ציגנהאָר האָט זי אים געלייגט צו קאָפּנס, און איבערגעדעקט מיט אַ בגד.

14 און אַז שָׁאול האָט געשיקט שלוחים צו נעמען דָוִדן, האָט זי גענאַנט: ער איז קראַנק.

15 האָט שָׁאול געשיקט שלוחים צו זען דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: ברענגט אים אַרויף מיטן בעט צו מיר, אים צו טייטן.

16 זײַנען די שלוחים געקומען, ערשט דער תרפים איז אויפֿן בעט, און דאָס געשטריק פון ציגהאָר אים צוקאָפּנס.

17 האָט שָׁאול געזאָגט צו מיכלען: פַאר וואָס האָסטו מיך אַזוי אָפּגענאַרט, און האָסט אַוועקגעלאָזט מײַן שׂונא, און ער איז אַנטרונען געווארן? האָט מיכל געזאָגט צו שָׁאולן: ער האָט צו מיר געזאָגט: לאָז מיך אַוועק, נאָך וואָס זאָל איך דיך טייטן?

18 און דוד איז אַנטלאָפֿן און אַנטרונען געווארן, און ער איז געקומען צו שמואלן קיין רמה, און האָט אים דערציילט אַלץ וואָס שָׁאול האָט אים געטאָן. און ער און שמואל זײַנען געגאַנגען און האָבן זיך באַזעצט אין נָיוֹת.

19 איז אָנגעזאָגט געווארן שָׁאולן, אַזוי צו זאָגן: זע, דוד איז אין נָיוֹת אין רמה.

20 און שָׁאול האָט געשיקט שלוחים צו נעמען דָוִדן. האָבן זיי געזען דאָס געזעמל נבִיאים נבִיאות זאָגן, און

שמואל שטייט געשטעלט איבער זיי;
און דער גײַסט פֿון גאָט איז געווען
אויף די שלוחים פֿון שָׁאוּלן, און זיי
אויך האָבן נבֿיאות געזאָגט.

21 האָט מען אָנגעזאָגט שָׁאוּלן, און
ער האָט געשיקט אַנדערע שלוחים.
האָבן זיי אויך נבֿיאות געזאָגט. האָט
שָׁאוּל ווידער געשיקט דריטע שלוחים,
און זיי אויך האָבן נבֿיאות געזאָגט.

22 איז ער אויך געגאַנגען קיין רמה,
און ער איז געקומען ביז דער גרויסער
גרוב וואָס אין שָׂכוּ, און האָט זיך
נאָכגעפֿרעגט און געזאָגט: ווו זײַנען
שמואל און דוד? האָט מען אים
געזאָגט: אָן, אין נָיוֹת אין רמה.

23 איז ער אַוועק אַהין קיין נָיוֹת
אין רמה, און אויך אויף אים איז
געווען דער גײַסט פֿון גאָט, און ער
איז געגאַנגען און גייענדיק נבֿיאות
געזאָגט, ביז ער איז געקומען קיין נָיוֹת
אין רמה.

24 און ער אויך האָט אויסגעטאָן
זײַנע קלײדער, און ער אויך האָט
נבֿיאות געזאָגט פֿאַר שמואלן, און
איז געלעגן אַ נאַקעטער יענעם גאַנצן
טאָג, און די גאַנצע נאַכט. דעריבער
זאָגט מען: איז אויך שָׁאוּל צווישן די
נבֿיאים?

20

און דוד איז אַנטלאָפֿן פֿון
נָיוֹת אין רמה, און ער איז
געקומען, און האָט געזאָגט פֿאַר
יהונתנען: וואָס האָב איך געטאָן? און
וואָס איז מײַן חטא פֿאַר דײַן פֿאָטער, וואָס איז
מײַן חטא פֿאַר דײַן פֿאָטער, וואָס ער
זוכט מײַן לעבן?

2 האָט ער צו אים געזאָגט: חלילה!
וועסט ניט שטאַרבן. זע, מײַן פֿאָטער
טוט ניט אַ גרויסע זאַך אָדער אַ קליינע
זאַך, אַוווּ ער אַנטפּלעקט ניט מײַן
אויער, און פֿאַר וואָס זאָל מײַן פֿאָטער
פֿאַרבאָרגן פֿון מיר די דאָזיקע זאַך?
עס איז ניט אַזוי.

3 האָט דוד ווידער געשוואָרן, און
געזאָגט: ווייסן ווייסט דײַן פֿאָטער אַז
איך האָב געפֿונען חן אין דײַנע אויגן,
און ער קלערט: זאָל יהונתן דערפֿון
ניט וויסן, כדי ער זאָל זיך ניט קלעמען.
אָבער אַזוי ווי גאָט לעבט, און אַזוי ווי
דײַן זעל לעבט, אַז אַזוי ווי אַ טריט איז
צווישן מיר און צווישן טויט!

4 האָט יהונתן געזאָגט צו דָוִדן: וואָס
וויל דײַן זעל, איך זאָל פֿאַר דיר טאָן?

5 האָט דוד געזאָגט צו יהונתנען:
אָט איז מאָרגן ראָש-חוֹדש, ווען זיצן
דאַרף איך זיצן מיטן מלך צום עסן;
זאָלסטו מיך לאָזן גיין, און איך וועל
זיך באַהאַלטן אין פֿעלד ביז איבער
מאָרגן אָוונט.

6 אויב נאָכפֿרעגן וועט זיך
נאָכפֿרעגן דײַן פֿאָטער אויף מיר,
זאָלסטו זאָגן: אָפּבעטן האָט זיך
אָפּגעבעטן דוד בײַ מיר, כדי
אַריבערצולויפֿן אין זײַן שטאָט
בֵּית-לֶחֶם, ווָאָרום די יערלעכע
אָפּפֿערשלאַכטונג איז דאָרטן בײַ דער
גאַנצער משפּחה.

7 אויב ער וועט אַזוי זאָגן: גוט!
איז פֿריד צו דײַן קנעכט; אויב אָבער
צערנענען וועט ער צערנענען, זײַ ווייסן
אַז שלעכטס איז באַשלאָסן בײַ אים.

8 און זאָלסט טאָן חֶסד מיט דײַן
קנעכט, ווָאָרום אין אַ בונד פֿון גאָט
האָסטו געבראַכט דײַן קנעכט מיט דיר;
אָן אויב אין מיר איז דאָ אַ פֿאַרברעך,
טייט מיך דו; און נאָך וואָס דען זאָלסטו
מיך ברענגען צו דײַן פֿאָטער?

9 האָט יהונתן געזאָגט: חלילה דיר!
ווָאָרום אויב דערווייסן וועל איך זיך
דערוויסן אַז בײַ מײַן פֿאָטער איז
באַשלאָסן, דיר זאָל געשען בייז, צי
וועל איך דאָס דיר ניט דערציילן?

10 האָט דוד געזאָגט צו יהונתנען:
ווער וועט מיר דערציילן אויב דײַן
פֿאָטער וועט דיר ענטפֿערן האַרט?

11 האָט יהונתן געזאָגט צו דָוִדן:
קום, און לאָמיר אַרויסגיין אין פֿעלד.

זײַנען זיי ביידע אַרויסגעגאַנגען אין פֿעלד.

12 און יהונתן האָט געזאָגט צו דָוִדן: ביַי יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל! אַז איך וועל אויספֿאָרשן מײַן פֿאָטער מאָרגן אַדער איבער מאָרגן אין דער צײַט, ערשט ער איז גוט צו דָוִדן, צי וועל איך דעמצומאָל ניט שיקן צו דיר, און אַנטפּלעקן דײַן אויער?

13 זאָל גאָט טאָן צו יהונתנען אַזוי און נאָך מער! אויב מײַן פֿאָטער וועט ווײַל געפֿעלן צו ברענגען אויף דיר שלעכט, וועל איך אַנטפּלעקן דײַן אויער און וועל דוד אַוועקשיקן, און וועסט גיין בשלום, און גאָט וועט זײַן מיט דיר אַזוי ווי ער איז געווען מיט מײַן פֿאָטער.

14 און ניט נאָר ווען איך לעבּ נאָך – ניט נאָר זאָלסטו טאָן מיט מיר אַ גאָטס חֶסד, אַז איך זאָל ניט שטאַרבן;

15 נײַערט זאָלסט ניט אָפּשניידן דײַן חֶסד פֿון מײַן הויז ביז אייביק; ניט צו מאָל ווען גאָט וועט פֿאַרשניידן דָוִדס פֿײַנט ביז איינעם פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.

16 און יהונתן האָט געשלאָסן אַ בונד מיט דעם הויז פֿון דָוִדן: זאָל גאָט אויפֿמאָנען פֿון דער האַנט פֿון דָוִדס פֿײַנט!

17 און יהונתן האָט ווידער באַשוואָרן דָוִדן ביַי זײַן ליבשאַפֿט צו אים, ווײַל ער האָט אים ליב ווי זײַן זעל האָט ער אים ליב געהאַט.

18 און יהונתן האָט צו אים געזאָגט: מאָרגן איז ראש-חוֹדש, און דו וועסט פֿעלן, ווײַל דײַן זיץ וועט זײַן לײדיק.

19 זאָלסטו איבער מאָרגן טיף אַראָפּנידערן, און קומען צו דעם אָרט וואָס דו האָסט זיך דאָרטן פֿאַרבאָרגן אין דעם וואָכעדיקן טאָג, און זיצן לעבן דעם שטיין אָזֶל.

20 און איך וועל וואַרפֿן דריַי פֿײַלן אָן אַ זײַט, אַזוי ווי איך וואָלט שיסן אין אַ ציל.

21 און זע, איך וועל שיקן דעם יינגל: גיי, געפֿין די פֿײַלן. אויב זאָגן וועל איך זאָגן צום יינגל: "אָן זײַנען די פֿײַלן אַהער צו צו פֿון דיר, נעם עס", טאָ קום, ווײַל פֿריד איז צו דיר, און עס איז גאָרנישט, אַזוי ווי גאָט לעבט!

22 אויב אָבער איך וועל אַזוי זאָגן צום יונג: "אָן זײַנען די פֿײַלן אַהין צו פֿון דיר", גיי אַוועק, ווײַל גאָט שיקט דיך אַוועק.

23 און וועגן דער זאַך וואָס מיר האָבן געערעדט, איך און דו, אָט איז גאָט [אַן עדות] צווישן מיר און צווישן דיר אויף אייביק.

24 האָט דוד זיך באַהאַלטן אין פֿעלד; און אַז עס איז געווען ראש-חוֹדש, האָט דער מלך זיך געזעצט צום מאָלצײַט עסן.

25 און דער מלך איז געזעסן אויף זײַן זיץ אַזוי ווי אַלע מאָל, אויף דעם זיץ ביַי דער וואַנט; און יהונתן איז געשטאַנען, און אַבנר איז געזעסן בײַם זײַט פֿון שָׁאוּל; און דָוִדס אָרט איז געווען לייַדיק.

26 און שָׁאוּל האָט גאָרנישט געערעדט אין יענעם טאָג, ווײַל ער האָט געקלערט: אַ סיבה איז דאָס; ער איז ניט ריין, ער איז אוודאי אומריין.

27 און עס איז געווען אויף מאָרגן נאָך ראש-חוֹדש דעם צווייטן טאָג, און דָוִדס אָרט איז געווען לייַדיק, האָט שָׁאוּל געזאָגט צו יהונתן זײַן זון: פֿאַר וואָס איז ניט געקומען דער זון פֿון ישַׁי אי נעכטן אי הײַנט צום מאָלצײַט?

28 האָט יהונתן געענטפֿערט שָׁאוּלן: אָפּגעטן האָט זיך אָפּגעבעטן דוד ביַי מיר קיין בֵּית-לֶחֶם;

29 און ער האָט געזאָגט: לאָז מיך גיין, איך בעט דיך, ווײַל אַן אָפּפֿערשלאַכטונג פֿון דער משפּחה איז ביַי אונדז אין שטאָט, און מײַן ברודער, ער האָט מיר באַפֿוילן; און אַצונד, אויב איך האָב געפֿונען לייטזעליקייט אין דײַנע אויגן, לאָמיך, איך בעט דיך, זיך

אַריבערכאָפּן, און זען מײַנע ברידער. דעריבער איז ער ניט געקומען צום מלכס טיש.

30 האָט געגרימט דער צאָרן פֿון שָׁאולן אויף יהונתנען, און ער האָט צו אים געזאָגט: דו זון פֿון פֿאַרקערטער ווידערשפּעניקייט, ווייס איך דען ניט, אַז דו האָסט אויסדערווײלט דעם זון פֿון ישַׁי, צו דײַן שאַנד און צו דער שאַנד פֿון דײַן מוטערס נאַקעטקייט?

31 וואָרום כּל-זמן דער זון פֿון ישַׁי לעבט אויף דער ערד, וועסט דו און דײַן מלוכה ניט האָבן קיין באַשטאַנד. און אַצונד, שיק און נעם אים צו מיר, וואָרום טויט קומט אים.

32 האָט יהונתן געענטפֿערט זײַן פֿאָטער שָׁאולן, און האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס זאָל ער געטייט ווערן? וואָס האָט ער געטאָן?

33 האָט שָׁאול אַ וואָרף געטאָן אויף אים דעם שפּיז, אים צו טרעפֿן; און יהונתן האָט פֿאַרשטאַנען, אַז דאָס איז באַשלאָסן בײַ זײַן פֿאָטער צו טייטן דָּוִדן.

34 איז יהונתן אויפֿגעשטאַנען פֿון טיש אין גרימצאָרן, און ער האָט דעם צווייטן טאָג פֿון חודש ניט געגעסן קיין שפּײַז, ווײַל ער האָט זיך געקלעמט ווענען דָּוִדן, און ווײַל זײַן פֿאָטער האָט אים פֿאַרשעמט.

35 און עס איז געווען אין דער פֿרי, איז יהונתן אַרויסגעגאַנגען אין פֿעלד, צו דער צײַט וואָס איז געווען אָפּגעמאַכט מיט דָּוִדן, און אַ קליין ייִנגל איז געווען מיט אים.

36 און ער האָט געזאָגט צו זײַן ייִנגל: לויף, געפֿין אַקאָרשט די פֿײַלן וואָס איך וואַרף. איז דער ייִנגל געלאָפֿן, און ער האָט געוואָרפֿן אַ פֿײַל אים אַריבערצויאָגן.

37 און ווי דער ייִנגל איז צוגעקומען צו דעם אָרט פֿון דער פֿײַל וואָס יהונתן האָט געוואָרפֿן, אַזוי האָט יהונתן נאָכגערופֿן דעם ייִנגל, און געזאָגט: די פֿײַל איז דאָך אַהין צו פֿון דיר.

38 און יהונתן האָט נאָכגערופֿן דעם ייִנגל: גיכער, אײַל זיך, זאָלסט זיך ניט אָפּשטעלן. און יהוֹנָתָנס ייִנגל האָט אויפֿגעקליבן די פֿײַלן, און איז געקומען צו זײַן האַר.

39 און דער ייִנגל האָט פֿון גאָרנישט געווּוסט, נאָר יהונתן און דוד האָבן געווּוסט פֿון דער זאַך.

40 האָט יהונתן געגעבן זײַן וואָפֿן צו זײַן ייִנגל, און האָט צו אים געזאָגט: גיי, ברענג זיי אין שטאָט.

41 ווי דער ייִנגל איז אַוועקגעגאַנגען, אַזוי איז דוד אויפֿגעשטאַנען פֿון דָּרום-זײַט, און ער איז געפֿאַלן אויף זײַן פּנים צו דער ערד, און האָט זיך געבוקט דריַי מאָל. און זיי האָבן געקושט איינער דעם אַנדערן, און געוויינט איינער מיטן אַנדערן, ביז דוד האָט איבערגעשטיגן.

42 און יהונתן האָט געזאָגט צו דָּוִדן: גיי בשלום; [געדענק] וואָס מיר האָבן זיך ביידע געשוואָרן בײַם נאָמען פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן: גאָט זאָל זײַן [אַן עדות] צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן מײַן זאָמען און צווישן דײַן זאָמען ביז אייביק.

21 און ער איז אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועקגעגאַנגען; און יהונתן איז אַרײַן אין שטאָט.

2 און דוד איז געקומען קיין נוֹב צו אַחימֶלֶך דעם כֹּהן, און אַחימֶלֶך האָט געאײַלט דָּוִדן אָנטקעגן, און האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס ביסטו אַליין, און קיינער איז ניט מיט דיר?

3 האָט דוד געזאָגט צו אַחימֶלֶך דעם כֹּהן: דער מלך האָט מיר באַפֿוילן אַ זאַך, און האָט צו מיר געזאָגט: קיינער זאָל נאָרנישט וויסן פֿון דער זאַך וועגן וואָס איך שיק דיך, און וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן; און די יונגען האָב איך באַשטעלט אין יענעם און יענעם אָרט.

4 און אַצונד, וואָס איז דאָ אונטער
דיין האַנט? גיב אין מײַן האַנט אַ פּינף
ברויטן, אָדער וואָס עס געפינט זיך.
5 האָט דער כהן געענטפֿערט דָוִדן,
און האָט געזאָגט: וואָכעדיק ברויט איז
ניטאָ אונטער מײַן האַנט, נאָר בלויז
הייליק ברויט איז דאָ, אויב די יונגען
האָבן זיך נאָר אָפּגעהיט פֿון אַ ווײַב.
6 האָט דוד געענטפֿערט דעם כהן,
און האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָר,
אַ ווײַב איז פֿאַרמיטן פֿון אונדז אַזוי
ווי אַלע מאָל אַז איך גיי אַרויס; און
די כּלים פֿון די יונגען ווערן געהאַלטן
הייליק; און אָפֿט איז דער שטייגער
מיט וואָכעדיקן, און ווי שוין הײַנט, אַז
הייליקס וועט זײַן אין דער כּלי!
7 האָט אים דער כהן געגעבן
הייליקס; וואָרום דאָרטן איז ניט
געווען קיין ברויט, נאָר בלויז
דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט וואָס איז
אַראָפּגענומען געוואָרן פֿון פֿאַר גאָט,
כּדי אַוועקצולייגן וואַרעם ברויט, אין
דעם טאָג וואָס עס איז אַוועקגענומען
געוואָרן.
8 און דאָרטן איז געווען אַ מאַן פֿון
שָׁאוּלס קנעכט אין יענעם טאָג וואָס
האָט זיך אויפֿגעהאַלטן פֿאַר גאָט, און
זײַן נאָמען איז געווען דוֹאֵג דער אֲדומי,
דער הויפּט פֿון די פֿאַסטוכער וואָס בײַ
שָׁאוּל.
9 און דוד האָט געזאָגט צו אֲחִימֶלֶךְ:
און איז ניטאָ דאָ אונטער דיין האַנט
אַ שפּיז אָדער אַ שווערד? וואָרום
אַפֿילו מײַן שווערד, און אַפֿילו מײַנע
וואַפֿן, האָב איך ניט מיטגענומען מיט
זיך, ווײַל די זאַך פֿון דעם מלך איז
געווען אײַליק.
10 האָט דער כהן געזאָגט: די
שווערד פֿון גָּלְיָת דעם פִּלִשְׁתִּי וואָס
דו האָסט געשלאָגן אין טאַל אֵלָה, זע
איז זי אײַנגעוויקלט אין אַ טוך הינטער
דעם אפֿוד; אויב דו ווילסט זי דיר
נעמען, נעם, וואָרום קיין אַנדערע חורב
איר איז דאָ ניטאָ.
11 האָט דוד געזאָגט: ניטאָ איר
גלײַכן; גיב זי מיר. און דוד איז
אויפֿגעשטאַנען, און איז אַנטלאָפֿן אין
יענעם טאָג פֿון שָׁאוּלן, און איז
געקומען צו אָכיש דעם מלך פֿון גַּת.
12 האָבן די קנעכט פֿון אָכישן
געזאָגט צו אים: איז דאָס ניט דוד דער
מלך פֿון לאַנד? האָט מען ניט אויף
דעם דאָזיקן געזונגען מיט טענץ, אַזוי
צו זאָגן: שָׁאוּל האָט געשלאָגן אין זײַנע
טויזנטן, און דוד אין זײַנע צענטויזנטן?
13 האָט דוד זיך אַרײַנגענומען די
דאָזיקע וועלטער אין האַרצן, און ער
האָט זייער מורא געהאַט פֿאַר אָכיש
דעם מלך פֿון גַּת.
14 האָט ער געביטן זײַן שׂכל פֿאַר
זייערע אויגן, און האָט זיך משוגע
געמאַכט פֿאַר זיי, און האָט געצייכנט
אויף די טירן פֿון טויער, און געלאָזט
רינען זײַן שפּײַכער אויף זײַן בָּארד.
15 האָט אָכיש געזאָגט צו זײַנע
קנעכט: אַז איר זעט אַ מענטש איז
משוגע, נאָך וואָס ברענגט איר אים צו
מיר?
16 צי פֿעלן מיר משוגָּעים, וואָס איר
האָט מיר געבראַכט דעם דאָזיקן צו זײַן
משוגע בײַ מיר? זאָל דער דאָזיקער
קומען אין מײַן הויז?

22 און דוד איז אַוועקגעגאַנגען
פֿון דאָרטן, און איז אַנטרונען
געוואָרן צו דער הייל פֿון עֲדוּלָּם.
האָבן דערהערט זײַנע ברידער און דאָס
גאַנצע הויז פֿון זײַן פֿאָטער, און זיי
האָבן אַראָפּגעניידערט אַהין צו אים.
2 און עס האָבן זיך אויפֿגעקליבן צו
אים וווּ נאָר אַ מענטש אַ עגדריקטער,
און וווּ נאָר אַ מענטש וואָס האָט אַ
בעל-חוֹב, און וווּ נאָר אַ מענטש מיט
אַ ביטער געמיט; און ער איז געוואָרן
פֿאַר אַ הויפּטמאַן אויבער זיי. און
עס זײַנען געווען מיט אים אַרום פֿיר
הונדערט מאַן.
3 און דוד איז אַוועקגעגאַנגען פֿון
דאָרטן קיין מִצְפֵּה-מוֹאָב, און ער האָט

געזאָגט צום מלך פֿון מואָבֿ: זאָל, איך בעט דיך, אַרויסקומען מײַן פֿאָטער און מײַן מוטער צו זײַן בײַ אײַך ביז וואַנען איך וועל וויסן וואָס גאָט וועט טאָן מיט מיר.

4 און ער האָט זיי געבראַכט צו פֿירן פֿאַר דעם מלך פֿון מואָבֿ, און זיי זײַנען געזעסן בײַ אים אַלע טעג וואָס דוד איז געווען אין דער באַרגפֿעסטונג.

5 און גָד דער נבֿיא האָט געזאָגט צו דָוִדן: זאָלסט ניט זיצן אין דער באַרגפֿעסטונג; קום, און זאָלסט גיין אין לאַנד יהוּדה. איז דוד געגאַנגען און ער איז געקומען אין וואַלד חָרֶשׁ.

6 האָט געהערט שָׁאוּל, אַז דוד און די מענטשן וואָס מיט אים זײַנען אויסגעפֿונען געוואָרן; און שָׁאוּל איז געזעסן אין גִבְעָה, אונטער דעם טאַמאַריסקנבוים אין רמה, מיט זײַן שפּיז אין זײַן האַנט; און אַלע זײַנע קנעכט זײַנען געשטאַנען לעבן אים.

7 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַנע קנעכט וואָס זײַנען געשטאַנען אַרום אים: הערט אַקאָרשט, איר בנימינער, וועט דען דער זון פֿון יִשַׁי אײַך אַלעמען געבן פֿעלדער און ווינגערטנער, וועט ער אײַך אַלעמען מאַכן פֿאַר הויפּטלײַט פֿון טויזנט, און הויפּטלײַט פֿון הונדערט,

8 וואָס איר האָט אַלע געמאַכט אַ בונט אויף מיר, און קיינער אַנטפּלעקט ניט מײַן אויער, ווען מײַן זון שליסט אַ בונד מיט דעם זון פֿון יִשַׁי, און קיינער ניט פֿון אײַך קימערט זיך אום מיר און אַנטפּלעקט מײַן אויער, אַז מײַן זון האָט אָנגעשטעלט מײַן קנעכט אויף מיר פֿאַר אַ לויערער, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג?

9 האָט זיך אָפּגערופֿן דואֵג דער אֲדומי, וואָס איז געשטאַנען מיט די קנעכט פֿון שָׁאוּלן, און ער האָט געזאָגט: איך האָב געזען דעם זון פֿון יִשַׁי קומען קיין נוֹב צו אַחימֶלֶך דעם זון פֿון אַחיטובֿן.

10 און ער האָט געפֿרעגט פֿאַר אים בײַ גאָט; אויך צערונג האָט ער אים געגעבן, און די שוועכט פֿון גָלְיַת דעם פּלִשתִּי האָט ער אים געגעבן.

11 האָט דער מלך געשיקט רופֿן אַחימֶלֶך דעם זון פֿון אַחיטובֿ דעם כהן, און דאָס גאַנצע הויז פֿון זײַן פֿאָטער, די כהנים וואָס אין נוֹב; און זיי זײַנען אַלע געקומען צום מלך.

12 האָט שָׁאוּל געזאָגט: הער אַקאָרשט, דו זון פֿון אַחיטובֿן. האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך, מײַן האַר.

13 האָט שָׁאוּל צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס האָט איר געמאַכט אַ בונט אויף מיר, דו און דער זון פֿון יִשַׁי, ווען דו האָסט אים געבראַכט ברויט און אַ שוועכט, און געפֿרעגט פֿאַר אים בײַ גאָט, כּדי ער זאָל אויפֿשטיין קעגן מיר פֿאַר אַ לויערער, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג?

14 האָט אַחימֶלֶך געענטפֿערט דעם מלך, און האָט געזאָגט: און ווער צווישן אַלע דײַנע קנעכט איז אַזוי באַגלויבט ווי דוד, וואָס איז דעם מלכס איידעם, און דער האַר איבער דײַן לײַבוואַך, און אָנגעזען אין דײַן הויז?

15 האָב איך דען הײַנט אָנגעהויבן פֿרעגן פֿאַר אים בײַ גאָט? באַהיט זאָל איך זײַן! זאָל דער מלך ניט אַרויפֿלייגן אַ חשד אויף זײַן קנעכט, אויף דעם גאַנצן הויז פֿון מײַן פֿאָטער, ווָאַרום דײַן קנעכט האָט פֿון דעם אַלעם ניט געווווסט קיין זאַך, קליין אָדער גרויס.

16 האָט דער מלך געזאָגט: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן, אַחימֶלֶך, דו און דאָס גאַנצע הויז פֿון דײַן פֿאָטער.

17 און דער מלך האָט געזאָגט צו די לויפֿערס וואָס זײַנען געשטאַנען לעבן אים: דרייט אײַך אום, און טייט די כהנים פֿון גאָט, ווײַל אויך זייער האַנט איז געווען מיט דָוִדן, און ווײַל זיי האָבן געווווסט אַז ער אַנטלויפֿט, און האָבן ניט אָנטפּלעקט מײַן אויער. אָבער די קנעכט פֿון מלך האָבן ניט געוואָלט

אויסשטרעקן זייער האַנט אָנצופֿאַלן
אויף די כּהנים פֿון גאָט.
18 האָט דער מלך געזאָגט צו דואָגן:
דריי זיך דו אום, און פֿאַל-צו אויף
די כּהנים. האָט דואָג דער אֲדומי זיך
אומגעדרייט, און ער איז אָנגעפֿאַלן
אויף די כּהנים, און האָט געטייט אין
יענעם טאָג פֿינף און אַכציק מאַן וואָס
האָבן געטראָגן אַ ליינענעם אפֿוד.
19 און נוֹב די שטאָט פֿון די כּהנים
האָט ער געשלאָגן מיטן שאַרף פֿון
שוווערד, פֿון אָ מאַן און ביז אָ פֿרוי,
פֿון אַ קינד און ביז אַן זויגעדיקן, און אַן
אָקס און אַן אייזל און אַ שעפּס, מיטן
שאַרף פֿון שוווערד.
20 און איין זון פֿון אַחימֶלֶך דעם
זון פֿון אֲחיטוּבן, וואָס זײַן נאָמען איז
געווען אֶבְיתָר, איז אַנטרונען געוואָרן,
און איז אַנטלאָפֿן נאָך דָּוִדן.
21 און אֶבְיתָר האָט דערציילט דָּוִדן,
אַז שָׁאוּל האָט געהרגעט די כּהנים פֿון
גאָט.
22 האָט דוד געזאָגט צו אֶבְיתָרן:
איך האָב געווּסט אין יענעם טאָג,
אויב דואָג דער אֲדומי איז דאָרטן, אַז
דערציילן וועט ער דערציילן שָׁאוּלן.
איך בין געווען די סיבה אין דעם טויט
פֿון אַלע נפֿשות פֿון דיין פֿאָטערס הויז.
23 זיץ בײַ מיר, זאָלסט ניט מורא
האָבן; וואָרום נאָר דער וואָס וועט זוכן
מײַן לעבן וועט זוכן דיין לעבן; וועסט
אָפּגעהיט וועסטו זײַן בײַ מיר.

23 האָט מען אָנגעזאָגט דָּוִדן,
אַזוי צו זאָגן: זע, די פּלשתּים
האַלטן מלחמה אויף קְעִילָה, און זיי
רויבן די שיירן.
2 האָט דוד געפֿרעגט בײַ גאָט, אַזוי
צו זאָגן: זאָל איך גיין, און שלאָגן די
דאָזיקע פּלשתּים? האָט גאָט געזאָגט
צו דָּוִדן: גיי, און זאָלסט שלאָגן די
פּלשתּים, און העלפֿן קְעִילָה.
3 האָבן די מענטשן פֿון דָּוִדן צו אים
געזאָגט: זע, דאָ אין יהוּדה זײַנען מיר
אין מורא, היינט ווי שוין אַז מיר וועלן
גיין קיין קְעִילָה, אַקעגן די רייען פֿון די
פּלשתּים?
4 האָט דוד ווידער געפֿרעגט בײַ
גאָט, און גאָט האָט אים געענטפֿערט
און געזאָגט: שטיי אויף, נידער אַראָפּ
קיין קְעִילָה, וואָרום איך גיב די
פּלשתּים אין דיין האַנט.
5 איז געגאַנגען דוד און זײַנע
מענטשן קיין קְעִילָה, און האָט
מלחמה געהאַלטן אויף די פּלשתּים,
און אַוועקגעפֿירט זייערע פֿי, און
געשלאָגן צווישן זיי אַ גרויסן שלאָג.
און דוד האָט געהאָלפֿן די באַווויינער
פֿון קְעִילָה.
6 און עס איז געווען, אַז אֶבְיתָר דער
זון פֿון אֲחִימֶלֶך איז אַנטלאָפֿן צו דָּוִדן
קיין קְעִילָה, האָט ער אַראָפּגענידערט
מיטן אפֿוד אין זײַן האַנט.
7 איז אָנגעזאָגט געוואָרן שָׁאוּלן,
אַז דוד איז געקומען קיין קְעִילָה,
און שָׁאוּל האָט געזאָגט: גאָט
האָט אים איבערגעענטפֿערט אין מײַן
האַנט, וואָרום ער האָט זיך אַליין
אײַנגעשלאָסן דורך קומען אין אַ
שטאָט מיט טירן און ריגלען.
8 און שָׁאוּל האָט צונויפֿגערופֿן דאָס
גאַנצע פֿאָלק אויף מלחמה, צו נידערן
אויף קְעִילָה, צו לעגערן אויף דָּוִדן און
אויף זײַנע מענטשן.
9 האָט דוד זיך דערוווּסט, אַז שָׁאוּל
טראַכט קעגן אים שלעכט, און ער האָט
געזאָגט צו אֶבְיתָר דעם כהן: גענען
דעם אפֿוד.
10 און דוד האָט געזאָגט: יהוה דו
גאָט פֿון ישׂראל, הערן האָט געהערט
דײַן קנעכט, אַז שָׁאוּל וויל קומען קיין
קְעִילָה, צו צעשטערן די שטאָט פֿון
מײַנעט וועגן.
11 וועלן די מענער פֿון קְעִילָה מיך
איבערענטפֿערן אין זײַן האַנט? וועט
שָׁאוּל אַראָפּנידערן, אַזוי ווי דײַן
קנעכט האָט געהערט? יהוה דו גאָט
פֿון ישׂראל, זאָג, איך בעט דיך, צו דײַן

קנעכט. האָט גאָט געזאָגט: ער וועט
אַראָפנידערן.
12 האָט דוד געזאָגט: וועלן די
מענער פֿון קְעִילָה איבערגעטפֿערן מיך
און מײַנע מענטשן אין דער האַנט פֿון
שָׁאוּל? האָט גאָט געזאָגט: זיי וועלן
איבערגעטפֿערן.
13 איז דוד אויפֿגעשטאַנען מיט זײַנע
מענטשן, אַרום זעקס הונדערט מאַן,
און זיי זײַנען אַרויס פֿון קְעִילָה,
און זײַנען געגאַנגען וווּ זיי האָבן
זיך געמאַכט. איז שָׁאוּל אָנגעזאָגט
געווואָרן, אַז דוד איז אַנטרונען געוואָרן
פֿון קְעִילָה; און ער האָט זיך פֿאַרמיטן
פֿון אַרויסצוגיין.
14 און דוד איז געזעסן אין מדבר,
אין די פֿעסטונגען; און ער איז געזעסן
אויפֿן בערג אין מדבר זיף. און שָׁאוּל
האָט אַלע טאָג געזוכט, אָבער גאָט
האָט אים ניט געגעבן אין זײַן האַנט.
15 און דוד האָט געזען, אַז שָׁאוּל איז
אַרויסגעגאַנגען זוכן זײַן לעבן; און דוד
איז געווען אין מדבר זיף, אין חוֹרְשָׁה.
16 און יהונתן דער זון פֿון שָׁאוּלס
איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען
צו דָוִדן קיין חוֹרְשָׁה, און ער האָט
געשטאַרקט זײַן האַנט אין גאָט.
17 און ער האָט צו אים געזאָגט:
זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום די
האַנט פֿון מײַן פֿאָטער שָׁאוּלס וועט
דיך ניט געפֿינען, און דו וועסט קיניגן
איבער ישׂראל, און איך וועל פֿאַר דיר
זײַן פֿאַר אַ שֵׁני-למלך; און אויך מײַן
פֿאָטער שָׁאוּל ווייס דאָס.
18 און זיי האָבן ביידע געשלאָסן
אַ בונד פֿאַר גאָט; און דוד איז
געבליבן אין חוֹרְשָׁה, און יהונתן איז
אַוועקגעגאַנגען צו זײַן הויז.
19 און די זיפֿער זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען צו שָׁאוּלס קיין
גִּבְעָה, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָר,
דוד באַהאַלט זיך בײַ אונדז אין די
פֿעסטונגען אין חוֹרְשָׁה אויפֿן בערגל
חֲכִילָה וואָס רעכטס פֿון ישימוֹן.
20 און אַצונד, מלך, ווען נאָר דײַן
האַרץ געלוסט אַראָפּצונידערן, נידער
אַראָפּ, און אויף אונדז איז אים
איבערצוענטפֿערן אין דער האַנט פֿון
מלך.
21 האָט שָׁאוּל געזאָגט: געבענטשט
זאָלט איר זײַן פֿון גאָט, ווײַל האָט איר
אײַך דערבאַרימט אויף מיר.
22 גייט, איך בעט אײַך, פֿאַסט
ווידער אויף, און ווערט געוואָר, און
מערקט זײַן אָרט ווו זײַן פֿוס איז, ווער
עס האָט אים דאָרטן געזען; וואָרום
מע האָט מיר געזאָגט, ער איז זייער
ליסטיק.
23 דרום זעט, און ווערט געוואָר
אַלע באַהאַלטענישן וואָס ער באַהאַלט
זיך דאָרטן, און איר זאָלט זיך אומקערן
צו מיר מיט זיכערן, און איך וועל גיין
מיט אײַך; און עס וועט זײַן, אויב ער
איז אין לאַנד, וועל איך אים אַרומזוכן
צווישן אַלע טויזנטן פֿון יהוּדה.
24 זײַנען זיי אויפֿגעשטאַנען, און
זײַנען געגאַנגען קיין זיף פֿאַרויס פֿאַר
שָׁאוּלן. און דוד און זײַנע מענטשן
זײַנען געווען אין מדבר מעון, אין דעם
פֿלוין, רעכטס פֿון ישימוֹן.
25 און ווי שָׁאוּל און זײַנע מענטשן
זײַנען געגאַנגען זוכן, אַזוי האָט
מען אָנגעזאָגט דָוִדן, און ער האָט
אַראָפּגענידערט צום פֿעלדז, און
האָט זיך באַזעצט אין מדבר מעון.
האָט שָׁאוּל דערהערט, און ער האָט
נאָכגעיאָגט דָוִדן אין מדבר מעון.
26 און שָׁאוּל איז געגאַנגען פֿון דער
זײַט באַרג, און דוד און זײַנע מענטשן
פֿון דער אַנדער זײַט באַרג; און דוד
האָט זיך געאײַלט אַוועקצוגיין פֿון
שָׁאוּלן, און שָׁאוּל און זײַנע מענטשן
האָבן אַרומגערינגלט דָוִדן און זײַנע
מענטשן זיי צו כאַפּן.
27 איז אָנגעקומען אַ שָׁלִיח צו
שָׁאוּלן, אַזוי צו זאָגן: אײַל זיך און קום,
וואָרום די פֿלשתּים זײַנען אָנגעפֿאַלן
אויפֿן לאַנד.

28 האָט שָׁאול זיך אומגעקערט פֿון נאָכיאָגן דָּוִדן, און ער איז געגאַנגען אַקעגן די פֿלשתּים. דערפֿאַר האָט מען דעם אָרט סלַע-המַחלקות גערופֿן יענעם אָרט סלַע-הַמַּחלקות.
29 און דוד איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן, און האָט זיך באַזעצט אין די באַרגפֿעסטונגען פֿון עין-גָּדי.

24 1 און עס איז געווען, אַז שָׁאול האָט זיך אומגעקערט פֿון הינטער די פֿלשתּים, האָט מען אים געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זע, דוד איז אין מדבר פֿון עין-גָּדי.
2 האָט שָׁאול געמומען דרײַ טויזנט ענקליבענע מענער פֿון גאַנץ ישׂראל, און ער איז געגאַנגען זוכן דָּוִדן מיט זײַנע מענטשן אויף די שטײנבעקפֿעלדזן.
3 און ער איז געקומען צו די שאָפֿגהעפֿטן בײַם וועג, און דאָרטן איז געווען אַ היילן; איז שָׁאול אַרײַנגעגאַנגען אויף זײַן באַדערפֿניש. און דוד און זײַנע מענטשן זײַנען געזעסן אין דיווינקלען פֿון דער היילן.
4 האָבן די מענטשן פֿון דָּוִדן צו אים געזאָגט: זע, דאָס איז דער טאָג, וואָס גאָט האָט דיר אָנגעזאָגט: זע, איך גיב דײַן שׂונא אין דײַן האַנט, און וועסט טאָן צו אים אַזוי ווי עס וועט זײַן גוט אין דײַנע אויגן. איז דוד אויפֿגעשטאַנען, און האָט אָפּגעשניטן דעם בערג פֿון שָׁאולס מאַנטל שטילערהייט.
5 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דָּוִדס האַרץ אים געפּלאָגט פֿאַר וואָס ער האָט אָפּגעשניטן דעם בערג פֿון שָׁאולן.
6 און ער האָט געזאָגט צו זײַנע מענטשן: באַהיט זאָל איך ווערן פֿון גאָט, אַז איך זאָל טאָן די דאָזיקע זאַך צו מײַן האַר, צום געזאַלבטן פֿון גאָט, אויסצושטרעקן מײַן האַנט אויף אים, וואָרום דער געזאַלבטער פֿון גאָט איז ער.
7 און דוד האָט אָפּגעהאַקט זײַנע מענטשן מיט די ווערטער, און ער האָט זיי ניט געלאָזן אויפֿשטיין אַקעגן שָׁאולן. און שָׁאול איז אויפֿגעשטאַנען פֿון דער היילן, און איז געגאַנגען אין וועג.
8 איז דוד דערנאָך אויפֿגעשטאַנען, און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון דער היילן, און ער האָט נאָכגערופֿן שָׁאולן, אַזוי צו זאָגן: מײַן האַר מלֶך! האָט שָׁאול זיך אומגעקוקט הינטער זיך, און דוד האָט זיך געניגט מיטן פּנים צו דער ערד, און זיך געבוקט.
9 און דוד האָט געזאָגט צו שָׁאולן: פֿאַר וואָס הערסטו צו די רייד פֿון אַ מענטשן, אַזוי צו זאָגן: זע, דוד זוכט דיר שלעכטס?
10 אָט האָבן הינטיקן טאָג דײַנע אויגן געזען, אַז גאָט האָט דיך געגעבן אין מײַן האַנט אין דער היילן; און מע האָט געריידט דיך צו הרגענען, אָבער [מײַן אויג] האָט דיך געשוינט, און איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף מײַן האַר, וואָרום דער געזאַלבטער פֿון גאָט איז ער.
11 און זע, מײַן פֿאָטער, אַדרבה זע דעם ברעג פֿון דײַן מאַנטל אין מײַן האַנט; וואָרום אַז איך האָב אָפּגעשניטן דעם ברעג פֿון דײַן מאַנטל, און האָב דיך ניט געהרגעט, פֿאַרשטיי און זע, אַז אין מײַן האַנט איז ניטאָ קיין בייז און קיין פֿאַרברעך, און איך האָב ניט געזינדיקט קעגן דיר; און דו לויערסט מײַן לעבן צו נעמען.
12 זאָל גאָט משפּטן צווישן מיר און צווישן דיר, און זאָל גאָט זיך פֿאַר מיר נוקם זײַן אָן דיר; אָבער מײַן האַנט זאָל ניט זײַן אויף דיר.
13 אַזוי ווי דאָס שפּריכוואָרט פֿון די פֿאַרצײַטיקע זאָגט: פֿון שלעכטע קומט אַרויס שלעכטס; אָבער מײַן האַנט זאָל ניט זײַן אויף דיר.

14 נאָך וועמען איז אַרויסגעגאַנגען
דער מלך פֿון ישׂראל? נאָך וועמען
יאָגסטו זיך? נאָך אַ טויטן הונט, נאָך
אַן אינזיקער פֿלוי?
15 און זאָל גאָט זײַן צום דַיָין, און
משפּטן צווישן מיר און צווישן דיר,
און זען, און קריגן מײַן קריג, און מיך
העלפֿן פֿון דײַן האַנט.
16 און עס איז געווען, ווי דוד האָט
געענדיקט רעדן די דאָזיקע רייד צו
שָׁאולן, אַזוי האָט שָׁאול געזאָגט: איז
דאָס דײַן קָול, דוד מײַן זון? און שָׁאול
האָט אויפֿגעהויבן זײַן קָול, און האָט
געווויינט.
17 און ער האָט געזאָגט צו דָוִדן: דו
ביסט געראַטעוועט פֿון מיר, וואָרום דו
האָסט מיר געטאָן גוטס, און איך האָב
אָפּגעטאָן שלעכטס.
18 און דו האָסט באַוויזן הײַנט ווי דו
האָסט גוטס געטאָן מיט מיר, ווען גאָט
האָט מיך איבערגעענטפֿערט אין דײַן
האַנט, און דו האָסט מיך ניט געהרגעט.
19 און ווער דען עמעצער טרעפֿן זײַן
פֿײַנט, און אים לאָזן גיין מיט אַ גוטן
וועג? דרום זאָל דיר גאָט אָפּצאָלן
גוטס פֿאַר וואָס דו האָסט מיר געטאָן
הײַנטיקן טאָג.
20 און אַצונד, זע, איך ווייס אַז
קיניגן וועסטו קיניגן און אין דײַן האַנט
וועט זיך אָפּשטעלן די מלוכה פֿון
ישׂראל.
21 דרום שווער מיר אַצונד, בײַ
גאָט, אויב דו וועסט פֿאַרשניידן
מײַן זאָמען נאָך מיר, און אויב דו
וועסט פֿאַרטילקן מײַן נאָמען פֿון מײַן
פֿאָטערס הויז.
22 האָט דוד געשוואָרן שָׁאולן;
און שָׁאול איז אַוועקגעגאַנגען צו
זײַן הויז, און דוד און זײַנע מענטשן
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען אויף דער
באַרגפֿעסטונג.

25 און שמואל איז געשטאָרבן,
און גאַנץ ישׂראל האָבן
זיך אײַנגעזאַמלט, און האָבן אים
באַקלאָגט; און זיי האָבן אים
באַגראָבן אין זײַן היים אין רמה. און
דוד איז אויפֿגעשטאַנען, און האָט
אַראָפּגענידערט צום מדבר פּאָרָן.
2 און אין מעון איז געווען אַ מאַן,
וואָס זײַן ווירטשאַפֿט איז געווען אין
כַּרמל. און דער מאַן איז געווען זייער
רײַך, און ער האָט געהאַט דרײַ טויזנט
שאָף, און טויזנט ציגן; און ער איז
געווען בײַם שערן פֿון זײַנע שאָף אין
כַּרמל.
3 און דער נאָמען פֿון דער מאַן
איז געווען נָבָל, און דער נאָמען פֿון
זײַן וויב אֲבִיגַיִל. און די פֿרוי איז
געווען ווויל־פֿאַרשטאַנדיק און שיין אין
געשטאַלט; אָבער דער מאַן איז געווען
האַרט און שלעכט אין מעשׂים; און ער
איז געווען פֿון כָּלֵבס משפּחה.
4 האָט דוד געהערט אין מדבר אַז
נָבָל שערט זײַנע שאָף.
5 און דוד האָט געשיקט צען יונגען,
און דוד האָט געזאָגט צו די יונגען: גייט
אַרויף קיין כַּרמל, און קומט צו נָבָלן
און פֿרעגט אים אין מײַן נאָמען אויף
פֿריד.
6 און אַזוי זאָלט איר זאָגן: צום
לעבן! און פֿריד צו דיר, און פֿריד צו
דײַן הויז, און פֿריד צו אַלץ וואָס איז
דײַנס!
7 און אַצונד האָב איך געהערט,
אַז מע שערט בײַ דיר; אַצונד:
די פֿאַסטוכער וואָס בײַ דיר זײַנען
געווען מיט אונדז; ניט מיר האָבן זיי
געקרייוודעט, און ניט בײַ זיי איז עפּעס
געמינערט געווארן אַלע טעג וואָס זיי
זײַנען געווען אין כַּרמל -
8 פֿרעג דײַנע יונגען, און זיי וועלן
דיר דערציילן – טאָ זאָלן די יונגען
געפֿינען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן;
וואָרום אין אַ גוטן טאָג זײַנען מיר
געקומען. גיב, איך בעט דיך, וואָס דײַן
האַנט וועט געפֿינען, צו דײַנע קנעכט
און צו דײַן זון דָוִדן.

9 זײַנען געקומען די יונגען פֿון דָוִדן, און האָבן געריידט צו נָבָלן אַזוי ווי אַלע די דאָזיקע ריידט אין נאָמען פֿון דָוִדן; און זיי האָבן זיך פֿאַררוט.

10 האָט נָבָל געענטפֿערט די קנעכט פֿון דָוִדן, און האָט געזאָגט: ווער איז דוד? און ווער איז דער זון פֿון יִשַׁי? הײַנט צו טאָג זײַנען דאָ אַ סך קנעכט וואָס רײַסן זיך אַוועק איטלעכער פֿון זײַן האַר.

11 און איך זאָל נעמען מײַן ברויט און מײַן וואַסער, און מײַן שעכטונג וואָס איך האָב געשאָכטן פֿאַר מײַנע שערערס, און אַוועקשענקען צו מענטשן וואָס איך ווייס ניט פֿון וואַנען זיי זײַנען?

12 האָבן די יונגען פֿון דָוִדן זיך פֿאַרקערט אויף זייער וועג, און זיי זײַנען צוריקגעגאַנגען, און זײַנען געקומען, און האָבן אים דערציילט אַזוי ווי אַלע די דאָזיקע ווערטער.

13 האָט דוד געזאָגט צו זײַנע מענטשן: גורט אָן איטלעכער זײַן שוואָרד. האָבן זיי איטלעכער אָנגעגורט זײַן שוואָרד, אויך דוד האָט אָנגעגורט זײַן שוואָרד; און עס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען נאָך דָוִדן אַרום פֿיר הונדערט מאַן; און צוויי הונדערט זײַנען געבליבן בײַ די זאַכן.

14 און אַבִיגַיִל, נָבָלס ווײַב, האָט דערציילט איין יונג פֿון די יונגען, אַזוי צו זאָגן: זע, דוד האָט געשיקט שלוחים פֿון מדבר אָנצווינטשן אונדזער האַר, און ער איז אויף זיי אָנגעפֿאַלן.

15 און די מענטשן זײַנען געווען זייער גוט צו אונדז, און ניט מיר זײַנען געקריוודעט געוואָרן, און ניט בײַ אונדז איז עפּעס געמינערט געוואָרן, אַלע טעג וואָס מיר זײַנען אומגעגאַנגען מיט זיי, ווען מיר זײַנען געווען אין פֿעלד.

16 זיי זײַנען געווען אַ מויער אַרום אונדז אי בײַ נאַכט אי בײַ טאָג, אַלע טעג וואָס מיר זײַנען געווען מיט זיי, פֿיטערנדיק די שאָף.

17 און אַצונד ווייס און זע וואָס דו זאָלסט טאָן, ווײל אַן אומגליק איז באַשלאָסן אויף אונדזער האַר און אויף זײַן גאַנצן הויז; און ער איז אַ נידערטרעכטיקער יונג, אַז עס איז ניט צו רעדן צו אים.

18 האָט אַבִיגַיִל געאײַלט און האָט גענומען צוויי הונדערט ברויטן, און צוויי לאָגלען ווײַן, און פֿינף געמאַכטע שאָף, און פֿינף סְאָה געבראָטנע זאַמגען, און הונדערט בינטלעך ראָזינקעס, און צוויי הונדערט קוכנס פֿײַגן, און אַרויפֿגעטאָן אויף אייזלען.

19 און זי האָט געזאָגט צו אירע יונגען: גייט אַוועק מיר פֿאַרויס; אָט קום איך אײַך נאָך. און איר מאַן נָבָלן האָט זי ניט דערציילט.

20 און עס איז געווען, ווי זי רײַט אויף איר אייזל, און נידערט אַראָפּ אונטער דעם צודעק פֿון באַרג, ערשט דוד מיט זײַנע מענטשן נידערן אַראָפּ איר אַנטקעגן, און זי האָט זיי אָנגעטראָפֿן.

21 און דוד האָט געזאָגט: בלויז אומזיסט האָב איך געהיט אַלץ וואָס געהערט צו דעם דאָזיקן אין מדבר, און גאָרנישט איז געמינערט געוואָרן פֿון אַלץ וואָס געהערט צו אים; און ער האָט מיר אומגעקערט אַ רָעה פֿאַר אַ טובֿה.

22 זאָל גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער צו די פֿײַנט פֿון דָוִדן, אויב איך וועל איבערלאָזן פֿון אַלע וואָס געהערן צו אים ביזן ליכט פֿון פֿרימאָרגן אַ מאַנספּאַרשוין!

23 און ווי אַבִיגַיִל האָט דערזען דָוִדן, אַזוי האָט זי געאײַלט און אַראָפּגעניידערט פֿון אייזל, און איז געפֿאַלן אויף איר פּנים פֿאַר דָוִדס אָנגעזיכט, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד.

24 און זי איז געפֿאַלן צו זײַנע פֿיס, און האָט געזאָגט: אויף מיר אַליין, מײַן

הָאָר, די שולד! און זָאל דִין דינסט,
איך בעט דיך, רעדן אין דִינע אויערן,
און הער צו די ווערטער פון דִין דינסט.
25 זָאל, איך בעט דיך, מִין הָאָר
ניט טָאן זִין הָאָרץ אויף דעם דָאזִיקן
נידערטרעכטיקן מענטשן, אויף נָבָל,
ווָארום אַזוי ווי זִין נָאמען, אַזוי
איז ער. נָבָל איז זִין נָאמען, און
מנוּוולדיקייט איז אין אים. און איך
דִין דינסט הָאב ניט געזען די יונגען פון
מִין הָאָר, ווָאס דו הָאסט געשיקט.
26 און אַצונד, מִין הָאָר, אַזוי ווי
גָאט לעבט, און אַזוי ווי דִין זעל
לעבט, אַז דָאס הָאט דיך גָאט פַאַרמיטן
פון פַאַרגיין בלוט-פַאַרגיסונג, און זיך
העלפן מיט דִין אייגענער הָאנט! און
אַצונד, זָאלן ווערן אַזוי ווי נָבָל דינע
שׂונאים און די ווָאס זוכן שלעכטס אויף
מִין הָאָר.
27 און אַצונד, זָאל די דָאזיקע מתּנה,
ווָאס דִין דינסט הָאט געבראַכט צו מִין
הָאָר, געגעבן ווערן צו די יונגען ווָאס
גייען הינטער מִין הָאָר.
28 פַאַרגיב, איך בעט דיך, דעם
פַאַרברעך פון דִין דינסט, ווָארום
מאַכן וועט גָאט מאַכן מִין הָאָר אַ
זיכער הויז, ווײל די מלחמות פון גָאט
פירט מִין הָאָר, און קיין בייז איז
ניט געפונען געווָארן אין דיר פון דִין
לעבטאָג אָן.
29 הגם אַ מענטש איז
אויפגעשטאַנען זיך צו יָאגן נאָך
דיר, און צו זוכן דִין לעבן, וועט די
זעל פון מִין הָאָר זִין אײנגעבונדן
אין דעם בונד פון לעבן בִּיי יהוה
דִין גָאט, און די זעל פון דִינע פַיינט,
זי וועט ער אַוועקשלײדערן אין אַ
שלײדערלעפל.
30 און עס וועט זײַן, אַז גָאט וועט
טָאן צו מִין הָאָר אַזוי ווי אַל דָאס גוטס
ווָאס ער הָאט אָנגעזָאגט אויף דיר, און
ער וועט דיך באַפֿעלן פַאַר אַ פירשט
איבער ישׂראל,
31 זָאל דָאס דיר ניט זײַן פַאַר אַ
שטרויכלונג, און פַאַר אַ פַארווירף פון
הַארצן פון מִין הָאָר, ווָאס דו הָאסט
פַאַרגָאסן בלוט אומזיסט, און ווָאס מִין
הָאָר הָאט זיך אַליין געהָאלפן. און אַז
גָאט וועט באַגיטיקן מִין הָאָר, זָאלסטו
זיך דערמָאנען אָן דִין דינסט.
32 הָאט דוד געזָאגט צו אַבִּיגַיִל:
געלויבט איז יהוה דער גָאט פון
ישׂראל, ווָאס הָאט דיך הײַנטיקן טָאג
געשיקט מיר אַנטקעגן.
33 און געבענטשט זָאל זײַן דִין
שׂכל, און געבענטשט זָאלסט דו זײַן,
ווָאס דו הָאסט מיך הײַנטיקן טָאג
פַאַרמיטן פון באַגיין בלוט-פַאַרגיסונג,
און זיך העלפן מיט מִין אייגענער
האַנט.
34 ווָארום פַאַר ווָאר, אַזוי ווי עס
לעבט יהוה דער גָאט פון ישׂראל ווָאס
הָאט מיך פַאַרמיטן פון דיר שלעכטס צו
טָאן, אַז וועז דו וואָלסט ניט געאיילט
און געקומען מיר אַנטקעגן, אויב עס
ווָאלט געבליבן ביַי נָבָל ביזן ליכט פון
פרימָארגן אַ מאַנספַארשון!
35 און דוד הָאט אָנגענומען פון איר
האַנט ווָאס זי הָאט אים געבראַכט,
און צו איר הָאט ער געזָאגט: גיי
אַרויף בשלום צו דִין הויז. זע, איך
הָאב צוגעהערט צו דִין קָול, און הָאב
געשׂונט דִין פנים.
36 און אַבִּיגַיִל איז געקומען צו נָבָל,
ערשט ער הָאט אַ מאָלצײַט ביַי זיך אין
הויז, אַזוי ווי אַ מאָלצײַט פון אַ מלך,
און נָבָלס הָארץ איז אים פַריילעך, און
ער איז שפּור ביז גָאר. הָאט זי אים קיין
זאַך ניט דערצײלט, קליין אָדער גרויס,
ביזן ליכט פון פרימָארגן.
37 און עס איז געווען אין דער פרי,
אַז דער ווײַן איז אַרויס פון נָבָלן, הָאט
אים זײַן ווײַב דערצײלט די דָאזיקע
זאַכן, און זײַן הָארץ איז אָפּגעשטָארבן
אין אים, און ער איז געוואָרן אַזוי ווי
שטיין.

38 און עס איז געווען אין אָרום צען טעג, האָט גאָט געשלאָגן נָבָלן, און ער איז געשטאָרבן.
39 האָט דוד געהערט, אַז נָבָל איז געשטאָרבן, און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז גאָט וואָס האָט זיך אָנגענומען די קריווודע פון מײַן חרפה פון נָבָלס האַנט, און האָט פֿאַרמיטן זײַן קנעכט פון שלעכטס; און דאָס שלעכטס פון נָבָלן האָט גאָט אומגעקערט אויף זײַן קאָפּ. און דוד האָט געשיקט און געראַטעוועט צו אֲבִיגַיִל, זי צו נעמען צו זיך פֿאַר אַ ווײַב.
40 זײַנען געקומען דָּוִדס קנעכט צו אֲבִיגַיִל קיין כַּרְמֶל, און זיי האָבן געראַטעוועט צו איר, אַזוי צו זאָגן: דוד האָט אונדז געשיקט צו דיר, דיך צו נעמען צו אים פֿאַר אַ ווײַב.
41 איז זי אויפֿגעשטאַנען, און האָט זיך געבוקט מיטן פּנים צו דער ערד, און זי האָט געזאָגט: אָט איז דײַן דינסט פֿאַר אַ שקלאַפֿין צו וואַשן די פֿיס פון מײַן האַרס קנעכט.
42 און אֲבִיגַיִל האָט געאײַלט און איז אויפֿגעשטאַנען, און האָט זיך געזעצט אויפֿן אייזל, מיט אירע פֿינף מיידלעך וואָס זײַנען געגאַנגען הינטער איר, און זי איז געגאַנגען נאָך די שלוחים פון דָּוִדן. און זי איז אים געווארן פֿאַר אַ ווײַב.
43 און אֲחִינוֹעמען האָט דוד געזונעמען פֿון יזרעאל; און זיי זײַנען אים ביידע געווארן פֿאַר ווײַבער.
44 און שָׁאוּל האָט אַוועקגעגעבן זײַן טאָכטער מִיכַל, דָּוִדס ווײַב, צו פַּלְטִי דעם זון פון לַיִשׁ וואָס פון גַּלִּים.

26 און די זיפֿער זײַנען געקומען צו שָׁאוּלן קיין גִּבְעָה, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָר, דוד באַהאַלט זיך אויף דעם בערגל חֲכִילָה פֿאַר ישימון.
2 איז שָׁאוּל אויפֿגעשטאַנען, און האָט אַראָפּגעגידערט צום מדבר זיף מיט דריַי טויזנט געקליבענע מענער פון ישׂראל, צו זוכן דָּוִדן אין מדבר זיף.
3 און שָׁאוּל געלאָגערט אויפֿן בערגל חֲכִילָה וואָס פֿאַר ישימון בײַם וועג. און דוד איז געזעסן אין מדבר, און ער האָט געמערקט, אַז שָׁאוּל איז געקומען נאָך אים אין מדבר.
4 און דוד האָט געשיקט אויסקוקערס, און איז געווארן געווארן אויף גענויס, אַז שָׁאוּל איז געקומען.
5 איז דוד אויפֿגעשטאַנען, און איז צוגעקומען צו דעם אָרט וואָס שָׁאוּל האָט דאָרטן געלאָגערט, און דוד האָט געזען דעם אָרט וואָס דאָרטן איז געלעגן שָׁאוּל און אַבְנֵר דער זון פון נֵרן, זײַן חיל-פֿירער. און שָׁאוּל איז געלעגן אין לאָגעררינג, און דאָס פֿאָלק האָט געלאָגערט רונד אַרום אים.
6 האָט זיך אָפּגערופֿן דוד און האָט געזאָגט צו אַחִימֶלֶךְ דעם חִתִּי, און צו אֲבִישַׁי דעם זון פון צרויָהן, יוֹאָבס ברודער, אַזוי צו זאָגן: ווער וויל אַראָפּגידערן מיט מיר צו שָׁאוּלן אין לאָגער? האָט אֲבִישַׁי געזאָגט: איך וועל אַראָפּגידערן מיט דיר.
7 איז געקומען דוד און אֲבִישַׁי צו דעם פֿאָלק בײַ נאַכט, ערשט שָׁאוּל ליגט און שלאָפֿט אין לאָגעררינג, און זײַן שפּיז איז אַרײַנגעשטעקט אין דער ערד אים צוקאָפּנס, און אַבְנֵר און דאָס פֿאָלק ליגן רונד אַרום אים.
8 האָט אֲבִישַׁי געזאָגט צו דָּוִדן: גאָט האָט הײַנט איבערגעעגנטפֿערט דײַן פֿײַנט אין דײַן האַנט; און אַצונד, לאָמיר אַקאָרשט אים איין מאָל אַ שטאָך טאָן מיטן שפּיז ביז אין דער ערד, און איך וועל אים ניט דאַרפֿן טאָן אַ צווייטן.
9 האָט דוד געזאָגט צו אֲבִישַׁי: זאָלסט אים ניט אומברענגען, ווארום ווער האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף דעם געזאַלבטן פון גאָט, און איז אָפּגעקומען גלאַט?

10 און דוד האָט געזאָגט: אַזוי
ווי גאָט לעבט, אַז נאָר גאָט זאָל
אים שלאָגן! ענטוועדער זײַן טאָג
וועט קומען, און ער וועט שטאַרבן,
אָדער ער וועט נידערן אין מלחמה און
אומקומען.
11 באַהיט זאָל איך ווערן פֿון גאָט,
אויסצושטרעקן מײַן האַנט אויף דעם
געזאַלבטן פֿון גאָט. און אַצונד, נעם,
איך בעט דיך, דעם שפּיז וואָס בײַ אים
צוקאָפּנס, און דעם קרוג וואַסער, און
לאָמיר זיך גיין.
12 און דוד האָט גענומען דעם
שפּיז און דעם קרוג וואַסער פֿון
שאָולס צוקאָפּנס, און זיי זײַנען זיך
אַוועקגעגאַנגען; און קיינער האָט ניט
געזען און ניט געמערקט, און קיינער
האָט זיך ניט אויפֿגעכאַפּט, ווײַל זיי
זײַנען אַלע געשלאָפֿן, ווארום אַ גאָטס
שלאָף איז געפֿאַלן אויף זיי.
13 און דוד איז אַריבערגעגאַנגען
אויף דער אַנדער זײַט, און ער האָט זיך
געשטעלט אויפֿן שפּיץ בארג פֿון דער
ווײַטן, מיט אַ בריט אָרט צווישן זיי.
14 און דוד האָט געשרוֹפֿן צו דעם
פֿאָלק און צו אַבנר דעם זון פֿון נֶרן,
אַזוי צו זאָגן: ווילסטו ניט ענטפֿערן,
אַבנר? האָט אַבנר זיך אָפּגערופֿן און
האָט געזאָגט: ווער ביסטו, וואָס דו
רופֿסט צום מלך?
15 האָט דוד געזאָגט צו אַבנרן: דו
ביסט דאָך אַ מאַן, און ווער איז דײַן
גלײַכן אין ישׂראל, הינט פֿאַר וואָס
האָסטו ניט אָפּגעהיט דעם מלך דײַן
האַר? ווארום איינער פֿון פֿאָלק איז
געקומען אומצוברענגען דעם מלך דײַן
האַר.
16 ניט גוט איז די דאָזיקע זאַך וואָס
דו האָסט געטאָן. אַזוי ווי גאָט לעבט,
אַז טויט זײַט איר ווערט, ווײַל איר
האָט ניט אָפּגעהיט אייער האַר, דעם
געזאַלבטן פֿון גאָט! און אַצונד זע, ווו
איז דער שפּיז פֿון דעם מלך, און דער
קרוג וואַסער וואָס איז געווען בײַ אים
צוקאָפּנס?
17 האָט שָׁאוּל דערקענט דָּוִד קָול,
און ער האָט געזאָגט: איז דאָס דײַן
קָול, מײַן זון דוד? האָט דוד געזאָגט:
מײַן קָול, מײַן האַר מלך.
18 און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָס
יאָגט זיך מײַן האַר נאָך זײַן קנעכט?
וואָס האָב איך דען געטאָן? און וואָס
פֿאַר אַ בייז איז אין מײַן האַנט?
19 און אַצונד, זאָל, איך בעט
דיך, מײַן האַר דער מלך צוהערן
די ווערטער פֿון זײַן קנעכט: אויב
גאָט האָט דיך אָנגערייצט אויף מיר,
וועט ער אָננעמען אַ קרבן; אויב
אָבער מענטשנקינדער, זאָלן זיי זײַן
פֿאַרשאָלטן פֿאַר גאָט, וואָס זיי האָבן
מיך פֿאַרטריבן הײַנט פֿון זײַן באַהעפֿט
אָן דער נחלה פֿון יהוה, אַזוי צו זאָגן:
גיי, דין פֿרעמדע געטער.
20 און אַצונד, זאָל מײַן בלוט ניט
פֿאַלן צו דער ערד אַוועק פֿון גאָטס
פּנים; ווארום דער מלך פֿון ישׂראל איז
אַרויסגעגאַנגען זוכן אַן איינציקע פֿלוי,
אַזוי ווי מע יאָגט אַ פֿעלדהון אין די
בערג.
21 האָט שָׁאוּל געזאָגט: איך האָב
געזינדיקט; קער זיך אום, מײַן זון
דוד, ווארום איך וועל דיר מער ניט
בייז טאָן, דערפֿאַר וואָס מײַן לעבן
איז טײַער געווען אין דײַנע אויגן
הײַנטיקן טאָג. זע, איך האָב זיך נאַריש
באַגאַנגען, און האָב פֿאַרזען זייער פֿיל.
22 האָט זיך אָפּגערופֿן דוד און
האָט געזאָגט: אָט איז דעם מלכס
שפּיז, און זאָל איינער פֿון די יונגען
אַריבערקומען, און אים נעמען.
23 און גאָט וועט אומקערן
איטלעכן זײַן געראַטקייט און זײַן
טרײַשאַפֿט; ווארום גאָט האָט דיך
הײַנט איבערגעגעבן פֿערט אין מײַן
האַנט, און איך האָב ניט געוואָלט
אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף דעם
געזאַלבטן פֿון גאָט.

24 און אָט אַזוי ווי דײַן לעבן איז געווען גרויסגעשאַצט אין מײַנע אויגן הײַנטיקן טאָג, אַזוי זאָל מײַן לעבן זײַן גרויסגעשאַצט אין די אויגן פֿון גאָט, אַז ער זאָל מיך מציל זײַן פֿון יעטוועדער צרה.

25 האָט שָׁאול געזאָגט צו דָוִדן: געבענטשט זאָלסטו זײַן, מײַן זון דוד; אי טאָן וועסטו טאָן, אי אויספֿירן וועסטו אויספֿירן. און דוד איז געגאַנגען אויף זײַן וועג, און שָׁאול האָט זיך אומגעקערט צו זײַן אָרט.

27 און דוד האָט געזאָגט בײַ זיך אין הארצן: אַצונד וועל איך איין טאָג אומגעברַאכט ווערן דורך שָׁאולס האַנט. ניטאָ בעסערס פֿאַר מיר, ווי אַנטרונען זאָל איך אַנטרונען ווערן אין לאַנד פֿון די פּלשתּים, און שָׁאול וועט זיך מיאש זײַן פֿון מיר, מיך וויטער צו זוכן אין גאַנצן געמאַרק פֿון ישׂראל; אַזוי וועל איך אַנטרונען ווערן פֿון זײַן האַנט.

2 איז דוד אויפֿגעשטאַנען און איז אַריבערגעגאַנגען, ער און די זעקס הונדערט מאַן וואָס מיט אים, צו אָכיש דעם זון פֿון מָעוֹכן, דעם מלך פֿון גַּת.

3 און דוד איז געזעסן בײַ אָכישן אין גַּת, ער און זײַנע מענטשן, איטלעכער מיט זײַן הויזגעזינט, דוד מיט זײַנע צוויי ווײַבער, אַחינוֹעם פֿון יזרעאלָ, און אַבִּיגַיִל די ווײַב פֿון נָבָלן פֿון כַּרמל.

4 איז אָנגעזאָגט געווארן שָׁאולן, אַז דוד איז אַנטלאָפֿן קיין גַּת, אָבער ער האָט אים מער ווײַטער ניט געזוכט.

5 און דוד האָט געזאָגט צו אָכישן: אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען לײַטזילקייט אין דײַנע אויגן, זאָל מען מיר געבן אַן אָרט אין איינער פֿון די פֿעלד-שטעט, און איך וועל דאָרטן זיצן; און נאָך וואָס זאָל דײַן קנעכט זיצן אין דער מלוכה-שטאָט בײַ דיר?

6 האָט אים אָכיש געגעבן אין יענעם טאָג ציקלאַג. דעריבער געהערט ציקלאַג צו די מלכים פֿון יהוּדה ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

7 און די צאָל פֿון די טעג וואָס דוד איז געזעסן אין פֿלשתּים, איז געווען אַ יאָר מיט פֿיר חדשים.

8 און דוד און זײַנע מענטשן פֿלעגן אַרויפֿגיין און אָנפֿאַלן אויף דעם גשורי, און דעם גִּזרי, און דעם עֲמָלקי, וואָרום זיי זײַנען געווען די באַווויינער פֿון לאַנד וואָס פֿון אייביק אָן, ווי דו קומסט קיין שׁור, און ביז לאַנד מצרַיִם.

9 און דוד פֿלעגט שלאָגן דאָס לאַנד, און ניט לאָזן לעבן קיין מאַן און קיין פֿרוי; און ער פֿלעגט צונעמען שאָף און רינדער, און אייזלען, און קעמלען, און בגדים, און זיך אומקערן און קומען צו אָכישן.

10 און אַז אָכיש האָט געזאָגט: ווו זײַט איר אָנגעפֿאַלן הײַנט? האָט דוד געזאָגט: אויפֿן דָרום פֿון יהוּדה, און אויפֿן דָרום פֿון יַרַחמְאֵלי, און אויפֿן דָרום פֿון דעם קֵיני.

11 און קיין מאַן און קיין פֿרוי פֿלעגט דוד ניט לאָזן לעבן, צו ברענגען קיין גַּת, ווײַל ער האָט געזאָגט: טאָמער וועלן זיי דערציילן אויף אונדז, אַזוי צו זאָגן: אַזוי און אַזוי האָט דוד געטאָן. און אַזוי איז געווען זײַן שטייגער אַלע טעג וואָס ער איז געזעסן אין פֿעלד פֿון די פּלשתּים.

12 און אָכיש האָט געגלויבט דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרמיאוסן האָט ער זיך פֿאַרמיאוסט בײַ זײַן פֿאָלק, בײַ ישׂראל, און ער וועט מיר זײַן פֿאַר אייביקן קנעכט.

28 און עס איז געווען אין יענע טעג, האָבן די פּלשתּים אײַנגעזאַמלט זייערע מחנות אין קריג, צו האַלטן מלחמה אויף ישׂראל. און אָכיש האָט געזאָגט צו דָוִדן: וויסן זאָלסטו וויסן, אַז דו וועסט אַרײַנגיין מיט מיר אין חיל, דו און דײַנע מענטשן.

2 האָט דוד געזאָגט צו אָכישן: דערפֿאַר וועסט דו געווּאָר ווערן, וואָס דינען קנעכט וועט אויפֿטאָן. האָט אָכיש געזאָגט צו דָוִדן: דערפֿאַר וועל איך דיך מאַכן פֿאַרן שומר פֿון מײַן קאָפּ אַלע טעג.

3 און שמואל איז געשטאָרבן, און גאַנץ ישׂראל האָבן אים באַקלאָגט, און זיי האָבן אים באַגראָבן אין רָמה, אין זײַן שטאָט. און שָׁאוּל האָט געהאַט אָפּגעטאָן פֿון לאַנד די גײַסטערזעער און די טויטנבאַשוועררע.

4 און די פֿלשתּים האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און זיי זײַנען געקומען און האָבן געלאָגערט אין שונֶם, און שָׁאוּל האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל, און זיי האָבן געלאָגערט אין גִלבֹּוע.

5 און שָׁאוּל האָט געזען דעם לאָגער פֿון די פֿלשתּים, און ער האָט מורא געקריגן, און זײַן האַרץ האָט זייער געציטערט.

6 און שָׁאוּל האָט געפֿרעגט בײַ גָאט, אָבער גָאט האָט אים ניט געענטפֿערט, ניט דורך חלומות, ניט דורך די אורים, ניט דורך נבֿיאים.

7 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַנע קנעכט: זוכט מיר אויף אַ פֿרוי אַ גײַסטערזעערין, און איך וועל גיין צו איר, און וועל בײַ איר פֿרעגן. האָבן זײַנע קנעכט צו אים געזאָגט: אָט איז דאָ אַ פֿרוי אַ גײַסטערזעערין אין עֵין-דָור.

8 האָט שָׁאוּל זיך פֿאַרשטעלט, און ער האָט אָנגעטאָן אַנדערע בגדים, און ער איז געגאַנגען, און צוויי מענער מיט אים. און זיי זײַנען געקומען צו דער פֿרוי בײַ נאַכט, און ער האָט געזאָגט: וואָרזאָג מיר, איך בעט דיך, דורך אַ גײַסט, און ברענג מיר אויף דעם וואָס איך וועל דיר זאָגן.

9 האָט די פֿרוי צו אים געזאָגט: זע, דו ווייסט וואָס שָׁאוּל האָט געטאָן, ווי ער האָט פֿאַרשניטן די גײַסטערזעער און די טויטנבאַשוועררע פֿון לאַנד, און פֿאַר וואָס לייגסטו אַ שטריקלונג בײַ מײַן לעבן מיך צו טייטן?

10 האָט שָׁאוּל איר געשוואָרן בײַ גָאט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי גָאט לעבט, אויב דיר וועט געשען אַ שטראָף וועגן דער דאָזיקער זאַך!

11 האָט די פֿרוי געזאָגט: וועמען זאָל איך דיר אויפֿברענגען: האָט ער געזאָגט: שמואל ברענג מיר אויף.

12 און ווי די פֿרוי האָט דערזען שמואלן, אַזוי האָט זי אויסגעשריען אויף אַ הויכן קול, און די פֿרוי האָט געזאָגט צו שָׁאוּלן, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס האָסטו מיך געגאַרט? דו ביסט דאָך שָׁאוּל.

13 האָט דער מלך צו איר געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן; וואָס זעסטו דען? האָט די פֿרוי געזאָגט צו שָׁאוּלן: אַ גאָט זע איך אַרויפֿגיין פֿון דער ערד.

14 האָט ער צו איר געזאָגט: וואָס איז זײַן געשטאַלט? האָט זי געזאָגט: אַן אַלטער מאַן קומט אַרויף, און ער איז אײַנגעוויקלט אין אַ מאַנטל. האָט שָׁאוּל געווּסט אַז דאָס איז שמואל, און ער האָט זיך געבײגט מיטן פּנים צו דער ערד, און זיך געבוקט.

15 האָט שמואל געזאָגט צו שָׁאוּלן: פֿאַר וואָס האָסטו מײַן רו געשטערט, מיך אויפֿצוברענגען? האָט שָׁאוּל געזאָגט: מיך האָט זייער צוגעדריקט, וואָרום די פֿלשתּים האַלטן מלחמה אויף מיר, און גָאט האָט זיך אָפּגעקערט פֿון מיר, און ער ענטפֿערט מיר ניט מער, ניט דורך נבֿיאים, ניט דורך חלומות; האָב איך דיך גערופֿן, מיך צו לאָזן וויסן, וואָס איך זאָל טאָן.

16 האָט שמואל געזאָגט: און נאָך וואָס פֿרעגסטו מיך, אַז גָאט האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון דיר, און איז געוואָרן דײַן פֿײַנט?

17 און גָאט האָט פֿאַר זיך געטאָן וואָס ער האָט גערעדט דורך מיר, און גָאט האָט אַוועקגעריסן די מלוכה פֿון

דִּין הָאַנט, און הָאָט זִי געגעבן צו אַן אַנדערן, צו דָּוִדן.
18 אַזוי ווי דו הָאסט ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון גאָט, און הָאסט ניט אויסגעפֿירט זײַן גרימצאָרן אויף עֲמָלֵק, דרום הָאָט גאָט געטאָן צו דיר די דאָזיקע זאַך הײַנטיקן טאָג.
19 און גאָט וועט אויך געבן ישׂראל מיט דיר אין דער האַנט פֿון די פּלשתּים. און מאָרגן וועסט דו און דײַנע זין זײַנען מיט מיר. אויך דעם חיל פֿון ישׂראל וועט גאָט געבן אין דער האַנט פֿון די פּלשתּים.
20 איז שָׁאול באַלד אַנידערגעפֿאַלן ווי הויך ער איז אויף דער ערד, און ער הָאָט זייער מורא געהאַט פֿאַר די וווערטער פֿון שמואלן; אויך הָאָט ער קיין כּוח ניט געהאַט, וויײַל ער הָאָט ניט געהאַט געגעסן קיין ברויט אַ גאַנצן טאָג און אַ גאַנצע נאַכט.
21 איז די פֿרוי צוגעגאַנגען צו שָׁאולן, און זי הָאָט געזען אַז ער איז זייער דערשראָקן, און זי הָאָט צו אים געזאָגט: זע, דײַן דינסט הָאָט צוגעהערט צו דײַן קָול, און איך הָאָב געמנעמן מײַן לעבן אין מײַן האַנט, און הָאָב געהאָרכט צו דײַנע ווערטער וואָס דו הָאסט געריעדט צו מיר.
22 און אַצונד, איך בעט דיך, הער דו אויך צו דעם קָול פֿון דײַן דינסט, און לאָמיר לייגן פֿאַר דיר אַ שטיקל ברויט, און עס, און וועסט הָאבן כּוח, אַז דו וועסט גיין אין וועג.
23 הָאָט ער ניט געוואָלט, און ער הָאָט געזאָגט: איך וועל ניט עסן. אָבער זײַנע קנעכט און אויך די פֿרוי זײַנען צוגעשטאַנען צו אים, און ער הָאָט צוגעהערט צו זייער קָול, און ער איז אויפֿגעשטאַנען פֿון דער ערד, און הָאָט זיך געזעצט אויפֿן בעט.
24 און די פֿרוי הָאָט געהאַט אַ געשטאָפּט קאַלב אין הויז, הָאָט זי געאײַלט און הָאָט עס געשאָכטן, און זי הָאָט גענומען מעל און פֿאַרקנעטן, און הָאָט דערפֿון אויסגעבאַקט אומגעזײַערט ברויט.
25 און זי הָאָט דערלאַנגט פֿאַר שָׁאולן און פֿאַר זײַנע קנעכט, און זיי האָבן געגעסן. און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען און זײַנען אַוועקגעגאַנגען אין דער אייגענער נאַכט.

29 1 און די פּלשתּים האָבן אײַנגעזאַמלט זייערע מחנות קיין אַפֿק; און די ישׂראל האָבן געלאַגערט בײַ דעם קוואַל וואָס אין יזרעאל.
2 און די פֿירשטן פֿון די פּלשתּים זײַנען פֿאַרבײַגעגאַנגען אין הונדערטן און אין טויזנטן, און דוד און זײַנע מענטשן זײַנען פֿאַרבײַגעגאַנגען צולעצט מיט אָכּישן.
3 האָבן די האַרן פֿון די פּלשתּים געזאָגט: וואָס טוען דאָ די דאָזיקע עִבְרִים? הָאָט אָכּיש געזאָגט צו די האַרן פֿון די פּלשתּים: דאָס איז דָּוִד דער קנעכט פֿון שָׁאול, וואָס איז בײַ מיר שוין טעג אָדער שוין יאָרן, און איך האָב אין אים קיין שום בייז ניט געפֿונען פֿון דעם טאָג וואָס ער איז צוגעפֿאַלן [צו מיר] ביז הײַנטיקן טאָג.
4 האָבן די האַרן פֿון די פּלשתּים געצערנט אויף אים, און די האַרן פֿון די פּלשתּים האָבן צו אים געזאָגט: קער אום דעם מאַן, און זאָל ער זיך אומקערן צו זײַן אָרט וואָס דו האָסט אים דאָרטן אַרײַנגעזעצט, און זאָל ער ניט נידערן מיט אונדז אין דער מלחמה, כּדי ער זאָל אונדז ניט זײַן פֿאַר אַ שטער אין דער מלחמה; וואָרום מיט וואָס וועט דער דאָזיקער זיך איבערבעטן מיט זײַן האַר, אויב ניט מיט די קעפּ פֿון די דאָזיקע מענטשן?
5 איז דאָס ניט דער דוד, וואָס מע הָאָט פֿאַר אים געזונגען מיט טענץ, אַזוי צו זאָגן: שָׁאול הָאָט געשלאָגן אין זײַנע

טויזנטן, און דוד אין זײַנע צענטויזנטן?
6 האָט אָכיש געפֿרופֿן דָּוִדן, און האָט
צו אים געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט,
אַז דו ביסט רעכטפֿאַרטיק, און דײַן
אַרויסגיין און דײַן אַרײַנגיין מיט מיר
אין חיל איז גוט אין מײַנע אויגן,
וואָרום איך האָב קיין שלעכטס אין
דיר ניט געפֿונען פֿון דעם טאָג וואָס
דו ביסט צו מיר געקומען ביז הײַנטיקן
טאָג. אָבער אין די אויגן פֿון די פֿירשטן
ביסטו ניט וווילגעפֿעלן.
7 און אַצונד קער זיך אום, און גיי
בשלום, כּדי זאָלסט ניט טאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון די פֿירשטן פֿון
די פּלשתּים.
8 האָט דוד געזאָגט צו אָכישן: אָבער
וואָס האָב איך געטאָן, און וואָס האָסטו
געפֿונען אין דײַן קנעכט פֿון דעם טאָג
וואָס איך בין בײַ דיר ביז הײַנטיקן
טאָג, אַז איך זאָל ניט קומען און מלחמה
האַלטן אָקעגן די פֿײַנט פֿון מײַן האַר
דעם מלך?
9 האָט אָכיש געענטפֿערט און האָט
געזאָגט צו דָּוִדן: איך ווייס אַז דו ביסט
גוט אין מײַנע אויגן אַזוי ווי אַ מלאך פֿון
גאָט, אָבער די האַרן פֿון די פּלשתּים
האָבן געזאָגט: ער זאָל ניט אַרויפֿגיין
מיט אונדז אין דער מלחמה.
10 און אַצונד, פֿעדער זיך אין דער
פֿרי מיט די קנעכט פֿון דײַן האַר וואָס
זײַנען געקומען מיט דיר, און ווי איר
וועט אײַך פֿעדערן אין דער פֿרי, און
אײַך ווערט ליכטיק, אַזוי גייט אַוועק.
11 האָט דוד זיך געפֿעדערט, ער און
זײַנע מענטשן, אַוועקצוגיין אין דער
פֿרי, זיך אומצוקערן אין לאַנד פֿון
די פּלשתּים. און די פּלשתּים זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען קיין יזרעאל.

30 און עס איז געווען, אַז דוד און
זײַנע מענטשן זײַנען געקומען
אויפֿן דריטן טאָג קיין ציקלאָג, ערשט
די עֲמָלקים זײַנען אָנגעפֿאַלן אויפֿן
דָּרום, און אויף ציקלאָג, און זיי
האָבן געשלאָגן ציקלאָג, און האָבן זי
פֿאַרברענט אין פֿײַער.
2 און זיי האָבן געפֿאַנגען די ווײַבער
[און אַלע] וואָס אין איר, פֿון קליין ביז
גרויס; זיי האָבן קיינעם ניט געטײט,
נאָר זיי האָבן זיי אַוועקגעפֿירט, און
זײַנען געגאַנגען אויף זייער וועג.
3 און ווי דוד און זײַנע מענטשן
זײַנען געקומען אין שטאָט, ערשט זי
איז פֿאַרברענט אין פֿײַער, און זייערע
ווײַבער און זייערע זין און זייערע
טעכטער זײַנען געפֿאַנגען געווארן.
4 האָט דוד און דאָס פֿאָלק וואָס
מיט אים אויפֿגעהויבן זייער קָול און
געווויינט, ביז זיי האָבן מער קיין כּוח
ניט געהאַט צו ווייַנען.
5 אויך ביידע ווײַבער פֿון דָּוִדן
זײַנען געפֿאַנגען געווארן, אַחינוֹעם פֿון
יזרעאלן, און אֲבַיגַיִל די ווײַב פֿון נָבָלן
פֿון כַּרמל.
6 און דָּוִדן האָט זייער צוגעדריקט,
וואָרום דאָס פֿאָלק האָט געריעדט אים
צו פֿאַרשטיינען, ווײל דאָס געמיט פֿון
גאַנצן פֿאָלק איז געווען צֶפֿאַרביטערט,
איטלעכער איבער זײַנע זין און איבער
זײַנע טעכטער. אָבער דוד האָט זיך
געשטאַרקט מיט יהוה זײַן גאָט.
7 און דוד האָט געזאָגט צו אֶבְיתר
דעם כֹּהן, אֲחִימֶלֶכס זון: געגען מיר,
איך בעט דיך, דעם אפֿוד. האָט אֶבְיתר
געגענט דעם אפֿוד צו דָּוִדן.
8 און דוד האָט געפֿרעגט בײַ גאָט,
אַזוי צו זאָגן: זאָל איך נאָכיאָגן די
דאָזיקע מחנה? וועל איך זי אָנְיאָגן?
האָט ער צו אים געזאָגט: יאָג נאָך,
וואָרום אָנְיאָגן וועסטו אָנְיאָגן, און
מציל זײַן וועסטו מציל זײַן.
9 איז דוד געגאַנגען, ער און די זעקס
הונדערט מאַן וואָס מיט אים, און
זיי זײַנען געקומען צום טײַך בשׂוֹר;
און די צוריקגעבליבענע האָבן זיך
אָפּגעשטעלט.
10 און דוד האָט נאָכגעיאָגט, ער
און פֿיר הונדערט מאַן; און צוויי
הונדערט מאַן האָבן זיך אָפּגעשטעלט,

די וואָס זײַנען געווען צו אָפּגעשלאָפּט אַריבערצוגיין דעם טײַך בשׂורֿ.
11 און זיי האָבן געפֿונען אין פֿעלד אַ מאַן אַ מִצרי, און האָבן אים געבראַכט צו דָוִדן; און זיי האָבן אים געגעבן ברויט, און ער האָט געגעסן, און זיי האָבן אים געגעבן טרינקען וואַסער;
12 און זיי האָבן אים געגעבן אַ שטיק געפּרעסטע פֿײַגן, און צוויי בינטלעך ראָזינקעס; און ער האָט געגעסן, און האָט אָפּגעכאַפּט דעם אָטעם. וואָרום ער האָט ניט געהאַט געגעסן ברויט און ניט געטרונקען קיין וואַסער דרײַ טעג און דרײַ נעכט.
13 האָט דוד צו אים געזאָגט: צו ווען[מען] געהערסטו און פֿון וואַנען ביסטו? האָט ער געזאָגט: איך בין אַ מִצרישער יונג, אַ קנעכט פֿון אַ מאַן פֿון עֲמָלֵק, און מײַן האַר האָט מיך איבערגעלאָזן, ווײַל איך בין קראַנק געווארן מיט דרײַ טעג צוריק.
14 מיר זײַנען אָנגעפֿאַלן אויף דעם דָרום פֿון דעם כְּרֵתי, און אויף וואָס גענהערט צו יהוּדה, און אויף דעם דָרום פֿון כָּלֵבֿ; און ציקלאַג האָבן מיר פֿאַרברענט אין פֿײַער.
15 האָט דוד צו אים געזאָגט: וועסטו מיך אַראָפּפֿירן צו דער דאָזיקער מחנה? האָט ער געזאָגט: שוועֹר מיר בײַ גאָט, אויב דו וועסט מיך טייטן, און אויב דו וועסט מיך איבערענטפֿערן אין דער האַנט פֿון מײַן האַר, און איך וועל דיך אַראָפּפֿירן צו דער דאָזיקער מחנה.
16 האָט ער אים אַראָפּגעפֿירט, ערשט זיי זײַנען פֿאַרשפּרייט אויפֿן גענזיכט פֿון גאַנצן לאַנד, און זיי עסן און טרינקען און הוליען איבער אַל דעם גרויסן רויב וואָס זיי האָבן געגנומען פֿון לאַנד פֿון די פֿלשתּים, און פֿון לאַנד יהוּדה.
17 האָט דוד זיי געשלאָגן פֿון פֿאַרנאַכט און ביז אויף מאָרגן אין אָוונט, און פֿון זיי איז ניט אָנטרונעגן געווארן אַ מאַן, אחוץ פֿיר הונדערט יונגע מענער וואָס זײַנען געריטן אויף קעמלען, און זײַנען אַנטלאָפֿן.
18 און דוד האָט מציל געווען אַלץ וואָס עֲמָלֵק האָט גוגעגנומען; אויך זײַנע צוויי וויבער האָט דוד מציל געווען.
19 און בײַ זיי איז גאָרנישט געמינערט געוואָרן פֿון מינדסטן און ביזן גרעסטן, סײַ זין און טעכטער, סײַ פֿון רויב, סײַ אַלץ וואָס יענע האָבן צוגענומען פֿאַר זיך; אַלץ האָט דוד צוריקגעבראַכט.
20 אויך האָט דוד צוגענומען אַלע [זייערע] שאָף און רינדער. האָט מען זיי געפֿירט פֿאַרויס פֿאַר יענעם פֿי, און מע האָט געזאָגט: דאָס איז דָוִדס רויב.
21 און דוד איז געקומען צו די צוויי הונדערט מאַן וואָס זײַנען געווען צו אָפּגעשלאָפּט צו גיין הינטער דָוִדן, און מע האָט זיי געלאָזט זיצן בײַם טײַך בשׂורֿ. און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן דָוִדן און אַנטקעגן דעם פֿאָלק וואָס מיט אים. און דוד האָט גענענט צו דעם פֿאָלק, און האָט זיי געפֿרעגט אויף פֿריד.
22 האָבן זיך אָפּגערופֿן אַלע שלעכטע און נידערטרעטיקע לײַט פֿון די מענטשן וואָס זײַנען געגאַנגען מיט דָוִדן, און זיי האָבן געזאָגט: ווײַל זיי זײַנען ניט געגאַנגען מיט אונדז, וועלן מיר זיי ניט געבן פֿון דעם רויב וואָס מיר האָבן מציל געווען, נאָר בלויז איטלעכן זײַן ווײַב און זײַנע קינדער, וואָס זיי מעגן אַוועקפֿירן און גיין.
23 האָט דוד געזאָגט: איר זאָלט אַזוי ניט טאָן, מײַנע ברידער, מיט דעם וואָס גאָט האָט אונדז געגעבן, אַז ער האָט אונדז אָפּגעהיט, און האָט געגעבן די מחנה וואָס איז אויף אונדז געקומען, אין אונדזער האַנט.
24 און ווער וועט זיך צוהערן צו אײַך אין דער דאָזיקער זאַך? וואָרום אַזוי ווי דער חלק פֿון דעם וואָס נידערט אין מלחמה אַזוי איז דער חלק פֿון דעם

וואָס בלײַבט בײַ די זאַכן; גלײַך זאָלן זיי זיך טיילן.

25 און אַזוי איז געווען פֿון יענעם טאָג אָן און ווײַטער; און מע האָט עס געמאַכט פֿאַר אַ חוק און פֿאַר אַ געזעץ פֿאַר ישׂראל ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

26 און דוד איז געקומען קיין ציקלאָג, און האָט געשיקט פֿון דעם רויב צו די עלטסטע פֿון יהודה, צו זײַנע גוטע פֿרײַנד, אַזוי צו זאָגן: נאָט אײַך אַ מתּנה פֿון דעם רויב פֿון גאָטס פֿײַנט;

27 צו די וואָס אין בֵּית-אֵל, און צו די וואָס אין רָמוֹת פֿון דָּרום, און צו די וואָס אין יַתִּיר;

28 און צו די וואָס אין ערוער, און צו די וואָס אין שִׁפְמוֹת, און צו די וואָס אין אֶשְׁתְּמוֹעַ;

29 און צו די וואָס אין רָכָל, און צו די וואָס אין די שטעט פֿון דעם יְרַחְמְאֵלִי, און צו די וואָס אין די שטעט פֿון דעם קֵינִי;

30 און צו די וואָס אין חָרְמָה, און צו די וואָס אין כּוֹר-עָשָׁן, און צו די וואָס אין עָתָךְ;

31 און צו די וואָס אין חבֿרון, און צו אַלע ערטער וואָס דוד און זײַנע מענטשן זײַנען דאָרטן אַרומגעגאַנגען.

31 און די פֿלשתּים האָבן מלחמה געהאַלטן אויף ישׂראל, און די מענער פֿון ישׂראל זײַנען אַנטלאָפֿן פֿאַר די פֿלשתּים, און זיי זײַנען געפֿאַלן דערשלאָגענע אויפֿן בארג גלבוֹע.

2 און די פֿלשתּים האָבן אָנגעיאָגט שָׁאוּלן און זײַנע זין, און די פֿלשתּים האָבן דערשלאָגן יהונתן, און אֲבִינָדָב, און מַלְכִּישׁוּעַ, די זין פֿון שָׁאוּלן.

3 און די מלחמה איז געווען שווער אַקעגן שָׁאוּלן, און די שיסערס, די לײַט מיט די בויגנס, האָבן אים געפֿונען; און ער האָט זייער געציטערט פֿאַר די שיסערס.

4 האָט שָׁאוּל געזאָגט צו זײַן וואַפֿנטרעגער: צי אַרויס דײַן שווערד און דערשטעך מיך מיט איר, כּדי די דאָזיקע אומבאַשניטענע זאָלן ניט קומען, און מיך דערשטעכן, און מאַכן געשפּעט איבער מיר. אָבער זײַן וואַפֿנטרעגער האָט ניט געוואָלט, וואָרום ער האָט זייער מורא געהאַט. האָט שָׁאוּל גענומען די שוווערד, און איז אַרויפֿגעפֿאַלן אויף איר.

5 און זײַן וואַפֿנטרעגער האָט געזען אַז שָׁאוּל איז געשטאָרבן, איז ער אויך אַרויפֿגעפֿאַלן אויף זײַן שווערד, און איז געשטאָרבן מיט אים.

6 און שָׁאוּל, און זײַנע דרײַ זין, און זײַן וואַפֿנטרעגער, אויך אַלע זײַנע מענטשן, זײַנען געשטאָרבן אין איינעם אין יענעם טאָג.

7 האָבן געזען די מענער פֿון ישׂראל וואָס אויף יענער זײַט טאָל, און וואָס אויף יענער זײַט ירדן, אַז די מענער פֿון ישׂראל זײַנען אַנטלאָפֿן, און שָׁאוּל און זײַנע זין זײַנען טויט, און זיי האָבן פֿאַרלאָזן זייערע שטעט, און זײַנען אַנטלאָפֿן. און די פֿלשתּים זײַנען געקומען, און האָבן זיך באַזעצט אין זיי.

8 און עס איז געווען אויף מאָרגן, זײַנען די פֿלשתּים געקומען אויסטאָן די דערשלאָגענע, און זיי האָבן געפֿונען שָׁאוּלן און זײַנע דרײַ זין, געפֿאַלן אויפֿן בארג גלבוֹע.

9 און זיי האָבן אָפּגעשניטן זײַן קאָפּ, און אויסגעטאָן זײַנע וואַפֿן, און געשיקט אין לאַנד פֿון די פֿלשתּים רונד אַרום, אַנצוזאָגן אין הויז פֿון זייערע געצנבילדער, און דעם פֿאָלק.

10 און זיי האָבן אַהינגעטאָן זײַנע וואַפֿן אין הויז פֿון עשתּרות, און זײַן טויטן לייב האָבן זיי אויפֿגעשטאָכן אויף דער מויער פֿון בית-שָׁן.

11 און די באַווינער פֿון יָבֵשׁ-גִּלְעָד האָבן געהערט וועגן אים – וואָס די פֿלשתּים האָבן געטאָן צו שָׁאוּלן.

12 זײַנען אויפֿגעשטאַנען אַלע
העלדישע לײַט, און זיי זײַנען
געגאַנגען אַ גאַנצע נאַכט, און האָבן
אַראָפּגענומען דעם לײַב פֿון שָׁאוּלן,
און די לײַבער פֿון זײַנע זין, פֿון דער
מויער פֿון בית-שָׁן. און זיי זײַנען
געקומען קיין יָבֵשׁ, און האָבן זיי
דאָרטן פֿאַרברענט.
13 און זיי האָבן גענומען זייערע
ביינער, און באַגראָבן אונטער דעם
טאַמאַריסקנבוים אין יָבֵשׁ; און זיי
האָבן געפֿאַסט זיבן טעג.

שְׁמוּאֵל ב

1 און עס איז געווען נאָך שָׁאוּלס
טויט, אַז דוד האָט זיך געהאַט
אומגעקערט פֿון שלאָגן עֲמָלק, און דוד
איז געזעסן אין ציקלַג צוויי טעג,

2 און אויפֿן דריטן טאָג, ערשט אַ מאַן
קומט אָן פֿון דעם לאַגער, פֿון שָׁאוּלן,
און זײַנע קלײדער זײַנען צעריסן, און
ערד איז אויף זײַן קאָפּ. און עס איז
געווען, ווי ער איז געקומען צו דָוִדן,
אַזוי איז ער געפֿאַלן צו דער ערד, און
האָט זיך געבוקט.

3 האָט דוד צו אים געזאָגט: פֿון
וואַנען קומסטו? האָט ער צו אים
געזאָגט: פֿון דעם לאַגער פֿון ישׂראל
בין איך אַנטרונען געווארן.

4 האָט דוד צו אים געזאָגט: ווי איז
די זאַך געווען? דערציל מיר, איך
בעט דיך. האָט ער געזאָגט: דאָס פֿאָלק
איז אַנטלאָפֿן פֿון דער מלחמה, און
אויך זײַנען פֿיל פֿון דעם פֿאָלק געפֿאַלן
און געשטאָרבן, און אויך שָׁאוּל און זײַן
זון יהונתן זײַנען טויט.

5 האָט דוד געזאָגט צו דעם יונג וואָס
האָט דאָס אים דערציילט: ווי אַזוי
ווייסטו אַז שָׁאוּל און זײַן זון יהונתן
זײַנען טויט?

6 האָט דער יונג וואָס האָט אים
דאָס דערציילט, געזאָגט: איך האָב
זיך גראָד געטראָפֿן אויף בארג גִלבֹּוע,
ערשט שָׁאוּל איז אָנגעלענט אויף זײַן
שפּיז, און אָט האָבן די רײַטווענען און
די רײַטמענער אים אָנגעיאָגט.

7 האָט ער זיך אומגעקערט הינטער
זיך, און האָט מיך דערזען, און ער האָט
געגרופֿן צו מיר, און איך האָב געזאָגט:
דאָ בין איך.

8 האָט ער צו מיר געזאָגט: ווער
ביסטו? האָב איך צו אים געזאָגט: אַן
עֲמָלקי בין איך.

9 האָט ער צו מיר געזאָגט: שטעל
זיך, איך בעט דיך, לעבן מיר, און
טייט מיך, ווארום די גסיסה האָט מיך
אָנגענומען; ווארום נאָך וואָס מײַן
נשמה האַלט זיך אין מיר.

10 האָב איך זיך געשטעלט לעבן
אים, און האָב אים געטייט, ווײַל איך
האָב געווסט, אַז ער קען מער ניט
לעבן נאָך זײַן פֿאַלן. און איך האָב
גענומען די קרוין וואָס אויף זײַן קאָפּ,
און דעם אָרעמבאַנד וואָס אויף זײַן
אָרעם, און האָב זיי געברַאַכט אַהער צו
מײַן האַר.

11 האָט דוד אָנגענומען זײַנע
קלײדער, און האָט זיי צעריסן, און
דאָס גלײַכן אַלע מענטשן וואָס מיט
אים.

12 און זיי האָבן געקלאָגט און
געווויינט, און האָבן געפֿאַסט ביז נָוונט
אויף שָׁאוּלן און אויף יהונתן זײַן זון,
און אויף דעם פֿאָלק פֿון גאָט, און אויף
דעם הויז פֿון ישׂראל, וואָס זיי זײַנען
געפֿאַלן דורכן שוווערד.

13 און דוד האָט געזאָגט צו דעם יונג
וואָס האָט דאָס אים דערציילט: פֿון
וואַנען ביסטו? האָט ער געזאָגט: איך
בין דער זון פֿון אַ פֿרעמדן מאַן, אַן
עֲמָלקי.

14 האָט דוד צו אים געזאָגט:
ווי האָסטו ניט מורא געהאַט
אויסצושטרעקן דײַן האַנט
אומצוברענגען דעם געזאַלבטן
פֿון גאָט?

15 און דוד האָט צוגערופֿן איינעם
פֿון די יונגען, און האָט געזאָגט: געגנען,
פֿאַל-צו אויף אים. און ער האָט אים
געשלאָגן, און ער איז געשטאָרבן.

16 און דוד האָט צו אים געזאָגט: דײַן
בלוט אויף דײַן קאָפּ! ווארום דײַן מויל
האָט עדות געזאָגט אויף דיר, אַזוי צו

זָאגן: איך האָב געטייט דעם געזאַלבטן פֿון גאָט.
17 און דוד האָט געקלאָגט די דאָזיקע קלאָג אויף שָׁאולן און אויף יהונתן זײַן זון,
18 און ער האָט געזאָגט-כּדי צו לערנען די קינדער פֿון יהודה דעם בויגן; דאָס איז שוין פֿאַרשריבן אין בוך פֿון ישר:
19 די פּראַכט, ישׂראל, איז אויף דײַנע הייכן דערשלאָגן;ווי זײַנען די גבורים געפֿאַלן!
20 ניט דערציילן זאָלט איר אין גַּת, ניט אָנזאָגן אין די גאַסן פֿון אַשקלון, כּדי די טעכטער פֿון די פּלשתּים זאָלן זיך ניט פֿרייען, כּדי די טעכטער פֿון די אומבאַשניטענע זאָלן ניט קוועלן.
21 איר בערג פֿון גִּלבֹּוע, ניט טוי און ניט רעגן אויף אײַך, אָדער פֿעלדער געהויבענע!וואָרום דאָרט איז פֿאַרמיאוסט געוואָרן דער שילד פֿון גבורים, דער שילד פֿון שָׁאולן, מיט אייל ניט באַשמירט.
22 פֿון בלוט פֿון דערשלאָגענע, פֿון פֿעטט פֿון גבורים, האָט יהונתנס בויגן זיך צוריק ניט געצויגן, און די שווערד פֿון שָׁאולן זיך ניט אומגעקערט ליידיק.
23 שָׁאול און יהונתן, די באַליבטע און ליבע אין זייער לעבן, צו מאָל אין זייער טויט האָבן זיי זיך ניט צעשיידט. פֿון אָדלערס זײַנען זיי געווען פֿלינקער, פֿון לייבן זײַנען זיי געווען שטאַרקער.
24 איר טעכטער פֿון ישׂראל, אויף שָׁאולן וויינט, וואָס האָט אײַך אין רויטן געקליידט, מיט תּענוגים דערצו, וואָס האָט אַרויפֿגעטאָן צירונג פֿון גָּאלד אויף אײַער קלייד.
25 ווי זײַנען די גבורים אין מלחמה געפֿאַלן-יהונתן אויף דײַנע הייכן דערשלאָגן!
26 מיך קלעמט נאָך דיר, יהונתן מײַן ברודער, ליב געווען ביסטו מיר זייער;ווונדערלעך געווען איז דײַן ליבשאַפֿט צו מיר, מער ווי די ליבשאַפֿט פֿון ווײַבער.
27 ווי זײַנען די גבורים געפֿאַלן, און אונטערגעגאַנגען די וואָפֿן פֿון מלחמה!

2 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געפֿרעגט בײַ גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָל איך אַרויפֿגיין אין איינער פֿון די שטעט פֿון יהודה? האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף. האָט דוד געזאָגט: וווהין זאָל איך אַרויפֿגיין? האָט ער געזאָגט: קיין חברון.
2 איז דוד אַרויפֿגעגאַנגען אַהין, און אויך זײַנע צוויי ווײַבער, אַחינועם פֿון יזרעאל, און אֲבִיגַיִל די ווײַב פֿון נָבָל פֿון כַּרמל.
3 און זײַנע מענטשן וואָס מיט אים האָט דוד אַרויפֿגעבראַכט, עטלעכן מיט זײַן הויזגעזינט; און זיי האָבן זיך באַזעצט אין די שטעט פֿון חברון.
4 און די מענער פֿון יהודה זײַנען געקומען, און האָבן דאָרטן געזאַלבט דָּוִדן פֿאַר אַ מלך איבער דעם הויז פֿון יהודה. האָט מען דערציילט דָּוִדן, אַזוי צו זאָגן: די מענטשן פֿון יָבֵשׁ-גִּלעָד זײַנען די וואָס האָבן באַגראָבן שָׁאולן.
5 האָט דוד געשיקט שלוחים צו די מענטשן פֿון יָבֵשׁ-גִּלעָד, און זיי געלאָזט זאָגן: געבענטשט זאָלט איר זײַן פֿון גאָט, וואָס איר האָט געטאָן דעם דאָזיקן חֶסד מיט אײַער האַר, מיט שָׁאולן, און האָט אים באַגראָבן.
6 און אַצונד, זאָל גאָט טאָן מיט אײַך חֶסד און טרײַשאַפֿט; און אויך איך וועל אײַך אָפּטאָן די דאָזיקע טובֿה, וואָס איר האָט געטאָן די דאָזיקע זאַך.
7 און אַצונד, זאָלן שטאַרק זײַן אײַערע ענט, און זײַט העלדישע יונגען; וואָרום אײַער האַר שָׁאול איז טויט, און אויך האָט מיך דאָס הויז פֿון יהודה געזאַלבט פֿאַר אַ מלך איבער זיי.
8 און אַבנר דער זון פֿון נֵרן, דער חיל-פֿירער פֿון שָׁאולן, האָט גענומען איש-בושֶׁת דעם זון פֿון שָׁאולן, און האָט אים אַריבערגעפֿירט קיין מַחֲנַיִם.

9 און ער האָט אים געמאַכט פַֿאַר אַ מלך איבער גִלעָד, און איבער דעם אשורי, און איבער יזרעאל און איבער אפַֿרַים, און איבער בנימין, און איבער גאַנץ ישׂראל.
10 פַֿערציק יאָר איז אַלט געווען איש-בוֹשֶׁת דער זון פֿון שָׁאולן, אַז ער איז געווָארן מלך איבער ישׂראל, און צוויי יאָר האָט ער געקיניגט. אָבער דאָס הויז פֿון יהודה איז געווען הינטער דָוִדן.
11 און די צאָל פֿון די טעג וואָס דוד איז געווען מלך אין חברון איבער דעם הויז פֿון יהודה, איז געווען זיבן יאָר און זעקס חדשים.
12 און אַבנר דער זון פֿון נֵרן, און די קנעכט פֿון איש-בוֹשֶׁת דעם זון פֿון שָׁאולן, זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון מַחַנַיִם קיין גִבעון.
13 אויך יוֹאָב דער זון פֿון צרוּיָהן, און די קנעכט פֿון דָוִדן, זײַנען אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן זיך צונויפֿגעטראָפֿן מיט זיי אין איינעם בײַם טײַך פֿון גִבעון, און די האָבן זיך געזעצט פֿון דער זײַט טײַך, און די פֿון יענער זײַט טײַך.
14 און אַבנר האָט געזאָגט צו יוֹאָבן: זאָלן אַקאָרשט די יונגען אויפֿשטיין, און אַ שטיף טאָן פֿאַר אונדז. האָט יוֹאָב געזאָגט: זאָלן זיי אויפֿשטיין.
15 זײַנען זיי אויפֿגעשטאַנען, און זײַנען אַריבערגעגאַנגען מיט אַ צאָל, צוועלף פֿאַר בנימין, און פֿאַר איש-בוֹשֶׁת דעם זון פֿון שָׁאולן, און צוועלף פֿון דָוִדס קנעכט.
16 און זיי האָבן אָנגענומען איינער דעם אַנדערן פֿאַרן קאָפּ, מיט זײַן שוועכט צום אַנדערנס זײַט, ביז זיי זײַנען געפֿאַלן אין איינעם. און מע האָט געראופֿן יענעם אָרט חלקת-הצורים, וואָס איז גִבעון.
17 און די מלחמה איז געווען זייער אַ שווערע אין יענעם טאָג, און אַבנר און די מענער פֿון ישׂראל זײַנען געשלאָגן געווָארן פֿאַר די קנעכט פֿון דָוִדן.
18 און דאָרטן זײַנען געווען צרוּיָהס דריַי זין, יוֹאָב, און אַבישַי און עשׂהאל; און עשׂהאל איז געווען פֿלינק אויף זײַנע פֿיס, אַזוי ווי אײנער פֿון די הינדן וואָס אין פֿעלד.
19 האָט עשׂהאל נאָכגעיאָגט אַבנרן, און ער האָט זיך ניט אָפּגענײַגט פֿון הינטער אַבנרן צו גיין רעכטס אָדער לינקס.
20 האָט אַבנר זיך אומגעקערט הינטער זיך, און האָט געזאָגט: ביסט דו דאָס, עשׂהאל? האָט ער געזאָגט: איך.
21 האָט אַבנר צו אים געזאָגט: נײג זיך צו דײַן רעכטער זײַט אָדער צו דײַן לינקער, און כאַפּ דיר אָן איינעם פֿון די יונגען, און נעם דיר זײַן אויסטו. אָבער עשׂהאל האָט זיך ניט געוואָלט אָפּקערן פֿון הינטער אים.
22 האָט אַבנר ווידער געזאָגט צו עשׂהאלן: קער דיך אָפּ פֿון הינטער מיר; נאָך וואָס זאָל איך דיך שלאָגן צו דער ערד? און ווי וועל איך אויפֿהייבן מײַן פנים צו דײַן ברודער יוֹאָבן?
23 אָבער ער האָט זיך ניט געוואָלט אָפּקערן, און אַבנר האָט אים אַ זעץ געטאָן מיטן אונטערשטן טיילֿ פֿון שפּיז אין בויך, ביז דער שפּיז איז אים אַרויס פֿון הינטן; און ער איז דאָרטן געפֿאַלן און געשטאָרבן אויפֿן אָרט. און עס איז געווען, איטלעכער וואָס איז געקומען צו דעם אָרט וואָס עשׂהאל איז דאָרטן געפֿאַלן און געשטאָרבן, האָט זיך אָפּגעשטעלט.
24 האָבן יוֹאָב און אַבישַי נאָכגעיאָגט אַבנרן, און ווי די זון איז אונטערגעגאַנגען, זײַנען זיי געקומען ביזן בערגל אַמָה וואָס פֿאַר גיחַ, אויפֿן וועג צום מדבר פֿון גִבעון.
25 און די קינדער פֿון בנימין האָבן זיך אײנגעזאַמלט הינטער אַבנרן, און זיי זײַנען געוואָרן צו איין בונד; און זיי האָבן זיך געשטעלט אויפֿן שפּיץ פֿון אַ

בערגל.
26 האָט אַבנר געראופֿן צו יואָבֿן,
און האָט געזאָגט: זאָל דען אייביק
פֿאַרצערן די שוועכט? ווייסטו דען ניט
אַז ביטער וועט זיין צום סוף? און ביז
וואַנען וועסטו ניט הייסן דעם פֿאָלק זיך
אומקערן פֿון הינטער זייערע ברידער?
27 האָט יואָבֿ געזאָגט: אַזוי ווי
גאָט לעבט, אַז ווען דו וואָלסט ניט
געהרעדט, וואָלט ערשט אין דער פֿרי
דאָס פֿאָלק אָפּגעטרעטן איינער פֿון
הינטערן אַנדערן.
28 און יואָבֿ האָט געבלאָזן אין שופֿר,
און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט זיך
אָפּגעשטעלט, און זיי האָבן מער ניט
נאָכגעיאָגט ישׂראל, און האָבן מער
ווייטער ניט מלחמה געהאַלטן.
29 און אַבנר און זיינע מענטשן
זיינען געגאַנגען דורכן פֿלוין יענע
גאַנצע נאַכט, און זיי זיינען אַריבער
דעם ירדן, און דורכגעגאַנגען גאַנץ
בתרון, און געקומען קיין מַחַנַיִם.
30 און יואָבֿ האָט זיך אומגעקערט
פֿון הינטער אַבנרן, און ער האָט
איינגעזאַמלט דאָס גאַנצע פֿאָלק; האָבן
געפֿעלט פֿון דָּוִד קנעכט נייַנצן מאַן
און עשׂהאל.
31 און דָּוִד קנעכט האָבן געשלאָגן
פֿון בנימין, צווישן אַבנרס מענטשן
-דריי הונדערט און זעכציק מאַן זיינען
געבליבן טויט.
32 און עשׂהאלן האָבן זיי
אַוועקגעטראָגן, און האָבן אים
באַגראָבן אין קבֿר פֿון זיין פֿאָטער
וואָס אין בית-לחם. און יואָבֿ און זיינע
מענטשן זיינען געגאַנגען אַ גאַנצע
נאַכט, און זיי איז ליכטיק געוואָרן אין
חברון.

3 און די מלחמה איז געווען אַ
לאַנגע צווישן דעם הויז פֿון
שָׁאולן און צווישן דעם הויז פֿון דָּוִדן.
און דוד איז געוואָרן אלץ שטאַרקער,
און דאָס הויז פֿון שָׁאולן איז געוואָרן
אַלץ שוואַכער.
2 און בני דָּוִדן זיינען געבאָרן
געוואָרן זין אין חברון, און זיין בכור
איז געווען אַמנון, פֿון אַחינועמען פֿון
יזרעאל;
3 און דער צווייטער פֿון אים, כִּלְאָבֿ,
פֿון אֲבִיגַיִל דער וויבֿ פֿון נָבָל פֿון
כַּרְמֶל; און דער דריטער, אַבְשָׁלוֹם,
דער זון פֿון מעכה דער טאָכטער פֿון
תַּלְמַי דעם מלך פֿון גשור;
4 און דער פֿירטער, אֲדוֹנִיָה, דער זון
פֿון חגית; און דער פֿינפֿטער שפֿטיָה
דער זון פֿון אֲבִיטַל;
5 און דער זעקסטער, יִתְרְעָם פֿון
דָּוִדס וויבֿ עֶגְלָה. די דאָזיקע זיינען
געבאָרן געוואָרן בני דָּוִדן אין חברון.
6 און עס איז געווען, וועון די מלחמה
איז געווען צווישן דעם הויז פֿון שָׁאולן
און צווישן דעם הויז פֿון דָּוִדן, האָט
אַבנר זיך געהאַלטן אָן דעם הויז פֿון
שָׁאולן.
7 און שָׁאולס האָט געהאַט אַ
קעפּסוויבֿ וואָס איר נאָמען איז געווען
רִצְפָּה די טאָכטער פֿון אַיָּהן. האָט
[איש-בושֶׁת] געזאָגט צו אַבנרן: פֿאַר
וואָס ביסטו געקומען צו מײַן פֿאָטערס
קעפּסוויבֿ?
8 האָט אַבנרן זייער געבערנט אויף
די וועָרטער פֿון איש-בושֶׁתן, און
ער האָט געזאָגט: בין איך דען אַ
הונטסקאָפּ פֿון יהודה? איך טו הײַנט
צו טאָג חֶסֶד מיט דעם הויז פֿון דײַן
פֿאָטער שָׁאולן, צו זיינע אייגענע און
צו זיינע גוטע פֿרײַנט, און איך האָב דיך
ניט איבערגעגעבן פֿערט אין דער האַנט
פֿון דָּוִדן, און דו ווילסט מיר הײַנט
פֿאַר אַ זינד מיט דער פֿרוי.
9 זאָל גאָט טאָן צו אַבנרן אַזוי און
נאָך מער, אַז אַזוי ווי גאָט האָט
געשוואָרן צו דָּוִדן, אַזוי וועל איך אים
טאָן,
10 אַריבערצוטראָגן די מלוכה
פֿון שָׁאולס הויז, און אויפֿשטעלן
דעם טראָן פֿון דָּוִדן איבער ישׂראל

און איבער יהודה, פֿון דן און ביז באר-שֶׁבַע!
11 און ער האָט מער אַ וואָרט ניט געקענט ענטפֿערן אַבנרן, פֿון זײַן מורא פֿאַר אים.
12 און אַבנר האָט אויפֿן אָרט געשיקט שלוחים צו דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: בײַ וועמען איז דאָס לאַנד? אַזוי צו זאָגן: שליס דײַן בונד מיט מיר, און אָט איז מײַן האַנט מיט דיר אויבערצודרייען צו דיר גאַנץ ישׂראל.
13 האָט ער געזאָגט: גוט, איך וועל שליסן מיט דיר אַ בונד, אָבער איין זאַך פֿאַרלאַנג איך פֿון דיר, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט זען מײַן פּנים, סײַדן דו ברענגסט צוגלײַך מיכל די טאָכטער פֿון שָׁאולן, ווען דו קומסט זען מײַן פּנים.
14 און דוד האָט געשיקט שלוחים צו איש-בושֶׁת דעם זון פֿון שָׁאולן, אַזוי צו זאָגן: גיב מיר מײַן וויב מיכלן, וואָס איך האָב פֿאַרקנאַסט צו מיר מיט הונדערט פֿאָרהויטן פֿון די פּלִשתּים.
15 האָט איש-בושֶׁת געשיקט, און האָט זי אָפּגענומען פֿון דעם מאַן, פֿון פַּלטיאֵל דעם זון פֿון לַיִשן.
16 און איר מאַן איז געגאַנגען מיט איר, געגאַנגען נאָך איר און געווײנט ביז בחורים. האָט אַבנר צו אים געזאָגט: גיי קער זיך אום; און ער האָט זיך אומגעקערט.
17 און אַבנר האָט געהאַט אַ געראַיד מיט די עלטסטע פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: נאָך נעכטן און נאָך אייערנעכטן האָט איר באַגערט דָוִדן פֿאַר אַ מלך איבער אײַך.
18 און אַצונד טוט; וואָרום גאָט האָט געזאָגט אויף דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: דורך דער האַנט פֿון דוד מײַן קנעכט וועל איך העלפֿן מײַן פֿאָלק ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון די פּלִשתּים, און פֿון דער האַנט פֿון אַלע זייערע פֿײַנט.
19 און אַבנר האָט אויך געריעדט אין די אויערן פֿון בנימין. און אַבנר איז אויך געגאַנגען דערציילן אין די אויערן פֿון דָוִדן אין חברון אַלץ וואָס איז ווויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון ישׂראל, און אין די אויגן פֿון גאַנצן הויז פֿון בנימין.
20 און אַבנר איז געקומען צו דָוִדן קיין חברון, און צוואַנציק מאַן מיט אים. און דוד האָט געמאַכט פֿאַר אַבנרן און פֿאַר די מענטשן וואָס מיט אים אַ מאָלצײַט.
21 און אַבנר האָט געזאָגט צו דָוִדן: איך וועל אויפֿשטיין און וועל גיין, און איך וועל אײַנזאַמלען צו מײַן האַר דעם מלך גאַנץ ישׂראל, און זיי וועלן שליסן מיט דיר אַ בונד, און וועסט קיניגן ווי וויבט דײַן האַרץ געלוסט. און דוד האָט אַוועקגעשיקט אַבנרן, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.
22 ערשט די קנעכט פֿון דָוִדן און יוֹאָבֿ זײַנען אָנגעקומען פֿון אַן אָנפֿאַל, און זיי האָבן געברענגט מיט זיך פֿיל רויב; און אַבנר איז שוין ניט געווען בײַ דָוִדן אין חברון, ווײַל ער האָט אים אַוועקגעשיקט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.
23 און ווי יוֹאָבֿ און דער גאַנצער חיל וואָס מיט אים זײַנען אָנגעקומען, האָט מען דערציילט יוֹאָבֿן, אַזוי צו זאָגן: אַבנר דער זון פֿון נֵרן איז געקומען צום מלך, און ער האָט אים אַוועקגעשיקט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.
24 איז יוֹאָבֿ געקומען צום מלך, און האָט געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? אָט איז אַבנר געקומען צו דיר; אַלמאי האָסטו אים אָפּגעלאָזט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען?
25 דו קענסט אַבנר דעם זון פֿון נֵרן, אַז דיך צו פֿאַרנאַרן איז ער געקומען, און געוואָר צו ווערן ווו אויס און ווו אײַן בײַ דיר, און געווואָר צו ווערן אַלץ וואָס דו טוסט.
26 און יוֹאָבֿ איז אַרויסגעגאַנגען פֿון דָוִדן, און ער האָט געשיקט שלוחים נאָך אַבנרן, און זיי האָבן אים

אומגעקערט פֿון בָּור-סירה; און דוד האָט ניט געווּסט.
27 און ווי אַבנר האָט זיך אומגעקערט קיין חברון, אַזוי האָט אים יוֹאָבּ אָפּגענייגט אינעווייניק אין טויער, כּדי צו רעדן מיט אים שטילערהייט, און ער האָט אים דאָרטן געשלאָגן אין בויך, און ער איז געשטאָרבן, פֿאַר דעם בלוט פֿון זײַן ברודער עשׂהאלן.
28 און דוד האָט עס דערנאָך געהערט, און ער האָט געזאָגט: ריין בין איך און מײַן מלוכה פֿאַר גאָט אויף אייביק פֿון דעם בלוט פֿון אַבנר דעם זון פֿון נֵרן.
29 זאָל עס פֿאַלן אויפֿן קאָפּ פֿון יוֹאָבּן, און אויפֿן גאַנצן הויז פֿון זײַן פֿאָטער, און זאָל ניט אויסגיין פֿון יוֹאָבּס הויז אַ פֿלוסיקער און אַ קרעציקער, און דער וואָס האַלט זיך אויף אַ שטעקן, און דער וואָס פֿאַלט דורכן שווערד און דער וואָס אים פֿעלט ברויט.
30 און יוֹאָבּ און אַבֿישַי זײַן ברודער האָבן געהרגעט אַבנרן פֿאַר וואָס ער האָט געטייט זייער ברודער עשׂהאלן אין גבֿעון אין דער מלחמה.
31 און דוד האָט געזאָגט צו יוֹאָבּן און צו דעם גאַנצן פֿאָלק וואָס מיט אים: צעריסט אײַערע קלײדער, און גורט אָן זאַק, און קלאָגט פֿאַרויס פֿאַר אַבנרן. און דער מלך דוד איז געגאַנגען נאָך דער מיטה.
32 און זיי האָבן באַגראָבן אַבנרן אין חברון.
33 און דער מלך האָט אויפֿגעהויבן זײַן קול, און האָט געווײַנט אויף אַבנרס קבֿר, און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט מיטגעווײַנט. און דער מלך האָט געקלאָגט אויף אַבנרן, און האָט געזאָגט: זאָל אַבנר שטאַרבן ווי אַ נידערטרעטיקער שטאַרבט?
34 דײַנע הענט זײַנען ניט געבונדן געווען, און דײַנע פֿיס ניט אין קייטן געשמידט;ווי מע פֿאַלט פֿאַר פֿאַרברעכער ביסטו געפֿאַלן. און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט ווידער געווײַנט אויף אים.
35 און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז געקומען צו געבן עסן דָּוִדן ברויט ווען עס איז נאָך געווען טאָג, אָבער דוד האָט געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב איך ווע‌ל פֿאַרזוכן ברויט אָדער עפּעס וואָס עס איז, אײדער די זון גייט אונטער!
36 און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געמערקט, און עס איז ווי‌לגעפֿעלן אין זייערע אויגן; אַלץ וואָס דער מלך האָט געטאָן איז ווי‌לגעפֿעלן אין די אויגן פֿון גאַנצן פֿאָלק.
37 און דאָס גאַנצע פֿאָלק און גאַנץ ישׂראל האָבן געווּסט אין יענעם טאָג, אַז דאָס איז ניט געווען פֿון מלך, צו טייטן אַבנר דעם זון פֿון נֵרן.
38 און דער מלך האָט געזאָגט צו זײַנע קנעכט: פֿאַר וואָר, איר דאַרפֿט וויסן, אַז אַ האַר און אַ גרויסער מאַן איז געפֿאַלן היינטיקן טאָג אין ישׂראל.
39 און איך בין היינט שוואַך, און נאָר-וואָס געזאַלבט פֿאַר אַ מלך, און די דאָזיקע לײַט, די זין פֿון צרויָהן, זײַנען צו האַרט פֿאַר מיר. זאָל גאָט באַצאָלן דעם שלעכטסטן לויט זײַן שלעכטיקייט.

4 און שָׁאוּלס זון האָט געהערט, אַז אַבנר איז אומגעקומען אין חברון, און זײַנע הענט זײַנען שלאַף געוואָרן, און גאַנץ ישׂראל זײַנען דערשראָקן געוואָרן.
2 און שָׁאוּלס זון האָט געהאַט צוויי הויפּטלײַט פֿון מחנות; דער נאָמען פֿון איינעם איז געווען בַּעֲנָה, און דער נאָמען פֿון צווייטן רֵכָב, זין פֿון רִמּוֹן דעם באַרותער, פֿון די קינדער פֿון בנימין; וואָרום אויך בארות ווערט גערעכנט צו בנימין;

3 און די באַרוֹתער זײנען אַנטלאָפֿן
קיין גִּתַּיִם, און זײנען דאָרטן געבליבן
ווויינער ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

4 און יהונתן דער זון פֿון שָׁאוּלן האָט
געהאַט אַ זון אַ לאָמען אויף די פֿיס.
ער איז געווען פֿינף יאָר אַלט, וועו די
הערונג וועגן שָׁאוּלן און יהונתנען איז
אָנגעקומען פֿון יזרעאל. האָט אים זײַן
אַם אויפֿגעהויבן און איז געלאָפֿן: איז,
אין איר אײַלעניש צו אַנטלויפֿן, איז
ער געפֿאַלן און איז הינקעדיק געוואָרן.
און זײַן נאָמען איז געווען מפיבֹושת.

5 זײנען געגאַנגען די זין פֿון רִמּוֹן
דעם באֵרוֹתער, רֵכָב און בַּעֲנָה, און
זיי זײנען געקומען אין דער הײַ פֿון
טאָג צום הויז פֿון איש-בֹּושֶׁת, בעת ער
האָט געשלאָפֿן דעם מיטאָגשלאָף.

6 און זיי זײנען אַרײַנגעגאַנגען
אינעווייניק אין הויז ווי קויפֿער פֿון
ווייץ, און האָבן אים געשלאָגן אין
בויך; און רֵכָב און זײַן ברודער בַּעֲנָה
זײנען אַנטרונען געוואָרן.

7 און אַז זיי זײנען אַרײַן אין הויז,
וועו ער איז געלעגן אויף זײַן בעט
אין זײַן שלאָפֿקאַמער, און האָבן
אים געשלאָגן און געטײט, האָבן זיי
אָפּגעשניטן זײַן קאָפּ; און זיי האָבן
געגומען זײַן קאָפּ, און זײנען געגאַנגען
מיטן וועג פֿון פֿלוין אַ גאַנצע נאַכט.

8 און זיי האָבן געבראַכט דעם קאָפּ
פֿון איש-בֹּושֶׁת צו דָּוִדן קיין חֶבְרוֹן,
און זיי האָבן זײַן קאָפּ פֿון איש-בֹּושֶׁת דעם זון
פֿון שָׁאוּל דעם פֿינט וואָס האָט געזוכט
דײַן לעבן; און גאָט האָט היינטיקן טאָג
געגעבן מײַן האַר דעם מלך אַ נקמה אָן
שָׁאוּלן און אָן זײַן זאָמען.

9 האָט דוד געענטפֿערט רֵכָבן און
זײַן ברודער בַּעֲנָהן, די זין פֿון רִמּוֹן
דעם באֵרוֹתער, און ער האָט צו זיי
געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט
וואָס האָט אויסגעלייזט מײַן זעל פֿון
יעטוועדער צרה,

10 אַז דער וואָס האָט מיר דערציילט,
אַזוי צו זאָגן: "זע, שָׁאוּל איז
טויט", און ער איז געווען ווי אַ
בשׂורה-ברענגער אין זײַנע אויגן, האָב
איך אים אָנגענומען, און האָב אים
געהרגעט אין ציקלַג, אַנשטאָט וואָס
איך זאָל אים געבן בשׂורה-געלט.

11 הײַנט ווי נאָך אַז מענטשן רשעים
האָבן געהרגעט אַן אומשולדיקן
מענטש אין זײַן הויז אויף זײַן
געלעגער, זאָל איך אַזונד ניט מאָנען
זײַן בלוט פֿון אײַער האַנט, און אײַך
אָפּראַמען פֿון דער ערד?

12 און דוד האָט באַפֿוילן די יונגען,
און זיי האָבן זיי געהרגעט, און
אָפּגעהאַקט זיירע הענט און זייערע
פֿיס, און זיי אויפֿגעהאַנגען בײַם טײַך
אין חֶבְרוֹן. און דעם קאָפּ פֿון
איש-בֹּושֶׁתן האָבן זיי געגומען און
באַגראָבן אין דעם קבֿר פֿון אַבְנֵר אין
חֶבְרוֹן.

5 און אַלע שבֶּטים פֿון ישׂראל
זײנען געקומען צו דָּוִדן קיין
חֶבְרוֹן, און זיי האָבן געזאָגט, אַזוי צו
זאָגן: דײַן ביין און דײַן פֿלייש זײנען
מיר.

2 נאָך נעכטן און נאָך אייערנעכטן,
אַז שָׁאוּל איז געווען מלך איבער
אונדז, ביסט דו געווען דער וואָס
האָט אַרויסגעפֿירט און אַרײַנגעפֿירט
ישׂראל. און גאָט האָט צו דיר געזאָגט:
דו זאָלסט פֿיטערן מײַן פֿאָלק, ישׂראל,
און דו זאָלסט זײַן אַ פֿירשט איבער
ישׂראל.

3 און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל
זײנען געקומען צום מלך קיין חֶבְרוֹן,
און דער מלך דוד האָט זיי געשלאָסן
אַ בונד אין חֶבְרוֹן פֿאַר גאָט, און
זיי האָבן געזאָלבט דָּוִדן פֿאַר אַ מלך
איבער ישׂראל.

4 דרײַסיק יאָר איז דוד אַלט געווען
וועו ער איז געוואָרן מלך; פֿערציק יאָר
האָט ער געקיניגט.

5 אין חֶבְרון האָט ער געקיניגט
איבער יהוּדה זיבן יאָר און זעקס
חדשים, און אין ירושלים האָט ער
געקיניגט דריי און דרײַסיק יאָר איבער
גאַנץ ישׂראל און יהוּדה.

6 און דער מלך איז געגאַנגען מיט
זײַנע מענטשן קיין ירושלים אויף דעם
יבוסי, דעם באַווינער פֿון לאַנד. האָבן
זיי געזאָגט צו דָוִדן, אַזוי צו זאָגן:
וועסט אַהער ניט קומען סײדן וועסט
אָפּטאָן די בלינדע און די הינקעדיקע;
אַזוי צו זאָגן: דוד קען אַהער ניט
קומען.

7 אָבער דוד האָט באַצווונגען
די פֿעסטונג פֿון ציון, דאָס איז
דָוִדס-שטאָט.

8 און דוד האָט געזאָגט אין יענעם
טאָג: ווער נאָר עס וועט שלאָגן
דעם יבוסי, און וועט צוקומען צו
דער וואַסעררינע, און [אָפּטאָן]
די הינקעדיקע און די בלינדע, די
פֿאַרהאַסטע פֿון דָוִדס זעל. . . . .
דרום זאָגט מען: אַ בלינדער און אַ
הינקעדיקער איז דאָ; מע קען ניט
אַריין אין הויז.

9 און דוד האָט זיך באַזעצט אין
דער פֿעסטונג, און ער האָט זי גערופֿן
דָוִדס-שטאָט;

10 און דוד האָט פֿאַרבויט רונד אַרום
פֿון מלוא און אינעווייניק צו. און דוד
איז געוואָרן אַלץ גרעסער, און יהוה
דער גאָט פֿון צבֿאות איז געווען מיט
אים.

11 און חירָם דער מלך פֿון צור
האָט געשיקט שלוחים צו דָוִדן מיט
צעדערהאָלץ און האָלצמײַנסטערס און
שטיינמײַנסטערס, און זיי האָבן געבויט
אַ הויז פֿאַר דָוִדן.

12 און דוד האָט געוווּסט אַז גאָט
האָט אים באַפֿעסטיקט פֿאַר אַ מלך
איבער ישׂראל, און אַז ער האָט
דערהויבן זײַן מלוכה פֿון וועגן זײַן
פֿאָלק ישׂראל.

13 און דוד האָט ענדומען נאָך
קעפּסווײַבער און ווײַבער פֿון
ירושלים נאָך זײַן קומען פֿון חבֿרון,
און בניי דָוִדן זײַנען געבאָרן געוואָרן
נאָך זין און טעכטער.

14 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די
וואָס זײַנען אים געבאָרן געוואָרן אין
ירושלים: שַׁמּוּעַ, און שׁוֹבָב, און נתן,
און שלמה;

15 און יִבְחָר, און אֱלִישׁוּעַ, און נֶפֶג,
און יָפִיעַ;

16 און אֱלִישָׁמָע, און אֶלְיָדָע, און
אֱלִיפֶלט.

17 און די פֿלִשתִּים האָבן געהערט
אַז מע האָט געזאַלבט דָוִדן פֿאַר אַ
מלך איבער ישׂראל, און אַלע פֿלִשתִּים
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען צו זוכן דָוִדן.
האָט דוד דערהערט, און ער האָט
אַראָפּגענידערט צו דער פֿעסטונג.

18 און די פֿלִשתִּים זײַנען געקומען,
און האָבן זיך פֿאַרשפּרייט אין טאָל
רפֿאים.

19 האָט דוד געפֿרעגט בײַ גאָט, אַזוי
צו זאָגן: זאָל איך אַרויפֿגיין אַקעגן די
פֿלִשתִּים? וועסטו זיי געבן אין מײַן
האַנט? האָט גאָט געזאָגט צו דָוִדן: גיי
אַרויף וואָרום געבן וועל איך געבן די
פֿלִשתִּים אין דײַן האַנט.

20 איז דוד געקומען אין
בעל-פּרָצים, און דוד האָט זיי
דאָרטן געשלאָגן, און ער האָט
געזאָגט: גאָט האָט דורכגעבראָכן
מײַנע פֿײַנט פֿאַר מיר, אַזוי ווי אַ
דורכבראָך פֿון וואַסער. דרום האָט
מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם
אָרט בַּעַל-פּרָצים.

21 און זיי האָבן דאָרטן
איבערגעלאָזט זייערע געצנבילדער,
און דוד און זײַנע מענטשן האָבן זיי
אַוועקגענטראָגן.

22 און די פֿלִשתִּים זײַנען ווידער
אַ מאָל אַרויפֿגעקומען, און האָבן זיך
פֿאַרשפּרייט אין טאָל רפֿאים.

23 האָט דוד געפֿרעגט בייַ גאָט,
און ער האָט געזאָגט: זאָלסט ניט
אַרויפֿגיין; דרייַ זיך אויס הינטער זיי,
און זאָלסט קומען אויף זיי פֿון אַקעגן
די מוילבערבייַמער.
24 און עס וועט זיין, אַז דו הערסט
אַ געריש פֿון טריט אין די שפּיצן פֿון
די מוילבערבייַמער, דענצמאָל זאָלסטו
אייַלן, ווארום דענצמאָל איז גאָט
אַרויסגעגאַנגען דיר פֿאַרויס, צו שלאָגן
אין דעם לאַגער פֿון די פֿלשתּים.
25 און דוד האָט אַזוי געטאָן – אַזוי
ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, און ער
האָט געשלאָגן די פֿלשתּים פֿון גֶבַע ביז
דו קומסט קיין גזר.

6 און דוד האָט ווידער
אײַנגעזאַמלט אַלע געקליבענע
אין ישׂראל, דרײַסיק טויזנט מאַן.
2 און דוד איז אויפֿגעשטאַנען און
איז געגאַנגען מיט דעם גאַנצן פֿאָלק
וואָס מיט אים פֿון בַּעֲלֵי-יהוּדָה,
אַרויפֿצובערענגען פֿון דאָרטן דעם
אָרון פֿון גאָט, וואָס אויף אים ווערט
געפֿונען דער נאָמען – דער נאָמען פֿון
גאָט פֿון צבֿאות וואָס זיצט אויף די
כּרובֿים.
3 און זיי האָבן אַרויפֿגעלייגט דעם
אָרון פֿון גאָט אויף אַ נייַעם וואָגן, און
האָבן אים אַוועקגענומען פֿון אֲבִינָדָב
הויז וואָס אין גִּבְעָה. און עוזּה און אַחיו
די זין פֿון אֲבִינָדָב האָבן געפֿירט דעם
נייַעם וואָגן.
4 און אַז זיי האָבן אים אַוועקגענומען
פֿון אֲבִינָדָב הויז וואָס אין גִּבְעָה, מיט
דעם אָרון פֿון גאָט, איז אַחיו געגאַנגען
פֿאַרויס פֿאַרן אָרון.
5 און דוד און דאָס גאַנצע הויז
פֿון ישׂראל האָבן געשפּילט פֿאַר
גאָט אויף אַלערליי [כּלי-זֶמֶר פֿון]
ציפּרעסנהאָלץ, און אויף האַרפֿן, און
אויף גיטאָרן, און אויף פּויקן, און אויף
קלעפּערלעך, און אויף צימבלען.
6 און ווי זיי זײַנען געקומען
ביזן שייַער פֿון נָכוֹן, האָט עוזּה
אויסגעשטרעקט זײַן האַנט צום
אָרון פֿון גאָט, און האָט אים
אָנגענומען, וואָרום די רינדער האָבן
אים פֿאַרפֿאָרן.
7 האָט דער ציבור פֿון גאָט געגרימט
אויף עוזּהן, און גאָט האָט אים דאָרטן
געשלאָגן פֿאַר דעם פֿאַרזען. און ער איז
דאָרטן געשטאָרבן לעבן דעם אָרון פֿון
גאָט.
8 און דָּוִדן האָט געערגערט פֿאַר
וואָס גאָט האָט געבראַכט אַ ברעך
אויף עוזּהן. און מע רופֿט יענעם אָרט
פֶּרֶץ-עוזָּה ביז אויף היינטיקן טאָג.
9 און דוד האָט מורא געהאַט פֿאַר
גאָט יענעם טאָג, און ער האָט געזאָגט:
ווי אַזוי זאָל דער אָרון פֿון גאָט קומען
צו מיר?
10 און דוד האָט ניט געוואָלט
אָפּקערן דעם אָרון פֿון גאָט צו
זיך אין דָּוִדס-שטאָט, און דוד האָט
אים אָפּגעפֿירט צו דעם הויז פֿון
עוֹבֵד-אדומען פֿון גַּת.
11 און דער אָרון פֿון גאָט איז
געבליבן אין הויז פֿון עוֹבֵד-אדומען
פֿון גַּת דריי חדשים. און גאָט האָט
געבענטשט עוֹבֵד-אדומען און זײַן גאַנץ
הויז.
12 איז דערציילט געוואָרן דעם מלך
דָּוִדן, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט
געבענטשט דאָס הויז פֿון עוֹבֵד-אדומען
און אַלץ וואָס געהערט צו אים, פֿון
וועגן דעם אָרון פֿון גאָט. איז דוד
געגאַנגען, און האָט אַרויפֿגעבראַכט
דעם אָרון פֿון גאָט פֿון עוֹבֵד-אדומס
הויז אין דָּוִדס-שטאָט, מיט אַ שִׂמְחה.
13 און עס איז געווען, ווי די
טרעגערס פֿון דעם אָרון פֿון גאָט זײַנען
אָפּגעגאַנגען זעקס טריט, אַזוי האָט ער
געשלאַכט אַן אָקס און אַ געשטאָפּט
רינד.
14 און דוד האָט געטאַנצט מיטן
גאַנצן כּוח פֿאַר גאָט; און דוד איז
געווען אָנגעגורט אין אַ לינענעם
אפֿוד.

15 און דוד און דאָס גאַנצע הויז
פֿון ישׂראל, האָבן אַרויפֿגעבראַכט דעם
אָרון פֿון גאָט מיט שאַלונג און מיט אַ
קָול פֿון שופֿר.
16 און עס איז געווען, ווי דער אָרון
פֿון גאָט איז געקומען אין דָוִדס-שטאָט,
אַזוי האָט מיכל די טאָכטער פֿון שָׁאולן
אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער, און
האָט געזען דעם מלך דָוִדן טאַנצן און
שפּרינגען פֿאַר גאָט, און זי האָט אים
פֿאַראַכט אין איר האַרצן.
17 און זיי האָבן געבראַכט דעם
אָרון פֿון גאָט, און האָבן אים
אַוועקגעשטעלט אויף זײַן אָרט, אין
דעם געצעלט וואָס דוד האָט פֿאַר
אים אויפֿגעשטעלט. און דוד האָט
אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און
פֿרידאָפּפֿער פֿאַר גאָט.
18 און אַז דוד האָט געענדיקט
אויפֿברענגען די בראַנדאָפּפֿער און די
פֿרידאָפּפֿער, האָט ער געבענטשט דאָס
פֿאָלק אין דעם נאָמען פֿון גאָט פֿון
צבֿאות.
19 און ער האָט אויסגעטיילט דעם
גאַנצן פֿאָלק, דעם גאַנצן המון פֿון
ישׂראל, פֿון אַ מאַן ביז אַ פֿרוי,
איטלעכן אַ חלה ברויט, און אַ חלק
פֿלייש, און אַ ראָזינקעקוכן. און דאָס
גאַנצע פֿאָלק איז געגאַנגען איטלעכער
צו זײַן הויז.
20 און דוד האָט זיך אומגעקערט צו
בענטשן זײַן הויזגעזינט. איז מיכל
די טאָכטער פֿון שָׁאולן אַרויסגעגאַנגען
דָוִדן אַנטקעגן, און האָט געזאָגט: וואָס
פֿאַר אַ כּבֿוד האָט זיך הײַנט אָנגעטאָן
דער מלך פֿון ישׂראל, ווען ער האָט
זיך הײַנט אָפּגעדעקט פֿאַר די אויגן פֿון
די דינסטן פֿון זײַנע קנעכט, אַזוי ווי
אָפּדעקן דעקט זיך אָפּ איינער פֿון די
נישטוואַרטיקע!
21 האָט דוד געזאָגט צו מיכלן: פֿאַר
גאָט וואָס האָט אויסדערוויילט מיך
איידער דײַן פֿאָטער און איידער דײַן
גאַנצן הויז, מיך צו באַפֿעלן פֿאַר אַ
פֿירשט איבער דעם פֿאָלק פֿון גאָט,
איבער ישׂראל – פֿאַר גאָט וועל איך
מיך פֿרײלעך מאַכן.
22 און איך וועל זיך נאָך קלענער
האַלטן ווי דאָס, און וועל זײַן שָׂפֿל אין
מײַנע אויגן. און מיט די דינסטן וואָס
דו זאָגסט, מיט זיי טו איך זיך אָן כּבֿוד.
23 און מיכל די טאָכטער פֿון שָׁאולן,
זי האָט ניט געהאַט קיין קינד ביז דעם
טאָג פֿון איר טויט.

7 און עס איז געווען, אַז דער מלך
האָט זיך באַזעצט אין זײַן הויז,
און גאָט האָט אים באַרוט רונד אַרום
פֿון אַלע זײַנ פֿײַנט,
2 האָט דער מלך געזאָגט צו נתן דעם
נבֿיא: זע נאָר, איך ווון אין אַ הויז פֿון
צעדערן, און דער אָרון פֿון גאָט ווויינט
אין פֿאָרהאַנגען.
3 האָט נתן געזאָגט צום מלך: אַלץ
וואָס אין דײַן האַרצן גיי טו, ווארום
גאָט איז מיט דיר.
4 און עס איז געווען, אין יענער
נאַכט, איז דאָס ווארט פֿון גאָט געווען
צו נתנען, אַזוי צו זאָגן:
5 גיי און זאָלסט זאָגן צו מײַן קנעכט,
צו דָוִדן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
ווילסט דו דען מיר בויען אַ הויז צום
ווויינען פֿאַר מיר?
6 אַז איך האָב ניט געווויינט אין אַ
הויז פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב
אויפֿגעבראַכט די קינדער פֿון ישׂראל
פֿון מצרַיִם און ביז אויף הײַנטיקן
טאָג, נײַערט איך פֿלעג אומגיין אין אַ
געצעלט און אין אַ מִשכּן.
7 אומעטום ווו איך בין אומגעגאַנגען
צווישן אַלע קינדער פֿון ישׂראל, צי
האָב איך אַ ווארט גערעדט מיט איינעם
פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראל, וואָס איך
האָב באַפֿוילן צו פֿיטערן מײַן פֿאָלק
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס
האָט איר מיר ניט געבויט אַ הויז פֿון
צעדערן?

8 און אַצונד, זאָלסטו אַזוי זאָגן צו מײַן קנעכט, צו דָּוִדן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאות: איך האָב דיך גענומען פֿון דעם פֿיטערפּלאַץ, פֿון הינטער די שאָף, צו זײַן אַ פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק, איבער ישׂראל.
9 און איך בין געווען מיט דיר אומעטום ווו׳ דו ביסט געגאַנגען, און איך האָב פֿאַרשניטן אַלע דײַנע פֿײַנט פֿון פֿאַר דיר; און איך וועל דיר מאַכן אַ גרויסן נאָמען, אַזוי ווי דער נאָמען פֿון די גרעסטע וואָס אויף דער ערד.
10 און איך וועל מאַכן אַן אָרט פֿאַר מײַן פֿאָלק, פֿאַר ישׂראל, און וועל אים אײַנפּלאַנצן, ער זאָל רוען אויף זײַן אָרט, און מער ניט ציטערן; און פֿאַרברעכער זאָלן אים מער ניט פֿײניקן אַזוי ווי צוערשט,
11 פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב באַפֿוילן שופֿטים איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל; און איך וועל דיך בארואון פֿון אַלע דײַנע פֿײַנט. און גאָט זאָגט דיר אָן, אַז גאָט וועט דיר מאַכן אַ הויז.
12 אַז דײַנע טעג וועלן דערפֿילט ווערן, און וועסט זיך לייגן מיט דײַנע עלטערן, וועל איך אויפֿשטעלן דײַן זאָמען נאָך דיר, דעם וואָס וועט אַרויסגיין פֿון דײַנע אינגעווײדן, און איך וועל באַפֿעסטיקן זײַן מלוכה.
13 ער וועט בויען אַ הויז צו מײַן נאָמען, און איך וועל באַפֿעסטיקן דעם טראָן פֿון זײַן מלוכה ביז אויף אייביק.
14 איך וועל אים זײַן פֿאַר אַ פֿאָטער, און ער וועט מיר זײַן פֿאַר אַ זון, אַז ווען ער פֿאַרברעכט, וועל איך אים שטראָפֿן מיט דער רוט פֿון מענטשן, און מיט די פּלאָגן פֿון מענטשנקינדער.
15 אָבער מײַן חֶסד וועט זיך ניט אָפּטאָן פֿון אים, אַזוי ווי איך האָב אָפּגעטאָן פֿון שָׁאולן, וועמען איך האָב אָפּגעטאָן פֿון פֿאַר דיר.
16 און דײַן הויז און דײַן מלוכה וועלן ביז אייביק זײַן זיכער פֿאַר דיר; דײַן טראָן וועט זײַן פֿעסט ביז אייביק.
17 אַזוי ווי אַלע די דאָזיקע ווערטער, און אַזוי ווי די דאָזיקע גאַנצע זעונג, אַזוי האָט נתן גערעדט צו דָּוִדן.
18 און דער מלך דוד איז געקומען, און האָט זיך געזעצט פֿאַר גאָט, און האָט געזאָגט: ווער בין איך, גאָט דו האַר, און ווער איז מײַן הויז, וואָס דו האָסט מיך געבראַכט ביז אַהער?
19 און דאָס איז נאָך געווען קליין אין דײַנע אויגן, גאָט דו האַר, און דו האָסט אויך גערעדט וועגן דײַן קנעכטס הויז אויף ווײַטער אַהין, וואָס דאָס איז נאָר דער שטייגער מיט אַ לײַט, גאָט דו האַר.
20 און וואָס מער נאָך זאָל דוד רעדן צו דיר? דו קענסט דאָך דײַן קנעכט, גאָט דו האַר.
21 פֿון וועגן דײַן וואָרט, און לויט דײַן האַרצן, האָסטו געטאָן, צו לאָזן וויסן דײַן קנעכט די דאָזיקע גאַנצע גדולה.
22 דעריבער ביסטו גרויס, יהוה דו גאָט, וואָרום ניטאָ אַזאַ ווי דו, און ניטאָ קיין גאָט אָהנע דיר, לויט אַלץ וואָס מיר האָבן געהערט מיט אונדזערע אויערן.
23 און וואָסער איינציקע אומה אויף דער ערד איז אַזוי ווי דײַן פֿאָלק ישׂראל, וואָס גאָט איז געגאַנגען אויסלייזן זיך צום פֿאָלק, און זיך צו מאַכן אַ נאָמען, און צו טאָן – פֿון אײַנערט וועגן-גרויס׳, און פֿאַרכטיקע זאַכן, פֿאַר דײַן לאַנד, [צו פֿאַרטריבן] פֿון פֿאַר דײַן פֿאָלק וואָס דו האָסט דיר אויסגעלייזט פֿון מצרַיִם, אומות מיט זייערע געטער?
24 און דו האָסט דיר באַפֿעסטיקט דײַן פֿאָלק ישׂראל דיר צום פֿאָלק אויף אייביק, און דו, יהוה, ביסט געווָארן זיי צום גאָט.
25 און אַצונד, יהוה דו גאָט, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט געredט וועגן דײַן קנעכט און וועגן זײַן הויז, זײַ מקיים אויף אייביק, און טו אַזוי ווי דו

האָסט געעדט.
26 און זאָל געגרייסט ווערן דײַן נאָמען ביז אייביק, אַזוי צו זאָגן: יהוה פֿון צבֿאות איז דער גאָט איבער ישׂראל; און דאָס הויז פֿון דײַן קנעכט דָוִדן זאָל זײַן פֿעסט פֿאַר דיר.
27 וואָרום דו, יהוה פֿון צבֿאות, דער גאָט איבער ישׂראל, האָסט אַנטפּלעקט דעם אויער פֿון דײַן קנעכט, אַזוי צו זאָגן: איך וועל דיר בויען אַ הויז; דרום האָט דײַן קנעכט געפֿונען בײַ זיך האַרץ מתּפלל צו זײַן צו דיר די דאָזיקע תּפֿילה.
28 און אַצונד, יהוה גאָט, דו ביסט גאָט, און דײַנע ווערטער מוזען זײַן אמת, און דו האָסט צוגעזאָגט דײַן קנעכט דאָס דאָזיקע גוטס;
29 דרום באַווילליק אַצונד, און בענטש דאָס הויז פֿון דײַן קנעכט צו זײַן אויף אייביק פֿאַר דיר, וואָרום דו גאָט דער האַר האָסט גערעדט; און פֿון דײַן ברכה זאָל דאָס הויז פֿון דײַן קנעכט געבענטשט ווערן אויף אייביק.

8 און עס איז נעווען נאָך דעם, האָט דוד געשלאָגן די פּלשתּים, און האָט זיי געמאַכט אונטערטעניק, און דוד האָט צוגענומען מֶתֶג-אַמָּה פֿון דער האַנט פֿון די פּלשתּים.
2 און ער האָט געשלאָגן מואָבֿ, און האָט זיי געמאָסטן מיט אַ שנור, זיי אויסלייגנדיק אויף דער erde; און ער האָט אָפּגעמאָסטן צוויי שנורן צו טייטן, און איין פֿולע שנור צו לאָזן לעבן. און מואָבֿ איז געווארן צו דָוִדן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָבֿ.
3 און דוד האָט געשלאָגן הֲדַדעֶזֶר דעם זון פֿון רחובֿ, דעם מלך פֿון צוֹבָה, בעת ער איז געגאַנגען צוריקקריגן זײַן אויבערהאַנט בײַם טײַך פּרת.
4 און דוד האָט באַצווונגען פֿון אים טויזנט און זיבן הונדערט רײַטער, און צוואַנציק טויזנט פֿוסגייער; און דוד האָט געליימט אַלע געשפּאַנען, נאָר איבערגעלאָזט פֿון זיי הונדערט געשפּאַנן.
5 איז ארם פֿון דמשׂק געקומען העלפֿן הֲדַדעֶזֶר דעם מלך פֿון צוֹבָה, און דוד האָט געשלאָגן פֿון ארם צוויי און צוואַנציק טויזנט מאַן.
6 און דוד האָט געשטעלט וואַכן אין ארם פֿון דמשׂק, און ארם איז געווארן צו הֲדַדעֶזֶר קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָבֿ. און גאָט האָט געהאָלפֿן הֲדַדן אומעטום וווּ ער איז געגאַנגען.
7 און דוד האָט genומען די גילדערנע שילדן וואָס זײַנען געווען אויף הֲדַדעֶזֶרס קנעכט, און ער האָט זיי געבראַכט קיין ירושלים.
8 און פֿון בֶּטַח און פֿון בֶּרוֹתַי, הֲדַדעֶזֶרס שטעט, האָט דער מלך דוד צוגענומען קופּער זייער פֿיל.
9 און תּוֹעִי דער מלך פֿון חֲמת האָט געהערט אַז דוד האָט געשלאָגן דעם גאַנצן חיל פֿון הֲדַדעֶזֶרן,
10 און תּוֹעִי האָט געשיקט זײַן זון יוֹרָמען צום מלך דוד, אים צו פֿרעגן אויף פֿריד און אים אָנצווינטשן, פֿאַר וואָס ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט הֲדַדעֶזֶרן, און אים געשלאָגן, וואָרום הֲדַדעֶזֶר האָט געהאַט מלחמה מיט תּוֹעִין; און ער האָט געבראַכט מיט זיך זילבערנע כלים און גילדערנע כלים און קופּערנע כלים.
11 זיי אויך האָט דער מלך דוד geheiligt צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס ער האָט geheiligt פֿון אַלע פֿעלקער וואָס ער האָט באַצווונגען:
12 פֿון ארם, און פֿון מואָבֿ, און פֿון די קינדער פֿון עמון, און פֿון די פּלשתּים, און פֿון עֲמָלֵק, און פֿון דעם רויב פֿון הֲדַדעֶזֶר דעם זון פֿון רחובֿ, דעם מלך פֿון צוֹבָה.
13 און דוד האָט זיך געמאַכט אַ שם, וועו ער האָט זיך אומגעקערט פֿון שלאָגן ארם אין טאָל פֿון זאַלץ – אַכצן טויזנט מאַן.

14 און ער האָט געשטעלט וואַכן
אין אדום; אין גאַנץ אדום האָט ער
געשטעלט וואַכן. און גאַנץ אדום איז
געווארן קנעכט צו דָוִדן. און גאָט
האָט געהאָלפֿן דָוִדן אומעטום ווו ער
איז געגאַנגען.

15 און דוד האָט געקיניגט איבער
גאַנץ ישׂראל. און דוד האָט געטאָן
רעכט און גערעכטיקייט צו זײַן גאַנצן
פֿאָלק.

16 און יוֹאָבֿ דער זון פֿון צרוּיָהן איז
געווען איבערן חיל; און יהוֹשפֿט דער
זון פֿון אַחילוּדן, דער דערמאָנער;

17 און צָדוֹק דער זון פֿון אֲחיטוּבן,
און אֲחימֶלֶך דער זון פֿון אֶבְיתָרן,
כּהנים; און שְׂרָיָה, דער שרײַבער;

18 און בְּנָיָהו דער זון פֿון יהוֹיָדָען,
איבער די כְּרתים און די פְּלֵתים; און די
זין פֿון דָוִדן זײַנען געווען אויבערלײַט.

9 און דוד האָט געזאָגט: איז נאָך
ווער דאָ וואָס איז געבליבן פֿון
שָׁאוּלס הויז, אַז איך זאָל קענען טאָן
מיט אים חֶסד פֿון יהונתנס ווענגן?

2 איז געווען פֿון שָׁאוּלס הויז אַ
קנעכט וואָס זײַן נאָמען איז געווען
ציבָא; האָט מען אים גערופֿן צו דָוִדן,
און דער מלך האָט צו אים געזאָגט:
ביסט דו ציבָא? האָט ער געזאָגט: דײַן
קנעכט!

3 האָט דער מלך געזאָגט: איז ניטאָ
מער עמעצער פֿון שָׁאוּלס הויז, אַז איך
זאָל קענען טאָן מיט אים אַ גאָטס חֶסד?
האָט ציבָא געזאָגט צום מלך: פֿאַראַן
נאָך אַ זון פֿון יהונתנען, אַ לאָמער אויף
די פֿיס.

4 האָט דער מלך צו אים געזאָגט:
אַווּו איז ער? האָט ציבָא געזאָגט צום
מלך: זע, ער איז אין הויז פֿון מכיר
דעם זון פֿון עַמיאֵלן אין לוֹ-דבָר.

5 האָט דער מלך דוד געשיקט, און
האָט אים צוגענומען פֿון דעם הויז פֿון
מכירן דעם זון פֿון עַמיאֵלן פֿון לוֹ-דבָר.

6 און מפיבֹּושת דער זון יהונתנס
דעם זון פֿון שָׁאוּלן איז געקומען צו
דָוִדן, און ער איז געפֿאַלן אויף זײַן
פּנים, און האָט זיך געבוקט. האָט דוד
געזאָגט: מפיבֹּושת! האָט ער געזאָגט:
דאָ איז דײַן קנעכט.

7 האָט דוד צו אים געזאָגט: זאָלסט
ניט מורא האָבן, וואָרום טאָן וועל איך
טאָן מיט דיר חֶסד פֿון דײַן פֿאָטער
יהונתנס ווענגן, און איך וועל דיר
אומקערן דאָס גאַנצע פֿעלד פֿון דײַן
פֿאָטער שָׁאוּלן, און דו וועסט עסן
ברויט בײַ מײַן טיש תּמיד.

8 האָט ער זיך געבוקט און האָט
געזאָגט: וואָס איז דײַן קנעכט, אַז דו
זאָלסט זיך אומקוקן אויף אַזַא טויטן
הונט ווי איך?

9 און דער מלך האָט גערופֿן ציבָאן,
שָׁאוּלס דינער, און האָט צו אים
געזאָגט: אַלץ וואָס האָט געהערט צו
שָׁאוּלן און צו זײַן גאַנצן הויז, האָב איך
אָפּגעגעבן צו דעם זון פֿון דײַן האַר.

10 און וועסט באַארבעטן פֿאַר אים
די ערד, דו און דײַנע זין, און
דײַנע קנעכט, און וועסט אַרײַנבערענגן
די תּבוּאה, און עס וועט זײַן פֿאַר
דײַן האַרס זון ברויט צום עסן; און
מפיבֹּושת דײַן האַרס זון וועט עסן
ברויט בײַ מײַן טיש תּמיד. — און ציבָא
האָט געהאַט פֿופֿצן זין און צוואַנציק
קנעכט. —

11 האָט ציבָא געזאָגט צום מלך: אַזוי
ווי אַלץ וואָס מײַן האַר דער מלך
באַפֿעלט זײַן קנעכט, אַזוי וועט דײַן
קנעכט טאָן. און מפיבֹּושת — ער עסט
אויף בײַ מײַן טיש אַזוי ווי איינער פֿון
דעם מלכס זין.

12 און מפיבֹּושת האָט געהאַט אַ
קליינעם זון וואָס זײַן נאָמען איז געווען
מיכָא. און די גאַנצע באַוווינערשאַפֿט
פֿון ציבָאָס הויז איז געווען קנעכט צו
מפיבֹּושתן.

13 און מפיבֹּושת איז געזעסן אין
ירושלים, וואָרום בײַם מלכס טיש האָט

ער תּמיד געגעסן. און ער איז געווען אַ הינקעדיקער אויף זײנע בײדע פֿיס.

10 1 און עס איז געווען נאָך דעם, איז געשטאָרבן דער מלך פֿון בני עמון, און זײן זון חָנון איז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

2 האָט דוד געזאָגט: לאָמיר טאָן אַ פֿרײנטלעכקייט מיט חָנון דעם זון פֿון נָחשן, אַזוי ווי זײַן פֿאָטער האָט געטאָן אַ פֿרײנטלעכקייט מיט מיר. און דוד האָט געשיקט דורך זײנע קנעכט אים צו טרייסטן נאָך זײַן פֿאָטער. און דָוִדס קנעכט זײנען געקומען אין לאַנד פֿון די קינדער פֿון עמון.

3 האָבן די האַרן פֿון די קינדער פֿון עמון געזאָגט צו חָנון זייער האַר: צי מיינסטו אַז דוד וויל טאָן כּבֿוד דיין פֿאָטער, וואָס ער האָט געשיקט צו דיר טרייסטער? דאָך נאָר האָט אויסצופֿאָרשן די שטאָט און זי אויסצוקוקן און זי דורכצוגיישטערן האָט דוד געשיקט זײנע קנעכט צו דיר.

4 האָט חָנון גענומען דָוִדס קנעכט און האָט זיי אָפּגעגאָלט אַ האַלבע בארד, און אָפּגעשניטן זייערע קלײדער אין העלפֿט, ביז זייער געזעס, און זיי אַוועקגעשיקט.

5 האָט מען אָנגעזאָגט דָוִדן, און ער האָט געשיקט זיי אַנטקעגן, ווײַל די מענטשן האָבן זיך זייער געשעמט. און דער מלך האָט געלאָזט זאָגן: זיצט אין יריחו ביז אײַער בארד וועט אָפּווואַקסן, און איר וועט זיך אומקערן.

6 האָבן די קינדער פֿון עמון געזען אַז זיי האָבן זיך פֿאַרמיאוסט בײַ דָוִדן, און די קינדער פֿון עמון האָבן געשיקט און געדונגען ארם פֿון בית-רחוֹב, און ארם פֿון צוֹבָא, צוואַנציק טויזנט פֿוסגייער, און דעם מלך פֿון מעכה מיט טויזנט מאַן, און די מענער פֿון טוֹבּ, צוועלף טויזנט מאַן.

7 האָט דוד דערהערט, און ער האָט געשיקט יוֹאָבן און דעם גאַנצן חיל, די גבורים.

8 און די קינדער פֿון עמון זײנען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה בײַם אײַנגאַנג פֿון טויער; און ארם פֿון צוֹבָא און רחוֹב, און די מענער פֿון טוֹבּ און פֿון מעכה, זײנען געווען באַזונדער אין פֿעלד.

9 און יוֹאָבּ האָט געזען אַז דער פֿראָנט פֿון דער מלחמה איז קעגן אים פֿון פֿאָרנט און פֿון הינטן; האָט ער אויסגעקליבן פֿון אַלע געקליבענע פֿון ישׂראל, און אויסגעשטעלט אַקעגן ארם.

10 און דאָס איבעריקע פֿאָלק האָט ער געגעבן אויף דער האַנט פֿון זײַן ברודער אֲבִישַׁי, און אויסגעשטעלט אַקעגן די קינדער פֿון עמון.

11 און ער האָט געזאָגט: אויב ארם וועט זײַן שטאַרקער פֿון מיר, וועסטו מיר זײַן צו הילף, און אויב די קינדער פֿון עמון וועלן זײַן שטאַרקער פֿון דיר, וועל איך דיר גיין העלפֿן.

12 זײַ שטאַרק, און לאָמיר זיך שטאַרקן, פֿאַר אונדזער פֿאָלק און פֿאַר די שטעט פֿון אונדזער גאָט; און זאָל יהוה טאָן וואָס איז גוט אין זײַנע אויגן.

13 און יוֹאָבּ און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים האָבן געענגט אויף מלחמה קעגן ארם, און זיי זײנען אַנטלאָפֿן פֿאַר אים.

14 און ווי די קינדער פֿון עמון האָבן געזען אַז ארם איז אַנטלאָפֿן, אַזוי זײנען זיי אַנטלאָפֿן פֿאַר אֲבִישַׁי, און זײנען אַריין אין שטאָט. און יוֹאָבּ האָט זיך אומגעקערט פֿון די קינדער פֿון עמון, און איז געקומען קיין ירושלים.

15 און ארם האָט געזען אַז ער איז געשלאָגן געוואָרן פֿאַר ישׂראל, און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אין איינעם.

16 און הֲדַדעֶזֶר האָט געשיקט און אַרויסגעבראַכט ארם וואָס פֿון יענער זײַט טײַך; און זיי זײנען געקומען קיין חֵילָם, מיט שוֹבַךְ דעם חיל-פֿירער פֿון הֲדַדעֶזֶרן זיי פֿאַרויס.

17 איז אֲנגעזאָגט געוואָרן דָּוִדן, און
ער האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל,
און איז אַריבער דעם ירדן, און
געקומען קיין חֵילָם. און ארם האָט
זיך אויסגעשטעלט אַקעגן דָּוִדן, און זיי
האָבן מלחמה געהאַלטן מיט אים.
18 און ארם איז אַנטלאָפֿן פֿאַר
ישׂראל, און דוד האָט געהרגעט פֿון
ארם זיבן הונדערט אויף רײַטוועגן,
און פֿערציק טויזנט רײַטער; און שׁוֹבָךְ
זייער חיל-פֿירער האָט ער געשלאָגן,
און ער איז דאָרטן געשטאָרבן.
19 און אַלע מלכים, די קנעכט פֿון
הֲדַדעֶזֶר, האָבן געזען אַז זיי זײַנען
געשלאָגן געוואָרן פֿאַר ישׂראל, און זיי
האָבן געמאַכט שלום מיט ישׂראל, און
האָבן זיי געדינט. און ארם האָט מורא
געהאַט וויידער צו העלפֿן די קינדער פֿון
עמון.

11 אום עס איז געווען בײַם
אומקער פֿון יאָר, אין דער
צײַט וואָס די מלכים גייען אַרויס
אויף מלחמה, האָט דוד געשיקט יוֹאָבָן
און זײַנע קנעכט מיט אים, און גאַנץ
ישׂראל, און זיי האָבן פֿאַרווּיסט די
קינדער פֿון עמון, און האָבן געלאָגערט
אויף רַבָּה. און דוד איז געזעסן אין
ירושלים.
2 און עס איז געווען קעגן
אָוונטצײַט, איז דוד אויפֿגעשטאַנען פֿון
זײַן געלעגער, און איז אַרומגעגאַנגען
אויפֿן דאַך פֿון מלכס הויז, און האָט
געזען פֿון דאַך אַ פֿרוי זיך באָדן; און
די פֿרוי איז געווען זייער שיין פֿון
אויסזען.
3 האָט דוד געשיקט און זיך
נאָכגעפֿרעגט אויף דער פֿרוי, און מע
האָט געזאָגט: דאָס איז דאָך בַּת-שֶׁבַע,
די טאָכטער פֿון אֱלִיעָמען, די ווײַב פֿון
אוּרִיָה דעם חִתִּי.
4 האָט דוד געשיקט שלוחים און
האָט זי גענומען, און זי איז צו
אים געקומען, און ער איז געלעגן מיט
איר; און זי האָט זיך נאָר וואָס געהאַט
17 איז אֲנגעזאָגט געוואָרן דָּוִדן, און
ער האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל,
און איז אַריבער דעם ירדן, און
געקומען קיין חֵילָם. און ארם האָט
זיך אויסגעשטעלט אַקעגן דָּוִדן, און זיי
האָבן מלחמה געהאַלטן מיט אים.
18 און ארם איז אַנטלאָפֿן פֿאַר
ישׂראל, און דוד האָט געהרגעט פֿון
ארם זיבן הונדערט אויף רײַטוועגן,
און פֿערציק טויזנט רײַטער; און שׁוֹבָךְ
זייער חיל-פֿירער האָט ער געשלאָגן,
און ער איז דאָרטן געשטאָרבן.
19 און אַלע מלכים, די קנעכט פֿון
הֲדַדעֶזֶר, האָבן געזען אַז זיי זײַנען
געשלאָגן געוואָרן פֿאַר ישׂראל, און זיי
האָבן געמאַכט שלום מיט ישׂראל, און
האָבן זיי געדינט. און ארם האָט מורא
געהאַט וויידער צו העלפֿן די קינדער פֿון
עמון.

11 אום עס איז געווען בײַם
אומקער פֿון יאָר, אין דער
צײַט וואָס די מלכים גייען אַרויס
אויף מלחמה, האָט דוד געשיקט יוֹאָבָן
און זײַנע קנעכט מיט אים, און גאַנץ
ישׂראל, און זיי האָבן פֿאַרווּיסט די
קינדער פֿון עמון, און האָבן געלאָגערט
אויף רַבָּה. און דוד איז געזעסן אין
ירושלים.
2 און עס איז געווען קעגן
אָוונטצײַט, איז דוד אויפֿגעשטאַנען פֿון
זײַן געלעגער, און איז אַרומגעגאַנגען
אויפֿן דאַך פֿון מלכס הויז, און האָט
געזען פֿון דאַך אַ פֿרוי זיך באָדן; און
די פֿרוי איז געווען זייער שיין פֿון
אויסזען.
3 האָט דוד געשיקט און זיך
נאָכגעפֿרעגט אויף דער פֿרוי, און מע
האָט געזאָגט: דאָס איז דאָך בַּת-שֶׁבַע,
די טאָכטער פֿון אֱלִיעָמען, די ווײַב פֿון
אוּרִיָה דעם חִתִּי.
4 האָט דוד געשיקט שלוחים און
האָט זי גענומען, און זי איז צו
אים געקומען, און ער איז געלעגן מיט
איר; און זי האָט זיך נאָר וואָס געהאַט
געריניקט פֿון איר אומריינקייט. און
זי האָט זיך אומגעקערט אין איר הויז.
5 און די פֿרוי איז טראָגעדיק
געוואָרן, און זי האָט געשיקט און
דערציילט דָּוִדן, און געזאָגט: איך בין
טראָגעדיק.
6 האָט דוד געשיקט צו יוֹאָבָן: שיק
צו מיר אוּרִיָה דעם חִתִּי. און יוֹאָבׁ האָט
געשיקט אוּרִיהן צו דָּוִדן.
7 איז אוּרִיָה צו אים געקומען, און
דוד האָט זיך נאָכגעפֿרעגט אויף דעם
פֿריד פֿון יוֹאָבָן, און אויף דעם פֿריד
פֿון פֿאָלק, און אויף דעם גאַנג פֿון דער
מלחמה.
8 און דוד האָט געזאָגט צו אוּרִיהן:
נידער אַראָפּ צו דײַן הויז, און וואַש
דײַנע פֿיס. איז אוּרִיָה אַרויסגעגאַנגען
פֿון מלכס הויז, און נאָך אים איז
אַרויסגעגאַנגען אַ שפּײַזגעשאַנק פֿון
דעם מלך.
9 אָבער אוּרִיָה האָט זיך געלייגט
בײַם אײַנגאַנג פֿון מלכס הויז מיט אַלע
קנעכט פֿון זײַן האַר, און האָט ניט
אַראָפּגענידערט צו זײַן הויז.
10 האָט מען דערציילט דָּוִדן, אַזוי צו
זאָגן: אוּרִיָה האָט ניט אַראָפּגענידערט
צו זײַן הויז. און דוד האָט געזאָגט
צו אוּרִיהן: דו קומסט דאָך פֿון וועג,
פֿאַר וואָס האָסטו ניט אַראָפּגענידערט
צו דײַן הויז?
11 האָט אוּרִיָה געזאָגט צו דָּוִדן: דער
אָרון פֿון ישׂראל און יהודה זיצן אין
בײַדלעך, און מײַן האַר יוֹאָבׁ און די
קנעכט פֿון מײַן האַר לאָגערן אויפֿן
פּרײַען פֿעלד, און איך זאָל קומען אין
מײַן הויז צו עסן און צו טרינקען, און
צו ליגן מיט מײַן ווײַב? אַזוי ווי דו
לעבסט, און אַזוי ווי דײַן זעל לעבט,
אויב איך וועל טאָן די דאָזיקע זאַך!
12 האָט דוד געזאָגט צו אוּרִיהן:
בלײַב דאָ אויך הײַנט, און מאָרגן
וועל איך דיך אַוועקשיקן. איז אוּרִיָה
געבליבן אין ירושלים יענעם טאָג און
אויף מאָרגן.

13 און דוד האָט אים געפֿוּן, און ער
האָט געגעסן בײַ אים און געטרונקען:
און ער האָט אים אָנגעשיפֿורט. אָבער
אין אָוונט איז ער אַרויסגעגאַנגען זיך
לייגן אויף זײַן געלעגער מיט די קנעכט
פֿון זײַן האַר, און צו זײַן הויז האָט ער
ניט אַראָפּגענידערט.
14 און עס איז געווען אין דער פֿרי,
האָט דוד געשריבן אַ בריוו צו יוֹאָבֶן,
און געשיקט דורך דער האַנט פֿון
אוּריהן.
15 און ער האָט געשריבן אין
דעם בריוו אַזוי צו זאָגן: שטעל
אוּריהן אַקעגן דעם פֿראָנט פֿון דער
שטאַרקסטער מלחמה, און קערט אײַך
אָפּ פֿון הינטער אים, כּדי ער זאָל
געשלאָגן ווערן און שטאַרבן.
16 און עס איז געווען, אַז יוֹאָבֶ
האָט געוואָכט אויף דער שטאָט, האָט
ער אַוועקגעשטעלט אוּריהן אויף דעם
אָרט וואָס ער האָט געוווּסט אַז דאָרטן
זײַנען דאָ העלדישע לײַט.
17 און די מענער פֿון שטאָט זײַנען
אַרויסגעגאַנגען, און האָבן מלחמה
געהאַלטן מיט יוֹאָבֶן, און עס זײַנען
געפֿאַלן פֿון דעם פֿאָלק, פֿון דָּוִדס
קנעכט, און אויך אוּריה דער חִתִּי איז
אומגעקומען.
18 און יוֹאָבֶ האָט געשיקט און
דערציילט דָּוִדן אַלע געשעענישן פֿון
דער מלחמה.
19 און ער האָט באַפֿוילן דעם שָׁלִיחַ
אַזוי צו זאָגן: אַז דו ענדיקסט דערציילן
דעם מלך אַלע געשעענישן פֿון דער
מלחמה,
20 איז, אויב דער גרימצאָרן פֿון דעם
מלך וועט אויפֿגיין, און ער וועט זאָגן
צו דיר: נאָך וואָס האָט איר גענענט צו
דער שטאָט מלחמה צו האַלטן? האָט
איר ניט געוווּסט אַז זיי וועלן שיסן פֿון
דער מויער?
21 וואר האָט דערשלאָגן אֲבִימֶלֶך
דעם זון פֿון ירוּבֶּשֶׁת? האָט ניט
אַ פֿרוי אַראָפּגעוואָרפֿן אויף אים אַן
אויבערשטן מילשטיין פֿון דער מויער,
און ער איז געשטאָרבן אין תֵּבֵץ? נאָך
וואָס האָט איר גענענט צו דער מויער?
– זאָלסטו זאָגן: אויך דײַן קנעכט
אוּריה דער חִתִּי איז אומגעקומען.
22 איז געגאַנגען דער שָׁלִיחַ, און
ער איז געקומען און האָט דערציילט
דָּוִדן אַלץ וועגן וואָס יוֹאָבֶ האָט אים
געשיקט.
23 און דער שָׁלִיחַ האָט געזאָגט צו
דָּוִדן: יאָ, די מענטשן זײַנען געווען
שטאַרקער פֿון אונדז, און זיי זײַנען
אַרויסגעגאַנגען צו אונדז אין פֿעלד,
און מיר האָבן זיך געלאָזט אויף זיי ביזן
אײַנגאַנג פֿון טויער.
24 און די שיסערס האָבן געשאָסן
אויף דײַנע קנעכט פֿון דער מויער, און
עס זײַנען אומגעקומען פֿון דעם מלכס
קנעכט, און אויך דײַן קנעכט אוּריה
דער חִתִּי איז אומגעקומען.
25 האָט דוד געזאָגט צום שָׁלִיחַ: אַזוי
זאָלסטו זאָגן צו יוֹאָבֶן: "זאָל ניט זײַן
פֿאַרדראָסיק אין דײַנע אויגן די דאָזיקע
זאַך, ווָארום די שוועכערע פֿאַרצערט,
אַזוי צי אַזוי; האַלט אָן דײַן מלחמה
אַקעגן דער שטאָט, און צעשטער זי";
און שטאַרק אים.
26 און די ווײַב פֿון אוּריה דעם חִתִּי
האָט געהערט אַז איר מאַן אוּריה איז
טויט, און זי האָט געקלאָגט אויף איר
מאַן.
27 און ווי די אֲבֵלות איז אַריבער,
אַזוי האָט דוד געשיקט און האָט זי
אַרײַנגענומען אין זײַן הויז, און זי איז
אים געוואָרן פֿאַר אַ ווײַב. און זי האָט
אים געבאָרן אַ זון. און די זאַך וואָס דוד
האָט געטאָן, איז געווען שלעכט אין די
אויגן פֿון גאָט.

12 און גאָט האָט געשיקט נתנאל
זו דָּוִדן, און ער איז צו אים
געקומען, און האָט צו אים געזאָגט:
צוויי מענטשן זײַנען געווען אין איין
שטאָט: איינער אַן עושר און איינער

אַן אָרעמאַן.
2 בײַם עושר זײַנען זײַנען געווען שָׂאָף און רינדער זייער פִּיל,
3 און בײַם אָרעמאַן איז גאָרנישט געווען אחוץ איין קלײַן שעפּעלע, וואָס ער האָט געקויפט און עס אויפגעאָדעוועט, און עס איז אויפגעוואַקסן אין איינעם מיט אים און מיט זײַנע קינדער. פֿון זײַן ביסן פֿלעגט עס עסן, און פֿון זײַן בעכער פֿלעגט עס טרינקען, און אין זײַן בוזעם פֿלעגט עס ליגן, און עס איז אים געווען ווי אַ טאָכטער.
4 איז געקומען אַ דורכגייער צו דעם מאַן דעם עושר, און אים איז געווען אַ שאָד צו נעמען פֿון זײַנע שָׂאָף און פֿון זײַנע רינדער, אויף צו מאַכן פֿאַר דעם אורח וואָס איז צו אים געקומען, האָט ער גענומען דאָס שעפּעלע פֿון דעם אָרעמאַן, און האָט עס געמאַכט פֿאַר דעם מאַן וואָס איז צו אים געקומען.
5 האָט דער צאָרן פֿון דָוִדן שטאַרק געגרימט אויף דעם מאַן, און ער האָט געזאָגט צו נתנעלן: אַזוי ווי גאָט לעבט, אַז טויט קומט דעם מאַן וואָס טוט דאָס דאָזיקע!
6 און פֿאַר דעם שעפּעלע דאַרף ער באַצאָלן פֿיר־פֿאַכיק, דערפֿאַר וואָס ער האָט געטאָן די דאָזיקע זאַך, און פֿאַר וואָס ער האָט ניט רַחמָנות געהאַט.
7 האָט נתן געזאָגט צו דָוִדן: דו ביסט דער מאַן! אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: איך האָב דיך געזאַלבט פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל, און איך האָב דיך מציל געווען פֿון שָׁאוּלס האַנט;
8 און איך האָב דיר געגעבן דאָס הויז פֿון דײַן האַר, און די ווײַבער פֿון דײַן האַר אין דײַן בוזעם, און האָב דיר געגעבן דאָס הויז פֿון ישׂראל און יהודה. און אויב דאָס איז ווינציק, וועל איך דיר צולייגן נאָך און נאָך אַ מאָל אַזוי פִּיל.
9 פֿאַר וואָס האָסטו פֿאַראַכט דאָס וואָרט פֿון גאָט, צו טאָן וואָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן? אוּריָה דעם חִתִּי האָסטו דערשלאָגן מיטן שוועָרד, און זײַן ווײַב האָסטו דיר צוגענומען פֿאַר אַ ווײַב; און האָסט אים געהרגעט דורך דער שוועָרד פֿון די קינדער פֿון עמון.
10 און אַצונד, זאָל זיך אויף אייביק ניט אָפּטאָן אַ שוועָרד פֿון דײַן הויז, דערפֿאַר וואָס דו האָסט מיך פֿאַראַכט, און האָסט גענומען די ווײַב פֿון אוּריָה דעם חִתִּי דיר צו זײַן פֿאַר אַ ווײַב.
11 אָזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך שטעל־אויף אויף דיר אַן אומגליק פֿון דײַן הויז, און איך וועל נעמען דײַנע ווײַבער פֿאַר דײַנע אויגן, און זיי געבן צו אַן אַנדערן, און ער וועט ליגן מיט דײַנע ווײַבער פֿאַר די אויגן פֿון דער דאָזיקער זון.
12 ווָאַרום דו האָסט געטאָן אין פֿאַרבאָרגענישׂ, און איך וועל טאָן די דאָזיקע זאַך פֿאַר גאַנץ ישׂראל, און פֿאַר דער זון.
13 האָט דוד געזאָגט צו נתנעלן: איך האָב געזינדיקט צו גאָט. האָט נתן געזאָגט: גאָט האָט אויך אָפּגעטאָן דײַן זינד; וועסט ניט שטאַרבן.
14 אָבער ווײַל לעסטערן האָסטו געלעסטערט די פֿײַנט פֿון גאָט מיט דער דאָזיקער זאַך, וועט אויך דאָס קינד וואָס איז דיר געבאָרן גָעוואָרן, זיכער שטאַרבן. און נתן איז אַוועקגעגאַנגען צו זײַן הויז.
15 און גאָט האָט געפּלאָגט דאָס קינד וואָס אוּריָהס ווײַב האָט געבאָרן דָוִדן, און ער איז געוואָרן חרוּב.
16 האָט דוד געבעטן גאָט פֿאַר דעם יינגל, און דוד האָט געפֿאַסט אַ פֿאַסטונג, און אַז ער פֿלעגט אַהיים קומען, פֿלעגט ער נעכטיקן ליגנדיק אויף דער ערד.
17 זײַנען צוגעשטאַנען צו אים אַלע עלטסטע פֿון זײַן הויז, אים צו מאַכן

אויפֿשטיין פֿון דער ערד, אָבער ער האָט ניט געוואָלט, און ער האָט ניט געגעסן מיט זיי קיין ברויט.

18 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, איז דאָס קינד געשטאָרבן, און דָּוִדס קנעכט האָבן מורא געהאַט אים אויסצוזאָגן אַז דאָס קינד איז געשטאָרבן; וואָרום זיי האָבן געזאָגט: זע, אַז דאָס קינד האָט געלעבט, האָבן מיר צו אים גערעדט, און ער האָט ניט צוגעהערט צו אונדזער קָול, היינט ווי וועלן מיר זאָגן צו אים: דאָס קינד איז געשטאָרבן? ער וועט זיך נאָך אָנטאָן עפּעס בייַ.

19 האָט דוד געזען אַז זיינע קנעכט שושקן זיך, און דוד האָט פֿאַרשטאַנען אַז דאָס קינד איז געשטאָרבן, און דוד האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: איז דאָס קינד געשטאָרבן? האָבן זיי געזאָגט: געשטאָרבן.

20 איז דוד אויפֿגעשטאַנען פֿון דער ערד, און ער האָט זיך געוואַשן און געזאַלבט, און איבערגעביטן זיינע קלייַדער; און ער איז געקומען אין גאָטס הויז, און האָט זיך געבוקט. און ער איז געקומען אין זיין הויז, און האָט געבעטן, און מע האָט געלייגט פֿאַר אים ברויט, און ער האָט געגעסן.

21 האָבן זיינע קנעכט צו אים געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאַך, וואָס דו האָסט געטאָן? פֿון וועגן דעם קינד, אַז עס האָט געלעבט, האָסטו געפֿאַסט און געווויינט, און ווי דאָס קינד איז געשטאָרבן, ביסטו אויפֿגעשטאַנען און האָסט געגעסן ברויט?

22 האָט ער געזאָגט: אַז דאָס קינד האָט נאָך געלעבט האָב איך געפֿאַסט און געווויינט, ווייל איך האָב געקלערט: ווער ווייס, גאָט קען מיך לייזטזעליקן, און דאָס קינד וועט בלייבן לעבן.

23 אַזוינט אָבער אַז ער איז געשטאָרבן, נאָך וואָס זאָל איך פֿאַסטן? צי קען איך אים ווידער אומקערן? איך גיי צו אים, אָבער ער וועט זיך ניט אומקערן צו מיר.

24 און דוד האָט געטרייסט זיין ווייב בת-שֶׁבַּען, און ער איז געקומען צו איר, און איז געלעגן מיט איר. און זי האָט געבאָרן אַ זון, און ער האָט גערופֿן זיין נאָמען שלמה, און גאָט האָט אים ליב געהאַט.

25 און ער האָט געשיקט דורך נתן דעם נביא, און האָט גערופֿן זיין נאָמען ידידיָה פֿון וועגן גאָט.

26 און יוֹאָבּ האָט מלחמה געהאַלטן אויף רַבָּה פֿון די קינדער פֿון עמון, און ער האָט באַצווונגען די מלוכה-שטאָט.

27 און יוֹאָבּ האָט געשיקט שלוחים צו דָּוִדן, און האָט געזאָגט: איך האָב מלחמה געהאַלטן אויף רַבָּה, אויך האָב איך באַצווונגען די וואַסערשטאָט.

28 און אַצונד, זאַמל אײַן דאָס איבעריקע פֿאָלק, און לאָגער אויף דער שטאָט, און באַצווינג זי; אַזיסט וועל איך באַצווינגען די שטאָט, און מײַן נאָמען וועט גערופֿן ווערן אויף איר.

29 האָט דוד אײַנגעזאַמלט דאָס גאַנצע פֿאָלק, און ער איז געגאַנגען קיין רַבָּה, און האָט מלחמה געהאַלטן אויף איר, און האָט זי באַצווונגען.

30 און ער האָט אַראָפּגענומען מַלְכָּם קרוין פֿון זיין קָאפּ; און איר וואָג איז געווען אַ צענטנער גאָלד, דערצו טײַער געשטיין; און זי איז אָנגעטאָן געווארן אויף דָּוִדס קאָפּ. און רויב פֿון דער שטאָט האָט ער אַרויסגעפֿירט זייער פֿיל.

31 און דאָס פֿאָלק וואָס איז איר האָט ער אַרויסגעפֿירט, און געלייגט אונטער זעגן, און אונטער אײַזערנע דרעששליטנס, און אונטער אײַזערנע העק, און האָט זיי געמאַכט דורכגיין דורך ציגלאויוונס. און אַזוי פֿלעגט ער טאָן צו אַלע שטעט פֿון די קינדער פֿון עמון. און דוד און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

13 און עס איז געווען נאָך דעם:
אַבְשָׁלוֹם דער זון פֿון דָּוִדן
האָט געהאַט אַ שיינע שוועסטער וואָס
איר נאָמען איז געווען תָּמָר,
2 און אַמנון דער זון פֿון דָּוִדן האָט
זי ליב געקריגן. און אַמנון האָט זיך
געקלעמט ביז צום קראַנק ווערן, פֿון
וועגן זײַן שוועסטער תָּמָרן, וואָרום
זי איז געווען אַ יונגפֿרוי; און עס איז
געווען פֿאַרהויליז אין אַמנונס אויגן ווי
אַזוי איר עפּעס צו טאָן.
3 און אַמנון האָט געהאַט אַ חבֵר וואָס
זײַן נאָמען איז געווען יוֹנָדָבּ דער זון
פֿון שִׁמְעָה, דָּוִדס ברודער, און יוֹנָדָבּ איז
געווען זייער אַ קלוגער מענטש.
4 האָט ער צו אים געזאָגט: פֿאַר
וואָס ביסטו אַזוי אֶפּגעצערט פֿרימאָרגן
אין פֿרימאָרגן, דו בן-מלך? ווילסטו
מיר ניט זאָגן? האָט אַמנון צו אים
געזאָגט: איך האָב ליב תָּמָרן, מײַן
ברודער אַבְשָׁלוֹמס שוועסטער.
5 האָט יוֹנָדָבּ צו אים געזאָגט: לייג
זיך אויף דײַן געלעגער, און מאַך
זיך קראַנק, און אַז דײַן פֿאָטער וועט
דיך קומען זען, אַזוי זאָלסטו זאָגן צו
אים: זאָל, איך בעט דיך, קומען מײַן
שוועסטער תָּמָר, און מיר געבן עסן
שפּײַז, און זאָל זי מאַכן דאָס עסן פֿאַר
מײַנע אויגן, כּדי איך זאָל זען, און עסן
פֿון איר האַנט.
6 האָט אַמנון זיך געלייגט און זיך
געמאַכט קראַנק, און ווי דער מלך איז
אים געקומען זען, אַזוי האָט אַמנון
געזאָגט צום מלך: זאָל, איך בעט
דיך, קומען מײַן שוועסטער תָּמָר, און
צובריידט פֿאַר מײַנע אויגן אַ פּאָר
פֿאַנקוכנס, און איך וועל עסן פֿון איר
האַנט.
7 האָט דוד געשיקט צו תָּמָרן אין
הויז, אַזוי צו זאָגן: גיי אַקאָרשט אין
דײַן ברודער אַמנונס הויז, און מאַך
אים עסן.
8 איז תָּמָר געגאַנגען אין איר
ברודער אַמנונס הויז; און ער איז
געלעגן. און זי האָט געמוסן דעם
טייג, און האָט געקנעטן און צובאַרייט
פֿאַר זײַנע אויגן, און געבאַקט די
פֿאַנקוכנס.
9 און זי האָט גענומען די פֿאַן, און
האָט אויסגעגאָסן פֿאַר אים; אָבער
ער האָט ניט געוואָלט עסן. און
אַמנון האָט געזאָגט: פֿירט אַרויס אַלע
מענטשן פֿון מיר. זײַנען אַלע מענטשן
אַרויסגעגאַנגען פֿון אים.
10 און אַמנון האָט געזאָגט צו תָּמָרן:
ברענג דאָס עסן אין קאַמער, און איך
וועל עסן פֿון דײַן האַנט. האָט תָּמָר
גענומען די פֿאַנקוכנס וואָס זי האָט
געמאַכט, און אַרײַנגעבראַכט צו איר
ברודער אַמנונען אין קאַמער.
11 און ווי זי האָט אים דערלאַנגט
צום עסן, אַזוי האָט ער זי אָנגענומען,
און האָט געזאָגט: קום ליג מיט מיר,
מײַן שוועסטער.
12 האָט זי צו אים געזאָגט: ניט,
מײַן ברודער! זאָלסט מיך ניט פּײַניקן,
וואָרום אַזוי ווערט ניט געטאָן אין
ישׂראל; זאָלסט ניט טאָן די דאָזיקע
נבֵלה.
13 און איך, ווו וועל איך אַהינטאָן
מײַן חרפּה? און דו וועסט זײַן אַזוי
ווי איינער פֿון די נידערטרעכטיקע אין
ישׂראל. און אַצונד, רעד, איך בעט
דיך, צום מלך, וואָרום ער וועט מיך
ניט פֿאַרמײַדן פֿון דיר.
14 אָבער ער האָט ניט געוואָלט
צוהערן צו איר קָול, און ער האָט
זי איבערגעשטאַרקט, און האָט זי
געפּײַניקט, און איז געלעגן מיט איר.
15 און אַמנון האָט זי פּײַנט געקריגן
זייער אַ גרויס פּײַנטשאַפֿט; וואָרום
די פּײַנטשאַפֿט וואָס ער האָט זי פּײַנט
געקריגן, איז געווען גרעסער פֿון דער
ליבשאַפֿט וואָס ער האָט זי ליב געהאַט.
און אַמנון האָט צו איר געזאָגט: שטיי
אויף, גיי.
16 האָט זי צו אים געזאָגט: ניטע!
וואָרום דאָס דאָזיקע בייז מיך

אַוועקצושיקן איז נאָך גרעסער ווי דאָס אַנדערע וואָס דו האָסט געטאָן מיט מיר. אָבער ער האָט ניט געוואָלט צוהערן צו איר.

17 און ער האָט גערופֿן זײַן יונג, זײַן משרת, און האָט געזאָגט: שיקט אַקאָרשט אַרויס די דאָזיקע פֿון מיר דרויסן, און פֿאַרשליס די טיר הינטער איר. —

18 און זי האָט געהאַט אויף זיך אַ געשטרײַפֿט קלייד, ווארום אַזעלכע מאַנטלען פֿלעגן טראָגן דעם מלכס טעכטער די יונגפֿרויען. — האָט זײַן משרת זי אַרויסגעפֿירט דרויסן, און האָט פֿאַרשלאָסן די טיר הינטער איר.

19 און תָּמָר האָט גענומען אַש אויף איר קאָפּ, און דאָס געשטרײַפֿטע קלייד וואָס אויף איר האָט זי צעריסן, און זי האָט אַרויפֿגעטאָן איר האַנט אויף איר קאָפּ, און איז געגאַנגען און גייענדיק געשריען.

20 האָט צו איר געזאָגט איר ברודער אַבְשָׁלוֹם: איז אַמנון דײַן ברודער געווען מיט דיר? און אצונד, מײַן שוועסטער, שווײג, ווארום ער איז דײַן ברודער; זאָלסט דיר ניט נעמען צום האַרצן די דאָזיקע זאַך. און תָּמָר איז געזעסן אַ וויסטע אין איר ברודער אַבְשָׁלוֹמס הויז.

21 און דער מלך דוד האָט געהערט אַלע די דאָזיקע זאַכן. און אים האָט זייער געערגערט.

22 און אַבְשָׁלוֹם האָט ניט געredt מיט אַמנונען פֿון שלעכטס ביז גוטס, ווארום אַבְשָׁלוֹם האָט פֿײַנט געקריגן אַמנונען דערפֿאַר וואָס ער האָט געפֿיניקט זײַן שוועסטער תָּמָר.

23 און עס איז געווען אין צוויי יאָר צײַט ארום, האָט מען געשאָרן בײַ אַבְשָׁלוֹמען אין בַּעַל-חצור וואָס בײַ אֶפְרַיִם, און אַבְשָׁלוֹם האָט פֿאַררופֿן אַלע זײַן פֿון מלך.

24 און אַבְשָׁלוֹם איז געקומען צום מלך, און האָט געזאָגט: אָט, איך בעט דיך, שערט מען בײַ דײַן קנעכט; זאָל, איך בעט דיך, דער מלך און זײַנע קנעכט מיטגיין מיט דײַן קנעכט.

25 האָט דער מלך געזאָגט צו אַבְשָׁלוֹמען: ניין, מײַן זון, לאָמיר אַקאָרשט ניט אַלע גיין, פֿדי מיר זאָלן ניט פֿאַלן צו שוועער אויף דיר. איז ער צוגעשטאַנען צו אים, אָבער ער האָט ניט געוואָלט גיין, און ער האָט אים געבענטשט.

26 האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט: אויב ניט, זאָל, איך בעט דיך, גיין מיט אונדז מײַן ברודער אַמנון. האָט דער מלך צו אים געזאָגט: נאָך וואָס זאָל ער גיין מיט דיר?

27 איז אַבְשָׁלוֹם צוגעשטאַנען צו אים, און ער האָט געשיקט מיט אים אַמנונען און אַלע זײַן פֿון מלך.

28 און אַבְשָׁלוֹם האָט באַפֿוילן זײַנע יונגען, אַזוי צו זאָגן: זעט אָקאָרשט, ווי אַמנונס האַרץ איז פֿריילעך פֿון ווײַן, און איך וועל אײַך זאָגן: שלאָגט אַמנונען, אַזוי זאָלט איר אים טייטן; איר זאָלט ניט מורא האָבן, וואָרום איך האָב דאָך אײַך באַפֿוילן. שטאַרקט אײַך און זײַט העלדישע יונגען.

29 האָבן די יונגען פֿון אַבְשָׁלוֹמען געטאָן צו אַמנונען אַזוי ווי אַבְשָׁלוֹם האָט באַפֿוילן, און אַלע זײַן פֿון מלך זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן זיך געזעצט איטלעכער אויף זײַן מוילאייזל, און זײַנען אַנטלאָפֿן.

30 און עס איז געווען, ווי זיי זײַנען אונטער וועגנס, אַזוי איז די הערונג אָנגעקומען צו דָּוִד, אַזוי צו זאָגן: אַבְשָׁלוֹם האָט דערשלאָגן אַלע זײַן פֿון מלך, און ניט געבליבן פֿון זיי אַן אייניציקער.

31 איז דער מלך אויפֿגעשטאַנען, און ער האָט צעריסן זײַנע קליידער, און האָט זיך געלייגט אויף דער ערד; און אַלע זײַנע קנעכט זײַנען געשטאַנען מיט צעריסענע קליידער.

32 האָט זיך אָפּגערופֿן יונָדבָ דער זון פֿון שִׁמְה, דָוִדס ברודער, און האָט געזאָגט: זאָל ניט מיינען מײַן האַר, אַלע יונגעלײַט, די זין פֿון מלך, האָט מען געטייט, וואָרום בלויז אַמנון איז טויט; ווײל דאָס איז געווען אָפּגעמאַכט פֿון אַבְשָׁלוֹמס מויל פֿון דעם טאָג וואָס ער האָט געפּיניקט זײַן שוועסטער תָּמָר.

33 און אַצונד זאָל מײַן האַר דער מלך זיך ניט נעמען די זאַך צום האַרצן, אַזוי צו זאָגן: אַלע זין פֿון מלך זײַנען טויט, וואָרום בלויז אַמנון איז טויט.

34 און אַבְשָׁלוֹם איז אַנטלאָפֿן. און דער יונג דער וועכטער האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן און געזען, ערשט פֿיל פֿאָלק גייען פֿון דעם וועג הינטער אים, פֿון זײַט באַרג.

35 און יונָדבָ האָט געזאָגט צום מלך: אָן זײַנען געקומען דעם מלכס זין. אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון דײַן קנעכט, אַזוי איז געווען.

36 און עס איז געווען, ווי ער ענדיקט רעדן, ערשט דעם מלכס זין זײַנען אָנגעקומען, און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייער קָול און האָבן געוויינט, און אויך דער מלך און אַלע זײַנע קנעכט האָבן געוויינט זייער אַ גרויס געווויין.

37 און אַבְשָׁלוֹם איז אַנטלאָפֿן, און איז אַוועק צו תַּלְמַי דעם זון פֿון עַמיהוּדן, דעם מלך פֿון גשור. און [דוד] האָט געטרויערט אויף זײַן זון אַלע טעג.

38 אַזוי איז אַבְשָׁלוֹם אַנטלאָפֿן, און איז אַוועק קיין גשור, און ער איז דאָרטן געווען דרײַ יאָר.

39 און [דאָס האַרץ פֿון] דוד המלך איז אויסגעגאַנגען פֿון בענקשאַפֿט נאָך אַבְשָׁלוֹמען, וואָרום ער האָט זיך שוין געטרייסט וועגן אַמנונען, ווײַל ער איז טויט.

14 1 און יוֹאָבָ דער זון פֿון צרוּיָהן האָט געווווסט אַז דעם מלכס האַרץ איז צו אַבְשָׁלוֹמען.

2 האָט יוֹאָבָ געשיקט קיין תְּקוֹע, און האָט געבראַכט פֿון דאָרטן אַ קלוגע פֿרוי, און האָט צו איר געזאָגט: מאַך זיך, איך בעט דיך, טרויערנדיק, און טו אָן, איך בעט דיך, טרויערקליידער, און זאָלסט זיך ניט זאַלבן מיט איל, און זאָלסט זײַן ווי אַ פֿרוי וואָס טרויערט שׁוין פֿיל טעג נאָך אַ טויטן.

3 און זאָלסט קומען צום מלך, און רעדן צו אים אַזוי ווי דאָס דאָזיקע וואָרט. און יוֹאָבָ האָט אַרײַנגעטאָן די ווערטער אין איר מויל.

4 האָט די פֿרוי פֿון תְּקוֹע געריידט צום מלך, און זי איז געפֿאַלן אויף איר פּנים צו דער erד, און האָט זיך געבוקט און געזאָגט: העלף, מלך.

5 האָט דער מלך צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר? האָט זי געזאָגט: פֿאַר וואָר, אַ פֿרוי אַן אלמנה בין איך, וואָרום מײַן מאַן איז געשטאָרבן.

6 און דײַן דינסט האָט געהאַט צוויי זין, האָבן זיי זיך ביידע געקריגט אין פֿעלד, און ניט געווען ווער זאָל פֿאָנאַנדערײַסן צווישן זיי, האָט איינער געשלאָגן דעם אַנדערן און אים געטייט.

7 און אָט איז אָנגעשטאַנען די גאַנצע משפּחה אויף דײַן דינסט, און זיי זאָגן: גיב אונדז דעם וואָס האָט דערשלאָגן זײַן ברודער, און מיר וועלן אים טייטן פֿאַר דעם לעבן פֿון זײַן ברודער וואָס ער האָט געהרגעט, און מיר וועלן פֿאַרטיליקן אויך דעם יורש. און זיי ווילן אויסלעשן מײַן קויל וואָס איז געבליבן, ניט צו לאָזן מײַן מאַן אַ נאָמען און אַן איבערבליבּ אויפֿן געזיכט פֿון דער erד.

8 האָט דער מלך געזאָגט צו דער פֿרוי: גיי אַהיים, און איך וועל באַפֿעלן וועגן דיר.

9 האָט די פֿרוי פֿון תְּקוֹע געזאָגט צום מלך: אויף מיר, מײַן האַר מלך, די שולד, און אויף מײַן פֿאָטערס הויז, און דער מלך און זײַן טראָן איז ריין.

10 הָאָט דער מלך געזאָגט: דער וואָס רעדט צו דיר, זאָלסטו אים ברענגען צו מיר, און ער וועט דיך מער ווידער ניט אָנרירן.
11 הָאָט זי געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, דער מלך געדענקען יהוה דיין גאָט, אַז דער בלוטמאָנער זאָל ניט נאָך מער אומברענגען, און זיי זאָלן ניט פֿאַרטילגן מײַן זון. הָאָט ער געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, אויב אַ האָר פֿון דײַן זון וועט פֿאַלן צו דער ערד!
12 הָאָט די פֿרוי געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, דײַן דינסט רעדן צו מײַן האַר דעם מלך אַ וואָרט. הָאָט ער געזאָגט: רעד.
13 הָאָט די פֿרוי געזאָגט: און פֿאַר וואָס טראַכטסטו אַזוינס אַקעגן דעם פֿאָלק פֿון גאָט? וואָרום אַז דער מלך רעדט דאָס דאָזיקע וואָרט, איז ער אַליין אַזוי ווי אַ שולדיקער, וואָס דער מלך קערט ניט אום זײַן פֿאַרשטויסענעם.
14 וואָרום שטאַרבן מוזן מיר שטאַרבן; יאָ, אַזוי ווי וואַסער אויסגעגאָסן אויף דער ערד, וואָס קען ניט אויפֿגעזאַמלט ווערן; און גאָט שוינט ניט קיין נפֿש; אָבער ער טראַכט טראַכטונגען אַז פֿון אים זאָל ניט פֿאַרשטויסן ווערן קיין פֿאַרשטויסענער.
15 און אַצונד, וואָס איך בין געקומען רעדן צו מײַן האַר דעם מלך דאָס דאָזיקע וואָרט, איז דאָס ווײל דאָס פֿאָלק האָט מיך אײַנגעשראָקן, און דײַן דינסט האָט געזאָגט: לאָמיר אַקאָרשט רעדן צום מלך, אפֿשר וועט דער מלך טאָן דעם פֿאַרלאַנג פֿון זײַן דינסט.
16 וואָרום דער מלך וועט זיך צוהערן, מציל צו זײַן זײַן דינסט פֿון דער האָנט פֿון דעם מאַן וואָס וויל פֿאַרטילגן מיך און מײַן זון אין איינעם פֿון גאָטס נחלה.
17 און דײַן דינסט האָט געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, דאָס וואָרט פֿון מײַן האַר דעם מלך זײַן פֿאַר אַ בארוגונג; וואָרום ווי אַ מלאך פֿון גאָט, אַזוי איז מײַן האַר דער מלך אויף צו פֿאַרשטיין גוטס און שלעכטס. און זאָל יהוה דײַן גאָט זײַן מיט דיר.
18 הָאָט געענטפֿערט דער מלך און הָאָט געזאָגט צו דער פֿרוי: זאָלסט נאָר ניט לייקענען פֿון מיר קיין זאַך וואָס איך פֿרעג דיך. הָאָט די פֿרוי געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, מײַן האַר דער מלך רעדן.
19 הָאָט דער מלך געזאָגט: איז יוֹאָבֿס האָנט געווען מיט דיר אין דעם אַלעם? הָאָט די פֿרוי געענטפֿערט און געזאָגט: אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, מײַן האַר מלך, אויב מע קען אַוועק רעכטס אָדער לינקס פֿון אַלץ וואָס מײַן האַר דער מלך הָאָט געריידט! וואָרום דײַן קנעכט, יוֹאָבֿ, ער האָט מיר באַפֿוילן, און ער האָט אַרײַנגעטאָן אין מויל פֿון דײַן דינסט אַלע די דאָזיקע ווערטער.
20 כּדי צו פֿאַרדרייען דעם פּנים פֿון דער זאַך, האָט דײַן קנעכט יוֹאָבֿ געטאָן די דאָזיקע זאַך. אָבער מײַן האַר איז קלוג אַזוי ווי די קלוגשאַפֿט פֿון אַ מלאך פֿון גאָט, צו ווײסן אַלץ וואָס אויף דער ערד.
21 און דער מלך הָאָט געזאָגט צו יוֹאָבֿן: זע, איך טו די דאָזיקע זאַך, און גיי קער אום דעם יונג אַבֿשָׁלומען.
22 איז יוֹאָבֿ געפֿאַלן אויף זײַן פּנים צו דער ערד, און האָט זיך געבוקט, און הָאָט געבענטשט דעם מלך. און יוֹאָבֿ הָאָט געזאָגט: הײַנט וויים דײַן קנעכט אַז איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, מײַן האַר מלך, וואָרום דער מלך הָאָט געטאָן דעם פֿאַרלאַנג פֿון דײַן קנעכט.
23 און יוֹאָבֿ איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין גשור, און הָאָט געבראַכט אַבֿשָׁלומען קיין ירושלים.
24 און דער מלך הָאָט געזאָגט: זאָל ער פֿאַרקערן צו זײַן הויז, אָבער מײַן פּנים זאָל ער ניט זען. הָאָט אַבֿשָׁלום

פַֿאַרקערט צו זײַן הויז, און דעם מלכס
פנים האָט ער ניט געזען.
25 און אין גאַנץ ישׂראל איז ניט
געווען אַזאַ שענער מאַן ווי אַבְשָׁלוֹם,
זייער צו רימען; פֿון זײַן פֿוסטריט ביז
זײַן שפּיץ קאָפּ איז אין אים ניט געווען
אַ פֿעלער.
26 און אַז ער האָט אָפּגעשאָרן זײַן
קאָפּ – און געשען פֿלעגט עס פֿון סָוף
יאָר צו יאָר, אַז ער זאָל זיך אָפּשערן;
ווארום אַז עס איז אים צו שווער
געווארן, האָט ער עס אָפּגעשאָרן –
האָט ער אָפּגעווויגן די האָר פֿון זײַן
קאָפּ מיט צוויי הונדערט שקל אויפֿן
מלכס געווויכט.
27 און בײַ אַבְשָׁלוֹמען זײַנען געבאָרן
געווארן דרײַ זין, און איין טאָכטער
וואָס איר נאָמען איז געווען תָּמָר. זי
איז געווען אַ ווײַבספֿאַרשוין פֿון אַ
שיינעם אויסזען.
28 און אַבְשָׁלוֹם איז געזעסן אין
ירושלים צוויי יאָר צײַט, און דעם
מלכס פנים האָט ער ניט געזען.
29 האָט אַבְשָׁלוֹם געשיקט נאָך
יוֹאָבֶן, כּדי אים צו שיקן צום מלך,
אָבער ער האָט ניט געוואָלט קומען
צו אים. האָט ער ווידער געשיקט אַ
צווייט מאָל, און ער האָט ניט געוואָלט
קומען.
30 האָט ער געזאָגט צו זײַנע קנעכט:
זעט, יוֹאָבס שטיק פֿעלד איז לעבן
מײַנעם, און ער האָט דאָרטן גערשטן;
גייט און צינדט עס אָן אין פֿײַער.
און די קנעכט פֿון אַבְשָׁלומען האָבן
אָנגעצונדן דאָס שטיק פֿעלד אין פֿײַער.
31 איז יוֹאָבֶ אויפֿגעשטאַנען, און איז
געקומען צו אַבְשָׁלומען אין הויז, און
האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס האָבן
דײַנע קנעכט אָנגעצונדן מײַן שטיק
פֿעלד אין פֿײַער?
32 האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט צו יוֹאָבֶן:
זע, איך האָב געשיקט צו דיר, אַזוי צו
זאָגן: קום אַהער, און איך וועל דיך
שיקן צום מלך, אַזוי צו זאָגן: נאָך וואָס
בין איך געקומען פֿון גשור? בעסער
פֿאַר מיר, איך זאָל נאָך דאָרטן זײַן. און
אַצונד, לאָמיך זען דעם פּנים פֿון מלך,
און אויב אין מיר איז דאָ אַ פֿאַרברעך,
זאָל ער מיך טייטן.
33 איז יוֹאָבֶ געקומען צום מלך, און
האָט אים דערצײלט. האָט ער גערופֿן
אַבְשָׁלומען, און ער איז געקומען צום
מלך, און האָט זיך געבוקט אויף זײַן
פּנים צו דער erד פֿאַרן מלך. און דער
מלך האָט געקושט אַבְשָׁלומען.

15 און עס איז געווען נאָך
דעם, האָט זיך אַבְשָׁלוֹם
אײַנגעשאַפֿט אַ רײַטוואָגן און פֿערד,
און פֿופֿציק מאַן וואָס זײַנען געלאָפֿן
אים פֿאַרויס.
2 און אַבְשָׁלוֹם פֿלעגט זיך פֿעדערן,
און פֿלעגט זיך שטעלן בײַם וועג פֿון
טויער; און עס איז געווען, יעטוועדער
מאַן וואָס פֿלעגט האָבן אַ קריג וואָס
דאַרף קומען צום מלך פֿאַר אַ משפּט,
האָט אַבְשָׁלוֹם גערופֿן צו אים און
געזאָגט: פֿון וואָסער שטאָט ביסטו?
האָט ינענר געזאָגט: פֿון איינעם פֿון די
שבֿטים פֿון ישׂראל איז דײַן קנעכט.
3 האָט אַבְשָׁלוֹם צו אים געזאָגט: זע,
דײַנע טענות זײַנען גוטע און געראָטן,
אָבער קיינער פֿון מלך וועט דיר ניט
צוהערן.
4 און אַבְשָׁלוֹם האָט געזאָגט: הלוואי
מאַכט מען מיך פֿאַר אַ שופֿט אין לאַנד,
און צו מיר זאָל קומען יעטוועדער מאַן
וואָס האָט אַ קריג און אַ משפּט; איך
וואָלט אים שוין געטאָן גערעכטיקייט.
5 און עס איז געווען, ווי אַ מאַן
האָט גענענט זיך צו בוקן צו אים, אַזוי
פֿלעגט ער אויסשטרעקן זײַן האַנט, און
אים אָנגענעמען, און אים קושן.
6 און אַבְשָׁלוֹם האָט געטאָן אַזוי ווי
די דאָזיקע זאַך צו גאַנץ ישׂראל וואָס
פֿלעגן קומען פֿאַר אַ משפּט צום מלך.
און אַבְשָׁלוֹם האָט געגנבֿעט דאָס האַרץ
פֿון די מענער פֿון ישׂראל.

7 און עס איז געווען צום סָוף פֿון פֿערציק יאָר, האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט צום מלך: לאָמיר גיין, איך בעט דיך, און באַצאָלן מײַן נדר וואָס איך האָב אַ נדר געטאָן צו גָּטָ, אין חברון.

8 וואָרום אַ נדר האָט אַ נדר געטאָן דײַן קנעכט ווען איך בין געזעסן אין גשור אין ארם, אַזוי צו זאָגן: אויב אומקערן וועט מיך גָּטָ אומקערן קיין ירושלים, וועל איך דינען גָּטָ.

9 האָט דער מלך צו אים געזאָגט: גיי בשלום. און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין חברון.

10 און אַבְשָׁלוֹם האָט געשיקט אויסקוקערס אין אַלע שבטים פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: ווי איר הערט דעם קָול פֿון שופֿר, אַזוי זאָלט איר זאָגן: אַבְשָׁלוֹם איז געווארן מלך אין חברון.

11 און מיט אַבְשָׁלומען זײַנען געגאַנגען צוויי הונדערט מאַן פֿון ירושלים, מיטגערופֿענע וואָס זײַנען געגאַנגען אומשולדיקערהייט; און זיי האָבן פֿון קיין זאַך ניט געווווסט.

12 און אַבְשָׁלוֹם האָט געשיקט נאָך אֲחִיתוֹפֶל דעם גילוֹני, דעם בַּעַל-יועץ פֿון דָּוִדן, פֿון זײַן שטאָט, פֿון גילה, בעת ער האָט געשלאַכט די שלאַכטאָפּפֿער. און דער בונט איז געווען שטאַרק, און דאָס פֿאָלק האָט זיך געהאַלטן אין איין פֿאַרמערן אַרום אַבְשָׁלומען.

13 איז געקומען אַן אָנזאָגער צו דָּוִדן, אַזוי צו זאָגן: דאָס האַרץ פֿון די מענער פֿון ישׂראל איז נאָך אַבְשָׁלומען.

14 און דוד האָט געזאָגט צו אַלע זײַנע קנעכט וואָס מיט אים אין ירושלים: שטייט אויף, און לאָמיר אַנטלויפֿן, וואָרום מיר וועלן ניט האָבן קיין אַנטרינונג פֿון אַבְשָׁלומען. אײַלט זיך אַוועקצוגיין, כּדי ער זאָל זיך ניט אונטראַפֿילן און אונדז אָניאָגן, און ברענגען אויף אונדז דאָס בייז, און שלאָגן די שטאָט מיטן שאַרף פֿון שווערד.

15 האָבן די קנעכט פֿון מלך געזאָגט צום מלך: אַזוי ווי אַלץ וואָס מײַן האַר דער מלך וועט אויסדערווײַלן! דאָ זײַנען דײַנע קנעכט.

16 איז אַרויסגעגאַנגען דער מלך, און זײַן גאַנץ הויזגעזינט נאָך אים. און דער מלך האָט אײַבערגעלאָזן די צען קעפּסווײַבער צו היטן דאָס הויז.

17 און דער מלך איז אַרויסגעגאַנגען, און דאָס גאַנצע פֿאָלק נאָך אים, און זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט אין בית-מרחק.

18 און אַלע זײַנע קנעכט זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿאַרבײַ אים; און אַלע כֶּרתים און אַלע פְּלֵתים, און אַלע גַּתער, זעקס הונדערט מאַן וואָס זײַנען געקומען הינטער אים פֿון גַּת, זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿאַרן מלך.

19 האָט דער מלך געזאָגט צו אִתַּי פֿון גַּת: צו וואָס זאָלסט דו אויך גיין מיט אונדז? קער זיך אום, און בלײַב מיט דעם מלך, וואָרום דו ביסט אַ פֿרעמדער, און אויך ביסטו אַ פֿאַרטריבענער אין דײַן אָרט.

20 ערשט נעכטן ביסטו געקומען, און הײַנט זאָל איך דיך מאַכן וואַנדלען צו גיין מיט אונדז, בעת איך אַליין גיי וווהין מיר וועט זיך מאַכן? קער זיך אום, און קער אום דײַנע ברידער מיט דיר אין גענאָד און טרײשאַפֿט.

21 האָט אִתַּי געענטפֿערט דעם מלך און האָט געזאָגט: אַזוי ווי גָּטָ לעבט, און אַזוי ווי מײַן האַר דער מלך לעבט, אַז בלויז אין דעם אָרט ווו מײַן האַר דער מלך וועט זײַן, סײַ צום טויט סײַ צום לעבן, נאָר דאָרטן וועט זײַן דײַן קנעכט!

22 האָט דוד געזאָגט צו אִתַּי: גיי און צי אַריבער. איז אִתַּי פֿון גַּת אַריבערגעגאַנגען, און אַלע קליינע קינדער וואָס מיט אים.

23 און דאָס גאַנצע לאַנד האָט געווויינט אויף אַ הויכן קול, וועו דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַריבערגעגאַנגען; און דער מלך איז אַריבער דעם טײַך קִדרון, און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַריבערגעגאַנגען אַקעגן דעם וועג פֿון מדבר.

24 און אָט אויך צָדוֹק און אַלע לְוִיים מיט אים, טראָגנדיק דעם אָרון פֿון גאָטס בונד. און זיי האָבן אַוועקגעשטעלט דעם אָרון פֿון גאָט – אויך אֶבְיתר איז אַרויפֿגעגאַנגען – ביז דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געענדיקט אַריבערגיין פֿון שטאָט.

25 האָט דער מלך געזאָגט צו צָדוֹק: קער אום דעם אָרון פֿון גאָט אין שטאָט. אויב איך וועל געפֿינען לִיבשטעליקייט אין די אויגן פֿון גאָט, וועט ער מיך אומקערן, און וועט מיך לאָזן זען אים און זײַן ווינונג.

26 און אויב ער וועט אַזוי זאָגן: "איך וויל דיך ניט", דאָ בין איך, זאָל ער טאָן מיט מיר אַזוי ווי עס איז גוט אין זײַנע אויגן.

27 און דער מלך האָט געזאָגט צו צָדוֹק דעם כֹּהן: זעסטו, קער זיך אום בשלום אין שטאָט, און אַחימַעַץ דײַן זון און יהונתן דער זון פֿון אֶבְיתר, אײַערע בײדנס זין, מיט אײַך.

28 זעסט, איך וועל זיך אויפֿהאַלטן אין די פֿלוינען פֿון מדבר, ביז עס קומט פֿון אײַך אַ וואָרט מיר אָנצוזאָגן.

29 און צָדוֹק און אֶבְיתר האָבן אומגעקערט דעם אָרון פֿון גאָט קיין ירושלים, און זיי זײַנען דאָרטן געבליבן.

30 און דוד איז אַרויפֿגעגאַנגען מיט דעם אַרויפֿגאַנג פֿאַר הר-הַזֵּיתים, אַרויפֿגעגאַנגען און געווויינט, און זײַן קאָפּ איז געווען פֿאַרדעקט, און ער איז געגאַנגען בארוועס; און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים האָבן פֿאַרדעקט איטלעכער זײַן קאָפּ, און זיי זײַנען אַרויפֿגאַגאַנגען, און אַרויפֿגייענדיק געווויינט.

31 האָט מען דערציילט דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: אֲחִיתוֹפֶל איז צווישן די וואָס בונטעווען זיך מיט אַבְשָׁלוֹמען. און דוד האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, באַנאַריש די עצה פֿון אֲחִיתוֹפֶלן.

32 און עס איז געווען, ווי דוד איז געקומען ביז דעם שפּיץ וואָס מע בוקט זיך דאָרטן צו גאָט, ערשט אים קומט אַנטקעגן חוּשַׁי, דער אַרכי, מיט זײַן העמדל צעריסן, און ערד אויף זײַן קאָפּ.

33 האָט דוד צו אים געזאָגט: אַז דו גייסט אַריבער מיט מיר, וועסטו זײַן אויף מיר אַ לאַסט.

34 אָבער אַז דו וועסט זיך אין שטאָט אומקערן, און וועסט זאָגן צו אַבְשָׁלוֹמען: "איך וועל זײַן דײַן קנעכט, מלך; דײַן פֿאָטערס קנעכט בין איך געווען פֿון אַ מאָל אָן, און אַצונד בין אין דײַן קנעכט", וועסטו מיר פֿאַרשטערן די עצה פֿון אֲחִיתוֹפֶל.

35 און מיט דיר זײַנען דאָך דאָרטן צָדוֹק און אֶבְיתר די כֹּהנים; איז, איטלעך וואָרט וואָס דו וועסט הערן פֿון מלכס הויז, זאָלסטו דערציילן צָדוֹק און אֶבְיתר די כֹּהנים.

36 זע, דאָרטן זײַנען דאָ מיט זיי זייערע ביידנס זין, אֲחִימַעַץ צָדוֹקס און יהונתן אֶבְיתרס, וועט איר דורך זיי מיר צושיקן איטלעך וואָרט וואָס איר וועט הערן.

37 און חוּשַׁי, דָוִדס גוטער פֿרײַנט, איז געקומען אין שטאָט, וועען אַבְשָׁלוֹם האָט געזאָלט אָנקומען אין ירושלים.

16 אוּן ווי דוד איז געווען אַ ביסל אַוועקגעגאַנגען פֿון שפּיץ, ערשט ציבָא דער יונג פֿון מפֿיבֹּשׁתן קומט אים אַנטקעגן מיט אַ פּאָר געזאָטלטע אייזלען, און אויף זיי צוויי הונדערט ברויטן, און הונדערט בינטלעך ראָזינקעס, און הונדערט בינטלעך זומערוויפֿס, און אַ לאָגל

ווינ.
2 האָט דער מלך געזאָגט צו ציבָאן: צו וואָס זינענן די דאָזיקע ביי דיר? האָט ציבָא געזאָגט: די אייזלען פַאַר דעם מלכס הויזגעזינט צו רייטן, און דאָס ברויט און די זומערוויפּס פַאַר די יונגען צום עסן, און דער ווינ צום טרינקען פַאַר דעם פַאַרשמאַכטן אין מדבר.
3 האָט דער מלך געזאָגט: און ווו איז דינ האַרס זון? האָט ציבָא געזאָגט צום מלך: אָן איז ער געבליבן אין ירושלים, וואָרום ער האָט געזאָגט: הינט וועט מיר דאָס הויז פון ישׂראל אומקערן די מלוכה פון מינ פאָטער.
4 האָט דער מלך געזאָגט צו ציבָאן: זע, אַלצדינג וואָס געהערט צו מפיבֹושתן איז דינס. האָט ציבָא געזאָגט: איך בוק זיך; לאָמיך געפינען ליטזעליקייט אין דינע אויגן, מינ האַר מלך.
5 און ווי דער מלך דוד איז געקומען ביז בחורים, ערשט פון דאָרטן גייט אָרויס אָ מאָן פון דער משפּחה פון שאָולס הויז, וואָס זינ נאָמען איז געוועון שִׁמְעִי דער זון פון גֵּרָאָן – גייט און שילט גיינענדיק.
6 און ער האָט געוואָרפן מיט שטיינער אויף דָּוִדן, און אויף אַלע קנעכט פון מלך דָּוִדן; און דאָס גאַנצע פאָלק און אַלע גבורים זינענן געוועון פון זינ רעכטער זיט און פון זינ לינקער.
7 און אזוי האָט שִׁמְעִי געזאָגט, וועון ער האָט געשאָלטן: גיי אַרויס, גיי אַרויס, בלוטיקער מענטש און נידערטרעטיקער מענטש.
8 גאָט האָט אומגעקערט אויף דיר אַל דאָס בלוט פון דעם הויז פון שָׁאוּל, וואָס דו ביסט געוואָרן מלך אויף זינ אָרט, און גאָט האָט געגעבן די מלוכה אין דער האַנט פון דינ זון אַבְשָׁלוֹמען. און אָט ביסטו אין דינ אומגליק, ווייל אַ בלוטיקער מענטש ביסטו.
9 האָט אַבִישַׁי דער זון פון צרוּיָהן געזאָגט צום מלך: פַאַר ווָאס זאָל דער דאָזיקער טויטער הונט שילטן מינ האַר דעם מלך? לאָמיך, איך בעט דיך אַריבערגיין, און איך וועל אים דעם קאָפּ אַראָפּנעמען.
10 האָט דער מלך געזאָגט: וואָס קער איך זיך אָן מיט אייך, זין פון צרוּיָהן? אויב ער שילט, איז דאָס ווייל גאָט האָט אים געהייסן: שילט דָּוִדן; און ווער קען זאָגן: פַאַר וואָס טוסטו אַזוי?
11 און דוד האָט געזאָגט צו אַבִישַׁין און צו אַלע זינע קנעכט: זע, מין זון וואָס איז אַרויס פון מינע אינגעווייד זוכט מין לעבן, הינט ווי שוין אַצונד דער בנימינער? לאָזט אים, און זאָל ער שילטן, וואָרום גאָט האָט אים געהייסן.
12 אפֿשר וועט גאָט זען מין אויג, און גאָט וועט מיר אומקערן גוטס פַאַר זינ קללהן הינטיקן טאָג.
13 און דוד און זינע מענטשן זינענן געגאַנגען אויפֿן וועג, און שִׁמְעִי איז געגאַנגען בים זיט באַרג אַקעגן אים, געגאַנגען און געשאָלטן, און געוואָרפן מיט שטיינער אַקעגן אים, און געשאָטן מיט שטויב.
14 און דער מלך און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס מיט אים זינענן אָנגעקומען מידע; און ער האָט זיך אָפּגערוט דאָרטן.
15 און אַבְשָׁלוֹם און דאָס גאַנצע פאָלק, די מענער פון ישׂראל, זינענן אָנגעקומען קיין ירושלים, און אַחיתופֶל מיט אים.
16 און עס איז געוועון, אַז חושַי דער אַרכִי, דָּוִדס גוטער פרינט, איז געקומען צו אַבְשָׁלומען, האָט חושַי געזאָגט צו אַבְשָׁלומען: לעבן זאָל דער מלך! לעבן זאָל דער מלך!
17 האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט צו חושַין: איז דאָס דינ גינציקייט צו דינ גוטן פרינט? פַאַר וואָס ביסטו ניט

געגאַנגען מיט דיין גוטן פֿרײַנט?
18 האָט חושַי געזאָגט צו אַבְשָׁלומען: ניין! נײַערט וועמען גאָט און דאָס דאָזיקע פֿאָלק און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָבן אויסדערווײַלט, צו אים געהער איך, און מיט אים וויל איך בלײַבן.
19 און צווייטנס, וועמען וועל איך דינען? דאָך בײַ זײַן זון; אַזוי ווי איך האָב געדינט בײַ דײַן פֿאָטער, אַזוי וועל איך זײַן בײַ דיר.
20 און אַבְשָׁלום האָט געזאָגט צו אֲחִיתופֶל: גיט אײַער עצה וואָס מיר זאָלן טאָן.
21 האָט אֲחִיתופֶל געזאָגט צו אַבְשָׁלומען: קום צו די קעפּסווײַבער פֿון דײַן פֿאָטער, וואָס ער האָט געלאָזן צו היטן דאָס הויז. און אַז גאַנץ ישׂראל וועט הערן, אַז דו האָסט זיך פֿאַרמיאוסט בײַ דײַן פֿאָטער, אַזוי וועלן שטאַרק ווערן די הענט פֿון אַלע וואָס מיט דיר.
22 האָט מען פֿאַרשפּרייט אַ געצעלט פֿאַר אַבְשָׁלומען אויפֿן דאַך, און אַבְשָׁלום איז געקומען צו די קעפּסווײַבער פֿון זײַן פֿאָטער פֿאַר די אויגן פֿון גאַנץ ישׂראל.
23 און אַן עצה וואָס אֲחִיתופֶל האָט געעצהט, איז אין יענע טעג געווען אַזוי ווי אַ מענטש זאָל פֿרעגן בײַ דעם וואָרט פֿון גאָט. אַזוי איז געווען איטלעכע עצה פֿון אֲחִיתופֶל סײַ בײַ דָּוִדן סײַ בײַ אַבְשָׁלומען.

17 און אֲחִיתופֶל האָט געזאָגט צו אַבְשָׁלומען: לאָמיר אָפּקלײַבן צוועלף טויזנט מאַן, און איך וועל אויפֿשטיין, און וועל נאָכיאָגן דָּוִדן די נאַכט.
2 און איך וועל קומען אויף אים וועז ער איז מיד און אָפּהענטיק, און וועל אים דערשרעקן, און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים וועט אַנטלויפֿן, און איך וועל דערשלאָגן דעם מלך אַליין;
3 און איך וועל אומקערן צו דיר דאָס גאַנצע פֿאָלק. אַז אַלע וועלן זיך אומקערן [אחוץ] דער מאַן וואָס דו זוכסט, וועט דאָס גאַנצע פֿאָלק זײַן אין פֿריד.
4 איז די זאַך געווען גלײַך אין די אויגן פֿון אַבְשָׁלומען, און אין די אויגן פֿון אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל.
5 און אַבְשָׁלום האָט געזאָגט: רוף אויך, איך בעט דיך, חושַי דעם אַרכִּי, און לאָמיר הערן אויך וואָס אין זײַן מויל.
6 איז געקומען חושַי צו אַבְשָׁלומען, און אַבְשָׁלום האָט צו אים געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי דאָס האָזיקע וואָרט האָט אַחיתופֶל געערעדט. זאָלן מיר טאָן לויט זײַן וואָרט אָדער ניט? רעד דו.
7 האָט חושַי געזאָגט צו אַבְשָׁלומען: ניט גוט איז די עצה וואָס אַחיתופֶל עצהט דאָס מאָל.
8 און חושַי האָט געזאָגט: דו קענסט דײַן פֿאָטער און זײַנע מענטשן, אַז זיי זײַנען גבורים, און זיי זײַנען פֿאַרביטערט אין געמיט, אַזוי ווי אַ בערינטע אין פֿעלד באַרויבט פֿון אירע יונגע; אויך איז דײַן פֿאָטער אַ מאַן פֿון מלחמה, און ער וועט ניט נעכטיקן מיטן פֿאָלק.
9 אָט איז ער אָפֿט באַהאַלטן אין איינער פֿון די גריבער, אָדער אין איינעם פֿון די ערטער; און עס וועט זײַן, אַז עמעצער וועט אין זיי אַרײַנפֿאַלן אין אָנהייב, און אַ הערער וועט הערן, וועט ער זאָגן: אַ מפּלה איז געווען צווישן דעם פֿאָלק וואָס הינטער אַבְשָׁלומען.
10 און אַפֿילו דער וואָס איז אַ העלדישער יונג, וואָס זײַן האַרץ איז אַזוי ווי דאָס האַרץ פֿון אַ לייב, וועט אין גאַנצן צעגאַנגען ווערן, וואָרום גאַנץ ישׂראל ווייס אַז דײַן פֿאָטער איז אַ גבור, און די וואָס מיט אים זײַנען העלדישע יונגען.

11 אָבער איך עצה אַז אײנגעזאַמלט
זאָל אײנגעזאַמלט ווערן גאַנץ ישׂראל
אַרום דיר, פֿון דן און ביז באַר-שֶׁבַע,
אַזוי ווי דער זאַמד וואָס ביים ים אין
פֿילקייט, און דו אַליין זאָלסט גיין אין
מלחמה.

12 און אַז מיר וועלן קומען אויף
אים אין איינעם פֿון די ערטער וואָס
ער געפֿינט זיך דאָרטן, וועלן מיר זיך
אַראָפּלאָזן אויף אים, אַזוי ווי עס פֿאַלט
דער טוי אויף דער ערד; און פֿון אים
און פֿון אַלע מענטשן וואָס מיט אים,
וועט אַפֿילו איינער ניט בלײַבן.

13 און אַז ער וועט זיך אַרײַנקלײַבן
אין שטאָט, וועלן גאַנץ ישׂראל לאָזן
אַרויפֿטראָגן צו יענער שטאָט שטריק,
און מיר וועלן עס אַראָפּשלעפּן אין
טאָל, ביז דאָרטן וועט זיך אַפֿילו אַ
שטיינדל ניט געפֿינען.

14 האָט געזאָגט אַבְשָׁלוֹם און אַלע
מענער פֿון ישׂראל: די עצה פֿון חושַׁי
דעם אַרכּי איז בעסער ווי די עצה
פֿון אֲחִיתֹפֶל. וואָרום גאָט האָט
באַשערט צו פֿאַרשטערן די גוטע עצה
פֿון אֲחִיתֹפֶל, כּדי גאָט זאָל ברענגען
דאָס בייז אויף אַבְשָׁלוֹמען.

15 און חושַׁי האָט געזאָגט צו צָדוֹק
און צו אֶבְיָתָר די כֹּהנים: אַזוי און אַזוי
האָט אֲחִיתֹפֶל געעצהט אַבְשָׁלוֹמען און
די עלטסטע פֿון ישׂראל, און אַזוי און
אַזוי האָב איך געעצהט.

16 און אַצונד, שיקט אויף גיך און
זאָגט אָן דָּוִדן, אַזוי צו זאָגן. זאָלסט
ניט נעכטיקן די נאַכט אין די פּלוינען
פֿון מדבר, נאָר אַריבערגיין מוזטו
אַריבערגיין, כּדי דער מלך און דאָס
גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים זאָלן ניט
אומגעבראַכט ווערן.

17 און יהונתן און אֲחִימַעַץ זײַנען
געשטאַנען אין עֵין-רוֹגֶל, און אַ דינסט
פֿלעגט גיין און זיי דערציילן, און זיי
פֿלעגן גיין און דערציילן דעם מלך
דָּוִדן; וואָרום זיי האָבן זיך ניט געטאָרט
ווײַזן אַריינצוקומען אין שטאָט.

18 האָט זיי אָ יינגל דערזען, און ער
האָט דערציילט אַבְשָׁלוֹמען. זײַנען
זיי ביידע אויף גיך אַוועק, און זײַנען
געקומען צו דעם הויז פֿון אַ מאַן אין
בחורים; און ער האָט געהאַט אַ ברונעם
אין זײַן הויף, האָבן זיי אַראָפּגענידערט
אַהין.

19 און די פֿרוי האָט געגומען און
האָט אַריבערגעשפּרייט אַ דעקע
איבער דער עפֿענונג פֿון ברונעם, און
האָט אויסגעשפּרייט דערויף גריץ, און
קיין זאַך איז ניט געווען קאָנטיק.

20 און אַבְשָׁלוֹמס קנעכט זײַנען
געקומען צו דער פֿרוי אין הויז, און
האָבן געזאָגט: ווו זײַנען אֲחִימַעַץ און
יהונתן? האָט די פֿרוי צו זיי געזאָגט:
זיי זײַנען אַריבערגעגאַנגען דעם
וואַסערשטראָם. האָבן זיי געזוכט, און
האָבן ניט געפֿונען; און זיי האָבן זיך
אומגעקערט קיין ירושלים.

21 און עס איז געווען נאָך זייער
אַוועקגיין, זײַנען זיי אַרויפֿגעקומען
פֿון ברונעם, און זײַנען געגאַנגען און
האָבן דערציילט דעם מלך דָּוִדן, און זיי
האָבן געזאָגט צו דָּוִדן: שטייט אויף און
גייט אַריבער אויף גיך דעם וואַסער,
וואָרום אַזוי האָט אֲחִיתֹפֶל געעצהט
אַקעגן אײַך.

22 איז אויפֿגעשטאַנען דוד און דאָס
גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים, און זיי
זײַנען אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן;
ביזן ליכט פֿון פֿרימאָרגן האָט צו מאָל
אײנער ניט געפֿעלט וואָס איז ניט
אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן.

23 און אֲחִיתֹפֶל האָט געזען אַז זײַן
עצה איז ניט געטאָן געווארן, און ער
האָט אָנגעזאָטלט דעם אייזל, און איז
אויפֿגעשטאַנען, און איז אַוועק צו זײַן
הויז, צו זײַן שטאָט, און ער האָט
געזאָגט זײַן צַוָואה צו זײַן הויזגעזינדע,
און האָט זיך אויפֿגעהאַנגען; און ער
איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן
געווארן אין דעם קבֿר פֿון זײַן פֿאָטער.

24 און דוד איז אָנגעקומען
קיין מַחֲנַיִם; און אַבְשָׁלוֹם איז
אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן, ער און
אַלע מענער פֿון ישׂראל וואָס מיט אים.
25 און עַמָּשָׂא האָט אַבְשָׁלוֹם
אויפֿגעזעצט אויף יוֹאָבס אָרט איבערן
חיל. און עַמָּשָׂא איז געווען דער זון
פֿון אַ מאַן מיטן נאָמען יִתְרָא דער
ישׂראלי, וואָס איז געקומען צו אֲבִיגַיִל
דער טאָכטער פֿון נָחָשן, אַ שוועסטער
פֿון צרויָה, יוֹאָבס מוטער.
26 און ישׂראל און אַבְשָׁלוֹם האָבן
געלאַגערט אין לאַנד גִּלְעָד.
27 און עס איז געווען, ווי דוד איז
אָנגעקומען קיין מַחֲנַיִם, אַזוי [האָט]
שׁוֹבִי דער זון פֿון נָחָשן, פֿון רַבָּה פֿון די
קינדער פֿון עמון, און מכיר דער זון פֿון
עַמִּיאֵלן, פֿון לוֹ-דְּבָר, און בַּרְזִלַּי דער
גִּלְעָדער פֿון רוֹגלים,
28 געברענגט בעטגעוואַנט, און
בעקנס, און ליימענע כֵּלים, און וויץ
און גערשטן, און מעל, און געברענטע
זאָמגען, און בעבלעך, און לינדזן, און
געברענטע אַרבעס,
29 און האָניק, און שמאַנט, און שאָף,
און רינדערנע קעז, פֿאַר דָּוִדן און פֿאַר
דעם פֿאָלק וואָס מיט אים, צום עסן;
וואָרום זיי האָבן געזאָגט: דאָס פֿאָלק
איז הונגעריק און מיד און דאָרשטיק
אין דער מדבר.

18 און דוד האָט איבערגעציילט
דאָס פֿאָלק וואָס מיט אים,
און ער האָט געמאַכט איבער זיי
הויפּטלײַט פֿון טויזנט און הויפּטלײַט
פֿון הונדערט.
2 און דוד האָט געשיקט דאָס פֿאָלק,
אַ דריטל אונטער דער האַנט פֿון יוֹאָבן,
און אַ דריטל אונטער דער האַנט פֿון
אֲבִישַׁי דעם זון פֿון צרויָהן, יוֹאָבס
ברודער, און אַ דריטל אונטער דער
האַנט פֿון אִתַּי פֿון גַּת. און דער מלך
האָט געזאָגט צום פֿאָלק: אַרויסגיין
וועל איך אויך אַרויסגיין מיט אײַך.
3 האָט דאָס פֿאָלק געזאָגט: זאָלסט
ניט אַרויסגיין; וואָרום אויב אַנטלויפֿן
וועלן מיר אַנטלויפֿן, וועט מען אויף
אונדז ניט לייגן אַכט, און אַפֿילו אַ
העלפֿט פֿון אונדז זאָלן אומקומען, וועט
מען אויף אונדז ניט לייגן קיין אַכט;
אָבער דו ביסט אַצונד אַזוי ווי צען
טויזנט פֿון אונדז; איז אַצונד בעסער,
אַז דו זאָלסט אונדז זײַן צו הילף פֿון
שטאָט.
4 האָט דער מלך צו זיי געזאָגט:
וואָס איז גוט אין אײַערע אויגן, וועל
איך טאָן. און דער מלך האָט זיך
געשטעלט בײַן זײַט פֿון טויער, און
דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַרויסגעגאַנגען
אין הונדערטן און אין טויזנטן.
5 און דער מלך האָט באַפֿוילן יוֹאָבן
און אֲבִישַׁין און אִתַּין, אַזוי צו זאָגן:
זײַט מיר געלאָסן מיט דעם יונג,
מיט אַבְשָׁלומען. און דאָס גאַנצע
פֿאָלק האָט געהערט ווי דער מלך
האָט באַפֿוילן אַלע הויפּטלײַט וועגן
אַבְשָׁלומען.
6 און דאָס פֿאָלק איז אַרויסגעגאַנגען
אין פֿעלד אַקעגן ישׂראל, און די
מלחמה איז געווען אין וואַלד פֿון
אפֿרַיִם.
7 און דאָס פֿאָלק פֿון ישׂראל איז
דאָרטן געשלאָגן געווארן פֿאַר די
קנעכט פֿון דָּוִדן, און דאָרטן איז געווען
אַ גרויסער שלאַק אין יענעם טאָג-
צוואַנציק טויזנט.
8 וואָרום די מלחמה איז דאָרטן
געווען פֿאַרשפּרייט אויפֿן געזיכט פֿון
גאַנצן לאַנד; און דער וואַלד האָט
פֿאַרצערט פֿון פֿאָלק מער ווי די
שוואָרד האָט פֿאַרצערט אין יענעם
טאָג.
9 און אַבְשָׁלוֹם האָט זיך געטראָפֿן
פֿאַר די קנעכט פֿון דָּוִדן. און אַבְשָׁלוֹם
איז געריטן אויף אַ מוילאייזל, איז
דער מוילאייזל געקומען אונטער דעם
געצוויג פֿון אַ גרויסן אייכנבוים, און
זײַן קאָפּ האָט זיך אָנגעכאַפּט אָן דעם

אייכנבוים, און ער איז געבליבן צווישן הימל און ערד; און דער מוילאייזל וואָס אונטער אים איז אַוועק.

10 האָט דערזען איינער אַ מאַן, און ער האָט דערציילט יוֹאָבן און געזאָגט: אָן האָב איך געזען אַבְשָׁלומען הענגען אויפֿן אייכנבוים.

11 האָט יוֹאָבּ געזאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אים דערציילט: און אַז דו האָסט געזען, טאָ פֿאַר וואָס האָסטו אים ניט דערשלאָגן דאָרטן צו דער ערד? און אויף מיר וואָלט געווען דיר צו געבן צען זילבערשטיק און אַ גאָרטל.

12 האָט דער מאַן געזאָגט צו יוֹאָבן: אַפֿילו ווען איך קריג אָפּגעווויגן אויף מײַנע הענט טויזנט זילבערשטיק, וועל איך ניט אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף דעם מלכס זון, וואָרום פֿאַר אונדזערע אויערן האָט דער מלך באַפֿוילן דיר און אַבִישַׁי און אִתַּי, אַזוי צו זאָגן: זײט אָפּגעהיט, ווער עס זאָל ניט זײַן, מיט דעם יונג, מיט אַבְשָׁלומען.

13 אָדער אַז איך זאָל באַגיין אַ פֿאַלשקייט אָקעגן מײַן זעל, וועט קיין זאַך ניט בלײַבן פֿאַרהוילן פֿון דעם מלך, און דו וועסט שטיין פֿון דער ווײַטן.

14 האָט יוֹאָבּ געזאָגט: איך קען זיך דאָ אַזוי ניט אויפֿהאַלטן מיט דיר. און ער האָט גענומען דרײַ וואַרפֿשפּיזן אין זײַן האַנט, און האָט זיי אַרײַנגעשטאָכן אין אַבְשָׁלומס האַרצן, ווען ער האָט נאָך געלעבט אין מיטן אייכנבוים.

15 און צען יונגען, יוֹאָבס וואַפֿנטרעגער, האָבן זיך אַרומגעשטעלט, און האָבן געשלאָגן אַבְשָׁלומען און אים עטלעכע.

16 און יוֹאָבּ האָט געבלאָזן אין שופֿר, און דאָס פֿאָלק האָט זיך אומגעקערט פֿון נאָכיאָגן ישׂראל, וואָרום יוֹאָבּ האָט צוריקגעהאַלטן דאָס פֿאָלק.

17 און זיי האָבן גענומען אַבְשָׁלומען, און האָבן אים אײַנגעוואָרפֿן אין וואַלד אין דער גרויסער גרוב. און זיי האָבן אויפֿגעשטעלט איבער אים אַ זייער גרויסן הויפֿן שטיינער. און גאַנץ ישׂראל זײַנען אַנטלאָפֿן, איטלעכער צו זײַנע געצעלטן.

18 און אַבְשָׁלום האָט נאָך בײַ זײַן לעבן גענומען און זיך אויפֿגעשטעלט דעם זײלשטיין וואָס אין מלכס טאָל; וואָרום ער האָט געזאָגט: איך האָב ניט קיין זון צו דערמאָנען מײַן נאָמען. און ער האָט גערופֿן דעם זײלשטיין אויף זײַן נאָמען, און מע רופֿט אים אַבְשָׁלומס אָנדענק ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

19 און אַחימַעַץ דער זון פֿון צָדוֹקן האָט געזאָגט: לאָמיר אַקאָרשט לויפֿן און אָנזאָגן דעם מלך, אַז גאָט האָט זיך אָפּגערעכנט פֿאַר אים פֿון דער האַנט פֿון זײַנע פֿײַנט.

20 האָט יוֹאָבּ צו אים געזאָגט: ביסט ניט אַ בַּעַל-בשׂורה הײַנטיקן טאָג; וועסט אָנזאָגן אַן אַנדער טאָג, אָבער הײַנטיקן טאָג זאָלסטו ניט אָנזאָגן, אַזוי ווי דעם מלכס זון איז טויט.

21 און יוֹאָבּ האָט געזאָגט צו דעם כּושי: גיי דערציילל דעם מלך וואָס דו האָסט געזען. האָט דער כּושי זיך געבוקט צו יוֹאָבן, און איז אַוועקגעלאָפֿן.

22 און אַחימַעַץ דער זון פֿון צָדוֹקן האָט ווידער אַ מאָל געזאָגט צו יוֹאָבן: זאָל זײַן וואָס וועט זײַן, לאָמיר אויך, איך בעט דיך, לויפֿן נאָך דעם כּושי. האָט יוֹאָבּ געזאָגט: נאָך וואָס דען זאָלסטו לויפֿן, מײַן זון, אַז די בשׂורה וועט דיר גאָרניט אײַנברענגען?

23 "אָבער זאָל זײַן וואָס וועט זײַן, איך וועל לויפֿן." האָט ער צו אים געזאָגט: לויף, און אַחימַעַץ איז געלאָפֿן מיטן וועג פֿון דער [ירדן] געגנט, און ער האָט אַריבערגעיאָגט דעם כּושי.

24 און דוד איז געזעסן צווישן די צוויי טויערן, און דער וועכטער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף דעם דאַך פֿון

טויער, אויף דער מויער, און ער האָט
אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, ערשט אַ מאַן
לויפֿט אַליין.
25 האָט דער וועכטער אויסגערופֿן,
און אָנגעזאָגט דעם מלך. האָט דער
מלך געזאָגט: אויב ער איז אַליין, איז
אַ בשׂורה אין זײַן מויל. און יענער איז
געקומען אַלץ נענטער.
26 האָט דער וועכטער געזען אַן
אַנדער מאַן לויפֿן, און דער וועכטער
האָט אויסגערופֿן צום טויערמאַן און
געזאָגט: זע, אַ מאַן לויפֿט אַליין. האָט
דער מלך געזאָגט: דער אויך איז אַן
אָנזאָגער.
27 האָט דער וועכטער געזאָגט: איך
דערקענ דאָס לויפֿן פֿון ערשטן אַזוי
ווי דאָס לויפֿן פֿון אַחימַעַץ דעם זון
פֿון צָדוֹק. האָט דער מלך געזאָגט:
אַ גוטער מענטש איז ער, און מיט אַ
גוטער בשׂורה קומט ער.
28 האָט אַחימַעַץ גערופֿן און האָט
געזאָגט צום מלך: פֿריד! און ער
האָט זיך געבוקט צום מלך מיט זײַן
פּנים צו דער ערד, און האָט געזאָגט:
געלויבט איז יהוה דײַן גאָט וואָס האָט
איבערגעענטפֿערט די מענטשן וואָס
האָבן אויפֿגעהויבן זייער האַנט אויף
מײַן האַר דעם מלך.
29 האָט דער מלך געזאָגט: איז
פֿריד צו דעם יונג, צו אַבְשָׁלוֹמען?
האָט אַחימַעַץ געזאָגט: איך האָב
געזען אַ גרויסן טומל ווען יוֹאָבּ האָט
אַוועקגעשיקט דעם מלכס קנעכט, און
מיך דײַן קנעכט, אָבער איך האָב ניט
געווּוסט וואָס.
30 האָט דער מלך געזאָגט: דריי זיך
אום, שטעל זיך דאָ. האָט ער זיך
אומגעדרייט, און איז געשטאַנען.
31 ערשט דער כושי קומט אָן; און
דער כושי האָט געזאָגט: זאָל אַ בשׂורה
האָבן מײַן האַר דער מלך, אַז גאָט
האָט זיך הײַנט אָפּגערעכנט פֿאַר דיר
פֿון דער האַנט פֿון אַלע וואָס זײַנען
אויפֿגעשטאַנען אויף דיר.
32 האָט דער מלך געזאָגט צו דעם
כושי: איז פֿריד צו דעם יונג, צו
אַבְשָׁלוֹמען? האָט דער כושי געזאָגט:
זאָל וווּרן פֿון די שׂונאים פֿון מײַן האַר
דעם מלך, און פֿון אַלע וואָס זײַנען
אויפֿגעשטאַנען אויף דיר צום בייזן, ווי
פֿון דעם יונג.

19 האָט דער מלך אויפֿגעציטערט, און
ער איז אַרויפֿגעאַנגען אין דער
אויבערשטוב פֿון טויער, און האָט
געווויינט; און גיינדיק האָט ער אַזוי
געזאָגט: מײַן זון אַבְשָׁלוֹם, זון מײַנער,
אַבְשָׁלוֹם מײַן זון! הלוואי וואָלט איך
געשטאָרבן אַנשטאָט דיר, אַבְשָׁלוֹם
מײַן זון, זון מײַנער!
2 איז אָנגעזאָגט געווארן יוֹאָבּ: זע,
דער מלך וויינט, און ער טרויערט אויף
אַבְשָׁלוֹמען.
3 און די ישועה אין יענעם טאָג
איז געווואָרן צו טרויער פֿאַר דעם
גאַנצן פֿאָלק, וואָרום דאָס פֿאָלק האָט
געהערט אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:
דער מלך איז באַקלעמט וועגן זײַן זון.
4 און דאָס פֿאָלק איז אין יענעם
טאָג זיך גנבֿענדיק אַרײַנגעקומען אין
שטאָט, אַזוי ווי דאָס פֿאָלק גנבֿעט זיך
פֿאַרשעמטערהייט ווען זיי אַנטלויפֿן
אין אַ מלחמה.
5 און דער מלך האָט אײַנגעוויקלט
זײַן פּנים, און דער מלך האָט געשריען
אויף אַ הויכן קָול: מײַן זון אַבְשָׁלוֹם,
אַבְשָׁלוֹם מײַן זון, זון מײַנער!
6 איז יוֹאָבּ געקומען צום מלך אין
הויז, און האָט געזאָגט: האָסט הײַנט
פֿאַרשעמט דעם פּנים פֿון אַלע דײַנע
קנעכט וואָס האָבן הײַנט געראַטעוועט
דײַן לעבן, און דאָס לעבן פֿון דײַנע זין
און דײַנע טעכטער, און דאָס לעבן פֿון
דײַנע ווײַבער, און דאָס לעבן פֿון דײַנע
קעפּסווײַבער,
7 ליב צו האָבן דײַנע פֿײַנט, און
פֿײַנט צו האָבן דײַנע ליבהאָבער.

וואָרום האָסט הײַנט געלאָזט וויסן, אַז בײַ דיר זײַנען ניטאָ קיין הויפטלײַט און קיין קנעכט: וויכל הײַנט וויים איך, אַז ווען אַבְשָׁלום לעבט, און מיר אַלע זײַנען הײַנט טויט, וואָלט דענצמאָל געווען רעכט אין דײַנע אויגן.

8 און אַצונד, שטיי אויף, גיי אַרויס, און רעד צום האַרצן פֿון דײַנע קנעכט, וואָרום איך שווער בײַ גאָט, אַז דו גייסט ניט אַרויס, אויב אַ מענטש וועט בײַ דיר בלײַבן די נאַכט! און דאָס וועט דיר זײַן ערגער ווי אַל דאָס בייז וואָס איז געקומען אויף דיר פֿון דײַן יוגנט אָן ביז אַצונד.

9 איז דער מלך אויפֿגעשטאַנען, און ער האָט זיך געזעצט אין טויער, און דעם גאַנצן פֿאָלק האָט מען אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זעט, דער מלך זיצט אין טויער. און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז געקומען פֿאַרן מלך. און אַז ישׂראל איז אַנטלאָפֿן איטלעכער צו זײַנע געצעלטן,

10 האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק אין אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל געטענהט, אַזוי צו זאָגן: דער מלך האָט אונדז מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון אונדזערע פֿײַנט, און ער האָט אונדז געראַטעוועט פֿון דער האַנט פֿון די פּלשתּים, און אַצונד איז ער אַנטלאָפֿן פֿון לאַנד פֿון וועגן אַבְשָׁלומען.

11 און אַבְשָׁלום, וואָס מיר האָבן געזאַלבט איבער אונדז, איז אומגעקומען אין דער מלחמה, הײַנט פֿאַר וואָס שווײַגט איר וועגן אומקערן דעם מלך?

12 און דער מלך דוד האָט געשיקט צו צָדוֹק און צו אֶבְיתר די כֹּהנים, אַזוי צו זאָגן: רעדט צו די עלטסטע פֿון יהוּדה, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס זאָלט איר זײַן די לעצטע אומצוקערן דעם מלך אין זײַן הויז?- וואָרום דאָס וואָרט פֿון גאַנץ ישׂראל איז אָנגעקומען צום מלך אין זײַן הויז? –

13 מײַנע ברידער זײַט איר, מײַן ביין און מײַן פֿלייש זײַט איר, און פֿאַר וואָס זאָלט איר זײַן די לעצטע אומצוקערן דעם מלך?

14 און צו עַמָשָׂא זאָלט איר זאָגן: מײַן ביין און מײַן פֿלייש ביסטו דאָך. זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב דו וועסט ניט זײַן בײַ מיר אַלע טעג דער חיל-פֿירער אויף יוֹאָבְּס אָרט!

15 און ער האָט צוגעניגט דאָס האַרץ פֿון אַלע מענער פֿון יהוּדה אַזוי ווי איין מאַן. און זיי האָבן געשיקט צום מלך: קער זיך אום דו און אַלע דײַנע קנעכט.

16 האָט דער מלך זיך אומגעקערט, און ער איז געקומען ביזן ירדן. און יהוּדה איז געקומען קיין גִלגל צו גיין אַנטקעגן דעם מלך, כּדי אַריבערצופֿירן דעם מלך איבערן ירדן.

17 און שִׁמְעִי דער זון פֿון גֵּרָאן, דער בנימינער, וואָס פֿון בחורים, האָט געאײַלט און אַראָפּגעניידערט מיט די מענער פֿון יהוּדה אַנטקעגן דעם מלך דוד;

18 און מיט אים טויזנט מאַן פֿון בנימין, און צִיבָא, שאָולס קנעכט, און זײַנע פֿופֿצן זין און זײַנע צוואַנציק קנעכט מיט אים. און זיי זײַנען אַריבער דעם ירדן כּדי אַרן מלך.

19 און דער פּראָם איז אַריבערגעקומען, כּדי אַריבערצופֿירן דעם מלכס הויזגעזינדע, און צו טאָן וואָס איז גוט אין זײַנע אויגן. איז שִׁמְעִי דער זון פֿון גֵּרָאן געפֿאַלן פֿאַרן מלך, וועו ער האָט געוואָלט אַריבערגיין דעם ירדן.

20 און ער האָט געזאָגט צום מלך: זאָל מײַן האַר מיר ניט צורעכענען אַ זינד, און זאָלסט ניט דערמאָנען וואָס דײַן קנעכט האָט פֿאַרבראָכן אין דעם טאָג וואָס מײַן האַר דער מלך איז אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושלים, אַז דער מלך זאָל זיך דאָס נעמען צום האַרצן.

21 וואָרום דִּין קנעכט ווייס אַז איך
האָב געזינדיקט, און אָט בין איך
געקומען הײַנט דער ערשטער פֿון
גאַנצן הויז פֿון יוסף, אַראָפּצונידערן
אַנטקעגן מײַן האַר דעם מלך.
22 האָט זיך אָפּגערופֿן אַבִישַׁי דער
זון פֿון צרויָהן, און האָט געזאָגט: זאָל
ניט שְׁמָעִי געטייט ווערן דערפֿאַר ווײַל
ער האָט געשאָלטן דעם געזאַלבטן פֿון
גאָט?
23 האָט דוד געזאָגט: וואָס קער איך
זיך אָן מיט אײַך, איר זין פֿון צרויָהן,
אַז איר זאָלט מיר הײַנט זײַן פֿאַר אַ
שטער? זאָל הײַנט געטייט ווערן אַ
מענטש פֿון ישׂראל? וואָרום פֿאַר
וואָר, ערשט ווייס איך אַז הײַנט בין
איך אַ מלך איבער ישׂראל.
24 און דער מלך האָט געזאָגט צו
שִׁמְעִי: וועסט ניט שטאַרבן. און דער
מלך האָט אים געשוואָרן.
25 און מְפִיבֹשֶׁת, שָׁאוּלס זון, האָט
אַראָפּגעניידערט אַנטקעגן דעם מלך,
און ער האָט ניט צורעכט געמאַכט
זײַנע פֿיס, און ניט צורעכט געמאַכט
זײַנע וואָנעסע, און זײַנע קלייַדער ניט
געוואַשן, פֿון דעם טאָג וואָס דער מלך
איז אַוועקגעגאַנגען ביז דעם טאָג וואָס
ער איז צוריקגעקומען בשלום.
26 און עס איז געווען, אַז ער
איז געקומען קיין ירושלים דעם
מלך אַנטקעגן, האָט דער מלך צו
אים געזאָגט: פֿאַר וואָס ניט
געגאַנגען מיט מיר, מְפִיבֹשֶׁת?
27 האָט ער געזאָגט: מײַן האַר
מלך, מײַן קנעכט האָט מיך גענאַרט,
וואָרום דײַן קנעכט האָט געזאָגט: איך
וועל מיר אָנזאַטלען די אייזעלין, און
וועל רײַטן אויף איר, און וועל גיין
מיטן מלך; ווײַל דײַן קנעכט איז אַ
הינקעדיקער.
28 און ער האָט אָנגערעדט אויף דײַן
קנעכט פֿאַר מײַן האַר דעם מלך, אָבער
מײַן האַר דער מלך איז אַזוי ווי אַ מלאַך
פֿון גאָט; דרום טו וואָס איז גוט אין
דײַנע אויגן.
29 וואָרום דאָס גאַנצע הויז פֿון מײַן
פֿאָטער איז ניט אַנדערש ווי ווערט
געווען דעם טויט בײַ מײַן האַר דעם
מלך, פֿון דעסט וועגן האָסטו געמאַכט
דײַן קנעכט צווישן די וואָס עסן בײַ דײַן
טיש, און וואָסער רעכט האָב איך נאָך,
צו מאָל זיך נאָך צו קלאָגן פֿאַרן מלך?
30 האָט דער מלך צו אים געזאָגט:
צו וואָס נאָך זאָלסטו רעדן דײַנע רייד?
איך הייס: דו און ציבָא זאָלט זיך טיילן
מיטן פֿעלד.
31 האָט מְפִיבֹשֶׁת געזאָגט צום מלך:
זאָל ער אויך דאָס גאַנצע צונעמען,
נאָך דעם אַז מײַן האַר דער מלך איז
געקומען בשלום אין זײַן הויז.
32 און בַּרזִלַּי דער גִלְעָדער האָט
אַראָפּגעניידערט פֿון רוגלים, און ער
איז אַריבערגעגאַנגען מיטן מלך צום
ירדן, כדי אים צו באַלייטן איבערן
ירדן.
33 און בַּרזִלַּי איז געווען זייער אַלט,
אַ מאַן פֿון אַכציק יאָר; און ער האָט
אויסגעהאַלטן דעם מלך וועג ער איז
געזעסן אין מַחֲנַיִם, וואָרום ער איז
געווען זייער אַ ריכער מאַן.
34 האָט דער מלך געזאָגט צו בַּרזִלַּי:
קום דו אַריבער מיט מיר, און איך וועל
דיך אויסהאַלטן בײַ מיר אין ירושלים.
35 האָט בַּרזִלַּי געזאָגט צום מלך: ווי
פֿיל נאָך זײַנען די טעג פֿון די יאָרן פֿון
מײַן לעבן, אַז איך זאָל אַרויפֿגיין מיטן
מלך קיין ירושלים?
36 איך בין הײַנט אַ מאַן פֿון אַכציק
יאָר; וועל איך דען וויסן צווישן גוטס
און שלעכטס? וועט דען דײַן קנעכט
שפּירן אַ טעם אין וואָס איך וועל עסן
און וואָס איך וועל טרינקען? קען איך
דען נאָך הערן דעם קָול פֿון זינגערס
און זינגערינס? און צו וואָס זאָל דײַן
קנעכט נאָך זײַן צו לאַסט אויף מײַן
האַר דעם מלך?
37 קוים קען דײַן קנעכט אַריבערגיין
דעם ירדן מיטן מלך; און נאָך וואָס זאָל

מיר דער מלך פַֿאַרגעלטן די דאָזיקע פַֿאַרגעלטונג?

38 זאָל, איך בעט דיך, דײַן קנעכט זיך אומקערן, און לאָמיך שטאַרבן אין מײַן שטאָט בײַם קבֿר פֿון מײַן פֿאָטער און מײַן מוטער. אָבער אָט איז דײַן קנעכט כּמהָם, זאָל ער אַריבערגיין מיט מײַן האַר דעם מלך, און טו מיט אים וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן.

39 האָט דער מלך געזאָגט: זאָל כּמהָם אַריבערגיין מיט מיר, און איך וועל טאָן מיט אים וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן; און אַלץ וואָס דו וועסט פֿאַרלאַנגען פֿון מיר, וועל איך דיר טאָן.

40 און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן, און דער מלך איז אַריבערגעגאַנגען. און דער מלך האָט געקושט ברזלַין, און האָט אים געבענטשט. און ער האָט זיך אומגעקערט אין זײַן היים.

41 און דער מלך איז אַריבערגעגאַנגען קיין גלגל, און כּמהָם איז אַריבערגעגאַנגען מיט אים, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון יהודה, און אויך אַ העלפֿט פֿון דעם פֿאָלק פֿון ישׂראל, האָבן אַריבערגעפֿירט דעם מלך.

42 ערשט אַלע מענער פֿון ישׂראל זײַנען געקומען צום מלך, און זיי האָבן געזאָגט צום מלך: פֿאַר וואָס האָבן דיך אַוועקגענבֿעט אונדזערע בריידער, די מענער פֿון יהודה, און האָבן אַריבערגעפֿירט דעם מלך און זײַן הויזגעזינט איבערן ירדן, און אַלע מענטשן פֿון דָוִדן מיט אים?

43 האָבן אַלע מענער פֿון יהודה געענטפֿערט די מענער פֿון ישׂראל: ווײַל דער מלך איז אונדז אַ קרובֿ. און פֿאַר וואָס דען פֿאַרדרײסט אײַך אויף דער דאָזיקער זאַך? האָבן מיר דען עסן געגעסן פֿון דעם מלכס? צי איז אונדז אַ געשאַנק געשאָנקען געווארן?

44 האָבן די מענער פֿון ישׂראל געענטפֿערט די מענער פֿון יהודה, און געזאָגט: מיר האָבן צען חלקים אין מלך, און מיר זײַנען אויך בילכער אויף דָוִדן פֿון אײַך, הײַנט פֿאַר וואָס האָט איר אונדז צו קליין געמאַכט? און איז ניט אונדזער וואָרט געווען דאָס ערשטע אומצוקערן אונדזער מלך? און די ווערטער פֿון די מענער פֿון יהודה זײַנען געווען האַרטער ווי די ווערטער פֿון די מענער פֿון ישׂראל.

20 און דאָרטן האָט זיך געטראָפֿן אַ נידערטרעכטיקער מאַן וואָס זײַן נאָמען איז געווען שֶׁבַע דער זון פֿון בכרין, אַ מאַן אַ בנימינער; האָט ער געבלאָזן אין שופֿר, און האָט געזאָגט: מיר האָבן ניט קיין חלק אין דָוִדן, און מיר האָבן ניט קיין ירושה אין דעם זון פֿון ישׁי. איטלעכער צו זײַנע געצעלטן, ישׂראל!

2 און אַלע מענער פֿון ישׂראל זײַנען אַוועקגעגאַנגען פֿון הינטער דָוִדן נאָך שֶׁבַע דעם זון פֿון בכרין, נאָר די מענער פֿון יהודה זײַנען געווען באַהעפֿט אָן זייער מלך, פֿון ירדן און ביז ירושלים.

3 און דוד איז געקומען אין זײַן הויז אין ירושלים; און דער מלך האָט גענומען די צען קעפּסווײַבער וואָס ער האָט געלאָזן צו היטן דאָס הויז, און ער האָט זיי אַרײַנגעזעצט אין אַ וואַכהויז, און האָט זיי אויסגעהאַלטן, אָבער ער איז צו זיי ניט געקומען. און זיי זײַנען געווען אײַנגעשפּאַרט ביז דעם טאָג פֿון זייער טויט, לעבעדיקע אלמנות.

4 און דער מלך האָט געזאָגט צו עַמָשׂאי: רוף מיר צונויף די מענער פֿון יהודה אין דרײַ טעג, דערנאָך שטעל זיך דו דאָ.

5 איז עַמָשׂא געגאַנגען צונויפֿרופֿן יהודה, און ער האָט זיך געזאַמט איבער דער צײַט וואָס ער האָט אים געשטעלט.

6 האָט דוד געזאָגט צו אֲבִישַׁי: אַצונד וועט אונדז שָׁבַע דער זון פֿון בִּכרין אָנטאָן מער שלעכטס ווי אַבְשָׁלוֹם. דו נעם די קנעכט פֿון דײַן האַר, און יאָג אים נאָך, טאָמער געפֿינט ער באַפֿעסטיקטע שטעט, און וועט זיך אַרויסמאַכן פֿון אונדזערע אויגן.

7 זײַנען אַרויסגעגאַנגען הינטער אים די מענטשן פֿון יוֹאָבֿ, און די כְּרֵתים און די פְּלֵתים, און אַלע גבורים, און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושלים נאָכצויאָגן שָׁבַע דעם זון פֿון בִּכרין.

8 ווי זיי זײַנען בײַם גרויסן שטיין וואָס אין גִּבעון, אַזוי איז עֲמָשָׂא אָנגעקומען אַנטקעגן זיי. און יוֹאָבֿ איז געווען אָנגעגורט אין זײַן וואַפֿנקלייד, און דערויף איז געווען אַ גאַרטל מיט אַ שוועכט באַהעפֿט צו זײַנע לענדן אין איר שייד; און ווי ער איז אַרויסגעגאַנגען, אַזוי איז זי אַרויסגעפֿאַלן.

9 האָט יוֹאָבֿ געזאָגט צו עֲמָשָׂא: איז פֿריד צו דיר, מײַן ברודער? און יוֹאָבֿס רעכטע האַנט האָט אָנגענומען עֲמָשָׂאן פֿאַרן באָרד, כדי אים צו קושן.

10 און עֲמָשָׂא האָט זיך ניט געהיט פֿאַר דער שוועכט וואָס אין יוֹאָבֿס האַנט; האָט ער אים אַ זעץ געטאָן מיט איר אין בויך, און אַרויסגעלאָזט זײַנע אינגעווייד אויף דער ערד, און ניט געדאַרפֿט אים טאָן אַ צווייטן; און ער איז געשטאָרבן. און יוֹאָבֿ און זײַן ברודער אַבִישַׁי האָבן נאָכגעיאָגט שָׁבַע דעם זון פֿון בִּכרין.

11 און אַ מאַן פֿון יוֹאָבֿס יונגען איז געשטאַנען איבער אים, און האָט געזאָגט: ווער עס וויל יוֹאָבֿן, און ווער עס איז פֿאַר דָּוִדן, הינטער יוֹאָבֿן!

12 און עֲמָשָׂא האָט זיך געקיקלט אין בלוט אויפֿן מיטן וועג; האָט דער מאַן געזען, אַז דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט זיך אָפּגעשטעלט, און ער האָט אָפּגעדרייט עֲמָשָׂאן פֿון וועג אויפֿן פֿעלד, און אַרויפֿגעוואָרפֿן אויף אים אַ בגד, וועו ער האָט געזען אַז איטלעכער וואָס איז צוגעקומען לעבן אים, האָט זיך אָפּגעשטעלט.

13 אַז ער איז אַוועקגענומען געוואָרן פֿון וועג, איז איטלעכער געגאַנגען הינטער יוֹאָבֿן, נאָכצויאָגן שָׁבַע דעם זון פֿון בִּכרין.

14 און ער איז דורכגעגאַנגען דורך אַלע שבֹטים פֿון ישׂראל ביז אָבֵל און בית-מעכה, און אַלע בֵּרִים; און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און זײַנען אויך געגאַנגען הינטער אים.

15 און זיי זײַנען געקומען און האָבן געלאָגערט אויף אים אין אָבֵל פֿון בית-מעכה, און זיי האָבן אָנגעשאָטן אַן ערדוואַל אַרום דער שטאָט, און עס איז געשטאַנען אין דעם פֿעסטונגגראָבן. און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט יוֹאָבֿן האָבן געהאַלטן אין צעשטערן, כדי אײַנצוווארפֿן די מויער.

16 האָט אַ קלוגע פֿרוי געפֿרופֿן פֿון דער שטאָט: הערט! הערט! זאָגט, איך בעט אײַך, צו יוֹאָבֿן: גענעם ביז אַהער, און איך וועל רעדן צו דיר.

17 האָט ער גענענט צו איר, און די פֿרוי האָט געזאָגט: ביסט דו יוֹאָבֿ? האָט ער געזאָגט: איך. האָט זי צו אים געזאָגט: הער די וווערטער פֿון דײַן דינסט. האָט ער געזאָגט: איך הער.

18 האָט זי געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: רעדן האָט מען געוואָלט רעדן צוערשט, אַזוי צו זאָגן, פֿרעגן האָט מען געוואָלט פֿרעגן בײַ אָבֵל, און אַזוי אַרום וואָלט מען אָפּגעענדיקט.

19 מיר זײַנען פֿרידלעכע געטרייע פֿון ישׂראל; ווילסטו טייטן אַ שטאָט און אַ מוטער אין ישׂראל? נאָך וואָס זאָלסטו אומברענגען די נחלה פֿון גאָט?

20 האָט יוֹאָבֿ געענטפֿערט און געזאָגט: חלילה, חלילה מיר, אויב איך וועל אומברענגען און אויב איך וועל צעשטערן!

21 ניט אַזוי איז די זאַך; נײַערט אַ מאַן פֿון דעם געבערג פֿון אפֿרַיִם, וואָס זײַן נאָמען איז שֶׁבַע דער זון פֿון בִּכרִין, האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט אַקעגן דעם מלך, אַקעגן דָּוִדן. גיט אַרויס אים אַליין, און איך וועל אַוועקגיין פֿון דער שטאָט. האָט די פֿרוי געזאָגט צו יוֹאָבֿן: אָט וועט דיר זײַן קאָפּ אַראָפּגעווארפֿן פֿון דער מויער.

22 און די פֿרוי איז געקומען צו דעם גאַנצן פֿאָלק מיט איר חכמה, און זיי האָבן אָפּגעשניטן דעם קאָפּ פֿון שֶׁבַע דעם זון פֿון בִּכרִין, און אַראָפּגעווארפֿן צו יוֹאָבֿן. און ער האָט געבלאָזן אין שופֿר, און זיי האָבן זיך צעשפּרייט פֿון דער שטאָט, איטלעכער צו זײַנע געצעלטן. און יוֹאָבֿ האָט זיך אומגעקערט קיין ירושלים צום מלך.

23 און יוֹאָבֿ איז געווען איבער דעם גאַנצן חיל פֿון יִשׂראל; און בְּנָיָה דער זון פֿון יְהוֹיָדָען, איבער די כְּרֵתִים און איבער די פְּלֵתִים;

24 און אֲדוֹרָם, איבער דעם צינדז; און יְהוֹשפֿט דער זון פֿון אֲחִילוּדן, דער דערמאָנער;

25 און שְׁוָא, דער שרײַבער; און צָדוֹק און אֶבְיָתָר, כֹּהנים.

26 און אויך עִירָא פֿון יָאיר איז געווען אַן אויבערמאַן בײַ דָּוִדן.

21 און עס איז געווען אַ הונגער אין די טעג פֿון דָּוִדן, דרײַ יאָר, אַ יאָר נאָך אַ יאָר, און דוד האָט געזוכט דעם פּנים פֿון גאָט. האָט גאָט געזאָגט: דאָס איז פֿון וועגן שָׁאוּל און פֿון וועגן דעם בלוטיקן הויז, פֿאַר וואָס ער האָט געטייט די גִּבעונים.

2 האָט דער מלך גערופֿן די גִּבעונים, און ער האָט צו זיי גערעדט-און די גִּבעונים זײַנען ניט געווען פֿון די קינדער פֿון יִשׂראל, נאָר פֿון דעם אימערבלײַב פֿון אמורי; און די קינדער פֿון יִשׂראל האָבן געשוואָרן צו זיי; און שָׁאוּל האָט זיי געזוכט צו דערשלאָגן אין זײַן אייפֿעריקייט פֿאַר די קינדער פֿון יִשׂראל און יהודה –

3 און דוד האָט געזאָגט צו די גִּבעונים: וואָס זאָל איך אײַך טאָן, און מיט וואָס קען איך מכפּר זײַן, אַז איר זאָלט בענטשן די נחלה פֿון גאָט?

4 האָבן די גִּבעונים צו אים געזאָגט: אונדז קומט ניט קיין זילבער און גאָלד פֿון שָׁאוּל און פֿון זײַן הויז, און אונדז גייט ניט דערום צו טייטן אַ מענטשן פֿון יִשׂראל. האָט ער געזאָגט: וואָס פֿאַרלאַנגט איר, איך זאָל אײַך טאָן?

5 האָבן זיי געזאָגט צום מלך: דער מאַן וואָס האָט אונדז פֿאַרלעמדט, און וואָס האָט געפּלאַנט קעגן אונדז ביז מיר זײַנען פֿאַרטילקט געווארן פֿון צו האָבן אַ באַשטאַנד אין גאַנצן גבול פֿון יִשׂראל,

6 פֿון זײַנע קינדער זאָלן אונדז איבערגעגעבן ווערן זיבן מאָן, און מיר וועלן זיי אויפֿהענגען פֿאַר גאָט אויפֿן בערגל פֿון שָׁאוּל [גִּבעת-שָׁאוּל], דעם אויסדערווייל‌טן פֿון גאָט. האָט דער מלך געזאָגט: איך וועל געבן.

7 און דער מלך האָט געשוינט מפֿיבֹשֶׁת דעם זון פֿון יהונתן דעם זון פֿון שָׁאוּל, איבער דער שבֻועה פֿון גאָט וואָס צווישן זיי, צווישן דָּוִדן און צווישן יהונתן דעם זון פֿון שָׁאוּל.

8 האָט דער מלך גענומען די צוויי זין פֿון רִצפָּה דער טאָכטער פֿון אַיָהן, וואָס זי האָט געבאָרן פֿון שָׁאוּל, אַרמוֹנין און מפֿיבֹשֶׁת, און די פֿינף זין פֿון מיכל דער טאָכטער פֿון שָׁאוּל, וואָס זי האָט געבאָרן פֿון עַדריאֵל דעם זון פֿון בַּרזִלַּי, פֿון מחוֹלָה;

9 און ער האָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון די גִּבעונים, און זיי האָבן זיי אויפֿגעהאַנגען אויפֿן בערג פֿאַר גאָט; און זיי זײַנען אומגעקומען אַלע זיבן אין איינעם. און זיי זײַנען געטייט געווארן אין די ערשטע טעג פֿון שניט, אין אָנהייב גערשטנשניט.

10 און רִצפָּה די טאָכטער פֿון אַיָהן האָט געזומען אַ זאַק, און האָט עס זיך אויסגעשפרייט אויפֿן פֿעלדז, פֿון אָנהייב שניט ביז עס האָט זיך אַראָפּגעגאָסן אויף זיי וואַסער פֿון הימל. און זי האָט ניט געלאָזט אַ פֿויגל פֿון הימל זיך אַראָפּלאָזן אויף זיי בײַ טאָג, און אַ חיה פֿון פֿעלד בײַ נאַכט.

11 איז דערציילט געווָארן דָוִדן וואָס רִצפָּה די טאָכטער פֿון אַיָהן, די קעפּסווײַב פֿון שָׁאוּלן, האָט געטאָן.

12 איז דוד געגאַנגען, און האָט געזומען די ביינער פֿון שָׁאוּלן, און די ביינער פֿון יהונתן זײַן זון, פֿון די מענער פֿון יָבֵישׁ-גִלעָד, וואָס האָבן זיי אַוועקגענומען פֿון דעם מאַרק פֿון בית-שָׁן וואָס די פְּלִשְׁתִּים האָבן זיי דאָרטן געהאַנגען, אין דעם טאָג וואָס די פְּלִשְׁתִּים האָבן געשלאָגן שָׁאוּלן אין גִלבֹּוע.

13 און ער האָט אַרויפֿגעבראַכט פֿון דאָרטן די ביינער פֿון שָׁאוּלן, און די ביינער פֿון יהונתן זײַן זון; און מע האָט אויפֿגעקליבן די ביינער פֿון די געהאַנגענע.

14 און מע האָט באַגראָבן די ביינער פֿון שָׁאוּלן און יהונתן זײַן זון אין לָאַנד בנימין, אין צֶלַע, אין דעם קבֿר פֿון זײַן פֿאָטער קישן; און מע האָט געטאָן אַלץ וואָס דער מלך האָט באַפֿוילן. און גאָט האָט זיך איבערגעבעטן צום לָאַנד נאָך דעם.

15 און די פְּלִשְׁתִּים האָבן ווידער געהאַט אַ מלחמה מיט יִשׂרָאֵל, און דוד און זײַנע קנעכט מיט אים האָבן אַראָפּגעניידערט, און האָבן מלחמה געהאַלטן מיט די פְּלִשְׁתִּים, און דוד איז אָפּגעשלאָפּט געוואָרן.

16 און יִשבי-בנוֹב וואָס איז געווען פֿון די קינדער פֿון דעם רָפָה, און די וואָג פֿון זײַן שפּיז איז געווען דריי הונדערט שקל קופּער, און ער איז געווען אָנגעגורט מיט אַ נײַער [שוועכט], האָט געוואָלט דערשלאָגן דָוִדן.

17 אָבער אֲבִישַׁי דער זון פֿון צרוּיָהן איז אים געקומען צו הילף, און האָט געשלאָגן דעם פְּלִשְׁתִּי און אים געטייט. דעמצמאָל האָבן דָוִדס מענטשן געשוואָרן פֿאַר אים, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט מער ניט אַרויסגיין מיט אונדז אין מלחמה, כדי זאָלסט ניט פֿאַרלעשן דאָס ליכט פֿון ישׂראל.

18 און עס איז געווען נאָך דעם, איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גוֹב מיט די פְּלִשְׁתִּים; דעמצמאָל האָט סִבכֵּי פֿון חוּשָׁה דערשלאָגן סַפּן וואָס פֿון די קינדער פֿון רָפָה.

19 און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גוֹב מיט די פְּלִשְׁתִּים; און אֶלחָנָן דער זון פֿון יַעֲרֵי-אוֹרגים דער בֵּית-לֶחֶמער האָט דערשלאָגן גָלִיַתן פֿון גַת, וואָס דער אָרון פֿון זײַן שפּיז איז געווען אַזוי ווי דער שטאַנג פֿון וועבער.

20 און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גַת. איז דאָרטן געווען אַ מאַן פֿון שטרייט וואָס די פֿינגער פֿון זײַנע הענט און די פֿינגער פֿון זײַנע פֿיס זײַנען געווען צו זעקס און זעקס, פֿיר און צוואַנציק אין צאָל. און ער אויך איז געווען געבאָרן פֿון רָפָה.

21 און ער האָט געלעסטערט ישׂראל; האָט אים יהונתן דער זון פֿון שִׁמְעִי, דָוִדס ברודער, דערשלאָגן.

22 די דאָזיקע פֿיר זײַנען געווען געבאָרן פֿון רָפָה אין גַת. און זיי זײַנען געפֿאַלן דורך דער האַנט פֿון דָוִדן, און דורך דער האַנט פֿון זײַנע קנעכט.

22 1 און דוד האָט געערעדט צו גאָט די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן געזאַנג, אין דעם טאָג וואָס גאָט האָט אים מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון אַלע זײַנע פֿײַנט, און פֿון דער האַנט פֿון שָׁאוּלן.

2 און ער האָט געזאָגט: יהוה איז מײַן פֿעלדז און מײַן פֿעסטונג, און דער

וואָס מאַכט מיך אַנטרינען;
3 גאָט מײַן פֿעלדז וואָס איך שיץ
מיך אין אים, מײַן שילד און דער
האָרן פֿון מײַן הילף, מײַן טורעם און
מײַן אַנטרינונג, מײַן העלפֿער, וואָס
העלפֿסט מיך פֿון אומרעכט.
4 איך רוף; געלויבט איז יהוה! און
פֿון מײַנע פֿײַנט ווער איך געהאָלפֿן.
5 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך
וועלן פֿון טויט, טײַכן פֿון אונטערגאַנג
האָבן מיך געשרעקט;
6 שטריק פֿון אונטערערד האָבן מיך
אַרומגענומען, אַקעגנגעקומען זײַנען
מיר נעצן פֿון טויט.
7 האָב איך אין מײַן נויט געראָפֿן
צו יהוה, יאָ, צו מײַן גאָט האָב איך
געראָפֿן, און ער האָט געהערט פֿון זײַן
טעמפּל מײַן קול, און מײַן געשריי [איז
געקומען] אין זײַנע אויערן.
8 און געשאָקלט און געוואָקלט האָט
זיך די ערד. די גרונטפֿעסטן פֿון
הימל האָבן געציטערט;זיי האָבן זיך
געשאָקלט, ווײל ער האָט געצערנט;
9 אַ רויך איז אויפֿגעגאַנגען אין זײַן
נאָז, און פֿון זײַן מויל האָט אַ פֿײַער
פֿאַרצערט; קוילן האָבן געברענט פֿון
אים.
10 און ער האָט געניגט דעם הימל
און גענידערט, מיט אַ נעבל אונטער
זײַנע פֿיס.
11 און ער איז געריטן אויף אַ כּרוב
און געפֿלויגן, און זיך באַוויזן אויף
פֿליגלען פֿון ווינט.
12 און ער האָט געמאַכט
פֿינצטערניש פֿאַר בײַדלעך אַרום אים;
אַ זאַמלונג פֿון וואַסערן, וואָלקנס
געדיכטע.
13 פֿון דעם שימער פֿאַר אים האָבן
פֿײַערקוילן געברענט.
14 געדונערט פֿון הימל האָט גאָט,
און דער העכסטער האָט אַרויסגעלאָזט
זײַן קול.
15 און ער האָט אַרויסגעשיקט פֿײַלן
און זיי צעשפּרייט, אַ בליץ- און זיי
פֿאַרטומלט.
16 און די גראָבנס פֿון ים האָבן
זיך באַוויזן, די גרונטפֿעסטן פֿון דער
וועלט זײַנען אַנטפּלעקט געוואָרן,
דורך דעם אָנגעשריי פֿון גאָט, פֿון דעם
אָטעמבלאָז פֿון זײַן נאָז.
17 ער האָט אויסגעשטרעקט פֿון
דער הייך און מיך גענומען, מיך
אַרויסגעצויגן פֿון וואַסערן גרויסע.
18 ער האָט מיך מציל געווען פֿון מײַן
מאַכטיקן פֿײַנט, פֿון מײַנע שׂונאים,
וועו זיי זײַנען געווען שטאַרקער פֿון
מיר.
19 זיי זײַנען מיר אַקעגנגעקומען אין
טאָג פֿון מײַן בראָך, אָבער גאָט איז
מיר אַן אָנלעַן געווען.
20 ער האָט מיך אַרויסגעפֿירט אין
דערבריטערניש, מיך אַרויסגעצויגן,
ווײל ער האָט מיך באַגערט.
21 גאָט פֿאַרגעלט מיך לויט מײַן
גערעכטיקייט, לויט דער ריינקייט פֿון
מײַנע הענט קערט ער מיר אום.
22 וואָרום איך האָב געהיט די וועגן
פֿון יהוה, און ניט פֿאַרבראָכן אַקעגן
מײַן גאָט.
23 וואָרום אַלע זײַנע געזעצן זײַנען
פֿאַר מיר, און זײַנע חוקים, דערפֿון
קער איך ניט אָפּ.
24 און איך בין געווען צו אים גאַנץ,
און האָב מיך געהיט פֿון מײַן זינדיקייט.
25 דרום האָט מיר אומגעקערט גאָט
לויט מײַן גערעכטיקייט, לויט מײַן
ריינקייט פֿאַר זײַנע אויגן.
26 מיט דעם גענאָדיקן וויזטו זיך
גענאָדיק, מיט דעם פֿרומען פֿרומ אַן וויזטו
זיך ערלעך.
27 מיט דעם ריינעם וויזטו זיך ריין,
און מיט דעם קרומען וויזטו זיך
פֿאַרדרייט.
28 און דאָס אָרימע פֿאָלק טוסטו
העלפֿן, און דײַנע אויגן זײַנען אויף די
הויכע, דו זאָלסט זיי דערנידערן.
29 וואָרום דו ביסט מײַן ליכט יהוה,
און יהוה באַשײַנט מײַן פֿינצטערניש.

30 וואָרום מיט דיר לויף איך קעגן אַ מחנה, מיט מײַן גאָט שפּרינג איך אַ מויער אַריבער.

31 גאָט- זײַן וועג איז גאַנץ; דאָס וואָרט פֿון יהוה איז געלייטערט, ער איז אַ שילד פֿאַר אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.

32 וואָרום ווער איז אַ גאָט אויסער יהוה, און ווער אַ פֿעלדז אויסער אונדזער גאָט?

33 דער גאָט וואָס איז מײַן שטאַרקע פֿעסטונג, און לאָזט גיין גלײַך מײַן וועג.

34 ער מאַכט מײַנע פֿיס גלײַך ווי די הינדן, און אויף מײַנע הייכן טוט ער מיך שטעלן.

35 ער לערנט מײַנע הענט צו מלחמה, און אַ קופּפערנעם בויגן בייגן אַראָפּ מײַנע אָרעמס.

36 און האָסט מיר געגעבן דעם שילד פֿון דײַן הילף, און דײַן מילדקייט טוט מיך גרייסן.

37 דערבריטערסט מײַן טריט אונטער מיר, און ניט אויסגעגליטשט האָבן זיך מײַנע קנעכלעך.

38 איך האָב געיאָגט מײַנע פֿײַנט און זיי פֿאַרטיליקט, און זיך ניט אומגעקערט ביז איך האָב זיי פֿאַרלענדט.

39 יאָ, איך האָב זיי פֿאַרלענדט און זיי צעהאַקט, אַז זיי קענען ניט אויפֿשטיין; און זיי זײַנען געפֿאַלן אונטער מײַנע פֿיס.

40 און האָסט מיך באַגורט מיט שטאַרקייט פֿאַר מלחמה, האָסט געבייגט מײַנע קעגנשטייער אונטער מיר.

41 און מײַנע פֿײַנט האָסטו געמאַכט מיטן נאַקן צו מיר, מײַנע שׂונאים- איך זאָל זיי פֿאַרשניידן.

42 זיי האָבן זיך אומגעקוקט, און ניט געווען קיין העלפֿער, צו גאָט- און ער האָט זיי ניט געענטפֿערט.

43 און איך האָב זיי צעריבן ווי שטויב פֿון דער ערד, ווי גאַסנקויט זיי צעדריקט, זיי צעטרעטן.

44 און האָסט מיך געמאַכט אַנטרינען פֿון די קריג פֿון מײַן פֿאָלק, מיך געהיט אויף צו ווערן דער קאָפּ פֿון די אומות; אַ פֿאָלק וואָס איך קען ניט, טוט מיר דינען.

45 די קינדער פֿון דעם פֿרעמדן גייען אײַן פֿאַר מיר, פֿון הערן מיטן אויער געהאָרכן זיי מיר.

46 די קינדער פֿון דעם פֿרעמדן ווערן פֿאַרוועלקט, און קומען הינקענדיק אַרויס פֿון זייערע פֿעסטונגען.

47 עס לעבט יהוה, און געלויבט איז מײַן פֿעלדז, און דערהויבן איז גאָט דער פֿעלדז פֿון מײַן הילף;

48 דער גאָט וואָס גיט מיר נקמות, און מאַכט נידערן די אומות אונטער מיר,

49 און ציט מיך אַרויס פֿון מײַנע פֿײַנט; יאָ, איבער מײַנע קעגנשטייער דערהייבסטו מיך, פֿון דעם רויבמענטשן ביסטו מיך מציל.

50 דרום לויב איך דיך, גאָט, צווישן די פֿעלקער, און צו דײַן נאָמען טו איך זינגען.

51 אַ טורעם פֿון הילף איז ער פֿאַר זײַן מלך, און ער טוט חֶסד מיט זײַן געזאַלבטן, מיט דָוִדן און מיט זײַן זאָמען ביז אייביק.

23 און דאָס זײַנען די לעצטע ווערטער פֿון דָוִדן: די רייד פֿון דוד דעם זון פֿון ישַׁי, די רייד פֿון דעם מאַן וואָס איז הויך געשטעלט, דעם געזאַלבטן פֿון דעם גאָט פֿון יעקבֿ, און דעם זיסן זינגער פֿון ישׂראל:

2 דער גײַסט פֿון גאָט רעדט דורך מיר, און זײַן וואָרט איז אויף מײַן צונג.

3 דער גאָט פֿון ישׂראל האָט געזאָגט, דער פֿעלדז פֿון ישׂראל האָט צו מיר געערעדט: אַ געווועלטיקער איבער

מענטשן דאַרף זײַן אַ צדיק וואָס
געוועלטיקט מיט גאָטספֿאָרכטיקייט,
4 און ווי ליכט פֿון פֿרימאָרגן וועַן די
זון גייט אויף- אַ פֿרימאָרגן אָן וואָלקן,
וועַן פֿון שײַן נאָכן רעגן שפּראָצט דאָס
גראָז פֿון דער ערד.
5 פֿאַר וואָר, איז ניט פֿעסט מײַן הויז
פֿאַר גאָט? וויבאָל אַן אייביקן בונד האָט
ער מיר געמאַכט, צוגעבריט אין אַלעם
און אָפּגעהיט; פֿאַר וואָר, אַל מײַן הילף
און אַל מײַן באַגער צי מאַכט ער ניט
שפּראָצן?
6 אָבער די נידערטרעטיקע זײַנען
אַלע ווי דערנער אַוועקגעוואָרפֿענע
וואָס מען קען מיט דער האַנט ניט
אָנגענעמען;
7 און ווער עמעצער זיי אָנרירן,
באַוואָרנט ער זיך מיט אַן אייזן אָדער
אַ האָלץ פֿון אַ שפּיז; און פֿאַרברענט
איך פֿײַער ווערן זיי פֿאַרברענט אויפֿן
אָרט.
8 דאָס זײַנען די נעמען פֿון די גבורים
וואָס דוד האָט געהאַט: יוֹשֵׁב-בַּשֶּׁבֶת,
אַ תַּחְכְּמוֹנִי, דער הויפּטמאַן פֿון די
עלטסטע, דאָס איז עֲדִינוֹ דער עצני;
[ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן שפּיז] אויף
אַכט הונדערט מאַן, דערשלאָגן מיט
איין מאָל.
9 און נאָך אים איז געווען אֶלְעָזָר
דער זון פֿון דּוֹדוֹ דעם זון פֿון אֲחוֹחִין,
פֿון די דריַי גבורים מיט דָּוִדן, וועַן
זיי האָבן זיך אײַנגעשטעלט אָקעגן
די פּלשתּים, וואָס האָבן זיך דאָרטן
אײַנגעזאַמלט אויף מלחמה, און די
מענער פֿון ישׂראל זײַנען געווען
אַוועקגעגאַנגען;
10 און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און
האָט געשלאָגן צווישן די פּלשתּים
biז זײַן האַנט האָט איז מיד געוואָרן, און
זײַן האַנט האָט זיך צוגעקלעפּט צום
שוווערד. און גאָט האָט געטאָן אַ
גרויסע ישועה אין יענעם טאָג, און
דאָס פֿאָלק האָט זיך אומגעקערט נאָך
אים, בלויז אויסצוטאָן [די געטייטע].
11 און נאָך אים איז געווען שַׁמָּה דער
זון פֿון אָגֵא, פֿון הָרָר. די פּלשתּים
האָבן זיך געהאַט אײַנגעזאַמלט אין אַ
מחנה; און דאָרטן איז געווען אַ שטיק
פֿעלד פֿול מיט לינדזן; און דאָס פֿאָלק
איז אַנטלאָפֿן פֿון די פּלשתּים;
12 האָט ער זיך געשטעלט אין מיטן
פֿון דעם שטיק לאַנד, און האָט עס
מציל געווען; און ער האָט געשלאָגן
די פּלשתּים, און גאָט האָט געטאָן אַ
גרויסע ישועה.
13 און דריַי פֿון די דרײַסיק
הויפּטלײַט האָבן אַראָפּגענידערט און
זײַנען געקומען אין שניטציט צו דָּוִדן
צו דער הייל פֿון עֲדוּלָּם; און די מחנה
פֿון די פּלשתּים האָט געלאַגערט אין
טאָל רפֿאים.
14 און דוד איז דעמצמאָל געווען
אין דער פֿעסטונג, און די וואַך פֿון
די פּלשתּים איז דעמצמאָל געווען אין
בֵּית-לֶחֶם.
15 האָט דוד געגלוסט, און ער האָט
געזאָגט: וועַן מיר גיט ווער טרינקען
וואַסער פֿון דעם ברונעם פֿון בֵּית-לֶחֶם
וואָס אין טויער!
16 האָבן די דריַי גבורים
אַרײַנגעבראָכן אין לאַגער פֿון די
פּלשתּים, און זיי האָבן אָנגעשעפּט
וואַסער פֿון דעם ברונעם פֿון בֵּית-לֶחֶם
וואָס בײַם טויער, און געזונמען און
געבראַכט צו דָּוִדן. אָבער ער האָט עס
ניט געוואָלט טרינקען, און האָט עס
אויסגאָסן צו גאָט.
17 און ער האָט געזאָגט: חלילה מיר,
גאָט, אַז איך זאָל דאָס טאָן! דאָס בלוט
פֿון די מענטשן וואָס זײַנען געגאַנגען
מיט דער סכנה פֿון זייער לעבן? און ער
האָט עס ניט געוואָלט טרינקען. דאָס
האָבן געטאָן די דריַי גבורים.
18 און אֲבִישַׁי, יוֹאָבס ברודער, דער
זון פֿון צרוּיָהן, ער איז געווען דער
הויפּט פֿון די דריַי; און ער האָט
אויפֿגעהויבן זײַן שפּיז אויף דריַי
הונדערט און זיי דערשלאָגן; ער האָט

געהאַט אַ שם צווישן די דריי.
19 פֿון די דריי איז ער געווען דער אָנגעזעענסטער, און ער איז בײַ זיי געווארן צום עלטסטן, אָבער צו די [ערשטע] דריי איז ער ניט געקומען.
20 און בנָיָהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען, דער זון פֿון אַ העלדישן מאַן, גרויס אין אויפֿטוען, פֿון קַבצְאֵל, ער האָט געשלאָגן די צוויי העלדן פֿון מואָבֿ, און ער האָט אַראָפּגעגאַנגענידערט און האָט דערשלאָגן אַ לייב אין אַ גרוב, אין אַ טאָג פֿון שניי.
21 און ער האָט דערשלאָגן אַ מִצרישן מאַן, אַ מאַן אָנצוקוקן; און אין דעם מִצריס האַנט איז געווען אַ שפּיז, און ער האָט אַראָפּגעגאַנגענידערט צו אים מיט אַ רוט; האָט ער אַרויסגעריסן דעם שפּיז פֿון דעם מִצריס האַנט, און האָט אים אים עהרגעט מיט זײַן אייגענעם שפּיז.
22 דאָס האָט געטאָן בנָיָהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען, און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי גבורים.
23 ער איז געווען מער אָנגעזען פֿון די דרײַסיק, אָבער צו די [ערשטע] דריי איז ער ניט געקומען. און דוד האָט אים אויפֿגעזעצט אויבער זײַן לײַבוואַך.
24 עשָׂהאל, יוֹאָבֿס ברודער, איז געווען צווישן די דרײַסיק; אֶלחָנָן דער זון פֿון דודון פֿון בֵּית-לֶחֶם;
25 שַׁמָּה פֿון חֲרוֹד; אֶליקָא פֿון חֲרוֹד;
26 חֶלֶץ פֿון פֶּלֶט; עִירָא דער זון פֿון עִקֶּשן פֿון תְּקוֹעַ;
27 אֲבִיעֶזֶר פֿון ענָתות; מְבוּנַי פֿון חוּשָׁה;
28 צַלמון פֿון אַחוֹחַ; מַהֲרַי פֿון נְטוֹפָה;
29 חֶלֶבּ דער זון פֿון בַּעֲנָה פֿון נְטוֹפָה; אִתַּי דער זון פֿון ריבֿין פֿון גִּבְעָה פֿון די קינדער פֿון בנימין;
30 בְּנָיָהוּ פֿון פִּרעָתון; הִדַּי פֿון נַחֲלֵי-גַעַש;
31 אֲבִי-עַלבֿון פֿון עַרָבָה; עַזמָוֶת פֿון בַּרחוּם;
32 אֶלְיַחבָא פֿון שַׁעַלבֿון; פֿון יָשֵׁנס זין, יהונתן;
33 שַׁמָּה פֿון הָרָר; אַחִיאָם דער זון פֿון שָׁרָרן פֿון אֲרָר;
34 אֶלִיפֿלט דער זון פֿון אַחַסבַּין; דער זון פֿון דעם מַעֲכָתי; אֶלִיעָם דער זון פֿון אַחיתופֿל פֿון גילה;
35 חֶצרַי פֿון כַּרמל; פַּעַרַי פֿון אָרָבּ;
36 יִגאָל דער זון פֿון נתנען פֿון צוֹבָה; בָּני דער גָּדי;
37 צֶלֶק דער עמוני; נַחַרַי פֿון בארות, דער וואָפֿנטרעגער פֿון יוֹאָבֿ דעם זון פֿון צרוּיָהן;
38 עִירָא פֿון יֶתר; גָּרֵבּ פֿון יֶתר;
אוּריָה דער חִתי. אין אַלעמען זיבן און דרײַסיק.

24 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט ווידער געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט אָנגערעדט דָּוִדן אַקעגן זיי, אַזוי צו זאָגן: גיי צייל איבער ישׂראל און יהוּדה.
2 און דער מלך האָט געזאָגט צו יוֹאָבֿ דעם חיל-פֿירער וואָס מיט אים: וואַנדער אַקאַרשט דורך אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל, פֿון דן און ביז באֵר-שָׁבַע, און ציילט דאָס פֿאָלק כּדי איך זאָל וויסן דעם מספּר פֿון פֿאָלק.
3 האָט יוֹאָבֿ געזאָגט צום מלך זאָל גאָט דײַן האַר מערן דאָס פֿאָלק הונדערט מאָל אַזוי פֿיל ווי זיי זײַנען, און די אויגן פֿון מײַן האַר דעם מלך זאָלן עס זען; אָבער צו וואָס וויל מײַן האַר דער מלך די דאָזיקע זאַך?
4 אָבער דאָס וואָרט פֿון דעם מלך איז געווען שטאַרק צו יוֹאָבֿ און צו די חיל-פֿירער, און יוֹאָבֿ און די חיל-פֿירער זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון פּנֵי מלך, צו ציילן דאָס פֿאָלק, ישׂראל.
5 און זיי זײַנען אַריבער דעם ירדן, און האָבן געלאָגערט אין ערוער, אויף דער רעכטער זײַט פֿון דער שטאָט וואָס אין מיטן טאָל פֿון גָּד, און צו יַעזֵר צו.

6 און זיי זײַנען געקומען קיין גִלעָד,
און צו דעם לַאַנד תַּחתִים-חָדשי, און זיי
זײַנען געקומען קיין דָן-יַעַן, און רונד
אַרום צו צידון.
7 און זיי זײַנען געקומען צו דער
פֿעסטונג פֿון צור, און צו אַלע שטעט
פֿון דעם חִוִי און דעם כְּנַעֲנִי, און זיי
זײַנען אַרויסגעקומען אין יָרום יהוּדה
ביַי באֵר-שָׁבַע.
8 און זיי האָבן דורכגעוואַנדערט
דאָס גאַנצע לַאַנד, און זײַנען
צוריקגעקומען צום סָוף פֿון נײַן
חדשים און צוואַנציק טעג קיין
ירושלים.
9 און יוֹאָבּ האָט איבערגעגעבן דעם
מספּר פֿון דער ציילונג פֿון פֿאָלק צום
מלך. און ישׂראל איז געווען אַכט מאָל
הונדערט טויזנט קריגסלײַט וואָס צײַען
אַ שוווערד, און די מענער פֿון יהוּדה,
פֿינף מאָל הונדערט טויזנט מאַן.
10 און דאָס האַרץ פֿון דָוִדן האָט
אים געפּלאָגט נאָך דעם ווי ער האָט
געציילט דאָס פֿאָלק, און דוד האָט
געזאָגט צו גאָט: איך האָב זייער
געזינדיקט וואָס איך האָב דאָס געטאָן;
און אַצונד, גאָט, טו אָפּ, איך בעט
דיך, דעם פֿאַרברעך פֿון דײַן קנעכט,
וואָרום איך בין געווען נאַריש זייער.
11 און ווי דוד איז אויפֿגעשטאַנען
אין דער פֿרי, אַזוי איז דאָס ווָארט פֿון
גאָט געווען צו גָד דעם נבֿיא, דָוִדס
זעער, אַזוי צו זאָגן:
12 גיי און זאָלסט רעדן צו דָוִדן: אַזוי
האָט גאָט געזאָגט: דריַי זאַכן לייג איך
אויף דיר; קלײַב דיר אויס איינע פֿון
זיי, וואָס איך זאָל דיר טאָן.
13 איז גָד געקומען צו דָוִדן און
האָט אים דערציילט, און האָט צו אים
געזאָגט: זאָלן אויף דיר קומען זיבן
יאָר הונגער אין דײַן לַאַנד? אָדער
זאָלסט דריַי חדשים לויפֿן פֿאַר דײַנע
פֿײַנט, און זיי זאָלן דיך נאָכיאָגן?
אָדער דריַי טעג זאָל זײַן אַ מגפּה אין
דײַן לַאַנד? אַצונד באַטראַכט, און זע
וואָס פֿאַר אַ באַשייד איך זאָל ברענגן
צו דעם וואָס שיקט מיך.
14 האָט דוד געזאָגט צו גָדן: מיר
איז זייער ענג. לאָמיר, איך בעט דיך,
פֿאַלן אין דער האַנט פֿון גאָט, ווָארום
זײַן רַחֲמָנות איז גרויס, און לאָמיך ניט
פֿאַלן אין דער האַנט פֿון אַ מענטשן.
15 האָט גאָט געגעבן אַ מגפּה אין
ישׂראל פֿון אין דער פֿרי און ביז
דער געשטעלטער צײַט, און עס זײַנען
געשטאָרבן פֿון פֿאָלק, פֿון דן און ביז
באֵר-שָׁבַע, זיבעציק טויזנט מאַן.
16 און דער מלאך האָט
אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף
ירושלים זי אומצובערענגען; האָט גאָט
חרטה געהאַט אויף דעם בייז, און ער
האָט געזאָגט צו דעם מלאך ווָאס האָט
אומגעבראַכט צווישן פֿאָלק: גענוג!
אַצונד זאָלסט דײַן האַנט. און דער
מלאך פֿון גאָט איז געווען ביַי דעם
שניַיער פֿון אַרַוְנָה דעם יבֿוסי.
17 און דוד האָט געזעדט צו גאָט,
ווען ער האָט געזען דעם מלאך ווָאס
שלאָגט צווישן פֿאָלק, און ער האָט
געזאָגט: זע, איך האָב געזינדיקט, און
איך האָב פֿאַרבראָכן, אָבער די דאָזיקע
שאָף, ווָאס האָבן זיי געטאָן? זאָל, איך
בעט דיך, דײַן האַנט זײַן אויף מיר און
אויף מײַן פֿאָטערס הויז.
18 איז גָד געקומען צו דָוִדן אין
יענעם טאָג, און ער האָט צו אים
געזאָגט: גיי אַרויף, שטעל אויף צו
גאָט אַ מזבח אין דעם שניַיער פֿון אַרַוְנָה
דעם יבֿוסי.
19 איז דוד אַרויפֿגעגאַנגען לויט דעם
ווָארט פֿון גָדן, אַזוי ווי גאָט האָט
באַפֿוילן.
20 און אַרַוְנָה האָט אַ קוק געטאָן, און
האָט דערזען ווי דער מלך און זײַנע
קנעכט קומען אַריבער צו אים; איז
אַרַוְנָה אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך
געבוקט צום מלך מיט זײַן פּנים צו דער
ערד.

21 און אַרַונָה האָט געזאָגט: נאָך
וואָס איז מײַן האַר דער מלך געקומען
צו זײַן קנעכט? האָט דוד געזאָגט:
אָפּצוקויפֿן פֿון דיר דעם שׁיִיער אויף
צו בויען אַ מזבח צו גאָט, כּדי די מגפּה
זאָל פֿאַרהאַלטן ווערן פֿון פֿאָלק.

22 האָט אַרַונָה געזאָגט צו דָוִדן:
זאָל מײַן האַר דער מלך נעמען און
אויפֿברענגען וואָס איז גוט אין זײַנע
אויגן. זע, די רינדער זײַנען פֿאַר
בראַנדאָפּפֿער, און די דרעשׁשליטנס
און די שׁפּאַנציג פֿון די רינדער פֿאַר
האָלץ.

23 אַלץ האָט אַרַונָה דער מלך
אַוועקגעגעבן צום מלך. און אַרַונָה
האָט געזאָגט צום מלך: זאָל יהוה דײַן
גאָט דיך באַוויליקן.

24 האָט דער מלך געזאָגט צו אַרַונָהן:
ניין, נײַערט קויפֿן וועל איך קויפֿן
פֿון דיר פֿאַר געצאָלט, און איך וועל
ניט אויפֿברענגען צו יהוה מײַן גאָט
בראַנדאָפּפֿער פֿאַר אומזיסט. און דוד
האָט אָפּגעקויפֿט דעם שׁיִיער און די
רינדער פֿאַר פֿופֿציק שקל זילבער.

25 און דוד האָט דאָרטן געבויט אַ
מזבח צו גאָט, און האָט אויפֿגעבראַכט
בראַנדאָפּפֿער און פֿרידאָפּפֿער. און
גאָט האָט זיך איבערגעבעטן צום לאַנד,
און די מגפּה איז פֿאַרהאַלטן געוואָרן
פֿון ישׂראל.

מְלָכִים א

1 און דער מלך דוד איז געווָארן אַלט און באַטָאגט, און מע האָט אים צוגעדעקט מיט קליידער, אָבער אים פֿלעגט ניט ווארעם ווערן.
2 האָבן זיינע קנעכט צו אים געזָאגט: זָאל מען זוכן פַֿאר מיין האַר דעם מלך אַ מיידל אַ יונגפֿרוי, און זי וועט שטיין פַֿאר דעם מלך, און וועט אים זיין אַ ווארטאָרין; און זי וועט ליגן אין דיין בוזעם, און עס וועט ווארעם זיין מיין האַר דעם מלך.
3 און זיי האָבן געזוכט אַ שיין מיידל אין גאַנצן געמָארק פֿון ישׂראל, און זיי האָבן געפֿונען אַבישַׁג פֿון שונֶם און האָבן זי געבראַכט צום מלך.
4 און די מיידל איז געווען שיין ביז גאָר; און זי איז געווען דעם מלך אַ ווארטאָרין, און האָט אים באַדינט; אָבער דער מלך האָט זי ניט דערקענט.
5 און אֲדוֹנִיָה דער זון פֿון חַגיתן האָט זיך אויבערגענומען, אַזוי צו זָאגן: איך וועל ווערן מלך. און ער האָט זיך אויסגעשאַפֿט רייטוועגן און רייטער, און פֿופֿציק מאַן וואָס זיינען געלאָפֿן אים פֿאַרויס.
6 וואָרום זיין פֿאָטער האָט אים אין זיין לעבטאָג ניט באַטרִיבט, אַזוי צו זָאגן: פַֿאַר וואָס טוסטו אַזוי? און ער איז אויך געווען זייער שיין אין געשטאַלט. און ער איז געבאָרן געוואָרן נאָך אַבָשָׁלוֹמען.
7 און ער האָט געהאַט אַ ערייד מיט יוֹאָבֿ דעם זון פֿון צרוּיָהן, און מיט אֶבְיָתר דעם כהן, און זיי האָבן מיטגעהאָלפֿן אַדוֹנִיָהן.
8 אָבער צָדוֹק דער כהן, און בְּנָיָהו דער זון פֿון יְהוֹיָדָע און נתן דער נבֿיא, און שִׁמְעִי, און רֵעִי, און די גִבורים וואָס ביי דָוִדן, זיינען ניט געווען מיט אֲדוֹנִיָהו.
9 און אֲדוֹנִיָהו האָט געשאָכטן שאָף און רינדער און געשטאָפּטע קעלבער ביי דעם שטיין זוֹחֶלֶת וואָס לעבן עין-רוֹגֶל, און ער האָט פַֿאַררופֿן אַלע זיינע ברידער, דעם מלכס זין, און אַלע מענער פֿון יהוּדה, דעם מלכס קנעכט.
10 אָבער נתן דעם נבֿיא, און בְּנָיָהו, און די גִבורים, און זיין ברודער שלמהן, האָט ער ניט געפֿופֿן.
11 האָט נתן געזָאגט צו בת-שֶׁבַע, שלמהס מוטער, אַזוי צו זָאגן: האָסטו ניט געהערט אַז אֲדוֹנִיָהו דער זון פֿון חַגיתן איז געוואָרן מלך, און אונדזער האַר דוד ווייס ניט?
12 און אַצונד, קום לאָמיך אַקאָרשט דיר געבן אַן עצה, און ראַטעוועט דיין לעבן און דאָס לעבן פֿון דיין זון שלמהן.
13 גיי און קום צום מלך דוד, און זָאלסט זָאגן צו אים: האָסטו, מיין האַר מלך, ניט געשוואָרן דיין דינסט, אַזוי צו זָאגן: נאָר דיין זון שלמה זָאל קיניגן נאָך מיר, און ער זָאל זיצן אויף מיין טראָן? הײַנט פַֿאַר וואָס איז אֲדוֹנִיָהו געוואָרן מלך?
14 אָט ווי דו רעדסט נאָך דָארטן מיטן מלך, אַזוי וועל איך קומען נאָך דיר, און וועל פַֿאַרפֿולן דיינע ווערטער.
15 איז בת-שֶׁבַע אַריינגעגאַנגען צום מלך אין קאַמער. -און דער מלך איז געווען זייער אַלט, און אַבִישַׁג פֿון שונֶם האָט באַדינט דעם מלך. —
16 און בת-שֶׁבַע האָט זיך געניגט און זיך געבוקט צום מלך. האָט דער מלך געזָאגט: וואָס איז דיר?
17 האָט זי צו אים געזָאגט: מיין האַר, דו האָסט געשוואָרן דיין דינסט ביי יהוה דיין גאָט: נאָר דיין זון שלמה זָאל קיניגן נאָך מיר, און ער זָאל זיצן אויף מיין טראָן.

18 און אֲצונד זע, אֲדוֹנָיה איז
געווארן מלך, און אֲצונד, מײַן האַר
מלך, ווייסטו גאָר ניט.
19 און ער האָט געשאָכטן אָקסן און
געשטאָפּטע קעלבער און שאָף אַ סך,
און ער האָט פֿאַררופֿן אַלע זין פֿון דעם
מלך, און אֶבֿיתר דעם כהן, און יוֹאָבֿ
דעם חיל-פֿירער; אָבער דײַן קנעכט
שלמהן האָט ער ניט גערופֿן.
20 און דו מײַן האַר מלך, אויף דיר
זײַנען די אויגן פֿון גאַנץ ישׂראל, זיי צו
זאָגן, ווער זאָל זיצן אויף דעם טראָן
פֿון מײַן האַר דעם מלך נאָך אים.
21 וואָרום עס וועט זײַן, ווי דער
האַר מײַן מלך לייגט זיך מיט זײַנע
עלטערן, אַזוי וועל איך און מײַן זון
שלמה זײַן פֿאַרשולדיקטע.
22 און אָט ווי זי רעדט נאָך מיטן
מלך, אַזוי איז נתן דער נבֿיא געקומען.
23 האָט מען אָנגעזאָגט דעם מלך,
אַזוי צו זאָגן: נתן דער נבֿיא איז דאָ.
און ער איז געקומען פֿאַר דעם מלך,
און האָט זיך געבוקט צום מלך אויף זײַן
פנים צו דער ערד.
24 און נתן האָט געזאָגט: מײַן האַר
מלך, האָסט דו געזאָגט: אֲדוֹנִיָהוּ זאָל
קיניגן נאָך מיר, און ער זאָל זיצן אויף
מײַן טראָן?
25 וואָרום ער האָט הײַנט
אַראָפּגעניידערט, און האָט געשאָכטן
אָקסן און געשטאָפּטע קעלבער און
שאָף אַ סך, און ער האָט פֿאַררופֿן אַלע
זין פֿון דעם מלך, און די חיל-פֿירער,
און אֶבֿיתר דעם כהן, און אָט עסן זיי
און טרינקען מיט אים, און זאָגן: לעבן
זאָל דער מלך אֲדוֹנִיָהוּ!
26 אָבער מיך, מיך דײַן קנעכט, און
צָדוֹק דעם כהן, און בְּנָיָהוּ דעם זון פֿון
יְהוֹיָדָע, און דײַן קנעכט שלמהן, האָט
ער ניט גערופֿן.
27 צי איז די דאָזיקע זאַך געשען פֿון
מײַן האַר דעם מלך, און האָסט ניט צו
ווײַסן געטאָן דײַן קנעכט, ווער עס זאָל
זיצן אויף דעם טראָן פֿון מײַן האַר דעם
מלך נאָך אים?
28 האָט געזאָגט דער מלך דוד
און האָט געזאָגט: רופֿ מיר אַרײַן
בת-שֶׁבַע. און זי איז געקומען פֿאַרן
מלך און האָט זיך געשטעלט פֿאַרן
מלך.
29 און דער מלך האָט געשוואָרן און
געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט,
וואָס האָט אויסגעלייזט מײַן זעל פֿון
יעטוועדער צרה,
30 אַז אַזוי ווי איך האָב דיר
געשוואָרן ביַי יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: נאָר דײַן זון
שלמה זאָל קיניגן נאָך מיר–אַז אַזוי
וועל איך טאָן הײַנטיקן טאָג!
31 האָט בת-שֶׁבַע זיך געניגט מיטן
פנים צו דער ערד, און זיך געבוקט צום
מלך, און האָט געזאָגט: אייביק לעבן
זאָל מײַן האַר דער מלך דוד!
32 און דער מלך דוד האָט געזאָגט:
רופֿט מיר צָדוֹק דעם כהן, און נתן דעם
נבֿיא, און בְּנָיָהוּ דעם זון פֿון יְהוֹיָדָע.
זײַנען זיי געקומען פֿאַרן מלך,
33 און דער מלך האָט צו זיי געזאָגט:
נעמט מיט אײַך די קנעכט פֿון אײַער
האַר, און זעצט אַריף מײַן זון שלמהן
אויף מײַן מוילאייזעלין, און איר זאָלט
אים מאַכן נידערן צום גיחון.
34 און זאָל צָדוֹק דער כהן און נתן
דער נבֿיא אים דאָרטן זאַלבן פֿאַר אַ
מלך איבער ישׂראל. און איר זאָלט
בלאָזן אין שופֿר, און זאָגן: לעבן זאָל
דער מלך שלמה!
35 און איר זאָלט אַרויפֿגיין נאָך אים,
און ער זאָל קומען און זיך זעצן אויף
מײַן טראָן, און ער זאָל קיניגן אויף מײַן
אָרט, וואָרום אים האָב איך באַפֿוילן
פֿאַר אַ פֿירשט איבער ישׂראל און
איבער יהודה.
36 האָט בְּנָיָהוּ דער זון פֿון יְהוֹיָדָע
געענטפֿערט דעם מלך און האָט
געזאָגט: אָמן! אַזוי זאָל זאָגן יהוה
דער גאָט פֿון מײַן האַר דעם מלך!

37 אַזוי ווי גָאט איז געווען מיט מײַן
האַר דעם מלך, אַזוי זאָל ער זײַן מיט
שלמהן, און ער זאָל גרייסן זײַן טראָן
נאָך מער פֿון דעם טראָן פֿון מײַן האַר
דעם מלך דוד.
38 און צָדוֹק דער כֹהן, און נתן
דער נבֿיא, און בְּנָיָהוּ דער זון פֿון
יְהוֹיָדָע, און די כְּרֵתים און די
פְּלֵתים, האָבן אַראָפּגעניידערט, און זיי
האָבן אַרויפֿגעזעצט שלמהן אויף דער
מוילייזעלין פֿון מלך דוד, און האָבן
אים אַראָפּגעפֿירט צו גיחון.
39 און צָדוֹק דער כֹהן האָט גענומען
דעם האָרן מיט אייל פֿון געצעלט, און
ער האָט געזאַלבט שלמהן; און זיי
האָבן געבלאָזן אין שופֿר, און דאָס
גאַנצע פֿאָלק האָט געזאָגט: לעבן זאָל
דער מלך שלמה!
40 און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז
אַרויפֿגעגאַנגען נאָך אים, און דאָס
פֿאָלק האָט געפּייפֿט אויף פֿייפֿלען,
און זיך געפֿרייט אַ גרויסע פֿרייד, און
די ערד האָט זיך געשפּאָלטן פֿון זייער
לייַערעם.
41 און אֲדוֹנִיָהוּ און אַלע
פֿאַררופֿענע וואָס מיט אים האָבן
דאָס דערהערט, וועו זיי האָבן
געענדיקט עסן. און ווי יוֹאָבֿ האָט
דערהערט דעם קָול פֿון שופֿר, אַזוי
האָט ער געזאָגט: וואָס טומלט דער
לייַערעם פֿון שטאָט?
42 ווי ער רעדט נאָך, ערשט יוֹנָתן
דער זון פֿון אֶביתר דעם כֹהן קומט
אָן. האָט אֲדוֹנִיָהוּ געזאָגט: קום אַהער,
וואָרום אַ ווייליַער מענטש ביסטו, און
גוטס וועסטו אָנזאָגן.
43 האָט געענטפֿערט יוֹנָתן און
געזאָגט צו אֲדוֹנִיָהוּ: פֿאַר וואָר,
אונדזער האַר דער מלך דוד האָט
געמאַכט שלמהן פֿאַר מלך.
44 און דער מלך האָט געשיקט מיט
אים צָדוֹק דעם כֹהן, און נתן דעם
נבֿיא, און בְּנָיָהוּ דעם זון פֿון יְהוֹיָדָע,
און די כְּרֵתים און די פְּלֵתים, און זיי
האָבן אים אַרויפֿגעזעצט אויף דער
מוילאייזעלין פֿון מלך.
45 און צָדוֹק דער כֹהן און נתן
דער נבֿיא האָבן אים געזאַלבט פֿאַר
מלך בײַם גיחון, און זיי זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן פֿריילעכע,
און די שטאָט האָט געטומלט; דאָס איז
דער ליאַרעם וואָס איר האָט געהערט.
46 און שלמה האָט זיך אויך געזעצט
אויפֿן טראָן פֿון דער מלוכה.
47 און אויך זײַנען די קנעכט פֿון
מלך געקומען ווינטשן אונדזער האַר
דעם מלך, אַזוי צו זאָגן: זאָל דײַן גאָט
באַגיטיקן שלמהס נאָמען נאָך מער פֿון
דײַן נאָמען, און גרייסן זײַן טראָן נאָך
מער פֿון דײַן טראָן.
48 און אויך האָט דער מלך אַזוי
געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער גאָט
פֿון ישׂראל, וואָס האָט היינט געגעבן
ווער זאָל זיצן אויף מײַן טראָן, און
מײַנע אויגן זעען עס.
49 האָבן אַלע פֿאַרופֿענע וואָס
בײַ אֲדוֹנִיָהוּ אויפֿגעצייטערט און זיי
זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און געגאַנגען
איטלעכער אויף זײַן וועג.
50 און אֲדוֹנִיָהוּ האָט מורא
געהאַט פֿאַר שלמהן, און ער איז
אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען און
האָט זיך אָנגענומען אָן די הערנער פֿון
מזבח.
51 איז אָנגעזאָגט געוואָרן שלמהן,
אַזוי צו זאָגן: זע, אֲדוֹנִיָהוּ האָט מורא
פֿאַר דעם מלך שלמה, און אָט האָט
ער זיך אָנגענומען אָן די הערנער פֿון
מזבח, אַזוי צו זאָגן: זאָל מיר דער מלך
שלמה היינט שוווערן, אויב ער וועט
טייטן זײַן קנעכט מיטן שוווערד.
52 האָט שלמה געזאָגט: אויב ער
וועט זײַן אַן אַרנטלעכער מענטש, וועט
אַ האָר פֿון אים ניט פֿאַלן צו דער ערד;
אויב אָבער בייז וועט געפֿונען ווערן
אין אים, וועט ער שטאַרבן.
53 און דער מלך שלמה האָט
געשיקט, און מע האָט אים

אַרְאָפגענידערט פֿון מזבח; און
ער איז געקומען, און האָט זיך געבוקט
צום מלך שלמה, און שלמה האָט צו
אים געזאָגט: גיי אַהיים.

2 1 און די טעג פֿון דָּוִדן האָבן
געוענט צו שטאַרבן, און ער האָט
באַפֿוילן זײַן זון שלמהן, אַזוי צו זאָגן:
2 איך גיי אין דעם וועג פֿון דער
גאַנצער ערד, זאָלסטו זיך שטאַרקן און
זײַן אַ מאַן.
3 און זאָלסט היטן די היטונג פֿון
יהוה דײַן גאָט, צו גיין אין זײַנע
וועגן, צו היטן זײַנע חוקים און זײַנע
געבאָט און זײַנע געזעצן און זײַנע
אָנזאָגן, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן
אין תּורת-משה, כּדי זאָלסט באַגליקן
אין אַלץ וואָס דו וועסט טאָן, און
אומעטום, וואָס דו וועסט אַהין זיך
קערן;
4 כּדי גאָט זאָל מקיים זײַן זײַן וואָרט
וואָס ער האָט גערעדט וועגן מיר, אַזוי
צו זאָגן: אויב דײַנע קינדער וועלן
אָפּהיטן זייער וועג צו גיין פֿאַר מיר
מיט אמת, מיט זייער גאַנצן האַרצן און
מיט זייער גאַנצער זעל–אַזוי צו זאָגן:
וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן אַ מאַן
פֿון דעם טראָן פֿון ישׂראל.
5 און אויך ווייסטו וואָס יואָבֿ דער
זון פֿון צרוּיָהן האָט מיר געטאָן, וואָס
ער האָט געטאָן צו די צוויי חיל-פֿירער
פֿון ישׂראל, צו אַבנר דעם זון פֿון נֶרן,
און צו עַמָּשׂא דעם זון פֿון יֶתרן, ווי ער
האָט זיי געהרגעט, און פֿאַרגאָסן בלוט
פֿון מלחמה אין שלום, און ארויפֿגעטאָן
בלוט פֿון מלחמה אויף זײַן גאַרטל וואָס
אויף זײַנע לענדן, און אויף זײַנע שיך
וואָס אויף זײַנע פֿיס.
6 דרום זאָלסטו טאָן לויט דײַן חכמה,
און זאָלסט ניט לאָזן זײַנע גרעָ האָר
נידערן בשלום אין קבֿר.
7 און מיט די קינדער פֿון בַּרזִלַּי
דעם גלעדער זאָלסטו טאָן חֶסד, און
זיי זאָלן זײַן פֿון די וואָס עסן בײַ
דײַן טיש, וואָרום זיי האָבן זיך אויך
דערנענטערט צו מיר, וואָן איך בין
אַנטלאָפֿן פֿון דײַן ברודער אַבְשָׁלוֹמען.
8 און דאָ איז בײַ דיר שִׁמְעִי דער זון
פֿון גֵּרָאן, דער בנימינער פֿון בחורים,
וואָס האָט מיך געשאָלטן מיט טויטע
קללות אין דעם טאָג וואָס איך בין
געגאַנגען קיין מַחֲנַיִם; און ער האָט
אַראָפּגענידערט מיר אַנטקעגן בײַם
ירדן, און איך האָב אים געשוואָרן בײַ
גאָט, אַזוי צו זאָגן: איך וועל דיך ניט
טייטן מיטן שוואָרד.
9 און אַצונד, זאָלסט אים ניט
שענקען, וואָרום אַ קלוגער מענטש
ביסטו, און וועסט וויסן וואָס דו זאָלסט
טאָן מיט אים; און זאָלסט מאַכן נידערן
זײַנע גרעָ האָר מיט בלוט אין קבֿר.
10 און דוד האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן
געוואָרן אין דָּוִדס-שטאָט.
11 און די טעג וואָס דוד האָט
געקיניגט איבער ישׂראל זיינען געווען
פֿערציק יאָר. אין חֶברון האָט ער
פֿעקיניגט זיבן יאָר, און אין ירושלים
האָט ער געקיניגט דריַ יאָר.
12 און שלמה איז געזעסן אויף דעם
טראָן פֿון זײַן פֿאָטער דָּוִדן, און זײַן
מלוכה האָט זיך זייער באַפֿעסטיקט.
13 און אֲדוֹנִיָּהוּ דער זון פֿון חַגִּיתן
איז געקומען צו בת-שֶׁבַען, שלמהס
מוטער. האָט זי צו אים געזאָגט:
איז דײַן קומען אין פֿריד? האָט ער
געזאָגט: אין פֿריד.
14 און ער האָט געזאָגט: איך האָב אַ
וואָרט צו דיר.
15 האָט זי געזאָגט: רעד. האָט
ער געזאָגט: דו ווייסט אַז די מלוכה
האָט מיר געקומט, און אויף מיר האָבן
גאַנץ ישׂראל געקערט זייער פּנים, צו
ווערן מלך. אָבער די מלוכה האָט
זיך אומגעדרייט און איז אָנגעקומען
צו מײַן ברודער, ווײַל זי איז אים
באַשערט געווען פֿון גאָט.

16 און אַצונד בעט איך פֿון דיר איין בקשה: זאָלסט ניט אָפּשטויסן מײַן פּנים. האָט זי צו אים געזאָגט: רעד.
17 האָט ער געזאָגט: זאָג, איך בעט דיך, דעם מלך שלמה–ווארום ער וועט ניט אָפּשטויסן דײַן פּנים–ער זאָל מיר געבן אַבֿישַג פֿון שׂונֶם פֿאַר אַ ווײַב.
18 האָט בת-שֶׁבַע געזאָגט: גוט, איך וועל רעדן פֿון דײַנעט וועגן צום מלך.
19 און בת-שֶׁבַע איז געקומען צום מלך שלמה, צו רעדן צו אים פֿון אֲדוֹנִיָהוּ וועגן, און דער מלך איז אויפֿגעשטאַנען איר אנטקעגן, און ער האָט זיך צו איר געבוקט, און האָט זיך געזעצט אויף זײַן טראָן, און געשטעלט אַ טראָן פֿאַר דעם מלכס מוטער, און זי האָט זיך געזעצט אויף זײַן רעכטער זײַט.
20 און זי האָט געזאָגט: איין קליינע בקשה בעט איך פֿון דיר: זאָלסט ניט אָפּשטויסן מײַן פּנים. האָט דער מלך צו איר געזאָגט: בעט, מײַן מוטער, ווארום איך וועל ניט אָפּשטויסן דײַן פּנים.
21 האָט זי געזאָגט: זאָל אַבֿישַג פֿון שׂונֶם געגעבן ווערן צו דײַן ברודער אֲדוֹנִיָהוּ פֿאַר אַ ווײַב.
22 האָט געענטפֿערט דער מלך שלמה און געזאָגט צו זײַן מוטער: און פֿאַר וואָס בעטסטו אַבֿישַג פֿון שׂונֶם פֿאַר אֲדוֹנִיָהוּ? בעט פֿאַר אים אויך די מלוכה, ווײַל ער איז מײַן עלטערער ברודער–פֿאַר אים, פֿאַר אַבֿיתר דעם כהן, און פֿאַר יוֹאָבֿ דעם זון פֿון צרוּיָהן.
23 און דער מלך שלמה האָט געשוואָרן בײַ גאָט, אָזוי צו זאָגן: זאָל מיר גאָט טאָן אָזוי און נאָך מער, אַז אום זײַן לעבן האָט אֲדוֹנִיָהוּ געערעט דאָס דאָזיקע וואָרט!
24 און אַצונד, אָזוי ווי עס לעבט גאָט, וואָס האָט מיך באַפֿעסטיקט, און האָט מיך אַרויפֿגעזעצט אויף דעם טראָן פֿון מײַן פֿאָטער דָוִדן, און וואָס

האָט מיר געמאַכט אַ הויז אָזוי ווי ער האָט געערעדט, אַז הײַנט מוז אֲדוֹנִיָהוּ געטייט ווערן!
25 און דער מלך שלמה האָט געשיקט דורך דער האַנט פֿון בְּנָיָהוּ דעם זון פֿון יְהוֹיָדָען; און ער איז צוגעפֿאַלן אויף אים, און ער איז געשטאָרבן.
26 און צו אֶבְיתר דעם כהן האָט דער מלך געזאָגט: גיי קיין ענָתות צו דײַנע פֿעלדער, ווארום דעם טויט ביסטו ווערט, אָבער הײַנטיקן טאָג וועל איך דיך ניט טייטן, ווײַל דו האָסט געטראָגן דעם אָרון פֿון גאָט דעם האַר פֿון מײַן פֿאָטער דָוִדן, און ווײַל דו האָסט זיך געפּלאָגט אין אַלץ וואָס מײַן פֿאָטער האָט זיך געפּלאָגט.
27 און שלמה האָט פֿאַרטריבן אֶבְיתרן פֿון זײַן אַ כהן צו גאָט; כדי עס זאָל דערפֿילט ווערן דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט געערעדט אויף עלים הויז אין שילו.
28 און ווי די הערונג איז אָנגעקומען צו יוֹאָבֿן–ווארום יוֹאָבֿ האָט זיך געניגט נאָך אֲדוֹנִיָהוּ, הגם נאָך אַבְשָׁלוֹמען האָט ער זיך ניט געניגט–איז יוֹאָבֿ אַנטלאָפֿן צום געצעלט פֿון גאָט, און האָט זיך אָנגענומען אָן די הערנער פֿון מזבח.
29 איז אָנגעזאָגט געווארן דעם מלך שלמה, אַז יוֹאָבֿ איז אַנטלאָפֿן צו דעם געצעלט פֿון גאָט, און אָן איז ער בײַם מזבח. און שלמה האָט געשיקט בְּנָיָהוּ דעם זון פֿון יְהוֹיָדָען, אָזוי צו זאָגן: גיי פֿאַל-צו אויף אים.
30 איז בְּנָיָהוּ געקומען צו דעם געצעלט פֿון גאָט, און ער האָט צו אים געזאָגט: אָזוי האָט דער מלך געזאָגט: גיי אַרויס. האָט ער געזאָגט: ניין, נײַערט דאָ וועל איך שטאַרבן. האָט בְּנָיָהוּ געבראַכט דעם מלך אַ תּשובֿה, אָזוי צו זאָגן: אָזוי האָט ער געערעדט יוֹאָבֿ, און אָזוי האָט ער מיר געענטפֿערט.
31 האָט דער מלך צו אים געזאָגט: טו אָזוי ווי ער האָט געערעדט, און

פַֿאַל-צו אויף אים; און זאָלסט אים באַגראָבן, און אָפּטאָן דאָס אומזיסט בלוט וואָס יוֹאָבּ האָט פַֿאַרגאָסן, פון מיר און פון מײַן פַֿאָטערס הויז.

32 און זאָל גאָט אומקערן זײַן בלוט אויף זײַן קאָפּ, פַֿאַר וואָס ער איז אָנגעפַֿאַלן אויף צוויי מענטשן גערעכטערע און בעסערע פון אים, און האָט זיי גהרגעט מיטן שוועכרד, און מײַן פָֿאָטער דוד האָט ניט געווּוסט: אַבנר דעם זון פון נֵרן, דעם חיל-פֿירער פון ישׂראל, און עַמָּשׂא דעם זון פון יֶתרן, דעם חיל-פֿירער פון יהוּדה.

33 און זייער בלוט זאָל זיך אומקערן אויפֿן קאָפּ פון יוֹאָבּן, און אויפֿן קאָפּ פון זײַן זאָמען אויף אייביק; און צו דָוִדן און צו זײַן זאָמען, און צו זײַן הויז און צו זײַן טראָן, זאָל זײַן פֿריד אויף אייביק פון גאָט.

34 איז אַרויסגעגאַנגען בניָהוּ דער זון פון יהוֹיָדָען, און ער איז צוגעפַֿאַלן אויף אים, און האָט אים געטייט. און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין זײַן היים אין מדבר.

35 און דער מלך האָט אויפֿגעזעצט בניָהוּ דעם זון פון יהוֹיָדָען אויף זײַן אָרט אינערן חיל; און צָדוֹק דעם כֹּהן האָט דער מלך אויפֿגעזעצט אויף אֶביתרס אָרט.

36 און דער מלך האָט געשיקט און האָט געפֿרופֿן שִׁמְעִי, און האָט צו אים געזאָגט: בוי דיר אַ הויז אין ירושלים, און זאָלסט דאָרטן זיצן, און זאָלסט פון דאָרטן ניט אַרויסגיין אין ערגעץ.

37 און עס וועט זײַן, אין דעם טאָג וואָס דו גייסט אַרויס, און וועסט אַריבערגיין דעם טײַך קִדרון, וויסן זאָלסטו וויסן זײַן, אַז שטאַרבן שטאַרבן; דײַן בלוט וועט זײַן אויף דײַן קאָפּ.

38 האָט שִׁמְעִי געזאָגט צום מלך: גוט איז דאָס וואָרט; אַזוי ווי מײַן האָר דער מלך האָט געערעדט, אַזוי וועט דײַן קנעכט טאָן. און שִׁמְעִי איז געזעסן אין ירושלים פֿיל טעג.

39 אָבער עס איז געווען צום סוף פון דרײַ יאָר, זײַנען צוויי קנעכט פון שִׁמְעִין אַנטלאָפֿן צו אָכיש דעם זון פון מעכהן, דעם מלך פון גַּת, און מע האָט אָנגעזאָגט שִׁמְעִין, אַזוי צו זאָגן: זע, דײַנע קנעכט זײַנען אין גַּת.

40 איז אויפֿגעשטאַנען שִׁמְעִי, און האָט אָנגעזאַטלט זײַן אייזל, און איז אַוועק קיין גַּת צו אָכישן זוכן זײַנע קנעכט. און שִׁמְעִי איז געגאַנגען און האָט געבראַכט זײַנע קנעכט פון גַּת.

41 איז אָנגעזאָגט געוואָרן שלמהן, אַז שִׁמְעִי איז געגאַנגען פון ירושלים קיין גַּת, און האָט זיך אומגעקערט.

42 און דער מלך האָט געשיקט און האָט גערופֿן שִׁמְעִין, און האָט צו אים געזאָגט: האָב איך דיך ניט באַשוואָרן בײַ גאָט, און דיך געוואָרנט, אַזוי צו זאָגן: אין דעם טאָג וואָס דו גייסט אַרויס, און וועסט גיין ערגעץ ווּוּ, וויסן זאָלסטו וויסן זײַן, אַז שטאַרבן וועסטו שטאַרבן? און דו האָסט צו מיר געזאָגט: גוט איז דאָס וואָרט; איך האָב געהערט.

43 הײַנט פֿאַר וואָס האָסטו ניט געהיט די שבֻּועה פון גאָט, און דעם באַפֿעל וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן?

44 אויך האָט דער מלך געזאָגט צו שִׁמְעִין: דו ווייסט אַל דאָס בייז וואָס דײַן האַרץ האָט געווּוסט אַז דו טוסט צו מײַן פָֿאָטער דָוִדן; דרום זאָל גאָט אומקערן דײַן בייז אויף דײַן קאָפּ;

45 און דער מלך שלמה זאָל זײַן געבענטשט, און דער טראָן פון דוד זאָל זײַן פֿעסט פַֿאַר גאָט אויף אייביק.

46 און דער מלך האָט באַפֿוילן בניָהוּ דעם זון פון יהוֹיָדָען, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען, און איז צוגעפַֿאַלן אויף אים, און ער איז געשטאָרבן. און די מלוכה איז געווען באַפֿעסטיקט אין דער האַנט פון שלמהן.

3 און שלֹמה האָט זיך מתחתן געווען מיט פּרעה דעם מלך פֿון מצרים, און ער האָט גענומען פּרעהס טאָכטער, און האָט זי געבראַכט אין דָוִדס-שטאָט, ביז ער האָט געענדיקט בויען זײַן הויז, און דאָס הויז פֿון גאָט, און די מויער פֿון ירושלים רונד אַרום.
2 אָבער דאָס פֿאָלק האָט געשלאַכט אויף די במות, ווײַל אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון גאָט איז ניט געבויט געווען ביז יענע טעג.
3 און שלֹמה האָט ליב געהאַט גאָט, צו גיין אין די געזעצן פֿון זײַן פֿאָטער דָוִדן; נאָר ער האָט געשלאַכט און געראָכערט אויף די במות.
4 און דער מלך איז געגאַנגען קיין גבֿעון דאָרטן צו שלאַכטן, ווײַל דאָרט איז געווען די גרויסע במה. טויזנט בראַנדאָפּפֿער פֿלעגט שלֹמה אויפֿברענגען אויף יענעם מזבח.
5 אין גבֿעון האָט זיך גאָט באַוויזן צו שלֹמהן אין אַ חֲלום פֿון דער נאַכט, און גאָט האָט געזאָגט: בעט וואָס איך זאָל דיר געבן.
6 האָט שלֹמה געזאָגט: דו האָסט געטאָן מיט דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער דָוִדן, גרויס חֶסד, אַזוי ווי ער איז געגאַנגען פֿאַר דיר מיט אמת און מיט גערעכטיקייט און מיט רעכטפֿאַרטיקייט פֿון הארצן קעגן דיר; און האָסט אים געהיט דעם דאָזיקן גרויסן חֶסד, און האָסט אים געגעבן אַ זון וואָס זיצט אויף זײַן טראָן אַזוי ווי היינטיקן טאָג.
7 און אַצונד, יהוה מײַן גאָט, דו האָסט געמאַכט דײַן קנעכט פֿאַר אַ מלך אויף דעם אָרט פֿון מײַן פֿאָטער דָוִדן, און איך בין אַ קליין ינגל, איך ווייס ניט ווו אויס און ווו אײַן.
8 און דײַן קנעכט איז אין מיטן פֿון דײַן פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסדערווײלט, אַ גרויס פֿאָלק וואָס קען ניט געציילט און ניט באַרעכנט ווערן פֿון פֿילקייט.
9 דרום זאָלסטו געבן דײַן קנעכט אַ פֿאַרשטאַנדיק האַרץ, צו משפּטן דײַן פֿאָלק, צו דערקענען צווישן גוטס און שלעכטס, וואָרום ווער קען משפּטן דאָס דאָזיקע גרויסע פֿאָלק דײַנס?
10 און די זאַך איז ווויל‌געפֿעלן אין די אויגן פֿון גאָט, וואָס שלֹמה האָט געבעטן די דאָזיקע זאַך.
11 און גאָט האָט צו אים געזאָגט: ווײַל דו האָסט געבעטן די דאָזיקע זאַך, און ניט דו האָסט דיר געבעטן פֿיל טעג, און ניט דו האָסט דיר געבעטן עשירות, און ניט דו האָסט געבעטן דאָס לעבן פֿון דײַנע פֿײַנט, נײַערט האָסט דיר געבעטן שׂכל צו פֿאַרשטיין אַ משפּט,
12 אָט האָב איך געטאָן לויט דײַן וואָרט: זע, איך האָב דיר געגעבן אַ קלוג און פֿאַרשטאַנדיק האַרץ, אַז אַזאַ ווי דו איז ניט געווען פֿאַר דיר, און נאָך דיר וועט ניט אויפֿשטיין אַזאַ ווי דו.
13 און אויך וואָס דו האָסט ניט געבעטן האָב איך דיר געגעבן: אי עושר אי כּבֿוד אַלע דײַנע טעג, אַז קיינער אַזאַ ווי דו איז ניט געווען צווישן די מלכים.
14 און אַז דו וועסט גיין אין מײַנע ווענג צו היטן מײַנע געזעצן און מײַנע געבאָט אַזוי ווי דײַן פֿאָטער דוד איז געגאַנגען, וועל איך דערלענגערן דײַנע טעג.
15 האָט זיך אויפֿגעכאַפּט שלֹמה, ערשט עס איז אַ חֲלום. און ער איז געקומען קיין ירושלים, און האָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָטס בונד, און ער האָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער, און געמאַכט אַ מאָלצײַט פֿאַר אַלע זײַנע קנעכט.
16 דעמצמאָל זײַנען געקומען צוויי פֿרויען זונות צו דעם מלך, און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר אים.
17 און איין פֿרוי האָט געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, איך און די דאָזיקע

פַֿרוי וווינען אין איין הויז, און איך האָב געבאָרן מיט איר אין הויז.
18 און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג נאָך מײַן געבערן, האָט אויך די דאָזיקע פֿרוי געבאָרן; און מיר זײַנען געווען זאַלבענאַנד, קיין פֿרעמדער איז מיט אונדז ניט געווען אין הויז; בלויז מיר צוויי זײַנען געווען אין הויז.
19 איז געשטאָרבן דאָס קינד פֿון דער דאָזיקער פֿרוי בײַ נאַכט, ווײַל זי איז געלעגן אויף אים.
20 איז זי אויפֿגעשטאַנען אין מיטן נאַכט, און האָט אַוועקגענומען מײַן זון פֿון לעבן מיר, בעת דײַן דינסט איז געשלאָפֿן, און זי האָט אים געלייגט אין איר בוזעם, און איר טויטן זון האָט זי געלייגט אין מײַן בוזעם.
21 און איך בין אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי אָנצוזוגן מײַן זון, ערשט ער איז טויט; אָבער אַז איך האָב אים באַטראַכט אין דער פֿרי ערשט האָב איז ניט געווען מײַן זון וואָס איך האָב געבאָרן.
22 האָט די אַנדער פֿרוי געזאָגט: ניין, נײַערט מײַן זון איז דער לעבעדיקער, און דײַן זון דער טויטער. און די זאָגט: ניין נײַערט דײַן זון איז דער טויטער, און מײַן זון דער לעבעדיקער. און זיי האָבן געטענהט פֿאַרן מלך.
23 האָט דער מלך געזאָגט: די זאָגט: דאָס איז מײַן זון דער לעבעדיקער און דײַן זון דער טויטער; און די זאָגט: ניין, נײַערט דײַן זון איז דער טויטער, און מײַן זון דער לעבעדיקער.
24 און דער מלך האָט געזאָגט: ברענגט מיר אַ שוואַרד. האָט מע געבראַכט אַ שוואַרד פֿאַרן מלך.
25 האָט דער מלך געזאָגט: צעשנײַדט דאָס לעבעדיקע קינד אין צוויײַען, און גיט אַ העלפֿט צו איינער, און אַ העלפֿט צו דער אַנדערער.
26 האָט געריעדט די פֿרוי וואָס איר זון איז געווען דער לעבעדיקער, צום מלך–וואָרום דאָס האַרץ האָט איר פֿאַרקלעמט אויף איר זון–און זי האָט געזאָגט: איך בעט דיך, מײַן האַר, גיט איר דאָס לעבעדיקע קינד, נאָר טייטן זאָלט איר עס ניט טייטן. און יענע זאָגט: ניט מיר און ניט דיר זאָל עס געהערן; שנײַדט!
27 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און געזאָגט: גיט איר דאָס לעבעדיקע קינד, און טייטן זאָלט איר עס ניט טייטן; זי איז זײַן מוטער.
28 און גאַנץ ישׂראל האָבן געהערט דעם משפט וואָס דער מלך האָט געמשפט, און זיי האָבן מורא געהאַט פֿאַרן מלך, וואָרום, זיי האָבן געזען אַז גאָטס חכמה איז אין אים צו טאָן גערעכטיקייט.

4 און דער מלך שלמה איז געווען מלך איבער גאַנץ ישׂראל.
2 און דאָס זײַנען די האָרן וואָס ער האָט געהאַט: עַזַרְיָהוּ דער זון פֿון צָדוֹקן, דער כֹּהן;
3 אֱלִיחוֹרף און אַחִיָה, די זין פֿון שישאָן, שרײַבערס; יְהוֹשָׁפָט דער זון פֿון אַחילוּדן, דער דערמאָנער;
4 און בְּנָיָהוּ דער זון פֿון יְהוֹיָדָעָן, איבערן חיל; און צָדוֹק און אֶבְיתָר, כֹּהנים;
5 און עַזַרְיָהוּ דער זון פֿון נתנן, איבער די געשטעלטע; און זָבוּד דער זון פֿון נתנן, און אויבערמאַן, דעם מלכס חבֿר;
6 און אַחִישָׁר, איבערן פּאַלאַץ; און אֲדוֹנִירָם דער זון פֿון עַבְדָּא, איבערן צינדז.
7 און שלמה האָט געהאַט צוועלף געשטעלטע איבער גאַנץ ישׂראל, און זיי פֿלעגן אויסהאַלטן דעם מלך און זײַן הויז; אַ חודש אין יאָר פֿלעגט איטלעכער דאַרפֿן אויסהאַלטן.
8 און דאָס זײַנען זיירע נעמען: דער זון פֿון חוּרן, אין דעם געבערג פֿון אפֿרים.

9 דער זון פֿון דֶרקרן אין מָקֵץ און אין שַׁעַלבִּים, אוֹן בֵּית-שֶׁמֶשׁ, אוֹן אַלָּאן-בַּית-חָנָן.

10 דער זון פֿון חֶסדן, אין אַרוּבות; אונטער אים איז געווען שׂוֹכוֹ, און חֵפֶר גאַנצע לאַנד חֵפֶר.

11 דער זון פֿון אֲבִינָדָבן, אין דער גאַנצער געגנט פֿון דָור; ער האָט געהאַט טָפַת די טאָכטער פֿון שלמהן פֿאַר אַ ווײַב.

12 בענא דער זון פֿון אַחילוּדן, אין תַּעֲנָך, אוֹן מגדו, אוֹן גאַנץ בֵּית-שְׁאָן וואָס לעבן צָרתן אונטער יזרעאל, פֿון בֵּית-שְׁאָן ביז אָבֵל-מחולה, ביז אויף יענער זײַן יָקמעָם.

13 דער זון פֿון גֶּבֶרן, אין רָמות-גִלעָד; אונטער אים זײַנען געווען די דערפֿער פֿון יָאִיר דעם זון פֿון מנשהן, וואָס אין גִלעָד;אונטער אים איז געווען די געגענט פֿון אַרגוֹבּ וואָס אין בשן, זעכציק גרויסע שטעט מיט מויערן און קופּערנע ריגלען.

14 אַחינָדָבּ דער זון פֿון עִדאוֹ, אין מַחנַיִם.

15 אַחימַעַץ, אין נפֿתּלי; ער אויך האָט געהייראַט בָּשׂמַת די טאָכטער פֿון שלמהן פֿאַר אַ ווײַב.

16 בענא דער זון פֿון חושַׁי, אין אָשר, און בָּעָלות.

17 יהוֹשפֿט דער זון פֿון פָּרוּחַן, אין יִשָּׂשכָר.

18 שִׁמְעִי דער זון פֿון אֵלָאן אין בנימין.

19 גֶּבֶר דער זון פֿון אורי, אין לאַנד גִלעָד, דעם לאַנד פֿון סיחון דעם מלך פֿון אמורי, און פֿון עוג דעם מלך פֿון בשן. און איין געשטעלטער וואָס איבערן גאַנצן לאַנד.

20 יהוּדה און ישׂראל זײַנען געווען אַזוי ווי דער זאַמד וואָס בײַם ים אין פֿילקייט. זיי האָבן געגעסן און געטרונקען און געווען פֿריילעך.

5 1 און שלמה האָט געווען איבער אַלע קיניגרײַכן, פֿון דעם טײַך ביז דעם לאַנד פֿון די פֿלשתּים, און ביז דעם גרענעץ פֿון מצרים. זיי האָבן געבראַכט אָפּגאָב, און געדינט דעם מלך שלמה אַלע טעג פֿון זײַן לעבן.

2 און די שפּײַזונג פֿון שלמהן פֿאַר איין טאָג איז געווען דרײַסיק כור זעמלמעל, און זעכציק כור גראָבע מעל,

3 צען פֿעטע רינדער, און צוואַנציק רינדער פֿון דער פֿיטער, און הונדערט שאָף, אחוץ הינדן, און הירשן, און דאַמהירשן, און געשטאָפּטע קאַפּהענער.

4 וואָרום ער האָט געווען איבער גאַנץ דער זײַט טײַך, פֿון תִּפסָח און ביז עזָה, איבער אַלע מלכים פֿון דער זײַט טײַך; און ער האָט געהאַט שלום פֿון אַלע זײַנע זײַטן רונד אַרום.

5 און יהוּדה און ישׂראל זײַנען געזעסן אין זיכערקייט, איטלעכער אונטער זײַן ווינשטאָק און אונטער זײַן פֿײַגנבוים, פֿון דָן ביז באֵר-שָׁבַע, אַלע טעג פֿון שלמהן.

6 און שלמה האָט געהאַט פֿערציק טויזנט שטאַלן פֿערד פֿאַר זײַנע רײַטוועגן, און צוועלף טויזנט רײַטער.

7 און יענע געשטעלטע פֿלעגן אויסהאַלטן דעם מלך שלמה, און איטלעכן וואָס גענענט צום טיש פֿון מלך שלמה, איטלעכער אין זײַן חודש; זיי פֿלעגן ניט פֿאַרפֿעלן קיין זאַך.

8 אויך געשטן און שטרוי פֿאַר די פֿערד און פֿאַר די יאָגפֿערד פֿלעגן זיי ברענגען אין דעם אָרט וווהין עס האָט געהערט, איטלעכער לויט ווי ער האָט געדאַרפֿט.

9 און גאָט האָט געגעבן שלמהן חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט זייער פֿיל, און בריטקייט פֿון גײַסט אַזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפֿן ברעג פֿון ים.

10 און שלמהס חכמה איז געווען גרעסער פון דער חכמה פון אלע קינדער פון מזרח, און פון אל דער חכמה פון מצרים.
11 און ער איז געווען קליגער פון אלע מענטשן, פון איתן דעם אזרחי, און הימן, און כלכול, און דרדע, די זין פון מחולן. און ער האט געהאט א שם צווישן אלע פעלקער רונד ארום.
12 און ער האט געזאגט דריי טויזנט משלים. און זיינע לידער זיבנען געווען טויזנט מיט פינף.
13 און ער האט גערעדט איבער ביימער, פון דעם צעדער ווא אין לבנון און ביז דעם אזוב ווא וואקסט ארויס פון וואנט. און ער האט גערעדט איבער בהמות, און איבער פויגלען, און איבער שרצים, און איבער פישן.
14 און פון אלע אומות איז מען געקומען הערן שלמהס חכמה—פון אלע מלכים פון דער ערד ווא האבן געהערט פון זיין חכמה.
15 און חירם דער מלך פון צור האט געשיקט זיינע קנעכט צו שלמהן, ווארום ער האט געהערט אז מע האט אים געזאלבט פאר א מלך אויף זיין פאטערס ארט; ווייל א גוטער פרינט איז חירם שטענדיק געווען דוד אלע טעג.
16 האט שלמה געשיקט צו חירמען, אזוי צו זאגן:
17 דו האסט געקענט מיין פאטער דוד, אז ער האט ניט געקאנט בויען א הויז צו דעם נאמען פון יהוה זיין גאט פון ווענג די מלחמות ווא האבן אים ארומגערינגלט, ביז יהוה האט זיי געגעבן אונטער די טריט פון מיינע פיס.
18 און אצונד האט יהוה מיין גאט מיך באַרוט פון רונד ארום; ניטא קיין שטער און קיין בייז באגעגעניש.
19 און אט טראכט איך צו בויען א הויז צו דעם נאמען פון יהוה מיין גאט, אזוי ווי יהוה האט גערעדט צו מיין פאטער דוד, אזוי צו זאגן: דיין זון ווא איך וועל געבן אויף דיין טראן אויף דיין ארט, ער וועט בויען דאס הויז צו מיין נאמען,
20 און אצונד, באפעל מע זאל אויסהאקן פאר מיר צעדערן פון לבנון, און מיינע קנעכט וועלן זיין מיט דיינע קנעכט; און דעם לוין פון דיינע קנעכט וועל איך דיר געבן ווי־פיל דו וועסט זאגן: וואָרום דו ווייסט אז צווישן אונדז איז ניטא קיינער ווא פארשטייט צו האקן האלצן אזוי ווי די צידונים.
21 און עס איז געווען, ווי חירם האט געהערט די ווערטער פון שלמהן, אזוי האט ער זיך זייער דערפריייט, און ער האט געזאגט: געלויבט איז יהוה היינט, ווא ער האט געגעבן דוד א קלוגן זון איבער דעם דאזיקן גרויסן פאלק.
22 און חירם האט געשיקט צו שלמהן, אזוי צו זאגן: איך האב געהערט ווא די האסט געשיקט צו מיר; איך וועל טאן אל דיין פארלאנג, אין צעדערהאלץ און אין ציפרעסנהאלץ.
23 מיינע קנעכט וועלן זיי אראפנידערן פון לבנון צום ים, און איך וועל זיי מאכן אין פליטן צו גיין מיטן ים ביז דעם ארט ווא די וועסט מיר אנווייזן, און דארטן וועל איך זיי פאנאנדעררייסן, און דו וועסט זיי אוועקנעמען. און דו וועסט טאן מיין פארלאנג צו געבן ברויט פאר מיין הויז.
24 און חירם האט געגעבן שלמהן צעדערהאלץ און ציפרעסנהאלץ לויט אל זיין פארלאנג.
25 און שלמה האט געגעבן חירמען צוואנציק טויזנט כור ווייץ, שפיז פאר זיין הויז, און צוואנציק כור געשלאגענע איילי. אזוי פלעגט שלמה געבן חירמען יאר אין יאר.
26 און גאט האט געגעבן שלמהן חכמה אזוי ווי ער האט אים געזאגט.

און עס איז געווען שלום צווישן חירָמען און צווישן שלמהן; און זיי האָבן ביידע געשלאָסן אַ בונד.

27 און דער מלך שלמה האָט אויפֿגענומען אַ צינדז פֿון גאַנץ ישׂראל, און דער צינדז איז געווען דרײַסיק טויזנט מאַן.

28 און ער האָט זיי געשיקט אויפֿן לבֿנון צו צען טויזנט מאָן אַ חודש, געביטן: איין חודש פֿלעגן זיי זײַן אויפֿן לבֿנון צוויי חדשים אין דער היים. און אַדוֹנירם איז געווען איבער דעם צינדז.

29 און שלמה האָט געהאַט זיבעציק טויזנט לאַסטטרעגער, און אַכציק טויזנט שטיינהעקער אין די בערג.

30 אחוץ שלמהס איבערגעשטעלטע וואָס איבער דער אַרבעט, דרײַ טויזנט און דרײַ הונדערט, וואָס האָבן געווולטיקט איבער דעם פֿאָלק וואָס טוט די אַרבעט.

31 און דער מלך האָט באַפֿוילן, און מע האָט אויסגעבראָכן גרויסע שטיינער, טײַערע שטיינער, צו גרונטפֿעסטן דאָס הויז מיט געהאַקטע שטיינער.

32 און די בוימײַנסטערס פֿון חירָמען און די גבֿלים האָבן זיי אַרומגעהאַקט, און האָבן צוגעגרייט די האָלצן און די שטיינער אויף צו בויען דאָס הויז.

6 און עס איז געווען, אין פֿיר הונדערט און אַכציקסטן יאָר נאָך דעם ווי די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מצרים, אין פֿירטן יאָר פֿון שלמהס מלוכה איבער ישׂראל, אין חודש זיו—דאָס איז דער צווייטער חודש—האָט ער אָנגעהויבן בויען דאָס הויז צו גאָט.

2 און דאָס הויז וואָס שלמה המלך האָט געבויט צו גאָט, איז געווען זעכציק איילן זײַן לענג, און צוואַנציק איילן זײַן ברייט, און דרײַסיק איילן זײַן הייך.

3 און דער פֿאָליש פֿאָר דעם הֵיכל פֿון הויז איז געווען צוואַנציק איילן זײַן לענג, פֿאָר ברייט פֿון דעם הויז, צען איילן זײַן ברייט פֿאָר [לענג פֿון] דעם הויז.

4 און ער האָט געמאַכט אין הויז פֿענצטער אינעווייניק ברייט און אויסנווייניק שמאָל.

5 און ער האָט געבויט אָן דער וואַנט פֿון הויז אָן אָנבוי, רונד אַרום די וועגט פֿון הויז, רונד אַרום דעם הֵיכל און דעם דבֿיר; און ער האָט געמאַכט זײטקאַמערן רונד אַרום.

6 דער אונטערשטער [שטאָק פֿון דעם] אָנבוי, איז פֿינף איילן געווען זײַן ברייט, און דער מיטלסטער, זעקס איילן זײַן ברייט, און דער דריטער, זיבן איילן זײַן ברייט, וואָרום פֿאַרמינערונגען האָט ער געמאַכט אין דעם הויז צו דערויסן צו רונד אַרום, כּדי [די באַלקנס] זאָלן זיך ניט רונד אַרומפֿן האַלטן אין די וועגט פֿון הויז. —

7 און דאָס הויז ווען עס איז געבויט געווואָרן, איז געבויט געווארן פֿון שטיינער פֿאַרטיק געמאַכט בײַם אַרויסהאַקן; און קיין האַמערס און קיין האַק, קיין שום אײַזנגעצײַג איז ניט געהערט געווארן אין דעם הויז, ווען עס איז געבויט געווארן. —

8 דער אײַנגאַנג צו די אונטערשטע זײטקאַמערן איז געווען אויף דער רעכטער זײַט פֿון הויז, און אויף שווינדלטרעפּ איז מען אַרויפֿגעגאַנגען צו די מיטלסטע, און פֿון די מיטלסטע צו די דריטע.

9 און ער האָט אויסגעבויט דאָס הויז, און האָט עס פֿאַרענדיקט; און ער האָט באַדעקט דאָס הויז מיט באַלקנס און ברעטער פֿון צעדערן.

10 און ער האָט געבויט דעם אָנבוי אָן דעם גאַנצן הויז, פֿינף איילן די הייך [פֿון איטלעכן שטאָק]; און עס האָט זיך געהאַלטן אָן הויז אויף צעדערנהאָלץ.

11 און דאָס ווָאָרט פֿון גאָט איז
געווען צו שלמהן, אַזוי צו זאָגן:
12 דאָס דאָזיקע הויז ווָאָס דו
בויסט–אויב דו וועסט גיין אין מײַנע
חוקים, און מײַנע גזעזעצן וועסטו טאָן,
און וועסט היטן אַלע מײַנע געבאָט
צו גיין אין זיי, וועל איך מקיים זײַן
אויף דיר מײַן צוזאָג ווָאָס איך האָב
צוגעזאָגט דײַן פֿאָטער דָּוִדן.
13 און איך וועל רוען צווישן די
קינדער פֿון ישׂראל, און וועל ניט
פֿאַרלאָזן מײַן פֿאָלק ישׂראל.
14 אַזוי האָט שלמה אויפֿגעבויט דאָס
הויז, און האָט עס פֿאַרענדיקט.
15 און ער האָט געבויט די וועגנט פֿון
דעם הויז אינעווייניק מיט ברעטער פֿון
צעדערן; פֿון באָדעם פֿון הויז ביז די
באַלקנס פֿון סופֿים האָט ער באַדעקט
מיט האָלץ פֿון אינעווייניק; און ער
האָט באַדעקט דעם באָדעם פֿון הויז
מיט ברעטער פֿון ציפּרעסן.
16 און ער האָט געבויט צוואַנציק
איילן פֿון דעם הינטערשטן טייל פֿון
הויז מיט ברעטער פֿון צעדערן, פֿון
באָדעם ביז די באַלקנס; און ער האָט
עס זיך געבויט פֿון אינעווייניק, פֿאַר אַ
דביר, פֿאַר אַ קדשׁי־קָדשים.
17 און פֿערציק איילן [לאַנג] איז
געווען דאָס הויז, דאָס איז דער הֵיכל
פֿון פֿאָרנט.
18 און דאָס צעדערהאָלץ אויפֿן הויז
אינעווייניק איז געווען אַ געשניץ פֿון
קנעפּ און געעפֿנטע קווייטן. אַלץ איז
געווען צעדער, קיין שטיין האָט זיך ניט
אַרויסגעזען.
19 און דעם דביר אינעווייניק
אין הויז האָט ער צוגעגרייט אויף
אַרײַנשטעלן אַהין דעם אָרון פֿון גאָטס
בונד.
20 און אינעווייניק פֿון דביר איז
געווען צוואַנציק איילן די לענג,
און צוואַנציק איילן די ברייט, און
צוואַנציק איילן איז געווען זײַן הייך;
און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט
עכטן גאָלד. און ער האָט באַדעקט דעם
מזבח מיט צעדערהאָלץ.
21 אַזוי האָט שלמה איבערגעצויגן
דאָס הויז פֿון אינעווייניק מיט עכטן
גאָלד; און ער האָט פֿאַרצויגן גילדערנע
קייטן פֿאַר דעם דביר; און ער האָט עס
איבערגעצויגן מיט גאָלד.
22 און דאָס גאַנצע הויז האָט ער
איבערגעצויגן מיט גאָלד, ביז דאָס
גאַנצע הויז איז געווען געענדיקט; אויך
דעם גאַנצן מזבח וואָס בײַם דביר האָט
ער איבערגעצויגן מיט גאָלד.
23 און ער האָט געמאַכט אין דביר
צוויי כרובֿים פֿון איילבוימהאָלץ, צען
איילן די הייך פֿון איטלעכן.
24 און פֿינף איילן איז געווען איין
פֿליגל פֿון אַ כרובֿ, און פֿינף איילן דער
צווייטער פֿליגל פֿון אַ כרובֿ; צען איילן
פּון איין עק פּון זיינע פֿליגלען ביזן
אַנדער עק פּון זיינע פֿליגלען.
25 צען איילן איז אויך געווען דער
זווייטער כרובֿ; איין מאָס אוּן איין
שניט בײַ בײדע כרובֿים;
26 די הייך פּון איין כרובֿ צען איילן,
אוּן דעסגלייכן פּון צווייטן כרובֿ.
27 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט די
כרובֿים אין דעם אינעווייניקסטן הויז.
און מע האָט געמאַכט די פֿליגלען פֿון
די כרובֿים אויסגעשפרייט, און דער
פֿליגל פֿון איינעם האָט אָנגערירט איין
וואַנט, און דער פֿליגל פֿון צווייטן כרובֿ
האָט אָנגערירט די צווייטע וואַנט; און
זייערע פֿליגלען האָבן זיך אָנגערירט
אין מיטן הויז אַ פֿליגל אָן אַ פֿליגל.
28 און ער האָט איבערגעצויגן די
כרובֿים מיט גאָלד.
29 און אַלע וועגנט פֿון דעם הויז
רונד אַרום, האָט ער אויסגעשניצט מיט
געשניצן פֿון כרובֿים און טייטלביימער
און געעפֿנטע קווייטן, פֿון אינעווייניק
און אויסנווייניק.
30 און דעם דיל פֿון הויז האָט ער
איבערגעצויגן מיט גאָלד, אינעווייניק
און אויסנווייניק.

31 און פַֿאר דעם אײנגאַנג פֿון דבֿיר האָט ער געמאַכט טירן פֿון איילבוימהאָלץ; דער טירגעשטעל מיט די בײשטידלעך איז אויסגעקומען פֿינפֿעקעכדיק.

32 און אויף די צוויי טירן פֿון איילבוימהאָלץ האָט ער אויסגעשניצט געשניצן פֿון כּרובֿים און טייטלבײמער און געעפֿנטע קווייטן, און איבערגעצויגן מיט גאָלד; און ער האָט אויסגעקלאָפּט דאָס גאָלד אויף די כּרובֿים און אויף די טייטלבײמער.

33 און דעס גלײַכן האָט ער געמאַכט פֿאַר דעם אינגאַנג פֿון הֵיכל, בײשטידלעך פֿון איילבוימהאָלץ, פֿירעקעכדיק;

34 און צוויי טירן פֿון ציפּרעסנהאָלץ; די צוויי פֿליגלען פֿון איין טיר האָבן זיך צונויפֿגעלייגט, און די צוויי פֿליגלען פֿון דער אַנדער טיר האָבן זיך צונויפֿגעלייגט.

35 און ער האָט אויסגעשניצט כּרובֿים און טייטלבײמער און געעפֿנטע קווייטן, און האָבן איבערגעצויגן מיט גאָלד אַרויפֿגעפּאַסט אויפֿן אײנגעשניצט.

36 און ער האָט געבויט דעם אינעווייניקסטן הויף פֿון דריי צײַלן געהאַקטע שטיינער, און אַ צײַל געדעקטע באַלקנס.

37 אין פֿירטן יאָר איז געלייגט געוואָרן דער גרונטפֿעסט פֿון גאָטס הויז, אין מאָנאַט זיו.

38 און אין עלפֿטן יאָר, אין מאָנאַט בול–דאָס איז דער אַכטער חודש–איז געענדיקט געוואָרן דאָס הויז אין אַלע זײנע טיילן, און לויט אַלץ ווי עס האָט באַדאַרפֿט צו זײן. און ער האָט עס געבויט זיבן יאָר.

7 און אין זײַן אייגן הויז האָט שלמה געבויט דריצן יאָר, ביז ער האָט פֿאַרענדיקט זײן גאַנצן הויז.

2 און ער האָט געבויט דאָס הויז פֿון לבֿנון-וואַלד. הונדערט איילן זײַן לענג, און פֿופֿציק איילן זײַן ברייט, און דרײַסיק איילן זײַן הייך, אויף פֿיר צײַלן צעדערזײַלן, מיט צעדערבאַלקנס אויף די זײַלן.

3 און עס איז געווען באַדעקט מיט צעדערהאָלץ פֿון אויבן, איבער די זײַטקאַמערן וואָס אויף די פֿינף און פֿערציק זײַלן, פֿופֿצן אין אַ צײַל.

4 און באַלקנס זײַנען געווען דריַי צײַלן; און אַ דורכבליק קעגן אַ דורכבליק דריַי מאָל.

5 און אַלע טירן מיט די בײשטידלעך זײַנען געווען פֿירעקעכדיק אין געשטעל; און אַ דורכבליק קעגן אַ דורכבליק דריַי מאָל.

6 און דאָס פֿאָרהויז פֿון זײַלן האָט ער געמאַכט: פֿופֿציק איילן זײַן לענג, און דרײַסיק איילן זײַן ברייט, מיט אַ פֿירהויז פֿאַר זיי, מיט זײַלן און אַ באַלקנדעכל פֿאַר זיי.

7 און ער האָט געמאַכט דאָס פֿאָדערהויז פֿון טראָן וואָס ער זאָל דאָרטן משפּטן, דאָס פֿאָדערהויז פֿון משפּט: און עס איז געווען באַדעקט מיט צעדערהאָלץ פֿון באָדעם ביז באָדעם.

8 און זײַן הויז וואָס ער איז דאָרטן געזעסן, אין אַן אַנדער הויף, אינעווייניק-צו פֿון פֿאָדערהויז, איז געווען פֿון דער אייגענער אַרבעט. ער האָט אויך געמאַכט אַ הויז פֿאַר פּרעהס טאָכטער וואָס שלמה האָט גענומען, אַזוי ווי דאָס דאָזיקע פֿאָדערהויז.

9 דאָס אַלץ איז געווען פֿון טײַערע שטיינער, לויט די מאָסן פֿון געהאַקטע שטיינער, אַרומגעזעגט מיט אַ זעג פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווענדיק; און פֿון גרונטפֿעסט ביז געזימס, און דרויסן ביזן גרויסן הויף.

10 און עס איז געווען געגרונטפֿעסט מיט טײַערע שטיינער, גרויסע שטיינער, שטיינער פֿון צען איילן, און

שטיינער פֿון אַבט איילן.

11 און פֿון אויבן זײַנען געווען
טײַערע שטיינער, לויט די מאָסן פֿון
געהאַקטע שטיינער, און צעדעראָהאָלץ.

12 און דער גרויסער הויף רונד אַרום
איז געווען פֿון דריי צײַלן געהאַקטע
שטיינער, און אַ צײַל צעדערבאַלקנס:
דעם גלײַכן פֿאַר דעם אינעווייניקסטן
הויף פֿון גאָטס הויז, און פֿאַר דעם
פּאָליש פֿון הויז.

13 און דער מלך שלמה האָט געשיקט
און האָט געזומען חירָמען פֿון צור.

14 ער איז געווען דער זון פֿון אַ פֿרוי,
אַן אלמנה, פֿון שבט נפֿתלי, און זײַן
פֿאָטער איז געווען אַ מאַן פֿון צור, אַ
קופֿערשמיד; און ער איז געווען פֿול
מיט חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט און
קענטעניש צו מאַכן אַלערלײ אַרבעט
אין קופֿער, און ער איז געקומען צום
מלך שלמה, און האָט געמאַכט זײַן
גאַנצע אַרבעט.

15 און ער האָט אויסגעפֿורעמט די
צוויי זײַלן פֿון קופֿער; אַכצן איילן
איז געווען די הייך פֿון איין זײַל,
און אַ פֿאָדים פֿון צוועלף איילן האָט
[אים] אַרומגערינגלט; [און אַזוי] דער
צווייטער זײַל.

16 און צווויי קרוינען האָט ער
געמאַכט אַרויפֿצוטאָן אויף די קעפּ
פֿון די זײַלן, אויסגעגאָסן פֿון קופֿער;
פֿינף איילן די הייך פֿון איין קרוין, און
פֿינף איילן די הייך פֿון דער צווייטער
קרוין:

17 מיט נעצן פֿון פֿלעכטאַרבעט,
שנורן פֿון געקייטלטער אַרבעט, פֿאַר
די קרוינען וואָס אויף די קעפּ פֿון די
זײַלן; זיבן פֿאַר איין קרוין, און זיבן
פֿאַר דער צווייטער קרוין.

18 אַזוי האָט ער געמאַכט די זײַלן;
און צוויי צײַלן רונד אַרום אויף איין
נעץ צו באַדעקן די קרוינען וואָס אויבן
איבער די מילגרוימען; און אַזוי האָט
ער געמאַכט פֿאַר דער צווייטער קרוין.

19 און די קרוינען וואָס אויף די קעפּ
פֿון די זײַלן אין דעם פּאָליש זײַנען
געווען פֿון ליליענאַרבעט, פֿיר איילן.

20 און די קרוינען אויף די צוויי זײַלן
זײַנען אויך געווען פֿון אויבן אַקעגן
דעם בויך וואָס צו דער זײַט פֿון דער
נעץ. און די מילגרוימען זײַנען געווען
צוויי הונדערט, אין צײַלן רונד אַרום
אויף דער צווייטער קרוין.

21 און ער האָט אויפֿגעשטעלט די
זײַלן בײַם פּאָליש פֿון הֵיכל; און ער
האָט אויפֿגעשטעלט דעם רעכטן זײַל,
און ער‌ערופֿן זײַן נאָמען יָכין; און ער
האָט אויפֿגעשטעלט דעם לינקן זײַל,
און ער‌ערופֿן זײַן נאָמען בּוֹעַז.

22 און אויף די קעפּ פֿון די זײַלן
איז געווען ליליענאַרבעט. אַזוי איז
פֿאַרענדיקט געווארן די אַרבעט פֿון די
זײַלן.

23 און ער האָט געמאַכט דעם ים,
אַ געגאָסענעם, צען איילן פֿון ראַנד
צו ראַנד, קײַלעכדיק רונד אַרום,
און פֿינף איילן זײַן הייך; און אַ
שנור פֿון דרײַסיק איילן האָט אים
אַרומגערינגלט רונד אַרום.

24 און אונטער זײַן ראַנד רונד אַרום
האָבן אים אַרומגערינגלט קנופּ צען
איילן, אַרומציר‌קלענדיק דעם ים רונד
אַרום; אין צוויי צײַלן זײַנען געווען די
קנופּ, אויסגעגאָסן אין איין גוס מיט
אים.

25 ער איז געשטאַנען אויף צוועלף
רינדער; דריי געקערט צו צפֿון, און
דריי געקערט צו מערב, און דריי
געקערט צו דָרום, און דריי געקערט
צו מזרח. און דער ים איז געווען
איבער זיי פֿון אויבן. און אַלע
זייערע הינטערלײַבער זײַנען געווען
אינעווייניק-צו.

26 און זײַן גרעב איז געווען אַ
האַנטבריט; און זײַן ראַנד איז געווען
אַזוי ווי די אַרבעט פֿון דעם ראַנד פֿון
אַ בעכער, ווי אַ לילי‌ענבלום. צוויי
טויזנט בת האָט ער געהאַלטן.

27 און ער האָט געמאַכט די צען געשטעלן פֿון קופּער; פֿיר איילן איז געווען די לענג פֿון איטלעכן געשטעל, און פֿיר איילן זײַן ברייט, און דריי איילן זײַן הייך.

28 און אַזוי איז געווען די אַרבעט פֿון די געשטעלן; זיי האָבן געהאַט ראַמען, און די ראַמען זײַנען געווען צווישן לײַסטן.

29 און אויף די ראַמען וואָס צווישן די לײַסטן זײַנען געווען לייבן, רינדער, און כּרובֿים; און אַזוי איז געווען אויף די לײַסטן פֿון אויבן; און אונטער די לייבן און די רינדער זײַנען געווען קרענץ פֿון אַראָפּגעהאַנגענער אַרבעט.

30 און פֿיר קופּערנע רעדער זײַנען געווען צו איטלעכן געשטעל, און קופּערנע אַקסן; און זײַנע פֿיר ווינקלען—צו זיי זײַנען געווען אַקסלען; אונטער דעם האַנטפֿאַס זײַנען די אַקסלען געווען אויסגעגאָסן, מיט קרענץ בײַ דער זײַט פֿון איטלעכן.

31 און זײַן עפֿענונג אינעווייניק איז דער קרוין און איבער איר איז געווען אַן אייל די הייך; און איר עפֿענונג איז געווען קיילעכדיק, ווי די אַרבעט פֿון אַ פֿוסגעשטעל, אַן אייל און אַ האַלב; און אויך אויף איר עפֿענונג זײַנען געווען אויסקריצונגען; און זייערע ראַמען זײַנען געווען פֿירעקעכדיק, ניט רונד.

32 און די פֿיר רעדער זײַנען געווען אונטער די ראַמען, און די אַקסן פֿון די רעדער זײַנען געווען אין דעם געשטעל; און די הייך פֿון אַ ראָד איז געווען אַן אייל און אַ האַלבע אייל.

33 און די אַרבעט פֿון די רעדער איז געווען אַזוי ווי די אַרבעט פֿון אַ ראָד פֿון אַ וואָגן; זייערע אַקסן, און זייערע רייפֿן, און זייערע פּלעקלעך, און זייערע אַקסרעדלעך, אַלץ איז געווען געגאָסן.

34 און פֿיר אַקסלען זײַנען געווען צו די פֿיר ווינקלען פֿון איטלעכן געשטעל; פֿון געשטעל גופֿא זײַנען געווען זײַנע אַקסלען.

35 און אויבן אין געשטעל איז געווען קײַלעכדיק רונד אַרום אַ האַלבע אייל די הייך. און אויבן אויפֿן געשטעל זײַנע הענטלעך און זײַנע ראַמען זײַנען געווען פֿון אים גופֿא.

36 און ער האָט אויסגעקריצט אויף די פּלעכן פֿון זײַנע הענטלעך, און אויף זײַנע לײַסטן, כּרובֿים, לייבן, און טייטלביימער, ווי נאָך דעם בלייַז פֿון איטלעכן, און קרענץ רונד אַרום.

37 אַזוי האָט ער געמאַכט די צען געשטעלן; אײַן גוס, אײַן מאָס, איין שניט, פֿאַר זיי אַלעמען.

38 און ער האָט געמאַכט צען האַנטפֿאַס פֿון קופּער; פֿערציק בת האָט געהאַלטן איטלעכער האַנטפֿאַס; איין האַנטפֿאַס אויף איטלעכן געשטעל פֿון די צען געשטעלן.

39 און ער האָט אַוועקגעשטעלט די געשטעלן, פֿינף אויף דער רעכטער זײַט פֿון הויז, און פֿינף אויף דער לינקער זײַט פֿון הויז. און דעם ים האָט ער אַוועקגעשטעלט אויף דער רעכטער זײַט פֿון הויז צו מזרח, אַקעגן דָרום.

40 און חירָם האָט געמאַכט די טעפּ און די שופֿלען און די שפּרענגבעקנס. און חירָם האָט געענדיקט מאַכן די גאַנצע אַרבעט וואָס ער האָט געטאָן פֿאַר דעם מלך שלמה אין גאָטס הויז:

41 די צוויי זײַלן, און די צוויי בעקנס פֿון די קרוינען וואָס אויף די קעפּ פֿון די זײַלן; און די צוויי נעצן צו באַדעקן די צוויי בעקנס פֿון די קרוינען וואָס אויף די קעפּ פֿון די זײַלן;

42 און די פֿיר הונדערט מילגרוימען פֿאַר די צוויי נעצן, צוויי צײַלן מילגרוימען פֿאַר איטלעכער נעץ, צו באַדעקן די צוויי קײַלעכדיקע קרוינען וואָס אויבער די זײַלן;

43 און די צען געשטעלן, און די צען האַנטפֿאַס אויף די געשטעלן;

44 און דעם איין ים, און די צוועלף רינדער אונטער דעם ים;
45 און די טעפּ און די שופֿלען און די שפּרענגבעקנס. און אַלע די דאָזיקע כּלים וואָס חירם האָט געמאַכט פֿאַר דעם מלך שלמה אין גאָטס הויז זײַנען געווען פֿון באַלקן קופּער.
46 אין דער געגנט פֿון ירדן האָט זיי דער מלך אויסגעגאָסן, אין געדיכטער ערד, צווישן סופֿות און צווישן צָרתן.
47 און שלמה האָט געלאָזט די אַלע כּלים [ניט געווויגן], פֿון זייער גרויס פֿילקייט; ניט צו באַרעכענען איז געווען די וואָג פֿון דעם קופּער.
48 און שלמה האָט געמאַכט אַלע כּלים וואָס אין גאָטס הויז: דעם גילדערנעם מזבח, און דעם טיש וואָס אויף אים איז דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט, פֿון גאָלד.
49 און די מנורות, פֿינף פֿון דער רעכטער זײַט, און פֿינף פֿון דער לינקער זײַט, פֿאַר דעם דביר, פֿון עכטן גאָלד; און די בלומען, און די רערלעך, און די צוועגלעך, פֿון גאָלד;
50 און די בעקנס, און די שניצמעסערס, און די שפּרענגבעקנס, און די שאָלן, און די פֿײַערפֿאַנען, פֿון עכטן גאָלד; און די געלענקן פֿאַר די טירן פֿון דעם אינעווייניקסטן הויז, פֿאַר דעם קדשי־קָדשים, און פֿאַר די טירן פֿון דעם הויז, פֿאַר דעם הֵיכל, פֿון גאָלד.
51 און די גאַנצע אַרבעט וואָס דער מלך שלמה האָט געמאַכט אין גאָטס הויז, איז געענדיקט געוואָרן. און שלמה האָט געבראַכט די געהיילטע זאַכן פֿון זײַן פֿאָטער דָוִדן, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און די כּלים, און אַרײַנגעגעבן אין די שאַצקאַמערן פֿון גאָטס הויז.

8 דענצמאָל האָט שלמה אײַנגעזאַמלט די עלטסטע פֿון ישׂראל, און אַלע הויפּטלײַט פֿון די שבֿטים, די פֿירשטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, צו מלך שלמה קיין ירושלים, כּדי אַרויפֿצובערענגען דעם אָרון פֿון גאָטס בונד פֿון דָוִדס־שטאָט, דאָס איז צִיון.
2 און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט צום מלך שלמה אויף יום־טובֿ, אים מאָנאַט אֵתָנים, דאָס איז דער זיבעטער חודש.
3 און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל זײַנען געקומען, און די כּהנים האָבן געטראָגן דעם אָרון.
4 זיי האָבן אַרויפֿגעבראַכט דעם אָרון פֿון גאָט, און דעם אהל־מועד, און אַלע הייליקע כּלים וואָס אין געצעלט–די כּהנים און די לְוִיִים האָבן זיי אַרויפֿגעבראַכט.
5 און דער מלך שלמה און מיט אים די גאַנצע עדה פֿון ישׂראל וואָס איז זיך צונויפֿגעקומען בײַ אים, זײַנען געווען פֿאַר דעם אָרון, שלאַכטנדיק שאָף און רינדער, וואָס האָבן ניט געקענט געצײלט ווערן און ניט באַטראַכט ווערן פֿון פֿילקייט.
6 און די כּהנים האָבן אַרײַנגעבראַכט דעם אָרון פֿון גאָטס בונד אויף זײַן אָרט, אין דעם דביר פֿון הויז, אין קדשי־קָדשים, אונטער די פֿליגלען פֿון די כּרובֿים.
7 וואָרום די כּרובֿים האָבן אויסגעשפּרייט די פֿליגלען איבער דעם אָרט פֿון אָרון, און די כּרובֿים האָבן געשירעמט איבער דעם אָרון און איבער זײַנע שטאַנגען פֿון אויבן.
8 און די שטאַנגען זײַנען געווען אַזוי לאַנג אַז די שפּיצן פֿון די שטאַנגען זײַנען געזען געוואָרן פֿון הייליקטום פֿאַרן דביר, אָבער זיי זײַנען ניט געזען געוואָרן וויטער אַרויס. און זיי זײַנען דאָרטן געבליבן ביז אויף הײַנטיקן טאָג.
9 גאָרנישט איז אין אָרון געווען, נאָר די צוויי שטיינערנע לוחות וואָס משה

19 אָבער ניט דו וועסט בויען דאָס הויז, נײַערט דײַן זון וואָס גייט אַרויס פֿון דײַנע לענדן, ער וועט בויען דאָס הויז צו מײַן נאָמען.

20 און גאָט האָט מקיים געווען זײַן צוזאָג וואָס ער האָט צוגעזאָגט, און איך בין אויפֿגעשטאַנען אויף מײַן פֿאָטער דָוִדס אָרט, און איך האָב זיך געזעצט אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל, אַזוי ווי גאָט האָט צוגעזאָגט, און איך האָב געבויט דאָס הויז צו דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

21 און איך האָב דאָרטן געמאַכט אַן אָרט פֿאַר דעם אָרון, וואָס דאָרטן איז דער בונד פֿון גאָט, וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אונדזערע עלטערן, ווען ער האָט זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מצרים.

22 און שלמה האָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם מזבח פֿון גאָט, אַקעגן דער גאַנצער אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, און האָט אויסגעשפּרייט זײַנע הענט צום הימל.

23 און ער האָט געזאָגט: יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, ניטאָ אין הימל אויבן אָדער אויף דער ערד אונטן אַ גאָט ווי דו, וואָס היטסט דעם בונד און די ענעמאָ צו דײַנע קנעכט וואָס גייען פֿאַר דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן;

24 וואָס האָסט געהיט דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער דָוִדן, דאָס וואָס דו האָסט אים צוגעזאָגט; און מיט דײַן מויל האָסטו גערעדט, און מיט דײַן האַנט דערפֿילט, אַזוי ווי היינטיקן טאָג.

25 און אַצונד, יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, האַלט דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער דָוִדן, דאָס וואָרט דו האָסט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: עס וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון פֿאַר מיר אַ מאַן צו זיצן אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל, אויב נאָר דײַנע קינדער וועלן היטן זייער וועג, צו גיין פֿאַר מיר אַזוי ווי דו ביסט געגאַנגען פֿאַר מיר.

8:10 האָט אַהין אַרײַנגעלייגט אין חורבֿ, בעת גאָט האָט געשלאָסן אַ בונד מיט די קינדער פֿון ישׂראל, ווען זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מצרים.

10 און עס איז געווען, ווי די כּהנים זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון הייליקטום, אַזוי האָט אַ וואָלקן אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון גאָט.

11 און די כּהנים האָבן ניט געקענט זיך שטעלן טאָן דעם דינסט פֿון וועגן דעם וואָלקן, ווײַל דער כּבֿוד פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון גאָט.

12 דעמצמאָל האָט שלמה געזאָגט: גאָט האָט געזאָגט אין וואָלקן צו רוען;

13 האָב איך בויען געבויט דיר אַ הויז פֿאַר אַ ווינונג, אַן אָרט דיר צו זיצן אויף אייביק.

14 און דער מלך האָט אומגעדרייט זײַן פּנים, און האָט געבענטשט די גאַנצע אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, און די גאַנצע אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל איז געשטאַנען.

15 און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל, וואָס האָט מיט זײַן מויל געredעט צו מײַן פֿאָטער דָוִדן, און מיט זײַן האַנט דערפֿילט, אַזוי צו זאָגן:

16 פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב אַרויסגעצויגן מײַן פֿאָלק, ישׂראל, פֿון מצרים, האָב איך ניט אויסדערוויילט קיין שטאָט פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל אויף צו בויען אַ הויז אַז מײַן נאָמען זאָל דאָרטן זײַן, אָבער איך האָב אויסדערוויילט דָוִדן צו זײַן איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל.

17 און עס איז געווען אין האַרצן פֿון מײַן פֿאָטער דָוִדן צו בויען אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

18 אָבער גאָט האָט געזאָגט צו מײַן פֿאָטער דָוִדן: אַזוי ווי דו האָסט געהאַט אין האַרצן צו בויען אַ הויז צו מײַן נאָמען, האָסטו גוט געטאָן וואָס דו האָסט דאָס געהאַט אין האַרצן.

26 און אַצונד, גאָט פֿון ישׂראל, זאָל, איך בעט דיך, באַוואָרט ווערן דײַן צוזאָג וואָס דו האָסט צוגעזאָגט דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער דָּוִדן.
27 וואָרום קען אין דער אמתן גאָט ווינען אויף דער ערד? אַז די הימלען און די הימלען פֿון די הימלען קענען דיך ניט אַרײַננעמען, הינט ווי שוין דאָס דאָזיקע הויז וואָס איך האָב געבויט!
28 אָבער קער זיך צו דער תּפֿילה פֿון דײַן קנעכט, און צו זײַן בקשה, יהוה מײַן גאָט, צוצוהערן צו דעם געשריי און צו דער תּפֿילה וואָס דײַן קנעכט איז מתפּלל פֿאַר דיר הינט.
29 אַז דײַנע אויגן זאָלן זײַן אָפֿן אויף דעם דאָזיקן הויז נאַכט און טאָג, אויף דעם אָרט, וואָס דו האָסט געזאָגט: מײַן נאָמען זאָל דאָרטן זײַן; צוצוהערן צו דער תּפֿילה וואָס דײַן קנעכט וועט מתפּלל זײַן אַקעגן דעם דאָזיקן אָרט.
30 און זאָלסט צוהערן צו דער בקשה פֿון דײַן קנעכט, און פֿון דײַן פֿאָלק ישׂראל, וואָס זיי וועלן מתפּלל זײַן אַקעגן דעם דאָזיקן אָרט; און דו זאָלסט הערן אין דעם אָרט פֿון דײַן ווינונג, אין הימל, און אַז דו וועסט הערן, זאָלסטו פֿאַרגעבן.
31 אַז אַ מאַן וועט זינדיקן קעגן זײַן חבֿר, און מע וועט אַרויפֿלייגן אויף אים אַ שבֿועה אים צו באַשוערן, און ער וועט קומען און שווערן פֿאַר דײַן מזבח אין דעם דאָזיקן הויז,
32 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און טאָן, און משפּטן דײַנע קנעכט, צו מאַכן שולדיק דעם שולדיקן, צו גיבן דעם וועג אויף זײַן קאָפּ; און צו מאַכן גערעכט דעם גערעכטן, אים צו גיבן לויט זײַן גערעכטיקייט.
33 און דײַן פֿאָלק ישׂראל וועט געשלאָגן ווערן פֿאַרן פֿײַנט, ווײַל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר, און וועלן באַקענען דײַן נאָמען, און וועלן מתפּלל זײַן און בעטן צו דיר אין דעם דאָזיקן הויז,
34 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און פֿאַרגעבן די זינד פֿון דײַן פֿאָלק ישׂראל, און זאָלסט זיי אומקערן אויף דער ערד וואָס דו האָסט צוגעזאָגט אירע עלטערן.
35 אַז דער הימל וועט זײַן פֿאַרשלאָסן, און עס וועט ניט זײַן קיין רעגן, ווײַל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן מתפּלל זײַן באַקענען דעם דאָזיקן אָרט, און וועלן באַקערן פֿון זייער זינד, ווען דו האָסט זיי געפּײַניקט,
36 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און פֿאַרגעבן די זינד פֿון דײַנע קנעכט און דײַן פֿאָלק ישׂראל, ווען דו וועסט זיי האָבן גוטן וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין; און זאָלסט גיבן רעגן אויף דײַן לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן דײַן פֿאָלק פֿאַר אַ נחלה.
37 אַז עס וועט זײַן אַ הונגער אין לאַנד, אַז עס וועט זײַן אַ מגפֿה, אַז עס וועט זײַן אַ קאָרנבראַנד, אַ וועלקעניש, אַ היישעריק, אַ גראַסהאָפּערסער; אַז זײַן פֿײַנט וועט אים באַלאַגערן אין דעם לאַנד פֿון זײַנע שטעט; וואָס נאָר פֿאַר אַ פּלאָג, וואָס נאָר פֿאַר אַ קראַנקשאַפֿט;
38 וואָס נאָר פֿאַר אַ תּפֿילה, וואָס נאָר פֿאַר אַ בקשה, עס וועט זײַן ביַי עמיצן איינעם פֿון דײַן גאַנצן פֿאָלק ישׂראל, ווען איטלעכער פֿון זיי שפּירט די פּלאָגעניש פֿון זײַן האַרצן, און ער שפּרייט אויס זײַנע הענט צו דעם דאָזיקן הויז,
39 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, דעם אָרט פֿון דײַן ווינונג, און זאָלסט פֿאַרגעבן, און זאָלסט טאָן, און געבן איטלעכן לויט אַלע זײַנע וועגן, אַזוי ווי דו ווייסט זײַן האַרץ–וואָרום דו אַליין ווייסט דאָס האַרץ פֿון אַלע מענטשנקינדער–
40 כּדי זיי זאָלן מורא האָבן פֿאַר דיר אַלע טעג וואָס זיי לעבן אויף דער

ערד וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן.

41 און אויך צו דעם פֿרעמדן וואָס ער איז ניט פֿון דײַן פֿאָלק ישׂראל, אַז ער וועט קומען פֿון אַ ווײַטן לאַנד פֿון וועגן דײַן נאָמען—

42 וואָרום זיי וועלן הערן פֿון דײַן גרויסן נאָמען, און פֿון דײַן שטאַרקער האַנט, און פֿון דײַן אויסגעשטרעקטן אָרעם—און ער וועט קומען און וועט מתפלל זײַן אַקעגן דעם דאָזיקן הויז,

43 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, דעם אָרט פֿון דײַן וווינונג, און זאָלסט טאָן אַלץ אום וואָס דער פֿרעמדער וועט רופֿן צו דיר; כדי אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד זאָלן דערקענען דײַן נאָמען, מורא צו האָבן פֿאַר דיר, אַזוי ווי דײַן פֿאָלק ישׂראל, און וויסן אַז דײַן נאָמען ווערט גערופֿן אויף דעם דאָזיקן הויז וואָס איך האָב געבויט.

44 אַז דײַן פֿאָלק וועט אַרויסגיין אויף מלחמה אַקעגן זײַן פֿײַנט, אויף וואָסער וועג דו וועסט זיי שיקן, און זיי וועלן מתפלל זײַן צו גאָט אַקעגן דער שטאָט וואָס דו האָסט זי אויסדערווײלט, און דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דײַן נאָמען,

45 זאָלסטו צוהערן אין הימל זייער תּפילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט.

46 אַז זיי וועלן זינדיקן צו דיר—און דו וועסט צוהערן אויף זיי, און זיי איבערגעבן פֿאַרן פֿײַנט, און זייערע פֿאַנגערס וועלן זיי נעמען געפֿאַנגענען אין לאַנד פֿון דעם פֿײַנט, ווײַט אָדער נאָנט;

47 און זיי וועלן זיך נעמען צו האַרצן אין דעם לאַנד וואָס זיי זײַנען געפֿאַנגענען געוואָרן געפֿאַנגענען אַהין, און זיי וועלן תּשובֿה טאָן, און וועלן בעטן צו דיר אין לאַנד פֿון זייערע פֿאַנגערס, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן געזינדיקט און פֿאַרברעכן, מיר האָבן שלעכטס געטאָן;

48 און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן, און מיט זייער גאַנצער זעל, אין לאַנד פֿון זייערע פֿײַנט וואָס האָבן זיי געפֿאַנגענען, און זיי וועלן מתפלל זײַן צו דיר אַקעגן זייער לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן זייערע עלטערן, דער שטאָט וואָס דו האָסט אויסדערווײלט, און דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דײַן נאָמען,

49 זאָלסטו צוהערן אין הימל, דעם אָרט פֿון דײַן וווינונג, זייער תּפילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט;

50 און זאָלסט פֿאַרגעבן דײַן פֿאָלק וואָס זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און אַלע זייערע פֿאַרברעכן וואָס זיי האָבן פֿאַרבראָכן קעגן דיר; און זאָלסט זיי געבן פֿאַר באַרימונג בײַ זייערע פֿאַנגערס, אַז זיי זאָלן זיך דערבאַרימען אויף זיי;

51 וואָרום זיי זײַנען דײַן פֿאָלק און דײַן אַרב, וואָס דו האָסט אַרויסגעצויגן פֿון מצרים, פֿון דעם אײַזנשמעלצאויוון.

52 דײַנע אויגן זאָלן זײַן אָפֿן צו דעם געבעט פֿון דײַן קנעכט, און צו דעם געבעט פֿון דײַן פֿאָלק ישׂראל, זיי צוצוהערן ווען נאָר זיי רופֿן צו דיר.

53 וואָרום דו האָסט זיי אָפּגעשיידט דיר צום אַרב פֿון אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט דורך דײַן קנעכט משהן ווען דו האָסט אַרויסגעצויגן אונדזערע עלטערן פֿון מצרים, גאָט דו האַר.

54 און עס איז געווען, ווי שלמה האָט געענדיקט מתפלל זו זײַן צו גאָט די דאָזיקע גאַנצע תּפילה און בקשה, איז ער אויפֿגעשטאַנען פֿון פֿאַרן מזבח פֿון גאָט, פֿון קנײַען אויף זײַנע קני, מיט זײַנע הענט אויסגעשפרייט צום הימל,

55 און ער האָט זיך געשטעלט, און האָט געבענטשט די גאַנצע אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל אויף אַ הויכן קול, אַזוי צו זאָגן:

56 געלויבט איז גאָט וואָס האָט
געגעבן זײַן פֹאָלק ישׂראל רו, אַזוי ווי
אַלץ וואָס ער האָט צוגעזאָגט. ניט אַן
איינציק וואָרט איז אָפּגעפֿאַלן פֿון אַל
זײַן גוטן צוזאָג, וואָס ער האָט צוגעזאָגט
דורך דײַן קנעכט משה.
57 זאָל יהוה אונדזער גאָט זײַן מיט
אונדז, אַזוי ווי ער איז געווען מיט
אונדזערע עלטערן; ער זאָל אונדז ניט
פֿאַרלאָזן און ניט אַוועקווואַרפֿן;
58 כּדי צו נײגן אונדזער האַרץ צו
אים, צו גיין אין אַלע זײַנע וועגן,
און צו היטן זײַנע געבאָט און זײַנע
חוקים און זײַנע געזעצן, וואָס ער האָט
באַפֿוילן אונדזערע עלטערן.
59 און זאָלן די דאָזיקע ווערטער
מײַנע וואָס איך האָב געבעטן פֿאַר
גאָט, זײַן נאָענט צו יהוה אונדזער גאָט
טאָג און נאַכט, צו טאָן דאָס רעכט פֿון
זײַן קנעכט, און דאָס רעכט פֿון זײַן
פֿאָלק ישׂראל, טאָג אין טאָג;
60 כּדי אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד
זאָלן וויסן אַז יהוה איז גאָט; מער איז
ניטאָ;
61 און זאָל אײַער האַרץ זײַן גאַנץ
מיט יהוה אונדזער גאָט, צו גיין אין
זײַנע געזעצן און צו היטן זײַנע געבאָט,
אַזוי ווי היינטיקן טאָג.
62 און דער מלך און גאַנץ
ישׂראל מיט אים האָבן געשלאַכט
שלאַכטאָפּפֿער פֿאַר גאָט.
63 און שלמה האָט געשלאַכט פֿאַרן
פֿרידאָפּפֿער וואָס ער האָט געשלאַכט
צו גאָט, צוויי און צוואַנציק טויזנט
רינדער, און הונדערט און צוואַנציק
טויזנט שאָף. און דער מלך און אַלע
קינדער פֿון ישׂראל האָבן באַנייט דאָס
הויז פֿון גאָט.
64 אין יענעם טאָג האָט דער מלך
געהייליקט דעם מיטן פֿון דעם הויף
וואָס פֿאַר גאָטס הויז; ווײַל ער האָט
דאָרטן געמאַכט די בראַנדאָפּפֿער און
די שפּײַזאָפּפֿער, און דאָס פֿעטס פֿון די
פֿרידאָפּפֿער; וואָרום דער קופּערנער
מזבח וואָס פֿאַר גאָט איז געווען צו
קליין אַרויפֿצונעמען די בראַנדאָפּפֿער
און די שפּײַזאָפּפֿער, און דאָס פֿעטס
פֿון די פֿרידאָפּפֿער.
65 און שלמה האָט געמאַכט
דעם יום-טובֿ אין יענעם צײַט, און
גאַנץ ישׂראל מיט אים—אַ גרויסע
אײַנזאַמלונג, פֿון ווו מע קומט קיין
חֲמת biז דעם טײַך פֿון מצרים—פֿאַר
יהוה אונדזער גאָט, זיבן טעג און זיבן
טעג, פֿערצן טעג.
66 אויפֿן אַכטן טאָג האָט ער
אַוועקגעשיקט דאָס פֿאָלק, און זיי
האָבן געבענטשט דעם מלך, און
זײַנען געגאַנגען צו זייערע געצעלטן
פֿרײַלעכע און מיט אַן אויפֿגעראָמטן
האַרצן איבער אַלעם גוטן וואָס גאָט
האָט געטאָן צו זײַן קנעכט דָּוִדן, און
צו זײַן פֿאָלק ישׂראל.

9 און עס איז געווען, אַז שלמה
האָט געענדיקט בויען דאָס הויז
פֿון גאָט, און דאָס הויז פֿון מלך, און
יעטוועדער געלוסט פֿון שלמהן וואָס
ער האָט געווואָלט מאַכן,
2 האָט זיך גאָט באַוויזן צו שלמהן
אַ צווייט מאָל, אַזוי ווי ער האָט זיך
באַוויזן צו אים אין גבֿעון.
3 און גאָט האָט צו אים געזאָגט:
איך האָב צוגעהערט דײַן תּפֿילה און
דײַן בקשה וואָס דו האָסט געבעטן
פֿאַר מיר: איך האָב געהייליקט דאָס
דאָזיקע הויז וואָס דו האָסט געבויט, צו
טאָן מײַן נאָמען דאָרטן אויף אייביק;
און מײַנע אויגן און מײַן האַרץ וועלן
דאָרטן זײַן אַלע טעג.
4 און דו, אויב דו וועסט גיין פֿאַר
מיר אַזוי ווי דײַן פֿאָטער דוד איז
געגאַנגען, מיט גאַנצקייט פֿון האַרצן
און מיט רעכטפֿאַרטיקייט, צו טאָן
אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר
באַפֿוילן—אַז דו וועסט היטן מײַנע
חוקים און מײַנע געזעצן,

5 וועל איך אויפֿשטעלן דעם טראָן
פֿון דײַן מלוכה איבער ישׂראל אויף
אייביק; אַזוי ווי איך האָב געריעדט צו
דײַן פֿאָטער דָוִדן, אַזוי צו זאָגן: עס
וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן אַ מאַן
פֿון דעם טראָן פֿון ישׂראל.
6 אויב אָבער אָפּקערן וועט איר זיך
אָפּקערן פֿון הינטער מיר, איר און
אײַערע קינדער, און וועט ניט היטן
מײַנע געבאָט, מײַנע געזעצן וואָס איך
האָב געלייגט פֿאַר אײַך, און איר וועט
גיין און דינען פֿרעמדע געטער, און זיך
בוקן צו זיי,
7 וועל איך פֿאַרשניידן ישׂראל פֿון
דעם געזיכט פֿון דער ערד וואָס
איך האָב זיי געגעבן, און דאָס הויז
וואָס איך האָב געהיילט צו מײַן
נאָמען, וועל איך אָפּשאַפֿן פֿון מײַן
פּנים, און ישׂראל וועט ווערן פֿאַר
אַ שפּריכווארט און פֿאַר אַ געשפּעט
צווישן אַלע פֿעלקער.
8 און דאָס דאָזיקע הויז וואָס
האָט געלאָזט זײַן דערהויבן, וועט
איטלעכער וואָס גייט אים פֿאַרבײַ זיך
דערשרעקן, און וועט שמוצערן; און
אַז זיי וועלן זאָגן: פֿאַר וואָס האָט
גאָט געטאָן אַזוי צו דעם דאָזיקן לאַנד
און צו דעם דאָזיקן הויז?
9 וועט מען זאָגן: פֿאַר וואָס זיי
האָבן פֿאַרלאָזן יהוה זייער גאָט, וואָס
האָט אַרויסגעצויגן זייערע עלטערן
פֿון לאַנד מצרים, און זיי האָבן זיך
געהאַלטן אָן פֿרעמדע געטער, און זיך
געבוקט צו זיי און זיי געדינט; דרום
האָט יהוה געברענגט אויף זיי אַל דאָס
דאָזיקע בייז.
10 און עס איז געווען צום סוף פֿון
צוואַנציק יאָר וואָס שלמה האָט געבויט
די ביידע הײַזער, דאָס הויז פֿון גאָט,
און דאָס הויז פֿון מלך–
11 חירָם דער מלך פֿון צור האָט
באַארגט שלמהן מיט צעדערהאָלץ און
מיט ציפּרעסנהאָלץ און מיט גאָלד לויט
אַל זײַן פֿאַרלאַנג–האָט דענצמאָל דער
מלך שלמה געגעבן חירָמען צוואַנציק
שטעט אין לאַנד גליל.
12 און חירָם איז אַרויסגעקומען פֿון
צור אָנצוקוקן די שטעט וואָס שלמה
האָט אים געגעבן, און זיי זײַנען ניט
ווויילגעפֿעלן אין זײַנע אויגן.
13 און ער האָט געזאָגט וואָס זײַנען
דאָס פֿאַר שטעט וואָס דו האָסט מיר
געגעבן, מײַן ברודער? און מע רופֿט
זיי לאַנד כָּבּול ביז אויף היינטיקן טאָג.
14 און חירָם האָט געשיקט דעם
מלך הונדערט און צוואַנציק צענטנער
גאָלד.
15 און דאָס איז די מעשׂה מיט דעם
צינדז וואָס דער מלך שלמה האָט
אויפֿגענומען, כדי צו בויען דאָס הויז
פֿון גאָט, און זײַן הויז, און דעם מלוא,
און די מויער פֿון ירושלים, און חצור,
און מגדו, און גזר:
16 פֿרעה דער מלך פֿון מצרים איז
אַרויפֿגעגאַנגען, און האָט באַצוווּנגען
גזר, און האָט זי פֿאַרברענט אין פֿײַער,
און דעם כּנַעֲני וואָס איז געזעסן אין
דער שטאָט, האָט ער אויסגעהרגעט,
און ער האָט זי געגעבן אין נדן צו זײַן
טאָכטער, שלמהס וויבּ.
17 און שלמה האָט אָפּגעבויט גזר,
און די אונטערשטע בֵּית-חוֹרון,
18 און בַּעֲלַת, און תַּדמור אין מדבר,
אין לאַנד,
19 און אַלע שפּייכלערשטעט וואָס
שלמה האָט געהאַט, און די שטעט
פֿאַר רײַטווּעגן, און די שטעט פֿאַר
רײַטער, און די געלוסטן וואָס שלמה
האָט געלוסט צו בויען אין ירושלים,
און אויפֿן לבנון, און אין גאַנצן לאַנד
פֿון זײַן ממשלה.
20 דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס איז
איבערגעבליבן פֿון דעם אמורי, דעם
חִתי, דעם פְּרִזי, דעם חִוִי, און דעם
יְבוּסי, וואָס זײַנען ניט געווען פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל-, זייערע קינדער
וואָס זײַנען געבליבן נאָך זיי אין
לאַנד, וואָס די קינדער פֿון ישׂראל

האָבן זיי ניט געקענט פֿאַרטיליקן, זיי האָט שלמה געמוסן פֿאַר צינדזקנעכט ביז אויף הינטיקן טאָג.

21 אָבער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט שלמה ניט געמאַכט קיין קנעכט; נאָר זיי זײַנען געווען די מלחמה-לײַט, און זײַנע דינער, און זײַנע האַרן, און זײַנע הויפּטלײַט, און די האָרן איבער זײַנע רײַטווגן און זײַנע רײַטער.

22 דאָס זײַנען געווען די אויבערגעשטעלטע וואָס איבער שלמהס אַרבעט: פֿינף הונדערט און פֿופֿציק וואָס האָבן געווען־לטיקט איבער דעם פֿאָלק וואָס טוט די אַרבעט.

23 וואָס נאָר פֿרעהס טאָכטער איז אַרויף פֿון דָוִדס-שטאָט אין איר הויז וואָס ער האָט פֿאַר איר געבויט, האָט ער דענצמאָל געבויט דעם מלוא.

24 און שלמה פֿלעגט אויפֿברענגען דריי מאָל אין יאָר בראָנדאָפּפֿער און פֿרידאָפּפֿער אויף דעם מזבח וואָס ער האָט געבויט צו גאָט, און רייכערן דעֿרבײַ [אויף דעם מזבח] וואָס פֿאַר גאָט. אַזוי האָט ער פֿאַרענדיקט דאָס הויז.

25 אויך שיפֿן האָט געמאַכט דער מלך שלמה אין עֶציון-גֶבֶר וואָס ביי אֱלות אויפֿן ברעג פֿון ים-סוף, אין לאַנד אדום. 27 און חירָם האָט געשיקט מיט די שיפֿן זײַנע קנעכט, שיפֿלײַט וואָס קענען דעם ים, מיט שלמהס קנעכט.

26 און זיי זײַנען געקומען קיין אופֿיר, און האָבן געקריגן פֿון דאָרטן גאָלד, פֿיר הונדערט און צוואַנציק צענטנער, און געבראַכט צום מלך שלמה.

10 און די מלכּה פֿון שבא האָט געהערט די הערונג פֿון שלמהן, פֿון וועגן דעם נאָמען פֿון גאָט, און זי איז געקומען אים צו פֿרוון מיט רעטענישן.

2 און זי איז געקומען קיין ירושלים מיט זייער אַ גרויסער מחנה, קעמלען אָנגעלאָדן מיט בשׂמים און גאָלד זייער פֿיל, און טײַער געשטיין. און זי איז געקומען צו שלמהן, און האָט ערעדט צו אים וועגן אַלץ וואָס איז געווען בײַ איר אין האַרצן.

3 און שלמה האָט איר געזאָגט אַלע אירע זאַכן; ניט געווען אַ זאַך פֿאַרהוילן פֿון דעם מלך, וואָס ער זאָל איר ניט זאָגן.

4 און די מלכּה פֿון שבא האָט געזען די גאַנצע חכמה פֿון שלמהן, און דאָס הויז וואָס ער האָט געבויט,

5 און דאָס עסן פֿון זײַן טיש, און דאָס זיצן פֿון זײַנע הויפֿדינער, און דאָס שטיין פֿון זײַנע משרתים מיט זייערע מלבושים, און זײַנע טראַנקמײַסטערס, און זײַן בראַנדאָפּפֿער וואָס ער פֿלעגט אויפֿברענגען אין גאָטס הויז, און אין איר איז מער אַן אָטעם ניט געבליבן.

6 און זי האָט געזאָגט צום מלך: אמת איז געווען דאָס וואָרט וואָס איך האָב געהערט אין מײַן לאַנד וועגן דײַנע פֿירונגען און וועגן דײַן חכמה.

7 און איך האָב ניט געגלויבט די ווערטער, ביז וואַנען איך בין געקומען, און מײַנע אויגן האָבן געזען; ערשט מיר איז אַ העלפֿט ניט דערציילט געווארן. שטײַגסט אַריבער אין חכמה און גוטס די הערונג וואָס איך האָב געהערט.

8 ווויל צו דײַנע לײַט, ווויל צו די דאָזיקע קנעכט דײַנע וואָס שטייען פֿאַר דיר תמיד, וואָס הערן דײַן חכמה.

9 געלויבט זאָל זײַן יהוה דײַן גאָט וואָס האָט דיך באַגערט דיך אַרויפֿצוזעצן אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל. ווײַל יהוה האָט אייביק ליב ישׂראל, דרום האָט ער דיך געמאַכט פֿאַר אַ מלך, צו טאָן רעכט און גערעכטיקייט.

10 און זי האָט געגעבן דעם מלך הונדערט און צוואַנציק צענטנער

גאָלד, און בשׂמים זייער פֿיל, און טײַער געשטיין; קיין מאָל ווידער איז ניט אַריבערגעקומען אַזוי פֿיל ווי יענע בשׂמים וואָס די מלכּה פֿון שבא האָט געגעבן צו שלמה המלך.

11 און אויך די שיפֿן פֿון חירָמען וואָס האָבן געפֿירט גאָלד פֿון אופֿיר, האָבן געבראַכט פֿון אופֿיר סאַנדאַלהאָלץ זייער פֿיל און טײַער געשטיין.

12 און דער מלך האָט געמאַכט פֿון דעם סאַנדאַלהאָלץ געלענדערס פֿאַר דעם הויז פֿון גאָט, און פֿאַר דעם הויז פֿון מלך, און האַרפֿן און גיטאַרן פֿאַר די זינגערס; אַזעלכע סאַנדאַלהאָלץ איז ניט אַריבערגעקומען און ניט געזען געוואָרן ביז אויף היינטיקן טאָג.

13 און שלמה המלך האָט געגעבן דער מלכּה פֿון שבא אַל איר באַגער וואָס זי האָט פֿאַרלאַנגט, אחוץ וואָס ער האָט איר געגעבן לויט דער בריטער האַנט פֿון שלמה המלך. און זי האָט זיך אומגעקערט, און איז אַוועקגעגאַנגען צו איר לאַנד, זי און אירע קנעכט.

14 און די וואָג פֿון דעם גאָלד וואָס איז אַריבערגעקומען בײַ שלמהן אין איין יאָר, איז געווען זעקס הונדערט און זעקס און זעכציק צענטנער גאָלד;

15 אחוץ פֿון די לײַט די אַרומפֿאָרער און פֿון דעם מסחר פֿון די האַנדלסלײַט, און פֿון אַלע מלכים פֿון די געמישטע פֿעלקער, און פֿון די לאַנדפֿירשטן.

16 און שלמה המלך האָט געמאַכט צוויי הונדערט פּאַנצערס פֿון געשלאָגענעם גאָלד; זעקס הונדערט גאָלדשטיק איז אַוועק אויף איין פּאַנצער.

17 און דריי הונדערט שילדן פֿון געשלאָגענעם גאָלד; דריי מנה גאָלד איז אַוועק אויף איין שילד. און דער מלך האָט זיי אַריבערגעשטעלט אין דעם הויז פֿון לבנון-וואַלד.

18 און דער מלך האָט געמאַכט אַ גרויסן טראָן פֿון עלפֿנביין, און האָט אים איבערגעצויגן מיט גינגאָלד.

19 זעקס טרעפּ זיינען געווען צום טראָן, און אַ קײלעכדיקער קאָפּ איז געווען איבער דעם טראָן פֿון הינטן; און הענטלעך זיינען געווען אויף ביידע זײטן פֿון דעם אָרט צום זיצן, און צוויי לייבן זיינען געשטאַנען בײַ די הענטלעך.

20 און צוועלף לייבן זיינען דאָרטן געשטאַנען אויף די זעקס טרעפּ, פֿון דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט. אַזוי-וואָס איז ניט געמאַכט געווארן אין קיין קיניגרײַך.

21 און אַלע טרינק-כלים פֿון שלמה המלך זיינען געווען פֿון גאָלד, און אַלע כלים פֿון דעם הויז פֿון לבנון-וואַלד זיינען געווען פֿון עכטן גאָלד; קיין זילבער; דאָס האָט אין די טעג פֿון שלמהן זיך גערעכנט פֿאַר גאָרנישט.

22 וואָרום דער מלך האָט געהאַט תַּרְשִׁישׁ-שיפֿן אויפֿן ים מיט די שיפֿן פֿון חירָמען. איין מאָל אין דריי יאָר פֿלעגן די תַּרְשִׁישׁ-שיפֿן קומען אָנגעלאָדן מיט גאָלד און זילבער, עלפֿנביין, און מאַלפּעס, און פֿאָווס.

23 און שלמה המלך איז געווען גרעסער פֿון אַלע מלכים פֿון דער ערד אין עושר און אין חכמה.

24 און די גאַנצע וועלט האָט געזוכט שלמהס פּנים, כּדי צו הערן זײַן חכמה וואָס גאָט האָט אַריבערגעגעבן אין זײַן האַרצן.

25 און זיי האָבן געבראַכט איטלעכער זײַן מתּנה, זילבערנע כלים, און גילדערנע כלים, און קליידער, און וואָפֿן, און בשׂמים, פֿערד און מוליאיזלען, יאָר אין יאָר.

26 און שלמה האָט אָנגעזאַמלט רײַטווגן און רײַטער; און ער האָט געהאַט טויזנט און פֿירהונדערט רײַטווגן, און צוועלפֿטויזנט רײַטער; און ער האָט זיי אַהינגעטאָן אין די שטעט פֿאַר רײַטווגן, און בײַם מלך אין ירושלים.

27 און דער מלך האָט געמאַכט
זילבער אין ירושלים אַזוי ווי שטיינער,
און צעדערן האָט ער געמאַכט אַזוי ווי
די ווילדע פֿײגנבײימער וואָס אין דער
נידערונג, אין פֿילקייט.
28 און דער אַרויסקום פֿון די פֿערד
וואָס שלמה האָט געהאַט, איז געווען
פֿון מצרים און פֿון קוֵה; די סָוחרים
פֿון מלך פֿלעגן זיי קריגן פֿון קוֵה פֿאַר
געצאָלט.
29 און אַ רײַטוואָגן איז
אַרויפֿגעקומען און אַרויסגעגאַנגען
פֿון מצרים פֿאַר זעקס הונדערט
זילבערשטיק, און אַ פֿערד פֿאַר
הונדערט און פֿופֿציק; און דעם גלײַכן
פֿאַר אַלע מלכים פֿון די חִתִּים, און
פֿאַר די מלכים פֿון ארם, פֿלעגט מען
אַרויסברענגען דורך זייער האַנט.

11 און שלמה המלך
האָט ליב געהאַט פֿיל
פֿרעמדגעבאָרענע וויבער, אחוֹת
פּרעהס טאָכטער: מוֹאָבִּישע,
עמונישע, אדומישע, צידונישע,
חִתִּישע;
2 פֿון די פֿעלקער וואָס גאָט האָט
אָנגעזאָגט די קינדער פֿון ישׂראל: איר
זאָלט ניט קומען צווישן זיי און זיי
זאָלן ניט קומען צווישן אײַך; זיי
וועלן זיכער אָפּנײַגן אײַער האַרץ נאָך
זייערע געטער. אָן זיי האָט שלמה זיך
באַהעפֿט אין ליבשאַפֿט.
3 און ער האָט געהאַט זיבן הונדערט
וויבער האַרינטעס, און דרײַ הונדערט
קעפּסווײַבער, און זײַנע וויבער האָבן
אָפּגעניגט זײַן האַרץ.
4 און עס איז געווען צו דער צײַט פֿון
שלמהס עלטער, האָבן זײַנע וויבער
אָפּגעניגט זײַן האַרץ נאָך פֿרעמדע
געטער, און זײַן האַרץ איז ניט געווען
גאַנץ מיט יהוה זײַן גאָט, אַזוי ווי דאָס
האַרץ פֿון זײַן פֿאָטער דָוִדן.
5 און שלמה איז געגאַנגען נאָך
עשתּוֹרות דער געטין פֿון די צידונים,
און נאָך מַלכום, דער אומווערדיקייט
פֿון די עמונים.
6 און שלמה האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און ער
איז ניט געגאַנגען אין גאַנצן נאָך גאָט,
אַזוי ווי זײַן פֿאָטער דוד.
7 דענצמאָל האָט שלמה געבויט אַ
בָּמָה צו כמוש, דער אומווערדיקייט
פֿון מואָבּ, אויף דעם בארג וואָס
פֿאַר ירושלים, און צו מוֹלָך, דער
אומווערדיקייט פֿון די קינדער פֿון
עמון.
8 און אַזוי האָט ער געטאָן מיט אַלע
זײַנע פֿרעמדע וויבער, וואָס האָבן
געראָכערט און געשלאַכט צו זייערע
געטער.
9 האָט גאָט געצערנט אויף שלמהן,
ווײַל זײַן האַרץ האָט זיך אָפּגענײַגט פֿון
יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, וואָס האָט
זיך באַווײַזן צו אים צוויי מאָל,
10 און האָט אים באַפֿוילן וועגן דער
דאָזיקער זאַך, ניט צו גיין נאָך פֿרעמדע
געטער; און ער האָט ניט געהיט וואָס
גאָט האָט באַפֿוילן.
11 און גאָט האָט געזאָגט צו שלמהן:
ווײַל דאָס איז געווען אין דיר, און דו
האָסט ניט געהיט מײַן בונד, און מײַנע
געזעצן וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן,
וועל איך אַוועקרײַסן די מלוכה פֿון
דיר, און וועל זי אַוועקגעבן צו דײַנעם
אַ קנעכט.
12 אָבער אין דײַנע טעג וועל איך
דאָס ניט טאָן, פֿון דײַן פֿאָטער דָוִדס
וועגן; פֿון דײַן זונס האַנט וועל איך זי
אַוועקרײַסן.
13 נאָר די גאַנצע מלוכה וועל איך
ניט אַוועקרײַסן; איין שבֶט וועל איך
געבן צו דײַן זון, פֿון וועגן מײַן קנעכט
דָוִדן, און פֿון וועגן ירושלים וואָס איך
האָב אויסדערווײַלט.
14 און גאָט האָט אויפֿגעשטעלט אַ
שׂטן אויף שלמהן, הֲדַד דעם אֲדוֹמי.
ער איז געווען פֿון קיניגלעכן אָפּשטאַם
אין אדום.

15 און עס איז געווען, וועז דוד איז געווען אין אדום, בעת יוֹאָבּ דער חיל-פֿירער איז אַרויפֿגעגאַנגען באַגראָבן די געטייטע, און האָט געשלאָגן יעטוועדער מאַנספּאַרשוין אין אדום.

16 וואָרום זעקס חדשים איז דאָרטן געבליבן יוֹאָבּ און גאַנץ ישׂראל, ביז ער האָט פֿאַרשניטן יעטוועדער מאַנספּאַרשוין אין אדום.

17 איז הַדַד אַנטלאָפֿן, ער און עטלעכע אדומים פֿון זײַן פֿאָטערס קנעכט מיט אים, כּדי צו גיין קיין מצרים; און הַדַד איז געווען אַ קליין ייִנגל.

18 און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען פֿון מדין, און זיי זײַנען געקומען קיין פּאָרָן, און זיי האָבן מיטגענומען מיט זיך מענטשן פֿון פּאָרָן, און זײַנען געקומען קיין מצרים צו פּרעה דעם מלך פֿון מצרים. און ער האָט אים געגעבן אַ הויז, און האָט אָנגעזאָגט פֿאַר אים שפּײַז, און אים געגעבן לאַנד.

19 און הַדַד האָט געפֿונען גרויס חן אין די אויגן פֿון פּרעהן, און ער האָט אים געגעבן פֿאַר אַ וויב די שוועסטער פֿון זײַן וויב, די שוועסטער פֿון דער מלכּה תַּחפּניס.

20 און די שוועסטער פֿון תַּחפּניסן האָט אים געבאָרן זײַן זון גנוּבַתן, און תַּחפּניס האָט אים אַנטווייניט אין פּרעהס הויז. און גנוּבַת איז געווען אין פּרעהס הויז צווישן די קינדער פֿון פּרעהן.

21 און ווי הַדַד האָט געהערט אין מצרים אַז דוד האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און אַז יוֹאָבּ דער חיל-פֿירער איז טויט, אַזוי האָט הַדַד געזאָגט צו פּרעהן: לאָז מיך אַוועק, און איך וועל גיין אין מײַן לאַנד.

22 האָט פּרעה צו אים געזאָגט: אָבער וואָס פֿעלט דיר בײַ מיר, אַז אָט ווילסטו גיין אין דײַן לאַנד? האָט ער געזאָגט: גאָרנישט; אָבער אַוועקלאָזן מוזטו מיך אַוועקלאָזן.

23 אויך האָט גאָט אויפֿגעשטעלט אויף אים אַ שׂטן, רזוֹן דעם זון פֿון אֶלְיָדָע, וואָס איז אַנטלאָפֿן פֿון זײַן האַר, הַדַדעֶזֶר דעם מלך פֿון צוֹבָה.

24 און ער האָט אויפֿגעקליבן אַרום זיך מענטשן, און ער איז געווארן דער הויפּטמאַן פֿון אַ באַנדע, בעת דוד האָט געהרגעט די [מענטשן פֿון צוֹבָה]. און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען קיין דמשׂק, און האָבן זיך אין איר באַזעצט, און האָבן געקיניגט אין דמשׂק.

25 און ער איז געווען אַ שׂטן צו ישׂראל אַלע טעג פֿון שלמהן, אחוץ דאָס בייז וואָס הַדַד [האָט אָנגעטאָן]. און ער האָט פֿײַנט געהאַט ישׂראל. און ער האָט געקיניגט איבער ארם.

26 און יָרָבעָם דער זון פֿון נבֿטן, אַן אֶפֿרַיִמער פֿון צרדה, שלמהס אַ קנעכט, וואָס דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען צרוּעָה, אַ פֿרוי אַן אלמנה, האָט אויך אויפֿגעהויבן זײַן האַנט אַקעגן דעם מלך.

27 און דאָס איז די מעשׂה ווי אַזוי ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט אַקעגן דעם מלך: שלמה האָט געבויט דעם מלוא; ער האָט פֿאַרמויערט דעם בראָך פֿון זײַן פֿאָטערס דוד שטאָט.

28 און דער מאַן יָרָבעָם איז געווען אַ העלדישער גִבור, און שלמה האָט געזען דעם יונג אַז ער איז אַן אַרבעטטוער, און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער דער גאַנצער לאַסטאַרבעט פֿון דעם הויז פֿון יוסף.

29 און עס איז געווען אין יענער צײַט, וועז יָרָבעָם איז אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושלים. האָט אים אָנגעטראָפֿן אויפֿן וועג דער נבִיא אַחִיה פֿון שילו; און ער איז געווען אײנגעדעקט אין אַ נײַעם מאַנטל, און בלויז זיי ביידע זײַנען געווען אין פֿעלד.

30 האָט אַחִיה אָנגענומען דעם נײַעם מאַנטל וואָס אויף אים, און האָט אים צעריסן אויף צוועלף שטיקער.

31 און ער האָט געזאָגט צו יָרָבעָמען:
נעם דיר צען שטיקער, וואָרום אַזוי
האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון
ישׂראל: זע, איך רייס אַוועק די מלוכה
פֿון שלמהס האַנט, און וועל דיר געבן
צען שבֿטים –
32 און איין שבֿט זאָל אים בלייבן,
פֿון וועגן מײַן קנעכט דָוִדן, און פֿון
וועגן ירושלים, דער שטאָט וואָס איך
האָב זי אויסדערווײלט פֿון אַלע שבֿטים
פֿון ישׂראל –
33 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן מיך
פֿאַרלאָזן, און האָבן זיך געבוקט צו
עשתּוֹרות דער געטין פֿון די צידונים,
צו כָּמוש דעם גאָט פֿון מואָבֿ, און
צו מִלכום דעם גאָט פֿון די קינדער
פֿון עמון, און זיי זײַנען ניט געגאַנגען
אין מײַנע וועגן, צו טאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין מײַנע אויגן, און
מײַנע חוקים און מײַנע געזעצן, אַזוי ווי
זײַן פֿאָטער דוד.
34 אָבער איך וועל ניט אַוועקנעמען
די גאַנצע מלוכה פֿון זײַן האַנט, נייערט
איך וועל אים לאָזן זײַן אַ פֿירשט
אַלע טעג פֿון זײַן לעבן, פֿון וועגן
מײַן קנעכט דָוִדן, וואָס איך האָב אים
אויסדערווײלט, וויל ער האָט געהיט
מײַנע געבאָט און מײַנע געזעצן.
35 אָבער איך וועל אַוועקנעמען די
מלוכה פֿון דער האַנט פֿון זײַן זון,
און וועל זי אָפּגעבן צו דיר – די צען
שבֿטים.
36 און זײַן זון וועל איך געבן איין
שבֿט, כּדי אַ ליכט זאָל בלייבן מײַן
קנעכט דָוִדן אַלע טעג פֿאַר מיר אין
ירושלים, דער שטאָט וואָס איך האָב
מיר אויסדערווײלט צו טאָן מײַן נאָמען
דאָרטן.
37 און דיך וועל איך נעמען, און
וועסט קיניגן ווי וויײט דײַן האַרץ
גלוסט, און וועסט זײַן אַ מלך איבער
ישׂראל.
38 און עס וועט זײַן, אויב דו וועסט
צוהערן אַלץ וואָס איך וועל דיר
באַפֿעלן, און וועסט גיין אין מײַנע
וועגן, און וועסט טאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין מײַנע אויגן, צו היטן
מײַנע געזעצן און מײַנע געבאָט, אַזוי
ווי מײַן קנעכט דוד האָט געטאָן, וועל
איך זײַן מיט דיר, און וועל דיר בויען
אַ זיכער הויז, אַזוי ווי איך האָב געבויט
דָוִדן, און איך וועל געבן ישׂראל צו
דיר.
39 און איך וועל פֿײַניקן דעם זאָמען
פֿון דָוִדן פֿון וועגן דעם, אָבער ניט אויף
אַלע טעג.
40 און שלמה האָט געזוכט צו טייטן
יָרָבעָמען. איז יָרָבעָם אויפֿגעשטאַנען
און איז אַנטלאָפֿן קיין מצרים צו
שישַׁק דעם מלך פֿון מצרים; און ער
איז געווען אין מצרים ביז שלמהס
טויט.
41 און די איבעריקע זאַכן וועגן
שלמהן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן,
און זײַן חכמה, דאָס איז שוין באַשריבן
אין בוך פֿון די געשעענישן פֿון שלמהן.
42 און די טעג וואָס שלמה האָט
געקיניגט אין ירושלים איבער גאַנץ
ישׂראל, זײַנען געווען פֿערציק יאָר.
43 און שלמה האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן
געווארן אין זײַן פֿאָטער דָוִדס שטאָט,
און זײַן זון רחַבעָם איז געווארן מלך
אויף זײַן אָרט.

12 און רחַבעָם איז געגאַנגען
קיין שכם, ווײַל קיין שכם איז
געקומען גאַנץ ישׂראל אים צו מאַכן
פֿאַר אַ מלך.
2 און עס איז געווען, ווי יָרָבעָם דער
זון פֿון נבֿטן האָט דערהערט – וואָרום
ער איז נאָך געווען אין מצרים, ווּוהין
ער איז אַנטלאָפֿן פֿון מלך שלמה; און
יָרָבעָם איז געגאַנגען אין מצרים,
3 און מע האָט געשיקט און אים
גערופֿן – אַזוי איז געקומען יָרָבעָם און
די גאַנצע איינזאַמלונג פֿון ישׂראל, און
זיי האָבן גערעדט צו רחַבעָמען, אַזוי צו

זאָגן:
4 דײַן פֿאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, און אַצונד פֿאַרגרינגער דו דעם האַרטן דינסט פֿון דײַן פֿאָטער, און זײַן שווער יאָך, וואָס ער האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז, און מיר וועלן דיר דינען.
5 האָט ער צו זיי געזאָגט: גייט אַוועק אויף נאָך דרײַ טעג, און קומט ווידער צו מיר. איז דאָס פֿאָלק אַוועקגעגאַנגען.
6 האָט דער מלך רחַבֿעם זיך געעצֿהט מיט די זקנים וואָס פֿלעגן שטיין פֿאַר זײַן פֿאָטער שלמהן, ווען ער האָט געלעבט, אַזוי צו זאָגן: ווי עצהט איר מיר צו געבן אַן ענטפֿער דעם דאָזיקן פֿאָלק?
7 האָבן זיי צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אויב דו וועסט היינט זײַן אַ קנעכט צו דעם דאָזיקן פֿאָלק, און וועסט זיי דינען, און וועסט זיי ענטפֿערן און רעדן צו זיי גוטע רייד, וועלן זיי דיר זײַן קנעכט אויף אַלע טעג.
8 אָבער ער האָט פֿאַרלאָזן די עצה פֿון די זקנים וואָס זיי האָבן אים געעצֿהט, און ער האָט זיך געעצֿהט מיט די יונגעלײַט וואָס זײַנען אויסגעוואַקסן מיט אים, וואָס זײַנען געשטאַנען פֿאַר אים.
9 און ער האָט צו זיי געזאָגט: וואָס עצהט איר, מיר זאָלן געבן אַן ענטפֿער דעם דאָזיקן פֿאָלק, וואָס האָבן צו מיר געredט אַזוי צו זאָגן: פֿאַרגרינגער דעם יאָך וואָס דײַן פֿאָטער האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז?
10 האָבן צו אים גערעדט די יונגעלײַט וואָס זײַנען אויפֿגעוואַקסן מיט אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו דעם דאָזיקן פֿאָלק וואָס האָבן צו דיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: דײַן פֿאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, דרום פֿאַרגרינגער דו אונדז – אַזוי זאָלסטו רעדן צו זיי: מײַן מינדסטער פֿינגער איז דיקער פֿון מײַן פֿאָטערס לענדן.
11 און אַצונד, מײַן פֿאָטער האָט אויף אײַך אַרויפֿגעלאָדן אַ שוועריקן יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אײַער יאָך; מײַן פֿאָטער האָט אײַך געשטראָפֿט מיט ריטער, און איך וועל אײַך שטראָפֿן מיט שקאָרפּיאָנען.
12 איז געקומען ירָבֿעם און דאָס גאַנצע פֿאָלק צו רחַבֿעמען אויף דריטן טאָג, אַזוי ווי דער מלך האָט געהייסן, אַזוי צו זאָגן: קומט ווידער צו מיר אויפֿן דריטן טאָג.
13 און דער מלך האָט געענטפֿערט דעם פֿאָלק האַרט, און ער האָט פֿאַרלאָזן די עצה, פֿון די זקנים וואָס זיי האָבן אים געעצֿהט.
14 און ער האָט צו זיי געredט אַזוי ווי די עצה פֿון די יונגעלײַט, אַזוי צו זאָגן: מײַן פֿאָטער האָט שווער געמאַכט אײַער יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אײַער יאָך; מײַן פֿאָטער האָט אײַך געשטראָפֿט מיט ריטער, און איך וועל אײַך שטראָפֿן מיט שקאָרפּיאָנען.
15 און דער מלך האָט ניט צוגעהערט צום פֿאָלק, וואָרום דאָס איז געווען באַשערט פֿון גאָט, כדי מקיים צו זײַן זײַן וואָרט, וואָס גאָט האָט געredעט דורך אַחִיה פֿון שילו צו ירָבֿעם דעם זון פֿון נבֿטן.
16 און ווי גאַנץ ישׂראל האָט געזען, אַז דער מלך האָט ניט צוגעהערט צו זיי, אַזוי האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק געגעבן דעם מלך אַן ענטפֿער, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן ניט קיין חלק אין דָוִדן, און קיין ירושה אין דעם זון פֿון יִשַׁי. צו דײַנע געצעלטן, ישׂראל! אַצונד קוק זיך אום אויף דײַן הויז, דוד! און ישׂראל איז אַוועקגעגאַנגען צו זײַנע געצעלטן.
17 נאָר די קינדער פֿון ישׂראל וואָס זײַנען געזעסן אין די שטעט פֿון יהוּדה, איבער זיי איז געבליבן קיניגן רחַבֿעם.

18 און דער מלך רחַבעם האָט
אַרויסגעשיקט אַדוֹרמען וואָס איבער
דעם צינדז, און גאַנץ ישׂראל האָבן אים
פאַרוואָרפן מיט שטיינער, און ער איז
געשטאָרבן, און דער מלך רחַבעם האָט
זיך געאיילט אַרויפצוגיין אויף זײַן
רײַטוואָגן, צו אַנטלויפֿן קיין ירושלים.
19 און ישׂראל האָט ווידערשפעניקט
אָן דעם הויז פון דוד ביז אויף הײַנטיקן
טאָג.
20 און עס איז געווען, ווי גאַנץ
ישׂראל האָט געהערט, אַז ירָבעָם
האָט זיך אומגעקערט, אַזוי האָבן
זיי געשיקט און אים גערופֿן צו
דער אײַנאַמלונג, און זיי האָבן אים
געמאַכט פאַר אַ מלך איבער גאַנץ
ישׂראל. קיינער איז ניט געבליבן
הינטער דעם הויז פון דוד, אחוץ שבֶט
יהוּדה אַליין.
21 און רחַבעם איז געקומען קיין
ירושלים, און ער האָט אײַנגעזאַמלט
דאָס גאַנצע הויז פון יהוּדה, און שבֶט
בנימין, הונדערט און אַכציק טויזנט
געקליבענע קריגסלײַט, מלחמה צו
האַלטן מיט דעם הויז פון ישׂראל, כדי
אומצוקערן די מלוכה צו רחַבעם דעם
זון פון שלמהן.
22 איז דאָס וואָרט פון גאָט געווען
צו שמַעיה דעם געטלעכן מאַן, אַזוי צו
זאָגן:
23 זאָג צו רחַבעם דעם זון פון
שלמהן, דעם מלך פון יהוּדה, און צו
דעם גאַנצן הויז פון יהוּדה און בנימין,
און דעם איבעריקן פאָלק, אַזוי צו
זאָגן:
24 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר
זאָלט ניט אַרויפֿגיין, און איר זאָלט ניט
מלחמה האַלטן מיט אײַער ברידער, די
קינדער פון ישׂראל. קערט אײַך אום
איטלעכער צו זײַן הויז, וואָרום פון
מיר איז געשען די דאָזיקע זאַך. און זיי
האָבן צוגעהערט דאָס וואָרט פון גאָט,
און זײַנען אַוועקגעגאַנגען צוריק, אַזוי
ווי דאָס וואָרט פון גאָט.
25 און ירָבעָם האָט אַרומגעבויט
שכם אין דעם געבערג פון אפֿרים, און
האָט זיך אין איר באַזעצט. און ער איז
אַרויסגעגאַנגען פון דאָרטן, און האָט
אַרומגעבויט פנואל.
26 און ירָבעָם האָט געזאָגט בײַ זיך
אין האַרצן: אַצונד וועט די מלוכה זיך
אומקערן צו דעם הויז פון דוד.
27 אויב דאָס דאָזיקע פאָלק וועט
אַרויפֿגיין צו מאַכן שלאַכטאָפּפֿער אין
דעם הויז פון גאָט אין ירושלים, וועט
דאָס האַרץ פון דעם דאָזיקן פאָלק זיך
אומקערן צו זייער האַר, צו רחַבעם
דעם מלך פון יהוּדה, און זיי וועלן מיך
הרגענען, און וועלן זיך אומקערן צו
רחַבעם דעם מלך פון יהוּדה.
28 האָט דער מלך זיך באַקלערט,
און האָט געמאַכט צוויי גילדערנע
קעלבער; און ער האָט צו זיי געזאָגט:
גענוג אײַך אַרויפֿגיין קיין ירושלים!
אָט זײַנען דײַנע געטער, ישׂראל, וואָס
האָבן דיך אויפֿגעבראַכט פון לאַנד
מצרים.
29 און ער האָט איינס
אַוועקגעשטעלט אין בֵּית-אֵל,
און איינס האָט ער אַוועקגעשטעלט
אין דָן.
30 און די דאָזיקע זאַך איז געווארן
פאַר אַ זינד; און דאָס פאָלק איז
געגאַנגען צו איינעם ביז קיין דָן.
31 און ער האָט געמאַכט הײַזער פון
במות, און האָט געמאַכט כהנים פון
צווישן דעם פאָלק וואָס זײַנען ניט
געווען פון די קינדער פון לֵוי.
32 און ירָבעָם האָט געמאַכט
אַ יום-טובֿ אין אַכטן חודש, אין
פופֿצנטן טאָג פון חודש, אַזוי ווי דער
יום-טובֿ וואָס אין יהוּדה, און ער איז
אַרויפֿגאַגאַנגען אויפֿן מזבח. אַזוי
האָט ער געטאָן אין בֵּית-אֵל, כדי צו
שלאַכטן צו די קעלבער וואָס ער האָט
געמאַכט; און ער האָט געשטעלט אין
בֵּית-אֵל די כהנים פון די במות וואָס
ער האָט געמאַכט.

33 און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף דעם מזבח וואָס ער האָט געמאַכט אין בֵּית-אֵל, אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון אַכטן חודש, אין דעם חודש וואָס ער האָט אויסגעקלערט פֿון זיין האַרצן; און ער האָט געמאַכט אַ יום-טובֿ ביי די קינדער פֿון ישׂראל, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן מזבח צו דעמפֿן.

13 ערשט אַ געטלעכער מאַן איז אָנגעקומען פֿון יהודה דורך דעם וואָרט פֿון גאָט קיין בֵּית-אֵל, וועו ירָבעָם איז געשטאַנען אויפֿן מזבח צו דעמפֿן.

2 און ער האָט אויסגערופֿן צום מזבח דורך דעם וואָרט פֿון גאָט, און האָט געזאָגט: מזבח! מזבח! אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, אַ זון ווערט געבאָרן דעם הויז פֿון דוד – יאשיָהו וועט זיין נאָמען זיין, און ער וועט שׂעכטן אויף דיר די כּהנים פֿון די במות וואָס דעמפֿן אויף דיר; און ביינער פֿון מענטשן וועט מען פֿאַרברענען אויף דיר.

3 און ער האָט געגעבן אין יענעם טאָג אַ צייכן, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דער צייכן וואָס גאָט האָט געזאָגט: זע, דער מזבח ווערט צעריסן, און די אַש וואָס אויף אים וועט זיך אויסשיטן.

4 און עס איז געווען, ווי דער מלך האָט געהערט דאָס וואָרט פֿון דעם גאָט־מאַן וואָס ער האָט אויסגערופֿן צום מזבח אין בֵּית-אֵל, אַזוי האָט ירָבעָם אויסגעשטרעקט זיין האַנט פֿון מזבח, אַזוי צו זאָגן: כאַפּט אים. און זיין האַנט וואָס ער האָט אויסגעשטרעקט אויף אים, איז אײַנגעדאַרט געוואָרן, און ער האָט זי ניט געקענט אומקערן צו זיך.

5 און דער מזבח איז צעריסן געוואָרן, און די אַש האָט זיך אויסגעשאָטן פֿון מזבח, אַזוי ווי דער צייכן וואָס דער גאָט־מאַן האָט געגעבן דורך דעם וואָרט פֿון גאָט.

6 האָט דער מלך זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צום גאָט־מאַן: בעט אַקאָרשט בייַ יהוה דיין גאָט, און זײַ מתפלל פֿאַר מיר, אַז מײַן האַנט זאָל זיך אומקערן צו מיר. האָט דער גאָט־מאַן געבעטן בייַ גאָט, און די האַנט פֿון דעם מלך האָט זיך אומגעקערט, און איז געווארן אַזוי ווי פֿריִער.

7 האָט דער מלך געזאָגט צום גאָט־מאַן: קום מיט מיר אַהיים, און דערקוויק זיך, און איך וועל דיר געבן אַ מתּנה.

8 האָט דער גאָט־מאַן געזאָגט צום מלך: ווען דו זאָלסט מיר געבן אַ האַלב הויז דיינס, וועל איך ניט גיין מיט דיר, און וועל ניט עסן קיין ברויט און ניט טרינקען קיין וואַסער אין דעם דאָזיקן אָרט.

9 וואָרום אַזוי האָט מען מיר באַפֿוילן דורך דעם וואָרט פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט עסן קיין ברויט און ניט טרינקען קיין וואַסער, און זאָלסט זיך ניט אומקערן אויף דעם וועג וואָס דו ביסט געגאַנגען.

10 און ער איז אַוועקגעגאַנגען מיט אַן אַנדער וועג, און האָט זיך ניט אומגעקערט מיט דעם וועג וואָס ער איז אויף אים געקומען קיין בֵּית-אֵל.

11 און איינער אַן אַלטער נבֿיא איז געזעסן אין בֵּית-אֵל; איז געקומען איינער פֿון זיינע זין, און האָט אים דערציילט די גאַנצע טוּונג וואָס דער גענטלעכער מאַן האָט געטאָן דעם טאָג אין בֵּית-אֵל, און די וועגן ער וואָס ער האָט גערעדט צום מלך. און ווי זיי האָבן עס דערציילט זייער פֿאָטער,

12 אַזוי האָט זייער פֿאָטער צו זיי געזאָגט: וואָסער וועג איז ער גענגאַנגען? און זיינע זין האָבן געזען דעם וועג וואָס דער גענטלעכער מאַן וואָס איז געקומען פֿון יהודה, איז געגאַנגען.

13 האָט ער געזאָגט צו זײנע זין: זאָטלט מיר אָן דעם אייזל. האָבן זיי אים אָנגעזאָטלט דעם אייזל, און ער איז אַוועקגעריטן אויף אים.

14 און ער איז געגאַנגען נאָך דעם געטלעכן מאַן, און האָט אים געפֿונען זיצנדיק אונטער אַן אייכנבוים, און ער האָט צו אים געזאָגט: ביסט דו דער געטלעכער מאַן וואָס איז געקומען פֿון יהודה? האָט ער געזאָגט: איך.

15 האָט ער צו אים געזאָגט: קום מיט מיר אַהיים, און עס ברויט.

16 האָט ער צו אים געזאָגט: איך קען זיך ניט אומקערן מיט דיר און קומען צו דיר, און איך וועל ניט עסן קיין ברויט און ניט טרינקען קיין וואַסער בײַ דיר אין דעם דאָזיקן אָרט.

17 וואָרום אַן אָנזאָג האָב איך דורך דעם וואָרט פֿון גאָט: זאָלסט ניט עסן קיין ברויט און ניט טרינקען דאָרטן קיין וואַסער, און זאָלסט זיך ניט אומקערן צו גיין מיט דעם וועג וואָס דו ביסט אויף אים געגאַנגען.

18 האָט ער צו אים געזאָגט: איך בין אויך אַ נבֿיא אַזוי ווי דו, און אַ מלאך האָט געredעט צו מיר דורך דעם וואָרט פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן: קער אים אום מיט דיר אין דײַן הויז, און ער זאָל עסן ברויט און טרינקען וואַסער. ליגן האָט ער אים געזאָגט.

19 האָט ער זיך אומגעקערט מיט אים, און ער האָט געגעסן ברויט אין זײַן הויז, און געטרונקען וואַסער.

20 און עס איז געווען, ווי זײַן זיצן בײַם טיש, אַזוי איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו דעם נבֿיא וואָס האָט אים אומגעקערט.

21 און ער האָט אויסגערופֿן צו דעם געטלעכן מאַן וואָס איז געקומען פֿון יהודה, אַזוי זאָגט גאָט: ווײַל דו האָסט ווידערשפּעניקט דעם מויל פֿון גאָט, און האָסט ניט געהיט דעם באַפֿעל וואָס יהוה דײַן גאָט האָט דיר באַפֿוילן,

22 און האָסט זיך אומגעקערט, און געגעסן ברויט און געטרונקען וואַסער אין דעם אָרט וואָס ער האָט דיר געזאָגט: זאָלסט ניט עסן קיין ברויט און ניט טרינקען קיין וואַסער – וועט דײַן טויטער לײַב ניט קומען צו דעם קבֿר פֿון דײַנע עלטערן.

23 און עס איז געווען, נאָך דעם ווי ער האָט געגעסן ברויט, און נאָך דעם ווי ער האָט געטרונקען, האָט ער אָנגעזאָטלט דעם אייזל פֿאַר אים – פֿאַר דעם נבֿיא וואָס ער האָט אים אומגעקערט.

24 און ער איז אַוועקגעגאַנגען, און אַ לייב האָט אים אָנגעטראָפֿן אין וועג, און האָט אים געטייט; און זײַן לײַב איז געלעגן אַוועקגעוואָרפֿן אויפֿן וועג, און דער אייזל איז געשטאַנען לעבן אים; אויך דער לייב איז געשטאַנען לעבן דעם טויטן לײַב.

25 ערשט מענטשן זײַנען פֿאַרבײַגעגאַנגען, און האָבן געזען דעם טויטן לײַב אַוועקגעוואָרפֿן אויפֿן וועג, און דעם לייב שטייענדיק לעבן דעם טויטן לײַב; זײַנען זיי געקומען און האָבן דערציילט אין דער שטאָט וואָס דער אַלטער נבֿיא איז אין איר געזעסן.

26 האָט דערהערט דער נבֿיא וואָס האָט אים אומגעקערט פֿון וועג, און ער האָט געזאָגט: דאָס איז דער געטלעכער מאַן וואָס האָט ווידערשפּעניקט דעם מויל פֿון גאָט, און גאָט האָט אים איבערגעגעבן צום לייב, און ער האָט אים צעריסן און אים געטייט, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט צו אים געredעט.

27 און ער האָט געהייסן זײַנע זין, אַזוי צו זאָגן: זאָטלט מיר אָן דעם אייזל. האָבן זיי אָנגעזאָטלט.

28 און ער איז געגאַנגען און האָט געפֿונען דעם טויטן לײַב אַוועקגעוואָרפֿן אויפֿן וועג, און דער אייזל און דער לייב שטייענ לעבן

דעם טויטן לײַב. ניט דער לײַב האָט געגעסן דעם טויטן לײַב, און ניט ער האָט צעריסן דעם אייזל.
29 האָט דער נבֿיא אויפֿגעהויבן דעם טויטן לײַב פֿון דעם געטלעכן מאַן, און האָט אים אַרויפֿגעלייגט אויפֿן אייזל, און האָט אים צוריקגעפֿירט; און ער איז געקומען אין דער שטאָט פֿון דעם אַלטן נבֿיא, צו באַקלאָגן און אים צו באַגראָבן.
30 און ער האָט געלייגט זײַן טויטן לײַב אין זײַן אייגענעם קבֿר, און מע האָט געקלאָגט אויף אים: ווי, מײַן ברודער!
31 און עס איז געווען נאָך דעם אַז ער האָט אים באַגראָבן האָט ער אָנגעזאָגט זײַנע זין, אַזוי צו זאָגן: אַז איך שטאַרב, זאָלט איר מיך באַגראָבן אין דעם קבֿר וואָס דער געטלעכער מאַן איז אין אים באַגראָבן; לעבן זײַנעביינער לייגט מײַנע ביינער.
32 וואָרום געשען וועט געשען דאָס וואָרט וואָס ער האָט אויסגערופֿן דורך דעם וואָרט פֿון גאָט איבער דעם מזבח וואָס אין בֵּית-אֵל, און איבער אַלע הײַזער פֿון די במות וואָס אין די שטעט פֿון שומרון.
33 נאָך דער דאָזיקער געשעניש האָט זיך ירבֿעם ניט אָפּגעקערט פֿון זײַן שלעכטן וועג, און ער האָט ווידער געמאַכט פֿון צווישן פֿאָלק כֹּהנים פֿון במות. ווער עס האָט געוואָלט פֿלעגט ער דערפֿילן זײַן האַנט, ער זאָל ווערן פֿון די כֹּהנים פֿון די במות.
34 און דורך דער דאָזיקער זאַך איז געווען אַ זינד אויף דעם הויז פֿון ירבֿעם; כדי עס אויסצורעטן און פֿאַרטילגן פֿון געזיכט פֿון דער ערד.

14 אין יענער צײַט איז קראַנק געווארן אֲבִיָה דער זון פֿון ירבֿעמן.
2 האָט ירבֿעם געזאָגט צו זײַן ווײַב: שטיי אויף, איך בעט דיך, און פֿאַרשטעל זיך, מע זאָל ניט דערקענען אַז דו ביסט ירבֿעמס ווײַב, און זאָלסט גיין קיין שילו. זע, דאָרטן איז אַחִיָה דער נבֿיא, דער וואָס האָט געזאָגט אויף מיר, אַז איך וועל ווערן אַ מלך איבער דעם דאָזיקן פֿאָלק.
3 און זאָלסט נעמען מיט דיר צען ברויטן, און קיכלעך, און אַ קרוג האָניק, און קומען צו אים; ער וועט דיר זאָגן וואָס וועט זײַן מיטן ייִנגל.
4 האָט ירבֿעמס ווײַב אַזוי געטאָן, און זי איז אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען קיין שילו, און זי איז געקומען אין אַחִיהס הויז; און אַחִיה האָט ניט געקענט זען, ווארום זײַנע אויגן זײַנען געווען שטאַר פֿאַר זײַן זקנה.
5 אָבער גאָט האָט אָנגעזאָגט אַחִיהן: זע, ירבֿעמס ווײַב קומט פֿרעגן בײַ דיר אַ באַשייד וועגן איר זון, וואָרום ער איז קראַנק; זאָלסטו אַזוי און אַזוי רעדן צו איר. און עס וועט זײַן, אַז זי קומט, וועט זי זיך שטעלן פֿרעמד.
6 און עס איז געווען, ווי אַחִיה האָט געהערט דעם שאָרך פֿון אירע פֿיס, וועו זי איז אַרײַנגעקומען אין טיר, אַזוי האָט ער געזאָגט: קום אַרײַן, ירבֿעמס ווײַב, נאָך וואָס דען שטעלסטו זיך פֿרעמד, אַז איך בין געשיקט צו דיר מיט אַ שווערער בשׂורה?
7 גיי זאָג צו ירבֿעמן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: ווײל איך האָב דיך דערהויבן פֿון צווישן דעם פֿאָלק, און האָב דיך געמאַכט פֿאַר אַ פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל;
8 און איך האָב אַוועקגעריסן די מלוכה פֿון דעם הויז פֿון דוד, און האָב זי דיר געגעבן; און דו ביסט ניט געווען אַזוי ווי מײַן קנעכט דוד, וואָס האָט געהיט מײַנע געבאָטן, וואָס איז געגאַנגען נאָך מיר מיט זײַן גאַנצן האַרצן, צו טאָן נאָר וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין מײַנע אויגן;

9 און האָסט געטאָן ערגער ווי אַלע
וואָס זײַנען געווען פֿאַר דיר, און
ביסט געגאַנגען און האָסט דיר געמאַכט
פֿרעמדע געטער, און געגאָסענע צעצן,
מיך צו דערצערנען, און מיך האָסטו
אַוועקגעוואָרפֿן הינטער דײַן רוקן —
10 דרום זע, איך ברענג אָן אומגליק
אויף ירָבעָמס הויז, און איך וועל
פֿאַרשניידן פֿון ירָבעָמען יעטוועדער
מאַנספּאַרשוין, קינד און קייט, צווישן
ישׂראל, און וועל אויסרײַמען ירָבעָמס
הויז אַזוי ווי מע רײַמט אויס קויט, ביז
עס ווערט פֿאַרלענדט ווערן.
11 דעם וואָס שטאַרבט פֿון ירָבעָמען
אין שטאָט, וועלן די הינט אויפֿעסן, און
דעם וואָס שטאַרבט אין פֿעלד, וועלן
די פֿויגלען פֿון הימל אויפֿעסן; וואָרום
גאָט האָט געredt.
12 און דו שטיי אויף, גיי אַהיים; ווי
דײַנע פֿיס קומען אין שטאָט, אַזוי וועט
דאָס קינד שטאַרבן.
13 און גאַנץ ישׂראל וועלן אים
באַקלאָגן, און וועלן אים באַגראָבן;
וואָרום בלויז דער דאָזיקער פֿון
ירָבעָמען וועט קומען צו קבֿורה, ווײַל
אין אים איז געפֿונען געוואָרן עפּעס
גוטס אַקעגן יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, אין ירָבעָמס הויז.
14 און גאָט וועט זיך אויפֿשטעלן
אַ מלך איבער ישׂראל, וואָס וועט
פֿאַרשניידן ירָבעָמס הויז יענעם טאָג.
אָבער אַפֿילו דענצמאָל איז וואָס?
15 וואָרום גאָט וועט שלאָגן ישׂראל,
אַזוי ווי אַ ראָר ווערט געטריסלט
אין וואַסער, און ער וועט אויסרײַסן
ישׂראל פֿון דער דאָזיקער גוטער ערד
וואָס ער האָט געגעבן זייערע עלטערן,
און ער וועט זיי צעשפּרייטן פֿון יענער
זײַט טײַך, פֿאַר וואָס זיי האָבן געמאַכט
זייערע געצנבײימער, דערצערנענדיק
גאָט.
16 און ער וועט איבערגעבן ישׂראל
פֿון וועגן די זינדן פֿון ירָבעָמען וואָס
ער האָט געזינדיקט, און וואָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל.
17 און ירָבעָמס ווײַב איז
אויפֿגעשטאַנען, און איז
אַוועקגעגאַנגען און געקומען
קיין תִּרצָה; ווי זי איז געקומען אויף
דעם שוועל פֿון הויז, אַזוי איז דאָס
יינגל געשטאָרבן.
18 און גאַנץ ישׂראל האָבן אים
באַגראָבן, און אים באַקלאָגט; אַזוי ווי
דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט
געredt דורך זײַן קנעכט אַחִיה דעם
נבֿיא.
19 און די איבעריקע זאַכן וועגן
ירָבעָמען, ווי ער האָט מלחמה
געהאַלטן, און ווי ער האָט געקיניגט,
דאָס איז באַשריבן אין בוך פֿון די
ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל .
20 און די טעג וואָס ירָבעָם האָט
געקיניגט, זײַנען געווען צוויי און
צוואַנציק יאָר, און ער האָט זיך
געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און זײַן זון
נָדָב איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.
21 און רחַבעָם דער זון פֿון שלמהן
האָט געקיניגט אין יהוּדה. איין
און פֿערציק יאָר איז רחַבעָם אַלט
געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און
זיבעצן יאָר האָט ער געקיניגט אין
ירושלים, דער שטאָט וואָס גאָט האָט
אויסדערווײלט פֿון אַלע שבֿטים אין
ישׂראל, צו טאָן זײַן נאָמען דאָרטן. און
דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען
נַעֲמָה די עמונית.
22 און יהוּדה האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און
זיי האָבן אים דערצערנט מער ווי אַלץ
וואָס זייערע עלטערן האָבן געטאָן, מיט
זייערע זינד וואָס זיי האָבן געזינדיקט.
23 און זיי אויך האָבן זיך געבויט
בָּמות, און זײַלשטיינער, און
געצנבײימער, אויף יעטוועדער הויכן
בערגל, און אונטער יעטוועדער
צווײגהאַפֿטיקן בוים.

24 און אויך שאַנדמענער זײנען געווען אין לאַנד. זיי האָבן געטאָן אַזוי ווי אַלע אומווערדיקייטן פֿון די פֿעלקער וואָס האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

25 און עס איז געווען אין פֿינפֿטן יאָר פֿון מלך רחַבעם איז שישק דער מלך פֿון מצרים אַרויסגעקומען אויף ירושלים.

26 און ער האָט צוגענומען די אוצרות פֿון גאָטס הויז, און די אוצרות פֿון מלכס הויז; אַלץ האָט ער צוגענומען. און ער האָט צוגענומען אַלע גילדערנע שילדן וואָס שלמה האָט געמאַכט.

27 און דער מלך רחַבעם האָט געמאַכט אָנשטאָט זיי קופּערנע שילדן, און האָט זיי געגעבן אויף דער האַנט פֿון די הויפּטלײַט פֿון די לויפֿערס וואָס האָבן געהיט דעם אינגאַנג פֿון מלכס הויז.

28 און עס איז געווען, ווען נאָר דער מלך פֿלעגט קומען אין גאָטס הויז, פֿלעגן די לויפֿערס זיי אַרויסטראָגן; דערנאָך פֿלעגן זיי זיי אומקערן אין דער קאַמער פֿון די לויפֿערס.

29 און די איבעריקע זאַכן וועגן רחַבעמען, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה. און אַ מלחמה איז געווען צווישן אַבײַמען און צווישן ירָבעָמען אַלע טעג.

30 און רחַבעם האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דָוִדס-שטאָט. און זײן זון אָסאָ איז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

31 און אין אָכצנטן יאָר פֿון מלך ירָבעָם האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן לעבן זײנע עלטערן אין דָוִדס-שטאָט. און דער נאָמען פֿון זײן מוטער איז געווען נַעֲמָה די עמונית. און זײן זון אַבִּים איז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

15

1 און אין אַכצנטן יאָר פֿון מלך ירָבעָם דעם זון פֿון נבָטן, איז אַבִּים געוואָרן מלך איבער יהודה.

2 דרײַ יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײן מוטער איז געווען מעכה די טאָכטער פֿון אַבישָׁלומען.

3 און ער איז געגאַנגען אין אַלע זינד פֿון זײן פֿאָטער, וואָס ער האָט געטאָן פֿאַר אים, און זײן האַרץ איז ניט געווען גאַנץ מיט יהוה זײן גאָט אַזוי ווי דאָס האַרץ פֿון זײן פֿאָטער דָוִדן

4 אָבער פֿון דָוִדס וועגן האָט אים יהוה זײן גאָט געשאָנקן אַ ליכט אין ירושלים, אויפֿצושטעלן זײן זון נאָך אים, און אויפֿצוהאַלטן ירושלים.

5 ווײל דוד האָט געטאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, און האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון אַלץ וואָס ער האָט אים באַפֿוילן, אַלע טעג פֿון זײן לעבן, אחוץ אין דער מעשׂה מיט אוּריָה דעם חִתי.

6 און אַ מלחמה איז געווען צווישן רחַבעמען און צווישן ירָבעָמען אַלע טעג פֿון זײן לעבן.

7 און די איבעריקע זאַכן וועגן אַבִּימען, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה. און אַ מלחמה איז געווען צווישן אַבִּימען און צווישן ירָבעָמען.

8 און אָבִּים האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דָוִדס-שטאָט. און זײן זון אָסאָ איז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

9 און אין צוואַנציקסטן יאָר פֿון ירָבעָם דעם מלך פֿון ישׂראל, איז אָסאָ געוואָרן מלך איבער יהודה.

10 און איין און פֿערציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײן מוטער איז געווען מעכה די טאָכטער פֿון אַבישָׁלומען.

11 און אָסאָ האָט געטאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי זײן פֿאָטער דוד.

12 און ער האָט אָפּגעשאַפֿט פֿון לאַנד
די שאַנדמענער, און האָט אָפּגעטאָן
אַלע אָפּגעטער וואָס זײַנע עלטערן
האָבן געמאַכט.

13 און אויך זײַן מוטער מעכהן האָט
ער אָפּגעטאָן פֿון זײַן אַ האַרינטע, ווײַל
זי האָט געמאַכט אַ פּאַרזעעניש צו דער
אַשֶׁרָה. און אָסָא האָט אָפּגעהאַקט איר
פּאַרזעעניש, און פֿאַרברענט בײַם טײַך
קִדרון.

14 נאָר די בָּמות זײַנען ניט אָפּגעטאָן
געוואָרן; אָבער דאָס האַרץ פֿון אָסָאָ
איז געווען גאַנץ מיט גאָט אַלע זײַנע
טעג.

15 און ער האָט געבראַכט די
געהייליקטע זאַכן פֿון זײַן פֿאָטער, און
זײַנע אייגענע געהייליקטע זאַכן, אין
הויז פֿון גאָט, זילבער, און גאָלד, און
כלים.

16 און אָ מלחמה איז געווען צווישן
אָסָאָן און צווישן בַּעשא דעם מלך פֿון
ישׂראל אַלע זייערע טעג.

17 און בַּעשא דער מלך פֿון ישׂראל
איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף יהודה, און
האָט געבויט רמה, כּדי ניט צו דערלאָזן
אַן אַרויסגייער און אַן אַרײַנגייער בײַ
אָסָאָ דעם מלך פֿון יהודה.

18 האָט אָסָאָ געגומען דאָס גאַנצע
זילבער און גָּלָד וואָס איז געבליבן
אין די אוֹצרות פֿון גאָטס הויז, און
די אוֹצרות פֿון מלכס הויז, און האָט
זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון זײַנע
קנעכט; און דער מלך אָסָאָ האָט
זיי געשיקט צו בֶּן-הַדַד דעם זון פֿון
טַבְרִמון דעם זון פֿון חֶזיונען, דעם מלך
פֿון ארם, וואָס איז געזעסן אין דמשׂק,
אַזוי צו זאָגן:

19 אַ בונד איז צווישן מיר און צווישן
דיר, צווישן מײַן פֿאָטער און צווישן
דײַן פֿאָטער; אָט שיק איך דיר אַ מתּנה
זילבער, און גָּלָד; גיי, פֿאַרשטער דײַן
בונד מיט בַּעשא דעם מלך פֿון ישׂראל,
כּדי ער זאָל אָפּציִען פֿון מיר.

20 האָט בֶּן-הַדַד צוגעהערט צום מלך
אָסָאָ, און ער האָט געשיקט זײַנע
חיל-פֿירער אויף די שטעט פֿון ישׂראל,
און האָט געשלאָגן עִיון, און דָן, און
אָבֵל-בית-מעָכָה, און גָּנַזן כִּנרות, מיט
דעם גאַנצן לאַנד נפֿתּלי.

21 און עס איז געווען, ווי בַּעשא האָט
דערהערט, אַזוי האָט ער אויפֿגעהערט
אַרומבויען רמה, און איז געזעסן אין
תִּרצָה.

22 און דער מלך אָסָאָ האָט
צונויפֿגערופֿן גאַנץ יהודה, קיינעם
ניט אויסגעלאָזט, און זיי האָבן
אַוועקגעטראָגן די שטיינער פֿון רמה
און אירע האָלצן, מיט וואָס בַּעשא
האָט געבויט; און דער מלך אָסָאָ
האָט מיט זיי באַבויט גֶּבַע-בנימין, און
מִצפָּה.

23 און די איבעריקע זאַכן וועגן
אָסָאָן, און זײַן גאַנצע גבֿורהשאַפֿט,
און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, און
די שטעט וואָס ער האָט געבויט, דאָס
איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די
ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
יהודה. נאָר צו דער צייט פֿון זײַן
עלטער איז ער קראַנק געוואָרן אויף
די פֿיס.

24 און אָסָאָ האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן
געוואָרן לעבן זײַנע עלטערן אין זײַן
פֿאָטער דָּוִד שטאָט, און זײַן זון
יהושפֿט איז געוואָרן מלך אויף זײַן
אָרט.

25 און נָדָב דער זון פֿון יָרָבעָמען
איז געוואָרן מלך איבער ישׂראל אין
צווייטן יאָר פֿון אָסָאָ דעם מלך פֿון
יהודה, און ער האָט געקיניגט איבער
ישׂראל צוויי יאָר.

26 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און
איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון זײַן
פֿאָטער, און אין זײַן זינד וואָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל.

27 און בַּעשא דער זון פֿון אַחִיהן, פֿון
דעם הויז פֿון ישָׂשָׂכָר, האָט געמאַכט אַ
בונט אויף אים, און בַּעשא האָט אים
געשלאָגן אין גִבתון וואָס געהערט צו
די פלִשתִים, וועון נָדָב און גאַנץ ישׂראל
האָבן געלאַגערט אויף גִבתון.
28 און בַּעשא האָט אים געטייט אין
דריטן יאָר פֿון אָסָא דעם מלך פֿון
יהוּדה, און איז געוואָרן מלך אויף זיין
אָרט.
29 און עס איז געווען, ווי ער איז
געוואָרן מלך, האָט ער דערשלאָגן
דאָס גאַנצע הויז פֿון יָרָבעָמען; ער
האָט ניט איבערגעלאָזן קיין לעבעדיקן
אָטעם פֿון יָרָבעָמען, ביז ער האָט אים
פֿאַרטילקט, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון
גאָט וואָס ער האָט גערעדט דורך זיין
קנעכט אַחִיהן פֿון שילוֹ;
30 פֿאַר די זינד פֿון יָרָבעָמען וואָס
ער האָט געזינדיקט, און וואָס ער
האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל ; פֿון
וועגן זיין דערצערנונג וואָס ער האָט
דערצערנט יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.
31 און די איבעריקע זאַכן וועגן
נָדָבן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן,
דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון
די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
32 און אַ מלחמה איז געווען צווישן
אָסָאן און צווישן בַּעשא דעם מלך פֿון
ישׂראל אַלע זייערע טעג.
33 אין דריטן יאָר פֿון אָסָא דעם
מלך פֿון יהוּדה, איז בַּעשא דער זון
פֿון אַחִיהן געוואָרן מלך איבער גאַנץ
ישׂראל אין תִרצָה, [און האָט געקיניגט]
פֿיר און צוואַנציק יאָר.
34 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גָאט, און איז
געגאַנגען אין דעם וועג פֿון יָרָבעָמען,
און אין זיין זינד וואָס ער האָט געמאַכט
זינדיקן ישׂראל.

16 און דאָס וואָרט פֿון גָאט איז
געווען צו יֵהוא דעם זון פֿון
חֲנָנין, אויף בַּעשאן, אַזוי צו זָאגן:
2 ווייל איך האָב דיך אויפֿגעהויבן
פֿון שטויב, און האָב דיך געמאַכט
פֿאַר אַ פֿירשט איבער מיין פֿאָלק
ישׂראל, און דו ביסט געגאַנגען אין
דעם וועג פֿון יָרָבעָמען, און האָסט
געמאַכט זינדיקן מיין פֿאָלק ישׂראל
מיך צו דערצערנענען מיט זייערע זינד—
3 אָט ראַם איך אויס בַּעשאן און זיין
הויז, און וועל מאַכן דיין הויז ווי דאָס
הויז פֿון יָרָבעָם דעם זון פֿון נבָט.
4 דעם וואָס שטאַרבט פֿון בַּעשאן אין
שטאָט, וועלן די הינט אויפֿעסן, און
דעם וואָס שטאַרבט פֿון אים אין פֿעלד,
וועלן די פֿויגלען פֿון הימל אויפֿעסן.
5 און די איבעריקע זאַכן וועגן
בַּעשאן, און וואָס ער האָט געטאָן,
און זיין גבוּרהשאַפֿט, דאָס איז
שוין באַשריבן אין בוך פֿון די
צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
6 און בַּעשא האָט זיך געלייגט מיט
זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן
געוואָרן אין תִרצָה, און זיין זון אֵלָה
איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.
7 און אויך איז דאָס וואָרט פֿון גָאט
געווען דורך יֵהוא דעם זון פֿון חֲנָנין,
דעם נבִיא, אויף בַּעשאן און אויף זיין
הויז, אי פֿאַר אַלעם בייזן וואָס ער האָט
געטאָן אין די אויגן פֿון גָאט, אים צו
דערצערנענען מיט די מעשׂים פֿון זיינע
הענט, צו זיין אַזוי ווי דאָס הויז פֿון
יָרָבעָמען, אי פֿאַר וואָס ער האָט אים
דערשלאָגן.
8 אין זעקס און צוואַנציקסטן יאָר
פֿון אָסָא דעם מלך פֿון יהוּדה, איז
אֵלָה דער זון פֿון בַּעשאן געוואָרן מלך
איבער ישׂראל אין תִרצָה, [און האָט
געקיניגט] צוויי יאָר.
9 און זיין קנעכט זִמרי, אַ הויפּטמאַן
איבער אַ העלפֿט פֿון די רייטווועגן,
האָט געמאַכט אַ בונט אויף אים, בעת
ער איז געווען אין תִרצָה, זיך שפּור
טרינקענדיק אין הויז פֿון אַרצָאן וואָס

איבערן פֿאַלאַץ אין תִּרצָה.

10 און זִמרי איז געקומען, און האָט אים געשלאָגן און אים געטייט, אין זײַבן און צוואַנציקסטן יאָר פֿון אָסָא מלך פֿון יהודה, און איז געווָארן מלך אויף זײַן אָרט.

11 און עס איז געווען, ווי ער איז געווָארן מלך, אַז ער האָט זיך געזעצט אויף זײַן טראָן, האָט ער דערשלאָגן דאָס גאַנצע הויז פֿון בַּעשאן; ער האָט אים ניט איבערגעלאָזן אַ מאַנספּאַרשוין, צו מאָל זײַנע אייגענע און זײַנע גוטע פֿרײַנט.

12 און זִמרי האָט פֿאַרטיליקט דאָס גאַנצע הויז פֿון בַּעשאן, אַזוי ווי דאָס ווָארט פֿון גאָט ווָאס ער האָט געredעט וועגן בַּעשאן דורך יֵהוּא דעם נבֿיא,

13 פֿאַר אַלע זינד פֿון בַּעשאן, און די זינד פֿון זײַן זון אֵלָהן, ווָאס זיי האָבן געמאַכט זינדיקן ישׂראל, צו דערצערנען יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל מיט זייערע נישטיקע געצן.

14 און די איבעריקע זאַכן וועגן אֵלָהן, און אַלץ ווָאס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

15 אין זײַבן און צוואַנציקסטן יאָר פֿון אָסָא דעם מלך פֿון יהודה, האָט זִמרי געקניגט זיבן טעג אין תִּרצָה, בעת דאָס פֿאָלק האָט געלאָגערט אויף גִבתון ווָאס געהערט צו די פּלשתּים.

16 און דאָס פֿאָלק ווָאס האָט געלאָגערט האָט געהערט, אַזוי צו זאָגן: זִמרי האָט געמאַכט אַ בונט, און ער האָט אויך דערשלאָגן דעם מלך; און גאַנץ ישׂראל האָבן געמאַכט עָמרי דעם חיל-פֿירער פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל, אין יענעם טאָג אין לאַגער.

17 און עָמרי און גאַנץ ישׂראל מיט אים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון גִבתון, און האָבן געלאָגערט אויף תִּרצָה.

18 און עס איז געווען, ווי זִמרי האָט געזען אַז די שטאָט איז באַצוווּנגען, אַזוי איז ער אַרײַנגעגאַנגען אין פּאַלאַץ פֿון מלכס הויז, און האָט אָנגעצונדן איבער זיך דעם מלכס הויז אין פֿײַער, און איז געשטאָרבן;

19 איבער זײַנע זינד ווָאס ער האָט געזינדיקט, צו טאָן ווָאס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, צו גיין אין די וועג פֿון יָרָבעָמען, און פֿאַר זײַן זינד ווָאס ער איז באַגאַנגען צו מאַכן זינדיקן ישׂראל.

20 און די איבעריקע זאַכן וועגן זִמרין, און זײַן בונט ווָאס ער האָט געבונטעוועט, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

21 דעמצמאָל האָט זיך דאָס פֿאָלק ישׂראל צעטיילט אין העלפֿט: העלפֿט פֿון פֿאָלק איז געווען הינטער תִּבני דעם זון פֿון גינתן, אים צו מאַכן פֿאַר מלך און העלפֿט הינטער עָמרין.

22 און דאָס פֿאָלק ווָאס הינטער עָמרין האָט איבערגעשטאַרקט דאָס פֿאָלק ווָאס הינטער תִּבני דעם זון פֿון גינתן. און תִּבני איז אומגעקומען, און עָמרי איז געבליבן מלך.

23 אין איין און דרײַסיקסטן יאָר פֿון אָסָא דעם מלך פֿון יהודה איז עָמרי געווָארן מלך איבער ישׂראל, [און האָט געקיניגט] צוועלף יאָר; אין תִּרצָה האָט ער געקיניגט זעקס יאָר.

24 און ער האָט אָפּגעקויפֿט דעם באַרג שומרון פֿון שֶׁמֶר פֿאַר צוויי צענטנער זילבער, און האָט באַבויט דעם באַרג, און גערופֿן דעם נאָמען פֿון דער שטאָט ווָאס ער האָט געבויט, אויף דעם נאָמען פֿון שֶׁמֶר, דעם האַר פֿון דעם באַרג, שומרון.

25 און עָמרי האָט געטאָן ווָאס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און ער האָט זיך געפֿירט ערגער ווי אַלע ווָאס פֿאַר אים.

26 און ער איז געגאַנגען אין אַל דעם
וועג פֿון יָרבָעָם דעם זון פֿון נבָטן, און
אין זײַן זינד וואָס ער האָט געמאַכט
זינדיקן ישׂראל, צו דערצערנען יהוה
דעם גאָט פֿון ישׂראל מיט זייערע
נישטיקע געצן.
27 און די איבעריקע זאַכן פֿון
עָמרין וואָס ער האָט געטאָן, און זײַן
גבֿורהשאַפֿט וואָס ער האָט אויפֿגעטאָן,
דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון
די ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
28 און עָמרי האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און איז באַגראָבן
געוואָרן אין שומרון, און זײַן זון אַחאָבּ
איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.
29 און אַחאָבּ דער זון פֿון עָמרין איז
געוואָרן מלך איבער ישׂראל אין אַכט
און דרײַסיקסטן יאָר פֿון אָסָא דעם מלך
פֿון יהודה. און אַחאָבּ דער זון פֿון
עָמרין האָט געקניגיט איבער ישׂראל
אין שומרון צוויי און צוואַנציק יאָר.
30 און אַחאָבּ דער זון פֿון עָמרין האָט
געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן
פֿון גאָט, מער פֿון אַלע וואָס פֿאַר אים.
31 און ווינציק זײַן גיין אין די זינד
פֿון יָרבָעָם דעם זון פֿון נבָטן, האָט
ער נאָך געמוטעט פֿאַר אַ וויב אֶזבֶל די
טאָכטער פֿון אֶתבַעַל דעם מלך פֿון די
צידונים, און איז געגאַנגען און האָט
געדינט בַּעַל, און זיך געבוקט צו אים.
32 און ער האָט אויפֿגעשטעלט אַ
מזבח צו בַּעַל, אין דעם הויז פֿון בַּעַל
וואָס ער האָט געבויט אין שומרון.
33 און אַחאָבּ האָט געמאַכט די
אַשֵׁרָה; און אַחאָבּ האָט געטאָן מער
צו דערצערנען יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, ווי אַלע מלכים פֿון ישׂראל
וואָס זײַנען געווען פֿאַר אים.
34 אין זײַנע טעג האָט חיאֵל פֿון
בֵּית-אֵל אָפּגעבויט ירימוֹ. מיט [דעם
לעבן פֿון] אֲבִירָם זײַן בכור האָט
ער געלייגט איר גרונטפֿעסט, און
מיט שְׂגוּבּ זײַן יינגסטן האָט ער
אַרײַנגעשטעלט אירע טירן, אַזוי ווי
דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט
גערעדט דורך יהושוע דעם זון פֿון נון.

17 און אֵלִיָהוּ דער תִּשבי, פֿון די
ווואָס האָבן זיך באַזעצט אין
גלעָד, האָט געזאָגט צו אַחאָבּ: אַזוי ווי
עס לעבט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל
וואָס איך שטיי פֿאַר אים, אויב אין די
דאָזיקע יאָרן וועט זײַן טוי און רעגן,
סײַדן לויט מײַן וואָרט!
2 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען
צו אים, אַזוי צו זאָגן:
3 גיי פֿון דאָנען, און זאָלסט זיך
פֿאַרקערן קיין מזרח, און זיך באַהאַלטן
בײַ דעם באַך כּרית וואָס פֿאַרן ירדן.
4 און עס וועט זײַן: פֿון דעם באַך
וועסטו טרינקען, און די ראָבן האָבן איך
באַפֿוילן דיך דאָרטן צו שפּײַזן.
5 איז ער געגאַנגען און האָט געטאָן
אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט; און ער
איז אַוועק און האָט זיך געזעצט בײַם
באַך כּרית וואָס פֿאַרן ירדן.
6 און די ראָבן פֿלעגן אים ברענגען
ברויט און פֿלייש אין דער פֿרי, און
ברויט און פֿלייש אין אָוונט; און פֿון
באַך פֿלעגט ער טרינקען.
7 און עס איז געווען נאָך אַ פֿאַרלויף
פֿון טעג, איז דער באַך אויסגעטריקנט
געוואָרן, ווײַל עס איז ניט געווען קיין
רעגן אין לאַנד.
8 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו
אים, אַזוי צו זאָגן:
9 שטיי אויף, גיי קיין צָרפַּת וואָס
געהערט צו צידון, און זאָלסט דאָרטן
זיצן; זע, איך האָב דאָרטן באַפֿוילן אַ
פֿרוי אַן אלמנה דיך צו שפּײַזן.
10 איז ער אויפֿגעשטאַנען און איז
געגאַנגען קיין צָרפַּת. און ווי ער
איז געקומען אין אײנגאַנג פֿון שטאָט,
ערשט אַ פֿרוי אַן אלמנה קלײַבט
דאָרטן האָלץ. האָט ער געראָפֿן צו איר
און האָט געזאָגט: ברענג מיר, איך בעט
דיך, אַ ביסל וואַסער אין אַ כּלי, כּדי

איך זאָל טרינקען.
11 און ווי זי איז געגאַנגען ברענגען, אַזוי האָט ער זי נאָכגערופֿן און געזאָגט: ברענג מיר, איך בעט דיך, אַ שטיקל ברויט אין דיין האַנט.
12 האָט זי געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט יהוה דיין גאָט, אויב איך האָב אַ קוכן, נאָר בלויז אַ האַנטפֿול מעל אין טאָפּ, און אַ ביסל איל אין קרוג! און אָט קלײַב איך צונויף אַ פּאָר העלצלעך, און איך וועל גיין און וועל עס מאַכן פֿאַר מיר און מײַן זון, און מיר וועלן עס אויפֿעסן; דערנאָך וועלן מיר שטאַרבן.
13 האָט אֵלִיָהוּ צו איר געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן; גיי טו אַזוי ווי דיין וואָרט, נאָר מאַך מיר דערפֿון אַ קלײנעם קוכן צוערשט, און ברענג מיר אַרויס; און פֿאַר דיר און פֿאַר דיין זון וועסטו מאַכן צולעצט.
14 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: דער טאָפּ מעל וועט ניט אויסגיין, און דער קרוג אייל וועט ניט געמינערט ווערן, ביז דעם טאָג וואָס גאָט גיט רעגן אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.
15 איז זי געגאַנגען און האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון אֵלִיָהוּ, און זי און ער און איר הויזגעזינט האָבן געהאַט צו עסן פֿיל טעג.
16 דער טאָפּ מעל איז ניט אויסגעגאַנגען, און דער קרוג אייל איז ניט געמינערט געווארן, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט גערעדט דורך אֵלִיָהוּ.
17 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, איז קראַנק געווארן דער זון פֿון דער פֿרוי, דער בעל-הביתטע פֿון הויז, און זײַן קראַנקשאַפֿט איז געווען זייער שטאַרק, ביז אין אים איז מער אַן אָטעם ניט געבליבן.
18 האָט זי געזאָגט צו אֵלִיָהוּ: וואָס האָסטו צו מיר דו געטלעכער מאַן? ביסטו געקומען צו מיר צו דערמאָנען מײַנע זינד, און צו טייטן מײַן זון?
19 האָט ער צו איר געזאָגט: גיב מיר דײַן זון. און ער האָט אים גענומען פֿון איר בוזעם, און האָט אים אַרויפֿגעטראָגן אין דער אויבערשטוב וואָס ער האָט דאָרטן געווינטן, און האָט אים אַוועקגעלייגט אויף זײַן בעט.
20 און ער האָט געפֿרופֿן צו גאָט און האָט געזאָגט: יהוה מײַן גאָט, צי אויך דער אלמנה וואָס איך האַלט זיך אויף בײַ איר, האָסטו בייז געטאָן, צו טייטן איר זון?
21 און ער האָט זיך אויסגעצויגן איבער דעם קינד דרײַ מאָל, און האָט געפֿרופֿן צו גאָט און געזאָגט: יהוה מײַן גאָט, זאָל, איך בעט דיך, די זעל פֿון דעם דאָזיקן קינד אומקערן אין אים.
22 און גאָט האָט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון אֵלִיָהוּ, און די זעל פֿון דעם קינד האָט זיך אומגעקערט אין אים, און ער האָט אויפֿגעלעבט.
23 און אֵלִיָהוּ האָט גענומען דאָס קינד, און האָט עס אַראָפּגעטראָגן פֿון דער אויבערשטוב אין הויז, און האָט עס געגעבן צו זײַן מוטער; און אֵלִיָהוּ האָט געזאָגט: זע, דײַן זון לעבט.
24 האָט די פֿרוי געזאָגט צו אֵלִיָהוּ: אַצונד אָט ווייס איך אַז דו ביסט אַ געטלעכער מאַן, און דאָס וואָרט פֿון גאָט אין דײַן מויל איז אמת.

18 און עס איז געווען נאָך פֿיל טעג, איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו אֵלִיָהוּ – אויפֿן דריטן יאָר – אַזוי צו זאָגן: גיי ווײַז זיך פֿאַר אַחאָבן, און איך וועל געבן רעגן אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.
2 איז אֵלִיָהוּ געגאַנגען זיך ווײַזן פֿאַר אַחאָבן. און דער הונגער איז געווען שטאַרק אין שומרון.
3 און אַחאָב האָט געפֿרופֿן עוֹבַדְיָהוּ וואָס איבערן פּאַלאַץ – און עוֹבַדְיָהוּ האָט זייער געפֿאָרכט יהוה;

4 און עס איז געווען, אַז אִיזֶבֶל האָט פֿאַרשניטן די נבֿיאים פֿון יהוה, האָט עוֹבֿדיָהו גענומען הונדערט נבֿיאים, און האָט זיי באַהאַלטן צו פֿופֿציק מאָל אין אַ הייל, און האָט זיי אויסגעהאַלטן מיט ברויט און מיט וואַסער –

5 און אַחאָבֿ האָט געזאָגט צו עוֹבֿדיָהו: גיי דורכן לאַנד בײַ אַלע קוואַלן וואַסער און בײַ אַלע טײכן; אפֿשר וועלן מיר געפֿינען גראָז, און מיר וועלן דערהאַלטן בײַם לעבן די פֿערד און די מוילאייזלען, אַז מיר זאָלן ניט אָנווערן די בהמות.

6 האָבן זיי זיך צעטיילט פֿאָר לאַנד, כּדי דורכצוגיין דורך דעם: אַחאָבֿ איז געגאַנגען אַליין אין זײַן וועג, און עוֹבֿדיָהו איז געגאַנגען אַליין אין אַן אַנדער וועג.

7 און ווי עוֹבֿדיָהו איז געווען אין וועג, ערשט אֵלִיָהו קומט אים אַנטקעגן. האָט ער אים דערקענט, און ער איז געפֿאַלן אויף זײַן פּנים, און האָט געזאָגט: ביסט דו דאָס, מײַן האַר אֵלִיָהו?

8 האָט ער צו אים געזאָגט: איך; גיי זאָג דײַן האַר: אָן איז אֵלִיָהו.

9 האָט ער געזאָגט: וואָס האָב איך געזינדיקט, אַז דו ווילסט געבן דײַן קנעכט אין אַחאָבֿס האַנט, מיך צו טייטן?

10 אַזוי ווי עס לעבט יהוה דײַן גאָט, אויב עס איז דאָ אַ פֿאָלק אָדער אַ קיניגרײַך, וואָס מײַן האַר האָט ניט געשיקט אַהין דיך זוכן! און אַז זיי האָבן געזאָגט: ניטאָ, האָט ער געמאַכט שוועריק דאָס פֿאָלק און דאָס קיניגרײַך, אַז מע האָט דיך ניט געפֿונען.

11 און אַצונד זאָגסטו: גיי זאָג דײַן האַר: אָן איז אֵלִיָהו.

12 און עס וועט זײַן, ווי איך וועל אַוועקגיין פֿון דיר, אַזוי וועט דער גײַסט פֿון גאָט דיך פֿאַרטראָגן, איך ווייס ניט ווהין, און אַז איך וועל קומען אָנזאָגן אַחאָבֿן, און ער וועט דיך ניט געפֿינען, וועט ער מיך הרגענען; און דײַן קנעכט פֿאָרכט יהוה פֿון מײַן יוגנט אָן.

13 איז ניט דערציילט געווארן צו מײַן האַר וואָס איך האָב געטאָן, ווען אִיזֶבֶל האָט אויסגעהרגעט די נבֿיאים פֿון יהוה, ווי איך האָב באַהאַלטן הונדערט מאַן פֿון די נבֿיאים צו פֿופֿציק מאַן אין אַ הייל, און האָב זיי אויסגעהאַלטן מיט ברויט און מיט וואַסער?

14 און אַצונד זאָגסטו: גיי זאָג דײַן האַר: אָן איז אֵלִיָהו; און ער וועט מיך הרגענען.

15 האָט אֵלִיָהו געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט פֿון צבֿאות וואָס איך שטיי פֿאַר אים, אַז הײַנט וועל איך זיך ווײַזן פֿאַר אים!

16 איז עוֹבֿדיָהו געגאַנגען אַנטקעגן אַחאָבֿן, און האָט אים דערציילט; און אַחאָבֿ איז געגאַנגען אַנטקעגן אֵלִיָהון.

17 און עס איז געווען, ווי אַחאָבֿ האָט דערזען אֵלִיָהון, אַזוי האָט אַחאָבֿ צו אים געזאָגט: ביסט דו דאָס, פֿאַראומגליקער פֿון ישׂראל?

18 האָט ער געזאָגט: ניט איך האָב פֿאַראומגליקט ישׂראל, נאָר דו און דײַן פֿאָטערס הויז, מיט וואָס איר האָט פֿאַרלאָזן די געבאָט פֿון יהוה, און ביסט געגאַנגען נאָך די בַּעַל-געטער.

19 און אַצונד, שיק זאַמל איין צו מיר גאַנץ ישׂראל אויפֿן בארג כַּרמל, און די פֿיר הונדערט און פֿופֿציק נבֿיאים פֿון בַּעַל, און די פֿיר הונדערט נבֿיאים פֿון דער אַשֶׁרָה, וואָס עסן בײַם טיש פֿון אִיזֶבֶל.

20 האָט אַחאָבֿ געשיקט צווישן אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און האָט אײַנגעזאַמלט די נבֿיאים אויפֿן בארג כַּרמל.

21 און אֵלִיָהו האָט געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק, און האָט געזאָגט: ביז ווען וועט איר אומשפּרינגען אויף צוויי צוויגן? אויב יהוה איז גאָט, גייט נאָך אים, און אויב בַּעַל, גייט נאָך

אים. און דָאָס פֿאָלק האָט אים אַ וואָרט
ניט געענטפֿערט.
22 האָט אֵלִיָהו געזאָגט צום פֿאָלק:
איך אַליין בין געבליבן אַ נביא צו
יהוה, און די נביאים פֿון בַּעַל זײנען פֿיר
הונדערט און פֿופֿציק מאַן.
23 טאָ זאָל מען אונדז געבן צוויי
פָּרסן; און זאָלן זיי זיך אויסקלײבן
איין פָּרס, און אים צעשנײדן און
אַרויפֿלייגן אויפֿן האָלץ, און פֿײַער
זאָלן זיי ניט אונטערלייגן. און איך
וועל מאַכן דעם אַנדער פָּרס, און
אַרויפֿטאָן אויפֿן האָלץ, און פֿײַער וועל
איך ניט אונטערלייגן.
24 און איר וועט רופֿן צו דעם נאָמען
פֿון אײַער גאָט, און איך וועל רופֿן צו
דעם נאָמען פֿון יהוה; און עס וועט
זײַן, דער גאָט וואָס וועט ענטפֿערן
מיט פֿײַער, ער איז גאָט. האָט זיך
אָפּגערופֿן דאָס גאַנצע פֿאָלק און האָט
געזאָגט: ווויל ערעדט!
25 האָט אֵלִיָהו געזאָגט צו די נביאים
פֿון בַּעַל: קלײַבט אײַך אויס איין פָּרס,
און מאַכט אים צוערשט, וואָרום איר
זײַט די פֿיל; און רופֿט צו דעם נאָמען
פֿון אײַער גאָט, און פֿײַער זאָלט איר
ניט אונטערלייגן.
26 האָבן זיי געענומען דעם פָּרס וואָס
מע האָט זיי געגעבן, און זיי האָבן אים
געמאַכט, און האָבן געופֿן צו דעם
נאָמען פֿון בַּעַל, פֿון פֿרימאָרגן biz
מיטן טאָג, אַזוי צו זאָגן: בַּעַל, ענטפֿער
אונדז! אָבער קיין קָול און קיין
ענטפֿער. וויי זיי האָבן געהונקעט אָרום
דעם מזבח וואָס מע האָט געמאַכט.
27 און עס איז געווען אין מיטן טאָג,
האָט אֵלִיָהו געשפּעט פֿון זיי, און ער
האָט געזאָגט: רופֿט אויף אַ הויכן קָול,
וואָרום ער איז אַ גאָט; ער האָט
זיך מסתּם פֿאַררעדט, אָדער ער איז
אַוועק אָן אַ זײַט, אָדער ער איז אין
וועג; אפֿשר שלאָפֿט ער, און וועט זיך
אויפֿכאַפּן.
28 און זיי האָבן געופֿן אויף אַ הויכן
קָול, און האָבן זיך אײַנגעשניטן, אַזוי
ווי זייער שטייגער, מיט שוועדן און
מיט שפּיזן, biz בלוט האָט זיך געגאָסן
אויף זיי.
29 און עס איז געווען, אַז דער מיטן
טאָג איז אַריבער, האָבן זיי נביאות
געזאָגט biz ווען מע ברענגט אויף דעם
אָוונט-קרבן, אָבער קיין קָול און קיין
ענטפֿער און קיין הערונג.
30 האָט אֵלִיָהו געזאָגט צום גאַנצן
פֿאָלק: געגענט צו מיר. האָט דאָס
גאַנצע פֿאָלק געגענט צו אים, און ער
האָט פֿאַררייכט דעם צעשטערטן מזבח
פֿון יהוה.
31 און אֵלִיָהו האָט געגומען צוועלף
שטיינער אַזוי ווי די צאָל פֿון די שבֿטים
פֿון די קינדער פֿון יעקבֿ, וואָס דאָס
וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו אים, אַזוי
צו זאָגן: ישׂראל זאָל זײַן דײַן נאָמען.
32 און ער האָט אויפֿגעבויט פֿון די
שטיינער אַ מזבח צו דעם נאָמען פֿון
יהוה, און האָט געמאַכט אַ גראָבן,
גרויס ווי פֿאַר צוויי סָאָה זרעה, רונד
אַרום מזבח.
33 און ער האָט אויסגעלייגט דאָס
האָלץ, און צעשניטן דעם אָקס, און
אַרויפֿגעטאָן אויפֿן האָלץ.
34 און ער האָט געזאָגט: פֿילט אָן
פֿיר קריג מיט וואַסער, און גיסט אַרויף
אויף דעם בראַנדאָפּפֿער און אויפֿן
האָלץ. און ער האָט געזאָגט: טוט עס אַ
צווייט מאָל; און זיי האָבן עס געטאָן אַ
צווייט מאָל. האָט ער געזאָגט: טוט עס
אַ דריט מאָל; און זיי האָבן עס געטאָן
אַ דריט מאָל.
35 און דאָס וואַסער איז געגאַנגען
רונד אַרום מזבח; און אויך דעם גראָבן
האָט ער אָנגעפֿילט מיט וואַסער.
36 און עס איז געווען וועז מע
ברענגט אויף דעם אָוונט-קרבן, האָט
אֵלִיָהו הנביא גענענט און האָט געזאָגט:
יהוה דו גאָט פֿון אַברהם, יצחק, און
ישׂראל, זאָל הינט באַווײַסט ווערן אַז

דו ביסט גאָט אין ישׂראל, און איך בין
דײַן קנעכט, און דורך מײַן וואָרט האָב
איך געטאָן אַלע די דאָזיקע זאַכן.
37 ענטפֿער מיר, יהוה, ענטפֿער
מיר. און זאָל דאָס דאָזיקע פֿאָלק וויסן
אַז דו יהוה ביסט גאָט; אַזוי ביסט קערסטו
אָפּ זייער האַרץ אַהינטער.
38 איז אַראָפּגעפֿאַלן אַ פּײַער
פֿון גאָט, און האָט פֿאַרצערט דאָס
בראַנדאָפּפֿער, און דאָס האָלץ, און
די שטיינער, און די ערד; אַפֿילו
דאָס וואַסער אין גראָבן האָט עס
אויסגעלעקט.
39 און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געזען,
און זיי זײַנען געפֿאַלן אויף זייער פּנים,
און האָבן געזאָגט: יהוה, ער איז גאָט!
יהוה, ער איז גאָט!
40 האָט אֵלִיָהו צו זיי געזאָגט: כאַפּט
די נבֿיאים פֿון בַּעַל; קיינער זאָל ניט
אַנטרונען וועלן פֿון זיי. האָבן זיי זיי
געכאַפּט, און אֵלִיָהו האָט זיי געמאַכט
נידערן צום טײַך קישון, און האָט זיי
דאָרטן געשאָכטן.
41 און אֵלִיָהו האָט געזאָגט צו
אַחאָבֿ: גיי אַרויף, עס און טרינק,
וואָרום עס איז אַ געריש פֿון אַ סך
רעגן.
42 איז אַחאָבֿ אַרויפֿגעגאַנגען עסן
און טרינקען. און אֵלִיָהו איז
אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן שפּיץ כַּרְמֶל, און
האָט זיך אײַנגעבוגן צו דער ערד, און
אַרײַנגעטאָן זײַן פּנים צווישן זײַנע קני.
43 און ער האָט געזאָגט צו זײַן יונג:
גיי אַקאָרשט אַרויף, טו אַ קוק קעגן
ים. איז ער אַרויפֿגעגאַנגען און האָט
געקוקט, און ער האָט געזאָגט: ניטאָ
גאָרנישט. האָט ער געזאָגט: ״גיי
ווידער״, זיבן מאָל.
44 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן
מאָל, האָט ער געזאָגט: זע, אַ קליין
וואָלקנדל אָזוי ווי די האַנט פֿון אַ
מענטשן גייט אויף פֿון ים. האָט ער
געזאָגט: גיי אַרויף, זאָג צו אַחאָבֿ:
שפּאַן אײַן און נידער אַראָפּ. כדי דער
רעגן זאָל דיך ניט פֿאַרהאַלטן.
45 און עס איז געווען, איידער וואָס
ווען איז דער הימל שוואַרץ געוואָרן
פֿון וואָלקנס און גרויסער רעגן. און עס איז
געווען אַ גרויסער רעגן. און אַחאָבֿ
האָט זיך אַרויפֿגעזעצט, און איז אַוועק
קיין יזרעאל.
46 און די האַנט פֿון גאָט איז געווען
אויף אֵלִיָהון, און ער האָט אָנגעגורט
זײַנע לענדן, און איז געלאָפֿן פֿאַרויס
פֿאַר אַחאָבֿן ביז ווו דו קומסט קיין
יזרעאל.

19 און אַחאָבֿ האָט דערציילט
אֲיזֶבֶל אַלץ וואָס אֵלִיָהו האָט
געטאָן, און אַלץ דינג ווי אַזוי ער האָט
געהרגעט אַלע נבֿיאים מיטן שווערד.
2 האָט אֲיזֶבֶל געשיקט אַ שָׁלִיחַ צו
אֵלִיָהון, אַזוי צו זאָגן: זאָל די געטער
טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב איך וועל
מאָרגן אין דער צײַט ניט מאַכן דײַן
לעבן אַזוי ווי דאָס לעבן פֿון איינעם פֿון
זיי!
3 און ווי ער האָט דאָס געזען, אַזוי
איז ער אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועק
אום זײַן לעבן, און איז געקומען קיין
באֵר-שֶׁבַע וואָס געהערט צו יהודה,
און ער האָט דאָרטן איבערגעלאָזט זײַן
יונג.
4 און ער אַליין איז געגאַנגען אין
מדבר אַ טאָג וועגס, און איז געקומען
און האָט זיך געזעצט אונטער אַ
בעזעמביימל, און ער האָט געבעטן
אויף זיך דעם טויט, און האָט געזאָגט:
גענוג! אַצונד, גאָט, נעם צו מײַן זעל,
וואָרום, איך בין ניט בעסער פֿון מײַנע
עלטערן.
5 און ער האָט זיך געלייגט און איז
אײַנגעשלאָפֿן אונטער אַ בעזעמביימל.
ערשט אַ מלאך רירט אים אָן, און זאָגט
צו אים: שטיי אויף, עס.
6 האָט ער זיך אומגעקוקט, ערשט
אים צוקאָפּנס איז אַ קוכן געבאַקט
אויף אָנגעברענטע שטיינער, און אַ

קרוג וואַסער. האָט ער געגעסן און געטרונקען, און האָט זיך ווידער געלייגט.

7 און דער מלאך פֿון גאָט איז געקומען אַ צווייט מאָל, און האָט אים אָנגערירט, און געזאָגט: שטיי אויף, עס, וואָרום דער וועג איז צו ווייט פֿאַר דיר.

8 איז ער אויפֿגעשטאַנען, און האָט געגעסן און געטרונקען, און איז געגאַנגען מיט דעם פּוה פֿון דעם דאָזיקן עסן פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט, ביז דעם באַרג פֿון גאָט, חורבֿ.

9 און ער איז דאָרטן אַריינגעגאַנגען אין דער הייל, און האָט דאָרטן געניכטיקט. ערשט דאָס וואָרט פֿון גאָט איז צו אים, און ער האָט צו אים געזאָגט: וואָס טוסטו דאָ, אֵלִיָהוּ?

10 האָט ער געזאָגט: אָננעמען האָב איך זיך אָנגענומען פֿון וועגן יהוה דעם גאָט פֿון צבֿאות; ווייל פֿאַרלאָזן דיין בונד האָבן די קינדער פֿון ישׂראל, דיינע מזבחות האָבן זיי צעשטערט, און דיינע נבֿיאים האָבן זיי געהרגעט מיטן שוואַרד; און איך אַליין בין איבערגעבליבן, און זיי זוכן מײַן לעבן צו נעמען.

11 האָט ער געזאָגט: גיי אַרויס, און זאָלסט זיך שטעלן אויפֿן באַרג פֿאַר גאָט. ערשט גאָט גייט פֿאַרבײַ, און אַ גרויסער און שטאַרקער שטורעם רײַסט בערג און ברעכט פֿעלדזן פֿאַר גאָט–ניט אין שטורעם איז געווען גאָט; און נאָך דעם שטורעם אַן ערדציטערניש–ניט אין דער ערדציטערניש איז געווען גאָט;

12 און נאָך דער ערדציטערניש אַ פֿײַער–ניט אין פֿײַער איז געווען גאָט; און נאָך דעם פֿײַער אַ קול פֿון אַ דינער שטילקייט.

13 און עס איז געווען, ווי אֵלִיָהוּ האָט דאָס דערהערט, אַזוי האָט ער אײַנגעוויקלט זײַן פּנים אין זײַן מאַנטל, און ער איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט אין אײַנגאַנג פֿון דער הייל. ערשט אַ קול איז געקומען צו אים, און האָט געזאָגט: וואָס טוסטו דאָ, אֵלִיָהוּ?

14 האָט ער געזאָגט: אָננעמען האָב איך זיך אָנגענומען פֿון וועגן יהוה דעם גאָט פֿון צבֿאות; ווייל פֿאַרלאָזן דיין בונד האָבן די קינדער פֿון ישׂראל, דיינע מזבחות האָבן זיי צעשטערט, און דיינע נבֿיאים האָבן זיי געהרגעט מיטן שוואַרד; און איך אַליין בין איבערגעבליבן, און זיי זוכן מײַן לעבן צו נעמען.

15 האָט גאָט צו אים געזאָגט: קער זיך אום אויף דיין וועג צום מדבר פֿון דמשׂק, און זאָלסט קומען און זאַלבן חזאֵל פֿאַר אַ מלך איבער ארם.

16 און יֵהוּא דעם זון פֿון נמשׁין זאָלסטו זאַלבן פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל, און אֱלישע דעם זון פֿון שָׁפָט, פֿון אָבֵל-מחולה, זאָלסטו זאַלבן פֿאַר אַ נביא אויף דיין אָרט.

17 און עס וועט זײַן, דעם וואָס ווערט אַנטרונען פֿון חזאֵל שוועט, וועט טייטן אֱלישע.

18 אָבער איך וועל איבערלאָזן אין ישׂראל זיבן טויזנט–אַלע קני וואָס האָבן ניט געקניט צו בַּעַל, און יעטוועדער מויל וואָס האָט אים ניט געקושט.

19 איז ער אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן, און האָט געטראָפֿן אֱלישע דעם זון פֿון שָׁפָט ווי ער אַקערט מיט צוועלף געשפּאַנען פֿאַר אים, און ער ביים צוועלפֿטן. איז אֵלִיָהוּ אַריבערגעגאַנגען צו אים, און האָט ארויפֿגעוואָרפֿן זײַן מאַנטל אויף אים.

20 האָט ער איבערגעלאָזן די רינדער, און איז געלאָפֿן נאָך אֵלִיָהוּ, און האָט געזאָגט: לאָמיך, איך בעט דיך, קושן מײַן פֿאָטער און מײַן מוטער, און איך וועל גיין נאָך דיר. האָט ער צו אים געזאָגט: גיי, קער זיך אום, וואָרום וואָס האָב איך דיר געטאָן?

21 האָט ער זיך אומגעקערט פֿון הינטער אים, און ער האָט גענומען דאָס געשפּאַן רינדער, און האָט עס געשאָכטן, און מיט די שפּאַנציג פֿון די רינדער האָט ער אָפּגעקאָכט זייער פֿלייש; און ער האָט געגעבן די מענטשן, און זיי האָבן געגעסן. און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און ער איז געגאַנגען נאָך אֵלִיָהוּן, און האָט אים באַדינט.

20 און בֶּן-הֲדַד דער מלך פֿון ארם האָט אײַנגעזאַמלט זײַן גאַנצן חיל; און צוויי און דרײַסיק מלכים זײַנען געווען מיט אים, און פֿערד און רײַטוועגן. און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען און האָט געלאָגערט אויף שומרון, און מלחמה געהאַלטן אויף איר.

2 און ער האָט געשיקט שלוחים, צו אַחאָבֿ דעם מלך פֿון ישׂראל, אין שטאָט,

3 און אים געלאָזט זאָגן: אַזוי האָט בן-הדד זאָגט: דײַן זילבער און דײַן גאָלד איז מײַנס, און דײַנע ווײַבער און דײַנע שענסטע קינדער זײַנען מײַנע.

4 האָט געענטפֿערט דער מלך פֿון ישׂראל און האָט געזאָגט: אַזוי ווי דײַן ווארט, מײַן האַר מלך; דײַנער בין איך, און אַלץ וואָס איך האָב.

5 זײַנען ווידער געקומען די שלוחים, און האָבן געזאָגט: אַזוי האָט בן-הדד, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר ווארָ, איך האָב דיר געשיקט זאָגן: דײַן זילבער און דײַן גאָלד, און דײַנע ווײַבער און דײַנע קינדער זאָלסטו מיר געבן.

6 ווארום אַז מאָרגן אין דער צײַט וועל איך שיקן צו דיר מײַנע קנעכט, וועלן זיי דורכזוכן דײַן הויז, און די הײַזער פֿון דײַנע קנעכט; און עס וועט זײַן, ווו נאָר אַ גלוסטיקייט פֿון דײַנע אויגן וועלן זיי אַרײַנטאָן אין זייער האַנט און אַוועקנעמען.

7 האָט דער מלך פֿון ישׂראל גערופֿן אַלע עלטסטע פֿון לאַנד, און האָט צו זיי געזאָגט: מערקט אַקאָראַשט און זעט, אַז בייז זוכט דער דאָזיקער. ווארום ער האָט געשיקט צו מיר אום מײַנע ווײַבער און אום מײַנע קינדער, און אום מײַן זילבער און אום מײַן גאָלד, און איך האָב ניט פֿאַרמיטן פֿון אים.

8 האָבן צו אים געזאָגט אַלע עלטסטע און דאָס גאַנצע פֿאָלק: זאָלסט ניט צוהערן און ניט אײַנוויליקן.

9 האָט ער געזאָגט צו די שלוחים פֿון בֶּן-הֲדַד: זאָגט צו מײַן האַר דעם מלך: אַלץ אום וואָס דו האָסט געשיקט צו דײַן קנעכט צוערשט וועל איך טאָן, אָבער די דאָזיקע זאַך קען איך ניט טאָן. זײַנען געגאַנגען די שלוחים, און האָבן אים עבראַכט אַן ענטפֿער.

10 האָט בֶּן-הֲדַד געשיקט צו אים, און געזאָגט: זאָלן די געטער מיר טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב דער שטויב פֿון שומרון וועט קלעקן פֿאַר אַ הויפֿן דעם גאַנצן פֿאָלק וואָס הינטער מיר!

11 האָט געענטפֿערט דער מלך פֿון ישׂראל און האָט געזאָגט: זאָגט [אים]: זאָל דער וואָס גורט זיך ערשט אָן, זיך ניט רימען ווי דער וואָס בינדט זיך שוין אָפּ.

12 און עס איז געווען, ווי [בֶּן-הֲדַד] האָט געהערט דעם דאָזיקן ענטפֿער, בעת ער האָט געטרונקען, ער און די מלכים, אין די בײַדלעך, אַזוי האָט ער געזאָגט צו זײַנע קנעכט: שטעלט אויס! און זיי האָבן אויסגעשטעלט אַנקעגן דער שטאָט.

13 ערשט איינער אַ נבֿיא האָט געענעט צו אַחאָבֿ דעם מלך פֿון ישׂראל, און האָט געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זעסט דעם גאַנצן דאָזיקן גרויסן המון? אָט גיב איך אים הײַנט אין דײַן האַנט, און וועסט ווײַסן אַז איך בין יהוה.

14 האָט אַחאַב געזאָגט: דורך
ווּעמען? האָט ער געזאָגט: אַזוי האָט
גאָט געזאָגט: דורך די יונגען פֿון די
לאַנדפֿירשטן. האָט ער געפֿרעגט:
ווער זאָל אָנקניפּן די מלחמה? האָט
ער געזאָגט: דו.
15 האָט ער איבערגעציילט די יונגען
פֿון די לאַנדפֿירשטן, און זיי זײַנען
געווען צוויי הונדערט און צוויי און
דרײַסיק. און נאָך זיי האָט ער
איבערגעציילט דאָס גאַנצע פֿאָלק,
אַלע קינדער פֿון ישׂראל—זיבן טויזנט.
16 זײַנען זיי אַרויסגעגאַנגען אין
מיטן טאָג, בעת בֶּן-הַדַּד האָט זיך שפּור
געטרונקען אין די בײַדלעך ער און די
מלכים—די צוויי און דרײַסיק מלכים
ווּאָס האָבן אים געהאָלפֿן.
17 און די יונגען פֿון די לאַנדפֿירשטן
זײַנען אַרויסגעגאַנגען צוערשט; אָבער
בֶּן-הַדַּד האָט געשיקט, און מע האָט
אים אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: מענטשן
זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון שומרון.
18 האָט ער געזאָגט: סײַ זיי זײַנען
פֿאַר שָׁלוֹם אַרויסגעגאַנגען, כאַפּט
זיי לעבעדיקערהייט, און סײַ זיי
זײַנען פֿאַר מלחמה אַרויסגעגאַנגען,
לעבעדיקערהייט כאַפּט זיי.
19 און די זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון
שטאָט—די יונגען פֿון די לאַנדפֿירשטן,
און דער חיל ווּאָס הינטער זיי.
20 און זיי האָבן געשלאָגן איטלעכער
זײַן מאַן, און די אֲרָמִים זײַנען
אַנטלאָפֿן, און ישׂראל האָט זיי
נאָכגעיאָגט. און בֶּן-הַדַּד דער מלך פֿון
ארם איז אַנטרונען געוואָרן אויף אַ
פֿערד מיט רײַטער.
21 און דער מלך פֿון ישׂראל איז
אַרויסגעגאַנגען, און האָט געשלאָגן די
פֿערד און די רײַטוועגן, און געשלאָגן
צוויישן ארם אַ גרויסן שלאַג.
22 און דער נביא האָט געזאָגט צו
דעם מלך פֿון ישׂראל און האָט צו
אים געזאָגט: גיי פֿאַרשטאַרק זיך, און
מערק און זע ווּאָס דו זאָלסט טאָן,
ווָאָרום צום אומקער פֿון יאָר קומט
דער מלך פֿון ארם אַרויף אויף דיר.
23 און די קנעכט פֿון דעם מלך פֿון
ארם האָבן צו אים געזאָגט: אַ גאָט פֿון
בערג איז זייער גאָט, דרום זײַנען זיי
געווען שטאַרקער פֿון אונדז; לאָמיר
אָבער מלחמה האַלטן מיט זיי אויף אַ
גלײַכן פּלאַץ, אויב מיר וועלן ניט זײַן
שטאַרקער פֿון זיי!
24 און די דאָזיקע זאַך טו; טו אָפּ די
מלכים איטלעכן פֿון זײַן אָרט און מאַך
אָנפֿירער אָנשטאָט זיי.
25 און דו זאָלסט דיר צונויפֿציילן אַ
חיל אַזוי ווי דער חיל ווּאָס איז בײַ דיר
געפֿאַלן, און פֿערד אַזוי ווי די פֿערד,
און רײַטוועגן אַזוי ווי די רײַטוועגן;
און לאָמיר מלחמה האַלטן מיט זיי אויף
אַ גלײַכן פּלאַץ, אויב מיר וועלן ניט זײַן
שטאַרקער פֿון זיי! האָט ער צוגעהערט
צו זייער קָול, און האָט אַזוי געטאָן.
26 און עס איז געווען צום אומקער
פֿון יאָר, האָט בֶּן-הַדַּד איבערגעציילט
די אֲרָמִים, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען
קיין אַפֵק אויף מלחמה מיט ישׂראל.
27 און די קינדער פֿון ישׂראל
זײַנען איבערגעציילט געוואָרן, און
פֿאַרזאָרגט געוואָרן מיט שפּײַז, און
זײַנען אַרויסגעגאַנגען אַקעגן זיי.
און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געלאָגערט אַקעגן זיי, אַזוי ווי צוויי
קליינע סטאַדעס ציגן. און די אֲרָמִים
האָבן אָנגעפֿילט דאָס לאַנד.
28 האָט דער געטלעכער מאַן
גענענט, און האָט גערעדט צו דעם
מלך פֿון ישׂראל און געזאָגט: ווײל
די אֲרָמִים האָבן געזאָגט: אַ גאָט פֿון
בערג איז יהוה, און ניט אַ גאָט פֿון
טאָלן איז ער, דרום וועל איך געבן
דעם גאַנצן דאָזיקן גרויסן המון אין
דײַן האַנט, און איר וועט וויסן אַז איך
בין יהוה.
29 און זיי האָבן געלאָגערט איינע
אַקעגן די אַנדערע זיבן טעג. און עס
איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, האָט

געגענט די מלחמה, און די קינדער
פֿון ישׂראל האָבן געשלאָגן פֿון ארם
הונדערט טויזנט פֿוסגייער אין איין
טאָג.
30 און די איבעריקע זײַנען אַנטלאָפֿן
קיין אֲפֵק, אין שטאָט; איז די
מויער אײַנגעפֿאַלן אויף זיבן און
צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס זײַנען
איבערגעבליבן. און בֶּן-הֲדַד איז
אַנטלאָפֿן און איז אַרײַן אין שטאָט, אין
אַ קאַמער הינטער אַ קאַמער.
31 האָבן זײַנע קנעכט צו אים
געזאָגט: זע נאָר, מיר האָבן געהערט
אַז די מלכים פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל
זײַנען געניידיקע מלכים; לאָמיר, איך
בעט דיך, אָנטאָן זאַקקלײדער אויף
אונדזערע לענדן, און שטריק אויף
אונדזער קאָפּ, און לאָמיר אַרויסגיין
צו דעם מלך פֿון ישׂראל, אפֿשר וועט
ער דיך לאָזן לעבן.
32 האָבן זיי אָנגעגורט זאַקקלײדער
אויף זייערע לענדן, און שטריק אויף
זייערע קעפּ, און זיי זײַנען געקומען
צו דעם מלך פֿון ישׂראל, און האָבן
געזאָגט: דײַן קנעכט בֶּן-הֲדַד האָט
געזאָגט: לאָמיך לעבן, איך בעט דיך.
האָט ער געזאָגט: לעבט ער נאָך? ער
איז מײַן ברודער.
33 און די מענטשן האָבן עס געזומען
פֿאַר אַ צייכן, און זיי האָבן זיך געאײַלט
און באַוואָרנט אויב ער מיינט עס, און
האָבן געזאָגט: דײַן ברודער בֶּן-הֲדַד.
האָט ער געזאָגט: גייט ברענגט אים.
איז אַרויסגעקומען צו אים בֶּן-הֲדַד,
און ער האָט אים אַרויפֿגענומען אויפֿן
רײַטוואָגן.
34 און [בֶּן-הֲדַד] האָט צו אים
געזאָגט: די שטעט וואָס מײַן פֿאָטער
האָט צוגענומען פֿון דײַן פֿאָטער וועל
איך אומקערן, און גאַסן זאָלסטו דיר
מאַכן אין דמשׂק, אַזוי ווי מײַן פֿאָטער
האָט געמאַכט אין שומרון. [האָט
אַחאָב געזאָגט:] און איך וועל דיך
אַוועקלאָזן מיט דעם דאָזיקן בונד. און
ער האָט אים געשלאָסן אַ בונד, און
האָט אים אַוועקגעלאָזט.
35 און איינער אַ מאַן פֿון די יונגע
נבֿיאים האָט געזאָגט צו זײַן חבֿר דורך
דעם וואָרט פֿון גאָט: שלאָג מיך, איך
בעט דיך, און דער מאַן האָט אים ניט
געוואָלט שלאָגן.
36 האָט ער געזאָגט: ווײַל דו
האָסט ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון
גאָט, אָט גייסטו אַוועק פֿון מיר, און
דיך וועט דערשלאָגן אַ לייב. און ווי
ער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון אים, אַזוי
האָט אים אָנגעטראָפֿן אַ לייב, און האָט
אים דערשלאָגן.
37 האָט ער אָנגעטראָפֿן אַן אַנדער
מאַן, און האָט געזאָגט: שלאָג מיך,
איך בעט דיך. און דער מאַן האָט אים
געשלאָגן, שלאָגנדיק בײַ זיך וווּנדן.
38 און דער נבֿיא איז געגאַנגען און
האָט געהאַרט אויפֿן מלך בײַם וועג;
און ער האָט זיך פֿאַרשטעלט מיטן
קאָפּבאַנד אײַבער זײַנע אויגן.
39 און עס איז געווען, ווי דער מלך
איז פֿאַרבײַגעגאַנגען, אַזוי האָט ער
געשריגן צום מלך און האָט געזאָגט:
דײַן קנעכט איז אַרויסגעגאַנגען אין
דער מלחמה, ערשט אַ מאַן האָט זיך
אָפּגעקערט, און האָט געברענגט צו מיר
אַ מאַן, און האָט געזאָגט: אָט דעם
דאָזיקן מאַן, אויב געמינערט וועט ער
געמינערט ווערן; וועט דײַן נפֶשׁ זײַן
אָנשטאָט זײַן נפֶשׁ; אָדער אַ צענטנער
זילבער וועסטו באַצאָלן: און ווי דײַן
קנעכט איז געווען פֿאַרטאָן דאָ און
דאָרטן, אַזוי איז ער ניט געווָארן. האָט
דער מלך פֿון ישׂראל צו אים געזאָגט.
אַזוי זאָל זײַן דײַן משפּט; דו אַליין
האָסט געפּסקטעט.
40 האָט ער אויף גיך אָפּגעטאָן דעם
קאָפּבאַנד פֿון זײַנע אויגן, און דער מלך
פֿון ישׂראל האָט אים דערקענט, אַז ער
איז פֿון די נבֿיאים.
41 און ער האָט צו אים געזאָגט: אַזוי
האָט גאָט געזאָגט: ווײַל דו האָסט

אַרויסגעלאָזט פֿון דער האַנט דעם מאַן פֿון מײַן חרם, זאָל דײַן נפֿש זײַן אָנשטאָט זײַן נפֿש, און דײַן פֿאָלק אָנשטאָט זײַן פֿאָלק.
42 און דער מלך פֿון ישׂראל איז אַוועק צו זײַן הויז צעטראָגן און פֿאַרבייזערט, און ער איז געקומען קיין שומרון.

21 און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן: נָבֹות דער יזרעאלי האָט געהאַט אַ ווינגאָרטן וואָס איז געווען אין יזרעאל לעבן דעם פּאַלאַץ פֿון אַחאַב דעם מלך פֿון שומרון.
2 האָט אַחאַב געזאָגט צו נָבֹותן, אַזוי צו זאָגן: גיב מיר דײַן ווינגאָרטן, כּדי ער זאָל מיר זײַן פֿאַר אַ גאָרטן פֿון גרינס, ווײַל ער איז נאָענט לעבן מײַן הויז, און איך וועל דיר געבן אָנשטאָט אים אַ ווינגאָרטן אַ בעסערן פֿון אים. אָדער אויב אין דײַנע אויגן איז בעסער, וועל איך דיר געבן געלט אין מקח פֿון דעם.
3 האָט נָבֹות געזאָגט צו אַחאַבן: באַהיט מיך גאָט, איך זאָל דיר אָפּגעבן די נחלה פֿון מײַנע עלטערן.
4 איז אַחאַב געקומען אין זײַן הויז צעטראָגן און פֿאַרבייזערט אײבער דעם ווארט וואָס נָבֹות פֿון דער יזרעאלי האָט צו אים גערעדט, אַז ער האָט געזאָגט: איך וועל דיר ניט אָפּגעבן די נחלה פֿון מײַנע עלטערן. און ער האָט זיך געלייגט אויף זײַן בעט, און האָט אומגעדרייט זײַן פּנים, און ניט געגעסן קיין שפּײַז.
5 איז צוגעקומען צו אים זײַן וויב אִזָבֶל, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס דײַן געמיט צעטראָגן, און דו עסט ניט קיין שפּײַז?
6 האָט ער צו איר געזאָגט: ווײַל איך האָב גערעדט צו נָבֹות פֿון יזרעאלי, און איך האָב צו אים געזאָגט: גיב מיר דײַן ווינגאָרטן פֿאַר געלט, אָדער אויב דו ווילסט, וועל איך דיר געבן אַן אַנדער ווינגאָרטן אָנשטאָט אים; און ער האָט געזאָגט: איך וועל דיר ניט געבן מײַן ווינגאָרטן.
7 האָט זײַן ווײַב אִזָבֶל צו אים געזאָגט: פֿירסט דו אַצונד די מלוכה איבער ישׂראל? שטיי אויף, עס שפּײַז, אַז זאָל דײַן האַרץ זײַן פֿריילעך. איך וועל דיר געבן דעם ווינגאָרטן פֿון נָבֹות דעם יזרעאֶלי.
8 און זי האָט געשריבן בריוו אין אַחאַבס נאָמען, און פֿאַרזיגלט מיט זײַן זיגל, און האָט געשיקט די בריוו צו די עלטסטע און צו די אֲדלֵיטֵ֔ט וואָס אין זײַן שטאָט, וואָס האָבן געווינט מיט נָבֹותן.
9 און זי האָט געשריבן אין די בריוו, אַזוי צו זאָגן: רופֿט אויס אַ תַּעֲנית, און זעצט אַוועק נָבֹותן אויבן אָן פֿון פֿאָלק.
10 און זעצט אַוועק צוויי מענטשן, נידערטרעטיקע יונגען, אַקעגן אים, זיי זאָלן עדות זאָגן אויף אים, אַזוי צו זאָגן: האָסט געלעסטערט גאָט און דעם מלך. און פֿירט אים אַרויס, און פֿאַרשטיינט אים, און ער זאָל שטאַרבן.
11 האָבן די מענטשן פֿון זײַן שטאָט, און די עלטסטע און די אֲדלֵיטֵ֔ט וואָס האָבן געווינט אין זײַן שטאָט, געטאָן אַזוי ווי אִזָבֶל האָט צו זיי געשיקט, אַזוי ווי עס איז געווען געשריבן אין די בריוו וואָס זי האָט צו זיי געשיקט.
12 זיי האָבן אויסגערופֿן אַ תַּעֲנית, און האָבן אַוועקגעזעצט נָבֹותן אויבן אָן פֿון פֿאָלק.
13 און די צוויי מענטשן, נידערטרעטיקע יונגען, זײַנען געקומען און האָבן זיך געזעצט אַקעגן אים; און די נידערטרעטיקע יונגען האָבן עדות געזאָגט אויף אים, אויף נָבֹותן, פֿאַרן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: נָבֹות האָט געלעסטערט גאָט און דעם מלך. און מע האָט אים אַרויסגעפֿירט אויסן שטאָט, און אים פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער, און ער איז געשטאָרבן.

14 און זיי האָבן געשיקט צו אִיזֶבֶלען, אַזוי צו זאָגן: נָבות איז פֿאַרשטיינט געוואָרן, און ער איז טויט.

15 און עס איז געווען, ווי אִיזֶבֶל האָט געהערט אַז נָבות איז פֿאַרשטיינט געוואָרן, און ער איז טויט, אַזוי האָט אִיזֶבֶל געזאָגט צו אַחאבֿן: שטיי אויף: יַרשע דעם ווינגאָרטן פֿון נָבות דעם יִזרעאֶלי, וואָס ער האָט דיר ניט געוואָלט געבן פֿאַר געלט. וואָרום נָבות לעבט ניט, נײַערט ער איז טויט.

16 און עס איז געווען, ווי אַחאבֿ האָט געהערט אַז נָבות איז טויט, אַזוי איז אַחאבֿ אויפֿגעשטאַנען אַראָפּצונידערן צו דעם ווינגאָרטן פֿון נָבות דעם יִזרעאֶלי, כדי אים צו ירשענען.

17 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו אֵלִיָהו דעם תִּשבי, אַזוי צו זאָגן:

18 שטיי אויף, נידער אַראָפּ אַנטקעגן אַחאבֿ דעם מלך פֿון ישׂראל וואָס אין שומרון; אָן איז ער אין דעם ווינגאָרטן פֿון נָבותן, וואָס ער האָט אַהין אַראָפּגענידערט, כדי אים צו ירשענען.

19 און זאָלסט רעדן צו אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: האָסט געהרגעט, און ווילסט אויך ירשענען? און זאָלסט רעדן צו אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויף דעם אָרט ווו די הינט האָבן געלעקט דאָס בלוט פֿון נָבותן, וועלן די הינט לעקן אויך דײַן בלוט.

20 האָט אַחאבֿ געזאָגט צו אֵלִיָהו: האָסט מיך אָנגעקריגן, שׂונא מײַנער? האָט ער געזאָגט: איך האָב דיך אָנגעקריגן; ווײַל דו האָסט זיך אָנגעגעבן צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט.

21 זע, איך ברענג אויף דיר אַן אומגליק, און איך וועל דיך אויסראַמען, און וועל פֿאַרשניידן פֿון אַחאבֿן יעטוועדער מאַנספּאַרשוין, און קינד און קייט, צווישן ישׂראל.

22 און איך וועל מאַכן דײַן הויז אַזוי ווי דאָס הויז פֿון יָרבָעָם דעם זון פֿון נבֿטן, און אַזוי ווי דאָס הויז פֿון בַּעשא דעם זון פֿון אַחִיָהן, פֿאַר דער דערצערנונג וואָס דו האָסט דערצערנט, און געמאַכט זינדיקן ישׂראל. און אויך אויף אִיזֶבֶל האָט גאָט גערעדט, אַזוי צו זאָגן: די הינט וועלן עסן אִיזֶבֶלען אין דעם פֿעסטונגגראָבן פֿון יזרעאל.

23 דעם וואָס שטאַרבט פֿון אַחאבֿן אין שטאָט, וועלן די הינט אויפֿעסן, און דעם וואָס שטאַרבט אין פֿעלד, וועלן די פֿויגלען פֿון הימל אויפֿעסן.

24 פֿאַר וואָר, עס איז ניט געווען אַזאַ ווי אַחאבֿ וואָס האָט זיך אָפּגעגעבן צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, ווײַל אים האָט אָנגעריצט זײַן ווײַב אִיזֶבֶל.

25 און ער האָט זיך באַגאַנגען זייער אומוועראיקײַט צו גיין נאָך די אָפּגעטער, אַזוי ווי אֱמוֹרים האָבן געטאָן, וועמען גאָט האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

26 און עס איז געווען, ווי אַחאבֿ האָט געהערט די דאָזיקע ווערטער, אַזוי האָט ער צעריסן זײַנע קלײדער, און אָנגעטאָן זאַקקלייד אויף זײַן לײַב, און האָט געפֿאַסט; און ער איז געלעגן אין זאַקקלייד, און איז אַרומגעגאַנגען שטילערהייט.

27 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו אֵלִיָהו דעם תִּשבי, אַזוי צו זאָגן:

28 האָסטו געזען ווי אַחאבֿ איז געוואָרן אונטערטעניק פֿאַר מיר? ווײַל ער איז געוואָרן אונטערטעניק פֿאַר מיר, וועל איך ניט ברענגען דאָס בייז אין זײַנע טעג; אין די טעג פֿון זײַן זון וועל איך ברענגען דאָס בייז אויף זײַן הויז.

22 און זיי זײַנען געזעסן דרײַ יאָר אָן אַ מלחמה צווישן ארם און צווישן ישׂראל.

2 אָבער עס איז געווען אויפֿן דריטן יאָר, האָט יהושפֿט דער מלך פֿון יהודה אַראָפּגעגנידערט צו דעם מלך פֿון ישׂראל.
3 און דער מלך פֿון ישׂראל האָט געזאָגט צו זײַנע קנעכט: ווייסט איר, אַז צו אונדז געהערט רמת-גִלעָד? און מיר שווײַגן, און נעמען זי ניט אַוועק פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון ארם.
4 און ער האָט געזאָגט צו יהושפֿטן: ווילסטו גיין מיט מיר אין מלחמה אויף רמת-גִלעָד? האָט יהושפֿט געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: אַזוי ווי דו, אַזוי איך, אַזוי ווי דײַן פֿאָלק, אַזוי מײַן פֿאָלק, אַזוי ווי דײַנע פֿערד אַזוי מײַנע פֿערד.
5 און יהושפֿט האָט געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: פֿרעג הײַנט, איך בעט דיך, דאָס ווארט פֿון גאָט.
6 האָט דער מלך פֿון ישׂראל אײַנגעזאַמלט די נבֿיאים, אַרום פֿיר הונדערט מאַן, און ער האָט זיי געזאָגט: זאָל איך גיין קעגן רמת-גִלעָד אויף מלחמה, אָדער זאָל איך אָפּשטיין? האָבן זיי געזאָגט: גיי אַרויף, און גאָט וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך.
7 האָט יהושפֿט געזאָגט: איז דאָ ניטאָ נאָך אַ נבֿיא פֿון גאָט, אַז מיר זאָלן פֿרעגן בײַ אים?
8 האָט דער מלך פֿון ישׂראל געזאָגט צו יהושפֿטן: פֿאַראַן נאָך איין מאַן אויף צו פֿרעגן בײַ גאָט דורך אים, אָבער איך האָב אים פֿײַנט, ווײַל ער זאָגט ניט נבֿיאות אויף מיר גוטס, נאָר בלויז שלעכטס—מיכָיהו דער זון פֿון ימלָהן. האָט יהושפֿט געזאָגט: זאָל דער מלך אַזוי ניט רעדן.
9 האָט דער מלך פֿון ישׂראל ערופֿן אַ הויפֿדינער, און האָט געזאָגט: ברענג אויף גיך מיכָיהו דעם זון פֿון ימלָהן.
10 און דער מלך פֿון ישׂראל און יהושפֿט דער מלך פֿון יהודה זײַנען געזעסן איטלעכער אויף זײַן טראָן אָנגעקליידט אין בגדי-[מלכות] אין אַ שײַער בײַ דעם טויערארײַנגאַנג פֿון שומרון, און אַלע נבֿיאים האָבן נבֿיאות געזאָגט פֿאַר זיי.
11 און צִדקִיָה דער זון פֿון כְּנַעֲנָהן האָט זיך געמאַכט אײַזערנע הערנער, און ער האָט געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מיט די דאָזיקע וועסטו שטויסן ארם ביז זיי צו פֿאַרלעגנדן.
12 און אַלע נבֿיאים האָבן נבֿיאות געזאָגט דעם גלײַכן, אַזוי צו זאָגן: גיי אַרויף קיין רמת-גִלעָד, און באַגליק, און גאָט וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך.
13 און דער שליח וואָס איז געגאַנגען רופֿן מיכָיהון, האָט גערעדט צו אים, אַזוי צו זאָגן: זע נאָר, די ווערטער פֿון די נבֿיאים זײַנען ווי איין מויל גוטס צום מלך; זאָל, איך בעט דיך, דײַן וואָרט זײַן אַזוי ווי דאָס ווארט פֿון איינעם פֿון זיי, און זאָלסט רעדן גוטס.
14 האָט מיכָיהו געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט, אַז דאָס וואָס גאָט וועט זאָגן צו מיר, דאָס וועל איך רעדן!
15 איז ער געקומען צום מלך, און דער מלך האָט צו אים געזאָגט: מיכָיהו, זאָלן מיר גיין צו רמת-גִלעָד אויף מלחמה, אָדער זאָלן מיר אָפּשטיין? האָט ער צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, און באַגליק, און גאָט וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך.
16 האָט דער מלך צו אים געזאָגט: ביז ווי־פֿיל מאָל זאָל איך דיך באַשווערן, אַז דו זאָלסט ניט רעדן צו מיר נאָר אמת אין נאָמען פֿון גאָט?
17 האָט ער געזאָגט: איך האָב געזען גאַנץ ישׂראל צעשפּרייט אויף די בערג, אַזוי ווי שאָף וואָס האָבן ניט קיין פֿאַסטוך, און גאָט האָט געזאָגט: אָן אַ האַר זײַנען די דאָזיקע; זאָלן זיי זיך אומקערן איטלעכער צו זײַן הויז בשלום.
18 האָט דער מלך פֿון ישׂראל געזאָגט צו יהושפֿטן: האָב איך דיר ניט

געזאָגט, ער וועט ניט נבֿיאות זאָגן אויף מיר גוטס, נאָר בלויז שלעכטס?
19 האָט ער געזאָגט: דרום הער דאָס וואָרט פֿון גאָט: איך האָב געזען ווי גאָט זיצט אויף זײַן טראָן, און דער גאַנצער חיל פֿון הימל שטייט לעבן אים פֿון זײַן רעכטער זײַט און פֿון זײַן לינקער.
20 און גאָט האָט געזאָגט: ווער וועט אָנרעדן אַחאָבֿן, ער זאָל אַרויפֿגיין און פֿאַלן אין רמת-גִלעָד? האָט דער געזאָגט אָזוי, און דער זאָגט אָזוי.
21 איז אַרויסגעגאַנגען דער גײַסט, און האָט זיך געשטעלט פֿאַר גאָט, און האָט געזאָגט: איך וועל אים אָנרעדן.
22 האָט גאָט צו אים געזאָגט: מיט וואָס? האָט ער געזאָגט: איך וועל אַרויסגיין און ווערן אַ גײַסט פֿון ליגן אין מויל פֿון אַלע זײַנע נבֿיאים. האָט ער געזאָגט: וועסט אָנרעדן, און וועסט אויך אויספֿירן; גיי אַרויס און טו אָזוי.
23 און אַצונד, זע, גאָט האָט אַרײַנגעגעבן אַ גײַסט פֿון ליגן אין מויל פֿון אַלע די דאָזיקע נבֿיאים דײַנע, אָבער גאָט האָט אָנגעזאָגט אויף דיר שלעכטס.
24 האָט געזאָגט צדקיָהו דער זון פֿון כנענָהן, און האָט געשלאָגן מיכָיהון אויפֿן באַק, און ער האָט געזאָגט: אויף וואָסער [ווערג] איז דער גײַסט פֿון גאָט אַוועקגעגאַנגען פֿון מיר, כּדי צו רעדן מיט דיר?
25 האָט מיכָיהו געזאָגט: אָט וועסטו זען אין יענעם טאָג, ווען דו וועסט אַרײַנגיין אין אַ קאַמער הינטער אַ קאַמער זיך צו באַהאַלטן.
26 האָט דער מלך פֿון ישׂראל געזאָגט: נעם מיכָיהון, און קער אים אום צו אָמון דעם האַר פֿון דער שטאָט, און צו יואָש דעם מלכס זון.
27 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: טוט אַרײַן דעם דאָזיקן אין געפֿענקעניש, און שפּײַזט אים מיט קאָרג ברויט און קאָרג וואַסער, ביז איך קום בשלום.
28 האָט מיכָיהו געזאָגט: אויב אומקערן וועסטו זיך אומקערן בשלום, האָט גאָט ניט געערעדט דורך מיר. און ער האָט געזאָגט: הערט דאָס צו, איר פֿעלקער אַלע.
29 און דער מלך פֿון ישׂראל און יהוֹשפֿט דער מלך פֿון יהודה זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען קיין רמת-גִלעָד.
30 און דער מלך פֿון ישׂראל האָט געזאָגט צו יהוֹשפֿטן: איך וועל זיך פֿאַרשטעלן און וועל אַרײַנגיין אין דער מלחמה, און דו טראָג דײַנע קלײדער. און דער מלך פֿון ישׂראל האָט זיך פֿאַרשטעלט, און איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער מלחמה.
31 און דער מלך פֿון ארם האָט באַפֿוילן די צוויי און דרײַסיק הויפּטלײַט פֿון זײַנע רײַטווגן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט קליין אָדער גרויס, נאָר בלויז מיטן מלך פֿון ישׂראל אַליין.
32 און עס איז געווען, ווי די הויפּטלײַט פֿון די רײַטווגן האָבן געזען יהוֹשפֿטן, אַזוי האָבן זיי געזאָגט: דאָס איז געוויס דער מלך פֿון ישׂראל. און זיי האָבן זיך אַ קער געטאָן צו אים מלחמה צו האַלטן. האָט יהוֹשפֿט אַ געשריי געטאָן;
33 איז, ווי די הויפּטלײַט פֿון די רײַטווגן האָבן געזען אַז דאָס איז ניט דער מלך פֿון ישׂראל, אַזוי האָבן זיי זיך אָפּגעקערט פֿון הינטער אים.
34 און אַ מאַן האָט אָנגעצויגן דעם בויגן גלאַט אין דער וועלט, און האָט געטראָפֿן דעם מלך פֿון ישׂראל צווישן אונטערפּאַנצער און צווישן ברוסטשילד. האָט ער געזאָגט צו זײַן טרײַבער: פֿאַרקער דײַן האַנט, און פֿיר מיך אַרויס פֿון דער מחנה, וואָרום איך בין פֿאַרוווּנדט.
35 און די מלחמה איז געשטיגן אין יענעם טאָג; און דער מלך איז אויפֿגעהאַלטן געוואָרן שטייענדיק אין

רײטוואָגן אַנטקעגן ארם; און אין אָוונט אײז ער געשטאָרבן. און דאָס בלוט פֿון דער וווּנד אײז אַראָפּגערונען אויפֿן דעק פֿון רײטוואָגן.

36 אײז אַרויס אַ געשריי דורך דער מחנה אַרום זונאונטערגאַנג: איטלעכער צו זײן שטאָט, און איטלעכער צו זײן לאַנד!

37 אַזוי אײז געשטאָרבן דער מלך; און ער אײז געבראַכט געווּאָרן קיין שומרון. און מע האָט באַגראָבן דעם מלך אין שומרון.

38 און אַז מע האָט אָפּגעשוועמט דעם רײטוואָגן בײם טײך פֿון שומרון, האָבן די הינט געלעקט זײן בלוט, און די זונות האָבן זיך דרינען געוואַשן, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט געredt.

39 און די איבעריקע זאַכן וועגן אַחאָבן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, און דאָס הויז פֿון עלפֿנביין וואָס ער גבויט, דאָס אײז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

40 און אַחאָב האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און זײן זון אַחַזְיָהו אײז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

41 און יהוֹשפֿט דער זון פֿון אָסאָן אײז געוואָרן מלך איבער יהודה אין פֿירטן יאָר פֿון אַחאָבֿ דעם מלך פֿון ישׂראל.

42 פֿינף און דרײַסיק יאָר אײז יהוֹשפֿט אַלט געווען אַז ער אײז געוואָרן מלך, און פֿינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײן מוטער אײז געווען עַזוּבָה די טאָכטער פֿון שִלְחִי.

43 און ער אײז געגאַנגען אין אַל דעם וועג פֿון זײן פֿאָטער אָסאָן–ער האָט זיך ניט אָפּגעקערט דערפֿון–צו טאָן וואָס אײז רעכט‌פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט.

44 נאָר די בָמות זײנען ניט אָפּגעטאָן געווּאָרן; דאָס פֿאָלק האָט נאָך אַלץ געשלאַכט און גערייכערט אויף די בָמות.

45 און יהוֹשפֿט איז געווען אין שלום מיט דעם מלך פֿון ישׂראל.

46 און די איבעריקע זאַכן וועגן יהוֹשפֿט, און זײן גבֿורהשאַפֿט וואָס ער האָט אויפֿגעטאָן, און ווי ער האָט מלחמה געהאַלטן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה.

47 און דעם רעשט פֿון די שאַנדמענער, וואָס איז געבליבן אין די טעג פֿון זײן פֿאָטער אָסאָן, האָט ער אויסגעראַמט פֿון לאַנד.

48 און קיין מלך איז ניט געווען אין אדום; אַ געשטעלטער איז געווען מלך.

49 יהוֹשפֿט האָט געמאַכט תַּרְשִׁישׁ-שיפֿן צו גיין קיין אוֹפֿיר נאָך גאָלד, אָבער ער איז ניט געגאַנגען, ווָאָרום די שיפֿן זײנען צעבראָכן געוואָרן בײַ עֶציון-גֶבֶר.

50 דעמצמאָל האָט אֲחַזְיָהו דער זון פֿון אַחאָבן געזאָגט צו יהוֹשפֿטן: זאָלן מײנע קנעכט גיין מיט דײנע קנעכט אין די שיפֿן; אָבער יהוֹשפֿט האָט ניט געוואָלט.

51 און יהוֹשפֿט האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן לעבן זײנע עלטערן, אין זײן פֿאָטער דָוִדס שטאָט; און זײן זון יהוֹרם איז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

52 אֲחַזְיָהו דער זון פֿון אַחאָבן איז געוואָרן מלך איבער ישׂראל אין שומרון אין זיבעצנטן יאָר פֿון יהוֹשפֿט דעם מלך פֿון יהודה, און ער האָט געקיניגט איבער ישׂראל צוויי יאָר.

53 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון זײן פֿאָטער, און אין דעם וועג פֿון זײן מוטער, און אין דעם וועג פֿון יָרָבעָם דעם זון פֿון נבָט, וואָס האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל.

54 און ער האָט געדינט בַּעַל, און
האָט זיך געבוקט צו אים, און האָט
דערצערנט יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל,
אַזוי ווי אַלץ וואָס זײַן פֿאָטער האָט
געטאָן.

מְלָכִים ב

1 און מוֹאָבּ האָט ווידערשפּעניקט
אָן ישׂרָאל נאָך אַחאַבס טויט.
2 און אַחַזְיָהו איז אַרויסגעפֿאַלן
דורך דער גראַטע פֿון זײַן אויבערשטוב
וואָס אין שומרון, און איז קראַנק
געוואָרן. און ער האָט געשיקט
שלוחים, און האָט זיי אָנגעזאָגט: גייט
פֿרעגט בייַ בַּעַל-זבֿובֿ דעם גאָט פֿון
עקרון, אויב איך וועל געזונט ווערן פֿון
דער דאָזיקער קראַנקשאַפֿט.
3 און אַ מלאך פֿון גאָט האָט ערעדט
צו אֵלִיָהו דעם תִּשבי: שטיי אויף, גיי
אַרויף אַנטקעגן די שלוחים פֿון דעם
מלך פֿון שומרון, און רעד צו זיי: צי
ווײל אין ישׂרָאל איז קיין גאָט ניטאָ,
גייט איר פֿרעגן בייַ בַּעַל-זבֿובֿ דעם
גאָט פֿון עקרון?
4 דרומעך האָט יהוה אַזוי געזאָגט:
דאָס בעט וואָס דו ביסט אַרויף אַהין,
דערפֿון וועסטו ניט אַראָפּנידערן,
נייַערט שטאַרבן וועסטו שטאַרבן. איז
אֵלִיָהו געגאַנגען.
5 און די שלוחים האָבן זיך
אומגעקערט צו אים, און ער האָט צו
זיי געזאָגט: וואָס עפּעס האָט איר זיך
אומגעקערט?
6 האָבן זיי צו אים געזאָגט: אַ מאַן
איז אַרויפֿגעקומען אונדז אָנטקעגן, און
ער האָט צו אונדז געזאָגט: גייט קערט
אייך אום צו דעם מלך וואָס האָט אייך
געשיקט, און איר זאָלט רעדן צו אים:
אַזוי האָט יהוה געזאָגט: צי ווײל אין
ישׂרָאל איז קיין גאָט ניטאָ, שיקסטו
פֿרעגן בייַ בַּעַל-זבֿובֿ דעם גאָט פֿון
עקרון? דרום, דאָס בעט וואָס דו
ביסט אַרויף אַהין, דערפֿון וועסטו ניט
אַראָפּנידערן, נייַערט שטאַרבן וועסטו
שטאַרבן.
7 האָט ער צו זיי געערעדט: וואָס
איז דאָס אויסזען פֿון דעם מאַן וואָס
איז אייַך אַרויפֿגעקומען אָנטקעגן; און
האָט צו אייַך געערעדט די דאָזיקע רייד?
8 האָבן זיי צו אים געזאָגט: אַ
האָריקער מאַן מיט אַ פּעלענעם
גאַרטל אָנגעגורט אויף זײַנע לענדן.
האָט ער געזאָגט דאָס איז אֵלִיָהו דער
תִּשבי.
9 און ער האָט צו אים געשיקט
אַ הויפּטמאַן פֿון פֿופֿציק מיט זײַנע
פֿופֿציק. איז ער אַרויפֿגעגאַנגען צו
אים, ערשט ער זיצט אויפֿן שפּיץ
באַרג. האָט ער צו אים געערעדט:
געטלעכער מאַן, דער מלך האָט
געזאָגט: נידער אַראָפּ.
10 האָט אֵלִיָהו געענטפֿערט צו דעם
הויפּטמאַן פֿון די פֿופֿציק: איז, אויב
איך בין אַ געטלעכער מאַן, זאָל
אַראָפּנידערן אַ פּייער פֿון הימל, און
פֿאַרצערן דיך און דײַנע פֿופֿציק. האָט
אַראָפּגענידערט אַ פּייער פֿון הימל, און
האָט פֿאַרצערט אים און זײַנע פֿופֿציק.
11 האָט ער ווידער געשיקט צו
אים אַן אַנדער הויפּטמאַן פֿון פֿופֿציק
מיט זײַנע פֿופֿציק. און ער האָט
זיך אָפּגערופֿן און געערעדט צו אים:
געטלעכער מאַן, אַזוי האָט דער מלך
געזאָגט: אייל זיך נידער אַראָפּ.
12 האָט אֵלִיָהו געענטפֿערט און האָט
צו זיי געערעדט: אויב איך בין אַ
געטלעכער מאַן, זאָל אַראָפּנידערן אַ
פּייער פֿון הימל, און פֿאַרצערן דיך און
דײַנע פֿופֿציק. האָט אַראָפּגענידערט אַ
פּייער פֿון הימל, און האָט פֿאַרצערט
אים און זײַנע פֿופֿציק.
13 האָט ער ווידער געשיקט צו אים אַ
הויפּטמאַן פֿון דריטע פֿופֿציק מיט זײַנע
פֿופֿציק, און דער דריטער הויפּטמאַן
פֿון פֿופֿציק איז אַרויפֿגעגאַנגען, און
ער איז געקומען און האָט זיך געבוקט
אויף זײַנע קני פֿאַר אֵלִיָהון, און ער
האָט זיך בייַ אים געבעטן, און האָט צו

אים גערעדט: געטלעכער מאַן, זאָל, איך בעט דיך, מײַן נפֶשׁ, און די נפֶשׁות פֿון די דאָזיקע פֿופֿציק קנעכט דײַנע, זײַן וועכטיק אין דײַנע אויגן.
14 זע, אַ פֿײַער האָט אַראָפּגענידערט פֿון הימל, און האָט פֿאַרצערט די צוויי פֿריִערדיקע הויפּטלײַט פֿון פֿופֿציק מיט זייערע פֿופֿציקן; און אַצונד, זאָל מײַן נפֶשׁ זײַן וועכטיק אין דײַנע אויגן.
15 האָט אַ מלאך פֿון גאָט גערעדט צו אֱלִיָהוּ: נידער אַראָפּ מיט אים; זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר אים. אִיז ער אויפֿגעשטאַנען און האָט אַראָפּגענידערט מיט אים צום מלך.
16 און ער האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַזוי ווי דו האָסט געשיקט שלוחים צו פֿרעגן בײַ בַּעַל-זְבוּב דעם גאָט פֿון עקרון, איז דאָס ווײל אין ישׂראל איז קיין גאָט ניטאָ צו פֿרעגן זײַן וואָרט? דרום, דאָס בעט וואָס דו ביסט אַרויף אַהין, דערפֿון וועסטו ניט אַראָפּנידערן, נײַערט שטאַרבן וועסטו שטאַרבן.
17 און ער איז געשטאָרבן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס אֱלִיָהוּ האָט געערעדט. און יהוֹרם איז געווָארן מלך אויף זײַן אָרט אין צווייטן יאָר פֿון יהוֹרם דעם זון פֿון יהוֹשפֿט, דעם מלך פֿון יהודה; ווײל ער האָט קיין זון ניט געהאַט.
18 און די איבעריקע זאַכן פֿון אַחַזְיָהוּ וואָס ער האָט געטאָן, זײ זײַנען שוין באַשריבן אין בוך פֿון די ציִטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

2 און עס איז געווען, וועז גאָט האָט געוואָלט אַרויפֿנעמען אֱלִיָהוּ אין אַ שטורעמווינד אויפֿן הימל, זײַנען אֱלִישע און אֱלִיָהוּ געגאַנגען פֿון גִּלְגָּל.
2 האָט אֱלִיָהוּ געזאָגט צו אֱלִישׁעַ: בלײַב דאָ, איך בעט דיך, וואָרום גאָט האָט מיך געשיקט ביז בֵּית-אֵל. האָט אֱלִישע געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, און אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, וועל איך דיך נישט פֿאַרלאָזן. אַזוי זײַנען זיי אַראָפּגעקומען קיין בית-אֵל.
3 זײַנען אַרויסגעגאַנגען די יונגע נבֿיאים וואָס אין בֵּית-אֵל צו אֱלִישׁעַ, און האָבן צו אים געזאָגט: ווייסטו אַז היינט נעמט גאָט אַוועק דײַן האַר פֿון דײַן קאָפּ? האָט ער געזאָגט: יאָ, איך ווייס; שווײַגט.
4 האָט אֱלִיָהוּ צו אים געזאָגט: אֱלִישע, בלײַב דאָ, איך בעט דיך, וואָרום גאָט האָט מיך געשיקט קיין ירחו. האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, און אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, וועל איך דיך נישט פֿאַרלאָזן. און זיי זײַנען עקומען קיין ירחו.
5 האָבן גענענט די יונגע נבֿיאים וואָס אין ירחו צו אֱלִישׁעַ, און האָבן צו אים געזאָגט: ווייסטו אַז היינט נעמט גאָט אַוועק דײַן האַר פֿון דײַן קאָפּ? האָט ער געזאָגט: יאָ, איך ווייס; שווײַגט.
6 האָט אֱלִיָהוּ צו אים געזאָגט: בלײַב דאָ, איך בעט דיך, וואָרום גאָט האָט מיך געשיקט ביזן ירדן. האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, און אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, וועל איך דיך נישט פֿאַרלאָזן! און זיי זײַנען ביידע געגאַנגען.
7 זײַנען פֿופֿציק מאַן פֿון די יונגע נבֿיאים געגאַנגען, און האָבן זיך געשטעלט אַ קעגן איבער פֿון דער ווײַטן; און זיי ביידע זײַנען געשטאַנען בײַם ירדן.
8 האָט אֱלִיָהוּ גענומען זײַן מאַנטל, און צונויפֿגעוויקלט, און געשלאָגן דאָס וואַסער, און עס האָט זיך צעטיילט אַהין און אַהער, און זיי זײַנען ביידע אַריבערגעגאַנגען אין טריקענעש.
9 און עס איז געווען, ווי זיי זײַנען אַריבערגעגאַנגען, אַזוי האָט אֱלִיָהוּ געזאָגט צו אֱלִישׁעַ: בעט וואָס איך זאָל דיר טאָן, איידער איך וועל אַוועקגענומען ווערן פֿון דיר. האָט אֱלִישע געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, אַ

צווייעדיקער טייל פֿון דיזן גייסט זיין אויף מיר.

10 האָט ער געזאָגט: האָסט אַ שוועריקייט זאַך געבעטן. אויב דו וועסט מיך זען ווען איך ווער אַוועקגענומען פֿון דיר, ווערט דיר אַזוי געשען, אויב אָבער ניט, ווערט עס ניט געשען.

11 און עס איז געווען, ווי זיי גיינען אַזוי, גיינען און רעדן, ערשט אַ פֿייערדיקער ריטוואָגן מיט פֿייערדיקע פֿערד, און זיי האָבן פֿאָנאַנדערגעשיידט צווישן זיי ביידן, און אֵלִיָּהוּ איז אַרויף מיט אַ שטורעמווינט אין הימל.

12 און ווי אֱלִישע האָט עס געזען, אַזוי האָט ער געשריען: פֿאָטער מיינער, פֿאָטער מיינער, ריטוועגן און ריטער פֿון ישׂראל! און ער האָט אים מער ניט געזען. האָט ער אָנגענומען זיינע קלייַדער, און האָט זיי צעריסן אויף צוויי שטיקער.

13 און ער האָט אויפֿגעהויבן אֵלִיָּהוס מאַנטל וואָס איז אַראָפּגעפֿאַלן פֿון אים, און האָט זיך אומגעקערט און זיך געשטעלט בײַם ברעג ירדן.

14 און ער האָט ענגעמען אֵלִיָּהוס מאַנטל וואָס איז אַראָפּגעפֿאַלן פֿון אים, און האָט געשלאָגן דאָס וואַסער, און האָט געזאָגט: ווּוּ איז יהוה דער גאָט פֿון אֵלִיָּהוּ? און אַז ער אויך האָט געשלאָגן דאָס וואַסער, האָט דאָס וואַסער זיך צעטיילט אַהין און אַהער, און אֱלִישע איז אַריבערגעגאַנגען.

15 און די יונגע נבֿיאים וואָס פֿון יריחו האָבן אים געזען פֿון אַ קעגן איבער, און זיי האָבן געזאָגט: דער גייסט פֿון אֵלִיָּהוּ רוט אויף אֱלִישען. און זיי זײַנען אים געקומען אַנטקעגן, און האָבן זיך געבוקט פֿאַר אים צו דער ערד.

16 און זיי האָבן צו אים געזאָגט: אָט, איך בעט דיך, זײַנען צווישן דײַנע קנעכט פֿופֿציק מאַן, העלדישע יונגען; זאָלן זיי גיין, איך בעט דיך, און זוכן דײַן האַר; טאָמער האָט אים דער גייסט פֿון גאָט פֿאַרטראָגן און אים פֿאַרוואָרפֿן אויף איינעם פֿון די בערג, אָדער אין איינעם פֿון די טאָלן. האָט ער געזאָגט: איר זאָלט ניט שיקן.

17 זײַנען זיי צוגעשטאַנען צו אים ביז ער האָט זיך געשעמט, און ער האָט געזאָגט: שיקט. און זיי האָבן געשיקט פֿופֿציק מאַן, און זיי האָבן געזוכט דרײַ טעג, און האָבן אים ניט געפֿונען.

18 האָבן זיי זיך אומגעקערט צו אים, ווי ער איז געזעסן אין יריחו; און ער האָט צו זיי געזאָגט: האָב איך אײַך ניט געזאָגט: איר זאָלט ניט גיין?

19 און די מענטשן פֿון דער שטאָט האָבן געזאָגט צו אֱלִישען: זע נאָר, דער אָרט פֿון דער שטאָט איז אַ גוטער, אַזוי ווי אונדזער האַר זעט, אָבער דאָס וואַסער איז שלעכט, און דאָס לאַנד פֿאַרוואַרפֿט.

20 האָט ער געזאָגט: ברענגט מיר אַ נײַ שיסל, און טוט אַרײַן אַהין זאָלץ. האָבן זיי עס אים געבראַכט.

21 און ער איז אַרויסגעגאַנגען צו דעם אַרויסגאַנג פֿונעם וואַסער, און האָט אַהין אַרײַנגעוואָרפֿן זאָלץ, און געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איך האָב עזגונט געמאַכט דאָס דאָזיקע וואַסער; מער זאָל פֿון דאָרטן ניט זײַן קיין טויט און קיין פֿאַרוואַרפֿערין.

22 און דאָס וואַסער איז געזונט געוואָרן ביז אויף היינטיקן טאָג, אַזוי ווי דאָס וואָרט וואָס אֱלִישע האָט גערעדט.

23 און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן קיין בֵּית-אֵל. און ווי ער גייט אַרויף מיטן וועג, אַזוי זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון שטאָט קליינע יינגלעך, און האָבן געשפּעט פֿון אים, און האָבן צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, פֿליכקאָפּ! גיי אַרויף, פֿליכקאָפּ!

24 האָט ער זיך אומגעקערט הינטער זיך, און האָט זיי דערזען, און ער האָט זיי געשלאָגן אין נאָמען פֿון גאָט.

זײַנען אַרויסגעקומען צווײ בערינטעס פֿון וואַלד, און האָבן צעריסן פֿון זיי צווײ און פֿערציק קינדער. און ער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן צום באַרג כַּרמל, און פֿון דאָרטן האָט ער זיך אומגעקערט קיין שומרון.

3 1 און יהוֹרם דער זון פֿון אַחאַבֿ איז געוואָרן מלך איבער ישׂראל אין שומרון אין אַכצנטן יאָר פֿון יהוֹשפֿט דעם מלך פֿון יהודה; און ער האָט געקניגט צוועלף יאָר.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, נאָר ניט אַזוי ווי זײַן פֿאָטער און ווי זײַן מוטער; וואָרום ער האָט אָפּגעטאָן דעם זײלשטיין פֿון בַּעַל וואָס זײַן פֿאָטער האָט געמאַכט.

3 אָבער ער איז געווען באַהעפֿט אָן די זינד פֿון ירָבֿעָם דעם זון פֿון נבֿטן, וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל; ער האָט זיך ניט אָפּגעקערט דערפֿון.

4 און מֵישַׁע דער מלך פֿון מוֹאָבֿ האָט געהאַלטן שאָף, און ער פֿלעגט צאָלן דעם מלך פֿון ישׂראל די וואָל פֿון הונדערט טויזנט לעמער און הונדערט טויזנט ווידערס.

5 און עס איז געווען, ווי אַחאַבֿ איז געשטאָרבן, אַזוי האָט דער מלך פֿון מוֹאָבֿ וויידערשפּעניקט אָן דעם מלך פֿון ישׂראל.

6 איז דער מלך יהוֹרם אַרויסגעגאַנגען אין יענעם טאָג פֿון שומרון, און האָט אויסערגעציילט גאַנץ ישׂראל.

7 און ער איז געגאַנגען און האָט געשיקט צו יהוֹשפֿט דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: דער מלך פֿון מוֹאָבֿ האָט וויידערשפּעניקט אָן מיר; וועסטו גיין מיט מיר אַקעגן מוֹאָבֿ אויף מלחמה? האָט ער געזאָגט: איך וועל אַרויפֿגיין; אַזוי ווי דו אַזוי איך; אַזוי ווי דײַן פֿאָלק אַזוי מײַן פֿאָלק; אַזוי ווי דײַנע פֿערד אַזוי מײַנע פֿערד.

8 האָט ער געפֿרעגט: מיט וואָסער וועג זאָלן מיר אַרויפֿגיין? האָט ער געזאָגט: מיטן וועג פֿון דעם מדבר פֿון אדום.

9 איז געגאַנגען דער מלך פֿון ישׂראל, און דער מלך פֿון יהודה, און דער מלך פֿון אדום, און זיי האָבן זיך אַרומגעדרייט זיבן טעג וועגס, און עס איז ניט געווען קיין וואַסער פֿאַרן חיל, און פֿאַר די בהמות וואָס הינטער זיי.

10 האָט דער מלך פֿון ישׂראל געזאָגט: ווויי! וואָרום גאָט האָט צונויפֿגערופֿן די דאָזיקע דריי מלכים, זיי צו געבן אין דער האַנט פֿון מואָבֿ.

11 האָט יהוֹשפֿט געזאָגט: איז דאָ ניטאָ אַ נבֿיא פֿון גאָט, אַז מיר זאָלן פֿרעגן דורך אים בײַ גאָט? האָט זיך אָפּגערופֿן איינער פֿון די קנעכט פֿון דעם מלך פֿון ישׂראל, און האָט געזאָגט: דאָ איז דאָ אֱלישע דער זון פֿון שָׁפָט, וואָס האָט געגאָסן וואַסער אויף די הענט פֿון אֵלִיָהוּ.

12 האָט יהוֹשפֿט געזאָגט: בײַ אים איז דאָ דאָס וואָרט פֿון גאָט. און דער מלך פֿון ישׂראל און יהוֹשפֿט און דער מלך פֿון אדום האָבן אַראָפּגענידערט צו אים.

13 האָט אֱלישע געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: וואָס קער איך זיך אָן מיט דיר? גיי צו די נבֿיאים פֿון דײַן פֿאָטער, און צו די נבֿיאים פֿון דײַן מוטער. האָט דער מלך פֿון ישׂראל צו אים געזאָגט: ניטע! וואָרום גאָט האָט צונויפֿגערופֿן די דאָזיקע דריי מלכים, זיי צו געבן אין דער האַנט פֿון מואָבֿ.

14 האָט אֱלישע געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט פֿון צבֿאות וואָס איך שטיי פֿאַר אים, אַז ווען איך שׂויז ניט דעם פּנים פֿון יהוֹשפֿט דעם מלך פֿון יהודה, אויב איך וואָלט געקוקט אויף דיר, און אויב איך וואָלט דיך אָנגעזען!

15 און אַצונד, ברענגט מיר אַ שפּילער. און עס איז געווען, ווי דער שפּילער האָט געשפּילט, אַזוי איז אויף

אים געוועז די האַנט פֿון גאָט.
16 און ער האָט געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מאַכט דעם דאָזיקן טאָל גריבער אויף גריבער.
17 ווארום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר וועט ניט זען קיין ווינט, און ניט זען קיין רעגן, און דער דאָזיקער טאָל וועט אָנגעפֿילט ווערן מיט וואַסער, און איר וועט טרינקען, איר און אייערע פֿי און אייערע בהמות.
18 און דאָס איז נאָך ווינציק אין די אויגן פֿון גאָט; ער וועט אײַך געבן מואָבֿ אין אייַער האַנט.
19 און איר וועט שלאָגן יעטוועדער באַפֿעסטיקטע שטאָט, און יעטוועדער אויסדערווײלטע שטאָט; און יעטוועדער גוטן בוים וועט איר אײַנוואַרפֿן, און יעטוועדער קוואַל וואַסער וועט איר פֿאַרשטאָפּן, און יעטוועדער גוט שטיק פֿעלד וועט איר פֿאַרדאַרבן מיט שטיינער.
20 און עס איז געווען אין דער פֿרי, ווען מע ברענגט אויף דעם קרבן, ערשט וואַסער קומט אַרויס פֿון דעם וועג פֿון אדום, און דאָס לאַנד איז פֿול געוואָרן מיטן וואַסער.
21 און גאַנץ מואָבֿ האָבן געהערט אַז די מלכים זײַנען אַרויפֿגעקומען מלחמה צו האַלטן אויף זיי, און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, פֿון איטלעכן וואָס גורט אָן אַנגורט און העכער; און זיי האָבן זיך געשטעלט בײַם געמאַרק.
22 און ווי זיי האָבן זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, אַזוי האָט די זון געשײַנט אויפֿן וואַסער, און די מואָבֿים האָבן געזען פֿון ווײַטן דאָס וואַסער רויט אַזוי ווי בלוט.
23 האָבן זיי געזאָגט: בלוט איז דאָס; צעקריגן האָבן זיך צעקריגט די מלכים, און זיי האָבן געשלאָגן איינער דעם אַנדערן. און אַצונד, צום רויב, מואָבֿ!
24 און זיי זײַנען געקומען אין לאַגער פֿון ישׂראל, און די ישׂראל זײַנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן געשלאָגן מואָבֿ.
25 און די שטעט האָבן זיי צעשטערט, און ווו נאָר אַ גוט שטיק פֿעלד, האָבן זיי איטלעכער געוואָרפֿן אַ שטיין און האָבן עס אָנגעפֿילט, און יעטוועדער קוואַל וואַסער האָבן זיי פֿאַרשטאָפּט. און יעטוועדער גוטן בוים זיי אײַנגעוואָרפֿן, ביז זיי האָבן בלויז איבערגעלאָזן אירע מויערשטיינער אין קיר-חַרֶשֶׁת; און די שליידערער האָבן זי אַרומגערינגלט, און האָבן זי צעשלאָגן.
26 און דער מלך פֿון מואָבֿ האָט געזען אַז די מלחמה איז שטאַרקער פֿון אים, און ער האָט גענומען מיט זיך זיבן הונדערט מאַן ווואָס זיַען אַ שוווערד, כּדי דורכצובערעכן צו דעם מלך פֿון אדום, אָבער זיי האָבן ניט געקענט.
27 האָט ער גענומען זײַן זון דעם בכור ווואָס האָט געזאָלט קיניגן נאָך אים, און האָט אים אויפֿגעבראַכט פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער אויף דער מויער. און עס איז געוואָרן אַ גרויסער צאָרן אויף ישׂראל; און זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון אים, און האָבן זיך אומגעקערט אין לאַנד.

4 און איינע אַ פֿרוי פֿון די ווײַבער פֿון די יונגע נבֿיאים האָט געשריַען צו אֱלישע, אַזוי צו זאָגן: דײַן קנעכט, מײַן מאַן, איז טויט; און דו ווייסט אַז דײַן קנעכט איז געווען גאָטספֿאָרכטיק; און דער בַּעַל-חובֿ איז געקומען נעמען צו זיך מײַנע צוויי קינדער פֿאַר קנעכט.
2 האָט אֱלישע צו איר געזאָגט: וואָס זאָל איך דיר טאָן? זאָג מיר וואָס האָסטו אין הויז? האָט זי געזאָגט: דײַן דינסט האָט גאָרנישט אין הויז, נאָר בלויז אַ קריגל אייל.
3 האָט ער געזאָגט: גיי, באָרג דיר כּלים פֿון דערויסן, פֿון אַלע דײַנע שכנים, ליידיקע כּלים; זאָלסט ניט

קאַרגן.
4 און זאָלסט אַרײַנגיין און פֿאַרשליסן די טיר הינטער דיר און הינטער דײַנע זין, און זאָלסט אָנגיסן אין אַלע די דאָזיקע כלים; און די פֿולע זאָלסטו אַוועקרוקן.
5 איז זי אַוועקגעגאַנגען פֿון אים, און זי האָט פֿאַרשלאָסן די טיר הינטער זיך און הינטער אירע זין: זיי האָבן איר דערלאַנגט, און זי האָט אָנגעגאָסן.
6 און עס איז געווען, ווי די כלים זײַנען געווארן פֿול, אַזוי האָט זי געזאָגט צו איר זון: דערלאַנג מיר נאָך אַ כלי. האָט ער צו איר געזאָגט: ניטאָ מער קיין כלי. און דאָס איילּ האָט זיך אָפּגעשטעלט.
7 איז זי געקומען, און האָט דערציילט דעם געטלעכן מאַן, און ער האָט געזאָגט: גיי פֿאַרקויף דאָס איילּ, און באַצאָל דײַן חוב, און דו מיט דײַנע זין וועסט לעבן אויף דעם רעשט.
8 און עס איז געווען איין טאָג, איז אֱלישע אַריבערגעגאַנגען קיין שונֶם, און דאָרטן איז געווען אַ ריכע פֿרוי, האָט זי אים פֿאַרהאַלטן צו עסן ברויט. און עס איז געווען, אַז ווען נאָר ער איז דורכגעגאַנגען, פֿלעגט ער פֿאַרקערן אַהין צו עסן ברויט.
9 האָט זי געזאָגט צו איר מאַן: זע, איך בעט דיך, איך ווייס אַז דאָס איז אַ הייליקער מאַן פֿון גאָט וואָס גייט דורך בײַ אונדז תּמיד.
10 לאָמיר מאַכן, איך בעט דיך, אַ קליין געמויערט אויבערסטיבל, און לאָמיר דאָרטן אַוועקשטעלן פֿאַר אים אַ בעט, און אַ טיש און אַ שטול, און אַ לאָמפּ, און עס וועט זײַן, ווי ער קומט צו אונדז, אַזוי וועט ער אײַנקערן אַהין.
11 און עס איז געווען איין טאָג, איז ער אַהין געקומען, און ער האָט אײַנגעקערט אין דער אויבערשטוב, און האָט זיך דאָרטן געלייגט.
12 און ער האָט געזאָגט צו זײַן יונג גֵיחזי: רוף די דאָזיקע שונַמית. האָט ער זי גערופֿן, און זי האָט זיך געשטעלט פֿאַר אים.
13 האָט ער צו אים געזאָגט: זאָג אַקאָרשט צו איר: זע, דו האָסט געזאָרגט פֿון אונדזערט וועגן די דאָזיקע גאַנצע זאָרג; וואָס איז דאָ צו טאָן פֿאַר דיר? איז דאָ צו רעדן פֿאַר דיר צום מלך אָדער צום הַאַר פֿון חיל? האָט זי געזאָגט: צווישן מײַן שטאַם זיץ איך.
14 האָט ער געזאָגט: וואָס איז פֿאָרט דאָ צו טאָן פֿאַר איר? האָט גֵיחזי געזאָגט: פֿאַר וואָר זי האָט ניט קיין קינד, און איר מאַן איז אַלט.
15 האָט ער געזאָגט: רוף זי, און ער האָט זי גערופֿן, און זי האָט זיך געשטעלט אין טיר.
16 האָט ער געזאָגט: אין דער צײַט, אַזוי ווי איצט איבער אַ יאָר, וועסטו האַלטן אַ זון. האָט זי געזאָגט: ניין, מײַן האַר געטלעכער מאַן! זאָלסט ניט נאַרן דײַן דינסט.
17 און די פֿרוי איז טראָגעדיק געווארן, און זי האָט געבאָרן אַ זון אין דער צײַט אין אַ יאָר אַרום, אַזוי ווי אֱלישע האָט צו איר גערעדט.
18 און דאָס קינד איז אויפֿגעוואַקסן; און עס איז געווען איין טאָג, איז ער אַרויסגעגאַנגען צו זײַן פֿאָטער בײַ די שניטערס.
19 און ער האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָטער: מײַן קאָפּ, מײַן קאָפּ! האָט ער געזאָגט צום יונג: טראָג אים אַוועק צו זײַן מוטער.
20 האָט ער אים אַוועקגעטראָגן און אים געבראַכט צו זײַן מוטער. און ער איז געזעסן אויף אירע קני ביז האַלבן טאָג, און איז געשטאָרבן.
21 איז זי אַרויפֿגעגאַנגען, און האָט אים אַוועקגעלייגט אויפֿן בעט פֿון דעם געטלעכן מאַן, און זי האָט אים פֿאַרשלאָסן, און איז אַרויסגעגאַנגען.
22 און זי האָט געפֿרופֿן צו איר מאַן און האָט געזאָגט: שיק מיר, איך

בעט דיך, איינעם פֿון די יונגען מיט איינער פֿון די אייזעלינס, און איך וועל אַריבערלויפֿן צום געטלעכן מאַן, און וועל זיך אומקערן.

23 האָט ער צו איר געזאָגט: פֿאַר וואָס גייסטו צו אים הײַנט, ניט ראש-חודש און ניט שבת? האָט זי געזאָגט: עס איז פֿריד.

24 און זי האָט אָנגעזאָטלט די אייזעלין, און האָט געזאָגט צו איר יונג: טרײַב און גיי; זאָלסט מיך ניט אויפֿהאַלטן אין רײַטן, סײַדן איך האָב דיר געהייסן.

25 און זי איז געגאַנגען און געקומען צום געטלעכן מאַן אויפֿן באַרג כַּרמל. און עס איז געווען, ווי דער געטלעכער מאַן האָט זי דערזען פֿון ווײַטן, אזוי האָט ער געזאָגט צו זײַן יונג גֵיחזין: אָן איז ענע שוּנַמית.

26 אַצונד לויף אָפֿאַרשט איר אָנטקעגן, און זאָג צו איר: איז פֿריד צו דיר? איז פֿריד צו דײַן מאַן? איז פֿריד צום קינד? האָט זי געזאָגט: פֿריד.

27 און זי איז געקומען צום געטלעכן מאַן אויפֿן באַרג, און זי האָט זיך אָנגענומען אָן זײַנע פֿיס; האָט גֵיחזי געענענט זי אַוועקצושטויסן, אָבער דער געטלעכער מאַן האָט געזאָגט: לאָז זי אָפּ, ווײַל איר זעל איז פֿאַרביטערט, און גאָט האָט פֿאַרהוילן פֿון מיר, און האָט מיר ניט דערציילט.

28 האָט זי געזאָגט: האָב איך דען געבעטן אָ זון ביי מײַן האַר? האָב איך ניט געזאָגט: זאָלסט מיך ניט גענאַרן?

29 האָט ער געזאָגט צו גֵיחזין: גורט אָן דײַנע לענדן, און נעם מײַן שטעקן אין דײַן האַנט, און גיי; אַז דו וועסט אָנטרעפֿן עמיצן, זאָלסטו אים ניט באַגריסן, און אַז עמעצער וועט דיך באַגריסן, זאָלסטו אים ניט ענטפֿערן; און זאָלסט אַרויפֿטאָן מײַן שטעקן אויפֿן יינגלס פּנים.

30 האָט געזאָגט די מוטער פֿון יינגל: אַזוי ווי גאָט לעבט, און אַזוי ווי דײַן זעל לעבט, אויב איך וועל דיך אָפּלאָזן! איז ער אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען נאָך איר.

31 און גֵיחזי איז אַוועקגעגאַנגען זיי פֿאַרויס, און האָט אַרויפֿגעטאָן דעם שטעקן אויפֿן יינגלס פּנים, אָבער קיין קָול און קיין הערונג. האָט ער זיך אומגעקערט אים אַנטקעגן, און האָט אים דערציילט, אַזוי צו זאָגן: דער יינגל האָט זיך ניט אויפֿגעכאַפּט.

32 און אֱלישע איז געקומען אין הויז, ערשט דער יינגל איז טויט, אַוועקגעליגט אויף זײַן בעט.

33 איז ער אַרײַנגעגאַנגען און האָט פֿאַרשלאָסן די טיר הינטער זיי צוויי־ען, און ער האָט מתפלל געווען צו גאָט.

34 און ער איז אַרויף און האָט זיך געלייגט אויבערן קינד, און האָט אַרויפֿגעטאָן זײַן מויל אויף זײַן מויל, און זײַנע אויגן אויף זײַנע אויגן, און זײַנע הענט אויף זײַנע הענט, און ער האָט זיך אויסגעצויגן אויף אים, ביז דער לײַב פֿון יינגל איז געווארעמט וואַרעם.

35 און ער האָט זיך אומגעקערט, און איז אומגעגאַנגען אין הויז איין מאָל אַהין און איין מאָל אַהער; און ער איז אַרויף און האָט זיך אויסגעצויגן אויף אים; און דער יינגל האָט געגאָסן ביז זיבן מאָל, און דער יינגל האָט אויפֿגעמאַכט זײַנע אויגן.

36 האָט ער גערופֿן גֵיחזין, און האָט געזאָגט: רוף די דאָזיקע שוּנַמית. האָט ער זי געפֿונען, און זי איז אַרײַנגעקומען צו אים; האָט ער געזאָגט: נעם דײַן זון.

37 איז זי צוגעקומען, און איז געפֿאַלן צו זײַנע פֿיס, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד. און זי האָט גענומען איר זון, און איז אַרויסגעגאַנגען.

38 און אֱלישע האָט זיך אומגעקערט קיין גִלגָל; און אַ הונגער איז געווען

אין לאַנד; און די יונגע נבֿיאים זײַנען געזעסן פֿאַר אים; האָט ער געזאָגט צו זײַן יונג: שטעל צו דעם גרויסן טאָפּ, און קאָך אָפּ אַ געקעכטס פֿאַר די יונגע נבֿיאים.

39 איז איינער אַרויסגעגאַנגען אין פֿעלד קלײַבן קרײַטעכער, און ער האָט געפֿונען אַ פֿעלדבײַמל און האָט אָנגעקליבן דערפֿון ווילדע אוגערקעס אַ פֿול קלייד זײַנס. און ער איז געקומען און האָט עס אַרײַנגעשניטן אין טאָפּ געקעכטס; ווײַל זיי האָבן עס ניט געקענט.

40 האָט מען אַרײַנגעגאָסן די מענטשן צום עסן; און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געגעסן פֿון דעם געקעכטס, אַזוי האָבן זיי אויסגעשרײַען און געזאָגט: טויט איז אין טאָפּ, געטלעכער מאַן. און זיי האָבן ניט געקענט עסן.

41 האָט ער געזאָגט: טאָ ברענגט מעל. און ער האָט אַרײַנגעשאָטן אין טאָפּ, און האָט געזאָגט: גיס אַרײַן פֿאַר די מענטשן, און זאָלן זיי עסן. און קיין שום בייז איז אין טאָפּ ניט געווען.

42 און אַ מאַן איז געקומען פֿון בַּעַל-שָׁלִשָׁה, און האָט געבראַכט דעם געטלעכן מאַן ברויט פֿון ערשטער תּבוּאה, צוואַנציק ערשטענע ברויטן, און פֿרישע זאַנגען אין זײַן זאַק. האָט ער געזאָגט: גיב די מענטשן און זאָלן זיי עסן.

43 האָט זײַן משרת געזאָגט: ווי קען איך דאָס דערלאַנגען פֿאַר הונדערט מאַן? האָט ער געזאָגט: גיב די מענטשן, און זאָלן זיי עסן. וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זיי וועלן עסן און נאָך איבערלאָזן.

44 און ער האָט דערלאַנגט פֿאַר זיי, און זיי האָבן געגעסן און נאָך איבערגעלאָזן, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט.

5 און נַעֲמָן דער חיל-פֿירער פֿון דעם מלך פֿון ארם איז געווען אַ גרויסער מאַן ביַי זײַן האַר, און אָנגענומען, וואָרום דורך אים האָט גאָט געגעבן אַ גרויסע ישועה צו ארם. און דער מאַן איז געווען אַ העלדישער גִּבור, אָבער אַ מצורע.

2 און די אַרמים זײַנען אַרויסגעגאַנגען אין באַנדעס, און האָבן געפֿאַנגען פֿון לאַנד ישׂראל אַ קליין מיידל; און זי האָט באַדינט נַעֲמָנס ווײַב.

3 האָט זי געזאָגט צו איר האַרינטע: הלוואי איז מײַן האַר ביַי דעם נבֿיא ווָאס אין שומרון; ער וואָלט אים דענצמאָל אויסגעהיילט פֿון זײַן צרעת.

4 איז ער געקומען און האָט דערציילט זײַן האַר, אַזוי צו זאָגן: אַזוי און אַזוי האָט געredעט די מיידל ווָאס פֿון לאַנד ישׂראל.

5 האָט דער מלך פֿון ארם געזאָגט: קום גיי, און איך וועל שיקן אַ בריוו צו דעם מלך פֿון ישׂראל. איז ער געגאַנגען און ער האָט גענומען מיט זיך צען צענטנער זילבער, און זעקסטויזנט גאָלדשטיק, און צען גאַנג קלייַדער.

6 און ער האָט געבראַכט דעם בריוו צו דעם מלך פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: און אַצונד, ווי דער דאָזיקער בריוו קומט צו דיר, אָט האָב איך דיר געשיקט מײַן קנעכט נַעֲמָנען, זאָלסטו אים אויסהיילן פֿון זײַן צרעת.

7 און עס איז געווען, ווי דער מלך פֿון ישׂראל האָט אויסגעלייענט דעם בריוו, אַזוי האָט ער צעריסן זײַנע קלייַדער, און האָט געזאָגט: בין איך דען אַ גאָט צו טייטן און צו מאַכן לעבעדיק, אַז דער דאָזיקער שיקט צו מיר, צו היילן אַ מענטש פֿון זײַן צרעת? יאָ, מערקט נאָר, איך בעט אײַך, און זעט, אַז אַן אויסרייד ער זוכט אַקעגן מיר.

8 און עס איז געווען, ווי אֱלִישָׁע דער גענטלעכער מאַן האָט געהערט אַז דער

מלך פֿון ישׂראל האָט צעריסן זײַנע קלײדער, האָט ער געשיקט צום מלך, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס האָסטו צעריסן דײַנע קלײדער? זאָל ער אַקאָרשט קומען צו מיר, און ער וועט וויסן אַז עס איז דאָ אַ נבֿיא אין ישׂראל.

9 איז נַעֲמָן געקומען מיט זײַנע פֿערד און מיט זײַנע רײַטוועגן, און האָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם אײַנגאַנג פֿון אֱלִישָׁעס הויז.

10 האָט אֱלִישע געשיקט צו אים אַ שָׁלִיחַ, אַזוי צו זאָגן: גיי, און זאָלסט זיך באָדן זיבן מאָל אין ירדן, און דײַן לײַב וועט זיך אומקערן צו דיר, און וועסט ווערן ריין.

11 האָט נַעֲמָן געצערנט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט געזאָגט: זע, איך האָב געמיינט, אַרויסגיין וועט ער אַרויסגיין צו מיר, און וועט זיך אָוועקשטעלן און וועט רופֿן דעם נאָמען פֿון יהוה זײַן גאָט, און פֿאָכן מיט זײַן האַנט אויף דעם אָרט, און אַוועקנעמען די צרעת.

12 זײַנען ניט אֲמָנָה און פַּרפַּר, די טײַכן פֿון דמשׂק בעסער פֿון אַלע וואַסערן פֿון ישׂראל? קען איך זיך ניט באָדן אין זיי, און ווערן ריין? און ער האָט זיך אומגעקערט און איז אַוועקגעגאַנגען מיט גרימצאָרן.

13 האָבן זײַנע קנעכט געענטפֿערט, און האָבן גערעדט און צו אים געזאָגט: מײַן פֿאָטער, אַז דער נבֿיא וואָלט דיר געהייסן אַ גרויסע זאַך, וואָלסטו דען ניט געטאָן? הײַנט ווי אַז ער זאָגט דיר נאָר: באָד זיך, און ווער ריין?

14 האָט ער אַראָפּגעניידערט און זיך געטונקען אין ירדן זיבן מאָל, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון דעם געטלעכן מאַן, און זײַן לײַב האָט זיך אומגעקערט אַזוי ווי דער לײַב פֿון אַ קליין ייִנגל, און ער איז געוואָרן ריין.

15 האָט ער זיך אומגעקערט צום געטלעכן מאַן, ער מיט זײַן גאַנצער מחנה, און ער איז געקומען און האָט זיך געשטעלט פֿאַר אים, און האָט געזאָגט: אָט אַצונד וויים איך אַז ניטאָ קיין גאָט אויף דער גאַנצער ערד נאָר בלויז אין ישׂראל. און אַצונד, נעם אָן, איך בעט דיך, אַ מתּנה פֿון דײַן קנעכט.

16 האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט יהוה וואָס איך שטיי פֿאַר אים, אויב איך וועל נעמען! און ער איז צוגעשטאַנען צו אים צו נעמען, אָבער ער האָט ניט געוואָלט.

17 האָט נַעֲמָן געזאָגט: אויב דאָס ניט, זאָל, איך בעט דיך, געגעבן ווערן דײַן קנעכט ערד, די משׂא פֿון צוויי מוילאייזלען; וואָרום דײַן קנעכט וועט מער ניט מאַכן בראַנדאָפּפֿער אָדער שלאַכטאָפּפֿער צו אַנדערע געטער נאָר בלויז צו יהוה.

18 פֿאַר דער דאָזיקער זאַך זאָל יהוה פֿאַרגעבן דײַן קנעכט: ווען מײַן האַר קומט אין הויז פֿון רִמּוֹן זיך דאָרטן צו בוקן, און ער איז אָנגעלענט אויף מײַן האַנט, און איך וועל זיך בוקן אין הויז פֿון רִמּוֹן, ווען איך מוז זיך בוקן אין הויז פֿון רִמּוֹן, זאָל יהוה פֿאַרגעבן דײַן קנעכט אין דער דאָזיקער זאַך.

19 האָט ער צו אים געזאָגט: גיי בשלום. און ער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון אים אַ שטרעק לאַנד.

20 און גֵיחזִי, דער יונג פֿון אֱלִישע דעם געטלעכן מאַן, האָט געזאָגט: אָט האָט מײַן האַר אָפּגעזאָגט דעם דאָזיקן נַעֲמָן דעם אַרַמ׳, אָנצונעמען פֿון זײַן האַנט דאָס וואָס ער האָט געבראַכט. אַזוי ווי גאָט לעבט, אַז איך מוז אים נאָכלויפֿן, און נעמען פֿון אים עפּעס!

21 און גֵיחזִי האָט נאָכגעיאָגט נַעֲמָנ׳ן; און ווי נַעֲמָן האָט געזען עמיצן לויפֿן נאָך אים, אַזוי איז ער אַראָפּגעשפּרונגען פֿון רײַטוואָגן אים אַנטקעגן, און האָט געזאָגט: איז פֿריד?

22 האָט ער געזאָגט: פֿריד. מײַן האַר האָט מיך געשיקט אַזוי צו זאָגן: אָט אַקאָרשט אַצונד זײַנען געקומען צו

מיר צווויי יונגעלײט פֿון דעם געבערג פֿון אפֿרים, פֿון די יונגע נבֿיאים. גיב פֿאַר זיי, איך בעט דיך, אַ צענטנער זילבער און צוויי גאַנג קלײדער.

23 האָט נעַמָן געזאָגט: באַוויליק, נעם צוויי צענטער. און ער איז צוגעשטאַנען צו אים, און האָט אײנגעבונדן צוויי צענטנער זילבער אין זעקלעך, און צוויי גאַנג קלײדער, און געגעבן צו צוויי פֿון זײַנע יונגען, און זיי האָבן עס געטראָגן אים פֿאַרויס.

24 און ווי ער איז געקומען צום בערגל, אַזוי האָט ער עס צוגענומען פֿון זיי̈ער האַנט, און באַהאַלטן אין הויז; און ער האָט אַוועקגעשיקט די מענטשן, און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען.

25 און ער איז געקומען און האָט זיך געשטעלט פֿאַר זײַן האַר. האָט אֱלִישע צו אים געזאָגט: פֿון וואַנען, גֵיחזִי? האָט ער געזאָגט: דײַן קנעכט איז אין ערגעץ ניט געגאַנגען.

26 האָט ער צו אים געזאָגט: איז ניט מײַן האַרץ מיטגעגאַנגען ווען אַ מאַן האָט זיך אומגעדרייט פֿון זײַן רײַטוואָגן דיר אַנטקעגן? איז דאָס אַ צײַט צו נעמען זילבער, און נעמען קלײדער, אָדער אײלבערטגערטנער און ווינגערטנער, אָדער שאָף און רינדער, אָדער קנעכט און דינסטן?

27 דרום זאָל נַעֲמָנס צרעת זיך באַהעפֿטן אָן דיר און אָן דײַן זאָמען אויף אייביק. און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר אים מצורָע [ווײס] ווי שניי.

6 און די יונגע נבֿיאים האָבן געזאָגט צו אֱלִישע. זע נאָר, דער אָרט ווו מיר זיצן פֿאַר דיר איז צו ענג פֿאַר אונדז.

2 לאָמיר גיין ביזן ירדן, און לאָמיר נעמען פֿון דאָרטן איטלעכער פֿון אונדז איין קלאָץ, און לאָמיר אונדז דאָרטן מאַכן אַן אָרט צו ווויינען דאָרטן. האָט ער געזאָגט: גייט.

3 האָט איינער געזאָגט: באַוויליק, איך בעט דיך, און גיי מיט דײַנע קנעכט. - האָט ער געזאָגט: איך וועל גיין.

4 איז ער געגאַנגען מיט זיי, און זיי זײַנען געקומען צום ירדן, און זיי האָבן אָפּגעהאַקט די ביימער.

5 און עס איז געווען, ווי איינער ווואַרפֿט אום אַ קלאָץ, אַזוי איז דער אײַזן אַרײַנגעפֿאַלן אין וואַסער, און ער האָט אויסגעשריִען און געזאָגט: ווויי, מײַן האַר, וואָרום ער איז אַ געלִיענער.

6 האָט דער געטלעכער מאַן געזאָגט: ווו איז ער אַרײַנגעפֿאַלן? האָט ער אים געוויזן דעם אָרט, און ער האָט אָפּגעשניטן אַ העלצל, און האָט עס אַהין אַרײַנגעווארפֿן, און דער אײַזן איז אַרויפֿגעשוווּמען.

7 און ער האָט געזאָגט: הייב דיר אים אַרויס; האָט ער אויסגעשטרעקט זײַן האַנט, און האָט אים אַרויסגענומען.

8 און דער מלך פֿון ארם האָט געהאַלטן מלחמה אויף ישׂראל, און ער האָט אָפּגערעדט מיט זײַנע קנעכט, אַזוי צו זאָגן: אין יענעם און יענעם ארט וועט זײַן מײַן לאַגערונג.

9 האָט דער געטלעכער מאַן געשיקט צו דעם מלך פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: היט זיך פֿאַרבײַצוגיין דעם דאָזיקן אָרט, וואָרום אַהין לאָזן זיך אַראָפּ די אַרַמים.

10 און דער מלך פֿון ישׂראל האָט געשיקט צו דעם אָרט וואָס דער געטלעכער מאַן האָט אים געזאָגט און אים געוואָרנט; און ער האָט זיך דאָרטן אויסגעהיט ניט איין מאָל און ניט צוויי מאָל.

11 איז אויפֿגערודערט געווארן דאָס האַרץ פֿון דעם מלך פֿון ארם איבער דער דאָזיקער זאַך, און ער האָט געפֿרופֿן זײַנע קנעכט, און האָט צו זיי

געזָאגט: קענט איר מיר ניט זאָגן, ווער פֿון אונדזערע איז מיט דעם מלך פֿון ישׂראל?
12 האָט איינער פֿון זײנע קנעכט געזאָגט: ניין, מײַן האַר מלך, נײַערט אֱלישׁע דער נבֿיא וואָס אין ישׂראל דערציילט דעם מלך פֿון ישׂראל די רייד וואָס דו רעדסט אין דײַן שלאָפֿקאַמער.
13 האָט ער געזאָגט: גייט און זעט ווּו ער איז, און איך וועל שיקן און וועל אים נעמען. איז אים אַנגעזאָגט געווּאָרן, אַזוי צו זאָגן: ער איז אין דוֹתן.
14 און ער האָט געשיקט אַהין פֿערד און רײַטוועגן און אַ גרויסן חיל, און זיי זײַנען געקומען בײַ נאַכט, און האָבן אַרומגערינגלט די שטאָט.
15 און דער משרת פֿון דעם גטלעכן מאַן האָט זיך געפֿעדערט אויפֿצושטיין, און ער איז אַרויסגעגאַנגען, ערשט אַ חיל רינגלט אַרום די שטאָט, מיט פֿערד און רײַטוועגן. האָט זײַן יונג צו אים געזאָגט: ווייַ, מײַן האַר, וואָס זאָלן מיר טאָן?
16 האָט ער געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן; וואָרום די וואָס מיט אונדז זײַנען מער ווי די וואָס מיט זיי.
17 און אֱלישׁע האָט מתפּלל געווען און האָט געזאָגט: גאָט עפֿן, איך בעט דיך, זײַנע אויגן, און זאָל ער זען. האָט גאָט געעפֿנט די אויגן פֿון דעם יונג, און ער האָט געזען, ערשט דער באַרג איז פֿול מיט פֿערד און רײַטוועגן פֿײַערדיקע רונד אַרום אֱלישׁען.
18 און ווי זיי האָבן אַראָפּגענידערט צו אים, אַזוי האָט אֱלישׁע מתפּלל געווען צו גאָט, און האָט געזאָגט: שלאָג, איך בעט דיך, דאָס דאָזיקע פֿאָלק מיט בלינדקייט. האָט ער זיי געשלאָגן מיט בלינדקייט, אַזוי ווי דאָס ווארט פֿון אֱלישׁען.
19 און אֱלישׁע האָט צו זיי געזאָגט: ניט דאָס איז דער וועג, און ניט דאָס איז די שטאָט. גייט מיר נאָך און איך וועל אײַך פֿירן צו דעם מאַן ווָאס איר זוכט. און ער האָט זיי אַוועקגעפֿירט קיין שומרון.
20 און עס איז געווען, ווי זיי זײַנען געקומען קיין שומרון, אַזוי האָט אֱלישׁע געזאָגט: גאָט, עפֿן די אויגן פֿון די דאָזיקע, זיי זאָלן זען. האָט גאָט געעפֿנט זייערע אויגן, און זיי האָבן געזען, ערשט זיי זײַנען אין מיטן שומרון.
21 און דער מלך פֿון ישׂראל האָט געזאָגט צו אֱלישׁען, ווען ער האָט זיי געזען: זאָל איך דערשלאָגן, זאָל איך דערשלאָגן, מײַן פֿאָטער?
22 האָט ער געזאָגט: זאָלסט ניט דערשלאָגן. צי די וואָס דו האָסט געפֿאַנגען מיט דײַן שוואַרד און מיט דײַן בויגן דערשלאָגסט דאָס? שטעל פֿאַר זיי ברויט און וואַסער, און זאָלן זיי עסן און טרינקען, און גיין צו זייער האַר.
23 האָט ער זיי געמאַכט אַ גרויסן מאָלצײַט און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, און ער האָט זיי זײַנען אַוועקגעשיקט, און זיי זײַנען אַוועקגעגאַנגען צו זייער האַר. און די באַנדעס פֿון ארם זײַנען מער ווידער ניט געקומען אין לאַנד פֿון ישׂראל.
24 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט בן-הַדַד דער מלך פֿון ארם אײַנגעזאַמלט זײַן גאַנצן חיל, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען און האָט געלעגערט אויף שומרון.
25 און עס איז געווארן אַ גרויסער הונגער אין שומרון, בעת-אָט זיי האָבן געלעגערט אויף איר, ביז אַ קאָפּ פֿון אַן אייזל איז געווען אַכציק זילבערסטיק און אַ פֿערטל קַבּ טויבנמיסט פֿינף זילבערסטיק.
26 און עס איז געווען, ווי דער מלך פֿון ישׂראל איז פֿאַרבײַגעגאַנגען אויף דער מויער, האָט אַ פֿרוי געשריען צו אים, אַזוי צו זאָגן: העלף, מײַן האַר

מלך.
27 האָט ער געזאָגט: אַז גאָט העלפֿט דיר ניט, פֿון וואַנען זאָל איך דיר העלפֿן? פֿון שיַיער צי פֿון קעלער?
28 און דער מלך האָט צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר? האָט זי געזאָגט: די דאָזיקע פֿרוי האָט צו מיר געזאָגט: גיב אַהער דיין זון, און מיר וועלן אים היַינט אויפֿעסן, און מיַין זון וועלן מיר אויפֿעסן מאָרגן.
29 האָבן מיר אָפּגעקאָכט מיַין זון, און מיר האָבן אים אויפֿגעגעסן; און אַז איך האָב צו איר געזאָגט אויפֿן אַנדערן טאָג: גיב אַהער דיין זון, און מיר וועלן אים אויפֿעסן, האָט זי באַהאַלטן איר זון.
30 און עס איז געווען, ווי דער מלך האָט געהערט די ווערטער פֿון דער פֿרוי, אַזוי האָט ער צעריסן זיַינע קליידער, בעת ער איז פֿאַרביַיגעגאַנגען אויף דער מויער, און דאָס פֿאָלק האָט געזען, ערשט זאַק איז אויף זיַין לייַב פֿון אונטן.
31 און ער האָט געזאָגט: זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב דער קאָפּ פֿון אֱלישע דעם זון פֿון שָׁפֿטן וועט בלייַבן אויף אים היַינט!
32 און אֱלישע איז געזעסן אין זיַין הויז, און די עלטסטע זיַינען געזעסן מיט אים. און [דער מלך] האָט געשיקט פֿון זיך אַ מאַן. אָבער אייַדער דער שָׁלִיחַ איז אָנגעקומען צו אים, האָט ער געזאָגט צו די עלטסטע: איר זעט ווי דער דאָזיקער זון פֿון דעם רוצֵחַ שיקט אַראָפּצוגעמען מיַין קאָפּ? זעט, ווי דער שָׁלִיחַ קומט, פֿאַרשליסט די טיר, און איר זאָלט זיך אָנשפּאַרן אָן דער טיר אָקעגן אים. פֿאַר וואָר, דער שאָרך פֿון זיַין האַרס פֿיס איז הינטער אים.
33 ווי ער רעדט נאָך מיט זיי, ערשט דער שָׁלִיחַ נידערט אַראָפּ צו אים. און [דער מלך] האָט געזאָגט: זע, דאָס דאָזיקע בייז איז פֿון גאָט; וואָס קען איך נאָך האָפֿן פֿון גאָט?

7 האָט אֱלישע געזאָגט: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מאָרגן אין דער צייַט וועט אַ סְאָה זעמלמעל זיַין פֿאַר אַ שקל, און צוויי סְאָה גערשטן פֿאַר אַ שקל, אין דעם מויער פֿון שומרון.
2 האָט דער הויפּטמאַן וואָס דער מלך איז געווען אָנגעלענט אויף זיַין האַנט געענטפֿערט דעם גטלעכן מאַן, און האָט געזאָגט: אַפֿילו גאָט זאָל מאַכן פֿענצטער אין הימל, קען דען דאָזיקע זאַך געשען? האָט ער געזאָגט: אָט וועסטו זען מיט דיַינע אויגן, אָבער עסן דערפֿון וועסטו ניט.
3 און פֿיר מענטשן מצוֹרָעים, זיַינען געווען ביים איַינגאַנג פֿון טויער; האָבן זיי געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס זיצן מיר דאָ ביז מיר וועלן שטאַרבן?
4 זאָלן מיר זאָגן: מיר וועלן אַריַינגיין אין שטאָט, איז דער הונגער אין שטאָט, און מיר וועלן דאָרטן שטאַרבן; און אויב מיר וועלן דאָ זיצן, וועלן מיר אויך שטאַרבן. דרום קומט אָצונד און לאָמיר צופֿאַלן צו דעם לאָגער פֿון ארם; אויב זיי וועלן אונדז לאָזן לעבן, וועלן מיר לעבן, און אויב זיי וועלן אונדז טייטן, וועלן מיר שטאַרבן.
5 זיַינען זיי אויפֿגעשטאַנען אין אָוונט צו גיין צו דעם לאָגער פֿון ארם, און זיי זיַינען געקומען צום עק לאָגער פֿון ארם, ערשט דאָרטן איז קיין מענטש ניטאָ.
6 וואָרום גאָט האָט געמאַכט הערן אין דעם לאָגער פֿון ארם אַ ליַארעם פֿון ריַיטוועגן, און אַ ליַארעם פֿון פֿערד, אַ ליַארעם פֿון אַ גרויסן חיל, און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: זע, דער מלך פֿון ישׂראל האָט אָנגעדונגען אויף אונדז די מלכים פֿון די חִתִּים, און די מלכים פֿון מצרים, צו קומען אויף אונדז.
7 און זיי זיַינען אויפֿגעשטאַנען און זיַינען אַנטלאָפֿן אין אָוונט, און האָבן

איבערגעלאָזט זייערע געצעלטן, און זייערע פֿערד און זייערע אייזלען, דעם לאַגער אַזוי ווי ער איז, און זײַנען אַנטלאָפֿן אום זייער לעבן.

8 און די דאָזיקע מצורָעים זײַנען געקומען צום עק לאַגער, און זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין איין געצעלט, און האָבן געגעסן און געטרונקען, און אַרויסגעטראָגן פֿון דאָרטן זילבער און גאָלד, און בגדים, און זיי זײַנען געגאַנגען און האָבן באַהאַלטן; און זיי זײַנען צוריקגעקומען און זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין אַן אַנדער געצעלט, און האָבן אַרויסגעטראָגן פֿון דאָרטן, און זײַנען געגאַנגען און האָבן באַהאַלטן.

9 און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: מיר טוען ניט רעכט; היינטיקער טאָג איז אַ טאָג פֿון בשׂורה, און מיר שווײַגן. אַז מיר וועלן ווארטן ביז ליכט פֿון פֿרימאָרגן, וועט אונדז טרעפֿן אַ שטראָף. דרום קומט אַצונד, און לאָמיר אַרײַנגיין און דערציילן אין הויז פֿון מלך.

10 זײַנען זיי געגאַנגען און האָבן געפֿונפֿן צו די טויערלײַט פֿון שטאָט, און זיי האָבן זיי דערציילט, אַזוי צו זאָגן: מיר זײַנען געקומען אין לאַגער פֿון ארם, ערשט דאָרטן איז ניטאָ קיין מאַן און קיין קול פֿון אַ מענטשן; נאָר די פֿערד זײַנען צוגעבונדן, און די אייזלען זײַנען צוגעבונדן, און די געצעלטן אַזוי ווי זיי זײַנען געווען.

11 האָבן די טויערלײַט געפֿונפֿן, און מע האָט אָנגעזאָגט אינעווייניק אין מלכס הויז.

12 איז דער מלך אויפֿגעשטאַנען אין דער נאַכט, און ער האָט געזאָגט צו זײַנע קנעכט: לאָמיר אײַך זאָגן וואָס די אַרמים אונדז האָבן דאָ געטאָן: זיי ווייסן אַז מיר זײַנען הונגעריקע, דרום זײַנען זיי אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַגער זיך צו באַהאַלטן אין פֿעלד, אַזוי צו זאָגן: ווי זיי וועלן אַרויסגיין פֿון שטאָט, אַזוי וועלן מיר זיי כאַפֿן לעבעדיקערהייט, און מיר וועלן אַרײַנגיין אין שטאָט.

13 האָט זיך אָנגערופֿן איינער פֿון זײַנע קנעכט און האָט געזאָגט: טאָ זאָל מען, איך בעט דיך, נעמען פֿינף פֿון די עבעליבענע פֿערד וואָס זײַנען דאָ עבעליבן- זיי זײַנען דאָך אַזוי ווי דער גאַנצער המון פֿון ישׂראל וואָס גייען אויס- און לאָמיר שיקן און זען.

14 האָבן זיי גענומען צוויי רײַטוועגן מיט פֿערד, און דער מלך האָט זיי געשיקט נאָך דעם חיל פֿון ארם, אַזוי צו זאָגן: גייט און זעט.

15 זײַנען זיי געגאַנגען נאָך זיי ביזן ירדן; ערשט דער גאַנצער וועג איז פֿול מיט בגדים און זאַכן וואָס די אַרמים האָבן אַוועקגעוואָרפֿן אין זייער אײַלענײַש. האָבן די שלוחים זיך אומגעקערט, און האָבן דערציילט דעם מלך.

16 איז אַרויסגעגאַנגען דאָס גאַנצע פֿאָלק און זיי האָבן אויסגערויבט דעם לאַגער פֿון ארם; און אַ סאָה זעמלמעל איז געווען פֿאַר אַ שקל, און צוויי סאָה געשטען פֿאַר אַ שקל, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט.

17 און דער מלך האָט אויפֿגעזעצט דעם הויפּטמאַן וואָס ער איז געווען אָנגעלענט אויף זײַן האַנט, איבער דעם טויער. האָט אים דאָס פֿאָלק צעטרעטן אין טויער, און ער איז געשטאָרבן. אַזוי ווי עס האָט גערעדט דער געטלעכער מאַן, וואָס ער האָט גערעדט וועו דער מלך האָט אַראָפּגעניידערט צו אים.

18 וואָרום עס איז געווען, אַז דער געטלעכער מאַן האָט גערעדט צום מלך, אַזוי צו זאָגן: צוויי סאָה געשטען וועלן זײַן פֿאַר אַ שקל, און אַ סאָה זעמלמעל פֿאַר אַ שקל, מאָרגן אין דער צײַט אין טויער פֿון שומרון,

19 האָט דער הויפּטמאַן זיך אָפּגערופֿן צום געטלעכן מאַן, און

האָט געזאָגט: און אֲפִילוּ גאָט זאָל מאַכן פֿענצטער אין הימל, קען דען געשען אַזוי ווי די דאָזיקע זאַך? האָט ער זאָגט: אָט וועסטו זען מיט דײַנע אויגן, אָבער עסן דערפֿון וועסטו ניט.

20 און אים איז אַזוי געשען און דאָס פֿאָלק האָט אים צעטרעטן אין טויער, און ער איז געשטאָרבן.

8 און אֱלישע האָט געריעדט צו דער פֿרוי וואָס ער האָט לעבעדיק געמאַכט איר זון, אַזוי צו זאָגן: שטיי אויף און גיי, דו און דײַן הויזגעזינט, און האַלט זיך אויף ווו דו וועסט זיך אויפֿהאַלטן, וואָרום גאָט האָט געפֿוסן אַ הונגער, און ער קומט אויך איבערן לאַנד אויף זיבן יאָר.

2 איז די פֿרוי אויפֿגעשטאַנען, און האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון דעם געטלעכן מאַן, און זי איז געגאַנגען מיט איר הויזגעזינט, און האָט זיך אויפֿגעהאַלטן אין לאַנד פֿון די פּלשתּים זיבן יאָר.

3 און עס איז געווען צום סוף פֿון די זיבן יאָר, האָט די פֿרוי זיך אומגעקערט פֿון לאַנד פֿון די פּלשתּים, און זי איז אַרויסגעגאַנגען שרײַען צום מלך וועגן איר הויז און וועגן איר פֿעלד.

4 און דער מלך האָט גראָד גערעדט צו גֵיחזי דעם יונג פֿון דעם געטלעכן מאַן, אַזוי צו זאָגן: דערציילּ מיר אַקאָרשט אַלע גרויסע זאַכן וואָס אֱלישע האָט געטאָן.

5 און עס איז געווען ווי ער דערציילט אַזוי דעם מלך, אַז ער האָט לעבעדיק געמאַכט דעם טויטן, ערשט די פֿרוי וואָס ער האָט לעבעדיק געמאַכט איר זון, שרײַט צום מלך וועגן איר הויז און וועגן איר פֿעלד. האָט גֵיחזי געזאָגט: מײַן האַר מלך, דאָס איז די פֿרוי, און דאָס איז איר זון וואָס אֱלישע האָט לעבעדיק געמאַכט.

6 האָט דער מלך אויסגעפֿרעגט די פֿרוי, און זי האָט אים דערציילט. און דער מלך האָט אים מיטגעגעבן אַ הויפֿדינער, אַזוי צו זאָגן: קער אום אַלץ וואָס איז אירס, און אַלע אינקומענישן פֿון דעם פֿעלד, פֿון דעם טאָג וואָס זי האָט פֿאַרלאָזן דאָס לאַנד און ביז אַצונד.

7 און אֱלישע איז געקומען קיין דמשׂק; און בן-הַדַד דער מלך פֿון ארם איז געווען קראַנק; איז אים דערציילט געווארן, אַזוי צו זאָגן: דער גאָטלעכער מאַן איז געקומען אַהער.

8 האָט דער מלך געזאָגט צו חֲזָאֵל: נעם אין דײַן האַנט אַ מתּנה, און גיי אַנטקעגן דעם גאָטלעכן מאַן, און זאָלסט פֿרעגן דורך אים בײַ גאָט, אַזוי צו זאָגן: וועל איך גענעזן ווערן פֿון דער דאָזיקער קראַנקשאַפֿט?

9 איז חֲזָאֵל געגאַנגען אים אַנטקעגן; און ער האָט מיטגענומען אַ מתּנה אין זײַן האַנט, און פֿון אַל דאָס גוטס פֿון דמשׂק, אַ משׂא פֿון פֿערציק קעמלען, און ער איז געקומען און האָט זיך געשטעלט פֿאַר אים, און האָט געזאָגט: דײַן זון בן-הַדַד דער מלך פֿון ארם האָט מיך געשיקט צו דיר, אַזוי צו זאָגן: וועל איך גענעזן ווערן פֿון דער דאָזיקער קראַנקשאַפֿט?

10 האָט אֱלישע צו אים געזאָגט: גיי, זאָג צו אים: גענעזן וועסטו גענעזן ווערן; אָבער גאָט האָט מיר באַוויזן אַז שטאַרבן וועט ער שטאַרבן.

11 און ער האָט אָנגעשטעלט זײַן פּנים, און [אים] באַטראַכט ביז ער האָט זיך פֿאַרשעמט; און דער גאָטלעכער מאַן האָט געווויינט.

12 האָט חֲזָאֵל געזאָגט: פֿאַר וואָס ווייַנט מײַן האַר? האָט ער געזאָגט: ווײַל איך ווייס דאָס בייז וואָס דו וועסט אָנטאָן די קינדער פֿון ישׂראל. זייערע פֿעסטונגען וועסטו אַוועקלאָזן אין פֿײַער, און זייערע יונגעלײַט וועסטו הרגענען מיטן שווערד, און זייערע קליינע קינדער וועסטו צעהאַקן, און זייערע טראָגעדיקע

וועסטו אויפֿשפּאַלטן.

13 האָט חֲזָאֵל געזאָגט: אָבער ווער איז דײַן קנעכט דער הונט, אַז ער זאָל טאָן די דאָזיקע גרויסע זאַך? האָט אֱלִישע געזאָגט: גאָט האָט מיר געוויזן דיך ווי דער מלך איבער ארם.

14 איז ער אַוועקגעגאַנגען פֿון אֱלִישען, און איז געקומען צו זײַן האַר; האָט ער אים געפֿרעגט: וואָס האָט אֱלִישע געזאָגט? האָט ער געזאָגט: ער האָט מיר געזאָגט, געזונט וועסטו גענעזן ווערן.

15 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט ער גענומען דאָס שטריקטוך און אײַנגעטונקט אין וואַסער, און פֿאַרשפּרייט אויף זײַן פּנים, און ער איז געשטאָרבן. און חֲזָאֵל איז געווארן מלך אויף זײַן אָרט.

16 און אין פֿינפֿטן יאָר פֿון יוֹרָם דעם זון פֿון אַחאָבן, דעם מלך פֿון ישׂראל ווען יהוֹשפֿט איז געווען דער מלך פֿון יהודה, איז יהוֹרם דער זון פֿון יהוֹשפֿט דעם מלך פֿון יהודה געווארן מלך.

17 צוויי און דרײַסיק יאָר איז ער אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און אָכט יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים.

18 און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון די מלכים פֿון ישׂראל, אַזוי ווי דאָס הויז פֿון אַחאָבּ האָט געטאָן; ווארום ער האָט געהאַט אַחאָבּס טאָכטער פֿאַר אַ ווײַב; און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט.

19 אָבער גאָט האָט ניט געוואָלט אומבאַרעכטגן יהודה פֿון זײַן קנעכט דָּוִד וועגן, אַזוי ווי ער האָט אים צוגעזאָגט, צו געבן אים און זײַנע קינדער אַ ליכט אַלע טעג.

20 אין זײַנע טעג איז אדום אָפּגעפֿאַלן פֿון אונטער דער האַנט פֿון יהודה, און זיי האָבן געמאַכט אויבער זיך אַ מלך.

21 איז יוֹרָם אַריבערגעגאַנגען קיין צָעִיר און אַלע רײַטווועגן מיט אים, און ער איז אויפֿגעשטאַנען ביי נאַכט, און האָט געשלאָגן די אַדוֹמים וואָס האָבן אים אַרומגערינגלט, און די הויפּטלײַט פֿון די רײַטווועגן; און דאָס פֿאָלק איז אַנטלאָפֿן צו זײַנע געצעלטן.

22 אָבער אדום איז אָפּגעפֿאַלן פֿון אונטער דער האַנט פֿון יהודה ביז אויף הײַנטיקן טאָג. דעמאָלט אין דער אייגענער צײַט איז אָפּגעפֿאַלן לִבְנָה.

23 און די אויבעריקע זאַכן וועגן יוֹרָמען, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה.

24 און יוֹרָם האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געווארן לעבן זײַנע עלטערן אין דָּוִדס שטאָט. און זײַן זון אַחַזְיָהו איז געווארן מלך אויף זײַן אָרט.

25 אין צוועלפֿטן יאָר פֿון יוֹרָם דעם זון פֿון אַחאָבן, דעם מלך פֿון ישׂראל, איז געווארן מלך אַחַזְיָהו דער זון פֿון יהוֹרם דעם מלך פֿון יהודה.

26 צוויי און צוואַנציק יאָר איז אַחַזְיָהו אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און איין יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען עַתַלְיָהו די טאָכטער פֿון עָמרי דעם מלך פֿון ישׂראל.

27 און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון אַחאָבס הויז, און האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי דאָס הויז פֿון אַחאָבּ, ווארום ער איז געווען אַן איידם פֿון אַחאָבס הויז.

28 און ער איז געגאַנגען מיט יוֹרָם דעם זון פֿון אַחאָבן אויף מלחמה מיט חֲזָאֵל דעם מלך פֿון ארם, אין רמת-גִּלְעָד; און די אַרמים האָבן פֿאַרוווּנדט יוֹרָמען.

29 און דער מלך יוֹרָם האָט זיך אומגעקערט זיך צו היילן אין יזרעאל

פֿון די וווּנדן וואָס די אַרַמים האָבן
אים פֿאַרוווּנדט אין רמה, וועו ער האָט
מלחמה געהאַלטן מיט חַזָאֵל דעם מלך
פֿון ארם. און אַחַזיָהו דער זון פֿון
יהוֹרמען, דער מלך פֿון יהודה, האָט
אַראָפּגעניידערט צו זען יוֹרָם דעם זון
פֿון אַחאבֿ אין יזרעאל, ווייל ער איז
געוווען קראַנק.

9 און אֱלישע דער נבֿיא האָט
געפֿרופֿן איינעם פֿון די יונגע
נבֿיאים, און האָט צו אים געזאָגט: גורט
אָן דיינע לענדן, און נעם דאָס דאָזיקע
קריגל אייל אין דיין האַנט, און גיי קיין
רמת-גִלעָד.

2 און אַז דו ווערסט קומען אַהין,
קוק זיך אַרום אויף יֵהוא דעם זון פֿון
יהוֹשפֿט דעם זון פֿון נִמשין; און זאָלסט
אַריינגיין, און אים מאַכן אויפֿשטיין
פֿון צווישן זיינע ברידער, און זאָלסט
אים אַריינפֿירן אין אַ קאַמער הינטער
אַ קאַמער.

3 און זאָלסט נעמען דאָס קריגל
אייל, און אַרויסגיסן אויף זיין קאָפּ, און
זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט. איך
האָב דיך געזאַלבט פֿאַר אַ מלך איבער
ישׂראל. און זאָלסט עפֿענען די טיר און
אַנטלויפֿן, און ניט ווארטן.

4 איז דער יונגערמאַן דער יונגער
נבֿיא געגאַנגען קיין רמת-גִלעָד.

5 און ווי ער איז געקומען, ערשט
די הויפּטלייט פֿון חיל זיצן. האָט ער
געזאָגט: איך האָב אַ וואָרט צו דיר,
הויפּטמאַן. האָט יֵהוא געזאָגט: צו
וועמען פֿון אונדז אַלעמען? האָט ער
געזאָגט: צו דיר, הויפּטמאַן.

6 איז ער אויפֿגעשטאַנען, און ער איז
אַריינגעגאַנגען אין הויז. און ער האָט
אַרויסגעגאָסן דאָס אייל אויף זיין קאָפּ,
און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט
געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל:
איך האָב דיך געזאַלבט פֿאַר אַ מלך
איבער דעם פֿאָלק פֿון גאָט, איבער
ישׂראל.

7 און זאָלסט דערשלאָגן דאָס הויז
פֿון אַחאבֿ דיין האַר, כּדי איך זאָל זיך
נוקם זיין פֿאַר דעם בלוט פֿון מיינע
קנעכט די נבֿיאים, און פֿאַר דעם בלוט
פֿון אַלע קנעכט פֿון גאָט, פֿון אִיזֶבֶל
האַנט.

8 און דאָס גאַנצע הויז פֿון אַחאבֿ זאָל
אונטערגיין; און איך וועל פֿאַרשניידן
פֿון אַחאבֿ יעטוועדער מאַנספּאַרשוין
און קינד און קייט, צווישן ישׂראל.

9 און איך וועל מאַכן דאָס הויז פֿון
אַחאבֿ אַזוי ווי דאָס הויז פֿון יָרָבעָם
דעם זון פֿון נבֿטן, און אַזוי ווי דאָס הויז
פֿון בַעשא דעם זון פֿון אַחיָהן.

10 און די הינט וועלן עסן אִיזֶבֶלען
אין דעם שטיק לאַנד פֿון יזרעאל, און
קיין באַגרעבער וועט ניט זיין. און ער
האָט געעפֿנט די טיר, און איז אַנטלאָפֿן.

11 און יֵהוא איז אַרויסגעגאַנגען צו
די קנעכט פֿון זיין האַר; האָט מען צו
אים געזאָגט: איז פֿריד? וואָגן וואָס
איז דער דאָזיקער משוגענער געקומען
צו דיר? האָט ער צו זיי געזאָגט: איר
קענט דאָך דעם מאַן און זיין רעדן.

12 האָבן זיי געזאָגט: אַ ליגן!
דערצייל אונדז אַקאָרשט. האָט ער
געזאָגט: אַזוי און אַזוי האָט ער
גערעדט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: אַזוי
האָט גאָט געזאָגט: איך האָב דיך
געזאַלבט פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל.

13 האָבן זיי געאיילט און
גענומען איטלעכער זיין בגד,
און אונטערגעלייגט אונטער אים אויף
דער אייבערשטער טרעפּ, און זיי
האָבן געבלאָזן אין שופֿר, און געזאָגט:
יֵהוא איז מלך!

14 אַזוי האָט יֵהוא דער זון פֿון
יהוֹשפֿט דעם זון פֿון נִמשין געמאַכט אַ
בונט אויף יוֹרָמען. – און יוֹרָם האָט
געהאַט געהיט רמת-גִלעָד פֿון חַזָאֵל
דעם מלך פֿון ארם, ער און גאַנץ
ישׂראל.

15 און דער מלך יהוֹרם האָט זיך
אומגעקערט זיך צו היילן אין יזרעאל

פֿון די וווּנדן וואָס די אַרמים האָבן אים פֿאַרוווּנדט, וועט ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט חֲזָאֵל דעם מלך פֿון ארם. – און יֱהוּא האָט געזאָגט: אויב דאָס איז אײַער ווילן, זאָל ניט אַרויס אַן אָנטרונענער פֿון שטאָט צו גיין אָנזאָגן אין יזרעאל.

16 און יֱהוּא האָט זיך געזעצט אויף אַ רײַטוואָגן, און איז אַוועק קיין יזרעאל, ווײַל יוֹרָם איז דאָרטן געלעגן. און אֲחַזְיָהוּ דער מלך פֿון יהודה האָט אַראָפּגענידערט צו זען יוֹרָמען.

17 און דער וועכטער איז געשטאַנען אויף דעם טורעם אין יזרעאל, און ער האָט געזען די מחנה פֿון יֱהוּא בײַ זיך אָנקומען. האָט ער געזאָגט: אַ מחנה זע איך. האָט יהורם געזאָגט: נעם אַ רײַטער און שיק זיי אָנטקעגן, און זאָל ער זאָגן: איז פֿרידן?

18 איז דער רײַטער אויפֿן פֿערד אַוועק אים אָנטקעגן, און האָט געזאָגט: אַזוי האָט דער מלך געזאָגט: איז פֿרידן? האָט יֱהוּא געזאָגט: וואָס קערסטו זיך אָן מיט פֿרידן? דריי זיך אויס הינטער מיר. האָט דער וועכטער אָנגעזאָגט אַזוי צו זאָגן: דער שלִיח איז אָנגעקומען ביז זיי, אָבער ער קערט זיך ניט צוריק.

19 האָט ער געשיקט אַ צווייטן רײַטער אויף אַ פֿערד. און ער איז געקומען צו זיי, און האָט געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: איז פֿרידן? האָט יֱהוּא געזאָגט: וואָס קערסטו זיך אָן מיט פֿרידן? דריי זיך אויס הינטער מיר.

20 האָט דער וועכטער אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: ער איז אָנגעקומען ביז צו זיי, אָבער ער קערט זיך ניט צוריק. און דאָס טרײַבן איז אַזוי ווי דאָס טרײַבן פֿון יֱהוּא דעם זון פֿון נִמשִׁין, ווײַל ער טרײַבט משוגענערווײַז.

21 האָט יהורם געזאָגט: שפּאַן אײַן. האָט מען אײַנגעשפּאַנט זײַן רײַטוואָגן, און יהורם דער מלך פֿון ישׂראל און אֲחַזְיָהוּ דער מלך פֿון יהודה זײַנען אַרויס איטלעכער אין זײַן רײַטוואָגן, און זײַנען אַרויס אָנטקעגן יֱהוּאן, און האָבן אים געטראָפֿן אין דעם שטיק לאַנד פֿון נָבוֹת יִזרעאֵלי.

22 און עס איז געווען, ווי יהורם האָט געזען יֱהוּאן, אַזוי האָט ער געזאָגט: איז פֿריד, יֱהוּא? האָט ער געענטפֿערט: וואָס פֿאַר פֿריד, ביַי די זנותן פֿון דײַן מוטער אִיזֶבֶל‌ען און אירע פֿיל כישופֿן.

23 האָט יהורם פֿאַרקריווט זײַנע הענט, און איז אָנטלאָפֿן, און ער האָט געזאָגט צו אֲחַזְיָהוּ: באַטרוג, אֲחַזְיָהוּ!

24 און יֱהוּא האָט אָנגעצויגן מיט זײַן האַנט דעם בויגן, און האָט געטראָפֿן יהורמען צווישן זײַנע אָרעמס, און די פֿײַל איז אים אַרויסגעגאַנגען דורכן האַרצן, און ער האָט זיך אַראָפּגעלאָזן אין זײַן רײַטוואָגן.

25 האָט ער געזאָגט צו בִדקַר זײַן עלטסטן: נעם, ווֹארף אים אַוועק אין דעם שטיק פֿעלד פֿון נָבוֹת יִזרעאֵלי. ווארום געדענק ווי איך און דו זײַנען געריטן באַנאַנד הינטער זײַן פֿאָטער אַחאבֿן, און גאָט האָט אויפֿגעהויבן אויף אים די דאָזיקע נבֿואה:

26 פֿאַר וואָר, איך האָב נעכטן געזען דאָס בלוט פֿון נָבוֹתן, און דאָס בלוט פֿון זײַנע קינדער, זאָגט גאָט, און איך וועל דיר אָפּצאָלן אין דעם דאָזיקן שטיק לאַנד, זאָגט גאָט. און אַצונד נעם, ווארף אים אַוועק אין דעם שטיק לאַנד, אַזוי ווי דאָס ווארט פֿון גאָט.

27 און ווי אֲחַזְיָהוּ דער מלך פֿון יהודה האָט דערזען, אַזוי איז ער אָנטלאָפֿן דורך דעם גאָרטנהויז. אָבער יֱהוּא האָט אים נאָכגעאָגט, און האָט געזאָגט: שלאָגט אים אויך אויפֿן רײַטוואָגן. [און זיי האָבן אים געשלאָגן] אויף דעם אַרויפֿגאַנג פֿון גור ווָאס לעבן יִבלְעָם. און ער איז אָנטלאָפֿן קיין מגִדו, און איז דאָרטן געשטאָרבן.

28 און זײַנע קנעכט האָבן אים געבראַכט צופֿירן קיין ירושָלַיִם, און האָבן אים באַגראָבן אין זײַן קבֿר לעבן זײַנע עלטערן אין דָוִדס-שטאָט.
29 און אין עלפֿטן יאָר פֿון יוֹרָם דעם זון פֿון אַחאַבן איז אַחַזְיָה געווארן מלך איבער יהודה.
30 און יֱהוּא איז געקומען קיין יזרעאל. און אִיזֶבֶל האָט דערהערט, און זי האָט אַרויסגעטאָן פֿאַרב אויף אירע אויגן, און האָט פֿאַרפּוצט איר קאָפּ, און אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער.
31 און ווי יֱהוּא איז אַרײַנגעקומען אין טויער, אַזוי האָט זי געזאָגט: וואָס מאַכט זִמרי דער מערדער פֿון זײַן האַר?
32 האָט ער אויפֿגעהויבן זײַן פּנים צום פֿענצטער, און האָט געזאָגט: ווער איז מיט מיר, ווער? האָבן אַרויסגעקוקט צו אים צוויי דרײַ הויפֿדינער.
33 האָט ער געזאָגט: שלײדערט זי אַראָפּ. און זיי האָבן זי אַראָפּגעשלײדערט; און פֿון איר בלוט האָט אַרויסגעשפּריצט אויף דער וואַנט און אויף די פֿערד. און מע האָט זי צעטרעטן.
34 און ער איז אַרײַנגעגאַנגען, און האָט געגעסן און געטרונקען, און ער האָט געזאָגט: באַשטאַט, איך בעט אײַך, די דאָזיקע פֿאַרשאָלטענע, און באַגראָבט זי, ווָרום אַ מלכס טאָכטער איז זי.
35 זײַנען זיי געגאַנגען זי באַגראָבן, אָבער זיי האָבן מער פֿון איר ניט געפֿונען, ווי בלויז דעם שאַרבן, און די פֿיס, און די האַנטפֿלעכער.
36 האָבן זיי זיך אומגעקערט, און האָבן אים דערציילט. האָט ער געזאָגט: דאָס איז דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט געredעט דורך זײַן קנעכט אֵלִיָהוּ דעם תִשבי, אַזוי צו זאָגן: אין דעם שטיק לאַנד פֿון יזרעאל וועלן די הינט עסן דאָס פֿלייש פֿון אִיזֶבֶלען.
37 און דער טויטער לײַב פֿון אִיזֶבֶלען וועט זײַן אויפֿן שטיק לאַנד פֿון יזרעאל אַזוי ווי מיסט אויפֿן פֿרײַען פֿעלד, אַז מע וועט קענען זאָגן: דאָס איז אִיזֶבֶל.

10 און אַחאַבֿ האָט געהאַט זיבעציק זין אין שומרון. האָט יֱהוּא געשריבן בריוו, און האָט געשיקט קיין שומרון צו די האַרן פֿון יזרעאל, די עלטסטע, און צו די וואָס זײַנען געווען דערציִער בײַ אַחאַבֿן, אַזוי צו זאָגן:
2 און אַצונד, ווי עס קומט צו אײַך דער דאָזיקער בריוו, אַזוי ווי בײַ אײַך זײַנען די זין פֿון אײַער האַר, און בײַ אײַך זײַנען דאָ רײַטווענען און פֿערד, און אַ פֿעסטונגשטאָט און וואַפֿן.
3 זאָלט איר זען דעם בעסטן און גלײַכסטן פֿון אײַער האַרס זין, און זעצן אים אויף זײַן פֿאָטערס טראָן; און האַלט מלחמה פֿאַר אײַער האַרס הויז.
4 האָבן זיי זייער שטאַרק מורא געקריגן, און זיי האָבן געזאָגט: אָט זײַנען די צוויי מלכים ניט באַשטאַנען פֿאַר אים, און ווי וועלן מיר באַשטיין?
5 און דער וואָס איבער דעם פּאַלאַץ, און דער וואָס איבער דער שטאָט, און די עלטסטע, און די דערציִער, האָבן געשיקט צו יֱהוּאן, אַזוי צו זאָגן: דײַנע קנעכט זײַנען מיר; און אַלץ וואָס דו וועסט אונדז זאָגן, וועלן מיר טאָן. מיר וועלן קיינעם ניט מאַכן פֿאַר אַ מלך. וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן, טו.
6 האָט ער געשריבן צו זיי אַ בריוו אַ צווייטן מאָל, אַזוי צו זאָגן: אויב איר זײַט מײַנע מיר, און איר ווילט צוהערן צו מײַן קָול, נעמט די קעפּ פֿון די מאַנספּאַרשוינען, איינער האַרס זין, און קומט צו מיר מאָרגן אַרום דער צײַט קיין יזרעאל. און די זין פֿון מלך, זיבעציק פֿאַרשוין, זײַנען געווען בײַ

די גרויסע לײַט פֿון דער שטאָט, וואָס האָבן זיי אויפֿגעצויגן.

7 און עס איז געווען, ווי דער בריוו איז אָנגעקומען צו זיי, אַזוי האָבן זיי גענומען די זין פֿון מלך, און זיי געשאָכטן, זיבעציק פֿאַרשוין; און זיי האָבן אַרײַנגעטאָן זייערע קעפּ אין קערב, און אַוועקגעשיקט צו אים קיין יזרעאל.

8 איז געקומען אַ שָׁלִיחַ, און האָט אים אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: מע האָט געבראַכט די קעפּ פֿון דעם מלכס זין. האָט ער געזאָגט: מאַכט זיי אין צוויי הויפֿנס בײַם אײַנגאַנג פֿון טויער, ביז אין דער פֿרי.

9 און עס איז געווען אין דער פֿרי, איז ער אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך אַוועקגעשטעלט, און האָט געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק, איר זײַט אומשולדיק; אָט האָב איך געמאַכט אַ בונט אַקעגן מײַן האַר, און האָב אים געהרגעט. אָבער ווער האָט דערשלאָגן אַלע די דאָזיקע?

10 זײט וויסן דען, אַז גאָרנישט וועט פֿאַלן צו דער ערד פֿון דעם וואָרט פֿון גאָט, וואָס גאָט האָט געredt אויף דעם הויז פֿון אַחאָבֿ; און גאָט האָט געטאָן וואָס ער האָט גערעדט דורך זײַן קנעכט אֵלִיָהוּ.

11 און יֵהוּא האָט דערשלאָגן אַלע וואָס זײַנען געבליבן פֿון אַחאָבֿס הויז אין יזרעאל, און אַלע זײַנע גרויסע לײַט, און זײַנע גוטע פֿרײַנט, און זײַנע כהנים, ביז ער האָט ניט געלאָזן פֿון אים אַן איבערבליבֿ.

12 און ער איז אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועק, און איז געגאַנגען קיין שומרון. ווי ער איז בײַם שערהויז פֿון די פֿאַסטוכער אונטער וועגנס,

13 אַזוי האָט יֵהוּא אָנגעטראָפֿן די ברידער פֿון אַחַזְיָהוּ דעם מלך פֿון יהודה, און ער האָט געזאָגט: ווער זײַט איר? האָבן זיי געזאָגט: די ברידער פֿון אַחַזְיָהוּ זײַנען מיר, און מיר האָבן אַראָפּגעגעדערט [צו פֿרעגן] אויף דעם פֿריד פֿון די קינדער פֿון מלך און די קינדער פֿון דער מוטער-מלכּה.

14 האָט ער געזאָגט: כאַפּט זיי לעבעדיקערהייט. און מע האָט זיי געכאַפּט לעבעדיקערהייט, און זיי געשאָכטן בײַ דער גרוב פֿון דעם שערהויז, צוויי און פֿערציק מאַן. און ער האָט קיינעם פֿון זיי ניט איבערגעלאָזט.

15 און ווי ער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן, אַזוי האָט ער אָנגעטראָפֿן יהונָדָבּ דעם זון פֿון רֵכָבּן אים אַנטקעגן. האָט ער אים באַגריסט, און האָט צו אים געזאָגט: איז דײַן האַרץ אויפֿריכטיק, אַזוי ווי מײַן האַרץ איז צו דײַן האַרצן? האָט יהונָדָבּ געזאָגט: יאָ. [האָט יֵהוּא געזאָגט:] אויב יאָ, גיב דײַן האַנט. האָט ער געגעבן זײַן האַנט; – און ער האָט אים אַרויפֿגענומען צו זיך אויפֿן רײַטוואָגן.

16 און ער האָט געזאָגט: קום מיט מיר, און זע ווי איך נעם זיך אָן פֿון גאָטס וועגן. און מע האָט אים געפֿירט אין זײַן רײַטוואָגן.

17 און ער איז געקומען קיין שומרון, און האָט דערשלאָגן אַלע וואָס זײַנען געבליבן פֿון אַחאָבֿן אין שומרון. ביז ער האָט אים פֿאַרטיליקט; אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט געredt צו אֵלִיָהוּ.

18 און יֵהוּא האָט אײַנגעזאַמלט דאָס גאַנצע פֿאָלק, און האָט צו זיי געזאָגט: אַחאָבֿ האָט געדינט בַּעַל אַ ביסל, יֵהוּא וועט אים דינען פֿיל.

19 און אַצונד, רופֿט צו מיר אַלע נבֿיאים פֿון בַּעַל, אַלע זײַנע דינער, און אַלע זײַנע כהנים; קיינער זאָל ניט פֿעלן; וואָרום אַ גרויסע אָפּפֿערשלאַכטונג צו בַּעַל איז בײַ מיר. קיינער וואָס וועט פֿעלן, וועט ניט בלײַבן לעבן. און יֵהוּא האָט דאָס געטאָן מיט באַטרוג, כּדי אונטערצוברענגען די דינער פֿון בַּעַל.

20 און יֶהוּא האָט געזאָגט: הייליקט
אַן אײנזאַמלונג צו בַּעַל. האָבן זיי עס
אויסגערופֿן.
21 און יֶהוּא האָט געשיקט אין גאַנץ
ישׂראל, און אַלע דינער פֿון בַּעַל זײַנען
געקומען, און עס איז ניט געבליבן אַ
מענטש ווָאָס איז ניט געקומען. און
זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין הויז פֿון
בַּעַל; און דאָס הויז פֿון בַּעַל איז
געווָארן אָנגעפֿילט פֿון ענק צו ענק.
22 האָט ער געזאָגט צו דעם מאַן
ווָאָס איבער דער קלײדער-קאַמער:
גיב אַרויס מלבושים צו אַלע דינער פֿון
בַּעַל. און ער האָט זיי אַרויסגעגעבן די
מלבושים.
23 און יֶהוּא איז אַרײַנגעגאַנגען מיט
יהונָדָב דעם זון פֿון רֵכָבן אין הויז פֿון
בַּעַל, און ער האָט געזאָגט צו די דינער
פֿון בַּעַל: זוכט נאָך און זעט, אַז דאָ
זאָל ניט זײַן מיט אײַך פֿון די קנעכט פֿון
יהוה, נאָר בלויז בַּעַל-דינער אַליין.
24 און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען
צו מאַכן שלאַכטאָפּפֿער און
בראַנדאָפּפֿער. און יֶהוּא האָט
זיך געשטעלט דרויסן אַכציק מאַן,
און אָנגעזאָגט: אויב עמעצער וועט
אַנטרונען וועלן פֿון די מענטשן וואָס
איך גיב איבער אויף אײַערע הענט,
איז דײַן נפֿש פֿאַר יענעמס נפֿש.
25 און עס איז געווען, ווי ער האָט
געענדיקט מאַכן דאָס בראַנדאָפּפֿער,
אַזוי האָט יֶהוּא געזאָגט צו די לויפֿערס
און צו די הויפּטלײַט: גייט אַרײַן
דערשלאָגט זיי; קיינער זאָל ניט אַרויס.
האָבן זיי זיי דערשלאָגן מיטן שארף
פֿון שוועדד; און די לויפֿערס און די
הויפּטלײַט האָבן זיי אַרויסגעוואָרפֿן,
און זײַנען אַוועקגעגאַנגען צו דער
שטאָט פֿון בַּעַלס הויז.
26 און זיי האָבן אַרויסגענומען די
זײַלשטיינער פֿון בַּעַלס הויז, און זיי
פֿאַרברענט.
27 און זיי האָבן צעבראָכן דעם
זײַלשטיין פֿון בַּעַל, און האָבן צעבראָכן
דאָס הויז פֿון בַּעַל, און האָבן עס
געמאַכט פֿאַר אָפּטריטן ביז אויף
הײַנטיקן טאָג.
28 און יֶהוּא האָט פֿאַרטיליקט בַּעַל
פֿון ישׂראל.
29 אָבער פֿון די זינד פֿון יָרָבעָם
דעם זון פֿון נבָטן, מיט ווָאָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל, פֿון הינטער
זיי האָט זיך יֶהוּא ניט אָפּגעקערט—פֿון
די גילדערנע קעלבער ווָאָס אין
בֵּית-אֵל און ווָאָס אין דָן.
30 און גאָט האָט געזאָגט צו יֶהוּאן:
ווײַל דו האָסט זיך גוט באַגאַנגען
צו טאָן ווָאָס איז רעכטפֿאַרטיק אין
מײַנע אויגן—געטאָן צו אַחאָבס הויז
אַזוי ווי אַלץ אין מײַן האַרצן, וועלן דיר
קינדער פֿון פֿירטן דָור זיצן אויף דעם
טראָן פֿון ישׂראל.
31 אָבער יֶהוּא האָט ניט געהיט צו
גיין אין דער תּורה פֿון יהוה דעם גאָט
פֿון ישׂראל מיט זײַן גאַנצן האַרצן; ער
האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון די זינד
פֿון יָרָבעָם, ווָאָס ער האָט געמאַכט
זינדיקן ישׂראל.
32 אין יענע טעג האָט גאָט
אָנגעהויבן אָפּצוהאַקן פֿון ישׂראל. און
חַזָאֵל האָט זיי געשלאָגן אין גאַנצן
געמאַרק פֿון ישׂראל:
33 פֿון ירדן צו זונאויפֿגאַנג, דאָס
גאַנצע לאַנד גִלעָד, די גדים, און די
ראובֵנים, און די מנַשים, פֿון ערוער
ווָאָס ביים טאָל אַרנון-גִלעָד און בשן.
34 און די איבעריקע זאַכן וועגן
יֶהוּאן, און אַלץ ווָאָס ער האָט געטאָן,
און זײַן גאַנצע גבֿורהשאַפֿט, דאָס
איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די
ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
35 און יֶהוּא האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און מע האָט אים
באַגראָבן אין שומרון. און זײַן זון
יהוֹאָחָז איז געווָארן מלך אויף זײַן
אָרט.

36 און די טעג וואָס יֱהוּא האָט
געקיניגט איבער ישׂראל אין שומרון,
זײַנען געווען אַכט און צוואַנציק יאָר.

11 1 און ווי עַתַלְיָה די מוטער
פֿון אַחַזְיָהוּן האָט געזען
אַז איר זון איז טויט, אַזוי
איז זי אויפֿגעשטאַנען, און האָט
אומגעבראַכט דעם גאַנצן קיניגלעכן
אָפּשטאַם.

2 האָט יְהוֹשֶׁבַּע די טאָכטער פֿון מלך
יוֹרָם, אַחַזְיָהס שוועסטער, גענומען
יוֹאָשׁ דעם זון פֿון אַחַזְיָהוּן, און האָט
אים אַרויסגענבֿעט פֿון צווישן דעם
מלכס קינדער וואָס האָבן געוואָלט
געטייט ווערן, אים און זײַן אַם, אין
אַ שלאָפֿקאַמער; און מע האָט אים
באַהאַלטן פֿון עַתַלְיָהוּן, און ער איז ניט
געטייט געוואָרן.

3 און ער איז געווען באַהאַלטן בײַ
איר אין הויז פֿון גאָט זעקס יאָר. און
עַתַלְיָה האָט געקיניגט איבערן לאַנד.

4 און אויפֿן זיבעטן יאָר האָט
יְהוֹיָדָע געשיקט און האָט גענומען די
הויפּטלײַט איבער די הונדערטן, פֿון
די כָּרים און פֿון די לויפֿערס, און ער
האָט זיי געבראַכט צו זיך אין הויז פֿון
גאָט, און ער האָט מיט זיי געשלאָסן אַ
בונד, און האָט זיי באַשוואָרן אין הויז
פֿון גאָט, און זיי געוויזן דעם מלכס
זון.

5 און ער האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי צו
זאָגן: דאָס איז די זאַך וואָס איר זאָלט
טאָן: אַ דריטל פֿון אײַך, די וואָס קומען
אַרײַן שבת און היטן די היטונג פֿון דעם
מלכס הויז —

6 נאָך אַ דריטל איז געווען בײַם
טויער סור, און אַ דריטל בײַם טויער
הינטער די לויפֿערס–זאָלט היטן די
היטונג פֿון פּאַלאַץ פֿאַר אַן אָפּצאָם.

7 און צוויי טיילן פֿון אײַך, אַלע וואָס
גייען אַרויס שבת, זאָלן היטן די היטונג
פֿון גאָטס הויז אַרום דעם מלך.

8 און איר זאָלט אַרומרינגלען דעם
מלך רונד אַרום, איטלעכער מיט זײַנע
וואַפֿן אין זײַן האַנט. און ווער עס
קומט אַרײַן אין די רייען, זאָל געטייט
ווערן. און זײַט מיט דעם מלך בײַ זײַן
אַרויסגיין און בײַ זײַן אַרײַנגיין.

9 האָבן די הויפּטלײַט פֿון די
הונדערטן געטאָן אַזוי ווי אֶלְיָ וואָס
יְהוֹיָדָע דער כֹּהן באַפֿוילן, און
זיי האָבן גענומען איטלעכער זײַנע
מענטשן, די וואָס קומען אַרײַן שבת,
מיט די וואָס גייען אַרויס שבת, און זיי
זײַנען געקומען צו יְהוֹיָדָע דעם כֹּהן.

10 און דער כֹּהן האָט געגעבן די
הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן די שפּיזן
און די שילדן וואָס פֿון מלך דוד, וואָס
אין הויז פֿון גאָט.

11 און די לויפֿערס האָבן זיך
געשטעלט איטלעכער מיט זײַנע וואַפֿן
אין זײַן האַנט, פֿון דער רעכטער זײַט פֿון
הויז ביז דער לינקער זײַט פֿון
הויז, בײַם מזבח, און בײַם הויז, לעבן
מלך רונד אַרום.

12 און ער האָט אַרויסגעפֿירט דעם
מלכס זון, און האָט אָנגעטאָן אויף אים
די קרוין און די [קיניגלעכע] צייכנס;
און זיי האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך,
און האָבן אים גענאַלבט; און זיי האָבן
געקלאַפּט די הענט, און געזאָגט: לעבן
זאָל דער מלך!

13 און עַתַלְיָה האָט געהערט דעם
קָול פֿון די לויפֿערס און דעם פֿאָלק,
און זי איז געקומען צו דעם פֿאָלק אין
הויז פֿון גאָט.

14 און זי האָט געזען, ערשט דער
מלך שטייט אויף דער בימה, אַזוי
ווי דער שטייגער, און די האָרן און
די טרומייטערערס לעבן מלך, און
דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד פֿרייט
זיך, און בלאָזט אין טרומייטן; האָט
עַתַלְיָה צעריסן אירע קליידער, און
האָט אַרויסגערופֿן: אַ בונט! אַ בונט!

15 האָט יְהוֹיָדָע דער כֹּהן באַפֿוילן
די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן, די

אויפֿזעער פֿון חיל, און ער האָט צו זיי געזאָגט: פֿירט זי אַרויס ביז אינעווייניק פֿון די רייען; און דעם וואָס גייט איר נאָך, טייט מיטן שווערד. וואָרום דער כּהן האָט געזאָגט: זי זאָל ניט געטייט ווערן אין הויז פֿון גאָט.

16 האָבן זיי געמאַכט פֿאַר איר אָרט, און זי איז אַרײַנגעגאַנגען דורך דעם פֿערדאַרײַנגאַנג אין מלכס הויז, און איז דאָרטן געטייט געווארן.

17 און יהוֹיָדָע האָט געשלאָסן אַ בונד צווישן יהוה און צווישן דעם מלך און דעם פֿאָלק, צו זײַן דאָס פֿאָלק פֿון יהוה; אויך צווישן דעם מלך און צווישן דעם פֿאָלק.

18 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד איז אַרײַנגעגאַנגען אין הויז פֿון בַּעַל, און זיי האָבן עס אײַנגעווארפֿן; זײַנע מזבחות און זײַנע בילדער האָבן זיי גוט צעבראָכן, און מַתּן דעם כּהן פֿון בַּעַל האָבן זיי עהרגעט פֿאַר די מזבחות. און דער כּהן האָט געמאַכט אויפֿזעער איבער דעם הויז פֿון גאָט.

19 און ער האָט גענומען די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן, און די כָּרים, און די לויפֿערס, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד, און זיי האָבן אַראָפּגעברַאכט דעם מלך פֿון גאָטס הויז, און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען דורך דעם טויער פֿון די לויפֿערס אין מלכס הויז. און ער האָט זיך געזעצט אויפֿן טראָן פֿון די מלכים.

20 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד האָט זיך געפֿרייט, און די שטאָט איז געווען רויק. און עַתַלְיָהוּ האָבן זיי געטייט מיטן שווערד אין מלכס הויז.

12 זיבן יאָר איז יהואש אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך.

2 אין זיבעטן יאָר פֿון יֵהוּא איז יהואש געווארן מלך, און פֿערציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים, און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען צִבְיָה פֿון באֵר-שֶׁבַע.

3 און יהואש האָט געטאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט אַלע זײַנע טעג, אַזוי ווי יהוֹיָדָע דער כּהן האָט אים געלערנט.

4 נאָר די במות זײַנען ניט אָפּגעטאָן געווארן; דאָס פֿאָלק האָט נאָך אַלץ געשלאַכט און גערייכערט אויף די במות.

5 און יהואש האָט געזאָגט צו די כּהנים: אַל דאָס געהיילקטע זילבער וואָס מען גיט פֿאַר אַרײַנצוברענגען אין גאָטס הויז אין גאַנצבאַרן געלט, דאָס געלט פֿון נפֿשות לויט איטלעכנס אָפּשאַצונג, אַל דאָס געלט וואָס עמיצן קומט אַרויף אויפֿן האַרצן צו ברענגען אין הויז פֿון גאָט,

6 זאָלן די כּהנים נעמען פֿאַר זיך, איטלעכער פֿון זײַן געבער; און זיי זאָלן פֿאַרריכטן די צעברָאכענע ערטער פֿון הויז, וווּ נאָר אַ צעברָאכענער אָרט וועט זיך דאָרטן געפֿינען.

7 אָבער עס איז געווען אין דרײַ און צוואַנציקסטן יאָר פֿון מלך יהואש, האָבן די כּהנים נאָך ניט געהאַט פֿאַרריכט די צעברָאכענע ערטער פֿון הויז.

8 האָט דער מלך יהואש געפֿרופֿן יהוֹיָדָע דעם כּהן, און די [אַנדערע] כּהנים, און ער האָט צו זיי געזאָגט: פֿאַר וואָס פֿאַרריכט איר ניט די צעברָאכענע ערטער פֿון הויז? און אַצונד, זאָלט איר מער ניט נעמען קיין געלט פֿון אײַערע געבער, נײַערט אויף די צעברָאכענע ערטער פֿון הויז זאָלט איר עס אָפּגעבן.

9 האָבן די כּהנים אײַנגעוויליקט, ניט צו נעמען דאָס געלט פֿון דעם פֿאָלק, און ניט צו פֿאַרריכטן די צעברָאכענע ערטער פֿון הויז.

10 און יהוֹיָדָע דער כּהן האָט גענומען אַ קאַסטן, און האָט אויסגעשניטן אַ לאָך אין זײַן טירל, און האָט אים

אַוועקגעשטעלט לעבן מזבח, אויף דער רעכטער זײַט ווי מע קומט אַרײַן אין הויז פֿון גאָט; און אַהין פֿלעגן די כהנים וואָס היטן די שוועל, אַרײַנטאָן דאָס גאַנצע געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן אין הויז פֿון גאָט.

11 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געזען אַז אין קאַסטן איז דאָ פֿיל געלט, אַזוי איז אַרויפֿגעקומען דער שרײַבער פֿון מלך, און דער כהן-גדול, און זיי האָבן אײַנגעבונדן און איבערגעצײַלט דאָס געלט וואָס האָט זיך געפֿונען אין הויז פֿון גאָט.

12 און זיי פֿלעגן איבערגעבן דאָס אויסגעצײַלטע געלט אין די הענט פֿון די וועראַרבעטער וואָס זענען געווען געשטעלט איבער דעם הויז פֿון גאָט; און זיי האָבן עס אויסגעצאָלט צו די האַלצמײַנסטערס און צו די בוימײַנסטערס וואָס האָבן געאַרבעט אין הויז פֿון גאָט,

13 און צו די מויערער, און צו די שטיינהעקער, און אויף צו קויפֿן האַלץ און געהאַקטע שטיינער, צו פֿאַרריכטן די צעבראָכענע ערטער פֿון גאָטס הויז, און אויף אַלץ וואָס איז אַוועקגעגאַנגען אויפֿן הויז, צום פֿאַרריכטן.

14 אָבער קיין זילבערנע בעקנס, שנייצמעסערס, שפּרענגבעקנס, טרומייטן, קיין שום גילדערנע כּלי און זילבערנע כּלי, פֿלעגט ניט געמאַכט ווערן פֿאַר דעם הויז פֿון גאָט פֿון דעם געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן אין הויז פֿון גאָט.

15 נײַערט צו די וועראַרבעטער פֿלעגט מען עס געבן, און זיי פֿלעגן דערמיט פֿאַרריכטן דאָס הויז פֿון גאָט.

16 און מע פֿלעגט זיך ניט רעכענען מיט די מענטשן וואָס מע פֿלעגט געבן דאָס געלט אויף זייער האַנט, אויף צו געבן צו די בַּעַל-מלאָכהס, נײַערט אויף נאָמנות האָבן זיי געאַרבעט.

17 דאָס געלט פֿון שולדאָפּפֿער און דאָס געלט פֿון זינדאָפּפֿער פֿלעגט ניט געבראַכט ווערן אין הויז פֿון גאָט; דאָס פֿלעגט געהערן צו די כהנים.

18 דעמצאָל איז אַרויפֿגעאַנגען חֲזָאֵל דער מֶלֶך פֿון ארם, און האָט געהאַלטן מלחמה אויף גַּת, און האָט זי באַצוווּנגען. און חֲזָאֵל האָט געקערט זײַן פּנים אַרויפֿצוגיין אויף ירושלים.

19 האָט יהואש דער מלך פֿון יהודה געזונטמען אַלע הייליקע זאַכן וואָס יהוֹשפֿט, און יהוֹרם, און אֲחַזְיָהוּ, זײַנע עלטערן, די מלכים פֿון יהודה, האָבן געהיילט, און זײַנע אײגענע געהיילטע זאַכן, און דאָס גאָלד וואָס האָט זיך געפֿונען אין די שאַצקאַמערן פֿון גאָטס הויז און פֿון מלכס הויז, און ער האָט עס אַוועקגעשיקט צו חֲזָאֵל דעם מלך פֿון ארם. און ער האָט אָפּגעצויגן פֿון ירושלים.

20 און די איבעריקע זאַכן וועגן יוֹאָשן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה.

21 און זײַנע קנעכט זײַנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן געבונטעוועט אַ בונט, און האָבן דערשלאָגן יוֹאָשן אין בית-מִלוא וואָס נידערט אַראָפּ צו סִלָא.

22 יוֹזכר דער זון פֿון שִמעָתן, און יהוֹזָבָד דער זון פֿון שומרן, זײַנע קנעכט, האָבן אים געשלאָגן, און ער איז געשטאָרבן. און מע האָט אים באַגראָבן לעבן זײַנע עלטערן אין דָּוִדס-שטאָט. און זײַן זון אַמַציָה איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

13 אין דרײַ און צוואַנציקסטן יאָר פֿון יוֹאָש דעם זון פֿון אֲחַזְיָהוּ, דעם מלך פֿון יהודה, איז יהוֹאָחָז דער זון פֿון יֵהוּא געוואָרן מלך איבער ישׂראל אין שומרון, [און האָט געקיניגט] זיבעצן יאָר.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און
איז געגאַנגען נאָך די זינד פֿון ירָבעָם
דעם זון פֿון נבָטן, ווָאָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל; ער האָט זיך
ניט אָפּגעקערט דערפֿון.
3 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט
געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי
געגעבן אין דער האַנט פֿון חזָאל דעם
מלך פֿון ארם, און אין דער האַנט פֿון
בֶּן-הַדַד דעם זון פֿון חזָאל, אַלע טעג.
4 האָט יהוֹאָחז געבעטן צו גאָט, און
גאָט האָט צוגעהערט צו אים, ווָאָרום
ער האָט געזען די דריקונג פֿון ישׂראל,
אַז דער מלך פֿון ארם האָט זיי געדריקט
—
5 און גאָט האָט געגעבן ישׂראל
אַ העלפֿער, און זיי זײַנען אַרויס
פֿון אונטער דער האַנט פֿון ארם;
און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען
געזעסן אין זייערע צעזעלטן אַזוי ווי
נעכטן-אייערנעכטן.
6 אָבער זיי האָבן זיך ניט אָפּגעקערט
פֿון די זינד פֿון דעם הויז פֿון ירָבעָמען,
ווָאָס ער האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל;
זיי זײַנען געגאַנגען דערין; און אויך די
אַשֵׁרָה איז געבליבן שטיין אין שומרון.
—
7 ווָאָרום ער האָט ניט איבערגעלאָזן
יהוֹאָחזן קיין מאַנשאַפֿט, נאָר בלויז
פֿופֿציק רײַטער, און צען רײַטווגן,
און צען טויזנט פֿוסגייער. ווײַל דער
מלך פֿון ארם האָט זיי אומגעברַאכט,
און זיי געמאַכט אַזוי ווי שטויב צום
טרעטן.
8 און די איבעריקע זאַכן וועגן
יהוֹאָחזן, און אַלץ ווָאָס ער האָט
געטאָן, און זײַן גבֿורהשאַפֿט, דאָס
איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די
צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
9 און יהוֹאָחז האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און מע האָט אים
באַגראָבן אין שומרון. און זײַן זון
יוֹאָש איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.
10 אין זיבן און דרײַסיקסטן יאָר פֿון
יוֹאָש דעם מלך פֿון יהודה איז יהואש
דער זון פֿון יהוֹאָחזן געוואָרן מלך
איבער ישׂראל אין שומרון, [און האָט
געקיניגט] זעכצן יאָר.
11 און ער האָט געטאָן ווָאָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט; ער
האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון אַלע זינד
פֿון ירָבעָם דעם זון נבָטן, ווָאָס ער
האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל; ער איז
געגאַנגען דערין.
12 און די איבעריקע זאַכן וועגן
יוֹאָשן, און אַלץ ווָאָס ער האָט געטאָן,
און זײַן גבֿורהשאַפֿט, ווי ער האָט
מלחמה געהאַלטן מיט אַמַציָה דעם מלך
פֿון יהודה, דאָס איז שוין באַשריבן
אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די
מלכים פֿון ישׂראל.
13 און יוֹאָש האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן; און ירָבעָם האָט זיך
געזעצט אויף זײַן טראָן. און יוֹאָש איז
באַגראָבן געוואָרן אין שומרון לעבן די
מלכים פֿון ישׂראל.
14 און אֱלישע איז קראַנק געוואָרן
אויף דער קראַנקשאַפֿט וואָס ער
האָט געזאָלט פֿון איר שטאַרבן; און
יוֹאָש דער מלך פֿון ישׂראל האָט
אַראָפּגענידערט צו אים, און ער האָט
געווויינט אויף זײַן פּנים, און האָט
געזאָגט: פֿאָטער מײַנער, פֿאָטער
מײַנער, רײַטווגן און רײַטער פֿון
ישׂראל!
15 האָט אֱלישע צו אים געזאָגט:
ברענג אַ בויגן און פֿײַלן. האָט ער אים
געברַאכט אַ בויגן און פֿײַלן.
16 האָט ער געזאָגט צו דעם מלך פֿון
ישׂראל: לייג אַרויף דײַן האַנט אויפֿן
בויגן. האָט ער אַרויפֿגעלייגט זײַן
האַנט, און אֱלישע האָט אַרויפֿגעטאָן
זײַנע הענט אויף די הענט פֿון מלך.
17 און ער האָט געזאָגט: עפֿן דעם
פֿענצטער צו מזרח. האָט ער געעפֿנט.
האָט אֱלישע געזאָגט: שיס; און ער

האָט געשאָפן. האָט ער געזאָגט: אַ פּײַל פֿון ישׂועה פֿון גאָט, און אַ פּײַל פֿון ישׂועה אַקעגן ארם; און וועסט שלאָגן ארם אין אַפֿק ביז צו פֿאַרלעגנדן.

18 און ער האָט געזאָגט: נעם די פּײַלן; און ער האָט זיי גענומען. האָט ער געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: שלאָג אָן דער ערד; און ער האָט געשלאָגן דרײַ מאָל און האָט זיך אָפּגעשטעלט.

19 האָט גענארנט אויף אים דער געטלעכער מאַן, און האָט געזאָגט: געזאָלט שלאָגן פֿינף אָדער זעקס מאָל; דעמצאָלט וואָלסטו געשלאָגן ארם ביז צום פֿאַרלעגנדן; אָבער אַצונד וועסטו נאָר דרײַ מאָל שלאָגן ארם.

20 און אֱלישע איז געשטאָרבן, און מע האָט אים באַגראָבן. און באַנדעס פֿון מואָבֿ פֿלעגן קומען אין לאַנד בײַם אָנקום פֿון יאָר.

21 און עס איז געווען, מע באַגראָבט אַזוי אַ מענטשן, ערשט זיי דערזעען אַ באַנדע. האָבן זיי אַרײַנגעווארפֿן דעם מאַן אין אֱלישעס קבֿר. און דער מאַן האָט זיך געקניקלט ביז ער האָט זיך אָנגערירט אָן אֱלישעס ביינער, און איז לעבעדיק געוואָרן, און האָט זיך געשטעלט אויף זײַנע פֿיס.

22 און חֲזָאֵל דער מלך פֿון ארם האָט געדריקט ישׂראל אַלע טעג פֿון יהוֹאָחָזן.

23 אָבער גאָט האָט זיי געליטזעליקט און זיך דערבאַרימט אויף זיי, און האָט זיך צוגעקערט צו זיי פֿון וועגן זײַן בונד מיט אברהם, יצחק, און יעקבֿ, און ער האָט זיי ניט גאָרנישט אומברענגן, און האָט זיי ניט אַוועקגעוואָרפֿן פֿון זײַן פּנים ביז אַצונד.

24 און חֲזָאֵל דער מלך פֿון ארם איז געשטאָרבן. און זײַן זון בן-הַדַד איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

25 און יהואש דער זון פֿון יהוֹאָחָזן האָט צוריקגעקערט פֿון דער האַנט פֿון בן-הַדַד דעם זון פֿון חֲזָאֵל די שטעט וואָס ער האָט גענומען פֿון דער האַנט פֿון זײַן פֿאָטער יהוֹאָחָזן אין מלחמה. דריַ מאָל האָט אים יוֹאָש געשלאָגן, און האָט צוריקגעקערט די שטעט פֿון ישׂראל.

14 אין צווייטן יאָר פֿון יוֹאָש דעם זון פֿון יוֹאָחָזן, דעם מלך פֿון ישׂראל, איז אַמַציָהו דער זון פֿון יוֹאָש דעם מלך פֿון יהוּדה געוואָרן מלך.

2 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז ער אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און נײַן און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען יהוֹיַדָן פֿון ירושלים.

3 און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכט־פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, אָבער ניט אַזוי ווי זײַן פֿאָטער דוד; ער האָט געטאָן ווי אַלץ וואָס זײַן פֿאָטער יוֹאָש האָט געטאָן.

4 נאָר די בָמות זײַנען ניט אָפּגעטאָן געוואָרן; דאָס פֿאָלק האָט נאָך אַלץ געשלאַכט און גערייכערט אויף די בָמות.

5 און עס איז געווען, ווי די מלוכה איז געווען באַפֿעסטיקט אין זײַן האַנט, אַזוי האָט ער דערשלאָגן זײַנע קנעכט וואָס האָבן דערשלאָגן זײַן פֿאָטער דעם מלך.

6 אָבער די קינדער פֿון די דערשלעגער האָט ער ניט געטייט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין בוך פֿון תּורת־משה, וואָס גאָט האָט באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: פֿאָטערס זאָלן ניט געטייט ווערן פֿאַר קינדער, און קינדער זאָלן ניט געטייט ווערן פֿאַר פֿאָטערס; נײַערט יעטוועדער פֿאַר זײַן זינד זאָל געטייט ווערן.

7 ער האָט געשלאָגן פֿון אדום אין טאָל פֿון זאַלץ צען טויזנט, און אײַנגענומען סלַע אין מלחמה, און

געוروפֿן איר נאָמען יָקתְאֵל [ווי זי הייסט] ביז אויף הײַנטיקן טאָג.
8 דענצמאָל האָט אַמַציָה געשיקט שלוחים צו יהואש דעם זון פֿון יהוֹאָחָז דעם זון פֿון יֵהוּאן, דעם מלך פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: קום לאָמיר זיך אָנקוקן אין פּנים.
9 האָט יהואש דער מלך פֿון ישׂראל געשיקט צו אַמַציָהו דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: דער דאָרן ווָאָס אין לבָנון האָט געשיקט צו דעם צעדערבוים ווָאָס אין לבָנון, אַזוי צו זאָגן: גיב דײַן טאָכטער צו מײַן זון פֿאַר אַ ווײַב. איז פֿאַרבײַגעגאַנגען אַ ווילדע חיה ווָאָס אין לבָנון, און האָט צעטרעטן דעם דאָרן.
10 שלאָגן האָסטו געשלאָגן אדום, און דײַן האַרץ האָט דיך דערהויבן; האַלט דײַן כּבֿוד, און זיץ אין דער היים. און נאָך ווָאָס זאָלסטו זיך רייצן מיט בייז, און פֿאַלן דו און יהודה מיט דיר?
11 אָבער אַמַציָהו האָט ניט צוגעהערט. און יהואש דער מלך פֿון ישׂראל איז אַרויסגעגאַנגען. און זיי האָבן זיך אָנגעקוקט אין פּנים, ער און אַמַציָהו דער מלך פֿון יהודה, אין בֵּית-שֶׁמֶשׁ ווָאָס געהערט צו יהודה.
12 און יהודה איז געשלאָגן געוואָרן פֿאַר ישׂראל. און זיי זײַנען אַנטלאָפֿן איטלעכער צו זײַנע צעצעלטן.
13 און אַמַציָהו דעם מלך פֿון יהודה, דעם זון פֿון יהואש דעם זון פֿון אֲחַזְיָהוּן, האָט יהואש דער מלך פֿון ישׂראל געכאָפּט אין בֵּית-שֶׁמֶשׁ. און ער איז געקומען קיין ירושלים, און האָט דורכגעבראָכן די מויער פֿון ירושלים פֿון דעם טויער פֿון אפֿרים ביז דעם ווינקלטויער, פֿיר הונדערט איילן.
14 און ער האָט צוגענומען דאָס גאַנצע גאָלד און זילבער, און אַלע כּלים, ווָאָס האָבן זיך געפֿונען אין הויז פֿון גאָט און אין די שאַצקאַמערן פֿון מלכס הויז, און משכון-קינדער, און האָט זיך אומגעקערט קיין שומרון.
15 און די איבעריקע זאַכן פֿון יהואשען ווָאָס ער האָט געטאָן, און זײַן גבֿורהשאַפֿט, און ווי ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט אַמַציָהו דעם מלך פֿון יהודה, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.
16 און יהואש האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין שומרון לעבן די מלכים פֿון ישׂראל. און זײַן זון יָרָבעָם איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.
17 און אַמַציָהו דער זון פֿון יוֹאָשן, דער מלך פֿון יהודה, האָט געלעבט נאָך דעם טויט פֿון יהואש דעם זון פֿון יְהוֹאָחָזן, דעם מלך פֿון ישׂראל, פֿופֿצן יאָר.
18 און די איבעריקע זאַכן וועגן אַמַציָהון, זיי זײַנען שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה.
19 און מע האָט געבונטעוועט אויף אים אַ בונט אין ירושלים, און ער איז אַנטלאָפֿן קיין לָכִישׁ; אָבער מע האָט נאָכגעשיקט נאָך אים קיין לָכִישׁ, און מע האָט אים דאָרטן געטייט.
20 און מע האָט אים געבראַכט אויף פֿערד. און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין ירושלים לעבן זײַנע עלטערן אין דָּוִדס-שטאָט.
21 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון יהודה האָט גענומען עזַרְיָהן, ווָאָס איז געווען זעכצן יאָר אַלט, און זיי האָבן אים געמאַכט פֿאַר מלך אויפֿן אָרט פֿון זײַן פֿאָטער אַמַציָהון.
22 ער האָט אַרומגעבויט אֵילַת און האָט זי צוריקגעקערט צו יהודה. נאָך דעם ווי דער מלך האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן.
23 אין פֿופֿצנטן יאָר פֿון אַמַציָהו דעם זון פֿון יוֹאָשן, דעם מלך פֿון יהודה, איז יָרָבעָם דער זון פֿון יוֹאָש דעם מלך פֿון ישׂראל געווָארן מלך אין שומרון, [און האָט געקיניגט] איין און פֿערציק יאָר.

24 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט; ער האָט
זיך ניט אָפּגעקערט פֿון אַלע זינד פֿון
ירָבעָם דעם זון פֿון נבָט, וואָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל.
25 ער האָט צוריקגעשטעלט דעם
געמאַרק פֿון ישׂראל, פֿון ווו מע קומט
קיין חֲמת ביז דעם ים פֿון פּלוין, אַזוי
ווי דאָס ווארט פֿון יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, וואָס ער האָט געריעדט דורך
זײַן קנעכט יונה דעם זון פֿון אַמִתַּי,
דעם נבֿיא, וואָס פֿון גַּת-חֵפֶר.
26 וואָרום גאָט האָט געזען די פּײַן
פֿון ישׂראל, אַז זי איז זייער ביטער, און
קיין מוטערמענטש איז ניטאָ, און ניטאָ
ווער זאָל העלפֿן ישׂראל.
27 און גאָט האָט ניט געווואָלט
אויסמעקן דעם נאָמען פֿון ישׂראל
פֿון אונטערן הימל, און ער האָט זיי
געהאָלפֿן דורך דער האַנט פֿון ירָבעָם
דעם זון פֿון יוֹאָשן.
28 און די איבעריקע זאַכן וועגן
ירָבעָמען, און אַלץ וואָס ער האָט
געטאָן, און זײַן גבֿורהשאַפֿט, ווי
ער האָט מלחמה געהאַלטן, און ווי
ער האָט צוריקגעקערט דמשׂק אום
חֲמת צו יהודה און ישׂראל, דאָס
איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די
ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
29 און ירָבעָם האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, מיט די מלכים פֿון
ישׂראל. און זײַן זון זכריה איז געווארן
מלך אויף זײַן אָרט.

15 אין זיבן און צוואַנציקסטן
יאָר פֿון ירָבעָם דעם מלך פֿון
ישׂראל, איז עזריָה דער זון פֿון אַמַציָה
דעם מלך פֿון יהודה געווארן מלך.
2 זעכצן יאָר איז ער אַלט געווען,
אַז ער איז געווארן מלך, און צוויי
און פֿופֿציק יאָר האָט ער געקיניגט
אין ירושלים, און דער נאָמען פֿון זײַן
מוטער איז געווען יכָלְיָהו פֿון ירושלים.
3 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט,
אַזוי ווי אַלץ וואָס זײַן פֿאָטער אַמַציָהו
האָט געטאָן.
4 נאָר די בָמות זײַנען ניט אָפּגעטאָן
געווארן; דאָס פֿאָלק האָט נאָך אַלץ
געשלאַכט און געריכערט אויף די
בָמות.
5 און גאָט האָט געפּלאָגט דעם מלך,
און ער איז געווען אַ מצורע ביז דעם
טאָג פֿון זײַן טויט. און ער איז געזעסן
אין דעם אָפּגעזונדערטן הויז. און
יוֹתָם דעם מלכס זון איז געווען איבערן
פּאַלאַץ; ער האָט געמשפט דאָס פֿאָלק
פֿון לאַנד.
6 און די איבעריקע זאַכן וועגן
עַזַריָהן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן,
דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון
די ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
יהודה.
7 און עַזַריָה האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און מע האָט אים
באַגראָבן לעבן זײַנע עלטערן אין
דָוִדס-שטאָט. און זײַן זון יוֹתָם איז
געווארן מלך אויף זײַן אָרט.
8 אין אַכט און דרײַסיקסטן יאָר
פֿון עַזַריָהו דעם מלך פֿון יהודה,
האָט זכריהו דער זון פֿון ירָבעָמען
געקיניגט איבער ישׂראל אין שומרון
זעקס חדשים.
9 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי
זײַנע עלטערן האָבן געטאָן; ער האָט
זיך ניט אָפּגעקערט פֿון די זינד פֿון
ירָבעָם דעם זון פֿון נבָט, וואָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל.
10 און שַלוּם דער זון פֿון יָבֵשן האָט
געמאַכט אַ בונט אויף אים, און האָט
אים געשלאָגן אַנטקעגן פֿאַרן פֿאָלק,
און אים געטייט, און איז געווארן מלך
אויף זײַן אָרט.
11 און די איבעריקע זאַכן וועגן
זכריהן, זיי זײַנען באַשריבן אין בוך
פֿון די ציטגעשעענישן פֿון די מלכים

פֿון ישׂראל.

12 דאָס איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט געזאָגט צו יֵהוּאן, אַזוי צו זאָגן: קינדער ביזן פֿירטן דָור וועלן דיר זיצן אויפֿן טראָן פֿון ישׂראל; און אַזוי איז געשען.

13 שַׁלוּם דער זון פֿון יָבֿשן איז געווָארן מלך אין נײַן און דרײַסיקסטן יאָר פֿון עוּזִיָה דעם מלך פֿון יהוּדה; און ער האָט געקיניגט אַ חודש צײַט אין שומרון.

14 איז אַרויפֿגעגאַנגען מנַחֵם דער זון פֿון גָדין, פֿון תִּרצָה, און ער איז געקומען קיין שומרון, און האָט געשלאָגן שַׁלוּם דעם זון פֿון יָבֿשן אין שומרון, און האָט אים געטייט, און איז געווָארן מלך אויף זײַן אָרט.

15 און די איבעריקע זאַכן וועגן שַׁלומען, און זײַן בונט וואָס ער האָט געבונטעוועט, דאָס איז באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

16 דענצמאָל האָט מנַחֵם געשלאָגן תִּפסַח מיט אַלע וואָס אין איר, און אירע געמאַרקן פֿון תִּרצָה אָן. וויײַל מע האָט אים ניט געעפֿנט. האָט ער זי געשלאָגן; אַלע אירע טראָגעדיקע האָט ער אויפֿגעשפּאָלטן.

17 אין נײַן און דרײַסיקסטן יאָר פֿון עַזַריָה דעם מלך פֿון יהוּדה איז מנַחֵם דער זון פֿון גָדין געווָארן מלך איבער ישׂראל, [און האָט געקיניגט] צען יאָר אין שומרון.

18 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט; ער האָט אַלע זײַנע טעג זיך ניט אָפּגעקערט פֿון די זינד פֿון ירָבעָם דעם זון פֿון נבָטן, וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל.

19 איז געקומען פֿול דער מלך פֿון אשור אויפֿן לאַנד. און מנַחֵם האָט געגעבן פֿולן טויזנט צענטנער זילבער, אַז זײַן האַנט זאָל זײַן מיט אים צו באַפֿעסטיקן די מלוכה אין זײַן האַנט.

20 און מנַחֵם האָט אויסגעווָארפֿן דאָס געלט אויף ישׂראל, אויף אַלע ווויילפֿאַרמעגלעכע, פֿופֿציק שקָלים זילבער אויף יעטוועדער מאַן. כדי צו געבן דעם מלך פֿון אשור. און דער מלך פֿון אשור האָט זיך אומגעקערט, און האָט זיך ניט אָפּגעשטעלט דאָרטן אין לאַנד.

21 און די איבעריקע זאַכן וועגן מנַחֵמען, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

22 און מנַחֵם האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און זײן זון פֿקַחיָה איז געווָארן מלך אויף זײן אָרט.

23 אין פֿופֿציקסטן יאָר פֿון עַזַריָה דעם מלך פֿון יהוּדה איז פֿקַחיָה דער זון פֿון מנַחֵמען געווָארן מלך איבער ישׂראל אין שומרון, [און האָט געקיניגט] צוויי יאָר.

24 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט; ער האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון די זינד פֿון ירָבעָם דעם זון פֿון נבָטן, וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל.

25 און זײן הויפּטמאַן פֶּקַח דער זון פֿון רמַלְיָהון האָט געמאַכט אַ בונט אויף אים, און האָט אים דערשלאָגן אין שומרון, אין פּאַלאַץ פֿון מלכּס הויז, בײַ אַרגוֹבּ און בײַ אַריֵה; און מיט אים זײנען געווען פֿופֿציק מאַן פֿון די גלעדער; און ער האָט אים געטייט, און איז געווָארן מלך אויף זײן אָרט.

26 און די איבעריקע זאַכן וועגן פֿקַחיָהן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.

27 אין צוויי און פֿופֿציקסטן יאָר פֿון עַזַריָה דעם מלך פֿון יהוּדה, איז פֶּקַח דער זון פֿון רמַלְיָהון געווָארן מלך איבער ישׂראל אין שומרון, [און האָט געקיניגט] צוואַנציק יאָר.

28 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט; ער
האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון די זינד פֿון
ירָבעָם דעם זון פֿון נבָטן, וואָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן ישׂראל.
29 אין די טעג פֿון פֶּקַח דעם מלך פֿון
ישׂראל, איז געקומען תִּגלַת-פִּלאָסֶר
דער מלך פֿון אשור, און האָט גענומען
עִיון, און אָבֵל-בֵּית-מעכה, און יָנוֹחַ,
און קדש, און חצור, און גִלעָד, און
גליל, דאָס גאַנצע לאַנד נפֿתּלי; און ער
האָט זיי פֿאַרטריבן קיין אשור.
30 און הוֹשֵׁעַ דער זון פֿון אֵלָהן
האָט געבונטעוועט אַ בונט אויף פֶּקַח
דעם זון פֿון רמַלְיָהוּ, און ער האָט
אים געשלאָגן און אים געטייט, און
איז געווארן מלך אויף זיין אָרט, אין
צוואַנציקסטן יאָר פֿון יוֹתָם דעם זון פֿון
עוּזִיָהוּ.
31 און די איבעריקע זאַכן וועגן
פֶּקַחן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן,
דאָס איז באַשריבן אין בוך פֿון די
צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
32 אין צווייטן יאָר פֿון פֶּקַח דעם זון
פֿון רמַלְיָהוּ, דעם מלך פֿון ישׂראל, איז
יוֹתָם דער זון פֿון עוּזִיָהוּ דעם מלך פֿון
יהוּדה געווארן מלך.
33 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז ער
אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך,
און זעכצן יאָר האָט ער געקינערט אין
ירושלים. און דער נאָמען פֿון זיין
מוטער איז געווען ירוּשָׁא די טאָכטער
פֿון צָדוֹק.
34 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט;
ער האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס זיין
פֿאָטער עוּזִיָהוּ האָט געטאָן.
35 נאָר די במות זײַנען ניט אָפּגעטאָן
געווארן; דאָס פֿאָלק האָט נאָך אַלץ
געשלאַכט און גערייכערט אויף
די במות. ער האָט געבויט דאָס
אויבערשטע טויער פֿון גאָטס הויז.
36 און די איבעריקע זאַכן וועגן
יוֹתָמען, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן,
דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון
די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
יהוּדה.
37 אין יענע טעג האָט גאָט
אָנגעהויבן אָנשיקן אויף יהוּדה רצין
דעם מלך פֿון ארם, און פֶּקַח דעם זון
פֿון רמַלְיָהוּן.
38 און יוֹתָם האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן
געווארן לעבן זײַנע עלטערן אין זײַן
פֿאָטער דָּוִדס-שטאָט. און זײַן זון אָחָז
איז געווארן מלך אויף זײַן אָרט.

16

אין זיבעצנטן יאָר פֿון פֶּקַח
דעם זון פֿון רמַלְיָהוּן, איז אָחָז
דער זון פֿון יוֹתָם דעם מלך פֿון יהוּדה
געווארן מלך.
2 צוואַנציק יאָר איז אָחָז אַלט
געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און
זעכצן יאָר האָט ער געקינערט אין
ירושלים. און ער האָט ניט געטאָן וואָס
איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט
זײַן האַר, אַזוי ווי זײַן פֿאָטער דוד.
3 נײַערט ער איז געגאַנגען אין
דעם וועג פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.
און ער האָט אויך געמאַכט דורכגיין
זײַן זון דורכן פֿײַער, אַזוי ווי די
אומווערדיקייטן פֿון די פֿעלקער וואָס
גאָט האָט זיי פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די
קינדער פֿון ישׂראל.
4 און ער האָט געשלאַכט און
גערייכערט אויף די במות, און אויף
די בערגלעך, און אונטער יעטוועדער
צווײגהאַפֿטיקן בוים.
5 דענצמאָל איז אַרויפֿגעקומען רצין
דער מלך פֿון ארם, און פֶּקַח דער זון
פֿון רמַלְיָהוּן, דער מלך פֿון ישׂראל,
קיין ירושלים אויף מלחמה; און זיי
האָבן געלעגערט אויף אָחָזן, און ניט
געקענט בײַקומען.
6 אין יענער צײַט האָט רצין דער
מלך פֿון ארם צוריקגעקערט אֵילַת

צו ארם, און האָט אַרויסגעוואָרפֿן די יהודהער פֿון אַילַת. און די אדומים זײַנען געקומען קיין אַילַת, און זײַנען דאָרטן געבליבן זיצן ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

7 און אָחָז האָט געשיקט שלוחים צו תִּגלַת-פִּלאָסָר דעם מלך פֿון אשור, אַזוי צו זאָגן: דינ קנעכט און דינ זון בין איך; קום אַרויף און העלף מיר פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון ארם, און פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון ישׂראל, וואָס זײַנען אויפֿגעשטאַנען אויף מיר.

8 און אָחָז האָט גענומען דאָס זילבער און דאָס גאָלד וואָס האָט זיך געפֿונען אין גאָטס הויז און אין די שאַצקאַמערן פֿון מלכס הויז, און האָט געשיקט צום מלך פֿון אשור שוחד.

9 און דער מלך פֿון אשור האָט צוגעהערט צו אים, און דער מלך פֿון אשור איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף דמשׂק, און האָט זי אײַנגענומען, און האָט פֿאַרטריבן אירע באַווויינער קיין קיר, און רצינען האָט ער געטייט.

10 און דער מלך אָחָז איז געגאַנגען קיין דמשׂק אַנטקעגן תִּגלַת-פִּלאָסָר דעם מלך פֿון אשור, און ער האָט געזען דעם מזבח וואָס אין דמשׂק. און דער מלך אָחָז האָט געשיקט צו אוּריָה דעם כֹּהן די געשטאַלט פֿון דעם מזבח און זײַן געבוי לויט זײַן גאַנצער אַרבעט.

11 און אוּריָה דער כֹּהן האָט אויפֿגעבויט דעם מזבח; אַזוי ווי אָלַץ וואָס דער מלך אָחָז האָט געשיקט פֿון דמשׂק. אַזוי האָט אוּריָה דער כֹּהן געמאַכט, אייַדער דער מלך אָחָז איז געקומען פֿון דמשׂק.

12 און אַז דער מלך איז געקומען פֿון דמשׂק, האָט דער מלך געזען דעם מזבח; און דער מלך האָט געגעבט צום מזבח, און האָט אויפֿגעבראַכט אויף אים.

13 און ער האָט געדעמפּט זײַן בראַנדאָפֿער און זײַן שפּײַזאָפֿער, און גענאָסן זײַן גיסאָפֿער, און געשפרענגט דאָס בלוט פֿון זײַן פֿרידאָפֿער, אויפֿן מזבח.

14 און דעם קופּערנעם מזבח וואָס פֿאַר גאָט האָט ער צוגערוקט פֿון פֿאַר דעם הויז, פֿון צווישן דעם מזבח און צווישן דעם הויז פֿון גאָט, און האָט אים אַוועקגעשטעלט בײַם זײַט פֿון דעם מזבח צו צפֿון.

15 און דער מלך אָחָז האָט באַפֿוילן אוּריָה דעם כֹּהן, אַזוי צו זאָגן: אויף דעם גרויסן מזבח דעמף דאָס בראַנדאָפֿער פֿון אין דער פֿרי, און דאָס שפּײַזאָפֿער פֿון אָוונט, און דאָס בראַנדאָפֿער פֿון מלך און זײַן שפּײַזאָפֿער, און דאָס בראַנדאָפֿער פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד, און זייער שפּײַזאָפֿער און זייערע גיסאָפֿער; און איטלעך בלוט פֿון בראַנדאָפֿער און איטלעך בלוט פֿון שלאַכטאָפֿער זאָלסטו שפּרענגען אויף אים. און וועגן דעם קופּערנעם מזבח וועל איך דאַרפֿן נאָקוקן.

16 און אוּריָה דער כֹּהן האָט געטאָן אַזוי ווי אָלַץ וואָס דער מלך אָחָז האָט באַפֿוילן.

17 און דער מלך אָחָז האָט אָפּגעהאַקט די ראַמען פֿון די געשטעלן, און האָט אָפּגעטאָן פֿון זיי דעם האַנטפֿאַס. און דעם ים האָט ער אַראָפּגענומען פֿון די קופּערנע רינדער וואָס אונטער אים, און האָט אים אַוועקגעשטעלט אויף אַ געפּלאַסטער פֿון שטיינער.

18 און דער איבערדעק פֿאַר שבת וואָס מע האָט אָנגעבויט אָן הויז, און דעם מלכס אײַנגאַנג דערויסן, האָט ער איבערגעשטעלט אין הויז פֿון גאָט וועגן דעם מלך פֿון אשור.

19 און די איבעריקע זאַכן פֿון אָחָזן וואָס ער האָט געטאָן, זיי זײַנען שוין באַשריבן אין בוך פֿון די ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהוּדה.

20 און אָחָז האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געווארן לעבן זײנע עלטערן אין דָוִדס-שטאָט. און זײן זון חִזקִיָהו איז געווארן מלך אויף זײן אָרט.

17 אין צוועלפטן יאָר פון אָחָז דעם מלך פון יהוּדה, איז הוֹשֵׁעַ דער זון פון אֶלָהן געווארן מלך אין שומרון איבער ישׂראל, [און האָט געקיניגט] נײן יאָר.

2 און ער האָט גענטאָן ווי‌אָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, נאָר ניט אַזוי ווי די מלכים פון ישׂראל ווי‌אָס זײנען געווען פֿאַר אים.

3 אויף אים איז אַרויפֿגעגאַנגען שַלמַנאֶסָר דער מלך פון אשור, און הוֹשֵׁעַ איז געווארן אַ קנעכט צו אים, און אים געצאָלט אָפּגאָב.

4 און דער מלך פון אשור האָט אויסגעפונען אין הוֹשֵׁעַן אַ בונט, ווײל ער האָט געשיקט שלוחים צו סוֹא דעם מלך פון מצרים, און האָט ניט אַרויפֿגעבראַכט אָפּגאָב צו דעם מלך פון אשור אַזוי ווי יאָר אין יאָר. און דער מלך פון אשור האָט אים פֿאַרהאַלטן, און האָט אים אַרײַנגעשפּאַרט אין תּפיסה.

5 און דער מלך פון אשור איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן גאַנצן לאַנד, און איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף שומרון, און האָט געלאָגערט אויף איר דריַי יאָר.

6 אין נײנטן יאָר פון הוֹשֵׁעַן האָט דער מלך פון אשור באַצוווּנגען שומרון, און האָט פֿאַרטריבן ישׂראל קיין אשור, און זיי באַזעצט אין חֲלַח, און אין חָבור, ביים טײַך גוֹזָן, און אין די שטעט פון מָדַי.

7 און דאָס איז געשען ווײל די קינדער פון ישׂראל האָבן געזינדיקט צו יהוה זייער גאָט וואָס האָט זיי אויפֿגעבראַכט פון לאַנד מצרים, פון אונטער דער האַנט פון פּרעה דעם מלך פון מצרים, און זיי האָבן געפֿאָרכט פֿרעמדע געטער.

8 און זיי זײנען געגאַנגען אין די געזעצן פון די פֿעלקער וואָס גאָט האָט פֿאַרטריבן פון פֿאַר די קינדער פון ישׂראל, וואָס זיי האָבן געמאַכט.

9 און די קינדער פון ישׂראל האָבן צוגעטראַכט זאַכן וואָס ניט ריכטיק צו יהוה זייער גאָט, און זיי האָבן זיך געבויט במות אין אַלע זייערע שטעט, פון אַ וועכטערטורעם ביז אַ פֿעסטונגשטאָט.

10 און זיי האָבן זיך אויפֿגעשטעלט זײלשטיינער און געצנשטאַנגען אויף יעטוועדער הויכן בערגל און אונטער יעטוועדער צוויגהאַפֿטיקן בוים.

11 און זיי האָבן דאָרטן גערייכערט אויף אַלע במות, אַזוי ווי די פֿעלקער וואָס גאָט האָט פֿאַרטריבן פון פֿאַר זיי; און זיי האָבן גענטאָן שלעכטע זאַכן צו דערצערנען גאָט.

12 און זיי האָבן געדינט די אָפּגעטער, וואָס גאָט האָט זיי אָנגעזאָגט: איר זאָלט ניט טאָן די דאָזיקע זאַך.

13 און גאָט האָט געוואָרנט ישׂראל און יהוּדה דורך איטלעכן נבֿיא, איטלעכן זעער, אַזוי צו זאָגן: קערט אײַך אום פון אײַערע שלעכטע וועגן, און היט מײַנע געבאָט, מײַנע געזעצן, לויט דער גאַנצער תּורה וואָס איך האָב באַפֿוילן אײַערע עלטערן, און וואָס איך האָב געשיקט צו אײַך דורך מײַנע קנעכט, די נבֿיאים.

14 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט, און זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן, אַזוי ווי דער נאַקן פון זייערע עלטערן וואָס האָבן ניט געגלויבט אין יהוה זייער גאָט.

15 און זיי האָבן פֿאַראַכט זײנע געזעצן און זײן בונד וואָס ער האָט געשלאָסן מיט זיירע עלטערן, און זײנע וואָרנישן וואָס ער האָט זיי געוואָרנט, און זיי זײנען געגאַנגען נאָך

נישטיקייט און געוואָרן נישטיק, און נאָך די פּעלקער וואָס רונד אַרום זיי, וואָס גאָט האָט זיי באַפּוילן ניט צו טאָן אַזוי ווי זיי.

16 און זיי האָבן פֿאַרלאָזן אַלע געבאָט פֿון יהוה זייער גאָט, און האָבן זיך געמאַכט געגאָסענע געצן–צוויי קעלבער, און געמאַכט אַן אַשֶׁרָה, און זיך געבוקט צו דעם גאַנצן חיל פֿון הימל, און געדינט בַּעַל.

17 און זיי האָבן געמאַכט דורכגיין זייערע זין און זייערע טעכטער דורכן פֿייַער, און האָבן געברויכט וואָרזאָגערײַ און געצוויבערט, און זיך אָפּגעגעבן צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אים צו דערצערנענען.

18 און גאָט האָט זייער געצערנט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי אָפּגעטאָן פֿון זײַן פּנים; עס איז ניט געבליבן אחוץ שבֶּט יהודה אַליין.

19 האָט אויך יהודה ניט געהיט די געבאָט פֿון יהוה זייער גאָט, און זיי זײַנען געגאַנגען אין די געזעצן פֿון ישׂראל, וואָס יענע האָבן געמאַכט.

20 און גאָט האָט פֿאַראַכט דעם גאַנצן זאָמען פֿון ישׂראל, און ער האָט זיי געפּײַניקט, און האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון אויסרויבער, ביז ער האָט זיי אַוועקגעוואָרפֿן פֿון זײַן פּנים.

21 וואָרום אַז ער האָט אָפּגעריסן ישׂראל פֿון דעם הויז פֿון דוד, און זיי האָבן געמאַכט פֿאַר אַ מלך ירָבעָם דעם זון פֿון נבָט, האָט ירָבעָם אָפּגעפֿירט ישׂראל פֿון הינטער גאָט, און ער האָט זיי געמאַכט זינדיקן אַ גרויסע זינד.

22 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געגאַנגען אין אַלע זינד פֿון ירָבעָמען וואָס ער האָט געטאָן; זיי האָבן זיך ניט אָפּגעקערט דערפֿון.

23 ביז גאָט האָט אָפּגעטאָן ישׂראל פֿון זײַן פּנים, אַזוי ווי ער האָט גערעדט דורך אַלע זײַנע קנעכט די נביאים, און ישׂראל איז פֿאַרטריבן געוואָרן פֿון זײַן ערד קיין אשור אויף היינטיקן טאָג.

24 און דער מלך פֿון אשור געברַאַכט מענטשן פֿון בָּבֶל, און פֿון כּוּתָה, און פֿון עַוָא, און פֿון חֲמת, און פֿון ספַרוַים, און באַזעצט אין די שטעט פֿון שומרון אָנשטאָט די קינדער פֿון ישׂראל. און זיי האָבן געאַרבט שומרון, און זײַנען געזעסן אין אירע שטעט.

25 און עס איז געווען אין אָנהייב פֿון זייער זיצן דאָרטן, האָבן זיי ניט געפֿאָרכט יהוה, און יהוה האָט אָנגעשיקט אויף זיי לייבן, און זיי פֿלעגן אויסהרגענן צווישן זיי.

26 האָט מען אָנגעזאָגט דעם מלך פֿון אשור, אַזוי צו זאָגן: די פֿעלקער וואָס דו האָסט אַוועקגעפֿירט, און באַזעצט אין די שטעט פֿון שומרון, ווייסן ניט דעם שטייגער פֿון דעם גאָט פֿון לאַנד; דרום האָט ער אָנגעשיקט אויף זיי לייבן, און זע, זיי טייטן זיי, אַזוי ווי זיי ווייסן ניט דעם שטייגער פֿון דעם גאָט פֿון לאַנד.

27 האָט דער מלך פֿון אשור באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: פֿירט אַוועק אַהין איינעם פֿון די כֹּהנים וואָס איר האָט פֿאַרטריבן פֿון דאָרטן; און זאָלן זיי גיין און זיך באַזעצן דאָרטן, און ער זאָל זיי לערנען דעם שטייגער פֿון דעם גאָט פֿון לאַנד.

28 איז געקומען איינער פֿון די כֹּהנים וואָס מע האָט געהאַט פֿאַרטריבן פֿון שומרון, און ער האָט זיך באַזעצט אין בֵּית-אֵל, און האָט זיי געלערנט ווי זיי זאָלן פֿאָרכטן יהוה.

29 אָבער איטלעך פֿאָלק פֿלעגט אויך מאַכן זײַנע אייגענע געטער, און זיי האָבן זיי אַוועקגעשטעלט אין די הײַזער פֿון די בָּמות וואָס די שומרונים האָבן געמאַכט; איטלעך פֿאָלק אין זייערע שטעט וואָס זיי זײַנען דאָרטן געזעסן.

30 און די מענטשן פֿון בָּבֶל האָבן געמאַכט סוכּות-בנות, און די מענטשן פֿון כּוּת האָבן געמאַכט נֶרגַל, און

די מענטשן פֿון חֲמת האָבן געמאַכט
אַשימאָ
31 און די עַווים האָבן געמאַכט נִבחַז
און תַּרתָק, און די ספֿרַוִים האָבן
פֿאַרברענט זייערע קינדער אין פֿייער
צו אַדרַמֶלֶך און עַנמֶלֶך, די געטער פֿון
ספֿרַוִים.
32 דערבייַ פֿלעגן זיי פֿאָרכטן יהוה,
און זיי האָבן זיך געמאַכט פֿון צווישן
זיך כֹּהנים פֿון במות, וואָס פֿלעגן
מקריבֿ זײַן פֿאַר זיי אין די הײַזער פֿון
די במות.
33 יהוה פֿלעגן זיי פֿאָרכטן, אָבער
זייערע געטער פֿלעגן זיי דינען, אַזוי ווי
דער שטייגער פֿון די פֿעלקער, וואָס מע
האָט זיי פֿון דאָרטן אַוועקגעפֿירט.
34 ביז אויף הײַנטיקן טאָג טוען זיי
אַזוי ווי די פֿרייַערדיקע שטייגערס: זיי
פֿאָרכטן ניט [אין גאַנצן] יהוה, און זיי
טוען ניט אַזוי ווי זייערע חוקים און ווי
זייער געזעץ, און אַזוי ווי די תורה און
ווי דאָס געבאָט וואָס גאָט האָט געבאָטן
די קינדער פֿון יעקבֿ, וואָס ער האָט
געמאַכט זײַן נאָמען ישׂראל;
35 וואָס גאָט האָט מיט זיי געשלאָסן
אַ בונד, און האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי צו
זאָגן: "איר זאָלט ניט פֿאָרכטן פֿרעמדע
געטער, און איר זאָלט זיך ניט בוקן צו
זיי, און זיי ניט דינען, און ניט שלאַכטן
צו זיי.
36 נײַערט יהוה וואָס האָט אײַך
אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מצרים
מיט גרויס שטאַרקייט, און מיט אָן
אויסגעשטרעקטן אָרעם, אים זאָלט
איר פֿאָרכטן, און צו אים זאָלט איר
זיך בוקן, און צו אים זאָלט איר
שלאַכטן.
37 און די חוקים און די געזעצן, און
די תורה און דאָס געבאָט, וואָס ער האָט
פֿאַר אײַך געשריבן, זאָלט איר היטן
צו טאָן אַלע טאָג; און איר זאָלט ניט
פֿאָרכטן פֿרעמדע געטער.
38 און דעם בונד וואָס איך האָב
געשלאָסן מיט אײַך, זאָלט איר ניט
פֿאַרגעסן; און איר זאָלט ניט פֿאָרכטן
פֿרעמדע געטער.
39 נײַערט יהוה אײַער גאָט זאָלט
איר פֿאָרכטן, און ער וועט אײַך מציל
זײַן פֿון דער האַנט פֿון אַלע אײַערע
פֿײַנט".
40 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט,
נײַערט זיי טוען אַזוי ווי זייער
פֿריערדיקער שטייגער.
41 און די דאָזיקע פֿעלקער פֿלעגן
פֿאָרכטן יהוה, אָבער זייערע געצן
פֿלעגן זיי דינען; דעם גלײַכן זייערע
קינדער און זייערע קינדסקינדער—אַזוי
ווי זייערע עלטערן האָבן געטאָן, אַזוי
טוען זיי ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

18 און עס איז געווען אין דריטן
יאָר פֿון הוֹשֵׁעַ דעם זון פֿון
אֵלָהן, דעם מלך פֿון ישׂראל, איז חִזקִיָה
דער זון פֿון אָחָז דעם מלך פֿון יהוּדה
געווארן מלך.
2 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז ער
אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך,
און נײַן און צוואַנציק יאָר האָט ער
געקיניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען אַבִּי
די טאָכטער פֿון זכַריהן.
3 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט,
אַזוי ווי אַלץ וואָס זײַן פֿאָטער דוד האָט
געטאָן.
4 ער האָט אָפּגעטאָן די במות,
און צעבראָכן די זײַלשטיינער, און
אָפּגעהאַקט די אַשֶׁרָה. און ער האָט
צעהאַקט די קופּערנע שלאַנג וואָס
משה האָט געמאַכט; וואָרום ביז יענע
טעג פֿלעגן די קינדער פֿון ישׂראל
רייכערן צו איר, און מע האָט זי גערופֿן
נחושתָן.
5 ער האָט זיך פֿאַרזיכערט אויף גאָט
דעם האַר פֿון ישׂראל, און נאָך אים
איז ניט געווען אַזאַ ווי ער צווישן אַלע
מלכים פֿון יהוּדה, אויך ניט צווישן די
וואָס זײַנען געווען פֿאַר אים.

6 וואָרום ער האָט זיך באַהעפט אָן
גאָט, ער האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון
הינטער אים, און ער האָט געהיט זײנע
געבאָט וואָס גאָט האָט געבאָטן משהן.
7 און גאָט פֿלעגט זײן מיט אים;
אומעטום ווי ער פֿלעגט אַרויסגיין,
פֿלעגט ער באַגליקן. און ער האָט
ווידערשפּעניקט אָן דעם מלך פֿון
אשור, און האָט אים ניט געדינט.
8 ער האָט געשלאָגן די פֿלשתים
ביז עזה און אירע געמאַרקן, פֿון אַ
ווועכטערטורעם ביז אַ פֿעסטונגשטאָט.
9 און עס איז געווען אין פֿירטן
יאָר פֿון מלך חזקיהון–דאָס איז דאָס
זיבעטע יאָר פֿון הושֵׁעַ דעם זון פֿון
אֵלָהן, דעם מלך פֿון ישׂראל–איז
אַרויפֿגעצויגן שַׁלמַנאָסָר דער מלך
פֿון אשור אויף שומרון, און האָט
געלאָגערט אויף איר.
10 און זיי האָבן זי באַצוווּנגען צום
סוף פֿון דריַ יאָר; אין זעקסטן יאָר
פֿון חזקיהון–דאָס איז דאָס נינטע יאָר
פֿון הוֹשֵׁעַ דעם מלך פֿון ישׂראל–איז
שומרון באַצוווּנגען געווארן.
11 און דער מלך פֿון אשור האָט
פֿאַרטריבן ישׂראל קיין אשור, און האָט
זיי אַוועקגעפֿירט אין חַלַח, און אין
חָבור, בײַם טײַך גוֹזָן, און אין די שטעט
פֿון מָדַי.
12 פֿאַר וואָס זיי האָבן ניט
צוגעהערט צו דעם קול פֿון יהוה
זייער גאָט, און האָבן איבערגעטרעטן
זײַן בונד, אַלץ וואָס משה דער קנעכט
פֿון גאָט האָט זיי באַפֿוילן, און זיי
האָבן ניט צוגעהערט און ניט געטאָן.
13 און אין פֿערצנטן יאָר פֿון מלך
חזקיהון, איז אַרויפֿגעגאַנגען סַנחֵריבּ
דער מלך פֿון אשור אויף אַלע
באַפֿעסטיקטע שטעט פֿון יהודה, און
האָט זיי אײנגענומען.
14 האָט חזקיה דער מלך פֿון יהודה
געשיקט צו דעם מלך פֿון אשור
קיין לָכיש, אַזוי צו זאָגן: איך האָב
געזינדיקט; קער זיך אָפּ פֿון מיר; וואָס
דו וועסט אויף מיר אַרויפֿלייגן, וועל
איך טראָגן. האָט דער מלך פֿון אשור
אַרויפֿגעלייגט אויף חזקיה דעם מלך
פֿון יהודה דרײַ הונדערט צענטנער
זילבער און דרײַסיק צענטנער גאָלד.
15 און חזקיה האָט אַוועקגעגעבן
דאָס גאַנצע זילבער וואָס האָט זיך
געפֿונען אין הויז פֿון גאָט און אין די
שאַצקאַמערן פֿון מלכס הויז.
16 אין יענער צײַט האָט חזקיה
אַרומגעהאַקט די טירן פֿון דעם טעמפּל
פֿון גאָט, און די בײַשטיללעך וואָס
חזקיה דער מלך פֿון יהודה האָט געהאַט
איבערגעצויגן [מיט גאָלד], און ער
האָט עס געגעבן דעם מלך פֿון אשור.
17 און דער מלך פֿון אשור האָט
געשיקט תַּרתָנען, און רַב־סָריס, און
רַבשָׁקֵה, פֿון לָכיש צום מלך חזקיהון
מיט אַ גרויסן חיל קיין ירושלים.
און זיי זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען, אַזוי
זײַנען זיי געקומען און האָבן זיך
געשטעלט בײַ דעם גראָבן פֿון דעם
אויבערשטן טײַך וואָס אויפֿן וועג פֿון
וועשערפֿעלד.
18 און זיי האָבן גערופֿן צום מלך;
איז אַרויסגעגאַנגען צו זיי אֶלְיָקים דער
זון פֿון חִלקִיָהון, וואָס איבערן פּאַלאַץ,
און שֶׁבנָא דער שרײַבער, און יואָח
דער זון פֿון אָסָפֿן, דער דערמאָנער.
19 און רַבשָׁקֵה האָט צו זיי געזאָגט:
זאָגט אַקאָרשט צו חזקיהון אַזוי האָט
געזאָגט דער גרויסער מלך, דער מלך
פֿון אשור: וואָס איז די דאָזיקע
פֿאַרזיכערונג וואָס דו פֿאַרזיכערסט
זיך?
20 מיינסטו הויל ליפּגעריַיד איז אָן
עצה און גבֿורה פֿאַר מלחמה? אַצונד,
אויף וועמען פֿאַרזיכערסטו זיך, וואָס
דו האָסט ווידערשפּעניקט אָן מיר?
21 אַצונד זע, דו פֿאַרזיכערסט
זיך אויף דעם שטעקן פֿון דעם
דאָזיקן צעברָאכענעם רוֹר–אויף
מצרים–וואָס אַז אַ מענטש לענט זיך
אויף אים אָן, גייט ער אים אַרײַן אין

דער האַנט, און לעכערט זי דורך; אַזוי
איז פּרעה דער מלך פֿון מצרים פֿאַר
אַלע וואָס פֿאַרזיכערן זיך אויף אים.
22 און אַז איר וועט מיר זאָגן: מיר
פֿאַרזיכערן זיך אויף יהוה אונדזער
גאָט–איז דאָס ניט דער וואָס חִזקִיָהו
האָט אָפּגעטאָן זינען בָּמות און זינען
מזבחות, און האָט געזאָגט צו יהודה און
צו ירושלים: פֿאַר דעם דאָזיקן מזבח
זאָלט איר זיך בוקן אין ירושלים?
23 און אַצונד, פֿאַרוועט זיך
אַקאָרשט מיט מײַן האַר דעם מלך פֿון
אשור, און איך וועל דיר געבן צוויי
טויזנט פֿערד, אויב דו קענסט דיר
אַרויפֿזעצן רײַטער אויף זיי.
24 הײַנט ווי קענסטו אָפּשטויסן דעם
פּנים פֿון אַ הויפּטמאַן, אײַנעם פֿון די
קלענסטע קנעכט פֿון מײַן האַר? פֿון
דעסט וועגן פֿאַרזיכערסטו זיך אויף
מצרים וועגן רײַטוועגן און רײַטער.
25 אַצונד, בין איך דען אָן יהוה
אַרויפֿגעקומען אויף דעם דאָזיקן אָרט,
אים צו פֿאַרווויסטן? יהוה האָט צו מיר
געזאָגט: גיי אַרויף אויף דעם דאָזיקן
לאַנד, און פֿאַרווויסט עס.
26 האָט אֶלְיָקים דער זון פֿון
חִלקִיָהון, און שֶׁבנָא, און יוֹאָח, געזאָגט
צו רַבשָׁקֵה: רעד, איך בעט דיך, צו
דײַנע קנעכט אַראַמיש, וואָרום מיר
פֿאַרשטייַן עס, און רעד ניט צו אונדז
יהודיש אין די אויערן פֿון דעם פֿאָלק
וואָס אויף דער מויער.
27 האָט רַבשָׁקֵה צו זיי געזאָגט: האָט
דען צו דײַן האַר און צו דיר מיך
געשיקט מײַן האַר צו רעדן די דאָזיקע
ווערטער, און ניט צו די מענטשן
וואָס זיצן אויף דער מויער, צו עסן
זייער קויט, און צו טרינקען זייער
לײַבוואַסער, ביי אײַך?
28 און רַבשָׁקֵה האָט זיך געשטעלט,
און האָט אויסגערופֿן אויף אַ הויכן קָול
אויף יהודיש, און האָט געערעט און
געזאָגט: הערט דאָס וואָרט פֿון דעם
גרויסן מלך, דעם מלך פֿון אשור.
29 אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: זאָל
אײַך חִזקִיָהו ניט נאַרן, וואָרום ער קען
אײַך ניט מציל זײַן פֿון זײַן האַנט.
30 און זאָל אײַך חִזקִיָהו ניט
פֿאַרזיכערן אויף יהוה, אַזוי צו
זאָגן: מציל זײַן וועט אונדז מציל זײַן
יהוה, און די דאָזיקע שטאָט וועט ניט
איבערגעבן ווערן אין דער האַנט פֿון
דעם מלך פֿון אשור.
31 איר זאָלט ניט צוהערן צו
חִזקִיָהון, וואָרום אַזוי האָט געזאָגט
דער מלך פֿון אשור: מאַכט מיט מיר
שלום, און קומט אַרויס צו מיר, און
עסט איטלעכער פֿון זײַן ווײַנשטאָק
און איטלעכער פֿון זײַן פֿײַגנבוים, און
טרינקט איטלעכער דאָס וואַסער פֿון
זײַן ברונעם.
32 ביז איך קום, און וועל אײַך
נעמען אין אַ לאַנד אַזוי ווי אײַער לאַנד,
אַ לאַנד פֿון תּבואה און ווײַן, אַ לאַנד
פֿון ברויט און ווײַנגערטנער, אַ לאַנד
פֿון אײַלבערטן און האָניק, כּדי איר
זאָלט לעבן און ניט שטאַרבן; און איר
זאָלט ניט צוהערן צו חִזקִיָהון, אַז ער
וועט אײַך אײַנרעדן, אַזוי צו זאָגן:
יהוה וועט אונדז מציל זײַן.
33 האָבן מציל דען מציל געווען די
גײַסטער פֿון די פֿעלקער איטלעכער זײַן
לאַנד פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון
אשור?
34 ווו זײַנען די גײַסטער פֿון חֲמת,
און אַרפֿד? ווו זײַנען די גײַסטער פֿון
ספֿרַיִם, הֲנַע, און עִוָה? האָבן זיי דען
מציל געווען שומרון פֿון מײַן האַנט?
35 ווער זײַנען צווישן אַלע גײַסטער
פֿון די לענדער וואָס האָבן מציל געווען
זייער לאַנד פֿון מײַן האַנט, אַז יהוה
זאָל מציל זײַן ירושלים פֿון מײַן האַנט?
36 האָט דאָס פֿאָלק געשוויגן, און זיי
האָבן אים אַ וואָרט ניט געענטפֿערט,
וואָרום דער באַפֿעל פֿון מלך איז
געווען, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט אים
ניט ענטפֿערן.

37 איז געקומען אֱלְיָקִים דער זון פֿון הלקיהו, וואָס איבערן פּאַלאַץ, און שֶׂבנָא דער שרײַבער, און יוֹאָח דער זון פֿון אָסָפֿן, דער דערמאָנער, צו חִזקִיָהוּ, מיט צעריסענע קליידער, און זיי האָבן אים דערציילט די ווערטער פֿון רַבשָׁקֵה.

19 און עס איז געווען, ווי דער מלך חִזקִיָהוּ האָט עס געהערט, זאַזי האָט ער צעריסן זײַנע קליידער, און זיך צוגעדעקט מיט זאַק, און ער איז געקומען אין הויז פֿון גאָט.

2 און ער האָט געשיקט אֱלְיָקִימען וואָס איבערן פּאַלאַץ, און שֶׂבנָא דעם שרײַבער, און די עלטסטע פֿון די כהנים, צוגעדעקט מיט זאַקקלײַדער, צו ישַׁעְיָהוּ הנבֿיא דעם זון פֿון אָמוֹצן.

3 און זיי האָבן צו אים געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט חִזקִיָהוּ: אַ טאָג פֿון נויט און שטראָף און שמאַך איז הײַנטיקער טאָג, ווארום די קינדער זײַנען געקומען צום מוטערמויל, און ניטאָ קיין כּוח צו געבערן.

4 אפֿשר וועט יהוה דײַן גאָט הערן אַלע ווערטער פֿון רַבשָׁקֵה, וואָס זײַן האַר דער מלך פֿון אשור האָט אים געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט, און ער וועט שטראָפֿן פֿאַר די רײד וואָס יהוה דײַן גאָט האָט געהערט; דרום זאָלסטו אויפֿהייבן אַ תּפֿילה פֿאַר דעם איבערבלײַב וואָס געפֿינט זיך דאָ.

5 און ווי די קנעכט פֿון מלך חִזקִיָהוּ זײַנען געקומען צו ישַׁעְיָהוּ,

6 האָט ישַׁעְיָהוּ צו זיי געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו אײַער האַר: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט, מיט וואָס די יונגען פֿון דעם מלך פֿון אשור האָבן מיך געשענדט.

7 זע, איך גיב אַרײַן אין אים אַ גײַסט, און ער וועט הערן אַ הערונג, און וועט זיך אומקערן צו זײַן לאַנד; און איך וועל אים מאַכן פֿאַלן דורכן שוווערד אין זײַן לאַנד.

8 און רַבשָׁקֵה האָט זיך אומגעקערט, און האָט געפֿונען דעם מלך פֿון אשור מלחמה האַלטנדיק אויף לִבנָה; ווארום ער האָט געהאַט געהערט אַז ער האָט אַוועקגעצויגן פֿון לָכיש.

9 און [סַנחֵריב] האָט געהערט אויף תִּרהָקָה דעם מלך פֿון כּוש, אַזוי צו זאָגן: ער איז אַרויסגעגאַנגען מלחמה צו האַלטן מיט דיר. און ער האָט ווידער געשיקט שלוחים צו חִזקִיָהוּ, אַזוי צו זאָגן:

10 אַזוי זאָלט איר זאָגן צו חִזקִיָהוּ דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: זאָל דיך ניט נאַרן דײַן גאָט, וואָס דו פֿאַרזיכערסט זיך אויף אים, אַזוי צו זאָגן: ירושלים וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אשור.

11 אָט האָסטו געהערט וואָס די מלכים פֿון אשור האָבן געטאָן צו אַלע לענדער, זיי צו פֿאַרוויסטן, און דוווילסט ניצול ווערן?

12 האָבן די געטער פֿון די פֿעלקער מציל געווען די וואָס מײַנע עלטערן האָבן צעשטערט, גוֹזָן, און חרן, און רֶצֶף, אויף די קינדער פֿון עדן וואָס אין תּלַשָּׂר?

13 ווו איז דער מלך פֿון חֲמת, און דער מלך פֿון אַרפֿד, און דער מלך פֿון דער שטאָט ספֿרַיִם, פֿון הֵנַע, און עִוָּה?

14 האָט חִזקִיָהוּ צוגענומען דעם בריוו פֿון דער האַנט פֿון די שלוחים, און האָט אים איבערגעלייענט; און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אין הויז פֿון גאָט; און חִזקִיָהוּ האָט אים אויסגעשפּרייט פֿאַר גאָט.

15 און חִזקִיָהוּ האָט מתּפלל געווען צו גאָט, און האָט געזאָגט: יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל וואָס זיצט איבער די כּרובֿים, דו אַליין ביסט דער גאָט איבער אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד; דו האָסט געמאַכט די הימלען און די

ערד.

16 נײַג, יהוה, דײַן אויער, און הער; עפֿן, יהוה, דײַנע אויגן און זע; און הער די ווערטער פֿון סַנהֵריבֿן וואָס האָט אים געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט.

17 אמת, יהוה, די מלכים פֿון אשור האָבן חרובֿ געמאַכט די פֿעלקער און זייער לאַנד,

18 און זיי האָבן איבערגעגעבן זייערע געטער צום פֿײַער; ווײַל זיי זײַנען קיין געטער ניט געווען; נאָר בלויז דאָס ווערק פֿון אַ מענטשנס האַנט, האָלץ און שטיין; דרום האָבן זיי זיי אונטערגעבראַכט.

19 און אַצונד, יהוה אונדזער גאָט, איך בעט דיך, פֿון זײַן האַנט, און זאָלן אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד ווײסן, אַז דו יהוה אַליין ביסט גאָט.

20 האָט ישַׁעיָהו דער זון פֿון אָמוצן געשיקט צו חִזקִיָהון, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: וואָס דו האָסט מתּפלל געווען צו מיר וועגן סַנהֵריבֿ דעם מלך פֿון אשור, האָב איך צוגעהערט.

21 דאָס איז דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט וועגן אים גערעדט: עס פֿאַראַכט דיך, עס שפּאָט פֿון דירדי יונגפֿרוי טאָכטער ציון;עס שאָקלט דעם קאָפּ הינטער דירדי טאָכטער ירושלים.

22 וועמען האָסטו געלעסטערט און געשענדט?און אויף וועמען האָסטו דײַן קָול אויפֿגעהויבן?יאָ, האָסט געהויבן דײַנע אויגן אין דער הײדאַקעגן דעם הייליקן פֿון ישׂראל.

23 דורך דײַנע שלוחים האָסטו געלעסטערט גאָט, און געזאָגט: מיט מײַנע פֿיל רײַטוועגן איך צו דער הייך פֿון די בערג אַרויף, צו דיווינקלען פֿון לבֿנון;און איך האָק אָפּ זײַנע הויכע צעדערן, זײַנע געקליבענע ציפּרעסבײַימער;און איך קום צו זײַן עקסטן האַרבעריק, צום וואַלד פֿון זײַן פֿרוכטגאָרטן.

24 איך האָב געגראָבן און געטרונקענווואַסערן פֿרעמדע, און טריקן אויס מיט מײַנע פֿוסטריטאַלע טײַכן פֿון מצרים.

25 האָסטו דען ניט געהערט?פֿון לאַנג אָן האָב איך עס צוגעגרייט, פֿון אַלטע טעג האָב איך עס געפֿורעמט;אַצונד האָב איך עס געבראַכט עס זאָל געשען, כדי צו פֿאַרוויסטן אויף חורבֿה-הויפֿנסבאַפֿעסטיקטע שטעט.

26 דרום זײַנען זייערע באַווינער קורצמאַכטיק, זיי זײַנען צעבראָכן און פֿאַרשעמט;זיי זײַנען געווואָרן גראָז און פֿעלד, און קריטיקע גרינע, מאָך פֿון די דעכער, און תּבֿואה פֿאַרדאַרט איידער אויפֿגעוואַקסן.

27 אָבער איך וויס דײַן זיצן, און דײַן גיין און דײַן קומען, און דײַן שטורעמען קעגן מיר.

28 וויל דײַן שטורעמען קעגן מיראון דײַן לײַארעם איז אַרויף אין מײַנע אויערן, דרום, וועל איך אַרײַנטאָן מײַן רינג אין דײַן נאָז, און מײַן צאָם אין דײַנע ליפּן, און איך וועל דיך אומקערן אויף דעם וועגוואָס דו ביסט געקומען אויף אים.

29 און דאָס וועט דיר זײַן דער צייכן: איר וועט עסן הייַאָר נאָכווּקס, און אויפֿן צווייטן יאָר ווידערווּקס;און אויפֿן דריטן יאָר, זײַט און שניידט, און פֿלאַנצט ווינגערטנער, און עסט זייער פֿרוכט.

30 און דער אַנטרונענער איבערבלײַב פֿון דעם הויז פֿון יהודהוועט ווידער ווּאָרצלען אונטן, און טראָגן פֿרוכט אויבן.

31 ווָאָרום פֿון ירושלים וועט אַרויסקומען אַן איבערבלײַב, און אַן אַנטרינונג פֿון באַרג ציון;דאָס אָננעמען זיך פֿון גאָט פֿון צבֿאות וועט דאָס טאָן.

32 פַֿאַר ווָאָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויפֿן מלך פֿון אשור:ער ווועט ניט אַרײַנקומען אין דער דאָזיקער שטאָט, און ניט אַרײַנשיסן אַהין אַ פֿײַל, און ניט קומען פֿאַר איר מיט אַ שילד, און ניט אָנשיטן אָרום איר אַן ערדוואָל.

33 אויף דעם וועג ווָאָס ער איז געקומען, אויף אים וועט ער זיך אומקערן, און אין דער דאָזיקער שטאָטווועט ער ניט אַרײַנקומען, זאָגט גאָט.

34 און איך ווועל באַשירעמען די דאָזיקע שטאָט, זי צו העלפֿן, פֿון מײַנעט וועגן און פֿון מײַן קנעכט דָוִדס וועגן.

35 און עס איז געווען אין יענער נאַכט, איז אַרויסגעגאַנגען אַ מלאך פֿון גאָט און האָט געשלאָגן אין לאַגער פֿון אשור הונדערט און פֿינף און אַכציק טויזנט. און אַז מע האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, ערשט זיי זײַנען אַלע טויטע פּגָרים.

36 און סַנהֵריבֿ דער מלך פֿון אשור האָט אַוועקגעצויגן, און איז געגאַנגען און האָט זיך אומגעקערט; און ער איז געבליבן אין נינוֵה.

37 און עס איז געווען, ווי ער בוקט זיך אין הויז פֿון זײַן גאָט נסרוך, אַזוי האָבן זײַנע זין אַדרַמֶלֶך און שַׂראֶצֶר אים דערשלאָגן מיטן שווערד; און זיי זײַנען אַנטרונען געווארן אין לאַנד אַרָרָט. און זײַן זון אֵסַר-חַדון איז געווארן מלך אויף זײַן אָרט.

20 אין יענע טעג איז חִזקִיָהו קראַנק געווארן צום שטאַרבן; איז צו אים געקומען ישַׁעיָהו הנבֿיא דער זון פֿון אָמוצן, און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מאַך דײַן צַוָואָה וועגן דײַן הויזגעזינדע, ווָארום דו שטאַרבסט, און וועסט ניט געזונט ווערן.

2 האָט ער אומגעדרייט זײַן פּנים צו דער וואַנט, און האָט מתפלל געווען צו גאָט, אַזוי צו זאָגן:

3 איך בעט דיך, גאָט, געדענק ווי איך בין געגאַנגען פֿאַר דיר מיט אמת, און מיט אַ גאַנצן האַרצן, און וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן האָב איך געטאָן. און חִזקִיָהו האָט געוויינט אַ גרויס געווײַן.

4 און עס איז געווען, וועו ישַׁעיָהו איז נאָך ניט געווען אַרויסגעגאַנגען פֿון דעם מיטלסטן הויף, איז דאָס ווָארט פֿון גאָט געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן:

5 קער זיך אום, און זאָלסט זאָגן צו חִזקִיָהו דעם פֿירשט פֿון מײַן פֿאָלק: אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער דָוִדן: איך האָב געהערט דײַן תּפֿילה, איך האָב געזען דײַן טרער; זע, איך הייל דיך; אויפֿן דריטן טאָג וועסטו אַרויפֿגיין אין הויז פֿון גאָט.

6 און איך וועל צולייגן צו דײַנע טעג פֿופֿצן יאָר, און פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אשור וועל איך דיך און די דאָזיקע שטאָט מציל זײַן, און איך וועל באַשירעמען די דאָזיקע שטאָט פֿון מײַנעט וועגן און פֿון מײַן קנעכט דָוִדס וועגן.

7 און ישַׁעיָהו האָט געזאָגט: נעם געפֿרעסטע פֿײַגן. און זיי האָבן גענומען און אַרויפֿגעטאָן אויפֿן אויסשלאָג, און ער איז געזונט געווארן.

8 און חִזקִיָהו האָט געזאָגט צו ישַׁעיָהון: וואָס איז דער צייכן אַז גאָט וועט מיך היילן, און איך וועל אַרויפֿגיין אויפֿן דריטן טאָג אין הויז פֿון גאָט?

9 האָט ישַׁעיָהו געזאָגט: דאָס וועט דיר זײַן דער צייכן פֿון גאָט, אַז גאָט וועט טאָן די זאַך וואָס ער האָט גערעדט: זאָל דער שאָטן גיין צען שטאַפֿלען וויטער, אָדער זיך אומקערן צען שטאַפֿלען?

10 האָט יחִזקִיָהו געזאָגט: גרינג איז דעם שאָטן זיך אַראָפּצוגיין צען

שטאַפּלען; ניין, ניִערט דער שאָטן זאָל זיך אומקערן אויף צוריק צען שטאַפּלען.

11 האָט ישַׁעְיָהו הנבֿיא געראופֿן צו גאָט, און ער האָט אומגעקערט דעם שאָטן צען שטאַפּלען צוריק אויף די שטאַפּלען וואָס ער האָט געהאַט אַראָפּגעניִדערט אויף די שטאַפּלען פֿון אָחָזן.

12 אין יענער צייט האָט ברראַדַך-באַלאַדָן דער זון פֿון באַלאַדָנען, דער מלך פֿון בָּבֶל, געשיקט אַ בריוו און אַ מתּנה צו חִזקִיָהון, ווארום ער האָט געהערט אַז חִזקִיָהו איז געווען קראַנק.

13 און חִזקִיָהו האָט זיי צוגעהערט, און ער האָט זיי געוויזן זיין גאַנץ שאַצהויז, דאָס זילבער און דאָס גאָלד, און די בשׂמים, און דאָס גוטע אייל, און דאָס גאַנצע הויז פֿון זיינע וואַפֿן, און אַלץ וואָס האָט זיך געפֿונען אין זיינע שאַצקאַמערן; ניט געווען אַ זאַך אין זיין הויז, און אין זיין גאַנצער געוועלטקייט, וואָס חִזקִיָהו האָט זיי ניט געוויזן.

14 איז ישַׁעְיָהו הנבֿיא געקומען צום מלך יחִזקִיָהו, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָבן די דאָזיקע מענטשן געזאָגט? און פֿון וואַנען קומען זיי צו דיר? האָט חִזקִיָהו געזאָגט: פֿון אַ וויַיטן לאַנד זיינען זיי געקומען, פֿון בָּבֶל.

15 האָט ער געזאָגט: וואָס האָבן זיי געזען אין דיין הויז? האָט חִזקִיָהו געזאָגט: אַלץ וואָס איז אין מיין הויז האָבן זיי געזען: ניט געווען אַ זאַך אין מיינע שאַצקאַמערן וואָס איך האָב זיי ניט געוויזן.

16 האָט ישַׁעְיָהו געזאָגט צו חִזקִיָהון: הער דאָס וואָרט פֿון גאָט:

17 זע, טעג קומען, און אַלץ וואָס אין דיין הויז, און וואָס דיינע עלטערן האָבן אָנגעקליבן ביז היינטיקן טאָג, וועט אַוועקגעטראָגן ווערן קיין בָּבֶל; קיין זאַך וועט ניט איבערבלייבן, זאָגט גאָט.

18 און פֿון דיינע זין וואָס וועלן אַרויסגיין פֿון דיר, וואָס דו וועסט געבערן, וועט מען נעמען, און זיי וועלן זיין הויפֿדינער אין פּאַלאַץ פֿון דעם מלך פֿון בָּבֶל.

19 האָט חִזקִיָהו געזאָגט צו ישַׁעְיָהון: גוט איז דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס דו האָסט גערעדט. און ער האָט געזאָגט. פֿאַר וואָר, אויב שלום און זיכערקייט וועט זיין אין מיינע טעג!

20 און די איבעריקע זאַכן וועגן חִזקִיָהון, און זיין גאַנצע גבֿורהשאַפֿט, און ווי ער האָט געמאַכט דעם טיך און דעם גראָבן, און אַריינגעבראַכט וואַסער אין שטאָט, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה.

21 און חִזקִיָהו האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און זיין זון מנשה איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט.

21 צוועלף יאָר איז מנשה אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און פֿינף און פֿופֿציק יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זיין מוטער איז געווען חֶפֿצי-בָּה.

2 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי די אומווערדיקייטן פֿון די פֿעלקער וואָס גאָט האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

3 און ער האָט אָפּגעבויט די בָּמות וואָס זיין פֿאָטער חִזקִיָהו האָט צעשטערט, און ער האָט אויפֿגעשטעלט מזבחות צו בַּעַל, און האָט געמאַכט אַן אַשֵׁרה, און ווי אַחאַב דער מלך פֿון ישׂראל האָט געטאָן, און ער האָט זיך געבוקט צום גאַנצן חיל פֿון הימל, און זיי געדינט.

4 און ער האָט געבויט מזבחות אין
הויז פֿון גאָט, וואָס גאָט האָט געזאָגט:
אין ירושלים וועל איך טאָן מײַן נאָמען.
5 און ער האָט געבויט מזבחות צום
גאַנצן חיל פֿון הימל אין ביידע הויפֿן
פֿון גאָטס הויז.
6 און ער האָט געמאַכט דורכגיין זײַן
זון דורכן פֿײַער, און האָט געברויכט
צײכנזעערײַ און געזוכערט, און
אינגעשאַפֿט גיסטערזעער און
טויטנבאַשוערער; ער האָט געמערט
צו טאָן שלעכטס אין די אויגן פֿון
גאָט, צו דערצערנען.
7 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט דעם
געץ פֿון דער אַשֶׁרָה וואָס ער האָט
געמאַכט, אין דעם הויז וואָס גאָט האָט
געזאָגט צו דָוִדן און צו זײַן זון שלמהן:
אין דעם האַזיקן הויז און אין ירושלים
וואָס איך האָב אויסדערווײלט פֿון אַלע
שבֶּטים פֿון ישׂראל, וועל איך טאָן מײַן
נאָמען אויף אייביק,
8 און איך וועל מער ניט פֿאַרוואָגלען
דעם פֿוס פֿון ישׂראל פֿון דער ערד וואָס
איך האָב געגעבן זייערע עלטערן, אויב
זיי וועלן נאָר היטן צו טאָן אַזוי ווי אַלץ
וואָס איך האָב זיי באַפֿוילן, און לויט
דער גאַנצער תורה וואָס מײַן קנעכט
משה האָט זיי באַפֿוילן.
9 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט; און
מנשה האָט זיי פֿאַרפֿירט צו טאָן מער
שלעכטס ווי די פֿעלקער וואָס גאָט
האָט פֿאַרטיליקט פֿון פֿאַר די קינדער
פֿון ישׂראל.
10 און גאָט האָט געredt דורך זײַנע
קנעכט די נבֿיאים, אַזוי צו זאָגן:
11 וויבל מנשה דער מלך פֿון
יהודה האָט געטאָן די דאָזיקע
אומווערדיקייטן, איז באַגאַנגען
ערגערס ווי אַלץ וואָס די אמורים
וואָס פֿאַר אים האָבן געטאָן, און האָט
אויך געמאַכט זינדיקן יהודה מיט זײַנע
אָפּגעטער,
12 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה
דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך ברענג
אַן אומגליק אויף ירושלים אין יהודה,
אַז איטלעכער וואָס הערט עס, וועלן
קלינגען זײַנע ביידע אויערן.
13 און איך וועל צײַען אויף ירושלים
די מעסטשנור פֿון שומרון, און די
וואָגשנור פֿון אַחאָבס הויז; און איך
וועל אויסווישן ירושלים, אַזוי ווי מע
וויישט אויס אַ שיסל, אויסגעווישט און
אומגעקערט אויף איר פּנים.
14 און איך וועל אַוועקווואַרפֿן דעם
איבערבלײַב פֿון מײַן אַרבֿ, און וועל
זיי געבן אין דער האַנט פֿון זייערע
פֿײַנט, און זיי וועלן זײַן צו רויב און צו
אויסרויבונג פֿאַר אַלע זייערע פֿײַנט.
15 ווײַל זיי האָבן געטאָן וואָס איז
שלעכט אין מײַנע אויגן, און האָבן
מיך דערצערנט פֿון דעם טאָג וואָס
זייערע עלטערן זײַנען אַרויסגעגאַנגען
פֿון מצרים און ביז אויף היינטיקן טאָג.
16 און אויך אומשולדיק בלוט האָט
מנשה פֿאַרגאָסן זייער פֿיל, ביז ער
האָט אָנגעפֿילט ירושלים פֿון עק צו
עק; אחוץ זײַן זינד וואָס ער האָט
געמאַכט זינדיקן יהודה, צו טאָן וואָס
איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט.
17 און די איבעריקע זאַכן וועגן
מנשהן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן,
און זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט,
דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון
די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
יהודה.
18 און מנשה האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן
געווארן אין דעם גאָרטן פֿון זײַן הויז,
אין דעם גאָרטן פֿון עוזאָן. און זײַן זון
אָמון איז געווארן מלך אויף זײַן אָרט.
19 צוויי און צוואַנציק יאָר איז אָמון
אַלט געווען. אַז ער איז געווארן
מלך, און צוויי יאָר האָט ער געקיניגט
אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון
זײַן מוטער איז געווען משׁוֹלֶמֶת די
טאָכטער פֿון חָרוּצן, פֿון יָטבָּה.
20 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי

זײַן פַֿאָטער מנשה האָט געטאָן.
21 און ער איז געגאַנגען אין אַל דעם
וועג וואָס זײַן פָֿאָטער איז געגאַנגען,
און ער האָט געדינט די אָפּגעטער וואָס
זײַן פָֿאָטער האָט געדינט, און האָט זיך
צו זיי געבוקט.
22 און ער האָט פַֿאַרלאָזן יהוה דעם
גאָט פֿון זײַנע עלטערן, און איז ניט
געגאַנגען אין דעם וועג פֿון יהוה.
23 און די קנעכט פֿון אָמוֹנען האָבן
געמאַכט אַ בונט אויף אים, און האָבן
געטייט דעם מלך אין זײַן הויז.
24 און דאָס פָֿאָלק פֿון לאַנד האָט
דערשלאָגן אַלע וואָס האָבן געמאַכט
דעם בונט אויף דעם מלך אָמוֹן. און
דאָס פָֿאָלק פֿון לאַנד האָט געמאַכט זײַן
זון יאשיָהוון פַֿאַר מלך אויף זײַן אָרט.
25 און די איבעריקע זאַכן פֿון
אָמוֹנען וואָס ער האָט געטאָן, זיי
זײַנען שוין באַשריבן אין בוך פֿון
די ציטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון
יהודה.
26 און מע האָט אים באַגראָבן אין
זײַן קבֿר, אין דעם גאָרטן פֿון עוזָאן.
און זײַן זון יאשיָהו איז געוואָרן מלך
אויף זײַן אָרט.

22 אַכט יאָר איז יאשיָהו אַלט
געווען, אַז ער איז געוואָרן
מלך, און איין און דרײַסיק יאָר האָט
ער געקיניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען ידידָה
די טאָכטער פֿון עַדָיָהן, פֿון בָּצקַת.
2 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכטפַֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט,
און ער איז געגאַנגען אין אַל דעם וועג
פֿון זײַן פָֿאָטער דָוִדן, און האָט זיך ניט
אָפּגעקערט רעכטס אָדער לינקס.
3 און עס איז געווען אין אַכצנטן
יאָר פֿון מלך יאשיָהו, האָט דער מלך
געשיקט שָׁפָֿן דעם זון פֿון אַצַלְיָהו, דעם
זון פֿון משולָמן, דעם שרײַבער, אין
הויז פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:
4 גיי אַרויף צו חִלקִיָהו דעם
כֹּהן-גדול, און זאָל ער צונויפֿציילן
דאָס געלט וואָס איז געבראַכט
געוואָרן אין הויז פֿון גאָט, וואָס די
שוועלהיטערס האָבן געזאַמלט פֿון
פָֿאָלק.
5 און זאָל מען עס געבן אויף דער
האַנט פֿון די ווערקמײַנסטערס וואָס
זײַנען געשטעלט איבער דעם הויז פֿון
גאָט; און זיי זאָלן עס געבן צו די
בַּעַל-מלָאכות, וואָס אין הויז פֿון גאָט,
אויף צו פַֿאַרריכטן די צעברָאכענע
ערטער פֿון הויז;
6 צו די האָלצמײַנסטערס, און צו די
בוימײַנסטערס, און צו די מויערער,
און אויף צו קויפֿן האָלץ און געהאַקטע
שטיינער, צו פַֿאַרריכטן דאָס הויז.
7 און מע זאָל זיך ניט רעכענען מיט
זיי ווײַל דעם געלט וואָס ווערט געגעבן
אויף זייער האַנט, נײַערט אויף נאמנות
זאָלן זיי אַרבעטן.
8 און חִלקִיָהו דער כֹּהן-גדול האָט
געזאָגט צו שָׁפָֿן דעם שרײַבער: דאָס
בוך פֿון דער תּורה האָב איך געפֿונען
אין הויז פֿון גאָט. און חִלקִיָהו האָט
געגעבן דאָס בוך צו שָׁפָֿנען, און ער
האָט עס אײַנגעלייענט.
9 און שָׁפָֿן דער שרײַבער איז
געקומען צום מלך, און האָט
געברָאכט דעם מלך אַן ענטפֿער,
און האָט געזאָגט: דײַנע קנעכט
האָבן אויסגעשאָטן דאָס געלט וואָס
האָט זיך געפֿונען אין הויז, און זיי
האָבן עס געגעבן אויף דער האַנט
פֿון די ווערקמײַנסטערס וואָס זײַנען
געשטעלט איבער דעם הויז פֿון גאָט.
10 און שָׁפָֿן דער שרײַבער האָט
דערציילט דעם מלך, אַזוי צו זאָגן:
חִלקִיָהו דער כֹּהן האָט מיר געגעבן אַ
בוך. און שָׁפָֿן האָט עס געלייענט פַֿאַרן
מלך.
11 און עס איז געווען, ווי דער מלך
האָט געהערט די ווערטער פֿון דעם בוך
פֿון דער תּורה, אַזוי האָט ער צעריסן

זײַנע קלײדער.
12 און דער מלך האָט באַפֿוילן חִלקִיָהו דעם כֹּהן, און אַחיקָם דעם זון פֿון שָפֿנעָן, און עַכבור דעם זון פֿון מיכָיָהו, און שָפֿן דעם שרײַבער, און עַשָׂיָה דעם מלכס דינער אַזוי צו זאָגן:
13 גייט פֿרעגט בײַ גאָט פֿאַר מיר, און פֿאַר דעם פֿאָלק, און פֿאַר גאַנץ יהודה, וועגן די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן געפֿונענעם בוך, ווארום גרויס איז דער גרימצאָרן פֿון גאָט וואָס איז אָנגעצונדן אויף אונדז, פֿאַר וואָס אונדזערע עלטערן האָבן ניט צוגעהערט צו די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן בוך, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס איז אָנגעשריבן פֿאַר אונדז.
14 איז געגאַנגען חִלקִיָהו דער כֹּהן, און אַחיקָם, און עַכבור, און שָפֿן, און עַשָׂיָה, צו חולדָה דער נבֿיאָה, דער ווײַב פֿון שַלום דעם זון פֿון תִקוָה דעם זון פֿון חַרחַסן, דעם קליידער-היטער– און זי האָט געווויינט אין ירושלים, אין צווייטער שטאָטפֿערטל– און זיי האָבן געערעדט צו איר.
15 האָט זי צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: זאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אײַך געשיקט צו מיר:
16 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף דעם דאָזיקן אָרט און אויף זײַנע באַווויינער– אַלע ווערטער פֿון דעם בוך וואָס דער מלך פֿון יהודה האָט געלייענט;
17 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן מיך פֿאַרלאָזן, און האָבן געריכערט צו פֿרעמדע געטער, כדי מיך צו דערצערנענען מיט אַלע מעשׂים פֿון זיירע הענט, דרום וועט מײַן גרימצאָרן זיך אָנצינדן אויף דעם דאָזיקן אָרט, און וועט ניט פֿאַרלאָשן ווערן.
18 און צו דעם מלך פֿון יהודה וואָס שיקט אײַך פֿרעגן בײַ גאָט, צו אים זאָלט איר אזוי זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: וועגן די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט,
19 איז, ווײַל דײַן האַרץ איז ווייך געווארן, און ביסט געווארן אונטערטעניק פֿאַר גאָט ווען דו האָסט געהערט וואָס איך האָב גערעדט אויף דעם דאָזיקן אָרט און אויף זײַנע באַווויינער, אַז זיי וועלן ווערן פֿאַר אַ שרעק און פֿאַר אַ קללה, און האָסט צעריסן דײַנע קלײדער, און האָסט געווויינט פֿאַר מיר, האָב איך אויך צוגעהערט, זאָגט גאָט.
20 דרום זע, איך זאַמל דיך אײַן צו דײַנע עלטערן, און וועסט אײַנגעזאַמלט ווערן אין דײַן קבֿר בשלום, און דײַנע אויגן וועלן ניט זען דאָס גאַנצע בייז וואָס איך ברענג אויף דעם דאָזיקן אָרט. און זיי האָבן געבראַכט צום מלך דעם ענטפֿער.

23 און דער מלך האָט געשיקט, און מע האָט אײַנגעזאַמלט צו אים אַלע עלטסטע פֿון יהודה און ירושלים.
2 און דער מלך איז אַרויפֿגעגאַנגען אין הויז פֿון גאָט, און אַלע מענער פֿון יהודה און אַלע באַווויינער פֿון ירושלים מיט אים, און די כֹּהנים, און די נבֿיאים, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון קליין ביז גרויס. און ער האָט געלייענט אין זייערע אויערן אַלע ווערטער פֿון דעם בוך פֿון בונד וואָס איז געפֿונען געווארן אין הויז פֿון גאָט.
3 און דער מלך האָט זיך געשטעלט אויף אַ בימה, און ער האָט געשלאָסן אַ בונד פֿאַר גאָט, צו גיין נאָך גאָט, און צו היטן זײַנע געבאָט און זײַנע אָנזאָגן און זײַנע געזעצן מיטן גאַנצן האַרצן און מיט דער גאַנצער זעל, מקיים צו זײַן די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן בונד וואָס שטייען געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך. און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז צוגעשטאַנען צו דעם בונד.

4 און דער מלך האָט באַפֿוילן חִלְקִיָּהוּ דעם כֹּהן-גדול, און די אונטער-כֹּהנים, און די שוועלהיטערס, אַרויסצוטראָגן פֿון דעם טעמפּל פֿון גאָט אַלע כלים וואָס זײַנען געמאַכט געווָארן פֿאַר בַּעַל, און פֿאַר דער אַשֵׁרָה, און פֿאַר דעם גאַנצן חיל פֿון הימל; און ער האָט זיי פֿאַרברענט דרויסן פֿון ירושלים אין די פֿעלדער פֿון קִדרון, און האָט אַוועקגעטראָגן זייער אַש קיין בֵּית-אֵל.

5 און ער האָט אָפּגעשאַפֿט די פּריסטער וואָס די מלכים פֿון יהוּדה האָבן אויפֿגעזעצט, און וואָס האָבן געפֿייכערט אויף די בָּמות, אין די שטעט פֿון יהוּדה און אין די אַרומיקע ערטער פֿון ירושלים; און די וואָס האָבן געפֿייכערט צו בַּעַל, צו דער זון, און צו דער לְבָנה, און צו די מזלות, און צום גאַנצן חיל פֿון הימל.

6 און ער האָט אַרויסגעטראָגן די אַשֵׁרָה פֿון דעם הויז פֿון גאָט דרויסן פֿון ירושלים צום טײַך קִדרון, און האָט זי פֿאַרברענט בײַם טײַך קִדרון, און צעווָארפֿן צעמאָלן אויף שטויב, און צעווָארפֿן איר שטויב אויף די קבָרים פֿון די קינדער פֿון פֿאָלק.

7 און ער האָט צעבראָכן די הײַזער פֿון די שאַנדמענער וואָס אין הויז פֿון גאָט, וואָס די ווײַבער פלעכטן דאָרטן וועבן צודעקן פֿאַר דער אַשֵׁרָה.

8 און ער האָט צונויפֿגעבראַכט אַלע כהנים פֿון די שטעט פֿון יהוּדה, און האָט פֿאַראומריניקט די בָּמות וואָס כֹּהנים האָבן דאָרטן געפֿייכערט, פֿון גֶּבַע ביז באֵר-שָׁבַע; און ער האָט צעבראָכן די בָּמות פֿון די טויערן וואָס בײַם טויערײַנגאַנג פֿון יהושוע דעם שטאָטהאַר, וואָס אויף דער לינקער זײַט פֿון דעם שטאָט קומט אַרײַן אין שטאָטטויער.

9 אָבער די כֹּהנים פֿון די בָּמות זײַנען ניט אַרויפֿגעגאַנגען צום מזבח פֿון גאָט אין ירושלים; נײַערט זיי האָבן געגעסן דאָס אומגעזײַערטע ברויט צווישן זייערע ברידער.

10 און ער האָט פֿאַראומריניקט תּוֹפֶת וואָס אין טאָל פֿון בן-הִנום, אַז קיינער זאָל ניט מאַכן דורכגיין זײַן זון אָדער זײַן טאָכטער דורכן פֿײַער צו מוֹלֶךְ.

11 און ער האָט אָפּגעשאַפֿט די פֿערד וואָס די מלכים פֿון יהוּדה האָבן געגעבן צו דער זון בײַם אײַנגאַנג פֿון דעם הויז פֿון גאָט, לעבן דער קאַמער פֿון נָתָן-מלך דעם הויפֿדינער, וואָס אין די פֿאָרהויפֿן; און די רײַטוועגן פֿון דער זון האָט ער פֿאַרברענט אין פֿײַער.

12 און די מזבחות וואָס אויפֿן דאַך פֿון אָחָזס אויבערשטוב, וואָס די מלכים פֿון יהוּדה האָבן געמאַכט, און די מזבחות וואָס מנשה האָט געמאַכט אין ביידע הויפֿן פֿון גאָטס הויז, האָט צעבראָכן דער מלך און צעהאַקט פֿון דאָרטן, און אַרײַנגעווָארפֿן זייער שטויב אין טײַך קִדרון.

13 אויך די בָּמות וואָס פֿאַר ירושלים, וואָס אויף דער רעכטער זײַט פֿון דעם בארג פֿון פֿאַרדאַרבער, וואָס שלמה דער מלך פֿון ישׂראל האָט געבויט צו עשתּוֹרות, דער אומוועקלעכקייט פֿון די צידונים, און צו כְּמוש, דער אומוועקלעכקייט פֿון מואָב, און צו מִלכּוֹם, דער אומוועקלעכקייט פֿון די קינדער פֿון עמון, האָט דער מלך פֿאַראומריניקט.

14 און ער האָט צעבראָכן די זײַלשטיינער, און אָפּגעהאַקט די געצנבײימער, און אָנגעפֿילט זייער אָרט מיט ביינער פֿון מענשן.

15 און אויך דעם מזבח וואָס אין בֵּית-אֵל, די בָּמה וואָס יָרָבְעָם דער זון פֿון נבָטן וואָס האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראל, האָט געמאַכט, אויך יענעם מזבח און די בָּמה האָט ער צעבראָכן; און ער האָט פֿאַרברענט די בָּמה, און צעמאָלן אויף שטויב; און ער האָט פֿאַרברענט די אַשֵׁרָה.

16 און ווי יאשיָהו האָט זיך אומגעדרייט, אַזוי האָט ער געזען די קבָרים וואָס דאָרטן אויפֿן באַרג, און ער האָט געשיקט, און האָט אַרויסגענומען די ביינער פֿון די קבָרים, און פֿאַרברענט אויפֿן מזבח, און האָט אים פֿאַראומריניקט, אַזוי ווי דאָס ווארט פֿון גאָט וואָס עס האָט אויסגערופֿן דער געטלעכער מאַן וואָס האָט אויסגערופֿן די דאָזיקע זאַכן.

17 און ער האָט געזאָגט: וואָס איז יענער צייכן וואָס איך זע? האָבן די מענטשן פֿון שטאָט צו אים געזאָגט: דאָס איז דער קבֿר פֿון דעם געטלעכן מאַן וואָס איז געקומען פֿון יהודה, און האָט אויסגערופֿן די דאָזיקע זאַכן וואָס דו האָסט געטאָן צו דעם דאָזיקן מזבח אין בֵּית-אֵל.

18 האָט ער צו זיי געזאָגט: לאָזט אים אין רו; קיינער זאָל ניט רירן זײַנע ביינער. האָבן זיי אויסגעלאָזט זײַנע ביינער מיט די ביינער פֿון דעם נביא וואָס איז אַרויסגעקומען פֿון שומרון.

19 און אויך אַלע הײַזער פֿון די בָּמות וואָס אין די שטעט פֿון שומרון, וואָס די מלכים פֿון ישׂראל האָבן געמאַכט צו דערצערנענען [גאָט], האָט יאשיָהו אָפּגעטאָן, און ער האָט געטאָן צו זיי אַזוי ווי אַלע טוּונגען וואָס ער האָט געטאָן אין בֵּית-אֵל.

20 און ער האָט געשלאַכט אַלע כהנים פֿון די בָּמות וואָס זײַנען דאָרטן געווען, אויף די מזבחות, און האָט פֿאַרברענט בײַנער פֿון מענטשן אויף זיי. און ער האָט זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

21 און דער מלך האָט באַפֿוילן דעם גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: מאַכט אַ קרבן-פּסח צו יהוה אײַער גאָט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך פֿון בונד.

22 וואָרום אַזאַ ווי דער דאָזיקער קרבן-פּסח איז ניט געמאַכט געוואָרן פֿון די טעג פֿון די שופֿטים וואָס האָבן געמשפט ישׂראל, און אין אַלע טעג פֿון די מלכים פֿון ישׂראל, און די מלכים פֿון יהודה.

23 נאָר אין אַכצנטן יאָר פֿון מלך יאשיָהו איז געמאַכט געוואָרן דער דאָזיקער קרבן-פּסח צו גאָט אין ירושלים.

24 און אויך די גײַסטערזעער און די טויטנבאַשוווערער, און די תּרפֿים, און די אָפּגעטער, און אַלע אומווערדיקייטן, וואָס זײַנען געזען געוואָרן אין לאַנד יהודה און אין ירושלים, האָט יאשיָהו אויסגעראַמט, כּדי מקיים צו זײַן די ווערטער פֿון דער תּורה וואָס שטייען געשריבן אין דעם בוך וואָס חלקיָהו דער כּהן האָט געפֿונען אין הויז פֿון גאָט.

25 און אַזאַ ווי ער איז ניט געווען קיין מלך פֿאַר אים, וואָס זאָל זיך אומקערן צו גאָט מיט זײַן גאַנצן האַרצן און מיט זײַן גאַנצער זעל און מיט זײַן גאַנצן כּוח, לויט דער גאַנצער תּורה פֿון משהן; און נאָך אים איז ניט אויפֿגעשטאַנען אַזאַ ווי ער.

26 אָבער גאָט האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון זײַן גרויסן גרימצארן, וועג זײַן צאָרן האָט געגרימט אויף יהודה, פֿאַר אַלע דערצערנונגען וואָס מנשה האָט אים דערצערנט.

27 און גאָט האָט געזאָגט: אויך יהודה וועל איך אָפּטאָן פֿון מײַן פּנים, אַזוי ווי איך האָב אָפּגעטאָן ישׂראל; און איך וועל פֿאַראַכטן די דאָזיקע שטאָט וואָס איך האָב אויסדערווײַלט, ירושלים, און דאָס הויז וואָס איך האָב געזאָגט: מײַן נאָמען זאָל דאָרטן זײַן.

28 און די אײַבערשטע זאַכן וועגן יאשיָהון, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די ציטגעשעענישען פֿון די מלכים פֿון יהודה.

29 אין זײַנע טעג איז אַרויפֿגעגאַנגען פּרעה-נכו דער מלך פֿון מצרים אויף

דעם מלך פֿון אשור, בײַם טײַך
פּרת, און דער מלך יאשיָהו איז אים
געגאַנגען אַקעגן; און ער האָט אים
געטייט אין מגִדו, ווי ער האָט אים
דערזען.

30 האָבן זײַנע קנעכט אים
אַוועקגעפֿירט אַ טויטן פֿון מגִדו, און
זיי האָבן אים געבראַכט קיין ירושלים,
און האָבן אים באַגראָבן אין זײַן קבֿר.
און פֿאָלק פֿון לאַנד האָט genומען
יהוֹאָחָז דעם זון פֿון יאשיָהון, און זיי
האָבן אים אויפֿגעלבט, און אים געמאַכט
פֿאַר מלך אויף זײַן פֿאָטערס אָרט.

31 דריַי און צוואַנציק יאָר איז
יהוֹאָחָז אַלט געווען, אַז ער איז
געוואָרן מלך, און דריַי חדשים האָט
ער געקניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען
חַמוטַל, די טאָכטער פֿון ירמיָהון, פֿון
לִבנָה.

32 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי
אַלץ וואָס זײַנע עלטערן האָבן געטאָן.

33 און פּרעה-נכו האָט אים
אײַנגעשפּאַרט אין רִבלָה, אין לאַנד
חֲמת, אַז ער זאָל ניט קיניגן אין
ירושלים. און ער האָט אַרויפֿגעלייגט
אַ שטראָף אויפֿן לאַנד, הונדערט
צענטנער זילבער, און אַ צענטנער
גאָלד.

34 און פּרעה-נכו האָט געמאַכט
אֶלְיָקים דעם זון פֿון יאשיָהון פֿאַר
מלך אויף דעם אָרט פֿון זײַן פֿאָטער
יאשיָהון, און ער האָט אומגעביטן זײַן
נאָמען אויף יהויָקים. און יהוֹאָחָזן
האָט ער אַוועקגענומען; און ער איז
געקומען קיין מצרים, און איז דאָרטן
געשטאָרבן.

35 און דאָס זילבער און דאָס גאָלד
האָט יהויָקים געגעבן צו פּרעהן; אָבער
ער האָט אָפּגעשאַצט דאָס לאַנד, כּדי
צו געבן דאָס געלט לויט דעם באַפֿעל
פֿון פּרעהן; פֿון איטלעכן לויט זײַן
אָפּשאַצונג האָט ער אויפֿגעמאָנט דאָס
זילבער און דאָס גאָלד פֿון דעם פֿאָלק
פֿון לאַנד, כּדי צו געבן צו פּרעה-נכון.

36 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז
יהויָקים אַלט געווען, אַז ער איז
געוואָרן מלך, און עלף יאָר האָט ער
געקיניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז זבוּדָה
די טאָכטער פֿון פּדָיָה, פֿון רוּמָה.

37 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי
אַלץ וואָס זײַנע עלטערן האָבן געטאָן.

24 אין זײַנע טעג איז
אַרויפֿגעגאַנגען נבוכַדנאֶצַר
דער מלך פֿון בָבֶל, און יהויָקים איז
געווען אַ קנעכט צו אים דריַי יאָר;
דערנאָך האָט ער זיך אָפּגעקערט און
האָט ווידערשפּעניקט אָן אים.

2 און גאָט האָט אָנגעשיקט אויף
אים באַנדעס פֿון כַּשדים, און באַנדעס
פֿון ארם, און באַנדעס פֿון מואָבֿ, און
באַנדעס פֿון די קינדער פֿון עמון; און
ער האָט זיי אָנגעשיקט אויף יהודה,
כּדי עס אונטערצוברענגען, אַזוי ווי
דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט
גערעדט דורך זײַנע קנעכט די נביאים.

3 נאָר לויט דעם מויל פֿון גאָט
איז דאָס געווען אויף יהודה, כּדי זיי
אָפּצוטאָן פֿון זײַן פּנים, פֿאַר די זינד
פֿון מנשה, לויט אַלץ וואָס ער האָט
געטאָן.

4 און אויך פֿאַר דעם אומשולדיקן
בלוט וואָס ער האָט פֿאַרגאָסן, ביז
ער האָט אָנגעפֿילט ירושלים מיט
אומשולדיק בלוט; און גאָט האָט ניט
געוואָלט פֿאַרגעבן.

5 און די איבעריקע זאַכן וועגן
יהויָקימען, און אַלץ וואָס ער האָט
געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין
בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די
מלכים פֿון יהודה.

6 און יהויָקים האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און זײַן זון יהויָכין איז
געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

7 און דער מלך פֿון מצרים איז מער
ווידער ניט אַרויסגעגאַנגען פֿון זײַן
לאַנד, ווארום דער מלך פֿון בָּבֶל האָט
צוגענומען, פֿון דעם באַך פֿון מצרים
ביז דעם טײַך פּרת, אַלץ ווָאס געהערט
צום מלך פֿון מצרים.

8 אַכצן יאָר איז יהוֹיָכין אַלט געווען,
אַז ער איז געווָארן מלך, און דרײַ
חדשים האָט ער געקיניגט אין ירושלים
און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער
איז געווען נחוּשׁתָא די טאָכטער פֿון
אֶלְנָתָנען, פֿון ירושלים.

9 און ער האָט געטאָן ווָאס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי
אַלץ ווָאס זײַן פֿאָטער האָט געטאָן.

10 אין יענער צײַט זײַנען די קנעכט
פֿון נבוכַדנֶאצַר דעם מלך פֿון בָּבֶל
אַרויפֿגעגאַנגען אויף ירושלים, און די
שטאָט איז געקומען אין באַלאָגערונג.

11 און נבוכַדנֶאצַר דער מלך פֿון בָּבֶל
איז געקומען אויף דער שטאָט, בעת
זײַנע קנעכט האָבן געלאָגערט אויף
איר.

12 איז יהוֹיָכין דער מלך פֿון יהוּדה
אַרויסגעגאַנגען צו דעם מלך פֿון בָּבֶל,
ער, און זײַן מוטער, און זײַנע קנעכט,
און זײַנע האַרן, און זײַנע הויפֿדינער;
און דער מלך פֿון בָּבֶל האָט אים
אַוועקגענומען אין אַכטן יאָר פֿון זײַן
מלוכה.

13 און ער האָט אַרויסגעצויגן פֿון
דאָרטן אַלע אוֹצרות פֿון גאָטס הויז,
און די אוֹצרות פֿון מלכס הויז; און ער
האָט צעהאַקט אַלע גילדערנע כּלים
ווָאס שלמה דער מלך פֿון ישׂראל האָט
געמאַכט אין דעם טעמפּל פֿון גאָט-
אַזוי ווי גאָט האָט אָנגעזאָגט.

14 און ער האָט פֿאַרטריבן גאַנץ
ירושלים, און אַלע האַרן, און אַלע
העלדישע גִבורים, צען טויזנט
געפֿאַנגענע, און אַלע מיינסטערס און
שלעסערס; קיינער איז ניט געבליבן
אחוץ די אָרימסטע פֿון דעם פֿאָלק פֿון
לאַנד;

15 און ער האָט פֿאַרטריבן יהוֹיָכינען
קיין בָּבֶל; אויך דעם מלכס מוטער,
און דעם מלכס ווײַבער, און זײַנע
הויפֿדינער, און די פּני פֿון לאַנד,
האָט ער אַוועקגעפֿירט אין גלות פֿון
ירושלים קיין בָּבֶל.

16 און אַלע חילס-לײַט, זיבן טויזנט,
און די מיינסטערס און די שלעסערס,
טויזנט, אַלע, גִבורים וואָס טויגן צו
מלחמה, זיי האָט דער מלך פֿון בָּבֶל
געבראַכט אין גלות קיין בָּבֶל.

17 און דער מלך פֿון בָּבֶל האָט
געמאַכט פֿאַר מלך אָנשטאָט אים
זײַן פֿעטער מַתַּנְיָהן, און ער האָט
אומגעביטן זײַן נאָמען אויף צִדְקִיָּהוּ.

18 איין און צוואַנציק יאָר איז
צִדְקִיָּהוּ אַלט געווען, אַז ער איז
געווָארן מלך, און עלף יאָר האָט ער
געקיניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז חֲמוּטַל די טאָכטער פֿון יִרְמְיָהוּן, פֿון
לִבְנָה.

19 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי
אַלץ וואָס יהויקים האָט געטאָן.

20 פֿאַר וואָר, פֿון וועגן דעם צאָרן
פֿון גאָט איז דאָס געשען אויף
ירושלים און יהוּדה, ביז ער האָט זיי
אַוועקגעוואָרפֿן פֿון זײַן פּנים. און
צִדְקִיָּהוּ האָט ווידערשפּעניקט אָן דעם
מלך פֿון בָּבֶל.

25 און עס איז געווען אין נײַנטן
יאָר פֿון זײַן מלוכה, אין
צענטן חודש, אין צענטן טאָג פֿון
חודש, איז געקומערן נבוכַדנֶאצַר דער
מלך פֿון בָּבֶל, ער און זײַן גאַנצער
חיל, אויף ירושלים, און ער האָט
געלאָגערט אויף איר, און זיי האָבן
געבויט באַלאָגערוועלק רונד אַרום
איר.

2 און די שטאָט איז געווען אין
באַלאָגערונג ביזן עלפֿטן יאָר פֿון מלך
צִדְקִיָּהוּ.

3 אין נײַנטן טאָג פֿון [פֿירטן] חודש האָט זיך געשטאַרקט דער הונגער אין שטאָט, און עס איז ניט געווען קיין ברויט פֿאַר דעם פֿאָלק פֿון לאַנד.
4 און די שטאָט איז אײַנגעבראָכן געוואָרן, און אַלע מלחמה-לײַט [זײַנען אַנטלאָפֿן] בײַ נאַכט דורך דעם טויער צווישן די צוויי מויערן וואָס בײַם מלכס גאָרטן- און די כַּשְׂדִּים זײַנען געווען רונד אַרום דער שטאָט- און [דער מלך] איז אַוועק מיט וועג פֿון פֿלוין.
5 אָבער דער חיל פֿון די כַּשְׂדִּים האָט נאָכגעיאָגט דעם מלך, און זיי האָבן אים אָנגעיאָגט אין די פֿלוינען פֿון יריחו; און זײַן גאַנצער חיל איז צעלויפֿן פֿון אים.
6 און זיי האָבן געכאָפּט דעם מלך, און האָבן אים אַרויפֿגעבראַכט צום מלך פֿון בָּבֶל קיין רִבְלָה; און מע האָט אַרויסגעזאָגט אויף אים אַ משפּט.
7 און צִדְקִיָּהוס זין האָט מען געשאָכטן פֿאַר זײַנע אויגן; און צִדְקִיָּהוס אויגן האָט ער בלינד געמאַכט, און ער האָט אים געשמידט אין קופּערנע קייטן, און געבראַכט קיין בָּבֶל.
8 און אין פֿינפֿטן חודש, אין זיבעטן טאָג פֿון חודש- דאָס איז דאָס נײַנצנטע יאָר פֿון מלך נבוכַדְנֶאצַּר דעם מלך פֿון בָּבֶל- איז געקומען נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל, דער קנעכט פֿון דעם מלך פֿון בָּבֶל, קיין ירושלים.
9 און ער האָט פֿאַרברענט דאָס הויז פֿון גאָט, און דאָס הויז פֿון מלך; אויך אַלע הײַזער פֿון ירושלים, ווו נאָר אַ הויז פֿון אַ גרויסן מאַן, האָט ער פֿאַרברענט אין פֿײַער.
10 און די מויערן פֿון ירושלים רונד אַרום האָט דער גאַנצער חיל פֿון די כַּשְׂדִּים וואָס מיט דעם הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל אײַנגעוואָרפֿן.
11 און דעם רעשט פֿון פֿאָלק וואָס איז געבליבן אין שטאָט, און די אַריבערגעלאָפֿענע וואָס זײַנען אַריבערגעלאָפֿן צו דעם מלך פֿון בָּבֶל, און דעם רעשט פֿון המון,
12 האָט נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל איבערגעלאָזן פֿאַר וויינגערטנירער און פֿאַר אַקערלײַט.
13 און די קופּערנע זײַלן וואָס אין הויז פֿון גאָט, און די געשטעלן, און דעם קופּערנעם ים וואָס אין הויז פֿון גאָט, האָבן די כַּשְׂדִּים צעבראָכן, און אַוועקגעטראָגן דאָס קופּער דערפֿון קיין בָּבֶל.
14 אויך די טעפּ, און די שופֿלען, און די שנייצמעסערס, און די שאָלן, און אַלע קופּערנע כלים וואָס מע פֿלעגט דינען מיט זיי, האָבן זיי צוגענומען.
15 אויך די פֿײַערפֿאַנען, און די שפּרענגבעקנס, וואָס גאָלד, גאָלד, און וואָס זילבער, זילבער, האָט דער הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל צוגענומען.
16 די צוויי זײַלן, דעם איין ים, און די געשטעלן, וואָס שלמה האָט געמאַכט פֿאַר גאָטס הויז- דאָס קופּער פֿון אַלע די דאָזיקע כלים איז ניט געווען אָפּצוווגן.
17 אַכצן איילן איז געווען די הייך פֿון איין זײַל און אַ קופּערנע קרוין איז געווען אויף אים; און די הייך פֿון דער קרוין איז געווען דריַי איילן; און אַ נעצווערק פֿון מילגרוימען זײַנען געווען אויף דער קרוין רונד אַרום, אַלץ פֿון קופּער;און דעם גלײַכן צום צווייטן זײַל, אײבער דעם נעצווערק.
18 און דער הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל האָט גענומען שׂרָיָה דעם כֹּהן-גדול, און צפַנְיָה דעם צווייטן כֹּהן, און די דריַי שוועלהיטערס;
19 און פֿון שטאָט האָט ער גענומען איין הויפֿדינער וואָס איז געווען דער אויפֿזעער איבער די מלחמה-לײַט, און פֿינף מענער פֿון די וואָס פֿלעגן זען דעם מלכס פּנים, וואָס האָבן זיך געפֿונען אין שטאָט, און דעם שרײַבער פֿון דעם חיל-פֿירער וואָס האָט

אויפֿגענומען אין חיל דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד, און זעכציק מאַן פֿון דעם פֿאָלק פֿון לאַנד ווָאָס האָבן זיך געפֿונען אין שטאָט.
20 און נבֿוזַראַדָן דער הויפּט פֿון דעם
לי֫יב-חיל האָט זיי געגומען, און האָט
זיי אַוועקגעפֿירט צו דעם מלך פֿון בָּבֶל
קיין רִבלָה.
21 און דער מלך פֿון בָּבֶל האָט זיי
געשלאָגן און געטייט אין רִבלָה אין
לאַנד חֲמת. אַזוי איז יהודה אַוועק אין
גלות פֿון זיין לאַנד.
22 און דאָס פֿאָלק ווָאָס איז געבליבן
אין לאַנד יהודה, ווָאָס נבֿוכַדנֶאצַר
דער מלך פֿון בָּבֶל האָט אויבערגעלאָזן-
איבער זיי האָט ער אויפֿגעזעצט גדַלְיָהו
דעם זון פֿון אֲחִיקָם דעם זון פֿון שָׁפָּנען.
23 און ווי אַלע הויפּטלי֫יט פֿון חיל,
זיי מיט די מענטשן, האָבן געהערט, אַז
דער מלך פֿון בָּבֶל האָט אויפֿגעזעצט
גדַלְיָהון, אַזוי זיינען זיי געקומען צו
גדַלְיָהון קיין מִצפָּה: און יִשמָעֵאל דער
זון פֿון נתַנְיָהן, און יוֹחָנן דער זון פֿון
קָרֵחַ, און שְׂרָיָה דער זון פֿון תַּנחוּמתן,
פֿון נטוֹפָה, און יַאזַנְיָהוּ דער זון פֿון
דעם מַעֲכָתי, זיי מיט זייערע מענטשן.
24 און גדַלְיָהו האָט געשוואָרן זיי
און זייערע מענטשן, און האָט צו זיי
געזאָגט: איר זאָלט ניט מורא האָבן
פֿאַר די קנעכט פֿון די כַּשׂדִים; זיצט אין
לאַנד, און דינט דעם מלך פֿון בָּבֶל, און
אי֫ך וועט גוט זיין.
25 אָבער עס איז געווען אין זיבעטן
חודש, איז געקומען יִשמָעֵאל דער זון
פֿון נתַנְיָה דעם זון פֿון אֱלִישָׁמָען, פֿון
קיניגלעכן אָפּשטאַם, און צען מענטשן
מיט אים, און זיי האָבן געשלאָגן
גדַלְיָהון, און ער איז געשטאָרבן; אוי֫ך
די יהודהער און די כַּשׂדִים ווָאָס זיינען
געווען מיט אים אין מִצפָּה.
26 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון קליין
ביז גרויס, און די הויפּטלי֫יט פֿון חיל,
זיינען אויפֿגעשטאַנען און זיינען אַוועק
קיין מצרים, ווָאָרום זיי האָבן מורא
געהאַט פֿאַר די כַּשׂדִים.
27 און עס איז געווען אין זיבן
און דרייסיקסטן יאָר נאָך דעם גלות
פֿון יְהוֹיָכִין דעם מלך פֿון יהודה,
אין צוועלפֿטן חודש, אין זיבן און
צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, האָט
אֱוִיל-מרוֹדַך דער מלך פֿון בָּבֶל, אין
דעם יאָר ווָאָס ער איז געווָארן מלך,
אויפֿגעהויבן דעם קאָפּ פֿון יְהוֹיָכִין דעם
מלך פֿון יהודה, פֿון תּפֿיסה.
28 און ער האָט גערעדט צו אים
פֿרייַנטלעך, און האָט געשטעלט זיין
שטול איבער די שטולן פֿון די מלכים
ווָאָס בייַ אים אין בָּבֶל.
29 און ער האָט אומגעביטן זיינע
תּפֿיסה-קלייַדער, און ער האָט געגעסן
בייַ אים ברויט תּמיד אַלע טעג פֿון זיין
לעבען.
30 און זיין אויסקומענישׂ, אַ
שטענדיקע אויסקומענישׂ, איז אים
געגעבן געווָארן פֿון מלך טאָגטעגלעך
אַלע טעג פֿון זיין לעבן.

יְשַׁעְיָה

1 די זעונג פֿון ישַׁעְיָהו דעם זון פֿון אָמוֹצן, וואָס ער האָט געזען אויף יהוּדה און ירושלַים, אין די טעג פֿון עוּזִיָהו, יוֹתָם, אָחָז, יחִזקִיָהו, די מלכים פֿון יהוּדה.

2 הערט איר הימלען, און פֿאַרנעם דו ערד, ווארום גאָט האָט געredet:קינדער האָב איך דערצויגן און אויפֿגעבראַכט, און זיי האָבן געבראָכן אָן מיר.

3 אַן אָקס ווייס זיין בעל-הבית, און אַן אייזל די קאָרעטע פֿון זיין האַר;ישׂראל ווייס ניט, מיין פֿאָלק קוקט זיך ניט אום.

4 ווויי, זינדיקע אומה, פֿאָלק מיט פֿאַרבראכן באַשוועָרט, זאָמען פֿון שלעכטסטוער, קינדער פֿאַרדאָרבענע!פֿאַרלאָזט האָבן זיי גאָט, געלעסטערט דעם ייליקן פֿון ישׂראל, אַהינטער זיך אָפּגעקערט.

5 ווו נאָך ווילט איר געשלאָגן ווערן, וואָס איר קערט אײַך נאָך מער אָפּ?דער גאַנצער קאָפּ איז קראַנק, און דאָס גאַנצע האַרץ איז אין וויייטאָג;

6 פֿון פֿוסטריט ביזן קאָפּאיז אין אים קיין גאַנץ גליד ניטאָ, נאָר אַ ריס און אַ ביול און אַן אײַטעריק ווונד;ניט אויסגעדריקט זיינען זיי געוואָרן, און ניט פֿאַרבונדן, און ניט מיט אייל דערווייכט.

7 אײַער לאַנד איז אַ ווויסטענײַש, אײַערע שטעט זיינען אין פֿייער פֿאַרברענט;אײַער ערד – פֿרעמדע פֿאַרצערן זי אײַך אַנטקעגן, און ווי‌סט איז זי ווי דער איבערקער פֿון אַ פֿלייצונג.

8 און געבליבן איז טאָכטער ציון, ווי אַ בײַדל אין אַ ווינגאָרטן, ווי אַ נאַכטלעג אין אַ פֿלוצערפֿעלד, ווי אַ וואַכטפֿון ריטלעך.

9 ווען ניט גאָט פֿון צבֿאותוואָלט אונדז אַ קליין איבערבליב געלאָזט, וואָלטן מיר ווי סדום געווארן, צו עֲמוֹרָה וואָלטן מיר געווען געגליכן.

10 הערט דאָס וואָרט פֿון יהוה, איר פֿירער פֿון סדום;פֿאַרנעמט די לער פֿון אונדזער גאָט, איר פֿאָלק פֿון עֲמוֹרָה.

11 צו וואָס מיר איינערע פֿיל שלאַכטאָפּפֿער?זאָגט גאָט, איך בין זאַט מיט בראַנדאָפּפֿער פֿון ווידערס, און מיט פֿעטע פֿון געשטאָפּטע;און בלוט פֿון אָקסן און שעפּסן און בעקוויל איך ניט האָבן.

12 אַז איר קומט זיך ווייזן פֿאַר מיר, ווער בעט דאָס פֿון אײַך מיינע הויפֿן צו טרעטן?

13 ניט ברענגט מער קרבנות אומזיסט, אַן אומווערדיקע דעמפֿונג איז דאָס מיר;ראש-חודש און שבת, רופֿן אַ צונויפֿרופֿונג –אומרעכט מיט אײַנזאַמלונג קענ איך ניט ליידן;

14 אײַערע ראש-חודשן און אײַערע יום-טובֿיםהאָט פֿיינט מײַן זעל;זיי זיינען מיר צו לאַסט געוואָרן, איך קען זיי ניט פֿאַרטראָגן.

15 און אַז איר שפּרייט אויס אײַערע הענט, וועל איך פֿאַרהוילן מײַנע אויגן פֿון אײַך;און פֿיל איר זאָלט ניט תּפֿילה טאָן, הער איך ניט צו;אײַערע הענט זיינען פֿול מיט בלוט.

16 וואַשט אײַך, רייניקט אײַך, טוט אָפּ אײַערע שלעכטע מעשׂים‌פֿון קעגן מײַנע אויגן, הערט אויף שלעכטס טאָן;

17 לערנט גוטס טאָן, זוכט געריכטיקייט, שטאַרקט דעם געדריקטן, טוט רעכט דעם יתום, נעמט זיך אָן פֿאַר דער אלמנה.

18 קומט נאָר, און לאָמיר זיך דורכרעדן, זאָגט גאָט:אויב אײַערע זינד וועלן ווי קאָרמין זיין, וועלן זיי ווײַס ווי שניי ווערן;אויב זיי וועלן

רויט זײַן ווי ווערמילפֿאַרב, וועלן זיי ווי וואָל ווערן.
19 אויב איר וועט וועלן און וועט צוהערן, וועט איר עסן דאָס גוטס פֿונעם לאַנד;
20 אָבער אַז איר וועט ניט ווען, וועלן און וועט איר פֿון דער שווערד געגעסן ווערן;ווארום דאָס מויל פֿון גאָט האָט גערעדט.
21 ווי איז אַ זונה געווארן‌די געטרייַע שטאָט!גערעכט פֿול מיט גערעכטיקייט, רעכטפֿאַרטיקייט פֿלעגט רוען אין איר, און אַצונדערטאָג – מערדערס.
22 דײַן זילבער איז פֿסולת געווארן, דײַן טראַנק איז מיט וואַסער געמישט.
23 דײַנע האַרן זײַנען אָפּקערערס, און חבֿרים פֿון גנבֿים;איטלעכער האָט ליב שוחד, און יאָגט זיך נאָך געשאַלט;דעם יתום טוען זיי ניט קיין רעכט, און דער שטרײַט פֿון דער אלמנה גייט זיי ניט אָן.
24 דרום זאָגט דער האַר, גאָט פֿון צבֿאות, דער מאַכטיקער פֿון ישׂראל:אָ, איך וועל זיך שטילן אָן מײַנע פֿײַנט, און זיך נוקם זײַן אָן מײַנע שׂונאים.
25 און איך וועל קערן מײַן האַנט אויף דיר, און ליטערן ווי מיט לויג דײַנע פֿסולת, און אָפּטאָן אַלע דײַנע בלײַען.
26 און איך וועל אומקערן דײַנע ריכטער ווי צוערשט, און דײַנע יועצים ווי אין אָנהייב;דערנאָך וועט מען דיך רופֿן‌דער כּרך פֿון גערעכטיקייט, די געטרייַע שטאָט.
27 ציון וועט דורך גערעכטיקייט דערלייזט ווערן, און אירע צוריקגעקערטע דורך רעכטפֿאַרטיקייט.
28 און אַ בראָך אויף די פֿאַרברעכער און זינדיקע אין איינעם; און די וואָס פֿאַרלאָזן גאָט, וועלן פֿאַרלענדט ווערן.
29 וואָרום מע וועט צו שאַנד ווערן פֿון די אײכנבײמער וואָס איר האָט געגלוסט, און איר וועט זיך שעמען מיט די גערטנער וואָס איר האָט אויסדערווויילט.
30 וואָרום איר וועט זײַן ווי אַ טערעבינטוואָס זײַן בלאַט ווערט פֿאַרוועלקט, און ווי אַ גאָרטנווואָס האָט ניט קיין וואַסער.
31 און דער שטאַרקער וועט ווערן ווי פֿלאַקסשטרוי, און זײַן ווערק אַ פֿונקאון ביידע אין איינעם וועלן ברענען, און קיין לעשער וועט ניט זײַן.

2 דאָס וואָרט וואָס ישַׁעְיָהו דער זון פֿון אָמוצן האָט געזען אויף יהודה און ירושלים.
2 און עס וועט זײַן אין סוף פֿון די טעג, וועט שטיין פֿעסט דער בארג פֿון גאָטס הויזאויבן אָן פֿון די בערג, און דערהויבן איבער די הייכן;און אַלע פֿעלקער וועלן צו אים שטראָמען.
3 און פֿיל אומות וועלן גיין און וועלן זאָגן:קומט, און לאָמיר אַרויפֿגיין צום באַרג פֿון יהוה, צום הויז פֿון יעקבֿס גאָט פֿון יעקבֿ;און ער וועט אונדז לערנען פֿון זײַנע וועגן, און מיר וועלן גיין אין זײַנע שטעגן;וואָרום פֿון ציון וועט אַרויסגיין אַ תּורה, און גאָטס וואָרט פֿון ירושלים.
4 און ער וועט משפּטן צווישן די פֿעלקער, און אַנטשיידן איבער פֿיל אומות;און זיי וועלן שמידן זייערע שווערדן אויף אַקעראײַזנס, און זייערע שפּיזן אויף צווײגמעסערס;אַ פֿאָלק קעגן אַ פֿאָלק וועט ניט הייבן אָ שוועד, און מע וועט ניט מער לערנען מלחמה.
5 הויז פֿון יעקבֿ, קומט, און לאָמיר גייַן‌אין דעם ליכט פֿון גאָט.
6 וואָרום האָסט פֿאַרלאָזט דײַן פֿאָלק, דאָס הויז פֿון יעקבֿ, ווײַל זיי זײַנען פֿול מיט כישוף פֿון מזרח, און מיט וואָרזאָגער אַזוי ווי די פֿלשתּים, און מיט פֿרעמדגעבאָרענע זאָכן גיבן זיי זיך אָפּ.

7 און אָנגעפֿילט געווָארן איז זײַן
לאַנד מיט זילבער און גאָלד, און ניטאָ
קיין שיעור צו זײַנע אוֹצרות;
8 און אָנגעפֿילט געווָארן איז זײַן
לאַנד מיט פֿערד, און ניטאָ קיין
שיעור צו זײַנע רײַטווײגן. און
אָנגעפֿילט געווָארן איז זײַן לאַנד מיט
אָפּגעטער;צום ווערק פֿון זייערע הענט
טוען זיי זיך בוקן, צו וואָס זייערע
פֿינגער האָבן געמאַכט.
9 און געבויגן איז דער מענטש, און
נידעריק איז דער מאַן, און דו קענסט
זיי ניט פֿאַרגעבן.
10 גיי אַרײַן אין פֿעלדזן, און באַהאַלט
זיך אין שטויב, פֿאַר דער פֿאָרכטיקייט
פֿון גאָט, און פֿאַר דער פּראַכט פֿון זײַן
גרויסקייט.
11 די אָפּפֿערדיקע אויגן פֿון מענטשן
ווערן דערנידערט, און די הויכקייט פֿון
לײַט ווערט געבויגן ווערן, און גאָט
אַליין ווערט זײַן דערהויבן אין יענעם
טאָג.
12 ווָארום אַ טאָג איז דאָ ביי גאָט
פֿון צבֿאות, אויף אַלעם שטאָלצן און
הויכן, און אויף אַלעם דערהויבענעם,
עס זאָל דערנידערט ווערן;
13 און אויף אַלע צעדערן פֿון לבֿנון,
די הויכע און דערהויבענע, און אויף
אַלע אײכנבײמער פֿון בשן;
14 און אויף אַלע הויכע בערג, און
אויף אַלע דערהויבענע הייכן;
15 און אויף יעטווײדער הויכן
טורעם, און אויף יעטווײדער
באַפֿעסטיקטער מויער;
16 און אויף אַלע שיפֿן פֿון תַּרְשִׁישׁ,
און אויף אַלע גלוסטיקע געמעלן.
17 און די אָפּפֿערדיקייט פֿון מענטשן
ווערט געבויגן ווערן, און די הויכקייט
פֿון לײַט ווערט דערנידערט ווערן, און
גאָט אַליין ווערט זײַן דערהויבן אין
יענעם טאָג.
18 און די אָפּגעטער ווערן אין גאַנצן
פֿאַרגיין.
19 און מע ווערט אַרײַנגיין אין היילן
פֿון פֿעלדזן, און אין לעכער פֿון
דער ערד, פֿאַר דער פֿאָרכטיקייט פֿון
גאָט, און פֿאַר דער פּראַכט פֿון זײַן
גרויסקייט, ווען ער שטייט אויף די
ערד אויפֿצוטרייסלען.
20 אין יענעם טאָג ווערט
מענטשזײַנע אַוועקווארפֿן דער
אָפּגעטער פֿון זילבער, און זײַנע
אָפּגעטער פֿון גאָלד, וואָס זיי האָבן
זיך געמאַכט, זיך צו בוקן, פֿאַר די
קראָטן און פֿאַר די פֿלעדערמײַז;
21 כּדי אַרײַנצוגיין אין לעכער
פֿון פֿעלדזן, און אין שפֿאַלטן פֿון
שטיינער, פֿאַר דער פֿאָרכטיקייט פֿון
גאָט, און פֿאַר דער פּראַכט פֿון זײַן
גרויסקייט, ווען ער שטייט אויף די
ערד אויפֿצוטרייסלען.
22 פֿאַרמײַדט אײַך פֿונעם מענטשן
וואָס אַ הויך איז אין זײַן נאָז, ווָארום
וואָס איז ער געראַכט?

3 ווָארום זע, דער האַר, גאָט פֿון
צבֿאות, טוט אָפּ פֿון ירושלים
און פֿון יהוּדהאָן אונטערלען און
אַן אָנלען;יעטווײדער אונטערלען פֿון
ברויט, און יעטווײדער אונטערלען פֿון
וואַסער.
2 דעם גבור און דעם מאַן פֿון
מלחמה, דעם ריכטער און דעם נביא,
און דעם וואָרזאָגער און דעם עלטסטן;
3 דעם הויפּטמאַן פֿון פֿופֿציק, און
דעם אָנגעזעענעמאַן דעם בַּעַל-יועץ,
און דעם קלוגן צויבערער, און דעם
שפֿרוכקענער.
4 און איך וועל מאַכן יינגלעך פֿאַר
זייערע האַרן, און קינדער וועלן
געוועלטיקן איבער זיי.
5 און דאָס פֿאָלק וועט זיך דריקן,
איינער דעם אַנדערן, און איטלעכער
זײַן חבֿר;אַ יינגל וועט זיך גריישן קעגן
זקן, און דער נבֿזה קעגן נכבד.
6 אַז עמעצער וועט אָנכאַפּן זײַן
ברודער פֿון זײַן פֿאָטערס הויז:אַ בגד

האָסטו, אַ פֿירער זאָלסטו אונדז זײַן,
און די דאָזיקע שטרויכלעניש זאָל זײַן
אונטער דײַן האַנט,
7 וועט ער שווערן אין יענעם טאָג,
אַזוי צו זאָגן:איך וועל ניט זײַן קיין
היילער, אַז אין מײַן הויז איז ניטאָ קיין
ברויט און קיין בגד;איר וועט מיך ניט
מאַכן פֿאַרן פֿירער פֿון פֿאָלק.
8 וואָרום געשטרויכלט איז
ירושלים, און יהודה איז געפֿאַלן;ווײַל
זייער צונג און זייערע מעשׂים זײַנען
קעגן גאָט, צו ווידערשפּעניקן די
אויגן פֿון זײַן כּבֿוד.
9 דער אָנבליק פֿון זייער פּנים זאָגט
עדות אויף זיי;און זייער זינד זאָגן זיי
אויס ווי סדום, זיי פֿאַרלייקענען ניט.
ווי צו זייער זעל, וואָס זיי האָבן זיך
אַליין בייז געטאָן.
10 זאָגט דעם געראַטענען אַז אים וועט
זײַן גוט, ווײַל די פֿרוכט פֿון זייערע
מעשׂים וועלן זיי עסן.
11 ווי צו דעם רשׁע, אים וועט זײַן
שלעכט, וואָרום די טוּנג פֿון זײַנע
הענט וועט אים געשען.
12 מײַן פֿאָלק – זײַנע באַצווינגער
זײַנען קינדער, און ווײַבער
געוואָלטיקן איבער אים. מײַן פֿאָלק!
דײַנע פֿירער זײַנען פֿאַרפֿירער, און
דעם וועג פֿון דײַנע שטעגן האָבן זיי
צעמישט.
13 גאָט שטייט אויף זיך צו קריגן,
און ער שטעלט זיך צו משפּטן די
פֿעלקער.
14 גאָט וועט גיין אין אַ משפּטמיט
די עלטסטע פֿון זײַן פֿאָלק און זײַנע
האַרן:דאָס האָט איר אָפּגעגעסן דעם
ווײַנגאָרטן, די גזלה פֿון אָרימאַן איז
אין אײַערע הײַזער.
15 וואָס מײַנט איר, וואָס איר
צעדריקט מײַן פֿאָלק, און דעם פּנים
פֿון די אָרימע צעמאָלט איר?זאָגט דער
האַר, גאָט פֿון צבֿאות.
16 און גאָט האָט געזאָגט:ווײַל די
טעכטער פֿון ציון זײַנען האָפֿערדיק,
און גייען פֿאַרריסן דעם האַלדז,
און ווינקענדיק מיט די אויגן;גייען
שוועבנדיק גייען זיי, און מיט זייערע
פֿוסרינגען קלינגען זיי;
17 דרום וועט גאָט קרעציק
מאַכן‌דעם קאָפּ פֿון די טעכטער פֿון
ציון, און גאָט וועט זייער שאַנד
אַנטפּלעקן.
18 אין יענעם טאָג וועט גאָט אָפּטאָן
די שיינקייט פֿון די פֿוסרינגען, און די
שטערנבענדער, און די לבֿנהלעך;
19 די באָמבערלעך, און די
אָרעמבענדער, און די שלייערס;
20 די קאָפּטיכער, און די
טריטקייטלעך, און די גאַרטלען,
און די ליבלעך, און די קמֵיעות;
21 די פֿינגערלעך, און די נאָזרינגען;
22 די פֿאַרטיכטער, און די מאַנטלען,
און די איבערדעקן, און די ביטלען;
23 די טולן, און די לײַנענע טיכער,
און די הויבן, און די דעקטיכער.
24 און עס וועט זײַן, אָנשטאָט
בשׂמים וועט זײַן צעפֿוילטקייט, און
אָנשטאָט אַ גאַרטל, אַ שטריק, און
אָנשטאָט קרויזן, אַ פּלייץ, און אָנשטאָט
אַ ברוסטטוך, אַ זאַקגורט;אַ ברענד
אָנשטאָט שיינקייט.
25 דײַנע מענער וועלן דורכן
שווערד פֿאַלן, און דײַנע גיבורים אין
מלחמה.
26 און קלאָגן און טרויערן וועלן
אירע טויערן, און אויסגעלייַדיקט וועט
זי ווערן, אויף דער ערד וועט זי זיצן.

4 אין זיבן וויַבער וועלן אָנהאַלטן
איין מאַן אין יענעם טאָג, אַזוי צו
זאָגן:אונדזער ברויט וועלן מיר עסן,
און אונדזער קלייד וועלן מיר אָנטאָן,
נאָר דײַן נאָמען זאָל גערופֿן ווערן אויף
אונדז;טו אָפּ אונדזער שאַנד.
2 אין יענעם טאָג וועט די שפּראָצונג
פֿון גאָט זײַן פֿאַר אַ שיינקייט און פֿאַר
אַ כּבֿוד, און די פֿרוכט פֿון לאַנד פֿאַר
אַ שטאָלץ און פֿאַר אַ צירונג, פֿאַר די

אַנטרונענע פֿון ישׂראל.
3 און עס וועט זײַן, דער וואָס איז געבליבן אין צִיון, און דער וואָס האָט זיך אָפּגעשטעלט אין ירושלים, וועט "הייליקער" גענאָמט ווערן צו אים —איטלעכער וואָס איז פֿאַרשריבן צום לעבן אין ירושלים;
4 ווען גאָט האָט אָפּגעוואַשן דעם קויט פֿון די טעכטער פֿון צִיון, און דאָס בלוט פֿון ירושלים שווענקט ער אָפּ פֿון איר מיט, מיט אַ ווינט פֿון געריכטיקייט, און מיט אַ ווינט פֿון פֿאַרטילקונג.
5 און גאָט וועט באַשאַפֿן אויפֿן גאַנצן פּלאַץ פֿון באַרג צִיון, און אויף אירע זאַמלערטער, אַ ווּלקן און רויך ביַי טאָג, און אַ שײַן פֿון פֿלאַמפּיער ביַי נאַכט;וואָרום, איבער אַל דער פּראַכטיקייט וועט זײַן אַ חופּה.
6 און אַן איבערדעק וועט זײַן‌פֿאַר אַ שאָטן פֿון היץ ביַי טאָג, און פֿאַר אַ באַשיצונג און פֿאַר אַ פֿאַרבאָרגענישפֿון גוס און פֿון רעגן.

5 לאָמיך זינגען פֿון מײַן ליבן פֿרײַנט, דאָס געזאַנג פֿון מײַן באַליבטן אויף זײַן ווינגאָרטן. אַ ווינגאָרטן האָט מײַן ליבער פֿרײַנט געהאַט, אויף אַ בערגל אַ פֿעטן.
2 און ער האָט אים צעגראָבן און אים אויסגעשטיינט, און אים באַפֿלאַנצט מיט טײַערן ווינשטאָק, און אויסגעבויט אַ טורעם אין אים, און אויך אַ קעלטער אויסגעהאַקטן דערין;און ער האָט געהאָפֿט ער זאָל ווינטרויבן ברענגען, און ער האָט ווילדטרויבן געבראַכט.
3 און אַצונד, איר באַווווינער פֿון ירושלים, און מענער פֿון יהודה, משפּט, איך בעט אײַך, צווישן מיר און צווישן מײַן ווינגאָרטן.
4 וואָס נאָך איז געווען צו טאָן פֿאַר מײַן ווינגאָרטן, וואָס איך האָב אין אים ניט געטאָן?פֿאַר וואָס, אַז איך האָב געהאָפֿט ער זאָל ווינטרויבן ברענגען, האָט ער ווילדטרויבן געבראַכט?
5 און אַצונד, לאָמיך אײַך לאָזן וויסן, וואָס איך וועל טאָן צו מײַן ווינגאָרטן: אויבּ פֿיל הייזער וועלן ניט צו ווּסט ווערן, גרויסע אוּן שיינע, אָן אַ באַוווינער!
6 און איך וועל אים מאַכן אַ וויסטעניש;ניט באַשניטן און ניט אַרומגעגראָבן וועט ער ווערן, און ער וועט פֿאַרוואַקסן מיט דערנער און ווילדגעוועקס, און אויך די ווּלקנס וועל איך באַפֿעלן, ניט צו רעגענען אויף אים קיין רעגן.
7 וואָרום דער ווינגאָרטן פֿון גאָט פֿון צבֿאות, איז דאָס הויז פֿון ישׂראל; און די מענער פֿון יהודה, זײַן געצערטלטע פֿלאַנצונג; און ער האָט געהאָפֿט אויף געריכטיקייט, אָבער סע איז שלעכטיקייט, אויף רעכטטוערי, ערשט סע איז אַ יאָמערי.
8 ווייַ, די וואָס רוקן אַ הויז צוּ אַ הויז, גענענען אַ פעלד צוּ אַ פעלד, ביז ניטאָ מער קיין אָרט,אוּן איר אַליין בלייבט זיצן אין לאַנד!
9 אין מיינע אויערן [זאָגט] גאָט פּוּן צבֿאות: אויבּ פיל הייזער וועלן ניט צוּ ווּסט ווערן, גרויסע אוּן שיינע, אָן אַ באַוווינער!
10 וואָרום צען אַקער ווייַנגאָרטן וועלן בּרענגען איין בַּת, אוּן אַ חומֶר זאָמען וועט בּרענגען אַן אֵיפָה.
11 ווייַ, די וואָס פעדערן זיך אין דער פרי, דעם טרונק נאָכצויאָגן, די וואָס שפּעטיק זיך ביי נאַכט, ביז דער ווין צינדט זיי אָן!
12 אוּן מיט האַרף אוּן גיטאַר, מיט פויק אוּן פלייט, אוּן מיט ווין, איז זייער מאָלצייט; אוּן דאָס ווערק פּוּן גאָט קוקן זיי ניט אָן, אוּן די טואונג פּוּן זיינע הענט זעען זיי ניט.
13 דרוּם גייט אין גלות מיין פֿאָלק, פּוּן ניט פֿאַרשטאַנדיקייט; אוּן זיינע

נְכְבָּדִים וועֶרן הונגערלייט, אוּן זיין המוֹן פּוֹן דאַרשט פאַרטריקנט.

14 דרוּם האָט די אוּנטערערד אויסגעבּרייט איר שלונד, אוּן אויפגעשפּאַרט איר מויל אָן אַ מאָס: אוּן נידערן וועט איר פּראַכט, אוּן איר טומל אוּן איר ערוּיש, אוּן וווּ אַ לוסטיקער אין איר.

15 אוּן געבוּיגן וועֶרט דער מענטש, אוּן דערנידערט וועֶרט דער מאַן, אוּן די אויגן פּוֹן די הויכע וועלן דערנידערט וועֶרן.

16 אוּן יהוה פּוֹן צבָאוֹת וועֶרט דערהייכט דוּרך גערעכטיקייט, אוּן גאָט דער הייליקער וועֶרט געהייליקט דוּרך רעכטפאַרטיקייט.

17 אוּן דיע שאָף וועלן זיך פּיטערן ווי אויף זייער פּיטערפלאַץ, אוּן די חוּרבות פּוֹן די פּעטע וועלן וואַנדערער פאַרצערן.

18 וויי, די וואָס שלעפּן דעם פאַרבּרעך מיט שנוּרן פּוֹן נישטיקייט, אוּן ווי מיט אַ וואָגנשטריק די זינד!

19 די וואָס זאָגן: זאָל ער אַיילן וואָס גיכער זיין ווערק, כּדי מיר זאָלן זען; אוּן זאָל געטנען אוּן קוּמען דער באַראַט פּוֹן דעם הייליקן פּוֹן ישׂראל, אוּן לאָמיר געווָאָר וועֶרן.

20 וויי, די וואָס זאָגן אויף שלעכטס גוּט, אוּן אויף גוּט שלעכט; וואָס מאַכן אויף גוּט שלעכט, וואָס מאַכן ביטער פאַר זים, אוּן זים פאַר ביטער!

21 וויי, די וואָס זיינען חכמים אין זייערע אויגן, אוּן פאַרשטאַנדיק אין זייער אָנגעזיכט!

22 וויי, די גיבּוֹרים אויף טרינקען וויין, אוּן העלדישע לייט אויף מישן דעם טרונק;

23 וואָס מאַכן געראַטן דעם שולדיקן אוּם שוֹחד, אוּן דאָס רעכט פּוֹן געראַטנען נעמען זיי פּוֹן אים אַוועק!

24 דרוּם, אַזוי ווי די צונג פּוֹן פּייער פאַרצערט שטרוי, אוּן שפּריי צעקריכט אין אַ פלאַם, אַזוי וועט זייער ווָאָרצל ווי אַ צעפוילונג ווערן, אוּן זייער בליאוּנג וועט ווי שטויב אויפגיין; ווייל זיי האָבן פאַראַכט די תּוֹרה פּוֹן גאָט פּוֹן צבָאוֹת, אוּן געלעסטערט דאָס וואָרט פּוֹן דעם הייליקן פּוֹן ישׂראל.

25 דרוּם האָט געגרימט דער צאָרן פּוֹן גאָט אויף זיין פאָלק, אוּן ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אויף אים, אוּן האָט אים געשלאָגן, אַז די בּערג האָבן געציטערט; אוּן זייערע טויטע לייבער זיינען געוואָרן ווי מיסט אין דער מיט פּוֹן די גאַסן. בּיי אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען זיין כּעס. אוּן זיין האַנט איז נאָך אויסגעשטרעקט.

26 אוּן ער וועט אויפהייבן אַ פאָן צוּ די פעלקער פּוֹן דער ווייט, אוּן וועט שמוּציערן צוּ אים פּוֹן עק ערד, אוּן זע, אַייליק פלינק וועט ער קוּמען;

27 ניטאָ קיין מידער אוּן קיין שטרויכלער בּיי אים, ער שלומערט ניט אוּן שלאָפט ניט, אוּן ניט אָפּגעבּונדן איז דער גאַרטל פּוֹן זיינע לענדן, אוּן ניט צעריסן אַ בּענדל פּוֹן זיינע שיך.

28 וואָס זיינע פיילן זיינען געשאַרפט, אוּן אַלע זיינע בויגנס געשפּאַנט; די קלויען פּוֹן זיינע פערד זיינען ווי קיזל געראַטן, אוּן זיינע רעדער ווי דער שטוּרעמווינט.

29 אַ ברוֹל האָט ער ווי די לייבינטע, אוּן ער בּרילט ווי יונגלייבּן, אוּן בּרוּמט, אוּן כאַפט רויב, אוּן טראָגט אַוועק, אוּן ניטאָ וועֶר זאָל מציל זיין.

30 אוּן ער וועט ברוּמען אויף אים אין יענעם טאָג, אַזוי ווי די ברוּמונג פּוֹן ים; אוּן מע וועט אַ קוק טאָן צוּ דער ערד, ערשט אַן ענגע פינצטערניש, אוּן דאָס ליכט איז פינצטער אין אירע הימלען.

6 אין דעם יאָר וואָס דער מלך עוזִיָהו איז געשטאָרבן, האָב איך געזען גאָט זיצן אויף אַ הויכן און דערהויבענעם טראָן, און זײַנע ברעגן האָבן אָנגעפֿילט דעם הֵיכל.

2 שׂרָפֿים זײַנען געשטאַנען איבער אים; צו זעקס פֿליגלען, צו זעקס פֿליגלען האָט איטלעכער געהאַט: מיט צוויי האָט ער פֿאַרדעקט זײַן פּנים, און מיט צוויי האָט ער פֿאַרדעקט זײַנע פֿיס, און מיט צוויי איז ער געפֿלויגן.

3 און איינער האָט געפֿופֿן צום אַנדערן, און האָט געזאָגט: הייליק, הייליק, הייליק איז גאָט פֿון צבֿאות, די גאַנצע ערד איז פֿול מיט זײַן פּראַכט.

4 און די בײַשטידלעך פֿון די שוועלן האָבן זיך געטריסלט פֿון דעם קָול פֿון די רופֿער, און דאָס הויז איז פֿול געווארן מיט רויך.

5 האָב איך געזאָגט: וויי מיר, ווארום איך בין פֿאַרשניטן;ווײַל אַ מענטש מיט אומריינע ליפּן בין איך, און צווישן אַ פֿאָלק מיט אומריינע ליפּן זיץ איך;ווארום דעם קיניג גאָט פֿון צבֿאותהאָבן אַ געזען מײַנע אויגן.

6 איז צוגעפֿלויגן צו מיר איינער פֿון די שׂרָפֿים, און אין זײַן האַנט איז געווען אַן אָנגעבערענטער שטיין, וואָס ער האָט מיט אַ פּינצעטצווײַג גענומען פֿון מזבח;

7 און ער האָט אים צוגערירט צו מײַן מויל, און האָט געזאָגט: זע, דאָס דאָזיקע האָט אָנגערירט אויף דײַנע ליפּן, אָפּטאָן ווערט זיך דײַן פֿאַרברעך, און דײַן זינד ווערט פֿאַרגעבן ווערן.

8 און איך האָב געהערט דעם קָול פֿון גאָט ווי ער זאָגט: וועמען זאָל איך שיקן, און ווער זאָל אונדז גיין? האָב איך געזאָגט: דאָ בין איך; שיק מיך.

9 האָט ער געזאָגט: גיי און זאָלסט זאָגן צו דעם דאָזיקן פֿאָלק: הערן זאָלט איר הערן, אָבער ניט פֿאַרשטיין, און זען זאָלט איר זען, אָבער ניט מערקן.

10 מאַך פּעט דאָס האַרץ פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, און זײַנע אויערן מאַך שווער, און זײַנע אויגן פֿאַרקלעפּ, טאָמער וועט ער זען מיט זײַנע אויגן, און מיט זײַנע אויערן הערן, און זײַן האַרץ וועט פֿאַרשטיין, און ער וועט זיך אומקערן, און געהיילט ווערן.

11 האָב איך געזאָגט: ביז וואַנען, גאָט? און ער האָט געזאָגט: ביז אַז שטעט וועלן זײַן וויסט אָן אַ באַווינער, און הײַזער אָן אַ מענטשאון די ערד וועט פֿאַרווויסט ווערן אין אַ וויסטעניש;

12 און גאָט וועט דערווײַטערן די מענטשן, און די פֿאַרלאָזנקייט וועט זײַן גרויס אין לאַנד.

13 און בלײַבט נאָך אַ צענט-חלק דרינען, וועט עס ווידער אויסגעראַמט ווערן;ווי אַ טערעבינט און ווי אַן אײכנבוים, וואָס נאָר זייער שטאַם בלײַבט ווען בלעטער צעפֿאַלן;דער הייליקער זאָמען וועט זײַן איר שטאַם.

7 און עס איז געווען אין די טעג פֿון אָחָז דעם זון פֿון יותָם דעם זון פֿון עוזִיָהון, דעם מלך פֿון יהודה, איז רצין דער מלך פֿון ארם, און פֶּקַח דער זון פֿון רמַלְיָהון, דער מלך פֿון ישׂראל, אַרויפֿגעגאַנגען אויף ירושלים, אין מלחמה אויף איר, אָבער זיי האָבן זי ניט געקענט בײַקומען.

2 און עס איז אָנגעזאָגט געווארן אין הויז פֿון דוד, אַזוי צו זאָגן: ארם לאַגערט אין איינעם מיט אֶפֿרים. און זײַן האַרץ און דאָס האַרץ פֿון זײַן פֿאָלק האָט זיך געטרייסלט, אַזוי ווי עס טרייסלען זיך די ביימער פֿון וואַלד פֿאַרן ווינט.

3 האָט גאָט געזאָגט צו ישַׁעְיָהון: גיי אַקאָרשט אַרויס אָנטקעגן אָחָזן, דו און דײַן זון שְׁאָר-יָשׁוּב, בײַם ברעג גראָבן פֿון דעם אויבערשטן טײַך, אויף דעם וועג פֿון וועשערפֿעלד,

4 און זאָלסט זאָגן צו אים: זיי געזעצט און רויק, זאָלסט ניט מורא האָבן, און דײַן האַרץ זאָל ניט שלאַף ווערן, פֿאַר די דאָזיקע צוויי רייכערדיקע עקן פֿײַערהעלצער;איבער דעם גרימצאָרן פֿון רצין און ארם, און דעם זון פֿון רמַלְיָהון.

5 ווײַל ארם האָט באַראָטן אויף דיר בייז, אפֿרים און דער זון פֿון רמַלְיָהון, אַזוי צו זאָגן:

6 לאָמיר אַרויפֿגיין אויף יהודה און זי אײַנשרעקן, – און לאָמיר זי אײַנברעכן פֿאַר אונדז, און לאָמיר מאַכן פֿאַר אַ מלך אין אירדעם זון פֿון טָבְאַלן –

7 האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:עס וועט ניט באַשטיין, און וועט ניט געשען.

8 וואָרום דער קאָפּ פֿון ארם איז דמשׂק, און דער קאָפּ פֿון דמשׂק איז רצין;און אין נאָך פֿינף און זעכציק יאָרוועט אפֿרים צעברעכן וועלן פֿאַר אויס פֿאָלק.

9 און דער קאָפּ פֿון אפֿרים איז שומרון, און דער קאָפּ פֿון שומרון איז דער זון פֿון רמַלְיָהון. אַז איר וועט ניט גלויבן, וועט איר זיכער ניט בלײַבן.

10 און גאָט האָט ווידער געredt צו אָחָזן, אַזוי צו זאָגן:

11 בעט דיר אַ צייכן פֿון יהוה דײַן גאָט; בעט פֿון דער טיפֿעניש, אָדער פֿון אויבן אין דער הייך.

12 האָט אָחָז געזאָגט: איך וועל ניט בעטן, און ניט פֿרוון יהוה.

13 האָט ער געזאָגט: הערט אַקאָרשט, איר הויז פֿון דוד: איז אײַך ווינציק מיד צו מאַכן מענטשן, אַז איר ווילט אויך מײַן גאָט מיד מאַכן?

14 דרום וועט יהוה אַליין אײַך געבן אַ צייכן: אָט ווערט די יונגע פֿרוי טראָגעדיק, און זי געבערט אַ זון, און וועט רופֿן זײַן נאָמען עמנוּאֵל.

15 שמאַנט און האָניק וועט ער עסן, ווען ער וועט ווײַסן פֿײַנט צו האָבן שלעכטס, און אויסצוקלײַבן גוטס. –

16 יאָ, נאָך איידער דער יינגל וועט ווײַסן פֿײַנט צו האָבן שלעכטס, און אויסצוקלײַבן גוטס, וועט פֿאַרלאָזן ווערן די ערד ווײַ דו שרעקסט זיך פֿאַר אירע צוויי מלכים. –

17 גאָט וועט ברענגן אויף דיר, און אויף דײַן פֿאָלק, און אויף דײַן פֿאָטערס הויז, טעג ווײַ זײַנען ניט געווען פֿון דעם טאָג ווײַ אפֿרים האָט זיך אָפּגעקערט פֿון יהודה – דעם מלך פֿון אשור.

18 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועט גאָט אַ שמוצער טאָן צו דער פֿליגוואָס אין עק טײַכן פֿון מצרַיִם, און צו דער בין ווײַ אין לאַנד אשור.

19 און זיי וועלן קומען, און וועלן אַלע רוען אין די וויסטע טאָלן און אין די שפּאַלטן פֿון פֿעלדזן, און אין אַלע דערנער און אין אַלע ווילדע ביימלעך.

20 אין יענעם טאָג וועט גאָט אָפּגאָלמיט דעם גאָלמעסער געדונגען אויף יענער זײַט טײַך –מיט דעם מלך פֿון אשור, דעם קאָפּ און די האָר פֿון די פֿיס, און אויך די בערד וועט עס אַראָפּנעמען.

21 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, אַז אַ מאַן וועט אויפֿהאָדעוועט אַ יונגע קו און צוויי שאָף,

22 איז, פֿון פֿיל מילך ווײַ וועט זיי וועלן געבן, וועט ער עסן שמאַנט;וואָרום שמאַנט און האָניק וועט עסן אויך יעדער וואָס איז איבערגעלאָזט אין לאַנד.

23 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, איטלעכער אָרט ווו עס זײַנען דאָטויזנט ווינשטאָקן וועט טויזנט זילבערשטיק, וועט פֿאַר דערנער און פֿאַר ווילדגעוועקס זײַן.

24 מיט פֿײַלן און מיט בויגנוועט מען קומען אַהין, וואָרום דערנער און ווילדגעוועקסוועט זײַן דאָס גאַנצע לאַנד.

25 און אַלע בערג וואָס ווערמיט אַ גראָבאײזן געגראָבן, וועסטו אַהין ניט קומען אויס מוראַפֿאַר דערנער און ווילדגעוועקס, נאָר עס וועט זײַן פֿאַר אָקסן אַרויסצולאָזן, און פֿאַר שאָף צום טרעטן.

8 1 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: נעם דיר אַ גרויסן טאָוול, און שרײַב אָן דערויף מיטן שרײַבפּין פֿון פֿאָלק: דער זאַקרויב אײַלט, דער רויב קומט גיך.

2 און איך זאָל מיר שטעלן באַגלויבטע עדות, אוּריָה דעם כֹּהן, און זכריהו דעם זון פֿון יְבֶרֶכיָהו.

3 און איך האָב געגעבט צו דער נבֿיאָה, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון. און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: רוף זײַן נאָמען: מַהֵר-שָׁלָל-חָשׁ-בַּז.

4 וואָרום אײדער דער ייִנגל וועט וויסן צו רופֿן טאַטע און מאַמע, וועט מען אַוועקטראָגן דעם פֿאַרמעג פֿון דמשׂק, און דעם זאַקרויב פֿון שומרון, פֿאַרויס פֿאַר דעם מלך פֿון אשור.

5 און גאָט האָט נאָך ווידער צו מיר געערעדט, אַזוי צו זאָגן:

6 ווײַל דאָס דאָזיקע פֿאָלק האָט פֿאַראַכטדי ווֹאַסערן פֿון שִׁלוֹחַ וואָס גייען פֿאַמעלעך, און זיך געפֿרייט מיט רצין און דעם זון פֿון רמַלְיָהו,

7 דרומעך זע, גאָט ברענגט אַרויף אויף זיידי גרויסע און מאַכטיקע וואַסערן פֿון טײַך, דעם מלך פֿון אשור מיט זײַן גאַנצער מחנה, און ער וועט אײבערלויפֿן אײבער אַלע זײַנע גראָבנס, און אַריבערגיין אײבער זײַנע אַלע ברעגן;

8 און ער וועט דורכציִען דורך יהוּדה, פֿלייצנדיק וועט ער דורכשטראָמען, ביזן האַלדז וועט ער גרייכן, און די שפּרייטונגען פֿון זײַנע פֿליגלעןוועלן אָנפֿילן די ברייט פֿון דײַן לאַנד, עמָנוּאֵל!

9 ליאַרעמט, איר פֿעלקער, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן;אָ, פֿאַרנעמט אַלע ווײַט צעבראָכן ווערן;אָ, פֿאַרנעמט אַלע ווײַט זײַט פֿון דער ערד;גורט אײַך אָן, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן, גורט אײַך אָן, אָבער איר וועט צעבראָכן ווערן.

10 עצהט אָן עצה, און זי וועט פֿאַרשטערט ווערן, רעדט אָפּ אַ זאַך, און זי וועט ניט באַשטיין, וואָרום גאָט איז מיט אונדז.

11 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט גאָט צו מיר מיט אַ שטאַרקער האַנט, און ער האָט מיך געוואָרנט, ניט צו גיין אין וועג פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:

12 איר זאָלט ניט זאָגן בונט אויף אַלץוואָס דאָס דאָזיקע פֿאָלק זאָגט בונט, און זײַן מורא זאָלט איר ניט מורא האָבן, און ניט פֿאָרכטן.

13 גאָט פֿון צבֿאות, אים זאָלט איר היילקן, און ער זאָל זײַן אײַער מורא, און ער אײַער פֿאָרכט.

14 און ער וועט זײַן פֿאַר אַ הייליקטום, אָבער אויך פֿאַר אַ שטיין פֿון אָנשטויסונג, און פֿאַר אַ פֿעלדז פֿון שטרויכלונג, פֿאַר ביידע הײַזער פֿון ישׂראל;פֿאַר אַ נעץ און פֿאַר אַ פּאַסטקעפֿאַר דעם באַווינער פֿון ירושלים.

15 און פֿיל צווישן זיי וועלן געשטרויכלט ווערן, און פֿאַלן און צעבראָכן ווערן, און געפֿאַנגען און באַצוווּנגען ווערן.

16 פֿאַרבינדן די וואָרענישׂ, פֿאַרחתמען די לערנונג צווישׂן מײַנע לערנער!

17 און איך וועל האַרן אויף גאָט וואָס פֿאַרבאָרגט זײַן פּנים פֿון דעם הויז פֿון יעקבֿ, און וועל האָפֿן צו אים.

18 אָט בין איך און די קינדער וואָס גאָט האָט מיר געגעבן, פֿאַר סימנים און פֿאַר צייכנס אין ישׂראל פֿון גאָט פֿון צבֿאות וואָס רוט אויף באַרג צִיון.

19 און אַז זיי וועלן זאָגן צו אײַך: זוכן צו בראַנד, אַ שפּײַז פֿאַרן פֿײַער.
פֿרעגט בײַ די גײַסטער און בײַ די 5 וואָרום אַ קינד איז אונדז געבאָרן
רוחות וואָס פּיפּסן און וואָס מורמלען, געוואָרן, אַ זון איז אונדז געגעבן
זאָלט איר זאָגן: דאַרף ניט אַ פֿאָלק געוואָרן, און די הערשאַפֿט איז
פֿרעגן בײַ זײַן גאָט? צו וואָס פֿרעגן אויף זײַן שולטער; און מע רופֿט זײַן
פֿאַר די לעבעדיקע בײַ די טויטע נאָמען: פּלֶא-יועץ-אֵל-גִבּור-אֲבִי-עד-שַׂר-שלום;
20 לערנונג און וואָרנעניש? פֿאַר 6 צו מערן די הערשאַפֿט, און צו
וואָר, זיי וועלן זאָגן אַזוי ווי דאָס שלום אָן שיעור, אויף דעם טראָן
דאַזיקע וואָרט וואָס האָט ניט קיין זון. פֿון דוד, און אויף זײַן מלוכה; זי צו
21 און דורכגיין וועט דורך דאַנעקע פֿעסטיקן און זי אונטערצולענעמיט
געדריקטער און אַ הונגעריקער; און עס רעכט און גערעכטיקייט, פֿון אַצונד און
וועט זײַן, אַז ער וועט הונגערן, וועט ביז אייביק; דאָס אָנענעמען זיך פֿון גאָט
ער צערענען, און וועט שילטן זײַן מלך צבֿאות טוט דאָס דאָזיקע.
און זײַן גאָט; און ער וועט זיך קערן צו 7 גאָט האָט אַ וואָרט געשיקט אין
דער הייך, יעקבֿ, און עס איז געפֿאַלן אין ישׂראל.
22 און וועט קוקן צו דער ערד, 8 און וויסן וועט דאָס גאַנצע פֿאָלק,
ערשט נויט און פֿינצטערניש, אפֿרים און דער באַווויינער פֿון שומרון,
אַנגסטיקע טונקלעניש, און חושכניש וואָס זאָגט מיט גאווה און מיט גדלות
אויסגעשפּרייט. פֿון האַרצן:
23 וואָרום ניטאָ קיין מיד ווערן 9 ציגל זײַנען אײַנגעפֿאַלן, און
בײַ דעם וואָס דריקט זי; אַצונד האָט געהאַקטע שטיינער וועלן מיר
דער ערשטער לײַכט אָנגערירט, לאַנד בויען; ווילדע פֿײַגנבוימער זײַנען
זבֿולון און לאַנד נפֿתלי, אָבער דער אָפּגעהאַקט געווארן, און מיט צעדערן
לעצטער וועט אָנפֿאַלן שווערואיפֿן וועלן מיר זיי פֿאַרבײַטן.
וועג פֿון אים, פֿון יענער זײַט ירדן, אין 10 דרום דערהייבט גאָט די פֿײַנט
דער געגנט פֿון די פֿעלקער. פֿון רצין אויף אים, און זײַנע שׂונאים
9 דאָס פֿאָלק וואָס איז געגאַנגען וועט ער אָנרייצן;
אין פֿינצטערניש, האָט דערזען 11 ארם פֿון פֿאָרנט, און פֿלשתּים
אַ גרויס ליכטיקייט; די וואָס זײַנען פֿון הינטן; און זיי עסן ישׂראל מיטן
געזעסן אין לאַנד פֿון טויטשאָטן, אויף גאַנצן מויל. בײַ אַלעם דעם איז ניט
זיי האָט אַ ליכטיקייט געשײַנט. אָפּגעגאַנגען זײַן כּעס, און זײַן האַנט
2 האָסט געמערט דאָס פֿאָלק, האָסט איז נאָך אויסגעשטרעקט.
געגרייסט זײַן פֿרייד; זיי פֿריען זיך 12 אָבער דאָס פֿאָלק קערט זיך ניט
פֿאַר דיר, ווי די פֿרייד בײַם שניט, ווי צו זײַן שלעגער, און גאָט פֿון צבֿאות
מען קוועלט וועלן מע טיילט זיך מיט זוכן זיי ניט.
רויב. 13 און גאָט פֿאַרשניידט פֿון
3 וואָרום דעם יאָך פֿון זײַן לאַסט, ישׂראל קאָפּ און עק, טייטלצווײג און
און דעם שטאַנג פֿון זײַן נאַקן, די רוט טײכריטל, אין איין טאָג.
פֿון זײַן דריקער, האָסטו צעבראָכן ווי 14 דער זקן און דער אָנגעזעענער,
אין טאָג פֿון מדין. דאָס איז דער נבֿיא וואָס
4 וואָרום יעטוועדער שוך וואָס האָט לערנט ליגן, דאָס איז דער עק.
געשאַרט מיט רַעש, און יעטוועדער 15 און די פֿירער פֿון דעם דאָזיקן
מאַנטל געוואלגערט אין בלוט, וועט פֿאָלק זײַנען פֿאַרפֿירער, און זייערע
געפֿירטע זײַנען צעמישט.

16 דרום פֿרייט זיך ניט גאָט
מיט זײַנע יונגע לײַט, און זײַנע
יתומים און אלמָנות דערבאַרימט ער
ניט;ווָאָרום איטלעכער איז זינדיק און
טוט שלעכטס, און איטלעך מויל רעדט
שענדלעכקייט. ביי אַלעם דעם איז ניט
אָפּגעגאַנגען זײַן כּעס, און זײַן האַנט
איז נאָך אויסגעשטרעקט.

17 ווָאָרום די שלעכטיקייט ברענט
ווי אַ פֿײַער, זי פֿאַרצערט דערנער און
ווילדגעוועקס, און צינדט די געצווײַגן
פֿון וואַלד, ביז זיי קנוילן זיך אין זײַלן
פֿון רויך.

18 דורך דעם צאָרן פֿון גאָט פֿון
צבֿאותאיז צעפּלאַקערט דאָס לאַנד,
און דאָס פֿאָלק איז ווי שפּײַז פֿאַרן
פֿײַער;זיי דערבאַרימען זיך ניט קיינער
אויף זײַן ברודער,

19 און מע רײַסט רעכטס, און
בלײַבט הונגעריק, און מע עסט לינקס,
און ווערט ניט זאַט;זיי עסן איטלעכער
דאָס פֿלייש פֿון זײַן אָרעם:

20 מנשה אֶפֿרַיִמען, און אֶפֿרַיִם
מנשהן, זיי אין איינעם אויף יהודה.
ביי אַלעם דעם איז ניט אָפּגעגאַנגען
זײַן כּעס, און זײַן האַנט איז נאָך
אויסגעשטרעקט.

10 ווייַ, די וואָס קריצן געזעצן
פֿון אומגליק, און שרײַבער
וואָס האָבן אומעכט געשריבן,

2 כּדי אָפּצוניגן פֿון משפּט די
באַדערפֿטיקע, און גזלען דאָס רעכט
פֿון די אָרימע פֿון מײַן פֿאָלק;כּדי
אלמנות זאָלן זײַן זייער רויב, און
יתומים זאָלן זיי באַראָבעווען!

3 און וואָס ווועט איר טאָן אין טאָג פֿון
רעכנשאַפֿט, און אין דער פֿאַרוויסטונג
וואָס קומט פֿון דער ווײַט?צו וועמען
ווועט איר לויפֿן נאָך הילף?און ווו ווועט
איר איבערלאָזן אײַער רײַכטום?

4 ניט אַנדערש ווי קנײַען אונטער
געפֿאָנגענע, און אונטער הרוגים צו
פֿאַלן. ביי אַלעם דעם איז ניט
אָפּגעגאַנגען זײַן כּעס, און זײַן האַנט
איז נאָך אויסגעשטרעקט.

5 ווייַ, אשור, די רוט פֿון מײַן צאָרן,
וואָס מײַן כּעס איז אַ שטעקן אין זייער
האַנט!

6 אויף אַ זינדיקן פֿאָלק טו איך אים
שיקן, און אויף דער אומה פֿון מײַן
צאָרן טו איך אים באַפֿעלן, צו רויבן
זאַקרויב, און צו ראַבעווען רויב, און זי
מאַכן צו טרעטן ווי קויט פֿון די גאַסן.

7 אָבער ניט אַזוי מיינט ער, און ניט
אַזוי טראַכט זײַן האַרץ, נײַערט צו
פֿאַרטילגן איז אין זײַן האַרצן, און צו
פֿאַרשנײַדן פֿעלדער ניט ווינציק.

8 וואָרום ער זאָגט:זײַנען ניט מײַנע
האַרן מלכים אַלע?

9 איז ניט ווי כַּרכמיש כַּלנו?צי איז
ניט ווי אַרפַּד חֲמת?צי איז ניט ווי
דמשׂק שומרון?

10 אַזוי ווי מײַן האַנט האָט
דערגרייכטדי קינגרײַכן פֿון די
אָפּגעטער, וואָס זייערע געצן זײַנען
מער געווען פֿון ירושלים און פֿון
שומרון –

11 פֿאַר וואָר, אַזוי ווי איך האָב
געטאָן צו שומרוֹן און צו אירע
אָפּגעטער, אַזוי וועל איך טאָן צו
ירושלים‌און צו אירע געצנבילדער.

12 אָבער עס ווועט זײַן, אַז גאָט
ווועט ענדיקן אַל זײַן ווערק אויף באַרג
צִיון און אויף ירושלים, וועל איך זיך
רעכענען פֿאַר דער פֿרוכט פֿון דעם
שטאָלצן האַרצן פֿון דעם מלך פֿון
אשור, און פֿאַר דער רימערײַ פֿון זײַנע
אָפּפֿערדיקע אויגן.

13 וואָרום ער האָט געזאָגט:
מיט כּוח פֿון מײַן האַנט האָב איך
אויפֿגעטאָן, און מיט מײַן חכמה, ווײַל
איך בין פֿאַרשטאַנדיק;און איך טו אָפּ
די געמאַרקן פֿון פֿעלקער, און זייערע
שאַצן האָב איך צערויבט, און מאַכטיק
טו איך נידערן די באַוווינער.

14 און מײַן האַנט האָט געפֿונען
ווי אַ נעסטדעם פֿאַרמעג פֿון די

פֿעלקער, און ווי מע קלײַבט אויף
אײַער פֿאַרלאָזענע, האָב איך די גאַנצע
ערד אויפֿגעקליבן;און ניט געווען ווער
זאָל אַ פֿליגל רירן, אָדער עפֿענען אַ
מויל און אַ פּיפּס טאָן.
15 קען די האַק זיך רימען קעגן דעם
ווָאָס האַקט מיט איר?קען די זעג זיך
גרייסן קעגן דעם ווָאָס ציט זי?ווי אַ
רוט זאָל פֿאָכן מיט אירע אויפֿהייבער,
ווי אַ שטעקן זאָל אויפֿהייבן דעם ווָאָס
ניט האָלץ!
16 דרום וועט דער האַר, גאָט
פֿון צבֿאותאַנשיקן אַ דער אויף זײַן
פֿעטקייט;און אונטער זײַן פּראַכט וועט
זיך צעברענען אַ בראַנד, ווי די בראַנד
פֿון אַ פֿײַער.
17 און דאָס ליכט פֿון ישׂראל וועט
זײַן אַ פֿײַער, און זײַן הייליקער
אַ פֿלאַם, און זי וועט ברענען און
פֿאַרצערן זײַנע דערנעראון זײַן
ווילדגעוועקס אין איין טאָג.
18 און די פּראַכט פֿון זײַן וואַלד און
זײַן פֿרוכטגאָרטנוועט ער לײַב און זעל
פֿאַרלענדן;און עס וועט זײַן ווי דאָס
אויסגיין פֿון אַ גוסס.
19 און דער רעשט ביימער פֿון זײַן
וואַלד וועלן זײַן געציילטע, און אַ ייִנגל
וועט זיי קענען אויפֿשרײַבן.
20 און עס וועט זײַן אין ינענעם טאָג,
וועט דער איבערבלײַב פֿון ישׂראל, און
די אַנטרונענע פֿון הויז פֿון יעקבֿ, זיך
מער ניט אָנלענען אויף זייער שלאָגער,
נאָר זיך אָנלענען מיט אמת אויף יהוה,
דעם הייליקן פֿון ישׂראל.
21 אַן איבערבלײַב וועט זיך
אומקערן, אַן איבערבלײַב פֿון יעקבֿ,
צו גאָט דעם מאַכטיקן.
22 ווָאָרום אויב דײַן פֿאָלק, ישׂראל,
זאָל זײַן ווי זאַמד פֿון ים, וועט נאָר אַן
איבערבלײַב פֿון אים זיך אומקערן;אַ
פֿאַרלענדונג איז נעזגר געווָארן, זי
פֿלייצט מיט געראַכטיקייט.
23 ווָאָרום אַ פֿאַרלענדעניש און אַ
גזֵרמאַכט דער האַר, גאָט פֿון צבֿאות,
אין גאַנצן לאַנד.
24 פֿאַר ווָאָר, אַזוי האָט געזאָגט דער
האַר, גאָט פֿון צבֿאות:זאָלסט ניט
מורא האָבן, מײַן פֿאָלק, באַווויינער פֿון
ציון, פֿאַר אשור ווָאָס שלאָגט דיך מיט
דער רוט, און הייבט זײַן שטעקן אויף
דיר, אויפֿן שטייגער פֿון מצרַים.
25 ווָאָרום נאָך אַ קלײַן ווײַל, און
דער כּעס וועט זיך ענדיקן, און מײַן
צאָרן וועט זײַן צו זייער פֿאַרטילקונג.
26 און גאָט פֿון צבֿאות וועט
דערוועקן אויף אים אַ רוט, אַזוי ווי
אין דעם שלאָג פֿון מדין אין צור-עוֹרֵב,
און ווי זײַן שטעקן איבערן ים;און ער
וועט זי אויפֿהייבן אויפֿן שטייגער פֿון
מצרַים.
27 און עס וועט זײַן אין ינענעם טאָג,
וועט אָפּגעטאָן ווערן זײַן לאַסט פֿון
דײַן רוקן, און זײַן יאָך פֿון דײַן האַלדז,
און דער יאָך וועט צעבראָכן ווערן
פֿונעם פּעטס.
28 ער איז געקומען אויף עַיָת, ער
איז דורכגעגאַנגען מגרון, אין מיכמָאש
לאָזט ער איבער זײַן געפּעק;
29 זיי זײַנען אַריבער דעם
איבערפֿאָר, אין גֶבַע האָבן זיי
נאַכטלעג געהאַלטן. רמה טוט ציטערן,
גִבעת-שָׁאול איז אַנטלאָפֿן.
30 שרַיי אויפֿן קָול, טאָכטער
גַלים!האָרך, לַיְשׁ! אָרימע ענָתות!
31 מַדמֵנָה וואָגלט, די ווויינער פֿון
גֶבים אַנטרינען.
32 נאָך הינט וועט ער זיך אָפּשטעלן
אין נוֹב;ער פּאָכט זײַן האַנט אויפֿן
באַרג פֿון טאָכטער ציון, אויף דעם
הויכן אָרט פֿון ירושלים.
33 זע, דער האַר, גאָט פֿון
צבֿאות, ברעכט אָפּ די צווײַג מיט
מוֹראדיקייט, און די הויכגעוואַקסענע
ווערן אָפּגעשניטן, און די דערהויבענע
וועלן דערנידערט ווערן.
34 און ער וועט אָפּהאַקן די געצווײַג
פֿון וואַלד מיט אַן אייזן, און דער לבֿנון
וועט דורך אַ מאַכטיקן פֿאַלן.

11 און אַ ריטל וועט אַרויס פֿון דעם שטאַם פֿון ישַׁי, און אַ צווייג פֿון זײַנע וואָרצלען וועט שפּראָצן.
2 און רוען וועט אויף אים דער גײַסט פֿון גאָט, דער גײַסט פֿון חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט, דער גײַסט פֿון עצה און גבֿורה, דער גײַסט פֿון דערקענונג און גאָטפֿאָרכטיקייט.
3 און זײַן קוויקונג וועט זײַן אין גאָטפֿאָרכטיקייט;און ניט נאָך דער זעונג פֿון זײַנע אויגן וועט ער משפּטן, און ניט נאָך דער הערונג פֿון זײַנע אויערן וועט ער אַנטשיידן;
4 נאָר ער וועט משפּטן מיט גערעכטיקייט די אָרימע, און אַנטשיידן מיט יושר פֿאַר די געדריקטע פֿון לאַנד;און ער וועט שלאָגן דאָס לאַנד מיט דער רוט פֿון זײַן מויל, און מיטן אָטעם פֿון זײַנע ליפּן וועט ער טייטן דעם רשע.
5 און גערעכטיקייט וועט זײַן דער אָנגורט פֿון זײַנע לענדן, און טרײשאַפט דער גאָרטל פֿון זײַנע דיכן.
6 און אַ וואָלף וועט הוזן מיט אַ שעפּס, און אַ לעמפּערט מיט אַ ציקעלע וועט הוירערן, און אַ קאַלב און אַ יונגלייב און אַ פּעט רינד באַנאַנד;און אַ קליין יינגל וועט זיי פֿירן.
7 און אַ קו מיט אַ בער וועלן זיך פּיטערן, באַנאַנד וועלן הוירערן זייערע יונגע;און אַ לייב וועט ווי אַ רינד עסן שטרוי.
8 און אַ זויגעדיקער וועט זיך שפּילן‌אויפֿן לאָך פֿון אַ שלאַנג, און אויף דער נאָרע פֿון אַ נאָטערוועט אַן אָנטווויקלטער זײַן האַנט לייגן.
9 זיי וועלן ניט בייז טאָן און ניט פֿאַרדאַרבן‌אויף מײַן גאַנצן הייליקן באַרג;וואָרום די ערד וועט זײַן פֿול מיט דערקענונג פֿון גאָט, ווי די וואַסערן באַדעקן דעם ים.
10 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג:דער וואָרצל פֿון ישַׁי, וואָס שטייט פֿאַר אַ פּאָן פֿון די פֿעלקער-צו אים וועלן די אומות זיך וועגדן, און זײַן רוּגע וועט זײַן אַ פּראַכטיקייט.
11 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועט גאָט ווידער אויסשטרעקן זײַן האַנט, אַ צווייט מאָל, אויסצוקויפֿן דעם איבערבלײַב פֿון זײַן פֿאָלק, וואָס וועט בלײַבן פֿון אשור, און פֿון מצרַיִם, און פֿון פַּתרוס, און פֿון כּוש, און פֿון אֵלָם, און פֿון שִׁנעָר, און פֿון חֲמת, און פֿון די אינדזלען פֿון ים.
12 און ער וועט אויפֿהייבן אַ פּאָן צו די פֿעלקער, און וועט איינזאַמלען די פֿאַרשטויסענע פֿון ישׂראל, און די צעשפּרייטע פֿון יהודה וועט ער אויפֿקלײבן‌פֿון די פֿיר עקן פֿון דער ערד.
13 און אָפּגעטאָן וועט ווערן די קנאה פֿון אפֿרַים, און די פֿײַנט פֿון יהודה וועלן פֿאַרשניטן ווערן;אפֿרים וועט ניט מקנא זײַן יהודה, און יהודה וועט ניט פֿײַנטן אפֿרים.
14 און זיי וועלן אָנפֿלײַגן באַנאַנד אויף די פּלשתּים צו מערבֿ, אין איינעם וועלן זיי רויבן די קינדער פֿון מזרח, אויף אדום און מואָבֿ וועלן זיי שטרעקן זייער האַנט, און די קינדער פֿון עמון וועלן געהאָרכן צו זיי.
15 און גאָט וועט פֿאַרוויסטן די צונג פֿון דעם ים פֿון מצרַיִם;און ער וועט פֿאָלן זײַן האַנט אויפֿן טײַך מיט זײַן הייסן ווינט, און וועט אים צעשלאָגן אויף זיבן בעכן, און מאַכן מיט שיך אַריבערצושפּרײַזן.
16 און אַ וועג וועט זײַן פֿאַר דעם איבערבלײַב פֿון זײַן פֿאָלק, וואָס וועט בלײַבן פֿון אשור, אַזוי ווי עס איז געווען פֿאַר ישׂראלאין טאָג פֿון זײַן אַרויפֿגיין פֿון לאַנד מצרַיִם.

12 און וועסט זאָגן אין יענעם טאָג:איך דאַנק דיר, גאָט, הגם דו האָסט געצערנט אויף מיר;אָפּגעגאַנגען איז דײַן כּעס, און דו האָסט מיך געטרייסט.

2 זע, גאָט איז מײַן ישועה;איך בין
זיכער און אַנגסט ניט, וואָרום מײַן
שטאַרקייט און געזאַנג איז יָה יהוה,
און ער איז מיר געווען אַ ישועה.
3 און איר וועט שעפּן וואַסער מיט
שִׂמחה, פ�ון די קוואַלן פ�ון ישועה.
4 און אין יענעם טאָג וועט איר
זאָגן:דאַנקט צו גאָט, רופֿט אויס זײַן
נאָמען, לאָזט וויסן צווישן די פֿעלקער
זײַנע טוּנגען, דערציילט אַז דערהויבן
איז זײַן נאָמען.
5 זינגט צו גאָט וואָרום ער האָט
אויפֿגעטאָן גרויס, באַווּוסט זאָל דאָס
זײַן אויף דער גאַנצער ערד.
6 שרײַ אויס און זינג, באַווווינערין
פ�ון צִיון, וואָרום גרויס צווישן דיר איז
דער הייליקער פון ישׂראל.

13 די נבֿואה אויף בָּבֶל, וואָס
ישַׁעיָהו דער זון פון אָמוצן
האָט געזען:
2 אויף אַ הויכן בארג שטעלט אויף אַ
פֿאָן, הייבט אויף דעם קול צו זיי, פֿאָכט
מיט דער האַנט, זיי זאָלן קומען אין די
טויערן פון פֿירשטן.
3 איך האָב באַפֿוילן מײַנע
געהייליקטע, יאָ, געפֿוסן מײַנע
גיבורים פֿאַר מײַן צאָרן, מײַנע
שטאָלצלוסטיקע.
4 האָרך! אַ טומל אויף די בערג,
גלײַך ווי פון פֿאָלק אַ סך. האָרך!
אַ געריש פון מלוכות, פון אומות
פֿאַרזאַמלטע. גאָט פון צבֿאות
באַפֿעלטאַ חיל פון מלחמה.
5 זיי קומען פון אַ לאַנד אַ ווײַטן,
פון עק פונעם הימל – גאָט און די
געצײַג פון זײַן צאָרן, די גאַנצע ערד
צו צעשטערן.
6 יאָמערט, וואָרום נאָנט איז דער
טאָג פון גאָט, ווי אַ בראָך פון
אַלמאַכטיקן וועט ער קומען.
7 דרום וועלן אַלע הענט שלאַף
ווערן, און איטלעך האַרץ פון אַ
מענטשן וועט צעגיין.
8 און זיי וועלן דערשראָקן
ווערן;יסורים און ווייען וועלן זיי
קריגן, ווי אַ געווינערין וועלן זיי זיך
דריין;אײנער אויפֿן אַנדערן וועלן
זיי גאַפֿן, זייערע פנימער, פנימער פון
פֿלאַמען.
9 זע, דער טאָג פון גאָט
קומטאומדערבאַרימדיק, מיט
כּעס און גרימצאָרן, צו מאַכן די ערד
פֿאַר אַ וויסטענײש, און פֿאַרטילקן
אירע זינדיקע פון איר.
10 וואָרום די שטערן פון הימל און
זײַנע מזלותוועלן ניט שײַנען זייער
ליכט;די זון וועט זײַן פֿינצטער אין
איר אויפֿגאַנג, און די לבֿנה וועט ניט
שימערן איר ליכט.
11 און איך וועל זיך רעכענען מיט
דער וועלט פֿאַר בייז, און מיט
די רשָׁעים פֿאַר זייער זינד;און איך
וועל פֿאַרשטערן דעם שטאָלץ פון
די מוטוויליקע, און די גאווה פון די
מאַכטיקע וועל איך דערנידערן.
12 איך וועל מאַכן אַ מאַן זעלטענער
פון גינגאָלד, און אַ מענטשן, פון
אוֹפֿיר-גאָלד.
13 וועגן דעם וועל איך מאַכן
ציטערן די הימלען, און די ערד וועט
אויפֿשטורעמען פון איר אָרט, אין דעם
כּעס פון גאָט פון צבֿאות, און אין דעם
טאָג פון זײַן גרימצאָרן.
14 און עס וועט זײַן: אַזוי ווי אַ הירש
אַ געיאָגטער, און אַזוי ווי שאָף אָן אַן
אײנזאַמלער, וועלן זיי איטלעכער צו
זײַן פֿאָלק זיך קערן, און איטלעכער צו
זײַן לאַנד וועלן זיי אַנטלויפֿן.
15 איטלעכער וואָס ווערט געפֿונען,
וועט דערשטאָכן ווערן, און איטלעכער
וואָס ווערט געכאַפּט, וועט פֿאַלן דורכן
שוווערד.
16 און זייערע קליינע קינדער
וועלן צעהאַקט ווערן פֿאַר זייערע
אויגן;זייערע הײזער וועלן צעראָבט
ווערן, און זייערע ווײַבער וועלן
געשענדט ווערן.

17 זע, איך דערוועק אויף זיי מָדַי,
וואָס זילבער אַכטן זיי ניט, און גאָלד,
דאָס ווילן זיי ניט.
18 און בויגנס וועלן צעהאַקן
יינגלעך, און אויף פֿרוכט פֿון לײַב
וועלן זיי ניט רַחֲמָנות האָבן, אויף
קינדער וועט זיך ניט דערבאַרימען
זייער אויג.
19 און בָּבֶל, דאָס שיינדל פֿון
מלוכות, די שטאָלצע פּראַכט פֿון
די כַּשְׂדִים, וועט זײַן ווי גאָטס
איבערקערעניש‌פֿון סדום און עֲמוֹרָה.
20 זי וועט אייביק ניט באַזעצט
ווערן, און ניט באַווינט זײַן אויף
דָּור-דורות;און קיין אַראַבער וועט
דאָרט ניט אויפֿשטעלן אַ געצעלט, און
קיין פֿאַסטוכער וועלן דאָרט ניט מאַכן
הוירן.
21 נאָר ווילדע קעץ וועלן דאָרטן
הוירן, און זיירע הײַזער וועלן
פֿול זײַן מיט קלאָג-חיות;און
שטרויספֿויגלען וועלן דאָרט רוען, און
שֵׂדים וועלן דאָרט אומטאָנצן.
22 און שאַקאַלן וועלן ווײַנען אין
זייערע פּאַלאַצאון מדבר-הינט אין די
פּאַלײַען פֿון תַּענוג;און נאָענט איז איר
צײַט צו קומען, און אירע טעג וועלן
זיך ניט פֿאַרצײַען.

14 וואָרום גאָט וועט
דערבאַרימען יעקֹב, און
וועט ווידער אויסדערווײַלן ישׂראל,
און זיי באַרוען אויף זייער ערד;און
פֿרעמדע וועלן זיך באַהעפֿטן צו זיי,
און וועלן צושטיין צום הויז פֿון יעקֹב.
2 און פֿעלקער וועלן זיי נעמען,
און וועלן זיי ברענגען אויף זייער
אָרט, און דאָס הויז פֿון ישׂראל וועט
זיי אַרבן אויף גאָטס ערדפֿאַר קנעכט
און פֿאַר דינסטן;און זיי וועלן ווערן
די פֿאַנגערס פֿון זייערע פֿאַנגערס,
און וועלן געוועלטיקן איבער זייערע
דריקער.
3 און עס וועט זײַן, אין דעם טאָג
וואָס גאָט באַרוט דיךפֿון דײַן פּײַן
און פֿון דײַן ציטערניש, און פֿון
דער שווערער אַרבעטווואָס מע האָט
געאַרבעט מיט דיר,
4 וועסטו אויפֿהייבן דעם דאָזיקן
משלאויפֿן מלך פֿון בָּבֶל, און זאָגן:ווי
האָט אויפֿגעהערט דער דריקער,
אויפֿגעהערט די גאָלדגייציקע!
5 צעבראָכן האָט גאָט דעם שטעקן
פֿון די רשָׁעים, די רוט פֿון די
געוועלטיקער,
6 וואָס האָט געשלאָגן די פֿעלקער
מיט כּעס, שלעג אָן אַן אויפֿהער, וואָס
האָט געוועלטיקט מיט צאָרן אויף די
אומות, געדודפֿט אָן אָפּהאַלט.
7 רויִק באַרוט איז די גאַנצע ערד, זיי
ברעכן אויס אין געזאַנג.
8 אַפֿילו די ציפּרעסן פֿריִען זיך
איבער דיר, די צעדערן פֿון לְבָנון:פֿון
זינט דו האָסט זיך אַוועקגעלייגט, קומט
ניט דער העקער אויף אונדז.
9 די אונטערערד פֿון אונטן ציטערט
אויף צוליב דיר, אַנטקעגן דײַן
קומען;זי וועקט די טויטע צוליב דיר,
אַלע פֿירער פֿון דער ערד;זי מאַכט
אויפֿשטיין פֿון זייערע טראָנען‌אַלע
מלכים פֿון די פֿעלקער.
10 זיי אַלע רופֿן זיך אָפּ, און זאָגן
צו דיר:דו אויך ביסט אַוועקגעפֿאַלן ווי
מיר, געגליכן געוואָרן צו אונדז!
11 געניידערט אין אונטערערד איז
דײַן שטאָלץ, די ברומונג פֿון דײַנע
האַרפֿן;אונטער דיר זײַנען וועכער
געבעט, און דײַן צודעק איז מאָיל.
12 ווי ביסטו פֿון הימל גיפֿאַלן,
דו ליכטיקער מאָרגנשטערן!ווי ביסטו
אָפּגעהאַקט געוואָרן צו דער ערד, דו
גורל-וואַרפֿער אויף פֿעלקער!
13 און דו האָסט געזאָגט אין דײַן
האַרצן:אין הימל וועל איך אַרויפֿגיין,
איבער די שטערן פֿון גאָטוועל איך
מײַן טראָן דערהייבן;און איך וועל זיצן
אויפֿן באַרג פֿון אײַנזאַמלונג, אין די
עקן פֿון צפֿון.

14 איך וועל אַרויפֿגיין איבער די הייכן פֿון ווּאָלקן, איך וועל צום אויבערשטן זיך גלײַכן.

15 אָבער אין אונטערערד וועסטו געניידערט ווערן, אין די עקן פֿון גרוב.

16 דײַנע זעער וועלן דיך באַטראַכטן, זיי וועלן דיך אָנקוקן:איז דאָס דער מאַן וואָס האָט געמאַכט ציטערן די ערד, וואָס האָט אויפֿגעשטורעמט מלוכות,

17 געמאַכט די וועלט ווי אַ מדבר, און צעשטערט אירע שטעט;זײַנע געפֿאַנענע ניט פֿרײַ געלאָזט אַהיים?

18 אַלע מלכים פֿון די פֿעלקער ליגן אין כּבֿוד אַלע, איטלעכער אין זײַן היים.

19 און דו ביסט אַוועקגעוואָרפֿן ווײַט פֿון דײַן קבֿר, ווי אַן אומווערדיק ריטל, אַרומגעוואָרפֿן מיט הרוגים, פֿון שוווערד דערשטאָכענע, וואָס נידערן צו די שטיינער פֿון גרוב, ווי אַ פּגר אַ צעטרעטענער.

20 וועסט ניט באַנאַנד זײַן מיט זיי אין קבֿר, וואָרום דײַן לאַנד האָסטו אומגעבראַכט, דײַן פֿאָלק האָסטו געהרגעט;אויף אייביק זאָל ניט אָנגערופֿן ווערן דער זאָמען פֿון שלעכטסטן.

21 בריט אָן אויף זײַנע קינדער אַ שחיטה, פֿאַר דער זינד פֿון זייערע עלטערן, זיי זאָלן ניט אויפֿשטיין און ירשענען די ערד, און אָנפֿילן דאָס געזיכט פֿון דער וועלט מיט שטעט.

22 און איך וועל אויפֿשטיין אויף זיי, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות, און וועל פֿאַרשניידן פֿון בבֿל אַ נאָמען און אַן איבערבלײַב, און אַ קינד און אַ קינדסקינד, זאָגט גאָט.

23 און איך וועל זיי מאַכן צום אַרב פֿאַרן זומפּבושל, און געמויזכצן וואַסער;און איך וועל זיי אָוועקבעזעמען מיטן בעזעם פֿון פֿאַרטיליקונג, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.

24 געשוואָרן האָט גאָט פֿון צבֿאות, אַזוי צו זאָגן:פֿאַר וואָר, ווי איך האָב געטראַכט, אַזוי ווועט געשען, און ווי איך האָב באַראָטן, דאָס ווועט באַשטיין:

25 איך זאָל צעברעכן אשור אין מײַן לאַנד, און אויף מײַנע בערג אים צעטרעטן;און אָפּגעטאָן זאָל ווערן פֿון זיי זײַן יאָך, און זײַן לאַסט זאָל אָפּגעטאָן ווערן פֿון זייער רוקן.

26 דאָס איז דער באַראָט וואָס איז בארָאָטן אויף דער גאַנצער ערד, און דאָס איז די האַנט וואָס איז אויסגעשטרעקט אויף אַלע פֿעלקער.

27 וואָרום גאָט פֿון צבֿאות האָט באַראָטן, און ווער וועט פֿאַרשטערן?און זײַן האַנט איז אויסגעשטרעקטאון ווער וועט זי אָפּהאַלטן?

28 אין דעם יאָר וואָס דער מלך אָחָז איז געשטאָרבן, איז געווען די דאָזיקע נבֿואה:

29 ניט פֿרייט זיך גאַנץ פּלשת, וואָס די רוט פֿון דײַן שלעגער איז צעבראָכן;וואָרום פֿון ווארצל פֿון דער שלאַנג וועט אַרויס אַ נאָטער, און זײַן פֿרוכט איז אַ פֿליִענדיקער לינדוואָרעם.

30 און די ארימסטע פֿון די אָרימע וועלן זיך פּיטערן, און די באַדערפֿטיקע וועלן הויערן אין זיכערקייט;און איך וועל טייטן מיט הונגער דײַן וואָרצל, און דײַן איבערבלײַב וועט מען אויסהרגען.

31 יאָמער, דו טויער, שרײ, דו שטאָט, ווער צעגאַנגען, גאַנץ פּלשת, וואָרום פֿון צפֿון קומט אַ רויך, און ניטאָ קיין אָפּגעשטאַנענער אין זײַנע מחנות.

32 און וואָס זאָל מען ענטפֿערן די שלוחים פֿון דעם פֿאָלק? –אַז גאָט האָט געגרונטפֿעסט ציון, און אין איר ווערן זיך שיצן די אָרימע פֿון זײַן פֿאָלק.

15 די נבֿואה אויף מואָבֿ.
פֿאַר וואָר, איבער נאַכט
איז פֿאַרוויסט געוואָרן עָר-מואָבֿ,
פֿאַרשניטן געוואָרן;פֿאַר וואָר,
איבער נאַכט איז פֿאַרוויסט געוואָרן
קיר-מואָבֿ, פֿאַרשניטן געוואָרן.
2 ער איז אַרויפֿגעגאַנגען קיין
בַּיִת און דיבֹון, אויף די בָּמות צו
וויינען;אויף נבֹו און אויף מֵידבָא טוט
יאָמערן מואָבֿ;אויף אַלע זײַנע קעפּ
איז אַ פּלאָטע, יעטוועדער באָרד איז
אָפּגעשניטן.
3 אין זײַנע גאַסן גורט מען אָן
זאַק;אויף אירע דעכער און אין אירע
מערקָ, טוט איטלעכער יאָמערן,
צעגייט אין געווײַנען.
4 און קלָאָגן טוט חשבון און
אֶלעָלֶה, ביז יַהַץ ווערט געהערט זייער
קָול;דרום שרײַען די באַוואָפֿנטע פֿון
מואָבֿ;זײַן זעל טוט אים ציטערן.
5 מײַן האַרץ אויף מואָבֿ טוט קלָאָגן,
אירע אַנטלאָפֿענע גרייכן ביז צוֹער,
דער דרײַיאָריקער קו;וואָרום דער
אַרויפֿגאַנג פֿון לוחית, אים גייט מען
אַרויף מיט געווײַן;וואָרום אויף דעם
וועג פֿון חוֹרוֹנַיִמאַ ברָאָכגעשרײַ הייבן
זיי אויף.
6 וואָרום די וואַסערן פֿון
נִמרים‌וועלן אָ וויסטענײש
ווערן;וואָרום פֿאַרדאַרט איז דאָס
קריטעכָ, פֿאַרלענדט איז דאָס גראָז,
קיין גרינס איז ניטָא.
7 דרום, די שפּע וואָס זיי האָבן
אָנגעזאַמלט, און דאָס וואָס זיי האָבן
אַהאַלטן, וועלן זיי צום טײַך פֿון די
ווערבעס אַוועקטראָגן.
8 וואָרום דאָס געשריי האָט
אַרומגערינגלטדעם געמאַרק פֿון
מואָבֿ;ביז אָגלַיִם גייט איר יללה. און
ביז באֵר-אֵלִים, איר יללה.
9 וואָרום די וואַסערן פֿון דימון
זײַנען פֿול מיט בלוט; וואָרום איך וועל
דימון נאָך געבן אַ צולאָג:אַ לייב פֿאַר
די אַנטרונענע פֿון מואָבֿ, און פֿאַר דעם
איבערבלײַב פֿון לאַנד.

16 שיקט לעמער צום
געוועלטיקער פֿון לאַנד, פֿון
די פֿעלדזן וואָס צום מדבר, צום באַרג
פֿון טאָכטער ציון.
2 און עס וועט זײַן:ווי אַ פֿויגל
אַ פֿאַרוואָגלטער, ווי אַ נעסט אַ
צעטריבענער, וועלן זײַן די טעכטער
פֿון מואָבֿ, בײַ די איבערפֿאָרן פֿון
אַרנון.
3 "ברענג אָן עצה, שאַף אַ
באַשייד;מאַך דײַן שאָטן ווי די נאַכט,
אין מיטן העלן טאָג;פֿאַרבאָרג די
פֿאַרשטויסענע, דעם פֿאַרוואָגלטן
זאָלסטו ניט אַנטפּלעקן.
4 זאָלן ווויינען בײַ דיר מײַנע –
מואָבֿס – פֿאַרשטויסענע, זײַ זיי אַ
פֿאַרבאָרגענישׂ פֿון דעם רויבער, ביז
אַוועק איז די דריקונג, געענדיקט דער
רויב, פֿאַרלענדט די צעטרעטער אויסן
לאַנד;
5 וואָרום אויפֿגעשטעלט אויף געאָנאָד
איז דער טראָן, און אויף אים זיצט מיט
אמת, אין דָוִדס געצעלט, אַ ריכטער
וואָס זוכט רעכט, און איז גיך אויף
גערעכטיקייט".
6 "מיר האָבן געהערט די
שטאָלצקייט פֿון מואָבֿ, ווי זייער
שטאָלץ ער איז;זײַן גאווה און זײַן
שטאָלצקייט און זײַן חוצפּה, זײַנע
באַרימערײַען אָן אַ האַפּט".
7 דרום וועט יאָמערן מואָבֿ אויף
מואָבֿ, איטלעכער וועט יאָמערן;נאָך
די ראָזינקעקוכנס פֿון קיר-חֲרֶשֶׂתוועט
איר זיפֿצן, אין גאָנצן דערשלאָגענע.
8 וואָרום די פֿעלדער פֿון חשבון
זײַנען פֿאַרוועלקט, דער ווײַנשטאָק
פֿון שִׂבמָה, וואָס זײַנע רויטטרויבן
האָבן פֿאַרטומלטדי האַרן פֿון
די פֿעלקער;ביז יַעזֵר האָבן זיי
דערגרייכט, ביזן מדבר האָבן זיי
געווואַנדערט;אירע צווײגן האָבן זיך
צעשפּרייט, ביז צום ים זײַנען זיי

אַריבער.
9 דרום באַווייַן איך אין דעם געווייַן פֿון יַעזֵר, דעם ווינשטאָק פֿון שִׂבמָה;איך טרינק דיך אָן מיט מײַנע טרערן, חשבון און אֶלעָלֵה;ווארום אויף דײַן האַרבסטונג און אויף דײַן שניטאיז אַ קריגגעשריי געפֿאַלן.
10 און אײַנגעטאָן איז די פֿרייד און די לוסטקייטפֿון דעם פֿרוכטגאָרטן;און אין די ווינגערטנער ווערט ניט געזונגען, וועט ניט געשאַלט;קיין ווײַן אין די קעלטערנטערעט ניט דער טרעטער;איך האָב געמאַכט אויפֿהערן "הֵידָד!"
11 דרום ברומען ווי אַ האַרף מײַנע געדערים אויף מואָבֿ, און מײַנע אינגעווייד אויף קיר-חֶרֶשׂ.
12 און עס וועט זײַן, אַז עס וועט זיך אַרויסווײַזן אַז מואָבֿ האָט זיך אומזיסט אײַנגעמיט אויף דער בָּמָה, וועט ער אַרײַנגיין אין זײַן הייליקטום תּפֿילה טאָן, אָבער ער וועט גאָרנישט אויסריכטן.
13 דאָס איז דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט גערעדט אויף מואָבֿ אַ מאָל.
14 אָבער אַצונד האָט גאָט גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אין דריי יאָר, ווי די יאָרן פֿון אַ געדונגענעם, וועט גרינגעשאַצט ווערן דער כּבֿוד פֿון מואָבֿ, בײַ אַל דעם גרויסן טומל; און דער איבערבלײַב וועט זײַן אַ קליין ווינציקייט אָן שטאַרקייט.

17 די נבֿואה אויף דמשֹק. זע דמשֹק ווערט אויס שטאָט, און וועט ווערן אַ חורבֿה-הויפֿן.
2 פֿאַרלאָזן די שטעט פֿון ערוער, פֿאַר סטאַדעס וועלן זיי זײַן; און זיי וועלן הויערן, און קיינער וועט ניט אָפּשרעקן.
3 און אָפּגעטאָן וועט ווערן אַ פֿעסטונג פֿון אפֿרים, און אַ מלוכה פֿון דמשֹק;און דער איבערבלײַב פֿון ארם וועט ווערן־ווי די פֿראַכט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
4 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועט פֿאַראָרימט ווערן די פֿראַכט פֿון יעקבֿ, און די פֿעטקייט פֿון זײַן לײַב וועט אָפּגעצערט ווערן.
5 און עס וועט זײַן ווי אַ שניטער זאַמלט תּבֿואה, און שנײַדט מיט זײַן אָרעם די זאַנגען;און עס וועט זײַן ווי מע קלײַבט זאַנגען־אין טאָל פֿון רפֿאים.
6 נאָר אַ נאָכקלײַב וועט בלײַבן אויף אים, ווי בײַם אָפּקלאָפּן אַן איילבערטבוים, צוויי דרײַ פּערלעך אויבן בײַם שפּיץ, פֿיר פֿינף אויף זײַנע צווײַגן, אויב פֿרוכטיק, זאָגט יהוה, דער גאָט פֿון ישׂראל.
7 אין יענעם טאָג וועט דער מענטש זיך קערן צו זײַן באַשעפֿער, און זײַנע אויגן וועלן קוקן צום הייליקן פֿון ישׂראל.
8 און ער וועט זיך ניט קערן צו די מזבחות, די ווערק פֿון זײַנע הענט, און ניט אָנקוקן וואָס זײַנע פֿינגער האָבן געמאַכט, און די געצנבײמער און די זונזײַלן.
9 אין יענעם טאָג וועלן זײַנע פֿעסטע שטעט זײַנווי די פֿאַרלאָזנקייט פֿון די וועלדער און די בערגשפּיצן, וואָס מע האָט פֿאַרלאָזן פֿון וועגן די קינדער פֿון ישׂראל;און עס וועט זײַן אַ וויסטעניש.
10 ווארום האָסט פֿאַרגעסן דעם גאָט פֿון דײַן הילף, און דעם פֿעלדז פֿון דײַן שטאַרקייט האָסטו ניט דערמאָנט;דרום האָסטו ליבלעכע פֿלאַנצן געפֿלאַנצט, און אַ פֿרעמדן צווײַג אײַנגעזעצט דרינען;
11 אין טאָג פֿון דײַן פֿלאַנצונג האָסט עס געמאַכט וואַקסן, און פֿרימאָרגנס –אַ הויפֿן ריטלעך אין טאָג פֿון קראַנקשאַפֿטאון מסופּנעם ווייטאָג.
12 ווייַ, די ברומונג פֿון פֿיל אומות, וואָס ברומען ווי דאָס ברומען פֿון ימען;און די רוישונג פֿון פֿעלקער,

וואָס רוישן ווי די רוישונג פֿון מאַכטיקע וואַסערן!
13 די פֿעלקער רוישן ווי די רוישונג פֿון פֿיל וואַסערן, אָבער ער וועט אָנשרײַען אויף זיי, און זיי וועלן אַנטלויפֿן אין דער ווײַט, און געיאָגט ווערן ווי שפּרײַי פֿון די בערג פֿאַרן ווינט, און ווי אַ שטויבראָד פֿאַרן שטורעם.
14 צו אָוונטצײַט, זע, אַ שרעקענישׂ! אײדער פֿרימאָרגן זײַנען זיי ניטאָ. דאָס איז דער חלק פֿון אונדזערע רויבער, און דער גורל פֿאַר אונדזערע אויסרויבער.

18 אָ, דאָס לאַנד פֿון פֿליגלזשומערײַ, וואָס
פֿון יענער זײַט טײַכן פֿון כּוש;
2 וואָס שיקט אײַלבערן ים שלוחים, און אין שיפֿן פֿון יאַמש אויפֿן וואַסער! גייט, שלוחים פֿליגנקע, צו דער הויכער און גלאַנציקער אומה, צו אַ פֿאָלק מוראדיק פֿון אייביק אָן, אַן אומה פֿון מאַכט און צעטרעטונג, וואָס טײַכן שנײַדן דורך איר לאַנד.
3 איר אַלע ווינענער פֿון דער וועלט, און איר וואָס רוט אויף דער ערד, וועט מע הייבט אויף אַ פֿאָן אויף די בערג, וועט איר זען, און וועט מע בלאָזט אַ שופֿר, וועט איר הערן.
4 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט צו מיר: איך וועל רויק צוקוקן אין מײַן אָרט, ווי קלאָרע היץ אין זונליכט, ווי אַ טוויואָלקן אין דער היץ פֿון שניט.
5 וואָרום פֿאַרן שניט, ווען געענדיקט די בלי֫עכץ, און דער שפּראָץ וועט אַ ווײַנטרויב וואָס ציטיקט זיך, וועט ער אָפּשנײַדן די ענגלעך מיט צווײגמעסערס, און די צווײגן טוט ער אָפּ און וואַרפֿט אַוועק.
6 זיי וועלן אײַבערגעלאָזט ווערן אין איינעם פֿאַרן רויבפֿויגל פֿון די בערג, און פֿאַר דער חיה פֿון דער ערד; און וועט זומערן דערויף דער רויבפֿויגל, און איטלעך חיה פֿון דער ערד וועט דערויף ווינטערן.
7 אין יענער צײַט וועט געבראַכט ווערן אָ מתּנה צו גאָט פֿון צבֿאות, פֿון דער הויכער און גלאַנציקער אומה, פֿון אַן אומה מוראדיק פֿון אייביק אָן, אַ פֿאָלק פֿון מאַכט און צעטרעטונג, וואָס טײַכן שנײַדן דורך זײַן לאַנד, צום אָרט פֿון דעם נאָמען פֿון גאָט פֿון צבֿאות, צום באַרג ציון.

19 די נבֿואה אויף מצרַים. זע, גאָט רײַט אויף אַ וואָלקן אַ פֿלינקן, און ער קומט קיין מצרַים; און די אָפּגעטער פֿון מצרַים וועלן זיך טרײַסלען פֿאַר אים, און דאָס האַרץ פֿון מצרַים וועט צעגיין אין אים.
2 און איך וועל אָנרייצן מצרַים אויף מצרַים, און זיי וועלן מלחמה האַלטן איטלעכער קעגן זײַן ברודער, אַ שטאָט קעגן אַ שטאָט, אַ קינגרײַך קעגן אַ קינגרײַך.
3 און אויסגעלייקט וועט ווערן דער גײַסט פֿון מצרַים אין איר, און איר עצה וועל איך צונישט מאַכן; און זיי וועלן פֿאַרשן בײַ די אָפּגעטער, און בײַ די פֿרעפֿלער, און בײַ די גײַסטער, און בײַ די רוחות.
4 און איך וועל איבערגעטפֿערן מצרַים אין דער האַנט פֿון אַ האַרטן האַר, און אַ שטרענגער מלך וועט געוואלטיקן איבער זיי, זאָגט דער האַר, גאָט פֿון צבֿאות.
5 און די וואַסערן וועלן אויסגיין פֿון ים, און דער טײַך וועט אויסגעטריקנט און טרוקן ווערן.
6 און דומפֿיק וועלן ווערן די טײַכן, פֿאַרמינערט און אויסגעטריקנט ווערן די פֿלוסן פֿון מצרַים; ראָר און אַאיר ווערן פֿאַרוועלקט.
7 הויל ווערט בײַם נילוס, בײַם ראַנד פֿונעם נילוס, און אַל דאָס פֿאַרזייטע בײַם נילוסוועט פֿאַרטריקנט, פֿאַרווייט, און ניטאָ.

8 און קלָאגן וועלן די פִישער, און
טרויערן וועלן אַלע וואָס וואַרפֿן אַ
וועטקע אין נילוס, און די וואָס
שפּרייטן אַ נעץ אויפֿן וואַסער וועלן
פֿאַרשניטן.
9 און פֿאַרשעמט וועלן וועלן
אַרבעטער פֿון געקאַמטן פֿלַאַקס, און
די וועבער פֿון וויייסציג.
10 און אירע וואַרשטאַטן וועלן
זיין צעקלאַפּט;אַלע לוינאַרבעטער
באַטריבט אין געמיט.
11 לויטער נאַרן זינען די האַרן
פֿון צוען, די קלוגסטע יועצים פֿון
פּרעהזינען אַ נאַרישער באַראָט. ווי
קענט איר זאָגן צו פּרעהן:אַ זון פֿון
חכמים בין איך, אַ זון פֿון מלכים
פֿאַרצייטיקע?
12 ווו זינען זיי דען דיינע
חכמים?זאָלן זיי אָנקאָרשט דיר
זאָגן;און לאָמען וויסן וואָס גאָט פֿון
צבֿאותהאָט באַראָטן אויף מצרַים.
13 פֿאַרנאַרישט זינען די האַרן פֿון
צוען, אָפּגענאַרט זינען די האַרן פֿון
נוֹף;פֿאַרפֿירט האָבן מצרַימדי פּנֵי פֿון
אירע שבֿטים.
14 גאָט האָט אַרײַנגעגאָסן אין אירא
גיסט פֿון פֿאַרדרייענישן;און זיי האָבן
געמאַכט מצרַים זיך וואַקלען אין אַל
זײַן טוּונגווי אַ שפּור טוט זיך וואַקלען
בײַ זײַן ברעכן.
15 און אין מצרַים וועט ניט זײַן אַן
אויפֿטוואָס אַ קאָפּ אָדער אַן עק, אַ
טייטלצווײג אָדער אַ טיכרטיל זאָל
אויפֿטאָן.
16 אין יענעם טאָג וועט מצרַים זײַן
אַזוי ווי ווײַבער, און ער וועט ציטערן
און אָנגסטפֿאַרן פֿאָר פֿון דער אָנזע
פֿון גאָט פֿון צבֿאות, וואָס ער טוט
פֿאָכן אויף אים.
17 און דאָס לאַנד פֿון יהוּדה וועט
ווערן פֿאַר מצרַים אַ שרעקענישן;וועט
נאָר מע וועט עס אים דערמאָנען, וועט
ער אָנגסטפֿאַר דעם באַראָט פֿון גאָט
פֿון צבֿאות, וואָס ער טוט באַראָטן אויף
אים.
18 אין יענעם טאָג וועלן זינען אין
לאַנד מצרַיִמפֿינף שטעט וואָס רעדן די
שפּראַך פֿון כנַען, און שוווערן צו גאָט
פֿון צבֿאות;די שטאָט פֿון צעשטערונג
וועט איינע גערופֿן ווערן.
19 אין יענעם טאָגוועט זײַן אַ מזבח
צו גאָט אין מיטן לאַנד מצרַים, און אַ
זײלשטיין צו גאָט בײַ איר גענמאַרק.
20 און עס וועט זײַן צום צייכן און
צום עדות פֿאַר גאָט פֿון צבֿאות אין
לאַנד מצרַים; אַז זיי וועלן שרײַען צו
גאָט פֿון וועגן דריקער, וועט ער זיי
שיקן אַ העלפֿער און אַ שטרײַטער, און
ער וועט זיי מציל זײַן.
21 און גאָט וועט זיך לאָזן דערקענען
צו מצרַים, און די מצרים וועלן
דערקענען גאָט אין יענעם טאָג,
און דינען מיט שלאַכטאָפּפֿער און
שפּײַזאָפּפֿער, און מנדר זײַן אַ נדר צו
גאָט און באַצאָלן.
22 און גאָט וועט פּלאָגן מצרַים
–פּלאָגן און היילן;און אַז זיי וועלן
זיך אומקערן צו גאָט, וועט ער זיך
איבערבעטן צו זיי, און זיי היילן.
23 אין יענעם טאָג וועט זײַן אַ וועג
פֿון מצרַים קיין אשור, און אשור וועט
קומען אין מצרַים, און מצרַים אין
אשור, און מצרַים וועט דינען גאָט מיט
אשור.
24 אין יענעם טאָג וועט ישׂראל זײַן
דריטער צו מצרַים און צו אשור, אַ
בענטשונג אין מיטן פֿון דער ערד;
25 וויײל גאָט פֿון צבֿאות האָט אים
געבענטשט, אַזוי צו זאָגן:געבענטשט
זאָל זײַן מײַן פֿאָלק מצרַים, און דאָס
ווערק פֿון מײַנע הענט, אשור, און מײַן
אַרבונג, ישׂראל.

20 אין דעם יאָר וואָס תַּרתָן
איז געקומען קיין אַשדוד,
ווען סַרגון דער מלך פֿון אשור האָט
אים געשיקט, און ער האָט מלחמה
געהאַלטן מיט אַשדוד, און האָט זי
באַצווונגען;

2 אין יענער צייט האָט גאָט געריעדט
דורך ישַׁעְיָהו דעם זון פֿון אָמוצן, אַזוי
צו זאָגן: גיי, און זאָלסט אָפּבינדן דאָס
זאַק פֿון דיינע לענדן, און דיין שוך
זאָלסטו אַראָפּציען פֿון דיין פֿוס. האָט
ער אַזוי געטאָן: אַרומגעגאַנגען נאַקעט
און בארוועס.
3 און גאָט האָט געזאָגט:אַזוי
ווי מײַן קנעכט ישַׁעְיָהו איז
אַרומגעגאַנגען נאַקעט און בארוועס
דריי יאָר, פֿאַר אַ סימן און אַ צייכן
אויף מצרַיִם און אויף כּוּש,
4 אַזוי וועט דער מלך פֿון אשור
אַוועקפֿירן די געפֿאַנגענע פֿון מצרַיִם,
און די פֿאַרטריבענע פֿון כּוּש, יונגע
און אַלטע, נאַקעט און בארוועס, מיט
אָפּגעדעקטן הינטער-לײַב, צו דער
שאַנד פֿון מצרַיִם.
5 און זיי וועלן זײַן צעבראָכן
און פֿאַרשעמט פֿון וועגן כּוּש, זייער
אויסקוק, און פֿון וועגן מצרַיִם, זייער
באַרימונג.
6 און דער באַווינער פֿון דאָזיקן
ברעגלאַנדווערט זאָגן אין יענעם
טאָג:זע, אַזוי איז געווארן פֿון אונדזער
אויסקוק, וואָס מיר זײַנען אָהין
געלאָפֿן נאָך הילף, ניצול צו ווערן
פֿון מלך פֿון אשור, און ווי וועלן מיר
אַנטרונען ווערן?

21 די נבֿואה אויף דעם מדבר
בײַם ים. ווי שטורעמס אין
דָּרום וועט עס דורכגיין;פֿון מדבר
קומט עס, פֿון אַ מוראדיקן לאַנד.
2 אַ שווערע זעונג איז מיר אָנגעזאָגט
געווארן:דער פֿעלשער פֿעלשט, און
דער רויבער רויבט. גיי, אַרויף אֵלָם!
באַלעגער, מָדַי!אַלע זיפֿצן וואָס דורך
איר מאַך איך אויפֿהערן.
3 דרום זײַנען מײַנע לענדן
פֿול מיט ציטערניש, ווייען האָבן
מיך אָנגענומען ווייען פֿון אַ
געווינערין;איך בין צעקרימט און קען
ניט הערן, איך בין צעטומלט און קען
ניט זען.
4 צעדולט איז מײַן האַרץ, אַן אַנגסט
האָט מיך צעגרוילט;מײַן גלוסטיקן
אָוונטהאָט מען מיר צו שוידער
געמאַכט.
5 מע גרייט דעם טיש, מע דעקט
די דעקע, מע עסט, מע טרינקט
–"שטייט אויף, איר האַרן, באַזאַלבט
דעם שילד!"
6 וואָרום אַזוי האָט צו מיר גאָט
געזאָגט:גיי שטעל אַ וועכטער;וואָס ער
וועט זען זאָל ער זאָגן.
7 און אַז ער וועט זען אַ געריטן,
געשפּאַנען פֿערד, אַ געריטן אייזלען,
אַ געריטן קעמלען, זאָל ער הארכן אַ
הארכונג, אַ הארכונג אַ גרויסע.
8 האָט ער אויסגעשריען ווי אַ
לייב:אויפֿן וואַכטורעם, גאָט, שטיי
איך תּמיד בײַ טאָג, און אויף מײַן
היטונגבין איך געשטעלט אַלע נעכט.
9 און זע, אָט איז געקומען אַ געריטן
מענטשן, געשפּאַנען פֿערד;און ער
האָט אויסגערופֿן און געזאָגט:געפֿאַלן,
געפֿאַלן איז בָּבֶל, און אַלע אירע
שניצגעטערהאָט מען צעבראָכן צו דער
ערד.
10 דו געדרָאשענע מײַנע, און קינד
פֿון מײַן שײַער, וואָס איך האָב
געהערט פֿון יהוה פֿון צבֿאותדעם גאָט
פֿון ישׂראל, אײַך האָב איך דערציילט,
11 די נבֿואה אויף דוּמָה. צו מיר
רופֿט מען פֿון שֵׂעִיר:וועכטער, וואָס
פֿון דער נאַכט?וועכטער, וואָס פֿון דער
נאַכט?
12 זאָגט דער וועכטער:געקומען
פֿרימאָרגן און אויך נאַכט;אויב איר
ווילט פֿרעגן, פֿרעגט, קומט ווידער צו
גיין.
13 די נבֿואה אויף עֲרָב. ווי אין
וואַלד וועט איר נעכטיקן אין עֲרָב,
קאַראַוואַנען פֿון דָּדָנים.
14 ברענגט וואַסער אַנטקעגן דעם
דאָרשטיקן;די באַווינער פֿון לאַנד
תֵּימאזאָלן באַגעגענען מיט ברויט פֿאַר

אים דעם פֿאַרוואָגלטן.
15 וואָרום פֿון שווערדן זײַנען זיי אַנטלאָפֿן, פֿון דער געצויגענער שוווערד, און פֿון דעם געשפּאַנטן בויגן, און פֿון דער שוווערער מלחמה.
16 וואָרום אַזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט: אין נאָך אַ יאָר, ווי די יאָרן פֿון אַ לוינגנעם, וועט פֿאַרלענדט ווערן די גאַנצע פּראַכט פֿון קֵדר,
17 און די געבליבענע צאָל בויגנלײַט, די גיבורים פֿון די קינדער פֿון קֵדר, וועלן זײַן ווינציק, וואָרום יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל האָט געredt.

22 די נבֿואה אויף דעם טאָל פֿון זעונג. וואָס איז דיר דעַנווואָס דו ביסט אין גאַנצן אויף די דעכער אַרויף,
2 דו פֿולע מיט טומל, דו רוישיקע שטאָט, דו לוסטיקער פּרך? דײַנע דערשלאָגענע זײַנען ניט פֿון שוווערד דערשלאָגן, און ניט אין מלחמה געטייטע.
3 אַלע דײַנע פֿירער זײַנען אין איינעם אַנטלאָפֿן, אָן אַ בויגן זײַנען זיי געפֿאַנגען געוואָרן; אַלע דײַנע געפֿונענע זײַנען אין איינעם געפֿאַנגען געוואָרן –די וואָס זײַנען אין דער ווײַט אַנטלאָפֿן.
4 דרום האָב איך געזאָגט: קערט אײַך אָפּ פֿון מיר, לאָמיך ביטערלעך ווויינען; איר זאָלט ניט צושטיין מיך צו טרייסטן, אויף דעם בראָך פֿון דער טאָכטער מײַן פֿאָלק.
5 וואָרום אַ טאָג פֿון טומל און טרעטונג און צעטומלטקייטאיז בײַ דעם האַר, גאָט פֿון צבֿאות, אין טאָל פֿון זעונג; מע ברעכט מויערן, און אַ געשריי ביזן בארג.
6 און אֵלָם טראָגט דעם פֿײַלבײַטל, מיט אַ מחנה מענטשן רײַטער, און קיר האָט אַנטבלויזט דעם שילד.
7 און עס איז געווען, אַז דײַנע בעסטע טאָלן זײַנען פֿול געווארן מיט רײַטווועגן, און די רײַטער האָבן שטעלן זיך אויסגעשטעלט קעגן טויער,
8 און דעם צודעק פֿון יהודה האָט מען אָפּגעדעקט, אין יענעם טאָג האָסטו אויסגעקוקט אויפֿן וואַפֿן פֿון וואַלד-הויז.
9 און די שפּאַלטן פֿון דָוִדס-שטאָט האָט איר געזען אַז זיי זײַנען פֿיל; און איר האָט אײַנגעזאַמלט דאָס וואַסער פֿון אונטערשטן טײַך.
10 און די הײַזער פֿון ירושלים האָט איר פֿאַרצייכנט, און אײַנגעוואָרפֿן די הײַזער צו באַפֿעסטיקן די מויער.
11 און אַ זאַמלאָרט צווישן די צוויי מויערן האָט איר געמאַכט, פֿאַר דעם וואַסער פֿון אַלטן טײַך. און איר האָט ניט געקוקט צו דעם וואָס האָט עס געטאָן, און דעם וואָס האָט עס באַשערט פֿון לאַנג אָנהאָט איר ניט געזען.
12 און דער האַר, גאָט פֿון צבֿאות, האָט געראָפֿן אין יענעם טאָג, צו געווויין און צו קלאָג און צו פֿליכענײש, און צום אָנגורטן זאַק;
13 ערשט עס איז שָׂשׂון-וּשְׂמחה, קוילן רינדער און שעכטן שאָף, עסן פֿלייש, און טרינקען ווין;"עסן און טרינקען, וואָרום מאָרגן וועלן מיר שטאַרבן".
14 און גאָט פֿון צבֿאות האָט זיך אַנטפּלעקט אין מײַנע אויערן: אויב די דאָזיקע זינד וועט אײַך פֿאַרגעבן ווערן ביז איר וועט שטאַרבן! האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פֿון צבֿאות.
15 אַזוי האָט געזאָגט דער האַר, גאָט פֿון צבֿאות: גיי קום צו דעם דאָזיקן אויפֿזעער, צו שֶׁבנא וואָס איבערן פּאַלאַץ:
16 וואָס האָסטו דאָ, און וועמען האָסטו דאָ, וואָס דו האָסט דיר דאָ אַ קבֿר אויסגעהאַקט, דו וואָס האָסט אויסגעהאַקט אין דער הייך דײַן

קבֿר, זיך אויסגעשניטן אין פֿעלדז אַ
ווינונג?
17 זע, גאָט שלײַדערט דיך אַ
מאַכטיקן שלײַדער, און דרייט דיך אום
דרייענדיק;
18 קולײַען אין אַ קול וועט ער דיך
אַוועקקולײַען, ווי אַ באַל, אין אַ
ברייטרומיק לאַנד. דאָרטן וועסטו
שטאַרבן, און דאָרטן וועלן זײַן דײַנע
פֿראַכטיקע רײַטווּגן, דו שאַנד פֿון
דעם הויז פֿון דײַן האַר!
19 און איך וועל דיך אַראָפּשטויסן
פֿון דײַן שטאַנד, און פֿון דײַן שטעל
וועט מען דיך אַראָפּווארפֿן.
20 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועל איך רופֿן מײַן קנעכט אֶלְיָקִים דעם
זון פֿון חִלְקִיָהוּ.
21 און איך וועל אים אָנטאָן דײַן
העמדל, און דײַן גאַרטל וועל איך אים
אַרומבינדן, און דײַן ממשלה וועל איך
געבן אין זײַן האַנט;און ער וועט זײַן
פֿאַר אַ פֿאָטער צום באַווינער פֿון
ירושלים, און צום הויז פֿון יהוּדה.
22 און איך וועל געבן דעם שליסל
פֿון דָּוִדס הויז אויף זײַן אָקסל, און
ער וועט עפֿענען, און קיינער וועט ניט
פֿאַרשליסן, און ער וועט פֿאַרשליסן,
און קיינער וועט ניט עפֿענען.
23 און איך וועל אים באַפֿעסטיקן ווי
אַ פֿלעקלאַין אַ זיכערן אָרט;און ער
וועט זײַן אַ טראָן פֿון כּבֿוד פֿאַר זײַן
פֿאָטערס הויז.
24 און דאָס גאַנצע געזעמל פֿון
זײַן פֿאָטערס הויז, קינד און קייט,
וועלן אָנהענגען אויף אים אַלע קליינע
געפֿעסן, פֿון די בעקנגעפֿעסן און ביז
אַלע קרוגגעפֿעסן.
25 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פֿון
צבֿאות, וועט אָפּגעטאָן ווערן דאָס
פֿלעקלואָס איז באַפֿעסטיקט אין אַ
זיכערן אָרט, און וועט אָפּגעהאַקט
ווערן און אַראָפּפֿאַלן, און די משׂא
וואָס אויף אים וועט פֿאַרשניטן
ווערן;וואָרום גאָט האָט גערעדט.

23 די נבֿואה אויף צור. יאָמערט
איר שיפֿן פֿון תַּרְשִׁישׁ,
וואָרום זי איז פֿאַרוויסט, אָן א הויז, אָן
אַן אײַנגאַנג;פֿון לאַנד פֿון די כִּתִּיאַיז
דאָס זיי אַנטפּלעקט געווארן.
2 זײַט שטיל, איר באַווינער פֿון
ברעג;דו וואָס די סָוחרים פֿון צידון, די
ים-פֿאָרער, האָבן דיך אָנגעפֿילט.
3 און איבער גרויסע וואַסערן איז
דער זאָמען פֿון שיחור, דער שניט פֿון
נילוס, איר אײַנקום געווען;און זי איז
געווען דער מאַרק פֿון די פֿעלקער.
4 שעם זיך צידון, וואָרום דער ים
האָט געזאָגט, די פֿעסטונג פֿון ים,
אַזוי צו זאָגן:ווי איך וואָלט גאָר ניט
געווייטאָקט און ניט געבאָרן, און
קיין בחורים ניט דערצויגן, אָדער
יונגפֿרויען אויפֿגעבראַכט.
5 אַז מע וועט הערן אין מצרַיִם, וועט
מען ציטערן בײַ דער הערונג פֿון צור.
6 גייט אַריבער קיין תַּרְשִׁישׁ,
יאָמערט, איר באַווינער פֿון ברעג.
7 איז דאָס אײַך די לוסטיקע, וואָס
פֿון פֿרײַ אַפֿאַרציטיקע טעג פֿלעגן
זי פֿירן אירע פֿיסאין דער וויטן צו
ווינען?
8 וואָר האָט דאָס באַאָטן אויף
צור דער באַקרוינטער, וואָס אירע
סָוחרים זײַנען געווען שָׂרוֹת, אירע
האַנדלסלײַט די נִכְבָּדִים פֿון דער ערד?
9 גאָט פֿון צבֿאות האָט דאָס
באַאָטן, צו פֿאַרשוועכן דעם שטאָלץ
פֿון אַל דער שיינקייט, צו מאַכן
גרינגגעשאַצט אַלע נִכְבָּדִים פֿון דער
ערד.
10 איבערפֿלײַיך דײַן לאַנד ווי דער
נילוס, טאָכטער תַּרְשִׁישׁ, ניטאָ מער
קיין אײַנצאַם.
11 ער האָט אויסגעשטרעקט זײַן
האַנט איבערן ים, ער האָט געמאַכט
ציטערן מלוכות; גאָט האָט באַפֿוילן
וועגן כְּנַעַן, צו פֿאַרטיליקן אירע
פֿעסטונגען.

12 און ער האָט געזאָגט: וועסט ניט מער לוסטיק זײַן, געשענדטע יונגפֿרוי טאָכטער ציידון. שטיי אויף, גיי אַריבער קיין כִּתִּים;אויך דאָרט וועסטו קיין מנוחה ניט האָבן.

13 זע, דאָס לאַנד פֿון די כַּשְׂדִּים –די דאָזיקע אומה איז נאָך ניט געווען,ווען אשור האָט עס געגרונטפֿעסט פֿאַר מדבר-לײַט –זיי האָבן אויפֿגעשטעלט זייערע באַלעגערטורעמס, זיי האָבן אײנגעווארפֿן אירע פּאַלאַצן;מע האָט זיי געמאַכט פֿאַר אַ חורבֿה.

14 יאָמערט איר שיפֿן פֿון תַּרְשִׁישׁ, וואָרום פֿאַרוויסט געווארן איז אײַער פֿעסטונג.

15 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג:וועט צור זײַן פֿאַרגעסן זיבעציק יאָר, אַזוי ווי די טעג פֿון איין מלך;צום סוף פֿון זיבעציק יאָר וועט געשען מיט צוראַזוי ווי אין געזאַנג פֿון דער זונה:

16 נעם אַ האַרף, גיי אום אין שטאָט, פֿאַרגעסענע זונה;שפּיל שיין, זינג פֿיל, כּדי זאָלסט דערמאָנט ווערן.

17 און עס וועט זײַן צום סוף פֿון זיבעציק יאָר, וועט גאָט זיך דערמאָנען אָן צור, און זי וועט זיך אומקערן צו איר זונה-לוין, און וועט ווידער פֿאַרקערן מיט אַלע קיניגרײַכן פֿון דער וועלטאויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.

18 אָבער איר פֿאַרדינסט און איר זונה-לוינוועט זײַן הייליק צו גאָט;ער וועט ניט באַהאַלטן און ניט אײנגעשלאָסן ווערן;נײַערט פֿאַר די וואָס זיצן פֿאַר גאָט וועט זײַן איר פֿאַרדינסט, צו עסן צו זאַט, און פֿאַר אַ צודעק אַ שיינעם.

24 זע, גאָט לײדיקט אויס די ערד און פֿאַרוויסט זי, און וועט צעדרייען איר פּנים, און צעשפּרייט אירע באַווינער.

2 און עס וועט זײַן, אַזוי דאָס פֿאָלק אַזוי דער כֹּהן, אַזוי דער קנעכט אַזוי זײַן האַר, אַזוי די דינסט אַזוי איר האַרינטע, אַזוי דער קויפֿער אַזוי דער פֿאַרקויפֿער, אַזוי דער מלוה אַזוי דער לײַענער, אַזוי דער מאָנער אַזוי דער וואָס מע מאָנט פֿון אים.

3 אויסגעלײדיקט וועט אויסגעלײדיקט ווערן די ערד, און צערויבט וועט זי צערויבט ווערן;וואָרום גאָט האָט געערעדט דאָס דאָזיקע וואָרט.

4 פֿאַראָבֿלט, פֿאַרוועלקט איז די ערד, פֿאַרשניטן, פֿאַרוועלקט איז די וועלט, פֿאַרשניטן די הויכע לײַט פֿון דער ערד.

5 און די ערד איז זינדיק אונטער אירע באַווינער, וואָרום זיי האָבן עובֿר געווען אויף די לערנונגען, איבערגעטרעטן דאָס געזעץ, פֿאַרשטערט דעם אייביקן בונד.

6 דרום עסט אויף אַ קללה די ערד, און פֿאַרשולדיקט זײַנען די ווינער דערין;דרום גייען אײַן די באַווינער פֿון דער ערד, און מענטשן בלײַבן ווינציק.

7 עס טרויערט דער ווין, פֿאַרוועלקט איז דער ווינשטאָק, עס זיפֿצן אַלע פֿרייליכע הערצער.

8 אויפֿגעהערט האָט די פֿרייד פֿון די פּויקן, פֿאַרמינט איז דער ליאַרעם פֿון די לוסטיקע, אויפֿגעהערט האָט די פֿרייד פֿון דער האַרף.

9 מע טרינקט ניט קיין ווין מיט געזאַנג, ביטער איז דער טרונק זײַנע טרינקער.

10 צעבראָכן איז די נישטיקע שטאָט, פֿאַרשלאָסן איטלעך הויז ניט אַרײַנצוגיין.

11 אַ וויגעשריי אין די גאַסן ביים ווין;פֿאַרפֿינצטערט איז איטלעכע שׂמחה, פֿאַרוואָגלט די פֿרייד פֿונעם לאַנד.

12 געבליבן איז אַ וויסטקייט אין שטאָט, און צעהאַקט אין אַ חורבֿה איז דער טויער.

13 וואָרום אַזוי וועט עס זײַן אין מיטן פֿון דער ערד, צווישן די פֿעלקער;ווי בײַם אָפּקלאָפֿן אַן איילבערטבוים, ווי אַ נאָכקלײַב וועט די לעז איז געענדיקט.
14 די דאָזיקע וועלן אויפֿהייבן זייער קָול אין געזאַנג, וועגן דער גרויסקייט פֿון יהוה טוען זיי שאַלן פֿון אים.
15 דרום טוט ערלעכן יהוהאין די לענדער פֿון ליכט, אויף די אינזלען פֿון ים, דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.
16 פֿון עק ערד האָבן מיר געזאַנגען געהערט:״פּראַכט צו דעם געערעכטן!״אָבער איך זאָג:איך גיי אײַן, איך גיי אײַן, ווי איז מיר!די פֿעלשער טוען פֿעלשן, יאָ, אַ פֿעלשונג פֿעלשן די פֿעלשער.
17 אַ גרויל און אַ גרוב און אַ נעץ אויף דיר, באַוווינער פֿון דער ערד.
18 און עס וועט זײַן, דער וואָס אַנטלויפֿט פֿון דעם קָול פֿון גרויל, וועט אַרײַנפֿאַלן אין גרוב, און דער וואָס קומט אַרויף פֿון גרוב, וועט געפֿאַנגען ווערן אין נעץ;וואָרום די פֿענצטער פֿון דער הייך האָבן זיך געעפֿנט, און עס שטורעמען די גרונטפֿעסטן פֿון דער ערד.
19 ברעכן צעברעכט זיך די ערד, ברעקלען צעברעקלט זיך די ערד, וואַקלען טוט זיך וואַקלען די ערד.
20 שׁאָקלען ווי אַ שיכורער וועט זיך שאָקלען די ערד, און וועט זיך טרייסלען ווי אַ נאַכטבײַדל;און שווער וועט זײַן איר פֿאַרברעך אויף איר, און זי וועט פֿאַלן, און מער ניט אויפֿשטיין.
21 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועט גאָט זיך רעכענען מיט דעם חיל פֿון דער הייראין דער הייך, און מיט די מלכים פֿון דער ערדאויף דער ערד.
22 און זיי וועלן אײַנגעזאַמלט ווערן ווי אין פֿעסטונג, און ערשט נאָך פֿיל טעג וועלן זיי דערמאָנט ווערן.
23 און די לבֿנה וועט זיך שעמען, און די זון וועט פֿאַרשעמט ווערן, וואָרום גאָט פֿון צבֿאות טוט קיניגנזאויף באַרג ציון, און אין ירושלים;און אַנטקעגן זײַנע עלטסטע וועט זײַן אַ פּראַכטיקייט.

25 יהוה, דו ביסט מײַן גאָט, איך וועל דיך דערהייבן, איך וועל לויבן דײַן נאָמען, וואָרום האָסט אויפֿגעטאָן וווּנדער;די באַראָטן פֿון לאַנג אָן –מיט טרײַער געטרײַשאַפֿט.
2 וואָרום האָסט געמאַכט פֿון אַ שטאָט אַ הויפֿן, אַ באַפֿעסטיקטן כּרך פֿאַר אַ חורבֿה, די פֿאַלאַצן פֿון פֿרעמדע פֿאַר אויס שטאָט, זיי זאָלן אייביק ניט אָפּגעבויט ווערן.
3 דרום וועט דיך ערלעכן די שטאַרקע אומה, דער כּרך פֿון מאַכטיקע פֿעלקער וועט דיך פֿאָרכטן.
4 וואָרום ביסט געווען אַ פֿעסטונג דעם אָרימאָן, אַ פֿעסטונג דעם באַדערפֿטיקן אין זײַן נויט, אַ שוץ פֿון גוסרעגן, אַ שאָטן פֿון היץ;וואָרום דער צאָרן פֿון די מאַכטיקעאיז ווי אַ גוסרעגן אויף אַ וואַנט.
5 אַזוי ווי היץ אין אַ טרוקענעם לאַנד, דאָס גערוישׁ פֿון די פֿרעמדע אונטערטענעקסטן;ווי היץ דורך אַ וואָלקנשאָטן, וועט דאָס געזאַנג פֿון די מאַכטיקע פֿאַרדריקט.
6 און גאָט פֿון צבֿאות וועט מאַכן פֿאַר אַלע פֿעלקער אויף דעם דאָזיקן באַרג, אַ מאָלצײַט פֿון פֿעטשפּײַזן, אַ מאָלצײַט פֿון הייוונווײַנען, פֿעטשפּײַזן מאַרכיקע, הייוונווײַנען געלײַטערטע.
7 און ער וועט פֿאַרטיליקן אויף דעם דאָזיקן באַרגדעם צודעק וואָס דעקט צו אַלע פֿעלקער, און דעם שלייער וואָס איז געשליירט אויף אַלע אומות.
8 ער וועט פֿאַרטילקן דעם טויט אויף אייביק;און גאָט דער האַר וועט אָפּווישן די טרער פֿון איטלעכן פּנים,

און די שאַנד פֿון זײַן פֿאָלקוועט ער אָפּטאָן פֿון דער גאַנצער ערד;ווארום גאָט האָט געריעדט.
9 און מע וועט זאָגן אין יענעם טאָג:זע, דאָס איז אונדזער גאָט, וואָס מיר האָבן געהאָפֿט צו אים ער זאָל אונדז העלפֿן, דאָס איז יהוה וואָס מיר האָבן געהאָפֿט צו אים, לאָמיר לוסטיק זײַן און זיך פֿרייען מיט זײַן הילף.
10 ווארום די האַנט פֿון גאָט וועט רוען אויף דעם דאָזיקן בארג, און מואָבֿ וועט צעטרעטן ווערן אויף זײַן אָרט, ווי שטרוי ווערט צעטרעטן אין מיסטהויפֿן.
11 און ער וועט אויסשפרייטן דערין זײַנע הענט, ווי אַ שווימער שפרייט אויס צום שווימען;אָבער מע וועט דערנידערן זײַן גאווהמיט די קונצן פֿון זײַנע הענט:
12 און די הויכע פֿעסטונג פֿון דײַנע מויערבייגט ער, דערנידערט ער, ברענגט ער צו דער ערד ביזן שטויב.

26 אין יענעם טאָג וועט געזונגען ווערדאָס דאָזיקע געזאַנג אין לאַנד יהודה:אַ שטאַרקע שטאָט האָבן מיר;מויערן און פֿעסטונגען מאַכט ער פֿאַר הילף.
2 עפֿנט די טויערן, און זאָל אַרײַנגיין דאָס גערעכטע פֿאָלק, וואָס היט אָפּ געטרײשאַפֿט.
3 דאָס געמיט וואָס פֿאַרלאָזט זיך‌באַהיטסטו אין שלום;אין שלום, ווײל עס פֿאַרזיכערט זיך אויף דיר.
4 פֿאַרזיכערט אײַך אויף יהוה ביז אייביק, ווארום אין יָה יהוה איז אַן אייביקער פֿעלדז.
5 ווארום ער האָט געבייגט די וואָס זיצן אין דער הייך, די דערהויבענע שטאָט;ער דערנידערט זי, ער דערנידערט זי ביז דער ערד, ער ברענגט זי ביזן שטויב.
6 דער פֿוס וועט זי צעטרעטן, די פֿיס פֿון דעם אָרימען, די טריט פֿון באַדערפֿטיקע.
7 דער וועג פֿון גערעכטן איז גלײַך;דו רעכטפֿאַרטיקער, מאַכסט גלאַט דעם שטעג פֿון גערעכטן;
8 יאָ, אויף דעם וועג פֿון דײַנע משפּטיםהאָבן מיר געהאָפֿט אויף דיר, גאָט;צו דײַן נאָמען און צו דײַן געדענכעניששיז די גלוסטונג פֿון דער זעל.
9 מיט מײַן זעל האָב איך דיך געגלוסט בײַ נאַכט, יאָ, מיט מײַן גײַסט אין מיר האָב איך דיך געזוכט, ווארום אַז דײַנע משפּטים זײַנען אויף דער ערד, לערנען גערעכטיקייט די באַווויינער פֿון דער וועלט.
10 ווערט דער רָשע געלײַטזעליקט, לערנט ער ניט גערעכטיקייט;אין לאַנד פֿון ערלעכקייט טוט ער אומרעכט, און ער זעט ניט די גרויסקייט פֿון גאָט.
11 גאָט, אויפֿגעהויבן איז דײַן האַנט, אָבער זיי זעען ניט;זאָלן זיי זען און זיך שעמעדײַן אָנגעמען זיך פֿאַרן פֿאָלק;יאָ, אַ פֿײַער זאָל דײַנע פֿײַנט פֿאַרצערן.
12 גאָט, באַשער אונדז שלום, ווארום אויך אַלע אונדזערע אויפֿטוען‌האָסט דו אויסגעפֿירט פֿאַר אונדז.
13 יהוה אונדזער גאָט, האַרן אחרון דיר האָבן געהערשט איבער אונדז. אָבער נאָר דיך האָבן מיר דערמאָנט – דײַן נאָמען.
14 די מתים וועלן ניט לעבעדיק ווערן, די טויטע וועלן ניט אויפֿשטיין;פֿאַר ווײַל האָסט געשטראָפֿט און זיי פֿאַרטילקט, און אונטערגעבראַכט יעטוועדער זכר פֿון זיי.
15 האָסט געמערט בײַ די פֿעלקער, גאָט, האָסט געמערט בײַ די פֿעלקער דײַן כּבֿוד;האָסט דערגרייכט אַלע ווינקעט עקן פֿון דער ערד.
16 גאָט, אין נויט האָבן זיי דיך דערמאָנט, זיי האָבן אויסגעגאָסן אַ שטיל געבעט, ווען דײַן שטראָף איז

געוועז אויף זיי.
17 ווי אַ טראָגעדיקע וואָס גייט צו
קינד, דרייט זיך, שרייט אין אירע
ווייען, אַזוי זײַנען מיר געוועז פֿאַר
דיר, גאָט.
18 מיר האָבן געטראָגן, מיר האָבן
געווייטאָקט, און אַזוי ווי מיר וואָלטן
ווינט געבאָרן;קיין ישועות האָבן מיר
ניט אויסגעווירקט אין לאַנד, און ניט
אויפֿגעלעבט האָבן די באַווויינער פֿון
דער וועלט.
19 זאָלן אויפֿלעבן דײַנע
מתים, מײַנע טויטע לײַבער זאָלן
אויפֿשטיין!וואַכט אויף און זינגט, איר
וואָס רוט אין שטויב;וואָרום אַ טוי פֿון
ליכטיקייט איז דײַן טוי, און די ערד
וועט די טויטע אַרויסגעבן.
20 קום, מײַן פֿאָלק, גיי אַרײַן אין
דײַנע קאַמערן, און פֿאַרשליס דײַן טיר
הינטער דיר;באַהאַלט זיך אויף אַ קליין
וויילע, ביז דער צאָרן וועט אַריבער.
21 וואָרום זע, גאָט גייט אַרויס פֿון
זײַן אָרט, צו באַשטראָפֿן די באַווויינער
פֿון דער ערד פֿאַר זייער זינד, און די
ערד וועט אַנטפּלעקן איר בלוט, און
וועט מער ניט פֿאַרדעקן אירע הרוגים.

27 אין יענעם טאָג וועט גאָט
באַשטראָפֿן מיט זײַן האַרטער
און גרויסער און שטאַרקער שווערד,
דעם לִויָתָן, די לויפֿיקע שלאַנג, און
דעם לִויָתָן, די געדרייטע שלאַנג;און
ער וועט טייטן דעם קראָקאָדיל וואָס
אין ים.
2 אין יענעם טאָג זינגט צו
איר:ווינגאָרטן פֿון שוימיקן ווײַן!
3 איך גאָט בין זײַן היטער, אַלע רגע
באַוועסער איך אים;טאָמער וועט מען
אים בייז טאָן, אים היט איך בײַ נאַכט
און בײַ טאָג.
4 קיין צאָרן איז ניטאָ אין
מיר;ווען דאָס איז מיר דערנער און
ווילדגעוועקס!איך וואָלט אין מלחמה
געטרעטן דערויף;איך וואָלט עס
פֿאַרברענט מיט אַנאַנדער.
5 וועז ער זאָל זיך נאָר האַלטן אָן
מײַן שטאַרקייט, מאַכן שלום מיט מיר,
מיט מיר שלום מאַכן!
6 אין די קומעדיקע טעג וועט זיך
אײַנוואָרצלען יעקבֿ, שפּראָצן און
בליִען וועט ישׂראל, און דאָס געזיכט
פֿון דער וועלט וועט פֿול זײַן מיט
פֿרוכט.
7 האָט ער אים געשלאָגן ווי ער
האָט זײַן שלעגער געשלאָגן?אָדער איז
ער ווי די טייטונג פֿון זײַנע געטייטע
געטייט געוואָרן?
8 ווען פֿול די מאָס, באַשטראָפֿסטו זי
מיט אַוועקשיקן;ער האָט זי פֿאַרטריבן
אין זײַן שווער געמיטאין טאָג פֿון
מזרח-ווינט.
9 דרום וועט דערמיט פֿאַרגעבן
ווערן די זינד פֿון יעקבֿ, און דאָס איז אַל
דער אָפּצאָל פֿאַר אָפּטאָן זײַן חטא:ווען
ער וועט מאַכן אַלע מזבח-שטיינערווי
קאַלכשטיינער צעהאַקטע, אַז מער
זאָלן ניט אויפֿשטיין קיין געצנבֿיימער
און קיין זונזײַלן.
10 וואָרום די באַפֿעסטיקטע שטאָט
איז אַליין, אַ ווויסונג אַוועקגעוואָרפֿן
און פֿאַרלאָזט ווי אַ מדבר;דאָרט וועט
זיך פּיטערן אַ קאַלב, און דאָרט
וועט עס הויערן, און פֿאַרלענדן אירע
צווײגן.
11 ווען אירע ריטלעך זײַנען
פֿאַרדאָרט, וועלן זיי אָפּגעבראָכן
ווערן;וויבער קומען און צינדן זי אָן.
וואָרום אַ פֿאָלק אָן פֿאַרשטאַנדיקייט
איז דאָס;דרום וועט אים ניט
דערבאַרימען זײַן בורא, און זײַן
באַשעפֿער וועט אים ניט ליטזעליקן.
12 און עס וועט זײַן אין יענעם
טאָג, וועט גאָט אָפּקלאַפּן זײַן
פֿרוכטפֿון שטראָם פֿון דעם טײַך
[פֿרת], ביז דעם טײַך פֿון מצרַים,
און איר וועט אויפֿגעקליבן ווערן
איינציק-אײנציקווײז, קינדער פֿון
ישׂראל.

13 און עס וועט זײַן אין יענעם
טאָג, וועט געבלאָזן וועט אין אַ
גרויסן שופֿר, און עס וועלן קומען די
פֿאַרלאָרענע אין לאַנד אשור, און די
פֿאַרשטויסענע אין לאַנד מצרַיִם, און
זיי וועלן זיך בוקן צו גאָט אויפֿן
הייליקן באַרג אין ירושלים.

28 ווייַ, די שטאָלצע קרוינפֿון
די שׂכּורים פֿון אפֿרַים,
און די וועלקעדיקע בליִעכץפֿון
זײַן פֿראַכטיקער שיינקייט, וואָס
אויפֿן שטאָלצבאַאַלבטן קאָפּפֿון די
וויינפֿאַרטומלטע!
2 זע, גאָט האָט אַ שטאַרקן און
אַ מאַכטיקן, ווי אַ האָגלגעווויטער,
אַ שטורעם פֿון צעשטערונג, ווי
אַ שטראָם פֿון שטאַרקע, פֿלייציקע
וואַסערן, וואָס לייגט צו דער ערד מיט
געוואַלט.
3 מיט די פֿיס וועט צעטרעטן וועדרעי
שטאָלצע קרוין פֿון די שכּורים פֿון
אפֿרַים.
4 און די וועלקעדיקע בליִעכץ פֿון
זײַן פֿראַכטיקער שיינקייט, וואָס אויפֿן
שטאָלצבאַאַלבטן קאָפּ, וועט זײַן ווי
אַן ערשטפֿרוכט פֿאַר זומער, וואָס אַז
דער זעער דערזעט זי, שלינגט ער זי
אײַן ווען זי איז נאָך אין זײַן האַנט.
5 אין יענעם טאָג וועט גאָט פֿון
צבֿאות זײַנפֿאַר אַ קרוין פֿון שיינקייט,
און פֿאַר אַ קראַנץ פֿון פֿראַכטיקייט,
פֿאַר דעם איבערבלײַב פֿון זײַן פֿאָלק,
6 און פֿאַר אַ גייסט פֿון משפּטפֿאַר
דעם וואָס זיצט איבערן משפּט, און
פֿאַר גבֿורהצו די וואָס שלאָגן צוריק די
מלחמה בײַם טויער.
7 און אויך די דאָזיקע וואָקלען
זיך פֿון ווײַן, און שאָקלען זיך פֿון
טרונק;דער כּהן און דער נבֿיא וואָקלען
זיך פֿון טרונק, זיי זײַנען צעמישט פֿון
ווײַן, זיי שאָקלען זיך פֿון טרונק, זיי
וואָקלען זיך אין דער זעונג, זיי ווערן
געשטרויכלט בײַם משפּט.
8 וואָרום אַלע טישן זײַנען פֿול מיט
שמוציקער מייקעכץ, ביז ניטאָ אַן אָרט
אַ ריינער.
9 וועמען זאָל מען לערנען וויסן?און
וועמען גלעבן צו פֿאַרשטיין די
הערונג?פֿון מילך אָנגטוויינטע?פֿון
ברוסט אַוועקגענומענע?
10 וואָרום עס איז אַ געבאָט צו אַ
געבאָט, אַ געבאָט צו אַ געבאָט, אַ
שטריך צו אַ שטריך, אַ שטריך צו אַ
שטריך, אַ ביסל דאָ, אַ ביסעל דאָרט.
11 וואָרום מיט אַ שטאַמלדיקער ליפּ,
און מיט אַ פֿרעמדן לשון, מוז מען רעדן
צו דעם דאָזיקן פֿאָלק,
12 וואָס מע האָט צו זיי געזאָגט: דאָס
איז די רוִונג , מאַכט רוען דעם מידן;און
דאָס איז די מנוחה;אָבער זיי האָבן ניט
געוואָלט הערן.
13 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
בײַ זייאַ געבאָט צו אַ געבאָט, אַ
געבאָט צו אַ געבאָט, אַ שטריך צו
אַ שטריך, אַ שטריך צו אַ שטריך,
אַ ביסל דאָ, אַ ביסל דאָרט;כּדי זיי
זאָלן גיין און געשטרויכלט ווערן
אַהינטער, און צעבראָכן און געפֿאַנגען
און באַצוווּנגען ווערן.
14 דרום הערט דאָס וואָרט פֿון
גאָט, איר ליצים פֿון געשפּעט, איר
ווערטלזאָגער פֿון דאָזיקן פֿאָלק וואָס
אין ירושָלַיִם:
15 ווײל איר האָט געזאָגט:מיר האָבן
געשלאָסן אַ בונד מיטן טויט, און
מיט דער אונטערערד האָבן מיר אַן
אָפּמאַך געמאַכט;אַז די פֿלייציקע רוט
וועט דורכגיין, וועט זי צו אונדז ניט
קומען, וואָרום מיר האָבן ליגן געמאַכט
אונדזער באַשיצונג, און אין פֿאַלשקייט
האָבן מיר זיך פֿאַרבאָרגן;
16 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:זע, איך גרונטפֿעסט אין צִיון אַ
שטיין, אַ געפּרוּוטן שטיין, אַ טײַערן
ווינקל, אַ פֿעסטן גרונטפֿעסט;דער
וואָס גלויבט, זאָל ניט אײַלן.

17 און איך וועל מאַכן
געראַטטיקייט פֿאַר אַ מעסטשנור,
און רעכטפֿאַרטיקייט פֿאַר אַ
בויגעווייכט;און אַ האָגל וועט
אַוועקקערן די באַשיצונג פֿון ליגן,
און די פֿאַרבאָרגענישן וועלן וואַסערן
אַוועקפֿלייצן.
18 און אָפּגעמעקט וועט ווערן אייער
בונד מיטן טויט, און אייער אָפּמאַך מיט
דער אונטערערד וועט ניט באַשטיין.
אַז די פֿלייציקע רוט וועט דורכגיין,
וועט איר פֿון איר צעטרעטן ווערן.
19 ווי אָפֿט זי גייט דורך וועט
זי אײַך נעמען;וואָרום פֿרימאָרגן אין
פֿרימאָרגן וועט זי דורכגיין, בײַ טאָג
און בײַ נאַכט;און אַ הוילע שרעק וועט
זײַן צו באַנעמען די הערונג.
20 וואָרום דאָס בעט איז צו קורץ זיך
אויסצוציִען, און דער צודעק צו שמאָל
אַז מע דרייט זיך צונויף.
21 וואָרום אַזוי ווי אויף באַרג פּרָצים
וועט גאָט אויפֿשטיין, אַזוי ווי אין טאָל
פֿון גבֿעון וועט ער צערנען, צו טאָן
זײַן טוּונג – פֿרעמד איז זײַן טוּונג, און
צו ווערקן זײַן ווערק – אויסטערליש
איז זײַן ווערק.
22 און אַצונד זאָלט איר ניט שפּעטן,
כדי אײַערע בינדשטריק זאָלן ניט
פֿעסטער ווערן;וואָרום אַ פֿאַרלענדונג
און אַ גזֵרהאָב איך געהערט פֿון דעם
האַר, גאָט פֿון צבֿאות, אויפֿן גאַנצן
לאַנד.
23 לייגט צו דאָס אויער, און הערט
מײַן קָול, פֿאַרנעמט און הערט מײַן
וואָרט;
24 אַקערט דען נאָכאַנאַנד דער
אַקערער אויף צו זייען, און עפֿנט און
צעהאַקט זײַן ערד?
25 פֿאַר וואָר, אַז ער האָט
אויסגעגליכן איר אויבערפֿלעך,
צעשפּרייט ער שוואַרצקימל, און
קימל וואַרפֿט ער אויס, און טוט אַרײַן
ווייץ אין שורות, און גערשט אויפֿן
אָנגעצייכנטן אָרט, און טונקלווייץ
בײַם ראַנד דערפֿון.
26 וואָרום אים האָט ריכטיק
געלערנט, אים טוט וויזן זײַן גאָט.
27 יאָ, ניט מיט אַ דרעששליטן ווערט
שוואַרצקימל געדראָשן, און אַ ראָד
פֿון אַ וואָגן ווערט ניט אויף קימל
געדרייט;נײַערט מיט אַ שטעקן ווערט
שוואַרצקימל געקלאַפּט, און קימל מיט
אַ רוט.
28 ווערט ברויטקאָרן
צעדריקט?פֿאַר וואָר, ניט אייביק
דרעשט דרעשט ער עס;הגם עס רַעשט
דער וואָלץ פֿון זײַן וואָגן מיט זײַנע
צאַקן –צעדריקן וועט ער עס ניט.
29 דאָס אויך איז אַרויס פֿון גאָט
פֿון צבֿאות;וווּנדערלעך איז ער אין
באַראָט, גרויס איז ער אין חכמה.

29 ווי, אַריאֵל, אַריאֵל, שטאָט
וווּ דוד האָט געלאַגערט!מערט אַ
יאָר אויף אַ יאָר, זאָלן די יום-טובֿים
זיך אַרומדרייען,
2 און איך וועל דריקן אַריאֵל, און עס
וועט זײַן אַ קלאָג און אַ קלאָגעניש, און
ער וועט מיר זײַן אַזוי ווי אַן אַריאֵל.
3 און איך וועל לאַגערן אַרום דיר ווי
אַ ראָד, און וועל דיך באַלאַגערן מיט
אַן ערדוואַל, און אויפֿשטעלן אויף דיר
באַלאַגערווערק.
4 און נידעריק פֿון דער ערד וועסטו
רעדן, און טיף פֿון שטויב וועט קומען
דײַן וואָרט;און ווי אַ גייסט פֿון דער
ערד וועט זײַן דײַן קָול, און פֿון שטויב
וועט פֿיפּסן דײַן וואָרט.
5 אָבער די דינע שטויב וועט ווערן
דער המון פֿון דינע פֿײַנט, און ווי
שפּריי וואָס פֿאַרגייט דער המון פֿון די
מאַכטיקע;און פּלוצים-פּלוצלינג וועט
עס געשען.
6 פֿון גאָט פֿון צבֿאות וועט קומען
די שטראָף, מיט דונער און מיט
ערדציטערניש און גרויס געפֿילדער,
שטורעם און געוויטער און פֿלאַמפֿייער
וואָס פֿאַרצערט.

7 און אַזוי ווי אַ חָלום, אַ זעונג פֿון דער נאַכט, וועט זײַן דער המון פֿון אַלע פֿעלקערוואָס האַלטן מלחמה אויף אריאל –אי אַלע וואָס האַלטן מלחמה אויף איר, אי די באַלעגערפֿעסטונג אַרום איר, אי די וואָס דריקן זי.

8 און עס וועט זײַן:אַזוי ווי אַ הונגעריקן חלומט זיך, ערשט ער עסט, און ער כאַפּט זיך אויף, און זײַן לײַב איז ליידיק, און אַזוי ווי אַ דאָרשטיקן חלומט זיך, ערשט ער טרינקט, און ער כאַפּט זיך אויף, ערשט ער איז שלאַף, און זײַן זעל איז פֿאַרשמאַכט, אַזוי וועט זײַן דער המון פֿון אַלע פֿעלקער, וואָס האַלטן מלחמה אויף באַרג ציון.

9 פֿאַרדולט אײַך און זײט צעדולט!פֿאַרבלענדט אײַך און זײט בלינד!איר וואָס זײט שפּור און ניט פֿון ווײַן, וואָס שאָקלט זיך און ניט פֿון טרונק.

10 ווארום גאָט האָט אויסגעגאָסן אויף אײַדאַ גײַסט פֿון הינערפֿלעט, און האָט צוגעמאַכט אײַערע אויגן, די נבֿיאים, און אײַערע קעפּ, די זעערס, האָט ער פֿאַרדעקט.

11 און די זעונג פֿון אַלץ דינג איז פֿאַר אײַך אַזוי ווי ווערטער פֿון אַ פֿאַרחתמעטן געשריפֿטס, וואָס אַז מע גיט עס צו דעם וואָס קען געשריפֿטס, אַזוי צו זאָגן: לייענ דאָס, איך בעט דיך, זאָגט ער: איך קען ניט, ווארום עס איז פֿאַרחתמעט.

12 און אַז דאָס געשריפֿטס ווערט געגעבן צו דעם וואָס קען ניט קיין געשריפֿטס, אַזוי צו זאָגן: לייענ דאָס, איך בעט דיך, זאָגט ער: איך קען ניט קיין געשריפֿטס.

13 און גאָט האָט געזאָגט: ווײל דאָס דאָזיקע פֿאָלק האָט גענענט מיט זײַן מויל, און מיט זײַנע ליפּן מיך געערלעכט, אָבער זײַן האַרץ האָט ער דערווײַטערט פֿון מיר, און זייער מורא פֿאַר מיר איז ווי אַן אײַנגעלערנט געבאָט פֿון מענטשן,

14 דרום זע, איך טו נאָך מער פֿאַרוווּנדערן דאָס דאָזיקע פֿאָלק, וווּנדערן פֿאַרווּנדערן;און פֿאַרלאָרן ווערן וועט די חכמה פֿון זײַנע חכמים, און די פֿאַרשטאַנדיקייט פֿון זײַנע פֿאַרשטאַנדיקעווועט פֿאַרהוילן ווערן.

15 ווייַ, די וואָס פֿאַרהוילן טיף זייער באַראָט פֿון גאָט, און אין דער פֿינצטער זײַנען זייערע מעשׂים, און זיי זאָגן: ווער זעט אונדז? און ווער ווייס אונדז?

16 די פֿאַרקערטקייט אײַערע!צי איז דער טעפּער ווי ליים געראכנט, אַז דאָס ווערק זאָל זאָגן אויף זײַן מײַנסטער:ער האָט מיך ניט געמאַכט?און דער באַשאַפֿער זאָל זאָגן אויף זײַן באַשעפֿער:ער פֿאַרשטייט ניט?

17 פֿאַר ווער, אין נאָך אַ קליין ווײַלע, ווועט דער לבֿנון פֿאַרקערט ווערן אין אַ פֿרוכטגאָרטן, און דער פֿרוכטגאָרטן ווועט פֿאַר אַ וואַלד געראכנט ווערן.

18 און די טויבע אין יענעם טאָגוועלן הערן די ווערטער פֿון אַ בוך, און פֿון חושך און פֿינצטערנישוועלן זען די אויגן פֿון בלינדע.

19 און די פֿאַרליטענע ווועלן מערזײַער שִׂמחה אין גאָט, און די באַדערפֿטיקע צווישן מענטשן־ווועלן מיטן הייליקן פֿון ישׂראל זיך פֿריַען.

20 ווארום אַוועק דער מאַכטיקער, און פֿאַרלענדט וועט זײַן דער שפּעטער, און פֿאַרשניטן אַלע וואָס לויערן אויף אומרעכט;

21 די וואָס מאַכן שולדיק אַ מענטש מיט אַ וואָרט, און דעם שטראָפֿגאָגער לייגן זיי אַ שטרויכלונג אין טויער, און פֿאַרדרייַען מיט נישט דעם גערעכטן.

22 דרום האָט גאָט, וואָס האָט אויסגעלייזט אַבֿרהמען, אַזוי געזאָגט אויפֿן הויז פֿון יעקבֿ:אַצונד וועט ניט פֿאַרשעמט ווערן יעקבֿ, און אַצונד

וועט זײַן פּנים ניט בלאָס ווערן;
23 יאָ, אַז ער וועט זען זײַנע קינדער, דאָס ווערק פֿון מײַנע הענט, אין זײַן מיט, ווי זיי הייליקן מײַן נאָמען;ווּאָרום זיי וועלן הייליקן דעם הייליקן פֿון יעקבֿ, און דעם גאָט פֿון ישׂראל וועלן זיי פֿאָרכטן.
24 און די פֿאַרפֿירטע אין גײַסט וועלן וויסן צו פֿאַרשטיין, און די מורמלער וועלן לערנען אַ מוסר.

30 וויי, קינדער אָפּקערער, זאָגט גאָט, צו מאַכן עצות וואָס ניט פֿון מיר, און צו וועבן געוועבן וואָס ניט מײַן גײַסט, כדי צו מערן זינד אויף זינד!
2 די וואָס גייען נידערן קיין מצרַים, און מײַן מויל האָבן זיי ניט געפֿרעגט;זיך צו שיצן אין דער באַשיצונג פֿון פּרעהן, און זיך צו באַשירמען אין שאָטן פֿון מצרַים.
3 אָבער די באַשיצונג פֿון פּרעהן וועט אײַך ווערן צו בושה, און די באַשירעמונג אין שאָטן פֿון מצרַים צו שאַנד.
4 ווּאָרום אין צוֹען זײַנען געווען זײַנע האָרן, און זײַנע שלוחים טוען קיין טוֹבֿ דערגרייכן.
5 אַלע וועלן זיי זיך שעמען איבער דעם פֿאָלק וואָס קען זיי ניט נוצן, וואָס זײַנען ניט צו הילף און ניט צו נוץ, נאָר צו בושה און צו חרפּה.
6 די נבֿואה אויפֿן וואַסערפֿערד פֿון דָרום. דורך אַ לאַנד פֿון נויט און אַנגסט, וואָס די לייביגטע און דער לייב איז פֿון דאָרטן, דער פּיפּערנאָטער און דער פֿלִיענדיקער לינדווּאָרעם, פֿירן זיי אויפֿן רוקן פֿון יונגאייזלעך זייערע פֿאַרמעגנס, און אויפֿן הויקער פֿון קעמלען זייערע אוֹצרות, צו אַ פֿאָלק וואָס קען ניט נוצן.
7 ווּאָרום נישטיק און אָן האַפֿט העלפֿט מצרַים;דרום רוף איך דאָס: שטאָלץ זײַנען זיי אויף ליידיק צו זיצן.
8 אַצונד קום פֿאַרשרײַב עס אויף אַ טאָוול בײַ זיי, און אין אַ בוך פֿאַרצייכן עס, און עס זאָל זײַן ביזן לעצטן טאָג, אויף אייביק און שטענדיק.
9 וואָרום אַ וויידערשפּעניק פֿאָלק איז דאָס, קינדער לייקענער, קינדער וואָס ווילן ניט הערן לערנונג פֿון גאָט;
10 וואָס זאָגן צו די נבֿיאים:איר זאָלט ניט נבֿיאות זאָגן;און צו די זעערס:איר זאָלט אונדז ניט זען די ריכטיקייט;רעדט אונדז גלאַטע רייד, זעט געמאָרעניש.
11 קערט אײַך אָפּ פֿון וועג, נײַגט אײַך אָפּ פֿון שטעג, טוט אָפּ פֿון אונדזער פּנימדעם הייליקן פֿון ישׂראל!
12 דרום האָט דער הייליקער פֿון ישׂראל אַזוֹי געזאָגט:וויל איר פֿאַראַכט דאָס דאָזיקע וואָרט, און איר האָט אײַך פֿאַרזיכערט אויף רויב און באַטרוג, און אײַך אָנגעלענט דערויף,
13 דרום וועט אײַך זײַן די דאָזיקע זינדאַזוי ווי אַן אָנקרייטיקער בראָך,אָנטפּלעקט אין אַ הויכער מויער, וואָס פּלוצים-פּלוצלינג וועט קומען איר צעברעכנעניש.
14 און ער וועט זי צעברעכן ווי מע צעברעכט אַ טעפּערגעפֿעסצעהאָקן און ניט שוינען;און אין אירע שטיקער וועט זיך ניט געפֿינען אַ שאַרבאָויף אַרויסשאַרן פֿײַער פֿון אויוון, אָדער אָנשופּן וואַסער פֿון גרוב.
15 וואָרום אַזוי האָט גזאָגט גאָט דער האַר, דער הייליקער פֿון ישׂראל:אין שטילקייט און מנוחה וועט איר געהאָלפֿן ווערן, אין רו און זיכערקייט וועט זײַן אײַער גבֿורה;אָבער איר האָט ניט געוואָלט.
16 און איר האָט גזאָגט:ניין, נײַערט אויף פֿערד וועלן מיר לויפֿן;דרום וועט איר לויפֿן;און: אויף פֿלינקע וועלן מיר רײַטן;דרום וועלן פֿלינק זײַן אײַערע נאָכיאָגערס.

17 אַ טויזנט פֿאַר דעם אָנגעשריי פֿון
איינעם, פֿאַר דעם אָנגעשריי פֿון פֿינף
וועט איר אַלע אַנטלויפֿן;ביז ווּאַנען
איר וועט בלײַבן ווי אַ שטאַנג אויף
אַ שפּיץ באַרג, און ווי אַ פֿאָן אויף אַ
הויכן אָרט.

18 אָבער פֿון דעסט וועגן טוט גאָט
האַרן אײַך צו לײַטזעליקן, און פֿון
דעסט וועגן טוט ער גאַרן אײַך צו
דערבאַרימען;ווּאָרום אַ גאָט פֿון
געראַכטיקייט איז יהוה, ווויל צו די
ווּאָס האַרן אויף אים.

19 ווּאָרום דו פֿאָלק ווּאָס זיצסט אין
צִיון, אין ירושלַים, ווּיינען וועסטו
מער ניט ווּיינען;לײַטזעליקן וועט ער
דיר לײַטזעליקאויף דעם קָול פֿון דײַן
געשרײַ, ווי ער וועט הערן, טוט ער דיר
ענטפֿערן.

20 און גאָט וועט אײַך געבן קאַרג
ברויט און קנאַפּ וואַסער, אָבער דײַן
לערער וועט מער ניט זײַן פֿאַרהוילן,
און דײַנע אויגן וועלן זען דײַן לערער.

21 און דײַנע אויערן וועלן הערן אַ
ווּאָרט הינטער דיר, אָזוי צו זאָגן:
"דאָס איז דער וועג, גייט אויף אים",
סײַ איר וועט זיך קערן רעכטס, און סײַ
איר וועט זיך קערן לינקס.

22 און איר וועט פֿאַראומרייניקן דעם
איבערצוג פֿון דײַנע זילבערגעצן, און
דעם באַקלייד פֿון דײַן געגאָסענעם
גאָלדגעזע. אַוועקווואַרפֿן וועסטו זיי
אָזוי ווי אומריינס;"אַרויס!" וועסטו
זאָגן דערצו.

23 און ער וועט געבן רעגן פֿאַר דײַן
זרעהוואָס דו וועסט זייען אין דער
ערד, און דאָס ברויט פֿון דער תּבֿואה
פֿון דער ערדוועט זײַן פֿעט און זאַפֿטיק.
דײַן פֿי וועט זיך פּיטערן אין יענעם
טאָגאויף אַ לאָנקע אַ בריייטער.

24 און די רינדער און די
יונגאייזלעוואָס באַאַרבעטן די
ערד, וועלן עסן געשמאַקע פֿוטער,
וואָס מע ווינטשופֿלט מיט אַ פּיעור און
מיט אַ ווינטשופֿל.

25 און אויף יעטוועדער הויכן באַרג,
און אויף יעטוועדער דערהויבענעם
בערגל, וועלן זײַן בעכן, שטראָמען
וואַסער, אין דעם טאָג פֿון גרויס
טייטונג, ווען טורעמס טוּען פֿאַלן.

26 און דאָס ליכט פֿון דער לבֿנהוועט
זײַן ווי דאָס ליכט פֿון דער זון, און דאָס
ליכט פֿון דער זוןוועט זײַן זיבנפֿאַך –
ווי דאָס ליכט פֿון זיבן טעג, אין דעם
טאָג ווּאָס גאָט פֿאַרבינדט דעם בראָך
פֿון זײַן פֿאָלק, און דעם ריס פֿון זײַן
וווּנד טוט ער היילן.

27 זע, דער נאָמען פֿון גאָט קומט אָן
פֿון דער ווײַט, זײַן צאָרן ברענט, און
אַ שוועראַרע רויך הייבט זיך אויף;זײַנע
ליפּן זײַנען פֿול מיט צאָרן, און זײַן צונג
ווי אַ פּײַער ווּאָס פֿאַרצערט;

28 און זײַן אָטעם ווי אַ פֿלייציקער
שטראָם, ווּאָס גרייכט ביז צום
האַלדז;צו זיפּן די פֿעלקער אין אַ זיפּ
פֿון פֿאַרווויסטונג, מיט אַ פֿאַרפֿירקער
צאַם אויף די באַקן פֿון די אומות.

29 אַ געזאַנג וועט בײַ אײַך זײַן, ווי
אין דער נאַכט ווּאָס אַ יום-טובֿ וועט
געהיילט, און אַ האַרציקע שִׂמחה,
ווי בײַ דעם ווּאָס גייט מיט אַ פֿלייט,
צו קומען אויפֿן באַרג פֿון גאָט, צום
פֿעלדז פֿון ישׂראל.

30 און גאָט וועט לאָזן הערן
דעם הילך פֿון זײַן קָול, און וועט
ווײַזן דעם אַראָפּלאָז פֿון זײַן אָרעם,
מיט גרימצאָרן און פֿלאַמפּייער וואָס
פֿאַרצערט, מיט וואַלקנבראָך און
פֿלייצונג און האָגלשטיין.

31 ווּאָרום פֿון דעם קָול פֿון גאָט
וועט צעברעכן וועלן אשור, די רוט
מיט וואָס ער פֿלעגט שלאָגן.

32 און ווו נאָר עס גייט דורך דער
שטעקן פֿון באַשטרונג, וואָס גאָט וועט
אַראָפּלאָזן אויף אים, וועט עס זײַן מיט
פּויקן און מיט האַרפֿן;און מיט מלחמות
פֿון פֿעכטונג וועט ער מלחמה האַלטן
אויף זיי.

33 וואָרום אָנגעגרייט פֿון נעכטן איז
דער פּײַערָט, יאָ, פֿאַרן מלך איז
ער צוגעגרייט, טיף איז ער, ברייט איז
ער;זײַן הויפֿן האָט פֿײַער און האָלץ אַ
סך, גאָטס אָטעם טוט ברענעווי אַ טײַך
שוועבל דערין.

31 ווי, די וואָס נידערן קיין
מצרַים נאָך הילף, און
אויף פֿערד פֿאַרלאָזן זיי זיך;און זיי
פֿאַרזיכערן זיך אויף רײַטווָעגן, ווײַל
זיי זײַנען פֿיל, און אויף רײַטער, ווײַל
זיי זײַנען מאַכטיק זייער;און זיי קערן
זיך ניט צו דעם הייליקן פֿון ישׂראל,
און גאָט טוען זיי ניט זוכן!
2 אָבער פֿאַר וואָר, ער איז קלוג,
און ער ברענגט דאָס בייז, און זײַנע
ווערטער טוט ער ניט אָפּ. און ער
וועט אויפֿשטיין קעגן הויז פֿון די
שלעכטסטוער, און קעגן דער הילף פֿון
די וואָס ווערקן אומרעכט.
3 און די מִצרים זײַנען מענטשן,
און ניט גאָט, און זייערע פֿערד
זײַנען פֿלייש, און ניט גײַסט;און גאָט
וועט אויסשטרעקן זײַן האַנט, און
שטרויכלען וועט דער העלפֿער, און
פֿאַלן וועט דער געהאָלפֿענער, און אַלע
אין איינעם וועלן זיי פֿאַרלענדט ווערן.
4 וואָרום אַזוי האָט גענאָגט גאָט
צו מיר:אַזוי ווי דער לייב און דער
יונגלייב ברומט איבער זײַן רויב,
הגם אַ פֿולע פּאַסטוכער זײַנען
אײַנגעזאַמלט אָרום אים;פֿאַר זייער
קָול דערשרעקט ער זיך ניט, און פֿאַר
זייער ליאַרעם בייגט ער זיך ניט;אַזוי
וועט גאָט פֿון צבֿאות נידערן, צו
האַלטן מלחמה אויפֿן באַרג פֿון ציון‌און
אויף איר הויכן אָרט.
5 ווי פֿויגלען פֿלאַטערנדיק, אַזוי
וועט גאָט פֿון צבֿאות באַשירעמען
ירושלים, באַשירעמען און מציל זײַן,
פֿאַרשונען און ראַטעוון.
6 קערט אײַך אום צו וועמען איר
האָט טיף ווידערשפּעניקט, קינדער פֿון
ישׂראל.
7 פֿאַר וואָר, אין יענעם טאָג
וועלן זיי פֿאַראַטעלעכער זײַנע
אָפּגעטער פֿון זילבער, און זײַנע
אָפּגעטער פֿון גאָלד, וואָס אײַערע
הענט האָבן אײַך געמאַכט צו זינדז.
8 און אשור וועט פֿאַלן דורך דער
שוואָרד פֿון ניט אַ מאַן, און די
שוואָרד פֿון ניט אַ מענטשן וועט אים
פֿאַרצערן;און ער וועט אַנטלויפֿן פֿאַרן
שוואָרד, און זײַנע יונגע לײַט וועלן צו
צינדז ווערן.
9 און זײַן פֿעלדז וועט פֿון מורא
פֿאַרגיין, און אַנגסטן פֿאַר דער פֿאָן
וועלן זײַנע האַרן, זאָגט גאָט, וואָס זײַן
פֿײַער איז אין צִיון, און זײַן אויוון אין
ירושלים.

32 זע, מיט רעכטפֿאַרטיקייט
וועט קיניגן דער קיניג,
און האַרן – זיי וועלן הערשן מיט
געראַטעוקייט.
2 און איטלעכער וועט זײַן ווי
אַ באַהעלטעניש פֿון ווינט, און אַ
פֿאַרבאָרגענעניש פֿון גוסרעגן; ווי אַ
בעכן וואַסער אין אַ טריקענעניש, ווי
דער שאָטן פֿון אַ שווערן פֿעלדז אין אַ
פֿאַרשמאַכטן לאַנד.
3 און ניט פֿאַרקלעפּט זײַן וועלן די
אויגן פֿון די זעער, און די אויערן פֿון
די הערער וועלן פֿאַרנעמען.
4 און דאָס האַרץ פֿון די
איבעראײַלטע וועט פֿאַרשטיין
צו וויסן, און די צונג פֿון די שטאַמלער
וועט רעדן געלויפֿיק קלאָר.
5 און דעם געמיינעם וועט מען ניט
רופֿן מער אַדלמאַן, און אויפֿן גייציקן
וועט מען ניט זאָגן מער נַדבֿן.
6 וואָרום דער געמיינער רעדט
געמיין, און זײַן האַרץ אַרבעט
אומרעכט, צו טאָן פֿאַלשקייט, און צו
רעדן וועגן גאָט מיט גענאַר;צו לאָזן
ליידיק דעם לײַב פֿון דעם הונגעריקן,
און דעם טראַנק פֿון דעם דאָרשטיקן
צו מינערן.

7 און דער גייִציקער, זײַנע געצײַג זײַנען שלעכט, בייזע מחשבֿות באַאָרעמ ער, אומצוברענגען דעם אָרימאַן מיט רייד פֿון ליגן, אַפֿילו ווען דער אביון טענהט גערעכט.
8 אָבער דער אַדלמאַן באַאָרעמ אַדלקייט, און אויף אַדלקייט וועט ער באַשטיין.
9 איר רויקע וויבער, שטייט אויף, הערט מײַן קָול;איר זיכערע טעכטער, פֿאַרנעמט מײַן זאָג.
10 טעג און יאָרן וועט איר ציטערן, איר זיכערע, וואָרום די לעזע איז פֿאַרלענדט, קיין אײַנזאַמלונג וועט ניט קומען.
11 שוידערט, איר רויקע, ציטערט, איר זיכערע;טוט אײַך אויס און אַנטבלויזט אײַך, און גורט זאַק אויף די לענדן,
12 אויף די בריסט זיך שלאָגנדיק, איבער די גלוסטיקע פֿעלדער, איבערן פֿרוכטיקן וויִנשטאָק;
13 איבער דער ערד פֿון מײַן פֿאָלק, פֿאַרוואָקסן מיט דערנער און ווילדגעוועקס;יאָ, איבער אַלע הײזער פֿון לוסטיקייט, איבערן פֿריילעכן כּרך.
14 וואָרום דער פֿאַלאַץ איז פֿאַרלאָזט, דער טומל פֿון שטאָט האָט אויפֿגעהערט;דער ערדוואַל און דער טורעמזײַנען פֿאַר היילן אויף אייביק, אַ פֿרייד פֿאַר וואַלדאייזלען, אַ פֿיטערונג פֿאַר סטאַדעס.
15 ביז אויסגעגאָסן וועט ווערן אויף אונדזאַ גייסט פֿון דער הייך, און דער מדבר וועט ווערן אַ פֿרוכטגאָרטן, און דער פֿרוכטגאָרטן וועט פֿאַר אַ וואַלד געראכנט ווערן.
16 און אין מדבר וועט רוען געראכטקייט, און רעכטפֿאַרטקייט וועט ווינען אין פֿרוכטגאָרטן.
17 און דאָס ווערק פֿון רעכטפֿאַרטקייט וועט זײַן שלום, און דער אויפֿטו פֿון רעכטפֿאַרטקייט –רו און זיכערקייט אויף אייביק.
18 און מײַן פֿאָלק וועט זיצן אין אַ ווויִנונג פֿון שלום, און אין ווינערטער זיכערע, און אין רוּונגען שטילע.
19 און מע וועט זיך צעשפֿרייטן אויף דעם אַראָפּגאַנגפֿון וואַלד, און ביז אין דער נידעררונג וועט נידערן די שטאָט.
20 ווויל צו אײַך וואָס זייט בײַ אַלע וואַסערן, וואָס לאָזט אַרויס פֿרײַ דעם פֿוס פֿון דעם אָקס און דעם אייזל.

33 ווי, דו פֿאַרוויסטער וואָס ווערסט ניט פֿאַרוויסט, און דו פֿעלשער וואָס מע פֿעלשט ניט אָן דיר!אַז דו ווענסט אויפֿהערן פֿאַרוויסטן, וועסטו פֿאַרוויסט ווערן, אַז דו ווענסט ענדיקן פֿעלשן, וועט מען פֿעלשן אָן דיר.
2 גאָט לײַטזעליק אונדז, צו דיר האָבן מיר געהאָפֿט;זײַ זייער אָרעם אַלע פֿרימאָרגן, און אונדזער הילף אין צײַט פֿון נויט.
3 פֿון קָול פֿון דעם טומל זײַנען די אומות אַנטלאָפֿן, פֿון דײַן אויפֿהייבן זיך ווערן די פֿעלקער צעשפֿרייט.
4 און אויפֿגעקליבן וועט ווערן אײַער רויבווי דער יישעריק קלײַבט אויף, ווי גרילן שפֿרינגען, טוט מען שפֿרינגען דערויף.
5 דערהויבן איז גאָט, וואָרום ער רוט אין דער הייך;ער פֿילט אָן ציון מיט רעכט און גערעכטקייט.
6 און די זיכערקייט פֿון דײַנע צײַטן וועט זײַן שאַץ מיט ישועות: חכמה און דערקענונג;מורא פֿאַר גאָט, דאָס וועט זײַן זײַן אוצר.
7 זע, זייערע העלדן קלאָגן דרויסן, די שלוחים פֿון שלום טוען ביטער ווייַנען.
8 פֿאַרוויסט זײַנען די ווענ אויפֿגעהערט דער ווענפֿאַרער;ער האָט פֿאַרשטערט דעם בונד, ער אַכט ניט אויף פֿאַראַכט די שטעט, ער אַכט ניט אויף קיין מענטשן.

9 פֿאַרטרוירערט, פֿאַרשניטן איז דאָס לאַנד, פֿאַרשעמט איז דער לבֿנון, פֿאַרוועלקט;דער שָׁרון איז ווי אַ מדבר געוואָרן, און אָפּגעטריסלט איז בשן און כַּרמל. אַצונד וועל איך אויפֿשטיין, זאָגט גאָט,

10 אַצונד וועל איך זיך דערהייכן, אַצונד וועל איך זיך אויפֿהייבן.

11 איר טראָגט שפּרײַ, וועט איר געבערן שטרוי;אײַער אָטעם – אַ פֿײַער וואָס וועט אײַך פֿאַרצערן.

12 און די פֿעלקער וועלן זײַן ווי קאַלך פֿאַרברענטע, ווי דערנער אָפּגעהאַקטע וואָס ווערן אין פֿײַער געצונדן.

13 הערט, איר ווײַטע, וואָס איך האָב געטאָן, און ווייסט, איר נאָנטע, מײַן גבֿורה.

14 עס אַנגסטן אין צִיון די זינדיקע, אַ ציטערניש האָט אַנגענומען די פֿאַלשע: ווער פֿון אונדז קען ווײַלן אין דעם פֿײַער וואָס פֿאַרצערט? ווער פֿון אונדז קען ווײַלן אין די אייביקע בראַנדן?

15 דער וואָס גייט אין רעכטפֿאַרטיקייט, און רעדט ערלעך, דער וואָס פֿאַראַכט דעם געווין פֿון רויב, דער וואָס שאָקלט אָפּ זײַנע הענט פֿון אָננעמען שוחד, דער וואָס פֿאַרשטאָפּט זײַן אויער פֿון הערן וועגן בלוט, און פֿאַרדריקט זײַנע אויגן פֿון קוקן אויף שלעכטס.

16 ער וועט רוען אין דער הייך; פֿעסטונגען פֿון פֿעלדזן וועלן זײַן זײַן באַשיצונג; זײַן ברויט איז געגעבן, זײַן וואַסער איז זיכער.

17 דעם מלך אין זײַן שיינקייט וועלן אָנקוקן דײַנע אויגן; זיי וועלן זען אַ לאַנד פֿון ווײַטנעגישן.

18 דײַן האַרץ וועט טראַכטן אָן דער אימה: ווו איז דער וואָס האָט געציילט? ווו דער וואָס האָט געוויגן? ווו דער וואָס האָט די טורעמס געציילט?

19 דאָס פֿאַרשײַטע פֿאָלק וועסטו מער ניט זען, דאָס פֿאָלק מיט אַ טונקעלער שפּראַך, ניט צו פֿאַרשטיין, מיט אַ שטאַמלדיקן לשון, ניט קלוג צו ווערן.

20 קוק אָן ציון, די שטאָט פֿון אונדזער אײַנזאַמלונג; דײַנע אויגן וועלן זען ירושלים, אַ וווינונג אַ רויִקע, אַ געצעלט וואָס וועט ניט אַוועקגעוקט ווערן, וואָס זײַנע פֿלעקלעך וועלן אייביק ניט אַרויסגעצויגן ווערן, און אַלע זײַנע שטריק וועלן ניט אָפּגעריסן ווערן.

21 נאָר דאָרטן וועט גאָט אונדז זײַן מאַכטיק, ווו אַן אָרט פֿון טײַכן, שטראָמען ברייטרוימיקע, וואָס קיין רודערשיף קען אויף אים ניט גיין, און קיין שטאַרקער אָקרענט קען אים ניט איבערפֿאָרן.

22 וואָרום גאָט איז אונדזער ריכטער, גאָט איז אונדזער געזעצגעבער, גאָט איז אונדזער מלך;ער וועט אונדז העלפֿן.

23 לויז געוואָרן זײַנען דײַנע שטריק, זיי האַלטן ניט פֿעסט זייער מאַסט, זיי שפּרייטן דעם זאָגל ניט אויס. דענצמאָל ווערט פֿאַנג פֿון פֿיל זאַקרויב צעטיילט, הינקעדיקע רויבן רויב.

24 און קיין אײַנווינער וועט ניט זאָגן: איך בין קראַנק; דעם פֿאָלק וואָס זיצט דערין איז פֿאַרגעבן די זינד.

34

גענעט, איר פֿעלקער, צו הערן, און איר אומות, פֿאַרנעמט;זאָל הערן די ערד און איר פֿולקייט, די וועלט און אַלע אירע שפּראָצונגען.

2 וואָרום גאָט האָט אַ כּעס אויף אַלע פֿעלקער, און אַ גרימצאָרן אויף זייער גאַנצן חיל;ער האָט זיי צו חרם געמאַכט, זיי איבערגעגעבן צו דער שחיטה.

3 און זייערע דערשלאָגענע וועלן זיך וואַלגערן, – און פֿון זייערע פּגָרים

וועט אויפֿגיין אַ געשטאַנק, און די בערג וועלן צעגיין פֿון זייער בלוט.
4 און דער גאַנצער חיל פֿון הימל וועט צעקריכן, און די הימלען וועלן ווי אַ מגילה זיך אויפֿוויקלען, און זייער גאַנץ חיל וועט אַראָפֿוועלקן, ווי אַ בלאַט וועלקט פֿון ווינשטאָק, און ווי פֿאַרוועלקטס פֿון אַ פֿייגנבוים.
5 וואָרום אָנגעטרונקען אין הימל האָט זיך מיין שוועכט, אָט וועט זי אויף אדום אַראָפּנידערן, און אויף דעם פֿאָלק פֿון מיין חרם, צום משפּט.
6 גאָטס שוועכט איז פֿול מיט בלוט, געזעפֿטיקט מיט פֿעטס, מיט בלוט פֿון לעמער און בעק, מיט נירנפֿעטס פֿון ווידערס; וואָרום גאָט האָט אַ שלאַכטונג אין בָּצרָה, און אַ גרויסע שעכטונג אין לאַנד אדום.
7 און נידערן וועלן וויזלטירן מיט זיי, און בולן מיט אָקסן; און אָנטרינקען וועט זיך זייער ערד מיט בלוט, און זייער שטויב וועט זיך זעפֿטיקן מיט פֿעטס.
8 וואָרום אַ טאָג פֿון נקמה איז ביי גאָט, אַ יאָר פֿון באַצאָלונג פֿאַר דעם קריג פֿון ציון.
9 און פֿאַרקערט ווערן אין פּעך וועלן אירע שטראָמען, און איר שטויב אין שוועבל, און איר ערד וועט ווערן ברענענדיקע פּעך.
10 טאָג און נאַכט וועט זי ניט פֿאַרלאָשן ווערן, אויף אייביק וועט אויפֿגיין איר רויך; פֿון דָּור צו דָּור וועט זי ווייסט זיין, אויף אייביק אייביקייטן וועט קיינער ניט דורכגיין דורך איר.
11 און יַרשען וועלן זי דער פּעליקאַן און דער זומפּבורשל, און די אייל און דער ראָב וועלן רוען אין איר; און ער וועט ציען אויף איר אַ שנור פֿון וויסטקייט, און אַ גרונטווּאָג פֿון לייִדיקייט.
12 פֿון אירע אַדלליִט וועט ניט זיין דאָרטוואַר עס זאָל אַ מלוכה אויסרופֿן; און אַלע אירע שָׂרות וועלן ווערן צו נישט.
13 און אויפֿגיין וועלן דערנער אין אירע פּאַלאַצן, און קראָפּיווע און שטעכגעוועקס אין אירע פֿעסטונגען; און זי וועט זיין אַ ווינונג פֿון שאַקאַלן, אַ געהעפֿט פֿאַר שטרויספֿויגלען.
14 און ווילדע קעץ וועלן אָנטרעפֿן מדבר-הינט, און אַ שד וועט רופֿן צו זיין חבֵר; יָא, דאָרטן טוט לילית רוען, און געפֿינט איר מנוחה.
15 דאָרט מאַכט די פֿיילשלאַנג איר נעסט, און לייגט, און בריט און ווארעמט אין איר שאָטן; יָא, דאָרט זאַמלען זיך האַביכפֿויגלעןאיינער צום אַנדערן.
16 פֿאָרשט אין גאָטס בוך, און לייענט; קיינס פֿון די דאָזיקע איז ניט געמינערט, קיינס פֿעלט ניט צום אַנדערן. וואָרום מיין מויל האָט באַפֿוילן, און זיין אָטעם האָט זיי אײַנגעזאַמלט.
17 און ער האָט זיי געוואָרפֿן אַ גורל, און זיין האַנט האָט עס זיי צעטיילט מיט אַ שנור; ביז אייביק וועלן זיי עס יַרשען, אויף דָּור-דורות וועלן זיי רוען דערין.

35 לוסטיק זיין וועלן דער מדבר און די טריקענישׁ, און פֿרייען וועט זיך די וויסטע, און בליִען ווי אַ רויז.
2 בליִען וועט זי בליִען, און זיך פֿריין, יָא, מיט פֿרייד און געזאַנג; די פּראַכט פֿון לבָנון איז איר געגעבן, די שיינקייט פֿון כַּרמל און שָׁרון; זיי וועלן זען די פּראַכט פֿון יהוה, די שיינקייט פֿון אונדזער גאָט.
3 שטאַרקט די שלאַפֿע הענט, און די שטרויכלדיקע קני טוט פֿעסטיקן.
4 זאָגט צו די אומרויקע הערצער: זייט שטאַרק, האָט ניט מוראָ; אָט איז אײַער גאָט, ער וועט קומען מיט נקמה, מיט פֿאַרגעלטונג

פֿון גאָטוועט ער קומען און אײַך העלפֿן.
5 דענצמאָל וועלן אויפֿגעמאַכט ווערן די אויגן פֿון בלינדע, און די אויערן פֿון טויבע וועלן געפֿנט ווערן.
6 דענצמאָל וועט אַ הינקעדיקער שפּרינגען ווי אַ הינד, און די צונג פֿון אַ שטומען וועט זינגען;וואָרום אין מדבר ברעכן אויס וואַסערן, און בעכן אין דער וויסטע.
7 און דאָס הייסע געזעמד וועט ווערן צום געמיזעכץ, און אַ דאָרשטעניש צו קוואָלן וואַסער;אין ווינאָרט פֿון שאַקאַלן וועט זײַן אַ הויערונג פֿון שאָף , אַ געהעפֿט פֿאַר ראָר און יאַמש.
8 און דאָרט וועט זײַן אַ שטעג און אַ וועג, און דער הייליקער וועג וועט מען אים רופֿן;ניט דורכגיין וועט אים אַן אומריינער, נײַערט פֿאַר זיי וועט ער זײַן;וועגגייער אַפֿילו אומגעניטע וועלן ניט בלאָנדזשען.
9 דאָרט וועט ניט זײַן קיין לייב, און קיין ווילדע חיה וועט ניט אַרויפֿגיין אויף אים –זיי וועלן זיך דאָרט ניט געפֿינען. און די אויסגעלייזטע וועלן גיין,
10 און די דערלייזטע פֿון גאָט וועלן צוריקקערן, און וועלן קומען קיין ציון מיט געזאַנג, און אַן אייביקע שִׂמחה וועט זײַן אויף זייער קאָפּ;שָׂשׂון-וּשִׂמחה וועט זיי אָנכאָפּן, און אַנטלויפֿן וועלן טרויער און זיפֿצעניש.

36 און עס איז געווען אין פֿערצנטן יאָר פֿון מלך חִזקִיָהו, איז אַרויפֿגעגאַנגען סַנחֵריב דער מלך פֿון אשור אויף אַלע באַפֿעסטיקטע שטעט פֿון יהוּדה, און האָט זיי אײַנגענומען.
2 און דער מלך פֿון אשור האָט געשיקט רַבשָׁקֵה פֿון לָכיש קיין ירושלים צום מלך חִזקִיָהו מיט אַ גרויסן חיל. און ער האָט זיך געשטעלט בײַ דעם גראָבן פֿון דעם אויבערשטן טײַך אויפֿן וועג פֿון וועשערפֿעלד.
3 איז אַרויסגעגאַנגען צו אים אֶליָקים דער זון חִלקִיָהוּ, וואָס איבערן פּאַלאַץ, און שֶׁבנָא דער שרײַבער, און יואָח דער זון פֿון אָסָפֿן, דער דערמאָנער.
4 און רַבשָׁקֵה האָט צו זיי געזאָגט: זאָגט אַקאָרשט צו חִזקִיָהו: אַזוי האָט געזאָגט דער גרויסער מלך, דער מלך פֿון אשור: וואָס איז די דאָזיקע פֿאַרזיכערונג וואָס דו פֿאַרזיכערסט זיך?
5 איך זאָג: דאָס איז נאָר ליפּגערייד; אַן עצה און גבֿורה דאַרף מען פֿאַר מלחמה. אַצונד, אויף וועמען פֿאַרזיכערסטו זיך, וואָס דו האָסט ווידערשפּעניקט אָן מיר?
6 זע, דו פֿאַרזיכערסט זיך אויף דעם שטעקן פֿון דעם דאָזיקן צעבראָכענעם ראָר – אויף מצרַים – וואָס אַז אַ מענטש לענט זיך אויף אים אָן, גייט ער אים אַרײַן אין דער האַנט, און לעכערט זי דורך; אַזוי איז פּרעה דער מלך פֿון מצרַים פֿאַר אַלע וואָס פֿאַרזיכערן זיך אויף אים.
7 און אַז דו וועסט מיר זאָגן: מיר פֿאַרזיכערן זיך אויף יהוה אונדזער גאָט; איז דאָס ניט דער וואָס חִזקִיָהו האָט אָפּגעטאָן זײַנע במות און זײַנע מזבחות, און האָט געזאָגט צו יהוּדה און צו ירושלים: פֿאַר דעם דאָזיקן מזבח זאָלט איר זיך בוקן?
8 און אַצונד, פֿאַרוועט זיך אַקאָרשט מיט מײַן האַר דעם מלך פֿון אשור, און איך וועל דיר געבן צוויי טויזנט פֿערד, אויב דו קענסט דיר אַרויפֿזעצן רײַטער אויף זיי.
9 הינט ווי קענסטו אָפּשטויסן דעם פּנים פֿון אַ הויפּטמאַן, איינעם פֿון די קלענסטע קנעכט פֿון מײַן האַר? פֿון דעסט וועגן פֿאַרזיכערסטו זיך אויף מצרַים וועגן רײַטוועגן און רײַטער.
10 און אַצונד, בין איך דען אָן יהוה אַרויפֿגעקומען אויף דעם דאָזיקן לאַנד,

עס צו פַֿאַרוויסטן? 11 יהוה האָט צו מיר געזאָגט: גיי אַרויף אויף דעם דאָזיקן לאַנד, און פַֿאַרווייסט עס.
11 האָט אֶלְיָקים און שֶׁבְנָא און יוֹאָח געזאָגט צו רַבְשָׁקֵהן: רעד, איך בעט דיך, צו דיינע קנעכט אַראַמיש, ווָאַרום מיר פַֿאַרשטייען עס, און רעד ניט צו אונדז יהודיש אין די אויערן פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק וואָס אויף דער מויער.
12 האָט רַבְשָׁקֵה געזאָגט: האָט דען צו דיין האַר און צו דיר מיך געשיקט מיין האַר צו רעדן די דאָזיקע ווערטער, און ניט צו די מענטשן וואָס זיצן אויף דער מויער, צו עסן זייער קויט, און צו טרינקען זייער לייב-וואַסער, ביַ אייך?
13 און רַבְשָׁקֵה האָט זיך געשטעלט, און האָט אויסגערופֿן אויף אַ הויכן קול, אויף יהודיש, און האָט געזאָגט: הערט די ווערטער פֿון דעם גרויסן מלך, דעם מלך פֿון אשור:
14 אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: זאָל אייך חִזְקִיָהו ניט נאַרן, ווָאַרום ער קען אייך ניט מציל זיין.
15 און זאָל אייך חִזְקִיָהו ניט פַֿאַרזיכערן אויף יהוה, אַזוי צו זאָגן: מציל זיין וועט אונדז מציל זיין יהוה; די דאָזיקע שטאָט וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אשור.
16 איר זאָלט זיך ניט צוהערן צו חִזְקִיָהון, ווָאַרום אַזוי האָט געזאָגט דער מלך פֿון אשור: מאַכט מיט מיר שלום, און קומט אַרויס צו מיר, און עסט איטלעכער פֿון זיין ווינשטאָק און איטלעכער פֿון זיין פֿייגנבוים, און טרינקט איטלעכער דאָס וואַסער פֿון זיין ברונעם;
17 ביז איך קום, און וועל אייך נעמען אין אַ לאַנד אַזוי ווי אייער לאַנד, אַ לאַנד פֿון תְּבוּאה און ווין, אַ לאַנד פֿון ברויט און ווינגערטנער.
18 זאָל אייך נאָר חִזְקִיָהו ניט איינרעדן, אַזוי צו זאָגן: יהוה וועט אונדז מציל זיין. האָבן דען מציל געווען די געטער פֿון די פֿעלקער איטלעכער זיין לאַנד פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אשור?
19 ווו זיינען די געטער פֿון חֲמת און אַרפַּד? ווו זיינען די געטער פֿון ספַֿרַוִים? און האָבן זיי דען מציל געווען שומרון פֿון מיין האַנט?
20 ווער זיינען צווישן אַלע געטער פֿון די דאָזיקע לענדער, וואָס האָבן מציל געווען זייער לאַנד פֿון מיין האַנט, אַז יהוה זאָל מציל זיין ירושלים פֿון מיין האַנט?
21 האָבן זיי געשוויגן, און האָבן אים אַ וואָרט ניט געענטפֿערט, ווָאַרום דער באַפֿעל פֿון מלך איז געווען, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט אים ניט ענטפֿערן.
22 איז געקומען אֶלְיָקים דער זון פֿון חִלְקָיָהון, וואָס איבערן פַּאַלאַץ, און שֶׁבְנָא דער שרײַבער, און יוֹאָח דער זון פֿון אָסָפֿן, דער דערמאָנער, צו חִזְקִיָהון, מיט צעריסענע קליידער, און זיי האָבן אים דערציילט די ווערטער פֿון רַבְשָׁקֵהן.

37 און עס איז געווען, ווי דער מלך חִזְקִיָהו האָט עס געהערט, אַזוי האָט ער צעריסן זיינע קליידער, און זיך צוגעדעקט מיט זאַק, און ער איז געקומען אין הויז פֿון גאָט.
2 און ער האָט געשיקט אֶלְיָקימען וואָס איבערן פַּאַלאַץ, און שֶׁבְנָא דעם שרײַבער, און די עלטסטע פֿון די כֹּהנים, צוגעדעקטע מיט זַאקקליידער, צו ישַׁעְיָהו הנבֿיא דעם זון פֿון אָמוֹצן.
3 און זיי האָבן צו אים געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט חִזְקִיָהו: אַ טאָג פֿון נויט און שטראָף און שמאַך איז דער הינטיקער טאָג; ווָאַרום די קינדער זיינען געקומען צום מוטערמויל, און ניטאָ קיין כּוח צו געבערן.
4 אפֿשר וועט יהוה דיין גאָט הערן די ווערטער פֿון רַבְשָׁקֵהן, וואָס זיין האַר דער מלך פֿון אשור האָט אים

געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט, און ער וועט שטראָפֿן פֿאַר די רייד וואָס יהוה דײַן גאָט האָט געהערט; דרום זאָלסטו אויפֿהײבן אַ תּפֿילה פֿאַר דעם איבערבלײַב וואָס געפֿינט זיך דאָ.

5 און ווי די קנעכט פֿון חִזקִיָהון זײַנען געקומען צו ישַׁעְיָהון,

6 האָט ישַׁעְיָהו צו זיי געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו אײַער האַר: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט, מיט וואָס די יונגען פֿון דעם מלך פֿון אשור האָבן מיך געשענדט.

7 זע, איך גיב אַרײַן אין אים אַ גײַסט, און ער וועט הערן אַ הערונג, און וועט זיך אומקערן צו זײַן לאַנד; און איך וועל אים מאַכן פֿאַלן דורכן שווערד אין זײַן לאַנד.

8 און רַבשָׁקה האָט זיך אומגעקערט, און האָט געפֿונען דעם מלך פֿון אשור מלחמה האַלטנדיק אויף לִבְנָה; ווארום ער האָט גהערט, אַז געהערט אַז ער האָט אַוועקגעצויגן פֿון לָכיש.

9 און [סַנחֵריבּ] האָט געהערט אויף תִּרהָקה דעם מלך פֿון כּוש, אַזוי צו זאָגן: ער איז אַרויסגעגאַנגען מלחמה צו האַלטן מיט דיר. און ווי ער האָט דאָס געהערט, האָט ער געשיקט שלוחים צו חִזקִיָהון, אַזוי צו זאָגן:

10 אַזוי זאָלט איר זאָגן צו חִזקִיָהו דעם מלך פֿון יהוּדה, אַזוי צו זאָגן: זאָל דיר ניט נאָרן דײַן גאָט וואָס דו פֿאַרזיכערסט זיך אויף אים, אַזוי צו זאָגן: ירושלים וועט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אשור.

11 אָט האָסטו געהערט וואָס די מלכים פֿון אשור האָבן געטאָן צו אַלע לענדער, זיי צו פֿאַרוויסטן, און דו ווילסט ניצול ווערן?

12 האָבן די גטעטער פֿון די פֿעלקער מציל געווען די וואָס מײַנע עלטערן האָבן צעשטערט, גוֹזָן, און חרן, און רֶצֶף, און די קינדער פֿון עדן וואָס אין תֵּלַשָּׂר?

13 ווו איז דער מלך פֿון חֲמת, און דער מלך פֿון אַרפַּד, און דער מלך פֿון סְפַרְוַיִם, פֿון הֵנַע, און עִוָה?

14 האָט חִזקִיָהו צוגענומען דעם בריוו פֿון דער האַנט פֿון די שלוחים, און האָט אים אײַנגעלייענט, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אין הויז פֿון גאָט. און חִזקִיָהו האָט אים אויסגעשפרייט פֿאַר גאָט. 15

16 יהוה פֿון צבֿאות, גאָט פֿון ישׂראל וואָס זיצסט אויבער די כְּרוּבִים; דו אַליין ביסט דער גאָט אויבער אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד; דו האָסט געמאַכט די הימלען און די ערד.

17 נײַג, יהוה, דײַן אויער, און הער; עפֿן, יהוה, דײַנע אויגן, און זע; און הער די אַלע וועכטער פֿון סַנחֵריבּ, וואָס האָט געשיקט צו לעסטערן דעם לעבעדיקן גאָט.

18 אמת, יהוה, די מלכים פֿון אשור האָבן חרוּב געמאַכט די אַלע מדינות מיט זייער לאַנד,

19 און זיי האָבן איבערגעגעבן זייערע געטער צום פֿײַער; ווארום זיי זײַנען קיין געטער ניט געווען, נאָר בלויז דאָס ווערק פֿון אַ מענטשנס הענט, האָלץ און שטיין; דרום האָבן זיי זיי אונטערגעבראַכט.

20 און אַצונד, יהוה אונדזער גאָט, העלף אונדז פֿון זײַן האַנט, און זאָלן אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד וויסן אַז דו אַליין ביסט יהוה.

21 האָט ישַׁעְיָהו דער זון פֿון אָמוֹצן געשיקט צו חִזקִיָהון, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גזעזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: וואָס דו האָסט מתפֿלל געווען צו מיר וועגן סַנחֵריבּ דעם מלך פֿון אשור –

22 איז דאָס דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט וועגן אים גערעדט: עס פֿאַראַכט

דיך, עס שפּאָט פֿון דירדי יונגפֿרוי טאָכטער צִיון;עס שאָקלט דעם קאָפּ הינטער דירדי טאָכטער ירושלים.

23 וועמען האָסטו געלעסטערט און געשענדט?און אויף וועמען האָסטו דין קָול אויפֿגעהויבן?יאָ, האָסט געהויבן דיינע אויגן אין דער הייך, אַקעגן דעם הייליקן פֿון ישׂראל.

24 דורך דיינע קנעכט האָסטו געלעסטערט גאָט, און געזאָגט: מיט מיינע פֿיל רעטטוועגבן איך צו דער הייך פֿון די בערג אַרויף, צו דיווינקלען פֿון לבנון;און איך האַק אָפּ זיינע הויכע צעדערן, זיינע געקליבענע ציפּרעסבייַמער;און איך קום צו זיין העכסטן שפּיץ, צום וואַלד פֿון זיין פֿרוכטגאָרטן.

25 איך האָב געגראָבן און געטרונקען וואַסער, און טריקן אויס מיט מיינע פֿוסטריטאַלע טייכן פֿון מצרַים.

26 האָסטו דען ניט געהערט?פֿון לאַנג אָן האָב איך עס צוגעגרייט, פֿון אַלטע טעג האָב איך עס געפֿורעמט;אַצונד האָב איך עס געבראַכט עס זאָל געשען, צו פֿאַרוויסטן אויף חורבֿה-הויפֿנסבאַפֿעסטיקטע שטעט.

27 דרום זיינען זייערע באַווינער קורצמאַכטיק, זיי זיינען צעבראָכן און פֿאַרשעמט;זיי זיינען געוואָרן גראַז פֿון פֿעלד, און קריטעכץ גרינע, מאָך פֿון די דעכער, און אַ פֿעלד איידער אויפֿגעוואַקסן.

28 אָבער איך ווייס דיין זיצאון דיין גיין און דיין קומען, און דיין שטורעמען קעגן מיר.

29 וויבל דיין שטורעמען קעגן מיראון דיין ליאַרעם איז אַרויף אין מיינע אויערן, דרום וועל איך אַרײַנטאָן מײַן רינג אין דיין נאָז, און מײַן צאַם אין דיינע ליפּן, און איך וועל דיך אומקערן אויף דעם וועגוואָס דו ביסט געקומען אויף אים.

30 און דאָס וועט דיר זײַן דער צייכן:איר וועט עסן הייַאָר נאָכוווּקס, און אויפֿן צווייטן יאָר ווידערווּקס;און אויפֿן דריטן יאָר זייט אין שניידט, און פֿלאַנצט ווינגערטנער, און עסט זייער פֿרוכט.

31 און דער אַנטרונענער איבערבלײַב פֿון דעם הויז פֿון יהודהוועט ווידער וואָרצלען אונטן, און טראָגן פֿרוכט אויבן.

32 וואָרום פֿון ירושלים וועט אַרויסקומען אַן איבערבלײַב, און אַן אַנטרינונג פֿון באַרג צִיון;דאָס אָנגעמען זיך פֿון גאָט צבֿאות וועט דאָס טאָן.

33 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף דעם מלך פֿון אשור:ער וועט ניט אַרײַנקומען אין דער דאָזיקער שטאָט, און ניט אַרײַנשיסן אַהין אַ פֿײַל, און ניט קומען פֿאַר איר מיט אַ שילד, און ניט אָנשיטן אַרום איר אַן ערדוואַל.

34 אויף דעם וועג וואָס ער איז געקומען, אויף אים וועט ער זיך אומקערן, און אין דער דאָזיקער שטאָטוועט ער ניט אַרײַנקומען, זאָגט גאָט.

35 און איך וועל באַשירעמען די דאָזיקע שטאָט, זי צו העלפֿן, פֿון מײַנעט וועגן און פֿון מײַן קנעכט דָוִדס וועגן.

36 און אַ מלאַך פֿון גאָט איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט געשלאָגן אין דעם לאַגער פֿון אשור הונדערט און פֿינף און אַכציק טויזנט; און אַז מע איז אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, ערשט זיי זיינען אַלע טויטע פּגָרים.

37 און סַנחֵריב דער מלך פֿון אשור האָט אַוועקגעצויגן, און איז געגאַנגען און האָט זיך אומגעקערט; און ער איז געבליבן אין נינוֵה.

38 און עס איז געווען, ווי ער בוקט זיך אין הויז פֿון זײַן גאָט נִסרוך, אַזוי האָבן זיינע זין אַדרַמֶלֶך און שַׂראֶצֶר אים דערשלאָגן מיטן שוערד; און

זיי זײַנען אַנטרונען געוואָרן אין לאַנד אַרָרָט. און זײַן זון אֵסַר-חַדון איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

38 אין יענער צײַט איז חִזקִיָהו קראַנק געוואָרן צו שטאַרבן; איז צו אים געקומען ישַׁעיָהו הנבֿיא דער זון פֿון אָמוצן, און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מאַך דײַן צַוָואָה וועגן דײַן וויזגעזינט, וואָרום דו שטאַרבסט, און וועסט ניט געזונט ווערן.

2 האָט חִזקִיָהו אומגעדרייט זײַן פּנים צו דער וואַנט, און האָט מתפּלל געווען צו גאָט,

3 און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, געדענק ווי איך בין געגאַנגען פֿאַר דיר מיט אמת און מיט אַ גאַנצן האַרצן, און וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן האָב איך געטאָן. און חִזקִיָהו האָט געוויינט אַ גרויס געווײַן.

4 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו ישַׁעיָהון, אַזוי צו זאָגן:

5 גיי און זאָלסט זאָגן צו חִזקִיָהון: אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער דוד: איך האָב געהערט דײַן תּפֿילה, איך האָב געזען דײַן טרער; זע, איך לייג-צו צו דײַנע טעג פֿופֿצן יאָר.

6 און פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אשור וועל איך דיך און די דאָזיקע שטאָט מציל זײַן, און איך וועל באַשירמען די דאָזיקע שטאָט.

7 און דאָס וועט דיר זײַן אַ צייכן פֿון גאָט, אַז גאָט וועט טאָן די דאָזיקע זאַך וואָס ער האָט גערעדט:

8 זע, איך קער אום דעם שאָטן פֿון די שטאַפּלען וואָס האָט אַראָפּגענידערט אויף די זונשטאַפּלען פֿון אָחָזן. צוריק צען שטאַפּלען. און די זון האָט זיך אומגעקערט צען שטאַפּלען, אויף די שטאַפּלען וואָס זי האָט אַראָפּגענידערט.

9 אַ געשריפֿטס פֿון חִזקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה, וועמען ער איז קראַנק געווען, און איז געזונט געוואָרן פֿון זײַן קראַנקשאַפֿט.

10 איך האָב געוועסט געזאָגט: אין מיטן פֿון מײַנע טעג וועל איך אַוועקגיין אין די טויערן פֿון אונטערערד; איך ווער געמינערט דעם רעשט פֿון מײַנע יאָרן.

11 איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט זען גאָט, גאָט אין לאַנד פֿון די לעבעדיקע; איך וועל מער אַ מענטשן ניט אָנקוקן מיט די באַווינער פֿון דער וועלט.

12 מײַן ווינונג איז אַוועקגערוקט און אָפּגעטאָן פֿון מיר, אַזוי ווי אַ פּאָסטוכגעצעלט; איך האָב אויפֿגעוויקלט ווי אַ וועבער מײַן לעבן; פֿון דער צויט וועט ער מיך אָפּריסן; פֿון טאָג ביז נאַכט וועסטו מיך ענדיקן.

13 איך האָב געטראַכט: ביז פֿרימאָרגן, ווי אַ לייב, אַזוי וועט ער אַלע מײַנע ביינער צעברעכן; פֿון טאָג ביז נאַכט וועסטו מיך ענדיקן.

14 ווי אַ שוואַלב, ווי אַ בושל, אַזוי האָב איך געפּיפּסט, איך האָב געברומט ווי אַ טויב; מײַנע אויגן זײַנען אויסגעמאַנגען צו דער הייך: גאָט, געדריקט בין איך, שטעל זיך אײַן פֿאַר מיר.

15 וואָס זאָל איך רעדן? אַז ער האָט מיר געזאָגט, און ער האָט געטאָן; זאָל וועל איך גיין אַלע מײַנע יאָרן, אויבער דער ביטערניש פֿון מײַן זעל.

16 גאָט, דערויף לעבט מען, און אין גאַנצן דערין איז דאָס לעבן פֿון מײַן גײַסט; דרום שטאַרק מיך, און לאָז מיך לעבן.

17 זע, צום גוטן איז מיר פֿאַרביטן געוואָרן די ביטערניש, און דו האָסט געגלוסט מײַן זעל, פֿון דער גרוב פֿון אונטערגאַנג; וואָרום האָסט אַוועקגעוואָרפֿן הינטער דײַן רוקן אַלע

מײַנע זינד.
18 וואָרום ניט די אונטערערד טוט
דיך לויבן, ניט דער טויט טוט דיך
רימען;עס האָפֿן ניט אויף דײַן אמתדי
וואָס נידערן אין גרוב.
19 דער לעבעדיקער, דער
לעבעדיקער, ער טוט דיך לויבן,
אַזוי ווי איך הײַנט;אַ פֿאָטער מאַכט
ווײַס די קינדער דײַן אמת.
20 גאָט איז דאָ מיך צו העלפֿן;און
מײַנע זעאַנגען וועלן מיר זינגען, אַלע
טעג פֿון אונדזער לעבן אין הויז פֿון
גאָט.
21 און ישַׁעְיָהו האָט געזאָגט: זאָל
מען נעמען גיפּערעסטע פֿײַגן, און
אָנרײַבן אויף דעם אויסשלאָג, און ער
וועט גענעזן ווערן.
22 האָט חִזקִיָהו געזאָגט: וואָס איז
דער צייכן אַז איך וועל אַרויפֿגיין אין
הויז פֿון גאָט?

39 אין יענער צײַט האָט מרודַך-באַלאַדָן דער זון
פֿון באַלאַדָנען, דער מלך פֿון בָּבֶל,
געשיקט אַ ברייו און אַ מתּנה צו
חִזקִיָהון; וואָרום ער האָט געהערט אַז
ער איז געווען קראַנק, און איז געזונט
געוואָרן.
2 האָט חִזקִיָהו זיך דערפֿרייט מיט
זיי, און ער האָט זיי געוויזן זײַן
שאַצהויז, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד,
און די בשׂמים, און דאָס גוטע אייל,
און דאָס גאַנצע הויז פֿון זײַנע וואָפֿן,
און אַלץ וואָס האָט זיך געפֿונען אין
זײַנע שאַצקאַמערן; ניט געווען אַ זאַך
אין זײַן הויז, און אין זײַן גאַנצער
געוועלטיקייט, וואָס חִזקִיָהו האָט זיי
ניט געוויזן.
3 איז ישַׁעְיָהו הנביא געקומען צום
מלך חִזקִיָהון, און האָט צו אים געזאָגט:
וואָס האָבן די דאָזיקע מענער געזאָגט?
און פֿון וואַנען קומען זיי צו דיר? האָט
חִזקִיָהו געזאָגט: פֿון אַ וויַיטן לאַנד
זײַנען זיי צו מיר געקומען, פֿון בָּבֶל.
4 האָט ער געזאָגט: וואָס האָבן זיי
געזען אין דײַן הויז? האָט חִזקִיָהו
געזאָגט: אַלץ וואָס אין מײַן הויז האָבן
זיי געזען; ניט געווען אַ זאַך אין מײַנע
שאַצקאַמערן וואָס איך האָב זיי ניט
געוויזן.
5 האָט ישַׁעְיָהו געזאָגט צו חִזקִיָהון:
הער דאָס וואָרט פֿון גאָט פֿון צבֿאות:
6 זע, טעג קומען, און אַלץ וואָס
אין דײַן הויז, און וואָס דײַנע עלטערן
האָבן אָנגעקליבן ביז הײַנטיקן טאָג,
וועט אַוועקגעטראָגן ווערן קיין בָּבֶל;
קיין זאַך וועט ניט איבערבלײַבן, זאָגט
גאָט.
7 און פֿון דײַנע זין וואָס וועלן
אַרויסגיין פֿון דיר, וואָס דו וועסט
געבערן, וועט מען נעמען, און זיי וועלן
זײַן הויפֿדינער אין פּאַלאַץ פֿון דעם
מלך פֿון בָּבֶל.
8 האָט חִזקִיָהו געזאָגט צו ישַׁעְיָהון:
גוט איז דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס דו
האָסט געredט. און ער האָט געזאָגט:
אויב שלום און זיכערקייט וועט זײַן
אין מײַנע טעג!

40 טרייסט, טרייסט מײַן פֿאָלק,
זאָגט אײַער גאָט.
2 רעדט צום האַרצן פֿון ירושלים,
און רופֿט צו איר, אַז זי האָט דערפֿילט
איר צײַט, אַז אָפּגעצאָלט איז איר
פֿאַרברעך; אַז זי האָט געקריגן פֿון
גאָטס האַנט טאָפּל פֿאַר אַלע אירע זינד.
3 אַ קָול רופֿט:ראַמט אָפּ אין מדבר
דעם וועג פֿון יהוה, גלײַכט אויס
אין דער ווייסטעניש שטעג פֿאַר אונדזער
גאָט.
4 יעטוועדער טאָל זאָל דערהויבן
ווערן, און יעטוועדער באַרג און הייך
זאָל דערנידערט ווערן;און דאָס קרומע
זאָל ווערן גלײַך, און די באַרגקייטן אַ
פֿלוין.
5 און דער כּבֿוד פֿון גאָט וועט
אָנטפֿלעקט ווערן, און אַלע לײַבער אין
איינעם וועלן זען;וואָרום דאָס מויל פֿון

גאָט האָט געריעדט.

6 אַ קָול זאָגט: רוף!און ער זאָגט: וואָס זאָל איך רופֿן?אַלע לִיבעבר זײַנען גראָז, און אַל זייער חן ווי אַ בלום פֿון פֿעלד;

7 פֿאַרטריקנט ווערט דאָס גראָז, פֿאַרוועלקט ווערט די בלום, אַז דער אָטעם פֿון גאָט בלאָזט דערויף;פֿאַר וואָר, גראָז איז דאָס פֿאָלק.

8 פֿאַרטריקנט ווערט דאָס גראָז, פֿאַרוועלקט ווערט די בלום, אָבער דאָס וואָרט פֿון אונדזער גאָטווועט אויף אייביק באַשטיין.

9 אויף אַ הויכן באַרג גיי דיר אַרויף, אָנזאָגערין פֿון ציון;הייב אויף מיט כּוח דײַן קָול, אָנזאָגערין פֿון ירושלים;הייב אויף, האָב ניט מורא, זאָג צו די שטעט פֿון יהודה:אָט איז אײַער גאָט!

10 זע, גאָט דער האַר קומט אַ מאַכטיקער, און זײַן אָרעם געוועלטיקט פֿאַר אים;זע, זײַן שׂכר איז מיט אים, און זײַן לוין אים פֿאַרויס;

11 ווי אַ פּאַסטוך וואָס פֿיטערט זײַן סטאַדע;אין זײַן אָרעם קלײַבט ער אויף די לעמער, און טראָגט אין זײַן בוזעם;די זויגעדיקע פֿירט ער פֿאַמעלעך.

12 ווער האָט געמאָסטן מיט זײַן הויפֿן די וואַסערן, און די הימלען מיט אַ שפּאַן מאַרקירט, און פֿאַרנומען אין אַ מאָס דעם שטויב פֿון דער ערד, און געווויגן די בערג אויפֿן וואָג, און די הייכן אויף וואָגשאָלן?

13 ווער האָט דערפֿאָרשט דעם גײַסט פֿון גאָט?און ווער איז זײַן בַּעַל-עצה וואָס האָט אים צוגעוויזן?

14 מיט וועמען האָט ער זיך געעצָהט, וואָס האָט אים געגעבן צו פֿאַרשטיין, און אים געלערנט דעם וועג פֿון גערעכטיקייט, און אים געלערנט קענשאַפֿט, און דעם וועג פֿון פֿאַרשטאַנדיקייט אים געמאַכט וויסן?

15 זע, פֿעלקער זײַנען ווי אַ טריף פֿון אַן עמער, און ווי שטויב פֿון וואָגשאָלן זײַנען זיי געראָטן;זע, אינזולען הייבט ער אויף ווי אַ זעמדל.

16 און דער לְבָנון איז ניט גענוג ברענוואַרג, און זײַנע חיות ניט גענוג בראַנדאָפֿפֿער.

17 אַלע פֿעלקער זײַנען ווי גאָרנישט קעגן אים, פֿון נישט און גאָרנישט זײַנען זיי געראָטן בײַ אים.

18 און צו וועמען קענט איר צוגלײַכן גאָט?און וואָסער געשטאַלט קענט איר אים גלײַך שטעלן?

19 דעם געץ וואָס אַ מײַסטער האָט אויסגעגאָסן, און אַ שמעלצער ציט אים איבער מיט גאָלד, און שמעלצט-צו קייטלעך פֿון זילבער?

20 אַ שטיינדעמב וועט אויסגעקליבן, האָלץ וואָס פֿוילט ניט וויילט מען אויס;אַ קלוגן מײַנסטער זוכט מען זיך, אויפֿצושטעלן אַ געץ וואָס זאָל זיך ניט וואַקלען.

21 ווייסט איר דען ניט?הערט איר דען ניט?איז אײַך פֿון אָנהייב אָן ניט דערציילט געווואָרן?פֿאַרשטייט איר ניט די גרונטפֿעסטן פֿון דער ערד?

22 ער איז דער וואָס זיצט איבער דעם צירקל פֿון דער ערד, און אירע באַווויינער זײַנען ווי היישערקן;דער וואָס שפּרייט ווי אַ טול די הימלען, און זיצט זיי אויס ווי אַ געצעלט צום וווינען;

23 דער וואָס פֿאַרקערט פֿירשטן צו ניווּעץ, וואָס מאַכט ווי אָרעניט די ריכטער פֿון דער ערד.

24 נאָך צו מאָל ניט אײַנגעפֿלאַנצט זײַנען זיי, נאָך צו מאָל ניט פֿאַרזייט זײַנען זיי, נאָך צו מאָל ניט אײַנגעוואָרצלט אין דער ערד זייער שטאַם, און שוין טוט ער אַ בלאָז אויף זיי, און זיי ווערן פֿאַרטריקנט, און אַ שטורעם טראָגט זיי ווי שטרוי אַוועק.

25 און צו וועמען קענט איר מיך צוגלײַכן, איך זאָל גלײַך זײַן?זאָגט

דער הייליקער.
26 הייבט אויף אין דער הייך אײַערע אויגן, און זעט: ווער האָט באַשאַפֿן די דאָזיקע?ער, וואָס פֿירט אַרויס מיט אַ צאָל זייער חיל, זיי אַלע רופֿט ער מיטן נאָמען;דורך גרויס מאַכט, און ווײַל ער איז שטאַרק אין כּוח, איז קיינער ניט געמינערט.
27 פֿאַר וואָס זאָלסטו זאָגן יעקבֿ, און זאָלסטו רעדן, ישׂראל:פֿאַרבאָרגן איז מײַן וועג פֿון יהוה, און פֿון מײַן גאָט איז מײַן משפּט אַוועק.
28 ווייסטו דען ניט?צי האָסטו ניט געהערט? יהוה איז דער אײביקער גאָט, דער באַשעפֿער פֿון די עקן פֿון דער ערד. ער ווערט ניט מיד און ניט מאַט;ניט צו דערפֿאָרשן איז זײַן פֿאַרשטאַנדיקייט.
29 ער גיט דעם מידן כּוח, און דעם אוממאַכטיקן מערט ער שטאַרקייט.
30 און יונגע לײַט וועלן מיד און מאַט ווערן, און יונגע וועלן שטרויכלען געשטרויכלט ווערן;
31 אָבער די וואָס האָפֿן אויף גאָט וועלן באַניַען דעם כּוח, זיי וועלן אויפֿהייבן פֿליגלען ווי די אָדלערס;זיי וועלן לויפֿן און ניט מיד ווערן, זיי וועלן גיין און ניט מאַט ווערן.

41 שווײַגט פֿאַר מיר, איר אינדזלען, און זאָלן די פֿעלדער באַניַען דעם כּוח;זאָלן זיי זיך נענטערן, דעמצמאָל זאָלן זיי רעדן;באַנאַנד לאָמיר צום משפּט געמענען.
2 ווער האָט דערוועקט פֿון מזרחדעם וואָס זיג באַגעגנט אויף זײַן טריט?ער גיט די פֿעלקער פֿאַר אים, און מאַכט אים געוואלטיקן איבער מלכים;ווי שטויב מאַכט זיי זײַן שוועכט, ווי געטריבענעם שטרוי זײַן בויגן.
3 ער יאָגט זיי נאָך, ער גייט בשלום אַריבעראַ וועג וואָס ער האָט מיט זײַנע פֿיס ניט באַטרעטן.
4 ווער האָט דאָס געמאַכט און געטאָן?דער וואָס רופֿט אויס די דורות פֿון אָנהייב. איך יהוה בין דער ערשטער, און מיט די לעצטע בין איך דער אייגענער.
5 די אינזלען האָבן געזען, און האָבן מורא, די עקן פֿון דער ערד טוען ציטערן;זיי האָבן געענטט און זײַנען געקומען.
6 איינער העלפֿט דעם אַנדערן, און ער זאָגט צו זײַן ברודער: זײַ שטאַרק;
7 און דער טישלער שטאַרקט דעם שמעלצער, דער וואָס גלעט מיטן האַמער, דעם וואָס קלאַפּט אויפֿן אַמבאָס;ער זאָגט אויפֿן צונויפֿלייט: ער איז גוט;און באַפֿעסטיקט עס מיט נעגל, עס זאָל זיך ניט וואַקלען.
8 און דו ישׂראל מײַן קנעכט, יעקבֿ, וואָס איך האָב דיך אויסדערווײלט, דער זאָמען פֿון אַבֿרהם מײַן ליבהאָבער,
9 וואָס איך האָב דיך אָנגענומען פֿון די עקן ערד, און פֿון אירע ברעגן דיך גערופֿן, און געזאָגט צו דיר: מײַן קנעכט ביסטו, איך האָב דיך אויסדערווײלט און דיך ניט פֿאַראַכט;
10 זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום איך בין מיט דיר, זאָלסט זיך ניט אומקוקן, וואָרום איך בין דײַן גאָט;איך שטאַרק דיך און איך העלף דיך, און איך לײַג דיך אונטערמיט דער רעכטער האַנט פֿון מײַן גערעכטקייט.
11 זע, פֿאַרשעמט און צו שאַנד וועלן ווערן אַלע וואָס זײַנען אָנגעצונדן אויף דיר;ווי נישט וועלן ווערן און אונטערגיידי מענטשן אין קריג מיט דיר;
12 וועסט זיי זוכן און זיי ניט געפֿינען, די מענטשן אין שטרײַט מיט דיר;ווי נישט און ווי גאָרנישט וועלן ווערדי מענטשן אין מלחמה מיט דיר.
13 וואָרום איך בין יהוה דײַן גאָטוואָס האַלט דײַן רעכטע האַנט, דער וואָס זאָגט צו דיר:זאָלסט ניט

מורא האָבן, איך העלף דיך.
14 זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרעם יעקבֿ, הייפֿעלע ישׂראל;איך העלף דיך, זאָגט גאָט, און דײַן אויסלייזער איז דער הייליקער פֿון ישׂראל.
15 זע, איך מאַך דיך פֿאַר אַ דרעשליטן אַ ניײַעם, מיט שפּיצן אַ סך;
16 וועסט דרעשן בערג און צעמאָלן, – און הייכן וועסטו ווי שפּרײַי מאַכן. וועסט זיי ווינטשפֿלען, און אַ ווינט וועט זיי אַוועקטראָגן, און אַ שטורעם וועט זיי צעשפּרייטן;און דו וועסט זיך פֿרײען מיט גאָט, מיט דעם הייליקן פֿון ישׂראל וועסטו זיך רימען.
17 די אָרימע און באַדערפֿטיקע זוכן וואַסער און ניטאָ, זייער צונג איז פֿאַרטריקנט פֿון דאָרשט;איך, יהוה, וועל זיי ענטפֿערן, איך, גאָט פֿון ישׂראל, וועל זיי ניט פֿאַרלאָזן.
18 איך וועל עפֿענען שטראָמען אויף הויכע ערטער, און קוואַלן אין מיטן פֿון טאָלן;איך וועל מאַכן דעם מדבר פֿאַר אַ געמויזעכץ וואַסער, און טרוקן לאַנד פֿאַר אויסגאַנגען וואַסער.
19 איך וועל געבן אין מדבר צעדער, אַקאַציע, און מירט, און איילבוים;איך וועל אײַנזעצן אין דער וויסטע ציפּרעס, טענענבוים און בוקסבוים אין איינעם;
20 כּדי זיי זאָלן זען און וויסן, און באַטראַכטן און פֿאַרשטיין צוגלײַך, אַז די האַנט פֿון גאָט האָט דאָס געטאָן, און דער הייליקער פֿון ישׂראל האָט עס געשאַפֿן.
21 ברענגט אַהער אײַער קריג, זאָגט גאָט, ענענט אײַערע טענות, זאָגט דער קיניג פֿון יעקבֿ.
22 זאָלן זיי ענענען און אונדז זאָגן כּדי זאַכן וואָס געשעען;די פֿרײַערדיקע – וואָס זײַנען זיי?זאָגט, כּדי מיר זאָלן צולייגן אונדזער האַרץ, און דערקענען זייער אויסלאָזן;אָדער די קומעדיקע לאָזט אונדז הערן.
23 דערציילט אונדז וואָס וועט קומען שפּעטער, און מיר וועלן וויסן אַז איר זײַט געטער;יאָ, טוט גוטס אָדער טוט שלעכטס, און מיר וועלן זיך אומקוקן און זען צוזאַמען.
24 זעט, איר זײַט פֿון נישט, און אײַער ווערק פֿון גאָרנישט;אומווערדיק איז דער וואָס טוט אײַך אויסווײַלן.
25 איך האָב דערוועקט פֿון צפֿון, און ער איז געקומען, פֿון זונאויפֿגאַנג דעם וואָס רופֿט מײַן נאָמען;און ער גייט אויף פֿירשטן ווי אויף קויט, און ווי אַ טעפּער טרעט ליים.
26 וואר האָט אָנגעזאָגט פֿון אָנהייב, אַז מיר זאָלן וויסן, און פֿון פֿריִער, אַז מיר זאָלן זאָגן: ער איז געראטן?קיינער צו מאָל האָט ניט אָנגעזאָגט, קיינער צו מאָל האָט ניט געלאָזט הערן, קיינער צו מאָל האָט ניט געהערט אײַערע וואָרטער.
27 אַן ערשטער [וועט קומען] קיין ציון: זע, אָן זײַנען זיי!און ירושלים וועל איך געבן אַן אָנזאָגער.
28 אָבער איך קוק, און קיינער איז ניטאָ, און פֿון די דאָזיקע איז ניטאָ קיין יועץ, וואָס איך זאָל זיי פֿרעגן, און זיי זאָלן ענטפֿערן אַ וואָרט.
29 זע, זיי אַלע זײַנען גאָרנישט, נישטיק זײַנען זייערע ווערק, ווינט און וויסטקייט זייערע געצן.

42 אָט איז מײַן קנעכט וואָס איך לען אים אונטער, מײַן אויסדערוויילטער וואָס מײַן זעל באַגערט;איך האָב אַרויפֿגעטאָן מײַן גייסט אויף אים, אַ משפּט צו די פֿעלקער וועט ער אַרויסלאָזן.
2 ער וועט ניט שרײַען, און ניט הילכן, און ניט לאָזן הערן אין גאַס זײַן קול.
3 אַן אײַנגעבראָכן שטעקל וועט ער ניט צעברעכן, און אַ טונקעלן קנויט וועט ער ניט פֿאַרלעשן;לויטן אמת וועט ער אַרויסלאָזן אַ משפּט.

4 ער וועט ניט מאַט ווערן און ניט געברעכן ווערן, ביז ער וועט טאָן אויף דער ערד געראַנטיקייט;און אינדזלען וועלן וואַרטן אויף זײַן תּורה.

5 אַזוי האָט גענאָגט גאָט דער האַר, וואָס האָט באַשאַפֿן די הימלען און זיי אויסגעצויגן, וואָס האָט אויסגעשפרייט די ערד מיט אירע שפּראָצונגען, וואָס גיט אָטעם דעם פֿאָלק אויף איר, און אַ גײַסט די וואָס גייען אויף איר:

6 איך גאָט האָב דיך געוואָלן אין גערעכטיקייט, און איך וועל אָננעמען דײַן האַנט, און דיך היטן, און דיך מאַכן פֿאַר אַ בונד מיט די פֿעלקער, פֿאַר אַ ליכט פֿון די אומות;

7 צו עפֿענען בלינדע אויגן, אַרויסצוציִען פֿון געפֿענקענישׂ דעם געפֿאַנגענעם, פֿון תּפֿיסה די וואָס זיצן אין פֿינצטערניש.

8 איך בין יהוה, דאָס איז מײַן נאָמען;און מײַן כּבֿוד וועל איך צו קיין אַנדערן ניט געבן, און מײַן לויב – צו קיין געצן.

9 דאָס פֿריִערדיקע, זע, איז אָנגעקומען, און נײַס וועל איך אָנזאָגן;איידער עס שפּראָצט אַרויסוועל איך עס אײַך מאַכן הערן.

10 זינגט צו גאָט אַ נײַ געזאַנג, זײַן לויב פֿון עק פֿון דער ערד, איר וואָס נידערט אויפֿן ים און זײַן פֿולקייט, אינדזלען און זייערע באַווויִנער.

11 זאָלן הילכן דער מדבר און זײַנע שטעט, די דערפֿער וואָס קֵדר באַווויִנט;זאָלן זינגען די באַווויִנער פֿון פֿעלדז, פֿון שפּיץ בערג זאָלן זיי שרײַען.

12 זאָלן זיי טאָן כּבֿוד צו גאָט, און זײַן לויב אין די אינדזלען דערציילן.

13 גאָט וועט אַרויסגיין ווי אַ גבור, ווי אַ קריגסמאַן וועט ער וועקן זײַן צאָרן;ער וועט שרײַען און וועט שרײַען, איבער די פֿײַנט זײַנע וועט ער זיך שטאַרקן.

14 איך האָב געשוויגן פֿון לאָנג אָן, איך פֿלעג שטיל זײַן, זיך אײַנהאַלטן;אַצונד וועל איך שרײַען ווי אַ געווינערין, איך וועל העשען און סאָפּען אין איינעם.

15 איך וועל פֿאַרוויסטן די בערג און די הייכן, און אַל זייער גראָז וועל איך פֿאַרדאָרן;און איך וועל מאַכן טײַכן פֿאַר אינדזלען, און געמויזעכץ וועל איך פֿאַרטריקנען.

16 און איך וועל מאַכן גיין בלינדע‌אויף אַ וועג וואָס זיי האָבן ניט געוווּסט, אויף שטעגן וואָס זיי האָבן ניט געוווּסטוועל איך זיי פֿירן;איך וועל מאַכן זיי פֿאַרויס פֿינצטערניש צו ליכט, און קרומענישן פֿאַר אַ פֿלוין. די דאָזיקע זאַכן, זיי טו איך, און לאָז זיי ניט אויס.

17 אָפּטרעטן אַהינטער, שעמען וועלן זיך שעמען, די וואָס פֿאַרזיכערן זיך אויפֿן געשניצטן בילד, די וואָס זאָגן צו געגאָסענע געצן:איר זײַט אונדזערע געטער.

18 איר טויבע הערט, און איר בלינדע, קוקט זעט.

19 ווער איז בלינד אויב ניט מײַן קנעכט?אָדער טויב ווי מײַן שָׁלִיחַ וואָס איך שיק?ווער איז בלינד ווי דער איבערגעבענער, און בלינד ווי דער קנעכט פֿון גאָט?

20 געזען פֿיל, אָבער דו מערקסט ניט;אָפֿן די אויערן, אָבער ער הערט ניט.

21 גאָט האָט באַווילליקט פֿון וועגן זײַן גערעכטיקייט, ער זאָל גרייסן די תּורה און פֿראַכטיקן.

22 אָבער עס איז אַ באַרויבט און באַראַבעוועט פֿאָלק, געפֿאַנגען אין לעכער האָט מען זיי אַלע, און אין תּפֿיסות זײַנען זיי באַהאַלטן;זיי זײַנען געוואָרן צו רויב, און ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן, צו אויסרויבונג, און ניטאָ ווער זאָל זאָגן: קער אום!

23 וועֶר צווישן אײַך וויל פֿאַרנעמען
דאָס דאָזיקע, האָרכן און פֿאַרשטײַן
פֿאַרויס?
24 וועֶר האָט געגעבן צו אויסרויבונג
יעקבֿ, און ישׂראל צו רויבער?איז דאָס
ניט גאָט, וואָס מיר האָבן געזינדיקט
צו אים, און אין זײַנע וועגן האָט מען
ניט געוואָלט גיין, און זײַן תּורה האָט
מען ניט צוגעהערט?
25 דרום האָט ער אויסגעגאָסן אויף
אים דעם גרימ פֿון זײַן צאָרן, און די
שטאַרקייט פֿון מלחמה;און זי האָט אים
אָנגעצונדן רונד אַרום, און ער האָט ניט
געמערקט, און זי האָט אים געברענט,
און ער נעמט ניט צום האַרצן.

43 און אַצונד האָט אַזוי געזאָגט
גאָט דײַן בורא, יעקבֿ, און
דײַן באַשעפֿער, ישׂראל; זאָלסט ניט
מורא האָבן, וואָרום איך לייז דיך
אויס, איך רוף דיך בײַם נאָמען, מײַנער
ביסטו.
2 אַז דו וועסט גיין דורך וואַסער,
בין איך מיט דיר, און אַז דורך טײַכן,
וועלן זיי דיך ניט פֿאַרפֿלייצן; און דו
וועסט גיין דורך פֿײַער, וועסטו ניט
אָנגעברענט ווערן, און קיין פֿלאַם וועט
דיך ניט אָנצינדן.
3 וואָרום איך בין יהוה דײַן
גאָט, דער הייליקער פֿון ישׂראל, דײַן
העלפֿער; איך גיב מצרַים פֿאַר דײַן
אויסלייַ, כּוש און סבֿא אָנשטאָט דיר.
4 וויבל טײַער ביסטו אין מײַנע אויגן,
געאַכט, און איך האָב דיך ליב; דרום
גיב איך מענטשן אָנשטאָט דיר, און
פֿעלקער אָנשטאָט דײַן לעבן.
5 זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום
איך בין מיט דיר;פֿון מזרח וועל איך
ברענגען דײַן זאָמען, און פֿון מערבֿ
וועל איך דיך אײַנזאַמלען;
6 איך וועל זאָגן צו צפֿון: גיב
אַהער!און צו דָרום: זאָלסט ניט
צוריקהאַלטן! ברענג מײַנע זין פֿון
דער ווײַט, און מײַנע טעכטער פֿון עק
ערד;
7 איטלעכן וואָס ווערט גערופֿן מיט
מײַן נאָמען, און וואָס איך האָב
אים פֿאַר מײַן כּבֿוד באַשאַפֿן, אים
געפֿורעמט און אים געמאַכט.
8 ציט אַרויס דאָס פֿאָלק וואָס איז
בלינד, און האָט אויגן, און די וואָס
זײַנען טויב, און האָבן אויערן.
9 אַלע פֿעלקער זאָלן זיך אײַנזאַמלען
אין איינעם, און לאָזן זיך אויפֿקלײַבן
די אומות;ווער צווישן זיי קען דאָס
זאָגן, און פֿאַרויסגעזאגט אונדז לאָזן
הערן?זאָלן זיי ברענגען זייערע עדות,
און גערעכט זײַן, און זאָל מען הערן
און זאָגן: עס איז אמת.
10 איר זײַט מײַנע עדות, זאָגט
גאָט, און מײַן קנעכט וואָס איך האָב
אויסדערווײַלט, כּדי איר זאָלט וויסן,
און גלויבן אין מיר, און פֿאַרשטיין אַז
איך בין דאָס;פֿאַר מיר איז ניט געשאַפֿן
געווארן קיין גאָט, און נאָך מיר וועט
ניט זײַן.
11 איך, איך בין יהוה, און חוץ מיר
איז קיין העלפֿער ניטאָ.
12 איך האָב אָנגעזאָגט און געהאָלפֿן,
און איך האָב געמאַכט הערן, און ניט אַ
פֿרעמדער איז געווען צווישן אײַך;און
איר זײַט מײַנע עדות, זאָגט יהוה, אַז
איך בין גאָט.
13 אויך הײַנט בין איך דער
אייגענער, און ניטאָ ווער זאָל מציל
זײַן פֿון מײַן האַנט;איך טו, און ווער
קען עס אָפּהאַלטן?
14 אַזוי האָט געזאָגט אײַער
אויסלייזער, דער הייליקער פֿון
ישׂראל: פֿון אײַנערט וועגן שיק איך
קיין בָּבֶל, און וועל זיי אַלע מאַכן
נידערן אָנטלאָפֿענע, און די כַּשׂדים –
אין זייערע לוסטיקע שיפֿן.
15 איך בין יהוה, אײַער הייליקער,
דער באַשעפֿער פֿון ישׂראל, אײַער
קיניג.
16 אַזוי האָט גאָט געזאָגט, דער וואָס
האָט געגעבן דורכן ים אַ וועג, און דורך
מאַכטיקע וואַסערן אַ שטעג;

17 וואָס האָט געלאָזט אַרויסציען
רײַטווגן און פֿערד, חיל און
שטאַרקייט, זיי זאָלן ליגן אין איינעם,
זיי זאָלן ניט אויפֿשטיין –זיי האָבן
געצאָנקט, זיי האָבן ווי אַ קנויט זיך
אויסגעלאָשן:
18 איר זאָלט ניט דערמאָנען דאָס
פֿריִערדיקע, און דאָס אַמאָליקע זאָלט
איר ניט באַרטראַכטן.
19 אָט טו איך אַ נײַס; אַצונד
שפּראָצט עס; דערקענט איר עס ניט?
יאָ, איך וועל מאַכן אין מדבר אַ וועג,
אין דער וויסטענישׂ טײַכן.
20 ערלעכן וועט מיך די חיה פֿון
פֿעלד, שאַקאַלן און שטרויספֿויגלען,
ווײַל איך גיב אין מדבר וואַסער, טײַכן
אין דער וויסטענישׂ, אָנצוטרינקען מײַן
פֿאָלק, מײַן אויסדערוויילטס;
21 דאָס פֿאָלק וואָס איך האָב מיר
באַשאַפֿן, זיי זאָלן דערציילן מײַן לויב.
22 און מיך האָסטו ניט גערופֿן,
יעקבֿ, אַז דו זאָלסט זײַן מיד פֿון מיר,
ישׂראל;
23 האָסט מיר ניט געבראַכט דאָס
לאָם פֿון דײַנע בראַנדאָפּפֿער, און
מיט דײַנע שלאַכטאָפּפֿער האָסטו מיך
ניט געערלעכט;איך האָב דיך ניט
באַשוווערט מיט שפּײַזאָפּפֿער, און דיך
ניט מיד געמאַכט מיט ווײַרויך.
24 האָסט מיר ניט געקויפֿט פֿאַר
געלט געווירצראָר, און מיט פֿעטס
פֿון דײַנע שלאַכטאָפּפֿער מיך ניט
געזעטט;נײַערט האָסט מיך באַשוווערט
מיט דײַנע חטאים, מיך מיד געמאַכט
מיט דײַנע זינדן.
25 איך, איך בין דער וואָס מעק אויס
דײַנע פֿאַרברעכן פֿון מײַנעט וועגן, און
דײַנע חטאים וועל איך ניט דערמאָנען.
26 דערמאָן מיר, לאָמיר זיך משפּטן
מיט אַנאַנדער, דערציל דו, כּדי זאָלסט
געראכט זײַן.
27 דײַן ערשטער פֿאָטער האָט
געזינדיקט, און דײַנע פֿירשפּרעכער
האָבן געבראָכן אָן מיר.
28 דרום האָב איך פֿאַרשוועכט די
האַרן פֿון הייליקטום, און געגעבן צו
פֿאַרווישטונג יעקבֿ, און ישׂראל צו
לעסטערונג.

44 און אַצונד, הער, יעקבֿ מײַן
קנעכט, און ישׂראל, וועמען
איך האָב אויסדערוויילט;
2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דײַן
באַשאַפֿער, און דײַן פֿורעמער פֿון
מוטערלײַב, וואָס העלפֿט דיך:זאָלסט
ניט מורא האָבן, מײַן קנעכט יעקבֿ,
און ישׁורון, וועמען איך האָב
אויסדערוויילט.
3 וואָרום איך וועל גיסן וואַסער
אויף דאָרשטיק לאַנד, און פֿלוסן אויף
טריקענישׂ;איך וועל אויסגיסן מײַן
גײַסט אויף דײַן זאָמען, און מײַן ברכה
אויף דײַנע שפּראָצן.
4 און זיי וועלן שפּראָצן ווי צווישן
גראָז, ווי ווערבעס בײַ בעכן וואַסער.
5 דער וועט זאָגן: איך געהער
צו יהוה;און דער וועט זיך רופֿן
מיטן נאָמען פֿון יעקבֿ, און דער וועט
אויפֿשבריבן אויף זײַן האַנט "צו
יהוה", און מיטן נאָמען ישׂראל זיך
טיטלען.
6 אַזוי האָט געזאָגט יהוה, דער קיניג
פֿון ישׂראל, און זײַן אויסלייזער, יהוה
פֿון צבֿאות:איך בין דער ערשטער, און
איך בין דער לעצטער, און חוץ מיר איז
ניטאָ קיין גאָט.
7 און ווער ווי איך קען פֿאַרויסרופֿן
–זאָל ער עס זאָגן און אויסליגן פֿאַר
מיר –פֿון זינט איך האָב באַשאַפֿן דאָס
עלטסטע פֿאָלק?און דאָס קומעדיקע
און וואָס וועט געשען,זאָלן זיי
דערציילן.
8 איר זאָלט ניט אָנגסטן און ניט
פֿאָרכטן;פֿאַר ווער, פֿון לאַנג אָנהאָב
איך דיך געלאָזט הערן און דערציילט,
און איר זײַט מײַנע עדות. איז דען דאָ
אַ גאָט אחוץ מיר, אַז ניטאָ אַ באַשיץ
איך זאָל ניט וויסן?

9 די פֿוּרעמער פֿון אַ געץ זײנען נישטיק אַלע, און זייערע גלוסטיקע בילדער נוצן ניט;און זיי אַליין זײנען זייערע עדות, אַז זיי הערן ניט און ווייסן ניט;דרום וועלן זיי פֿאַרשעמט ווערן.

10 ווער פֿורעמט עס אַ גאָט, און גיסט אויס אַ געץ וואָס נוצט ניט!

11 זע, אַלע באַהעפֿטע אין אים וועלן זיך שעמען, און די מײַנסטערס– זיי מער פֿון אַלע מענטשן;זאָלן זיי אַלע זיך אײַנזאַמלען, זיך שעמען, אין איינעם.

12 דער אײַזנשמיד [מאַכט] אַ האַק, און ארבעט אויף קוילן, און מיט האַמערס טוט ער זי פֿורעמען, און אַרבעט זי אויס מיט זײַן שטאַרקן אָרעם;אויך ווערט ער הונגעריק, און איז אָן כּוח, ער טרינקט ניט קיין וואַסער, און ווערט פֿאַרשמאַכט.

13 דער האָלצמײַנסטער ציט אויס אַ שנור;ער צייכנט עס מיט אַ שטיפֿט, ער מאַכט עס מיט הובלען צורעכט, און מיט אַ צירקל צייכנט ער עס אָרום, און ער מאַכט עס לויט דער געשטאַלט פֿון אַ מאַן, לויט דער שיינקייט פֿון אַ מענטשן, אויף צו ווינען אין אַ הויז.

14 ער האַקט זיך אויס צעדערן, און נעמט אַ האַרטדעמב אָדער אַן אײַכנבוים, און ווייילט זיך אויס צווישן די ביימער פֿון וואַלד;ער פֿלאַנצט אַ פֿיכטבוים, און דער רעגן מאַכט וואַקסן.

15 און עס איז פֿאַר דעם מענטשן אויף צו ברענען;און ער נעמט דערפֿון, און וואַרעמט זיך, אויך הייצט ער, און באַקט ברויט;דערצו מאַכט ער אַ גאָט און בוקט זיך;מאַכט עס צום געץ, און קניט דערצו.

16 טייל דערפֿון האָט ער פֿאַרברענט אין פֿײַער, אויף טייל דערפֿון עסט ער פֿלייש –בראָט בראָטן און זעטיקט זיך, אויך וואַרעמט ער זיך, און זאָגט: אַה!מיר איז וואַרעם, איך שפּיר דאָס פֿײַער;

17 און דעם איבערבלײַב דערפֿון מאַכט ער פֿאַר אַ גאָט – פֿאַר זײַן געץ;קניט צו אים און בוקט זיך און טוט תּפֿילה צו אים, און זאָגט: ראַטעווע מיך, ווארום מײַן גאָט ביסטו.

18 זיי ווייסן ניט, און זיי פֿאַרשטייען ניט, ווארום פֿאַרקלעפּט פֿון צו זען זײנען זייערע אויגן, פֿון צו פֿאַרשטיין – זייערע הערצער.

19 און קיינער איבערלייגט ניט אין זײַן האַרצן, און ניטאָ קיין דערקענונג און קיין שׂכל צו זאָגן:טייל דערפֿון האָב איך פֿאַרברענט אין פֿײַער, און אויך געבאַקט אויף זײנע קוילן ברויט, געבראָטן פֿלייש און געגעסן;און דעם רעשט דערפֿון זאָל איך פֿאַר אַן אומווערדיקייט מאַכן?צו אַ שטיט האָלץ זאָל איך קנײַען?

20 ער יאָגט זיך נאָך אַש, אַ פֿאַרנאַרט האַרץ האָט אים אַראָפּגעפֿירט, און ער איז ניט מציל זײַן נפֿש, און זאָגט ניט:פֿאַר וואָר, ליגן איז אין מײַן רעכטער האַנט.

21 געדענק דאָס דאָזיקע, יעקבֿ, און ישׂראל, אַז מײַן קנעכט ביסטו;איך האָבן דיך געפֿורעמט, אַ קנעכט ביסטו מיר;ישׂראל, זאָלסט מיך ניט פֿאַרגעסן.

22 איך האָב אָפּגעמעקט ווי אַ כמאַרע דײַנע פֿאַרברעכן, און ווי אַ וואָלקן דײַנע זינד;קער זיך אום צו מיר, ווארום איך האָב דיך אויסגעלייזט.

23 זינגט איר הימלען, ווארום גאָט האָט אויפֿגעטאָן;שאַלט, איר טיפֿענישן פֿון דער ערד, ברעכט אויס, איר בערג, אין געזאַנג, דער וואַלד און יעטוועדער בוים אין אים;ווארום גאָט האָט אויסגעלייזט יעקבֿ, און מיט ישׂראל טוט ער זיך רימען.

24 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דײַן אויסלייזער, און דײַן פֿורעמער פֿון מוטערלײַב:איך בין יהוה וואָס האָב אַלץ דינג געמאַכט, וואָס האָב

אויסגעצויגן די הימלען אַליין, וואָס האָב אויסגעשפרייט די ערד פֿון מיר זעלבערט;
25 וואָס פֿאַרשטערט די צייכנס פֿון די ליגנערס, און די וואָרזאָגער מאַכט ער צעדולט;וואָס קערט די חכמים אָהינטער, און זייער שׂכל באַנאַרישט ער;
26 וואָס איז מקיים דאָס וואָרט פֿון זײַן קנעכט, און דעם באַראָט פֿון זײַנע שלוחים פֿירט ער אויס;וואָס זאָגט אויף ירושלים: זיי זאָל באַזעצט ווערן;און אויף די שטעט פֿון יהודה: זיי זאָלן אָפּגעבויט ווערן, און אירע חורבֿות וועל איך אויפֿריכטן;
27 וואָס זאָגט צו דער טיפֿענישׂ: ווער טרוקן, און דײַנע טײַכן וועל איך אויסטריקענען;
28 וואָס זאָגט אויף כּורֶש: ער איז מײַן פֿאַסטוך, און אַל מײַן באַגער וועט ער אויספֿירן, צו זאָגן אויף ירושָלַיִם: זי זאָל געבויט ווערן, און צום טעמפּל: זאָלסט געגרונטפֿעסט ווערן.

45 אַזוי האָט געזאָגט גאָט צו זײַן געזאַלבטן, צו כּורֶשן וואָס איך האַלט זײַן רעכטע האַנט, צו מאַכן אונטערטעניק פֿאַר אים פֿעלקער, און איך זאָל לויז מאַכן די לענדן פֿון מלכים; צו עפֿענען פֿאַר אים טירן, און טוירער זאָלן ניט פֿאַרשלאָסן זײַן:
2 איך וועל גיין דיר פֿאַרויס, און קרומע ערטער וועל איך אויסגלײַכן; קופּערנע טירן וועל איך צעברעכן, און אײַזערנע ריגלען וועל איך צעהאַקן.
3 און איך וועל דיר געבן די אוצרות פֿון דער פֿינצטערניש, און די שאַצן פֿון פֿאַרבאָרגנישן, כּדי זאָלסט וויסן אַז איך בין יהוה, וואָס רופֿט דיך בײַם נאָמען, דער גאָט פֿון ישׂראל.
4 פֿון וועגן דעם קנעכט מײַנעם יעקבֿ, און ישׂראל מײַן אויסדערוויילטן, האָב איך דיך גערופֿן בײַ דײַן נאָמען, דיך באַטיטלט, הגם דו האָסט מיך ניט געקענט.
5 איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ, חוץ מיר איז קיין גאָט ניט פֿאַראַן; איך האָב דיך באַגורט, הגם דו האָסט מיך ניט געקענט;
6 כּדי מע זאָל וויסן פֿון אויפֿגאַנג פֿון זונאון פֿון איר אונטערגאַנג, אַז ניטאָ אויסער מיר;איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ;
7 דער וואָס פֿורעמט ליכט, און באַשאַפֿט פֿינצטערניש, מאַכט פֿריד, און באַשאַפֿט בייז; איך יהוה מאַך אַל די דאָזיקע.
8 טריפֿט, איר הימלען, פֿון אויבן, און די וואָלקנס זאָלן רינען גערעכטיקייט; זאָל די ערד זיך עפֿענען, און ישׁועות זאָלן זיך פֿרוכפֿערן. און רעכטפֿאַרטיקייט זאָל זיי מאַכן שפּראָצן באַגלײַך; איך יהוה האָב דאָס באַשאַפֿן.
9 ווי, דער וואָס קריגט זיך מיט זײַן באַשעפֿער–אַ שערבל צווישן שערבלעך פֿון דער ערד! וועט דען זאָגן דער לײַם צו זײַן פֿורעמער: וואָס טוסטו?אָדער: דײַן אַרבעט איז אָן הענט?
10 ווי, דער וואָס זאָגט צו דעם פֿאָטער: נאָך וואָס מאַכסטו געבערן? און צו דער פֿרוי: נאָך וואָס האָסטו ווייען?
11 אַזוי האָט גאָט געזאָגט, דער הייליקער פֿון ישׂראל און זײַן באַשעפֿער: פֿרעגט מיך דאָס קומעדיקע, באַפֿעלט מיר וועגן מײַנע קינדער און וועגן דעם ווערק פֿון מײַנע הענט.
12 איך האָב געמאַכט די ערד, און דעם מענטשן אויף איר באַשאַפֿן; איך–מײַנע הענט האָבן אויסגעצויגן די הימלען, און זייער גאַנצן חיל האָב איך באַפֿוילן.
13 איך האָב אים דערוועקט מיט גערעכטיקייט, און אַלע זײַנע וועגן וועל איך אויסגלײַכן; ער וועט בויען

מִין שטאָט, און מִינע פַֿאַרטריבענע וועט ער אַרויסלאָזן, ניט אום געצאָלט, און ניט אום שוחד, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.

14 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: די מי פֿון מצרַיִם, און דער מסחר פֿון כּוּש, און די סבֿאים, די ווויקסיקע לײַט, וועלן איבערגיין צו דיר, און דינע וועלן זיי ווערן; הינטער דיר וועלן זיי גיין, אין קייטן וועלן זיי אַריבערקומען, און בוקן וועלן זיי זיך צו דיר; בעטן וועלן זיי זיך צו מיר: נאָר בײַ דיר איז גאָט, און מער איז ניטאָ; ניט פֿאַראַן נאָך אַ גאָט.

15 פֿאַר וואָר, ביסט אַ גאָט וואָס פֿאַרבאָרגט זיך, גאָט פון ישׂראל, דו העלפֿער.

16 פֿאַרשעמט און אויך צו שאַנד ווערן זיי אַלע, מיט שאַנד גייען אַוועק אין איינעמאַל מינסטערס פון געצנבילדער.

17 ישׂראל ווערט געהאָלפֿן פון גאָט אַן אייביקע הילף; איר וועט ניט פֿאַרשעמט און ניט צו שאַנד ווערן ביז אייביקאייביקייט.

18 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער באַשאַפֿער פון די הימלען, –ער, גאָט, וואָס האָט געפֿורעמט די ערד און זי געמאַכט; ער וואָס האָט זי אויפֿגעשטעלט, ניט פֿאַר אַ וויסטענײש זי באַשאַפֿן, נאָר צום ווינען זי געפֿורעמט: איך בין יהוה, און מער איז ניטאָ.

19 ניט אין פֿאַרבאָרגענײש האָב איך גערעדט, אין אַן אָרט פֿון פֿינצטערלאַנד; איך האָב ניט געזאָגט צו דעם זאָמען פֿון יעקבֿ: אין וויסטענײש זוכט מיך; איך יהוה רעד גערעכטקייט, זאָג אָן די ריכטיקייט.

20 זאַמלט אײַך אײַן און קומט געגנענט אין איינעם, איר אַנטרונענע פֿון די פֿעלקער; אָן פֿאַרשטאַנד זײַנען די וואָס טראָגן זייער האָלצגעשניץ, און טוען תּפֿילה צו אַ גאָט וואָס העלפֿט ניט.

21 זאָגט אָן, און מאַכט זיי געגנענען, און לאָמען האַלטן אָן עצה אין איינעם: ווער האָט דאָס געלאָזט הערן פֿון פֿאַרצײַטן, פֿון לאַנג אָן דאָס אָנגעזאָגט? פֿאַר ווער, איך יהוה, און ניטאָ מער קיין גאָט אחוץ מיר, אַ גאָט אַ געראַכטער און אַ העלפֿער; ניטאָ אויסער מיר.

22 קערט אײַך צו מיר, און ווערט געהאָלפֿן, אַלע עקן פֿון דער ערד; וואָרום איך בין גאָט, און מער איז ניטאָ.

23 איך האָב געשוואָרן ביַי מיר: אַ וואָרט איז אַרויס פֿון מײַן מויל אין גערעכטקייט, און וועט זיך ניט אומקערן, אַז צו מיר זאָל זיך בייגן יעטוועדער קני, זאָל שווערן יעטוועדער צונג.

24 נאָר אין יהוה – וועט מען זאָגן –איז מיר גערעכטקייט און שטאַרקייט; צו אים וועלן קומען און זיך שעמען אַלע וואָס זײַנען אָנגעצונדן אויף אים.

25 דורך גאָט וועט גערעכט ווערן און זיך רימען דער גאַנצער זאָמען פֿון ישׂראל.

46

געקניט איז בֵל, געבויגן איז נבֿו׃ זייערע געצן זײַנען אויף בהמות און אויף לאַסטפֿי׃די וואָס איר פֿלעגט זיך אומטראָגן מיט זיי, זײַנען אויפֿגעלאָדן, אַ משׂא אויף מידע בהמות.

2 זיי זײַנען געבויגן, געקניט אין איינעם׃זיי האָבן ניט געקענט ראַטעווען די משׂא, און זיי אַליין זײַנען אין געפֿאַנגנשאַפֿט אַוועק.

3 הערט מיר צו, איר הויז פֿון יעקבֿ, און דער גאַנצער איבערבלײַב פֿון הויז ישׂראל, איר געפּעסטעטע פֿון מוטערלײַב, איר געטראָגענע פֿון געבערמוטער:

4 אַפֿילו ביז עלטער בין איך דער אייגענער, און ביז גרעָע האָר וועל איך טראָגן;איך האָב געמאַכט, און איך וועל טראָגן, און איך וועל אויף זיך נעמען און וועל ראַטעווען.

5 צו וועמען ווילט איר מיך צוגלייכן און גלייכשטעלן, און מיך פֿאַרגלייכן, אַז מיר זאָלן גלייך זיין?

6 איר וואָס שיט גאָלד פֿון בייטל, און וועגט זילבער אויפֿן וואָגשטאַנג;וואָס דינגט אַ גאָט, מע זאָל זיך קנייען און בוקן.

7 מע נעמט אים אויפֿן אַקסל, מע טראָגט אים, און מע שטעלט אים אַוועק אויף זיין פּלאַץ, און ער שטייט, ער רירט זיך ניט פֿון זיין אָרט;אַפֿילו עמעצער שרייט צו אים, ענטפֿערט ער ניט, פֿון זיין נויט טוט ער ניט העלפֿן.

8 געדענקט דאָס, און מינטערט אייך אויף, נעמט, איר פֿאַרברעכער, צום האַרצן.

9 געדענקט דאָס פֿריִערדיקע פֿון אייביק אָן;אַז איך בין גאָט, און מער איז ניטאָ, גאָט, און נישטאָ מײַן גלייכן.

10 איך זאָג אָן פֿון אָנהייב דעם סוף, און פֿון פֿאַרצייטן, וואָס איז נאָך ניט געשען;איך זאָג: מײַן באַראָטע זאָל באַשטיין, און אַל מײַן באַגער וועל איך טאָן.

11 איך רוף פֿון מזרח דעם רויבפֿויגל, פֿון אַ וויטן לאַנד דעם מאַן פֿון מײַן באַראָטע;יאָ, איך האָב געריידט, און איך וועל עס ברענגען, איך האָב באַשערט, און איך וועל עס טאָן.

12 הערט מיר צו, איר שטאַרקהאַרציקע, וואָס שפּירט זיך ווײַט פֿון גערעכטיקייט:

13 איך דערנען מײַן גערעכטיקייט, זי איז ניט ווײַט, און מײַן ישועה וועט ניט זאַמען;און איך וועל געבן אין ציון אַ ישועה‌פֿאַר ישׂראל מײַן צירונג.

47 נידער אַראָפּ און זיץ אין שטויבינגפֿרוי טאָכטער בָּבֶל;זיץ אויף דער ערד אָן אַ טראָן, טאָכטער פֿון כַּשְׂדִּים;ווארום מער וועט מען דיך ניט רופֿן איידעלע און פֿאַרצערטלטע.

2 נעם אַ זשאָרנע, און מאָל מעל;דעק אָפּ דײַן שלייער, הייב אויף די שלעפּ, אַנטפּלעק די היפּט, גיי טײַך אַריבער.

3 אָפּגעדעקט וועט ווערן דײַן נאַקעטקייט, אויך געזען ווערן וועט דײַן שאַנד;נקמה וועל איך נעמען, און ניט לאָזן אַ מענטשן זיך אָפּבעטן.

4 אונדזער אויסלייזער – יהוה פֿון צבֿאות איז זײַן נאָמען, דער הייליקער פֿון ישׂראל.

5 זיץ שטיל, און גיי אַרײַן אין פֿינצטערניש, טאָכטער פֿון כַּשְׂדִּים, ווארום מער וועט מען דיך ניט רופֿן‌האַרינטע פֿון קיניגרײַכן.

6 איך האָב געצערנט אויף מײַן פֿאָלק, איך האָב פֿאַרשוועכט מײַן אַרב, און זיי געגעבן אין דײַן האַנט;האָסטו זיי קיין רַחֲמָנות ניט געשענקט, אויף אַ זקן האָסטו באַשווערט דײַן יאָך ביז גאָר.

7 און האָסט געזאָגט:אויף אייביק וועל איך אַ האַרינטע זײַן;אַזוי אַז דו האָסט דאָס ניט געזומען צום האַרצן, ניט געדאַכט אָן דעם סוף דערפֿון.

8 און אַצונד הער דאָס צו, דו ווילטאָגערין, – וואָס זיצט אין זיכערקייט, וואָס זאָגט אין איר האַרצן:איך, און חוץ מיר איז ניטאָ מער. איך וועל ניט זיצן אָן אלמנה, און ניט וויסן פֿון בלייבן אָן קינדער:

9 אָבער די דאָזיקע ביידע וועלן קומען אויף דיראין אַ רגע אין איין טאָג:בלייבן אָן קינדער און אלמנה‌שאַפֿט;אין זייער פֿולער מאָס קומען זיי אויף דיר, בייַ אַל דײַנע פֿיל כּישופֿן, בייַ אַל דער גרויס שטאַרקייט פֿון דײַנע שפֿרוכן.

10 און ביסט געווען זיכער אין דײַן
שלעכטקייט, האָסט געזאָגט: קיינער
זעט מיך ניט;דײַן חכמה און דײַן
קענטניש, זי האָט דיך פֿאַרפֿירט;און
האָסט געזאָגט אין דײַן האַרצן:איך, און
חוץ מיר איז ניטאָ מער.

11 אָבער קומען וועט אויף דיר אַ
בייזוואָס דו וועסט ניט וויסן וויי עס
אָפּשושפֿרעכן, און אָנפֿאַלן וועט אויף
דיר אַ בראָדוואָס דו וועסט אים ניט
קענען אָפּטאָן, און קומען וועט אויף
דיר פּלוצלינג אַ פֿאַרוויסטונג, אַז דו
וועסט גאָר ניט מערקן.

12 שטיי אַקאָרשט אויף מיט דײַנע
שפֿרוכן, און מיט דײַנע פֿיל כישופֿן,
אויף וואָס דו האָסט זיך געמיט פֿון דײַן
יוגנט אָן;אפֿשר וועסטו קענען נוצן,
אפֿשר וועסטו אנשרעקן.

13 ביסט מיד פֿון דײַנע פֿיל
עצות;זאָלן די הימלקוקער, די
שטערנזעער, די פֿאַרויסזאָגער פֿון די
חדשים, אַקאָרשט אויפֿשטיין און דיך
העלפֿן פֿון וואָס וועלן קומען אויף
דיר.

14 זע, זיי ווערן אַזוי ווי שטרוי, אַ
פֿײַער טוט זיי פֿאַרברענען, זיי וועלן
זיך אַליין ניט מציל זײַנפֿון דער מאַכט
פֿון דער פֿלאַם;ניט אַ קויל זיך צו
ווארעמען וועט עס זײַן –אַ פֿײַער צו
זיצן פֿאַר אים.

15 אַזוי ווערן צו דירדי וואָס דו
האָסט זיך געמיט אום זיי;די וואָס האָבן
געהאַנדלט מיט דיר פֿון דײַן יוגנט
אָן, וואַנדערן איטלעכער אין זײַן זײַט,
קיינער העלפֿט דיך ניט.

48 הערט דאָס צו, איר הויז פֿון
יעקבֿ, די וואָס ווערן גערופֿן
מיטן נאָמען ישׂראל, און פֿון קוואַל פֿון
יהודה זײַנען זיי אַרויס;וואָס שווערן
בײַם נאָמען יהוה, און דעם גאָט פֿון
ישׂראל דערמאָנען זיי –ניט מיט אמת,
און ניט מיט גערעכטקייט.

2 וואָרום אויף דער הייליקער שטאָט
רופֿן זיי זיך, און אויף דעם גאָט פֿון
ישׂראל לענען זיי זיך, וואָס יהוה פֿון
צבֿאות איז זײַן נאָמען.

3 דאָס פֿריערדיקע האָב איך פֿון
אַ מאָל אָנגעזאָגט, און פֿון מויל איז
עס אַרויס, און איך האָב עס געלאָזט
הערן;פּלוצים האָב איך געטאָן, און עס
איז געשען.

4 ווײַל איך האָב געוווסט אַז האַרט
ביסטו, און אַן אײַזערנער אָדער איז
דײַן נאַקן, און דײַן שטערן איז קופּער;
5 דרום האָב איך דיר אָנגעזאָגט פֿון
אַ מאָל, איידער עס איז געקומען, האָב
איך דיך געלאָזט הערן;כדי זאָלסט ניט
זאָגן: מײַן גרעץ האָט עס געטאָן, און
מײַן געשניצט און מײַן געגאָסן בילד
האָט עס באַפֿוילן.

6 האָסט געהערט, זע, אַל דאָס
דאָזיקע, און איר ווועט עס דאָך
צוגעבן;איך האָב דיך געלאָזט הערן
נײַסן אַצונד, און פֿאַרבאָרגנס ווּאָס דו
האָסט ניט געווּוסט.

7 אַצונד איז עס באַשאַפֿן געוואָרן,
און ניט פֿון אַ מאָל, און אַ טאָג פֿריִער
האָסטו פֿון דעם ניט געהערט;כדי
זאָלסט ניט זאָגן: זע, איך האָב עס
געווּוסט.

8 ניט צו מאָל געהערט האָסטו,
ניט צו מאָל געווּוסט האָסטו, ניט צו
מאָל געעפֿנט האָט זיך דײַן אויער
פֿון אַ מאָל;וואָרום איך האָב געווּוסט
אַז פֿעלשן וועסטו פֿעלשן, און
פֿאַרברעכער פֿון מוטערלײַב האָט מען
דיך גערופֿן.

9 פֿון מײַן נאָמען וועגן וועל איך
אײַנהאַלטן מײַן צאָרן, פֿון מײַן לויב
וועגן וועל איך מיך צאָמען קעגן דיר,
כדי דיך ניט צו פֿאַרשנײַדן.

10 זע, איך האָב דיך געלײַטערט,
אָבער ניט ווי זילבער, איך האָב דיך
געפּרוווט אין שמעלצאויוון פֿון פּײַן.

11 פֿון מײַנעט וועגן, פֿון מײַנעט
וועגן וועל איך טאָן;וואָרום ווי זאָל

מִין נָאמען פַֿאַרשוועכט ווערן?אוֹן מִין כְּבֿוד וועל איך קיין אַנדערן ניט געבן.

12 הער מיר צו, יעקבֿ, אוֹן ישׂראל מײַן געוּפֿענער:איך בין דאָס; איך בין דער ערשטער, איך בין אויך דער לעצטער.

13 יאָ, מײַן האַנט האָט געגרונטפֿעסט די ערד, אוֹן מײַן רעכטע האָט אויסגעשפּרייט די הימלען;איך רוף צו זיי, שטעלן זיי זיך אויף אין איינעם.

14 זאַמלט אײַך אײַן, איר אַלע, אוֹן הערט:ווער צווישן זיי האָט פַֿאַרויסגעזאָגט דאָס דאָזיקע?דער ווָאס גאָט האָט אים ליב, וועט טאָן זײַן באַגער אין בָּבֿל, אוֹן זײַן אָרעם וועט זײַן אויף די כַּשׂדים.

15 איך, איך האָב געריפֿן, אוֹן האָב אים געוּפֿן, אים געבראַכט, אוֹן ער וועט באַגליקן אויף זײַן וועג.

16 גענענט צו מיר, הערט דאָס צו:פֿון אָנהייב אָן האָב איך ניט אין פַֿאַרבאָרגענישׂ געריפֿן, פֿון זינט עס געשעט בין איך דערבײַ;אוֹן אַצונד האָט גאָט דער האַר מיך געשיקט מיט זײַן גײַסט.

17 אָזוי האָט געזאָגט גאָט דײַן אויסלייזער, דער ייִליקער פֿון ישׂראל. איך, יהוה דײַן גאָט, לערן דיך צו נוץ, פֿיר דיך אויף דעם וועג וואָס דו זאָלסט גיין.

18 הלוואי וואָלסטו פַֿאַרנומען מײַנע געבאָט, וואָלט געווען ווי אַ טײַך דײַן פֿרייד, אוֹן דײַן הילף ווי די אינדן פֿון ים;

19 אוֹן געווען ווי זאַמד וואָלט דײַן זאָמען, אוֹן די שפּראָצן פֿון דײַן לײַב ווי זײַנע קערנער;ניט פַֿאַרשניטן אוֹן ניט פַֿאַרטיליקטוואָלט ווערן זײַן נאָמען פֿון פֿאַר מיר.

20 גייט אַרויס פֿון בָּבֿל, אַנטלויפֿט פֿון די כַּשׂדים, מיט אַ קָול פֿון געזאַנג;זאָגט אָן, מאַכט דאָס הערן, טראָגט עס פַֿאַנאַנדערביז צום עק פֿון דער ערד;זאָגט: גאָט האָט אויסגעלייזטיעקבֿ זײַן קנעכט.

21 אוֹן זיי האָבן ניט געדאָרשטטוועט ער האָט זיי דורך וויסטענישן געפֿירט;וואַסער פֿון פֿעלדזהאָט ער געמאַכט רינען פַֿאַר זיי;יאָ, אַ פֿעלדז האָט ער געשפּאָלטן, אוֹן וואַסער האָט געפֿלאָסן.

22 ניטאָ קיין שלום, זאָגט גאָט, פַֿאַר די רשָׁעים.

49 הערט מיר צו, איר אינדזלען, אוֹן פַֿאַרנעמט, איר פֿעלקער פֿון דער ווײַט: גאָט האָט מיך פֿון טראַכט געפֿון, פֿון מײַן מוטערס לײַב האָט ער מײַן נאָמען דערמאָנט.

2 אוֹן ער האָט געמאַכט מײַן מויל ווי אַ שאַרפֿע שווערד, אין שאָטן פֿון זײַן האַנט האָט ער מיך באַהאַלטן;אוֹן ער האָט מיך געמאַכט פַֿאַר אַ בלאַנקער פֿײַל, אין זײַן פֿײלבײַטל האָט ער מיך פֿאַרבאָרגן.

3 אוֹן ער האָט צו מיר געזאָגט: מײַן קנעכט ביסטו, ישׂראל, וואָס איך רים זיך מיט דיר. אוֹן איך האָב געווטסט געזאָגט: אומנישט האָב איך מיך געמיט,

4 אויף נישט אוֹן ניוועץ האָב איך מײַן כּוח פֿאַרלעַנדט;אָבער מײַן משפּט איז בײַ יהוה, אוֹן מײַן לוין בײַ מײַן גאָט.

5 אוֹן אַצונד האָט גאָט געזאָגט –דער וואָס האָט מיך געפֿורעמט פֿון טראַכטפֿאַר אַ קנעכט צו אים –אומצוקערן צו זיך יעקבֿ, אוֹן ישׂראל זאָל אײַנגעזאַמלט ווערן צו אים;אוֹן איך בין געמאַכט אין די אויגן פֿון יהוה, אוֹן מײַן גאָט איז מײַן שטאַרקייט.

6 אוֹן ער האָט געזאָגט:קנאַפּ איז – וויִל דו ביסט מײַן קנעכט –אויפֿצוריכטן די שטאַמען פֿון יעקבֿ, אוֹן די צוויִגן פֿון ישׂראל אומצוקערן;נאָר איך וועל דיך מאַכן פֿאַר אַ ליכט פֿון די פֿעלקער. אַז מײַן

הילף זאָל זײַן ביז צום עק פֿון דער ערד.

7 אַזוי האָט גאָט געזאָגט, דער אויסלייזער פֿון ישׂראל, און זײַן היילקער, צו דעם פֿאַראַכטן פֿון מענטשן, צו דעם פֿאַרוומוועדיקטן פֿון פֿעלקער, צו דעם קנעכט פֿון געוועלטיקער:מלכים וועלן זען און וועלן אויפֿשטיין, שׂרֵרות – און וועלן זיך בוקן, פֿון וועגן גאָט וואָס איז געטרײַ, דעם היילקן פֿון ישׂראל וואָס האָט דיך אויסדערווײלט.

8 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:אין צײַט פֿון באַווילקונג טו איך דיר ענטפֿערן, און אין טאָג פֿון ישועה טו איך דיך העלפֿן;און איך וועל דיך היטן, און דיך מאַכן פֿאַר אַ בונד מיט די אומות, כּדי אויפֿצוריכטן דאָס לאַנד, צו מאַכן אַרבן נַחלות פֿאַרוויסטע;

9 צו זאָגן צו די געפֿאַנגענע: גייט אַרויס!צו די וואָס אין פֿינצטערניש: אַנטפּלעקט אײַך!בײַ די וועגן וועלן זיי זיך פּיטערן, און אויף אַלע הויכע ערטער וועט זײַן זייער פּיטערונג.

10 זיי וועלן ניט הונגערן און ניט דאָרשטן, און ניט פֿלאָגן וועט זיי היץ און זון, וואָרום זייער דערבאַרימער וועט זיי באַלייטן, און בײַ קוואַלן וואַסער וועט ער זיי פֿירן.

11 און איך וועל מאַכן אַלע מײַנע בערג פֿאַר אַ וועג, און מײַנע שטעגן וועלן דערהייבט ווערן.

12 זע, די וועלן קומען פֿון דער צײַט, און די-אַ וועלן קומען פֿון צפֿון און פֿון מערבֿ, און די, פֿון לאַנד סינים.

13 זינגט, איר הימלען, און פֿריי זיך, דו ערד, און ברעכט אויס, איר בערג, אין געזאַנג, וואָרום גאָט האָט געטרייסט זײַן פֿאָלק, און זײַנע אָרימע טוט ער דערבאַרימען.

14 און צִיון האָט געזאָגט: פֿאַרלאָזן האָט מיך יהוה, און גאָט האָט פֿאַרגעסן אָן מיר.

15 קען אַ פֿרוי פֿאַרגעסן איר ברוסטקינד, ניט צו דערבאַרימען דעם זון פֿון איר לײַב?אָפֿילו די דאָזיקע זאָלן פֿאַרגעסן, וועל איך אָן דיר ניט פֿאַרגעסן.

16 זע, אויף די האַנטפֿלעכן האָב איך דיך אויסגעקריצט, דײַנע מויערן זײַנען תּמיד פֿאַר מיר.

17 אײַליק קומען דײַנע קינדער;דײַנע צעשטערער און דײַנע פֿאַרוויסטערוועלן אַרויס פֿון דיר.

18 הייב אויף רונד דײַנע אויגן, און זע:זיי אַלע זײַנען אײַנגעזאַמלט, און קומען צו דיר. אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט, אַז זיי אַלע וועסטו ווי אַ צירונג אָנטאָן, און וועסט זיי אָנקניפּן אַזוי ווי אַ כּלה;

19 וואָרום דײַנע חורבֿות און דײַנע וויסטענישן, און דײַן לאַנד דאָס צעשטערטע –פֿאַר וואָר, וועסט אַצונד ענג זײַן פֿון ווינער, און דערווײַטערט וועלן זײַן דײַנע אומברענגער.

20 זאָגן וועלן נאָך אין דײַנע אויערן:דײַנע אָנגעווואָרענע קינדער:ענג איז מיר דער אָרט, טרעט מיר אָפּ, איך זאָל קענען ווויינען.

21 און וועסט זאָגן אין דײַן האַרצן:ווער האָט מיר די דאָזיקע געבאָרן?איך בין געווען אָן קינדער און עלנט, פֿאַרטריבן און פֿאַרוואָגלט;און די דאָזיקע וער האָט אויפֿגעצויגן?זע, איך בין דאָך געבליבן אַליין, די דאָזיקע וווּ זײַנען געווען?

22 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך וועל אויפֿהייבן צו די פֿעלקער מײַן האַנט, און צו די אומות וועל איך אויפֿשטעלן מײַן פֿאָן, און זיי וועלן ברענגען דײַנע זין אין בוזעם, און דײַנע טעכטער וועלן אויפֿן אַקסל געטראָגן ווערן.

23 און מלכים וועלן זײַן דײַנע דערציִער, און זייער שׂרֵרותטעס דײַנע אַמען;מיטן פּנים צו דער ערד וועלן זיי

זיך בוקן צו דיר, און דעם שטויב פֿון דינע פֿיס וועלן זיי לעקן;און וועסט ווייסן אַז איך בין יהוה, וואָס ניט פֿאַרשעמט וועלן די וואָס האָפֿן צו מיר.
24 וועלט אַוועקגענומען פֿון דעם גִבור דער רויב, צי וועלט דער פֿאַנג פֿון דעם זיגער אַנטרונען?
25 פֿאַר וואָר, אַזוי זאָגט יהוה:אַפֿילו דער פֿאַנג פֿון דעם גִבור זאָל אַוועקגענומען ווערן, און דער רויב פֿון דעם שטאַרקן זאָל אַנטרונען ווערן, אָבער מיט דינע קריגער וועל איך קריגן, און דינע קינדער וועל איך העלפֿן.
26 און איך וועל מאַכן עסן דינע דריקער זייער פֿלייש, און ווי טרויבנזאַפֿט וועלן זיי זייער בלוט שיכורן;און אַלע לעבער וועלן וויסן אַז איך יהוה בין דין העלפֿער, און דין אויסלייזער איז דער מאַכטיקער פֿון יעקבֿ.

50 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:ווו איז דער גט פֿון אייער מוטער, אַז איך האָב זי אַוועקגעשיקט?אָדער ווער איז פֿון מיינע מאָנעך, וואָס איך האָב אייך פֿאַרקויפֿט צו אים?זעט, איבער אייערע זינדזיט איר פֿאַרקויפֿט געווארן, און איבער אייערע פֿאַרברעכאיז אייער מוטער אַוועקגעשיקט געווארן.
2 פֿאַר וואָס בין איך געקומען, און קיין מענטש איז ניט געווען?גערופֿן, און קיינער האָט ניט געענטפֿערט?איז דען קורץ מײַן האַנט אויסצולייזן, צי ניטאָ קיין כוח אין מיר, אײַך מצייל צו זײַן?זעט, מיט מײַן אָנגעשריי טריקן איך אויס דעם ים. איך מאַך פֿון טײַכן אַ מדבר;זייערע פֿיש ווערן דומפּיק אָן וואַסער, און שטאַרבן פֿון דאָרשטיקייט.
3 איך קלייד די הימלען אין שוואַרצקייט, און מאַך זאַק זייער צודעק.
4 גאָט דער האַר האָט מיר געגעבן צונג פֿון געלערנטע, צו וויסן צו העלפֿן דעם מידן מיט אַ וואָרט;ער וועקט פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, ער וועקט מיר דאָס אויער, צו הערן אַזוי ווי די געלערנטע.
5 גאָט דער האַר האָט מיר געעפֿנט דאָס אויער, און איך האָב ניט ווידערשפּעניקט, ניט אָפּגעטרעטן אַהינטער.
6 מײַן רוקן האָב איך געגעבן צו די שלעגער, און מײַנע באַקן צו די פֿליקער;איך האָב ניט פֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון שאַנדן און שפּייעכץ.
7 אָבער גאָט דער האַר וועט מיר העלפֿן, דרום ווער איך ניט פֿאַרשעמט;דרום האָב איך געמאַכט מײַן פּנים ווי קיזל, און איך ווייס אַז איך וועל ניט אין ביוש בלייבן.
8 באָלד איז מײַן גערעכטגעבער;ווער וויל זיך לאָדן מיט מיר?לאָמיר זיך שטעלן באַנאַנד;ווער איז מײַן בַעל-דין?זאָל ער גענענען צו מיר.
9 זע, גאָט דער האַר וועט מיר העלפֿן;ווער איז דער וואָס וועט מיך אומגערעכט מאַכן?זע, זיי אַלע וועלן ווי אַ בגד צעפֿאַלן, מאָיל וועט זיי אויפֿעסן.
10 ווער איז צווישן אייך וואָס האָט מורא פֿאַר גאָט, וואָס הערט צו דעם קָול פֿון זײַן קנעכט?וואָס איז געגאַנגען אין פֿינצטערניש, און האָט קיין ליכט ניט געהאַט?זאָל ער זיך פֿאַרזיכערן אויף דעם נאָמען פֿון יהוה, און זיך אָנלענען אויף זײַן גאָט.
11 אָט איר אַלע וואָס צינדט אָן אַ פֿייער, וואָס גורט אָן פֿונקען –גייט אין דער פֿלאַם פֿון אייער פֿייער, און אין די פֿונקען וואָס איר האָט אָנגעצונדן!פֿון מײַן האַנט געשעט דאָס אײַך, אין ווייטאָג וועט איר ליגן.

51 הערט מיר צו, איר וואָס יאָגט זיך נאָך גערעכטיקייט, איר

וואָס זוכט גאָט:קוקט אויף דעם פּעלדז
פֿון וואַנען איר זײַט אויסגעהאַקט, און
אויף דער ברונעמגרוב פֿון וואַנען איר
זײַט אויסגעגראָבן;
2 קוקט אויף אַבֿרהם אײַער פֿאָטער,
און אויף שׂרהן וואָס האָט אײַך
געבאָרן;הגם איינער, האָב איך אים
געפֿונדן, כּדי איך זאָל אים בענטשן, און
זאָל אים מערן.
3 פֿאַר וואָר, גאָט טוט טרייסטן ציון,
ער טרייסט אַלע אירע חורבֿות;
4 האָרכט צו מיר, מײַן פֿאָלק, און
פֿאַרנעמט צו מיר, מײַן אומה, וואָרום
אַ תּורה וועט אַרויסגיין פֿון מיר, און
מײַן משפּט וועל איך צום ליכט פֿון די
פֿעלקער אַרויסלאָזן.
5 נאָענט איז מײַן גערעכטיקייט,
אַרויס איז מײַן הילף, און מײַנע
אָרעמס וועלן משפּטן די פֿעלקער;די
אינזלען וועלן האָפֿן אויף מיר, און
אויף מײַן אָרעם וועלן זיי האַרן.
6 הייבט אויף צו די הימלען אײַערע
אויגן, און קוקט אויף דער ערד פֿון
אונטן, וואָרום די הימלען ווערן ווי
רויך צעקראָכן, און די ערד וועט ווי
אַ בגד צעפֿאָלן, און אירע באָווינער
וועלן ווי אומגעציפּער שטאַרבן;אָבער
מײַן הילף וועט זײַן אייביק, און מײַן
גערעכטיקייט וועט ניט אָפּגעבראָכן
ווערן.
7 הערט מיר צו, איר וואָס וויסט
גערעכטיקייט, דאָס פֿאָלק וואָס מײַן
תּורה איז אין זייער האַרצן:איר
זאָלט ניט מורא האָבן פֿאַרן שמאַך
פֿון מענטשן, און פֿאַר זייערע
לעסטערונגען זאָלט איר ניט אַנגסטן.
8 וואָרום אַזוי ווי אַ בגד וועט זיי
מאָל אויפֿעסן, און אַזוי ווי וואָל וועט
זיי דער וואָרעם אויפֿעסן, אָבער מײַן
גערעכטיקייט וועט זײַן אייביק, און
מײַן הילף אויף דור-דורות.
9 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
באַקלייד דיך מיט שטאַרקייט, דו
אָרעם פֿון גאָט;דערוועק דיך ווי אין
די טעג פֿון אַ מאָל, אין די דורות פֿון
פֿאַרצייטן.
10 ביסטו ניט דער וואָס האָט
צעהאַקט רַהַב, וואָס האָט דערשטאָכן
די שלאַנג?ביסטו ניט דער וואָס האָט
אויסגעטריקנט דעם ים, די וואַסערן
פֿון דעם תּהום דעם גרויסן;וואָס
האָט געמאַכט די טיפֿענישן פֿון ים
פֿאַר אַ וועג, פֿאַר די אויסגעלייזטע
אַריבערצוגיין?
11 און די דערלייזטע פֿון גאָט זאָלן
זיך אומקערן, און קומען קיין ציון מיט
געזאַנג, און אַן אייביקע שׂמחה זאָל
זײַן אויף זייער קאָפּ;ששון-ושׂמחה זאָל
זיי אָנייאָגן, אַנטלויפֿן זאָלן טרויער און
זיפֿצעניש.
12 איך, איך בין אײַער
טרייסטער;ווער ביסטו, זאָלסט
מורא האָבן פֿאַר אַ מענטשן וואָס
שטאַרבט, און פֿאַר אַ מענטשנקינד
וואָס ווערט צו גראָז געמאַכט?
13 און האָסט פֿאַרגעסן אָן גאָט דײַן
באַשעפֿער, וואָס האָט אויסגעשפּרייט
די הימלען, און געגרונדעט די
ערד;און האָסט געאַנגסט נאָכאַנאַנד אַ
גאַנצן טאָגפֿאַרן גרימצאָרן פֿון דעם
דריקער, ווי ער האָט זיך אָנגעבריים
אומצוברענגען;אָבער ווו איז דער
גרימצאָרן פֿון דעם דריקער?
14 גיך ווערט דער געבויגענער
אָפּגעבונדן, און ער וועט ניט שטאַרבן
אין גרוב, און ניט געמינערט ווערן
וועט זײַן ברויט.
15 וואָרום איך בין יהוה דײַן גאָט,
וואָס צעוודערט דעם ים, און זײַנע
אינדן ברומען, וואָס יהוה פֿון צבֿאות
איז זײַן נאָמען.
16 און איך האָב אַרײַנגעטאָן מײַנע
ווערטער אין דײַן מויל, און מיטן
שאָטן פֿון מײַן האַנט האָב איך דיך
צוגעדעקט, כּדי צו פֿלאַנצן די הימלען,
און צו גרונדפֿעסטן די ערד, און זאָגן צו
ציון: מײַן פֿאָלק ביסטו.

17 דערוועק דיך, דערוועק דיך,
שטיי אויף, ירושלים, דו ווָאָס האָסט
געטרונקען פון גאָטס האַנטדעם כָּוס
פון זײַן גרימצאָרן;דעם בעכער, דעם
כָּוס פון פַאַרטומלעניש, געטרונקען
און אויסגעזויגן.
18 ניטָא ווער זאָל זי פֿירן, פון אַלע
זין ווָאָס זי האָט געבאָרן, און ניטָא ווער
זאָל האַלטן איר האַנט, פון אַלע זין
ווָאָס זי האָט אויפֿגעצויגן.
19 די ביידע האָבן דיך געטראָפֿן
–ווער קען דיך באַקלאָגן?פֿאַרוויסטונג
און בראָך, און הונגער און שווערד
–ווי קען איך דיך טרייסטן?
20 דײַנע זין ליגן געחלשטע אין אַלע
עק גאַסן, ווי אַ ווילדציג אין נעץ;פֿול
מיט דעם גרימצאָרן פון יהוה, מיט
דעם אָנגעשריי פון דײַן גאָט.
21 דרום הער נאָר צו דאָס דאָזיקע,
דו אָרימע, און פֿאַרשיפורטע, אָבער
ניט פון ווײַן;
22 אַזוי האָט געזאָגט דײַן האַר
יהוה, און דײַן גאָט ווָאָס נעמט
זיך אָן פֿאַר זײַן פֿאָלק:זע, איך האָב
אַוועקגענומען פון דיר דעם האַנטדעם כָּוס
פון פַאַרטומלעניש, דעם בעכער, דעם
כָּוס פון מײַן גרימצאָרן;וועסט אים
מער ווידער ניט טרינקען.
23 און איך וועל אים אַרײַנטאָן אין
דער האַנט פון דײַנע ווייטוער, ווָאָס
האָבן געזאָגט צו דײַן זעל:בייג זיך
אײַן, מיר זאָלן אַריבערגיין;און האָסט
געמאַכט ווי די ערד דײַן רוקן, און ווי
די גאַס פאַר אַריבערגייער.

52 דערוועק דיך, דערוועק
דיך, טו אָן דײַן שטאַרקייט,
ציון; טו אָן דײַנע פּראַכטיקע בגדים,
ירושלים, דו הייליקע שטאָט; ווָאָרום
מער ווידער וועט ניט קומען אין דיר
אַן אומבאַשניטענער און אומריינער.
2 שאָקל דיך אָפֿ פון שטויב, הייב
דיך אויף, זיץ דיך, ירושלים;מאַך דיר
לויז די בינדשטריק פון דײַן האַלדז,
געפֿאַנגענע טאָכטער ציון.
3 ווָאָרום אַזוי האָט גאָט
געזאָגט:אומזיסט זײַט איר פֿאַרקויפֿט
געוואָרן, און ניט פֿאַר געלט וועט איר
אויסגעלייזט ווערן.
4 ווָאָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:קיין מצרַים האָט געגידערט
מײַן פֿאָלק צוערשט, דאָרטן צו ווויינען,
און אַשור האָט אים פֿאַר גאָרנישט
געדריקט.
5 און אַצונד, ווָאָס האָב איך
דאָ, זאָגט גאָט, וועָן מײַן פֿאָלק
איז אַוועקגענומען געוואָרן פֿאַר
אומזיסט?זײַנע געוועלטיקער רימען
זיך, זאָגט גאָט, און תּמיד אַ גאַנצן
טאָג וועָרט מײַן נאָמען געלעסטערט.
6 דרום וועט מײַן פֿאָלק געוואָר
ווערן מײַן נאָמען;פֿאַר וואָר, אין יענעם
טאָג –אַז איך בין דער ווָאָס רעדט; דאָ
בין איך.
7 ווי שיין זײַנען אויף די בערגדי
פֿיס פון דעם אָנזאָגערווָאָס לאָזט הערן
שלום, ווָאָס זאָגט גוטס, ווָאָס לאָזט
הערן הילף:ווָאָס זאָגט צו ציון:דײַן
גאָט טוט קיניגן.
8 האָרך! דײַנע וועכטער הייבן אויף
זייער קָול, זיי זינגען אין איינעם,
ווָאָרום אויג אין אויג זעען זיי ווי גאָט
קערט זיך אום קיין ציון.
9 ברעכט אויס, זינגט אין איינעם,
איר חורבֿות פון ירושלים, ווָאָרום
גאָט האָט געטרייסט זײַן פֿאָלק, ער
האָט אויסגעלייזט ירושלים.
10 גאָט האָט אַנטבלויזט זײַן הייליקן
אָרעמפֿאַר די אויגן פון אַלע פֿעלקער,
און אַלע עקן פון דער ערד וועלן זעהן די
ישועה פון אונדזער גאָט.
11 טוט אײַך אָפֿ, טוט אײַך אָפֿ, גייט
אַרויס פון דאָרטן, אומריינס זאָלט איר
ניט אָנרירן;גייט אַרויס פון איר מיט,
רייניקט אײַך, איר טרעגער פון די
כלים פון גאָט!
12 פֿאַר וואָר, ניט אין אײַלעניש וועט
איר אַרויס, און ניט אין געלאָף וועט
איר גיין;ווָאָרום אײַך פֿאַרויס גייט

יהוה, און אײַך נאָכבאַלייט דער גאָט פֿון ישׂראל.

13 זע, באַגלײַקן וועט מײַן קנעכט, ער וועט דערהייבט און דערהויבן וועלן זײַן זייער הויך.

14 אַזוי ווי פֿיל האָבן געגאַפּט אויף דיר –אַזוי פֿאַרקרימלט, ניט פֿון אַ מענטשן איז געווען זײַן אויסזען, און זײַן געשטאַלט ניט פֿון מענטשנקינדער –

15 אַזוי וועט ער מאַכן אויפֿשפּרינגען פֿיל פֿעלקער, מלכים וועלן צומאַכן זייער מויל פֿאַר אים;וואָרום וואָס זיי איז ניט דערציילט געווארן, וועלן זיי זען, און וואָס זיי האָבן ניט געהערטוועלן זיי אָנקוקן.

53 ווער וואָלט געגלויבט אונדזער הערונג?און דער אָרעם פֿון גאָט האָט זיך אויף וועמען אַנטפּלעקט?

2 וואָרום ער איז אויפֿגעאָנגען ווי אַ שפּרײַץ גלײַך אַרויף, און ווי אַ וואָרצל פֿון טרוקענער ערד;ער האָט קיין געשטאַלט ניט געהאַט און קיין שיינקייט, אַז מיר זאָלן אים אָנקוקן, און קיין אויסזען, אַז מיר זאָלן אים גלוסטן.

3 ער איז געווען פֿאַראַכט, און אויסגעמיטן פֿון מענטשן, אַ מענטש מיט ווייטאָגן און צו קראַנקשאַפֿט געווויינט, און ווי איינער וואָס מע פֿאַרבאָרגט דעם פּנים פֿון אים;פֿאַראַכט, און מיר האָבן אים גערעכנט פֿאַר גאָרנישט.

4 אָבער דאָס האָט ער אונדזער קראַנקשאַפֿט געליטן, און אונדזערע ווייטאָגן, זיי האָט ער געטראָגן, בעת מיר האָבן אים גערעכנט פֿאַר אַ געפּלאָגטן, פֿאַר אַ געשלאָגענעם פֿון גאָט און געפּייניקטן.

5 און ער איז פֿאַרווונדט געווען אויבער אונדזערע פֿאַרברעכן, צעדריקט אויבער אונדזערע זינד;די אָפּקומעניש פֿאַר אונדזער גליק איז געווען אויף אים, און דורך זײַנע ביילן זײַנען מיר געהיילט געווארן.

6 מיר אַלע האָבן ווי שאָף געבלאָנדזשעט, איטלעכער צו זײַן וועג זיך געקערט;און גאָט האָט אויסגעלאָזט אויף אימדי זינד פֿון אונדז אַלעמען.

7 ער איז עדריקט געווארן, אָבער ער האָט זיך געבויגן, און פֿלעגט זײַן מויל ניט עפֿענען, ווי אַ לאַם וואָס ווערט צו דער שחיטה געפֿירט, און ווי אַ שעפּס וואָס איז שטום פֿאַר אירע שערערן;אָ, ער פֿלעגט זײַן מויל ניט עפֿענען.

8 דורך דריקונג און דורך שטראָף איז ער אַוועקגענומען געווארן, און מיט זײַן דור ווער האָט אינגעטענהט?וואָרום ער איז פֿאַרשניטן געווארן פֿון לאַנד פֿון די לעבעדיקע, פֿאַר דעם פֿאַרברעך פֿון מײַן פֿאָלקוואָס די פֿלאָג האָט זיי געקומט.

9 און מע האָט געמאַכט מיט רשָׁעים זײַן קבֿר, און מיטן תּקיף זײַן בערגל, הגם ער האָט קיין אומרעכט ניט געטאָן, און קיין באַטרוג איז ניט געווען אין זײַן מויל.

10 אָבער גאָט האָט אים געוואָלט צעדריקן מיט קראַנקשאַפֿט, צו זען אויב זײַן זעל וועט זיך מאַכן פֿאַר אַ קרבן;כּדי ער זאָל זען זאָמען, דערלענגערן זײַנע טעג, און דער רָצון פֿון גאָט דורך זײַן האַנט זאָל געלינגען.

11 מאַטערניש פֿון זײַן זעל וועט ער זיך אָנזען צו זאָט;מיט זײַן דערקענונג וועט מײַן קנעכט דער גערעכטערגערעכט מאַכן פֿיל, און זייערע זינד וועט ער טראָגן.

12 דרום וועל איך אים אײַנטיילן צווישן די גרויסע, און מיט מאַכטיקע וועט ער טיילן רויב;דערפֿאַר וואָס ער האָט אַנטבלויזט צום טויט זײַן זעל,

און איז מיט פַֿאַרבערעכער געציילט געווָאָרן, בעת דעם חטא פֿון פֿיל האָט ער געטרָאָגן, און פֿלָעגט פַֿאַר פַֿאַרברעכער זיך אײַנשטעלן.

54 זינג, דו עקרה, וואָס האָסט ניט געבאָרן, ברעך אויס אין געזאַנג און שרײַ אויס, דו וואָס האָסט ניט געווייטאָקט;וואָרום מער זײַנען די קינדער פֿון דער וויסטער, ווי די קינדער פֿון דער באַמַאָנטער, זָאָגט גָאָט.

2 בריי אויס דעם אָרט פֿון דײַן געצעלט, און די אומהאָנגען פֿון דײַנע ווויינונגען זָאָל מען אויסשטרעקן;ניט שפּאָר, מַאַך לַאַנג דײַנע שטריק, און דײַנע פֿלעקלעך באַפֿעסטיק.

3 וואָרום רעכטס און לינקס וועסטו זיך שפּרייטן, און דײַן זָאָמען וועט אָרבן די פֿעלקער, און שטעט פֿאַרוויסטע וועלן זיי באַזעצן.

4 זָאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום וועסט ניט אין בֿיוש בליבן, און זָאָלסט ניט פַֿאַרשעמט זײַן, וואָרום וועסט ניט זָאָלסט צו שָאַנד ווערן.

5 וואָרום דעם בֿיוש פֿון דײַן יוגנט וועסטו פַֿאַרגעסן, און די חרפה פֿון דײַן אלמנהשאַפֿט וועסטו מער ניט דערמאָנען. וואָרום דײַן באַשעפֿער איז דײַן מַאָן, יהוה פֿון צבֿאות איז זײַן נָאָמען;און דײַן אויסלייזער איז דער היילִיקער פֿון ישׂראל, גָאָט פֿון דער גאַנצער ערד ווערט ער גערופֿן.

6 וואָרום ווי אַ וויַיב פַֿאַרלָאָזן און פֿאַראומערט אין געמיטטוט דיך צוריקרופֿן יהוה;און אַ יוגנטוויַיב, קען זי דען נמאס ווערן?זָאָגט דײַן גָאָט.

7 אויף אַ קליין רגע האָב איך דיך פַֿאַרלָאָזן, אָבער מיט גרויס דערבאַרימונג וועל איך דיך אײַנזאַמלען.

8 אין אויסגוס פֿון כּעסהאָב איך אַ רגע פַֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון דיר, אָבער מיט אייביקער געטרָאָסט איך דיך דערבאַרימען, זָאָגט דײַן אויסלייזער, גָאָט.

9 וואָרום דאָס געוויסער פֿון נח איז דאָס מיר:אַזוי ווי איך האָב געשוואָרן אַז דאָס געוויסער פֿון נחזָאָל מער ניט אַריבערגיין איבער דער ערד, אַזוי האָב איך געשוואָרן ניט צו צערענען אויף דיר, און ניט אָנצושריַען אויף דיר.

10 וואָרום די בערג מעגן זיך אָפּטָאָן, און די הייכן מעגן זיך וואַקלען, אָבער מײַן געטרָאָסט וועט זיך פֿון דיר ניט אָפּטָאָן, און מײַן בונד פֿון שלום וועט זיך ניט וואַקלען, זָאָגט דײַן דערבאַרימער, גָאָט.

11 דו אָרימע, פֿון שטורעם געטריבענע, דו ניט געטרייסטע, זע, איך לייג אויס דײַנע שטיינער אין פַֿאַרבן, און וועל דיך גרונטפֿעסטן מיט סאַפּירשטיינער.

12 און איך וועל מאַכן דײַנע טורעמשפּיצן פֿון רובין, און דײַנע טויערן פֿון גאַרפֿונקלשטיינער, און דײַן גאַנצן געמאַרק פֿון גלוסטיקע שטיינער.

13 און אַלע דײַנע קינדער וועלן זײַן געלערנטע פֿון גָאָט;און גרויס וועט זײַן דער שלום פֿון דײַנע קינדער.

14 אויף געראַכטיקייט וועסטו אויפֿגעשטעלט ווערן;זײַ וויַיט פֿון דריקונג, וואָרום דאַרפֿסט ניט מורא האָבן, און פֿון אַ בראָך, וואָרום ער וועט ניט צוגענענ צו דיר.

15 זע, זָאָמלען מעג מען זיך זָאָמלען, אָבער אָן מײַן ווילן;ווער עס זָאָמלט זיך אויף דיר, וועט פַֿאַלן פֿון וועגן דיר.

16 זע, איך האָב באַשאַפֿן דעם מײַנסטעֿר, וואָס בלָאָזט אין דעם קוילפֿײַער, און ברענגט אַרויס אַ געצײַג פַֿאַר זײַן אַרבעט;און איך האָב באַשאַפֿן דעם פַֿאַרוויסטער צו צעשטערן.

17 איטלעך געצײַג וואָס וועט געפֿורעמט ווערן קעגן דיר, וועט ניט

געלינגען, און איטלעך צונג ווָאָס
וועט זיך שטעלן אין משפט מיט דיר,
וועסטו שולדיק מאַכן. דאָס איז די
אַרב פֿון די קנעכט פֿון גאָט, און זייער
געראַכטער לוין פֿון מיר, זאָגט גאָט.

55 העי, אַלע דאָרשטיקע, קומט
נאָך וואַסער, צו מאָל דער
ווָאָס האָט ניט קיין געלט;קומט שאַפֿט
אײַך אײַן און עסט, און קומט שאַפֿט
אײַך אײַן אָן געלטאון אָן געצאָלט ווײַן
און מילך.
2 נאָך ווָאָס זאָלט איר געלט צאָלן
פֿאַר ניט-ברויט?און אײַער מי פֿאַר
ווָאָס זעטיקט ניט?הערן הערט מיר צו,
און עסט גוטס, און אײַער זעל וועט זיך
קוויקן מיט פֿעטס.
3 נײַגט אײַער אויער, און קומט צו
מיר, הערט, און אײַער זעל וועט
לעבן;און איך וועל אײַך שליסן אַן
אייביקן בונד, ווי די געטרײַע חסדים
צו דָוִדן.
4 זע, אָן עדות צו די פֿעלקער האָב
איך אים געמאַכט, אַ פֿירשט אוֹן
באַפֿעלער פֿון די אומות.
5 זע, אַ פֿאָלק ווָאָס דו קענסט ניט,
וועסטו רופֿן, און אַ פֿאָלק ווָאָס קען דיך
ניט, וועט לויפֿן צו דיר, פֿון וועגן יהוה
דײַן גאָט, און צוליב דעם הייליקן פֿון
ישׂראל, ווײל ער האָט דיך באַשיינט.
6 זוכט גאָט ווען ער קען געפֿונען
ווערן, רופֿט אים ווען ער איז נאָענט.
7 זאָל דער רָשע פֿאַלאָזן זײַן
וועג, און דער מאַן פֿון אומרעכט
זײַנע טראַכטונגען;און זאָל ער זיך
אומקערן צו יהוה, און ער וועט אים
דערבאַרימען, און צו אונדזער גאָט,
וואָרום ער פֿאַרגיס אַ סך.
8 וואָרום ניט מײַנע טראַכטונגען
זײַנען אײַערע טראַכטונגען, און ניט
אײַערע וועגן זײַנען מײַנע וועגן, זאָגט
גאָט.
9 וואָרום ווי דער הימל איז העכער
פֿון דער ערד, אַזוי זײַנען מײַנע וועגן
העכער פֿון אײַערע וועגן, און מײַנע
טראַכטונגען פֿון אײַערע טראַכטונגען.
10 וואָרום אַזוי ווי עס נידערט פֿון
הימלדער רעגן און דער שניי, און
קערט זיך אַהין צו ניט אום, נײַערט ער
טרינקט אָן די ערד, און באַפֿרוכט זי
און באַשפֿראָצט זי, און גיט זריעה צו
דעם זייער, און ברויט צו דעם עסער;
11 אַזוי וועט זײַן מײַן וואָרט וואָס
גייט אַרויס פֿון מײַן מויל:עס וועט זיך
ניט אומקערן צו מיר לײדיק, נײַערט
עס וועט טאָן וואָס איך האָב געוואָלט,
און באַגליקן אום וואָס איך האָב עס
געשיקט.
12 וואָרום מיט שִׂמחה וועט איר
אַרויסגיין, און בשלום וועט איר
געפֿירט ווערן;די בערג און די
הייכוועלן אויסברעכן פֿאַר אײַך
אין געזאַנג, -און אַלע ביימער פֿון
פֿעלדוועלן קלאַפֿן די הענט.
13 אַנשטאָט דאָרן וועט אויפֿגיין אַ
ציפּרעס, אוֹן אַנשטאָט ווילדגעוועקס
וועט אויפֿגיין אַ מירט;און עס וועט זײַן
פֿאַר אַ נאָמען צו גאָט, פֿאַר אַן אייביקן
צייכן וואָס וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן.

56 אַזוי האָט גאָט
געזאָגט:היט רעכט, אוֹן
טוט גערעכטיקייט, וואָרום נאָנט
איז מײַן הילף צו קומען, אוֹן מײַן
גערעכטיקייט זיך צו אַנטפֿלעקן.
2 ווויל צו דעם מאַן וואָס טוט דאָס
דאָזיקע, אוֹן דעם מענטשנקינד וואָס
האַלט זיך דעראָן!וואָס היט שבת, אים
ניט צו פֿאַרשוועכן, אוֹן היט זײַן האַנט
פֿון צו טאָן אַ שום בייז.
3 אוֹן ניט זאָגן זאָל דער
פֿרעמדגעבאָרענער, וואָס באַהעפֿט זיך
צו גאָט, אַזוי צו זאָגן:אָפֿזונדערן וועט
מיך אָפֿזונדערן גאָט פֿון זײַן פֿאָלק;אוֹן
ניט זאָגן זאָל דער סָריס:זע, איך בין אַ
טרוקענער בוים.
4 וואָרום אַזוי האָט גאָט
געזאָגטאויף די סָריסים וואָס

היטן מיינע שבתים, און ווייל֗ן אויס
דאָס וואָס איך וויל, און האַלטן זיך אָן
מײַן בונד:
5 זיי ווועל איך געבן אין מײַן
הויזאון אין מײַנע מויערן אָנדענק
און אַ נאָמען, בעסער פון זין און פון
טעכטער;אַן אייביקן נאָמען ווועל איך
זיי געבן, וואָס וועט ניט פאַרשניטן
ווערן.
6 און די פֿרעמדגעבאָרענע וואָס
באַהעפֿטן זיך צו גאָט, אים צו
טאָן דינסט, און ליב צו האָבן דעם
נאָמען פון גאָט, אים צו זײַן פאַר
קנעכט;איטלעכער וואָס היט שבת אים
ניט צו פֿאַרשוועכן,
7 זיי ווועל איך ברענגען צו
מײַן הייליקן באַרג, און וועל
זיי דערפֿרייען אין מײַן הויז פון
געבעט;זייערע בראַנדאָפּפֿער און
זייערע שלאַכטאָפּפֿערוועלן זײַן צו
באַווילקונג אויף מײַן מזבח;וואָרום
מײַן הויז וועט ערפֿרפֿן וועדערופֿאָס הויז
פון געבעט פאַר אַלע פֿעלקער.
8 אַזוי זאָגט גאָט דער האַר, דער
וואָס זאַמלט אײַן די פֿאַרשטויסענע פון
ישׂראל:איך וועל נאָך אײַנזאַמלען צו
אים, די וואָס פֿלעגן זיך אײַנזאַמלען
קעגן אים.
9 אַלע חיות פון פֿעלד, קומט אַהער
עסן, אַלע חיות אין וואַלד!
10 זײַנע וועכטער זײַנען בלינדע
אַלע, זיי וויסן גאָרניט;שטומע הינט
זײַנען זיי אַלע, זיי קענען ניט בילן;זיי
ליגן און חלומען, זיי האָבן ליב שלאָפֿן.
11 און די הינט זײַנען ווילד זשעדנע,
זיי ווייסן ניט פון זעט;און יענע זײַנען
פֿאַסטוכערוואָס וווייסן ניט אָכט צו
געבן;זיי אַלע קערן זיך צו זייער וועג,
איטלעכער צו זײַן גייציקייט, פון עק
צו עק.
12 "קומט, איך וועל ברענגען ווײַן,
און לאָמיר זויפֿן דעם טרונק;און ווי
דער אַזוי זאָל זײַן מאָרגעדיקער טאָג,
און גרעסער נאָך פֿיל".

57 דער גערעכטער גייט
אונטער, און קיין מענטש
נעמט ניט צום האַרצן, און פֿרומע
לײַט ווערן אַוועקגענומען, און
קיינער באַטראַכט ניט, אַז פון וועגן
דער שלעכטיקייטאיז אַוועקגענומען
געווארן דער גערעכטער.
2 ער גייט צו זײַן פֿריד;אויף זייערע
קבֿר-געלעגערס רועזדי וואָס זײַנען
געגאַנגען אין זייער ערלעכקייט.
3 און איר ענענטע אַהער, זין פון אַ
כישופֿמאַכערין, זאָמען פון אַ נואף און
אַ זונה.
4 אויף וועמען מאַכט איר אײַך
לוסטיק?אויף וועמען רײַסט איר אויף
דאָס מויל, שטעקט איר אַרויס אַ
צונג?פֿאַר וואָר, איר זײַט קינדער פון
פֿאַרבראַך, זאָמען פון ליגן,
5 איר וואָס דערהיצט אײַך צווישן
די אײכנבײַמער, אונטער יעטוועדער
צווײַגהאַפֿטיקן בוים;וואָס שעכט די
קינדער אין די טאָלן, אונטער די
שפֿאַלטן פון די פֿעלדזן.
6 צווישן די גלאַטע שטיינער פון
טאָל איז דײַן טייל, זיי, זיי זײַנען
דײַן גורל;צו זיי אויך האָסטו געגאָסן
גיסאָפּפֿער, האָסטו אויפֿגעבראַכט
שפּײַזאָפּפֿער. זאָל איך וועגן דעם זיך
באַרוען?
7 אויף אַ הויכן און דערהויבענעם
באַרגהאָסטו דײַן געלעגער
געמאַכט;אַהין אויך ביסטו
אַרויפֿגעגאַנגענשלאַכטאָפּפֿער צו
שלאַכטן.
8 און הינטער דער טיר און דעם
בײַשטידלהאָסטו אַרויפֿגעטאָן דײַן
דערמאָנצייכן, וואָרום פון מיר ביסטו
אָפֿן אַוועקגעגאַנגען;האָסט בראַייט
געמאַכט דײַן געלעגער, און האָסט
דיר אויסגעקליבן פון דיוואָס דו האָסט
זייער געלעגער ליב געהאַט, זייער
האַנט געזען.
9 און ביסט געגאַנגען צום מלך
מיט זאַלב, און האָסט געמערט דײַנע

בשִׂמים;און האָסט געשיקט דײַנע שלוחים ביז אין דער ווײַט, און ביז אין אונטערערד געמאַכט נידערן.
10 פֿון דײַנע פֿיל וועגן ביסטו מיד געוואָרן, אָבער האָסט ניט געזאָגט: פֿאַרפֿאַלן!שטאַרקייט אין דײַן האַנט האָסטו געפֿונען, דרום האָסטו זיך ניט געקימערט.
11 און פֿאַר וועמען האָסטו זיך געשרעקט און מורא געהאַט, אַז דו זאָלסט זיך פֿאַרשטעלן?אַז אָן מיר האָסטו ניט געדאַכט, ניט געדענקט זיך צום האַרצן;פֿאַר וואָר, איך שווײג, און פֿון אייביק אָן, דרום האָסטו ניט מורא פֿאַר מיר.
12 וועל איך דערציילן דײַן ״גערעכטיקייט״, און דײַנע מעשׂים, זיי וועלן דיר ניט גוטס טאָן.
13 אַז דו שרײַסט, זאָלן דײַנע געזעמלטן דיך מציל זײַן;אָבער זיי אַלעמען וועט דער ווינט אַוועקטראָגן, וועט אַ הויך אַוועקנעמען;און דער וואָס באַשיצט זיך אין מירוועט אַרבן דאָס לאַנד, און ירשענען מײַן הייליקן באַרג.
14 און ער וועט זאָגן:טרעט אויס, טרעט אויס, ראַמט אָפֿ דעם וועג, הייבט אויף די שטרויכלונגפֿון דעם וועג פֿון מײַן פֿאָלק.
15 וואָרום אַזוי זאָגט דער הויכער און דערהויבענער, דער וואָס רוט אייביק, און הייליק איז זײַן נאָמען:אין הויכקייט און הייליקייט טו איך רוען, אָבער אויך בײַם דערשלאָגענעם און געפֿאַלענעם אין גמיטן, אויפֿצולעבן דאָס גמיטס פֿון געפֿאַלענע, און אויפֿצולעבן דאָס האַרץ פֿון דערשלאָגענע.
16 וואָרום ניט אייביק טו איך קריגן, און ניט תּמיד טו איך צערנענען;וואָרום דער גײַסט וואָס באַקלייידט זיך, איז פֿון מיר, און די נשׁמות האָב איך געמאַכט.
17 פֿאַר דער זינדט פֿון זײַן גייציקייטהאָב איך געצערנט, און אים געשלאָגן, מיך פֿאַרבאָרגן און געצערנט, ווײַל ער איז אָפּגעקערעריש געגאַנגענאין וועג פֿון זײַן האַרצן.
18 איך האָב געזען זײַנע וועגן, אָבער איך וועל אים היילן, און וועל אים פֿירן, און וועל באַצאָלן נחמות אים און זײַנע טרויערער.
19 איך באַשאַף אַ ליפּנפֿרוכט:״שלום, שלום צום נאָנטן און צום ווײַטן!״זאָגט גאָט, און איך וועל אים היילן.
20 אָבער די רשָׁעים זײַנען ווי אַ ים אַ געטריבענער, וואָס קען זיך ניט אײַנשטילן, און זײַנע וואַסערן טרײַבן קויט און ליים. ניטאָ קיין שלום, זאָגט מײַן גאָט, פֿאַר די רשָׁעים.

58 רוף מיט קעל, זאָלסט ניט צוריקהאַלטן, אַזוי ווי אַ שופֿר הייב אויף דײַן קָול, און זאָג מײַן פֿאָלק זייער פֿאַרברעך, און דעם הויז פֿון יעקבֿ זייערע זינדן.
2 און זיי זוכן מיך נאָך טאָג פֿאַר טאָג, און וויסן מײַנע וועגן באַגערן זיי!אַזוי ווי אַ פֿאָלק וואָס טוט גערעכטיקייט, און פֿאַרלאָזט ניט דאָס געזעץ פֿון זײַן גאָט, פֿאַרלאַנגען זיי פֿון מיר משפּטים גערעכטע, די נאָנטקייט פֿון גאָט באַגערן זיי.
3 ״פֿאַר וואָס פֿאַסטן מיר, און דו זעסט ניט?פֿײַניקן מיר אונדזער זעל, און דו מערקסט ניט?״זעט, אין טאָג פֿון אײַער פֿאַסטן געפֿינט איר אַן עסק, און אַלע אײַערע אַרבעטער טוט איר דריקן.
4 איר פֿאַסט דאָך נאָר פֿאַר קריג און שטרײַט, און צו שלאָגן מיטן פֿויסט פֿון אומרעכט;איר פֿאַסט ניט אין אַזאַ טאָגצו מאַכן הערן אין דער הייך אײַער קָול.
5 איז אַזאַ דאָס פֿאַסטן וואָס איך האָב אויסגעווײַלט?אַ טאָג פֿאַר אַ מענטשן צו פֿײַניקן זײַן זעל?צו בייגן ווי אַ וואַסערריטל זײַן קאָפּ, און זאַק און אַש

זאָל ער זיך אויסבעטן?צי דאָס רופֿסטו פֿאַסטן, און אַ טאָג פֿון באַווילליקונג צו גאָט?

6 איז ניט דאָס דאָס פֿאַסטן וואָס איך האָב אויסגעווילט:לויז מאַכן די קייטן פֿון אומרעכט, אָפּבינדן די בינדשטריק פֿון יאָך, און אַרויסלאָזן פֿריי די געדריקטע, און יעטוועדער יאָך זאָלט איר צעברעכן?

7 איז עס ניט, אָפּצובריען דײַן ברויט דעם הונגעריקן, און פֿאַרוואָגלטע אָרימע זאָלסטו אַריינברענגען אין הויז?אַז דו זעסט אַ נאַקעטן, זאָלסטו אים באַדעקן, און פֿון דײַן אייגן פֿלייש זאָלסטו זיך ניט פֿאַרהוילן?

8 דענצמאָל וועט אויסברעכן ווי דער פֿרימאָרגן דײַן ליכט, און דײַן היילונג וועט אַרויסשפּראָצן גיך;און דיר פֿאַרויס וועט גיין דײַן געראַטטיקייט, און די פּראַכט פֿון גאָט וועט דיך נאָכבאַלייטן.

9 דענצמאָל וועסטו רופֿן, און גאָט וועט ענטפֿערן;וועסט שרײַען, און ער וועט זאָגן: דאָ בין איך!אַז דו וועסט אָפּטאָן פֿון צווישן דיר פֿאַראָכונג, טייטלען מיטן פֿינגער, און רעדן אומרעכט;

10 און וועסט אויסשטרעקן צום הונגעריקן דײַן זעל, און די געדריקטע זעל וועסטו זעטן;דענצמאָל וועט אויפֿשײַנען אין חושך דײַן ליכט, און דײַן פֿינצטערקייט ווי מיטן טאָג.

11 און גאָט וועט דיך פֿירן תּמיד, און וועט זעטן אין טריקנישן דײַן זעל, און דײַנע ביינער וועט ער שטאַרקן;און וועסט זײַן ווי אַ גאָרטן אָנגעטרונקענער, און ווי אַן אויסגאַנג וואַסערוואָס זײַנע וואַסערן טוען ניט פֿעלשן.

12 און מע וועט אָפּבויען בײַ דיר אייביקע חורבֿות, גרונטפֿעסטן פֿון דָור-דורות וועסטו אויפֿשטעלן;און מע וועט דיך רופֿן פֿאַרמויערער פֿון בראָכן, באַנײַער פֿון וועגן צום ווויניען.

13 אַז דו וועסט אָפּהאַלטן צולײַב שבת דײַן פֿוס, פֿון טאָן דײַנע עסקים אין מײַן הייליקן טאָג;און וועסט רופֿן שבת אַ תּענוג, דעם הייליקן [טאָג] פֿון גאָט, געערלעכט;און וועסט אים ערלעכן, ניט צו טאָן דײַנע גאַנגען, ניט צו געפֿינען דיר אַן עסק, אָדער אָפּרעדן אַ זאַך.

14 דענצמאָל וועסטו זיך קוויקן מיט גאָט, און איך וועל דיך אַרויפֿזעצן אויף די הייכן פֿון דער ערד, און דיך מאַכן עסן די אַרב פֿון דײַן פֿאָטער יעקבֿ;וואָרום דאָס מויל פֿון גאָט האָט געredt.

59 זעט, די האַנט פֿון גאָט איז ניט קורץ צו העלפֿן, און זײַן אויער איז ניט שוווער צו הערן;

2 נאָר אײַערע זינד פֿלעגן צעשײדנצווישן אײַך און אײַער גאָט, און אײַערע חטאים האָבן פֿאַרבאָרגן זײַן פּנים פֿון אײַך, ניט צוזוהערן.

3 וואָרום אײַערע הענט זײַנען באַפֿלעקט מיט בלוט, און אײַערע פֿינגער מיט זינד;אײַערע ליפּן זאָגן ליגן, אײַערע צונג רעדט אומרעכט.

4 קיינער לאָדט ניט מיט גערעכטקייט, און קיינער טענהט ניט מיט אמת;מע פֿאַרזיכערט זיך אויף נישט, און מע רעדט פֿאַלש, מע טראָגט אומגליק, און מע געבערט אומרעכט.

5 אייער פֿון אַ שלאַנג בריטן זיי אויס, און שפּינווועבס טוען זיי וועבן;דער וואָס עסט פֿון זייערע אייער שטאַרבט, און דאָס צעדריקטע ברעכט אויס אין אַ נאָטערשלאַנג.

6 זייערע געוועבן זײַנען ניט אויף אַ בגד, און מען קען זיך ניט צודעקן מיט זייערע מַרבעט;זייערע מַרבעט איז מַרבעט פֿון אומרעכט, און אויפֿטו פֿון רויב איז אין זייערע הענט.

7 זייערע פֿיס לויפֿן צו שלעכטס, און זיי אײַלן צו פֿאַרגיסן אומשולדיק

בלוט;זייערע טראַכטונגען זײַנען טראַכטונגען פֿון אומרעכט, פֿאַרוויסטונג און בראָך זײַנען אין זייערע שלאַכן.
8 דעם וועג פֿון שלום ווייסן זיי ניט, און ניטָא קיין געראַדעכטקייט אין זייערע געגנ;זיי האָבן פֿאַרקרימט זייערע שטעגן, קיינער ווָאס טרעט דערויף ווייס ניט פֿון שלום.
9 דרום איז געראַדעכטקייט ווײַט פֿון אונדז, און אונדז דערגרייכט ניט קיין הילף;מיר האָפֿן אויף ליכט, ערשט עס איז חושך, אויף שײַן, און מיר גייען אין פֿינצטערניש.
10 מיר טאַפֿן ווי בלינדע אָן דער וואַנט, און אַזוי ווי אָן אויגן טאַפֿן מיר אַרום;מיר שטרויכלען אין מיטן טאָג, ווי אין אָוונט, מיר זײַנען אין חושכנישן אַזוי ווי די מתים.
11 מיר ברומען ווי די בערן אַלע, און קלאָגן ווי די טויבן קלאָגן מיר;מיר האָפֿן אויף געראַדעכטקייט, און ניטָא, אויף אַ ישועה, און זי איז ווײַט פֿון אונדז.
12 וואָרום פֿיל זײַנען אונדזערע פֿאַרברעכן פֿאַר דיר, און אונדזערע חטאים זאָגן עדות קעגן אונדז; וואָרום אונדזערע פֿאַרברעכן זײַנען בײַ אונדז, און אונדזערע זינד – זיי ווייסן מיר ווויל:
13 ברעכן און לייקענען אָן יהוה, און זיך אָפּקערן פֿון הינטער אונדזער גאָט, רעדן רויב און אָפּקערונג, טראָגן און אַרויסברענגען פֿון האַרצן פֿאַלשע רייד.
14 און אָפּגעטרעטן אַהינטער איז געראַדעכטקייט, און רעכטפֿאַרטיקייט שטייט פֿון דער ווײַטן, וואָרום געשטרויכלט אין גאַס איז דער אמת, און ערלעכקייט קען ניט אַרײַנקומען.
15 און דער אמת פֿעלט, און דער ווָאס קערט זיך אָפּ פֿון בייז, ווערט פֿאַר משוגע געהאַלטן. און גאָט האָט געזען, און עס איז געווען שלעכט אין זײַנע אויגן, ווָאס קיין געראַדעכטקייט איז ניטָא.
16 און ער האָט געזען, אַז קיין מענטש איז ניטָא, און זיך פֿאַרוווּנדערט, ווָאס קיינער שטעלט זיך ניט אין;האָט אים זײַן אָרעם געהאָלפֿן, און זײַן געראַדעכטקייט, זי האָט אים אונטערגעלעגט.
17 און ער האָט אָנגעטאָן געראַדעכטקייט ווי אַ פּאַנצער, און אַ קיווער פֿון הילף אויף זײַן קאָפּ;און ער האָט אָנגעטאָן קלייַדער פֿון נקמה צום מלבוש, און זיך אײַנגעוויקלט ווי אין אַ מאַנטל אין צארן.
18 אַזוי ווי נאָך די טוּנגען, אַזוינערנאָך ווועט ער באַצאָלן, גרימצארן צו זײַנע פֿײַנט, פֿאַרגעלטונג צו זײַנע שׂונאים;צו די אינזלען ווועט ער פֿאַרגעלטונג באַצאָלן.
19 און מע ווועט מורא האָבן פֿאַרן נאָמען יהוה פֿון מערבֿ, און פֿון אויפֿגאַנג פֿון זון פֿאַר זײַן פּראַכט;וואָרום דער פֿײַנט ווועט קומען ווי אַ שטראָם, ווָאס דער אָטעם פֿון גאָט טרײַבט אים אָן.
20 און קומען ווועט אַן אויסלייזער פֿאַר ציון, און פֿאַר די אָפּגעקערטע פֿון זינד אין יעקבֿ, זאָגט גאָט.
21 און איך – דאָס איז מײַן בונד מיט זיי, זאָגט גאָט:מײַן גײַסט ווָאס אויף דיר, און מײַנע ווערטער ווָאס איך האָב אַרײַנגעטאָן אין דײַן מויל, וועלן זיך ניט אָפּטאָן פֿון דײַן מויל, און פֿון דעם מויל פֿון דײַנע קינדער, און פֿון דעם מויל פֿון דײַנע קינדסקינדער, זאָגט גאָט, פֿון אַצונד און ביז אייביק.

60 שטיי אויף, לײַכט אויף, וואָרום דײַן ליכט איז געקומען, און די פּראַכט פֿון גאָט שײַנט אויף אײַך.
2 וואָרום זע, פֿינצטערניש וועט באַדעקן די ערד, און אַ נעבל די

פֿעלקער, אָבער אויף דיר ווועט
אויפֿשײַנען גאָט, און זײַן פּראַכט
ווועט זיך ווײַזן אויף דיר.
3 און פֿעלקער ווועלן גיין פֿאַר דײַן
ליכט, און מלכים פֿאַר דער העלקייט
פֿון דײַן שײַן.
4 הייב אויף רונד אַרום דײַנע אויגן,
און זע:זיי זײַנען אײַנגעזאַמלט, זיי
קומען צו דיר:דײַנע זין קומען אָן פֿון
דער ווײַט, און דײַנע טעכטער ווערן
אויפֿן זײַט געטראָגן.
5 דענצמאָל ווועסטו זען און ווועסט
לײַכטן, און ציטערן און בריַיט ווערן
ווועט דײַן האַרץ;ווײַל אויבערגיין צו
דיר ווועט די רײַכקייט פֿון ים, דער
פֿאַרמעג פֿון די פֿעלקער ווועט קומען
צו דיר.
6 אַ שפּע פֿון קעמלען ווועט דיך
באַדעקן, יונגקעמלען פֿון מדין און
עֵיפֿה, אַלע פֿון שבא געקומען;גאָלד
און ווײַרויך ווועלן זיי טראָגן, און די
לויבן פֿון גאָט ווועלן זיי אָנזאָגן.
7 אַלע שאָף פֿון קֵדר ווועלן
אײַנגעזאַמלט ווערן צו דיר, די
ווידערס פֿון נבָיות ווועלן זײַן דיר
צו דינסט; זיי ווועלן אויפֿגיין מיט
באַווילקונג אויף מײַן מזבח; און מײַן
הויז פֿון שיינקייט ווועל איך באַשיינען.
8 ווער זײַנען די דאָזיקע וואָס פֿליִען
ווי אַ וואָלקן, און ווי די טויבן צו
זייערע שלאָגן?
9 פֿאַר וואָר, צו מיר ווועלן די
אינזלען זיך זאַמלען, און די שיפֿן פֿון
תַּרשיש צוערשט, צו ברענגען דײַנע
קינדער פֿון דער ווײַט, זייער גאָלד און
זייער זילבער מיט זיי, צום נאָמען פֿון
יהוה דײַן גאָט, און צום ייליקן פֿון
ישׂראל, ווײל ער האָט דיך באַשיינט.
10 און פֿרעמדגעבאָרענע ווועלן
בויען דײַנע מויערן, און זייערע מלכים
ווועלן דיך באַדינען;ווײַל אין מײַן
צאָרן האָב איך דיך געשלאָגן, און
אין מײַן באַווילקונג האָב איך דיך
דערבאַרימט.
11 און אָפֿן וועלן זײַן דײַנע טויערן
תּמיד, טאָג און נאַכט וועלן זיי ניט
פֿאַרשלאָסן ווערן, כדי צו ברענגען
דעם פֿאַרמעג פֿון די פֿעלקער צו
דיר;און זייערע מלכים וועלן מיטפֿאָרן.
12 וואָרום דאָס פֿאָלק און דאָס
קינגרײַך, וואָס וועלן דיר ניט דינען,
וועלן אונטערגיין, און די פֿעלקער
וועלן וויסט פֿאַרוויסט ווערן.
13 די פּראַכט פֿון לבָנון וועט קומען
צו דיר, ציפּרעס, טעננבוים, און
בוקסבוים אין איינעם, צו באַשיינען
דעם אָרט פֿון מײַן הייליקטום;און דעם
אָרט פֿון מײַנע פֿיס וועל איך ערלעכן.
14 און געבויגן וועלן קומען צו דירדי
זין פֿון דײַנע פֿײַניקער, און בוקן זיך
צו דײַנע פֿוסטריטוועלן אַלע דײַנע
לעסטערער;און זיי וועלן דיך רופֿן די
שטאָט פֿון גאָט, ציון פֿון דעם ייליקן
פֿון ישׂראל.
15 אָנשטאָט דײַן זײַן פֿאַרלאָזט און
פֿאַרהאַסט, און אָן א דורכגייער, וועל
איך דיך מאַכן צום אייביקן שטאָלץ, אַ
פֿרייד אויף דָור-דורות.
16 און וועסט זייגן דאָס מילך פֿון
די פֿעלקער, און די ברוסט פֿון מלכים
וועסטו זייגן;
17 אָנשטאָטן קופֿער וועל איך
ברענגען גאָלד, און אָנשטאָטן אײַזן
וועל איך ברענגען זילבער, און
אָנשטאָט די האָלצן, קופֿער, און
אָנשטאָט די שטיינער, אײַזן; און
איך וועל מאַכן פֿאַר דײַן אויפֿזעער
שלום, און פֿאַר דײַנע הערשער
גערעכטיקייט.
18 מער וועט ניט געהערט ווערן
רויב אין דײַן לאַנדפֿאַרוויסטונג און
בראָך אין דײַנע געמאַרקן;און וועסט
רופֿן דײַנע מויערן "ישועה", און דײַנע
טויערן "לויב".
19 די זון וועט דיר מער ניט זײַן פֿאַר
ליכט ביַי טאָג, און פֿאַר העלקייט וועט
דיר ניט שײַנען די לבָנה, נאָר יהוה
וועט דיר זײַן פֿאַר אַן אייביקן ליכט,

און דיין גאָט פֿאַר דיין שיינקייט.
20 ניט אונטערגיין וועט דיין
זון מער, און דיין לבֿנה וועט ניט
אײַנגעטאָן ווערן, ווָאַרום גאָט וועט
דיר זײַן פֿאַר אַן אייביקן ליכט, און
געענדיקט וועלן זײַן די טעג פֿון דיין
טרויער.
21 און דיין פֿאָלק וועלן זײַן אַלע
גערעכטע, אויף אייביק וועלן זיי ַאַרבן
דאָס לאַנד –דער צווײַג פֿון מײַן
פֿלאַנצונג, דאָס ווערק פֿון מײַנע הענט
זיך צום רימען.
22 דער קלענסטער וועט ווערן צו
טויזנט, און דער מינדסטער צום
מאַכטיקן פֿאָלק;איך גאָט וועל דאָס
אײַלן אין זײַן צײַט.

61 דער גײַסט פֿון גאָט דעם
האַר איז אויף מיר, ווײַל
גאָט האָט מיך געזאַלבטצו ברענגען
אַ בשׂורה צו די פֿאַרליטענע;מיך
געשיקט צו פֿאַרבינדן די צעבראָכענע
הערצער, אויסצורופֿן פֿרײַשאַפֿט צו
די געפֿאַנגענע, און לויזלאָזונג צו די
געבונדענע;
2 אויסצורופֿן אַ יאָר פֿון באַווילקונג
פֿון יהוה, און אַ טאָג פֿון נקמה
פֿון אונדזער גאָט;צו טרייסטן אַלע
טרויערער;
3 צו באַשערן די טרויערער פֿון
ציון, זיי צו געבן אַ הויב אָנשטאָט
שטויב, אייל פֿון פֿרייד אָנשטאָט
טרויער, אַ מאַנטל פֿון לויב אָנשטאָט אַ
באַטריבט געמיט;און מע וועט זיי רופֿן
די אײכביימער פֿון גערעכטקייט, די
פֿלאַנצונג פֿון גאָט זיך צום רימען.
4 און זיי וועלן אָפּבויען אייביקע
חורבֿות, וויסטענישן פֿון פֿאַרצײַטן
וועלן זיי אויפֿריכטן, און זיי וועלן
באַנײַען חרבֿע שטעט, וויסטענישן פֿון
דָור-דורות.
5 און פֿרעמדע וועלן שטייאון
פֿיטערן אײַערע שאָף, און
פֿרעמדגעבאָרענע וועלן
זײַנאײַערע אַקערלײַט און אײַערע
ווײַנגערטנירער.
6 און איר וועט כּהנים פֿון יהוה
גערופֿן ווערן, דינער פֿון אונדזער
גאָט וועט גענאָגט ווערן אויף אײַך.
דעם פֿאַרמעג פֿון די פֿעלקער וועט
איר עסן, און זייער פּראַכט וועט איר
אײַבערנעמען.
7 פֿאַר אײַער טאָפּעלער בושה, און
וויל מע פֿלעגט זינגען: "שׂאַנד איז
זייער חלק", דרום וועלן זיי ירשענען
טאָפּל אין זייער לאַנד;אַן אייביקע
פֿרייד וועט בײַ זיי זײַן.
8 וואָרום איך גאָט האָב ליב
גערעכטיקייט;איך האָב פֿײַנט גזלה
מיט אומרעכט, און איך וועל געבן
וואָרהאַפֿטיק זייער לוין, און אַן
אייביקן בונד וועל איך זיי שליסן.
9 און באַוווסט בײַ די פֿעלקער וועט
זײַן זייער זאָמען, און זייערע שפּראָצן
צווישן די אומות;אַלע וואָס זעען זיי
וועלן זיי דערקענען, אַז זיי זײַנען דער
זאָמען וואָס גאָט האָט געבענטשט.
10 פֿרייען פֿריי איך זיך מיט יהוה,
לוסטיק איז מײַן זעל מיט מײַן גאָט,
וואָרום ער האָט מיר אָנגעטאָן קליידער
פֿון הילף, אַ מאַנטל פֿון זיג מיר
אַרומגעווויקלט, ווי אַ חתן טוט אָן אַ
כּהן-הויב, און ווי אַ כלה צירט זיך אָן
מיט אירע תַּכשיטין.
11 וואָרום ווי די ערד לאָזט אַרויס
איר שפּראָצונג, און ווי אַ גאָרטן מאַכט
שפּראָצן זײַנע זאָמען, אָזוי וועט גאָט
דער האַר מאַכן שפּראָצן זיג און לויב,
אַנטקעגן פֿאַר אַלע פֿעלקער.

62 פֿון וועגן ציון וועל איך
ניט שווײַגן, און פֿון וועגן
ירושלים וועל איך ניט רוען, ביז אַרויס
ווי דער שײַן וועט איר געראַטקייט,
און איר הילף ווי אַ פֿלאַם וואָס
ברענט.
2 און די פֿעלקער וועלן זען דיין
געראַטקייט, און אַלע מלכים דיין

כּבֿוד;אוּן מע וועט דיך רופֿן אַ נײַעם נאָמען, וואָס דאָס מוּל פֿון גאָט וועט אים אָנרופֿן.

3 אוּן וועסט זײַן אַ קרוין פֿון שיינקײטאײַן דער האַנט פֿון יהוה, אוּן אַ מַלכותדיקע הויבאין דער האַנטפֿלעך פֿון דײַן גאָט.

4 אויך דיר וועט מער ניט געזאָגט ווערן "פֿאַרלאָזטע", אוּן אויך דײַן לאַנד וועט מער ניט געזאָגט ווערן "ווייסטעניש", נאָר דיך וועט מען רופֿן "מײַן-גלוסט-צו-איר", אוּן דאָס לאַנד דינס "באַמאַנטע";וואָרום גאָט טוט דיך גלוסטן, אוּן דײַן לאַנד וועט באַמאַנט ווערן.

5 וואָרום ווי אַ בחור באַמאַנט אַ יונגפֿרוי, וועלן דיך באַמאַנען דײַנע קינדער;אוּן ווי די פֿרײד פֿון אַ חתן מיט דער כּלה, וועט זיך פֿרייען מיט דיר דײַן גאָט.

6 אויף דײַנע מויערן, ירושלים, האָב איך אויפֿגעשטעלט שָׁומרים, אַ גאַנצן טאָג אוּן אַ גאַנצע נאַכט, זיי זאָלן תּמיד ניט שווײַגן. איר דערמאָנער פֿון גאָט, קיין רו ניט צו אײַך!

7 אוּן איר זאָלט ניט געבן קיין רו צו אים, ביז ער וועט אויפֿריכטן, אוּן ביז ער וועט מאַכן ירושלים‌אַ לויב אויף דער ערד.

8 גאָט האָט געשוואָרן בײַ זײַן רעכטער האַנט, אוּן בײַ זײַן מאַכטיקן אָרעם:אויב איך וועל מער געבן דײַן תּבואה‌פֿאַר שפּײַז צו דײַנע פֿײַנט!אוּן אויב פֿרעמדגעבאָרענע וועלן טרינקען דײַן ווײַנוואָס דו האָסט זיך געמיט אויף אים!

9 נײַערט אירע אַרײַננעמער וועלן זי עסן, אוּן וועלן לויבן גאָט;אוּן זײַנע אײַנזאַמלער וועלן אים טרינקען‌אין די הויפֿן פֿון מײַן הייליקטום.

10 גייט דורך, גייט דורך דורך די טויערן, ראַמט אָפּ דעם וועג פֿון דעם פֿאָלק!טרעט אויס, טרעט אויס דעם שטעג, רייניקט אָפּ פֿון שטיינער!הייבט אויף אַ פֿאָן צו די פֿעלקער!

11 זע, גאָט האָט געמאַכט הערבֿיז צום עק פֿון דער ערד:זאָגט צו טאָכטער צִיון:זע, דײַן הילף איז געקומען;זע, זײַן לוין איז מיט אים, אוּן זײַן פֿאַרגעלטונג אים פֿאַרויס.

12 אוּן מע וועט זיי רופֿן דאָס הייליקע פֿאָלק, די אויסדערליזטע פֿון גאָט; אוּן דיך וועט מען רופֿן "געזוכטע", "ניט פֿאַרלאָזענע שטאָט".

63 ווער איז דער וואָס קומט פֿון אדום, אין געוויטיקטע בגדים פֿון בָּצרה? דער וואָס איז פֿראַכטיק אין זײַן מלבוש, אויסגעבויגן אין זײַן גרויס שטאַרקייט? איך וואָס רעד מיט גערעכטיקייט, וואָס בין מאַכטיק צו העלפֿן.

2 פֿאַר וואָס איז רויט אויף דײַן קלייד, אוּן דײַנע בגדים ווי בײַם טרעטער אין אַ קעלטער?

3 איך האָב געטרעטן אַ קעלטער אַליין, אוּן פֿון די פֿעלקער איז קיינער מיט מיר ניט געווען; אוּן איך האָב זיי געטרעטן אין מײַן כּעס, אוּן זיי געטראַמפּלט אין מײַן גרימצאָרן; האָט געשפּריצט זייער זאַפֿט אויף מײַנע בגדים, אוּן אַלע מײַנע קלײדער האָב איך באַפֿלעקט.

4 וואָרום אַ טאָג פֿון נקמה איז אין מײַן האַרצן, אוּן מײַן יאָר פֿון דערלייזונג איז געקומען.

5 אוּן איך האָב מיך אומגעקוקט, אוּן ניט געווען קיין העלפֿער, אוּן איך האָב מיך געווונדערט, אוּן ניט געווען קיין אונטערלענער; האָט מיך מײַן אָרעם געהאָלפֿן, אוּן מײַן גרימצאָרן, ער האָט מיך אונטערגעלענט.

6 אוּן איך האָב געטרעטן די פֿעלקער אין מײַן כּעס, אוּן זיי פֿאַרשיכורט מיט מײַן גרימצאָרן, אוּן געמאַכט נידערן צו דער ערד זייער זאַפֿט.

7 די חסדים פֿון יהוה וועל איך דערמאָנען, די לויבונגען פֿון גאָט, וועדליק אַלץ וואָס גאָט האָט אונדז געטאָן, און די פֿיל טובֿות צום הויז פֿון ישׂראל, וואָס ער האָט געטאָן צו זיי לויט זײַן באַרימהאַרציקייט, און לויט זײַנע פֿיל חסדים.

8 וואָרום ער האָט געזאָגט: זיי זײַנען פֿאָרט מײַן פֿאָלק, קינדער וואָס וועלן ניט פֿעלשן; און ער איז זיי געווען פֿאַר אַ העלפֿער.

9 אין אַל זייער לײַד האָט ער געליטן, און דער מלאך פֿון זײַן פּנים האָט זיי געהאָלפֿן;אין זײַן ליבשאַפֿט און אין זײַן דערבאַרימונגהאָט ער זיי אויסגעלייזט, און זיי געהויבן און זיי געטראָגן־אַלע טעג פֿון פֿאַרצײַטן.

10 אָבער זיי האָבן ווידערשפּעניקטאון באַטריבט זײַן הייליקן גײַסט, און ער איז זיי פֿאַרקערט געוואָרן אין אַ פֿײַנט;ער האָט מלחמה געהאַלטן אויף זיי.

11 און זײַן פֿאָלק האָט געדאַכטאָן די טעג פֿון פֿאַרצײַטן, פֿון משהן:וווּ איז דער וואָס האָט זיי אויפֿגעבראַכט פֿון אים, דורך דעם פֿאַסטוך פֿון זײַנע שאָף?וווּ איז דער וואָס האָט אַרײַנגעטאָן אין אימזײַן הייליקן גײַסט?

12 וואָס האָט באַלייט די רעכטע האַנט פֿון משהן מיט דעם אָרעם פֿון זײַן פֿראַכט? וואָס האָט געשפּאָלטן די וואַסערן פֿון פֿאַר זיי, זיך צו מאַכן אַן אייביקן נאָמען?

13 וואָס האָט זיי געפֿירט דורך תהומעווי אַ פֿערד דורך אַ סטעפּ, זיי זאָלן ניט געשטרויכלט ווערן?

14 ווי פֿי וואָס טוט נידערן אין טאָל, האָט דער גײַסט פֿון גאָט זיי באַרוט;אַזוי האָסטו געפֿירט דײַן פֿאָלק, דיר צו מאַכן אַ פֿראַכטיקן נאָמען.

15 לוג פֿון הימל און זע, פֿון דײַן הייליקער און פֿראַכטיקער ווווינונג;ווּו איז דײַן אָנגעמען זיך און דײַנע גבֿורות?די ברומונג פֿון דײַנע אינגעווייד און דײַן באַרימהאַרציקייטהאַלטן זיך אײַן קעגן מיר.

16 פֿאַר וואָר, דו ביסט אונדזער פֿאָטער;וואָרום אַבֿרהם ווייס אונדז ניט, און ישׂראל קען אונדז ניט;דו, גאָט, ביסט אונדזער פֿאָטער, אונדזער אויסלייזער איז דײַן נאָמען פֿון אייביק אָן.

17 פֿאַר וואָס, גאָט, לאָזטו אונדז בלאָנדזשען פֿון דײַנע וועגן, מאַכסט האַרט אונדזער האַרץ, ניט מורא צו האָבן פֿאַר דיר?קער זיך אום פֿון וועגן דײַנע קנעכט, די שבֿטים פֿון דײַן אַרב.

18 כּמעט פֿאַרטריבן האָבן זיי דײַן הייליק פֿאָלק;אונדזערע פֿײַנט האָבן צעטרעטן דײַן הייליקטום.

19 מיר זײַנען געוואָרן ווי דיוואָס דו האָסט קיין מאָל ניט געווען־אַלטיקט אויף זיי, וואָס דײַן נאָמען איז ניט גערופֿן געוואָרן אויף זיי. הלוואי צעריסטו די הימלען און נידערסט אַראָפּ, די בערג זאָלן זיך טרייסלען פֿאַר דיר;

64 אַזוי ווי פֿײַער צינדט אָן טרוקענע צווײגן, ווי פֿײַער טוט וואַסער צעבלעזלען –כּדי צו מאַכן וויסן דײַן נאָמען צו דײַנע פֿײַנט;די פֿעלקער זאָלן ציטערן פֿאַר דיר,

2 ווען דו טוסט פֿאַרכטיקע זאַכן־וואָס מיר האָבן צו מאָל ניט געהאָפֿט –הלוואי נידערסטו אַראָפּ, די בערג זאָלן זיך טרייסלען פֿאַר דיר! –

3 און וואָס זיי האָבן קיין מאָל ניט געהערט, ניט פֿאַרנומען, וואָס קיין אויג האָט ניט געזען, אַז אַ גאָט אחוץ דיר זאָל טאָן־פֿאַר דעם וואָס טוט האַרן אויף אים.

4 האָסט געשלאָגן דעם וואָס האָט זיך געפֿרייט צו טאָן רעכט, די וואָס האָבן געדאַכט אָן דיר מיט דײַנע וועגן;זע, דו האָסט געצערנט, וויל מיר האָבן

געזינדיקט, דורך זיי אָבער פֿלעגן מיר אייביק געהאָלפֿן ווערן.

5 און מיר זײַנען געוואָרן ווי אַ טמא אַלע, און ווי אַ באַפֿלעקט קלייד אַלע אונדזערע גערעכטיקייטן;און מיר וועלקן אַזוי ווי אַ בלאַט אַלע, און אונדזער זינד טראָגט אונדז ווי דער ווינט אַוועק.

6 און ניטאָ ווער זאָל רופֿן דײַן נאָמען, ווער זאָל זיך דערוועקן זיך צו האַלטן אָן דיר;ווארום האָסט פֿאַרבאָרגן דײַן פּנים צו אונדז, און אונדז געמאַכט צעגיין דורך אונדזערע זינד.

7 און אַצונד, גאָט, דו ביסט אונדזער פֿאָטער, מיר זײַנען דער ליים, און דו ביסט אונדזער טעפּפֿער, און דאָס ווערק פֿון דײַנע הענט זײַנען מיר אַלע.

8 ניט צערנען זאָלסטו, גאָט, ביז גאָר, און ניט אויף אייביק געדענקען די זינד;זע, לוג, איך בעט דיך, דײַן פֿאָלק זײַנען מיר אַלע.

9 דײַנע הייליקע שטעט זײַנען געוואָרן אַ מדבר, ציון איז אַ מדבר געוואָרן, ירושלים אַ וויסטעניש;

10 אונדזער הייליק און אונדזער פּראַכטיק הויז, ווו אונדזערע עלטערן האָבן דיך געלויבט, איז אַוועק אין בראַנדפֿײַער, און אַלע אונדזערע גלוסטיקייטן זײַנען געוואָרן צו וויסט.

11 ווילסטו אויף דעם זיך אײַנהאַלטן, גאָט?ווילסטו שווײַגן און אונדז פֿײַניקן ביז גאָר?

65 איך בין געווען צו דערבעטן פֿאַר די וואָס האָבן ניט געפֿרעגט;איך בין געווען צו געפֿינען פֿאַר די וואָס האָבן מיך ניט געזוכט;איך האָב געזאָגט: דאָ בין איך, דאָ בין איך!צו אַ פֿאָלק וואָס רופֿט זיך ניט אויף מײַן נאָמען.

2 איך האָב אויסגעשפּרייט מײַנע הענט אַ גאַנצן טאָג צו אַ פֿאָלק אַן אָפּקערער וואָס גייט אויפֿן ניט גוטן וועג, נאָך די טראַכטונגען זייערע;

3 צו אַ פֿאָלק וואָס דערצערנט מיך אין מײַן פּנים נאָכאַנאַנד; וואָס שלאַכטן אין די גערטנער, און רײַכערן אויף די ציגל;

4 וואָס זיצן צווישן די קבֿרים, און אין באַהעלטנישן נעכטיקן זיי; וואָס עסן פֿלייש פֿון חזיר, און זופּ פֿון אומווערדיקייטן איז אין זייערע כּלים;

5 וואָס זאָגן: רוק דיך אָפּ, זאָלסט ניט גענענען צו מיר, וואָרום איך בין דיר הייליק. די דאָזיקע זײַנען אַ רויך אין מײַן נאָז, אַ פֿײַער וואָס ברענט אַ גאַנצן טאָג. .

6 זע, אויפֿגעשריבן איז דאָס פֿאַר מיר; איך וועל ניט שווײַגן סײַדן איך האָב אָפּגעצאָלט, יאָ, אָפּגעצאָלט אין זייער בוזעם,

7 אײַערע זינד אין איינעם מיט די זינד פֿון אײַערע עלטערן, זאָגט גאָט, וואָס האָבן געריכערט אויף די בערג, און אויף די הייכן מיך געלעסטערט; דרום וועל איך אָפּמעסטן צוערשט זייער לויט אין זייער בוזעם.

8 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַזוי ווי אַז דער ווין געפֿינט זיך אין הענגל, זאָגט מען: זאָלסט עס ניט צעשטערן, וואָרום אַ בענטשונג איז אין אים; אַזוי וועל איך טאָן פֿון וועגן מײַנע קנעכט, ניט צו צעשטערן אין גאַנצן.

9 און איך וועל אַרויסבערענגען פֿון יעקבֿ אַ זאָמען, און פֿון יהודה דעם יורש פֿון מײַנע בערג; און ירשען וועלן עס מײַנע אויסדערוויילטע, און מײַנע קנעכט וועלן דאָרטווינען.

10 און דער שָׁרון וועט זײַן פֿאַר אַ פֿיטערפּלאַץ פֿון שאָף, און דער טאָל עָכוֹר פֿאַר אַ הויערונג פֿון רינדער, פֿאַר מײַן פֿאָלק וואָס האָט מיך געזוכט.

11 אָבער איר וואָס פֿאַרלאָזט גאָט, וואָס פֿאַרגעסט אָן מײַן הייליקן באַרג, וואָס גרייט אַ טיש צום מזל, און פֿילט אָן אַ מישטראַנק צום באַשער,

12 איך וועל אײַך באַשערן צום
שוועדד, און איר אַלע וועט קניען
צו דער שחיטה; ווײל איך האָב
גערופֿן און איר האָט ניט געענטפֿערט,
געדעדט, און איר האָט ניט געהערט;
נאָר איר האָט געטאָן וואָס איז שלעכט
אין מײַנע אויגן, און וואָס איך האָב ניט
געוואָלט, האָט איר אויסגעווײלט.
13 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט: זע, מײַנע קנעכט וועלן עסן,
און איר וועט זײַן הונגעריק; זע, מײַנע
קנעכט וועלן טרינקען, און איר וועט
זײַן דאָרשטיק; זע, מײַנע קנעכט וועלן
זיך פֿרייען, און איר וועט פֿאַרשעמט
ווערן.
14 זע, מײַנע קנעכט וועלן זינגען פֿון
האַרצפֿרייד, און איר וועט שרײַען פֿון
האַרצווויי, און פֿון אַ צעברעכן געמיט
וועט איר יאָמערן.
15 און איר וועט לאָזן אײַער
נאָמען פֿאַר אַ קללה צו מײַנע
אויסדערווײלטע: "אַזוי זאָל גאָט דער
האַר דיך טייטן!" און זײַנע קנעכט
וועט ער רופֿן אַן אַנדער נאָמען;
16 אַז דער וואָס בענטשט זיך אויף
דער ערד, וועט זיך בענטשן בײַם גאָט
פֿון אמת, און דער וואָס שווערט אויף
דער ערד, וועט שווערן בײַם גאָט
פֿון אמת; ווײל פֿאַרגעסן זײַנען די
פֿריערדיקע צרות, און ווײל זיי זײַנען
פֿאַרבאָרגן פֿון מײַנע אויגן.
17 וואָרום זע, איך באַשאַף הימלען
נײַע, און אַן ערד אַ נײַע; און דאָס
פֿריערדיקע וועט ניט געדאַכט ווערן,
און אויפֿן זינען ניט אַר אויפֿקומען.
18 נאָר זײט לוסטיק און פֿרייט זיך
ביז אייביק מיט דעם וואָס איך באַשאַף;
וואָרום זע, איך באַשאַף ירושלים פֿאַר
אַ לוסטיקייט, און איר פֿאָלק פֿאַר אַ
פֿרייד.
19 און איך וועל זיך פֿרייען מיט
ירושלים, און וועל לוסטיק זײַן מיט
מײַן פֿאָלק; און ניט געהערט ווערן
וועט אין איר מער אַ קָול פֿון געוויין,
20 מער וועט ניט זײַן פֿון דאָרטן
אַ קינד אין טעג, אָדער אַ זקן, וואָס
וועט ניט דערפֿילן זײַנע טעג; ווארום
דער ייִנגסטער וועט צו הונדערט יאָר
שטאַרבן, און אַ זינדיקער וועט מיט
הונדערט יאָר געשאָלטן ווערן.
21 און זיי וועלן בויען הײַזער און
באַווינען, און פֿלאַנצן ווינגערטנער
און עסן זייער פֿרוכט.
22 זיי וועלן ניט בויען, און אַן
אַנדערער זאָל באַווינען, זיי וועלן ניט
פֿלאַנצן, און אַן אַנדערער זאָל עסן;
וואָרום אַזוי ווי די טעג פֿון אַ בוים
וועלן זײַן די טעג פֿון מײַן פֿאָלק, און
מײַנע אויסדערווײלטע וועלן פֿאַרנוצן
דאָס ווערק פֿון זייערע הענט.
23 זיי וועלן זיך ניט מיען אומנישט,
זיי וועלן ניט געבערן פֿאַר אַ בהלה,
וואָרום אַ זאָמען געבענטשט פֿון גאָט
זײַנען זיי, און זייערע שפּראָצן מיט זיי.
24 און עס וועט זײַן, אײדער זיי
רופֿן, וועל איך ענטפֿערן, ווי זיי רעדן
נאָך, אַזוי וועל איך צוהערן.
25 אַ וואָלף און אַ לאַם וועלן זיך
פֿיטערן אין איינעם, און אַ לייב וועט
ווי אַ רינד עסן שטרוי; און אַ שלאַנג -
איר שפּײַז וועט זײַן שטויב; זיי וועלן
ניט בייזן טאָן און ניט פֿאַרדאַרבן אויף
מײַן גאַנצן הייליקן באַרג, זאָגט גאָט.

66 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:דער
הימל איז מײַן טראָן, און די
ערד איז מײַן פֿוסבענקל;ווו איז דאָס
הויז וואָס איר קענט מיר בויען?און ווו
דער אָרט פֿון מײַן רוגע ?
2 אַז די אַלע האָט מײַן האַנט
געמאַכט, און אַזוי זײַנען די אַלע
געווואָרן, זאָגט גאָט. אָבער אויף
אַזעלכן טו איך קוקן:אויף דעם אָרימאַן
און דערשלאָגענעם אין געמיט, און
דעם וואָס ציטערט איבער מײַן וואָרט.
3 דער וואָס שעכט אַן אָקס,
דערשלאָגט אַ מענטשן;דער וואָס

שלאַכט אַ שעפּס, האַקט אָפּ דאָס
געניק פֿון אַ הונט;דער וואָס ברענגט
אויף אַ שפּייזאָפּפֿער, ברענגט אויף
בלוט פֿון אַ חזיר;דער וואָס רייכערט
ווירויך, בענטשט אָן אָפּגאָט. אַזוי
ווי זיי האָבן אויסגעוויילט זייערע
ווענען, און זייערע אומווערדיקייטן
האָט באַגערט זייער זעל,

4 אַזוי וועל איך אויך אויסוויילן
געשפּעטן איבער זיי, און זייערע
שרעקענישן וועל איך ברענגן אויף
זיי; ווייל איך האָב גערופֿן, און קיינער
האָט ניט געענטפֿערט, געריידט, און זיי
האָבן ניט געהערט;נאָר זיי האָבן געטאָן
וואָס איז שלעכט אין מיינע אויגן, און
וואָס איך האָב ניט געוואָלט האָבן זיי
אויסגעוויילט.

5 הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, איר
וואָס ציטערט איבער זײַן וואָרט:עס
האָבן גענאָגט אײַערע ברידער וואָס
האָבן אײַך פֿײַנט, די וואָס פֿאַרשטויסן
אײַך פֿון וועגן מײַן נאָמען:״זאָל
גאָט געערלעכט ווערן, און לאָמיר
זען אײַער שִׂמחה!״אָבער זיי וועלן
פֿאַרשעמט ווערן.

6 אַ קול פֿון טומל פֿון דער שטאָט, אַ
קול פֿון דעם טעמפּל!אַ קול פֿון גאָט
וואָס באַצאָלטפֿאַרגעלטונג צו זײַנע
פֿײַנט.

7 איידער זי האָט געווייטאָקט, האָט
זי געבאָרן, איידער ווייעניש איז
געקומען אויף איר, אַזוי האָט זי אַ ייִנגל
געהאַט.

8 ווער האָט געהערט אַזוינס?ווער
האָט געזען אַזוי-וואָס?ווערט אַ לאַנד
אויסגעווייטאָקט אין איין טאָג? ווערט
געבאָרן אַ פֿאָלק מיט איין מאָל?וואָרום
ווי זי האָט געווייטאָקט, אַזוי האָט ציון
אירע קינדער געבאָרן.

9 וועל איך ביז געבורט ברענגן,
און ניט מאַכן געבערן?זאָגט גאָט;
וועל איך, וואָס מאַך געבערן,
פֿאַרהאַלטן?זאָגט דײַן גאָט.

10 פֿרייט זיך מיט ירושלים, און
קוועלט אָן אין איר, אַלע אירע
ליבהאָבער;לוסטיקט אײַך לוסטיק מיט
איר, איר אַלע וואָס טרויערט אויף
איר;

11 ווייל איר וועט זייגן און זיך
זעטן פֿון דער ברוסט פֿון אירע נחמות,
ווייל איר וועט זופֿן און זיך קוויקן פֿון
דעם זויגנאָפּל פֿון איר שפּע.

12 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך נײַג צו איר שלום ווי אַ
טײַך, און ווי אַ פֿלייציקן שטראָם די
רײכקייט פֿון די פֿעלקער, און איר וועט
זייגן דערפֿון. אויפֿן זײט וועט איר
געטראָגן ווערן, און אויף די קני וועט
איר געצערטלט ווערן.

13 ווי איינער וואָס זײַן מוטער טוט
אים טרייסטן, אַזוי וועל איך אײַך
טרייסטן;און אין ירושלים וועט איר
געטרייסט ווערן.

14 און איר וועט זען, און אײַער
האַרץ וועט זיך פֿרייען, און אײַערע
ביינער וועלן ווי גראָז בלי֫ען;און די
האַנט פֿון גאָט וועט דערוווסט ווערן
בײַ זײַנע קנעכט, און ער וועט צערענען
אויף זײַנע פֿײַנט.

15 וואָרום זע, גאָט וועט קומען מיט
פֿײַער, און ווי אַ שטורעמווינט זײַנע
רײַטווגן, אויסצולאָזן מיט גרים זײַן
צאָרן, און זײַן אָנגעשרי מיט פֿלאַמען
פֿײַער.

16 וואָרום מיט פֿײַער טוט זיך
משפּטן גאָט, און מיט זײַן שוווערד,
מיט אַלע לײַבער;און פֿיל וועלן זײַן די
דערשלאָגענע פֿון גאָט.

17 די וואָס הייליקן זיך און רייניקן
זיךצו גיין אין די גערטנער, הינטער
איינער אין מיטן, די וואָס עסן פֿלייש
פֿון חזיר, און אומוועדיקייטן און
מיז, וועלן אין איינעם פֿאַרלענדט
ווערן, זאָגט גאָט.

18 וואָרום [איך וויס] זייערע
מעשׂים און זייערע טראַכטונגען;
די צײַט קומט אינצוזאַמלען אַלע

פֿעלקער און לשונות, זיי זאָלן קומען
און זען מײַן כּבֿוד.

19 און איך וועל טאָן צוויישן
זיי אַ וווּנדערצייכן, און איך וועל
שיקן פֿון זיי אַנטרונענע צו די
פֿעלקער, צו תַּרשִׁישׁ, פֿול, און לוד,
די בויגנשפּאַנערס, צו תּובל און יָוָן,
די ווײַטע אינזלען, וואָס האָבן ניט
געהערט מײַן הערונג, און ניט געזען
מײַן כּבֿוד; און זיי וועלן דערציילן מײַן
כּבֿוד צווישן די פֿעלקער.

20 און זיי וועלן ברענגען אַלע
אײַערע ברידער, פֿון אַלע פֿעלקער, אַ
מתּנה צו גאָט, אויף פֿערד און אויף
קאָטשן און אויף טראָגוועגן, און אויף
מוילאייזלען, און אויף יאָגקעמלען,
צו מײַן הייליקן באַרג ירושלים,
זאָגט גאָט, אַזוי ווי די קינדער פֿון
ישׂראל ברענגען דאָס שפּײַזאָפּפֿעראין
אַ רײַנער כּלי אין הויז פֿון גאָט.

21 און אויך פֿון זיי וועל איך
נעמען פֿאַר כּהנים און פֿאַר לְוִיִים, זאָגט
גאָט.

22 וואָרום ווי די נײַע הימלען, און
די נײַע ערד, וואָס איך מאַך, וועלן
באַשטיין פֿאַר מיר, זאָגט גאָט, אַזוי
וועט באַשטיין אײַער זאָמען און אײַער
נאָמען.

23 און עס וועט זײַן, ראש-חודש אין
ראש-חודש, און שבת אין שבת, וועלן
קומען אַלע לײַבער, זיך בוקן פֿאַר מיר,
זאָגט גאָט.

24 און זיי וועלן אַרויסגיין און וועלן
קוקן אויף די פּגָרים פֿון די מענטשן
וואָס האָבן געבראָכן אָן מיר; וואָרום
זייער וואָרעם וועט ניט שטאַרבן,
און זייער פֿײַער וועט ניט פֿאַרלאָשן
ווערן, און זיי וועלן זײַן אַן עקל פֿאַר
אַלע לײַבער. [און עס וועט זײַן,
ראש-חודש אין ראש-חודש, און שבת
אין שבת, וועלן קומען אַלע לײַבער,
זיך בוקן פֿאַר מיר, זאָגט גאָט.]

יִרְמְיָה

1 די ווערטער פֿון יִרמְיָהו דעם זון
פֿון חִלקִיָהון, פֿון די כֹּהנים וואָס
אין עֲנָתוֹת אין לאַנד בנימין,
2 וואָס דאָס ווארט פֿון גאָט איז צו
אים געווען אין די טעג פֿון יאשִיָהו,
דעם זון פֿון אָמוֹנען, דעם מלך פֿון
יהודה, אין דרײַצנטן יאָר פֿון זײַן
מלוכה,
3 און איז אויך געווען אין די טעג
פֿון יהוֹיָקים דעם זון פֿון יאשִיָהון, דעם
מלך פֿון יהודה, ביזן סָוף פֿון עלפֿטן
יאָר פֿון צִדקִיָהו דעם זון פֿון יאשִיָהון,
דעם מלך פֿון יהודה, ביז דעם גלות פֿון
ירושָלַיִם אין פֿינפֿטן חוֹדש.
4 און דאָס ווארט פֿון גאָט איז געווען
צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
5 איידער איך האָב דיך אין
מוטערלײַב געפֿורעמט, האָב איך
דיר דערקענט, און איידער דו ביסט
פֿון טראָכט אַרויס, האָב איך דיך
געהיילט; אַ נבֿיא פֿאַר די פֿעלקער
האָב איך דיך געמאַכט.
6 האָב איך געזאָגט: ווי, גאָט דו
האַר, איך קען דאָך ניט רעדן, וואָרום
איך בין אַ יינגל.
7 האָט גאָט צו מיר געזאָגט: זאָלסט
ניט זאָגן: איך בין אַ יינגל, נײַערט
אומעטום וווּ איך וועל דיך שיקן
זאָלסטו גיין, און אַלץ וואָס איך וועל
דיר באַפֿעלן זאָלסטו רעדן.
8 זאָלסט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר זיי,
וואָרום איך בין מיט דיר, דיך מציל צו
זײַן, זאָגט גאָט.
9 און גאָט האָט אויסגעשטרעקט זײַן
האַנט און צוגערירט, צו מײַן מויל, און
גאָט האָט צו מיר געזאָגט: אָט האָב איך
געגעבן מײַנע ווערטער אין דײַן מויל;
10 זע, איך, האָב דיך געשטעלט
הינטשיקן טאָג איבער די פֿעלקער און
איבער די קינִיגרײַכן, אויסצורײַסן און
אײַנצוווּרפֿן, און אונטערצוברענגען
און צו צעשטערן; צו בויען און צו
פֿלאַנצן.
11 און דאָס ווארט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן: וואָס
זעסטו, יִרמְיָהו? האָב איך געזאָגט: אַ
מאַנדלשטאָק זע איך.
12 האָט גאָט צו מיר געזאָגט: האָסט
וויל געזען, ווארום איך פֿאַס-אויף
אויף מײַן ווארט עס צו טאָן.
13 און דאָס ווארט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר אַ צווייט מאָל, אַזוי
צו זאָגן: וואָס זעסטו? האָב איך
געזאָגט: אַ זודיקן טאָפּ זע איך, און זײַן
פֿאָדערזײַט איז קעגן צפֿון.
14 האָט גאָט צו מיר געזאָגט: פֿון
צפֿון ווועט אויסברעכן דאָך בייז אויף
אַלע באַווינער פֿון לאַנד.
15 ווארום זע, איך רוף צו אַלע
משפּחות פֿון די קינִיגרײַכן צו צפֿון,
זאָגט גאָט, און זיי וועלן קומען, און
וועלן שטעלן איטלעכער זײַן טראָן
בײַם אײַנגאַנג פֿון די טויערן פֿון
ירושָלַיִם, און קעגן אַלע אירע מויערן
רונד אַרום, און קעגן אַלע שטעט פֿון
יהודה.
16 און איך וועל זיי אַרויסזאָגן מײַן
משפּט פֿאַר אַל זייער שלעכטקייט,
וואָס זיי האָבן מיך פֿאַרלאָזן, און
גערייכערט צו פֿרעמדע געטער, און
זיך געבוקט צו די ווערק פֿון זיירע
הענט.
17 און דו זאָלסט אָנגורטן דײַנע
לענדן, און זאָלסט אויפֿשטיין און רעדן
צו זיי אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפֿעלן;
זאָלסט זיך ניט שרעקן פֿאַר זיי, כדי
איך זאָל דיך ניט דערשרעקן פֿאַר זיי.
18 ווארום זע, איך האָב דיך הײַנט
געמאַכט פֿאַר אַ באַפֿעסטיקטער
שטאָט, און פֿאַר אַן אײַזערנעם זײַל,
און פֿאַר קופּערנע מויערן אַקעגן
גאַנצן לאַנד, קעגן די מלכים פֿון

יהודה, קעגן אירע האַרן, קעגן אירע כֹּהנים, און קעגן דעם פֹּאָלק פֿון לאַנד.
19 און זיי וועלן מלחמה האַלטן אַקעגן דיר, און וועלן דיך ניט בייקומען, וואָרום איך בין מיט דיר, זאָגט גאָט, דיך מצילן צו זיין.

2 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 גיי און זאָלסט רופֿן אין די אויערן פֿון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איך געדענק דיר די גינציקייט פֿון דיין יוגנט, די ליבשאַפֿט פֿון דיין כּלה-צייט; דיין גיין נאָך מיר אין דער מדבר, אין אַ לאַנד ניט געזייט.
3 הייליק בייַ גאָט איז ישׂראל, דאָס ערשטע פֿון זיין תּבואה; אַלע זיינע פֿאַרצערער וועלן פֿאַרווייסט ווערן; אַ בייזעניש וועט קומען אויף זיי, זאָגט גאָט.
4 הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, איר הויז פֿון יעקב, און אַלע משפּחות פֿון הויז פֿון ישׂראל;
5 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: וואָס האָבן אײַערע עלטערן אין מיר אַן עוולה געפֿונען, וואָס זיי האָבן זיך דערווײַטערט פֿון מיר, און געגאַנגען נאָך נישט און נישטיק געווארן?
6 און זיי האָבן ניט געזאָגט: ווו איז גאָט וואָס האָט אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, וואָס האָט אונדז געפֿירט דורכן מדבר, דורך אַ לאַנד פֿון וויסטעניש און גרייבער, דורך אַ לאַנד פֿון טריקעניש און טויטשאַטן, דורך אַ לאַנד וואָס קיין מענטש איז ניט דורכגעגאַנגען דערין, און קיין מוטערמענטש האָט ניט געווויינט דאָרטן?
7 און איך האָב אײַך געבראַכט אין אַ פֿרוכטיקן לאַנד, צו עסן איר פֿרוכט און איר גוטס; און איר זײַט געקומען און האָט פֿאַראומרייניקט מײַן לאַנד, 8 די כֹּהנים האָבן ניט געזאָגט: ווו איז גאָט? און די אויפֿהאַלטער פֿון דער תּורה האָבן מיך ניט געקענט, און די פֿאַסטוכער האָבן געבראָכן אָן מיר, און די נבֿיאים האָבן נבֿיאות געזאָגט פֿאַר בעַל, און נאָך די וואָס נוצן ניט, זײַנען זיי געגאַנגען.
9 דרום וועל איך נאָך קריגן מיט אײַך, זאָגט גאָט, און מיט אײַערע קינדסקינדער וועל קריגן.
10 וואָרום פֿאָרט דורך די אינזלען פֿון די כּתּים, און זעט, און קיין קֵדָר שיקט, און קוקט זיך גוט צו, און זעט אויב אַזוינס איז געשען.
11 האָט דען אַ פֹּאָלק פֿאַרביטן זײַנע געטער? וואָס זיי זײַנען קיין געטער ניט; און מײַן פֹּאָלק האָט פֿאַרביטן זײַן כּבוד אויף וואָס נוצט ניט.
12 גרוילט איר הימלען איבער דעם, און שוידערט, וועדט באַנומען ביז גאָר, זאָגט גאָט.
13 וואָרום אַ צוויײפֿעדיק בייז האָט געטאָן מײַן פֹּאָלק: זיי האָבן פֿאַרלאָזן מיך, דעם קוואַל פֿון לעבעדיקע וואַסער, זיך צו האַקן ברונעמער, צעבראָכענע ברונעמער, וואָס קענען דאָס וואַסער ניט האַלטן.
14 איז אַ קנעכט ישׂראל? צי אַ הויזגעבאָרענער שקלאַף איז ער? פֿאַר וואָס איז ער צו רויב געוואָרן?
15 אויף אים ברילן די יונגלײַבן, זיי לאָזן אַרויס זייער קָול, און זיי האָבן געמאַכט זײַן לאַנד צו וויסט; זײַנע שטעט זײַנע כָּרָב, אָן אַ באַווינער.
16 אויך די זין פֿון נוֹף און תַּחפַּנחס טוען אויף דײַן שאַרבן פֿיטערן.
17 פֿאַר וואָר, דאָס האָט דיר אָנגעמאַכט וואָס דו האָסט פֿאַרלאָזן יהוה דײַן גאָט, בעת ער האָט דיך אויפֿן וועג געפֿירט.
18 און אַצונדערט ווי קומסטו אויפֿן וועג קיין מִצרַיִם, צו טרינקען דאָס וואַסער פֿון שיחֹר? און ווי קומסטו אויפֿן וועג קיין אַשור, צו טרינקען דאָס

וואַסער פֿון טײַך?
19 דײַן שלעכטיקייט וועט דיך
אָנלערנען, און דײַנע אָפּקערונגען
וועלן דיך שטראָפֿן; און ווייס און זע,
אַז שלעכט איז און ביטער וואָס דו
האָסט פֿאַרלאָזן יהוה דײַן גאָט, און
מײַן מורא איז ניט אויף דיר, זאָגט
יהוה דער גאָט פֿון צבֿאות.
20 וואָרום פֿון אייביק אָן האָב איך
צעבראָכן דײַן יאָך, צעריסן דײַנע
בינדשטריק, און דו האָסט געזאָגט:
איך וועל ניט איבערטרעטן; אָבער
אויף יעטוועדער הויכן בערגל, און
אונטער יעטוועדער צווײגהאַפֿטיקן
בוים, שטרעקסטו ווי אַ זונה זיך אויס.
21 און איך האָב דיך געפֿלאַנצט
אַ ווײל וויינרישל, לויטער ריכטיקן
זאָמען; און ווי ביסטו מיר פֿאַרקערט
געוואָרן אין ווײל ווופקסן פֿון פֿרעמדן
ווינשטאָק!
22 וואָרום, אַז דו זאָלסט זיך וואַשן
מיט לויג, און זאָלסט מערן אויף דיר
זײַף, איז געפֿלעקט דײַן זינד פֿאַר מיר,
זאָגט גאָט דער האַר.
23 ווי קענסטו זאָגן: איך האָב
מיך ניט פֿאַראומרייניקט, נאָך די
בעַל-געטער בין איך ניט געאַגאַנגען?
זע דײַן פֿירונג אין טאָל, מערק וואָס
דו האָסט געטאָן, דו פֿלינקע קעמעלין,
וואָס פֿאַרדרייט אירע וועגן;
24 אַ ווילדע אײזעלין צום מדבר
געווווינט, וואָס שלינגט דעם ווינט אין
דער גלוסטונג פֿון איר זעלן; פֿון איר
פֿאָרונג ווער קען זי אָפּהאַלטן? אַלע
אירע זוכער דאַרפֿן זיך ניט אײנמיען,
אין איר חודש וועלן זיי זי געפֿינען.
25 ”פֿאַרמײַד דײַן פֿוס פֿון באָרוועס
זײַן, און דײַן קעל פֿון דאָרשטיקייט“;
אָבער דו האָסט געזאָגט: אומזיסט,
ניין! נײַערט פֿרעמדע האָב איך ליב,
און נאָך זיי וועל איך גיין.
26 ווי די שאַנד פֿון אַ גנב אַז ער
ווערט געפֿונען, אַזוי איז צו שאַנד דאָס
הויז פֿון ישׂראל, זיי, זייערע מלכים,
זייערע האָרן, און זייערע כֹּהנים, און
זייערע נבֿיאים.
27 זיי זאָגן צו אַ האָלץ: ביסט מײַן
פֿאָטער! און צו אַ שטיין: דו האָסט
אונדז געבאָרן! וואָרום זיי האָבן
געקערט דעם רוקן צו מיר, און ניט
דעם פּנים; נאָר אין צײַט פֿון זייער
אומגליק זאָגן זיי: שטיי אויף און העלף
אונדז.
28 און ווּו זײַנען דײַנע געטער וואָס
דו האָסט דיר געמאַכט? זאָלן זיי
אויפֿשטיין אויב זיי קענען דיר העלפֿן
אין צײַט פֿון דײַן אומגליק; וואָרום
אַזוי ווי די צאָל פֿון דײַנע שטעט, זײַנען
דײַנע געטער, יהודה.
29 פֿאַר וואָס קריגט איר אויף מיר?
איר אַלע האָט געבראָכן אָן מיר, זאָגט
גאָט.
30 אומזיסט האָב איך געשלאָגן
אײַערע קינדער, זיי האָבן קיין מוסר
ניט גענומען; אײַער שוועערד האָט
פֿאַרצערט אײַערע נבֿיאים, ווי אַ
מערדערישער לײב.
31 איר דור, זעט דאָס וואָרט פֿון
גאָט: בין איך דען געווען אַ מדבר
צו ישׂראל? צי אַ לאַנד פֿון
שטאָקפֿינצטערניש? פֿאַר וואָס זאָגט
מײַן פֿאָלק: מיר ווילן זיך אומטרײַבן,
מיר וועלן מער ניט קומען צו דיר?
32 קען אַ יונגפֿרוי פֿאַרגעסן איר
צירונג, אַ כּלה אירע שלייפֿן? און מײַן
פֿאָלק האָט מיך פֿאַרגעסן טעג אָן אַ
צאָל.
33 ווי באַשיינסטו דײַן וועג
לײבשאַפֿט צו זוכן! פֿאַר וואָר, אַפֿילו
די ערגסטע קענסטו דײַנע וועגן
לערנען.
34 אין דײַנע ברעגן געפֿינט זיך אויך
בלוט פֿון נפֿשות פֿון אומשולדיקע
אָרימע – ניט בײַ אַן אײַנברעכונג
האָסטו זיי געפֿונען; אָבער בײַ אַלעם
דעם
35 זאָגסטו: פֿאַר וואָר, איך בין
אומשולדיק, זײַן צאָרן האָט זיך געווויס

אָפּגעקערט פֿון מיר. זע, איך משפּט זיך מיט דיר פֿאַר דיין זאָגן: איך האָב ניט געזינדיקט.
36 ווי זייער וואָלווסט דו מאַכסט זיך צו בייטן דיין וועג! וועסט אויך פֿון מִצְרַיִם פֿאַרשעמט ווערן, ווי דו ביסט פֿאַרשעמט געוואָרן פֿון אַשור.
37 אויך פֿון דעם דאָזיקן וועסטו אַרויסגיין מיט דיינע הענט איבער דיין קאָפּ, ווארום גאָט פֿאַראַכט דיינע בטכּונות, און וועסט מיט זיי ניט באַגליקן.

3 . . . אַזוי צו זאָגן: אַז אַ מאַן שיקט אַוועק זיין ווייב, און זי גייט אַוועק פֿון אים, און ווערט אַן אַנדער מאַנס, וועט ער דען זיך ווידער אומקערן צו איר? וואָלט ניט זינדיק פֿאַרזינדיקט ווערן יענע לאַנד? און דו האָסט מזנה געווען מיט ליבהאָבער אַ סך, און ווילסט זיך אומקערן צו מיר, זאָגט גאָט.
2 הייב אויף דיינע אויגן אויף די הויכע ערטער, און זע, ווו ביסטו ניט געשענדט געוואָרן? אויף די וועגן האָסטו געלויערט אויף זיי, ווי אַן אַראַבער אין דער מדבר; און האָסט זינדיק געמאַכט דאָס לאַנד מיט דיין זנות און מיט דיין שלעכטקייט.
3 דרום זײַנען די פֿרירעגנס פֿאַרמיטן געוואָרן, און שפּעטרעגן איז ניט געווען; אָבער אַ שטערן פֿון אַ זונה איז געווען בייַ דיר,
4 האָסטו זיך ניט געוואָלט שעמען. האָסטו ניט אַקאָרשט געראָפֿן צו מיר: פֿאָטער מין, וועט ער אויף אייביק אַ שׂנאה טראָגן?
5 וועט ער שטענדיק זיי אָנהאַלטן? אָט האָסטו געריעדט, און דאָך געטאָן דאָס בייַ, און געפֿוּלעלט בייַ זיך.
6 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט אין די טעג פֿון מלך יאשיָהו: האָסטו געזען וואָס די אָפּגעקערטע ישׂראל האָט געטאָן? זי איז געגאַנגען אויף יעטוועדער הויכן גערגל, און אונטער יעדער צווייגהאַפּטיקן בוים, און האָט דאָרטן מזנה געווען.
7 און איך האָב געוועסט געזאָגט: נאָכדעם אַז זי האָט געטאָן דאָס אַלץ, וועט זי זיך אומקערן צו מיר; אָבער זי האָט זיך ניט אומגעקערט. און די פֿאַלשערין איר שוועסטער יהודה האָט דאָס געזען.
8 אָבער איך האָב געזען, אַז הגם דערפֿאַר וואָס די אָפּגעקערטע ישׂראל האָט אומטרײַשאַפֿט באַגאַנגען, האָב איך זי אַוועקגעשיקט, און איר געגעבן איר שיידבריוו, האָט פֿון דעסטוווגן ניט מורא געהאַט די פֿאַלשערין יהודה איר שוסטער, און זי אויך איז געגאַנגען און האָט מזנה געווען.
9 און עס איז געווען, פֿון וועגן דער לײַכטקייט פֿון איר זנות האָט זי זינדיק געמאַכט דאָס לאַנד, און זי האָט אומטרײַשאַפֿט באַגאַנגען מיט שטיין און מיט האָלץ.
10 אָבער אַפֿילו נאָך אַלעם דעם האָט די פֿאַלשערין איר שוועסטער יהודה זיך ניט אומגעקערט צו מיר מיט איר גאַנצן האַרצן, נאָר בלויז מיט ליגן, זאָגט גאָט.
11 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: די אָפּגעקערטע ישׂראל האָט זיך אַרויסגעוויזן מער רעכטפֿאַרטיק פֿון דער פֿאַלשערין יהודה.
12 גיי און זאָלסט רופֿן די דאָזיקע ווערטער קען צפֿון, און זאָגן: קער זיך אום, דו אָפּגעקערטע ישׂראל, זאָגט גאָט: איך וועל ניט וואַרפֿן אַ בייז פּנים אויף אײַך, ווארום איך בין גענאָדיק, זאָגט גאָט, איך האַלט ניט אַ שׂנאה אויף אייביק.
13 נאָר זיי וויסן דיין זינד, אַז אָן יהוה דײַן גאָט האָסטו געבראָכן, און האָסט צעשפּרייט דיינע וועגן צו פֿרעמדע, אונטער יעטוועדער צווייגהאַפּטיקן בוים; און צו מײַן קול הט איר ניט צוגעהערט, זאָגט גאָט.

14 קערט אײַך אום, קינדער אָפּקערערער, זאָגט גאָט, ווארום איך בין אײַער האַר, און איך וועל אײַך נעמען איינעם פון אַ שטאָט, און צוויי פון אַ משפּחה, און וועל אײַך ברענגען קיין ציון.

15 און איך וועל אײַך געבן פאַסטוכער נאָך מײַן האַרצן, און זיי וועלן אײַך פּיטערן מיט קענטניש און מיט פאַרשטאַנדיקייט.

16 און עס וועט זײַן, אַז איר וועט זיך מערן און פרוכפּערן אין לאַנד, אין יענע טעג, זאָגט גאָט, וועט מען מער ניט זאָגן: דער ארון פון גאָטס בונד; און ער וועט אויפֿן זינען ניט אַריף, און מע וועט אים ניט דערמאָנען און ניט דאַכטן; און ער וועט מער ניט געמאַכט ווערן.

17 אין יענער צײַט וועט מען רופֿן ירושָלַיִם דער טראָן פון גאָט, און אינזאַמלען וועלן זיך צו איר אַלע פֿעלקער, פון וועגן גאָטס נאָמען, קיין ירושָלַיִם, און זיי וועלן מער ניט גיין נאָך דער אײַנגעשפּאַרטקייט פון זייער בייזן האַרצן.

18 אין יענע טעג וועט גיין דאָס הויז פון יהודה מיט דעם הויז פון ישׂראל, און זיי וועלן קומען אין איינעם פון צפון-לאַנד אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געמאַכט אַרבן אײַערע עלטערן.

19 און איך האָב געוועט געזאָגט: ווי וועל איך דיך אויסריכטן צווישן די קינדער, און דיר געבן אַ גלוסטיק לאַנד, די שיינשטענסטע נחלה פון די פֿעלקער! און איך האָב געזאָגט: ”פאָטער מײַן“ וועסטו מיך רופֿן, און פון הינטער מיר וועסטו זיך ניט אָפּקערן.

20 אָבער אַזוי ווי אַ ווײַב וואָס פֿעלשט אָן איר מאַן, אַזוי האָט איר געפֿעלשט אָן מיר, הויז פון ישׂראל, זאָגט

21 אַ קָול וועט אויף די הויכע ערטער געהערט, אַ תּכנונים-געווויין פון די קינדער פון ישׂראל, וואָרום זיי האָבן פאַרקרימט זייער וועג, פאַרגעסן אָן יהוה זייער גאָט.

22 קערט אײַך אום, קינדער אָפּקערערער, איך וועל היילן אײַערע אָפּקערונגען. דאָ זײַנען איר, געקומען צו דיר, וואָרום דו ביסט יהוה אונדזער גאָט.

23 פאַר וואָר, פאַלש איז וואָס פון די הייכן, דער טומל פון די בערג; פאַר וואָר, אין יהוה אונדזער גאָט איז די הילף פון ישׂראל.

24 און די שאַנדגעטערײַ האָט אויפֿגעגעסן די מי פון אונדזערע עלטערן, פון אונדזער יוגנט אָן, זייערע שאָף און זייערע רינדער, זייערע זין און זייערע טעכטער.

25 לאָמיר ליגן אין אונדזער שאַנד, און זאָל אונדז באַדעקן אונדזער שמאַך, וואָרום צו יהוה אונדזער גאָט האָבן מיר געזינדיקט, מיר און אונדזערע עלטערן, פון אונדזער יוגנט און ביז היינטיקן טאָג, און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קָול פון יהוה אונדזער גאָט.

4 אַז דו וועסט זיך אומקערן, ישׂראל, זאָגט גאָט, צו מיר זיך אומקערן, און אַז דו וועסט אָפּטאָן דײַנע אומווערדיקייטן פון מײַן פּנים, און וועסט זיך ניט וואַקלען,

2 און וועסט שוועren: ”אַזוי ווי גאָט לעבט“. מיט אמת, מיט רעכט, און מיט גערעכטיקייט, וועלן זיך בענטשן מיט אים פֿעלקער, און מיט אים וועלן זיי זיך רימען.

3 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט צו די מענער פון יהודה און צו ירושָלַיִם: אַקערט אײַך אַן אַקער, און איר זאָלט ניט זייען אויף דערנער.

4 באַשניידט אײַך צו גאָט, און טוט אָפּ די פאָרהויטן פון אײַער האַרץ, איר מענער פון יהודה און באַווויינער פון ירושָלַיִם, כּדי מײַן גרימצאָרן זאָל ניט

אַרויסגיין ווי אַ פֿײַער, און ברענען אַז קיין לעשער זאָל ניט זײַן, פֿון וועגן אײַערע שלעכטע מעשׂים.
5 דערציילט אין יהודה, און מאַכט הערן אין ירושָׁלַיִם, און זאָגט: בלאָזט אַ שופֿר אין לאַנד; רופֿט מיט אַ פֿולער קול, און זאָגט: זאַמלט אײַך אײַן, און לאָמיר אַרײַן אין די פֿעסטונגשטעט.
6 הייבט אויף אַ פּאָן קיין צִיּוֹן, אַנטרינט, איר זאָלט אײַך ניט אָפּשטעלן, ווײַל איך ברענג אַן אומגליק פֿון צפֿון, און אַ בראָך אַ גרויסן.
7 אַ לײב איז אויפֿגעאַנגען פֿון זײַן געצווײַג, און אַן אומבפֿענגער פֿון פֿעלקער האָט געצויגן, איז אַרויס פֿון זײַן אָרט, צו מאַכן דײַן לאַנד צו וויסט, דײַנע שטעט זאָלן כָּרב זײַן, אָן אַ באַווויינער.
8 איבער דעם גורט אָן זאַקקלייַדער, טוט קלאָגן און יאָמערן; ווײַל ניט אָפּגעקערט האָט זיך גאָטס גרימצאָרן פֿון אונדז.
9 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, זאָוועט גאָט וועט פֿאַרגיין דאָס האַרץ פֿון דעם מלך, און דאָס האַרץ פֿון די האָרן; און די כֹּהנים וועלן באַנומען ווערן, און די נביאים וועלן גאַפּן.
10 האָב איך געזאָגט: ווייַ, גאָט דו האָר, פֿאַר וואָר, נאָרן געפֿירט האָסטו דאָס דאָזיקע פֿאָלק און ירושָׁלַיִם, אַזוי צו זאָגן: ״שלום וועט זײַן צו אײַך״, און די שוווערד דערגרייכט ביזן נפֿש.
11 אין יענער צײַט וועט באָפֿוילן ווערן אויף דעם דאָזיקן פֿאָלק און אויף ירושָׁלַיִם אַ הייסער ווינט פֿון די הויכער ערטער אין מדבר, אויפֿן וועג צו דער טאָכטער מײַן פֿאָלק; ניט צו ווינטשופֿלען, און ניט צו רייניקן;
12 אַ ווינט שטאַרקער פֿון דעם וועט קומען פֿון מיר; אַצונד וועל איך אויך אַרויסגאָן אַ משפּט אויף זיי.
13 זע, ווי וואָלקנס גייט ער אויף, און ווי דער שטורעמווינט זײַנען זײַנע רײַטוועגן; פֿלינקער פֿון אָדלערס זײַנען זײַנע פֿערד: ווייַ אונדז, וואָרום מיר זײַנען פֿאַרווויסט.
14 וואַש אָפּ פֿון בייז דײַן האַרץ, ירושָׁלַיִם, פֿדי זאָלסט געהאָלפֿן ווערן. ביז וואַנען וועלן רונע אין דיר דײַנע מכשבות פֿון אומרעכט?
15 וואָרום אַ קָול זאָגט אָן פֿון דָן, און מאַכט הערן אומגליק פֿון געבערג פֿון אפֿרים:
16 דערציילט די פֿעלקער: אָט איז עס! מאַכט הערן וועג ירושָׁלַיִם: באַלעגערער קומען פֿון אַ ווײַטן לאַנד, און לאָזן אַרויס אויף די שטעט פֿון יהודה זייער קָול.
17 ווי פֿעלדהיטער זײַנען זיי אויף איר פֿון רונד אַרום, ווײַל זי האָט מיר ווידערשפּעניקט, זאָגט גאָט.
18 דײַן פֿירונג און דײַנע מעשׂים האָבן דיר דאָס אָנגעמאַכט – די דאָזיקע שלעכטיקייט דײַנע – וואָס עס איז ביטער, וואָס עס רירט אָן ביז דײַן האַרצן.
19 מײַנע אינגעווייד, מײַנע אינגעווייד! איך דרײַ מיך פֿון ווײַטאָק! אָ די וועגט פֿון מײַן האַרצן! מײַן האַרץ טוט ברומען אין מיר, איך קען ניט שווײַגן! וואָרום אַ קָול פֿון שופֿר האָסטו געהערט, מײַן זעל, אַ שאַל פֿון מלחמה.
20 אַ בראָך אויף אַ בראָך געשעטן, וואָרום פֿאַרווויסט געוואָרן איז דאָס גאַנצע לאַנד, פֿלוצים זײַנען פֿאַרווויסט געוואָרן מײַנע געצעלטן, אין אַ רגע – מײַנע פֿאָרהאַנגען.
21 ביז וואַנען וועל איך זען די פֿאָן, וועל איך הערן דעם קָול פֿון דעם שופֿר
22 וואָרום נאַריש איז מײַן פֿאָלק, מיך קענען זיי ניט; קינדער נאַרן זײַנען זיי, און ניט פֿאַרשטאַנדיק זײַנען זיי; זיי זײַנען חכמים אויף טאָן שלעכטס, און פֿון גוטס טאָן ווייסן זיי ניט.
23 איך האָב געזען די ערד, ערשט זי איז ווויסט און ליידיק און די הימלען –

און זייער ליכט איז ניטאָ.

24 איך האָב געזען די בערג, ערשט זיי ציטערן, און אַלע הייכן האָבן זיך געטרייסלט.

25 איך האָב געזען, ערשט קיין מענטשן איז ניטאָ, און אַלע פֿויגלען פֿון הימל זײַנען אַוועק.

26 איך האָב געזען, ערשט דער כַּרמל איז אַ מדבר, און אַלע זײַנע שטעט זײַנען צעשטערט, פֿאַר דעם אָנגעזיכט אפֿון גאָט, פֿאַר דעם גרימ פֿון זײַן צאָרן.

27 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַ וויסטעניש וועט ווערן דאָס גאַנצע לאַנד, הגם קיין פֿאַרלענדונג וועל איך ניט מאַכן.

28 אויף דעם וועט טרויערן די ערד, און פֿינצטער ווערן וועלן די הימלען פֿון אויבן, ווײַל איך האָב גערדט, איך האָב געטראַכט, און איך האָב ניט חרטה, און וועל זיך ניט אָפּקערן דערפֿון.

29 פֿאַר דעם קָול פֿון רײַטער און בויגנשיסער, אַנטלויפֿט די גאַנצע שטאָט; זיי זײַנען אַרײַן אין געדיכטע וועלדער, און אויף פֿעלזן זײַנען זיי אַרויפֿגעאָנגען; יעטוועדער שטאָט איז פֿאַרלאָזן, און אין זיי ווויינט ניט קיין מענטש. און דו באַרויבטע, וואָס טוסטו,

30 וואָס דו קליידסט דיך מיט צירונג פֿון גאָלד, וואָס דו ריסט אויף דײַנע אויגן מיט פֿאַרב? אומזיסט מאַכסטו זיך שיין, דײַנע ליבהאָבער פֿאַראַכטן דיך, זיי זוכן דײַן לעבן.

31 וואָרום אַ קָול ווי פֿון אַ וויי‌עריין האָב איך געהערט, אַנגסט ווי פֿון אַן ערשטגעווינערין. דעם קָול פֿון טאָכטער ציון וואָס פֿאַרקײַכט זיך, וואָס שפּרייט אירע הענט פֿאַנאַנדער: ווויי מיר, וואָרום מײַן זעל איז אוממאַכטיק פֿאַר די טייטער.

5 וואַנדער אום אין די גאַסן פֿון ירושָלַיִם, און אַטע אַקאָרשט און ווערט געוואָר, און זוכט אין אירע מערק, אויב איר וועט געפֿינען אַ מענטשן, אויב עס איז דאָ ווער עס טוט גערעכטיקייט, ווער עס זוכט אמת, און איך ווועל איר פֿאַרגעבן.

2 אַפֿילו ווען זיי זאָגן: אַזוי ווי גאָט לעבט! שוועָרן זיי פֿון דעסטוועגן פֿאַלש.

3 גאָט, דײַנע אויגן זײַנען דאָך אויף אמת; האָסט זיי געשלאָגן, און זיי האָבן זיך ניט געקימערט, האָסט זיי פֿאַרלעַנדט, און זיי האָבן קיין מוסר ניט גענומען; זיי האָבן געמאַכט זייער פּנים האַרטער פֿון פֿעלזן, זיי האָבן זיך ניט געוואָלט אומקערן.

4 און איך האָב געוועסט געזאָגט: דאָס זײַנען נאָר די אָרימע, זיי זײַנען נאַריש, ווײַל זיי ווייסן ניט דעם ווועג פֿון יהוה, דאָס געזעץ פֿון זייער גאָט.

5 איך ווועל מיר גיין צו די גרויסע, און ווועל רעדן מיט זיי; וואָרום זיי ווייסן דעם ווועג פֿון יהוה, דאָס געזעץ פֿון זייער גאָט. אָבער זיי האָבן דעסגלײַכן צעברָאָכן דעם יאָך, צעריסן די בינדשטריק.

6 דרום דערשלאָגט זיי אַ לײַב פֿון ווַאַלד, אַ וואָלף פֿון מדבריאָת ווועט זיי פֿאַרווייסטן, אַ לעמפּערט טוט לויערן אויף זייערע שטעט, איטלעכער וואָס גייט אַרויס פֿון זיי, ווועט פֿאַרצוקט ווערן; וואָרום פֿיל זײַנען זייערע פֿאַרברעכן, שטאַרק זײַנען זייערע אָפּקערונגען.

7 ווי זאָל איך וואָר דעם דיר פֿאַרגעבן? דײַנע קינדער האָבן מיך פֿאַרלאָזן, און געשוואָרן בײַ אומגעטער; אַז איך האָב זיי אָנגעזעט, האָבן זיי מנַזנה געווען, און אין הײַזער פֿון זונות קלײַבן זיי זיך אויף.

8 פֿערד אָפּגעפּיטערטע, אָגערס זײַנען זיי, איטלעכער דו זײַן חברס וויב הירזשען זיי;

9 זאָל איך דערפֿאַר זיך ניט
אָפּרעכענען? זאָגט גאָט; און זאָל אָן
אַ פֿאָלק ווי דאָס דאָזיקע זיך ניט נוקם
זײַן מײַן זעל?
10 גייט אַרויף אין אירע רייען, און
צעשטערט, נאָר אַ פֿאַרלענדונג זאָלט
איר ניט מאַכן; טוט אָפּ אירע צווײַגן,
ווארום ניט גאָטס זײַנען זיי.
11 ווארום פֿעלשן געפֿעלשט האָבן
אָן מיר דאָס הויז פֿון ישׂראל און דאָס
הויז פֿון יהודה, זאָגט גאָט.
12 זיי האָבן גענלייקנט אָן גאָט,
און געזאָגט: דאָס איז ניט ער, און
בייז וועט ניט קומען אויף אונדז, און
שוווערד און הונגער וועלן מיר ניט
אָנזען.
13 און פֿון די נבֿיאים וועט זיך
אויסלאָזן אַ ווינט, ווארום דאָס ווארט
איז אין זיי ניטאָ; אַזוי זאָל זיי אַליין
געשען!
14 דרום האָט יהוה דער גאָט פֿון
צבֿאות אַזוי געזאָגט: ווײַל איר רעדט
דאָס דאָזיקע געריידט, אָט מאַך איך
מײַנע ווערטער אין דײַן מויל צו פֿײַער,
און דאָס דאָזיקע פֿאָלק האָלץ, און עס
וועט זיי פֿאַרצערן.
15 זע, איך ברענג אויף אײַך אַ פֿאָלק
פֿון דער ווײַט, איר הויז פֿון ישׂראל,
זאָגט גאָט; אַ מאַכטיק פֿאָלק איז דאָס,
אַ פֿאָלק פֿון פֿאַרצײַטן איז דאָס, אַ
פֿאָלק וואָס דו ווייסט ניט זײַן לשון, און
פֿאַרשטייסט ניט פֿאָס ער רעדט.
16 זײַן פֿײַלבײַטל איז ווי אָן אָפּענער
קבר; זיי זײַנען אַלע גיבורים.
17 און ער וועט אויפֿעסן דײַן שניט,
און דײַן ברויט; זיי וועלן אויפֿעסן
דײַנע זין און דײַנע טעכטער; ער וועט
אויפֿעסן דײַנע שאָף און דײַנע רינדער,
ער וועט אויפֿעסן דײַן ווינשטאָק און
דײַן פֿײַגנבוים; ער וועט צעקלאַפּן
מיטן שוווערד דײַנע פֿעסטונגשטעט
וואָס דו פֿאַרזיכערסט זיך אויף זיי.
18 הגם אויך אין יענע טעג, זאָגט
גאָט, וועל איך ניט מאַכן אַ פֿאַרלענדונג
פֿון אײַך.
19 און עס וועט זײַן, אַז איר וועט
זאָגן: פֿאַר וואָס האָט יהוה אונדזער
גאָט אונדז געטאָן דאָס אַלץ? זאָלסטו
זאָגן צו זיי: אַזוי ווי איר האָט מיך
פֿאַרלאָזן, און געדינט פֿרעמדע געטער
אין אײַער לאַנד, אַזוי זאָלט איר דינען
פֿרעמדע אין אַ לאַנד ניט אײַערס.
20 זאָגט דאָס אָן אין הויז פֿון יעקב,
און מאַכט עס הערן אין יהודה, אַזוי צו
זאָגן:
21 הערט דאָס צו אַקאָרשט, איר
נאַריש פֿאָלק אָן שׂכל, וואָס האָבן אויגן
און זעען ניט, וואָס האָבן אויערן און
הערן ניט;
22 האָט איר דען ניט מוֹרא פֿאַר
מיר? זאָגט גאָט, צי ציטערט
איר ניט פֿאַר מײַן אָנגעזיכט? איך
וואָס האָב געמאַכט זאַמד אַ גרענעץ
צום ים, אַן אייביק געזעץ, וואָס ער
קען ניט אַריבערגיין; און זײַנע אינדן
וואַרפֿן זיך, און קענען ניט בײַקומען,
און זיי ברומען, און קענען עס ניט
אַריבערגיין.
23 אָבער בײַ דעם דאָזיקן פֿאָלק
איז אָן אָפּגעקערט און ווידערשפּעניק
האַרץ, זיי האָבן זיך אָפּגעקערט און
זײַנען אַוועק.
24 און זיי האָבן ניט געזאָגט אין
זייער האַרצן: לאָמיר מוֹרא האָבן
פֿאַר יהוה אונדזער גאָט, וואָס גיט
רעגן, פֿרירעגן, און שפּעטערגן, אין
זײַן צײַט, וואָס היט פֿאַר אונדז אָפּ די
געשטעלטע וואָכן פֿון שניט.
25 אײַערע זינד האָבן אָפּגענײגט די
דאָזיקע, און אײַערע חטאים האָבן
פֿאַרמיטן דאָס גוטס פֿון אײַך.
26 וואָרום צווישן מײַן פֿאָלק
געפֿינען זיך רשעים; זיי קוקן נאָך,
אַזוי ווי פֿויגלפֿאַנגער לויערן, זיי
שטעלן אַ פֿאַסטקע, מענטשן פֿאַנגען
זיי.
27 ווי אַ שטײג פֿון מיט פֿויגלען,
אַזוי זײַנען זייערע הײַזער פֿול ם איט

באַטרוג; דרום זײַנען זיי גרויס און רײַך געוואָרן.
28 פֿעט, גראָב זײַנען זיי געוואָר; יאָ, זיי שטײַג אַריבער אין בייזע שטיק. פֿאַר רעכט נעמען זיי זיך ניט אָן, פֿאַרן רעכט פֿון יתום, אַז זיי זאָלן עס דורכפֿירן; און דעם משפט פֿון די ראָימע משפטן זיי ניט.
29 זאָל איך דערפֿאַר זיך ניט אָפּרעכענען? זאָגט גאָט; זאָל אָן אַ פֿאָלק וווי דאָס דאָזיקע זיך ניט נוקם זײַן מײַן זעל?
30 אַ שרעק און שוידער געשעט אין לאַנד:
31 די נבֿיאים זאָגן נבֿיאות אויף ליגן, און די כֹּהנים געוועלטיקן זיי צו דער האַנט, און מײַן פֿאָלק האָט עס ליב אַזוי; אָבער וואָס וועט איר טאָן צום סָוף דערפֿון?

6 אַנטרינט, איר קינדער פֿון בנימין, אַרויס פֿון ירושָלַיִם, און אין תקוֹעַ בלאָזט אַ שופֿר, און אין בעת-כֶּרֶם הייבט אויף אַ צייכן, וואָרום אַן אומגליק קוקט אַרויס פֿון צפֿון, און אַ בראָך אַ ברויסער.
2 די שיינע און פֿאַרצערטלטע, די טאָכטער ציון טאָ איך פֿאַרשניידן.
3 צו איר קומען פֿאַרסטוכער מיט זייערע סטאַדעס, זיי שטעלן אויף געצעלטן רונד אַרום איר, זיי פּיטערן איטלעכער זיך צו דער האַנט.
4 "ברייט אָן אַ מלחמה אויף איר! שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפֿגיין אין מיטן טאָג!" – "ווייַ אונדז! וואָרום דער טאָג קערט זיך אָפּ, וואָרום עס שטרעקן זיך די שאָטנס פֿון אָוונט" –
5 "שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפֿגיין בײַ נאַכט, און לאָמיר צעשטערן אירע פּאַלאַצן!"
6 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: שנײַדט אָן געהילץ, און שיט אָן אַרום ירושָלַיִם אַן ערדוואַל; דאָס איז די שטאָט וואָס איז אין גאַנצן אָנגעלייגט מיט רויב אין איר.
7 ווי אַ ברונעם קוועלט אַרויס זײַנע וואַסער, אַזוי קוועלט זי אַרויס איר בייז; אומרעכט און רויב הערט זיך אין איר, פֿאַר מײַן פּנים איז תּמיד קראַנקשאַפֿט און שלעג.
8 נעם אַ מוסר, ירושָלַיִם, כּדי מײַן זעל זאָל זיך ניט אָפּעקלען פֿון דיר, אַ לאַנד ניט באַוווינט.
9 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: אַרומקלײַבן וויי אַ ווײַנשטאָק, וועט מען אַרומקלײַבן דעם איבערבלײַבּ פֿון ישׂראל; קער ווידער און ווידער דײַן האַנט, ווי אַ האַרבסטער אויף די צווײַגלעך.
10 צו וועמען זאָל איך רעדן און וואָרנען. אַז זיי זאָלן הערן? זע, זייער אויער איז פֿאַרשטאָפּט, און זיי קענען ניט פֿאַרנעמען; זע, גאָטס וואָרט איז בײַ זיי צום געשפּעט, זיי ווילן עס ניט.
11 דרום בין איך פֿול מיט דעם גרימצאָרן פֿון גאָט, איך קען מער ניט אײַנהאַלטן: גיס אים אויף אויף די קינדער אין גאַס, און אויף דעם געזעמל פֿון יונגע לײַט מיטאַנאַנדער; וואָרום אי מאַן אי ווײַב וועלן באַצוווּנגען ווערן, דער זקן מיטן פֿולבאַטאָגט.
12 און זייערע הײַזער וועלן אײַבערגיין צו אַנדערע, פֿעלדער און ווײַבער מיטאַנאַנדער; וואָרום איך וועל אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף די באַווינער פֿון לאַנד, זאָגט גאָט.
13 וואָרום פֿון זייער קלענסטן ביז זייער גרעסטן איז איטלעכער גייציק גאָרנישט; פֿון נבֿיא ביזן כֹּהן טוט איטלעכער פֿאַלשקייט.
14 און זיי היילן דעם בראָך פֿון מײַן פֿאָלק אויף גרינג, אַזוי צו זאָגן: שלום! שלום! ווען קיין שלום איז ניטאָ.
15 זיי וועלן צו שאַנד ווערן, ווײַל אומווערדיקייט האָבן זיי געטאָן; צו מאָל שעמען שעמען זיי זיך ניט, צו מאָל פֿון קיין בושה ווייסן זיי

ניט; דרום וועלן זיי פֿאַלן צווישן די געפֿאַלענע; בעת איך רעכן זיך מיט זיי וועלן זיי געשטרויכלט ווערן, זאָגט גאָט.

16 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: שטייט אויף די וועגן און זעט, און פֿרעגט אויף די אַלטע שטעגן, ווו איז דער וועג צום גוטן, און גייט אויף אים, און געפֿינט אַן אָפּרו פֿאַר אייער זעל. אָבער זיי האָבן געזאָגט: מיר וועלן ניט גיין.

17 און איך פֿעלג אויפֿשטעלן וועכטער איבער אײַך: פֿאַרנעמט דעם קול פֿון שופֿר! אָבער זיי האָבן געזאָגט: מיר וועלן ניט פֿאַרנעמען.

18 דרום הערט, איר פֿעלקער, און זיי וויסן, דו אײַנזאַמלונג, וואָס אויף זיי קומט.

19 הער, דו ערד; זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף דעם דאָזיקן פֿאָלק, די פֿרוכט פֿון זייערע טראַכטונגען, ווײַל זיי האָבן מײַנע ווערטער ניט פֿאַרנומען, און מײַן תּורה – זי האָבן זיי פֿאַראַכט.

20 צו וואָס מיר דען ווײַרויך וואָס קומט פֿון שבא, און גוטער געווירצראָר פֿון אַ ווײַטן לאַנד? אייערע בראַנדאָפּפֿער זײַנען ניט צו באַווילקונג, און אייערע שלאַכטאָפּפֿער זײַנען מיר ניט אָנגענעמ.

21 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך לייג שטרויכלונגען פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאָלק, און שטרויכלען וועלן דורך זיי פֿאָטערס און זין אין איינעם דער שכן און זײַן חבר; און זיי וועלן אונטערגיין.

22 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, אַ פֿאָלק קומט פֿון צפֿון-לאַנד, און אַ גרויסע אומה דערוועקט זיך פֿון די עקן ערד.

23 בויגן און שפּיז האַלטן זיי, אַכזרים זײַנען זיי, און האָבן קיין רכמנות ניט; זייער קול ברומט ווי דער אים, און אויף פֿערד רײַטן זיי; אויסגעשטעלט ווי איין מאַן צו מלחמה אויף דיר, טאָכטער ציון.

24 מיר האָבן געהערט זײַן הערונג, אונדזערע הענט זײַנען שלאַף געוואָרן, אַן אַנגסט האָט אונדז באַנומען, אַ וויטאָק ווי אַ געווינערין.

25 זאָלסט ניט אַרויס אין פֿעלד, און אין וועג זאָלסטו ניט גיין, ווארום די שוווערד פֿון דעם פֿײַנט איז אַ שרעק רונד אַרום.

26 טאָכטער מײַן פֿאָלק, גורט אָן זאַק, און קײַקל זיך אין אַש; אַ טרויער ווי נאָר אַן איינאײניציקן מאַך דיר, אַ ביטערע קלאָג, ווארום פּלוצים וועט קומען דער פֿאַרוויסטער אויף אונדז.

27 אַ פּרוּוער האָב איך דיך געמאַכט, אַ גאַלדטיגל צווישן מײַן פֿאָלק, כדי זאָלסט געוואָר ווערן און פּרוּווען זייער וועג.

28 אָפּגעקערטע אָפּקערער זײַנען זיי אַלע, רכילות-טרײַבער; קופּער און אײַזן זײַנען זיי, אַלע פֿאַרדאָרבן זײַנען זיי.

29 געסאָפּעט האָט דער בלאָזאָזאָק, פֿאַרלאָנדט געוואָרן פֿון פֿײַער איז דאָס בלײַ – אומזיסט האָט מען לײַטערן געלײַטערט, ווארום די שלעכטע זײַנען ניט אָפּגעשיידט געוואָרן.

30 פֿאַראַכט זילבער רופֿט מען זיי, ווארום פֿאַראַכט האָט זיי גאָט.

7 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיָהון פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:

2 שטעל זיך אין טויער פֿון גאָטס הויז, און זאָלסט אויסרופֿן דאָרטן דאָס דאָזיקע וואָרט, און זאָגן: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, גאַנץ יהודה, וואָס קומט אין די דאָזיקע טויערן זיך צו בוקן צו גאָט.

3 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבֿאות דער גאָט פֿון ישׂראל: בעסערט אײַערע וועגן און אײַערע מעשׂים, און איך וועל אײַך לאָזן רוען אין דעם דאָזיקן אָרט.

4 איר זאָלט אײַך ניט פֿאַרזיכערן
אויף די ווערטער פֿון ליגן, אַזוי צו
זאָגן: דער טעמפּל פֿון גאָט, דער
טעמפּל פֿון גאָט, דער טעמפּל פֿון גאָט
איז דאָס.
5 נײַערט, אויב בעסערן וועט איר
בעסערן אײַערע ווענען און אײַערע
מעשׂים; אויב טאָן וועט איר טאָן
געראַטיקייט צווישן איטלעכן און זײַן
חבר,
6 דעם פֿרעמדן, דעם יתום, און
די אַלמנה וועט איר ניט דריקן,
און אומשולדיק בלוט וועט איר ניט
פֿאַרגיסן אין דעם דאָזיקן אָרט, און נאָך
פֿרעמדע געטער וועט איר ניט גיין, צו
אײַער אייגענער רעה,
7 וועל איך אײַך לאָזן רוען אין דעם
דאָזיקן אָרט, אין דעם לאַנד וואָס
איך האָב געגעבן אײַערע עלטערן פֿון
אייביק און ביז אייביק.
8 זעט, איר פֿאַרזיכערט אײַך אויף
ווערטער פֿון ליגן אָן אַ נוץ.
9 ווילט איר גנבענען, טייטן, און נואַפֿן,
און שווערן פֿאַלש, און רײַכערן צו
באַקָעל, און גיין נאָך פֿרעמדע געטער,
וואָס איר קענט ניט,
10 און קומען און זיך שטעלן
פֿאַר מיר אין דעם דאָזיקן הויז,
וואָס מײַן נאָמען ווערט גערופֿן
אויף אים, און זאָגן: "מיר זײַנען
געראַטעוועט!" כדי צו טאָן אַלע די
דאָזיקע אומווערדיקייטן!
11 איז אַ היײל פֿון רויבער געוואָרן
אין אײַערע אויגן דאָס דאָזיקע הויז
וואָס מײַן נאָמען ווערט געקרופֿן אויף
אים? אָבער איך, זעט, האָב
צוגעקוקט, זאָגט גאָט.
12 וואָרום גייט אָקאָרשט צו מײַן
אָרט וואָס אין שילוֹ, וואָס איך האָב
געמאַכט רוען מײַן נאָמען דאָרטן
צוערשט, און זעט וואָס איך האָב
געטאָן צו אים, פֿון ווענען דער
שלעכטיקייט פֿון מײַן פֿאָלק ישׂראל.
13 און אַצונד, וויײל איר טוט אַלע די
דאָזיקע מעשׂים, זאָגט גאָט, און איך
האָב צו אײַך גערעדט, נאָכאַנאַנד און
נאָכאַנאַנד גערעצט, און איר האָט ניט
צוגעהערט, און איך האָב אײַך גערופֿן,
און איר האָט ניט געענטפֿערט –
14 דרום וועל איך טאָן צו דעם הויז,
וואָס מײַן נאָמען ווערט גערופֿן אויף
אים, וואָס איר פֿאַרזיכערט אײַך אויף
אים, וואָס איר פֿאַרזיכערט אײַך אויף
אים, און צו דעם אָרט וואָס איך האָב
געגעבן אײַך אוון אײַערע עלטערן,
אַזוי ווי איך האָב געטאָן צו שילוֹ.
15 און איך וועל אײַך אַוועקווואַרפֿן
פֿון פֿאַר מײַן פנים, אַזוי ווי איך האָב
אַוועקגעוואָרוון אַלע אײַערע ברידער,
דעם גאַנצן זאָמען פֿון אפֿרים.
16 און דו, זאָלסט ניט מתפלל זײַן
פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאָלק, און ניט
אויפֿהייבן אַ געשרײ און אַ תּפילה פֿאַר
זיי, און זיך ניט שתּדלנען בײַ מיר,
וואָרום איך הער דיך ניט צו.
17 זעסטו ניט וואָס איזי טוען אין די
שטעט פֿון יהודה און אין די גאַסן פֿון
ירושָלַיִם?
18 די קינדער קלײַבן האָלץ, און די
פֿאָטערס צינדן אָן דאָס פֿײַער, און די
ווײַבער קנעטן טייג צו מאַכן קוכנס
צו דער מלכּה פֿון הימל, און זיי גיסן
גיסאָפּפֿער צו פֿרעמדע געטער, כדי
מיך ווי צו טאָן.
19 טוען זיי דען מיר וויי, זאָגט גאָט,
צי ניט זיך אַליין, צו דער שנאַד פֿון
זייער פנים?
20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט: זע, מײַן כּעס און מײַן
גרימצאָרן גיסט זיך אויס אויף דעם
דאָזיקן אָרט, אויף מענטשן, און אויף
בהמות, און אויף דעם בוים פֿון פֿעלד,
און אויף דער פֿרוכט פֿון דער ערד,
און ער וועט ברענען און ניט פֿאַרלאָשן
ווערן.
21 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון
צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: לייגט

צו אײַערע בראָנדאָפּפֿער צו אײַערע שלאַכטאָפּפֿער, און עסט זיך אָן מיט פֿלייש.

22 וואָרום איך האָב ניט געredעט מיט אײַערע עלטערן, און האָב זיי ניט באַפֿוילן, אין דעם טאָג וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, וועגן אַ בראַנדאָפּפֿער אָדער אַ שלאַכטאָפּפֿער.

23 נאָר בלויז דאָס דאָזיקע וואָרט האָב איך זיי באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: הערט צו מײַן קָול, און איך וועל אײַך זײַן צום גאָט, און איר וועט מיר זײַן צום פֿאָלק; און איר זאָלט גיין אין אַלדעם וועג וואָס איך באַפֿעל אײַך, כדי אײַך זאָל גוט זײַן.

24 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט, און ניט צוגעניגט זייער אויער, און זיי זײַנען געגאַנגען אין די עצות, אין דער אײַנגעשפֿאַרטקייט פֿון זייער בייזן האַרצן, און זײַנען געווען אַהינטער און ניט פֿאַרויס,

25 פֿון דעם טאָג וואָס אײַערע עלטערן זײַנען אַרויס פֿון לאַנד מִצרַיִם ביז אויף היינטיקן טאָג; און איך האָב געשיקט צו אײַך אַלע מײַנע קנעכט די נביאים, טאָגטעגלעך, נאָכאַנאַנד געשיקט,

26 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו מיר, און ניט צוגעניגט זייער אויער, און זיי האָבן הארט געמאַכט זייער נאַקן; זיי האָבן געטאָן ערגער פֿון זייערע עלטערן.

27 און וועסט רעדן צו זיי די אַלע ווערטער, אָבער זיי וועלן ניט צוהערן צו דיר, און וועסט רופֿן צו זיי, אָבער זיי וועלן דיר ניט ענטפֿערן.

28 זאָלסטו זאָגן צו זיי: דאָס איז דאָס פֿאָלק וואָס האָט ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון יהוה זײַן גאָט, און ניט געגנומען קיין מוסר; אונטערגעגאַנגען איז דער אמת, און פֿאַרשניטן פֿון זייער מויל.

29 שניד אָפּ דײַן קרוין האָר און ווארף אַוועק, און אויף די הויכע ערטער הייב אויף אַ קלאָג, וואָרום פֿאַראַכט האָט גאָט און פֿאַרלאָזן דעם דור פֿון זײַן צאָרן.

30 וואָרום די קינדער פֿון יהודה האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן, זאָגט גאָט; זיי האָבן אַרײַנגעטאָן זייערע אומווערדיקייטן אין דעם הויז וואָס מײַן נאָמען ווערט גערופֿן אויף אים, עס צו פֿאַראומרייניקן.

31 און זיי האָבן געבויט די במות פֿון תּוֹפֶת וואָס אין טאָל פֿון בן-הִנוֹם, צו פֿאַרברענען זייערע זין און זייערע טעכטער אין פֿײַער, וואָס ניט איך האָב באַפֿוילן, און ניט עס איז אויף מײַן זינען אַרויפֿגעקומען.

32 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און עס וועט מער ניט געזאָגט ווערן "תּוֹפֶת" און "טאָל פֿון ב-הִנוֹם", נײַערט "טאָל פֿון טייטונג", און מע וועט באַגראָבן אין תּוֹפֶת, ווײַל מער קיין אָרט וועט ניט זײַן.

33 און די טויטע לײַבער פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק וועלן זײַן צו שפּײַז פֿאַרן פֿויגל פֿון הימל, און פֿאַר דער חיה פֿון דער ערד, און קײנער וועט זיי ניט אָפּשרעקן.

34 און איך וועל פֿאַרשטערן פֿון די שטעט פֿון יהודה, און פֿון די גאַסן פֿון ירושָלַיִם, דעם קָול פֿון לוסטיקייט און דעם קָול פֿון פֿרייד, דעם קָול פֿון אַ חתן און דעם קָול פֿון אַ כלה, וואָרום צו וויסטעניש וועט ווערן דאָס לאַנד.

8 אין יענער צײַט, זאָגט גאָט, וועט מען אַרויסציען די בײַנער פֿון די מלכים פֿון יהודה, און די בײַנער פֿון זײַנע האַרן, און די בײַנער פֿון די כֹּהנים, און די בײַנער פֿון די נביאים, און די בײַנער פֿון די באַווינער פֿון ירושָלַיִם, פֿון זייערע קברים;

2 און מע וועט זיי אויסשפריטן פַֿאַר
דער זון, און פַֿאַר דער לְבָנה, און פַֿאַר
דעם גאַנצן חיל פון הימל, אָס זיי האָבן
זיי ליב געהאַט, און וואָס זיי האָבן זיי
געדינט, און וואָס זיי זיינען געגאַנגען
נאָך זיי, און וואָס זיי האָבן זיי געזוכט,
און וואָס זיי האָבן זיך געבויקט צו
זיי; ניט אײַנגעזאַמלט און ניט באַגראָבן
וועלן זיי ווערן; צו מיסט אויפֿן געזיכט
פון דער ערד ווועלן זיי זיין.

3 און טויט וועט זיין ליבער פון
לעבן דעם גאַנצן איבערבלײַבן וואָס
וועט בלײַבן פון דער דאָזיקער בייזער
משפּחה, די וואָס וועלן איבערבלײַבן
אין אַלע ערטער וואָס איך האָב זיי
פֿאַרשטויסן אַהין, זאָגט גאָט פון
צבָאוֹת.

4 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט
גאָט געזאָגט: פֿאַלט מען און מע שטייט
ניט אויף? צי קערט מען זיך אָפּ, און
מע קערט ניט צוריק?

5 פֿאַר וואָס האָט זיך אָפּגעקערט
דאָס דאָזיקע פֿאָלק, ירושָלַיִם, אַן
אייביקע אָפּקערונג? זיי האַלטן זיך אָן
באַטרוג, זיי ווילן ניט צוריקקערן.

6 איך האָב געהאָרכט און זיך
צוגעהערט, ט ניט די ריכטיקייט רעדן
זיי. קיינער האָט ניט חרטה אויף זיין
שלעכטקייט, צו זאָגן: וואָס האָב איך
געטאָן! איטלעכער קערט זיך אַוועק
אין זיין געלאָף, ווי אַ פֿערד וואָס יאָגט
אין מלחמה.

7 אַפֿילו דער שטאָרך אין הימל
ווייס זיינע געשטעלטע צײַטן, און די
טורטלטויב און די שוואַלב און דער
בושל היטן די צײַט פֿול זייער קומען;
נאָר מײַן פֿאָלק ווייס ניט דאָס געזעץ
פֿון גאָט.

8 ווי קענט איר זאָגן: חכמים זיינען
מיר, און די תּורה פון גאָט איז ביַי
אונדז? פֿאַר וואָר, זע, אומנישט
האָט געאַרבעט די פֿאַלשע פֿען פון די
שרײַבער.

9 פֿאַרשעמט זיינען די חכמים,
דערשראָקן און באַצוווּנגען; זע, דאָס
וואָרט פון גאָט האָבן זיי פֿאַראַכט,
און וואָסער חכמה איז ביַי זיי?

10 דרום וועל איך געבן זייערע
ווײַבער צו אַנדערע, און זייערע
פֿעלדער צו אָפּירשער; וואָרום פון
קלענסטן ביזן גרעסטן איז איטלעכער
גייציק נאָך געווינן; פון נבֿיא ביזן כֹּהן
טוט איטלעכער פֿאַלשקייט.

11 און זיי היילן דעם בראָך פון דער
טאָכטער מײַן פֿאָלק אויף גרינג, סאַזוי
צו זאָגן: שלום! שלום! וועט קיין
שלום איז ניטאָ.

12 זיי וועלן צו שאַנד ווערן, ווײַל
אומוועדדיקייט האָבן זיי געטאָן; צו
מאָל שעמט שעמען זיי זיך ניט, און פון
קין בושה ווייסן זיי ניט; דרום וועלן זיי
פֿאַלן צווישן די געפֿאַלענע; אין דער
צײַט פון זייער רעכנשאַפֿט וועלן זיי
געשטרויכלט ווערן, זאָגט גאָט.

13 פֿאַרלענדן וועל איך זיי
פֿאַרלענדן, זאָגט גאָט; קיין רויבן
אויפֿן ווײַנשטאָק, און קיין פֿײַגן
אויפֿן פֿײַגנבוים, און דאָס בלאַט
פֿאַרוועלקט! און וואָס איך האָב זיי
געגעבן, וועט אַוועק פון זיי.

14 נאָך וואָס זיצן מיר? זאַמלט
אײַך אײַן און לאָמיאָר אַרײַן אין די
פֿעסטונגשטעט, און דאָרטן פֿאַרשניטן
ווערן; וואָרום יהוה אונדזער גאָט
האָט אונדז פֿאַרשניטן, און אונדז
אָנגעטרונקען מיט געפּטוואַסער, ווײַל
מיר האָבן געזינדיקט צו גאָט.

15 געהאָפֿט אויף שלום, און קיין
גוטס איז ניטאָ; אויף אַ צײַט פון
היילונג, ערשט אַ שרעקענישׂ.

16 פון דָן הערט זיך דאָס סאָפּען
פון זיינע פֿערד, פון דעם קָול פון די
הירזשעס פון זיינע אָגערס ציטערט
דאָס גאַנצע לאַנד; און זיי קומען און
פֿאַרצערן דאָס לאַנד און איר פֿולקייט,
די שטאָט און די ווויינער אין איר.

17 וואָרום זעט, איך שיק אָן אויף
אײַך שלאַנג פֿיפֿערנאָטערס, וואָס פֿאַר
זיי איז קיין שפֿרוך ניטאָ, און זיי וועלן
אײַך בײַסן, זאָגט גאָט.
18 איך וויל מיך דערמונטערן אין
קומער, איז מײַן האַרץ אין מיר
קראַנק.
19 זע, אַ קָול פֿון געשריי פֿון דער
טאָכטער מײַן פֿאָלק, פֿון אַ לאַנד אַ
ווײַטן: איז גאָט ניטאָ אין ציון?
איז איר קיניג ניטאָ אין איר? פֿאַר
וואָס האָבן זיי מיך דערצערנט מיט
זייערע געצן, מיט נישטיקייטן פֿון דער
פֿרעמד?
20 אַריבער דער שניט, געענדיק דער
זומער, און מיר זײַנען ניט געהאָלפֿן
געוואָרן.
21 איבער דעם בראָך פֿון דער
טאָכטער מײַן פֿאָלק בין איך צעבראָכן,
פֿינצטער בין איך, אַ שרעק האָט מיך
אָנגענומען.
22 איז קיין באַלזאָם ניטאָ אין גלעָד?
צי איז קיין רופֿא ניטאָ דאָרט? פֿאַר
וואָס דען קומט ניט קיין היילונג צו דער
טאָכטער מײַן פֿאָלק?
23 ווער מאַכט מײַן קאָפּ וואַסער,
און מײַן אויג אַ קוואַל טרערן, און
מײַן אויג אַ קוואַל טרערן, איך
וואָלט באַווויינט טאָג און נאַכט די
דערשלאָגענע פֿון דער טאָכטער מײַן
פֿאָלק!

9 ווער גיט מיר אין מדבר אַ
האַרבערעריק פֿאַר וואַנדערער, איך
וואָלט פֿאַרלאָזן מײַן פֿאָלק, און
אַוועקגיין פֿון זיי! וואָרום אַלע זײַנען
זיי נואָפֿים, אַ געזעמל פֿון פֿעלשער.
2 און זיי שפּאַנען זייער צונג – זייער
בויגן פֿון ליגן, און ניט פֿאַר אמת זײַנען
זיי שטאַרק אין לאַנד; וואָרום פֿון בייז
צו בייז גייען זיי און מיך קענען זיי ניט,
זאָגט גאָט.
3 היט אײַך איטלעכער פֿון זײַן חבר,
און אויף קיין ברודער זאָלט איר אײַך
ניט פֿאַרזיכערן, וואָרום נאַרן נאַרט
איטלעכער ברודער, און איטלעכער
חבר טרײַבט רכילות.
4 און איינער דעם אַנדערן געניאַרן
זיי, און אמת זאָגן זיי ניט; זיי האָבן
אײַנגעווויינט זייער צונג זאָגן ליגן, זיי
מאַטערן זיך צו פֿאַרברענען.
5 דײַן זיצן אי צווישן באַטרוג; פֿוהן
וועגן באַטרוג ווילן זיי מיך ניט קענען,
זאָגט גאָט.
6 דרום האָט גאָט פֿון צבָאות אַזוי
געזאָגט: זע, איך לײַטער זיי, און ועל
זיי פֿרוון, וואָרום ווי דען זאָל איך טאָן
פֿון וועגן דער טאָכטער מײַן פֿאָלק?
7 אַ פֿאַרשפּיצטע פֿײל איז זייער
צונג, זי רעצט באַטרוג; מיטן מויל
רעדט מען שלום מיטן חבר, און אין זיך
מאַכט מען אַ לויערונג אויף אים.
8 זאָל איך דערפֿאַר זיך ניט
אָפּרעכענען מיט זיי, זאָגט גאָט; זאָל
אָן אַ פֿאָלק ווי דאָס דאָזיקע זיך ניט
נוקם זײַן מײַן זעל?
9 וועגן די בערג וועל איך אויפֿהייבן
אַ געווויין און יאָמער, און וועגן די
פֿײַטערפֿלעצער פֿון מדבר אַ קלאָג,
וואָרום זיי זײַנען פֿאַרוויסט, אַז קיין
מענטש גייט ניט דורך, און זיי הערן
ניט קיין קָול פֿון פֿי; פֿון אַ פֿויגל פֿון
הימל ביז אַ בהמה זײַנען אַנטלאָפֿן,
אַוועק.
10 און איך וועל מאַכן ירושָלַיִם פֿאַר
הויפֿנט, אַ ווינונג פֿון שאָקאָלן, און
די שטעט פֿון אינודה וועל איך מאַכן
אַ ווייסטנײַש, אָן אַ באַווינער.
11 ווער איז דער קלוגער מאַן,
ער זאָל דאָס פֿאַרשטיין? און
דער וואָס גאָטט מויל האָט צו אים
געריידט, ער זאָל דאָס זאָגן? פֿאַר
וואָס איז אונטערגעגאַנגען דאָס
לאַנד, פֿאַרוויסט ווי אַ מדבר, אָן אַ
דורכגייער?
12 און גאָט האָט געזאָגט: פֿאַר וואָס
זיי האָבן פֿאַרלאָזן מײַן תּורה, וואָס
איך האָב געלייגט פֿאַר זיי, און זיי

האָבן ניט צוגעהערט צו מײַן קָול, און
ניט געגאַנגען אין איר;
13 נײַערט געגאַנגען אין דער
אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון זייער האַרצן,
און נאָך די בּעַל-געטער וואָס זיערע
עלטערן האָבן זיי געלערנט.
14 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה
פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל:
זע, איך מאַך זיי עסן, דאָס דאָזיקע
פֿאָלק, ווערמוט, און איך וועל זיי מאַכן
טרינקען גיפֿטוואַסער.
15 און איך וועל זיי צעשפּרײַטן
צווישן די פֿעלקער, וואָס ניט זיי און
ניט זייערע עלטערן האָבן געקענט, און
איך וועל נאָכשיקן נאָך זיי די שוווערד,
biz איך טו זיי פֿאַרלעכטן.
16 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון
צבֿאות: קוקט זיך אום, און רופֿט
די קלאָגערינס, זיי זאָלן קומען, און
נאָך די קלוגע ווײַבער שׂקט, זיי זאָלן
קומען;
17 און זאָלן זיי אײַלן און אויפֿהייבן
איף אונדז אַ יאָמער, אַז אונדזערע
אויגן זאָלן צעגיין אין טרערן, און
אונדזערע ברעמען זאָלן פֿליסן מיט
וואַסער.
18 וואָרום אַ יאָמער-קָול הערט זיך
פֿון צִיון: ווי זײַנען מיר פֿאַרוויסט
געוואָרן! מיר זײַנען פֿאַרשׂעמט
biz גאָר, ווײַל מיר האָבן פֿאַרלאָזן
דאָס לאַנד, ווײַל מיר האָבן
אַרויסגעוואָרפֿן האָבן
אונדז אונדזערע ווינונגען.
19 וואָרום הערט, איר ווײַבער, דאָס
וואָרט פֿון גאָט, און לערנט אײַערע
טעכטער אַ יאָמער, און איינע די
אַנדערע אַ קלאָג.
20 וואָרום דער טויט איז
אַרויפֿגעגאַנגען אין אונדזערע
פֿענצטער, געקומען אין אונדזערע
פּאַלאַצן, צו פֿאַרשנײַדן אַ קינד פֿון
דער גאַס, בכורים פֿון די מערק. –
21 רעד: אַזוי איז דער שפּרוך פֿון
גאָט – און די טויטע לײַבער פֿון
מענטשן וועלן פֿאַלן ווי מיסט אויף
פֿרײַען פֿעלד, און ווי אַ הײַפֿל הינטערן
שניטער, וואָס קײנער קלײַבט ניט
אויף.
22 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָל זיך
ניט רימען דער חכם מיט זײַן חכמה,
און זאָל זיך ניט רימען דער גיבור מיט
זײַן גבורה; זאָל זיך ניט רימען דער
עושר מיט זײַן עשירות;
23 נאָר דערמיט זאָל זיך רימען דער
וואָס רימט זיך, מיט פֿאַרשטיין און
קענען מיך, אַז איך יהוה טו חסד,
רעכט, און גערעכטיקייט, אויף דער
ערד; ווײַל די דאָזיקע באַגער איך, זאָגט
גאָט.
24 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט,
און איך וועל זיך רעכענען מיט אַלע
באַשניטענע און אומבאַשניטענע:
25 מיט מִצרַיִם, און מיט יהודה, און
מיט אֱדוֹם, און מיט די קינדער פֿון עַמּוֹן,
און מיט מואָב, אוהן מיט אַלע מיט
אָפּגעהאַקטע האָרעקן, וואָס ווויינען אין
מדבר; וואָרום אַלע פֿעלקער זײַנען
אומבאַשניטן, און דאָס גאַנצע הויז פֿון
ישׂראל זײַנען אומבאַשניטן אין האַרצן.

10 הערט דאָס וואָרט וואָס גאָט
האָט אויף אײַך געredעט, איר
הויז פֿון ישׂראל:
2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: דעם וועג
פֿון די פֿעלקער זאָלט איר זיך ניט
אָפּלערנען, און פֿאַר די צייכנס פֿון
הימל זאָלט איר זיך ניט שרעקן, ווײַל
די פֿעלקער שרעקן זיך פֿאַר זיי.
3 וואָרום די מנהגים פֿון די אומות,
דאָס איז נישטיקייט; וואָרום עס
איז אַ האָלץ וואָס מע האָט פֿון
וואַלד אויסגעהאַקט, דאָס ווערק פֿון אַ
מײַנסטערס הענט מיט דער הובל.
4 מיט זילבער און מיט גאָלד
באַשמיידט מען עס, מיט נעגל און מיט
האַמערס באַפֿעסטיקט מען עס, עס
זאָל זיך ניט וואַקעלן.
5 ווי אַ פֿאָלקן אין אַ פֿלוצערפֿעלד
זײַנען זיי, און זיי קענען ניט רעדן;
טראָגן מוזן זיי געטראָגן ווערן, ווײַל

זיי קענען ניט שפּרייזן. איר זאָלט ניט
מוֹרא האָבן פֿאַר זיי, ווָאַרום זיי קענען
ניט בייז טאָן, און אויך גוטס טאָן איז
ניטאָ אין זיי.
6 ניטאָ דײַן גלײַכן, יהוה, גרויס
ביסטו, און גרויס איז דײַן נאָמען אין
גבורה.
7 ווער זאָל דיך ניט פֿאָרכטן, קיניג
פֿון די פֿעלקער? פֿאַר ווָאַר, דיר קומט
עס, ווָאַרום צווישן אַלע קליגסטע
פֿעלקער, און אין אַל זייער מלוכה, איז
ניטאָ דײַן גלײַכן.
8 און אַלע אין איינעם זײַנען זיי
פֿאַרגרעבט און נאַריש; אַ נישטיקע
לערנונג, אַ האָלץ איז דאָס.
9 זילבערבלעך פֿון תַּרשיש
געבראַכט, און גאָלד פֿון אויפֿן, די
אַרבעט פֿון אַ מײַנסטער, און אַ
שמעלצערס הענט; בלאָ און פּורפּל
איז זייער מלבוש, די אַרבעט פֿון
קינצלער זײַנען זיי אַלע.
10 אָבער יהוה איז דער אמתער
גאָט, ער איז דער לעבעדיקער גאָט,
און דער אייביקער קיניג; פֿון זײַן כּעס
ציטערט די ערד, און פֿעלקער קענען
ניט אויסהאַלטן זײַן צאָרן.
11 אַזוי זאָלט איר זאָגן צו זיי: די
געטער ווָאס האָבן די הימלען און די
ערד ניט געמאַכט, וועלן אונטערגיין
פֿון דער ערד און פֿון אונטער די
דאָזיקע הימלען.
12 ער האָט געמאַכט די ערד מיט זײַן
כּוח, באַפֿעסטיקט די וועלט מיט זײַן
חכמה, און מיט זײַן פֿאַרשטאַנדיקייט
די הימלען פֿאַרשפּרייט.
13 בײַם קול פֿון זײַן דונערן ווערט אַ
פֿילקייט פֿון וואַסער אין הימל, און ער
ברענגט אויף וואָלקן פֿון עק פֿון דער
ערד; ער מאַכט בליצן צום רעגן, און
ציט אַרויס פֿון זײַנע שפּײַכלערס דעם
ווינט.
14 איטלעכער מענטש איז
פֿאַרגרעבט, אָן פֿאַרשטאַנד,
איטלעכער שמעלצער ווערט צו
שאַנד פֿון דעם געץ; ווָאַרום פֿאַלש
איז זײַן געגאָסענער אָפּגאָט, און קיין
אָטעם איז אין זיי ניטאָ.
15 נישטיק זײַנען זיי, אַ ווערק פֿון
פֿאַרפֿירעניש; אין דער צײַט פֿון זייער
רעכנשאַפֿט וועלן זיי אונטערגיין.
16 ניט ווי די דאָזיקע איז דער
חלק פֿון יעקב; ווָאַרום ער איז דער
באַשעפֿער פֿון אַלץ, און ישׂראל איז
דער שבט פֿון זײַן אַרבּ; יהוה פֿון
צבָאות איז זײַן נאָמען.
17 קלײַב אויף פֿון דער ערד
דײַן בינטל, דו ווָאס זיצסט אין
באַלאַגערונג.
18 ווָאַרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך שלײַדער אַרויס דאָס מאָל
די באַוווינער פֿון לאַנד, און וועל זיי
צודריקן, כּדי זיי זאָלן דערשפּירן.
19 וויי מיר אויף מײַן ברעכ! שוואר
אין מײַן וווּנד! און איך האָב געוואָסט
געזאָגט: אַ קראַנקשאַפֿט נאָר איז דאָס,
און איך וועל זי אַריבערטראָגן.
20 מײַן געצעלט אין פֿאַרוויסט, און
אַלע מײַנע שטריק זײַנען צעריסן, מײַנע
קינדער זײַנען אַרויס פֿון איר און זײַנען
ניטאָ. ניטאָ ווער זאָל אויסשפּרײַטן
ווידער מײַן געצעלט, און ווער זאָל
אויפֿצײַען מײַנע פֿאָרהאַנגען.
21 ווָאַרום פֿאַרגרעבט זײַנען די
פּאַסטוכער, און גאָט האָבן זיי
ניט געזוכט; דרום האָב זיי ניט
באַגליקט, און זייער גאַנצע סטאַדע איז
צעשפּרייט געוואָרן.
22 האָרך! אַ הערונג אָט קומט, און אַ
גרויסער רַעש פֿון צפֿון-לאַנד, צו מאַכן
די שטעט פֿון יהודה אַ וויסטענישׂ, אַ
ווווינונג פֿון שאָקאַלן.
23 איך ווייס, גאָט, אַז ניט בײַם
מענטשן איז זײַן וועג, ניט בײַם
מענטשן איז גייענדיק צו לענקען זײַן
טריט.
24 שטראָף מיך, גאָט, אָבער מיט
געראַטענקייט, ניט אין דײַן צאָרן, כּדי
זאָלסט מיך ניט פֿאַרמינערן.

25 גיס אויך דײַן גרימצאָרן אויף די
פֿעלקער וואָס קענען דיך ניט, און אויף
די משפּחות וואָס רופֿן ניט דײַן נאָמען,
וואָרום פֿאַרצערט האָבן זיי יעקבֿ, יאָ,
אים פֿאַרצערט און אים פֿאַרלעמדט,
און זײַן ווינונג פֿאַרוויסט.

11 דאָס וואָרט וואָס איז געווען
צו ירמיָהון פֿון גאָט, אַזוי צו
זאָגן:
2 הערט די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן
בונד, און איר זאָלט רעדן צו די מענער
פֿון יהודה, און צו די באַווינער פֿון
ירושָלַיִם,
3 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט
געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל:
פֿאַרשאָלטן דער מאַן וואָס וועט ניט
צוהערן די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן
בונד,
4 וואָס איך האָב באַפֿוילן אײַערע
עלטערן אין דעם טאָג וואָס איך האָב
זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, פֿון
דעם אײַזנשמעלצאויוון, אַזוי צו זאָגן:
הערט צו מײַן קול, און איר זאָלט זיי
טאָן, אַזוי ווי אַלץ וואָס איך באַפֿעל
אײַך: און איר וועט מיר זײַן צום
פֿאָלק, און איך וועל אײַך זײַן צום
גאָט;
5 כדי מקיים צו זײַן די שבועה וואָס
איך האָב געשוואָרן אײַערע עלטערן,
זיי צו געבן אַ לאַנד וואָס פֿלײסט מיט
מילך און האָניק, אַזוי ווי הײַנטיקן
טאָג. האָב איך געענטפֿערט און
געזאָגט: אָמן, גאָט!
6 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: רוף
אויס די אַלע ווערטער אין די שטעט פֿון
יהודה, און אין די גאַסן פֿון ירושָלַיִם,
אַזוי צו זאָגן: הערט די ווערטער פֿון
דעם דאָזיקן בונד, און איר זאָלט זיי
טאָן.
7 וואָרום וואָרנענען האָב איך
געוואָרנט אײַערע עלטערן פֿון
דעם טאָג וואָס איך האָב אײַך
אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, ביז
אויף הײַנטיקן טאָג, נאָכאַנאַנד און
נאָכאַנאַנד געוואָרנט, אַזוי צו זאָגן:
הערט צו מײַן קול.
8 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט, און
ניט צוגענײַגט זייער אויערן, און זיי
זײַנען געגאַנגען איטלעכער אין דער
אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון זייער בייזן
האַרצן, אָ און איך האָב געבראַכט
אויף זיי אַלע ווערטער פֿון דעם דאָזיקן
בונד, וואָס איך האָב זיי באַפֿוילן צו
טאָן, און זיי האָבן ניט געטאָן.
9 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
אַ בונט געפֿינט זיך בײַ די מענער
פֿון יהודה, און בײַ די באַווינער פֿון
ירושָלַיִם.
10 זיי האָבן זיך אומגעקערט צו די
זינד פֿון זייערע אורעלטערן, וואָס
האָבן ניט געוואָלט צוהערן מײַנע
ווערטער; און זיי זײַנען געגאַנגען
נאָך פֿרעמדע געטער זיי צו דינען;
פֿאַרשטערט האָבן דאָס הויז פֿון ישׂראל
און דאָס הויז פֿון יהודה מײַן בונד
וואָס איך האָב געשלאָסן מיט זייערע
עלטערן.
11 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע,
איך ברענג אויף זיי אַן אומגליק וואָס
זיי וועלן פֿון אים ניט קענען אַרויסגיין,
און זיי וועלן שרײַען צו מיר, און איך
וועל ניט צוהערן צו זיי.
12 און די שטעט פֿון יהודה און די
באַווינער פֿון ירושָלַיִם וועלן גיין און
וועלן שרײַען צו די געטער וואָס זיי
רײַכערן צו זיי, אָבער העלפֿן וועלן זיי
זיי ניט העלפֿן, אין דער צײַט פֿון זייער
אומגליק.
13 וואָרום אַזוי ווי די צאָל פֿון דײַנע
שטעט זײַנען דײַנע געטער, יהודה,
און אַזוי ווי די צאָל פֿון די גאַסן פֿון
ירושָלַיִם האָט איר געמאַכט מזבכות צו
שאַנדגעצן, מזבכות פֿאַר רײַכערן צו
בעַל.
14 און דו, זאָלסט ניט מתפּלל זײַן
פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאָלק, און ניט
אויפֿהייבן אַ געשריי און אַ תּפֿילה פֿאַר
זיי. וואָרום איך הער ניט צו בעת זיי

רופֿן צו מיר פֿון וועגן זייער אומגליק.
15 וואָס טוט מײַן ליבפֿרײַנט אין מײַן הויז, אַז זי באַגייט שענדלעכקייט מיט פֿיל? און זאָל דורך הייליק פֿלייש דאָס אָפּגעטאָן ווערן פֿון דיר? אַז ביי דײַן שלעכטיקייט, דעמצמאָל פֿרייסטו זיך.
16 אַ צוויגהאָפּטיקער איילבערטבוים, שיין מיט פֿרוכט פֿײַנע, האָט גאָט אים גערופֿן דײַן נאָמען; אָבער מיט גרויס לײַרעמגעפֿילדער האָט ער אָנגעצונדן אַ פֿײַער דערויף, און זײַנע צווײגן וועלן צעשטערט ווערן.
17 וואָרום גאָט פֿון צבֿאות, וואָס האָט דיך געפֿלאַנצט, האָט אָנגעזאָגט שלעכטס אויף דיר, פֿונעו עגן דער שלעכטיקייט פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל און פֿון דעם הויז פֿון יהודה, וואָס זיי האָבן ביי זיך געטאָן, מיך צו דערצערנען מיט ריכערן צו בעל.
18 און גאָט האָט מיך געלאָזט וויסן, און איך ווייס; דעמצמאָל האָסטו מיר באַווויזן זייערע מעשׂים.
19 און איך בין געווען ווי אַ שאָף אַ מילדע, וואָס ווערט צו דער שׂכטה געפֿירט; און איך האָב ניט געווּסט אַז זיי טראַכטן אויף מיר טראַכטונגען: "לאָמיר אומברענגען דעם בוים מיט זײַן פֿרוכט, י און אים פֿאַרשניידן פֿון לאַנד פֿון די לעבעדיקע, אַז זײַן נאָמען זאָל מער ניט געדאַכט ווערן".
20 און דו גאָט פֿון צבֿאות וואָס משפּטסט גערעכט, וואָס פֿרווּסט די נירון און דאָס האַרץ, לאָמיך זען דײַן נקמה אויף זיי, וואָרום צו דיר האָב איך אַנטפּלעקט מײַן קריג.
21 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט אויף די לײַט פֿון ענָתות וואָס זוכן דײַן לעבן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט נבֿיאות זאָגן אין נאָמען פֿון גאָט, כדי זאָלסט ניט שטאַרבן פֿון אונדזער האַנט;
22 דרום האָט גאָט פֿון צבֿאות אַזוי געזאָגט: זע, איך רעכן זיך אָפּ מיט זיי; די יונגעלײַט וועלן שטאַרבן פֿון שוווערד, זייערע זין און זייערע טעכטער וועלן שטאַרבן פֿון הונגער.
23 און קיין איבערבלײַב פֿעט ניט זײַן פֿון זיי, וואָרום איך ברענג אַן אומגליק אויף די לײַט פֿון ענָתות, דאָס יאָר פֿון זייער רעכנשאַפֿט.

12 געראַכט וועסטו בלײַבן, גאָט, ווען איך זאָל זיך קריגן מיט דיר; אָבער געראַכטקייט וויל איך רעדן צו דיר: פֿאַר וואָס איז דער וועג פֿון רשׁעים מצליך? פֿאַר וואָס לעבן רואיק אַלע פֿעלשער פֿאַלשע?
2 פֿלאַנצסט זיי, און זיי וואָרצלען זיך אײַן, זיי גיײַען אויף און טראָגן פֿרוכטן; נאָנט ביסטו אין זייער מויל, און ווײַט פֿון זייערע נירן.
3 און דו, גאָט, קענסט מיך, זעסט מיך, און האָסט געפּרוווט מײַן האַרץ צו דיר; שלעפּ זיי אַוועק ווי שאָף צו דער שׂכיטה, און גיב זיי אָפּ צום טאָג פֿון טייטונג.
4 ביז וואַנען וועט טרויערן דאָס לאַנד, און דאָס גראָז פֿון גאַנצן פֿעלד וועט זײַן פֿאַרטריקנט? פֿון וועגן דער שלעכטיקייט פֿון די ווינער אין איר זײַנען אומגעקומען בהמות און פֿויגלען; ווײַל זיי האָבן געזאָגט: ער זעט ניט אונדזער סוף.
5 אויב מיט פֿוסגייער ביסטו געלאָפֿן, און זיי האָבן דיך מיד געמאַכט, הינט ווי ווילסטו זיך מיט פֿערד פֿאַרמעסטן? און ביסטו זיכער אין לאַנד פֿון פֿריד, ווי וועסטו אָבער טאָן אין דעם געווּעלד פֿון יַרדן?
6 וואָרום אַפֿילו דײַנע ברידער אין דײַן פֿאָטערס הויז, אַפֿילו זיי האָבן געפֿעלשט אָן דיר, אַפֿילו זיי האָבן דיר נאָפּגעשריען מיט אַ פֿולער קעל; ניט גלויב זיי ווען זיי רעדן גוט צו דיר.
7 איך האָב פֿאַרלאָזן מײַן הויז, איך האָב אַוועקגעווארפֿן מײַן ארבֿ; איך האָב איבערגעגעבן די פֿעליבטע פֿון מײַן זעל אין דער האַנט פֿון אירע

פֿײַנט.
8 מײַן אֶרֶב איז מיר געוואָרן ווי אַ לייב אין וואַלד, זי האָט אויפֿגעהויבן איר קָול אויף מיר, דרום האָב איך זי פֿײַנט געקראָגן.
9 איז אַ קלויאיקער רויבפֿויגל מײַן אֶרֶב מיר? די רויבפֿויגלען זײַנען רונד אַרום איר; גייט זאַמלט אַלע קחיות פֿון פֿעלד, ברענגט זיי אַהער צו עסן.
10 פֿיל פֿאַסטוכער האָבן פֿאַרדאָרבן מײַן ווינגאָרטן, צעטרעטן מײַן פֿעלד; זיי האָבן געמאַכט מײַן פֿלוסטיק פֿעלד פֿאַר אַ מדבר אַ פֿיסטן.
11 מע האָט עס געמאַכט פֿאַר אַ וויסטענײש, עס טרויערט צו מיר וויסטערהייט; פֿאַרווויסט איז דאָס גאַנצע לאַנד, וואָרום קיין מענטש נעמט ניט צום האַרצן.
12 אויף אַלע הויכע ערטער אין מדבר זײַנען פֿאַרוויסטער געקומען, וואָרום גאָטס שוועפֿרד פֿאַרצערט פֿון עק לאַנד ביז עק לאַנד, ניטאָ קיין פֿריד פֿאַר קיין לעבּ.
13 זיי האָבן געזייט ווייץ, און דערנער געשניטן, זיך געפּלאָגט – קיין נוץ ניט געבראַכט; דרום שׂמט אײַך מיט אײַערע תּבואות, פֿון וועגן דעם גרימצאָרן פֿון גאָט.
14 אַזוי האָט גאָט געזאָגט – אויף אַלע מײַנע בייזע שכנים, וואָס רירן אָן די אֶרֶב וואָס איך האָב געמאַכט אַרבן מײַן פֿאָלק ישׂראל: זע, איך ריס זיי אויס פֿון זייער ערד, און דאָס הויז פֿון יהודה וועל איך אויסריסן פֿון צווישן זיי.
15 און עס וועט זײַן, נאָכדעם ווי איך ריס זיי אויס וועל איך זיי ווידער דערבאַרימען, און וועל זיי אומקערן איטלעכן צו זײַן נחלה, און איטלעכן צו זײַן לאַנד.
16 און עס וועט זײַן, אויב לערנען וועלן זיי לערנען די וועגן פֿון מײַן פֿאָלק, צו שווערן בײַ מײַן נאָמען: ״אַזוי ווי יהוה לעבט!״ אַזוי ווי זיי האָבן געלערנט מײַן פֿאָלק.
17 אויב אָבער זיי וועלן ניט צוהערן, וועל איך אויסריסן יענע אומה, אויסריסן און אונטערברענגען, זאָגט וואָס.

13 אַזוי האָט גאָט צו מיר געזאָגט: גיי און זאָלסט דיר קויפֿן אַ פּלאַסענעם גאָרטל, און אים אָנטאָן אויף דײַנע לענדן, און אין וואַסער זאָלסטו אים ניט לאָזן קומען.
2 האָב איך געקויפֿט דעם גאָרטל אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט, און אָנגעטאָן אויף מײַנע לענדן.
3 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר אַ צווייט מאָל, אַזוי צו זאָגן:
4 נעם דעם גאָרטל וואָס דו האָסט געקויפֿט, וואָס אויף דײַנע לענדן, און שטיי אויף, גיי דיר קיין פֿרָת, און באַהאַלט אים דאָרטן אין אַ שפּאַלט פֿון פֿעלז.
5 בין איך געגאַנגען און האָב אים באַהאַלטן אין פֿרָת אַזוי ווי גאָט האָט מיר באַפֿוילן.
6 און עס איז געווען צום סוף פֿון פֿיל טעג, האָט גאָט צו מיר געזאָגט: שטיי אויף, גיי קיין פֿרָת, און נעם אַרויס פֿון דאָרטן דעם גאָרטל, וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן אים דאָרטן צו באַהאַלטן.
7 בין איך געגאַנגען קיין פֿרָת, און האָב אויפֿגעגראָבן, און אַרויסגענומען דעם גאָרטל פֿון דעם אָרט וואָס איך האָב אים דאָרטן באַהאַלטן; ערשט דער גאָרטל איז געווען פֿאַרדאָרבן, ער האָט ניט געטויגט צו קיין זאַך.
8 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
9 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַזוי וועל איך פֿאַרדאָרבן דעם שטאָלץ פֿון יהודה, אַזוי וועל איך פֿאַרדאָרבן דעם שטאָלץ פֿון ירושָלַיִם, דעם גרויסן.
10 דאָס דאָזיקע בייזע פֿאָלק וואָס ווילן ניט הערן מײַנע וואָרטער, וואָס

גייַען אין דער אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון זײער האַרצן, און זײַנען געגאַנגען נאָך פ�ֿרעמדע געטער זיי צו דינען, און זיך צו בוקן צו זיי, וועלן וועֶרן ווי דער דאָזיקער גאַרטל וואָס טויג ניט צו קיין זאַך.

11 ווארום אַזוי ווי דער גאַרטל איז גאָהעפט צו די לענדן פֿון אַ מאַן, אַזוי האָב איך באַהעפט צו מיר דאָך גאַנצע הויז פֿון יִשׂראל, און דאָס גאַנצע הויז פֿון יהודה, זאָגט ווען, מיר צו זײַן פֿאַר אַ פֿאָלק, און פֿאַר אַ נאָמען, און פֿאַר אַ לויב, און פֿאַר אַ שיינקייט; אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט.

12 און זאָלסט זאָגן צו זיי דאָס דאָזיקע ווארט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון יִשׂראל: יעטוועדער קרוג ווערט אָנגעפֿילט מיט ווין. און אַז זיי וועלן זאָגן צו דיר: וויסן מיר דען ניט ווויל, אַז יעטוועדער קרוג ווערט אָנגעפֿילט מיט ווין?

13 זאָלסטו זאָגן צו זיי: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך פֿיל אָן אַלע באַוווינער פֿון דעם דאָזיקן לאַנד, און די מלכים וואָס זיצן פֿון דודן אויף זײַן טראָן, און די כֹּהנים, און די נבֿיאים, און אַלע באַוווינער פֿון ירושָׁלַיִם, מיט שיכּרות.

14 און איך וועל זיי צעהאַקן איינעם אָן אַנדערן, אי די פֿאָטערס אי די זין אין איינעם, זאָגט גאָט; איך וועל ניט שוינען, און ניט דערבאַרימען, און ניט רכמנות האָבן, זיי ניט אומצוברענגען.

15 הערט און לייגט צו דאָס אויער, איר זאָלט אײַך ניט דערהייבן, ווארום גאָט האָט געredt;

16 גיט כּבוד צו יהוה אײַער גאָט, אידער עס וועט פֿינצטער ווערן, און אידער אײַערע פֿיס וועלן זיך אָפּשלאָגן אויף די נאַכטיקע בערג, און איר וועט האָפֿן אויף ליכט, און ער וועט עס מאַכן צו טויטשאָטן, און פֿאַרקערן אין כֹּשכנישׂ.

17 און אַז איר וועט דאָס ניט צוהערן, וועט ווינען אין פֿאַרבאָרגענישׂ מײַן זעל פֿון וועגן דער אָפּפֿערדיקייט, און טרערן וועט טרערן, און צעגיין וועט אין טרערן, מײַן אויג, וואָס די סטאַדע פֿון גאָט וועֶרט געפֿאַנגען.

18 זאָג צו דעם מלך און צו דער מוטער-מלכּה: זעצט אײַך אַראָפּ נידעריק, ווארום געניידערט האָט אײַער קאָפּצירונג, אײַער פּראַכטיקע קרוין.

19 די שטעט פֿון דָרום זײַנען פֿאַרשלאָסן, און ניאָט וועֶר זאָל עפֿענען; גאַנץ יהודה איז פֿאַרטריבן געווארן, פֿאַרטריבן געווארן אין גאַנצן.

20 הייבט אויף אײַערע אויגן, און זעט די וואָס קומען פֿון צפֿון; ווו איז די סטאַדע וואָס איז דיר געגעבן געווארן? די שיינע שאָף דינע?

21 וואָס וועסטו זאָגן ווען ער וועט אָנזעצן אויף דיר, די וואָס דו האָסט זיי אײַנגעווויינט פֿאַר פֿירשטן איבער דיר? פֿאַר וואָר, וועֶן וועלן דיך אָננעמען, ווי אַ פֿרוי צו קינד.

22 און אויב דו וועסט זאָגן אין דײַן האַרצן: פֿאַר וואָס האָט דאָס מיר געטראָפֿן? פֿאַר דײַן גרויס זינד זענען אויפֿגעדעקט געווארן דײַנע ברעגן, אַנטבלויזט געווארן דײַנע טריט.

23 קען אַ פּושי בײַטן זײַן הויט, און אַ לעמפּערט זײַנע פֿלעקן? אַזוי קענט איר גוטס טאָן, איר צוגעווויינטע בייז צו טאָן.

24 דרום וועל איך זיי צעשפּרײַטן ווי שפּריי וואָס פֿאַרגייט פֿאַרן ווינט פֿון מדבר.

25 דאָס איז דײַן גורל, דײַן צוגעמאָסטענער טייל פֿון מיר, זאָגט גאָט, ווײַל דו האָסט פֿאַרגעסן אָן מיר, און זיך פֿאַרזיכערט אויף ליגן.

26 דרום דעק איך אויך אויף דײַנע ברעגן איבער דײַן פּנים, אַתון געזען וועֶרן וועט דײַן שאַנד.

27 דײַן ניאוף און דײַנע הירזשעס, די
שענדלעכקייט פֿון דײַן זנות – אויף די
הייכן אין פֿעלד האָב איך געזען דײַנע
אומווערדיקייטן. ווויי דיר, ירושָלַיִם,
ווײסט ניט ריין ווערן! ביז אײַבער
וואַנען נאָך?

14 וואָס דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו יִרמְיָהון וועגן די
טריקענישן.

2 עס טרויערט יהודה, און אירע
טויערן זײַנען פֿאַרשמאַכט, און אירע
טויערן זײַנען פֿאַרשמאַכט, זיי זײַנען
פֿינצטער צו דער erד; און דאָס
געשריי פֿון ירושָלַיִם גייט אויף.

3 און זייער פּנים שיקן זייערע יונגען
נאָך וואַסער; זיי קומען צו די גרײבער,
געפֿינען זיי ניט קיין וואַסער, זייער
כּלים קערן זיך אום לײדיק; זיי
זײַנען אין ביאָש און פֿאַרשעמט, און
פֿאַרדעקן זייערע קעפּ.

4 פֿון וועגן דער erד ווײַל איז
צעפּלאַצט, ווײַל קיין רעגן איז ניטאָ
אין לאַנד, זײַנען די אַקערלײַט אין
ביאָש, זיי פֿאַרדעקן זייערע קעפּ.

5 וואָרום אַפֿילו אַ הינדין אין וועלד
געבערט און פֿאַרלאָזט, ווײַל קיין גראָז
איז ניטאָ.

6 און די ווילדע אייזלען שטייגן אויף
די הויכע ערטער, זיי שלינגען דעם
ווינט ווי שאַקאַלן; זייערע אויגן גייען
אויס, ווײַל קיין קריטעכץ איז ניטאָ.

7 אויב אונדזערע זינד זאָגן עדות
קעגן אונדז, גאָט, טו פֿון דײַן נאָמען
וועגן; וואָרום פֿיל זײַנען אונדזערע
אָפּקערונגען, מיר האָבן געזינדיקט צו
דיר.

8 דו האָפֿענונג פֿון ישׂראל, זײַן
העלפֿער אין צײַט פֿון נויט, פֿאַר וואָס
זאָלסטו זײַן ווי אַ פֿרעמדער אין לאַנד,
און ווי אַ וואַנדערער וואָס פֿאַרקערט
צו נעכטיקן?

9 פֿאַר וואָס זאָלסטו זײַן ווי אַ
צעטומלטער מענטש, ווי אַ גיבור וואָס
קען ניט העלפֿן? דו ביסט דאָך צווישן
אונדז, גאָט, און דײַן נאָמען ווערט
גערופֿן אויף אונדז; ניט טו אונדז
פֿאַרלאָזן.

10 אַזוי האָט גאָט געזאָגט צו
דעם דאָזיקן פֿאָלק: אַזוי האָבן
זיי ליב אומצוואַנדערן, זיי האַלטן
ניט אָפּ זייערע פֿיס; אַצונד וועט
ער געדענקען זייער פֿאַרברעך, און
דערמאָנען זייערע זינד.

11 און גאָט נאָט צו מיר געזאָגט:
זאָלסט ניט מתפּלל זײַן פֿאַר דעם
דאָזיקן פֿאָלק צום גוטן.

12 אַז זיי פֿאַסטן, הער איך ניט צו
זייער געשריי, און אַז זיי בעפֿנגען
אויף בראַנדאָפּפֿער און שפּײַזאָפּפֿער,
באַווילליק איך זיי ניט- נײַערט מיט
שוווערד אונמיט הונגער און מיט פּעסט
טו איך זיי פֿאַרלענדן.

13 האָב איך געזאָגט: ווויי, גאָט דו
האַר, זע, די נבֿיאים זאָגן צו זיי: איר
ווועט ניט אָנזען קיין שוווערד, און קיין
הונגער ווועט בײַ אײַך ניט זײַן, וואָרום
אַ זיכערן שלום וועל איך אײַך געבן אין
דעם דאָזיקן אָרט.

14 האָט גאָט צו מיר געזאָגט: ליגן
זאָגן נבֿיאות דו נבֿיאים אין מײַן נאָמען;
ניט איך האָב זיי געשיקט, און ניט
איך האָב זיי באַפֿוילן, און איט איך
האָב צו זיי גערעדט; זעאונג פֿון ליגן,
און וואָרזאָגעכץ און נישטיקייט, און
באַטרוג פֿון זייער האַרצן, זאָגן זיי אײַך
נבֿיאות.

15 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט –
אויף די נבֿיאים וואָס זאָגן נבֿיאות אין
מײַן נאָמען, ווען איך האָב זיי ניט
געשיקט, און זיי זאָגן: קיין שוווערד
און קיין הונגער וועט ניט זײַן אין דעם
דאָזיקן לאַנד – פֿון שוווערד און פֿון
הונגער וועלן פֿאַרלענדט ווערן יענע
נבֿיאים.

16 און דאָס פֿאָלק וואָס זיי
זאָגן נבֿיאות צו זיי, וועלן ליגן
אַוועקגעוואָרפֿן אין די גאַסן פֿון

ירושָלַיִם פֿון וועגן דעם הונגער און
דער שוועדד, און זיי וועלן קיין
באַגרעבער ניט האָבן; זיי, זייערע
ווײַבער, און זייערע זין, און זייערע
טעכטער; און איך וועל אויסגיסן אויף
זיי זייער שלעכטיקייט.

17 און זאָלסט זאָגן צו זיי דאָס
דאָזיקע וואָרט: צעגריין זאָלן מײַנע
אויגן אין טרערן טאָג און נאַכט, און ניט
אויפֿהערן, וואָרום אַ גרויס בראָך איז
צעבראָכן געוואָרן די יונגפֿוי טאָכטער
מײַן פֿאָלק; אַ שוועדר שלאָק ביז גאָר.

18 אַז איך גיי אַרויס אין וועלד,
ערשט, דערשלאָגענע פֿון שוועדד; און
אַז איך קום אַרײַן אין שטאָט, ערשט,
יסורים פֿון הונגער. וואָרום אי דער
נבֿיא אי דער כֹּהן דרייען זיך איבערן
לאַנד, און ווייסן גאָרנישט.

19 האָסטו פֿאַראַכטן פֿאַראַכט
יהודה? צי האָט זיך פֿון ציון
פֿאַרעקלט דײַן זעל? פֿאַר וואָס האָסטו
אונדז געשלאָגן, אַז פֿאַר אונדז איז
קיין היילונג ניטאָ? געהאָפֿט אויף
שלום, און קיין גוטס איז ניטאָ; און
אויף אַ צײַט פֿון היילונג, ערשט אַ
שרעקענישׂ!

20 מיר ווייסן, גאָט, אונדזער
שלעכטקייט, די זינד פֿון אונדזערע
עלטערן; וואָרום מיר האָבן געזינדיקט
צו דיר.

21 ניט פֿאַראַכט אונדז פֿון דײַן
נאָמען וועגן, ניט שענד דעם טראָן פֿון
דײַן כּבֿוד; דערמאָן זיך, זאָלסט ניט
פֿאַרשטערן דײַן בונד מיט אונדז.

22 זײַנען דאָ צווישן די נישטיקע
געצן פֿון די פֿעלקער רעגן-געבער?
אָדער גיבן די הימלען אַליין
שפֿריר־רעגן? פֿאַר וואָר, דו ביסט
יהוה אונדזער גאָט, און מיר האָפֿן צו
דיר, וואָרום דו מאַכסט דאָס אַלץ.

15 און גאָט האָט צו מיר
געזאָגט: ווען אויפֿשטיין זאָל
משה און שמואל פֿאַר מיר, איז מײַן
זעל ניט מיט דעם דאָזיקן פֿאָלק; שיק
זיי אַוועק פֿון מײַן פּנים, און זאָלן זיי
אַוועקגיין.

2 און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן זאָגן
צו דיר: ווּהין זאָלן מיר אַוועקגיין?
זאָלסטו זאָגן צו זיי: אַזוי האָט
גאָט געזאָגט: ווער צום טויט, צום
טויט, און ווער צום שוועדד, צום
שוועדד, און ווער צום הונגער, צום
הונגער, און ווער צו געפֿאַנגענשאַפֿט,
צו געפֿאַנגענשאַפֿט.

3 און איך וועל אָנזעצן אויף זיי פֿיר
משפּחות, זאָגט גאָט: די שוועדד צו
הרגענען, און די הינט צו שלעפּן, און דעם
פֿויגל פֿון הימל, און די חיה פֿון דער
ערד, צו עסן און אומצוברענגען.

4 און איך וועל זיי מאַכן צו שוידער
בײַ אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד, פֿון
וועגן מנשה דעם זון פֿון איכזקיָהון, אי
דעם מלך פֿון יהודה, פֿאַר וואָס ער
האָט געטאָן אין ירושָלַיִם.

5 וואָרום ווער וועט דיך
דערבאַרימען, ירושָלַיִם? און ווער וועט
דיך באַדויערן? און ווער וועט זיך
אָפּקערן דיך צו פֿרעגן אויף פֿריד?

6 דו האָסט מיך אַוועקגעוואָרפֿן,
זאָגט גאָט, אַהינטער טוסטו גיין, דרום
שטרעק איך אויס מײַן האַנט אויף
דיר און צעשטער דיך; איך בין מיד
געוואָרן זיך צו דערבאַרימען.

7 און איך ווינטשופֿל זיי מיט אַ
ווינטשופֿל אין די טויערן פֿון לאַנד;
איך לאָז אָן קינדער, איך ברענג
אונטער מײַן פֿאָלק, ווײל זיי קערן זיך
ניט אום פֿון זייערע וועגן.

8 זייערע אַלמנות וועלן דורך מיר
מער ווי זאַמד פֿון די ימען; איך ברענג
אויף זיי – אויף דער מוטער – אַן
אויסדערוויילטן, אַ פֿאַרוויסטער אין
מיטן טאָג. איך וואַרף אָן אויף איר
פּאָוצים אַנגסט און שרעקענישׂ.

9 פֿאַרוועלקט וועט די געווינערין
פֿון זיבן, זי הויכט אויס איר נשמה;
איר זון גייט אונטער ווען נאָך טאָג,

זי ווערט צו שאַנד און פֿאַרשעמט. און זייער איבערבליב וועל איך איבערגעבן צום שווערד פֿאַר זייערע פֿײַנט, זאָגט גאָט.

10 ווייַ מיר, מוטער מײַנע, וואָס דו האָסט מיך געבאָרן אַ מענטש פֿון קריג, און אַ מענטש פֿון שטרייט קעגן גאַנצן לאַנד; ניט איך מאָן, און ניט מע מאַנט בײַ מיר, פֿון דעסטוועגן שילטן זיי מיך אַלע.

11 האָט גאָט גענאָגט: פֿאַר וואָר, איך וועל דיך דערלייזן צום גוטן; פֿאַר וואָר, איך וועל מאַכן דעם פֿײַנט זיך בעסער בײַ דיר אין צײַט פֿון אומגליק און אין צײַט פֿון נויט.

12 קען מען אײַזן צעברעכן – אײַזן פֿון צפֿון, און קופּער?

13 דײַן פֿאַרמעג און דײַנע אוצרות וועל איך געבן צו רויב אָן געצאָלט; יאָ, פֿאַר אַלע דײַנע זינד אַזש אין אַלע דײַנע געמאַרקן.

14 און איך וועל דיך אַריבערפֿירן בײַ דײַנע פֿײַנט, אין אַ לאַנד וואָס דו קענסט ניט; וואָרום אַ פֿײַער איז אָנגעצונדן אין מײַן נאָז, אויף אײַך ווועט עס ברענען.

15 דו, גאָט ווייסט דאָך, געדענק מיך, און דערמאָן זיך אָן מיר, און זיי זיך נוקם אָן מײַנע נאָכיאָגער; פֿון וועגן דײַן לאַנגגעמיט ניט נעם מיך אַוועק; מערק מײַן לײַדן פֿון דײַנעטוועגן שאַנד.

16 ווי דײַנע ווערטער זײַנען געפֿונען געווארן, אַזוי האָב איך זיי אײַנגעשלונגען, און דײַן ווארט איז מיר געווען פֿאַר אַ פֿרייד, און פֿאַר אַ שׂמכה פֿון מײַן הארצן, ווײַל דײַן נאָמען איז אויף מיר גערופֿן געוואָרן, יהוה דו גאָט פֿון צבֿאות.

17 איך בין ניט געזעסן אין געזעמל פֿון פֿריילעכע און זיך לוסטיק געמאַכט; פֿון וועגן דײַן האַנט בין איך געזעסן אַליין, וואָרום מיט צאָרן האָסטו מיך אָנגעפֿילט.

18 פֿאַר וואָס איז אײַביק מײַן ווײַטאָק, און מײַן וו אונד איז מסופּן, זי ווייל זיך ניט היילן? ווילסטו מיר זײַן ווי אַ טײַך אַ פֿאַלשעתער, ווי וואַסערן אומגעטרײַע?

19 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: אַז דו וועסט זיך אומקערן, און איך וועל דיך אומקערן, וועסטו שטיין פֿאַר מיר; און אַז דו וועסט אַרויסציען טײַערס פֿון גערינגס, וועסטו אַזוי ווי מײַן מויל זײַן; זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר, און דו וועסט זיך גניט אומקערן צו זיי.

20 און איך וועל דיך מאַכן אַקעגן דעם דאָזיקן פֿאָלק פֿאַר אַ באַפֿעסטיקטער מויער פֿון קופּער, און זיי וועלן מלחמה האַלטן קעגן דיר, און וועלן דיך ניט בײַקומען; וואָרום איך בין מיט דיר, דיך צו העלפֿן, און דיך מציל צו זײַן, זאָגט גאָט.

21 און איך וועל דיך מציל זײַן פֿון דער האַנט פֿון די שלעכטע, און וועל דיך אויסלייזן פֿון דעם פֿויסט פֿון די מאַכטיקע.

16

1 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 זאָלסט דיר ניט נעמען קיין וויב, און ניט האָבן קיין זין און קיין טעכטער אין דעם דאָזיקן אָרט.

3 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף די זין און אויף די טעכטער וואָס ווערן געבאָרן אין דעם דאָזיקן אָרט, און אויף זייערע מוטערס אָס האָבן זיי געהאַט, און אויף זייערע פֿאָטערס וואָס האָבן זיי געבאָרן אין דעם דאָזיקן לאַנד:

4 טויטן פֿון יסורים וועלן זיי שטאַרבן; ניט באַקלאָגט און ניט באַגראָבן וועלן זיי ווערן, צו מיסט אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד וועלן זיי זײַן; און פֿון שוואָרד און פֿון הונגער וועלן זיי פֿאַרלעגדט ווערן; און זייערע טויטע לײַבער וועלן זײַן צו שפּײַז פֿאַרן פֿויגל פֿון הימל, י און פֿאַר דער

חיה פֿון דער ערד.

5 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָלסט ניט קומען אין הויז פֿון יאָמער, און זאָלסט ניט גיין באַקלאָגן, און זאָלסט זיי ניט באַדויערן, וואָרום איך האָב אַוועקגענומען מײַן שלום פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, זאָגט גאָט, די גענאָד, און די רחמנות.

6 און גרויס און קליין וועלן שטאַרבן אין דעם דאָזיקן לאַנד; ניט זיי וועלן באַגראָבן ווערן, און ניט מע וועט קלאָגן נאָך זיי, און ניט מע וועט זיך אײַנשנײַדן, און ניט מע וועט זיך אַ פּליך מאַכן נאָך זיי;

7 און ניט מע וועט ברעכן ברויט פֿאַר זיי אין אַבֵלות, זיי צו טרייסטן נאָך אַ טויטן, און ניט מע וועט זיי געבן טרינקען אַ בעכער פֿון טרייסטונג נאָך זייער פֿאָטער און נאָך זייער מוטער.

8 און אין הויז פֿון אַ סעודה זאָלסטו ניט גיין, צו זיצן מיט זיי, צו עסן און צו טרינקען.

9 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך פֿאַרשטער פֿון דעם דאָזיקן אָרט, פֿאַר אײַערע אויגן און אין אײַערע טעג, דעם קָול פֿון לוסטיקייט און דעם קָול פֿון פֿרייד, דעם קָול פֿון אַ כתן און דעם קָול פֿון אַ כּלה.

10 און עס וועט זײַן, אַז דו וועסט זאָגן צו דעם דאָזיקן פֿאָלק די אַלע ווערטער, און זיי וועלן זאָגן צו דיר: פֿאַר וואָס האָט אָנגעזאָגט אויף אונדז אַלדאָס דאָזיקע גרויסע בייז, און וואָס איז אונדזער פֿאַרברעך, און וואָס איז אונדזער זינד וואָס מיר האָבן געזינדיקט צו יהוה אונדזער גאָט?

11 זאָלסטו זאָגן צו זיי: פֿאַר וואָס אײַערע עלטערן האָבן מיך פֿאַרלאָזן, זאָגט גאָט, און זזיי זײַנען געגאַנגען נאָך פֿרעמע געטער, און האָבן זיי געדינט, און זיך געבוקט צו זיי, און מיך האָבן זיי פֿאַרלאָזן, און מײַן תּורה האָבן זיי ניט געהיט.

12 און איר האָט נאָך ערגער געטאָן פֿון אײַערע עלטערן, און אָט גייט איר איטלעכער נאָך דער אײַגנעשפֿאַרטקייט פֿון זײַן בייזן האַאַרצן, מיך ניט צו הערן.

13 דרום וועל איך אײַך פֿאַרוואַרפֿן פֿון דעם דאָזיקן לאַנד אין אַ לאַנד וואָס ניט איר און ניט אײַערע עלטערן האָבן געקענט, און איר וועט דאָרטן דינען פֿרעמדע געטער טאָג און נאַכט; וואָרום איך וועל אײַך ניט געבן קיין ליבטזעליקייט.

14 פֿאַר וואָר, זע טעג קומען, זאָגט גאָט, און עס וועט מער ניט געזאָגט ווערן: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויפֿגעבראַכט די קינדער פֿון ישׂראל פֿון לאַנד מִצרַים!

15 נײַערט: אַזוי ווי סעס לעבט גאָט וואָס האָט אויפֿגעבראַכט די קינדער פֿון ישׂראל פֿון צפֿון-לאַנד און פֿון אַלע לענדער וואָס ער האָט זיי פֿאַרשטויסן אַהין! און איך וועל זיי אומקערן אויף זייער ערד וואָס איך האָב געגעבן זייערע עלטערן.

16 זע, איך שיק נאָך פֿישערס אַ סך, זאָגט גאָט, און זיי וועלן זיי אַרויספֿישן; און דערנאָך וועל איך שיקן נאָך אַ סך יעגערס, און זיי וועלן זיי צעניפֿיאָגן פֿון יעטוועדער גאַרג, און פֿון יעטוועדער הייך, און פֿון די שפֿאַלטן פֿון די וועלזן.

17 וואָרום מײַנע אויגן זײַנען אויף אַלע זייערע וועגן, ניט פֿאַרבאָרגן זײַנען זיי פֿון פּאַר מיר, און ניט פֿאַרהוילן איז זייער פֿאַרברעך פֿון אַקעגן מײַנע אויגן.

18 און איך וועל צוערשט באַצאָלן טאָפּל זייער פֿאַרברעך און זייער זינד, פֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַרשוועכט מײַן לאַנד מיט די נבֵלות פֿון זייערע מיאוסע אָפּגעטער, און זייערע אומווערדיקייטן האָבן אָנגעפֿילט מײַן אַרבֿ.

19 גאָט, מײַן פֿעסטיקייט און מײַן פֿעסטונג, און מײַן אַנטרינונג אין טאָג

פֿון נויט צו דיר וועלן פֿעלקער קומען
פֿון די עקן ערד, און וועלן זאָגן:
נאָר ליגן האָבן גערישעט אונדזערע
עלטערן, נישטיקייטן וואָס אין זיי איז
קיין נוץ ניטאָ.
20 קען אַ מענטש זיך מאַכן געטער,
אַז זיי זײַנען קיין געטער ניט?
21 פֿאַר וואָר, זע, איך מאַך זיי וויסן,
דאָס מאָל וועל איך זיי מאַכן וויסן מײַן
האַנט און מײַן בגבורה, און זיי וועלן
וויסן אַז מײַן נאָמען איז יהוה.

17 די זינד פֿון יהודה איז
אויפֿגעשריבן מיט אַן
אײַזערנער פֿיר, מיט אַ דימענטענעם
שפּיץ; אויסגעקריצט אויפֿן טאָוול פֿון
זייער האַרצן, י און אויף די הערנער
פֿון אײַערע מזבכות.
2 ווי זיי בענקען נאָך זייערע קינדער
– אַזוי נאָך זייערע מזבחות, און זייערע
געצנשטאַנגען בײַם צוויגהאַפּטיקן
בוים, אויף די בערגלעך די הויכע.
3 מײַן געבערג אין פֿעלד! דײַן
פֿאַרמעג, אַלע דײַנע אוצרות וועל איך
געבן צו רויב, דײַנע היכן – פֿאַר די
זינד אין אַלע דײַנע געמאַרקן.
4 און וועסט זיך אָפּווארפֿן פֿון זיך
אַליין פֿון דײַן נחלה, וואָס איך האָב
דיר געגעבן; און איך וועל דיך מאַכן
דינען דײַנע פֿײַנט, אין אַ לאַנד וואָס דו
קענסט ניט; ווארום אַ פֿײַער האָט איר
אָנגעצונדן אין מײַן נאָז, ביז אײביקן
וועט עס ברענען.
5 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
פֿאַרשאָלטן דער מאַן וואָס פֿאַרזיכערט
זיך אויף אַ מענטשן, און מאַכט פֿלייש
זײַן אָנהאַלט, און פֿון גאָט קערט זיך
אָפּ זײַן האַרץ!
6 ווארום ער וועט זײַן ווי אַ
טאַמאַריסק אין דער וויסטע, און וועט
ניט זען ווען עס קומט גוטס, און וועט
ווויונען אין טריקענישן אין דער מדבר,
אין אַ לאַנד אַ זאַלציקן וואָס איז ניט
באַזעצט.
7 געבענטשט דער מאַן וואָס
פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט, און גאָט
איז זײַן פֿאַרזיכערונג!
8 וואָרום ער וועט זײַן ווי אַ בוים
געפּלאַנצט ביי וואַסער, וואָס בייַ אַ
באַך לאָזט ער אַרויס זײַנע ווּרצלען,
און ער מערקט ניט ווען עס קומט אַ
היץ, און זײַן בלאַט איז גרין, און אין אַ
יאָר פֿון טריקעניש דאגהט ער ניט, און
הערט ניט אויף טראָגן פֿרוכט.
9 פֿאַרדרייטער פֿון אַלע איז דאָס
האַרץ, און שוואַך איז עס – ווער קען
עס קאָנען?
10 איך, גאָט, טו פֿאָרשן דאָס
האַרץ, טו פֿרוּווון די נירן, כּדי צו געבן
איטלעכן לויט זײַנע וועגן, לויט דער
פֿרוכט פֿון זײַנע מעשׂים.
11 אַ פֿעלדהון וואָס בוורירט אויף
וואָס זי האָט ניט געלייגט, איז דער
וואָס מאַכט אַן עשירות, אָבע רעכט מיט
גערעכטיקייט; אין העלפֿט פֿון זײַנע
טעג וועט ער עס פֿאַרלאָזן, און אין זײַן
סוף וועט ער בלײַבן אַ מנוּוול.
12 דו טראָן פֿון פּראַכטיקייט,
דערהויבן פֿון אָנהייב אָן, דו אָרט פֿון
אונדזער הייליקייט,
13 דו האָפֿנונג פֿון ישׂראל, גאָט,
אַלע וואָס פֿאַרלאָזן דיך, וועלן
פֿאַרשעמט ווערן; און די אָפּגעקערטע
פֿון מיר וועלן אין דער ערד וואַרשריבן
ווערן, ווייל זיי האָבן פֿאַרלאָזן גאָט,
דעם קוואַל פֿון לעבעדיקע וואַסער.
14 הייל מיך, גאָט, איך זאָל געהיילט
ווערן, העלף מיך, איך זאָל גהאָלפֿן
ווערן, ווארום דו ביסט מײַן לויב.
15 זע, זיי זאָגן צו מיר: ווו איז דאָס
וואָרט פֿון גאָט? זאָל עס נאָר קומען.
16 און איך, ניט איך בין אַנטלאָפֿן פֿון
זײַן אַ פֿאַסטוך הינטער דיר, און ניט
איך האָב באַגערט דעם אומגליקלעכן
טאָג; דו ביסט עס; וואָס איז אַרויס פֿון
מײַנע ליפּן, איז פֿאַר דײַן פּנים געווען.
17 זאָל עס מיר ניט זײַן צום בראָך;
דו ביסט דאָך מײַן באַשיצונג אין טאָג

פֿון אומגליק.
18 זאָלן מײַנע נאָכיאָגער פֿאַרשעמט ווערן, אוּן איך זאָל ניט פֿאַרשעמט ווערן; זאָלן זיי דערשראָקן ווערן, אוּן איך זאָל ניט דערשראָקן ווערן. ברענג אויף זיי דעם טאָג פֿון אומגליק, אוּן אַ צווייאיקן בראָך צעברעך זיי.
19 אַזוי האָט צו מיר גאָט געזאָגט: גיי אוּן זאָלסט זיך שטעלן אין טויער פֿון די קינדער פֿון פֿאָלק, וואָס דורך אים קומען אַרײַן די מלכים פֿון יהודה, אוּן וואָס דורך אים גייען זיי אַרויס, אוּן אין אַלע טויערן פֿון ירושָלַיִם;
20 אוּן זאָלסט זאָגן צו זיי: הערט דאָס ווואָרט פֿון גאָט, איר מלכים פֿון יהודה, אוּן גאַנץ יהודה, אוּן אַלע באַווויינער פֿון ירושָלַיִם, וואָס קומען אין די דאָזיקע טויערן;
21 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: היט אײַך אום אײַער זעל, אוּן איר זאָלט ניט טראָגן קיין משׂא אין טאָג פֿון שבת אוּן אַרײַנברענגען אין די טויערן פֿון ירושָלַיִם.
22 אוּן איר זאָלט ניט אַרויסטראָגן קיין משׂא פֿון אײַערע הײַזער אין טאָג פֿון שבת, אוּן קיין שום אַרבעט זאָלט איר ניט טאָן, אוּן איר זאָלט האַלטן הייליק דעם טאָג פֿון שבת, אַזוי ווי איך האָב באַפֿוילן אײַערע עלטערן.
23 אָבער זיי האָבן ניט געהערט אוּן ניט צוגענײַגט זייער אויער, אוּן זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן ניט צוצוהערן, אוּן ניט צו נעמען קיין מוסר.
24 דרום וועט זײַן: אויב צוהערן וועט איר צוהערן צו מיר, זאָגט גאָט, ניט אַרײַנצוברענגען קין משׂא אין די טויערן פֿון דער דאָזיקער שטאָט אין טאָג פֿון שבת, נײַערט צו האַלטן הייליק דעם טאָג פֿון שבת, ניט צו טאָן אין אים קיין שׂם אַרבעט,
25 וועלן קומען אין די טויערן פֿון דער דאָזיקער שטאָט מלכים אוּן האַרן וואָס זיצן אויפֿן טראָן פֿון דוד, וואָס רײַטן אויף רײַטוועגן אוּן אויף פֿערד, זיי, אוּן זייערע האַרן, די מענער פֿון יהודה, אוּן די באַווויינער פֿון ירושָלַיִם; אוּן די דאָזיקע שטאָט וועט זײַן באַזעצט אויף אייביק.
26 אוּן מע וועט קומען פֿון די שטעט פֿון יהודה, אוּן פֿון רונד אַרום ירושָלַיִם, אוּן פֿון לאַנד בנימין, אוּן פֿון דער נידערונג, אוּן פֿונעם געבערג, אוּן פֿונעם דָרום, ברענגענדיק בראָנדאָפּפֿער, אוּן שלאַכטאָפּפֿער, אוּן שפּײַזאָפּפֿער, אוּן ווײַרויך, אוּן ברענגענדיק דאַנקאָפּפֿער, אין הויז פֿון גאָט.
27 אויב אָבער איר וועט ניט צוהערן צו מיר, צו הלטן הייליק דעם טאָג פֿון שבת, אוּן ניט צו טראָגן קיין משׂא אוּן אַרײַנקומען דערמיט אין די טויערן פֿון ירושָלַיִם אין טאָג פֿון שבת, וועל איך אָנצינדן אַ פֿײַער אין אירע טויערן, אוּן עס וועט פֿאַרצערן די פֿאַלאַצן פֿון ירושָלקים, אוּן וועט ניט פֿאַלאָשן ווערן.

18 דאָס ווואָרט וואָס איז געווען צו ירמיָהון פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:
2 שטיי אויף, אוּן זאָלסט אַראָפּגידערן צום הויז פֿון דעם טעפּפֿער, אוּן דאָרטן וועל איך דיך מאַכן הערן מײַנע ווערטער.
3 האָב איך אַראָפּגעגנידערט צום הויז פֿון דעם טעפּפֿער, ערשט ער מאַכט אַרבעט אויפֿן ווערקשטיין.
4 אוּן אַז די כלי וואָס ער האָט געמאַכט פֿון ליים איז פֿאַרדאָרבן געוואָרן אין דער האַנט פֿון דעם טעפּפֿער, האָט ער זי איבערגעמאַכט אין אַן אַנדער כלי, אַזוי ווי עס איז ווויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון דעם טעפּפֿער צו מאַכן.
5 איז דאָס ווואָרט פֿון גאָט געווען צו מיר אַזוי צו זאָגן:
6 קער איך דען ניט טאָן מיט אײַך אַזוי ווי דער דאָזיקער טעפּפֿער, איר

הויז פֿון ישׂראל? זאָגט גאָט. זעט, ווי ליים איין דער האַנט פֿון דעם טעפּער, זײַט איר אין מײַן האַנט, הויז פֿון ישׂראל.

7 איין רגע רעד איך אויף אַ פֿאָלק און אויף אַ קיניגרײַך, אויסצורײַסן און אײַנצוווּרפֿן און אונטערצוברענגען;

8 אָבער אַז דאָס פֿאָלק ווּאָס איך האָב אויף אים ערעדט, קערט זיך אום פֿון זײַן שלעכטיקייט, האָב איך חרטה אויף דעם בייז ווּאָס איך האָב געטראַכט אים צו טאָן.

9 און איין רגע רעד איך אויף אַ פֿאָלק און אויף אַ קיניגרײַך, צו בויען און צו פֿלאַנצן;

10 אָבער אַז עס טוט ווּאָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן, ניט צוצוהערן מײַן קול, האָב איך חרטה אויף דעם גוטס ווּאָס איך האָב געזאָגט אים צו באַגיטיקן.

11 און אַצונד זאָג אַקאָרשט צו די מענער פֿון יהודה, און צו די באַווויינער פֿון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זעט, איך באַשאַף אויף אײַך אָן אומגליק, און גראַכט אויף אײַך אַ טראַכטונג; קערט אײַך אום פֿאָרט איטלעכער פֿון זײַן שלעכטן וועג, און בעסערט אײַערע וועגן און אײַערע מעשׂים.

12 אָבער זיי זאָגן: אומזיסט! נײַערט נאָך אונדזערע געדאַנקען וועלן מיר גיין, און איטלעכער לויט דער אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון זײַן בייזן האַרצן וועלן מיר טאָן.

13 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: פֿרעגט אַקאָשט בײַ די פֿעלקער, ווער האָט אַזוינס געהערט? שוידערהאַפֿטיקס ביז גאָר האָט באַגאַנגען די יונגפֿרוי ישׂראל.

14 וועט פֿון וועגן אַ פֿעלד פֿון פֿעלד דער שניי דעם לבָנון פֿאַרלאָזן? וועט צוליב דומפּיקע וואַסער קאַלטע פֿליסעדיקע אַוועקגעוואָרפֿן ווערן?

15 וואָרום מײַן פֿאָלק האָט זעטס. זעט, ווי ליים איין דער האַנט פֿון דעם טעפּער, זײַט איר אין מײַן האַנט, הויז פֿון ישׂראל.

7 איין רגע רעד איך אויף אַ פֿאָלק און אויף אַ קיניגרײַך, אויסצורײַסן און אײַנצוווּרפֿן און אונטערצוברענגען;

8 אָבער אַז דאָס פֿאָלק ווּאָס איך האָב אויף אים ערעדט, קערט זיך אום פֿון זײַן שלעכטיקייט, האָב איך חרטה אויף דעם בייז ווּאָס איך האָב געטראַכט אים צו טאָן.

9 און איין רגע רעד איך אויף אַ פֿאָלק און אויף אַ קיניגרײַך, צו בויען און צו פֿלאַנצן;

10 אָבער אַז עס טוט ווּאָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן, ניט צוצוהערן מײַן קול, האָב איך חרטה אויף דעם גוטס ווּאָס איך האָב געזאָגט אים צו באַגיטיקן.

11 און אַצונד זאָג אַקאָרשט צו די מענער פֿון יהודה, און צו די באַווויינער פֿון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זעט, איך באַשאַף אויף אײַך אָן אומגליק, און גראַכט אויף אײַך אַ טראַכטונג; קערט אײַך אום פֿאָרט איטלעכער פֿון זײַן שלעכטן וועג, און בעסערט אײַערע וועגן און אײַערע מעשׂים.

12 אָבער זיי זאָגן: אומזיסט! נײַערט נאָך אונדזערע געדאַנקען וועלן מיר גיין, און איטלעכער לויט דער אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון זײַן בייזן האַרצן וועלן מיר טאָן.

13 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: פֿרעגט אַקאָשט בײַ די פֿעלקער, ווער האָט אַזוינס געהערט? שוידערהאַפֿטיקס ביז גאָר האָט באַגאַנגען די יונגפֿרוי ישׂראל.

14 וועט פֿון וועגן אַ פֿעלד פֿון פֿעלד דער שניי דעם לבָנון פֿאַרלאָזן? וועט צוליב דומפּיקע וואַסער קאַלטע פֿליסעדיקע אַוועקגעוואָרפֿן ווערן?

15 וואָרום מײַן פֿאָלק האָט זאָגט. זעט, ווי ליים איין דער האַנט פֿון דעם טעפּער, זײַט איר אין מײַן האַנט, הויז פֿון ישׂראל.

16 כּדי צו גיין אויף בײַשטעגן, אויף אַ וועג ניט אויסגעטרעטן. כּדי צו מאַכן זײַן לאַנד פֿאַר אַ שרעק, פֿאַר אַן אייביקער שמוצערונג. איטלעכער וואָס גייט איר פֿאַרבײַ וועט זיס דערשרעקן,

17 ווי מיט אַ מזרח-ווינט וועל איך זיי צעשפּרײַטן פֿאַר דעם פֿײַנט; זייער רוקן און ניט זייער פּנים וועל איך זען, אין טאָג פֿון זייער ברעכּ.

18 יאָ, זיי האָבן געזאָגט: קומט לאָמיר אויסטראַכטן תּכּבולות קעגן יִרמְיָהון; וואָרום די תּורה וועט ניט אונטערגיין פֿון דעם כֹּהן, און די עטש פֿון דעם חכם, און דאָס וואָרט פֿון דעם נבֿיא. קומט און לאָמיר אים שלאָגן מיט דער צונג, און ניט פֿאַרנעמען אַלע זײַנע רייד.

19 פֿאַרנעם צו מיר, גאָט, און הנער צו דעם קול פֿון מײַנע קריגער.

20 זאָל פֿאַר אַ טובֿה אַ רעה באַצאָלט ווערן? וואָרום זיי האָבן געגראָבן אַ גרוב פֿאַר מײַן לעבן. געדענק מײַן שטיין פֿאַר דיר, צו רעדן גוטס אויף זיי, אָפּצוקערן דײַן גרימצאָרן פֿון זיי.

21 דרום גיב זיירע קינדער צום הונגער, און שלײַדער זיי אין דער מאַכט פֿון שוווערד; און זאָלן זייערע ווײַבער בלײַבן אָן קינדער, און אַלמנות, און זייערע מענער זאָלן זײַן הרוגים פֿון פּעסט, זיירע בכורים, דערשלאָגן פֿון שוווערד אין מלחמה.

22 זאָל זיך הערן אַ געשריי פֿון זייערע היזער, ווען דו וועסט ברענגען אויף זיי פּלוצים אַ מחנה; וואָרום זיי האָבן געגראָבן אַ גרוב מיך צו פֿאַנגן, און נעצן באַהאַלטן פֿאַר מײַנע פֿיס.

23 און דו, גאָט, ווייסט זייער גאַנצן באַראָט מיך צו טייטן; ניט פֿאַרגעבן זאָלסטו זייער פֿאַרברעך, און ניט

פֿאַרמעקן זאָלסטו זייער זינד פֿון פֿאַר דיר, און זאָלן זיי געשטרויכלט ווערן פֿאַר דיר; אין צייט פֿון דינן צאָרן רעכן זיך מיט זיי.

19 אָזוי האָט גאָט געזאָגט: גיי און זאָלסט דיר קויפֿן אַ טעפּערקרוג און נעם מיט פֿון די עלטסטע פֿון פֿאָלק, און פֿון די עלטסטע פֿון די כֹּהנים,
2 און זאָלסט אַרויסגיין צום טאָל פֿון בן־הִנֹּם, וואָס בײַם אײנגאַנג פֿון טויער חרסית, און אויסרופֿן דאָרטן די ווערטער וואָס איך וועל רעדן צו דיר,
3 און זאָלסט זאָגן: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, איר מלכים פֿון יהודה, און באַווויינער פֿון ירושָלַיִם: אָזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף דעם דאָזיקן אָרט, אַז איטלעכער וואָס הערט עס, וועלן אים די אויערן קלינגען;
4 פֿאַר וואָס זיי האָבן מיך פֿאַרלאָזן, און האָבן פֿאַרפֿרעמדט דעם דאָזיקן אָרט, און געריידערט אין אים צו פֿרעמדע געטער, וואָס ניט זיי, און ניט זיי־ערע עלטערן, און ניט די מלכים פֿון יהודה, האָבן זיי געפֿעלט; און זיי האָבן אָנגעפֿילט דעם דאָזיקן אָרט מיט בלוט פֿון אומשולדיקע.
5 און זיי האָבן געבויט די במות צו בעַל, צו פֿאַרברענען זייערע קינדער אין פֿײַער, בראַנדאָפּפֿער צו בעַל, וואָס ניט איך האָב באַפֿוילן, און ניט איך האָב געזאָגט, און ניט עס איז מיר אויפֿן זינען אַרויפֿגעקומען.
6 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און דער דאָזיקער אָרט וועט ניט מער הייסן "תּוֹפֶת", און "דער טאָל פֿון בן־הִנֹּם", נײַערט "דער טאָל פֿון טייטונג".
7 און איך וועל מאַכן צו נישט דעם באַראָט פֿון יהודה און ירושָלַיִם אין דעם דאָזיקן אָרט, און וועל זיי מאַכן פֿאַלן דורכן שוואַרד פֿאַר זייערע פֿײַנט, און דורך דער האַנט פֿון די וואָס זוכן זייער לעבן; און איך וועל געבן זייערע טויטע לײַבער צו שפּײַז פֿאַרן פֿויגל פֿון הימל, און פֿאַר דער חיה פֿון דער ערד.
8 און איך וועל מאַכן די דאָזיקע שטאָט פֿאַר אַ שרעק און פֿאַר אַ שמוצערונג; איטלעכער וואָס גייט איר פֿאַרבײַ וועט זיך דערשרעקן, אונוו עט שׂוֹצערן אויף אַלע אירע פּלאָגן.
9 און איך וועל זיי מאַכן עסן דאָס פֿלייש פֿון זייערע זין, און דאָס פֿלייש פֿון זייערע טעכטער, און איינער דעם אַנדערנס פֿלייש וועלן זיי עסן, אין דער באַלאַגערונג און אין דער דריקונג, וואָס זייערע פֿײַנט, און די וואָס זוכן זייער לעבן, וועלן זיי דריקן.
10 און זאָלסט צעברעכן דעם קרוג פֿאַר די אויגן פֿון די מענטשן וואָס גייען מיר דיר,
11 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אָזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: אָזוי וועל איך צעברעכן דאָס דאָזיקע פֿאָלק און די דאָזיקע שטאָט, אָזוי ווי מע צעברעכט אַ כלי פֿון אַ טעפּער, אַז זי קען ניט מער פֿאַררײַכט ווערן; און מע וועט באַגראָבן אין תּוֹפֶת, ווײַל מער קיין אָרט וועט ניט זײַן אויף צו באַגראָבן.
12 אָזוי וועל איך טאָן צו דעם דאָזיקן אָרט, זאָגט גאָט, און צו זײַנע באַווויינער, פּדי צו מאַכן די דאָזיקע שטאָט אָזוי ווי תּוֹפֶת.
13 און די הײַזער פֿון ירושָלַיִם, און די הײַזער פֿון די מלכים פֿון יהודה, די אומריינע, וועלן זײַן אָזוי ווי דער אָרטפֿון תּוֹפֶת – אַלע הײַזער וואָס מע האָט גערייכערט אויף זייערע דעכער צום גאַנצן חיל פֿון הימל, און געגאָסן גיסאָפּפֿער צו פֿרעמדע געטער.
14 און ירמְיָהו איז געקומען פֿון תּוֹפֶת, וואָס גאָט האָט אים אַהין געשיקט נבֿיאות זאָגן, און ער האָט זיך געשטעלט אין הויף פֿון גאָטס הויז, און

האָט געזאָגט צום גאַנצן פֹּאָלק:
15 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך ברענג אויף דעם דאָזיקן ברַך, און אויף אַלע זײנע שטעט, דאָס גאַנצע בייז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף אים, ווײל זיי האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן, ניט צוהערן מײנע ווערטער.

20

1 און פַּשחור דער זון פֿון אִמֵּר דעם כֹּהן, וואָס איז געווען דער אויבעראויפֿזעער אין הויז פֿון גאָט האָט געהערט ירמיָהון נבֿיאותֿ זאָגן די דאָזיקע ווערטער.
2 און פַּשחור האָט געשלאָגן ירמיָהו הנבֿיאן, און האָט אים אַרײַנגעשטעלט אין דעם צוואַנגלאָך וואָס אין אויבערשטן טויער פֿון בנימין, וואָס אין הויז גאָט.
3 און עס איז געווען אויף מאָרגן, אַז פַּשחור האָט אַרויסגענומען ירמיָהון פֿון צוואַנגקלאָך, האָט ירמיָהו צו אים געזאָגט: ניט פַּשחור האָט גאָט געפֿון דײַן נאָמען, נײערט מָגוֹר-מִסָּביב.
4 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך מאַך דיך פֿאַר אַ שרעק פֿאַר דיר אַליין, און פֿאַר אַלע דײַנע ליבהאָבער; און זיי וועלן פֿאַלן דורך דער שוואַרד פֿון זייערע פֿײַנט, און דײַנע אויגן וועלן עס זצוזען; און גאַנץ יהודה וועל איך געבן אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֿל, און ער וועט זיי פֿאַרטרײַבן קיין בבֿל, און וועט זיי דערשלאָגן מיטן שווערד.
5 און איך וועל געבן אַל דאָס רײַכטום פֿון דער דאָזיקער שטאָט, און אַל איר מי, און אַל איר טײַערקייט, אויך אַלע אוֹצרות פֿון די מלכים פֿון יהודה וועל איך געבן, אין דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט, און זיי וועלן זיי צעריבן, און וועלן זיי נעמען און זיי ברענגען קיין בבֿל.
6 און דו, פַּשחור, און אַלע באַווינער פֿון דײַן הויז, וועט גיין אין געפֿאַנגענשאַפֿט, און קיין בבֿל וועסטו קומען, און דאָרטן וועסטו שטאַרבן, און דאָרטן וועסטו באַגראָבן ווערן, דו און אַלע דײַנע ליבהאָבער וואָס דו האָסט זיי נבֿיאות געזאָגט מיט ליגן.
7 האָסט מיך איבערגערעדט, גאָט, און איך בין איבערגערעדט געוואָרן, האָסט מיך איבערגעשטאַרקט, און ביסט בײַגעקומען; איך בין געוואָרן צום געלעכטער אַ גאַנצן טאָג, איטלעכער טוט שפּעטן פֿון מיר.
8 וואָרום וען נאָר איך רעד, טו איך שרײַען, "אומרעכט און רויב!" רוף איך אויס. פֿאַר וואָר, דאָס וואָרט פֿון גאָט איז מיר געוואָרן צו שאַנד און אוצו לעסטערונג אַ גאַנצן טאָג.
9 און איך האָב געוועסט געזאָגט: איך וועל אים ניט דער-מאָנען, און וועל מער ניט רעדן אין זײַן נאָמען; אָבער עס איז אין מײַן האַרצן ווי אַ ברענעדיק פֿײַער, אײַנגעשלאָסן אין מײַנע בײַנער, און איך מאַטער זיך עס אײַנצוהאַלטן, אָבער איך קען ניט.
10 יאָ, איך האָב געהערט די בייזע רייד פֿון פֿיל, אַ שרעק רונד אַרום: "מַסרט, און לאָמיר אים פֿאַרמַסרן!" אַלע מײַנע גוטע פֿרײַנט לויערן אויף מײַן בראָך: אפֿשר וועט ער פֿאַרנאַרט ווערן, אונזמיר וועלן אים בײַקומען, און נעמען אונדזער נקמה פֿון אים.
11 אָבער גאָט איז מיט מיר ווי אַ גיבור אַ מאַכטיקער, דרום וועלן מײַנע נאָכיאָגער געשטרויכלט ווערן, און וועלן ניט אויספֿירן; זיי ווערן פֿאַרשעמט זייער, ווײל זיי האָבן ניט באַגליקט, אַן אייביקע שאַנד וואָס וועט ניט פֿאַרגעסן ווערן.
12 און דו גאָט פֿון צבָאוֹת, וואָס פרוּווסט דעם געַרעכטן, אַ וואָס זעסט די נירן און דאָס האַרץ, לאָמיך זען דײַן נקמה פֿון זיי, וואָרום צו דיר האָב איך אַנטפּלעקט מײַן קריג.
13 זינגט צו גאָט, טוט לויבן גאָט, וואָרום ער האָט מציל געווען די זעל

פֿון דעם אָרימען פֿון דער האַנט פֿון די שלעכטסטוער.
14 פֿאַרשאָלטן דער טאָג וואָס איך בין אים געבאָרן געווָארן! דער טאָג וואָס מײַן מוטער האָט מיך געבאָרן זאָל זײַן ניט געבענטשט!
15 פֿאַרשאָלטן דער מענטש וואָס האָט מײַן פֿאָטער די בשׂורה געברַאַכט, אַזוי צו זאָגן: אַ ייִנגל איז דיר געבאָרן געווָארן; פֿרייַען דערפֿרייט האָט ער אים!
16 יענער מענטש זאָל זײַן ווי די שטעט וואָס גאָט האָט איבערגעקערט און ניט דערבאַרימט; און ער זאָל הערן אַ אילֿלה אין דער פֿרי, און אַ געשריי אין מיטן טאָג;
17 פֿאַר וואָס ער האָט מיך ניט געטייט פֿון טרַאַכט, אַז מײַן מוטער זאָל מײַן קבר זײַן, און איר טראַכט אייביק טראָגעדיק.
18 נאָך וואָס גאָר בין איך פֿון טראַכט אַרויס צו זען מאַטערניש און קומער, און אויסגיין אין שאַנד זאָלן מײַנע טעג?

21 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמְיָהון פֿון גאָט, ווען דער מלך צֶדקִיָהו האָט צו אים געשיקט פֿשחור דעם זון פֿון מַלכִיָהן, און צפַניָה דעם זון פֿון מַעַשׂיָהן, דעם כֹהן, אַזוי צו זאָגן:
2 פֿרעג, איך בעט דיך, פֿאַר אונדז ביַי גאָט, וואָרום נבוכַדרֶאצַר דער מלך פֿון בבֶל האָלט מלחמה אויף אונדז; אפֿשר וועט גאָט טאָן מיט אונדז אַזוי ווי אַלע זײַנע וווּנדער, און ער וועט אָפּציען פֿון אונדז.
3 האָט ירמְיָהו צו זיי געזאָגט: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו צֶדקִיָהון:
4 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך דרייַ אום די כּלֵי-מלחמה וואָס אין אײַער האַנט, וואָס איר האַלט דערמיט מלחמה דרויסן פֿון דער מויער אָקעגן דעם מלך פֿון בבֶל, און אַקעגן די כַשׂדים, וואָס לעגערן אויף אײַך, און איך וועל זיי אײַנזאַמלען אין דער דאָזיקער שטאָט.
5 און איך גופֿא וועל מלחמה האַלטן מיט אײַך, מיט אַן אויסגעשטרעקטער האַנט און מיט אַ שטאַרקן אָרעם, און מאָניט כּעס, און מיט גרים, און מיט גרויס צאָרן.
6 און איך וועל שלאָגן די באַווויינער פֿון דער דאָזיקער שטאָט, אי מענטש אי בהמה; פֿון אַ גרויסער פּעסט וועלן זיי שטאַרבן.
7 און דערנאָך, זאָגט גאָט, וועל איך געבן צֶדקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה, און זײַנע קנעכט, און דאָס פֿאָלק, די וואָס זײַנען איבערגעבליבן אין דער דאָזיקער שטאָט פֿון דער פּעסט, פֿון דער שוווערד, און פֿון דעם הונגער, אין דער האַנט פֿון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בבֶל, און אין דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט, און אין דער האַנט פֿון די וואָס זוכן זייער לעבן; און ער וועט זיי דערשלאָגן מיטן שאַרף פֿון שוווערד; ער וועט זיי ניט שוינען, און וועט ניט דערבאַרימען און ניט רכמנות האָבן.
8 און צו דעם דאָזיקן פֿאָלק זאָלסטו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך לייג פֿאַר אײַך דעם וועג פֿון לעבן און דעם וועג פֿון טויט.
9 דער וואָס בלײַבט זיצן אין דער דאָזיקער שטאָט, וועט שטאַרבן פֿון שוווערד, און פֿון הונגער, און פֿון פּעסט, אָבער דער וואָס גייט אַרויס און וועט צופֿאַלן צו די כַשׂדים וואָס לעגערן אויף אײַך, וועט בלײַבן לעבן, און זײַן נפֿש וועט אים זײַן צום געווינס.
10 וואָרום איך האָב געטאָן מײַן פּנים קעגן דער דאָזיקער שטאָט צום בייזן און ניט צום גוטן, זאָגט גאָט; אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֶל וועט זי איבערגעגעבן ווערן און ער וועט זי פֿאַרברענען אין פֿײַער.
11 און צום הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט.

12 הויז פֿון דוד, אַזוי האָט גאָט געזאָגט: האַלט אַ משפּט אין דער פֿרי, און זײט מציל דעם באַגזלטן פֿון דעם דריקערס האַנט, כּדי מײַן גרימצאָרן זאָל ניט אַרויסגיין ווי אַ פֿײַער, און ברענען אַז קיין לעשער זאָל ניט זין, פֿון וועגן אײַערע בייזע מעשׂים.
13 זע, איך קום צו דיר, באַווינערין פֿון טאָל, דו פֿעלז פֿון פֿלוין, זאָגט גאָט; איר וואָס זאָגט: ווער וועט נידערן אויף אונדז? און ווער וועט קומען אין אונדזערע ווינונגען?
14 און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט אײַך לויט דער פֿרוכט פֿון אײַערע מעשׂים, זאָגט גאָט; און איך וועל אָנצינדן אַ פֿײַער אין איר וואַלד, און עס וועט פֿאַרצערן אַלץ וואס אַרום איר.

22 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: נידער אַראָפּ צום הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה, און זאָלסט רעדן דאָרטן דאָס דאָזיקע וואָרט,
2 און זאָגן: הער דאָס וואָרט פֿון גאָט, דו מלך פֿון יהודה וואָס זיצסט אויפֿן טראָן פֿון דוד, דו, און דײַנע קנעכט, און דײַן פֿאָלק, וואָס קומען אין די דאָזיקע טויערן.
3 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: טוט רעכט און גערעכטיקייט, און זײט מציל דעם באַגזלטן פֿון דעם דריקערס האַנט; און אַ פֿרעמדן, אַ יתום, און אַן אַלמנה, זאָלט איר ניט קריוודען, ניט באַרויבן, און אומשולדיק בלוט זאָלט איר ניט פֿאַרגיסן אין דעם דאָזיקן אָרט.
4 וואָרום אויב טאָן וועט איר טאָן די דאָזיקע זאַך, וועלן קומען אין די טויערן פֿון דעם דאָזיקן הויז מלכים וואָס זיצן אויפֿן טראָן פֿון דוד, וואָס רײַטן אויף רײַטוועגן און אויף פֿערד, ער, און זײַנע קנעכט, און זײַן פֿאָלק.
5 אויב אָבער איר עט ניט צוהערן די דאָזיקע וועלטער, שווער איך בײַ מיר, זאָגט גאָט, אַז צו וויסט וועט ווערן דאָס דאָזיקע הויז.
6 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף דעמהויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה: גלעָד ביסטו מיר געווען, דער שפּיץ פֿון לבָנון; אויב איך וועל דיך ניט מאַכן פֿאַר אַ מדבר, פֿאַר שטעט ניט באַוווינטע!
7 און איך וועל אָנברײַטן אויף דיר צעשטערער, איטלעכן מיט זײַן געצײַג, און זיי וועלן אָפּהאַקן דײַנע געקלײבענע צעדערן, און אַרײַנוואַרפֿן אין פֿײַער.
8 און פֿיל פֿעלקער וועלן פֿאַרבײַגיין פֿאַרבײַ דער דאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן זאָגן איינער צום אַנדערן: פֿאַר וואָס האָט גאָט אַזוי געטאָן צו דער דאָזיקער גרויסער שטאָט?
9 און מע וועט זאָגן: פֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַרלאָזן דעם בונד פֿון יהוה זייער גאָט, און האָבן זיך געבוקט צו פֿרעמדע געטער, און זיי געדינט.
10 איר זאָלְ ניט ווײנען אויפֿן טויטן, און איט באַדויערן אויף אים; ווײנען ווײנט אויף דעם וואָס גייט אַוועק, וואָרום ער וועט זיך מער ניט אומקערן און זען דאָס לאַנד פֿון זײַן געבורט.
11 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף שַׁלוּם דעם זון פֿון יאֹשִׁיָהו דעם מלך פֿון יהודה, וואָס האָט געקיניגט אויף דעם אָרט פֿון זײַן פֿאָטער יאֹשִׁיָהון, און וואָס איז אַוועקגאַנגען פֿון דעם דאָזיקן אָרט: ער וועט זיך מער ניט אומקערן אַהין.
12 נײַערט אין דעם אָרט ווואהין מע האָט אים פֿאַרטריבן, דאָרטן וועט ער שטאַרבן, און דאָס דאָזיקע לאַנד וועט ער מער ניט אָנזען.
13 ווי, דער וואָס בויט זײַן הויז מיט אומערלעכקייט, און זײַנע אויבערשטובן מיט אומרעכט; וואָס אַרבעט מיט זײַן חבר אומזיסט, און גיט אים ניט זײַן לוין;
14 וואָס זאָגט: איך וועל מיר אויפֿבויען אַ גרויס הויז, און אויבערשטובן גערעמט; און ער

שנִיידט זיך אויס געגנטער; און ער באַדעקט עס מיט צעדער, און באַשמירט עס מיט פּאַרב!

15 ווילסטו קיניגן, ווײַל דו פּאַרמעסט זיך מיט צעדערהאָלץ? דײַן פָּאָטער, פּאַר וואָר, האָט געגעסן און געטרונקען, אָבער ער האָט געטאָן רעכט און גערעכטקייט, דרום איז אים גוט געווען.

16 ער האָט געמשפּט דעם משפּט פֿון אָרימאַן און אביאָן, דרום איז געווען גוט. פּאַר וואָר, דאָס איז דערקענען מיך, זאָגט גאָט.

17 אָבער דײַנע אויגן און דײַן האַרץ זײַנען ניט מער ווי נאָר אויף דײַן געווין, און אויף אומשולדיק בלוט צו פֿאַרגיסן, און אויף רויב און אויף דריקונג צו באַגיין.

18 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט אויף יהוֹיָקים דעם זון פֿון יאשיָהון דעם מלך פֿון יהודה: מע וועט ניט קלאָגן אויף אים: "ווי מײַן ברודער!» און: "ווי שוועסטער!" מע וועט ניט קלאָגן אויף אים: "ווי האַר!" און: "ווי זײַן גלאַנץ!"

19 די באַגראָבענישׂ פֿון אָן אייזל וועט ער באַגראָבן ווערן, געשלעפּט און אַוועקגעווארפֿן, אַוועק פֿון די טויערן פֿון ירושָלַיִם.

20 גיי אַרויף צום לבָנון און שרײַ, און אין גָשָׂן לאָז אַרויס דײַן קָול, און שרײַ פֿון עקבָרים, וואָרום צעבראָכן זײַנען אַלע דײַנע ליבהאָבער.

21 איך האָב גערעדט צו דיר אין דײַן שַׁלווה, האָסטו געזאָגט: איך וועל ניט הערן; דאָס איז דײַן וועג פֿון דײַן יוגנט אָן, אַז דו הערסט ניט צו מײַן קָול.

22 אַלע דײַנע פֿיטערער וועט פֿיטערן דער ווינט, און דײַנע ליבהאָבער וועלן אין געפֿאַנגענשאַפֿט גיין; ערשט דענצמאָל וועסטו זיך שעמען און צו שאַנד ווערן פֿון וועגן אַל דײַן שלעכטקייט.

23 דו באַווינערין פֿון לבָנון, דו איינגענעסטע אין צעדערן, ווי באַכנט וועסטו זײַן, ווען אויף דיר קומען ווייען, אַ ווייטאָק ווי פֿון אַ געווינערין!

24 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט, ווען כָּניָהו דער זון פֿון יהוֹיָקימען, דער מלך פֿון יהודה, זאָל זײַן דער זיגלרינג אויף מײַן רעכטער האַנט, וועל איך דיך פֿון דאָרטן אַראָפּריסן!

25 און איך וועל דיך געבן אין דער האַנט פֿון די וואָס זוכן דײַן לעבן, און אין דער האַנט פֿון די וואָס דו שרעקסט זיך פֿאַר זיי, און אין דער האַנט פֿון נבוכַדרָאצַר דעם מלך פֿון בבֶל, אָ און אין ער האַנט פֿון די כַּשְׂדים.

26 און איך וועל פֿאַרוואַרפֿן דיך, און דײַן מוטער וואָס האָט דיך געבאָרן, אין אַן אַנדער לאַנד, וואָס איר זײַט דאָרטן ניט געבאָרן געוואָרן; און דאָרטן וועט איר שטאַרבן.

27 און אין דעם לאַנד וואָס זייער האַרץ ציט זיי זיך אומצוקערן אַהין, אַהין וועלן זיי זיך ניט אומקערן.

28 איז אַ פֿאַראַכט געפֿעס אָ צעבראָכנס דער דאָזיקער מאַן כָּניָהו? איז ער אַ כּלי אַ נישטוועדטיקע? פֿאַרוואָס זײַנען זיי פֿאַרוואָרפֿן געוואָרן, ער און זײַן זאָמען, און פֿאַרשלײדערט אין דעם לאַנד וואָס זיי קענען ניט?

29 לאַנד, לאַנד, לאַנד, הער דאָס וואָרט פֿון גאָט!

30 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַרשרײבט דעם דאָזיקן מענטשן אָן קינדער, אַ מאַן וואָס באַגלײקט ניט אין זײַנע טעג, וואָרום קיינער פֿון זײַן זאָמען וועט ניט באַגלײקן, צו זיצן אויפֿן טראָן פֿון דוד, און וויטער געווינערן אויף יהודה.

23 ווי, די פּאַסטוכער וואָס ברענגען אום און צעשפּרײַטן די שאָף פֿון מײַן פֿיטערונג, זאָגט גאָט.

2 דרום האָט יהוה דער גאָט
פֿון ישׂראל אַזוי געזאָגט אויף די
פֿאַסטוכער וואָס פֿיטערן מײַן פֿאָלק:
איר האָט צעשפּרייט מײַנע שאָף, און
זיי פֿאַרשטויסן, און האָט ניט אַכטונג
געגעבן אויף זיי; זעט, איך רעכן זיך
מיט אײַך פֿאַר אײַערע בייזע מעשׂים,
זאָגט גאָט.

3 און איך וועל אײַנזאַמלען דעם
איבערבלײַב פֿון מײַנע שאָף פֿון אַלע
לענדער וואָס איך האָב זיי פֿאַרשטויסן
אַהין, און איך וועל זיי אומקערן צו
זייער פֿיטערפּלאַץ, און זיי וועלן זיך
פֿרוכפּערן און מערן.

4 און איך וועל אויפֿשטעלן איבער
זיי פֿאַסטוכער, און זיי וועלן זיי
פֿיטערן; און זיי וועלן מער ניט מורא
האָבן און ניט אַנגסטן, און זיי וועלן ניט
געמינערט ווערן, זאָגט גאָט.

5 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און
איך וועל אויפֿשטעלן פֿון דודן אַ
גערעכטן שפּראָס, און קיניגן וועט אַ
קיניג וואָס וועט באַגלייקן, און טאָן
רעכט און גערעכטיקייט אין לאַנד.

6 אין זײַנע טעג וועט געהאָלפֿן ווערן
יהודה, און ישׂראל וועט רועכן אין
זיכערקייט; און דאָס איז זײַן נאָמען
וואָס מע וועט אים רופֿן: " גאָט איז
אונדזער גערעכטיקייט!"

7 פֿאַר וואָר, זע, טעג קומען, זאָגט
גאָט, און מע וועט מער ניט זאָגן:
אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט
אויפֿגעבראַכט די קינדער פֿון ישׂראל
פֿון לאַנד מִצרַים!

8 נײַערט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט
וואָס האָט אויפֿגעבראַכט און וואָס
האָט אַהערגעפֿירט דעם זאָמען פֿון דעם
הויז פֿון ישׂראל, פֿון צפֿון-מלאַנד און
פֿון אַלע לענדער וואָס איך האָב זיי
פֿאַרשטויסן אַהין! און זיי וועלן זיצן
אויף זייער ערד.

9 ווערן די נבֿיאים. צעברעכן איז
מײַן האַרץ אין מיר, אַלע מײַנע בײנער
ציטערן; איך בין געווארן ווי אַ מענטש
אַ שיכּורער, און ווי אַ מאַן וואָס ווײַן
האָט אים איבערגעשטאַרקט; פֿון וועגן
גאָט, און פֿון וועגן זײַנע הייליקע
ווערטער.

10 וואָרום פֿול איז מיט נואַפֿים
דאָס לאַנד, וואָרום פֿון וועגן אַ
קללה טרויערט דאָס לאַנד, זײַנען
פֿאַרטריקנט די פֿיטערפּלעצער פֿון
מדבר; און זייער לויפֿעניש איז צום
בייזן, און זייער גבורה איז ניט ערלעך.

11 וואָרום אי דער נבֿיא אי דער כֹּהן
זײַנען זינדיק, אַפֿילו אין מײַן הויז האָב
איך געפֿונען זייער בייז, זאָגט גאָט.

12 דרום וועט זייער וועג זיי זײַן ווי
אַ גלישׁשיקער אָרט אין דער פֿינצטער.
זיי וועלן געשטויסן ווערן און פֿאַלן
אויף אים, וואָרום איך וועל ברענגען
אַן אומגליק אויף זיי, דאָס יאָר פֿון
זייער רעכנשאַפֿט, זאָגט גאָט.

13 אויך בײַ די נבֿיאים פֿון שומרון
האָב איך געזען לעסטערונג; זיי האָבן
נבֿיאות געזאָגט פֿאַר בעַל, און האָבן
פֿאַרפֿירט מײַן פֿאָלק ישׂראל.

14 אָבער בײַ די נבֿיאים פֿון ירושָלַיִם
האָב איך שוידערהאַפֿטיקס געזען:
מנַאֲפ זײַן, און אומגיין מיט ליגן;
און זיי שטאַרקן די הענט פֿון די
שלעכטסטוער, אַז זיי זאָלן זיך ניט
אומקערן קיינער פֿון זײַן בייז; זיי
זײַנען מיר אַלע ווי סדום געווארן, און
אירע באַווויינער אַזוי ווי עֲמוֹרָה.

15 דרום האָט גאָט פֿון צבָאוֹת אַזוי
געזאָגט אויף די נבֿיאים: זע, איך מאַך
זיי עסן ווערמוט, און וועל זיי מאַכן
טרינקען גיפֿטוואַסער, וואָרום פֿון די
נבֿיאים פֿון ירושָלַיִם איז אַרויס די
זינדיקייט איבערן גאַנצן לאַנד.

16 אַזוי האָט גאָט געזאָגט פֿון
צבָאוֹת: איר זאָלט ניט הערן צו די
ווערטער פֿון די נבֿיאים וואָס זאָגן
אײַך נבֿיאות; זיי פֿאַרנאַרישן אײַך; די
זעאונג פֿון זייער האַרצן רעדן זיי, ניט
אויסן מויל פֿון גאָט.

17 זאָגן זאָגן זיי צו די וואָס פֿאַראַכטן מיך: גאָט האָט געריעדט: איר עט האָבן שלום; און איטלעכן וואָס גייט אין דער אײנגעשפּאַרטיקייט פֿון זײַן האַרצן, זאָגן זיי: אויף אײַך וועט ניט קומען קיין בייז.

18 אָבער ווער איז געשטאַנען אין דעם סָוד פֿון גאָט, אַז ער זאָל מערקען און הערן זײַן וואָרט? ווער האָט פֿאַרנומען זײַן וואָרט און זיך צוגעהערט?

19 זע, אַ שטורעם פֿון גאָט, אַ גרימצאָרן איז אַרויס, יאָ, אַ דרייַאיקער שטורעמווינט; אויף די קעפּ פֿון די רשעים וועט ער פֿאַלן.

20 ניט אָפּגיין וועט דער צאָרן פֿון גאָט, ביז ער טוט, און ביז ער איז מקיים, די גראָכטונגען פֿון זײַן האַרצן; אין סוף פֿון די טעג וועט איר דאָס גוט פֿאַרשטיין.

21 איך האָב ניט געשיקט די נביאים, און זיי זײַנען געלאָפֿן, איך האָב ניט גערעדט צו זיי, און זיי האָבן נביאות געזאָגט.

22 און אויב זיי זײַנען געשטאַנען אין מײַן סָוד, זאָלן זיי לאָזן הערן מײַן פֿאָלק מײַנע ווערטער, און זאָלן זיי זיי אומקערעקן פֿון זייער שלעכטן וועג, און פֿון זיערע שלעכטע מעשׂים.

23 בין איך דען אַ גאָט פֿון נאָענטן, זאָגט יהוה, און ניט אַ גאָט פֿון דערווײַטן?

24 צי קען זיך פֿאַרבאָרגן אַ מענטש אין פֿאַרבאָרגענישן, אַז איך זאָל אים ניט זען? זאָגט גאָט. בין איך ניט פֿול די הימלען און די ערד? זאָגט גאָט.

25 איך האָב געהערט וואָס די נביאים זאָגן, די וואָס זאָגן נביאות אין מײַן נאָמען ליגן, אַזוי צו זאָגן: מיר האָט זיך געחלומט, מיר האָט זיך געחלומט!

26 ביז וואַנען נאָך? איז דען אין האַרצן פֿון די נביאים וואָס זאָגן נביאות ליגן, און די נביאים פֿון דעם באַטרוג פֿון זייער האַרצן —

27 טראַכטן זיי דען צו מאַכן מײַן פֿאָלק פֿאַרגעסן מײַן נאָמען מיט זייערע חלומות וואָס זיי דערדציילן אײנער דעם אַנדערן, אַזוי ווי זייערע עלטערן האָבן פֿאַרגעסן מײַן נאָמען דורך בעל?

28 דער נביא וואָס בייַ אים איז אַ חלום, זאָל דערציילן אַ חלום, און דער וואָס מײַן וואָרט איז בייַ אים, זאָל רעדן מײַן וואָרט וואָרהאַפֿטיק. וואָס האָט שטרוי צו קאָרן? זאָגט גאָט.

29 פֿאַר וואָר, מײַן וואָרט איז אַזוי ווי פֿײַער, זאָגט גאָט, און ווי אַ האַמער וואָס צעהאַקט פֿעלזן.

30 דרום זע, איך קום אויף די נביאים, זאָגט גאָט, וואָס גנבענען מײַנע ווערטער איינער פֿון אַנדערן.

31 זע, איך קום אויף די נביאים, זאָגט גאָט, וואָס נעמען זייער צונג און זאָגט אַ געזאָג.

32 זע, איך קום אויף די וואָס זאָגן נביאות פֿאַלשע חלומות, זאָגט גאָט, און דערציילן זיי, און פֿאַרפֿירן מײַן פֿאָלק מיט זייערע שקרים און מיט זייער לויזגעלאָזטקייט, ווען איך האָב זיי ניט געשיקט און זיי ניט באַפֿוילן; און נוצן נוצן זיי ניט דעם דאָזיקן פֿאָלק, זאָגט גאָט.

33 און אַז דאָס דאָזיקע פֿאָלק, אָדער דער נביא, אָדער אַ כֹּהן, וועט דיך וורעגן, אַזוי צו זאָגן: וואָס איז די משׂא עף פֿון גאָט? זאָלסטו זאָגן צו זיי: וואָס איז די משׂא? — אַז איך וועל אײַך פֿאַרוואַרפֿן, זאָגט גאָט.

34 און דער נביא, און דער כֹּהן, און דאָס פֿאָלק, וואָס וועט זאָגן "די משׂא פֿון גאָט", וועל איך זיך אָפּרעכענען מיט יענעם מענטשן און מיט זײַן הויז.

35 אַזוי זאָלט איר זאָגן איטלעכער צו זײַן חבר, און איטלעכער צו זײַן ברודער: וואָס האָט גאָט געענטפֿערט? און: וואָס האָט גאָט גערעדט?

36 אָבער "משׂא פֿון גאָט" זאָלט איר מער ניט דערמאָנען וואָרום אַ משׂא וועט ווערן פֿאַר איטלעכן זײַן

אייגן וואָרט, וויל איר פֿאַרדרייט די וועלט פֿון דעם לעבעדיקן גאָט, יהוה פֿון צבֿאות אונדזער גאָט.

37 אַזוי זאָלסטו זאָגן צום נביא: וואָס האָט דיר גאָט געענטפֿערט? און: וואָס האָט גאָט גערעדט?

38 אָבער אַז איר זאָגט "די משׂא פֿון גאָט" – פֿאַר וואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט: וויל איר האָט געזאָגט דאָס דאָזיקע וואָרט "די משׂא פֿון גאָט", ווען איך האָב געשיקט צו אייך, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט זאָגן "די משׂא פֿון גאָט",

39 דרום זעט, איך וועל אייך רײַסנדיק אויסרײַסן, און וועל אַוועקווארפֿן אייך, און די שטאָט וואָס איך האָב געגעבן אייך און אײַערע עלטערן, פֿון מײַן פּנים.

40 און איך וועל ברענגען אויף אייך אַן אייביקע כרפּה, און אַן אייביקע שאַנד, וואָס וועט ניט פֿאַרגעסן ווערן.

24 גאָט האָט מיר געוויזן, ערשט צוויי קערב פֿײַגן זײַנען אַוועקגעשטעלט פֿאַר דעם טעמפּל פֿון גאָט; נאָכדעם ווי נבֿכדנאֶצַּר דער מלך פֿון בבֿל האָט פֿאַרגריבן יכָניָהו דעם זון פֿון יהוֹיָקימען, דעם מלך פֿון יהודה, און די הארן פֿון יהודה, און אי מײַנסטערס און די שלעסער, פֿון ירושָלַיִם, און זיי געבראַכט קיין בבֿל.

2 איין קאָרב זייער גוטע פֿײַגן, אַזוי ווי ערשטצײַטיקע פֿײַגן, און איין קאָרב זייער שלעכטע פֿײַגן, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פֿאַר שלעכטקייט.

3 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו ירמְיָהו? האָב איך געזאָגט: פֿײַגן; די גוטע פֿײַגן זײַנען זייער גוטע, און די שלעכטע זײַנען זייער שלעכטע, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פֿאַר שלעכטקייט.

4 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

5 אַזוי האָט גענאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: אַזוי ווי די דאָזיקע גוטע פֿײַגן אַזוי וועל איך דערקענען צום גוטן די פֿאַרטריבענע פֿון יהודה.

6 וואָס איך וועל טאָן מײַן אויג אויף זיי צום גוטן, און וועל זיי אוקערן אין דעם דאָזיקן לאַנד; און איך וועל זיי אויפֿבויען, און ניט צעשטערן, און איך וועל זיי אײַנפֿלאַנצן, און ניט אויסרײַסן. און אי וועל זיי געבן אַ האַרץ מיך צו קענען, אַז איך בין יהוה, און זיי וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק,

7 און איך וועל זיי זײַן צום גאָט, וואָרום זיי וועלן זיך אומקערן צו מיר מיט זייער גאַנצן האַרצן.

8 און אַזוי ווי די שלעכטע פֿײַגן, וואָס קענען ניט געגעסן ווערן פֿאַר שלעכטקייט – פֿאַר וואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט – אַזוי וועל איך מאַכן צדקיָהו דעם מלך פֿון יהודה, און זײַנע האַרן, און דעם איבערבלײַב פֿון ירושָלַיִם, וואָס זײַנען איבערגעבליבן אין דעם דאָזיקן לאַנד, און די וואָס זיצן אין לאַנד מִצרַיִם.

9 און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר אַ שוידער צום בייזן בײַ אַלע קינגרײַכן פֿון דער ערד; פֿאַר אַ שאַנד און פֿאַר אַ שפּריכוואָרט, פֿאַר אַ שפּאָט און פֿאַר אַקלָלה, אין אַלע ערטער וואָס איך וועל זיי פֿאַרשטויסן אַהין.

10 און איך וועל אָנשיקן אויף זיי די שוווערד, דעם הונגער, און די פּעסט, ביז זיי וועלן פֿאַרלענדט ווערן פֿון דער ערד וואָס איך האָב געגעבן זיי און זייערע עלטערן.

25 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו יִרמְיָהון אויף דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון יהודה אין פֿירטן יאָר פֿון יהוֹיָקים דעם זון פֿון יאשִיָהון, דעם מלך פֿון יהודה – דאָס איז דאָס ערשטע

יאָר פֿון נבוכַדראָנעצר דעם מלך פֿון בבֿל –

2 וואָס ירמיָהו הנבֿיא האָט גערעדט צו דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון יהודה, און צו אַלע באַווויינער פֿון ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן:

3 פֿון דרײַנצנטן יאָר פֿון יאשיָהו דעם זון פֿון אָמוֹנען, דעם מלך פֿון יהודה, אוהן ביז אויף היינטיקן טאָג, שין דריי און צוואַנציק יאָר איז דאָס וואָרט פֿון גאָט צו מיר, און איך האָב געערעדט צו אײַך, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געערעדט, און איר האָט ניט צוגעהערט.

4 און גאָט האָט צו אײַך געשיקט אַלע זײַנען קנעכט די נבֿיאים, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געשיקט, – אָבער איר האָט ניט צוגעהערט און ניט צוגעגעבֿיגט אײַער אויער צו הערן –

5 אָזוי צו זאָגן: קערט אײַך אום פֿאַרט איטלעכער פֿון זײַן שלעכטן וועג, און פֿון אײַערע שלעכטע מעשׂים, און בלײַבט זיצן אויף דער ערד וואָס גאָט האָט געגעבן אײַך און אײַערע עלטערן פֿון אייביק און ביז אייביק,

6 און איר זאָלט ניט גיין נאָך פֿרעמדע געטער זיי צו דינען, און זיך צו בוקן צו זיי, און איר זאָלט מיך ניט דערצערנען מיט דעם ווערק פֿון אײַערע הענט, און איך וועל אײַך ניט בייז טאָן.

7 אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מיר, זאָגט גאָט, כדי מיך צו דערצערנען מיט דעם ווערק פֿון אײַערע הענט, צו אײַער אייגענער רעה.

8 דרום האָט גאָט פֿון צבֿאות אַ אוזי געזאָגט: ווײַל איר האָט ניט צוגעהערט מײַנע ווערטער,

9 אָט שיק איך און וועל נעמען אַלע משפּחות פֿון צפֿון, זאָגט גאָט, און צו נבוכַדראָצַר דעם מלך פֿון בבֿל, מײַן קנעכט; און איך וועל זיי ברענגען אויף דעם דאָזיקן לאַנד, און אויף אירע באַוווינער, און אויף די אומקרײַזיקע פֿעלקער רונד אַרום, און איך וועל זיי פֿאַרווויסטן, און וועל זיי מאַכן פֿאַר אַ שרעק און פֿאַר אַ שמוצערונג, און פֿאַר אייביקע כורבות.

10 און איך וועל פֿאַרטיליקן פֿון זיי דעם קָול פֿון לוסטיקייט און דעם קָול פֿון פֿרײַד, דעם קָול פֿון אַ כתן און דעם קָול פֿון אַ כּלה, דאָס גערעיש פֿון אַ האַנטמיל, און דעם שײַן פֿון אַ ליכט.

11 און דאָס דאָזיקע גאַנצע לאַנד וועט ווערן אַ כורבן און אַ וויסטענײַש, און די דאָזיקע פֿעלקער וועלן דינען דעם מלך פֿון בבֿל זיבעציק יאָר.

12 און עס וועט זײַן, אַז די זיבעציק יאָר וועלן פֿול, וועל איך זיך רעכענען מיט דעם מלך פֿון בבֿל, און מיט יענעם פֿאָלק, זאָגט גאָט, פֿאַר זייער זינד, און מיט דעם לאַנד פֿון די כַּשׂדים; און איך וועל עס מאַכן פֿאַר אייביקע וויסטענישן.

13 און איך וועל ברענגען אויף יענעם לאַנד אַלע מײַנע ווערטער וואָס איך האָב גערעדט דערויף, אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך, וואָס ירמיָהו האָט נבֿיאות געזאָגט אויף אַלע פֿעלקער.

14 וואָרום פֿיל פֿעלקער און גרויסע מלכים וועלן אויך זיי פֿאַרקנעכטן; און איך וועל זיי באַצאָלן לויט זייער טואונג און לויט דעם ווערק פֿון זייערע הענט.

15 וואָרום אַזוי האָט גענאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל צו מיר: נעם דעם דאָזיקן כָּוס מיט ווײַן פֿון גרימצאָרן, פֿון מײַן האַנט, און זאָלסט אים גיבן טרינקען אַלע פֿעלקער וואָס איך שיק דיך צו זיי.

16 און זיי וועלן טרינקען, און זיך וואַקלען, און משוגע ווערן, פֿון וועגן דער שוורד וואָס איך שָׁק צווישן זיי.

17 און איך האָב גענומענם דעם כָּוס פֿון גאָטס האַנט, און האָב געגעבן טרינקען אַלע פֿעלקער וואָס גאָט האָט

מיך צו זיי געשיקט:
18 ירושָלַיִם, און די שטעט פֿון יהודה, און אירע מלכים, אירע האַרן, כדי זיי צו מאַכן פֿאַר אַ כורבן, פֿאַר אַ שרעק, פֿאַר אַ שמוצערונג, און פֿאַר אַ קללה, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג;
19 פרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם, און זײַנע קנעכט, און זײַנע האַרן, און זײַן גאַנצן פֿאָלק;
20 און אַלע געמישטע פֿעלקער, און אַלע מלכים פֿון לאַנד עוץ, און אַלע מלכים פֿון לאַנד פלִשתִים, און אַשקלוֹן, און עַזָה, און עֶקרוֹן, און דעם איבערבלײַב פֿון אַשדוֹד;
21 אֱדוֹם, און מוֹאָב, און די קינדער פֿון עַמוֹן;
22 און אַלע מלכים פֿון צור, און אַלע מלכים פֿון צידוֹן, און די מלכים פֿון דעם אינדזל וואָס אויף יענער זײַט אים;
23 דדָן, און תֵּימָא, און בוז, און אַלע וואָס מיט אָפּגעהאַקטע האָרעקן;
24 און אַלע מלכים פֿון עַרָב, און אַלע מלכים פֿון די געמישטע פֿעלקער, וואָס ווויינען אין מדבר;
25 און אַלע מלכים פֿון זמרי, און אַלע מלכים פֿון עֵילָם, און אַלע מלכים פֿון מָדַי;
26 און אַלע מלכים פֿון צפֿון, די נאָענטע און די ווײַטע, איינעם נאָכן אַנדערן, און אַלע קינגרײַכן פֿון דער וועלט וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד. און דער מלך פֿון ששַך זאָל טרינקען נאָך זיי.
27 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל; טרינקט און ווערט שיכור, און ברעכט, און פֿאַלט און שטייט ניט אויף, פֿון ווען דער שוערד וואָס איך שיק צווישן אײַך.
28 און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן ניט וועלן נעמען דעם כּוס פֿון דײַן האַנט, צו טרינקן, זאָלסטו זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: טרינקען מוזט איר טרינקען!
29 וואָרום זעט, מיט דער שטאָט וואָס מײַן נאָמען ווערט געפֿופֿן אויף איר, הייב איך אָן בייז צו טאָן, און איר זאָלט שוינען פֿאַרשוינט ווערן? איר וועט ניט פֿאַרשוינט ווערן, וואָרום איך רוף אַ שוערד אויף אַלע באַוווינער פֿון דער ערד, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
30 און דו זאָלסט נבֿיאות זאָגן אויף זיי אַלע די דאָזיקע ווערטער, און זאָגן צו זיי: גאָט ברילט פֿון דער הייך, און פֿון זײַן הייליקער ווויינונג לאָזט ער אַרויס זײַן קָול: ברילן ברילט ער איבער זײַן פֿיטערפֿלאַץ, "הֵידָד!" ווי ווײַנטערערטער שרײַט ער אויף אַלע באַוווינער פֿון דער ערד.
31 דער ליאַרעם גרײַכט ביז עק ערד, וואָרום גאָט האָט אַ קריג מיט די פֿעלקער, ער משפּט זיך מיט אַלע לײַבער; די רשעים, זיי גיט ער איבער צום שוורד, זאָגט גאָט.
32 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: זע, אַן אומגליק גייט אַרויס פֿון פֿלאַק צו פֿאַלק, און אַ גרויסער שטורעם וועט זיך דערוועקן אין די עקן פֿון דער ערד.
33 און די דערשלאָגענע פֿון גאָט וועלן זײַן אין יענעם טאָג פֿון עק ערד ביז עק ערד; זיי וועלן ניט באַקלאָגט, און ניט אײַנגעזאַמלט און ניט באַגראָבן ווערן; צו מיסט אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד וועלן זיי זײַן.
34 יאָמערט, איר פֿאַסטוכער, און שרײַט, און קײַקלט אײַך אין שטויב, איר פֿירער פֿון די שאָף, וואָרום אײַערע טעג זײַנען פֿול צום שעכטן; און איך וועל אײַך צעברעכן, און איר וועט פֿאַלן ווי אַ כלי אַ טײַערע.
35 און קיין אָנטלויפֿונג וועט ניט זײַן פֿאַר די פֿאַסטוכער, און קיין אָנטרינונג פֿאַר די פֿירער פֿון די שאָף.
36 אַ קָול פֿון געשרײַ פֿון די פֿאַסטוכער, און אַ יללה פֿון די פֿירער פֿון די שאָף! וואָרום גאָט פֿאַרוויסט

זייער פּיטערונג.
37 און פֿאַרשניטן וועלן ווערן די פֿרידלעכע פּיטער פֿלעצער, פֿון וועגן דעם גרימצאָרן פֿון גאָט.
38 ער האָט פֿאַרלאָזן ווי אַ יונגלייב זיין צודעק; זייער לאַנד איז געוואָפֿן צו וויסט פֿון וועגן דעם גרים פֿאַרטיליקערין, און פֿון וועגן דעם גרים פֿון זיין צאָרן.

26 אין אָנהייב פֿון דער מלוכה פֿון יהוֹיָקים דעם זון פֿון יאֹשִׁיָהוּ, דעם מלך פֿון יהודה, איז געווען דאָס דאָזיקע וואָרט פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: שטעל זיך אין הויף פֿון גאָטס הויז, און זאָלסט רעדן צו אַלע שטעט פֿון יהודה וואָס קומען זיך בוקן אין הויז פֿון גאָט, אַלע וווערטער וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן צו רעדן צו זיי; זאָלסט ניט מינערן אַ וואָרט.
3 אפֿשר וועלן זיי הערן, און זיי וועלן זיך אומקערן איטלעכער פֿון זיי שלעכטן וועג, און איך וועל חרטה האָבן אויף דעם בייז וואָס איך טראַכט זיי צו טאָן, פֿון וועגן זייערע שלעכטע מעשׂים.
4 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויב איר וועט ניט צוהערן צו מיר, צו גיין אין מײַן תּוֹרה וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר אײַך,
5 צוצוהערן צו די וווערטער פֿון מײַנע קנעכט די נבֿיאים, וואָס איך שיק צו אײַך, און שיק נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד, און איר האָט ניט צוגעהערט,
6 וועל איך מאַכן דאָס דאָזיקע אויז אַזוי ווי שילוֹ, און די דאָזיקע שאָט וועל איך מאַכן פֿאַר אַ קללה בײַ אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד.
7 און די כֹּהנים און די נבֿיאים און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן געהערט יִרמְיָהוּ רעדן די דאָזיקע וווערטער אין הויז פֿון גאָט.
8 און עס איז געווען, ווי יִרמְיָהוּ האָט געענדיקט רעדן אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפֿוילן צו רעדן צום גאַנצן פֿאָלק, אַזוי האָבן די כֹּהנים און די נבֿיאים און דאָס גאַנצע פֿאָלק אים אָנגעכאַפּט, אַזוי צו זאָגן: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן!
9 אַלמאַי האָסטו נבֿיאות געזאָגט אין נאָמען פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי שילוֹ וועט ווערן דאָס דאָזיקע הויז, און די דאָזיקע שטאָט וועט זײַן וויסט אָן אַ באַווינער? און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט זיך אײַנגעזאַמלט קעגן יִרמְיָהוּ אין הויז פֿון גאָט.
10 און די האָרן פֿון יהודה האָבן געהערט די דאָזיקע וועכטער, און זיי זײַנען אַרויפֿגעקומען פֿון דעם מלכס הויז אין הויז פֿון גאָט, און האָבן זיך געזעצט אין אײַנגאַנג פֿון דעם ניַיעם טויער פֿון גאָט.
11 און די כֹּהנים און די נבֿיאים האָבן געזאָגט צו די האָרן און צום גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: טויטשטראָף קומט דעם דאָזיקן מאַן, ווײַל ער האָט נבֿיאות געזאָגט אויף דער דאָזיקער שטאָט, אַזוי ווי איר האָט געהערט מיט אײַערע אויערן.
12 האָט יִרמְיָהוּ געזאָגט צו אַלע האָרן און צום גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט מיך געשיקט נבֿיאות צו זאָגן אויף דעם דאָזיקן הויז און אויף דער דאָזיקער שאָטט אַלע וווערטער וואָס איר האָט געהערט.
13 און אַצונד בעסערט אײַערע וועגן און אײַערע מעשׂים, און הערט צו דעם קָול פֿון יהוה אײַער גאָט, און יהוה וועט חרטה האָבן אויף דעם בייז וואָס ער האָט אָנגעזאָגט אויף אײַך.
14 און איך, אָט בין איך אין אײַערע הענט, טוט מיט מיר אַזוי ווי עס איז ווויל און ווי עס איז רעכטפֿאַרטיק אין אײַערע אויגן.

15 אָבער ווייסן זאָלט איר וויסן זיין,
אַז אויב איר טייט מיך, ברענגט איר
אומשולדיק בלוט אויף אייך, און אויף
דער דאָזיקער שטאָט, און אויף אירע
באַווינער, ווארום גאָט האָט מיך
באמת געשיקט צו אייך, צו רעדן
אין אייערע אויערן אַלע די דאָזיקע
ווערטער.

16 האָבן די האַרן און דאָס גאַנצע
פֿאָלק געזאָגט צו די כֹּהנים און צו די
נבֿיאים: דעם דאָזיקן מאַן קומט ניט
טויטשטראָף, וואָרום אין נאָמען פֿון
יהוה אונדזער גאָט האָט ער גערעדט
צו אונדז.

17 און מענער פֿון די עלטסטע פֿון
לאַנד זיינען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן
געזאָגט צו דער גאַנצער אײַנזאַמלונג
פֿון פֿאָלק, אזוי צו זאָגן:

18 מיכָה פֿון מוֹרֶשֶׁת פֿלעגט נבֿיאות
זאָגן אין די טעג פֿון כזקיָהו דעם מלך
פֿון יהודה, און האָט געזאָגט צום גאַנצן
פֿאָלק פֿון יהודה אַזוי צו זאָגן: אַזוי
האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאומת: צִיון
וועט ווי אַ פֿעלד שעאַקערט ווערן,
און ירושָלַיִם וועט הויפֿנס ווערן, און
דער באַרג פֿון גאָטס הויז צו וואַלדיקע
הייכן.

19 האָבן אים דען טייטן געטייט
כזקיָהו דער מלך פֿון יהודה און גאַנץ
יהודה? פֿאַר ווארָק, ער האָט מורא
געהאַט פֿאַר גאָט, און ער האָט געבעטן
ביַי גאָט, און גאָט האָט חרטה געהאַט
אויף דעם בייז וואָס ער האָט אָנגעזאָגט
אויף זיי; און מיר טוען זיך אַליין אַ
גרויס בייז.

20 און נאָך אַ מאַן פֿלעגט נבֿיאות
זאָגן אין נאָמען פֿון גאָט, אוריָהו דער
זון פֿון שמַעיָהון, פֿון קִריַת-יעָרים;
און ער האָט נבֿיאות געזאָגט אויף
דער דאָזיקער שטאָט און אויף דעם
דאָזיקן לאַנד, אַזוי ווי אַלע ווערטער
פֿון ירמְיָהון.

21 און דער מלך יהוֹיָקים, און אַלע
זיינע גיבורים, און אַלע האַרן, האָבן
געהערט זיינע ווערטער, און דער מלך
האָט אים געזוכט צו טייטן; אָבער
אוריָהו האָט געהערט דערפֿון, און ער
האָט מורא געקריגן, און איז אַנטלאָפֿן
און געקומען קיין מִצרַיִם.

22 האָט דער מלך יהוֹיָקים געשיקט
מענטשן קין מִצרַיִם, אֶלנָתָן דעם זון
פֿון עַכבוֹרן, און נאָך מענטשן מיט אים,
קיין מִצרַיִם.

23 און זיי האָבן אַרויסגעצויגן
אַוריָהון פֿון מִצרַיִם, און האָבן אים
געבראַכט צום מלך יהוֹיָקים, און ער
האָט אים דערשלאָגן מיטן שוועָרד,
און אַוועקגעוואָרפֿן זיין טויט לַיִב
צווישן די קברים פֿון די קינדער פֿון
פֿאָלק.

24 אָבער די האַנט פֿון אַחיקָם דעם
זון פֿון שָפָּנען איז געווען מיט יִרמְיָהון,
אַז מע זאָל אים ניט געבן אין דער האַנט
פֿון פֿאָלק אים צו טייטן.

27 אין אָנהייב פֿון דער מלוכה
פֿון יהוֹיָקים דעם זון פֿון
יאשִיָהון, דעם מלך פֿון יהודה, איז
געווען דאָס דאָזיקע וואָרט צו יִרמְיָהן
פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט צו
מיר: מאַך דיר בינדשטריק און
יאָכשטאַנגען, און זאָלסט זיי אָנטאָן
אויף דיין האַלדז.

3 און זאָלסט זיי שיקן צו דעם מלך
פֿון אֱדוֹם, און צו דעם מלך פֿון מואָב,
און צו דעם מלך פֿון די קינדער פֿון
עַמוֹן, און צו דעם מלך פֿון צוֹר, און
צו דעם מלך פֿון צידוֹן, דורך דער
האַנט פֿון די שלוחים וואָס קומען קיין
ירושָלַיִם צו צִדקִיָהו דעם מלך פֿון
יהודה.

4 און זאָלסט זיי באַפֿעלן פֿאַר זייערע
האַרן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט
יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל:
אַזוי זאָלט איר זאָגן צו אייערע האַרן:

5 איך האָב געמאַכט די ערד, די
מענטשן און די בהמות וואָס אויפֿן

וועזיכט פֿון דער ערד, מיט מײַן גרויס שטאַרקייט, און מיט מײַן אויסגעשטרעקטן אָרעם; און איך גיב עס צו דעם וואָס איז ווויל‌גענפֿעלן אין מײַנע אויגן.

6 און אַצונד האָב איך געגעבן אַלע די דאָזיקע לענדער אין דער האַנט פֿון נבוכַדנֶצַר דעם מלך פֿון בבֶל, מײַן קנעכט, און אויך די חיה פֿון פֿעלד האָב איך אים געגעבן אים צו דינען.

7 און אַלע פֿעלקער וועלן דינען אים, און זײַן זון, און זײַן זונס זון, ביז עס קומט די צײַט אויך פֿון זײַן לאַנד, און פֿיל פֿעלקער און גרויסע מלכים וועלן אים פֿאַרקנעכטן.

8 און עס וועט זײַן, דאָס פֿאָלק און דאָס קיניגרײַך וואָס וועט אים, נבוכַדנֶצַר דעם מלך פֿון בבֶל, ניט דינען, און וואָס וועט ניט אַרײַנטאָן זײַן האַלדז אין דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בבֶל, וועל איך מיט שוווערד און מיט הונגער און מיט פּעסט זיך אָפּרעכענען מיט יענעם פֿאָלק, זאָגט גאָט, ביז איך טו זיי פֿאַרלענדן דורך זײַן האַנט.

9 און איר זאָלט ניט צוהערן צו אײַערע נבֿיאים, און צו אײַערע וואָרזאָגער, און צו אײַערע חלומות, און צו אײַערע צייכנזעער, און צו אײַערע מכשפֿים, וואָס זאָגן אײַך, אַזוי צו זאָגן: איר וועט ניט דינען דעם מלך פֿון בבֶל.

10 וואָרום ליגן זאָגן זיי אײַך נבֿיאות, כדי אײַך צו דערוויטערן פֿון אײַער ערד, און כדי איך זאָל אײַך פֿאַרשטויסן, און איר זאָלט אונטערגיין.

11 אָבער דאָס פֿאָלק וואָס וועט אַרײַנברענגען זײַן האַלדז אין דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בבֶל, און וועט אים דינען, וועל איך אים לאָזן אויף זײַן ערד, זאָגט גאָט, און ער וועט זי באַארבעטן, און זיצן אויף איר.

12 אויך צו צדקִיָה דעם מלך פֿון יהודה האָב איך גערעדט אַזוי ווי אַלע די דאָזיקע וווערטער, אַזוי צו זאָגן: ברענגט אַרײַן אײַער האַלדז אין דעם יאָך פֿון דעם מלך בבֶל, און דינט אים און זײַן פֿאָלק, און בלײַבט לעבן.

13 נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, דו און דײַן פֿאָלק, פֿון שווערד, פֿון הונגער, און פֿון פּעסט, אַזוי ווי גאָט האָט אָנגעזאָגט אויף דעם פֿאָלק וואָס וועט ניט דינען דעם מלך פֿון בבֶל?

14 און איר זאָלט ניט צוהערן צו די וווערטער פֿון די נבֿיאים וואָס זאָגן צו אײַך, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט דינען דעם מלך פֿון בבֶל; וואָרום ליגן זאָגן זיי אײַך נבֿיאות.

15 וואָרום איך האָב זיי ניט געשיקט, זאָגט גאָט, און זיי זאָגן נבֿיאות אין מײַן נאָמען אויף ליגן, כדי איך זאָל אײַך פֿאַרשטויסן, און אי איר זאָלט אונטערגיין, אי די נבֿיאים וואָס זאָגן אײַך נבֿיאות.

16 און צו די כֹהנים און צו דעם דאָזיקן גאַנצן פֿאָלק האָב איך גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר זאָלט ניט צוהערן צו די וווערטער פֿון אײַערע נבֿיאים וואָס זאָגן אײַך נבֿיאות, אַזוי צו זאָגן: אָט וועלן די כלים פֿון גאָטס הויז אַצונד אין גיכן אומגעקערט ווערן פֿון בבֶל; וואָרום ליגן זאָגן זיי אײַך נבֿיאות.

17 איר זאָלט ניט צוהערן צו זיי; דינט דעם מלך פֿון בבֶל, און בלײַבט לעבן; נאָך וואָס זאָל די דאָזיקע שטאָט ווערן אַ ווייסטענישׁ?

18 און אויב זיי זײַנען נבֿיאים, און אויב דאָס וואָרט פֿון גאָט איז בײַ זיי, זאָלן זיי אַקאָראָשט בעטן בײַ גאָט פֿון צבָאוֹת, אַז די כלים וואָס זײַנען נאָך געבליבן אין הויז פֿון גאָט, און אין הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה, און אין ירושָלַיִם, זאָלן ניט אָנקומען קיין בבֶל.

19 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת אויף די זײַלן, און אויף דעם אים, און אויף די געשטעלן, און אויף דעם רעשט כלים, וואָס זײַנען

געבליבן אין דער דאָזיקער שטאָט,
20 די וואָס נבוכַדנעצַר דער מלך פֿון בבֿל האָט זיי ניט צוגענומען, וועַן ער האָט פֿאַרטריבן יכָניָה דעם זון פֿון יהוֹיָקימען, דעם מלך פֿון יהודה, פֿון ירושָלַיִם קיין בבֿל, מיט אַלע אַדלייט פֿון יהודה און ירושָלַיִם;
21 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל, אויף די כֿלים וואָס זיינען געבליבן אין הויז פֿון גאָט, און אין הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה, און אין ירושָלַיִם:
22 קיין בבֿל וועלן זיי געבראַכט ווערן, און דאָרטן וועלן זיי זיין, ביז דעם טאָג וואָס איך טו זיך דערמאָנען אָן זיי, זאָגט גאָט, און וועל זיי אויפֿברענגען און זיי אומקערן צו דעם דאָזיקן אָרט.

28 און עס איז געווען אין יענעם יאָר, אין אָנהייב פֿון דער מלוכה פֿון צדקיָה דעם מלך פֿון יהודה, אין פֿירטן יאָר, אין פֿינפֿטן חודש, האָט צו מיר געזאָגט חנַניָה דער זון פֿון עַזור דעם נבֿיא וואָס פֿון גִבעוֹן, אין הויז פֿון גאָט פֿאַר די אויגן פֿון די כֿהנים און פֿון גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט געריעדט יהוה פֿון צבָאות, דער גאָט פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: איך האָב צעבראָכן דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בבֿל.
3 אין נאָך צוויי יאָר צייט קער איך אוים צו דעם דאָזיקן אָרט אַלע כֿלים פֿון גאָטס הויז, וואָס נבוכַדנעצַר דער מלך פֿון בבֿל האָט אַוועקגענומען פֿון דעם דאָזיקן אָרט, און זיי געבראַכט קיין בבֿל;
4 און יכָניָה דעם זון פֿון יהוֹיָקימען, דעם מלך פֿון יהודה, און אַלע פֿאַרטריבענע פֿון יהודה, וואָס זיינען געקומען קיין בבֿל, קער איך אום צו דעם דאָזיקן אָרט, זאָגט גאָט; ווארום איך וועל צעברעכן דעם יאָך פֿון דעם מלך פֿון בבֿל.
5 האָט ירמיָה הנביא געזאָגט צו חנַניָה דעם נביא פֿאַר די אויגן פֿון כֿהנים, און פֿאַר דעם גאַנצן פֿאָלק, וואָס זיינען געשטאַנען אין הויז פֿון גאָט –
6 האָט ירמיָה הנביא געזאָגט: אָמן! זאָל גאָט טאָן אַזוי! זאָל גאָט מקיים זיין דיינע וועָרטער וואָס דו האָסט נבֿיאות געזאָגט, אומצוקערן די כֿלים פֿון גאָטס הויז, און אַלע פֿאַרטריבענע, פֿון בבֿל צו דעם דאָזיקן אָרט.
7 אָבער הער אַקאַרשט דאָס דאָזיקע וואָרט, וואָס איך רעד אין דיינע אויערן, און אין די אויערן פֿון גאַנצן פֿאָלק:
8 די נבֿיאים וואָס זיינען געווען פֿאַר מיר און פֿאַר דיר פֿון אייביק אָן, האָבן נבֿיאות געזאָגט איבער פֿיל לענדער, און איבער גרויסע מלוכות, אויף מלחמה, און אויף אומגליק, און אויף פּעסט.
9 דער נביא וואָס זאָגט נבֿיאות אויף שלום, איז, ערשט אַז דאָס וואָרט פֿון דעם נביא קומט אָן, ווערט דער נביא דערקענט, אַז גאָט האָט אים מיט אַן אמת געשיקט.
10 האָט חנַניָה דער נביא אַראָפּגענומען דעם יאָכשטאַנג פֿון ירמיָה הנביאס האַלדז, און האָט אים צעבראָכן.
11 און חנַניָה האָט געזאָגט פֿאַר די אויגן פֿון גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַזוי וועל איך צעברעכן דעם יאָך פֿון נבוכַדנעצַר דעם מלך פֿון בבֿל, אין נאָך צוויי יאָר צייט, פֿון דעם האַלדז פֿון אַלע פֿעלקער. – און ירמיָה הנביא איז געגאַנגען אויף זיין וועג.
12 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו ירמיָהן, נאָכדעם ווי חנַניָה דער נביא האָט צעבראָכן דעם יאָכשטאַנג פֿון ירמיָה הנביאס האַלדז, אַזוי צו זאָגן:

13 גיי, און זאָלסט זאָגן צו חנַנְיָהן, אַזוי זאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: הילצערנע שטאַנגען האָסטו צעבראָכן, און וועסט מאַכן אָנשטאָט זיי אײַזערנע שטאַנגען.

14 ווארום אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: אַן אײַזערנעם יאָך האָב איך געגעבן אויפֿן האַלדז פֿון אַלע די דאָזיקע פֿעלקער, צו דינען נבוכַדנֶצַר דעם מלך פֿון בבל, און זיי וועלן אים דינען; און אַפֿילו די חיה פֿון פֿעלד האָב איך אים געגעבן.

15 און ירמיָה הנביא האָט געזאָגט צו חנַנְיָה דעם נביא: הער אָקאָרשט, חנַנְיָה, גאָט האָט דיך ניט געשיקט, און דו האָסט פֿאַרזיכערט דאָס דאָזיקע פֿאָלק אויף ליגן.

16 דרום האָט גאָט אַזוי זאָגט: זע, איך שיק דיך אַוועק פֿון געזיכט פֿון דער ערד; הײַיאָר וועסטו שטאַרבן, ווײל אָפּקערונג האָסטו געריעדט קעגן גאָט. —

17 און חנַנְיָה דער נביא איז געשטאָרבן אין יענעם יאָר אין זיבעטן חודש.

29 און דאָס זײַנען די ווערטער פֿון דעם בריוו וואָס ירמיָה הנביא האָט געשיקט פֿון ירושָלַיִם צו דעם איבעריבליבן פֿון די עלטסטע פֿון די פֿאַרטריבענע, און צו די כֹּהנים, און צו די נביאים, און צו דעם גאַנצן פֿאָלק, וואָס נבוכַדנֶצַר האָט פֿאַרטריבן פֿון ירושָלַיִם קיין בבל;

2 נאָכדעם ווי יכָניה דער מלך, און די מוטער-מלכּה, און די הויפֿדינער, די האַרן פֿון יהודה און ירושָלַיִם, און די מײַנסטערס און די שלעסערס, זײַנען אַרויסגעגאַנגן פֿון ירושָלַיִם;

3 דורך דער האַנט פֿון אֶלעָשָׂה דעם זון פֿון שָׁפָנען, און גמַריָה דעם זון פֿון חִלקִיָהן, וואָס צדקִיָה דער מלך פֿון יהודה האָט געשיקט צו נבוכַדנֶצַר דעם מלך פֿון בבל קיין בבל – אַזוי צו זאָגן:

4 אַזוי האָט גאָט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל, צו אַלע פֿאַרטריבענע וואָס איך האָב פֿאַרטריבן פֿון ירושָלַיִם קיין בבל:

5 בויט הײַזער און באַווינט, און פֿלאַנצט גערטנער און עסט זייער פֿרוכט;

6 נעמט ווײַבער, און געבערט זין און טעכטער, און נעמט ווײַבער פֿאַר אײַערע זין, און גיט אויס אײַערע טעכטער צו מאַנען, און זאָלן זיי געבערן זין און טעכטער, און מערט אײַך דאָרטן, און מינערט אײַך ניט.

7 און זוכט דעם פֿריד פֿון דער שטאָט וואָס איך האָב אײַך פֿאַרטריבן אַהין, און זײַט מתפּלל פֿאַר איר צו גאָט, וואָרום אין איר פֿריד וועט זײַן פֿריד צו אײַך.

8 וואָרום זזי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאומת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זאָל אײַך ניט נאַרן אײַערע נביאים וואָס צווישן אײַך, און אײַערע וואָרזאָגערס, און איר זאָלט ניט צוהערן צו אײַערע חלומות וואָס איר לאָזט חלומען.

9 וואָרום מיט ליגן זאָגן זיי אײַך נביאות אין מײַן נאָמען; איך האָב זיי ניט געשיקט, זאָגט גאָט.

10 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: וואַרוואָר, ווען זיבעציק יאָר ווערן פֿון אויף בבל, וועל איך זיך דערמאָנען אָן אײַך, און וועל מקיים זײַן מײַן גוטן צוזאָג, אײַך אומצוקערן צו דעם דאָזיקן אָרט.

11 וואָרום איך ווייס די טראַכטונגען וואָס איך טראַכט וועגן אײַך, זאָגט גאָט, טראַכטונגען פֿון פֿריד, און ניט צום בייזן, כּדי אײַך צו געבן אַ לעצט און אַ האָפֿנונג.

12 און איר וועט מיך רופֿן, און איר וועט גיין און וועט מתפּלל זײַן צו מיר, און איך וועל צויהערן צו אײַך.

13 און איר וועט מיך זוכן און געפֿינען, אַז איר וועט מיך פֿאָרשן מיט אײַער גאַנצן האַרצן.

14 און איך וועל זיך לאָזן געפֿינען
פֿון אײַך, זאָגט גאָט, און איך
וועל אומקערן אײַער געפֿאַנגענשאַפֿט,
און וועל אײַך אײַנזאַמלען פֿון אַלע
פֿעלקער, און פֿון אַלע ערטער, וואָס
איך האָב אײַך פֿאַרשטויסן אַהין, זאָגט
גאָט, און איך וועל אײַך אומקערן
צו דעם אָרט, וואָס איך האָב אײַך
פֿאַרטריבן פֿון דאָרטן.
15 ווײַל איר האָט געזאָגט: גאָט
האָט אונדז אויפֿגעשטעלט נביאים אין
בבֿל.
16 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט
אויף דעם מלך וואָס זיצט אויפֿן טראָן
פֿון דוד, און אויף דעם גאַנצן פֿאָלק
וואָס זיצט אין דער דאָזיקער שטאָט –
אײַערע בריידער וואָס זײַנען ניט אַרויס
מיט אײַך אין גלות:
17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון
צבֿאות: זע, איך שיק אָן אויף זיי
די שווערד, דעם הונגער, און די
פּעסט, און איך וועל זיי מאַכן אַזוי ווי
עקלדיקע פֿײַגן וואָס קענען ניט געגעסן
ווערן פֿאַר שלעכטקייט.
18 און איך וועל זיי נאָכיאָגן מיט
דער שווערד, מיטן הונגער, און מט
דער פּעסט, און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר
אַ שוידער בײַ אַלע קיניגרײַכן פֿון דער
ערד, פֿאַר אַ קללה, און פֿאַר אַ שרעק,
און פֿאַר אַ שמוצערונג, און פֿאַר אַ
שאַנד, צווישן אַלע פֿעלקער, וואָס איך
האָב זיי פֿאַרשטויסן אַהין;
19 פֿאַר וואָס זיי האָבן ניט
צוגעהערט צו מײַנע ווערטער, זאָגט
גאָט, ווען איך האָב בעשיקט צו זיי
מײַנע קנעכט די נביאים, נאָכאָנאַנד
און נאָכאָנאַנד געשיקט; און איר האָט
ניט צוגעהערט, זאָגט גאָט.
20 דרום הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט,
איר אַלע פֿאַרטריבענע, וואָס איך האָב
אַרויסגעשיקט פֿון ירושלַים קיין בבֿל:
21 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון
צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל, אויף
אַכאָב דעם זון פֿון קוֹלָיָהו, און אויף
צִדְקִיָהו דעם זון פֿון מַעֲשֵׂיָהו, וואָס
זאָגן אײַך בנביאות אין מײַן נאָמען ליגן:
זע, איך גיב זיי אין דער האַנט פֿון
נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בבֿל, און ער
וועט זיי דערשלאָגן פֿאַר אײַערע אויגן.
22 און פֿון זיי וועט געמומען ווערן אַ
קללה בײַ אַלע פֿאַרטריבענע פֿון יהודה
וואָס אין בבֿל, אַזוי צו זאָגן: זאָל דיך
גאָט מאַכן אַזוי ווי צִדְקִיָהו און אַזוי ווי
אָכאָב, וואָס דער מלך פֿון בבֿל האָט זיי
פֿאַרברענט אין פֿײַער!
23 ווײַל זיי האָבן געטאָן נבֿלות אין
ישׂראל, און מזנה געווען מיט די
ווײַבער פֿון זייערע חברים, און פֿאַלש
געשוואָרן אין מײַן נאָמען ווערטער וואָס
איך האָב זיי ניט באַפֿוילן; אָבער איך
ווייס, און בין עדות, זאָגט גאָט.
24 און אויף שמַעְיָהו פֿון נֶחֱלָם
זאָלסטו זאָגן, אַזוי צו זאָגן:
25 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון
צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל, אַזוי צו
זאָגן: ווײַל דו האָסט געשיקט אין דײַן
נאָמען בריוו צום גאַנצן פֿאָלק וואָס אין
ירושָלַיִם, און צו צפַנְיָה דעם זון פֿון
מַעֲשֵׂיָהו, דעם כֹּהן, און צו אַלע כֹּהנים,
אַזוי צו זאָגן:
26 גאָט האָט דיך געמאַכט פֿאַר אַ
כֹּהן אויפֿן אָרט פֿון יְהוֹיָדָע דעם כֹּהן,
כדי עס זאָלן זײַן אויפֿזעער אין הויז
פֿון גאָט איבער איטלעכן משוגענעם
און נביאות-זאָגער, און דו זאָלסט אים
אַרײַנטאָן אין דעם צוואַנגקלאָץ און אין
דעם האַלזרינג.
27 און אַצונד, אַלמאַי האָסטו ניט
אָנגעשריען אויף ירמְיָהו פֿון ענָתות,
וואָס מאַכט זיך פֿאַר אַ נביא צו אײַך?
28 וואָרום ער האָט דאָך געשיקט צו
אונדז קיין בבֿל: אַזוי צו זאָגן: דאָס איז
אויף לאַנג; בויט הײַזער און באַווויינט,
און פֿלאַנצט גערטנער און עסט זייער
פֿרוכט.
29 און צפַנְיָה דער כֹּהן האָט
געלײענט דעם דאָזיקן בריוו אין די
אויערן פֿון ירמְיָהו הנביא.

30 און דאָס ווָאָרט פֿון גאָט איז געווען צו ירמיָהון, אַזוי צו זאָגן:
31 שיק צו אַלע פֿאַרטרִיבענע, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף שמַעיָהן פֿון נֶחלָם: ווײל שמַעיָה האָט אײַך נבֿיאוס געזאָגט, וועט איך האָב אים ניט געשיקט, און ער האָט אײַך פֿאַרזיכערט אויף ליגן,
32 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך רעכן זיך מיט שמַעיָהן פֿון נֶחלָם, און מיט זײַן זאָמען; פֿון אים וועט ניט בלײַבן אָ מאַן צו זיצן צווישן דעם דאָזיקן פֿאָלק, און ער וועט ניט זען דאָס גוטס וואָס איך טו מײַן פֿאָלק, זאָגט גאָט, ווײל אָפּקערונג האָט ער געלערנט קעגן גאָט.

30 דאָס ווָאָרט ווָאָס איז געווען צו ירמיָהון פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט גענזאָגט יהוה דער גאָט וויוּ ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: שרײַב דיר אויף אַלע ווערטער ווָאָס איך האָב גערעדט צוב דיר, אויף אַ בוך.
3 וואָרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און איך וועל אומקערן די געפֿאַנגנשאַפֿט פֿון מײַן פֿאָלק ישׂראל און יהודה, זאָגט גאָט, און וועל זיי ווידערקערן צו דעם לאַנד, וואָס איך האָב געגעבן זייערע עלטערן, און זיי וועלן עס אַרבן.
4 און דאָס זײַנען די ווערטער ווָאָס גאָט האָט גערעדט אויף ישׂראל און אויף יהודה:
5 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַ קָול פֿון ציטערניש האָבן מיר געהערט; אַנגסט און ניט פֿירד
6 פֿרעגט אָקאָרשט און זעט אויב אַ מאַנספּאַרשין קען געווינען; פֿאַר וואָס זע איך יעטוועדער מאַן מיט זײַנע הענט אויף זײַנע לענדן, אַזוי ווי אַ געווינערין, און אײַטלעך פּנים איז פֿאַרקערט אין גרינקייט?
7 ווי, וואָרום גרויס איז יענער טאָג, אָן אַ גלײַכן צו אים; און אַ צײַט פֿון נויט איז דאָס פֿאַר יעקב, אָבער פֿון איר וועט ער געהאָלפֿן ווערן.
8 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת, וועל איך צעברעכן זײַן יאָך פֿון דײַן האַלדז, און דײַנע בינדשטריק וועל איך צעריסן; און מער וועלן ניט אַרבעטן מיט אים פֿרעמדע.
9 נײַערט זיי וועלן דינען יהוה זייער גאָט, און דוד זייער מלך, וואָס איך וועל זיי אויפֿשטעלן.
10 און דו זאָלסט ניט מוֹרא האָבן, מײַן קנעכט, יעקב, זאָגט גאָט, און ניט אַנגסטן, ישׂראל, וואָרום זע, איך העלף דיך פֿון דער ווײַט, און דײַן זאָמען פֿון לאַנד פֿון זיײער געפֿאַנגנשאַפֿט; און יעקב וועט ווידער זײַן רואיק און זיכער, און קײנער וועט ניט שרעקן.
11 וואָרום איך בין מיט דיר, זאָגט גאָט, דיך צו העלפֿן; וואָרום איך וועל מאַכן אַ פֿאַרלענדונג פֿון אַלע פֿעלקער וואָס איך האָב דיך אַהין צעשפּרייט, אָבער פֿון דיר וועל איך קיין פֿאַרלענדונג ניט מאַכן, און איך וועל דיך שטראָפֿן לויט געריכטקייט, אָבער פֿאַרטילקן וועל איך דיך ניט פֿאַרטילקן.
12 וואָרום אזוי האָט גאָט געזאָגט: מסוכן איז דײַן ברעך, שווער איז דײַן וווּנד.
13 קײנער האַלט ניט פֿון דײַן געזעזן וועלן, ניטאָ קיין היילמיטל פֿאַר דיר.
14 אַלע דײַנע ליבהאָבער האָבן פֿאַרגעסן אָן דיר, זיי פֿרעגן ניט אויף דיר; וואָרום אַ שלאָק פֿון אַ פֿײַנט האָב איך דיך געשלאָגן, אַ שטראָף אומדערבאַרימדיק, פֿאַר דײַן גרויס פֿאַרברעך, ווײל דײַנע זינד זײַנען פֿיל.
15 וואָס שרײַסטו אויף דײַן ברעך, וואָס מסוכן איז דײַן וויטאָק? פֿאַר דײַן גרויס פֿאַרברעך, ווײל דײַנע זינד זײַנען פֿיל, האָב איך דאָס געטאָן צו

דיר.
16 אָבער אַלע דיינע פֿאַרצערער
וועלן פֿאַרצערט ווערן, און אַלע דיינע
פֿיינט וועלן אַלע אין געפֿאַנגענשאַפֿט
גיין, און דיינע רויבער וועלן צו רויב
ווערן, און אַלע דיינע אויסרויבער וועל
איך געבן צו אויסרויבונג.
17 ווָאָרום איך וועל ברענגען אָ
רופֿאה צו דיר, און פֿון דיינע וווּנדן
וועל איך דיך היילן, זָאגט גאָט; ווייל
מען האָט דיך גערופֿן פֿאַרשטויסענע:
"צִיּון איז זי, קיינער פֿרעגט ניט אויף
איר".
18 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך
קער אום די געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון די
געצעלטן פֿון יעקב, און זיינע ווויינונגען
וועל איך דערבאַרימען; און די שטאָט
וועט אָפּגעבויט ווערן אויף איר הויפֿן,
און דער פּלאַץ וועט באַווויינט זיין אויף
זיין שטייגער.
19 און אַרויסגיין וועט פֿון זיי אָ
לויבונג, און אָ קָול פֿון לוסטיקע; און
איך וועל זיי מערן, און זיי וועלן
ניט געמינערט ווערן, און איך וועל
זיי פֿאַרבאַרעסערן, און זיי וועלן ניט
געווינציקט ווערן.
20 און זיינע קינדער וועלן זיין ווי
פֿריער, און זייַן עדה וועט שטיין פֿעסט
פֿאַר מיר; און איך וועל זיך רעכענען
מיט אַלע זיינע דריקער.
21 און זיין פֿירשט וועט זיין פֿון אים
אַלייַן, און זיין געווּעלטיקער וועט פֿון
זיין מיט אַרויס;
22 און איך וועל אים דערנענטערן,
און ער וועט גענען צו מיר; וואָרום
ווער איז דער וואָס קען אינגשטעלן זיין
האַרץ צו גענענען צו מיר? זאָגט יהוה.
און איר וועט מיר זיין צום פֿאָלק, און
איך וועל אייַך זיין צום גאָט.
23 זע, אַ שטורעם פֿון גאָט, אַ
גרימצאָרן איז אַרויס, אַ רייסקיקער
שטורעמווינט; אויף דעם קאָפּ פֿון די
רשעים וועט ער פֿאַלן.
24 ניט אָפּגיין וועט דער צאָרן פֿון
גאָט, ביז ער טוט, און ביז ער איז
מקיים, די טראַכטונגען פֿון זיין האַרצן;
אין סָוף פֿון די טעג וועט איר דאָס
פֿאַרשטיין.
25 אין יענער צייט, זאָגט יהוה, וועל
איך זיין צום גאָט ביי אַלע משפּחות
פֿון ישׂראל, און זיי וועלן מיר זיין צום
פֿאָלק.

31 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
געפֿונען האָט לייטזעליקייט
אין מדבר דאָס פֿאָלק פֿון שוועכד
געבליבן; גיי אים באַרועגן, ישׂראל.
2 פֿון ווייטן האָט גאָט זיך באַווייזן
צו מיר: יאָ, אייביקע ליבשאַפֿט האָב
איך דיך ליב, דרום צי איך דיך צו מיט
גענאָד.
3 איך וועל דיך נאָך אויפֿבויען,
און וועסט אויפֿגעבויט ווערן, יונגפֿרוי
ישׂראל;
4 וועסט נאָך אָנטאָן דיינע פּייקלעך,
און אַרויסגיין אין לוסטיקן טאַנץ.
וועסט נאָך פֿלאַנצן ווייַנגערטנער אויף
די בערג פֿון שומרון; פֿלאַנצן וועלן
פֿלאַנצער און פֿאַרניצן אַליין.
5 וואָרום זיין וועט אַ טאָג, ווען
די וועכטער רופֿן אויפֿן געבערג פֿון
אפֿרים: שטייט אויף, און לאָמיר
אַרויפֿגיין קיין צִיּון, צו יהוה אונדזער
גאָט.
6 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זינגט מיט פֿרייד ווועגן יעקב, און
שאַלט ווועגן דעם קאָפּ פֿון די פֿעלקער;
מאַכט הערן, לויבט, און זאָגט: העלף,
גאָט, דיין פֿאָלק, דעם איבערבלייב פֿון
ישׂראל.
7 זע, איך ברענג זיי פֿון צפֿון-לאַנד,
און וועל זיי אינזאַמלען פֿון די עקן
ערד; צווישן זיי דעם בלינדן און
דעם הינקעדיקן, די טראָגעדיקע און
די געווינערין אין איינעם; אָ גרויס
געזעמל וועלן זיי זיך אומקערן אַהער.

8 מיט געווײן וועלן זיי קומען,
און מיט לִיבטזעליקייט וועל איך זיי
ברענגען; איך וועל זיי פֿירן בײַ טײַכן
וואַסער, אויף אַ וועג אַ גלײַכן וואָס
זיי וועלן דרין ניט געשטרויכלט ווערן;
וואָרום איך בין אַ פֿאָטער צו ישׂראל,
און אפֿרים, ער איז מײַן בכור.
9 הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט,
איר וועלקער, און דערציילט אין די
אינזלען פֿון דער ווײַט, און זאָגט:
דער וואָס האָט צעשפּרייט ישׂראל, טוט
אים אײַנזאַמלען, און היט אים ווי אַ
פֿאָסטוך זײַן סטאַדע.
10 וואָרום גאָט האָט אויסגעקויפֿט
יעקב, און אים אויסגעלײזט פֿון דער
האַנט פֿון דעם שטאַרקערן פֿון אים.
און זיי וועלן קומען און זינגען אויף
דער הייך פֿון ציון,
11 און זיי וועלן שטראָמען צו גאָטס
גוטס, צו תּבואה, און צו ווײַן, און
צו אייל, און צו יונגע שאָף און
רינדער; און זייער זעל וועט זײַן ווי
אַ באַוועסערטער גאָרטן, און זיי וועלן
מער ווידער ניט שמאַכטן.
12 דענצמאָל וועט די יונגפֿרוי זיך
פֿרייען אין טאַנץ, און בכורים און
זקנים אין איינעם; און איך וועל
פֿאַרקערן זייער טרויער אין פֿרייד, און
וועל זיי טרייסטן און זיי דערפֿרייען
אין זייער קומער.
13 און איך וועל זעטן די זעל פֿון די
כֹּהנים מיט פֿעטקייט, און מײַן פֿאָלק
וועט זײַן זאַט מיט מײַן גוטס, זאָגט
גאָט.
14 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַ קָול
ווערט אין רָמָה געהערט, אַ יאָמער, אַ
ביטער געוויין; רחל ווײנט אויף אירע
קינדער, זי וויל זיך ניט טרייסטן נאָך
אירע קינדער, וואָס זיי זײַנען מער
ניטאָ.
15 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַרמײַד
דײַן קָול פֿון געוויין, און דײַנע אויגן
פֿון רטרערן, וואָרום פֿאַראַן אַ לוין
פֿאַר דײַן מי, זאָגט גאָט; און זיי וועלן
זיך אומקערן פֿון לאַנד פֿון דעם פֿײַנט.
16 און פֿאַראַן אַ האָפֿנונג פֿאַר דײַן
לעצט, זאָגט גאָט, און די קינדער וועלן
זיך אומקערן צו זייער געמאַרק.
17 הערן האָב איך געהערט אפֿרים
זיך קלאָגן: האָסט מיך געשטראָפֿט,
און איך בין געשטראָפֿט, און איך בין
געשטראָפֿט געווארן, ווי אַ קאָלב ניט
געלערנט; לאָז מיך אומקערן, און איך
וועל זיך אומקערן, וואָרום דו ביסט
יהוה מײַן גאָט.
18 וואָרום נאָך מײַן אָפּקערונג האָב
איך חרטה געהאַט, און נאָך מײַן
געווארן וועלן, האָב איך זיך געשלאָגן
אויפֿן דיך; איך שעם זיך און בין אין
בֵיוש, ווײל איך טראָג די שאַנד פֿון מײַן
יוגנט.
19 איז מיר אַ טײַער זון אפֿרים, צי אַ
קינד אַ געצערטלטס? וואָרום ווי נאָר
איך רעד פֿון אים; בענקען בענק איך
ווידער נאָך אים: דרום ברומען מײַנע
אינגעווייד צו אים; דערבאַרימען וועל
איך אים דערבאַרימען, זאָגט גאָט.
20 שטעל דיר צייכנס, מאַך דיר
וועגשטאַנגען, גיב אַכט אויף דעם
שטעג, דעם וועג וואָס דו ביסט
געגאַנגען; קער זיך אום, יונגפֿרוי
ישׂראל, קער זיך אום צו די דאָזיקע
שטעט דײַנע.
21 ביז וואַנען וועסטו זיך אָפּדרייען,
טאָכטער וויידערשפּעניקע? פֿאַר וואָר,
גאָט האָט באַשאַפֿן אַ נײַס אויף דער
ערד: די ווײַבספּאַרשוין זאָל זיך
שַׁדכענען צום מאַן.
22 אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה פֿון
צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: מע וועט
נאָך זאָגן דאָס דאָזיקע וואָרט אין לאַנד
פֿון יהודה, און אין זײַנע שטעט, ווען
איך קער אום זייער געואַנגענשאַפֿט:
גאָט זאָל דיך געבענטשן, ווויניונג פֿון
געערכטיקייט, הייליקער באַרג!
23 און יהודה און אַלע זײַנע שטעט
וועלן דרינען זיצן אין איינעם:
אַקערלײַט, און די וואָס ציען מיט

סטאַדיעס.
24 וואָרום איך דערקוויק די מידע
זעל, און איטלעך זעל וואָס שמאַכט,
טו איך אָנפילן.
25 דערויף האָב איך זיך
אויפגעכאַפט און מיך אומגעקוקט; און
מײַן שלאָף איז מיר זיך געווען.
26 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און
איך וועל פֿאַרזיײען דאָס הויז פֿון
ישׂראל און דאָס הויז פֿון יהודה, מיט
זאָמען פֿון מענטשן, און מיט זאָמען פֿון
בהמות.
27 און עס וועט זײַן, אַזוי ווי
איך האָב אויפגעפאַסט אויף זיי,
אויסצורײַסן און אײַנצוווּרפֿן, און צו
צעשטערן און אונטערצוברענגען, און
בייז צו טאָן, אַזוי וועל איך אויפּפּאַסן
אויף זיי, צו בויען און צו פֿלאַנצן, זאָגט
גאָט.
28 אין יענע טעג וועט מען מער ניט
זאָגן: די פֿאָטערס האָבן געגעסן זויערע
ווײַנטרויבן, און די ציין פֿון די זין
זײַנען האַיליק.
29 נײַערט איטלעכער פֿאַר זײַן זינד
וועט שטאַרבן; יעטוועדער מענטש
וואָס עסט די זויערע ווײַנטרויבן, זײַנע
ציין וועלן האַיליק ווערן.
30 זע, טעג קומע, זאָגט גאָט, און
איך וועל שליסן מיט דעם הויז פֿון
ישׂראל, און מיט דעם הויז פֿון יהודה,
אַ נײַעם בונד;
31 ניט ווי דער בונד וואָס איך האָב
געשלאָסן מיט זייערע עלטערן אין
דעם טאָג וואָס איך האָב אָנגענומען
זייער האַנט זיי אַרויסצוציען פֿון לאַנד
מִצרַיִם; וואָרום זיי האָבן פֿאַרשטערט
מײַן בונד, הגם איך בין געווען זייער
האַר, זאָגט גאָט.
32 נײַערט דאָס וועט זײַן דער בונד
וואָס איך וועל שליסן מיט דעם הויז פֿון
ישׂראל נאָך יענע טאָג, זאָגט גאָט: איך
גיב אַרײַן מײַן תּורה אין זיי, און אויף
זייער האַרצן וועל איך זי אויפֿשרײַבן;
און איך וועל זיי זײַן צום גאָט, און זיי
וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק.
33 און זיי וועלן מער ניט לערנען
איטלעכער זײַן חבר, און איטלעכער זײַן
ברודער, אַזוי צו זאָגן: קענט גאָט!
וואָרום זיי אַלע וועלן מיך קענען,
פֿון זייער קלענסטן ביז זייער גרעסטן,
זאָגט גאָט; וואָרום איך וועל פֿאַרגעבן
זייער זינד, און זייער חטא וועל איך
מער ניט דערמאָנען.
34 אַזוי האָט גאָט געזאָגט, דער וואָס
גיט די זון פֿאַר אַ ליכט ביי טאָג, און
אי געזעצן פֿון לבנה און שטערן פֿאַר
אַ ליכט ביי נאַכט; דער וואָס רודערט
אויף דעם אים, אַז זײַנע וועלן ברומען
– יהוה פֿון צבָאות איז זײַן נאָמען:
35 אויב די דאָזיקע געזעצן וועלן
אָפּגעטאָן ווערן פֿון פֿאַר מיר, זאָגט
גאָט, וועט אויך דער זאָמען פֿון ישׂראל
אויפֿהערן צו זײַן אַ פֿאָלק פֿאַר מיר
אַלע טעג.
36 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויב די
הימלען פֿון אויבן וועלן אויסגעמאָסטן
ווערן, און די גרונטפֿעסטן פֿון דער
ערד אונטן וועלן דערפֿאָרשט ווערן,
וועל איך אויך פֿאַראַכטן אַלדעם זאָמען
פֿון ישׂראל, פֿאַר אַלץ וואָס זיי האָבן
געטאָן, זאָגט גאָט.
37 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און
די שטאָט וועט אויפֿגעבויט ווערן צו
גאָט, פֿון דעם טורעם פֿון חֲנַנאֵל ביזן
ווינקלטויער.
38 און די מעסטשנויר וועט
אַרויסגיין וויטער, גלײַך אַקעגן, ביזן
בערגל גָּרֵב, און וועט זיך פֿאַרדרייען
קיין גּוֹעָה.
39 און דער גאַנצער טאָל פֿון פגרים
און אַש, און אַלע פֿעלדער ביז באַק
קִדרוֹן, ביזן ווינקל פֿון פֿערדטויער אין
מזרח, וועלן זײַן הייליק צו גאָט; עס
וועט מער ניט אויסגעריסן ווערן, און
ניט צעשטערט ווערן, אויף אייביק.

32 דאָס וואָרט וואָס איז געווען
צו יִרמְיָהוּ פֿון גאָט, אין
צענטן יאָר פֿון צִדקִיָהוּ דעם מלך פֿון

יהודה, דאָס איז דאָס אַכצנטע יאָר פֿון נבוכַדרֶאצַר.
2 און דער חיל פֿון דעם מלך פֿון בבֶל האָט דעמצמאָל געלעגערט אויף ירושָלַיִם, און יִרמְיָהו הנבֿיא איז געווען אײַנגעשפֿאַרט אין הויף פֿון דער וואַך, וואָס אין הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה.
אויף ירושָלַיִם, און יִרמְיָהו הנבֿיא איז געווען אײַנגעשפֿאַרט אין הויף פֿון דער וואַך, וואָס אין הויז פֿון דעם מלך פֿון יהודה.
3 וואָרום צִדקִיָהו דער מלך פֿון יהודה האָט אים אײַנגעשפֿאַרט, אַזוי צו זאָגן: אַלמאַי זאָלסטו נבֿיאות, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך גיב די דאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֶל, און ער וועט זי באַצווינגען;
4 און צִדקִיָהו דער מלך פֿון יהודה וועט ניט אַנטרונען ווערן פֿון דער האַנט פֿון די כַּשדים, נײַערט איבערגעגעבן וועט ער איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֶל, און ער וועט רעדן צו אים מויל צו מויל, און אויג אין אויג וועט ער אים זען;
5 און קיין בבֶל וועט ער אַוועקפֿירן צִדקִיָהון, און דאָרטן וועט ער זײַן ביז איך דערמאָן זיך אָן אים, זאָגט גאָט; אַז איר וועט מלחמה האַלטן מיט די כּשדים, וועט איר ניט באַגליקן?
6 און יִרמְיָהו האָט געזאָגט: דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר אַזוי צו זאָגן:
7 זע, חֲנַמאֵל דער זון פֿון שַלוּם דײַן פֿעטער קומט צו דיר, אַזוי צו זאָגן: קויף דיר מײַן פֿעלד וואָס אין עַנָתוֹת, וואָרום דיר געהערט דאָס אויסלייזרעכט אָפּצוקויפֿן.
8 און חֲנַמאֵל מײַן פֿעטערס זון איז געקומען צו מיר אין הויף פֿון דער וואַך, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט, און דער האָט צו מיר געזאָגט: קויף אָפּ, איך בעט דיך, מײַן פֿעלד וואָס אין עַנָתוֹת, וואָרום אין לאַנד בנימין, וואָרום דיר געהערט דאָס רעכט פֿון ירושה, און דיר געהערט די אויסלייזונג; קויף עס דיר אָפּ. האָב איך געוווסט אַז דאָס איז דאָס וואָרט פֿון גאָט.
9 און איך האָב אָפּגעקויפֿט דאָס פֿעלד פֿון קחֲנַמאֵל, מײַן פֿעטערס זון, און וואָס אין עַנָתוֹת, און איך האָב אים אָפּגעווויגן דאָס געלט, זיבן שֶקל און צען, זילבער.
10 און איך האָב אויפֿגעשריבן אויף אַ געשריפֿטס, און פֿאַרחתמעט, און וועשטעלט עדות, און אָפּגעווויגן דאָס געלט אויף אַ וואָגשאָל.
11 און איך האָב גענומען דעם שטַר-מכירה, דעם פֿאַרכתמעטן מיט די באַדינגען און די אָפּמאַכן, און דעם אָפֿענעם.
12 און איך האָב געגעבן דעם שטַר-מכירה צו ברוך דעם זון פֿון נֵריָה דעם זון פֿון מַחסֵיָהן, פֿאַר די אויגן פֿון חֲנַמאֵל דעם זון פֿון מײַן פֿעטער, און פֿאַר די אויגן פֿון די עדות וואָס האָבן זיך אונטערגעשריבן אויף שטַר-מכירה, פֿאַר די אויגן פֿון אַלע ייִדן וואָס זײַנען געזעסן אין הויף פֿון דער וואַך.
13 און איך האָב באַפֿוילן ברוכן פֿאַר זייערע אויגן, אַזוי צו זאָגן:
14 אַזוי האָט געזאָגט יהוה צבָאות, דער גאָט פֿון ישׂראל: נעם די דאָזיקע געשריפֿטסן, דעם דאָזיקן שטַר-מכירה, אי דאָס פֿאַרחתמעטע, אי דאָס דאָזיקע אָפֿענע געשריפֿטס, און זאָלסט זיי אַרײַנטאָן אין אַ ליימענער כּלי, כּדי זיי זאָלן האַלטן פֿיל טעג.
15 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: עס וועלן נאָך געקויפֿט ווערן הײַזער און פֿעלדער און ווינגערטנער אין דעם דאָזיקן לאַנד.
16 און איך האָב מתפלל געווען צו גאָט נאָכדעם ווי איך האָב אויבערגעגעבן דעם שטַר-מכירה צו

ברוך דעם זון פֿון נֶרְיָהן, אַזוי צו זאָגן:
17 ווייַ, גאָט דו האַר! זע, דו האָסט געמאַכט די הימלען און די ערד מיט דײַן גרויס שטאַרקייט, און מיט דײַן אויסגעשטרעקטן אָרעם; פֿון דיר איז ניט פֿאַרמיטן קיין זאַך.
18 טוסט חסד מיטן טויזנטסטן גליד, און באַצאָלסט די זינד פֿון די עלטערן אין דעם בוזעם פֿון זייערע קינדער נאָך זיי; דו גרויסער, מאַכטיקער גאָט, וואָס יהוה פֿון צבֿאות איז זײַן נאָמען,
19 גרויס אין באַראָט, און שטאַרק אין טואונג, וואָס דײַנע אויגן זײַנען אָפֿן אויף אַלע וועגן פֿון די מענטשנקינדער, צו געבן איטלעכן לויט זײַנע וועגן און לויט דער פֿרוכט פֿון זײַנע מעשׂים;
20 דו וואָס האָסט געטאָן צייכנס און וווּנדער אין לאַנד מִצרַיִם, און ביז אויף היינטיקן טאָג, אי ישׂראל, אי צווישן אַנדערע מענטשן, און האָסט זיך געמאַכט אַ נאָמען, אַזוי ווי היינטיקן טאָג;
21 און האָסט אַרויסגעצויגן דײַן פֿאָלק ישׂראל פֿון לאַנד מִצרַיִם מיט צייכנס און מיט וווּנדער, און מיט אַ שטאַרקער האַנט, און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט גרויס פֿאָרכטיקייט;
22 און האָסט זיי געגעבן דאָס דאָזיקע לאַנד, וואָס דו האָסט געשוואָרן זייערע עלטערן זיי צו געבן, אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק;
23 און זיי זײַנען געקומען, און האָבן עס געמאַרבט; אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו דײַן קול, און אין דײַן תּורה זײַנען זיי ניט געגאַנגען; אַלץ וואָס דו האָסט זיי באַפֿוילן צו טאָן האָבן זיי ניט געטאָן, און דו האָסט געמאַכט געשען צו זיי אַלדאָס דאָזיקע בייז.
24 זע, די ערדוואַלן זײַנען געקומען ביז דער שטאָט, זי צו באַצווינגען, און די שטאָט וועט איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון די כַּשׂדים וואָס האַלטן מלחמה אויף איר, פֿון וועגן דער שוועכט און דעם הונגער און דער פּעסט; און וואָס דו האָסט געזאָגט צו מיר, אַדוני יהוה, אַזוי זאָלסטו עס.
25 פֿון דעסטוועגן האָסטו, גאָט דו האַר, געזאָגט צו מיר: קויף דיר דאָס פֿעלד וואַר געלט, און שטעל עדות; ווען די שטאָט וועט איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון די כַּשׂדים.
26 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט וועווען צו יִרמְיָהן, אַזוי צו זאָגן:
27 זע, איך בין יהוה דער גאָט פֿון אַלע לעבעדיקע; איז דען פֿאַרמיטן פֿון מיר אַ שום זאַך?
28 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך גיב די דאָזיקע שטאָט אין דער האַנט פֿון די כַּשׂדים, און אין דער האַנט פֿון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בבֶל, און ער וועט זי באַצווינגען.
29 און די כַּשׂדים וואָס האַלטן מלחמה אויף דער דאָזיקער שטאָט, וועלן קומען און וועלן אָנצינדן די דאָזיקע שטאָט אין פֿייער, און וועלן זי פֿאַרברענען מיט די הײַזער וואָס מע האָט גערייכערט אויף זייערע דעכער צו בַּעַל, און גענאָסן גיסאָפּפֿער צו פֿרעמדע געטער, כּדי מיך צו דערצערנען.
30 וואָרום די קינדער פֿון ישׂראל און די קינדער פֿון יהודה פֿלעגן פֿון זייער יוגנט אָן רק טאָן וואָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן; וואָרום די קינדער פֿון ישׂראל טוען מיך רק דערצערנען מיט דעם ווערק פֿון זייערע הענט, זאָגט גאָט.
31 וואָרום צו מײַן פֿאַרדראָס און צו מײַן גרימצאָרן איז מיר געווען די דאָזיקע שטאָט פֿון דעם טאָג וואָס מען האָט זי געבויט. און ביז אויף היינטיקן טאָג, אַזוי אַז איך מוז זי אָפּטאָן פֿון מײַן פּנים,
32 איבער אַלדעם בייז פֿון די קינדער פֿון ישׂראל און די קינדער

פֿון יהודה, וואָס זיי האָבן געטאָן
מיך צו דערצערנענען, זיי, זייערע
מלכים, זייערע האַרן פֿון ישׂראל און
די קינדער פֿון יהודה, וואָס זיי האָבן
געטאָן מיך צו דערצערנענען, זיי,
זייערע מלכים, זייערע האַרן, זייערע
כֹּהנים, און זייערע נביאים, און די
מענער פֿון יהודה און די באַווויינער
פֿון ירושָׁלַיִם.

33 און זיי האָבן געקערט צו מיר
דעם רוקן און ניט דעם פנים, און
איך האָב זיי געלערנט, נאָכאַנאַנד און
נאָכאַנאַנד געלערנט, אָבער זיי האָבן
ניט צוגעהערט צו נעמען אַ מוסר.

34 און זיי האָבן אַרײַנגעטאָן זייערע
אומווערדיקייטן אין דעם הויז וואָס
מײַן נאָמען ווערט געפֿרופֿן אויף אים,
עס צו פֿאַראוניניקן.

35 און זיי האָבן געבויט די במות פֿון
בעַל וואָס אין טאָל פֿון בן-הִנוֹם, אויף
מקריב צו זײַן זייערע זין און זייערע
טעכטער צום אוֹלָך, וואָס ניט איך האָב
זיי באַפֿוילן, און ניט מיר איז אויפֿן
זינען אַרויפֿגעקומען, מע זאָל טאָן די
דאָזיקע אומווערדיקייט, כדי צו מאַכן
זינדיקן יהודה.

36 אָבער אַצונד, פֿאַר וואָר, האָט
אַזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון
ישׂראל אויף דער דאָזיקער שטאָט,
וואָס איר זאָגט, זי איז איבערגעגעבן
אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֶל
דורך דער שוווערד, און דורך דעם
הונגער, און דורך דער פּעסט:

37 זע, איך זאַמל זיי אײַן פֿון
אַלע לענדער, וואָס איך האָב זיי
פֿאַרשטויסן אַהין אין מײַן כּעס, און
אין מײַן גרים, און אין גרויס צאָרן,
און איך וועל זיי אומקערן צו דעם
דאָזיקן אָרט, און זיי מאַכן ווויינען אין
זיכערקייט.

38 און זיי וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק,
און איך וועל זיי זײַן צום גאָט.

39 און איך וועל זיי געבן איין האַרץ,
און איין וועג, מורא צו האָבן פֿאַר מיר
אַלע טעג, כדי זיי זאָל גוט זײַן, און
זייערע קינדער נאָך זיי.

40 און איך וועל זיי שליסן אַן
אייביקן בונד, אַז איך וועל זיך ניט
אָפּקערן פֿון הינטער זיי – כדי איך זאָל
זיי באַגיטיקן; און מײַן פֿאָרכט וועל
איך אַרײַנגעבן אין זייער האַרצן, ניט
אַוועקצוגיין פֿון מיר.

41 און איך וועל מיך פֿרייען איבער
זיי, זיי צו באַגיטיקן, און וועל זיי
אײַנפֿלאַנצן אין דעם דאָזיקן לאַנד מיט
אַן אמת, מיט מײַן גאַנצן האַרצן, און
מיט מײַן גאַנצער זעל.

42 ווארום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
אַזוי ווי איך האָב געבראַכט אויף דעם
דאָזיקן פֿאָלק דאָס דאָזיקע גרויסע
בייז, אַזוי ברענג איך אויף זיי דאָס
גאַנצע גוטס וואָס איך זאָג אָן וועג זיי.

43 און פֿעלד וועט געקויפֿט ווערן אין
דעם דאָזיקן לאַנד, וואָס איר זאָגט, עס
איז אַ וויסטענישׁ, אָן אַ מענטש אָדער אַ
בהמה, עס איז איבערגעגעבן אין דער
האַנט פֿון די כַּשׂדים.

44 מע וועט קויפֿן פֿעלדער
פֿאַר געלט, און מע וועט שרײַבן
שטַר-מכירהס, און פֿאַרחתמען, און
שטעלן עדות, אין לאַנד בנימין, און
אַרום ירושָׁלַיִם, און אין די שטעט פֿון
יהודה, און אין די שטעט פֿון דעם
געבערג, און אין די שטעט פֿון דער
נידערונג, אואן אין די שטעט פֿון
דָּרום; ווארום איך וועל אומקערן
זייער געפֿאַנענשאַפֿט, זאָגט גאָט.

33 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהון אַ צווייט מאָל, וועון ער איז נאָך געווען אײַנגעשפֿאַרט אין הויף פֿון דער וואַך, אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה וואָס האָט עס געמאַכט, יהוה וואָס האָט דאָס געפֿורעמט עס אָנצוברײַטן, דער וואָס זײַן נאָמען איז יהוה:

3 רוּף מִיך, אוֹן אִיך וועל דִיר
ענטפֿערן, אוֹן אִיך וועל דִיר דערציילן
גרויסע זאַכן, אוֹן פֿאַרבאָרגענע וואָס
דו ווייסט ניט.
4 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה
דער גאָט פֿון ישׂראל אויף די הײַזער
פֿון דער דאָזיקער שטאָט, אוֹן אויף די
הײַזער פֿון די מלכים פֿון יהודה, וואָס
זײַנען אײַנגעוואָרפֿן געוואָרן פֿאַר די
ערדוואַלן אוֹן פֿאַר דער שטרײַטמויער,
5 וואָס זיי קומען מלחמה האַלטן
דערויף מיט די כַּשְׂדִים, אוֹן זיי
אָנצופֿילן מיט די פּגרים פֿון די מענטשן
וואָס איך האָב געשלאָגן אין מײַן
כּעס אוֹן אין מײַן גרימצאָרן, אוֹן
וואָס איבער אַל זייער בייז האָב איך
פֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון דער דאָזיקער
שטאָט:
6 זע, איך ברענג אויף איר אַ
געזעזונג אוֹן אַ היילונג, אוֹן וועל זי
היילן; אוֹן איך וועל זיי אַנטפּלעקן אַ
שֶׁפע פֿון שלום אוֹן זיכערקייט.
7 אוֹן איך וועל אומקערן די
געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון יהודה, אוֹן די
געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון ישׂראל, אוֹן וועל
זיי אויפֿבויען אַזוי ווי פֿריער.
8 אוֹן איך וועל זיי ריניקן פֿון אַל
זייער חטא וואָס זיי האָבן געזינדיקט
צו מיר, אוֹן וועל פֿאַרגעבן אַלע זייערע
חטאים וואָס זיי האָבן געזינדיקט צו
מיר, אוֹן וואָס זיי האָבן פֿאַרבראָכן
אַקעגן מיר.
9 אוֹן עס וועט מיר זײַן פֿאַר אַ נאָמען
פֿון פֿרייד, פֿאַר אַ לויב, אוֹן פֿאַר אַ
שיינקייט, בײַ אַלע פֿעלקער פֿון דער
ערד, וואָס וועלן הערן אַל דאָס גוטס
וואָס איך טו מיט זיי, אוֹן וועלן אַנגסטן
אוֹן ציטערן פֿון וועגן אַלדעם גוטס
אוֹן פֿון וועגן אַלדעם גליק וואָס איך
באַשער איר.
10 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: עס וועט
נאָך געהערט ווערן אין דעם דאָזיקן
אָרט, וואָס איר זאָגט, ער איז וויסט,
אָן אַ מענטשן אוֹן אָן אַ בהמה, אין די
שטעט פֿון יהודה, אוֹן אין די גאַסן פֿון
ירושָׁלַיִם, וואָס זײַנען פֿאַרוויסט, אָן אַ
מענטשן, אוֹן אָן אַ באַווינער, אוֹן אָן
אַ בהמה,
11 דער קָול פֿון לוסטיקייט אוֹן דער
קָול פֿון פֿרייד, דער קָול פֿון אַ כתן אוֹן
דער קָול פֿון אַ כלה, דער קָול פֿון די
וואָס זאָגן: "לויבט גאָט פֿון צבָאוֹת,
וואָרום גאָט איז גוט, וואָרום אייביק
איז זײַן חסד!", פֿון די וואָס ברענגען
דאַנקאָפּפֿער אין הויז פֿון גאָט; וואָרום
איך וועל אומקערן די געפֿאַנגענשאַפֿט
פֿון דעם לאַנד אַזוי ווי פֿריער, זאָגט
גאָט.
12 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון
צבָאוֹת: עס וועט נאָך זײַן אין דעם
דאָזיקן אָרט וואָס איז ווייסט, אָן אַ
מענטשן אָדער אַ בהמה, אוֹן אין
אַלע זײַנע שטעט, אַ פּיטערפּלאַץ פֿאַר
פֿאַסטוכער וואָס מאַכן הוירער שאָף.
13 אין די שטעט פֿון דעם געבערג,
אין די שטעט פֿון דער נידערונג, אוֹן
אין די שטערט פֿון דָרום, אוֹן אין לאַנד
בנימין, אוֹן אַרום ירושָׁלַיִם, אוֹן אין
די שטערט פֿון יהודה, וועלן ווידער
דורכגיין שאָף דורך דעם ציילערס
הענט, זאָגט גאָט.
14 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, אוֹן
איך וועל מקיים זײַן דעם גוטן צוזאָג
וואָס איך האָב צוגעזאָגט אויף דעם
הויז פֿון ישׂראל, אוֹן אויף דעם הויז פֿון
יהודה.
15 אין יענע טעג, אוֹן אין יענע צײַט,
וועל איך מאַכן שפּראָצן פֿון דודן אַ
שפּראָץ פֿון גערעכטיקייט, אוֹן ער
וועט טאָן רעכט אוֹן גערעכטיקייט אין
לאַנד.
16 אין יענע טעג וועט געהאָלפֿן
ווערן יהודה, אוֹן ירושָׁלַיִם וועט רוען
אין זיכערקייט; אוֹן דאָס איז וואָס מע
וועט זי רופֿן: " גאָט איז אונדזער
גערעכטיקייט!"
17 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
עס וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון דודן

אַ מאַן צו זיצן אויף טראָן פֿון דעם הויז
פֿון ישׂראל;
18 און אויך פֿון די כֹּהנים פֿון
שבט לֵוִי וועט ניט פֿאַרשניטן
ווערן אַ מאַן פֿון פֿאַר מיר,
אויפֿצוברענגען בראָנדאָפּפֿער,
און צו דעמפּן שפּיזאָפּפֿער, און צו
מאַכן שלאַכטאָפּפֿער, אַלע טעג.
19 און דאָס ווָארט פֿון גאָט איז
געווען צו ירמיָהון, אַזוי צו זאָגן:
20 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויב איר
קענט פֿאַרשטערן מײַן בונד מיטן טאָג,
און מײַן בונד מיט דער נאַכט, אַז טאָג
און נאַכט זאָלן ניט זײַן אין זייער צײַט,
21 וועט אויך מײַן בונד פֿאַרשטערט
ווערן מיר דוד מײַן קנעכט, אַז פֿון אים
זאָל ניט זײַן אַ זון כּו קיניגן אויף זײַן
טראָן, און מיט די כֹּהנים פֿון שבט לֵוִי
מײַנע דינער.
22 אַזוי ווי דער חיל פֿון הימל קען
ניט געצײלט ווערן, און דער זאַמד פֿון
ים קען ניט געמאָסטן ווערן, אַזוי וועל
איך מערן דעם זאָמען פֿון מײַן קנעכט
דוד, און די לוִיִים וואָס דינען מיר.
23 און דאָס ווָארט פֿון גאָט איז
געווען צו ירמיָהון, אַזוי צו זאָגן:
24 האָסטו ניט געמערקט וואָס די
דאָזיקע לײַט רעדן, אַזוי צו זאָגן: די
צוויי משפּחות וואָס גאָט האָט זיי
געווענדט אויסדערווײַלט, זיי האָט ער
פֿאַראָכט? און מײַן פֿאָלק לעסטערן
זיי, אַז עס איז מער ניט קיין אומה בײַ
זיי.
25 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אויב
איך האָב ניט מײַן בונד מיט טאָג און
נאַכט, די געזעצן פֿון ערד און הימל,
ניט געמאַכט,
26 וועל איך אויך פֿאַראָכטן דעם
זאָמען פֿון יעקב, און דוד מײַן
קנעכט, ניט צו נעמען פֿון זײַן זאָמען
געווענדטיקער איבער דעם זאָמען פֿון
אַברהם, יצחק, און יעקב; וואָרום איך
וועל אומקערן זייער געפֿאַנגענשאַפֿט,
און וועל זיי דערבאַרימען.

34 דאָס ווָארט וואָס איז געווען
צו ירמיָהון פֿון גאָט, בעת
נבוכַדרֶאצַר דער מלך פֿון בבֶל, און זײַן
גאַנצער חיל, און אַלע קיניגרײַכן פֿון
דער ערד אונטער דער ממשלה פֿון זײַן
האַנט, און אַלע פֿעלקער, האָבן מלחמה
געהאַלטן אויף ירושָלַיִם און אויף אַלע
אירע שטעט; אַ זוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט
פֿון ישׂראל: גיי, און זאָלסט רעדן צו
צִדקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה, און זאָגן
צו אים: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע,
איך גיב די דאָזיקע שטאָט אין דער
האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֶל, או ער
וועט זי פֿאַרברענען אין פֿײַער.
3 און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן
פֿון זײַן האַנט, נאָר כאָפּן וועסטו
געכאָפּט ווערן, און אין זײַן האַנט
וועסטו איבערגעגעבן ווערן, און אויג
אין אויג וועסטו זען דעם מלך פֿון בבֶל,
און מויל צו מויל וועט ער מיט דיר
רעדן, און קיין בבֶל וועסטו קומען.
4 אָבער הער דאָס ווָארט פֿון גאָט,
צִדקִיָהו מלך פֿון יהודה: אַזוי האָט גאָט
געזאָגט אויף דיר: וועסט ניט שטאַרבן
דורכן שוווערד.
5 בשלום וועסטו שטאַרבן, און לויט
די פֿאַרברענונגען פֿון דײַנע עלטערן,
די פֿרידיקע מלכים וואָס זײַנען געווען
פֿאַר דיר, אַזוי וועט מען פֿאַרברענען
נאָך דיר; און "ווי האַר!" וועט מען
קלאָגן אויף דיר, וואָרום איך האָב אַ
ווָארט געredעט, זאָגט גאָט.
6 און ירמיָהו הנביא האָט געredעט צו
צִדקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה אַלע די
דאָזיקע ווערטער אין ירושָלַיִם,
7 בעת דער חיל פֿון דעם מלך פֿון
בבֶל האָט מלכמיי געהאַלטן אויף
ירושָלַיִם, און אויף אַלע געבליבענע
שטעט פֿון יהודה, אויף לָכיש,
און אויף עֲזֵקָה; וואָרום זיי זײַנען
געבליבן צווישן די שטעט פֿון יהודה
באַפֿעסטיקטע שטעט.

8 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיָהון פֿון גאָט, נאָכדעם אַז דער מלך צִדקִיָהו האָט געשלאָסן אַ בונד מיטן גאַנצן פֿאָלק אין ירושָלַיִם, אויסצורופֿן
9 אַרויסצולאָזן איטלעכער זײַן קנעכט, און איטלעכער זײַן דינסט, דעם ייִדישן און די ייִדישע, פֿרײַ, אַז קײנער זאָל ניט אַרבעטן מיט זיי, מיט זײַן ייִדישן ברודער.
10 האָבן געוועסט צוגעהערט אַלע האַרן און דאָס גאַנצע פֿאָלק, וואָס זײַנען אַרײַן אין דעם בונד אַרויסצולאָזן איטלעכער זײַן קנעכט, און איטלעכער זײַן דינסט, פֿרײַ, ניט צו אַרבעטן מיט זיי מער, און זיי האָבן געהאָרכט און אַרויסגעלאָזט.
11 אָבער דערנאָך האָבן זיי חרטה געקריגן, און האָבן צוריקגענומען די קנעכט און די דינסטן, וואָס זיי האָבן אַרויסגעלאָזט פֿרײַ, און זיי האָבן זיי באַצווונגען פֿאַר קנעכט און פֿאַר דינסטן.
12 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו ירמיָהון, פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:
13 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: איך האָב געשלאָסן אַ בונד איט אײַערע עלטערן אין דעם טאָג וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט, אַזוי צו זאָגן:
14 צום סָוף פֿון זיבן יאָר זאָלט איר אַר אויסלאָזן איטלעכער זײַן ייִדישן ברודער, וואָס האָט זיך פֿאַרקויפֿט צו דיר, און האָט דיר געדינט זעקס יאָר; זאָלסט אים אַרויסלאָזן פֿרײַ פֿון דיר. אָבער אײַערע עלטערן האָבן ניט צוגעהערט צו מיר, און ניט צוגענײגט זייער אויער.
15 און איר האָט הײַנט תשובה געטאָן, און האָט געטאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין מײַנע אויגן, אויסצורופֿן אַ פֿרײַלאָזונג איטלעכער צו זײַן חבר, און איר האָט געשלאָסן אַ בונד פֿאַר מיר אין דעם הויז וואָס מײַן נאָמען ווערט געפֿרוכט אויף אים.
16 אָבער איר האָט חרטה געקריגן, און איר האָט פֿאַרשוועכט מײַן נאָמען, און האָט צוריקגענומען איטלעכער זײַן קנעכט, און איטלעכער זײַן דינסט, וואָס איר האָט פֿרײַ אַרויסגעלאָזט אַרײַ, אַז איר האָט זיי צוריקגעצוואונגען צו זײַן פֿאַר קנעכט און פֿאַר דינסטן צו אײַך.
17 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: איר האָט ניט צו געהערט צו מיר, אויסצורופֿן אַ פֿרײַלאָזונג איטלעכער צו זײַן ברודער, און איטלעכער צו זײַן חבר, אָט ריף איך אײַך אויס אַ פֿרײַלאָזונג זאָגט גאָט, צאַר דער שוווערד, פֿאַר דער פּעסט, און פֿאַר דעם הונגער, און איך וועל אײַך מאַכן פֿאַר אַ שוידער בײַ אַלע קינגריכן פֿון דער ערד.
18 און איך וועל געבן די מענטשן וואָס האָבן איבערגעטרעטן מײַן בונד. וואָס האָבן ניט מקיים געווען די ווערטער פֿון דעם בונד וואָס זיי האָבן געשלאָסן פֿאַר מיר, בײַ דעם קאַלב וואָס זיי האָבן צעשניטן אין צווײַען, און זײַנען דורכגעגאַנגען צווישן זײַנע שטיקער —
19 די האַרן פֿון יהודה, און די האַרן פֿון ירושָלַיִם, די הויפֿדינער, און די כֹּהנים, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד, וואָס זײַנען דורכגעגאַנגען צווישן די שטיקער פֿון דעם קאַלב —
20 איך וועל זיי געבן אין דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט, און אין דער האַנט פֿון די וואָס זוכן זייער לעבן, און זייערע טויטע לײַבער וועלן זײַן צו שפּײַז פֿאַרן פֿויגל פֿון הימל, און פֿאַר דער חיה פֿון דער ערד.
21 און צִדקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה און זײַנע האַרן וועל איך געבן אין דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט, און אין דער האַנט פֿון די וואָס זוכן זייער לעבן, און אין דער האַנט פֿון דעם איל פֿון דעם

מלך פֿון בבֿל וואָס אָפּגעצויגן פֿון אײַך.

22 זע, איך באַפֿעל, זאָגט גאָט, און וועל זיי אומקערן צו דער דאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן מלחמה האַלטן אויף איר, און וועלן זי באַצווינגען, און וועלן זי פֿאַרברענען אין וויַיער, און די שטעט פֿון יהודה וועל איך מאַכן אַ וויסטעניש אָן אַ באַווינער.

35 1 דאָס וואָרט וואָס איז געווען צו ירמיָהון פֿון גאָט אין די טעג פֿון יהויָקים דעם זון פֿון יאשִיָהון, דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן:

2 גיי צו דעם הויז פֿון די רֵכָבים, און זאָלסט רעדן צו זיי, און זיי ברענגען אין הויז פֿון גאָט, אין איינער פֿון די קאַמערן, און זיי געבן טרינקען ווײַן.

3 האָב איך געזומען יַאזַניָה דעם זון פֿון ירמיָהון דעם זון פֿון כַּבַּצִנְיָהון, און זײַנע ברידער, און אַלע זײַנע זין, און דאָס גאַנצע הויז פֿון די רֵכָבים.

4 און איך האָב זיי געבראַכט אין הויז פֿון גאָט, אין דער קאַמער פֿון די זין פֿון חָנָן דעם זון פֿון יִגדַלְיָהו דעם געטלעכן מאַן, וואָס לעבן דער קאַמער פֿון די האַרן, וואָס איבער דער קאַמער פֿון מַעֲשֵׂיָהו דעם זון פֿון שַׁלוּם דעם שוועלהיטער.

5 און איך האָב דערלאַנגט פֿאַר די קינדער פֿון דעם הויז פֿון די רֵכָבים קריגלעך פֿון מיט פֿײַן און בעכערס, און איך האָב צו זיי געזאָגט: טרינקט ווײַן.

6 האָבן זיי געזאָגט: מיר טרינקען ניט קיין ווײַן, וואָרום יוֹנָדָב דער זון פֿון רֵכָבן, אונדזער פֿאָטער, האָט אונדז באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט טרינקען קיין ווײַן, איר, און אײַערע קינדער ביז אייביק;

7 און קיין הויז זאָלט איר ניט בויען, און קיין זאָמען זאָלט איר ניט זייען, און קיין ווינגאָרטן זאָלט איר ניט פֿלאַנצן, און ניט האָבן; נײַערט אין געצעלטן זאָלט איר זיצן אַלע אײַערע טעג, כדי איר זאָלט לעבן פֿיל טעג אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד וואָס איר ווינט דאָרטן.

8 און מיר האָבן צוגעהערט צו דעם קָול פֿון יהוֹנָדָב דעם זון רֵכָבן, אונדזער פֿאָטער, אין אַלץ וואָס ער האָט אונדז באַפֿוילן, ניט צו רטרינקען קיין ווײַן אַלע אונדזערע טעג, מיר, אונדזערע ווײַבער, אונדזערע זין, און אונדזערע טעכטער;

9 און ניט צו בויען קיין הײַזער פֿאַר אונדז צום ווינען, און קיין ווינגאָרטן, און קיין פֿעלד, און קיין זאָמען, זאָל בײַ אונדז ניט זײַן.

10 און מיר זײַנען געזעסן אין געצעלטן, און מיר האָבן געהאָרכט און געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס אונדזער פֿאָטער יוֹנָדָב האָט אונדז באַפֿוילן.

11 און עס איז געווען, אַז נבוכדרעאַצַר דער מלך פֿון בבֿלאיז אַרויפֿגעקומען אויפֿן לאַנד, האָבן מיר געזאָגט: קומט, און לאָמיר אַרײַנגיין אין ירושָלַיִם פֿון וועגן דעם כַּל פֿון די כַּשְׂדִים, און פֿון וועגן דעם חיל פֿון אֲרָם; און מיר האָבן זיך באַזעצט אין ירושָלַיִם.

12 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו ירמיָהון, אַזוי צו זאָגן:

13 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: גיי, און זאָלסט זאָגן צו די מענער פֿון יהודיָה, און צו די באַוווינער פֿון ירושָלַיִם: ווילט איר ניט אָ מוסר אַראָפּנעמען צוזוהערן צו מײַנע ווערטער? זאָגט גאָט.

14 געהאַלטן ווערן די ווערטער פֿון יהוֹנָדָב דעם זון פֿון רֵכָבן, וואָס האָט באַפֿוילן זײַנע קינדער ניט צו טרינקען קיין ווײַן, און זיי רטרינקען ניט ביז אויף הײַנטיקן טאָג, ווײַל זיי געהאָרכן דעם באַפֿעל פֿון זייער פֿאָטער, און איך האָב גערעדט צו אײַך, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גערעדט, און איר האָט ניט צוגעהערט צו מיר.

15 און איך האָב געשיקט צו
אײַך אַלע מײַנע קנעכט די נבֿיאים,
נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד געשיקט,
אַ אוזי צו זאָגן: קערט אײַך אום
איטלעכער אופֿן זײַן שלעכטן וועג, און
בעסערט אײַערע מעשׂים, און איר
זאָלט ניאָט גיין נאָך פֿרעמדע געטער
זיי צו דינען, און בלײַבט זיצן אויף
דער ערד וואָס איך האָב געגעבן אײַך
און אײַערע עלטערן; אָבער איר האָט
ניט צוגעניגט אײַער אויער, און ניט
צוגעהערט צו מיר.

16 איז, ווײַל די קינדער פֿון יהוֹנָדָב
דעם זון פֿון רֵכָבן האָבן מקיים געווען
דעם באַפֿעל פֿון זייער פֿאָטער, וואָס
ער האָט זיי באַפֿוילן, און דאָס דאָזיקע
פֿאָלק האָט ניט צוגעהערט צו מיר,

17 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה
דער גאָט פֿון צבֿאוֹת, דער גאָט פֿון
ישׂראל: זע, איך ברענג אויף יהודה און
אויף אַלע באַוווינער פֿון ירושָלַיִם דאָס
גאַנצע בייז וואָס איך האָב אָנגעזאָגט
אויף זיי; ווײַל איך האָב נעֿרעדט צו
זיי, אוקן זיי האָבן ניט צוגעהערט, און
איך האָב גערופֿן צו זיי און זיי האָבן
זיך ניט אָפּגערופֿן.

18 און צו דעם הויז פֿון די רֵכָבים
האָט ירמיָהו געזאָגט: אַזוי האָט
געזאָגט יהוה פֿון צבֿאוֹת, דער גאָט פֿון
ישׂראל: ווײַל איר האָט צוגעהערט צו
דעם באַפֿעל פֿון יהוֹנָדָב אײַער פֿאָטער,
און איר האָט אָפּגעהיט אַלע זײַנע
באַפֿעלן, און איר האָט געטאָן אַזוי ווי
אַלץ וואָס ער האָט אײַך באַפֿוילן,

19 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פֿון
צבֿאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: עס
וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון יוֹנָדָב
דעם זון פֿון רֵכָבן אַ מאַן צו שטיין פֿאַר
מיר אַלע טעג.

36 און עס איז געווען אין פֿרילן
יאָר פֿון יהוֹיָקים דעם זון פֿון
יאשׁיָהו, דעם מלך פֿון יהודה, איז
געווען דאָס דאָזיקע וואָרט צו ירמיָהו
פֿון גאָט, אַזוי צו זאָגן:

2 נעם דיר אַ מגילה, און זאָלסט
אָנשרײַבן אויף איר אַלע ווערטער
וואָס איך האָב גערעדט אוצו דיר אויף
ישׂראל, און אויף יהודה, און אויף אַלע
פֿעלקער, פֿון דעם טאָג וואָס איך רעד
צו דיר, פֿון די טעג פֿון יאשׁיָהו און ביז
אויף הײַנטיקן טאָג.

3 אפֿשר וועט דאָס הויז פֿון יהודה
הערן דאָס גאַנצע בייז וואָס איך
טראַכט זיי צו טאָן; כּדי זיי זאָלן זיך
אומקערן איטלעכער פֿון זײַן שלעכטן
וועג, און איך זאָל פֿאַרגעבן זייער
פֿאַרברעך און זייער זינד.

4 האָט ירמיָהו געראופֿן ברוך דעם זון
פֿון נֵרִיָהן, און ברוך האָט אויפֿגעשריבן
פֿון ירמיָהוס מויל אַלע ווערטער פֿון
גאָט, וואָס ער האָט או אים גערעדט,
אויף אַ מגילה.

5 און ירמיָהו האָט באַפֿוילן ברוכן,
אַזוי צו זאָגן: איך בין פֿאַרהאַלטן, איך
קען ניט קומען אין הויז פֿון גאָט;

6 דרום זאָלסט דו גיין, און לײַענען
פֿון דער מגילה וואָס דו האָסט
אויפֿגעשריבן פֿון מײַן מויל, די
ווערטער פֿון גאָט, אין די אויערן
פֿון פֿאָלק, אין הויז פֿון גאָט אין אַ
פֿאַסטאָג; און אויך אין די אויערן פֿון
גאַנץ יהודה וואָס קומען פֿון זייערע
שטעט, זאָלסטו זיי לײַענען.

7 אפֿשר וועט פֿאַלן זייער געבעט
פֿאַר גאָט, און זיי וועלן זיך אומקערן
איטלעכער פֿון זײַן שלעכטן וועג;
וואָרום גרויס איז דער כּעס און דער
גרימצאָרן וואָס גאָט האָט געריעדט
אויף דעם דאָזיקן פֿאָלק.

8 האָט ברוך דער זון פֿון נֵרִיָהן
געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס ירמיָהו הנבֿיא
האָט אים באַפֿוילן – צו לײַענען פֿון
דעם בוך די ווערטער פֿון גאָט אין
גאָטס הויז.

9 און עס איז געווען אין פֿינפֿטן יאָר
פֿון יהוֹיָקים דעם זון פֿון יאשׁיָהו דעם
מלך פֿון יהודה, אין נײַנטן חודש, האָבן

אויסגערופֿן אַ תַּענית פֿאַר גאָט דאָס גאַנצע פֿאָלק אין ירושָׁלַיִם, אוֹן דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס איז געקומען פֿון די שטעט פֿון יהודה אין ירושָׁלַיִם.
10 אוֹן ברוך האָט געלייענט פֿון דעם בוך די וועָרטער פֿון יִרְמְיָהוּ אין הויז פֿון גאָט, אין דער קאַמערפֿון גמַרְיָהוּ דעם זון פֿון שָׁפָן דעם שרייבער, אין דעם אויבערשטן הויף, אין אינגאַנג פֿון דעם נייַעם טויער פֿון גאָטס הויז, אין די אויערן פֿון גאַנצן פֿאָלק.
11 האָט מיכָיהוּ דער זון פֿון גמַרְיָהוּ דעם זון פֿון שָׁפָנען געהערט פֿון בוך אַלע וועָרטער פֿון גאָט,
12 אוֹן ער האָט אַראָפּגעניידערט צום הויז פֿון מלך, אין דעם שרייבערס קאַמער; ערשט דאָרטן זיצן אַלע האָרן, אֱלִישָׁמָע דער שרייבער, אוֹן דלָיָהוּ דער זון פֿון שמַעְיָהוּן, אוֹן אֶלְנָתָן דער זון פֿון עַכבוֹרן, אוֹן גמַרְיָהוּ דער זון פֿון שָׁפָנען, אוֹן צִדְקִיָהוּ דער זון פֿון חנַנְיָהוּן, אוֹן אַלע האָרן.
13 האָט זיי מיכָיהוּ דערציילט אַלע וועָרטער וואָס ער האָט געהערט, וועָן ברוך האָט געלייענט פֿון בוך אין די אויער פֿון פֿאָלק.
14 אוֹן אַלע האָרן האָט געשיקט צו ברוכן יהודי דעם זון פֿון נתַנְיָהוּ דעם זון פֿון שֶׁלֶמְיָהוּ דעם זון פֿון כושין, אַזוי צו זאָגן: די מגילה וואָס דו האָסט פֿון איר געלייענט אין די אויערן פֿון פֿאָלק, נעם זי אין דיין האַנט, און קום אַהער. האָט ברוך דער זון פֿון נֵרְיָהוּ גענומען די מגילה אין זיין האַנט, אוֹן איז געקומען צו זיי.
15 האָבן זיי געזאָגט צו אים: זעץ אַקאָרשט, אוֹן לייַען זי אין אונדזערע אויערן; אוֹן ברוך האָט געלייענט אין זייערע אויערן.
16 אוֹן סס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט אַלע וועָרטער, אַזוי האָבן זיי איינער דעם אַנדערן אָנגעקוקט אין אַנגסט, אוֹן זיי האָבן געזאָגט צו ברוכן: דערציילט מוזן מיר דערציילן דעם מלך אַלע די דאָזיקע וועָרטער.
17 אוֹן ברוכן האָבן זיי געפֿרעגט, אַזוי צו זאָגן: זאָג אונדז אַקאָרשט, ווי אַזוי האָסטו אויפֿגעשריבן די אַלע וועָרטער פֿון זיין מויל?
18 האָט ברוך צו זיי געזאָגט: ער פֿלעגט אויסרופֿן צו מיר מיט זיין מויל אַלע די דאָזיקע וועָרטער, אוֹן איך פֿלעג אויפֿשרייבן אויפֿן בוך מיט טינט.
19 האָבן די האַרן געזאָגט צו ברוכן: גיי באַהאַלט זיך, דו, אוֹן ירמְיָהוּ, אוֹן קיינער זאָל ניט וויסן וווּ איר זייט.
20 אוֹן זיי זיינען געגאַנגען צום מלך אין הויף; אוֹן די מגיאָה האָבן זיי אַוועקגעלייגט אין דער קאַמער פֿון אֱלִישָׁמָע דעם שרייבער; אוֹן זיי האָבן דעריצילט אין די אויערן פֿון מלך אַלע וועָרטער.
21 האָט דער מלך געשיקט יהודים צו ברענגען די מגילה, אוֹן ער האָט זי געברטאַכט פֿון דער קאַמער פֿון אֱלִישָׁמָע דעם שרייבער; אוֹן יהודי האָט זי געלייענט אין די אויערן פֿון מלך, אוֹן אין די אויערן פֿון די האַרן וואָס זיינען געשטאַנען לעבן מלך.
22 אוֹן דער מלך איז געזעסן אין דעם ווינטערהויז – דאָס איז געווען אין ניינטן חודש – אוֹן דער פֿייַערטאָפּ איז געווען אָנגעצונדן פֿאַר אים.
23 איז ווי יהודי האָט אָפּגעלייענט דריַ עמודים אָדער פֿיר, אַזוי האָט ער עס אָפּגעשניטן מיטן שרייבערמעסער, אוֹן אַרויפֿגעווארפֿן אויפֿן פֿייַער וואָס אין פֿייַערטאָפּ, ביז די גאַנצע מגילה איז פֿאַרלענדט געווארן אויף דעם פֿייַער וואָס אין פֿייַערטאָפּ.
24 אוֹן זיי האָבן זיך ניט דערשראָקן, אוֹן ניט צעריסן זייערע קליידער, דער מלך אוֹן אַלע זיינע קנעכט וואָס האָבן געהערט אַלע די דאָזיקע וועָרטער.
25 אוֹן הגם אֶלְנָתָן אוֹן דלָיָהוּ אוֹן גמַרְיָהוּ האָבן זיך געבעטן בײַם מלך ניט צו פֿאַרברענען די מגילה, האָט ער דאָך ניט צוגעהערט צו זיי.

26 און דער מלך האָט באַפֿוילן
אירַכמְאֵל דעם זון פֿון מלך, און שׂרָיָהו
דעם זון פֿון עַזריאֵלן, און שֶׁלֶמְיָהו דעם
זון פֿון עַבדְאֵלן, צו ברענגען ברוך דעם
שרײַבער און ירמְיָהו הנבֿיא, אָבער
גאָט האָט זיי באַהאַלטן.
27 און דאָס וואָרט פֿון גאָט
איז געווען צו ירמְיָהון, נאָכדעם ווי
דער מלך האָט פֿאַרברענט די מגילה
מיט די ווערטער וואָס ברוך האָט
אויפֿגעשריבן פֿון ירמְיָהוס מויל – אַזוי
צו זאָגן:
28 נעם דיר ווידער אַן אַנדער
מגילה, און שרײַב אָן אויף איר
אַלע פֿריערדיקע ווערטער וואָס זײַנען
געווען אויף דער ערשטער מגילה,
וואָס יהוֹיָקים דער מלך פֿון יהודה האָט
פֿאַרברענט.
29 און אויף יהוֹיָקים דעם מלך פֿון
יהודה זאָלסטו זאָגן: אַזוי האָט גאָט
געזאָגט: דו האָסט פֿאַרברענט די
דאָזיקע מגילה, אַזוי צו זאָגן: אַלמאַי
האָסטו געשריבן אויף איר, אַזוי צו
זאָגן: קומען וועט קומען דער מלך
פֿון בבֿל, און ער וועט צעשטערן דאָס
דאָזיקע לאַנד, און וועט פֿאַרטיליקן פֿון
איר מענטשן און בהמות?
30 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט אויף
יהוֹיָקים דעם מלך פֿון יהודה: קײַנער
פֿון אים וועט ניט אײַצן אויפֿן טראָן פֿון
דוד, און זײַן טויטער לײַב וועט זיך
וואַלגערן אויף דער היץ ביי טאָג, און
אויף דער קעלט בײַנאַכט.
31 און איך וועל זיך אָפּרעכטענען מיט
אים, און מיט זײַן זאָמען, און מיט
זײַנע קנעכט, פֿאַר זייערע זינדן, און
איך וועל ברענגען אויף זיי, און אויף
די באַווינער פֿון ירושָלַיִם, און אויף
די מענער פֿון יהודה, דאָס גאַנצע בייז
וואָס איך האָב אָנגעזאָגט אויף זיי, און
זיי האָבן ניט צוגעהערט.
32 און ירמְיָהו האָט געמומען אַן
אַנדער מגילה, און האָט זי געגעבן
צו ברוך דעם זון פֿון נֵריָהון, דעם
שרײַבער און ער האָט אויפֿגעשריבן
אויף איר פֿון ירמְיָהוס מויל אַלע
ווערטער פֿון דעם בוך וואָס יהוֹיָקים
דער מלך פֿון יהודה האָט פֿאַרברענט
אין פֿײַער; און צו זיי זײַנען צוגעלייגט
געווארן נאָך פֿיל ווערטער אַזוי ווי זיי.

37 און צִדקִיָהו דער זון פֿון
יאשִיָהון איז געווארן מלך
אויף דעם אָרט פֿון כָּנְיָהו דעם זון פֿון
יהוֹיָקימען, וואָס נבוכַדרֶאצַר דער מלך
פֿון בבֿל האָט געמאַכט פֿאַר אַ מלך אין
לאַנד יהודה.
2 און ער און זײַנע קנעכט און דאָס
גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד האָבן ניט
צוגעהערט צו די ווערטער פֿון גאָט,
וואָס ער האָט געשיקט דורך ירמְיָהו
הנבֿיא.
3 און דער מלך צִדקִיָהו האָט
געשיקט יהוכַל דעם, זון פֿון שֶׁלֶמְיָהו,
און צפַניָהו דעם זון פֿון מַעַשֵׂיָהו, דעם
כֹּהן, צו ירמְיָהו הנבֿיא, אַזוי צו זאָגן:
זײַ, איך בעט דיך, מתפלל פֿאַר אונדז
צו יהוה אונדזער גאָט.
4 און ירמְיָהו פֿלעגט קומען און
גיין צווישן פֿאָלק, ווָארום מע האָט
אים נאָך ניט געהאַט אַרײַנגעגעבן אין
תּפֿיסה.
5 און דער חיל פֿון פֿרעהן איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם; און די
כַּשׂדים וואָס האָבן געלאַגערט אויף
ירושָלַיִם, האָבן געהערט די הערונג
וועגן זיי, און האָבן אָפּגעצויגן פֿון
ירושָלַיִם.
6 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו
ירמְיָהו הנבֿיא, אַזוי צו זאָגן:
7 אַזוי האָט געזאָגט יהודה דער גאָט
פֿון ישׂראל: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו
דעם מלך פֿון יהודה וואָס שיקט אײַך
צו מיר מיך צו פֿרעגן: זע, דער כּל פֿון
פַּרעהן וואָס איז אַרויסגעגאַנגען אײַך
צו הילף, קערט זיך אום צו זײַן לאַנד,
מִצרַיִם.

8 און די כַּשְׂדִים וועלן זיך אומקערן, און וועלן מלחמה האַלטן אויף דער דאָזיקער שטאָט, און זיי וועלן זי באַצווינגען, און וועלן זי פֿאַרברענען אין פֿײַער.

9 אָזוי האָט גאָט געזאָגט: איר זאָלט אײַך ניט אײַנרעדן, אָזוי צו זאָגן: אַוועקגיין וועלן אַוועקגיין פֿון אונדז די כַּשְׂדִים; ווארום זיי וועלן ניט אַוועקגיין.

10 ווארום אַז איר זאָלט שלאָגן דעם גאַנצן חיל פֿון די כַּשְׂדִים וואָס האַלטן מלחמה אויף אײַך, און עטלעכע געשטאָכענע זאָלן בלײַבן פֿון זיי, וועלן זיי אויפֿשטיין איטלעכער אין זײַן געצעלט, און וועלן פֿאַרברענען די דאָזיקע שטאָט אין פֿײַער.

11 און עס איז געווען, אַז דער כָּל פֿון די כַּשְׂדִים האָט אָפּגעצויגן פֿון ירושָׁלַיִם פֿאַר דעם כָּל פֿון פַּרעהן,

12 איז יִרְמְיָהו אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושָׁלַיִם צו גיין קיין לאַנד בנימין, כדי צו קריגן דאָרטן זײַן חלק ירושה צווישן דעם פֿאָלק.

13 איז, ווי ער איז געווען אין טויער פֿון בנימין, איז דאָרטן געווען דער הויפּטמאַן פֿון דער וואַך, וואָס זײַן נאָמען איז געווען יִראִיָה דער זון פֿון שֶׁלֶמְיָה דעם זון פֿון חֲנַנְיָהן; האָט ער אָנגעכאָפּט יִרְמְיָהו הנבֿיאן, אָזוי צו זאָגן: צו די כַּשְׂדִים ווילסטו צופֿאַלן.

14 האָט יִרְמְיָהו געזאָגט: אַליגן! איך וויל ניט צופֿאַלן צו די כַּשְׂדִים. אָבער ער האָט ניט צוגעהערט צו אים, און יִראִיָה האָט אָנגעכאַפּט יִרְמְיָהון, און האָט אים געבראַכט צו די הָרנ.

15 און די הָרנ האָבן גענערנט אויף יִרְמְיָהון, און האָבן אים געשלאָגן, און אים אַרײַנגעגעבן אין געפֿענקעניש, אין הויז פֿון יהוֹנָתָן דעם שרײַבער; ווארום דאָס האָט מען געמאַכט פֿאַר אַ תּפֿיסה.

16 אַז יִרְמְיָהו איז געקומען אין געפֿענקעניש און אין די געוועלבן, און יִרְמְיָהו איז דאָרטן אָפּגעזעסן פֿיל טעג,

17 האָט דער מלך צִדְקִיָהו געשיקט, און האָט אים אַרויסגענומען; און דער מלך האָט אים געפֿרעגט בײַ זיך אין הויז, אין פֿאַרבאָרגענישׂ, און האָט געזאָגט: פֿאַראַן אַ וואָרט פֿון גאָט? האָט יִרְמְיָהו געזאָגט: פֿאַראַן; און ער האָט געזאָגט: אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בבֿל וועסטו איבערגעגעבן ווערן.

18 און יִרְמְיָהו האָט געזאָגט צום מלך צִדְקִיָהון: וואָס האָב איך געזינדיקט קעגן דיר, און קעגן דײַנע קנעכט, און קעגן דעם דאָזיקן פֿאָלק, וואָס איר האָט מיך אַרײַנגעגעבן אין תּפֿיסה?

19 און אַוווּ זײַנען אײַערע נבֿיאים וואָס האָבן נבֿיאות געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: דער מלך פֿון בבֿל וועט ניט קומען אויף אײַך און אויף דעם דאָזיקן לאַנד?

20 און אַצונד, הער צו, איך בעט דיך, מײַן האַר קיניג; זאָל, איך בעט דיך, פֿאַלן מײַן געבעט פֿאַר דיר, און זאָלסט מיך ניט אומקערן אין הויז פֿון יהוֹנָתָן דעם שרײַבער, און לאָמיך ניט שטאַרבן דאָרטן.

21 האָט דער מלך צִדְקִיָהו באַפֿוילן, און מע האָט אַרײַנגעזעצט יִרְמְיָהון אין אָ פֿון דער וואַך, און מע האָט אים געגעבן אַ טאָג פֿון דער בעקערגאַס ביז דאָס גאַנצע ברויט איז אויסגעגאַנגען פֿון דער שטאָט. אַזוי איז יִרְמְיָהו געזעסן אין הויף פֿון דער וואַך.

38 און שפֿקטיָה דער זון פֿון מקתָּנען, און גְּדַלְיָהו דער זון פֿון פֿשחורן, און יְכַל דער זון פֿון שֶׁלֶמְיָהון, און פַּשחור דער זון פֿון מַלְכִּיָהן, האָבן געהערט די ווערטער וואָס יִרְמְיָהו רעדט צום באַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:

2 אָזוי האָט גאָט געזאָגט: דער וואָס לבֿײַבט זיצן אין דער דאָזיקער שטאָט

וועט שטאַרבן פֿון דער שוועכערד, פֿון דעם הונגער, און פֿון דער פּעסט, און דער וואָס גייט אַרויס צו די כַּשְׂדִּים, וועט בלײַבן לעבן; זײַן נפֶשׁ וועט אים זײַן צום גוועינס, און ער וועט בלײַבן לעבן.

3 אָזוי האָט גאָט געזאָגט: איבערגעגעבן וועט איבערגעגעבן וועט דער שטאָט אין דער האַנט פֿון דעם כֶּל פֿון דעם מלך פֿון בבֶל, און ער וועט זי באַצווינגען.

4 האָבן די האַרן געזאָגט צום מלך: זאָל געטייט ווערן, איך בעט דיך, דער דאָזיקער מאַן, ווארום ער שלאָפּט דאָך אָפּ די הענט פֿון די המלחמהלײַט וואָס זײַנען איבערגעבליבן אין דער דאָזיקער שטאָט, און די הענט פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק, אז דער רעדט צו זיי אַזוי ווי די דאָזיקע רייד; ווארום דער דאָזיקער מאַן זוכט ניט פֿריד פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאָלק נאָר בלויז אַ רעה.

5 האָט דער מלך צדקיָהו געזאָגט: אָט איז ער אין אײַער האַנט; ווארום דער מלך קען מיט אײַך גאָרנישט אויספֿירן.

6 האָבן זיי גענומען ירמיָהון, און האָבן אים אַרײַנגעווארפֿן אין דער גרוב פֿון מַלכִּיָהו דעם זון פֿון מלך, וואָס אין הויף פֿון דער וואַך; און זיי האָבן אַראָפּגעלאָזט ירמיָהון מיט שטריק. און אין דער גרוב איז קיין וואַסער ניט געווען, נאָר בלויז ליים; און ירמיָהו איז אַרײַנגעזונקען אין דעם ליים.

7 האָט געהערט עֶבֶד-מֶלֶך דער כושי, אַ מאָן אַ הויפֿבינער וואָס איז געווען אין הויז פֿון מלך, אז מע האָט ירמיָהון אַרײַנגעטאָן אין דער גרוב; און דער מלך איז געזעסן אין טויער פֿון בנימין.

8 איז עֶבֶד-מֶלֶך אַרויסגעגאַנגען פֿון מלכס הויז, און האָט גערעטדט צום מלך, אַזוי צו זאָגן:

9 מײַן האַר מלך, שלעכט באַגאַנגען האָבן זיך די דאָזיקע לײַט מיט אַלץ וואָס זיי האָבן געטאָן צו ירמיָהו הנבֿיא, וואָס זיי האָבן אים אַרײַנגעווארפֿן אין גרוב; און ער שטאַרבט אויף זײַן אָרט פֿאַר הונגער; וואָרום ניטאָ קיין ברויט מער אין שטאָט.

10 האָט דער מלך באַפֿוילן עֶבֶד-מֶלֶך דעם כושי, אַזוי צו זאָגן: נעם מיט דיר פֿון דאָנען דרײַסיק מאַן, און זאָלסט אַרויפֿברענגען כירמיָהו הנבֿיאָן פֿון דער גרוב איידער ער וועט שטאַרבן.

11 האָט עֶבֶד-מֶלֶך גענומען די מענטשן מיט זיך, און ער איז געקומען אין הויז פֿון מלך אונטער דער שאַצקאַמער, און האָט פֿון דאָרטן גענומען אַלטע קאָדרעס און אַלטע שמאַטעס, און ער האָט זיי אַראָפּגעלאָזט צו ירמיָהון אין גרוב מיט שטריק.

12 און עֶבֶד-מֶלֶך דער כושי האָט געזאָגט צו ירמיָהון: טו, איך בעט דיך, די אַלטע קאָדרעס און די שמאַטעס אונטער דײַנע אָרעמס אונטער די שטריק. און ירמיהו האָט אַזוי געטאָן.

13 און זיי האָבן געצויגן ירמיָהון מיט שטריק, און האָבן אים אַרויפֿגעבראַכט פֿון דער גרוב. און ירמיָהו איז געזעסן אין הויף פֿון דער וואַך.

14 האָט דער מלך צדקיָהו געשיקט און גענומען ירמיָהו הנבֿיאָן צו זיך, צום דריטן אײַנגאַנג וואָס אינהויז פֿון גאָט; און דער מלך האָט געזאָגט צו ירמיָהון: איך וועל דיך פֿרעגן אַ זאַך; זאָלסט ניט פֿאַרלייקענען פֿון מיר אַ וואָרט.

15 האָט ירמיָהו געזאָגט צו צדקיָהון: אַז איך וועל דיר זאָגן וועסטו דאָך טייטן מיך טייטן, און אַז איך וועל דיר געבן אַן עצה, וועסטו ניט צוהערן צו מיר.

16 האָט דער מלך צדקיָהו געשוואָרן ירמיָהון אין פֿאַרבאָרגעניש, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אונדז באַשאַפֿן די דאָזיקע זעל, אויב איך וועל דיך טייטן, און אויב איך וועל

דיך איבערגעבן אין דער האַנט פֿון די
דאָזיקע לײַט וואָס זוכן דײַן לעבן!
17 האָט ירמיָהו געזאָגט צו צִדקִיָהון:
אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט
פֿון צבֿאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל:
אויב אַרויסגיין וועסטו אַרויסגיין צו
די האַנד פֿון דעם מלך פֿון בבֿל, וועט
דײַן נפֿש בלײַבן לעבן, און די דאָזיקע
שטאָט וועט ניט פֿאַרברענט ווערן אין
פֿײַער; אי דו וועסט בלײַבן לעבן, אי
דײַן הויזגעזינדע.
18 אויב אָבער וועסט ניט אַרויסגיין
צו די האַרן פֿון דעם מלך פֿון בבֿל, וועט
די דאָזיקע שטאָט איבערגעגעבן ווערן
אין דער האַנט פֿון די כַּשׂדים, און זיי
וועלן זי פֿאַרברענען אין פֿײַער, און דו
וועסט ניט אַנטרונען ווערן פֿון זייער
האַנט.
19 האָט דער מלך צִדקִיָהו געזאָגט צו
ימָיהון: איך האָב מורא פֿאַר די יידן
וואָס זײַנען צוגעפֿאַלן צו די כַּשׂדים,
מע זאָל מיך ניט איבערגעבן אין זייער
האַנט, און זיי וועלן זיך אָנטאָן אָן מיר.
20 האָט ירמיָהו געזאָגט: מע וועט
דיך ניט איבערגעבן. הער צו, איך בעט
דיך, צו דעם קָול פֿון גאָט אין וואָס איך
רעד צו דיר, און עס וועט זײַן גוט פֿאַר
דיר, און דײַן נפֿש וועט בלײַבן לעבן.
21 אויב אָבער דו ווילסט ניט
אַרויסגיין, איז דאָס דאָס ווערט וואָס
גאָט האָט מיר געוויזן:
22 ערשט אַלע ווײַבער וואָס זײַנען
געבליבן אין הויז פֿון דעם מלך פֿון
יהודה, ווערן אַרויסגעפֿירט צו די
האַרן פֿון דעם מלך פֿון בבֿל, און
זיי זאָגן: דיך אײַנגערעדט און דיך
בײַגעקומען האָבן די גוטע פֿרײַנט
דײַנע; אײַנגעזונקען אין אַ זומפּ זײַנען
דײַנע פֿיס – זײַנען זיי אָפּגעטרעטן
אַהינטער.
23 און אַלע דײַנע ווײַבער און דײַנע
קינדער פֿירט מען אַרויס צו די כַּשׂדים,
און דו וועסט ניט אַנטרונען ווערן פֿון
זייער האַנט, נײַערט אין דער האַנט
פֿון דעם מלך פֿון בבֿל וועסטו געכאַפּט
ווערן, און וועסט מאַכן פֿאַרברענען די
דאָזיקע שטאָט אין פֿײַער.
24 האָט צִדקִיָהו געזאָגט צו ירמיָהון:
זאָל קײנ מענטש ניט וויסן פֿון די
דאָזיקע וועראַטן, און וועסט ניט
שטאַרבן.
25 און אַז די האַרן וועלן הערן
אַז איך האָב געערעדט מיט דיר, און
זיי וועלן קומען צו דיר און זאָגן
צו דיר: זאָג אונדז אַקאָרשט, וואָס
האָסטו געערעדט צום מלך; זאָלסט ניט
פֿאַרלייקענען פֿון אונדז און מיר וועלן
דיך ניט טייטן; און וואָס האָט געערעדט
צו דיר דער מלך?
26 זאָלסטו זאָגן צו זיי: איך האָב
געלאָזט פֿאַלן מײַן געבעט פֿאַרן מלך,
מיך ניט אומצוקערן אין יהוֹנָתָנס הויז,
צו שטאַרבן דאָרטן.
27 זײַנען געקומען אַלע האַרן צו
ירמיָהון, און האָבן אים געפֿרעגט, און
ער האָט זיי געזאָגט אַזוי ווי אַלע די
דאָזיקע ווערטער וואָס דער מלך האָט
באַפֿוילן, און זיי האָבן אים צו רו
געלאָזט, ווארום דאָס געריידט איז ניט
געהערט געווארן.
28 און ירמיָהו איז געזעסן אין הויף
פֿון דער וואַך ביז דעם טאָג וואָס
ירושָלַיִם איז באַצוווּנגנגן געווארן. און
עס איז געווען, אַז ירושָלַיִם איז
באַצוווּנגנגן געווארן –

39 אין נײַנטן יאָר פֿון צִדקִיָהו
דעם מלך פֿון יהודה, אין
צענטן חודש, איז געקומען נבוכַדרֶאצַר
דער מלך פֿון בבֶל און זײַן גאַנצער
כָּל אויף ירושָלַיִם, און זיי האָבן
געלאָגערט אויף איר;
2 אין עלפֿטן יאָר פֿון צִדקִיָהון, אין
פֿירטן חודש, אין נײַנטן טאָג פֿון חודש,
איז אײַנגעבראָכן געווארן די שטאָט.
–
3 זײַנען געקומען אַלע האַרן פֿון דעם
מלך פֿון בבֶל, און האָבן זיך געזעצט

אין מיטלסטן טויער: נֶרְגַל-שַׂרְאֶצֶר, סַמְגַר-נְבוֹ, שַׂרְסכים רַב-סָרִיס, און אַלע איבעריקע האַרן פון דעם מלך פון בבל.

4 און עס איז געווען, ווי צְדקִיָהוּ דער מלך פון יהודה און אַלע מלחמה-לײַט האָבן זיי דערזען, אַזוי זײַנען זיי אַנטלאָפֿן, און זײַנען אַרויסגעגאַנגען בײַ נאַכט פון שטאָט דורך דעם מלכס גאָרטן, דורך דע, טויער צווישן די צוויי מויערן; און ער איז אַרויסגעגאַנגען אויפֿן וועג פון פלוין.

5 האָט דער חיל פון די כַּשְׂדִים זיי נאָכגעיאָגט, און זיי האָבן אָנגעיאָגט צְדקִיָהוּ אין די פלוינען פון איריכוֹ; און זיי האָבן אים גענומען און אים אַרויפֿגעבראַכט צו נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פון בבל קיין רִבלָה אין לאַנד חֲמָת, און ער האָט אַרויסגעזאָגט אַ משפט אויף אים.

6 און דער מלך פון בבל האָט געשאָכטן די זין פון צְדקִיָהוּ אין רִבלָה פֿאַר זײַנע אויגן; אויך אַלע אֲדַלליִט פון יהודה האָט דער מלך פון בבל געשאָכטן.

7 און די אויגן פון צְדקִיָהוּ האָט ער בלינד געמאַכט, און ער האָט אים געשמידט אין קופּערנע קייטן, אים צו ברענגען קיין בבל.

8 און דאָס הויז פון דעם מלך, און דאָס הויז פון פאָלק, האָבן די כַּשְׂדִים פֿאַרברענט אין פֿײַער, און די מויערן פון ירושָלַיִם האָבן זיי אײַנגעוואָרפֿן.

9 און דעם רעשט פון פאָלק וואָס זײַנען געבליבן אין דער שטאָט, און די צוגעפֿאַלענע וואָס זײַנען צוגעפֿאַלן צו אים, און דעם רעשט פון פאָלק וואָס זײַנען געבליבן, האָט נבוזַרֶאדָן דער הויפט פון דעם לײַב-חיל פֿאַרטריבן קיין בבל.

10 אָבער פון דעם אָרימען פאָלק וואָס האָבן גאָרנישט געהאַט, האָט נבוזַרֶאדָן דער הויפט פון דעם לײַב-חיל איבערגעלאָזט אין לאַנד יהודה, און ער האָט זיי געגעבן געלט, און ווינגערטנער און פֿעלדער אין יענעם טאָג.

11 און נבוכַדרֶאצַר דער מלך פון בבל האָט באַפֿוילן דורך נבוזַרֶאדָן דעם הויפט פון דעם לײַב-חיל וועגן יִרמְיָהוּ, אַזוי צו זאָגן:

12 נעם אים, און טו דײַנע אויגן אויף אים, און זאָלסט אים ניט טאָן קיין שום בייז; נײַערט אַזוי ווי ער וועט דיר זאָגן, אַזוי טו מיט אים.

13 האָט געשיקט נבוזַרֶאדָן דער הויפט פון דעם לײַב-חיל, און נבושַזבן רַב-סָרִיס, און נֶרְגַל-שַׂרְאֶצֶר רַב-מָג, און אַלע גרויסע לײַט פון דעם מלך פון בבל –

14 האָבן זיי געשיקט, און האָבן אַרויסגענומען יִרמְיָהוּ פון הויף פון דער וואַך, און האָבן אים איבערגעגעבן צו גְדַלְיָהוּ דעם זון פון אַחִיקָם דעם זון פון שָׁפָנען, אים אַרויסצונעמען אַהיים. און ער איז געזעסן צווישן פאָלק.

15 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו יִרמְיָהוּ, וועו ער איז געווען אײַנגעשפֿאַרט אין הויף פון דער וואַך, אַזוי צו זאָגן:

16 גיי, און זאָלסט זאָגן צו עֶבֶד-מֶלֶך דעם כושי, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט יהוה פון צבָאוֹת, דער גאָט פון ישׂראל: זע, איך ברענג מײַנע ווערטער אויף דער דאָזיקער שטאָט צום בייזן, און ניט צום גוטן; און זיי וועלן געשען פֿאַר דיר אין יענעם טאָג.

17 אָבער איך וועל דיך מציל זײַן אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, און וועסט ניט איבערגעגעבן ווערן אין דער האַנט פון די מענטשן וואָס דו שרעקסט זיך פֿאַר זיי.

18 וואָרום אַנטרינען וועל איך דיך מאַכן אַנטרינען, און דורכן שווערד וועסטו ניט פֿאַלן, און דײַן נפֿש וועט דיר זײַן צום געוינס, ווײַל דו האָסט זיך פֿאַרזיכערט אויף מיר, זאָגט גאָט.

40 דאָס ווָאָרט ווָאס איז געווען צו יִרמְיָהוּ פון גָאט נאָכדעם אַז נבוזַרַאדָן דער הויפּט פון דעם ליִיב-חיל האָט אים אַוועקגעלאָזט פון רָמָה, וועלן ער האָט אים געהאָט געפֿונען אַ געשמידטן אין קייטן צווישן אַלע פֿאַרטריבענע פון ירושָלַיִם און יהודה וואָס זײַנען פֿאַרטריבן געווָארן קיין בבֶל.

2 און דער הויפּט פון דעם ליִיב-חיל האָט געפֿונען יִרמְיָהוּ, און האָט צו אים געזאָגט: יהוה דײַן גָאט האָט אָנגעזאָגט דאָס דאָזיקע בייז אויף דעם דאָזיקן אָרט,

3 און יהוה האָט געבראַכט און געטאָן אַזוי ווי ער האָט געריעדט; ווָארום איר האָט געזינדיקט צו יהוה, און איר האָט ניט צוגעהערט צו זײַן קָול, דרום איז אײַך געשען די דאָזיקע זאַך.

4 און אַצונד, זע, איך האָב דיך היינט לויז געמאַכט פון די קייטן וואָס אויף דײַן האַנט. אויב עס איז גוט אין דײַנע אויגן צו קומען מיט מיר קיין בבֶל, קום, און איך וועל טאָן מײַן אויג אויף דיר; אויב אָבער עס איז שלעכט אין דײַנע אויגן צו קומען מיט מיר קיין בבֶל, לאָז עס. זע, דאָס גאַנצע לאַנד ליגט פֿאַר דיר; וווּ עס איז גוט און וווּ עס איז רעכט אין דײַנע אויגן אַהין צו גיין, גיי.

5 און אַז ער האָט אַלץ זיך ניט געוואָלט אומקערן האָט נבוזַרַאדָן געזאָגט: טָא קער זיך אום צו גדַלְיָה דעם זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָפָנען, וואָס דער מלך פון בבֶל האָט אויפֿגעזעצט גדַלְיָהוּ דעם זון פון אַכיקָמען איבערן לאַנד, און אַז ער האָט געלאָזט אונטער אים מענער און ווײַבער אונקנדער, און פון די אָרימע פון לאַנד, פון די וואָס זײַנען ניט פֿאַרטריבן געווָארן קיין בבֶל;

8 און זיי זײַנען געקומען צו גדַלְיָהוּ קיין מִצפָּה: יִשמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהוּ, און יוֹחָנָן און יוֹנָתָן די זין פון קָרֵחַ, און שְׂרָיָה דער זון פון תַנחוּמֶת, און די זין פון עֵיפַי פון נטוֹפָה, און אײַזַנְיָהוּ דער זון פון דעם מַעֲכָתִי, זיי מיט זייערע מענטשן.

9 און גדַלְיָהוּ דער זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָפָנען האָט געשוואָרן זיי און זייערע מענטשן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מורא האָבן צו דינען די כַּשְׂדִים. זיצט אין לאַנד, און דינט דעם מלך פון בבֶל, און אײַך וועט זײַן גוט.

10 און איך, אָט בלײַב איך אין מִצפָּה צו שטיין פֿאַר די כַּשְׂדִים וואָס וועלן קומען צו אונדז; און איר זאַמלט אײַן ווײַן, און זומעראויבס, און איל, און טוט אַרײַן אין אײַערע כֵּלים, און זיצט אין אײַערע שטעט וואָס איר האָט פֿאַרכאַפט.

11 און אויך אַלע ייִדן וואָס אין מואָב, און צווישן די קינדער פון עַמּוֹן, און אין אֱדוֹם, און די וואָס אין אַלע לענדער, האָבן געהערט אַז דער מלך פון בבֶל האָט געלאָזט אַן איבערבליִב פון יהודה, און אַז ער האָט אויפֿגעזעצט איבער זיי גדַלְיָהוּ דעם זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָפָנען.

12 און אַלע ייִדן האָבן זיך אומגעקערט פון אַלע ערטער וואָס זיי זײַנען פֿאַרשטויסן געווָארן אַהין, און

6 און יִרמְיָהוּ איז געקומען צו גדַלְיָהוּ דעם זון פון אַחיקָמען קיין מִצפָּה. און איז געזעסן מיט אים צווישן דעם פֿאָלק וואָס זײַנען געבליבן אין לאַנד.

7 און אַלע הויפּטלײַט פון חיל וואָס אין פֿעלד, זיי מיט זייערע מענטשן, האָבן געהערט אַז דער מלך פון בבֶל האָט אויפֿגעזעצט גדַלְיָהוּ דעם זון פון אַכיקָמען איבערן לאַנד, און אַז ער האָט געלאָזט אונטער אים מענער און ווײַבער אונקנדער, און פון די אָרימע פון לאַנד, פון די וואָס זײַנען ניט פֿאַרטריבן געווָארן קיין בבֶל;

8 און זיי זײַנען געקומען צו גדַלְיָהוּ קיין מִצפָּה: יִשמָעֵאל דער זון פון נתַנְיָהוּ, און יוֹחָנָן און יוֹנָתָן די זין פון קָרֵחַ, און שְׂרָיָה דער זון פון תַנחוּמֶת, און די זין פון עֵיפַי פון נטוֹפָה, און אײַזַנְיָהוּ דער זון פון דעם מַעֲכָתִי, זיי מיט זייערע מענטשן.

9 און גדַלְיָהוּ דער זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָפָנען האָט געשוואָרן זיי און זייערע מענטשן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט מורא האָבן צו דינען די כַּשְׂדִים. זיצט אין לאַנד, און דינט דעם מלך פון בבֶל, און אײַך וועט זײַן גוט.

10 און איך, אָט בלײַב איך אין מִצפָּה צו שטיין פֿאַר די כַּשְׂדִים וואָס וועלן קומען צו אונדז; און איר זאַמלט אײַן ווײַן, און זומעראויבס, און איל, און טוט אַרײַן אין אײַערע כֵּלים, און זיצט אין אײַערע שטעט וואָס איר האָט פֿאַרכאַפט.

11 און אויך אַלע ייִדן וואָס אין מואָב, און צווישן די קינדער פון עַמּוֹן, און אין אֱדוֹם, און די וואָס אין אַלע לענדער, האָבן געהערט אַז דער מלך פון בבֶל האָט געלאָזט אַן איבערבליִב פון יהודה, און אַז ער האָט אויפֿגעזעצט איבער זיי גדַלְיָהוּ דעם זון פון אַחיקָם דעם זון פון שָפָנען.

12 און אַלע ייִדן האָבן זיך אומגעקערט פון אַלע ערטער וואָס זיי זײַנען פֿאַרשטויסן געווָארן אַהין, און

זיי זײַנען געקומען קיין לאַנד יהודה צו גדַלְיָהוּ קיין מִצְפָּה; און זיי האָבן אײַנגעזאַמלט ווײַן און זומעראויבסט זייער פֿיל.

13 און יוֹחָנָן דער זון פֿון קָרֵחַן, און אַלע הויפּטלײַט פֿון חיל וואָס אויפֿן פֿעלד, זײַנען געקומען צו גדַלְיָהוּ קיין מִצְפָּה,

14 און זיי האָבן צו אים געזאָגט: צי ווייסן ווייסטו אַז בעַלִיס דער מלך פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן האָט געשיקט יִשְׁמָעֵאל דעם זון פֿון נתַנְיָהוּ צו נעמען דיך לעבן? אָבער גדַלְיָהוּ דער זון פֿון אַחִיקָמען האָט זיי ניט געגלויבט.

15 האָט יוֹחָנָן דער זון פֿון קָרֵחַן געזאָגט צו גדַלְיָהוּ אין פֿאַרבאָרגענײש אין מִצְפָּה, אַזוי צו זאָגן: לאָמיך גיין, איך בעט דיך, און איך וועל דערשלאָגן יִשְׁמָעֵאל דעם זון פֿון נתַנְיָהוּ, און קיין מענטש וועט ניט ווײַסן. נאָך וואָס זאָל ער דיר נעמען דאָס לעבן, און גאַנץ יהודה וואָס זײַנען אײַנגעזאַמלט אַרום דיר, וועלן צעשפּרייט ווערן, און דער איבערבלײַב פֿון יהודה וועט אונטערגיין?

16 אָבער גדַלְיָהוּ דער זון פֿון אַחִיקָמען האָט געזאָגט צו יוֹחָנָן דעם זון פֿון קָרֵחַן: זאָלסט ניט טאָן די דאָזיקע זאַך, וואָרום ליגן זאָגסטו אויף יִשְׁמָעֵאל.

41 און עס איז געווען אין זיבעטן חוֹדש, איז געקומען יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָה דעם זון פֿון אֶלִישָׁמָען פֿון קיניגלעכן אָפּשטאַם, און די גרויסע לײַט פֿון דעם מלך, און צען מאַן מיט אים, צו גדַלְיָהוּ דעם זון פֿון אַחִיקָמען קיין מִצְפָּה, און זיי האָבן דאָרטן געעסן ברויט אין איינעם אין מִצְפָּה.

2 איז אויפֿגעשטאַנען יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהוּ, און די צען מאַן וואָס מיט אים, און זיי האָבן געשלאָגן גדַלְיָהוּ דעם זון פֿון אַחִיקָם דעם זון פֿון שָׁפָּנען מיטן שוועכט; און ער האָט אים געטייט – דעם וואָס דער מלך פֿון בבֶל האָט אויפֿגעזעצט אינעם לאַנד.

3 אויך אַלע יִדן וואָס זײַנען געווען מיט אים, מיט גדַלְיָהוּן, אין מִצְפָּה, און די כַּשְׂדִים וואָס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, די מלחמה-לײַט, האָט יִשְׁמָעֵאל דערשלאָגן.

4 און עס איז געווען אויפֿן צווייטן טאָג נאָכן טייטן גדַלְיָהוּן, ווען קיין מענטש האָט נאָך ניט געווּסט,

5 זײַנען אַנגעקומען מענטש פֿון שכֶם, וווּ שִׁילוֹ, און פֿון שומרוֹן, אַכציק מאַן מיט אָפּגעגאָלטע בערד, און צערסיצנע קליידער, ר און שניטן אויפֿן לײַב; מיט שפּײַזאָפּפֿער און ווײַרויך אין זייער האַנט, אויף צו ברענגען אין הויז פֿון גאָט.

6 איז אַרויסגעגאַנגען יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהוּ זיי אַנטקעגן פֿון מִצְפָּה, געגאַנגען און גיינענדיק געווײַנט; און עס איז געווען, ווי ער האָט זיי באַגעגנט, אַזוי האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט צו בדַלְיָהוּ דעם זון פֿון אַחִיקָמען.

7 איז, ווי זיי זײַנען אַרײַנגעקומען אין מיטן שטאָט, אַזוי האָט יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהוּ זיי געשאָכטן אין דער גרוב אַרײַן, ער און די מענטשן וואָס מיט אים.

8 און צען מאַן האָבן זיך געפֿונען צווישן זיי, וואָס האָבן געזאָגט צו יִשְׁמָעֵאל: טייט אונדז ניט וואָרום מיר האָבן, באַהאַלטן אין פֿעלד, ווייץ און גערשטן און אייל און האָניק. האָט ער זיך אָפּגעהאַלטן, און האָט זיי ניט געטייט צווישן זייערע ברידער.

9 און די גרוב וואָס יִשְׁמָעֵאל האָט אַהין אַרײַנגעווארפֿן די טויטע לײַבער פֿון די מענטשן וואָס ער האָט דערשלאָגן לעבן גדַלְיָהוּן, דאָס איז געווען די וואָס דער מלך אָסָא האָט געמאַכט אויס מוֹרא פֿאַר בעֶשׁא דעם מלך פֿון ישׂראל; זי האָט יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהוּ אָנגעפֿילט מיט

דערשלָאָגענע.
10 און יִשְׁמָעֵאל האָט געפֿאַנגען דעם גאַנצן איבערבלייב פֿון פֿאָלק וואָס אין מָצפָּה, די טעכטער פֿון מלך, און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס זײַנען געבליבן אין מִצפָּה, וואָס נבוזַרַאדָן דעם הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל האָט געלאָזן אונטער גדַלְיָהו דעם זון פֿון אַחיקָמען; האָט זיי יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהן געפֿאַנגען, און ער איז אַוועק אַריבערצוגיין צו די קינדער פֿון עַמּוֹן.
11 האָט געהערט יוֹחָנן דער זון פֿון קָרֵחן, און אַלע הויפּטלײַט פֿון חיל וואָס מיט אים, דאָס גאַנצע בייז וואָס יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהן האָט אָפּגעטאָן.
12 און זיי האָבן גענומען אַלע מענער, און זײַנען געגאַנגען מלחמה האַלטן מיט יִשְׁמָעֵאל דעם זון פֿון נתַנְיָהן, און האָבן אים געפֿונען בײַם גרויסן וואַסער וואָס אין גבַעון.
13 און עס איז געווען, ווי דאָס גאַנצע פֿאָלק מיט ישמעאלן האָבן דערזען יוֹחָנן דעם זון פֿון קָרֵחן, און אַלע הויפּטלײַט פֿון חיל מיט אים, אַזוי האָבן זיי זיך דערפֿרייט.
14 און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס יִשְׁמָעֵאל האָט גענומען געפֿאַנגען פֿון מצפּה, האָבן זיך אויסגעדרייט און זיך אומגעקערט, און זײַנען אַוועקגעגאַנגען צו יוֹחָנן דעם זון פֿון קָרֵחן.
15 און יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהן איז אַנטרונען געווארן פֿון יוֹחָנענן, מיט אַכט מאַן, און איז אַוועק צו די קינדער פֿון עמון.
16 און יוֹחָנן דער זון פֿון קָרֵחן, און אַלע הויפּטלײַט פֿון חיל וואָס מיט אים, האָבן גענומען דעם גאַנצן איבערבלייב פֿון דעם פֿאָלק וואָס ער האָט אומגעקערט פֿון יִשְׁמָעֵאל דעם זון פֿון נתַנְיָהן, פֿון מצפּה, נאָכדעם ווי ישנער האָט דערשלאָגן גדליה דעם זון פֿון אַחיקמען – די מענער די מלחמה-לײַט, און דיוו איבער, און די קינדער, און די הויפֿדינער, וואָס ער האָט אומגעקערט פֿון גבַעון;
17 און זיי זײַנען געגאַנגען, און זײַנען געזעסן אין גרות-פֿמהם וואָס ביַי בית-לחם, כּדי צו גיין קומען קיין מצרים.
18 פֿון וועגן די כַּשְׂדִים: ווארום זיי האָבן מורה געהאַט פֿאַר זיי, ווײַל יִשְׁמָעֵאל דער זון פֿון נתַנְיָהן האָט דערשלאָגן גדליה דעם זון פֿון אַחיקמען, וואָס דער מלך פֿון בבל האָט אויפֿגעזעצט איבערן לאַנד.

42 און אַלע הויפּטלײַט פֿון חיל, און יוֹחָנן דער זון פֿון קָרֵחן, און יזַנְיָה דער זון פֿון הוֹשַׁעְיָהן, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון קליין ביז גרויס, האָבן געגענט,
2 און האָבן געזאָגט צו יִרְמְיָהו הנבֿיא: זאָל, איך בעט דיך, פֿאַלן אונדזער געבעט פֿאַר דיר, און זיי מתפּלל צו יהוה דײַן גאָט פֿאַר אונדז, פֿאַר דעם דאָזיקן גאַנצן איבערבלייב, ווארום מיר זײַנען פֿון פֿיל געבליבן ווינציק, אַזוי ווי דײַנע אויגן זעען אונדז.
3 און זאָל יהוה דײַן גאָט אונדז זאָגן דעם וועג וואָס מיר זאָלן אויף אים גיין, און די זאַך וואָס מיר זאָלן טאָן.
4 האָט יִרְמְיָהו הנבֿיא צו זיי געזאָגט: איך האָב געהערט; אָט בין איך מתפּלל צו יהוה אײַער גאָט, אַזוי ווי אײַערע ווערטער; און עס וועט זײַן, איטלעך וואָרט וואָס יהוה וועט אײַך ענטפֿערן, וועל איך אײַך דערציילן; איך וועל ניט פֿאַרמײַדן פֿון אײַך אַ וואָרט.
5 האָבן זיי געזאָגט צו יִרְמְיָהון: זאָל יהוה זײַן אַן אמתער און באַגלויבטער עדות אַקעגן אונדז, אויב ניט אַזוי ווי איטלעך וואָרט מיט וואָס יהוה דײַן גאָט וועט דיך שיקן צו אונדז, אַזוי וועלן מיר טאָן.

6 סַיִ גוט און סַיִ שלעכט וועלן מיר
צוהערן צו דעם קָול פֿון יהוה אונדזער
גאָט, וואָס מיר שיקן דיך צו אים; כּדי
אונדז זאָל גוט זײַן, אַז מיר וועלנדם
צוהערן צו דעם קָול פֿון יהוה אונדזער
גאָט.
7 און עס איז געווען צום סָוף פֿון צען
טעג, איז דאָס ווָארט פֿון גאָט געווען
צו ירמְיָהון.
8 און ער האָט געפֿוֹפֿן יוֹחָנָן דעם זון
פֿון קָרֵחן, און אַלע הויפּטלײַט פֿון כָּל
וואָס מיט אים, און דאָס גאַנצע פֿאָלק
אופֿן קליין ביז גרויס.
9 און ער האָט צו זיי געזאָגט:אַזוי
האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון
ישׂראל, וואָס איר האָט מיך צו אים
געשיקט, צו מאַכן פֿאַלן אײַער געבעט
פֿאַר אים:
10 אויב בלײַבן וועט איר בלײַבן
אין דעם דאָזיקן לאַנד וועל איך אײַך
אויפֿבויען און ניט צעשטערן, און וועל
אײַך אײַנפֿלאַנצן און ניט אויסרײַסן,
וואָרום איך האָב חרטה אויף דעם בייז
וואָס איך האָב אײַך געטאָן.
11 איר זאָלט ניט מורא האָבן פֿאַר
דעם מלך פֿון בבֶל, וואָס איר האָט
מורא פֿאַר אים; איר זאָלט ניט מורא
האָבן פֿאַר אים, זאָגט גאָט, וואָרום
איך בין מיט אײַך, אײַך צו העלפֿן, און
אײַך מציל צו זײַן פֿון זײַן האַנט.
12 און איך וועל אײַך געבן
דערבאַרימונג, און ער וועט אײַך
דערבאַרימען, אונזו עט אײַך אומקערן
אויף אײַער ערד.
13 אויב אָבער איר זאָגט: מיִאָר
וועלן ניט בלײַבן אין דעם דאָזיקן לאַנד
– ניט צוצוהערן צו דעם קָול פֿון יהוה
אײַער גאָט,
14 אַזוי צו זאָגן: ניין, נײַערט קיין
לאַנד מְצַרַיִם וועלן מיר גיין, ווו מיר
וועלן ניט זען קיין מלחמה, און ניט
הערן דעם קָול פֿון אַ שופֿר, און מיר
וועלן ניט הונגערן נאָך ברויט; און
דאָרטן וועלן מיר ווויינען –
15 טאָ אַצונד הערט דרום דאָס וואָרט
פֿון גאָט, איר איבערבלײַב פֿון יהודה:
אַזוי האָט געזאָגט יהוה צבָאוֹת,
דער גאָט פֿון ישׂראל: אויב קערן וועט
איר קערן אײַער פּנים צו קומען קיין
מְצַרַיִם, און איר וועט קומען ווויינען
דאָרטן,
16 איז, די שוווערד וואָס איר האָט
מורא פֿאַר איר, וועט אײַך דאָרטן
דערגרייכן אין לאַנד מְצַרַיִם, און דער
הונגער וואָס איר האגהט זיך וועטן
אים, וועט אײַך אָניאָגן דאָרטן אין
מְצַרַיִם, און דאָרטן וועט איר שטאַרבן.
17 און געשען וועט מיט אַלע
מענטשן וואָס האָבן געקערט זייער
פּנים צו קומען קיין מְצַרַיִם, צו ווויינען
דאָרטן, אַז זיי וועלן שטאַרבן און דער
שוווערד, פֿונעם הונגער, און פֿון דער
פּעסט, און פֿון זיי וועט ניט זײַן אַ
געבליבענער אָדער אַנטרונענער, פֿון
וועגן דעם בייז וואָס איך ברענג אויף
זיי.
18 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה
פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל:
אַזוי ווי מײַן כּעס און מײַן גרימצאָרן
איז אויסגעגאָסן געוואָרן אויף די
באַווויינער פֿון ירושָלַיִם, אַזוי וועט
אויסגעגאָסן וועדן מײַן גרימצאָרן אויף
אײַך, וועָן איר קומט קיין מְצַרַיִם, און
איר וועט זײַן פֿאַר אַ פֿלוך, און פֿאַר
אַ שרעק, און פֿאַר אַ קללה, און פֿאַר
אַ שאַנד; און איר וועט מער ניט אָנזען
דעם דאָזיקן אָרט.
19 גאָט האָט אָנגעזאָגט וועגן אײַך,
איר איבערבלײַב פֿון יהודה: איר זאָלט
ניט גיין קיין מְצַרַיִם; וויסן זאָלט איר
וויסן זײַן אַז איך האָב אײַך הײַנט
געווָארנט.
20 וואָרום איר האָט אָן אָפּנאַר
באַגאַנגען אָקעגן אײַער זעל, וועָן איר
האָט מיך געשיקט צו יהוה אײַער גאָט,
אַזוי צו זאָגן: זײַ מתפּלל פֿאַר אונדז צו
יהוה אונדזער גאָט, און אַזוי ווי אַלץ
וואָס יהוה אונדזער גאָט וועט הייסן,

אַזוי זאָג אונדז, און מיר וועלן טאָן.
21 און איך האָב אײַך הײַנט געזאָגט,
אָבער איר הערט ניט צו דעם קָול פֿון
יהוה אײַער גאָט, און צו אַלץ מיט וואָס
ער האָט מיך געשיקט צו אײַך.
22 און זצונד וויסן זאָלט איר וויסן
זײַן, אַז פֿון שוועָרד, פֿון הונגער, און
פֿון פּעסט וועט איר שטאַרבן אין דעם
אָרט וואָס איר ווילט קומען ווינען
דאָרטן.

43 און עס איז געווען, ווי ירמְיָהו
האָט געענדיקט רעדן צום
גאַנצן פֿאָלק אַלע וועָרטער פֿון יהוה
זייער גאָט, מיט וואָס יהוה זייער
גאָט האָט אים געשיקט צו זיי, אַלץ
דידאָזיקלע וועָרטער,
2 אַזוי האָט ערעדט עזַרְיָה דער
זון פֿון הוֹשַׁעְיָהו, און יוֹחָנָן דער זון
פֿון קָרֵחן, און אַלע מוטוויליקע לײַט,
זאָגנדיק צו ירְמְיָהו: ליגן זאָגסטו!
ניט יהוה אונדזער גאָט האָט דיך
געשיקט זאָגט: איר זאָלט ניט קומען
קיין מִצרַיִם צו ווינען דאָרטן;
3 נײַערט ברוך דער זון פֿון נֵרְיָהו
רעדט דיך אָן אויף אונדז, כדי אונדז
איבערצוגעבן אין דער האַנט פֿון די
כַּשְׂדִּים אונדז צו טייטן, אָדער אונדז צו
פֿאַרטרײַבן קיין בבֶל.
4 און יוֹחָנָן דער זון פֿון קָרֵחן, און
אַלע הויפּטלײַט פֿון כָּל, און דאָס גאַנצע
פֿאָלק, האָבן ניט צוגעהערט צו דעם
קָול פֿון גאָט, צו בלײַבן אין לאַנד
יהודה.
5 און יוֹחָנָן דער זון פֿון קָרֵחן, און
אַלע הויפּטלײַט פֿון חיל, האָבן געגומען
דעם גאַנצן אירבערבלײַב פֿון יהודה
וואָס האָבן זיך אומגעקערט פֿון אַלע
פֿעלקער וואָס זיי זײַנען פֿאַרשטרויסן
געווָארן אַהין, כדי צו ווינען אין לאַנד
יהודה:
6 די מענער, און די ווײַבער, און די
קינדער, און דעם מלכס טעכטער, און
אַלע נפֿשות וואָס נבוזַראַדָן דער הויפּט

פֿון דעם לײַב-חיל האָט געלאָזט מיט
גדַלְיָהו דעם זון פֿון אַחִיקָם דעם זון פֿון
שָׁפָּנען, און יִרמְיָהו הנבֿיאן, און ברוך
דעם זון פֿון נֵרְיָהון;
7 און זיי זײַנען געקומען קיין
לאַנד מִצרַיִם; ווָארום זיי האָבן ניט
צוגעהערט צו דעם קָול פֿון גאָט; און
זיי זײַנען געקומען ביז תַּחפַּנְחֵס.
8 און דאָס ווָארט פֿון גאָט איז געווען
צו יִרמְיָהון אין תַּחפַּנְחֵס, אַזוי צו זאָגן:
9 נעם מיט דיין האַנט גרויסע
שטיינער, און זאָלסט זיי באַהאַלטן אין
וואַפּנע, אין דעם ציגלפֿלאַסטער וואָס
בײַם אײַנגאַנג פֿון פַּרעהס הויז אין
תַּחפַּנְחֵס, פֿאַר די אויגן פֿון די מענער
פֿון יהודה;
10 מאון זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי
האָט געזאָגט יהוה פֿון צְבָאוֹת, דער
גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך שיק און
וועל נעמען נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון
בבֶל, מײַן קנעכט, און איך וועל שטעלן
זײַן טראָן איבער די דאָזיקע שטיינער
וואָס איך האָב באַהאַלטן, אוֹאן ער
וועט אויסשפּרײַטן זײַן פּראַכטגעצעלט
איבער זיי.
11 און ער וועט קומען, און וועט
שלאָגן דאָס לאַנד מִצרַיִם; וועמען
צום טויט צום טויט, און וועמען צו
צום שׁבֿיות שׁבֿיות, און וועמען צו
צעצאָנגענשאַפֿט צו געפֿאַנגענשאַפֿט,
און וועמען צום שווערד צום שווערד.
12 און איך וועל אָנצינדן אַ פֿײַער אין
די הײַזער פֿון די געטער פֿון מִצרַיִם;
און ער וועט זיי פֿאַרברענען, אָדער
זיי נעמען געפֿאַנגען; און ער וועט
צונויפֿוויקלען דאָס לאַנד מִצרַיִם, ווי אַ
פֿאַסטוך וויקלט צונויף זײַן בגד; און ער
וועט אַרויס פֿון דאָרטן בשלום.
13 און ער וועט צעברעכן די
זײַלשטיינער פֿון בית-שֶׁמֶש וואָס
אין לאַנד מִצרַיִם; און די הײַזער
פֿון די געטער פֿון מִצרַיִם וועט ער
פֿאַרברענען אין פֿײַער.

44 דאָס ווָאָרט פֿון גאָט ווָאָס איז געווען צו יִרמְיָהוּ וועגן אַלע יידן ווָאָס זײַנען געזעסן אין לאַנד מִצרַיִם, די ווָאָס זײַנען געזעסן אין מִגדוֹל, און אין תַּחפַּנְחֵס, און אין נוֹף, און אין לאַנד פַּתרוֹס, אַזוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: איר האָט געזען דאָס גאַנצע בייז ווָאָס איך האָב געברַאכט אויף ירוּשָלַיִם, און אויף אַלע שטעט פֿון יהודה; און אָט זײַנען זיי אַ וויסטעניש הײַנט איקן טאָג, און קײנער ווויינט ניט אין זיי;
3 פֿון וועגן זייער בייז ווָאָס זיי האָבן געטאָן, מיך צו דערצערנען, צו גיין רײַכערן און דינען צו פֿרעמדע געטער ווָאָס ניט זיי האָבן זיי געקענט, ניט איר, און ניט אײַערע עלטערן.
4 און איך האָב צו אײַך געשיקט אַלע מײַנע קנעכט די נבִיאים, נאָכאַנאַנד און נאָכאַנאַנד גע, שיקט, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט טאָן די דאָזיקע אומווערדיקע זאַך ווָאָס איך האָב פֿײַנט.
5 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט שלעכטקייט, ניט צו רײַכערן צו פֿרעמדע געטער.
6 און מײַן גרימצאָרן און מײַן כּעס איז אויסגעגאָסן געווָארן, און נאָט געברענט אין די שטעט פֿון יהודה, און אין די גאַסן פֿון ירוּשָלַיִם, און זיי זײַנען געווָארן אַ חורבן, אַ וויסטעניש, אַזוי ווי ניינטיקן טאָג.
7 און אַצונד האָט אַזוי געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: צוווָאָס טוט איר אײַך אַליין אַ גרויסע רעה, מע זאָל אײַך פֿאַרשניידן מאַן און וויב, קינד און ברוסטקינד, פֿון צווישן יהודה, אוך ניט צו לאָזן אַן איבערבלײַב?
8 מיך צו דערצערנען מיט די ווערק פֿון אײַערע הענט, צו רײַכערן צו פֿרעמדע געטער אין לאַנד מִצרַיִם, ווו איר זײַט געקומען ווויינען, כּדי מע זאָל אײַך פֿאַרשניידן, און כּדי איר זאָלט ווערן אַ קללה און פֿאַר אַ שאַנד צווישן אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד.
9 האָט איר פֿאַרגעסן די שלעכטקייטן פֿון אײַערע עלטערן, און די שלעכטקייטן פֿון די מלכים פֿון יהודה, און די שלעכטקייטן פֿון זייערע ווײַבער, און אײַערע שלעכטקייטן, און די שלעכטקייטן פֿון אײַערע ווײַבער, וואָס זיי האָבן געטאָן אין לאַנד יהודה, און אין די גאַסן פֿון ירוּשָלַיִם?
10 זיי זײַנען ניט אונטערטעניק געווָארן ביז אויף הײַנטיקן טאָג, און זיי האָבן ניט מוֹרא געהאַט, און זײַנען ניט געגאַנגען אין מײַן תּוֹרה און אין מײַנע געזעצן וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר אײַך און פֿאַר אײַערע עלטערן.
11 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זעט, איך קער מײַן פּנים אויף אײַך צום ביזן, און צו פֿאַרשניידן גאַנץ יהודה.
12 און איך וועל נעמען דעם איבערבלײַב פֿון יהודה וואָס האָבן געקערט זייער פּנים צו קומען קיין לאַנד מִצרַיִם צו ווויינען דאָרטן, און אַלע וועלן פֿאַרלעזט ווערן; אין לאַנד מִצרַיִם וועלן זיי פֿאַלן; פֿון שוווערד, פֿון הונגער, וועלן זיי פֿאַרלעזט ווערן; פֿון קליין ביז גרויס, פֿון שוווערד און פֿון הונגער וועלן זיי שטאַרבן; און זיי וועלן זײַן פֿאַר אַ פֿלוך, און פֿאַר אַ שרעק, און פֿאַר אַ קללה, און פֿאַר אַ שאַנד.
13 און איך וועל זיך אָפּערעכענען מיט די וואָס זיצן אין לאַנד מִצרַיִם, ווי איך האָב זיך אָפּגערעכענט מיט ירוּשָלַיִם, מיט שוווערד, מיט הונגער, און מיט פּעסט.
14 און פֿון דעם רעשט פֿון יהודה וואָס קומען קיין לאַנד מִצרַיִם צו ווויינען דאָרטן, וועט ניט זײַן אַ געבליבענער אָדער אַנטרונעגער זיך אומצוקערן קיין לאַנד יהודה, וואָס

זייער האַרץ ציט זיי זיך ווידער צו באַזעצן דאָרטן; וואָרום זיי וועלן זיך ניט אומקערן, צו מאָל ווי אַנטרונענע.
15 האָבן געוענטפֿערט ירמיָהון אַלע מענער וואָס האָבן געווּסט אַז זייער ווײַבער רײַכערן צו פֿרעמדע געטער, און אַלע ווײַבער וואָס זײַנען געשטאַנען אַרום, אַ גרויס געזעמל, און דאָס גענצע פֿאָלק וואָס זײַנען געזעסן אין לאַנד מִצרַיִם, אין פַּתרוֹס, אַזוי צו זאָגן:
16 דאָס וואָרט וואָס דו האָסט געריידט צו אימענדז אין נאָמען פֿון גאָט, הערן מיר דיר ניט צו.
17 נײַערט טאָן וועלן מיר טאָן איטלעך וואָרט וואָס איז אַרויס פֿון אונדזער מויל, צו רײַכערן צו דער מלכּה פֿון הימל, און גיסן צו איר גיסאָפֿוואָר, אַזוי ווי איר האָבן געטאָן, מיר און אונדזערע עלטערן, אונדזערע מלכים און אונדזערע האַרן, אין די שטעט פֿון יהודה, און אין די גאַסן פֿון ירושָלַיִם; און מיר האָבן געהאַט ברויט צו זאָט, און אונדז איז געווען גוט, און שלעכטס האָבן מיר ניט אָנגעזען.
18 און פֿון זינט מיר האָבן אויפֿגעהערט רײַכערן צו דער מלכּה פֿון הימל, און גיסן צו איר גיסאָפֿפֿער, זײַנען מיר געמינערט פֿון אַלץ, און פֿון שוווערד און פֿון הונגער ווערן מיר פֿאַרלעמדט.
19 און אַז מיר האָבן גערייכערט צו דער מלכּה פֿון הימל, און געגאָסן צו איר גיסאָפֿפֿער, האָבן מיר דען אָן אונדזערע מאַנען איר געמאַכט קוכנס אין איר געשטאַלט, און געגאָסן צו איר גיסאָפֿפֿער?
20 האָט ירמיָהו געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק – צו די מענער און צו די ווײַבער צו דעם גאַנצן פֿאָלק וואָס האָבן אים געגעבן אַן ענטפֿער – אַזוי צו זאָגן:
21 פֿאַר וואָר, די רײַכערונג וואָס איר האָט גערייכערט אין די שטעט פֿון יהודה, און אין די גאַסן פֿון ירושָלַיִם, איר און אייערע עלטערן, אייערע מלכים און אייערע האַרן, און דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד, דעראָן האָט גאָט געדאַכט, און עס איז אים אַרויפֿגעקומען אויפֿן זינען;
22 און גאָט האָט מער ניט געקענט פֿאַרטראָגן, פֿון וועגן אייערע בייזע מעשׂים, פֿון וועגן די אומווערדיקייטן וואָס איר האָט געטאָן, און אייער לאַנד איז געוואָרן פֿאַר אַ וויסטעניש, און פֿאַר אַ שרעק, און פֿאַר אַ קללה, אָן אַ באַווינער, אַזוי ווי היינטיקן טאָג.
23 ווײַל איר האָט געריכערט, און ווײַל איר האָט געזינדיקט צו גאָט, און האָט ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון גאָט, און אין זײַן תּורה און אין זײַנען געזעצן און אין זײַנע אָנזאָגן זײַט איר ניט געגאַנגען, דרום האָט אײַך געטראָפֿן דאָס דאָזיקע בייז, אַזוי ווי היינטיקן טאָג.
24 און ירמיָהו האָט געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק, און צו אַלע ווײַבער: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, איר גאַנץ יהודה וואָס אין לאַנד מִצרַיִם.
25 אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: איר און אייערע ווײַבער האָט אי געערעט מיט אייער מויל, אי מיט אייערע הענט דערפֿילט, אַזוי צו זאָגן: "טאָן וועלן מיר טאָן אונדזערע נדרים וואָס מיר האָבן אַ נדר געטאָן, צו רײַכערן צו דער מלכּה פֿון הימל, און צו גיסן צו איר גיסאָפֿפֿער"; מקיים מוזט איר מקיים זײַן אייערע נדרים, און טאָן מוזט איר טאָן אייערע נדרים!
26 דרום הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, איר גאַנץ יהודה וואָס זיצט אין לאַנד מִצרַיִם, אָט שוואר איך בײַ מײַן גרויסן נאָמען, זאָגט גאָט, אויב מײַן נאָמען וועט מער נערופֿן וועלן פֿון דעם מויל פֿון אַ שום מענטשן פֿון יהודה איאן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, וואָס זאָל זאָגן: אַזוי ווי גאָט יהוה לעבט!

27 זע, איך פֿאַס-אויף אויף זיי צום בייזן און ניט צום גוטן; און אומקומען וועלן אַלע מענער פֿון יהודה וואָס אין לאַנד מִצרַיִם פֿון שוועבעד און פֿון הונגער, ביז זיי וועלן פֿאַרלעשנדט ווערן.

28 און אַנטרונענע פֿון שוועבעד וועלן זיך אומקערן פֿון לאַנד מִצרַיִם קיין לאַנד יהודה, געציילטע מענטשן; און וויסן וועט דער גאַנצער איבערבלײַב פֿון יהודה וואָס זײַנען געקומען קיין לאַנד מִצרַיִם צו ווינען דאָרטן, וועמעס וואָרט וועט מקוים ווערן, מײַנס אָדער זייערס.

29 און דאָס איז אײַך אַ צייכן, זאָגט גאָט, אַז איך רעכן זיך אָפּ מיט אײַך אין דעם דאָזיקן אָרט, כּדי איר זאָלט וויסן אַז מקוים וועלן מקוים ווערן מײַנע ווערטער אויף אײַך צום בייזן;

30 אַזוי זאָגט גאָט געזאָגט: זע, איך גיב איבער פַּרעה-כָּפֿרע דעם מלך פֿון מִצרַיִם אין דער האַנט פֿון זײַנע פֿײַנט, און אין דער האַנט פֿון די וואָס זוכן זײַן לעבן, ווי איך האָב איבערגעגעבן צִדקִיהו דעם מלך פֿון יהודה אין דער האַנט פֿון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בבֶל, זײַן פֿײַנט און דער וואָס האָט געזוכט זײַן לעבן.

45 דאָס וואָרט וואָס יִרמְיָהו הנבֿיא האָט געredעט צו ברוך דעם זון פֿון נֵרִיָהו, וועו ער האָט אויפֿגעשריבן די דאָזיקע ווערטער אויף אַ בוך פֿון יִרמְיָהוס מויל, אין פֿירטן יאָר פֿון יהוֹיָקִים דעם זון פֿון יאֹשִיָהו, דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל וועגן דיר, ברוך:

3 האָסט געזאָגט: אָ וויי איז מיר! וואָרום גאָט האָט געמערט קומער אויף מײַן וויטיקָן; איך בין מיד פֿון מײַן זיפֿצן, און געפֿין ניט קיין רו.

4 אַזוי זאָלסט זאָגן צו אים: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, וואָס איך האָב געבויט צעשטער איך, און וואָס איך האָב געפֿלאַנצט ריס איך אויס; און אַזוי איז דאָס אין גאַנצן לאַנד.

5 און דו פֿאַרלאַנגסט דיר גרויסע זאַכן? זאָלסט ניט פֿאַרלאַנגען. וואָרום זע, איך ברענג אַן אומגליק אויף אַלע לײַבער, זאָגט גאָט; אָבער דיר וועל איך געבן דײַן נפֿש צום געווינס, אין אַלע ערטער וואָס דו וועסט גיין אַהין.

46 וואָס דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געוועזן צו יִרמְיָהו הנבֿיא אויף די פֿעלקער.

2 אויף מִצרַיִם: אויף דעם חיל פֿון פַּרעה-נכֹו דעם מלך פֿון מִצרַיִם, וואָס איז געווען בײַם טײַך פּרָת אין כַּרכמיש, וואָס נבוכַדרֶאצַר דער מלך פֿון בבֶל האָט געשלאָגן אין פֿירטן יאָר פֿון יהוֹיָקִים דעם זון פֿון יאֹשִיָהו, דעם מלך פֿון יהודה.

3 בריַיט אָן פֿאַנצער און שֵׁלד, און גענענט אויף מלחמה!

4 שפּאַנט די פֿערד, און זעצט זיך אַרויף, איר רײַטער, און שטעלט זיך אויס אין די קיווערס; שלײַפֿט די שפּיזן, טוט אָן די וואָנפּנקלייַדער!

5 פֿאַר וואָס זע איך זיי דערשראָקענע אָפּטרעטן אַהינטער? און זייערע גיבוֹרים ווערן צעקלאַפּט, און לויפֿן אין געלאַף, און קערן זיך ניט אום; אַ שרעק רונד אַרום, זאָגט גאָט.

6 דער פֿלינקער קען ניט אַנטלויפֿן, און דער גיבור קען ניט אַנטרונען ווערן; אין צפֿון בײַם ברעג פֿון טײַך פּרָת ווערן זיי געשטרויכלט און פֿאַלן.

7 ווער איז דער וואָס גייט אויף ווי דער נילוס, וואָס ווי שטראָמען שטורעמען זײַנע וואַסער?

8 מִצרַיִם גייט אויף ווי דער נילוס, און ווי שטראָמען שטורעמען די וואַסערן; און ער זאָגט: איך וועל אויפֿגיין, איך וועל באַדעקן די ערד, איך וועל אונטערברענגען די שטאָט

און די ווויינער אין איר.
9 שפּרינגט אויף, איר פֿערד, אָ אוין ווילדעוועט, איר רײַטווועגן, און זאָלן אַר אויסגיין די גיבּוֹרים, כּוש און פּוט וואָס האַלטן אַ שֶׁלְד, און די לודים וואָס האַלטן – שפּאַנען אַ בויגן.
10 און יענער טאָג וועט זײַן בײַ יהוה דער גאָט פֿון צבָאוֹת אַ טאָג פֿון נקמה זיך נוֹקם צו זײַן אָן זײַנע פֿײַנט; און עסן וועט די שוערד און זיך זעטן, און זיך אָנטרינקען מיט זייער בלוט; וואָרום אַ שלאַכטונג איז בײַ יהוה דעם גאָט פֿון צבָאוֹת אין צפֿון-לאַנד בײַם טײַך פֿרָת.
11 גיי אַרויף קיין גָלְעָד, און נעם באַלזאַם, יונגפֿרוי טאָכטער מִצרַיִם; אונזיסט האָסטו רפֿואות געמערט, ניטאָ קיין ענטפֿונג פֿאַר דיר.
12 געהערט האָבן די פֿעלקער דײַן שאַנד, און מיט דײַן געשריי איז פֿול די ערד; וואָרום אַ גיבור אָן אַ גיבור האָט געשטרויכלט, אין איינעם געפֿאַלן זײַנען זיי בײדע.
13 דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט געריידט צו ירמיָהו הנבֿיא וועגן דעם קומען פֿון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בבֶל צו שלאָגן מִצרַיִם.
14 זאָגט אָן אין מִצרַיִם, און מאַכט הערן אין מִגדוֹל, און מאַכט הערן אין נוֹף און תַּחפַּנחֵס; זאָגט: שטעל זיך און בריייט דיך אָן, וואָרום די שוערד פֿאַרצערט רונד אַרום דיר.
15 פֿאַר וואָס איז דײַן שטאַרקער אַנדערגעוואָרפֿן געוואָרן? ער איז ניט באַשטאַנען, וואָרום גאָט האָט אים געשטויסן.
16 ער האָט געמערט די געשטרויכלטע; יאָ, איינער אויפֿן אַנדערן זײַנען זיי געפֿאַלן, און זיי האָבן געזאָגט: שטייט אויף, און לאַמיר זיך אומקערן צו אונדזער פֿאָלק, און צום לאַנד פֿון אונדזער געבורט, פֿון ווען דער שוערד וואָס פֿאַרטיליקט.
17 זיי האָבן דאָרטן געשרופֿן: פַּרעה דער מלך פֿון מִצרַיִם איז בלויז טומל; ער האָט געלאָזט די צייט אַריבערגיין.
18 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט דער קיניג – יהוה פֿון צבָאוֹת איז זײַן נאָמען, אַז ווי תָּבוֹר צווישן די בערג, און ווי כַּרמֶל בײַם אים, וועט ער קומען.
19 מאַך דיר וואַנדער-כֶּלים, טאָכטער באַוווינענערין פֿון מִצרַיִם; וואָרום נוף וועט צו וויסט ווערן, און חרב זײַן אָן אַ באַוווינער.
20 אַ ווונדערשיין קאַלב איז מִצרַיִם, אָבער די שטעכפֿליג פֿון צפֿון איז געקומען, געקומען.
21 אַפֿילו אירע געדונגענע קריגסלײַט אין איר זיינען ווי קעלבער געשטאָפּטע, וואָרום זיי אויך האָבן זיך אומגעקערט, זיי זײַנען אַנטלאָפֿן אין איינעם, זיי זײַנען ניט באַשטאַנען; וואָרום דער טאָג פֿון זייער בראָך איז געקומען אויף זיי, די צייט פֿון זייער רעכנשאַפֿט.
22 איר קָול גייט ווי פֿון אַ שלאַנג, אַ וואָרום מיט חיל גייט מען, און מיט העק קומט מען אויף איר, אַזוי ווי האָלצשעקער.
23 זיי האָקן אויס איר וואַלד, זאָגט גאָט, ווי ער איז ניט צו דערפֿאָרשן; וואָרום מער ווי היישעריקן זײַנען זיי, און ניטאָ קיין צאָל צו זיי.
24 געווואָרן צו שאַנד איז די טאָכטער מיצרקיִם, געגעבן אין דער האַנט פֿון דעם פֿאָלק פֿון צפֿון.
25 געזאָגט האָט יהוה פֿון צבמאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך רעכן זיך אָפּ מיט אָמוֹן פֿון נוֹא, און מיט פַּרעהן, און מיט מִצרַיִם, און מיט אירע געטער, און מיט אירע מלכים; אי מיט פּקרעה אין מיט די וואָס פֿאַרזיכערן זיך אויף אים.
26 און איך וועל זיי געבן אין דער האַנט פֿון די וואָס זוכן זייער לעבן, און אין דער האַנט פֿון נבוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בבֶל, און אין דער האַנט פֿון

איזינע קנעכט; און דער נאָך וועט זי באַווויינט ווערן, אַזוי ווי אין די טעג פֿון אַ מאָל, זאָגט גאָט.

27 אָבער דו זאָלסט ניט מורא האָבן, מײַן קנעכט יעקב, און זאָלסט ניט אַנגסטן, ישׂראל, ווארום זע, איך העלף דיך פֿון דער ווײַט, און דײַן זאָמען פֿון לאַנד פֿון זייער געפֿאַנגנשאַפֿט; און יעקב וועט ניט שרעקן.

28 דו זאָלסט ניט מורא האָבן, מײַן קנעכט יעקב, זאָגט גאָט, ווארום איך בין מיט דיר. ווארום איך וועל מאַכן אַ פֿאַרלענדיגונג פֿון אַלע פֿעלקער וואָס איך האָב דיך פֿאַרשטויסן אַהין, אָבער פֿון דיר וועל איך קיין פֿאַרלענדונג ניט מכן; און איך וועל דיך שטראָפֿן לויט געראַכטיקייט, אָבער פֿאַרטיליקן וועל איך דיך ניט פֿאַרטיליקן.

47 וואָס דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו ירמיָהו הנבֿיא אויף די פֿלשתּים, איידער פַּרעה האָט געשלאָגן עזּה.

2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, וואַסער גייען אויף פֿון צפֿון, און וועלן ווערן אַ פֿלייציקער טײַך, און פֿאַרפֿלייצן דאָס לאַנד און איר פֿולקייט, די שטאָט און די ווינער אין איר; און שרײַען וועלן די מענטשן, און יאָמערן וועלן אַלע ווינער פֿון לאַנד.

3 איבער דעם טריטגעפֿידער פֿון די קלויען פֿון זײַנע אָגערס, איבער דעם רַעש פֿון זײַנע רײַטוועגן, דעם טומל פֿון זײַנע רעדער, קערן זיך עלטערן ניט צו קינדער, פֿון אָפּהאַנטיקייט.

4 פֿון וועגן דעם טאָג וואָס קומט צו פֿאַרווויסטן אַלע פֿלשתּים, צו פֿאַרשניידן פֿון צור און פֿון צידון איטלעך געבליבענעם העלפֿער; ווארום גאָט טוט פֿאַרווויסטן די פֿלשתּים, דעם רעשט פֿון אינדזל כַּפתּור.

5 געקומען איז אַ פֿליכעניש אויף עזּה פֿאַרשניטן געוואָרן איז אַשקלון, דער רעשט פֿון זייער טאָל. ביז וואַנען וועסטו זיך דעם לײַב שנײַדן?

6 ווייַ, דו שוווערד פֿון גאָט, ווײַז ווי לאַנג נאָך וועסטו ניט דוען? ווער אײַנגעטאָן אין דײַן שייד, באַרו זיך און ווער שטיל.

7 ווי קענסטו זײַן רואיק? אַז גאָט האָט איר באַפֿוילן; אויף אַשקלון און אויפֿן באָרטן פֿון אים, אַהין האָט ער זי באַשערט.

48 אויף מואבֿ. אַזוי האָט געזאָגט יהוה פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל: ווייַ צו נבו, ווארום זי איז פֿאַרוויסט; צו שאַנד, באַצווונגען, איז קריַתים, צו שאַנד און צעבראָכן איז משׂגָב.

2 ניטאָ מער דער לויב פֿון מואבֿ, אין חשבון האָט מען באַקלערט בייַ אויף איר: קומט, און לאָמיר זי פֿאַרשניידן פֿון צו זײַן אַ פֿאָלק! דו אויך, מַדמַן, וועסט שטיל ווערבן, עף דיר וועט נאָכגיין די שוווערד.

3 אַ קול פֿון געשריי פֿון כֹּרוֹנַיִם, אַ פֿאַרוויסטונג און אַ בראָך אַ גרויסער.

4 צעבראָכן געוואָרן איז מואבֿ, אירע יונגע לאָזן הערן אַ געשריי.

5 וואָרום דעם אויפֿגאַנג פֿון לוכית גייט מען אַר אויף מיט געווין אויף געווין; וואָרום דעם אויפֿגאַנג פֿון לוכית גייט מען אַרויף מיט געווין אויף געווין; וואָרום אויף דעם אַראָפּגאַנג פֿון כורוֹנַיִם הערט מען אַן אַנגסטגעשריי פֿון ברעך.

6 אַנטלויפֿט, ראַטעוועט אײַער נפֿש, און זײַט ווי אַ טאַמאַריסק אין דער מדבר.

7 וואָרום ווײַל דו האָסט זיך פֿאַרזיכערט אויף דײַנע אויפֿטוען און אויף דײַנע אוצרות, וועסט דו אויך באַצווונגען ווערן; און כּמוש וועט אין גלות אַוועק, זײַנע פריסטער און זײַנע האַרן אין איינעם.

8 און אַ פֿאַרוויסטער וועט קומען
אויף איטלעכער שטאָט, און קיין
שטאָט וועט ניט אַנטרונען ווערן;
און אונטערגיין וועט דער טאָל, און
פֿאַרטיליקט ווערן וועט דער פֿלוין,
אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט.
9 גיט פֿליגלען צו מואבֿ, ווָאַרום
פֿליען אַוועקפֿליען וועט זי; און אירע
שטעט וועלן צו וויסט ווערן, אָן אַ
באַווינער אין זיי.
10 פֿאַרשאָלטן דער ווָאס טוט
אָפּגעלאָזט די אַרבעט פֿון גאָט, און
פֿאַרשאָלטן דער ווָאס פֿאַרמיידט זיין
שוואַרד פֿון בלוט!
11 רואיק געווען איז מואבֿ פֿון זיין
יוגנט אָן, און אָפּגעזעצט איז ער אויף
זיינע הייוון, און ניט איבערגעליידיקט
געווָאָרן פֿון כּלי אין כּלי, און אין גלות
איז ער ניט געגאַנגען; דערפֿאַר האָט
זיך אָפּגעשטעלט זיין טעם בייַ אים, און
זיין ריך האָט זיך ניט געביטן.
12 אָבער זע, טעג קומען, זאָגט
גאָט, און איך ווועל שיקן צו אים
אומבייגער, און זיי ווועלן אים
אומבייגן, און זיינע כּלים ווועלן זיי
אויסלייידיקן, און זייערע קריג ווועלן זיי
צעברעכן.
13 און מואבֿ ווועט זיך שעמן מיט
כּמוֹש, ווי דָּאס הויז פֿון ישׂראל
האָט זיך געשעמט מיט בית-אֵל זייער
פֿאַרזיכערונג.
14 ווי קענט איר זאָגן: גיבּורים
זיינער מיר, און העלדישע לײַט פֿאַר
מלחמה?
15 פֿאַרוויסט געווָאָרן איז מואבֿ,
און אויף אירע שטעט איז מען
אַרויפֿגעגאַנגען; און זיינע בעקליבענע
יונגען האָבן געניידערט צו דער שכיטה,
זאָגט דער קיניג — יהוה פֿון צבָאוֹת איז
זיין נאָמען.
16 נאָנט איז דער בראָך פֿון מואבֿ צו
קומען, און זיין אומגליק אײַלט זייער.
17 באַדויערט אים אַלע זיינע אָר
אומיקע, און אַלע ווָאס קענט זיין
מאָנען; זאָגט: ווי איז צעברָאָכן דער
מאַכטיקער שטעקן, דער פֿראַכטיקער
שטאָק!
18 נידער פֿון כּבוד, און זיץ אין
דאָרשטיקייט, טאָכטער באַווינערין
פֿון דיבוֹן, ווָאַרום דער פֿאַרוויסטער
פֿון מואבֿ איז אַרויפֿגעקומען אויף דיר,
ער האָט צעשטערט דיינע פֿעסטונגען.
19 ביים וועג שטיי, און קוק אויס,
באַווינערין פֿון עַרוֹעֵר; פֿרעג דעם
אַנטלאָפֿענעם און די אַנטרונענע; זאָג:
ווָאס איז געשען?
20 צו שאַנד געווָאָרן איז מואבֿ,
ווָאַרום זי איז צעברָאָכן געווָאָרן;
יאָמערט און שרייט, זאָגט אָן אין
אַרנון, אַז פֿאַרוויסט געווָאָרן איז
מואבֿ.
21 און אַ משפּט איז געקומען אויף
דעם לאַנד פֿון פֿלוין; אויף חוֹלוֹן, און
אויף יַהצָה, און אויף מֵיפָּעַת;
22 און אויף דיבוֹן, און אויף נבוֹ, און
אויף בית-דִּבלָתַיִם;
23 און אויף קִריָתַיִם, און אויף
בית-גָּמול, און אויף בית-מְעוֹן;
24 און אויף קריוֹת, און אויף בצרָה,
און אויף אַלע שטעט פֿון לאַנד מואבֿ,
די ווײַטע און די נאָנטע.
25 אָפּגעהאַקט געווָאָרן איז דער
האָרן פֿון מואבֿ, און זיין אָרעם איז
צעברָאָכן געווָאָרן, זאָגט גאָט.
26 פֿאַרשיפּורט אים, ווָאַרום קעגן
גאָט האָט ער זיך געגרייסט; און מואבֿ
וועט זיך פֿאַטשן אין זיין מייקעכץ, און
ער אויך וועט צום געלעכטער ווערן.
27 וואָרום איז ניט אַ געלעכטער
געווען דיר ישׂראל? צי איז ער צווישן
גנבים געפֿונען געווָאָרן, וואָס ווען נאָר
דו האָסט ערעדט פֿון אים, פֿלעגסטו
זיך אויפּטרייסלען?
28 פֿאַרלאָזט די שטעט, און רוט אין
פֿעלן, באַווינער פֿון מואבֿ, און זײַט ווי
אַ טויב וואָס טוט נעסטן בייַ די זײַטן פֿון
דעם מויל פֿון אַ גרוב.

29 מיר האָבן געהערט די שטאָלצקייט פֿון מואבֿ, ווי זייער שטאָלץ ער איז; זײַן גרויסקייט און זײַן שטאָלצקייט און זײַן גאווה, און די הויכקייט פֿון זײַן האַרצן.
30 איך ווייס, זאָגט גאָט, זײַן כוצפֿה, און זײַנע באַרימערײַען אָן אַ האַפּט, זייער טאָן אָן אַ האַפּט.
31 דרום יאָמער איך אויף מואבֿ, און אויף גאַנץ מואבֿ טו איך קלאָגן; אויף די באַווינער פֿון קיר-כָּרֶשׂ מוז מען זיפֿצן.
32 מער פֿון דעם געווײַן אויף יַעְזֵר ווײַן איך אויף דיר, ווײַנשטאָק פֿון שִׂבְמָה; דײַנע צווײַגן זײַנען בײַ צום ים אַריבער, ביזן אים פֿון יַעְזֵר האָבן זיי דערגרײַכט; אויף דײַן האַרבסטזונג און אויף דײַן לעז איז אַ פֿאַרווויסטער אָנגעפֿאַלן.
33 און אײַנגעטאָן איז די פֿרייד און די לוסטיקייט פֿון דעם פֿרוכטגאָרטן, און פֿון לאַנד מואבֿ, און ווײַן פֿון די קעלטערס האָב איך פֿאַרשטערט;: מע טרעט ניט מיט "הֵידָד"! דער "הֵידָד" איז ניט "הֵידָד".
34 דאָס געשרײַ פֿון חֶשבּוֹן איז ביז אֶלְעָלֵה, ביז יַהַץ לאָזן זיי אַרויס זייער קָול, פֿון צוֹעַר ביז כורוֹנַיִם, דער דרײַיאָריקער קו; וואָרום אויך די וואַסערן פֿון נִמרים וועלן צו וויסט ווערן.
35 און איך וועל פֿאַרשטערן פֿון מואבֿ, זאָגט גאָט, דעם וואָס ברענגט-אויף אויף אַ במָה, און דעם וואָס רייכערט צו זײַנע געטער.
36 דרום מײַן האַרץ אויף מואבֿ טוט ווי פֿלײטן ברומען, און מײַן האַרץ אויף די מענער פֿון קיר-כָּרֶשׂ, טוט ווי פֿלײטן ברומען, פֿאַר וואָס די שָׂפֿע וואָס זיי האָבן אָנגעשאַפֿט איז אונטערגאַנגען.
37 וואָרום יעוועדער קָאפּ איז אַ פּליץ, און יעוועדער וואָרד איז אָפּגעשניטן, אויף אַלע הענט זײַנען שניטן, און אויף די לענדן איז זאַק.
38 אויף אַלע דעכער פֿון מואבֿ, און אין אירע גאַסן, איז לויטער קלאָגערײַ; וואָרום איך האָב צעבראָכן מואבֿ ווי אַ נישטוואַרטיקע כּלי, זאָגט גאָט.
39 ווי איז זי צעבראָכן געוואָרן! — יאָמערט – ווי האָט מואבֿ אין ביאָש דעם רוקן געקערט! און מואבֿ וועט ווערן צו געלעכטער און צו שרעק פֿאַר אַלע זײַנע אַרומיקע.
40 וואָרום אַזוי האָט גאָט גזעזאָגט: זע, ווי אַן אָדלער וועט ער שוועבן, און שפּרײטן זײַנע פֿליגלען צו מואבֿ.
41 באַצווונגען ווערן די שטעט, און די פֿעסטונגען ווערן אײַנגענומען; און דאָס האַרץ פֿון די גיבורים פֿון מואבֿ אין יענעם טאָג וועט זײַן ווי דאָס האַרץ פֿון אַ פֿרוי אין ווייען.
42 און מואבֿ ווערט פֿאַרטילקט ווערן פֿון צו זײַן אַ פֿאָלק, פֿאַר וואָס ער האָט זיך קעגן גאָט געגרײסט.
43 אַ גרויל און אַ גרוב און אַ נעץ אויף דיר, באַווינער פֿון מואבֿ, זאָגט גאָט.
44 דער וואָס אַנטלויפֿט פֿון דעם גרויל, בעט אַרײַנפֿאַלן אין גרוב, און דער וואָס קומט אַרויף פֿון גרוב, וועט געוואַנגען ווערן אין נעץ; וואָרום איך וועל ברענגען אויף איר, אויף מואבֿ, דאָס יאָר פֿון זייער רעכנשאַפֿט, זאָגט גאָט.
45 אין שאָטן פֿון חֶשבּוֹן האָבן זיך אָפּגעשטעלט אָן כּוֹח אַנטרונענע; וואָרום אַ פֿײַער איז אַרויס פֿון חֶשבּוֹן, און אַ פֿלאַם פֿון מיטן סיכָן, און זי האָט פֿאַרצערט די שלייף פֿון מואבֿ, און דעם שאַרבן פֿון די ליאַרעמיונגען.
46 ווייַ דיר, מואבֿ! אונטערגעגאַנגען איז דאָס פֿאָלק פֿון כמוֹש; וואָרום דײַנע זין זײַנען געפֿומען געוואָרן אין געפֿאַנג, און דײַנע טעכטער אין געפֿאַנגנשאַפֿט.
47 אָבער איך וועל אומקערן די געפֿאַנגנשאַפֿט פֿון מואבֿ אין סָוף פֿון

די טעג, זאָגט גאָט. ביז דאַנען איז דער משפט פון מואָב.

49 אויף די קינדער פון עַמּון. אַזוי האָט גאָט געזאָגט: האָט ישׂראל קיין קינדער ניט? צי האָט ער קיין יורש ניט? פֿאַר וואָס האָט מַלְכָּם געירשעט גָּד, און זײַן פֿאָלק האָט זיך באַזעצט אין זײַנע שטעט?

2 דרום זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און איך וועל מאַכן הערן אויף רַבה פון די קינדער פון עַמּון אַ שאַלונג פון מלחמה; און זי וועט ווערן אַ וויסטער הויפֿן, און אירע טעכטערשטעט וועלן אין פֿײַער אָנגעצונדן ווערן; און ישׂראל וועט ירשענען זײַנע ירשער, זאָגט גאָט.

3 יאָמער, כֶּשבּוֹנק וואָרום פֿאַרוויסט געוואָרן איז עַי; שרײַט, איר טעכטער פון רַבה, גורט אָן זאַקקלייִדער, קלאָגט און לויפֿט אום צווישן די שאָפֿגעהעפֿטן, וואָרום מַלְכָּם וועט אין גלות גיין, זײַנע פּריסטער און זײַנע האַרן אין איינעם.

4 וואָס רימסטו זיך מיט די טאָלן, מיט דײַן פֿלוסיקן טאָל, דו טאָכטער ווידערשפּעניקע, וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף אירע אוצרות: "ווער קען קומען צו מיר?"

5 זע, איך ברענג אויף דיר אַ פּחד, זאָגט יהוה דער גאָט פון צבָאוֹת, פון אַלע דײַנע אַר אומיקע, און איר וועט פֿאַרשטויסן וועלן איטלעכער גלײַך פֿאַקעגן זיך, און קיינער וועט ניט איינזאַמלען דעם פֿאַרוואָגלטן.

6 אָבער דערנאָך וועל איך אומקערן די געפֿאַנגענשאַפֿט פון די קינדער פון עַמּון, זאָגט גאָט.

7 אויף אֱדוֹם. אַזוי האָט געזאָגט גאָט פון צבָאוֹת: איז מער קיין חכמה ניטָא אין תֵּימָן? איז אַן עצה אויסגעגאַנגען פון די פֿאַרשטאַנדיקע? איז אויסגעוועפט געוואָרן זייער חכמה?

8 אַנטלויפֿט, פֿאַרקערט אײַך, באַזעצט אײַך טיף, באַווינער פון דדָן; אָרום דער בראָך פון עֵשָׂו ברענג איך אויף אים, בעת איך רעכן זיך מיט אים.

9 אויב האַרבסטער וואָלטן געקומען צו דיר, וואָלטן זיי דאָך אַ נאָכקלײַב געלאָזט; אויב נגבים בײַ דער נאַכט, וואָלטן זיי דאָך בלויז צעשטערט גענוג פֿאַר זיך.

10 אָבער איך האָב אַנטלויזט עֵשָׂו, איך האָב אַנטפּלעקט זײַנע פֿאַרבאָרגענישן, און באַהאַלטן קען ער זיך ניט; פֿאַרוויסט געוואָרן אין זײַן זאָמען, און זײַנע ברידער און זײַנע שׂכנים, און ער איז מער ניטָא.

11 לאָז איבער דײַנע יתוֹמים, איך זאָל זיי דערנערן, און דײַנע אַלמנות זאָלן אויף מיר זיך פֿאַרזיכערן.

12 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, די וואָס זיי האָט ניט געקומט טרינקען דעם כָּוָס, זיי זאָלן יָא טרינקען, און דו זאָלסט זײַן דער וואָס זאָל שוינען פֿאַרשוינט ווערן? וועסט ניט פֿאַרשוינט ווערן, נײַערט טרינקען וועסטו טרינקען.

13 וואָרום איך שווער בײַ מיר, זאָגט גאָט, אַז פֿאַר אַ שרעק, פֿאַר אַ שאַנד, פֿאַר אַ וויסטענישׂ, און פֿאַר אַ קללה, וועט בצרה ווערן, און אַלע אירע שטעט וועלן ווערן אייביקע כורבות.

14 אַ הערונג האָב איך געהערט פון גאָט, און אַ שליח איז געשיקט צווישן די פֿעלקער: זאַלמט אײַך אײַן, און קומט אויף אים, און שטייט אויף צו מלחמה.

15 וואָרום זע, קליין מאַך איך דיך צווישן די פֿעלקער, פֿאַראַכט צווישן מענטשן.

16 דײַן מוֹראדיקייט האָט דיך פֿאַרפֿירט, די מוטווילקייט פון דײַן האַרצן, דו וואָס ווווינסט אין די שפֿאַלטן פון פֿעלז, וואָס פֿאַרנעמסט די הייך פון באַרג. ווען זאָלסט

דערהייכן ווי אַן אָדלער דיין נעסט,
וועל איך פֿון דאָרט דיך אַראָפּנידערן,
זאָגט גאָט.
17 און אֱדוֹם וועט ווערן פֿאַר אַ
שרעק, איטלעכער וואָס גייט איר
פֿאָרבײַ וועט זיך דערשרעקן, און וועט
שמוציערן אויף אַלע אירע פּלאָגן.
18 אַזוי ווי די איבערקערעניש פֿון
סדום און עֲמוֹרָה און אירע שכנים,
זאָגט גאָט, וועט קיין מענטשן דאָרט
ניט ווויינען, און קיין מענטשנקינד וועט
זיך ניט אויפֿהאַלטן אין איר.
19 זע, ווי אַ לײב פֿון דעם געוועלד
פֿון יַרדן, וועט ער אַרויפֿגיין אויף
דער פֿעסטער ווינונג; וואָרום אין
אַ רגע וועל איך אים אָנייאָגן אויף
איר, און ווער דער אויסדערווייל טער,
דעם וועל איך אויפֿזעצן איבער איר.
וואָרום ווער איז מײַן גלײַכן? און ווער
קען מיך אַרויסרופֿן? און ווער איז דער
פֿאַסטוך וואָס קען באַשטיין פֿאַר מיר?
20 דרום הערט דעם באַראָט פֿון גאָט
וואָס ער האָט באַראָטן אויף אֱדוֹם,
און זײַנע טראַכטונגען וואָס ער טראַכט
אויף די באַווינער פֿון תֵּיכָן: אויב
די מינדסטע פֿון די שאָף וועלן זיי
ניט אַוועקשלעפּן! אויב מע וועט ניט
פֿאַרווויסטן זייער ווינונג איבער זיי!
21 פֿון דעם הילף פֿון זייער פֿאַל
ציטערט די ערד; אַ געשריי וואָס זײַן
הילך ווערט אויפֿן ים-סוף געהערט.
22 זע, ווי אַן אָדלער וועט ער זיך
אויפֿהייבן און שוועבן, און שפּריטן
זײַנע פֿליגלען קעגן בצרה; און דאָס
האַרץ פֿון די גיבורים פֿון אֱדוֹם אין
יענעם טאָג וועט זײַן ווי דאָס האַרץ פֿון
אַ פֿרוי אין ווייען.
23 אויף דַּמֶּשֶׂק. פֿאַרשעמט איז חֲמָת
און אַרפָּד, וואָרום אַ שלעכטע הערונג
האָבן זיי געהערט; צעגאַנגען זײַנען זיי
געוואָרן; אויפֿן ים איז אַן אומרו, ער
קען זיך ניט אײַנשטיל ן.
24 שלאַף געוואָרן איז דַּמֶּשֶׂק, זי
קערט זיך צו אַנטלויפֿן, און אַ
ציטערניש האָט זי אָנגענומען; אַנגסט
און ווייען האָבן זי אָנגעכאַפּט ווי אַ
געווינערין.
25 ווי ניט פֿאַרשוינט געווארן איז
דער געריטער כּבֿוד, די שטאָט פֿון
מײַן פֿרייד!
26 פֿאַר וואָר, אירע יונגע לײַט
וועלן פֿאַלן אין אירע גאַסן, און אַלע
מלחמה-לײַט וועלן פֿאַרשניטן וועדן
אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
27 און איך וועל אָנצינדן אַ פֿײַער אין
דער מויער פֿון דַּמֶּשֶׂק, און עס וועט
פֿאַרצערן די פּאַלאַצן פֿון בן-הֲדַד.
28 אויף קֵדָר, און אויף די קינגריכן
פֿון חצוֹר וואָס נבוכַדרֶאצַר דער מלך
פֿון בבֶל האָט געשלאָגן. אַזוי האָט
גאָט געזאָגט: שטייט אויף, גייט אַרויף
אויף קֵדָר, און פֿאַרווויסט די קינדער
פֿון מזרח.
29 זייערע געצעלטן און זייערע
שאָף וועט מען צונעמען; זייערע
פֿאָרהאַנגען, און אַלע זייערע כלים,
און זייערע קעמלען וועט מען צונעמען
פֿאַר זיך; און מען וועט אויסרופֿן אויף
זיי: אַ שרעק רונד אַרום!
30 אַנטרינט, אַנטלויפֿט ווייט,
באַזעצט אײַך טיף, באַווינער פֿון
חצוֹר, זאָגט גאָט; וואָרום נבוכַדרֶאצַר
דער מלך פֿון בבֶל האָט באַראָטן אויף
אײַך אַ בסראָט און טראַכט אויף אײַך
אַ טראַכטונג.
31 שטייט אויף, גייט אַרויף אויף
אַ רואיקן פֿאָלק וואָס זיצט אין
זיכערקייט, זאָגט גאָט; קיין טירן
און ריגל האָט ער ניט, אָפּגעזונדערט
ווויינען זיי.
32 און זייערע קעמלען וועלן זײַן צו
רויב, און זייער מחנה פֿי צו פֿנג; און
איך וועל זיי צעשפּריטן אויף אַלע
ווינטן – די וואָס מיט אָפּגעהאַקטע
האָרעקן; און פֿון אַלע זייערע זײַטן
וועל איך ברענגען זייער בראָך, זאָגט
גאָט.

33 און חצור וועט זײַן פֿאַר אַ ווויונג
פֿון שאַקאַלן, אַ ווייסטעניש ביז אייביק;
קיין מענטש וועט ניט ווויינען דאָרט,
און קיין מענטשנקינד וועט זיך ניט
אויפֿהאַלטן אין איר.

34 וואָס דאָם וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו ירמְיָהו הנבֿיא אויף עֵילָם,
אין אָנהייב פֿון דער מלוכה פֿון צדקִיָה
דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן:

35 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון
צבָאוֹת: זע, איך צעברעך דעם בויגן
פֿון עֵילָם, די פּער פֿון זייערע גיבורים.

36 און איך וועל ברענגען אויף עֵילָם
די פֿיר ווינטן פֿון די פֿיר עקן הימל,
און איך וועל זיי צעשפּרייטן צו אַלע די
דאָזיקע ווינטן; און עס וועט ניט זײַן אַ
פֿאָלק, וואָס די פֿאַרשוסענע פֿון עֵילָם
וועלן ניט קומען אַהין.

37 און איך וועל צעברעכן עֵילָם פֿאַר
זייערע פֿײַנט, און פֿאַר די וואָס זוכן
זייער לעבן, און איך וועל ברענגען
אויף זיי אַן אומגליק – דעם גרים פֿון
מײַן צאָרן, זאָגט גאָט;

38 און איך וועל נאָכשיקן נאָך זיי די
שוווערד, biז איך טו זיי פֿאַרלענדן. און
איך וועל שטעלן מײַן טראָן אין עֵילָם,
און וועל אונגערברענגען פֿון דאָרטן
קיניג און האַרן, זאָגט גאָט.

39 אָבער עס וועט זײַן אין סָוף
פֿון די טעג, וועל איך אומקערן די
געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון עֵילָם, זאָגט גאָט.

50 דאָס וואָרט וואָס גאָט האָט
געַרעדט אויף בבֿל, אויפֿן
לאַנד פֿון די כַּשׂדים, דורך ירמְיָהו
הנבֿיא.

2 זאָגט אַן צווישן די פֿעלקער, און
מאַכט הערן, און הייבט אויף אַ פֿאָן;
מאַכט הערן, איר זאָלט ניט פֿאַרהוילן;
זאָגט: באַצווונגען איז בבֿל, צו שאַנד
איז בל, צעבראָכן איז מרוֹדָך, צו שאַנד
זײַנען אירע געצענבליקדער, צעבראָכן
אירע אָפּגעטער.

3 וואָרום אַ פֿאָלק פֿון צפֿון איז
אַרויפֿגעגאַנגען אויף איר, ער וועט
מאַכן איר לאַנד צו ווייסט, און קיין
באַווויינער וועט אין איר ניט זײַן; פֿון
אַ מענטש biז אַ בהמה זײַנען אַנטלאָפֿן,
אַוועק.

4 אין יענע טעג און אין יענער צײַט,
זאָגט גאָט, וועלן קומען די קינדער פֿון
ישׂראל, זיי און די קינדער אופֿן יהודה
אין איינעם; גיין ווײַנענדיק וועלן זיי
גיין, און יהוה זייער גאָט וועלן זיי
זוכן.

5 אויף צִיוֹן וועלן זיי פֿרעגן, אויפֿן
וועג אַהער זייער פּנים: קומט, און
לאָמען זיך באַהעפֿטן אָן יהוה, אין אַן
אייביקן בונד וואָס זאָל ניט פֿאַרגעסן
ווערן.

6 בלודנע שאָף איז געווען מײַן
פֿאָלק; זייערע פֿאַסטוכער האָבן זיי
געלאָזט בלאָנדזשען, אויף די בערג זיי
אַוועקגעלאָזט; פֿון באַרג צו בערגל
זײַנען זיי געגאַנגען, פֿאַרגעסן זייער
הויערָרט.

7 אַלע וואָס האָבן זיי געפֿונען האָבן
זיי פֿאַרצערט, און זייערע פֿײַנט האָבן
געזאָגט: מיר וועלן ניט שולדיק זײַן,
ווײַל זיי האָבן געזינדיקט צו גאָט,
צו דער ווווינונג פֿון גערעכטיקייט, און
דער האָפֿונג פֿון זייערע עלטערן, גאָט.

8 אַנטלויפֿט פֿון בבֿל, און פֿון לאַנד
כַּשׂדים גייט אַרויס, און זײט ווי בעק
פֿאַרויס פֿאַר די שאָף.

9 וואָרום זע, איך דערוועק און
ברענג אַרויף אויף בבֿל אַ געזעמל
גרויסע פֿעלקער פֿון צפֿון-לאַנד, און
זיי וועלן זיך אויסשטעלן קעגן איר;
פֿון דאָרטן וועט זי באַצווונגען ווערן;
זייערע פֿײַלן זײַנען ווי פֿון אַ באַגלייקטן
גיבור, וואָס קערט זיך ניט אום מיט
ליידיקן.

10 און כַּשׂדים וועט זײַן צו רויב;
אַלע אירע ר אויבער וועלן זיך אָנזעטן,
זאָגט גאָט.

11 ווײַל איר פֿרייט זיך, ווײַל איר זײַט לוסטיק, איר אויסרויבער פֿון מײַן אַרבן, ווײַל איר שפּרינגט ווי אַ קאַלב אויף גראָז, און הירזשעט ווי די אָגערס,

12 וועט זײַן אין גרויס שאַנד אײַער מוטער, וועט זיך שעמען אײַער געווינערין. זע, דאָס לעצטע פֿון די פֿעלקער וועט ווערן אַ מדבר, אַ טריקענישׂ, און אַ ווילדערנישׂ.

13 פֿון וועגן דעם צאָרן פֿון גאָט וועט זי זײַן ניט באַוווינט, און זי וועט זײַן אַ וויסטענישׂ אין גאַנצן; איטלעכער וואָס גייט פֿאַרבײַ בבֿל וועט זיך דערשרעקן, און וועט שמוצערן אויף אַלע אירע פּלאָגן.

14 שטעלט זיך אויס קעגן בבֿלרונד אַרום, אַלע שפּאַנער פֿון בויגן, וואַרפֿט אויף אים, איר זאָלט ניט שפּאָרן קיין פּײַלן, וואָרום צו גאָט האָט זי געזינדיקט.

15 שאַלט אויף איר רונד אַרום, זי האָט זיך אונטערגעגעבן; געפֿאַלן זײַנען אירע גרונטפֿעסטן, צעשטערט געוואָרן אירע מויערן; וואָרום דאָס איז די נקמה פֿון גאָט, זײט זיך נוקם אָן איר; ווי זי האָט געטאָן, טו צו איר.

16 פֿאַרשנײדט אַ זייַער פֿון בבֿל, און דעם וואָס האַלט אַ שנײדמעסער אין שניטצײַט; פֿון וועגן דער שוועכט וואָס פֿאַרטילקט, וועלן זיי איטלעכער צו זײַן פֿאָלק זיך קערן, און איטלעכער צו זײַן לאַנד וועלן זיי אַנטלויפֿן.

17 אַ צעשפּרייטע שאָף איז ישׂראל, לײַבן האָבן אים פֿאַרשטויסן; דער ערשער האָט אים געגעסן דער מלך פֿון אַשור, און דער דאָזיקער לעצטער האָט אים צעבײַנערט – נבוכַדראָאצַר דעם מלך פֿון בבֿל.

18 דרום האָט אַזוי געזאָגט יהוה פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל: זע, איך רעכן זיך מיט דעם מלך פֿון בבֿל און מיט זײַן לאַנד, אַזוי ווי איך האָב זיך אָפּגערעכנט מיט דעם מלך פֿון אַשור.

19 און איך וועל אומקערן ישׂראל צו זײַן פֿיטערפּלאַץ, און ער וועט זיך פֿיטערן אויפֿן כַּרמֶל און בשָׁן, און אויפֿן געבערג פֿון אפֿרים און גִּלעָד וועט זיך זעטן זײַן זעל.

20 אין יענע טעג און אין יענער צײַט, זאָגט גאָט, וועט געזוכט ווערן די זינד פֿון ישׂראל, און זי וועט ניט זײַן, און די חטאים פֿון יהודה, און זיי וועלן ניט געפֿונען ווערן, ווארום איך וועל פֿאַרגעבן די וואָס איך וועל איבערלאָזן.

21 אויף דעם לאַנד מרָתַים מאַך חָרב און חרם הינטער זיי, זאָגט גאָט, און טו אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן.

22 אַ קול פֿון מלחמה אין לאַנד, און אַ ברעך אַ גרויסער!

23 ווי איז צעהאַקט און צעבראָכן געוואָרן דער האַמער פֿון דע גאַנצער ערד! ווי איז בבֿל צו ווייסט געוואָרן ווי איז בבֿל צו ווייסט געוואָרן צווישן די פֿעלקער!

24 איך האָב דיר אַ נעץ געשטעלט און ביסט אויף געפֿאַנגען געוואָרן, בבֿל, און דו האָסט ניט געמערקט; ביסט געפֿונען געוואָרן און אויך געכאַפּט געוואָרן, ווײַל דו האָסט זיך מיט גאָט אָנגעהויבן.

25 גאָט האָט געעפֿנט זײַן שאַצקאַמער, און אַרויסגעצויגן די געצײַג פֿון זײַן צאָרן, וואָרום אַן אַרבעט פֿאַר יהוה דעם גאָט פֿון צבָאוֹת איז דאָ אין לאַנד פֿון די כַּשׂדים.

26 קומט אויף איר פֿון אַלע עקן, עפֿנט אירע שפּײַכלערס, וואַרפֿט זי אָן אַזוי ווי הויפֿנס, און פֿאַרווייסט זי; זאָל ניט זײַן פֿון איר אַן איבערבלײַב.

27 קוילעט אַלע אירע אָקסן, זאָלן זיי נידערן צו דער שכיטה; ווייַ צו זיי! וואָרום געקומען איז זייער טאָג, די צײַט פֿון זייער רעכנשאַפֿט.

28 אַ קול פֿון אַנטלאָפֿענע און אַנטרונענע פֿון לאַנד בבֿל! אַנצוזאָגן

אין צִיּוֹן די נקמה פֿון יהוה אונדזער גאָט, די נקמה פֿאַר זײַן טעמפּל.
29 רופֿט צונויף די שיסערס אויף בבֶל, אַלע שפּאַנער פֿון בויגן, לעגערט אויף איר רונד אַרום, זאָל איר ניט זײַן קײן אַנטרינגונג; באַצאָלט איר לויט איר ווערק, אַזוי ווי אַלץ ווָאס זי האָט געטאָן, טוט צו איר. ווָאָרום אַקעגן גאָט האָט זי געמוטווילט, אַקעגן דעם היילקן פֿון ישׂראל.
30 דרום ווערן פֿאַלן אירע יונגעלײַט אין אירע גאַסן, און אַלע אירע מלחמה-לײַט ווערן פֿאַרשניטן ווערן אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט.
31 זע, איך קום אויף דיר, מוטווילליקער, זאָגט יהוה, דער גאָט פֿון צבָאוֹת, ווָאָרום געקומען איז דײַן טאָג, די צײַט ווָאָס איך רעכן זיך מיט דיר.
32 און דער מוטווילליקער ווערט געשטרויכלט ווערן און פֿאַלן, און ניט האָבן ווער זאָל אים אויפֿשטעלן; און איך וועל אָנצינדן אַ פֿײַער אין זײַנע שטעט, און עס ווערט פֿאַרצערן אַלץ ווָאָס אַרום אים.
33 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבאוֹת: געדריקט ווערן די קינדער פֿון ישׂראל און די קינדער פֿון יהודה אין איינעם, און אַלע זיירע פֿאַנגערס האַלטן זיי פֿעסט, זיי ווילן זיי ניט אַוועקלאָזן.
34 זייער אויסלײזער איז שטאַרק, יהוה פֿון צבָאוֹת איז זײַן נאָמען; קריגן ווערט ער קריגן זייער קריג, כּדי צו באַרועון די ערד, און מאַכן ציטערן די באַוווינער פֿון בבֶל.
35 אַ שוווערד אויף די כַּשׂדים, זאָגט גאָט, און אויף די באַוווינער פֿון בבֶל, און אויף אירע האַרן, און אויף אירע חכמים!
36 אַ שוווערד אויף די באַרימער, און זיי ווערן באַנאַרישט ווערן! אַ שוווערד אויף אירע גיבורים, און זיי ווערן צעברָאכן ווערן!
37 אַ שוווערד אויף זייערע פֿערד, און אויף זייער רײַטוועגן, און אויף אַלע געמישטע פֿעלקער ווָאָס אין איר, און זיי ווערן ווי ווײַבער! אַ שוווערד אויף אירע אוצרות, און זיי ווערן צעראָבט ווערן!
38 אַ טריקענעניש אויף אירע וואַסערן, און זיי ווערן אויסגעטריקנט ווערן! ווָאָרום אַ לאַנד פֿון געצן איז דאָס, און מיט שרעקבילדער זײַנען זיי משוגע.
39 דרום ווערן דאָרט ווויינען ווילדע קעץ פֿממיט שאַקאַלן, און ווויינען אין איר ווערן שטרויספֿויגלען, און זי ווערט ניט באַזעצט ווערן אויף אייביק, און ניט באַוווינט ווערן אויף דור-דורות.
40 אַזוי ווי גאָטס איבערקערעניש פֿון סדום און עמוֹרָה און אירע שכנים, זאָגט גאָט, ווערט קיין מענטש דאָרט ניט ווויינען, און קין מענטשנקינד ווערט זיך ניט אויפֿהאַלטן אין איר.
41 זע, אַ פֿאָלק קומט פֿון צפֿון, און אַ גרויסע אומה און פֿיל מלכים דערוועקן זיך פֿון די עקן ערד.
42 בויגן און שפּיז האַלטן זיי, אַכזָרים זײַנען זיי, און האָבן קיין רחמנות ניט; זייער קָול ברומט ווי דער אים, און אויף פֿערד רײַטן זיי; אויסגעשטעלט ווי איין מאַן אויף מלחמה, אַקעגן דיר, טאָכטער בבֶל.
43 דער מלך פֿון בבֶל האָט געהערט זייער הערונג, און זײַנע הענט זײַנען שלאַף געוואָרן, אַן אַנגסט האָט אים אָנגענומען, אַ ווײַטאָק ווי אַ געווינערין.
44 זע, ווי אַ לײַב פֿון דעם געוועלד פֿון ירדן, ווערטער אַרויפֿגיין אויף דער פֿעסטער ווויינונג; ווָאָרום אין אַ רגע ווערט איך זיי אָניאָגן אויף איר, און ווער דער אויסדערוויילטער, דעם ווערט איך אויפֿזעצן איבער איר. ווָאָרום ווער איז מײַן גלײַכן? און ווער קען מיך אַר אויסרופֿן? און ווער איז דער פֿאַסטוך ווָאָס קען באַשטיין פֿאַר מיר?

45 דרום הערט דעם באַראָט פֿון גאָט, וואָס ער האָט באַראָטן אויף בבֿל, און זײנע טראַכטונגען וואָס ער טראַכט אויפֿן לאַנד פֿון די כַּשְׂדִּים: אויב די מינדסטע פֿון די שאָף וועלן זיי ניט אַוועקשלעפּן! אויב ער עט ניט פֿאַרווייסטן די וווֹנונג איבער זיי!
46 פֿון דעם קלאַנג "בבֿל איז אײנגענומען!" וועט אויפֿגעציטערט די ערד, און אַ געשריי צווישן די פֿעלקער וועט געהערט.

51 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך דערוועק אויף בבֿל, און אויף די באַווויינער פֿון לֵב-קָמַי, עף אַ וויינט אַ צעשטעריקן.
2 און איך וועל אָנשיקן אויף בבֿל פֿרעמדע, און זיי וועלן זיי ווינטשופֿלען, עף און וועלן אויסליידיקן איר לאַנד; וואָרום פֿון רונד אַרום וועלן זיי זײַן אויף איר, אין דעם טאָג פֿון אומגליק.
3 אַהין זאָל שפּאַנען דער שפּאַנער זײַן בויגן, און אַהין זאָל ער זיך אויפֿהייבן אין זײַן פּאַנצער; און איר זאָלט ניט שוינען אירע יונגעלײַט; פֿאַרוויסט איר גאַנצן חיל.
4 און דערשלאָגענע וועלן פֿאַלן אין לאַנד פֿון די כַּשְׂדִּים, און דערשטאָכענע אין אירע גאַסן.
5 וואָרום ניט פֿאַראַלמנט איז ישׂראל און יהודה פֿון זײַן גאָט, פֿון יהוה פֿון צבֿאות; וואָרום זייער לאַנד איז פֿול מיט שולד אַקעגן דעם ייליקן פֿון ישׂראל.
6 אַנטלויפֿט פֿון בבֿל, און ראַטעוועט איטלעכער זײַן נפֿש, אירזאָלט ניט פֿאַרשניטן ווערן דורך איר זינד; וואָרום אַ צײַט פֿון ן קמה איז דאָס בײַ גאָט, אַ פֿאַרגעלטונג באַצאָלט ער איר.
7 אַ גילדערנער כּוס איז בבֿל געווען אין גאָטס האַנט, די גאַנצע ערד האָט זי פֿאַרשיכורט; פֿון איר ווײַן האָבן די פֿעלקער געטרונקען, דרום זײַנען די פֿעלקער צעדולט געוואָרן.
8 פּלוצלינג איז געפֿאַלן בבֿל און צעבראָכן געוואָרן; טוט יאָמערן אויף איר; קריגט אַ באַלזאַם פֿאַר איר וויטאָק, אפֿשר עט זי גענעילט ווערן.
9 "מיר האָבן געהיילט בבֿל, אָבער זי איז ניט געהיילט געוואָרן; פֿאַרלאָזט זי, און לאָמיר גיין איטלעכער צו זײַן לאַנד; וואָרום ביז צום הימל גרײכט איר משפּט, און ער הייבט זיך אויף ביז די וואָלקנס".
10 גאָט האָט אַרויסגעבראַכט אונדזער גערעכטיקייט; קומט, און לאָמיר דערציילן אין צִיּון דעם אויפֿטו פֿון יהוה אונדזער גאָט.
11 מאַכט בלאַנק די פֿײַלן, פֿילט אָן די פֿײַלביטלען, גאָט האָט דערוועקט דעם גייסט פֿון די מלכים פֿון מָדַי; וואָרום אויף בבֿל איז זײַן טראַכטונג, זי צו צעשטערן, וויל די נקמה פֿון גאָט איז דאָס, די נקמה פֿאַר זײַן טעמפּל.
12 קעגן די מויערן פֿון בבֿל הייבט אויף אַ פֿאָן, פֿאַרשטאַרקט די וואַך, שטעלט אויף וועכטער, בריַט אָן לויערער, וואָרום אי געטראַכט האָט גאָט אי געטאָן וואָס ער האָט גערעדט אויף די באַווויינער פֿון בבֿל.
13 דו וואָס ווויסט ביַ גרויסע וואַסערן, דו ריַכע אין אוֹצרות, געקומען איז דײַן סוף, די מאָס פֿון דײַן גייציקייט.
14 גאָט פֿון צבֿאוֹת האָט געשוואָרן בײַ זיך: פֿאַר וואָר, איך פֿיל דיך אָן מיט מענטשן ווי היישעריקן, און זיי וועלן אויסרופֿן קעגן דיר "הֵידָד"!
15 ער האָט געמאַכט די ערד מיט זײַן כּוֹך, ער האָט אויפֿגעשטעלט די וועלט מיט זײַן חכמה, און מיט זײַן פֿאַרשטאַנדיקייט אויסגעשפּרייט די הימלען.
16 בײַם קול פֿון זײַן דונערן וועלן אַ פֿילקייט פֿון וואַסער אין הימל, און ער ברענגט אויף וואָלקנס פֿון עק פֿון דער ערד; ער מאַכט בליצן צום רעגן, און ציט אַרויס פֿון זײַנע שפּײַכלערס

דעם ווינט.
17 איטלעכער מענטש אי
פֿאַרגרעבט, אָן פֿאַרשטאַנד,
איטלעכער שמעלצער ווערט צו
שאַנד פֿון דעם געץ, ווָאָרום פֿאַלש
איז זײַן געגאָסענער אָפּגאָט, און קײן
אָטעם איז אין זיי ניטאָ.
18 נישטיק זײַנען זיי, אַ ווערק פֿון
פֿאַרפֿירעניש; אין דער צײַט פֿון זייער
רעכנשאַפֿט ווועלן זיי אונטערגיין.
19 ניט אַזוי ווי די דאָזיקע איז דער
טייל פֿון יעקב, ווָאָרום ער איז דער
באַשעפֿער פֿון אַלץ, און ישׂראל איז
דער שבט פֿון זײַן אַרבונג; יהוה פֿון
צבָאוֹת איז זײַן נאָמען.
20 אַ האַמער ביסטו מיר, אַ געצײַג
פֿון מלחמה, און איך ווועל צעברעכן
מיט דיר פֿעלקער, און צעשטערן מיט
דיר קיניגרײַכן.
21 און איך ווועל צעברעכן מיט דיר
דעם פֿערד און זײַן רײַטער, און איך
ווועל צעברעכן מיט דיר דעם רײַטוואָגן
און זײַן רײַטער;
22 און איך ווועל צעברעכן מיט דיר
מאַן און ווײַב, און איך ווועל צעברעכן
מיט דיר אַלט און יונג, און איך ווועל
צעברעכן מיט דיר בכור און מיידל;
23 און איך ווועל צעברעכן מיט דיר
דעם פֿאַסטוך און זײַן סטאַדע, און
איך ווועל צעברעכן מיט דיר דעם
אַקערמאַן און זײַן געשפּאַן, און איך
ווועל צעברעכן מיט דיר דוכסים און
פֿירשטן.
24 אָבער איך ווועל באַצאָלן בבֿל און
אַלע באַווינער פֿון כּשׂדים אַל זייער
בייז וואָס זיי האָבן געטאָן אין צִיּון פֿאַר
אײַערע אויגן, זאָגט גאָט.
25 זע, איך קום צו דיר, דו
צעשטערעריקער באַרג, זאָגט גאָט,
וואָס צעשטערט די גאַנצע ערד; און
איך ווועל אויסשטרעקן מײַן האַנט
אויף דיר, און ווועל דיך אַראָפּקריכלען
פֿון די ווענטלען, און דיך מאַכן פֿאַר אַן
אויסגעברענטן באַרג.
26 און מע וועט ניט נעמען פֿון דיר
אַ שטיין פֿאַר אַ ווינקל, און אַ שטיין
פֿאַר גרונטפֿעסטן; נײַערט אייביקע
ווייסטנישן וועסטו זײַן, זאָגט גאָט.
27 הייבט אויף אַ פּאָן אין לאַנד,
בלאָזט אַ שופֿר צווישן די פֿעלקער,
בריים אָן קעגן איר די פֿעלקער, רופֿט
צונויף קעגן איר די קיניגרײַכן אֲרָרָט,
מִנִּי, און אַשכּנַז; זעצט אויף קעגן איר
אַ חיל-פֿירער, ברענגט אַרויף פֿערד ווי
האָרעקע היישערעקן.
28 בריים אָן קעגן איר די פֿעלקער,
די מלכים פֿון מָדַי, אירע דוכסים און
אַלע אירע פֿירשטן, און דאָס גאַנצע
לאַנד פֿון זײַן ממשלה.
29 און די ערד שטורעמט און
ציטערט, ווָאָרום מקוים געווָאָרן
זײַנען אויף בבֿל די טראַכטונגען פֿון
גאָט, צו מאַכן לאַנד בבֿל צו וויסט, אָן
אַ ווויינער.
30 די גיבורים פֿון בבֿל האָבן
אויפֿגעהערט מלחמה האַלטן, זיי זיצן
אין די פֿעסטונגען; אָפּגעטאָן האָט זיך
זייער גבורה, זיי זײַנען געוואָרן ווי
ווײַבער; מע האָט אָנגעצונדן אירע
ווינונגען, צעבראָכן געוואָרן זײַנען
אירע ריגלען.
31 אַ לויפֿער קעגן אַ לויפֿער לויפֿט,
און אַן אָנזאָגער קעגן אַן אָנזאָגער,
אָנצוזאָגן דעם מלך פֿון בבֿל, אַז זײַן
שטאָט איז באַצוווונגען פֿון אַלע עקן;
32 און די איבערפֿאָרן זײַנען
פֿאַרכאָפּט, און די פֿעסטונגען האָט
מען פֿאַרברענט אין פֿײַער, און די
מלחמה-לײַט זײַנען צעטומלט.
33 ווָאָרום אַזוי האָט געזאָגט יהוה
פֿון צבָאוֹת, דער גאָט פֿון ישׂראל:
טאָכטער בבֿל איז ווי אַ שײַער אין דער
צײַט ווָאָס מע טרעט אים; נאָך אַ קלײן
ווײַלע, און קומען וועט די שניטצײַט
אויף איר.
34 פֿאַרצערט האָט מיך, צעדריקט
האָט מיך, נבוכַדרֶאצַר דער מלך פֿון
בבֿל; ווי אַ לײדיקע כּלי האָט ער

מיך אָפּגעשטעלט, ווי אַ קראָקאָדיל האָט ער מיך אײַנגעשלונגען; ער האָט אָנגעפּילט זײַן בויך מיט מײַנע געריכטן; אַוועקגעשוועמט האָט ער מיך.

35 "דאָס אומרעכט צו מיר און מײַן פֿלייש אויף בבֿל!" זאָגט די באַווינערין פֿון צִיון; און: "מײַן בלוט אויף די באַווינער פֿון כַּשְׂדִים!" זאָגט ירושָׁלַיִם.

36 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: זע, איך קריג דײַן גריג, און ועל זיך נוקם זײַן דײַן נקמה; און איך וועל אויסטריקענען איר אים, און טרוקן מאַכן איר קוואַל.

37 און בבֿל וועט ווערן צו הויפֿנס, אַ ווויינונג פֿון שאַקאַלן, אַ שרעק און אַ שמוצערונג, אָן אַ באַווויינער.

38 אין איינעם ווי יונגלײַבן וועלן זיי ברילן, ווי קליינע לײַבן וועלן זיי שרײַען.

39 מיט גיפֿט וועל איך צוריכטן זייער טראַנק, און איך וועל זיי פֿאַרשיפֿורן, כדי זײַן זאָלן זיך צאַפּלען, און אײַנשלאָפֿן אַן אייביקן שלאָף, און זיך ניט אויפֿכאָפֿן, זאָגט גאָט.

40 איך וועל זיי מאַכן נידערן ווי לעמער צו דער שכיטה, ווי ווידערס מיט בעקן.

41 ווי איז באַווונגען געוואָרן ששך, און אײַנגענומען געוואָרן דער לויב פֿון דער גאַנצער ערד! ווי איז בבֿל צו וויסט געוואָרן צווישן די פֿעלקער!

42 אויפֿגעגאַנגען איז ער אים אויף בבֿל; פֿון זײַנע פֿיל אינדן איז זי פֿאַרדעקט געוואָרן.

43 אירע שטעט זײַנען געוואָרן אַ וויסטענײש, אַ טרוקן לאַנד און אַ מדבר, אַ לאַנד וואָס קיין שומעמנטש ווויינט ניט דערין, און קיין מענטשנקינד גייט ניט דורך דערין.

44 און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט בל אין בבֿל, עף און וועל אַרויסציען זײַן שלונג פֿון זײַן מויל, און מער וועלן ניט שטראָמען צו אים פֿעלקער; אויך די מויער פֿון בבֿל טוט פֿאַלן.

45 גייט אַרויס פֿון איר, מײַן פֿאָלק, און ראַטעוועט איטלעכער זײַן נפֿש, פֿון דעם גרימצאָרן פֿון גאָט.

46 און זאָל ניט שלאַף ווערן אײַער האַרץ, אַז איר זאָלט מוֹרא האָבן פֿאַר דער ערונג וואָס ווערט געהערט אין לאַנד; וואָרום אַ ערונג וועט קומען איין יאָר, און דאָס יאָר נאָכדעם אַ ערונג, און רויב וועט זײַן אין לאַנד, אַ געוועלטיקער קעגן אַ געוועלטיקער.

47 פֿאַר וואָר, זע, טעג קומען, און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט די געצן פֿון בבֿל, און איר גאַנצ לאַנד וועט זיך שעמען, און אַלע אירע דערשלאָגענע וועלן פֿאַלן אין איר מיט.

48 און זינגען וועלן איבער גבל הימל און ערד און אַלץ וואָס אין זיי; וואָרום פֿון צפֿון וועלן קומען אויף איר די פֿאַרוויסטערס, זאָגט גאָט.

49 אויך בבֿל איז צום פֿאַלן, איר דערשלאָגענע פֿון ישׂראל! אויך אין בבֿל טוט מען פֿאַלן, איר דערשלאָגענע פֿון דער גאַנצער ערד!

50 איר אַנטרונענע פֿון שוווערד, גייט, איר זאָלט אײַך ניט אָפּשטעלן; דערמאָנט פֿון דער ווײַטן גאָט, און ירושָׁלַיִם זאָל אויפֿגיין אויף אײַער האַרצן.

51 "מיר שעמען זיך, ווײַל כרפות האָבן מר זיך אָנגעהערט, אַ בושה באַדעקט אונדזער פנים, ווײַל פֿרעמדע זײַנען געקומען אויף די הייליקטומען פֿון גאָטס הויז".

52 אָבער זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט איר געצן, און אין איר גאַנצן לאַנד וועלן קרעכצן דערשלאָגענע.

53 וואָן אַרויפֿגיין אין הימל זאָל בבֿל, און וואָן זי זאָל באַפֿעסטיקן די הייך פֿון איר מאַכט, וועלן פֿון מיר קומען פֿאַרוויסטערס אויף איר, זאָגט גאָט.

54 אַ קָול פֿון געשריי פֿון בבֿל, און אַ גרויסער ברעך פֿון לאַנד כַּשְׂדִּים!
55 ווָארום גאָט פֿאַרוויסט בבֿל, און עט אונטערברענגען פֿון איר דעם גרויסן טומל; און זייערע אינדן וועלן ברומען ווי גרויסע וואַסערן; עס הילכט דער ליאַרעם פֿון זייער קָול.
56 ווָארום עס קומט אויף איר, אויף בבֿל, אַ פֿאַרוויסטער, און אירע גיבורים וועלן באַצוווּנגען ווערן, זייערע בויגנס ווערן צעברָאכן; ווָארום אַ גאָט פֿון פֿאַרגעלטונג איז יהוה, באַצאָלן וועט ער באַצאָלן.
57 און איך וועל פֿאַרשיכורן אירע האַרן און אירע חכמים, אירע דוכסים און אירע פֿירשטן און אירע גיבורים, און זיי וועלן אײַנשלאָפֿן אַן אייביקן שלאָף, און וועלן זיך ניט אויפֿכאָפֿן, זאָגט דער קיניג – יהוה פֿון צבָאוֹת איז זײַן נאָמען.
58 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: אײַנגעווָארפֿן וועלן אײַנגעווָארפֿן ווערן די בריטע מויערן פֿון בבֿל, אָן און אירע הויכע טויערן וועלן אין פֿײַער אָנגעצונדן ווערן; און די פֿעלקער וועלן זיך מיען אומנישט, און די אומות פֿאַרן פֿײַער; און זיי וועלן פֿאַרמאַטערט ווערן.
59 דאָס ווָארט ווָאס יִרמְיָהו הנבֿיא האָט באַפֿוילן שׂרָיָה דעם זון פֿון נֵרִיָה דעם זון פֿון מַחסֵיָהו, ווען ער איז געגאַנגען מיט צִדקִיָהו דעם מלך פֿון יהודה קיין בבֿל, אין פֿירטן יאָר פֿון זין מלוכה; און שׂרָיָה איז געווען דער לאַגערמײַסטער.
60 און יִרמְיָהו האָט אויפֿגעשריבן דאָס גאַנצע בייז וואָס וועט קומען אויף בבֿל, אין איין בוך, אַלד די דאָזיקע ווערטער וואָס זײַנען געשריבן אויף בבֿלל.
61 און יִרמְיָהו האָט געזאָגט צו שׂרָיָהן: ווי דו קומסט קיין בבֿל, אַזוי זאָלסטו זען און איבערלייענען אַלע די דאָזיקע ווערטער,
62 און זאָלסט זאָגן: גאָט, דו האָסט גערעדט אויף דעם דאָזיקן אָרט, אים צו פֿאַרשניידן, אַז קיין ווויינער זאָל אין אים ניט זײַן, פֿון אַ מענטש ביז אַ בהמה, נײַערט אייביקע וויסטענישן זאָל עס זײַן.
63 און עס וועט זײַן, ווי דו ענדיקסט לײַענען דאָס דאָזיקע בוך, זאָלסטו אָנבינדן אָן אים אַ שטיין, און עס אַרײַנוואַרפֿן אין מיטן פֿרָת;
64 און זאָלסט זאָגן: אָזוי וועט אײַנגעזונקען ווערן בבֿל, און ניט אויפֿשטיין, פֿון וועגן דעם בייז ווָאס איך ברענג אויף איר. און זיי וועלן פֿאַרמאַטערט ווערן. ביז דאַנען זײַנען די ווערטער פֿון יִרמְיָהון.

52 איין און צוואַנציק יאָר איז צִדקִיָהו אַלט געווען, אַז ער איז געווָארן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָלַיִם; און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען חֲמוטָל די טאָכטער פֿון יִרמְיָהון פֿון לִבנָה.
2 און ער האָט געטאָן ווָאס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי אַלץ ווָאס יהוֹיָקים האָט געטאָן.
3 ווָארום פֿון וועגן דעם צאָרן פֿון גאָט איז דאָס געשען אין ירושָלַיִם און יהודה, ביז ער האָט זיי אַוועקגעוואָרפֿן פֿון זײַן פּנים.
4 און צִדקִיָהו האָט ווידערשפּעניקט אָן דעם מלך פֿון בבֿל. און עס איז געווען אין ניינטן יאָר פֿון זײַן מלוכה, אין צענטן חודש, אין צענטן טאָג פֿון חודש, איז נעקומען נבוכַדרָאצַר דער מלך פֿון בבֿל, ער מיט זײַן גאַנצן חיל, אויף ירושָלַיִם, און זיי האָבן געלאָגערט אויף איר, און געבויט אַ באַלאָגערומויער רונד אַרום איר.
5 און די שטאָט איז געווען אין באַלאָגערונג ביזן עלפֿטן יאָר פֿון מלך צִדקִיָהון.

6 אין פֿירטן חוֹדש, אין נײנטן טאָג
פֿון חוֹדש, האָט זיך געשטאַרקט דער
הונגער אין שטאָט, און עס איז ניט
געווען קיין ברויט פֿאַר דעם פֿאָלק פֿון
לאַנד.
7 איז אײנגעבראָכן געוואָרן די
שטאָט, און אַלע מלחמהלײט זײנען
אַנטלאָפֿן, און זײנען אַרויס פֿון שטאָט
בײַ נאַכט דורך דעם טויער צווישן די
צוויי מויערן וואָס בײַם מלכס גאָרטן
– און די כַּשְׂדִּים זײנען געווען בײַן
שטאָט רונד אַרום – און זיי זײנען
אַוועק מיטן וועג פֿון פּלוין.
8 האָט דער כָּל פֿון די כַּשְׂדִּים
נאָכגעיאָגט דעם מלך, און זיי האָבן
אָנגעיאָגט צִדְקִיָּהוּן אין די פּלוינען פֿון
יריחו; און זײַן גאַנצער חיל איז זיך
צעלאָפֿן פֿון אים.
9 און זיי האָבן געכאַפּט דעם מלך,
און האָבן אים אַרויפֿגעבראַכט צו דעם
מלך פֿון בבֿל קיין רִבְלָה אין לאַנד
חֲמָת; און ער האָט אַרויסגעזאָגט אויף
אים אַ משפּט.
10 און דער מלך פֿון בבֿל האָט
געשאָכטן די זין פֿון צִדְקִיָּהוּ פֿאַר
זײנע אויגן; און אויך אַלע האַרן פֿון
יהודה האָט ער געשאָכטן אין רִבְלָה.
11 און צִדְקִיָּהוּ אויגן האָט ער בלינד
געמאַכט, און האָט אים געשמידט אין
קופּערנע קײטן; און דער מלך פֿון בבֿל
האָט אים געבראַכט קיין בבֿל, און האָט
אים אַרײנגעזעצט אין וואַכהויז ביז
דעם טאָג פֿון זײַן טויט.
12 און אין פֿינפֿטן חוֹדש, אין
צענטן טאָג פֿון חוֹדש – דאָס איז דאָס
נײנצנטע יאָר פֿון מלך נבוכַדרֶאצַר,
דעם מלך פֿון בבֿל – איז געקומען
נבוזַרְאַדָּן דער הויפּט פֿון דעם
לײַב-חיל, וואָס איז געשטאַנען פֿאַר
דעם מלך פֿון בבֿל אין ירושָׁלַיִם.
13 און ער האָט פֿאַרברענט דאָס הויז
פֿון גאָט, און דעם מלכס הויז; און אַלע
הײַזער פֿון ירושָׁלַיִם, ווו נאָר אַ הויז
פֿון אַ גרויסן מאַן, האָט ער פֿאַרברענט
אין פֿײַער.
14 און אַלע מויערן פֿון ירושָׁלַיִם
רונד אַרום האָט דער גאַנצער כָּל פֿון די
כַּשְׂדִּים וואָס מיט דעם הויפּט פֿון דעם
לײַב-חיל אײנגעוואָרפֿן.
15 און פֿון די ראָימע פֿון פֿאָלק
און דעם רעשט פֿון פֿאָלק וואָס
זײנען געבליבן אין שטאָט, און די
צוגעפֿאַלענע וואָס זײנען צוגעפֿאַלן צו
דעם מלך פֿון בבֿל, און דעם רעשט
פֿון די מײַנסטער, האָט נבוזַרְאַדָּן דער
הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל פֿאַרטריבן.
16 אָבער פֿון די אָרימע פֿון לאַנד
האָט נבוזַרְאַדָּן דער הויפּט פֿון
דעם לײַב-חיל איבערגעלאָזט פֿאַר
ווײַנגערטנירער און פֿאַר אַקערלײַט.
17 און די קופּערנע זײַלן וואָס אין
הויז פֿון גאָט, און די געשטעלן, און
דעם קופּערנעם אים וואָס אין הויז
פֿון גאָט, האָבן די כַּשְׂדִּים צעבראָכן,
און האָבן אַוועקגעטראָגן זייער גאַנצע
קופּער קיין בבֿל.
18 אויך די טעפּ, און די שופֿלען,
און די שניצמעסערס, און די
שפּרענגבעקנס, און די שאָלן, און אַלע
קופּערנע כלים וואָס מע פֿלעגט דינען
מיט זיי, האָבן זיי צוגענומען. און די
בעקנס, און די פֿײַערפֿאַנען, און די
שפּרענגבעקנס, און די טעפּ, און די
מנורות, און די שאָלן, און די שיסלען,
וואָס גאָלד, גאָלד, און וואָס זילבער,
זילבער, האָט דער הויפּט פֿון לײַב-חיל
צוגענומען.
19 און די בעקנס, און די
פֿײַערפֿאַנען, און די שפּרענגבעקנס,
און די טעפּ, און די מנורות, און די
שאָלן, און די שיסלען, וואָס גאָלד,
גאָלד, און וואָס זילבער, זילבער, האָט
דער הויפּט פֿון לײַב-כָּל צוגענומען.
20 די צוויי זײַלן, דער איין ים, און די
צוועלף קופּערנע רינדער וואָס אונטער
די געשטעלן, וואָס שלמה המלך האָט
געמאַכט פֿאַרן הויז פֿון גאָט – דאָס
קופּער פֿון אַלע די דאָזיקע כלים איז

ניט געווען אָפּצוווּעגן.
21 און די זײַלן: אַכצן אײַלן איז געווען די הייך פֿון איין זײַל, און אַ פֿאָדים פֿון צוועלף אײַלן האָט אים אַרומגערינגלט, און זײַן גרעַב איז געווען פֿיר פֿינגער; הויל אינעווייניק.
22 און אַ קרוין איז געווען אויף אים פֿון קופּער; און די הייך פֿון איין זײַל איז געווען פֿינף אײַלן, מיט אַ נעצווערק און מילגרוימען אויף דער קרוין רונד אַרום, אַלצדינג פֿון קופּער; און אַזוי ווי די דאָזיקע אויפֿן צווייטן זײַל, מיט מילגרוימען.
23 און די מילגרוימען זײַנען געווען זעקס און נײַנציק צו דערויסן צו; אַלע מילגרוימען אויפֿן נעצווערק רונד אַרום זײַנען געווען הונדערט.
24 און דער הויפּט פֿון דעם לײַב-כֹּל האָט געמוטמען שׂרָיָה דעם אויבער-כֹּהן, און צפַנְיָה דעם צווייטן כֹּהן, און די דריַ שוועלהיטער;
25 און פֿון דער שטאָט האָט ער גענומען איין הויפֿדינער וואָס איז געווען דער אויפֿזעער איבער די מלחמה-לײַט, און זיבן מענער פֿון די וואָס פֿלעגן זען דעם מלכס פּנים, וואָס האָבן זיך געפֿונען אין שטאָט, און דעם שרײַבער פֿון דעם כָּל-פֿירער, וואָס פֿלעגט אויפֿנעמען אין חיל דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד, און זעכציק מאַן פֿון דעם פֿאָלק פֿון לאַנד, וואָס האָבן זיך געפֿונען אין שטאָט.
26 און נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל האָט זיי גענומען, און האָט זיי אַוועקגעפֿירט צום מלך פֿון בבל קיין רִבלָה.
27 און דער מלך פֿון בבל האָט זיי געשלאָגן און זיי געטייט אין רִבלָה אין לאַנד חֲמָת. אַזוי איז יהודה אין גלות אַוועק פֿון זײַן לאַנד.
28 דאָס איז דאָס פֿאָלק וואָס נבוכַדרֶאצַר האָט פֿאַרטריבן: אין זיבעטן יאָר, יהודהער דריַ טויזנט און דריַ און צוואַנציק;
29 אין אַכצנטן יאָר פֿון נבוכַדרֶאצַרן, און ירושָלַיִם אַכט הונדערט און צוויי און דרײַסיק נפֿשות;
30 אין דריַ און צוואַנציקסטן יאָר פֿון נבוכַדרֶאצַרן האָט נבוזַרְאַדָן דער הויפּט פֿון דעם לײַב-חיל פֿאַרטריבן יהודהער זיבן הונדערט און פֿינף און פֿערציק נפֿשות; אַלע נפֿשות, פֿיר טויזנט און זעקס הונדערט.
31 און עס איז געווען אין זיבן און דרײַסיקסטן יאָר פֿון דעם גלות פֿון יְהוֹיָכִין דעם מלך פֿון יהודה, אין צוועלפֿטן חודש, אין פֿינף און צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, האָט אֱויל-מרוֹדַך דער מלך פֿון בבל, אין דעם יאָר וואָס ער איז געווארן מלך, אויפֿגעהויבן דעם קאָפּ פֿון יְהוֹיָכִין דעם מלך פֿון יהודה, און האָט אים אַרויסגעצויגן פֿון תּפֿיסה.
32 און ער האָט גערעדט צו אים פֿרײַנטלעך, און האָט געשטעלט זײַן שטול איבער די שטולן פֿון די מלכים וואָס בײַ אים אין בבל.
33 און ער האָט אומגעביטן זײַנע תּפֿיסה-קלײַדער; און ער האָט געגעסן בײַ אים ברויט תּמיד, אַלע טעג פֿון זײַן לעבן.
34 און זײַן אויסקומעניש, אַ שטענדיקע אויסקומעניש, איז אים געגעבן געווארן פֿון דעם מלך פֿון בבל טאָגטעגלעך ביז צום טאָג פֿון זײַן טויט, אַלע טעג פֿון זײַן לעבן.

יְחֶזְקֵאל

1 דרײַסיקסטן יאָר, אין פֿירטן חודש אין פֿינפֿטן טאָג פֿון חודש, ווען איך בין געווען צווישן די פֿאַרטריבענע ביים טײַך כּבֿר, האָבן זיך געעפֿנט די הימלען, און איך האָב געזען זעונגען פֿון גאָט.
2 אין פֿינפֿטן טאָג פֿון חודש – דאָס איז דאָס פֿינפֿטע יאָר נאָך דעם גלות פֿון מלך יוֹיָכין –
3 איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט צו יְחֶזקאל דעם זון פֿון בוזין, דעם כֹּהן, אין לאַנד פֿון די כַּשְׂדים ביים טײַך כּבֿר; און די האַנט פֿון גאָט איז דאָרטן געווען אויף אים.
4 און איך האָב געזען, ערשט אַ שטורעמווינט איז אָנגעקומען פֿון צפֿון, אַ גרויסער וואָלקן מיט אַ פֿלאַקעריקן פֿײַער און אַ שײַן רונד אַרום אים; און אין מיטן פֿון אים אַזוי ווי דער אָנבליק פֿון בורשטין – אין מיטן פֿון פֿײַער.
5 און אין מיטן דערפֿון איז געווען די געשטאַלט פֿון פֿיר חיות. און דאָס איז געווען זייער אויסזען: זיי האָבן געהאַט די געשטאַלט פֿון אַ מענטשן.
6 און פֿיר פּנימער זײַנען בײַ איטלעכער געווען, און פֿיר פֿליגלען בײַ איטלעכער פֿון זיי.
7 און זייערע פֿיס זײַנען געווען גלײַכע פֿיס, און זייערע פֿוסטריט זײַנען געווען אַזוי ווי דער פֿוסטריט פֿון אַ קאַלב; און זיי האָבן געפֿונקלט אַזוי ווי בלאַנקע קופּער.
8 און הענט פֿון אַ מענטשן זײַנען געווען פֿון אונטער זייערע פֿליגלען אויף זייערע פֿיר זײַטן; און זייערע פּנימער און זייערע פֿליגלען בײַ זיי פֿירן –
9 זייערע פֿליגלען זײַנען געווען באַהעפֿט איינער צום אַנדערן – האָבן זיך ניט אומגעדרייט בײַ זייער גיין;

און עס איז געווען אין 1 דרײַסיקסטן יאָר, אין פֿירטן חודש אין פֿינפֿטן טאָג פֿון חודש, ווען איך בין געווען צווישן די פֿאַרטריבענע ביים טײַך כּבֿר, האָבן זיך געעפֿנט די הימלען, און איך האָב געזען זעונגען פֿון גאָט.
2 אין פֿינפֿטן טאָג פֿון חודש – דאָס איז דאָס פֿינפֿטע יאָר נאָך דעם גלות פֿון מלך יוֹיָכין –
3 איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט צו יְחֶזקאל דעם זון פֿון בוזין, דעם כֹּהן, אין לאַנד פֿון די כַּשְׂדים ביים טײַך כּבֿר; און די האַנט פֿון גאָט איז דאָרטן געווען אויף אים.
4 און איך האָב געזען, ערשט אַ שטורעמווינט איז אָנגעקומען פֿון צפֿון, אַ גרויסער וואָלקן מיט אַ פֿלאַקעריקן פֿײַער און אַ שײַן רונד אַרום אים; און אין מיטן פֿון אים אַזוי ווי דער אָנבליק פֿון בורשטין – אין מיטן פֿון פֿײַער.
5 און אין מיטן דערפֿון איז געווען די געשטאַלט פֿון פֿיר חיות. און דאָס איז געווען זייער אויסזען: זיי האָבן געהאַט די געשטאַלט פֿון אַ מענטשן.
6 און פֿיר פּנימער זײַנען בײַ איטלעכער געווען, און פֿיר פֿליגלען בײַ איטלעכער פֿון זיי.
7 און זייערע פֿיס זײַנען געווען גלײַכע פֿיס, און זייערע פֿוסטריט זײַנען געווען אַזוי ווי דער פֿוסטריט פֿון אַ קאַלב; און זיי האָבן געפֿונקלט אַזוי ווי בלאַנקע קופּער.
8 און הענט פֿון אַ מענטשן זײַנען געווען פֿון אונטער זייערע פֿליגלען אויף זייערע פֿיר זײַטן; און זייערע פּנימער און זייערע פֿליגלען בײַ זיי פֿירן –
9 זייערע פֿליגלען זײַנען געווען באַהעפֿט איינער צום אַנדערן – האָבן זיך ניט אומגעדרייט בײַ זייער גיין;
10 און די געשטאַלט פֿון זייערע פּנימער איז געווען: אַ פּנים פֿון אַ מענטשן; און אַ פּנים פֿון אַ לייב אויף דער רעכטער זײַט בײַ זיי פֿירן; און אַ פּנים פֿון אַן אָקס פֿון דער לינקער זײַט בײַ זיי פֿירן; און אַ פּנים פֿון אַן אָדלער בײַ זיי פֿירן.
11 אַזוי זײַנען געווען זייערע פּנימער; און זייערע פֿליגלען זײַנען געווען פֿאַנאַנדערגעשפּרייט צו דער הייך צו; צוויי פֿון איטלעכער זײַנען געווען באַהעפֿט אָן איינאַנדער, און צוויי האָבן באַדעקט זייערע לײַבער.
12 און איטלעכע צו דער זײַט פֿון איר פּנים זײַנען זיי געגאַנגען; וווהין דער גײַסט איז געווען צו גיין, זײַנען זיי געגאַנגען; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט בײַ זייער גיין.
13 און די געשטאַלט פֿון די חיות, זייער אויסזען, איז געווען אַזוי ווי ברענעדיקע קולן פֿײַער; אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון בראַנדהעלצער איז דאָס אומגעגאַנגען צווישן די חיות; און דאָס פֿײַער האָט געהאַט אַ שײַן, און פֿון דעם פֿײַער איז אַרויסגעגאַנגען אַ בליץ.
14 און די חיות זײַנען געלאָפֿן הין און צוריק, אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון אַ בליצשטראַל.
15 און איך האָב אָנגעקוקט די חיות, ערשט צו איין ראָד איז אויף דער ערד לעבן די חיות צו זייערע פֿיר פּנימער.
16 דאָס אויסזען פֿון די רעדער און זייער אַרבעט איז געווען אַזוי ווי דער אָנבליק פֿון אָלדשטיין, און איין געשטאַלט איז געווען בײַ זיי פֿירן; און זייער אויסזען און זייער אַרבעט איז געווען אַזוי ווי עס וואָלט זײַן אַ ראָד אין אַ ראָד.

17 אַז זיי זײַנען געגאַנגען זײַנען זיי געגאַנגען צו זייערע פֿיר זײַטן; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט בײַ זייער גיין.

18 און זייערע רייפֿן – אי זיי האָבן געהאַט אַ הויכקייט, אי זיי האָבן געהאַט אַ מוֹראדיקייט; און זייערע רייפֿן זײַנען געווען פֿול מיט אויגן רונד אַרום בײַ זיי פֿירן.

19 און אַז די חיות זײַנען געגאַנגען, זײַנען געגאַנגען די רעדער לעבן זיי, און אַז די חיות האָבן זיך אויפֿגעהויבן פֿון דער ערד, האָבן זיך אויפֿגעהויבן די רעדער.

20 וווהין נאָר דער גײַסט איז געווען צו גיין, זײַנען זיי געגאַנגען אַהין וווּ דער גײַסט איז געווען צו גיין, און די רעדער האָבן זיך אויפֿגעהויבן באַלײַך מיט זיי, ווָאָרום דער גײַסט פֿון די חיות איז געווען אין די רעדער.

21 אַז יענע זײַנען געגאַנגען, זײַנען זיי געגאַנגען, און אַז יענע האָבן זיך אָפּגעשטעלט, האָבן זיי זיך אָפּגעשטעלט; און אַז זיי האָבן זיך אויפֿגעהויבן פֿון דער ערד, האָבן זיך אויפֿגעהויבן די רעדער באַלײַך מיט זיי, ווָאָרום דער גײַסט פֿון די חיות איז געווען אין די רעדער.

22 און איבער די קעפּ פֿון די חיות איז געווען די עשׂטאַלט פֿון אַ הימל, אַזוי ווי דער אָנבליק פֿון מוראדיקן אײַז, אויסגעשפּרייט איבער זייערע קעפּ פֿון אויבן.

23 און אונטער דעם הימל זײַנען געווען זייערע פֿליגלען, איינער גלײַך אָקעגן אַנדערן; צו צוויי פֿון איטלעכער פֿון זיי האָבן צוגעדעקט, צו צוויי פֿון איטלעכער פֿון זיי האָבן צוגעדעקט זייערע לײַבער.

24 און אַז זיי זײַנען געגאַנגען, האָב איך געהערט דאָס גערויש פֿון זייערע פֿליגלען, אַזוי ווי דאָס גערויש פֿון גרויסע וואַסערן, אַזוי ווי דער קָול פֿון אַלמאַכטיקן, אַ טומלדיק גערויש, אַזוי ווי דאָס גערויש פֿון אַ מחנה; אַז זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט, האָבן זיי אַראָפּגעלאָזט זייערע פֿליגלען.

25 און עס איז געווָארן אַ גערויש איבער דעם הימל וואָס אויף זייערע קעפּ, אַז זיי האָבן זיך אָפּגעשטעלט, אַראָפּגעלאָזנדיק זייערע פֿליגלען.

26 און איבער דעם הימל וואָס אויף זייערע קעפּ איז געווען אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון סאַפּירשטיין, די געשטאַלט פֿון אַ טראָן; און אויף דער געשטאַלט פֿון דעם טראָן אַ געשטאַלט אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון אַ מענטשן, אויבן אויף אים.

27 און איך האָב געזען אַזוי ווי דעם אָנבליק פֿון בורשטין, מיט אַן אײַנראַם דערצו רונד אַרום אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון פֿײַער, פֿון דעם אויסזען פֿון זײַנע לענדן און אַרויף; און פֿון דעם אויסזען פֿון זײַנע לענדן און אַראָפּ האָב איך געזען אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון פֿײַער, מיט אַ שײַן רונד אַרום אים.

28 אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון רעגנבויגן וואָס איז אין וואָלקן אין אַ טאָג פֿון רעגן, אַזוי איז געווען דאָס אויסזען פֿון דעם שײַן רונד אַרום. דאָס איז געווען דאָס אויסזען פֿון דער געשטאַלט פֿון גאָטס פּראַכט. און ווי איך האָב עס געזען, אַזוי בין איך געפֿאַלן אויף מײַן פּנים, און איך האָב געהערט אַ קָול פֿון איינעם וואָס רעדט.

2 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, שטעל זיך אויף דײַנע פֿיס, און איך וועל רעדן מיט דיר.

2 און אַ גײַסט איז אַרײַן אין מיר, ווי ער האָט געערעדט צו מיר, און האָט מיך אויפֿגעשטעלט אויף מײַנע פֿיס, און איך האָב געהערט דעם וואָס רעדט צו מיר.

3 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, איך שיק דיך צו די קינדער פֿון ישׂראל, צו די

ווידערשפּעניקע שׂבֿטים־וואָס האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר; זיי אוֹן זייערע עלטערן האָבן געבראָכן אָן מיראַזש ביז הײַנטיקן טאָג.

4 אוֹן די קינדער האָבן פֿאַרשײַטע פּנימער אוֹן האַרטע הערצער: צו זיי שיק איך דיך, אוֹן זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר;

5 אוֹן זיי, סײַ זיי וועלן הערן, אוֹן סײַ זיי וועלן פֿאַרמײַדן –וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זײַנען זיי –זאָלן זיי וויסן אַז אַ נבֿיא איז געווען צווישן זיי.

6 אוֹן דו מענטשנקינד, זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר זיי, אוֹן ניט מורא האָבן פֿאַר זייערע רייד, הגם דערנער אוֹן שטעכגעוועקס זײַנען אַרום דיר, אוֹן צווישן שקאָרפּיאָנען טוסטו זיצן; פֿאַר זייערע רייד זאָלסטו ניט מורא האָבן, אוֹן פֿאַר זייער פּנים זאָלסטו ניט אַנגסטן; וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זײַנען זיי.

7 אוֹן זאָלסט רעדן מײַנע ווערטער צו זיי, סײַ זיי וועלן הערן, אוֹן סײַ זיי וועלן פֿאַרמײַדן; וואָרום לויטער ווידערשפּעניקייט זײַנען זיי.

8 אוֹן דו מענטשנקינד, הער וואָס איך רעד צו דיר; זאָלסט ניט ווידערשפּעניק זײַן ווי דאָס ווידערשפּעניקע געזינדל; מאַך אויף דײַן מויל, אוֹן עס וואָס איך גיב דיר.

9 אוֹן איך האָב אַ קוק געטאָן, ערשט אַ האַנט איז אויסגעשטרעקט צו מיר, אוֹן זע, אין איר איז געווען אַ מגילה פֿון אַ בוך.

10 אוֹן ער האָט זי אויסגעשפּרייט פֿאַר מיר, אוֹן זי איז געווען באַשריבן פֿון אינעווייניק אוֹן פֿון אויסנווייניק, אוֹן אויף איר איז געווען אָנגעשריבן קלאָגן אוֹן זיפֿצעניש אוֹן וויי.

3 אוֹן ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, עס, עס די דאָזיקע מגילה, אוֹן גיי רעד צו דעם הויז פֿון ישׂראל.

2 האָב איך אויפֿגעעפֿנט מײַן מויל, אוֹן ער האָט מיר געגעבן עסן די דאָזיקע מגילה.

3 אוֹן ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, דײַן בויך זאָלסטו אָנשפּײַזן, אוֹן דײַנע אינגעווייד זאָלסטו אָנפֿילן, מיט דער דאָזיקער מגילה וואָס איך גיב דיר. אוֹן איך האָב געגעסן, אוֹן זי איז געווען אין מײַן מויל אַזוי ווי האָניק אין זיסקייט.

4 אוֹן ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, גיי קום צו דעם הויז פֿון ישׂראל, אוֹן זאָלסט רעדן מיט מײַנע ווערטער צו זיי.

5 וואָרום ניט צו אַ פֿאָלק מיט אַ טונקעלער שפּראַך אוֹן אַ שווערער צונג וועסטו געשיקט, נײַערט צו דעם הויז פֿון ישׂראל;

6 ניט צו פֿעלקער אַ סדמית אַ טונקעלער שפּראַך אוֹן אַ שווערער צונג, וואָס דו פֿאַרשטייסט ניט זייערע ווערטער. פֿאַר וואָר, אַז איך וואָלט דיך צו זיי געשיקט, וואָלטן זיי יאָ צוגעהערט צו דיר.

7 אָבער דאָס הויז פֿון ישׂראל וועלן ניט וועלן צוהערן צו דיר, וואָרום זיי ווילן ניט צוהערן צו מיר; וואָרום דאָס גאַנצע הויז פֿון ישׂראל־האָבן האַרטע שטערנס אוֹן פֿאַרשײַטע הערצער.

8 זע, איך האָב געמאַכט דײַן פּנים האַרט אַקעגן זייער פּנים, אוֹן דײַן שטערן האַרט אַקעגן זייער שטערן.

9 ווי דימענט האַרטער פֿון פֿעלזן, האָב איך געמאַכט דײַן שטערן; זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר זיי, אוֹן ניט אַנגסטן פֿאַר זייער פּנים; וואָרום אַ ווידערשפּעניק געזינדל זײַנען זיי.

10 אוֹן ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, אַלע מײַנע ווערטער וואָס איך וועל רעדן צו דיר, נעם אַרײַן אין דײַן האַרצן, אוֹן מיט דײַנע אויערן הער.

11 און גיי קום צו די פֿאַרטריבענע,
צו די קינדער פֿון דײַן פֿאָלק, און
זאָלסט רעדן צו זיי, און זאָגן צו זיי: אַזוי
האָט געזאָגט גאָט דער האַר; סײַ
זיי וועלן הערן, און סײַ זיי וועלן
פֿאַרמײַדן.

12 און אַ ווינט האָט מיך
אויפֿגעהויבן, און איך האָב געהערט
הינטער מיר אַ גערויש פֿון אַ גרויס
ערדציטערניש: געלויבט איז די
פּראַכט פֿון גאָט אין זײַן אָרט;

13 און דאָס גערויש פֿון די פֿליגלען
פֿון די חיות זיך אָנרירנדיק אײנער
אָן אַנדערן, און דאָס גערויש פֿון די
רעדער באַגלײַט מיט זיי – אַ גערויש
פֿון אַ גרויס ערדציטערניש.

14 און דער ווינט האָט מיך
אויפֿגעהויבן, און האָט מיך
אַוועקגענומען; און איך בין געגאַנגען
אַ פֿאַרביטערטער אין מײַן הייס
געמיט, און די האַנט פֿון גאָט איז
געווען שטאַרק אויף מיר.

15 און איך בין געקומען צו די
פֿאַרטריבענע קיין תל-אָבֵיב, וואָס
זײַנען געזעסן בײַם טײַך כּבָר, און איך
בין געזעסן אַוווּ זיי זײַנען געזעסן; און
איך בין דאָרטן געזעסן זיבן טעג אַ
באַנומענער צווישן זיי.

16 און עס איז געווען צום סוף פֿון
זיבן טעג, איז געווען דאָס וואָרט פֿון
גאָט צו מיר, אָזוי צו זאָגן:

17 מענטשנקינד, אַ וועכטער האָב
איך דיך געמאַכט פֿאַר דעם הויז פֿון
ישׂראל, און אַז דו וועסט הערן פֿון מײַן
מויל אַ וואָרט, זאָלסטו זיי וואָרענען
פֿון מײַנעט וועגן.

18 אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן:
שטאַרבן מוזטו שטאַרבן; און דו האָסט
אים ניט געוואָרנט, און ניט געredט
צו וואָרענען דעם שלעכטן פֿון זײַן
שלעכטן וועג, כּדי ער זאָל לעבן, וועט
ער, דער שלעכטער, שטאַרבן פֿאַר זײַן
זינד, און זײַן בלוט וועל איך מאָנען פֿון
דײַן האַנט.

19 אָבער אויב דו האָסט געוואָרנט
דעם שלעכטן, און ער האָט זיך ניט
אומגעקערט פֿון זײַן שלעכטיקייט,
און פֿון זײַן שלעכטן וועג, וועט ער
שטאַרבן פֿאַר זײַן זינד, און דו האָסט
מציל געווען דײַן נפֿש.

20 און אַז דער גערעכטער קערט
זיך אָפּ פֿון זײַן גערעכטיקייט, און
ער טוט אומרעכט, וועל איך לייגן
אַ שטרויכלונג פֿאַר אים; ער וועט
שטאַרבן. ווײל דו האָסט אים ניט
געוואָרנט, וועט ער שטאַרבן פֿאַר זײַן
חטא, און זײַנע גערעכטיקייטן וואָס
ער האָט געטאָן, וועלן ניט דערמאָנט
ווערן, און זײַן בלוט וועל איך מאָנען
פֿון דײַן האַנט.

21 אָבער אויב דו האָסט אים
געוואָרנט, דעם גערעכטן, אַז דער
גערעכטער זאָל ניט זינדיקן, און ער
האָט ניט געזינדיקט, וועט ער בלײַבן
לעבן, ווײל ער האָט זיך געלאָזט
וואָרענען, און דו האָסט מציל געווען
דײַן נפֿש.

22 און די האַנט פֿון גאָט איז דאָרטן
געווען אויף מיר, און ער האָט צו מיר
געזאָגט: שטיי אויף, גיי אַרויס צום
טאָל, און דאָרטן וועל איך רעדן מיט
דיר.

23 בין איך אויפֿגעשטאַנען, און בין
אַרויסגעגאַנגען צום טאָל, ערשט די
פּראַכט פֿון גאָט שטייט דאָרטן, אַזוי
ווי די פּראַכט וואָס איך האָב געזען
בײַם טײַך כּבָר; און איך בין געפֿאַלן
אויף מײַן פּנים.

24 און אַ גײַסט איז אַרײַן אין מיר,
און האָט מיך אויפֿגעשטעלט אויף
מײַנע פֿיס; און ער האָט מיט מיר
גערעדט, און האָט צו מיר געזאָגט: קום
פֿאַרשליס זיך אין דײַן הויז.

25 און דו מענטשנקינד, זע, מע טוט
אַרויף אויף דיר שטריק, און מע וועט
דיך בינדן דערמיט, און וועסט ניט
אַרויסגיין צווישן זיי.

26 און דין צונג וועל איך באַהעפֿטן
אָן דין גומען, כּדי זאָלסט שטום
זיין, און זאָלסט זיי ניט זיין אַ
בַּעַל-מוכיח;וואָרום אַ וויידערשפּעניק
געזינדל זינען זיי.
27 ערשט ווען איך רעד מיט דיר,
וועל איך עפֿענען דין מויל;און זאָלסט
זאָגן צו זיי:אַזוי זאָגט גאָט דער
האַר:דער וואָס וויל הערן, זאָל הערן,
און דער וואָס וויל פֿאַרמײַדן, זאָל
פֿאַרמײַדן;וואָרום אַ וויידערשפּעניק
געזינדל זינען זיי.

4 און דו מענטשנקינד, נעם דיר אַ
ציגל, און זאָלסט אים אַוועקלייגן
פֿאַר דיר, און אויסקריצן אויף אים אַ
שטאָט – ירושלים.
2 און זאָלסט מאַכן אויף איר אַ
באַלעגערונג, און בויען אַרום איר
אַ באַלעגערמויער, און אָנשיטן אַרום
איר אַן ערדוואַל, און שטעל אַקעגן איר
מחנות;און טו אַקעגן איר שטורעמבעק
רונד אַרום.
3 און דו נעם דיר אַן אײַזערנע פּאַן,
און זאָלסט זי שטעלן ווי אַן אײַזערנע
וואַנטצווישן דיר און צווישן דער
שטאָט;און זאָלסט קערן דײַן פּנים צו
איר, און זי זאָל זיין אין באַלעגערונג,
און דו זאָלסט זי באַלעגערן. אַ צייכן
איז דאָס פֿאַר דעם הויז פֿון ישׂראל.
4 און דו ליג אויף דײַן לינקער זײַט,
און זאָלסט אַרויפֿטאָן אויף אירדי זינד
פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל;די צאָל טעג
וואָס דו וועסט ליגן אויף איר, וועסטו
טראָגן זייערע זינד.
5 און איך האָב דיר געמאַכט די יאָרן
פֿון זייערע זינדאַקעגן דער צאָל טעג
– דרײַ הונדערט און נײַנציק טעג;און
וועסט טראָגן די זינד פֿון דעם הויז פֿון
ישׂראל.
6 און אַז דו וועסט ענדיקן די דאָזיקע,
זאָלסטו ווידער ליגן אויף דײַן רעכטער
זײַט, און טראָגן די זינד פֿון דעם הויז
פֿון יהודה פֿערציק טעג:אַ טאָג פֿאַר אַ
יאָר, אַ טאָג פֿאַר אַ יאָר האָב איך עס
דיר געמאַכט.
7 און צו דער באַלעגערונג פֿון
ירושלים, זאָלסטו קערן דײַן פּנימער
דײַן אָרעם אַנטבלויזט, און זאָלסט
נבֿיאות זאָגן אויף איר.
8 און זע, איך טו אַרויף אויף
דיר שטריק, און וועסט זיך ניט
אומדרייען פֿון איין זײַט אויף דער
אַנדערער, ביז דו ענדיקסט די טעג פֿון
דײַן באַלעגערונג.
9 און דו נעם דיר ווייץ און גערשטן
און בעבלעך און לינדזן און הירזש
און טונקלווייץ, און טו זיי אַרײַן אין
איין כּלי, און זאָלסט זיי דיר מאַכן צו
ברויט;די צאָל טעג וואָס דו ליגסט אויף
דײַן זײַט, דרײַ הונדערט און נײַנציק
טעג, זאָלסטו עס עסן.
10 און דײַן עסן וואָס דו וועסט עסן,
זאָל זײַן מיט אַ וואָג, צוואַנציק שקל
אַ טאָג;פֿון מעת-לעת צו מעת-לעת
זאָלסטו עס עסן.
11 און וואַסער מיט אַ מאָס זאָלסטו
טרינקען;אַ זעקסטל הין פֿון מעת-לעת
צו מעת-לעת זאָלסטו טרינקען.
12 אַזוי ווי אַ גערשטענעם קוכן
זאָלסטו עס עסן, און אויף קויט פֿון
מענטשישער צוגאָהזאָלסטו עס באַקן
פֿאַר זייערע אויגן.
13 און גאָט האָט געזאָגט:אַזוי וועלן
עסן די קינדער פֿון ישׂראלזייער ברויט
אומריין צווישן די פֿעלקערוואָס איך
וועל זיי אַהין פֿאַרשטויסן.
14 האָב איך געזאָגט: ווויי, גאָט
דו האַר, זע מײַן זעל איז ניט
פֿאַראומרייניקט געווארן, און
געפֿאַלנס און פֿאַרצוקטס האָב איך
ניט געגעסן פֿון מײַן יוגנט אָן און ביז
אַצונד, און אין מײַן מויל איז ניט
געקומען אומווערדיק פֿלייש.
15 האָט ער צו מיר געזאָגט: זע, איך
גיב דיר מיסט פֿון רינדער אָנשטאָט
קויט פֿון מענטשן, און זאָלסט מאַכן
דײַן ברויט דערויף.

16 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, זע, איך צעברעך דעם אונטערלעג פֿון ברויט אין ירושלים, און זיי וועלן עסן ברויט מיט אַ וואָג, און מיט זאָרג, און וואַסער מיט אַ מאָס און מיט באַנומענישן וועלן זיי טרינקען.
17 וויל זיי וועלן געמינערט זײַן ברויט און וואַסער, און זיי וועלן באַנומען ווערן איינער מיטן אַנדערן, און וועלן אײַנגיין פֿאַר זייערע זינד.

5 און דו מענטשנקינד, נעם דיר אַ שאַרפֿע שוואַרד –פֿאַר אַ גאָלמעסער זאָלסטו זי דיר נעמען, און אַריבערפֿירן איבער דײַן קאָפּ און איבער דײַן באָרד;און זאָלסט דיר נעמען וואָגשאָלן און עס צעטיילן.
2 אַ דריט-חלק זאָלסטו אין פֿײַער פֿאַרברענען מיטן פֿון דער שטאָט, ווען עס ווערן פֿול די טעג פֿון דער באַלעגערונג;און אַ דריט-חלק זאָלסטו נעמען, און שלאָגן מיט דער שוואַרד רונד אַרום דעם, און אַ דריט-חלק זאָלסטו צעשפֿרייטן פֿאַרן ווינט;און אַ שוואַרד וועל איך אַרויסציִען הינטער זיי.
3 און זאָלסט נעמען דערפֿון עטלעכע אין צאָל, און זיי אײַנבינדן אין דײַנע ברעגן.
4 און פֿון זיי זאָלסטו ווידער נעמען עטלעכע , און זיי אַרײַנוואַרפֿן אין מיטן פֿײַער, און זיי פֿאַרברענען אין פֿײַער;דערפֿון וועט אַרויסגיין אַ פֿײַעראויפֿן גאַנצן הויז פֿון ישׂראל.
5 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:דאָס איז ירושלים;אין מיטן פֿון די פֿעלקער האָב איך זי באַשטאַט, מיט לענדער רונד אַרום איר.
6 און זי האָט ווידערשפּעניקט מײַנע געזעצן טאָן בייז מער פֿון די פֿעלקער, און מײַנע חוקים –מער פֿון די לענדער וואָס רונד אַרום איר;וואָרום מײַנע געזעצן האָבן זיי פֿאַראַכט, און מײַנע חוקים, אין זיי זײַנען זיי ניט געגאַנגען.
7 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:וויל איר האָט אָנגעגעבן מער פֿון די פֿעלקער וואָס רונד אַרום אײַך;אין מײַנע חוקים זײַט איר ניט געגאַנגען, און מײַנע געזעצן האָט איר ניט גענאָמען, אָדער מיט די געזעצן פֿון די פֿעלקער וואָס רונד אַרום אײַךהאָט איר ניט געטאָן –
8 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:זע, איך אויך קום אויף דיר, און וועל טאָן אַ משפּט אין דירפֿאַר די אויגן פֿון די פֿעלקער.
9 און איך וועל טאָן אויף דיר וואָס איך האָב ניט געטאָן, פֿון וועגן אַלע דײַנע אומווערדיקייטן.
10 דרום וועלן עלטערן עסן זייערע קינדער אין דיר, און קינדער וועלן עסן זייערע עלטערן, און איך וועל טאָן אַ משפּט אויף דיר, און אַל דײַן איבערבליבענע וועל איך צעשפּרייטן אויף אַלע ווינטן.
11 דרום אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, פֿאַר וואָר, וויל דו האָסט מײַן הייליקטום פֿאַראומריניקטמיט אַלע דײַנע מיאוסקייטןאון מיט אַלע דײַנע אומווערדיקייטן, דרום וועל איך אויך דיך פֿאַרמינערן, און מײַן אויג וועט ניט שוינען, און איך אויך וועל ניט דערבאַרימען.
12 אַ דריט-חלק פֿון דיר וועלן פֿון פֿעסט שטאַרבן, און אויסגיין פֿון הונגער אין דיר, און אַ דריט-חלק וועלן דורכן שוואַרד פֿאַלן רונד אַרום דיר, און אַ דריט-חלק וועל איך אויף אַלע ווינטן צעשפּרייטן, און אַ שוואַרד וועל איך אַרויסציִען הינטער זיי.
13 און מײַן כּעס וועט אויסגיין, און איך וועל באַרואיקן מײַן גרימצאָרן אויף זיי, און איך וועל מיך שטילן; און זיי וועלן וויסן אַז איך יהוה האָב גערעדט אין מײַן פֿאַרדראָס, ווען איך לאָז אויס מײַן גרימצאָרן אויף זיי.

14 און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר
אַ חורבן און פֿאַר אַ חרפֿהצווישן די
פֿעלקער וואָס רונד אַרום דיר, פֿאַר די
אויגן פֿון איטלעכן פֿאַרבײַגייער.
15 און עס וועט זײַן אַ חרפֿה און אַ
לעסטערונג, אַ מוסר און אַ שרעק, בײַ
די פֿעלקער וואָס רונד אַרום דיר, ווען
איך טו אַ משפּט אויף דירמיט כּעס און
מיט גרימצאָרן און מיט שטראָפֿן פֿון
גרימצאָרן –איך יהוה האָב געריעדט;
16 ווען איך שיק אָן אויף זיי די
בייזע פֿײַל פֿון הונגערוואָס זײַנען
אויף אומצוברענגען, וואָס איך וועל זיי
שיקן אײַך אומצוברענגען;און הונגער
וועל איך מערן אויף אײַך, און וועל
אײַך צעברעכן דעם אונטערלעגן פֿון
ברויט.
17 און איך וועל אָנשיקן אויף אײַך
הונגער און בייזע חיות, און זיי וועלן
דיך אָן קינדער לאָזן;און פּעסט און
בלוט וועט דורכגיין דורך דיר, און אַ
שוואָרד וועל איך ברענגען אויף דיר.
איך יהוה האָב געריעדט.

6 1 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים צו די
בערג פֿון ישׂראל, און זאָג נבֿיאות צו
זיי,
3 און זאָלסט זאָגן: איר בערג פֿון
ישׂראל, הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט
דעם האַר:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַרצו די בערג און צו די הייכן, צו
די גראָבנס און צו די טאָלן:זעט, איך
ברענג אויף אײַך אַ שוואָרד, און וועל
אונטערברענגען אײַערע במות.
4 און פֿאַרוויסט ווערן וועלן אײַערע
מזבחות, און צעברעכן ווערן וועלן
אײַערע זונזײַלן;און איך וועל מאַכן
פֿאַלן אײַערע דערשלאָגענעפֿאַר
אײַערע אָפּגעטער.
5 און איך וועל אָהינטאָן די פּגָרים
פֿון די קינדער פֿון ישׂראלפֿאַר זייערע
אָפּגעטער, און איך וועל צעשפּרייטן
אײַערע בײַנעררונד אַרום אײַערע
מזבחות.
6 אין אַלע אײַערע ווויינערטער
וועלן די שטעט חרוב ווערן, און
די במות וועלן פֿאַרוויסט ווערן;כּדי
חרוב און וויסט ווערן זאָלן אײַערע
מזבחות, און צעבראָכן און צעשטערט
ווערן זאָלן אײַערע אָפּגעטער, און
אָפּגעהאַקט ווערן זאָלן אײַערע
זונזײַלן, און אויסגעמעקט ווערן זאָלן
אײַערע ווערק.
7 און פֿאַלן וועלן דערשלאָגענע
צווישן אײַך, און איר וועט וויסן אַז
איך בין יהוה.
8 אָבער איך וועל לאָזן אַן
איבערבלײַב:אַז איר זאָלט האָבן
אַנטרונענע פֿון שוואָרד צווישן די
פֿעלקער, ווען איר ווערט צעשפּרייט
אין די לענדער.
9 און אײַערע אַנטרונענע וועלן מיך
דערמאָנען צווישן די פֿעלקער וואָס
זיי זײַנען געפֿאַנגען געוואָרן אַהין, ווי
אַזוי איך בין געווען צעבראָכן פֿון
וועגן זייער פֿאַרפֿירטן האַרצן וואָס
האָט זיך אָפּגעקערט פֿון מיר, און פֿון
וועגן זייערע אויגן וואָס זײַנען געווען
פֿאַרפֿירט נאָך זייערע אָפּגעטער; און
זיי וועלן זיך עקלען פֿאַר זיך אַליין,
וועגן די בייזן וואָס זיי האָבן געטאָן בײַ
אַלע זייערע אומווערדיקייטן.
10 און זיי וועלן וויסן אַז איך
בין יהוה; ניט אומזיסט האָב איך
געריעדטזיי צו טאָן דאָס דאָזיקע בייז.
11 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:פֿאַטש מיט דײַן האַנט, און קלאַפּ
מיט דײַן פֿוס, און זאָג: ווי אויף
אַלע בייזע אומווערדיקייטן פֿון דעם
הויז פֿון ישׂראל;וואָרום פֿון שוואָרד,
פֿון הונגער, און פֿון פּעסט, וועלן זיי
פֿאַלן.
12 דער ווײַטער וועט פֿון פּעסט
שטאַרבן, און דער נאָנטער וועט פֿון
שוואָרד פֿאַלן, און דער געבליבענער
און באַלאַגערטערוועט פֿון הונגער

שטאַרבן:און איך וועל אויסלאָזן מײַן גרימצאָרן אויף זיי.

13 און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה, ווען זייערע דערשלאָגענע וועלן זײַן צווישן זייערע אָפּגעטעררונד אַרום זייערע מזבחות, אויף יעטוועדער הויכן בערגל, אויף אַלע שפּיצן בערג, און אונטער יעטוועדער צווײגהאַפּטיקן בוים, און אונטער יעטוועדער געדיכטן אײכנבוים, אין דעם אָרט וואָס זיי האָבן דאָרטן געגעבן געשמאַק ריח צו אַלע זייערע אָפּגעטער.

14 און איך וועל אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף זיי, און וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ וויסט און וויסטענישמער פֿון מדבר דִּבְלָה, אין אַלע זייערעווינערטער;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

7 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 און דו מענטשנקינד, אַזוי האָט גאָט דער האַר:אַ סוף צו דער ערד פֿון ישׂראל!געקומען אַ סוף אויף די פֿיר עקן פֿון לאַנד.

3 אַצונד איז אַ סוף אויף דיר, און איך וועל אָנשיקן מײַן צאָרן אויף דיר, און וועל דיך משפּטן לויט דײַנע וועגן, און פֿאַרגעלטן אויף דיר אַלע דײַנע אומווערדיקייטן.

4 און מײַן אויג וועט דיך ניט שוינען, און איך וועל ניט דערבאַרימען;נײַערט דײַנע וועגן וועל איך פֿאַרגעלטן אויף דיר, און דײַנע אומווערדיקייטן וועלן אין דײַן מיט בלײַבן;און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

5 אַזוי האָט גאָט דער האַר:אָן אומגליק, אַ באַזונדער אומגליק אָט קומט!

6 אַ סוף איז געקומען, געקומען דער סוף, ער האָט זיך דערוועקט אויף דיר;אָט קומט עס!

7 געקומען איז די ריי צו דיר, באַווינער פֿון לאַנד;געקומען די צײַט, נאָנט איז דער טאָג פֿון מהומה, און אויס דער געהילך פֿון די בערג.

8 אַצונד באַלד וועל איך אויסגיסן מײַן גרימצאָרן אויף דיר, און אויסלאָזן אויף דיר מײַן כּעס, און דיך משפּטן לויט דײַנע וועגן, און פֿאַרגעלטן אויף דיר אַלע דײַנע אומווערדיקייטן.

9 און מײַן אויג וועט ניט שוינען, און איך וועל ניט דערבאַרימען;לויט דײַנע וועגן וועל איך פֿאַרגעלטן אויף דיר, און דײַנע אומווערדיקייטן וועלן אין דײַן מיט בלײַבן;און איר וועט וויסן אַז איך יהוה טו שלאָגן.

10 אָט איז דער טאָג, אָט קומט עס!אויסגעפֿלאָנצט איז די ריי, געשפּראָצט האָט דער שטעקן, געבליט האָט די מוטווילקייט.

11 אומרעכט איז אויסגעוואַקסן אין אַ שטעקן פֿון שלעכטיקייט;ניט פֿון זיי קומט אַרויס, און ניט פֿון זיי זייערע געזעמל, און ניט פֿון זייער געטומל;און ניטאָ קיין געהויבנקייט אין זיי.

12 געקומען איז די צײַט, דערגרייכט האָט דער טאָג;דער קויפֿער זאָל זיך ניט פֿרייען, און דער פֿאַרקויפֿער זאָל ניט טרויערן, ווארום אַ גרימצאָרן איז אויף איר גאַנצן געזעמל.

13 ווארום דער פֿאַרקויפֿער וועט צום פֿאַרקויפֿטאָן זײַן לעבנס לעבן זיך ניט אומקערן;ווײל אַ זעונג איז אויף איר גאַנצן געזעמל, עס זאָל זיך ניט אומקערן;און פֿון וועגן זײַן זינד אין זײַן לעבן‌וועט זיך קיינער ניט דערהאַלטן.

14 געבלאָזן דעם האָרן, און אָנגעבערייט אַלצדינג, און ניטאָ ווער זאָל גיין אויף מלחמה;ווארום מײַן גרימצאָרן איז אויף איר גאַנצן געזעמל.

15 דערויסן די שוועד, און אינעווייניק די פּעסט און דער הונגער;דער וואָס אין פֿעלד וועט

דורכן שוועדט שטאַרבן, און דער
וואָס אין שטאָט, וועט אים הונגער און
פּעסט אויפֿעסן.
16 און זייערע אַנטרונענע וועלן
אַנטרינען, און וועלן זיין אויף די בערג,
ווי טויבן פֿון די טאָלן, וואָס אַלע טוען
זיי ברומען;איטלעכער פֿון וועגן זײַן
זינד.
17 אַלע הענט וועלן שלאַף ווערן,
און אַלע קני וועלן רינען מיט וואַסער.
18 און זיי וועלן אָנגורטן
זאַקקלייידער, און אַ שוידער וועט זיי
באַדעקן, און אויף אַלע פּנימער וועט
זיין אַ בושה, און אויף אַלע זייערע
קעפּ אַ פּלית.
19 זייער זילבער וועלן זיי אויף די
גאַסן אַרויסווארפֿן, און זייער גאָלד
וועט אַן אומריניקייט ווערן, זייער
זילבער און זייער גאָלד וועט זיי ניט
קענען מציל זיין אין טאָג פֿון גאָטס
גרימצאָרן; זייער לעבן וועלן זיי ניט
אָנזעטן און זייערע אינגעווייד וועלן זיי
ניט אָנפֿילן; ווארום די שטרויכלונג צו
זייער זינד איז דאָס געווען.
20 און זייער שיינע צירונג וואָס
זיי האָבן פֿאַר אַ שטאָלץ געמאַכט;
און בילדער פֿון זייערע מיאוסע
אומווערדיקייטן האָבן זיי דערפֿון
אויסגעמאַכט; דרום מאַך איך עס זיי
פֿאַר אַן אומריניקייט.
21 און איך וועל עס געבן אין דער
האַנט פֿון פֿרעמדע צו רויב, און צו די
שלעכטע פֿון דער ערד צו פֿאַנג, און זיי
וועלן עס פֿאַרשווענען.
22 און איך וועל אָפּדריין מיין פּנים
פֿון זיי, און מע וועט פֿאַרשענען
מיין פֿאַרבאָרגענישׂ;יָא, אינגבערעער
וועלן קומען אין איר, און וועלן זי
פֿאַרשווענען.
23 גרייט צו די קייטן, וואָרום דאָס
לאַנד איז פֿול מיט בלוטשולד, און די
שטאָט איז פֿויל מיט אומרעכט.
24 און איך וועל ברענגען די
ערגסטע פֿון די פֿעלקער, און זיי
וועלן ירשענען זייערע הײַזער;און איך
וועל פֿאַרשטערן דעם שטאָלץ פֿון די
שטאַרקע;און פֿאַרשוועכט ווערן וועלן
זייערע הייליקטומער.
25 אַ שוידערניש קומט, און זיי וועלן
זוכן שלום, און עס וועט ניט זײַן.
26 אַ בראָך אויף אַ בראָך וועט
קומען, און אַ הערונג נאָך אַ הערונג
וועט זײַן;און זיי וועלן זוכן אַ זעונג
פֿון נביא, און די תורה וועט פֿאַרלאָרן
ווערן פֿון כהן, און אַן עצה פֿון די
זקנים.
27 דער מלך וועט טרויערן, און
דער פֿירשט וועט זיך אָנקליידן מיט
וויסטקייט, און די הענט פֿון דעם פֿאָלק
פֿון לאַנד וועלן צעטומלט ווערן;לויט
זייער וועג וועל איך טאָן מיט זיי,
און מיט זייערע משפּטים וועל איך זיי
משפּטן;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין
יהוה.

8 און עס איז געווען אין זעקסטן
יאָר, אין זעקסטן חודש, אין
פֿינפֿטן טאָג פֿון חודש, ווי איך זיץ אין
מײַן הויז, און די עלטסטע פֿון יהודה
זיצן פֿאַר מיר, אַזוי איז דאָרטן געפֿאַלן
אויף מיר די האַנט פֿון גאָט דעם האַר.
2 און איך האָב געזען, ערשט אַ
געשטאַלט אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון
פֿײַער: פֿון דעם אויסזען פֿון זיינע
לענדן און אַרויף אַזוי ווי דאָס אויסזען
פֿון גלאַנציקייט, אַזוי ווי דער אָנבליק
פֿון בורשטין.
3 און ער האָט אויסגעשטרעקט אַ
געשטאַלט פֿון אַ האַנט, און האָט
מיך אָנגענומען פֿאַר אַ לאָק פֿון
מײַן קאָפּ, און אַ ווינט האָט מיך
געטראָגן צווישן ערד און צווישן
הימל, און האָט מיך געבראַכט אין
זעונגען פֿון גאָט קיין ירושלים,
צום אײַנגאַנג פֿון דעם אינעווייניקסטן
טויער וואָס איז געקערט צו צפֿון, וואָס
דאָרטן איז געווען דער אָרט פֿון דעם
דערצערנבילד וואָס דערצערנט.

4 ערשט דאָרטן איז די פֿראַכט פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל, אַזוי ווי די זעונג וואָס איך האָב געזען אין טאָל.
5 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, הייב אָפּאָרשט אויף דיינע אויגן קעגן צפֿון. האָב איך אויפֿגעהויבן מיינע אויגן קעגן צפֿון, ערשט אין צפֿון פֿון דעם טויער פֿון מזבח איז דאָס דאָזיקע דערצערנבילד, בײַם אַרײַנגאַנג.
6 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, זע זעסט וואָס זיי טוען? די גרויסע אומווערדיקייטן וואָס דאָס הויז פֿון ישׂראל טוט דאָ, כדי איך זאָל מיך דערווײַטערן פֿון מײַן הייליקטום? און וועסט נאָך ווײַטער זען גרעסערע אומווערדיקייטן.
7 און ער האָט מיך געבראַכט צום אײַנגאַנג פֿון הויף, און איך האָב געזען, ערשט אַ לאָך איז אין דער וואַנט.
8 האָט ער צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, גראָב אַפֿאָרשט אין דער וואַנט. און איך האָב געגראָבן אין דער וואַנט, ערשט אַן אײַנגאַנג.
9 האָט ער צו מיר געזאָגט: גיי אַרײַן, און זע די בייזע אומווערדקייטן וואָס זיי טוען דאָ.
10 בין איך אַרײַנגעגאַנגען, און האָב געזען, ערשט אַלערליי אומווערדיקע געשטאַלטן פֿון שרצים און בהמות, און אַלערליי אָפּגעטער פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, זײַנען אויסגעקריצט אויף דער וואַנט רונד אַרום.
11 און פֿאַר זיי שטייען זיבעציק מאַן פֿון די עלטסטע פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, און יַאֲזַנְיָהוּ דער זון פֿון שָׁפָנעס שטייט אין מיטן פֿון זיי, און איטלעכער מיט זײַן רייכערפֿאַן אין זײַן האַנט, און אַ דיקער וואָלקן פֿון דעם ווײַרויך גייט אויף.
12 האָט ער צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשנקינד, וואָס די עלטסטע פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל טוען אין דער פֿינצטערניש, איטלעכער אין זײַנע בילדערקאַמערן? וואָרום זיי זאָגן: גאָט זעט אונדז ניט, פֿאַרלאָזן האָט גאָט דאָס לאַנד.
13 און ער האָט צו מיר געזאָגט: וועסט נאָך ווײַטער זען גרעסערע אומווערדיקייטן וואָס זיי טוען.
14 און ער האָט מיך געבראַכט צו דעם טויעראײַנגאַנג פֿון גאָטס הויז וואָס צו צפֿון, ערשט דאָרטן זיצן די ווײַבער און באַווײַנען תַּמּוּז.
15 האָט ער צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשנדיקנד? וועסט נאָך ווײַטער זען גרעסערע אומווערדיקייטן ווי די דאָזיקע.
16 און ער האָט מיך געבראַכט צו דעם אינעווייניקסטן הויף פֿון גאָטס הויז, ערשט בײַם אײַנגאַנג פֿון גאָטס טעמפּל, צווישן דעם פֿאָליש און דעם מזבח, זײַנען אַרום פֿינף און צוואַנציק מאַן, מיט זייערע רוקנס צום טעמפּל פֿון גאָט, און זייערע פּנימער צו מזרח, און זיי בוקן זיך קעגן מזרח צו דער זון.
17 האָט ער צו מיר געזאָגט: האָסטו געזען, מענטשנקינד? קנאַפּ איז דעם הויז פֿון יהוּדה צו טאָן די אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן דאָ געטאָן, אַז זיי האָבן נאָך אָנגעפֿילט דאָס לאַנד מיט אומרעכט, און האָבן מיך ווידער און ווידער דערצערנט; און אָט לייגן זיי צו דעם צווײַג צו זייער נאָז.
18 דרום וועל איך אויך טאָן מיט גרימצאָרן;מײַן אויג וועט ניט שוינען, און איך וועל ניט דערבאַרימען;און זיי וועלן שרײַען אין מײַן אויער אויף אַ הויך קָול, און איך וועל זיי ניט צוהערן.

9 און אַ הויכער קָול האָט אויסגערופֿן אין מײַן אויער, אַזוי צו זאָגן: מאַכט געמענען די וואָס זײַנען געוואָרן אויף דער שטאָט, און איטלעכן מיט זײַן צעשטערגעצײַג אין זײַן האַנט.

2 ערשט זעקס מענער זײנען אָנגעקומען פֿון דעם וועג פֿון דעם אויבערשטן טויער וואָס איז געקערט צו צפֿון, און איטלעכער מיט זײן ברעכגעצײג אין זײן האַנט, און איין מאַן צווישן זיי אָנגעטאָן אין לײנען מיט אַ שרײַבערס טינטהאָרן אויף זײנע לענדן. און זיי זײנען געקומען, און האָבן זיך געשטעלט לעבן דעם קופּערנעם מזבח.

3 און די פֿראַכט פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבער דעם כּרוב וואָס זי איז אויף אים געווען, צו דעם שוועל פֿון הויז; און ער האָט געראופֿן צו דעם מאַן אָנגעטאָן אין לײנען, וואָס אַ שרײַבערס טינטהאָרן איז געווען אויף זײנע לענדן.

4 און גאָט האָט צו אים געזאָגט: גיי דורך אין מיטן שטאָט, אין מיטן ירושלים, און זאָלסט אָנצייכענען אַ צייכן אויף די שטערנס פֿון די מענטשן וואָס זיפֿצן און קרעכצן אויף אַלע אומווערדיקייטן וואָס ווערן געטאָן אין איר.

5 און צו יענע האָט ער געזאָגט פֿאַר מײנע אויערן: גייט דורך אין שטאָט הינטער אים, און שלאָגט; אײַער אויג זאָל ניט שוינען, און איר זאָלט ניט דערבאַרימען.

6 אַ זקן, אַ בחור און אַ מיידל, און קליינע קינדער און ווײַבער, זאָלט איר הרגענ צום טויט, נאָר צו קיין מענטשן וואָס אויף אים איז דער צייכן, זאָלט איר ניט גענענען; און פֿון מײַן הייליקטום זאָלט איר אָנהייבן. האָבן זיי אָנגעהויבן פֿון די אַלטע ווײַס פֿאַרן הויז.

7 און ער האָט צו זיי געזאָגט: פֿאַראומרייניקט דאָס הויז, און פֿילט אָן די הויפֿן מיט דערשלאָגענע; גייט אַרויס! און זיי זײנען אַרויסגעגאַנגענ, און האָבן געשלאָגן אין שטאָט.

8 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געשלאָגן, און איך בין געבליבן אַליין, אַזוי בין איך געפֿאַלן אויף מײַן פּנים, און איך האָב געשרײַען, און געזאָגט: ווייַ, גאָט דו האַר, ווילסטו אומברענגען דעם גאַנצן איבערבלײַב פֿון ישׂראל מיט וואָס דו גיסט אויס דײַן גרימצאָרן אויף ירושלים?

9 האָט ער צו מיר געזאָגט: די זינד פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל און יהודה איז זייער זייער גרויס, און דאָס לאַנד איז אָנגעפֿילט מיט בלוט, און די שטאָט איז פֿול מיט אומגערעכטיקייט, וואָרום זיי זאָגן: פֿאַרלאָזן האָט גאָט דאָס לאַנד, און גאָט זעט ניט.

10 דרום וועט אויך מײַן אויג ניט שוינען, און איך וועל ניט דערבאַרימען;זייער וועג וועל איך פֿאַרגעלטן אויף זייער קאָפּ.

11 ערשט דער מאַן אָנגעטאָן אין לײנען וואָס דער טינטהאָרן איז געווען אויף זײנע לענדן, האָט געבראַכט אַן ענטפֿער, אַזוי צו זאָגן: איך האָב געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס דו האָסט מיר באַפֿוילן.

10 און איך האָב געזען, ערשט אויף דעם הימל וואָס איבערן קאָפּ פֿון די כּרובֿים האָט זיך באַווײַזן אַזוי ווי סאַפּירשטיין, אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון דער געשטאַלט פֿון אַ טראָן איבער זיי.

2 און ער האָט געריעדט צו דעם מאַן וואָס איז געווען אָנגעטאָן אין לײנען, און ער האָט צו זיך גערעדט: גיי אַרײַן צווישן אויפֿן רעדער, אונטער דעם כּרוב, און פֿיל אָן דײַנע הויפֿנס מיט פֿײַערקוילן פֿון צווישן די כּרובֿים, און טו אַ וואַרף אויף דער שטאָט. איז ער אַרײַנגעגאַנגען פֿאַר מײַנע אויגן.

3 און די כּרובֿים זײנען געשטאַנען רעכטס פֿון הויז, ווען דער מאַן איז אַרײַנגעגאַנגען; און אַ וואָלקן האָט אָנגעפֿילט דעם אינעווייניקסטן הויף.

4 און די פֿראַכט פֿון גאָט האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבער דעם כּרוב צום שוועל פֿון הויז; און דאָס הויז איז

אָנגעפֿילט געוואָרן מיט וואָלקן, און דער הויף איז געווען פֿול מיט דעם שײַן פֿון גאָטס פּראַכט.

5 און דאָס געריש פֿון די פֿליגלען פֿון די כּרובֿים האָט זיך געהערט ביזן אויסנווייניקסטן טויער, אַזוי ווי דער קָול פֿון גאָט אַלמאַכטיקן, ווען ער רעדט.

6 און עס איז געווען, ווי ער האָט באַפֿוילן דעם מאַן וואָס איז געווען אָנגעטאָן אין לײַנען, אַזוי צו זאָגן: נעם פֿײַער פֿון צווישן די רעדער, פֿון צווישן די כּרובֿים, אַזוי איז ער אַרײַנגעגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט לעבן אַ ראָד.

7 און דער כּרוב האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט פֿון צווישן די כּרובֿים צו דעם פֿײַער וואָס צווישן די כּרובֿים, און ער האָט אויפֿגעהויבן און געגעבן אין די הויפֿנס פֿון דעם אָנגעטאָנעם אין לײַנען; און דער האָט עס גענומען, און איז אַרויסגעגאַנגען.

8 און בײַ די כּרובֿים האָט זיך געזען די געשטאַלט פֿון אַ מענטשנס האַנט אונטער זייערע פֿליגלען.

9 און איך האָב געזען, ערשט פֿיר רעדער זײַנען לעבן די כּרובֿים, איין ראָד לעבן איין כּרוב, איין ראָד לעבן איין כּרוב; און דאָס אויסזען פֿון די רעדער איז געווען אַזוי ווי דער אָנבליק פֿון גאָלדשטיין.

10 און זייער אויסזען: איין געשטאַלט איז געווען בײַ זיי פֿירן, אַזוי ווי עס וואָלט זײַן אַ ראָד אין אַ ראָד.

11 אַז זיי זײַנען געגאַנגען, זײַנען זיי געגאַנגען צו זייערע פֿיר זײַטן: זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט בײַ זייער גיין, נײַערט צום אָרט ווּוהין דער קאָפּ איז געווען געקערט, נאָך אים זײַנען זיי געגאַנגען; זיי האָבן זיך ניט אומגעדרייט בײַ זייער גיין.

12 און זייער גאַנצער לײַב, און זייער רוקן, און זייערע הענט, און זייערע פֿליגלען, און די רעדער, זײַנען געווען פֿול מיט אויגן רונד אַרום – זייערע רעדער בײַ זיי פֿירן.

13 די רעדער, זיי האָט מען אָנגערופֿן „דער גַלגַל" אין מײַנע אויערן.

14 און פֿיר פּנימער זײַנען בײַ איטלעכן געווען: איין פּנים דער פּנים פֿון אַ כּרוב, און דער צווייטער פּנים דער פּנים פֿון אַ מענטשן, און דער דריטער דער פּנים פֿון אַ לייב, און דער פֿירטער דער פּנים פֿון אַן אָדלער.

15 און די כּרובֿים האָבן זיך אויפֿגעהויבן. דאָס איז געווען די חיה וואָס איך האָב געזען בײַם טײַך כּבָר.

16 און אַז די כּרובֿים זײַנען געגאַנגען, זײַנען געגאַנגען די רעדער לעבן זיי, און אַז די כּרובֿים האָבן אויפֿגעשטעלט זייערע פֿליגלען זיך אויפֿצוהייבן פֿון דער ערד, האָבן אויך די רעדער זיך ניט אָפּגעדרייט פֿון לעבן זיי.

17 אַז יענע זײַנען געשטאַנען, זײַנען די געשטאַנען, און אַז יענע האָבן זיך אויפֿגעהויבן, האָבן זיי זיך אויפֿגעהויבן מיט זיי, וואָרום דער גײַסט פֿון דער חיה איז געווען אין זיי.

18 און די פּראַכט פֿון גאָט איז אַוועק פֿון דעם שוועל פֿון הויז, און האָט זיך געשטעלט אויף די כּרובֿים.

19 און די כּרובֿים האָבן אויפֿגעשטעלט זייערע פֿליגלען, און האָבן זיך אויפֿגעהויבן פֿון דער ערד פֿאַר מײַנע אויגן בײַ זייער אַרויסגיין, און די רעדער באַגלײַך מיט זיי; און זיי האָבן זיך געשטעלט בײַם אײַנגאַנג פֿון מזרח-טויער פֿון גאָטס הויז; און די פּראַכט פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל איז געווען איבער זיי פֿון אויבן.

20 דאָס איז די חיה וואָס איך האָב געזען אונטער דעם גאָט פֿון ישׂראל, בײַם טײַך כּבָר; און איך האָב דערקענט

אַז דאָס זײַנען כּרובֿים.
21 צו פֿיר, צו פֿיר פּנימער זײַנען
בײַ איטלעכן געזונען, און פֿיר פֿליגלען
בײַ איטלעכן, און די געשטאַלט פֿון
הענט פֿון אַ מענטשן אונטער זייערע
פֿליגלען.
22 און די געשטאַלט פֿון זייערע
פּנימער: דאָס זײַנען געזונען די פּנימער
וואָס איך האָב געזען בײַם טײַך כּבֿר,
זייער אויסזען און זיי גופֿא. איטלעכער
צו דער זײַט פֿון זײַן פּנים זײַנען זיי
געגאַנגען.

11 און אַווינט האָט מיך
אויפֿגעהויבן, און האָט מיך
געבראַכט צו דעם מזרח-טויער פֿון
גאָטס הויז וואָס איז געקערט צו מזרח;
ערשט אין דעם אײַנגאַנג פֿון טויער
זײַנען פֿינף און צוואַנציק מאַן; און
איך האָב געזען צווישן זיי יַאַזַנְיָה דעם
זון פֿון עַזורן, און פֿלטיָהו דעם זון פֿון
בנָיָהוּן, די האַרן פֿון פֿאָלק.
2 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, דאָס זײַנען די מענער
וואָס טראַכטן אומרעכט, און עֲצהן
בייזע עצות אין דער דאָזיקער שטאָט;
3 וואָס זאָגן: ניט אַזוי באַלד!מע
וועט נאָך בויען הײַזער!זי איז דער
טאָפּ, און מיר זײַנען דאָס פֿלייש.
4 דרום זאָג נבֿיאות אויף זיי, זאָג
נבֿיאות, דו מענטשנקינד.
5 און דער גײַסט פֿון גאָט איז
געפֿאַלן אויף מיר, און ער האָט צו
מיר געזאָגט: זאָג: אַזוי האָט גאָט
געזאָגט:אַזוי האָט איר געזאָגט, הויז
פֿון ישׂראל, און וואָס אײַך קומט אויפֿן
זינען דאָס ווייס איך.
6 איר האָט געמערט אײַערע
דערשלאָגענעאין דער דאָזיקער
שטאָט, און אָנגעפֿילט אירע גאַסן מיט
דערשלאָגענע.
7 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:אײַערע דערשלאָגענע וואָס
איר האָט אַוועקגעלייגט אין איר, זיי
זײַנען דאָס פֿלייש, און זי איז דער טאָפּ,
אָבער אײַך וועט מען אַרויסצִיִען פֿון
איר.
8 פֿאַר דער שוועבט האָט איר מורא
געהאַט, און אַ שוועבט וועל איך
ברענגען אויף אײַך, זאָגט גאָט דער
האַר.
9 און איך וועל אײַך אַרויסצִיִען פֿון
איר מיט, און וועל אײַך געבן אין דער
האַנט פֿון פֿרעמדע, און וועל טאָן אויף
אײַך אַ משפּט.
10 דורך דער שוועבט וועט איר
פֿאַלן;אויפֿן געמאַרק פֿון ישׂראל וועל
איך אײַך משפּטן;און איר וועט וויסן
אַז איך בין יהוה.
11 זי וועט אײַך ניט זײַן צום טאָפּ,
אָבער איר וועט זײַן אין איר צו
פֿלייש;בײַם געמאַרק פֿון ישׂראל וועל
איך אײַך משפּטן.
12 און איר וועט וויסן אַז איך בין
יהוה, וואָס אין מײַנע חוקים זײַט איר
ניט געגאַנגען, און מײַנע געזעצן האָט
איר ניט געטאָן, נײַערט אַזוי ווי די
געזעצן פֿון די פֿעלקערוואָס רונד אַרום
אײַך האָבן איר געטאָן.
13 און עס איז געווען, ווי איך האָב
נבֿיאות געזאָגט, אַזוי איז פּלטיָה דער
זון פֿון בנָיָהוּן געשטאָרבן; בין איך
געפֿאַלן אויף מײַן פּנים, און איך
האָב געשריִען אויף אַ הויכן קָול, און
האָב געזאָגט: ווייַ, גאָט דו האַר,
ווילסטו אַ פֿאַרלענדונג מאַכן פֿון דעם
איבערבלײַב פֿון ישׂראל?
14 איז דאָס ווארט פֿון גאָט געווען
צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
15 מענטשנקינד, דײַנע ברידער,
דײַנע ברידער, די מענטשן פֿון דײַן
קרובֿהשאַפֿט, און דאָס גאַנצע הויז פֿון
ישׂראל אין גאַנצן, וואָס די באַוווינער
פֿון ירושלים האָבן צו זיי געזאָגט:זײַט
דערווײַטערט פֿון גאָט!דאָס איז אונדז
דאָס לאַנד געגעבן געווארן פֿאַר אַ
ירושה –
16 דרום זאָגט: אַזוי האָט געזאָגט
גאָט דער האַר:הגם איך האָב זיי

דערוויטערט צווישן די פֿעלקער, און הגם איך האָב זיי צעשפרייט אין די לענדער, בין איך זיי אָבער פֿאַר אַ קליין הייליקטומאין די לענדער וואָס זיי זײַנען געקומען אַהין.

17 דרום זאָג: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר׃יאָ, איך וועל אײַך אײַנזאַמלען פֿון די אומות, און וועל אײַך צונויפֿקלײַבן פֿון די לענדערוואָס איר זײַט צעשפרייט געווארן אין זיי, און איך וועל אײַך געבן די ערד פֿון ישׂראל.

18 און זיי וועלן קומען אַהין, און וועלן אָפּטאָן אַלע אירע מיאוסקייטאון אַלע אירע אומוערדיקייטן פֿון איר.

19 און איך וועל זיי געבן איין האַרץ, און אַ נײַ געמיט וועל איך אַרײַנגעבן אין אײַך;און איך וועל אָפּטאָן דאָס האַרץ פֿון שטיין פֿון זייער לײַב, און וועל זיי געבן אַ האַרץ פֿון פֿלייש;

20 כּדי זיי זאָלן גיין אין מײַנע חוקים, און מײַנע געזעצן זאָלן זיי היטן און זיי טאָן;און זיי וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק, און איך וועל זיי זײַן צום גאָט.

21 און די וואָס זייער האַרץ גייט נאָך דעם האַרצן פֿון זייערע מיאוסקייטן און זייערע אומווערדיקייטן, וועל איך זייער וועג אויף זייער קאָפּ פֿאַרגעלטן, זאָגט גאָט דער האַר.

22 און די כּרובֿים האָבן אויפֿגעהויבן זייערע פֿליגלען, און די רעדער באַגלײַך מיט זיי; און די פּראַכט פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל איז געווען איבער זיי פֿון אויבן.

23 און די פּראַכט פֿון גאָט האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבערן מיטן שטאָט, און האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג וואָס איז מזרח פֿון שטאָט.

24 און אַ ווינט האָט מיך אויפֿגעהויבן, און האָט מיך געבראַכט קיין כַּשׂדים צו די פֿאַרטריבענע, אין אַ זעונג, מיט דעם גײַסט פֿון גאָט. און די זעונג וואָס איך האָב געזען, האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון מיר.

25 און איך האָב געריידט צו די פֿאַרטריבענע אַלע וועגן פֿון גאָט וואָס ער האָט מיר באַוויזן.

12 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, צווישן אַ וויידערשפּעניקן געזינדל זיצסטו, וואָס האָבן אויגן צו זען, און זעען ניט, וואָס האָבן אויערן צו הערן, און הערן ניט, ווײַל אַ וויידערשפּעניק געזינדל זײַנען זיי.

3 און דו מענטשנקינד, מאַך דיר וואַנדער-כּלים, און וואַנדער אויס בײַ טאָג פֿאַר זייערע אויגן;און זאָלסט וואַנדערן פֿון דײַן ארטצו אַן אַנדער אָרט פֿאַר זייערע אויגן;אפֿשר וועלן זיי אײַנזען,אַז אַ וויידערשפּעניק געזינדל זײַנען זיי.

4 און זאָלסט אַרויסטראָגן דײַנע כּלים,אַזוי ווי וואַנדער-כּלים בײַ טאָג פֿאַר זייערע אויגן;און דו זאָלסט אַרויסגיין אין אָוונט פֿאַר זייערע אויגן, אַזוי ווי מע גייט אַרויס אין גלות.

5 פֿאַר זייערע אויגן גראָב דיר דורך די וואַנט, און טראָג אַרויס דורך איר.

6 פֿאַר זייערע אויגן זאָלסטו אויפֿן אַקסל טראָגן, אין שטאָקפֿינצטערניש זאָלסטו אַרויסטראָגן;דײַן פּנים זאָלסטו פֿאַרדעקן, און ניט אָנקוקן דאָס לאַנד;וואָרום אַ צייכן האָב איך דיך געמאַכטפֿאַר דעם הויז פֿון ישׂראל.

7 און איך האָב געטאָן אַזוי ווי איך בין באַפֿוילן געוואָרן: מײַנע כּלים האָב איך אַרויסגעטראָגן אַזוי ווי וואַנדער-כּלים בײַ טאָג, און אין אָוונט האָב איך מיר דורך-גראָבן די וואַנט מיט דער האַנט; אין שטאָקפֿינצטערניש האָב איך אַרויסגעטראָגן; אויפֿן אַקסל האָב איך געטראָגן פֿאַר זייערע אויגן.

8 און דאָס ווארט פֿון גאָט איז געווען
צו מיר אין דער פֿרי, אַזוי צו זאָגן:
9 מענטשנקינד, האָבן ניט געזאָגט
צו דיר דאָס הויז פֿון ישׂראל, דאָס
ווידערשפּעניקע געזינדל: וואָס
טוסטו?
10 זאָג צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר: די דאָזיקע נבֿואה איז אויף
דעם פֿירשט אין ירושלים, און אויף
דעם גאַנצן הויז פֿון ישׂראל וואָס זיי
זײַנען צווישן זיי.
11 זאָג: איך בין אײַער צייכן;ווי איך
האָב געטאָן, אַזוי וועט געטאָן ווערן
צו זיי:אין גלות, אין געפֿאַנגנשאַפֿט
וועלן זיי גיין.
12 און דער פֿירשט וואָס צווישן
זיוועט אויפֿן אַקסל טראָגן, און
אין שטאָקפֿינצטערניש וועט ער
אַרויסגיין;די וואַנט וועט מען
דורכגראָבן‌אים אַרויסצופֿירן דורך
איר;זײַן פּנים וועט ער פֿאַרדעקן, כּדי
ער זאָל ניט אָנקוקן מיטן אויג דאָס
לאַנד.
13 און איך וועל אויסשפּרייטן מײַן
נעץ אויף אים, און ער וועט געפֿאַנגען
ווערן אין מײַן פֿאַסטקע;און איך וועל
אים ברענגען קיין בָּבֶלאין לאַנד פֿון די
כַּשׂדים, אָבער ער וועט עס ניט אָנקוקן,
הגם דאָרטן וועט ער שטאַרבן.
14 און אַלע וואָס רונד אַרום אים,
זײַנע העלפֿער, און אַלע זײַנע מחנות,
וועל איך צעשפּרייטן אויף אַלע ווינטן,
און אַ שוווערד וועל איך אַרויסציען
הינטער זיי.
15 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין
יהוה, ווען איך צעוואַרף זיי צווישן די
פֿעלקער, און וועל זיי צעשפּרייטן אין
די לענדער.
16 נאָר עטלעכע מענטשן פֿון זיי
וועל איך איבערלאָזן‌פֿון שווערד,
פֿון הונגער, און פֿון פּעסט, כּדי
זיי זאָלן דערציילן אַלע זייערע
אומווערדיקייטן‌צווישן די פֿעלקער
וואָס זיי זײַנען געקומען אַהין;און זיי
וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.
17 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
18 מענטשנקינד, דײַן ברויט זאָלסטו
מיט ציטערניש עסן, און דײַן וואַסער
זאָלסטו מיט אומרו און מיט זאָרג
טרינקען.
19 און זאָלסט זאָגן צו דעם פֿאָלק
פֿון לאַנד:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַרווען די באַווינער פֿון ירושלים
אויף דער ערד פֿון ישׂראל:זייער
ברויט וועלן זיי מיט זאָרג עסן,
און זייער וואַסער וועלן זיי מיט
באַנומעניש טרינקען, ווײַל איר לאַנד
וועט פֿאַרוויסט ווערן פֿון איר פֿולקייט,
פֿון וועגן דעם אומרעכט פֿון אַלע וואָס
ווינען אין איר.
20 און די באַזעצטע שטעט וועלן
חרובֿ ווערן, און דאָס לאַנד וועט אַ
וויסטעניש זײַן;און איר וועט וויסן אַז
איך בין יהוה.
21 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
22 מענטשנקינד, וואָס איז דאָס
דאָזיקע ווערטל בײַ אײַראין לאַנד פֿון
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:עס לענגערן זיך
די טעג, און צו נישט ווערט איטלעכע
זעונג?
23 דרום זאָג צו זיי: אַזוי האָט
געזאָגט גאָט דער האַר:איך פֿאַרשטער
דאָס דאָזיקע ווערטל, און מע וועט עס
מער ניט זאָגן אין ישׂראל. נײַערט רעד
צו זיי: עס גענענען די טעג, און די
געשעונג פֿון איטלעכער זעונג.
24 וואָרום מער וועט ניט זײַן קיין
פֿאַלשע זעונגאון גלאַטע וואָרזאָגערײַ
אין הויז פֿון ישׂראל.
25 נײַערט איך יהוה וועל רעדן,
וואָסער וואָרט איך וועל רעדן, און עס
וועט געשען; עס וועט זיך מער ניט
פֿאַרצײַען. וואָרום אין אײַערע טעג,
איר ווידערשפּעניק געזינדל, וועל איך
רעדן אַ וואָרט, און וועל עס טאָן, זאָגט
גאָט דער האַר.

26 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

27 מענטשנקינד, זע, דאָס הויז פֿון ישׂראל זאָגט:די זעונג וואָס ער זעט איז אויף פֿיל טעג אַרום, און אויף וויטע צייטן זאָגט ער נבֿיאות.

28 דרום זאָג צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:מער וועלן זיך ניט פֿאַרצייַען אַלע מיינע ווערטער;אַז איך וועל רעדן אַ וואָרט, וועט עס געשען, זאָגט גאָט דער האַר.

13 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, זאָג נבֿיאותאויף די נבֿיאים פֿון ישׂראל וואָס זאָגן נבֿיאות, און זאָלסט זאָגן צו די נבֿיאים פֿון זייער אייגענעם האַרצן:הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט:

3 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:וויי צו די נבֿיאים מנוולים,וואָס גייען נאָך זייער געמיט, און נאָך וואָס זיי האָבן ניט געזען! —

4 אַזוי ווי פֿיקס אין חורבֿותזיינען געווען דיינע נבֿיאים, ישׂראל.

5 איר זיצט אַרויפֿגעאַנגען אין די ברעכן, און פֿאַרצאַמט אַ צאַם אַרום דעם הויז פֿון ישׂראל, צו באַשטיין אין מלחמה אין טאָג פֿון גאָט.

6 זיי האָבן געזען פֿאַלשקייט אוןווארזאָגעניש פֿון ליגן, זיי וואָס זאָגן: גאָט האָט געזאָגט, ווען גאָט האָט זי ניט געשיקט;און זיי האַרן ער זאָל מקיים זיין דאָס וואָרט!

7 האָט איר דען ניט אַ זעונג פֿון ליגן געזען, און פֿאַלשע וואָרזאָגעניש געזאָגט?און איר זאָגט: גאָט האָט געזאָגט, ווען איך האָב ניט גערעדט.

8 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:וויל איר האָט גערעדט פֿאַלשקייט און געזען ליגן, דרום זעט, איך קום אויף אייך, זאָגט גאָט דער האַר.

9 און מיין האַנט וועט זיין אויף די נבֿיאים וואָס זעען פֿאַלשקייט און וואָרזאָגן ליגן; אין דעם באַראָט פֿון מיין פֿאָלק וועלן זיי ניט זיין, און אין דעם געשריפֿטס פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל וועלן זיי ניט פֿאַרשריבן ווערן, און אויף דער ערד פֿון ישׂראל וועלן זיי ניט קומען; און איר וועט וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.

10 ווייל און באַווייל זיי האָבן פֿאַרפֿירט מיין פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: שלום! ווען קיין שלום איז ניטאָ;און ער בויט אַ וועגנטל, און זיי-אָ באַשמירן עס מיט טינק;

11 זאָג צו די טינקשמירער אַז עס וועט אײַנפֿאַלן;עס וועט אַ רעגן אַ פֿלייציקער, און איר, האָגלשטיינער, וועט פֿאַלן, און אַ שטורעמווינט וועט אויסברעכן.

12 און אָט אַז די מויער פֿאַלט אײַן, צי וועט ניט געזאָגט ווערן צו אײַך:וווּ איז דאָס געשמיר וואָס איר האָט אָנגעשמירט?

13 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:יאָ, איך וועל מאַכן אויסברעכן אַ שטורעמווינטאין מײַן גרימצאָרן, און אַ פֿלייציקער רעגן וועט זיין אין מײַן כּעס, און האָגלשטיינער אין גרימצאָרן, צו פֿאַרלענדן.

14 און איך וועל צעשטערן די מויערוואָס איר האָט באַשמירט מיט טינק, און וועל זי ברענגען צו דער ערד, און איר גרונטפֿעסט וועט אָנטפֿלעקט ווערן;און זי וועט אײַנפֿאַלן, און איר וועט פֿאַרלענדט ווערן דערין;און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

15 און איך וועל אויסלאָזן מײַן גרימצאָרן אויף דער מויער, און אויף די וואָס האָבן זי באַשמירט מיט טינק;און איך וועל זאָגן צו אײַך:ניטאָ די מויער, און ניטאָ די וואָס האָבן זי באַשמירט —

16 די נבֿיאים פֿון ישׂראל ווָאס זאָגן
נבֿיאות אויף ירושלים, און זעען איר
אַ זעונג פֿון שלום, ווען קיין שלום איז
ניטָא, זאָגט גאָט דער האַר.
17 און דו מענטשנקינד, טו דיין
פּנימצו די טעכטער פֿון דיין פֿאָלקווָאס
זאָגן נבֿיאות פֿון זייער אייגענעם
האַרצן, און זאָג נבֿיאות אויף זיי,
18 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט
געזאָגט גאָט דער האַר:ווויי צו די
ווָאס נייען אָן קישעלעך אויף אַלע
עלנבויגנס, און מאַכן שלייערס אויפֿן
קאָפּ פֿון איטלעכן ווופֿקס, כדי נפֿשות צו
פֿאַנגען!די נפֿשות טוט איר פֿאַנגען בייַ
מיין פֿאָלק, כדי אייַך די נפֿשות בײַם
לעבן צו דערהאַלטן.
19 און איר האָט מיך פֿאַרשוועכט
בייַ מיין פֿאָלק פֿאַר הייפֿלעך גערשטן,
און פֿאַר ברעקלעך ברויט, צו מאַכן
שטאַרבן נפֿשות ווָאס דאַרפֿן ניט
שטאַרבן, און צו לאָזן לעבן נפֿשות
ווָאס דאַרפֿן ניט לעבן, מיט ווָאס איר
זאָגט לויגן צו מיין פֿאָלק, די צוהערער
פֿון ליגן.
20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:זעט, איך נעם זיך צו אייַערע
קישעלעך ווָאס איר פֿאַנגט דערמיט די
נפֿשות ווי פֿויגלען, און איך וועל זיי
אַראָפּריסן פֿון אייַערע אָרעמס, און
וועל אָוועקלאָזן די נפֿשות ווָאס איר
פֿאַנגט –נפֿשות ווי פֿויגלען.
21 און איך וועל אַראָפּריסן אייַערע
שלייערס, און וועל מציל זיין מיין
פֿאָלק פֿון אייַער האַנט, און זיי וועלן
מער ניט זיין צום געפֿאַנג אין אייַער
האַנט;און איר וועט וויסן אַז איך בין
יהוה.
22 וויבל איר האָט מיט ליגן באַטריבט
דאָס האַרץ פֿון דעם צדיק, ווען איך
האָב אים ניט געוואָלט וויי טאָן, און
איר האָט געשטאַרקט די הענט פֿון
דעם רשעזיך ניט אומצוקערן פֿון זיין
שלעכטן וועג, אַז מע זאָל אים לאָזן
לעבן,
23 דרום וועט איר מער פֿאַלשקייט
ניט זען, און וואָרזאָגענישׂ ניט
וואָרזאָגן;און איך וועל מציל זיין מיין
פֿאָלק פֿון אייַער האַנט;און איר וועט
וויסן אַז איך בין יהוה.

14 און צו מיר זיינען געקומען
מענער פֿון די עלטסטע פֿון
ישׂראל, און זיינען געזעסן פֿאַר מיר.
2 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געוואָרן צו
מיר אַזוי צו זאָגן:
3 מענטשנקינד, די דאָזיקע לייט
האָבן אויפֿגעשטעלטזייערע אָפּגעטער
אין זייער האַרצן, און די שטרויכלונג
צו זייער זינדהאַלטן זיי אַקעגן זייער
פּנים;זאָל איך פֿרעגן זיך לאָזן פֿרעגן
פֿון זיי?
4 דרום רעד מיט זיי, און זאָלסט
זאָגן צו זיי:אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:יעטוועדער מאַן פֿון דעם
הויז פֿון ישׂראלווָאס וועט אויפֿשטעלן
זיינע אָפּגעטער אין זיין האַרצן, און
די שטרויכלונג צו זיין זינדוועט ער
האַלטן אַקעגן זיין פּנים, און ער וועט
קומען צום נבֿיא, וועל איך יהוה אים
ענטפֿערן –דעם וואָס קומט מיט זיינע
פֿיל אָפּגעטער;
5 כדי צו פֿאַרכאָפּען בײַם האַרצן
דאָס הויז פֿון ישׂראל, ווָאס האָבן
זיך אָפּגעקערט פֿון מירדורך זייערע
אָפּגעטער אַלע.
6 דרום זאָג צו דעם הויז פֿון
ישׂראל:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:קערט צוריק, און קערט אייַך
אום פֿון אייַערע אָפּגעטער, און פֿון
אַלע אייַערע אומווערדיקייטן קערט
אָפּ אייַער פּנים.
7 וואָרום יעטוועדער מאַן פֿון דעם
הויז פֿון ישׂראל, אָדער פֿון דעם
פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף אין
ישׂראל, וואָס וועט זיך אָפּשיידן פֿון
הינטער מיר, און וועט אויפֿשטעלן
זיינע אָפּגעטער אין זיין האַרצן, און
די שטרויכלונג צו זיין זינד וועט ער
האַלטן אַקעגן זיין פּנים, און ער וועט

קומען צום נבֿיא, כּדי ער זאָל מיך פֿרעגן פֿון זיינעט וועגן, וועל איך יהוה אַליין אים ענטפֿערן.
8 און איך וועל קערן מײַן פּנים אָקעגן יענעם מאַן, און וועל אים פֿאַרווײסטן, פֿאַר אַ צייכן און פֿאַר אַ שפּריכווערט, און וועל אים פֿאַרשנײַדן פֿון צווישן זײַן פֿאָלק;און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
9 און אַז דער נבֿיא וועט פֿאַרפֿירט ווערן, און ווען רעדן אַ וואָרט, האָב איך יהוה דאָס פֿאַרפֿירט יענעם נבֿיא, און איך וועל אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף אים, און וועל אים פֿאַרטיליקן פֿון צווישן מײַן פֿאָלק ישׂראל.
10 און זיי וועלן טראָגן זייער זינד;אַזוי ווי די זינד פֿון דעם פֿרעגער, אַזוי וועט זײַן די זינד פֿון דעם נבֿיא.
11 כּדי דאָס הויז פֿון ישׂראלזאָלן מער ניט אָוועקבלאָנדזשען פֿון הינטער מיר, און זאָלן זיך מער ניט פֿאַראומרייניקן‌מיט אַלע זייערע פֿאַרברעכן;און זיי זאָלן מיר זײַן צום פֿאָלק, און איך זאָל זיי זײַן צום גאָט, זאָגט גאָט דער האַר.
12 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
13 מענטשנקינד, ווען אַ לאַנד זאָל זינדיקן קעגן מירצו פֿעלשן אַ פֿעלשונג, און איך זאָל אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף איר, און איר צעברעכן דעם אונטערלעגן פֿון ברויט, און אָנשיקן אויף איר אַ הונגער, און פֿאַרשנײַדן פֿון איר מענטשן און בהמות,
14 און די דאָזיקע דריי מענער זאָלן זײַן אין איר:נֹח, דניאל, און אִיובֿ, וועלן זיי מיט זייער גערעכטיקייטנאָר מציל זײַן זייער נפֿש, זאָגט גאָט דער האַר.
15 ווען אַ בייזע חיה זאָל איך מאַכן דורכגיין אין לאַנד, און זי זאָל עס פֿון מענטשן באַרויבן, און עס זאָל וועלן אַ וויסטעניש אָן אַ דורכגייערפֿון וועגן דער חיה,
16 מעגן די דאָזיקע דריי מענער זײַן אין איר, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב זיי וועלן מציל זײַן זיך אָדער טעכטער!זיי אַליין וועלן ניצול ווערן, אָבער דאָס לאַנד וועט ווערן אַ וויסטעניש.
17 אָדער ווען אַ שוועךד זאָל איך ברענגען אויף יענעם לאַנד, און זאָגן: אַ שוועךד זאָל דורכגיין אין לאַנד;און איך זאָל פֿאַרשנײַדן פֿון איר מענטשן און בהמות,
18 און די דאָזיקע דריי מענער זײַנען אין איר, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, זיי וועלן ניט מציל זײַן זיך און טעכטער;בלויז זיי אַליין וועלן ניצול ווערן.
19 אָדער ווען אַ פּעסט זאָל איך שיקן אויף יענעם לאַנד, און אויסגיסן מײַן גרימצאָרן אויף איר מיט בלוט, צו פֿאַרשנײַדן פֿון איר מענטשן און בהמות,
20 און נֹח, דניאל, און אִיובֿ זײַנען אין איר, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב זיי וועלן מציל זײַן אַ זון אָדער אַ טאָכטער! זיי וועלן מיט זייער גערעכטיקייט נאָר מציל זײַן זייער נפֿש.
21 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:הינט ווי שוין אַז מײַנע פֿיר בייזע שטראָפֿן, שוועךד, און הונגער, און אַ בייזע חיה, און פּעסט, האָב איך אָנגעשיקט אויף ירושלים, צו פֿאַרשנײַדן פֿון איר מענטשן און בהמות!
22 אָבער אָט איז געבליבן אַן אָנטרינונג אין איר, די וואָס ווערן אַרויסגעפֿירט, זין און טעכטער;אָט קומען זיי אַרויס צו אײַך, און איר וועט זען זייער וועג און זייערע מעשׂים, און איר וועט אײַך טרייסטן וועגן דעם בייזוואָס איך האָב געבראַכט אויף ירושלים, וועגן אַלץ וואָס איך האָב געבראַכט אויף איר;

23 וואָרום זיי וועלן אײַך זײַן אַ טרייסטונג, אַז איר וועט זען זייער וועג
און זייערע מעשׂים;און איר וועט וויסן
אַז ניט אומזיסט האָב איך געטאָן אַלץ
וואָס איך האָב געטאָן אין איר, זאָגט
גאָט דער האַר.

15 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, וואָס איז דער
ווײַנשטאָקמער פֿון איטלעכן בוים
–דער ווײַנצווײַג וואָס איז צווישן די
וואַלדביימער?

3 צי ווערט פֿון אים האָלץ
געמונען‌אויף צו מאַכן אַן
אַרבעט?אָדער נעמט פֿון אים אַ
פֿלעקלצו הענגען אַ שום כלי דערויף?

4 הינט אַז ער איז צום פֿײַער פֿאַר אַ
שפּײַז געגעבן געוואָרן, אַז זײַנע ביידע
עקן האָט אָפּגעגעסן דאָס פֿײַער, און
זײַן מיטן איז צוגעברענט געוואָרן, קען
ער דען טויגן אויף אַן אַרבעט?

5 זע, אַז ער איז גאַנץ געווען, האָט
ער ניט געקענט פֿאַרטאָן ווערן אויף אַן
אַרבעט, הינט ווי שוין אַז דאָס פֿײַער
האָט אים אַרומגעגעסן, און ער איז
צוגעברענט געוואָרן, קען ער דען נאָך
פֿאַרטאָן ווערן אויף אַן אַרבעט?

6 דרום האָט גאָט דער האַר
אַזוי געזאָגט:אַזוי ווי דער ווײַנשטאָק
צווישן די וואַלדביימער, וואָס איך
האָב אים געגעבן צום פֿײַער פֿאַר אַ
שפּײַז, אַזוי גיב איך די באַווינער
פֿון ירושלים. און איך וועל קערן
מײַן פּנים אַקעגן זיי;פֿון פֿײַער זײַנען
זיי אַרויס, און דאָס פֿײַער וועט זיי
פֿאַרצערן;און איר וועט וויסן אַז איך
בין יהוה, ווען איך טו מײַן פּנים אַקעגן
זיי.

7 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ
וויסטענײַש, ווײַל זיי האָבן געפֿעלשט
אַ פֿעלשונג, זאָגט גאָט דער האַר.

16

און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, לאָז ווײַסן ירושלים אירע אומווערדיקייטן,

3 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט גענאָגט גאָט דער האַר צו ירושלים:דײַן אָפּשטאַם און דײַן געבורט איז פֿון לאַנד פֿון דעם כּנַעֲני;דײַן פֿאָטער איז געווען דער אמורי, און דײַן מוטער פֿון חֵת.

4 און אָט איז דײַן געבורט: אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געבאָרן געוואָרן האָט מען דײַן נאָפּל ניט אָפּגעשניטן, און אין וואַסער ביסטו ניט געוואַשן געוואָרן צום רייניקן, און באַזאַלצן ביסטו ניט באַזאַלצט געוואָרן, און געוויקלט ביסטו ניט געוויקלט געוואָרן.

5 ניט דערבאַרימט האָט זיך אַן אויג אויף דיר, דיר צו טאָן איינס פֿון די דאָזיקע, צו האָבן רַחמָנות אויף דיר;און ביסט אַוועקגעוואָרפֿן געוואָרן אויפֿן פּרײַען פֿעלד, פֿון וועגן דער עקלדיקייט פֿון דײַן לעבן, אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געבאָרן געוואָרן.

6 און איך בין פֿאַרבײַגעגאַנגען פֿאַרבײַ דיר, און האָב דיך געזען זיך וועלגערן אין דײַן בלוט, און איך האָב געזאָגט צו דיר אין דײַן בלוט: לעב!יאָ, איך האָב געזאָגט צו דיר אין דײַן בלוט: לעב!

7 וואַקסעדיק ווי די שפּראָצונג פֿון פֿעלד האָב איך דיך געמאַכט, און ביסט גרויס געוואָרן, און געקומען אין שענסטער שיינקייט;די בריסט זײַנען געווען געפֿורעמט, און דײַנע האָר האָט געשפּראָצט, נאָר נאַקעט און הויל ביסטו געווען.

8 בין איך פֿאַרבײַגעגאַנגען פֿאַרבײַ דיר, און האָב דיך געזען, ערשט דײַן צײַט איז די צײַט פֿון ליבשאַפֿט;און איך האָב אויסגעשפּרייט מײַן ברעג קלייד איבער דיר, און צוגעדעקט

דין נאַקעטקייט;און איך האָב דיר געשוואָרן, און בין אַרײַן אין אַ בונד מיט דיר, זאָגט גאָט דער האַר, און ביסט געווארן מײַנע.

9 און איך האָב דיך אַרומגעוואַשן מיט וואַסער, און האָב אָפּגעשוועמט דין בלוט פון דיר, און האָב דיך באַזאַלבט מיט איל.

10 און איך האָב דיך אָנגעקליידט אין געשטיקטן געוואַנט, און דיך באַשוכט מיט תַּחַשׁ-פֶּעל, און באַוויקלט דין קאָפּ מיט לײַנען, און באַדעקט דיך מיט זײַד.

11 און איך האָב דיך באַצירט מיט צירונג, און אָנגעטאָן אָרעמבענדער אויף דײַנע הענט, און אַ האַלדזבאַנד אויף דין האַלדז.

12 און איך האָב אָנגעטאָן אַ נאָזרינג אויף דין נאָז, און אוירינגען אין דײַנע אויערן, און אַ שיינע קרוין אויף דין קאָפּ.

13 און האָסט זיך אָנגעצירט אין גאָלד און זילבער, און דין קלייד איז געווען לינען, און זײַד, און געשטיקט געוואַנט;זעמלמעל, און האָניק, און אייל האָסטו געגעסן, און ביסט זייער שיין געוואָרן, און האָסט זיך געפּאַסט פֿאַר מלוכה.

14 און דין שם איז אַרויס צווישן די פֿעלקערדורך דין שיינקייט, וואָרום זי איז געווען פֿאַרפֿול, דורך מײַן פּראַכט וואָס איך האָב אַרויפֿגעטאָן אויף דיר, זאָגט גאָט דער האַר.

15 אָבער האָסט זיך פֿאַרזיכערט אויף דין שיינקייט, און האָסט מזנה געווען אויף דין שם, און אויסגעגאָסן דין זנות אויף יעטוועדער דורכגייער;זיינס איז עס געווען.

16 און האָסט גענומען פֿון דײַנע קליידער, און דיר געמאַכט געפֿלעקטע במות, און מזנה געווען אויף זיי;וואָס אַזוינס איז ניט געשען, און וועט ניט זײַן.

17 און האָסט גענומען דײַנע שיינע זאַכן, פֿון מײַן גאָלד און פֿון מײַן זילבער וואָס איך האָב דיר געגעבן, און האָסט דיר געמאַכט בילדער פֿון אַ מאַנספּאַרשון, און מזנה געווען מיט זיי.

18 און האָסט גענומען דײַנע געשטיקטע קליידער, און האָסט זיי באַדעקט;און מײַן איל און מײַן ווײַרויךהאָסטו דערלאַנגט פֿאַר זיי.

19 און מײַן ברויט וואָס איך האָב דיר געגעבן, זעמלמעל, און אייל, און האָניק, מיט וואָס איך האָב דיך געשפּײַזט, האָסטו דערלאַנגט פֿאַר זיי, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח;אַזוי איז דאָס געווען, זאָגט גאָט דער האַר.

20 און האָסט גענומען דײַנע זין און דײַנע טעכטערוואָס דו האָסט מיר געבאָרן, און האָסט זיי געשלאַכט פֿאַר זיי צום עסן. ווינציק איז דיר געווען דײַן זנות,

21 האָסטו נאָך געשאָכטן מײַנע קינדער, און זיי אַוועקגעגעבן, אַז דו האָסט זיי מקריבֿ געווען צו זיי.

22 און אין אַלע דײַנע אומווערדיקייטן און דין זנותהאָסטו ניט געדאַכט אָן די טעג פֿון דײַן יוגנט, ווען דו ביסט געווען נאַקעט און הויל, זיך וועלגערנדיק אין דײַן בלוט.

23 און עס איז געווען: נאָך אַל דײַן שלעכטיקייט –וויי, וויי דיר, זאָגט גאָט דער האַר –

24 האָסטו דיר געבויט אַ געוועלבונג, און דיר געמאַכט אַ הויכן אָרט אויף איטלעכן מאַרק.

25 אויף יעטוועדער עק וועג האָסטו דיר געבויט דין הויכן אָרט, און האָסט פֿאַראומווערדיקט דין שיינקייט, און צעשפּרייט דײַנע פֿיס פֿאַר יעטוועדער דורכגייער, און געמערט דין זנות.

26 און האָסט מזנה געווען מיט די זין פֿון מצרַים, דײַנע שכנים די גרויסלײַביקע, און האָסט געמערט דין זנות, מיך צו דערצערנענען.

27 און זע, איך האָב אויסגעשטרעקט
מײַן האַנט אויף דיר, און האָב
געמינערט דײַן אויסקומעניש, און דיך
איבערגעגעבן אויף דעם באַרעָן פֿון
דײַנע פֿײַנט, די טעכטער פֿון די
פּלשתּים־וואָס האָבן זיך געשעמט וועגן
דײַן שענדלעכן וועג.

28 און דו האָסט מזנה געווען מיט
די זין פֿון אשור, ווײַל דו האָסט זיך
ניט געקענט אָנזעטן, און האָסט מזנה
געווען מיט זיי, און ביסט פֿאַרט ניט
זאַט געוואָרן.

29 און האָסט געמערט דײַן זנות מיט
דעם לאַנד פֿון קרעמער, מיט כּשׂדים,
און אויך דער מיט ביסטו ניט זאַט
געוואָרן.

30 ווי שוואַך איז דײַן האַרץ, זאָגט
גאָט דער האַר, אַז דו האָסט געטאָן
אַל דאָס דאָזיקעאַזוי ווי עס טוט אַן
אַרצי־זונה,

31 מיט וואָס דו האָסט געבויט
דײַן געוועלבונגאויף יעטוועדער עק
וועג, און דײַן הויכן אָרט האָסטו
געמאַכטאויף יעטוועדער מאַרק;ביסט
צו מאָל ניט געווען ווי אַ זונהצו שפּאָטן
פֿון אַבי וואָסער לוין.

32 דו ווײַב נואפֿטע וואָס נעמט
פֿרעמדע אָנשטאָט איר מאַן,

33 אַלע זונות גיט מען אַ
געשאַנק, און דו האָסט געגעבן
דײַנע געשאַנקעןצו אַלע דײַנע
ליבהאָבער, און זיי אונטערגעקויפֿט
צו קומען צו דירפֿון רונד אַרום, אין
דײַן זנות.

34 און ביַי דיר איז געווען קאָפּויר
ווי ביַי אָנדערע וויַבער, מיט וואָס דו
ביסט נאָכגעלאָפֿן, און נאָך דיר איז מען
ניט נאָכגעלאָפֿן, און וואָס דו האָסט
געגעבן לוין, און דיר איז קיין לוין
ניט געגעבן געוואָרן;יָאָ, קאָפּויר ביסטו
געווען.

35 דרום הער, דו זונה, דאָס וואָרט
פֿון גאָט:

36 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:ווײַל דײַן שמוציקייט האָט זיך
אויסגעגאָסן, און דײַן שאַנד איז
אַנטפּלעקט געוואָרן־אין דײַן זנות מיט
דײַנע ליבהאָבער, און מיט אַלע דײַנע
אומווערדיקע אָפּגעטער;און פֿאַר דעם
בלוט פֿון דײַנע זין וואָס דו האָסט זיי
געגעבן –

37 דרום זע, איך זאַמל אײַן אַלע
דײַנע ליבהאָבערוואָס דו האָסט זיך
געחנדלט צו זיי, און אַלע וואָס דו
האָסט ליב, מיט אַלע וואָס דו האָסט
פֿײַנט;און איך וועל זיי אײַנזאַמלען
אַרום דיר פֿון רונד אַרום, און וועל
אַנטפּלעקן דײַן שאַנד פֿאַר זיי, און זיי
וועלן זען דײַן גאַנצע שאַנד.

38 און איך וועל דיך משפּטן
מיט דעם משפּטפֿון נואפֿטעס און
בלוטפֿאַרגיסערינס;און איך וועל
ברענגען אויף דירבלוט פֿון גרימצאָרן
און פֿאַרדראָס.

39 און איך וועל דיך איבערגעבן אין
זייער האַנט, און זיי וועלן צעשטערן
דײַן געוועלבונג, און אײַנוואַרפֿן דײַנע
הויכע ערטער;און זיי וועלן דיר
אויסטאָן דײַנע קליידער, און צונעמען
דײַנע שיינע זאַכן;און זיי וועלן דיך
לאָזן נאַקעט און הויל.

40 און זיי וועלן אַרויפֿברענגען אויף
דיר אַ געזעמל, און זיי וועלן דיך
פֿאַרשטיינען מיט שטיינער, און דיך
צעהאַקן מיט זייערע שוואָרדן.

41 און זיי וועלן פֿאַרברענען דײַנע
הײַזער אין פֿײַער, און טאָן אויף
דיר אַ משפּט פֿאַר די אויגן פֿון
פֿיל וויַבער;און איך וועל דיך מאַכן
אויפֿהערן זײַן אַ זונה, און וועסט אויך
קיין לוין מער ניט געבן.

42 און איך וועל באַרואן מײַן
גרימצאָרן אויף דיר, און אָפּטאָן
וועט זיך מײַן פֿאַרדראָס פֿון דיר, און
איך וועל מיך שטילן, און מער ניט
צערנענען.

43 וויל דו האָסט ניט געדאַכט אָן די טעג פֿון דײַן יוגנט, און האָסט מיך דערערגערט מיט אַלעם דאָזיקן, דרום אָט פֿאַרגעלט איך אויך דײַן וועג אויף דײַן קאָפּ, זאָגט גאָט דער האַר. אָדער האָסטו דען ניט געטאָן די דאָזיקע שענדלעכקייטצו אַלע דײַנע אומווערדיקייטן?

44 זע, יעטוועדער ווערטלזאָגער וועט זיך ווערטלען אויף דיר, אַזוי צו זאָגן: ווי די מוטער אַזוי איר טאָכטער.

45 ביסט אַ טאָכטער פֿון דײַן מוטערוואָס האָט זיך געמיאוסט מיט איר מאַן און אירע קינדער, און ביסט אַ שוועסטער פֿון דײַנע שוועסטער, וואָס האָבן זיך געמיאוסט מיט זייערע מאַנען און זייערע קינדער;דײַן מוטער איז געווען פֿון חֵת, און דײַן פֿאָטער אַן אמורי.

46 און דײַן גרעסערע שוועסטער איז געווען שומרון, וואָס איז געזעסן אויף דײַן לינקער זײַט, זי מיט אירע טעכטער;און דײַן קלענערע שוועסטערוואָס איז געזעסן אויף דײַן רעכטער זײַט, איז געווען סדום מיט אירע טעכטער.

47 ניט צו מאָל אין זייערע וועגן ביסטו געגאַנגען, און ווי זייערע אומווערדיקייטן געטאָן;אין אַ קורצער וויל ביסטו געווארן פֿאַרדאָרבענער פֿון זיי אין אַלע דײַנע וועגן.

48 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב דײַן שוועסטער סדום, זי מיט אירע טעכטער, האָט געטאָן ווי דו מיט דײַנע טעכטער האָסט געטאָן!

49 זע, דאָס איז געווען די זינד פֿון דײַן שוועסטער סדום:שטאָלצקייט, זעטיקייט מיט ברויט, און רויקע שלווהאיז געווען בײַ איר און בײַ אירע טעכטער, און די האַנט פֿון דעם אָרימאַן און דעם אביונהאָט זי ניט אויפֿגעהאַלטן.

50 און זיי זײַנען געווען האָפֿערדיק, און האָבן געטאָן אומווערדיקייט פֿאַר מיר;דרום האָב איך זיי אָפּגעראַמט, אַז איך האָב דאָס געזען.

51 און שומרון האָט אַ העלפֿט פֿון דײַנע זינד ניט געזינדיקט;און דו האָסט געמערט דײַנע אומווערדיקייטן מיין פֿון זיי, און האָסט געראַטפֿאַרטיקט דײַנע שוועסטערמיט אַלע דײַנע אומווערדיקייטן וואָס דו האָסט געטאָן.

52 דרום טראָג אויך דו דײַן שאַנד, וואָס דו האָסט געמשפט דײַנע שוועסטער;דורך דײַנע זינד וואָס דו האָסט געטאָן מער אומווערדיק פֿון זיי, ווערן זיי גערעכטער פֿון דיר;דרום אויך דו שעם זיך, און טראָג דײַן שאַנד, וואָס דו רעכטפֿאַרטיקסט דײַנע שוועסטער.

53 און איך וועל אומקערן זייער געפֿאַנענשאַפֿט, די געפֿאַנענשאַפֿט פֿון סדום און אירע טעכטער, און די געפֿאַנענשאַפֿט פֿון שומרון און אירע טעכטער, און די געפֿאַנענשאַפֿט פֿון דײַנע געפֿאַנענע צווישן זיי;

54 כּדי זאָלסט טראָגן דײַן שאַנד, און זיך שעמען פֿאַר אַלץ וואָס דו האָסט געטאָן, אַז דו ביסט זיי געווארן אַ טרייסטונג.

55 און דײַנע שוועסטער סדום און אירע טעכטערוועלן זיך אומקערן צו זייער פֿריִערדיקן שטאַנד, און שומרון און אירע טעכטער, וועלן זיך אומקערן צו זייער פֿריִערדיקן שטאַנד, און דו און דײַנע טעכטער –וועט זיך אומקערן צו אײַער פֿריִערדיקן שטאַנד.

56 און איז ניט סדום דײַן שוועסטערגעווען אַ גערייד אין דײַן מויל, אין דעם טאָג פֿון דײַן שטאָלץ,

57 איידער דײַן שלעכטקייט איז אַנטפּלעקט געווארן, ווי אין דער צײַט פֿון דער לעסטערונגפֿון די טעכטער פֿון ארם, און פֿון אַלע אירע אַרומיקע, די טעכטער פֿון די פּלשתּים, וואָס פֿאַראַכטן דיך פֿון רונד אַרום?

58 דײַן שענדלעכקײט און דײַנע אומווערדיקײטן –דו וועסט זיי טראָגן, זאָגט גאָט.

59 ווארום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר׳:יאָ, איך וועל טאָן מיט דיר אַזוי ווי דו האָסט געטאָן, וואָס דו האָסט פֿאַראַכט די שבֿועה, צו פֿאַרשטערן דעם בונד.

60 אָבער איך וועל זיך דערמאָנען אָן מײַן בונד מיט דיראין די טעג פֿון דײַן יוגנט, און וועל דיר אויפֿשטעלן אַן אייביקן בונד.

61 און וועסט זיך דערמאָנען דײַנע וועגן, און זיך שעמען, ווען דו קריגסט דײַנע שוועסטער, די גרעסערע פֿון דיר מיט די קלענערע פֿון דיר;און איך וועל זיי דיר געבן פֿאַר טעכטער, אָבער ניט פֿון ווענן דײַן בונד.

62 און איך וועל אויפֿשטעלן מײַן בונד מיט דיר, און וועסט ווײסן, אַז איך בין יהוה;

63 כדי זאָלסט זיך דערמאָנען און זיך שעמען, און מער אַ מויל ניט עפֿענען פֿון ווענן דײַן שאַנד, ווען איך בין דיר מכפּר אויף אַלץ וואָס דו האָסט געטאָן, זאָגט גאָט דער האַר.

17 און דאָס ווארט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, ראָט אַ רעטעניש, און גיב אַ משל אויף דעם הויז פֿון ישׂראל,

3 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דער גרויסער אָדלער מיט פֿליגלען גרויסע, מיט פֿלעדערן לאַנגע, מיט פֿעדערן פֿול, וואָס האָט אַלערליי פֿאַרבן, איז געקומען צום לבֿנון, און גענומען דעם שפּיץ פֿון צעדערבוים.

4 דאָס אויבערשטע פֿון זײַנע ריטלעך האָט ער אָפּגעריסן, און האָט עס געבראַכט אין אַ לאַנד פֿון סוחרים;אין אַ שטאָט פֿון האַנדלסלײַט האָט ער עס אײַנגעזעצט.

5 און ער האָט גענומען פֿון דעם זאָמען פֿון לאַנד, און האָט עס אײַנגעפֿלאַנצט אין אַ זאָמענדיק פֿעלד, געבראַכט לעבן וואַסער אַ סך;ווי אַ ווערבע האָט ער עס אײַנגעזעצט.

6 און עס האָט געשפּראָצט, און איז געוואָרן, אַן אויסגעשפּרייט ווײַנשטאָק, נידעריק אין וווקס;כדי זײַנע צווײַגן זאָלן זיך קערן צו אים, און זײַנע ווארצלען זאָלן זײַן אונטער אים;און עס איז געוואָרן אַ ווײַנשטאָק, און ערויסגעבראַכט שטענגלעך, און אַרויסגעלאָזט צווײַגן.

7 און עס איז געווען אַן אַנדער גרויסער אָדלערמיט פֿליגלען גרויסע און פֿעדערן פֿיל;ערשט דער דאָזיקער ווײַנשטאָקהאָט אויסגעבייגט זײַנע ווארצלען צו אים, און אויסגעשטרעקט זײַנע צווײַגן צו אימפֿון די בייטן פֿון זײַן פֿלאַנצונג, כדי ער זאָל אים אָנטרינקען;

8 הגם אין אַ גוטן פֿעלד, לעבן וואַסער אַ סך, איז ער געפֿלאַנצט געווען, צו לאָזן צווײַגן, און צו טראָגן פֿרוכט, צו ווערן אַ פּראַכטיקער ווײַנשטאָק.

9 זאָג: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:צי וועט ער באַגליקן?וועט ניט אַרויסריסן יענער זײַנע ווארצלען,און זײַן פֿרוכט אָפּהאַקן, ער זאָל פֿאַרטרינקנט ווערן, אַלע בלעטער פֿון זײַן שפּראָצונג זאָלן פֿאַרטרינקנט ווערן?און ניט מיט אַ גרויס מאַכט און ניט מיט פֿיל פֿאָלקוועט ער אים אויספֿליקן מיט זײַנע ווארצלען.

10 און איז ער שוין אײַנגעפֿלאַנצט, צי וועט ער באַגליקן?פֿאַר וואָר, ווי דער מזרח-ווינט ריריט אים אָן, וועט ער טרוקן פֿאַרטריקנט ווערן;אויף די בייטן פֿון זײַן שפּראָצונגוועט ער פֿאַרטריקנט ווערן.

11 און דאָס ווארט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

12 זאָג אַקאָרשט צו דעם
ווידערשפּענטיקן געזינדל:ווייסט
איר ניט וואָס די דאָזיקע זינענען?זאָג:
אָט איז געקומען דער מלך פֿון בָּבֶל
קיין ירושלים, און האָט גענומען איר
מלך און אירע האַרן, און זיי געבראַכט
צו זיך קיין בָּבֶל.
13 און ער האָט גענומען איינעם פֿון
קיניגלעכן שטאַם, און האָט גשלאָסן
מיט אים אַ בונד, און אים געבראַכט
אונטער אַ שבֿועה, און די פּנֵי פֿון לאַנד
האָט ער צוגענומען;
14 כדי עס זאָל זיין אַ שָׁפֿלע מלוכה,
זיך ניט צו דערהייבן;צו היטן זיין בונד,
כדי זי זאָל באַשטיין.
15 אָבער ער האָט ווידערשפּענטיקט
אָן אים, צו שיקן זיינע שלוחים קיין
מצרַים, אַז מע זאָל אים געבן פֿערד
און פֿיל פֿאָלק. זאָל ער באַגליקן?זאָל
אַנטרונען ווערן דער וואָס טוט דאָס
דאָזיקע?זאָל ער פֿאַרשטערן דעם
בונד, און אַנטרונען ווערן?
16 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער
האַר, אויב ניט אין דעם אָרט פֿון דעם
מלכֿוואָס האָט אים צום מלך געמאַכט,
וועמעס שבֿועה ער האָט פֿאַראַכט, און
וועמעס בונד ער האָט פֿאַרשטערט
–ביי אים אין בָּבֶל וועט ער שטאַרבן!
17 און ניט מיטן גרויסן חיל און
מיטן פֿיל געזעמלוועט פּרעה אים
בישטיין אין מלחמה, ווען מע שיט
אָן אַן ערדוואַל און מע בויט אַ
באַלעגער-מויער, צו פֿאַרשניידן
נפֿשות אַ סך;
18 וויבל ער האָט פֿאַראַכט די
שבֿועה, צו פֿאַרשטערן דעם בונד, און
אָט האָט ער געגעבן זיין האַנט, און
האָט געטאָן אַל דאָס דאָזיקע, וועט ער
ניט אַנטרונען ווערן.
19 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט
גאָט דער האַר:אַזוי ווי איך לעב, מיין
שבֿועה וואָס ער האָט פֿאַראַכט, און
מיין בונד וואָס ער האָט פֿאַרשטערט
–אויב איך וועל עס ניט פֿאַרגעלטן
אויף זיין קאָפּ!
20 און איך וועל פֿאַרשפּרייטן אויף
אים מיין נעץ, און ער וועט געפֿאַנגען
ווערן אין מיין פֿאַסטקע, און איך
וועל אים ברענגען קיין בָּבֶל, און וועל
זיך משפּטן מיט אים דאָרטן פֿאַר זיין
פֿעלשונג וואָס ער האָט געפֿעלשט אָן
מיר.
21 און אַלע זיינע אַנטלאָפֿענע אין
אַלע זיינע מחנות, זיי וועלן פֿאַלן דורכן
שוווערד, און די געבליבענע וועלן אויף
אַלע ווינטן צעשפּרייט ווערן;און איר
וועט וויסן אַז איך יהוה האָב געredעט.
22 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:און איך אַליין וועל נעמען
פֿון הויכן צעדערשפּיץ, און וועל
עס אײַנזעצן;פֿון זיינע אויבערשטע
ריטלעך וועל איך אַ יונגס אָפּרײַסן, און
איך אַליין וועל עס אײַנפּלאַנצן אויף אַ
הויכן און דערהויבענעם בארג.
23 אויף דעם הויכן בארג פֿון ישׂראל
וועל איך עס אײַנפּלאַנצן, און עס
וועט טראָגן צווײַגן, און ברענגען
פֿרוכט, און ווערן אַ פּראַכטיקער
צעדערבוים;און אונטער אים וועלן
רוען אַלע פֿויגלען פֿון אַלערליי
פֿליגלען;אין שאָטן פֿון זיינע צווײַגן
וועלן זיי רוען.
24 און אַלע ביימער פֿון פֿעלד וועלן
וויסן אַז איך יהוה האָב דערנידערט
דעם הויכן בוים, דערהויכט דעם
נידעריקן בוים, פֿאַרטריקנט דעם
פֿרישן בוים, און געמאַכט בליען דעם
פֿאַרטריקנטן בוים;איך יהוה האָב
גערעדט און האָב געטאָן.

18

1 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 וואָס איז מיט אײַך וואָס איר זאָגט
דאָס דאָזיקע וועלט אין לאַנד פֿון
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: די פֿאָטערס
האָבן געגעסן זויערע ווינטרויבן, און
די ציין פֿון די קינדער זיינען הינליק?

3 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב מע וועט מער בײַ אײַך זאָגן דאָס דאָזיקע וווערטל אין ישׂראל!

4 זעט, אַלע נפֿשות זײנען מײנע; דער נפֿש פֿון דעם פֿאָטער אַזוי ווי דער נפֿש פֿון דעם זון איז מײנער; דער נפֿש וואָס זינדיקט, ער זאָל שטאַרבן.

5 און אַז אַ מאַן איז אַ צדיק, און ער טוט רעכט און גערעכטקייט;

6 אויף די בערג האָט ער ניט געגעסן, און זײנע אויגן האָט ער ניט אויפֿגעהויבן צו די אָפּגעטער פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, און די ווײַב פֿון זײַן חבֿר האָט ער ניט פֿאַראומריניקט, און צו אַ פֿרוי אין איר אומריינקייט נעגענעט ער ניט;

7 און קיין מענטשן קריוודעט ער ניט, פֿאַרמשכונטס בײַ אים פֿאָר אַ חובֿ קערט ער אום, גזלה גזלט ער ניט; זײַן ברויט גיט ער דעם הונגעריקן, און דעם נאַקעטן דעקט ער צו מיט אַ בגד;

8 אויף צינדזן גיט ער ניט, און מערונג נעמט ער ניט, פֿון אומרעכט קערט ער אָפּ זײַן האַנט; אמתע געריכטקייט טוט ער צווישן מאַן און מאַן;

9 אין מײנע חוקים גייט ער, און מײנע געזעצן האָט ער געהיט, צו טאָן דעם אמת – ער איז אַ צדיק; לעבן וועט ער לעבן, זאָגט גאָט דער האַר.

10 אָבער אַז ער האָט געבאָרן אַ זון אַ רויבער, אַ בלוטפֿאַרגיסער, וואָס טוט דעם ברודער איינס פֿון די דאָזיקע,

11 הגם ער אַליין האָט אַלע די דאָזיקע ניט געטאָן; וואָרום דער האָט יאָ געגעסן אויף די בערג, און די ווײַב פֿון זײַן חבֿר האָט ער פֿאַראומריניקט;

12 דעם אָרימאַן און דעם אביון האָט ער געקריוודעט, גזלות האָט ער געגזלט, אַ משכון קערט ער ניט אום, און צו די אָפּגעטער האָט ער אויפֿגעהויבן זײנע אויגן; אומווערדיקייט האָט ער געטאָן,

13 אויף צינדזן האָט ער געגעבן, און מערונג האָט ער געמעגן – זאָל ער בלײַבן לעבן? ער וועט ניט לעבן; אַלע די דאָזיקע אומווערדיקייטן האָט ער געטאָן, מוז ער טײטן געטײט ווערן, זײַן בלוט זאָל זײַן אויף אים.

14 און אָט האָט ער געבאָרן אַ זון וואָס האָט צוגעזען אַלע זינד פֿון זײַן פֿאָטער וואָס ער האָט געטאָן, און ער האָט אײַנגעזען, און ער טוט ניט אַזוינס;

15 אויף די בערג האָט ער ניט געגעסן, און זײנע אויגן האָט ער ניט אויפֿגעהויבן צו די אָפּגעטער פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל; די ווײַב פֿון זײַן חבֿר האָט ער ניט פֿאַראומריניקט,

16 און קיין מענטשן האָט ער ניט געקריוודעט; אַ משכון האָט ער ניט געמעגן, און גזלה האָט ער ניט געגזלט; זײַן ברויט האָט ער געגעבן דעם הונגעריקן, און דעם נאַקעטן האָט ער צוגעדעקט מיט אַ בגד;

17 פֿון אָרימאַן האָט ער אָפּגעהאַלטן זײַן האַנט, צינדזן און מערונג האָט ער ניט געמעגן, מײנע געזעצן האָט ער געטאָן, אין מײנע חוקים איז ער געגאַנגען – ער וועט ניט שטאַרבן פֿאַר די זינד פֿון זײַן פֿאָטער; לעבן וועט ער לעבן.

18 זײַן פֿאָטער, ווײל דריקן האָט ער געדריקט, גזלה פֿון ברודער האָט ער געגזלט, און וואָס ניט גוט האָט ער געטאָן צווישן זײַן פֿאָלק, איז, אָט איז ער געשטאַרבן פֿאַר זײַן זינד.

19 און איר זאָגט: פֿאַר וואָס לײדט ניט דער זון פֿאַר דער זינד פֿון דעם פֿאָטער? אָבער דער זון האָט געטאָן רעכט און גערעכטקייט, אַלע מײנע געזעצן האָט ער געהיט און זיי געטאָן; לעבן דאַרף ער לעבן.

20 דער נפֿש וואָס זינדיקט, ער זאָל שטאַרבן; אַ זון זאָל ניט לײדן פֿאַר דער זינד פֿון דעם פֿאָטער, און אַ פֿאָטער זאָל ניט לײדן פֿאַר דער זינד פֿון דעם

זון; די געראַטיקייט פֿון דעם גערעכטן זאָל זײַן אויף אים, און די שלעכטיקייט פֿון דעם שלעכטן זאָל זײַן אויף אים.
21 און דער שלעכטער, אַז ער קערט זיך אָפּ פֿון אַלע זײַנע זינד וואָס ער האָט געטאָן, און ער היט אַלע מײַנע געזעצן, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, וועט ער גאָר לעבן; ער וועט ניט שטאַרבן.
22 אַלע זײַנע פֿאַרברעכן וואָס ער האָט געטאָן, וועלן אים ניט דערמאָנט ווערן; פֿאַר זײַן גערעכטיקייט וואָס ער האָט געטאָן, וועט ער לעבן.
23 טו איך דען באַגערן דעם טויט פֿון דעם שלעכטן? זאָגט גאָט דער האַר, און ניט אַז ער זאָל זיך אומקערן פֿון זײַנע וועגן, און לעבן?
24 און אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פֿון זײַן גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט – אַזוי ווי אַלע אומווערדיקייטן וואָס דער שלעכטער האָט געטאָן טוט ער, זאָל ער דען בלײַבן לעבן? אַלע זײַנע גערעכטיקייטן וואָס ער האָט געטאָן, וועלן ניט דערמאָנט ווערן; פֿאַר זײַן פֿעלשונג וואָס ער האָט געפֿעלשט, און פֿאַר זײַן זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, פֿאַר זיי מוז ער שטאַרבן.
25 און איר זאָגט: ניט ריכטיק איז דער וועג פֿון גאָט. הערט אָקאָרשט, איר הויז פֿון ישׂראל, איז דען מײַן וועג ניט ריכטיק? פֿאַר וואָר, אײַערע וועגן זײַנען ניט ריכטיק.
26 אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פֿון זײַנע גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, מוז ער דערפֿאַר שטאַרבן; פֿאַר זײַן אומרעכט וואָס ער האָט געטאָן, מוז ער שטאַרבן.
27 און אַז דער שלעכטער קערט זיך אָפּ פֿון זײַן שלעכטיקייט וואָס ער האָט געטאָן, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, ראַטעוועט ער זײַן נפֿש.
28 וויבל ער האָט זיך אַרומגעזען, און האָט זיך אומגעקערט פֿון אַלע זײַנע פֿאַרברעכן וואָס ער האָט געטאָן, וועט ער גאָר לעבן, ער וועט ניט שטאַרבן.
29 און דאָס הויז פֿון ישׂראל זאָגט: ניט ריכטיק איז דער וועג פֿון גאָט. זײַנען דען מײַנע וועגן ניט ריכטיק, הויז פֿון ישׂראל? פֿאַר וואָר, אײַערע וועגן זײַנען ניט ריכטיק.
30 דרום וועל איך איטלעכן לויט זײַנע וועגן אײַך משפּטן, הויז פֿון ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר. קערט צוריק און קערט אײַך אום פֿון אַלע אײַערע פֿאַרברעכן, און זאָל עס אײַך ניט זײַן פֿאַר אַ שטרויכלונג צו זינד. וואַרפֿט אַראָפּ פֿון אײַך אַלע אײַערע פֿאַרברעכן וואָס איר האָט פֿאַרבראָכן מיט זיי, און מאַכט אײַך אַ נײַ האַרץ, און אַ נײַ געמיט; נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, הויז פֿון ישׂראל? וואָרום איך באַגער ניט דעם טויט פֿון דעם וואָס שטאַרבט, זאָגט גאָט דער האַר; דרום קערט אײַך אום, און בלײַבט לעבן.

19 און דו הייב אויף אַ קלאָג אויף די פֿירשטן פֿון ישׂראל,
2 און זאָלסט זאָגן: ווי איז דײַן מוטער אַ לייבינטע געווען!צווישן לייבן האָט זי געהויערט, צווישן יונגלייבהאָט זי אירע יונגע דערצויגן.
3 און זי האָט אויפֿגעבראַכט איינעם פֿון אירע יונגע, אַ יונגלייב איז ער געווארן;און ער האָט זיך אויסגעלערנט רויב פֿאַרצוקן, מענטשן האָט ער געגעסן.
4 האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אויף אים פֿעלקער –אין זייער גרוב איז ער געכאַפּט געווארן; און זיי האָבן אים מיט רינגען קיין לאַנד מצרַים געבראַכט.
5 און זי האָט געזען אַז אומזיסט האָט זי געהאָפֿט, פֿאַרלאָרן איז איר האָפֿונג, האָט זי ווידער געזומען איינעם פֿון

אירע יונגע, פַֿאַר אַ יונגלייב האָט זי אים געמאַכט.

6 און ער איז אומגעגאַנגען צווישן ליבֿן, אַ יונגלייב איז ער געוואָרן;אום ער האָט זיך אויסגעלערנט רויב פֿאַרצוקן, מענטשן האָט ער געגעסן.

7 און ער האָט געמערקט זייערע פּאַלאַצן, און פֿאַרוויסט זייערע שטעט;און דאָס לאַנד מיט איר פֿולקייט איז חרובֿ געוואָרן‌פֿון דעם קָול פֿון זין ברילן.

8 האָבן זיך פֿעלקער אַ לאָז געטאָן אויף אים, רונד אַרום פֿון די מדינות, און אויסגעשפּרייט אויף אים זייער נעץ –אין זייער גרוב איז ער געכאַפּט געוואָרן.

9 און זיי האָבן אים אַריינגעטאָן אין אַ שטיג מיט רינגען, און אים געבראַכט צו דעם מלך פֿון בָּבֶל;אים געבראַכט אין פֿעסטונגען, כדי זין קָול זאָל ניט געהערט ווערן מעראויף די בערג פֿון ישׂראל.

10 דין מוטער איז – צוגלייכנדיק – גפֿנוען ווי אַ ווינשטאָקביי וואַסער געפֿלאַנצט;פֿרוכטיק און צווייגהאַפֿטיקאיז ער פֿון פֿיל וואַסער געווען.

11 און ער האָט געהאַט שטאַרקע שטעקן, פֿאַר צעפּטערס פֿון געוועלטיקער;און זין ווּקס האָט זיך אויפֿגעהויבן‌פֿון צווישן געדיכטעניש, און ער האָט זיך אָנגעזען מיט זין הייך, מיט די פֿיל צווייגן זינע.

12 אָבער ער איז אויסגעריסן געוואָרן מיט גרימצאָרן, צו דער ערד איז ער אַנידרגעוואָרפֿן געוואָרן;און דער מזרח-ווינט האָט פֿאַרטריקנט זין פֿרוכט, צעבראָכן און פֿאַרטריקנט געוואָרן‌זיינען זינע שטאַרקע שטעקן, אַ פֿייער האָט אים פֿאַרצערט.

13 און אַצונד איז ער אין מדבר געפֿלאַנצט, אין אַ לאַנד פֿון טריקעניש און דאָרשטיקייט.

14 און אַ פֿייער איז אַרויס פֿון זין צווייגנשטאָק, זין פֿרוכט האָט אים עס פֿאַרצערט, און ניטאָ אין אים אַ שטאַרקער שטאָק, אַ צעפּטער צום געוועלטיקן. אַ קלאָגליד איז דאָס, און געבליבן צום קלאָגליד.

20 און עס איז געווען אין זיבעטן יאָר, אין פֿינפֿטן חודש, אין צענטן טאָג פֿון חודש, זינען געקומען מענער פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל צו פֿרעגן בייַ גאָט, און זיי זינען געזעסן פֿאַר מיר.

2 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

3 מענטשנקינד, רעד צו די עלטסטע פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: פֿרעגן בייַ מיר זייט איר געקומען? אַזוי ווי איך לעב, אויב איך וועל זיך לאָזן פֿרעגן פֿון אייך! זאָגט גאָט דער האַר.

4 ווילסטו זיי משפּטן? ווילסטו משפּטן, מענטשנקינד? לאָז זיי וויסן די אומווערדיקייטן פֿון זייערע עלטערן.

5 און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: אין דעם טאָג וואָס איך האָב אויסדערוויילט ישׂראל, און איך האָב אויפֿגעהויבן מיין האַנט צו דעם זאָמען פֿון דעם הויז פֿון יעקבֿ, און האָב זיך געלאָזט דערקענען צו זיי אין לאַנד מצרַים, האָב איך אויפֿגעהויבן מיין האַנט צו זיי, אַזוי צו זאָגן: איך בין יהוה אײַער גאָט.

6 אין יענעם טאָג האָב איך אויפֿגעהויבן מיין האַנט צו זיי, זיי אַרויסצוציען פֿון לאַנד מצרַים אין אַ לאַנד וואָס איך האָב אויסגעזוכט פֿאַר זיי, וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק, וואָס איז דאָס שיינדל פֿון אַלע לענדער.

7 און איך האָב צו זיי געזאָגט: וואַרפֿט אַוועק איטלעכער די

אומוערדיקייטן פֿון זײנע אויגן, און מיט די אָפּגעטער פֿון מצרַיִם זאָלט איר אײַך ניט פֿאַראומריינינקן; איך בין יהוה אײַער גאָט.

8 אָבער זיי האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר, און זיי האָבן ניט געוואָלט צוהערן צו מיר; זיי האָבן ניט אַוועקגעוואָרפֿן איטלעכער די אומוערדיקייטן פֿון זייערע אויגן, און די אָפּגעטער פֿון מצרַיִם האָבן זיי ניט פֿאַרלאָזן; און איך האָב געטראַכט אויסצוגיסן מײַן גרימצאָרן אויף זיי, אויסצולאָזן מײַן כּעס אויף זיי אין לאַנד מצרַיִם.

9 אָבער איך האָב געטאָן פֿון מײַן נאָמען, וועגן, כּדי ער זאָל ניט פֿאַרשוועכט ווערן אין די אויגן פֿון די פֿעלקער, וואָס זיי זײנען געווען צווישן זיי, וואָס פֿאַר זייערע אויגן האָב איך זיך געלאָזט דערקענען צו זיי, זיי אַרויסצוציען פֿון לאַנד מצרַיִם.

10 און איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מצרַיִם, און האָב זיי געבראַכט אין דער מדבר.

11 און איך האָב זיי געגעבן מײַנע חוקים, און מײַנע געזעצן זיי געלאָזט וויסן, וואָס אַז דער מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי.

12 און אויך מײַנע שבּתים האָב איך זיי געגעבן, צו זײן פֿאַר אַ צייכן צווישן מיר און צווישן זיי, כּדי זיי זאָלן וויסן אַז איך יהוה הייליק זיי.

13 אָבער דאָס הויז פֿון ישׂראל האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר אין דער מדבר: אין מײַנע חוקים זײנען זיי ניט געגאַנגען, און מײַנע געזעצן האָבן זיי פֿאַראַכט, וואָס אַז דער מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; און מײַנע שבּתים האָבן זיי פֿאַרשוועכט ביז גאָר; און איך האָב געטראַכט אויסצוגיסן מײַן גרימצאָרן אויף זיי אין דער מדבר, כּדי זיי צו פֿאַרלעמדן.

14 אָבער איך האָב געטאָן פֿון מײַן נאָמען, וועגן, כּדי ער זאָל ניט פֿאַרשוועכט ווערן אין די אויגן פֿון די פֿעלקער, וואָס איך האָב זיי אַרויסגעצויגן פֿאַר זייערע אויגן.

15 נאָר איך האָב אויך אויפֿגעהויבן מײַן האַנט צו זיי אין דער מדבר, זיי ניט צו ברענגען אין דעם לאַנד וואָס איך האָב געגעבן, וואָס פֿלײסט מיט מילך און האָניק, וואָס איז דאָס שׂינדל פֿון אַלע לענדער;

16 ווײל מײַנע געזעצן האָבן זיי פֿאַראַכט, און מײַנע חוקים, אין זיי זײנען ניט געגאַנגען, און מײַנע שבּתים האָבן זיי פֿאַרשוועכט; נײַערע נאָך זייערע אָפּגעטער איז געגאַנגען זייער האַרץ.

17 אָבער מײַן אויג האָט זיי געשוינט, זיי ניט אומצובראַנגען, און איך האָב ניט געמאַכט פֿון זיי אַ פֿאַרלענדונג אין דער מדבר.

18 און איך האָב געזאָגט צו זייערע קינדער אין דער מדבר: אין די חוקים פֿון אײַערע עלטערן זאָלט איר ניט גיין, און זייערע געזעצן זאָלט איר ניט היטן, און מיט זייערע אָפּגעטער זאָלט איר אײַך ניט פֿאַראומריינינקן.

19 איך יהוה בין אײַער גאָט; אין מײַנע חוקים גייט, און מײַנע געזעצן היט, און טוט זיי.

20 און מײַנע שבּתים האַלט הייליק, און זיי זאָלן זײן פֿאַר אַ צייכן צווישן מיר און צווישן אײַך, כּדי איר זאָלט וויסן אַז איך יהוה בין אײַער גאָט.

21 אָבער די קינדער האָבן ווידערשפּעניקט אָן מיר: אין מײַנע חוקים זײנען זיי ניט געגאַנגען, און מײַנע געזעצן האָבן זיי ניט געהיט זיי צו טאָן, וואָס אַז אַ מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; מײַנע שבּתים האָבן זיי פֿאַרשוועכט; און איך האָב געטראַכט אויסצוגיסן מײַן גרימצאָרן אויף זיי, אויסצולאָזן מײַן כּעס אויף זיי אין דער מדבר.

22 אָבער איך האָב אומגעקערט מײַן האַנט, און איך האָב געטאָן פֿון מײַן נאָמען, וועגן, כּדי ער זאָל ניט

פַֿאַרשוועכט ווערן אין די אויגן פֿון די פֿעלקער וואָס פֿאַר זייערע אויגן האָבן איך זיי אַרויסגעצויגן.

23 הגם איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט צו זיי אין דער מדבר, זיי צו פֿאַרשפּרייטן צווישן די פֿעלקער, און זיי צו צעוואַרפֿן אין די לענדער;

24 ווײַל מײַנע געזעצן האָבן זיי ניט געטאָן, און מײַנע חוקים האָבן זיי פֿאַראַכט, און מײַנע שבתים האָבן זיי פֿאַרשוועכט, און נאָך די אָפּגעטער פֿון זייערע עלטערן זײַנען געווען זייערע אויגן.

25 און איך אויך האָב זיי געגעבן חוקים ניט גוטע, און געזעצן וואָס זיי זאָלן ניט קענען לעבן דורך זיי;

26 און איך האָב זיי געלאָזט זיך פֿאַראומריניקן מיט זייערע אָפּפֿערגעשאַנקען, מיט אָפּשיידן איטלעכס וואָס עפֿנט דעם טראַכט; כדי איך זאָל זיי פֿאַרוויסטן, כדי זיי זאָלן וויסן אַז איך בין יהוה.

27 דרום רעד צו דעם הויז פֿון ישׂראל, דו מענטשנקינד, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דערמיט אויך האָבן אײַערע עלטערן מיך געלעסטערט, וואָס זיי האָבן געפֿעלשט אַ פֿעלשונג אָן מיר.

28 וואָרום אַז איך האָב זיי געבראַכט אין דאָס לאַנד, וואָס איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט צו זיי, זיי עס צו געבן, איז ווו נאָר זיי האָבן געזען אַ הויך בערגל, און ווו נאָר אַ געדיכטן בוים, האָבן זיי דאָרטן געשלאַכט זייערע שלאַכטאָפּפֿער, און זיי האָבן דאָרטן געבראַכט די דערצערנונג פֿון זייער קרבן, און דאָרטן געמאַכט זייער געשמאַקן ריח, און דאָרטן געגאָסן זייערע גיסאָפּפֿער.

29 און איך האָב צו זיי געזאָגט: וואָס באַטײַט „די במה"? – וואָס איר מאַכט זיך נאָריש דאָרטן; דרום רופֿט מען איר נאָמען „במה" ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

30 דרום זאָג צו דעם הויז פֿון ישׂראל: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: איר פֿאַראומריניקט אײַך אויף דעם שטייגער פֿון אײַערע עלטערן, און נאָך זייערע אומוערדיקייטן זײַט איר פֿאַרפֿירט,

31 און אַז איר ברענגט אײַערע אָפּפֿערגעשאַנקען, אַז איר מאַכט דורכגיין אײַערע קינדער דורכן פֿײַער, פֿאַראומריניקט איר אײַך מיט אַלע אײַערע אָפּגעטער ביז אויף הײַנטיקן טאָג, און איך זאָל זיך לאָזן פֿרעגן פֿון אײַך, הויז פֿון ישׂראל? אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב איך וועל זיך לאָזן פֿרעגן פֿון אײַך!

32 און וואָס אײַך קומט אויפֿן זינען וועט קיין מאָל ניט זײַן; וואָס איר זאָגט: מיר וועלן זײַן אַזוי ווי די אומות, אַזוי ווי די משפּחות פֿון די לענדער, צו דינען האָלץ און שטיין.

33 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב ניט מיט אַ שטאַרקער האַנט, און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט אויסגעגאָסענעם גרימצאָרן, וועל איך קיניגן אויף אײַך!

34 און איך וועל אײַך אַרויסציען פֿון די פֿעלקער, און וועל אײַך אײַנזאַמלען פֿון די לענדער, וואָס איר זײַט צעשפּרייט אין זיי, מיט אַ שטאַרקער האַנט, און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, און מיט אויסגעגאָסענעם גרימצאָרן.

35 און איך וועל אײַך ברענגען צום מדבר פֿון די פֿעלקער, און וועל זיך משפּטן מיט אײַך, פּנים-אל-פּנים.

36 אַזוי ווי איך האָב זיך געמשפּט מיט אײַערע עלטערן אין מדבר פֿון לאַנד מצרַים, אַזוי וועל איך זיך משפּטן מיט אײַך, זאָגט גאָט דער האַר.

37 און איך וועל אײַך מאַכן דורכגיין אונטער דער רוט, און וועל אײַך ברענגען אין דער פֿאַרקניפּונג פֿון

בונד.
38 און איך וועל אויסרייניקן פֿון
אײַך די ווידערשפּעניקער, און די וואָס
ברעכן אָן מיר;פֿון דעם לאַנד פֿון זיײַער
פֿרעמדשאַפֿטוועל איך זיי אַרויסצִיִען,
אָבער אויף דער ערד פֿון ישׂראלוועלן
זיי ניט קומען;און איר וועט וויסן אַז
איך בין יהוה.
39 און איר הויז פֿון ישׂראל, אַזוי
האָט געזאָגט גאָט דער האַר:גייט
דינט איטלעכער זײַנע אָפּגעטער,
אַזוי ווי איר ווילט ניט צוהערן צו
מיר;אָבער מײַן הייליקן נאָמען זאָלט
איר מער ניט פֿאַרשוועכן מיט אײַערע
אָפּפֿערגעשאַנקען, און מיט אײַערע
אָפּגעטער.
40 ווארום אויף מײַן הייליקן באַרג,
אויף דעם הויכן באַרג פֿון ישׂראל,
זאגט גאָט דער האַר, דאָרטן וועט דאָס
גאַנצע הויז פֿון ישׂראל אין גאַנצןמיר
דינען אין לאַנד; דאָרטן וועל איך
זיי באַווילקן, און דאָרטן וועל איך
פֿאַרלאַנגען אײַערע אָפּשיידונגען, און
אײַערע ערשטגאָבן, מיט אַלע אײַערע
געהייליקטע זאכן.
41 דורך אַ געשמאַקן ריח וועל איך
אײַך באַווילקן, ווען איך צי אײַך
אַרויס פֿון די פֿעלקער, און וועל אײַך
אײַנזאַמלען פֿון די לענדערוואָס איר
זײַט צעשפּרייט אין זיי;און איך וועל
געהיילקט ווערן דורך אײַדאין די
אויגן פֿון די אומות.
42 און איר וועט וויסן אַז איך בין
יהוה, ווען איך ברענג אײַך אויף דער
ערד פֿון ישׂראל, אין דעם לאַנד, וואָס
איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט, עס
צו געבן צו אײַערע עלטערן.
43 און איר וועט דאָרטן דערמאָנען
אײַערע וועגן, און אַלע אײַערע
מעשׂים, וואָס איר האָט זיך
פֿאַראומרייניקט מיט זיי, און
איר וועט זיך עקלען פֿאַר זיך אַלייןפֿון
וועגן אַלע אײַערע בייזן וואָס איר
האָט געטאָן.
44 און איר וועט וויסן אַז איך בין
יהוה, ווען איך טו מיט אײַך פֿון
מײַן נאָמען, וועגן, ניט לויט אײַערע
שלעכטע וועגן, און לויט אײַערע
פֿאַרדאָרבענע מעשׂים, איר הויז פֿון
ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר.

21 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים אַקעגן
דָרום, און רעד צום דָרום, און זאָגט
נבֿיאות אויף דעם וואַלד פֿון פֿעלד אין
דָרום;
3 און זאָלסט זאָגן צום וואַלד פֿון
דָרום:הער דאָס וואָרט פֿון גאָט: אַזוי
האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך
צינד אָן אין דיר אַ פֿײַער, און עס
וועט פֿאַרצערן אין דיר איטלעך פֿײַכטן
בוימאון איטלעך טרוקענעם בוים;די
פֿלאַמפֿײַער וועט ניט פֿאַרלאָשן ווערן,
און אַלע פּנימער פֿון דָרום ביז
צפֿוניוועלן אָנגעברענט ווערן דערפֿון.
4 און אַלע לײַבער וועלן זען, אַז איך
יהוה האָב זיי אָנגעצונדן;זי וועט ניט
פֿאַרלאָשן ווערן.
5 האָב איך געזאָגט: וויי, גאָט דו
האַר, זיי זאָגן אויף מיר: איז ער ניט אַ
משלים-זאָגער?
6 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו
מיר, אַזוי צו זאָגן:
7 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים צו
ירושלים, און רעד צו די הייליקטומען,
און זאָג נבֿיאות אויף דער ערד פֿון
ישׂראל.
8 און זאָלסט זאָגן צו דער ערד
פֿון ישׂראל:אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
זע, איך קום צו דיר, און איך וועל
אַרויסציִען מײַן שווערד פֿון איר שייד,
און וועל פֿאַרשניידן פֿון דיר דעם צדיק
מיטן רָשע.
9 וויל איך וויל פֿאַרשניידן פֿון
דיר דעם צדיק מיטן רָשע, דרום
וועט אַרויסגיין מײַן שווערד פֿון איר
שיידאויף אַלע לײַבער פֿון דָרום ביז

צפֿון.
10 און אַלע לײַבער וועלן וויסן אַז איך יהוה האָב אַרויסגעצויגן מײַן שוועכט פֿון איר שײד; זי וועט זיך מער ניט אומקערן.
11 און דו מענטשנקינד, זיפֿץ; מיט ברעכעניש פֿון לענדן און מיט ביטערקייטזאָלסטו זיפֿצן פֿאַר זייערע אויגן.
12 און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן זאָגן צו דיר; אויף וואָס זיפֿצסטו? זאָלסטו זאָגן: אויף דער הערונג וואָס קומט; און איטלעך האַרץ וועט צעגײַן, און אַלע הענט וועלן שלאַף ווערן, און איטלעך געמיט וועט באַטריבט ווערן, און אַלע קני וועלן רינען מיט וואַסער. זע, עס קומט, און עס געשעט, זאָגט גאָט דער האַר.
13 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
14 מענטשנקינד, זאָג נבֿיאות, און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זאָג: אַ שוועכט, אַ שוועכט איז געשאַרפּט, און איז אויך געשליפֿן;
15 כּדי צו האָבן אַ בלײַ איז זי געשליפֿן —וויי, עס פֿאַרגייט דער שטאַם פֿון מײַן זון! —זי פֿאַרלעגדט דעם גאַנצן בוים.
16 און מע האָט זי געגעבן צו שלײַפֿן, אויף צו נעמען אין פֿויסט; זי איז געשאַרפּט, די שוועכט, און זי איז געשליפֿן, זי צו געבן אין האַנט פֿון דעם טייטער.
17 שרײַ און יאָמער, דו מענטשנקינד, וואָרום זי איז אויף מײַן פֿאָלק, זי איז אויף אַלע פֿירשטן פֿון ישׂראל; אײבערגעגעבן פֿערט צום שוועכט זײַנען זיי מיט מײַן פֿאָלק; דרום שלאָג אויפֿן לענד.
18 וואָרום ער וועט געפּרוווט ווערן; און ווי נאָך! אַז זי פֿאַרלעגדט דעם שטאַם, ער זאָל גאָר ניט זײַן, זאָגט גאָט דער האַר.
19 און דו מענטשנקינד, זאָג נבֿיאות, און קלאַפּ אַ האַנט אויף אַ האַנט, און זאָל די שוועכט פֿאַרטאָפּלט ווערן דרײַפֿאַכיק; דאָס איז די שוועכט פֿאַר די וואָס דאַרפֿן דערשלאָגן ווערן, די שוועכט פֿאַר דעם גרויסן וואָס דאַרף דערשלאָגן ווערן, וואָס רינגלט זיי אַרום.
20 כּדי דאָס האַרץ זאָל צעגיין, און צו מערן די שטרויכלונגען, האָב איך אויף אַלע זייערע טויערן גענעבראַכט דעם שרעק פֿון שוועכט; ווי, זי איז צו בליצן געמאַכט, צו שעכטונג געשאַרפּט.
21 פֿאַרנעם זיך רעכטס, פֿאַרקער זיך לינקס, וווהין דײַן שנַרף איז געקערט!
22 און איך אויך וועל קלאַפּן אַ האַנט אויף אַ האַנט, און וועל באַרואָן מײַן גרימצאָרן; איך יהוה האָב גערעדט.
23 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
24 און דו מענטשנקינד, מאַך דיר צוויי וועגן, פֿאַר דעם שוועכט פֿון דעם מלך פֿון בָּבֶל צו קומען; פֿון איין לאַנד זאָלן זיי ביידע אַרויסגיין. און אַ וועגווײַזער שטעל אויף; בײַם אָנהייב וועג צו דער שטאָט שטעל אים אויף.
25 מאַך אַ וועג פֿאַר דער שוועכט קומען אויף רַבָּה פֿון די קינדער פֿון עמון, און אויף יהודה אין ירושלים באַפֿעסטיקט.
26 וואָרום דער מלך פֿון בָּבֶל שטעלט זיך בײַ דער שיידונג פֿון וועג, בײַם אָנהייב פֿון ביידע וועגן, צו טרעפֿן מיט כישוף; ער שאָקלט מיט פֿײַלן, ער פֿרעגט בײַ דעם תּרפֿים, ער קוקט אין אַ לעבער.
27 אין זײַן רעכטער האַנט איז דער גורל אויף ירושלים אָנצושטעלן שטורעמבעק, צו עפֿענען דאָס מויל מיט רציחה, אויפֿצוהייבן דעם קָול אין געשריי, צו שטעלן שטורעמבעק אויף

די טויערן, אָנצושטיטן אַן ערדוואַל, צו בויען אַ באַלעגער-מויער.
28 און בײַ זיי וועט עס זײַנווי אַ פַֿאַלשער פֿישוף אין זייערע אויגן;וואָכן אויף וואָכן האָבן זיי נאָך!אָבער דאָס מאַכט דערמאָנען די זינד, אַז זיי זאָלן געכאַפּט ווערן.
29 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:ווײַל איר האָט געמאַכט דערמאָנען אײַערע זינד, ווען אײַערע פַֿאַרברעכן זײַנען אַנטפּלעקט געווארן, אַזוי אַז אײַערע זינד ווײַזן זיך אַרויסאין אַלע אײַערע מעשׂים –ווײַל איר זײט דערמאָנט געווארן, וועט איר מיט דער האַנט געכאַפּט ווערן.
30 און דו רָשע פַֿאַרשוועכטער, דו פֿירשט פֿון ישׂראל וואָס זײַן טאָג איז געקומען‌אין דער צײַט פֿון דער לעצטער פַֿאַרזינדיקונג,
31 אַזוי האָט גאָט דער האַר:אַוועק די הויב! און אַראָפּ די קרוין!דאָס איז ניט מער דאָס!דאָס נידעריקע דערהייבן, און דעם הויכן דערנידערן!
32 אַ חורבן, אַ חורבן, אַ חורבן וועל איך עס מאַכן;אָ, דאָס וועט מער ניט זײַן, ביז עס קומט דער וועמען עס געהערט, און איך וועל עס אים געבן.
33 און דו מענטשנקינד, זאָג נבֿיאות און זאָלסט זאָגן:אַזוי האָט גאָט גאָט דער האַראויף די קינדער פֿון עמון, און אויף זייער לעסטערונג;און זאָלסט זאָגן: שווערד, דו געצויגענע שווערד, צו שעכטונג געשליפֿן, צום אויסהאַלטן, כּדי בליציק צו זײַן –
34 בעת מע זעט וועגן דיר פַֿאַלשקייט, בעת מע וואָרזאָגט וועגן דיר ליגן –דיך צו לייגן אויף די העלדזערפֿון רשָׁעים פַֿאַרשוועכטע, וואָס זייער טאָג איז געקומען, אין דער צײַט פֿון דער לעצטער פַֿאַרזינדיקונג!
–
35 קער זי אום אין איר שייד! –אין דעם אָרט וווּ דו ביסט געשאַפֿן

געווָארן, אין דעם לאַנד פֿון דײַן אָפּשטאַמונג, וועל איך דיך משפּטן.
36 און איך וועל אויסגיסן אויף דיר מײַן כּעס; –מיט דעם פַֿײַער פֿון מײַן גרימצאָרן וועל איך בלאָזן אויף דיר, און איך וועל דיך געבן אין דער האַנט פֿון מענטשן פֿײַישע מײַנסטערס אויף אומצוברענגען.
37 צום פַֿײַער פֿאַר אַ שפּײַז וועסטו זײַן;דײַן בלוט וועט זײַן אין מיטן לאַנד;וועסט מער ניט געדאַכט ווערן;וואָרום איך יהוה האָב געredt.

22 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 און דו מענטשנקינד, ווילסטו משפּטן, ווילסטו משפּטן די בלוטיקע שטאָט?טאָ לאָז זי וויסן אַלע אירע אומווערדיקייטן.
3 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:דו שטאָט וואָס פֿאַרגיסט בלוט אין איר מיט, כּדי איר צײַט זאָל קומען, און מאַכט בײַ זיך אָפּגעטער, אומריין צו ווערן,
4 מיט דײַן בלוט וואָס דו האָסט פֿאַרגאָסן, האָסטו זיך פֿאַרשולדיקט, און מיט די אָפּגעטער וואָס דו האָסט געמאַכט, ביסטו אומריין געווָארן, און האָסט דערנענטערט דײַנע טעג, און ביסט געקומען צו דײַנע יאָרן;דרום האָב איך דיך געגעבן צו שׂאָנד בײַ די פֿעלקער, און צו שפּאָט בײַ אַלע לענדער.
5 נאָנטע און ווײַטע פֿון דיר וועלן שפּאָטן פֿון דיר, דו מיטן אומריינעם נאָמען, דו פֿילטומלדיקע.
6 זע, די פֿירשטן פֿון ישׂראל, איטלעכער לויט זײַן אָרעם, זײַנען אין דיר געווען כּדי בלוט צו פֿאַרגיסן.
7 פֿאָטער און מוטער האָט מען גרינגגעשאַצט אין דיר, קעגן פֿרעמדן האָט מען זיך באַנאַנגען מיט רויב אין דײַן מיט, אָ יתום און אַן אלמנה האָט מען געקריוודעט אין דיר.

8 מײַנע הייליקייטן האָסטו פֿאַראַכט,
און מײַנע שבתים האָסטו פֿאַרשוועכט.
9 רכילות-טרײַבער זײַנען געווען
אין דירפֿדי בלוט צו פֿאַרגיסן;און
אויף די בערג האָט מען געגעסן בײַ
דיר:שענדלעכקייט האָט מען געטאָן
אין דײַן מיט.
10 דעם פֿאָטערס שאַנד האָט מען
אַנטפּלעקט אין דיר, אַן אומריינע אין
איר אָפּזונדערונג האָט מען געשענדט
אין דיר.
11 און איטלעכער מיט זײַן
חבֿרס וויבהאָט אומווערדיקייט
באַגאַנגען, און איטלעכער האָט
זײַן שנור־פֿאַראומריינקט, מיט
שענדלעכקייט, און איטלעכער האָט
זײַן שוועסטער, די טאָכטער פֿון זײַן
פֿאָטער, געשענדט אין דיר.
12 שוחד האָט מען גענומען אין דיר
כדי בלוט צו פֿאַרגיסן, צינזן און
מערונג האָסטו גענומען, און באַריסן
דײַנע חבֿרים דורך רויב, און אָן מיר
האָסטו פֿאַרגעסן, זאָגט גאָט דער האַר.
13 דרום זע איך האַנד געקלאַפּט
מײַן האַנטוועגן דײַן אומערלעכן געווין
וואָס דו האָסט געמאַכט, און אויף דײַן
בלוטיקייט וואָס איז אין דיר געווען.
14 וועט דײַן האַרץ באַשטיין, צי
וועלן דײַנע הענט שטאַרק זײַן, אין די
טעג וואָס איך רעכן זיך מיט דיר?איך
יהוה האָב גערעדט, און וועל טאָן.
15 און איך וועל דיך צעשפּרייטן
צווישן די פֿעלקער, און וועל דיך
צעווארפֿן אין די לענדער, און איך וועל
פֿאַרלעגדן דײַן אומריינקייט פֿון דיר.
16 און וועסט פֿאַרשוועכט ווערן
דורך זיך אַליין־פֿאַר די אויגן פֿון די
פֿעלקער, און וועסט וויסן אַז איך בין
יהוה.
17 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
18 מענטשנקינד, דאָס הויז פֿון
ישׂראל זײַנען מיר געווארן צו פּסולת,
זיי אַלע זײַנען קופּער און צין און
אײַזן און בלײַ אין דעם שמעלצאויוון;
פּסולת פֿון זילבער זײַנען זיי.
19 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:ווײַל איר זײַט אַלע צו פּסולת
געווארן, דרום זעט, איך זאַמל אײַך
אײַן אין ירושלים.
20 אַזוי ווי מע זאַמלט אײַן זילבער
און קופּער־און אײַזן און בלײַ און צין
אין אַ שמעלצאויוון, צו בלאָזן דערויף
פֿײַער, כדי צו צעשמעלצן, אַזוי וועל
איך אײַך אײַנזאַמלן־אין מײַן כּעס און
אין מײַן גרימצאָרן, און וועל אײַך
אַרײַנלייגן און צעשמעלצן.
21 יאָ, איך וועל אײַך צונויפֿקלײַבן,
און וועל בלאָזן אויף אײַך מיט דעם
פֿײַער פֿון מײַן צאָרן, און איר וועט
צעשמאָלצן ווערן דרינען.
22 אַזוי ווי זילבער ווערט
צעשמאָלצן אין אַ שמעלצאויוון,
אַזוי וועט איר צעשמאָלצן ווערן
דרינען;און איר וועט וויסן אַז איך
יהוה־האָב אויסגעאָסן מײַן גרימצאָרן
אויף אײַך.
23 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
24 מענטשנקינד, זאָג צו איר:ביסט
אַ לאַנד וואָס איז ניט ערריניקט, ניט
באַרעגנט געווארן אין טאָג פֿון צאָרן.
25 דער בונט פֿון אירע נבֿיאים אין
איר מיטאיז ווי אַ ברומיקער לייב
וואָס פֿאַרצוקט רויב;נפֿשות האָבן זיי
פֿאַרצערט, שאַצן און טײַערע זאַכן
נעמען זיי צו, אירע אלמנות האָבן זיי
געמערט אין איר.
26 אירע כּהנים האָבן פֿאַרבראָכן
קעגן מײַן תורה, און פֿאַרשוועכט
מײַנע הייליקייטן;צווישן הייליק און
אומהייליק האָבן זיי ניט אָפּגעשיידט,
און צווישן ריין און אומריין האָבן
זיי ניט צו וויסן געטאָן, און פֿון
מײַנע שבתים האָבן זיי פֿאַרהוילן
זייערע אויגן, און איך בין פֿאַרשוועכט
געווארן צווישן זיי.

27 אירע האַרן צווישן אירזײַנען ווי
וועלף וואָס פֿאַרצוקן רויב;צו פֿאַרגיסן
בלוט, אומצוברענגען נפֿשות פֿדי צו
געווינען געווין.
28 און אירע נבֿיאים האָבן זיי
אָנגעשמירט טינק;זיי זעען פֿאַלשקייט
און וואָרזאָגן זיי ליגן. זיי זאָגן: „אַזוי
האָט גערעדט גאָט דער האַר", וועז
גאָט האָט ניט גערעדט.
29 דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד האָט
געדריקט מיט געוואַלט, און געגזלט
גזלה, און דעם אָרימאַן און דעם
אבֿיון האָבן זיי געקריוודעט, און
דעם פֿרעמדן האָבן זיי געדריקט מיט
אומרעכט.
30 און איך האָב געזוכט צווישן זיי
אַ מאַוואָס זאָל אַרומצאַמען אַ צאַם,
און זיך שטעלן פֿאַר מיר אין דעם
ברעך פֿאַרן לאַנד, אַז איך זאָל עס
ניט אומברענגען;אָבער איך האָב ניט
געפֿונען.
31 דרום האָב איך אויסגעגאָסן
אויף זיי מײַן צאָרן;מיט דעם פֿײַער
פֿון מײַן גרימצאָרן האָב איך זיי
פֿאַרלענדט:זייער וועג האָב איך
פֿאַרגאָלטן אויף זייער קאָפּ, זאָגט
גאָט דער האַר.

23 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, עס זײַנען געווען
צוויי פֿרויען, טעכטער פֿון איין
מוטער.
3 און זיי האָבן מזנה געווען אין
מצרַים; אין זייער יוגנט האָבן זיי
מזנה געווען; דאָרטן זײַנען זייערע
בוזעמס געדריקט געוואָרן, און דאָרטן
האָט מען געקוועטשט זייערע מיידלשע
בריסט.
4 און זייערע נעמען זײַנען געווען:
די גרעסערע – אָהלָה, און איר
שוועסטער – אָהליבָה. און זיי זײַנען
געווארן מײַנע, און האָבן געבאָרן זין
און טעכטער. און זייערע נעמען:
שומרון איז אָהלָה, און ירושלים איז
אָהליבָה.
5 און אָהלָה האָט מזנה געווען
הינטער מיר, און האָט געגלוסט צו
אירע ליבהאָבער, צו די אַשורים,
6 און אָהלָה האָט מזנה געווען
הינטער מיר, און האָט געגלוסט צו
אירע ליבהאָבער, צו די אַשורים,
קריגסלײַט אָנגעטאָן אין בלאָען,
דוכסים און פֿירשטן, שיינע יונגען
אַלע, ריטער וואָס רײַטן אויף פֿערד.
7 און זי האָט אַוועקגעגעבן איר זנות
אויף זיי, געקליבענע זין פֿון אשור
אַלע; און אַלע צו וועמען זי האָט
געגלוסט, האָט זי זיך פֿאַראומריניקט
מיט אַלע זייערע אָפּגעטער.
8 און איר זנות מיט מצרַים האָט זי
ניט פֿאַרלאָזן, וואָרום זיי זײַנען מיט
איר געלעגן אין איר יוגנט, און זיי
האָבן געדריקט אירע מיידלשע בריסט,
און אויסגעגאָסן זייער זנות אויף איר.
9 דרום האָב איך זי איבערגעגעבן
אין דער האַנט פֿון אירע ליבהאָבער,
אין דער האַנט פֿון די זין פֿון אשור,
וואָס זי האָט צו זיי געגלוסט.
10 זיי האָבן אַנטפּלעקט איר שאַנד;
אירע זין און אירע טעכטער האָבן
זיי צוגענומען, און זי האָבן זיי מיטן
שוועכרד געטייט; און זי איז געוואָרן אַ
צונעמעניש בײַ ווײַבער. אַזוי האָט מען
געטאָן אַ משפּט אויף איר.
11 און איר שוועסטער אָהליבָה האָט
דאָס געזען, אָבער זי איז געווען
פֿאַרדאָרבענער אין איר געלוסט פֿון
יענער, און אין איר זנות מער פֿון דער
זנות פֿון איר שוועסטער.
12 צו די זין פֿון אשור האָט זי
געגלוסט, דוכסים און פֿירשטן,
קריגסלײַט אָנגעטאָן פֿראַכטיק, ריטער
וואָס רײַטן אויף פֿערד, שיינע יונגען
אַלע.
13 און איך האָב געזען אַז זי איז
פֿאַראומריניקט געוואָרן – איין וועג
בײַ זיי בײַדן.

14 און זי האָט נאָך געמערט איר זנות, ווארום זי האָט געזען מענער אויסגעקריצט אויף דער וואַנט, בילדער פֿון כַּשׂדים געצייכנט מיט רויטער פֿאַרב
15 אָנגעגורט מיט גאַרטלען אויף זייערע לענדן, מיט אַראָפּגעהאַנגענע טורבאַנען אויף זייערע קעפּ, מיטן אויסזען פֿון עלטסטע אַלע – די געשטאַלט פֿון די זין פֿון בָּבֶל, וואָס כַּשׂדים איז דאָס לאַנד פֿון זייער געבורט.
16 און זי האָט צו זיי געגלוסט, ווי אירע אויגן האָבן זיי דערזען, און זי האָט געשיקט שלוחים צו זיי קיין כַּשׂדים.
17 און די זין פֿון בָּבֶל זינען צו איר געקומען צום ליבשאַפֿטגעלעגער, און זיי האָבן זי פֿאַראומרייניקט מיט זייער זנות; און זי איז אומריין געווארן פֿון זיי, ביז איר זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פֿון זיי.
18 און אַז זי האָט אַנטפּלעקט איר זנות און אַנטפּלעקט איר שאַנד, האָט מײַן זעל זיך אָפּגעעקלט פֿון איר, אַזוי ווי מײַן זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פֿון איר שוועסטער.
19 און זי האָט נאָך געמערט איר זנות, זיך צו דערמאָנען אָן די טעג פֿון איר יוגנט, וועגן זי האָט מזנה געווען אין לאַנד מצרַיִם.
20 און זי האָט געגלוסט צו זייערע קעפּסמענער, וואָס פֿלייש פֿון אייזלען איז זייער פֿלייש, און אויסגוס פֿון פֿערד איז זייער אויסגוס.
21 און דו האָסט געבענקט נאָך דער שענדלעכקייט פֿון דײַן יוגנט, וועגן מע האָט געדריקט אין מצרַיִם דײַנע ברייסט פֿון וועגן דײַן יונגן בוזעם.
22 דרום, אָהליבָּה, האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:זע, איך דערוועק אויף דיר דײַנע ליבהאָבער, די וואָס דײַן זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פֿון זיי, און איך וועל זיי ברענגען אויף דיר פֿון רונד אַרום:
23 די זין פֿון בָּבֶל, און אַלע כַּשׂדים, פֿקוד און שׁוֹעַ און קוֹעַ, אַלע זין פֿון אשור מיט זיי, שיינע יונגען, דוכסים און פֿירשטן אַלע, עלטסטע און באַרופֿענע, רײַטער אויף פֿערד אַלע.
24 און זיי וועלן קומען אויף דיר אין אַ מחנה, מיט רײַטוועגן און רעדער, און מיט אַ געזעמל פֿעלקער;מיט פּאַנצער און שילד און קיווערוועלן זיי זיך אויסשטעלן קעגן דיר רונד אַרום;און איך וועל איבערגעבן פֿאַר זיי דעם משפּט, און זיי וועלן דיך משפּטן מיט זייערע משפּטים.
25 און איך וועל אָנטאָן אָן דיר מײַן פֿאַרדראָס, און זיי וועלן זיך באַגיין קעגן דיר מיט גרימצאָרן;דײַן נאָז און דײַנע אויערן וועלן זיי אָפּשניידן, און דײַן איבערבלײַב וועט דורכן שוווערד פֿאַלן;דײַנע זין און דײַנע טעכטער וועלן זיי אַוועקנעמען, און דײַן איבערבלײַב וועט פֿאַרצערט ווערן אין פֿײַער.
26 און זיי וועלן דיר אויסטאָן דײַנע קלייַדער, און צונעמען דײַנע שיינע זאַכן.
27 און איך וועל פֿאַרשטערן פֿון דיר דײַן שענדלעכקייט, און דײַן זנות פֿון לאַנד מצרַיִם אָן, און וועסט ניט אויפֿהייבן דײַנע אויגן צו זיי, און מצרַיִם וועסטו מער ניט דערמאָנען.
28 ווארום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך גיב דיר אין דער האַנט פֿון די וואָס דו האָסט פֿײַנט, אין דער האַנט פֿון די וואָס דײַן זעל האָט זיך אָפּגעעקלט פֿון זיי.
29 און זיי וועלן זיך באַגיין קעגן דיר מיט שׂנאה, און וועלן צונעמען דײַן גאַנצע מי, און וועלן דיך איבערלאָזן נאַקעט און הויל;און אַנטפּלעקט ווערן וועט דײַן זונהשע נאַקעטקייט, און דײַן שענדלעכקייט, און דײַן זנות.
30 דאָס וועט מען טאָן צו דיר, פֿאַר דײַן נאָכלויפֿן נאָך די פֿעלקער, און

וויִל דו האָט זיך פֿאַראומריניקט מיט זייערע אָפּגעטער.
31 אין דעם וועג פֿון דיין שוועסטער ביסטו געגאַנגען, דרום וועל איך געבן איר כּוס אין דיין האַנט.
32 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:דעם כּוס פֿון דיין שוועסטער וועסטו טרינקען, דעם טיפֿן און דעם ברייטן;וועסט ווערן צו געלעכטער און צו שפּאָט;ער איז פֿול ביזן ראַנד.
33 וועסט מיט שיכּרות און קומער זיך אָנפֿילן, מיט דעם כּוס פֿון שרעק און דערשרעקענישׂ, מיט דעם כּוס פֿון דיין שוועסטער שומרון.
34 און וועסט אים טרינקען און אויסזופֿן, און וועסט זיינע שערבלעך צעקנאַקן, און דיינע בריסט וועסטו רייסן;וואָרום איך האָב געredt, זאָגט גאָט דער האַר.
35 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:וויִל דו האָסט פֿאַרגעסן אָן מיר, און מיך אַוועקגעוואָרפֿן הינטער דיין רוקן, דרום טראָג דו אויך דיין שענדלעכקייט און דיין זונות.
36 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, ווילסטו משפּטן אָהלָה און אָהליבָה? טאָ דערציל זיי זייערע אומווערדיקייטן.
37 אַז זיי האָבן מזנה געווען, און בלוט איז אויף זייערע הענט, און מיט זייערע אָפּגעטער האָבן זיי מזנה געווען, און אפֿילו זיינע קינדער וואָס זיי האָבן מיר געבאָרן, האָבן זיי איבערגעגעבן צו זיי פֿאַר אַ שפּייז.
38 נאָך דאָס האָבן זיי געטאָן צו מיר: זיי האָבן פֿאַראומריניקט מײַן הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג, און מיינע שבתים האָבן זיי פֿאַרשוועכט.
39 און אַז זיי האָבן געשאָכטן זייערע קינדער צו זייערע אָפּגעטער, זײַנען זיי געקומען אין מײַן הייליקטום אין דעם אייגענעם טאָג עס צו פֿאַרשוועכן; יאָ, אָט אַזוי האָבן זיי געטאָן אין מײַן הויז.
40 און איר האָט אויך געשיקט נאָך מענער וואָס זײַנען געקומען פֿון דער ווייט, וואָס ווי אַ שָׁלִיח איז צו זיי געשיקט געוואָרן, אַזוי זײַנען זיי געקומען; די פֿאַר וועמען דו האָסט זיך געוואַשן, געפֿאַרבט דײַנע אויגן, און זיך אָנגעצירט מיט צירונג.
41 און ביסט געזעסן אויף אַ פּראַכטיקן בעט, מיט אַ געגרייטן טיש דערבײַ, און מײַן ווירויך און מײַן אייל האָסטו אַרויפֿגעשטעלט דערויף.
42 און דער קול פֿון אַ צופֿרידענעם געזעמל איז געווען בײַ איר; און צו די מענטשן פֿון גרויסן עולם זײַנען נאָך געבראַכט געוואָרן די סבֿאַער פֿון דער מדבר, און זיי האָבן אָנגעטאָן אָרעמבענדער אויף זייערע הענט, און אַ שיינע קרוין אויף זייערע קעפּ.
43 האָב איך געזאָגט אויף דער אַלט געוואָרענער אין ניאוף: טרײַבט מען נאָך איצט אויך זנות מיט איר? מיט איר?
44 וואָרום מע איז געקומען צו איר אַזוי ווי מע קומט צו אַ פֿרוי אַ זונה; אַזוי איז מען געקומען צו אָהָלָה און אָהליבָה די שענדלעכע וויבער.
45 אָבער גערעכטע מענער, זיי וועלן זיי משפּטן מיט דעם משפּט פֿון נואפֿטעס און דעם משפּט פֿון בלוטפֿאַרגיסערינס; וואָרום נואפֿטעס זײַנען זיי, און בלוט איז אויף זייערע הענט.
46 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:מע וועט אַרויפֿברענגען אויף זיי אַ גרויס געזעמל, און זיי מאַכן צו שוידער און צו רויב.
47 און פֿאַרוואַרפֿן מיט שטיינער וועט זיי דאָס געזעמל, און זיי צעהאַקן מיט זייערע שוואָרדן;זייערע זין און זייערע טעכטער וועלן זיי הרגענען, און זייערע הײַזער וועלן זיי אין פֿײַער פֿאַרברענען,
48 און איך וועל פֿאַרשטערן שענדלעכקייט אויסן לאַנד. און

אַלע וויבער וועלן אַ מוסר נעמען, און וועלן ניט טאָן אַזוי ווי איר איר שענדלעכקייט.
49 און מע וועט פֿאַרגעלטן איר שענדלעכקייט אויף אייך, און די זינד פֿון אייערע אָפּגעטער וועט איר טראָגן, און איר וועט וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.

24 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר אין נינטן יאָר, אין צענטן חודש, אין צענטן טאָג פֿון חודש, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, פֿאַרשרייב דיר דעם נאָמען פֿון דעם טאָג, גענוי דעם הײַנטיקן טאָג; דער מלך פֿון בָּבֶל האָט זיך אָנגעזעצט אויף ירושלים גענוי אין הײַנטיקן טאָג.
3 און גיב דעם ווידערשפּעניקן געזינדל אַ משל, און זאָלסט זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: שטעל צו דעם טאָפּ, שטעל צו, און גיס אויך אָן וואַסער אין אים;
4 זאַמל אײַן זינענע שטיקער אין אים;איטלעך גוט שטיק, דעם דיך, און די שולטער;מיט געקליבענע קנאָכנס פֿיל אָן.
5 געקליבענע שאָף זאָלסטו נעמען, און לייג אויך אָן ביינער אונטער דעם;מאַך זיך זײַן זידונג, אַפֿילו זינענע ביינער זאָלן צעקאָכט ווערן אין אים.
6 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:וויי די בלוטיקע שטאָט, דער טאָפּ וואָס זײַן קויט איז אין אים, און זײַן קויט איז פֿון אים ניט אַרויס!שטיקערווײַז, שטיקערווײַז נעם עס אַרויס;ניט גערוארפֿן ווערן זאָל צו מאָל גורל דערויף.
7 וואָרום איר בלוט איז אין איר מיט, אויף אַ גלאַטן פֿעלדז האָט זי עס אַרויפֿגעטאָן;זי האָט עס ניט געגאָסן אויף דער ערד, צו פֿאַרדעקן דערויף שטויב.
8 כּדי אויפֿצוברענגען דעם גרימצאָרן, כּדי צו נעמען נקמה, האָב איך אַרויפֿגעטאָן איר בלוט אויף אַ גלאַטן פֿעלדז, אַז עס זאָל ניט פֿאַרדעקט ווערן.
9 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:וויי די בלוטיקע שטאָט!איך אויך וועל גרויס מאַכן דעם הויפֿן.
10 מער דאָס האָלץ, צינד אָן דאָס פֿלייש, צעגענץ דאָס פֿליש, און קאָך דאָס געקעכטס, אַז די ביינער זאָלן צעברענט ווערן.
11 און לאָז אים שטיין אויף זײַנע קוילן אַ ליידיקן, כּדי ער זאָל דערהיצט ווערן, און זײַן קופּער זאָל צעברענט ווערן, און צעשמאָלצן ווערן זאָל אין אים זײַן אומריינקייט, זײַן שמוץ זאָל פֿאַרלענדט ווערן.
12 די פּוחות האָט ער פֿאַרמאַטערט, אָבער זײַן פֿיל שמוץ גייט פֿון אים ניט אַרויס –דער געשטאַנק פֿון זײַן שמוץ.
13 פֿון וועגן דײַן שענדלעכער אומריינקייט, ווײַל איך האָב דיך געריינקט, און ביסט פֿון דײַן אומריינקייט ניט ריין געווארן, וועסטו מער ניט ריין ווערן, ביז איך באַרו מײַן גרימצאָרן אויף דיר.
14 איך יהוה האָב געredt;עס געשעט, און איך וועל עס טאָן. איך וועל ניט נאָכלאָזן, און ניט שוינען, און ניט חרטה האָבן;לויט דײַנע וועגן און לויט דײַנע מעשׂים־טוט מען דיך משפּטן, זאָגט גאָט דער האַר.
15 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
16 מענטשנקינד, זע, איך נעם אַוועק פֿון דירדי גלוסטונג פֿון דײַנע אויגן דורך אַ שלאָג, אָבער זאָלסט ניט קלאָגן און ניט ווײַנען, און אַ טרער זאָל בײַ דיר ניט גיין.
17 זיפֿץ שטילערהייט;קיין טויטנטרויער זאָלסטו ניט מאַכן;דײַן קאָפּפֿדעק בינד אָן אויף דיך, און דײַנע שיך זאָלסטו אָנטאָן אויף דײַנע פֿיס, און זאָלסט ניט פֿאַרדעקן די אויבערשטע ליפּ, און דאָס ברויט פֿון

מענטשן זאָלסטו ניט עסן.

18 און איך האָב גערעדט צו דעם פֹּאָלק אין דער פֿרי, און אין אָוונט איז מײַן ווײַב געשטאָרבן. און איך האָב געטאָן אין דער פֿרי אַזוי ווי איך בין באַפֿוילן געוואָרן.

19 האָט דאָס פֹּאָלק צו מיר געזאָגט: ווילסטו אונדז ניט זאָגן, וואָס באַטײַט דאָס דאָזיקע פֿאַר אונדז, אַז דו טוסט אַזוי?

20 האָב איך צו זיי געזאָגט: דאָס ווארט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

21 זאָג צו דעם הויז פֿון ישׂראל: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: זע, איך פֿאַרשוועך מײַן הייליקטום, דעם שטאָלץ פֿון אײַער מאַכט, די גלוסטונג פֿון אײַערע אויגן, און די שמאַכטענישׂ פֿון אײַער זעל; און אײַערע זין און אײַערע טעכטער וואָס איר האָט אײַבערגעלאָזן, וועלן דורכן שווערד פֿאַלן.

22 און איר וועט טאָן אַזוי ווי איך האָב געטאָן: די אויבערשטע ליפּ וועט איר ניט פֿאַרדעקן, און ברויט פֿון מענטשן וועט איר ניט עסן.

23 און אײַערע קאָפּדעקן וועלן זײַן אויף אײַערע קעפּ, און אײַערע שיך אויף אײַערע פֿיס; ניט איר וועט קלאָגן און ניט איר וועט ווײַנען; און איר וועט אײַנגיין פֿאַר אײַערע זינד, און קרעכצן איינער צום אַנדערן.

24 און יחֶזקאל וועט אײַך זײַן פֿאַר אַ צייכן; אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, וועט איר טאָן. אַז דאָס וועט געשען, וועט איר וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.

25 און דו מענטשנקינד, פֿאַר וואָר, אין דעם טאָג וואָס איך נעם אַוועק פֿון זיי זייער פֿעסטונג, די פֿרייד פֿון זייער שיינקייט, די גלוסטונג פֿון זייערע אויגן, און דעם באַגער פֿון זייער זעל, זייערע זין און זייערע טעכטער,

26 אין יענעם טאָג וועט קומען צו דיר אַן אַנטרונענער, דאָס צו מאַכן הערן אין דײַנע אויערן.

27 אין יענעם טאָג וועט דײַן מויל געעפֿנט ווערן צום אַנטרונענעם, און וועסט רעדן, און מער ניט שטום זײַן; און וועסט זיי זײַן פֿאַר אַ צייכן; און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

25 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים צו די קינדער פֿון עמון, און זאָג נבֿיאות אויף זיי.

3 און זאָלסט זאָגן צו די קינדער פֿון עמון: הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט דעם האַר: אַזוי האָט גאָט דעם האַר געזאָגט גאָט דער האַר: וויל דו האָסט געזאָגט אַהאַ! אויף מײַן הייליקטום, וואָס עס איז פֿאַרשוועכט געוואָרן, און אויף דער ערד פֿון ישׂראל, וואָס זי איז פֿאַרווויסט געוואָרן, און אויף דעם הויז פֿון יהודה, וואָס זיי זײַנען אין גלות אַוועק,

4 דרום זע, איך גיב דיך צו די קינדער פֿון מזרח פֿאַר אַ ירושה, און זיי וועלן באַזעצן זייערע לאַגערדערפֿער אין דיר, און מאַכן אין דיר זייערע ווינונגען; זיי וועלן עסן דײַן פֿרוכט, און זיי וועלן טרינקען דײַן מילך.

5 און איך וועל מאַכן רַבָּה פֿאַר אַ פּיטערפֿלאַץ פֿון קעמלען, און די קינדער פֿון עמון פֿאַר אַ הויזראָרט פֿון שאָף; און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.

6 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: וויל דו האָסט געפּאַטשט מיט דער האַנט, און געקלאַפּט מיטן פֿוס, און זיך געפֿרייט אין אַל דײַן פֿאַראַכטונג פֿון דער זעל, וועגן דער ערד פֿון ישׂראל,

7 דרום זע, איך האָב אויסגעשטרעקט מײַן האַנט אויף

דיר, און איך וועל דיך מאַכן צו
רויב פֿאַר די פֿעלקער, און וועל דיך
פֿאַרשנײַדן פֿון די אומות, און וועל דיך
אונטערברענגן פֿון די לענדער;איך
וועל דיך פֿאַרטילקן, און וועסט וויסן
אַז איך בין יהוה.
8 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:וויל מואָבֿ און שֵׂעִיר האָבן
געזאָגט:זע, אַזוי ווי אַלע פֿעלקער איז
דאָס הויז פֿון יהודה,
9 דרום זע, איך עפֿן דעם רוקן
פֿון מואָבֿ פֿון די שטעט, פֿון זײַנע
שטעט בײַ זײַן עק, דאָס שיינע לאַנד
בית-ישימות, בַּעַל-מעון, און קִרְיָתַיִם,
10 אין איינעם מיט די קינדער פֿון
עמון –פֿאַר די קינדער פֿון מזרח, און
איך וועל עס זײַ געבן פֿאַר אַ ירושה,
כדי די קינדער פֿון עמון‌זאָלן מער ניט
געדאַכט ווערן צווישן די פֿעלקער.
11 און איך וועל טאָן אַ משפּט אויף
מואָבֿ, און זיי וועלן וויסן אַז איך בין
יהוה.
12 אַזוי האָט געזאָגט דער האַר:וויל
אדום איז זיך באַאַנגעגן מיט
נקמה-נעמונגאַקעגן דעם הויז פֿון
יהודה, און זיי האָבן זיך שולדיק
פֿאַרשולדיקט, און זיך נוקם געווען אָן
זיי,
13 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:איך וועל אויסשטרעקן מײַן
האַנט אויף אדום, און וועל פֿאַרשנײַדן
פֿון איר מענטשן און בהמות, און וועל
זי מאַכן אַ וויסטעניש פֿון תֵּיכָן ביז
דדָן;דורכן שוורד וועלן זיי פֿאַלן.
14 און איך וועל ברענגען מײַן נקמה
אויף אדום‌דורך דער האַנט פֿון מײַן
פֿאָלק ישׂראל, און זיי וועלן טאָן צו
אדום‌לויט מײַן כּעס און לויט מײַן
גרימצאָרן;און זיי וועלן שפּירן מײַן
נקמה, זאָגט גאָט דער האַר.
15 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:וויל די פֿלשתּים זײַנען זיך
באַאַנגעגן מיט נקמה, און האָבן נקמה
געגנומען מיט פֿאַראַכטונג פֿון דער זעל,
אומצוברענגען, פֿון אייביקער שׂנאה,
16 דרום האָט גאָט דער האַר
אַזוי געזאָגט:זע, איך שטרעק אויס
מײַן האַנט אויף די פֿלשתּים, און
ווועל פֿאַרשנײַדן די כּרֵתים, און וועל
אונטערברענגען דעם איבערבלײַבפֿון
דעם באָרטן פֿון ים.
17 און איך וועל טאָן אויף זיי גרויסע
נקמותמיט שטראָפֿן פֿון גרימצאָרן;און
זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה, ווען
איך ברענג מײַן נקמה אויף זיי.

26 און עס איז געווען אין עלפֿטן
יאָר, אין ערשטן טאָג פֿון
חודש, איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט
צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, וויל צור האָט
געזאָגט אויף ירושלים:אַהאָ!
צעבראָכן איז די טיר פֿון די אומות,
צו מיר גייט עס איבער;איך וועל פֿול
ווערן פֿון דעם חורבן.
3 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:זע, איך קום אויף דיר, צור,
און וועל אויפֿברענגען אויף דיר פֿיל
פֿעלקער, אַזוי ווי דער ים ברענגט אויף
זײַנע ווענען.
4 און זיי וועלן צעשטערן די
מויערן פֿון צור, און אײַנוואַרפֿן אירע
טורעמס;און איך וועל אָפּשאָבן איר
ערד פֿון איר, און וועל זי מאַכן פֿאַר אַ
גלאַטן פֿעלדזן.
5 אויף אויסשפּרייטן נעצן וועט זי
זײַנאײַן מיטן פֿון ים;וואָרום איך האָב
גערעדט, זאָגט גאָט דער האַר;און זי
וועט זײַן צו רויב פֿאַר די פֿעלקער.
6 און אירע טעכטערשטעט וואָס
אין פֿעלדוועלן מיטן שוועכט
אויסגעהרגעט ווערן;און זיי וועלן
וויסן אַז איך בין יהוה.
7 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:זע, איך ברענג אויף צור
נבֻוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בָּבֶל, פֿון
צפֿון אַהער, דעם מלך פֿון מלכים, -
מיט פֿערד, און מיט רײַטוועגן, און

מיט רײַטער, און אַן אײנזאַמלונג, און פֿאָלק אַ סך.
8 דײַנע טעכטערשטעט אין פֿעלדווּעט ער מיטן שוועכט אויסהרגענ;און ער וועט מאַכן אַרום דיר אַ באַלעגערמויער, און אָנשׂיטן אַרום דיר אַן ערדוואַל, און אויפֿשטעלן קעגן דיר אַ שילד.
9 און זײַנע מויערבערעכער וועט ער אָנשטעלן קעגן דײַנע מויערן, און דײַנע טורעמס וועט ער צעברעכן מיט די העק זײַנע.
10 פֿון דער פֿילקייט פֿון זײַנע פֿערד, וועט דיך זייער שטויב פֿאַרדעקן;פֿון געוריש פֿון רײַטער, און רעדער און רײַטוועגן, וועלן ציטערן דײַנע מויערן, ווען ער קומט אין דײַנע טויערן, ווי מע קומט אין אַן אײנגעבראָכענער שטאָט;
11 מיט די קלויען פֿון זײַנע פֿערדוועט ער צעטרעטן אַלע דײַנע גאַסן;דײַן פֿאָלק וועט ער מיטן שוועכט אויסהרגען. און דײַנע שטאַרקע זײַלשטיינערוועלן צו דער ערד נידערן.
12 און זיי וועלן ראָבווען דײַן פֿאַרמעג, און רויבן דײַן סחורה;און זיי וועלן צעשטערן דײַנע מויערן, און דײַנע גלוסטיקע הײַזער וועלן זיי צעברעכן;און דײַנע שטיינער און דײַנע האָלצן און דײַן ערדוועלן זיי אין מיטן וואַסער אַהינטאָן.
13 און איך וועל מאַכן אויפֿהערן דעם טומל פֿון דײַנע געזאַנגען, און דער קול פֿון דײַנע האַרפֿן וועט מער ניט געהערט ווערן.
14 און איך וועל דיך מאַכן פֿאַר אַ גלאַטן פֿעלדז, אויף אויסשפּרייטן נעצן וועסטו זײַן;וועסט מער ניט אָפּגעבויט ווערן;וואָרום איך יהוה האָב גערעדט, זאָגט גאָט דער האַר.
15 אַזוי האָט גאָט דער האַר צו צור:פֿאַר וואָר פֿון דעם קלאַפּ פֿון דײַן פֿאַלן, ווען דערשלאָגענע קרעכצן, ווען הרוגים וועלן געהרגעט אין דיר,
וועלן ציטערן די אינדזלען.
16 און נידערן פֿון זייערע טראָנען וועלן אַלע פֿירשטן פֿון ים, און זיי וועלן אויסטאָן זייערע מאַנטלען, און זייערע געשטיקטע קליידער וועלן זיי אַראָפּציען;ציטערניש וועלן זיי אָנטאָן, אויף דער ערד וועלן זיי זיצן, און אויפֿציטערן וועלן זיי אַלע רגע, און באַגומען וועלן פֿון וועגן דיר.
17 און זיי וועלן אויפֿהייבן אויף דיר אַ קלאָג, און וועלן זאָגן צו דיר:ווי ביסטו אונטערגעגאַנגען, דו באַזעצטע ביי ימען, דו געריכטע שטאָט, וואָס איז געווען שטאַרק אויפֿן ים, זי און אירע באַווינער, וואָס האָבן געווארפֿן זייער שרעקאויף אַלע באַווינער פֿון דער ערד !
18 אַצונד ציטערן די אינדזלענאין טאָג פֿון דײַן פֿאַלן;יאָ, די אינדזלען וואָס אין ימזײַנען דערשראָקן פֿון דײַן אויסלאָזן.
19 וואָרום אַזוי האָט גזעאָגט גאָט דער האַר:וען איך מאַך דיך אַ פֿאַרווייסטע שטאָט, ווי שטעט וואָס ווערן ניט באַווינט, וען איך ברענג-אויף דיר דעם תּהום, און די גרויסע וואַסערן וועלן דיך באַדעקן,
20 וועל איך דיך נידערן מיט די געניידערטע אין גרוב, מיט דעם פֿאָלק פֿון פֿאַרצײַטן, און איך וועל דיך באַזעצן אין אונטערערד, ווי די חורבֿות פֿון פֿאַרצײַטן, מיט די געניידערטע אין גרוב, כדי דו זאָלסט ניט באַזעצט ווערן;און איך וועל געבן פּראַכט אין לאַנד פֿון די לעבעדיקע.
21 פֿאַר אַ שרעקעניש וועל איך דיך מאַכן, און וועסט מער ניט זײַן, און וועסט געזוכט ווערן, און מער ניט געפֿונען ווערן אויף אייביק, זאָגט גאָט דער האַר.

27 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 און דו מענטשנקינד, הייב אויף אַ קלאָג אויף צור,
3 און זאָלסט זאָגן צו צור, וואָס זיצט ביי די אײַנגאַנגען פֿון ים, וואָס האַנדלט מיט פֿעלקער אין אינדזלען פֿיל:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:צור, דו האָסט געזאָגט:איך בין פֿאַרפֿול אין שיינקייט.
4 אין האַרצן פֿון די ימען זײַנען דײַנע געמאַרקן, דײַנע בויערס האָבן דײַן שיינקייט פֿאַרפֿולט.
5 פֿון ציפרעסן פֿון שׂנירהאָבן זיי דיר אַלע ברעטער געבויט;צעדער פֿון לבֿנון האָבן זיי גענומען צו מאַכן מאַסטן פֿאַר דיר.
6 פֿון אייכנבוימער פֿון בשן האָבן זיי דײַנע רודערס געמאַכט; דײַן דעק האָבן זיי געמאַכט פֿון עלפֿנביין מיט בוקסנהאָלץ פֿון די אינדזלען פֿון די כִּתִּים.
7 לינען מיט שטיקערײַ פֿון מצרַיִמאיז דײַן זאַגל געווען, דיר צו זײַן פאָר אַ פּאָן;בלאָ און פּורפּל פֿון די אינדזלען פֿון אֱלִישָׁהאיז דײַן איבערדעק געווען.
8 די באַווויינער פֿון צידון און אַרוַדזײנען דיר רודערערס געווען;דײַנע קלוגע לײַט, צור, זײַנען אין דיר געווען, זיי זײַנען דײַנע שיפֿפֿירער געווען.
9 די עלטסטע פֿון גבל און אירע קלוגע לײַטזײַנען אין דיר געווען דײַנע שפּאָלטנפֿאַרריכטער;אַלע שיפֿן פֿון ים מיט זייערע שיפֿלײַטזײַנען אין דיר געווען, צו האַנדלען דײַן האַנדל.
10 פָּרָס און לוד און פּוט זײַנען אין דײַן חיל געווען, דײַנע לײַט פֿון מלחמה;פֿאַנצער און קיווער האָבן זיי אויפֿגעהאַנגען אין דיר, זיי האָבן דיר שיינקייט געגעבן.
11 די זין פֿון אַרוַד און חֵילֶךאויף דײַנע מויערן רונד אַרום, און די גַּמָּדִיזײַנען אין דײַנע טורעמס געווען;זייערע שילדן האָבן זיי אויפֿגעהאַנגען אויף דײַנע מויערן רונד אַרום;זיי האָבן דײַן שיינקייט פֿאַרפֿולט.
12 תַּרְשִׁישׁ איז דײַן סוחר געווען, פֿון וועגן דער פֿילקייט פֿון אַלערלײ גוטס;מיט זילבער, אײַזן, צין, און בלײַ, האָבן זיי פֿאַר דײַנע סחורות אָפּגעגעבן.
13 יָוָן, תּוּבַל, און מֶשֶׁך, זיי זײַנען דײַנע האַנדלסלײַט געווען;נפֿשות פֿון מענטשן און קופּערנע כלימהאָבן זיי דיר אין האַנדל געגעבן.
14 פֿון דעם הויז פֿון תּוּגַרְמָהפֿערד און רײַטער און מוילאייזלעןהאָט מען פֿאַר דײַנע סחורות געגעבן.
15 די זין פֿון דְּדָן זײַנען דײַנע האַנדלסלײַט געווען;פֿיל אינדזלען זײַנען געווען די סחורה פֿון דײַן האַנט;הערנער פֿון עלפֿנביין און עבנהאָלץהאָבן זיי דיר אָפּגאָבן געבראַכט.
16 ארם איז דײַן סוחר געווען, פֿון וועגן פֿיל געשעפֿטן דײַנע;מיט גארפֿונקל, פּורפּל, און שטיקערײַ, און פֿיינלײַנען, און קאָרעלן, און רובין, האָבן זיי פֿאַר דײַנע סחורות אָפּגעגעבן.
17 יהודה און דאָס לאַנד פֿון ישׂראל, זיי זײַנען דײַנע האַנדלסלײַט געווען;ווייץ פֿון מנית, און זיסוואַרג, און האָניק און אייל, און באַלזאַם, האָבן זיי דיר אין האַנדל געגעבן.
18 דמשק איז דײַן סוחר געווען, צוליב די פֿיל געשעפֿטן דײַנע, פֿון וועגן דער פֿילקייט פֿון אַלערלײ גוטס, אין וויין פֿון חֶלבון, און וויסער וואָל.
19 וְדָן און יָוָן האָבן געגעבן געשפּינס פֿאַר דײַנע סחורות;שמידאיזן, קאַניייל, און צעווירצראָזײַנען געווען אין דײַן האַנדל.
20 דְּדָן האָט געהאַנדלט מיט דיראין טײַערע בגדים צום רײַטן.
21 עֲרַב און אַלע פֿירשטן פֿון קֵדָר, זיי זײַנען די סָוחרים פֿון דײַן האַנט

געווען;אין לעמער, און ווידערס, און בעק, דערין זײנען זײ דײנע סָוחרים געווען.
22 די האַנדלסלײט פֿון שבֿא און רַעמָה, זײ זײנען דײנע האַנדלסלײט געווען;מיטן בעסטן פֿון אַלערליי בשׂמים, און מיט אַלערליי טײַער געשטיין, און גָאלד, האָבן זײ פֿאַר דײנע סחורות אָפּגענעבן.
23 חרן און כַּנֵה און עדן, די האַנדלסלײט פֿון שבֿא –אשור איז ווי דײן תַּלמיד אין האַנדל געווען.
24 זײ זײנען דײנע האַנדלסלײט געווען אין פּראַכטצייגן, אין בלאָע מאַנטלען און שטיקערײ, און אין קאַסטנס מיט פֿאַרביקע טוכן, פֿאַרבונדן מיט שטריק, און באַפֿעסטיקט – אויף דײן מאַרק.
25 די שיפֿן פֿון תַּרשישהאָבן דיר דײן האַנדל געבראַכט. און האָסט זיך אָנגעפֿילט, און ביסט זייער שווער געווען, אין האַרץ פֿון די ימען.
26 אין גרויסע וואַסערהאָבן דיך דײנע רודערערס געבראַכט;דער מזרח-ווינט האָט דיך צעבראָכן אין האַרצן פֿון די ימען.
27 דײן גוטס און דײנע סחורות, דײן האַנדל, דײנע שיפֿלײט, און דײנע שיפֿירער, דײנע שפּאַלטנפֿאַרריכטער, און די ענדלער פֿון דײן האַנדל, און אַלע דײנע מלחמה-לײט וואָס אין דיר, און מיט אַל דײן געזעמל וואָס אין דײן מיט, וועלן אַרײנפֿאַלן אין האַרצן פֿון די ימען, אין טאָג פֿון דײן פֿאַל.
28 פֿון דעם ווייגעשריי פֿון דײנע שיפֿירערוועלן שטורעמען די אינדן.
29 און נידערן וועלן פֿון זייערע שיפֿן אַלע וואָס האַלטן אָ רודער;די שיפֿלײט, אַלע שיפֿירער, וועלן אויף דער ערד בלײַבן שטיין.
30 און זיי וועלן מאַכן הערן זייער קָול וועגן דיר, און שרײַען וועלן זיי ביטער;און זיי וועלן אַרויפֿטאָן שטויב אויף זייערע קעפּ, אין אַש וועלן זיי זיך קײַקלען.
31 און מאַכן אַ פּלאַץ וועלן זיי נאָך דיר, און אָנגורטן זאַקקלײדער וועלן זיי, און ווײנען וועלן זיי אויף דיר מיט אַ ביטער געמיט, אַ קלאָגעניש אַ ביטערע.
32 און אין זייער יאַמער וועלן זיי אויפֿהייבן אויף דיר אַ קלאָג, און קלאָגן וועלן זיי אויף דיר:וואַר איז ווי צור געווען‌פֿאַראַנקערט אין מיטן פֿון ים!
33 וועז דײנע סחורות פֿלעגן פֿון די ימען אַרויס, האָסטו פֿיל פֿעלקער אָנגעפֿילט; מיט דײן פֿיל גוטס און דײן האַנדל האָסטו רײַך געמאַכט די מלכים פֿון דער ערד.
34 אַצונד אַז דו ביסט צעבראָכן פֿון די ימען, אין די טיפֿענישן פֿון די וואַסערן, אַז דײן האַנדל און אַל דײן געזעמל זײנען געפֿאַלן אין דײן מיט,
35 וווערן אַלע באַוווינער פֿון די אינדזלען באַנומען איבער דיר, און זייערע מלכים שוידערן אַ שוידער; זייער פּנים איז צעוודערט.
36 די סָוחרים צווישן די פֿעלקער שמוצערן אויף דיר; אַ שרעקעניש ביסטו געווָארן און ביסט אויף אייביק ניטאָ.

28

1 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג צו דעם פֿירשט פֿון צור:אַזוי האָט גענאָגט גאָט דער האַר:ווײל דײן האַרץ האָט זיך דערהויבן, און דו האָסט גענאָגט: אַ גאָט בין איך, די זיצונג פֿון גאָטער טו איך זיצאין האַרצן פֿון די ימען;און ביסט דאָך אַ מענטש און ניט אַ גאָט, נאָר האָסט געמאַכט דײן האַרץ ווי דאָס האַרץ פֿון אַ גאָט:
3 ביסט דאָך מער חכם פֿון דניאלן, קיין פֿאַרבאָרגענעניש האָט מען פֿון דיר ניט פֿאַרהוילן!

4 מיט דיין גרויס חכמה און מיט
דיין שׂכלהאָסטו דיר אָנגעשאַפֿט אַ
פֿאַרמעג, און אָנגעשאַפֿט גאָלד און
זילבער אין דיינע אוֹצרות.
5 מיט דיין גרויס חכמה, מיט
דיין האַנדל, האָסטו געמערט דיין
פֿאַרמעג!און דיין האַרץ האָט זיך
דערהויבן פֿון וועגן דיין פֿאַרמעג.
6 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:ווייל דו האָסט געמאַכט דיין
האַרץ ווי דאָס האַרץ פֿון אַ גאָט,
7 דרום זע, איך ברענג אויף דיר
פֿרעמדע, די פֿאַרכטיקסטע פֿון די
פֿעלקער;און זיי וועלן אַרויסציען
זייערע שוועדן‌קוויף דיין שיינער
חכמה, און זיי וועלן פֿאַרשוועכן דיין
גלאַנץ.
8 אין גרוב וועלן זיי דיך נידערן,
און דעם טויט פֿון אַ דערשלאָגענעם
וועסטו שטאַרבן, אין האַרצן פֿון די
ימען.
9 וועסטו דען זאָגן פֿאַר דיין
טייטער:אַ גאָט בין איך?ווען אַ
מענטש און ניט אַ גאָט וועסטו זיך‌אין
דער האַנט פֿון דיין דערשלאָגער.
10 דעם טויט פֿון אומבאַשניטענע
וועסטו שטאַרבן, דורך דער האַנט פֿון
פֿרעמדע;וואָרום איך האָב גערעדט,
זאָגט גאָט דער האַר.
11 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
12 מענטשנקינד, הייב אויף אַ קלאָג
אויף דעם מלך פֿון צור, און זאָלסט
זאָגן צו אים:אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:אַ געצירקלטער זיגל‌רינג
ביסטו געווען, פֿול מיט חכמה און
פֿאַרפֿול אין שיינקייט.
13 אין עדן דעם גאָרטן פֿון
גאָט ביסטו געווען; אַלערליי טייער
געשטיין איז דיין צודעק געווען; רובין,
טאָפּאַז, און דימענט, גאָלדשטיין,
אָניקל, און יאַשפּיס, סאַפּירשטיין,
גאַרפֿונקל, און שמאָראַק, און גאָלד,
דיינע געפּיקלטע און געלעכלטע
אַרבעט, זיינען אין טאָג פֿון דיין
באַשאַפֿן ווערן געווען אָנגעברייט אין
דיר.
14 אַ כּרוּב אַ ברייטשירעמענדיקער
ביסטו געווען;און איך האָב דיך
אַרויסגעזעצט, ביז דו ביסט אויף
גאָטס הייליקן באַרג געווען;צווישן
פֿײַערשטיינער ביסטו אומגעגאַנגען.
15 גאַנץ ביסטו געווען אין דיינע
וועגן, פֿון דעם טאָג פֿון דיין באַשאַפֿן
ווערן, ביז אומרעכט איז געפֿונען
געווארן אין דיר.
16 דורך דיין גרויס
האַנדלשאַפֿטהאָט מען דיך אָנגעפֿילט
אינעווייניק מיט רויבונג, און ביסט
זינדיק געווארן;דרום האָב איך דיך
פֿאַרשוועכט פֿון גאָטס באַרג, און דיך
אונטערגעבראַכט, דו שירעמענדיקער
כּרוּב, פֿון צווישן די פֿײַערשטיינער.
17 דיין האַרץ האָט זיך דערהויבן פֿון
וועגן דיין שיינקייט, האָסט פֿאַרדאָרבן
דיין חכמה איבער דיין גלאַנץ;האָב איך
דיך אויף דער ערד געווארפֿן, פֿאַר די
מלכים דיך געגעבן, צו קוקן אויף דיר.
18 דורך דיינע פֿיל זינד, מיט דעם
אומרעכט פֿון דיין האַנדל, האָסטו
פֿאַרשוועכט דיינע הייליקטומען;דרום
האָב איך געמאַכט אַרויסגיין פֿון דיר
אַ פֿײַערוואָס האָט דיך פֿאַרצערט, און
איך האָב דיך געמאַכט צו אַש אויף דער
ערד, פֿאַר די אויגן פֿון אַלע וואָס זענען
דיך.
19 אַלע וואָס קענען דיך צווישן די
פֿעלקערווערן באַנומען איבער דיר;אַ
שרעקעניש ביסטו געווארן, און ביסט
אויף אייביק ניטאָ.
20 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
21 מענטשנקינד, טו דיין פּנים צו
צידון, און זאָג נבֿיאות אויף איר;
22 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט
געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך
קום אויף דיר, צידון, און איך וועל
געערלעכט ווערן צווישן דיר;און זיי

וועלן וויסן אַז איך בין יהוה, ווען איך טו אַ משפט אין איר, און איך וועל געהייליקט ווערן אין איר.

23 און איך וועל אָנשיקן אויף איר פּעסטאַגענע וועלן פֿאַלן אין איר גאַסן, און דערשלאָגענע וועלן פֿאַלן אין איר מיטפֿון דער שוועדיש וואָס אויף איר פֿון רונד אַרום;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

24 און מער וועט ניט זײַן פֿאַר דעם הויז פֿון ישׂראלאַ שטעכיק וויילדגעוועקס, און אַ שמאַרצינקע וואָקס דאָרן, פֿון אַלע זייערע אַרומיקע וואָס פֿאַראַכטן זיי;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין גאָט יהוה.

25 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: ווען איך זאַמל אײַן דאָס הויז פֿון ישׂראל פֿון די אומות וואָס זיי זײַנען צעשפּרייט געוואָרן ציוושן זיי, וועל איך געהיילט ווערן דורך זיי אין די אויגן פֿון די פֿעלקער;

26 און זיי וועלן זיצן אויף זייער ערדוואָס איך האָב געגעבן צו מײַן קנעכט, צו יעקבֿן. און זיי וועלן זיצן אויף איר אין זיכערקייט, און זיי וועלן בויען הײַזער, און פֿלאַנצן ווינגערטנער;יאָ, זיי וועלן זיצן אין זיכערקייט, ווען איך טו אַ משפּט אויף אַלעוואָס פֿאַראַכטן זיי פֿון רונד אַרום זיי;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה זייער גאָט.

29 אין צענטן יאָר, אין צענטן חודש, אין צוועלפֿטן טאָג פֿון חודש איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים צו פּרעה דעם מלך פֿון מצרַים, און זאָג נבֿיאות אויף אים, און אויף מצרַים אין גאַנצן;

3 רעד, און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך קום אויף דיר פּרעה, מלך פֿון מצרַים, דער גרויסער קראָקאָדיל, וואָס הויערט אין זײַנע טײַכן, וואָס זאָגט: מיר געהערט מײַן טײַך, און איך האָב אים מיר געמאַכט.

4 און איך וועל אַרײַנטאָן רינגען אין דײַנע קינבאַקן, און וועל באַהעפֿטן די פֿיש פֿון דײַנע טײַכן אָן דײַנע שופּן;און איך וועל דיך אויפֿרעכענען פֿון דײַנע טײַכן, מיט אַלע פֿיש פֿון דײַנע טײַכן וועלן אָן דײַנע שופּן באַהעפֿט זײַן.

5 און איך וועל דיך אַוועקווואַרפֿן אין מדבר, דיך מיט אַלע פֿיש פֿון דײַנע טײַכן;אויפֿן פֿרײַען פֿעלד וועסטו זיך וואַלגערן, ניט אויפֿגעזאַמלט און ניט אויפֿגעקליבן וועסטו ווערן;צו דער חיה פֿון דער ערד, און צום פֿויגל פֿון הימל, האָב איך דיך געגעבן פֿאַר אַ שפּײַז.

6 און אַלע באַווינער פֿון מצרַים וועלן וויסן אַז איך בין יהוה;ווײַל זיי זײַנען געווען אַ שטעקן פֿון ראָר, פֿאַר דעם הויז פֿון ישׂראל.

7 אַז זיי האָבן דיך אָנגענומען אין האַנט, פֿלעגסטו זיך צעשפּאָלטן, און זיי דעם גאַנצן אַקסל צעריסן;און אַז זיי האָבן זיך אָנגעלענט אויף דיר, פֿלעגסטו זיך צעברעכן, און זיי די גאַנצע לענדן ליימען.

8 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:זע, איך ברענג אויף דיר אַ שוואָרד, און וועל פֿאַרשנײַדן פֿון דיר מענטשן און בהמות.

9 און דאָס לאַנד מצרַים וועט זײַן וויסט און חרובֿ, און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה;ווײַל ער האָט געזאָגט: דער טײַך געהערט מיר, און איך האָב אים געמאַכט.

10 דרום זע, איך קום צו דיר, און צו דײַנע טײַכן, און וועל מאַכן דאָס לאַנד מצרַים חורבֿות, אַ חרובֿ וויסטעניש, פֿון מִגדול ביז סוֵנה, און ביז דעם געמאַרק פֿון כּוש.

11 ניט דורכגיין וועט אַ פֿוס פֿון אַ מענטשן אין איר, און ניט אַ פֿוס פֿון

אַ בהמה וועט דורכגיין אין איר, און זי
וועט ניט זיצן באַווינט פֿערציק יאָר.
12 און איך וועל מאַכן דאָס
לאַנד מצרַיִמאַ וויסטעניש צווישן
פֿאַרוויסטע לענדער, און אירע שטעט,
צווישן חרבֿע שטעט, וועלן זיצן אַ
וויסטעניש פֿערציק יאָר;און איך
וועל צעשפּרייטן מצרַיִם צווישן די
פֿעלקער, און וועלן זיי צעוואַרפֿן אין
די לענדער.
13 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:צום סוף פֿון פֿערציק יאָר,
וועל איך אײַנזאַמלען מצרַיִמפֿון די
פֿעלקער וואָס זיי זײַנען צעשפּרייט
געוואָרן אַהין.
14 און איך וועל אומקערן די
געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון מצרַיִם, און וועל
זיי צוריקקערן קיין לאַנד פַּתרוס, אין
דעם לאַנד פֿון זייער אָפּשטאַמונג;און
זיי וועלן דאָרטן זיצן אַ שָׁפּלע מלוכה.
15 די שָׁפּלסטע פֿון די מלוכות וועט
זי זיצן, און זי וועט זיך מער ניט
איבערנעמען איבער די פֿעלקער;און
איך וועל זיי פֿאַרמינערן, ניט צו
געוועלטיקן איבער די פֿעלקער.
16 און זיי וועלן מער ניט זיצן דעם
הויז פֿון ישׂראלפֿאַר אַ פֿאַרזיכערונג
וואָס מאַכט דערמאָנענן זינד, ווען זיי
קערן זיך נאָך זיי;און זיי וועלן וויסן
אַז איך בין גאָט יהוה.
17 און עס איז געווען אין זיבן און
צוואַנציקסטן יאָר, אין ערשטן חודש,
אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז געווען
דאָס וואָרט פֿון גאָט צו מיר, אַזוי צו
זאָגן:
18 מענטשנקינד, נבֿוכַדרֶאצַר
דער מלך פֿון בָּבֶלהאָט געמאַכט
זיצן חיל דינען אַ שווערן דינסט
אַקעגן צור;איטלעכער קאָפּ איז
אויסגעקראָכן, און איטלעכער אַקסל
איז אָפּגעריבן;און שׂכַר האָט ער ניט
געקראָגן פֿאַר זיך און פֿאַר זיצן חיל
פֿון צור פֿאַר דעם דינסט וואָס ער האָט
געדינט אַקעגן איר.
19 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט:זע, איך גיב נבֿוכַדרֶאצַר דעם
מלך פֿון בָּבֶל דאָס לאַנד מצרַיִם, און
ער וועט אַוועקטראָגן איר שפּע, און
רויבן איר זאַקרויב, און ראַבעווען איר
רויב;און דאָס וועט זיצן דער שׂכַר פֿאַר
זיצן חיל.
20 פֿאַר זיצן לוין וואָס ער האָט אום
דעם געדינט, האָב איך אים געגעבן
דאָס לאַנד מצרַיִם, ווײַל זיי האָבן
געאַרבעט פֿאַר מיר, זאָגט גאָט דער
האַר.
21 אין יענעם טאָג וועל איך מאַכן
שפּראָצן דעם האָרן פֿון דעם הויז פֿון
ישׂראל, און דיר וועל איך געבן אָן אָפּן
מויל צווישן זיי; און זיי וועלן וויסן אַז
איך בין יהוה.

30 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, זאָג נבֿיאות, און
זאָלסט זאָגן:אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:יאָמערט: וויי איבער דעם
טאָג!
3 וואָרום נאָענט איז דער טאָג, יאָ,
נאָענט איז דער טאָג פֿון גאָט;אַ טאָג
פֿון וואָלקן, די שטראָפּציט פֿון די
פֿעלקער וועט עס זיצן.
4 און אַ שוווערד וועט קומען אויף
מצרַיִם, און אַ ציטערניש וועט זיצן
אין כּוש, ווען דערשלאָגענע פֿאַלן אין
מצרַיִם;און מע וועט אַוועקנעמען איר
שפּע, און אירע גרונטפֿעסטן וועלן
צעשטערט ווערן.
5 כּוש, און פּוט, און לוד, און אַלע
געמישטע פֿעלקער, און כּוב, און די
קינדער פֿון דעם לאַנד פֿון בונד, וועלן
מיט זיי דורכן שוווערד פֿאַלן.
6 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:פֿאַלן וועלן
אויך די אונטערלענער פֿון מצרַיִם, און
נידערן וועט איר שטאָלצע מאַכט;פֿון
מִגדול ביז סְוֵנֶה וועלן זיי פֿאַלן דורכן
שוווערד אין איר, זאָגט גאָט דער האַר.

7 און זיי וועלן פֿאַרווּיסט זײַן צווישן
פֿאַרוויסטע לענדער, און זײַנע שטעט
וועלן זײַן צווישן חרבֿע שטעט.
8 און זיי וועלן ווּיסן אַז איך בין
יהוה, ווען איך מאַך אַ פֿײַער אין
מצרַיִם, און אַלע אירע העלפֿער וועלן
צעברָאכן ווערן.
9 אין יענעם טאָג וועלן שלוחים
אַרויסגיין פֿון אִיר אין שיפֿן,
אויפֿצושרעקן כּוּש די זיכערע;און אַ
ציטערניש וועט זײַן בײַ זיי ווי אין
טאָג פֿון מצרַיִם;וואָרום זע, עס קומט!
10 אַזוי האָט גענזאָגט גאָט דער
האַר:איך וועל אויך פֿאַרטיליקן דעם
המון פֿון מצרַיִם, דורך דער האַנט פֿון
נבֿוכַדרֶאצַר דעם מלך פֿון בָּבֶל.
11 ער און זײַן פֿאָלק מיט אים,
די פֿאָרכטיקסטע פֿון די פֿעלקער,
ווערן געבראַכט אומצוברענגען דאָס
לאַנד;און זיי וועלן אַרויסציען זייערע
שווערדן אויף מצרַיִם, און וועלן
אָנפֿילן דאָס לאַנד מיט דערשלאָגענע.
12 און איך וועל מאַכן די טײַכן אַ
טריקנעניש, און וועל איבערגעטפֿערן
דאָס לאַנדאין דער האַנט פֿון
שלעכטע;און איך וועל פֿאַרווּיסטן
דאָס לאַנד מיט איר פֿולקייט, דורך
דער האַנט פֿון פֿרעמדע;איך יהוה
האָב געריעדט.
13 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:איך וועל אויך אונטערברענגען
די אָפּגעטער, און וועל פֿאַרשטערן די
געצן פֿון נוֹף;און קיין פֿירשט וועט מער
ניט זײַן פֿון לאַנד מצרַיִם;און איך וועל
מאַכן אַ מורא אין לאַנד מצרַיִם.
14 און איך וועל פֿאַרווּיסטן פּתרוס,
און וועל מאַכן אַ פֿײַער אין צוֹען, און
טאָן אַ משפּט אין נוא.
15 און איך וועל אויסגיסן מײַן
גרימצאָרן אויף סין, דער פֿעסטונג פֿון
מצרַיִם;און איך וועל פֿאַרשניידן דעם
המון פֿון נוא.
16 און איך וועל מאַכן אַ פֿײַער אין
מצרַיִם;דרייען אין ווייטאָג וועט זיך
דריען סין, און נוא וועט אײַנגעבראָכן
ווערן, און אויף נוֹף וועלן קומען פֿײַנט
בײַ טאָג.
17 די יונגעלײַט פֿון אוֹן און פי-בֶּסֶת
וועלן דורכן שווערד פֿאַלן, און זיי
וועלן אין געפֿאַנגנשאַפֿט גיין.
18 און אין תַּחפַּנחֵס וועט אויפֿהערן
דער טאָג, ווען איך צעברעך דאָרטן
די יאָכשטאַנגען פֿון מצרַיִם;און איר
שטאָלצע מאַכט וועט פֿאַרשטערט
ווערן אין איר;זי אַליין וועט אַ וואָלקן
באַדעקן, און אירע טעכטערשטעט
וועלן אין געפֿאַנגנשאַפֿט גיין.
19 און איך וועל טאָן אַ משפּט אין
מצרַיִם;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין
יהוה.
20 און עס איז געווען אין עלפֿטן
יאָר, אין ערשטן חודש, אין זיבעטן
טאָג פֿון חודש, איז געווען דאָס וואָרט
פֿון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
21 מענטשנקינד, איך האָב צעברָאכן
דעם אָרעמפֿון פּרעה דעם מלך פֿון
מצרַיִם, און זע, ער איז ניט פֿאַרבונדן
געווואָרצו ברענגען אַ רפֿואה דורך
אַרויפֿטאָן אַ ווייקלאַנד, אים צו
פֿאַרבינדן, ער זאָל ווערן שטאַרקצו
האַלטן אַ שווערד.
22 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:זע, איך קום צו פּרעה דעם
מלך פֿון מצרַיִם, און וועל צעברעכן
זײַנע אָרעמס, דעם געזונטן, און
דעם צעברָאכענעם;און איך וועל מאַכן
אַרויספֿאַלן די שווערד פֿון זײַן האַנט.
23 און איך וועל צעשפּרייטן מצרַיִם
צווישן די פֿעלקער, און וועל זיי
צעווואַרפֿן אין די לענדער.
24 און איך וועל שטאַרקן די אָרעמס
פֿון דעם מלך פֿון בָּבֶל. און וועל געבן
מײַן שווערד אין זײַן האַנט;און איך
וועל צעברעכן די אָרעמס פֿון פּרעהן,
און ער וועט קרעכצן פֿאַר אימקרעכצן
פֿון אַ דערשטאָכענעם.
25 און איך וועל שטאַרקן די אָרעמס
פֿון דעם מלך פֿון בָּבֶל, און די אָרעמס

פֿון פּרעהן וועלן אַראָפּפֿאַלן;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה, וועו איך גיב מײַן שוווערד אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון בָּבֶל, און ער וועט זיי אויסשטרעקן קעגן לאַנד מצרַיִם.

26 און איך וועל צעשפּרייטן מצרַיִם צווישן די פֿעלקער, און וועל זיי צעוואַרפֿן אין די לענדער;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

31

1 און עס איז געווען אין עלפֿטן יאָר, אין דריטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, זאָג צו פּרעה דעם מלך פֿון מצרַיִם, און צו זײַן המון:צו וועמען גלײַכסטו זיך אין דײַן גרויסקייט?

3 זע, אשור איז געווען אַ צעדער אין לבָנון, מיט שיינע צווײַגן, און שאָטנדיקן געוועלב, און הויך אין וווּקס;און צווישן געדיכטענישן איז געווען זײַן שפּיץ.

4 וואַסער האָט אים אויפֿגעצויגן, דער תְּהום האָט אים אויפֿגעבראַכט;זײַנע שטראָמען, זיי פֿלעגן גיין‌רונד אַרום זײַן פֿלאַנצונג, און זײַנע גראָבנס האָט ער צעשיקטצו אַלע ביימער פֿון פֿעלד.

5 דרום איז זײַן וווּקס געווען העכער‌פֿון אַלע ביימער פֿון פֿעלד, און זײַנע צווײַגן האָבן זיך געמערט, און זײַנע ריטער זײַנען לאַנג געוואָרן, פֿון פֿיל וואַסער בייַ זײַן אויסוואַקסן.

6 אין זײַנע צווײַגן האָבן געניסטאַלע פֿויגלען פֿון הימל, און אונטער זײַנע ריטער האָבן געבאָרן‌אַלע חיות פֿון פֿעלד;און אין זײַן שאָטן פֿלעגן זיצן‌אַלע גרויסע פֿעלקער.

7 און ער איז שיין געווען אין זײַן גרויסקייט, אין דער לענג פֿון זײַנע צווײַגן;וואָרום זײַן וואָרצל איז געווען‌בייַ וואַסער אַ סך.

8 די צעדערן אין גאָרטן פֿון גאָטהאָבן אים ניט פֿאַרטונקלט;ציפּרעסן זײַנען ניט גלײַך געווען‌צו די צווײַגן זײַנע;און פּלאַטאַנעבייַמער זײַנען ניט געווען‌אַזוי ווי די ריטער זײַנע;קיין בוים אין גאָרטן פֿון גאָטאיז ניט גלײַך געווען צו אים אין זײַן שיינקייט.

9 שיין האָב איך אים געמאַכטמיט זײַנע פֿיל צווײַגן, און אים האָבן מקנא געווען‌אַלע ביימער פֿון עדן וואָס אין גאָרטן פֿון גאָט.

10 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט:וויל דו ביסט געווען הויך אין וווּקס;און ער האָט אויסגעשטרעקט זײַן שפּיץ פֿון צווישן געדיכטענישן, און זײַן האַרץ האָט זיך דערהויבן פֿון וועגן זײַן הייך,

11 דרום וועל איך אים געבן אין דער האַנטפֿון דעם מאַכטיקסטן פֿון די פֿעלקער;רעכטנען וועט ער זיך רעכטנען מיט אים;פֿאַר זײַן שלעכטקייט טו איך אים פֿאַרטריבן.

12 און אים שנײַדן אָפּ פֿרעמדע, די פֿאַרכטיקסטע פֿון די פֿעלקער, און זיי וואַרפֿן אים אַוועק;אויף אַלע בערג און אין אַלע טאָלפֿאַלן זײַנע צווײַגן, און זײַנע ריטער ליגן צעבראָכענאין אַלע גראָבנס פֿון דער ערד;און אַלע פֿעלקער פֿון דער ערדנידערן פֿון זײַן שאָטן, און פֿאַרלאָזן אים.

13 אויף זײַן געפֿאַלענעם שטאַם רוען אַלע פֿויגלען פֿון הימל, און אויף זײַנע ריטער זײַנען אַלע חיות פֿון פֿעלד;

14 כּדי קיין ביימער בײַם וואַסער זאָלן זיך ניט גרייסן מיט זייער וווּקס, און ניט אויסשטרעקן זייער שפּיץ פֿון צווישן געדיכטענישן; און עס זאָלן ניט שטיין אין זייער הייך זייערע מאַכטיקע, אַלע אָנגעטרונקענע מיט וואַסער;וואָרום זיי אַלע זײַנען איבערגעגעבן געוואָרן צום טויט, צו דער אונטערשטער ערד, צווישן די

קינדער פֿון מענטשן, צו די געגנידערטע
אין גרוב.
15 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:אין דעם טאָג ווָאָס ער האָט
געגידערט אין אונטערערד, האָב
איך געמאַכט טרויערן, האָב איך
צוגעדעקטדעם תְּהוֹם וועגן אים, און
איך האָב פֿאַרמיטן זײַנע טײַכן, און
פֿאַראַלטן גענוּאָרן זײַנען די גרויסע
וואַסערן; און איך האָב געמאַכט
פֿינצטער וועגן אים דעם לבֿנון, און
אַלע ביימער פֿון פֿעלד האָבן געחלשט
וועגן אים.
16 מיט דעם הילך פֿון זײַן פֿאַלוהאָב
איך אויפֿגעשטורעמט די פֿעלקער,
ווען איך האָב אים געמאַכט נידערן
אין אונטערערדמיט די גענידערטע אין
גרוב. און זיך געטרייסט אין דער
אונטערשטער ערדהאָבן אַלע ביימער
פֿון עדן, די בעקליבנסטע און בעסטע
פֿון לבֿנון, אַלע אָנגעטרונקענע מיט
וואַסער.
17 זיי אויך האָבן מיט אים גענידערט
אין אונטערערד, צו די דערשלאָגענע
פֿון שוועכ –די וואָס זײַנען זײַן אָרעם
געווען, וואָס זײַנען געזעסן אין זײַן
שאָטן צווישן די פֿעלקער.
18 צו וועמען אַזוינס גלײַכסטו זיך
אין כּבֿוד און אין גרויסקייטצווישן
די ביימער פֿון עדן?אָבער וועסט
געגידערט ווערן מיט די ביימער פֿון
עדןאין דער אונטערשטער ערד;צווישן
אומבאַשניטענע וועסטו ליגן, מיט
דערשלאָגענע פֿון שוועכ;ער, פּרעה
און זײַן גאַנצער המון, זאָגט גאָט דער
האַר.

32 און עס איז געווען אין
צוועלפֿטן יאָר, אין צוועלפֿטן
חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז
געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט צו מיר,
אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, הייב אויף אַ קלאָג
אויף פּרעהדעם מלך פֿון מצרַיִם, און
זאָלסט זאָגן צו אים:צו אַ יונגלייב פֿון
די פֿעלקער האָסטו זיך געגליכן;און
ביסט געווען ווי אַ קראָקאָדיל אין די
ימען, און האָסט זיך געפּליושקעט אין
דײַנע טײַכן, און מיט דײַנע פֿיס האָסטו
די וואַסערן צעמישט, און צעקוויטיקט
זייערע טײַכן.
3 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:דרום וועל איך אויסשפּרייטן
אויף דיר מײַן נעץ, מיט אַן
אײַנזאַמלונג פֿון פֿיל פֿעלקער,
און זיי וועלן דיך אויפֿברענגען אין
מײַן פֿאַנגנעץ.
4 און איך וועל דיך אָוועקווואַרפֿן
אויף דער ערד, אויפֿן פּרצים פֿעלד
וועל איך דיך אָוועקשלײַדערן;און איך
וועל מאַכן רוען אויף דיר אַלע פֿויגלען
פֿון הימל, און וועל אָנזעטן מיט דיר
אַלע חיות פֿון דער ערד.
5 און איך וועל אַהינטאָן דײַן פֿלייש
אויף די בערג, און וועל אָנפֿילן די
טאָלן מיט דײַן וועראמדיקייט.
6 און איך וועל אָנטרינקען דאָס
לאַנד מיט דײַן אייטער, מיט דײַן בלוט
ביז די בערג;און די גראָבנס וועלן
אָנגעפֿילט ווערן מיט דיר.
7 און ווען איך לעש דיך אויס, וועל
איך צודעקן די הימלען, און וועל
פֿינצטער מאַכן זייערע שטערן;די זון,
זי וועל איך מיט אַ וואָלקן פֿאַרדעקן,
און די לבֿנה וועט ניט לײַכטן איר ליכט.
8 אַלע ליכטיקע ליכטער אין הימל,
זיי וועל איך מאַכן פֿינצטער איבער
דיר, און איך וועל געבן אַ חושך אויף
דײַן לאַנד, זאָגט גאָט דער האַר.
9 און איך וועל פֿאַראומערן דאָס
האַרץ פֿון פֿיל פֿעלקער, ווען איך
ברענג דײַן בראָך צווישן די פֿעלקער,
אין לענדער וואָס דו קענסט זיי ניט.
10 און איך וועל מאַכן באַנומען
ווערן וועגן דיר פֿיל פֿעלקער, און
זייערע מלכים וועלן שוידערן אַ
שוידער וועגן דיר, ווען איך פֿאָר מײַן
שווערד פֿאַר זייער פּנים;און זיי וועלן
ציטערן אַלע רגע, איטלעכער פֿאַר זײַן

לעבן, אין טאָג פֿון דיין פֿאַלן.
11 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:די שוועדישע פֿעלקער וועלן קומען אויף דיר.
12 דורך די שוועדן פֿון גיבורים וועל איך מאַכן פֿאַלן דיין המון;די פֿאָרכטיקסטע פֿון די פֿעלקער זיינען זיי אַלע;און זיי וועלן פֿאַרוויסטן דעם שטאָלץ פֿון מצרַים, און פֿאַרטיליקט ווערן וועט איר גאַנצער המון.
13 און איך וועל אונטערבערענגען אַלע אירע בהמות פֿון לעבן די פֿיל וואַסערן;און זיי וועט מער ניט צעמישן אַ פֿוס פֿון אַ מענטשן, און קלויען פֿון אַ בהמה וועלן זיי ניט צעמישן.
14 דענצמאָל וועל איך מאַכן אָפּשטיין זייערע וואַסערן, און זיירע טיכ וועל איך ווי בוימל מאַכן ציין, זאָגט גאָט דער האַר,
15 ווען איך מאַך דאָס לאַנד מצרַים אַ וויסט און וויסטעניש, אַ לאַנד אָן איר פֿולקייט, ווען איך שלאָג אַלע וווינער אין איר;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.
16 אַ קלאָגליד איז דאָס, און קלאָגן וועט מען עס;די טעכטער פֿון די פֿעלקער וועלן עס קלאָגן;אויף מצרַים און אויף איר גאַנצן המון וועלן זיי עס קלאָגן, זאָגט גאָט דער האַר.
17 און עס איז געווען אין צוועלפֿטן יאָר, אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון חודש איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
18 מענטשנקינד, יאָמער אויף דעם המון פֿון מצרַים, און מאַך זיי נידערן –זיי מיט די טעכטער פֿון מאַכטיקע פֿעלקער, אין דער אונטערשטער ערד, מיט די געגידערטע אין גרוב.
19 פֿון וועמען ביסטו בעסער?נידער אַראָפּ, און ווער געלייגט מיט די אומבאַשניטענע.
20 צווישן דערשלאָגענע פֿון שוועדן זאָלן זיי פֿאַלן;צו דער שוועדן איז זי איבערגעגעבן געוואָרן;שלעפּט זי אַראָפּ מיט איר גאַנצן המון.
21 די שטאַרקסטע גיבורים וועלן רעדן פֿון אים מיט זיינע העלפֿער פֿון מיטן דער אונטערערד;זיי האָבן געניידערט, זיך געלייגט, די אומבאַשניטענע, דערשלאָגענע פֿון שוועדן.
22 דאָרטן איז אשור מיט איר גאַנצן געזעמל –רונד אַרום איר אירע קבֿרים;אַלע דערשלאָגענע, געפֿאַלן פֿון שוועדן –
23 וואָס אירע קבֿרים זיינען פֿאַרלייגט אין די עקן פֿון גרוב, און איר געזעמל איז רונד אַרום איר קבֿר;אַלע דערשלאָגענע, געפֿאַלן פֿון שוועדן, וואָס האָבן אָנגעוואָרפֿן אַ שרעקאין לאַנד פֿון די לעבעדיקע.
24 דאָרטן איז אֱלָם מיט איר גאַנצן המון־רונד אַרום איר קבֿר;אַלע דערשלאָגענע, געפֿאַלן פֿון שוועדן, וואָס האָבן געניידערט אומבאַשניטענעאין דער אונטערשטער ערד, וואָס האָבן אָנגעוואָרפֿן זייער שרעקאין לאַנד פֿון די לעבעדיקע, און זיי טראָגן זייער שאַנדמיט די געניידערטע אין גרוב.
25 צווישן דערשלאָגענע האָט מען איר אַ געלעגער געגעבן־מיט איר גאַנצן המון;רונד אַרום איר אירע קבֿרים;אַלע אומבאַשניטענע, דערשלאָגן פֿון שוועדן;ווייל זייער שרעק איז געווען אָנגעוואָרפֿן־אין לאַנד פֿון די לעבעדיקע, דרום טראָגן זיי זייער שאַנדמיט די געניידערטע אין גרוב;צווישן געשלאָגענע זיינען זיי געלייגט געוואָרן.
26 דאָרטן איז מֶשֶׁך, תּוּבַל מיט איר גאַנצן המון;רונד אַרום איר אירע קבֿרים;אַלע אומבאַשניטענע, דערשלאָגן פֿון שוועדן;ווייל זיי האָבן אָנגעוואָרפֿן זייער שרעקאין לאַנד פֿון די לעבעדיקע.
27 און די געפֿאַלענע פֿון די אומבאַשניטענעוועלן ניט ליגן מיט

די גיבורים־וואָס האָבן געלידערט אין
אונטערערד מיט זייערע כּלי־מלחמה,
און זיי‌ערע שוערדן האָט מען געלייגט
אונטער זייערע קעפּ; וואָרום זייערע
זינד זיינען אויף זייערע געביינ, ווײַל
דער שרעק פֿון די גיבורים‌איז געווען
אין לאַנד פֿון די לעבעדיקע.
28 אויך דו וועסט צווישן
אומבאַשניטענע צעבראָכן ווערן,
און ליגן מיט דערשלאָגענע פֿון
שווערד.
29 דאָרטן איז אדום, אירע מלכים
און אַלע אירע פֿירשטן, וואָס זיינען
בײַ אַל זייער גבֿורה‌געלייגט געוואָרן
מיט דערשלאָגענע פֿון שווערד; מיט
אומבאַשניטענע ליגן זיי, און מיט די
געלידערטע אין גרוב.
30 דאָרטן זיינען די פֿירשטן פֿון צפֿון
אַלע, און אַלע צידונים, וואָס האָבן
געלידערט מיט דערשלאָגענע; בײַ אַל
זייערע אַנשרעק דורך זייער גבֿורה
זיינען זיי פֿאַרשעמט; און זיי ליגן
אומבאַשניטענע מיט דערשלאָגענע פֿון
שווערד, און טראָגן זייער שאַנד מיט
די געלידערטע אין גרוב.
31 זיי וועט פּרעה זען, און וועט
זיך טרייסטן אויף זיינ גאַנצן המון, די
דערשלאָגענע פֿון שווערד —פּרעה מיט
זיין גאַנצן חיל, זאָגט גאָט דער האַר.
32 וואָרום איך טו וואַרפֿן מײַן
שרעקאין לאַנד פֿון די לעבעדיקע; און
ער וועט געלייגט ווערן צווישן
אומבאַשניטענע, מיט דערשלאָגענע
פֿון שווערד —פּרעה מיט זיין גאַנצן
המון, זאָגט גאָט דער האַר.

33 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, רעד צו די קינדער
פֿון דיין פֿאָלק, און זאָלסט זאָגן צו זיי:
אַז איך ברענג אַ שווערד אויף אַ לאַנד,
און דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד נעמט אַ מאַן
פֿון צווישן זיך, און זיי מאַכן אים פֿאַר
זייער וועכטער,
3 און ער זעט די שווערד קומען
אויפֿן לאַנד, און ער בלאָזט אין שופֿר,
און וואָרנט דאָס פֿאָלק,
4 און דער הערער הערט דעם קול
פֿון שופֿר, און ער לאָזט זיך ניט
וואָרנען, און די שווערד קומט, און
נעמט אים צו, וועט זיין בלוט זיין אויף
זיין קאָפּ.
5 דעם קול פֿון שופֿר האָט ער
געהערט, און ער לאָזט זיך ניט
וואָרנען, וועט זיין בלוט זיין
אויף אים; וואָרום אַז ער לאָזט
זיך וואָרנען, וואָלט ער זיין נפֿש
גערעטעוועט.
6 אָבער אַז דער וועכטער זעט די
שווערד קומען, און ער בלאָזט ניט אין
שופֿר, און פֿאָלק ווערט ניט געוואָרנט,
און די שווערד קומט, און נעמט צו פֿון
זיי אַ נפֿש, איז ער צוגענומען געוואָרן
פֿאַר זיינע זינד, אָבער זיין בלוט וועל
איך מאָנען פֿון דעם וועכטערס האַנט.
7 און דו מענטשנקינד, אַ וועכטער
האָב איך דיך געמאַכט פֿאַר דעם הויז
פֿון ישׂראל, אַז וועסט דו וועסט הערן
פֿון מײַן מויל אַ וואָרט, זאָלסטו זיי
וואָרנען פֿון מיר.
8 אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: דו
שלעכטער, שטאַרבן מוזטו שטאַרבן;
און דו האָסט ניט געריידט צו וואָרנען
דעם שלעכטן פֿון זיין וועג, וועט ער,
דער שלעכטער, שטאַרבן פֿאַר זיינע
זינד, און זיין בלוט וועל איך פֿון דיין
האַנט מאָנען.
9 אָבער אַז דו האָסט געוואָרנט דעם
שלעכטן פֿון זיין וועג, זיך אומצוקערן
פֿון אים, און ער האָט זיך ניט
אומגעקערט פֿון זיין וועג, וועט ער
שטאַרבן פֿאַר זיינע זינד, און דו האָסט
דיין נפֿש מציל געווען.
10 און דו מענטשנקינד, זאָג צו דעם
הויז פֿון ישׂראל: איר זאָגט, אַזוי צו
זאָגן: פֿאַר וואָר, אונדזערע פֿאַרברעכן
און אונדזערע זינד זיינען אויף אונדז,
און דורך זיי גייען מיר אײַן, און ווי

קענען מיר לעבן?
11 זאָג צו זיי: אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער האַר, אויב איך באַגער דעם טויט פֿון דעם שלעכטן, נײַערט אַז דער שלעכטער זאָל זיך אומקערן פֿון זײַן וועג, און לעבן! קערט אײַך אום, קערט אײַך אום פֿון אײַערע שלעכטע וועגן; און נאָך וואָס זאָלט איר שטאַרבן, הויז פֿון ישׂראל?
12 און דו מענטשנקינד, זאָג צו די קינדער פֿון דײַן פֿאָלק: די גערעכטיקייט פֿון דעם גערעכטן וועט אים ניט מציל זײַן אין טאָג פֿון זײַן פֿאַרברעך, און די שלעכטיקייט פֿון דעם שלעכטן, דורך איר וועט ער ניט געשטרויכלט ווערן אין דעם טאָג וואָס ער קערט זיך אום פֿון זײַן שלעכטיקייט; און דער וואָס איז אַ גערעכטער, קען דערפֿאַר ניט בלײַבן לעבן אין דעם טאָג וואָס ער זינדיקט.
13 אַז איך זאָג אויף דעם גערעכטן: לעבן וועט ער לעבן, און ער פֿאַרזיכערט זיך אויף זײַן גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, וועלן אַלע זײַנע גערעכטיקייטן ניט דערמאָנט ווערן, און פֿאַר זײַן אומרעכט וואָס ער האָט געטאָן, דערפֿאַר וועט ער שטאַרבן.
14 און אַז איך זאָג צו דעם שלעכטן: שטאַרבן מוזטו שטאַרבן, און ער קערט זיך אום פֿון זײַנע זינד, און טוט רעכט און גערעכטיקייט;
15 אַז דעם משכון קערט דער שלעכטער אום, די גזלה באַצאָלט ער, אין די געזעצן פֿון לעבן גייט ער, ניט צו טאָן קיין אומרעכט – וועט ער געווים לעבן, ער וועט ניט שטאַרבן.
16 אַלע זײַנע זינד וואָס ער האָט געזינדיקט, וועלן אים ניט דערמאָנט ווערן; רעכט און גערעכטיקייט טוט ער, לעבן וועט ער לעבן.
17 און די קינדער פֿון דײַן פֿאָלק זאָגן: ניט ריכטיק איז דער וועג פֿון גאָט, ווען זייער אייגענער וועג איז ניט ריכטיק.
18 אַז דער גערעכטער קערט זיך אָפּ פֿון זײַן גערעכטיקייט, און טוט אומרעכט, מוז ער שטאַרבן דערפֿאַר.
19 און אַז דער שלעכטער קערט זיך אָפּ פֿון זײַן שלעכטיקייט, און טוט רעכט און גערעכטיקייט, וועט ער דערפֿאַר לעבן.
20 און איר זאָגט: ניט ריכטיק איז דער וועג פֿון גאָט; איטלעכן לויט זײַנע וועגן משפט איך אײַך, הויז פֿון ישׂראל.
21 און עס איז געווען אין צוועלפֿטן יאָר פֿון אונדזער גלות, אין צענטן חודש, איז געקומען צו מיר אַן אַנטרונענער פֿון ירושלים, אַזוי צו זאָגן: די שטאָט איז געשלאָגן געוואָרן.
22 און די האַנט פֿון גאָט איז געווען אויף מיר אין אָוונט אײדער דער אַנטרונענער איז אָנגעקומען; און ער האָט געעפֿנט מײַן מויל אײדער ער איז אָנגעקומען צו מיר אין דער פֿרי; און מײַן מויל איז געבליבן אָפֿן, און איך בין מער ניט שטום געווען.
23 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
24 מענטשנקינד, די וואָס זיצן אין די אָרטיקע חורבֿותאויף דער ערד פֿון ישׂראל, זאָגן, אַזוי צו זאָגן:איינער איז געווען אַבֿרהם, און ער האָט געאַרבעט דאָס לאַנד, און מיר זײַנען פֿיל, איז אונדז דאָס לאַנד אוודאי געגעבן געוואָרן פֿאַר אַ ירושה.
25 דרום זאָג צו זיי: אַזוי האָט גענאָגט גאָט דער האַר:מיטן בלוט עסט איר, און אײַערע אויגן הייבט איר אויף צו אײַערע אָפּגעטער, און בלוט פֿאַרגיסט איר, און דאָס לאַנד ווילט איר ירשענען?
26 איר זײַט געשטאַנען אויף אײַער שוועכרד, איר האָט געטאָן אומווערדיקייט, און איינער דעם אַנדערנס וויב האָט איר פֿאַראומריניקט, און דאָס לאַנד ווילט

איר יַרשען?

27 אַזוי זאָלסטו זאָגן צו זיי:אַזוי האָט
געזאָגט גאָט דער האַר:אַזוי ווי אין לעבן, אַז די וואָס זיצן אין די חורבֿות וועלן
דורכן שוווערד פֿאַלן, און דער וואָס
אויפֿן פֿרייען פֿעלד, אים גיב איך צו
די חיות, אים צו פֿאַרצערן, און די
וואָס זיצן אין די פֿעסטונגען און אין די
היילוועלן פֿון פּעסט אויסשטאַרבן.

28 און איך וועל מאַכן דאָס לאַנד אַ
וויסט און וויסטעניש, און פֿאַרשטערט
ווערן וועט איר שטאָלצע מאַכט, און די
בערג פֿון ישׂראל וועלן זיין וויסט אָן אַ
דורכגייער.

29 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין
יהוה, ווען איך מאַך דאָס לאַנד אַ
וויסט און וויסטעניש, פֿאַר אַלע זייערע
אומווערדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן.

30 און דו מענטשנקינד, די קינדער
פֿון דיין פֿאָלק רעדן פֿון דיר, ביז
די וועגט, און אין די אינגאַנגען פֿון
די הייזער, און איינער רעדט מיטן
אַנדערן, איטלעכער מיט זיין ברודער,
אַזוי צו זאָגן:קומט אַראָפֿשטט, און
הערט, וואָס איז דאָס וואָרט וואָס גייט
אַרויס פֿון גאָט;

31 און זיי קומען צו דיר ווי אַ
צונויפֿקום פֿון פֿאָלק;און זיי זיצן פֿאַר
דיר, ווי כלומרשט מײַן פֿאָלק, און זיי
הערן צו דיינע ווערטער, אָבער זיי
טוען זיי ניט;וואָרום מיט זייער מויל
ווײַזן זיי ליבשאַפֿט, בעת נאָך זייער
גײַציקייט גייט זייער האַרץ.

32 און זע, ביסט בײַ זיי ווי אַ
ליבעלידל פֿון איינעם וואָס האָט אַ שיין
קול, און שפּילט גוט; און זיי הערן צו
דיינע ווערטער, אָבער זיי טוען זיי ניט.

33 אָבער ווען עס קומט – זע, עס
קומט –וועלן זיי וויסן אַז אַ נבֿיא איז
געווען צווישן זיי.

34 1 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

2 מענטשנקינד, זאָג נבֿיאות אויף די
פֿאַסטוכער פֿון ישׂראל;זאָג נבֿיאות,
און זאָלסט זאָגן צו זיי, צו די
פֿאַסטוכער:אַזוי האָט געזאָגט גאָט
דער האַר:ווי, די פֿאַסטוכער פֿון
ישׂראלוואָס האָבן געפֿיטערט זיך
אַליין!דאַרפֿן ניט די פֿאַסטוכער די
שאָף פֿיטערן?

3 דאָס פֿעטס עסט איר אויף, און מיט
דער וואָל באַקליידט איר זיך, די פֿעטע
טוט איר שעכטן;די שאָף פֿיטערן טוט
איר ניט.

4 די שלאַפֿע האָט איר ניט
געשטאַרקט, און די קראַנקע האָט
איר ניט געהיילט, און די צעבראָכענע
האָט איר ניט אַרומגעבונדן, און
די פֿאַרשטויסענע האָט איר ניט
אומגעקערט, און די פֿאַרלאָרענע האָט
איר ניט געזוכט, און מיט גוואַלט
האָט איר געוועלטיקט אויבער זיי, און
מיט האַרטקייט.

5 און זיי זײַנען צעשפּרייט געוואָרן,
ווײַל אָן אַ פֿאַסטוך, און געוואָרן צו
שפּײַז פֿאַר יעטוועדער חיה פֿון פֿעלד,
ווײַל זיי זײַנען צעשפּרייט געווען.

6 האָבן געבלאָנדזשעט מײַנע שאָף
אויף אַלע בערג, און אויף איטלעכן
הויכן בערגל;און איבערן גאַנצן
געזיכט פֿון דער ערדזײַנען צעשפּרייט
געוואָרן מײַנע שאָף, און ניט געווען
קיין פֿרעגער און קיין זוכער.

7 דרום, איר פֿאַסטוכער, הערט דאָס
וואָרט פֿון גאָט:

8 אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט דער
האַר, פֿאַר וואָר, ווײַל מײַנע שאָף
זײַנען געוואָרן צו רויב, און מײַנע
שאָף זײַנען געוואָרן צו שפּײַזפֿאַר
יעטוועדער חיה פֿון פֿעלד, ווײַל אָן אַ
פֿאַסטוך, און מײַנע פֿאַסטוכער האָבן
ניט נאָכגעפֿרעגט אויף מײַנע שאָף,
און די פֿאַסטוכער האָבן געפֿיטערט זיך
אַליין, און מײַנע שאָף האָבן זיי ניט
געפֿיטערט,

9 דרום, איר פֿאַסטוכער, הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט:
10 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך קום צו די פֿאַסטוכער, און וועל מאָנען מײַנע שאָף פֿון זיי־ער האַנט, און וועל זיי אָפּשאַפֿן פֿון פֿיטערן שאָף, און די פֿאַסטוכער וועלן מער ניט פֿיטערן זיך אַליין;און איך וועל מציל זײַן מײַנע שאָף פֿון זיי־ער מויל, און זיי וועלן מער ניט זײַן זיי צו שפּײַז.
11 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:אָט בין איך, און איך וועל נאָכפֿרעגן אויף מײַנע שאָף, און איך וועל זיי אויפֿזוכן.
12 ווי אַ פֿאַסטוך זוכט נאָך זײַן סטאַדע אין דעם טאָג וואָס ער איז צווישן זײַנע שאָף די צעשפּרייט, אַזוי וועל איך נאָכזוכן מײַנע שאָף; און איך וועל זיי מציל זײַן פֿון אַלע ערטער וואָס זיי זײַנען צעשפּרייט געוואָרן אַהין אין דעם טאָג פֿון וואָלקן און נעבל.
13 און איך וועל זיי אַרויסציען פֿון די פֿעלקער, און וועל זיי אײַנזאַמלען פֿון די לענדער, און וועל זיי ברענגען אויף זייער ערד;און איך וועל זיי פֿיטערן אויף די בערג פֿון ישׂראל, בײַ די שטראָמען, און אין אַלע וווינערטער פֿון לאַנד.
14 אויף אַ גוטער פֿיטערונג וועל איך זיי פֿיטערן, און אויף די הויכע בערג פֿון ישׂראל;דאָרטן וועלן זיי הויערן אין אַ גוטער לאָנקע, און אַ פֿעטע פֿיטערונג וועלן זיי זיך פֿיטערן־אויף די בערג פֿון ישׂראל.
15 איך וועל פֿיטערן מײַנע שאָף, און איך וועל זיי מאַכן הויערן, זאָגט גאָט דער האַר.
16 די פֿאַרלאָרענע וועל איך אויפֿזוכן, און די פֿאַרשטויסענע וועל איך אומקערן, און די צעבראָכענע וועל איך אַרומבינדן, און די קראַנקע וועל איך שטאַרקן, און די פֿעטע און די שטאַרקע וועל איך פֿאַרטיליקן;מיט גערעכטיקייט וועל איך זיי פֿיטערן.
17 און איר מײַנע שאָף, אַזוי זאָגט גאָט דער האַר:זעט, איך משפּט צווישן אַ לאַם און אַ לאַם, די וויידערס און די בעק.
18 וויניק איז וואָס די בעסטע פֿיטערונג פֿיטערט איר איז, אַז דעם איבערבלײַב פֿון אײַער פֿיטערונג־צעטראַמפּלט איר מיט אײַערע פֿיס?און וואָס אָפּגעשטאַנען וואַסער טרינקט איר, אַז דאָס איבעריקע צעקוויטיקט איר מיט אײַערע פֿיס?
19 און מײַנע שאָף פֿיטערן זיך־אויף וואָס אײַערע פֿיס האָבן צעטראַמפּלט, און טרינקען וואָס אײַערע פֿיס האָבן צעקוויטיקט.
20 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי גע־זאָגט צו זיי:אָט בין איך, און איך וועל משפּטן־צווישן דעם פֿעטן לאַם און דעם מאָגערן לאַם.
21 ווײַל מיט דער זײַט און מיטן אַקסל שטופֿט איר, און מיט אײַערע הערנער שטויסט איר, אַלע שלאַפֿע, ביז איר האָט זיי צעשפּרייט דערויסן,
22 דרום וועל איך העלפֿן מײַנע שאָף, און זיי וועלן מער ניט זײַן צו רויב;און איך וועל משפּטן צווישן אַ לאַם און אַ לאַם.
23 און איך וועל אויפֿשטעלן איבער זיי איין פֿאַסטוך־וואָס וועט זיי פֿיטערן – מײַן קנעכט דוד;ער וועט זיי פֿיטערן, און ער וועט זיי זײַן צום פֿאַסטוך.
24 און איך יהוה וועל זיי זײַן צום גאָט, און מײַן קנעכט דוד אַ פֿירשט צווישן זיי;איך יהוה האָב געredt.
25 און איך וועל זיי שליסן אַ בונד פֿון שלום, און וועל פֿאַרשטערן אַ בייזע חיה פֿון לאַנד, און זיי וועלן זיצן אין מדבר אין זיכערקייט, און שלאָפֿן אין די וועלדער.

26 און איך וועל מאַכן זיי און רונד
אַרום מײַן באַרגפֿאַר אַ בענטשונג;
און איך וועל מאַכן נידערן דעם רעגן
אין זײַן צײַט;געבענטשטע רעגנס וועלן
דאָס זײַן.
27 און דער בוים פֿון פֿעלד וועט געבן
זײַן פֿרוכט, און די ערד וועט געבן איר
געוועקס;און זיי וועלן זײַן אויף זייער
ערד אין זיכערקייט;און זיי וועלן וויסן
אַז איך בין יהוה, ווען איך צעברעך
די שטאָנגען פֿון זייער יאָך, און וועל
זיי מציל זײַן פֿון דער האַנטפֿון די וואָס
אַרבעטן מיט זיי.
28 און זיי וועלן מער ניט זײַן אַ רויב
פֿאַר די פֿעלקער, און די חיה פֿון לאַנד
וועט זיי ניט פֿאַרצערן;און זיי וועלן
זיצן אין זיכערקייט, און קיינער וועט
ניט שרעקן.
29 און איך וועל זיי אויפֿשטעלן אַ
פֿלאַנצונג פֿאַר אַ שם, און עס וועלן
מער ניט זײַן אין לאַנדאויסגעגאַנגענע
פֿון הונגער, און זיי וועלן מער ניט
טראָגן די שאַנד פֿון די פֿעלקער.
30 און זיי וועלן וויסן אַז איך יהוה
זייער גאָט בין מיט זיי, און זיי, דאָס
הויז פֿון ישׂראל, זײַנען מײַן פֿאָלק,
זאָגט גאָט דער האַר.
31 און איר זײַט מײַנע שאָף;די
מענטשנשאָף פֿון מײַן פֿיטערונג זײַט
איר;און איך בין אײַער גאָט זאָגט גאָט
דער האַר.

35 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים צו
באַרג שֵׂעִיר, און זאָגט נבֿיאות אויף
אים;
3 און זאָלסט זאָגן צו אים:אַזוי האָט
געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך
קום צו דיר, באַרג שֵׂעִיר, און וועל
אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף דיר, און
וועל דיך מאַכן אַ וויסט און וויסטעניש.
4 דײַנע שטעט וועל איך חרובֿ מאַכן,
און דו וועסט אַ וויסטעניש זײַן;און
וועסט וויסן אַז איך בין יהוה.
5 ווײל ביי דיר איז געווען
אַן אייביקע שׂנאה, און האָסט
אײַבערגעגעטפֿערט די קינדער פֿון
ישׂראלס דער מאַכט פֿון שוווערד, אין
דער צײַט פֿון זייער ברעכן, אין דער
צײַט פֿון דער לעצטער פֿאַרזינדיקונג,
6 דרום, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט גאָט
דער האַר, אַז צו בלוט וועל איך דיך
מאַכן, און בלוט וועט דיך נאָכיאָגן;פֿאַר
וואָר, אײַגן בלוט האָסטו פֿײַנט געהאַט,
דרום זאָל בלוט דיך נאָכיאָגן.
7 און איך וועל מאַכן באַרג
שֵׂעִירפֿאַר אַ וויסט און וויסטעניש, און
וועל פֿאַרשניידן פֿון אים גייער און
קומער.
8 און איך וועל אָנפֿילן זײַנע בערג
מיט זײַנע דערשלאָגענע;דײַנע הייכן,
און דײַנע טאָלן, און אַלע דײַנע
גראָבנס –דערשלאָגענע פֿון שוווערד
וועלן פֿאַלן אין זיי.
9 אייביקע וויסטענישן וועל איך דיך
מאַכן, און דײַנע שטעט וועלן ניט
ווידערקערן;און איר וועט וויסן אַז איך
בין יהוה.
10 ווײל דו האָסט געזאָגט:״די ביידע
פֿעלקער און די ביידע לענדער וועלן
מײַנע ווערן, און מיר וועלן זיי ירשענען,
״הגם גאָט איז דאָרט געווען,
11 דרום, אַזוי ווי איך לעב, זאָגט
גאָט דער האַר, אַז איך וועל טאָן אַזוי
ווי דײַן צאָרן און ווי דײַן קנאה וואָס
דו האָסט באַוויזן, פֿון דײַן שׂנאה צו
זיי;און איך וועל באַווײַסט ווערן צווישן
זיי, ווען איך וועל דיך משפּטן.
12 און וועסט וויסן אַז איך יהוה האָב
געהערטאָלע דײַנע לעסטערונגען וואָס
דו האָסט געזאָגטאויף די בערג פֿון
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:פֿאַרווויסט זײַנען
זיי גענוואָרן, אונדז זײַנען זיי געגעבן
גענוואָרן צו שפּײַז.
13 און איר האָט זיך געגרייסט קעגן
מיר מיט אײַער מויל, און האָט גענומערט
קעגן מיר אײַערע ווערטער;איך האָב

געהערט.
14 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר׃וועז די גאַנצע ערד פֿרייט זיך, וועל איך דיך מאַכן אַ וויסטעניש.
15 אַזוי ווי דו האָסט זיך געפֿרייטאיבער דער נחלה פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, פֿאַר וואָס זי איז וויסט געוואָרן, אַזוי וועל איך טאָן צו דיר;אַ וויסטעניש וועסטו ווערן, בארג שֵׂעִיר, און גאַנץ אדום אין גאַנצן;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

36 און דו מענטשנקינד, זאָג נבֿיאותאויף די בערג פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן: בערג פֿון ישׂראל, הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט.
2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט דער האַר׃וויל דער פֿיינט האָט אויף אייך געזאָגט: אַהאַ!אויך די אייביקע הייכן זײַנען אונדז צו ירושה געוואָרן.
3 דרום זאָג נבֿיאות, און זאָלסט זאָגן׃אַזוי האָט גאָט געזאָגט דער האַר׃וויל און באַוויל מע האָט אייך פֿאַרוויסטאון אײַנגעשלונגען פֿון רונד אַרום, כדי איר זאָלט ווערן אַ ירושהפֿאַר די אבערריקע פֿעלקער, און איר זײַט געקומען אויף דעם געריידְ פֿון צינגער, און דער באַרייִדערײַ פֿון מענטשן,
4 דרום איר בערג פֿון ישׂראל, הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט דעם האַר׃אַזוי האָט גאָט געזאָגט דער האַרצו די בערג און צו די גראָבנס און צו די טאָלן, און צו די וויסטע חורבֿות, און צו די פֿאַרלאָזענע שטעט, וואָס זײַנען געוואָרן צו רויב און צו שפּאָטבײַ די אבעריקע פֿעלקער וואָס פֿון רונד אַרום –
5 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט: פֿאַר וואָר, אין דעם פֿייער פֿון מײַן צארן האָב איך געredט וועגן די אבעריקע פֿעלקער, און וועגן אדום אין גאַנצן, וואָס האָבן געמאַכט מײַן לאַנד זיך פֿאַר אַ ירושה, מיט שׂמחה פֿון גאַנצן האַרצן, מיט פֿאַראַכטונג פֿון דער זעל, כדי עס צו פֿאַרטרײַבן צולײַ רויב.
6 דרום זאָג נבֿיאות איבער דער ערד פֿון ישׂראל, און זאָלסט זאָגן צו די בערג און צו די הייכן, צו די גראָבנס און צו די טאָלן׃אַזוי האָט גאָט געזאָגט דער האַר׃זע, אין מײַן כּעס און אין מײַן גרימצארן האָב איך גערעדט, ווײַל די שׁאַנד פֿון די פֿעלקער האָט איר געטראָגן.
7 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי געזאָגט׃איך הייב אויף מײַן האַנט, אויב די פֿעלקער וואָס פֿון רונד אַרום אײַך, זיי גופֿא, וועלן ניט טראָגן זייער שׁאַנד!
8 און איר, בערג פֿון ישׂראל, וועט געבן אײַערע צווײַגן, און טראָגן אײַער פֿרוכט, פֿאַר מײַן פֿאָלק ישׂראל;וואָרום זיי זײַנען נאָענט צו קומען.
9 וואָרום אָט קום איך צו אײַך, און איך וועל זיך קערן צו אײַך, און איר וועט באַארבעט ווערן, און פֿאַרזייט ווערן.
10 און איך וועל מערן אויף אײַך מענטשן, דאָס גאַנצע הויז פֿון ישׂראל אין גאַנצן;און די שטעט וועלן באַזעצט ווערן, און די חורבֿות וועלן אָפּגעבויט ווערן.
11 און איך וועל מערן אויף אײַך מענטשן און בהמות, און זיי וועלן זיך מערן און פֿרוכפּערן;און איך וועל אײַך באַזעצן ווי אין אײַערע פֿריִערדיקע צײַטן, און וועל אײַך באַגיטיקן מער ווי אין אײַער אָנהייב;און איר וועט וויסן אַז איך בין יהוה.
12 און איך וועל מאַכן אומגיין אויף אײַך מענטשן, מײַן פֿאָלק ישׂראל;און זיי וועלן דיך ארבן, און וועסט זיי זײַן פֿאַר אַ נחלה, און וועסט זיי מער ניט ווידער פֿאַרוואַרפֿן.
13 אַזוי האָט גאָט געזאָגט דער האַר׃וויל מע זאָגט צו אײַך׃אַ מענטשנעסערין ביסטו, און אַ

פֿאַרוואַרפֿערין פֿון פֿעלקער ביסטו געווָארן.
14 דרום וועסטו מענטשן מער ניט עסן, און דיינע פֿעלקער וועסטו מער ניט פֿאַרוואַרפֿן, זאָגט גאָט דער האַר.
15 און איך וועל דיך מער ניט מאַכן הערן שאַנד פֿון די פֿעלקער, און די חרפה פֿון די אומותווועסטו מער ניט טראָגן, און דיינע פֿעלקער וועסטו מער ניט מאַכן שטרויכלען, זאָגט גאָט דער האַר.
16 און דאָס ווָארט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
17 מענטשנקינד, דאָס הויז פֿון ישׂראל זיצנדיק אויף זייער ערד, האָבן זיי זי פֿאַראומריניקט מיט זייער וועגאון מיט זייערע מעשׂים;אַזוי ווי די אומריינקייט פֿון אָפּגעזונדערטער פֿרויאיז געווען זייער וועג פֿאַר מיר.
18 און איך האָב אויסגעגאָסן אויף זיי מײַן גרימצאָרן פֿאַר דעם בלוט וואָס זיי האָבן פֿאַרגאָסן אין לאַנד, און ווײַל מיט זיינערע אָפּגעטער האָבן זיי עס פֿאַראומריניקט.
19 און איך האָב זיי צעשפּרייט צווישן די פֿעלקער, און זיי זײַנען צעוואָרפֿן געווָארן אין די לענדער;לויט זייער וועג און לויט זייערע מעשׂים האָב איך זיי געמשפּט.
20 און אַז זיי זײַנען געקומען צו די פֿעלקערוואָס זיי זײַנען געקומען אַהין, האָבן זיי פֿאַרשוועכט מײַן הייליקן נאָמען, אַז מע האָט אויף זיי געזאָגט:דאָס פֿאָלק פֿון גאָט זײַנען די דאָזיקע, און פֿון זײַן לאַנד קומען זיי אַרויס.
21 און איך האָב געשׂוינט מײַן הייליקן נאָמען, וואָס דאָס הויז פֿון ישׂראל האָט אים פֿאַרשוועכטצווישן די פֿעלקער וואָס זײַנען געקומען אַהין.
22 דרום זאָג צו דעם הויז פֿון ישׂראל:אַזוי האָט גענזאָגט גאָט דער האַר:ניט פֿון אײַערט וועגן טו איך, הויז פֿון ישׂראל, נײַערט פֿאַר מײַן הייליקן נאָמען, וואָס איר האָט פֿאַרשוועכט צווישן די פֿעלקערוואָס איר זײַט געקומען אַהין.
23 און איך וועל הייליקן מײַן גרויסן נאָמען, וואָס איז פֿאַרשוועכט געווָארן צווישן די פֿעלקער, וואָס איר האָט פֿאַרשוועכט צווישן זיי;און די פֿעלקער וועלן ווײַסן אַז איך בין יהוה, זאָגט גאָט דער האַר, ווען איך ווער געהיילט דורך אײַך פֿאַר זייערע אויגן.
24 און איך וועל אײַך צונויפֿנעמען פֿון די פֿעלקער, און וועל אײַך אײַנזאַמלען פֿון אַלע לענדער, און אײַך ברענגען אויף אײַער ערד.
25 און איך וועל שפּריצן אויף אײַך ריינע וואַסער, און איר וועט ריין ווערן;פֿון אַלע אײַערע אומריינקייטן און פֿון אַלע אײַערע אָפּגעטערוועל איך אײַך ריניקן.
26 און איך וועל אײַך געבן אַ נײַ האַרץ, און אַ נײַ גײַסט וועל איך אַרײַנגעבן אין אײַך, און איך וועל אָפּטאָן דאָס האַרץ פֿון שטיין פֿון אײַער ליבן, און וועל אײַך געבן אַ האַרץ פֿון פֿלייש.
27 און מײַן גײַסט וועל איך אַרײַנגעבן אין אײַך, און וועל מאַכן אַז אין מײַנע חוקים זאָלט איר גיין, און מײַנע געזעצן זאָלט איר היטן און טאָן.
28 און איר וועט זיצן אין דעם לאַנדוואָס איך האָב געגעבן אײַערע עלטערן, און איר וועט מיר זײַן צום פֿאָלק, און איך וועל אײַך זײַן צום גאָט.
29 און איך וועל אײַך העלפֿן פֿון אַלע אײַערע אומריינקייטן, און איך וועל רופֿן צו דער תּבואה, און וועל זי מערן, און וועל ניט געבן אויף אײַך קיין הונגער.
30 און איך וועל מערן די פֿרוכט פֿון בוים, און די וואַקסונג פֿון פֿעלד, כּדי איר זאָלט מער ניט אויסשטייַדי חרפה

פֿון הונגער צווישן די פֿעלקער.

31 און איר וועט זיך דערמאָנען
אײַערע שלעכטע וועגן, און אײַערע
מעשׂים וואָס זײַנען ניט גוט געווען, און
איר וועט זיך עקלען פֿאַר זיך אַליין
איבער אײַערע זינד און איבער אײַערע
אומווערדיקייטן.

32 ניט פֿון אײַערט וועגן טו איך,
זאָגט גאָט דער האַר;זאָל דאָס באַווּסט
זײַן צו אײַך;זײט אין בושה און שעמט
אײַך פֿאַר אײַערע וועגן, איר הויז פֿון
ישׂראל.

33 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:אין דעם טאָג וואָס איך רייניק
אײַך פֿון אַלע אײַערע זינד, וועל איך
באַזעצן די שטעט, און די חורבֿות וועלן
אָפּגעבויט ווערן.

34 און דאָס פֿאַרוויסטע לאַנד וועט
באַארבעט ווערן, אָנשטאָט וואָס עס
איז געווען אַ וויסטענישפֿאַר די אויגן
פֿון איטלעכן דורכגייער.

35 און מע וועט זאָגן:דאָס דאָזיקע
לאַנד דאָס פֿאַרוויסטעט איז געוואָרן
ווי דער גאָרטן פֿון עדן, און די
שטעט די חרבֿע און פֿאַרוויסטע
און צעשטערטע זײַנען באַפֿעסטיקטע
באַזעצט.

36 און וויסן וועלן די פֿעלקערוואָס
וועלן איבערבלײַבן רונד אַרום אײַך,
אַז איך יהוה האָב אָפּגעבויט די
צעשטערטע ערטער, האָב באַפֿלאַנצט
דאָס פֿאַרוויסט;איך יהוה האָב
גערעדט און וועל טאָן.

37 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:אויך דערין וועל איך זיך לאָזן
דערבעטן פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל, זיי
צו טאָן:איך וועל זיי מערן מענטשן ווי
שאָף.

38 ווי די הייליקע שאָף, ווי די שאָף
פֿון ירושלים אין אירע יום-טובֿים, אַזוי
וועלן זײַן די חרבֿע שטעט פֿול מיט
מענטשנשאָף;און זיי וועלן וויסן אַז
איך בין יהוה.

37

די האַנט פֿון גאָט איז געווען
אויף מיר, און ער האָט מיך
אַרויסגעטראָגן מיט דעם גײַסט פֿון
גאָט, און האָט מיך אַראָפּגעלאָזט אין
מיטן פֿון דעם טאָל, און ער איז געווען
פֿול מיט ביינער.

2 און ער האָט מיך פֿאַרבײַגעפֿירט
פֿאַרבײַ זיי רונד אַרום, ערשט זיי
זײַנען געווען זייער פֿיל איבערן טאָל,
און פֿאַר וואָר, זיי זײַנען געווען זייער
פֿאַרטריקנט.

3 און ער האָט צו מיר
געזאָגט:מענטשנקינד, קענען די
דאָזיקע ביינער לעבעדיק ווערן?האָב
איך געזאָגט: גאָט דו האַר, דו ווייסט
דאָך.

4 האָט ער צו מיר געזאָגט: זאָג
נבֿיאות צו די דאָזיקע ביינער, און
זאָלסט זאָגן צו זיי:איר טרוקענע
ביינער, הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט:

5 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר
צו די דאָזיקע ביינער:זעט, איך ברענג
אַרײַן אין אײַך אַן אָטעם, און איר וועט
לעבעדיק ווערן.

6 יאָ, איך וועל געבן אויף אײַך
אָדערן, און וועל אַרויפֿטאָן אויף אײַך
פֿלייש, און אַרויפֿציען אויף אײַך
אַ הויט, און אַרײַנגעבן אין אײַך
אַן אָטעם, און איר וועט לעבעדיק
ווערן;און איר וועט ווייסן אַז איך בין
יהוה.

7 און איך האָב נבֿיאות געזאָגטאַזוי
ווי איך בין באַפֿוילן געוואָרן;און עס
איז געוואָרן אַ געריש, ווי איך האָב
נבֿיאות געזאָגט;ערשט אַ געדונער, און
די ביינער האָבן געמענט ביין צו זײַן
ביין.

8 און איך האָב געזען, ערשט אָדערן
זײַנען אויף זיי, און פֿלייש איז
אַרויפֿגעוואַקסן, און אַ הויט האָט זיך
אַריבערגעציגן אויף זיי פֿון אויבן,
נאָר קיין אָטעם איז אין זיי ניט געווען.

9 האָט ער צו מיר געזאָגט:זאָג
נבֿיאות צו דעם אָטעם, זאָג נבֿיאות,

דו מענטשנקינד, און זאָלסט זאָגן צו
דעם אָטעם:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:פֿון די פֿירווינטן קום, דו אָטעם,
און הויך אָרײַן אין די דאָזיקע הרוגים,
אַז זיי זאָלן לעבעדיק ווערן.
10 און איך האָב נבֿיאות געזאָגטאַזוי
ווי ער האָט מיר באַפֿוילן, און דער
אָטעם איז אין זיי אַרײַן, און זיי זײַנען
לעבעדיק געווארן;און זיי האָבן זיך
געשטעלט אויף זייערע פֿיס, אַ זייער
זייער גרויסע מחנה.
11 און ער האָט צו מיר
געזאָגט:מענטשנקינד, די דאָזיקע
ביינער, זיי זײַנען‌דאָס גאַנצע הויז פֿון
ישׂראל;זע, זיי זאָגן:פֿאַרטריקנט זײַנען
אונדזערע ביינער, און פֿאַרלאָרן איז
אונדזער האָפֿענונג;פֿאַרשניטן זײַנען
מיר.
12 דרום זאָג נבֿיאות, און זאָלסט
זאָגן צו זיי:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר:זע, איך עפֿן אײַערע קבֿרים, און
וועל אײַך, מײַן פֿאָלק, אויפֿברענגען
פֿון אײַערע קבֿרים. און אײַך ברענגען
אויף דער ערד פֿון ישׂראל.
13 און איר וועט וויסן אַז איך בין
יהוה, ווען איך עפֿן אײַערע קבֿרים, און
ווען איך ברענג אײַך אויף, מײַן פֿאָלק,
פֿון אײַערע קבֿרים,
14 און איך וועל אַרײַנגעבן מײַן
גײַסט אין אײַך, און איר וועט לעבעדיק
ווערן;און איך וועל אײַך באַרועגן אויף
אײַער ערד;און איר וועט וויסן אַז איך
יהוההאָב געredט און געטאָן, זאָגט
יהוה.
15 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
16 און דו מענטשנקינד, נעם דיר
איין האָלץ, און שרײַב אָן אויף אים:
פֿאַר יהודה, און פֿאַר די קינדער פֿון
ישׂראל זײַנע חבֿרים; און נעם דיר איין
האָלץ, און שרײַב אָן אויף אים: פֿאַר
יוסף – דער האָלץ פֿון אפֿרַים, און
פֿון דעם גאַנצן הויז פֿון ישׂראל זײַנע
חבֿרים;
17 און גענען זיי דיר איינעם צום
אַנדערן אין איין האָלץ, אַז זיי זאָלן
ווערן איינס אין דײַן האַנט.
18 און אַז די קינדער פֿון דײַן פֿאָלק
וועלן זאָגן צו דיר, אַזוי צו זאָגן:
ווילסטו אונדז ניט זאָגן וואָס די דאָזיקע
זײַנען דיר?
19 רעד צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט
גאָט דער האַר: זע, איך נעם דעם
האָלץ פֿון יוסף וואָס אין דער האַנט
פֿון אפֿרַים, און די שׁבֿטים פֿון ישׂראל
זײַנע חבֿרים, און איך וועל זיי צוטאָן
צו אים אין איינעם מיט דעם האָלץ פֿון
יהודה, און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר איין
האָלץ, און זיי וועלן ווערן איינער אין
מײַן האַנט.
20 און די העלצער וואָס דו וועסט
אויף זיי שרײַבן, זאָלן זײַן אין דײַן
האַנט פֿאַר זייערע אויגן.
21 און רעד צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט
גאָט דער האַר:זע, איך נעם צונויף
די קינדער פֿון ישׂראלפֿון צווישן די
פֿעלקער, וואָס זיי זײַנען אַוועק אַהין,
און איך וועל זיי אײַנזאַמלען פֿון רונד
אַרום, און וועל זיי ברענגען אויף זייער
ערד.
22 און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר איין
פֿאָלק אין לאַנד, אויף די בערג פֿון
ישׂראל, און איין מלך וועט זײַן בײַ זיי
אַלעמען צום מלך;און זיי וועלן מער
ניט זײַן אין צוויי פֿעלקער, און וועלן
מער ניט צעטיילט ווערן ווידער אין
צוויי מלוכות.
23 און זיי וועלן זיך מער ניט
פֿאַראומריינקמיט זייערע אָפּגעטער,
און מיט זייערע אומווערדיקייטן, און
מיט אַלע זייערע פֿאַרברעכן;און איך
וועל זיי העלפֿן פֿון אַלע זייערע
ווויינערטערוואָס זיי האָבן געזינדיקט
אין זיי, און איך וועל זיי רייניקן;און
זיי וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק, און איך
וועל זיי זײַן צום גאָט.
24 און מײַן קנעכט דוד וועט זײַן
אַ מלך איבער זיי, און איין פֿאַסטוך

וועט זײַן בײַ זיי אַלעמען;און אין מײַנע געזעצן וועלן זיי גיין, און מײַנע חוקים וועלן זיי היטן און זיי טאָן.
25 און זיי וועלן זיצן אויף דעם לאַנדוואָס איך האָב געגעבן צו מײַן קנעכט, צו יעקבֿן, וואָס אײַערע עלטערן זײַנען געזעסן דערין;און זיי וועלן זיצן דערויף, זיי, און זייערע קינדער, און זייערע קינדסקינדער ביז אייביק;און מײַן קנעכט דוד וועט זיי זײַן אַ פֿירשט אויף אייביק.
26 און איך וועל זיי שליסן אַ בונד פֿון שלום –אַן אייביקער בונד וועט עס זײַן מיט זיי;און איך וועל זיי באַזעצן, און זיי מערן, און וועל מאַכן מײַן הייליקטום צווישן זיי אויף אייביק.
27 און מײַן רוּנג וועט זײַן איבער זיי;און איך וועל זיי זײַן צום גאָט, און זיי וועלן מיר זײַן צום פֿאָלק.
28 און די פֿעלקער וועלן וויסן אַז איך יהוה הייליק ישׂראל, ווען מײַן הייליקטום וועט זײַן צווישן זיי אויף אייביק.

38 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
2 מענטשנקינד, טו דײַן פּנים צו גוֹגן אין לאַנד מָגוֹג, דעם אויבערפֿירשט פֿון מֶשֶׁך און תּוּבַל, און זאָג נבֿיאות אויף אים;
3 און זאָלסט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך קום צו דיר, גוֹג, דו אויבערפֿירשט פֿון מֶשֶׁך און תּוּבַל.
4 און איך וועל דיך פֿאַרנאַרן, און וועל אַרײַנטאָן רינגען אין דײַנע קינבאַקן, און וועל דיך אַרויסציִען מיט דײַן גאַנצן חיל, פֿערד און רײַטער, פֿראַכטיק אָנגעטאָן אַלע, אַ גרויס געזעמל, מיט פּאַנצערס און שילדן, וואָס האַלטן שוועדרד אַלע.
5 פָּרַס, כּוּש, און פּוּט מיט זיי, אַלע מיט שילדן און קיווערס.
6 גוֹמר, און אַלע אירע מחנות, דאָס הויז פֿון תּוֹגַרְמָה, די עקן פֿון צפֿון, און אַלע זייערע מחנות –פֿיל פֿעלקער מיט דיר.
7 ברייט דיך אָן און זײַ אָנגעברייט, דו און אַלע דײַנע געזעמלעוואָס זײַנען אײַנגעזאַמלט אַרום דיר, און זײַ בײַ זיי אָפּגעהיט.
8 אין פֿיל טעג אַרום וועסטו באַפֿוילן ווערן, אין סָוף פֿון די יאָרן וועסטו קומען אויף אַ לאַנדוואָס איז אומגעקערט פֿון שוווערד, וואָס איז אײַנגעזאַמלט פֿון פֿיל פֿעלקער –אויף די בערג פֿון ישׂראל. וואָס זײַנען געווען אַ שטענדיקע וויסטענישׂ;אָבער עס איז אַרויסגעצויגן געווארן פֿון די פֿעלקער, און זיי זיצן אין זיכערקייט אַלע.
9 און וועסט אַרויפֿגיין ווי עס קומט אַ געוויטער, ווי אַ וואָלקן צו באַדעקן די ערד וועסטו זײַן, דו און אַלע דײַנע מחנות, און פֿיל פֿעלקער מיט דיר.
10 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועלן דיר אַרויפֿקומען זאַכן אויפֿן האַרצן, און וועסט טראַכטן אַ בייזע טראַכטונג.
11 און וועסט זאָגן:איך וועל אַרויפֿגיין אויף דעם לאַנד פֿון אָפֿענע שטעט, איך וועל קומען אויף די רויִקע וואָס זיצן אין זיכערקייט, וואָס זיצן אַלע אָן אַ מויער, און ניטאָ ביי זיי ריגל און טויערן;
12 צו רויבן זאַקרויב, און צו ראַבעווען רויב, צו לייגן דײַן האַנט אויף חורבֿות באַזעצטע, און אויף אַ פֿאָלק אײַנגעזאַמלט פֿון פֿיל פֿעלקער, וואָס האָט אָנגעשאַפֿט פֿי און פֿאַרמעג –די וואָס זיצן אויפֿן נאָפּל פֿון דער ערד.
13 שְׁבָא, און דְּדָן, און די סוֹחרים פֿון תַּרְשִׁישׁ, און אַלע אירע יונגלייבן, וועלן זאָגן צו דיר:קומסטו זאַקרויב צו רויבן?האָסטו אײַנגעזאַמלט דײַן געזעמל רויב צו ראַבעווען?זילבער און גאָלד אַוועקצוטראָגן?פֿי און

פֿאַרמעג אַוועקצונעמען?פֿיל זאַקרויב צו רויבן?
14 דרום זאָג נבֿיאות, דו מענטשנקינד, און זאָלסט זאָגן צו גוֹגן: אַזוי האָט גענאָגט גאָט דער האַר: פֿאַר וואַר, אין יענעם טאָג וואָס מײַן פֿאָלק ישׂראל זיצט אין זיכערקייט, וועסטו זיך דערוויסן.
15 און וועסט קומען פֿון דײַן אָרט, פֿון די עקן פֿון צפֿון, דו, און פֿיל פֿעלקער מיט דיר, רײַטער אויף פֿערד אַלע, אַ גרויס געזעמל, און חיל אַ סך.
16 און וועסט אַרויפֿגיין אויף מײַן פֿאָלק ישׂראלווי אַ וואָלקן צו באַדעקן די ערד –אין סָוף פֿון די טעג וועט דאָס זײַן –און איך וועל דיך ברענגען אויף מײַן לאַנד, כדי די אומות זאָלן מיך דערקענען, ווען איך ווער געהייליקט דורך דיר, גוֹג, פֿאַר זייערע אויגן.
17 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:דו ביסט דאָך דער, וואָס איך האָב אָנגעזאָגטאין פֿרײַערדיקע טעג דורך מײַנע קנעכטדי נבֿיאים פֿון ישׂראל, וואָס האָבן נבֿיאות געזאָגט אין יענע טעג, יאָרן נאָכאַנאַנד, אַז איך וועל דיך ברענגען אויף זיי.
18 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, אין דעם טאָג וואָס גוֹג קומט אויף דער ערד פֿון ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר, וועט אויפֿגיין מײַן גרימצאָרן אין מײַן נאָז.
19 און אין מײַן פֿאַרדראָס, אין דעם פֿײַער פֿון מײַן צאָרן האָב איך געריידט:אויב אין יענעם טאָג וועט ניט זײַנאַ גרויסע ציטערניש אויף דער ערד פֿון ישׂראל!
20 און ציטערן וועלן פֿאַר מיר די פֿישן פֿון ים, און דער פֿויגל פֿון הימל. און די חיה פֿון פֿעלד, און יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, און יעטוועדער מענטש וואָס אויפֿן גזיכט פֿון דער ערד;און צעשטערט ווערן וועלן די בערג, און אײַנפֿאַלן וועלן די פֿעלדזטערעפֿ, און יעטוועדער מויער וועט צו דער ערד פֿאַלן.
21 און איך וועל רופֿן קעגן אים אויף אַלע מײַנע בערג אַ שוועכט, זאָגט גאָט דער האַר;איינעמס שוועכט וועט זײַן קעגן אַנדערן.
22 און איך וועל זיך משפּטן מיט אים, מיט פּעסט און מיט בלוט;און אַ פֿלייציקן רעגן, און האָגלשטיינער, פֿײַער, און שוועבל, וועל איך מאַכן רעגענען אויף אים און אויף זײַנע מחנותאון אויף די פֿיל פֿעלקער וואָס מיט אים.
23 און איך וועל געגרייסט ווערן און געהייליקט ווערן, און איך וועל זיך לאָזן דערקענען פֿאַר די אויגן פֿון פֿיל אומות, און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

39 און דו מענטשנקינד, זאָג נבֿיאות אויף גוֹגן, און זאָלסט זאָגן:אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זע, איך קום צו דיר, גוֹג, דו אויבערפֿירשט פֿון משֶך און תּובל.
2 און איך וועל דיך פֿאַרנאַרן, און דיך פֿירן, און וועל דיך אויפֿברענגען פֿון די עקן פֿון צפֿון, און דיך ברענגען אויף די בערג פֿון ישׂראל.
3 און איך וועל אַרויסשלאָגן דײַן בויגן פֿון לינקער האַנט, און דײַנע פֿײַלן וועל איך פֿון דײַן רעכטער האַנט מאַכן אַרויספֿאַלן.
4 אויף די בערג פֿון ישׂראל וועסטו פֿאַלן, דו, און אַלע דײַנע מחנות, און די פֿעלקער וואָס מיט דיר;פֿאַר אַלערליי געפֿליגלטע רויבפֿויגלעוואון די חיות פֿון פֿעלד, האָב איך דיך געגעבן צו שפּײַז.
5 אויפֿן פּרײַען פֿעלד וועסטו פֿאַלן, וואָרום איך האָב גערעדט, זאָגט גאָט דער האַר.
6 און איך וועל אַנשיקן אַ פֿײַער אויף מָגוג, און אויף די וואָס זיצן אויף די אינזלען אין זיכערקייט;און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה.

7 און מײַן הייליקן נאָמען‌וועל איך באַווײַסט מאַכן צווישן מײַן פֹאָלק ישׂראל, און איך וועל מער ניט לאָזן פֿאַרשוועכט ווערן‌מײַן הייליקן נאָמען;און די פֿעלקער וועלן וויסן‌אַז איך יהוה בין הייליק אין ישׂראל.

8 זע, עס קומט, און עס געשעט, זאָגט גאָט דער האַר;דאָס איז דער טאָג וואָס איך האָב אָנגעזאָגט.

9 און די באַווינער פֿון די שטעט פֿון ישׂראל וועלן אַרויסגיין, און וועלן ברענען און הייצן‌מיט וואָפֿן און שילדן און פֿאַנצערס, מיט בויגנס און מיט פֿײַלן, און מיט האַנטשטעקנס און מיט שפּיזן, און זיי וועלן ברענען פֿײַער דערמיט זיבן יאָר.

10 און זיי וועלן ניט נעמען האָלץ פֿון פֿעלד, און ניט האַקן פֿון די וועלדער, נײַערט מיטן וואָפֿן וועלן זיי ברענען פֿײַער;און זיי וועלן באַראַבווען זייערע באַראַבעווער, און באַרויבן זייערע רויבער, זאָגט גאָט דער האַר.

11 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועל איך געבן גוג אַן אָרט פֿאַר אַ קבֿר אין ישׂראל, דעם טאָל פֿון די דורכגייער צום מזרח פֿון ים; און עס וועט פֿאַרשפּאַרן די דורכגייער דעם וועג; און מע וועט דאָרטן באַגראָבן גוגן און זײַן גאַנצן המון, און מע וועט עס רופֿן גֵּי-הַמּוֹן-גּוֹג.

12 און דאָס הויז פֿון ישׂראל וועט זיי באַגראָבן זיבן חדשים נאָכאַנאַנד, כּדי צו רייניקן דאָס לאַנד.

13 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד וועט זיי באַגראָבן; און זיי וועט זײַן פֿאַר אַ שם דער טאָג וואָס איך ווער געערלעכט, זאָגט גאָט דער האַר.

14 און שטענדיקע לײַט וועט מען אָפּשיידן וואָס וועלן דורכגיין דורכן לאַנד, צו באַגראָבן מיט די דורכגייער די וואָס זײַנען געבליבן אויפֿן געזיכט פֿון לאַנד, כּדי עס צו רייניקן – צום סוף פֿון זיבן חדשים וועלן זיי עס דורכזוכן.

15 און אַז די דורכגייער וועלן דורכגיין דורכן לאַנד, און עמעצער וועט דערזען אַ ביין פֿון אַ מענטשן, וועט ער אויפֿשטעלן דערביַ אַ צייכן, ביז די באַגרעבער וועלן אים באַגראָבן אין גֵּי-הַמּוֹן-גּוֹג.

16 און הָמּוֹנה וועט אויך זײַן דער נאָמען פֿון אַ שטאָט. אַזוי וועלן זיי רייניקן דאָס לאַנד.

17 און דו מענטשנקינד, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:זאָג צו אַלערליי געפֿליגלטע פֿויגלען, און צו אַלע חיות פֿון פֿעלד:זאַמלט אײַך אײַן, און קומט;קלײַבט אײַך אויף פֿון רונד אַרומצו מײַן שלאַכטונג וואָס איך שלאַכטונג אויף די בערג פֿון ישׂראל, אַ גרויסע שלאַכטונג אויף די בערג פֿון ישׂראל, און איר וועט עסן פֿלייש, און טרינקען בלוט.

18 פֿלייש פֿון גיבורים וועט איר עסן, און בלוט פֿון פֿירשטן פֿון דער ערד וועט איר טרינקען;ווידערס, לעמער, אוּן בעק, אָקסן, געשטאָפּטע פֿון בשן אַלע.

19 און איר וועט עסן פֿעטס צו זאַט, און וועט טרינקען בלוט צום שכּור ווערן, פֿון מײַן שלאַכטונג וואָס איך האָב געשלאַכט פֿאַר אײַך.

20 און איר וועט זיך זעטן בײַ מײַן טיש מיט פֿערד און רײַטער, מיט גיבורים און אַלערליי מלחמה-לײַט, זאָגט גאָט דער האַר.

21 און איך וועל געבן מײַן כּבֿוד צווישן די פֿעלקער, און אַלע פֿעלקער וועלן זען מײַן משפּט וואָס איך האָב געטאָן, און מײַן האַנט וואָס איך האָב אַרויפֿגעטאָן אויף זיי.

22 און דאָס הויז פֿון ישׂראל וועט ווײסן‌פֿון יענעם טאָג אָן און ווײַטער, אַז איך בין יהוה זייער גאָט.

23 און די פֿעלקער וועלן ווײסן, אַז דורך זייערע זינד איז אין גלות אַוועק דאָס הויז פֿון ישׂראל, פֿאַר וואָס זיי האָבן געפֿעלשט אָן מיר, און איך האָב

פַֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון זיי;און איך האָב זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון זייערע פֿײַנט, און זיי זײַנען געפֿאַלן דורכן שוואָרד אַלע.

24 לויט זייער אומרייניקייט און לויט זייערע פֿאַרברעכנהאָב איך געטאָן מיט זיי, און פֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון זיי.

25 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:אַצונד וועל איך אומקערן די געפֿאַנגנשאַפֿט פֿון יעקבֿ, און וועל דערבאַרימען דאָס גאַנצע הויז פֿון ישׂראל;און איך וועל זיך אָנענעמען פֿאַר מײַן הייליקן נאָמען.

26 און זיי וועלן טראָגן זייער שאַנד, און זייער גאַנצע פֿעלשונג וואָס זיי האָבן געפֿעלשט אָן מיר, ווען זיי זיצן אויף זייער ערד אין זיכערקייט, און קיינער שרעקט זיי ניט;

27 ווען איך קער זיי צוריק פֿון די פֿעלקער, און וועל זיי אײַנזאַמלען פֿון די לענדער פֿון זייערע פֿײַנט, און וועל געהייליקט ווערן דורך זיי֫פֿאַר די אויגן פֿון פֿיל אומות.

28 און זיי וועלן וויסן אַז איך בין יהוה זייער גאָט, ווען איך פֿאַרטרײַב זיי צו די אומות, און וועל זיי דערנאָך אײַנזאַמלען אויף זייער ערד;און איך וועל פֿון זיי מער ניט איבערלאָזן דאָרטן.

29 און איך וועל מער ניט פֿאַרבאָרגן מײַן פּנים פֿון זיי, וואָרום איך האָב אויסגעגאָסן מײַן גײַסטאויף דעם הויז פֿון ישׂראל, זאָגט גאָט דער האַר.

40 אין פֿינף און צוואַנציקסטן יאָר פֿון אונדזער גלות, אין אָנהייב יאָר, אין צענטן טאָג פֿון חודש, אין פֿערצנטן יאָר נאָך דעם ווי די שטאָט איז געשלאָגן געוואָרן, גענוי אין דעם דאָזיקן טאָג, איז געווען אויף מיר די האַנט פֿון גאָט, און ער האָט מיך אַהין געבראַכט.

2 אין זעונגען פֿון גאָט האָט ער מיך געבראַכט קיין ארץ-ישׂראל, און ער האָט מיך אַראָפּגעלאָזט אויף אַ זייער הויכן בארג, און אויף אים איז געווען אַזוי ווי דאָס געבוי פֿון אַ שטאָט, אין דָרום.

3 און ער האָט מיך אַהין געבראַכט, ערשט דאָרטן איז אַ מאַן וואָס זײַן אויסזען איז אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון קופּער, און אַ פֿלאַקסענע שנור איז אין זײַן האַנט, און אַ מעסטשטאַנג; און ער שטייט אין טויער.

4 און דער מאַן האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, זע מיט דײַנע אויגן, און מיט דײַנע אויערן הער, און לייג צו דײַן האַרץ צו אַלץ וואָס איך ווײַז דיר, וואָרום כדי דיר צו ווײַזן ביסטו געבראַכט געוואָרן אַהער; דערצייל אַלץ וואָס דו זעסט צו דעם הויז פֿון ישׂראל.

5 און זע, אַ מויער איז געווען דרויסן פֿון דעם הויז רונד אַרום; און אין דער האַנט פֿון דעם מאַן איז געווען אַ מעסטשטאַנג פֿון זעקס איילן, איטלעכע פֿון אַן אייל מיט אַ האַנטברייט; און ער האָט אָפּגעמאָסטן די בריט פֿון דעם בנין, איין שטאַנג, און די הייך איין שטאַנג.

6 און ער איז געקומען צו אַ טויער וואָס זײַן פּאָדערזײַט איז געווען צו מזרח, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף זײַנע טרעפּ, און האָט אָפּגעמאָסטן די שוועל פֿון דעם טויער, איין שטאַנג די בריט – די איין שוועל, איין שטאַנג די בריט.

7 און איטלעכער אַלקער איז געווען איין שטאַנג די לענג, און איין שטאַנג די בריט, און צווישן די אַלקערס פֿינף איילן; און די שוועל פֿון דעם טויער לעבן דעם פֿירהויז פֿון טויער פֿון אינעווייניק איז געווען איין שטאַנג.

8 און ער האָט אָפּגעמאָסטן דאָס פֿירהויז פֿון טויער פֿון אינעווייניק, איין שטאַנג.

9 און ער האָט אָפּגעמאָסטן דאָס פֿירהויז פֿון טויער, אַכט איילן, און

זײַנע טירזײַלן, צוויי איילן; און דאָס פֿירהויז פֿון טויער איז געווען פֿון אינעווייניק.
10 און די אַלקערס פֿון דעם טויער צו מזרח זײַנען געווען דרײַ פֿון דער זײַט, און דרײַ פֿון דער אַנדער זײַט; איין מאָס פֿאַר זיי דרײַען, און איין מאָס פֿאַר די טירזײַלן פֿון דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט.
11 און ער האָט אָפּגעמאָסטן די בריט פֿון דעם טויעראײַנגאַנג, צען איילן; די לענג פֿון טויער, דרײַצן איילן.
12 און אַן אַרומצאָם איז געווען פֿאַר די אַלקערס, איין אייל פֿון דער זײַט , און איין אייל אַרומצאָם פֿון דער אַנדער זײַט; און די אַלקערס זײַנען געווען זעקס איילן פֿון דער זײַט, און זעקס איילן פֿון דער אַנדער זײַט.
13 און ער האָט אָפּגעמאָסטן דעם טויער, פֿון דעם דאַך פֿון איין אַלקער צו דעם אַנטקעגנדיקן דאַך, פֿינף און צוואַנציק איילן די בריט; אַן עפֿענונג קעגן אַן עפֿענונג.
14 און ער האָט געמאַכט די טירזײַלן זעכציק איילן, ביז אויף די טירזײַלן פֿון הויף אין די טויערן רונד אַרום.
15 און פֿון דער פֿאָדערזײַט פֿון דעם אײַנגאַנגטויער ביז דער פֿאָדערזײַט פֿון דעם אינעווייניקסטן פֿירהויז פֿון טויער איז געווען פֿופֿציק איילן.
16 און שמאָלע פֿענצטער זײַנען געווען אין די אַלקערס, און אין זייערע טירזײַלן, אינעווייניקצו צום טויער רונד אַרום, און אַזוי אין די געווילבלן; און פֿענצטער רונד אַרום אינעווייניקצו; און אויף די טירזײַלן טייטלבײַמער.
17 און ער האָט מיך געבראַכט אין דעם אויסגווייניקסטן הויף, ערשט דאָרטן זײַנען קאַמערן, און אַ פֿלאַסטערונג איז געמאַכט אין הויף רונד אַרום; דרײַסיק קאַמערן אויף דער פֿלאַסטערונג.
18 און די פֿלאַסטערונג איז געווען בײַ דער זײַט פֿון די טויערן אַקעגן דער לענג פֿון די טויערן – די אונטערשטע פֿלאַסטערונג.
19 און ער האָט אָפּגעמאָסטן די בריט, פֿון פֿאָר דעם אונטערשטן טויער ביז פֿאָר דעם אינעווייניקסטן הויף פֿון אויסנווייניק, הונדערט איילן, אין מזרח און אין צפֿון.
20 אויך דעם טויער פֿון דעם אויסנווייניקסטן הויף וואָס זײַן פֿאָדערזײַט איז געווען צו צפֿון, האָט ער אויסגעמאָסטן, זײַן לענג און זײַן בריט.
21 און זײַנע אַלקערס זײַנען געווען דרײַ פֿון דער זײַט און דרײַ פֿון דער אַנדער זײַט; און זײַנע טירזײַלן און זײַנע געווילבלן אַזוי ווי די מאָס פֿון דעם ערשטן טויער; פֿופֿציק איילן זײַן לענג, און די בריט פֿינף און צוואַנציק איילן.
22 און זײַנע פֿענצטער, און זײַנע געווילבלן, און זײַנע טייטלבײַמער, אַזוי ווי די מאָס פֿון דעם טויער וואָס זײַן פֿאָדערזײַט איז געווען צו מזרח; און אויף זיבן טרעפ איז מען אַרויפֿגעגאַנגען אין אים; און זײַנע געווילבלן זײַנען געווען פֿאַר זיי.
23 און אַ טויער צום אינעווייניקסטן הויף איז געווען קעגן טויער צו צפֿון, און צו מזרח; און ער האָט אָפּגעמאָסטן פֿון טויער צו טויער הונדערט איילן.
24 און ער האָט מיך געפֿירט צו דָרום, ערשט דאָרטן איז אַ טויער צו דָרום; און ער האָט אָפּגעמאָסטן זײַנע טירזײַלן און זײַנע געווילבלן אַזוי ווי יענע מאָסן.
25 און פֿענצטער זײַנען געווען אין אים, און אין זײַנע געווילבלן רונד אַרום, אַזוי ווי יענע פֿענצטער; פֿופֿציק איילן די לענג, און די בריט פֿינף און צוואַנציק איילן.
26 און זיבן טרעפ זײַנען געווען זײַן אַרויפֿגאַנג, און זײַנע געווילבלן זײַנען

געווען פַֿאר זיי; און ער האָט געהאָט טייטלביימער, איינעם פֿון דער זײַט, און איינעם פֿון דער אַנדער זײַט, אויף זײַנע טירזײַלן.

27 און אַ טויער איז געווען צום אינעווייניקסטן הויף אַקעגן דָרום; און ער האָט אָפּגעמאָסטן פֿון טויער צו טויער אַקעגן דָרום הונדערט איילן.

28 און ער האָט מיך געבראַכט צום אינעווייניקסטן הויף דורך דעם טויער פֿון דָרום, און ער האָט אָפּגעמאָסטן דעם טויער פֿון דָרום אַזוי ווי יענע מאָסן.

29 און זײַנע אַלקערס, און זײַנע טירזײַלן, און זײַנע געווּעלבן, זײַנען געווען אַזוי ווי יענע מאָסן; און פֿענצטער זײַנען געווען אין אים, און אין זײַנע געווּעלבן רונד אַרום; פֿופֿציק איילן די לענג, און די בריַיט פֿינף און צוואַנציק איילן.

30 און געווּעלבן זײַנען געווען רונד אַרום; די לענג איז געווען פֿינף און צוואַנציק איילן, און די בריַיט פֿינף איילן.

31 און זײַנע געווּעלבן זײַנען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זײַנען געווען אויף זײַנע טירזײַלן; און אַכט טרעפ זײַנען געווען זײַן אַרויפֿגאַנג.

32 און ער האָט מיך געבראַכט אין דעם אינעווייניקסטן הויף אַקעגן מזרח, און ער האָט אָפּגעמאָסטן דעם טויער אַזוי ווי יענע מאָסן.

33 און זײַנע אַלקערס, און זײַנע טירזײַלן, און זײַנע געווּעלבן, זײַנען געווען אַזוי ווי יענע מאָסן; און פֿענצטער זײַנען געווען אין אים, און אין זײַנע געווּעלבן רונד אַרום; די לענג פֿופֿציק איילן, און די בריַיט פֿינף און צוואַנציק איילן.

34 און זײַנע געווּעלבן זײַנען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זײַנען געווען אויף זײַנע טירזײַלן, פֿון דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט; און אַכט טרעפ זײַנען געווען זײַן אַרויפֿגאַנג.

35 און ער האָט מיך געבראַכט צו דעם טויער פֿון צפֿון, און האָט אָפּגעמאָסטן אַזוי ווי יענע מאָסן –

36 זײַנע אַלקערס, און זײַנע טירזײַלן, און זײַנע געווּעלבן; און פֿענצטער זײַנען געווען אין אים רונד אַרום; די לענג פֿופֿציק איילן, און די בריַיט פֿינף און צוואַנציק איילן.

37 און זײַנע טירזײַלן זײַנען געווען צום אויסנווייניקסטן הויף צו, און טייטלביימער זײַנען געווען אויף זײַנע טירזײַלן, פֿון דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט; און אַכט טרעפ זײַנען געווען זײַן אַרויפֿגאַנג.

38 און אַ קאַמער איז געווען, מיט איר אײַנגאַנג אין די טירזײַלן פֿון די טויערן; דאָרטן זאָל מען אָפּשוונקען דאָס בראַנדאָפּפֿער.

39 און אין דעם פֿירהויז פֿון טויער זײַנען געווען צוויי טישן פֿון דער זײַט, און צוויי טישן פֿון דער אַנדער זײַט, צו שעכטן אויף זיי דאָס בראַנדאָפּפֿער, און דאָס זינדאָפּפֿער, און דאָס שולדאָפּפֿער.

40 און אויף איין זײַט פֿון דרויסן, ווי מע גייט אַרויף צום אײַנגאַנג פֿון צפֿון-טויער, זײַנען געווען צוויי טישן, און אויף דער אַנדער זײַט פֿון דעם פֿירהויז וואָס צום טויער צוויי טישן.

41 פֿיר טישן פֿון דער זײַט, און פֿיר טישן פֿון דער אַנדער זײַט, בײַן זײַט פֿון טויער – אַכט טישן וואָס אויף זיי זאָל מען שעכטן.

42 און פֿיר טישן פֿאַרן בראַנדאָפּפֿער, פֿון געהאַקטע שטיינער, די לענג אַן איין און אַ האַלב, און די בריַיט אַן איין און אַ האַלב, און די הייך אַן איין, וואָס אויף זיי זאָל מען אַוועקלייגן די כּלים וואָס מע שעכט מיט זיי דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס שלאַכטאָפּפֿער.

43 און האָקן פֿון איין האָנטבערייט
זײַנען געווען באַפֿעסטיקט אינעווייניק
רונד אַרום; און אויף די טישן האָט
געזאָלט זײַן דאָס פֿלייש פֿון דעם קרבן.
44 און דרויסן פֿון דעם
אינעווייניקסטן טויער זײַנען געווען
קאַמערן פֿאַר די וועכטער אין דעם
אינעווייניקסטן הויף וואָס בײַן זײַט
פֿון צפֿון-טויער, און זייער פּאָדערזײַט
איז געווען צו דָרום; איינע בײַן זײַט
פֿון מזרח-טויער מיט דער פּאָדערזײַט
צו צפֿון.
45 און ער האָט צו מיר געזאָגט: די
דאָזיקע קאַמער וואָס איר פּאָדערזײַט
איז צו דָרום, איז פֿאַר די כהנים וואָס
היטן די היטונג פֿון הויז.
46 און די קאַמער וואָס איר
פּאָדערזײַט איז צו צפֿון, איז פֿאַר די
כהנים, וואָס היטן די היטונג פֿון מזבח;
דאָס זײַנען די קינדער פֿון צָדוק, די
פֿון די קינדער פֿון לֵוי וואָס גענענען
צו גאָט, אים צו דינען.
47 און ער האָט אויסגעמאָסטן דעם
הויף, די לענג הונדערט איילן, און די
ברייט הונדערט איילן, פֿירעקעדיק;
און דער מזבח איז געווען פֿאַרן הויז.
48 און ער האָט מיך געבראַכט צום
פּאָליש פֿון דעם הויז, און האָט
אָפּגעמאָסטן די טירזײַלן פֿון דעם
פּאָליש, פֿינף איילן דער זײַט, און פֿינף
איילן פֿון דער אַנדער זײַט; און די
ברייט פֿון דעם טויער, דריַי איילן פֿון
דער זײַט, און דריַי איילן פֿון דער
אַנדער זײַט.
49 די לענג פֿון דעם פּאָליש
צוואַנציק איילן, און די ברייט עלף
איילן; און מיט טרעפּ איז מען
אַרויפֿגעגאַנגען צו אים; און זײַלן
זײַנען געווען לעבן די טירזײַלן,
איינער פֿון דער זײַט, און איינער פֿון
דער אַנדער זײַט.

41 1 און ער האָט מיך געבראַכט
צום הֵיכל, און האָט
אָפּגעמאָסטן די טירזײַלן, זעקס איילן
די ברייט פֿון דער זײַט, און זעקס
איילן די ברייט פֿון דער אָנדער זײַט –
די ברייט פֿון דעם געצעלט.
2 און די ברייט פֿון דעם אײַנגאַנג
צען איילן, און די זײַטן פֿון דעם
אײַנגאַנג פֿינף איילן פֿון דער זײַט,
און פֿינף איילן פֿון דער אַנדער זײַט.
און ער האָט אָפּגעמאָסטן זײַן לענג,
פֿערציק איילן, און די ברייט, צוואַנציק
איילן.
3 און ער איז אַרײַנגעגאַנגען
אינעווייניק, און האָט אָפּגעמאָסטן
די טירזײַלן פֿון דעם אײַנגאַנג, צוויי
איילן, און דעם אײַנגאַנג, זעקס איילן,
און די ברייט פֿון דעם אײַנגאַנג, זיבן
איילן.
4 און ער האָט אָפּגעמאָסטן זײַן
לענג, צוואַנציק איילן, און די ברייט,
צוואַנציק איילן, פֿאַר דעם הֵיכל; און
ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער
קדשֵי-קָדשים.
5 און ער האָט אָפּגעמאָסטן די וואַנט
פֿון דעם הויז, זעקס איילן, און די
ברייט פֿון אַ זײַטקאַמער, פֿיר איילן,
רונד אַרום הויז פֿון אַלע זײַטן.
6 און די זײַטקאַמערן זײַנען געווען
אַ קאַמער איבער אַ קאַמער, דריַי
און דרײַסיק מאָל; און זיי זײַנען
אַרײַנגעגאַנגען אין דער וואַנט וואָס
הויז פֿאַר די זײַטקאַמערן רונד
אַרום, כדי זיך צו האַלטן דעראָן, און
זיי זאָלן זיך ניט האַלטן אָן דער וואַנט
פֿון הויז.
7 און וואָס העכער און העכער אַלץ
ברייטער זײַנען געווארן רונד אַרום די
זײַטקאַמערן; וואָרום דער אַרומבוי פֿון
הויז איז געגאַנגען העכער און העכער
רונד אַרום הויז; דרום האָט דאָס הויז
געהאַט אויבן מער ברייטקייט; און אַזוי
איז מען אַרויף פֿון דער אונטערשטער
ריי צו דער אייבערשטער דורך דער
מיטלסטער.
8 און איך האָב געזען אַז דאָס הויז
האָט געהאַט אַ דערהייכונג רונד אַרום;

די גרונטפֿעסטן פֿון די זײַטקאַמערן
זײַנען געווען אַ פֿולער שטאַנג פֿון
זעקס איילן בײַם געלענק.
9 די גרעב פֿון דער
אויסנווייניקסטער וואַנט פֿון די
זײַטקאַמערן איז געווען פֿינף איילן;
און וואָס איז געלאָזט געוואָרן פֿרײַ
צווישן די זײַטקאַמערן וואָס בײַם
הויז.
10 און צווישן די קאַמערן, איז
געווען צוואַנציק איילן די ברייט, רונד
אַרום הויז פֿון אַלע זײַטן.
11 און די אײַנגאַנגען פֿון די
זײַטקאַמערן זײַנען געווען צו דעם
פֿרײַ געלאָזטן אָרט צו, איין אײַנגאַנג
צו צפֿון, און איין אײַנגאַנג צו דָרום;
און די ברייט פֿון דעם פֿרײַ געלאָזטן
אָרט איז געווען פֿינף איילן רונד
אַרום.
12 און דער בנין וואָס איז געווען
פֿאַר דעם אָפּגעזונדערטן אָרט אין דער
זײַט קעגן מערבֿ, איז געווען די ברייט
זיבעציק איילן, און די וואַנט פֿון דעם
בנין פֿינף איילן די גרעב רונד אַרום,
און זײַן לענג נײַנציק איילן.
13 און ער האָט אָפּגעמאָסטן דאָס
הויז, הונדערט איילן די לענג, און דעם
אָפּגעזונדערטן אָרט, און דעם בנין מיט
זײַנע וואַנט, הונדערט איילן די לענג;
14 און די ברייט פֿון דער
פֿאָדערזײַט פֿון דעם הויז און פֿון
דעם אָפּגעזונדערטן אָרט צו מזרח,
הונדערט איילן.
15 און ער האָט אָפּגעמאָסטן די
לענג פֿון דעם בנין פֿאַר לענג פֿון
דעם אָפּגעזונדערטן אָרט, וואָס אויף
זײַן הינטערשטער זײַט, און זײַנע
באַלקאָנען פֿון דער זײַט און פֿון דער
אַנדער זײַט, הונדערט איילן. און דער
הֵיכל, דער אינווייניקסטער אָרט, און
די פֿאָדערהײזער פֿון הויף,
16 די שוועלן, און די שמאָלע
פֿענצטער, און די באַלקאָנען רונד
אַרום זיי דרײַען, אַקעגן די שוועלן,
זײַנען געווען באַטאָוולט מיט האָלץ
רונד אַרום און פֿון דער ערד ביז די
פֿענצטער – און די פֿענצטער זײַנען
געווען פֿאַרדעקט –
17 ביז איבערן אײַנגאַנג, און
ביז דעם אינעווייניקסטן הויז, און
אויסנווייניק, און אויף דער גאַנצער
וואַנט רונד אַרום, אינעווייניק און
אויסנווייניק, לויט אַ מאָס.
18 און עס איז געווען געמאַכט מיט
כּרובֿים און טייטלבײַמער, און אַ
טייטלבוים צווישן אַ כּרובֿ און אַ
כּרובֿ; און צוויי פנימער האָט געהאַט
איטלעכער כּרובֿ,
19 מיט דעם פּנים פֿון אַ מענטשן
קעגן אַ טייטלבוים פֿון דער זײַט, און
דעם פּנים פֿון אַ יונגן לייב קעגן
אַ טייטלבוים פֿון דער אַנדער זײַט;
געמאַכט אויפֿן גאַנצן הויז רונד אַרום.
20 פֿון דער ערד ביז איבערן
אײַנגאַנג זײַנען די כּרובֿים און די
טייטלבײַמער געווען געמאַכט; דאָס
גלײַכן אויף דער וואַנט פֿון הֵיכל.
21 און די בײַשטידלעך פֿון הֵיכל
זײַנען געווען פֿיִרעקעדיק; און די
פּאָדערזײַט פֿון דעם הייליקטום איז
געווען אין אויסזען אַזוי ווי די זעונג.
22 און דער מזבח איז געווען פֿון
האָלץ, דרײַ איילן הויך, און זײַן לענג
צוויי איילן; אי זײַנע ווינקלען צו אים,
אי זײַן לענג, און זײַנע וועגן, פֿון
האָלץ. און ער האָט צו מיר געזאָגט:
דאָס איז דער טיש ווָאס פֿאַר גאָט.
23 און צוויי טירן זײַנען געווען צום
הֵיכל און צום הייליקטום.
24 און צוויי פֿליגלען האָבן די טירן
געהאַט, צוויי דרייִעדיקע פֿליגלען,
צוויי אין איין טיר, און צוויי פֿליגלען
אין דער אַנדערער.
25 און אויף זיי, אויף די טירן פֿון
דעם הֵיכל, זײַנען געווען געמאַכט
כּרובֿים און טייטלבײַמער, אַזוי ווי זיי
זײַנען געמאַכט געווען אויף די וועגן;
און אַ הילצערן באַלקנדעכל איז געווען

פַֿאָרנט פֿון פֿאָליש פֿון אויסנווייניק.
26 און שמאָלע פֿענצטער און
טייטלבוימער זײַנען געווען פֿון דער
זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט, אויף
די זײַטן פֿון פֿאָליש, און אויף די
זײַטקאַמערן פֿון דעם הויז און די
באַלקנדעכלער.

42 און ער האָט מיך
אַרויסגעפֿירט אין דעם
אויסנווייניקסטן הויף אויפֿן וועג
צו צפֿון, און האָט מיך געבראַכט
צו די קאַמערן וואָס אַקעגן דעם
אָפּגעזונדערטן אָרט, און וואָס אַקעגן
דעם בנין, צו צפֿון,
2 צו דער פֿאָדערזײַט, הונדערט
איילן די לענג, מיט דעם אײַנגאַנג אין
צפֿון, און פֿופֿציק איילן די ברייט,
3 אַקעגן די צוואַנציק איילן פֿון דעם
אינעווייניקסטן הויף, און אַקעגן דער
פֿלאַסטערונג פֿון דעם אויסנווייניקסטן
הויף, מיט אַ באַלקאָן קעגן אַ באַלקאָן
אין דריטן שטאָק.
4 און פֿאַר די קאַמערן איז
געווען אַ גאַנג, צען איילן די ברייט
אינעווייניקצו, אַ וועג פֿון איין אייל;
און זייערע אײַנגאַנגען זײַנען געווען
צו צפֿון.
5 און די אויבערשטע קאַמערן זײַנען
געווען קירצער – ווײַל די באַלקאָנען
האָבן אַוועקגענומען פֿון זיי – פֿון די
אונטערשטע און פֿון די מיטלסטע אין
דעם בנין.
6 וואָרום דרײַגאַרנדיק זײַנען זיי
געווען, און זיי האָבן ניט געהאַט
קיין זײַלן אַזוי ווי די זײַלן פֿון הויף,
דרום איז אָפּגענומען געוואָרן, לגַבי די
אונטערשטע און די מיטלסטע, פֿון דעם
באָדעם.
7 און די מויער וואָס דרויסן אַקעגן
די קאַמערן, צו דעם אויסנווייניקסטן
הויף צו, פֿאַרנט פֿון די קאַמערן
וואָס צום אויסנווייניקסטן הויף צו
איז געווען פֿופֿציק איילן; אָבער זע,
פֿאַר דעם טעמפּל איז געווען הונדערט
איילן.
9 און אונטער די דאָזיקע קאַמערן
איז געווען דער אײַנגאַנג פֿון מזרח,
אַז מע איז געקומען צו זיי פֿון דעם
אויסנווייניקסטן הויף.
10 אין דער בריט פֿון דער מויער
פֿון הויף צו מזרח, פֿאַר דעם
אָפּגעזונדערטן אָרט, און פֿאַר דעם
בנין, זײַנען געווען קאַמערן,
11 מיט אַ וועג פֿאַר זיי; אַזוי ווי דאָס
אויסזען פֿון די קאַמערן וואָס צו צפֿון,
אַזוי ווי זייער לענג, און אַזוי ווי זייער
בריט, מיט אַלע זייערע אַרויסגאַנגען,
און אַזוי ווי זייערע אײַנריכטונגען; און
אַזוי ווי זיערע טירן,
12 אַזוי אויך זײַנען געווען די טירן
פֿון די קאַמערן וואָס צו דָרום; אַ טיר
איז געווען אין אָנהייב פֿון דעם וועג,
דעם וועג וואָס גלײַך פֿאַר דער מויער,
אַקעגן מזרח, ווי מע קומט אין זיי
אַרײַן.
13 און ער האָט צו מיר געזאָגט: די
קאַמערן פֿון צפֿון און די קאַמערן פֿון
דָרום וואָס פֿאַר דעם אָפּגעזונדערטן
אָרט, דאָס זײַנען די הייליקע קאַמערן,
וואָס די כהנים וואָס זײַנען נאָנט
צו גאָט, זאָלן דאָרטן עסן די
הייליקסטע הייליקייטן; דאָרטן
זאָלן זיי אָוועקלייגן די הייליקסטע
הייליקייטן, און דאָס שפּײַזאָפּפֿער,
און דאָס זינדאָפּפֿער, און דאָס
שולד־אָפּפֿער, וואָרום דער אָרט איז
הייליק.
14 אַז זיי גיין אַרײַן, די כהנים, זאָלן
זיי ניט אַרויסגיין פֿון דעם הייליקטום
אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, נײַערט
זיי זאָלן אָפּרײַער אָוועקלייגן דאָרטן
זייערע קליידער וואָס זיי דינען אין זיי,
וואָרום זיי זײַנען הייליק; און זיי זאָלן
אָנטאָן אַנדערע קליידער, און גענענען
אין דעם הויף וואָס פֿאַרן פֿאָלק.

15 און אַז ער האָט געענדיקט די
מעסטונגען פֿון דעם אינעווייניקסטן
הויז, האָט ער מיך אַרויסגעפֿירט דורך
דעם טויער וואָס זיין פּאָדערזייט איז
געווען צו מזרח, און ער האָט עס
אָפּגעמאָסטן רונד אַרום.
16 ער האָט אָפּגעמאָסטן די
מזרח-זייט מיט דעם מעסטשטאַנג,
פֿינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם
מעסטשטאַנג רונד אַרום.
17 ער האָט אָפּגעמאָסטן די
צפֿון-זייט, פֿינף הונדערט שטאַנגען
מיט דעם מעסטשטאַנג רונד אַרום.
18 ער האָט אָפּגעמאָסטן די
דָרום-זייט, פֿינף הונדערט שטאַנגען
מיט דעם מעסטשטאַנג.
19 ער האָט זיך אומגעדרייט צו
מערב-זייט, און האָט אָפּגעמאָסטן
פֿינף הונדערט שטאַנגען מיט דעם
מעסטשטאַנג.
20 אויף פֿיר זייטן האָט ער עס
אָפּגעמאָסטן; עס האָט געהאַט אַ
מויער רונד אַרום, די לענג פֿינף
הונדערט, און די ברייט פֿינף הונדערט
כדי אָפּצושיידן צווישן הייליקן און
אומהייליקן.

43 און ער האָט מיך צוגעפֿירט
צו דעם טויער – דעם טויער
וואָס איז געווען געקערט צו מזרח.
2 ערשט די פּראַכט פֿון דעם גאָט
פֿון ישׂראל איז אָנגעקומען פֿון דעם
וועג פֿון מזרח, און זײַן קָול איז געווען
אַזוי ווי דער קָול פֿון גרויסע וואַסערן,
און די ערד האָט אויפֿגעלוכטן פֿון זײַן
פּראַכט,
3 און דאָס אויסזען פֿון דער זעונג
וואָס איך האָב געזען, איז געווען אַזוי
ווי די זעונג וואָס איך האָב געזען
וען איך בין געקומען צו צעשטערן די
שטאָט; און די זעונגען זײַנען געווען
אַזוי ווי די זעונג וואָס איך האָב געזען
בײַם טײַך כְּבָר; און איך בין געפֿאַלן
אויף מײַן פּנים.
4 און די פּראַכט פֿון גאָט איז
אַרײַנגעגאַנגען אין הויז דורך דעם
טויער וואָס זײַן פּאָדערזייט איז געווען
צו מזרח.
5 און אַווינט האָט מיך אויפֿגעהויבן,
און האָט מיך געבראַכט אין דעם
אינעווייניקסטן הויף, ערשט די פּראַכט
פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דאָס הויז.
6 און איך האָב געהערט רעדן צו מיר
פֿון הויז, און אַ מאַן איז געשטאַנען
לעבן מיר.
7 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, דאָס איז דער אָרט פֿון
מײַן טראָן, און דער אָרט פֿון מײַנע
פֿוסטריט, וואָס איך וועל דאָרטן רוען
צווישן די קינדער פֿון ישׂראל אויף
אייביק; און דאָס הויז פֿון ישׂראל וועלן
מער ניט פֿאַראומרייניקן מײַן הייליקן
נאָמען, זיי און זייערע מלכים, מיט
זייער זנות, און מיט די פּגָרים פֿון
זייערע מלכים אויף זייערע בָמות;
8 מיט זייער שטעלן זייער שוועל
לעבן מײַן שוועל, און זייער בײַשטיידל
לעבן מײַן בײַשטיידל, מיט בלויז אַ
וואַנט צווישן מיר און צווישנז זיי; און
זיי פֿלעגן פֿאַראומרייניקן מײַן הייליקן
נאָמען מיט זייערע אומווערדיקייטן
וואָס זיי האָבן געטאָן, וואָס דרום האָב
איך זיי פֿאַרלעשנדט אין מײַן צאָרן.
9 אַצונד וועלן זיי דערווײַטערן פֿון
מיר זייער זנות, און די פּגָרים פֿון
זייערע מלכים, און איך וועל רוען
צווישן זיי אויף אייביק.
10 דו מענטשנקינד, דערצייל דעם
הויז פֿון ישׂראל וועגן דעם הויז, כדי
זיי זאָלן זיך שעמען מיט זייערע זינד;
און זאָלן זיי נאָכמעסטן דעם פּלַאן.
11 און אַז זיי וועלן זיך שעמען מיט
אַלץ וואָס זיי האָבן געטאָן, מאַך זיי
וויסן דאָס געמעל פֿון דעם הויז און
זײַן געשטעל, און זײַנע אויסגאַנגען
און זײַנע אײַנגאַנגען, און אַלע זײַנע
געמעלן, און אַלע זײַנע געזעצן, יאָ,
אַלע זײַנע געמעלן, און אַלע זײַנע

דינים, און שרײַב אויף פַּאַר זייערע אויגן, כדי זיי זאָלן אָפּהיטן אַל זײַן געמעל און אַלע זײַנע געזעצן, און זיי טאָן.

12 דאָס איז דער דין פֿון דעם הויז: זײַן גאַנצער געמאַרק אויפֿן שפּיץ באַרג רונד אַרום זאָל זײַן אַ הייליקסטע הייליקייט. זע, דאָס איז דאָס געזעץ פַּאַר דעם הויז.

13 און דאָס זײַנען די מאָסן פֿון דעם מזבח אין אײַלן – איטלעכע אײַל אַן אײל מיט אַ האַנטברייט; דער גרונט אַן אײל, און אַן אײל די בריט, און זײַן ראַנד בײַ זײַן ברעג רונד אַרום איין שפּאַן; און דאָס איז דאָס אונטערגעשטעל פֿון מזבח.

14 און פֿון דעם גרונט אויף דער ערד ביזן אונטערשטן אָפּשפּרונג צוויי אײַלן, און די בריט איין אײל; און פֿון דעם קלענערן אָפּשפּרונג ביזן גרעסערן אָפּשפּרונג פֿיר אײַלן, און די בריט אַן אײל.

15 און דער פּײַעראָרט פֿיר אײַלן, און פֿון דעם פּײַעראָרט און אַרויף צו פֿיר הערנער.

16 און דער פּײַעראָרט צוועלף די לענג אויף צוועלף די בריט, פֿירעקעדיק אין זײַנע פֿיר זײַטן.

17 און דער אָפּשפּרונג פֿערצן די לענג אויף פֿערצן די בריט, אויף זײַנע פֿיר זײַטן; און דער ראַנד רונד אַרום אים אַ האַלבע אײל; און דער גרונט צו אים אַן אײל רונד אַרום; און זײַנע טרעפּ געקערט צו מזרח.

18 און ער האָט צו מיר געזאָגט: מענטשנקינד, אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר: דאָס זײַנען די געזעצן פֿון מזבח אין דעם טאָג וואָס ער וועט געמאַכט, כדי אויפֿצוברענגען אויף אים בראַנדאָפּפֿער, און צו שפּרענגען אויף אים בלוט.

19 זאָלסט געבן צו די כהנים פֿון שבֶט לֵוי וואָס זײַנען פֿון דעם זאָמען פֿון צָדוק, די וואָס זײַנען נאָענט צו מיר צו דינען, זאָגט גאָט דער האַר, אַ יונגן אָקס פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער.

20 און זאָלסט נעמען פֿון זײַן בלוט, און אַרויפּטאָן אויף זײַנע פֿיר הערנער, און אויף די פֿיר ווינקלען פֿון דעם אָפּשפּרונג, און אויף דעם ראַנד רונד אַרום; און זאָלסט אים רייניקן, און מכפּר זײַן אויף אים.

21 און זאָלסט נעמען דעם אָקס, דאָס זינדאָפּפֿער, און מע זאָל אים פֿאַרברענען אין אַ באַשטימטן אָרט פֿון הויז, דרויסן פֿון הייליקטום.

22 און אויפֿן צווייטן טאָג זאָלסטו מקריבֿ זײַן אַ ציגנבאָק אָן אַ פֿעלער פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער, און מע זאָל רייניקן דעם מזבח, אַזוי ווי מע האָט גערייניקט מיטן אָקס.

23 אַז דו ענדיקסט רייניקן, זאָלסטו מקריבֿ זײַן אַ יונגן אָקס אָן אַ פֿעלער, און אַ וויידער פֿון שאָף אָן אַ פֿעלער.

24 און זאָלסט זיי געבן פֿאַר גאָט, און די כהנים זאָלן אַרויפֿוואַרפֿן אויף זיי אַלץ, און זיי אויפֿברענגען פֿאַר אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט.

25 זיבן טעג זאָלסטו מאַכן אַ ציגנבאָק אַ זינדאָפּפֿער איטלעכן טאָג; אויך אַ יונגן אָקס, און אַ וויידער פֿון שאָף, אָן אַ פֿעלער, זאָל מען מאַכן.

26 זיבן טעג זאָל מען מכפּר זײַן אויפֿן מזבח, און אים רייניקן און אים היילקיקן.

27 און אַז מע וועט ענדיקן די טעג, איז, פֿון אַכטן טאָג און ווײַטער זאָלן די כהנים מאַכן אויפֿן מזבח אײַערע בראַנדאָפּפֿער און אײַערע פֿרידאָפּפֿער, און איך וועל אײַך באַווילקן, זאָגט גאָט דער האַר.

44 און ער האָט מיך צוריקגעבראַכט אויפֿן וועג צום אויסנווייניקסטן טויער פֿון דעם הייליקטום וואָס איז געווען געקערט צו מזרח, און ער איז געווען פֿאַרשלאָסן.

2 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
דער דאָזיקער טויער זאָל זײַן
פֿאַרשלאָסן, עס זאָל ניט געעפֿנט
ווערן, און קיינער זאָל דורך אים ניט
אַרײַנגיין, ווײַל יהוה דער גאָט פֿון
ישׂראל איז אַרײַנגעגאַנגען דורך אים,
דרום זאָל ער זײַן פֿאַרשלאָסן.
3 דער פֿירשט, ווײַל ער איז אַ
פֿירשט, ער מעג זיצן דרינען צו עסן
ברויט פֿאַר גאָט; דורכן פֿירהויז פֿון
טויער זאָל ער אַרײַנגיין, און דורך אים
זאָל ער אַרויסגיין.
4 און ער האָט מיך געבראַכט
דורך דעם טויער פֿון צפֿון צו דער
פֿאָדערזײַט פֿון הויז, און איך האָב
געזען, ערשט די פֿראַכט פֿון גאָט האָט
אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון גאָט; בין איך
געפֿאַלן אויף מײַן פּנים.
5 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
מענטשנקינד, לייג צו דײַן האַרץ, און
זע מיט דײַנע אויגן, און מיט דײַנע
אויערן הער, אַלץ וואָס איך רעד
מיט דיר וועגן אַלע געזעצן פֿון דעם
הויז פֿון גאָט, און וועגן אַלע זײַנע
דינים; און זאָלסט צולייגן דײַן האַרץ
צו דעם אײַנגאַנג פֿון דעם הויז מיט אַלע
אויסגאַנגען פֿון דעם הייליקטום.
6 און זאָלסט זאָגן צו די
ווידערשפּעניקע, צו דעם הויז
פֿון ישׂראל: אַזוי האָט גזעזאָגט גאָט
דער האַר: גענוג אײַך פֿון אַלע אײַערע
אומוועךדיקייטן, הויז פֿון ישׂראל,
7 מיט אײַער ברענגען
פֿרעמדגעבאָרענע, אומבאַשניטענע
אין האַרצן און אומבאַשניטענע אין
פֿלייש צו זײַן אין מײַן הייליקטום,
כּדי עס צו פֿאַרשוועכן – מײַן הויז,
ווען איר זײַט מקריבֿ מײַן שפּײַז,
דאָס פּעטס און דאָס בלוט; און זיי
האָבן פֿאַרשטערט מײַן בונד, צו אַלע
אײַערע אַנדערע אומוועךדיקייטן.
8 און איר האָט ניט געהיט די היטונג
פֿון מײַנע הייליקייטן, און האָט אײַך זיי
געמאַכט פֿאַר היטער פֿון מײַן היטונג
אין מײַן הייליקטום.
9 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
קיין פֿרעמדגעבאָרענער, אומבאַשניטן
אין האַרצן און אומבאַשניטן אין
פֿלייש, זאָל ניט אַרײַנקומען אין מײַן
הייליקטום – קיין פֿרעמדגעבאָרענער
וואָס צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.
10 נײַערט די לוִיִים וואָס האָבן זיך
דערווײַטערט פֿון מיר, וועגן די ישׂראל
האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט, די וואָס
האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט פֿון מיר
נאָך זייערע אָפּגעטער, זיי זאָלן טראָגן
זייער זינד;
11 און זיי זאָלן זײַן משרתים אין מײַן
הייליקטום, געשטעלטע בײַ די טויערן
פֿון הויז, און משרתים פֿון דעם הויז;
זיי זאָלן שעכטן דאָס בראַנדאָפּפֿער און
דעם שלאַכטאָפּפֿער פֿאַרן פֿאָלק, און
זיי זאָלן שטיין פֿאַר זיי, זיי צו באַדינען.
12 ווײַל זיי פֿלעגן זיי באַדינען פֿאַר
זייערע אָפּגעטער, און פֿלעגן זײַן דעם
הויז פֿון ישׂראל פֿאַר אַ שטרויכלונג צו
זינד, דרום האָב איך אויפֿגעהויבן מײַן
האַנט וועגן זיי, זאָגט גאָט דער האַר,
אַז זיי זאָל טראָגן זייער זינד;
13 און זיי זאָלן ניט גענענען צו מיר
צו טאָן כּהן-דינסט צו מיר, און צו
גענענען צו אַלע מײַנע הייליקייטן,
צו די הייליקסטע הייליקייטן; און זיי
זאָלן טראָגן זייער שאַנד, און זייערע
אומוועךדיקייטן וואָס זיי האָבן געטאָן.
14 און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר
היטער פֿון דער היטונג פֿון הויז, פֿאַר
אַל זײַן דינסט, און פֿאַר אַלץ וואָס
דאַרף געטאָן ווערן אין אים.
15 אָבער די כּהנים פֿון שבֿט לֵוִי,
די קינדער פֿון צָדוק, וואָס האָבן
געהיט די היטונג פֿון מײַן הייליקטום,
וועגן די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
אַוועקגעבלאָנדזשעט פֿון מיר, זיי זאָלן
גענענען צו מיר, מיר צו דינען, און זיי
זאָלן שטיין פֿאַר מיר, מקריבֿ צו זײַן צו
מיר דאָס פֿעטס און דאָס בלוט, זאָגט
גאָט דער האַר.

16 זיי זאָלן קומען אין מײַן הייליקטום, און זיי זאָלן געגענען צו מײַן טיש מיר צו דינען, און זיי זאָלן היטן מײַן היטונג.
17 און עס זאָל זײַן, אַז זיי גייען אַרײַן אין די טויערן פֿון דעם אינעווייניקסטן הויף, זאָלן זיי אָנטאָן פֿלאַקסענע קליידער, און וואָל זאָל ניט אַרויפֿקומען אויף זיי, וועז זיי דינען אין די טויערן פֿון דעם אינעווייניקסטן הויף, אָדער אינעווייניק.
18 פֿלאַקסענע קאָפּדעקן זאָלן זײַן אויף זייערע קעפּ, און לײַנענע הויזן זאָלן זײַן אויף זייערע לענדן; זיי זאָלן זיך ניט אָנגערטן מיט אַ שוויציקער זאַך.
19 און אַז זיי גייען אַרויס אין דעם אויסנווייניקסטן הויף – אין דעם אויסנווייניקסטן הויף צום פֿאָלק, זאָלן זיי אויסטאָן זייערע קליידער וואָס זיי דינען אין זיי, און זיי אַוועקלייגן אין די הייליקע קאַמערן, און אָנטאָן אַנדערע קליידער, כּדי זיי זאָלן ניט מאַכן הייליק דאָס פֿאָלק מיט זייערע קליידער.
20 און זייער קאָפּ זאָלן זיי ניט גאָלן, און לאַנגע האָר זאָלן זיי ניט פֿאַרלאָזן; צוויקן זאָלן זיי אַרומצוויקן זייערע קעפּ.
21 און ווײַן זאָל קיין כֹּהן ניט טרינקען, וועז זיי גייען אַרײַן אין דעם אינעווייניקסטן הויף.
22 און אַן אלמנה און אַ גרושה זאָלן זיי זיך ניט נעמען פֿאַר ווײַבער, נאָר בלויז יונגפֿרויען פֿון דעם זאָמען פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל; אָבער די אלמנה וואָס איז אַן אלמנה פֿון אַ כֹּהן, מעגן זיי נעמען.
23 און זיי זאָלן מײַן פֿאָלק לערנען צווישן הייליקן און אומהייליקן, און זיי מאַכן ווײַסן קיינעם און אומרייניקעם.
24 און בײַ אַ שטרײַטזאַך זאָלן זיי שטיין צו משפּטן; מיט מײַנע משפּטים זאָלן זיי אים משפּטן; און מײַנע דינים און מײַנע געזעצן אין אַלע מײַנע יום-טובֿים זאָלן זיי היטן, און מײַנע שבתים זאָלן זיי האַלטן הייליק.
25 און צו אַ טויטן מענטשן זאָל ער ניט צוגיין צו ווערן אומרײַן; נאָר בלויז אָן אַ פֿאָטער, און אָן אַ מוטער, און אָן אַ זון, און אָן אַ טאָכטער, אָן אַ ברודער, און אָן אַ שוועסטער, וואָס האָט נאָך ניט געהאַט קיין מאַן, מעגן זיי זיך פֿאַראומרייניקן.
26 און נאָך זײַן רייניקונג זאָל מען אים ציילן זיבן טעג.
27 און אין דעם טאָג וואָס ער קומט אין הייליקטום, אין דעם אינעווייניקסטן הויף, צו דינען אין הייליקטום, זאָל ער מקריבֿ זײַן זײַן זינדאָפֿוור, זאָגט גאָט דער האַר.
28 און דאָס זאָל זיי זײַן פֿאַר אַ נחלה: איך בין זייער נחלה; און קיין אייגנטום זאָלט איר זיי ניט געבן אין ישׂראל: איך בין זייער אייגנטום.
29 דאָס שפּײַזאָפּפֿער, און דאָס זינדאָפּפֿער, און דאָס שולדאָפּפֿער, דאָס זאָלן זיי עסן; און איטלעכער חרם אין ישׂראל זאָל געהערן צו זיי.
30 און דאָס ערשטע פֿון אַלע ערשטצײַטיקע פֿון אַלץ, און איטלעכע אָפּשיידונג פֿון וואָס עס איז, פֿון אַלע אײַערע אָפּשיידונגען, זאָל געהערן צו די כֹּהנים; אויך דאָס ערשטע פֿון אײַערע טײַגמולטערס זאָלט איר געבן צום כֹּהן, כּדי צו מאַכן רוען אַ ברכה אויף דײַן הויז.
31 קיין געפֿאַלנס און פֿאַרצוקטס פֿון עופֿות און פֿון בהמות זאָלן די כֹּהנים ניט עסן.

45 און אַז איר וואַרפֿט אויס דאָס לאַנד פֿאַר אַ נחלה, זאָלט איר אָפּשיידן אַן אָפּשיידונג פֿון דעם לאַנד, דעם הייליק צו גאָט; די לענג פֿינף און צוואַנציק טויזנט שטאַנגען די לענג, און די ברייט צען טויזנט; דאָס זאָל זײַן

הייליק אין דעם גאַנצן געמאַרק רונד
אַרום.
2 פֿון דעם זאָל זיין פֿאַר דעם
הייליקטום פֿינף הונדערט אויף פֿינף
הונדערט, פֿירעקעכטיק פֿון אַלע זײַטן;
און פֿופֿציק איילן אַ פֿרײַער פּלאַץ
דערצו רונד אַרום.
3 און פֿון דער דאָזיקער מאָס – פֿינף
און צוואַנציק טויזנט די לענג, און צען
טויזנט די ברייט – זאָלסטו אָפּמעסטן,
אַז דרינען זאָל זיין דאָס הייליקטום, די
הייליקסטע הייליקייט.
4 הייליק פֿון דעם לאַנד איז דאָס;
פֿאַר די כהנים, די באַדינער פֿון
הייליקטום, וואָס גענענען צו דינען
גאָט, זאָל עס זיין; און עס זאָל זיי זיין
אַן אָרט פֿאַר הײַזער, און אַ הייליקער
אָרט צום הייליקטום.
5 און פֿינף און צוואַנציק טויזנט די
לענג, און צען טויזנט די ברייט, זאָל
זיין פֿאַר די לוִיִים די באַדינער פֿון
הויז, זיי צום אייגנטום, פֿאַר צוואַנציק
קאַמערן.
6 און דאָס אייגנטום פֿון דער שטאָט
זאָלט איר מאַכן פֿינף טויזנט די ברייט,
און די לענג פֿינף און צוואַנציק טויזנט,
אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג; פֿאַר
דעם גאַנצן הויז פֿון ישׂראל זאָל עס
זיין.
7 און פֿאַר דעם פֿירשט, פֿון דער
זײַט און פֿון יענער זײַט פֿון דער
הייליקער אָפּשיידונג, און פֿון דעם
אייגנטום פֿון דער שטאָט, אַקעגן דער
הייליקער אָפּשיידונג, און אַקעגן דעם
אייגנטום פֿון דער שטאָט, מערבֿ-זײַט
צו מערבֿ, און פֿון מזרח-זײַט צו מזרח,
און אַ לענג אַזוי ווי איינער פֿון די
חלקים, פֿון דעם מערבֿ-געמאַרק ביז
דעם מזרח-געמאַרק
8 פֿון דעם לאַנד; דאָס זאָל אים זיין
צום אייגנטום אין ישׂראל; און מײַנע
פֿירשטן זאָלן מער ניט קריוודען מײַן
פֿאָלק, נײַערט דאָס לאַנד זאָל מען געבן
צו דעם הויז פֿון ישׂראל, לויט זייערע
שבֿטים.
9 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
genug אײַך, איר פֿירשטן פֿון ישׂראל!
אומרעכט און רויב טוט אָפּ, רעכט און
גערעכטיקייט טוט, נעמט אַראָפּ פֿון
מײַן פֿאָלק אײַערע רדיפֿות, זאָגט גאָט
דער האַר.
10 ריכטיקע וואָגשאָלן, און אַ
ריכטיקע אֵיפֿה, און ריכטיקע בת, זאָל
בײַ אײַך זיין.
11 אַן אֵיפֿה און אַ בת זאָל זיין אין
מאָס: אַ בת זאָל האַלטן אַ צענטל פֿון
אַ חומר, און אַן אֵיפֿה אַ צענטל פֿון אַ
חומר; לויטן חומר זאָל זיין זייער מאָס.
12 און דער שקל זאָל זיין צוואַנציק
גֵּרָה; צוואַנציק שקל, פֿינף און
צוואַנציק שקל, צען, און פֿינף שקל,
זאָל אײַך זיין די מָנֶה.
13 דאָס איז די אָפּשיידונג וואָס איר
זאָלט אָפּשיידן: אַ זעקסטל אֵיפֿה פֿון
אַ חומר וויץ, און אַ זעקסטל אֵיפֿה
זאָלט איר געבן פֿון אַ חומר וויץ, און
אַ זעקסטל אֵיפֿה זאָלט איר געבן פֿון אַ
חומר גערשטן.
14 און דער דין פֿון אייל – אייל איז
אויפֿן בת – איז אַ צענטל בת פֿון אַ כָּוֹר,
וואָס איז צען בת – אַ חומר;
15 וואַרום צען בת איז אַ חומר.
און איין לאַם פֿון די שאָף פֿאַר
צוויי הונדערט, פֿון די לאָנקעס פֿון
ישׂראל; פֿאַר שפּײַזאָפּפֿער, און פֿאַר
בראַנדאָפּפֿער, און פֿאַר פֿרידאָפּפֿער,
מכפּר צו זײַן אויף זיי, זאָגט גאָט דער
האַר.
16 דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד זאָל
געבן די דאָזיקע אָפּשיידונג צו דעם
פֿירשט אין ישׂראל.
17 און אויך דעם פֿירשט זאָלן זײַן די
בראַנדאָפּפֿער, און דאָס שפּײַזאָפּפֿער,
און דאָס ניסאָפּפֿער, אין די יום-טובֿים,
און אום ראש-חודש, און אין די
שבתים, אין אַלע פֿײַערטעג פֿון דעם
הויז פֿון ישׂראל; ער זאָל מאַכן דאָס
זינדאָפּפֿער, און דאָס שפּײַזאָפּפֿער,

און דאָס בראַנדאָפּפֿער, און דאָס
פֿרידאָפּפֿער, מכפּר צו זײַן פֿאַר דעם
הויז פֿון ישׂראל.

18 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג
פֿון חודש, זאָלסטו נעמען אַ יונגן אָקס
אָן אַ פֿעלער, און זאָלסט רייניקן דאָס
הייליקטום.

19 און דער כהן זאָל נעמען פֿון דעם
בלוט פֿון זינדאָפּפֿער, און אַרויפֿטאָן
אויף דעם בײַשטידל פֿון דעם הויז,
און אויף די פֿיר ווינקלען פֿון דעם
אָפּשפֿרונג פֿון מזבח, און אויף דעם
בײַשטידל פֿון דעם טויער פֿון דעם
אינווייניקסטן הויף.

20 און אַזוי זאָלסטו טאָן אין זיבעטן
טאָג פֿון חודש, פֿון וועגן איטלעכן וואָס
פֿאַרזעט, און פֿון וועגן דעם וואָס טוט
אויס נאָרישקייט; אַזוי זאָלט איר מכפּר
זײַן אויפֿן הויז.

21 אין ערשטן חודש, אין פֿערצנטן
טאָג פֿון חודש, זאָל זײַן בײַ אײַך פּסח,
אַ יום-טובֿ זיבן טעג; מַצות זאָל געגעסן
ווערן.

22 און דער פֿירשט זאָל מאַכן אין
יענעם טאָג פֿאַר זיך און פֿאַר דעם
גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד אַן אָקס אַ
זינדאָפּפֿער.

23 און די זיבן טעג פֿון יום-טובֿ זאָל
ער מאַכן אַ בראַנדאָפּפֿער צו גאָט, זיבן
אָקסן און זיבן ווידערס, אָן אַ פֿעלער,
אַ טאָג – די זיבן טעג; און אַ ציגנבאָק
אַ זינדאָפּפֿער אַ טאָג.

24 און אַ שפּײַזאָפּפֿער זאָל ער מאַכן,
אַן אֵיפֿה צו אַן אָקס, און אַן אֵיפֿה צו אַ
ווידער, און אײל אַ הין צו אַן אֵיפֿה.

25 אין זיבעטן חודש, אין פֿופֿצנטן
טאָג פֿון חודש, אום יום-טובֿ, זאָל
ער מאַכן אַזוי ווי די דאָזיקע, די
זיבן טעג; אַזוי דאָס זינדאָפּפֿער, אַזוי
דאָס בראַנדאָפּפֿער, און אַזוי דאָס
שפּײַזאָפּפֿער, און אַזוי דאָס אײל.

46 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער
האַר: דער טויער פֿון דעם
אינעווייניקסטן הויף ווואָס איז געקערט
צו מזרח, זאָל זײַן פֿאַרשלאָסן די זעקס
אַרבעטטעג, נאָר אין טאָג פֿון שבת זאָל
עס געעפֿנט ווערן, און אין טאָג פֿון
ראש-חודש זאָל ער געעפֿנט ווערן.

2 און דער פֿירשט זאָל אַרײַנגיין
דורכן פֿירהויז פֿון טויער פֿון דרויסן,
און זאָל שטיין בײַ דעם בײַשטידל פֿון
טויער, און די כהנים זאָלן מאַכן זײַן
בראַנדאָפּפֿער, און זײַן פֿרידאָפּפֿער,
און ער זאָל זיך בוקן אויף דעם שוועל
פֿון טויער, און אַרויסגיין; אָבער דער
טויער זאָל ניט פֿאַרשלאָסן ווערן ביזן
אָוונט.

3 און דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד זאָל זיך
בוקן פֿאַר גאָט אין אײַנגאַנג פֿון
יענעם טויער, אין די שבתים, און אום
ראש-חודש.

4 און דאָס בראַנדאָפּפֿער וואָס דער
פֿירשט זאָל מקריבֿ זײַן צו גאָט אין
טאָג פֿון שבת, איז זיבן שעפּסן אָן אַ
פֿעלער, און אַ ווידער אָן אַ פֿעלער;

5 און אַ שפּײַזאָפּפֿער אַן אֵיפֿה צו
אַ ווידער, און צו די שעפּסן אַ
שפּײַזאָפּפֿער לויט דער גאָבֿ פֿון זײַן
האַנט; און אײל אַ הין צו אַן אֵיפֿה.

6 און אין טאָג פֿון ראש-חודש: אַ
יונגער אָקס אָן אַ פֿעלער, און זעקס
שעפּסן, און אַ ווידער; אָן אַ פֿעלער
זאָלן זיי זײַן.

7 און אַן אֵיפֿה צו דעם אָקס, און אַן
אֵיפֿה צו דעם ווידער, זאָל ער מאַכן אַ
שפּײַזאָפּפֿער, און צו די שעפּסן אַזוי ווי
זײַן האַנט פֿאַרמאָגט; און אײל אַ הין צו
אַן אֵיפֿה.

8 און אַז דער פֿירשט קומט, זאָל ער
אַרײַנגיין דורכן פֿירהויז פֿון טויער און
דורך אים זאָל ער אַרויסגיין.

9 אָבער אַז דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד
קומט פֿאַר גאָט אין די יום-טובֿים,
זאָל דער וואָס גייט אַרײַן דורכן
צפֿון-טויער זיך צו בוקן, אַרויסגיין

דורכן דָרום-טויער, און דער וואָס גייט אַרײַן דורכן דָרום-טויער, זאָל אַרויסגיין דורכן צפֿון-טויער; ער זאָל זיך ניט אומקערן דורך דעם טויער וואָס ער איז דורך אים אַרײַנגעגאַנגען, נאָר אַנטקעגן זיך זאָל ער אַרויסגיין.

10 און דער פֿירשט זאָל זײַן צווישן זיי: ווען זיי גייען אַרײַן, זאָל ער אַרײַנגיין, און ווען זיי גייען אַרויס, זאָלן זיי אַרויסגיין אין איינעם.

11 און אין די יום-טובֿים און אין די פֿײַערטעג זאָל דאָס שפּײַזאָפּפֿער זײַן אַן אֵיפֿה צו אַן אָקס, און אַן אֵיפֿה צו אַ ווידער, און צו די שעפּסן לויט דער גאָב פֿון זײַן האַנט; און אייל אַ הין צו אַן אֵיפֿה.

12 און אַז דער פֿירשט וועט מאַכן אַ פֿרײַוויליקן קרבן, אַ בראַנדאָפּפֿער, אָדער אַ פֿרידאָפּפֿער, אַ פֿרײַוויליקן קרבן צו גאָט, זאָל מען עפֿענען פֿאַר אים דעם טויער וואָס איז געקערט צו מזרח, און ער זאָל מאַכן זײַן בראַנדאָפּפֿער און זײַן פֿרידאָפּפֿער, אַזוי ווי ער מאַכט אין טאָג פֿון שבת, און אַרויסגיין; און מע זאָל פֿאַרשליסן דעם טויער נאָך זײַן אַרויסגיין.

13 און אַ שעפּס אַ יאָריקן אָן אַ פֿעלער זאָלסטו מאַכן אַ בראַנדאָפּפֿער איטלעכן טאָג צו גאָט; פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן זאָלסטו עס מאַכן.

14 און אַ שפּײַזאָפּפֿער זאָלסטו מאַכן צו אים פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, אַ זעקסטל פֿון אַן אֵיפֿה, און אייל אַ דריטל הין צו באַשפּריצן דאָס זעמלמעל, אַ שפּײַזאָפּפֿער צו גאָט; אייביקע געזעצן אויף תּמיד.

15 זיי זאָלן מאַכן דעם שעפּס, און דאָס שפּײַזאָפּפֿער, און דאָס אייל, פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, אַ שטענדיק בראַנדאָפּפֿער.

16 אַזוי האָט גזעאָגט גאָט דער האַר: אַז דער פֿירשט וועט געבן עמיצן פֿון זײַנע זין אַ מתּנה, איז דאָס זײַן נחלה, זאָל עס בלײַבן בײַ זײַנע זין; דאָס איז זייער אייגנטום פֿאַר אַ נחלה.

17 אָבער אַז ער וועט געבן אַ מתּנה פֿון זײַן נחלה צו איינעם פֿון זײַנע קנעכט, זאָל עס צו אים געהערן ביז דעם יאָר פֿון פֿרײַלאָזונג, און זיך אומקערן צום פֿירשט; בלויז דאָס וואָס ער גיט פֿאַר אַ נחלה צו זײַנע זין, זאָל בלײַבן בײַ זיי.

18 און דער פֿירשט זאָל ניט נעמען פֿון דעם פֿאָלק נחלה, זיי צו קריוודען פֿון זייער אייגנטום; פֿון זײַן אייגנטום זאָל ער געבן אַ נחלה צו זײַנע זין; כּדי מײַן פֿאָלק זאָל ניט צעשפּרייט ווערן איטלעכער פֿון זײַן אייגנטום.

19 און ער האָט מיך געבראַכט דורך דעם אײַנגאַנג וואָס בײַן זײַט טויער צו די הייליקע קאַמערן פֿאַר די כֹּהנים, וואָס זײַנען געווען געקערט צו צפֿון, ערשט דאָרטן איז געווען אַן אָרט אין ווינקל צו מערבֿ.

20 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס איז דער אָרט וואָס די כֹּהנים זאָלן דאָרטן קאָכן דאָס שולדאָפּפֿער און דאָס זינדאָפּפֿער, וווּ זיי זאָלן באַקן דאָס שפּײַזאָפּפֿער, כּדי ניט אַרויסצוטראָגן אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, צו מאַכן הייליק דאָס פֿאָלק.

21 און ער האָט מיך אַרויסגעפֿירט אין דעם אויסנווייניקסטן הויף, און האָט מיך פֿאַרבײַגעפֿירט פֿאַרבײַ די פֿיר ווינקלען פֿון הויף, ערשט אַ הויף אין אַ ווינקל הויף, אַ הויף אין אַ ווינקל הויף.

22 און אין די פֿיר ווינקלען פֿון הויף זײַנען געווען אײַנגעשלאָסענע הויפֿן, פֿערציק די לענג, און דרײַסיק די ברייט; איין מאָס בײַ זיי פֿירן אין די ווינקלען.

23 און אַ ציילי שטיינער איז געווען רונד אַרום אין זיי, רונד אַרום בײַ זיי פֿירן, און קיכן געמאַכט אונטער די ציילן רונד אַרום.

24 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס
איז די קאָכשטובֿ וואָס די באַדינער
פֿון הויז זאָלן דאָרטן קאָכן דאָס
שלאַכטאָפּפֿער פֿון פֿאָלק.

47 און ער האָט מיך
צוריקגעבראַכט צו דעם
אײַנגאַנג פֿון הויז, ערשט וואַסער גייט
אַרויס פֿון אונטער דער שוועל פֿון
הויז, צו מזרח, וואָרום די פּנימדערזײַט
פֿון הויז איז געווען צו מזרח; און
דאָס וואַסער האָט אַראָפּגענידערט פֿון
אונטן, פֿון דער רעכטער זײַט פֿון הויז,
אין דָרום פֿון מזבח.

2 און ער האָט מיך אַרויסגעפֿירט
דורכן צפֿון-טויער, און האָט מיך
אַרויסגעפֿירט דורך דרויסן, צו דעם
אויסנווייניקסטן טויער, אויף דעם
וועג וואָס איז געקערט צו מזרח;
ערשט וואַסער פֿליסט אַרויס פֿון דער
רעכטער זײַט.

3 ווי דער מאָן איז אַרויסגעגאַנגען צו
מזרח מיט אַ מעסטשנור אין זײַן האַנט,
אַזוי האָט ער אָפּגעמאָסטן טויזנט
איילן, און האָט מיך דורכגעפֿירט
דורכן וואַסער – וואַסער ביז די
קנעכלעך.

4 און ער האָט אָפּגעמאָסטן טויזנט,
און האָט מיך דורכגעפֿירט דורכן
וואַסער – וואַסער ביז די קני. און
ער האָט אָפּגעמאָסטן טויזנט, און האָט
מיך דורכגעפֿירט דורך וואַסער ביז די
לענדן.

5 און ער האָט אָפּגעמאָסטן טויזנט
– אַ טײַך וואָס איך האָב ניט געקענט
אַריבערגיין, וואָרום דאָס וואַסער איז
געווען הויך, אַ וואַסער צום שווימען,
אַ טײַך וואָס איך האָב ניט געקענט
אַריבערגיין.

6 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
האָסטו געזען, מענטשנקינד? און
ער האָט מיך געפֿירט, און האָט מיך
געבראַכט צום ברעג פֿון טײַך.

7 ווי איך בין צוריקגעקומען, ערשט
בײַם ברעג טײַך זײנען פֿיל ביימער פֿון
דער זײַט און פֿון יענער זײַט.

8 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דאָס
דאָזיקע וואַסער גייט אַרויס צו דער
מזרח-געגנט, און ווען אַראָפּנידערן
אין דעם פֿלוין, און אַז עס ווען אַרײַן
אין ים, אין דעם ים פֿון דומפּיקע
וואַסער, ווען דאָס וואַסער געזונט
ווערן.

9 און עס ווען זײַן, יעטווידער
לעבעדיקע באַשעפֿענישן וואָס ער
וויידמענט, ווען אָפּלעבן אומעטום
וווּ די טײַכן ווען קומען, און פֿיש
ווען זײַן זייער פֿיל, ווײַל די דאָזיקע
וואַסערן קומען אַהין, כּדי עס זאָל
געהיילט ווערן און אָפּלעבן אַלץ וווּהין
דער טײַך ווען קומען.

10 און עס ווען זײַן, פֿישערס ווען
שטיין בײַ אים פֿון עין-גֶדי און ביז
עין-עגלַיִם; אויף אויסשפֿרייטן נעצן
ווען עס זײַן; פֿון אַלערליי מינים ווען
זײַן זייערע פֿיש, אַזוי ווי די פֿיש פֿון
ים-הגדול, זייער פֿיל.

11 אָבער זײנע זומפּן און זײנע
וואַסערגריבער ווען ניט געזונט
געמאַכט ווערן; פֿאַר זאַלץ זײנען זיי
אָפּגעגעבן.

12 און בײַ דעם טײַך ווען
אויסוואַקסן אויף זײַן ברעג, פֿון דער
זײַט און פֿון יענער זײַט, אַלערלייַ
ביימער צום עסן; זייער בלאַט
ווען ניט פֿאַרוועלקט ווערן, און
זייער פֿרוכט ווען ניט אויסגיין;
אַלע חודש ווען זיי צייטיקן, ווײַל
זייערע וואַסערן, זיי גייען אַרויס פֿון
הייליקטום; און זייער פֿרוכט ווען
זײַן צום עסן, און זייער בלאַט פֿאַר אַ
רפֿואה.

13 אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר:
דאָס איז דער געמאַרק, ווו איר זאָלט
מאַכן אַרבן דאָס לאַנד צו די צוועלף
שבֿטים פֿון ישׂראל, מיט צוויי חלקים
פֿאַר יוסף.

14 און איר זאָלט עס אַרבן איינער אַזוי ווי דער אַנדערער, וואָרום איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט, עס צו געבן צו אײַערע עלטערן; און דאָס דאָזיקע לאַנד זאָל אײַך פֿאַלן פֿאַר אַ נחלה.

15 און דאָס איז דער געמאַרק פֿון דעם לאַנד: אין צפֿון-זײַט, פֿון ים-הגדול דורך חֶתלון ביז מע קומט קיין צדָד;

16 חֲמת, בֵּרוֹתָה, סִבְרַיִם וואָס צווישן דעם געמאַרק פֿון דמשֹק און דעם געמאַרק פֿון חֲמת; חֲצַר-הַתִּיכון וואָס בײַם געמאַרק פֿון חַוְרָן.

17 און דער געמאַרק פֿון ים אַהער זאָל זײַן חֲצַר-עֵינון בײַם געמאַרק פֿון דמשֹק, און אין צפֿון צו צפֿון איז דער געמאַרק פֿון חֲמת. דאָס איז די צפֿון-זײַט.

18 און די מזרח-זײַט זאָלט איר מעסטן צווישן חַוְרָן און דמשֹק און גִּלְעָד, און צווישן דעם לאַנד פֿון ישׂראל, בײַם ירדן, פֿון דעם געמאַרק ביז דעם מזרח-ים. דאָס איז די מזרח-זײַט.

19 און די דָּרום-זײַט צו דָּרום איז פֿון תָּמָר ביז די וואַסערן פֿון מריבֹת-קדֹוש, ביז צום טײַך, ביז צום ים-הגדול. דאָס איז די דָּרום-זײַט צו דָּרום.

20 און די מערבֿ-זײַט איז דער ים-הגדול, פֿון דעם געמאַרק ביז אַקעגן ווו מע קומט קיין חֲמת. דאָס איז די מערבֿ-זײַט.

21 און אַז איר וועט אײַך צעטיילן דאָס דאָזיקע לאַנד לויט די שבֹטים פֿון ישׂראל,

22 איז, זאָלט איר עס אויסווארפֿן פֿאַר אַ נחלה צו אײַך, און צו די פֿרעמדע וואָס ווויינען צווישן אײַך, וואָס האָבן געבאָרן קינדער צווישן אײַך; און זיי זאָלן בײַ אײַך זײַן אַזוי ווי אײַנגעבאָרענע צווישן די קינדער פֿון ישׂראל; גלײַך מיט אײַך זאָל זיי פֿאַלן אַ נחלה צווישן די קינדער פֿון ישׂראל.

23 און עס זאָל זײַן, צווישן דעם שבֹט ווּאָס דער פֿרעמדער ווויינט בײַ אים, דאָרטן זאָלט איר געבן זײַן נחלה, זאָגט גאָט דער האַר.

48

1 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די שבֹטים: פֿון צפֿון-עק לעבן דעם וועג פֿון חֶתלון ביז מע קומט קיין חֲמת, חֲצַר-עֵינון בײַ דעם געמאַרק פֿון דמשֹק צו צפֿון, לעבן חֲמת. און עס זאָל זײַן פֿון מזרח-זײַט צו מערבֿ פֿאַר דָּן, איין חלק.

2 און לעבן דעם געמאַרק פֿון דָּן, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט, אָשר, איין חלק.

3 און לעבן דעם געמאַרק פֿון אָשר, פֿון מזרח-זײַט און ביז מערבֿ-זײַט, נפֿתלי, איין חלק.

4 און לעבן דעם געמאַרק פֿון נפֿתלי, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט, מנשה, איין חלק.

5 און לעבן דעם געמאַרק פֿון מנשה, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט, אפֿרַיִם, איין חלק.

6 און לעבן דעם געמאַרק פֿון אפֿרַיִם, פֿון מזרח-זײַט און ביז מערבֿ-זײַט, ראובֵן, איין חלק.

7 און לעבן דעם געמאַרק פֿון ראובֵן, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט, יהודה, איין חלק.

8 און לעבן דעם געמאַרק פֿון יהודה, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט, זאָל זײַן די אָפּשיידונג וואָס איר זאָלט אָפּשיידן, פֿינף און צוואַנציק טויזנט שטאַנגען די בריַיט, און די לענג אַזוי ווי איינער פֿון די חלקים, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט. און דאָס הייליקטום זאָל זײַן אין מיטן פֿון דעם.

9 די אָפּשיידונג וואָס איר וועט אָפּשיידן צו גאָט, זאָל זײַן די לענג פֿינף און צוואַנציק טויזנט, און די בריַיט צען טויזנט.

10 און פַֿאַר די דאָזיקע, פַֿאַר די
כהנים, זאָל די הייליקע אָפּשיידונג
זײַן: צו צפֿון פֿינף און צוואַנציק
טויזנט, און צו מערבֿ צען טויזנט די
בריַיט, און צו מזרח צען טויזנט די
בריַיט, און צו דָרום פֿינף און צוואַנציק
טויזנט די לענג; און דאָס הייליקטום
פֿון גאָט זאָל זײַן אין מיטן פֿון דעם.

11 דער געהיילקיקטער טייל זאָל זײַן
פַֿאַר די כהנים פֿון די קינדער פֿון
צָדוק וואָס האָבן געהיט מײַן היטונג,
וואָס האָבן ניט אַוועקגעבלאָנדזשעט,
וועלן די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
אַוועקגעבלאָנדזשעט, אַזוי ווי די לְוִיִים
האָבן אַוועקגעבלאָנדזשעט.

12 און עס זאָל זײַן אָן אָפּשיידונג
פַֿאַר זיי פֿון דער אָפּשיידונג פֿון דעם
לאַנד – אַ הייליקייט פֿון הייליקייטן,
לעבן דעם געמאַרק פֿון די לְוִיִים.

13 און פַֿאַר די לְוִיִים, אַקעגן דעם
געמאַרק פֿון די כהנים, פֿינף און
צוואַנציק טויזנט די לענג, און די בריַיט
צען טויזנט; איטלעכע לענג פֿינף און
צוואַנציק טויזנט, און די בריַיט צען
טויזנט.

14 און זיי זאָלן דערפֿון ניט
פַֿארקויפֿן, און מע זאָל ניט אויסבײַטן,
און ניט איבערגעבן דאָס ערשטע פֿון
דעם לאַנד, ווָארום עס איז הייליק צו
גאָט.

15 און די פֿינף טויזנט וואָס בלײַבן
אין דער בריַיט, פַֿאַר לענג פֿון די פֿינף
און צוואַנציק טויזנט, דאָס זאָל זײַן
וואָכעדיק, פַֿאַר אַ שטאָט צום ווינינען,
און פַֿאַר אַ פֿרײַען פלאַץ; און די שטאָט
זאָל זײַן אין מיטן פֿון דעם.

16 און דאָס זײַנען אירע מאָסן;
צפֿון-זײַט פֿיר טויזנט און פֿינף
הונדערט, און דָרום-זײַט פֿיר טויזנט
און פֿינף הונדערט, און פֿון מזרח-זײַט
פֿיר טויזנט און פֿינף הונדערט, און
מערבֿ-זײַט פֿיר טויזנט און פֿינף
הונדערט.

17 און אַ פֿרײַער פלאַץ זאָל זײַן צו
דער שטאָט: צו צפֿון צוויי הונדערט
און פֿופֿציק, און צו דָרום צוויי
הונדערט און פֿופֿציק, און צו מזרח
צוויי הונדערט און פֿופֿציק, און צו
מערבֿ צוויי הונדערט און פֿופֿציק.

18 און וואָס בלײַבט איבער אין
דער לענג, אַקעגן דער הייליקער
אָפּשיידונג, צען טויזנט צו מזרח, און
צען טויזנט צו מערבֿ – דאָס וואָס איז
אַקעגן דער הייליקער אָפּשיידונג, זאָל
דער אײַנקום דערפֿון זײַן פֿאַר ברויט
פֿאַר די אַרבעטער פֿון דער שטאָט.

19 און די וואָס אַרבעטן אין דער
שטאָט, זאָלן עס באַאַרבעטן – פֿון אַלע
שבֿטים פֿון ישׂראל.

20 די גאַנצע אָפּשיידונג, פֿינף
און צוואַנציק טויזנט אויף פֿינף און
צוואַנציק טויזנט; פֿירעקעכדיק זאָלט
איר אָפּשיידן די הייליקע אָפּשיידונג
מיט דעם אייגנטום פֿון דער שטאָט.

21 און דאָס איבעריקע זאָל זײַן
פַֿאַר דעם פֿירשט; פֿון דער זײַט און
פֿון יענער זײַט פֿון דער הייליקער
אָפּשיידונג און פֿון דעם אייגנטום
פֿון דער שטאָט, אַקעגן די פֿינף און
צוואַנציק טויזנט פֿון דער אָפּשיידונג
ביז דעם געמאַרק צו מזרח, און צו
מערבֿ אַקעגן די פֿינף און צוואַנציק
טויזנט ביז דעם געמאַרק צו מערבֿ,
אַקעגן די חלקים, פַֿאַר דעם פֿירשט;
און די הייליקע אָפּשיידונג מיט דעם
הייליקטום פֿון הויז זאָל זײַן אין מיטן
פֿון דעם.

22 און דאָס אייגנטום פֿון די לְוִיִים,
און דאָס אייגנטום פֿון דער שטאָט,
זאָל זײַן אין מיטן פֿון דעם וואָס פַֿאַרן
פֿירשט; צווישן דעם געמאַרק פֿון
יהוּדה און צווישן דעם געמאַרק פֿון
בנימין זאָל זײַן פַֿאַר דעם פֿירשט.

23 און די איבעריקע שבֿטים: פֿון
מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט, בנימין,
איין חלק.

24 און לעבן דעם געמאַרק פֿון
בנימין, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט,
שמעון, איין חלק.
25 און לעבן דעם געמאַרק פֿון
שמעון, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט,
יִשָּׂשכָר, איין חלק.
26 און לעבן דעם געמאַרק
פֿון יִשָּׂשכָר, פֿון מזרח-זײַט ביז
מערבֿ-זײַט, זבֻולון, איין חלק.
27 און לעבן דעם געמאַרק פֿון
זבֻולון, פֿון מזרח-זײַט ביז מערבֿ-זײַט,
גָד, איין חלק.
28 און לעבן דעם געמאַרק פֿון גָד,
אין דָרום זײַט צו דָרום, זאָל דער
געמאַרק זײַן פֿון תָּמָר ביז די וואַסערן
פֿון מריבֻת-קָדֵש, ביזן טײַך, ביז צום
ים-הגדול.
29 דאָס איז דאָס לאַנד וואָס איר
זאָלט אויסוואַרפֿן פֿאַר אַ נחלה צו די
שִׁבטים פֿון ישׂראל, און דאָס זײַנען
זייערע אײַנטיילונגען, זאָגט דער
האַר.
30 און דאָס זײַנען די אויסלאָזן פֿון
דער שטאָט: פֿון צפֿון-זײַט פֿיר טויזנט
און פֿינף הונדערט שטאַנגען אויפֿן
מאָס;
31 און די טויערן פֿון דער שטאָט
זאָלן זײַן אויף די נעמען פֿון די שִׁבטים
פֿון ישׂראל; דריַי טויערן צו צפֿון: דער
טויער פֿון ראובֵן, איינער; דער טויער
פֿון יהוּדה, איינער; דער טויער פֿון לֵוי,
איינער.
32 און צו מזרח-זײַט פֿיר טויזנט און
פֿינף הונדערט, און דריַי טויערן: דער
טויער פֿון יוסף, איינער; דער טויער
פֿון בנימין, איינער; דער טויער פֿון דָן,
איינער.
33 און אין דָרום-זײַט פֿיר טויזנט
און פֿינף הונדערט אויפֿן מאָס, און
דריַי טויערן: דער טויער פֿון שמעון,
איינער; דער טויער פֿון יִשָּׂשכָר,
איינער; דער טויער פֿון זבֻולון,
איינער.
34 מערבֿ-זײַט פֿיר טויזנט און פֿינף
הונדערט; זייערע טויערן דריַי: דער
טויער פֿון גָד, איינער; דער טויער פֿון
אָשר, איינער; דער טויער פֿון נפֿתלי,
איינער.
35 רונד אַרום, אַכצן טויזנט. און
דער נאָמען פֿון דער שטאָט זאָל זײַן פֿון
יענעם טאָג: יהוה – איז – דאָרטן.

הושע

1 דאָס ווָארט פֿון גאָט ווָאס איז געווען צו הוֹשֵׁעַ דעם זון פֿון באֵרין, אין די טעג פֿון עוזִיָה, יוֹתָם, אָחָז, יְחִזקִיָה, די מלכים פֿון יהודה, און אין די טעג פֿון ירָבעָם דעם זון פֿון יוֹאָשן, דעם מלך פֿון ישׂראל.

2 דאָס ערשטע ווָאס גאָט האָט געריידט צו הוֹשֵׁעַ, האָט גאָט געזאָגט צו הוֹשֵׁעַ: גיי נעם דיר אַ ווייב אַ זוֹנה, און קינדער פֿון אַ זוֹנה, ווָארום מזֶנה טוט מזֶנה זײַן דאָס לאַנד, אַוועק פֿון הינטער גאָט.

3 איז ער געגאַנגען און האָט גענומען גוֹמֶר די טאָכטער פֿון דִבלַיִמען, און זי איז טראָגעדיק געווָארן, און האָט אים געבאָרן אַ זון.

4 און גאָט האָט צו אים געזאָגט: רוף זײַן נאָמען יִזרְעֶאל, ווָארום נאָך אַ קליין ווײַלע, און איך ווועל זיך רעכענען פֿאַר דעם בלוט פֿון יִזרְעֶאל מיט דעם הויז פֿון יֵהוא, און איך ווועל פֿאַרשטערן די מלוכה פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל.

5 און עס ווועט זײַן אין יענעם טאָג, ווועל איך צעברעכן דעם בויגן פֿון ישׂראל אין טאָל יִזרְעֶאל.

6 און זי איז ווידער טראָגעדיק געווָארן, און האָט געבאָרן אַ טאָכטער. און ער האָט צו אים געזאָגט: רוף איר נאָמען לֹא-רוחָמָה, ווָארום איך ווועל מער ווידער ניט רחמנות האָבן אויף דעם הויז פּוּן ישׂראל, אַז פאַרגעבן זאָל איך זיי פאַרגעבן.

7 אָבער אויף דעם הויז פּוּן יהוּדה ווועל איך רחמנות האָבן, אוּן איך ווועל זיי העלפֿן דורך יהוה זייער גאָט, אוּן איך ווועל זיי ניט העלפֿן דורך בויגן אוּן דורך שוערד אוּן דורך מלחמה, דורך פערד אוּן דורך רייטער.

8 אוּן זי האָט אַנטוויניגט לֹא-רוּחָמָה, אוּן זי איז טראָגעריק געווָארן, אוּן האָט געבאָרן אַ זון.

9 אוּן ער האָט געזאָגט: רוּף זיין נאָמען לֹא-עַמי, ווָארום איר זייט ניט מיין פֿאָלק, אוּן איך בין ניט אַייערער.

2 און די צאָל פֿון די קינדער פֿון ישׂראל ווועט זײַן אַזוי ווי די זאַמד פֿון ים, ווָאס קען ניט געמאָסטן און ניט געציילט ווערן; און עס ווועט זײַן, אָנשטאָט ווָאס צו זיי פֿלעגט געזאָגט ווערן: איר זײַט ניט מיין פֿאָלק, ווועט צו זיי געזאָגט ווערן: קינדער פֿון דעם לעבעדיקן גאָט.

2 און די קינדער פֿון יהודה און די קינדער פֿון ישׂראל ווועלן זיך אײַנזאַמלען אין איינעם, און זיי ווועלן זיך מאַכן אײַן הויפּטמאַן, און זיי ווועלן אַרויפֿגיין פֿון דעם לאַנד, ווָארום גרויס ווועט זײַן דער טאָג פֿון יִזרְעֶאל.

3 זאָגט צו אײַערע ברידער: עַמי, און צו אײַער שוועסטער: רוחָמָה.

4 קריגט אײַך מיט אײַער מוטער, קריגט אײַך, ווָארום זי איז ניט מײַן ווײַב, און איך בין ניט איר מאַן; און זאָל זי אָפּטאָן איר זנות פֿון איר פּנים, און איר ניאוף פֿון צווישן אירע ברעסט.

5 אַניט ווועל איך זי אויסטאָן אַ נאַקעטע, און זי לאָזן שטיין ווי אין טאָג פֿון איר געבאָרנשאַפֿט; און איך ווועל זי מאַכן ווי אַ מדבר, און זי לאָזן ווערן ווי אַ טרוקן לאַנד, און זי טייטן מיט דאָרשט.

6 און אירע קינדער ווועל איך ניט דערבאַרימען, ווָארום קינדער פֿון זנות זײַנען זיי.

7 ווָארום מזֶנה געווען האָט זייער מוטער, פֿאַרמיאוסט האָט זיך זייער געווינערן. ווָארום זי האָט געזאָגט: איך וועל גיין נאָך מײַנע ליבהאָבער, די ווָאס גיבן מײַן ברויט און מײַן ווָאסער, מײַן ווָאל און מײַן פֿלַאקס, מײַן אייל און מײַן טראַנק.

8 דרום זע, איך פֿאַרשטעל דײַן וועג
מיט דערנער, און וועל פֿאַרצאַמען אַ
צאַם אַרום איר, אַז זי זאָל אירע שטעגן
ניט געפֿינען.
9 און זי וועט נאָכיאָגן אירע
ליבהאָבער און זיי ניט דער-גרײכן,
און זי וועט זיי זוכן און ניט געפֿינען;
און זי וועט זאָגן: איך וועל גיין און
זיך אומקערן צו מײַן ערשטן מאַן,
וואָרום דעמאָלט איז מיר בעסער
געווען ווי אַצונד.
10 און זי ווייס ניט, אַז דאָס האָב איך
איר געגעבן די תּבואה, דעם ווײַן, און
דאָס אייל; און דאָס זילבער און גאָלד
וואָס איך האָב איר געמערט, האָבן זיי
פֿאַרטאָן אויף בעַל.
11 דרום וועל איך צוריקנעמען מײַן
תּבואה אין איר צײַט, און מײַן ווײַן אין
זײַן געשטעלטער צײַט, און איך וועל
אַוועקרײַסן מײַן וואָל און מײַן פֿלאַקס,
וואָס איז געווען איר נאַקעטקייט צו
פֿאַרדעקן.
12 און אַצונד וועל איך אַנטפּלעקן
איר שאַנד פֿאַר די אויגן פֿון אירע
ליבהאָבער, און קיינער וועט זי ניט
מציל זײַן פֿון מײַן האַנט.
13 און איך וועל מאַכן אויפֿהערן
איר גאַנצע פֿרייד; איר יום-טובֿ, איר
ראָש-חודש, און איר שבת, און אַלע
אירע פֿײַערטעג.
14 און איך וועל פֿאַרוויסטן איר
ווײַנשטאָק און איר פֿײַגנבוים, וואָס
זי האָט געזאָגט: אַ מתּנה זײַנען זיי
מיר, וואָס מײַנע ליבהאָבער האָבן מיר
געגעבן;
15 און איך וועל זיי מאַכן פֿאַר אַ
וואַלד, און די חיה פֿון פֿעלד וועט
זיי אויפֿעסן. און איך וועל זיך
רעכענען מיט איר פֿאַר די טעג פֿון די
בעַל-געטער, וואָס זי האָט ערײַכערט
צו זיי, און אָנגעטאָן אירע אוירינגען
און איר צירונג, און געגאַנגען נאָך
אירע ליבהאָבער, און אָן מיר האָט זי
פֿאַרגעסן, זאָגט גאָט.
16 אָבער זע, איך רעד זי איבער, און
וועל זי אַוועקפֿירן אין מדבר, און וועל
רעדן צו איר האַרצן.
17 און איך וועל איר אָפּגעבן אירע
ווײַנגערטנער דענצמאָל, און דעם טאָל
פֿון קומער פֿאַר אַ טיר פֿון האָפֿענונג;
און זי וועט דאָרטן זינגען ווי אין די טעג
פֿון איר יוגנט און ווי אין טאָג פֿון איר
אַרויפֿגיין פֿון לאַנד מִצרַים.
18 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט, וועסטו רופֿן: מײַן מאַן,
און וועסט מיך מער ניט רופֿן: מײַן
אויבערהאַר.
19 און איך וועל אָפּטאָן די נעמען
פֿון די בעַל-געטער פֿון איר מויל, און
זיי וועלן מער ניט געדאַכט ווערן מיט
זייער נאָמען.
20 און איך וועל זיי שליסן אַ בונד
אין יענעם טאָג, מיט דער חיה פֿון
פֿעלד, און מיט דעם פֿויגל פֿון הימל,
און מיט דעם שרץ פֿון דער ערד. און
אַ בויגן און שווערד און מלחמה וועל
איך צעברעכן פֿון לאַנד, און איך וועל
זיי מאַכן ליגן אין זיכערקייט.
21 און איך וועל דיך פֿאַרקנסן
צו מיר אויף אייביק, און דיך
פֿאַרקנסן צו מיר מיט רעכט און מיט
גערעכטיקייט, און מיט גענאָד און מיט
באַרימהאַרציקייט.
22 און איך וועל דיך פֿאַרקנסן
צו מיר מיט טרײשאַפֿט, און וועסט
דערקענען גאָט.
23 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועל איך ענטפֿערן, זאָגט גאָט, וועל
איך ענטפֿערן די הימלען, און זיי וועלן
ענטפֿערן דער ערד,
24 און די ערד וועט ענטפֿערן דער
תּבואה, און דעם ווײַן, און דעם אייל,
און זיי וועלן ענטפֿערן יִזרעֶאל.
25 און איך וועל זי מיר אײַנזייַען אין
לאַנד, און איך וועל דערבאַרימטע, און וועל זאָגן צו
ניט-מײַן-פֿאָלק: מײַן פֿאָלק ביסטו, און
ער וועט זאָגן: מײַן גאָט.

3 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: גיי
וויידער האָב ליב אַ פֿרוי, געליבט
פֿון אַ ליבהאָבער, אָבער אַ נואפֿטע;
אַזוי ווי יהוה האָט ליב די קינדער פֿון
ישׂראל, און זיי קערן זיך צו פֿרעמדער
געטער, און האָבן ליב טרויבנקוכנס.
2 האָב איך זי מיר געקויפֿט פֿאַר
פֿופֿצן זילבערשטיק, און אַ חומר
געשטן, און אַ לתך געשטן.
3 און איך האָב צו איר געזאָגט: פֿיל
טעג זאָלסטו מיר זיצן אַליין, זאָלסט
ניט מזנה זײַן, און ניט געהערן צו קיין
מאַן, און דעסגלײַכן איך קעגן דיר.
4 וואָרום פֿיל טעג וועלן די קינדער
פֿון ישׂראל זיצן אָן אַ מלך, און אָן
אַ האָר, און אָן אַ שלאַכטאָפּפֿער, און
אָן אַ זיילשטיין, און אָן אַן אפֿוד און
תּרפֿים.
5 דערנאָך וועלן די קינדער פֿון
ישׂראל זיך אומקערן, און זיי וועלן זוכן
יהוה זייער גאָט, און דוד זייער מלך,
און זיי וועלן אַנגסטן צו יהוה און צו
זײַן גוטסן, אין סוף פֿון די טעג.

4 הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט, איר
קינדער פֿון ישׂראל, וואָרום גאָט
האָט אַ קריג מיט די באַווווינער פֿון
לאַנד, ווײַל קיין אמת און קיין ענעאָד,
און קיין דערקענונג פֿון גאָט איז ניטאָ
אין לאַנד.
2 שוווערן און לייקענען און טייטן
און גנבֿענען און מזנה זײַן, זײַנען
פֿאַרשפּרייט, און בלוט אָן בלוט רירט
זיך אָן.
3 דרום וועט טרויערן דאָס לאַנד,
און פֿאַרוועלקט ווערן וועט איטלעכער
וווינער דערין, מיט דער חיה פֿון פֿעלד
און מיטן פֿויגל פֿון הימל; און אַפֿילו די
פֿישן פֿון ים וועלן אײַנגעטאָן ווערן.
4 אָבער קיינער טאָר זיך ניט קריגן,
און ניט שטראָפֿן טאָר קיינער, וואָרום
דײַן פֿאָלק זײַנען אַזעלכע וואָס קריגן
זיך מיטן כֹהן.
5 דרום וועסטו שטרויכלען ביי טאָג,
און אויך דער נביא וועט געשטרויכלט
ווערן מיט דיר ביי נאַכט, און איך וועל
פֿאַרשניידן דײַן מוטער.
6 פֿאַרשניטן ווערט מײַן פֿאָלק פֿון
ניט פֿאַרשטאַנדיקייט; ווײַל דו האָסט
פֿאַראַכט וויסן, דרום האָב איך דיך
פֿאַראַכט פֿון צו זײַן מיר אַ כֹהן; אַז
דו האָסט פֿאַרגעסן די תּורה פֿון דײַן
גאָט, וועל איך אויך פֿאַרגעסן אָן דײַנע
קינדער.
7 ווי זיי האָבן זיך געמערט, אַזוי
האָבן זיי געזינדיקט צו מיר; וועל איך
זייער כּבוד אויף שאַנד אומבײַטן.
8 זיי נערן זיך אויף די זינד פֿון מײַן
פֿאָלק, און אויף זייער פֿאַרברעך קוקן
זיי אויס.
9 דרום וועט זײַן, אַזוי דאָס פֿאָלק
אַזוי דער כֹהן, און איך וועל זיך
רעכענען מיט אים פֿאַר זײַנע וועגן, און
זײַנע מעשׂים וועל איך אים אומקערן.
10 און זיי וועלן עסן און ניט זאַט
ווערן, זיי זײַנען מזנה, אָבער זיי
וועלן זיך ניט מערן; ווײַל זיי האָבן
אויפֿגעהערט אויף גאָט צו אַכטן.
11 זנות און ווײַן און טרויבנזאַפֿט
באַנעמט דאָס האַרץ.
12 מײַן פֿאָלק פֿרעגט בײַ זיי האָלץ,
און זײַן שטעקן באַשיידט אים; וואָרום
אַ גײַסט פֿון זנות האָט פֿאַרפֿירט, און
זיי האָבן זיך אָפּגעקערט פֿון אונטער
זייער גאָט.
13 אויף די שפּיצן בערג שלאַכטן זיי,
און אויף די הייכן רײַכערן זיי, אונטער
אײַכנבוים און טאָפּאָל און טערעבינט,
ווײַל זײַן שאָטן איז גוט. דרום זײַנען
אײַערע טעכטער מזנה, און אײַערע
שניר זײַנען אומטרײַ.
14 איך פֿאַרדענק ניט אײַערע
טעכטער וואָס זיי זײַנען מזנה, און
אײַערע שניר וואָס זיי זײַנען אומטרײַ,
אַז זיי אַליין גייען מיט זונות אַוועק,
און מיט שאַנדווײַבער ברענגען זיי
שלאַכטאָפּפֿער; און דאָס פֿאָלק וואָס
פֿאַרשטייט ניט, ווערט געשטרויכלט.

15 אויב דו ישׂראל ביסט מזנה, זאל זיך יהודה ניט פֿאַרשולדיקן; און קומט ניט קיין גלגל, און גייט ניט אַרויף קיין בית-אָון, און שווערט ניט: אַזוי ווי יהוה לעבט!

16 ווארום אַזוי ווי אַ ווידערשפּעניקע קו האָט ווידערשפּענטיק ישׂראל; זאָל גאָט זיי אַצונד פּיטערן ווי אַ שעפּס אין דער־בריי־טערנישׂ?

17 באַהעפֿט צו געצנבילדער איז אפֿרים, לאָז אים צו רו.

18 גייט אָפּ זייער שׂכרות, זינען זיי אין זנות פֿאַרזונקען; אינגעליבט אין שׂאַנד זינען אירע באַשיצער.

19 דער ווינט האָט זיי אינגעבונדן אין זיינע פֿליגלען; און זיי וועלן זיך שעמען מיט זייערע שלאַכטאָפּפֿער.

5 הערט דאָס צו, איר כֹהנים, און פֿאַרנעמט, איר הויז פֿון ישׂראל, און איר הויז פֿון מלך, לייגט צו דאָס אויער, וואָרום אויף אײַך איז אַ משפט פֿאַראַן, ווײל אַ פֿאַסטקע זײַט איר געווען פֿאַר מצפּה, און אַן אויסגעשפּרייטע נעץ אויף תָּבוֹר.

2 און די אָפּקערערע זינען אין שעכטן פֿאַרטיפֿט, און איך בין אָפּגעטאָן בײַ זיי אַלעמען.

3 איך קען אפֿרים, און ישׂראל איז ניט פֿאַרהוילן פֿון מיר; ווארום אַצונד האָסטו מזנה געווען, אפֿרים, פֿאַראומריניקט געווארן איז ישׂראל.

4 זייערע מעשׂים לאָזן זיי ניט זיך אמצוקערן צו זייער גאָט, ווארום אַ גײַסט פֿון זנות איז אין זיי, און יהוה קענען זיי ניט.

5 און דער שטאָלץ פֿון ישׂראל וועט געבייגט ווערן פֿאַר זיין פּנים, און ישׂראל און אפֿרים וועלן געשטרויכלט ווערן דורך זייער זינד, אויך יהודה טוט שטרויכלען מיט זיי.

6 מיט זייערע שאָף און מיט זייערע רינדער וועלן זיי גיין זוכן גאָט, אָבער זיי וועלן ניט געפֿינען – ער האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון זיי.

7 זיי האָבן אָן גאָט געפֿעלשט, ווארום פֿרעמדע קינדער האָבן זיי געבאָרן; אַצונד וועט זיי אַ חודש פֿאַרצערן מיט זייערע פֿעלדער.

8 בלאָזט אַ שופֿר אין גבעָה, אַ טרומייטער אין רָמָה; שאַלט אין בית-אָון: קוק זיך אום, בנימין!

9 אפֿרים וועט צו וויסט ווערן אין טאָג פֿון שטראָף; אין די שבטים פֿון ישׂראל טו איך עס צו וויסן אויף זיכער.

10 די האַרן פֿון יהודה זינען ווי גרענעצפֿאַרכאַפּער, אויף זיי וועל איך אויסגיסן ווי וואַסער מײַן צאָרן.

11 געדריקט ווערט אפֿרים, צעבראָכן פֿון משפּט, ווײל ער איז ווילנדיק געגאַנגען נאָך קויט.

12 און איך בין ווי אַ מאָיל צו אפֿרים, און ווי אַ פֿוילונג צו דעם הויז פֿון יהודה.

13 און אפֿרים האָט געזען זײַן קראַנקשאַפֿט, און יהודה זײַן וווּנד; איז אפֿרים געגאַנגען צו אַשור, און האָט געשיקט צום מלך "שטרייטער"; אָבער ער קען אײַך ניט היילן, און ער וועט ניט אָפּטאָן פֿון אײַך די וווּנד.

14 וואָרום איך וועל זײַן ווי אַ לייב צו אפֿרים, און ווי אַ יונגלייב צום הויז פֿון יהודה; איך, איך וועל פֿאַרצוקן און אַוועקגיין, אַוועקטראָגן, און קיינער וועט ניט מציל זײַן.

15 איך וועל גיין, איך וועל זיך אומקערן צו מײַן אָרט, ביז זיי וועלן זיך שפּירן שולדיקן; און זוכן מײַן פּנים; אין זייער נויט וועלן זיי מיך פֿאָרשן:

6 קומט און לאָמיר זיך אומקערן צו גאָט, וואָרום ער האָט פֿאַרצוקט, און ער וועט אונדז היילן, ער שלאָגט און ער וועט אונדז פֿאַרבינדן,

2 נאָך צוויי טעג וועט ער אנדז אויפֿלעבן, אויפֿן דריטן טאָג וועט ער

אונדז אויפֿריכטען, און מיר וועלן לעבן
פֿאַר אים.
3 און לאָמיר דערקענען, לאָמיר זיך
יאָגן צו דערקענען גאָט; זיכער ווי דער
באַגינען איז זײַן אַרויסגאַנג; און ער
וועט קומען צו אונדז ווי דער רעגן,
און ווי שפּעטרעגן וואָס באַווע֫סערט די
ערד.
4 וואָס זאָל איך טאָן צי דיר,
אפֿרים? וואָס זאָל איך טאָן צו דיר,
יהודה? אַז אײַער גוצקייט איז ווי אַ
פֿרימאָרגנוואָלקן, און ווי דער טוי וואָס
פֿאַרגייט אין דער פֿרי.
5 דרום האָב איך [זיי] געהאַקט
דורך די נבֿיאים, זיי געהרגעט מיט די
ווערטער פֿון מײַן מויל; כּדי דײַן משפּט
זאָל ווי דאָס ליכט אַרויס.
6 וואָרום גוצקייט האָב איך באַגערט
און ניט שלאַכטאָפּפֿער, און דערקענונג
פֿון גאָט איידער בראַנדאָפּפֿער.
7 אָבער זיי ווי מענטשן האָבן
איבערגעטרעטן דעם בונד; אָן האָבן
זיי געפּעלשט אָן מיר.
8 גלעָד איז אַ שטאָט פֿון
אומרעכטטוער, אויסגעטרעטן
מיט בלוט.
9 און ווי באַנדעט וואָס לויערן אויף
מענטשן, איז די חברה פֿון די כֹּהנים;
זיי טייטן אויפֿן וועג קיין שכֶם, יאָ,
שענדלעכקייט באַגייען זיי.
10 אין הויז פֿון ישׂראל האָב איך
שוידערהאַפּטיקס געזען, אָן איז זנות
ביי אפֿרים, פֿאַראומריניקט איז
ישׂראל.
11 אויך אויף דיר, יהודה, האָט מען
אַ שניט באַשערט. אַז איך וויל
אומקערן די געפֿאַנגנשאַפֿט פֿון מײַן
פֿאָלק.

7 ווי איך וויל היילן ישׂראל, אַזוי
ווערט אַנטפּלעקט די זינד פֿון
אפֿרים, און די בייזן פֿון שומרון;
וואָרום זיי באַגייען פֿאַלשקייט, און אַ
גנב ברעכט אײַן, אַ באַנדע באַפֿאַלט
אויף דער גאַס.
2 און זאָלן זיי זיך ניט אײַנרעדן אין
זייער האַרצן, אַל דאָס בייז זייערס
געדענק איך; אַצונד האָבן זייערע
מעשׂים זיי אַרומגערינגלט, אַקעגן מײַן
פּנים זײַנען זיי.
3 מיט זייער בייז דערפֿרייען זיי דעם
מלך, און מיט זייערע ליגנס די האַרן.
4 אַלע זײַנען זיי נואָפֿים, ווי אַן
אויוון אָנגעהייצט פֿון בעקער, וואָס מע
הערט בלויז אויף שאַרן פֿון פֿאַרקנעטן
דעם טייג ביז זײַן זויער וועט ווערן.
5 אין דעם טאָג פֿון אונדזער
מלך, זײַנען די האַרן קראַנק פֿון
ווײַנדערהיצונג; ער אַליין שטרעקט
אויס זײַן האַנט מיט די שפּעטער.
6 וואָרום זיי האָבן צוגעבריט
זייער האַרץ ווי אַן אויוון אין זייער
לויער; אַ גאַנצע נאַכט שלאָפֿט זייער
בעקער, פֿרימאָרגנס ברענט ער אַזוי
ווי פֿלאַמפֿייער.
7 זיי אַלע גליען ווי אַן אויוון, און
זיי פֿאַרצערן זייערע ריכטער; אַלע
זייערע מלכים זײַנען געפֿאַלן, קיינער
צווישן זיי רופֿט ניט צו מיר.
8 אפֿרים, ער מישט זיך מיט די
פֿעלקער, אפֿרים איז געוואָרן אַ ניט
איבערגעקערטער קוכן.
9 פֿרעמדע האָבן אויפֿגעגעסן זײַן
כּוח, און ער מערקט ניט; שוין גראָע
האָר דורכגעשפּריצט ביַי אים, און ער
מערקט ניט.
10 און דער שטאָלץ פֿון ישׂראל איז
געבויגן פֿאַר זײַן פּנים, אָבער זיי קערן
זיך ניט אום צו יהוה זייער גאָט, און
זיי זוכן אים ניט ביַי אַלעם דעם.
11 און אפֿרים איז געוואָרן ווי אַ
נאַריש טויב, אָן שׂכל, מצרַיִם האָבן
זיי גערופֿן, קיין אַשור זײַנען זיי
געגאַנגען.
12 ווי זיי וועלן גיין, וועל איך
אויסשפּרייטן אויף זיי מײַן נעץ,
ווי פֿויגלען פֿון הימל וועל איך זיי
אַראָפּנידערן; איך וועל זיי שטראָפֿן ווי

איך האָב געלאָזט הערן זייער עדה.
13 ווייַ צו זיי, וואָס זיי זינען אַוועק
פֿון מיר! פֿאַרוויסטונג אויף זיי, ווייל
זיי האָבן געבראָכן אָן מיר! אויב
איך זאָל זיי אויסלייזן, ווען זיי האָבן
געredt ליגנס אויף מיר?
14 און זיי שרייַען ניט צו מיר
מיט זייער האַרצן, אַז זיי יאָמערן
אויף זייערע געלעגערס; ווען תּבואה
און ווין רודלען זיי זיך, אָן מיר
ווידערשפּעניקן זיי.
15 און איך האָב געלערנט,
געשטאַרקט זייערע אָרעמס, אָבער זיי
טראַכטן שלעכטס אויף מיר.
16 זיי קערן זיך, אָבער ניט צו דער
הייך, ווי אַ פֿאַלשער בויגן זינען זיי
געוואָרן. וועלן פֿאַלן דורכן שווערד
זייערע האַרן פֿאַר דעם צאָרן פֿון זייער
צונג; דאָס ווערט זיין אַ שפּאָט פֿון זיי
אין לאַנד מִצרַיִם.

8 צו דיין גומען אַ שופֿר! ווי אַן
אָדלער קומט אויף גאָטס הויז;
ווייל זיי האָבן איבערגעטרעטן מיין
בונד, און קעגן מיין תּורה פֿאַרבראָכן.
2 קען ישׂראל דען שרייַען צו מיר:
מיין גאָט, מיר קענען דיך?
3 ישׂראל האָט פֿאַרלאָזט דאָס גוטס,
זאָל אים דער פֿיַינט נאָכיאָגן.
4 זיי האָבן געמאַכט מלכים, אָבער
אָן מיר, געמאַכט האַרן, און איך האָב
ניט געווווסט; פֿון זייער זילבער און
זייער גאָלד האָבן זיי זיך געצונבילדערט
געמאַכט; דרום וועט ער פֿאַרשניטן
ווערן.
5 פֿאַרלאָזן ווערט דיין קאַלב,
שומרון; מיין צאָרן טוט גרימען אויף
זיי; ביז וואַנען נאָך וועלן זיי ניט
קענען זיך רייניקן?
6 וואָרום עס קומט פֿון ישׂראל, און
דאָס האָט אַ מיינסטער געמאַכט, און
קיין גאָט איז דאָס ניט; פֿאַר וואָר,
שפּענדלדער וועט ווערן דאָס קאַלב פֿון
שומרון.
7 וואָרום ווינט זייען זיי, און
שטורעם וועלן זיי שניידן; קיין זאַמע
האָט עס ניט – אַ שפּראָצונג וואָס
ברענגט ניט קיין מעל; טאָמער וועט
עס ברענגען, וועלן עס פֿרעמדע
אינשלינגען.
8 אינגעשלונגען געווואָרן
איז ישׂראל, אַצונד זינען זיי
געוואָרן צווישן די פֿעלקער, ווי אַ
נישטווערטיקע כּלי.
9 וואָרום זיי זינען אַרויפֿגאַנגען
צו אַשור, אַ ווילדאייזל באַזונדער פֿאַר
זיך; אפֿרים האָט ליבשאַפֿט געדונגען.
10 אָבער הגם זיי דינגען צווישן
די פֿעלקער, וועל איך אַצונדערט זיי
אינזאַמלען; און זיי וועלן אָנהייבן
מינער ווערן פֿון דער משׂא פֿון מלך און
האַרן.
11 וואָרום אפֿרים האָט געמערט
מזבחות צום זינדיקן, ביַי אים זינען
מזבחות צום זינדיקן געווען.
12 ווי פֿיל פֿון מיין תּורה איך זאָל
אים שרייַבן, איז דאָס ביַי אים ווי
פֿרעמד פֿאַררעכנט.
13 מיינע בראַנדאָפּפֿער זאָלן זיי
שלאַכטן פֿאַר פֿלייש און עסן, גאָט
טוט זיי ניט באַפֿילקן. אַצונד וועט ער
געדענקען זייער פֿאַרברעך, און וועט
דערמאָנען זייערע זינד; קיין מִצרַיִם
וועלן זיי זיך אומקערן.
14 וואָרום ישׂראל האָט פֿאַרגעסן
אָן זיין באַשעפֿער, און האָט פֿאַלייען
געבויט, און יהודה האָט געמערט
באַפֿעסטיקטע שטעט: דרום וועל איך
שיקן אַ פֿייער אין זיינע שטעט, און עס
וועט פֿאַרצערן אירע פּאַלאַצן.

9 ניט פֿרייען זאָלסטו זיך, ישׂראל,
מיט שׂמחה אַזוי ווי די פֿעלקער,
וואָרום האָסט זיך אָפּגעקערט פֿון דיין
גאָט, האָסט ליב געהאַט זונה-לוין אויף
אַלע תּבואה-שׂיַערן.
2 דער שׂיַער און דער קעלטער וועט
זיי ניט שפּיַזן, און דער פֿרישווין וועט

פֿעלשן אָן זיי.

3 זיי וועלן ניט זיצן אין לאַנד פֿון גאָט, און אפֿרים וועט זיך קיין מצרַיִם אומקערן, און אין אַשור וועלן זיי אומרײַנס עסן.

4 זיי וועלן ניט גיסן צו גאָט ווײַן, און ניט אָנגענעלייגט וועלן אים זײַנ זיערע שלאַכטאָפּפֿער, אָזוי ווי ברויט פֿון אַבֿלות וועט עס זיי זײַן, אַלע וואָס עסן עס וועלן זיך פֿאַראומרייניקן; ווארום זייער ברויט וועט זײַן פֿאַר זייער לײַב, עס וועט ניט קומען אין הויז פֿון גאָט.

5 וואָס וועט איר טאָן אין אַ יום-טובֿ, און אין אַ פֿײַערטאָג פֿון גאָט?

6 ווארום זע, זיי זײַנען אַוועק פֿון דעם בראָך, וועט מִצרַים זיי איינזאַמלען, מוֹף וועט זיי באַגראָבן; די שאַצן פֿון זייער זילבער, זיי וועט שטעכגעווקס ירשען, דערנער וועלן זײַן אין זייערע געצעלטן.

7 געקומען זײַנען די טעג פֿון רעכנשאַפֿט, געקומען די טעג פֿון באַצאָלונג; געוואָר ווערן וועט ישׂראל. "אַ נאַר איז דער נביא, משוגע איז דער מאַן פֿון גײַסט!" פֿון וועגן דײַן גרויס זינד, און וויל גרויס איז די פֿײַנטשאַפֿט.

8 אַ לויערער איז אפֿרים אַקעגן מײַן גאָט, דעם נביא שטעלט ער אַ פֿאַסטקע אויף אַלע זײַנע וועגן, פֿײַנטשאַפֿט אין הויז פֿון זײַן גאָט.

9 טיף פֿאַראָרבן זײַנען זיי, אַזוי ווי אין די טעג פֿון גבֿעָה; ער וועט געדענקען זייער פֿאַרברעך, ער וועט דערמאָנען זייערע זינד.

10 ווי ווײַנטרויבן אין מדבר האָב איך געפֿונען ישׂראל, ווי אַן ערשטפֿרוכט פֿון פֿײַגנבוים אין זײַן אָנהייב האָב איך געזען אײַערע עלטערן; זײַנען זיי געקומען קיין בעַל-פְּעוֹר, און זיך אָפּגעשיידט צום שאָנדגעץ, און געווארן אומווערדיק ווי דאָס וואָס זיי האָבן ליב געקראָגן.

11 אפֿרים – ווי אַ פֿויגל וועט זייער כּבוד אַוועקפֿליען, אויס געבורט, און אויס מוטערלײַב, און אויס טראָגשאַפֿט!

12 אַפֿילו אַז זיי וועלן אויפֿערגנגן זייערע קינדער, וועל איך זיי באַרויבן פֿון זיי, אַז קיין מענטש זאָל ניט בלײַבן; יאָ, ווי אויך צו זיי ווען איך טו זיך אָפּ פֿון זיי!

13 אפֿרים, ווי איך האָב צוֹר געזען, איז געפֿלאַנצט אין אַ שיינעם אָרט, אָבער אפֿרים וועט אַרויספֿירן זײַנע קינדער צום טייטער

14 גיב זיי, גאָט, וואָס דו דאַרפֿסט זיי געבן! גיב זיי אַ טראַכט וואָס פֿאַרוואַרפֿט, און בריסט פֿאַרדאַרטע!

15 אַל דאָס בייז זייערס איז אין גִלגָל, יאָ, דאָרט האָב איך זיי פֿײַנט געקראָגן; פֿאַר די בייזע מעשׂים זייערע וועל איך זיי פֿון מײַן הויז אַרויסטרײַבן; איך וועל זיי מער ניט ליב האָבן; אַלע זייערע האַרן זײַנען אָפּקערער.

16 געשלאָגן געוואָרן איז אפֿרים, זייער ווּרצל איז פֿאַרטריקנט, קיין פֿרוכט וועלן זיי ניט ברענגען; אַפֿילו אַז זיי וועלן געבערן, וועל איך טייטן די גלוסטיקע פֿון זייער לײַב.

17 פֿאַראַכטן וועט זי מײַן גאָט, וויל זיי האָבן ניט צוגעהערט צו אים, און זיי וועלן אומוואָגלען צווישן די פֿעלקער.

10 אַ געראָטענער ווײַנשטאָק איז ישׂראל געווען, זײַן פֿרוכט פֿלעגט אַ וועכדע האָבן; איז, וואָס מערער זײַן פֿרוכט, האָט ער מזבחות געמערט, וואָס שענער זײַן לאַנד, האָבן זיי שענערע זײַלשטיינער געמאַכט.

2 זייער האַרץ איז צעטיילט; אַצונד וועלן זיי זייער שולד לײַדן; ער וועט צעברעכן זייערע מזבחות, ער וועט פֿאַרוויסטן זייערע זײַלשטיינער.

3 פֿאַר וואָר, אַצונד וועלן זיי זאָגן: ניטאָ קיין מלך בײַ אונדז, ווײַל מיר האָבן ניט מורא געהאַט פֿאַר גאָט; און

דער מלך, וואָס קען טאָן פַֿאַר אונדז?
4 זיי רעדן גערייַדן, שוווערן פַֿאַלש,
שליסן אַ בונד, אָבער דער משפט
וועט שפֿרָצן ווי ביטערקרויט אויף די
בייטן פֿון פֿעלד.
5 אום די קעלבער פֿון בית-אָוֶן וועלן
אַנגסטן די ווויינער פֿון שומרון; ווארום
זיין פֿאָלק טוט אויף אים טרויערן, און
זיינע פֿריסטער וועלן ציטערן וועגן
אים, ווועגן זיין כבוד ווָאס איז אַוועק
פֿון אים.
6 אים אויך וועט מען קיין אַשור
אַוועקפֿירן, אַ מתּנה צום מלך
"שטרייטער"; שאַנד וועט קריגן
אפֿרים, און ישׂראל וועט זיך שעמען
מיט זיין באַראָט.
7 פֿאַרשניטן וועט מלך פֿון
שומרון, אַזוי ווי שוים אויפֿן וואַסער.
8 און פֿאַרטילקט ווערן וועלן די
במות פֿון אָוֶן, די זינד פֿון ישׂראל;
דערנער און ווילדגעוועקס וועלן
אויפֿגיין אויף זייערע מזבחות און זיי
וועלן זאָגן צו די בערג: דעקט אונדז
צו! און צו די הייכן: פֿאַלט אויף אונדז
אַרויף!
9 מער ווי אין די טעג פֿון גבעָה
האָסטו געזינדיקט, ישׂראל; דאָרט האָט
מען זיך אַקעגעשטעלט; פֿאַר זיי
אָבער וועט ניט קלעקן אַ מלחמה ווי
אין גִבעָה אַקעגן די פֿאַרברעכער.
10 ווען איך טו באַגערן, וועל איך
זיי שטראָפֿן, און פֿעלקער וועלן זיך
אינזאַמלן קעגן זיי, ווען מע שפּאַנט זיי
אין זייערע צוויי יאָכרינגען.
11 און אפֿרים איז אַ קאַלב אַ געניטס,
צו דרעשן האָט עס ליב; אָבער איך
בין אַריבערגעגאַנגען איבער איר פֿעטן
האַלדז: איך וועל אײַנשפּאַנען אפֿרים,
אַקערן זאָל יהודה, ברָאָנעוועז זאָל
יעקב.
12 זייט אײַך פֿאַר געראַטן, זייט
וועט איר שניידן לויט געמאָך; אַקערט
אײַך אַן אַקער, וואָרום עס איז צייט
צו זוכן גאָט, ביז ער וועט קומען און
רעגענען אויף אײַך גערעכטיקייט.
13 איר האָט געאַקערט שלעכטס,
האָט איר אומרעכט געשניטן, האָט איר
געגעסן די פֿרוכט פֿון ליגן; ווָאַרום
האָסט זיך פֿאַרזיכערט אויף דײַן וועג,
אויף די פֿיל גיבורים דײַנע.
14 דרום וועט אויפֿשטיין אַ חורבן
אויף דײַנע מחנות, און אַלע דײַנע
פֿעסטונגען וועלן פֿאַרוויסט ווערן, ווי
שַלמַן האָט פֿאַרוויסט בית-אַרבאל,
אין טאָג פֿון מלחמה – מוטערס מיט
קינדער זײַנען צעהאַקט געוואָרן.
15 אַזוי האָט געטאָן צו אײַך בית-אֵל,
פֿון וועגן אײַער בייזער שלעכטיקייט;
אין אַ פֿרימאָרגן פֿאַרשניטן וועט
פֿאַרשניטן דער מלך פֿון ישׂראל.

11 אַז ישׂראל איז יונג געווען
האָב איך אים ליב געהאַט,
און פֿון מִצרַים האָב איך גערופֿן מײַן
זון.
2 ווי זיי האָבן גערופֿן צו זיי, אַזוי
זײַנען זיי אַוועק פֿון זיי; צו די
בעַל-געטער האָבן זיי געשלאַכט, און
צו די געצען האָבן זיי גערייכערט.
3 און איך האָב געלערנט גיין אפֿרים,
זיי פֿאַר זייערע אָרעמס געמומען, און
זיי האָבן ניט געמערקט אַז איך האָב זיי
פֿאַרהיט.
4 מיט מענטשלעכע שטריק האָב
איך זיי צוגעצויגן, מיט שנורן פֿון
ליבשאַפֿט, און איך בין זיי געווען ווי
די אַראָפּנעמער פֿון דעם יאָך אויף
זייערע קינבאַקן: און עסן פֿלעג איך
אים דערלאַנגען.
5 ער וועט זיך ניט אומקערן קיין
לאַנד מִצרַים, אָבער אַשור, ער וועט
זײַן מלך זײַן, ווײל זיי האָבן ניט
געוואָלט צוריקקערן.
6 און אַ שוווערד וועט פֿאַלן אין
זײַנע שטעט, און וועט פֿאַרלענדן זײַנע
ריגלען און פֿאַרצערן, פֿון וועגן זייערע
באַראָטונגען.

7 און מײַן פֹּאָלק קוועלנקלט זיך אומצוקערן צו מיר, און מע רופֿט אים צו דער הייך, אָבער ער טוט זיך ניט דערהייבן.

8 ווי קען איך דיך איבערגעבן, אפֿרים? דיך איבערגעבן, ישׂראל? ווי קען איך דיך מאַכן ווי אַדמָה? דיך לאָזן ווערן ווי צבֿאים? מײַן האַרץ קערט זיך אום אין מיר, מײַן גאַנצע רחמנות צינדט זיך אָן.

9 איך וועל ניט אויספֿירן מײַן גרימצאָרן, איך וועל מער ניט אומבערענגען אפֿרים; ווארום גאָט בין איך און ניט אַ מענטש – דער הייליקער צווישן דיר – און איך וועל ניט קומען מיט צאָרן.

10 נאָך יהוה וועלן זיי גיין – אַזוי ווי אַ לייב וועט ער ברילן; יאָ, ער וועט ברילן, און די קינדער וועלן אײַלן פֿון מערב.

11 זיי וועלן אײַלן ווי אַ פֿויגל, פֿון מִצרַים, און ווי אַ טויב, פֿון לאַנד אַשור, און איך וועל זיי באַזעצן אין זייערע הײַזער, זאָגט גאָט.

12 אַרומגערינגלט מיט ליגן האָט מיך אפֿרים, און מיט באַטרוג דאָס הויז פֿון ישׂראל; און יהודה איז נאָך אַל֑ף פֿרײַגעלאָזט מיט גאָט, און מיט דעם הייליקן געטרײַען.

2 אפֿרים לויפֿט נאָךווינט, און יאָגט זיך נאָך מזרח-ווינט, אַ גאַנצן טאָג מערט ער ליגן און רויב; און אַ בונד מיט אַשור שליסן זיי, און אײל ווערט קיין מִצרַים געפֿירט.

3 אָבער גאָט האָט אַ קריג מיט יהודה, און וועט זיך רעכענען מיט יעקב לויט זײַנע וועגן, לויט זײַנע מעשׂים וועט ער אים אומקערן.

4 אין מוטערלײַב האָט ער בײַם טריט געכאַפט זײַן ברודער, און מיט זײַן כּוח האָט ער געשטריטן מיט אַ גאָט;

5 יאָ, ער האָט געשטריטן קעגן אַ מלאך און איז בײַגעקומען; ער האָט געווויינט און זיך געבעטן בײַ אים: אין בית-אֵל וועט ער אים טרעפֿן, און דאָרטן וועט ער רעדן מיט אים.

6 און יהוה איז דער גאָט פֿון צבֿאות, יהוה איז זײַן געדענקעניש.

7 דרום זאָלסט דו צו דײַן גאָט זיך אומקערן; פֿרומקייט און גערעכטיקייט היט אָפּ, און האָף צו דײַן גאָט תּמיד.

8 כּנַעַן האָט פֿאַלשע וואָגשאָלן אין זײַן האַנט, צו באַרויבן האָט ער ליב.

9 און אפֿרים זאָגט: פֿאַר וואָר, איך בין רײַך, איך האָב מיר דערגרײַכט אַ פֿאַרמעג; אין אַל מײַן מי וועט מען בײַ מיר ניט געפֿינען אַן אומרעכט וואָס איז אַ זינד.

10 אָבער איך בין יהוה דײַן גאָט פֿון לאַנד מִצרַים אָן, איך וועל דיך וויידער מאַכן ווויינען אין געצעלטן, ווי אין די טעג פֿון יענער צײַט.

11 און איך האָב געריעדט צו די נבֿיאים, און איך האָב זיי אונגענען געמערט, און דורך די נבֿיאים פֿלעג איך משלים געבן.

12 אַז גִלעָד איז נישטיקייט, לויטער פֿאַלשקייט זײַנען זיי געוואָרן! אין גִלגָל האָבן זיי אָקסן געשלאַכט; יאָ, זייערע מזבחות זײַנען ווי הויפֿנס אויף די בײַטן פֿון פֿעלד.

13 און יעקב איז אַנטלאָפֿן אין פֿעלד פֿון אֲרָם, און ישׂראל האָט געדינט אום אַ ווײַב, און אום אַ ווײַב האָט ער שאָף געהיט.

14 און דורך אַ נבֿיא האָט גאָט אויפֿגעבראַכט ישׂראל פֿון מִצרַים, און דורך אַ נבֿיא איז ער אָפּגעהיט געוואָרן.

15 ביטער דערצערנט האָט אפֿרים, דרום וועט ער אויסלאָזן זײַן בלוט אויף אים, און זײַן לעסטערונג וועט אים אומקערן זײַן האַר.

13 אַז אפֿרים האָט געריעדט איז געווען אַ ציטערניש, דער הויב איז ער געווען אין ישׂראל; האָט ער זיך פֿאַרשולדיקט מיט בַּעַל, און איז

געשטאָרבן.

2 און אַצונד זינדיקן זיי אַלץ מער, אונהאָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסן בילד פֿון זייער זילבער, געצן לויט זייער שׂכל, דאָס ווערק פֿון מינסטערס אַלע. אויף זיי קען מען זאָגן: מענטשן שעכטן זיי, קעלבער קושן זיי.

3 דרום וועלן זיי זײַן ווי אַ פֿרימאָרגנוואָלקן, און ווי דער טוי וואָס פֿאַרגייט אין דער פֿרי, ווי שפּריי וואָס ווערט אַוועקגעבלאָזן פֿון שׂיער, און ווי רויך דורכן פֿענצטער.

4 און איך בין יהוה דײַן גאָט פֿון לאַנד מִצרַיִם אָן, און קיין גאָט אַחוץ מיר קענסטו ניט, און ניטאָ קיין העלפֿער אויסער מיר.

5 איך האָב דיך דערקענט אין דער מדבר, אין אַ לאַנד פֿון טריקענישׂ.

6 ווי זיי האָבן זיך געפֿיטערט, אַזוי זײַנען זיי זאַט געווארן; זיי זײַנען זאַט געווארן, און זייער האַרץ האָט זיך דערהויבן, דערפֿאַר האָבן זיי פֿאַרגעסן אָן מיר.

7 דרום בין איך צו זיי ווי אַ לייב געווארן, ווי אַ לעמפּערט אויפֿן וועג וועל איך לויערן;

8 איך וועל זיי באַגעגענען ווי אַ בערינטע פֿון קינדער בארויבט, און איך וועל אויפֿריסן דעם שייד פֿון זייער הארצן, און וועל זיי אויפֿעסן דאָרטן ווי אַ לייבינטע; די חיה פֿון פֿעלד וועט זיי צעריסן.

9 דיך האָט אומגעבראַכט ישׂראל, וואָס דו ביסט קעגן מיר, קעגן דײַן הילף.

10 ווו דען איז דײַן מלך, ער זאָל דיך העלפֿן אין אַלע דײַנע שטעט? און דײַנע ריכטער, וואָס דו האָסט געזאָגט: גיב מיר אַ מלך און האַרן?

11 איך גיב דיר אַ מלך אין מײַן פֿעס, און נעם אַוועק אין מײַן גרימצאָרן.

12 אײַנגעבונדן איז די זינד פֿון אפֿרים, באַהאַלטן איז זײַן חטא.

13 ווייען פֿון אַ געווינערין וועלן קומען אויף אים; אַ ניט קלוג קינד איז ער, וואָרום עס איז צײַט, ער זאָל ניט שטיין בלײַבן אין דעם געבערעט פֿון קינדער.

14 זאָל איך פֿון דער האַנט פֿון אונטערערד זיי אויסלייזן? זאָל איך פֿון טויט זיי אויסקויפֿן? ווו זײַנען דײַנע מגפות, טויט? ווו דײַן פֿעסט, אונטערערד? דערבאַרימונג זאָל פֿאַרבאָרגן זײַן פֿון מײַנע אויגן.

15 וואָרום ער מעג וואַקסן צווישן טײַכגראָזן, וועט קומען אַ מזרח-ווינט, אַ שטורעם פֿון גאָט פֿון מדבר גייט אויף און טרוקן וועט זײַן ברונעם, און אויסטריקענען וועט זײַן קוואַל; ער וועט צערויבן דעם שאַץ פֿון אַלע גלוסטיקע זאַכן.

14 פֿאַרשולדיקט איז שומרון, וואָרום זי האָט וויידערשפּעניקט אָן איר גאָט; דורכן שווערד וועלן זיי פֿאַלן, זייערע קליינע קינדער וועלן צעהאַקט ווערן, און זײַנע טראָגעדיקע וועלן אויפֿגעשפּאָלטן ווערן.

2 קער זיך אום, ישׂראל, צו יהוה דײַן גאָט, וואָרום האָסט געשטרויכלט דורך דײַנע זינד.

3 נעמט מיט אײַך ווערטער, און קערט אײַך אום צו גאָט; זאָגט צו אים: פֿאַרגיב אַלע זינד, און נעם אָן דאָס גוטע; און לאָמיר צאָלן אָנשטאָט אָקסן מיט אונדזערע ליפּן.

4 אַשור וועט אונדז ניט העלפֿן, אויף פֿערד וועלן מיר ניט רײַטן, און מיר וועלן מער ניט זאָגן "אונדזער גאָט" צום ווערק פֿון אונדזערע הענט; וואָרום דורך דיר ווערט דערבאַרימט דער עלנדער.

5 איך וועל זייער אָפּקערונג, איך וועל זיי ליב האָבן הארציק, וואָרום מײַן צאָרן האָט זיך אָפּגעקערט פֿון אים.

6 איך וועל זײַן ווי דער טוי צו
ישׂראל; ער וועט בליען ווי אַ לילי‌ע,
און שלאָגן זײַנע וואָרצלען ווי דער
לבָנון.
7 זײַנע צווײַגן וועלן זיך שפּרײַטן,
און זײַן גלאַנץ וועט זײַן ווי פֿון
איילבערטבוים, און אַ ריח וועט ער
האָבן ווי דער לבָנון.
8 די וואָס זיצן אין זײַן שאָטן וועלן
ווידער אויפֿברענגען תּבואה, און זיי
וועלן בליען ווי אַ ווײַנשטאָק; זײַן
דופֿט ווי דער ווײַן פֿון לבָנון.
9 אפֿרים וועט זאָגן: וואָס קער איך
זיך אָן מער מיט גּעצנבילדער. איך
ענטפֿער, און וועל אים אָנקוקן; איך
בין ווי אַ צווײַגהאַפֿטיקער ציפּרעס;
פֿון מיר ווערט געקראָגן דײַן פֿרוכט.
10 ווער קלוג איז זאָל דאָס
פֿאַרשטיין, ווער פֿאַרשטאַנדיק זאָל
עס מערקן, וואָרום רעכטפֿאַרטיק
זײַנען די וועגן פֿון גאָט, און די
גערעכטע גייען אין זיי, און די
פֿאַרברעכער ווערן געשטרויכלט אין
זיי.

יוֹאֵל

1 דאָס ווָאָרט פֿון גָאט ווָאָס איז געווָארן צו יוֹאֵל דעם זון פֿון פּתוּאֵלס:
2 הערט דאָס צו, איר זקנים, און פֿאַרנעמט אַלע באַווווינער פֿון לאַנד: איז אַזוי ווָאָס געשען אין אייַערע טעג, צי אין די טעג פֿון אייַערע עלטערן?
3 דערציילט וועגן דעם אייַערע קינדער, און אייַערע קינדער צו זייערע קינדער, און זייערע קינדער צו דעם אַנדער דור.
4 ווָאָס איז געבליבן פֿון דעם ווָאָרעם האָט אויפֿגעגעסן דער היישעריק, און ווָאָס איז געבליבן פֿון דעם היישעריק האָט אויפֿגעגעסן דער גרָאָזפֿרעסער, און ווָאָס איז געבליבן פֿון דעם גרָאָזפֿרעסער האָט אויפֿגעגעסן דער גריל.
5 כאַפּט זיך אויף, שיכורים, און ווויינט, און יאָמערט, אַלע טרינקער פֿון ווַיין, אויף דער טרויבנזאַפֿט ווָאָס זי איז פֿאַרשניטן געווָארן פֿון אייַער מויל.
6 ווָאָרום אַ פֿאָלק איז אַרויפֿגעקומען אויף מײַן לאַנד, מאַכטיק און אָן אַ צאָל; זײַנע ציין זײַנען ציין פֿון אַ לייב, און באַקציינער פֿון אַ לייבינטע האָט ער.
7 ער האָט געמאַכט מײַן ווינשטאָק צו וויסט, און צו שפּענדלעך מײַן פֿיגנבוים; אָפּגעהוילט הויל האָט ער אים און אַנידערגעווָארפֿן, זײַנע צווייגן זײַנען ווײַס געווָארן.
8 קלאָג ווי אַ יונגפֿרוי אָנגעגורט מיט זאַק נאָך דעם מאַן פֿון איר יוגנט.
9 פֿאַרשניטן געווָארן איז אַ שפּייזאָפּפֿער און אַ גיסאָפּפֿער פֿון דעם הויז פֿון גאָט; עס טרויערן די כֹּהנים, די באַדינער פֿון גאָט.
10 פֿאַרווויסט געווָארן איז דאָס פֿעלד, עס טרויערט די ערד, ווָאָרום פֿאַרווויסט געווָארן איז די תּבֿואה, אויסגעטריקנט האָט דער ווין, איינגעגאַנגען איז דאָס איל.
11 צו שאַנד זײַנען די אַקערלײַט, עס יאָמערן די ווינגערטנירער, אויפֿן ווייץ און אויפֿן גערשטן; ווָארום דער שניט פֿון פֿעלד איז פֿאַרלָארן.
12 דער ווינשטאָק איז פֿאַרטריקנט, און דער פֿײַגנבוים איז פֿאַרוועלקט; דער מילגרוים, אויך דער טייטלבוים און דער עפּלבוים, אַלע ביימער פֿון פֿעלד, זײַנען פֿאַרטריקנט; יאָ, אויסגעטריקנט האָט די פֿרייד פֿון די מענטשנקינדער.
13 גורט אײַך אָן און קלאָגט, איר כֹּהנים, יאָמערט, איר באַדינער פֿון מזבח; קומט נעכטיקט אין זאַקקלײדער, באַדינער פֿון מײַן גאָט, ווָארום פֿאַרמיטן איז פֿון אייַער גאָטס הויז אַ שפּייזאָפּפֿער און אַ גיסאָפּפֿער.
14 הייליקט אַ פֿאַסטאָג, רופֿט אַן אײַנזאַמלונג, קלײַבט צונויף די עלטסטע, אַלע באַווווינער פֿון לאַנד, אין הויז פֿון יהוה אייַער גאָט, און טוט שרײַען צו גאָט.
15 ווי אויף דעם טאָג! ווָארום נאָנט איז דער טאָג פֿון גאָט, און ווי אַ ברָאָך פֿון אַלמאַכטיקן קומט ער.
16 פֿאַר ווָאָר, פֿאַר אונדזערע אויגן איז פֿאַרשניטן די שפּייז; פֿון אונדזער גאָטס הויז, די פֿרייד און די לוסטיקייט.
17 איינגעדאַרט זײַנען די זאָמען אונטער זייערע גרודעס, ווויסט געווָארן זײַנען די שפּייכלערס, אײַנגעפֿאַלן זײַנען די שײַערן ווָארום אויסגעטריקנט איז די תּבואה.
18 ווי קרעכצט די בהמה! צעטומלט זײַנען די סטאַדעס רינדער, ווָארום ניטאָ פֿאַר זיי קיין פֿיטערונג; אָפֿילו די סטאַדעס שאָף זײַנען פֿאַרווויסט.

19 צו דיר, גאָט, טו איך רופֿן,
ווארום אַ פֿײַער האָט פֿאַרצערט די
פֿיטערפּלעצער פֿון מדבר, און אַ פֿלאַם
האָט צעפֿלאַקערט אַלע ביימער פֿון
פֿעלד.
20 אַפֿילו די בהמות פֿון
פֿעלד שמאַכטן צו דיר, ווארום
אויסגעטריקנט זײַנען די גראָבנס
וואַסער, און אַ פֿײַער האָט פֿאַרצערט
די פֿיטערפּלעצער פֿון מדבר.

2 בלאָזט אַ שופֿר אין ציון, און
שאַלט אויף מײַן הייליקן באַרג,
זאָלן ציטערן אַלע באַווויינער פֿון לאַנד,
ווארום דער טאָג פֿון גאָט קומט אָן,
ווארום ער איז נאָנט;
2 אַ טאָג פֿון חושך און פֿינצטערניש,
אַ טאָג פֿון וואָלקן און נעבל, ווי אַ
שוואַרצקייט אויסגעשפרייט אויף די
בערג; אַ גרויס פֿאָלק און אַ מאַכטיקס,
אַזאַ ווי ער איז ניט געווען פֿון אייביק
אָן און וועט נאָך אים מער ניט זײַן ביז
די יאָרן פֿון דור-דורות.
3 אים פֿאַרויס פֿאַרצערט אַ פֿײַער,
און הינטער אים פֿלאַקערט אַ פֿלאַם;
ווי דער גאָרטן פֿון עֵדֶן איז דאָס לאַנד
פֿאַר אים, און הינטער אים אַ מדבר אַ
ווייסטער, און צו מאָל קיין אַנטרינונג
איז ניטאָ פֿון אים.
4 ווי דאָס אויסזען פֿון פֿערד איז זײַן
אויסזען, און ווי רײַטער אַזוי לויפֿן זיי.
5 ווי דאָס געראוש פֿון רײַטווען,
איז זייער שפּרינגען אויף די שפּיצן
בערג; ווי דער קנאַל פֿון אַ פֿלאַמפֿײַער
וואָס פֿאַרצערט שטרוי; ווי אַ פֿאָלק אַ
מאַכטיקס געגרייט צו מלחמה.
6 פֿאַר אים ציטערן פֿעלקער,
אַלע פּנימער האָבן אָנגענומען אַ
פֿינצטערניש.
7 ווי גיבורים לויפֿן זיי, ווי
מלחמה-לײַט קלעטערן זיי אויף דער
מויער, און איטלעכער אין זײַנע וועגן
גייען זיי, און זיי פֿלאָנטערן ניט זייערע
שטעגן.
8 און איינער דעם אַנדערן שטויסן
זיי ניט, איטלעכער אין זײַן שליאַך
גייען זיי, און דורך וואָפֿן ווארפֿן זיי
זיך, און ווערן ניט געשעדיקט.
9 זיי שפּרינגען אויף דער שטאָט,
זיי לויפֿן אויף דער מויער, זיי גייען
אַרויף אין די הײַזער, זיי קומען דורך
די פֿענצטער ווי אַ גנבֿ.
10 פֿאַר אים ציטערט די ערד,
שטורעמען די הימלען; די זון און די
לבֿנה ווערן שווארץ, און די שטערן
נעמען אַרײַן זייער שײַן.
11 און גאָט לאָזט אַרויס זײַן קָול
פֿאַרויס פֿאַר זײַן חיל; ווארום זייער
גרויס איז זײַן מחנה, ווארום מאַכטיק
איז דער וואָס טוט זײַן באַפֿעל; ווארום
גרויס איז דער טאָג פֿון גאָט און
מוֹראדיק זייער, און ווער קען אים
אויסהאַלטן?
12 אָבער נאָך איצט, זאָגט גאָט,
קערט אײַך אום צו מיר מיט אײַער
גאַנצן האַרצן, און מיט פֿאַסטן און מיט
געווויין און מיט קלאָג;
13 און צעריסט אײַער האַרץ און
ניט אײַערע קליידער, און קערט אײַך
אום צו יהוה אײַער גאָט, ווארום
ער איז ליבעזעליק און דערבאַרימדיק,
אינגעהאַלטן אין צאָרן, און רײַך אין
גענאָד, און ער האָט חרטה אויף דעם
בייז.
14 ווער ווייס, אפֿשר ווידער וועט
ער חרטה האָבן, און לאָזן אַ ברכה
הינטער זיך – אַ שפּײַזאָפֿפֿער און אַ
גיסאָפֿפֿער פֿאַר יהוה אײַער גאָט.
15 בלאָזט אַ שופֿר אין ציון, הייליקט
אַ פֿאַסטטאָג, רופֿט אַן אײַנזאַמלונג;
16 זאַמלט אײַן דאָס פֿאָלק,
פֿאַררופֿט די עדה, קליבט צונויף די
זקנים, זאַמלט אײַן די קליינע קינדער,
און די וואָס זייגן די ברוסט; זאָל דער
חתן אַרויסגיין פֿון זײַן קאַמער, און די
כּלה פֿון איר געצעלט.
17 צווישן דעם פּאָליש און דעם
מזבח זאָלן וויינען די כֹּהנים, די

דינער פֿון גאָט, און זאָלן זיי זאָגן:
דערבאַרימ זיך גאָט אויף דײַן פֿאָלק,
און זאָלסט ניט געבן דײַן אַרב צו
שאַנד, אַז פֿעלקער זאָלן זיך ווערטלען
איבער זיי; נאָך ווָאס זאָל מען זאָגן
צווישן די אומות: אַווּו איז זייער גאָט?
18 און גאָט האָט זיך אָנגענומען פֿאַר
זײַן לאַנד, און האָט זיך דערבאַרימט
אויף זײַן פֿאָלק.
19 און גאָט האָט געענטפֿערט און
געזאָגט צו זײַן פֿאָלק: זעט, איך שיק
אײַך תּבֿואה און ווײַן און אייל, און איר
וועט זיי האָבן צו זאָט; און איך וועל
אײַך מער ניט געבן צו שאַנד בײַ די
פֿעלקער.
20 און דעם צפֿונדיקן וועל איך
דערווײַטערן פֿון אײַך, און וועל אים
פֿאַרשטויסן אין אַ לאַנד פֿון טריקענעש
און וויסטענש, מיט זײַן פּנים צום
פֿעדערשטן ים, און זײַן עק צום
הינטערשטן ים; און זײַן פֿויל וועט
אויפֿגיין, און זײַן געשטאַנק וועט
אויפֿגיין, ווײל ער האָט גרויס זיך
פֿאַרנומען.
21 זאָלסט ניט מורא האָבן, ערד,
פֿריי זיך און זיי לוסטיק, ווָארום גרויס
געטאָן האָט גאָט.
22 איר זאָלט ניט מורא האָבן, בהמות
פֿון פֿעלד, ווָארום די פּיטערפּלעצער
פֿון מדבר זײַנען באַגראָזט, ווָארום
דער בוים טראָגט זײַן פֿרוכט, דער
פֿײַגנבוים און דער ווײַנשטאָק גיבן
זייער קריפֿט.
23 און איר קינדער פֿון ציון, זײַט
לוסטיק און פֿרייט זיך מיט יהוה
אײַער גאָט, ווָארום ער גיט אײַך
דעם פֿרירעגן ריכטיק; יאָ, ער מאַכט
נידערן פֿאַר אײַך רעגן, פֿרירעגן און
שפּעטרעגן אין ערשן חודש .
24 און די שיערן וועלן פֿול זײַן
מיט תּבֿואה, און די קעלטערן וועלן
איבערלויפֿן מיט ווײַן און אייל.
25 און איך וועל אײַך אָפּצאָלן
די יאָרן ווָאס דער יישעריק האָט

אויפֿגעגעסן, דער גראָזפֿרעסער, און
דער גריל, און דער ווָארעם, מײַן
גרויס חיל ווָאס איך האָב אָנגעשיקט
אויף אײַך.
26 און עסן וועט איר עסן און זאַט
זײַן, און איר וועט לויבן דעם נאָמען
פֿון יהוה אײַער גאָט, ווָאס האָט
געטאָן מיט אײַך ווונדערלעך; און מײַן
פֿאָלק וועט אויף אייביק ניט פֿאַרשעמט
ווערן.
27 און איר וועט ווײסן אַז איך בין
צווישן ישׂראל, און איך בין יהוה
אײַער גאָט, און מער איז ניטאָ;
און מײַן פֿאָלק וועט אויף אייביק ניט
פֿאַרשעמט ווערן.

3 און עס ווועט זײַן נאָך דעם, ווועל
איך אויסגיסן מײַן גײַסט אויף
יעטוועדער לײַב, און אײַערע זין און
אײַערע טעכטער ווועלן נבֿיאות זאָגן,
אײַערע זקנים ווועלן חלומות חלומען,
אײַערע בחורים ווועלן זעונגען זען.
2 און אויך אויף די קנעכט און אויף
די דינסטן ווועל איך אויסגיסן מײַן
גײַסט אין יענע טעג.
3 און איך ווועל ווײַזן וווּנדער אין
הימל און אויף דער ערד, בלוט און
פֿײַער און זײַלן רויך.
4 די זון ווועט פֿאַרקערט ווערן אין
פֿינצטערניש, און די לבֿנה אין בלוט,
איידער עס קומט דער טאָג פֿון גאָט,
דער גרויסער און דער מוֹראדיקער.
5 און עס ווועט זײַן, איטלעכער ווָאס
ווועט רופֿן דעם נאָמען פֿון גאָט, ווועט
אַנטרונען ווערן, ווָארום אויף בארג
ציון און אין ירושָלַיִם ווועט זײַן אַן
אַנטרינונג, אַזוי ווי גאָט האָט געזאָגט;
און די געבליבענע ווועלן זײַן די ווָאס
גאָט טוט רופֿן.

4 ווָארום זע, אין יענע טעג און
אין יענער צײַט, אַז איך ווועל
אומקערן די געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון יהודה
און ירושָלַיִם,

2 וועל איך אײנזאַמלען אַלע
פֿעלקער, און איך וועל זיי מאַכן
נידערן אין טאָל פֿון יהוֹשָׁפָט, און איך
וועל זיך דאָרטן משפטן מיט זייפֿאַר
מײַן פֿאָלק און מײַן אַרב ישׂראל, וואָס
זיי האָבן זיי צעשפּרייט צווישן די
פֿעלקער, און צעטיילט מײַן לאַנד.
3 און אויף מײַן פֿאָלק האָבן זיי גורל
געווארפֿן, און געגעבן אַ יינגל פֿאַר אַ
זונה, און אַ מיידל פֿאַרקויפֿט פֿאַר ווײַן,
און געטרונקען.
4 און וואָס זײַט איר מיר גאָר, צור
און ציידון, און אַלע געגנטן פֿון פּלֶשֶׁת?
צי פֿאַרגלטונג צאָלט איר דאָס אָפּ פֿון
מײַנעטוועגן? איז, אויב איר פֿאַרגלט
דאָס פֿון מיינטוועגן, וועל איך אײַליק
גיך אומקערן אײַער פֿאַרגלטונג אויף
אײַער קאָפּ;
5 וואָס מײַן זילבער און מײַן גאָלד
האָט איר צוגענומען, און מײַנע בעסטע
גלוסטיקייטן געבראַכט אין אײַערע
פּאַלאַצן
6 און די קינדער פֿון יהודה און
די קינדער פֿון ירושָׁלַיִם האָט איר
פֿאַרקויפֿט צו די קינדער פֿון די יָונים,
כדי זיי צו דערווײַטערן פֿון זייער
געמאַרק.
7 זעט, איך דערוועק זיי פֿון דעם
אָרט וואָס איר האָט זיי פֿאַרקויפֿט
דאָרטן, און איך וועל אומקערן אײַער
טוּונג אויף אײַער קאָפּ.
8 און איך וועל פֿאַרקויפֿן אײַערע זין
און אײַערע טעכטער אין דער האַנט פֿון
די קינדער פֿון יהודה, און זיי וועלן זיי
פֿאַרקויפֿן צו די שבאַים, צו אַ ווײַטן
פֿאָלק, וואָרום גאָט האָט געריעדט.
9 רופֿט דאָס אויס צווישן די
פֿעלקער, בעריט אָן אַ מלחמה, וועקט
אויף די גיבורים; זאָלן קענענען, זאָלן
אַרויפֿגיין אַלע מענער פֿון מלחמה.
10 שמידט אײַערע אַקעראײַזנס אויף
שווערדן, און אײַערע צווײַגמעסערס
אויף שפּיזן; דער שלאַפֿער זאָל זאָגן:
אַ גיבור בין איך.
11 אײַלט און קומט אַלע פֿעלקער
פֿון רונד אַרום, און לאָמען זיך
אײַנזאַמלען; אַהין מאַך נידערן, גאָט,
דײַנע גיבורים!
12 זאָלן זיך דערוועקן די פֿעלקער
און אַרויפֿגיין צום טאָל פֿון יהוֹשָׁפָט
וואָרום דאָרטן וועל איך זיצן צו
משפּטן אַלע פֿעלקער פֿון רונד אַרום.
13 לייגט צו דעם שניידמעסער,
וואָרום צײַטיק איז דער שניט; קומט
טרעט, וואָרום פֿול איז דער קעלטער,
די קובלען לויפֿן איבער; וואָרום גרויס
איז זייער בייז.
14 מחנות, מחנות אין טאָל פֿון גזר!
וואָרום נאָענט איז דער טאָג פֿון גאָט אין
טאָל פֿון גזר.
15 די זון און די לבֿנה וועלן שווארץ,
און די שטערן נעמען אַרײַן זייער שײַן.
16 און גאָט וועט ברילן פֿון ציון, און
פֿון ירושָׁלַיִם וועט ער אַרויסלאָזן זײַן
קָול, און שטורעמען וועלן הימל און
ערד; אָבער גאָט וועט זײַן אַ באַשיצונג
פֿאַר זײַן פֿאָלק, און אַ פֿעסטונג פֿאַר די
קינדער פֿון ישׂראל.
17 און איר וועט וויסן אַז איך, יהוה
אײַער גאָט, רו אויף ציון, מײַן הייליקן
באַרג; און ירושָׁלַיִם וועט זײַן הייליק,
און פֿרעמדע וועלן מער ניט דורכגיין
אין איר.
18 און עס וועט זײַן אין יענעם
טאָג, וועלן די בערג טריפֿן זאַפֿט, און
די הייכן וועלן אײַבערגיין מיט מילך,
און אַלע גראָבנס פֿון יהודה וועלן
אײַבערגיין מיט וואַסער. און אַ קוואַל
וועט אַרויסגיין פֿון גאָטס הויז, און
וועט אָנטרינקען דעם טאָל שִׁטים.
19 מִצרַיִם וועט אַ וויסטענײַש ווערן,
און אֱדוֹם וועט אַ וויסטער מדבר ווערן,
פֿאַר דעם אומרעכט צו די קינדער
פֿון יהודה, וואָס זיי האָבן פֿאַרגאָסן
אומשולדיק בלוט אין זייער לאַנד.
20 אָבער יהודה וועט זײַן אײַביק
באַזעצט, און ירושָׁלַיִם אויף
דור-דורות.

21 און וואָס איך וועל שענקען, זייער
בלוט וועל איך ניט שענקען; און גאָט
טוט רוען אין צִיון.

עָמוֹס

1 די וואָרטער פֿון עָמוֹסן, וואָס איז
געווען פֿון די שאָפֿלײַט פֿון תּקוֹעַ;
וואָס ער האָט געזען אויף ישׂראל אין
די טעג פֿון עוּזִיָה דעם מלך פֿון יהודה,
און אין די טעג פֿון יָרבֿעָם דעם זון פֿון
יוֹאָשן, דעם מלך פֿון ישׂראל, צוויי יאָר
פֿאַר דער ערדציטערניש.
2 און ער האָט געזאָגט: גאָט
וועט ברילן פֿון צִיוֹן, און פֿון ירושָלַיִם
וועט ער אַרויסלאָזן זײַן קול, און
די פֿײַטערפֿלעצער פֿון די פֿאָסטוכער
וועלן טרויערן, און דער שפּיץ כַּרמֶל
וועט פֿאַרטריקנט ווערן.
3 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר
דריַי פֿאַרברעכן פֿון דַמֶשֶׂק, יאָ, פֿאַר
פֿיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פֿאַר זייער דרעשן גִלעָד מיט אײַזערנע
דרעששליטנס.
4 און איך וועל שיקן אַ פֿײַער אויף
דעם הויז פֿון חָזָאֵל, און עס וועט
פֿאַרצערן די פּאַלאַצן פֿון בן-הַדַד.
5 און איך וועל צעברעכן דעם ריגל
פֿון דַמֶשֶׂק, און וועל פֿאַרשניידן אַ
באַווינער פֿון בקעַת-אָוֶן, און דעם
וואָס האַלט אַ צעפּטער פֿון בית-עֵדֶן;
און דאָס פֿאָלק פֿון אֲרָם וועט אין גלות
גיין קיין קיר, זאָגט גאָט.
6 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר דריַי
פֿאַרברעכן פֿון עַזָה, יאָ, פֿאַר פֿיר, וועל
איך עס ניט אָפּהאַלטן: פֿאַר זייער
פֿאַרטרײַבן אַ גאַנצע געפֿאַנגענשאַפֿט,
כּדי איבערצוגעבן פֿערן צו אֱדוֹם.
7 און איך וועל שיקן אַ פֿײַער אויף
דער מויער פֿון עַזָה, און עס וועט
פֿאַרצערן אירע פּאַלאַצן.
8 און איך וועל פֿאַרשניידן אַ
באַווינער פֿון אַשדוֹד, און דעם וואָס
האַלט אַ צעפּטער פֿון אַשקלוֹן; און
איך וועל קערן מײַן האַנט אויף עֶקרוֹן,
און דער איבערבלײַב פֿון די פּלִשתִּים
וועט אונטערגיין, זאָגט גאָט דער
האַר.
9 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר
דריַי פֿאַרברעכן פֿון צוֹר, יאָ, פֿאַר
פֿיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן: פֿאַר
וואָס זיי האָבן איבערגעענטפֿערט אַ
גאַנצע געפֿאַנגענשאַפֿט צו אֱדוֹם, און
ניט געדאַכט אָן דעם בונד פֿון ברידער.
10 און איך וועל שיקן אַ פֿײַער אויף
דער מויער פֿון צוֹר, און עס וועט
פֿאַרצערן אירע פּאַלאַצן.
11 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר דריַי
פֿאַרברעכן פֿון אֱדוֹם, יאָ, פֿאַר פֿיר,
וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן: פֿאַר וואָס
ער האָט נאָכגעיאָגט זײַן ברודער מיטן
שווערד, און דערשטיקט זײַן רחמנות,
און זײַן כּעס האָט שטענדיק פֿאַרצוקט,
און ער האָט אייביק געהאַלטן זײַן
גרימצאָרן.
12 און איך וועל שיקן אַ פֿײַער
אויף תֵּימָן, און עס וועט פֿאַרצערן די
פּאַלאַצן פֿון בָּצרָה.
13 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר
דריַי פֿאַרברעכן פֿון די קינדער פֿון
עַמוֹן, יאָ, פֿאַר פֿיר, וועל איך עס ניט
אָפּהאַלטן: פֿאַר זייער אויפֿשפּאַלטן
די טראָגעדיקע פֿון גִלעָד, כּדי צו
דערבריטערן זייער געמאַרק.
14 און איך וועל אָנצינדן אַ פֿײַער
אויף דער מויער פֿון רַבה, און עס וועט
פֿאַרצערן אירע פּאַלאַצן, מיט שׂאָלונג
אין טאָג פֿון מלחמה, מיט שטורעם אין
טאָג פֿון געוויטער.
15 און זייער מלך וועט גיין אין גלות,
ער און זײַנע האַרן אין איינעם, זאָגט
גאָט.

2 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר
דריַי פֿאַרברעכן פֿון מוֹאָב, יאָ,
פֿאַר פֿיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פֿאַר זײַן פֿאַרברענען די ביינער פֿון
דעם מלך פֿון אֱדוֹם אויף קאַלך.

2 און איך וועל שיקן אַ פֿײַער אויף
מוֹאָבֿ, און עס וועט פֿאַרצערן די
פּאַלאַצן פֿון קריוֹת, און שטאָרבן מיט
געטומל וועט מוֹאָבֿ, מיט שאַלונג און אַ
קָול פֿון שופֿר.
3 און איך וועל פֿאַרשניידן אַ
ריכטער פֿון איר מיט, און אַלע אירע
האַרן וועל איך הרגען מיט אים, זאָגט
גאָט.
4 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר
דריי פֿאַרברעכן פֿון יהודה, יאָ, פֿאַר
פֿיר, וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן:
פֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַראַכט די תּורה
פֿון גאָט, און זײַנע געזעצן ניט
געהיט; און זייערע ליגנס האָבן זיי
פֿאַרפֿירט, די וואָס זייערע עלטערן
זײַנען נאָכגעגאַנגען נאָך זיי.
5 און איך וועל שיקן אַ פֿײַער אויף
יהודה, און עס וועט פֿאַרצערן די
פּאַלאַצן פֿון ירושָלַיִם.
6 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר דריי
פֿאַרברעכן פֿון ישׂראל, יאָ, פֿאַר פֿיר,
וועל איך עס ניט אָפּהאַלטן: פֿאַר זייער
פֿאַרקויפֿן פֿאַר געלט דעם געערעכטן,
און דעם אביון פֿאַר אַ פּאָר שיך.
7 זיי, וואָס ווילן אײַנשלינגען דעם
שטויב ערד אויפֿן קאָפּ פֿון די אָרימע,
און דעם וועג פֿון די געדריקטע
פֿאַרדרייען זיי; און אַ מאַן און זײַן
פֿאָטער גייען צו איין מיידל, כּדי צו
פֿאַרשוועכן מײַן הייליקן נאָמען.
8 און אויף פֿאַרמשכונטע קליידער
ציען זיי זיך אויס לעבן איטלעכן מזבח,
און ווײַן פֿון באַשטראָפֿטע טרינקען זיי
אין הויז פֿון זייער גאָט.
9 און איך האָב פֿאַרטילקט
פֿאַר זיי דעם אֱמוֹרי, וואָס ווי די
הייך פֿון צעדערן איז געווען זײַן
הייך, און שטאַרק איז ער געווען
ווי אייכנבוימער; און איך האָב
פֿאַרטילקט זײַן פֿרוכט פֿון אויבן, און
זײַנע וואָרצלען פֿון אונטן.
10 און איך האָב אײַך אויפֿגעבראַכט
פֿון לאַנד מִצרַיִם, און אײַך געפֿירט אין
דער מדבר פֿערציק יאָר, צו אַרבן דאָס
לאַנד פֿון אֱמוֹרי.
11 און איך האָב אויפֿגעשטעלט פֿון
אײַערע זין פֿאַר נבֿיאים, און פֿון
אײַערע יונגעלײַט פֿאַר נזירים: צי איז
דאָס ניט אַזוי, קינדער פֿון ישׂראל?
זאָגט גאָט.
12 אָבער איר האָט געמאַכט טרינקען
די נזירים ווײַן, און די נבֿיאים האָט איר
באַפֿוילן אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט
נבֿיאות זאָגן.
13 זעט, איך דריק אײַך אַרונטער ווי
עס דריקט דער וואָגן פֿול מיט גאַרבן.
14 און אַנטרינונג וועט פֿאַרלאָרן זײַן
פֿון דעם פֿלינקן, און דער שטאַרקער
וועט ניט אָנהאַלטן זײַן כּוח, און דער
גיבור וועט ניט ראַטעוון זײַן נפֶשׁ.
15 און דער בויגנהאַלטער וועט ניט
באַשטיין, און דער פֿלינקער אויף
זײַנע פֿיס וועט זיך ניט ראַטעוון,
און דער רײַטער אויף אַ פֿערד וועט
ניט ראַטעוון זײַן נפֶשׁ און דער
שטאַרקהאַרציקער צווישן די גיבורים
וועט אַ נאַקעטער אַנטלויפֿן אין יענעם
טאָג, זאָגט גאָט.

3 הערט דאָס דאָזיקע וואָרט
וואָס גאָט האָט געערעדט אויף
אײַך, קינדער פֿון ישׂראל – אויף
דער גאַנצער משפּחה וואָס איך האָב
אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, אַזוי
צו זאָגן:
2 נאָר אײַך האָב איך דערקענט פֿון
אַלע משפּחות פֿון דער ערד, דרום וועל
איך זיך רעכענען מיט אײַך פֿאַר אַלע
אײַערע זינד.
3 גייען צוויי באַנאַנדער, אַחוץ אַז זיי
האָבן אָפּגערעדט?
4 ברילט אַ לייב אין וואַלד, ווו ער
האָט ניט קיין רויב? לאָזט אַ יונגלייב
אַרויס זײַן קָול פֿון זײַן נאָרע, אַחוץ אַז
ער האָט עפּעס געכאַפּט?
5 פֿאַלט אַ פֿויגל אין פּאַסטקע
אויף דער ערד, ווו זי האָט ניט

קיין שטרויכלונג? שפּרינגט-אויף אַ
פּאַסטקע פֿון דער ערד, ווו כּאַפּן זאָל
זי ניט האָבן געכאַפּט?
6 צי ווערט אַ שופֿר געבלאָזן אין
שטאָט, און דאָס פֿאָלק זאָל ניט
ציטערן? צי געשעט אַן אומגליק אין
שטאָט, ווו גאָט האָט דאָס ניט געטאָן?
7 פֿאַר וואָר, גאָט דער האַר טוט ניט
קיין זאַך, סײדן ער האָט אַנטפּלעקט
זײן סוד צו זײנע קנעכט די נבֿיאים.
8 אַ לייב האָט געברילט, ווער זאָל
ניט מורא האָבן? גאָט דער האַר האָט
געredt, ווער קען ניט נבֿיאות זאָגן?
9 מאַכט הערן אויף די פּאַלאַצן אין
אַשדוד, און אויף די פּאַלאַצן אין לאַבד
מצרים, און זאָגט: זאַמלט אײַך אײַן
אויף די בערג פֿון שומרון, און זעט
די גרויסע מהומות דערין, און די
דריקונגען אין איר מיט.
10 ווארום זיי וויסן ניט צו טאָן
רעכט, זאָגט גאָט, זיי וואָס זאַמלען
גזלה און רויב אין זייערע פּאַלאַצן.
11 דרום האָט גאָט דער האַר אַזוי
געזאָגט: אַ פֿײַנט, און רונד אַרום
לאַנד! און ער וועט נידערן פֿון דיר דײַן
שטאַרקייט, און דײַנע פּאַלאַצן וועלן
צעריבט ווערן.
12 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַזוי
ווי אַ פּאַסטוך איז מציל פֿון דעם
לייבס מויל אַ פּאָר קני, אָדער אַ לעפּל
פֿון אַן אויער, אַזוי וועלן די קינדער
פֿון ישׂראל, וואָס זיצן אין שומרון,
זיך מציל זײַן מיט אַ ווינקל פֿון אַ
שלאָפֿבאַנק, און מיט אַ פֿוס פֿון אַ בעט.
13 הערט און וואָרנט דעם הויז פֿון
יעקבֿ, זאָג גאָט יהוה, דער גאָט פֿון
צבֿאות.
14 וואָרום אין דעם טאָג וואָס
איך רעכן זיך פֿאַר די פֿאַרברעכן
פֿון ישׂראל מיט אים, וועל איך
זיך רעכענען פֿאַר די מזבחות פֿון
בית-אֵל, און די הערנער פֿון מזבח
וועלן אָפּגעהאַקט ווערן, און וועלן
אַנידערפֿאַלן צו דער ערד.
15 און איך וועל שלאָגן דאָס
ווינטערהויז מיט דעם זומערהויז,
און די הײזער פֿון עלפֿנביין וועלן
אונטergיין, און די גרויסע הײזער
וועלן פֿאַרלענדט ווערן, זאָגט גאָט.

4 הערט דאָס דאָזיקע וואָרט,
איר בָּשָׁן-קי וואָס אויפֿן באַרג
שומרון, די וואָס באַרויבן די אָרימע,
וואָס דריקן די אביונים, וואָס זאָגן
צו זייערע האַרן: ברענג מיר זאָלן
טרינקען.
2 גאָט דער האַר האָט געשוואָרן בײַ
זײַן הייליקייט, אַז, זע, טעג קומען אויף
אײַך, און מע וועט אײַך אַוועקנעמען
מיט האָקן, און אײַער איבערבלײַב מיט
פֿישערשטאַנגען.
3 און דורך מויערבראָכן וועט איר
אַרויסגיין, איטלעכע אַקעגן זיך, און
איר וועט פֿאַרלאָזן די פּאַלאַצן, זאָגט
גאָט.
4 קומט קיין בית-אֵל און
פֿאַרברעכט, קיין גלגל, און מערט
פֿאַרברעכן, און ברענגט צום
פֿרימאָרגן אײַערע שלאַכטאָפּפֿער,
אויפֿן דריטן טאָג אײַערע מעשׂרים;
5 און דעמפּט פֿון געזײערט
ברויט דאַנקאָפּפֿער, און רופֿט אויס
פֿרײַוויליקע נדבֿות, מאַכט הערן,
וואָרום אַזוי האָט איר ליב, איר
קינדער פֿון ישׂראל, זאָגט גאָט דער
האַר.
6 און איך אויך האָב אײַך געגעבן
ליידיקע ציין אין אַלע אײַערע שטעט,
און איר האָט זיך ניט אומגעקערט צו
מיר, זאָגט גאָט.
7 און איך האָב אויך פֿאַרמיטן פֿון
אײַך דעם רעגן, ווען נאָך דריי
חדשים צום שניט, און איך האָב
געלאָזט רעגענען אויף איין שטאָט,
און אויף איין שטאָט פֿלעג איך ניט
לאָזן רעגענען; איין שטיק פֿלעגט
באַרעגנט ווערן, און דאָס שטיק וואָס
דערויף פֿלעגט ניט רעגענען, פֿלעגט

פַֿאַרטריקנט ווערן.
8 און צוויי דריַ שטעט האָבן
געוואַנדערט צו איין שטאָט, צו
טרינקען וואַסער, און פֿלעגן ניט
קריגן צו זאָט, און איר האָט זיך ניט
אומגעקערט צו מיר, זאָגט גאָט.
9 איך האָב אײַך געפּלאָגט מיט
קאָרנבראַנד און מיט וועלקעניש;
די מערסטע פֿון אײַערע גערטנער
און אײַערע ווײַנגערטנער און
אײַערע פֿײַגנבײימער און אײַערע
איילבערטבײימער עסט דער
היישעריק אויף, און איר האָט
זיך ניט אומגעקערט צו מיר, זאָגט
גאָט.
10 איך האָב אָנגעשיקט אויף אײַך אַ
פּעסט, אויפֿן שטייגער פֿון מִצרַיִם, איך
האָב געהרגעט מיטן שוועכט אײַערע
יונגעלײַט, דערצו געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון
אײַערע פֿערד. און איך האָב געלאָזט
אויפֿגיין דעם געשטאַנק פֿון אײַערע
מחנות אין אײַער נאָז, און איר האָט זיך
ניט אומגעקערט צו מיר, זאָגט גאָט.
11 איך האָב אײַנגערגעקערט צווישן
אײַך, אַזוי ווי גאָטס אײַנקערענעניש
פֿון סדום און עֲמוֹרָה, און איר זײַט
געבליבן ווי אַ שײַט אַרויסגעריסן
פֿון אַ שׂרפֿה, און איר האָט זיך ניט
אומגעקערט צו מיר, זאָגט גאָט.
12 דרום וועל איך אַזוי טאָן צו דיר,
ישׂראל: – ווײַל איך וועל דאָס דאָזיקע
טאָן צו דיר, בריַט זיך אָן אַנטקעגן דײַן
גאָט, ישׂראל.
13 וואָרום זע, ער פֿורעמט די בערג,
און באַשאַפֿט דעם ווינט, און ער זאָגט
דעם מענטשן וואָס זײַן טראַכטונג איז;
ער מאַכט פֿון פֿרימאָרגן פֿינצטערניש,
און ער טרעט אויף די הייכן פֿון דער
ערד; יהוה דער גאָט פֿון צבָאוֹת איז
זײַן נאָמען.

5 הערט דאָס דאָזיקע וואָרט וואָס
איך הייב אויף אַ קלאָגליד
אויף אײַך, איר הויז פֿון ישׂראל:
2 געפֿאַלן ניט מער אויפֿצושטיין
איז די יונגפֿרוי ישׂראל. זי ליגט
אַנידערגעוואָרפֿן אויף איר ערד, ניטאָ
ווער זאָל זי אויפֿשטעלן.
3 וואָרום אַזוי האָט גענאָגט גאָט
דער האַר: די שטאָט וואָס פֿלעגט
אַרויס מיט טויזנט, וועט בלײַבן בײַ
הונדערט, און די וואָס פֿלעגט אַרויס
מיט הונדערט, וועט בלײַבן בײַ צען,
פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל.
4 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט צום
הויז פֿון ישׂראל: זוכט מיך, און לעבט;
5 און איר זאָלט ניט זוכן בית-אֵל,
און קיין גִלגָל זאָלט איר ניט קומען,
און קיין באַר-שֶׁבַע זאָלט איר ניט
אַריבערגיין; וואָרום גִלגָל וועט אין
גלות גיין, און בית-אֵל וועט צו נישט
ווערן.
6 זוכט גאָט, און לעבט; כּדי ער זאָל
ניט אויסברעכן ווי אַ פֿײַער אין הויז פֿון
יוֹסף, און עס וועט פֿאַרצערן, אַז קיין
לעשער וועט ניט זײַן פֿאַר בית-אֵל;
7 די וואָס פֿאַרקערן געראָטקייט
אין וואַרמוט, און רעכטפֿאַרטקייט
לייגן זיי צו דער ערד.
8 דעם וואָס מאַכט דעם זיבנשטערן
און דעם אָריאָנשטערן, און פֿאַרקערט
טויטשאָטן אין פֿרימאָרגן, און
פֿאַרפֿינצטערט טאָג אין נאַכט; דעם
וואָס רופֿט די וואַסערן פֿון ים, און
גיסט זיי אויס אויפֿן געזיכט פֿון דער
ערד, יהוה איז זײַן נאָמען;
9 דעם וואָס בליצט אַרויס אַ בראָך
אויפֿן שטאַרקן, און אַ בראָך קומט
אויף דער פֿעסטונג.
10 זיי האָבן פֿײַנט דעם וואָס מוסרט
אין טויער, און דעם וואָס רעדט ערלעך
פֿאַראומווערדיקן זיי.
11 דרום, ווײַל איר טרעט אויפֿן
אָרימאַן, און אָפּגאָב פֿון תּבוּאה נעמט
איר פֿון אים, האָט איר הײַזער פֿון
געהאַקטע שטיינער געבויט, און וועט
אין זיי ניט ווינען; האָט איר גלוסטיקע
ווײַנגערטנער געפּלאַנצט, און וועט ניט

טרינקען זייער ווײַן.
12 וואָרום איך ווייס, אײַערע פֿאַרברעכן זײַנען פֿיל, און שטאַרק אײַערע זינד, איר, וואָס דריקט דעם געראַנטן, וואָס נעמט שוֹחד, און קריוודעט די אָבֿיונים אין טויער.
13 דרום שוויגט דער פֿאַרשטאַנדיקער אין אַזאַ צײַט, וואָרום אַ בייזע צײַט איז דאָס.
14 זוכט גוטס און ניט שלעכטס, כּדי איר זאָלט לעבן, און יהוה, דער גאָט פֿון צבֿאות, וועט זײַן מיט אײַך, אַזוי ווי איר פֿאַרלאַנגט.
15 האָט פֿײַנט שלעכטס, און האָט ליב גוטס, און שטעלט אויף אין טויער דער גערעכטיקייט, אפֿשר וועט יהוה, דער גאָט פֿון צבֿאות, לײַטזעליקן דעם איבערבלײַב פֿון יוֹסף.
16 פֿאַר וואָר, אַזוי האָט געזאָגט גאָט, דער גאָט פֿון צבֿאות, יהוה: אין אַלע מערק וועט זײַן אַ קלאָג, און אין אַלע גאַסן וועט מען זאָגן: אָי! אָי! און מע וועט רופֿן דעם אָקערמאַן צו טרויער, און צו קלאָג די גענײַטע אין יאָמערן.
17 און אין אַלע ווינגערטנער וועט זײַן אַ קלאָג, אַז איך וועל דורכגיין צווישן דיר, זאָגט גאָט.
18 ווייַ, די וואָס באַגערן דעם טאָג פֿון גאָט! צו וואָס אײַך דען דער טאָג פֿון גאָט? ער איז פֿינצטער און ניט ליכטיק.
19 אַזוי ווי ווען אַ מענטש אַנטלויפֿט פֿון אַ לייב, און אים באַגעגנט אַ בער, און ער קומט אין הויז, און לענט זײַן האַנט אָן דער וואַנט, און אַ שלאַנג בײַסט אים אײַן.
20 פֿאַר וואָר, חוֹשך איז דער טאָג פֿון גאָט, און ניט ליכטיק, און פֿינצטער און אָן אַ שימער אין אים.
21 איך האָב פֿײַנט, איך פֿאַראַכט אײַערע יָום-טוֹבֿים, און איך קען ניט שמעקן אײַערע אינזאַמלונגען.
22 אַפֿילו אַז איר ברענגט מיר אויף בראַנדאָפּפֿער און אײַערע שפּײַזאָפּפֿער, באַוויליק איך ניט, און אײַערע געשטאָפּטע פֿרידאָפּפֿער קוק איך ניט אָן.
23 טו אָפּ פֿון מיר די ברומונג פֿון דײַנע זעזאַנגען, און דאָס שפּיל פֿון דײַנע גיטאַרן לאָמיך ניט הערן.
24 נאָר לאָז קוועלן ווי וואַסער גערעכטיקייט, און רעכטפֿאַרטיקייט ווי אַ שטראָם אַ שטאַרקער.
25 האָסט איר מיר שלאַכטאָפּפֿער און שפּײַזאָפּפֿער געברענגט אין דער מדבר, פֿאַר די פֿערציק יאָר, איר הויז פֿון ישׂראל?
26 דרום וועט איר טראָגן סְכּוּת אײַער קיניג, און כִּיָּן, אײַערע געצענדלדער, אײַער שטערנגאָט וואָס איר האָט אײַך געמאַכט.
27 און איך וועל אײַך פֿאַרטרײַבן פֿון יענער זײַט דַּמֶּשֶׂק, זאָגט יהוה – גאָט פֿון צבֿאות איז זײַן נאָמען.

6 וויי, די רואיקע אין צִיּוֹן, און די זיכערע אויפֿן בארג שומרון, די באַרופֿענע פּער פֿון די פֿעלקער, וואָס צו זיי קומט דאָס הויז פֿון ישׂראל!
2 גייט אַריבער קיין כַּלְנֵה, און זעט, און גייט פֿון דאָרט קיין גרויס-חֲמָת, און נידערט אין גַּת פֿון די פְּלִשְׁתִּים; איז זיי בעסער פֿון די דאָזיקע קיניגרײַכן? צי איז זייער געמאַרק גרעסער פֿון אײַער געמאַרק?
3 איר וואָס שטויסט אָפּ דעם בייזן טאָג, און רוקט צו דעם טראָן פֿון רויב!
4 די וואָס ליגן אויף בעטן פֿון עלפֿנביין, און אויסגעצויגן אויף זייערע געלעגערס, און עסן לעמער פֿון די שאָף, און קעלבער פֿון שטאַל;
5 די וואָס צימבלען אויף דער גיטאַר – אַזוי ווי דוד האָבן זיי זיך אויסגעטראַכט כּלֵי-זֶמֶר;
6 די וואָס טרינקען אין שפּרענגבעקנס ווײַן, און מיט די

בעסטע אײַלן זאָלבן זיי זיך, און קימערן זיך ניט אום דעם בראָך פֿון יוֹסף.

7 דרום וועלן זיי אָנזונד פֿאַרטריבן ווערן פֿאַרויס פֿון אַלע פֿאַרטריבענע, און אָפּגעטאָן וועט ווערן דער ליאַרעם פֿון די אויסגעצויגענע.

8 גאָט יהוה האָט געשוואָרן בײַ זיך אַליין, זאָגט יהוה דער גאָט פֿון צבָאות: איך פֿאַראומוועדיק דעם שטאָלץ פֿון יעקבֿ, און זײַנע פּאַלאַצן האָב איך פֿײַנט געקראָגן. און איך וועל איבערגעטפֿערן די שטאָט מיט איר פֿולקייט!

9 און עס וועט זײַן, אויב עס וועלן איבערבלײַבן צען מענטשן אין איין הויז, וועלן זיי שטאַרבן.

10 און אַז עמיצנס פֿעטער, און דער וואָס דאַרף אים פֿאַרברענען, וועט אים אויפֿהייבן כּדי אַרויסצוטראָגן דאָס געביין פֿון הויז, וועט ער זאָגן צו דעם וואָס אין ווינקל פֿון הויז: איז נאָך ווער דאָ מיט דיר? און אַז ינגער וועט זאָגן: נײַן, ניטאָ; און ער וועט זאָגן: שַׁא! וואָרום מע טאָר ניט דאַכטן, ביים נאָמען פֿון גאָט.

11 וואָרום זע, גאָט באַפֿעלט, און מע וועט צעהאַקן דאָס גרויסע הויז אין שטיקער, און דאָס קליינע הויז אויף שפּענדלעך.

12 לויפֿן דען פֿערד איבער אַ פֿעלז? צי אַקערט מען אים מיט רינדער? וואָס איר האָט פֿאַרקערט געראַכטיקייט אין ביטערקרויט, און פֿרוכט פֿון רעכטפֿאַריקייט אין ווערמוט;

13 איר וואָס פֿרייט זיך אום גאָרנישט, וואָס זאָגט: פֿאַר וואָר, מיט אונדזער שטאַרקייט האָבן מיר זיך געמומען הערנער.

14 פֿאַרוואָר, זע, איך שטעל אָן אויף אײַך אַ פֿאָלק, איר הויז פֿון ישׂראל, זאָגט יהוה, דער גאָט פֿון צבָאות, און זיי וועלן אײַך דריקן פֿון ווו מע קומט קיין חֲמָת ביז דעם טײַך פֿון דעם פֿלוין.

7 אָזוי האָט מיר גאָט דער האַר געוויזן: ערשט ער האָט באַשאַפֿן אַ היישעריק אין אָנהייב אויפֿגיין פֿון דער שפּעט-תּבֿואה, און זע, דאָס איז געווען די שפּעט-תּבֿואה נאָך דעם מלכס שניט.

2 און עס איז געווען, אַז ער האָט געענדיקט אויפֿעסן דאָס גראָז פֿון לאַנד, האָב איך געזאָגט: ווי, גאָט דו האַר, פֿאַרגיב, איך בעט דיך; ווי קען באַשטיין יעקב, אַז ער איז אַזוי קליין?

3 האָט גאָט חרטה געהאַט דערויף: "דאָס וועט ניט געשען", האָט גאָט געזאָגט.

4 אָזוי האָט מיר גאָט דער האַר געוויזן: ערשט גאָט דער האַר האָט אויסגערופֿן אַ קריג דורך פֿײַער, און עס האָט פֿאַרצערט דעם גרויסן תּהום, און וואָלט פֿאַרצערט דאָס לאַנד.

5 האָב איך געזאָגט: גאָט דו האַר, הער אויף, איך בעט דיך; ווי קען באַשטיין יעקבֿ, אַז ער איז אַזוי קליין?

6 האָט גאָט חרטה געהאַט דערויף: "דאָס אויך וועט ניט געשען", האָט גאָט דער האַר געזאָגט.

7 אָזוי האָט ער מיר געוויזן: ערשט גאָט שטייט אויף אַ שנורגלײַכער מויער, און אין זײַן האַנט איז אַ וואָגשנור.

8 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו, עָמוֹס? האָב איך געזאָגט: אַ וואָגשנור. האָט גאָט געזאָגט: זע, איך צי אַ וואָגשנור צווישן מײַן פֿאָלק ישׂראל, איך וועל אים מער ווידער ניט פֿאַרגעבן.

9 און די במות פֿון ישְׂחק וועלן פֿאַרוויסט ווערן, און די הייליקטומען פֿון ישׂראל וועלן חרבֿ ווערן, און איך וועל אויפֿשטיין אויפֿן הויז פֿון ירָבעָם מיטן שוורד.

10 און אַמַציָה דער כֹּהן פֿון בית-אֵל האָט געשיקט צו ירָבעָם דעם מלך פֿון ישׂראל, אָזוי צו זאָגן: עָמוֹס האָט געמאַכט אַ בונט אויף דיר צווישן די

קינדער פֿון ישׂראל; דאָס לאַנד קען ניט
אויסהאַלטן אַלע זײנע רייד.
11 וואָרום עָמוֹס האָט אַזוי געזאָגט:
דורכן שוועכט וועט שטאַרבן ירָבעָם,
און ישׂראל וועט אין גלות אַוועק פֿון
זײן ערד.
12 און אַמַציָה האָט געזאָגט צו
עָמוֹסן: זעער, גיי אַנטלויף דיר קיין
לאַנד יהודה, און עס דאָרטן ברויט, און
דאָרטן זאָלסטו נבֿיאות זאָגן.
13 אָבער אין בית-אֵל זאָלסטו מער
ווידער נבֿיאות ניט זאָגן וואָרום עס איז
אַ מלכס הייליקטום, און עס איז אַ הויז
פֿון מלוכה.
14 האָט געענטפֿערט עָמוֹס און האָט
געזאָגט צו אַמַציָהן: ניט קיין נבֿיא בין
איך, און ניט קיין זון פֿון אַ נבֿיא בין
איך, נײערט אַ פֿאַסטוך פֿון רינדער בין
איך, און אַ צוריכטער פֿון ווילדע פֿײגן.
15 און גאָט האָט מיך גענומען פֿון
הינטער די שאָף, און גאָט האָט צו מיר
געזאָגט: גיי זאָג נבֿיאות צו מײן פֿאָלק
ישׂראל.
16 און אַצונד הער דאָס וואָרט פֿון
גאָט: דו זאָגסט: זאָלסט ניט נבֿיאות
זאָגן אויף ישׂראל, און ניט דַרשען אויף
דעם הויז פֿון יִשחק.
17 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
דײן וויב וועט אין שטאָט אַ זונה זײן,
און דײנע זין און דײנע טעכטער וועלן
פֿאַלן דורכן שווערד, און דײן ערד
וועט מיט אַ שנור צעטיילט ווערן, און
דו וועסט שטאַרבן אויף אומרײנער
ערד, און ישׂראל וועט אין גלות אַוועק
פֿון זײן ערד.

8 אַזוי האָט מיר גאָט דער
האַר געווויזן: ערשט אַ קאָרב
זומעראויבס.
2 און ער האָט צו מיר געזאָגט: וואָס
זעסטו, עָמוֹס? האָב איך געזאָגט: אַ
קאָרב זומעראויבס. האָט גאָט צו מיר
געזאָגט: געקומען איז דער סָוף אויף
מײן פֿאָלק ישׂראל, איך וועל אים מער
ווידער ניט פֿאַרגעבן.
3 און יאָמערן וועלן די געזאַנגען פֿון
פֿאַלאַץ אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט
דער האַר; פֿגרים וועלן זײן פֿיל, אין
יעטוועדער אָרט וועט זײן אָנגעוואָרפֿן
אַ שטילקייט.
4 הערט דאָס צו, איר וואָס
ווילט אײנשלינגען דעם אֶביון, און
פֿאַרטילקן די אָרימע פֿון לאַנד,
5 אַזוי צו זאָגן: ווען וועט אַריבער
ראש-חודש, אַז מיר זאָלן פֿאַרקויפֿן
תּבואה, און שבת, אַז מיר זאָלן עפֿענען
קאָרן, צו פֿאַרקלענערן די אֵיפָה, און
צו פֿאַרגרעסערן דעם שֶקל, און צו
פֿאַרדרייען מיט פֿאַלשע וואָגשאָלן;
6 פּדי צו קויפֿן פֿאַר געלט די אָרימע,
און דעם אֶביון פֿאַר אַ פּאָר שיך,
און דעם אָפּפֿאַל פֿון קאָרן זאָלן מיר
פֿאַרקויפֿן.
7 גאָט האָט געשוואָרן בײַ דעם
שטאָלץ פֿון יעקבֿ: אויב איך וועל
אייביק פֿאַרגעסן אַלע זײערע מעשׂים!
8 זאָל אויבער דעם ניט ציטערן די
ערד, און טרויערן איטלעכער וואָס
וווינט אויף איר? יאָ, זי וועט זיך
אויפֿהייבן אין גאַנצן ווי דער טײַך, און
צערודערט ווערן און זיך אַראָפּזעצן ווי
דער טײַך פֿון מִצרַים.
9 און עס וועט זײן אין יענעם טאָג,
זאָגט גאָט דער האַר, וועל איך מאַכן
אונטערגיין די זון אין מיטן טאָג, און
פֿינצטער מאַכן די ערד אין העלן טאָג.
10 און איך וועל פֿאַרקערן אײַערע
יָום-טובֿים אין טרויער, און אַלע
אײַערע געזאַנגען אין אַ קלאָג, און איך
וועל אַרויפֿברענגען אויף אַלע לענדן
זאַק, און אויף איטלעכן קאָפּ אַ פּלאָטע,
און איך וועל עס מאַכן ווי דער טרויער
נאָך אַן איינאייניציקן, און איר סָוף, ווי
אַ ביטערן טאָג.
11 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט דער
האַר, און איך וועל שיקן אַ הונגער אין
לאַנד, ניט אַ הונגער נאָך ברויט, און
ניט אַ דאָרשט נאָך וואַסער, נײערט צו
הערן די וווערטער פֿון גאָט.

12 און זיי וועלן וואָגלען פֿון ים צו
ים, און פֿון צפֿון ביז מזרח; זיי וועלן
אומוואַנדערן צו זוכן גאָטס וואָרט, און
זיי וועלן ניט געפֿינען.
13 אין יענעם טאָג וועלן חלשן די
שיינע יונגפֿרויען און די בחורים פֿון
דאָרשט.
14 די וואָס שוווערן בייַ דער זינד
פֿון שומרון, און זאָגן: "אַזוי ווי עס
לעבט דײַן גאָט, דָן!" און: "אַזוי ווי
עס לעבט דער וועג באַר-שָׁבַע!" און
זיי וועלן פֿאַלן, און וועלן מער ניט
אויפֿשטיין.

9 איך האָב געזען גאָט שטיין
אויפֿן מזבח, און ער האָט געזאָגט:
שלאָג די זײַלנקעפּ, אַז די בײַשטידלעך
זאָלן ציטערן, און צעברעך זיי איבער
זייערע אַלעמענס קעפּ; און זייער
איבערבלײַב וועל איך הרגען מיטן
שווערד; ניט אַנטלויפֿן וועט פֿון זיי אַן
אַנטלאָפֿענער, און ניט ראַטעווען וועט
זיך פֿון זיי אַן אַנטרונענער.
2 אַז זיי וועלן זיך פֿאַרגראָבן אין
אונטערערד, וועט זיי פֿון דאָרטן
אַרויסנעמען מײַן האַנט, און אַז זיי
וועלן אַרויפֿגיין אין הימל, וועל איך זיי
פֿון דאָרטן אַראָפּנידערן.
3 און אַז זיי וועלן זיך באַהאַלטן
אויפֿן שפּיץ כַּרְמֶל, וועל איך פֿון
דאָרטן אויפֿזוכן און זיי צונעמען, און
אַז זיי וועלן זיך פֿאַרבאָרגן פֿון פֿאַר
מײַנע אויגן אויפֿן גרונט פֿון ים, וועל
איך דאָרטן באַפֿעלן דער שלאַנג, און
זי וועט זיי אינבײַסן.
4 און אַז זיי וועלן גיין אין
געפֿאַנגנשאַפֿט פֿאַר זייערע פֿײַנט,
וועל איך דאָרטן באַפֿעלן דער שווערד,
און זי וועט זיי הרגען, און איך וועל
טאָן אויף זיי מײַן אויג צום בייזן און
ניט צום גוטן.
5 וואָרום גאָט דער האַר פֿון צבָאוֹת
איז דער וואָס רירט אָן די ערד און
זי וואַקלט זיך, און אַלע ווויינער אויף
איר טרויערן; און זי הייבט זיך אויף
אין גאַנצן ווי דער טײַך, און זעצט זיך
אַראָפּ ווי דער טײַך פֿון מִצרַיִם.
6 דער וואָס בויט אין הימל זײַנע
אויבערקאַמערן, און גרונטפֿעסט זײַן
געוועלב אויף דער ערד; וואָס רופֿט
די וואַסערן פֿון ים, און גיסט זיי אויס
אויפֿן עזעיכט פֿון דער ערד; יהוה איז
זײַן נאָמען.
7 פֿאַר וואָר, אַזוי ווי די קינדער
פֿון כושים זײַט איר מיר, קינדער פֿון
ישׂראל, זאָגט גאָט. פֿאַר וואָר, איך
האָב אויפֿגעבראַכט ישׂראל פֿון לאַנד
מִצרַיִם, און די פֿלשתּים פֿון כַּפתּוֹר,
און אֲרָם פֿון קיר.
8 זע, די אויגן פֿון גאָט דיין האַר
זײַנען אויף דעם זינדיקן קינגרײַך, און
איך פֿאַרטיליק עס פֿון געזיכט פֿון דער
ערד, אָבער פֿאַרטיליקן וועל איך ניט
פֿאַרטיליקן דאָס הויז פֿון יעקבֿ, זאָגט
גאָט.
9 וואָרום זע, איך באַפֿעל און וועל
לאָזן שאָקלען דאָס הויז פֿון ישׂראל
צווישן אַלע פֿעלקער, אַזוי ווי עס
ווערט געשאָקלט אין אַ זיפּ; אָבער ניט
אַ קערנדל וועט פֿאַלן צו דער ערד.
10 דורכן שווערד וועלן שטאַרבן
אַלע זינדיקע פֿון מײַן פֿאָלק, וואָס
זאָגן: ניט געטנענען און זיך פֿעדערן
אויף אונדז וועט דאָס בייז.
11 אין יענעם טאָג וועל איך
אויפֿשטעלן דאָס אײַנגעפֿאַלענע בײַדל
פֿון דוד, און איך וועל פֿאַרמויערן
אירע ברעכן, און זײַנע חורבֿות
וועל איך אויפֿשטעלן, און וועל עס
אויפֿבויען ווי אין אַמאָליקע טעג;
12 כדי עס זאָלן אַרבן דעם
איבערבלײַב פֿון אֱדוֹם און אַלע
פֿעלקער די וואָס מײַן נאָמען ווערט
גערופֿן אויף זיי, זאָגט גאָט, דער וואָס
טוט דאָס דאָזיקע.
13 זע, טעג קומען, זאָגט גאָט, און
דער אַקערער וועט זיך אָנשטויסן אָן
דעם שניטער, און דער טרויבנטרעטער
אָן דעם זריעה-וואַרפֿער; און די בערג

וועלן טריפֿן זאַפֿט, און אַלע הייכן
וועלן צעגיין.
14 און איך וועל אומקערן די
געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון מײַן פֿאָלק
ישׂראל, און זיי וועלן אָפּבויען
פֿאַרוויסטע שטעט און זיך באַזעצן,
און פֿלאַנצן ווײַנגערטנער און טרינקען
זייער ווײַן, און מאַכן גערטנער און
עסן זייער פֿרוכט.
15 און איך וועל זיי אײַנפֿלאַנצן אויף
זייער ערד, און זיי וועלן מער ניט
אויסגעריסן ווערן פֿון דער ערד וואָס
איך האָב זיי געגעבן, זאָגט יהוה דײַן
גאָט.

עוֹבַדְיָה

1 די זעונג פֿון עוֹבַדְיָהן. אַזוי האָט געזאָגט גאָט דער האַר אויף אֱדוֹם: אַ הערונג האָבן מיר געהערט פֿון גאָט, און אַ שליח איז געשיקט צווישן די פֿעלקער: שטייט אויף, און לאָמיר אויפֿשטיין אין מלחמה אויף איר.

2 זע, קליין מאַך איך דיך צווישן די פֿעלקער, פֿאַראַכט זייער וועראַכט.

3 די מוטוויליקייט פֿון דיין האַרצן האָט דיך פֿאַרפֿירט, דו וואָס רוסט אין די שפּאַלטן פֿון פֿעלז, אין דער הייך פֿון דיין ווינונג; וואָס זאָגסט אין דיין האַרצן: ווער וועט מיך אַראָפּנידערן צו דער ערד?

4 ווען דו זאָלסט זיך ווי אַן אָדלער דערהייבן, און וען דו מאַכסט צווישן שטערן דין נעסט, וועל איך פֿון דאָרטן דיך אַראָפּנידערן, זאָגט גאָט.

5 אויב גנבֿים וואָלטן געקומען צו דיר, אויב נאַכטרויבער – ווי ביסטו פֿאַרשניטן געוואָרן! – וואָלטן זיי דאָך בלויז געגנבֿעט גענוג פֿאַר זיך; אויב האַרבֿסטער וואָלטן געקומען צו דיר, וואָלטן זיי דאָך אַ נאָכקלײַב איבערגעלאָזט.

6 ווי איז דורכגעזוכט געוואָרן עֵשָׂו, אַנטפּלעקט געוואָרן זײַנע באַהעלטנישן!

7 ביז צום געמאַרק האָבן זיי דיר באַלייט, אַלע דײַנע בונדסלײַט; דיך פֿאַרפֿירט, דיך בײַגעקומען האָבן די גוטע פֿרײַנט דײַנע. די וואָס האָבן דיין ברויט געגעסן האָבן געשטעלט אַ נעץ אונטער דיר. ניט געווען קיין פֿאַרשטאַנדיקייט אין אים.

8 פֿאַר וואָר, אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, וועל איך אונטערברענגען די חכמים, פֿון אֱדוֹם, און די פֿאַרשטאַנדיקייט, פֿון באַרג עֵשָׂו.

9 און דײַנע גיבוֹרים, תֵּימָן, וועלן צעבראָכן ווערן, כדי איטלעכער זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון באַרג עֵשָׂו דורך טייטונג.

10 פֿאַר דעם אומרעכט צו דײַן ברודער יעקבֿ וועט דיך אַ בושה באַדעקן, און וועסט פֿאַרשניטן ווערן אויף אייביק.

11 אין דעם טאָג וואָס דו ביסט געשטאַנען פֿון ווײַטן, אין דעם טאָג וואָס פֿרעמדע האָבן געפֿאַנגען זײַן פֿאַרמעג, און ווילדפֿרעמדע זײַנען געקומען אין זײַנע טויערן, און אויף ירושָלַיִם גורל געווארפֿן, ביסטו אויך געווען ווי איינער פֿון זיי.

12 און דו האָסט ניט געזאָלט צוזען דעם טאָג פֿון דײַן ברודער, אין טאָג פֿון זײַן אומגליק, און ניט געזאָלט זיך פֿרייען איבער די קינדער פֿון יהודה, אין טאָג פֿון זייער אונטערגאַנג, און ניט געזאָלט גרייסן דײַן מויל, אין טאָג פֿון נויט.

13 האָסט ניט געזאָלט קומען אין טויער פֿון מײַן פֿאָלק, אין טאָג פֿון זײַן בראָך, ניט געזאָלט צוזען, דו אויך, זײַן אומגליק, אין טאָג פֿון זײַן בראָך, און ניט געזאָלט אויסשטרעקן די האַנט אויף זײַן פֿאַרמעג, אין טאָג פֿון זײַן בראָך. און האָסט ניט געזאָלט שטיין בײַם שיידווג,

14 צו פֿאַרשניידן זײַנע אַנטרונענע, און ניט געזאָלט איבערנטפֿערן זײַנע געבליבענע, אין טאָג פֿון נויט.

15 וואָרום נאָנט איז דער טאָג פֿון גאָט אויף אַלע פֿעלקער; ווי דו האָסט געטאָן, וועט געטאָן ווערן צו דיר, דײַן טוּוג וועט זיך אומקערן אויף דײַן קאָפּ.

16 וואָרום ווי איר האָט געטרונקען אויף מײַן הייליקן באַרג, וועלן

טרינקען אַלע פֿעלקער תּמיד; יאָ, זיי וועלן טרינקען און זופֿן, און וועלן ווי קיין מאָל ניט געווען.
17 אָבער אויף דעם בַּארג ציון וועט זיין אַן אַנטרינונג, און ער וועט זיין הייליק; און דאָס הויז פֿון יעקבֿ וועט אַרבן זייערע אַרבונגען.
18 און דאָס הויז פֿון יעקבֿ וועט זיין אַ פֿיַיער, און דאָס הויז פֿון יוסף אַ פֿלאַם, און דאָס הויז פֿון עֵשָׂו צו שטרוי, און זיי וועלן זיי אָנצינדן און זיי פֿאַרצערן, און קיין איבערבליַיב וועט ניט זיין פֿון דעם הויז פֿון עֵשָׂו; וואָרום גאָט האָט געערעדט.
19 און די וואָס אין דָרום וועלן אַרבן דעם בַּארג עֵשָׂו, און די וואָס אין דער נידערונג – די פּלשתּים; און זיי וועלן אַרבן דאָס פֿעלד פֿון אפֿרים, און דאָס פֿעלד פֿון שומרון; און בנימין וועט אַרבן גלעָד.
20 און די דאָזיקע פֿאַרטריבענע מחנה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל וואָס צווישן די כּנענים ביז צָרפֿת, און די פֿאַרטריבענע פֿון ירושָלַיִם וואָס אין ספָרד, וועלן אַרבן די שטעט פֿון דָרום.
21 און העלפֿער וועלן אַרויפֿגיין אויפֿן בַּארג ציון, צו משפּטן דעם בַּארג עֵשָׂו, און די מלוכה וועט זיין ביַי גאָט.

יוֹנָה

1 און דאָס ווָארט פֿון גאָט איז געווען צו יוֹנה דעם זון פֿון אַמִתַּי, אַזוי צו זאָגן:
2 שטיי אויף, גיי צו דער גרויסער שטאָט נינְוֵה, און רוף אויס אויף איר, ווָארום זייער שלעכטיקייט איז אויפגעגאַנגען פֿאַר מיר.
3 איז יוֹנה אויפגעשטאַנען צו אַנטלויפֿן קיין תַּרשיש פֿון פּאַר גאָט, און ער האָט ענידערט קיין יָפּוֹ, און האָט געפֿונען אַ שיף וואָס גייט קיין תַּרשיש; האָט ער אָפּגעצאָלט איר לוין, און האָט ענידערט אין איר, כּדי צו גיין מיט זיי קיין תַּרשיש פֿון פּאַר גאָט.
4 האָט גאָט אָנגעווארפֿן אַ גרויסן ווינט אויפֿן ים, און עס איז געווארן אַ גרויסער שטורעם אויפֿן ים, און די שיף האָט געהאַלטן בּיים צעברעכן ווערן.
5 האָבן די שיפֿלײַט זיך דערשראָקן, און זיי האָבן געשריען איטלעכער צו זײַן גאָט, און זיי האָבן אַרײַנגעווארפֿן די זאַכן וואָס אויפֿן שיף, אין, כּדי זיך לײַכטער צו מאַכן. און יוֹנה האָט אַראָפּגעגענדערט אין ווינקל שיף, און האָט זיך געלייגט און איז אײַנגעשלאָפֿן.
6 האָט דער עלטסטער פֿון די שיפֿלײַט ענענטן צו אים, און האָט געזאָגט: וואָס איז מיט דיר, וואָס דו שלאָפֿסט? שטיי אויף און רוף צו דײַן גאָט, אפֿשר וועט זיך גאָט באַדאַכטן אָן אונדז, און מיר וועלן ניט אונטערגיין.
7 און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: קומט לאָמיר וואַרפֿן גוֹרל, כּדי מיר זאָלן וויסן איבער וועמען דאָס דאָזיקע בייז איז אויף אונדז.
8 האָבן זיי געווארפֿן גוֹרל, און דער גוֹרל איז געפֿאַלן אויף יוֹנהן. האָבן זיי צו אים געזאָגט: זאָג אונדז אַקאָרשט, דו איבער וועמען דאָס דאָזיקע בייז איז אויף אונדז: וואָס איז דײַן טאָן? און פֿון וואַנען קומסטו? וואָס איז דײַן לאַנד? און פֿון וואָסער פֿאָלק ביסטו?
9 האָט ער צו זיי געזאָגט: אַ עִבְרי בין איך, יהוה דעם גאָט פֿון די הימלען טו איך פֿאָרכטן, דעם וואָס האָט געמאַכט דעם ים און די יבשה.
10 האָבן די מענטשן מוֹרא געקראָגן אַ גרויסן מוֹרא, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו דאָ געטאָן? ווָארום די מענטשן האָבן פֿאַרשטאַנען אַז ער אַנטלויפֿט פֿון גאָט, אַז ער האָט דאָס זיי געזאָגט.
11 האָבן זיי צו אים געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן מיט דיר, כּדי דער ים זאָל זיך איינשטילן פֿאַר אונדז? ווָארום דער ים איז געווארן אַלץ שטורעמדיקער.
12 האָט ער צו זיי געזאָגט: הייבט מיך אויף און וואַרפֿט מיך אַרײַן אין ים, און דער ים וועט זיך איינשטילן פֿאַר אײַך; ווָארום איך ווייס אַז איבער מיר איז דער דאָזיקער גרויסער שטורעם אויף אײַך.
13 און די מענטשן האָבן געדודערט זיך אומצוקערן צו דער יבשה, אָבער זיי האָבן ניט געקענט, ווָארום דער ים האָט נאָכאַנאַנד געשטורעמט אַקעגן זיי.
14 האָבן זיי גערופֿן צו גאָט, און האָבן געזאָגט: מיר בעטן דיך, גאָט, לאָמיר ניט אונטערגיין פֿאַר דעם לעבן פֿון דעם דאָזיקן מענטשן, און זאָלסט ניט ברענגען אויף אונדז אומשולדיק בלוט, ווָארום דו גאָט, אַזוי ווי דו באַגערסט טוסטו.
15 און זיי האָבן אויפֿגעהויבן יוֹנה, און האָבן אים אַרײַנגעווארפֿן אין ים,

און דער ים האָט זיך אָפּגעשטעלט פֿון זײַן שטורעמען.
16 און די מענטשן האָבן מוֹרא געהאַט אַ גרויס מוֹרא פֿאַר גאָט און זיי האָבן געשלאַכט אַ שלאַכטאָפּפֿער צו גאָט, און געלובט אויף זיך נדרים.

2 און גאָט האָט אָנגעבראַכט אַ גרויסן פֿיש אײַנצושלינגען יוֹנהן, און יוֹנה איז געווען אין די אינגעווײד פֿון פֿיש דריַ טעג און דריַ נעכט.
2 און יוֹנה האָט מתּפּלל געווען צו יהוה זײַן גאָט, פֿון די אינגעווײד פֿון דעם פֿיש.
3 און ער האָט געזאָגט: איך האָב געשרופֿן פֿון מײַן נויט צו גאָט, און ער האָט מיר געענטפֿערט; פֿון דעם בויך פֿון אונטערערד האָב איך געשריען, האָסטו צוגעהערט מײַן קול.
4 וואָרום האָסט מיך אַרײַנגעוואָרפֿן אין דער טיפֿענישׂ, אין האַרצן פֿון די ימען, און דער שטראָם האָט מיך אַרומגענומען; אַלע דײַנע וועלן און אינדן זײַנען אַריבערגעגאַנגען איבער מיר.
5 און איך האָב געוועסט געזאָגט: איך בין פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר דײַנע אויגן; אָבער איך וועל ווידער נאָך קוקן אויף דײַן הייליקן טעמפּל.
6 וואַסערן האָבן מיך אַרומגערינגלט ביזן נפֿש, דער תּהום האָט מיך אַרומגענומען, טײַכגראָז איז געווען געווויקלט אַרום מײַן קאָפּ.
7 צו די גרונטן פֿון די בערג האָב איך געניידערט, די ערד [האָט פֿאַרשלאָסן] פֿאַר מיר אירע ריגלען אויף אייביק. אָבער דו האָסט אויפֿגעבראַכט פֿון גרוב מײַן לעבן, דו יהוה מײַן גאָט.
8 ווען מײַן זעל איז געווען פֿאַרחלשט אין מיר, האָב איך אָן גאָט געדאַכט, און מײַן תּפֿילה איז צעקומען צו דיר, אין דײַן הייליקן טעמפּל.
9 די וואָס האַלטן זיך אָן פֿאַלשע נישטיקייטן פֿאַרלאָזן זייער גענאָדיקן;
10 אָבער איך וועל שלאַכטן צו דיר, מיט אַ קול פֿון דאַנקגעניש; וואָס איך האָב אַ נדר געטאָן וועל איך באַצאָלן. די ישועה איז ביַי גאָט.
11 און גאָט האָט געהייסן דעם פֿיש, און ער האָט אויסגעשפּיגן יוֹנהן אויף דער יבשה.

3 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו יוֹנהן אַ צווייט מאָל, אַזוי צו זאָגן:
2 שטיי אויף, גיי צו דער גרויסער שטאָט נינוֶה, און רוף אויס צו איר די אויסרופֿונג וואָס איך רעד צו דיר.
3 איז יוֹנה אויפֿגעשטאַנען, און ער איז געגאַנגען קיין נינוֶה, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט; און נינוֶה איז געווען אַ געוואַלטיק גרויסע שטאָט פֿון דריַ טעג גאַנג.
4 און יוֹנה האָט אָנגעהויבן אַריינגיין אין שטאָט איין טאָג גאַנג, און ער האָט אויסגערופֿן און האָט געזאָגט: נאָך פֿערציק טעג און נינוֶה וועט אײַבערגעקערט.
5 און די מענטשן פֿון נינוֶה האָבן געגלויבט אין גאָט, און זיי האָבן אויסגערופֿן אַ פֿאַסטטאָג, און האָבן זיך אָנגעטאָן אין זאַק פֿון זייער גרעסטן ביז זייער קלענסטן.
6 און די זאַך האָט דערגריכט צום מלך פֿון נינוֶה, און ער איז אויפֿגעשטאַנען פֿון זײַן טראָן, און האָט אויסגעטאָן זײַן מאַנטל פֿון זיך, און האָט זיך צוגעדעקט מיט זאַק, און זיך געזעצט אויף אש.
7 און ער האָט געלאָזט אויסרופֿן און אָנגעזאָגט אין נינוֶה אויף דעם באַפֿעל פֿון דעם מלך און זײַנע גרויסע לײַט, אַזוי צו זאָגן: קיין מענטש און קיין בהמה, רינדער אָדער שאָף, זאָל ניט פֿאַרזוכן דאָס מינדסטע; ניט זיי זאָלן זיך פּיטערן, און ניט זיי זאָלן טרינקען וואַסער.
8 מענטשן און בהמות זאָלן זײַן צוגעדעקט מיט זאַק; און מע זאָל רופֿן

צו גָאט מיט שטאַרקייט, און מע זאָל זיך אומקערן איטלעכער פֿון זײַן שלעכטן וועג, און פֿון דעם אומרעכט וואָס אין זיירע הענט.

9 ווער ווייס, אפֿשר ווידער וועט גאָט חרטה האָבן, און זיך אָפּקערן פֿון זײַן גרימצאָרן, און מיר וועלן ניט אונטערגיין.

10 האָט גאָט געזען זיירע מעשׂים, אַז זיי האָבן זיך אומגעקערט פֿון זייער שלעכטן וועג, און גאָט האָט חרטה געהאַט אויף דעם בייז וואָס ער האָט גערעדט זיי צו טאָן, און ער האָט עס ניט געטאָן.

4 און יוֹנהן האָט פֿאַרדראָסן אַ גרויס פֿאַרדראָס, און אים האָט געערגערט.

2 און ער האָט מתּפּלל געווען צו גאָט, און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, זײַנען דאָס ניט געווען מײַנע ווערטער, ווען איך בין נאָך געווען אויף מײַן ערד? דרום האָב איך זיך געפֿעדערט צו אַנטלויפֿן קיין תַּרשיש, ווײַל איך האָב געווּסט אַז דו ביסט אַ ליבֿטזעליקער און דערבאַרימדיקער גאָט, אײַנגעהאַלטן אין צאָרן, און רײַך אין ענעאָד, און האָסט חרטה אויף דעם בייז.

3 און אַצונד, גאָט, נעם צו, איך בעט דיך, פֿון מיר מײַן נפֿש, וואָרום בעסער איך זאָל שטאַרבן, איידער איך זאָל לעבן.

4 האָט גאָט צו אים געזאָגט: ערגערט דיך גוט?

5 און יוֹנה איז אַרויסגעגאַנגען פֿון שטאָט, און האָט זיך געזעצט אין מזרח פֿון שטאָט, און ער האָט זיך דאָרטן געמאַכט אַ בײַדל, און איז געזעסן אונטער אים אין שאָטן, ביז ער וועט זען וואָס וועט געשען מיט דער שטאָט.

6 האָט גאָט דער האַר אָנגעבעריִט אַ ריצנבוים, און ער איז אויסגעוואַקסן איבער יוֹנהן צו זײַן אַ שאָטן איבער זײַן קאָפּ, כּדי אים אַרויסצונעמען פֿון זײַן בייז געמיט, און יוֹנה האָט זיך געפֿרייט מיטן ריצנבוים אַ גרויס פֿרייד.

7 האָט גאָט אָנגעבעריִט אַ וואָרעם, ווען דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגאַנגען אויפֿן אַנדערן טאָג, און ער האָט צעגאָגט דעם ריצנבוים, און ער איז פֿאַרטריקנט געוואָרן.

8 און עס איז געווען, ווי די זון איז אויפֿגעגאַנגען, אַזוי האָט גאָט אָנגעבעריִט אַ שטיל מזרח-ווינט, און די זון האָט געשלאָגן אויף יוֹנהס קאָפּ, און ער איז פֿאַרחלשט געוואָרן, און האָט געבעטן אויף זיך דעם טויט, און האָט געזאָגט: בעסער איך זאָל שטאַרבן, איידער איך זאָל לעבן.

9 האָט גאָט געזאָגט צו יוֹנהן: ערגערט דיך גוט וועגן דעם ריצנבוים? האָט ער געזאָגט: מיך ערגערט גוט, ביז צום טויט.

10 האָט גאָט געזאָגט: דיר איז אַ שאָד אויף דעם ריצנבוים, וואָס ניט דו האָסט זיך אויף אים געמיט, און ניט דו האָסט אים אויפֿגעבראַכט; וואָס איז איבער נאַכט געוואָרן, און איבער נאַכט אונטערגעגאַנגען;

11 און מיר זאָל ניט זײַן אַ שאָד אויף דער גרויסער שטאָט נינוה, וואָס אין איר זײַנען דאָ מער ווי צוועלף מאָל צען טויזנט מענטשן, וואָס ווייסן ניט צווישן זייער רעכטער האַנט און זייער לינקער, און אויך בהמות אַ סך?

מִיכָה

1 דאָס וואָרט פֿון גאָט וואָס איז געווען צו מיכהן פֿון מוֹרֶשֶׁת, אין די טעג פֿון יוֹתָם, אָחָז, יחזקיָה, די מלכים פֿון יהודה, ווָאס ער האָט געזען אויף שומרון און ירושָלַיִם.

2 הערט איר פֿעלקער אַלע, פֿאַרנעם דו ערד און איר פֿולקייט; און גאָט דער האַר וועט זײַן צום עדות קעגן אײַך, גאָט פֿון זײַן הייליקן טעמפּל.

3 וואָרום זע, גאָט גייט אַרויס פֿון זײַן אָרט, און וועט נידערן און טרעטן אויף די הייכן פֿון דער ערד.

4 און די בערג וועלן צעגיין אונטער אים, און די טאָלן וועלן זיך שפּאַלטן, ווי ווַאקס פֿאַרן פֿײַער, ווי וואַסער אויסגעגאָסן אין אַ נידערונג.

5 איבער דעם פֿאַרברעך פֿון יעקבֿ איז דאָס אַלץ, און איבער די זינד פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל. ווער איז דער פֿאַרברעך פֿון יעקבֿ אויב ניט שומרון? און ווער די במות פֿון יהודה אויב ניט ירושָלַיִם?

6 דרום וועל איך מאַכן שומרון פֿאַר אַ פֿעלדהויפֿן, פֿאַר פֿלאַנצונגען פֿון ווינגערטנער. און איך וועל שלײַדערן צום טאָל אירע שטיינער, און אירע גרונטפֿעסטן וועל איך אָנטפּלעקן.

7 און אַלע אירע געשניצטע געצן וועלן צעהאַקט ווערן, און אַלע אירע זונה-לוינען וועלן פֿאַרברענט ווערן אין פֿײַער, און אַלע אירע געצנבילדער וועל איך מאַכן צו וויסט; וואָרום פֿון זונה-לוין האָט זי זיי אויפֿגעקליבן, און צו זונה-לוין זאָלן זיי ווידער ווערן.

8 דערויף וועל איך קלאָגן און יאָמערן, איך וועל אומגיין באָרוועס און נאַקעט, איך וועל מאַכן אַ קלאָג ווי די שאַקאַלן, און אַ טרויער ווי שטרויסֿוֹגלן.

9 וואָרום שווער זײַנען אירע שלעג, וואָרום עס איז געקומען ביז יהודה, עס גרייכט ביזן טויער פֿון מײַן פֿאָלק, ביז ירושָלַיִם.

10 ניט דערציילן זאָלט איר אין גַת, ווײַנען זאָלט איר ניט וויינען; אין בית-לעָפֿרָה אין שטויב טו זיך קײַקלען.

11 גיי דיר אַוועק, באַוווינערין פֿון שָפִיר, נאַקעט צו שאַנד; ניט אַרויסגיין דערוועגט זיך די באַוווינערין פֿון צַעָנָן אַ קלאָג איז אין בית-אֶצֶל; מע נעמט פֿון אײַך אָפּ זײַן באַשטאַנד.

12 יאָ, געאַנגסט נאָך גוטס האָט די באַוווינערין פֿון מָרוֹת, אָבער גענידערט האָט בייז פֿון גאָט צום טויער פֿון ירושָלַיִם.

13 שפּאַן דעם רײַטווָאָגן צו די לויפֿפֿערד, באַוווינערין פֿון לָכִיש; זי איז דער אָנהייב זינד געווען פֿאַר דער טאָכטער צִיוֹן; וואָרום ביַי דיר זײַנען געפֿונען געוואָרן די פֿאַרברעכן פֿון ישׂראל.

14 דרום וועסטו געזענג-מתּנות געבן צו מוֹרֶשֶׁת-גַת; די הײַזער פֿון אַכזיבֿ וועלן ווערן צום אָפּנאַר פֿאַר די מלכים פֿון ישׂראל.

15 איך וועל נאָך ברענגען אַ יורש אויף דיר, באַוווינערין פֿון מָרֵשָׁה, ביז קיין עֲדוֹלָם וועט קומען דער כּבֿוד פֿון ישׂראל.

16 מאַך דיר אַ פּלײַך און שער דיך אָפּ, איבער דײַנע געצערטלטע קינדער, מאַך ברייט דײַן פּלײַך ווי דער גייערפֿויגל, וואָרום זיי זײַנען אין גלות אַוועק פֿון דיר.

2 וויי צו די וואָס טראַכטן אומרעכט, און אַרבעטן אויס בייז אויף זייערע געלעגערס! אין ליכט פֿון פֿרימאָרגן פֿירן זיי עס אויס, ווײַל עס איז אין דער מאַכט פֿון זייער האַנט.

2 און זיי גלוסטן פֿעלדער און גזלען,
און הײזער און נעמען צו; און באַרויבן
אַ מאַן מיט זײן הויז, און אַ מענטשן מיט
זײן נחלה.
3 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט:
זע, איך טראַכט אויף דער דאָזיקער
משפּחה אַ בייז וואָס איר וועט
ניט קענען אָפּטאָן דערפֿון אײַערע
העלדזער, און איר וועט ניט גיין מיט אַן
אויפֿגעהויבענעם קאָפּ, ווארום אַ בייזע
צײַט וועט דאָס זײַן.
4 אין יענעם טאָג וועט מען
אויפֿהייבן אויף אײַך אַ שפּרוך,
און מע וועט קלאָגן אַ קלאָג פֿון
באַקלאָגענישׂ, מע וועט זאָגן:
פֿאַרוויסטן פֿאַרווויסט זײַנען מיר
געוואָרן; דעם טייל פֿון מײַן פֿאָלק
טוט ער בײַטן. ווי טוט ער מיך
דערוויטערן! דעם אַוועקרויבער
צעטיילט ער אונדזערע פֿעלדער.
5 פֿאַר וואָר, קיינער פֿון דיר וועט
ניט וואַרפֿן אַ שנור לויט גורל אין דער
עדה פֿון גאָט.
6 "איר זאָלט ניט דרשען!" דרשען
זיי; מע דאַרף ניט דרשען צו די
דאָזיקע, וועט מען קיין חרפות ניט
קריגן.
7 טו איך זיך דען בײַטן, הויז פֿון
יעקבֿ? צי איז קורץ געוואָרן דאָס
געמיט פֿון גאָט? זײַנען דאָס זײַנע
טוּוגנגן? טוען ניט מײַנע ווערטער
גוטס מיט דעם וואָס גייט גלײַך?
8 אָבער מײַן פֿאָלק פֿון אַנוסטן
שטעלט זיך אויף פֿאַר אַ פֿײַנט; פֿון
דעם וואָס קומט אַנטקעגן ציט איר
קלייד און מאַנטל אַראָפּ, פֿון רויקע
דורכגייער, אָפּגענייגטע פֿון מלחמה.
9 די ווײַבער פֿון מײַן פֿאָלק
פֿאַרטרײַבט איר פֿון זייער נחתדיקער
היים; פֿון זיי‌ערע עוֹלפֿעלער נעמט איר
אַוועק מײַן צירונג אויף אייביק.
10 שטייט אויף און גייט, ווארום
ניטאָ דאָ קיין רוּונג, פֿון ווענג
דער טומאה וואָס צעשטערט, און אַ
שטאַרקע צעשטערונג.
11 אַז אַ מאַן וואָס גייט אום מיט ווינט
און ליגן, זאָל פֿעלשן: "איך וועל דיר
דַרשען פֿון ווײַן און פֿון טרונק", וואָלט
ער ווערן אַ דַרשן בײַ דעם דאָזיקן
פֿאָלק.
12 זאַמלען אײַנזאַמלען וועל
איך דיך, יעקבֿ, אין גאַנצן, קלײַבן
אויפֿקלײַבן וועל איך דעם איבערבלײַב
פֿון ישׂראל. איך וועל זיי צונויפֿטאָן
אין איינעם ווי שאָף אין געהעפֿט, ווי
אַ סטאַדע אין איר פּיטערפֿלאַץ; זיי
וועלן רוישן מיט מענטשן.
13 דער דורכבערעכער גייט אַרויף זיי
פֿאַרויס, זיי ברעכן דורך און גייען
ווײַטער, דורך דעם טויער און אַרויס
דורך אים, און זייער מלך גייט זיי
פֿאַרויס, און גאָט איז זייער אָנפֿירער.

3 און איך האָב געזאָגט: הערט
אָפּאָרשט צו, איר קפּף פֿון יעקבֿ,
און פֿירער פֿון הויז פֿון ישׂראל; ליגט
ניט אויף אײַך צו וויסן געראַנטיקייט?
2 איר וואָס האָט פֿײַנט גוטס און האָט
ליב שלעכטס, וואָס גזלט זייער הויט
פֿון זיי, און זייער פֿלייש פֿון זייערע
ביינער;
3 און וואָס האָט געגעסן דאָס פֿלייש
פֿון מײַן פֿאָלק, און זייער הויט פֿון
זיי אָפּגעשונדן, און זיי‌ערע ביינער
צעבראָכן, און צעהאַקט אַזוי ווי אין אַ
טאָפּ, און ווי פֿלייש אין אַ קעסל.
4 דרום וועלן זיי שרײַען צו גאָט,
און ער וועט זיי ניט ענטפֿערן; און ער
וועט פֿאַרבאַרגן זײַן פּנים פֿון זיי אין
יענער צײַט, אַזוי ווי זיי האָבן שלעכטס
געטאָן אין זיי‌ערע מעשׂים.
5 אַזוי האָט גאָט געזאָגט אויף די
נבֿיאים וואָס פֿאַרפֿירן מײַן פֿאָלק,
וואָס שרײַען: "שלום!" ווען זיי‌ערע
ציין האָבן צו בײַסן, און דער וואָס גיט
זיי ניט אין מויל בררייטן זיי אָן אויף אים
אַ מלחמה.

6 דרום וועט אײַך זײַן נאַכט, אָן אַ זעונג, און אײַך וועט זײַן פֿינצטער, אָן וואָרזאָגן, און אונטערגיין וועט די זון אויף די נבֿיאים, און שוואַרץ וועט ער ווערן וועט דער טאָג אויף זיי.

7 און די זעער וועלן זײַן צו שאַנד, און די וואָרזאָגער וועלן זיך שעמען, און זיי וועלן אַלע פֿאַרדעקן זיערע אויבערשטע ליפּ, ווײַל קיין ענטפֿער פֿון גאָט וועט ניט זײַן.

8 אָבער פֿאַר וואָר, איך בין פֿול מיט כּוח דורך דעם גײַסט פֿון גאָט, און מיט געריכטקייט און גבורה, צו זאָגן יעקבֿן זײַן פֿאַרברעך, און ישׂראלן זײַן זינד.

9 הערט דאָס צו אַקאָרשט, איר קעפּ פֿון דעם הויז פֿון יעקבֿ, און פֿירער פֿון הויז פֿון ישׂראל, וואָס פֿאַראומווערדיקט געריכטקייט, און פֿאַרדרייט אַלץ וואָס איז גלײַך;

10 מע בויט ציון מיט בלוט, און ירושָׁלַיִם מיט אומרעכט.

11 אירע קעפּ משפּטן פֿאַר שוחד, און אירע כֹּהנים לערנען פֿאַר געצאָלט, און אירע נבֿיאים וואָרזאָגן פֿאַר געלט. און זיי לענען זיך אויף גאָט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָר, גאָט איז צווישן אונדז, אויף אונדז וועט ניט קומען קיין בייז.

12 דרום וועט אויבער אײַך ציון ווי אַ פֿעלד צעאַקערט ווערן, און ירושָׁלַיִם וועט ווערן הויפֿנס, און דער באַרג פֿון גאָטס הויז – וואַלדיקע הייכן.

4 און עס וועט זײַן אין סוף פֿון די טעג, וועט שטיין פֿעסט דער באַרג פֿון גאָטס הויז, אויבנאָן פֿון די בערג, און ער וועט זײַן דערהויבן אויבער די הייכן; און אומות וועלן צו אים שטראָמען.

2 און פֿיל פֿעלקער וועלן גיין און וועלן זאָגן: קומט און לאָמיר אַרויפֿגיין צום באַרג פֿון יהוה, און צום הויז פֿון דעם גאָט פֿון יעקבֿ, און ער וועט אונדז לערנען פֿון זײַנע וועגן, און מיר וועלן גיין אין זײַנע שטעגן; וואָרום פֿון ציון וועט אַרויסגיין אַ תּורה, און גאָטס וואָרט פֿון ירושָׁלַיִם.

3 און ער וועט משפּטן צווישן פֿיל אומות, און אַנטשיידן איבער מאַכטיקע פֿעלקער ביז אין דער ווײַט; און זיי וועלן אויבערשמידן זייערע שווערדן אויף אַקעראַיזנס, און זייערע שפּיזן אויף צוויגמעסערס; אַ פֿאָלק קעגן אַ פֿאָלק וועט ניט הייבן אַ שווערד, און מע וועט ניט מער לערנען מלחמה.

4 און זיי וועלן זיצן איטלעכער אונטער זײַן ווינשטאָק און אונטער זײַן פֿײַגנבוים, און קיינער וועט ניט שרעקן; וואָרום דאָס מויל פֿון גאָט פֿון צבֿאות האָט גערעדט.

5 וואָרום אַלע פֿעלקער מעגן גיין איטלעכס אין נאָמען פֿון זײַן גאָט, אָבער מיר וועלן גיין אין נאָמען פֿון יהוה אונדזער גאָט אויף אייביק און שטענדיק.

6 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, וועל איך אײַנזאַמלען די וואָס הינקט, און צונויפֿקלײַבן די וואָס איז פֿאַרשטויסן, און די וועמען איך האָב שלעכטס געטאָן.

7 און איך וועל מאַכן די הינקעדיקע פֿאַר אַן איבערבלײַב, און די דערווײַטערטע פֿאַר אַ מאַכטיקן פֿאָלק, און גאָט וועט קיניגן איבער זיי אויפֿן באַרג ציון פֿון אַצונד און ביז אייביק.

8 און דו מִגדַל-עֵדֶר, פֿעסטונגבאַרג פֿון טאָכטער ציון, צו דיר וועט עס אָנקומען; יאָ, קומען וועט די פֿריערדיקע ממשלה, די מלוכה פֿון טאָכטער ירושָׁלַיִם.

9 אַצונד נאָך וואָס שרײַסטו מיט געשרייען? איז קיין מלך ניטאָ אין דיר, איז דײַן בעל-יוֹעץ אונטערגעגאַנגען, וואָס ווייעניש האָט דיך אָנגענומען ווי אַ געווינערין?

10 דריי זיך און האָב ווייען, טאָכטער ציון, אַזוי ווי אַ געווינערין, וואָרום

אַצונד וועסטו אַרויסגיין פֿון דער שטאָט, און וועסט ווויינען אין פֿעלד, און וועסט קומען קיין בבֿל; דאָרטן וועסטו ניצול ווערן, דאָרטן וועט דיך אויסלייזן גאָט פֿון דער האַנט פֿון דיינע פֿיינט.

11 און אַצונד האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אויף דיר פֿיל פֿעלקער, וואָס זאָגן: זאָל זי פֿאַרשוועכט ווערן, און זאָל אונדזער אויג זיך אָנקוקן אויף ציון.

12 אָבער זיי ווייסן ניט די טראַכטונגען פֿון גאָט, און זיי פֿאַרשטייען ניט זײַן באַראָט, אַז ער האָט זיי אײַנגעזאַמלט ווי אַ גאַרב אין שײַער.

13 שטיי אויף און דרעש, טאָכטער ציון, וואָרום דײַן האָרן וועל איך מאַכן אײַזן, און דײַנע קלויען וועל איך מאַכן קופּער, און וועסט צעשטויסן פֿיל פֿעלקער, און מאַכן חרם צו גאָט זייער רויב, און זייער פֿאַרמעג צום האַר פֿון דער גאַנצער ערד.

14 אַצונד וועסטו זיך דעם לײַב שנײַדן, טאָכטער פֿון מחנות, אַ באַלעגערונג האָט מען געמאַכט אויף אונדז; מיט אַ רוט וויפֿן באַק שלאָגט מען דעם ריכטער פֿון ישׂראל.

5 און דו, בית-לֶחֶם אין אֶפֿרָת, וואָס קליין ביסטו צווישן די טויזנטן פֿון יהודה, פֿון דיר וועט מיר אַרויסגיין דער וואָס וועט זײַן אַ געוואלטיקער איבער ישׂראל, און זײַן אָפּשטאַם איז פֿון פֿאַרצײַטן, פֿון אַמאָליקע טעג.

2 פֿאַר וואָר, ער וועט זיי איבערגעבן ביז דער צײַט ווען די געווינערין האָט געווונען; אָבער דער איבערבלײַב פֿון זײַנע ברידער וועט זיך אומקערן מיט די קינדער פֿון ישׂראל.

3 און ער וועט אויפֿשטיין און פֿיטערן מיט מאַכט פֿון גאָט, מיטן שטאָלצן נאָמען פֿון יהוה זײַן גאָט; און זיי וועלן זיצן רואיק, וואָרום ער וועט דענצמאָל זײַן גרויס ביז די עקן פֿון דער ערד.

4 און אָזאַ וועט זײַן דער שלום: אַז אַשור וועט קומען אין אונדזער לאַנד, און אַז ער וועט טרעטן אין אונדזערע פּאַלאַצן, וועלן מיר אויפֿשטעלן אויף אים זיבן פֿאַסטוכער, און אַכט פֿירשטלעכע לײַט.

5 און זיי וועלן צעברעכן דאָס לאַנד אַשור מיטן שוווערד, און לאַנד נמרוד מיט אירע אייגענע קלינגען. און מע וועט אונדז מציל זײַן פֿון אַשור, אַז ער וועט קומען אין אונדזער לאַנד, און אַז ער וועט טרעטן אין אונדזער גבול.

6 און דער איבערבלײַב פֿון יעקבֿ וועט זײַן צווישן די פֿיל אומות, ווי טוי פֿון גאָט, ווי שפּריערגען אויף גראָז, וואָס האָפֿט ניט אויף אַ מענטשן, און וואַרט ניט אויף מענטשנקינדער.

7 און דער איבערבלײַב פֿון יעקבֿ וועט זײַן צווישן די פֿעלקער, אין מיטן פֿון די פֿיל אומות, ווי אַ לייב צווישן די חיות פֿון וואַלד, ווי אַ יונגלייב צווישן סטאַדעס שאָף, וואָס אַז ער גייט דורך צעטרעט ער און פֿאַרצוקט, און ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן.

8 דײַן האַנט וועט זײַן דערהויבן איבער דײַנע דריקער, און אַלע דײַנע פֿיינט וועלן פֿאַרשניטן ווערן.

9 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, וועל איך פֿאַרשניידן דײַנע פֿערד פֿון צווישן דיר, און איך וועל אונטערברענגען דײַנע רײַטווגן.

10 און איך וועל פֿאַרשניידן די שטעט פֿון דײַן לאַנד, און צעשטערן אַלע דײַנע פֿעסטונגען.

11 און איך וועל פֿאַרשניידן די כישופֿן, פֿון דײַן האַנט, און בײַ דיר וועלן ניט זײַן קיין וואָרזאָגערס.

12 און איך וועל פֿאַרשניידן דײַנע געשניצטע געצן און דײַנע זײַלשטיינער פֿון צווישן דיר, און וועסט זיך מער ניט בוקן צום ווערק פֿון דײַנע הענט.

13 און איך וועל אויסריסן דײַנע געצנבײימער פֿון צווישן דיר; און איך וועל פֿאַרטילגן דײַנע פֿײַנט.
14 און איך וועל נקמה נעמען מיט כּעס און מיט גרימצאָרן פֿון די פֿעלקער וואָס האָבן ניט צוגעהערט.

6 הערט אַקאָרשט צו וואָס גאָט זאָגט: שטיי אויף, טענה פֿאַר די בערג, און זאָלן הערן די הייכן דײַן קָול.
2 הערט צו, איר בערג, דעם קריג פֿון גאָט, און איר מאַכטיקע, די גרונטפֿעסטן פֿון דער ערד; ווײַל גאָט האָט אַ קריג מיט זײַן פֿאָלק, און מיט ישׂראל וועט ער אַ וויכוח האָבן.
3 מײַן פֿאָלק, וואָס האָב איך דיר געטאָן? און מיט וואָס האָב איך דיך מיד געמאַכט? זאָג עדות אַקעגן מיר.
4 ווײַל איך האָב דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַים, און פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט דיך אויסגעלייזט, און דיר פֿאַרויס געשיקט משהן, אַהרנען, און מרימען.
5 מײַן פֿאָלק, דערמאָן זיך אַקאָרשט וואָס בלָק דער מלך פֿון מוֹאָב האָט באַראָטן, און וואָס אים האָט בלעם דער זון פֿון בעוֹר; וואָס איך האָב געטאָן פֿון שִטים ביז גִלגָל, כדי מע זאָל וויסן די גערעכטיקייט פֿון גאָט.
6 "מיט וואָס זאָל איך קומען פֿאַר יהוה, זיך בייגן פֿאַר גאָט אין דער הייך? זאָל איך קומען פֿאַר אים מיט ברַאנדאָפֿפֿער, מיט קעלבער אייניאָריקע?
7 וועט יהוה באַוויליקן טויזנטן ווידערס, צען טויזנטן טײַכן מיט איל? זאָל איך געבן מײַן בכּור פֿאַר מײַן פֿאַרברעך, די פֿרוכט פֿון מײַן לײַב פֿאַר דער זינד פֿון מײַן זעל?"
8 מע האָט דיר אָנגעזאָגט, מענטש, וואָס איז גוט, און וואָס יהוה פֿאַרלאַנגט פֿון דיר: נאָר בלויז טאָן געראַכטיקייט און ליב האָבן געניגן, און אומגיין שטיל פֿאַר דײַן גאָט.
9 האָרך! יהוה רופֿט צו דער שטאָט – און דער קלוגער וועט אַכטן אויף דײַן נאָמען – הערט דעם שטעקן, און ווער דאָס האָט באַשטערט.
10 קען איך נאָכאַנאַנד פֿאַרגעסן דאָס הויז פֿון דעם אומגערעכטן, די שאַצן פֿון אומרעכט און די קאַרגע מאָס די פֿאַרשאָלטענע?
11 קען איך ריין מאַכן פֿאַר אומגערעכטע וואָגשאָלן, און פֿאַר אַ בײַטל מיט פֿאַלשע וואָגשטיינער?
12 ווײַל אירע רײַכע לײַט זײַנען פֿול מיט רויב, און אירע באַווינער רעדן פֿאַלש, און זייער צונג איז באַטרוג אין זייער מויל.
13 דרום האָב איך אויך דיך געשלאָגן בײַ קראַנק, דיך פֿאַרווויסט פֿאַר דײַנע זינד.
14 דו וועסט עסן און ניט זאַט ווערן, און דײַן הונגער וועט זײַן אין דײַנע אינגעווייד; און וועסט טראָגעדיק ווערן, און ניט געווינען, און וואָס דו וועסט געווינען וועל איך צום שווערד איבערגעבן.
15 דו וועסט זייען, און ניט שניידן, דו וועסט טרעטן איילבערטן, און זיך ניט זאַלבן מיט איל, און טרויבנזאַפֿט, און ניט טרינקען קיין ווײַן.
16 ווײַל אָפּגעהיט ווערן די מנהגים פֿון עָמרין, און אַלדי טוענישׂ פֿון אַחאָבס הויז, און איר זײַט געגאַנגען אין זייערע עצות; דרום וועל איך דיך מאַכן פֿאַר אַ שרעק, און אירע באַווינער פֿאַר אַ שמוצערונג; און די שאַנד פֿון מײַן פֿאָלק וועט איר טראָגן.

7 וויי מיר, וואָס איך בין ווי בײַם נאָכאָמל פֿון זומער, ווי בײַם נאָכקלײַב פֿון דער לעזן! ניטאָ אַ הענגל צום עסן, אַן ערשטפֿרוכט וואָס מײַן זעל געלוסט.

2 אונטערגעגאַנגען איז דער פֿרומער
פֿון לאַנד, און קיין רעכטפֿאַרטיקער
צווישן מענטשן איז ניטאָ; אַלע לויערן
זיי אויף בלוט, איינער דעם אַנדערן
פֿאַנגען זיי אין נעץ.
3 אויף שלעכטסט טאָן זיינען די הענט
וואָס דאַרפֿן גוטס טאָן; דער שׂרה
פֿאַרלאַנגט, און דער ריכטער איז פֿאַר
באַצאָלט, און דער גרוסיער מאָן, ער
רעדט די געריקייט פֿון זיין זעל; אַזוי
האָבן זיי עס פֿאַרדרייט.
4 דער בעסטער פֿון זיי איז ווי אַ
דאָרן, דער רעכטפֿאַרטיקער, ערגער
פֿון אַ שטעכיקער צאַם. דער טאָג
פֿון דיינע זעער, דיין רעכנשאַפֿט, איז
געקומען; אַצונד וועט געשען זייער
צעטומלענישׂ.
5 זאָלט איר ניט גלויבן אין אַ חבֿר,
זאָלט איר אײַך ניט פֿאַרזיכערן אויף אַ
גוטן פֿרײַנט; פֿון דער וואָס ליגט אין
דיין בוזעם, היט די טירן פֿון דיין מויל.
6 וואָרום אַ זון באַגוולט אַ פֿאָטער, אַ
טאָכטער שטעלט זיך קעגן איר מוטער,
אַ שנור קעגן איר שוויגער, די שׂונאים
פֿון אַ מענטשן זיינען זיינע הויזלײַט.
7 אָבער איך קוק אויס אויף יהוה,
איך האָר צום גאָט פֿון מײַן הילף, מײַן
גאָט וועט מיך צוהערן.
8 ניט פֿרייען זאָלסטו זיך אויף מיר,
מײַן שׂונאטע, אַז איך בין געפֿאַלן,
ווען איך אויפֿשטיין, אַז איך זיץ אין
פֿינצטערניש, איז גאָט מיר אַ ליכט.
9 דעם צאָרן פֿון גאָט וועל איך
טראָגן, וואָרום איך האָב געזינדיקט צו
אים; ביז ער וועט קריגן מײַן קריג,
און וועט טאָן מײַן רעכט; ער וועט מיך
אַרויספֿירן אין ליכטיקייט, איך וועל
זען זײַן גערעכטיקייט.
10 און מײַן שׂונאטע וועט זען, און אַ
בושה וועט זי באַדעקן, די וואָס זאָגט
צו מיר: ווו איז ער, יהוה דיין גאָט?
מײַנע אויגן וועלן זיך אָנזען אויף איר;
אַצונד וועט זי צעטראָטן ווערן ווי קויט
פֿון די גאַסן.

11 אַ טאָג וועט זײַן צו בויען דײַנע
מויערן, מעג יענער טאָג זײַן זייער
ווײַט.
12 אַ טאָג וועט דאָס זײַן ווען מע וועט
קומען צו דיר, פֿון אַשור און די שטעט
פֿון מצרים, און פֿון מצרים און ביזן
טײַך, און פֿון אים ביז אים, און פֿון
באַרג ביז באַרג.
13 און די ערד וועט זײַן וויסט פֿאַר
אירע באַווינער, פֿון וועגן דעם פֿרוכט
פֿון זייערע מעשׂים.
14 פֿיטער דײַן פֿאָלק מיט דײַן רוט,
די שאָף פֿון דײַן אַרב, וואָס ווינען
באַזונדער אַ וואַלד אין מיטן כַּרמֶל;
לאָזן זיי זיך פֿיטערן אין בשׁן און גלעָד,
ווי אין די טעג פֿון אָמאָל.
15 ווי אין די טעג פֿון דײַן אַרויסגיין
פֿון לאַנד מצרים, וועל איך אים
ווונדער באַווײַזן.
16 פֿעלקער וועלן זען און זיך שעמען
מיט אַל זייער גבֿורה, זיי וועלן
אַרויפֿטאָן די האַנט אויפֿן מויל, זייערע
אויערן וועלן טויב ווערן.
17 זיי וועלן לעקן דעם שטויב ווי אַ
שלאַנג, ווי די וואָס קריכן אויף דער
ערד; זיי וועלן ציטערן פֿון זייערע
פֿעסטונגען, צו יהוה אונדזער גאָט
וועלן זיי אַנגסטן, און זיי וועלן מוֹרא
האָבן פֿאַר דיר.
18 ווער איז אַ גאָט ווי דו, וואָס
פֿאַרגיט זינד, און גייט פֿאַרבײַ דעם
פֿאַרברעך פֿון דעם אינערבלײַב פֿון
זײַן ארב? ער האַלט ניט אויף אייביק
זײַן צאָרן, וואָרום ער האָט ליב גענאָד.
19 ער וועט אונדז ווידער
דערבאַרימען, ער וועט פֿאַרדריקן
אונדזערע זינד; און וועסט
אַרײַנוואַרפֿן אין די טיפֿענישן
פֿון אים אַלע זייערע חטאים.
20 וועסט ווײַזן טרײַשאַפֿט צו
יעקבֿן, חסד צו אַברהמען, ווי דו האָסט
געשוואָרן אונדזערע עלטערן פֿון די
טעג פֿון פֿאַרצײַטן.

נַחום

1 די נבֿואה אויף נינוֶה; דאָס בוך פֿון דער זעונג פֿון נחום דעם אֶלקוֹשי.

2 אַ גאָט אַ צערענער און אַ ראַכענעמער איז יהוה, יהוה איז אַ ראַכענעמער און פֿול מיט גרימצאָרן, יהוה איז זיך נוֹקם אָן זײַנע פֿײַנט, און ער האַלט דעם כּעס צו זײַנע שׂונאים.

3 יהוה איז אײַנגעהאַלטן אין צאָרן, און גרויס אין מאַכט, און שענקען שענקט ער ניט; יהוה – מיט ווינט און מיט שטורעם איז זײַן וועג, און וואָלקן דער שטויב פֿון זײַנע פֿיס.

4 ער שריַט אָן אויפֿן ים, און טריקנט אים אויס, און אַלע טײַכן מאַכט ער טרוקן; פֿאַרוועלקט ווערט דער בָּשָׁן און כַּרְמֶל, און די בליונז פֿון לבָנון ווערט פֿאַרוועלקט.

5 די בערג ציטערן פֿאַר אים, און די טאָלן טוען זיך וואַקלען, און די ערד ווערט אויפֿגעטרייסלט פֿון זײַן פּנים, אי די וועלט אי אַלע ווינענער אין איר.

6 פֿאַר זײַן כּעס ווער קען זיך שטעלן? און ווער קען באַשטיין אין זײַן גרימצאָרן? זײַן צאָרן גיסט זיך אויס ווי פֿײַער, און די פֿעלזן ווערן צעשטויסן פֿאַר אים.

7 גוט איז יהוה, פֿאַר אַ פֿעסטונג אין טאָג פֿון נויט; און ער ווייס די וואָס שיצן זיך אין אים.

8 אָבער מיט אַ שטראָמיקער פֿלייצונג וועט ער מאַכן אַ פֿאַרלענדונג פֿון איר אָרט, און זײַנע פֿײַנט וועט נאָכיאָגן פֿינצטערניש.

9 וואָס טראַכט איר אָפּגעגן גאָט? אַ פֿאַרלענדונג וועט ער מאַכן, די צרה וועט ניט אויפֿשטיין אַ צווייט מאָל.

10 וואָרום בעת זיי זײַנען ווי דערנער אײַנגעפֿלאָכטענע, און ווי זיי שיכורן פֿאַרשיכורטע, וועלן זיי אין גאָנצן פֿאַרצערט ווערן ווי טרוקענע שטרוי.

11 פֿון דיר איז אַרויסגעקומען דער וואָס טראַכט בייז אַקעגן גאָט, וואָס באַראָט נידערטרעטיקייט.

12 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: ווי געזונט און אַזוי פֿיל ווי זיי זײַנען, אַזוי וועלן זיי פֿאַרשניטן ווערן און פֿאַרגיין; הגם איך האָב דיך געפּײַניקט, וועל איך מער דיך ניט פּײַניקן.

13 און אַצונד וועל איך צעברעכן זײַן יאָכשטאַנג פֿון דיר, און דײַנע בינדשטריק וועל איך צעריַיסן.

14 און גאָט האָט באַפֿוילן וועגן דיר, אַז פֿון דײַן נאָמען זאָל מער קיין זאָמען ניט זײַן; פֿון הויז פֿון דײַן גאָט וועל איך פֿאַרשניידן געשניצטע און געגאָסענע געצן; איך וועל דיר אַ קבֿר מאַכן, ווײל דו ביסט צו שאַנד געוואָרן.

2 זע אויף די בערג די פֿיס פֿון דעם אָנזאָגער וואָס מאַכט הערן שלום! פֿײַער, יהודה, דײַנע פֿײַערטעג, באַצאָל דײַנע נדרים, וואָרום מער וועט ניט דורכגיין אין דיר דער נידערטרעטיקער, ער איז אין גאַנצן פֿאַרשניטן.

2 אַ צעברעכער גייט אַרויף אַקעגן דיר; היט די פֿעסטונג. קוק אויס אויפֿן וועג, פֿעסטיק די לענדן, שטאַרק זייער דײַן כּוֹח. –

3 וואָרום גאָט קערט אום דעם שטאָלץ פֿון יעקבֿ ווי דעם שטאָלץ פֿון ישׂראל; וואָרום אויסלײדיקער האָבן זיי אויסגעלײדיקט, און זייערע צווײַגן פֿאַרדאָרבן. –

4 דער שילד פֿון זײַנע גיבורים איז גערויטיקט, די קריגסלײַט אין ווערמילפֿאַרב, אין פּײַערדיקן שטאָל די רײַטווועגן, אין טאָג פֿון זייער צוגרייטונג; און די ציפּרעסשפּיזן ווערן געפֿאָכט.

5 דורך די גאַסן ווילדעוועון די
רײַטווענגן, זיי שטורעמען דורך די
מערק, זייער אָנבליק איז ווי פֿלאַמען,
ווי די בליצן לויפֿן זיי אום.
6 ער טראַכט אָן זײַנע מאַכטיקע,
אָבער זיי ווערן געשטרויכלט אין זייער
גאַנג; מע אײַלט צו דער מויער, און
צוגעגרייט ווערט דער שירעמדאַך.
7 די טויערן פֿון די טײַכן זײַנען
געעפֿנט, און דער פּאַלאַץ ווערט
צערונען.
8 און די מלכּה ווערט אָן
אָפּגעדעקטע אַוועקגענומען, און
אירע דינסטן קלאָגן אַזוי ווי דער קָול
פֿון טויבן, זיך קלאַפּנדיק אויף די
הערצער.
9 און נינוֶה איז ווי אַ טײַך וואַסער
פֿון זײַנע די טעג וואָס זי איז; אָבער זיי
אַנטלויפֿן: "שטייט! שטייט!" אָבער
קיינער קערט זיך ניט אום.
10 רויבט זילבער, רויבט גאָלד,
ניטאָ קיין שיעור צו דעם אויסשטאַט,
אַ רײַכטום פֿון אַלע גלוסטיקע זאַכן.
11 זי ווערט פּוסט און וויסט און
פֿאַרוויסט, און דאָס האַרץ ווערט
צעגאַנגען, און אַ וואַקלענישׂ פֿון קני,
און אַ ציטערנישׂ אין אַלע לענדן; און
זייערע אַלעמענס פּנימער נעמען אָן אַ
פֿינצטערנישׂ.
12 ווו איז די ווינונג פֿון די לייבן,
וואָס איז געווען דער פֿיטערפּלאַץ
פֿאַר יונגלייבן, וואָס דאָרטן איז
אומגעגאַנגען דער לייב, די לייבינטע,
דאָס קליינע לייבל, און קיינער האָט
ניט געשרעקן?
13 דער לייב פֿלעגט פֿאַרצוקן געניג
פֿאַר זײַנע יונגע, און ווערגן פֿאַר זײַנע
לייבינטעס, און האָט אָנגעפֿילט מיט
פֿאַרצוקונג זײַנע לעכער, און זײַנע
ווינונגען מיט פֿאַרצוקטע.
14 זע, איך ווענד קומען אויף דיר,
זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת, און איך
ווועל פֿאַרברענען אויף רויך אירע
רײַטווענגן, און דײַנע יונגלייבן וועט
פֿאַרצערן די שוועכט; און איך ווועל
פֿאַרשניידן פֿון דער ערד דײַן רויב, און
מער וועט ניט געהערט ווערן דער קָול
פֿון דײַנע שלוחים.

3 וויי די בלוטיקע שטאָט, אין
גאַנצן מיט פֿאַלשקייט, מיט רויב,
אָנגעפֿילט! עס טוט זיך ניט אָפּ די
פֿאַרצוקונג.
2 אַ קנאַל פֿון בייטשן, און אַ
רַעש-געפילדער פֿון רעדער, און פֿערד
יאָגן, און רײַטווענגן שפּרינגען;
3 רייטער שטורעמען אַרויף, און
פֿלאַם פֿון שוועכט, און בליץ פֿון שפּיז,
און אַ סך דערשלאָגענע, און אַ הויפֿן
פּגרים, און אָן שיעור טויטע לײַבער;
און זיי שטרויכלען אָן זייערע טויטע
לײַבער.
4 פֿון וועגן די פֿיל זנותן פֿון
דער ווויל-חנעוודיקער זונה, דער
מײַנסטערין פֿון כישוף, וואָס
פֿאַרקויפֿט פֿעלקער מיט אירע זנותן,
און משפּחות מיט אירע כישופֿן.
5 זע, איך קום צו דיר, זאָגט גאָט פֿון
צבָאוֹת, און איך וועל אויפֿדעקן דײַנע
ברעגן אויף דײַן פּנים, און וועל ווײַזן
די פֿעלקער דײַן נאַקעטקייט, און די
קינגרײַכן דײַן שאַנד.
6 און איך וועל אַרויפֿוואַרפֿן אויף
דיר אומוועדיקייטן, און וועל דיך
פֿאַרמיאוסן, און דיך מאַכן ווי מיסט.
7 און עס ווועט זײַן, אַלע וואָס זענען
דיך, וועלן וויכן פֿון דיר, און זאָגן:
"פֿאַרוויסט געוואָרן איז נינוֶה; ווער
קען זי באַקלאָגן? פֿון וואַנען זאָל איך
זוכן טרייסטער פֿאַר דיר?"
8 ביסטו דען בעסער פֿון נוֹא-אָמוֹן,
וואָס איז געזעסן צווישן טײַכן, מיט
וואַסער אַרום איר; וואָס איר פֿעסטונג
איז געווען דער ים, פֿון ים איז געווען
איר מויער?
9 כּוש איז געווען אַ שטאַרקייט, און
מִצרַיִם אָן שיעור, פֿוט און לובים זײַנען
געווען דיר צו הילף.

10 אָבער אויך זי איז אין גלות, אין
געפֿאַנגענשאַפֿט איז זי געגאַנגען; אויך
אירע קליינע קינדער זײַנען צעהאַקט
געוואָרן אין אַלע עק גאַסן; און אויף
אירע נְכבדים האָט מען גורל געוואָרפֿן,
און אַלע אירע גרויסע לײַט זײַנען אין
קייטן געשמידט געוואָרן.
11 דו אויך וועסט שיכור ווערן,
וועסט זײַן אַ געחלשטע, דו אויך וועסט
זוכן אַ באַשיצונג פֿון פֿײַנט.
12 אַלע דײַנע פֿעסטונגען וועלן
זײַנווי פֿײגנבוים מיט ערשטפֿײגן:
וואָס אַז זיי ווערן געטרייסלט, פֿאַלן זיי
דעם עסער אין מויל.
13 זע, דײַן פֿאָלק אין דיר זײַנען
ווײַבער, אָפֿן געעפֿנט געוואָרן פֿאַר
דײַנע פֿײַנט זײַנען די טויערן פֿון דײַן
לאַנד, פֿאַרצערט האָט אַ פֿײַער דײַנע
ריגלען.
14 וואַסער פֿאַר באַלעגערונג שעפּ
דיר אָן, פֿאַרשטאַרק דײַנע פֿעסטונגען,
גיי אין לײַם און טרעט וואַפּנע, נעם אָן
די ציגלפֿורעם.
15 דענצמאָל וועט דיך אַ פֿײַער
פֿאַרצערן, אַ שווערד וועט דיך
פֿאַרשנײַדן; זי וועט דיך אויפֿעסן ווי
דער יישעריק; מעגסט זיך מערן ווי
דער יישעריק, מעגסט זיך מערן ווי
דער גריל.
16 האָסט געמערט דײַנע
האַנדלסלײַט מיין פֿון די שטערן
פֿון הימל – האָט דער יישעריק
זיך אויסגעשפּרייט און איז
אַוועקגעפֿלויגן.
17 דײַנע געקרונטע זײַנען ווי
גרילן, און דײַנע פֿירער ווי אַ מחנה
יישעריקן, וואָס לאָגערן אויף די
פֿלויטן אין אַ קאַלטן טאָג; גייט אויף
די זון, אַזוי פֿליען זיי אַוועק, און מע
ווייסט ניט זייער אָרט ווו זיי זײַנען.
18 אײַנגעשלאָפֿן זײַנען דײַנע
פֿאַסטוכער, מלך פֿון אַשור, עס רוען
דײַנע מאַכטיקע, צעשפּרייט אויף די
בערג איז דײַן פֿאָלק, און ניטאָ ווער
זאָל אײַנזאַמלען.
19 ניטאָ קיין לינדערונג פֿאַר דײַן
בראָך, שווער איז דײַן ווונד; אַלע וואָס
הערן דײַן הערונג, קלאַפּן מיט די הענט
אויף דיר, וואָרום אויף וועמען איז ניט
אַריבער תּמיד דײַן בייז?

חבַקוק

1 די נבֿואה וואָס חבַקוק דער נבֿיא האָט געזען.
2 ביז וואַנען, גאָט, וועל איך רופֿן, און דו וועסט ניט הערן? שרײַען צו דיר געוואַלט, און דו וועסט ניט העלפֿן?
3 פֿאַר וואָס לאָזטו מיך זען אומרעכט, און קוקסט-צו אומגליק? און רויב און גזלה זײַנען פֿאַר מיר, און עס איז קריג, און שטרייט הייבט זיך אויף.
4 דרום איז אָפּגעשלאַפֿט די תּורה, און קיין מאָל קומט ניט אַרויס אַ משפּט; ווײַל דער רשע רינגלט אַרום דעם צדיק, דרום קומט אַרויס דער משפּט פֿאַרדרייט.
5 זעט בײַ די פֿעלקער און קוקט-צו, און ווונדערט פֿאַרוווּנדערט אײַך, וואָרום אַ טוּנג טוט מען אין אײַערע טעג איר וועט ניט גלויבן, אַז עס וועט דערציילט ווערן.
6 וואָרום זעט, איך מאַך אויפֿשטיין די כַּשׂדים, דאָס ביטערע און דאָס האַסטיקע פֿאָלק, וואָס גייט איבער דער ברייט פֿון דער ערד, צו אַרבן ווויינונגען ניט זײַנע.
7 פֿאָרכטיק און מוֹראדיק איז ער, פֿון אים אַליין גייט אַרויס זײַן רעכט און זײַן מאַכט.
8 און פֿלינקער פֿון לעמפּערטן זײַנען זײַנע פֿערד, און שאַרפֿער פֿון אָוונטוועלף; און זײַנע רײַטער פֿאַרשפּרייטן זיך, יאָ, זײַנע רײַטער קומען פֿון דער ווײַטן, זיי פֿליען ווי אַן אָדלער וואָס אײַלט צו פֿאַרצערן.
9 זיי אַלע קומען אויף רויב, דאָס ציען פֿון זייערע פּנימער איז פֿאַרויס צו; און ער זאַמלט ווי זאַמד געפֿאַנגענע.
10 און ער שפּאָט פֿון מלָכים, און פֿירשטן זײַנען אַ שפּילכל בײַ אים; ער לאַכט פֿון איטלעכער פֿעסטונג, וואָרום ער שיט אָן ערד, און באַצווינגט זי.
11 דעמצמאָל גייט אים אַריבער אַ גײַסט, און ער טרעט אויבער און פֿאַרשולדיקט זיך; זײַן דאָזיקער כּוֹח ווערט בײַ אים צום גאָט.
12 פֿאַר וואָר, דו ביסט דאָך פֿון אייביק אָן, יהוה מײַן גאָט, מײַן היליקער, לאָמיר ניט אומקומען; גאָט, דו האָסט אים פֿאַר אַ משפּט געמאַכט, און דו, פֿעלז, האָסט אים צו שטראָפֿן געשטעלט.
13 דײַנע אויגן זײַנען צו ריין צו זען שלעכטס, און צוקוקן אומרעכט קענסטו ניט; פֿאַר וואָס קוקסטו-צו די וואָס פֿעלשן, שוויגסט וועסט דער רשע שלינגט אײַן דעם וואָס איז גערעכטער פֿון אים?
14 און האָסט געמאַכט מענטשן ווי די פֿישן פֿון ים, ווי ווערים אָן אַ געוועלטיקער איבער זיי;
15 ער ציט זיי אַלע אַרויף מיט אַ וועגטקע, ער שלעפּט זיי אַרויף אין דער נעץ, און ער זאַמלט זיי אײַן אין זײַן פֿאַנגנעץ; דרום פֿרייט ער זיך און קוועלט.
16 דרום שלאַכט ער צו זײַן נעץ, און רײַכערט צו זײַן פֿאַנגנעץ, וואָרום דורך זיי איז פֿעט זײַן חלק, און זײַן עסן איז זאַפֿטיק.
17 זאָל ער דרום אויסלייִדיקן זײַן נעץ, און תּמיד הרגען פֿעלקער אָן דערבאַרימונג?

2 איך שטיי אויף מײַן וואַך, און איך שטעל זיך אויפֿן טורעם, און קוק צו זען וואָס ער וועט מיט מיר רעדן, און איך זאָל ענטפֿערן, אויף דער טענה צו מיר.
2 האָט מיר גאָט געענטפֿערט און געזאָגט, פֿאַרשרײַב די זעאונג, און

פֿאַרצייכן קלאָר אויף טאָוולען, כּדי מע זאָל עס געלויפֿיק לייענען.
3 וואָרום די זעונג איז נאָך אויף אַ צייט, און זי רעדט פֿון דעם סֿוף, און זאָגט ניט קיין ליגן; אויב ער וועט זיך זאַמען, טו האַרן אויף אים, וואָרום קומען וועט ער קומען, ער וועט ניט פֿאַרשפּעטיקן.
4 זע, האָפֿערדיק, ניט רעכטפֿאַרטיק, איז זײַן זעל אין אים, אָבער דער גערעכטער לעבט מיט זײַן אמונה.
5 און פֿאַר וואָר, ווי דער ווײַן טוט פֿעלשן, אַזוי וועט דער שטאָלצער מענטש ניט אָנהאלטן; דער וואָס מאַכט ברייט ווי די אונטערערד זײַן באַגער, און ער וועט ווי דער טויט ניט זאַט, און זאַמלט צו זיך אַלע פֿעלקער, און קלײַבט צו זיך אַלע אומות.
6 פֿאַר וואָר, די אַלע וועלן אויפֿהייבן אַ משל אויף אים, און אַ שפּאָטרעטענישׂ איבער אים, און מע וועט זאָגן: ווי, דער וואָס מערט ניט-זײַנס – ביז ווַאַנען? – און לאָדט אויף זיך חובֿות!
7 פֿאַרוואָר, פֿלוצלינג וועלן אויפֿשטיין דײַנע צינזמאָנער, און דערוועקן וועלן זיך דײַנע אויפֿטרײַסלער, און וועסט ווערן צו רויב פֿאַר זיי.
8 ווײַל דו האָסט באַרויבט פֿיל פֿעלקער, וועלן דיך באַרויבן אַלע איבעריקע אומות; פֿון וועגן מענטשנס בלוט, און דעם אומרעכט צום לאַנד, צו דער שטאָט און אַלע ווויינער אין איר.
9 ווי, דער וואָס האַוועט נאָך בייזן געווין פֿאַר זײַן הויז, צו מאַכן אין דער הייך זײַן נעסט, ניצול צו ווערן פֿון דער האַנט פֿון בייז!
10 האָסט באַראָטן שׂאָנד פֿאַר דײַן הויז; פֿאַרשניטן פֿיל פֿעלקער, און פֿאַרזינדיקט דײַן זעל.
11 וואָרום אַ שטיין פֿון דער וואַנט וועט שרײַען, און אַ באַלקן פֿון דעם האָלץ וועט אים ענטפֿערן.
12 ווי, דער וואָס בויט אַ שטאָט מיט בלוט, און שטעלט אויף אַ כּרך אויף אומרעכט!
13 פֿאַר וואָר, זע, עס איז פֿון גאָט פֿון צבֿאות, אַז פֿעלקער זאָלן זיך מאַטערן פֿאַרן פֿײַער, און אומות זאָלן זיך מיען אומנישט.
14 וואָרום די ערד וועט פֿול ווערן מיט דערקענונג פֿון גאָטס פּראַכט, אַזוי ווי די וואַסערן באַדעקן דעם ים.
15 ווי, דער וואָס טרינקט אָן זײַן חבֿר! מישסט-צו דײַן גיפֿט, און מאַכסט אויך שיכּור, כּדי צו קוקן אויף זייער נאַקעטקייט!
16 האָסט זיך געזעטיקט מיט שׂאָנד אָנשטאָט כּבוד – טרינק דו אויך און ווער אָפּגעדעקט. אומדרייען וועט זיך צו דיר דער בעכער פֿון גאָטס רעכטער האַנט, און קויט וועט זײַן אויף דײַן כּבוד.
17 וואָרום דאָס אומרעכט צום לבֿנון וועט דיך צודעקן, און די פֿאַרוויסטונג פֿון די חיות וואָס האָט זיי צעבראָכן; פֿון וועגן מענטשנס בלוט, און דעם אומרעכט צום לאַנד, צו דער שטאָט און אַלע ווויינער אין איר.
18 וואָס נוצט דער געשניצטער גיץ, אַז זײַן פֿורעמער האָט אים אויסגעשניצט? וואָס דער געגאָסענער גיץ, און דער פֿאַלשער לערער, אַז דער פֿורעמער פֿון זײַן פֿורעמונג האָט זיך פֿאַרזיכערט דערויף, צו מאַכן אָפּגעטער שטומע?
19 ווי, דער וואָס זאָגט צו אַ האָלץ: כאַפּ זיך אויף! דערוועק דיך! צו אַ שטיין אַ שטומען. ער זאָל לערנען? זע, ער איז אײַנגעפֿאַסט אין גאָלד און זילבער, און אַ שום אָטעם איז אין אים ניטאָ.
20 אָבער יהוה איז אין זײַן הייליקן טעמפּל; שטיל פֿאַר אים, די גאַנצע ערד!

3 אַ תּפֿילה פֿון חבקוק דעם נביא אויף שגיונות.
2 גאָט, איך האָב געהערט דײַן הערונג; איך שרעק מיך; גאָט, לעב אויף דײַן ווערק אין די נאָנטע יאָרן, אין די נאָנטע יאָרן מאַך עס באַקאַנט; אין צאָרן געדענק אָן דערבאַרימען.
3 גאָט קומט פֿון תֵּימָן, און דער הייליקער פֿון באַרג פּארָן. סֶלָה. זײַן גלאַנץ באַדעקט די הימלען, און מיט זײַן ליכטיקייט איז פֿול די ערד.
4 און דער שימער איז ווי זונליכט, שטראַלן האָט ער פֿון זײַן זײַט; און דאָרטן איז די באַהעלטעניש פֿון זײַן מאַכט.
5 אים פֿאָרויס גייט די פּעסט, און דער בליץ גייט אַרויס נאָך זײַנע פֿיס.
6 ער שטייט אויף, און צעטרייסלט די ערד, ער גיט אַ קוק, און מאַכט שפּרינגען די פֿעלקער, און די אייביקע בערג ווערן צעפּיצלט, די אוראַלטע הייכן פֿאַלן אַנידער; דאָס זײַנען זײַנע אייביקע וועגן.
7 אונטער אומגליק זע איך די געצעלטן פֿון כושָן, די פּאָרהאַנגען פֿון מִדְיָן-לאַנד ציטערן.
8 האָט אויף די טײַכן, גאָט, האָט אויף די טײַכ געגרימט דײַן צאָרן? צי איז אויף דעם אים דײַן כעס? וואָס דו רײַטסט אויף דײַנע פֿערד, אויף דײַנע רײַטוועגן פֿון זיג?
9 בלויז אַנטבלויזט איז דײַן בויגן, באַשוואָרן די פֿײַלן פֿון דײַן ווארט. סֶלָה. אין טײַכן צעשפּאַלטסטו די ערד.
10 געזען דיך – ציטערן די בערג, אַ פֿלייצונג וואַסער איז אַריבערגעגאַנגען, דער תְּהוֹם האָט אַרויסגעלאָזט זײַן קָול, ער האָט אויפֿגעהויבן אין דער הייך זײַנע הענט.
11 די זון, די לְבָנה, האָט זיך אָפּגעשטעלט אין איר ווווינונג, פֿאַר דעם שײַן פֿון דײַנע פֿײַלן וואָס לויפֿן, פֿאַר דעם שימער פֿון דײַן בליציקן שפּיז.
12 מיט צאָרן שפּרײַזטו איבער דער ערד, מיט כּעס דרעשסטו די אומות.
13 ביסט אַרויס צו הילף דײַן פֿאָלק, צו הילף דײַן געזאַלבטן; האָסט צעהאַקט דעם קאָפּ פֿון דעם רשָׁעס הויז, האָסט אויפֿגעדעקט דעם גרונט ביזן האַלדז. סֶלָה.
14 האָסט צעלעכערט מיט זײַנע פֿײַלן דעם קאָפּ פֿון זײַנע פֿירער, וואָס שטורעמען מיך צו צעשפּרייטן; וואָס זייער פֿרייד איז ווי אויפֿצוועסן דעם אָרימאַן אין פֿאַרבאָרגענישׂ.
15 האָסט געטרעטן דעם ים מיט דײַנע פֿערד, דעם שוים פֿון די גרויסע וואַסערן.
16 איך האָב געהערט, און מײַן לײַב האָט געציטערט, פֿון דעם קָול האָבן מײַנע ליפּן געקלאַפּט; אַ פֿוילונג איז אַרײַן אין מײַנע ביינער, און איך ציטער אויף מײַן אָרט: אַז איך זאָל זײַן באַרוט אין טאָג פֿון נויט, ווען מע קומט אויפֿן פֿאָלק אים צו באַפֿאַלן.
17 פֿאַר וואָר, דער פֿײַגנבוים בליט ניט, און ניטאָ קיין פֿרוכט אויף די ווינשטאָקן, געפֿעלשט האָט דער אינקום פֿון איילבערטבוים, און די פֿעלדער גיבן ניט קיין שפּײַז, פֿאַרשניטן פֿון געהעפֿט איז די שאָף, און ניטאָ קיין רינדער אין די שטאַלן.
18 אָבער איך וועל מיך פֿרייען מיט יהוה, און לוסטיק זײַן מיט דעם גאָט פֿון מײַן הילף.
19 יהוה מײַן גאָט איז מײַן שטאַרקייט, און ער מאַכט מײַנע פֿיס ווי די הינדן, און אויף מײַנע הייכן מאַכט ער מיך טרעטן. פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער. מיט מײַן סטרונעשפּיל.

צפַניָה

1 דאָס ווָאָרט פֿון גאָט ווָאָס איז געווען צו צפַניָה דעם זון פֿון כושי, דעם זון פֿון גדַלְיָה, דעם זון פֿון אֲמַריָה, דעם זון פֿון חִזקִיָה, אין די טעג פֿון יאשִיָהו דעם זון פֿון אָמוֹנען, דעם מלך פֿון יהודה.

2 פַֿאַרלעגנדן וועל איך פַֿאַרלעגנדן אַלצדינגפֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד, זאָגט גאָט.

3 איך וועל פַֿאַרלעגנדן מענטשן און בהמות, איך וועל פַֿאַרלעגנדן די פֿויגלען פֿון הימל, און די פֿישן פֿון ים, און די שטרויכלונגען אין איינעם מיט די רשָעים;און איך וועל פַֿאַרשניידן דעם מענטשן פֿון געזיכט פֿון דער ערד, זאָגט גאָט.

4 און איך וועל אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף יהודה, און אויף אַלע באַווויינער פֿון ירושלים, און איך וועל פַֿאַרשניידן פֿון דעם דאָזיקן ארטדעם איבערבלַיִב פֿון בַּעַל, דעם נאָמען פֿון די פּריסטער מיט די כּהנים;

5 און די וואָס בוקן זיך אויף די דעכערצו דעם חיל פֿון הימל, און די וואָס אי זיי בוקן זיך און שוווערן צו יהוה, אי זיי שוווערן בײַ מַלְכָּם;

6 און די וואָס טרעטן אָפּ פֿון הינטער יהוה, און וואָס זוכן ניט יהוה, און פֿרעגן זיך ניט אויף אים.

7 שטיל פַֿאַר גאָט דעם האַר!וואָרום נאָנט איז דער טאָג פֿון גאָט, וואָרום גאָט האָט אָנגעבעריִט אַ שלַאַכטונג, פַֿאַרבעטן זײַנע געפֿוגענע.

8 און עס וועט זײַן אין דעם טאָג פֿון גאָטס שלַאַכטונג, וועל איך זיך רעכענען מיט די האַרן, און מיט דעם מלכס זון, און מיט אַלע וואָס קלײדן זיך אין פֿרעמדלענדישע קלײדער.

9 און איך וועל זיך רעכענען אין יענעם טאָגמיט אַלע וואָס שפּרינגען איבערן שוועל, וואָס פֿילן אָן דאָס הויז פֿון זייער האַרמיט אומרעכט און באַטרוג.

10 און אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, וועט זײַן אַ קָול פֿון געשריי פֿון דעם פֿישטויער, און אַ יללה פֿון צווייטן שטאָטפֿערטל, און אַ גרויסער בראָך פֿון די בערג.

11 יאָמערט, איר באַווויינער פֿון מַכתֵּש, וואָרום אומגעקומען איז דאָס גאַנצע האַנדלפֿאָלק, פַֿאַרשניטן געוואָרן אַלע אָנגעלאָדענע מיט זילבער.

12 און עס וועט זײַן אין יענער צײַט, וועל איך דורכזוכן ירושלים מיט ליכט, און איך וועל זיך רעכענען מיט די לַיטוואָס גליוועלן אויף זייערע הייוון, וואָס זאָגן אין זייער האַרצן:ניט גוטס טאָן קען גאָט און ניט שלעכטס טאָן.

13 און זייער פַֿאַרמעג וועט זײַן צו רויב, און זייערע הײַזער צו וויסט;און זיי וועלן בויען הײַזער, און ניט באַווויינען, און פֿלַאַנצען ווײַנגערטנער, און ניט טרינקען זייער ווײַן.

14 נאָנט איז דער גרויסער טאָג פֿון גאָט, נאָנט און געשווינט זייער;הָאָרך! דער טאָג פֿון גאָט!ביטער שרײַט דענצמאָל דער גִבור.

15 אַ טאָג פֿון צאָרן איז יענער טאָג, אַ טאָג פֿון נויט און קלעם, אַ טאָג פֿון ווייסטקייט און פַֿאַרוויסטונג, אַ טאָג פֿון חושך און פֿינצטערניש, אַ טאָג פֿון וואָלקן און נעבל,

16 אַ טאָג פֿון שופֿר און שאַלונגאַקעגן די באַפֿעסטיקטע שטעט, און אַקעגן די הויכע טורעמס.

17 און איך וועל ענג מאַכן די מענטשן, און זיי וועלן אומגיין ווי בלינדע, ווײַל זיי האָבן צו גאָט געזינדיקט;און זייער בלוט וועט פֿאַרגאָסן ווערן ווי שטויב, און זייער

פֿלייש ווי מיסט.
18 אַפֿילו זייער זילבער, אַפֿילו זייער גאָלד, וועט זיי ניט קענען מציל זיין אין טאָג פֿון גאָטס צאָרן;און אין דעם פֿיַיער פֿון זיין כּעסוועט פֿאַרצערט ווערן די גאַנצע ערד, וואָרום אַ פֿאַרלענדונג אַזוֹס אַ שרעקלעכע, וועט ער מאַכן פֿון אַלע באַווינער פֿון דער ערד.

2 זאַמלט אייך אין און פֿאַרזאַמלט אייך, איר אומפֿאַרשעמט פֿאָלק,
2 איידער דער גזר וועט געבאָרן ווי שפּריי פֿאַרגייט דער טאָג־אייידער עס קומט אויף אייך דער גרימצאָרן פֿון גאָט, איידער עס קומט אויף אייך דער טאָג פֿון גאָטס כּעס.
3 זוכט גאָט, איר אַלע פֿאַרליטענע פֿון לאַנד, וואָס האָט געטאָן זיין געזעץ;זוכט גערעכטיקייט, זוכט ענווות, אפֿשר וועט איר פֿאַרבאָרגן ווערן אין טאָג פֿון גאָטס כּעס.
4 וואָרום עזה וועט אַ פֿאַרלאָזענע זיין, און אַשקלון אַ וויסטענישׁ;אַשדוד, זי וועט מען אין מיטן טאָג אַרויסטרייבן, און עקרון וועט אויסגעריסן ווערן.
5 ווי, איר באַווינער פֿון דער ים-געגנט, איר פֿאָלק פֿון כרתים!דאָס וואָרט פֿון גאָט איז אויף אייך, כּנַעַן, דו לאַנד פֿון די פֿלשתּים;און איך וועל דיך אונטערברענגען קיין באַווינער זאָל ניט זיין.
6 און די געגנט פֿון ים וועט זיין פֿיטערפֿלעצער, לאָנקעס פֿאַר פּאַסטוכער, און געהעפֿטן פֿאַר שאָף,
7 און עס וועט זיין אַ חלקפֿאַר דעם איבערבלייַב פֿון דעם הויז פֿון יהודה;זיי וועלן זיך דערויף פֿיטערן;אין די היַזער פֿון אַשקלון וועלן זיי הויערן אין אָונט;וואָרום יהוה זייער גאָט וועט זיך דערמאָנען אָן זיי, און וועט אומקערן זייער געפֿאַנגענשאַפֿט.
8 איך האָב געהערט די לעסטערונג פֿון מואָבֿ, און די זידלעריַען פֿון די קינדער פֿון עמון, וואָס זיי האָבן געלעסטערט מיין פֿאָלק, און זיך געגרייסט אַקעגן זייער געמאַרק.
9 דרום אַזוֹי ווי איך לעב, זאָגט יהוה, דער גאָט פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל, אַז מואָבֿ וועט ווי סדום ווערן, און די קינדער פֿון עמון ווי עמורָה, אַ ווירטשאַפֿט פֿון דערנעסל, און אָן אוסגראָבונג פֿון זאַלץ, און אַ וויסטענישׁ אויף אייביק;דער איבערבלייַב פֿון מיין אומה וועט זיי צערויבן, און דער רעשט פֿון מיין פֿאָלק וועט זיי אַרבן.
10 דאָס וועט זיי זיין פֿאַר זייער שטאָלץ, וואָס זיי האָבן געלעסטערט, און זיך געגרייסטקעגן דער אומה פֿון גאָט פֿון צבֿאות.
11 מוראדיק איז גאָט אַקעגן זיי, ווארום ער מאַכט אײַנגיין אַלע אָפּגעטער פֿון דער ערד, און בוקן וועלן זיך צו אים, איטלעכער פֿון זיין אָרט, אַלע אינזלען פֿון די פֿעלקער.
12 אויך איר כּושים, וועט זיין דערשלאָגענע פֿון מיין שוועכט.
13 און ער וועט אויסשטרעקן זיין האַנט אַקעגן צפֿון, און וועט אונטערברענגען אשור, און מאַכן נינוה פֿאַר אַ וויסטענישׁ, אַ טריקענישׁ אַזוֹי ווי אַ מדבר.
14 און הויערן אין איר וועלן סטאַדעס, חיות פֿון יעטוועדער מין;אי דער פּעליקאַן אי דער זומפּבושלוועלן נעכטיקן אויף אירע זילנקעפּס;קולות וועלן זינגען אין פֿענצטער, אַ חורבן וועט זיין אויף דער שוועל, וואָרום איר צעדערווערק דעקט מען אָפּ.
15 דאָס איז די לוסטיקע שטאָטוואָס איז געזעסן אין זיכערקייט, וואָס האָט געזאָגט אין איר האַרצן:איך, און אחוץ מיר איז מער ניטאָ. ווי איז זי געוואָרן צו וויסט, אַ הויערן פֿאַר חיות!איטלעכער וואָס גייט איר

פֿאַרבײַ, וועט שמוצערן, וועט וויגן זײַן האַנט.

3 ווײ, די קויטיקע און אומווערדיקע, די דריקעריש שטאָט!
2 זי האָט ניט געגעמען קיין מוסר, זי האָט זיך ניט פֿאַרזיכערט אויף יהוה, זי האָט זיך ניט דערנענטערט צו איר גאָט.
3 אירע האַרן אין איר זײַנען לייבן ברומיקע, אירע ריכטער זײַנען אָוונטוועלף, זיי לאָזן ניט אַ ביין ביז פֿרימאָרגן.
4 אירע נביאים זײַנען לויזגעלאָזט, מענטשן אומגעטרײַ;אירע כּהנים פֿאַרשוועכן די הייליקייט, פֿאַרברעכן אַקעגן דער תּורה.
5 גאָט דער גערעכטער איז אין איר מיט, ער טוט ניט קיין אומרעכט;פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן לאָזט ער אַרויסזײַן געריכטיקייט אין ליכט, ניט פֿאַרפֿעלט;אָבער דער פֿאַרברעכער ווייס ניט פֿון קיין בושה.
6 איך האָב פֿאַרשניטן פֿעלקער, פֿאַרוויסט געוואָרן זײַנען זייערעווינקלען;איך האָב חרובֿ געמאַכט זייערע גאַסן, אַז קיינער גייט ניט דורך;צעשטערט זײַנען זייערע שטעט, אָן אַ מענטשן, אָן אַ באַווינער.
7 האָב איך געטראַכט: וועסט געוויס מורא האָבן פֿאַר מיר, וועסט אַ מוסר נעמען;כּדי איר ווינונג זאָל ניט פֿאַרשניטן ווערן, לויט אַלץ וואָס איך האָב באַפֿוילן וועגן איר;אָבער זיי האָבן זיך געפֿעדערט‌פֿאַרדאָרבן צו זײַן אין אַלע זייערע מעשׂים.
8 דרום ריכט זיך אויף מיר, זאָגט גאָט, אויף דעם טאָג וואָס איך שטיי אויף צום רויב, וואָרום מײַן משפּט איז אײַנצוזאַמלען די פֿעלקעראיך זאָל אויפֿקלײַבן די קיניגרײַכן, אויסצוגיסן אויף זיי מײַן כּעס, מײַן גאַנצן גרימצאָרן;וואָרום אין דעם פֿײַער פֿון מײַן פֿאַרדראָסוועט פֿאַרצערט ווערן די גאַנצע ערד.
9 וואָרום דעמצמאָל וועל איך איבערמאַכן די פֿעלקעראַ ליפּ אַ רײַנע, אַז זיי זאָלן אַלע רופֿן צום נאָמען יהוה, אים צו דינען אַזוי ווי איין מאַן.
10 פֿון יענער זײַט טײַכן פֿון כּושוועלן זיי ברענגען מײַנע בעטער, די טאָכטער פּוּצַי, אַ מתּנה צו מיר.
11 אין יענעם טאָג וועסטו זיך מער ניט שעמעןוועגן אַלע דײַנע מעשׂים, וואָס דו האָסט פֿאַרבראָכן קעגן מיר, וואָרום דעמצמאָל וועל איך אָפּטאָן פֿון צווישן דירדײַנע שטאָלצלוסטיקע, און וועסט זיך מער ווידער ניט גרייסן, אויף מײַן הייליקן באַרג.
12 און איך וועל איבערלאָזן אין דירדאָס געדריקטע און אָרימע פֿאָלק, און זיי וועלן זיך באַשׂיצאין דעם נאָמען יהוה.
13 דער איבערבלײַב פֿון ישׂראל וועט ניט טאָן קיין אומרעכט, און ניט רעדן קיין ליגן, און אין זייער מויל וועט זיך ניט געפֿינעןאַ צונג פֿון באַטרוג;יאָ, זיי וועלן זיך פּיטערן און הוירן, און קיינער וועט ניט שרעקן.
14 זינג, טאָכטער ציון, טוט שאַלן, ישׂראל;פֿריי זיך און זײַ לוסטיק פֿון גאַנצן האַרצן, טאָכטער ירושלים.
15 גאָט טוט אָפּ דײַנע משפּטים, ער האָמט אָפּ דײַנע פֿײַנט;דער קיניג פֿון ישׂראל, גאָט, איז צווישן דיר, זאָלסט מער ניט מורא האָבן פֿאַר בייז.
16 אין יענעם טאָג וועט געזאָגט ווערן צו ירושלים:זאָלסט ניט מורא האָבן;ציון, ניט שלאַף וועלן זאָלן דײַנע הענט.
17 יהוה דײַן גאָט איז צווישן דיר, אַ גיבור וואָס העלפֿט;ער וועט זיך פֿריין מיט שׂמחה אויף דיר, ער וועט פֿאַרשווײַגן אין זײַן ליבשאַפֿט, ער וועט זיך פֿרייען אויף דיר מיט געזאַנג.

18 איך זאַמל אײַן די דערוויטערטע
פֿון אַ יום-טובֿ -די ווָאס זײַנען אַוועק
פֿון דיר, ווָאס דו האָסט געטראָגן וועגן
דעם שאַנד.
19 זע, איך רעכן זיך מיט אַלע
דײַנע פּײַניקער, אין יענער צײַט,
און איך וועל העלפֿן די ווָאס איז
הינקעדיק, און די פֿאַרשטויסענע וועל
איך אײַנזאַמלען;און איך וועל זיי מאַכן
פֿאַר אַ לויב און פֿאַר אַ שם, די ווָאס
איבער דער גאַנצער ערד איז געווען
זייער שאַנד.
20 אין יענער צײַט וועל איך אײַך
ברענגען, און אין יענער צײַט טו
איך אײַך אײַנזאַמלען;ווָארום איך וועל
אײַך מאַכן פֿאַר אַ שם און פֿאַר אַ
לויבצווישן אַלע פֿעלקער פֿון דער
ערד, ווען איך קער אום אײַער
געפֿאַנגענשאַפֿט,פֿאַר אײַערע אויגן,
זאָגט גאָט.

חַגַי

1 אין צווייטן יאָר פֿון מלך דָּרְיָוֶש, אין זעקסטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז געווען דאָס וואָרט פֿון גאָט דורך חַגַי דעם נביא צו זרובבל דעם זון פֿון שְׁאַלתִּיאֵל, דעם פֿירשט פֿון יהודה, און צו יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון יהוֹצָדָק, דעם כֹּהן-גָּדול, אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת, אַזוי צו זאָגן: דאָס דאָזיקע פֿאָלק זאָגט: די צייט איז נאָך ניט געקומען, די צייט אַז דאָס הויז פֿון גאָט זאָל געבויט ווערן —

3 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען דורך חַגַי דעם נביא, אַזוי צו זאָגן:

4 איז דאָס אייך אַ צייט, איר זאָלט זיצן אין אייערע צוגעדעקטע הייזער, בעת דאָס דאָזיקע הויז איז חרב?

5 און אַצונד האָט גאָט פֿון צבָאוֹת אַזוי געזאָגט: נעמט אייך צום האַרצן אייערע ווגען:

6 איר זייט פֿיל, און ברענגט אַריין ווינציק, איר עסט, אָבער ניט צו זאָט, איר טרינקט, אָבער ניט גענוג זיך אָנצוטרינקען, איר קליידט זיך, און קיינעם איז ניט ווארעם, און דער וואָס פֿאַרדינט, פֿאַרדינט אין אַ לעכערדיקן בײַטל.

7 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: נעמט אייך צום האַרצן אייערע ווגען.

8 גייט אַרויף אין דעם געבערג, און איר זאָלט ברענגען האָלץ, און בויט דאָס הויז, און איך וועל עס באַווילקן, און איך וועל געערלעכט ווערן, זאָגט גאָט.

9 איר ריכט זיך אויף פֿיל, ערשט עס ווערט ווינציק, און אַז איר ברענגט עס אַהיים, בלאָז איך עס אַוועק. אידער וואָס? זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת; אידער מײַן הויז וואָס איז חרב, בעת איר לויפֿט איטלעכער אין זײַן הויז.

10 דרום האָבן די הימלען איבער אייך פֿאַרמיטן דעם טוי, און די ערד האָט פֿאַרמיטן איר געווען.

11 און איך האָב אויסגערופֿן אַ טריקענעניש אויפֿן לאַנד, און אויף די בערג, און אויף דער תְּבוּאה, און אויפֿן ווײַן, און אויפֿן איל, און אויף וואָס נאָר די ערד ברענגט אַרויס, און אויפֿן מענטשן, און אויף דער בהמה, און אויף יעטוועדער מי פֿון די הענט.

12 האָט זרובבל דער זון פֿון שְׁאַלתִּיאֵל, און יהוֹשׁוּעַ דער זון פֿון יהוֹצָדָק, דער כֹּהן-גָּדול, און דער גאַנצער אידערבלייב פֿון דעם פֿאָלק, צוגעהערט צו דעם קָול פֿון יהוה זייער גאָט, און צו די ווערטער פֿון חַגַי דעם נביא, אַזוי ווי יהוה זייער גאָט האָט אים געשיקט; און דאָס פֿאָלק האָט מורא געהאַט פֿאַר יהוה.

13 און חַגַי דער שליח פֿון גאָט האָט געזאָגט אין דער שליחות פֿון גאָט צום פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: איך בין מיט אייך, זאָגט גאָט.

14 און גאָט האָט דערוועקט דעם גייסט פֿון זרובבל דעם זון פֿון שְׁאַלתִּיאֵל, דעם פֿירשט פֿון יהודה, און דעם גייסט פֿון יהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון יהוֹצָדָק, דעם כֹּהן-גָּדול, און דעם גייסט פֿון גאַנצן אידערבלייב פֿון דעם פֿאָלק, און זיי זײַנען געקומען, און האָבן געטאָן אַרבעט אויף דעם הויז פֿון יהוה פֿון צבָאוֹת זייער גאָט,

15 אין פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, אין זעקסטן חודש, אין צווייטן יאָר פֿון מלך דָּרְיָוֶש.

2 אין זיבעטן חודש, אין איין און צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען דורך חַגַי דעם נביא, אַזוי צו זאָגן:

2 זאָג נאָר צו זרובבֿל דעם זון פֿון שָׁאַלתִּיאֵלן, דעם פֿירשט פֿון יהודה, און צו יהושוע דעם זון פֿון יהוֹצָדָקן, דעם כֹּהן-גָּדול, און צום איבערבלייַב פֿון פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:
3 ווער צווישן אײַך איז געבליבן, וואָס האָט געזען דאָס דאָזיקע הויז אין זײַן ערשטן פֿראַכט? און ווי קוקט איר עס אָן אַצונד? איז עס ניט ווי גאָרנישט אין אײַערע אויגן?
4 אָבער זײַ שטאַרק אַצונד, זרובבֿל, זאָגט גאָט, און זײַ שטאַרק, יהושוע זון פֿון יהוֹצָדָקן, דו כֹּהן-גָּדול, און זײַט שטאַרק, דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד, זאָגט גאָט, און טוט, וואָרום איך בין מיט אײַך, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת,
5 לויט דעם ווואָרט וואָס איך האָב געשלאָסן מיט אײַך בייַ אײַער אַרויסגיין פֿון מִצרַיִם; און מײַן גײַסט, שטייט צווישן אײַך; איר זאָלט ניט מורא האָבן.
6 וואָרום אַזוי האָט גאָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: נאָך איין קליין ווײַלע, און איך שטורעם-אויף די הימלען און די ערד, און דעם ים און די יבשה.
7 און איך וועל אויפֿשטורעמען אַלע פֿעלקער, און אָנקומען אַהער וועלן די גלוסטיקסטע זאַכן פֿון אַלע פֿעלקער, און איך וועל אָנפֿילן דאָס דאָזיקע הויז מיט פֿראַכט, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
8 מײַן איז דאָס זילבער, און מײַן איז דאָס גאָלד, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
9 גרעסער וועט זײַן די פֿראַכט פֿון דעם דאָזיקן לעצטן הויז ווי פֿון דעם ערשטן, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת; און אין דעם דאָזיקן אָרט וועל איך געבן שלום, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
10 אין פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג אין נײַנטן חודש, אין צווייטן יאָר פֿון דָריָושן, איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען דורך חַגַי דעם נביא, אַזוי צו זאָגן:
11 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: פֿרעג אַקאָרשט די כֹּהנים אַ דין, אַזוי צו זאָגן:
12 אַז אַ מאַן וועט טראָגן הייליק פֿלייש אין ברעג פֿון זײַן קלייד, און וועט זיך אָנרירן מיט זײַן ברעג אָן ברויט, אָדער אָן געקאָכטן, אָדער אָן ווײַן, אָדער אָן אייל, אָדער אָן וואָסער עס איז עסנוואַרג, וועט עס הייליק ווערן? האָבן געענטפֿערט די כֹּהנים און האָבן געזאָגט: ניין!
13 האָט חַגַי געזאָגט: אויב איינער וואָס איז אומריין פֿון אַ טויטן, וועט זיך אָנרירן אָן אַל דעם דאָזיקן, וועט עס ווערן אומריין? האָבן געענטפֿערט די כֹּהנים און האָבן געזאָגט: עס וועט ווערן אומריין.
14 האָט חַגַי זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט: אַזוי איז דער דאָזיקער עולם, און אַזוי איז דאָס דאָזיקע פֿאָלק פֿאַר מיר, זאָגט גאָט, און אַזוי איז יעטוועדער טוונג פֿון זייערע הענט; און וואָס זיי זײַנען דאָרטן מקריבֿ, איז אומריין.
15 און אַצונד לייגט צו, איך בעט אײַך, אײַער האַרץ פֿון הײַנטיקן טאָג אָן און ווײַטער. איידער מע האָט געלייגט אַ שטיין אויף אַ שטיין אין דעם טעמפּל פֿון גאָט,
16 אַז מע פֿלעגט קומען צו אַ הויפֿן פֿון צוואַנציק מאָס, פֿלעגט זײַן צען; מע איז געקומען צום קעלטער אָנשעפּן פֿופֿציק פּוּרָה, און עס פֿלעגט זײַן צוואַנציק.
17 איך האָב אײַך געשלאָגן מיט קאָרנבראַנד און מיט וועלקעניש און מיט האָגל אין אַלדער אַרבעט פֿון אײַערע הענט, אָבער איר האָט זיך ניט געקערט צו מיר, זאָגט גאָט.
18 לייגט צו, איך בעט אײַך, אײַער האַרץ פֿון הײַנטיקן טאָג אָן און ווײַטער; פֿון פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג אין נײַנטן חודש, פֿון דעם טאָג אָן וואָס דער טעמפּל פֿון גאָט איז געגרונטפֿעסט געוואָרן, לייגט צו אײַער האַרץ.

19 איז דען נאָך דאָ זאָמען אין
שפּײַכלער? אוֹן צו מאָל דער
ווײַנשטאָק, אוֹן דער פֿײַגנבוים,
אוֹן דער מילגרוימבוים, אוֹן דער
איילבערטבוים, האָט ניט געטראָגן;
פֿון הײַנטיקן טאָג אָן וועל איך
בענטשן.
20 אוֹן דאָס וואָרט פֿון גאָט איז
געווען אַ צווייט מאָל צו חַגַין, אין פֿיר
אוֹן צוואַנציקסטן טאָג פֿון חוֹדש, אַזוי
צו זאָגן:
21 זאָג צו זרובבֶל דעם פֿירשט
פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: איך
שטורעם-אויף די הימלען אוֹן די ערד.
אוֹן איך וועל איבערקערן דעם טראָן
פֿון מלוכות, אוֹן וועל פֿאַרטילקן די
שטאַרקייט פֿון די מלוכות פֿון די
פֿעלקער,
22 אוֹן וועל איבערקערן דעם
רײַטוואָגן מיט זײַנע רײַטער, אוֹן
נידערן וועלן פֿערד מיט זייערע
רײַטער, איינער דורכן אַנדערנס
שווערד.
23 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פֿון
צבָאוֹת, וועל איך דיך נעמען, זרובבֶל
זון פֿון שָׁאַלתִיאֵל, מײַן קנעכט, זאָגט
גאָט, אוֹן איך וועל דיך מאַכן ווי
אַ זיגלרינג, וואָרום דיך האָב איך
אויסדערווײלט, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.

זְכַרְיָה

1 אין אַכטן חוֹדש, אין צווייטן יאָר פֿון דָּרְיָוֶשן, איז דאָס ווארט פֿון גאָט געווען צו זכַרְיָה, דעם זון פֿון בֶּרֶכְיָה, דעם זון פֿון עִדּוֹ, דעם נבֿיא, אַזוי צו זאָגן:
2 גאָט האָט געצערנט אויף אײַערע עלטערן אַ צערנונג.
3 דרום זאָלסטו זאָגן צו זיי: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: קערט אײַך אום צו מיר, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת, און איך וועל זיך אומקערן צו אײַך, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
4 איר זאָלט ניט זײַן אַזוי ווי אײַערע עלטערן, וואָס די פֿריערדיקע נבֿיאים האָבן צו זיי גערופֿן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: קערט אײַך אום פֿון אײַערע שלעכטע מעשׂים. און אײַערע שלעכטע מעשׂים. און זיי האָבן ניט געהערט און ניט צוגעהאָרכט צו מיר, זאָגט גאָט.
5 אײַערע עלטערן, ווו זײַנען זיי? און די נבֿיאים, לעבן זיי דען אייביק!
6 אָבער מײַנע ווערטער און מײַנע משפּטים וואָס איך האָב אָנגעזאָגט מײַנע קנעכט די נבֿיאים, פֿאַר וואָר, זיי זײַנען אָנגעקומען אײַערע עלטערן, און זיי האָבן תּשובֿה געטאָן, און האָבן געזאָגט: אַזוי ווי גאָט פֿון צבָאוֹת האָט געטראַכט צו טאָן צו אונדז, לויט אונדזערע וועגן און לויט אונדזערע מעשׂים, אַזוי האָט ער מיט אונדז געטאָן.
7 אין פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג פֿון עלפֿטן חוֹדש, דאָס איז חוֹדש שבֿט, אין צווייטן יאָר פֿון דָּרְיָוֶשן, איז דאָס ווארט פֿון גאָט געווען צו זכַרְיָה, דעם זון פֿון בֶּרֶכְיָהו, דעם זון פֿון עִדּוֹאוֹן, דעם נבֿיא, אַזוי צו זאָגן:
8 איך האָב געזען די נאַכט, ערשט אַ מאַן רײַט אויף אַ רויטן פֿערד, און ער שטייט צווישן די מירטן וואָס אין דער טיפֿענישׂ, און הינטער אים זײַנען געווען רויטע, געלרויטע, און ווײַסע פֿערד.
9 האָב איך געזאָגט: וואָס זײַנען די דאָזיקע, מײַן האַר? האָט צו מיר געזאָגט דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט: איך וועל דיר ווײַזן וואָס די דאָזיקע זײַנען.
10 און דער מאַן וואָס איז געשטאַנען צווישן די מירטן, האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט: דאָס זײַנען די וואָס גאָט האָט געשיקט אַרומצוגיין אויף דער ערד.
11 און זיי האָבן זיך אָפּגערופֿן צו דעם מלאך פֿון גאָט וואָס איז געשטאַנען צווישן די מירטן, און האָבן געזאָגט: מיר זײַנען אַרומגעגאַנגען אויף דער ערד, ערשט די גאַנצע ערד זיצט רואיק.
12 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלאך פֿון גאָט און האָט געזאָגט: גאָט פֿון צבָאוֹת, ביז וואַנען וועסטו זיך ניט דערבאַרימען אויף ירושָלַיִם, און אויף די שטעט פֿון יהודה, וואָס דו האָסט פֿאַרשאָלטן שוין זיבעציק יאָר?
13 און גאָט האָט געענטפֿערט דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, גוטע ווערטער, טרייסטווערטער.
14 און דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט, האָט געזאָגט צו מיר: רוף אויס אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: מיך פֿאַרדריסט וועגן ירושָלַיִם און וועגן צִיּוֹן אַ גרויס פֿאַרדראָס.
15 און אַ גרויס צאָרן צערן איך אויף די רואיקע פֿעלקער, וואָרום איך האָב בלויז געצערנט אַ ביסל, און זיי האָבן אונטערגעהאָלפֿן צום בייזן.
16 דרום האָט גאָט אַזוי געזאָגט: איך קער זיך אום צו ירושָלַיִם מיט דערבאַרימונג; מײַן הויז וועט געבויט

ווערן אין איר, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות, און אַ בוישנור וועט געצויגן ווערן אויף ירושָלַיִם.

17 וויטער רוף אויס אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גאָט פֿון צבֿאות: מײַנע שטעט וועלן ווידער איבערפֿלייצן מיט גוטס, און גאָט וועט נאָך טרייסטן ציון, און וועט ווידער אויסדערווײלן ירושָלַיִם.

2 1 און איך האָב אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן און האָב געזען, ערשט פֿיר הערנער.

2 האָב איך געזאָגט צו דעם מלאך וואָס מיט מיר גערעדט: וואָס זײַנען די דאָזיקע? האָט ער צו מיר געזאָגט: דאָס זײַנען די הערנער וואָס האָבן צעשפּרייט יהודה, ישׂראל, און ירושָלַיִם.

3 און גאָט האָט מיר געוויזן פֿיר מײַנסטערס.

4 האָב איך געזאָגט: וואָס קומען די דאָזיקע טאָן? האָט ער געזאָגט אַזוי צו זאָגן: יענע זײַנען די הערנער וואָס האָבן צעשפּרייט יהודה, אַזוי אַז קײנער האָט ניט געקענט אויפֿהייבן אַ קאָפּ, און די דאָזיקע זײַנען געקומען אויף זיי אַ שרעק אָנצוווּרפֿן, אָפּצוהאַקן די הערנער פֿון די פֿעלקער וואָס האָבן אויפֿגעהויבן דעם הארן קעגן לאַנד יהודה, כּדי עס צו צעשפּרייטן.

5 און איך האָב אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן און האָב געזען, ערשט אַ מאַן, און אין זײַן האַנט אַ מעסטשנור.

6 האָב איך געזאָגט: ווּהין גייסטו? האָט ער צו מיר געזאָגט: צו מעסטן ירושָלַיִם, כּדי צו זען וויפֿיל איז איר ברייט, און וויפֿיל איר לענג.

7 ערשט דער מלאך וואָס האָט מיט מיר גערעדט איז אַרויסגעגאַנגען, און אַן אַנדער מלאך איז אַרויסגעגאַנגען אים אַנטקעגן.

8 און ער האָט געזאָגט: לויף זאָג צו יענעם יונגמאַן אַזוי צו זאָגן: אָפֿן וועט ירושָלַיִם זײַן באַזעצט, פֿון פֿיל מענטשן און בהמות אין איר.

9 און איך וועל איר זײַן, זאָגט גאָט, אַ מויער פֿון פֿײַער רונד אַרום, און פֿאַר אַ כּבֿוד וועל איך זײַן אין איר מיט.

10 העי, העי! און אַנטלויפֿט פֿון דעם לאַנד פֿון צפֿון, זאָגט גאָט, ווארום אַזוי ווי די פֿיר ווינטן פֿון הימל האָב איך אײַך צעשפּרייט, זאָגט גאָט.

11 העי ציון, אַנטרינ, דו וואָס ווווינסט בײַ טאָכטער בבֿל.

12 ווארום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאות, וואָס האָט מיך געשיקט פֿון אײַער כּבֿוד וועגן צו די פֿעלקער וואָס באַרויבן אײַך: פֿאַר וואָר, דער וואָס רירט אײַך אָן רירט אָן דעם שווּאַרצאַפּל פֿון זײַן אויג.

13 ווארום זע, איך פֿאָך מײַן האַנט אויף זיי, און זיי וועלן ווערן אַ רויב צו די וואָס האָבן זיי געדינט, און איר וועט וויסן אַז גאָט פֿון צבֿאות האָט מיך געשיקט.

14 זינג און פֿרייַ זיך, טאָכטער ציון, ווארום זע, איך קום, און ווועל רוען צווישן דיר, זאָגט גאָט.

15 און פֿיל פֿעלקער וועלן זיך באַהעפֿטן אָן גאָט אין יענעם טאָג, און זיי ווועלן מיר זײַן צום פֿאָלק, און איך וועל רוען אין דיר מיט; און וועסט וויסן אַז גאָט פֿון צבֿאות האָט מיך געשיקט צו דיר.

16 און גאָט וועט אַרבן יהודה פֿאַר זײַן חלק, אויף דער הייליקער ערד, און וועט ווידער אויסדערווײלן ירושָלַיִם.

17 שטיל יעטוועדער לייב פֿאַר גאָט ווארום ער וועקט זיך פֿון זײַן הייליקער ווווינונג.

3 1 און ער האָט מיר געוויזן יהושׁוע דעם כֹּהן-גָּדול ווי ער שטייט פֿאַר דעם מלאך פֿון גאָט, און דער שׂטן שטייט אויף זײַן רעכטער זײַט, אים צו

פַֿארקלָאָגן.

2 האָט גאָט געזאָגט צום שָׂטן: גאָט שרײַט אָן אויף דיר, שָׂטן, יאָ, גאָט ווָאס האָט אויסדערווײלט ירושָׁלַיִם, שרײַט אָן אויף דיר; איז ניט דער דאָזיקער אַ שײט אַרויסגערײסן פֿון פַֿײַער?

3 און יהוֹשוּעַ איז געווען אָנגעטאָן אין קויטיקע בגדים, און איז געשטאַנען פֿאַרן מלאך.

4 האָט ער זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צו די ווָאס זײַנען געשטאַנען פֿאַר אים, אַזוי צו זאָגן: טוט אויס פֿון אים די קויטיקע בגדים. און צו אים האָט ער געזאָגט: זע, איך האָב אָפּגענומען פֿון דיר דײַנע זינד, און וועל דיר אָנטאָן מלבושים.

5 האָב איך געזאָגט: זאָל מען אים אָנטאָן אַ ריינע הויב אויפֿן קאָפּ. און זיי האָבן אים אָנגעטאָן די ריינע הויב אויפֿן קאָפּ, און האָבן אים אָנגעקליידט בגדים; און דער מלאך פֿון גאָט איז געשטאַנען דערבײַ.

6 און דער מלאך פֿון גאָט האָט געוואָרנט יהוֹשוען, אַזוי צו זאָגן:

7 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת: אויב אין מײַנע וועגן וועסטו גיין, און אויב מײַן היטונג וועסטו היטן, דו וועסט אויך משפּטן מײַן הויז, און וועסט אויך היטן מײַנע הויפֿן, וועל איך דיר געבן אַן אומגאַנג צווישן די דאָזיקע וואָס שטייען דאָ.

8 הער נאָר צו, יהוֹשוּעַ כֹּהן־גָּדול, דו און דײַנע חבֵרים וואָס זיצן פֿאַר דיר – וואָרום פֿאַר אַ צייכן מענטשן זײַנען זיי – וואָרום זע, איך ברענג מײַן קנעכט דעם "שפּראָץ".

9 וואָרום אָט איז דער שטיין וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר יהוֹשוען, אויף דעם אייַן שטיין זײַנען זיבן אויגן. זע, איך קריץ אויס זײַן אויסקריצונג, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת; און איך וועל אָפּטאָן די זינד פֿון דעם דאָזיקן לאַנד אין איין טאָג.

10 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת, וועט איר רופֿן איינער דעם אַנדערן אונטער אַ ווײַנשטאָק און אונטער אַ פֿײַגנבוים.

4 און דער מלאך וואָס האָט געערעדט מיט מיר, האָט זיך אומגעקערט, און ער האָט מיך אויפֿגעוועקט, אַזוי ווי אַ מענטש ווערט אויפֿגעוועקט פֿון זײַן שלאָף.

2 און ער האָט צו מיר געזאָגט: וואָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: איך האָב געזען, ערשט אַ מנורה, אין גאַנצן פֿון גאָלד, און אויבן בײַ איר אַ בעקן, און אירע זיבן לעמפּלעך אויף איר, מיט זיבן, יאָ זיבן רערן צו די לעמפּלעך וואָס בײַ איר אויבן.

3 און צוויי איילבערטבײימער לעבן איר, איינער פֿון דער רעכטער זײַט פֿון דעם בעקן, און איינער פֿון זײַן לינקער זײַט.

4 און איך האָב זיך אָפּגערופֿן און האָב געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט מיט מיר געערעדט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זײַנען די דאָזיקע, מײַן האַר?

5 האָט געענטפֿערט דער מלאך וואָס האָט מיט מיר געערעדט, און האָט געזאָגט צו מיר: ווייסטו ניט וואָס די דאָזיקע זײַנען? האָב איך געזאָגט: ניין, מײַן האַר.

6 האָט ער זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דאָס וואָרט פֿון גאָט צו זרובבֶבֶל, אַזוי צו זאָגן: ניט מיט חיל און ניט מיט כּוח, נאָר מיט מײַן גײַסט, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.

7 ווער ביסטו, גרויסער באַרג? פֿאַר זרובבֶבֶל וועסטו ווערן אַ גלײַכער פּלאַץ; און ער וועט אַרויסברענגען דעם קאָפּשטיין מיט געשרייען: חן, חן צו אים!

8 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

9 די העגט פֿון זרובבֿלן האָבן געגרונטפֿעסט דאָס דאָזיקע הויז, אוֹן זײַנע העגט וועלן עס ענדיקן, אוֹן וועסט ווײסן אַז גאָט פֿון צבֿאוֹת האָט מיך געשיקט צו אײַך.

10 ווֹאַרום ווער נאָר עס האָט פֿאַראַכט דעם טאָג פֿון קליינע אָנהייבן, זיי וועלן זיך פֿרייען אַז זיי וועלן זען דאָס בלײַגעוויכט אין זרובבֿלס האַנט. די דאָזיקע זיבן דאָס זײַנען די אויגן פֿון גאָט ווֹאָס וואַנדערן איבער דער גאַנצער ערד.

11 האָב איך זיך אָפּגערופֿן און האָב צו אים געזאָגט: ווֹאָס זײַנען די דאָזיקע צוויי איילבערטבײַמער אויף דער רעכטער זײַט פֿון דער מנוֹרה און אויף איר לינקער זײַט?

12 און איך האָב זיך אָפּגערופֿן אַ צווייט מאָל און האָב געזאָגט צו אים: ווֹאָס זײַנען די צוויי איילבערטצווײַגן ווֹאָס לעבן די צוויי גילדערנע גיסרערן ווֹאָס ליידיקן אַרויס פֿון זיך דאָס גילדערנע בוימל?

13 האָט ער געזאָגט צו מיר, אַזוי צו אָפּגן: ווייסטו ניט ווֹאָס די דאָזיקע זײַנען? האָב איך געזאָגט: ניין, מײַן האַר.

14 האָט ער געזאָגט: דאָס זײַנען די צוויי געזאַלבטע ווֹאָס שטייען לעבן דעם האַר פֿון דער גאַנצער ערד.

5 און איך האָב ווידער אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן און האָב געזען, ערשט אַ פֿליעדיקע מגילה.

2 האָט ער צו מיר געזאָגט: ווֹאָס זעסטו? האָב איך געזאָגט: איך זע אַ פֿליעדיקע מגילה; איר לענג צוואַנציק אײַלן, און איר ברייט צען אײַלן.

3 האָט ער צו מיר געזאָגט: דאָס איז די קללה ווֹאָס גייט אַרויס איבער פּנים דעם גאַנצן ערד; ווארום איטלעכער וואָס גנבֿעט, וועט פֿון דאָנען אַוועקגעראָמט לויט איר, און איטלעכער ווֹאָס שוועט פֿאַלש, וועט אויך פֿון דאָנען אַוועקגעראָמט לויט איר.

4 איך האָב זי אַרויסגעלאָזט, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת, און זי וועט קומען אין הויז פֿון דעם גנבֿ, און אין הויז פֿון דעם ווֹאָס שוועט בײַ מײַן נאָמען צום פֿאַלשן, און זי וועט בלײַבן אין זײַן הויז, און זי וועט עס פֿאַרלעגדן מיט זײַנע האָלצן און מיט זײַנע שטיינער.

5 און דער מלאך ווֹאָס האָט געערעדט מיט מיר, איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט צו מיר געזאָגט: הייב אָפֿאַרשט אויף דײַנע אויגן, און זע ווֹאָס איז דאָס דאָזיקע ווֹאָס גייט אַרויס?

6 האָב איך געזאָגט: ווֹאָס איז דאָס? האָט ער געזאָגט: דאָס איז די אֵיפֿה ווֹאָס גייט אַרויס. און ער האָט געזאָגט: דאָס איז זייער אָנבליק אין גאַנצן לאַנד —

7 ערשט אַ רונד שטיק בלײַ האָט זיך אויפֿגעהויבן – און דאָס איז אַ פֿרוי ווֹאָס זיצט אין דער אֵיפֿה.

8 און ער האָט געזאָגט: דאָס איז די שלעכטקייט. און ער האָט זי אַרײַנגעוואָרפֿן אין דער אֵיפֿה, און האָט אַרויפֿגעוואָרפֿן דאָס שטיק בלײַ אויף איר עפֿענונג.

9 און איך האָב אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן און האָב געזען, ערשט צוויי ווײַבער גייען אַרויס, און אַ ווינט איז אין זייערע פֿליגלען, און די פֿליגלען בײַ זיי זײַנען ווי די פֿליגלען פֿון אַ שטאָרך; און זיי האָבן געטראָגן די אֵיפֿה צווישן ערד און הימל.

10 האָב איך געזאָגט צו דעם מלאך ווֹאָס האָט געערעדט מיט מיר: ווּהין טראָגן זיי די אֵיפֿה?

11 האָט ער געזאָגט צו מיר: איר צו בויען אַ הויז אין לאַנד שנעָר; און אַז עס וועט צוגעבריט ווערן, וועט זי דאָרטן אַניידערגעשטעלט ווערן אויף איר אָרט.

6 און איך האָב ווידער אויפֿגעהויבן
מײַנע אויגן און האָב געזען,
ערשט פֿיר רײַטוועגן גייען אַרויס פֿון
צווישן צוויי בערג, און די בערג זײַנען
קופּערנע בערג.
2 אין ערשטן רײַטוואָגן רויטע
פֿערד, און אין צווייטן רײַטוואָגן
שוואַרצע פֿערד,
3 און אין דריטן רײַטוואָגן ווײַסע
פֿערד, און אין פֿירטן רײַטוואָגן
געשפּרענקלטע ברוינע פֿערד.
4 האָב איך זיך אָפּגערופֿן און האָב
געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט מיט
מיר געredעט: וואָס זײַנען די דאָזיקע,
מײַן האַר?
5 האָט דער מלאך געענטפֿערט און
האָט געזאָגט צו מיר: די דאָזיקע גייען
אַרויס צו די פֿיר ווינטן פֿון הימל, נאָך
דעם ווי זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר
דעם האַר פֿון דער גאַנצער ערד.
6 דער וואָס אין אים זײַנען די
שוואַרצע פֿערד גייט אַרויס צום
לאַנד פֿון צפֿון, און די ווײַסע זײַנען
אַרויסגעגאַנגן נאָך זיי, און די
געשפּרענקלטע זײַנען אַרויסגעגאַנגען
צום לאַנד פֿון דָרום.
7 אויך די ברוינע זײַנען
אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן
געוואָלט גיין אומוואַנדערן איבער
דער ערד; האָט ער געזאָגט: גייט
וואַנדערט אום איבער דער ערד. און
זיי האָבן אומגעוואַנדערט איבער דער
ערד.
8 און ער האָט צוגעשריען צו מיר,
און האָט מיר גערעדט צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
זע, די וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען צום
לאַנד פֿון צפֿון, האָבן באַרוט מײַן
געמיט אין לאַנד פֿון צפֿון.
9 און דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען
צו מיר, אַזוי צו זאָגן:
10 נעם פֿון די גלות-לײַט, פֿון כָּלַדַּי,
פֿון טובִיָה, און פֿון יְדַעְיָהו, וואָס זײַנען
געקומען פֿון בבֶל, און זאָלסט גיין אין
דעם אייגענעם טאָג, און קומען אין הויז
פֿון יאשִׁיָה דעם זון פֿון צפַניָה –
11 זאָלסט נעמען זילבער און גאָלד,
און מאַכן קרוינען, און אָנטאָן אויפֿן
קאָפּ פֿון יְהוֹשֻׁעַ דעם זון פֿון יְהוֹצָדָק,
דעם כֹּהן-גָּדול.
12 און זאָלסט זאָגן צו אים, אַזוי
צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון
צבָאוֹת, אַזוי צו זאָגן: אָט איז אַ מאַן
וואָס זײַן נאָמען איז "שְׁפְרָאץ", און
וואָס וועט אַרויסשפּראָצן פֿון זײַן ארט,
און וועט בויען דעם טעמפּל פֿון גאָט.
13 יאָ, ער וועט בויען דעם טעמפּל
פֿון גאָט, און ער וועט טראָגן דעם
גלאַנץ, און וועט זיצן און געוועלטיקן
אויף זײַן טראָן, און אַ כֹּהן וועט זײַן בײַ
זײַן טראָן; און אַ פֿרידלעכע באַראָטונג
וועט זײַן צווישן זיי ביידן.
14 און די קרוינען זאָלן זײַן חֶלֶמען,
און טובִיָהן, און יְדַעְיָהן, און חֵן דעם
זון פֿון צפַניָהן, פֿאַר אַ געדענקעניש אין
דעם טעמפּל פֿון גאָט.
15 און ווײַטע וועלן קומען, און וועלן
בויען אין דעם טעמפּל פֿון גאָט; און
איר וועט ווײַסן אַז גאָט פֿון צבָאוֹת האָט
מיך געשיקט צו אײַך. און עס וועט
זײַן, אויב הערן וועט איר צוהערן צו
דעם קָול פֿון יהוה אײַער גאָט.

7 און עס איז געווען אין פֿירטן יאָר
פֿון מלך דָּרְיָוֶש, איז דאָס וואָרט
פֿון גאָט געווען צו זכַרְיָהן אין פֿירטן
טאָג פֿון נײַנטן חודש, אין כִּסְלֵו,
2 ווען בית-אֵל, שַׂרְאֶצֶר, און
רֶגֶם-מֶלֶך און זײַנע מענטשן, האָבן
געשיקט צו בעטן פֿאַר גאָט,
3 און צו זאָגן צו די כֹּהנים וואָס
אין הויז פֿון גאָט פֿון צבָאוֹת, און
צו די נביאים, אַזוי צו זאָגן: זאָל
איך ווײַנען אין דעם פֿינפֿטן חודש
אָפּגעזונדערטערהייט, אַזוי ווי איך
האָב געטאָן שוין פֿון כַּמָּה יאָרן?
4 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט פֿון
צבָאוֹת געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

5 זאָג צו דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד,
און צו די כֹּהנים, אַזוי צו זאָגן: אַז
איר האָט געפֿאַסט און געקלאָגט אין
פֿינפֿטן און אין זיבעטן חודש שוין
זיבעציק יאָר, האָט איר פאַסטן דען מיר
געפֿאַסט?

6 און אַז איר עסט, און אַז איר
טרינקט, זײט איר ניט די וואָס עסט,
און איר די וואָס טרינקט?

7 דאָס זײנען דאָך די ווערטער וואָס
גאָט האָט גערופֿן דורך די פֿריערדיקע
נבֿיאים, ווען ירושָלַיִם איז געווען
באַזעצט און בשַלווה, מיט אירע שטעט
רונד אַרום איר, און דער דָרום און די
נידערונג זײנען געווען באַזעצט.

8 און דאָס ווָארט פֿון גאָט איז געווען
צו זכַריָהן, אַזוי צו זאָגן:

9 אַזוי האָט געהאַט געזאָגט גאָט פֿון
צבָאוֹת, אַזוי צו זאָגן: משפּט אַן אמתן
משפּט, און טוט חסד און דערבאַרימונג
איינער מיטן אַנדערן,

10 און אַן אַלמנה און אַ יתום, אַ
פֿרעמדן און אַן אָרימאַן, זאָלט איר
ניט דריקן, און איינער דעם אַנדערנס
רעה זאָלט איר ניט טראַכטן אין אײַער
האַרצן.

11 אָבער זיי האָבן ניט געוואָלט
אָרכן, און זיי האָבן געקערט אַ
ווידערשפּעניקן רוקן, און זיירע
אויערן האָבן זיי פֿאַרשטאָפּט ניט צו
הערן.

12 און זייער האַרץ האָבן זיי
געמאַכט אַזוי ווי דימענטשטיין, ניט צו
הערן די תּורה און די ווערטער וואָס
גאָט פֿון צבָאוֹת האָט געשיקט מיט זײַן
גײַסט דורך די פֿריערדיקע נבֿיאים;
דרום איז געווָארן אַ גרויסער צאָרן
פֿון גאָט פֿון צבָאוֹת.

13 און עס איז געווען: אַזוי ווי
ער האָט גערופֿן, אוּן זיי האָבן ניט
צוגעהערט, אַזוי וועלן זיי רופֿן, אוּן
איך וועל ניט צוהערן, האָט געזאָגט
גאָט פֿון צבָאוֹת.

14 און איך וועל זיי צעשטורעמען
איבער אַלע פֿעלקער וואָס זיי האָבן ניט
געקענט. אַזוי איז דאָס לאַנד וויסט
געוואָרן נאָך זיי, אָן אַ גייער און אָן
אַ קומער; און זיי האָבן געמאַכט דאָס
גלוסטיקע לאַנד אַ ווִיסטעניש.

8 און דאָס ווָארט פֿון גאָט פֿון
צבָאוֹת איז געווען אַזוי צו זאָגן:

2 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
מיך פֿאַרדריסט וועגן צִיוֹן אַ גרויס
פֿאַרדראָס, און מיט גרויס גרימצאָרן
פֿאַרדריסט מיך וועגן איר.

3 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איך
קער זיך אום קיין צִיוֹן, אוּן איך וועל
רוען אין ירושָלַיִם, און ירושָלַיִם וועט
גערופֿן ווערן די שטאָט פֿון אמת, און
דער באַרג פֿון גאָט פֿון צבָאוֹת, דער
הייליקער באַרג.

4 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
עס וועלן נאָך זיצן זקנים און זקנות אין
די גאַסן פֿון ירושָלַיִם, איטלעכער מיט
זײַן שטעקן אין זײַן האַנט, פֿון גרויס
עלטער.

5 און די גאַסן פֿון דער שטאָט וועלן
זײַן פֿול מיט יִנגלעך און מיידלעך וואָס
שפּילן זיך אין אירע גאַסן.

6 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
אויב דאָס וועט זײַן וווּנדערלעך אין די
אויגן פֿון דעם איבערבלײַב פֿון דעם
דאָזיקן פֿאָלק אין יענע טעג, זאָל עס
אויך אין מײַנע אויגן זײַן וווּנדערלעך?
זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.

7 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
זע, איך העלף מײַן פֿאָלק, פֿון דעם
לאַנד פֿון זונאויפֿגאַנג, און פֿון דעם
לאַנד פֿון זונאונטערגאַנג.

8 און איך וועל זיי ברענגען, און
זיי וועלן ווווינען אין ירושָלַיִם, און זיי
וועלן מיר זײַן צום גאָט, מיט אמת און מיט
גערעכטיקייט.

9 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת:
זאָלן געשטאַרקט זײַן אײַערע הענט,

איר וואָס הערט אײַן אין די דאָזיקע טעג די דאָזיקע ווערטער פֿון דעם מויל פֿון די נבֿיאים וואָס זײַנען געווען אין דעם טאָג וואָס דאָס הויז פֿון גאָט פֿון צבֿאוֹת, דער טעמפּל, איז געגרונטפֿעסט געווארן געבויט צו ווערן.

10 וואָרום פֿאַר יענע טעג איז קיין לוין פֿאַרן מענטשן ניט געווען, און קיין לוין פֿאַר דער בהמה איז ניט געווען, און פֿאַר דעם אַרויסגייער און פֿאַר דעם אַרײַנגייער איז ניט געווען קיין זיכערקייט פֿון דעם פֿײַנט, און איך פֿלעג אָנשיקן אַלע מענטשן איינעם אויפֿן אַנדערן.

11 אָבער אַצונד וועל איך ניט זײַן צו דעם איבערבלײַבן פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק אַזוי ווי אין די פֿריערדיקע טעג, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.

12 וואָרום דער זאָמען פֿון שלום וועט זײַן, אַז דער ווײַנשטאָק וועט געבן זײַן פֿרוכט, און די ערד וועט געבן איר געווקס, און די הימלען וועלן געבן זייער טוי; און איך וועל דעם איבערבלײַבן פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק, מאַכן אַרבן אַלדאָס דאָזיקע.

13 און עס וועט זײַן, אַזוי ווי איר זײַט געווען אַ קללה צווישן די פֿעלקער, איר הויז פֿון יהודה און הויז פֿון ישׂראל, אַזוי וועל איך אײַך העלפֿן, און איר וועט ווערן אַ ברכה; איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן; זאָלן געשטאַרקט זײַן אײַערע הענט.

14 וואָרום אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: אַזוי ווי איך האָב באַדאַכט אײַך שלעכטס צו טאָן, ווען אײַערע עלטערן האָבן מיך דערצערנט, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת, און איך האָב ניט חרטה געהאַט,

15 אַזוי האָב איך ווידער באַדאַכט אין די דאָזיקע טעג צו באַגיטיקן ירושָלַיִם און דאָס הויז פֿון יהודה; איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן.

16 דאָס זײַנען די זאַכן וואָס איר זאָלט טאָן: רעדט אמת אײנער מיטן אַנדערן, אמת און אַ פֿרידלעכן משפּט טוט משפּטן אין אײַערע טויערן.

17 און אײנער דעם אַנדערנס רעה זאָלט איר ניט טראַכטן אין אײַער האַרצן, און קיין פֿאַלשע שבֿועה זאָלט איר ניט ליב האָבן, וואָרום דאָס אַלץ איז וואָס איך האָב פֿײנט, זאָגט גאָט.

18 און דאָס וואָרט פֿון גאָט פֿון צבֿאוֹת איז געווען צו מיר, אַזוי צו זאָגן:

19 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: דער תּענית פֿון פֿירטן חודש, און דער תּענית פֿון פֿינפֿטן, און דער תּענית פֿון זיבעטן, און דער תּענית פֿון צענטן, וועט זײַן דעם הויז פֿון יהודה פֿאַר אַ פֿרייד און פֿאַר אַ שׂמחה, און פֿאַר יָום-טובֿים; נאָר האָט ליב אמת און שלום.

20 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: עס וועט נאָך געשען, אַז קומען וועלן פֿעלקער און באַווינער פֿון פֿיל שטעט;

21 און די באַווינער פֿון איין שטאָט וועלן גיין צו דער אַנדערער, אַזוי צו זאָגן: גיין לאָמיר גיין צו בעטן פֿאַר גאָט, און צו זוכן דעם גאָט פֿון צבֿאוֹת; איך וויל אויך גיין.

22 און קומען וועלן פֿיל אומות און מאַכטיקע פֿעלקער צו זוכן גאָט פֿון צבֿאוֹת אין ירושָלַיִם, און צו בעטן פֿאַר גאָט.

23 אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: אין יענע טעג וועט געשען, אַז אַננעמען וועלן צען מענטשן פֿון אַלערליי לשׁונות פֿון די פֿעלקער — אָננעמען דעם ברעג קלייד פֿון אַ יידן, אַזוי צו זאָגן: לאָמיר גיין מיט אײַך, וואָרום מיר האָבן געהערט אַז גאָט איז מיט אײַך.

9 די נבֿואה פֿון גאָטס וואָרט: אין לאַנד חדרך און דַמֶשֶׂק וועט זײַן

זײַן לְאַגְערונג – וואָרום צו גאָט איז
דאָס אויג פֿון מענטשן, ווי פֿון אַלע
שבֶּטים פֿון ישׂראל –
2 און אויך אין חמת, וואָס גרענעצט
זיך דערמיט, און אין צור און צידון ווי
זייער קלוג זי איז.
3 און צור האָט זיך אַ פֿעסטונג
געבויט, און אָנגעקליבן זילבער ווי
שטויב, און גינגאָלד ווי קויט פֿון די
גאַסן.
4 זע, גאָט וועט זי פֿאַרׂרימען, און
ער וועט שלײַדערן אין אים איר מאַכט,
און זי וועט אין פֿײַער פֿאַרצערט ווערן.
5 אַשקלון וועט זען און וועט מוֹרא
האָבן, און עזה – און זי וועט
ציטערן זייער, און עקרון – ווײַל צו
שאַנד געוואָרן איז איר אויסקוק; און
אונטערגיין וועט אַ מלך פֿון עזה, און
אַשקלון וועט זיך ניט באַווינען.
6 און אַ ממזר-פֿאָלק וועט זיצן אין
אַשדוד, און איך וועל פֿאַרשנײַדן דעם
שטאָלץ פֿון די פֿלשתים.
7 און איך וועל אָפּטאָן זײַן בלוט פֿון
זײַן מויל, און זײַנע אומווערדיקייטן
פֿון צווישן זײַנע ציין, און ער אויך
וועט בלײַבן בײַ אונדזער גאָט; און ער
וועט זײַן ווי אַ פֿירשט אין יהודה, און
עקרון וועט זײַן ווי דער יבוסי.
8 און איך וועל לאַגערן אַרום מײַן
הויז אַקעגן חיל, אַקעגן גייער און
אַקעגן קומער, און מער וועט ניט
דורכגיין דורך זיי קיין דריקער;
וואָרום אַצונד האָב איך געזען מיט
מײַנע אויגן.
9 פֿרײַ זיך זייער, טאָכטער ציון,
שאַל, טאָכטער ירושלים, זע, דײַן מלך
וועט קומען צו דיר, אַ געראָטער און אַ
זיגער איז ער; אָן ענוֹ, און רײַט אויף אָן
אייזל, אויף אַ יונגן זון פֿון אָן אײזלין.
10 און איך וועל פֿאַרשנײַדן אַ
רײַטוואָגן פֿון אפֿרים, און אַ פֿערד פֿון
ירושלים, און פֿאַרשניטן וועט ווערן
דער בויגן פֿון מלחמה; און ער וועט
רעדן שלום צו די פֿעלקער, און זײַן
געוועלטיקונג וועט זײַן פֿון ים ביז ים,
און פֿון טײַך ביז די עקן פֿון דער ערד.
11 יאָ דו – פֿאַר דעם בלוט פֿון דײַן
בונד, לאָז איך אַרויס דײַנע געפֿאַנגענע
פֿון דער גרוב אָן וואַסער דרינען.
12 קערט אײַך אום צו
באַפֿעסטיקייט, איר געפֿאַנגענע
פֿון האָפֿענונג; נאָך היינט זאָג איך אָן:
טאָפּל וועל איך דיר אומקערן.
13 וואָרום איך שפּאַן מיר אָן יהודה,
ווי אַ בויגן צי איך אָן אפֿרים, און איך
וועל דערוועקן דײַנע קינדער, ציון,
אויף דײַנע קינדער, יָון, און איך וועל
דיך מאַכן ווי די שוואַרד פֿון אַ גיבור.
14 און גאָט וועט זיך באַוויזן איבער
זיי, און אַרויסגיין ווי אַ בליץ וועט
זײַן פֿײַל; און גאָט דער האַר וועט
בלאָזן אין שופֿר, און וועט קומען מיט
שטורעמס פֿון דָרום.
15 גאָט פֿון צבָאוֹת וועט זיי
באַשירמען, און זיי וועלן פֿאַרצערן,
און צעטרעטן די שלײַדער-שטיינער,
און זיי וועלן טרינקען און טומלען ווי
פֿון ווין, און זיי וועלן פֿול זײַן ווי די
בעקנס, ווי די ווינקלען פֿון מזבח.
16 און יהוה זייער גאָט וועט זיי
העלפֿן אין יענעם טאָג, ווי שאָף –
זײַן פֿאָלק; וואָרום ווי קרוינשטיינער
גלאַנציקע וועלן זיי זײַן אויף זײַן ערד.
17 פֿאַר וואָר, וואָס פֿאַר אַ ווילקייט
וועט זײַן זייערס! און וואָס פֿאַר אַ
שיינקייט וועט זײַן זייערס! ווי קאָרן
די בחורים, ווי ווין וואָס טוט יירן די
יונגפֿרויען.

10 בעט ביַי גאָט רעגן אין
דער צײַט פֿון שפּעטרעגן, ביַי
גאָט וואָס מאַכט בליצן; און ער וועט
זיי געבן אַ גוטרעגן, איטלעכן – גראָז
אויפֿן פֿעלד.
2 וואָרום די תּרפֿים האָבן גערעדט
נישטיקייט, און די וואָרזאָגער האָבן
געזען ליגן, און די חלוֹמות רעדן
פֿאַלש, נישטיק טוען זיי טרייסטן.
דרום האָבן זיי אומגעוואַנדערט אַזוי

ווי שאָף, זיי פלאָגן זיך, וויל קיין פאַסטוך איז ניטאָ.
3 אויף די פּאַסטוכער גרימט מײַן צאָרן, און מיט די בעק וועל איך זיך אָפּרעכענען; וואָרום גאָט פֿון צבֿאות האָט געדאַכט אָן זײַן סטאַדע, דעם הויז פֿון יהודה, און מאַכט זיי ווי זײַן פּראַכטפֿערד אין מלחמה.
4 פֿון אים דערווינקלשטיין, פֿון אים דאָס פלעקל, פֿון אים דער בויגן פֿון מלחמה, פֿון אים וועט אַרויסגיין יעטוועדער געוועלטיקער באַגלײַך.
5 און זיי וועלן זײַן ווי גיבּורים וואָס טרעטן דעם קויט פֿון די גאַסן אין מלחמה, און זיי וועלן בײקומען, וואָרום גאָט וועט זײַן מיט זיי, און די רײַטער אויף פֿערד וועלן פֿאַרשעמט ווערן.
6 און איך וועל שטאַרקן דאָס הויז פֿון יהודה, און דאָס הויז פֿון יוסף וועל איך העלפֿן, און איך וועל זיי אומקערן, וואָרום איך טו זיי דערבאַרימען; און זיי וועלן זײַן ווי איך וואָלט זיי קיין מאָל ניט פֿאַרלאָזט, וואָרום איך בין יהוה זייער גאָט, און וועל זיי ענטפֿערן.
7 און אפֿרים וועט זײַן ווי אַ גיבור, און זייער האַרץ וועט זײַן פֿריילעך ווי פֿון ווײַן; און זייערע זין וועלן זען און זיך פֿריַען, זייער האַרץ וועט זײַן לוסטיק מיט גאָט.
8 איך וועל שמוצערן צו זיי, און וועל זיי אײַנזאַמלען, וואָרום איך טו זיי אויסלייזן; און זיי וועלן זיך מערן ווי זיי האָבן זיך געמערט.
9 יאָ, איך וועל זיי צעזייַען צווישן די פֿעלקער, אָבער אין די ווײַטענישן וועלן זיי מיך דערמאָנען, און זיי וועלן דערלעבן מיט זייערע קינדער, און וועלן זיך אומקערן.
10 און איך וועל זיי אומקערן פֿון לאַנד מצרַיִם, און פֿון אַשור וועל איך זיי אײַנזאַמלען; און קיין לאַנד גלעָד און לבָנון וועל איך זיי ברענגען, און עס וועט זיי ניט קלעקן.
11 און אַן אַנגסט וועט אַריבערגיין איבערן ים, און ער וועט שלאָגן וועלן אוי֫פֿן ים, און אויסגעטריקנט וועלן ווערן אַלע טיפֿענישן פֿון נילוס, און גענידערט וועט ווערן דער שטאָלץ פֿון אַשור, און דער צעפּטער פֿון מצרַיִם וועט אָפּגעטאָן ווערן.
12 און איך וועל זיי שטאַרקן מיט גאָט, און אין זײַן נאָמען וועלן זיי גיין, זאָגט גאָט.

11 עפֿן, לבָנון, דײַנע טירן, און זאָל אַ פֿײַער פֿאַרצערן דײַנע צעדערן;
2 יאָמער, ציפּרעס, וואָרום דער צעדער איז געפֿאַלן, וויל די מאַכטיקע זײַנען פֿאַרווויסט געוואָרן; יאָמערט, אײכנבײמער פֿון בשָן, וואָרום דער פֿעסטער וואַלד איז גענידערט.
3 האָרך! אַ יללה פֿון די פּאַסטוכער, וואָרום פֿאַרווויסט געוואָרן איז זייער פּראַכט. האָרך! אַ געבריל פֿון יונגלייבן, וואָרום פֿאַרווויסט געוואָרן איז דאָס געוועלד פֿון יַרדן.
4 אַזוי האָט געזאָגט יהוה מײַן גאָט: פֿיטער די שאָף פֿון טייטונג,
5 וואָס זייערע קויפֿער טייטן זיי, און ווערן ניט שולדיק, און זייערע פֿאַרקויפֿער זאָגן: געלויבט איז גאָט, וואָרום איך בין רײַך; און זייערע פּאַסטוכער דערבאַרימען זיך ניט אויף זיי.
6 וואָרום איך וועל זיך ניט מער דערבאַרימען אויף די באַווינער פֿון לאַנד, זאָגט גאָט, און זע, איך ענטפֿער איבער דעם מענטשן, איטלעכן אין דער האַנט פֿון זײַן חבֿר, און אין דער האַנט פֿון זײַן מלך, און זיי וועלן צעשטויסן דאָס לאַנד, און איך וועל ניט מציל זײַן פֿון זייער האַנט.
7 און איך האָב געפֿיטערט די שאָף פֿון טייטונג, פֿאַר וואָר, די אָרימסטע פֿון די שאָף, און איך האָב מיר געמומען

צוויי שטעקנס, איינעם האָב איך געוואָלן "ליטזעליקייט", און איינעם האָב איך געוואָלן "פֿאַרבינדונג", און איך האָב געפּיטערט די שאָף.
8 און איך האָב פֿאַרטילקט די דריי פֿאַסטוכער אין איין חודש. און מײַן זעל איז געוואָרן אומגעדולדיק מיט זיי, און אויך זייער זעל האָט זיך געפּעקלט מיט מיר.
9 און איך האָב געזאָגט: איך וועל אײַך ניט פֿיטערן; די וואָס שטאַרבט, זאָל שטאַרבן, און די וואָס ווערט פֿאַרטילקט, זאָל פֿאַרטילקט ווערן, און די איבעריקע זאָלן עסן איינע דער אַנדערנס פֿלייש.
10 און איך האָב גענומען מײַן שטעקן "ליטזעליקייט", און האָב אים צעהאַקט, כּדי צו פֿאַרשטערן מײַן בונד וואָס איך האָב געשלאָסן מיט אַלע פֿעלקער.
11 און ער איז פֿאַרשטערט געוואָרן אין יענעם טאָג, און די אָרימסטע פֿון שאָף וואָס האָבן זיך געהאַלטן אָן מיר, האָבן געווּוסט זיכער אַז דאָס איז דאָס וואָרט פֿון גאָט.
12 און איך האָב צו זיי געזאָגט: אויב עס איז גוט אין אײַערע אויגן, גיט מיר מײַן לוין, און אויב ניט, פֿאַרמײַדט איר. האָבן זיי אָפּגעווויגן מײַן לוין דרײַסיק זילבערשטיק.
13 האָט גאָט געזאָגט צו מיר: ווארף אים אַרײַן אין דער שאַצקאַמער, דעם שיינעם ווערט וואָס איך בין ווערט בײַ זיי. און איך האָב גענומען די דרײַסיק זילבערשטיק, און האָב עס אַרײַנגעוואָרפֿן אין הויז פֿון גאָט, אין דער שאַצקאַמער.
14 און איך האָב צעהאַקט מײַן צווייטן שטעקן, "פֿאַרבינדונג", כּדי צו פֿאַרשטערן די ברידערשאַפֿט צווישן יהודה און צווישן ישׂראל.
15 און גאָט האָט צו מיר געזאָגט: נעם דיר נאָך די כּלים פֿון אַ נאַרישן פֿאַסטוך.
16 ווָאַרום זע, איך שטעל אויף אַ פֿאַסטוך אין לאַנד, וואָס אום די פֿאַרטילקטע וועט ער זיך ניט קימערן; די יונגע וועט ער ניט אויפֿזוכן, און די צעבראָכענע וועט ער ניט היילן, די געזונטע וועט ער ניט שפּײַזן, און דאָס פֿלייש פֿון דער פּעטער וועט ער אויפֿעסן, און זייערע קלויען וועט ער צעקנאַקן.
17 ווייַ צו דעם נישטיקן פֿאַסטוך, וואָס פֿאַרלאָזט די שאָף! אַ שוואָרד אויף זײַן אָרעם, און אויף זײַן רעכטן אויג! זײַן אָרעם זאָל דאַרן אײַנגעדאַרט ווערן, און זײַן רעכט אויג זאָל טונקל פֿאַרטונקלט ווערן!

12 די נבֿואה פֿון גאָטס וואָרט אויף ישׂראל: אַזוי זאָגט גאָט, וואָס האָט אויסגעשפּרייט די הימלען, און גענדנט פּעסט די ערד, און גיפֿורעמט דעם גײַסט פֿון מענטשן אין אים.
2 זע, איך מאַך ירושָלַיִם פֿאַר אַ בעכער פֿון פֿאַרטומלענישׂ פֿאַר אַלע אומות רונד אַרום; און אויך יהודה וועט מוזן זײַן אין באַלעגערונג אויף ירושָלַיִם.
3 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג, וועל איך מאַכן ירושָלַיִם אַ לאַסטשטיין פֿאַר אַלע אומות, אַלע וואָס לאָדן זיך אויף זיך וועלן זיך וווּנדן אָנרײַסן; און אײַנזאַמלען וועלן זיך אַקעגן איר אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד.
4 אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט, וועל איך שלאָגן איטלעך פֿערד מיט צעדולטקייט, און זײַן רײַטער מיט משוגעת; און אויף דעם הויז פֿון יהודה וועל איך האַלטן אָפֿן מײַנע אויגן. און איטלעך פֿערד פֿון די אומות וועל איך שלאָגן מיט בלינדקייט.
5 און די פֿירשטן פֿון יהודה וועלן זאָגן אין זייער האַרצן: אַ שטאַרקייט זײַנען צו מיר די באַווויינער פֿון ירושָלַיִם, דורך גאָט פֿון צבָאוֹת זייער

האַר.
6 אין יענעם טאָג וועלן איך מאַכן די
פֿירשטן פֿון יהודה ווי אַ פּיערטאָפּ
צווישן האָלץ, און ווי אַ בראַנדהאָלץ
צווישן גאַרבן, און זיי וועלן פֿאַרצערן
אויף רעכטס און אויף לינקס אַלע
אומות רונד אַרום; און ירושָלַיִם וועט
ווידער זיצן אויף איר אָרט – אין
ירושָלַיִם.
7 און גאָט וועט העלפֿן די געצעלטן
פֿון יהודה צום ערשטן, כדי די פּראַכט
פֿון דעם הויז פֿון דוד, און די פּראַכט
פֿון די באַווינער פֿון ירושָלַיִם, זאָל זיך
ניט גרייסן איבער יהודה.
8 אין יענעם טאָג וועט גאָט
באַשירעמען די באַווינער פֿון
ירושָלַיִם, און דער געפֿאַלענער צווישן
זיי וועט אין יענעם טאָג זיין ווי דוד,
און דאָס הויז פֿון דוד ווי אַ גאָט, און
ווי אַ מלאך פֿון יהודה פֿאַר זיי.
9 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג,
וועל איך זוכן צו פֿאַרטילגן אַלע
פֿעלקער וואָס קומען אויף ירושָלַיִם.
10 און איך וועל אויסגיסן אויף דעם
הויז פֿון דוד, און אויף די באַווינער פֿון
ירושָלַיִם, אַ גייסט פֿון לייטזעליקייט
און געבעט, און זיי וועלן קוקן צו
מיר וועגן איטלעכן וואָס זיי האָבן
דערשטאָכן, און וועלן קלאָגן אויף אים
ווי מע קלאָגט אויף אַן איינאיינציקן,
און זיך ביטערן נאָך אים ווי מע
ביטערט זיך נאָך אַ בכור.
11 אין יענעם טאָג וועט גרויס זיין די
קלאָג אין ירושָלַיִם, אַזוי ווי די קלאָג
פֿון הַדַדרמון אין טאָל מגדון.
12 און דאָס לאַנד וועט קלאָגן
משפּחות משפּחות באַזונדער; די
משפּחות פֿון דעם הויז פֿון דוד
באַזונדער, און זייערע ווייבער
באַזונדער;
13 די משפּחה פֿון דעם הויז פֿון
נָתָן באַזונדער, און זייערע ווייבער
באַזונדער; די משפּחה פֿון דעם
הויז פֿון לֵוִי באַזונדער, און זייערע
ווייבער באַזונדער; די משפּחה פֿון שִמעִים באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער;
14 אַלע משפּחות וואָס זיינען געבליבן, משפּחות משפּחות באַזונדער, און זייערע ווייבער באַזונדער.

13 1 אין יענעם טאָג וועט זיך עפֿענען אַ קוואַל פֿאַר דעם הויז פֿון דוד, און פֿאַר די באַווינער פֿון ירושָלַיִם, פֿאַר רייניקן און פֿאַר שפּרענגען.
2 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת, וועל איך פֿאַרשנייַדן די נעמען פֿון די געצנבילדער, פֿון לאַנד, און זיי וועלן מער ניט געדאַכט ווערן; און אויך די נבֿיאים און דעם גייסט פֿון אומריינקייט וועל איך אָפּשאַפֿן פֿון לאַנד.
3 און עס וועט זיין, אַז עמיצער וועט נאָך אַלץ נבֿיאות זאָגן, וועלן זאָגן צו אים זיין פֿאָטער און זיין מוטער וואָס האָבן אים געבאָרן: טאָרסט ניט בלייַבן לעבן, ווארום ליגן האָסטו געזאָגט אין נאָמען פֿון גאָט; און זיין פֿאָטער און זיין מוטער וואָס האָבן אים געבאָרן, וועלן אים שטעכן, אַז ער וועט נבֿיאות זאָגן.
4 און עס וועט זיין אין יענעם טאָג, וועלן זיך די נבֿיאים שעמען איטלעכער מיט זיין זעונג, ווען ער וועט נבֿיאות זאָגן; און זיי וועלן ניט אָנטאָן אַ האָריקן מאַנטל כדי צו נאַרן.
5 און ער וועט זאָגן: ניט קיין נבֿיא בין איך, אַ מאַן אַן ערדאַרבעטער בין איך, וואָרום פֿאַר אַן ערדמענטשן האָט מען מיך געמאַכט פֿון מיין יוגנט אָן.
6 און אַז מע וועט זאָגן צו אים: וואָס זיינען די דאָזיקע וווּנדן צווישן דיינע הענט? וועט ער זאָגן: דאָס האָב איך געקריגן געשלאָגן אין הויז פֿון מיינע גוטע פֿרײַנט.

7 דערוועק זיך, שוועדר, אויף מײַן
פֿאַסטוך, און אויף דעם מאַן וואָס איך
האָב מיר צוגעזאַמלט! זאָגט גאָט פֿון
צבֿאות; שלאָג דעם פֿאַסטוך, און די
שאָף זאָלן צעשפּרייט ווערן; און איך
וועל קערן מײַן האַנט אויף די יונגען.

8 און עס וועט געשען אין גאַנצן
לאַנד, זאָגט גאָט; צוויי טיילן דערין
וועלן פֿאַרשניטן ווערן און פֿאַרגיין,
און אַ דריט-חלק וועט בליבן דערין.

9 און איך וועל ברענגען דעם
דריט-חלק אין פֿײַער, און וועל זיי
לײַטערן ווי מע לײַטערט זילבער, און
וועל זיי פּרובֿירן ווי מע פּרובֿירט גאָלד;
ער וועט רופֿן מײַן נאָמען, און איך
וועל אים ענטפֿערן: איך זאָג: ער איז
מײַן פֿאָלק, און ער וועט זאָגן: יהוה
איז מײַן גאָט.

14 זע, אַ טאָג קומט בײַ גאָט,
און דײַן רויב וועט צעטיילט
ווערן אין דיר.

2 און איך וועל אײַנזאַמלען אַלע
פֿעלקער קיין ירושָלַיִם אויף מלחמה;
און די שטאָט וועט באַצוווּנגען ווערן,
און די הײַזער וועלן צערויבט ווערן,
און די ווײַבער וועלן געשענדט ווערן;
און אַ האַלבע שטאָט וועט אין גלות
אַוועק, אָבער דער רעשט פֿון דעם
פֿאָלק וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון
שטאָט.

3 און גאָט וועט אַרויסגיין, און וועט
מלחמה האַלטן מיט יענע פֿעלקער, ווי
בעת זײַן מלחמה האַלטן אין טאָג פֿון
שטרײַט.

4 און זײַנע פֿיס וועלן שטיין אין
יענעם טאָג אויפֿן הַר-הַזַּיתים, וואָס
פֿאַר ירושָלַיִם פֿון מזרח, און דער
הַר-הַזַּיתים וועט זיך שפּאַלטן איבער
העלפֿט, צו מזרח און צו מערב, אויף
זייער אַ גרויסן טאָל; און אַ העלפֿט
באַרג וועט זיך אַוועקרוקן קיין צפֿון,
און אַ העלפֿט פֿון אים קיין דָרום.

5 און איר וועט אַנטלויפֿן צום טאָל
פֿון די בערג, וואָרום דער טאָל פֿון
די בערג וועט גרייכן ביז אָצַל; און
איר וועט לויפֿן ווי איר זײַט געלאָפֿן
פֿון דער ערדציטערניש אין די טעג
פֿון עוזיָה דעם מלך פֿון יהודה; און
יהוה מײַן גאָט וועט קומען, און אַלע
הייליקע מיט דיר.

6 און עס וועט זײַן: אין יענעם טאָג
וועט ניט זײַן קיין ליכטיקייט, נײַערט
אַ שווערקייט און פֿאַרגליווערטקייט.

7 און עס וועט זײַן אײַן לאַנגער טאָג,
וואָס וועט זײַן באַוווּסט ווי גאָטס טאָג,
ניט טאָג און ניט נאַכט; אָבער עס וועט
זײַן, צו אָוונטצײַט וועט ווערן ליכטיק.

8 און עס וועט זײַן אין יענעם טאָג,
וועלן אַרויסגיין לעבעדיקע וואַסערן
פֿון ירושָלַיִם, העלפֿט פֿון זיי צום
פֿעדערשטן ים, און העלפֿט פֿון זיי צום
הינטערשטן ים; אום זומער און אום
ווינטער וועט עס זײַן.

9 און יהוה וועט זײַן צום מלך
איבער דער גאַנצער ערד; אין יענעם
טאָג וועט יהוה זײַן איינער, און זײַן
נאָמען איינער.

10 דאָס גאַנצע לאַנד וועט פֿאַרקערט
ווערן ווי דער פּלוין, פֿון גֶּבַע ביז רִמּוֹן,
אין דָרום פֿון ירושָלַיִם; און זי וועט
זיצן דערהויבן אויף איר אָרט, פֿון דעם
טויער פֿון בנימין ביז דעם אָרט פֿון
ערשטן טויער, ביז דעם ווינקלטויער,
און פֿון דעם טורעם פֿון חֲנַנְאֵל ביז דעם
מלכס קעלטערן.

11 און זיי וועלן זיצן דערין, און קיין
פֿאַרווײַסטונג וועט מער ניט זײַן, און
ירושָלַיִם וועט זיצן אין זיכערקייט.

12 און דאָס וועט זײַן די פּלאָגע
וואָס גאָט וועט פּלאָגן אַלע אומות
וואָס זײַנען אַרויס אין קריג אויף
ירושָלַיִם: זייער פֿלייש וועט צעקריכן
ווי זיי שטייען אויף זייערע פֿיס,
און זייערע אויגן וועלן צעקריכן אין
זייערע לעכער, און זייער צונג וועט
צעקריכן אין זייער מויל.

13 און עס וועט זײַן אין יענעם
טאָג, וועט ווערן אויף זיי אַ גרויסע
מהומה פֿון גאָט, און זיי וועלן
אָנכאַפּן איינער דעם אַנדערנס האַנט,
און איינעמס האַנט וועט זיך אויפֿהייבן
קעגן אַנדערנס האַנט.
14 און אויך יהודה וועט מלחמה
האַלטן אויף ירושָלַיִם; און
אײַנגעזאַמלט וועט ווערן דער
פֿאַרמעג פֿון אַלע פֿעלקער רונד אַרום,
גאָלד און זילבער און קלײדער זייער
פֿיל.
15 און אַזוי אויך וועט זײַן די פּלאָג
פֿונעם פֿערד, פֿונעם מוילאייזל, פֿונעם
קעמל, און פֿונעם אייזל, און פֿון
איטלעכער בהמה וואָס וועט זײַן אין
יענע מחנות – אַזוי ווי די דאָזיקע פּלאָג.
16 און עס וועט זײַן, איטלעכער וואָס
איז געבליבן פֿון אַלע פֿעלקער וואָס
זײַנען געקומען אויף ירושָלַיִם, וועט
אַרויפֿגיין יאָר פֿאַר יאָר זיך צו בוקן
צו דעם קיניג, גאָט פֿון צבָאוֹת, און צו
האַלטן דעם יָום-טובֿ פֿון סוכּות.
17 און עס וועט זײַן, ווער פֿון די
משפּחות פֿון דער ערד עס וועט ניט
אַרויפֿגיין קיין ירושָלַיִם זיך צו בוקן צו
דעם קיניג, גאָט פֿון צבָאוֹת, וועט אויף
זיי ניט זײַן קיין רעגן;
18 און אויב די משפּחה פֿון מִצרַיִם
וועט ניט אַרויפֿגיין, און קומט ניט,
וועט אויף זיי ניט אַרויפֿגיין דער נילוס;
דאָס וועט זײַן די פּלאָג וואָס גאָט
וועט פּלאָגן די פֿעלקער וואָס וועלן ניט
אַרויפֿגיין צו האַלטן דעם יָום-טובֿ פֿון
סוכּות.
19 דאָס וועט זײַן די שטראָף פֿון
מִצרַיִם, און די שטראָף פֿון אַלע
פֿעלקער וואָס וועלן ניט אַרויפֿגיין צו
האַלטן דעם יָום-טובֿ פֿון סוכּות.
20 אין יענעם טאָג וועט אויף די
גלעקלעך פֿון די פֿערד שטיין "הייליק
צו גאָט"; און די טעפּ אין גאָטס הויז
וועלן זײַן אַזוי ווי די שפּרענגבעקנס
וואָס פֿאַרן מזבח.
21 און יעטוועדער טאָפּ אין ירושָלַיִם
און אין יהודה וועט זײַן הייליק צו גאָט
פֿון צבָאוֹת, און אַלע וואָס ברענגען אַ
שלאַכטאָפּפֿער וועלן קומען און נעמען
פֿון זיי, און קאָכן אין זיי; און עס וועט
מער ניט זײַן קיין הענדלער אין הויז
פֿון גאָט פֿון צבָאוֹת אין יענעם טאָג.

מַלְאָכִי

1 די נבֿואה פֿון גאָטס וואָרט צו ישׂראל דורך מַלְאָכין׃
2 איך האָב אײַך ליב געהאַט, זאָגט גאָט. און איר זאָגט: מיט וואָס האָסטו אונדז ליב געהאַט? איז ניט עֵשָׂו יעקבֿס אַ ברודער? זאָגט גאָט, פֿון דעסטוועגן האָב איך יעקבֿן ליב געהאַט,
3 און עֵשָׂון האָב איך פֿײַנט געהאַט, און געמאַכט זײַנע בערג אַ וויסטענײַש, און זײַן נחלה פֿאַר מדבר-שׁאַקאַלן.
4 אויב אֱדום זאָגט: ״מיר זײַנען צעשטערט געוואָרן, אָבער מיר וועלן ווידער אָפּבויען די חורבֿות״, האָט גאָט פֿון צבֿאות אַזוי געזאָגט: זיי וועלן בויען, און איך וועל צעשטערן, און מע וועט זיי רופֿן דער געמאַרק פֿון שלעכטיקייט, און דאָס פֿאָלק וואָס גאָט האָט פֿאַרשאָלטן אויף אייביק.
5 און אײַערע אויגן וועלן זען, און איר וועט זאָגן: גאָט איז גרויס אַריבער דעם געמאַרק פֿון ישׂראל.
6 אַ זון גיט כּבֿוד אַ פֿאָטער, און אַ קנעכט זײַן האַר; איז אויב איך בין אַ פֿאָטער, אַווּ איז מײַן כּבֿוד? און אויב איך בין אַ האַר, אַווּ איז די מורא פֿאַר מיר? זאָגט גאָט פֿון צבֿאות צו אײַך, כֹּהנים, וואָס זײַט מבֿזה מײַן נאָמען. און איר זאָגט: מיט וואָס זײַנען מיר מבֿזה דײַן נאָמען?
7 איר ברענגט אויף מײַן מזבח אומווערדיקע שפּײַז. און איר זאָגט: מיט וואָס האָבן מיר דיך פֿאַראומווערדיקט? מיט אײַער זאָגן: דער טיש פֿון גאָט איז נמאס.
8 און אַז איר ברענגט אַ בלינדע צו שלאַכטן, איז קיין בייז ניט! און אַז איר ברענגט אַ הינקעדיק און אַ קראַנק, איז קיין בייז ניט! געענען עס אַקאַרשט צו דײַן פֿירשט, צי ער וועט דיך באַוויליקן, אָדער וועט דיך אויפֿנעמען? זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
9 און אַצונד בעט אַקאַרשט בײַ גאָט, ער זאָל אונדז לײַטזעליקן! דורך אײַער האַנט איז דאָס געשען; קען ער אויפֿנעמען דעם פּנים פֿון עמיצן פֿון אײַך? זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
10 וואָלט גאָר וויער פֿון אײַך צושליסן די טירן, און איר זאָלט ניט אָנצינדן פֿײַער אויף מײַן מזבח אומזיסט! איך וויל אײַך ניט האָבן, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות, און וועל ניט באַוויליקן קיין קרבן פֿון אײַער האַנט.
11 וואָרום פֿון אויפֿגאַנג פֿון דער זון און ביז איר אונטערגאַנג איז מײַן נאָמען גרויס צווישן די פֿעלקער, און אין איטלעכן אָרט ווערט ווײַרויך געברענט צו מײַן נאָמען און שפּײַזאָפּפֿער ריינע; ווײַל מײַן נאָמען איז גרויס צווישן די פֿעלקער, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
12 און איר פֿאַרשוועכט אים מיט אײַער זאָגן: דער טיש פֿון גאָט איז אומווערדיק, און זײַן פֿרוכט, זײַן שפּײַז, איז נמאס.
13 און איר זאָגט: זע, וואָס פֿאַר אַ טירחא! און איר בלאָזט דערויף, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות; און איר ברענגט אַ גענזלטס, און אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס; און אַז איר ברענגט דעם קרבן, זאָל איך אים באַוויליקן פֿון אײַער האַנט? זאָגט גאָט.
14 און פֿאַרשאָלטן זאָל זײַן דער ליסטיקער, וואָס אין זײַן סטאַדע איז דאָ אַ זָכר, און ער איז מנדר און שלאַכט אַ געפֿעלערטס צו גאָט; וואָרום אַ גרויסער קיניג בין איך, זאָגט גאָט פֿון צבֿאות, און מײַן נאָמען איז פֿאָרכטיק צווישן די פֿעלקער.

2 און אַצונד, צו אײַך איז דערדאָזיקער אָנזאָג, איר כֹּהנים:

2 אויב איר וועט ניט צוהערן, און
אויב איר וועט ניט אַרײַננעמען אין
האַרצן, צו געבן כּבֿוד צו מײַן נאָמען,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת, וועל איך
אָנשיקן אויף אײַך אַ קללה, און איך
וועל פֿאַרשילטן אײַערע געריעטענישן,
יאָ, איך טו זיי פֿאַרשילטן, ווײַל איר
נעמט ניט צום האַרצן.
3 זעט, איך וועל אָנשרײַען בײַ אײַך
אויף דער זריעה; און איך וועל צעשיטן
מיסט אויף אײַערע פּנימער, דעם מיסט
פֿון אײַערע יום-טובֿ-קרבנות; און מע
וועט אײַך אַוועקטראָגן מיט אים.
4 און איר וועט וויסן אַז איך האָב
אײַך געשיקט דעם דאָזיקן אָנזאָג, כּדי
מײַן בונד זאָל בלײַבן מיט לֵוִי, זאָגט
גאָט פֿון צבֿאוֹת.
5 מײַן בונד איז מיט אים געווען אויף
לעבן און פֿריד, און איך האָב זיי אים
געגעבן, אויף מוֹרא, און ער האָט פֿאַר
מיר מוֹרא געהאַט, און פֿאַר מײַן נאָמען
האָט ער געאַנגסט.
6 די תּוֹרה פֿון אמת איז געווען אין
זײַן מויל, און קיין אומרעכט האָט
זיך ניט געפֿונען אויף זײַנע ליפּן; אין
פֿריד און אין רעכטפֿאַרטיקייט איז ער
מיט מיר געגאַנגען, און פֿיל האָט ער
אָפּגעקערט פֿון זינד.
7 וואָרום די ליפּן פֿון כֹּהן דאַרפֿן
היטן קענטעפּס, און די תּוֹרה דאַרף
מען זוכן פֿון זײַן מויל, ווײַל דער שליח
פֿון גאָט פֿון צבֿאוֹת איז ער.
8 אָבער איר האָט זיך אָפּגעקערט פֿון
וועג, איר האָט געמאַכט שטרויכלען
פֿיל אין דער תּוֹרה, איר האָט
פֿאַרדאָרבן דעם בונד פֿון לֵוִי, זאָגט
גאָט פֿון צבֿאוֹת.
9 דרום האָב איך אויך אײַך געמאַכט
נִבזה און שָׁפָל בײַ דעם גאַנצן פֿאָלק,
וועדליך ווי איר היט ניט מיינע וועגן,
און שאַנעוועט מענטשן אין געזעץ.
10 איז ניט איין פֿאָטער בײַ אונדז
אַלעמען? האָט אונדז ניט איין גאָט
באַשאַפֿן? פֿאַר וואָס זאָלן מיר פֿעלשן
איינער אָן אַנדערן, צו פֿאַרשוועכן
דעם בונד פֿון אונדזערע עלטערן?
11 געפֿעלשט האָט יהודה, און
אומווערדיקייט איז געטאָן געוואָרן
אין ישׂראל און אין ירושָׁלַיִם, וואָרום
פֿאַרשוועכט האָט יהודה די הייליקייט
פֿון יהוה וואָס ער האָט ליב געהאַט,
און האָט באַמאַנט די טאָכטער פֿון אַ
פֿרעמדן גאָט.
12 גאָט וועט פֿאַרשנײַדן בײַ דעם
מאַן וואָס טוט דאָס, אַ רופֿער און אַן
ענטפֿערער פֿון די געצעלטן פֿון יעקבֿ,
און דעם וואָס ברענגט אַ קרבן צו גאָט
פֿון צבֿאוֹת.
13 און צווייטנס טוט איר אָט וואָס:
איר באַדעקט דעם מזבח פֿון גאָט
מיט טערערן. מיט געוויין און מיט
זיפֿצענישן, ביז ער קען זיך מער ניט
קערן צום קרבן, און אים אָננעמען מיט
באַווילקונג פֿון אײַער האַנט.
14 און איר זאָגט: פֿאַר וואָס? —
ווײַל גאָט איז עדות צווישן דיר און
דער ווײַב פֿון דײַן יוגנט, וואָס דו האָסט
געפֿעלשט אָן איר, הגם זי איז דײַן
חבֿרטע, און די ווײַב פֿון דײַן בונד.
15 און קיין איינער וועט דאָס ניט
טאָן וואָס האָט אַן איבערבלײַב פֿון
גײַסט. וואָרום וואָס פֿאַרלאַנגט
יעטוועדער איינער? אַ זאָמען פֿון
גאָט. דרום זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט אין
אײַער געמיט, און אָן דער ווײַב פֿון זײַן
יוגנט זאָל מען ניט פֿעלשן.
16 וואָרום איך האָב פֿײַנט שיידונג,
זאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל,
און דעם וואָס באַדעקט זײַן קלייד מיט
אומרעכט, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת;
דרום זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט אין
אײַער געמיט, אַז איר זאָלט ניט
פֿעלשן.
17 איר האָט מיד געמאַכט גאָט מיט
אײַערע רייד, און איר זאָגט: מיט וואָס
האָבן מיר מיד געמאַכט? מיט אײַער
זאָגן: איטלעכער וואָס טוט בייז, איז
גוט אין די אויגן פֿון גאָט, און זיי ווײַל

ער האָבן; אָדער, ווו איז דער גאָט פון געריכטקייט?

3 זע, איך שיק מײַן שליח, און ער וועט אָפּרײַמען דעם וועג פֿאַר מיר, און פּלוצלינג וועט קומען אין זײַן טעמפּל דער האַר וועמען איר זוכט; און דער שליח פון בונד וועמען איר באַגערט, אָט קומט ער, זאָגט גאָט פון צבֿאות. און ווער קען אויסהאַלטן דעם טאָג פון זײַן קומען?

2 און ווער איז דער וואָס קען באַשטיין, ווען ער באַווײַזט זיך? ווארום ער איז ווי פֿײַער פון דעם שמעלצער, און ווי לויג פון וועשער.

3 און ער וועט זיצן ווי אַ שמעלצער און אַ רייניקער פון זילבער, און וועט רייניקן די קינדער פון לֵוִי, און זיי לײַטערן ווי גאָלד און ווי זילבער; און זיי וועלן ברענגען צו גאָט קרבנות אין געריכטקייט.

4 און אָנגענעמען וועט זײַן בײַ גאָט דער קרבן פון יהודה און ירושָלַיִם, ווי אין די טעג פון אַמאָל, און ווי אין פֿאַרצײַטיקע יאָרן.

5 און איך וועל קומען צום משפט אויף אײַך, און איך וועל זײַן אַ שנעלער עדות, אַקעגן די מכשפֿים, און אַקעגן די נואָפֿים, און אַקעגן די וואָס שוועלן פֿאַלש, און אַקעגן די וואָס רויבן דעם לוינאַרבעטער פון זײַן לוין, די אַלמנה און דעם יתום, און קריוודען דעם פֿרעמדן, און האָבן ניט קיין מוֹרא פֿאַר מיר, זאָגט גאָט פון צבֿאות.

6 אָבער איך גאָט ענדער זיך ניט, און איר קינדער פון יעקבֿ וועט ניט פֿאַרלענדט ווערן.

7 פון די טעג פון אײַערע עלטערן אָן האָט איר זיך אָפּגעקערט פון מײַנע געזעצן, און זיי ניט געהיט; קערט אײַך אום צו מיר, און איך וועל זיך אומקערן צו אײַך, זאָגט גאָט פון צבֿאות. אָבער איר זאָגט: וועגן וואָס זאָלן מיר זיך אומקערן?

8 צי דאַרף אַ מענטש באַרויבן גאָט, וואָס איר באַרויבט מיך? און איר זאָגט: אין וואָס באַרויבן מיר דיך? אין דעם מעשר און דער אָפּשיידונג.

9 איר זײַט מיט אַ קללה פֿאַרשאָלטן, פון דעסט וועגן באַרויבט איר מיך, דאָס גאַנצע פֿאָלק.

10 ברענגט דעם גאַנצן מעשר אין שאַצהויז, און זאָל זײַן שפּײַז אין מײַן הויז, און פּרוווט מיך אַקאָרשט דערמיט, זאָגט גאָט פון צבֿאות, אויב איך וועל אײַך ניט עפֿענען די פֿענצטער פון הימל, און וועל אײַך ניט אַראָפגיסן אַ ברכה ביז איבער גענוג.

11 און איך וועל אָנשרײַען פון אײַערטוועגן אויף דעם פֿאַרצערער, און ער וועט אײַך ניט פֿאַרווײַסטן די פֿרוכט פון דער ערד, און אײַער ווײַנשטאָק וועט ניט פֿאַרוואָרפֿן אין פֿעלד, זאָגט גאָט פון צבֿאות.

12 און אַלע פֿעלקער וועלן אײַך שאַצן גלייקלעך, וואָרום איר וועט זײַן אַ געווינטשט לאַנד, זאָגט גאָט פון צבֿאות.

13 פֿאַרשײַט זײַנען אײַערע רייד קעגן מיר, זאָגט גאָט. און איר זאָגט: וואָס האָבן מיר געredעט אַקעגן דיר?

14 איר האָט געזאָגט: "אומזיסט איז דינען גאָט, און וואָס קומט אַרויס אַז מיר האָבן געהיט זײַן היטונג, און אַז מיר זײַנען אומגעאַנגנגן פֿינצטער פון וועגן גאָט פון צבֿאות?

15 איז, אַצונד שאַצן מיר גלייקלעך די מוטוויליקע; יאָ, אויפֿגעריכט געווארן זײַנען די וואָס טוען שלעכטס, יאָ, זיי האָבן געפֿרוווט גאָט, און זײַנען אַנטרונען געוואָרן".

16 דענס מאָל האָבן די גאָטספֿאַרכטיקע גערעדט איינער צום אַנדערן, און גאָט האָט פֿאַרנומען און צוגעהערט, און אַ בוך פון דערמאָנונג איז אָנגעשריבן געוואָרן בײַ אים, פֿאַר די וואָס פֿאַרכטן גאָט, און טראַכטן אָן זײַן נאָמען.

17 און זיי וועלן מיר זײַן אַ טײַער אייגנס, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת, אין דעם טאָג וואָס איך באַשאַפֿן; און איך וועל זיך דערבאַרימען אויף זיי, ווי אַ מאַן דערבאַרימט זיך אויף זײַן זון וואָס דינט אים.

18 און איר וועט ווידער אײַנזען צווישן דעם צדיק און דעם רשע, צווישן דעם וואָס דינט גאָט, און דעם וואָס דינט אים ניט.

19 וואָרום זע, דער טאָג קומט, ער ברענט ווי אַן אויוון, און אַלע מוטוויליקע און אַלע וואָס טוען שלעכטס וועלן זײַן שטרוי, און אָנצינדן וועט זיי דער טאָג וואָס קומט, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת, אַז ער וועט זיי ניט איבערלאָזן אַ וואָרצל אָדער אַ צווײַג.

20 אָבער אײַך, וואָס האָט מוֹרא פֿאַר מײַן נאָמען, וועט אויפֿגיין די זון פֿון גערעכטיקייט מיט היילונג אין אירע פֿליגלעך; און איר וועט אַרויסגיין און וועט שפּרינגען ווי קעלבער פֿון שטאַל.

21 און איר וועט צודריקן די רשעים, וואָרום זיי וועלן זײַן אַש אונטער אײַערע פֿוסטריט אין דעם טאָג וואָס איך באַשאַפֿן, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.

22 געדענקט די תּוֹרה פֿון מײַן קנעכט משהן, וואָס איך האָב אים באַפֿוילן אין חוֹרֵב פֿאַר גאַנץ ישׂראל, חוקים און געזעצן.

23 זעט, איך שיק צו אײַך אֵלִיָהוּ הנבֿיא, איידער עס קומט דער טאָג פֿון גאָט, דער גרויסער און דער מוֹראדיקער.

24 און ער וועט אומקערן דאָס האַרץ פֿון עלטערן צו קינדער, און דאָס האַרץ פֿון קינדער צו זייערע עלטערן, פֿדי איך זאָל ניט קומען, און שלאָגן דאָס לאַנד מיט פֿאַרוויסטונג.

תְּהִלִּים

1 ווויל צו דעם מענטשן ווָאס איז
ניט געגאַנגען אין דער עצה פֿון
די רשָׁעים. און אויף דעם וועג פֿון די
זינדיקע, איז ער ניט געשטאַנען, און
אין דער זיצונג פֿון די שפּעטער איז ער
ניט געזעסן.
2 נײַערט צו דער תּורה פֿון גאָט איז
זײַן באַגער, און אָן זײַן תּורה טראַכט
ער טאָג און נאַכט.
3 און ער וועט זײַן ווי אַ בוים
געפּלאַנצט בײַ בעכן וואַסער, וואָס גיט
זײַן פֿרוכט אין זײַן צײַט, און זײַן בלאַט
ווערט ניט פֿאַרוועלקט;און אין אַלץ
וואָס ער טוט וועט ער באַגליקן.
4 ניט אַזוי זײַנען די רשָׁעים;נײַערט
ווי דער שפּרײַ וואָס אַ ווינט פֿאַרייאָגט
אים,
5 דרום וועלן די רשָׁעים ניט
באַשטיין פֿאַרן משפּט, און די זינדיקע
אין דער עדה פֿון די צדיקים,
6 וואָרום גאָט מערקט דעם וועג פֿון
די צדיקים, אוֹן דער וועג פֿון די רשָׁעים
וועט אונטערגיין.

2 פֿאַר וואָס רודערן די פֿעלקער,
און די אומות טוען ברומען
אומנישט?
2 די מלכים פֿון דער ערד שטעלן
זיך אויף, און די פֿירשטן עצהן זיך
אין איינעמאויף גאָט און אויף זײַן
געזאַלבטן:
3 לאָמיר צערײַסן זייערע בינד, און
אַראָפּוואַרפֿן פֿון אונדז זייערע שטריק.
4 דער וואָס זיצט אין הימל לאַכט,
גאָט טוט שפּעטן פֿון זיי.
5 דענצמאָל וועט ער רעדן צו זיי אין
זײַן כּעס, און אין זײַן גרימצאָרן וועט
ער זיי דערשרעקן:
6 דאָס האָב איך דאָך אויפֿגעשטעלט
מײַן מלכֿ־אויף ציון מײַן הייליקן באַרג.
7 לאָמיר דערציילן פֿון דער
באַשטעלונג: גאָט האָט מיר געזאָגט:
מײַן זון ביסטו, איך האָב היינט דיך
געבאָרן.
8 בעט בײַ מיר, און איך וועל געבן
פֿעלקער פֿאַר דײַן אַרבּ, און פֿאַר דײַן
אייגנטום די עקן פֿון דער ערד.
9 וועסט זיי צעברעכן מיט אַן
אײַזערנער רוט, ווי אַ טעפּערגעפּעס
זיי צעפּיצלען.
10 און אַצונד, איר מלכים,
באַטראַכט, לאָזט אײַך לערנען, איר
ריכטער פֿון דער ערד.
11 דינט גאָט מיט מורא, און
שוידערט אין ציטערניש.
12 אַכפּערט מיט לויטערקייט, כּדי
ער זאָל ניט צערנענען, און איר וועט
פֿאַרלירן דעם וועג, אַז זײַן כּעס וועט
זיך אָנצינדן באַלד; ווויל איז צו אַלע
וואָס שיצן זיך אין אים.

3 אַ מזמור פֿון דָּוִד, וועז ער איז
אַנטלאָפֿן פֿון זײַנזון אַבְשָׁלוֹמען.
2 גאָט, ווי פֿיל זײַנען מײַנע
פֿײַנט!פֿיל די וואָס שטייען אָן אויף
מיר!
3 פֿיל זאָגן אויף מײַן זעל:ניטאָ פֿאַר
אים קיין הילף בײַ גאָט. סֶלָה.
4 אָבער דו גאָט ביסט אַ שילד פֿאַר
מיר, מײַן כּבֿוד און דער דערהייבער
פֿון מײַן קאָפּ.
5 מיט מײַן קָול טו איך רופֿן צו גאָט,
און ער ענטפֿערט מיר פֿון זײַן הייליקן
באַרג. סֶלָה.
6 איך לייג זיך און שלאָף אײַן, איך
וואַך אויף, ווײַל גאָט לענט מיך
אונטער.
7 איך האָב ניט מורא פֿאַר
צענטויזנטן פֿאָלק, וואָס האָבן רונד
אַרום זיך אָנגעזעצט אויף מיר.

8 שטיי אויף, יהוה, העלף מיך מײַן גאָט, ווארום האָסט געשלאָגן אַלע מײַנע פֿײַנט אויף דער באַק, די ציין פֿון די רשָׁעים האָסטו צעבראָכן.
9 בײַ גאָט איז די הילף;זאָל קומען דײַן ברכה אויף דײַן פֿאָלק! סָלָה.

4 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 אַז איך רוף, ענטפֿער מיר, גאָט מײַן גערעכטער;אין ענגעניש זאָלסטו מיר דערבאַרייטערן;לײַטזעליק מיך, און הער צו מײַן תּפֿילה.
3 איר מענטשנקינדער, ביז וואַנעווועט מײַן כּבֿוד צו שאַנד זײַן, ווועט איר ליב האָבן נישטיקייט, ווועט איר זוכן ליגן? סָלָה.
4 אָבער זײט וויסן, אַז גאָט שיידט אָפּ זײַן פֿרומען, גאָט ווועט הערן אַז איך וועל רופֿן צו אים.
5 ציטערט און איר זאָלט ניט זינדיקן, באַקלערט אין אײַער האַרצן אויף אײַער גלעזגער, און ווערט אַנטשוויגן. סָלָה.
6 שלאַכט שלאַכטאָפּפֿער פֿון גערעכטיקייט, און פֿאַרזיכערט אײַך אויף גאָט.
7 פֿיל זאָגן: ווער ווועט אונדז ווײַזן גוטס? גאָט, הייב דאָס ליכט פֿון דײַן פּנים אויף אונדז.
8 האָסט מיר געגעבן מער שִׂמחה אין האַרצן, ווי בעת זייער תּבֿואה און זייער ווײַן זײַנען פֿיל.
9 בשלום ווי איך לייג זיך אַזוי שלאָף איך אײַן, וואָרום דו גאָט מאַכסט מיך וווינען באַזונדער אין זיכערקייט.

5 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער אויף נחילות; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 פֿאַרנעם מײַנע ווערטער, גאָט. מערק מײַן זיפֿצעניש.
3 האָרך צום קָול פֿון מײַן געשריי, מײַן קיניג און מײַן גאָט, ווארום צו דיר טו איך בעטן.
4 יהוה, פֿרימאָרגנס הער צו מײַן קָול, פֿרימאָרגנס טענה איך צו דיר, און קוק אויס.
5 ווארום ניט אַ גאָט וואָס וויל אומרעכט ביסטו, בײַ דיר קען ניט ווײַלן קיין שלעכטס.
6 פֿראָלער קענען ניט שטיין פֿאַר דײַנע אויגן, האָסט פֿײַנט אַלע טוער פֿון אומרעכט.
7 ברענגסט אונטער די וואָס רעדן ליגן;דעם מאַן פֿון בלוט און באַטרוג פֿאַראומוועדיקט גאָט.
8 אָבער איך וועל קומען אין דײַן הויז דורך דײַן גרויס געניגקייט, איך וועל מיך בוקן אין דײַן הייליקן טעמפּלצוישן דײַנע פֿאָרכטער.
9 גאָט, פֿיר מיך אין דײַן געראַנטיקייטפֿון וועגן מײַנע לויערער, מאַך גלײַך דײַן וועג פֿאַר מיר.
10 ווארום ניטאָ אין זייער מויל קיין ריכטיקייט, זייער אינגעווייד איז אַן אונטערגאַנג, אַן אָפֿענער קבֿר איז זייער קעלע;זייער צונג מאַכן זיי גלאַט.
11 פֿאַרמשפּט זיי גאָט, זאָלן זיי פֿאַלן דורך זייערע באַראַטונגען;פֿאַרשטויס זיי פֿאַר זייערע פֿיל פֿאַרברעכן, ווײַל זיי האָבן ווידערשפּעניקט אָן דיר.
12 און אַלע ווואָס שיצן זיך אין דיר, וועלן זיך פֿרייען, אייביק וועלן זיי זינגען, וואָרום וועסט זיי באַשירמען, און די ליבהאָבער פֿון דײַן נאָמענווועלן זײַן לוסטיק מיט דיר.
13 ווארום דו בענטשסט דעם צדיק, גאָט, ווי אַ פּאַנצער מיט גוטווילקייט רינגלסטו אים אַרום.

6 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, מיט סטרונעשפּיל, אויף שמינית; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 ניט אין דײַן כּעס זאָלסטו מיך מוסרן, גאָט, און ניט אין דײַן גרימצאָרן זאָלסטו מיך שטראָפֿן.

3 לײַטזעליק מיך, גאָט, וואָרום איך ווער פֿאַרשניטן, הײל מיך, גאָט, וואָרום מײַנע בײַנער זײַנען דערשראָקן,
4 און מײַן זעל איז דערשראָקן זייער, און דו, גאָט, ביז וואַנען?
5 קער זיך אום, גאָט, דערלײז מײַן זעל, העלף מיך פֿון ווײגן דײַן געניאָד.
6 וואָרום ניטאָ אין טויט דײַן דערמאָנונג, אין אונטערערד ווער וועט דיך לויבן?
7 איך בין מיד פֿון מײַן זיפֿצן, איך באָוואַש אַלע נאַכט מײַן געלעגער, איך מאַך צעגיין אין מײַנע טרערן מײַן בעט.
8 מאַט געווארן פֿון קומער איז מײַן אויג, אַלט געווארן פֿון וועגן אַלע מײַנע פֿײַנט.
9 קערט אײַך אָפּ פֿון מיר, אַלע טוער פֿון אומרעכט, וואָרום גאָט האָט געהערט דעם קָול פֿון מײַן געווײַן.
10 גאָט האָט געהערט מײַן געבעט, גאָט נעמט אָן מײַן תּפֿילה.
11 פֿאַרשעמט און דערשראָקן זייערוועלן ווערן אַלע מײַנע פֿײַנט; זיי ווענדן אָפּטרעטן פֿאַרשעמט אין אַ רגע.

7 אַ שִׁגָּעון פֿון דָּוִדן, וואָס ער האָט געזונגען צו גאָט פֿון ווײגן כּושׁ דעם בנימינער.
2 יהוה מײַן גאָט, אין דיר האָב איך מיך געשיצט, העלף מיך פֿון אַלע מײַנע נאָכיאָגער, און זײַ מיך מציל,
3 מע זאָל ניט פֿאַרצוקן ווי אַ לייב מײַן זעל, צעריסן, און קיינער זאָל ניט מציל זײַן.
4 יהוה מײַן גאָט, אויב איך האָב אַזוי וואָס געטאָן, אויב אומרעכט אין דאָ אין מײַנע הענט,
5 אויב איך האָב געטאָן בייז מײַן גוטן פֿרײַנט, אָדער באַרויבט צו מאָל מײַן אומזיסטיקן פֿײַנט,
6 זאָל דער שׂונא מיך נאָכיאָגן און דערגרייכן, און טרעטן צו דער ערד מײַן לעבן, און מײַן כּבֿוד אין שטויב לייגן. סֶלָה.
7 שטיי אויף, גאָט, אין דײַן פֿעס, דערהייב דיך אין גרימצאָרן קעגן מײַנע פֿײַנט, און דערוועק פֿאַר מיר דעם משפּט וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט.
8 און ווי די עדה פֿון די פֿעלקער דיך רינגלט אַרום, קער זיך אום איבער איר צו דער הייך.
9 גאָט, וואָס משפּטסט די פֿעלקער, משפּט מיך, גאָט, לויט מײַן גערעכטיקייט און לויט מײַן ערלעכקייט אין מיר.
10 זאָל שוין זיך עקן דאָס בייז פֿון די רשָׁעים, און דו זאָלסט אויפֿריכטן דעם צדיק; וואָרום דו פֿרוווסט די הערצער און נירן, גאָט דו געראַכטער.
11 מײַן באַשיץ איז אויף גאָט; ער העלפֿט די רעכטפֿאַרטיקע הערצער.
12 גאָט איז אַ גערעכטער ריכטער, און אַ צערנדיקער גאָט אַלע טאָג.
13 פֿאַר וואָר, ער שלײַפֿט נאָכאַנאַנד זײַן שוווערד, ער שפּאַנט זײַן בויגן און שטעלט אים אָן.
14 און ער גרייט זיך אָן געצייג פֿון טויט, ער מאַכט ברענעדיק שאַרף זײַנע פֿײַלן.
15 זע, ער אַנטפֿאַנגט אומרעכט, און ער טראָגט אומגליק, און געבערט ליגן.
16 ער גראָבט אַ גרוב און הוילט זי אויס, און פֿאַלט אין דעם אָפּגרונט וואָס ער מאַכט,
17 זײַן אומרעכט וועט זיך אומקערן אויף זײַן קאָפּ, און אויף זײַן שׂאַרבן וועט נידערן זײַן פֿאַרבּרעך.
18 איך וועל לויבן גאָט לויט זײַן גערעכטיקייט, און באַזינגען דעם נאָמען פֿון גאָט דעם אויבערשטן.

8 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, אויף גִּתִּית; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 גאָט אונדזער האַר, ווי פֿראַכטיק איז דײַן נאָמען אויף דער גאַנצער ערד, אַז דער לויב פֿון דײַן גלאַנץ איז איבער

די הימלען!
3 פֿון דעם מויל פֿון עוֹפּעלעך
און זויגעדיקעהאָסטו באַפֿעסטיקט
דיין מאַכט;פֿון וועגן דיינע פֿיינט
—כּדי שטיל צו מאַכן דעם שׂונא און
ראַכענעמער.
4 אַז איך זע די הימלען, דאָס ווערק
פֿון דיינע פֿינגער, די לבֿנה און שטערן
וואָס דו האָסט אויפֿגעשטעלט –
5 וואָס איז אַ מענטש, אַז דו זאָלסט
אים געדענקען?און אַ מענטשנקינד, אַז
דו זאָלסט אים דערמאָנען?
6 ווארום האָסט אים געמאַכט שיר
ניט מינער פֿון גאָט, און מיט כּבֿוד און
שיינקייט באַקרײנסטו אים.
7 מאַכסט אים געוועלטיקן איבער
די ווערק פֿון דיינע הענט, אַלצדינג
האָסטו געלייגט אונטער זיינע פֿיס;
8 שאָף און רינדער אַלע, און אַפֿילו
חיות פֿון פֿעלד;
9 דעם פֿויגל פֿון הימל, און די פֿישן
פֿון ים –וואָס נאָר עס ציט דורך די
שטעגן פֿון ימען.
10 גאָט אונדזער האַר, ווי פֿראַכטיק
איז דיין נאָמען אויף דער גאַנצער ערד!

9 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, אויף מות-לַבֵּן; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 איך וועל לויבן גאָט מיט מײַן גאַנצן האַרצן, איך וועל דערציילן אַלע דיינע וווּנדער.
3 איך וועל זיך פֿרייען און לוסטיק זיין מיט דיר, איך וועל באַזינגען דיין נאָמען, דו העכסטער;
4 ווען מײַנע פֿײַנט קערן זיך אָהינטער, ווערן געשטרויכלט און גיין אונטער פֿאַר דיר,
5 ווארום האָסט געטאָן מײַן משפּט און מײַן רעכט, האָסט זיך געזעצט אויפֿן טראָן, דו ריכטער גערעכטער.
6 האָסט אָנגעשריען אויף די פֿעלקער, האָסט אונטערגעבראַכט דעם רָשָׁע, זייער נאָמען האָסטו אויסגעמעקטאויף אייביק און
שטענדיק.
7 דו פֿײַנט, פֿאַרלעגדט זיינען די חורבֿות אויף תּמיד;און שטעט האָסטו אויסגעריסן, זייער זכר איז אונטערגעגאַנגען,
8 אָבער גאָט וועט אייביק בליבן, ער שטעלט אויף צום משפּט זײַן טראָן;
9 און ער וועט משפּטן די וועלט מיט גערעכטיקייט, ער וועט דן זײַן די פֿעלקער מיט יושר.
10 און גאָט וועט זײַן אַ פֿעסטונג דעם געדריקטן, אַ פֿעסטונג אין צייטן פֿון נויט.
11 און פֿאַרזיכערן וועלן זיך אויף דיר די וואָס קענען דיין נאָמען, ווארום דו פֿאַרלאָזט ניט די וואָס זוכן דיך, גאָט.
12 זינגט צו גאָט, באַווויזנער פֿון צִיון, דערציילט צווישן די פֿעלקער זיינע מעשׂים.
13 ווארום דער אויפֿמאָנער פֿון בלוט געדענקט זיי, ער פֿאַרגעסט ניט דאָס געשריי פֿון די פֿאַרליטענע.
14 לייטזעליק מיך, גאָט, זע מײַן פּײַן פֿון מײַנע פֿײַנט, מײַן דערהייבער פֿון די טויערן פֿון טויט;
15 כּדי איך זאָל דערציילן אַל דיין לויב, אין די טויערן פֿון טאָכטער צִיון מיך פֿרייען מיט דיין הילף.
16 אײַנגעזונקען זיינען די פֿעלקער, אין דער גרוב וואָס זיי האָבן געמאַכט, אין דער נעץ וואָס זיי האָבן באַהאַלטן איז באַצווונגען זייער פֿוס.
17 גאָט איז באַווויסט געוואָרן, ער האָט אַ משפּט געטאָן –אין דעם ווערק פֿון זיינע הענטאיז געשטרויכלט געוואָרן דער רָשָׁע. הִגָּיוֹן סֶלָה.
18 די רשָׁעים וועלן אַנקומען אין אונטערערד –אַלע פֿעלקער וואָס פֿאַרגעסן אָן גאָט.
19 ווארום ניט שטענדיק וועט פֿאַרגעסן זיין דער אביון, די האָפֿענונג פֿון די אָרימע וועט ניט פֿאַרלאָרן זיין אויף אייביק.

20 שטיי אויף, גאָט, זאָל דער
מענטש ניט פֿאַרשטיין זײַן, זאָלן
געמשפּט ווערן די פֿעלקער פֿאַר דיר.
21 טו, גאָט, אַ מורא אויף זיי;זאָלן
ווײסן די פֿעלקער אַז זיי זײַנען נאָר
מענטשן. סֶלָה.

10 פֿאַר וואָס, גאָט, שטייסטו
פֿון דער ווײַטן, פֿאַרהוילסטו
זיך אין צײַטן פֿון נויט?
2 מיט גאווה פֿון רָשע יאָגט מען דעם
אָרימאַן;זאָלן זיי געכאַפּט ווערן אין די
פֿלענער וואָס זיי האָבן אויסגעקלערט!
3 וואָרום דער רָשע פֿראָלט אין דער
תּאוה פֿון זײַן זעל, און דער גייציקער
רימט זיך: ער שפּאָט פֿון גאָט.
4 דער רָשע זאָגט אין דעם שטאָלץ
פֿון זײַן פּנים: מע מאָנט ניט,,,ניטאָ קיין
גאָט״, זײַנען אַלע זײַנע טראַכטונגען.
5 זײַנע וועגן באַגלײקן צו יעטוועדער
צײַט, ווײַט אײַבער אים זײַנען דײַנע
משפּטים;אַלע זײַנע פֿײַנט – ער בלאָזט
אויף זיי.
6 ער זאָגט אין זײַן האַרצן: איך וועל
ניט אומפֿאַלן, אויף דָור-דורות ניט זײַן
אין קיין בייז.
7 מיט קללות איז פֿול זײַן מויל, און
מיט באַטרוג און דריקונג, אונטער זײַן
צונג איז אומרעכט און פֿאַרברעכן.
8 ער זיצט אין לויער פֿון די
געהעפֿטן, אין פֿאַרבאָרגענישן הרגעט
ער דעם אומשולדיקן;זײַנע אויגן
לאָקערן אויפֿן אומגליקלעכן.
9 ער לויערט אין פֿאַרבאָרגעניש ווי
אַ לייב אין זײַן צודעק, ער לויערט
צו כאַפּן דעם אָרימאַן;ער כאַפּט דעם
אָרימאַן, אַז ער ציט אים אין זײַן נעץ.
10 ער דריקט זיך, ער בייגט זיך,
ביז די אומגליקלעכע פֿאַלן אין זײַנע
קלויען.
11 ער זאָגט אין זײַן האַרצן:
פֿאַרגעסן האָט גאָט;ער האָט
פֿאַרבאָרגן זײַן פּנים, ער וועט אויף
אייביק ניט זען.

12 שטיי אויף, יהוה, גאָט, הייב
אויף דײַן האַנט, זאָלסט ניט פֿאַרגעסן
די געדריקטע.
13 פֿאַר וואָס לעסטערט דער רָשע
גאָט, זאָגט אין זײַן האַרצן: דו מאָנסט
ניט?
14 דו האָסט געזען; וואָרום דו
קוקסט צו לייד און קומער, כּדי זיי צו
פֿאַרגלעטן מיט דײַן האַנט.
15 אויף דיר פֿאַרלאָזט זיך דער
אומגליקלעכער, דעם עלנדן ביסט דו
געווען אַ העלפֿער. צעברעך דעם
אָרעם פֿון דעם רָשע, און בײַם שלעכטן
זאָלסטו זוכן זײַן בייזביז וועסט מער
ניט געפֿינען.
16 גאָט איז אַ מלך אייביק און
שטענדיק, די פֿעלקער גיײַען אונטער
פֿון זײַן לאַנד.
17 דאָס קרעכצן פֿון די פֿאַרליטענע
האָסטו צוגעהערט, גאָט;פֿעסטיקסט
זייער האַרץ, נײַגסט צו דײַן אויער;
18 צו טאָן רעכט דעם יתום און דעם
געדריקטן;אַז קיין מענטש פֿון דער ערד
זאָל מער ניט שרעקן.

11 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
פֿון דָוִד. אין גאָט טו איך
מיך שיצן;ווי קענט איר זאָגן צו מײַן
זעל:,,אַנטלויף! צו אײַער באַרג, איר
פֿויגלען״?
2 וואָרום זע, די רשָעים שפּאַנען
דעם בויגן, זיי האָבן אָנגעשטעלט
זייער פֿײַל אויפֿן שטריקל, צו שיסן
אין דער פֿינצטער די רעכטפֿאַרטיקע
הערצער
3 אַז די גרונטזײַלן וועלן צעשטערט,
דער צדיק וואָס האָט אויפֿגעטאָן?
4 גאָט איז אין זײַן הייליקן טעמפּל,
גאָט – זײַן טראָן איז אין הימל;זײַנע
אויגן זעען, זײַנע ברעמען פֿרווון די
מענטשנקינדער.
5 גאָט פֿרווט דעם צדיק און דעם
רָשע, און דעם וואָס האָט ליב רויב,
האָט פֿײַנט זײַן זעל.

6 ער וועט מאַכן רעגענען אויף די רשָׁעים־קוילן, פַּייער, און שוועבל;און אַ ברענעדיקער ווינטאיז זייער צוגעטיילטער כָּוס.
7 ווארום גערעכט איז גאָט, גערעכטיקייט האָט ער ליב;די רעכטפֿאַרטיקע וועלן זען זיין פנים.

12 פַֿאַר דעם געזאַנגמייסטער, אויף שמינית; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 העלף, גאָט, ווארום געענדיקט האָבן זיך די פֿרומע, ווארום אויסגעגאַנגען זינען די געטרייַ פֿון די מענטשנקינדער.
3 פַֿאַלש רעדן זיי איינער מיטן אַנדערן, מיט אַ גלאַטער ליפּ, מיט אַ צווייַפֿלקן האַרצן רעדן זיי.
4 גאָט זאָל פַֿארשניידן אַלע גלאַטע ליפּן, די צונג וואָס רעדט גרויס!
5 די וואָס זאָגן: מיט אונדזער צונג זינגען מיר שטאַרק, אונדזערע ליפּן זינגען מיט אונדז, ווער איז אונדז אַ האַר?
6 פֿון ווענן דער בארויבונג פֿון די אָרימע, פֿון ווענן דעם קרעכצן פֿון די באַדערפֿטיקע, אַצונד וועל איך אויפֿשטיין, זאָגט גאָט;איך וועל באַשערן מיט הילף־דעם וואָס מע בלאָזט אויף אים.
7 די ווערטער פֿון גאָט זינען ריינע ווערטער, זילבער געשמאָלצן אין אַ טיגל אויף דער ערד, זיבן מאָל געלייטערט.
8 דו גאָט וועסט זיי היטן, וועסט זיי אייביק באַהיטן פֿון דאָזיקן דָּור.
9 אומעטום גייען אום די רשָׁעים, ווען געמיינקייט ווערט דערהויבן בייַ די מענטשנקינדער.

13 פַֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 ביז ווַאַנען, גאָט, וועסטו מיך תּמיד פַֿארגעסן?ביז ווַאַנען וועסטו פַֿארבאָרגן דיין פּנים פֿון מיר?
3 ביז ווַאַנען ווועל איך האַלטן עצות בייַ זיך, מיט קומער אין מיין האַרצן דורכן טאָג?ביז ווַאַנען ווועט מיין פֿיינט זיך דערהייבן אויף מיר?
4 קוק־צו, ענטפֿער מיר, יהוה מיין גאָט, דערלייכט מיינע אויגן, איך זאָל ניט אײַנשלאָפֿן צום טויט;
5 מיין פֿיינט זאָל ניט זאָגן:איך בין אים בייגעקומען;מיינע שׂונאים זאָלן זיך ניט פֿרייען, אַז איך וועל אומפֿאַלן.
6 אָבער איך פֿאַרזיכער מיך אויף דיין חֶסד;מיין האַרץ וועט זיך פֿרייען מיט דיין הילף;איך ווועל זינגען צו גאָט, וואָס ער האָט מיר גוטס געטאָן.

14 פַֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; פֿון דָּוִדן. דער נידערטרעטיקער זאָגט אין זיין האַרצן: ניטָא קיין גאָט!פֿאַרדאָרבן זינען זיי, אומווערדיק באַגייַען זיי זיך, קיינער טוט ניט קיין גוטס.
2 גאָט האָט פֿון הימל געלוגט אויף די מענטשנקינדער, צו זען אויב פֿאַראַן אַ פֿאַרשטאַנדיקער וואָס זוכט גאָט.
3 איטלעכער איז אָפּגעקערט, אַלע זינזנען זיי פֿאַרדאָרבן, קיינער טוט ניט קיין גוטס, ניט צו מאָל איינער.
4 פֿאַר וואָר, דערשפּירן וועלן אַלע טוער פֿון אומרעכט, די וואָס עסן מיין פֿאָלק ווי מע עסט ברויט, די וואָס רופֿן ניט גאָט.
5 אָן אַנגסטן זיי אין אַנגסט, ווארום גאָט איז מיט דעם געראַטענעם דָּור.
6 די טראַכטונג פֿון אָרימאַן מאַכט איר צו שאַנד, אָבער גאָט איז זיין באַשיצונג.
7 וועך קומט פֿון ציון די ישועה פֿון ישׂראל!וועך גאָט קערט אום די געפֿאַנענשאַפֿט פֿון זיין פֿאָלק, וועט לוסטיק זיין יעקבֿ, וועט זיך פֿרייען ישׂראל.

15 אַ מזמור פֿון דָּוִדן. גאָט, ווער קען ווינען אין דיין

געצעלט?וועט קען רוען אויף דײַן הייליקן באַרג?
2 דער וואָס גייט ערלעך און טוט
געראטעוועט, און רעדט אמת אין זײַן
האַרצן;
3 ניט געטראָגן קיין רכילות אויף זײַן
צונג, ניט געטאָן זײַן חבֿר קיין רָעה,
און ניט פֿאַרליטן קיין שאַנד אויף זײַן
נאָענטן;
4 דער נבֿזה איז פֿאַראַכט אין זײַנע
אויגן, און די גאָטספֿאָרכטיקע גיט ער
כּבֿוד;ער האָט געשוואָרן זיך צום בייזן,
און ענדערט ניט;
5 זײַן געלט האָט ער ניט געגעבן אויף
צינדזן, און שוחד קעגן אַן אומשולדיקן
ניט גענומען;דער וואָס טוט דאָס וועט
קיין מאָל ניט אומפֿאַלן.

16 אַ מִכתָּם פֿון דָּוִדן. באַהיט
מיך, גאָט, ווארום איך האָב
מיך באַשיצט אין דיר.
2 האָסט גענאָגט צו גאָט: מײַן האַר
ביסטו, מײַן גוטס איז בלויז בײַ דיר.
3 די הייליקע וואָס זײַנען אויף דער
ערד, זיי זײַנען די פֿירשטן וואָס אַל
מײַן באַגער איז צו זיי.
4 זאָלן מערן זייערע געצן די וואָס
אײַלן צו אַן אַנדערן; איך וועל ניט גיסן
זייערע גיסאָפּפֿער פֿון בלוט, און ניט
נעמען זייערע נעמען אויף מײַנע ליפּן.
5 גאָט איז מײַן באַשערטער טייל
און מײַן בעכער;דו האַלטסט אויף מײַן
גורל.
6 חלקים זײַנען מיר צוגעפֿאַלן
ליבלעכע, יאָ, אַ שיינע נחלה איז מיר
אָנגעקומען.
7 איך לויב גאָט, וואָס ער האָט מיר
געראָטן, יאָ, אין די נעכט האָבן מיך
מײַנע נירן געלערנט.
8 איך האַלט גאָט פֿאַר מיר תּמיד,
ווארום אַז ער איז בײַ מײַן רעכטער
האַנט, וועל איך ניט אומפֿאַלן.
9 דרום איז פֿריילעך מײַן האַרץ, און
לוסטיק מײַן זעל, אויך מײַן לײַב רוט
אין זיכערקייט.
10 ווארום וועסט ניט איבערלאָזן
מײַן זעל צו דער אונטערערד, וועסט
ניט לאָזן דײַן פֿרומען זען די גרוב.
11 וועסט מיך מאַכן וויסן דעם וועג
פֿון לעבן;אַ זעטיקייט פֿון פּריידן איז
פֿאַר דײַן פּנים, תּענוגים אין דײַן
רעכטער האַנט אייביק.

17 אַ תּפֿילה פֿון דָּוִדן. הער צו,
גאָט, געראָטעוועטקייט, האָרך צו
מײַן געשריי, פֿאַרנעם מײַן תּפֿילה פֿון
ליפּן אָן פֿאַלשקייט.
2 פֿון פֿאַר דיר זאָל מײַן משפּט
אַרויסגיין, דײַנע אויגן זאָלן זען די
ריכטיקייט.
3 האָסט געפּרוווט מײַן האַרץ, האָסט
נאָכגעזוכט ביי נאַכט, האָסט מיך
געלײַטערט, און ניט געפֿונען;זיך האָב
טראַכטן וואָס דאַרף ניט אַריבער מײַן
מויל.
4 אין מעשׂים פֿון מענטשן, האָב איך,
לויטן וואָרט פֿון דײַנע ליפּן, מיך געהיט
פֿון די וועגן פֿון דעם פֿאַרשײַטן.
5 מײַנע טריט האָבן זיך געהאַלטן
אָן דײַנע שטעגן, ניט אויסגעגליטשט
האָבן זיך מײַנע פֿיס.
6 איך האָב דיך געפֿוגן, וואָרום דו
וועסט מיר ענטפֿערן, גאָט;נײַג דײַן
אויער צו מיר, הער צו מײַן וואָרט.
7 מאַך וווּנדערלעך דײַנע חסדים, דו
וואָס העלפֿסטדי וואָס שיצן זיך פֿון
אָנפֿאַלער אין דײַן רעכטער האַנט.
8 היט מיך ווי אַ שוואַרצאַפּל פֿון
אויג, אין שאָטן פֿון דײַנע פֿליגלען
זאָלסטו מיך פֿאַרבאָרגן
9 פֿון די רשָׁעים וואָס באַרויבן מיך,
מײַנע שׂונאים אום לעבן וואָס רינגלען
מיך אַרום.
10 זייער פּעט האַרץ האָבן זיי
פֿאַרשלאָסן, מיט זייער מויל רעדן זיי
האָפֿערדיק.
11 אויף אונדזער טריט האָבן זיי
אַצונד אונדז אַרומערינגלט, זייערע

אויגן שטעלן זיי אָן אונדז צו נײגן צו דער ערד.
12 ער איז געגליכן צו אַ לייב וואָס גלוסט צו פֿאַרצוקן, און צו אַ יונגלייב וואָס זיצט אין פֿאַרבאָרגענישן.
13 שטיי אויף, גאָט, גיי אים אָנטקעגן, וואַרף אים אַנידער, מאַך אַנטרינען מײַן זעל פֿון דעם רָשע מיט דײַן שוואַרד,
14 פֿון מענטשן, גאָט, מיט דײַן האַנט –פֿון מענטשן פֿון דער וועלט, וואָס זייער חלק איז בײַם לעבן, און מיט דײַן שאַץ פֿילסטו אָן זייער בויך;זאָס זײַנען זייערע קינדער, און זיי לאָזן זייער שפּע צו זייערע יונגע.
15 איך אָבער וועל זען דײַן פּנים אין גערעכטיקייט, איך וועל מיך זעטן אויפֿן וואַך מיט דײַן געשטאַלט.

18 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; פֿון דעם קנעכט פֿון גאָט, פֿון דָוִדן, וואָס האָט גערעדט צו גאָט די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן געזאַנג אין דעם טאָג וואָס גאָט האָט אים מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון אַלע זײַנע פֿײַנט, און פֿון דער מאַכט פֿון שָׁאוּלן.
2 און ער האָט געזאָגט: איך האָב דיך ליב, יהוה מײַן שטאַרקייט;
3 גאָט איז מײַן פֿעלדז און מײַן פֿעסטונג, און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען. מײַן גאָט איז מײַן פֿעלדז וואָס איך שיץ מיך אין אים, מײַן שילד און דער האָרן פֿון מײַן הילף, מײַן טורעם.
4 איך רוף: געלויבט איז יהוה!און פֿון מײַנע פֿײַנט ווער איך געהאָלפֿן.
5 אַרומגערינגלט האָבן מיך שטריק פֿון טויט, און טײַכן פֿון אונטערגאַנג האָבן מיך געשראָקן.
6 שטריק פֿון אונטערערד האָבן מיך אַרומגעקניפּט, אַקעגנגעקומען זײַנען מיר נעצן פֿון טויט.
7 האָב איך אין מײַן נויט זען דײַן פּנים אין גערעכטיקייט, איך וועל מיך זעטן אויפֿן וואָר מיט דײַן געשטאַלט.

איך געשריִען;האָט ער געהערט פֿון זײַן טעמפּל מײַן קָול, און מײַן געשריי פֿאַר אים איז געקומען אין זײַנע אויערן.
8 און געשאָקלט און געוואַקלט האָט זיך די ערד, און די גרונטפֿעסטן פֿון די בערג האָבן געציטערט;זיך געשאָקלט, ווײַל ער האָט געצערנט.
9 אַ רויך איז אויפֿגעגאַנגען אין זײַן נאָז, און פֿון זײַן מויל האָט אַ פֿײַער פֿאַרצערט;קוילן האָבן געברענט פֿון אים.
10 און ער האָט געניגט דעם הימל און גענידערט, מיט אַ נעבל אונטער זײַנע פֿיס.
11 און ער איז געריטן אויף אַ כּרוּב און געפֿלויגן, און געשוועבט אויף פֿליגלען פֿון ווינט.
12 ער האָט געמאַכט פֿינצטערניש זײַן באַהעלטעניש, זײַן בײדל אַרום אים –אַ חושך פֿון וואַסערן, וואָלקנס געדיכטע.
13 פֿון דעם שימער פֿאַר אים זײַנען זײַנע וואָלקנס צעגאַנגענאײַן האָגל און פֿײַערקוילן.
14 און גענדונערט אין הימל האָט גאָט, און דער העכסטער האָט אַרויסגעלאָזט זײַן קָול, מיט האָגל און פֿײַערקוילן.
15 און ער האָט אַרויסגעשיקט זײַנע פֿײלן און זיי צעשפּרייט, און בליצן געשאָסן, און זיי פֿאַרטומלט.
16 און די גראָבנס פֿון וואַסערן האָבן זיך באַוויזן, און די גרונטפֿעסטן פֿון דער וועלט זײַנען אָנטפּלעקט געוואָרן, פֿון דײַן אָנגעשריי, גאָט, פֿון דעם אָטעמבלאָז פֿון דײַן נאָז.
17 ער האָט אויסגעשטרעקט פֿון דער הייך און מיך גענומען, מיך אַרויסגעצויגן פֿון וואַסערן גרויסע.
18 ער האָט מיך מציל געווען פֿון מײַן מאַכטיקן פֿײַנט, און פֿון מײַנע שׂונאים, ווען זיי זײַנען געווען שטאַרקער פֿון מיר.

19 זיי זײַנען מיר אַקעגנגעקומען אין
טאָג פֿון מײַן בראָך, אָבער גאָט איז
מיר צום אָנלעָן געווען.
20 און ער האָט מיך אַרויסגעפֿירט
אין דערבריישטערנישׂ, מיך
אַרויסגעצויגן, ווײַל ער האָט
מיך באַגערט.
21 גאָט האָט מיר פֿאַרגאָלטן
לויט מײַן גערעכטיקייט, לויט דער
ריינקייט פֿון מײַנע הענט האָט ער מיר
אומגעקערט.
22 וואָרום איך האָב געהיט די וועגן
פֿון יהוה, און ניט פֿאַרבראָכן אַקעגן
מײַן גאָט.
23 וואָרום אַלע זײַנע געזעצן זײַנען
פֿאַר מיר, און זײַנע חוקים טו איך ניט
אָפּ פֿון מיר.
24 און איך בין געווען צו אים גאַנץ,
און האָב מיך געהיט פֿון מײַן זינדיקייט.
25 דרום האָט מיר גאָט אומגעקערט
לויט מײַן גערעכטיקייט, לויט דער
ריינקייט פֿון מײַנע הענט פֿאַר זײַנע
אויגן.
26 מיט דעם געטרײַדיקן ווײַזטו זיך
געטרײַדיק, מיט דעם ערלעכן מאַן ווײַזטו
זיך ערלעך.
27 מיט דעם ריינעם ווײַזטו זיך ריין,
און מיט דעם קרומען ווײַזטו זיך
פֿאַרדרייט.
28 וואָרום דאָס אָרימע פֿאָלק טוסטו
העלפֿן, און הויכע אויגן דערנידערסטו.
29 וואָרום דו מאַכסט ליכטן מײַן
ליכט; יהוה מײַן גאָט באַשײַנט מײַן
פֿינצטערניש.
30 וואָרום מיט דיר לויף איך קעגן אַ
מחנה, און מיט מײַן גאָט שפּרינג איך
אַ מויער אַריבער.
31 גאָט – זײַן וועג איז גאַנץ;דאָס
וואָרט פֿון יהוה איז געלײַטערט;ער
איז אַ שילד פֿאַר אַלע וואָס שיצן זיך
אין אים.
32 וואָרום ווער איז גאָט אויסער
יהוה?און ווער אַ פֿעלדז אחוץ אונדזער
גאָט?
33 דער גאָט וואָס באַגורט מיך מיט
שטאַרקייט, און מאַכט גלײַך מײַן וועג.
34 ער מאַכט מײַנע פֿיס גלײַך ווי די
הינדן, און אויף מײַנע הייכן טוט ער
מיך שטעלן.
35 ער לערנט מײַנע הענט צו
מלחמה, און אַ קופּערנעם בויגן בייגן
אַראָפּ מײַנע אָרעמס.
36 און האָסט מיר געגעבן דעם שילד
פֿון דײַן הילף, און דײַן רעכטע האַנט
לענט מיך אונטער, און דײַן מילדקייט
טוט מיך גרייסן.
37 האָסט דערבריישטערט מײַן טריט
אונטער מיר, און ניט אויסגעגליטשט
האָבן זיך מײַנע קנעכלעך.
38 איך האָב געיאָגט מײַנע פֿײַנט
און זיי דערגרייכט, און זיך ניט
אומגעקערט ביז איך האָב זיי
פֿאַרלענדט.
39 איך האָב זיי צעהאַקט, אַז
זיי קענען ניט אויפֿשטיין;זיי זײַנען
געפֿאַלן אונטער מײַנע פֿיס.
40 און האָסט מיך באַגורט מיט
שטאַרקייט פֿאַר מלחמה, האָסט
געבייגט מײַנע קעגנשטייער אונטער
מיר.
41 און מײַנע פֿײַנט האָסטו געמאַכט
מיטן נאַקן צו מיר, און מײַנע שׂונאים,
זיי האָב איך פֿאַרשניטן.
42 זיי האָבן געשרײַען, און קיין
העלפֿער איז ניט געווען, צו גאָט – און
ער האָט זיי ניט געענטפֿערט.
43 און איך האָב זיי צעריבן ווי
שטויב פֿאַרן ווינט, ווי גאַסנקויט זיי
אַרויסגעוואָרפֿן.
44 האָסט מיך געמאַכט אַנטרינען פֿון
די קריג פֿון פֿאָלק, האָסט מיך געמאַכט
פֿאַר דעם קאָפּ פֿון די אומות;אַ פֿאָלק
וואָס איך קען ניט טוט מיר דינען,
45 פֿון הערן מיטן אויער געהאָרכן
זײַ מיר;די קינדער פֿון פֿרעמדן גייען
אײַן פֿאַר מיר.
46 די קינדער פֿון דעם פֿרעמדן ווערן
פֿאַרוועלקט, און זיי קומען ציטערנדיק

אַרויס פֿון זייערע פֿעסטונגען.
47 עס לעבט יהוה, און געלויבט איז
מײַן פֿעלדזן, און דערהויבן איז דער
גאָט פֿון מײַן הילף;
48 דער גאָט וואָס גיט מיר נקמותאון
אונטערטעניקט די אומות אונטער מיר.
49 ער מאַכט מיך אַנטרינען
פֿון מײַנע פֿײַנט;יאָ, איבער מײַנע
קעגנשטייער דערהייבסטו מיך, פֿון
דעם רויבמענטשן ביסטו מיך מציל.
50 דרום לויב איך דיך, גאָט, צווישן
די פֿעלקער, און זו דײַן נאָמען טו איך
זינגען.
51 ער גרייסט די ישועות פֿון זײַן
מלך, און ער טוט חֶסד מיט זײַן
געזאַלבטן, מיט דָוִדן און מיט זײַן
זָאָמען ביז אייביק.

19 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ
מזמור פֿון דָוִדן.
2 די הימלען דערציילן דעם כּבֿוד פֿון
גאָט, און די וועלט פֿון זײַנע הענט זאָגט
דער הימלוועלב אָן.
3 אַ טאָג זו אַ טאָג רעדט אַ וואָרט,
און אַ נאַכט זו אַ נאַכט גיט זו וויסן.
4 ניטאָ אַ וואָרט און ניטאָ קיין
געשעענישן, וווּ זייער וויידער-קָול
ווערט ניט געהערט;
5 איבער דער גאַנצער ערד גייט
אַרויס זייער קלאַנג, און ביז עק וועלט
זייערע רייד. פֿאַר דער זון האָט ער
געמאַכט אַ געצעלט אין זיי;
6 און ער גייט אַרויס ווי אַ חתן פֿון
זײַן קאַמער. ער פֿרייט זיך ווי אַ גִבור
צו לויפֿן דעם וועג.
7 פֿון עק פֿון די הימלען איז זײַן
אויסגאַנג, און זײַן אַרומדריי איז ביז
זייערע עקן, און ניטאָ קיין פֿאַרבאָרגנס
פֿון זײַן היץ.
8 די תּורה פֿון גאָט איז גאַנץ, זי
דערקוויקט די זעל;דער אָנזאָג פֿון גאָט
איז זיכער, ער מאַכט קלוג דעם נאַרן.
9 די באַפֿעלן פֿון גאָט זײַנען
רעכטפֿאַרטיק, זיי דערפֿרייען דאָס
האַרץ;דאָס געבאָט פֿון גאָט איז
לויטער, עס מאַכט ליכטיק די אויגן.
10 די מורא פֿאַר גאָט איז ריין,
זי באַשטייט אויף אייביק;די משפּטים
פֿון גאָט זײַנען אמת, זיי זײַנען אַלע
גערעכט;
11 זיי זײַנען גלוסטיקער פֿון גאָלד,
און פֿון גינגאָלד אַ סך, און זיסער פֿון
האָניק, און טריפֿהאָניק.
12 אויך דײַן קנעכט ווערט געווארנט
אין זיי;אין היטן זיי איז גרויס שׂכַר
פֿאַראָן.
13 פֿאַרזעען ווער קען מערקן?פֿון
פֿאַרבאָרגענע טו מיך רייניקן.
14 אויך פֿאַרמײַד דײַן קנעכט פֿון
מוטוויליקע, זיי זאָלן ניט געווינען קיין
איבער מיר;דענצמאָל וועל איך גאַנץ
זײַן, און וועל ריין זײַן פֿון פֿאַרברעך
אַ סך.
15 זאָלן זײַן צו באַווילקונג די
ווערטער פֿון מײַן מויל, און די
טראַכטונג פֿון מײַן האַרצן פֿאַר דיר,
גאָט מײַן פֿעלדזן, און מײַן דערלייזער.

20 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ
מזמור פֿון דָוִדן.
2 גאָט וועט דיר ענטפֿערן אין טאָג
פֿון נויט, דיך וועט שטאַרקן דער נאָמען
פֿון דעם גאָט פֿון יעקבֿ.
3 ער וועט שיקן דײַן הילף פֿון
היליקטום, און פֿון ציון וועט ער דיך
אונטערלענען.
4 ער וועט אַכטן אויף אַלע דײַנע
שפּײַזאָפּפֿער וועט ער אָננעמען. סָלָה.
5 ער וועט דיר געבן לויט דײַן
האַרצן, און דײַן יעטוועדער באַראָט
וועט ער דערפֿילן.
6 מיר וועלן זינגען אין דײַן ישועה,
און אין נאָמען פֿון אונדזער גאָט וועלן
מיר אַ פֿאָן הייבן; גאָט וועט דערפֿילן
אַלע דײַנע פֿאַרלאַנגען.
7 אַצונד ווייס איך אַז גאָט העלפֿט
זײַן געזאַלבטן, ער וועט אים ענטפֿערן

פֿון זײַן הייליקן הימל, מיט די באַהילפֿיקע גבֿורות פֿון זײַן רעכטער האַנט.
8 די מיט רײַטווּעגן, און די מיט פֿערד, אָבער מיר וועלן דערמאָנען דעם נאָמען פֿון יהוה אונדזער גאָט.
9 זיי בייגן זיך און פֿאַלן, און מיר הייבן זיך און שטעלן זיך ווידער. העלף דו, גאָט!
10 זאָל דער קיניג אונדז ענטפֿערן אין טאָג וואָס מיר רופֿן.

21 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 גאָט, מיט דײַן שטאַרקייט פֿרייט זיך דער מלך, און מיט דײַן הילף ווי זייער לוסטיק איז ער!
3 דעם באַגער פֿון זײַן האַרצן האָסטו אים געגעבן, און דעם פֿאַרלאַנג פֿון זײַנע ליפּן האָסטו ניט פֿאַרמיטן. סֶלָה.
4 ווארום דו טראָגסט אים אַנטקעגן ברכות פֿון גוטס, טוסט אָן אויף זײַן קאָפּ פֿון גינגאָלד אַ קרוין.
5 לעבן האָט ער געבעטן בײַ דיר, האָסטו אים געגעבן;אַריכת-ימים אויף אייביק און שטענדיק.
6 גרויס איז זײַן כּבֿוד דורך דײַן הילף, גלאַנץ און שיינקייט טוסטו אויף אים אַרויף.
7 ווארום דו מאַכסט אים פֿאַר אַ בענטשונג אויף אייביק, דערפֿרייסט אים מיט שִׂמחה פֿאַר דײַן פּנים.
8 ווארום דער מלך פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט, און דורך דעם חֶסד פֿון אויבערשטן וועט ער ניט אומפֿאַלן.
9 דײַן האַנט וועט דערגרייכן אַלע דײַנע פֿײַנט, דײַן רעכטע וועט דערגרייכן דײַנע שׂונאים.
10 וועסט זיי מאַכן ווי אַ פֿײַעראויוון אין צײַט פֿון דײַן צאָרן; גאָט וועט זיי אומברענגען אין זײַן כּעס, און אַ פֿײַער וועט זיי פֿאַרצערן.
11 זייער פֿרוכט וועסטו אונטערברענגען פֿון דער ערד, און זייער זאָמען פֿון מענטשנקינדער.
12 ווארום זיי האָבן אָנגעצויגן שלעכטס קעגן דיר;זיי האָבן געטראַכט בייזע געדאַנקען, וועלן זיי ניט אויספֿירן.
13 ווארום וועסט זיי מאַכן אומקערן דעם רוקן, מיט דײַנע בויגנשטריק וועסטו צילן אויף זייער פּנים.
14 דערהייב דיך, גאָט, אין דײַן שטאַרקייט;מיר וועלן זינגען און לויבן דײַן גבֿורה.

22 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער; אויף אילת-השחר. אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 מײַן גאָט, מײַן גאָט, פֿאַר וואָס האָסטו מיך פֿאַרלאָזן?וויט פֿון מײַן הילף זײַנען די וואָרטער פֿון מײַן געשריי.
3 מײַן גאָט, איך רוף בײַ טאָג, און דו ענטפֿערסט ניט, און בײַ נאַכט – און ניטאָ קיין שטילונג פֿאַר מיר.
4 דו ביסט דאָך דער הייליקער, וואָס טראָנט אויף די לויבגעזאַנגען פֿון ישׂראל.
5 אויף דיר האָבן זיך פֿאַרזיכערט אונדזערע עלטערן, זיך פֿאַרזיכערט, און דו האָסט זיי דערלייזט.
6 צו דיר האָבן זיי געשריען, און אַנטרונען געוואָרן, אויף דיר זיך פֿאַרזיכערט, און ניט פֿאַרשעמט געוואָרן.
7 אָבער איך בין אַ וואָרעם און ניט קיין מענטש, אַ חרפה פֿאַר לײַט, און פֿאַראַכט פֿון פֿאָלק.
8 אַלע וואָס זעען מיך, לאַכן פֿון מיר, זיי ציען מיט דער ליפּ, זיי שאָקלען דעם קאָפּ:
9 זאָל ער זיך אַרויפֿלייגן אויף גאָט, ער זאָל אים דערלייזן, אים מציל זײַן, אויב ער טוט אים באַגערן.
10 פֿאַר וואָר, דו האָסט מיך אַרויסגעצויגן פֿון מוטערלײַב, מיך פֿאַרזיכערט אויף מײַן מוטערס

ברוסט.

11 אויף דיר בין איך אַרויפֿגעוואָרפֿן
פֿון געבערמוטער אָן, פֿון מײַן
מוטערלײַב אָן ביסט דו מײַן גאָט.
12 ניט דערווײַטער זיך פֿון מיר,
וואָרום די נויט איז נאָענט, וואָרום ניטאָ
ווער זאָל העלפֿן.
13 אַרומגערינגלט האָבן מיך אָקסן
פֿיל, בולן פֿון בשן זײַנען מיך באַפֿאַלן
אַרום.
14 זיי האָבן אויפֿגעשפּאַרט זייער
מויל אויף מיר, ווי אַ לייב וואָס
פֿאַרצוקט און ברומט.
15 ווי וואַסער בין איך צערונען
געוואָרן, און אַלע מײַנע ביינער
האָבן זיך צעשאָטן; מײַן האַרץ איז
געוואָרן ווי וואַקס, צעגאַנגען אין
מײַנע אינגעווייד.
16 אויסגעטריקנט ווי אַ שאַרבן איז
מײַן כּוח, און מײַן צונג איז צוגעקלעפּט
צו מײַן גומען; און אין דעם שטויב פֿון
טויט טוסטו מיך לייגן.
17 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך
הינט, אַ באַנדע שלעכטסטוער האָט
מיך אַרומגענומען, ווי אַ לייב – מײַנע
הענט און מײַנע פֿיס.
18 איך קען איבערציילן אַלע מײַנע
ביינער; זיי גלאָצן, זיי קוקן אויף מיר.
19 זיי צעטיילן מײַנע בגדים צווישן
זיך, און אויף מײַן מלבוש ווארפֿן זיי
גורל.
20 אָבער דו גאָט, זאָלסט זיך ניט
דערווײַטערן, מײַן שטאַרקייט, אײַל
מיר צו הילף.
21 זײַ מציל פֿון שווערד מײַן
זעל, פֿון דער מאַכט פֿון הונט מײַן
איינאײַניקע.
22 העלף מיך פֿון דעם לייבס מויל,
און פֿון די הערנער פֿון ויזלטירן
זאָלסטו מיר ענטפֿערן.
23 איך וועל דערציילן דײַן נאָמען צו
מײַנע ברידער, אין געזעמל וועל איך
דיך לויבן:
24 איר פֿאַרכטער פֿון גאָט, טוט אים
לויבן, אַל דער זאָמען פֿון יעקבֿ, גיט
אים כּבֿוד, און האָט מורא פֿאַר אים,
אַל דער זאָמען פֿון ישׂראל.
25 וואָרום ער פֿאַראַכט ניט און
פֿאַראומוועדיקט ניט די פּײַן פֿון
אָרימאַן, און ער פֿאַרבאָרגט ניט זײַן
פּנים פֿון אים, און אַז ער שרײַט צו
אים, הערט ער צו.
26 פֿון דיר וועט זײַן מײַן לויב אין אַ
גרויס געזעמל; איך וועל באַצאָלן מײַנע
נדרים אַנטקעגן פֿאַר זײַנע פֿאַרכטער.
27 עסן וועלן די געדריקטע און זאָט
זײַן, לויבן וועלן גאָט די וואָס זוכן
אים; זאָל אויפֿלעבן אײַער האַרץ אויף
אייביק!
28 באַקלערן וועלן זיך, און זיך
אומקערן צו גאָט, אַלע עקן פֿון דער
ערד; און בוקן וועלן זיך פֿאַר דיראַלע
משפּחות פֿון די פֿעלקער.
29 וואָרום די מלוכה איז גאָטס, און
ער געוועלטיקט אירבער די פֿעלקער.
30 עסן אַלע פֿעטסן פֿון לאַנד, און זיך
בוקן, קניען פֿאַר אים, וועלן אַלע וואָס
האָבן אין שטויב ענינדערט, און זייער
זעל ניט דערהאַלטן געקענט.
31 די קינדער וועלן אים דינען,
פֿון גאָט וועט דערציילט ווערן דעם
קומעדיקן דור.
32 מע וועט קומען און אָנזאָגן זײַן
גערעכטיקייט, דעם פֿאָלק וואָס וועט
געבאָרן ווערן – אַז ער האָט עס געטאָן.

23 אַ מזמור פֿון דָוִדן. גאָט איז
מײַן פֿאַסטוך, מיר וועט ניט
פֿעלן.
2 אויף גראָזיקע פֿיטערפּלעצער
מאַכט ער מיך הויערן, ביי רויקע
וואַסערן טוט ער מיך פֿירן.
3 ער דערקווויקט מײַן זעל; ער פֿירט
מיך אין ריכטיקע שטעגפֿון וועגן זײַן
נאָמען.
4 אַפֿילו אַז איך גיי אין טאָל פֿון
טויטשאָטן, האָב איך ניט מורא פֿאַר

בייז, וואָרום דו ביסט מיט מיר;דײַן שטעקן אוֹן דײַן אָנלעגן, זיי טוען מיך טרייסטן.
5 דו גרייטסט פֿאַר מיר אַ טישאָנטקעגן מײַנע פֿײַנט;האָסט באַאָלבט מיט אייל מײַן קאָפּ, מײַן כּוס לויפֿט אַריבער.
6 נאָר גוטס אוֹן געזאָגט וועלן מיר נאָכגיין־אַלע טעג פֿון מײַן לעבן, אוֹן איך וועל זיצן אין גאָטס הויזאויף לאַנגע טעג.

24 פֿון דָוִדן אַ מזמור. גאָטס איז די ערד אוֹן איר פֿולקייט, די וועלט אוֹן די ווויינער אין איר.
2 וואָרום ער האָט זי אויף ימען געגרונטפֿעסט, אוֹן האָט זי אויף טײַכן געשטעלט.
3 ווער קען אַרויפֿגיין אויף דעם באַרג פֿון גאָט?אוֹן ווער קען שטיין אין זײַן הייליקן אָרט?
4 דער וואָס האָט ריינע הענט אוֹן אַ לויטער האַרץ, וואָס האָט מיך ניט דערמאָנט צום פֿאַלשן, אוֹן ניט געשוואָרן מיט באַטרוג.
5 ער וועט קריגן אַ ברכה פֿון יהוה, אוֹן געזאָגט פֿון דעם גאָט פֿון זײַן הילף.
6 דאָס איז דער דור פֿון די וואָס פֿאָרשן אים, וואָס זוכן דײַן פּנים אין יעקבֿ. סֶלָה.
7 הייבט אויף, איר טויערן, אײַערע קעפּ, אוֹן הייבט אײַך אויף, איר אייביקע טירן, אוֹן זאָל אַרײַנגיין דער קיניג פֿון פֿרעכט.
8 ווער איז דער קיניג פֿון פֿרעכט? גאָט דער שטאַרקער אוֹן דער גִבור, גאָט דער גִבור פֿון מלחמה.
9 הייבט אויף, איר טויערן, אײַערע קעפּ, אוֹן הייבט אויף, איר אייביקע טירן, אוֹן זאָל אַרײַנגיין דער קיניג פֿון פֿרעכט.
10 ווער איז דער קיניג פֿון פֿרעכט? גאָט פֿון צבֿאות, ער איז דער קיניג פֿון פֿרעכט. סֶלָה.

25 פֿון דָוִדן. צו דיר, גאָט, הייב איך אויף מײַן זעל.
2 מײַן גאָט, אויף דיר פֿאַרזיכער איך מיך, לאָמיך ניט פֿאַרשעמט ווערן, זאָלן ניט קוועלן אויף מיר מײַנע פֿײַנט.
3 יאָ, אַלע וואָס האָפֿן אויף דיר זאָלן ניט פֿאַרשעמט ווערן;פֿאַרשעמט ווערן זאָלן די וואָס פֿעלשן פֿאַר גאָרנישט.
4 דײַנע וועגן, גאָט, מאַך מיך וויסן, דײַנע שטעגן לערן מיך.
5 פֿיר מיך אין דײַן אמת, אוֹן לערן מיך, וואָרום דו ביסט דער גאָט פֿון מײַן הילף;צו דיר האָב איך געהאָפֿט אַ גאַנצן טאָג.
6 דערמאָן, גאָט, דײַן דערבאַרימונג אוֹן דײַנע חסדים, וואָרום זיי זײַנען פֿון אייביק אָן.
7 די זינד פֿון מײַן יוגנט אוֹן מײַנע פֿאַרברעכן זאָלסטו ניט דערמאָנען;לויט דײַן חֶסד דערמאָן זיך דו אָן מיר, פֿון וועגן דײַן גוטסקייט, גאָט.
8 גוט אוֹן רעכטפֿאַרטיק איז גאָט, דרום וויזט ער די זינדיקע דעם וועג.
9 ער פֿירט די שטילע אין געראַכטיקייט, אוֹן לערנט די שטילע זײַן וועג.
10 אַלע וועגן פֿון גאָט זײַנען חֶסד אוֹן טרײַשאַפֿטאז די וואָס היטן זײַן בונד אוֹן זײַנע אָנזאָגן.
11 פֿון וועגן דײַן נאָמען, גאָט, זאָלסטו פֿאַרגעבן מײַן זינד, וואָרום זי איז גרויס.
12 ווער נאָר אַ מאָן וואָס פֿאָרכט גאָט, וועט ער אים ווײַזן דעם וועג וואָס ער זאָל ווײַלן.
13 זײַן זעל וועט רוען אין גוטס, אוֹן זײַן זאָמען וועט אַרבן דאָס לאַנד.
14 גאָטס פֿאַרטרויטקייט איז מיט די וואָס פֿאָרכטן אים, אוֹן זײַן בונד, כּדי זיי צו לערנען.
15 מײַנע אויגן זײַנען תּמיד צו גאָט, וואָרום ער ציט אַרויס פֿון נעץ מײַנע

פֿיס.
16 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק
מיך, ווָאָרום עלנד און אָרים בין איך.
17 די צרות פֿון מײַן האַרצן האָבן זיך
אויסגעברייט, פֿון מײַנע דריקענישן צי
מיך אַרויס.
18 זע מײַן פּײַן און מײַן מאַטערניש,
און פֿאַרגיב אַלע מײַנע זינדן.
19 זע ווי מײַנע שׂונאים זײַנען פֿיל,
און די אומגערעכטע פֿײַנטשאַפֿט ווָאָס
זיי האָבן מיך פֿײַנט.
20 היט מײַן זעל און זײַ מיך מציל,
לָאָמיך ניט פֿאַרשעמט ווערן, ווײַל איך
שׂיך מיך אין דיר.
21 זָאָל ערלעכקייט און
רעכטפֿאַרטיקייט מיך באַהיטן,
ווָאָרום איך טו האָפֿן צו דיר.
22 לייז אויס, גָאָט, ישׂראלפֿון אַלע
זײַנע צרות.

26 פֿון דָוִדן. טו מיר רעכט,
גָאָט, ווָאָרום איך בין
געגאַנגען אין מײַן ערלעכקייט, און
איך האָב מיך פֿאַרזיכערט אויף גָאָט,
זיך ניט געוואַקלט.
2 פּרוּוו מיך, גָאָט, און פּרוביר מיך,
לייטער מײַנע נירן און מײַן האַרץ.
3 ווָאָרום דײַן חֶסד איז פֿאַר מײַנע
אויגן, און איך גיי אין דײַן אמת.
4 איך בין ניט געזעסן מיט פֿאַלשע
מענטשן, און מיט פֿאַרשטעלטע קום
איך ניט צונויף.
5 איך האָב פֿײַנט דאָס געזעמל פֿון
שלעכטסטוער, און מיט רשָׁעים טו איך
ניט זיצן.
6 איך ווַאש אין ריינקייט מײַנע
הענט, און איך גיי אַרום דײַן מזבח,
גָאָט,
7 צו לאָזן הערן אַ קָול פֿון דאַנק, און
צו דערציילן אַלע דײַנע וווּנדער.
8 גָאָט, איך האָב ליב די ווווינונג פֿון
דײַן הויז, און דעם אָרט פֿון דער רוּונג
פֿון דײַן כּבֿוד.
9 זָאָלסט ניט אײַנטאָן מיט זינדיקע
מײַן זעל, און מיט בלוטיקע לייט מײַן
לעבן,
10 ווָאָס אין זייערע הענט איז
ליסטיקייט, און זייער רעכטע איז פֿול
שוחד.
11 אָבער איך גיי אין מײַן
ערלעכקייט;לייז מיך אויס, און
לייטזעליק מיך.
12 ווען מײַן פֿוס שטייט אויף גלייכן,
ווועל איך אין געזעמלען לויבן גָאָט.

27 פֿון דָוִדן. גָאָט איז מײַן ליכט
און מײַן הילף, פֿאַר ווועמען
זָאָל איך מורא האָבן? גָאָט איז די
פֿעסטונג פֿון מײַן לעבן, פֿאַר ווועמען
זָאָל איך אַנגסטן?
2 אַז די שלעכטסטוער געענענען
צו מירצו עסן מײַן פֿלייש –מײַנע
דריקער און מײַנע פֿײַנט –ווערן זיי
געשטרויכלט און פֿאַלן.
3 אַז אַ מחנה זָאָל לאַגערן אויף מיר,
ווועט ניט מורא האָבן מײַן האַרץ;אַז אַ
מלחמה זָאָל אָנשטיין אויף מיר, בין
איך פֿון דעסט ווועג זיכער.
4 איינס האָב איך פֿאַרלאַנגט פֿון
גָאָט, דאָס טו איך בעטן:איך זָאָל זיצן
אין הויז פֿון גָאָטאַלע טעג פֿון מײַן
לעבן, צו זען די ליבלעכקייט פֿון גָאָט,
און זיך צו פֿעדערן אין זײַן טעמפּל.
5 ווָאָרום ער באַהאַלט מיך אין
זײַן בײַדל, אין דעם טאָג פֿון
בייז, ער פֿאַרבאָרגט מיך אין דער
פֿאַרבאָרגעניש פֿון זײַן געצעלט, אויף
אַ פֿעלדז טוט ער מיך דערהייבן.
6 און אַצונד ווועט זיך הייבן מײַן
קאָפּאיבער מײַנע פֿײַנט רונד אַרום
מיר, און איך ווועל שלאַכטן אין זײַן
געצעלט שלאַכטאָפּפֿער מיט געשאַל,
איך ווועל זינגען און שפּילן צו גָאָט.
7 הער, גָאָט, מײַן קָול – טו איך רופֿן
–און לייטזעליק מיך, און ענטפֿער מיר.
8 מײַן האַרץ זאָגט פֿאַר דיר: זוכט
מײַן פּנים!דײַן פּנים, גָאָט, טו איך

זוכן.
9 זאָלסט ניט פֿאַרבאָרגן דײַן פּנים
פֿון מיר, זאָלסט ניט אָפּנײגן אין צאָרן
דײַן קנעכט;ביסט מײַן הילף געווען,
זאָלסט מיך ניט אַוועקווארפֿן, און
זאָלסט מיך ניט פֿאַרלאָזן, גאָט פֿון מײַן
ישועה.
10 אַפֿילו מײַן פֿאָטער און מײַן
מוטער זאָלן מיך פֿאַרלאָזן, וועט אָבער
גאָט מיך אַרײַננעמען.
11 ווײַז מיר, גאָט, דײַן וועג, און
פֿיר מיך אין גלײַכן שטעג, פֿון וועגן
מײַנע לויערער.
12 זאָלסט מיך ניט געבן אויף דעם
באַראָטן פֿון מײַנע פֿײַנט;וואָרום
פֿאַלשע עדות זײַנען אויפֿגעשטאַנען
קעגן מיר, און דער וואָס אָטעמט מיט
אומרעכט.
13 ווען איך וואָלט ניט געגלויבט צו
זען דאָס גוטס פֿון גאָט, אין לאַנד פֿון
די לעבעדיקע! —
14 האָף צו גאָט, זײַ שטאַרק, און
זאָל פֿעסט זײַן דײַן האַרץ;יאָ, האָף צו
גאָט.

28 פֿון דָּוִדן. צו דיר, גאָט, טו
איך רופֿן;מײַן פֿעלדזן, זאָלסט
ניט טויב זײַן צו מיר, וואָרום אַז דו
וועסט שווײַגן צו מיר, וועל איך זײַן
געגליכן צו די גענידערטע אין גרוב.
2 הער דעם קָול פֿון מײַן געבעט, אַז
איך שרײַ צו דיר, אַז איך הייב אויף
מײַנע הענט צו דײַן הייליקן טעמפּל.
3 זאָלסט מיך ניט אַוועקצִיִען מיט
די רשָׁעים, און מיט די טוער פֿון
אומרעכט, וואָס רעדן שלום מיט
זייערע חבֵרים, און בייז איז אין זייער
האַרצן.
4 גיב זיי לויט זייער ווערק, און
לויט דער שלעכטסקייט פֿון זייערע
מעשׂים;לויט דער טוונג פֿון זייערע
הענט גיב זיי, קער זיי אום זייער
פֿאַרגעלטונג.
5 ווײַל זיי אַכטן ניט אויף די ווערק
פֿון גאָט, און אויף דער טוונג פֿון זײַנע
הענט, וועט ער זיי צעשטערן און זיי
ניט אויפֿבויען.
6 געלויבט איז גאָט, וואָס ער האָט
געהערט דעם קול פֿון מײַנע געבעטן.
7 גאָט איז מײַן שטאַרקייט און מײַן
שילד, אויף אים האָט זיך פֿאַרזיכערט
מײַן האַרץ, און איך בין געהאָלפֿן
געוואָרן. דרום איז לוסטיק מײַן
האַרץ, און מיט מײַן געזאַנג טו איך אים
דאַנקען.
8 גאָט איז זיי אַ שטאַרקייט, און
אַ פֿעסטונג פֿון הילף איז ער זײַן
געזאַלבטן.
9 העלף דײַן פֿאָלק, און בענטש דײַן
אַרב, און פֿיטער זיי, און טראָג זיי אויף
אייביק.

29 אַ מזמור פֿון דָּוִדן. גיט צו
יהוה, איר מאַכטיקע, גיט צו
יהוה כּבֹוד און שטאַרקייט,
2 גיט צו יהוה דעם כּבֹוד פֿון זײַן
נאָמען, בוקט זיך צו יהוה מיט הייליקן
אָפּשׁיי.
3 דער קָול פֿון יהוה איז אויף די
וואַסערן, דער גאָט פֿון פּראַכט טוט
דונערן, יהוה – אויף וואַסערן גרויסע.
4 דער קָול פֿון יהוה איז מיט מאַכט,
דער קָול פֿון יהוה איז מיט שיינקייט,
5 דער קָול פֿון יהוה צעברעכט
צעדערן, און יהוה צעברעכט די
צעדערן פֿון לבָנון.
6 און ער מאַכט זיי שפּרינגען ווי אַ
קאַלב, לבָנון און שִׂריון, ווי אַ יונג
ווִיזלטיר.
7 דער קָול פֿון יהוה האַקט אויס
פֿלאַמען פֿײַער.
8 דער קָול פֿון יהוה מאַכט ציטערן
דעם מדבר, יהוה מאַכט ציטערן דעם
מדבר פֿון קָדֵשׁ.
9 דער קָול פֿון יהוה מאַכט הינדינס
געבערן און טוט וועלדער אָנטבלויזן;
און אין זײַן טעמפּל זאָגט איטלעכער:

פּראָכטיק!
10 יהוה האָט בײַם מבול געטראָנט,
און יהוה טראָנט ווי אַ מלך אויף אייביק.
11 יהוה וועט זײַן פֿאָלק געבן שטאַרקייט, יהוה וועט בענטשן זײַן פֿאָלק מיט שלום.

30 אַ מזמור; אַ געזאַנג צו דער באַנײַונג פֿון טעמפּל פֿון דָּוִדן.
2 איך דערהייב דיך, גאָט, ווײַל האָסט מיך אויפֿגעריכט, און ניט דערפֿרייט מײַנע פֿײַנט איבער מיר.
3 יהוה מײַן גאָט, איך האָב געשריִען צו דיר, און האָסט מיך געהיילט.
4 גאָט, האָסט אַרויפֿגעבראַכט פֿון אונטערערד מײַן זעל, האָסט מיך אויפֿגעלעבט, איך זאָל ניט נידערן אין גרוב.
5 זינגט צו גאָט, זײַנע פֿרומע, און דאַנקט זײַן הייליקער געדענקעניש.
6 ווײַל אַ רגע איז זײַן צאָרן, אַ לעבן זײַן גוטווילליקייט. אויבער נאַכט בלײַבט געווײן, און פֿרימאָרגנס איז געזאַנג.
7 און איך האָב געוועט געזאָגט אין מײַן שַׁלוה:איך וועל ניט אומפֿאַלן קיין מאָל.
8 אין דײַן גוטווילליקייט, גאָט, האָסטו געהאַט אויפֿגעשטעלט פֿעסט מײַן באַרג –האָסטו פֿאַרבאָרגן דײַן פּנים, און איך בין דערשראָקן געוואָרן.
9 צו דיר, גאָט, פֿלעג איך רופֿן, און צו גאָט פֿלעג איך בעטן:
10 „וואָסער געווין איז אין מײַן בלוט, אַז איך וועל נידערן אין גרוב?קען דיך לויבן דער שטויב?קען ער דערציילן דײַן אמת?
11 הער, גאָט, און לײַטזעליק מיך, גאָט, זײַ מיר אַ העלפֿער. “
12 האָסטו מיר פֿאַרקערט מײַן קלאָג אין טאַנץ, האָסט אָפּגעבונדן מײַן זאַקקלייד, און מיך אָנגעגורט מיט פֿרייד;
13 דרום וועט דיך באַזינגען די זעל, און ניט שווײַגן. יהוה מײַן גאָט, אייביק וועל איך דיר דאַנקען.

31 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ מזמור פֿון דָּוִדן.
2 אין דיר, גאָט, טו איך מיך שיצן, לאָמיך ניט פֿאַרשעמט ווערן קיין מאָל;אין דײַן געראַטיקייט מאַך מיך אַנטרינען.
3 נײַג צו דײַן אויער צו מיר, זײַ מיך מציל געשווינט;זײַ מיר פֿאַר אַ פֿעלדז פֿון באַשיצונג, פֿאַר אַ באַפֿעסטיקט הויז מיך צו העלפֿן.
4 וואָרום דו ביסט מײַן פֿעלדז און מײַן פֿעסטונג, און פֿון דײַן נאָמען וועגן זאָלסטו מיך פֿירן און מיך באַלייטן.
5 זאָלסט מיך אַרויסציִען פֿון דער נעץ ווָאס זיי האָבן מיר אונטערגעלייגט, וואָרום דו ביסט מײַן באַשיצונג,
6 אין דײַן האַנט גיב איך איבער מײַן גײַסט;וועסט מיך אויסלייזן, יהוה, דו גאָט געטרײַער.
7 איך האָב פֿײַנט די וואָס האַלטן זיך אָן פֿאַלשע נישטיקייטן, וואָרום איך האָב מיך אויף גאָט פֿאַרזיכערט.
8 איך פֿריי זיך און בין לוסטיק מיט דײַן חֶסד, וואָרום האָסט געזען מײַן פּײַן, האָסט געמערקט די צרות פֿון מײַן זעל.
9 און האָסט מיך ניט איבערגעענטפֿערט אין דער האַנט פֿונעם פֿײַנט;האָסט געשטעלט מײַנע פֿיס אין דערבריייטערניש.
10 לײַטזעליק מיך, גאָט, וואָרום מיר איז ענג, מאַט געוואָרן פֿון ערגערניש איז מײַן אויג, מײַן זעל און מײַן לײַב.
11 וואָרום פֿאַרגאַנגען איז אין קומער מײַן לעבן, און מײַנע יאָרן אין זיפֿצעניש;אָפּגעפֿאַלן פֿון וועגן מײַנע זינד איז מײַן פּוח, און מײַנע ביינער

זײַנען מאַט געוואָרן.
12 פֿון וועגן אַלע מײַנע פֿײַנט בין
איך געוואָרן צו חרפֿה, און בײַ מײַנע
שכנים, בײַ גאָר, און אַ גרויל בײַ מײַנע
באַקאַנטע;די וואָס זעען מיך אין גאַס,
וויַכן פֿון מיר.
13 איך בין פֿאַרגעסן געוואָרן ווי אַ
טויטער אויסן האַרצן, איך בין געוואָרן
ווי אַ פֿאַרדאָרבן געפֿעס.
14 ווארום איך האָב געהערט דאָס
געררייד פֿון פֿיל –אַ שרעק רונד
אַרום;אַז זיי עֲצהן זיך מיט אַנאַנדער
אויף מיר, טראַכטן זיי מײַן לעבן צו
נעמען.
15 אָבער איך פֿאַרזיכער מיך אויף
דיר, יהוה, איך זאָג: מײַן גאָט ביסט
דו.
16 אין דײַן האַנט זײַנען מײַנע צײַטן,
זײַ מיך מציל פֿון דער האַנט פֿון מײַנע
פֿײַנט, און פֿון מײַנע נאָכיאָגער.
17 דערלײַכט דײַן פּנים אויף דײַן
קנעכט, העלף מיך אין דײַן ענעאָד.
18 גאָט, ניט לאָמיך פֿאַרשעמט
ווערן, ווארום איך האָב דיך גערופֿן;
זאָלן פֿאַרשעמט ווערן די רשָׁעים, זאָלן
זיי אַנטשוויגן ווערן אין אונטערערד.
19 זאָלן שטום ווערן די ליפּן פֿון
ליגן, וואָס רעדן אויפֿן צדיק פֿאַרשײַט,
מיט גאווה און פֿאַראַכטענישׂ.
20 ווי גרויס איז דײַן גוטס, וואָס דו
האָסט באַהאַלטן פֿאַר די וואָס פֿאָרכטן
דיך, געמאַכט פֿאַר די וואָס שיצן זיך
אין דיראָקעגן די מענטשנקינדער!
21 פֿאַרבאָרגסט זיי אין דער
פֿאַרבאָרגעניש פֿון דײַן פּנים, פֿון די
באַנדעס מענטשן;באַהאַלטסט זיי אין
אַ בײדל, פֿון דעם קריג פֿון די צינגער.
22 געלויבט איז גאָט, וואָס האָט
וווּנדערלעך באַווײזן חֶסד צו מיר
אין דער באַלעגערטער שטאָט.
23 און איך האָב געוועסט געזאָגט
אין מײַן האַסט:איך בין פֿאַרשניטן
פֿון קעגן דײַנע אויגן. אָבער האָסט
געהערט דעם קול פֿון מײַנע געבעטן,
אַז איך האָב געשרײַען צו דיר.
24 האָט ליב גאָט, איר אַלע זײַנע
פֿרומע;די געטרײַע טוט אָפּהיטן גאָט,
און באַצאָלט מיט אָן איבערמאָס דעם
וואָס טוט האָפֿערדיק.
25 זײַט שטאַרק, און זאָל פֿעסט זײַן
אײַער האַרץ, איר אַלע וואָס האָפֿט צו
גאָט.

32 פֿון דָוִדן אַ באַטראַכטונג.
ווויל צו דעם וואָס זײַן
פֿאַרברעך איז פֿאַרגעבן, וואָס זײַן חטא
ווערט פֿאַרדעקט.
2 ווויל צו דעם מענטשן וואָס גאָט
רעכנט אים ניט קיין זינד, און אין זײַן
גײַסט איז ניטאָ קיין באַטרוג.
3 אַז איך האָב געשוויגן, האָבן מײַנע
ביינער געפֿוילט, פֿון מײַן קרעכצן אַ
גאַנצן טאָג.
4 ווארום טאָג און נאַכט פֿלעגט
שווער זײַן אויף מיר דײַן האַנט, מײַן
זאַפֿט איז פֿאַרביטן געווארן ווי אין
פֿאַרטריקנטע זומערויפּס. סָלָה.
5 האָב איך דיך געלאָזט וויסן
מײַן חטא, און מײַן זינד האָב איך
ניט פֿאַרדעקט. איך האָב געזאָגט:
איך וועל זיך מודה זײַן אויף
מײַנעפֿאַרברעכן צו גאָט;און דו האָסט
פֿאַרגעבן די שולד פֿון מײַן זינד. סָלָה.
6 אויף דעם זאָל איטלעכער פֿרומער
מתפּלל זײַן צו דיר, אין דער צײַט
וואָס מע קען דיך געפֿינען:אַז די גרויסע
וואַסערן פֿלייצן איבער, זאָלן זיי צו
אים אָבער ניט דערגרייכן.
7 דו ביסט מײַן פֿאַרבאָרגעניש,
פֿון דעם פֿײַנט באַהיטסטו מיך;מיט
געזאַנגען פֿון אַנטרינונגרינגלסטו מיך
אַרום. סָלָה.
8 ,,איך וועל דיך קלוגן און דיר ווײַזן
דעם וועג וואָס דו זאָלסט גיין, איך וועל
האַלטן מײַן אויג אויף דיר.״
9 איר זאָלט ניט זײַן ווי אַ פֿערד, ווי
אַ מוילאייזל, אָן פֿאַרשטאַנד, וואָס מיט

צאַם און געביט מוז מען אײנהאַלטן זײן
אימפּעט;אַז מע זאָל ניט קענען געגענען
צו דיר.
10 פֿיל ווייטאָגן האָט דער רָשָׁע,
אָבער דער וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף
גאָט, אים וועט אַרומרינגלען געגנאָד.
11 פֿרייט זיך מיט גאָט, און זײט
לוסטיק, צדיקים, און זינגט, אַלע
רעכטפֿאַרטיקע הערצער.

33 פֿרייט זיך צדיקים, מיט גאָט,
שיין פֿאַר די רעכטפֿאַרטיקע
איז לויבונג.
2 גיט אַ דאַנק צו גאָט אויף אַ האַרף,
אויף אַ גיטאַר פֿון צען סטרונעס שפּילט
צו אים.
3 זינגט צו אים אַ ניַי געזאַנג, שפּילט
ווויל מיט געשאַל.
4 ווָאָרום רעכטפֿאַרטיק איז דאָס
ווָאָרט פֿון גאָטאון זײן יעטוועדער
טוּוונג איז מיט טרײשאַפֿט.
5 ער האָט ליב רעכט און
געראַכטיקייט, מיט דעם חֶסד
פֿון גאָט איז פֿול די ערד.
6 מיט אַ ווָארט פֿון גאָט זײנען די
הימלען געמאַכט געוואָרן, און מיט אַ
הויך פֿון זײן מויל זייער גאַנצער חיל.
7 ער זאַמלט ווי אַ סטויג די וואַסערן
פֿון ים, ער טוט אַרײן אין שפּײכלערס
די תְּהומען.
8 מורא פֿאַר גאָט האָט די גאַנצע
ערד, פֿאַר אים פֿאַרכטן אַלע באַווויינער
פֿון דער וועלט.
9 ווָאָרום ער זאָגט, און עס געשעט,
ער באַפֿעלט, און עס באַשטייט.
10 גאָט פֿאַרשטערט דעם בארַאָט
פֿון די פֿעלקער, ער ווערט די מחשבֿות
פֿון די אומות.
11 דער בארַאָט פֿון גאָט וועט אויף
אייביק באַשטיין, די טראַכטונגען פֿון
זײן האַרצן אויף דָור-דורות.
12 ווויל צו דעם פֿאָלק ווָאָס יהוה
איז זײן גאָט, צו דער אומה ווָאָס ער
האָט געוויילט זיך צום אַרב.
13 פֿון הימל לוגט גאָט, ער זעט אַלע
מענטשנקינדער;
14 פֿון דעם אָרט פֿון זײן ווויינונג
באַטראַכט ער אַלע באַווינער פֿון דער
ערד;
15 ער ווָאָס פֿורעמט זייער אַלעמענס
האַרץ, ווָאָס פֿאַרשטייט אַלע זייערע
מעשׂים.
16 אַ מלך ווערט ניט געהאָלפֿן דורך
פֿיל חיל, אַ גִבור ווערט ניט ניצול דורך
גרויס פּוח;
17 אַן אָפּנאַר איז דער פֿערד פֿאַר
הילף, און מיט זײן גרויס פּוח ווועט ער
ניט מאַכן אַנטרינען.
18 זע, דאָס אויג פֿון גאָט איז אויף די
ווָאָס פֿאָרכטן אים, אויף די ווָאָס האָפֿן
צו זײן חֶסד,
19 מציל צו זײן פֿון טויט זייער זעל,
און זיי צו דערהאַלטן אין הונגער.
20 אונדזער זעל האָט געהאַרט אויף
גאָט, אונדזער הילף און אונדזער שילד
איז ער.
21 ווָאָרום מיט אים פֿרייט זיך
אונדזער האַרץ, ווָאָרום אויף זײן
הייליקן נאָמען האָבן מיר זיך
פֿאַרזיכערט.
22 זאָל דײן חֶסד, גאָט, זײן אויף
אונדז, אַזוי ווי מיר האָבן געהאָפֿט צו
דיר.

34 פֿון דָוִדן; ווען ער האָט
געביטן זײן שׂכל פֿאַר
אֲבִימֶלֶכן, און ער האָט אים
אַרויסגעטריבן, און ער איז אַוועק.
2 איך בענטש גאָט אין יעטוועדער
צײַט, תּמיד איז זײן לויב אין מײַן
מויל.
3 מיט גאָט רימט זיך מײַן זעל;די
געדריקטע ווילן הערן און זיך פֿרייען.
4 גרייסט גאָט מיט מיר, און לאָמיר
דערהייבן זײן נאָמען אין איינעם.
5 איך האָב געזוכט גאָט, און ער האָט
מיר געענטפֿערט, און פֿון אַלע מײַנע
שרעקענישן האָט ער מיך מציל געווען.

6 זיי האָבן געקוקט צו אים, און האָבן
אויפֿגעלוכטן, און זייערע פּנימער
וועלן ניט פֿאַרשעמט ווערן.
7 אָט האָט אַן אָרימאַן געשרופֿן, און
גאָט האָט צוגעהערט, און פֿון אַלע
זײַנע צרות אים געהאָלפֿן.
8 דער מלאַך פֿון גאָט לאַגערט
אַרום זײַנע פֿאָרכטער, און ער טוט זיי
דערלייזן.
9 באַטראַכט און זעט אַז גאָט איז
גוט;ווייל צו דעם מאַן וואָס שיצט זיך
אין אים.
10 פֿאָרכט גאָט, איר זײַנע היליקע,
וואָרום זײַנע פֿאָרכטער וועט ניט פֿעלן.
11 יונגלייבן דאַרן און הונגערן,
אָבער די וואָס זוכן גאָט פֿעלט ניט
קיין-טובֿ.
12 קומט, קינדער, הערט מיר צו,
מורא פֿאַר גאָט וועל איך לערנען.
13 ווער נאָר אַ מאַן וואָס וויל לעבן,
וואָס גאַרט טעג צו זען גוטס,
14 היט דײַן צונג פֿון שלעכטס, און
דײַנע ליפּן פֿון רעדן באַטרוג.
15 קער זיך אָפּ פֿון שלעכטס, און טו
גוטס, זוך שלום און יאָג זיך נאָך אים.
16 די אויגן פֿון גאָט זײַנען אויף די
צדיקים, און זײַנע אויערן אויף זייער
געשריי.
17 דער פּנים פֿון גאָט איז קעגן די
שלעכטסטן, צו פֿאַרשניידן פֿון דער
ערד זייער געדענקעניש.
18 זיי האָבן געשריִען, און גאָט האָט
זיי צוגעהערט, און פֿון אַלע זייערע
צרות זיי מציל געווען.
19 גאָט איז נאָנט צו די צעבראָכענע
הערצער, און די דערשלאָגענע
געמיטער טוט ער העלפֿן.
20 פֿיל זײַנען די אומגליקן פֿון צדיק,
אָבער פֿון זיי אַלע וועט אים מציל זײַן
גאָט.
21 ער היט אָפּ אַלע זײַנע ביינער, ניט
אַן איינציקער פֿון זיי וועט צעבראָכן.
22 דעם רָשע וועט טייטן דאָס בייז,
און די שׂונאים פֿון צדיק וועלן
פֿאַרווויסט ווערן.
23 גאָט לייזט אויס די זעל פֿון זײַנע
קנעכט, און ניט פֿאַרווויסט ווערן וועלן
אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.

35 פֿון דָוִדן. קריג, גאָט, מיט
מײַנע קריגער, שטרײַט מיט
מײַנע שטרײַטער.
2 נעם אָן אַ שילד און אַ פּאַנצער, און
שטיי אויף מיר צו הילף.
3 און צי אַרויס דעם שפּיז און די
האַקאַקען מײַנע נאָכיאָגער;זאָג צו
מײַן זעל:דײַן ישועה בין איך.
4 זאָלן פֿאַרשעמט און צו שאַנד
ווערדן וואָס זוכן מײַן לעבן;זאָלן
אָפּטרעטן אַהינטער און זיך שעמעדי
וואָס טראַכטן מיר בייז.
5 זאָלן זיי זײַן ווי שפּריי פֿאַרן ווינט,
און דער מלאַך פֿון גאָט זאָל זיי
שטויסן.
6 זאָל זייער וועג זײַן חושך און
גליטשיק, און דער מלאַך פֿון גאָט זאָל
זיי יאָגן.
7 וואָרום פֿאַר אומזיסט האָבן זיי
מיר אונטערגעלייגט זייער נעץ פֿון
אונטערגאַנג, פֿאַר אומזיסט האָבן זיי
געגראָבן אויף מײַן זעל.
8 זאָל קומען אויף אים אַ בראָך
אומגעריכט, און זײַן נעץ וואָס
ער האָט אונטערגעלייגט זאָל אים
באַצווינגען;מיט שטורעם זאָל ער
פֿאַלן דערין.
9 און מײַן זעל וועט זיך פֿרייען מיט
גאָט, זי וועט לוסטיק זײַן מיט זײַן
ישועה.
10 אַלע מײַנע ביינער וועלן
זאָגן:ווער אַזוי ווי דו, גאָט, איז מציל
דעם אָרימאַן פֿון דעם שטאַרקערן פֿון
אים, יאָ, דעם אָרימאַן און דעם אביון
פֿון דעם וואָס באַגזלט אים.
11 פֿאַלשע עדות שטייען אויף, וואָס
איך ווייס ניט פֿרעגן זיי מיך.

12 זיי צאָלן מיר אַ רָעה פַֿאַר אַ טובֿה,
פַֿאַרִיתומט איז מײַן זעל.
13 און איך, אַז זיי זײַנען קראַנק
געווען, איז מײַן אָנקלייד געווען
זאַק, איך האָב געפּײַניקט מיט פּאָסטן
מײַן לײַב;און מײַן תּפֿילה – זאָל עס
אָנקומען אין מײַן בוזעם!
14 ווי בײַ אַ חבֿר, ווי בײַ אַ ברודער
מײַנעם, בין איך אַרומגעגאַנגען, ווי
אין טרויער נאָך אַ מאַמען, פֿינצטער
געבויגן בין איך געווען.
15 אָבער אַז איך פֿאַל, פֿרייען זיי
זיך, און קלײַבן זיך אויף;עס קלײַבן
זיך אָרום מיר שלעגער ווּאָס איך קען
ניט;זיי רײַסן און הערן ניט אויף.
16 מיט פֿאַלשע
רכילות-געשפּעטנקריצן זיי אויף
מיר זייערע ציין.
17 גאָט, ווי לאַנג ווועסטו צוזען?
נעם אָוועק מײַן זעל פֿון זיי זייערע
פֿאַרוויסטונגען, פֿון די יונגלייבן מײַן
איינאײניקע.
18 איך ווועל דיר דאַנקען אין אַ גרויס
געזעמל, אין פֿיל פֿאָלק ווועל איך דיך
לויבן.
19 זאָלן זיך ניט פֿרייען איבער
מירדי ווּאָס זײַנען מיר פֿײַנט
פֿאַר גאָרנישט;מײַנע אומזיסטיקע
שׂונאיםוווּאָס ווינקען מיטן אויג.
20 ווּאָרום אומשׂלום רעדן זיי, און
קעגן די שטילע פֿון דער ערדטראַכטן
זיי אויס פֿאַלשע שטיק.
21 און זיי עפֿענען בריט זייער מויל
אויף מיר;זיי זאָגן: אֲהָא! אֲהָא!
אונדזער אויג האָט דערלעבט.
22 דו האָסט געזען, גאָט, זאָלסטו
ניט פֿאַרשוויגן; גאָט, זאָלסט זיך ניט
דערווײַטערן פֿון מיר.
23 דערוועק דיך און וואַך אויף צו
מײַן משפּט, צו מײַן קריג, מײַן גאָט
און מײַן האַר.
24 משפּט מיך לויט דײַן
גערעכטיקייט, יהוה מײַן גאָט,
און זאָלן זיי זיך ניט פֿרייען איבער
מיר.
25 זאָלן זיי ניט זאָגן אין זייער
האַרצן:אַהָא! אונדזער באַגער!זאָלן
זיי ניט זאָגן:מיר האָבן אים
אײַנגעשלונגען!
26 זאָלן פֿאַרשעמט און צו שאַנד
ווערן אין איינעמדי ווּאָס פֿרייען זיך
אויף מײַן אומגליק;זאָלן באַקלײדט
ווערן מיט בושה און שמאַדי ווּאָס
גרייסן זיך איבער מיר.
27 זאָלן זינגען און זיך פֿרייען די
ווּאָס באַגערן מײַן גערעכטיקייט; און
זאָלן זיי תּמיד זאָגן: געגרייסט זאָל זײַן
גאָט, ווּאָס באַגערט דעם פֿריד פֿון זײַן
קנעכט.
28 און מײַן צונג ווועט רעדן דײַן
גערעכטיקייט, אַ גאַנצן טאָג דײַן לויב.

36 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
פֿון דעם קנעכט פֿון גאָט, פֿון
דָּוִדן.
2 די זינד רעדט צום רָשע – קלעָר
איך אין האַרצן;ניטאָ גאָטס מורא פֿאַר
זײַנע אויגן.
3 ווּאָרום צופֿיל חַנפֿעט זי אים אין
זײַנע אויגן, אַז ער זאָל קענען פֿײַנט
האָבן זײַן פֿאַרברעך.
4 די ווערטער פֿון זײַן מויל זײַנען
אומרעכט און באַטרוג, ער האָט
אויפֿגעהערט פֿאַרשטיין צו טאָן גוטס.
5 אומרעכט טראַכט ער אויף זײַן
געלעגער, ער שטייט אויפֿן ניט גוטן
וועג, דאָס בייז ווערט אים ניט נמאס.
6 גאָט, ביז אין די הימלען איז דײַן
חֶסד, דײַן טרײַשאַפֿט ביז די וואָלקן.
7 דײַן גערעכטיקייט איז ווי די
מאַכטיקע בערג, דײַנע משפּטים ווי
דער גרויסער תְּהום;מענטשן און
בהמות טוסטו העלפֿן, גאָט.
8 ווי טײַער איז דײַן חֶסד, גאָט, און
די מענטשנקינדער שיצן זיך‌אין שאָטן
פֿון דײַנע פֿליגלען.

9 זיי זעטן זיך מיט דער פֿעטקייט פֿון
דײַן הויז, און פֿון דעם טײַך פֿון דײַנע
תּענוגים טרינקסטו זיי אָן.
10 וואָרום בײַ דיר איז דער קוואַל
פֿון לעבן, אין דײַן ליכט זעען מיר
ליכטיקייט.
11 צי אויס דײַן חֶסד צו די וואָס
קענען דיך, און דײַן גערעכטיקייט צו
די רעכטפֿאַרטיקע הערצער.
12 זאָל ניט צוקומען צו מיר דער פֿוס
פֿון גאַווה, און די האַנט פֿון רשָׁעים זאָל
מיך ניט פֿאַרוואָגלען.
13 אָן זײַנען געפֿאַלן די טוער פֿון
אומרעכט, זיי זײַנען אַנידערגעשטויסן,
און קענען ניט אויפֿשטיין.

37 פֿון דָוִדן. זאָלסט זיך
ניט ערגערן וועגן די
שלעכטסטוער, זאָלסט ניט מקנא זײַן
די וואָס טוען אומרעכט.
2 וואָרום גיך ווי גראָז וועלן זיי
פֿאַרשניטן ווערן, און ווי גרינע
קרײַטעכץ וועלן זיי פֿאַרוועלקט
ווערן.
3 פֿאַרזיכער זיך אויף גאָט, און טו
גוטס, זײַ רויק אין לאַנד, און היט אָפּ
וואָרהאַפֿטיקייט,
4 און קוויק זיך מיט גאָט, און ער
וועט דיר געבן די פֿאַרלאַנגען פֿון דײַן
האַרצן.
5 פֿאַרלאָז אויף גאָט דײַן וועג, און
פֿאַרזיכער זיך אויף אים, און ער וועט
טאָן.
6 און ער וועט אַרויסברענגען ווי
דאָס ליכט דײַן גערעכטיקייט, און דײַן
משפּט ווי דער מיטן טאָג.
7 האַר צו גאָט, און האָף צו אים,
זאָלסט זיך ניט ערגערן וועגן דעם וואָס
איז מצליח אויף זײַן וועג, וועגן דעם
מאַן וואָס טוט ליסטיקייטן.
8 לאָז אָפּ פֿון כּעס, און פֿאַרלאָז
גרימצאָרן;זאָלסט זיך ניט ערגערן;
דאָס פֿירט בלויז צום בייזן.
9 וואָרום די שלעכטסטוער וועלן
פֿאַרשניטן ווערן, און די וואָס האָפֿן צו
גאָט, זיי וועלן אַרבן דאָס לאַנד.
10 און נאָך אַ קלײַן ווײַלע, און דער
רָשָׁע וועט ניט זײַן, און וועסט זיך
אומקוקן אויף זײַן אָרט, און ער איז
ניטאָ.
11 אָבער די געדריקטע וועלן אַרבן
דאָס לאַנד, און וועלן זיך קוויקן מיט
גרויס פֿריד.
12 דער רָשָׁע טראַכט בייז קעגן
צדיק, און ער קריצט אויף אים זײַנע
ציין.
13 גאָט לאַכט פֿון אים, וואָרום ער
זעט אַז זײַן טאָג וועט קומען.
14 די רשָׁעים צינען אַרויס די
שוווערד, און שפּאַנען זייער בויגן,
צו מאַכן פֿאַלן דעם אָרימאַן און דעם
אָבֿיון, צו שעכטן די וואָס זייער וועג
איז גלײַך.
15 וועט זייער שוווערד אַרײַן אין
זייער האַרצן, און זייערע בויגנס וועלן
צעבראָכן ווערן.
16 בעסער דאָס ביסל בײַם צדיק,
איידער די שפּע פֿון פֿיל רשָׁעים.
17 וואָרום די אָרעמס פֿון די רשָׁעים
וועלן צעבראָכן ווערן, אָבער די
צדיקים לענט אונטער גאָט.
18 גאָט מערקט די טעג פֿון די
אומשולדיקע, און זייער אַרב וועט זײַן
אויף אייביק.
19 זיי וועלן ניט פֿאַרשעמט ווערן אין
צײַט פֿון בייז, און אין טעג פֿון הונגער
וועלן זיי זאָט זײַן.
20 וואָרום די רשָׁעים וועלן
אונטערגיין, און די פֿײַנט פֿון גאָט
אַזוי ווי שווערע לעמער;זיי פֿאַרגייען,
אין רויך פֿאַרגייען זיי.
21 דער רָשָׁע לײַט און באַצאָלט ניט,
און דער צדיק לײַטזעלקט און גיט.
22 וואָרום זײַנע געבענטשטע אַרבן
דאָס לאַנד, און זײַנע פֿאַרשאָלטענע
ווערן פֿאַרשניטן.

23 פֹּון גָאט ווערן אָנגעשטעלט די
טריט פֹּון מענטשן, און ער באַוויליקט
זײַן וועג.
24 אַז ער פֿאַלט, בלײַבט ער ניט
ליגן, ווײַל גאָט לענט אונטער זײַן
האַנט.
25 איך בין יונג געווען און בין אַלט
געוואָרן, און איך האָב ניט געזען
אַ צדיק פֿאַרלאָזן, און זײַן זאָמען
בעטלענדיק ברויט.
26 אַ גאַנצן טאָג איז ער ליטזעליק
און אַנטלײַט, און זײַן זאָמען איז אַ
בענטשונג.
27 קער זיך אָפּ פֹּון שלעכטס, און טו
גוטס, און בלײַב רוען אויף אייביק.
28 ווײַל גאָט האָט ליב
געראַטקייט, און פֿאַרלאָזט ניט זײַנע
פֿרומע;אייביק ווערן זיי אָפּגעהיט,
אָבער דער זאָמען פֹּון די רשָׁעים
ווערט פֿאַרשניטן.
29 די צדיקים וועלן אַרבן דאָס לאַנד,
און וועלן ווויינען דערויף שטענדיק.
30 דאָס מויל פֹּון דעם צדיק לאָזט
אַרויס חכמה, און זײַן צונג רעדט
געראַטקייט.
31 די תּורה פֹּון זײַן גאָט איז אין
זײַן האַרצן, זײַנע טריט גלײטשן זיך ניט
אויס.
32 דער רָשָׁע קוקט אויס אויפֿן צדיק,
און זוכט אים צו טייטן.
33 גאָט וועט אים ניט איבערלאָזן
אין זײַן האַנט, און ניט לאָזן אים
שולדיק מאַכן, אַז ער ווערט געמשפט.
34 האָף צו גאָט, און היט זײַן וועג,
און ער וועט דיך דערהייבן צו אַרבן
דאָס לאַנד;וועסט צוזען ווי די רשָׁעים
ווערן פֿאַרשניטן.
35 איך האָב געזען דעם רָשָׁע
מאַכטיק, און צעשפרייט ווי אַ
צוויגהאַפֿטיקער אַלטגעזעסענער
בוים;
36 אָבער מע איז פֿאַרביגעגאַנגען,
ערשט ער איז ניטאָ, און איך האָב
אים געזוכט, און ער איז ניט געוואָרן צו
געפֿינען.
37 באַטראַכט דעם אומשולדיקן, און
זע דעם רעכטפֿאַרטיקן, אַז דער סָוף
פֹּון איטלעכן איז אַ גליקלעכער.
38 און די פֿאַרברעכער ווערן
פֿאַרטיליקט אין איינעם, דער סָוף פֹּון
די רשָׁעים ווערט פֿאַרשניטן.
39 אָבער די הילף פֹּון די צדיקים איז
פֹּון גאָט, זייער פֿעסטונג אין צייט פֹּון
נויט.
40 און גאָט שטייט זיי בײַ, און מאַכט
זיי אַנטרינען, ער מאַכט זיי אַנטרינען
פֹּון די רשָׁעים, און העלפֿט זיי, ווײַל
זיי האָבן זיך געשיצט אין אים.

38 א מזמור פֹּון דָוִדן, אויף אַ
דערמאָנונג.
2 ניט אין דײַן כּעס, גאָט, זאָלסטו
מיך מוסרן, און אין דײַן גרימצאָרן
זאָלסטו מיך שטראָפֿן.
3 ווײַל דײַנע פֿײַלן האָבן
געניידערט אין מיר, און אויף מיר האָט
געניידערט דײַן האַנט.
4 ניטאָ קיין גאַנץ גליד אין מײַן לײַב
פֹּון וועגן דײַן צאָרן, ניטאָ קיין פֿריד
אין מײַנעביינער פֹּון וועגן מײַן חטא.
5 ווײַל מײַנע זינד גייען איבער
מײַן קאָפּ, ווי אַ שוועריע משׂא זײַנען
זיי צו שווער פֿאַר מיר.
6 עס פֿוילן, עס אײַטערן מײַנע
וווּנדן פֿון וועגן מײַן נאַרישקייט;
7 איך בין צעקרימט, איך בין געבויגן
ביז גאָר, אַ גאַנצן טאָג גיי איך אום
פֿינצטער.
8 ווײַל מײַנע לענדן זײַנען פֿול
מיט ברענד, און ניטאָ קיין גאַנץ גליד
אין מײַן לײַב.
9 איך בין באַנומען און דערשלאָגן
ביז גאָר, איך שריי פֹּון דער ברומונג
פֹּון מײַן האַרצן.
10 גאָט, אַל מײַן קרעכצן איז פֿאַר
דיר, און מײַן זיפֿצן איז פֹּון דיר ניט
פֿאַרבאָרגן.

11 מִין הָאָרץ שווינדלט, מִין כּוח
הָאָט מיך פַֿאַרלאָזט; און דאָס ליכט פֿון
מִינע אויגן, דאָס אויך איז בײַ מיר
מער ניטָא.
12 מִינע גוטע פֿרײַנט און מִינע
חבֿרים שטייען אַוועק פֿון מײַן פּלאָג,
און מִינע נאָנטע שטייען פֿון דער
ווײַטן.
13 און נעצן לייגן די וואָס זוכן מײַן
לעבן, און די וואָס זײַנען מיר אויסן
בייז רעדן אומגלויקן, און באַטרוגן
טראָכטן זיי אַ גאַנצן טאָג.
14 און איך בין ווי אַ טויבער, איך
הער ניט, און ווי אַ שטומער וואָס עפֿנט
ניט זײַן מויל.
15 יאָ, איך בין ווי אַ מענטש וואָס
הערט ניט, און אין זײַן מויל זײַנען קיין
טענות ניטָא.
16 וואָרום צו דיר, יהוה, טו איך
האָפֿן;דו ווועסט ענטפֿערן, האַר מײַן
גאָט.
17 וואָרום איך זאָג:זאָלן זיי ניט
דערפֿרייט ווערן איבער מיר;אַז מײַן
פֿוס גליטשט זיך אויס, גרייסן זיי זיך
איבער מיר.
18 וואָרום איך בין אָנגעבראַכט צום
פֿאַלן, און מײַן ווייטָאָג איז אַנטקעגן
מיר תּמיד.
19 וואָרום איך גיב צו מײַן זינד, איך
בין באַקומערט ווגען מײַן חטא.
20 און מִינע פֿײַנט אום לעבן זײַנען
שטאַרק, און פֿיל מִינע שָׂונאים פֿאַר
גאָרנישט.
21 און די וואָס באַצאָלן אַ רָעה פֿאַר
אַ טובֿה, פֿײַנטן מיך פֿאַר מײַן נאָכיאָגן
גוטס.
22 ניט פֿאַרלאָזן זאָלסטו מיך, יהוה,
ניט דערווײַטערן זאָלסטו זיך פֿון מיר,
מײַן גאָט.
23 אײַל מיר צו הילף, גאָט מײַן
ישועה.

39 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
פֿאַר ידותון; אַ מזמור פֿון
דָּוִדן.

2 איך האָב געזאָגט: איך ווועל היטן
מִינע וועגן פֿון זינדיקן מיט מײַן
צונג;איך ווועל האַלטן אַ שלאָס אויף
מײַן מויל, בעת דער רָשע איז פֿאַר
מיר.
3 איך בין שטיל אַנטשטומט געווען,
איך האָב געשוויגן, אָן גוטס, און מײַן
ווייטאָג איז געווען אײַנגעהאַלטן.
4 איז מײַן האַרץ אין מיר הייס
געוואָרן, האָט אין מײַן גמיט זיך
אַ פֿײַער צעברענט;האָב איך גערעדט
מיט מײַן צונג:
5 לאָז מיך וויסן, גאָט, מײַן סָוף, און
די מאָס פֿון מִינע טעג, וואָס זי איז,
לאָמיך וויסן ווי פֿאַרגייַק איך בין.
6 זע, ווי אַ שפּאַן האָסטו געמאַכט
מִינע טעג, און מײַן געדויער איז
ווי גאָרנישט קעגן דיר;פֿאַר וואָר,
אַ בלויזער הויך וואָס באַשטייט איז
איטלעכער מענטש. סָלָה.
7 בלויז ווי אַן אָפּדוכט גייט אום דער
מענטש, בלויז אומנישט טומלען זיי;ער
קלײַבט, און ער ווייס ניט ווער דאָס
וועט אײַנזאַמלען.
8 און אַצונד, וואָס זאָל איך האָפֿן,
גאָט?מײַן אויסקוק, ער איז אויף דיר.
9 זײַ מיך מציל פֿון אַלע מִינע
פֿאַרברעכן;זאָלסט מיך ניט מאַכן צום
שפּאָט פֿון דעם נידערטרעכטיקן.
10 איך בין שטום, איך עפֿן ניט מײַן
מויל, וואָרום דו האָסט עס געטאָן.
11 טו אָפּ פֿון מיר דײַן פּלאָג, פֿון
דעם שטרײַט פֿון דײַן האַנט ווער איך
פֿאַרלעכט.
12 וואָלסטו מיט שטראָפֿרייד
געמוסרט דעם מענטשן פֿאַר
זינד!אָבער מאַכסט צעקריכן ווי מאָיל
זײַן שיינקייט. בלויז אַ הויך איז
איטלעכער מענטש. סָלָה.
13 הער צו מײַן תּפֿילה, גאָט,
און מײַן געשריי פֿאַרנעם;אויף מײַן
טרער זאָלסטו ניט שווײַגן;וואָרום
אַ פֿרעמדער בין איך בײַ דיר, אַן
אײַנגעוואַנדערטער ווי אַלע מִינע

עלטערן.
14 קוק אַוועק פֿון מיר, און לאָמיך זיך אויפֿמונטערן, איידער איך וועל אַוועקגיין און מער ניט זײַן.

40 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; פֿון דָוִדן אַ מיזמור.
2 האָפֿן געהאָפֿט האָב איך אויף גאָט, און ער האָט זיך צוגענײגט צו מיר, און צוגעהערט מײַן געשרײ.
3 און ער האָט מיך אַרויפֿגעבראַכט פֿון דער וויסטער גרוב, פֿון דעם זומפּיקן לײַם, און ער האָט געשטעלט אויף אַ פֿעלדז מײַנע פֿיס, ער האָט באַפֿעסטיקט מײַנע טריט.
4 און ער האָט געגעבן אין מײַן מויל אַ נײַ געזאַנג, אַ לויב צו אונדזער גאָט. פֿיל וועלן זען און וועלן פֿאָרכטן, און וועלן זיך פֿאַרזיכערן אויף גאָט.
5 ווויל צו דעם מאַן וואָס האָט געמאַכט גאָט זײַן פֿאַרזיכערונג, און זיך ניט געווענדט צו די האָפֿערדיקע, און צו די וואָס קערן זיך אָפּ צו פֿאַלשקייט.
6 פֿיל האָסטו אויפֿגעטאָן, יהוה מײַן גאָט –דײַנע וווּנדער און דײַנע טראַכטונגען פֿון אונדזערט-וועגן; ניטאָ קיין גלײַכן צו דיר. זאָל איך דערציילן און זאָגן, זײַנען זיי צו פֿיל אויסצורעכענען.
7 שלאַכטאָפֿפֿער און שפּײַזאָפֿפֿער באַגערסטו ניט –האָסטו אין די אויערן מיר אײַנגעגראָבן –בראַנדאָפֿפֿער און זינדאָפֿפֿער פֿאַרלאַנגסטו ניט.
8 דרום האָב איך געזאָגט: איך וועל טאָן,וואָס אין גערעָלטן סֵפֶר איז אָנגעשריבן פֿאַר מיר.
9 צו טאָן דײַן רָצון, מײַן גאָט, האָב איך באַגערט, און דײַן תורה איז אין מײַנע אינגעווייד.
10 איך האָב אָנגעזאָגט גערעכטקייט אין אַ גרויס געזעמל;זע, מײַנע ליפּן טו איך ניט פֿאַרמײַדן, גאָט, דו ווייסט דאָך.
11 דײַן גערעכטיקייט האָב איך ניט פֿאַרדעקט אין מײַן האַרצן, דײַן טרײשאַפֿט און דײַן הילף האָב איך דערציילט;איך האָב ניט פֿאַרהוילן דײַן ענאָד און דײַן אמתפֿאַרן גרויסן געזעמל.
12 ניט פֿאַרמײַדן זאָלסטו דו, גאָט, דײַן דערבאַרימונג פֿון מיר, דײַן ענאָד און דײַן אמת זאָלן מיך תּמיד באַהיטן.
13 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך בייזן אַזש אָן צאָל, דערגרייכט האָבן מיך מײַנע זינד, אַז איך קען ניט זען;זיי זײַנען מער ווי די האָר פֿון מײַן קאָפּ, און מײַן האַרץ האָט מיך פֿאַרלאָזן.
14 באַוויליק, גאָט, מיך מציל צו זײַן, גאָט, אײַל מיר צו הילף.
15 זאָל פֿאַרשעמט און צו שאַנד ווערן אין איינעמדי וואָס זוכן מײַן לעבן, עס אומצוברענגען;זאָלן אָפּטרעטן אָהינטער און זיך שעמעןדי וואָס ווינטשן מיר בייז.
16 זאָלן באַנומען ווערן פֿון וועגן זייער שאַנדדי וואָס זאָגן אויף מיר: אַהאַ! אַהאַ!
17 זאָלן זײַן לוסטיק און זיך פֿרייען מיט דיראַלע וואָס זוכן דיך;זאָלן תּמיד זאָגן: געגרייסט זאָל זײַן גאָט!די וואָס האָבן ליב דײַן ישועה.
18 און איך אָרימער און באַדערפֿטיקער –זאָל גאָט דאָס מיר צוערכענען. דו ביסט מײַן הילף, און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען;מײַן גאָט, זאָלסט זיך ניט זאַמען.

41 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ מזמור פֿון דָוִדן.
2 ווויל צו דעם וואָס גיט אַכט אויפֿן אָרימאַן!אין טאָג פֿון בייז וועט אים גאָט מאַכן אַנטרינען.
3 גאָט וועט אים באַהיטן און אים לאָזן לעבן, און ער וועט זײַן באַגליקט אין לאַנד;און וועסט אים ניט איבערגעבן‌אויף דעם באַראָטפֿון זײַנע

פֿײַנט.
4 גאָט וועט אים אונטערלענען
אויפֿן קרַאַנקן בעט;די גאַנצע צײַט פֿון
זײַן ליגן פֿאַרנעמסטו זיך מיט זײַן
קרַאַנקשאַפֿט.
5 איך זאָג: גאָט, לײַטזעליק
מיך, הייל מײַן זעל, וואָרום איך האָב
געזונדיקט צו דיר.
6 מײַנע פֿײַנט רעדן שלעכטס וועגן
מיר:וען וועט ער שטאַרבן, און זײַן
נאָמען זאָל אונטערגיין!
7 און אַז עמעצער קומט זען, רעדט
ער פֿאַלש, זײַן האַרץ זאַמלט אָן אין זיך
בייז;גייט ער הַרויס אין גאַס, רעדט ער
דערפֿון.
8 אין איינעם סוֹדען זיך אויף מיר
אַלע מײַנע שׂונאים, זיי טראַכטן וועגן
מיר בייז קעגן מיר:
9 אַ בייזע זאַך איז אויסגעגאָסן אויף
אים, און ווי ער האָט זיך געלייגט, וועט
ער מער ניט אויפֿשטיין.
10 אַפֿילו מײַן גוטער פֿרײַנט וואָס
איך האָב מיך פֿאַרזיכערט אויף אים,
דער וואָס עסט מײַן ברויט, הייבט אויף
אַ פֿוס אויף מיר.
11 אָבער דו גאָט לײַטזעליק מיך,
און ריכט מיך אויף, און לאָמיך זיי
אָפּצאָלן.
12 דערמיט וועל איך וויסן אַז דו
באַגערסט מיך, וואָס ניט שאַלן וועט
מײַן פֿײַנט איבער מיר.
13 און איך – אין מײַן ערלעכקייט
וועסטו מיך אויפֿהאַלטן, און וועסטו
מיך לאָזן שטיין פֿאַר דיר אייביק.
14 געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון
ישׂראלפֿון אייביק און ביז אייביק. אָמן
און אָמן!

צווייטער סֵפֶר

42 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ
באַטראַכטונג פֿון די קינדער
פֿון קֹרַח.
2 ווי אַ הינד לעכצט נאָך בעכן
וואַסער, אַזוי לעכצט מײַן זעל נאָך
דיר, גאָט.
3 מײַן זעל טוט דאָרשטן נאָך גאָט,
נאָך דעם לעבעדיקן גאָט:וען וועל
איך קומען, און זיך ווײַזן פֿאַר גאָט?
4 מײַן טרער איז געווארן מײַן שפּײַז
טאָג און נאַכט, אַז מע זאָגט מיר אַ
גאַנצן טאָג:אַווו איז דײַן גאָט?
5 דאָס טו איך דערמאָנען, און גיס
אויס מײַן זעל אין מיר:ווי איך פֿלעג
דורכגיין מיט אַן עולם, זיי פֿירן צום
הויז פֿון גאָט, מיט אַ קָול פֿון געזאַנג
און לויב, אַ יום-טובֿדיק געזעמל.
6 וואָס ביסטו געבויגן מײַן זעל, און
טוסט ברומען אין מיר?האָף צו גאָט,
וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן–פֿאַר
דער הילף פֿון זײַן פּנים.
7 מײַן גאָט, מײַן זעל איז געבויגן אין
מיר, וואָרום איך טו דיך דערמאָנען,
פֿון ירדן-לאַנד און די חֶרמונים, פֿון דעם
באַרג מְצער.
8 תְּהום צו תְּהום טוט רופֿן אין דעם
קָול פֿון דײַנע וואַסערפֿאַלן; אַלע דײַנע
אינדן און דײַנע וועלן זײַנען אַריבער
אויף מיר.
9 בײַ טאָג באַפֿעלט גאָט זײַן חֶסד,
און בײַ נאַכט איז זײַן געזאַנג מיט מיר,
אַ תּפֿילה צו דעם גאָט פֿון מײַן לעבן.
10 איך זאָג צו גאָט מײַן פֿעלדז: פֿאַר
וואָס האָסטו מיך פֿאַרגעסן?פֿאַר וואָס
מוז איך פֿינצטער אומגיין פֿון וועגן
דער דריקונג פֿון שׂונא?
11 מיט רציחה אַזש אין מײַנע
ביינערלעסטערן מיך מײַנע פֿײַנט, אַז
זיי זאָגן צו מיר אַ גאַנצן טאָג: אַווו איז
דײַן גאָט?
12 וואָס ביסטו געבויגן מײַן זעל, און
וואָס טוסטו ברומען אין מיר?האָף צו
גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן
–די הילף פֿון מײַן פּנים, און מײַן גאָט.

43 טו מיר רעכט, גאָט, און
קריג מײַן קריגקעגן פֿאָלק

אומדערבאַרימדיק;פֿון דעם מאַן פֿון באַטרוג און אומרעכטזאָלסטו מיך מאַכן אַנטרינען.
2 דו ביסט דאָך דער גאָט פֿון מײַן שטאַרקייט, פֿאַר וואָס האָסטו מיך פֿאַרלאָזן?פֿאַר וואָס מוז איך פֿינצטער אומגיין‌פֿון וועגן דער דריקונג פֿון שׂונא?
3 שיק דײַן ליכט און דײַן אמת, זיי זאָלן מיך פֿירן;זיי זאָלן מיך ברענגען צו דײַן הייליקן באַרג, און צו די ווינונגען דײַנע.
4 און לאָמיך קומען צום מזבח פֿון גאָט, צו גאָט, דער פֿרייד פֿון מײַן לוסטיקייט; און לאָמיך דיך לויבן אויף אַ האַרף, גאָט מײַן גאָט.
5 וואָס ביסטו געבויגן מײַן זעל, און וואָס טוסטו ברומען אין מיר?האָף צו גאָט, וואָרום איך וועל אים נאָך לויבן –די הילף פֿון מײַן פּנים, און מײַן גאָט.

44 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; פֿון די קינדער פֿון קֹרַח אַ באַטראַכטונג.
2 גאָט, מיט אונדזערע אויערן האָבן מיר געהערט, אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט, די טוונג וואָס דו האָסט געמאַן אין זייערע טעג, אין די טעג פֿון פֿאַרצײַטן.
3 דו מיט דײַן האַנט האָסט פֿעלקער פֿאַרטריבן, און זיי האָסטו אינגעפּלאַנצט, האָסט צעבראָכן אומות, און זיי האָסטו אויסגעשפרייט.
4 וואָרום ניט מיט זייער שוועכט האָבן זיי געאַרבט דאָס לאַנד, און ניט זייער אָרעם האָט זיי געהאָלפֿן, נאָר דײַן רעכטע האַנט און דײַן אָרעם, און דאָס ליכט פֿון דײַן פּנים, ווײַל דו האָסט זיי באַווילּיקט.
5 דו ביסט מײַן קיניג, גאָט; באַפֿעל די ישועה פֿון יעקבֿ.
6 מיט דיר שטויסן מיר אונדזערע פֿײַנט, מיט דײַן נאָמען צעטרעטן מיר אונדזערע קעגנשטייער.
7 וואָרום ניט אויף מײַן בויגן פֿאַרזיכער איך מיך, און מײַן שוועכט קען מיך ניט העלפֿן.
8 נײַערט דו האָסט אונדז געהאָלפֿן פֿון אונדזערע פֿײַנט, און אונדזערע שׂונאים צו שאַנד געמאַכט.
9 מיט גאָט האָבן מיר זיך געריטמט אַ גאַנצן טאָג, און דײַן נאָמען לויבן מיר אייביק. סֶלָה.
10 אָבער האָסט פֿאַרלאָזן און פֿאַרשעמט אונדז, און גייסט ניט אַרויס מיט אונדזערע מחנות.
11 מאַכסט אונדז צוריקגיין פֿאַרן פֿײַנט, און אונדזערע שׂונאים רויבן זיך אָן.
12 האָסט אונדז אָפּגעגעבן ווי שאָף צום עסן, און צווישן די פֿעלקער האָסטו אונדז צעשפּרייט.
13 האָסט פֿאַרקויפֿט דײַן אומה פֿאַר שפּאָטגעלט, און האָסט ניט הויך געשטעלט זייער מקח.
14 מאַכסט אונדז צו חרפּה בײַ אונדזערע שכנים, אַ געלעכטער און אַ שפּאָט בײַ אונדזערע אַרומיקע.
15 מאַכסט אונדז פֿאַר אַ שפּריכוואָרט צווישן די פֿעלקער, אַ קאָפּשאָקלענישׂ צווישן די אומות.
16 אַ גאַנצן טאָג איז מײַן שאַנד אַנטקעגן מיר, און די בושה פֿון מײַן פּנים האָט מיך באַדעקט,
17 פֿון קול פֿון דעם לעסטערער און שענדער, פֿון וועגן דעם פֿײַנט און דעם ראַכענעמער.
18 דאָס אַלץ איז געקומען אויף אונדז, אָבער מיר האָבן ניט פֿאַרגעסן אָן דיר, און ניט געלייקנט אָן דײַן בונד.
19 ניט אָפּגעקערט אַהינטער האָט זיך אונדזער האַרץ, אַז אונדזערע טריט זאָלן זיך אָפּנײַגן פֿון דײַן שטעג;
20 הגם דו האָסט אונדז פֿאַרשטויסן אין אַן אָרט פֿון שׂאַקאַלן, און אונדז איבערגעדעקט מיט טויטשאָטן.
21 אויב מיר וואָלטן פֿאַרגעסן אָן דעם נאָמען פֿון אונדזער גאָט, און

אויסגעשפרייט אונדזערע הענט צו אַ
פֿרעמדן גאָט,
22 וואָלט דען גאָט דאָס ניט
אויספֿאָרשן?וואָרום ער ווייס די
פֿאַרבאָרגענישן פֿון האַרצן.
23 יאָ, איבער דיר ווערן מיר
געהרגעט אַ גאַנצן טאָג, מיר ווערן
געראכנט ווי שאָף צו דער שחיטה.
24 דערוועק דיך, פֿאַר וואָס
שלאָפֿסטו, גאָט?וואַך אויף, זאלסט
אונדז ניט פֿאַרלאָזן אויף אייביק.
25 פֿאַר וואָס פֿאַרבאָרגסטו דיין
פּנים, פֿאַרגעסט אונדזער פּין און
אונדזער קלעם?
26 וואָרום געבויגן צום שטויב איז
אונדזער זעל, באַהעפֿט צו דער ערד
איז אונדזער ליב.
27 שטיי אויף אונדז צו הילף, און
לייז אונדז אויס פֿון ווענען דיין געגנאָ.

45 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער;
אויף שושנים, פֿון די קינדער
פֿון קֹרַח; אַ באַטראַכטונג, אַ געזאַנג פֿון
ליבשאפֿט.
2 עס יירט מיין האַרץ מיטן שיינעם
ווארט, איך וועל פֿירזאָגן מיינע לידער
צום מלך;מיין צונג איז די פּען פֿון אַ
שרייבער אַ פֿלינקן.
3 ביסט שענער פֿון אַלע
מענטשנקינדער, חן איז אויסגעגאָסן
אויף דיינע ליפּן, ווייל גאָט האָט דיך
געבענטשט אויף אייביק.
4 גורט אָן דיין שווערד אויפֿן לענד,
דו גִבור, דיין גלאַנץ און דיין פּראַכט.
5 און יין דיין פּראַכט באַגליק, רייט
אַרויס, פֿון ווענן אמת און מילדקייט
און ערעכטקייט, און זאָל דיר דיין
רעכטע האַנט פֿאָרכטיקס באַווייזן.
6 דיינע פֿיילן געשאַרפֿטע –פֿעלקער
זאָלן פֿאַלן אונטער דיר –אין האַרצן
פֿון מלכס פֿיינט!
7 דיין טראָן איז פֿון גאָט אויף
אייביק און שטענדיק, אַ צעפּטער פֿון
יושר איז דער צעפּטער פֿון דיין מלוכה.
8 האָסט ליב געהאַט ערעכטיקייט,
און פֿײַנט געהאַט אומרעכט, דרום האָט
דיך געזאַלבט גאָט דיין גאָטמיט אייל
פֿון פֿרייד, איבער דיינע חבֿרים.
9 מירע און אַלאָען, קאַניילן
זײַנען אַלע דיינע קלייידער, פֿון
העלפֿאַנדביין-פּאַלאַצן דערפֿרייען דיך
סטרונעס.
10 טעכטער פֿון מלכים זײַנען צווישן
דיינע געליבטע, דיר צו רעכטס שטייט
די מלכה אין גינגאָלד פֿון אופֿיר.
11 הער, טאָכטער, און זע, און נייג
צו דיין אויער, און פֿאַרגעס דיין פֿאָלק,
און דאָס הויז פֿון דיין פֿאָטער,
12 און דער מלך וועט גלוסטן דיין
שיינקייט;וואָרום ער איז דיין האַר,
דרום בוק זיך צו אים.
13 און, טאָכטער פֿון צור, די
רײַכסטע פֿון פֿאָלקווילן בעטן דיין
לײַטזעליקייט מיט געשאַנק.
14 לויטער פּראַכט איז די בת-מלכה
אינווייניק אין פֿאַלאַץ , פֿון
געקעסטלטן גאָלדוועב איר מלבוש.
15 אויף געשטיקטע געוואַנטן וועט
זי צום מלך געפֿירט;הינטער איר
יונגפֿרויען, חבֿרטעס אירע, ווערן דיר
געבראַכט.
16 זיי ווערן געפֿירט מיט פֿריידן און
לוסטיקייט, זיי קומען אין פּאַלאַץ פֿון
מלך.
17 אָנשטאָט דיינע פֿאָטערס וועלן
זײַן דיינע זין;וועסט זיי אויפֿזעצן פֿאַר
האַרן אין גאַנצן לאַנד.
18 איך וועל מאַכן דערמאָנען דיין
נאָמען אויף אַלע דָור-דורות, דרום
וועלן פֿעלקער דיך לויבן אויף אייביק
און שטענדיק.

46 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער;
פֿון די קינדער פֿון קֹרַח; אויף
עַלָמות; אַ ליד.
2 גאָט איז אונדז אַ באַשיצונג און אַ
שטאַרקייט, אַ הילף אין צרות, גרינג
צו געפֿינען.

3 דרום וועלן מיר ניט מורא האָבן,
ווען די ערד זאָל זיך בייטן, און ווען די
בערג זאָלן אומפאַלן אין האַרצן פון ים.
4 מעגן ברומען, מעגן שוימען זיינע
וואַסערן, מעגן ציטערן די בערג פאַר
זיין הויכקייט. סֶלָה.
5 אַ טייך איז דאָ, וואָס זיינע
שטראָמען דערפֿרייען די שטאָט פון
גאָט, די הייליקסטע ווינונג פון
העכסטן.
6 גאָט איז אין איר מיט, זי וועט ניט
אומפאַלן, גאָט וועט זי העלפֿן אַקעגן
פֿרימאָרגן.
7 פֿעלקער האָבן געטומלט,
קיניגרייַך זיינען אומגעפאַלן;ער
האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול, טוט זיך
וואַקלען די ערד.
8 מיט אונדז איז יהוה פון צבֿאות, אַ
פֿעסטונג איז אונדז דער גאָט פון יעקבֿ.
סֶלָה.
9 גייט זעט די אויפֿטוען פון גאָט,
וואָס האָט געמאַכט פֿאַרוויסטונגען אין
לאַנד.
10 ער מאַכט אויפֿהערן מלחמות
ביזן עק פון דער ערד, דעם בויגן
צעברעכט ער, און טוט צעהאַקן דעם
שפּיז;רייטוועגן פֿאַרברענט ער אין
פֿייער.
11 „לאָזט אָפּ, און זייט וויסן אַז איך
בין גאָט, איך בין דערהויבן צווישן די
פֿעלקער, דערהויבן אויף דער ערד.“
12 יהוה פון צבֿאות איז מיט אונדז, אַ
פֿעסטונג איז אונדז דער גאָט פון יעקבֿ.
סֶלָה.

47 פַֿאַר דעם געזאַנגמייסטער;
פון די קינדער פון קֹרַח אַ
מזמור.
2 קלאַפּט די הענט, אַלע פֿעלקער,
שאַלט צו גאָט מיט אַ קול פון געזאַנג.
3 וואָרום יהוה דער אייבערשטער
איז פֿאָרכטיק, אַ גרויסער מלך איבער
דער גאַנצער ערד.
4 ער אונטערטעניקט פֿעלקער
אונטער אונדז, און אומות אונטער
אונדזערע פֿיס.
5 ער וויילט אונדז אויס אונדזער
נחלה, דעם שטאָלץ פון יעקבֿ וואָס ער
האָט ליב. סֶלָה.
6 גאָט איז אויפֿגעאַנגען מיט
שאַלונג, יהוה מיט קול פון שופֿר.
7 זינגט צו גאָט, זינגט, זינגט צו
אונדזער מלך, זינגט.
8 וואָרום גאָט איז דער מלך פון דער
גאַנצער ערד;זינגט מיט באַטראַכט.
9 גאָט קיניגט איבער די פֿעלקער,
גאָט זיצט אויף זיין הייליקן טראָן.
10 די פֿירשטן פון די אומות האָבן
זיך איינגעזאַמלט, דאָס פֿאָלק פון דעם
גאָט פון אברהם;וואָרום צו גאָט זיינען
די שילדן פון דער ערד, ער איז זייער
דערהויבן.

48 אַ געזאַנג; אַ מזמור פון די
קינדער פון קֹרַח.
2 גרויס איז גאָט, און זייער געלויבט
אין דער שטאָט פון אונדזער גאָט, אויף
זיין הייליקן באַרג.
3 שיין דערהייבט, די פֿרייד פון דער
גאַנצער ערד, איז דער באַרג ציון אין
די עקן פון צפֿון, די שטאָט פון דעם
גרויסן מלך.
4 גאָט אין אירע פּאַלאַצן איז
באַקאַנט פֿאַר אַ פֿעסטונג.
5 וואָרום זע, מלכים האָבן
זיך איינגעזאַמלט, זיי זיינען
אַריבערגעקומען אין איינעם.
6 ווי זיי האָבן געזען, אַזוי האָבן
זיי גענאַפּט, דערשראָקענע האָבן זיי
אַוועקגעאַילט.
7 אַ ציטערניש האָט זיי אָנגענומען
דאָרטן, אַ וויייניש ווי אַ געווינערין.
8 מיט אַ מזרח-ווינט האָסטו
צעבראָכן שיפֿן פון תַּרשִׁישׁ.
9 ווי מיר האָבן געהערט, אַזוי האָבן
מיר געזען, אין דער שטאָט פון יהוה
פון צבֿאות, אין דער שטאָט פון

אונדזער גאָט; גאָט זאָל זי אויפֿהאַלטן
ביז אייביק. סָלָה.
10 מיר האָבן געטראַכט, גאָט, אָן
דײַן חֶסד, אין דער מיט פֿון דײַן
טעמפּל.
11 אַזוי ווי דײַן נאָמען, גאָט, אַזוי
איז דײַן לויב ביז די עקן פֿון דער
ערד;פֿול מיט געראַכטיקייט איז דײַן
רעכטע האַנט.
12 זאָל זיך פֿרייען דער באַרג ציון,
זאָלן לוסטיק זײַן די טעכטערשטעט פֿון
יהודה, פֿון ווענן דײַנע משפּטים.
13 גייט אַרום ציון, און רינגלט זי
אַרום, ציילט איבער אירע טורעמס.
14 טוט אַכט אויף אירע מויער, גייט
דורך אירע פּאַלאַצן; כּדי איר זאָלט
דערציילן דעם שפּעטערדיקן דור,
15 אַז דאָס איז גאָט, אונדזער גאָט,
אייביק און שטענדיק;ער וועט אונדז
פֿירן ביז אייביקייט.

49 פַֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
פֿון די קינדער פֿון קֹרַח; אַ
מזמור.
2 הערט דאָס צו, אַלע פֿעלקער,
פֿאַרנעמט, אַלע באַווינער פֿון דער
וועלט,
3 סײַ אַזוי מענטשן, סײַ אָנגעזעענע
לײַט, רײַך און אָרעם אין איינעם.
4 מײַן מויל וועט רעדן חכמה, און
די טראַכטונג פֿון מײַן האַרצן וועט זײַן
פֿאַרשטאַנדיקייט.
5 איך וועל נײַגן צו אַ משל מײַן
אויער, איך וועל אָנהײבן מיט אַ האַרף
מײַן רעטעניש.
6 פֿאַר וואָס זאָל איך מורא האָבן אין
די טעג פֿון בייז, ווען די זינד פֿון מײַנע
טרעטער רינגלט מיך אַרום?
7 די וואָס פֿאַרזיכערן זיך אויף זייער
פֿאַרמעג, און מיט זייער גרויס עשירות
רימען זיי זיך.
8 ניט אויסקויפֿן אַ ברודער קען אַ
מענטש אויסקויפֿן, ניט געבן גאָט אַן
אויסלייז פֿאַר זיך;
9 און ווי ווערדיק עס זאָל זײַן דער
אויסקויף פֿאַר זייער זעל, איז אויף
אייביק פֿאַרמיטן,
10 מע זאָל שטענדיק אַלײן לעבן, מע
זאָל ניט אָנזען די גרוב.
11 וואָרום מע זעט אַז חכמים
שטאַרבן, אַזוי ווי דער נאַר און דער
פֿאַרגרעבטער גייען אונטער, און
זיי לאָזן איבער צו אַנדערע זייער
פֿאַרמעג.
12 זיי טראַכטן בײַ זיך, זייערע
הײַזער זײנען אויף אייביק, זייערע
ווינונגען אויף דור-דורות;זיי רופֿן
לענדער אויף זייערע נעמען.
13 אָבער דער מענטש בלײַבט ניט
אין גדולה, ער איז געגליכן צו בהמות
וואָס ווערן פֿאַרשניטן.
14 דאָס איז דער וועג פֿון די וואָס
זײנען בטוח בײַ זיך, און פֿון זייערע
נאָכגייער וואָס קוועלן פֿון זייערע
רייד. סָלָה.
15 מע לייגט זיי ווי שאָף אין
דער אונטערערד, דער טויט טוט זיי
פֿיטערן;און איין פֿרימאָרגן – טרעטן
די רעכטפֿאַרטיקע איבער זיי;און זייער
געשטאַלט איז פֿאַר דער אונטערערד
צום פֿאַרפֿוילן, ניטאָ קיין ווינונג פֿאַר
איר.
16 אָבער גאָט וועט אויסלייזן מײַן
זעל פֿון דער מאַכט פֿון אונטערערד,
וואָרום ער וועט מיך אַרויסנעמען.
סָלָה.
17 זאָלסט ניט מורא האָבן אַז
עמעצער ווערט אַן עושר, אַז די
רײַכקייט פֿון זײַן הויז ווערט געמערט,
18 וואָרום בײַ זײַן טויט וועט ער
גאָרנישט מיטנעמען, זײַן רײַכקייט
וועט ניט נידערן נאָך אים.
19 הגם בײַ זײַן לעבן פֿלעגט ער
אינערעדן זײַן זעל:מע וועט דיך נאָך
לויבן אַז דו וועסט זיך ווילטאָן.
20 זי וועט אָנקומען צו דעם דור פֿון
זײנע עלטערן, וואָס וועלן אויף אייביק
ניט אָנזען דעם שײַן.

21 אַ מענטש אין גדולה וואָס פֿאַרשטייט ניט, איז געגליכן צו בהמות וואָס ווערן פֿאַרשניטן.

50 אַ מזמור פֿון אָסָפֿן. דער האָט געריידט און געפֿוגט פֿון גאָט, יהוה, פֿון אויפֿגאַנג פֿון דער זון ביז איר אונטערגאַנג.

2 פֿון ציון דער קרוין פֿון שיינקייט, האָט אַרויסגעשיינט גאָט.

3 אונדזער גאָט קומט, און ער שוויגט ניט, אים פֿאַרצערט אַ פֿײַער, און אַרום אים טוט שטורעמען געוואַלטיק.

4 ער רופֿט צו די הימלען פֿון אויבן, און צו דער ערד, כדי צו משפּטן זײַן פֿאָלק:

5 זאַמלט מיר אײַן מײַנע פֿרומע, די וואָס שליסן מײַן בונד איבער שלאַכטאָפּפֿער.

6 און די הימלען זאָגן אָן זײַן געראַנטיקייט, וואָרום גאָט, ער איז אַ ריכטער. סֶלָה.

7 הער מײַן פֿאָלק, און איך וועל רעדן, ישׂראל, און איך וועל דיך וואָרענען: גאָט דײַן גאָט בין איך.

8 ניט אום דײַנע שלאַכטאָפּפֿער וועל איך דיך שטראָפֿן;דײַנע בראַנדאָפּפֿער זײַנען דאָך תּמיד פֿאַר מיר.

9 איך וויל ניט נעמען פֿון דײַן הויז קיין אָקס, פֿון דײַנע שטאַלן קיין בעק.

10 וואָרום מײַן איז יעטוועדער חיה פֿון וואַלד, די בהמות אויף טויזנט בערג.

11 איך קען יעטוועדער פֿויגל פֿון די בערג, און די וויידמענונג פֿון פֿעלד איז בײַ מיר.

12 אַז איך זאָל הונגעריק זײַן, וועל איך דיר ניט זאָגן, וואָרום מײַן איז די וועלט און איר פֿולקייט.

13 צי עס איך דאָס פֿלייש פֿון אָקסן?אָדער דאָס בלוט פֿון בעק טו איך טרינקען?

14 שלאַכט צו גאָט אַ דאַנקאָפּפֿער, און באַצאָל דעם אויבערשטן דײַנע נדרים.

15 און רוף מיך אין טאָג פֿון נויט, וועל איך דיך דערלייזן, און דו וועסט מיך ערלעכן.

16 און צום רָשע האָט גאָט געזאָגט:ווי קומסטו צו דערציילן מײַנע געזעצן, און נעמען מײַן בונד אויף דײַן מויל?

17 אַז דו האָסט פֿײַנט מוסר, און האָסט געוואָרפֿן מײַנע ווערטער הינטער דיר.

18 אַז דו האָסט געזען אַ גנבֿ, האָסטו זיך געפֿרײַנטלט מיט אים, און מיט נואַפֿים איז געווען דײַן טייל.

19 דײַן מויל האָסטו לויז געלאָזט צום בייזן, און דײַן צונג פֿלעכט באַטרוג.

20 זיצסטו, באַרעדסטו דײַן ברודער, דעם זון פֿון דײַן מוטער באַוולסטו.

21 דאָס האָסטו געטאָן, און איך האָב געזאָלט שווײַגן?האָסטו געדאַכט, זײַן ווי דו וועל איך זײַן;וועל איך דיך שטראָפֿן, און דיר לייגן פֿאַר דײַנע אויגן.

22 מערקט דאָס אַקאָרשט, איר וואָס פֿאַרגעסט אָן גאָט, כדי איך זאָל ניט פֿאַרצוקן, און קיינער וועט ניט מציל זײַן.

23 דער וואָס שלאַכט אַ דאַנקאָפּפֿער, ערלעכט מיך, אָבער דעם וואָס באַטראַכט דעם וועג, אים וועל איך ווײַזן די ישועה פֿון גאָט.

51 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ מזמור פֿון דָוִדן,

2 וועסן נתן דער נבֿיא איז געקומען צו אים, נאָך דעם ווי ער איז געקומען צו בת-שֶׁבַע.

3 לײַטזעליק מיך, גאָט, לויט דײַן חֶסד, לויט דײַן גרויס רחמים מעק אָפּ מײַנע פֿאַרברעכן.

4 וואָש מיך אָפּ אין גאַנצן פֿון מײַן זינד, און פֿון מײַן חטא טו מיך רייניקן.
5 וואָרום איך ווייס מײַנע פֿאַרברעכן, און מײַן חטא איז מיר תּמיד אַנטקעגן.
6 צו דיר אַליין האָב איך געזינדיקט, און וואָס איז שלעכט אין דײַנע אויגן האָב איך געטאָן;דרום ביסטו רעכטפֿאַרטיק אין דײַן רעדן, ביסטו גערעכט אין דײַן משפּט.
7 זע, אין זינד בין איך גע‌בוירן, געוואָרן, און אין חטא האָט מיך מײַן מוטער אַנטפֿאַנגן.
8 אמת באַגערסטו דאָך אין די נירן, טאָ לערן מיך חכמה וווּ עס איז פֿאַרהוילן.
9 זאָלסט מיך ריניקן מיט אַזוֹב-גראָז, אַז איך זאָל ריין ווערן, זאָלסט מיך וואַשן, ביז ווײסער פֿון שניי זאָל איך ווערן.
10 זאָלסט מיך מאַכן הערן פֿרייד און לוסטיקייט;זאָלן דערפֿרייט ווערן די ביינער וואָס דו האָסט צעדריקט.
11 פֿאַרבאַרג דײַן פּנים פֿון מײַנע חטאים, און אַלע מײַנע זינד פֿאַרמעק.
12 אַ ריין האַרץ באַשאַף מיר, גאָט, און אַ פֿעסט געמיט באַניי אין מיר.
13 זאָלסט מיך ניט אַוועקווואַרפֿן פֿון דיר, און דײַן הייליקן גײַסט זאָלסטו ניט אַוועקנעמען פֿון מיר.
14 קער מיר אום די פֿרייד פֿון דײַן הילף, און אַ פֿרײַ געמיט זאָלסטו מיר שענקען.
15 איך וועל לערנען פֿאַרברעכער דײַנע וועגן, און זינדיקע וועלן זיך אומקערן צו דיר.
16 זײַ מיך מציל פֿון בלוטיקייט, גאָט דו גאָט פֿון מײַן הילף;זאָל מײַן צונג זינגען דײַן גערעכטיקייט.
17 גאָט, מײַנע ליפּן זאָלסטו עפֿענען, און זאָל מײַן מויל דערציילן דײַן לויב.
18 וואָרום באַגערסט ניט אַ שלאַכטאָפּפֿער אַז איך זאָל געבן, אַ בראַנדאָפּפֿער ווילסטו ניט.
19 די שלאַכטאָפּפֿער פֿון גאָט זײַנען אַ צעבראָכן גע‌מיט, אַ צעבראָכן און דערשלאָגן האַרץ, גאָט, פֿאַראַכטסטו ניט.
20 באַגיטיק אין דײַן באַווילקונג צִיון, בויען זאָלסטו די מויערן פֿון ירושלים.
21 דענצמאָל וועסטו באַגערן שלאַכטאָפּפֿער פֿון גערעכטיקייט, בראַנדאָפּפֿער און גאַנצאָפּפֿער;דענצמאָל וועט מען אויפֿברענגען אָקסן אויף דײַן מזבח.

52 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ באַטראַכטונג פֿון דָוִדן,
2 ווען דואֵג דער אֲדומי איז געקומען, און האָט דערציילט שָׁאוּלן, און אים אָנגעזאָגט: דוד איז געקומען אין אַחימֶלֶכס הויז.
3 וואָס פֿראָלסטו זיך מיט בייז, דו מאַכטיקער? דער חֶסד פֿון גאָט איז אַלע טאָג.
4 אומגליקן טראַכט דײַן צונג, ווי אַ שאַרפֿער גאָלמעסער וואָס אַרבעט פֿאַלש.
5 האָסט ליב בייז מער ווי גוטס, ליגן איידער רעדן געראַטקייט. סֶלָה.
6 האָסט ליב אַלע גערייד פֿון צעשטערונג, דו צונג פֿון באַטרוג.
7 וועט אויך גאָט דיך צעברעכן אויף אייביק, דיך אַרויסשאַרן און אַרויסרײַסן פֿון גע‌צעלט, און דיך אויסוואָרצלען פֿון לאַנד פֿון די לעבעדיקע. סֶלָה.
8 און די צדיקים וועלן זען און וועלן פֿאָרכטן, און זיי וועלן לאַכן איבער אים:
9 אָן איז דער מאַן וואָס האָט ניט געמאַכט גאָט פֿאַר זײַן פֿעסטונג, און האָט זיך פֿאַרזיכערט אויף זײַן גרויס עשירות;וואָס איז פֿאַרשטיט געווען אין זײַן געריקייט.

10 אָבער איך בין ווי אַ צוויגהאָפּטיקער איילבערטבוים אין גאָטס הויז, איך פֿאַרזיכער מיך אויף גאָטס חֶסד אייביק און שטענדיק.
11 איך וועל אייביק דיר דאַנקען, ווײַל דו האָסט זיך אײַנגעשטעלט, און איך וועל האָפֿן צו דײַן נאָמען וויל ער איז גוט, אַנטקעגן פֿאַר דײַנע פֿרומע.

53 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אויף מַחלַת; אַ באַטראַכטונג פֿון דָּוִדן.
2 דער נידערטרעכטיקער זאָגט אין זײַן האַרצן: ניטאָ קיין גאָט! פֿאַרדאָרבן זײַנען זיי, און מיאוסע אומרעכט טוען זיי; קיינער טוט ניט קיין גוטס.
3 גאָט האָט פֿון הימל געלוגט אויף די מענטשנקינדער, צו זען אויב פֿאַראַן אַ פֿאַרשטאַנדיקער וואָס זוכט גאָט.
4 איטלעכער איז אָפּגעפֿאַלן, אַלע זײַנען זיי פֿאַרדאָרבן, קיינער טוט ניט קיין גוטס, ניט צו מאָל איינער.
5 פֿאַר וואָר, דערשפּירן וועלן די טוער פֿון אומרעכט, די וואָס עסן מײַן פֿאָלק ווי מע עסט ברויט, די וואָס רופֿן ניט גאָט.
6 אָן אַנגסטן זיי אין אַנגסט, ווו קיין אַנגסט איז ניט געווען, וואָרום גאָט האָט צעשאָטן די ביינער פֿון דײַן באַלאָגערער; האָסט זיי געמאַכט צו שאַנד, ווײַל גאָט האָט זיי פֿאַראַכט.
7 וועען קומט פֿון ציון די ישועה פֿון ישׂראל? ווען גאָט קערט אום די געפֿאַנגענשאַפֿט פֿון זײַן פֿאָלק, וועט יעקבֿ זיך פֿרייען ישׂראל.

54 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ באַטראַכטונג פֿון דָּוִדן,
2 וועז די זיפֿער זײַנען געקומען, און האָבן געזאָגט צו שָׁאולן: פֿאַר וואָר, דוד באַהאַלט זיך בײַ אונדז.
3 גאָט, מיט דײַן נאָמען טו מיך העלפֿן, און מיט דײַן גבֿורה זאָלסטו זיך אָננעמען פֿאַר מיר.
4 גאָט, הער צו מײַן תּפֿילה, פֿאַרנעם די ווערטער פֿון מײַן מויל.
5 וואָרום פֿרעמדע זײַנען אָנגעשטאַנען אויף מיר, און געוואַלטטוער זוכן מײַן לעבן; זיי האַלטן ניט גאָט אַנטקעגן זיך. סֶלָה.
6 זע, גאָט איז מיר אַ העלפֿער, יהוה איז דער אונטערלענער פֿון מײַן זעל.
7 זאָל ער אומקערן דאָס בייז אויף מײַנע לויערער; אין דײַן טרײַשאַפֿט פֿאַרשניד זיי.
8 מיט ווילליקייט וועל איך שלאַכטן צו דיר, וועל לויבן דײַן נאָמען, גאָט, וואָרום ער איז גוט.
9 וואָרום פֿון יעטוועדער צרה האָט ער מיך מציל געווען, און מײַן אויג האָט זיך אָנגעזען אויף מײַנע פֿײַנט.

55 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, מיט סטרונעשפּיל; אַ באַטראַכטונג פֿון דָּוִדן.
2 פֿאַרנעם, גאָט, מײַן תּפֿילה, און זאַלסט זיך ניט פֿאַרהוילן פֿון מײַן געבעט.
3 האָרך צו מיר, און ענטפֿער מיר; איך לויף אום אין מײַן קלאָג, און איך ברום,
4 פֿון דעם קָול פֿון דעם פֿײַנט, פֿון וועגן דער דריקונג פֿון דעם רָשע; וואָרום זיי ברענגען אויף מיר אומגליק, און מיט צאָרן טוען זיי מיך פֿײַנטן.
5 מײַן האַרץ צאַפּלט אין מיר, און טויטשרעקן זײַנען אָנגעפֿאַלן אויף מיר.
6 אַ מורא און אַ ציטערניש קומט אויף מיר, און אַ שוידער האָט מיך באַדעקט.
7 און איך זאָג: ווער גיט מיר פֿליגלען ווי אַ טויב, איך וואָלט אַוועקגעפֿלויגן און געוואוינט.

8 אָט וואָלט איך אַוועקגעוואָגלט
וויט, איך וואָלט געווילט אין דער
מדבר. סָלָה.
9 איך וואָלט מיר געאיילט צו אַן
אַנטרינונגפֿון רוסיקן ווינט, פֿונעם
שטורעם.
10 צעמיש, גאָט, צעטייל זייער
שפּראַך, וואָרום איך האָב געזען רויב
און קריג אין שטאָט.
11 טאָג און נאַכט רינגלען זיי זיך
אַרום אויף אירע מויערן, און אומרעכט
און אומגליק איז אין איר מיט.
12 פֿאַרברעכן זיינען אין איר מיט,
און פֿון איר מאַרק טוט זיך ניט אָפּ
דריקונג און באַטרוג.
13 וואָרום ניט אַ פֿיינט טוט
מיך לעסטערן –דאָס וואָלט איך
פֿאַרטראָגן;ניט מײַן שׂונא האָט זיך
געגרייסט איבער מיר –פֿון אים וואָלט
איך מיך פֿאַרבאָרגן;
14 נאָר דו, אַ מענטש מײַן גלײַכן,
מײַן חבֿר און מײַן באַקענטער,
15 וואָס באַנאַנד פֿלעגן מיר זיס זיך
סודן, גיין אין גאָטס הויז מיט געזעמל.
16 זאָל ער אָנרייצן דעם טויט אויף
זיי, זאָלן זיי לעבעדיקערהייט
אין אונטערערד!וואָרום בייז איז אין
זייער ווינונג, צווישן זיי.
17 איך וועל רופֿן צו גאָט, און יהוה
וועט מיך העלפֿן.
18 אָוונט און פֿרימאָרגן און
מיטנאַגוועל איך קלאָגן און וועל
ברומען, און ער טוט הערן מײַן קָול.
19 ער טוט אויסלייזן בשלום מײַן
זעל, מע זאָל ניט געפֿינען צו מיר, הגם
זיי זײַנען פֿיל קעגן מיר.
20 גאָט וועט הערן און וועט
זיי אונטערטעניק מאַכן –דער וואָס
טראָנט פֿון אייביק אָן. סָלָה. וואָרום
ניטאָ קיין אָפּביט ביי זיי, און זיי האָבן
ניט מורא פֿאַר גאָט.
21 ער שטרעקט אויס זײַנע
הענטאויף די וואָס זײַנען אין שלום
מיט אים, ער פֿאַרשוועכט זײַן בונד.
22 גלאַט זײַנען די שמאַנטיקע רייד
פֿון זײַן מויל, און זײַן האַרץ איז
מלחמה;ווייכער פֿון בוימל זײַנען זײַנע
ווערטער, אָבער זיי זײַנען שוווערדן
בלויז.
23 וואַרף אויף גאָט דײַן לאַסט, און
ער וועט דיך פֿאַרזאָרגן;ער וועט קיין
מאָל ניט לאָזן פֿאַלן דעם צדיק.
24 אָבער דו גאָט וועסט זיי נידערן
אין קבֿר-גרוב, די לײַט פֿון בלוט
און באַטרוגוועלן ניט אויסלעבן
האַלב זייערע טעג;און איך וועל מיך
פֿאַרזיכערן אויף דיר.

56 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
אויף יונהם אֱלֶם רחוקים; פֿון
דָּוִדן אַ מִכתָם, ווען די פּלשתים האָבן
אים געכאַפּט אין גאַס.
2 לײַטזעליק מיך, גאָט,
וואָרום אײנשלינגען וויל מיך אַ
מענטש;אַ גאַנצן טאָג דריקט ער מיך
שטרײַטנדיק.
3 אײנשלינגען ווילן מיך מײַנע
לויערער אַ גאַנצן טאָג, יאָ פֿיל, דו
העכסטער, שטרײַטן אויף מיר.
4 דעם טאָג וואָס איך האָב
מוראפֿאַרזיכער איך מיך אויף דיר.
5 אויף גאָט וואָס זײַן וואָרט טו
איך לויבן, אויף גאָט האָב איך
מיך פֿאַרזיכערט, איך האָב ניט קיין
מורא;וואָס קען אַ בשׂר-ודם מיר טאָן?
6 אַ גאַנצן טאָג קריוודען זיי מײַנע
טענות, אַלע זייערע מחשבֿות זײַנען
צום בייזן אויף מיר.
7 זיי קלײַבן זיך אויף, זיי באַהאַלטן
זיך, זיי היטן מײַנע פֿוסטריט, אַזוי ווי
זיי קוקן אויס אויף מײַן זעל.
8 פֿאַר דעם אומרעכט שלײַדער זיי
אַרויס, אין צאָרן די פֿעלקער ווארף
אַנידער, גאָט.
9 האָסט פֿאַרצייכנט מײַן וואַגלעניש,
טו אַרײַן מײַן טרער אין דײַן לאָגל;פֿאַר
וואָר, זיי זײַנען אין דײַן בוך.

10 דענצמאָל וועלן מײַנע פֿײַנט זיך
אומקערן אַהינטעראין דעם טאָג וואָס
איך וועל רופֿן;דאָס ווייס איך אַז גאָט
איז פֿאַר מיר.
11 אויף גאָט וואָס [זײַן] וואָרט טו
איך לויבן, אויף יהוה וואָס [זײַן]
וואָרט טו איך לויבן,
12 אויף גאָט האָב איך מיך
פֿאַרזיכערט, איך האָב ניט קיין
מורא;וואָס קען אַ מענטש מיר טאָן?
13 איך נעם אויף מיר, גאָט, נדרים
צו דיר, איך וועל אָפּצאָלן דאַנקאָפּפֿער
צו דיר;
14 וואָרום האָסט מציל געווען מײַן
זעל פֿון טויט, פֿאַר וואָר, מײַנע פֿיס
פֿון שטרויכלונג, כדי אַרומצוגיין פֿאַר
גאָטאײַן דעם ליכט פֿון לעבן.

57 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
אַל-תַּשְׁחֵת; פֿון דָּוִדן אַ מִכְתָּם,
ווען ער איז אַנטלאָפֿן פֿון שָׁאוּל אין
דער הייל.
2 לײַטזעליק מיך, גאָט, לײַטזעליק
מיך, וואָרום אין דיר האָט זיך געשיצט
מײַן זעל, און אין שאָטן פֿון דײַנע
פֿליגלען וועל איך מיך שיצן ביז די
אומגליקן וועלן אַריבער.
3 איך וועל רופֿן צו גאָט דעם
אויבערשטן, צו גאָט וואָס פֿירט אויס
פֿאַר מיר.
4 ער וועט שיקן פֿון הימל, און מיך
העלפֿן, מעג לעסטערן דער וואָס וויל
מיך אײַנשלינגען, סָלָה; גאָט וועט
שיקן זײַן חֶסד און זײַן טרײַשאַפֿט.
5 מײַן זעל איז צווישן לייבן, איך ליג
צווישן מענטשנקינדער לָהוטע;זייערע
ציין זײַנען שפּיזן און פֿײַלן, און זייער
צונג אַ שוואַרפֿע שווערד.
6 דערהייב דיך איבער די הימלען,
גאָט, איבער דער גאַנצער ערד זאָל זײַן
דײַן כּבֿוד.
7 אַ נעץ האָבן זיי אָנגעבריים פֿאַר
מײַנע טריט, מע האָט אײַנגעבויגן מײַן
זעל;זיי האָבן געגראָבן פֿאַר מיר אַ
גרוב, זײַנען זיי אַליין אַרײַנגעפֿאַלן אין
איר. סָלָה.
8 פֿעסט איז מײַן האַרץ, גאָט, פֿעסט
איז מײַן האַרץ, איך וועל זינגען און
שפּילן.
9 דערוועק דיך, מײַן זעל, דערוועק
דיך, גיטאַר און האַרף;אָפֿמיך
אויפֿוועקן דעם באַגינען.
10 איך וועל דיך לויבן צווישן די
פֿעלקער, גאָט, איך וועל דיך באַזינגען
צווישן די אומות.
11 וואָרום גרויס ביז די הימלען איז
דײַן חֶסד, און ביז די וואָלקן דײַן
טרײַשאַפֿט.
12 דערהייב דיך איבער די הימלען,
גאָט, איבער דער גאַנצער ערד זאָל זײַן
דײַן כּבֿוד.

58 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
אַל-תַּשְׁחֵת; פֿון דָּוִדן אַ
מִכְתָּם.
2 רעדט איר אין דער אמת ווי אַ
געריכטע מאַכט?משפּט איר מיט יושר
די מענטשנקינדער?
3 יאָ, אין האַרצן אַרבעט איר אויס
פֿאַרברעכן, אויף דער ערד פֿירט איר
דורך דאָס אומרעכט פֿון אײַערע הענט.
4 די רשָׁעים זײַנען אָפּגעקערט
פֿון טראַכט אָן, פֿון מוטערלײַב אָן
בלאָנדזשען די ליגנזאָגערס.
5 אַ גיפֿט איז בײַ זיי גלײַך ווי גיפֿט
פֿון אַ שלאַנג;ווי דער טויבער נאָטער
וואָס פֿאַרשטאָפּט זײַן אויער,
6 וואָס הערט ניט צו דעם קול
פֿון באַשווערער, פֿון דעם קליגסטן
שפּרעכער פֿון שפּרוכן.
7 גאָט, צעברעך זייערע ציין אין
זייער מויל, די באַקציין פֿון די
יונגלייבן האַק אויס, יהוה.
8 זאָלן זיי צעגיין ווי וואַסער וואָס
צעלויפֿט זיך;שפּאַנט ער זײַנע פֿײַלן,
זאָלן זיי ווי אָפּגעשניטן ווערן.
9 ווי אַ צעקראָכענע שנעק זאָל ער
פֿאַרגיין, ווי אַ מפּיל, ווי אַ קראָט, וואָס

האָבן די זון ניט געזען.
10 איידער אײַערע טעפּ וועלן
דערשפּירן די דערנער, זאָל ער עס
אַוועקשטורעמען, דאָס רויע וויי דאָס
צוגעבערענטע.
11 דער צדיק וועט זיך פֿרייען, אַז ער
זעט נקמה, זײַנע טריט וועט ער וואַשן
אין בלוט פֿון דעם רָשָׁע.
12 און מענטשן וועלן זאָגן: יָא, עס
איז דאָ אַ פֿרוכט פֿאַרן צדיק;יָא, פֿאַראַן
אַ גאָט וואָס משפּט אויף דער ערד.

59 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
אַל-תַּשְׁחֵת; פֿון דָּוִדן אַ מִכְתָּם,
וועו שָׁאוּל האָט געשיקט, און מע האָט
געהיט דאָס הויז, כדי אים צו טייטן.
2 זײַ מיך מציל פֿון מײַנע פֿײַנט, מײַן
גאָט, פֿון די וואָס שטייען אָן אויף מיר
זאָלסטו מיך באַשיצן.
3 זײַ מיך מציל פֿון די וואָס טוען
אומרעכט, און פֿון בלוטיקע לײַט טו
מיך העלפֿן.
4 וואָרום זע, זיי האָבן געלויערט
אויף מײַן זעל;עס קלײַבן זיך די
פֿאַרשײַטע אויף מיר;ניט פֿאַר מײַן
פֿאַרברעך און ניט פֿאַר מײַן חטא,
גאָט.
5 אָן אַ זינד פֿון מיר, לויפֿן זיי
און בערייטן זיך אָן;דערוועק זיך מיר
אַנטקעגן, און זע.
6 דו ביסט דאָך יהוה, דער גאָט
פֿון צבֿאות, דער גאָט פֿון ישׂראל,
וואַך אויף זיך צו רעכענען מיט אַלע
פֿעלקער;ניט לײַטזעליקן זאָלסטו אַלע
אומגערעכטע פֿעלשער. סֶלָה.
7 אַלע אָוונט קומען זיי ווידער, זיי
וועיען ווי אַ הונט, און דרייען זיך אום
אין שטאָט.
8 זע, זיי גייוועכן מיט זייער
מויל;שוועדרען זײַנען אין זייערע
ליפֿן;וואָרום: „ווער הערט דען?"
9 אָבער דו גאָט טוסט לאַכן פֿון זיי,
טוסט שפּאָטן פֿון אַלע פֿעלקער.
10 קעגן זײַן שטאַרקייט האַר איך
אויף דיר;וואָרום גאָט איז מײַן
פֿעסטונג.
11 דער גאָט פֿון מײַן גענאָד וועט
מיר אַנטקעגן קומען, גאָט וועט מיך
לאָזן זען אויף מײַנע לויערער.
12 ניט הרגען זאָלסטו זיי, כדי מײַן
פֿאָלק זאָל ניט פֿאַרגעסן;צעטרייסל זיי
מיט דײַן מאַכט, און וואַרף זיי אַנידער,
גאָט אונדזער שילד.
13 פֿאַר דער זינד פֿון זייער מויל,
דעם געריידט פֿון זיערע ליפּן, זאָלן זיי
באַצוויונגען ווערן אין זייער גאווה, און
פֿאַר די קללות און פֿאַר די ליגנס וואָס
זיי רעדן.
14 פֿאַרלעג אין גרימצאָרן,
פֿאַרלעג אַז זיי זאָלן מער ניט זײַן,
און זאָל מען וויסן אַז גאָט געוועלטיקט
אין יעקבֿ, ביז די עקן פֿון דער ערד.
סֶלָה.
15 יָא, אַלע אָוונט קומען זיי ווידער,
זיי וועיען ווי אַ הונט, און דרייען זיך
אום אין שטאָט.
16 זיי וואַנדערן אַרום צו פֿאַרצערן,
און בליבן אַ גאַנצע נאַכט ביז זיי ווערן
ניט זאַט.
17 אָבער איך וועל באַזינגען
דײַן שטאַרקייט, און וועל שאַלן
פֿרימאָרגנס דײַן חֶסד. וואָרום דו
ביסט מיר געווען אַ פֿעסטונג, און אַן
אַנטרינונג אין טאָג פֿון מײַן נויט.
18 מײַן שטאַרקייט, צו דיר וועל איך
זינגען, וואָרום גאָט איז מײַן פֿעסטונג,
דער גאָט פֿון מײַן גענאָד.

60 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
אויף שושַׁן-עדות; אַ מִכְתָּם
פֿון דָּוִדן פֿאַר אַ לערנונג,
2 וועו ער האָט מלחמה געהאַלטן
מיט ארם-נהרים און ארם-צוֹבָה, און
יוֹאָבֿ האָט זיך אומגעקערט, און האָט
געשלאָגן פֿון אדום אין טאָל פֿון זאַלץ
צוועלף טויזנט.

3 גאָט, האָסט אונדז פֿאַרלאָזט,
האָסט אונדז צעבראָכן;האָסט געצערנט
אויף אונדז, זאָלסטו אונדז ווידער
אויפֿריכטן.
4 האָסט אויפֿגעשטורעמט די ערד,
האָסט זי צעשפּאָלטן;הייל אירע
ברעכן, ווארום זי וואַקלט זיך.
5 האָסט געמאַכט זען דיין
פֿאָלק שוווערע לידן, האָסט
אונדז אָנגעטרונקען מיט ווין פֿון
פֿאַרטומלעניש.
6 גיב דיינע פֿאָרכטער אַ פֿאָן, זיך
איינצוזאַמלען פֿאַר אמת. סָלָה.
7 כּדי דיינע באַליבטע זאָלן
דערלייזט ווערן, העלף מיט דיין
רעכטער האַנט, און ענטפֿער מיר.
8 גאָט האָט געערעדט אין זיין
הייליקייט, אַז איך וועל דערפֿרייט
ווערן;איך וועל צעטיילן שכם, און
דעם טאָל סוכות וועל איך אויסמעסטן.
9 מיין איז גלעָד, און מיין איז מנשה,
און אפֿרַים איז דער קיוואר פֿון מיין
קאָפּ;יהוּדה איז מיין צעפּטער.
10 מואָב איז מיין וואַשטאָפּ;אויף
אדום ווֶארף איך מיין שוך;איבער מיר,
פּלֶשֶׁת, ווועסטו שרייַען.
11 ווער ברענגט מיך צו דער
באַפֿעסטיקטער שטאָט?ווער טוט מיך
פֿירן קיין אדום?
12 פֿאַר ווארֶ, דו גאָט האָסט אונדז
פֿאַרלאָזט, און גייסט ניט אַרויס, גאָט,
מיט אונדזערע מחנות.
13 גיב אונדז הילף קעגן דעם פֿיינט,
ווארום נישטיק איז די ישועה פֿון אַ
מענטשן.
14 מיט גאָט ווועלן מיר אויפֿטאָן
גבֿורות, און ער ווועט צעטרעטן
אונדזערע פֿיינט.

61 פַֿאַר דעם געזאַנגמייסטער,
אויף סטרונעשפּיל; פֿון
דָוִדן.
2 הער צו, גאָט, מיין געשריי,
פֿאַרנעם מיין תּפֿילה.
3 פֿון עק פֿון דער ערד רוף איך צו
דיר, ווען מיין האַרץ פֿאַרגייט;אויף
דעם פֿעלדז ווואָס איז צו הויך פֿאַר מיר,
זאָלסטו מיך אַרויפֿפֿירן.
4 ווארום דו ביסט מיר געווען אַ
באַשיצונג, אַ טורעם פֿון שטאַרקייט
אַקעגן דעם פֿיינט.
5 איך וועל אייביק ווינען אין דיין
געצעלט. איך וועל מיך שיצן אין דער
פֿאַרבאָרגענישׂ פֿון דיינע פֿליגלען.
סָלָה.
6 ווארום דו, גאָט, האָסט צוגעהערט
צו מיינע נדרים;האָסט געגעבן די אַרב
פֿון די ווואָס פֿאַרכטן דיין נאָמען.
7 טעג צו די טעג פֿון דעם מלך
זאָלסטו צולייגן, זיינע יאָרן זאָלן זיין
ווי אַ דָור אויף אַ דָור.
8 טראָנען זאָל ער אייביק פֿאַר
גאָט;גענאָד און טרייַשאַפֿט באַשעער, זיי
זאָלן אים היטן.
9 אַזוי וועל איך באַזינגען דיין נאָמען
אויף אייביק, ווען איך באַצאָל מיינע
נדרים טאָגטעגלעך.

62 פַֿאַר דעם געזאַנגמייסטער,
פֿאַר ידותון; אַ מזמור פֿון
דָוִדן.
2 נאָר צו גאָט טוט האַרן מיין זעל,
פֿון אים איז מיין הילף.
3 נאָר ער איז מיין פֿעלדז און מיין
הילף, מיין פֿעסטונג, איך זאָל זיך ניט
אויסגלימשן שטאַרק.
4 ביז ווַאַנען ווועט איר אָנפֿאַלן אויף
אַ מענטשן?איר אַלע טוט הרגענווי אַ
וואַנט אָן אייַנגעבויגענע, ווי אַ מויער
אָן אומגעפֿאַלענע.
5 רַק זיי עצהן זיך פֿון זיין הויכקייט
אים אַראָפּצושטויסן;זיי האָבן הנאה
פֿון ליגן; מיט זייער מויל בענטשן זיי,
און אין זיך שילטן זיי. סָלָה.
6 נאָר צו גאָט, טו האַרן, מיין זעל,
ווארום פֿון אים איז מיין האָפֿענונג.
7 נאָר ער איז מיין פֿעלדז און מיין
הילף, מיין פֿעסטונג, איך זאָל זיך ניט

אויסגליטשן.

8 בײַ גאָט איז מײַן הילף און מײַן כּבֿוד;דער פֿעלדז פֿון מײַן שטאַרקייט, מײַן באַשיצונג איז אין גאָט.

9 פֿאַרזיכערט אײַך אויף אים אין יעטוועדער צײַט, איר פֿאָלק, גיסט אויס פֿאַר אים אײַער האַרץ; גאָט איז אונדז אַ באַשיצונג. סֶלָה.

10 בלויז אַ הויך זײַנען די מענטשנקינדער, אַן אָפּנאַר די אָנגעזעענע לײַט;וועג מע זאָל אויף אַ וואָגשאָל אַרויפֿלייגן, זײַנען זיי אין איינעם אַ הויך.

11 איר זאָלט אײַך ניט פֿאַרזיכערן אויף רויב, און ניט נאַרן אויף גזלה זאָלט איר אײַך. אַז דער פֿאַרמעג וואַקסט, זאָלט איר ניט לייגן קיין אַכט.

12 איין מאָל האָט גאָט גערעדט, צוויי מאָל האָב איך דאָס געהערט, אַז שטאַרקייט איז בײַ גאָט.

13 און בײַ דיר, גאָט, איז ענעאָד, וואָרום דו באַצאָלסט איטלעכן לויט זײַנע מעשׂים.

63 אַ מזמור פֿון דָוִדן, וועו ער איז געווען אין דער מדבר פֿון יהוּדה.

2 גאָט, דו ביסט מײַן גאָט, דיך טו איך זוכן;נאָך דיר דאָרשט מײַן זעל, צו דיר געלוסט מײַן לײַב, אין אַ לאַנד פֿון טריקענישן, און אַ פֿאַרשמאַכטער אָן וואַסער.

3 אַזוי האָב איך אויסגעקוקט אויף דיר, אין הייליקטום צו זען דײַן שטאַרקייט און דײַן כּבֿוד.

4 וואָרום דײַן חֶסד איז בעסער פֿון לעבן;מײַנע ליפּן וועלן דיך לויבן.

5 אַזוי וועל איך דיך בענטשן דורך מײַן לעבן;אין דײַן נאָמען וועל איך אויפֿהייבן מײַנע הענט.

6 ווי מיט פֿעטע און מאַרך איז זאָל מײַן זעל, און מיט זינגעדיקע ליפּן טוט לויבן מײַן מויל,

7 אַז איך דערמאָן דיך אויף מײַן געלעגער, אַז איך טראַכט אָן דיר אין די וואַכן פֿון דער נאַכט.

8 וואָרום ביסט מיר אַ הילף געווען, און אין שאָטן פֿון דײַנע פֿליגלען טו איך זינגען.

9 מײַן זעל איז באַהעפֿט נאָך דיר;דײַן רעכטע האַנט לענט מיך אונטער.

10 און די וואָס זוכן מײַן זעל אויף אומצוברענגען, וועלן אַרײַן אין די טיפֿענישן פֿון דער ערד.

11 מע וועט זיי שלײַדערן אין מאַכט פֿון דער שוערד;דער חלק פֿון פֿיקס וועלן זיי זײַן.

12 אָבער דער מלך וועט זיך פֿרייען מיט גאָט; רימען וועט זיך איטלעכער וואָס שווערט בײַ אים;וואָרום פֿאַרשטאָפּט ווערן וועט דאָס מויל פֿון די ליגנזאָגער.

64 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ מזמור פֿון דָוִדן.

2 הער צו, גאָט, מײַן קָול אין מײַן קלאָג;פֿון דער אָנגסט פֿון פֿײַנט זאָלסטו באַהיטן מײַן לעבן.

3 זאָלסט מיך פֿאַרבאָרגן פֿון דעם באַראָט פֿון די וואָס ווערקן אומרעכט; פֿון דעם טומל פֿון די וואָס ווערקן אומרעכט;

4 וואָס האָבן געשאַרפֿט ווי אַ שוווערד זייער צונג, געשפּאַנט זייער פֿײַל – אַ גיפֿטיק וואָרט,

5 צו שיסן אין פֿאַרבאָרגענישן דעם אומשולדיקן; פֿלוצלינג שיסן זיי אים, און האָבן ניט מורא.

6 זיי שטאַרקן אײַנאַנדער אין דער בייזער זאַך;זיי רעדן אָפּ אונטערצולייגן נעצן;זיי זאָגן, ווער קען זיי זען.

7 זיי זוכן אויס פֿאַרברעכן, זיי האָבן דורכגעמאַכט אַ גרונטיקע זוכענישן;און די אינעווייניקייט פֿון איטלעכן און דאָס האַרץ איז טיף.

8 אָבער גאָט שיסט אויף זיי
פֿלוצלינג אַ פֿײַל;עס געשעען זייערע
שלעג.
9 און מע מאַכט זייער
צונג אַ שטרויכלונג פֿאַר זיי
אַליין;אויפֿגעטריסלט ווערן אַלע
וואָס קוקן אויף זיי.
10 און אַלע מענטשן האָבן מורא, און
דערציילן דאָס ווערק פֿון גאָט, און זײַן
טוּונג פֿאַרשטייען זיי.
11 דער צדיק פֿרייט זיך מיט גאָט,
און טוט זיך שיצן אין אים, און
עס רימען זיך אַלע רעכטפֿאַרטיקע
הערצער.

65 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ
מזמור; פֿון דָוִדן אַ געזאַנג.
2 אויף דיר, גאָט, האַרט לויב
אין ציון, און צו דיר ווערן נדרים
געצאָלט.
3 דו ווָאס הערסט צו אַ תּפֿילה, צו
דיר קומען אַלע לײַבער.
4 די זינדיקע מעשׂים זײַנען
צו שטאַרק פֿאַר מיר;אונדזערע
פֿאַרברעכן, זיי זאָלסט דו מכפּר זײַן.
5 ווויל צו דעם ווָאס דו ווײלסט און
דערנענטערסט, ער זאָל רוען אין דײַנע
הויפֿן. לאָמיר זיך זעטן מיט דעם גוטס
פֿון דײַן הויז, מיט דער הייליקייט פֿון
דײַן טעמפּל.
6 מיט פֿאָרכטיקע ווונדער
ענטפֿערסטו אונדז אין גערעכטיקייט,
דו גאָט פֿון אונדזער הילף, דו
פֿאַרזיכערונג פֿון אַלע עקן ערד, און
פֿון ימען ווײַטע;
7 דער ווָאס באַפֿעסטיקט די בערג
מיט זײַן כּוח, דער ווָאס איז באַגורט
מיט גבֿורה;
8 דער ווָאס שטילט אײַן די ברומונג
פֿון די ימען, די ברומונג פֿון זייערע
אינדן, און דעם טומל פֿון די פֿעלקער,
9 ביז די באַווינער פֿון ווײַטע עקן
האָבן מורא פֿאַר דײַנע צייכנס;די
אַרויסגענג פֿון פֿרימאָרגן און אָוונט
מאַכסטו זינגען.
10 דערמאָנסט זיך אָן דער ערד און
באַווטערסט זי, מאַכסט זי שׂפֿעדיק
רײַך, פֿון דעם טײַך פֿון גאָט פֿול
מיט ווַאסער;בריייטסט אָן זייער קאָרן,
ווָארום בריייטסט זי צו ריכטיק;
11 טרינקסט אָן אירע בייטן, זעצסט
אַראָפּ אירע גרודעס, מאַכסט זי
ווייך מיט שפּריירעגן, בענטשסט איר
שפּראָצונג. האָסט געקרוינט דאָס יאָר
מיט דײַן גוטסן, און דײַנע שטעגן טריפֿן
מיט פֿעטקייט.
12 עס טריפֿן די פּיטערפֿלעצער פֿון
מדבר, און פֿרייד גורטן אָן די הייכן.
13 די לאָנקעס באַקליידן זיך מיט
שאָף, און די טאָלן ווויקלען זיך אין
תּבֿואה;זיי שאַלן און זיי זינגען.

66 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ
געזאַנג, אַ מזמור.
2 שאַלט צו גאָט, די גאַנצע ערד,
באַזינגט די פּראַכט פֿון זײַן נאָמען,
מאַכט פּראַכטיק זײַן לויב.
3 זאָגט צו גאָט: ווי פֿאָרכטיק
איז דײַן ווערק!דורך דײַן גרויס
שטאַרקייט גייען אײַן פֿאַר דיר דײַנע
פֿײַנט.
4 די גאַנצע ערד זאָל זיך בוקן צו דיר
און זינגען צו דיר;זיי זאָלן באַזינגען
דײַן נאָמען. סֶלָה.
5 קומט און זעט די מעשׂים פֿון
גאָט;ער איז פֿאָרכטיק אין טוּונג פֿאַר
די מענטשנקינדער.
6 ער האָט פֿאַרקערט דעם ים אין
יבשה, צו פֿוס זײַנען זיי אַריבער דעם
טײַך;דעמצמאָל האָבן מיר זיך געפֿרייט
מיט אים.
7 ער געוועלטיקט מיט זײַן גבֿורה
אייביק, זײַנע אויגן קוקן אויף די
פֿעלקער;זאָלן די אָפּקערער זיך ניט
דערהייבן. סֶלָה.
8 לויבט, איר פֿעלקער, אונדזער
גאָט, און לאָזט הערן דעם קָול פֿון זײַן
לויב;

9 דער וואָס דערהאַלט אונדזער זעל
בײַם לעבן, און האָט ניט געלאָזט זיך
אויסגליטשן אונדזערע פֿוס.
10 ווארום האָסט אונדז געפּרוּווט,
גאָט;האָסט אונדז געלײַטערט ווי מע
לײַטערט זילבער.
11 האָסט אונדז געבראַכט אין אַ
פֿעסטונג, האָסט אַרויפֿגעטאָן אַ קלעם
אויף אונדזערע לענדן.
12 האָסט געלאָזט רײַטן אַ מענטשן
אויף אונדזער קאָפּ, מיר זײַנען
געקומען אין פֿײַער און אין וואַסער,
אָבער דו האָסט אונדז אַרויסגעצויגן
אין זעטיקייט.
13 איך וועל קומען אין דײַן הויז מיט
בראַנדאָפּפֿער, איך וועל דיר באַצאָלן
מײַנע נדרים,
14 וואָס מײַנע ליפּן האָבן
אַרויסגעלאָזט, און מײַן מויל
האָט צוגעזאָגט אין מײַן נויט.
15 פֿעטע בראַנדאָפּפֿער וועל איך
דיר אויפֿבאַרענגען, מיט דעמפֿונג פֿון
ווידערס; איך וועל מאַכן רינדער מיט
בעק. סָלָה.
16 קומט הערט, אַלע פֿאָרכטער פֿון
גאָט, און איך וועל דערציילן וואָס ער
האָט געטאָן צו מײַן זעל.
17 איך האָב געראָפֿן צו אים מיט מײַן
מויל, און ער איז געווען דערהויבן
אויף מײַן צונג.
18 אַז איך וואָלט אויסגעוויילט
אומרעכט אין מײַן האַרצן, וואָלט ניט
צוגעהערט גאָט.
19 אָבער גאָט האָט צוגעהערט, ער
האָט פֿאַרנומען דעם קָול פֿון מײַן
תּפֿילה.
20 געלויבט איז גאָט וואָס ער האָט
ניט אָפּגעטאָן מײַן תּפֿילה, און זײַן חֶסד
פֿון מיר.

67 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
מיט סטרונעשפּיל; אַ מזמור,
אַ געזאַנג.

2 גאָט זאָל אונדז לײַטזעליקן און
אונדז בענטשן, ער זאָל דערלײַכטן זײַן
פּנים אויף אונדז, סָלָה;
3 כּדי מע זאָל וויסן אויף דער ערד
דײַן וועג, צווישן אַלע פֿעלקער דײַן
ישועה.
4 לויבן וועלן דיך די פֿעלקער, גאָט,
לויבן וועלן דיך די פֿעלקער אַלע.
5 זיך פֿרייען און זינגען וועלן
די אומות, וואָרום דו משפּטסט די
פֿעלקער מיט יושר, און די אומות, זיי
פֿירסטו אויף דער ערד. סָלָה.
6 לויבן וועלן דיך די פֿעלקער, גאָט,
לויבן וועלן דיך די פֿעלקער אַלע.
7 די ערד גיט איר פֿרוכט, בענטשן
וועט אונדז גאָט אונדזער גאָט,
8 בענטשן וועט אונדז גאָטאון אים
וועלן פֿאָרכטן אַלע עקן פֿון דער ערד.

68 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
פֿון דָוִדן אַ מזמור, אַ געזאַנג.

2 גאָט וועט אויפֿשטיין, וועלן
צעשפּרייט ווערן זײַנע פֿײַנט, און זײַנע
שׂונאים וועלן אַנטלויפֿן פֿאַר אים.
3 ווי רויך וועסטו צעטרײַבן, וועסטו
זיי צעטרײַבן; ווי וואַקס צעגייט פֿאַר
פֿײַער, וועלן אונטערגיין די רשָׁעים
פֿאַר גאָט.
4 און די צדיקים וועלן זיך פֿרייען;זיי
וועלן זײַן לוסטיק פֿאַר גאָט, און
קווילן מיט שִׂמחה.
5 זינגט צו גאָט, באַזינגט זײַן נאָמען,
דערהייבט דעם וואָס רײַט דורך די
הימלען –יָה איז זײַן נאָמען –און פֿרייט
זיך פֿאַר אים.
6 דער פֿאָטער פֿון יתומים, און דער
ריכטער פֿון אלמנות, איז גאָט אין זײַן
הייליקער וווינונג.
7 גאָט באַזעצט די עלנדע אין אַ
היים, ער ברענגט אַרויס די געפֿאַנגענע
אין גליק; נאָר די אָפּקערער בלײַבן אין
טריקענישׂ.
8 גאָט, אַז דו ביסט אַרויסגעגאַנגען
פֿאַרויס פֿאַר דײַן פֿאָלק, אַז דו האָסט

געשפּריזט דורך דער וויסטענישׁ, סָלָה,
9 האָט די ערד געציטערט, אויך די הימלען האָבן געטריפֿט פֿאַר גאָט;דער דאָזיקער סיני – פֿאַר גאָט, דעם גאָט פֿון ישׂראל.
10 אַ רעגן פֿון שפּע האָסטו אַראָפּגעזיפּט, גאָט, אַז דײַן נחלה איז פֿאַרשמאַכט געווען, האָסטו זי אויפֿגעריכט.
11 דײַן סטאַדע האָט זיך באַזעצט דערין;האָסטו אין דײַן גוטסקייט, גאָט, אָנגעבעריִט פֿאַר די אָרימע.
12 גאָט גיט אַרויס אַ וואָרט –אָנזאָגערינס אַ גרויסע מחנה.
13 מלכים פֿון מחנות לויפֿן-אַנטלויפֿן, און די שטובזיצערין טיילט רויב.
14 צי ווילט איר ליגן צווישן די שאָפֿגעהעפֿטן?די פֿליגלען פֿון דער טויב זײַנען מיט זילבער באַדעקט, און אירע פֿלעדערן מיט גרינלעכן גאָלד.
15 אַז דער אַלמאַכטיקער האָט צעשפּרייט די מלכים אין איר, האָט עס געשנייט אויף צלמון.
16 אַ באַרג פֿון גאָט איז באַרג בשן, אַ באַרג פֿון שפּיצן איז באַרג בשן.
17 וואָס קוקט איר קרום, איר פֿילשפּיציקע בערג, אויף דעם באַרג וואָס גאָט האָט פֿאַר זײַן וווינונג געגלוסט, ווו יהוה וועט אויך רוען אויף אייביק?
18 די רײַטווגן פֿון גאָט זײַנען צענטויזנטן, טויזנטן אויף טויזנטן; גאָט איז צווישן זיי ווי אויף סיני אין הייליקייט.
19 ביסט אַרויפֿגעאַנגען אין דער הייך, האָסט געפֿאַנגען אַ געפֿאַנג, האָסט געמוען מתּנות אין מענטשן;אַז אויך צווישן די אָפּקערער זאָל רוען יָה גאָט.
20 געלויבט איז גאָט, טאָג פֿאַר טאָג טוט ער אונדז טראָגן; גאָט איז אונדזער ישׁועה. סָלָה.
21 גאָט איז אונדז אַ גאָט פֿון ישׁועות, און ביי גאָט דעם האַר זײַנען די אויסוועגן פֿון טויט.
22 פֿאַר וואָר, גאָט וועט צעלעכצערן דעם קאָפּ פֿון זײַנע פֿײַנט, דעם האָריקן שאַרבן פֿון דעם וואָס גייט אין זײַנע זינד.
23 גאָט זאָגט: פֿון בשן וועל איך אומקערן, איך וועל אומקערן פֿון די טיפֿענישן פֿון ים;
24 כּדי זאָלסט טונקען אין בלוט דײַן פֿוס, די צונג פֿון דײַנע הינט זאָל האָבן איר חלק פֿון די פֿײַנט.
25 מע קוקט-צו דײַנע גייונגען, גאָט, די גייונגען צו מײַן גאָט, מײַן קיניג, אין הייליקטום.
26 פֿאַרויס גייען די זינגער, נאָך דעם די שפּילער, אין מיטן פֿון מיידלעך וואָס פּויקלען.
27 „אין געזעמלען לויבט גאָט, לויבט דעם האַר, איר פֿון קוואַל פֿון ישׂראל.“
28 אָן איז בנימין דער יינגסטער, זייער געוועלטיקער, די האַרן פֿון יהודה מיט זייער מחנה, די האַרן פֿון זבולון, די האַרן פֿון נפֿתּלי.
29 דײַן גאָט זאָל באַפֿעלן דײַן שטאַרקייט;שטאַרק זיך, גאָט, דו וואָס האָסט געטאָן פֿאַר אונדז.
30 פֿון דײַן טעמפּל אין ירושלים;זאָלן מלכים דיר ברענגען מתּנות.
31 שרײַ אָן אויף דער חיה פֿונעם וואַסערראָר, אויפֿן געזעמל אָקסן מיט די קעלבער-פֿעלקער, זיי זאָלן זיך צו די פֿיס וואַרפֿן מיט זילבערשטיקער;ער זאָל צעשפּרייט די אומות וואָס באַגערן מלחמות.
32 שׂרֵרות זאָלן קומען פֿון מצרַים, כּוש זאָל אויסשטרעקן אירע הענט צו גאָט.
33 איר קיניגרײַך פֿון דער ערד, זינגט צו גאָט, שפּילט צו דעם האַר, סָלָה;

34 צו דעם וואָס רײַט אויף די אוראַלטע הימלען פֿון די הימלען; זע, ער לאָזט אַרויס זײַן קול, אַ מאַכטיקן קול.
35 גיט שטאַרקייט צו גאָט;איבער ישׂראל איז זײַן גרויסקייט, און זײַן שטאַרקייט אין די וואָלקנס.
36 גאָט איז פֿאַרכטיק פֿון דײַנע הייליקטומען; גאָט פֿון ישׂראל, ער גיט שטאַרקייט און מאַכט צום פֿאָלק;געלויבט איז גאָט.

69 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, אויף שׁוֹשַׁנִּים; פֿון דָּוִדן.
2 העלף מיר, גאָט, וואָרום דאָס וואַסער איז געקומען ביז דער זעל.
3 איך בין אײַנגעזונקען אין אַ טיפֿן זומפּ, און ניטאָ קיין באַשטאַנד;איך בין געקומען אין טיפֿע וואַסערן, און דער שטראָם האָט מיך פֿאַרפֿלייצט.
4 איך בין מיד פֿון מײַן רופֿן, מײַן קעל איז פֿאַרטריקנט, די אויגן גייען מיר אויסהאַרנדיק אויף מײַן גאָט.
5 מער ווי די האָר פֿון מײַן קאָפּ זײַנען מײַנע אומזיסטיקע שׂונאים; שטאַרק זײַנען מײַנע פֿאַרטיליקער, מײַנע פֿײַנט פֿאַר גאָרנישט; וואָס איך האָב ניט געגזלטמוז איך דרום אָפּגעבן.
6 גאָט, דו ווייסט מײַן נאַרישקייט, און מײַנע פֿאַרשולדיקונגען זײַנען פֿון דיר ניט פֿאַרהוילן.
7 זאָלן ניט אין ביוש בלײַבן דורך מיר דײַנע האָפֿער, דו האַר יהוה פֿון צבֿאות;זאָלן ניט פֿאַרשעמט ווערן דורך מיר דײַנע זוכער, גאָט פֿון ישׂראל.
8 וואָרום פֿון דײַנעט וועגן האָב איך געליטן חרפּה, אַ שאַנד האָט באַדעקט מײַן פּנים.
9 פֿאַרפֿרעמדט בין איך געווארן צו מײַנע ברידער, און ווילדפֿרעמד צו די זין פֿון מײַן מוטער.
10 וואָרום דער צאָרן פֿאַר דײַן הויז האָט מיך געגעסן, און די לעסטערונגען פֿון דײַנע לעסטערער זײַנען געפֿאַלן אויף מיר.
11 און האָב איך אויסגעווײַנט אין פֿאַסטן מײַן זעל, איז דאָס מיר צו לעסטערונג געווארן.
12 און האָב איך געמאַכט זאַק מײַן קלייד, בין איך בײַ זיי צום שפּריכוואָרט געווארן.
13 עס רעדן פֿון מיר די טויערזיצער, און איך בין דאָס געזאַנג פֿון די וויינטרינקער.
14 אָבער איך – מײַן תּפֿילה צו דיר, גאָט, איז: אַ שעה פֿון באַווילליקונג; גאָט, אין דײַן גרויס געניאָדענטפֿער מיר מיט דײַן אמתער ישועה.
15 זײַ מיך מציל פֿון דעם ליים, אַז איך זאָל ניט אײַנגעזונקען ווערן;לאָמיך ניצול ווערן פֿון מײַנע פֿײַנט, און פֿון די טיפֿע וואַסערן.
16 לאָז מיך ניט פֿאַרפֿלייצן דער שטראָם וואַסער, און לאָז מיך ניט אײַנשלינגען די טיפֿענישׂ, און לאָז ניט צומאַכן די גרוב איר מויל איבער מיר.
17 ענטפֿער מיר, גאָט, וואָרום גוט איז דײַן חֶסד;לויט דײַן גרויס דערבאַרימונג קער זיך צו מיר.
18 און זאָלסט ניט פֿאַרבאָרגן דײַן פּנים פֿון דײַן קנעכט, וואָרום מיר איז ענג; ענטפֿער מיר גיך.
19 געזעלן צו מײַן זעל, לייז זי אויס, קויף מיך אויס פֿון וועגן מײַנע פֿײַנט.
20 דו ווייסט מײַן חרפּה און מײַן בושה און מײַן שאַנד, פֿאַר דיר זײַנען אַלע מײַנע דריקער.
21 אַ חרפּה צעברעכט מײַן האַרץ, און איך בין חרוב;און איך האָב געהאָפֿט אויף באַדויער, און ניטאָ, און אויף טרייסטער, און ניט געפֿונען.
22 און זיי האָבן אַרײַנגעטאָן גיפֿט אין מײַן שפּײַז, און פֿאַר מײַן דאָרשט גיבן זיי מיר טרינקען עסיק.
23 זאָל זייער טיש וואָס פֿאַר זיי, ווערן פֿאַר אַ נעץ, און אין מיטן פֿון פֿריד, פֿאַר אַ פֿאַסטקע.

24 זאָלן זייערע אויגן פֿינצטער ווערן
ניט צו זען, און זייערע לענדן מאַך
וואַקלען תּמיד.
25 גיס אויס אויף זיי דיין כּעס, און
דיין גרימצאָרן זאָל זיי דערגרייכן.
26 זאָל זייער ישׁובֿ זיין פֿאַרוויסט,
אין זייערע געצעלטן זאָל ניט זיין קיין
באַווינער.
27 ווארום דעם וואָס דו האָסט
געשלאָגן רודפֿן זיי, און פֿון דעם
ווייטאָג פֿון דיינע פֿאַרווונדטע
דערציילן זיי זיך.
28 לייג צו זינד אויף זייער זינד,
און זאָלן זיי ניט צוקומען צו דיין
גערעכטיקייט.
29 זאָלן זיי אויסגעמעקט ווערן פֿון
בוך פֿון די לעבעדיקע, און מיט די
גערעכטע זאָלן זיי ניט פֿאַרשריבן
ווערן.
30 אָבער איך בין אָרעם און
צעווייטאָקט, זאָל דיין הילף, גאָט,
מיך דערהייבן.
31 איך וועל רימען דעם נאָמען פֿון
גאָט מיט געזאַנג, און וועל אים גרייסן
מיט לויב.
32 און דאָס וועט זיין בעסער ביי
גאָט ווי אַן אָקס, ווי אַ בול באַהאָרנט,
באַקלויט.
33 זאָלן זען די געדרוקטע, און זיך
פֿרייען;איר וואָס זוכט גאָט, זאָל
אויפֿלעבן אייער האַרץ!
34 ווארום גאָט הערט צו די
באַדערפֿטיקע, און זיינע געפֿאַנגענע
טוט ער ניט פֿאַראַכטן.
35 לויבן וועלן אים הימל און ערד,
ימען און אַלץ וואָס ווידמענט אין
זיי.
36 ווארום גאָט וועט העלפֿן ציון,
און וועט בויען די שטעט פֿון יהודה,
און זיי וועלן זיך דאָרטן באַזעצן, און
זי ירשענען.
37 און דער זאָמען פֿון זיינע קנעכט
וועט זי אַרבן, און די ליבהאָבער פֿון
זיין נאָמען וועלן ווינען אין איר.

70 פֿאַר דעם געזאַנגמייסטער;
פֿון דָּוִדן, אויף אַ
דערמאָנונג.
2 גאָט, מיך מציל צו זיין, יהוה, צו
מיין הילף, טו אייל.
3 זאָלן פֿאַרשעמט און צו שאַנד
ווערן די וואָס זוכן מיין לעבן; זאָלן
אָפּטרעטן אַהינטער און זיך שעמען די
וואָס ווינטשן מיר בייז.
4 זאָלן זיך צוריקקערן פֿון ווועגן
זייער שׁאַנדדי וואָס זאָגן: אַהאַ! אַהאַ!
5 זאָלן לוסטיק זיין און זיך פֿרייען
מיט דיראַלע וואָס זוכן דיך. און זאָלן
תּמיד זאָגן: געגרייסט זאָל זיין גאָט!
די וואָס האָבן ליב דיין ישׁועה.
6 אָבער איך בין אָרעם און
באַדערפֿטיק, גאָט, טו אייל צו
מיר;דו ביסט מיין הילף, און דער וואָס
מאַכט מיך אַנטרינען; יהוה, זאָלסט
זיך ניט זאַמען.

71 אין דיר, גאָט, טו איך מיך
שיצן, לאָמיך קיין מאָל ניט
פֿאַרשעמט ווערן.
2 אין דיין גערעכטקייט זאָלסטו מיך
מציל זיין, און מיך מאַכן אַנטרינען;נײג
צו דיין אויער צו מיר, און העלף מיך.
3 זיי מיר פֿאַר אַ פֿעלדז
פֿון באַשיצונגאווהין תּמיד צו
קומען;באַשטעט מיר צו העלפֿן, ווארום
דו ביסט מיין פֿעלדז און מיין פֿעסטונג.
4 מיין גאָט, מאַך מיך אַנטרינען פֿון
דער האַנט פֿון רָשָׁע, פֿון פֿויסט פֿון
דעם פֿאַרברעכער און דריקער.
5 ווארום דו ביסט מיין האָפֿענונג,
גאָט דער האַר, מיין פֿאַרזיכערונג פֿון
מיין יוגנט אָן.
6 אויף דיר האָב איך זיך
אָנגעלעמט פֿון מוטערליב, פֿון
מיין מוטערס אינגעווייד האָסט דו מיך
אַרויסגעציגן;מיין לויב איז תּמיד פֿון
דיר.
7 ווי אַ בייזוונדער בין איך געווארן
ביי פֿיל, אָבער דו ביסט מיין שטאַרקע
באַשיצונג.

8 מײַן מויל איז אָנגעפֿילט מיט דײַן לויב, אַ גאַנצן טאָג מיט דײַן רימונג.
9 זאָלסט מיך ניט אַוועקווואַרפֿן אין צײַט פֿון זקנה, אַז מײַנע כּוחות גייען אויס, זאָלסטו מיך ניט פֿאַרלאָזן.
10 ווײַל מײַנע פֿײַנט רעדן וועגן מיר, און די לויערער אויף מײַן זעל עֲצהן זיך אין איינעם,
11 אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט אים פֿאַרלאָזן; יאָגט נאָך און כאַפּט אים, ווײַל ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן.
12 גאָט, זאָלסט זיך ניט דערווײַטערן פֿון מיר;מײַן גאָט, אײל מיר צו הילף.
13 זאָלן פֿאַרשעמט ווערן, זאָלן אויסגייַדן שָׂונאים פֿון מײַן לעבן; זאָלן באַדעקט ווערן מיט חרפּה און שאַנדע, ווָאָס זוכן מיר בייז.
14 אָבער איך וועל תּמיד האָפֿן, און וועל נאָך צולייגן צו אַל דײַן לויב.
15 מײַן מויל וועט דערציילן דײַן גערעכטיקייט, אַ גאַנצן טאָג דײַן הילף;ווײַל איך קען ניט אויסדערציילן.
16 איך וועל קומען מיט די גבֿורות פֿון גאָט דעם האַר, איך וועל דערמאָנען דײַן גערעכטיקייט, דײַנע אַליין.
17 גאָט, האָסט מיך געלערנט פֿון מײַן יוגנט אָן, און ביז אַהער דערציילט איך דײַנע וווּנדער.
18 און אויך ביז זקנה און גראָער עלטער, גאָט, זאָלסטו מיך ניט פֿאַרלאָזן, ביז איך וועל דעציילן דײַן מאַכט צום אַנדערן דור, צו איטלעכן ווָאָס וועט קומען, דײַן גבֿורה.
19 יאָ, דײַן גערעכטיקייט, גאָט, איז ביזן הימל, דו ווָאָס האָסט אויפֿגעטאָן גרויס. גאָט, ווער איז דײַן גלײַכן?
20 דו ווָאָס האָסט מיך געלאָזט זען פֿיל צרות און בייזן, וועסט ווידער מיך אויפֿלעבן, און פֿון די תּהומען פֿון דער ערדוועסטו ווידער מיך אויפֿברענגען.
21 וועסט מערן מײַן גדולה, און וועסט ווידער מיך טרייסטן.
22 דרומעך וועל איך דיך לויבן אויף אַ גיטאַר, –דײַן געטרישאַפֿט, מײַן גאָט;איך וועל שפּילן צו דיר אויף אַ האַרף, דו הייליקער פֿון ישׂראל.
23 מײַנע ליפּן וועלן זינגען, אַז איך וועל שפּילן צו דיר, און מײַן זעל וואָס דו האָסט אויסגעלייזט.
24 אויך מײַן צונג אַ גאַנצן טאָג וועט רעדן דײַן גערעכטיקייט, ווײַל פֿאַרשעמט, וואָס זוכן צו שאַנד וועלן.

72

1 פֿון שלמהן. גאָט, גיב דײַנע משפּטים צום מלך, און דײַן גערעכטיקייט צום מלכס זון;
2 ער זאָל משפּטן דײַן פֿאָלק מיט רעכטפֿאַרטיקייט, און דײַנע אָרימע לויט רעכט.
3 די בערג זאָלן טראָגן שלום צום פֿאָלק, און די הייכן – דורך גערעכטיקייט.
4 ער זאָל משפּטן די אָרימע פֿון פֿאָלק, ער זאָל העלפֿן די קינדער פֿון אַביון,
5 און צעדריקן דעם רויבער. מע זאָל דיך פֿאָרכטן ווי לאַנג די זון וועט זײַן, 6 און אַזוי ווי די לבֿנה, אויף דור-דורות. ער זאָל נידערן ווי רעגן אויף געשניטן גראָז, ווי שפּריצרעגן ווָאָס באַגיסט די ערד.
7 בלײַען אין זײַנע טעג זאָל דער צדיק, און אַ שפּע פֿון פֿריד ביז די לבֿנה וועט מער ניט זײַן.
8 און ער זאָל געוועלטיקן פֿון ים ביז ים, און פֿון טײַך ביז די עקן פֿון דער ערד.
9 פֿאַר אים זאָלן קניִען די מדבר-לײַט, און זײַנע פֿײַנט זאָלן לעקן דעם שטויב.
10 די מלכים פֿון תַּרשיש און די אינדזלען זאָלן אָפּגאָבן צאָלן, די מלכים פֿון שבֿא און סבֿא זאָלן מתּנות

ברענגען.
11 און בוקן זאָלן זיך פֿאַר אים אַלע מלכים, אַלע פֿעלקער זאָלן אים דינען.
12 וואָרום ער וועט מציל זיין דעם אָביון ווָאָס שרייט, און דעם אָרימאַן ווָאָס האָט ניט קיין העלפֿער.
13 ער וועט זיך דערבאַרימען אויפֿן אָרימאַן און אָביון, און די נפֿשות פֿון די אָביונים וועט ער העלפֿן.
14 פֿון דריקונג און פֿון רויב וועט ער אויסלייזן זייער זעל, און טייער וועט זיין זייער בלוט אין זיינע אויגן.
15 דרום זאָל ער לעבן, און מע זאָל אים געבן פֿון דעם גאָלד פֿון שבא;און מע זאָל מתפלל זיין פֿאַר אים תּמיד, אַ גאַנצן טאָג זאָל מען אים בענטשן.
16 ער זאָל זיין ווי אַ גערעטעניש פֿון תּבואה אין לאַנד, אויף די שפּיץ בערג זאָל רוישן ווי דער לבֿנון זיין פֿרוכט;און זיי זאָלן שפּראָצן פֿון דער שטאָטאַזוי ווי גראָז פֿון דער ערד.
17 זיין נאָמען זאָל זיין אייביק, אַזוי לאַנג ווי די זון זאָל בליִען זיין נאָמען, און מע זאָל זיך בענטשן מיט אים;אַלע פֿעלקער זאָלן אים רימען.
18 געלויבט איז גאָט יהוה, דער גאָט פֿון ישׂראל, ווָאָס ער אַליין טוט וווּנדער;
19 און געלויבט זיין פֿראַכטיקער נאָמען אויף אייביק;און די גאַנצע ערד זאָל אָנגעפֿילט ווערן מיט זיין פֿראַכט. אָמן און אָמן!
20 געענדיקט די תּפֿילות פֿון דוד דעם זון פֿון ישַׁי.

דריטער סֵפֶר

73 א מזמור פֿון אָסָפֿן. פֿאַר ווָאָר, גאָט איז גוט צו ישׂראל, צו די ווָאָס האָבן אַ ריין הארץ.
2 און איך – מיינע פֿיס האָבן כּמעט זיך געבייגט, שיר זיך ניט אויסגעגליטשט האָבן מיינע טריט.
3 ווָאָרום איך האָב מקנא געווען די מוטוויליקע, אַז פֿאָס גליק פֿון די רשָׁעים פֿלעג איך זען.
4 ווָאָרום זיי האָבן ניט קיין יסורים, און זייער לייב איז געזונט.
5 די מאַטערניש פֿון לייטן האָבן זיי ניט, און זיי ווערן ניט געפֿלאָגט אַזוי ווי מענטשן.
6 דרום איז גאווה זייער האַלדזבאַנד, ווי אַן אָנטועכץ וויקלט זיי אײַן אומרעכט.
7 פֿון פֿעטש קריכן אַרויס זייערע אויגן, די פֿאַרוועלטנישן פֿון האַרצן לויפֿן איבער.
8 זיי שפּעטן און רעדן מיט בייזקייט רויב, פֿון אויבן אַראָפּ רעדן זיי.
9 זיי שטעלן אָן קעגן הימל זייער מויל, און זייער צונג גייט אום אויף דער ערד.
10 דרום קערט זיך זיין פֿאָלק אַהין צו, וואָרום וואַסער פֿון שפּע ווערט געזופט ביי זיי.
11 און זיי זאָגן: ווי קען גאָט וויסן?און: איז דען דאָ וויסן בייַם אויבערשטן?
12 זע, דאָס זיינען די רשָׁעים, און אייביק בשַׁלווה, מערן זיי גוטס.
13 בלויז אומניצט האָב איך געלייטערט מיין האַרץ, און געוואַשן אין ריינקייט מיינע הענט;
14 וואָרום איך בין געווען געפֿלאָגט אַ גאַנצן טאָג, און אַלע פֿרימאָרגן איז געווען מיין שטראָף.
15 אַז איך וואָלט געזאָגט: איך וועל רעדן אַזוי, וואָלט איך דאָך אָן דעם דור פֿון דיינע קינדער געפֿעלשט.
16 אָבער אַז איך האָב זיך פֿאַרטראַכט דאָס צו פֿאַרשטיין, איז דאָס געווען אומרעכט אין מיינע אויגן.
17 ביז איך בין געקומען אין די הייליקטומען פֿון גאָט:האָב איך פֿאַרשטאַנען זייער סוף.
18 פֿאַר ווָאָר, אויף אַ גליטש שטעלסטו זיי, וואַרפֿסט זיי אַראָפּ צום

אונטערגאַנג.
19 ווי ווערן זיי צו וויסט אין אַ רגע! זיי ענדן זיך, זיי ווערן פֿאַרלענדט פֿון שרעקנישן.
20 ווי אַ חלום אַז מע כאַפּט זיך אויף, אֲדוֹנָי, גאָט, וואַכנדיק, פֿאַראַכטסטו זייער בילד.
21 יאָ, מײַן האַרץ פֿלעגט זײַן פֿאַרזויערט, און אין די נירן פֿלעגט מיר שטעכן;
22 וויסל איך בין געווען פֿאַרגרעבט, און פֿלעג ניט וויסן; ווי אַ בהמה בין איך געווען פֿאַר דיר.
23 אָבער איך בין תּמיד בײַ דיר, דו האַלטסט מיך בײַ דער רעכטער האַנט.
24 מיט דײַן עצה וועסטו מיך פֿירן, און צו כּבֿוד וועסטו מיך ברענגען.
25 וועמען נאָך האָב איך אין הימל? און צו דיר באַגער איך ניט קיינעם אויף דער ערד.
26 מײַן לײַב און מײַן האַרץ גייט אויס, דער פֿעלדז פֿון מײַן האַרצן און מײַן חלק איז אייביק גאָט.
27 וואָרום, זע, די ווײַטע פֿון דיר וועלן אונטערגיין, דו פֿאַרשניידסט איטלעכן וואָס קערט זיך אָפּ פֿון דיר.
28 אָבער איך – די נאָנטקייט פֿון גאָט איז מײַן גוטס, איך האָב געמאַכט אין גאָט דעם האַר מײַן באַשיצונג, כּדי צו דערציילן וועגן אַלע דײַנע ווערק.

74 א באַטראַכטונג פֿון אָסָפֿן. פֿאַר וואָס, גאָט, האָסטו אונדז פֿאַרלאָזן אויף אייביק? פֿאַר וואָס ברענט דײַן צאָרן אויף די שאָף פֿון דײַן פֿיטערונג?
2 דערמאָן זיך אָן דײַן עדה וואָס דו האָסט אויסגעקויפֿט אַ מאָל, וואָס דו האָסט אויסגעלייזט צום שֵׁבֶט פֿון דײַן אַרב; אָן דעם באַרג ציון וואָס דו האָסט אויף אים געוווינט.
3 הייב אויף דײַנע טריט צו די אייביקע חורבֿות; אַלץ האָט צעבראָכן דער שׂונא אין הייליקטום.
4 דײַנע פֿײַנט האָבן געברילט אין מיטן פֿון דײַן זאַמלאָרט, זייערע צייכנס האָבן זיי אויפֿגעשטעלט פֿאַר צייכנס.
5 עס האָט זיך געדאַכט, ווי מע וואָלט אויפֿהייבן אין דער היידהעק אויפֿן געצווײַג פֿון אַ בוים.
6 און אָט האָבן זיי אירע געשניצן מיט אַנאַדער, מיט אַ ברעכאײַזן און האַמערס צעהאַקט.
7 זיי האָבן אָנגעצונדן אין פֿײַער דײַן הייליקטום, צו דער ערד האָבן זיי פֿאַרשוועכט די ווינונג פֿון דײַן נאָמען.
8 זיי האָבן געזאָגט אין זייער האַרצן: לאָמיר זיי פֿאַרטילקן אין איינעם; זיי האָבן פֿאַרברענט אַלע זאַמלערטער פֿון גאָט אין לאַנד.
9 אונדזערע צייכנס זענען מיר ניט, ניטאָ מער קיין נבֿיא, און ניטאָ בײַ אונדז ווער זאָל וויסן ביז ווען.
10 ביז ווען, גאָט, וועט לעסטערן דער פֿײַנט? וועט שׂונא דער שֵׁם נאָמען נאָכאַנאַנד?
11 פֿאַר וואָס האַלטסטו צוריק דײַן האַנט, דײַן רעכטע? צי זי אַרויס פֿון דײַן בוזעם, פֿאַרלענד.
12 גאָט איז דאָך מײַן קיניג פֿון אייביק אָן, ער טוט ישועות אין לאַנד.
13 דו האָסט צעברעקלט מיט דײַן שטאַרקייט דעם ים, האָסט צעבראָכן די קעפּ פֿון די שלאַנג אויפֿן וואַסער.
14 דו האָסט צעהאַקט די קעפּ פֿון לִוְיָתָן, אים געגעבן פֿאַר שפּײַז צום פֿאָלק, צו מדבר-לײַט.
15 דו האָסט געשפּאָלטן קוואַלן און טײַכן, דו האָסט אויסגעטריקנט מאַכטיקע שטראָמען.
16 דײַן איז דער טאָג, דײַן אויך די נאַכט, דו האָסט אָנגעבראַכט לבֿנה און זון.
17 דו האָסט אויפֿגעשטעלט אַלע גרעמאַרקן פֿון דער ערד; זומער און ווינטער, זיי האָסט דו באַשאַפֿן.
18 דערמאָן זיך אָן דעם, ווי דער פֿײַנט האָט געלעסטערט גאָט, און דאָס

נידערטרעכטיקע פֿאָלק האָט געשענדט
דײַן נאָמען.
19 זאָלסט ניט איבערגעבן צו אַ חיה
די זעלע פֿון דײַן טורטלטויב, זאָלסט ניט
פֿאַרגעסן אויף אייביק דאָס לעבן פֿון
דײַנע אָרימע.
20 קוק זיך אום אויף דעם בונד,
וואָרום די פֿינצטערע ווינקלען פֿון דער
ערדזײַנען פֿול מיט ווויונגען פֿון רויב.
21 זאָל דער געשלאָגענער זיך ניט
אומקערן פֿאַרשעמט, זאָל דער אָרימאַן
און דער אַביון לויבן דײַן נאָמען.
22 שטיי אויף, גאָט, קריג דײַן
קריג, געדענק דײַן לעסטערונג פֿון
דעם נידערטרעכטיקן אַ גאַנצן טאָג.
23 זאָלסט ניט פֿאַרגעסן דעם
ליאַרעם פֿון דײַנע פֿײַנט, דעם טומל
פֿון דײַנע קעגנשטייער וואָס גייט אויף
נאָכאַנאַנד.

75 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
אַל-תַּשְׁחֵת; אַ מזמור פֿון
אָסָפֿן, אַ געזאַנג.
2 מיר לויבן דיך, גאָט, מיר לויבן,
און נאָבע איז דײַן נאָמען;מע דערציילט
דײַנע וווּנדער.
3 „אַז איך נעם אַ צײַט, טו איך
משפטן מיט יושר.
4 מעגן זיך וואָקלען די ערד און אַלע
אירע באַווווינער, איך טו באַפֿעסטיקן
אירע זײַלן. “ סֶלָה.
5 איך זאָג צו די מוטוויליקע: איר
זאָלט ניט מוטוויליקן, און צו די
רשָׁעים: איר זאָלט ניט אויפֿהייבן דעם
האָרן.
6 איר זאָלט ניט אויפֿהייבן אין דער
הייך אײַער האָרן, ניט רעדן מיט אַ
פֿאַרשײַטן האַלדז.
7 וואָרום ניט פֿון מזרח אָדער פֿון
מערבֿ, און ניט פֿון מדבר, קומט
דערהייכונג.
8 נאָר גאָט איז דער ריכטער:דעם
דערנידערט ער, און דעם דערהייבט
ער.
9 וואָרום אַ כּוס איז אין דער האַנט
פֿון גאָט, מיט ווײַן וואָס שוימט,
מיט מישגעטראָנק פֿול, און ער גיסט
אָן דערפֿון;בלויז די הייוון דערפֿון
זופֿן-טרינקען‌אַלע רשָׁעים פֿון דער
ערד.
10 אָבער איך וועל אייביק
דערציילן, איך וועל זינגען צום גאָט
פֿון יעקבֿ.
11 און אַלע הערנער פֿון די רשָׁעים
וועל איך אָפּהאַקן;דערהייבט וועלן
ווערן די הערנער פֿון די צדיקים.

76 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
מיט סטרונעשפּיל; אַ מזמור
פֿון אָסָפֿן, אַ געזאַנג.
2 באַקאַנט אין יהודה איז גאָט,
גרויס איז זײַן נאָמען אין ישׂראל.
3 און אין שָׁלֵם איז זײַן בײַדל, און
זײַן ווווינונג אין צִיון.
4 דאָרטן האָט ער צעבראָכן די
בליציקע פֿײַלן פֿון בויגן, דעם שילד
און די שוווערד און מלחמה. סֶלָה.
5 ליכטיק ביסטו, מאַכטיקער, פֿון די
בערג פֿון פֿאַרצוקונג;
6 אויסן זינען זינען געוואָרן
די שטאַרקהאַרציקע, זיי זינגען
אײַנגעשלאָפֿן זייער שלאָף;און אַלע
קריגסלײַט האָבן ניט געפֿונען זייערע
הענט.
7 פֿון דײַן אָנגעשריי, גאָט פֿון יעקבֿ,
איז אַנטשלומערט געוואָרן אי רײַטער
אי פֿערד.
8 דו ביסט פֿאָרכטיק, דו, און ווער
קען באַשטיין פֿאַר דיר, ווי באַלד דו
ביסט אין כּעס?
9 פֿון הימל האָסטו געלאָזט הערן אַ
דין, די ערד האָט מורא געקריגן און איז
שטיל געוואָרן,
10 אַז גאָט איז אויפֿגעשטאַנען צום
משפּט, צו העלפֿן אַלע עגדריקטע פֿון
דער ערד. סֶלָה.
11 פֿאַר וואָר, די גרימצאָרנדיקע
וועלן דיך לויבן, דעם איבערבלײַב פֿון

גרימצאָרן וועסטו אינצאַמען.
12 טוט אַ נדר און באַצאָלט צו יהוה
אײער גאָט;אַלע אַרום אים זאָלן
ברענגען מתּנות צום געפֿאָרכטן.
13 ער האַלט אײן דאָס געמיט פֿון
פֿירשטן, ער איז פֿאָרכטיק פֿאַר אַלע
מלכים פֿון דער ערד.

77 פֿאַר דעם געזאַנגמײסטער,
פֿאַר ידותון; פֿון אָסָפֿן אַ
מזמור.
2 מײַן קָול איז צו גאָט, און איך
שרײ, מײַן קָול איז צו גאָט, און
פֿאַרנעם צו מיר.
3 אין טאָג פֿון מײַן נויט זוך איך
גאָט, מײַן האַנט איז אויסגעשטרעקט
בײַ נאַכט אָן אויפֿהער, מײַן זעל וויל
זיך ניט טרייסטן.
4 אַז איך דערמאָן זיך, גאָט, טו איך
ברומען, איך קלאָג, און מײַן געמיט
פֿאַרגייט זיך. סָלָה.
5 דו האַלטסט צו די ברעמען פֿון
מײַנע אויגן;איך בין צערודערט און
קען ניט רעדן.
6 איך טראַכט אָן די טעג פֿון אַ מאָל,
אָן די יאָרן פֿון פֿאַרצײַטן.
7 איך דערמאָן זיך מײַן געזאַנג בײַ
נאַכט, איך רעד מיט מײַן האַרצן, און
עס פֿאָרשט מײַן גײַסט:
8 וועט אויף אייביק גאָט פֿאַרלאָזן,
און וועט מער ניט באַווילקן וויידער?
9 איז אויסגעגאַנגען אויף אייביק זײַן
חֶסד?איז דער צוזאָג געענדיקט אויף
דָור-דורות?
10 האָט פֿאַרגעסן צו לײַטזעליקן
גאָט?צי האָט ער אין צאָרן פֿאַרשלאָסן
זײַן רַחמָנות? סָלָה.
11 און איך זאָג: דאָס איז מײַן
ווייטאָג, וואָס געביטן האָט זיך די
רעכטע האַנט פֿון אויבערשטן.
12 איך דערמאָן די אויפֿטוען פֿון
גאָט, יאָ, איך דערמאָן דײַנע וווּנדער
פֿון פֿאַרצײַטן.
13 און איך טראַכט אָן אַל דײַן
ווערק, און אָן דײַנע טוונגען טו איך
קלערן.
14 גאָט, אין הייליקייט איז דײַן
וועג;ווער איז אַ גרויסער גאָט ווי
גאָט?
15 דו ביסט דער גאָט וואָס טוט
וווּנדער, האָסט געלאָזט ווײַסן צווישן
די פֿעלקער דײַן שטאַרקייט.
16 האָסט אויסגעלייזט מיטן אָרעם
דײַן פֿאָלק, די קינדער פֿון יעקבֿ און
יוסף. סָלָה.
17 געזען האָבן דיך די ווַאסערן,
גאָט, געזען האָבן דיך די ווַאסערן,
האָבן זיי ווייען געקריגן, און
געציטערט האָבן די תּהומען.
18 געפֿלייצט ווַאסער האָבן די
וואָלקנס, אַ קָול האָבן אַרויסגעלאָזט
די הימלען, און דײַנע פֿײַלן זײַנען
אומגעלאָפֿן.
19 דער קָול פֿון דײַן דונער איז
געווען אין דעם ווירבל-ווינט, בליצן
האָבן באַלוכטן די וועלט, געציטערט
און געשטורעמט האָט די ערד.
20 דורכן ים איז געווען דײַן וועג,
און דײַן שטעג דורך ווַאסערן גרויסע,
און דײַנע טריט זײַנען ניט געמערקט
געוואָרן.
21 האָסט געפֿירט אַזוי ווי שאָף דײַן
פֿאָלק, דורך דער האַנט פֿון משהן און
אַהרֹנען.

78 אַ באַטראַכטונג פֿון אָסָפֿן.
פֿאַרנעם, מײַן פֿאָלק, מײַן
לערנונג, נײַגט אײער אויער צו די
ווערטער פֿון מײַן מויל.
2 איך וועל עפֿענען מיט אַ משל מײַן
מויל, איך וועל רעדן רעטעניש פֿון
פֿאַרצײַטן.
3 וואָס מיר האָבן געהערט און מיר
ווייסן, און אונדזערע עלטערן האָבן
אונדז דערציילט,
4 וועלן מיר ניט פֿאַרהוילן פֿון
זייערע קינדער;דערציילנדיק דעם

שפּעטערדיקן דָּורדי לויבן פֿון גאָט
און זײַן שטאַרקייט, און זײַנע וווּנדער
וואָס ער האָט געטאָן.
5 וואָרום ער האָט אויפֿגעשטעלט אַ
געזעץ אין יעקבֿ, און אַ תּורה געמאַכט
אין ישׂראל, וואָס ער האָט באַפֿוילן
אונדזערע עלטערן, זיי צו מאַכן וויסן
זייערע קינדער;
6 כּדי וויסן זאָל דער שפּעטערדיקער
דָּור, די קינדער וואָס וועלן געבאָרן
ווערן;זיי זאָלן אויפֿשטיין און
דערציילן זייערע קינדער.
7 און זיי זאָלן לייגן אויף גאָט זייער
בטחון, און ניט פֿאַרגעסן די אויפֿטוען
פֿון גאָט, און זײַנע געבאָט זאָלן זיי
היטן;
8 און זיי זאָלן ניט זײַן ווי זייערע
עלטערן, אַ דָּור ווּאָס האָט ניט
וויידערשפּעניק, אַ דָּור ווּאָס האָט ניט
געפֿעסטיקט זײַן האַרץ, און ניט געטרײַ
געווען איז זײַן געמיט צו גאָט.
9 די קינדער פֿון אפֿרַיִם, באַוואָפֿנטע
בויגן-שיסער, האָבן זיך אומגעקערט
אין טאָג פֿון מלחמה.
10 זיי האָבן ניט געהיט דעם בונד פֿון
גאָט, און אין זײַן תּורה ניט געוואָלט
גיין.
11 און זיי האָבן פֿאַרגעסן זײַנע
טוּונגען, און זײַנע וווּנדער וואָס ער
האָט זיי באַוויזן.
12 אַנטקעגן פֿאַר זייערע עלטערן
האָט ער געטאָן וווּנדער, אין לאַנד
מצרַיִם, אין פֿעלד פֿון צוען.
13 ער האָט געשפּאָלטן דעם
ים, און זיי אַריבערגעפֿירט, און
אויפֿגעשטעלט די וואַסערן ווי אַ
סטויג.
14 און ער האָט זיי געפֿירט מיט אַ
וואָלקן בײַ טאָג, און די גאַנצע נאַכט
מיט אַ פֿײַערדיקן ליכט.
15 ער האָט געשפּאָלטן פֿעלדזן אין
מדבר, און זיי אָנגעטרונקען ווי פֿון
תּהומען.
16 און ער האָט אַרויסגעצויגן פֿלוסן
פֿון פֿעלדזן, און געמאַכט נידערן
וואַסער ווי שטראָמען.
17 אָבער זיי האָבן נאָך וויטער
געזינדיקט צו אים, צו ווידערשפּעניקן
דעם אויבערשטן אין דער וויסטע.
18 און זיי האָבן געפּרוּווט גאָט אין
זייער האַרצן, צו פֿאַרלאַנגען עסן פֿאַר
זייער געלוסט.
19 און זיי האָבן גערעדט קעגן גאָט,
געזאָגט: קען גאָט גרייטן אַ טיש אין
דער מדבר?
20 יאָ, ער האָט געשלאָגן דעם
פֿעלדזן, און וואַסער איז געפֿלאָסן,
און טײַכן האָבן געפֿלייצט, וועט ער
אויך קענען ברויט געבן?צי וועט ער
אָנבריטן פֿלייש פֿאַר זײַן פֿאָלק?
21 דרום האָט גאָט געהערט, און איז
אין כּעס געוואָרן, און אַ פֿײַער האָט זיך
אָנגעצונדן אין יעקבֿ, און פֿאַר וואָרָ, אַ
צאָרן איז אויפֿגעגאַנגען אין ישׂראל;
22 וויבל זיי האָבן ניט געגלויבט אין
גאָט, און זיך ניט פֿאַרזיכערט אויף זײַן
הילף.
23 און ער האָט באַפֿוילן די וואָלקנס
פֿון אויבן, און די טירן פֿון הימל
געעפֿנט.
24 און ער האָט עמאַכט רעגענען
אויף זיי מן צום עסן, און הימל-תּבואה
זיי געגעבן.
25 ברויט פֿון מלאכים האָט
איטלעכער געגעסן, שפּײַז צו זאַט
האָט ער זיי אַראָפּגעשיקט.
26 ער האָט געמאַכט ציען דעם
מזרח-ווינט אין הימל, און געטריבן
מיט זײַן שטאַרקייט דעם דָּרום-ווינט.
27 און ער האָט עמאַכט רעגענען
אויף זיי פֿלייש ווי שטויב, און ווי זאַמד
פֿון די ימען פֿויגלען געפֿליגלטע.
28 און ער האָט עס געלאָזט פֿאַלן
אין מיטן פֿון זייער לאַגער, רונד אַרום
זייערע ווינונגען.
29 און זיי האָבן געגעסן, און זײַנען
איבערזאַט געוואָרן, און זייער תּאוה

האָט ער זיי געבראַכט.
30 נאָר האָבן זיי זיך ניט געהאָט אָפּגעעקלט פֿון זייער תּאווה, זייער שפּײַז איז נאָך געווען אין זייער מויל,
31 און דער צאָרן פֿון גאָט איז אויפֿגעאָנגען קעגן זיי, און ער האָט געהרגעט פֿון זייערע שטאַרקסטע, און די יונגעלײַט פֿון ישׂראל אַנידערגעלייגט.
32 בײַ אַלעם דעם האָבן זיי ווידער געזינדיקט, און ניט געגלויבט אין זײַנע וווּנדער.
33 און ער האָט פֿאַרלענדט ווי אַ הויך זייערע טעג, און זייערע יאָרן אין אַ בהלה.
34 אַז ער האָט זיי געהרגעט, פֿלעגן זיי אים זוכן, און פֿלעגן זיך אומקערן, און פֿאָרשן גאָט.
35 און זיי האָבן זיך דערמאָנט אַז גאָט איז זייער פֿעלדזן, און גאָט דער אייבערשטער איז זייער אויסלייזער.
36 און זיי האָבן אים איבערגעבעטן מיט זייער מויל, און מיט זייער צונג פֿלעגן זיי אים ליגן זאָגן.
37 אָבער זייער האַרץ איז ניט געווען פֿעסט מיט אים, און זיי זײַנען ניט געטרײַ געווען אין זײַן בונד.
38 נאָר ער איז אַ דערבאַרימער, ער איז מכפּר אויף זינד, און ברענגט ניט אום, און ער האַלט אַ סך אָפּ זײַן כּעס, און דערוועקט ניט זײַן גאַנצן גרימצאָרן.
39 און ער האָט זיך דערמאָנט אַז זיי זײַנען פֿלייש, אַ הויך וואָס פֿאַרגייט, און קערט ניט אום.
40 וויפֿיל מאָל האָבן זיי אים ווידערשפּעניקט אין מדבר, אים געקרענקט אין דער וויסטע!
41 און ווידער האָבן זיי געפּרוווט גאָט, און דעם הייליקן פֿון ישׂראל געערגערט.
42 זיי האָבן ניט געדאַכט אָן זײַן האַנט, אָן דעם טאָג וואָס ער האָט זיי אויסגעלייזט פֿון פֿײַנט
43 ווי ער האָט געמאַכט זײַנע צייכנס אין מצרַים, און זײַנע וווּנדער אין פֿעלד פֿון צוֹעַן;
44 און פֿאַרקערט אין בלוט זייערע טײַכן, און זייערע פֿלוסן, זיי זאָלן ניט קענען טרינקען.
45 ער האָט אָנגעשיקט אויף זיי אַ געמישׂ פֿליגן וואָס האָט זיי אויפֿגעגעסן, און די פֿרעָשׁ וואָס האָט זיי פֿאַרווויסט.
46 און ער האָט איבערגעגעבן צום גריל זייער געוועקס, און זייער מי צום היישעריק.
47 ער האָט געטייט מיט האָגל זייער ווײַנשטאָק, און זייערע ווילדע פֿײַגנבייַמער מיט פֿראָסט.
48 און ער האָט איבערגעגעבן פֿערט צום האָגל זייער פֿי, און זייערע סטאַדעס צו בליצן.
49 ער האָט אָנגעשיקט אויף זיי דעם ברענד פֿון זײַן צאָרן, כּעס און גרימצאָרן און לײַד, אַן אָנשיקענישׂ פֿון בייזע שלוחים.
50 ער האָט געמאַכט אַ וועג פֿאַר זײַן צאָרן, ער האָט ניט פֿאַרמיטן פֿון טויט זייער זעל, און ער האָט איבערגעגעבן פֿערט זייער לעבן צו פּעסט.
51 און ער האָט געשלאָגן יעטוועדער בכּור אין מצרַים, די ערשטלינגען פֿון קראַפֿט, אין די געצעלטן פֿון חָם.
52 און ער האָט געמאַכט צײַען ווי שאָף זײַן פֿאָלק, און זיי געפֿירט ווי אַ סטאַדע אין מדבר.
53 און ער האָט זיי באַלייט אין זיכערקייט, און זיי האָבן ניט געאָנגסט, און זייערע פֿײַנט האָט צוגעדעקט דער ים.
54 און ער האָט זיי געבראַכט צו זײַן הייליקן געמאַרק, צו דעם בארג וואָס זײַן רעכטע האַנט האָט זיך געשאַפֿן.
55 און ער האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר זיי פֿעלקער, און זיי אויסגעוואָרפֿן מיט אַ מעסטשנור פֿאַר אַ נחלה;און

געמאַכט רוען אין זייערע געצעלטנדי
שבֿטים פֿון ישׂראל.
56 אָבער זיי האָבן געפֿרוווט
און ווידערשפּעניקט גאָט דעם
אויבערשטן, און זײַנע אָנזאָגן האָבן
זיי ניט געהיט.
57 און זיי האָבן זיך אָפּגעקערט
און געפֿעלשט ווי זייערע עלטערן,
זיי זײַנען פֿאַרקערט געוואָרן ווי אַ
פֿאַלשער בויגן.
58 און זיי האָבן אים דערצערנט מיט
זייערע במות, און מיט זייערע געצן
אים דערבייזערט.
59 האָט גאָט געהערט און איז אין
כּעס געוואָרן, און ער האָט זייער
פֿאַראַכט ישׂראל.
60 און ער האָט אַוועקגעוואָרפֿן דעם
מִשכּן פֿון שילו, דאָס געצעלט ווואָס ער
האָט געמאַכט רוען צווישן מענטשן.
61 און ער האָט געגעבן אין
געפֿאַנגנשאַפֿט זײַן שטאַרקייט, און
זײַן פּראַכט אין דער האַנט פֿון פֿײַנט.
62 און ער האָט איבערגעגעבן פֿערט
צום שווערד זײַן פֿאָלק, און האָט אויף
זײַן נחלה געצערנט.
63 זייערע בחורים האָט פֿאַרצערט אַ
פֿײַער, און זייערע יונגפֿרויען זײַנען
געבליבן אָן אַ חתונה-לידער.
64 זייערע כּהנים זײַנען געפֿאַלן
דורכן שווערד, און זייערע אלמנות
פֿלעגן צו מאָל ניט באַווײַנען.
65 אָבער גאָט האָט אויפֿגעוואַכט ווי
אַ שלאָפֿעדיקער, אַזוי ווי אַ גבור ווואָס
ניכטערט זיך אויס פֿון ווײַן.
66 און ער האָט צוריקגעשלאָגן זײַנע
פֿײַנט;אַן אייביקע שאַנד האָט ער זיי
געגעבן.
67 אָבער ער האָט פֿאַראַכט דאָס
געצעלט פֿון יוסף, און דעם שבֿט
אפֿרַים ניט אויסדערווײַלט;
68 נאָר אויסדערווײַלט דעם שבֿט
יהוּדה, דעם באַרג ציון ווואָס ער האָט
ליב.
69 און ער האָט געבויט ווי די הימלען
זײַן הייליקטום, ווי די ערד ווואָס ער
האָט געגרונטפֿעסט אויף אייביק.
70 און ער האָט אויסדערווײַלט דוד
זײַן קנעכט, און אים גענומען פֿון די
שאָפֿגעהעפֿטן.
71 פֿון הינטער די מילכשעפֿסן האָט
ער אים געבראַכטצו פֿיטערן יעקבֿ זײַן
פֿאָלק, און ישׂראל זײַן אַרב.
72 ער האָט זיי געפֿיטערט לויט דער
ערלעכקייט פֿון זײַן האַרצן, און מיט
דער פֿאַרשטאַנדיקייט פֿון זײַנע הענט
זיי געפֿירט.

79 א מזמור פֿון אָסָפֿן. גאָט,
פֿעלקער זײַנען געקומען אין
דײַן אַרב;זיי האָבן פֿאַראומריניקט
דײַן הייליקן טעמפּל, זיי האָבן געמאַכט
ירושלים פֿאַר הויפֿנס.
2 זיי האָבן געגעבן די טויטע לײַבער
פֿון דײַנע קנעכטפֿאַר שפּײַז צו דעם
פֿויגל פֿון הימל, דאָס פֿלייש פֿון דײַנע
פֿרומע צו דער חיה פֿון דער ערד.
3 זיי האָבן פֿאַרגאָסן זייער בלוט אַזוי
ווי וואַסער, אַרום ירושלים, און ניט
געווען קיין באַגרעבער.
4 מיר זײַנען געוואָרן אַ חרפּה בײַ
אונדזערע שכנים, אַ געלעכטער און אַ
שפּאָט בײַ אונדזערע אַרומיקע.
5 ביז וואַנען גאָט וועסטו צערנען
נאָכאַנאַנד?וועט ברענען ווי פֿײַער דײַן
צאָרן?
6 גיס אויס דײַן גרימצאָרן אויף
די פֿעלקערוואָס קענען דיך ניט, און
אויף די קיניגרײַכוואָס רופֿן ניט דײַן
נאָמען.
7 וואָרום מע האָט אויפֿגעגעסן
יעקבֿ, און זײַן ווינונג האָבן זיי
פֿאַרוויסט.
8 זאָלסט אונדז ניט דערמאָנען די
זינד פֿון די פֿריערדיקע, גיך זאָל אונדז
אַנטקעגנקומען דײַן דערבאַרימונג,
וואָרום מיר זײַנען געפֿאַלן זייער.
9 שטיי אונדז בײַ, גאָט פֿון אונדזער
הילף, צוליב דעם כּבֿוד פֿון דײַן נאָמען,

אוֹן זײַ אונדז מציל, אוֹן זײַ מכפּר אויף
אונדזערע זינד, פֿון וועגן דײַן נאָמען.
10 נאָך וואָס זאָלן זאָגן די
פֿעלקער:אַיוּוּ איז זייער גאָט?זאָל
באַווײַזט ווערן צווישן די פֿעלקער
פֿאַר אונדזערע אויגן די נקמה פֿאַר
דעם פֿאַרגאָסענעם בלוט פֿון דײַנע
קנעכט.
11 זאָל קומען פֿאַר דיר דאָס
קרעכצן פֿון געפֿאַנגענעם, לויט דער
גרויסקייט פֿון דײַן אָרעם לאָז לעבן די
אָנגעבאַרייטע צום טויט,
12 און קער אום אונדזערע שכנים
זיבנפֿאַכיק אין זייער בוזעם, זייער
לעסטערונג וואָס זיי האָבן דיך
געלעסטערט, גאָט.
13 און מיר, דײַן פֿאָלק, און די שאָף
פֿון דײַן פֿיטערונג, וועלן דיר דאַנקען
אויף אייביק, אויף דור-דורות וועלן
מיר דערציילן דײַן לויב.

80 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
אויף שׁוֹשַׁנים-עדות; פֿון
אָסָפֿ אַ מזמור.
2 דו פֿאַסטוך פֿון ישׂראל,
פֿאַרנעם;דו וואָס פֿירסט אַזוי ווי
שאָף יוסף, דו וואָס זיצסט איבער די
כּרוּבֿים, שײַן אַרויס.
3 פֿאַרויס פֿאַר אפֿרַיִם און בנימין און
מנשה דערוועק דײַן גבֿורה, און קום
אונדז צו הילף.
4 גאָט, ריכט אונדז ווידער אויף,
און דערלײַכט דײַן פּנים, אַז מיר זאָלן
געהאָלפֿן ווערן.
5 יהוה דו גאָט פֿון צבֿאות, ביז
וואַנען וועסטו צערנענען אויף דער
תּפֿילה פֿון דײַן פֿאָלק?
6 האָסט זיי געשפּײַזט מיט ברויט
פֿון טרערן, און זיי געמאַכט טרינקען
עמערסווײַז טרערן.
7 מאַכסט אונדז צום ענרייד בײַ
אונדזערע שכנים, און אונדזערע
שׂונאים לאַכן זיך אָן.
8 גאָט פֿון צבֿאות, ריכט אונדז
ווידער אויף, און דערלײַכט דײַן פּנים,
אַז מיר זאָלן געהאָלפֿן ווערן.
9 אַ ווײַנשטאָק האָסטו אַרויסגעצויגן
פֿון מצרַיִם, האָסט פֿאַרטריבן פֿעלקער,
און אים אײַנגעפֿלאַנצט.
10 האָסט אָפּגעראַמט פֿאַר אים,
און ער האָט אײַנגעווארצלט זײַנע
וואָרצלען, און אָנגעפֿילט דאָס לאַנד.
11 די בערג זײַנען פֿאַרדעקט
געווואָרן פֿון זײַן שאָטן, און זײַנע
צווײַגן זײַנען געווען צעדערן פֿון
גאָט.
12 ער האָט אַרויסגעלאָזט זײַנע
ריטער ביז צום ים, און ביז צום טײַך
זײַנע שפּראָצן.
13 פֿאַר וואָס האָסטו צעבראָכן זײַנע
צאַמען, אַז אַלע וועגגייער זאָלן אים
אַרומקלײַבן?
14 דער חזיר פֿון וואַלד פֿרעסט אים
אָפּ, און די ווידמענונג פֿון פֿעלד
פֿיטערט זיך אויף אים.
15 גאָט פֿון צבֿאות, קער זיך אום,
איך בעט דיך, לוג פֿון הימל און זע, און
גיב אַכט אויפֿן דאָזיקן ווײַנשטאָק,
16 און באַפֿעסטיק דאָס וואָס דײַן
רעכטע האָט אײַנגעפֿלאַנצט, און
דערהייב דעם צוויג וואָס דו האָסט
דיר אויסדערווײַלט.
17 ער איז פֿון פֿײַער פֿאַרברענט, ער
איז אָפּגעשניטן;פֿון דעם בייזער פֿון
דײַן פּנים גיײען זיי אונטער.
18 זאָל דײַן האַנט זײַן אויף דעם
מאַן פֿון דײַן רעכטער האַנט, אויף
דעם מענטשנקינד וואָס דו האָסט דיר
אויסדערווײַלט,
19 אַז מיר זאָלן זיך ניט אָפּקערן פֿון
דיר;זאָלסט אונדז אויפֿלעבן, אַז מיר
רופֿן דײַן נאָמען.
20 יהוה דו גאָט פֿון צבֿאות, ריכט
אונדז ווידער אויף, דערלײַכט דײַן
פּנים, אַז מיר זאָלן געהאָלפֿן ווערן.

81 פַֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער, אויף גִּתִּית; פֿון אָסָפֿן.
2 זינגט צו גאָט אונדזער שטאַרקייט, שאַלט צו דעם גאָט פֿון יעקבֿ.
3 הייבט אויף אַ געזאַנג, און שפּילט אויף אַ פּויק, אויף אַ זיסער האַרף מיט אַ גיטאַר.
4 בלאָזט אַ שופֿר אום ראש-חודש, אין האַלב חודש צו אונדזער יום-טובֿ.
5 וואָרום דאָס איז אַ חוק פֿאַר ישׂראל, אַ געזעץ פֿון דעם גאָט פֿון יעקבֿ.
6 אַן עדות אין יוסף האָט ער עס געמאַכט, אַז ווען ער איז אַרויס אויף לאַנד מצרַיִם, האָב איך אַ שפּראַך מיר אומבאַקאַנט געהערט.
7 „איך האָב אָפּגעטאָן זײַן רוקן פֿון לאַסט, זײַנע הענט זאָלן אַוועק פֿון דעם טראָגקאָרב.
8 האָסט גערופֿן אין נויט, און איך האָב דיך אַרויסגעצויגן, איך האָב דיר געענטפֿערט פֿון דער פֿאַרבאָרגענישׂ פֿון דונער. איך האָב דיך געפּרוווט בײַ די וואַסערן פֿון מריבֿה. סָלָה.
9 הער, מײַן פֿאָלק, און איך וועל דיך ווארענען, ישׂראל, ווען דו זאָלסט מיר צוהערן!
10 קיין אַנדער גאָט זאָל ניט זײַן בײַ דיר, און זאָלסט זיך ניט בוקן צו קיין פֿרעמדן גאָט.
11 איך בין יהוה דײַן גאָט, וואָס האָט דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מצרַיִם; מאַך אויף ברייט דײַן מויל און איך וועל עס אָנפֿילן.״
12 אָבער מײַן פֿאָלק האָט ניט צוגעהערט צו מײַן קָול, און ישׂראל האָט ניט אײַנגעווילליקט צו מיר.
13 און איך האָב אים פֿרײַ געלאָזט אין דער אײַנגעשפּאַרטקייט פֿון זײַן האַרצן, זיי זאָלן גיין לויט זייערע באַראָטן.
14 וועז מײַן פֿאָלק וואָלט צוהערן צו מיר, וועז ישׂראל וואָלט אין מײַנע וועגן גיין!
15 איך וואָלט גיך אונטערטעניקט זייערע פֿײַנט, און אויף זייערע דריקער געקערט מײַן האַנט.
16 די שׂונאים פֿון גאָט וואָלטן אײַנגעגאַנגען פֿאַר אים, און זייער שטראָף וואָלט געווען אייביק.
17 און אים וואָלט מען געשפּײַזט מיט דעם פֿעטסטן פֿון ווייץ;און פֿון פֿעלדז דיך וואָלט איך מיט האָניק געזעטיקט.

82 אַ מזמור פֿון אָסָפֿן. גאָט שטייט אין דער עדה פֿון גאָט, אין מיטן פֿון די ריכטער טוט ער משפּטן.
2 „ביז וואַנען וועט איר משפּטן אומגערעכט, און שוינען דעם פּנים פֿון די רשָׁעים? סָלָה.
3 טוט רעכט דעם אָרימאַן און דעם יתום, דעם געדריקטן און דעם באַדערפֿטיקן מאַכט געראַטן.
4 מאַכט אַנטרינען דעם אָרימאַן און דעם אַביון, פֿון דער האַנט פֿון די רשָׁעים זײַט מציל.
5 זיי ווייסן ניט, און זיי פֿאַרשטייען ניט, אין פֿינצטערניש גייען זיי אום;אַלע גרונטפֿעסטן פֿון דער ערד פֿאַלן אום.
6 איך וואָלט געזאָגט, געטער זײַט איר, און זין פֿון דעם אויבערשטן זײַט איר אַלע.
7 אָבער אַזוי ווי אַ מענטש וועט איר שטאַרבן, און ווי איינער פֿון די האַרן וועט איר פֿאַלן״.
8 שטיי אויף, גאָט, משפּט די ערד, וואָרום אַלע פֿעלקער זײַנען דײַן אַרב.

83 אַ געזאַנג, אַ מזמור פֿון אָסָפֿן.
2 גאָט, ניט זײַ שטיל, זאָלסט ניט פֿאַרשווײַגן און ניט רוען, גאָט.
3 וואָרום זע, דײַנע פֿײַנט טומלען, און דײַנע שׂונאים הייבן אויף דעם קאָפּ.

4 אַקעגן דיין פֹּאָלק סוֹדען זיי זיך
ליסטיק, און זיי עֲצהן זיך אַקעגן דיינע
באַשיצטע.
5 זיי האָבן געזאָגט: קומט, און
לאָמיר זיי פֿאַרטיליקן פֿון זיין אַ פֿאָלק,
אַז מער זאָל ניט געדאַכט ווערן דער
נאָמען ישׂראל.
6 וואָרום זיי האָבן געהאַלטן אַן עצה
מיט אײַן האַרצן, קעגן דיר אַ בונד טוען
זיי שליסן.
7 די געצעלטן פֿון אדום, און די
ישמעאֵלים, מואָבּ, און די הֲגרים;
8 גבל, און עמון, און עֲמָלק, פְּלֶשֶׁת
מיט די באַווינער פֿון צור.
9 אויך אשור האָט זיך באַהעפֿט מיט
זיי; זיי זינען אַן אָרעם צו די קינדער
פֿון לוט. סֶלָה.
10 טו צו זיי אַזוי ווי צו מדין, ווי
צו סיסראָ, ווי צו יבֿינען בײַם טײַך
קישון,
11 וואָס זינען פֿאַרטילקט געוואָרן
אין עֵין-דֹאר, געוואָרן ווי מיסט אויף
דער ערד.
12 מאַך זייערע אֲדלליבֿים ווי עוֹרֵב
און ווי זאבֿ, און ווי זבח און ווי צלמנע,
אַלע זייערע פֿירשטן;
13 די וואָס זאָגן: לאָמיר יַרשענען פֿאַר
אונדזדי ווינונגען פֿון גאָט.
14 מײַן גאָט, מאַך זיי ווי
ווירבלשטויב, ווי שפּרײַ פֿאַרן ווינט.
15 ווי אַ פֿײַער וואָס פֿאַרברענט
אַ וואַלד, און ווי אַ פֿלאַם וואָס
צעפּלאַקערט די בערג,
16 אַזוי זאָלסטו זיי נאָכיאָגן מיט דיין
שטורעם, און מיט דיין געוויטער זיי
דערשרעקן.
17 פֿיל זייער פּנים מיט שאַנד, אַז זיי
זאָלן זוכן דיין נאָמען, גאָט.
18 זאָלן זיי פֿאַרשעמט און
דערשראָקן ווערן אויף אייביק,
און זאָלן זיי צו שאַנד ווערן און
אונטערגיין.
19 און זאָלן זיי וויסן אַז דו אַליין
וואָס דיין נאָמען איז יהוה, ביסט דער
העכסטער איבער דער גאַנצער ערד.

84 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער,
אויף גִּתִּית; פֿון די קינדער פֿון
קֹרַח אַ מזמור.
2 ווי ליב זינענען דײַנע ווינונגען,
גאָט פֿון צבֿאות!
3 מײַן זעל גאַרט און גייט אויסנאָך
די הויפֿן פֿון גאָט; מײַן האַרץ און מײַן
לײַב זינגען צום לעבעדיקן גאָט.
4 אַפֿילו אַ שפּערל געפֿינט אַ היים,
און אַ שוואַלבֿ אַ נעסט פֿאַר זיך, ווו
זי טוט אַהין אירע יונגע, בײַ דײַנע
מזבחות, יהוה פֿון צבֿאות, מײַן קיניג
און מײַן גאָט.
5 ווויל צו די וואָס זיצן אין דײַן
הויז; תּמיד וועלן זיי דיך לויבן. סֶלָה.
6 ווויל צו די מענטשן וואָס זייער
שטאַרקייט איז אין דיר, וואָס דײַנע
וועגן זינענען אין זייער האַרצן.
7 דורכגייענדיק דעם טאָל בָּכָא,
מאַכן זיי אים פֿאַר אַ קוואַל; יאָ, אַ
פֿרירעגן באַקליידט אים מיט ברכות.
8 זיי גייען פֿון שטאַרקייט צו
שטאַרקייט, זיי ווײַזן זיך פֿאַר גאָט
אין צִיון.
9 יהוה דו גאָט פֿון צבֿאות, הער
צו מײַן תּפֿילה, פֿאַרנעם, דו גאָט פֿון
יעקבֿ. סֶלָה.
10 גאָט אונדזער שילד, זע, און קוק
אויף דעם פּנים פֿון דײַן געזאַלבטן.
11 וואָרום בעסער אַ טאָג אין
דײַנע הויפֿן[אײדער טויזנט [אַנדערש
וו]; איך וואָלט אויסגעווײלט שטיין
בײַם שוועל אין הויז פֿון מײַן גאָט,
אײדער ווויינען אין געצעלטן פֿון
אומרעכט.
12 וואָרום אַ זון און אַ שילד איז
גאָט יהוה, חן און כּבֿוד גיט יהוה; ער
פֿאַרמײדט ניט קיין גוטספֿון די וואָס
גיין אין ערלעכקייט.
13 גאָט פֿון צבֿאות, ווויל צו דעם
מענטשן וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף
דיר.

85 פַֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער;
פֿון די קינדער פֿון קֹרַח אַ
מזמור.
2 האָסט באַווילּיקט, גאָט,
דײַן לאַנד, האָסט אומגעקערט די
געפֿאַנגנשאַפֿט פֿון יעקבֿ.
3 האָסט פֿאַרגעבן די זינד פֿון דײַן
פֿאָלק, האָסט פֿאַרדעקט זייערע אַלע
חטאים. סֶלָה.
4 האָסט אײַנגעטאָן אַל דײַן רוגז,
האָסט זיך אָפּגעקערט פֿון דײַן
גרימצאָרן.
5 ריכט אונדז ווידער אויף, גאָט
פֿון אונדזער הילף, און פֿאַרשטער דײַן
כּעס קעגן אונדז.
6 צי אויף אייביק וועסטו צערנען
אויף אונדז?וועסטו צײַען דײַן כּעס אויף
דָּור-דורות?
7 צי וועסטו אונדז ניט אויפֿלעבן
ווידער, אַז דײַן פֿאָלק זאָל זיך פֿרייען
מיט דיר?
8 ווײַז אונדז, גאָט, דײַן חֶסד, און
דײַן הילף זאָלסטו אונדז געבן.
9 איך הער וואָס גאָט יהוה
רעדט;פֿאַר וואָר, ער רעדט פֿריד
פֿאַר זײַן פֿאָלק און פֿאַר זײַנע
פֿרומע;נאָר זיי זאָלן זיך ניט אומקערן
צו נאַרישקייט.
10 גאָר נאָענט צו זײַנע פֿאָרכטער איז
זײַן ישׁועה, כּדי כּבֿוד זאָל רוען אין
אונדזער לאַנד.
11 געטרײַ און אמת האָבן זיך
באַגעגנט, געראַכטיקייט און שלום
האָבן זיך צעקושט.
12 אמת שפּראָצט פֿון דער ערד, און
געראַכטיקייט לוגט פֿון הימל.
13 יאָ, גאָט וועט געבן גוטס, און
אונדזער לאַנד וועט געבן איר פֿרוכט.
14 געראַכטיקייט וועט גיין אים
פֿאַרויס, און קירעוועט אין וועג זײַנע
טריט.

86 אַ תּפֿילה פֿון דָּוִדן. נײַג צו,
גאָט, דײַן אויער, ענטפֿער
מיר, ווײַל אָרעם אָן אַדערפֿטיק בין
איך.
2 באַהיט מײַן זעל ווײַל איך בין
פֿרום, העלף, דו מײַן גאָט, דײַן קנעכט
וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף דיר.
3 לײַטזעליק מיך, גאָט, ווײַל צו
דיר רוף איך אַ גאַנצן טאָג.
4 דערפֿרײַ די זעל פֿון דײַן קנעכט,
ווײַל צו דיר, גאָט, הייב איך אויף
מײַן זעל.
5 ווײַל דו, גאָט, ביסט גוט און
פֿאַרגעביק, און פֿילגענאָדיק צו אַלע
וואָס רופֿן דיך.
6 פֿאַרנעם, גאָט, מײַן תּפֿילה, און
הָאַרך צו דעם קָול פֿון מײַנע געבעטן.
7 אין טאָג פֿון נויט רוף איך דיך,
ווײַל דו ווועסט מיר ענטפֿערן.
8 ניטאָ אַזאַ ווי דו, יהוה, צווישן
די גערטער, און ניטאָ אַזוי ווי דײַנע
מעשׂים.
9 אַלע פֿעלקער וואָס דו האָסט
געמאַכט, וועלן קומען און זיך בוקן
פֿאַר דיר, גאָט, און געבן כּבֿוד צו דײַן
נאָמען.
10 ווײַל גרויס ביסטו, און טוסט
וווּנדער, דו גאָט אַליין.
11 לערן מיך, גאָט, דײַן וועג, איך
זאָל גיין אין דײַן אמת, איינציק מײַן
האַרץ צו פֿאָרכטן דײַן נאָמען.
12 איך וועל דיך לויבן, מײַן גאָט,
מיט מײַן גאַנצן האַרצן, און ערלעכן
דײַן נאָמען אויף אייביק.
13 ווײַל גרויס איז דײַן חֶסד צו
מיר, און האָסט מציל געווען מײַן זעל
פֿון דער טיפֿער אונטערערד.
14 גאָט, מוטוויליקע זײַנען
אָנגעשטאַנען אויף מיר, און אַ באַנדע
געוואַלטטוער זוכן מײַן לעבן, און זיי
האַלטן דיך ניט אַנטקעגן זיך.
15 אָבער דו יהוה ביסט אַ
דערבאַרימדיקער און לײַטזעליקער
גאָט, אײַנגעהאַלטן אין צאָרן און רײַך
אין געטרײַ און טרײשאַפֿט.

16 קער זיך צו מיר, און לײטזעליק
מיך, גיב דײַן שטאַרקייט צו דײַן
קנעכט, און העלף דעם זון פֿון דײַן
דינסט.
17 מאַך מיר אַ צייכן צום גוטן, און
זאָלן זען מײַנע שׂונאים און פֿאַרשעמט
ווערן, אַז דו גאָט האָסט מיך געהאָלפֿן
און מיך געטרייסט.

87 פֿון די קינדער פֿון קֹרַח
אַ מזמור; אַ ליד. זײַן
גרונטפֿעסט איז אויף די הייליקע
בערג.
2 גאָט האָט ליב די טויערן פֿון ציון
מער פֿון אַלע ווינונגען פֿון יעקבֿ.
3 פֿראַכטיקס ווערט געזעדט פֿון
דיר, דו שטאָט פֿון גאָט. סֶלָה.
4 איך דערמאָן רַהַב און בָּבֶל פֿאַר
מײַנע באַקענטע;אָט איז פּלֶשֶׁת, און
צור מיט כּוש:„דער דאָזיקער איז אין
איר געבאָרן געווארן”.
5 אָבער פֿון ציון ווערט
געזאָגט:„דער און יענער איז
דאָרטן געבאָרן געווארן, און דער
אייבערשטער אַליין באַפֿעסטיקט זי”.
6 גאָט ציילט בײַם פֿאַרשרײַבן
די פֿעלקער:דער דאָזיקער איז דאָרטן
געבאָרן געווארן. סֶלָה.
7 יאָ, אַזוי ווי פֿלייטנשפּילער
זינגען[אַלע מײַנע אינגעווייד, פֿון דיר.

88 אַ געזאַנג; אַ מזמור פֿון די
קינדער פֿון קֹרַח; פֿאַר דעם
געזאַנגמײַסטער, אויף מַחֲלַת לְעַנוֹת; אַ
באַטראַכטונג פֿון הֵימָן דעם אֶזְרָחִי.
2 יהוה דו גאָט פֿון מײַן הילף, בעת
איך שרײַ בײַ נאַכט פֿאַר דיר,
3 זאָל קומען מײַן תּפֿילה פֿאַר
דיר;נײַג דײַן אויער צו מײַן רוף.
4 וואָרום זאָט מיט אומגליקן איז
מײַן זעל, און מײַן לעבן האָט צו דער
אונטערערד דערגרייכט.
5 איך ווער געזעכנט מיט
געניידערטע אין גרוב, איך בין
געווארן ווי אַ מענטש אָן כּוח,
6 אַן אָפּגעזונדערטער צווישן
מתים[ווי דערשלאָגענע וואָס ליגן
אין קבֿר, וואָס דו דערמאָנסט זיי ניט
מער, און זיי זײַנען פֿון דײַן האַנט
פֿאַרשניטן.
7 האָסט מיך אַרײַנגעטאָן אין
דער אונטערשטער גרוב. אין
פֿינצטערנישן, אין טיפֿענישן.
8 אויף מיר האָט זיך אָנגעלייגט
דײַן גרימצאָרן, און אַלע דײַנע אינדן
דריקסטו אויף מיר. סֶלָה.
9 האָסט דערווײַטערט מײַנע
באַקענטע פֿון מיר, האָסט מיך
געמאַכט אַן אומווערדיקייט בײַ
זיי;איך בין אײַנגעשפּאַרט און קען ניט
אַרויסגיין.
10 מײַן אויג שמאַכט פֿון פּײַן;איך
האָב דיך געראופֿן, גאָט, אַלע טאָג,
איך האָב אויסגעשפּרייט צו דיר מײַנע
הענט.
11 וועסטו פֿאַר מתים טאָן
וווּנדער?צי די טויטע וועלן אויפֿשטיין
דיך לויבן? סֶלָה.
12 וועט דערציילט ווערן אין
קבֿר דײַן חֶסֶד?דײַן טרײשאַפֿט אין
אונטערגאַנג?
13 וועלן באַקאַנט ווערן אין דער
פֿינצטערניש דײַנע וווּנדער?און
דײַן גערעכטיקייט אין לאַנד פֿון
פֿאַרגעסונג?
14 אָבער איך, צו דיר, גאָט, שרײַ
איך, און אין פֿרימאָרגן קומט פֿאַר דיר
מײַן תּפֿילה.
15 פֿאַר וואָס פֿאַרלאָזסטו, גאָט,
מײַן זעל?פֿאַרבאָרגסטו דײַן פּנים פֿון
מיר?
16 איך בין געדריקט און גיי אײַן פֿון
יוגנט אָן, איך טראָג דײַן אימה, איך בין
צעדולט.
17 איבער מיר איז דײַן גרימצאָרן
אַריבער, דײַנע שרעקענישן האָבן מיך
פֿאַרשניטן.
18 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט ווי
אַ וואַסער אַ גאַנצן טאָג, זיי האָבן אין

איינעם מיך אַרומגענומען.
19 האָסט דערוויטערט פֿון מיר
אַ גוטן פֿרײַנט און אַ חבֿר, מײַן
באַקענטשאַפֿט איז די פֿינצטערניש.

89 א באַטראַכטונג פֿון אֵיתָן דעם
אֶזרָחִי.
2 די חסדים פֿון גאָט וועל איך
אייביק זינגען, אויף דָור-דורות וועל
איך באַקאָנט מאַכן דײַן טרײשאַפֿט מיט
מײַן מויל.
3 וואָרום איך זאָג: אויף אייביק
געבויט איז די גענאָד, די הימלען,
אין זיי האָסטו באַפֿעסטיקט דײַן
טרײשאַפֿט:
4 איך האָב געשלאָסן אַ בונד צו מײַן
אויסדערוויילטן, איך האָב געשוואָרן
צו דוד מײַן קנעכט:
5 אויף אייביק וועל איך אויפֿשטעלן
דײַן זאָמען, און אויף דָור-דורות וועל
איך אויפֿבויען דײַן טראָן. סֶלָה.
6 און די הימלען לויבן דײַנע
וווּנדער, גאָט, אויך דײַן טרײשאַפֿט
אין דער אײנזאַמלונג פֿון די הייליקע.
7 וואָרום ווער אין הימל קען זיך
גלײַכן צו יהוה?ווער איז געגליכן צו
יהוה צווישן די מאַכטיקע?
8 גאָט איז פֿאַרכטיק זייער אין דעם
באַראָטן פֿון די הייליקע, און מוראדיק
פֿאַר אַלע זײנע אַרומיקע.
9 יהוה דו גאָט פֿון צבֿאות, ווער
איז אַזוי שטאַרק ווי דו, יָהּ?און דײַנע
געטרײַע זײַנען רונד אַרום דיר.
10 דו געוועלטיקסט איבער דער
שטאָלצקייט פֿון ים, אַז זײַנע וועלן
הייבן זיך, טוסט דו זיי אינעשטילן.
11 דו האָסט צעדריקט ווי אַ
דערשלאָגענעם, רַהַב, מיט דײַן
שטאַרקן אָרעם האָסטו צעשפּרייט
דײַנע פֿײַנט.
12 דײַן איז דער הימל, דײַן אויך די
ערד;די וועלט און איר פֿולקייט, זיי
האָסט דו געגרונטפֿעסט.
13 צפֿון און דָרום – זיי האָסט דו
באַשאַפֿן, תּבֹור און חרמון זינגען פֿון
דײַן נאָמען.
14 דו האָסט אַן אָרעם מיט גבֿורה,
דײַן האַנט איז שטאַרק, דײַן רעכטע איז
דערהויבן.
15 רעכט און גערעכטיקייט זײַנען
דאָס געשטעל פֿון דײַן טראָן, גענאָד
און אמת זײַנען פֿאַר דײַן פּנים.
16 ווויל צו דעם פֿאָלק וואָס ווייס
דײַן לויטזעליקייט, וואָס גייען, גאָט,
אין ליכט פֿון דײַן פּנים.
17 מיט דײַן נאָמען פֿרייען זיי
זיך אַ גאַנצן טאָג, און דורך דײַן
גערעכטיקייט וועלן זיי דערהויבן.
18 וואָרום דו ביסט די פּראַכט פֿון
זייער שטאַרקייט, און דורך דײַן
גוטווילליקייט וועט דערהויבן אונדזער
האָרן.
19 וואָרום גאָט, ער איז אונדזער
שילד, און דער הייליקער פֿון ישׂראל,
ער איז אונדזער קיניג.
20 האָסט אַ מאָל אין אַ זעונג
געערעדט צו דײַנע פֿרומע, און האָסט
געזאָגט: איך האָב אַרויפֿגעטאָן הילף
אויף אַ גִבור, איך האָב דערהויבן אַן
אויסדערוויילטן פֿון פֿאָלק.
21 איך האָב געפֿונען דוד מײַן
קנעכט, איך האָב מיט מײַן הייליקן
אייל אים געזאַלבט;
22 אַז מײַן האַנט זאָל זײַן פֿעסט מיט
אים, און מײַן אָרעם זאָל אים שטאַרקן.
23 קיין פֿײַנט זאָל ניט מאָנען פֿון
אים, און קיין באַוולעכטער זאָל אים ניט
פּײַניקן.
24 און איך וועל צעשטויסן זײַנע
דריקער פֿון פֿאַר אים, און זײַנע
שׂונאים וועל איך שלאָגן.
25 און מײַן טרײשאַפֿט און מײַן חֶסד
וועלן זײַן מיט אים, און דורך מײַן
נאָמען וועט דערהויבן ווערן זײַן האָרן.
26 און איך וועל אַרויפֿטאָן אויפֿן
ים זײַן האַנט, און אויף די טײַכן זײַן
רעכטע.

27 ער וועט מיך רופֿן: מײַן פֿאָטער
ביסטו, מײַן גאָט, און דער פֿעלדז פֿון
מײַן הילף;
28 אויך איך וועל אים מאַכן פֿאַרן
בכור, פֿאַרן העכסטן איבער די מלכים
פֿון דער ערד.
29 אויף אייביק וועל איך אים היטן
מײַן חֶסד, און מײַן בונד וועט אים
בלײַבן געטרײַ.
30 און איך וועל אָנהאַלטן שטענדיק
זײַן זאָמען, און זײַן טראָן ווי די טעג
פֿון די הימלען.
31 אַז זײַנע קינדער וועלן פֿאַרלאָזן
מײַן תורה, און אין מײַנע געזעצן וועלן
זיי ניט גיין;
32 אַז מײַנע חוקים וועלן זיי
פֿאַרשוועכן, און מײַנע געבאָט וועלן
זיי ניט היטן;
33 וועל איך שטראָפֿן מיט אַ רוט
זייער פֿאַרברעך, און מיט פּלאָגן זייער
זינד.
34 אָבער מײַן חֶסד וועל איך ניט
פֿאַרשטערן פֿון אים, און ניט פֿעלשן
אָן מײַן טרײַשאָפֿט.
35 איך וועל ניט פֿאַרשוועכן מײַן
בונד, און דעם אַרויסלאָז פֿון מײַנע
ליפּן וועל איך ניט בײַטן.
36 איין מאָל האָב איך געשוואָרן אין
מײַן הייליקייט:אויב איך וועל פֿעלשן
אָן דָּוִדן!
37 זײַן זאָמען זאָל זײַן אייביק, און
זײַן טראָן ווי די זון פֿאַר מיר.
38 אַזוי ווי די לבֿנה זאָל ער אייביק
באַשטיין, און ווי דער געטרײַער עדות
אין הימל. סֶלָה.
39 אָבער דו האָסט פֿאַרלאָזן און
פֿאַראַכט, האָסט זיך פֿאַרצאָרנט אויף
דײַן געזאַלבטן.
40 האָסט אַוועקגעוואָרפֿן דעם בונד
פֿון דײַן קנעכט, האָסט פֿאַרשוועכט צו
דער ערד זײַן קרוין.
41 האָסט צעבראָכן אַלע זײַנע
צאַמען, האָסט געמאַכט פֿון זײַנע
פֿעסטונגען אַ תֵּל.
42 צערויבט האָבן אים אַלע
וועגגייער, ער איז געוואָרן אַ חרפּה
בײַ זײַנע שכנים.
43 האָסט דערהויבן די רעכטע האַנט
פֿון זײַנע דריקער, האָסט דערפֿרייט
אַלע זײַנע פֿײַנט.
44 אויך האַלטסטו צוריק דעם שארף
פֿון זײַן שוווערד, און האָסט אים ניט
געלאָזט אויפֿשטיין אין מלחמה.
45 האָסט פֿאַרשטערט זײַן
לויטערקייט, און געשלײדערט
זײַן טראָן צו דער ערד.
46 האָסט געקירצט די טעג פֿון זײַן
יוגנט, האָסט אים מיט בושה באַדעקט.
סֶלָה.
47 ביז וואַנען, גאָט, וועסטו זיך
פֿאַרבאָרגן נאָכאַנאַנד?וועט ברענען ווי
אַ פֿײַער דײַן גרימצאָרן?
48 געדענק, וואָס איז מײַן
געדויער;צו וואָס פֿאַר נישטיקייט דו
האָסט באַשאַפֿן אַלע מענטשנקינדער.
49 וואָסער מענטש קען לעבן און ניט
זען דעם טויט?מאַכן אָנטרינען זײַן זעל
פֿון דער האַנט פֿון דער אונטערערד?
סֶלָה.
50 ווו זײַנען דײַנע פֿריִערדיקע
חסדים, גאָט, וואָס דו האָסט
געשוואָרן דָּוִדן אין דײַן טרײַשאַפֿט?
51 געדענק, גאָט, די לעסטערונג פֿון
דײַנע קנעכט, וואָס איך טראָג אין מײַן
בוזעם פֿון אַל די פֿיל פֿעלקער;
52 וואָס דײַנע פֿײַנט, גאָט,
לעסטערן, וואָס זיי לעסטערן די טריט
פֿון דײַן געזאַלבטן.
53 געלויבט איז גאָט אייביק, אָמן
און אָמן!

פֿינפֿטער סֵפֶר

90 אַ תּפֿילה פֿון משה דעם
געטלעכן מאַן. גאָט, דו
ביסט אונדז געווען באַשיצונג אין
אַלע דורות.

2 אײדער די בערג זײנען געבאָרן
געווָארן, און דו האָסט באַשאַפֿן די ערד
און די וועלט, אוֹן פֿון אײביקייט ביז
אײביקייט, ביסט דו גאָט.
3 ברענגסט דעם מענטשן ביז
דערשלאָגנקייט, און זאָגסט: טוט
תּשובֿה, איר מענטשנקינדער.
4 וואָרום טויזנט יאָר איז אין דײנע
אויגוויי דער נעכטיקער טאָג, וועו ער
איז פֿאַרגאַנגען, און ווי אַ וואַך אין דער
נאַכט.
5 שטראָמסט זיי אַוועק, ווי אַ דרעמל
ווערן זיי;אין פֿרימאָרגן ווי גראָז
געווואַקסן,
6 אין פֿרימאָרגן געבליט און
געוואַקסן –צום אָוונט אָפּגעשניטן און
פֿאַרדאַרט.
7 וואָרום מיר ווערן פֿאַרלענדט אין
דײן כּעס, און אין דײן גרימצאָרן ווערן
מיר פֿאַרכאַפּט.
8 האָלטסט אונדזערע זינד אַנטקעגן
דיר, אונדזערע פֿאַרבאָרגענישן פֿאַרן
ליכט פֿון דײן פּנים.
9 וואָרום אַלע אונדזערע טעג
פֿאַרגייען אין דײן גרימצאָרן, מיר
ענדיקן אונדזערע יאָרן אַזוי ווי אַ
הויך.
10 די טעג פֿון אונדזערע יאָרן, זיי
זײנען זיבעציק יאָר, און אַז אין גבֿורה,
איז אַכציק יאָר;און זייער שטאָלץ איז
מאַטערניש און אומגליק;וואָרום גיך
פֿאַרגייט עס, און מיר פֿליִען אַוועק.
11 ווער פֿאַרשטייט די מאַכט פֿון דײן
כּעס, אַז ווי דײן מוֹראדיקייט אַזוי איז
דײן גרימצאָרן?
12 לערן אונדז ריכטיק צו ציילן
אונדזערע טעג, כּדי מיר זאָלן קריגן אַ
האַרץ פֿון חכמה.
13 קער זיך אום, גאָט – ווי לאַנג
נאָך? –און דערבאַרעם זיך אויף דײנע
קנעכט.
14 זעטיק אונדז אין פֿרימאָרגן מיט
דײן חֶסד, כּדי מיר זאָלן זינגען און זײן
פֿריילעך אין אַלע אונדזערע טעג.
15 דערפֿרייַ אונדז ווי די טעג וואָס דו
האָסט אונדז געפּײניקט, די יאָרן וואָס
מיר האָבן געזען בייז.
16 זאָל באַווײזן ווערן דײן טוּנג צו
דײנע קנעכט, און דײן פּראַכט אויף
זייערע קינדער.
17 און זאָל די ליבלעכקייט פֿון יהוה
אונדזער גאָט זײן אויף אונדז;און
באַפֿעסטיק פֿאַר אונדז דאָס ווערק פֿון
אונדזערע הענט, יאָ, דאָס ווערק פֿון
אונדזערע הענט, באַפֿעסטיק עס.

91 דו וואָס זיצסט אין דער פֿאַרבאָרגענישׂ פֿון
אויבערשטן, וואָס אין שאָטן פֿון
אַלמאַכטיקן ווײלסטו,
2 איך זאָג אויף יהוה, מײן
באַשיצונג און מײַן פֿעסטונגמײַן גאָט
וואָס איך פֿאַרזיכער זיך אויף אים,
3 אַז ער וועט דיך מצײל זײַן פֿון
פֿויגלפֿאַנגערס נעץ, פֿון דער פּעסט פֿון
פֿאַרטילקונג.
4 מיט זײַן פֿלעדער וועט ער דיך
באַשירעמען, און אונטער זײַנע
פֿליגלען וועסטו זיך שיצן;אַ שילד און
אַ פּאַנצער איז זײַן טרײשאַפֿט.
5 וועסט ניט מורא האָבן פֿאַר אַ
שרעק פֿון דער נאַכט, פֿאַר אַ פֿײל וואָס
פֿליט ביַי טאָג;
6 פֿאַר אַ פּעסט וואָס גייט אום אין
דער פֿינצטער, פֿאַר אַ מגפּה וואָס
פֿאַרווויסט אין מיטן טאָג.
7 דיר פֿון זײט וועלן פֿאַלן טויזנט,
און צען טויזנט פֿון דײן רעכטער האַנט,
–צו דיר וועט עס ניט גענענען.
8 בלויז מיט דײנע אויגן וועסטו
אָנקוקן, און די באַצאָלונג פֿון די
רשָׁעים וועסטו זען.
9 ווײל דו האָסט געזאָגט: גאָט
איז מײַן באַשיצונג, געמאַכט דעם
אויבערשטן פֿאַר דײַן באַשירעמונג.
10 דיך וועט ניט טרעפֿן קיין בייז,
און קיין פּלאָג וועט ניט גענענען צו דײַן
געצעלט.

11 וואָרום זײַנע מלאכים וועט ער באַפֿעלן וועגן דיר, דיך צו היטן אין אַלע דײַנע וועגן.
12 אויף די הענט וועלן זיי דיך טראָגן, טאַמער וועסטו אָפּשלאָגן אָן אַ שטיין דײַן פֿוס.
13 אויף לייבן און פּיפּערנאָטערס וועסטו שפּרײַזן, וועסט צעטרעטן יונגלייבן און שלאַנג.
14 ווײל ער האָט געגלויבט צו מיר, וועל איך אים מאַכן אַנטרינען;איך וועל אים דערהייכן, ווײל ער קען מײַן נאָמען.
15 ער וועט מיך רופֿן, און איך וועל אים ענטפֿערן, איך וועל זײַן מיט אים אין אַ צרה, איך וועל אים דערלייזן, און אים ברענגען צו כּבֿוד.
16 מיט לאַנגע יאָרן וועל איך אים זעטן, און וועל אים ווײַזן מײַן הילף.

92 אַ מזמור; אַ געזאַנג פֿאַר דעם טאָג פֿון שבת.
2 גוט איז צו לויבן גאָט, און זינגען צו דײַן נאָמען, דו העכסטער;
3 צו דערציילן אין פֿרימאָרגן דײַן חֶסדאון דײַן טרײַשאַפֿט אין די נעכט,
4 אויף אַ צענסטרונע און אויף אַ גיטאַר, מיט פֿאַרטראַכטונג אויף דער האַרף.
5 וואָרום האָסט מיך דערפֿרייט, גאָט, מיט דײַן ווערק, איך זינג וועגן די מעשׂים פֿון דײַנע הענט.
6 ווי גרויס זײַנען דײַנע מעשׂים, גאָט!טיף ביז גאָר זײַנען דײַנע טראַכטונגען.
7 דער בהֶמישער מענטש ווייס ניט, און דער נאַר פֿאַרשטייט דאָס ניט.
8 אַז די רשָׁעים שפּראָצן ווי גראָז, און עס בלי֫ען אַלע טוער פֿון אומרעכט, איז דאָס כּדאי זיי זאָלן פֿאַרטילגט ווערן אויף אייביק.
9 אָבער דו ביסט דערהויבן אויף אייביק, גאָט.
10 וואָרום אָט דײַנע פֿײַנט, גאָט, וואָרום אָט דײַנע פֿײַנט וועלן אונטערגיין, צעשפּרייט וועלן ווערן אַלע טוער פֿון אומרעכט.
11 און האָסט דערהייכט ווי ביַי אַ ווײזלטיר מײַן האָרן;איך האָב מיך באַזאַלבט מיט פֿרישן אייל.
12 און מײַן אויג האָט זיך אָנגעזען אויף מײַנע לויערער;אויף די שלעכטסטוער וואָס שטייען אָן אויף מיר, הערן מײַנע אויערן זיך אָן.
13 דער צדיק וועט בלי֫ען ווי אַ טייטלבוים, ווי אַ צעדערבוים אין לבֿנון וועט ער וואַקסן.
14 אײַנגעפּלאַנצט אין הויז פֿון יהוה, אין די הויפֿן פֿון אונדזער גאָט וועלן זיי בלי֫ען.
15 זיי וועלן נאָך שפּראָצן אין גראָער עלטער, פֿעט און זאַפֿטיק וועלן זיי זײַן;
16 צו דערציילן אַז גאָט איז רעכטפֿאַרטיק, מײַן פֿעלדז וואָס קיין אומרעכט איז אין אים ניטאָ.

93 גאָט טוט קיניגן;ער האָט זיך מיט גרויסקייט באַקלײדט; גאָט האָט זיך אָנגעקלײדט, מיט שטאַרקייט זיך אָנגעגורט;אויך איז באַפֿעסטיקט די וועלט, זי זאָל זיך ניט וואַקלען.
2 פֿעסט שטייט דײַן טראָן פֿון אַ מאָל, פֿון אייביק אָן ביסטו.
3 די טײַכן, גאָט, האָבן אויפֿגעהויבן, די טײַכן האָבן אויפֿגעהויבן זייער קָול;די טײַכן הייבן אויף זייער געוויש.
4 מער פֿון די קולות פֿון וואַסערן גרויסע, פֿון מאַכטיקע אינדן פֿון ים, איז מאַכטיק גאָט אין דער הייך.
5 דײַנע אָנזאָגן זײַנען זיכער ביז גאָר;פֿאַר דײַן הויז פּאַסט זיך הייליקייט, גאָט, אויף אייביקע טעג.

94 יהוה דו גאָט פֿון נקמות, גאָט פֿון נקמות, שײַן אַרויס!

2 דערהייב זיך, דו ריכטער פֿון דער ערד, קער אום פֿאַרגעלטונג צו די שטאָלצע.
3 ביז וואַנען וועלן די רשָׁעים, גאָט, ביז וואַנען וועלן די רשָׁעים זיך פֿרייען?
4 זיי גאָווערן, זיי רעדן פֿאַרשײַט, זיי רימען זיך, אַלע טוער פֿון אומרעכט.
5 דײַן פֿאָלק, גאָט, צעדריקן זיי, און זיי פּײַניקן דײַן אַרב.
6 די אלמנה און דעם פֿרעמדן הרגען זיי, און יתומים טייטן זיי.
7 און זיי זאָגן: יָהּ וועט ניט זען, און דער גאָט פֿון יעקבֿ וועט ניט מערקן.
8 באַטראַכט, איר פֿאַרגרעבטע אין פֿאָלק, און איר נאַרן, ווען וועט איר קלוג ווערן?
9 דער וואָס פֿלאַנצט דאָס אויער, צי וועט ער ניט הערן?דער וואָס פֿורעמט דאָס אויג, צי וועט ער ניט זען?
10 דער וואָס ווארנט די פֿעלקער, צי וועט ער ניט שטראָפֿן?ער וואָס לערנט דעם מענטשן וויסן.
11 גאָט ווייס די מחשבֿות פֿון דעם מענטשן, אַז זיי זײַנען נישטיק.
12 ווויל צו דעם מאַן וואָס דו מוסרסט אים, גאָט, און פֿון דײַן תורה טוסטו אים לערנען;
13 כּדי אים צו באַרועגן אין טעג פֿון בייז, ביז אַ גרוב וועט געגראָבן ווערן פֿאַרן רָשע.
14 וואָרום גאָט וועט ניט אַוועקווארפֿן זײַן פֿאָלק, און זײַן אַרב ניט פֿאַרלאָזן.
15 וואָרום צום געראַכטן וועט זיך אומקערן דאָס רעכט, און נאָך אים וועלן גיין אַלע רעכטפֿאַרטיקע הערצער.
16 ווער וועט אויפֿשטיין פֿאַר מיר אַקעגן די שלעכטסטוער?ווער וועט זיך שטעלן פֿאַר מיר אַקעגן די טוער פֿון אומרעכט?
17 ווען ניט גאָט וואָלט מיר אַ הילף געווען, וואָלט שיר געַרוט אין שטילן קבֿר מײַן זעל.
18 ווען איך זאָג: מײַן פֿוס גליטשט זיך אויס, לענט מיך אונטער, גאָט, דײַן חֶסד.
19 ביַי מײַנע פֿיל זאָרגענישן אין מיר, קוויקן דײַנע טרייסטונגען מײַן זעל.
20 קען זיך חבֿרן צו דיר דער טראָן פֿון פֿאַרברעכן, וואָס פֿורעמט אומגליק דורך געזעץ?
21 זיי קלײַבן זיך אויף דעם נפֿש פֿון צדיק, און אומשולדיק בלוט פֿאַרמשפּטן זיי.
22 אָבער יהוה איז מיר געווען פֿאָר אַ פֿעסטונג, און מײַן גאָט צום פֿעלדז פֿון מײַן באַשיצונג.
23 און ער האָט אומגעקערט אויף זיי זייער אומרעכט, און דורך זייער בייז טוט ער זיי פֿאַרשניידן;פֿאַרשניידט טוט זיי יהוה אונדזער גאָט.

95 קומט, לאָמיר זינגען צו גאָט, לאָמיר שׁאַלן צום פֿעלדז פֿון אונדזער הילף.
2 לאָמיר קומען פֿאַר זײַן פּנים מיט דאַנק, מיט געזאַנגען לאָמיר שאַלן צו אים.
3 וואָרום אַ גרויסער גאָט איז יהוה, און אַ גרויסער מלך איבער אַלע געטער,
4 וואָס אין זײַן האַנט זײַנען די גרונטן פֿון דער ערד, און די הייכן פֿון די בערג זײַנען זײַנע;
5 וואָס דער ים איז זײַנער, און ער האָט אים געמאַכט;און די יבשה האָבן געפֿורעמט זײַנע הענט.
6 קומט, לאָמיר זיך בוקן און בייגן, לאָמיר קניִען פֿאַר יהוה אונדזער באַשעפֿער.
7 וואָרום ער איז אונדזער גאָט, און מיר דאָס פֿאָלק פֿון זײַן פֿיטערונג, און די שאָף פֿון זײַן האַנט;ווען איר וואָלט

הײַנט צוהערן צו זײַן קָול!
8 מאַכט ניט האַרט אײַער האַרץ ווי
בײַ מריבֿה, ווי אין טאָג פֿון מַסָּה אין
דער מדבר,
9 בעת אײַערע עלטערן האָבן מיך
געפּרוּווט, מיך פּראָבירט, הגם זיי
האָבן געזען מײַן ווערק.
10 פֿערציק יאָר האָב איך מיך
געעקלט מיטן דָור, און האָב געזאָגט: אַ
פֿאָלק מיט פֿאַרפֿירטע הערצער זײַנען
זיי, און זיי וויסן ניט מײַנע וועגן;
11 וואָס דרום האָב איך געשוואָרן
אין מײַן צאָרן, אויב זיי וועלן קומען
אין מײַן רוּונג !

96 זינגט צו גאָט אַ נײַ געזאַנג,
זינגט צו גאָט, די גאַנצע
ערד.
2 זינגט צו גאָט, בענטשט זײַן
נאָמען, זאָגט אָן פֿון טאָג צו טאָג זײַן
ישועה.
3 דערציילט צווישן די פֿעלקער
זײַן כּבֿוד, צווישן אַלע אומות זײַנע
וווּנדער.
4 וואָרום גרויס איז יהוה, און זייער
געלויבט, ער איז פֿאָרכטיק איבער אַלע
געטער;
5 וואָרום די געטער פֿון אַלע
פֿעלקער זײַנען נישטיק, און יהוה
האָט די הימלען געמאַכט.
6 גלאַנץ און שיינקייט זײַנען פֿאַר
זײַן פּנים, שטאַרקייט און פּראַכט אין
זײַן הייליקטום.
7 גיט צו גאָט, איר משפּחות פֿון
די פֿעלקער, גיט צו גאָט כּבֿוד און
שטאַרקייט.
8 גיט צו גאָט דעם כּבֿוד פֿון זײַן
נאָמען, ברענגט אַ געשאַנק, און קומט
אין זײַנע הויפֿן.
9 בוקט זיך צו גאָט מיט הייליקן
אָפּשײַן, ציטערט פֿאַר אים, די גאַנצע
ערד.
10 זאָגט צווישן די פֿעלקער: גאָט
טוט קיניגן;אויך איז באַפֿעסטיקט די
וועלט, זי זאָל זיך ניט וואַקלען, ער
וועט משפּטן די פֿעלקער מיט יושר.
11 זאָלן זיך פֿרייען די הימלען, און
זאָל דונערן דער ים מיט זײַן פֿולקייט.
12 זאָל פֿריילעך זײַן דאָס פֿעלד און
אַלץ וואָס דערין;דענצמאָל זאָלן זינגען
אַלע ביימער פֿון וואַלד;
13 פֿאַר גאָט, וואָרום ער קומט,
וואָרום ער קומט משפּטן די
ערד;ער וועט משפּטן די וועלט מיט
גערעכטיקייט, און די פֿעלקער מיט
זײַן וואָרהאַפֿטיקייט.

97 גאָט טוט קיניגן, זאָל לוסטיק
זײַן די ערד, זאָלן זיך פֿרייען
די פֿיל אינדזלען.
2 וואָלקן און נעבל זײַנען אַרום אים,
רעכט און גערעכטיקייט דאָס געשטעל
פֿון זײַן טראָן.
3 אַ פֿײַער גייט אים פֿאָרויס, און
פֿאַרברענט רונד אַרום זײַנע פֿײַנט.
4 זײַנע בליצן באַלײַכטן די
וועלט;עס זעט די ערד, און זי ציטערט.
5 די בערג צעגייען ווי וואַקס פֿאַר
גאָט, פֿאַר דעם האַר פֿון דער גאַנצער
ערד.
6 די הימלען דערציילן זײַן
גערעכטיקייט, און אַלע פֿעלקער זעען
זײַן כּבֿוד.
7 צו שאַנד ווערן אַלע געצנדינער,
וואָס רימען זיך מיט נישטיקייטן;עס
בוקן זיך צו אים אַלע געטער.
8 ציון הערט און זי פֿרייט זיך, און
לוסטיק זײַנען די טעכטערשטעט פֿון
יהודה, פֿון וועגן דײַנע משפּטים, יהוה.
9 וואָרום דו יהוה ביסט דער
העכסטער איבער דער גאַנצער ערד,
הויך דערהויבן איבער אַלע געטער.
10 איר ליבהאָבער פֿון גאָט, האָט
פֿײַנט שלעכטס!ער היט די נפֿשות
פֿון זײַנע פֿרומע, פֿון דער האַנט פֿון
רשָׁעים איז ער זײַ מציל.

11 אַ ליכט איז פֿאַרזייט פֿאַרן צדיק,
און פֿאַר די רעכטפֿאַרטיקע הערצער אַ
פֿרייד.
12 פֿרייט זיך, איר צדיקים, מיט
גאָט, און דאַנקט זײַן הייליקקער
געדעכטעניש.

98 אַ מזמור. זינגט צו גאָט אַ ניַ
געזאַנג, ווײַל ער ווונדער האָט
ער געטאָן;זײַן רעכטע האַנט האָט אים
געהאָלפֿן, און זײַן הייליקער אָרעם.
2 גאָט האָט געלאָזט וויסן זײַן
ישועה, פֿאַר די אויגן פֿון אַלע
פֿעלקער האָט ער אַנטפּלעקט זײַן
גערעכטיקייט.
3 ער האָט געדאַכט אָן זײַן חֶסד
און זײַן טרײַשאַפֿטצו דעם הויז פֿון
ישׂראל; אַלע עקן פֿון דער ערד האָבן
געזעהדי ישועה פֿון אונדזער גאָט.
4 שאַלט צו גאָט, די גאַנצע ערד,
ברעכט אויס און זינגט און שפּילט.
5 שפּילט צו גאָט אויף אַ האָרף,
אויף אַ האָרף מיט אַ קול פֿון געזאַנג.
6 מיט טרומייטן און אַ קול פֿון
שופֿרשאַלט פֿאַר גאָט דעם מלך.
7 זאָל דונערן דער ים מיט זײַן
פֿולקייט, די וועלט און די ווויינער אין
איר.
8 די טײַכן זאָלן קלאַפֿן די הענט, די
בערג זאָלן זינגען אין איינעם;
9 פֿאַר גאָט, ווארום ער קומט
משפּטן די ערד;ער וועט משפּטן די
וועלט מיט גערעכטיקייט, און די
פֿעלקער מיט יושר.

99 גאָט טוט קיניגן, זאָלן
ציטערן די פֿעלקער;ער
טראָנט איבער די כּרובֿים, זאָל זיך
וואַקלען די ערד.
2 גאָט איז גרויס אין ציון, און ער
איז דערהויבן איבער אַלע פֿעלקער.
3 זאָלן זיי לויבן דײַן גרויסן און
פֿאָרכטיקן נאָמען – הייליק איז ער!
4 און די שטאַרקייט פֿון דעם מלך
וואָס האָט ליב גערעכטיקייט. דו
האָסט אויפֿגעשטעלט יושר, רעכט און
גערעכטיקייט האָסטו אין יעקבֿ געטאָן.
5 דערהייבט יהוה אונדזער גאָט,
און בוקט זיך צו זײַן פֿוסבענקל –
הייליק איז ער!
6 משה און אַהרן זײַנען געווען
צווישן זײַנע כּהנים, און שמואל צווישן
די וואָס רופֿן זײַן נאָמען;זיי פֿלעגן רופֿן
צו גאָט, און ער פֿלעגט זיי ענטפֿערן.
7 אין אַ וואָלקנזײל פֿלעגט ער רעדן
צו זיי;זיי האָבן געהיט זײַנע אָנזאָגן,
און דאָס געזעץ וואָס ער האָט זיי
געגעבן.
8 יהוה אונדזער גאָט, דו האָסט
זיי געענטפֿערט;אַ פֿאַרגעביקער גאָט
ביסטו זיי געווען, און האָסט זיך נוקם
געווען פֿון זייערע וועגן.
9 דערהייבט יהוה אונדזער גאָט,
און בוקט זיך צו זײַן הייליקן באַרג,
ווארום הייליק איז יהוה אונדזער
גאָט.

100 אַ מזמור פֿון דאַנקגעבונג.
שאַלט צו גאָט, די גאַנצע
ערד.
2 דינט גאָט מיט שִׂמחה, קומט פֿאַר
אים מיט געזאַנג.
3 ווייסט אַז יהוה, ער איז גאָט;ער
האָט אונדז באַשאַפֿן, און זײַנע זײַנען
מיר, זײַן פֿאָלק, און די שאָף פֿון זײַן
פֿיטערונג.
4 קומט אין זײַנע טויערן מיט דאַנק,
אין זײַנע הויפֿן מיט לויב;גיט אַ דאַנק
צו אים, בענטשט זײַן נאָמען.
5 וואָרום גוט איז גאָט, אויף אייביק
איז זײַן חֶסד, און ביז דָור-דורות זײַן
טרײַשאַפֿט.

101 אַ מזמור פֿון דָוִדן. געזאַד
און געראַטיקייט וועל
איך באַזינגען, צו דיר גאָט וועל איך
זינגען.
2 איך אַכט אויפֿן ערלעכן וועג;ווען
וועסטו קומען צו מיר?איך גיי אום אין

מײַן הויזאין דער ערלעכקייט פֿון מײַן האַרצן.
3 איך האַלט ניט פֿאַר מײַנע אויגנאַ
נידערטרעכטיקע זאַך;דאָס טאָן פֿון די
אָפּקערערס האָב איך פֿײַנט, עס טוט
זיך ניט באַהעפֿטן אָן מיר.
4 אַ קרום האַרץ איז אָפּגעטאָן פֿון
מיר, פֿון שלעכטיקייט ווייס איך ניט.
5 דער וואָס באַרעדט אין
פֿאַרבאָרגענײש זײַן חבֿר, אים האַק
איך אָפּ;דער וואָס האָט אָפּפֿערדיקע
אויגן און אַ שטאָלץ האַרץ, אים קען
איך ניט לײַדן.
6 מײַנע אויגן זײַנען אויף די געטרײַע
פֿון לאַנד, זיי זאָלן זיצן מיט מיר;דער
וואָס גייט אויפֿן וועג פֿון ערלעכקייט,
ער איז אין מײַן דינסט.
7 אין מײַן הויז טאָר ניט זיצן‌דער
וואָס באַגייט באַטרוג; דער וואָס רעדט
ליגנסדער וואָס רעדט ליגנסקעון ניט
באַשטײן פֿאַר מײַנע אויגן.
8 אַלע פֿרימאָרגן פֿאַרשניד איך
אַלע רשָׁעים פֿון לאַנד, כּדי צו
פֿאַרשניידן פֿון גאָטס שטאָטאַלע טוער
פֿון אומרעכט.

102

אַ תּפֿילה פֿאַר דעם געדריקטן וועג ער
פֿאַרגייט זיך, און ער גיסט אויס פֿאַר
גאָט זײַן קלאָג.
2 גאָט, הער צו מײַן תּפֿילה, און מײַן
געשריי זאָל קומען צו דיר.
3 זאָלסט ניט פֿאַרבאָרגן דײַן פּנים
פֿון מיר, אין טאָג פֿון מײַן נויט נײג דײַן
אויער צו מיר, אין טאָג וואָס איך רוף,
ענטפֿער מיר גיך.
4 וואָרום אַזוי ווי רויך פֿאַרגייען
מײַנע טעג, און מײַנע ביינער זײַנען ווי
אַן אויוון צעברענט.
5 צעקלאַפּט ווי גראָז און
פֿאַרטריקנט איז מײַן האַרץ, וואָרום
איך פֿאַרגעס צו עסן מײַן ברויט.
6 פֿון וועגן די קולות פֿון מײַן
קרעכצאַיז מײַן געביין צוגעקלעפּט צו
מײַן הויט.
7 איך בין געגליכן צו אַ פּעליקאַן פֿון
מדבר, איך בין געווארן ווי אַן אײַל פֿון
די חורבֿות.
8 איך בין וואַך נאָכאַנאַנד און בין
געווארן ווי עלנדער פֿויגל אויף אַ
דאַך.
9 אַ גאַנצן טאָג לעסטערן מיך מײַנע
פֿײַנט, די וואָס ווילדעווען קעגן מיר,
שילטן זיך מיט מיר.
10 וואָרום אַש האָב איך אַזוי ווי
ברויט געגעסן, און מײַנע טראַנקען
האָב איך מיט געווײַן געמישט.
11 פֿון וועגן דײַן כּעס און דײַן צאָרן;
וואָרום האָסט מיך אויפֿגעהויבן און
מיך אַוועקגעשלײדערט.
12 מײַנע טעג זײַנען ווי אַ שאָטן וואָס
נײגט זיך, און אַזוי ווי גראָז טריקן איך
אײַן.
13 אָבער דו גאָט טראָנסט אויף
אייביק, און דײַן געדעכטעניש איז אויף
דָור-דורות.
14 דו וועסט אויפֿשטיין און זיך
דערבאַרימען אויף ציון, וואָרום עס
איז צײַט זי צו לײַטזעליקן, וואָרום
געקומען איז די שעה.
15 וואָרום דײַנע קנעכט גראַן נאָך
אירע שטיינער, און איר שטויב האָבן
זיי ליב.
16 און די פֿעלקער וועלן פֿאָרכטן
דעם נאָמען פֿון גאָט, און אַלע מלכים
פֿון דער ערד דײַן פּראַכט,
17 ווען גאָט האָט אויפֿגעבויט ציון,
זיך באַוויזן אין זײַן פּראַכט;
18 זיך געקערט צו דער תּפֿילה פֿון
דעם עלנדן, און ניט פֿאַראַכט זייער
תּפֿילה.
19 דאָס וועט פֿאַרשריבן ווערן פֿאַרן
שפּעטערדיקן דָור, און דאָס פֿאָלק
וואָס וועט באַשאַפֿן ווערן, וועט לויבן
גאָט.
20 וואָרום ער האָט אַראָפּגעקוקט
פֿון זײַן הייליקער הייך; גאָט האָט פֿון
הימל געלוגט אויף דער ערד,

21 צו הערן דאָס קרעכצן פֿון
געפֿאַנגענעם, פֿרײַ צו מאַכן די
אָנגעבאַרייטע צום טויט.
22 כּדי מע זאָל דערציילן אין ציון
גאָטס נאָמען, און זײַן לויב אין
ירושלים,
23 ווען די פֿעלקער זאַמלען זיך אײַן
אין איינעם, און די קיניגרײַכן צו דינען
גאָט.
24 ער האָט אָפּגעשלאָגן אין וועג
מײַן כּוח, ער האָט געקירצט מײַנע טעג.
25 איך זאָג: מײַן גאָט, זאָלסט מיך
ניט אַוועקנעמען אין העלפֿט פֿון מײַנע
טעג, דו וואָס אויף דָור-דורות זײַנען
דײַנע יאָרן.
26 לאַנג צוריק האָסטו די ערד
געגרונטפֿעסט, און דאָס וועלט פֿון
דײַנע הענט זײַנען די הימלען.
27 זיי וועלן אונטערגיין, און דו
וועסט באַשטיין, יאָ, זיי אַלע וועלן ווי
אַ בגד צעקריכן, ווי אַ מלבוש וועסטו
זיי בײַטן, און זיי וועלן פֿאַרגיין;
28 אָבער דו ביסט דער אייגענער,
און דײַנע יאָרן וועלן זיך ניט ענדיקן.
29 די קינדער פֿון דײַנע קנעכט וועלן
בלײַבן, און זייער זאָמען וועט שטיין
פֿעסט פֿאַר דיר.

103

פֿון דָוִדן.

2 לויב, מײַן זעל, גאָט,
און אַלע מײַנע אינגעווײַד, זײַן הײליקן
נאָמען. לויב גאָט, מײַן זעל, און
זאָלסט ניט פֿאַרגעסן אַלע זײַנע טובֿות;
3 דער וואָס פֿאַרגיט אַל די זינד
דײַנע, וואָס היילט אַלע קראַנקשאַפֿטן
דײַנע;
4 וואָס לייזט אויס פֿון גרוב דײַן
לעבן, וואָס קריינט דיך מיט געטאָ און
דערבאַרימונג;
5 וואָס זעטיקט מיט גוטס דײַן
עלטער, ווי אַן אָדלער באַנײַט זיך די
יוגנט דײַנע.
6 גאָט טוט געראַכטיקייטן, און
רעכט צו אַלע געדריקטע.
7 ער האָט געלאָזט וויסן משהן זײַנע
וועגן, די קינדער פֿון ישׂראל זײַנע
מעשׂים.
8 גאָט איז דערבאַרימדיק און
לײַטזעליק, אײַנגעהאַלטן אין צאָרן און
רײַך אין געטאָד.
9 ניט שטענדיק וועט ער קריגן, און
ניט אייביק וועט ער האַלטן אַ כּעס.
10 ניט לויט אונדזערע חטאים
האָט ער אונדז געטאָן, און ניט
לויט אונדזערע זינד האָט ער אונדז
פֿאַרגאָלטן.
11 וואָרום ווי דער הימל איז הויך
איבער דער ערד, אַזוי איז שטאַרק זײַן
חֶסד צו די וואָס פֿאָרכטן אים.
12 ווי מזרח איז וויט פֿון מערבֿ,
אַזוי האָט ער דערוויטערט פֿון אונדז
אונדזערע פֿאַרברעכן.
13 ווי אַ פֿאָטער דערבאַרימט זיך
אויף זײַנע קינדער, אַזוי דערבאַרימט
זיך גאָט אויף די וואָס פֿאָרכטן אים.
14 וואָרום ער ווייס אונדזער
באַשאַפֿונג, ער געדענקט אַז מיר
זײַנען שטויב.
15 דער מענטש – אַזוי ווי גראָז
זײַנען זײַנע טעג, ווי אַ שפּראָצונג פֿון
פֿעלד, אַזוי שפּראָצט ער.
16 וואָרום אַ ווינט גייט אַריבער אויף
אים, און ער איז ניטאָ, און זײַן אָרט
קען אים ניט מער.
17 אָבער דער חֶסד פֿון גאָט איז
פֿון אייביק ביז אייביקאויף די וואָס
פֿאָרכטן אים, און זײַן געראַכטיקייט צו
קינדסקינדער;
18 צו די וואָס היטן זײַן בונד, און צו
די וואָס געדענקען זײַנע באַפֿעלן זיי צו
טאָן.
19 גאָט האָט אין הימל
אויפֿגעשטעלט זײַן טראָן, און
זײַן מלוכה געוועלטיקט איבער אַלץ.
20 לויבט גאָט, זײַנע מלאכים,
איר שטאַרקע גיבורים וואָס טוט זײַן
וואָרט, בײַם הערן דעם קָול פֿון זײַן
וואָרט.

21 לויבט גאָט, אַלע זײנע חילות,
זײנע משרתים וואָס טוט זײן רָצון.
22 לויבט גאָט, אַלע זײנע
ווערק, אין אַלע ערטער פון זײן
געוועלטיקייט;לויב גאָט, מײן זעל.

104 1 לויב גאָט, מײן זעל; יהוה
מײן גאָט, ביסט גרויס
ביז גאָר, אין גלאַנץ און שיינקייט
ביסטו אָנגעקליידט.
2 דער וואָס וויקלט זיך אין ליכט ווי
אין אַ מאַנטל, וואָס שפּרייט אויס די
הימלען ווי אַ פּאָרהאַנג.
3 וואָס באַלקנט מיט וואַסער זײנע
אויבערשטובן; וואָס מאַכט וואָלקנס
פַאַר זײן רײַטוואָגן, וואָס גייט אויף די
פֿליגלען פוןווינט.
4 וואָס מאַכט זײנע שלוחים די
ווינטן, זײנע משרתים – פֿלאַקעריק
פֿײַער.
5 ער האָט געגרונטפֿעסט די ערד
אויף אירע געשטעלן, זי זאָל זיך ניט
וואַקלען, אייביק און שטענדיק.
6 דעם תְּהום, אים האָסטו ווי אַ
קלייד איבערגעדעקט;אויבער די בערג
זײנען געשטאַנען די וואַסערן.
7 פֿון דײַן אָנגעשריי זײנען זיי
אַנטלאָפֿן, פֿון קָול פון דײַן דונער האָבן
זיי אַוועקגעאײַלט –
8 בערג האָבן זיך אויפֿגעהויבן,
טאָלן האָבן געזידערט –צו דעם אָרט
וואָס דו האָסט געגרונטפֿעסט פַאַר זיי.
9 האָסט געמאַכט אַ גבֿול וואָס זיי
זאָלן ניט אַריבערגיין, כדי זיי זאָלן ניט
ווידער באַדעקן די ערד.
10 ער איז דער וואָס שיקט קוואַלן
אין די טאָלן, זיי זאָלן גיין צווישן די
בערג.
11 זיי טרינקען אָן אַלע חיות פון
פֿעלד, די וואַלדאייזלען שטילן זייער
דאָרשט.
12 לעבן זיי רוען די פֿויגלען פון
הימל, פון צווישן די צווײַגן גיבן זיי
אַרויס אַ קָול.
13 ביסט דער וואָס טרינקט אָן
די בערג פון זײנע אויבערשטובן;פון
דער פֿרוכט פון דײַנע טוּונגען ווערט
געזעטיקט די ערד.
14 ער מאַכט שפּראָצן גראָז פַאַר
דער בהמה, און היי פַאַר די אַרבעטפֿי
פון דעם מענטשן, כדי אַרויסצוציען
ברויט פון דער ערד;
15 און ווײַן וואָס דערפֿרייט דעם
מענטשנס האַרץ, צו מאַכן גלאַנצן דעם
פּנים מער ווי אייל; און ברויט וואָס
לענט אונטער דעם מענטשנס האַרץ.
16 די ביימער פון גאָט זעטן זיך אָן,
די צעדערן פון לבֿנון וואָס ער האָט
געפֿלאַנצט,
17 וואָס דאָרטן נעסטן די פֿויגלען;
דער שטאָרך, זײַן הויז זײַנען ציפּרעסן.
18 די הויכע בערג זײַנען פַאַר די
שטיינבעק, די פֿעלדזן אַ באַשיצונג
פַאַר די קיניגלס.
19 ער האָט געמאַכט די לבֿנה פַאַר די
צײַטן;די זון וויסט איר אונטערגאַנג.
20 מאַכסט פֿינצטערניש, און עס
ווערט נאַכט, אין איר ווידמענען זיך
אַלע חיות פון פֿעלד.
21 די יונגלייבן ברילן נאָך רויב, און
בעטן פון גאָט זייער שפּײַז.
22 גייט אויף די זון, ווערן זיי
אײַנגעטאָן, און זיי הוירן אין זייערע
נאָרעס.
23 גייט אַרויס דער מענטש צו זײַן
ווערק, און צו זײַן אַרבעט ביז אָוונט.
24 ווי פֿיל זײַנען דײַנע ווערק,
גאָט!זיי אַלע האָסטו מיט חכמה
געמאַכט;די גאַנצע ערד איז פול מיט
דײַן באַשאַף.
25 אָן איז דער ים, גרויס און בריַיט,
דאָרט איז אַ ווידמענונג אָן אַ צאָל, חיות
גרויסע מיט קליינע.
26 דאָרט גייען אום שיפֿן;דער לִוְיָתָן
וואָס דו האָסט באַשאַפֿן זיך צו שפּילן
דערין.
27 זיי אַלע קוקן אויס צו דיר, צו
געבן זייער שפּײַז אין איר צײַט.

28 גיסטו זיי, קלײבן זיי אויף, עפֿנסט
דײן האַנט, זעטן זיי זיך מיט גוטס.
29 פֿאַרבאָרגסטו דײן פּנים, ווערן זיי
פֿאַרכאַפּט, טוסט אײן זייער אָטעם,
פֿאַרגייען זיי, און קערן זיך אום צו
זייער שטויב.
30 שיקסט אַרויס דײן אָטעם, ווערן
זיי באַשאַפֿן, און דו באַניסט דעם פּנים
פֿון דער ערד.
31 זאָל דער כּבֿוד פֿון גאָט זײן אויף
אייביק!זאָל גאָט זיך פֿרייען מיט זײנע
ווערק!
32 דער וואָס קוקט אָן די ערד, און זי
ציטערט, וואָס רירט אָן די בערג, און
זיי רייכערן.
33 איך וועל זינגען צו יהוה כּל-זמן
איך לעב, איך וועל שפּילן צו מײן גאָט
ווי לאַנג איך בין.
34 זאָל אים געזיסט זײן מײן
רעדן;איך פֿרײַ זיך מיט גאָט.
35 זאָלן די זינדיקע פֿאַרלעגנדט ווערן
פֿון דער ערד, און די רשָׁעים זאָלן מער
ניט זײן. לויב גאָט, מײן זעל, הַלְלוּיָהּ.

105

1 גיט אַ דאַנק צו גאָט,
רופֿט זײן נאָמען, לאָזט
ווײסן צווישן די פֿעלקער זײנע
טוּוגנגען.
2 זינגט צו אים, שפּילט צו אים,
רעדט פֿון אַלע זײנע וווּנדער.
3 רימט אײך מיט זײן הייליקן
נאָמען;זאָל זיך פֿרייען דאָס האַרץ פֿון
די וואָס זוכן גאָט.
4 פֿאָרשט גאָט און זײן שטאַרקייט,
זוכט זײן פּנים תּמיד.
5 דערמאָנט זײנע וווּנדער וואָס ער
האָט געטאָן, זײנע צייכנס, און די
משפּטים פֿון זײן מויל,
6 איר זאָמען פֿון אַבֿרהם זײן
קנעכט, איר קינדער פֿון יעקבֿ, זײנע
אויסדערווויילטע.
7 ער איז יהוה אונדזער גאָט,
איבער דער גאַנצער ערד זײנען זײנע
משפּטים.
8 ער געדענקט אייביק זײן בונד,
דאָס ווארט וואָס ער האָט באַפֿוילן אויף
טויזנט דורות;
9 וואָס ער האָט געשלאָסן מיט
אַבֿרהמען, און זײן שבֿועה צו יצחקן.
10 און ער האָט עס אויפֿגעשטעלט
פֿאַר אַ חוק צו יעקבֿ, פֿאַר אַן אייביקן
בונד צו ישׂראל,
11 אַזוי צו זאָגן: דיר וועל איך געבן
דאָס לאַנד כּנַעַן, דעם טייל פֿון אײַער
נחלה.
12 אַז איר זײט געווען מענטשן
געצײלטע, ווינציק און פֿרעמדע דערין,
13 און זיי זײנען אומגעגאַנגען פֿון
פֿאָלק צו פֿאָלק, און פֿון איין קיניגרײַך
צו אַן אַנדער אומה,
14 האָט ער ניט געלאָזן אַ מענטשן
זיי דריקן, און האָט געשטראָפֿט מלכים
וועגן זיי:
15 איר זאָלט ניט אָנרירן מײַנע
געזאַלבטע, און מײַנע נבֿיאים זאָלט
איר ניט בייז טאָן.
16 און ער האָט גערופֿן אַ הונגער
אויפֿן לאַנד, יעטוועדער אונטערלעגן
פֿון ברויט האָט ער צעבראָכן.
17 ער האָט זיי פֿאַרויס געשיקט
אַ מאַן:פֿאַר אַ קנעכט איז פֿאַרקויפֿט
געוואָרן יוסף.
18 מע האָט געפּײניקט אין קייטן זײַן
פֿוס, אין אײַזן איז אַרײַנגעטאָן געוואָרן
זײַן לײַב;
19 ביז דער צײַט וואָס זײַן ווארט איז
געשען, האָט דער באַפֿעל פֿון גאָט אים
געפּרוּוט.
20 דער מלך האָט געשיקט און אים
לויז געלאָזט, דער געוועלטיקער פֿון
פֿעלקער – און אים פֿרײַ געמאַכט.
21 ער האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ
האַר איבער זײַן הויז, און פֿאַר
אַ גוועלטיקער איבער זײַן גאַנצן
אייגנס,
22 צו בינדן זײַנע האַרן לויט זײַן
באַראָטן, און זײַנע עלטסטע זאָלְ ער
קליגן.

23 און ישׂראל איז געקומען
קיין מצרַים. און יעקבֿ האָט זיך
אויפֿגעהאַלטן אין לאַנד חָם.
24 און ער האָט זייער געפֿרוכפּערט
זײַן פֿאָלק, און זיי געמאַכט שטאַרקער
פֿון זייערע דריקער.
25 ער האָט פֿאַרקערט זייער האַרץ
פֿינטן צו האָבן זײַן פֿאָלק, זיך צו קליגן
אַקעגן זײַנע קנעכט.
26 ער האָט געשיקט משה זײַן
קנעכט, אַהרֹנען וועמען ער האָט
אויסדערווײלט.
27 האָבן זיי געמאַכט צווישן זיי די
זאַכן פֿון זײַנע צייכנס, און וווּנדער אין
לאַנד פֿון חָם.
28 ער האָט אָנגעשיקט פֿינצטערניש
און פֿינצטער געמאַכט;און זיי האָבן ניט
ווידערשפּעניקט זײַן וואָרט.
29 ער האָט פֿאַרקערט זייערע
וואַסערן אין בלוט, און האָט געטייט
זייערע פֿיש.
30 זייער לאַנד האָט געווידמעט
פֿרעש, ביז אין די קאַמערן פֿון זייערע
מלכים.
31 ער האָט געהייסן, און אַ געמיש
פֿליגן איז געקומען, אומגעציפֿער אין
זייער גאַנצן געמאַרק.
32 ער האָט געגעבן אָנשטאָט זייערע
רעגנס האָגל, אַ פֿלאַמפֿייער אין זייער
לאַנד.
33 און ער האָט אײַנגעשלאָגן זייער
ווײַנשטאָק און זייער פֿײַגנבוים, און
אויסגעברָאכן די ביימער פֿון זייער
געמאַרק.
34 ער האָט געהייסן, און אַ
היישעריק איז געקומען, און אַ
גראָזפֿרעסער אַזש אָן אַ צאָל;
35 און ער האָט אויפֿגעגעסן
יעטוועדער קריטעכץ אין זייער
לאַנד, און אויפֿגעגעסן די פֿרוכט פֿון
זייער ערד.
36 און ער האָט געשלאָגן יעטוועדער
בכֿור אין זייער לאַנד, די ערשטלינגען
פֿון אַל זייער קראַפֿט.
37 און האָט זיי אַרויסגעצויגן מיט
זילבער און גאָלד;און ניט געווען
צוויישן זײַנע שבֿטים אַ שטרויכלער.
38 מצרַים האָט זיך געפֿרייט מיט
זייער אַרויסגיין, ווײַל וואָרום זייער שרעק
איז געפֿאַלן אויף זיי.
39 ער האָט פֿאַרשפּרייט אַ וואָלקן
צום צודעק, און אַ פֿײַער צו לײַכטן בײַ
נאַכט.
40 מע האָט פֿאַרלאַנגט, און ער האָט
געבראַכט וואַכטלפֿויגלען, און מיט
ברויט פֿון הימל פֿלעגט ער זיי זעטן.
41 ער האָט געעפֿנט אַ פֿעלדז, און
וואַסער איז גערונען, געגאַנגען ווי אַ
טײַך דורך די טריקענישן.
42 וואָרום ער האָט געדאַכט אָן זײַן
הייליקן צוזאָגצו אַבֿרהם זײַן קנעכט.
43 און ער האָט אַרויסגעצויגן זײַן
פֿאָלק מיט פֿרייד, מיט געזאַנג זײַנע
אויסדערווײלטע.
44 און ער האָט זיי געגעבן די
לענדער פֿון די פֿעלקער, און די מי פֿון
די אומות האָבן זיי געירשעט;
45 כּדי זיי זאָלן האַלטן זײַנע געזעצן,
און זײַנע לערנונגען זאָלן זיי היטן.
הַלְלוּיָהּ.

106

הַלְלוּיָהּ. גיט אַ דאַנק צו
גאָט, וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
2 וואר קען אויסרעדן די גבֿורות פֿון
גאָט?מאַכן הערן זײַן גאַנצן לויב?
3 וווייל צו די וואָס היטן
געראַנטיקייט, צו דעם וואָס טוט
רעכט אין יעטוועדער צײַט.
4 געדענק מיך, גאָט, וועג דו
באַווילקסט דײַן פֿאָלק, דערמאָן מיך
אין דײַן הילף;
5 כּדי איך זאָל זען דאָס גוטס פֿון
דײַנע אויסדערווײלטע, זיך פֿרייען אין
דער פֿרייד פֿון דײַן פֿאָלק, זיך רימען
אין איינעם מיט דײַן אַרב.
6 מיר האָבן געזינדיקט אַזוי ווי
אונדזערע עלטערן, מיר האָבן

פַֿאַרבראָכן, מיר האָבן שלעכטס געטאָן.
7 אונדזערע עלטערן אין מצרַים האָבן ניט באַטראַכט דינע וווּנדער, זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דינע פֿיל חסדים, און האָבן ווידערשפּעניקט בים ים, בים ים-סוף.
8 אָבער ער האָט זיי געהאָלפֿן פֿון זײַן נאָמען וועגן, כדי צו לאָזן וויסן זײַן גבֿורה.
9 און ער האָט אָנגעשריען אויפֿן ים-סוף, און ער איז געווארן טרוקן, און ער האָט זיי געפֿירט דורך די תּהומען ווי דורך אַ סטעפּ.
10 און ער האָט זיי געהאָלפֿן פֿון דעם שׂונאס האַנט, און זיי אויסגעלייזט פֿון דער האַנט פֿון פֿײַנט.
11 און די וואַסערן האָבן צוגעדעקט זייערע דריקער, ניט אַן איינציקער פֿון זיי איז געבליבן.
12 און זיי האָבן געגלויבט אין זײַנע ווערטער, זיי האָבן געזונגען זײַן לויב.
13 גיך האָבן זיי פֿאַרגעסן זײַנע טוּונגען;זיי האָבן ניט געהאַרט אויף זײַן עצה.
14 און זיי האָבן געגלוסט אַ גלוסטונג אין דער מדבר, און געפּרוווט גאָט אין דער וויסטע.
15 און ער האָט זיי געגעבן זייער פֿאַרלאַנג, אָבער ער האָט געשיקט אַ דער אין זייער לײַב.
16 און זיי האָבן זיך מקנא געווען אָן משהן אין לאָגער, און אָן אַהרֹן דעם הייליקן פֿון גאָט.
17 האָט די ערד זיך געעפֿנט, און איינגעשלונגען דָתָנען, און צוגעדעקט דאָס געזעמל פֿון אֲבִירָמען.
18 און אַ פֿײַער האָט זיך אָנגעצונדן אין זייער געזעמל, אַ פֿלאַם האָט פֿאַרברענט די רשָׁעים.
19 זיי האָבן געמאַכט אַ קאַלב אין חורבֿ, און זיך געבוקט צו אַ געגאָסענעם געץ.
20 און זיי האָבן פֿאַרביטן זייער כּבֿודאויף דער געשטאַלט פֿון אַן אָקס וואָס עסט גראָז.
21 זיי האָבן פֿאַרגעסן אָן גאָט זייער העלפֿער, וואָס האָט געטאָן גרויסע זאַכן אין מצרַים,
22 וווּנדער אין לאַנד פֿון חָם, פֿאָרכטיקע זאַכן בײַם ים-סוף.
23 און ער האָט געוואָלט זיי פֿאַרטילגן, וועלן ניט משה זײַן אויסדערוויילטערוואָלט זיך געשטעלט פֿאַר אים אין דעם בראָך, אָפּצוהאַלטן זײַן גרימצאָרן פֿון אומברענגען.
24 און זיי האָבן פֿאַראַכט דאָס גלוסטיקע לאַנד, ניט געגלויבט אין זײַן וואָרט.
25 און זיי האָבן געמורמלט אין זייערע געצעלטן, ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון גאָט.
26 און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט וועגן זיי, זיי צו מאַכן פֿאַלן אין דער מדבר,
27 און צעווואַרפֿן זייער זאָמען צווישן די פֿעלקער, און זיי צעשפּרייטן אין די לענדער.
28 און זיי האָבן זיך באַהעפֿט אָן דעם בַּעַל פֿון פּעור, און געגעסן שלאַכטאָפּפֿער צו טויטע.
29 און זיי האָבן דערכּעסט מיט זייערע מעשׂים, און אַ מגפּה האָט אויסגעבראָכן צווישן זיי.
30 און פּינחס איז אויפֿגעשטאַנען, און האָט אַ משפּט געטאָן, און די מגפּה איז פֿאַרהאַלטן געווארן.
31 און עס איז אים ערעכנט געווארן פֿאַר אַ גערעכטיקייט, אויף דָור-דורות ביז אייביק.
32 און זיי האָבן דערצערנט ביַי די וואַסערן פֿון מריבֿה, און משהן איז געשעען בייַ זיי פֿון וועגן זיי;
33 וואָרום זיי האָבן פֿאַרביטערט זײַן געמיט, און ער האָט זיך פֿאַרויסגערעדט מיט זײַנע ליפּן.

34 זיי האָבן ניט פֿאַרטיליקט די
פֿעלקער, אַזוי ווי גאָט האָט זיי
אָנגעזאָגט.
35 און זיי האָבן זיך געמישט מיט די
פֿעלקער, און זיך אָפּגעלערנט זייערע
מעשׂים.
36 און זיי האָבן געדינט זייערע
געצנבילדער, וואָס זיינען געוואָרן אַ
שטרויכלונג פֿאַר זיי.
37 און זיי האָבן געשלאַכט זייערע
זיקאון זייערע טעכטער צו די שֵׁדים,
38 און האָבן פֿאַרגאָסן אומשולדיק
בלוט, דאָס בלוט פֿון זייערע זין
און זייערע טעכטער, וואָס זיי האָבן
געשלאַכט צו די געצנבילדער פֿון כּנַעַן;
און דאָס לאַנד איז זינדיק געוואָרן דורך
בלוט.
39 און זיי זיינען געוואָרן אומריין
דורך זייערע מעשׂים, און פֿאַרפֿירט
געוואָרן אין זייערע טוונגען.
40 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט
געגרימט אויף זיין פֿאָלק, און ער האָט
פֿאַראומווערדיקט זיין נַחַלה.
41 און ער האָט זיי געגעבן אין דער
האַנט פֿון די פֿעלקער, און זייערע
שׂונאים האָבן געוועלטיקט איבער זיי.
42 און זייערע פֿיינט האָבן זיי
געדריקט, און זיי זיינען אונטערטעניק
געוואָרן אונטער זייער האַנט.
43 פֿיל מאָל פֿלעגט ער זיי מציל
זיין, אָבער זיי פֿלעגן ווידערשפּעניקן
אין זייער באַראַט, און זיינען
אַראָפּגעקומען דורך זייער זינד.
44 און ער האָט צוגעזען זייער נויט,
אַז ער האָט געהערט זייער געשריי.
45 און ער האָט זיי געדענקט זיין
בונד, און זיך באַדאַכט לויט זיין גרויס
געניגדקייט.
46 און ער האָט זיי געגעבן
דערבאַרימונגביי אַלע זייערע פֿאַנגער.
47 העלף אונדז, יהוה אונדזער גאָט,
און זאַמל אונדז אַרײַן פֿון די פֿעלקער,
צו דאַנקען דײַן הייליקן נאָמען, זיך צו
רימען מיט דײַן לויב.

48 געלויבט איז יהוה דער גאָט
פֿון ישׂראלפֿון אייביקייט און ביז
אייביקייט, און זאָל דאָס גאַנצע פֿאָלק
זאָגן: אָמן!הַלְלוּיָהּ.

פֿינפֿטער סֵפֶר

107

„גיט אַ דאַנק צו גאָט,
ווארום ער איז גוט,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד",
2 זאָלן זאָגן די אויסגעלייזטע פֿון
גאָט, וואָס ער האָט זיי אויסגעלייזט פֿון
דער האַנט פֿון פֿיינט,
3 און פֿון די לענדער זיי
אײַנגעזאַמלט, פֿון מזרח און פֿון
מערבֿ, פֿון צפֿון און פֿון ים.
4 זיי האָבן געבלאָנדזשעט אין מדבר
אויף אַ וויסטן ווועג, קיין שטאָט פֿון
ישׁוּב ניט געפֿונען.
5 הונגעריקע און דאָרשטיקע, איז
זייער זעל געוואָגן פֿאַרחלשט אין זיי.
6 האָבן זיי געשריען צו גאָט אין
זייער נויט, און ער האָט זיי מציל
געוואָגן פֿון זייער קלעם.
7 און ער האָט זיי געפֿירט אויף אַ
גלײַכן וועג, צו קומען צו אַ שטאָט פֿון
ישׁוּב.
8 זיי דאַרפֿן דאַנקען גאָט פֿאַר זײַן
חֶסד, און פֿאַר זײַנע וווּנדער צו די
מענטשנקינדער.
9 וואָרום ער האָט געזעטיקט די
פֿאַרשמאַכטע זעל, און די הונגעריקע
זעל האָט ער אָנגעפֿילט מיט גוטס.
10 די וואָס זיינען געזעסן אין
פֿינצטערניש און טויטשאָטן, געקייט
אין פּײַן און אײַזן –
11 ווײל זיי האָבן ווידערשפּעניקט די
ווערטער פֿון גאָט, און די עצה פֿון דעם
אויבערשטן געלעסטערט;
12 און ער האָט אונטערטעניקט
מיט לײַד זייער האַרץ;זיי זיינען
געשטרויכלט געוואָרן, און ניט געווען
קיין העלפֿער –

13 האָבן זיי געשרײַען צו גאָט אין
זייער נויט, און ער האָט זיי געהאָלפֿן
פֿון זייער קלעם.
14 ער האָט זיי אַרויסגעצויגן פֿון
פֿינצטערניש און טויטשאָטן, און
זייערע בינדשטריק האָט ער צעריסן.
15 זיי דאַרפֿן דאָנקען גאָט פֿאַר זײַן
חֶסד, און פֿאַר זײַנע וווּנדער צו די
מענטשנקינדער.
16 ווארום ער האָט צעבראָכן די
קופּערנע טירן, און די אײַזערנע
ריגלען צעהאַקט.
17 נאַרן האָבן פֿאַר זייער זינדיקן
וועגאון פֿאַר זייערע פֿאַרברעכן
געליטן;
18 זייער זעל האָט זיך געעקלט
מיט איטלעכער שפּײַז, און זיי האָבן
דערגרייכט ביז די טויערן פֿון טויט.
19 האָבן זיי געשריַען צו גאָט אין
זייער נויט, און ער האָט זיי געהאָלפֿן
פֿון זייער קלעם.
20 ער האָט געשיקט זײַן וואָרט און
זיי געהיילט, און גענאַדט אַנטרינען
פֿון זייערע קבֿרים.
21 זיי דאַרפֿן דאָנקען גאָט פֿאַר זײַן
חֶסד, און פֿאַר זײַנע וווּנדער צו די
מענטשנקינדער.
22 און זיי דאַרפֿן שלאַכטן
דאַנקאָפּפֿער, און דערציילן זײַנע
מעשׂים מיט געזאַנג.
23 די וואָס נידערן אין שיפֿן אויפֿן
ים, די וואָס טוען מסחר אויף גרויסע
וואַסערן,
24 זיי האָבן געזען די מעשׂים פֿון
גאָט, און זײַנע וווּנדער אויף דער
טיפֿעניש.
25 ווארום ער האָט געהייסן און
געמאַכט אויפֿשטיין אַ שטורעמווינט,
וואָס האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אינדן.
26 זיי זײַנען אַרויף ביזן הימל,
געניידערט ביז די תּהומען, זייער זעל
איז צעגאַנגען פֿון אַנגסט.
27 זיי האָבן זיך געדרייט און
געוואָרפֿן ווי אַ שיכּורער, און זייער
גאַנצע חכמה איז צעמישט געוואָרן.
28 האָבן זיי געשריַען צו גאָט
אין זייער נויט, און ער האָט זיי
אַרויסגעצויגן פֿון זייערע קלעם.
29 ער האָט איינגעשטעלט דעם
שטורעם אין שטילקייט, און
אַנטשווויגן געוואָרן זײַנען די אינדן.
30 און זיי האָבן זיך געפֿרייט ווײַל
זיי זײַנען איינגעשטילט, און ער האָט
זיי געפֿירט צו דעם באָרטן פֿון זייער
באַגער.
31 זיי דאַרפֿן דאָנקען גאָט פֿאַר זײַן
חֶסד, און פֿאַר זײַנע וווּנדער צו די
מענטשנקינדער.
32 און זיי דאַרפֿן אים דערהייבן אין
דער איינזאַמלונג פֿון פֿאָלק, און אין
דער זיצונג פֿון די עלטסטע אים לויבן.
33 ער מאַכט שטראָמען פֿאַר אַ
מדבר, און אויסגאַנגען וואַסער פֿאַר אַ
דאָרשטעניש;
34 אַ פֿרוכטיק לאַנד פֿאַר אַ
זאַלצווויסטעניש, פֿון וועגן דער
שלעכטקייט פֿון די ווויינער אין איר.
35 ער מאַכט אַ מדבר פֿאַר אַ טײַך
וואַסער, און אַ טרוקן לאַנד פֿאַר
אויסגאַנגען וואַסער.
36 און ער באַזעצט דאָרטן די
הונגעריקע, און זיי שטעלן אויף אַ
שטאָט פֿון ישׁוּב.
37 און זיי פֿאָרזייַען פֿעלדער, און
פֿלאַנצן ווײַנגערטנער, וואָס ברענגען
פֿרוכט צום איינקום.
38 און ער בענטשט זיי, און זיי מערן
זיך זייער, און ער לאָזט ניט זייערע
בהמות זײַן ווינציק.
39 און אַנדערע וועלן געמינערט
און געבויגן, פֿון דער דריקעניש פֿון
אומגליק און קומער.
40 ער גיסט אויס פֿאַראַכטונג אויף
פֿירשטן, און מאַכט זיי בלאָנדזשען אין
אַ וויסטע אָן אַ וועג.
41 און ער הייבט אויף דעם אָביון פֿון
אָרימקייט, און מאַכט ווי שאָף זײַנע
משפּחות.

42 די רעכטפֿאַרטיקע זעען און
פֿרייען זיך, און איטלעך אומרעכט
מאַכט צו זײַן מויל.
43 ווער עס איז קלוג, זאָל מערקן
דאָס דאָזיקע, און זאָלן זיי באַטראַכטן
די חסדים פֿון גאָט.

108

1 אַ געזאַנג, אַ מזמור פֿון
דָּוִדן.
2 פֿעסט איז מײַן האַרץ, גאָט, איך
וועל זינגען און שפּילן, יאָ, מיט מײַן
זעל.
3 דערוועק דיך, גיטאַר און
האַרף;לאָמיר אויפֿוועקן דעם באַגינען.
4 איך וועל דיך לויבן, גאָט, צווישן
די פֿעלקער, און דיך באַזינגען צווישן
די אומות.
5 וואָרום גרויס איבער די הימלען
איז דײַן חֶסד, און ביז די וואָלקן דײַן
טרײַשאַפֿט.
6 דערהייב דיך איבער די הימלען,
גאָט, און איבער דער גאַנצער ערד זאָל
זײַן דײַן כּבֿוד.
7 כּדי דײַנע באַליבטע זאָלן
דערלייזט ווערן, העלף מיט דײַן
רעכטער האַנט, און ענטפֿער מיר.
8 גאָט האָט גערעדט אין זײַן
הייליקייט, אַז איך וועל דערפֿרייט
ווערן;איך וועל צעטיילן שכם, און
דעם טאָל סוכות וועל איך אויסמעסטן.
9 מײַן איז גִּלְעָד, מײַן איז מנשה, און
אפֿרַים איז דער קיוואר פֿון מײַן קאָפּ;
יהוּדה איז מײַן צעפּטער.
10 מוֹאָב איז מײַן וואַשטאָפּ, אויף
אדום וואַרף איך מײַן שוך, איבער
פְּלֶשֶׁת טו איך שאַלן.
11 ווער ברענגט מיך צו דער
באַפֿעסטיקטער שטאָט, ווער פֿירט
מיך קיין אדום?
12 פֿאַר וואָר, גאָט, האָסט אונדז
פֿאַרלאָזט, און גייסט ניט אַרויס, גאָט,
מיט אונדזערע מחנות.
13 גיב אונדז הילף קעגן דעם פֿײַנט,
וואָרום נישטיק איז די ישועה פֿון אַ
מענטשן.
14 מיט גאָט וועלן מיר אויפֿטאָן
גבֿורות, און ער וועט צעטרעטן
אונדזערע פֿײַנט.

109

1 פֿאַר דעם
געזאַנגמײַסטער;
פֿון דָּוִדן אַ מזמור. גאָט פֿון מײַן לויב,
זאָלסט ניט שווײַגן.
2 וואָרום אַ בייז מויל און אַ מויל פֿון
באַטרוגהאָבן זיי געעפֿנט אויף מיר;זיי
האָבן גערעדט צו מיר מיט אַ צונג פֿון
ליגן.
3 און מיט רייד פֿון שׂנאה האָבן זיי
מיך אַרומגערינגלט, און געשטריטן
קעגן מיר פֿאַר אומזיסט,
4 פֿאַר מײַן ליבשאַפֿט פֿײַנטן זיי מיך,
בעת איך בין לויטער געבעט.
5 און זיי האָבן מיר אָפּגעטאָן אַ רָעה
פֿאַר אַ טובֿה, און שׂנאה פֿאַר מײַן
ליבשאַפֿט.
6 זעץ אָן אויף אים אַ רָשָׁע, און אַן
אָנקלאָגער זאָל שטיין בײַ זײַן רעכטער
זײַט.
7 אַז ער וועט געמשפּט, זאָל ער
אַרויסגיין שולדיק, און זײַן תּפֿילה זאָל
ווערן צו זינד.
8 זײַנע טעג זאָלן זײַן ווינציק,
זײַן אָפּגעשפּאָרטס זאָל צונעמען אַן
אַנדערער.
9 זײַנע קינדער זאָלן ווערן יתומים,
און זײַן וויב אַן אלמנה.
10 און וואָגלען זאָלן וואָגלען זײַנע
קינדער, און בעטלען, און זוכן ברויט
פֿון זייערע חורבֿות אַרויס.
11 פֿאַרנעמען זאָל אַ בַּעַל-חוֹב אַלץ
וואָס ער האָט, און פֿרעמדע זאָלן
אַוועקרויבן זײַן מי.
12 קיינער זאָל ניט ניגן צו אים
געניאָד, און קיינער זאָל ניט לײַטזעליקן
זײַנע יתומים.
13 זײַן נאָכקום זאָל פֿאַרשניטן
ווערן; אין אַנדער דָּור זאָל זייער
נאָמען זײַן אויסגעמעקט.

14 זאָל די זינד פֿון זײַנע פֿאָטערס
דערמאָנט ווערן פֿאַר גאָט, און דער
חטא פֿון זײַן מוטער זאָל ניט פֿאַרמעקט
ווערן;
15 זיי זאָלן זײַן אַנטקעגן גאָט תּמיד,
און ער זאָל פֿאַרשנײַדן פֿון דער ערד
זייער געדענקעניש.
16 פֿאַר וואָס ער האָט ניט געדאַכט
צו טאָן חֶסד, און ער האָט גערודפֿט
דעם אָרימאַן און דעם אביון, און דעם
וואָס זײַן האַרץ איז באַטריבט, צו
טייטן.
17 יאָ, ער האָט ליב געהאַט די קללה,
טאָ זאָל זי אים אָנקומען; און ער האָט
ניט געווונטשן קיין ברכה, טאָ זאָל זי
ווײַט זײַן פֿון אים.
18 און ער האָט אָנגעטאָן די קללה ווי
זײַן קלייד, טאָ זאָל זי אַרײַן ווי וואַסער
אין זײַנע אינגעוויידן, און ווי אייל אין
זײַנעביינער.
19 זאָל זי אים זײַן ווי אַ בגד וואָס ער
טוט אָן, און פֿאַר אַ גאַרטל זאָל ער עס
אָנגורטן תּמיד.
20 דאָס זאָל זײַן דער לוין פֿון גאָט
צו מײַנע שׂונאים, און צו די וואָס רעדן
בייז אַקעגן מײַן זעל.
21 און דו גאָט דער האַר, טו מיט
מיר פֿון דײַן נאָמען וועגן, ווײַל דײַן
חֶסד איז גוט, זײַ מיך מציל.
22 וואָרום אָרעם און בעדערפֿטיק
בין איך, און מײַן האַרץ איז
צעלעכערט אין מיר.
23 אַזוי ווי אַ שאָטן וועז ער
נײגט זיך, פֿאַרגיי איך, איך בין
אָפּגעטרייסלט געוואָרן ווי אַ
היישריק.
24 מײַנע קני שטרויכלען פֿון פֿאַסטן,
און מײַן לײַב איז אָפּגעצערט, אָן
פֿעטקייט.
25 און איך בין געוואָרן אַ חרפּה בײַ
זיי, אַז זיי זעען מיך, שאָקלען זיי זייער
קאָפּ.
26 שטיי מיר בײַ, יהוה מײַן גאָט,
העלף מיך לויט דײַן גענאָד.
27 און זאָלן זיי וויסן אַז דאָס איז דײַן
האַנט, אַז דו, גאָט, האָסט דאָס געטאָן.
28 זאָלן זיי שילטן, און דו זאָלסט
בענטשן;אַז זיי שטייגן אויף, זאָלן זיי
פֿאַרשעמט ווערן, און דײַן קנעכט זאָל
זיך פֿרייען.
29 זאָלן מײַנע פֿײַנט זיך באַקליידן
מיט שאַנד, און אָנטאָן ווי אַ מאַנטל
זייער בושה.
30 איך וועל געבן גרויס דאַנק צו
גאָט מיט מײַן מויל, און צווישן פֿיל
מענטשן וועל איך אים לויבן.
31 וואָרום ער שטייט בײַ דער
רעכטער האַנט פֿון באַדערפֿטיקן, צו
העלפֿן פֿון די וואָס פֿאַרמשפּטן זײַן
זעל.

110

פֿון דָּוִד אַ מזמור. גאָט
זאָגט צו מײַן האַר:זיץ בײַ
מײַן רעכטער האַנט, ביז איך וועל
מאַכן דײַנע פֿײַנט פֿאַר אַ בענקל צו
דײַנע פֿיס.
2 דעם צעפּטער פֿון דײַן מאַכט וועט
גאָט אויסשטרעקן פֿון ציון;געוואלטיק
צווישן דײַנע פֿײַנט.
3 דײַן פֿאָלק באָט זיך אָנאין טאָג פֿון
דײַן מלחמה;אין הייליקער שיינקייט,
פֿון טראַכט פֿון באַגינען, קומט דיר
דער טוי פֿון דײַן יוגנט.
4 גאָט האָט געשוואָרן, און וועט ניט
חרטה האָבן:ביסט אַ כֹּהן אויף אייביק,
אויפֿן שטייגער פֿון מַלְכִּי-צדק.
5 גאָט בײַ דײַן רעכטער
האַנטצעהאַקט מלכים אין טאָג
פֿון זײַן צאָרן.
6 ער וועט טאָן אַ משפּט צווישן
די פֿעלקער;ער פֿילט אָן מיט טויטע
לײַבער;ער צעהאַקט קעפּ אויף אַ
בריטן לאַנד.
7 פֿון באַך אויפֿן וועג וועט ער
טרינקען;דרום וועט ער אויפֿהייבן דעם
קאָפּ.

111

הַלְלוּיָהּ. איך וועל לויבן
גאָט מיטן גאַנצן האַרצן,

אין אַ געזעמל פֿון רעכטפֿאַרטיקע און אַן עדה.

2 די ווערק פֿון גאָט זײַנען גרויס, זיי ווערן געפֿאָרשט פֿון אַלע וואָס גאָרן זיי.

3 פּראַכט און שיינקייט איז זײַן טוּוונג, און זײַן גערעכטיקייט באַשטייט אויף אייביק.

4 ער האָט געמאַכט אַן אָנדענק פֿאַר זײַנע וווּנדער; גאָט איז דערבאַרימדיק און לײַטזעליק.

5 ער גיט שפּײַז צו די וואָס פֿאָרכטן אים, ער געדענקט אויף אייביק זײַן בונד.

6 די שטאַרקייט פֿון זײַנע ווערק האָט ער געוויזן זײַן פֿאָלק, כּדי זיי זאָל געבן די אַרבּ פֿון די פֿעלקער.

7 די ווערק פֿון זײַנע הענט זײַנען אמת און גערעכטקייט; זיכער זײַנען אַלע זײַנע באַפֿעלן;

8 אויפֿגעהאַלטן אויף אייביק און שטענדיק, געמאַכט מיט אמת און יושר.

9 אַן אויסלייזונג האָט ער געשיקט צו זײַן פֿאָלק;ער האָט באַפֿוילן אויף אייביק זײַן בונד;הייליק און פֿאָרכטיק איז זײַן נאָמען.

10 דער אָנהייב פֿון חכמה איז מורא פֿאַר גאָט;ווייל‌פֿאַרשטאַנדיקייט איז בײַ אַלע וואָס טוען דאָס.
11 זײַן לויב באַשטייט אייביק.

112 הַלְלוּיָהּ. ווויל צו דעם מאַן וואָס האָט מורא פֿאַר גאָט, וואָס נאָך זײַנע געבאָט טוט ער גאָרן זייער.

2 מאַכטיק אין לאַנד וועט זײַן זײַן נאָמען;דער דור פֿון די רעכטפֿאַרטיקע וועט זײַן געבענטשט.

3 גוטס און עשירות איז בײַ אים אין הויז, און זײַן גערעכטיקייט באַשטייט אויף אייביק.

4 ער שײַנט פֿאַר די רעכטפֿאַרטיקע ווי אַ ליכט אין דער פֿינצטער, ער איז לײַטזעליק און דערבאַרימדיק און גערעכט.

5 גוט איז דער מאַן ווואָס איז לײַטזעליק און לײַט, וואָס פֿירט זײַנע זאַכן מיט גערעכטיקייט.

6 וואָרום ער וועט קיין מאָל ניט אומפֿאַלן;צו אייביקער געדענקניש וועט זײַן דער צדיק.

7 פֿאַר אַ בייזער בשׂורה האָט ער ניט מורא, פֿעסט איז זײַן האַרץ, ער איז בטוח אויף גאָט.

8 זיכער איז זײַן האַרץ, ער האָט ניט קיין מורא, biז ער זעט זיך אָן אויף זײַנע פֿײַנט.

9 ער טיילט פֿאַנאַנדער, ער גיט די באַדערפֿטיקע, זײַן צדקה באַשטייט אויף אייביק;

10 זײַן האָרן וועט דערהויבן זײַן אין כּבֿוד. דער רָשָׁע וועט זען און זיך ערגערן, זײַנע ציין וועט ער קריצן און וועט צעגאַנגען ווערן;

11 דער באַגער פֿון די רשָׁעים וועט אונטערגיין.

113 הַלְלוּיָהּ. לויבט, איר קנעכט פֿון גאָט, לויבט דעם נאָמען פֿון גאָט.

2 זאָל געבענטשט זײַן דער נאָמען פֿון גאָט‌פֿון אַצונד און biז אייביק.

3 פֿון אויפֿגאַנג פֿון דער זון biז איר אונטערגאַנגווערט געלויבט דער נאָמען פֿון גאָט.

4 גאָט איז דערהויבן איבער אַלע פֿעלקער, איבער די הימלען איז זײַן פּראַכט.

5 ווער איז ווי יהוה אונדזער גאָט, וואָס טראָנט אין דער הייך?

6 וואָס קוקט אַראָפּ טיף‌אויף די הימלען און אויף דער ערד.

7 ער שטעלט אויף פֿון שטויב דעם אָרימאַן, פֿון מיסטן דערהייבט ער דעם אבֿיון,

8 צו זעצן מיט פֿירשטן, מיט די פֿירשטן פֿון זײַן פֿאָלק.

9 ער מאַכט די עקרה זיצן אין
הויזאַ פֿריילעכע מוטער פֿון קינדער.
הַלְלוּיָהּ.

114 1 אַז ישׂראל איז אַרויס פֿון
מצרַים, דאָס הויז פֿון
יעקבֿ פֿון אַ ווילדשפּראַכיקן פֿאָלק,
2 איז יהודה געווארן פֿאַר זײַן
הייליקטום, ישׂראל זײַן געוועלטיקונג.
3 דער ים האָט דערזען און איז
אַנטלאָפֿן, דער ירדן האָט אָפּגעטראָטן
אַהינטער.
4 די בערג זײַנען געשפּרונגען ווי
ווידערס, די הייכן ווי יונגע שאָף.
5 וואָס איז דיר, ים, וואָס דו
לויפֿסט?דו ירדן, וואָס דו טרעטסט אָפּ
אַהינטער?
6 איר בערג, וואָס איר שפּרינגט ווי
ווידערס?איר הייכן – ווי יונגע שאָף?
7 פֿאַר דעם האַר, טו ציטערן, ערד,
פֿאַר דעם גאָט פֿון יעקבֿ,
8 וואָס פֿאַרקערט דעם פֿעלדז אין
אַ טײַך וואַסער, קיזלשטיין אין אַ
וואַסערקוואַל.

115 1 ניט אונדז, יהוה, ניט
אונדז, נײַערט דײַן נאָמען
גיב כּבֿוד, פֿון וועגן דײַן חֶסד, פֿון וועגן
דײַן טרײַשאַפֿט.
2 פֿאַר וואָס זאָלן זאָגן די
פֿעלקער:ווו אַקאָרשט איז זייער
גאָט?
3 אָבער אונדזער גאָט איז אין הימל,
אַלץ וואָס ער באַגערט, טוט ער.
4 זייערע געצנבילדער זײַנען זילבער
און גאָלד, דאָס ווערק פֿון אַ מענטשנס
הענט.
5 זיי האָבן אַ מויל און רעדן ניט, זיי
האָבן אויגן און זעען ניט;
6 זיי האָבן אויערן און הערן ניט, זיי
האָבן אַ נאָז און שמעקן ניט;
7 הענט בײַ זיי, אָבער זיי קענען ניט
אָנטאַפּן, פֿיס בי זיי, אָבער זיי גייען
ניט;זיי טוען ניט אַ הויך מיט זייער
קעל.
8 זאָלן ווערן ווי זיי די וואָס מאַכן זיי,
איטלעכער וואָס פֿאַרזיכערט זיך אויף
זיי.
9 ישׂראל, פֿאַרזיכער זיך אויף גאָט.
ער איז זייער הילף און זייער שילד.
10 הויז פֿון אַהרֹן, פֿאַרזיכערט אײַך
אויף גאָט. ער איז זייער הילף און
זייער שילד.
11 איר פֿאָרכטער פֿון גאָט,
פֿאַרזיכערט אײַך אויף גאָט. ער איז
זייער הילף און זייער שילד.
12 גאָט האָט געדאַכט אָן אונדז, ער
וועט בענטשן, ער וועט בענטשן דאָס
הויז פֿון ישׂראל, ער וועט בענטשן דאָס
הויז פֿון אַהרֹן.
13 ער וועט בענטשן די וואָס פֿאָרכטן
גאָט, די קליינע אַזוי ווי די גרויסע.
14 גאָט וועט אײַך מערן, אײַך און
אײַערע קינדער.
15 געבענטשט זאָלט איר זײַן פֿון
גאָט, דעם באַשעפֿער פֿון הימל און
ערד.
16 די הימלען זײַנען די הימלען פֿון
גאָט, אָבער די ערד האָט ער געגעבן צו
די מענטשנקינדער.
17 ניט די טויטע וועלן לויבן יָה, און
ניט די אַלע וואָס נידערן אין שטילן
קבֿר.
18 אָבער מיר וועלן בענטשן יָה, פֿון
אַצונד און ביז אייביק. הַלְלוּיָהּ.

116 1 איך גאָר אַז גאָט זאָל
צוהערן‌מײַן קָול, מײַנע
געבעטן.
2 ווײַל ער האָט געניגט זײַן אויער
צו מיר, דרום אין מײַנע טעג וועל איך
אים רופֿן.
3 אַרומגערינגלט האָבן מיך די
שטריק פֿון טויט, און אַנגסטן פֿון
אונטערערד האָבן מיך געטראָפֿן;ליד
און קומער האָב איך געטראָפֿן.
4 האָב איך דעם נאָמען פֿון גאָט
געערופֿן: איך בעט דיך, גאָט, מאַך
אַנטרינען מײַן זעל.

5 לײַטזעליק איז יהוה און געראטן,
און אונדזער גאָט איז דערבאַרימדיק.
6 גאָט פֿאַרהיט די אומגעניטע;איך
בין געווען געפֿאַלן, און ער האָט מיך
געהאָלפֿן.
7 קער זיך אום, מײַן זעל, צו דײַן
רו;ווײַל גאָט האָט דיר גוטס
געטאָן.
8 ווײַל האָסט אַרויסגעצויגן מײַן
זעל פֿון טויט, פֿון טרערן מײַן אויג,
מײַן פֿוס פֿון שטרויכלונג.
9 איך וועל אומגיין פֿאַר גאָטאין די
לעבעדיקע.
10 איך האָב געגלויבט, ווען איך
האָב גערעדט;איך בין געבייגט געווען
זייער.
11 איך האָב געזאָגט אין מײַן
אַנגסט:אַלע מענטשן זײַנען פֿאַלש.
12 ווי זאָל איך אָפּצאָלן גאָטאַלע
זײַנע טובֿות צו מיר?
13 דעם כּוס פֿון ישועות וועל איך
אויפֿהייבן, און דעם נאָמען פֿון גאָט
וועל איך רופֿן,
14 מײַנע נדרים צו גאָט וועל
איך באַצאָלן,אַנטקעגן פֿאַר זײַן גאַנצן
פֿאָלק.
15 שווער אין די אויגן פֿון גאָטאיז
דער טויט פֿון זײַנע פֿרומע.
16 איך בעט דיך, גאָט, ווארום
איך בין דײַן קנעכט, איך בין דײַן
קנעכט, דער זון פֿון דײַן דינסט;האָסט
לויזגעמאַכט מײַנע בינדשטריק.
17 איך וועל שלאַכטן צו דיר אַ
שלאַכטאָפּפֿער פֿון דאַנק, און דעם
נאָמען פֿון גאָט וועל איך רופֿן.
18 מײַנע נדרים צו גאָט וועל איך
באַצאָלן,אַנטקעגן פֿאַר זײַן גאַנצן פֿאָלק,
19 אין די הויפֿן פֿון גאָטס הויז, אין
מיטן פֿון דיר, ירושלים. הַלְלוּיָהּ.

117

לויבט גאָט, אַלע פֿעלקער, גיט אַ שבֿח צו
אים, אַלע אומות,
2 ווארום שטאַרק איז זײַן חֶסד אויף
אונדז, און די טרײַשאַפֿט פֿון גאָט איז
אויף אייביק. הַלְלוּיָהּ.

118

גיט אַ דאַנק צו גאָט,
ווארום ער איז גוט,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
2 זאָל נון זאָגן ישׂראל:ווארום אויף
אייביק איז זײַן חֶסד.
3 זאָל נון זאָגן דאָס הויז פֿון
אַהרֹן:ווארום אויף אייביק איז זײַן
חֶסד.
4 זאָלן נון זאָגן די וואָס פֿאָרכטן
גאָט:ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
5 פֿון ענגעניש האָב איך גערופֿן
גאָט, האָט ער מיר געענטפֿערט מיט
דערבריטערניש.
6 גאָט איז מיט מיר, איך האָב ניט
קיין מורא, וואָס קען אַ מענטש מיר
טאָן?
7 גאָט איז מיר מײַן העלפֿער, און
איך וועל זען אויף מײַנע שׂונאים.
8 בעסער זיך באַשיצן אין גאָט,
איידער זיך פֿאַרזיכערן אויף
אַ מענטשן.
9 בעסער זיך באַשיצן אין גאָט,
איידער זיך פֿאַרזיכערן אויף פֿירשטן.
10 אַלע פֿעלקער האָבן מיך
אַרומגערינגלט;מיט דעם נאָמען פֿון
גאָט אָבער וועל איך זיי פֿאַרשניידן.
11 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט, יאָ
אַרומגערינגלט האָבן זיי מיך;מיט דעם
נאָמען פֿון גאָט אָבער וועל איך זיי
פֿאַרשניידן.
12 זיי האָבן מיך אַרומגערינגלט ווי
בינען;זיי זײַנען פֿאַרלאָשן געווארן ווי
פֿײַער פֿון דערנער;פֿאַר וואָר, מיט
דעם נאָמען פֿון גאָט וועל איך זיי
פֿאַרשניידן.
13 שטויסן האָסטו מיך געשטויסן
צום פֿאַלן, אָבער יָה האָט מיך
געהאָלפֿן.
14 מײַן שטאַרקייט און געזאַנג איז
יָה, און ער איז מיר געווען אַ ישועה.

15 אַ קָול פֿון געזאַנג און ישועהאיז
אין די געצעלטן פֿון די צדיקים;די
רעכטע האַנט פֿון גאָט טוט גבֿורות.
16 די רעכטע האַנט פֿון גאָט איז
דערהויבן, די רעכטע האַנט פֿון גאָט
טוט גבֿורות.
17 איך וועל ניט שטאַרבן נאָר לעבן,
און דערציילן די מעשׂים פֿון יָהּ.
18 שטראָפֿן געשטראָפֿט האָט מיך
יָהּ, אָבער צום טויט האָט ער מיך ניט
געגעבן.
19 עפֿנט מיר די טויערן פֿון
געראַטטיקייט, איך וועל אַרײַנגיין אין
זיי, איך וועל דאַנקען יָהּ.
20 דאָס איז דער טויער פֿון גאָט, די
געראַטטע זאָלן אַרײַנגיין אין אים.
21 איך דאַנק דיר, וואָרום האָסט מיר
געענטפֿערט, און ביסט מיר געווען אַ
ישועה.
22 דער שטיין וואָס די בוימײַנסטער
האָבן פֿאַראָכט, איז געוואָרן צום
הויפּטווינקל.
23 פֿון גאָט איז דאָס געשען,
וווּנדערלעך איז עס אין אונדזערע
אויגן.
24 דאָס איז דער טאָג וואָס גאָט האָט
געמאַכט, לאָמיר לוסטיק זײַן און זיך
פֿרייען אין אים.
25 איך בעט דיך, גאָט, העלף
נון!איך בעט דיך, גאָט באַגליק נון!
26 געבענטשט דער וואָס קומט אין
נאָמען פֿון גאָט!מיר בענטשן אײַך פֿון
גאָטס הויז.
27 יהוה איז גאָט, און ער האָט
אונדז דערלוכטן;פֿלעכט אַ טאַנץ מיט
צווײגן ביז די הערנער פֿון מזבח.
28 מײַן גאָט ביסטו, און איך וועל
דיר דאַנקען;מײַן גאָט – וועל איך דיך
דערהייבן.
29 גיט אַ דאַנק צו יהוה, וואָרום ער
איז גוט, וואָרום אויף אייביק איז זײַן
חֶסד.

א

119 ווויל צו די וואָס זייַער
וועג איז ערלעך, וואָס
גיייַן אין דער תורה פֿון גאָט.
2 ווויל צו די וואָס היטן זײַנע אָנזאָגן,
וואָס זוכן אים מיטן גאַנצן האַרצן,
3 און זיי טוען ניט קיין אומרעכט, זיי
גיייַן אין זײַנע וועגן.
4 האָסט געבאָטן דײַנע באַפֿעלן, זיי
אָפּצוהיטן זייַער.
5 הלוואי זאָלן פֿעסט זײַן מײַנע
וועגן, צו היטן דײַנע געזעצן.
6 דענצמאָל וועל איך זיך ניט
שעמען. ווען איך קוק אויף אַלע דײַנע
געבאָטן.
7 איך וועל דיך לויבן מיט
רעכטפֿאַרטיקייט פֿון האַרצן, ווען איך
לערן דײַנע געראַטטע משפּטים.
8 דײַנע געזעצן וועל איך
היטן;זאָלסט מיך ניט פֿאַרלאָזן
biz גאָר.

ב

9 מיט וואָס קען אַ יונגער מענטש
האַלטן ריין זײַן וועג, צו זײַן אָפּגעהיט
לויט דײַן וואָרט?
10 מיט מײַן גאַנצן האַרצן האָב
איך דיך געזוכט;לאָז מיך ניט
אַוועקבלאָנדזשען פֿון דײַנע געבאָטן.
11 אין מײַן האַרצן האָב איך
באַהאַלטן דײַן וואָרט, כּדי איך זאָל
ניט זינדיקן צו דיר.
12 געלויבט ביסטו, גאָט;לערן מיך
דײַנע געזעצן.
13 מיט מײַנע ליפּן האָב איך
דערציילט־אַלע משפּטים פֿון דײַן מויל.
14 מיט דעם וועג פֿון דײַנע אָנזאָגן
האָב איך מיך געפֿרייטווי מיט אַלע
עשירות.
15 איך טראַכט אָן דײַנע באַפֿעלן,
און איך קוק אויף דײַנע וועגן.
16 מיט דײַנע געזעצן קוויק איך מיך,
איך פֿאַרגעס ניט דײַן וואָרט.

ג

17 באַשער דין קנעכט, איך זאָל
לעבן, און איך וועל היטן דין וואָרט.
18 אָנטפּלעק מיינע אויגן, איך זאָל
זעוּדי וווּנדער פֿון דין תּורה.
19 אַ פֿרעמדער בין איך אויף דער
ערד;ניט פֿאַרבאָרג פֿון מיר דיינע
געבאָט.
20 צעברעכן איז מיין זעל פֿון
גלוסטענישנאָך דיינע משפּטים אין
יעטוועדער צייט.
21 שריסט אָן אויף די
פֿאַרשאָלטענע מוטוויליקע, וואָס
בלאָנדזשען אַוועק פֿון דיינע געבאָט.
22 קיקל אַראָפּ פֿון מיר שאַנד און
בזיון, וואָרום דיינע אָנזאָגן האָב איך
געהיט.
23 הגם האַרן זיצן און רעדן קעגן
מיר, טראַכט דין קנעכט אָן דיינע
געזעצן,
24 יאָ, דיינע אָנזאָגן זיינען מיין
קוויקונג, די עצה-געבער מיינע.

ד

25 באַהעפֿט צום שטויב איז מיין
זעל;לעב מיך אויף לויט דיין וואָרט.
26 איך האָב דערציילט מיינע וועגן,
און דו האָסט מיר געענטפֿערט. לערן
מיך דיינע געזעצן.
27 דעם וועג פֿון דיינע באַפֿעלן מאַך
מיך פֿאַרשטיין, און איך וועל רעדן פֿון
דיינע וווּנדער.
28 מיין זעל טרערט פֿון קומער;ריכט
מיך אויף לויט דין וואָרט.
29 דעם וועג פֿון ליגן טו אָפּ פֿון מיר,
און מיט דין תּורה לייטזעליק מיך.
30 דעם וועג פֿון אמת האָב איך
אויסגעוויילט, דיינע משפּטים האָב איך
געהאַלטן פֿאַר מיר .
31 איך בין באַהעפֿט אָן דיינע
אָנזאָגן; גאָט, זאָלסט מיך ניט
פֿאַרשעמען.
32 אין דעם וועג פֿון דיינע געבאָט טו
איך לויפֿן, וואָרום דו דערברייטערסט
מיין האַרץ.

ה

33 לערן מיך, גאָט, דעם וועג פֿון
דיינע געזעצן, און איך וועל אים היטן
ביז לעצט.
34 מאַך מיך פֿאַרשטיין, כּדי איך זאָל
היטן דין תּורה, און זי האַלטן מיטן
גאַנצן האַרצן.
35 פֿיר מיך אין דעם שטעג פֿון דיינע
געבאָט, וואָרום נאָך אים האָב איך
געגאַרט.
36 נייג מיין האַרץ צו דיינע אָנזאָגן,
און ניט צו גייציקייט.
37 נעם אַוועק מיינע אויגן פֿון קוקן
אויף נישטיקייט;אין דיינע וועגן לעב
מיך אויף.
38 זייַ מקיים צו דין קנעכט דין
צוזאָגוואָס צו דיינע פֿאַרכטער.
39 טו אָפּ מיין שאַנד וואָס איך שרעק
מיך דערפֿאַר, וואָרום דיינע משפּטים
זיינען גוט.
40 זע, איך האָב געשמאַכט נאָך
דיינע באַפֿעלן;אין דין געראַטקייט
לעב מיך אויף.

ו

41 און זאָלן קומען דיינע חסדים
אויף מיר, גאָט, דין הילף לויט דין
צוזאָג,
42 אַז איך זאָל קענען ענטפֿערן מיין
לעסטערער אַ וואָרט;וואָרום איך האָב
מיך פֿאַרזיכערט אויף דין וואָרט.
43 און זאָלסט ניט אָפּריסן אין גאַנצן
פֿון מיין מויל דאָס וואָרט פֿון אמת,
וואָרום אויף דיינע משפּטים האָב איך
געהאָפֿט.
44 און איך וועל תּמיד היטן דין
תּורה, אויף אייביק און שטענדיק.
45 און לאָמיר אומגיין אין
דערבריטערנישוואָרום דיינע באַפֿעלן
האָב איך געזוכט.
46 און איך וועל רעדן פֿון דיינע
אָנזאָגן פֿאַר מלכים, און איך וועל מיך
ניט שעמען.
47 און איך וועל מיך קוויקן מיט
דיינע געבאָטוואָס איך האָב ליב.

48 און איך וועל אויפהייבן מײַנע
הענט צו דײַנע געבאָטן וואָס איך האָב
ליב, און איך וועל טראַכטן אָן דײַנע
געזעצן.

ז

49 געדענק דאָס וואָרט צו דײַן
קנעכט, וועדליק דו האָסט מיך געמאַכט
האָפֿן.
50 דאָס איז מײַן טרייסט אין מײַן
פּײַן, וואָס דײַן צוזאָג לעבט מיך אויף.
51 די מוטוויליקע האָבן געשפּעט פֿון
מיר זייער –פֿון דײַן תּורה האָב איך זיך
ניט אָפּגענײַגט.
52 איך האָב געדאַכט, גאָט, אָן דײַנע
משפּטים פֿון אייביק אָן, און איך האָב
מיך געטרייסט.
53 אַ ברענעדיקער צאָרן האָט מיך
אָנגענומען, פֿון רשָׁעים וואָס
פֿאַרלאָזן דײַן תּורה.
54 געזאַנגען זײַנען מיר געווען
דײַנע געזעצן‌אין הויז פֿון מײַן
פֿאַרפֿרעמדטקייט.
55 איך האָב דערמאָנט בײַ נאַכט דײַן
נאָמען, גאָט, און איך האָב געהיט דײַן
תּורה.
56 דאָס האָב איך געהאַט:וואָס איך
האָב געהאַלטן דײַנע באַפֿעלן.

ח

57 מײַן טייל, גאָט, האָב איך
געזאָגט, איז צו היטן דײַנע ווערטער.
58 איך האָב געבעטן בײַ דיר מיטן
גאַנצן האַרצן:לײַטזעליק מיך לויט דײַן
צוזאָג.
59 איך האָב באַרעכנט מײַנע וועגן,
און געקערט מײַנע פֿיס צו דײַנע
אָנזאָגן.
60 איך האָב זיך געאײַלט און ניט
געזאַמטצו היטן דײַנע געבאָטן.
61 די שטריק פֿון די רשָׁעים האָבן
מיך אַרומגעקניפּט –דײַן תּורה האָב
איך ניט פֿאַרגעסן.
62 האַלבע נאַכט שטיי איך אויף
דיר צו דאַנקען‌פֿאַר דײַנע געערעטע
משפּטים.
63 אַ חבֿר בין איך צו אַלע וואָס
פֿאָרכטן דיך, און צו די וואָס היטן דײַנע
באַפֿעלן.
64 דײַן חֶסד, גאָט, איז פֿול די
ערד;לערן מיך דײַנע געזעצן.

ט

65 האָסט געטאָן גוטס מיט דײַן
קנעכט, גאָט, לויט דײַן וואָרט.
66 ווויל‌פֿאַרשטאַנדיקייט און וויסן
לערן מיך, וואָרום איך גלויב אין דײַנע
געבאָטן.
67 איידער איך האָב געליטן פֿלעג
איך פֿאַרזײַן, אָבער אַצונד טו איך היטן
דײַן וואָרט.
68 אַ גוטער ביסטו און אַ
באַגיטיקער;לערן מיך דײַנע געזעצן.
69 די מוטוויליקע האָבן אָנגעשמירט
אויף מיר ליגן;איך היט מיטן גאַנצן
האַרצן דײַנע באַפֿעלן.
70 פֿאַרשטאָפּט ווי פֿעטס איז זייער
האַרץ;איך האָב מיך געקוויקט מיט דײַן
תּורה.
71 ווויל איז צו מיר וואָס איך בין
געפּײַניקט געווארן, כּדי איך זאָל
לערנען דײַנע געזעצן.
72 מיר איז בעסער די תּורה פֿון דײַן
מויל‌איידער טויזנטן גאָלד און זילבער.

י

73 דײַנע הענט האָבן מיך געשאַפֿן
און מיך געפֿורעמט;מאַך מיך
פֿאַרשטיין, כּדי איך זאָל לערנען דײַנע
געבאָטן.
74 דײַנע פֿאָרכטער וועלן מיך זען
און זיך פֿרייען, וואָרום אויף דײַן
וואָרט האָב איך געהאָפֿט.
75 איך ווייס, גאָט, אַז גערעכט
זײַנען דײַנע משפּטים, און אויס
טרישאַפֿט האָסטו מיך געפּײַניקט.

76 זאָל זײַן, איך בעט דיך, דײַן חֶסד מיך צו טרייסטן, אַזוי ווי דײַן צוזאָג צו דײַן קנעכט.

77 זאָל קומען אויף מיר דײַן דערבאַרימונג, כּדי איך זאָל לעבן, ווארום דײַן תּורה איז מײַן קוויקונג.

78 זאָלן פֿאַרשעמט ווערן די מוטווילליקע, ווײַל זיי האָבן מיך געקריוודעט אומנישט;איך וועל טראַכטן אָן דײַנע באַפֿעלן.

79 זאָלן זיך קערן צו מיר די וואָס פֿאָרכטן דיך, און די וואָס ווייסן דײַנע אָנזאָגן.

80 זאָל מײַן האַרץ זײַן גאַנץ אין דײַנע געזעצן, כּדי איך זאָל ניט פֿאַרשעמט ווערן.

כ

81 מײַן זעל גייט אויס נאָך דײַן הילף, אויף דײַן וואָרט טו איך האַרן.

82 מײַנע אויגן גייען אויס נאָך דײַן צוזאָג, אַזוי צו זאָגן: ווען וועסטו מיך טרייסטן?

83 הגם איך בין געוואָרן ווי אַ לאָגל אין רויך, האָב איך דײַנע געזעצן ניט פֿאַרגעסן.

84 ווי פֿיל זײַנען די טעג פֿון דײַן קנעכט?ווען וועסטו אַ משפּט טאָן אויף מײַנע נאָכיאָגער?

85 די מוטווילליקע האָבן מיר געגראָבן גריבער, וואָס איז ניט לויט דײַן תּורה.

86 אַלע דײַנע געבאָט זײַנען וואָרהאַפֿטיק;אומנישט האָבן זיי מיך געירודפֿט; העלף מיר.

87 זיי האָבן מיך שיר פֿאַרלעכט אויף דער ערד, אָבער איך האָב ניט פֿאַרלאָזן דײַנע באַפֿעלן.

88 לעב מיך אויף לויט דײַן חֶסד, און איך וועל היטן דעם אָנזאָג פֿון דײַן מויל.

ל

89 אויף אייביק, גאָט, באַשטייט דײַן וואָרט אין הימל.

90 אויף דָור-דורות איז דײַן טרישאַפֿט;האָסט באַפֿעסטיקט די ערד, און זי שטייט.

91 לויט דײַנע געזעצן שטייען זיי הײַנט, וואָרום אַלע זאַכן זײַנען דײַנע קנעכט.

92 ווען ניט דײַן תּורה איז מײַן קוויקונג, וואָלט איך אונטערגעגאַנגען אין מײַן פֿיין.

93 איך וועל אייביק ניט פֿאַרגעסן דײַנע באַפֿעלן, וואָרום מיט זיי האָסטו מיך אויפֿגעלעבט.

94 דײַנער בין איך, העלף מיך, וואָרום דײַנע באַפֿעלן האָב איך געפֿאָרשט.

95 די רשָׁעים האָבן אויסגעקוקט אויף מיר, מיך אונטערצוברענגען;איך קלײַג מיך אין דײַנע אָנזאָגן.

96 צו יעטוועדער שטרעבונג האָב איך געזען אַן ענד –דײַנע געבאָט זײַנען בריַיט ביז גאָר.

מ

97 ווי ליב איך האָב דײַן תּורה!אַ גאַנצן טאָג איז זי מײַן טראַכטונג.

98 קלײגער פֿון מײַנע פֿײַנט מאַכן מיך דײַנע געבאָט, וואָרום זיי זײַנען אייביק בײַ מיר.

99 פֿון אַלע מײַנע לערער בין איך פֿאַרשטאַנדיקער, וואָרום דײַנע אָנזאָגן זײַנען מײַן טראַכטונג.

100 מער פֿון זקנים פֿאַרשטיי איך, ווײַל דײַנע באַפֿעלן האָב איך געהאַלטן.

101 פֿון יעטוועדער בייזן וועג פֿאַרמײַד איך מײַנע פֿיס, כּדי איך זאָל היטן דײַן וואָרט.

102 פֿון דײַנע געזעצן האָב איך ניט אָפּגעקערט, וואָרום דו האָסט מיך געלערנט.

103 ווי זיס זײַנען דײַנע ווערטער צו
מײַן גומען, מער פֿון האָניק פֿאַר מײַן
מויל!
104 פֿון דײַנע באַפֿעלן ווער איך
פֿאַרשטאַנדיק, דרום האָב איך פֿײַנט
יעטוועדער וועג פֿון ליגן.

נ

105 אַ ליכט פֿאַר מײַן פֿוס איז דײַן
וואָרט, און אַ ליכטיקייט פֿאַר מײַן
שטעג.
106 איך האָב געשוואָרן, און האָב
מקיים געווען, צו היטן דײַנע געראָכטע
משפּטים.
107 איך בין געדריקט ביז גאָר, גאָט,
לעב מיך אויף לויט דײַן וואָרט.
108 די פֿרײַוויליקע פֿון מײַן מויל
באַווילליק, איך בעט דיך, גאָט, און
דײַנע משפּטים לערן מיך.
109 מײַן נפֿש איז תּמיד אין מײַן
האַנט, אָבער דײַן תּורה האָב איך ניט
פֿאַרגעסן.
110 די רשָׁעים האָבן מיר אַ פּאַסטקע
געשטעלט, אָבער פֿון דײַנע באַפֿעלן
האָב איך ניט אַוועקגעבלאָנדזשעט.
111 איך האָב געמאַכט דײַנע אָנזאָגן
פֿאַר מײַן אייביקער אַרבּ, ווײַל זיי
זײַנען די פֿרייד פֿון מײַן האַרצן.
112 איך האָב געניגט מײַן האַרץ צו
טאָן דײַנע געזעצותּמיד ביז לעצט.

ס

113 צוויי־פֿלעריקע האָב איך פֿײַנט, נאָר
דײַן תּורה האָב איך ליב.
114 מײַן פֿאַרבאָרגענישׂ און מײַן
שילד ביסטו, אויף דײַן וואָרט טו איך
האָפֿן.
115 קערט אײַך אָפּ פֿון מיר, איר
שלעכטסטעטער, כּדי איך זאָל היטן די
געבאָט פֿון מײַן גאָט.
116 האַלט מיך אויף לויט דײַן צוזאָג,
כּדי איך זאָל לעבן, און לאָז מיך ניט
פֿאַרשעמט ווערן אין מײַן האָפֿענונג.
117 לײַן מיך אונטער, און לאָמיר
געהאָלפֿן ווערן, און איך וועל מיך
תּמיד פֿאַרנעמען מיט דײַנע געזעצן.
118 פֿאַראַכטסט אַלע וואָס
בלאָנדזשען אַוועק פֿון דײַנע
געזעצן, ווײַל אומזיסט איז זייער
אָפּנאַרעניש.
119 ווי פּסולת שׂאַפֿסטו אָפּ אַלע
רשָׁעים פֿון דער ערד, דרום האָב איך
ליב דײַנע אָנזאָגן.
120 מײַן לײַב שוידערט פֿון אַנגסט
פֿאַר דיר, און פֿאַר דײַנע משפּטים האָב
איך מורא.

ע

121 איך האָב געטאָן רעכט און
גערעכטיקייט; זאָלסט מיך ניט
איבערלאָזן צו מײַנע דריקער.
122 שטעל זיך אײַן פֿאַר דײַן קנעכט
צום גוטן, אַז מיך זאָלן ניט דריקן די
מוטוויליקע.
123 מײַנע אויגן גייען אויס נאָך דײַן
הילף, און נאָך דעם וואָרט פֿון דײַן
גערעכטיקייט.
124 טו מיט דײַן קנעכט לויט דײַן
חֶסד, און דײַנע געזעצן לערן מיך.
125 דײַן קנעכט בין איך; מאַך מיך
פֿאַרשטיין, כּדי איך זאָל וויסן דײַנע
אָנזאָגן.
126 עס איז צײַט פֿאַר גאָט צו
טאָן; זיי האָבן פֿאַרשטערט דײַן תּורה.
127 פֿאַר וואָר, איך האָב ליב דײַנע
געבאָטן, מער פֿון גאָלד און פֿון
גינגאָלד.
128 דרום האַלט איך פֿאַר ריכטיק
אַלע פּלערליי באַפֿעלן; יעטוועדער וועג
פֿון ליגן האָב איך פֿײַנט.

פ

129 וווּנדערלעך זײַנען דײַנע
אָנזאָגן, דרום היט זיי מײַן זעל.
130 די אַנטפּלעקונג פֿון דײַנע
ווערטער מאַכט ליכטיק, זי מאַכט
פֿאַרשטאַנדיק דעם נאַרן.

131 איך האָב אויפֿגעשפּאַרט מײַן מויל און געלעכצט, ווארום נאָך דינען געבאָט האָב איך געגאַרט.

132 קער זיך צו מיר, און לייטזעליק מיך, ווי עס איז רעכט צו די וואָס האָבן ליב דײַן נאָמען.

133 פֿעסטיק מײַנע טריט מיט דײַן ווארט, און לאָז ניט געוועלטיקן אירבער מיר קיין אומרעכט.

134 לייַ מיך אויס פֿון דער דריקונג פֿון מענטשן, כּדי איך זאָל היטן דינען באַפֿעלן.

135 דערלײַכט דײַן פּנים אויף דײַן קנעכט, און לערן מיך דינען געזעצן.

136 בעכן וואַסער האָבן פֿאַרגאָסן מײַנע אויגן, אירבער די וואָס האָבן ניט געהיט דײַן תּורה.

צ

137 געראטן ביסטו, גאָט, און רעכטפֿאַרטיק זײַנען דינען משפּטים.

138 האָסט באַפֿוילן מיט געראטנקייט דינען אָנזאָגן, און מיט געטרישאַפֿט ביז גאָר.

139 מיך האָט אומגעברענט מײַן ערגערנישווײַל מײַנע פֿײַנט האָבן פֿאַרגעסן דײַנע ווערטער.

140 געלײַטערט איז דײַן ווארט ביז גאָר, און דײַן קנעכט האָט עס ליב.

141 קליין בין איך און פֿאַראַכט –דינען באַפֿעלן האָב איך ניט פֿאַרגעסן.

142 דײַן געראטנקייט איז אייביק געראטן, און דײַן תּורה איז אמת.

143 נויט און אַנגסט האָבן מיך געטראָפֿן –דינען געבאָט זײַנען מײַנע קוויקונגען.

144 געראטן זײַנען דינען אָנזאָגן אויף אייביק;מאַך מיך פֿאַרשטיין, כּדי איך זאָל לעבן.

ק

145 איך האָב גערופֿן מיטן גאַנצן האַרצן;ענטפֿער מיר, גאָט; דינען געזעצן וועל איך האַלטן.

146 איך רוף דיך, העלף מיך, און איך וועל היטן דינע אָנזאָגן.

147 איך האָב מיך געפֿעדערט באַגינען און געשריען;אויף דײַן ווארט האָב איך געהאָפֿט.

148 מײַנע אויגן זײַנען פֿאַרויסגעלאָפֿן די נאַכטוואַכן, צו טראַכטן אָן דײַן ווארט.

149 הער צו מײַן קול לויט דײַן חֶסד, גאָט, לעב מיך אויף אַזוי ווי דײַן שפּטייגער.

150 עס גענענען די וואָס יאָגן זיך נאָך שענדלעכקייט;פֿון דײַן תּורה זײַנען זיי ווײַט.

151 דו ביסט נאָנט, גאָט, און אַלע דינע געבאָט זײַנען אמת.

152 פֿון לאַנג אָן האָב איך געווויסט פֿון דינע אָנזאָגן, אַז דו האָסט זיי אויף אייביק געגרונטפֿעסט.

ר

153 זע מײַן פּײַן, און דערלייז מיך, ווארום דײַן תּורה האָב איך ניט פֿאַרגעסן.

154 קריג מײַן קריג, און לייַ מיך אויס, לויט דײַן צוזאָג לעב מיך אויף.

155 ווײַט איז פֿון רשָׁעים הילף, ווײַל דינע געזעצן זוכן זיי ניט.

156 דײַן דערבאַרימונג איז גרויס, גאָט;לעב מיך אויף אַזוי ווי דײַן שפּטייגער.

157 פֿיל זײַנען מײַנע נאָכיאָגער און מײַנע דריקער –פֿון דינע אָנזאָגן האָב איך זיך ניט אָפּגענייגט.

158 איך האָב געזען די פֿעלשער און זיך געקריגט מיט זיי, וואָס זיי האָבן דײַן ווארט ניט געהיט.

159 זע אַז דינע באַפֿעלן האָב איך ליב; גאָט, לעב מיך אויף לויט דײַן חֶסד.

160 דער עיקר פֿון דײַן וואָרט איז
אמת, און אויף אייביק איז אַל דײַן
געערעכטער משפט.

ש

161 האַרן האָבן מיך געדרוקט פֿאַר
אומזיסט, אָבער פֿאַר דײַנע ווערטער
האָט געאַנגסט מײַן האַרץ.
162 איך פֿרײַ זיך איבער דײַן וואָרט,
ווי אײנער וואָס געפֿינט אַ סך רויב.
163 ליגן האָב איך פֿײַנט און
פֿאַראומווערדיק, דײַן תּורה האָב איך
ליב.
164 זיבן מאָל אַ טאָג לויב איך
דיךפֿאַר דײַנע גערעכטע משפּטים.
165 גרויס פֿרײד איז פֿאַר די
ליבהאָבער פֿון דײַן תּורה, און ניטאָ
פֿאַר זיי קיין שטרויכלונג.
166 איך האָב אויסגעקוקט אויף דײַן
הילף, גאָט, און דײַנע געבאָט האָב איך
געטאָן.
167 מײַן זעל האָט געהיט דײַנע
אָנזאָגן, און איך האָב זיי ליב זייער.
168 איך האָב געהיט דײַנע באַפֿעלן
און דײַנע אָנזאָגן, וואָרום אַלע מײַנע
וועגן זײַנען פֿאַר דיר.

ת

169 זאָל געניענען מײַן געשריי פֿאַר
דיר, גאָט;מאַך מיך פֿאַרשטיין, לויט
דײַן וואָרט.
170 זאָל קומען מײַן געבעט פֿאַר
דיר;זײַ מיך מציל לויט דײַן צוזאָג.
171 מײַנע ליפּן וועלן שטראָמען מיט
לויב, אַז דו וועסט מיך לערנען דײַנע
געזעצן.
172 מײַן צונג וועט זינגען דײַן
וואָרט, וואָרום אַלע דײַנע געבאָט
זײַנען גערעכטיקייט.
173 זאָל דײַן האַנט זײַן מיר צו
הילף, וואָרום דײַנע באַפֿעלן האָב איך
אויסדערווײלט.
174 איך האָב געשמאַכט נאָך דײַן
ישועה, גאָט, און דײַן תּורה איז מײַן
קוויקונג.
175 זאָל לעבן מײַן זעל, און דיך
לויבן, און זאָלן דײַנע משפּטים מיך
העלפֿן.
176 איך האָב געבלאָנדזשעט ווי
אַ פֿאַרלאָרענע שאָף;זוך אויף דײַן
קנעכט, וואָרום דײַנע געבאָט האָב איך
ניט פֿאַרגעסן.

120

אַ געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. אין מײַן
נויט האָב איך גערופֿן צו גאָט, און ער
האָט מיר געענטפֿערט.
2 גאָט, זײַ מציל מײַן זעלפֿון דער
ליפּ פֿון ליגן, פֿון דער צונג פֿון
באַטרוג.
3 וואָס וועט מען דיר געבן, און וואָס
וועט מען דיר צולייגן, דו צונג פֿון
באַטרוג?
4 שאַרפּע גיבור-פֿײלן, מיט קוילן
פֿון בעזעמביימלעך.
5 ווייַ מיר, וואָס איך האַלט זיך
אויף אין מֶשֶׁך, וואָס איך ווין ביַי די
געצעלטן פֿון קֵדר.
6 לאַנג האָט זיך אָנגעווויינט מײַן זעל
ביַי דעם שׂונא פֿון שלום.
7 איך בין לויטער שלום, אָבער אַז
איך רעד, זײַנען זיי פֿאַר מלחמה.

121

אַ געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען.
2 איך הייב אויף מײַנע אויגן צו
די בערג:פֿון וואַנען וועט קומען מײַן
הילף?מײַן הילף איז פֿון גאָט, דעם
באַשעפֿער פֿון הימל און ערד.
3 ניט לאָזן וועט ער זיך אויסגליטשן
דײַן פֿוס;ניט שלומערן וועט דײַן
היטער.
4 זע, עס שלומערט ניט און שלאָפֿט
ניטדער היטער פֿון ישׂראל.
5 גאָט איז דײַן היטער, גאָט איז דײַן
שאָטן ביַי דײַן רעכטער האַנט;
6 ביַי טאָג וועט די זון דיך ניט
שלאָגן, און ניט ביַי נאַכט די לבֿנה.
7 גאָט וועט דיך באַהיטן פֿון אַלעם
בייז, ער וועט באַהיטן דײַן זעל.

8 גאָט וועט היטן דײַן גיין און דײַן
קומען, פֿון אַצונד און ביז אייביק.

122 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען; פֿון דָוִדן.
1 איך פֿרײַ זיך אַז מע זאָגט מיר:לאָמיר
גיין אין גאָטס הויז.
2 אונדזערע פֿיס שטייען אין דײַנע
טויערן, ירושלים;
3 ירושלים וואָס איז אויפֿגעבויטווי
אַ שטאָט וואָס איז זיך באַהעפֿט אין
איינעם;
4 וואָס אַהין גייען אַרויף די שבֿטים,
די שבֿטים פֿון יָהּ, פֿאַר אַן עדות צו
ישׂראל, צו דאַנקען דעם נאָמען פֿון
גאָט.
5 וואָרום דאָרטן שטייען טראָנען פֿון
משפט, די טראָנען פֿון דָוִדס הויז.
6 בעט פֿאַר דעם שלום פֿון
ירושלים;זאָלן אין שַׁלוה זײַן אַלע
דײַנע ליבהאָבער.
7 זאָל זײַן שלום אין דײַן מויער,
שַׁלוה אין דײַנע פּאַלאַצן.
8 פֿון וועגן מײַנע ברידער און מײַנע
חבֿרים־לאָמיך זאָגן: שלום אין דיר!
9 פֿון וועגן דעם הויז פֿון יהוה
אונדזער גאָטווינטש איך דיר גוטס.

123 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. צו דיר
הייב איך אויף מײַנע אויגן, דו וואָס
טראָנסט אין די הימלען.
2 זע, ווי די אויגן פֿון קנעכטצו דער
האַנט פֿון זייער האַר, ווי די אויגן פֿון אַ
דינסטצו דער האַנט פֿון איר האַרינטע,
אַזוי זײַנען אונדזערע אויגן צו יהוה
אונדזער גאָט, ביז ער וועט אונדז
לײַטזעליקן.
3 לײַטזעליק אונדז, גאָט, לײַטזעליק
אונדז, וואָרום איבערזאַט זײַנען מיר
מיט פֿאַראַכטונג.
4 איבערזאַט איז אונדזער זעל מיט
דעם געשפּעט פֿון די רויִקע, מיט
דער פֿאַראַכטונג פֿון די האָפֿערדיקע
דריקער.

124 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען; פֿון דָוִדן.
2 ווען ניט גאָט וואָס איז געווען מיט
אונדז –זאָל נון זאָגן ישׂראל –ווען ניט
גאָט וואָס איז געווען מיט אונדז, בעת
מענטשן זײַנען אויפֿגעשטאַנען אויף
אונדז,
3 דעמצמאָל וואָלטן זיי אונדז
לעבעדיקערהייט אײַנגעשלונגען, ווען
זייער צאָרן האָט געגרימט אויף אונדז;
4 דעמצמאָל וואָלטן אונדז די
וואַסערן פֿאַרפֿלייצט, דער טײַך וואָלט
אַריבערגעגאַנגען איבער אונדזער
זעל;
5 דעמצמאָל וואָלטן אַריבער איבער
אונדזער זעלדי מוטוויליקע וואַסערן.
6 געלויבט איז גאָט, וואָס ער האָט
אונדז ניט געגעבן‌פֿאַר רויב צו זיירע
ציין.
7 אונדזער זעל איז אַנטרונען
געווואָרן ווי אַ פֿויגלפֿון די פֿאַנגערס
פֿאַסטקע;די פֿאַסטקע איז צעבראָכן
געווואָרן, און מיר זײַנען אַנטרונען
געווואָרן.
8 אונדזער הילף איז אין נאָמען פֿון
גאָט, דעם באַשעפֿער פֿון הימל און
ערד.

125 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. די וואָס
פֿאַרזיכערן זיך אויף גאָטזײַנען
אַזוי ווי באַרג צִיון, וואָס רירט זיך
ניט;אייביק פֿאַרבלײַבט ער.
2 ירושלים – אַרום איר זײַנען בערג,
און גאָט איז אַרום זײַן פֿאָלק, פֿון
אַצונד און ביז אייביק.
3 וואָרום דער שטעקן פֿון
שלעכטיקייט וועט ניט רוען‌אויף
דעם גורל פֿון די גערעכטע, כּדי די
גערעכטע זאָלן ניט אויסשטרעקן‌אין
אומגערעכטיקייט זייערע הענט.
4 באַגיטיק, גאָט, די גוטע, און די
וואָס זײַנען רעכטפֿאַרטיק אין זייערע
הערצער.

5 אָבער די וואָס נײגן זיך אויף
זייערע קרומע וועגן, זיי וועט גאָט
אַוועקפֿירן מיט די טוער פֿון אומרעכט.
שלום אויף ישׂראל!

126 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. אַז גאָט
האָט אומגעקערט די אומקערונג פֿון
צִיון, זײנען מיר געווען ווי אין חֲלום.
2 דענצמאָל איז פֿול געווארן
אונדזער מויל מיט געלעכטער, און
אונדזער צונג מיט געזאַנג;דענצמאָל
האָט מען געזאָגט צווישן די
פֿעלקער:גרויס געטאָן האָט גאָט מיט
די דאָזיקע.
3 גרויס געטאָן האָט גאָט מיט אונדז,
מיר זײנען דערפֿרייט געווארן.
4 ריכט אונדז, גאָט, ווידער אויף.
ווי שטראָמען אין טרוקענעם לאַנד.
5 די וואָס זייען מיט טרערן, זאָלן
שניידן מיט געזאַנג.
6 גיין גייט און ווײנטדער וואָס
טראָגט דעם אויסשיט פֿון זרעה,
אָבער קומען זאָל קומען מיט
געזאַנגדער וואָס טראָגט זײנע גאַרבן.

127 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען; פֿון
שלמה. אַז גאָט בויט ניט אַ הויז,
אומזיסט מײַען זיך זײנע בויערס אויף
אים;אַז גאָט היט ניט אַ שטאָט,
אומזיסט וואַכט דער שומר.
2 אומזיסט אײַך, איר וואָס פֿעדערט
אײַך אויפֿצושטיין, וואָס זיצט-אויף
שפּעט, וואָס עסט ברויט מיט
מאַטערניש;אַזוי וואָס גיט ער זײַן
באַליבטן אין שלאָף.
3 זע, די אַרבּ פֿון גאָט זײנען
קינדער, דער שׂכר איז פֿרוכט פֿון ליבּ.
4 ווי פֿײַלן אין דער האַנט פֿון גבור,
אַזוי זײנען קינדער פֿון דער יוגנט.
5 ווויל צו דעם מאַווואָס האָט
אָנגעפֿילט זײַן פֿײַלבּיטל מיט זיי!זיי
וועלן ניט פֿאַרשעמט ווערן, אַז זיי
וועלן רעדן מיט די פֿײַנט אין טויער.

128 א אַז געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. ווויל צו
איטלעכן וואָס פֿאָרכט גאָט, וואָס גייט
אין זײנע וועגן.
2 די מי פֿון דײַנע הענט אַז דו עסט,
ווויל איז צו דיר, און גוט איז צו דיר.
3 דײַן וויבּ ווי אַ פֿרוכטיקער
ווינשטאָק, אין די וינקלען
פֿון דײַן הויז;דײַנע קינדער ווי
איילבערטפֿלאַנצן, רונד אַרום דײַן
טיש.
4 יאָ, אָט אַזוי ווערט געבענטשטדער
מאַן וואָס פֿאָרכט גאָט.
5 גאָט זאָל דיך בענטשן פֿון צִיון, און
זע דאָס גוטס פֿון ירושלים‌אַלע טעג פֿון
דײַן לעבן;
6 און זע קינדער בײַ דײַנע קינדער.
שלום אויף ישׂראל!

129 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. פֿיל האָבן
זיי מיך געדריקט פֿון מײַן יוגנט –זאָל
נון זאָגן ישׂראל –
2 פֿיל האָבן זיי מיך געדריקט
פֿון מײַן יוגנט, און האָבן מיך ניט
בײַגעקומען.
3 אויף מײַן רוקן האָבן אַקערער
געאַקערט, זיי האָבן לאַנג געמאַכט
זייערע בייטן.
4 גאָט דער געערטערטאָט
דורכגעהאַקט די שטריק פֿון די
רשָׁעים.
5 זיך שעמען און אָפּטרעטן
אַלהינטערוועלן אַלע שׂונאים פֿון צִיון.
6 זיי וועלן זײַן ווי גראָז פֿון דעכער,
וואָס איידער עס איז אַרויס, איז עס
פֿאַרטריקנט;
7 וואָס דער שניטער פֿילט ניט
דערמיט זײַן האַנט, און דער
גאַרבנבינדער זײַן בוזעם;
8 און די פֿאַרבײַגייער זאָגן
ניט:גאָטס ברכה אויף אײַך! מיר
בענטשן אײַך אין נאָמען פֿון גאָט.

130 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגענעס. פֿון די
טיפֿענישן רוף איך דיך, גאָט.
2 גאָט, הער צו מײַן קול,זאָלן דײַנע
אויערן זײַן פֿאַרנעמיקצו דעם קָול פֿון
מײַנע געבעטן.
3 אַז דו, גאָט, זאָלסט אַכטן אויף
זינד, ווער, גאָט, קען באַשטײן?
4 ווארום בײַ דיר איז פֿאַרגעבונג,
דרום ווערסטו געפֿאָרכט.
5 איך האָב געהאָפֿט אויף גאָט,
געהאָפֿט האָט מײַן זעל, און אויף זײַן
ווארט האָב איך געהאָרט.
6 מײַן זעל קוקט אויס אויף גאָטמער
ווי וועכטער אויף פֿרימאָרגן, וועכטער
אויפֿן פֿרימאָרגן.
7 האָר, ישׂראל, אויף גאָט, ווארום
בײַ גאָט איז ענעאָד, און בײַ אים איז
גרויס אויסלייזונג.
8 און ער וועט אויסלייזן ישׂראל פֿון
אַלע זײַנע זינד.

131 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגענעס; פֿון דָוִדן.
גאָט, ניט האָפֿערדיק איז מײַן האַרץ,
און ניט דערהויבן זײַנען מײַנע אויגן,
און איך בין ניט אומגעגאַנגען מיט
זאַכן צו גרויס און פֿאַרהוילן פֿון מיר.
2 פֿאַר וואָר, איך האָב באַרוט און
אײַנגעשטילט מײַן זעלאַזוי ווי אַן
אַנטווויגנטער בײַ זײַן מוטער; אַזוי ווי
אַן אַנטווויגנטער איז בײַ מיר מײַן זעל.
3 האָר, ישׂראל, אויף גאָטפֿון אַצונד
און ביז אייביק.

132 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגענעס. געדענק,
גאָט, דָוִדאַל זײַן פּלאָגן זיך.
2 ווי ער האָט געשוואָרן צו גאָט, א
נדר געטאָן צום מאַכטיקן פֿון יעקבֿ:
3 אויב איך וועל קומען אין געצעלט
פֿון מײַן הויז, אויב איך וועל אַרויף
אויף דעם בעט פֿון מײַן געלעגער,
4 אויב איך וועל געבן שלאָף
צו מײַנע אויגן, צו מײַנע ברעמען
שלומער,
5 ביז איך וועל געפֿינען אַן אָרט פֿאַר
גאָט, א ווינונג פֿאַר דעם מאַכטיקן פֿון
יעקבֿ!
6 זע, מיר האָבן געהערט אַז עס איז
אין אֶפֿרָת, מיר האָבן עס געפֿונען אין
פֿעלד פֿון יַעַר.
7 לאָמיר קומען צו זײַן ווינונג,
לאָמיר זיך בוקן צו זײַן פֿוסבענקל.
8 שטיי אויף, גאָט, צו דײַן רו, דו
און דער אָרון פֿון דײַן שטאַרקייט.
9 דײַנע פּהנים זאָלן זיך אָנקלײדן אין
געערעטקייט, און דײַנע פֿרומע זאָלן
זינגען.
10 פֿון וועגן דָוִדן דײַן קנעכט, זאָלסט
ניט אָפּשטויסן דעם פּנים פֿון דײַן
געזאַלבטן.
11 גאָט האָט אמת געשוואָרן צו
דָוִדן, ער וועט זיך ניט אָפּקערן
דערפֿון:פֿון דער פֿרוכט פֿון דײַן
לײַבוועל איך זעצן אויף דײַן טראָן.
12 אויב דײַנע זין וועלן היטן מײַן
בונד, און מײַן געזעץ וואָס איך וועל
זיי לערנען, וועלן אויך זייערע זין ביז
אייביקזיצן אויף דײַן טראָן.
13 ווארום גאָט האָט אויסדערווויילט
צִיון, זי געגלוסט פֿאַר זײַן ווינונג:
14 דאָס איז מײַן רוּונג ביז אייביק,
דאָ וועל איך זיצן, ווײַל איך גלוסט זי.
15 בענטשן וועל איך בענטשן איר
שפּײַז, אירע באַדערפֿטיקע וועל איך
זעטן מיט ברויט.
16 און אירע פּהנים וועל איך
אָנקלײדן אין הילף, און זינגען וועלן
זינגען אירע פֿרומע.
17 דאָרטן וועל איך מאַכן שפּראָצן אַ
האָרן פֿאַר דָוִדן, איך האָב אָנגעבריט
אַ ליכט פֿאַר מײַן געזאַלבטן.
18 זײַנע פֿײַנט וועל איך אָנקלײדן
אין שאַנד, און אויף אים וועט שײַנען
זײַן קרוין.

133 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגענעס; פֿון דָוִדן,

זע, ווי גוט און ווי ליבאיז דאָס זיצן
פֿון בריידער באַנאַנד.
2 אַזוי ווי טײַער איילֿ אויפֿן קאָפּ,
וואָס נידערט אַראָפּ אויף דער באָרד
–אויף דער באָרד פֿון אַהרנען, וואָס
נידערט אויפֿן קאָלנער פֿון זײַנע
קליידער;
3 אַזוי ווי דער חרמון-טוי וואָס
נידערטאויף די בערג פֿון ציון;וואָרום
דאָרטן האָט גאָט באַפֿוילן אַ ברכה,
לעבן ביז אייביק.

134 א געזאַנג פֿון די
אַרויפֿגאַנגען. פֿאַר וואָר,
בענטשט גאָט, אַלע קנעכט פֿון גאָט,
וואָס שטייט אין גאָטס הויז אין די
נעכט.
2 הייבט אויף אײַערע הענט צום
הייליקטום, און בענטשט גאָט.
3 בענטשן זאָל דיך פֿון ציון גאָט,
דער באַשאַפֿער פֿון הימל און ערד.

135 הַלְלוּיָהּ. לויבט דעם
נאָמען פֿון גאָט, לויבט,
איר קנעכט פֿון גאָט,
2 וואָס שטייט אין הויז פֿון יהוה, אין
די הויפֿן פֿון אונדזער גאָטס הויז.
3 לויבט גאָט וואָרום גאָט איז גוט,
זינגט צו זײַן נאָמען, וואָרום ער איז
ליב.
4 וואָרום גאָט האָט אויסדערווײלט
פֿאַר זיך יעקבֿ, ישׂראל פֿאַר זײַן
באַזונדער אייגנס.
5 וואָרום איך וויס אַז יהוה איז
גרויס, און אונדזער האַר איבער אַלע
געטער.
6 אַלץ וואָס גאָט באַגערט, טוט ער,
אין הימל און אויף דער ערד, אין די
ימען און אַלע תהומען.
7 ער ברענגט אויף וואָלקנס פֿון עק
ערד, ער מאַכט בליצן צום רעגן, ער
ציט אַרויס פֿון זײַנע שפּײַכלעכערס דעם
ווינט.
8 ער איז דער וואָס האָט געשלאָגן די
בכורים פֿון מצרַים, פֿון אַ מענטשן ביז
אַ בהמה.
9 האָט געשיקט צייכנס און וווּנדער
צווישן דיר, מצרַים, אויף פֿרעהן און
אויף אַלע זײַנע קנעכט.
10 ער איז דער וואָס האָט געשלאָגן
פֿיל פֿעלקער, און געהרגעט מאַכטיקע
מלכים:
11 סיחון דעם מלך פֿון אמורי, און
עוג דעם מלך פֿון בשן, און אַלע
קיניגרײַכן פֿון כּנַעַן;
12 און געגעבן זייער לאַנד פֿאַר אַ
נחלה, אַ נחלה פֿאַר ישׂראל זײַן פֿאָלק.
13 גאָט, דײַן נאָמען איז אויף
אייביק, גאָט, דײַן געדעכטעניש איז
אויף דָור-דורות.
14 וואָרום גאָט וועט זיך אָננעמען
פֿאַר זײַן פֿאָלק, און אויף זײַנע קנעכט
וועט ער זיך דערבאַרימען.
15 די געצנבילדער פֿון די פֿעלקער
זינען זילבער און גאָלד, דאָס ווערק
פֿון אַ מענטשנס הענט.
16 זיי האָבן אַ מויל און רעדן ניט, זיי
האָבן אויגן און זעען ניט;
17 זיי האָבן אויערן און הערן
ניט;ניטאָ צו מאָל אַן אָטעם אין זיערע
מויל.
18 זאָל ווערן ווי זיי די וואָס מאַכן
זיי, איטלעכער וואָס פֿאַרזיכערט זיך
אויף זיי.
19 הויז פֿון ישׂראל, לויבט גאָט;הויז
פֿון אַהרן, לויבט גאָט;
20 הויז פֿון לֵוי, לויבט גאָט;איר
גאָטספֿאָרכטיקע, לויבט גאָט.
21 געלויבט איז פֿון ציון גאָט, וואָס
רוט אין ירושלים. הַלְלוּיָהּ.

136 גיט אַ דאַנק צו גאָט,
וואָרום ער איז גוט,
וואָרום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
2 גיט אַ דאַנק צו גאָט פֿון די געטער,
וואָרום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.

3 גיט אַ דאַנק צום האַר פֿון די האַרן,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
4 צו דעם וואָס טוט אַליין גרויסע
וווּנדער, ווארום אויף אייביק איז זײַן
חֶסד.
5 צו דעם וואָס האָט געמאַכט די
הימלען מיט פֿאַרשטאַנדיקייט, ווארום
אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
6 צו דעם וואָס האָט אויסגעשפרייט
די ערד איבער די וואַסערן, ווארום
אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
7 צו דעם וואָס האָט געמאַכט די
גרויסע ליכטער, ווארום אויף אייביק
איז זײַן חֶסד;
8 די זון פֿאַר געוועלטיקונג ביי טאָג,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד;
9 די לבֿנה און שטערן פֿאַר
געוועלטיקונגען ביי נאַכט, ווארום
אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
10 צו דעם וואָס האָט געשלאָגן
מצרַים אין זייערע בכורים, ווארום
אויף אייביק איז זײַן חֶסד;
11 און אַרויסגעצויגן ישׂראל פֿון
צווישן זיי, ווארום אויף אייביק איז
זײַן חֶסד;
12 מיט אַ שטאַרקער האַנט און מיט
אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, ווארום
אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
13 צו דעם וואָס האָט צעשניטן דעם
ים-סוף אין שטיקער, ווארום אויף
אייביק איז זײַן חֶסד;
14 און דורכגעפֿירט ישׂראל אין
מיטן, ווארום אויף אייביק איז זײַן
חֶסד.
15 און אַרײַנגעטרייסלט פֿרעהן און
זײַן חיל אין ים-סוף, ווארום אויף
אייביק איז זײַן חֶסד.
16 צו דעם וואָס האָט געפֿירט זײַן
פֿאָלק אין דער מדבר, ווארום אויף
אייביק איז זײַן חֶסד.
17 צו דעם וואָס האָט געשלאָגן
גרויסע מלכים, ווארום אויף אייביק
איז זײַן חֶסד;
18 און געהרגעט שטאַרקע מלכים,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד;
19 סיחון דער מלך פֿון אמורי,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד;
20 און עוג דעם מלך פֿון בשן,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד;
21 און געגעבן זייער לאַנד פֿאַר אַ
נחלה, ווארום אויף אייביק איז זײַן
חֶסד;
22 אַ נחלה פֿאַר ישׂראל זײַן קנעכט,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד.
23 צו דעם וואָס האָט אין אונדזער
דערנידעריקונג געדאַכט אָן אונדז,
ווארום אויף אייביק איז זײַן חֶסד;
24 און אונדז אויסגעלייזט פֿון
אונדזערע דריקער, ווארום אויף
אייביק איז זײַן חֶסד.
25 וואָס גיט ברויט צו יעטוועדער
באַשעפֿענישׂ, ווארום אויף אייביק איז
זײַן חֶסד.
26 גיט אַ דאַנק צום גאָט פֿון די
הימלען, ווארום אויף אייביק איז זײַן
חֶסד.

137

1 ביַי די טײַכן פֿון בָּבֶל,
דאָרטן זײַנען מיר געזעסן
און געווויינט, אַז מיר האָבן זיך
דערמאָנט אָן צִיון.
2 אויף די וועַרבעס וואָס אין
אירהאָבן מיר אויפֿגעהאַנגען
אונדזערע האַרפֿן;
3 וואָרום דאָרטן האָבן אונדזערע
פֿאַנגערפֿאַרלאַנגט פֿון אונדז וועַרטער
פֿון געזאַנג, און אונדזערע פֿײַניקער,
פֿרייליכקייט: זינגט אונדז פֿון דעם
געזאַנג פֿון צִיון.
4 ווי זאָלן מיר זינגען דאָס געזאַנג
פֿון גאָטאויף פֿרעמדער ערד?
5 אויב איך וועל דיך פֿאַרגעסן,
ירושלים, זאָל מײַן רעכטע האַנט זיך
פֿאַרגעסן צו רירן.
6 זאָל צונגעקלעפּט ווערן מײַן
צונג צו מײַן גומען, אויב איך וועל
דיך ניט געדענקען, אויב איך וועל

ניט דערמאָנען ירושלים׳אויף מײַן העכסטער שִׂמחה.

7 געדענק, גאָט, די קינדער פֿון אדומ׳דעם טאָג פֿון ירושלים; די וואָס האָבן געזאָגט: וואַרפֿט אײַן, וואַרפֿט אײַן ביז צום גרונט אין איר.

8 טאָכטער בָּבֶל, דו אָנגעבראַכטע צו פֿאַרוויסטונג, ווויל צו דעם וואָס וועט דיר אָפּצאָלן׳דײַן טוּנג וואָס דו האָסט אונדז געטאָן;

9 ווויל צו דעם וואָס וועט אָננעמען און צעהאַקן דײַנע קליינע קינדער אָן פֿעלדז.

138

פֿון דָּוִדן. איך וועל דיך לויבן מיט מײַן גאַנצן האַרצן, פֿאַר די מאַכטיקע וועל איך דיך באַזינגען.

2 איך וועל זיך בוקן צו דײַן הייליקן טעמפּל, און איך וועל לויבן דײַן נאָמען, פֿאַר דײַן חֶסד און פֿאַר דײַן טרײשאַפֿט; וואָרום איבער אַל דײַן נאָמען האָסטו גרעגרייסט דײַן זוּזאָג.

3 אין טאָג וואָס איך האָב גערופֿן האָסטו מיר געענטפֿערט, האָסט מיר געמוטיקט מיט שטאַרקייט מײַן זעל.

4 לויבן וועלן דיך, גאָט, אַלע מלכים פֿון דער ערד, וואָרום זיי האָבן געהערט די וועכטער פֿון דײַן מויל.

5 און זיי וועלן זינגען פֿון די וועגן פֿון גאָט, וואָרום גרויס איז דער כּבֿוד פֿון גאָט.

6 וואָרום גאָט איז דערהויבן, אָבער ער זעט דעם נידעריקן, און ווי הויך ער איז, וויים ער פֿון דער ווײַטן.

7 אַז איך גיי אין דער מיט פֿון נויט, לעבסטו מיך אויף;צו לַהַכעיס מײַנע פֿײַנט שטרעקסטו אויס דײַן האַנט, און דײַן רעכטע האַנט העלפֿט מיך.

8 גאָט פֿירט אויס פֿאַר מיר; גאָט, דײַן חֶסד איז אויף אייביק;די ווערק פֿון דײַנע ענט זאָלסטו ניט פֿאַרלאָזן.

139

פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; פֿון דָּוִדן אַ מזמור. גאָט, דו האָסט מיך אויסגעפֿאָרשט, און קענסט מיך.

2 דו ווייסט מײַן זיצן און מײַן אויפֿשטיין, פֿאַרשטייסט מײַן טראַכטונג פֿון דער ווײַטן.

3 מײַן גיין און מײַן ליגן זיפּסטו דורך, און אין אַלע מײַנע וועגן ביסטו באַהאַוונט.

4 וואָרום דאָס וואָרט איז נאָך צו מאָל ניט אויף מײַן צונג, ווייסטו עס דאָך, גאָט, שוין אין גאַנצן.

5 הינטן און פֿאָרנט האָסטו מיך באַלעגערט, און אַרויפֿגעטאָן אויף מיר דײַן האַנט.

6 צו וווּנדערלעך איז דאָס פֿאַר מיר צו פֿאַרשטיין, צו הויך, איך קען עס ניט באַנעמען.

7 ווּהין זאָל איך אַוועקגיין פֿון דײַן גײַסט?און ווּהין זאָל איך פֿון דײַן פּנים אַנטלויפֿן?

8 זאָל איך אַרויפֿגיין אין הימל, ביסטו דאָרטן, און זאָל איך מיר אויסבעטן אין אונטערערד, ערשט ביסט דאָ.

9 זאָל איך נעמען די פֿליגלעך פֿון באַגינען, זאָל איך רוען אין עק פֿון ים,

10 וועט אויך דאָרטן מיך פֿירן דײַן האַנט, און מיך וועט האַלטן דײַן רעכטע.

11 און זאָל איך זאָגן: לויטער פֿינצטערניש זאָל מיך באַדעקן, און נאַכט זאָל דאָס ליכט פֿאַר מיר ווערן,

12 איז אויך פֿינצטערניש ניט פֿינצטער פֿאַר דיר, און נאַכט טוט אַזוי ווי דער טאָג לײַכטן; אַזוי פֿינצטערקייט אַזוי לײַכטיקייט.

13 וואָרום דו האָסט געשאַפֿן מײַנע נירן, האָסט מיך געוועבט אין לײַב פֿון מײַן מוטער.

14 איך לויב דיך, וואָרום מוראדיק וווּנדערלעך בין איך געמאַכט;וווּנדערלעך זײַנען דײַנע

וועֶרק, אוֹן מײַן זעֶל וווּיס דאָס וווּיל.
15 ניט פֿאַרהוּילן איז געווען מײַן געביין פֿאַר דיר, וואָס איך בין געמאַכט געוואָרן אין פֿאַרבאָרגענישגעשטריקט געוואָרן אין טיפֿענישן פֿון דער ערד.
16 מײַן אומגעפֿורעמט לײַב האָבן געזען דײַנע אויגן;יאָ, אין דײַן בוך וועֶרן זיי אַלע אָנגעשריבן, די טעג וועֶן מע זאָל באַשאַפֿן וועֶרן, אוֹן איינער צווישן זיי איז געווען פֿאַר אים.
17 אוֹן ווי האַרב פֿאַר מיר זײַנען דײַנע טראַכטונגען, גאָט, ווי געוואַלטיק איז זייער מספּר!
18 זאָל איך זיי ציילן, זײַנען זיי מער פֿון זאַמד, זאָל איך דערגיין צום סוֹף, דאַרף מײַן דויער זײַן ווי דײַנער.
19 וועֶן דו, גאָט, וואָלסט טייטן דעם רָשע!אוֹן איר בלוטיק לײַט, טוט זיך אָפּ פֿון מיר!
20 די וואָס רעדן דיך אַרויס מיט אַ בייזער כוונה, דײַנע פֿײַנט וואָס דערמאָנען דיך צום פֿאַלשן.
21 פֿאַר וואָר, דײַנע פֿײַנט, גאָט, האָב איך פֿײַנט, אוֹן מיט דײַנע קעגנשטייער טו איך קריגן.
22 פֿײַנט ביז גאָר האָב איך זיי פֿײַנט, שׂונאים זײַנען זיי בײַ מיר.
23 פֿאָרש מיך, גאָט, אוֹן דערקען מײַן האַרץ, פֿרוּוו מיך, אוֹן וויס מײַנע געדאַנקען;
24 אוֹן זע אויב אין מיר איז דאָ אַ פֿאַרדראָסיקער וועג, אוֹן פֿיר מיך אין דעם אייביקן וועג.

140 פֿאַר דעם געזאַנגמײַסטער; אַ מזמור פֿון דָוִדן.
2 דערלייז מיך יהוה פֿון דעם שלעכטן מענטשן, פֿון דעם רויבמענטשן זאָלסטו מיך באַהיטן;
3 די וואָס טראַכטן בייז אין האַרצן, אַלע טאָג העצן זיי מלחמות.
4 זיי שאַרפֿן זייער צונג ווי אַ שלאַנג, גיפֿט פֿון אַן אָטערשלאַנג איז אונטער זייערע ליפּן. סָלָה.
5 היט מיך, גאָט, פֿון די הענט פֿון דעם רָשע, פֿון דעם רויבמענטשן זאָלסטו מיך באַהיטן;די וואָס טראַכטן אומצושטויסן מײַנע טריט.
6 די האָפֿערדיקע האָבן מיר אַ פֿאַסטקע אונטערגעלייגט, און שטריק, זיי האָבן אויסגעשפּרייט אַ נעץ לעבן שטעג, שטרויכלונגען האָבן זיי מיר געשטעלט. סָלָה.
7 איך זאָג צו יהוה: מײַן גאָט ביסט דו;פֿאַרנעם, יהוה, דעם קָול פֿון מײַנע געבעטן.
8 גאָט דו האָר, די שטאַרקייט פֿון מײַן הילף, האָסט באַשירעמט מײַן קאָפּ אין טאָג פֿון באַוואָפֿנונג;
9 זאָלסט ניט געבן, גאָט, די באַגערן פֿון דעם רָשע, זײַן פֿוונה זאָלסטו ניט לאָזן אויספֿירן, אַז זיי זאָלן זיך דערהייבן. סָלָה.
10 דאָס גיפֿט פֿון מײַנע אַרומרינגלער, דאָס אומגליק פֿון זייערע ליפּן זאָל זיי אַליין צודעקן.
11 זאָלן פֿאַלן אויף זיי קוילן, אין פֿײַער זאָל ער זיי ווארפֿן, אין גריבער, אַז זיי זאָלן ניט אויפֿשטיין.
12 דער צונגמענטש זאָל ניט באַשטיין אויף דער ערד, דעם בייזן רויבמענטשן, אים זאָל ער יאָגן צו פֿאַרשטויסונג.
13 איך וויס אַז גאָט וועט טאָן דאָס רעכט פֿון דעם אָרימאַן, די געראַטקייט פֿון די באַדערפֿטיקע.
14 פֿאַר וואָר, די צדיקים וועלן דאַנקען דײַן נאָמען, די רעכטפֿאַרטיקע וועלן זיצן פֿאַר דײַן פּנים.

141 אַ מזמור פֿון דָוִדן. גאָט, איך רוף דיך, אײַל צו מיר, פֿאַרנעם מײַן קָול, אַז איך רוף צו דיר.
2 זאָל באַשטיין מײַן תּפֿילה ווי ווײַרויך פֿאַר דיר, די אויפֿהייבונג פֿון מײַנע הענט ווי דער קרבן פֿון אָוונט.

3 מאַך, גאָט, אַ היטונג אויף מײַן מויל, גיב אַכט אויף דער טיר פֿון מײַנע ליפּן.
4 זאָלסט ניט נײַגן מײַן האַרץ צו אַ בייזער זאַך, צו טאָן טוּונגען אין שלעכטקייטן מיט לײַט וואָס ווערקן אומרעכט;און לאָמיך ניט עסן פֿון זייערע זיסע שפּײַזן –
5 זאָל מיך שלאָגן דער צדיק אויס גינציקייט, און מיך שטראָפֿן; מײַן קאָפּ וועט ניט אָפּשטויסן דאָס טײַערע אייל –וואָרום תּמיד איז מײַן תּפֿילה אַקעגן זייערע בייזן.
6 זאָלן געשלײדערט ווערן אָן אַ פֿעלדז זייערע ריכטער;און מע זאָל הערן מײַנע ווערטער אַז זיי זײַנען ליבלעך.
7 אַזוי ווי ווען מע שפּאַלט און ברעכט אויף די ערד, זײַנען צעשאָטן אונדזערע ביינער בײַם מויל פֿון אונטערערד.
8 וואָרום אויף דיר, גאָט דו האַר, זײַנען מײַנע אויגן; אין דיר שיץ איך מיך, זאָלסט ניט אויסגיסן מײַן זעל.
9 היט מיך פֿון דער פּאַסטקע וואָס זיי האָבן מיר געשטעלט, און פֿון די שטרויכלונגען פֿון די אומרעכטטוער.
10 זאָלן אײַנפֿאַלן אין זייערע נעצן די רשָׁעים, בעת איך אַליין וועל אַריבערגיין.

142 א באַטראַכטונג פֿון דָּוִדן, ווען ער איז געווען אין דער הייל; אַ תּפֿילה.
2 מיט מײַן קָול שרײַ איך צו גאָט, מיט מײַן קָול בעט איך צו גאָט.
3 איך גיס אויס פֿאַר אים מײַן קלאָג, מײַן נויט דערצייל איך פֿאַר אים.
4 ווען מײַן געמיט פֿאַרגייט אין מיר, דו ווייסט דאָך מײַן שטעג –אויף דעם וועג וואָס איך גיי, האָבן זיי מיר אַ פּאַסטקע באַהאַלטן.
5 קוק רעכטס, און זע, אַז איך האָב ניט קיין באַקענטן;פֿאַרלאָרן איז אַנטרינונג פֿון מיר, קיינער פֿרעגט ניט אויף מײַן זעל.
6 איך שרײַ צו דיר, גאָט, איך זאָג: ביסט מײַן באַשיצונג, מײַן טייל אין דעם לאַנד פֿון די לעבעדיקע.
7 פֿאַרנעם מײַן געשרײַ, וואָרום איך בין געפֿאַלן זייער;זײַ מיך מציל פֿון מײַנע נאָכיאָגער, וואָרום זיי זײַנען שטאַרקער פֿון מיר.
8 צי אַרויס פֿון פֿעסטונג מײַן זעל, צו לויבן דײַן נאָמען; דורך מיר וועלן די צדיקים זיך קריינען, אַז דו וועסט מיר גוטס טאָן.

143 א מזמור פֿון דָּוִדן. גאָט, הער מײַן תּפֿילה, פֿאַרנעם מײַנע געבעטן, אין דײַן טרײשאַפֿט ענטפֿער מיר, אין דײַן גערעכטיקייט.
2 און זאָלסט ניט גיין אין משפּט מיט דײַן קנעכט, וואָרום קיין לעבעדיקער קען ניט גערעכט זײַן פֿאַר דיר.
3 וואָרום דער פֿײַנט האָט גערודפֿט מײַן זעל, ער האָט צוגעדריקט צו דער ערד מײַן לעבן, ער האָט מיך אַרײַנגעזעצט אין פֿינצטערנישן, ווי געשטאָרבענע פֿון לאַנג אָן.
4 און מײַן געמיט פֿאַרגייט אין מיר, מײַן האַרץ וועלט באַנומען אין מיר.
5 איך האָב זיך דערמאָנט די טעג פֿון אַ מאָל, איך האָב געטראַכט אָן אַל דײַן טוּונג;אָן דעם וועלק פֿון דײַנע הענט טו איך קלערן.
6 איך האָב אויסגעשפּרייט מײַנע הענט צו דיר, מײַן זעל ווי אַ פֿאַרשמאַכט לאַנד צו דיר. סָלָה.
7 ענטפֿער מיר גיך, גאָט, מײַן געמיט גייט אויס; זאָלסט ניט פֿאַרבאָרגן דײַן פּנים פֿון מיר, אַזוסט וועל איך געגליכן זײַן צו די גענידערטע אין גרוב.
8 לאָז מיך הערן אין פֿרימאָרגן דײַן חֶסד, וואָרום אויף דיר האָב איך מיך פֿאַרזיכערט. לאָז מיך וויסן דעם וועג

וואָס איך זאָל גיין, וואָרום צו דיר האָב
איך אויפגעהויבן מײַן זעל.
9 זײַ מיך מצּיל, גאָט, פֿון מײַנע
פֿײַנט; בײַ דיר האָב איך מיך
פֿאַרבאָרגן.
10 לערן מיך צו טאָן דײַן רָצון,
וואָרום דו ביסט מײַן גאָט; דײַן גוטער
גײַסט זאָל מיך פֿירן אויף אַ גלײַכן
לאַנד.
11 פֿון דײַן נאָמען, וועגן, גאָט,
זאָלסטו מיך אויפֿלעבן, אין דײַן
גערעכטיקייט זאָלסטו אַרויסצִיען פֿון
נויט מײַן זעל.
12 און אין דײַן חֶסד זאָלסטו
פֿאַרשניידן מײַנע פֿײַנט, און
אונטערברענגן אַלע וואָס דריקן מײַן
זעל, וואָרום איך בין דײַן קנעכט.

144

פֿון דָוִדן. געלויבט איז
גאָט מײַן פֿעלדז, וואָס
לערנט מײַנע הענט צו קריג, מײַנע
פֿינגער צו מלחמה.
2 מײַן געזאָגט און מײַן פֿעסטונג,
מײַן טורעם און דער וואָס מאַכט מיך
אַנטרינען:מײַן שילד און דער וואָס
איך שיץ מיך אין אים, דער וואָס
אונטערטעניקט מײַן פֿאָלק אונטער
מיר.
3 גאָט, וואָס איז דער מענטש, אַז
דו זאָלסט זיך קימערן אום אים?און אַ
מענטשנקינד, אַז דו זאָלסט אַכטן אויף
אים?
4 אַ מענטש איז געגליכן צו אַ הויך,
זײַנע טעג זײַנען ווי אַ שאָטן וואָס
פֿאַרגייט.
5 גאָט, נײַג דײַנע הימלען און
זאָלסט אַראָפּנידערן, ריר אָן די בערג,
און זיי זאָלן רייכערן.
6 בליץ אַרויס אַ בליץ, און זאָלסט
זיי צעשפּרייטן, שיק דײַנע פֿײַלן, און
פֿאַרטומל זיי.
7 שטרעק אויס דײַנע הענט פֿון דער
הייך, רײַס מיך אַרויס און זײַ מיך מציל
פֿון וואַסערן גרויסע, פֿון דער האַנט פֿון
פֿרעמדגעבאָרענע,
8 וואָס זייער מויל רעדט פֿאַלשקייט,
און זייער רעכטע האַנט איז אַ רעכטע
האַנט פֿון ליגן.
9 גאָט, אַ נײַ געזאַנג וועל איך דיר
זינגען, אויף אַ גיטאַר פֿון צען סטרונעס
וועל איך שפּילן צו דיר,
10 וואָס גיסט הילף צו די מלכים,
וואָס רײַסט אַרויס דוד זײַן קנעכט פֿון
דער בייזער שוועבעד.
11 רײַס מיך אַרויס און זײַ מיך מציל
פֿון דער האַנט פֿון פֿרעמדגעבאָרענע,
וואָס זייער מויל רעדט פֿאַלשקייט, און
זייער רעכטע האַנט איז אַ רעכטע האַנט
פֿון ליגן.
12 וואָס אונדזערע זין זײַנען ווי
אויפֿגעוואַקסענע פֿלאַנצן אין זייער
יוגנט; אונדזערע טעכטער ווי
ווינקלזײַלגעשניצט לויט דעם בוי פֿון
אַ טעמפּל;
13 אונדזערע שפּײַכלערס פֿול,
אַרויסגעבנדיק אַלערלייי מינים;
אונדזערע שאָף אין טויזנטן, אין
צענטויזנטן, אויף אונדזערע פֿעלדער;
14 אונדזערע אָקסן באַלאָדן;קיין
בראָך, און קיין מינערונג, און קיין
וויַיגעשריי אין אונדזערע גאַסן –
15 ווויל צו דעם פֿאָלק וואָס בײַ אים
איז אַזוי, ווויל צו דעם פֿאָלק וואָס
יהוה איז זײַן גאָט.

145

אַ לויבונג פֿון דָוִדן. איך
וועל דיך דערהייבן, מײַן
גאָט דער קיניג, און בענטשן דײַן
נאָמען אייביק און שטענדיק.
2 אַלע טאָג וועל איך דיך בענטשן,
און רימען דײַן נאָמען אייביק און
שטענדיק.
3 גרויס איז גאָט און זייער
געריטמט, און זײַן גרויסקייט איז ניט
צו דערפֿאָרשן.
4 אַ דור צו אַ דור וועט לויבן דײַנע
מעשׂים, און דײַנע גבֿורות וועלן זיי
אָנזאָגן.

5 די פּראַכטיקע שיינקייט פֿון דײַן גלאָנץ, און די מעשׂיות פֿון דײַנע וווּנדער וועל איך דערציילן.
6 און פֿון דער שטאַרקייט פֿון דײַנע פֿאָרכטיקע אויפֿטוען וועט מען רעדן, און דײַן גרויסקייט, זי וועל איך פֿאַרציילן.
7 די דערמאָנונג פֿון דײַן גרויס גוטסקייט וועט מען אַרויסזאָגן, און דײַן גערעכטיקייט וועט מען באַזינגען.
8 לײַטזעליק און דערבאַרימדיק איז גאָט, אײַנגעהאַלטן אין צאָרן און גרויס אין געניגדיקייט.
9 גוט איז גאָט צו אַלעמען, און זײַן רַחמָנות איז אויף אַלע זײַנע ווערק.
10 דיך וועלן לויבן, גאָט, אַלע דײַנע ווערק, און דײַנע פֿרומע וועלן דיך בענטשן.
11 די פּראַכט פֿון דײַן מלוכה וועלן זיי דערציילן, און פֿון דײַן גבֿורה וועלן זיי רעדן;
12 צו לאָזן וויסן די מענטשנקינדער זײַנע גבֿורות, און די פּראַכטיקע שיינקייט פֿון זײַן מלוכה.
13 דײַן מלוכה איז די מלוכה פֿון אַלע אייביקייטן, און דײַן געוועלטיקונג איז אין אַלע דָור-דורות.
14 גאָט לענט אונטער אַלע געפֿאַלענע, און שטעלט אויף אַלע געבויגענע.
15 די אויגן פֿון אַלעמען קוקן אויס אויף דיר, און דו גיסט זיי זייער עסן אין זײַן צײַט.
16 עפֿנסט דײַן האַנט, און זעטיקסט יעטוועדער לעבעדיקן מיט גוטוויליקייט
17 געערעכט איז גאָט אין אַלע זײַנע ווענגן, און געניאָדיק אין אַלע זײַנע מעשׂים.
18 גאָט איז נאָענט צו אַלע וואָס רופֿן אים, צו אַלע וואָס רופֿן אים מיט אמת.
19 ער טוט דעם רָצון פֿון די וואָס פֿאָרכטן אים, און זייער געשריי הערט ער צו, און העלפֿט זיי.
20 גאָט באַהיט אַלע וואָס האָבן אים ליב, און אַלע רשָׁעים וועט ער פֿאַרטילגן.
21 דעם לויב פֿון גאָט זאָל רעדן מײַן מויל, און יעטוועדער לײַב זאָל בענטשן זײַן הייליקן נאָמען אייביק און שטענדיק.

146 הַלְלוּיָהּ. לויב גאָט, מײַן זעל; איך וועל לויבן גאָט כּל-זמן איך לעב.
2 איך וועל זינגען צו מײַן גאָט ווי לאַנג איך בין.
3 איר זאָלט אײַך ניט פֿאַרזיכערן אויף פֿירשטן, אויף אַ מענטשנקינד וואָס ניטאָ ביי אים קיין הילף.
4 גייט אויס זײַן אָטעם, קערט ער זיך אום צו זײַן שטויב;אין יענעם טאָג גיינען אונטער זײַנע טראַכטונגען.
5 ווויל צו דעם וואָס דער גאָט פֿון יעקבֿ איז זײַן הילף, וואָס זײַן אויסקוק איז אויף יהוה זײַן גאָט,
6 וואָס האָט געמאַכט דעם הימל און די ערד, דעם ים, און אַלץ וואָס אין זיי;דער וואָס היט טרײשאַפֿט אויף אייביק;
7 וואָס טוט רעכט צו די געדריקטע, וואָס גיט ברויט צו די הונגעריקע.
8 גאָט בינדט אָפּ די געבונדענע, גאָט מאַכט זעעדיק די בלינדע, גאָט שטעלט אויף די געבויגענע, גאָט האָט ליב די גערעכטע.
9 גאָט באַהיט די פֿרעמדע;דעם יתום און די אלמנה רייכט ער אויף, און דעם וועג פֿון די רשָׁעים פֿאַרדרייט ער.
10 יהוה וועט קיניגן אויף אייביק, דײַן גאָט, ציון, אויף דָור-דורות. הַלְלוּיָהּ.

147 הַלְלוּיָהּ;וואָרום גוט איז זינגען צו אונדזער גאָט, וואָרום עס איז לײַבלעך;שיין איז דאָס לויבן.

2 גאָט בויט ירושלים, די
פֿאַרשטויסענע פֿון ישׂראל וועט ער
אײַנזאַמלען;
3 דער וואָס היילט די צעבראָכענע
הערצער, און פֿאַרבינדט זייערע וווּנדן.
4 ער ציילט דעם מספּר פֿון די
שטערן, זיי אַלע מיט נעמען רופֿט ער
אָן.
5 גרויס איז אונדזער האַר און
מאַכטיק אין כּוח, ניטאָ קיין שיעור צו
זײַן פֿאַרשטאַנדיקייט.
6 גאָט ריכט אויף די געדריקטע, ער
דערנידערט די רשָׁעים ביז דער ערד.
7 זינגט צו יהוה מיט דאַנק, שפּילט
צו אונדזער גאָט אויף דער האַרף.
8 דער וואָס באַדעקט דעם הימל מיט
וואָלקנס, וואָס ברייט אָן רעגן פֿאַר
דער ערד, וואָס באַשפּראָצט די בערג
מיט גראָז.
9 ער גיט דער בהמה איר שפּײַז, די
קינדער פֿון ראָב וואָס רופֿן.
10 ניט די גבֿורה פֿון דעם פֿערד
באַגערט ער, ניט די שענקלען פֿון דעם
מאַן וויל ער.
11 גאָט וויל די וואָס פֿאָרכטן אים,
די וואָס האָפֿן אויף זײַן חֶסד.
12 גיב אַ שבֿח צו יהוה, ירושלים,
לויב דײַן גאָט, צִיון.
13 וואָרום ער האָט געשטאַרקט די
ריגלען פֿון דײַנע טויערן, ער האָט
געבענטשט דײַנע קינדער אין דיר;
14 דער וואָס גיט דײַן געמאַרק
שלום, דיך זעטיקט מיט פֿעטס פֿון
ווייץ;
15 דער וואָס שיקט זײַן אָנזאָג אויף
דער ערד –אויף גיך לויפֿט זײַן וואָרט;
16 דער וואָס גיט שניי אַזוי ווי וואָל,
פֿראָסט ווי אַש טוט ער שפּרייטן.
17 ער וואַרפֿט זײַן אײז אַזוי ווי
ברעקלעך;פֿאַר זײַן קעלט ווער קען
באַשטיין?
18 ער שיקט זײַן וואָרט, און מאַכט
זיי צעגיין;ער מאַכט בלאָזן זײַן ווינט,
רינען וואַסערן.
19 ער זאָגט זײַנע ווערטער צו יעקבֿ,
זײַנע חוקים און זײַנע געזעצן צו
ישׂראל.
20 ער האָט אַזוי ניט געטאָן צו קיין
פֿעלק, און געזעצן, דערפֿון ווייסן זיי
ניט. הַלְלוּיָה.

148

הַלְלוּיָה. לויבט גאָט, פֿון
די הימלען, לויבט אים
אין די הייכן.
2 לויבט אים, אַלע זײַנע
מלאכים;לויבט אים, אַלע זײַנע
חילות.
3 לויבט אים, זון און לבֿנה;לויבט
אים, אַלע ליכטיקע שטערן.
4 לויבט אים, די הימלען פֿון די
הימלען, און די וואַסערן וואָס איבער
די הימלען.
5 זאָלן זיי לויבן דעם נאָמען פֿון
גאָט, וואָרום ער האָט באַפֿוילן, און זיי
זײַנען באַשאַפֿן געוואָרן.
6 און ער האָט זיי אויפֿגעשטעלט
אויף שטענדיק, אויף אייביק;ער האָט
געשטעלט אַ געזעץ וואָס זאָל ניט
פֿאַרגיין.
7 לויבט גאָט, פֿון דער ערד, איר
ים-חיות און אַלע תּהומען;
8 פֿײַער און האָגל, שניי און
נעבל;דער שטורעמווינט וואָס טוט
זײַן וואָרט;
9 בערג און אַלע הייכן,
פֿרוכטבײַמער און אַלע צעדערן;
10 חיות און אַלע בהמות, שרצים און
געפֿליגלטע פֿויגלען;
11 מלכים פֿון דער ערד און אַלע
פֿעלקער, האָרן און אַלע ריכטער פֿון
דער ערד;
12 בחורים און אויך יונגפֿרויען,
זקנים מיט יינגלעך.
13 זיי זאָלן לויבן דעם נאָמען פֿון
גאָט, וואָרום זײַן נאָמען אַליין איז
דערהויבן;זײַן גלאַנץ איבער ערד און
הימל.

14 און ער האָט דערהייכט דעם האָרן
פֿון זײַן פֿאָלק —א לויב פֿאַר אַלע
זײַנע פֿרומע, פֿאַר די קינדער פֿון
ישׂראל, דעם פֿאָלק וואָס איז אים
נאָנט. הַלְלוּיָהּ.

149 הַלְלוּיָהּ. זינגט צו גאָט אַ
ניַי געזאַנג, זײַן לויב אין
דער אײַנזאַמלונג פֿון די פֿרומע.
2 זאָל זיך פֿרייען ישׂראל מיט זײַן
באַשעפֿער, די קינדער פֿון ציון זאָלן
לוסטיק זײַן מיט זייער מלך.
3 זאָלן זיי לויבן זײַן נאָמען מיט
טאַנץ, מיט פויק און האַרף זאָלן זיי
שפּילן צו אים.
4 וואָרום גאָט באַווילליקט זײַן
פֿאָלק, ער באַשיינט די געדריקטע מיט
הילף.
5 זאָלן די פֿרומע זיך פֿרייען אין
כּבֿוד, זאָלן זיי זינגען אויף זייערע
געלעגערס.
6 דערהייבונגען פֿון גאָט אין זייער
קעל, און אַ צווישׂאַרפּיקע שוועכט אין
זייער האַנט,
7 צו טאָן אַ נקמה אָן די פֿעלקער,
שטראָפֿונגען אויף די אומות;
8 צו שמידן זייערע מלכים אין קייטן,
און זייערע אָנגעזעענע אין אײַזערנע
רינגען;
9 צו טאָן אויף זיי דעם
אָנגעשריבענעם משפּט. שיין
וועט דאָס זײַן פֿאַר אַלע זײַנע פֿרומע.
הַלְלוּיָהּ.

150 הַלְלוּיָהּ. לויבט גאָט אין
זײַן הייליקטום, לויבט
אים אין זײַן מאַכטיקן הימל.
2 לויבט אים וועגן זײַנע גבֿורות,
לויבט אים לויט זײַן פֿיל גרויסקייט.
3 לויבט אים מיט בלאָזונג פֿון שופֿר,
לויבט אים מיט גיטאַר און האַרף.
4 לויבט אים מיט פויק און טאַנץ,
לויבט אים מיט סטרונעס און פֿלייט.
5 לויבט אים מיט קלינגעדיקע
צימבלען, לויבט אים מיט הילכיקע
צימבלען.
6 אַלץ וואָס אָטעמט זאָל לויבן יָהּ.
הַלְלוּיָהּ.

מִשלֵי

1 די שפּריכווערטער פֿון שלמה
דעם זון פֿון דָוִדן, דעם מלך פֿון
ישׂראל;
2 כּדי צו וויסן חכמה און מוסר,
צו פֿאַרשטיין די ווערטער פֿון
פֿאַרשטאַנדיקייט;
3 צו נעמען דעם מוסר פֿון
קלוגשאַפֿט, גערעכטיקייט און רעכט
און יושר;
4 צו געבן די נאַרן געשיטקייט, דעם
יונגן קענטשאַפֿט און געדאַנקען;
5 דער חכם זאָל הערן און מערן
לערנונג, און דער פֿאַרשטאַנדיקער
זאָל קריגן תּחבולות;
6 צו פֿאַרשטיין אַ שפּריכווָארט און
אַ מליצה, די ווערטער פֿון די חכמים
און זייערע רעטענישן.
7 דער אָנהייב פֿון קענשאַפֿט איז
מורא פֿאַר גאָט, אָבער די נאַרן
פֿאַראַכטן חכמה און מוסר.
8 הער צו, מײַן זון, דעם מוסר פֿון
דײַן פֿאָטער, און זאָלסט ניט פֿאַרלאָזן
די לער פֿון דײַן מוטער;
9 ווָארום אַ קראַנץ פֿון חן וועלן זיי
זײַן פֿאַר דײַן קאָפּ, און האַלדזבענדער
פֿאַר דײַן האַלדז.
10 מײַן זון, אַז די זינדיקע וועלן דיך
אָנרעדן, זאָלסטו ניט אײַנוויליקן.
11 אַז זיי וועלן זאָגן: „קום מיט
אונדז! לאָמיר לויערן אויף בלוט,
לאָמיר לאָקערן אויפֿן אומשולדיקן
פֿאַר אומזיסט;
12 לאָמיר זיי אײַנשלינגען
לעבעדיקערהייט ווי די אונטערערד,
און גאַנצערהייט ווי די וואָס נידערן
אין גרוב;
13 אַלערליי טײַערע גוטס וועלן מיר
געפֿינען, מיר וועלן אָנפֿילן אונדזער
הויז מיט רויב;
14 וואַרף דײַן גורל צווישן אונדז,
איין בײַטל וועט זײַן בײַ אונדז
אַלעמען“;
15 זאָלסטו ניט גיין, מײַן זון, מיט זיי
אין וועג, פֿאַרמײַד דײַן פֿוס פֿון זייער
שטעג.
16 ווָארום זייערע פֿיס לויפֿן צו בייז,
און זיי אײַלן צו פֿאַרגיסן בלוט.
17 ווָארום אומשולדיק איז
אויסגעשפּרייט די נעץ, אין די אויגן
פֿון אַלע געפֿליגלטע,
18 בעת מע לויערט אויף זייער
בלוט, מע לָאָקערט אויף זייערע
לעבנס.
19 אַזוי זײַנען די וועגן פֿון איטלעכן
וואָס איז גײַציק נאָך רויב; עס נעמט
אַוועק דאָס לעבן פֿון דעם וואָס האָט
עס.
20 די חכמה שרײַט אויף דער גאַס,
אין די מערק לָאָזט זי אַרויס איר קָול;
21 אין עק פֿון רוישיקע גאַסן רופֿט
זי, בײַ די טויעראײַנגאַנגען, אין
שטאָט, רעדט זי אירע רייד:
22 ביז ווַאַנען, איר פֿאַרנאַרטע, וועט
איר ליב האָבן נאַרישקייט, און די
שפּעטער וועלן זיך גלוסטן געשפּעט,
און די נאַרן וועלן פֿײַנט האָבן וויסן?
23 קערט אײַך צו מײַן מוסר, אָט
וועל איך אויסגיסן מײַן גײַסט צו
אײַך, איך וועל אײַך מאַכן וויסן מײַנע
ווערטער.
24 וויַל איך האָב געפֿרופֿן, און איר
האָט ניט געוואָלט, אויסגעשטרעקט
מײַן האַנט, און קיינער האָט ניט
פֿאַרנומען,
25 נאָר איר האָט געמאַכט צו נישט
מײַן יעטוועדער עצה, און מײַן מוסר
האָט איר ניט געוואָלט,
26 וועל איך אויך לאַכן אויף אײַער
בראָך, איך וועל שפּעטן וען אײַער

שרעק וועט קומען;
27 ווען עס קומט ווי אַ געוויטער
איר שרעק, און איר בראָך וועט
ווי אַ שטורעמווינט אָנקומען; ווען עס
קומט אויף איר נויט און אַנגסט.
28 דענצמאָל וועלן זיי מיך רופֿן, און
איך וועל ניט ענטפֿערן, זיי וועלן מיך
זוכן, און וועלן מיך ניט געפֿינען.
29 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן פֿײַנט
געהאַט וויסן, און נאָטספֿאָרכטקייט
ניט אויסגעווילט;
30 ניט אײַנגעוויליקט צו מײַן עצה,
פֿאַראַכט מײַן גאַנצן מוסר.
31 דרום וועלן זיי עסן פֿון דער
פֿרוכט פֿון זייער וועג, און מיט זייערע
עצות זיך זעטן.
32 וואָרום די אָפּקערונג פֿון די
פֿאַרנאַרטע וועט זיי הרגענ, און
די שלווה פֿון די נאַרן וועט זיי
אונטערברענגען.
33 אָבער דער וואָס הערט מיר צו
וועט וווינען אין זיכערקייט, און באַרוט
זײַן פֿון שרעק פֿאַר בייז.

2 מײַן זון, אַז דו וועסט אָננעמען
מײַנע ווערטער, און מײַנע
געבאָט וועסטו באַהאַלטן בײַ זיך,
2 צוצולייגן צו חכמה דײַן אויער,
נײַגן דײַן האַרץ צו פֿאַרשטאַנדיקייט;
3 נאָר בלויז צום שׂכל וועסטו רופֿן,
צו פֿאַרשטאַנדיקייט אויפֿהייבן דײַן
קול;
4 אַז דו וועסט זי זוכן ווי זילבער, און
ווי נאָך אוצרות זי פֿאָרשן;
5 דענצמאָל וועסטו פֿאַרשטיין מורא
פֿאַר יהוה, און דערקענונג פֿון גאָט
וועסטו געפֿינען.
6 וואָרום יהוה שענקט חכמה,
פֿון זײַן מויל איז וויסן און
פֿאַרשטאַנדיקייט.
7 ער באַהאַלט פֿאַר די
רעכטפֿאַרטיקע הילף, אַ שילד
פֿאַר די וואָס גיייען מיט ערלעכקייט,
8 אויפֿצופּאַסן די שטעגן פֿון
גערעכטיקייט, און די וועגן פֿון זײַנע
פֿרומע באַהיט ער.
9 דענצמאָל וועסטו פֿאַרשטיין
גערעכטיקייט און רעכטאון יושר –
יעטוועדער גוטן וועג.
10 וואָרום חכמה וועט קומען אין
דײַן האַרצן, און וויסן וועט זײַן זיס
פֿאַר דײַן זעל.
11 קלוגשאַפֿט וועט אויפֿפאַסן
אויף דיר, פֿאַרשטאַנדיקייט וועט דיך
באַהיטן;
12 דיך מצילן צו זײַן פֿון דעם
שלעכטן וועג, פֿון די ליט וואָס רעדן
פֿאַרקערטקייט;
13 וואָס פֿאַרלאָזן די שטעגן פֿון
רעכטפֿאַרטיקייט, צו גיין אין די וועגן
פֿון פֿינצטערניש;
14 וואָס פֿריַיען זיך צו טאָן
בייז, וואָס קוועלן פֿון בייזער
פֿאַרקערטקייט;
15 וואָס זייערע וועגן זײַנען קרום,
און וואָס זײַנען פֿאַרדרייט אין זייערע
געגנ.
16 כּדי דיך מצילן צו זײַן פֿון
דער פֿרעמדער פֿרוי, פֿון דער
אומבאַקענטער וואָס מאַכט גלאַט
אירע רייד;
17 וואָס פֿאַרלאָזט דעם האַר פֿון איר
יוגנט, און דעם בונד פֿון איר גאָט האָט
זי פֿאַרגעסן;
18 וואָרום איר הויז נידערט צום
טויט, און אירע שטעגן צו די מתים;
19 אַלע וואָס קומען צו איר, קערן
זיך ניט אום, און דערגרייכן ניט די
וועגן פֿון לעבן.
20 כּדי זאָלסט גיין אין דעם וועג פֿון
די גוטע, און די שטעגן פֿון די גערעכטע
זאָלסטו אָפּהיטן.
21 וואָרום די רעכטפֿאַרטיקע
וועלן באַווינען דאָס לאַנד, און די
אומשולדיקע וועלן בלײַבן דערין.
22 אָבער די רשָׁעים וועלן פֿאַרשניטן
ווערן פֿון לאַנד, און די פֿעלשער וועלן

אַרויסגעריסן וועלן פֿון איר.

3 מײַן זון, זאָלסט ניט פֿאַרגעסן
מײַן לערנונג, און מײַנע געבאָט
זאָל היטן דײַן האַרץ.
2 וואָרום אַריכת-ימים און יאָרן פֿון
לעבן‌זאון פֿריד וועלן זיי דיר צוגעבן.
3 גענאָד און אמת זאָלן דיך ניט
פֿאַרלאָזן, בינד זיי אַרום דײַן האַלדז,
שרײַב זיי אָן אויפֿן טאָוול פֿון דײַן
האַרצן,
4 און געפֿין ליבשטעלעקייט און גוטן
חזאין די אויגן פֿון גאָט און פֿון לײַט.
5 פֿאַרזיכער זיך אויף גאָט מיט
דײַן גאַנצן האַרצן, און אויף דײַן
פֿאַרשטאַנדיקייט זאָלסטו זיך ניט
אָנלענען.
6 אין אַלע דײַנע וועגן טו אים קענען,
און ער וועט גלײַך מאַכן דײַנע שטעגן.
7 זאָלסט ניט זײַן אַ חכם אין דײַנע
אויגן, האָב מורא פֿאַר גאָט, און קער
זיך אָפּ פֿון בייז.
8 דאָס וועט זײַן אַ היילונג פֿאַר דײַן
נאָפּל, און אַ זאַפֿט פֿאַר דײַנע ביינער.
9 גיב כּבֿוד צו גאָט פֿון דײַן גוטס,
און פֿונעם ערשטן פֿון אַל דײַן תּבֿואה,
10 און דײַנע שפּײַכלערס וועלן פֿול
זײַן מיט זעט, און דײַנע קעלטערס
וועלן פֿלייצן מיט ווײַן.
11 דעם מוסר פֿון גאָט זאָלסטו, מײַן
זון, ניט פֿאַראַכטן, און זאָלסט ניט
פֿאַראומוועדיקן זײַן שטראָף.
12 וואָרום דעם וואָס גאָט האָט ליב,
דעם שטראָפֿט ער, און ווי אַ פֿאָטער
דעם זון וואָס ער האָט האָלט.
13 ווויל צו דעם מענטשן וואָס
געפֿינט חכמה, און דעם מענטשן וואָס
קריגט פֿאַרשטאַנדיקייט.
14 וואָרום איר סחורה איז בעסער
ווי סחורה פֿון זילבער, און מער ווי
גינגאָלד איר אינקום.
15 זי איז טײַערער פֿון פּערל, און
אַלע דײַנע חפֿצים זײַנען ניט גלײַך צו
איר.
16 אַריכת-ימים איז אין איר
רעכטער האַנט, אין איר לינקער
עשירות און כּבֿוד.
17 אירע וועגן זײַנען וועגן פֿון
לײַבלעכקייט, און אַלע אירע שטעגן
זײַנען שלום.
18 אַ בוים פֿון לעבן איז זי פֿאַר די
וואָס האַלטן זי פֿעסט, און דער וואָס
האַלט זיך אָן איר איז באַגליקט.
19 גאָט האָט מיט חכמה
געגרונטפֿעסט די ערד, ער האָט
אויפֿגעשטעלט די הימלען מיט
פֿאַרשטאַנדיקייט.
20 דורך זײַן וויסן האָבן זיך די
תּהומען געשפּאָלטן, און די הימלען
טריפֿן טוי.
21 מײַן זון, זאָלן זיי ניט אַוועק
פֿון דײַנע אויגן;היט קלוגשאַפֿט און
געשיטקייט,
22 און זיי וועלן זײַן לעבן פֿאַר דײַן
לײַב, און חן אויף דײַן האַלדז.
23 דעמצאָל וועסטו גיין אין
זיכערקייט דײַן וועג, און וועסט ניט
אָפּשלאָגן דײַן פֿוס.
24 אַז דו וועסט זיך לייגן וועסטו ניט
אַנגסטן, און וועסט ליגן, און זיס וועט
זײַן דײַן שלאָף.
25 זאָלסט ניט מורא האָבן פֿאַר אַן
אומגעריכטן שרעק, און פֿאַר דער
פֿאַרוויסטונג פֿון די רשָׁעים, ווען זי
קומט.
26 וואָרום גאָט וועט זײַן דײַן
בטחון, און וועט היטן דײַן פֿוס פֿון
באַצווינגעניש.
27 זאָלסט ניט פֿאַרמײַדן גוטס פֿון
דעם וואָס דאַרף עס, ווען דײַן האַנט
האָט בכוח צו טאָן.
28 זאָלסט ניט זאָגן צו דײַן חבֿר:
„גיי, און קום ווידער, און מאָרגן וועל
איך געבן“, ווען דו האָסט בײַ זיך.
29 זאָלסט ניט טראַכטן אַ רָעה אויף
דײַן חבֿר, ווען ער זיצט אין זיכערקייט
בײַ דיר.

30 זאָלסט זיך ניט קריגן מיט אַ מענטשן אומזיסט, אויב ער האָט דיר ניט געטאָן קיין רָעה.
31 זאָלסט ניט מקנא זיין דעם מאַן פֿון אומרעכט, און זאָלסט ניט אויסווייללן קיינעם פֿון זײַנע וועגן.
32 ווארום אַן אומווערדיקייט בײַ גאָט איז דער פֿאַרקערטער, און מיט די רעכטפֿאַרטיקע איז ער פֿאַרטרויט.
33 די קללה פֿון גאָט איז אין הויז פֿון רָשע, און די ווינונג פֿון צדיק בענטשט ער.
34 אויב שפּעטער – מאַכט ער זיי צום געשפּעט, אָבער די שטילע גיט ער חן.
35 כּבֿוד אַרבן די חכמים, און נאַרן קלײַבן אויף שאַנד.

4 הערט צו, קינדער, דעם מוסר פֿון אַ פֿאָטער, און פֿאַרנעמט, כּדי צו קענען פֿאַרשטאַנדיקייט.
2 ווארום אַ גוטע לער גיב איך אײַך, איר זאָלט מײַן תּורה ניט פֿאַרלאָזן.
3 ווארום איך בין אויך געווען אַ זון בײַ מײַן פֿאָטער, אַ ציטעריקער און אַײַנאײנציקער פֿאַר מײַן מוטער.
4 און ער האָט מיך געלערנט, און מיר געזאָגט:זאָל דײַן האַרץ זיך האַלטן אָן מײַנע ווערטער, היט מײַנע געבאָט, און לעב.
5 קויף חכמה, קויף פֿאַרשטאַנדיקייט;זאָלסט ניט פֿאַרגעסן, און זיך ניט אָפּנײַגן פֿון די ווערטער פֿון מײַן מויל.
6 זאָלסט זי ניט פֿאַרלאָזן, און זי וועט דיך באַהיטן, האָב זי ליב, און זי וועט דיך אויפֿפֿאַסן.
7 דער אָנהייב פֿון חכמה איז: קויף חכמה, יאָ, מיט דײַן גאַנצן אייגנס קויף פֿאַרשטאַנדיקייט.
8 האַלט זי הויך, און זי וועט דיך דערהייבן;זי וועט דיר אָנטאָן כּבֿוד, אַז דו וועסט זי האַלדזן.
9 זי וועט געבן דײַן קאָפּ אַ קראַנץ פֿון חן, אַ קרוין פֿון שיינקייט וועט זי דיר דערלאַנגען.
10 הער, מײַן זון, און פֿאַרנעם מײַנע ווערטער, און דיר וועלן געמערט ווערן יאָרן פֿון לעבן.
11 אין דעם וועג פֿון חכמה האָב איך דיך געלערנט, דיך געפֿירט אין די שטעגן פֿון רעכטפֿאַרטיקייט.
12 אַז דו וועסט גיין, וועט ניט ענג זײַן דײַן טריט, און אַז דו וועסט לויפֿן, וועסטו ניט געשטרויכלט ווערן.
13 האַלט זיך אָן מוסר, זאָלסט ניט אָפּלאָזן, היט דאָס אָפּ, ווארום דאָס איז דײַן לעבן.
14 אין שטעג פֿון די רשָעים זאָלסטו ניט קומען, און ניט טרעטן אין וועג פֿון די שלעכטע.
15 מײַד אים אויס, זאָלסט אים ניט פֿאַרבײַגיין, וויַך פֿון אים, און גיי אַוועק.
16 ווארום זיי קענען ניט שלאָפֿן ווו זיי טוען ניט שלעכטס, און זייער שלאָף איז געוויבט ווו זיי מאַכן ניט שטרויכלען.
17 ווארום זיי שפּײַזן זיך מיט שפּײַז פֿון שלעכטס, און ווײַן פֿון רויב טרינקען זיי.
18 אָבער דער שטעג פֿון די צדיקים איז ווי דאָס ליכט פֿון באַגינען, וואָס ווערט אַלץ ליכטיקער ביז אין רעכטן טאָג.
19 דער וועג פֿון די רשָעים איז ווי פֿינצטערניש, זיי וויסן ניט אָן וואָס זיי וועלן געשטרויכלט ווערן.
20 מײַן זון, פֿאַרנעם מײַנע רייד, נײַג צו דײַן אויער צו מײַנע ווערטער.
21 זאָלן זיי זיך ניט אָפּטאָן פֿון דײַנע אויגן; היט זיי אין דײַן האַרצן.
22 ווארום זיי זײַנען לעבן פֿאַר די וואָס געפֿינען זיי, און אַ היילונג פֿאַר זייער גאַנצן לײַב.
23 מער פֿון יעטוועדער היטונג פֿאַס אויף דײַן האַרץ, ווארום פֿון אים זײַנען

די אַרויסגאַנגען פֿון לעבן.
24 טו אָפּ פֿון דיר אַ קרום מויל, און
פֿאַרקערטע ליפּן דערווײַטער פֿון דיר.
25 דײַנע אויגן זאָלן קוקן אַנטקעגן,
און דײַנע ברעמען זאָלן בליקן גלײַך
פֿאַר דיר.
26 האַלט גלײַך דעם שטעג פֿון דײַנע
פֿיס, און אַלע דײַנע וועגן זאָלן זײַן
ריכטיק.
27 זאָלסט זיך ניט נײַגן רעכטס אָדער
לינקס, טו אָפּ דײַן פֿוס פֿון שלעכטס.

5 מײַן זון, פֿאַרנעם מײַן חכמה,
נײַג דײַן אויער צו מײַן
פֿאַרשטאַנדיקייט,
2 כדי זאָלסט אָפּהיטן געשײַטקייט,
און דײַנע ליפּן זאָלן אויפּפֿאַסן
קענטעניש.
3 וואָרום האָניקזאַפֿט טריפֿן די ליפּן
פֿון הער פֿרעמדער, און גלאַטער פֿון
בוימל איז איר גומען.
4 אָבער איר סוף איז ביטער ווי
ווערמוט, שאַרף ווי אַ צוויישנײדיקע
שווערד.
5 אירע פֿיס נידערן צום טויט, אין
אונטערערד שפּאַרן אָן אירע פֿיס.
6 כדי זי זאָל ניט גיין דעם גלײַכן
וועג פֿון לעבן, ווײַגלען אירע שטעגן,
זי ווייס ניט ווּוהין.
7 און אַצונד, קינדער, הערט מיר
צו, און איר זאָלט ניט אָפּקערן פֿון די
ווערטער פֿון מײַן מויל.
8 דערווײַטער פֿון איר דײַן וועג, און
זאָלסט ניט גענענען צום אײַנגאַנג פֿון
איר הויז,
9 כדי זאָלסט ניט געבן צו אַנדערע
דײַן פֿרישקייט, און דײַנע יאָרן צו אַן
אַכזר;
10 כדי פֿרעמדע זאָלן זיך ניט זעטן
מיט דײַן קראַפֿט, און דײַן מי זאָל ניט
אָנקומען אין הויז פֿון אַ ווילדפֿרעמדן;
11 און וועסט ברומען אין דײַן סוף,
ווען דײַן לײַב און דײַן פֿלייש וועט זײַן
פֿאַרלענדט,
12 און וועסט זאָגן: ווי האָב איך
פֿײַנט געהאַט מוסר, און שטראָף האָט
פֿאַראַכט מײַן האַרץ,
13 און איך האָב ניט צוגעהערט
דעם קָול פֿון מײַנע וועגווײַזער, און
צו מײַנע לערער ניט צוגענײגט מײַן
אויער!
14 איך בין שיר ניט געוואָרן אַל דאָס
בייזאין דער אײַנזאַמלונג און עדה.
15 טרינק וואַסער פֿון דײַן גרוב, און
לויפֿיקס פֿון דײַן ברונעם. 16דײַנע
קוואַלן וועלן זיך צעשפּרייטן דערויסן,
אין די גאַסן – די בעכן וואַסער.
16 דיר אַליין וועלן זיי געהערן, און
ניט צו פֿרעמדע מיט דיר.
17 זאָל דײַן קוואַל זײַן געבענטשט,
און פֿריי זיך מיט דער וויב פֿון דײַן
יוגנט.
18 די ליבלעכע הינדין, און די
חֲנעוודיקע הירשין, אירע בריסט זאָלן
דיך זעטן אין אַלע צײַטן, און צו איר
ליבשאַפֿט זאָלסטו זײַן איבערגעגעבן
תּמיד.
19 און נאָך וואָס, מײַן זון, זאָלסטו
זיך אָפּגעבן מיט אַ פֿרעמדער, און
אַרומנעמען דעם בוזעם פֿון אַן
אַנדערער?
20 וואָרום פֿאַר גאָטס אויגן זײַנען די
וועגן פֿון אַ מענטשן, און אַלע זײַנע
שטעגן לייגט ער אויס.
21 זײַנע אייגענע זינד באַצווינגען
דעם רָשע, און אין די שטריק פֿון זײַן
חטא ווערט ער פֿאַרהאַלטן.
22 ער שטאַרבט אָן מוסר;און דורך
זײַן גרויס נאַרישקייט ווערט ער
פֿאַרבלאָנדזשעט.

6 מײַן זון, אויב דו ביסט עָרֵב
געווען פֿאַר דײַן חבֵר, געגעבן
דײַן האַנט פֿאַר אַ פֿרעמדן,
2 ביסטו געכאַפּט אין די ווערטער
פֿון דײַן מויל, ביסטו געפֿאַנגען אין די
ווערטער פֿון דײַן מויל.

3 טו דאָס דען, מײַן זון, און וועה
ניצול, אַז דו ביסט אַרײַנגעפֿאַלן
אין דײַן חבֿרס האַנט: גײ, וואַרף זיך
אַנידער, און שטיי-צו צו דײַן חבֿר.
4 זאָלסט ניט געבן קיין שלאָף צו
דײַנע אויגן, און קיין שלומער צו דײַנע
ברעמען.
5 זײַ דיך מציל ווי אַ הירש אויס דער
האַנט, און ווי אַ פֿויגל פֿון פֿאַנגערס
האַנט.
6 גײ צו דער מוראָזשקע, דו פֿויל־ער,
זע אירע וועגן, און וועה קלוג;
7 הגם זי האָט ניט קיין פֿירער, קיין
אויפֿזעער און קיין געוועלטיקער,
8 גרייט זי אָן אום זומער איר ברויט,
האָט זי אָנגעקליבן אין שניטצײַט איר
שפּײַז.
9 ביז וואַנען, דו פֿויל־ער, וועסטו
ליגן? וועז וועסטו אויפֿשטיין פֿון דײַן
שלאָף?
10 „נאָך אַ ביסל שלאָף, נאָך אַ
ביסל דרעמלען, נאָך אַ ביסל ליגן מיט
פֿאַרלייגטע הענט”;
11 און קומען ווי אַ גיי-חיל וועט
דײַן אָרימקייט, און דײַן נויט ווי אַ
געפּאַנצערטער מאַן.
12 אַ נידערטרעכטיקער מענטש, אַ
מאַן פֿון אומרעכט, איז דער וואָס גייט
אום מיט אַ קרומען מויל,
13 וואָס ווינקט מיט זײַנע אויגן,
וואָס שאַרט מיט זײַנע פֿיס, וואָס
טײַטלט מיט זײַנע פֿינגער.
14 פֿאַרקערטקייט איז אין זײַן
האַרצן, ער טראַכט בייז אין
יעטוועדער ציײַט, קריג מאַכט ער אָן.
15 דרום וועט פּלוצלינג קומען זײַן
אומגליק, פּלוצים וועט ער צעברעכן
ווערן אָן קיין היילונג וועט ניט זײַן.
16 זעקס זײַנען די וואָס גאָט האָט
פֿײַנט, און זיבן די אומווערדיקייט פֿון
זײַן זעל:
17 האָפֿערדיקע אויגן, אַ ליגנערישע
צונג, און הענט וואָס פֿאַרגיסן
אומשולדיק בלוט;
18 אַ האַרץ וואָס טראַכט מחשבֿות
פֿון אומרעכט; פֿיס וואָס אײַלן צו לויפֿן
צום בייזן;
19 אַ פֿאַלשער עדות וואָס אָטעמט
מיט ליגנס, און דער וואָס מאַכט אָן
קריג צווישן ברידער.
20 היט, מײַן זון, דאָס געבאָט פֿון
דײַן פֿאָטער, און זאָלסט ניט פֿאַרלאָזן
די לער פֿון דײַן מוטער.
21 בינד זיי אויף דײַן האַרצן תּמיד,
קניפּ זיי אויף דײַן האַלדז.
22 אַז דו וועסט גיין, וועט עס דיך
פֿירן, אַז דו וועסט זיך לייגן, וועט
עס דיך היטן, און אַז דו וועסט זיך
אויפֿכאַפֿן, וועט עס רעדן צו דיר.
23 וואָרום דאָס געבאָט איז אַ ליכט,
און די לערנונג אַ ליכטקייט, און דער
וועג פֿון לעבן זײַנען שטראָפֿרייד פֿון
מוסר;
24 דיך צו היטן פֿון דער שלעכטער
וויבספּאַרשוין, פֿון דער גלאַטער צונג
פֿון דער פֿרעמדער.
25 זאָלסט ניט גלוסטן איר שיינקייט
אין דײַן האַרצן, און זאָל זי דיך ניט
נעמען מיט אירע ברעמען.
26 וואָרום אויבער אַ זונה קומט מען
ביז אַ לעבל ברויט, און אַן אֵשֶׁת-איש
פֿאַנגט די טײַערסטע זעל.
27 קען אַ מענטש שאַרן קוילן אין
זײַן בוזעם, און זײַנע בגדים זאָלן זיך
ניט אָנצינדן?
28 צי קען אַ מענטש גיין אויף קוילן,
און זײַנע פֿיס זאָלן ניט אָנגעברענט
ווערן?
29 אַזוי איז דער וואָס קומט צו זײַן
חבֿרס וויב, קיינער וואָס רירט זי אָן,
קומט ניט אָפּ גלאַט.
30 מע קען ניט פֿאַראַכטן דעם גנבֿ אַז
ער גנבֿעט, אָנצופֿילן זײַן ליב ווען ער
איז הונגעריק.
31 אָבער אַז ער ווערט געפֿונען,
באַצאָלט ער זיבן מאָל אַזוי פֿיל; דעם
גאַנצן פֿאַרמעג פֿון זײַן הויז מוז ער
אַוועקגעבן.

32 דער וואָס איז מזנה מיט אַ פֿרוי,
איז אָן שׂכל, זיך אַליין ברענגט אום
דער וואָס טוט דאָס.
33 שלאָג און שׁאַנד וועט ער קריגן,
און זײַן חרפה וועט ניט אָפּגעמעקט
ווערן.
34 וואָרום אייפֿערזוכט איז דער
גרימצאָרן פֿון אַ מאַן, און ער וועט ניט
שוינען אין טאָג פֿון נקמה.
35 ער וועט ניט אַכטן קיין
אויסלייזגעלט, און ניט באַוויליקן, ווי
דו זאָלסט מערן שוחד.

7 מײַן זון, היט מײַנע ווערטער, און
מײַנע געבאָט זאָלסטו באַהאַלטן
ביַי דיר.
2 היט מײַנע געבאָט, כּדי זאָלסט
לעבן, און מײַן לערנונג, ווי דעם
שוואַרצאַפּל פֿון דײַנע אויגן.
3 בינד זיי אָן אויף דײַנע פֿינגער,
שרײַב זיי אָן אויף דעם טאָוול פֿון דײַן
האַרצן.
4 זאָג צו דער חכמה: דו ביסט
מײַן שוועסטער;און פֿאַרשטאַנדיקייט
זאָלסטו רופֿן פֿרײַנט;
5 כּדי זיי זאָלן דיך באַהיטן פֿון
דער פֿרעמדער פֿרוי, פֿון דער
אומבאַקענטער וואָס מאַכט גלאַט
אירע רייד.
6 וואָרום דורכן פֿענצטער פֿון מײַן
הויז, דורך מײַן פֿאָרטקע האָב איך
אַרויסגעקוקט;
7 און איך האָב געזען צווישן די
נאַרן, געמערקט צווישן די יונגעלײַט,
אַ יונג אָן שׂכל,
8 ווי ער גייט פֿאַרבײַ אין גאַס לעבן
אירווינקל, און שפּרײַזט אויפֿן וועג צו
איר הויז,
9 פֿאַרנאַכט אין אָוונט פֿון טאָג, אין
טיפֿער נאַכט און פֿינצטערניש.
10 ערשט אַ פֿרוי קומט אים אָן
אַנטקעגן, מיט דעם אָנטו פֿון אַ זונה,
און מיט אַ באַהאַלטענעם האַרצן.
11 רוישיק איז זי און אויסגעלאָסן,
אירע פֿיס רוען ניט אין איר הויז.
12 אַ מאָל אין גאַס, אַ מאָל אויף די
מערק, און ביַי אַלע עקן טוט זי לויערן.
13 און זי נעמט אים אָן, און זי קושט
אים, זי פֿאַרשײַט איר פּנים און זאָגט
צו אים:
14 פֿרידאָפֿפֿער האָב איך אויף מיר,
הײַנט באַצאָל איך מײַנע נדרים.
15 דרום בין איך אַרויס דיר
אַנטקעגן, צו זוכן דײַן פּנים, און איך
האָב דיך געפֿונען.
16 מיט דעקן האָב איך
איבערגעדעקט מײַן בעט, מיט
געשטרײַפֿטע געשפּינסן פֿון מצרַים.
17 איך האָב באַשפּריצט מײַן
געלעגערמיט מירע, אַלאָע, און
צימערינג.
18 קום, לאָמיר זיך זעטן מיט ליבע
ביזן פֿרימאָרגן, לאָמיר זיך קוויקן מיט
ליבשאַפֿט.
19 וואָרום מײַן מאַן איז ניטאָ אין
דער היים, ער איז אַוועק אויף אַ ווײַטן
וועג.
20 דאָס בײַטל געלט האָט ער
מיטגענומען מיט זיך, אין טאָג פֿון
האַלבן חודש וועט ער קומען אַהיים.
21 זי צויט אים מיט איר פֿיל
אײַנרעדעניש, מיט אירע גלאַטע ליפּן
פֿאַרפֿירט זי אים.
22 ער גייט איר נאָך באַלד, ווי אַן
אָקס וואָס גייט צו דער שחיטה, און ווי
אויף אַ קייט צו דער שטראָף פֿון דעם
נאַרן.
23 ביז אַ פֿײַל שפּאַלט דורך זײַן
לעבער;ווי אַ פֿויגל אײַלט צו דער נעץ,
און ווייס ניט אַז עס איז אום איר לעבן.
24 און אַצונד, קינדער, הערט מיר
צו, און פֿאַרנעמט די ווערטער פֿון מײַן
מויל.
25 זאָל ניט אָפּקערן צו אירע
וועגן דײַן האַרץ, זאָלסט ניט
פֿאַרבלאָנדזשען אין אירע שטעגן.

26 וואָרום אַ סך דערשלאָגענע האָט
זי אַוועקגעלייגט, און פֿיל זײַנען אירע
דערהרגעטע.
27 וועגן צו דער אונטערערד איז איר
הויז, זיי נידערן אין די קאַמערן פֿון
טויט.

8 פֿאַר וואָר, די חכמה רופֿט, און
פֿאַרשטאַנדיקייט לאָזט אַרויס
איר קָול.
2 אויפֿן שפּיץ פֿון די הויכע ערטער
בײַם וועג, בײַם צונויפֿקום פֿון שטעגן,
האָט זי זיך געשטעלט;
3 לעבן די טויערן, בײַם אײַנגאַנג פֿון
שטאָט, בײַם אַרײַנקום אין די טירן
שרײַט זי אויס:
4 צו אײַך, מענער, רוף איך, און מײַן
קָול איז צו די מענטשנקינדער.
5 איר פֿאַרנאַרטע, פֿאַרשטייט
קלוגשאַפֿט, און איר נאַרן, קריגט אַ
פֿאַרשטאַנדיק האַרץ!
6 הערט צו, וואָרום געהויבנס וועל
איך רעדן, און די עפֿענונג פֿון מײַנע
ליפּן וועט זײַן די ריכטיקייט.
7 וואָרום מײַן גומען וועט
רעדן אמת, און שלעכטס איז די
אומווערדיקייט פֿון מײַנע ליפּן.
8 מיט גערעכטיקייט זײַנען אַלע
ווערטער פֿון מײַן מוילנטאָ אין זיי
פֿאַרדרייטס און קרומס.
9 זיי אַלע זײַנען קלאָר פֿאַרן
פֿאַרשטאַנדיקן, און רעכטפֿאַרטיק
פֿאַר די וואָס געפֿינען קענשאַפֿט.
10 נעמט מײַן מוסר, און ניט זילבער,
און קענשאַפֿט איידער געקלibנסטע
גאָלד.
11 וואָרום חכמה איז בעסער פֿון
פּערל, און קיין חפֿצים זײַנען ניט גלײַך
צו איר.
12 איך חכמה ווון מיט געשײַטקייט,
און קענשאַפֿט פֿון אײַנפֿאַלן טו איך
געפֿינען.
13 מורא פֿאַר גאָט איז פֿײַנט האָבן
שלעכטס;האָפֿערדיקייט און גאווה, און
דעם וועג פֿון שלעכטס, און אַ מויל מיט
פֿאַרקערטקייט האָב איך פֿײַנט.
14 איך האָב עצות און בריהשאַפֿט,
איך בין פֿאַרשטאַנדיקייט, גבֿורה איז
מײַן.
15 דורך מיר קיניגן מלכים, און
פֿירשטן מאַכן געערעכטע געזעצן.
16 דורך מיר הערשן די הערשער,
און די אַדלײַט – אַלע ריכטער פֿון
דער ערד.
17 איך האָב ליב מײַנע ליבהאָבער,
און מײַנע זוכער געפֿינען מיך.
18 עשירות און כּבֿוד זײַנען בײַ מיר,
גרויס גוטס און הצלחה.
19 מײַן פֿרוכט איז בעסער פֿון גאָלד
און פֿון גינגאָלד, און מײַן אײַנקום פֿון
געקלibנסטן זילבער.
20 אין דעם וועג פֿון
רעכטפֿאַרטיקייט גיי איך, אין די
שטעגן פֿון גערעכטקייט;
21 צו מאַכן אַרבן מײַנע ליבהאָבער
גוטס, און זייערע שאַצקאַמערן זאָל
איך אָנפֿילן.
22 גאָט האָט מיך באַשאַפֿן אין
אָנהייב פֿון זײַן וועג, דאָס ערשטע פֿון
זײַנע ווערק לאַנג צוריק.
23 פֿון אייביק אָן בין איך געפֿורעמט,
פֿון אָנהייב, פֿון איידער די ערד איז
געווען.
24 ווען די תּהומען זײַנען נאָך
ניט געווען‌בין איך געבאָרן געווארן,
ווען ניט געווען נאָך קיין קוואַלמיט
וואַסער באַלאָדן.
25 איידער די בערג זײַנען
אַרײַנגעזעצט געווארן, פֿאַר די הייכן,
בין איך געבאָרן געווארן;
26 ווען ער האָט נאָך ניט געמאַכט ערד אוֹן פֿעלדער, אוֹן די
ערשטע שטויבן פֿון דער וועלט.
27 ווען ער האָט צוגעגרייט די
הימלען, בין איך געווען דערבײַ;ווען
ער האָט געצייכנט אַ צירקל אויפֿן
געזיכט פֿון תּהום;

28 וועָן ער האָט באַפֿעסטיקט די
וואָלקנס פֿון אויבן, וועָן ער האָט
באַוועלטיקט די קוואַלן פֿון תּהום,
29 וועָן ער האָט געשטעלט דעם ים
זײַן געזעץ, אַז די וואַסערן זאָלן ניט
אַריבערגיין זײַן ראַנד, וועָן ער האָט
באַשטימט די גרונטפֿעסטן פֿון דער
ערד,
30 האָב איך זיך דערצויגן בײַ
אים;און איך בין געווען אַ פֿרייד
טאָגטעגלעך, זיך געשפּילט פֿאַר אים
די גאַנצע צײַט;
31 זיך געשפּילט אויף זײַן ערדישער
וועלט, און מײַן פֿרייד געהאַט בײַ די
מענטשנקינדער.
32 און אַצונד, קינדער, הערט מיר
צו, און ווויל צו די וואָס היטן מײַנע
וועגן.
33 הערט צו מוסר, און ווערט קלוג,
און איר זאָלט ניט פֿאַרווויילדערט ווערן.
34 ווויל צו דעם מענטשן וואָס הערט
מיר צו, צו וואַכן בײַ מײַנע טירן
טאָגטעגלעך, צו היטן די בײשטידלען
פֿון מײַנע אײנגאַנגען!
35 וואָרום דער וואָס געפֿינט מיך,
געפֿינט לעבן, און קריגט באַווילקומנונג
פֿון גאָט.
36 און דער וואָס פֿאַרפֿעלט מיך,
באַרויבט זיך אַליין, אַלע וואָס האָבן
מיך פֿײַנט האָבן ליב דעם טויט.

9 חכמה האָט אויפֿגעבויט איר הויז,
אויסגעהאַקט אירע זיבן זײַלן.
2 זי האָט געשאָכטן איר שעכטונג,
געמישט איר ווײַן, אויך געגרייט איר
טיש.
3 זי שיקט אירע מיידלעך, זי
רופֿטאויף די הויכע ערטער פֿון
שטאָט:
4 וועָר עס איז אַ נאַר זאָל פֿאַרקערן
אַהער;וווּ איינער אָן שׂכל זאָגט זי צו
אים:
5 קומט עסט פֿון מײַן ברויט, און
טרינקט פֿון דעם ווײַן וואָס איך האָב
געמישט.
6 פֿאַרלאָזט נאַרישקייטן, כּדי איר
זאָלט לעבן, און טרעט אין וועג פֿון
פֿאַרשטאַנדיקייט. –
7 דער וואָס מוסרט דעם שפּעטער
נעמט זיך שאַנד, און דער וואָס
שטראָפֿט דעם רָשע – טאַדל אויף זיך.
8 זאָלסט ניט שטראָפֿן דעם
שפּעטער, וואָרום ער וועט דיך פֿײַנט
קריגן, שטראָף דעם קלוגן, און ער
וועט דיך ליב קריגן.
9 גיב דעם קלוגן, און ער וועט נאָך
קליגער ווערן, לערן דעם גערעכטן,
און ער וועט מערן לערנונג. –
10 דער אָנהייב פֿון חכמה איז מורא
פֿאַר גאָט, און די דערקענונג פֿון דעם
הייליקן איז פֿאַרשטאַנדיקייט.
11 וואָרום דורך מיר וועלן געמערט
ווערן דײַנע טעג, און יאָרן פֿון לעבן
וועט מען דיר צולייגן.
12 אויב דו ביסט קלוג, ביסטו קלוג
פֿאַר זיך, און ביסטו אַ שפּעטער,
וועסטו אַליין לײַדן.
13 די ווײַבספֿאַרשוין נאַרישקייט
לײַאַרעמט;לויטער לײכטזיניקייט און
ווייס גאָרנישט.
14 און זי זיצט בײַם אײנגאַנג פֿון
איר הויז, אויף אַ שטול אויף די הויכע
ערטער פֿון שטאָט,
15 צו רופֿן די פֿאַרבײַגייערווואָס
גייען אויף זייערע גלײַכע וועגן:
16 ווער עס איז אַ נאַר זאָל פֿאַרקערן
אַהער;און וווּ איינער אָן שׂכל זאָגט זי
צו אים:
17 געגנבֿעט וואַסער איז זיס, און
פֿאַרבאָרגן ברויט איז געשמאַק.
18 און ער ווייס ניט אַז מתים
זײַנען דאָרטן, אין די טיפֿענישן פֿון
אונטערערד זײַנען אירע געסט.

10 די שפּריכווערטער פֿון
שלמהן. אַ זון אַ חכם
דערפֿרייט זײַן פֿאָטער, און אַ זון אַ
נאַר איז דער קומער פֿון זײַן מוטער.

2 אומגערעכטע אוֹצרות נוצן ניט,
אָבער גערעכטיקייט איז מציל פֿון
טויט.
3 גאָט לאָזט ניט פֿאַרהונגערן דעם
לייב פֿון דעם צדיק, און די גערייקייט
פֿון די רשָׁעים פֿאַרשטויסט ער.
4 אָרים איז דער וואָס אַרבעט מיט
אַן אָפּגעלאָזטער האַנט, און די האַנט
פֿון די פֿליסיקע ווערט רייך.
5 אַ קלוגער זון זאַמלט אום זומער,
אַ זון אַ טויגעניכטס שלאָפֿט אין
שניטצייט.
6 ברכות אויפֿן קאָפּ איז דער
צדיק;און דאָס מויל פֿון די רשָׁעים
פֿאַרשפּרייט אומרעכט.
7 די דערמאָנונג פֿון צדיק איז אַ
בענטשטונג, און דער נאָמען פֿון די
רשָׁעים ווערט פֿאַרפֿוילט.
8 דער קלוגהאַרציקער נעמט אָן
באַפֿעלן, און דער ליפּנאַר ווערט
געשטרויכלט.
9 דער וואָס גייט מיט ערלעכקייט
גייט אין זיכערקייט, און דער
וואָס פֿאַרדרייט זײַנע וועגן ווערט
אָנגעלערנט.
10 דער וואָס ווינקט מיטן אויג
שאַפֿט פֿאַרדראָס, און דער ליפּנאַר
ווערט געשטרויכלט.
11 דאָס מויל פֿון דעם צדיק איז אַ
קוואַל פֿון לעבן, און דאָס מויל פֿון די
רשָׁעים פֿאַרשפּרייט אומרעכט.
12 שנאה וועקט אויף קריג, און אויף
אַלע פֿאַרברעכן פֿאַרדעקט ליבשאַפֿט.
13 אויף די ליפּן פֿון דעם
פֿאַרשטאַנדיקן געפֿינט זיך חכמה, און
אַ רוט פֿאַר רוקן פֿון דעם וואָס אָן
שׂכל.
14 חכמים באַהאַלטן די קענשאַפֿט,
אָבער דאָס מויל פֿון די נאַרן איז אַ
נאָנטער ברעג.
15 דער פֿאַרמעג פֿון דעם עושר איז
זײַן באַפֿעסטיקט שטאָט, דער ברעג
פֿון די אָרימע לייט איז זייער דלות.
16 דער לוין פֿון דעם צדיק איז לעבן,
דער אײַנקום פֿון דעם רָשע איז זינד.
17 אויפֿן וועג פֿון לעבן איז
דער וואָס אַכט אויף מוסר, און
דער וואָס פֿאַרלאָזט שטראָפֿרייד
פֿאַרבלאָנדזשעט.
18 דער וואָס פֿאַרדעקט שׂנאה
מיט פֿאַלשע ליפּן, און דער וואָס
פֿאַרשפּרייט רכילות, ער איז אַ נאַר.
19 ביַי פֿיל ווערטער קען ניט
אויסגעמיטן ווערן זינד, און דער וואָס
קאָרגט זײַנע ליפּן איז אַ קלוגער.
20 געקליבנסטע זילבער איז די צונג
פֿון דעם צדיק, דער שׂכל פֿון די רשָׁעים
איז ווינציק וואָס ווערט.
21 די ליפּן פֿון די צדיקים שפּײַזן אַ
סך, אָבער די נאַרן שטאַרבן ווײַל זיי
פֿעלט שׂכל.
22 די ברכה פֿון גאָט, זי מאַכט
רייך, מע דאַרף צו מאָל ניט צולייגן מי
דערבײַ.
23 ווי אַ שפּילכל איז ביים נאַרן טאָן
אַ נבֿלה, און אַ חכמה – ביַי אַ מענטשן
מיט שׂכל.
24 די שרעקעניש פֿון דעם רָשע, זי
וועט קומען אויף אים, און דעם באַגער
פֿון די צדיקים וועט מען געבן.
25 ווי אַ שטורעם גייט אַריבער, אַזוי
איז דער רָשע ניטאָ, אָבער דער צדיק
איז אַן אייביקער גרונטפֿעסט.
26 ווי עסיק פֿאַר די ציין, און ווי רויך
פֿאַר די אויגן, אַזוי איז דער פֿויל־ער
פֿאַר די וואָס שיקן אים.
27 מורא פֿאַר גאָט לייגט צו טעג,
און די יאָרן פֿון די רשָׁעים ווערן
געקירצט.
28 די ווארטעניש פֿון די צדיקים
לאָזט זיך אויס אין פֿרייד, און
די האָפֿענונג פֿון די רשָׁעים וועט
אונטערגיין.
29 אַ באַשיצונג פֿאַר ערלעכקייט איז
דער וועג פֿון גאָט, אָבער אַ ברעך פֿאַר
די וואָס טוען אומרעכט.

30 דער צדיק וועט זיך קיין מאָל ניט
אויסגלישטשן, אָבער די רשָׁעים וועלן
ניט בלײַבן אין לאַנד.
31 דאָס מויל פֿון דעם צדיק שפּראָצט
מיט חכמה, און די פֿאַרקערטע צונג
ווערט פֿאַרשניטן.
32 די ליפּן פֿון דעם צדיק ווייסן
גוטוויליקייט, און דאָס מויל פֿון די
רשָׁעים – פֿאַרקערטקייט.

11 פֿאַלשע וואָגשאָלן זײַנען די
אומווערדיקייט פֿון גאָט, און
אַ פֿול געווויכט איז זײַן רָצון.
2 קומט מוטוויליקייט, קומט שאַנד,
אָבער בײַ די שטילע איז חכמה.
3 די ערלעכקייט פֿון די
רעכטפֿאַרטיקע וועט זיי פֿירן,
און די פֿאַרדרייטקייט פֿון די פֿעלשער
וועט זיי פֿאַרווויסטן.
4 פֿאַרמעג נוצט ניט אין טאָג פֿון
צאָרן, אָבער גערעכטיקייט איז מציל
פֿון טויט.
5 די גערעכטיקייט פֿון דעם ערלעכן
וועט גלײַך מאַכן זײַן וועג, און דורך
זײַן שלעכטיקייט וועט פֿאַלן דער
שלעכטער.
6 די גערעכטיקייט פֿון די
רעכטפֿאַרטיקע איז זיי מציל,
און אין זייערע געריקייט ווערן די
פֿעלשער באַצוווּנגען.
7 אַז אַ שלעכטער מענטש שטאַרבט,
גייט אונטער זײַן האָפֿענונג, און דער
אויסקוק פֿון די תַּקיפֿים גייט אונטער.
8 דער צדיק ווערט אַרויסגעצויגן פֿון
אַ צרה, און דער רָשָׁע קומט אָן אויף
זײַן אָרט.
9 מיטן מויל וויל דער זינדיקער
אומברענגען זײַן חבֵר, אָבער דורך
פֿאַרשטאַנדיקייט ווערן די צדיקים
דערלייזט.
10 אַז די צדיקים איז גוט, פֿרייט זיך
די שטאָט, און אַז די רשָׁעים גייען
אונטער איז אַ געזאַנג.
11 דורך דער ברכה פֿון די
רעכטפֿאַרטיקע ווערט אַ שטאָט
דערהויבן, און דורך דעם מויל פֿון די
רשָׁעים ווערט זי צעשערט.
12 מבֵּזה זײַן חבֵר, איז דער וואָס
אָן שֵׂכל, אָבער אַ מענטש מיט
פֿאַרשטאַנדיקייט פֿאַרשווײַגט.
13 דער רכילות-טרײַבער זאָגט אויס
אַ סָוד, אָבער דער וואָס האָט אַ טרײַ
געמיט פֿאַרדעקט אַ זאַך.
14 אָן אַ פֿירונג פֿאַלט אַ פֿאָלק, און
הילף איז דורך פֿיל יועצים.
15 שלעכט שנײַדט מען אָפּ אַז מע איז
עָרב פֿאַר אַ פֿרעמדן, אָבער דער וואָס
האָט פֿײַנט גוטזאָגעניש איז זיכער.
16 אַ באַחָנטע פֿרוי קריגט כּבֿוד, און
שטאַרקע קריגן עשירות.
17 זיך אַליין טוט גוטס דער
געזאָדיקער מענטש, און זײַן אייגן
לײַב פֿאַראומגליקט דער אַכזר.
18 דער רָשָׁע פֿאַרדינט פֿאַלשן לוין,
אָבער דער וואָס זייט צערעכטיקייט –
אמתן שׂכַר.
19 פֿעסטע צערעכטיקייט פֿירט צום
לעבן, און דער וואָס יאָגט זיך נאָך בייז,
יאָגט זיך נאָך זײַן טויט.
20 אַן אומווערדיקייט בײַ אָט זײַנען
קרומהאַרציקע, און זײַן רָצון, די וואָס
זייער וועג איז ערלעך.
21 נאָ דיר מײַן האַנט! דעם שלעכטן
וועט ניט געשאָנקען ווערן, אָבער דער
זאָמען פֿון די צדיקים ווערט אַנטרונען.
22 אַ גילדערנער נאָזרינג אויפֿן נאָז
פֿון אַ חזיר, איז אַ פֿרוי וואָס איז שיין
נאָר אָפּגעטאָן פֿון שֵׂכל.
23 דער באַגער פֿון די צדיקים איז רָק
גוט, די האָפֿענונג פֿון די רשָׁעים איז
חוצפּה.
24 פֿאַראַן דער וואָס צעטיילט, און
עס קומט נאָך צו, און דער וואָס
קאַרגט מער ווי מע דאַרף, בלויז צו
פֿאַרמינערונג.
25 אַ פֿרײַגעביקע זעל ווערט פֿעט,
און דער וואָס זעט אָן, ווערט ער אויך

געזעט.
26 דער ווָאס האַלט צוריק תּבוּאה,
אים שילט דָאס פֿאָלק, אָבער אַ ברכה
אויפֿן קאָפּ פֿון דעם ווָאס פֿאַרקויפֿט.
27 דער ווָאס זוכט גוטס, זוכט
גוטווילליקייט, און דער ווָאס איז אויסן
בייז, ווערט עס אים אָנגקומען.
28 דער ווָאס פֿאַרזיכערט זיך אויף
זײַן עשירות, ער ווערט פֿאַלן, און ווי
אַ בלאַט ווערלן שפּרָאָצן די צדיקים.
29 דער ווָאס פֿאַראומגליקט זײַן
הויז, ווערט אַרבן ווינט; און דער נאַר איז
אַ קנעכט בײַם קלוגהאַרציקן.
30 די פֿרוכט פֿון דעם צדיק איז אַ
בוים פֿון לעבן, און די הערצער נעמט
אײַן דער חכם.
31 זע, דער צדיק קריגט באַצאָלט
אויף דער ערד, הײַנט ווי שוין דער
רָשע און דער זינדיקער!

12 דער ווָאס האָט ליב ווייסן,
האָט ליב מוסר, אָבער דער
פֿאַרגרעבטער האָט פֿײַנט שטראָף.
2 דער גוטער קריגט באַוווילליקונג
פֿון גאָט, אָבער דעם מאַן מיט בייזע
געדאַנקען פֿאַרמשפּט ער.
3 קיין מענטש קען ניט באַשטיין
דורך שלעכטס, אָבער דער וואָרצל פֿון
די צדיקים רירט זיך ניט.
4 אַן אֵשֶׁת-חיל איז די קרוין פֿון איר
מאַן, און ווי אַ פֿוילונג אין זײַנע ביינער
איז אַ טויגענישס.
5 די מחשבֿות פֿון די צדיקים זײַנען
געראַטן־קייט, די תּחבולות פֿון די
רשָׁעים זײַנען באַטרוג.
6 די רייד פֿון די רשָׁעים זײַנען צו
לויערן אויף בלוט, אָבער דָאס מויל פֿון
די רעכטפֿאַרטיקע איז זיי מציל.
7 די רשָׁעים ווערן איבערגעקערט,
און זיי זײַנען ניטָא, אָבער דָאס הויז פֿון
די צדיקים ווערט באַשטיין.
8 וועדליך זײַן שׂכל ווערט אַ מענטש
געלויבט, און דער ווָאס האָט אַ
פֿאַרדרייט האַרץ, ווערט צו שפּאָט.
9 בעסער דער ווָאס איז
גרינגגעשאַצט און האָט אַ קנעכט,
איידער דער ווָאס שטעלט זיך פֿאַר אַ
נְכבד, און אים פֿעלט ברויט.
10 דער געראַכטער קימערט זיך
אום דעם לעבן פֿון זײַן בהמה,
און דָאס האַרץ פֿון די רשָׁעים איז
אומדערבאַרימדיק.
11 דער ווָאס באַאַרבעט זײַן ערד,
האָט ברויט צו זאַט, און דער ווָאס יָאָגט
זיך נאָך פּוסטע זאַכן, איז אָן שׂכל.
12 דער רָשע גלוסט דָאס געפֿאַנג פֿון
די שלעכטע, אָבער דער וואָרצל פֿון די
צדיקים ברענגט אײַן.
13 אין אַ פֿאַרזע פֿון די ליפּן איז
אַ שטריכלונג פֿאַרן שלעכטן, אָבער
דער צדיק קומט אַרויס פֿון אַ צרה.
14 פֿון דער פֿרוכט פֿון מענטשנס
מויל ווערט ער זיך זעטן מיט גוטס, און
די טוּונג פֿון אַ מענטשנס הענט ווערט
מען אים אומקערן.
15 דער וועג פֿון דעם נאַרן איז גלײַך
אין זײַנע אויגן, אָבער דער חכם הערט
צו אַן עצה.
16 דעם נאַרנס ערגערניש ווערט
באַקאַנט אין אייגענעם טאָג, אָבער
דער קלוגער פֿאַרדעקט די שאַנד.
17 דער ווָאס אָטעמט מיט אמת, ווערט
דערווײַזן די ריכטיקייט, אָבער דער
פֿאַלשער עדות איז אַן אָפּנאַר.
18 פֿאַראַן דער ווָאס פּלאַפּלט ווי
שטעך פֿון אַ שווערד, אָבער די צונג
פֿון די קלוגע איז אַ היילונג.
19 די ליפּ פֿון אמת ווערט באַשטיין
אויף אייביק, אָבער אויף אַ רגע איז די
צונג פֿון ליגן.
20 אָפּגענאַרט ווערט דָאס האַרץ פֿון
די ווָאס טראַכטן בייז, אָבער בײַ די
ווָאס באַראַטן פֿריד, איז אַ פֿרייד.
21 דעם צדיק ווערט ניט אײַנפֿאַלן קיין
שום אומרעכט, אָבער די רשָׁעים זײַנען
פֿול מיט בייז.
22 אַן אומוועראַדיקייט ביי גאָט זײַנען
ליגנערישע ליפּן, און זײַן רָצון, די

וואָס באַגייעז זיך וואָרהאַפֿטיק.
23 אַ קלוגער מענטש פֿאַרדעקט די
קענטעניש, אָבער דאָס האַרץ פֿון די
נאַרן רופֿט אויס די טיפֿשות.
24 די האַנט פֿון די פֿלייסיקע וועט
געוואלטיקן, און די אָפּגעלאָזטע וועט
ווערן צו צינדז.
25 איז דאָ אַ זאָרג אין עמיצנס
האַרצן, זאָל מען זי פֿאַרדריקן, ווארום
אַ גוט וואָרט מאַכט זי פֿריילעך.
26 דער צדיק געפֿינט אויס פֿון זײַן
חבֿר, און דער וועג פֿון די רשָׁעים
פֿאַרפֿירט זיי.
27 דער אָפּגעלאָזטער וועט ניט כאַפּן
זײַן פֿאַנג, און דאָס טײַערסטע גוטס פֿון
אַ מענטשן איז פֿלייסיק זײַן.
28 אין דעם שטעג פֿון געראַנטיקייט
איז לעבן, און אויפֿן שליימאַ פֿון איר
וועג איז ניטאָ קיין טויט.

13 אַ קלוגער זון לאָזט זיך
לערנען פֿון פֿאָטער, אָבער
דער שפּעטער וויל ניט הערן אַ
בייזער.
2 פֿון דער פֿרוכט פֿון זײַן מויל עסט
אַ מענטש גוטס, אָבער דער באַגער פֿון
די פֿעלשער איז אומרעכט.
3 דער וואָס פֿאַסט אויף זײַן מויל,
פֿאַרהיט זײַן זעל, דער וואָס שפּאַרט
אויף זײַנע ליפּן, אויף אים וועט זײַן אַ
ברעך.
4 די זעל פֿון דעם פֿוילן גאַרט און
האָט גאָרנישט, אָבער די זעל פֿון די
פֿלייסיקע וועט ווערן פֿעט.
5 דער צדיק האָט פֿײַנט אַ פֿאַלש
וואָרט, און דער רָשָׁע פֿירט זיך מיאוס
און שענדלעך.
6 רעכטפֿאַרטיקייט פֿאַרהיט דעם
וואָס זײַן וועג איז ערלעך, און
שלעכטיקייט פֿאַרדרייט דעם זינדיקן.
7 פֿאַראַן דער וואָס שטעלט זיך רײַך
און האָט גאָרנישט, דער וואָס שטעלט
זיך אָרעם בײַ אַ גרויס פֿאַרמעג.
8 אַן אויסלייז פֿאַר אַ מענטשנס לעבן
איז זײַן עשירות, אָבער דער אָרימאַן
הערט צו מאָל ניט קיין אָנגעשריי.
9 די ליכטיקייט פֿון די צדיקים איז
פֿריילעך, אָבער דאָס ליכט פֿון די
רשָׁעים לעשט זיך אויס.
10 דורך מוטוויליקייט מאַכט
מען בלויז אָן קריג, אָבער בײַ די
איבערלייגטע איז חכמה.
11 אַ רײַכטום פֿון דער לופֿט ווערט
געמינערט, אָבער דער וואָס קלײַבט
ביסלעכווײַז פֿאַרמערט.
12 אַ פֿאַרצויגענע וואַרטעניש מאַכט
קראַנק דאָס האַרץ, און אַ בוים פֿון
לעבן איז אַ באַגער וואָס קומט אָן.
13 דער וואָס פֿאַראַכט דאָס וואָרט,
אים וועט געשען בייז, אָבער דער וואָס
האָט מורא פֿאַרן געבאָט, ער וועט
באַלוינט ווערן.
14 די לערנונג פֿון דעם חכם איז אַ
קוואַל פֿון לעבן, זיך אָפּצוקערן פֿון די
נעצן פֿון טויט.
15 אַ גוטער שׂכל גיט צו חן, אָבער
דער וועג פֿון די פֿעלשער איז האַרט.
16 יעטוועדער קלוגער פֿירט זיך
מיט פֿאַרשטאַנדיקייט, אָבער דער נאַר
שפּרייט אויס די טיפֿשות.
17 אַן אומערלעכער שָׁלִיח וועט
אַרײַנפֿאַלן אין אַן אומגליק, און אַ
טרײַער געשיקטער איז אַ היילונג.
18 אָרימקייט און שאַנד האָט דער
וואָס מײַדט אויס מוסר, און דער וואָס
אַכט אויף שטראָף וועט קריגן כּבֿוד.
19 אַ געבראָכענע תּאווה איז
ווויל פֿאַר דער זעל, אָבער אַן
אומווערדיקייט ביי נאַרן איז זיך
אָפּקערן פֿון שלעכטס.
20 דער וואָס גייט אום מיט קלוגע,
וועט קלוג ווערן, און דער וואָס חבֿרט
זיך מיט נאַרן, וועט פֿאַראומגליקט
ווערן.
21 די זינדיקע יאָגט נאָך דאָס בייז,
און די צדיקים באַצאָלט מען גוטס.

22 דער גוטער לאָזט ירושה פַֿאַר
קינדסקינדער, און באַהאַלטן פַֿאַרן
צדיק איז דער פַֿאַרמעג פֿון דעם
זינדיקן.
23 פֿיל שפּײַז ברענגט דער אַקער
פֿון די אָרימע, און רײַכטום ווערט
אָפּגענומען דורך אומגערעכטיקייט.
24 דער וואָס קאַרגט זײַן רוט, האָט
פַֿײנט זײַן זון, און דער וואָס האָט אים
ליב, שטראָפֿט אים באַצײַטנס.
25 דער צדיק עסט ביז זײַן לײַב
ווערט זאַט, און דעם בויך פֿון די
רשָׁעים פֿעלט אויס.

14 א קלוגע ווײַב בויט אויף
איר הויז, און א נאַרינטע
צעשטערט עס מיט אירע הענט.
2 דער וואָס גייט אין זײַן
רעכטפֿאַרטיקייט, האָט מורא
פַֿאַר גאָט, און דער וואָס זינדיגט וועגן
זײַנען פֿאַרדרייט, פֿאַראַכט אים.
3 אין נאַרנס מויל איז א שטעקן פַֿאַר
זײַן גאווה, און די ליפּן פֿון די קלוגע
פֿאַרהיטן זיי.
4 אָן אָקסן איז די קאָריטע ליידיק,
און פֿיל תּבואה איז אין כּוח פֿון דעם
אָקס.
5 א באַגלויבטער עדות נאַרט ניט
אָפּ, און מיט אָפּנאַרענישן אָטעמט דער
פֿאַלשער עדות.
6 דער שפּעטער זוכט חכמה און
ניטאָ, און וויסן איז גרינג דעם
פֿאַרשטאַנדיקן.
7 גיי אַוועק פֿון א מענטשן א
נאַר, סײַדן ווילסט ניט קענען
פֿאַרשטאַנדיקע ליפּן.
8 די חכמה פֿון דעם קלוגן איז אין
באַטראַכטן זײַן וועג, און די טיפֿשות
פֿון דעם נאַרן איז אין באַטרוג.
9 בײַ די נאַרן איז זינד א
פֿירשפּרעכער, און צווישן די
רעכטפֿאַרטיקע – גוטווילייקייט.
10 דאָס האַרץ וויים איר אייגענע
ביטערקייט, און אין איר שִׂמחה קען
זיך א פֿרעמדער ניט מישן.
11 דאָס הויז פֿון די רשָׁעים ווערט
פֿאַרטילגט, און דאָס געצעלט פֿון די
רעכטפֿאַרטיקע בליט.
12 פֿאַראַן א וועג וואָס איז גלײַך
בײַם מענטשן, און זײַן סוף זינענען וועגן
פֿון טויט.
13 אַפֿילו בײַם לאַכן טוט ווײ דאָס
האַרץ, און דער סוף פֿון שִׂמחה איז
טרויער.
14 פֿון זײַנע וועגן וועט געזעטיקט
ווערן דער פֿאַלשהאַרציקער, און דער
גוטער מענטש פֿון וואָס אין אים.
15 א נאַר גלויבט אַלצדינג, אָבער
דער קלוגער באַטראַכט זײַן טריט.
16 דער חכם שײַט זיך, און קערט זיך
אָפּ פֿון שלעכטס, און דער נאַר נעמט
זיך איבער, און איז זיכער.
17 א גיכער כּעסן באַגײט
נאַרישקייט, און א מענטש מיט
בייזע געדאַנקען ווערט פֿאַרהאַסט.
18 לײַכטזיניקע אַרבן נאַרישקייט,
און קלוגע באַקריינען זיך מיט
קענשאַפֿט.
19 די שלעכטע בייגן זיך פֿאַר די
גוטע, און די רשָׁעים פֿאַר די טויערן
פֿון צדיק.
20 אַפֿילו בײַ זײַן חבֿר ווערט
פֿאַרהאַסט דער אָרימאַן, און די גוטע
פֿרײַנט פֿון עושר זינענען פֿיל.
21 דער וואָס איז מבֿזה זײַן חבֿר,
זינדיקט, און דער וואָס לײַטזעליקט די
געדריקטע, אַ ווויל איז צו אים!
22 פֿאַר וואָר, די וואָס טראַכטן בייז
בלאָנדזשען, און גענאָד און טרײַשאַפֿט
פֿאַר די וואָס טראַכטן גוטס.
23 אין יעטוועדער אַנשטרענג איז דאָ
א נוץ, אָבער ליפּנגעריד איז בלויז צום
שאָדן.
24 א קרוין פֿאַר די חכמים איז זייער
עשירות, די טיפֿשות פֿון די נאַרן
בלײַבט טיפֿשות.
25 אַן אמתער עדות ראַטעוועט
נפֿשות, אָבער דער וואָס אָטמט מיט

ליגנס איז אֵן אָפּנאַר.
26 אין מורא פֿאַר גאָט איז אַ שטאַרקער בטחון, און פֿאַר די קינדער וועט עס זײַן אַ באַשיצונג.
27 מורא פֿאַר גאָט איז אַ קוואַל פֿון לעבן, זיך אָפּצוקערן פֿון די נעצן פֿון טויט.
28 אין פֿיל פֿאָלק איז די פּראַכט פֿון דעם מלך, און אָן פֿאָלק איז אַ בראָך פֿאַרן פֿירשט.
29 דער וואָס איז אײַנגעהאַלטן אין צאָרן, האָט גרויס פֿאַרשטאַנדיקייט, אוֹן דער וואָס האָט אַ קורץ געמיט, קלײַבט אויף נאַריישקייט.
30 אַ געזונט פֿאַרן לײַב איז אַ געלאַסן האַרץ, און אַ פֿוילונג אין די ביינער איז קנאה.
31 דער וואָס דריקט דעם אָרימאַן, לעסטערט זײַן באַשעפֿער, אוֹן דער וואָס דערבאַרימט זיך אויפֿן אביון, גיט אים כּבֿוד.
32 אין זײַן אומגליק ווערט געשטויסן דער רשָׁע, אָבער דער צדיק איז באַשיצט ביז אין זײַן טויט.
33 אין האַרצן פֿון פֿאַרשטאַנדיקן רוט די חכמה, אָבער וואָס אינעוויניק ביי די נאַרן ווערט באַקאַנט.
34 געראַנטקייט דערהייבט אַ פֿאָלק, אוֹן זינד איז די שאַנד פֿון אומות.
35 דעם מלכס גוטוויליקייט איז צום קלוגן קנעכט, אוֹן זײַן גרימצאָרן ווען זײַן אויפֿן טויגענישט.

15 אַ ווייכער ענטפֿער האַלט אָפּ צאָרן, אוֹן אַ פֿאַרדראָסיק וואָרט ברענגט אויף כּעס.
2 די צונג פֿון די קלוגע איז ווויילקענעוודיק, אוֹן דאָס מויל פֿון נאַרן גאַווערט טיפשות.
3 אין יעטווועדער אָרט זײַנען די אויגן פֿון גאָט, זיי זעען די שלעכטע אוֹן די גוטע.
4 אַ מילדע צונג איז אַ בוים פֿון לעבן, אוֹן פֿאַלשקייט אויף איר איז אַ בראָך פֿאַרן געמיט.
5 דער נאַר פֿאַראַכט זײַן פֿאָטערס מוסר, אוֹן דער וואָס אַכט אויף שטראָף איז געשיידט.
6 אין הויז פֿון דעם צדיק איז גרויס רײַכטום, אוֹן אין אײַנקום פֿון רָשע איז אַ צרה.
7 די ליפּן פֿון די קלוגע פֿאַרשפּרייטן קענטשאַפֿט, אוֹן דער שׂכל פֿון די נאַרן – ניט ריכטיקס.
8 דאָס שלאַכטאָפּפֿער פֿון די רשָׁעים איז אַן אומוועדיקייט ביי גאָט, אוֹן די תּפֿילה פֿון רעכטפֿאַרטיקע איז זײַן רָצון.
9 אַן אומוועדיקייט ביי גאָט איז דער וועג פֿון דעם רָשע, אוֹן דעם וואָס יאָגט זיך נאָך גערעכטיקייט האָט ער ליב.
10 אַ בייזע שטראָף איז פֿאַר דעם וואָס פֿאַרלאָזט דעם וועג, דער וואָס האָט פֿײַנט מוסר וועט שטאַרבן.
11 די אונטערערד און דער אָפּגרונט זײַנען פֿאַר גאָט, הײַנט ווי שוין די הערצער פֿון די מענטשנקינדער!
12 דער שפּעטער האָט ניט ליב מע זאָל אים שטראָפֿן, ער וויל ניט גיין צו חכמים.
13 אַ פֿריילעך האַרץ מונטערט אויף דעם פּנים, אוֹן פֿון האַרצקלעמעניש ווערט דאָס געמיט דערשלאָגן.
14 דאָס האַרץ פֿון דעם פֿאַרשטאַנדיקן זוכט קענטשאַפֿט, אוֹן דאָס מויל פֿון די נאַרן פֿיטערט זיך אויף טיפשות.
15 אַלע טעג פֿון דעם אָרימאַן זײַנען שלעכטע, אָבער ביי דעם וואָס האָט אַ פֿרייליעך האַרץ איז תּמיד אַ סעודה.
16 בעסער ווינציק מיט גאָטספֿאָרכטיקייט, איידער אַ גרויסער אוצר מיט צעטומלטקייט דערבײַ.

17 בעסער אַ מאָלצײַט פֿון גרינס
ווּו לִיבשאַפֿט איז דאָ, אײדער אַ
געשטאָפּטער אָקס מיט שׂנאה דערבײַ.
18 אַ כּעסן מאַכט אָן שטרײַט, און
אָן אײַנגעהאַלטענער אין צאָרן שטילט
אײַן קריג.
19 דער וועג פֿון דעם פֿויל איז ווי
פֿאַרצאַמט מיט דערנער, אָבער דער
שטעג פֿון דעם רעכטפֿאַרטיקן איז
אויסגעגלײַכט.
20 אַ קלוגער זון דערפֿרייט דעם
פֿאָטער, און אַ נאַרישער מענטש איז
מבֿזה זײַן מוטער.
21 נאַרישקייט איז אַ פֿרייד בײַ דעם
וואָס פֿעלט שׂכל, אָבער אַ מענטש מיט
פֿאַרשטאַנדיקייט גייט גלײַך.
22 אָן באַראָט ווערן טראָכטונגען
פֿאַרשטערט, און דורך פֿיל יועצים
קומען זיי צו שטאַנד.
23 אַ מענטש האָט פֿרייד פֿון דעם
ענטפֿער פֿון זײַן מויל, און אַ וואָרט אין
דער צײַט – ווי גוט דאָס איז!
24 דער וועג פֿון לעבן איז אַרויף צו
פֿאַרן קלוגן, כּדי זיך אָפּצוקערן פֿון
דער אונטערערד אונטן.
25 דאָס הויז פֿון די שטאָלצע רײַסט
גאָט אויס, און ער שטעלט אויף דעם
גרענעץ פֿון דער אלמנה.
26 אָן אומווערדיקייט בײַ גאָט זײַנען
מחשבֿות פֿון בייז, און ריין בײַ אים
זײַנען ווערטער פֿון ליבלעכקייט.
27 זײַן הויז פֿאַראומגליקט דער וואָס
איז גיציק נאָך געווין, און דער וואָס
האָט פֿײַנט מתּנות וועט לעבן.
28 דאָס האַרץ פֿון דעם צדיק
קלערט-נאָך צו ענטפֿערן, און דאָס
מויל פֿון רשׁעים גאָלט ווערן בייזעניש.
29 ווײַט איז גאָט פֿון רשׁעים, אָבער
די תּפֿילה פֿון צדיקים הערט ער.
30 אַ ליכט אין די אויגן איז דער וואָס
דערפֿרייט דאָס האַרץ, אַ גוטע בשׂורה
מאַכט פֿעט דאָס געביין.
31 דאָס אויער וואָס הערט-צו דעם
מוסר פֿון לעבן, וועט צווישן די חכמים
רוען.
32 דער וואָס מײַדט אויס מוסר,
פֿאַראַכט זײַן זעל, און דער וואָס
הערט-צו שטאַרקָּ, קריגט שׂכל.
33 מורא פֿאַר גאָט איז די לערנונג
פֿון חכמה, און פֿאַר כּבֿוד קומט ענוות.

16 דעם מענטשנס זײַנען די
צוגרייטענישן פֿון האַרצן,
אָבער פֿון גאָט איז דער ענטפֿער פֿון
דער צונג.
2 אַלע ווענען פֿון אַ מענטשן זײַנען
ריין אין זײַנע אויגן, אָבער גאָט
פֿאָרשט די געמיטער.
3 לייג אַרויף דײַנע טוונגען אויף
גאָט, און דײַנע מחשבֿות ווערן צו
שטאַנד קומען.
4 אַלץ האָט גאָט געמאַכט פֿאַר זײַן
צוועק, און אויך דעם רָשׁע פֿאַרן טאָג
פֿון בייז.
5 אָן אומווערדיקייט בײַ גאָט איז
איטלעכער וואָס האָט אַ האָפֿערדיק
האַרץ;נאָ דיר מײַן האָנט! אים וועט
ניט געשאָנקען ווערן.
6 דורך געאָד און אמת ווערט זינד
פֿאַרגעבן, און דורך מורא פֿאַר גאָט
קערט מען זיך אָפּ פֿון שלעכטס.
7 אַז גאָט באַוויליקט די ווענען פֿון אַ
מענטשן, מאַכט ער אַפֿילו זײַנע פֿײַנט
שלום מיט אים.
8 בעסער ווינציק דורך
געערטיקייט, איידער פֿיל הכנסות
דורך אומרעכט.
9 דעם מענטשנס האַרץ דענקט זײַן
וועג, אָבער גאָט לענקט זײַן טריט.
10 אַ כישוף איז אויפֿן מלכס ליפּן,
זײַן מויל פֿעלשט ניט בײַם משפּט.
11 ריכטיקע וואָג און וואָגשאָלן
זײַנען פֿון גאָט, זײַן ווערק זײַנען אַלע
וואָגשטיינער פֿון בײַטל.
12 אָן אומווערדיקייט בײַ מלכים
איז טאָן שלעכטס, וואָרום דורך
געערטיקייט באַשטייט דער טראָן.

13 דער רָצון פֿון מלכים איז
אויפֿריכטיקע ליפּן, און דעם וואָס
רעדט די ריכטיקייט האָבן זיי ליב.
14 דער גרימצאָרן פֿון מלך איז אַ
מלאַך-המות, אָבער אַ קלוגער מאַן
שטילט אים אײַן.
15 אין שײַן פֿון מלכס פּנים איז
לעבן, און זײַן גוטווילליקייט איז ווי אַ
וואָלקן פֿון שפּעטרעגן.
16 ווי בעסער זיך אײַנצוקויפֿן חכמה
איידער גאָלד! און זיך אײַנצוקויפֿן שׂכל
איז בילכער ווי זילבער.
17 דער שטעג פֿון די רעכטפֿאַרטיקע
איז זיך אָפּצוקערן פֿון שלעכטס, דער
וואָס היט זײַן זעל, פּאַסט אויף זײַן
וועג.
18 פֿאַר אַ ברעכ קומט שטאָלץ, און
פֿאַר אַן אַניד־רפֿאַל, אַ האָפֿערדיק
געמיט.
19 בעסער אַ נידעריק געמיט צוויישן
די באַשיידענע, איידער טיילן רויב מיט
די שטאָלצע.
20 דער וואָס אַכט אויף דעם וואָרט,
וועט געפֿינען גוטס, און דער וואָס
פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט, אַז ווייל
איז צו אים!
21 מיטן קלוגהאַרציקן טרעפֿט זיך
דער פֿאַרשטאַנדיקער, און זיסקייט פֿון
די ליפּן מערט לערנונג.
22 שׂכל איז אַ קוואַל פֿון לעבן פֿאַר
דעם וואָס האָט עס, און נאַרישקייט איז
אַ שטראָף פֿאַרן נאַרן.
23 דאָס האַרץ פֿון דעם חכם מאַכט
קלוג זײַן מויל, און מערט לערנונג אויף
זײַנע ליפּן.
24 האָניקזאָפּט זײַנען ליבלעכע רייד,
זיס פֿאַר דער זעל, און אַ היילונג פֿאַרן
געביין.
25 פֿאַראַן אַ וועג וואָס איז גלײַך
בײַם מענטשן, און זײַן סָוף זײַנען וועגן
פֿון טויט.
26 דער הונגער פֿון אַרבעטער
אַרבעט אין אים, ווארום זײַן מויל
טריבט אים אָן.
27 דער נידערטרעכטיקער מענטש
גראָבט אויס בייז, און אויף זײַן ליפּ איז
ווי אַ בראַנדפּײַער.
28 דער מענטש פֿון פֿאַרקערטקייט
מאַכט אָן קריג, און דער
אונטערהעצער צעשיידט גוטע
פֿרײַנט.
29 דער מאַן פֿון אומרעכט רעדט אָן
זײַן חבֿר, און פֿירט אים אויפֿן ניט גוטן
וועג.
30 דער וואָס דריקט-צו די
אויגן, איז דאָס אויסצוקלערן
פֿאַרקערטקייט; דער וואָס בײַסט די
ליפּן, וויל אויספֿירן שלעכטס.
31 אַ שיינע קרון איז אַ גראָער
קאָפּ; אויפֿן וועג פֿון געראַכטקייט
ווערט זי געפֿונען.
32 בעסער אָן אײַנגעהאַלטענער אין
צאָרן איידער אַ גבור, און דער
וואָס געוועלטיקט איבער זײַן געמיט,
איידער דער וואָס באַצווינגט אַ שטאָט.
33 אין שוים וואַרפֿט מען דעם גורל,
אָבער פֿון גאָט איז זײַן יעטוועדער
באַשייד.

17 בעסער אַ טרוקענער ביסן
און שלווה דערבײַ, איידער
אַ הויז פֿול מיט פֿלייש-סעודות און
קריג.
2 אַ קלוגער קנעכט געוועלטיקט
איבער אַ זון אַ טויגענ־יכטס, און צווישן
די ברידער קריגט ער אָ חלק ירושה.
3 אַ טיגל פֿאַר זילבער, און אַ
שמעלצאויוון פֿאַר גאָלד, אָבער די
הערצער פֿרווווט גאָט.
4 דער שלעכטסטוער הערט זיך אײַן
צו דער ליפּ פֿון אומרעכט, דער ליגנער
האָרכט צו דער צונג פֿון פֿאַרבערעך.
5 דער וואָס שפּאָט פֿון אָן אָרימאַן,
לעסטערט זײַן באַשעפֿער; דעם וואָס
פֿרייט זיך אויף אַ בראָך, וועט ניט
געשאָנקען ווערן.
6 די קרוין פֿון אַלטע לײַט זײַנען
קינדסקינדער, און די צירונג פֿון
קינדער זײַנען זייערע עלטערן.

7 דעם מנּוּוּל פֿאַסט ניט די שפּראַך
פֿון בריטקייט, נאָך ווינציקער דעם
נַדבֿן די שפּראַך פֿון ליגן.
8 אַ חן־דימענט איז שוחד אין די
אויגן פֿון זײַן בעלן;ווּהין נאָר מע
קערט זיך דערמיט באַגליקט מען.
9 דער וואָס זוכט ליבשאַפֿט,
פֿאַרדעקט אויף זינד, און דער וואָס
חזרט איבער גערייד, צעשיידט גוטע
פֿרײַנט.
10 אַ בייזער ווירקט מער אויפֿן
פֿאַרשטאַנדיקן, ווי הונדערט קלעפּ
אויפֿן נאַרן.
11 רַק דער ווידערשפּעניקער זוכט
בייז, אָבער אַן אומדערבאַרימדיקער
שָׁלִיחַ וועט אָנגעשיקט ווערן אויף אים.
12 בעסער אַ מענטשן זאָל אָנטרעפֿן
אַ בערינטע בַּאַרויבט פֿון אירע יונגע,
אַבי ניט אַ נאַר מיט זײַן טיפֿשות.
13 דער וואָס קערט אום אַ רָעה פֿאַר
אַ טובֿה, וועט זיך ניט אָפּטאָן בייז פֿון
זײַן הויז.
14 ווי מע לאָזט לויז וואַסער איז דער
אָנהייב פֿון מחלוקות, דרום, איידער
דער קריג ברעכט אויס, לאָז אָפּ.
15 דער וואָס מאַכט געראַכט דעם
שולדיקן, און דער וואָס מאַכט שולדיק
דעם געראַכטן, זיי ביידע זײַנען אַן
אומוועדרדיקייט ביַי גאָט.
16 וואָס טויג געלט אין דעם נאַרנס
האַנטאויף צו קויפֿן חכמה, אַז קיין
שׂכל איז ניטאָ?
17 אין אַלע צײַטן איז אַ חבֵר אַ
גוטער פֿרײַנט, אָבער פֿאַר אַ צרה איז
אַ ברודער געבאָרן.
18 אַ מענטש אָן שׂכל איז דער וואָס
גיט אַ האַנט, וואָס איז עָרֵב אַן עָרבֿות
פֿאַר זײַן חבֵר.
19 דער וואָס האָט ליב קריג, האָט
ליב פֿאַרברעך, דער וואָס מאַכט הויך
זײַן טיר, זוכט אַ בראָך.
20 דער וואָס האָט אַ קרום האַרץ,
וועט ניט געפֿינען קיין גוטס, און
דער וואָס דרייט מיט דער צונג, וועט
אַרײַנפֿאַלן אין בייז.
21 דער וואָס געבערט אַ נאַרן, איז
דאָס צו זײַן קומער, און דער פֿאָטער
פֿון דעם נידערטרעכטיקן האָט ניט קיין
נַחַת.
22 אַ פֿרײלעך האַרץ איז אַ גוטע
רפֿואה, און אַ דערשלאָגן געמיט
טריקנט אויס דאָס געביין.
23 דער רָשע נעמט אָן שוחד אויסן
בוזעם, צו פֿאַרדרייען די וועגן פֿון
גערעכטיקייט.
24 פֿאַרן פּנים פֿון פֿאַרשטאַנדיקן איז
די חכמה, און די אויגן פֿון דעם נאַרן
זײַנען אין עק וועלט.
25 אַן ערגערניש פֿאַר זײַן פֿאָטער
איז אַ זון אַ נאַר, און אַ ביטערניש פֿאַר
זײַן געווינערין.
26 קיין גוטס קומט ניט אַרויס פֿון
שטראָפֿן אויך דעם צדיק, פֿון שלאָגן
אַדלעכֿיטע פֿאַר רעכטפֿאַרטיקייט.
27 דער וואָס ווייס קענשאַפֿט,
קאַרגט זײַנע ווערטער, אַ מענטש מיט
פֿאַרשטאַנדיקייט איז שפּאָרעוודיק אין
געמיט.
28 אַפֿילו אַ נאַר אַז ער שווײַגט
ווערט געראָכנט אַ חכם;דער
וואָס מאַכט צו זײַנע ליפּן, אַ
פֿאַרשטאַנדיקער.

18 דער וואָס שיידט זיך אָפּ,
איז אויסן זײַן ווילן;בײַ
יעטוועדער באַראָט ווייל ער זיך
אַרויסוויזן.
2 דער נאַר ווייל ניט
פֿאַרשטאַנדיקייט, נאָר אַז זײַן
שׂכל זאָל אַנטפּלעקט ווערן.
3 אַז דער רָשע קומט, קומט אויך
פֿאַראַכטונג, און מיט שענדלעכקייט –
שפּאָט.
4 טיפֿע וואַסערן זײַנען די ווערטער
פֿון אַ מענטשנס מויל, אַ קוועליקער
טײַך איז דער ברונעם פֿון חכמה.

5 קיין גוטס קומט ניט אַרויס פֿון שׂאָנעוועג דעם רָשָׁע, כּדי צו קריוודען דעם געראָטענעם בײַם משפּט.
6 די ליפּן פֿון דעם נאַרן קומען מיט קריג, און זײַן מויל רופֿט צו געשלעג.
7 דאָס מויל פֿון דעם נאַרן איז אַ בראָך פֿאַר אים, און זײַנע ליפּן זײַנען אַ נעץ פֿאַר זײַן זעל.
8 די ווערטער פֿון דעם אונטערהעצער זײַנען ווי געשמאַקע ביסנס, און זיי נידערן אין די קאַמערן פֿון לײַב.
9 אויך דער וואָס איז אָפּגעלאָזט אין זײַן אַרבעט, איז אַ ברודער צו אַ מאַן אַן אויסבראָכנער.
10 אַ שטאַרקער טורעם איז דער נאָמען פֿון גאָט, צו אים לויפֿט דער צדיק און ווערט באַשיצט.
11 דער פֿאַרמעג פֿון דעם עושר איז זײַן באַפֿעסטיקטע שטאָט, און ווי אין אַ הויכער מויער איז ער אין זײַן אײַנבילדעניש.
12 פֿאַר אַ בראָך ווערט האָפֿערדיק דעם מענטשנס האַרץ, און פֿאַר כּבֿוד קומט ענווות.
13 דער וואָס ענטפֿערט אַ זאַך איידער ער האָט אויסגעהערט, איז דאָס פֿון אים אַ נאַרישקייט און אַ שאַנד.
14 אַ מענטשנס געמיט קען אויסהאַלטן זײַן קראַנקשאַפֿט, אָבער אַ דערשלאָגן געמיט, ווער קען עס אַריבערטראָגן?
15 דאָס האַרץ פֿון דעם פֿאַרשטאַנדיקן קויפֿט זיך אײַן קענשאַפֿט, און דאָס אויער פֿון די קלוגע זוכט קענשאַפֿט.
16 אַ מענטשנס מתּנה מאַכט פֿאַר אים אַ וואַרע, און זי ברענגט אים פֿאַר גרויסע ליט.
17 געראָטן איז דער ערשטער אין זײַן טענה, אָבער זײַן חבֿר קומט און פֿאָרשט אים אויס.
18 דער גורל מאַכט אויפֿהערן קריג, און צווישן די שטרײַטער צעשיידט ער.
19 אַ געקריוודעטן ברודער איז שוועראַ צו געווינען ווי אַ באַפֿעסטיקטע שטאָט, און קריג זײַנען ווי ריגלען פֿון אַ פּאַלאַץ.
20 פֿון דער פֿרוכט פֿון אַ מענטשנס מויל וועט זיך זעטן זײַן לײַב, פֿון אײַנקום פֿון זײַנע ליפּן וועט ער זיך זעטן.
21 טויט און לעבן זײַנען אין דער מאַכט פֿון דער צונג, און אירע גוטע פֿרײַנט וועלן עסן איר פֿרוכט.
22 דער וואָס האָט געפֿונען אַ ווײַב, האָט געפֿונען גוטס, און קריגט באַווילליקונג פֿון גאָט.
23 תּחנונים רעדט דער אָרימאַן, אָבער דער עושר ענטפֿערט עזות.
24 פֿאַראָן חבֿרים אויף זיך צו פֿאַראומגליקאון פֿאַראַן אַ גוטער פֿרײַנט מער צוגעטאָן פֿון אַ ברודער.

19 בעסער אַן אָרימאַן וואָס גייט אין זײַן ערלעכקייט, אײדער דער וואָס האָט פֿאַרקרימטע ליפּן, און איז אַ נאַר.
2 אויך, פֿון זיך אַליין ניט קענען, קומט ניט קיין גוטס, און דער וואָס אײַלט מיט די פֿיס, זינדיקט.
3 אַ מענטשנס נאַרישקייט פֿאַרדרייט זײַן וועג, און אויף גאָט צערנט זײַן האַרץ.
4 רײַכטום קריגט-צו פֿיל גוטע פֿרײַנט, און דער אָרימאַן ווערט צעשיידט פֿון זײַן גוטן פֿרײַנט.
5 אַ פֿאַלשן עדות וועט ניט געשאָנקען ווערן, און דער וואָס אָטעמט מיט ליגן, וועט ניט אַנטרונען ווערן.
6 פֿיל זוכן די ליבֿטזעליקייט פֿון דעם נדבֿן, און איטלעכער איז אַ גוטער פֿרײַנט דעם געבער.
7 אַלע ברידער פֿון דעם אָרימאַן האָבן אים פֿײַנט, און ווי שוין

דערוויטערן זיך פֿון אים זײַנע גוטע פֿרײַנט!דער וואָס יאָגט זיך אַרום מיט ווערטערוועט ער בײַ זיי בלײַבן.
8 דער וואָס קויפֿט זיך אײַן שׂכל, האָט ליב זײַן זעל, דער וואָס היט פֿאַרשטאַנדיקייט, ווועט געפֿינען גוטס,
9 אַ פֿאַלשן עדות ווועט ניט געשאָנקען ווערן, און דער וואָס אָטעמט מיט ליגנס, ווועט אונטערגיין.
10 תּענוג פּאַסט ניט פֿאַרן נאַרן, הינט ווי שוין פֿאַר אַ קנעכט צו געווועלטיקן איבער האַרן!
11 דער שׂכל פֿון אַ מענטשן איז אײַנצוהאַלטן זײַן צאָרן, און אַ צירונג פֿאַר אים איז צו פֿאַרגעבן זינד.
12 אַ ברום ווי פֿון אַ יונגן לייב איז דעם מלכס צאָרן, און ווי טוי אויפֿן גראָז זײַן גוטווילקייט.
13 אַן אומגליק פֿאַר זײַן פֿאָטער איז אַ זון אַ נאַר;און ווי אַ נודנע טרײפֿענישׂ זײַנען די קריג פֿון אַ ווײַב.
14 הויז און גוטס איז אַ ירושה פֿון עלטערן, אָבער אַ געראָטענע ווײַב איז פֿון גאָט.
15 פֿוילקייט ווארפֿט אָן אַ דרעמל, און אַן אָפּגעלאָזטער נפֿש וועט הונגערן.
16 דער וואָס היט דאָס געבאָט, היט זײַן זעל, דער וואָס פֿאַרוואָרלאָזט זײַנע וועגן, וועט שטאַרבן.
17 דער וואָס שענקט דעם אָרימאַן, אַנטלײַט גאָט, און זײַן טובֿה וועט ער אים אומקערן.
18 שטראָף דײַן זון, ווען עס איז נאָך דאָ אַ האָפֿענונג, אָבער זאָלסט זיך ניט אָנלייגן אים אומצוברענגען.
19 אַ גרויסער כּעסן מוז ליידן די שטראָף, וואָרום אַז דוווילסט אים אַוועקריסן, מאַכסטו נאָך ערגער.
20 הער-צו אַן עצה, און נעם אָן מוסר, כּדי דו זאָלסט קלוג זײַן אין דײַן סָוף.
21 פֿיל מחשבֿות זײַנען אין מענטשנס האַרצן, אָבער גאָטס באַראָט, ער וועט באַשטיין.
22 די תּאווה פֿון אַ מענטשן איז זײַן שאַנד;און בעסער אַן אָרימאַן איידער אַ כּזבֿן.
23 מורא פֿאַר גאָט פֿירט צום לעבן, און מע בלײַבט זאַט, און ווערט ניט געשטראָפֿט מיט קיין בייז.
24 אַז דער פֿויל׳ער שטעקט אַרײַן זײַן האַנט אין שיסל, ווייל ער זי צו מאָל ניט צוטראָגן צו זײַן מויל.
25 שלאָגסטו דעם שפּעטער, ווערט דער נאַר געשײַט, און מוסרט מען דעם פֿאַרשטענדיקן, לערנט ער ויסן.
26 אַ זון וואָס ברענגט שאַנד און חרפּה, פֿאַרוויסט זײַן פֿאָטער, פֿאַרטריבט זײַן מוטער.
27 הער אויף, מײַן זון – אויב דו ווילסט פֿאָלגן מוסר –צו ווײכן פֿון די ווערטער פֿון קנעשאַפֿט.
28 געראָטקייט שפּאָט פֿון דעם נידערטרעטקיט עדות, און פֿאַלשקייט צעמישט דאָס מויל פֿון די רשָׁעים.
29 אַנגעבריידט פֿאַר די שפּעטער זײַנען שטראָפֿן, און קלעפּ פֿאַרן רוקן פֿון די נאַרן.

20 אַ שפּעטער איז דער ווײַן, אַ ליאַרעמער דער טראַנק, און איטלעכער וואָס גיט זיך אָפּ דערמיט, איז ניט קיין חכם.
2 אַ ברום ווי פֿון אַ יונגן לייב איז דעם מלכס אימה, דער וואָס דערצערנט אים פֿאַרזינדיקט זײַן לעבן.
3 אַ כּבֿוד פֿאַר אַ מענטשן איז זיך אָפּצוהאַלטן פֿון קריג, אָבער איטלעכער נאַר ברעכט אַרויס.
4 דער פֿויל׳ער אַקערט ניט אום ווינטער, און אין שניטצײַט בעטלט ער, און האָט גאָרנישט.
5 אַ טיפֿער וואַסער איז דער מיין אין אַ מענטשנס האַרץ, אָבער אַ מענטש מיט פֿאַרשטאַנדיקייט שעפּט אים אַרויס.

6 דאָס רָוב מענטשן רופֿן אויס
איטלעכער זײַן גינציקייט, אָבער אַ
געטרײַען מענטשן ווער קען געפֿינען?
7 אין זײַן ערלעכקייט גייט דער
צדיק;אַז ווויל צו זײַנע קינדער נאָך
אים!
8 דער מלך וואָס זיצט אויפֿן טראָן
פֿון משפּט, זיפּט דורך מיט זײַנע אויגן
אַל דאָס בייז.
9 ווער קען זאָגן: איך האָב
געלײַטערט מײַן האַרץ, איך בין ריין
פֿון מײַנע זינד?
10 צווייערליי וואָגשטיינער,
צווייערליי מאָסן, זיי ביידע זײַנען אַן
אומווערדיקייט בײַ גאָט.
11 שוין אַ ייִנגל ווערט דערקענט
אָן זײַנע מעשׂים, אויב ריין און אויב
רעכטפֿאַרטיק איז זײַן טאָן.
12 דאָס אויער וואָס הערט, און דאָס
אויג וואָס זעט, זיי ביידע האָט גאָט
געמאַכט.
13 זאָלסט ניט ליב האָבן שלאָף, כּדי
זאָלסט ניט פֿאַראָרימט ווערן, האַלט
דײַנע אויגן אָפֿן, וועסטו האָבן ברויט
צו זאָט.
14 „שלעכט! שלעכט!“ זאָגט דער
קונה, און גייט ער אַוועק, דענאָמאָל
באָרימט ער זיך.
15 פֿאַראַן גאָלד און פּערל אַ סך,
אָבער די טײַערסטע צירונג זײַנען ליפּן
מיט קענטניש.
16 נעם צו זײַן בגד, אויב ער איז עָרֵב
געווען פֿאַר אַן אַנדערן, און נעם זײַן
משכון פֿאַר דער פֿרעמדער.
17 זיס איז דעם מענטשן ברויט פֿון
פֿאַלשקייט, אָבער דערנאָך ווערט זײַן
מויל פֿול מיט זשוויר.
18 געדאַנקען קומען צו שטאַנד דורך
אַן עצה, און מיט תּחבולות פֿיר
מלחמה.
19 אַ רכילות-טרײַבער אַנטפּלעקט אַ
סָוד, און מיט דעם וואָס האָט אָפּענע
ליפּן זאָלסטו זיך ניט מישן.
20 דער וואָס שילט זײַן פֿאָטער און
זײַן מוטער, וועט זײַן ליכט פֿאַרלאָשן
ווערן אין שטאָקפֿינצטערניש.
21 אַ נחלה וואָס קומט אָן גיך
אין אָנהייב, וועט איר סָוף זײַן ניט
געבענטשט.
22 זאָלסט ניט זאָגן: איך וועל
אָפּצאָלן שלעכטס;האָף צו גאָט, און
ער וועט דיך העלפֿן.
23 אַן אומווערדיקייט בײַ גאָט
איז צווייערליי וואָגשטיינער, און פֿון
פֿאַלשע וואָגשאָלן קומט ניט קיין גוטס.
24 פֿון גאָט זײַנען דעם מענטשנס
טריט, און וואָס פֿאַרשטייט דער
מענטש זײַן וועג?
25 אַ שטרויכלונג פֿאַר אַ מענטשן
איז זיך אַרויסצורעדן: הייליק!און
נאָכן נדר איבערצוקלערן.
26 אַ קלוגער מלך ווינטשופֿלט די
רשָׁעים, און ער קערט אויף זיי דעם
דרעשראָד.
27 אַ ליכט פֿון גאָט איז דעם
מענטשנס נשמה, עס זוכט-דורך אַלע
קאַמערן פֿון לעבן.
28 געטרַאָד און אמת באַהיטן דעם
מלך, און ער האַלט-אויף מיט געטרַאָד
זײַן טראָן.
29 די צירונג פֿון יונגעלײַט איז זייער
כּוח, און די שיינקייט פֿון זקנים איז אַ
גראָער קאָפּ.
30 ווונדיקע בײַלן זײַנען אַ
לײַטערונג פֿון בייז, דאָס גלײַכן שלעק
אינעווייניק אין לעבן.

21 בעכן וואָסער איז דעם מלכס
האַרץ אין גאָטס האַנט, ווּהין
נאָר ער ווייל, נײַגט ער עס.
2 יעטוודעדער וועג פֿון מענטשן איז
גלײַך אין זײַנע אויגן, אָבער גאָט
פֿאָרשט די הערצער.
3 טאָן גערעכטיקייט און רעכטאיז
בילכער בײַ גאָט ווי אַ שלאַכטאָפּפֿער.
4 האָפֿערדיקע אויגן און אַ שטאָלץ
האַרץ—איז דער זינדיקער אַקער פֿון די

רשָׁעים.
5 די געדאַנקען פֿון פֿלייסיקן פֿירן
רַק צו שפּע, און איטלעכער וואָס איז
אילעק – רַק צו פֿאַרמינערונג.
6 אוֹצרות געמאַכט דורך אַ פֿאַלשער
צונג זײַנען אַוועקגעבלאָזענער הויך;די
וואָס זוכן זיי זוכן דעם טויט.
7 דער רויב פֿון די רשָׁעים שלעפּט
זיי אַוועק, ווײַל זיי ווילן ניט טאָן קיין
געראַטטיקייט.
8 פֿאַרקערט איז דעם מענטשנס וועג
און פֿרעמד, אָבער דער ריינער, זײַן
טאָן איז רעכטפֿאַרטיק.
9 בעסער ווויינען אויף אַ ווינקל דאַך,
איידער אין איין הויז מיט אַ ווײַב אַ
קריגעריק.
10 די זעל פֿון דעם רָשָׁע גלוסט בייז,
זײַן חבֿר ווערט ניט געליטזעליקט אין
זײַנע אויגן.
11 אַז מע שטראָפֿט דעם שפּעטער,
ווערט דער נאַר קלוג;און אַז מע לערנט
דעם קלוגן, קריגט ער קענשאַפֿט.
12 אַז דער צדיק האָט אײַנזעעניש
מיטן רָשָׁעס הויז, פֿאַרפֿירט ער די
רשָׁעים צום בייזן.
13 דער וואָס פֿאַרשטאָפּט זײַן אויער
פֿאַר דעם אָרימאַנס געשרײַ, וועט ער
אויך רופֿן, און ניט געענטפֿערט ווערן.
14 אַ מתּנה פֿאַרבאָרגענערהייט
פֿאַרבייגט דעם כּעס, און שוחד אין
בוזעם, דעם שטאַרקסטן גרימצאָרן.
15 אַ פֿרייד פֿאַרן צדיק איז טאָן
געראַטטיקייט, און אַ שרעק פֿאַר די
וואָס טוען אומרעכט.
16 אַ מענטש וואָס בלאָנדזשעט פֿון
דעם וועג פֿון קלוגשאַפֿט, וועט רוען
אין דעם געזעמל פֿון מתים.
17 דער וואָס האָט ליב ווילטאָג,
ווערט אַן אָרימאַן, דער וואָס האָט ליב
ווײַן און אייל, ווערט ניט רײַך.
18 אַן אויסלייז פֿאַר דעם צדיק
איז דער רָשָׁע, און אַנשטאָט די
רעכטפֿאַרטיקע קומט דער פֿעלשער.
19 בעסער צו ווויינען אין אַ
מדבר-לאַנד, אײדער מיט אַ ווײַב אַ
קריגערין אין ערגערניש.
20 אַ גלוסטיקער אוצר און אייל איז
אין דער ווויינונג פֿון דעם חכם, אָבער
דער נאַרישער מענטש שלינגט עס
אײַן.
21 דער וואָס יאָגט זיך נאָך
גערעכטיקייט און גענאָד, געפֿינט
לעבן, הצלחה, און כּבֿוד.
22 דער חכם קומט אויף אַ שטאָט
פֿון גיבורים, און מאַכט נידערן איר
זיכערע פֿעסטונג.
23 דער וואָס היט זײַן מויל און זײַן
צונג, היט פֿון צרות זײַן זעל.
24 דער מוטווויליקער בַּעַל-גאווה,
זײַן נאָמען איז שפּעטער –דער וואָס
פֿירט זיך מיט מוטווויליקער חוצפּה.
25 די תּאוה פֿון דעם פֿויל טייט
אים אַוועק, ווײַל זײַנע הענט ווילן ניט
אַרבעטן.
26 אַ גאַנצן טאָג באַגערט דער
גערעקער, אָבער דער צדיק גיט און
הערט ניט אויף.
27 דאָס שלאַכטאָפּפֿער פֿון די
רשָׁעים איז אַן אומוערדיקייט, הײַנט
ווי נאָך אַז מע ברענגט עס מיט אַ
בייזער מחשׁבֿה!
28 אַ פֿאַלשער עדות ווערט
צעמישט, אָבער דער מענטש וואָס
האָט געהערט, רעדט מיט פֿעסטיקייט.
29 דער שלעכטער מענטש גייט
מיט אַ פּאַרשײַט פּנים, אָבער דער
רעכטפֿאַרעריקער, ער פּאַסט אויף זײַן
וועג.
30 ניטאָ קיין חכמה און קיין
פֿאַרשטאַנדיקייטאון קיין עצה אַקעגן
גאָט.
31 דער פֿערד ווערט צוגעגרייט פֿאַר
דעם טאָג פֿון מלחמה, אָבער די ישועה
איז פֿון גאָט.

22 אַ נאָמען איז בעסער פֿון
גרויס עשירות, אַ גוטער חן,

פֿון זילבער און פֿון גאָלד.
2 רײַך און אָרים שטויסן זיך אָן
איינאַנדער, אָבער זיי ביידן האָט גאָט
באַשאַפֿן.
3 דער קלוגער זעט, און פֿאַרבאָרגט
זיך, און די נאַרן גייען ווײַטער, און
ווערן געשטראָפֿט.
4 דער לוין פֿון ענווות – פֿון מורא
פֿאַר גאָט, איז עשירות, און כּבֿוד, און
לעבן.
5 דערנער און נעצן זײַנען אויפֿן וועג
פֿון דעם קרומען, דער וואָס היט זיין
זעל, זאָל זיך דערווײַטערן פֿון זיי.
6 געווען דעם יינגל אויף זײַן
וועג;אַפֿילו אַז ער וועט אַלט ווערן,
וועט ער זיך ניט אָפּקערן דערפֿון.
7 דער עושר געוועלטיקט איבער די
אָרימע, און דער לײַער איז אַ קנעכט
בײַם מלוה
8 דער וואָס זייט אומרעכט וועט
שניידן אומגליק, און די רוט פֿון זײַן
חוצפּה וועט פֿאַרלענדט ווערן.
9 דער וואָס האָט אַ גוט אויג, ער
ווערט געבענטשט, ווײַל ער גיט פֿון
זײַן ברויט דעם אָרימאַן.
10 טרײַב אַרויס דעם שפּעטער, און
קריג וועט אַוועק, און שטרײַט און
שאַנד וועלן אויפֿהערן.
11 דער וואָס האָט ליב
ריינהאַרציקייט, וואָס האָט חן
אויף די ליפּן, איז דער מלך זײַן חבֿר.
12 די אויגן פֿון גאָט היטן דעם
פֿאַרשטאַנדיקן, און ער פֿאַרדרייט די
רייד פֿון דעם פֿעלשער.
13 דער פֿויל־ער זאָגט: אַ לייב איז
דערויסן, איך וועל אין גאַס געהרגעט
ווערן.
14 אַ טיפֿע גרוב איז דאָס מויל פֿון
פֿרעמדע פֿרויען, דער פֿאַרשאָלטענער
פֿון גאָט פֿאַלט אַרײַן אַהין.
15 נאַרישקייט איז אײַנגעבונדן בײַ
דעם יינגל אין האַרצן, די שטראָפֿרוט
וועט זי דערווײַטערן פֿון אים.
16 מע רויבט דעם אָרימאַן, און בײַ
אים מערט זיך, מע גיט דעם עושר, און
עס ווערט בלויז עמעמינערט.
17 neig tzu dayn oyer, un ker dayn
vu'ertter fun di chachmim, un dayn
hartz zalstu tzulaygn tzu meyn kenntnus.
18 vu'orum vuyl vu'ost zeyn, az du
vu'ostest zey hiten in dayn layb, az zey
vu'oln alts zeyn ongreyt oyf dayne
lipn.
19 kdey dayn batchon zol zayn oyf
got, hob ich dir heint yo dayn.
20 pa'ar vu'or ich dir
oyfgeshribn geheibenes vu'ertter,
mit atzes un kenntnus.
21 kdey dayn tzu ma'achn vuyst di
richtikeit vu'ertter fun emes, kdey
zalst entpa'arn emes vu'ertter di
vu'os hobn dayn geshikt.
22 zol dayn ni baazlen dem shvoach,
vuyl er iz shvoach, un nit dreyken
dem orimen in toyer.
23 vu'orum got vet zayn onnemen
zeyer kreyg, un reybn zeyerne royber
dos leben.
24 zol dayn nit chaber mit a
tzornikn, mit a kpasn zolstu nit tzunoypkumen;
25 tomer vu'ostu lernen zeyne
vu'egn, un vu'ost nemen a shtrikolung
pa'ar dayn zel.
26 zol dayn nit zayn fun di vu'os
gibn a hant, fun di vu'os zeynen 'orev pa'ar
chuvos.
27 az du vu'ost nit hoben tzu
bazol, nem vu'os zol man tzunemen
dayn gelegger fun unter dir?
28 zol dayn nit iberrukn dem
grenetz fun partziyot, vu'os dayne
'oltern hoben gemacht.
29 zestu a mentshn flink in
zayn arbet, vu'ot er shtayn pa'ar

מלכים;ער וועט ניט שטיין פַֿאַר נידעריקע.

23 אַז דו זעצסט זיך עסן מיט אַ געוועלטיקער, זאָלסטו גוט פַֿאַרשטיין וועמען דו האָסט פַֿאַר דיר;
2 וואָרום דו שטעקסט זיך אַרײַן אַ מעסער אין דער קעל, אויב דו ביסט אַ מענטש אַ פֿרעסער.
3 זאָלסט ניט גאָרן נאָך זײַנע מאכלים, וואָרום דאָס איז פַֿאַלשע שפּײַז.
4 זאָלסטו זיך ניט מאַטערן צו ווערן רײַך;פֿון זינען שלאָג עס דיר אַרויס.
5 הייבסט אויף דײַנע אויגן דערויף, און שוין איז עס ניטאָ;וואָרום מאַכן פֿליגלען מאַכט עס זיך, ווי אַן אָדלער וואָס פֿליט צום הימל.
6 זאָלסט ניט עסן דאָס ברויט פֿון דעם וואָס האָט אַ בייז אויג, און זאָלסט ניט גאָרן נאָך זײַנע מאכלים;
7 וואָרום עס איז אַזוי ווי ער וואָלט אויסרעכענען בײַ זיך:,,עס און טרינק!'' זאָגט ער צו דיר, אָבער זײַן האַרץ איז ניט מיט דיר.
8 דײַן ביסן וואָס דו האָסט אויפֿגעגעסן, וועסטו אויסברעכן, און האָסט אומזיסט אויסגעבראַכט דײַנע זיסע רייד.
9 אין די אויערן פֿון דעם נאַרן זאָלסטו ניט רעדן, וואָרום ער וועט פֿאַראַכטן דעם שׂכל פֿון דײַנע ווערטער.
10 זאָלסט ניט איבעררוקן דעם גרענעץ פֿון פֿאַרצײַטן, און אין די פֿעלדער פֿון יתומים זאָלסטו ניט אַרײַנגיין;
11 וואָרום זייער אויסלייזער איז שטאַרק, ער וועט זיך אָננעמען זייער קריג אָקעגן דיר.
12 לייג צו דײַן האַרץ צו מוסר, און דײַנע אויערן צו ווערטער פֿון פֿאַרשטאַנדיקייט.
13 זאָלסט ניט פֿאַרמײַדן שטראָף פֿון דעם ייִנגל;אַז דו וועסט אים שלאָגן מיט דער רוט, וועט ער ניט שטאַרבן.
14 דו וועסט אים שלאָגן מיט דער רוט, און וועסט מציל זײַן זײַן זעל פֿון דער אונטערערד.
15 מײַן זון, אַז דײַן האַרץ וועט זײַן קלוג, וועט אויך מײַן האַרץ זיך פֿרייען.
16 און מײַנע נירן וועלן אָנקוועלן, אַז דײַנע ליפּן וועלן רעדן די ריכטיקייט.
17 זאָל דײַן האַרץ ניט מקנא זײַן די זינדיקע, נאָר בלויז די גאָטספֿאָרכטיקע
18 אַ גאַנצן טאָג.
וואָרום פֿאַר וואָר, עס איז דאָ אַ לעצט, און דײַן האָפֿענונג וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן.
19 הער צו, זון מײַנער, און ווער קלוג, און פֿיר אויפֿן וועג דײַן האַרץ.
20 זאָלסט ניט זײַן פֿון די וואָס טרינקן ווײַן, פֿון די וואָס פֿרעסן זיך אָן מיט פֿלייש;
21 וואָרום אַ פֿרעסער און אַ זויפֿער ווערט פֿאַראָרימט. און שמאַטעס קלײדט אָן שלעפֿערײַ.
22 הער צו דײַן פֿאָטער וואָס האָט דיך געבאָרן, און זאָלסט ניט פֿאַראַכטן דײַן מוטער אַז זי איז אַלט.
23 קויף אמת, און זאָלסט עס ניט פֿאַרקויפֿן –חכמה, און מוסר, און פֿאַרשטאַנדיקייט.
24 קוועלן קוועלט אָן דער פֿאָטער פֿון דעם צדיק, און דער וואָס האָט געבאָרן אַ חכם פֿרייט זיך מיט אים.
25 זאָל זיך פֿרייען דײַן פֿאָטער און דײַן מוטער, און זאָל קוועלן דײַן געווינערין.
26 גיב מיר, מײַן זון, דײַן האַרץ, און דײַנע אויגן זאָלן היטן מײַנע ווענ.
27 וואָרום אַ טיפֿער גרוב איז אַ זונה, און אַן ענגע גרוב איז די פֿרעמדע.

28 דערצו לויערט זי ווי אַ רויבער,
און מערט פֿעלשער צווישן די מענטשן.
29 בײַ וועמען איז אוי? בײַ וועמען
איז וויי?בײַ וועמען קריג? בײַ
וועמען קלאָג?בײַ וועמען אומזיסטיקע
וווּנדן?בײַ וועמען רויטע אויגן?
30 בײַ די וואָס שפּעטיקן זיך בײַם
ווײַן, בײַ די וואָס קומען פֿאַרזוכן דעם
מישטראַנק.
31 זאָלסט ניט קוקן אויפֿן ווײַן ווי ער
רויטלט זיך, ווי ער שפּיגלט אין כּוס
זײַן פֿאַרב, ווי ער גליטשט זיך גלאַטיק
אַראָפּ.
32 אין זײַן סוף וועט ער ווי אַ שלאַנג
אײַנבײַסן, און ווי אַ נאָטער וועט ער
פֿאַרגיפֿטן.
33 דײַנע אויגן וועלן זען פֿרעמדע
זאַכן, און דײַן האַרץ וועט רעדן
פֿאַרקערטקייט;
34 און וועסט זײַן ווי איינער וואָס
ליגט אין מיטן ים, אָדער ווי איינער
וואָס ליגט אויף אַ שפּיץ מאַסט.
35 „זיי האָבן מיך געשלאָגן, און
מיר האָט ניט ווײ געטאָן, זיי האָבן
מיך צעקלאַפּט, און איך האָב ניט
געשפּירט;וען ניכטער איך זיך אויס,
וועל איך עס נאָך וויידער זוכן״.

24 זאָלסט ניט זײַן מקנא בייזע
לײַט, און זאָלסט ניט גאָרן צו
זײַן מיט זיי,
2 וואָרום פֿאַרוויסטונג טראַכט זייער
האַרץ, און אומגליק רעדן זיערע ליפּן.
3 מיט חכמה ווערט אַ הויז געבויט,
און מיט פֿאַרשטאַנדיקייט ווערט עס
באַפֿעסטיקט;
4 און דורך קענשאַפֿט ווערן די
קאַמערן אָנגעפֿילטמיט אַלערלײ
טײַערן און ליבלעכן גוטס.
5 אַ קלוגער מאַן איז אין מאַכט,
און אַ מענטש מיט קענשאַפֿט האָט אַ
שטאַרקע גבֿורה;
6 וואָרום מיט תּחבולות מוזטו
אָנפֿירן דײַן מלחמה, און הילף קומט
דורך פֿיל יועצים.
7 צו הויך פֿאַר דעם נאַרן איז חכמה,
אין טויער עפֿנט ער ניט זײַן מויל.
8 דער וואָס קלערט צו טאָן
שלעכטס, אים ווערט מען נאָכרופֿן
בייזוויליקער מענטש.
9 די טראַכטעניש פֿון דעם נאַרן
איז זינד, און אָן אומווערדיקייט בײַ
מענטשן איז דער שפּעטער.
10 לאָזטו זיך אָפּ אין טאָג פֿון נויט,
איז דײַן כוח אַ קנאַפּער.
11 זײַ מציל די וואָס ווערן געפֿומען
צום טויט, און די אָנגעבריטע צום
הרגען, אויב דו קענסט אָפּהאַלטן.
12 אַז דו ווועסט זאָגן: „מיר האָבן
דאָך דערפֿון ניט געווּסט״ –פֿאַר וואָר,
דער פֿאָרשער פֿון די הערצער, ער
ווועט מערקן, און דער היטער פֿון דײַן
זעל, ער ווועט וויסן, און ווועט אומקערן
איטלעכן לויט זײַנע מעשׂים.
13 עס, מײַן זון, האָניק, ווײל עס איז
גוט, און האָניקזאַפֿט וואָס איז זיס פֿאַר
דײַן גומען;
14 אַזוי, זײַ ווײסן, איז חכמה פֿאַר
דײַן זעל, אַז דו האָסט זי געפֿונען ווועט
זײַן אַ גוטע לעצט, און דײַן אָפּענונג
ווועט ניט פֿאַרשניטן ווערן.
15 זאָלסט ניט לויערן, רָשע, אויף
דער ווינונג פֿון דעם צדיק, זאָלסט ניט
פֿאַרווויסטן זײַן הויזאָרט;
16 וואָרום זיבן מאָל פֿאַלט דער
צדיק, און שטייט אויף, און די רשָׁעים
ווערן געשטורויכלט אין אומגליק.
17 אַז דײַן שׂונא פֿאַלט, זאָלסטו
זיך ניט פֿרייען, און אַז ער ווערט
געשטרויכלט, זאָל ניט אָנקוועלן דײַן
האַרץ;
18 וואָרום גאָט ווועט זען, און עס
ווועט שלעכט זײַן אין זײַנע אויגן, און
ער ווועט אָפּקערן פֿון אים זײַן צאָרן.
19 זאָלסט זיך ניט ערגערן ווײגן די
שלעכטסטוער, זאָלסט ניט מקנא זײַן
די רשָׁעים;

20 וואָרום דער שלעכטער וועט ניט
האָבן קיין לעצט, דאָס ליכט פֿון די
רשָׁעים וועט אויסגעלאָשן ווערן.
21 האָב מורא פֿאַר גאָט, מײַן זון,
און פֿאַרן מלך, מיט אײבערַנַדערשער
זאָלסטו זיך ניט מישן;
22 וואָרום פּלוצלינג וועט קומען
זייער ברעָך, און ווער ווייס דאָס
אומגליק פֿון זיי ביידן?
23 אויך די דאָזיקע זײַנען פֿון די
חכמים. פֿון שאָנעוועון אין אַ משפט
קומט ניט אַרויס קיין גוטס.
24 דער וואָס זאָגט צום שולדיקן:
„דו ביסט געראַטן", שילטן אים
פֿעלקער, פֿלוכן אים אומות.
25 אָבער די וואָס משפּטן ריכטיק,
זיי איז ווויל, און אויף זיי קומט אַ
ברכה פֿון גוטס.
26 די ליפּן דאַרף מען קושן דעם
וואָס ענטפֿערט די ריכטיקע רייד.
27 פֿאַרריכט דערויסן דײַן אַרבעט,
און גרייט עס דיר צו אויפֿן פֿעלד,
דערנאָך זאָלסטו בויען דײַן הויז.
28 זאָלסט ניט זײַן אָן עדות אָקעגן
דײַן חבֿר אָן אַ פֿאַר וואָס, און נאַרן מיט
דײַנע ליפּן.
29 זאָלסט ניט זאָגן: „ווי ער האָט
מיר געטאָן, אַזוי וועל איך אים
טאָן;איך וועל דעם מענטשן אומקערן
לויט זײַן טאָן".
30 פֿאַרבײַ אַ פֿעלד פֿון אַ פֿויל מאַן
בין איך פֿאַרבײַגעגאַנגען, און פֿאַרבײַ
אַ ווינגאָרטן פֿון אַ מענטשן אָן שׂכל;
31 ערשט עס איז אין גאַנצן
געווען פֿאַרוואַקסן מיט דערנער, זײַן
אויבערפֿלעך איז געווען באַדעקט מיט
ווילדע געוועקסן, און זײַן שטיינערנע
צאָם איז געווען אײַנגעפֿאַלן.
32 איך האָב געקוקט, און מיר
אַריַנגענומען אין האַרצן, איך האָב
געזען, און גענומען אַ מוסר.
33 „נאָך אַ ביסל שלאָף, נאָך אַ
ביסל דרעמלען, נאָך אַ ביסל ליגן מיט
פֿאַרלייגטע הענט" —
34 און קומען ווי אַ גיי-חיל וועט
דײַן אָרימקייט, און דײַן נויט ווי אַ
געפּאַנצערטער מאַן.

25 אויך די דאָזיקע זײַנען
שפּריכוועטער פֿון שלמהן,
וואָס די לײַט פֿון חזקיָה דעם מלך פֿון
יהודה האָבן איבערגעשריבן.
2 דער כּבֿוד פֿון גאָט איז פֿאַרבאָרגן
אַ זאַך, און דער כּבֿוד פֿון מלכים איז
אויספֿאָרשן אַ זאַך.
3 דער הימל אין הייך, און די ערד
אין טיפֿקייט, און דאָס האַרץ פֿון
מלכים, איז ניט צו דערפֿאָרשן.
4 נעם אַרויס די פּסולת פֿון זילבער,
און ביים שמעלצער קומט אַרויס אַ
כּלי;
5 נעם אַוועק דעם רָשע פֿון פֿאַרן
מלך, און זײַן טראָן וועט שטיין פֿעסט
אויף גערעכטיקייט.
6 זאָלסט זיך ניט שיינדלען פֿאַרן
מלך, און אין דעם אָרט פֿון גרויסע
לײַט זאָלסטו ניט שטיין.
7 וואָרום בעסער מע זאָל דיר זאָגן:
„קום אַרויף אַהער!"איידער מע זאָל
דיך דערנידערן פֿאַר דעם פּירשט, ווי
דײַנע אויגן האָבן געזען.
8 זאָלסט ניט אַרויסגיין האַסטיק זיך
קריגן, וואָרום וואָס וועסטו טאָן צום
סוף דערפֿון, אַז דײַן חבֿר וועט דיך
מאַכן צו שאַנד?
9 קריג זיך דײַן קריג מיט דײַן חבֿר,
אָבער אַ פֿרעמדנס סוד זאָלסטו ניט
אַנטפּלעקן;
10 כּדי דער צוהערער זאָל דיך ניט
זידלען, וואָרום דײַן רכילות קען ניט
צוריקגענומען ווערן.
11 גילדערנע עפּל אין זילבערנע
פּוץ-כּלים, איז אַ וואָרט געredט צו
דער זאַך.
12 אַ גילדערנער אוירינג און אַ
צירונג פֿון גינגאָלד איז אַ קלוגער
מוסר-זאָגער פֿאַרן אויער פֿון הערער.
13 ווי שנייקע קעלט אין טאָג פֿון
שניט, איז אַ באַגלויבטער שָׁלִיח

פַֿאַר די וואָס שיקן אים;וואָרום ער
דערקווויקט די זעל פֿון זײַן האַר.
14 וואָלקנס און ווינט אָן רעגן, איז אַ
מענטש וואָס רימט זיך מיט אַ פַֿאַלשער
מתּנה.
15 מיט אײַנגעהאַלטנקייט ווערט
איבערגערעדט דער פֿירשט, און אַ
ווייכע צונג צעברעכט אַ ביין.
16 האָסטו געפֿונען האָניק, עס פֿיל
עס איז גענוג פַֿאַר דיר, כדי זאָלסט
זיך ניט איבערזעטן דערמיט, און עס
אויסברעכן.
17 מאַך דײַן פֿוס זעלטן אין הויז פֿון
דײַן חבֿר, כדי ער זאָל ניט זאָט ווערן
מיט דיר, און דיך פֿײַנט קריגן.
18 אַ ברעכשטאַנג און אַ שוווערד און
שאַרפּע פֿײַלאיז אַ מענטש וואָס זאָגט
פַֿאַלשע עדות אויף זײַן חבֿר.
19 אַ צעבראָכענער צאָן און
אַן אויסגעלונקענער פֿוס, איז די
פַֿאַרזיכערונג פֿון דעם פֿעלשער אין
טאָג פֿון נויט.
20 ווי דער וואָס טוט אויס דעם
בגד אין אַ קאַלטן טאָג, ווי עסיק
אויף לויגזאָלץ, אַזוי דער וואָס זינגט
לידערפֿאַר אַן אומעטיקן האַרצן.
21 אַז דײַן שׂונא איז הונגעריק, גיב
אים עסן ברויט, און אַז ער איז
דאָרשטיק, גיב אים טרינקען וואַסער;
22 וואָרום קוילן שיטסטו אים אויפֿן
קאָפּ, און גאָט וועט דיר באַצאָלן.
23 צפֿון-ווינט ברענגט רעגן, און
אַ פֿאַרשטעלטע צונג פַֿאַרדראָסיקע
פּנימער.
24 בעסער ווויינען אויף אַ ווינקל
דאַך, איידער אין איין הויז מיט אַ ווײַב
אַ קריגערין.
25 קאַלטע וואַסער פַֿאַר אַ
פַֿאַרשמאַכטער זעל, אַזוי איז אַ גוטע
בשׂורה פֿון אַ ווײַטן לאַנד.
26 אַ קויטיקער קוואַל, און אַ
דומפּיקער ברונעמאיז אַ צדיק וואָס
בייגט זיך פַֿאַר רָשע.
27 צו פֿיל האָניק עסן איז ניט גוט;און
כּבֿוד הייסט פֿאַרשטיין דעם אייגענעם
כּבֿוד.
28 אַן אײַנגעבראָכענע שטאָט אָן אַ
מויערמיז אַ מענטש וואָס ניטאָ קיין
אָפּהאַלט פַֿאַר זײַן געמיט.

26 ווי שניי אום זומער, און ווי
רעגן אין שניט, אַזוי פּאַסט
ניט פַֿאַרן נאַרן כּבֿוד.
2 ווי אַ שפּערל וואָס וואַנדערט, ווי
אַ שוואַלב וואָס פֿליט, אַזוי וועט אַן
אומזיסטע קללה אָנקומען אויף זיך
אַליין.
3 אַ בייטש פֿאַרן פֿערד, אַ צאָם פֿאַרן
אייזל, און אַ רוט פֿאַרן רוקן פֿון דעם
נאַרן.
4 זאָלסט ניט ענטפֿערן דעם נאַרן
אַזוי ווי זײַן נאַרישקייט, כדי דו אויך
זאָלסט ניט ווערן גלײַך צו אים.
5 ענטפֿער דעם נאַרן וועדליק זײַן
נאַרישקייט, כדי ער זאָל ניט זײַן אַ חכם
אין זײַנע אויגן.
6 די פֿיס האַקט זיך אָפּ, מיט
ערגערניש טרינקט זיך אָן, דער וואָס
שיקט זאַכן דורך דער האַנט פֿון אַ
נאַרן.
7 די פֿיס באַמבלען זיך בײַם
הינקעדיקן, און אַ משל אין מויל פֿון אַ
נאַרן.
8 ווי אַ קליין אָבן-טובֿ אויף אַ הויפֿן
שטיינער, אַזוי אַז מע גיט כּבֿוד אַ נאַרן.
9 אַ דאָרן וואָס קומט אין דער האַנט
פֿון אַ שיכּורן, אַזוי איז אַ משל אין מויל
פֿון אַ נאַרן.
10 דער שטאַרקער קען אַלצדינג
אויפֿטאָן, אָבער דער וואָס וויל
אײַנהאַלטן אַ נאַרן, ווויל אײַנהאַלטן אַ
פֿלייצונג.
11 ווי אַ הונט וואָס קערט זיך אום צו
זײַן מייקעכץ, חזרט איבער דער נאַר
זײַן טיפֿשות.
12 זעסטו אַ מענטשן וואָס איז אָ חכם
אין זײַנע אויגן, איז דאָ מער האָפֿענונג

פַֿאַר אַ נאַרן ווי פַֿאַר אים.
13 דער פֿויל־ער זאָגט: אַ ווילד לייב
איז אין וועג, אַ לייב איז אין די גאַסן.
14 די טיר דרייט זיך שוין אויף איר
אַנגל, און דער פֿויל־ער איז נאָך אויף
זײַן בעט.
15 אַז דער פֿויל־ער שטעקט אַרײַן זײַן
האַנט אין שיסל, איז ער צו מיד צו זי
צוצוטראָגן צו זײַן מויל.
16 דער פֿויל־ער איז קלי־גער אין זײַנע
אויגן־פֿון זיבן געשײַטע ענטפֿער־ער.
17 ווי דער וואָס נעמט אָן אַ הונט
פֿאַר די אויערן, איז אַ פֿאַרבײַ־גייער
וואָס היצט זיך איבער אַ קריג וואָס ניט
זײַנט.
18 ווי אַ משוגענער וואָס
ווארפֿט־ברענט־עדיקע שײַטן, פֿײַל־ן, און
טויט,
19 אַזוי איז דער מענטש וואָס נאַרט
אָפּ זײַן חבֿר, און זאָגט: איך שפּיך דאָך
בלויז.
20 אָן האָלץ פֿאַרלעשט זיך דאָס
פֿײַער, און אָן אַן אונטער־הצעצער הערט
אויף קריג.
21 קויל־ן פֿאַר זשאַר, און האָלץ פֿאַר
פֿײַער, און אַ מענטש אַ קריג־גער אויף
אָנצוצינדן אַ שטרײַט.
22 די ווערטער פֿון דעם
אונטער־הצעצער זײַנען ווי געשמאַקע
ביסנס, און זיי נידערן אין די קאַמערן
פֿון לײַב.
23 פּסולתדיק זילבער באַצויגן אויף
ליים, זײַנען הייסע ליפּן און אַ בייז
האַרץ.
24 מיט זײַן ליפּ פֿאַרשטעלט זיך דער
שׂונא, אָבער אין זיך גרייט ער צו
באַטרוג.
25 אַז ער מאַכט לײַטזעליק זײַן קול,
זאָלסטו אים ניט גלויבן, וואָרום זיבן
אומוועראיקייטן זײַנען אין זײַן האַרצן.
26 מעג זיך פֿאַרדעקן זײַן שׂנאה מיט
אָפּנאַרעניש, וועט אָנטפּלעקט ווערן
זײַן בייז פֿאַר אַן עולם.
27 דער וואָס גראָבט אַ גרוב, וועט
אין איר אַרײַנפֿאַלן, און דער וואָס
קײַקלט אַ שטיין, וועט ער זיך
אומקערן צו אים.
28 דער דערשלאָגענער האָט פֿײַנט
אַ פֿאַלשע צונג, אָבער געפֿאַלנקייט
מאַכט אַ גלאַט מויל.

27 זאָלסט זיך ניט רימען מיט
דעם מאָרגעדיקן טאָג,
וואָרום דו ווייסט ניט וואָס דער טאָג
וועט געבערן.
2 זאָל דיך לויבן אַן אַנדערער, און
ניט דײַן מויל, אַ פֿרעמדער, און ניט
דײַנע ליפּן.
3 שווער איז שטיין, און אַ משׂא איז
זאַמד, אָבער דער כּעס פֿון אַ נאַרן איז
שווערער פֿון זיי ביידן.
4 אומדערבאַרימדיק איז גרימצאָרן,
און אַ פֿלייצונג איז כּעס, אָבער ווער
קען באַשטיין פֿאַר קנאה?
5 בעסער אַן אָפּענער
פֿאָרווײַזן־איידער פֿאַרבאָרגענע
ליבשאַפֿט.
6 גינציק זײַנען די ווונדן פֿון אַ גוטן
פֿרײַנט, און צו לאַסט זײַנען די קושן
פֿון אַ שׂונא.
7 אַ זאַטע זעל טרעט אויף
האָניק־זאָפֿט, און אַ הונגעריקער זעל
איז איטלעך ביטערס זיס.
8 ווי אַ פֿויגל פֿאַרוואָגלט פֿון איר
נעסט, אַזוי איז אַ מענטש פֿאַרוואָגלט
פֿון זײַן היים.
9 אייל און ווי־רויך דערפֿרייט דאָס
האַרץ, דאָס גליכן די זיסקייט פֿון אַ
חבֿר דורך אַ האַרציקער עצה.
10 דײַן גוטן פֿרײַנט, און דײַן
פֿאָטערס גוטן פֿרײַנט זאָלסטו ניט
פֿאַרלאָזן;און זאָלסט ניט קומען אין
דײַן ברודערס הויז אין טאָג פֿון דײַן
בראָך;בעסער אַ נאָענטער שָׁכן איידער
אַ ווײַטער ברודער.
11 זיי קלוג, מײַן זון, און דערפֿרײ
מײַן האַרץ, און איך וועל קענען

ענטפֿערן דעם וואָס לעסטערט מיך.
12 דער קלוגער זעט דאָס בייז, פֿאַרבאָרגט ער זיך, די נאַרן גייען ווײַטער, ווערן זיי געשטראָפֿט.
13 נעם צו זײַן בגד אויב ער איז ערֵב געווען פֿאַר אַן אַנדערן, און נעם זײַן משכון פֿאַר דער פֿרעמדער.
14 דער וואָס בענטשט זײַן גוטן פֿרײַנט אויף אַ הויכן קָול פֿרי באַגינען, ווערט עס אים ווי אַ קללה געראָכנט ווערן.
15 אַ נודנע טריפֿעניש אין אַ רעגנדיקן טאָג, און אַ ווײַב קריגערין, זײַנען גלײַך.
16 דער וואָס באַהאַלט זי, באַהאַלט ווינט, און דאָס אייל פֿון זײַן רעכטער האַנט שרײַט אויס.
17 אײַזן שלײַפֿט מען מit אײַזן, און איין מענטש שלײַפֿט דעם שׂרָף פֿון דעם אַנדערן.
18 דער וואָס היט דעם פֿײַגנבוים, ווערט עסן זײַן פֿרוכט, און דער וואָס פּאַסט אויף זײַן האַר, ווערט האָבן כּבֿוד.
19 ווי אין וואַסער איז אַ פּנים קעגן אַ פּנים, אַזוי איז דאָס האַרץ פֿון אַ מענטשן צו אַ מענטשן.
20 די אונטערערד און דער אָפּגרונט ווערן ניט זאַט, און די אויגן פֿון דעם מענטשן ווערן ניט זאַט.
21 אַ טיגל פֿאַר זילבער, און אַ שמעלצאויוון פֿאַר גאָלד, און אַ מענטש לויט זײַן לויב.
22 ווען דו זאָלסט שטויסן דעם נאַרן אין אַ שטייסל מיט אַ מערזער צווישן גריץ, ווערט זיך ניט אָפּטאָן פֿון אים זײַן נאַרישקייט.
23 קענען זאָלסטו קענען דאָס אויסזען פֿון דײַנע שאָף, גיב אַכטונג אויף די סטאַדעס;
24 וואָרום ניט אויף אייביק איז רײַכטום;און איז דען אַ קרוין אויף דָור-דורות?
25 די היי איז אָפּגעשניטן, און פֿרישע גראָז באַווײַזט זיך, און אײַנגעזאַמלט זײַנען די קרײַטעכער פֿון די בערג,
26 וועלן די שעפּסן זײַן פֿאַר דײַן קלײַדונג, און צו באַצאָלן פֿאַר אַ פֿעלד די בעק;
27 און גענוג ציגנמילך וועט זײַן פֿאַר דײַן שפּײַז –פֿאַר דעם שפּײַז פֿון דײַן הויזגעזינט, און דערנערונג פֿאַר דײַנע דינסטמיידלעך.

28 דער רָשע לויפֿט וועָן קיינער יאָגט ניט, אָבער די צדיקים זײַנען זיכער ווי אַ יונגער לייב.
2 דורך דעם פֿאַרברעך פֿון אַ לאַנד זײַנען פֿיל אירע הַאַרן, אָבער דורך אַ פֿאַרשטאַנדיקן מאַן וואָס וויים, האַלט אָן לאַנג דער באַשטאַנד.
3 אַן אָרימאַן וואָס דריקט די שוואַכע, איז אַ שלאַקסרעגן וואָס לאָזט אָן ברויט.
4 די וואָס פֿאַרלאָזן די תּורה, לויבן די רשָעים, אָבער די וואָס היטן די תּורה, קריגן זיך מיט זיי.
5 שלעכטע מענטשן פֿאַרשטייען ניט גערעכטיקייט, אָבער די וואָס זוכן גאָט, פֿאַרשטייען אַלץ.
6 בעסער אַן אָרימאַן וואָס גייט מיט זײַן ערלעכקייט, אײדער דער וואָס זײַנע וועגן זײַנען קרום, און ער איז אַן עושר.
7 אַ פֿאַרשטאַנדיקער זון היט די לערנונג, אָבער דער וואָס חבֿרט זיך מיט פֿרעסערס, פֿאַרשעמט זײַן פֿאָטער.
8 דער וואָס מערט זײַן פֿאַרמעג דורך צינדזן און מערונג, זאַמלט עס פֿאַר דעם וואָס וועט שענקען צו אָרימע.
9 דער וואָס קערט אָפּ זײַן אויער פֿון צו הערן די לערנונג, איז אַפֿילו זײַן תּפֿילה אַן אומווערדיקייט.
10 דער וואָס פֿאַרפֿירט די רעכטפֿאַרטיקע אויף אַ שלעכטן וועג, וועט ער אַרײַנפֿאַלן אין זײַן אייגענער גרוב, און די ערלעכע וועלן אַרבן

גוטס.
11 דער רײכער מאַן איז אַ חכם אין
זײנע אויגן, אָבער דער קלוגע אָרימאַן
פֿאָרשט אים דורך.
12 אַז צדיקים פֿרײען זיך איז אַ
גרויסע גדולה, אָבער אַז רשָׁעים קומען
אויף, מוז מען זוכן אַ מענטשן.
13 דער וואָס פֿאַרדעקט זײנע זינד,
וועט ניט באַגליקן, אָבער דער וואָס
איז זיך מודה און פֿאַרלאָזט זיי, וועט
דערבאַרימט ווערן.
14 ווויל צו דעם מענטשן וואָס
פֿאָרכט תּמיד, און דער וואָס מאַכט
האַרט זײן האַרץ וועט אַרײנפֿאַלן אין
בייז.
15 אַ ברומיקער לייב, און אַ
הונגעריקער בער, איז אַ רָשע וואָס
געוועלטיקט איבער אָרימ פֿאָלק.
16 אַ פֿירשט פֿעליק אין שׂכל איז
גרויס אין רויבערײַען;און דער וואָס
האָט פֿײנט אומערלעכן געווין איז
מאַריך-ימים.
17 אַ מענטש וואָס האָט אויף זיך דאָס
בלוט פֿון אַ נפֶשׁ, וועט לויפֿן ביזן גרוב,
מע וועט אים ניט בײַשטיין.
18 דער וואָס גייט ערלעך וועט
געהאָלפֿן ווערן, און דער וואָס זינגע
וועגן זײנען קרום, וועט פֿאַלן מיט איין
מאָל.
19 דער וואָס באַארבעט זײן ערד
וועט האָבן בריט צו זאַט, און דער
וואָס יאָגט זיך נאָך פּוסטע זאַכן וועט
זאַט זײן מיט דלות.
20 אַן ערלעכער מענטש קריגט פֿיל
ברכות, אָבער דער וואָס וויל גיך רײַך
ווערן וועט ניט אָפּקומען גלאַט.
21 פֿון שׂאָנעוועון קומט ניט אַרויס
קיין גוטס, אָבער אום אַ שטיקל ברויט
פֿאַרזינדיקט זיך דער מענטש.
22 פֿאַרהאָוועט נאָך רײַכטום איז אַ
מענטש אַ ניט פֿאַרגינער, און ער ווייס
ניט אַז די נויט וועט קומען אויף אים.
23 דער וואָס שטראָפֿט עמיצן, וועט
שפּעטער געפֿינען מער חנוון דער וואָס
האָט אַ גלאַטע צונג.
24 דער וואָס באַגזלט זײן פֿאָטער און
זײן מוטער, און זאָגט: „עס איז ניט
קיין פֿאַרברעך", ער איז אַ חבֿר צו אַ
מענטשן אָן אומבערגעגער.
25 דער וואָס האָט אַ פֿאַרלאַנגערישע
זעל, מאַכט אָן קריג, אָבער דער וואָס
פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט, וועט
געזעטיקט.
26 דער וואָס איז בטוח אין זײן
האַרצן, ער איז אַ נאַר, און דער וואָס
גייט מיט חכמה, וועט אַנטרונען ווערן.
27 דעם וואָס גיט דעם אָרימאַן וועט
ניט פֿעלן, אָבער דער וואָס פֿאַרהוילט
זײנע אויגן, וועט קריגן פֿיל קללות.
28 אַז די רשָׁעים שטייגן אויף,
באַהאַלטן זיך די מענטשן, און אַז זיי
גיין אונטער, מערן זיך די צדיקים.

29 אַ מענטש אַ געמוסרטער
וואָס מאַכט האַרט זײן נאַקן,
וועט פֿלוצלינג צעברעכן ווערן אַז קיין
היילונג וועט ניט זײן.
2 אַז די צדיקים מערן זיך, פֿרייט
זיך דאָס פֿאָלק, אָבער אַז דער רָשע
געוועלטיקט, זיפֿצט דאָס פֿאָלק.
3 אַ מענטש וואָס האָט ליב חכמה,
דערפֿרייט זײן פֿאָטער, אָבער דער
וואָס חבֿרט זיך מיט זונות, ברענגט
אויס דעם פֿאַרמעג.
4 אַ מלך האַלט אויף מיט
גערעכטיקייט דאָס לאַנד, און
דער בעלן אויף מתּנות צעשטערט עס.
5 דער מענטש וואָס חֲנפֿעט זײן חבֿר,
שפּרייט אויס אַ נעץ פֿאַר זײנע טריט.
6 אין דעם פֿאַרברעך פֿון דעם
שלעכטן מענטשן איז אַ שטרויכלונג,
אָבער דער צדיק זינגט און איז
פֿריילעך.
7 דער צדיק וויים דאָס רעכט פֿון די
אָרימע, דער רָשע קימערט זיך ניט צו
וויסן.
8 לײַט פֿון שפּאָט בלאָזן-אויף די
שטאָט, אָבער קלוגע האַלטן אָפּ דעם
צאָרן.

9 אַז אַ קלוגער מענטש טענהט מיט
אַ נאַרן, סיַ ער בייזערט זיך, סיַ ער
שמייכלט, האָט ער ניט קיין נַחַת.
10 בלוטיקע לײַט האָבן פַּיינט דעם
אומשולדיקן, אָבער די רעכטפֿאַרטיקע
גאָרן נאָך אים.
11 זײַן גאַנץ געמיט לאָזט אַרויס דער
נאַר, אָבער דער חכם האַלט עס צוריק.
12 אַ געוועלטיקער וואָס האָרכט צו
געראַיִד פֿון ליגן, זײַנען אַלע זײַנע
משרתים רשָׁעים.
13 דער אָרימאַן און דער דריקער
שטויסן זיך אָן איינאַנדער, אָבער דער
דערלײַכטער פֿון ביידנס אויגן איז
גאָט.
14 אַ מלך וואָס משפט מיט אמת
די אָרימע, וועט זײַן טראָן באַשטיין
שטענדיק.
15 די רוט און מוסר גיבן חכמה, און
אַ לויזגעלאָזט ײַנגל ברענגט שאַנד זײַן
מוטער.
16 אַז די רשָׁעים מערן זיך, מערט זיך
פֿאַרברעך, אָבער די צדיקים וועלן זען
זייער מפלה.
17 שטראָף דײַן זון, און ער וועט דיר
אָנטאָן נַחַת, און געבן תענוג צו דײַן
זעל.
18 אָן אַ זעונג ווערט דאָס פֿאָלק
פֿאַרווילדערט, און דער וואָס היט די
תורה, אַז ווויל איז צו אים!
19 מיט ווערטער קען אַ קנעכט ניט
אויסגעמוסרט ווערן, וואָרום ער מעג
פֿאַרשטיין, אָבער פֿאָלגן וועט ער ניט.
20 זעסטו אַ מענטשן האַסטיק מיט
זײַנע ווערטער, איז דאָ מער האָפֿענונג
פֿאַר אַ נאַרן ווי פֿאַר אים.
21 דער וואָס פֿאַרצערטלט פֿון יוגנט
זײַן קנעכט, וועט ער צום סָוף ווערן אַן
אייבערהאַר.
22 אַ צאָרנדיקער מענטש מאַכט
אָן קריג, און אַ כּעסן באַגייט פֿיל
פֿאַרברעכן.
23 די גאווה פֿון אָ מענטשן
דערנידערט אים, און דער וואָס איז
שָׁפל אין געמיט וועט קריגן כּבֿוד.
24 דער וואָס טיילט זיך מיט אַ גנבֿ,
איז אַ שׂונא זיך אַליין:ער הערט די
קללה, און זאָגט ניט אויס.
25 מורא פֿאַר אַ מענטשן לייגט
אָ שטרויכלונג, אָבער דער וואָס
פֿאַרזיכערט זיך אויף גאָט, ווערט
באַשיצט.
26 פֿיל זוכן דעם פנים פֿון דעם
געוועלטיקער, אָבער פֿון גאָט איז דעם
מענטשנס משפט.
27 אַן אומווערדיקייט ביַי די צדיקים
איז דער מאַן פֿון אומרעכט, און אַן
אומווערדיקייט ביַי די רשָׁעים, דער
וואָס זײַן וועג איז גלײַך.

30 די ווערטער פֿון אָגור דער זון
פֿון יָקֶה; אַ מוסר. דער מאַן
האָט געזאָגט צו איתיאֵל, צו איתיאֵל
און אוכָל:
2 פֿאַר וואָר, איך בין פֿאַרגרעבטער
פֿון איטלעכן, און איך האָב ניט קיין
פֿאַרשטאַנדיקייט פֿון אַ מענטשן,
3 און איך האָב ניט געלערנט קיין
חכמה, אַז דערקענונג פֿון הייליקן זאָל
איך וויסן.
4 ווער איז אַרויף אויפֿן הימל, און
אַראָפּגעניידערט?ווער האָט געזאַמלט
דעם ווינט אין זײַנע פֿויסטן?ווער
האָט אײַנגעבונדן די וואַסערן אין אַ
טוך?ווער האָט אויפֿגעשטעלט אַלע
עקן פֿון דער ערד?וואָס איז זײַן
נאָמען?און וואָס איז דער נאָמען פֿון
זײַן זון, אויב דו ווייסט?
5 איטלעך וואָרט פֿון גאָט איז
געלײַטערט;ער איז אַ שילד פֿאַר די
וואָס שיצן זיך אין אים.
6 זאָלסט ניט צולייגן צו זײַנע
ווערטער, כּדי ער זאָל דיך ניט
פֿאָרהאַלטן, און וועסט בלײַבן אַ
ליגנער.
7 צוויי זאַכן בעט איך בײַ דיר,
זאָלסט זיי ניט פֿאַרמײַדן פֿון מיר,
איידער איך שטאַרב:

8 פֿאַלשקייט און ווערטער פֿון ליגן
דערווײַטער פֿון מיר;ניט אָרימקייט
און ניט עשירות זאָלסטו מיר געבן,
שפּײַז מיך מיט ברויט פֿאַר מײַן
אויסקומעניש;
9 כּדי איך זאָל ניט ווערן צו זאַט, און
לייקענען, און זאָגן: ווער איז גאָט?און
כּדי איך זאָל ניט ווערן צו אָרים, און
גנבֿענען, און אָנרירן דעם נאָמען פֿון מײַן
גאָט.
10 זאָלסט ניט פֿאַרמַסרן אַ קנעכט
פֿאַר זײַן האַר, וואָרום ער וועט דיך
שילטן, און וועסט זיך פֿאַרשולדיקן.
11 פֿאַראַן אַ דור וואָס שילט זײַן
פֿאָטער, און בענטשט ניט זײַן מוטער.
12 פֿאַראַן אַ דור ריין אין זײַנע אויגן,
און פֿון זײַן קויט ניט אָפּגעוואַשן.
13 פֿאַראַן אַ דור – ווי הויך זײַנען
זײַנע אויגן!און זײַנע ברעמען ווי
אויפֿגעהויבן!
14 פֿאַראַן אַ דור וואָס זײַנע ציין
זײַנען שוווערדן, און זײַנע באַקציינער,
מעסערס, צו פֿאַרצערן די אָרימע אויסן
לאַנד, און די אבֿיונים פֿון צווישן
מענטשן.
15 פֿון עלוקהן: פֿאַראַן צוויי
טעכטער: „גיב! גיב!“פֿאַראַן דריַ
וואָס ווערן ניט זאַט, פֿיר וואָס זאָגן
ניט „גענוג“:
16 די אונטערערד, די מאַכט פֿון דער
פֿרוי, די ערד וואָס ווערט ניט זאַט מיט
וואַסער, און דאָס פֿײַער וואָס זאָגט ניט
„גענוג“.
17 דאָס אויג וואָס שפּאָט פֿון אַ
פֿאָטער, און פֿאַראַכט צו געהאָרכן אַ
מוטער, זאָלן עס אויספּיקן די ראָבן פֿון
טאָל, און זאָלן עס אויפֿעסן די קינדער
פֿון אָדלער.
18 פֿאַראַן דריַ וואָס זײַנען
פֿאַרהוילן פֿון מיר, יאָ, פֿיר וואָס איך
פֿאַרשטיי זיי ניט:
19 דער וועג פֿון אָדלער אין הימל,
דער וועג פֿון דער שלאַנג אויף אַ
פֿעלדז, דער וועג פֿון אַ שיף אין מיטן
ים, און דער וועג פֿון אַ מאַן מיט אַ
יונגפֿרוי.
20 אַזוי איז דער שטייגער פֿון אַ פֿרוי
אַ נואפֿטע:זי עסט אוןווישט אָפּ איר
מויל, און זאָגט: איך האָב ניט געטאָן
קיין בייז.
21 אונטער דרײַען ציטערט די
ערד, יאָ, אונטער פֿינף קען זי ניט
אויסהאַלטן:
22 אונטער אַ קנעכט, אַז ער ווערט אַ
מלך, און אַ מנוול, אַז ער האָט ברויט
צו זאַט;
23 אונטער אַ מיאוסער, אַז זי קריגט
אַ מאַן, און אַ דינסט, אַז זי ירשעט איר
האַרינטע.
24 פֿיר זײַנען די קלענסטע אויף
דער ערד, און זיי זײַנען די קליגסטע
חכמים:
25 די מוראַזשקעס זײַנען אַ פֿאָלק
ניט שטאַרק, און זיי גרייטן אָן אום
זומער זייער שפּײַז;
26 די קיניגלס זײַנען אַ פֿאָלק ניט
מאַכטיק, און זיי מאַכן אין פֿעלדז זייער
הויז;
27 ניטאָ קיין מלך ביי די היישעריקן,
און זיי גייַען אַרויס אין מחנות אַלע;
28 די שפּין קענסטו מיט די הענט
אָננעמען, און זי איז אין קיניגלעכע
פּאַלאַצן.
29 דריַ האָבן אַ שיינעם טראָט, יאָ,
פֿיר גייַען שיין:
30 דער לייב, דער שטאַרקסטער
צווישן די חיות, וואָס קערט זיך ניט
אָפּ פֿאַר קיינעם;
31 דער יאַכטהונט, און דער באָק;און
דער מלך, וואָס ניטאָ קעגן אים קיין
באַשטאַנד.
32 אויב דו האָסט זיך פֿאַרמיאוסט
דורך איבערנעמען זיך, איז, אויב דו
ביסט איבערלייגט, טו די האַנט אויפֿן
מויל,
33 וואָרום דריקן מילך ברענגט
אַרויס פּוטער, און דריקן די נאָז

ברענגט אַרויס בלוט, און דריקן צאָרן ברענגט אַרויס קריג.

31 די ווערטער פֿון מלך למואל, אַ מוסר וואָס זײַן מוטער האָט אים געלערנט.
2 ניין, מײַן זון! און ניין, זון פֿון מײַן לײַב, און ניין, זון פֿון מײַנע נדרים;
3 זאָלסט ניט אַוועקגעבן אויף ווײַבער דײַן כּוח, און דײַנע וועגן אויף וואָס ברענגט אום מלכים.
4 ניט פֿאַר מלכים, למואל, ניט פֿאַר מלכים איז טרינקען ווײַן, און ווו פֿאַר פֿירשטן געטראָנק!
5 כּדי זיי זאָלן ניט טרינקען און פֿאַרגעסן דאָס געזעץ, און פֿאַרדרייען דעם משפט פֿון אַלע געדריקטע.
6 גיט געטראָנק צום פֿאַרלאָרענעם, און ווײַן צו די פֿאַרביטערטע אין געמיט.
7 זאָל ער טרינקען און פֿאַרגעסן זײַן אָרימקייטאון זײַן מאַטערניש מער ניט געדענקען.
8 עפֿן דײַן מויל פֿאַר דעם שטומען, פֿאַר דעם רעכט פֿון אַלע פֿאַרגייקט.
9 עפֿן דײַן מויל, משפּט מיט געראַכטיקייט, און טו רעכט דעם אָרימאַן און דעם אַביון.
10 אַן אֵשֶׁת-חיל ווער קען געפֿינען?און העכער פֿון פּערל איז איר ווערט.
11 דאָס האַרץ פֿון איר מאַן פֿאַרזיכערט זיך אויף איר, און אים פֿעלט ניט קיין אײַנקום.
12 זי טוט אים גוטס און ניט שלעכטס, אַלע טעג פֿון איר לעבן.
13 זי זוכט אויף וואָל און פֿלאַקס, און אַרבעט מיט אירע ווילליקע הענט.
14 זי איז אַזוי ווי די האַנדלשיפֿן, פֿון דער ווײַטן ברענגט זי איר ברויט.
15 און זי שטייט אויף ווען נאָך נאַכט, און גרייט צו שפּײַז פֿאַר איר הויזגעזינט, און די אויסקומעניש פֿאַר אירע דינסטמיידלעך.
16 זי פֿאַרטראַכט אַ פֿעלד, און קויפֿט עס, פֿון דער פֿרוכט פֿון אירע הענט פֿלאַנצט זי אַ ווינגאָרטן.
17 זי גורט אָן מיט קראַפֿט אירע לענדן, און זי שטאַרקט אירע אָרעמס.
18 זי מערקט אַז איר פֿאַרדינסט איז גוט;ניט פֿאַרלאָשן ביי נאַכט ווערט איר ליכט.
19 אירע הענט לייגט זי צום שפּינראָד, און אירע האַנטפֿלעכן האַלטן דעם שפּינדל.
20 איר האַנטפֿלעך שפּרייט זי אויס צום אָרימאַן, און אירע הענט שטרעקט זי אויס צום אַביון.
21 זי האָט ניט מורא ווען איר הויזגעזינט פֿאַר שניי, ווײַל איר גאַנץ הויזגעזינט איז אָנגעטאָן אין רויטגעוואָנט.
22 דעקן מאַכט זי זיך, פֿײַנלײַנען און פּורפּל איז איר מלבוש.
23 באַקאַנט אין די טויערן איז איר מאַן, ווען ער זיצט מיט די עלטסטע פֿון לאַנד.
24 אַ לײַנענטוך מאַכט זי און פֿאַרקויפֿט, און גאַרטלען שטעלט זי צו דעם האַנדלסמאַן.
25 שטאַרקייט און שיינקייט איז איר מלבוש, און זי לאַכט פֿון שפּעטערדיקן טאָג.
26 איר מויל עפֿנט זי מיט חכמה, און די לערנונג פֿון געטרייַ איז אויף איר צונג.
27 זי קוקט נאָך דעם גאַנג פֿון איר הויז, און זי עסט ניט דאָס ברויט פֿון פֿוילקייט.
28 אירע קינדער שטייען אויף און לויבן זי, איר מאַן – און ער רימט זי:
29 „פֿיל טעכטער האָבן אויפֿגעטאָן בריכשאַפֿט, אָבער דו שטײַגסט זיי אַלע אַריבער“.
30 חן איז אַן אָפּנאַר, און שיינקייט איז נישטיק, אַ גאָטספֿאָרכטיקע ווײַב, זי זאָל געריממט ווערן.

31 גיט איר פֿון דער פֿרוכט פֿון אירע
הענט, און זאָלן אירע מעשׂים זי רימען
אין די טויערן.

אִיובֿ

1 עס איז געווען אַ מאַן אין לאַנד עוץ וואָס זײַן נאָמען איז געווען אִיובֿ; און דער דאָזיקער מאַן איז געווען ערלעך און רעכטפֿאַרטיק, און גאָטספֿאָרכטיק, און אָפּגעקערט פֿון שלעכטס.

2 און עס זײַנען געבאָרן געווארן בײַ אים זיבן זין און דרײַ טעכטער.

3 און זײַן אייגנס איז געווען זיבן טויזנט שאָף, און דרײַ טויזנט קעמלען, און פֿינף הונדערט געשפּאַן רינדער, און פֿינף הונדערט אייזעלינס, און זייער אַ סך קנעכט; און דער דאָזיקער מאַן איז געווען גרעסער פֿון אַלע קינדער פֿון מזרח.

4 און זײַנע זין פלעגן גיין און מאַכן אַ מאָלצײַט בײַ איטלעכן אין הויז אין זײַן טאָג, און זיי פלעגן שיקן און רופֿן זייערע דרײַ שוועסטער, צו עסן און צו טרינקען מיט זיי.

5 און עס איז געווען, אַז ווי די טעג פֿון דעם מאָלצײַט האָבן זיך אַרומגעדרייט, אַזוי האָט אִיובֿ געשיקט און האָט זיי געהיילט, און ער פלעגט זיך פֿעדערן אין דער פרי, און אויפֿברענגען בראַנדאָפּפֿער לויט דער צאָל פֿון זיי אַלעמען, ווארום אִיובֿ האָט געזאָגט: אפֿשר האָבן מײַנע קינדער געזינדיקט, און זיי האָבן געלעסטערט גאָט אין זייער האַרצן. אַזוי פלעגט אִיובֿ טאָן אַלע מאָל.

6 און עס איז געווען דער טאָג, וועו די זין פֿון גאָט זײַנען געקומען זיך שטעלן פֿאַר גאָט, און אויך דער שׂטן איז געקומען צווישן זיי.

7 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: פֿון וואַנען קומסטו? האָט דער שׂטן געענטפֿערט גאָט, און האָט געזאָגט: פֿון וואַנדערן איבער דער ערד און פֿון אַרומגיין אויף איר.

8 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: האָסטו אַכט געטאָן אויף מײַן קנעכט אִיובֿן, אַז עס איז ניטאָ אַזאַ ווי ער אויף דער ערד, אַ מאַן ערלעך און רעכטפֿאַרטיק, גאָטספֿאָרכטיק און אָפּגעקערט פֿון שלעכטס?

9 האָט דער שׂטן געענטפֿערט גאָט, און האָט געזאָגט: איז דען אומזיסט אִיובֿ גאָטספֿאָרכטיק?

10 האָסטו ניט אַרומגעצאַמט אים און זײַן הויזגעזינדע און אַלץ וואָס איז זײַנס רונד אַרום? די אַרבעט פֿון זײַנע הענט האָסטו געבענטשט, און זײַן אייגנס איז פֿאַרשפּרייט אין דער לאַנד.

11 אָבער שטרעק אַקאָרשט אויס דײַן האַנט, און ריר אָן עפּעס וואָס איז זײַנס, אויב ער וועט ניט אין דײַן פנים דיך לעסטערן.

12 האָט גאָט געזאָגט צום שׂטן: אָט איז אַלץ וואָס איז זײַנס אין דײַן האַנט, נאָר אויף אים זאָלסטו ניט אויסשטרעקן דײַן האַנט. איז דער שׂטן אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר גאָט.

13 און עס איז געווען איין טאָג, ווי זײַנע זין און זײַנע טעכטער עסן און טרינקען ווײַן אין הויז פֿון זייער עלטסטן ברודער,

14 אַזוי איז אַ שָׁלִיח געקומען צו אִיובֿן, און האָט געזאָגט: די רינדער האָבן געאַקערט, און די אייזעלינס האָבן זיך געפֿיטערט לעבן זיי,

15 זײַנען באַפֿאַלן שבאָער, און האָבן זיי צוגענומען, און די יונגען האָבן זיי דערשלאָגן מיטן שארף פֿון שוורד און נאָר איך אַליין בין אַנטרונען געווארן דיר אָנצוזאָגן.

16 ווי דער רעדט נאָך, אַזוי איז אָנגעקומען אַן אַנדערער, און האָט געזאָגט: אַ פֿײַער פֿון גאָט איז אַראָפּגעפֿאַלן פֿון הימל, און האָט אָנגעצונדן די שאָף און די יונגען, און

הָאָט זיי פַֿאַרצערט, און נָאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן.
17 ווי דער רעדט נאָך, אַזוי איז אָנגעקומען אַן אַנדערער, און הָאָט געזאָגט: כַּשְׂדִּים הָאָבן געמאַכט דרַיי מחנות, און זיינען אָנגעפֿאַלן אויף די קעמלען, און הָאָבן זיי צוגענומען, און די יונגען הָאָבן זיי דערשלָאָגן מיטן שארף פֿון שוורד, און נָאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן.
18 ווי דער רעדט נאָך, אַזוי איז אָנגעקומען אַן אַנדערער, און הָאָט געזאָגט: דיינע זין און דיינע טעכטער הָאָבן געגעסן און געטרונקען ווין אין הויז פֿון זייער עלטסטן ברודער,
19 ערשט אַ גרויסער ווינט איז אָנגעקומען פֿון דער ווּיט פֿון מדבר, און הָאָט אָנגעכאַפּט די פֿיר ווינקלען פֿון הויז, און עס איז אינגעפֿאַלן אויף די יונגעלײַט, און זיי זיינען געשטאָרבן, און נָאָר איך אַליין בין אַנטרונען געוואָרן דיר אָנצוזאָגן.
20 איז אִיוֹבַ אויפֿגעשטאַנען, און הָאָט צעריסן זײַן מאַנטל, און הָאָט אָפּגעשאָרן זײַן קאָפּ, און איז געפֿאַלן אויף דער ערד, און הָאָט זיך געבוקט.
21 און ער הָאָט געזאָגט: נאַקעט בין איך אַרויסגעגאַנגען פֿון מײַן מוטערס לײַב, און נאַקעט וועל איך זיך אומקערן אַהין; גאָט הָאָט געגעבן, און גאָט הָאָט צוגענומען, געלויבט זאָל זײַן דער נָאָמען פֿון גאָט.
22 בײַ אַלעם דעם הָאָט אִיוֹבַ ניט געזינדיקט, און ניט געגעבן קיין לעסטערונג צו גאָט.

2 און עס איז געווען דער טאָג וועו די זין פֿון גאָט זיינען געקומען זיך שטעלן פֿאַר גאָט, און אויך דער שָׂטָן איז געקומען צווישן זיי, זיך צו שטעלן פֿאַר גאָט.
2 הָאָט גאָט געזאָגט צום שָׂטָן: פֿון וואַנען קומסטו? הָאָט דער שָׂטָן געענטפֿערט גאָט, און הָאָט געזאָגט: פֿון וואַנדערן איבער דער ערד און פֿון אַרומגיין אויף איר.
3 הָאָט גאָט געזאָגט צום שָׂטָן: הָאָסטו אַכט געטאָן אויף מײַן קנעכט אִיוֹבן, אַז עס איז ניטאָ אַזאַ ווי ער אויף דער ערד, אַ מאַן ערלעך און רעכטפֿאַרטיק, גאָטספֿאָרכטיק, און אָפּגעקערט פֿון שלעכטס? און ער האַלט זיך נאָך אַלץ בײַ זײַן פֿרומקייט; און דו הָאָסט מיך אָנגערעדט אויף אים, אים אומצוברענגען אומזיסט.
4 הָאָט דער שָׂטָן געענטפֿערט גאָט, און הָאָט געזאָגט: הויט פֿאַר הויט, און אַלץ וואָס אַ מענטש הָאָט, וועט ער אַוועקגעבן פֿאַר זײַן נפֿש.
5 אָבער שטרעק אַקאָרשט אויס דײַן האַנט, און ריר אָן זײַן בײַן און זײַן פֿלייש, אויב ער וועט ניט אין דײַן פּנים דיך לעסטערן.
6 הָאָט גאָט געזאָגט צום שָׂטָן: אָט איז ער אין דײַן האַנט, נאָר זײַן נפֿש היט.
7 איז דער שָׂטָן אַרויסגעגאַנגען פֿון פּאַר גאָט, און ער הָאָט געפּלאָגט אִיוֹבן מיט אַ בייזן אויסשלאָג פֿון זײַן פֿוסטריט ביז זײַן שאַרבן.
8 הָאָט ער זיך גענומען אַ שערבל זיך צו קראַצן דערמיט; און ער איז געזעסן אין אַש.
9 הָאָט זײַן ווײַב צו אים געזאָגט: האַלטסט זיך נאָך אַלץ בײַ דײַן פֿרומקייט? לעסטער גאָט, און שטאַרב.
10 הָאָט ער צו איר געזאָגט: אַזוי ווי עס רעדט איינע פֿון די נידערטרעכטיקע רעדסטו. זאָלן מיר דאָס גוטס יאָ אָננעמען פֿון גאָט, און דאָס שלעכטס זאָלן מיר ניט אָננעמען? בײַ אַלעם דעם הָאָט אִיוֹבּ ניט געזינדיקט מיט זײַנע ליפּן.
11 און אִיוֹבּס דרַיי גוטע פֿרײַנט הָאָבן געהערט פֿון אַל דעם דאָזיקן בייז וואָס איז געקומען אויף אים, און זיי זײַנען געקומען איטלעכער פֿון זײַן

אָרט, אֶליפַז דער תֵּימָני, און בִלדַד דער שוחי, און צופַר דער נַעֲמָתי; און זיי האָבן אָפגערעדט אין איינעם צו גיין אים באַדויערן און אים טריסטן.

12 און אַז זיי האָבן אויפגעהויבן זייערע אויגן פון דער ווייטן, האָבן זיי אים ניט דערקענט, און זיי האָבן אויפגעהויבן זייער קָול און האָבן געווויינט; און זיי האָבן איטלעכער צעריסן זײַן מאַנטל, און געווארפן שטויב אויבער זייערע קעפּ צום הימל.

13 און זיי זײַנען געזעסן מיט אים אויף דער ערד זיבן טעג און זיבן נעכט, און קיינער האָט ניט געredעט צו אים אַ וואָרט, וואָרום זיי האָבן געזען אַז דער ווייטאָג איז זייער גרויס.

3 דערנאָך האָט אִיוֹבּ געעפנט זײַן מויל, און האָט געשאָלטן זײַן טאָג.

2 און אִיוֹבּ האָט זיך אָפגערופן, און האָט געזאָגט:

3 אונטערגיין זאָל דער טאָג וואָס איך בין אים געבאָרן געווארן, און די נאַכט וואָס האָט אָנגעזאָגט: אַ יינגל איז אַנטפאַנגען געווארן.

4 יענער טאָג זאָל זײַן חושך, ניט פֿרעגן זאָל אויף אים גאָט פון אויבן, און ניט שײַנען זאָל אויף אים אַ ליכטיקייט.

5 צונעמען פאַר זיך זאָלן אים חושך און טויטשאָטן, אַ וואָלקנניש זאָל רוען אויף אים, כמאַרעס פון טאָג זאָלן אים שרעקן.

6 יענע נאַכט, אַ שטאָקפינצטערניש זאָל זי נעמען, זי זאָל זיך ניט פֿרייען אין די טעג פון יאָר, אין דער צאָל פון חדשים זאָל זי ניט אַרײַנגיין.

7 אָט יענע נאַכט זאָל זײַן וויסט, ניט קומען אין איר זאָל אַ געזאַנג.

8 פֿלוכן זאָלן זי די וואָס שילטן דעם טאָג, די וואָס זײַנען גרייט דעם לִוְיָתָן אויפֿצוווועקן.

9 פֿינצטער זאָלן ווערן אירע אָוונטשטערן, זי זאָל האָפֿן אויף ליכט, און ניטאָ, און ניט אָנזען די ברעמען פון פֿרימאָרגן.

10 ווײַל זי האָט ניט פֿאַרשלאָסן די טירן פון מײַן מוטערלײַב, און פֿאַרבאָרגן מאַטערניש פון מײַנע אויגן.

11 פֿאַר וואָס בין איך ניט פון טראַכט געשטאָרבן? אַרויס פון לײַב און פֿאַרגאַנגען?

12 אַלמַאי האָבן מיך קני צוגענומען? און נאָך וואָס בריסט, איך זאָל זיגן?

13 וואָרום איך וואָלט אַצונד געלעגן און געווען שטיל, איך וואָלט געשלאָפֿן, איך וואָלט רו געהאַט דענצמאָל;

14 מיט מלכים און יועצים פון דער ערד, וואָס פֿאַרבויען וויסטנישן פֿאַר זיך;

15 אָדער מיט שָׂרות וואָס האָבן גאָלד, וואָס פֿילן זייערע הײַזער מיט זילבער.

16 אָדער איך וואָלט גאָר ניט געווען, ווי אַ באַהאַלטענער מפּיל, ווי קינדער וואָס האָבן דעם שײַן ניט געזען.

17 דאָרט הערן אויף די רשָׁעים צו רודערן, און דאָרט רוען די מידע אָן כּוח.

18 אין איינעם באַרוט זײַנען די געפֿאַנגענע, זיי הערן ניט דעם קָול פון אַ דריקער.

19 קליין און גרויס איז דאָרטן, און דער קנעכט איז פֿריַי פון זײַן האַר.

20 פֿאַר וואָס גיט ער ליכט דעם וואָס מאַטערט זיך, און לעבן די פֿאַרביטערטע אין געמיט?

21 די וואָס האַרן אויפֿן טויט, און ער קומט ניט, און זיי אַקערן נאָך אים מער ווי נאָך אוצרות;

22 די וואָס וואָלטן זיך פֿרייען מיט שִׂמחה, וואָס וואָלטן קוועלן, אַז זיי וואָלטן געפֿינען דעם קבֿר;

23 צו דעם מאַן וואָס זײַן וועג איז
פֿאַרבאָרגן, און גאָט האָט פֿאַרצאַמט
פֿאַר אים?
24 וואָרום גלײַך ווי מײַן ברויט
קומט מײַן זיפֿצן, און אַזוי ווי וואַסער
גיסן זיך מײַנע געשרייען.
25 וואָרום די אַנגסט וואָס איך האָב
געאַנגסט איז מיר אָנגעקומען, און וואָס
איך האָב געפֿאָרכט איז מיר געשען.
26 איך האָב קיין שלווה און קיין רו
און קיין מנוחה ניט, און ציטערניש איז
געקומען.

4 האָט געענטפֿערט אֱלִיפַז דער
תֵּימָנִי, און האָט געזאָגט:
2 אַז מע פֿרווווט אַ וואָרט צו דיר
וועט דיך פֿאַרדריסן?אָבער ווער קען
זיך אײַנהאַלטן פֿון ריידן?
3 זע, האָסט געלערנט פֿילן, און
שלאַפֿע הענט פֿלעגסטו שטאַרקן.
4 דעם געשטרויכלטן פֿלעגן
אויפֿשטעלן דײַנע רייד, און געבייגטע
קני פֿלעגסטו פֿעסטיקן.
5 אָבער אַצונד קומט עס צו דיר,
ווערסטו אָפּהענטיק, עס רירט דיך אָן,
און ווערסט דערשראָקן.
6 איז ניט דײַן גאָטספֿאָרכטיקייט
דײַן בטחון, דײַן האָפֿענונג די
ערלעכקייט פֿון דײַנע וועגן?
7 דערמאָן זיך נאָר, ווער איז
אומשולדיק אונטערגעגאַנגען?און ווו
זײַנען רעכטפֿאַרטיקע פֿאַרטילקט
געווארן?
8 וועדליק איך האָב געזען, איז
די וואָס אָקערן אומרעכט, און זייען
אומגליק, זיי שניידן עס.
9 פֿון דעם הויך פֿון גאָט גייען זיי
אונטער, און פֿון דעם אָטעם פֿון זײַן
צאָרן ווערן זיי פֿאַרלעמדט.
10 אַ געברייל פֿון לייב, אַ קָול פֿון
ווילדלייב –אָבער די ציין פֿון די
יונגלייבן ווערן צעבראָכן;
11 דער אַלטער לייב גייט אויס
אָן שפּײַז, און די קינדער פֿון דער
לייבינטע ווערן צעשפּרייט.
12 און צו מיר פֿלעגט אַ וואָרט
זיך פֿאַרגנבֿענען, און מײַן אויער האָט
פֿאַרנומען אַ קווינט דערפֿון.
13 אין געדאַנקען, פֿון זעונגען פֿון
דער נאַכט, ווען אַ טיפֿער שלאָף פֿאַלט
אויף מענטשן,
14 האָט מיך אַ פּחד געטראָפֿן און אַ
ציטערניש, און האָט אַלע מײַנע ביינער
צעשוידערט.
15 און אַ גײַסט פֿלעגט פֿאַר מײַן
פּנים אַריבער;קאַפּויר שטעלן פֿלעגט
עס די הָאָר פֿון מײַן לײַב.
16 ער פֿלעגט שטיין, אָבער איך
פֿלעג ניט דערקענען זײַן אָנבליק;אַ
געשטאַלט איז געווען פֿאַר מײַנע
אויגן;אַ שטילקייט און אַ שטים פֿלעג
איך הערן:
17 קען אַ מענטש פֿאַר גאָט זײַן
גערעכט?צי קען פֿאַר זײַן באַשאַפֿער
ריין זײַן אַ מאַן?
18 זע, אין זײַנע קנעכט גלויבט ער
ניט, און אין זײַנע מלאכים מערקט ער
אַ פֿאַרזע.
19 הײַנט ווי שוין די ווויינער אין
הײַזער פֿון ליים, וואָס זייער גרונט איז
אין שטויב?מע צעדריקט זיי גלײַך ווי
אַ מאָיל.
20 צווישן מאָרגן און אָוונט ווערן
זיי צעשטויסן, אומגעמערקט גייען זיי
אונטער אויף אייביק.
21 פֿאַר וואָר, אָפּגערישן ווערט
זייער געצעלטשטריק בײַ זיי, זיי
שטאַרבן, און אָן חכמה.

5 רוף אַקאָרשט, איז דאָ ווער זאָל
דיר ענטפֿערן?און צו וועמען פֿון
די היליקע וועסטו זיך קערן?
2 וואָרום דעם נאַרן הרגעט דער
כּעס, און דעם ניט קלוגן טייט די
קנאה.
3 זע איך אַ נאַרן אײַנגעוואָרצלט,
רוף איך תֵּכף זײַן ווויינונג פֿאַרשאָלטן.

4 זײַנע קינדער וועלן וויַט זײַן פֿון
הילף, און זיי וועלן צעדריקט ווערן אין
טויער, און קיינער וועט ניט מציל זײַן.
5 וואָרום זײַן שניט וועט דער
הונגעריקער אויפֿעסן, און ביז פֿון די
דערנער וועט ער עס אַוועקנעמען;און
אײַנשלינגען וועט די נעץ זייער
פֿאַרמגע.
6 פֿאַר וואָרְ, ניט פֿון שטויב קומט
אַרויס אומגליק, און ניט פֿון דער ערד
שפּראָצט מאַטערניש.
7 נײַערט דער מענטש איז צו
מאַטערניש געבאָרן;נאָר היצקעפּ
פֿלִיִען אין דער הייך.
8 אָבער איך וואָלט געזוכט גאָט,
און צו גאָט וואָלט איך געשטעלט מײַן
טענה;
9 דער וואָס טוט גרויסע זאַכן ניט צו
דערפֿאָרשן, וווּנדער אָזש אָן אַ צאָל;
10 דער וואָס גיט רעגן אויפֿן געזיכט
פֿון דער ערד, און שיקט וואַסער אויפֿן
געזיכט פֿון די פֿעלדער;
11 ער שטעלט די נידעריקע אין
דער הייך, און די פֿינצטערע ווערן
דערהויבן דורך הילף.
12 ער פֿאַרשטערט די מחשבֿות פֿון
די ליסטיקע, אַז זייערע הענט זאָלן ניט
אויפֿטאָן ממשות.
13 ער פֿאַנגט קלוגע אין זייער
ליסטיקייט, און די עצה פֿון די
פֿאַרשפּיצטע ווערט צעטומלט.
14 בײַ טאָג באַגעגענען זיי
פֿינצטערניש, און אַזוי ווי בײַ נאַכט
טאַפּן זיי אין מיטן טאָג.
15 און ער העלפֿט פֿון דער שוועָרד –
פֿון זייער מויל, און פֿון דעם שטאַרקנס
האַנט דעם אביון.
16 און דער אָרימאַן קריגט
האָפֿענונג, און אומגערעכטיקייט
מאַכט צו איר מויל.
17 זע, ווויל איז דעם מענטשן וואָס
גאָט שטראָפֿט אים, און דעם מוסר פֿון
אַלמאַכטיקן זאָלסטו ניט פֿאַראַכטן.
18 וואָרום ער מאַכט וויי טאָן, און ער
פֿאַרבינדט, ער פֿאַרוווּנדט, און זײַנע
הענט היילן אויס.
19 אין זעקס צרות וועט ער דיך מציל
זײַן, און אין זיבן וועט דיך ניט אָנרירן
קיין בייז.
20 אין הונגער וועט ער דיך
אויסליײַזן פֿון טויט, און אין מלחמה
פֿון דער מאַכט פֿון שוועָרד.
21 פֿאַר דער רוט פֿון דער צונג
וועסטו זײַן פֿאַרבאָרגן, און וועסט ניט
מורא האָבן פֿאַר פֿאַרוויסטונג, אַז זי
קומט.
22 פֿון פֿאַרוויסטונג און פֿון הונגער
וועסטו לאַכן, און פֿאַר די חיות פֿון דער
ערד וועסטו ניט מורא האָבן.
23 וואָרום מיט די שטיינער פֿון פֿעלד
וועט זײַן דײַן בונד, און די חיה פֿון
פֿעלד וועט זײַן שלום מיט דיר.
24 און וועסט וויסן אַז דײַן געצעלט
איז בשלום, און וועסט נאָכזען דײַן
ווויינונג, און בײַ דיר וועט ניט פֿעלן.
25 און וועסט וויסן אַז דײַן זאָמען
וועט זײַן פֿיל, און דײַנע שפּראָצונגען
ווי גראָז פֿון דער ערד.
26 וועסט קומען אין פֿולער עלטער
צום קבֿר, ווי אַ סטויג קומט אַרײַן אין
זײַן צײַט.
27 זע, דאָס האָבן מיר
אויסגעפֿאָרשט, אַזוי איז דאָס,
הער עס צו, און דו מערק דיר.

6 האָט געענטפֿערט אִיוֹבּ, און האָט
געזאָגט:
2 וועג געוויגן זאָל געוויגן ווערן
מײַן כּעס, און מײַן בראָך וואָלט מען
נעמען אויפֿן וואָגשאָל באַגלײַך!
3 וואָרום שוועערער פֿון דעם זאַמד
פֿון ימען וואָלט עס זײַן אַצונד;דרום
זײַנען מײַנע וועָרטער צעמישט.
4 וואָרום אין מיר זײַנען די פֿײַלן
פֿון אַלמאַכטיקן, וואָס זייער גיפֿט
טרינקט מײַן געמיט;שרעקענישן פֿון
גאָט שטעלן זיך אויס קעגן מיר.

5 שרײט דען אַ וואַלדאייזל אויף
גראָז?צי מרוקעט אַן אָקס אויף זײן
פֿוטער?
6 וועט אומבאַטעמטס געגעסן ווען
זאַלץ?צי איז דאָ אַ טעם אין זאַפֿט פֿון
אַלטײ?
7 וואָס מײן זעל האָט ניט געוואָלט
אָנרירן, דאָס זײנען די צושפּײזן פֿון
מײן ברויט.
8 הלוואי קומט אָן מײן פֿאַרלאַנג,
און מײן האָפֿענונג גיט גאָט!
9 און גאָט וויליקט אײן און
צעדריקט מיך, לאָזט לויז זײן האַנט און
דערענדיקט מיך!
10 וואָלט דאָס נאָך געווען
מײן נחמה, און איך וואָלט
געטאַנצט אין יסורים;זאָל ער
זײן אומדערבאַרימדיק;הגם איך האָב
ניט געלייקנטאָן די וועכטער פֿון
הייליקן.
11 וואָס איז מײן כּוח, אַז איך זאָל
האָפֿן?און וואָס מײן סוף, אַז איך זאָל
אײנהאַלטן מײן געמיט?
12 איז דער כּוח פֿון שטיינער מײן
כּוח?איז מײן לײב פֿון קופּער?
13 איז דען פֿאַר מיר קיין הילף ניטאָ,
און אַן עצה איז פֿאַרשטויסן פֿון מיר?
14 דעם וואָס גייט אײן קומט חֶסֶד
פֿון זײן חבֿר, אַפֿילו ער פֿאַרלאָזט די
מורא פֿאַרן אַלמächטיקן.
15 מײנע ברידער האָבן געפֿעלשט
ווי אַ טײך, ווי דער שטראָם פֿון טײכן
וואָס גייען אַוועק,
16 וואָס זײנען טונקל פֿון אײז –אויף
זיי באַהאַלט זיך דער שניי.
17 בעת זיי ווערן צעווארעמט, ווערן
זיי פֿאַרשוווּנדן, ווי עס ווערט הייס,
צעגייען זיי פֿון זייער אָרט.
18 עס דרייען זיך די וועגן פֿון זייער
וואַנדער, זיי פֿאַרגייען אין נישט און
ווערן פֿאַרלאָרן.
19 די קאַראַוואַנען פֿון תֵּימא האָבן
אויסגעקוקט, די גיי-מחנות פֿון שבֿא
האָבן געהאָפֿט אויף זיי,
20 אָבער זיי האָבן זיך געשעמט וואָס
זיי האָבן זיך פֿאַרזיכערט, זיי זײנען
אָנגעקומען ביז אַהין און אין שאַנד
געבליבן.
21 פֿאַר וואָר, אַצונד זײט איר מיט
אים, איר אָט דערזען דעם בראָך, און
זיך דערשראָקן.
22 האָב איך דען געזאָגט: גיט מיר
וואָס, און פֿון אײער פֿאַרמעג שענקט
פֿאַר מיר?
23 אָדער: מאַכט מיך אַנטרינען פֿון
שׂונאס האַנט, און פֿון דער האַנט
פֿון געוואַלטטוער זאָלט איר מיך
אויסלייזן?
24 לערנט מיך, און איך וועל
שווײגן, און וואָס איך האָב פֿאַרזען,
גיט מיר צו פֿאַרשטיין.
25 ווי שטאַרק זײנען ריכטיקע
ווערטער!אָבער וואָס באַווײזט דאָס
באַווײזן פֿון אײך?
26 רעכנט איר ווערטער פֿאַר אַ
באַווײזן, און פֿאַר ווינט די רייד פֿון
פֿאַרצווייפֿלטן?
27 אַפֿילו אויף אַ יתום וואָלט איר
גורל ווארפֿן, און איר וואָלט גראָבן
אויף אײער חבֿר.
28 און אַצונד באַוויליקט, קערט
אײך צו מיר;און צי וועל איך אײך אין
פּנים אַ ליגן זאָגן?
29 קערט אײך אום, איך בעט אײך,
זאָל קיין עוולה ניט געשען, יאָ, קערט
אײך ווידער אום, איך בין נערעכט
דערין.
30 איז אין מײן צונג דאָ
אומרעכט?צי שפּירט ניט מײן
גומען פֿאַרברעכן?

7 פֿאַר וואָר, דינסטצײט האָט דער
מענטש אויף דער ערד, און ווי
טאָג פֿון אַ געדונגענעם זײנען זײנע
טעג.
2 ווי אַ קנעכט וואָס שמאַכט נאָך
שאָטן, און ווי אַ געדונגענער וואָס
האַרט אויף זײן לוין,

3 אֲזוי האָב איך מיר צוגעטיילט
געקריגן חדשים פֿון אומגליק, און
נעכט פֿון מאַטערניש האָט מען מיר
צוגעציילט.
4 אַז איך לייג זיך, זאָג איך: ווען
וועל איך אויפֿשטיין?און די נאַכט ציט
זיך, און איך ווער זאַט מיט וואַרפֿענישׂ
ביזן פֿרימאָרגן.
5 מײַן לײַב איז באַקליידט מיט
ווערים און שטיקער ערד, מײַן הויט
פּלאַצט און ווערט צעקראָכן.
6 מײַנע טעג זײַנען פֿלינקער פֿון אַ
וועבשיפֿל, און ווערן פֿאַרלענדט אָן אַ
האָפֿענונג.
7 געדענק, אֲז אַ הויך איז מײַן לעבן,
מײַן אויג וועט ניט אָנזען מער גוטס.
8 מיך וועט מער ניט אָנקוקן דאָס
אויג פֿון מײַן זעער, דײַנע אויגן זײַנען
אויף מיר, און שוין בין איך ניטאָ.
9 פֿאַרלענדט ווערט אַ וואָלקן און
פֿאַרגייט, אַזוי דער וואָס נידערט אין
אונטערערד, וועט ניט אַרויפֿקומען.
10 ער וועט זיך מער ניט אומקערן
אין זײַן הויז, און זײַן אָרט וועט אים
מער ניט קענען.
11 דרומעך וועל איך ניט פֿאַרמײַדן
מײַן מויל, איך וועל רעדן אין דער
קלעמעניש פֿון מײַן געמיט, איך וועל
קלאָגן אין דער ביטערקייט פֿון מײַן
זעל.
12 בין איך אַ ים, אָדער אַ ים-חיה,
וואָס דו שטעלסט אַ וואַך איבער מיר?
13 אֲז איך זאָג: מײַן בעט וועט
מיך טרייסטן, מײַן געלעגער וועט
מיטטראָגן מײַן קלאָג,
14 שרעקסטו מיך מיט חלומות, און
מיט זעונגען גרוילסטו מיך.
15 און מײַן זעל וויל בעסער
דערוואַרגענישׂ, טויט, איידער די
דאָזיקע ביינער מײַנע.
16 מיר איז נמאס; איך וועל אייביק
ניט לעבן, לאָז אָפּ פֿון מיר, וואָרום אַ
הויך זײַנען מײַנע טעג.
17 וואָס איז דער מענטש, אַז דו
זאָלסט אים גרייסן, און אַז דו זאָלסט
לייגן אויף אים דײַן האַרץ,
18 און אים דערמאָנען אַלע
פֿרימאָרגן, אַלע רגע אים פֿרווון?
19 ווי לאַנג וועסטו זיך ניט אָפּקערן
פֿון מיר?מיך ניט אָפּפלאָזן ביז איך
שלינג אַראָפּ מײַן שפּײַעכץ?
20 אַז איך זינדיק, וואָס טו איך
דיר, היטער פֿון דעם מענטשן?פֿאַר
וואָס האָסטו מיך געמאַכט פֿאַר דײַן
צילבערעט, אַז איך בין געווארן זיך
אַליין צו לאַסט?
21 און וואָס פֿאַרגיסטו ניט מײַן
פֿאַרברעך, און טוסט ניט אָפּ מײַן
זינד?וואָרום אַצונד וועל איך ליגן אין
שטויב, און וועסט מיך זוכן, און איך
וועל ניט זײַן.

8 האָט געענטפֿערט בלדַד דער
שוחי, און האָט געזאָגט:
2 ביז וואַנען וועסטו רעדן דאָס
דאָזיקע, און ווי אַ שטאַרקער ווינט
וועלן זײַן די ווערטער פֿון דײַן מויל?
3 וועט דען גאָט פֿאַרדרייען דעם
משפּט?און וועט דער אַלמאַכטיקער
פֿאַרדרייען די געראַכטיקייט?
4 אַז דײַנע קינדער האָבן געזינדיקט
צו אים, האָט אר זיי אַוועקגעשיקט
פֿאַר זייער פֿאַרברעך.
5 אַז דו וואָלסט זוכן גאָט, און צום
אַלמאַכטיקן בעטן,
6 אַז דו וואָלסט זײַן ריין און
רעכטפֿאַרטיק, וואָלט ער אַצונד זיך
דערוועקן פֿאַר דיר, און גאַנץ מאַכן
דײַן גערעכטע ווינונג.
7 און אויב דײַן אָנהייב וועט זײַן
קליין, וועט דײַן סוף זײַן זייער גרויס.
8 וואָרום פֿרעג אַקאָרשט דעם
פֿריִערדיקן דָור, און מערק וואָס
זיִערע עלטערן האָבן אויסגעפֿאָרשט
—
9 וואָרום מיר זײַנען פֿון נעכטן, און
ווייסן גאָרנישט, ווײַל אַ שאָטן זײַנען

אונדזערע טעג אויף דער ערד –
10 פֿאַר וואָר, זיי וועלן דיך לערנען,
זיי וועלן דיר זאָגן, און פֿון זייער
האַרצן אַרויסברענגען ווערטער.
11 קען אויסוואַקסן ראָר אָן אַ
זומפּ?קען גרויס ווערן טײַכגראָז אָן
וואַסער?
12 נאָך איז עס אין זײַן גרינקייט, ניט
אָפּגעשניטן, און ווי גראָס היי ווערט
עס פֿאַרטריקנט.
13 אַזוי זײַנען די וועגן פֿון אַלע
גאָטפֿאַרגעסער, און די האָפֿענונג פֿון
דעם זינדיקן גייט אונטער.
14 וואָרום זומערפֿאָדים איז זײַן
פֿאַרזיכערונג, און שפּינוועבס זײַן
בטחון.
15 ער לענט זיך אָן אויף זײַן הויז,
אָבער עס האָט ניט קיין באַשטאַנד, ער
האַלט זיך דעראָן, אָבער עס בלײַבט
ניט שטיין.
16 זאַפֿטיק איז ער פֿאַר דער זון,
און איבער זײַן גאָרטן גייט אַרויס זײַן
שפּראָן.
17 אין אַ הויפֿן פֿלעכטן זיך זײַנע
וואָרצלען, צווישן שטיינער רײַסט ער
זיך דורך.
18 אָבער פֿאַרטילקט מען אים פֿון
זײַן אָרט, פֿאַרלייקנט ער אים: איך
האָב דיך ניט געזען.
19 אָט דאָס איז די פֿרייד פֿון זײַן
וועג, און פֿון דער ערד שפּראָצט אַן
אַנדערער אַרויס.
20 זע, גאָט פֿאַראַכט ניט דעם
אומשולדיקן, און וועט ניט אויפֿהאַלטן
די האַנט פֿון דעם שלעכטסטטוער;
21 ביז ער וועט אָנפֿילן מיט
געלעכטער דײַן מויל, און דײַנע ליפּן
מיט שאַלונג.
22 דײַנע שׂונאים וועלן זיך אָנקלײדן
מיט שאַנד, און דאָס געצעלט פֿון די
רשָׁעים וועט מער ניט זײַן.

9 האָט געענטפֿערט אִיובֿ, און האָט געזאָגט:
2 אמת, איך וויים אַז אַזוי איז עס;און
ווי קען אַ מענטש גערעכט זײַן קעגן
גאָט?
3 אַז ער זאָל וועלן זיך קריגן מיט
אים, וואָלט ער אים ניט געקענט
ענטפֿערן איינס פֿון טויזנט.
4 קלוג אין האַרצן, און שטאַרק אין
כּוח –ווער קען זיך עַקשנען קעגן אים
און אַרויס גאַנץ?
5 דער וואָס רוקט איבער בערג, און
זיי מערקן ניט, וועָן ער קערט זיי
איבער אין זײַן צאָרן.
6 דער וואָס טרײַסלט אויף די ערד
פֿון איר אָרט, אַז אירע זײַלן ציטערן.
7 דער וואָס הייסט דער זון, און זי
שײַנט ניט, און די שטערן פֿאַרחתמעט
ער.
8 ער האָט אויסגעשפּרייט די הימלען
אַליין, און ער טרעט אויף די הייכן פֿון
ים.
9 ער האָט געמאַכט דעם בערשטערן,
דעם אָריאָן און דעם זיבנשטערן, און
די קאַמערן פֿון דָרום.
10 ער טוט גרויסע זאַכן אָזש ניט צו
דערפֿאָרשן, און וווּנדער אָזש אָן אַ
צאָל.
11 אָט גייט ער מיר פֿאַרבײַ, און איך
זע ניט, און ער ציט דורך, און איך
מערק אים ניט.
12 אָט כאַפּט ער אַוועק – ווער קען
אים אָפּהאַלטן?ווער קען אים זאָגן:
וואָס טוסטו?
13 גאָט קערט ניט אָפּ זײַן צאָרן;
אונטער אים האָבן זיך געבויגן די
העלפֿער פֿון רַהַבֿ.
14 הײַנט ווי שוין קען איך אים
ענטפֿערן, קלײַבן מײַנע ווערטער קעגן
אים?
15 וואָס אַפֿילו איך זאָל גערעכט זײַן,
קען איך ניט ענטפֿערן;בעטן מוז איך
זיך בײַ דעם וואָס משפּט מיך.
16 אַפֿילו איך זאָל רופֿן און ער זאָל
ענטפֿערן, וואָלט איך ניט גלויבן אַז ער
האָט פֿאַרנומען מײַן קָול.

17 ער וואָס צערײַבט מיך מיט
שטורעמווינט, און מערט מײַנע וווּנדן
אומזיסט.
18 ער לאָזט מיך מײַן אָטעם ניט
אָפּציען, נײַערט ער זעטיקט מיך מיט
ביטערנישן.
19 אויב אין כּוח, איז ער מאַכטיקער,
און אויב אויף אַ משפּט: „ווער קען
מיך לאָדן?“
20 אַפֿילו איך זאָל זײַן גערעכט, וועט
מײַן מויל מיך פֿאַרשולדיקן;איך מעג
זײַן אומשולדיק, וועט ער מיך מאַכן
פֿאַר קרום.
21 איך בין אומשולדיק;מיך אַרט ניט
מײַן נפֿש, מיר איז נמאס מײַן לעבן.
22 עס איז אַלץ איינס, דרום זאָג
איך:דעם אומשולדיקן אַזוי ווי דעם
רָשע פֿאַרלענדט ער.
23 ווען די רוט טייט פֿלוצלינג,
שפּאָט ער אויף דעם גוססן פֿון די
אומשולדיקע.
24 די ערד איז איבערגעגעבן אין
דער האַנט פֿון רָשע;דעם פּנים פֿון
אירע ריכטער פֿאַרדעקט ער;אויב ניט,
ווער דען איז דאָס?
25 און מײַנע טעג זײַנען פֿלינקער פֿון
אַ לויפֿער, זיי זײַנען אַנטלאָפֿן, ניט
אָנגעזען גוטס.
26 זיי זײַנען אַוועק גלײַך ווי
ראָרשיפֿן, ווי אַן אָדלער וואָס שוועבט
אויפֿן עסן.
27 אַז איך זאָג, איך וועל פֿאַרגעסן
מײַן קלאָג, אַוועקווואַרפֿן מײַן
אומעטיק פּנים, און זיך אויפֿמונטערן,
28 שרעק איך זיך פֿאַר אַלע מײַנע
ווייטאָגן, איך ווייס אַז דו וועסט מיר
ניט שענקען.
29 שולדיק מוז איך בלײַבן, טאָ נאָך
וואָס זאָל איך מיך מיִען אומנישט?
30 אַז איך וואָלט זיך געוואַשן מיט
שנייוואַסער, און גערייניקט מיט לויג
מײַנע הענט,
31 וועסטו דענצמאָל אין אַ גראָבן
מיך אײַנטונקען, אַז מײַנע קלײדער
וועלן זיך עקלען מיט מיר.
32 וואָרום ניט אַ מענטש ווי איך איז
ער, איך זאָל אים ענטפֿערן, מיר זאָלן
אין איינעם צום משפּט גיין.
33 ניטאָ צווישן אונדז קיין
אַנטשיידער, וואָס זאָל לייגן זײַן האַנט
אויף אונדז בײדן.
34 זאָל ער אָפּטאָן פֿון מיר זײַן רוט,
און זײַן אימה זאָל מיך ניט שרעקן,
35 וועל איך רעדן, און ניט מורא
האָבן פֿאַר אים;וואָרום בין איך דען ניט
פֿעסט בײַ זיך?

10 מיר אַליין עקלט מײַן
לעבן;איך וועל פֿון מיר לויז
לאָזן מײַן קלאָג, איך וועל רעדן אין
דער ביטערקייט פֿון מײַן זעל.
2 איך וועל זאָגן צו גאָט: זאָלסט מיך
ניט שולדיק מאַכן;לאָז מיך ווײַסן פֿאַר
וואָס דו קריגסט זיך מיט מיר.
3 איז דיר גוט אַז דו דריקסט,
אַז דו פֿאַראַכטסט די מי פֿון דײַנע
הענט, און דעם באַראָט פֿון די רשָעים
באַשײַנסטו?
4 זײַנען אויגן פֿון פֿלייש בײַ דיר?צי
זעסטו ווי אַ מענטש זעט?
5 זײַנען ווי די טעג פֿון אַ מענטשן
דײַנע טעג, צי דײַנע יאָרן ווי די טעג
פֿון אַ מאַן?
6 אַז דו זוכסט מײַן זינד, און
פֿאָרשסט מײַן חטא,
7 הגם דו ווייסט אַז איך בין ניט
שולדיק, נאָר ניטאָ ווער זאָל מציל זײַן
פֿון דײַן האַנט.
8 דײַנע הענט האָבן מיך געפֿורעמט
און געמאַכטמיט אַלעם מיט אַנאַנדער,
פֿון דעסט וועגן ברענגסטו מיך אום.
9 געדענק פֿאַרט, אַז ווי ליים האָסטו
מיך געמאַכט, און צו שטויב וועסטו
מיך אומקערן.
10 פֿאַר וואָר, ווי מילך האָסטו מיך
אויסגעגאָסן, און ווי קעז האָסטו מיך
פֿאַרגליווערט.

11 מיט הויט און פֿלייש האָסטו מיך
באַקליידט, און מיט ביינער און אָדערן
געפֿלאָכטן.
12 לעבן און גענאָד האָסטו מיר
באַשערט, און דײַן אָבאַכט האָט
אָפּגעהיט מײַן גײַסט.
13 אָבער דאָס האָסטו באַהאַלטן אין
דײַן האַרצן, איך ווייס אַז דאָס האָסטו
געהאַט אין זינען:
14 אַז איך זינדיק, וועסטו מיך היטן,
און פֿון מײַן חטא מיך ניט ריין מאַכן.
15 אַז איך בין שולדיק, איז וויי צו
מיר, און בין איך גערעכט, קען איך ניט
אויפֿהייבן דעם קאָפּ, זאַט מיט שאַנד,
און זיענדיק מײַן פּײַן.
16 און הייבט ער זיך אויף, יאָגסטו
מיך ווי אַ לייב, און אַלץ ווידער
באַגייסטו זיך משונה קעגן מיר.
17 באַנײַסט דײַנע עדות קעגן מיר,
און מערסט דײַן כּעס אויף מיר;געביטן
נאָכאַנאַנד ווערט דער חיל קעגן מיר.
18 און נאָך וואָס האָסטו מיך פֿון
טראָכט אַרויסגעצויגן? איך וואָלט
פֿאַרגאַנגען, און אַן אויג וואָלט מיך ניט
אָנגעזען.
19 ווי ניט געווען וואָלט איך געווען,
פֿון מוטערלײַב וואָלט איך צום קבֿר
געבראַכט געווארן.
20 מײַנע טעג זײַנען דאָך ווינציק, טאָ
הער אויף, און טו זיך אָפּ פֿון מיר, איך
זאָל זיך אויפֿמונטערן אַ ביסל,
21 אײדער איך גיי אַוועק זיך ניט
אומצוקערן, אין אַ לאַנד פֿון חושך און
טויטשאָטן,
22 אַ לאַנד טונקל ווי די פֿינצטערניש
אַליין, טויטשאָטן אָן אָרדענונג, ווו
אַפֿילו אַז עס שײַנט, איז ווי
פֿינצטערניש.

11 האָט געענטפֿערט צופֿר דער נַעֲמָתִי, און האָט געזאָגט:
2 זאָל דער פֿילרעדעוודיקער בלײַבן
ניט געענטפֿערט?און צי זאָל דער
ליפּנמענטש בלײַבן גערעכט?
3 דײַנע פֿלוידערײַען מאַכן מענטשן
שווײַגן, און דו שפּאָטסט, און קיינער
האַלט ניט פֿאָר.
4 און דו זאָגסט: לויטער איז מײַן
לערנונג, און ריין בין איך אין דײַנע
אויגן.
5 אָבער הלוואי רעדט גאָט, און
עפֿנט זײַנע ליפּן מיט דיר,
6 און דערציילט דיר די
פֿאַרבאָרגענישן פֿון קלוגשאַפֿט,
ווי פֿילפֿאַכיק די חכמה איז, און
וואָלסט ווײַסן אַז גאָט מאָנט פֿון
דירווינציקער ווי דײַן זינד.
7 ווילסטו די דערפֿאָרשונג פֿון גאָט
געפֿינען?צי דעם ציל פֿון אַלמאַכטיקן
געפֿינען?
8 עס איז הויך ווי די הימלען,
וואָס קענסטו אויפֿטאָן?טיפֿער פֿון
אונטערערד, וואָס קענסטו וויסן?
9 לענגער פֿון דער ערד איז די מאָס
דערפֿון, און ברייטער פֿון ים.
10 אַז ער גייט פֿאַרבײַ און
פֿאַרשליסט, אָדער ער זאַמלט אײַן,
ווער קען אים אָפּהאַלטן?
11 וואָרום ער ווייס די פֿאַלשע לײַט,
און ער זעט דאָס אומרעכט, אָן צו מאָל
אַ קוק טאָן.
12 אָבער דער פֿוסטער מענטש ווערט
קריגן שׂכל, ווען אַ יונגער וואַלדאייזל
ווערט איבערגעבאָרן ווערן אין אַ
מענטשן.
13 אַז דו ווערסט צוקערן דײַן האַרץ,
און אויסשפּרייטסט צו אים דײַנע הענט
—
14 אויב אומרעכט איז אין דײַן
האַנט, דערווײַטער עס, און זאָלסט ניט
לאָזן רוען אין דײַנע געצעלטן אַן עוולה
—
15 דענצמאָל וועסטו אויפֿהייבן דײַן
פּנים אָן אַ פֿלעק, און וועסט פֿעסט זײַן,
און ניט מורא האָבן.
16 וואָרום דו מאַטערניש וועסטו
פֿאַרגעסן;ווי וואָסער וואָס איז אַוועק
וועסטו עס דערמאָנען.

17 און העלער ווי מיטן טאָג וועט
אויפֿשטיין דײַן לעבן, די פֿינצטערניש
וועט ווי דע מאָרגן ווערן.
18 און וועסט זײַן זיכער, ווײַל
האָפֿענונג איז דאָ, און וועסט זיך
אַרומקוקן, און ליגן אין זיכערקייט.
19 און וועסט הויערן, און קיינער
וועט ניט שרעקן, און פֿיל וועלן זוכן
דײַן לײַטזעליקייט.
20 אָבער די אויגן פֿון די רשָׁעים
וועלן אויסגיין, און אַנטרינונג וועט זײַן
פֿאַרלאָרן פֿון זיי, און זייער האָפֿענונג
– אַן אויסהויכענישׂ פֿון דער נשָׁמה.

12 האָט געענטפֿערט אִיוֹבְ, און
האָט געזאָגט:
2 אמת יאָ, איר זײַט די לײַט, און מיט
אײַך וועט אָפּשטאַרבן די חכמה!
3 איך האָב אויך פֿאַרשטאַנדיקייט
אַזוי ווי איר, איך פֿאַל ניט אַראָפּ קעגן
אײַך;און בײַ וועמען איז אַזוי וואָס
ניטאָ?
4 אַ געלעכטער בײַם חבֿר בין איך
געווואָרן –דער וואָס האָט גערופֿן צו
גאָט, און ער האָט אים געענטפֿערט;אַ
געלעכטער – דער גערעכטער, דער
פֿרומער.
5 דעם אומגליקלעכן קומט
פֿאַראַכטונג, וועדליך די געדאַנקען פֿון
דעם גליקלעכן, אַ שטויס – די וואָס
זייער פֿוס גלײַטשט זיך אויס.
6 בשָׁלוה זײַנען די געצעלטן פֿון די
רויבער, און אין זיכערקייט די וואָס
דערצערנענען גאָט, דער וואָס ברענגט
זײַן גאָט אין זײַן פֿויסט.
7 אָבער פֿרעג אָפּאָרשט די בהמות,
און זיי וועלן דיך לערנען, און דעם
פֿויגל פֿון הימל, און ער וועט דיר זאָגן;
8 אָדער רעד צו דער ערד, און
זי וועט דיך לערנען, און דיר וועלן
דערציילן די פֿישן פֿון ים.
9 ווער צווישן אַלע דאָזיקע וויסן
ניט, אַז די האַנט פֿון גאָט האָט דאָס
געמאַכט?
10 אַז אין זײַן האַנט איז די זעלע פֿון
יעטוועדער לעבעדיקן, און דער גײַסט
פֿון יעטוועדער מענטשנס לעבן. –
11 דאַרף ניט דאָס אויער פּרוּווען
ווערטער, אַזוי ווי דער גומען פֿאַרזוכט
זײַן שפּײַז?
12 איז בײַ גרײַזן די חכמה, און אין
אַריכת-ימים פֿאַרשטאַנדיקייט? –
13 בײַ אים איז חכמה און גבֿורה, ער
האָט עצות און פֿאַרשטאַנדיקייט.
14 זע, ער צעשטערט, און עס ווערט
ניט אָפּגעבויט, ער פֿאַרשליסט אַ
מענטשן, און עס ווערט ניט געעפֿנט.
15 זע, ער פֿאַרהאַלט וואַסערן, און
זיי ווערן אויסגעטריקנט, און ער שיקט
זיי אַרויס, און זיי קערן אויבער די ערד.
16 בײַ אים איז מאַכט און
קלוגשאַפֿט, זײַנער איז אי דער
פֿאַרפֿירטער אי דער פֿאַרפֿירער.
17 ער מאַכט אומגיין די יועצים
באַנומענע, און די ריכטער באַנאַרישט
ער.
18 די געבונדענע פֿון די מלכים
מאַכט ער לויז, און אויף זייערע לענדן
בינדט ער אַ שטריקגאַרטל.
19 ער מאַכט אומגיין די כּהנים
באַנומענע, און די מאַכטיקע פֿאַרדרייט
ער.
20 ער נעמט אָפּ דעם לשון בײַ די
באַרעדעוודיקע, און דעם שׂכל פֿון די
זקנים נעמט ער אַוועק.
21 ער גיסט פֿאַראַכטונג אויף
פֿירשטן, און דעם אָנגורט פֿון די
שטאַרקע מאַכט ער לויז.
22 ער אַנטפּלעקט טיפֿענישן פֿון דער
פֿינצטער, און ברענגט אַרויס אין ליכט
דעם שאָטן פֿון טויט.
23 ער דערהייבט די פֿעלקער, און
ברענגט זיי אונטער, ער שפּרייט אויס
די פֿעלקער, און פֿירט זיי אַוועק.
24 ער טוט אָפּ דעם שׂכל פֿון די
הויפּטלײַט פֿון דעם פֿאָלק פֿון לאַנד,
און מאַכט זיי בלאָנדזשען אין אַ
ווויסטענישׂ אָן אַ ווועג.

25 זיי טאַפֿן אין חושך אָן ליכט, און
ער מאַכט זיי וואַקלען ווי אַ שיכורער.

13 1 זע, אַלץ האָט געזען מײַן
אויג, מײַן אויער האָט
געהערט און זיך געמערקט.
2 ווי איר ווייסט, ווייס איך אויך,
איך פֿאַל ניט אַראָפּ קעגן אײַך.
3 אָבער איך וויל צום אַלמעכטיקן
רעדן, און טענהן צו גאָט וויל איך.
4 איר אָבער זײַט שמירער פֿון ליגן,
נישטיקע רופֿאים זײַט איר אַלע.
5 הלוואי וואָלט איר שוויגן
געשווויגן, וואָלט דאָס פֿון אײַך אַ
חכמה געווען.
6 הערט אָפּאָרשט מײַן טענה, און די
קריג פֿון מײַנע ליפּן פֿאַרנעמט.
7 ווילט איר פֿאַר גאָט רעדן
אומרעכט, און פֿאַר אים רעדן
באַטרוג?
8 ווילט איר זײַן פּנים שאַנעווען, צי
ווילט איר פֿאַר גאָט זיך קריגן?
9 וועט גוט זײַן אַז ער וועט אײַך
אויספֿאָרשן?צי ווי מע נאַרט אַ
מענטשן וועט איר אים אָפּנאַרן?
10 שטראָפֿן וועט ער אײַך שטראָפֿן,
אויב איר וועט אין פֿאַרבאָרגענײש
שאַנעווען.
11 פֿאַר וואָר, זײַן גרויסקייט וועט
אײַך דערשרעקן, און זײַן פּחד וועט
פֿאַלן אויף אײַך.
12 אײַערע בײַשפּילן זײַנען געגליכן
צו אַש, צו הויפֿנס ליים אײַערע רייד
הויפֿנס.
13 לאָזט מיך אָפּ, און איך וועל רעדן,
און זאָל קומען אויף מיר וואָס וויל.
14 מעג זײַן וואָס, איך וועל נעמען
מײַן פֿלייש אין מײַנע ציין, און מײַן
לעבן וועל איך אײַנשטעלן אין מײַן
האַנט.
15 אָט וועט ער מיך טייטן – איך
ריכט זיך אויף אים –אָבער מײַנע וועגן
וועל איך אויפֿוויזן פֿאַר אים.
16 שוין דאָס וועט מיר זײַן אַ הילף,
וואָס פֿאַר אים קען קיין פֿאַלשער ניט
קומען.
17 הערן הערט-צו מײַן וואָרט, און
מײַן אַרויסזאָג מיט אײַערע אויערן.
18 אָט, איך בעט אײַך, לייג איך פֿאָר
דעם משפּט;איך וויים אַז איך וועל זײַן
גערעכט.
19 ווער איז דער וואָס קען קריגן
מיט מיר?וואָרום דענצמאָל וואָלט איך
שווײַגן און פֿאַרגיין.
20 נאָר צוויי זאַכן זאָלסטו ניט טאָן
מיט מיר, דענצמאָל וועל איך פֿאַר דײַן
פּנים זיך ניט פֿאַרבאָרגן:
21 דײַן האַנט דערווײַטער פֿון מיר,
און דײַן אימה זאָל מיך ניט שרעקן.
22 און רוף, און איך וועל דיר
ענטפֿערן, צי איך וועל רעדן, און
ענטפֿער דו מיר.
23 וויפֿיל האָב איך זינד און
חטאים?מײַן פֿאַרברעך און מײַן חטא
לאָז מיך וויסן.
24 פֿאַר וואָס פֿאַרבאָרגסטו דײַן
פּנים, און רעכנסט מיך פֿאַר אַ שׂונא
צו דיר?
25 צי אַ געטריבן בלאַטווילסטו
אײַנשרעקן, און אַ פֿאַרטריקנטן שטרוי
ווילסטו נאָכיאָגן?
26 וואָס דו שרײַבסט מיר אָן
ביטערנישן, און מאַכסט מיך יַרשען די
זינד פֿון מײַן יוגנט;
27 און טוסט אַרײַן אין אַ קלאָץ
מײַנע פֿיס, און היטסט אַלע מײַנע
שטעגן;אַרום מײַנע פֿוסטריט
גרײבלסטו זיך.
28 און איך בין ווי אַ לאָגל וואָס
צעקריכט, ווי אַ בגד וואָס מאָיל האָט
אים צעפֿרעסן.

14 1 דער מענטש, געבאָרן פֿון אַ
פֿרוי, האָט קורצע טעג און
זאַט פֿאַרדראָס.
2 ווי אַ בלום קומט ער אַרויס און
ווערט פֿאַרשניטן, און ער אַנטלויפֿט ווי

אַ שאָטן און באַשטייט ניט.
3 און אויף אַזאלכן האָלטסטו אָפֿן
דײַנע אויגן?און מיך ווילסטו ברענגען
צום משפּט מיט דיר?
4 ווער קען מאַכן ריין פֿון
אומריין?קיין איינער ניט.
5 אויב זײַנע טעג זײַנען צוגעשניטן,
די צאָל פֿון זײַנע חדשים איז בײַ דיר,
גרענעצן האָסטו אים געמאַכט וואָס ער
קען ניט אַריבער,
6 קער זיך אָפּ פֿון אים, כּדי ער זאָל
האָבן רו, ביז ער וועט דערפֿילן ווי אַ
געדונגענער זײַן טאָג.
7 וואָרום פֿאַר אַ בוים איז דאָ אַ
האָפֿענונג;אַז ער ווערט אָפּגעשניטן,
באַנײַט ער זיך ווידער, און זײַן שפּראָץ
הערט ניט אויף.
8 אַז אָלט אין דער ערד ווערט זײַן
ווארצל, און אין שטויב שטאַרבט אָפּ
זײַן שטאַם,
9 פֿון ריח פֿון וואַסער בליט ער
אויף, און לאָזט ריטלעך אַרויס ווי אַ
פֿלאַנצונג.
10 אָבער אַ מאַן שטאַרבט און פֿאַלט
אַוועק, און פֿאַרגאַנגען דער מענטש,
און ווו איז ער?
11 וואַסערן גייען אַוועק פֿון ים,
און אַ טײַך ווערט אויסגעטריקנט און
טרוקן;
12 און דער מענטש לייגט זיך און
שטייט ניט אויף;biז קיין הימל ווועט
ניט זײַן ווועלן זיי זיך ניט אויפֿכאַפּן, און
ניט אויפֿוואַכן פֿון זייער שלאָף.
13 ווען דו וואָלסט מיך אין
אונטערערד באַהאַלטן, מיך פֿאַרבאָרגן
biז דײַן צאָרן וועט אָפּגיין, מיר שטעלן
אַ צייט, און זיך דערמאָנען אָן מיר! –
14 אַז אַ מענטש שטאַרבט, וועט ער
דען לעבעדיק ווערן? –אַלע טעג פֿון
מײַן דינסטצייט וואָלט איך געהאַרטביז
מײַן אורלויב וועט קומען.
15 וואָלסט גערופֿן, און איך וואָלט
דיר געענטפֿערט, ווען דו וואָלסט
געגלוסט צו דעם ווערק פֿון דײַנע
הענט.
16 אָבער אַצונד ציילסטו מײַנע
טריט, וואַרטסט צו מאָל ניט אויף מײַן
חטא.
17 פֿאַרחתמעט אין אַ בײַטל איז מײַן
פֿאַרברעך, און דו לייגסט נאָך צו צו
מײַן זינד.
18 יאָ פֿאַר וואָר, אַ געפֿאַלענער
באַרג צעברעקלט זיך, און אַ פֿעלדז
ווערט פֿאַררוקט פֿון זײַן אָרט;
19 וואַסער צערײַבט שטיינער, אירע
פֿלייצונגען שוועמקען אַוועק דעם
שטויב פֿון דער ערד;אַזוי ברענגסטו
אונטער די האָפֿענונג פֿון דעם מענטשן.
20 שטאַרקסט אים אייביק איבער,
און ער פֿאַרענדערסט זײַן
פּנים, און שיקסט אים אַוועק.
21 זײַנע קינדער האָבן כּבֿוד, און ער
ווייס ניט, און זיי ווערן צו קליין, און
ער מערקט זיי ניט.
22 נאָר זײַן פֿלייש ווייטאָקט אויף
אים, און זײַן זעל טרויערט אויף אים.

15 האָט געענטפֿערט אֱליפֿז דער
תֵּימָנִי, און האָט געזאָגט:
2 וועט אַ חכם ענטפֿערן מיט
קענשאַפֿט פֿון לופֿט, און אָנפֿילן מיט
מזרח-ווינט זײַן בויך?
3 טענהן רייד וואָס טויגן ניט, און
ווערטער וואָס מע ברענגט קיין נוץ ניט
מיט זיי?
4 אויך פֿאַרשטערסטו די
גאָטספֿאָרכטיקייט, און מינערסט
די פֿרומקייט פֿאַר גאָט.
5 וואָרום דײַן זינד לערנט דײַן מויל,
און קלײַבסט אויס די צונג פֿון די
ליסטיקע.
6 דײַן אייגן מויל מאַכט דיך שולדיק,
און ניט איך, און דײַנע ליפּן זאָגן עדות
קעגן דיר.
7 ביסטו דער ערשטער מענטש
געבאָרן געווארן?אָדער ביסטו פֿאַר די
בערג באַשאַפֿן געווארן?

8 האָסטו דעם סָוד פֿון גאָט
אײַנגעהערט, און אַוועקגענומען צו
זיך די חכמה?
9 וואָס אַזוינס ווייסטו, וואָס מיר
ווייסן ניט?פֿאַרשטייסטו, וואָס בײַ
אונדז איז ניטאָ?
10 אי אַ גראָער קאָפּ אי אַ גרײַז
איז דאָ צווישן אונדז, עלטער פֿון דײַן
פֿאָטער אין טעג.
11 זײַנען דיר ווינציק די
טרייסטונגען פֿון גאָט, און דאָס
ווארט וואָס איז מילד צו דיר?
12 וואָס נעמט דיך דײַן האַרץ, און
וואָס ווינקען דײַנע אויגן,
13 אַז דו קערסט קעגן גאָט דײַן
גײַסט, און לאָזט אַרויס רייד פֿון דײַן
מויל?
14 וואָס איז אָ מענטש, אַז ער זאָל
זײַן ריין?און קײַן דען וערעכט זײַן אַ
געבאָרענער פֿון אַ פֿרוי?
15 זע, אין זײַנע הייליקע גלויבט ער
ניט, און די הימלען זײַנען ניט ריין אין
זײַנע אויגן,
16 הײַנט ווי שוין דער
אומוערדיקער און פֿאַרדאָרבענער,
דער מענטש, וואָס טרינקט אומרעכט
ווי וואַסער?
17 איך וועל דיר באַשײַדן, הער מיר
צו, און וואָס איך האָב געזען וועל איך
דערצײלן;
18 וואָס די חכמים גיבן איבער –און
פֿאָרהוילן ניט – פֿון זייערע עלטערן,
19 וואָס צו זיי אַליין איז געגעבן
געווואָרן דאָס לאַנד, און קיין פֿרעמדער
איז ניט דורכגעגאַנגען צווישן זיי.
20 אַלע זײַנע טעג איז אין ציטערניש
דער רָשָע, און געציילטע יאָרן זײַנען
אָנגעבאַרייט דעם געוואַלטטוער.
21 אַ קָול פֿון אַנגסטן איז אין זײַנע
אויערן:אין מיטן שלום וועט קומען אַ
פֿאַרווויסטער אויף אים.
22 ער גלויבט ניט זיך אויסצודרייען
פֿון פֿינצטערניש, און ער איז
אויסגעקליבן פֿאַרן שוערד.
23 ער וואָגלט אום נאָך ברויט: ווו
איז עס?ער ווייס אַז לעבן אים איז
אָנגעבאַרייט דער טאָג פֿון פֿינצטערניש.
24 אים שרעקן אַנגסט און
דריקענעניש, זיי כאַפּן אים אָן ווי אַ מלך
אָנגעבאַרייט צום קריג.
25 ווײַל ער האָט אויסגעשטרעקט
קעגן גאָט זײַן האַנט, און קעגן
אַלמאַכטיקן זיך געשטאַרקט;
26 געלאָפֿן קעגן אים מיט אַ שטאָלצן
האַלדז, מיט די דיקע רוקנס פֿון זײַנע
שילדן.
27 ווײַל ער האָט באַדעקט זײַן פּנים
מיט זײַן פֿעטס, און אָנגעלייגט פֿלאָמען
אויפֿן לענד;
28 און ער האָט באַוווינט פֿאַרוויסטע
שטעט, הײַזער וואָס מע זיצט ניט
אין זיי, וואָס זײַנען געוואָרן אָנגעבאַרייט
אויף הויפֿנס.
29 ער וועט ניט רײַך זײַן, און ניט
באַשטיין וועט זײַן פֿאַרמעג, און ניט
נײַגן וועט זיך צו דער ערד זייער
תּבֿואה.
30 ער וועט זיך ניט אָפּטאָן פֿון
פֿינצטערניש;זײַן שפּראָץ וועט
פֿאַרטריקנען אַ פֿלאַם,
31 און ער וועט אָפּגעטאָן ווערן דורך
אַ הויך פֿון זײַן מויל. זאָל ניט טרויען
אויף נישט דער פֿאַרנאַרטער, וואָרום
נישט וועט זײַן זײַן אײַנבײַט.
32 איידער זײַן טאָג קומט, וועט עס
דערפֿילט ווערן, און זײַן צווײַג וועט
ניט גרינען זײַן.
33 ער וועט אָפּשאָקלען ווי אַ
ווינשטאָק זײַן אומצײַטיקס, און
אַראָפּוואַרפֿן ווי אַן איילבערטבוים
זײַן בליונג.
34 וואָרום דאָס געזעמל פֿון די
זינדיקע בלײַבט וויסט, און אַ פֿײַער
פֿאַרצערט די געצעלטן פֿון שוחד.
35 זיי טראָגן אומרעכט און געבערן
אומגליק, און זייער לײַב ברייט אָן פֿאַר
זיך אָפּנאַרונג.

16 האָט געענטפֿערט אִיובּ, און האָט געזאָגט:
2 איך האָב געהערט פֿיל אַזוינס;צרהדיקע טריייסטער זײט איר אַלע.
3 וועט זײן אַ סָוף צו די ווינטיקע רייד?אָדער וואָס שפּאָרט דיך אַז דו זאָלסט ענטפֿערן?
4 איך וואָלט אויך געקענט רעדן ווי איראַז איר וואָלט געווען אויף מײן אָרט;איך וואָלט געקניפּט וועלטער אויף אײַך, און געשאָקלט אויף אײַך מײן קאָפּ.
5 איך וואָלט אײַך געשטאַרקט מיט מײַן מויל, און דער באַדויער פֿון מײַנע ליפּן וואָלט אײַך געלינדערט.
6 אַז סײַ איך רעד, וועט ניט געמינערט מײַן וויי;טאָג, און סײַ איך הער אויף, גייט ער פֿון מיר ניט אַוועק;
7 פֿאַר וואָר, אַצונד האָט ער מיך פֿאַרמאַטערט; האָסט צעגרויליט מײַן גאַנצע געזעלשאַפֿט.
8 און האָסט מיך צעקנייטשט –צום עדות איז עס געוואָרן;און מײַן מאָגערקייט שטייט אויף קעגן מיר, מיר אין פּנים קלאָגט זי אָן.
9 זײַן צאָרן האָט פֿאַרצוקט מיט פֿײַנטשאַפֿט, ער האָט געקריצט אויף מיר מיט זײַנע ציין;מײַן שׂונא שלײַפֿט זײַנע אויגן אויף מיר.
10 מע שפּאָרט אויף דאָס מויל אויף מיר, מיט שאַנד פֿאַטשט מען מײַנע באַקן;אין איינעם קלײַבן זיי זיך אויף מיר.
11 גאָט ענטפֿערט מיך איבער צום פֿאַרברעכער, און אין די הענט פֿון רשָׁעים וואַרפֿט ער מיך.
12 רויק בין איך געווען, און ער האָט מיך צעברעקלט, און מיך אָנגענומען בײַם גענעק, און מיך צעפּיצלט;און ער האָט מיך אויפֿגעשטעלט פֿאַר זײַן צילברעט.
13 מיך רינגלען אַרום זײַנע שיסער, ער שפּאַלט מײַנע נירן, און דערבאַרימט ניט, ער גיסט אויס צו דער ערד מײַן גאַל.
14 ער צעברעכט מיך אַ ברעך אויף אַ ברעך, ער לויפֿט קעגן מיר ווי אַ קריגסמאַן.
15 זאַק האָב איך אויפֿגענייט אויף מײַן הויט, און געווען אין אַש מײַן האָרן.
16 מײַן פּנים איז רויט פֿון געווויין, און אויף מײַנע ברעמען איז שאָטן פֿון טויט,
17 פֿאַר קיין אומרעכט, ניט אין מײַנע הענט, בעת מײַן תּפֿילה איז ריין.
18 ערד, זאָלסט ניט צודעקן מײַן בלוט, און זאָל ניט קיין אָרט זײַן פֿאַר מײַן געשרײַ!
19 אַפֿילו איצט אָט איז אין הימל מײַן עדות, און מײַן עדוט-זאָגער איז אין דער הייך.
20 מײַנע פֿרישפּרעכער זײַנען מײַנע געדאַנקען; צו גאָט טוט טרײַפֿן מײַן אויג,
21 אַז ער זאָל משפּטן צווישן אַ מאַן מיט גאָט, ווי צווישן אַ מענטשנקינד און זײַן חבֿר.
22 וואָרום די געציילטע יאָרן גייען, און איך וועל אַוועק אויף אַ וועג פֿון וואַנען איך וועל זיך ניט אומקערן.

17 מײַן געמיט איז צעוווייטאָקט, מײַנע טעג זײַנען פֿאַרלאָשן, דער קבֿר איז פֿאַר מיר.
2 פֿאַר וואָר, שפּעטער זײַנען מיט מיר, און אויף זייער ערגערן מוז רוען מײַן אויג.
3 קער זיך צו, איך בעט דיך, זײַ ערבֿ פֿאַר מיר בײַ דיר אַליין;וער דען זאָל מיר אַ האַנטשלאָג געבן?
4 וואָרום זייער האַרץ האָסטו פֿאַרבאָרגן פֿון שׂכל, צום ריכטיקן טוסטו זיי ניט דערהייבן.
5 דער וואָס מַסרט פֿון חניפֿה וועגן חבֿרים, אַזש אויסגיין זאָלן די אויגן פֿון זײַנע קינדער!

6 יָאָ, ער האָט מיך געשטעלט פַֿאַר
אַ וועלט־טל בײַ לײַט, און צו שפּײַען אין
פּנים בין איך געווארן.
7 און טונקל פֿון ערגערניש איז מײַן
אויג, און מײַנע גלידער זײַנען ווי אַ
שאָטן אַלע.
8 די רעכטפֿאַרטיקע ווערן
צעגרוילט דעריבער, און דער
אומשולדיקער ווערט אויפֿן זינדיקן
אויפֿגעבראַכט.
9 און דער גערעכטער זאָל אָנהאַלטן
זײַן וועג, און דער וואָס האָט ריינע
הענט זאָל מערן שטאַרקייט!
10 איר אַלע אָבער קומט אַקאָרשט
ווידער אַהער, און איך וועל ניט
געפֿינען אַ קלוגן צווישן אײַך.
11 מײַנע טעג זײַנען פֿאַרגאַנגען,
מײַנע געדאַנקען זײַנען צעריסן –די
טראַכטענישן פֿון מײַן האַרצן.
12 נאָכט פֿאַר טאָג מאַכן זיי:„נאָנט
איז פֿאָס ליכט ווײַל עס איז פֿינצטער“.
13 אַז איך ריכט זיך אויף דער
אונטערערד ווי מײַן היים, אין
פֿינצטערניש בעט איך אויס מײַן
געלעגער,
14 צום קבֿר רוף איך: „ביסט
מײַן פֿאָטער!“„מײַן מוטער און מײַן
שוועסטער“ צום וואָרעם,
15 היינט ווו֫ דען איז מײַן
האָפֿענונג?יאָ, מײַן האָפֿענונג
ווער וועט זי אָנזען?
16 צו די ריגלען פֿון אונטערערד
וועט זי נידערן, ווען אין איינעם אין
שטויב וועלן מיר רוען.

18 האָט געענטפֿערט בִלדַד דער
שוחי, און האָט געזאָגט:
2 ביז ווַאַנען וועט איר מאַכן
געיעגן אויף וועלטער?באַטראַכט, און
דערנאָך וועלן מיר רעדן.
3 פֿאַר וואָס ווערן מיר געריכטן ווי
בהמות, געהאַלטן פֿאַר פֿאַרשטאָפּט אין
אײַערע אויגן?
4 דו וואָס פֿאַרצוקסט זיך אַליין אין
דײַן צאָרן, זאָל פֿון דײַנעט וועגן
פֿאַרלאָזט ווערן די ערד, און אַ פֿעלדז
אַוועקגערוקט ווערן פֿון זײַן אָרט?
5 יאָ, דאָס ליכט פֿון די רשָׁעים וועט
פֿאַרלאָשן ווערן, און ניט שײַנען וועט
דער פֿונק פֿון זײַן פֿײַער.
6 די ליכטיקייט וועט פֿינצטער ווערן
אין זײַן געצעלט, און זײַן ליכט וועט
פֿאַרלאָשן ווערן איבער אים.
7 די שפּריזן פֿון זײַן מאַכט
וועלן געענגט ווערן, און אים וועט
אַנידערוואַרפֿן זײַן אייגענע עצה.
8 וואָרום ער ווערט געטריבן פֿון
זײַנע פֿיס אין דער נעץ, און אויף אַ
פֿאַסטקע גייט ער אום.
9 כאַפּן פֿאַרן טריט וועט אַ פֿאַנגנעץ,
פֿעסט וועט אים האַלטן דער קנופּ.
10 באַהאַלטן אין דער ערד איז אַ
שטריק פֿאַר אים, און אַ כאַפּשטײַג
פֿאַר אים איז אויפֿן שטעג.
11 רונד אַרום גרוילן אים
שרעקענישן, און זיי יָאָגן אים אויף
זײַנע טריט.
12 הונגעריק וועט זײַן זײַן אומגליק,
און דער ברעָך איז אָנגעבריט בײַ זײַן
זײַט.
13 אויפֿעסן וועט די גלידער פֿון זײַן
לײַב, אויפֿעסן וועט זײַנע גלידער דער
בכור פֿון טויט.
14 אויסגעריסן וועט ווערן פֿון זײַן
געצעלט זײַן פֿאַרזיכערונג, און עס
וועט אים מאַכן שפּריזן צו דעם מלך
פֿון שרעקענישׂ.
15 רוען וועט אין זײַן געצעלט
ניט זײַן האָב;אויף זײַן ווינונג וועט
אויסגעשפּרייט ווערן שוועבל.
16 פֿון אונטן וועלן טריקענען
זײַנע וואָרצלען, און פֿון אויבן וועט
פֿאַרוועלקט ווערן זײַן צווײַג.
17 זײַן זכר גייט אונטער פֿון דער
ערד, און ער האָט ניט קיין נאָמען
דערויסן.

18 מע וועט אים שטויסן פֿון ליכט
אין פֿינצטערנישאון פֿון דער וועלט
וועט מען אים פֿאַרוואָגלען.
19 ער האָט ניט קיין קינד און קיין
אייניקל צווישן זײַן פֿאָלק, און קיין
איבערבלײַב אין זײַנע ווויינונגען.
20 איבער זײַן שטראָפֿטאָג ווערן
צעגרוילט די שפּעטערדיקע, און די
פֿריערדיקע נעמט אָן אַ שוידער.
21 יאָ, דאָס זײַנען די ווויינונגען פֿון
דעם פֿאַרברעכער, און דאָס איז דער
אָרט פֿון דעם וואָס ווייס ניט פֿון גאָט.

19 האָט געענטפֿערט אִיוֹבּ, און
האָט געזאָגט:
2 ביז וואַנען וועט איר באַטריבן מײַן
זעל, און מיך צעדריקן מיט ווערטער?
3 שוין צען מאָל אַז איר באַליידיקט
מיך, איר שעמט אײַך ניט מיך צו
פֿײַנדקן.
4 און אַז איך האָב שוין יאָ פֿאַרזען,
וועט בײַ מיר דאָך בלײַבן מײַן פֿאַרזע.
5 אויב איר ווילט אין דער אמת זיך
גרייסן קעגן מיר, און מיר פֿאָרווארפֿן
מײַן שאַנד,
6 טאָ ווייסט אַז גאָט האָט
מיך געקריוודעט, און זײַן נעץ
אַרומגעלייגט אַרום מיר.
7 אָט שרײַ איך געוואַלט, און ווער
ניט געענטפֿערט, איך רוף, און ניטאָ
קיין גערעכטיקייט.
8 מײַן וועג האָט ער פֿאַרצאַמט,
אַז איך קען ניט דורכגיין, און אויף
מײַנע שטעגן האָט ער אַ פֿינצטערניש
אַרויפֿגעטאָן.
9 מײַן כּבֿוד האָט ער אויסגעטאָן פֿון
מיר, און אַראָפּגענומען די קרוין פֿון
מײַן קאָפּ.
10 ער צעשטויסט מיך רונד
אַרום, אַז איך פֿאַרגיי, און ער האָט
אויסגעריסן ווי אַ בוים מײַן האָפֿענונג.
11 און ער האָט אָנגעצונדן זײַן צאָרן
אויף מיר, און ער רעכנט מיך פֿאַר
זײַנעם אַ שׂונא.
12 אין איינעם קומען אויף מיר זײַנע
מחנות, און זיי טרעטן אויס זייער וועג
קעגן מיר, און זיי לאַגערן אַרום מײַן
געצעלט.
13 מײַנע ברידער האָט ער
דערווײַטערט פֿון מיר, און
מײַנע באַקענטע זײַנען אין גאַנצן
פֿאַרפֿרעמדט פֿון מיר.
14 מײַנע קרובֿים האַלטן זיך צוריק,
און מײַנע גוטע פֿרײַנט האָבן מיך
פֿאַרגעסן.
15 מײַנע הויזווינער און מײַנע
דינסטן רעכענען מיך פֿאַר אַ פֿרעמדן,
אַן אומבאַקענטער בין איך געוואָרן
אין זייערע אויגן.
16 איך רוף מײַן קנעכט, און ער
ענטפֿערט ניט, איך בעט זיך בײַ אים
מיטן מויל.
17 מײַן אָטעם איז צוווידער מײַן
וויב, און איך פֿאַרעקל די קינדער פֿון
מײַן לײַב.
18 אַפֿילו יינגלעך פֿאַראַכטן מיך,
איך שטעל זיך, און זיי רעדן מיר
אַקעגן.
19 מיך פֿאַראומוערדיקן אַלע מײַנע
פֿאַרטרויטע, און די וואָס איך האָב ליב,
קערן זיך קעגן מיר.
20 צו מײַן הויט און צו מײַן פֿלייש
איז צוגעקלעפּט מײַן געביין, און איך
בין אַרויס מיט די יאַסלעס פֿון מײַנע
ציין.
21 דערבאַרימט אײַך אויף מיר,
דערבאַרימט אײַך אויף מיר, איר
חבֿרים מײַנע, וואָרום די האַנט פֿון
גאָט האָט מיך געשטראָפֿן.
22 פֿאַר וואָס רודפֿט איר מיך אַזוי ווי
גאָט, און קענט זיך ניט אָנזעטן מיט מײַן
פֿלייש?
23 הלוואי וועלן נאָר אויפֿגעשריבן
מײַנע ווערטער! הלוואי וועלן זי אין אַ
בוך פֿאַרצייכנט!
24 מיט אַן אײַזערנער פֿעדן
און בלײַאויף אייביק אין פֿעלדז
אײַנגעהאַקט!

25 וואָרום איך ווייס, מײַן אויסלייזער לעבט, און שפּעטער וועט ער אויפֿשטיין אויף דער ערד.
26 אָבער אונטער מײַן הויט איז דאָס אײַנגעקלאָפּט, און אין מײַן פֿלייש איז עס: איך וויל זען גאָט!
27 אַז איך אַליין זאָל זען פֿאַר מיר, און מײַנע אויגן זאָלן אָנקוקן, און ניט קיין אַנדערער –גריען אויס מײַנע נירן אין מײַן לײַב.
28 וועָן איר זאָגט: „ווי וועלן מיר אים רודפֿן!“ אָזוי ווי דער וואָרצל פֿון דער זאַך וואָלט זיך געפֿונען אין מיר,
29 האָט מורא פֿאַר דער שוווערד, וואָרום מיט גרימצאָרן זײַנען די שטראָפֿן פֿון דער שוווערד;דרום זאָלט איר וויסן אַז א משפּט איז פֿאַראַן.

20 האָט געענטפֿערט צופֿר דער נַעֲמָתִי, און האָט געזאָגט:
2 דרום ענטפֿערן מיר מײַנע געדאַנקען –פֿון וועגן וואָס איך שפּיר אין מיר:
3 דעם פֿאָרווורף פֿון מײַן שאַנד האָב איך געהערט, און א גײַסט פֿון מײַן פֿאַרשטאַנד ענטפֿערט מיר.
4 ווייסטו דאָס וואָס איז פֿון אייביק אָן, פֿון זינט דער מענטש איז געמאַכט אויף דער ערד?
5 אַז דאָס געזאַנג פֿון רשָׁעים איז אויף קורצן, און די שִׂמְחה פֿון זינדיקן אויף א רגע?
6 וועָן ביזן הימל זאָל אַרויפֿגיין זײַן הייך, און זײַן קאָפּ זאָל ביזן וואָלקן דערגרייכן,
7 וועט ער ווי זײַן אייגן קויט אויף אייביק אונטערגיין;זײַנע זעער וועלן זאָגן: ווו איז ער?
8 ווי א חָלום וועט ער אַוועקפֿליִען, און מע וועט אים ניט געפֿינען, און ער וועט פֿאַריאָגט ווערן ווי א זעונג פֿון דער נאַכט.
9 דאָס אויג האָט אים אָנגעקוקט, און ניט מער, און מער וועט אים ניט אָנזען זײַן אָרט.
10 זײַנע קינדער וועלן פֿאַרגיטיקן די אָרימע, יאָ, זײַנע אייגענע הענט וועלן צוריקגעבן זײַן גוטס.
11 זײַנע ביינער זײַנען פֿול מיט זײַן יוגנט, אָבער מיט אים אין שטויב וועט זי זיך לייגן.
12 הגם זיס איז דאָס בייז אין זײַן מויל, ער באַהאַלט עס אונטער זײַן צונג,
13 ער שוינט עס, און לאָזט עס ניט אָפּ, און האַלט עס צו אויף זײַן גומען,
14 וווערט זײַן שפּײַז פֿאַרקערט אין זײַנע אינגעווייד, גאַל פֿון שלאַנגען איז אינעווייניק בײַ אים.
15 פֿאַרמעג האָט ער אײַנגעשלונגען, און וועט עס אויסברעכן, פֿון זײַן בויך וועט עס גאָט אַרויסטרײַבן.
16 גיפֿט פֿון שלאַנגען פֿלעגט ער זויגן, וועט די צונג פֿון א נאָטער אים הרגען.
17 ער וועט ניט אָנזען די בעכן, די טײַכנשטראָמען פֿון האָניק און שמאַנט.
18 ער גיט צוריק זײַן מי, און וועט עס ניט אַראָפּשלינגען, ווי שטאַרק זײַן פֿאַרמעג, וועט ער זיך דערמיט ניט אָנפֿרײַען.
19 וויל ער האָט צעדריקט, הפֿקר געלאָזט די אָרימע, געגזלט א הויז וואָס ער האָט ניט געבויט.
20 וויל ער האָט ניט געווּסט קיין רו אין זײַן לײַב, וועט ער מיט זײַן שאַץ ניט אַנטרונען ווערן.
21 ניטאָ קיין איבערבלײַב פֿון זײַן פֿרעסערײַ, דרום וועט זײַן גוטס ניט געווערן.
22 וועָן זײַן קראָפּ איז פֿול, וועט אים ענג ווערן, וווּ א האַנט פֿון אַן אומגליקלעכן, וועט קומען אויף אים.
23 ער וועט האַלטן בײַ אָנפֿילן זײַן בויך, וועט גאָט אָנשיקן אויף אים זײַן גרימצאָרן, און מאַכן רעגענען אויף אים מיט זײַן שפּײַז.

24 ער וועט אַנטלויפֿן פֿון אַן
אײַזערנעם וואָפֿן, וועט אים
דורכלעכערן אַ קופּפֿערנער בויגן.
25 ער טוט אַ צי, און עס קומט אַרויס
פֿון לײַב, יאָ, די בליצנדיקע גייט
אַרויס פֿון זײַן גאַל;אימות זײַנען אויף
אים.
26 גאָרע פֿינצטערניש איז באַהאַלטן
פֿאַר זײַנע אוֹצרות, אים וועט
פֿאַרצערן אַ פֿײַער פֿון קיינעם ניט
אויפֿגעבלאָזן;עס וועט אָפּפֿעסן דעם
אינערבלײַב אין זײַן געצעלט.
27 די הימלען אַנטפּלעקן זײַן זינד,
און די ערד שטעלט זיך אויף קעגן אים.
28 אַוועק וועט דער אײַנקום פֿון זײַן
הויז, עס וועלן צערונען אין טאָג פֿון
זײַן צאָרן.
29 דאָס איז דער חלק פֿון דעם
שלעכטן מענטשן פֿון גאָט, און זײַן
באַשערטע ירושה פֿון גאָט.

21 האָט געענטפֿערט אִיוֹבּ, און
האָט געזאָגט:
2 הערן הערט-צו מײַן וואָרט, און
זאָל דאָס זײַן אײַערע טרייסטונגען.
3 לאָזט מיך אַז איך זאָל רעדן;און
נאָך מײַן רעדן וועסטו אָפּלאַכן.
4 איז קעגן אַ מענטשן מײַן קלאָג?און
פֿאַר וואָס זאָל ניט קורץ ווערן מײַן
געמיט?
5 קערט זיך צו מיר, און ווערט
באַנומען, און טוט אַרויף די האַנט
אויפֿן מויל.
6 אַז ווי איך דערמאָן זיך אַזוי ווער
איך דערשראָקן, און מײַן לײַב נעמט
אָן אַ שוידער.
7 פֿאַר וואָס לעבן די רשָׁעים,
עלטערן זיך, און זײַנען שטאַרק אין
קראַפֿט?
8 זייער זאָמען שטייט פֿעסט פֿאַר
זייער פּנים בײַ זיי, און זייערע שפּראָצן
פֿאַר זייערע אויגן.
9 זייערע הײַזער זײַנען בשלום, אָן
אַנגסט, און די רוט פֿון גאָט איז ניט
אויף זיי.
10 זײַן אָקס באַפֿרוכפּערט און
פֿאַרפֿעלט ניט, זײַן קו קעלבט זיך און
פֿאַרוואַרפֿט ניט.
11 זיי שיקן אַרויס ווי שאָף זייער
יונגווואַרג, און זייערע קינדער טאַנצן
אַרום.
12 זיי זינגען מיט פּויק און האָרף,
און פֿרייען זיך צום קָול פֿון דער פֿלייט.
13 זיי פֿאַרברענגען אין גוטס
זייערע טעג, און רויִק נידערן זיי אין
אונטערערד.
14 און זיי זאָגן צו גאָט: קער זיך אָפּ
פֿון אונדז, און מיר ווילן ניט וויסן פֿון
דײַנע וועגן.
15 וואָס איז דער אַלמאַכטיקער, אַז
מיר זאָלן אים דינען?און וואָס וועלן
מיר נוצן, אַז מיר וועלן בעטן צו אים?
–
16 זייער גוטס איז דאָך ניט אין זייער
האַנט;דער באַראָט פֿון די רשָׁעים איז
ווײַט פֿון מיר.
17 ווי אָפֿט איז דאָס אַז דאָס ליכט פֿון
רשָׁעים זאָל פֿאַרלאָשן ווערן, און עס
זאָל קומען אויף זיי אַ בראָך?ער זאָל
זיי אויסטיילן יסורים אין זײַן צאָרן?
18 זיי זאָלן ווערן ווי שטרוי פֿאַרן
ווינט, און ווי שפּריי וואָס דער
שטורעם גנבֿעט אים אַוועק?
19 „ גאָט באַהאַלט זײַן אומרעכט
פֿאַר זײַנע קינדער“ –זאָל ער אים
אַליין באַצאָלן אַז ער זאָל וויסן.
20 זאָלן זײַנע אויגן זען זײַן אומגליק,
און פֿון אַלמאַכטיקנס גרימצאָרן זאָל
ער טרינקען.
21 וואָרום וואָס קימערט אים זײַן
הויזגעזינט נאָך אים, וועגן די צאָל פֿון
זײַנע חדשים איז געענדיקט?
22 קען מען גאָט לערנען
פֿאַרשטאַנדיקייט, אַז ער משפּט
די העכסטע?
23 דער שטאַרבט אין זײַן רעכטער
שטאַרקייט, אין גאַנצן רויִק און
בשַׁלווה;

24 זײַנע עמערס זײַנען פֿול מיט
מילך, און דער מאַרך פֿון זײַנע ביינער
איז געזעפֿטיקט.
25 און דער שטאַרבט אין אַ ביטער
געמיט, און האָט ניט פֿאַרזוכט קיין
גוטס.
26 אין איינעם אין שטויב ליגן זיי,
און ווערים דעקן זיי צו.
27 איך ווייס דאָך אײַערע מחשבֿות,
און ווי איר קליגט זיך מיט געוואַלט
אַקעגן מיר,
28 אַז איר זאָגט: „ווו איז דאָס הויז
פֿון דעם שָׂרהּ?און ווו דאָס געצעלט
פֿון דעם רָשָׁעס ווויינונג?“
29 האָט איר ניט געפֿרעגט בײַ
די ווועגפֿאָרער?איר ווועט דאָך ניט
פֿאַרלייקענען זייערע באַווײַזן,
30 אַז אין דעם טאָג פֿון בראָך ווערט
געשוינט דער שלעכטער, אין דעם טאָג
ווען שטראָפֿן ווערן געבראַכט.
31 ווער זאָגט אים אין פּנים זײַן
ווועג?און וואָס ער האָט געטאָן ווער
באַצאָלט אים?
32 ווארום ער ווערט געבראַכט צו
קבֿורה, און אויפֿן בערגל פֿאַסט מען
אויף.
33 זיס זײַנען אים די שטיקער ערד
פֿון טאָל, און נאָך אים צײַען זיך אַלע
מענטשן, און אים פֿאַרויס אָן אַ צאָל.
34 און ווי ווילט איר מיך טרייסטן
מיט גראָרנישט, אַז אײַערע תּשובֿות
בלײַבן אַן אָפּנאַר?

22 האָט געענטפֿערט אֱליפֿז דער
תֵּימָנִי, און האָט געזאָגט:
2 ברענגט דען דער מענטש אַ נוץ
גאָט?נײַערט זיך אַליין ברענגט אַ נוץ
דער פֿאַרשטאַנדיקער.
3 האָט דער אַלמאַכטיקער אַ טובֿה אַז
דו ביסט אַ צדיק?אָדער אַ געווין אַז דו
ביסט ערלעך אין דײַנע וועגן?
4 צי וועגן דײַן גאָטספֿאָרכטיקייט
שטראָפֿט ער דיך, און גייט צום משפּט
מיט דיר?
5 איז ניט דײַן שלעכטיקייט גרויס,
און אַן אַ שיעור דײַנע זינדן?
6 וואָרום פֿלעגסט נעמען אַ משכון
בײַ דײַנע ברידער אומזיסט, און
די בגדים פֿון די נאַקעטע פֿלעגסטו
אויסטאָן.
7 אַ טרונק ווואַסער דעם
פֿאַרשמאַכטן פֿלעגסטו ניט געבן,
און פֿון דעם הונגעריקן פֿלעגסטו
פֿאַרמײַדן ברויט.
8 „אָ, דעם מאַן מיטן אָרעם,
אים געהערט די ערד, און דער
אָנגעזעענער, ער מעג ווויינען אויף
איר“.
9 אלמנות האָסטו אַוועקגעשיקט מיט
ליידיקן, און די אָרעמס פֿון יתומים
פֿלעגן צעדריקט ווערן.
10 דרום זײַנען נעצן רונד אַרום דיר,
און דיך שרעקט אַ פּלוצימדיקער פּחד,
11 אָדער אַ פֿינצטערניש, אַז דו
קענסט ניט זען, און אַ פֿלייצונג וואַסער
פֿאַרדעקט דיך.
12 פֿאַר וואָר, גאָט איז אין דער הייך
פֿון די הימלען, און זע, די העכסטע
שטערן ווי דערהויבן זיי זײַנען;
13 און דו זאָגסט: „וואָס ווייס
גאָט?צי קען ער דורכן נעבל משפּטן?
14 וואָלקנס זײַנען אים אַ
פֿאַרבאָרגענישׂ, און ער זעט ניט,
און איבער דעם צירקל פֿון הימל גייט
ער אום“.
15 ווילסטו אָנהאַלטן דעם אַלטן
וועג, וואָס די לײַט פֿון אומרעכט האָבן
געטרעטן?
16 די וואָס זײַנען אײַנגעגאַנגען פֿאַר
דער צײַט, וואָס זייער גרונטפֿעסט איז
ווי אַ טײַך צערונען געוואָרן;
17 די וואָס האָבן געזאָגט צו גאָט:
קער זיך אָפּ פֿון אונדז!און וואָס קען
זיי טאָן דער אַלמאַכטיקער?
18 בעת ער האָט אָנגעפֿילט זייערע
הײַזער מיט גוטס –יאָ, די טראַכטונג
פֿון די רשָׁעים איז ווײַט פֿון מיר. –

19 די גערעכטע האָבן געזען, און זיך
געפֿרייט, און דער אומשולדיקער האָט
געשפּעט פֿון זיי:
20 פֿאַר וואָר, פֿאַרטילקט געווארן
איז זייער באַשטאַנד, און זייער שפּע
האָט פֿאַרצערט דאָס פֿיער.
21 באַקען זיך נאָר מיט אים, און
זיי אין פֿריד –דורך דעם וועט דיר
אָנקומען גוטס.
22 נעם נאָר צו לערנונג פֿון זיין מויל,
און טו אַרײַן זײַנע ווערטער אין דײַן
האַרצן.
23 אַז דו וועסט זיך אומקערן צום
אַלמאַכטיקן וועסטו אויפֿגעריכט ווערן
–אַז דו וועסט דערווײַטערן אומרעכט
פֿון דײַנע געצעלטן.
24 און וואַרף אין שטוב דאָס
גאָלדאַרץ, און צווישן געשטיין פֿון די
טאָלן דאָס אופֿיר-גאָלד;
25 און דער אַלמאַכטיקער זאָל זיין
דײַן גאָלדאַרץ, און קרוּוועס זילבער
בײַ דיר.
26 ווארום דענצמאָל וועסטו מיטן
אַלמאַכטיקן זיך קוויקן, און וועסט
אויפֿהייבן צו גאָט דײַן פּנים.
27 וועסט בעטן צו אים, און ער וועט
דיך צוהערן, און דײַנע נדרים וועסטו
באַצאָלן.
28 און וועסט באַשליסן אַ זאַך, און
זי וועט דיר צו שטאַנד קומען, און אויף
דײַנע וועגן וועט שײַנען אַ ליכטיקייט.
29 אַז מע האָט דיך דערנידערט,
האָסטו געזאָלט זאָגן:עס איז אַ
דערהייבונג;וואָרום ער העלפֿטדעם
וואָס האָלט נידעריק די אויגן.
30 ווּ אַן אומשולדיקן מאַכט ער
אַנטרינען, און וועסט אַנטרונען וועלן
דורך דער ריינקייט פֿון דײַנע הענט.

23 האָט געענטפֿערט אִיוֹבּ, און
האָט געזאָגט:
2 הײַנט אויך איז ביטער מײַן קלאָג,
מײַן האַנט איז שווער פֿון וועגן מײַן
זיפֿצן.
3 הלוואי ווייס איך ווּ איך געפֿין
אים, ווי איך קום צו זײַן אָרט!
4 איך וואָלט פֿאָרגעלייגט פֿאַר אים
דעם משפּט, און מײַן מויל וואָלט איך
אָנגעפֿילט מיט טענות.
5 איך וואָלט וויסן וואָס ער וואָלט
מיר ענטפֿערן, און פֿאַרשטיין וואָס ער
וואָלט מיר זאָגן.
6 וואָלט ער מיט גרויס כּוח געקריגט
מיט מיר?ניין; נײַערט אַכט געטאָן
וואָלט ער אויף מיר.
7 דענצמאָל וואָלט דער
רעכטפֿאַרטיקער געטענהט מיט
אים, און איך וואָלט אויף אייביק
אַנטרונען פֿון מײַן ריכטער.
8 זע, איך גיי פֿאָרויס, און ער איז
ניטאָ, און אַהינטער, און איך מערק
אים ניט;
9 לינקס אַז ער איז פֿאַרטאָן, זע איך
ניט, ער פֿאַרדרייט זיך רעכטס, און איך
מערק ניט.
10 אָבער ער ווייס דעם וועג וואָס בײַ
מיר, ער האָט מיך געפּרוּווט, איך בין
ווי גאָלד אַרויס.
11 אָן זײַן טריט האָט זיך געהאַלטן
מײַן פֿוס, זײַן וועג האָב איך געהיט, און
זיך ניט אָפּגעניגט.
12 ווּ אַ געבאָט פֿון זײַנע ליפּן,
האָב איך זיך ניט אָפּגעקערט;מער ווי
מײַן אויסקומעניש האָב איך געהיט די
ווערטער פֿון זײַן מויל.
13 אָבער ער האַלט זיך בײַ איינס,
און ווער קען אים אָפּהאַלטן?און זײַן
זעל באַגערט, און ער טוט.
14 יאָ, ער וועט אויספֿירן וואָס מיר
איז באַשערט, און פֿיל אַזוינס איז נאָך
דאָ בײַ אים.
15 דרום בין איך דערשראָקן פֿאַר
אים; איך באַטראַכט, און האָב מורא
פֿאַר אים.
16 און גאָט האָט שלאַף געמאַכט
מײַן האַרץ, און דער אַלמאַכטיקער
האָט מיך אינגעשרעקן.

17 וואָרום איך בין ניט פֿאַרמיטן
געוואָרן פֿון דעם חושך, און פֿאַר מײַן
פּנים האָט פֿאַרדעקט אַ פֿינצטערניש.

24 פֿאַר וואָס זײַנען ניט
אָפּגעלייגט פֿון אַלמאַכטיקן
באַשטימטע צײַטן, און די וואָס קענען
אים, זעען ניט זײַנע טעג?
2 גרענעצן פֿאַררוקט מען, אַ סטאַדע
גזלט מען און מע פֿיטערט.
3 דעם אײזל פֿון יתומים פֿירט מען
אַוועק, מע נעמט אין משכון דעם אָקס
פֿון דער אלמנה.
4 מע שטויסט אָראָפּ אביונים פֿון
וועג, באַהאַלטן מוזען זיך אַלע אָרימע
פֿון לאַנד.
5 זע, ווי ווילדע אייזלען אין מדבר,
גייען זיי אַרויס צו זייער אַרבעט,
זוכנדיק שפּײַז;די סטעפּ גיט אים ברויט
פֿאַר די קינדער.
6 אויפֿן פֿעלד שניידן זיי זײַן פֿוטער,
און דעם ווײַנגאָרטן פֿון רָשע קלײַבן
זיי אָפּ.
7 נאַקעט נעכטיקן זיי, אָן אַ
מלבושאון אָן אַ צודעק פֿון קעלט.
8 פֿון דעם רעגנגוס פֿון די בערג
ווערן זיי דורכגענעצט, און אָן אַ
שיצונג טוליען זיי זיך צום פֿעלדז.
9 מע רויבט פֿון דער ברוסט דעם
יתום, און בײַם אָרימאַן נעמט מען אַ
משכון.
10 נאַקעט גייען זיי, אָן אַ מלבוש,
און הונגעריקע טראָגן זיי דעם גאַרב.
11 צווישן די מויערן פֿון יענע,
פּרעסן זיי אייל; קעלטערט טרעטן זיי
און זײַנען דאָרשטיק.
12 פֿון שטאָט קרעכצן די מענטשן,
און די זעל פֿון גוססע שרײַט, און גאָט
מאַכט ניט קיין פֿאַרווורף.
13 זיי זײַנען ווידערשפּעניקער אָן
ליכט, זיי קענען ניט זײַנע וועגן, און
ווײַלן ניט אויף זײַנע שטעגן.
14 מיטן שײַן שטייט אויף דער
מערדער, צו טייטן דעם אָרימאַן און
17 דעם אבֿיון;און ביַי נאַכט איז ער ווי אַ
גנבֿ.
15 און דאָס אויג פֿון נואף וואַרט
אויף פֿאַרנאַכט, אַזוי צו זאָגן: מיך
וועט ניט אָנזען אַן אויג; און אַ צודעק
אויפֿן פּנים טוט ער אָן.
16 זיי גראָבן אונטער אין דער
פֿינצטער הײַזער, ביַי טאָג פֿאַרשליסן
זיי זיך אײַן;זיי וויסן ניט פֿון
ליכטקייט,
17 וואָרום ביַי זיי אַלעמען איז
טויטשאָטן פֿרימאָרגן, ווײַל זיי זײַנען
באַקאַנט מיט די שרעקענישן פֿון
טויטשאָטן.
18 ער גייט לײַכט אַוועק אויפֿן
וואַסער;פֿאַרשאָלטן איז זייער חלק
אויף דער ערד;ער פֿאַרקערט ניט אויפֿן
וועג פֿון ווײַנגערטנער.
19 טריקענעניש און היץ רויבן אַוועק
שנייוואַסער;די אונטערערד – די וואָס
האָבן געזינדיקט.
20 דער טראַכט פֿאַרגעסט אָן אים,
דער וואָרעם לאָבט זיך מיט אים, ער
ווערט מער ניט געדאַכט;און צעבראָכן
ווי אַ האָלץ ווערט אומגערעכטיקייט.
21 ער חבֿרט זיך מיט דער עקרה
וואָס געבערט ניט;און די אלמנה
באַגיטיקט ער ניט.
22 און ער שלעפּט אַראָפּ די
מאַכטיקע מיט זײַן כּוח;ער שטייט
אויף, און מע איז ניט זיכער מיטן
לעבן.
23 [גאָט] לאָזט אים אין זיכערקייט,
ער זאָל זיך אָנלענען, אָבער זײַנע אויגן
זײַנען אויף זייערע וועגן.
24 זיי ווערן דערהויבן אַ ווײַלע,
און שוין זײַנען זיי ניטאָ;יאָ, זיי
ווערן דערנידערט, ווי אַלע ווערן זיי
אײַנגעזאַמלט, און ווי אַ שפּיץ זאָגן
ווערן זיי אָפּגעשניטן.
25 און אויב ניט אַזוי, דען, ווער וויל
מיר אָפּלייקענען, און מאַכן צו נישט
מײַן וואָרט?

25 1 דאָס געענטפֿערט בִלדַד דער
שוחי, און דאָס געזאָגט:
2 געוועלטיקייט און פֿאָרכטיקייט
זײַנען בײַ אים;ער שאַפֿט שלום אין
זײַנע הייכן.
3 איז דאָס אַ צאָל צו זײַנע מחנות? און
אויף וועמען גייט ניט אויף זײַן ליכט?
4 הײַנט ווי קען אַ מענטש געראכט
זײַן קעגן גאָט?און ווי קען ריין זײַן אַ
געבאָרענער פֿון אַ פֿרוי?
5 זע, אַזש די לבֿנה איז ניט העל,
און די שטערן זײַנען ניט ריין אין זײַנע
אויגן,
6 הײַנט ווי שוין אַ מענטש אַ
וואָרעם, און אַ מענטשנקינד אַ מילב?

26 1 דאָס געענטפֿערט אִיוֹבּ, און
דאָס געזאָגט:
2 ווי האָסטו געהאָלפֿן דעם ווָאס
אָן כּוח!בײַגעשטאַנען דעם אָרעם אָן
מאַכט!
3 ווי האָסטו געעצָהט דעם ווָאס אָן
חכמה, און קלוגשאַפֿט אַ סך געלאָזט
ווײַסן!
4 מיט וועמעס הילף האָסטו געזאָגט
די ווערטער?און וועמעס אָטעם איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון דיר?
5 די מתים ציטערן, די וואַסערן פֿון
אונטן מיט זייערע באַווינער.
6 נאַקעט איז די אונטערערד פֿאַר
אים, און אָן אַ צוזעץ איז דער
אָפּגרונט.
7 ער שפּרייט אויס דעם צפֿון איבער
דעם תוהו, ער הענגט אויף די ערד אויף
גאָרנישט.
8 ער בינדט אײַן די וואַסערן אין
זײַנע כמאַרעס, און ניט צעפּלאַצט
ווערט דער וואָלקן אונטער זיי.
9 ער פֿאַרדעקט דעם פּנים פֿונעם
טראָן, ער פֿאַרשפּרייט זײַן וואָלקן
איבער אים.
10 ער האָט געצירקלט אַ גרענעץ
אויפֿן וואַסער, ביז צום סוף פֿון ליכט
און פֿינצטערניש.
11 די זײַלן פֿון הימל טרייסלען זיך,
און ווערן צעטומלט פֿון זײַן אָנגעשריי.
12 מיט זײַן כוח צערודערט ער דעם
ים, און מיט זײַן פֿאַרשטאַנדיקייט
צעהאַקט ער רַהַבּ.
13 דורך זײַן אָטעם ווערט לויטער
דער הימל;זײַן האַנט האָט דערשלאָגן
די לויפֿיקע שלאַנג.
14 זע, דאָס זײַנען טייל פֿון זײַנע
ווענען; און וואָס פֿאַר אַ קליין מורמל
הערן מיר פֿון אים! אָבער דעם דונער
פֿון זײַנע גבֿורות ווער קען פֿאַרשטיין?

27 1 און אִיוֹבּ האָט ווידער
אויפֿגעהויבן זײַן געריידט, און
האָט געזאָגט:
2 אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס
האָט צוגענומען מײַן רעכט, און דער
אַלמאַכטיקער וואָס האָט פֿאַרביטערט
מײַן זעל,
3 אַז אויב כּל-זמן מײַן אָטעם איז אין
מיר, און דער הויך פֿון גאָט אין מײַן
נאָז,
4 אויב מײַנע ליפּן וועלן רעדן
אומרעכט, און אויב מײַן צונג וועט
אַרויסלאָזן באַטרוג!
5 חלילה מיר, אַז איך זאָל אײַך
געבן גערעכט!ביז איך וועל אויסגיין
וועל איך ניט לאָזן אָפּגענעמען מײַן
ערלעכקייט פֿון מיר.
6 אָן מײַן גערעכטיקייט האַלט איך
זיך און וועל זי ניט אָפּלאָזן;מײַן האַרץ
האָט פֿון מײַן לעבטאָג אָן מיר ניט
פֿאַרצווואַרפֿן.
7 זאָל ווערן פֿון מײַן פֿײַנט ווי פֿון
רָשָׁע, און פֿון מײַן קעגנשטייער ווי פֿון
דעם פֿאַרברעכער!
8 וואָרום וואָס איז די האָפֿענונג פֿון
דעם זינדיקן, אַז ער האָוועט, אויב גאָט
נעמט אַוועק זײַן זעל?
9 וועט גאָט הערן זײַן געשריי, אַז
אויף אים וועט קומען אַ צרה?
10 צי קען ער זיך קוויקן מיטן
אַלמאַכטיקן, רופֿן צו גאָט אין

יעטוועדער צייט?
11 איך וועל אייך לערנען וועגן
דער האַנט פֿון גאָט, וואָס איז ביים
אַלמאַכטיקן וועל איך ניט פֿאַרהוילן.
12 אָט האָט איר אַלע געזען, און פֿאַר
וואָס דען פֿלוידערט איר נישטיקס?
13 דאָס איז דער חלק פֿון דעם
שלעכטן מענטשן ביי גאָט, און די
אַרב וואָס די געוואַלטטוער קריגן פֿון
אַלמאַכטיקן.
14 אויב זײַנע קינדער מערן זיך, איז
דאָס פֿאַרן שווערד, און זײַנע שפּראָצן
וועלן ניט האָבן ברויט צו זאָט.
15 די וואָס בלײַבן פֿון אים וועלן
פֿון פּעסט באַגראָבן ווערן, און זײַנע
אלמנות וועלן צו מאָל ניט באַווײנען.
16 אַז ער זאָל אָנזאַמלען ווי שטויב
זילבער, און ווי ליים אָנגרייטן
מלבושים,
17 וועט ער אָנגרייטן, און דער
גערעכטער וועט אָנטאָן, און מיטן
זילבער וועלן די אומשולדיקע זיך
טיילן.
18 ער בויט ווי אַ מאָיל זײַן הויז, און
ווי אַ בײדל וואָס דער וועכטער מאַכט.
19 ער לייגט זיך אַן עושר, און שוין
איז ניטאָ וואָס אויפֿצוקלײבן, ער עפֿנט
זײַנע אויגן, און עס איז ניטאָ.
20 ווי וואָסערן יאָגן אים אָן
שרעקענישן, איבער נאַכט גנבֿעט אים
אַוועק אַ שטורעם.
21 דער מזרח-ווינט הייבט אים אויף,
אַז ער מוז גיין, און ער שטורעמט אים
אַוועק פֿון זײַן אָרט.
22 און ער שלײדערט אויף אים און
דערבאַרימט זיך ניט;לויפֿנדיק וואָלט
ער אַנטלאָפֿן פֿון זײַן האַנט.
23 מע פֿאַטשט איבער אים די הענט,
און מע שמוצערט אויף אים פֿון זײַן
אָרט.

28 יָ֣ ׀ פֹּ֣אר לַ֣כֶסֶף מוֹצָ֑א וּמָק֥וֹם לַ֝זָּהָ֗ב יָזֹקֵֽקוּ׃
2 אַיזן וועט פֿון דער ערד ערוועמען,
און פֿון שטיין שמעלצט מען קופּער.
3 דער מענטש מאַכט אַ סוף צו
פֿינצטערניש, און ביז יעטוועדער
עק פֿאָרשט ער אויסשטיינער פֿון
פֿינצטערניש און טויטשאָטן.
4 ער ברעכט אַ שאַכט וויט
פֿון אַ באַווינער;פֿאַרגעסן פֿון אַ
פֿאַרביגיירער פֿוס;אָפּגעצערט, וויט
פֿון מענטשן וואַנדערן זיי.
5 די ערד, פֿון איר קומט אַרויס
ברויט, אָבער אונטער איר איז
איבערגעקערט ווי פֿון פֿייער.
6 דער אָרט פֿון סאַפּיר זײַנען אירע
שטיינער, און שטויבן פֿון גאָלד זײַנען
דערין.
7 דעם שטעג, אים ווייס ניט קיין
רויבפֿויגל, און ניט אָנגעקוקט האָט
אים דאָס אויג פֿון אַ פֿאַלק.
8 ניט באַטרעטן האָבן אים חיות
שטאָלצע, ניט געשפּרײזט האָט אויף
אים דער לייב.
9 צום קיזלשטיין שטרעקט ער אויס
זײַן האַנט, ער קערט אום פֿון וואָרצל
די בערג.
10 אין פֿעלדזן האָקט ער גראָבנס,
און אַל דאָס טײַערסטע קוקט אָן זײַן
אויג.
11 פֿלוסן פֿאַרבינדט ער ניט צו
רינען, און פֿאַרבאָרגנס ברענגט ער
אַרויס אין ליכט.
12 אָבער די חכמה פֿון וואַנען קען
געפֿונען ווערן, און ווו איז דער אָרט
פֿון פֿאַרשטאַנדיקייט?
13 קיין מענטש ווייס ניט איר
ווערדע, און זי געפֿינט זיך ניט אין
לאַנד פֿון די לעבעדיקע.
14 דער תּהום זאָגט: ניט אין מיר;און
דער ים זאָגט: ניט ביי מיר.
15 פֿאַר איר קען ניט געגעבן ווערן
פֿײַנגאָלד, און זילבער קען ניט געווויגן
ווערן פֿאַר איר מקח.
16 זי קען ניט אָפּגעשאַצט ווערן מיט
אוֹפֿיר-גאָלד, מיט טײַערן אָניקל און

סאַפּירשטיין.
17 גאָלד און גלאָז זײַנען ניט איר גלײַכן, און כּלים פֿון גינגאָלד איר אויסבײַט.
18 אַבֿנים טובֿות און קריסטאַל דאַרפֿן ניט דערמאָנט ווערן, און מעֲר פֿון קאָרעלן איז דער באַטרעף פֿון חכמה.
19 טאָפּאַז פֿון כּוש איז ניט איר גלײַכן, מיט ריינעם גאָלד קען זי ניט אָפּגעשאַצט ווערן.
20 טאָ פֿון וואַנען קומט די חכמה?און ווו איז דער אָרט פֿון פֿאַרשטאַנדיקייט?
21 אַז זי איז פֿאַרהוילן פֿון די אויגן פֿון יעטוועדער לעבעדיקן, און פֿון פֿויגל פֿון הימל איז זי פֿאַרבאָרגן.
22 אונטערגאַנג און טויט זאָגן:מיט אונדזערע אויערן האָבן מיר געהערט איר הערונג.
23 גאָט פֿאַרשטייט איר וועג, און ער ווייס איר אָרט.
24 ווארום ער קוקט ביז די עקן ערד, אונטערן גאַנצן הימל זעט ער.
25 ווען ער האָט געמאַכט פֿאַרן ווינט אַ וואָג, און וואַסערן מאַרקירט מיט אַ מאָס,
26 ווען ער האָט געמאַכט פֿאַרן רעגן אַ געזעץ, און אַ ווועג פֿאַרן דונערגעוויטער,
27 דעמצאָלְ האָט ער זי געזען און זי באַרעכנט, זי אויפֿגעשטעלט און אויך זי אויסגעפֿאָרשט.
28 און ער האָט געזאָגט צום מענטשן:זע, מורא פֿאַר גאָט דאָס איז חכמה, און זיך אָפּקערן פֿון שלעכטס איז פֿאַרשטאַנדיקייט.

29 און איוֹבּ האָט ווידער אויפֿגעהויבן זײַן גערייד, און האָט געזאָגט:
2 ווער מאַכט מיך אַזוי ווי אין די חדשים פֿון אַ מאָל, ווי אין די טעג וואָס גאָט האָט מיך אָפּגעהיט!
3 ווען זײַן ליכט האָט געשײַנט איבער מײַן קאָפּ, ווען פֿאַר זײַן שײַן פֿלעג איך גיין אין דער פֿינצטער.
4 אַזוי ווי איך בין געווען אין די טעג פֿון מײַן יוגנט, ווען די פֿאַרטרויטקייט פֿון גאָט איז געווען אויף מײַן געצעלט;
5 ווען דער אַלמאַכטיקער איז נאָך געווען מיט מיר; רונד אַרום מיר מײַנע קינדער.
6 ווען מײַנע טריט האָבן זיך געבאָדן אין שמאַנט, און דער פֿעלדז האָט געגאָסן בײַ מיר בעכן מיט אייל.
7 אַז איך בין אַרויסגעגאַנגען צום טויער אין שטאָט, אויפֿגעשטעלט אין מאַרק מײַן זיץ,
8 האָבן יונגעלײַט געזען און זיך באַהאַלטן, און גרײַזן האָבן זיך אויפֿגעהויבן און געשטאַנען.
9 האַרן האָבן זיך אײַנגעהאַלטן פֿון ווערטער, און די האַנט פֿלעגן זיי אַרויפֿטאָן אויף זייער מויל.
10 דער קָול פֿון גרויסע לײַט האָט זיך באַהאַלטן, און זייער צונג האָט זיך צוגעקלעפּט צו זייער גומען.
11 וואָרום ווו אַן אויער האָט געהערט, האָט מיך געלויבט, און ווו אַן אויג האָט געזען, האָט מיר צוגעשטימט.
12 ווײַל איך פֿלעג ראַטעווען דעם אָרימאַן וואָס האָט געשריִען, און דעם יתום וואָס האָט ניט קיין העלפֿער.
13 די ברכה פֿון דעם אומגליקלעכן פֿלעגט קומען אויף מיר, און דאָס האַרץ פֿון דער אלמנה פֿלעג איך דערפֿרייען.
14 איך האָב אָנגעטאָן רעכטפֿאַרטיקייט, און זי האָט מיך אָנגעטאָן, ווי אַ מאַנטל און אַ הויב איז געווען מײַן ערעכטיקייט.
15 אויגן בין איך געווען פֿאַרן בלינדן, און פֿיס פֿאַרן הינקעדיקן בין איך געווען.
16 איך בין געווען אַ פֿאָטער פֿאַר די באַדערפֿטיקע, און דעם משפט פֿון דעם

וואָס איך האָב ניט געקענט, פֿלעג איך
אויספֿאָרשן.
17 און איך האָב צעבראָכן די
באַקציין פֿון דעם פֿאַרברעכער, און
פֿון זײַנע ציינער אַרויסגעוואָרפֿן דעם
רויב.
18 און איך האָב געזאָגט: בײַ מײַן
נעסט וועל איך פֿאַרגיין, און ווי דער
פֿעניקספֿויגל וועל איך מערן טעג.
19 מײַן וואָרצל וועט זײַן אָפֿן צום
וואַסער, און דער טוי וועט נעכטיקן
אויף מײַן צווײַג.
20 מײַן כּבֿוד וועט בלײַבן פֿרישׁ בײַ
מיר, און מײַן בויגן וועט אין מײַן האַנט
זיך באַנײַען.
21 צו מיר האָט מען זיך צוגעהערט
און געוואַרט, און מע פֿלעגט האַרן
אויף מײַן עצה.
22 נאָך מײַן זאָג פֿלעגט מען מער ניט
רעדן, און אויף זיי פֿלעגט טרופֿן מײַן
וואָרט.
23 און זיי האָבן געוואַרט ווי אויף
רעגן אויף מיר, און אויפֿגעשפּאַרט
זייער מויל ווי אויף שפּעטרעגן.
24 אַז איך פֿלעג לאַכן צו זיי, פֿלעגט
זיך זיי ניט גלויבן;און דאָס ליכט פֿון
מײַן פּנים פֿלעגן זיי ניט מינערן.
25 איך פֿלעג אויסקלײַבן זייער וועג,
און פֿלעג זיצן אויבן אָן, און רוען ווי
אַ מלך צווישן חיל, ווי דער וואָס טוט
טרויערער טרייסטן.

30 און אַצונד לאַכן פֿון מיר
יינגערע פֿון מיר אין טעג,
וואָס איך האָב מיך געמיאוסט צו
שטעלן זייערע פֿאָטערסמיט די הינט
פֿון מײַנע שאָף –
2 יאָ, צו וואָס מיר דער כּוח פֿון
זייערע הענט?זייער פֿרישקייט איז
געווען פֿאַרלאָרן –
3 די וואָס זײַנען פֿון נויט און
הונגער אײַנגעדאַרט, וואָס נאָגן די
טריקענישׁ אין פֿינצטערער וויסטקייט
און וויסטענישׁ.
4 די וואָס רײַסן זאַלצקרײַטעכץ
מיט ווערמוט, און וואָרצל פֿון
בעזעמביימלעך זיך אָנצוווּאַרעמען.
5 פֿון צווישן מענטשן ווערן זיי
פֿאַרטריבן, מע שרײַט אויף זיי ווי אויף
אַ גנבֿ.
6 אין מוֹראדיקע טאָלן מוזען זיי
ווויינען, אין לעכער פֿון דער ערד און
פֿעלדזן.
7 צווישן די ביימלעך ברומען
זיי, אונטער אַ דאָרן זײַנען זיי
צונויפֿגענוירעט.
8 געמיינע יונגען און יונגען אָן אַ
נאָמען, וואָס זײַנען אויסגעשטויסן פֿון
לאַנד.
9 און אַצונד בין איך זייער לידל
געוואָרן, און איך בין פֿאַר אַ ווערטל
בײַ זיי.
10 זיי פֿאַראומווערדיקן מיך, זיי
דערווײַטערן זיך פֿון מיר, און זיי
האַלטן זיך ניט אָפּ מיר אין פּנים צו
שפּײַען.
11 וואָרום מײַן בויגנשטריק האָט ער
לויז געמאַכט און מיך געבויגן, און זיי
וואַרפֿן אַראָפּ די צאָמ פֿאַר מיר.
12 אויף רעכטס שטעלט זיך אויף
דאָס יונגווואַרג;זיי שטויסן מײַנע פֿיס,
און טרעטן אויס קעגן מיר זייערע וועגן
פֿון אומגליק.
13 זיי האָבן צעריסן מײַן שטעג, זיי
העלפֿן מײַן בראָך; קיין העלפֿער זאָל
זיי ניט זײַן!
14 ווי אַ ברייטער וואַסערבראָך
קומען זיי, מיט שטורעם קניקלען זיי
זיך אַרויף.
15 שרעקענישן זײַנען געקערט קעגן
מיר, זיי יאָגן ווי אַ ווינט מײַן גדוּלה,
און ווי אַ וואָלקן איז אַוועק מײַן הילף.
16 און אַצונד צעגיסט זיך אין מיר
מײַן זעל, טעג פֿון פּײַן האָבן מיך
אָנגענומען.
17 די נאַכט בויערט מײַנע ביינער פֿון
מיר, און מײַנע אָדערן ליגן ניט אײַן.

18 פֿון גרויס שטאַרקייט פֿון מײַן קרענק איז מײַן מלבוש פֿאַרביטן; ווי דער קאָלנער פֿון מײַן העמד גורט זי מיך אַרום.
19 ער האָט מיך געוואָרפֿן אין קויט, און איך בין געגליכן צו שטויב און אַש.
20 איך שרײַ צו דיר, און דו ענטפֿערסט מיר ניט, איך שטיי, און דו קוקסט מיך אָן.
21 ביסט פֿאַרקערט געוואָרן אין אַן אַכזר צו מיר, מיט דער מאַכט פֿון דײַן האַנט פֿײַנטסטו מיך.
22 הייבסט מיך אויף אויפֿן ווינט, מאַכסט מיך רײַטן דערויף, און מאַכסט צעגיין מײַן קראַפֿט.
23 יאָ, איך ווייס, וועסט צום טויט מיך ברענגען, און צום זאַמלהויז פֿון אַלע לעבעדיקע.
24 אָבער שטרעקט מען ניט אויס די האַנט פֿון אַ חורבֿה, טאָמער וועט דערין זײַן אַ הילף פֿאַרן בראָך?
25 צי האָב איך ניט געווויינט פֿאַרן שווער געדריקטן?מײַן זעל האָט דאָך געקומערט פֿאַרן אביון.
26 אָבער איך האָב געהאָפֿט אויף גוטס, און שלעכטס איז געקומען;און איך האָב געהאָרט אויף ליכט, און פֿינצטערניש איז געקומען.
27 מײַנע אינגעווייד קאָכן און רוען ניט;טעג פֿון פֿײַן זינען געקומען אויף מיר.
28 פֿינצטער גיי איך אום, אָן זון;איך שטיי אויף אין אַ געזעמל און שרײַ.
29 איך בין געוואָרן אַ ברודער צו שאַקאַלן, און אַ חבֿר צו שטרויספֿויגלען.
30 מײַן הויט איז שוואַרץ געוואָרן אויף מיר, און מײַן געביין איז צעברענט פֿון היץ.
31 און געוואָרן צו טרויער איז מײַן האָרף, און מײַן פֿלייט צו אַ קול פֿון געווויין.

31 אַ בונד האָב איך געשלאָסן מיט מײַנע אויגן;און וואָס זאָל איך קוקן אויף אַ יונגפֿרוי?
2 וואָרום וואָס איז דער חלק פֿון גאָט פֿון אויבן, און די אַרב פֿון אַלמאַכטיקן פֿון דער הייך?
3 אויב ניט אַ בראָך פֿאַרן פֿאַרברעכער, און אומגליק פֿאַר די טוער פֿון אומרעכט?
4 זעט ער דען ניט אַלע מײַנע וועגן, און ציילט אַלע מײַנע טריט?
5 אויב איך בין אומגעגאַנגען מיט ליגן, און געאײַלט צו באַטרוג האָב מײַן פֿוס –
6 זאָל ער מיך וועגן אויף ריכטיקע וואָגשאָלן, און גאָט וועט וויסן מײַן אומשולד –
7 אויב מײַן טריט האָט זיך אָפּגעניגט פֿון וועג, און נאָך מײַנע אויגן איז געגאַנגען מײַן האַרץ, און אין מײַנע הענט האָט זיך אָנגעקלעפּט אַ פֿלעק,
8 זאָל איך זייען, און אַן אַנדערער זאָל עסן, און מײַנע שפּראָנצונגען זאָלן אויסגעוואָרצלט ווערן.
9 אויב מײַן האַרץ איז פֿאַרפֿירט געוואָרן נאָך אַ פֿרוי, און איך האָב געלויערט בײַ דער טיר פֿון מײַן חבֿר,
10 זאָל מײַן פֿאַר אַן אַנדערן מײַן ווײַב, און אַנדערע זאָלן קניען איבער איר.
11 וואָרום דאָס איז אַ שענדלעכקייט, און דאָס איז אַ זינד צום פֿאַרמשפּטן.
12 וואָרום דאָס איז אַ פֿײַער וואָס פֿאַרצערט ביז אונטערגאַנג, און מײַן גאַנצע תּבֿואה וואָלט עס אויסגעוואָרצלט.
13 אויב איך פֿלעג פֿאַראַכטן דאָס רעכט פֿון מײַן קנעכט און מײַן דינסטאין זייער קריג מיט מיר –
14 וואָס וואָלט איך דען געטאָן, אַז גאָט זאָל אויפֿשטיין?און אַז ער

וואָלט געמאַנט, וואָס וואָלט איך אים געענטפֿערט?
15 האָט ניט דער וואָס האָט מיך אין מוטערלײַב באַשאַפֿן, אים באַשאַפֿן?און דער אייגענער אים אין טראָכט געפֿורעמט?
16 אויב איך פֿלעג פֿאַרמײַדן דעם פֿאַרלאַנג פֿון די אָרימע, און די אויגן פֿון דער אלמנה לאָזן אויסגיין;
17 אָדער איך פֿלעג עסן מײַן ביסן אַלײן, און דער יתום האָט דערפֿון ניט געגעסן –
18 ניין, פֿון מײַן יוגנט אָן איז ער אויפֿגעוואַקסן בײַ מיר ווי בײַ אַ פֿאָטער, און פֿון מײַן מוטערלײַב אָן פֿלעג איך זי פֿירן.
19 אויב איך פֿלעג צוזען אַן אומגליקלעכן אָן אַ מלבושאון אָן אַ צודעק דעם אבֿיון;
20 אויב זײַנע לענדן האָבן מיך ניט געבענטשט, וויבל מיטן אָפּשער פֿון מײַנע שאָף פֿלעגט ער זיך דערוואָרעמען;
21 אויב איך האָב געהויבן אויף אַ יתום מײַן האַנט, וויבל איך פֿלעג זען מײַנע העלפֿער אין טויער,
22 זאָל מײַן אַקסל פֿון זײַן נאַקן אַראָפּפֿאַלן, און מײַן אָרעם זאָל פֿון געלענק אויסגעבראָכן ווערן.
23 וואָרום דער בראָך פֿון גאָט איז געווען מײַן שרעק, און פֿון וועגן זײַן גרויסקייט פֿלעג איך זיך ניט דערוועגן.
24 אויב איך האָב געמאַכט גאָלד מײַן האָפֿענונג, און אויף גינגאָלד געזאָגט „מײַן בטחון“;
25 אויב איך פֿלעג זיך פֿרײַען וויבל מײַן פֿאַרמעג איז גרויס, און וויבל מײַן האַנט האָט דערגרייכט אַ סך;
26 אויב איך פֿלעג צוקוקן די זון ווי זי שײַנט, אָדער די לבֿנה פֿראַכטיק גייענדיק,
27 און מײַן האַרץ איז פֿאַרפֿירט געוואָרן אין פֿאַרבאָרגענישן, און מײַן מויל האָט געקושט מײַן האַנט;
28 וואָלט דאָס אויך געווען אַ זינד צום פֿאַרמשפּטן, וואָרום איך וואָלט געלייקנט אָן גאָט אין דער הייך.
29 אויב איך פֿלעג זיך פֿרײַען אויף דעם בראָך פֿון מײַן שׂונא, און בין געווען אויפֿגעראַמט אַז אים האָט געטראָפֿן בייז –
30 אַז איך האָב צו מאָל ניט געלאָזט מײַן גומען זינדיקן, צו בעטן אַ קללה אויף זײַן לעבן –
31 אויב די מענטשן פֿון מײַן צעלט האָבן ניט געזאָגט:וואר קען וויזן איינעם וואָס האָט זיך ניט אָנגעזעט מיט פֿלייש בײַ אים? –
32 אויף דער גאַס פֿלעגט ניט נעכטיקן אַ פֿרעמדער, מײַנע טירן צום וועג פֿלעג איך עפֿענען –
33 אויב איך האָב פֿאַרדעקט ווי אַ געווויינטלעכער מענטש מײַנע פֿאַרברעכן, צו באַהאַלטן אין מײַן בוזעם מײַן זינד,
34 וויבל איך פֿלעג מורא האָבן פֿאַרן גרויסן המון, און די פֿאַראַכטונג פֿון משפּחות פֿלעגט מיך שרעקן, און איך האָב געשוויגן און בין פֿון טיר ניט אַרויס –
35 הלוואי קריג איך ער זאָל מיר צוהערן!אָט איז מײַן אונטערשריפֿט, זאָל דער אַלמאַכטיקער מיר ענטפֿערן, און אַ עשׂירפֿטס זאָל אָנשרײַבן מײַן בַּעַל-דין.
36 פֿאַר וואָר, איך וועל עס אויף מײַן אַקסל טראָגן!איך וועל עס מיר אָנבינדן אַזוי ווי אַ קרוין.
37 די צאָל פֿון מײַנע טריט וועל איך אים דערצײלן;אַזוי ווי אַ פֿירשט וועל איך צו אים גענענען.
38 אויב מײַן ערד שרײַט אויס קעגן מיר, און אַלע אירע בייטן ווײַנען;
39 אויב איר קראַפֿט האָב איך געגעסן אָן געלט, און די נשמה פֿון אירע אַרבעטער געלאָזט אויסהויכן,
40 זאָל אָנשטאָט ווייץ אויפֿגיין אַ דאָרן. און אָנשטאָט געשט

ווילדגעוועקס. געענדיקט די ווערטער פֿון אִיובֿן.

32 און די דריי מענער האָבן אויפֿגעהערט ענטפֿערן איובֿן, ווײַל ער איז געווען געראַטן אין זײַנע אויגן.
2 האָט גערימט דער צאָרן פֿון אליהוא דעם זון פֿון בַּרַכאֵל דעם בוזי פֿון דער משפּחה רָם; אויף אִיובֿן האָט געגרימט זײַן צאָרן פֿאַר וואָס ער מאַכט זיך גערעכטער פֿון גאָט,
3 און אויף זײַנע דריי גוטע פֿרײַנט האָט געגרימט זײַן צאָרן פֿאַר וואָס זיי האָבן ניט געפֿונען אַן ענטפֿער, פֿון דעסט וועגן האָבן זיי באַשולדיקט אִיובֿן.
4 און אליהוא האָט אָפּגעווארט מיט רייד אַקעגן אִיובֿן, ווײַל זיי זײַנען געווען עלטער פֿון אים אין טעג.
5 אָבער אַז אליהוא האָט געזען אַז קיין ענטפֿער איז ניטאָ אין מויל פֿון די דריי מענער האָט געגרימט זײַן צאָרן.
6 און אליהוא דער זון פֿון בַּרַכאֵל דעם בוזי זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט: יינגער בין איך פֿון אײַך אין טעג, און איר זײַט גריײַז, דרום האָב איך מיך געשײַט און מורא געהאַט אײַך אַרויסזאָגן מײַן געדאַנק.
7 איך האָב געזאָגט: טעג זאָלן רעדן, און פֿיל יָאָרן זאָלן מאַכן וויסן חכמה.
8 אָבער עס איז דער גײַסט אין מענטשן, און דער אָטעם פֿון אַלמאַכטיקן וואָס מאַכט זיי פֿאַרשטאַנדיק.
9 ניט די גרויסע זײַנען חכמים, און ניט די זקנים פֿאַרשטייען וואָס איז געראטן.
10 דרום זאָג איך: הער מיר צו, לאָמיך אויך אַרויסזאָגן מײַן געדאַנק.
11 זעט, איך האָב אָפּגעווארט אויף אײַערע רייד, איך האָב צוגעהאָרכט צו אײַערע חכמות, בעת איר האָט געזוכט ווערטער.
12 אָבער איך האָב זיך צוגעקוקט צו אײַך, ערשט ניטאָ ווער זאָל באַווײַזן אִיובֿן, ווער זאָל ענטפֿערן זײַנע ווערטער, פֿון אײַך.
13 אפֿשר וועט איר זאָגן: מיר האָבן אָנגעטראָפֿן חכמה, גאָט קען אים אָפּשלאָגן, ניט אַ מענטש;
14 אָבער ניט ער האָט אָנגערײַכט צו מיר די ווערטער, און ניט מיט אײַערע רייד וועל איך אים ענטפֿערן.
15 זיי זײַנען דערשראָקן, זיי ענטפֿערן מער ניט, אָפּגענומען זײַנען די ווערטער פֿון זיי.
16 און איך זאָל וואַרטן, ווײַל זיי רעדן ניט, ווײַל זיי שטייען און ענטפֿערן מער ניט?
17 איך אויך וועל ענטפֿערן מײַן חלק, איך אויך וועל אַרויסזאָגן מײַן געדאַנק.
18 וואָרום איך בין פֿול מיט ווערטער, מיך דריקט דער גײַסט פֿון מײַן לײַב.
19 זע, מײַן לײַב איז ווי ווײַן וואָס איז ניט געעפֿנט, ווי נײַע לאָגלען וועלן צעפּלאַצט.
20 איך וועל רעדן, און מיר וועט פֿרײַער ווערן, איך וועל עפֿענען מײַנע ליפּן און ענטפֿערן.
21 לאָמיך נאָר ניט שוינען קיין מאַנס פּנים, און קיין מענטשן ניט חנפֿענען.
22 וואָרום איך ווייס ניט ווי צו חנפֿענען;באַלד וואָלט מיך אַוועקגענומען מײַן באַשעפֿער.

33 אָבער הער אַקאָרשט, אִיובֿ, מײַנע רייד, און אַלע מײַנע ווערטער פֿאַרנעם.
2 זע נאָר, איך האָב געעפֿנט מײַן מויל, מײַן צונג רעדט אין מײַן גומען.
3 אויפֿריכטיק פֿון מײַן האַרצן זײַנען מײַנע ווערטער, און וואָס מײַנע ליפּן ווייסן, זאָגן זיי קלאָר.
4 דער גײַסט פֿון גאָט האָט מיך געמאַכט, און דער אָטעם פֿון

אַלמַאכטיקן האָלט מיך בײַם לעבן.
5 אויב דו קענסט, ענטפֿער מיר,
ברייט דיך אָן קעגן מיר, שטעל זיך
אַוועק.
6 זע, איך בין אַזוי ווי דו בײַ גאָט,
איך אויך בין פֿון ליים געפֿורעמט
געוואָרן.
7 זע, מײַן אימה שרעקט דיך ניט, און
מײַן לאַסט דריקט ניט אויף דיר.
8 יאָ, האָסט געזאָגט אין מײַנע
אויערן, און דעם קול פֿון די ווערטער
האָב איך געהערט:
9 ריין בין איך, אָן אַ פֿאַרברעך,
לויטער בין איך, און האָב ניט קיין זינד:
10 זע, בלבולים געפֿינט ער אויף
מיר, ער רעכנט מיך פֿאַר זײַן שׂונא;
11 ער טוט אַרײַן אין אַ קלאָץ מײַנע
פֿיס, ער היט אַלע מײַנע שטעגן.
12 אָט אין דעם ביסטו ניט גערעכט,
וועל איך דיר ענטפֿערן, ווָאָרום גאָט
איז גרעסער פֿון מענטשן.
13 פֿאַר וואָס קריגסטו זיך מיט אים,
וואָס ער פֿאַרענטפֿערט ניט אַלע זײַנע
מעשׂים?
14 ווָאָרום אויף איין שטייגער רעדט
גאָט, און אויף צוויי, הגם מע מערקט
עס ניט.
15 אין אַ חלום, אַ זעונג פֿון דער
נאַכט, ווען אַ טיפֿער שלאָף פֿאַלט אויף
מענטשן, אין שלומער אויפֿן געלעגער,
16 דענצמאָל אַנטפּלעקט ער דעם
אויער פֿון מענטשן, און פֿאַרחתמעט
מיט אַ מוסר צו זיי,
17 כּדי דער מענטש זאָל
אַוועקוואַנדן זײַן טאָן;און ער
באַשירעמט פֿון האָפֿערדיקייט דעם
מאַן.
18 ער פֿאַרמײַדט זײַן זעל פֿון גרוב,
און זײַן לעבן פֿון אומקומען דורכן
שוווערד.
19 אָדער ער ווערט געשטראָפֿט מיט
ווייטאָג אויף זײַן געלעגער, און אַלע
זײַנע ביינער ווערן שטײַף.
20 און זײַן לעבן מאַכט אים זיך
עקלען מיט ברויט, און זײַן זעל מיטן
גלוסטיקסטן מאכל.
21 אָפּגעצערט ווערט זײַן פֿלייש פֿון
פּנים, און אײַנגעדאַרט זײַנע ביינער,
ניט אָנצוקוקן.
22 און זײַן זעל געענענט צו דער גרוב,
און זײַן לעבן צו די טייטער.
23 אויב עס איז דאָ פֿאַר אים אַ
מלאך, אַ מליץ-יושר איינער פֿון
טויזנט, צו זאָגן אויפֿן מענטשן זײַן
רעכטפֿאַרטיקייט,
24 לייַטזעליקט ער אים, און
זאָגט:לייז אים אויס פֿון נידערן אין
גרוב; איך האָב געפֿונען אַן אויסלייז.
25 זײַן לײַב ווערט פֿרישער ווי
יינגלוויז, ער קערט זיך אום צו די טעג
פֿון זײַן יוגנט.
26 ער בעט צו גאָט, און ער
באַוויליקט אים, און ער זעט זײַן פּנים
מיט לײַטזעליקייט, און קערט אום דעם
מענטשן זײַן גערעכטיקייט.
27 ער קומט פֿאַר מענטשן און
זאָגט:איך האָב געזינדיקט, און וואָס
איז רעכט האָב איך פֿאַרדרייט, און עס
האָט מיר ניט געלוינט.
28 אַזוי לייזט ער אויס זײַן זעל פֿון
גיין אין גרוב, און זײַן לעבן זעט די
ליכטיקייט.
29 זע, דאָס אַלץ טוט גאָט, צוויי
מאָל, דריי מאָל, מיט אַ מענטשן,
30 כּדי אומצוקערן זײַן זעל פֿון
גרוב, דערלוכטן צו ווערן אין ליכט פֿון
לעבן.
31 פֿאַרנעם, אִיובֿ, הער מיר
צו;שווײַג, און איך וועל רעדן.
32 אויב דו האָסט ווערטער, ענטפֿער
מיר, רעד, וואָרום איך וועל דיך
גערעכט מאַכן.
33 אויב ניט, הער דו מיר צו;שווײַג,
און איך וועל דיך לערנען חכמה.

34 און אליהוא האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט:

2 הערט, חכמים, מײַנע ווערטער,
און איר קענער, לייגט צו דאָס אויער
צו מיר.
3 ווײַל דאָס אויער דאַרף פֿרוּווּן
ווערטער, אַזוי ווי דער גומען פֿאַרזוכט
עסן.
4 לאָמיר אונדז אויסווײַלן דאָס
געראַכטע, לאָמיר געווײַן ווערן
צווישן אונדז וואָס איז גוט.
5 וואָרום אִיוֹבּ זאָגט: איך בין
גערעכט, נאָר גאָט האָט אָפּגעטאָן מײַן
רעכט;
6 בייַ מײַן גערעכטיקייט ווער איך
געהאַלטן פֿאַר אַ ליגנער, מסוכן איז
מײַן ווונד, אָן אַ פֿאַרברעך.
7 וואָסער מענטש ווי אִיוֹבּ טרינקט
געשפּעט אַזוי ווי וואַסער,
8 און פֿירט זיך אין חבֿרותא מיט
טוער פֿון אומרעכט, און גייט אום מיט
שלעכטע לײַט?
9 וואָרום ער זאָגט: דעם מענטשן
קומט גאָרניט אַרויסצוגיין ער זוכט
ווויילגעפֿעלן גאָט.
10 דרום, לײַט מיט
פֿאַרשטאַנדיקייט, הערט מיר
צו:ווײַט איז גאָט פֿון אומרעכט, און
דער אַלמאַכטיקער פֿון אַן עוולה.
11 נאָר די טוּונג פֿון מענטשן
באַצאָלט ער אים, און לויט איטלעכנס
וועג שיקט ער אים צו.
12 יאָ פֿאַר וואָר, גאָט טוט ניט
קיין אומרעכט, און דער אַלמאַכטיקער
פֿאַרדרייט ניט געראַכטקייט.
13 ווער האָט אים באַפֿוילן איבער
דער ערד?און ווער האָט געמאַכט די
וועלט אין גאַנצן?
14 אַז ער זאָל קערן זײַן האַרץ אויף
אים, אַז ער זאָל זײַן הויך און זײַן
אָטעם אײַנזאַמלען צו זיך,
15 וואָלט פֿאַרגיין יעטוועדער לײַב
אין אײַנעם, און דער מענטש וואָלט צו
שטויב זיך אומקערן.
16 און אויב דו האָסט
פֿאַרשטאַנדיקייט, הער דאָס
צו;פֿאַרנעם דעם קול פֿון מײַנע
ווערטער.
17 צי קען גאָר אַ פֿײַנט פֿון
גערעכטיקייט הערשן?אָדער ווילסטו
דעם מאַכטיקן גערעכטן באַשולדיקן?
–
18 קען מען זאָגן צו אַ מלך
„נידערטרעכטיקער”?„רָשָע” צו
פֿירשטן? –
19 דעם וואָס שאַנעוועט ניט דעם
פּנים פֿון הארן, און אַכט ניט אויפֿן
רײַכן מער ווי אויפֿן אָרימאַן, ווײַל דאָס
ווערק פֿון זײַנע הענט זײַנען זיי אַלע.
20 אין אַ רגע שטאַרבן זיי, אין
האַלבע נאַכט;לײַט ווערן צעטרייסלט
און פֿאַרגייען, און מע טוט אָפּ דעם
מאַכטיקן ווי ניט מיט דער האַנט.
21 וואָרום זײַנע אויגן זײַנען אויף די
ווענ פֿון דעם מענטשן, און אַלע זײַנע
טריט זעט ער.
22 ניטאָ קיין פֿינצטערניש און קיין
טויטשאָטן, פֿאַר די טוער פֿון אומרעכט
זיך דאָרטן צו פֿאַרבאָרגן.
23 וואָרום ער מאַכט ניט דעם
מענטשן אַ צײַט, צו קומען פֿאַר גאָט
צום משפּט.
24 ער צעברעכט מאַכטיקע אָן
אַן אויספֿאָרשונג, און שטעלט אויף
אַנדערע אָנשטאָט זיי.
25 פֿאַר וואָר, ער קען זייערע
מעשׂים, דרום מאַכט ער אַן איבערקער
איבער נאַכט, און זיי ווערן צעדריקט.
26 ווײַל זיי זײַנען רשָׁעים, שלאָגט
ער זיי, אין אַן אָרט ווו מע זעט.
27 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן זיך
אָפּגעקערט פֿון אים, און אויף אַלע
זײַנע וועגן ניט געאַכט.
28 זיי האָבן געמאַכט קומען צו אים
דאָס געשריי פֿון דעם אָרימאַן, און דאָס
געשריי פֿון די געדריקטע פֿלעגט ער
הערן. –
29 אָבער אַז ער שווײַגט, ווער קען
אים באַשולדיקן?און פֿאַרבאָרגט ער
דעם פּנים, ווער קען אים וועלן זען?סײַ

בִיי אַ פַּאָלק סַיי בִיי אַ מענטשן אַלײן איינס. —

30 כּדי דער זינדיקער מענטש זאָל ניט קיניגן, כּדי קיין שטרויכלונגען זאָלן ניט זײַן פַֿאַרן פַֿאָלק.

31 וואָרום האָט ער דען צו גאָט געזאָגט:„איך האָב געליטן, איך וועל מער ניט שלעכטס טאָן;

32 איך זע ניט, לערן דו מיך;אויב איך האָב געטאָן אומרעכט, וועל איך מער ניט טאָן”?

33 זאָל ער פַֿאַרגעלטן אַזוי ווי דיר קומט אויס: „אויב דיר געפֿעלט ניט, טאָ קלײַב דו אויס, און ניט איך”?און וואָס ווייסטו צו רעדן?

34 לײַט מיט פַֿאַרשטאַנדיקייט וועלן מיר זאָגן, און דער קלוגער מאַן וואָס וועט מיר צוהערן:

35 אִיובֿ רעדט אָן אַ זינען, און זײַנע רייד זײַנען אָן שׂכל.

36 איךווינטש אִיובֿ זאָל אייביק געפּרוווט ווערן, פַֿאַר ענטפֿערן אַזוי ווי זינדיקע לײַט.

37 וואָרום ער לייגט נאָך צו ווידערשפּעניקייט צו זײַן חטא;ער פּאַטשט זײַנע הענט צווישן אונדז, און מערט זײַנע רייד קעגן גאָט.

35 און אליהוא האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט:

2 רעכנסטו דאָס פַֿאַר רעכט, אַז דו זאָגסט: איך בין גערעכטער פֿון גאָט?

3 ווען דו זאָגסט: וואָס קומט דיר אַרויס?„וואָסעֿר נוץ האָב איך דערפֿון מער ווי פֿון מײַן זינדיקן?”

4 וועל איך דיר ענטפֿערן וועלטער, און דײַנע חבֿרים מיט דיר.

5 לוג צו די הימלען, און זע, און קוק אויף די וואָלקנס וואָס זײַנען הויך איבער דיר.

6 אַז דו זינדיקסט, וואָס ווירקסטו אויף אים?און זײַנען פֿיל דײַנע פֿאַרברעכן, וואָס טוסטו אים?

7 אַז דו ביסט געראַכט, וואָס גיסטו אים?אָדער וואָס נעמט ער פֿון דײַן האַנט?

8 אַ מאַן ווי דו גייט אָן דײַן שלעכטיקייט, און אַ מענטשנקינד דײַן גערעכטיקייט.

9 פֿון וועגן די פֿיל רויבערײַען שרײַט מען, מע קלאָגט זיך וועגן דעם אָרעם פֿון די שטאַרקע,

10 און מע זאָגט ניט: ווו איז גאָט מײַן באַשאַפֿער, וואָס גיט געזאַנגען אין דער נאַכט;

11 וואָס לערנט אונדז מער פֿון בהמות פֿון דער ערד, און מאַכט אונדז קליגער פֿון פֿויגל פֿון הימל?

12 „אָן שרײַט מען, און ער ענטפֿערט ניט, וועגן דער האָפֿערדיקייט פֿון די רשָׁעים”.

13 אָבער פֿאַלש איז, אַז גאָט הערט ניט צו, און דער אַלמאַכטיקער קוקט עס ניט אָן.

14 הגם דו זאָגסט, דו קענסט אים ניט זען, איז דער משפּט פֿאַר אים, און דאַרפֿסט האַרן אויף אים.

15 און אַצונד, האָט דען פֿאַר גאָרנישט געשטראָפֿט זײַן צאָרן?און ווייס ער ניט ווויל פֿון דער מוטוויליקייט?

16 אָבער אִיובֿ עפֿנט מיט נאַרישקייט זײַן מויל, אָן פֿאַרשטאַנדיקייט מערט ער וועדטער.

36 און אליהוא האָט ווײַטער געזאָגט:

2 וואַרט מיר אַ ווײַלע, און איך וועל דיר זאָגן, וואָרום פֿאַראַן נאָך וועדטער וועגן גאָט.

3 איך וועל אויפֿהייבן מײַן געדאַנק וויַט אַהין, און מײַן באַשאַפֿער וועל איך געבן גערעכטיקייט.

4 וואָרום פֿאַר וואָר, ניט פֿאַלש זײַנען מײַנע וועדטער, אויפֿריכטיק אין געדאַנקען בין איך צו דיר.

5 זע, גאָט איז מאַכטיק, אָבער ער
פֿאַראַכט קיינעם ניט;ער איז מאַכטיק
אין כּוח פֿון פֿאַרשטאַנדיקייט.
6 ער לאָזט ניט דעם רָשע בלײַבן
לעבן, און גיט די אָרימע זייער רעכט.
7 ער נעמט ניט אָראָפּ זײַנע אויגן פֿון
דעם צדיק; און מיט מלכים אויפֿן טראָן
זעצט ער זיי אויף אייביק, און זיי ווערן
דערהייבט.
8 און אויב זיי זײַנען געשמידט אין
קייטן, באַצוונגען אין שטריק פֿון פּײַן,
9 רעדט ער זיי אויס זייער טוּנג, און
זייערע פֿאַרברעכן ווען זיי שטאַרקן
זיך.
10 ער אָנטפּלעקט זייער אויער פֿאַר
מוסר, און הייסט, אַז זיי זאָלן זיך
אומקערן פֿון אומרעכט.
11 אויב זיי הערן, און דינען, ענדיקן
זיי זייערע טעג אין גוטס, און זייערע
יאָרן אין נַחַת.
12 און אויב זיי הערן ניט, קומען זיי
אום דורכן שוועפֿד, און פֿאַרגייען אָן
פֿאַרשטאַנדיקייט.
13 אָבער די זינדיקע אין האַרצן לייגן
אָן צאָרן; זיי שרײַען ניט צו אים ווען
ער בינדט זיי.
14 אין יוגנט שטאַרבט זייער זעל,
און זייער לעבן – ווי די שאַנדיונגען.
15 ער ראַטעוועט דעם געדריקטן
דורך זײַן געדריקטקייט, און
אָנטפּלעקט דורך נויט זייער
אויער.
16 און אויך דיך וואָלט ער
אַרויסגעצויגן פֿון דער קלעם, אין
דערברייטערניש ווו קיין ענגשאַפֿט
איז ניטאָ;און דאָס געדעק פֿון דײַן טיש
וואָלט פֿול זײַן מיט פּעטקייט.
17 וויל אָבער ביסט פֿול מיט דער
טענה פֿון דעם רָשעהאַלט דיך דער
משפּט און די ערעכטקייט.
18 פֿאַר וואָר, זאָל דיך נאָר דער
גרימצאָרן ניט אָנרעדן צו צוויי־פֿל, און
זאָל די גרויסע אָפּקומעניש דיך ניט
אַראָפּפֿירן.
19 האָט דען אָ וועדע דײַן ניט
אײַנגעהאַלטענער געשריי, און אַל די
שטאַרקע רַאנגלענישן?
20 זאָלסט ניט געלוסטן די נאַכט,
ווען פֿעלקער ווערן אַראָפּגענדן אויפֿן
אָרט.
21 היט זיך זאָלסט זיך ניט קערן
צו אומרעכט, הגם דו וואָלסט דאָס
אויסדערווײלט איידער פּײַן.
22 זע, גאָט איז דערהויבן אין זײַן
שטאַרקייט;ווער איז אַזאַ לערער ווי
ער?
23 ווער האָט אים באַפֿוילן זײַן
וועג?און ווער קען זאָגן: דו טוסט אַן
עוולה?
24 געדענק, אַז דו זאָלסט גרייסן זײַן
ווערקוואָס מענטשן האָבן באַזונגען.
25 אַלע מענטשנקינדער האָבן עס
געזען, דער מענטש קוקט עס אָן פֿון
דער ווײַטן.
26 זע, גאָט איז גרויס, און מיר
פֿאַרשטייען ניט, די צאָל פֿון זײַנע יאָרן
איז ניט צו דערפֿאָרשן.
27 וואָרום ער ציט אָפּ די טראָפּנס
וואָסער, זיי זאָלן זײַען רעגן פֿון זײַן
נעבל;
28 וועלכע די הימלען פֿליסן, און טריפֿן
אויף מענטשן אַ סך.
29 יאָ, צי פֿאַרשטייט מען די
שפּרייטונגען פֿון וואָלקן, די
געפּילדערס פֿון זײַן געצעלט?
30 זע, ער שפּרייט אויס דערויף זײַן
ליכט; און די וואָרצלען פֿון ים דעקט
ער צו.
31 וואָרום דערמיט משפּט ער
פֿעלקער, גיט ער שפּײַז אין שפֿע.
32 ער שפּרייט אויס אויפֿן
הימלוועלב דעם בליץ, און באַפֿעלט
אים ער זאָל טרעפֿן.
33 עס זאָגט אָן וועגן אימדער צאָרן,
דער כּעס פֿון דעם שטורעם.

37 יאָ, דערפֿון ציטערט מײַן
האַרץ, און שפּרינגט אויף פֿון

זײַן אָרט.
2 הערט, הערט די אומרו פֿון זײַן קָול, און דעם ברום וואָס גייט אַרויס פֿון זײַן מויל.
3 אונטערן גאַנצן הימל לאָזט ער אים לויז, און זײַן בליץ איז ביז די ברעגן פֿון דער ערד.
4 הינטער דעם ברילט אַ קָול;ער דונערט מיט דעם קָול פֿון זײַן גרויסקייט; און מע קען זיי ניט אָפּהאַלטן, וועז זײַן קָול ווערט געהערט.
5 גאָט דונערט וווּנדערלעך מיט זײַן קָול, ער טוט גרויסע זאַכן און מיר פֿאַרשטייען ניט.
6 וואָרום ער זאָגט צום שניי: פֿאַל אויף דער ערד!דאָס גלײַכן צום גוסרעגן, צום גוס פֿון זײַנע מאַכטיקע רעגנס.
7 ער פֿאַרחתמעט די האַנט פֿון יעטוועדער מענטשן, אַז אַלע מענטשן פֿון זײַן באַשאַף זאָלן וויסן.
8 און די חיה גייט אַרײַן אין באַהעלטעניש, און רוט אין אירע נאָרעס.
9 פֿון דער קאַמער קומט דער שטורעם, און פֿון צפֿון-ווינט די קעלט.
10 פֿון דעם אָטעם פֿון גאָט גיט עס אײַז, און ברייטע וואַסערן ווערן פֿעסט.
11 יאָ, ער לאָדט אָן מיט פֿײַכטיקייט דעם וואָלקן, ער שפּרייט פֿאַנאַנדער זײַן בליצכמאַרע.
12 און דאָס דרייט זיך רונד אַרום דורך זײַן קירעוועכדי זיי זאָלן טאָן אַלץ וואָס ער באַפֿעלט זייאויפֿן געזיכט פֿון דער ערדישער וועלט;
13 סײַ ער שיקט עס פֿאַר אַ שטראָף, סײַ פֿאַר זײַן ערד, סײַ פֿאַר גענאָד.
14 פֿאַרנעם דאָס דאָזיקע, אִיוֹבּ, שטיי און באַטראַכט די וווּנדער פֿון גאָט.
15 ווייסטו ווי גאָט לייגט עס אַרויף אויף זיי, און מאַכט לײַכטן דעם בליץ פֿון זײַן כמאַרע?
16 פֿאַרשטייסטו דעם מַשקוֹלֶת פֿונעם וואָלקן, די וווּנדער פֿון דעם אַלווייסיקן?
17 ווי אַזוי דײַנע בגדים ווערן הייס, וועז די ערד ליגט שטיל פֿון דָרום-ווינט?
18 קענסטו אויסשפּרייטן די הימלען מיט אים, פֿעסט ווי אַ געגאָסענער שפּיגל?
19 מאַך אונדז ווייסן וואָס מיר זאָלן זאָגן צו אים;מיר ווייסן קיין כּאַד ניט פֿון וועגן דער פֿינצטערניש.
20 דאַרף אים דערצײלט ווערן אַז איך רעד?צי דאַרף אַ מענטש אים אויסזאָגן, וועז עס איז פֿאַרהוילן?
21 און אָקערשט האָט מען ניט געזען אַ העלן שײַן אין הימל, אײַז אַ ווינט אַריבער, און האָט אים אויסגעלײַטערט.
22 פֿון צפֿון קומט אַ גילדערנע ליכטיקייט, אַ מוֹראדיקער גלאַנץ איז אַרום גאָט.
23 דער אַלמאַכטיקער, אים קענען מיר ניט אויסגעפֿינען;ער איז גרויס אין כּוח, אָבער רעכט און פֿולע געראַכטיקייטקריוודעט ער ניט.
24 דרום פֿאַרכטן אים די מענטשן; ער קוקט זיך ניט אום אויף אַלע קלוגהאַרציקע.

38 און גאָט האָט געענטפֿערט אִיוֹבּן פֿון שטורעם, און האָט געזאָגט:
2 ווער פֿאַרטונקלט דאָס די כּוונהמיט וווּרטער אָן פֿאַרשטאַנדיקייט?
3 גורט אַקאַרשט אָן ווי אַ מאַן דײַנע לענדן, און איך וועל דיך פֿרעגן, און דו מאַך מיך וויסן.
4 ווו ביסטו געווען וועז איך האָב געגרונטפֿעסט די ערד;זאָג, אויב דו

ווייסט פַֿאַרשטאַנדיקייט.
5 ווער האָט געמאַכט אירע מאָסן, אויב דו ווייסט?אָדער ווער האָט געצויגן אַ מעסטשנור אויף אירן?
6 אויף וואָס זײַנען אירע גרונטמויערן אַרויסגעזעצט?אָדער ווער האָט געלייגט אירווינקלשטיין?
7 וועז די מאָרגנשטערן האָבן אין איינעם געזונגען, און אַלע זין פֿון גאָט האָבן געשאַלט.
8 און ווער האָט פֿאַרצאַמט מיט טירן דעם ים, וועז ער האָט אויסגעבראָכן
9 און איז פֿון טראָכט אַרויס? וועז איך האָב געמאַכט דעם וואָלקן פֿאַר זײַן מלבוש, און דעם נעבל פֿאַר זײַן ווינקלשנור,
10 און איך האָב באַשטימט פֿאַר אים מײַן געזעץ, און געמאַכט ריגלען און טירן,
11 און געזאָגט: ביז אַהער זאָלסטו קומען און ניט ווײַטער, און דאָ וועט מען פֿאַרהאַלטן דעם שטאָלץ פֿון דײַנע אינדן?
12 האָסטו זינט דײַן לעבטאָג באַפֿוילן דעם פֿרימאָרגן?אָנגעוויזן דעם באַגינען זײַן אָרט?
13 כּדי אָנצונעמען די ברעגן פֿון דער ערד, אַז די רשָעים זאָלן אַראָפּגעשאָקלט ווערן פֿון איר.
14 זי שטעמפּירט אַזוי ווי זיגלוואַקס, און עס ליגט אַזוי ווי אַ מלבוש.
15 און פֿון די רשָעים ווערט פֿאַרמיטן זייער ליכט, און דער אויפֿגעהויבענער אָרעם ווערט צעבראָכן.
16 ביסטו געקומען צו די קוואַלן פֿון ים, און אויפֿן גרונט פֿון תּהום אומגעגאַנגען?
17 זײַנען דיר אָנגעפֿלעקט געוואָרן די טויערן פֿון טויט, און האָסטו די טויערן פֿון טויטשאָטן געזען?
18 האָסטו איבערגעקוקט ביז די ברייטקייט פֿון דער ערד?זאָג, אויב דו ווייסט דאָס אַלץ.
19 אויף וואָסער וועג רוט דאָס ליכט?און די פֿינצטערניש, ווו איז איר אָרט,
20 אַז דו זאָלסט זי נעמען צו איר געמאַרק, און אַז דו זאָלסט פֿאַרשטיין די שטעגן צו איר הויז?
21 דו ווייסט דאָס, ווארום דו ביסט דענצמאָל שוין געווען געבאָרן, און די צאָל פֿון דײַנע טעג איז גרויס!
22 ביסטו געקומען צו די אוצרות פֿון שניי, אָדער האָסטו די אוצרות פֿון האָגל געזען,
23 וואָס איך האָב באַהאַלטן פֿאַר אַ צייט פֿון נויט, פֿאַרן טאָג פֿון קריג און מלחמה?
24 אויף וואָסער וועג צעטיילט זיך דאָס ליכט, צעשפּרייט זיך דער מזרח-ווינט איבער דער ערד?
25 ווער האָט דורכגעהאַקט פֿאַר דער פֿלייצונג אַ גראָבן, און אַ וועג פֿאַרן דונערגעווויטער?
26 צו מאַכן רעגענען אויף אַ לאַנד אָן אַ מענטשן, אַ מדבר אָן אַ מוטערמענטשן דערין;
27 אָנצוזעטן אַ ווייסטנייט און אַ ווייסטעניש, און מאַכן שפּראָצן אַן אויסוואַקס פֿון גראָז.
28 האָט דער רעגן אַ פֿאָטער?אָדער ווער האָט געבאָרן די טראָפּנס טוי?
29 פֿון וועמעס בויך איז אַרויס דער אײז?און דער פֿראָסט פֿון הימל, ווער האָט אים געבאָרן?
30 אַזוי ווי שטיין ווערן וואָסערן פֿאַרגליווערט, און דער פּנים פֿון תּהום ווערט פֿאַרשטאַרט.
31 קענסטו בינדן די קייטן פֿון זיבנשטערן, אָדער די שטריק פֿון אָריאָן לויז מאַכן?
32 קענסטו אַרויסבערענגען די מזלות אין זייער צייט, און דעם בער מיט זײַנע קינדער אַרויספֿירן?
33 ווייסטו די געזעצן פֿון הימל?צי מאַכסטו זײַן געוועלטיקונג אויף דער ערד?

34 קענסטו אויפהייבן צום וואָלקן
דײַן קָול, אַז אַ שפּע פֿון וואַסער זאָל
דיך באַדעקן?
35 קענסטו אַרויסשיקן בליצן, זיי
זאָלן גיין, און זאָגן צו דיר: דאָ זײַנען
מיר?
36 ווער האָט אַרײַנגעטאָן אין די נירן
חכמה?אָדער ווער האָט געגעבן דעם
גײַסט פֿאַרשטאַנדיקייט?
37 ווער ציילט איבער די וואָלקנס
מיט חכמה? און די לאָגלעך פֿון הימל
ווער גיסט אויס?
38 ווען דער שטויב איז
צונויפֿגעגאָסן ווי גוס, און די
גרודעס זײַנען צוזאַמענגעבאַקן.
39 קענסטו פֿאַנגען פֿאַר דער
לייבינטע רויב, און דעם באַגער פֿון די
יונגלייבן אָנפֿילן,
40 ווען זיי בייגן זיך אין די נאָרעס,
ווען זיי זיצן אין צודעק אויף דער
לויער?
41 ווער גרייט אָן דעם ראָב זײַן
שפּײַז, ווען זײַנע קינדער שרײַען צו
גאָט, ווען זיי וואַנדערן אום אָן עסן?

39 ווייסטו די צײַט ווען די
שטיינציגן געבערן?גיסטו
אַכטונג ווען די הינדינס האָבן ווייען?
2 ציילסטו די חדשים ווען זיי דאַרפֿן
דערפֿילן, און ווייסטו די צײַט פֿון זייער
געבערן?
3 זיי קניען, זיי לאָזן דורכברעכן
זייערע קינדער, זיי ווארפֿן אַרויס
זייערע געבורטן.
4 זייערע יונגע ווערן שטאַרק, זיי
וואַקסן אויפֿן פֿרײַען, זיי גייען אַוועק,
און קערן זיך ניט אום צו זיי.
5 ווער האָט אַרויסגעלאָזט דעם
ווילדאייזל פֿרײַ, און די בינד פֿון דעם
ווילדאייזל ווער האָט לויז געמאַכט,
6 וואָס איך האָב געמאַכט דעם מדבר
פֿאַר זײַן הויז, און זאַלציק לאַנד פֿאַר
זײַנע ווינונגען?
7 ער לאַכט פֿון דעם טומל פֿון
שטאָט, ער הערט ניט קיין טרײַבערס
געשרייען.
8 די נישטערונג פֿון די בערג איז זײַן
פֿיטערונג, און איטלעך גראָז זוכט ער
נאָך.
9 וועט דער וויזלטיר וועלן דיר
דינען?צי וועט ער נעכטיקן בײַ דײַן
קאָריטע?
10 קענסטו צובינדן דעם וויזלטיר
מיט זײַן שטריק צו דער בײַט?צי וועט
ער בראָנעווען די טאָלן הינטער דיר?
11 קענסטו זיך פֿאַרזיכערן אויף
אים, וויסל זײַן כוח איז גרויס, און
איבערלאָזן אויף אים דײַן מי?
12 קענסטו אים אָנטרויען, אַז ער
וועט אָפּברענגען דײַן זאָמען, און
אײַנזאַמלען די תּבֿואה פֿון דײַן שײַער?
13 דער פֿליגל פֿון שטרויספֿויגל
קלאַפּט לוסטיק –צי איז דאָס דער
פֿלעדער און פֿעדער פֿון שטאָרך?
14 פֿאַר וואָר, זי לאָזט איבער צו דער
ערד אירע אײַער, און אין שטוב לאָזט
זי זיי אויסברײַען.
15 און זי פֿאַרגעסט אַז אַ פֿוס קען זיי
צעקוועטשן, און אַ חיה פֿון פֿעלד קען
זיי צעטרעטן.
16 זי איז האַרט צו אירע קינדער ווי
צו ניט אירע;אומנישט מעג זײַן איר מי,
זי איז אָן אַנגסט,
17 וואָרום גאָט האָט זי געמינערט
פֿון חכמה, און איר ניט אײַנגעטיילט
מיט שׂכל.
18 אַצונד הייבט זי די פֿליגלען אין
דער הייך, זי לאַכט פֿון פֿערד און פֿון
זײַן רײַטער.
19 גיסטו דעם פֿערד גבֿורה?
באַקלײדסטו זײַן האַלדז מיט
שטורעם?
20 מאַכסטו אים שפּרינגען ווי אַ
היישעריק? דער הילך פֿון זײַן
הירזשען איז אָן אימה.
21 ער גראָבלט אין טאָל, און פֿרייט
זיך מיטן כוח, ער גייט אַרויס דעם

וואַפֿן אַנטקעגן.
22 ער לאַכט פֿון אַנגסט, און וועט ניט דערשראָקן, און ער קערט ניט צוריק פֿאַר אַ שווערד.
23 לעבן אים קלינגט דער פֿײַלבײַטל, דער פֿלאַמיקער שפּיז און די פּיקע.
24 מיט רַעש און רוגזה שלינגט ער די ערד, און קען ניט אײַנשטיין בײַם קָול פֿון אַ שופֿר.
25 ווי נאָר אַ שופֿר, זאָגט ער: אַהאַ!און פֿון ווײַטן דערשמעקט ער מלחמה, דעם דונער פֿון די הויפּטלײַט און די שאַלונג.
26 דורך דײַן שׂכל פֿליט דען דער שפּאַרבער, שפּרייט זײַנע פֿליגלען קיין דָרום?
27 צי אויף דײַן באַפֿעל הייבט זיך אויף דער אָדלער, און מאַכט זײַן נעסט אין דער הייך?
28 אויף אַ פֿעלדז רוט ער און ווײלט, אויף אַ שפּיץ פֿעלדז און אַ באַרגפֿעסטונג.
29 פֿון דאָרטן קוקט ער אויס זײַן עסן, פֿון ווײַטן זענען זײַנע אויגן.
30 און זײַנע יונגע זופֿן בלוט, און ווו דערשלאָגענע דאָרטן איז ער.

40 און גאָט האָט געענטפֿערט אִיובֿן, און האָט געזאָגט:
2 וויל זיך קריגן מיטן אַלמאַכטיקן דער טאַדלער?דער וואָס וויכוחט זיך מיט גאָט זאָל עס ענטפֿערן.
3 האָט אִיובֿ געענטפֿערט גאָט און האָט געזאָגט:
4 זע, ווינציק וואָס בין איך; וואָס קען איך דיר ענטפֿערן?איך טו אַרויף מײַן האַנט אויף מײַן מויל.
5 איין מאָל האָב איך גערעדט, און וועל מער ניט ענטפֿערן;יאָ, צוויי מאָל און וועל עס ניטווידער טאָן.
6 האָט גאָט געענטפֿערט אִיובֿן פֿון שטורעם און האָט געזאָגט:
7 גורט אַקאָרשט אָן ווי אַ מאַן דײַנע לענדן;איך וועל דיך פֿרעגן, און דו מאַך מיך וויסן.
8 צי ווילסטו אויך פֿאַרשטערן מײַן משפּט?ווילסטו מיך באַשולדיקן כדי דו זאָלסט געראַכט זײַן?
9 אָדער צי האָסטו אַן אָרעם ווי גאָט, און מיט אַ קָול ווי ער קענסטו דונערן?
10 ציר זיך אַקאָרשט אָן מיט שטאָלץ און הויכקייט, און גלאַנץ און שיינקייט זאָלסטו אָנטאָן.
11 פֿאַרשפּרייט דעם גרימ פֿון דײַן צאָרן, און זע ווו אַ שטאָלצער און דערנידער אים.
12 זע ווו אַ שטאָלצער און מאַך אים אונטערטעניק, און צעטרעט די רשָעים אויף זייער אָרט.
13 באַהאַלט זיי אין שטויב אין איינעם, זייער פּנים פֿאַרדעק אין פֿאַרבאָרגענישׂ.
14 און איך אויך וועל דיר מודה זײַן, אַז דײַן רעכטע האַנט קען דיר העלפֿן.
15 זע נאָר דעם ווַאסערפֿערד וואָס איך האָב געמאַכט לעבן דיר;גראָז ווי אַ רינד עסט ער.
16 זע נאָר, זײַן כּוח איז אין זײַנע לענדן, און זײַן שטאַרקייט אין די פֿליישפּעדים פֿון זײַן בויך.
17 ער שטעלט אויף זײַן עק ווי אַ צעדערבוים, די אָדערן פֿון זײַנע דיכן זײַנען ווי צווײגן.
18 זײַנע ביינער זײַנען רערן פֿון קופּער, זײַנע קנאָכנס ווי אײַזערנע שטאַנגען.
19 ער איז די פּער פֿון גאָטס דרכים, בלויז זײַן באַשאַפֿער קען ברענגען [אויף אים] זײַן שוווערד.
20 וואָרום פֿוטער טראָגן אים די בערג, וואָס אַלע חיות פֿון פֿעלד שפּילן זיך דאָרטן.
21 אונטער לאָטוסביימער ליגט ער, אין פֿאַרבאָרגענישׂ פֿון ראָר און זומפּ.
22 לאָטוסביימער באַשירעמען אים מיט זייער שאָטן, אים רינגלען אַרום

וועלכע פֿון טײַך.
23 זע, דער טײַך פֿלייצט אַריבער,
און ער אײַלט זיך ניט, ער איז זיכער,
וועו אַ ירדן שפּאַרט זיך אין זײַן מויל.
24 קען מען פֿאַר זײַנע אויגן אים
כאָפּן, מיט פּאַסטקעס דורכלעכערן די
נאָז?
25 קענסטו אַרויסציִען דעם לִוְיָתָן
מיט אַ וועגדע, און מיט אַ שטריק
אַראָפּשלעפּן זײַן צונג?
26 קענסטו אַרײַנטאָן אַ ראָר אין זײַן
נאָז, אָדער מיט אַ דאָרן דורכבויערן
זײַן קינבאַק?
27 וועט ער זיך פֿיל בעטן ביִ דיר?צי
וועט ער רעדן צו דיר ווייך?
28 וועט ער שליסן אַ בונד מיט דיר,
אָלסט אים נעמען פֿאַר אַן אייביקן
קנעכט?
29 קענסטו זיך שפּילן מיט אים ווי
מיט אַ פֿויגל, און אים צובינדן פֿאַר
דײַנע מיידלעך?
30 וועלן זיך דינגען שותפֿים איבער
אים? וועלן זיי אים צעטיילן צווישן די
הענדלער?
31 קענסטו אָנפֿילן מיט שטעכערס
זײַן פֿעל, און מיט פֿישהאָקן זײַן קאָפּ?
32 טו אַרויף אויף אים דײַן
האַנט!דערמאָן זיך די מלחמה, וועסטו
עס מער ניט טאָן.

41 זע, די האָפֿענונג וועלט צום
נאַרן;שוין פֿון זײַן אָנבליק
וועלט מען דאָך אַניידערגעשלײדערט.
2 ניטאָ דער אַכזר אויף זיך וואָס זאָל
אים וועלן אויפֿרייצן;הײַנט וועל איך
דער וואָס קען זיך שטעלן פֿאַר מיר?
3 וועל עס טרעט אַרויס אָקעגן מיר,
דעם באַצאָל איך;וואָס אונטערן גאַנצן
הימל איז מײַן.
4 זאָל איך אים פֿאַרשווײַגן זײַנע
פֿלוידערײַען, און דאָס האָפֿערדיקע
רעדן, און זײַן שיינעם מַענה-לשון?
5 ווער האָט אָפּגעדעקט דעם
אויבערשלאָק פֿון זײַן מלבוש?צו זײַן
טאָפּעלן געביס וועל קען צוקומען?
6 די טירן פֿון זײַן פּנים וועל האָט
געעפֿנט?אַרום זײַנע ציין איז אַן אימה.
7 שטאָלץ זײַנען די פּאַנצערשופּן,
צונויפֿגעשלאָסן ווי מיט אַ זיגל אַ
פֿעסטן;
8 איינע צו דער אַנדערער זײַנען זיי
נאָענט, אַז אַ לופֿט קען ניט דורכגיין
צווישן זיי.
9 איינע צו דער צווייטער איז
באַהעפֿט, זיי האַלטן זיך פֿעסט און
צעשיידן זיך ניט.
10 זײַן ניסן שטראָלט אַרויס אַ ליכט,
און זײַנע אויגן זײַנען ווי די ברעמען
פֿון פֿרימאָרגן.
11 פֿון זײַן מויל גייען פֿלאַמען,
פֿונקען פֿײַער רײַסן זיך אַרויס.
12 פֿון זײַנע נאָזלעכער גייט אַ רויך,
ווי פֿון אַ קאָכיקן טאָפּ און ברענעדיקן
ראָר.
13 זײַן אָטעם גליט ווי קוילן, און אַ
פֿלאַקער גייט אַרויס פֿון זײַן מויל.
14 אויף זײַן האַלדז רוט די
שטאַרקייט, און אים פֿאַרויס טאַנצט
די אַנגסט.
15 די קנייטשן פֿון זײַן פֿלייש זײַנען
באַהעפֿט;עס איז פֿעסט אויף אים, עס
רירט זיך ניט.
16 זײַן האַרץ איז פֿעסט ווי שטיין,
יאָ, פֿעסט ווי אַן אונטערשטער
מילשטיין.
17 פֿאַר זײַן הייב שרעקן זיך די
מאַכטיקע, פֿון צעברעכנקייט ווערן זיי
אויסער זיך.
18 ווייל מען אים אָנקריגן, קען קיין
שוווערד ניט באַשטיין, קיין שפּיז, קיין
וואַרפֿשפּיז, און קיין פּייל.
19 ער באַטראַכט אײַזן פֿאַר שטרוי,
און קופּער פֿאַר האָלץ פֿאַרפֿוילטן.
20 אים פֿאַריאָגט ניט דער זון פֿון
בויגן;פֿאַרקערט אין שפּריי ווערן פֿאַר
אים שלײַדערשטיינער.

21 ווי שפּריי זײַנען פֿלעקער
געריבנט, און ער לאַבט פֿון רַעש פֿון
דער פּיקע.
22 זײַן אונטערזײַט איז שפּיציקע
שאַרבנס;ער בעט אויס אַ דרעשלישטן
אויפֿן קויט.
23 ער צעקאָכט ווי אַ טאָפּ די
טיפֿעניש, ער מאַכט דעם ים ווי זוד.
24 הינטער זיך לאָזט ער אַ ליכטיקן
שטעג;מע מיינט דער תְּהוֹם איז
גרײַזגראָ.
25 ניטאָ אויף דער ערד זײַן גלײַכן,
געמאַכט צו זײַן אָן אַ מורא.
26 אויף יעטוועדער העכסטן קוקט
ער אַראָפּ, ער איז דער מלך איבער
אַלע שטאָלצע חיות.

42 האָט אִיוֹבּ געענטפֿערט גאָט
און האָט געזאָגט:
2 איך ווייס אַז אַלץ קענסטו טאָן, און
קיין טראַכטונג איז ניט פֿאַרמיטן פֿון
דיר.
3 ווער קען דאָס פֿאַרהוילן די כוונה
אָן פֿאַרשטאַנדיקייט?דרום זאָג איך אַז
איך פֿאַרשטיי ניט;ווונדער זײַנען דאָס
פֿאַר מיר, און איך ווייס ניט.
4 הער, איך בעט דיך, און איך וועל
רעדן; איך וועל דיך פֿרעגן, און דו מאַך
מיך וויסן.
5 מיט געהער פֿון אויער האָב איך פֿון
דיר געהערט, און אַצונד האָט מײַן אויג
דיך געזען.
6 דרום פֿאַראַכט איך מיינע רייד און
האָב חרטה, אין שטויב און אַש.
7 און עס איז געווען נאָך דעם ווי
גאָט האָט געredעט די דאָזיקע ווערטער
צו אִיוֹבּן, האָט גאָט געזאָגט צו אֱלִיפַז
דעם תֵּימָנִי: מײַן צאָרן גרימט אויף דיר
און אויף דײַנע צוויי גוטע פֿרײַנט, פֿאַר
וואָס איר האָט ניט געredעט וועגן מיר
אַזוי אויפֿריכטיק ווי מײַן קנעכט אִיוֹבּ.
8 און אַצונד נעמט אײַך זיבן אָקסן
און זיבן ווידערס, און גייט צו
מײַן קנעכט אִיוֹבּן, און איר זאָלט
אויפֿברענגען אַ בראַנדאָפּפֿער פֿאַר
אײַך, און אִיוֹבּ מײַן קנעכט וועט
מתפּלל זײַן פֿאַר אײַך, וואָרום בלויז
זײַן פּנים שוין איך, אײַך ניט אָנצוטאָן
קיין שאַנד, ווײַל איר האָט ניט גערעדט
וועגן מיר אַזוי אויפֿריכטיק ווי מײַן
קנעכט אִיוֹבּ.
9 איז אֱלִיפַז דער תֵּימָנִי, און בִּלְדַּד
דער שוחי, און צופֿר דער נַעֲמָתִי,
געגאַנגען, און זיי האָבן געטאָן אַזוי ווי
גאָט האָט צו זיי גערעדט; און גאָט האָט
געשוינט אִיוֹבס פּנים.
10 און גאָט האָט אומגעקערט אִיוֹבס
שאָדן, אַז ער האָט מתפּלל געווען פֿאַר
זײַנע גוטע פֿרײַנט; און גאָט האָט
געמערט אַלץ וואָס אִיוֹבּ האָט געהאַט
טאָפּל.
11 און אַלע זײַנע ברידער, און
אַלע זײַנע שוועסטער, און אַלע זײַנע
באַקענטע פֿון פֿריִער, זײַנען געקומען
צו אים, און האָבן געגעסן מיט אים
ברויט אין זײַן הויז, און זיי האָבן אים
באַדויערט, און אים געטרייסט אויף אַל
דעם בייז וואָס גאָט האָט אויף אים
געבראַכט; און זיי האָבן אים געגעבן
איטלעכער אַ קשׂיטה, און איטלעכער
אַ גילדערנעם נאָזרינג.
12 און גאָט האָט געבענטשט אִיוֹבס
לעצט מער ווי זײַן אָנהייב, און ער האָט
געהאַט פֿערצן טויזנט שאָף, און זעקס
טויזנט קעמלען, און טויזנט געשפּאַן
רינדער, און טויזנט אייזעלינס.
13 און ער האָט געהאַט זיבן זין און
דריי טעכטער.
14 און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען
פֿון איינער יְמִימָה, און דעם נאָמען פֿון
דער צווייטער קציעָה, און דעם נאָמען
פֿון דער דריטער קֶרֶן-הַפּוּך.
15 און אין גאַנצן לאַנד האָבן זיך
ניט געפֿונען אַזעלכע שיינע פֿרויען ווי
אִיוֹבס טעכטער. און זייער פֿאָטער
האָט זיי געגעבן אַ נחלה צווישן זייערע
ברידער.

16 און אִיובַ האָט געלעבט נאָך דעם
הונדערט און פֿערציק יאָר; און ער
האָט געזען זײנע קינדער און זײנע
קינדס-קינדער, פֿיר דורות.
17 און אִיובַ איז געשטאָרבן אַלט און
זאַט מיט טעג.

שִׁיר הַשִּׁירִים

1 דאָס געזאַנג פֿון געזאַנגען, וואָס
פֿון שלמהן.
2 קושן זאָל ער מיך מיט די קושן פֿון
זײַן מויל; ווײַל דײַנע בעסער פֿון ווײַן איז
דײַן ליבשאַפֿט.
3 ווייל צום געשמאַק זענען דײַנע
איילן, געקלערטע בוימל איז דײַן
נאָמען, דרום האָבן יונגפֿרויען דיך
ליב.
4 צי מיך נאָך דיר, לאָמיר לויפֿן! –
זאָל דער מלך מיך ברענגען אין זײַנע
קאַמערן, מיר וועלן זײַן לוסטיק און
פֿרײלעך מיט דיר, מיר וועלן לויבן דײַן
ליבשאַפֿט מערער פֿון ווײַן. אמת ליב
האָט מען דיך.
5 שוואַרץ בין איך, אָבער שיין,
טעכטער פֿון ירושלים, ווי די צעזעלטן
פֿון קֵדר, ווי די פּאַרהאַנגען שלמהס.
6 ניט קוקט מיך אָן וואָס איך בין
שוואַרצלעך, וואָרום די זון האָט
מיך אָפּגעברענט. די זין פֿון מײַן
מוטער האָבן געצערנט אויף מיר,
זיי האָבן מיך געמאַכט אַ היטערין
פֿון די ווינגערטנער; מײַן אייגענעם
ווינגאָרטן האָב איך ניט אָפּגעהיט.
7 זאָג מיר דו וועמען מײַן זעל
האָט ליב, ווו פֿיטערסטו, ווו מאַכסטו
הויערן אין מיטן טאָג? וואָרום
נאָך וואָס זאָל איך זײַן ווי אַן
אַרומטרײַבערין בײַ די סטאַדעס פֿון
דײַנע חבֿרים?
8 אויב דו ווייסט עס דיר ניט, דו
שענסטע פֿון פֿרויען, גיי דיר אַרויס אין
די טריט פֿון די שאָף, און פֿיטער דײַנע
ציקלעך בײַ די פּאַסטוכגעצעלטן.
9 צו אַ פֿערדין אין פֿרעהס רײַטוואָגן
האָב איך דיך געגליכן, געליבטע מײַן.
10 שיין זײַנען דײַנע באַקן אין די
קייטלעך, דײַן האַלדז אין די שנורן.
11 גילדערנע קייטלעך דיר וועלן
מיר מאַכן, מיט פּינטלעך פֿון זילבער.
12 בעת דער מלך איז געווען אויף
זײַן הֶסב-בעט, האָט מײַן נאַרד געגעבן
זײַן ריח.
13 אַ בינטל מירע וואָס רוט צווישן
מײַנע בריסט, איז מײַן געליבטער מיר.
14 אַ הענגל ציפּערבלומען אין
עֵין-גֶדִי וויינגערטנער איז מײַן
געליבטער מיר.
15 ביסט שיין, געליבטע מײַן, ביסט
שיין, דײַנע אויגן זײַנען טויבן.
16 ביסט שיין געליבטער מײַן, און
ליבלעך, גרין אויך איז אונדזער
געלעגער;
17 אונדזערע הויזבאַלקנס צעדערן,
אונדזערע וואַנטבערעטער ציפּרעסן.

2 איך בין אַ רויז פֿון שָׁרון, אַ לילי
פֿון די טאָלן.
2 ווי אַ לילי צווישן די דערנער,
אַזוי איז מײַן געליבטע צווישן די
טעכטער.
3 ווי אַן עפּלבוים צווישן די
וואַלדביימער, אַזוי איז מײַן געליבטער
צווישן די זין. אין זײַן שאָטן געלוסט
איך צו זיצן, און זיס איז זײַן פֿרוכט
צו מײַן גומען.
4 ער האָט מיך געבראַכט אין דער
ווינקאַמער, און זײַן פֿאָן איבער מיר
איז לִיבשאַפֿט געווען.
5 לאָבט מיך מיט טרויבקוכנס,
קוויקט מיך מיט עפּל, וואָרום קראַנק
פֿון ליבשאַפֿט בין איך.
6 זײַן לינקע האַנט אונטער מײַן
קאָפּ, און זײַן רעכטע זאָל מיך
אַרומנעמען.
7 איך באַשוואר אײַך, טעכטער פֿון
ירושלים, בײַ די הירשן אָדער בײַ
די הינדן פֿון פֿעלד, אויב איר וועט
וועקן און אויב איר וועט אויפֿוועקן די
ליבשאַפֿט, ביז זי וועט באַגערן.

8 האָרך! מײַן געליבטער! אָט-אָ
קומט ער; ער שפּרינגט איבער
בערג, ער הופּט איבער די הייכן.
9 מײַן געליבטער איז געגליכן צו אַ
הירש, אָדער צו אַ הינד אַ יונגן; אָט-אָ
שטייט ער הינטער אונדזער וואַנט, ער
קוקט דורך די פֿענצטער, ער בליקט
דורך די גראַטקעס.
10 האָט זיך אָפּגערופֿן מײַן
געליבטער, און גענומען צו מיר: שטיי
דיר אויף מײַן געליבטע, מײַן שיינע,
און קום דיר.
11 וואָרום זע, דער ווינטער איז
אַריבער, דער רעגן איז פֿאַרגאַנגען,
אַוועק.
12 די בלומען האָבן זיך באַוויזן אין
לאַנד, די ציײַט פֿון געזאַנג איז געקומען,
און דער קול פֿון דער טורטלטויב לאָזט
זיך הערן אין אונדזער לאַנד.
13 דער פֿיגנבוים ציטיקט זײַנע
פֿרימפֿיגן, און די ווינשטאָקן אין
בליִונג גיבן אַ ריח שטיי דיר אויף, מײַן
געליבטע, מײַן שיינע, און קום דיר.
14 מײַן טויב אין די שפּאַלטן פֿון
פֿעלדז, אין דער פֿאַרבאָרגענישׂ פֿונעם
באַרגטרעפּ, לאָז מיך אָנזען דײַן פּנים,
לאָז מיך הערן דײַן קול, וואָרום דײַן
קול איז זיס, און דײַן פּנים איז שיין.
15 כאַפּט אונדז די פֿיקס,
קליינע פֿיקס וואָס פֿאַרדאַרבן די
ווינגערטנער, וואָרום אונדזערע
ווינגערטנער זײַנען אין בליִונג.
16 מײַן געליבטער געהערט מיר, און
איך געהער אים, דעם וואָס ווײַדעט
צווישן די לילײַען.
17 ביז פֿאַרווייַען ווען דער טאָג, און
אַנטרינען וועלן די שאָטנס, דרייַ זיך
אום, מײַן געליבטער, און זײַ געגליכן
צו אַ הירש, אָדער צו אַ הינד אַ יונגן,
אויף די צעשפּאָלטענע בערג.

3 אויף מײַן געלעגער בײַ נאַכט
האָב איך געזוכט דעם וואָס מײַן
זעל האָט ליב; איך האָב אים געזוכט,
און האָב אים ניט געפֿונען.
2 „לאָמיך אויפֿשטיין און אַרומגיין
אין שטאָט, אין די מערק און אין די
גאַסן, לאָמיך זוכן דעם וואָס מײַן זעל
האָט ליב“. איך האָב אים געזוכט, און
האָב אים ניט געפֿונען.
3 האָבן מיר געטראָפֿן די וועכטער
וואָס גייען אַרום אין דער שטאָט: דעם
וואָס מײַן זעל האָט ליב צי אים איר
געזען?
4 קוים בין איך אַוועק פֿון זיי, באַלד
האָב איך געפֿונען, דעם וואָס מײַן זעל
האָט ליב; האָב איך אים אָנגענומען
און האָב אים ניט אָפּגעלאָזט, biז
איך האָב אים געבראַכט אין הויז פֿון
מײַן מוטער, און אין קאַמער פֿון מײַן
געווינערין.
5 איך באַשוואָר אײַך, טעכטער פֿון
ירושלים, בײַ די הירשן אָדער בײַ
די הינדן פֿון פֿעלד, אויב איר וועט
וועקן און אויב איר וועט אויפֿוועקן די
ליבשאַפֿט, biז זי וועט באַגערן.
6 ווער איז די וואָס גייט אויף
פֿונעם מדבר, אַזוי ווי זײַלן פֿון
רויך, באַרייכערט מיט מירע און
ווײַרויך, מיט אַלערליי ווירצשטויב
פֿון קרעמער?
7 אָט איז דאָס בעט פֿון שלמהן,
זעכציק גיבורים אַרום איר, פֿון די
גיבורים פֿון ישׂראל;
8 אַלע באַגורט מיט אַ שוואָרד,
געניט אין מלחמה; איטלעך זײַן
שוואָרד אויף זײַן דיך, פֿון וועגן דער
אַנגסט אין די נעכט.
9 אַ הימלבעט האָט זיך מלך שלמה
געמאַכט פֿון האָלצן פֿון לבנון;
10 אירע זײַלן האָט ער פֿון זילבער
געמאַכט, איר אָנלען פֿון גאָלד, איר
אויסבעט פֿון פֿורפּל; אינעווייניק
געפּלאַסטערט מיט ליבשאַפֿט פֿון די
טעכטער פֿון ירושלים.
11 גייט אַרויס, טעכטער פֿון ציון,
און קוקט אָן מלך שלמה, אין דער
קרוין וואָס זײַן מוטער האָט אים

באַקריינט, אין טאָג פֿון זײַן חתונה, און אין טאָג פֿון זײַן האַרצנפֿרייד.

4 ביסט שיין, געליבטע מײַן, ביסט שיין, דײַנע אויגן זײַנען טויבן פֿון דײַן שלייער אַדורך; דײַנע האָר ווי אַ סטאַדע ציגן וואָס לאָזן זיך אַראָפּ פֿון באַרג גלעָד.

2 דײַנע ציין ווי אַ סטאַדע שאָף געטאָקטע, וואָס קומען אַרויף פֿון געוואַש, וואָס צווילינגען זיך אַלע, און ניטאָ קיין פֿאַרוואַרפֿערין צווישן זיי.

3 ווי אַ רויט פֿאָדעם זײַנען דײַנע ליפּן, און דײַן מויל איז באַהאָנט; ווי אַן אויפֿשניט מילגרוים איז דײַן שלייער פֿון דײַן שלייער אַדורך.

4 דײַן האַלדז ווי דער טורעם פֿון דוד, אויף אָנצוקוקן געבויט – טויזנט פֿאָנצערס הענגען אויף אים, אַלע שילדן פֿון די גיבורים.

5 דײַנע צוויי בריסט ווי צוויי הירשלעך, צווילינגס פֿון אַ הירשין, וואָס פֿיטערן זיך צווישן די לילייען.

6 ביז פֿאַרווייען וועט דער טאָג און אַנטרינען וועלן די שאָטנס, וועל איך מיר גיין צום באַרג פֿון מירע, און צום בערגל פֿון ווירעך.

7 ביסט אין גאָנצן שיין, געליבטע מײַן, און קיין פֿעלער איז אין דיר ניטאָ.

8 מיט מיר פֿון לבָנון, מײַן כּלה, מיט מיר פֿון לבָנון זאָלסטו קומען; וועסט אַראָפּקוקן פֿון שפּיץ פֿון אָמָנָה, פֿון שפּיץ פֿון שניר און חרמון, פֿון די ווינונגען פֿון די לייבן, פֿון די בערג פֿון לעמפּערטן.

9 האָסט ס׳האַרץ מיר געפֿאַנגען, שוועסטער מײַן כּלה, האָסט ס׳האַרץ מיר געפֿאַנגען מיט איינעם פֿון דײַנע בליקן, מיט איין שנור פֿון דײַנע האַלדזבענדער.

10 ווי שיין איז דײַן ליבשאַפֿט, שוועסטער מײַן כּלה, ווי בעסער דײַן ליבשאַפֿט פֿון ווין, און דער ריח פֿון דײַנע איילן, פֿון אַלערליי בשׂמים!

11 האָניקזאָפֿט טריפֿן דײַנע ליפּן, מײַן כּלה, האָניק און מילך איז אונטער דײַן צונג, און דער ריח פֿון דײַנע קליידער ווי דער ריח פֿון לבָנון.

12 אַ פֿאַרשלאָסענער גאָרטן איז מײַן שוועסטער מײַן כּלה, אַ פֿאַרשלאָסענער ברונעם, אַ פֿאַרחתמעטער קוואַל.

13 דײַנע צווײגן – אַ פּרד מילגרוימען מיט טײַערע פֿרוכט, ציפּערבלומען מיט נאַרדן;

14 נאַרד און זאַפֿראַן, געווירצרויר און צימערינג מיט אַלערליי ווײַרויכבײַמער, מירע און אַלאָען מיט אַלערליי געקליבענע בשׂמים.

15 אַ גאָרטנקוואַל, אַ ברונעם לעבעדיקע וואַסער. און פֿלוסן פֿון לבָנון.

16 דערוועק דיך, צפֿון-ווינט, און קום, דו דָרום-ווינט; בלאָז אויף מײַן גאָרטן, זײַנע בשׂמים זאָלן פֿליסן, זאָל קומען מײַן געליבטער אין זײַן גאָרטן, און עסן זײַן טײַערע פֿרוכט.

5 איך בין געקומען אין מײַן גאָרטן, שוועסטער מײַן כּלה, געקליבן מײַן מירע מיט מײַנע בשׂמים; געגעסן מײַן סאָט מיט מײַן האָניק, געטרונקען מײַן ווין מיט מײַן מילך. עסט, חבֿרים, טרינקט און באַרוישט אײַך מיט ליבשאַפֿט.

2 איך שלאָף און מײַן האַרץ איז אויף; האָרך! מײַן געליבטער קלאַפּט; עפֿן מיר, מײַן שוועסטער, מײַן געליבטע, מײַן טויב, מײַן אומשולדיקע, וואָרום מײַן קאָפּ איז פֿול מיט טוי מײַנע לאָקן מיט טראָפּנס פֿון נאַכט.

3 איך האָב אויסגעטאָן מײַן העמדל, ווי קען איך עס אָנטאָן? איך האָב געוואַשן מײַנע פֿיס, ווי קען איך זיי אינריכטן?

4 האָט מײַן געליבטער אויסגעשטרעקט זײַן האַנט דורכן

טירלאָך, און מײַנע אינגעווייד האָבן געברומט צו אים.

5 בין איך אויפֿגעשטאַנען עפֿענען מײַן געליבטן, און מײַנע הענט האָבן מירע געטריפֿט, און מײַנע פֿינגער פֿלײסיקע מירע אויף די הענטלעך פֿון ריגל.

6 איך האָב געעפֿנט מײַן געליבטן, אָבער מײַן געליבטער איז פֿאַרשוווּנדן, אַוועק – מײַן זעל איז אויסגעגאַנגען ווען ער האָט גערעדט צו מיר – איך האָב אים געזוכט, און האָב אים ניט געפֿונען, איך האָב אים גערופֿן, און ער האָט מיר ניט געענטפֿערט.

7 האָבן מיך געטראָפֿן די ווּעכטער ווּאָס גייען אַרום אין דער שטאָט, האָבן זיי מיך געשלאָגן, האָבן זיי מיך פֿאַרווּוּנדט; אַראָפּגענומען מײַן מאַנטל פֿון מיר האָבן די ווּעכטער פֿון די מויערן.

8 איך באַשוואָר אײַך, טעכטער פֿון ירושלים, אַז איר ווּעט געפֿינען מײַן געליבטן, ווּאָס איר זאָלט אים זאָגן: אַז קראַנק פֿון ליבשאַפֿט בין איך.

9 ווּאָס איז דײַן געליבטער פֿאַר אַ געליבטער, די שענסטע פֿון פֿרויען? ווּאָס איז דײַן געליבטער פֿאַר אַ געליבטער, ווּאָס די האָסט אַזוי אונדז באַשוואָרן?

10 מײַן געליבטער איז קלאָר און גערויטלט, די פֿאָן פֿון צען טויזנט.

11 זײַן קאָפּ איז פֿײַן גינגאָלד, זײַנע לאָקן געקרײַזלט, שוואַרץ ווי דער ראָבּ.

12 זײַנע אויגן ווי טויבן בײַ בעכן פֿון ווּאַסער; געבאָדן אין מילך, אײַנגעזעצט אין פֿולן.

13 זײַנע באַקן ווי אַ בייט בשׂמים, ווי טורעמלעך געווירצן; זײַנע ליפּן ליליען ווּאָס טריפֿן פֿלײסיקע מירע.

14 די הענט זײַנע גילדערנע ווּאַלצן מיט גאָלדשטיין באַזעצט; זײַן לײַב אַ שטיק עלפֿנבײַן מיט סאַפֿירן באַדעקט.

15 זײַנע שענקלען מירמלזײַלן געגרונטפֿעסט אויף שוועלן פֿון גינגאָלד; זײַן אָנבליק ווי דער לבֿנון, אויסדערווײַלט ווי די צעדערן.

16 זײַן גומען איז זיסקייט, און ער אין גאַנצן אַ גלוסטיקייט. דאָס איז מײַן געליבטער, און דאָס איז מײַן חבֿר, טעכטער פֿון ירושלים.

6 ווּוהין איז געגאַנגען דײַן געליבטער, די שענסטע פֿון פֿרויען? ווּוהין האָט זיך געקערט דײַן געליבטער, אַז מיר זאָלן אים זוכן מיט דיר?

2 מײַן געליבטער האָט געניդערט צו זײַן גאָרטן צו די בייטן פֿון בשׂמים, צו ווּאַנדערן אין די גערטנער און אויפֿקלײַבן לילייען.

3 איך בין מײַן געליבטנס, און מײַן געליבטער איז מײַן – דער ווּאָס ווּאַנדערט צווישן די לילייען.

4 ביסט שיין, מײַן געליבטע, ווי תּרצה, ליבלעך ווי ירושלים, פֿאָרכטיק ווי מחנות באַפֿאָנט.

5 קער אַוועק דײַנע אויגן פֿון מיר, ווּאָרום זיי האָבן מיך באַוועלטיקט. דײַנע האָר איז ווי אַ סטאַדע ציגן ווּאָס לאָזן זיך פֿון גלעָד אַראָפּ.

6 דײַנע ציין ווי אַ סטאַדע שאָף ווּאָס קומען אַרויף פֿון געוועש, ווּאָס צווילינגען זיך אַלע, און ניטאָ קיין פֿאַרוואַרפֿערין צווישן זיי.

7 ווי אַן אויפֿשניט מילגרוים איז דײַן שלייף, פֿון דײַן שלייער אַדורך.

8 זעכציק די מלכות, און אַכציק די קעפּסווײַבער, און יונגפֿרויען אָן צאָל.

9 איינע מײַן טויב, מײַן אומשולדיקע; איינע איז זי בײַ איר מוטער, אויסדערוויילט איז זי בײַ איר געווינערין. טעכטער האָבן זי געזען און זי געלויבט, מלכות און קעפּסווײַבער – און זי ערימט:

10 ווער איז די ווּאָס קוקט אַרויס ווי דער פֿרימאָרגן, שיין ווי די לבֿנה,

לויטער ווי די זון, פֿאָרכטיק ווי מחנות באַפֿאָנטע?
11 צו דעם נוסגאָרטן האָב איך
געגידערט, צו באַקוקן די שפּראָצן פֿון
טאָל, צו זען אויב גיבליט האָט דער
ווינשטאָק, אויב געצווויט האָבן די
מילגרוימען.
12 ניט וויסנדיק האָט מיין זעל מיך
געבראַכט צו די רייטוועגן פֿון מיין
פֿירשטלעכן פֿאָלק.

7 קער צוריק, קער צוריק,
שולַמית, קער צוריק, קער
צוריק, מיר זאָלן דיך אָנקוקן. וואָס
וועט איר זען אין שולַמית? אַזוי ווי אַ
טאַנץ אין צוויי רייען.
2 ווי שיין דינע טריט אין סאַנדאַלן,
דו פֿירשטלעכע טאָכטער! דינע רונדע
דיכן ווי צירונג געמאַכט פֿון די הענט
פֿון אַ קינצלער.
3 דיין נאָפּל אַ בעכער אַ רונדער; עס
פֿעלט ניט דער מישווין. דיין בויך אַ
הויפֿן וויץ מיט ליליען באַזוימט.
4 דינע צוויי בריסט ווי צוויי
הירשלעך, צווילינגס פֿון אַ הירשין.
5 דיין האַלדז ווי אַ טורעם פֿון
עלפֿנביין; דינע אויגן – די טייכ אין
חשבון בײַם טויער פֿון בת-רַבים; דיין
נאָז ווי דער טורעם פֿון לבָנון וואָס
קוקט צו דמשק.
6 דיין קאָפּ אויף דיר ווי דער כַּרמל,
און די לאָקן פֿון דיין קאָפּ אַזוי ווי
פּורפּל; אַ מלך איז אין די פֿלעכטן
פֿאַרקניפּט.
7 ווי שיין ביסטו און ווי זיס ביסטו,
געליבטע, אין תּענוגים!
8 דער דאָזיקער ווּקס דינער איז
געגליכן צו אַ טייטלבוים, און די בריסט
דינע צו הענגלעך טרויבן.
9 איך האָב געזאָגט: איך וועל
אַרויפֿגיין צום טייטלבוים, און וועל
אָננעמען זײַנע צווייגן; און דינע
בריסט זאָלן זײַן אַזוי ווי הענגלעך פֿון
ווינשטאָק, און דער ריח פֿון דיין פּנים
ווי עפּל;
10 און דײַן גומען ווי ווין גוטער
וואָס גייט גלאַטיק אַראָפּ מײַן
געליבטן, וואָס מאַכט רעדן די ליפּן
פֿון שלאָפֿיקע.
11 איך בין מײַן געליבטנס, און צו
מיר איז זײַן געלוסט.
12 קום, געליבטער מײַן, לאָמיר
אַרויסגיין אין פֿעלד, לאָמיר נעכטיקן
צווישן די ציפּערבלומען.
13 לאָמיר זיך פֿרעדערן צו די
ווינגערטנער, לאָמיר זען אויב
געבליט האָט דער ווינשטאָק, אויב
געעפֿנט האָבן זיך די קווייטן, אויב
געצווויט האָבן די מילגרוימען; דאָרטן
וועל איך גיבן מײַן ליבשאַפֿט צו דיר.
14 די ליבעפֿעלעך גיבן אַרויס אַ
ריח, און פֿאַר אונדזערע טירן זײַנען
אַלערליי טײַערע פֿרוכט, נײַע און
אַלטע, וואָס איך האָב באַהאַלטן פֿאַר
דיר, מײַן געליבטער.

8 הלוואי ביסטו ווי אַ ברודער
מײַנער וואָס האָט די בריסט פֿון
מײַן מוטער געזויגן! איך וואָלט דיך
געטראָפֿן אין גאַס, דיך געקושט, און
מע וואָלט מיך ניט פֿאַראַכט.
2 איך וואָלט דיך געפֿירט, דיך
געבראַכט אין הויז פֿון מײַן מוטער
וואָס לערנט מיך; דיר טרינקען געגעבן
פֿון ווין געקאָכטן, פֿון זאַפֿט פֿון מײַן
מילגרוים.
3 זײַן לינקע האַנט אונטער מײַן
קאָפּ, און זײַן רעכטע זאָל מיך
אַרומנעמען.
4 איך באַשוואָר אײַך, טעכטער פֿון
ירושלים, איר זאָלט ניט וועקן און ניט
אויפֿוועקן די ליבשאַפֿט, ביז זי וועט
באַגערן.
5 וואָר איז די וואָס גייט אויף
פֿונעם מדבר, זיך טוליענדיק צו איר
געליבטן? אונטערן עפּלבוים האָב איך
דיך אויפֿגעוועקט; דאָרטן האָט דײַן
מוטער געווייטאָקט מיט דיר, דאָרט

האָט געווייטאָקט די וואָס האָט דיך געבאָרן.

6 טו מיך אַרויף ווי אַ זיגל אויף דײַן האַרצן, ווי אַ זיגל אויף דײַן אָרעם, ווײַל שטאַרק ווי דער טויט איז די ליבשאַפֿט, האַרט ווי דער קבֿר די אייפֿערזוכט;אירע פֿלאַמען זײנען פֿלאַמען פֿײַער, אַ פֿלאַקער פֿון גאָט.

7 גרויסע וואַסערן קענען ניט פֿאַרלעשן די ליבשאַפֿט, און טײַכן וועלן זי ניט אַוועקפֿלייצן. אַז אַ מענטש זאָל געבן פֿאַר ליבשאַפֿט דעם גאַנצן פֿאַרמעג פֿון זײַן הויז, פֿאַראַכטן אים וואָלט מען פֿאַראַכט.

8 אַ קליינע שוועסטער האָבן מיר, און זי האָט נאָך קיין בריסט ניט; וואָס זאָלן מיר טאָן מיט אונדזער שוועסטער אין דעם טאָג וואָס מע וועט איר רעדן?

9 אויב זי איז אַ מויער, וועלן מיר בויען אויף איר אַ זילבערנע מויערקרוין; און אויב זי איז אַ טיר, וועלן מיר זי פֿאַרשפֿאַרן מיט צעדערבערטער.

10 איך בין אַ מויער, און מײַנע בריסט ווי די טורעמס; דענצמאָל בין איך געווען אין זײַנע אויגן אַזוי ווי אַ קוואַל פֿון גליק.

11 אַ ווײַנגאָרטן האָט שלמה געהאַט אין בַּעַל-הָמון, האָט ער געגעבן דעם ווײַנגאָרטן צו היטער; איטלעכער פֿלעגט ברענגען פֿאַר זײַן פֿרוכט טויזנט זילבערשטיק.

12 מײַן אייגענער ווײַנגאָרטן איז בײַ מיר. די טויזנט זײַנען פֿאַר דיר, שלמה, אָבער צוויי הונדערט פֿאַר די וואָס היטן זײַן פֿרוכט.

13 דו וואָס זיצסט אין די גערטנער, די חֲבֵרים האָרכן אויף דײַן קָול, לאָז מיך אים הערן.

14 אַנטלויף, געליבטער מײַן, און זײַ געגליכן צו אַ הירש, אָדער צו אַ הינד אַ יונגן, אויף די בשָׂמים-געבערג.

רות

1 און עס איז געווען אין די טעג וואָס די שׁוֹפֵטים האָבן געהערשט, איז געווען אַ הונגער אין לאַנד. און אַ מאַן איז געגאַנגען פֿון בית-לֶחֶם-יהודה זיך אויפֿצוהאַלטן אין פֿעלד פֿון מוֹאָבֿ, ער מיט זײַן ווײַב און זײנע צוויי זין.

2 און דער נאָמען פֿון דעם מאַן איז געווען אֱלִימֶלֶךְ, און דער נאָמען פֿון זײַן ווײַב נָעֳמִי, און דער נאָמען פֿון זײנע צוויי זין מַחְלוֹן און כִּלְיוֹן – אֶפְֿרָתער פֿון בית-לֶחֶם-יהודה. און זיי זײנען געקומען אין פֿעלד פֿון מוֹאָבֿ, און זײנען דאָרטן געווען.

3 איז געשטאָרבן אֱלִימֶלֶךְ, נָעמיס מאַן, און זי איז אײַנגעבליבן, מיט אירע צוויי זין.

4 און זיי האָבן זענומען מואָבֿער ווײַבער: דער נאָמען פֿון איינער איז געווען עָרְפָּה און דער נאָמען פֿון דער צווייטער רות. און זיי זײנען דאָרטן געזעסן אַרום צען יאָר.

5 און זיי ביידע, מַחְלוֹן און כִּלְיוֹן, זײנען געשטאָרבן, און די פֿרוי איז געבליבן פֿאַרלאָנדט פֿון אירע ביידע קינדער און איר מאַן.

6 און זי איז אויפֿגעשטאַנען מיט אירע שניר, און האָט זיך אומגעקערט פֿון פֿעלד פֿון מוֹאָבֿ, ווײַל זי האָט געהערט אין פֿעלד פֿון מוֹאָבֿ אַז גאָט האָט געדאַכט אָן זײַן פֿאָלק, זיי צו געבן ברויט.

7 און זי איז אַרויס פֿון דעם אָרט וואָס זי איז דאָרטן געווען, און אירע ביידע שניר מיט איר, און זיי זײנען געגאַנגען אין וועג, כּדי זיך אומצוקערן צום לאַנד יהודה.

8 האָט נָעמי געזאָגט צו אירע ביידע שניר: גייט קערט אײַך אום איטלעכע צו איר מוטערס הויז.

9 זאָל גאָט טאָן מיט אײַך חסד אַזוי ווי איר האָט געטאָן מיט די טויטע און מיט מיר. זאָל גאָט אײַך געבן איר זאָלט געפֿינען מנוחה איטלעכע אין הויז פֿון איר מאַן. און זי האָט זיי געקושט; און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייער קָול און האָבן געוויינט.

10 און זיי האָבן צו איר געזאָגט: ניין, נײַערט מיר וועלן מיט דיר זיך אומקערן צו דײַן פֿאָלק.

11 האָט נָעמי געזאָגט: קערט אײַך אום, טעכטער מײַנע, צו וואָס זאָלט איר גיין מיט מיר? האָב איך דען נאָך זין אין מײַן לײַב, אַז זיי זאָלן אײַך ווערן פֿאַר מאַנען?

12 קערט אײַך אום, טעכטער מײַנע, גייט, וואָרום איך בין צו אַלט צו האָבן אַ מאַן; לאָמיר שוין זאָגן, איך האָב אַ האָפֿענונג, איך זאָל נאָך די נאַכט האָבן אַ מאַן, און זאָל אויך געבערן זין,

13 וועט איר דען אויף זיי אויסקוקן ביז זיי וועלן גרויס ווערן? וועט איר צוליב זיי בלײַבן זיצן ניט צו נעמען קיין מאַנען? ניין, טעכטער מײַנע! וואָרום מיר איז פֿיל ביטערער פֿון אײַך, ווײַל גאָטס האַנט איז אויסגעגאַנגען אויף מיר.

14 האָבן זיי אויפֿגעהויבן זייער קָול און האָבן ווידער געוויינט. און עָרְפָּה האָט זיך צעקושט מיט איר שוויגער, אָבער רות האָט זיך באַהעפֿט אָן איר.

15 האָט זי געזאָגט: זע, דײַן שוועגערין האָט זיך אומגעקערט צו איר פֿאָלק און צו איר גאָט; קער זיך אום נאָך דײַן שוועגערין.

16 האָט רות געזאָגט: זאָלסט מיך ניט בעטן דיך צו פֿאַרלאָזן, זיך אומצוקערן פֿון הינטער דיר, וואָרום וווהין דו וועסט גיין, וועל איך גיין, און ווו דו וועסט נעכטיקן, וועל איך נעכטיקן; דײַן פֿאָלק איז מײַן פֿאָלק, און דײַן גאָט איז מײַן גאָט.

17 וווּ דו וועסט שטאַרבן, וועל איך שטאַרבן, און דאָרטן וועל איך באַגראָבן ווערן. זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער! נאָר דער טויט וועט פּאַנאַנדערשיידן צווישן מיר און צווישן דיר.

18 און זי האָט געזען, אַז זי האַלט זיך פֿעסט צו גיין מיט איר, און זי האָט אויפֿגעהערט זי אָפּצורעדן.

19 און זיי זײַנען ביידע געגאַנגען ביז זיי זײַנען געקומען קיין בית-לֶחֶם. און עס איז געווען, ווי זיי זײַנען אָנגעקומען קיין בית-לֶחֶם, אַזוי האָט די גאַנצע שטאָט געטומלט מיט זיי, און די ווײַבער האָבן געזאָגט: איז דאָס נָעמי?

20 האָט זי צו זיי געזאָגט: אירא זאָלט מיך ניט רופֿן נָעמי, רופֿט מיך מָרָה, ווָארום דער אַלמאַכטיקער האָט מיר זייער פֿאַרביטערט.

21 אָ פֿולע בין איך אַרויסגעגאַנגען, און ליידיק האָט מיך גאָט אומגעקערט. נאָך וואָס רופֿט איר מיך נָעמי, אַז גאָט איז מײַן קלעגער געווָארן, און דער אַלמאַכטיקער האָט מיר שלעכטס געטאָן.

22 אַזוי האָט זיך אומגעקערט נָעמי, און איר שנור רות די מואָבֿערין מיט איר, די וואָס האָט זיך אומגעקערט פֿון דעם פֿעלד פֿון מואָבֿ. און זיי זײַנען אָנגעקומען אין בית-לֶחֶם אין אָנהייב גערשטנשניט.

2 און נָעמי האָט געהאַט איר מאַנס אָ קרובֿ, אַ ווילפֿאַרמעגלעכן מאַן פֿון אֱלִימֶלֶכס משפּחה, וואָס זײַן נאָמען איז געווען בועַז.

2 און רות די מואָבֿערין האָט געזאָגט צו נָעמין: לאָמיך גיין, איך בעט דיך, אין פֿעלד, און איך וועל אויפֿקלײַבן זאָגנען הינטער דעם וואָס איך וועל געפֿינען לײַטזעליקײַט אין זײַנע אויגן. האָט זי געזאָגט צו איר: גיי, מײַן טאָכטער.

3 איז זי אַוועק, און איז געקומען און האָט געקליבן אין פֿעלד הינטער די שניטערס, און אויף איר טראַף האָט זיך געטראָפֿן דאָס שטיק פֿעלד פֿון בועַזן וואָס פֿון אֱלִימֶלֶכס משפּחה.

4 ערשט בועַז איז אָנגעקומען פֿון בית-לֶחֶם, און האָט געזאָגט צו די שניטערס: גאָט מיט אײַך! און זיי האָבן צו אים געזאָגט: בענטשן זאָל דיך גאָט!

5 האָט בועַז געזאָגט צו זײַן יונג ווָאס איז געשטאַנען איבער די שניטערס: וועמעס איז די דאָזיקע יונגע פֿרוי?

6 האָט געענטפֿערט דער יונג ווָאס איז געשטאַנען איבער די שניטערס, און האָט געזאָגט: דאָס איז אַ יונגע פֿרוי אַ מואָבֿערין, ווָאס האָט זיך אומגעקערט מיט נָעמין פֿון דעם פֿעלד פֿון מואָבֿ;

7 און זי האָט געזאָגט: לאָמיך קלײַבן, איך בעט דיך, און אויפֿזאַמלען צווישן די גאַרבן הינטער די שניטערס; און זי איז געקומען און איז געשטאַנען פֿון זינט פֿרימאָרגן אַזש ביז אַצונד; דאָס בלײַבן אירס אין דער היים איז בלויז געווען אַ ווײַלע.

8 האָט בועַז געזאָגט צו רותן: פֿאַר ווָאר, דו הערסט, מײַן טאָכטער? זאָלסט ניט גיין קלײַבן אין אַן אַנדער פֿעלד, און זאָלסט אויך ניט אַוועקגיין פֿון דאַנען; נאָר דָא זאָלסטו זיך האַלטן מיט מײַנע מיידלעך.

9 דײַנע אויגן זאָלן זײַן אויף דעם פֿעלד וואָס זיי שניידן, און זאָלסט גיין הינטער זיי. פֿאַר ווָאר, איך האָב באַפֿוילן די יונגען, דיך ניט אָנצורירן; און אַז דיר וועט דאָרשטן, זאָלסטו גיין צו די כלים, און טרינקען פֿון וואָנען די יונגען שעפֿן.

10 איז זי געפֿאַלן אויף איר פּנים, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד, און האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר ווָאס האָב איך געפֿונען לײַטזעליקײַט אין דײַנע אויגן, מיך צו דערקענען, אַז איך בין אַ פֿרעמדע?

11 האָט בוֹעַז געענטפֿערט און האָט
צו איר געזאָגט: דערציילן איז מיר
דערציילט געווארן אַלץ וואָס דו האָסט
געטאָן מיט דיין שוויגער נאָך דיין
מאַנס טויט, און אַז דו האָסט פֿאַרלאָזן
דיין פֿאָטער און דיין מוטער, און דאָס
לאַנד פֿון דיין געבאָרנשאַפֿט, און ביסט
געגאַנגען צו אַ פֿאָלק וואָס דו האָסט
ניט געקענט פֿון נעכטן-אייערנעכטן.
12 זאָל גאָט באַצאָלן דיין טוונג, און
דיין שׂכר זאָל זיין פֿאַרפֿול פֿון יהוה
דעם גאָט פֿון ישׂראל, וואָס דו ביסט
געקומען זיך באַשיצן אונטער זיינע
פֿליגלען.
13 האָט זי געזאָגט: לאָמיך געפֿינען
ליבשאפֿט אין דיינע אויגן, מײַן
האַר! ווײל דו האָסט מיך געטרייסט,
און ווײל דו האָסט גערעדט צום האַרצן
פֿון דיין דינסט, און איך בין צו מאָל ניט
ווי איינע פֿון דיינע דינסטן.
14 האָט בוֹעַז צו איר געזאָגט: אין
דער צײַט פֿון עסן, גענעם אַהער, און
וועסט עסן פֿון דעם ברויט, און וועסט
אײַנטונקען דײַן ביסן אין זויערס. און
זי איז געזעסן בײַ דער זײַט פֿון די
שניטערס, און מע האָט איר דערלאַנגט
געבראָטענע זאַמגען, און זי האָט געגעסן
און איז זאַט געווארן, און האָט נאָך
איבערגעלאָזן.
15 און ווי זי איז אויפֿגעשטאַנען
צו קלײַבן, האָט בוֹעַז באַפֿוילן זיינע
יונגען, אַזוי צו זאָגן: אויך צווישן די
גאָרבן זאָל זי קלײַבן, און איר זאָלט זי
ניט פֿאַרשעמען.
16 און אויך אַרויסציען פֿון די
בינטלעך זאָלט איר פֿאַר איר
אַרויסציען, און איבערלאָזן, אַז זי
זאָל אויפֿקלײַבן; און איר זאָלט ניט
אָנשרײַען אויף איר.
17 און זי האָט געקליבן אין פֿעלד
ביזן אָוונט, און זי האָט אויסגעקלאַפּט
וואָס זי האָט אָנגעקליבן, און עס איז
געווען אַרום אַן אֵיפָֽה גערשטן.
18 און זי האָט עס געענומען און
איז אַרײַנגעגאַנגען אין שטאָט.
און איר שוויגער האָט געזען וואָס
זי האָט אָנגעקליבן, אויך האָט זי
אַרויסגענומען און איר געגעבן וואָס זי
האָט איבערגעלאָזן נאָך איר זעט.
19 האָט איר שוויגער צו איר
געזאָגט: וווּ האָסטו געקליבן
הײַנט, און וווּ האָסטו געאַרבעט?
געבענטשט זאָל זײַן דער וואָס האָט
זיך אומגעקוקט אויף דיר! האָט זי
דערציילט איר שוויגער בײַ וועמען זי
האָט געאַרבעט, און זי האָט געזאָגט:
דער נאָמען פֿון דעם מאַן וואָס איך
האָב בײַ אים הײַנט געאַרבעט, איז
בוֹעַז.
20 האָט נָעמי געזאָגט צו איר שנור:
געבענטשט זאָל ער זײַן פֿון גאָט, וואָס
האָט ניט פֿאַרלאָזן זײַן חסד מיט די
לעבעדיקע און מיט די טויטע! און
נָעמי האָט צו איר געזאָגט: דער מאַן
איז אונדזערער אַ נאָענטער, ער איז פֿון
אונדזערע אויסלייזער.
21 האָט רות די מואָבֿערין געזאָגט:
ער האָט מיר אויך אָנגעזאָגט: לעבן
די יונגען וואָס בײַ מיר זאָלסטו זיך
האַלטן, ביז וואָנען זיי וועלן ענדיקן
דעם גאַנצן שניט וואָס בײַ מיר.
22 האָט נָעמי געזאָגט צו רות איר
שנור: עס איז גוט, מײַן טאָכטער,
אַז דו זאָלסט אַרויסגיין מיט זײַנע
מיידלעך, און מע זאָל דיך ניט אָנטרעפֿן
אין אַן אַנדער פֿעלד.
23 און זי האָט זיך געהאַלטן אָן
בוֹעַזס מיידלעך, צו קלײַבן ביז צום
סָוף פֿון גערשטנשניט און ווייצשניט.
און זי איז געזעסן בײַ איר שוויגער.

3 1 און נָעמי איר שוויגער האָט צו
איר געזאָגט: מײַן טאָכטער, זאָל
איך דיר ניט אויפֿזוכן אַן אָפּרו וואָס
זאָל גוט זײַן פֿאַר דיר?
2 און אַצונד, איז ניט בוֹעַז
אונדזערער אַ קרוב – דער וואָס דו
ביסט געווען מיט זײַנע מיידלעך? אָט

ווינטשופֿלט ער די נאַכט דעם שניטער
געשטן.
3 זאָלסטו זיך אַרומוואַשן און
באַזאַלבן, און אָנטאָן אויף דיר דינע
קלייַדער, און אַראָפּנידערן צום
שניטער; זאָלסט זיך ניט לאָזן מערקן
פֿון דעם מאַן, ביז ער האָט געענדיקט
עסן און טרינקען.
4 און עס וועט זיין ווי ער וועט
זיך לייגן, אַזוי זאָלסטו מערקן דעם
אָרט וואָס ער וועט זיך דאָרטן לייגן,
און זאָלסט צוקומען און אָפּדעקן זיין
צופֿוסן, און זיך אַוועקלייגן; און ער
וועט דיר זאָגן וואָס דו זאָלסט טאָן.
5 האָט זי צו איר געזאָגט: אַלץ וואָס
דו זאָגסט מיר וועל איך טאָן.
6 און זי האָט אַראָפּגענידערט צום
שניער, און האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ
וואָס איר שוויגער האָט איר געהייסן.
7 און בועַז האָט געגעסן און
געטרונקען, און זיין האַרץ איז געווען
פֿריילעך, און ער איז געגאַנגען זיך
לייגן אין עק פֿון דעם תּבֿואה-הויפֿן.
איז זי צוגעקומען שטיל‌ערהייט, און
האָט אָפּגעדעקט זיין צופֿוסן, און האָט
זיך געלייגט.
8 און עס איז געווען אין האַלבע
נאַכט, האָט דער מאַן אויפֿגעציטערט,
און ער האָט זיך אויסגעדרייט, ערשט
אַ פֿרוי ליגט אים צו פֿוסן.
9 האָט ער געזאָגט: ווער ביסטו?
האָט זי געזאָגט: איך בין רות דיין
דינסט; און זאָלסט אויסשפרייטן דיין
ברעג קלייד איבער דיין דינסט, ווארום
אַן אויסלייזער ביסטו.
10 האָט ער געזאָגט: געבענטשט
זאָלסטו זיין פֿון גאָט, מיין טאָכטער;
דיין לעצטע גוטסקייט האָסטו נאָך
שענער געטאָן פֿון דער ערשטער, ניט
צו גיין נאָך די בחורים, צי אָרים צי
ריך.
11 און אַצונד, מיין טאָכטער,
זאָלסטו ניט מורא האָבן; אַלץ וואָס
דו וועסט זאָגן, וועל איך דיר טאָן,
ווארום דער גאַנצער טויער פֿון מיין
פֿאָלק ווייס אַז דו ביסט אַ ווויילע פֿרוי.
12 און אַצונד, יאָ אמת, אַז אַן
אויסלייזער בין איך, אָבער פֿאַראַן אַן
אויסלייזער נענטער פֿון מיר.
13 בלייַב די נאַכט, און עס וועט
זיין אין דער פֿרי, אויב ער וועט דיך
אויסלייזן, איז גוט, זאָל ער אויסלייזן;
אויב אָבער ער וועט דיך ניט וועלן
אויסלייזן, וועל איך דיך אויסלייזן,
אַזוי ווי גאָט לעבט! ליג ביז אין דער
פֿרי.
14 איז זי געלעגן בייַ אים צו
פֿוסן ביז באַגינען, און זי איז
אויפֿגעשטאַנען איידער אינער האָט
געקענט דערקענען דעם אַנדערן;
ווארום ער האָט געזאָגט: עס זאָל
ניט דערווויסט ווערן אַז די פֿרוי איז
געקומען אין שניער.
15 און ער האָט געזאָגט: גיב אַהער
דאָס טוך וואָס אויף דיר, און האַלט
עס צו. האָט זי עס צוגעהאַלטן, און
ער האָט אַרײַנגעמאָסטן זעקס מאָס
גערשטן, און אַרויפֿגעטאָן אויף איר.
און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין שטאָט.
16 און זי איז געקומען צו איר
שוויגער, האָט זי געזאָגט: ווי איז דאָס
מיט דיר, מיין טאָכטער? האָט זי איר
דערציילט אַלץ וואָס דער מאַן האָט צו
איר געטאָן.
17 און זי האָט געזאָגט: די זעקס מאָס
גערשטן האָט ער מיר געגעבן, ווייל ער
האָט צו מיר געזאָגט: זאָלסט ניט קומען
מיט ליידיקן צו דיין שוויגער.
18 האָט זי געזאָגט: זיץ, מיין
טאָכטער, ביז וואַנען וועסט ווייסן ווי די
זאַך וועט אויספֿאַלן, ווארום דער מאַן
וועט ניט רוען, ביז ער האָט געענדיקט
די זאַך הײַנט.

4 און בועַז איז אַרויפֿגעגאַנגען צום
טויער, און האָט זיך דאָרטן
געזעצט, ערשט דער אויסלייזער פֿון
וועמען בועַז האָט גערעדט, גייט

פַֿאַרבײַ. האָט ער געזאָגט: קום אַהער זעץ זיך דאָ, דער און דער. איז ער צוגעקומען און האָט זיך געזעצט.

2 און ער האָט גענומען צען מענטשן פֿון די עלטסטע פֿון שטאָט, און ער האָט געזאָגט: זעצט אײַך דאָ. און זיי האָבן זיך געזעצט.

3 האָט ער געזאָגט צום אויסלייזער: נָעמי וואָס האָט זיך אומגעקערט פֿון פֿעלד פֿון מואָבֿ, פֿאַרקויפֿט דאָס שטיק פֿעלד וואָס האָבן געהערט צו אונדזער ברודער, צו אֱלִימֶלֶךְ.

4 האָב איך געקלערט: איך וועל אַנטפלעקן דיין אויער, אַזוי צו זאָגן: קויף עס אַנטקעגן פֿאַר די וואָס זיצן דאָ, און אַנטקעגן פֿאַר די עלטסטע פֿון מײַן פֿאָלק. אויב דו ווילסט אויסלייזן, לייז אויס! אויב אָבער מע וועט ניט אויסלייזן, זאָג מיר, כּדי איך זאָל עס וויסן, וואָרום ניטאָ קיינער אַחוץ דיר אויסצולייזן, און איך בין נאָך דיר. האָט ער געזאָגט: איך וועל אויסלייזן.

5 האָט בועַז געזאָגט: אין דעם טאָג וואָס דו קויפֿסט דאָס פֿעלד פֿון נָעמי, האָסט אויך געקויפֿט די וויב פֿון דעם פֿאַרשטאָרבענעם, כּדי אויפֿצושטעלן דעם נאָמען פֿון דעם פֿאַרשטאָרבענעם אויף זײַן נחלה.

6 האָט דער אויסלייזער געזאָגט: איך קען עס ניט אויסלייזן פֿאַר מיר, וואָרום איך וועל נאָך פֿאַרדאַרבן מײַן אייגענע נחלה. לייז דיר דו אויס וואָס איך דאַרף אויסלייזן, וואָרום איך קען ניט אויסלייזן.

7 און אַזוי איז געווען פֿאַרצײַטן אין ישׂראל: בײַ אַן אויסלייז אָדער בײַ אַן אויסבײַט, צו באַפֿעסטיקן עפּעס אַ זאַך, האָט איינער אַראָפּגעצויגן זײַן שוך און געגעבן דעם אַנדערן. און דאָס איז געווען צום עדות אין ישׂראל.

8 האָט דער אויסלייזער געזאָגט צו בועַזן: קויף עס דיר. און ער האָט אַראָפּגעצויגן זײַן שוך.

9 און בועַז האָט געזאָגט צו די עלטסטע, און צו דעם גאַנצן פֿאָלק: איר זײַט עדות הײַנט, אַז איך האָב אָפּגעקויפֿט אַלץ וואָס האָט געהערט צו אֱלִימֶלֶךְ, און אַלץ וואָס האָט געהערט צו כִּלְיוֹנען און מַחלוֹנען, פֿון נָעמיס האַנט.

10 און אויך רות די מואָבֿערין, מַכלוֹנס ווײַב, האָב איך געקויפֿט מיר פֿאַר אַ ווײַב, כּדי אויפֿצושטעלן דעם נאָמען פֿון דעם געשטאָרבענעם אויף זײַן נחלה, אַז דער נאָמען פֿון דעם געשטאָרבענעם זאָל ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון צווישן זײַנע ברידער, און פֿון דעם טויער פֿון זײַן אָרט; איר זײַט עדות הײַנט.

11 האָט געזאָגט דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס אין טויער, און די עלטסטע: עדות! גאָט זאָל געבן אַז די ווײַב וואָס קומט אָן אין דײַן הויז, זאָל זײַן אַזוי ווי רחל און אַזוי ווי לאה וואָס זיי ביידע האָבן אויפֿגעבויט דאָס הויז פֿון ישׂראל! און טו אויף העלדישקייט אין אֶפְרָת, און האָב אַ באַרופֿענעם נאָמען אין בית-לֶחֶם!

12 און דײַן הויז זאָל זײַן אַזוי ווי דאָס הויז פֿון פָּרֶצן וואָס תָּמָר האָט געבאָרן יהודהן, פֿון דעם זאָמען וואָס גאָט וועט דיר געבן פֿון דער דאָזיקער יונגער פֿרוי!

13 און בועַז האָט גענומען רותן, און זי איז אים געווארן פֿאַר אַ ווײַב, און ער איז צו איר געקומען, און גאָט האָט איר געגעבן טראָגשאַפֿט, און זי האָט געבאָרן אַ זון.

14 האָבן די ווײַבער געזאָגט צו נָעמין: געלויבט איז גאָט וואָס ער האָט דיך הײַנט ניט געלאָזן אָן אַן אויסלייזער, און זאָל זײַן נאָמען זײַן באַרופֿן אין ישׂראל!

15 און ער זאָל דיר זײַן פֿאַר אַ דערקווייקער פֿון דער זעל, און אויף אויסצוהאַלטן דײַן עלטער וואָרום דײַן שנור וואָס האָט דיך ליב, האָט אים

געבאָרן, וואָס זי איז דיר בעסער ווי זיבן זין.
16 און נָעמי האָט גענומען דאָס קינד, און האָט עס אַרײַנגעטאָן אין איר בוזעם, און זי איז אים געווען פַֿאַר אַ דערציערין.
17 און די שכנות האָבן אים געגעבן אַ נאָמען, אַזוי צו זאָגן: אַ זון איז געבאָרן געווָארן ביַי נָעמין; און זיי האָבן גערופֿן זײַן נאָמען עוֹבֵד. דאָס איז דער פַֿאָטער פֿון יִשַׁי דעם פַֿאָטער פֿון דודן.
18 און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון פָּרֶץ: פָּרֶץ האָט געבאָרן חֶצרוֹנען;
19 און חֶצרוֹן האָט געבאָרן רָמען, און רָם האָט געבאָרן עַמינָדָבן;
20 און עַמינָדָב האָט געבאָרן נַחשׁוֹנען, און נַחשׁוֹן האָט געבאָרן שַׂלְמָהן;
21 און שַׂלְמוֹן האָט געבאָרן בוֹעַזן, און בוֹעַז האָט געבאָרן עוֹבֵדן;
22 און עוֹבֵד האָט געבאָרן יִשַׁין, און יִשַׁי האָט געבאָרן דודן.

אֵיכָה

1 ווי איז געבליבן זיצן אַליין די שטאָט פֿון פֿיל פֿאָלק; געוואָרן ווי אַן אַלמנה די פֿירשטין צווישן די אומות; די האָרינטע צווישן די מדינות געוואָרן צו צינדז!

2 ווײַנען טוט זי ווײַנען בײַ נאַכט, און איר טרער איז אויף איר באַק; זי האָט ניט קיין טרייסטער פֿון אַלע אירע ליבהאָבער; אַלע אירע גוטע פֿרײַנט האָבן געפֿעלשט אָן איר, זיי זײַנען איר שׂונאים געוואָרן.

3 יהודה איז אין גלות אַוועק אין פּײַן און אין גרויס קנעכטשאַפֿט; זי זיצט צווישן די פֿעלקער, זי געפֿינט ניט קיין רו; אַלע אירע נאָכיאָגערס האָבן זי דערגרייכט צווישן די ענגענישן.

4 די וועגן פֿון ציון טרויערן, ווײַל ניטאָ די וואָס קומען אויף יום-טובֿ; אַלע אירע טויערן זײַנען וויסט, אירע כּהנים זיפֿצן, אירע יונגפֿרויען זײַנען פֿאַראומערט, און זי, ביטער איז איר.

5 אירע פֿײַנט זײַנען געוואָרן די קעפּ, אירע שׂונאים זײַנען אין שַׁלווה; וואָרום גאָט האָט זי פֿאַראומערט, פֿאַר די פֿיל פֿאַרברעכן אירע; אירע קליינע קינדער זײַנען אַוועק אין געפֿאַנגענשאַפֿט פֿאַרויס פֿײַנט.

6 און אַרויס איז פֿון טאָכטער ציון דער גאַנצער גלאַנץ אירער; אירע האָרן זײַנען געוואָרן ווי די הינדן, וואָס געפֿינען ניט קיין פֿיטערונג, און זיי זײַנען געגאַנגען אָן כּוח פֿאַר דעם נאָכיאָגער.

7 ירושָׁלַיִם דערמאָנט זיך אין די טעג פֿון איר פּײַן און אירע וואַגלענישן, אַלע גלוסטיקייטן וואָס זי האָט געהאַט אין די טעג פֿון אַ מאָל. ווען איר פֿאָלק איז געפֿאַלן פֿון דער האַנט פֿון פֿײַנט, און זי האָט ניט קיין העלפֿער געהאַט, האָבן די פֿײַנט געקוקט אויף איר, געלאַכט אויף איר אונטערגאַנג.

8 זינד געזינדיקט האָט ירושָׁלַיִם, דרום איז זי פֿאַר אַן אומריינער געוואָרן; אַלע וואָס האָבן זי געאַכטן, פֿאַראַכטן זי, ווײַל זיי האָבן געזען איר שאַנד; יאָ, זי אַליין טוט זיפֿצן, און קערט זיך אַהינטער.

9 איר אומריניקייט איז געווען אין אירע ברעגן, זי האָט ניט געדאַכט אָן איר סָוף; דרום האָט זי וווּנדערלעך גענידערט, זי האָט ניט קיין טרייסטער. זע, גאָט, מײַן פּײַן, וואָרום דער שׂונא טוט זיך גרייסן.

10 דער פֿײַנט האָט אויסגעשפּרייט זײַן האַנט אויף אַלע אירע גלוסטיקייטן; וואָרום זי האָט געזען ווי די פֿעלקער זײַנען געקומען אין איר הייליקטום, די וואָס דו האָסט באַפֿוילן, זיי זאָלן אין דײַן עדה ניט קומען.

11 דאָס גאַנצע פֿאָלק אירס זיפֿצט, זיי זוכן ברויט; זיישׂרע גלוסטיקייטן האָבן זיי אַוועקגעגעבן פֿאַר שפּײַז, דעם נפֿש צו דערקווינקן. זע, גאָט, און קוק ווי נידעריק איך בין געוואָרן.

12 ניט געשען זאָל עס אײַך, אַלע וועגגייער! טוט אַ קוק, און זעט, צי איז דאָ אַ ווייטאָג ווי מײַן ווייטאָג, וואָס איז מיר אָנגעטאָן געוואָרן, ווען גאָט האָט מיך פֿאַראומערט, אין טאָג פֿון זײַן גרימצאָרן.

13 פֿון דער הייך האָט ער אַראָפּגעשיקט אַ פֿײַער אין מײַנע בײַנער, און זיי באַוועלטיקט; ער האָט פֿאַרשפּרייט אַ נעץ פֿאַר מײַנע פֿיס, ער האָט מיך אַהינטער געקערט; וויסט האָט ער מיך געמאַכט, קראַנק אַ גאַנצן טאָג.

14 פֿאַרקניפּט מיט זײַן האַנט איז דער יאָך פֿון מײַנע זינדן;זיי פֿלעכטן זיך, זיי לייגן זיך אַרויף אויף מײַן האַלדז; ער האָט געמאַכט שטרויכלען מײַן כּוח;

גאָט האָט מיך געגעבן אין הענט, אַז
איך קען ניט אויפֿשטיין.
15 גאָט האָט געמאַכט צוגישט אַלע
מײַנע גיבוֹרים אין מיר; ער האָט
געגרופֿן אויף מיר אַן אײַנזאַמלונג,
צו צעברעכן מײַנע יונגעלײַט; ווי אַ
קעלטער האָט גאָט געטרעטן, די
יונגפֿרוי טאָכטער יהודה.
16 דערויף טו איך ווײַנען, מײַן אויג,
מײַן אויג רינט ווַאסער; ווָארום ווײַט
איז אַ טרייסטער פֿון מיר, ווָאס זאָל
דערקווויקן מײַן זעל; מײַנע קינדער
זײַנען פֿאַרוויסט, ווָארום דער שׂונא
האָט איבערגעשטאַרקט.
17 צִיון צעשפּרייט אירע הענט, זי
האָט ניט קיין טרייסטער; גאָט האָט
באַפֿוילן אַקעגן יעקבֿ רונד אַרום אים
זײַנע פֿײַנט; ירושָלַיִם איז געווָארן פֿאַר
אַן אומריינער צווישן זיי.
18 גאָט איז געראַטן, ווָארום איך
האָב ווידערשפּעניקט זײַן מויל; הערט,
אַלע פֿעלקער, איך בעט אײַך, און
זעט צו מײַן ווייטאָג: מײַנע בחורים
און מײַנע מיידלעך זײַנען אַוועק אין
געפֿאַנגנשאַפֿט.
19 איך האָב גערופֿן מײַנע
ליבהאָבער, האָבן זיי מיך אָפּגענאַרט;
מײַנע כֹהנים און מײַנע עלטסטע זײַנען
אויסגעגאַנגען אין שטאָט, ווען זיי
האָבן שפּײַז זיך געזוכט, זיי זאָלן
זייער נפֶשׁ דערקווויקן.
20 זע, גאָט, ווי מיר איז ענג,
מײַנע אינגעוויידע ברענען, מײַן
האַרץ קערט זיך אִיבער אין מיר,
ווײַל ווידערשפּעניקן האָב איך
ווידערשפּעניקט; דרויסן נעמט אַוועק
די שוועכט, אין הויז איז ווי דער טויט.
21 זיי האָבן געהערט ווי איך זיפֿץ,
אָבער איך האָב ניט קיין טרייסטער;
אַלע מײַנע שׂונאים האָבן געהערט מײַן
אומגליק, זיי פֿרייען זיך ווָאס דו האָסט
דאָס געמאַן ברענג דעם טאָג ווָאס דו
האָסט אָנגעזאָגט, און זאָלן זיי ווערן ווי
איך!
22 זאָל קומען אַל זייער בייז פֿאַר
דיר, און טו צו זיי אַזוי ווי דו האָסט
צו מיר געמאַן, פֿאַר אַלע מײַנע זינד;
ווָארום פֿיל זײַנען מײַנע זיפֿצן, און
מײַן האַרץ איז קראַנק.

2 ווי האָט גאָט אין זײַן כּעס
פֿאַרוואָלקנט די טאָכטער צִיון!
אַראָפּגעוואָרפֿן פֿון הימל צו דער ערד
די שיינקייט פֿון ישׂראל, און ניט
געדאַכט אָן זײַן פֿוסבענקל אין טאָג פֿון
זײַן כּעס!
2 גאָט האָט אומגעבראַכט אָן
רחמנות אַלע ווווינונגען פֿון יעקבֿ;
צעשטערט אין זײַן צָארן די פֶעסטונגען
פֿון טאָכטער יהודה, זיי געבראַכט צו
דער ערד; פֿאַרשוועכט דאָס קיניגריך
און זײַנע האַרן!
3 ער האָט אָפּגעהאַקט מיט
גרימצָארן דעם גאַנצן האָרן פֿון
ישׂראל; ער האָט צוריקגעציגן זײַן
רעכטע האַנט פֿון פֿאַרן שׂונא, און
געברענט אין יעקבֿ ווי אַ פֿלאַמפֿייער
וואָס פֿאַרצערט רונד אַרום.
4 ער האָט געשפּאַנט זײַן בויגן ווי אַ
שׂונא, זיך געשטעלט מיט זײַן רעכטער
האַנט ווי אַ פֿײַנט, און געהרגעט אַלע
גלוסטיקע פֿון אויג; אין געצעלט פֿון
טאָכטער צִיון האָט ער אויסגעגאָסן ווי
אַ פֿייער זײַן גרימצָארן.
5 גאָט איז געוואָרן ווי אַ שׂונא,
ער האָט אומגעבראַכט ישׂראל;
אומגעבראַכט אַלע אירע פּאַלאַצן,
צעשטערט זײַנע פֶעסטונגען, און
געמערט בײַ טאָכטער יהודה
קלאָגעניש און קלאָג.
6 און ער האָט אָפּגעפּלֹיקט ווי אַ
גאָרטן זײַן בײדל, ער האָט צעשטערט
זײַן זאַמלאָרט; גאָט האָט געמאַכט
פֿאַרגעסן אין צִיון אַ יָום-טוֹב און אַ
שבת, און פֿאַראַכט אין זײַן גרימצָארן
דעם מלך און דעם כֹהן.
7 גאָט האָט פֿאַרלאָזט זײַן מזבח,
אַוועקגעוואָרפֿן זײַן הייליקטום;
איבערגעגעבן פֿעסטונגען אין האַנט פֿון דעם

שׂונאדי מויערן פֿון אירע פֿאַלאַצן; זיי האָבן קוֹלות געמאַכט אין גאָטס הויז אַזוי ווי אין אַ יום-טובֿ.

8 גאָט האָט געטראַכט צו צעשטערן די מויער פֿון טאָכטער ציון; ער האָט געצויגן אַ מעסטשנור, ער האָט ניט אָפּגעהאַלטן זיין האַנט פֿון אומצוברענגען, און געמאַכט טרויערן די פֿעסטונג און די מויער; אין איינעם זיינען זיי פֿאַרשוויטן געוואָרן.

9 איינגעזונקען אין דער ערד זיינען אירע טויערן, ער האָט צעשטערט און צעבראָכן אירע ריגלען; איר מלך און אירע האַרן זיינען צווישן די פֿעלקער, ניטאָ מער קיין תּורה; אַפֿילו אירע נביאים געפֿינען ניט אַ זעונג פֿון גאָט.

10 זיי זיצן אויף דער ערד און שווייגן, די עלטסטע פֿון טאָכטער ציון, זיי האָבן אַרויפֿגעטאָן שטויב אויף זייער קאָפּ, זיי האָבן אָנגעגורט זאַק; אַראָפּגעלאָזט זיערע קעפּ צו דער ערד האָבן די יונגפֿרויען פֿון ירושלַים.

11 מײַנע אויגן גייען אויס פֿון טרערן, מײַנע אינגעווייד ברענען, מײַן לעבער איז אויסגעגאָסן אויף דער ערד, אויף דעם בראָך פֿון דער טאָכטער מײַן פֿאָלק; ווײַל קליינע קינדער און זויגעדיקע חלשן אין די גאַסן פֿון שטאָט.

12 זיי זאָגן צו זייערע מוטערס: ווו איז קאָרן און ווײַן? וועז זיי חלשן ווי דערשלאָגענע אין די גאַסן פֿון שטאָט, וועז זייער זעל גיסט זיך אויס אויף דער ברוסט פֿון זייערע מוטערס.

13 וואָס זאָל איך דיר עדותן? וואָס זאָל איך צו דיר גלײַכן, טאָכטער ירושלַים? וואָס זאָל איך פֿאַרגלײַכן צו דיר, און דיך טרייסטן, יונגפֿרוי טאָכטער ציון? אַז גרויס ווי דער ים איז דײַן בראָך – ווער קען דיך היילן?

14 דײַנע נביאים האָבן דיר געזען פֿאַלשקייט און אָפּנאַרעניש, און זיי האָבן ניט אָנטפּלעקט דײַן זינד, אומצוקערן דײַן געפֿאַנגנשאַפֿט; און זיי האָבן דיר געזען נבֿואות פֿון פֿאַלשקייט און פֿאַרפֿירעניש.

15 אַלע פֿאַרבײַגייער פּאַטשן אויף דיר מיט די הענט, זיי שמוצערן, און שאָקלען זייער קאָפּ אויף טאָכטער ירושלַים: איז דאָס די שטאָט ווואָס מע האָט גערופֿן די קרוין פֿון שיינקייט, די פֿרייד פֿון דער גאַנצער ערד?

16 געעפֿנט זייער מויל אויף דיר האָבן אַלע דײַנע שׂונאים; זיי שמוצערן, און קריצן די ציין; זיי זאָגן: מיר האָבן זי אײַנגעשלונגען; פֿאַר וואָר, דאָס איז דער טאָג וואָס מיר האָבן געהאָפֿט אויף אים, מיר האָבן דערגרייכט, מיר האָבן דערלעבט.

17 גאָט האָט געטאָן וואָס ער האָט געטראַכט, ער האָט אויסגעפֿירט זײַן וואָרט וואָס ער האָט אָנגעזאָגט פֿון אַמאָליקע טעג; ער האָט צעשטערט אָן רחמנות, און דערפֿרייט דעם שׂונא איבער דיר, דערהייכט דעם האָרן פֿון דײַנע פֿײַנט.

18 זייער האַרץ האָט געשריען צו גאָט: מויער פֿון טאָכטער ציון, לאָז רינען טרערן ווי אַ טײַך, טאָג און נאַכט; זאָלסט זיך ניט געבן קיין אָפֿרו, ניט שטילן זאָל זיך דײַן אויגאַפּל.

19 שטיי אויף, שריי אין דער נאַכט, אין אָנהייב פֿון די נאַכטוואַכן; גיס אויס ווי וואַסער דײַן האַרץ, פֿאַר דעם פּנים פֿון גאָט; הייב אויף דײַנע הענט צו אים, פֿאַר די נפֿשות פֿון דײַנע קליינע קינדער וואָס חלשן פֿון הונגער אין אַלע עק גאַסן.

20 זע, גאָט, און קוק וועמען דו האָסט אַזוינס געטאָן! דאַרפֿן וויבער עסן זייער פֿרוכט, קינדער געצערטלטע? דאַרף געטייט ווערן אין הייליקטום פֿון גאָט דער כֹּהן און דער נביא?

21 אויף דער ערד אין די גאַסן ליגן אַלט און יונג; מײַנע מיידלעך און שווערד; בחורים זײַנען געפֿאַלן פֿון שווערד; האָסט געהרגעט אין טאָג פֿון דײַן

צאָרן, געשאָכטן אָן רחמנות.
22 האָסט געראָפֿן ווי אויף אַ יום-טובֿ
מײַנע שׂרעקענישן פֿון אַרום; און
ניט געווען אין טאָג פֿון גאָטס צאָרן
קיין אָנטרונענער און געבליבענער;
די וואָס איך האָב געצערטלט און
אויפֿגעבראָכט זיי האָט מײַן שׂונא
פֿאַרלענדט.

3 איך בין דער מאַן וואָס האָט
אָנגעזען פּײַן דורך דער רוט פֿון
זײַן צאָרן.
2 ער האָט מיך געפֿירט און
געמאַכט גיין אין פֿינצטערניש און ניט
ליכטיקייט.
3 פֿאַר וואָר, קעגן מיר ווידער און
ווידער קערט ער זײַן האַנט אַ גאַנצן
טאָג.
4 ער האָט אָפּגעצערט מײַן פֿלייש
און מײַן הויט, ער האָט צעבראָכן מײַנע
ביינער.
5 ער האָט מיך באָבויט, און
אַרומגערינגלט מיט גיפֿט און מיט
מאַטערניש.
6 ער האָט מיך אַרײַנגעזעצט אין
חושכניש, ווי מתים פֿון לאַנג אָן.
7 ער האָט מיך פֿאַרצאַמט, אַז איך
קען ניט אַרויסגיין, ער האָט שווער
געמאַכט מײַן קייט.
8 אַפֿילו ווען איך שרײַ און רוף,
פֿאַרשפּאַרט ער מײַן תּפֿילה.
9 ער האָט פֿאַרצאַמט מײַנע וועגן
מיט שטיינער, ער האָט מײַנע שטעגן
פֿאַרקרימט.
10 אַ לוירדיקער בער איז ער מיר,
אַ לייב אין פֿאַרבאָרגענישׂ.
11 ער האָט אָפּגעקערט מײַנע וועגן,
און מיך צעריסן, וויסט האָט ער מיך
געמאַכט.
12 ער האָט געשפּאַנט זײַן בויגן, און
מיך געשטעלט פֿאַר אַ ציל צו דער
פֿײַל.
13 ער האָט אַרײַנגעלאָזט אין מײַנע
נירן, די זין פֿון זײַן פֿײלבײַטל.
14 איך בין געוואָרן אַ געלעכטער בײַ
מײַן גאַנצן פֿאָלק, זייער שפּאָטלידלד אַ
גאַנצן טאָג.
15 ער האָט מיך אָנגעזעט מיט
ביטערנישן, מיך געזעטיקט מיט
ווערמוט.
16 און ער האָט צעבראָכן מיט
שטיינדלדלעך מײַנע ציין, ער האָט מיך
געוועלגערט אין אַש.
17 און מײַן זעל איז פֿאַרשטויסן פֿון
פֿריד, איך האָב פֿאַרגעסן אָן גוטס.
18 און איך זאָג: פֿאַרלאָרן איז מײַן
שטאַרקייט, און מײַן האָפֿענונג פֿון
גאָט.
19 די דערמאָנונג פֿון מײַן פּײַן און
מײַן וואָגלענישׂ, איז ווערמוט און
ביטערקרויט.
20 דערמאָנען דערמאָנט זיך מײַן
זעל, און זי בייגט זיך אין מיר.
21 דאָס ענטפֿער איך צו מײַן האַרצן,
דרום טו איך האָרן:
22 אַז די חסדים פֿון גאָט זײַנען ניט
אויסגעגאַנגען, אַז ניט געענדיקט האָט
זיך זײַן רחמנות;
23 זיי זײַנען נײַ אַלע פֿרימאָרגן;
גרויס איז דײַן טרישאַפֿט.
24 גאָט איז מײַן חלק, זאָגט מײַן
זעל, דרום האָף איך צו אים.
25 גוט איז גאָט צו די וואָס האָרן
אויף אים, צו דער זעל וואָס טוט אים
זוכן.
26 גוט איז מע זאָל האָרן אַ
פֿאַרשווײגענער אויף דער ישועה פֿון
גאָט.
27 גוט איז פֿאַר אַ מענטשן, אַז ער
זאָל טראָגן דעם יאָך אין זײַן יוגנט;
28 ער זאָל זיצן אַליין און שווײַגן,
ווען מע האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אים;
29 ער זאָל לייגן אין אַש זײַן מויל,
אפֿשר איז אַ האָפֿענונג פֿאַראַן;
30 ער זאָל געבן די באַק צו זײַן
שלעגער, ער זאָל זיך זעטן מיט שאַנד.
31 וואָרום ניט אויף אייביק
פֿאַרלאָזט גאָט;

32 וואָרום אויב ער האָט
פֿאַראומערט, דערבאַרימט ער
אָבער לויט זײַנע גרויסע חסדים.
33 וואָרום ניט פֿון זײַן האַרצן
פּײַניקט ער, און פֿאַראומערט די
מענטשנקינדער.
34 צו דריקן אונטער זײַנע פֿיס אַלע
געפֿאַנגענע פֿון דער ערד,
35 צו פֿאַרבייגן דעם משפט פֿון אַ
מאַן, איז דערווידער דעם פּנים פֿון דעם
אויבערשטן;
36 צו קריוודען אַ מענטשן אין זײַן
קריג, דאָס וויל גאָט ניט זען.
37 ווער איז דער וואָס קען הייסן,
און עס זאָל געשען, אַז גאָט האָט ניט
באַפֿוילן?
38 קומט ניט פֿון אויבערשטנס מויל
אַרויס דאָס שלעכטס און דאָס גוטס?
39 וואָס קען זיך באַקלאָגן אַ
לעבעדיקער מענטש? אַ מאַן בײַ אַלע
זײַנע זינד?
40 לאָמיר נאָכזוכן און פֿאָרשן
אונדזערע וועגן, און לאָמיר זיך
אומקערן צו גאָט.
41 לאָמיר אויפֿהייבן אונדזער האַרץ
אויף די הענט צו גאָט אין הימל.
42 מיר האָבן פֿאַרבראָכן און
ווידערשפּעניקט; ווילסט דו ניט
פֿאַרגעבן?
43 האָסט זיך באַדעקט מיט צאָרן,
און אונדז נאָכגעיאָגט, האָסט געהרגעט
אָן רחמנות;
44 האָסט זיך באַדעקט מיט אַ
וואָלקן, אַז קיין תּפֿילה זאָל ניט
דורכגיין.
45 קויט און מיסט האָסטו אונדז
געמאַכט צווישן די פֿעלקער.
46 געעפֿנט האָבן זייער מויל אויף
אונדז אַלע אונדזערע שׂונאים.
47 אַ גרויל און אַ גרוב איז עקעלמען
אויף אונדז, אַ פֿאַרוויסטונג און אַ
ברעך.
48 בעכן וואַסער טוט רינען מײַן אויג
אויף דעם בראָך פֿון דער טאָכטער מײַן
פֿאָלק.
49 מײַן אויג גיסט, און ווײַל זיך ניט
שטילן, אָן אַן אויפֿהער,
50 biz גאָט פֿון הימל ווען לוגן און
זען.
51 מײַן אויג טוט ווי מײַן זעל, אום
אַלע טעכטער פֿון מײַן שטאָט.
52 יאָגן ווי אַ פֿויגל האָבן מיך
געיאָגט מײַנע אומזיסטיקע שׂונאים.
53 זיי האָבן פֿאַרשניטן אין גרוב מײַן
לעבן, און שטיינער האָבן זיי געוואָרפֿן
אויף מיר.
54 וואַסערן האָבן געפֿלייצט אויף
מײַן קאָפּ, איך האָב געזאָגט: איך בין
פֿאַרשניטן.
55 איך האָב גערופֿן דײַן נאָמען,
יהוה, פֿון דער אונטערשטער גרוב.
56 האָסט געהערט מײַן קול, זאָלסטו
ניט פֿאַרהוילן דײַן אויער פֿון מײַן
זיפֿץ, פֿון מײַן געשריי.
57 האָסט געענעט אין טאָג וואָס איך
פֿלעג דיך רופֿן, האָסט געזאָגט: זאָלסט
ניט מורא האָבן.
58 האָסט זיך אָנגענומען, גאָט, די
קריג פֿון מײַן זעל, האָסט אויסגעלייזט
מײַן לעבן.
59 האָסט געזען, גאָט, מײַן קריוודע,
משפט מײַן משפט.
60 האָסט געזען זייער גאַנצע נקמה,
אַלע זייערע מחשבות אויף מיר.
61 האָסט געהערט זייער
לעסטערונג, גאָט, אַלע זייערע
מחשבות אַקעגן מיר;
62 די ליפּן פֿון מײַנע פֿײַנט און זייער
טראָכטן אַקעגן מיר אַ גאַנצן טאָג.
63 זע זייער זיצן און זייער שטיין –
איך בין זייער שפּאָטליד.
64 זאָלסט זיי אומקערן, גאָט,
אַ פֿאַרגעלטונג לויט די מעשׂים פֿון
זייערע הענט.
65 זאָלסט זיי געבן האַרצדולעניש;
דײַן קללה אויף זיי!

66 זאָלסט זיי יאָגן מיט צאָרן, און זיי
פֿאַרטילגן פֿון אונטער די הימלען פֿון
גאָט.

4 1 ווי איז פֿאַרטונקלט דאָס גאָלד,
פֿאַרביטן דאָס טײַערע פֿײַנגאָלד;
די ליילעקע שטיינער צעשאָטן אין אַלע
עק גאַסן!
2 די טײַערע קינדער פֿון ציון, מיט
גינגאָלד געווויגן – ווי זײַנען זיי
געראָטנט פֿאַר ליימענע קריג, געמאַכט
פֿון אַ טעפּערס הענט!
3 אַפֿילו שאַקאַלן ציען אויס די
ברוסט, גיבן זויגן זייערע יונגע, די
טאָכטער מײַן פֿאָלק איז אַן אַכזר
געוואָרן, אַזוי ווי שטרויספֿויגלען אין
דער מדבר.
4 די צונג פֿון דעם זויגעדיקן
איז צוגעקלעפּט צו זײַן גומען פֿון
דאָרשטיקייט; קליינע קינדער בעטן
ברויט, און קיינער ברעכט זיי ניט אָפּ.
5 די וואָס פֿלעגן עסן טײַערע
שפּײַזן, זײַנען ווייסט אין די גאַסן; די
דערצויגענע אין ווערמילרויט טוליען
זיך צו מיסטהויפֿנס.
6 וואָרום די זינד פֿון דער טאָכטער
מײַן פֿאָלק איז גרעסער ווי דער חטא
פֿון סדֹום, וואָס איז איבערגעקערט
געוואָרן ווי אין אַ רגע, און העכט
צומאָל זײַנען ניט געפֿאַלן אויף איר.
7 אירע פֿירשטן זײַנען געווען
לויטערער פֿון שניי, ווײַסער פֿון
מילך, גערויטלטער אויפֿן לײַב
פֿון קאָרעלן; סאַפּירשטיין זייער
געשטאַלט.
8 פֿינצטערער פֿון קויל איז זייער
אויסזען, זיי זײַנען ניט צו דערקענען
אויף דער גאַס; זייער הויט איז
צוגעקלעפּט צו זייערע ביינער,
איינגעדאַרט ווי האָלץ איז זי געוואָרן.
9 בעסער איז די דערשלאָגענע
פֿון שוועכט, ווי די דערשלאָגענע
פֿון הונגער, וואָס זיי גייען אויס
דורכגענומענע, אָן אַ פֿרוכט פֿון פֿעלד.
10 די הענט פֿון דערבאַרימדיקע
מוטערס האָבן געקאָכט זייערע
קינדער; זיי זײַנען זיי צום שפּײַז
געווען, אין דעם בראָך פֿון דער
טאָכטער מײַן פֿאָלק.
11 גאָט האָט אויסגעלאָזט זײַן כּעס,
אויסגעגאָסן זײַן גרימצאָרן; און ער
האָט אָנגעצונדן אַ פֿײַער אין ציון, און
עס האָט פֿאַרצערט אירע גרונטפֿעסטן.
12 ניט געגלויבט האָבן די מלכים פֿון
דער ערד, און אַלע באַוווינער פֿון דער
וועלט, אַז אַ דריקער און אַ שׂונא וועט
קומען אין די טויערן פֿון ירושָלַיִם;
13 פֿון וועגן די זינד פֿון אירע
נביאים, די פֿאַרברעכן פֿון אירע
כּהנים, וואָס האָבן בלוט פֿון געראָטנע
פֿאַרגאָסן אין איר.
14 זיי וואָגלען ווי בלינדע אין די
גאַסן, זיי זײַנען אײַנגעריכט אין בלוט,
ביז מע קען זיך ניט אָנרירן אָן די
קליידער זייערע.
15 "קערט אײַך אָפּ! טמא!" רופֿט
מען צו זיי, "קערט אײַך אָפּ! קערט
אײַך אָפּ! איר זאָלט זיך ניט אָנרירן!"
בעת זיי פֿלײַען און וואָגלען; מע זאָגט
צווישן די פֿעלקער: זיי טאָרן זיך מער
ניט אויפֿהאַלטן.
16 דער צאָרן פֿון גאָט האָט זיי
צעטיילט, ער ווײַל זיי מער ניט אָנקוקן;
כּהנים האָט מען ניט געשוינט, זקנים
האָט מען ניט געלײַטזעליקט.
17 אונדזערע אויגן גיינען נאָך אַלץ
אויס נאָך אונדזער נישטיקער הילף;
אין אונדזער אויסקוק האָבן מיר
אויסגעקוקט אויף אַ פֿאָלק וואָס קען
ניט העלפֿן.
18 מע שפּירט נאָך אונדזערע טריט,
אַז מיר קענען ניט גיין אויף אונדזערע
גאַסן; נאָענט איז אונדזער סָוף, פֿול
זײַנען אונדזערע טעג; יאָ, געקומען איז
אונדזער סָוף.
19 פֿלינקער זײַנען אונדזערע
נאָכיאָגער ווי די אָדלערס פֿון הימל;
אויף די בערג האָבן זיי אונדז געיאָגט,

אין מדבר האָבן זיי געלויערט אויף אונדז.
20 דער אָטעם פֿון אונדזער נאָז, דער געזאַלבטער פֿון גאָט, איז געפֿאַנגען געוואָרן אין זייערע גריבער; דער, וואָס מיר האָבן געזאָגט: אין זיין שאָטן וועלן מיר לעבן צווישן די פֿעלקער.
21 קוועל אָן און פֿריי זיך, טאָכטער אֱדוֹם, דו וואָסווינסט אין לאַנד עוץ; צו דיר אויך וועט אַריבער דער כָּוס; וועסט שיכור ווערן, און זיך אָפּדעקן.
22 געענדיקט איז דיין זינד, טאָכטער צִיּוֹן, ער וועט דיך מער ניט פֿאַרטרײַבן; ער וועט דערמאָנען דיין פֿאַרברעך, טאָכטער אֱדוֹם, ער וועט אַנטפּלעקן דײַנע זינד.

5 געדענק, גאָט, וואָס איז געשען צו אונדז, קוק און זע אונדזער שאַנד.
2 אונדזער נחלה איז איבערגעגאַנגען צו פֿרעמדע, אונדזערע הײַזער צו אַנדערע.
3 מיר זײַנען יתומים געוואָרן אָן אַ פֿאָטער, אונדזערע מוטערס ווי אַלמנות.
4 אונדזער וואַסער טרינקען מיר פֿאַר געלט, אונדזער האָלץ קומט אונדז אָן פֿאַר געצאָלט.
5 אויף אונדזער נאַקן ווערן מיר געיאָגט, מיר זײַנען מיד, און אונדז ווערט ניט באַרוט.
6 צו מִצרַיִם האָבן מיר אַ האַנט אויסגעשטרעקט, צו אַשור – זיך מיט ברויט צו זעטן.
7 אונדזערע עלטערן האָבן געזינדיקט, און זײַנען מער ניטאָ, און מיר טראָגן זייערע פֿאַרברעכן.
8 קנעכט געוועלטיקן איבער אונדז, ניטאָ קיין אויסלייזער פֿון זייער האַנט.
9 מיט [אײַנשטעלן] אונדזער לעבן קריגן מיר אונדזער ברויט, פֿון וועגן דער שווערד פֿון מדבר.
10 אונדזער הויט גלית ווי אַן אויוון, פֿון וועגן די ברענונגען פֿון הונגער.
11 ווײַבער האָָט מען געפֿיניקט אין צִיּוֹן, יונגפֿרויען אין די שטעט פֿון יהודה.
12 האָרן זײַנען געהאָנגען געוואָרן פֿון זייער האַנט; פּנימער פֿון זקנים זײַנען ניט געשווינט געוואָרן.
13 יונגעלײַט האָבן מילשטיינער געטראָגן, און ייִנגלעך האָבן אונטער האָלץ געשטרויכלט.
14 זקנים האָבן פֿון טויער אויפֿגעהערט, יונגעלײַט פֿון זייער געזאַנג.
15 אויפֿגעהערט האָָט די פֿרייד פֿון אונדזער האַרצן, פֿאַרקערט איז אין טרויער אונדזער טאַנץ.
16 געפֿאַלן איז די קרוין פֿון אונדזער קאָפּ; ווייַ אונדז! וואָרום מיר האָבן געזינדיקט.
17 דערפֿאַר איז קראַנק אונדזער האַרץ, איבער דעם זײַנען פֿינצטער אונדזערע אויגן:
18 איבער דעם באַרג צִיּוֹן וואָס איז וויסט – פֿיקס גייען אום אויף אים.
19 דו, גאָט, טראָנסט אייביק, דײַן טראָן איז אויף דור-דורות,
20 פֿאַר וואָס פֿאַרגעסטו אונדז אויף שטענדיק, פֿאַרלאָזט אונדז אויף לאַנגע טעג?
21 קער אונדז אום צו דיר, גאָט, און לאָמיר זיך אומקערן; באַניי אונדזערע טעג ווי אַמאָל;
22 וואָרום אויב פֿאַראַכטן האָסטו אונדז פֿאַראַכט, האָסטו אָבער געצערנט אויף אונדז ביז גאָר. קער אונדז אום צו דיר, גאָט, און לאָמיר זיך אומקערן, באַניי אונדזערע טעג ווי אַ מאָל.

קהלת

1 די ווערטער פֿון קהלת דעם זון פֿון דָוִדן, דעם מלך אין ירושלים.
2 נישטיקייט פֿון נישטיקייטן, זאָגט קהלת, נישטיקייט פֿון נישטיקייטן, אַלץ איז נישטיקייט.
3 וואָס פֿאַר אַ נוץ האָט דער מענטש פֿון זײַן גאַנצער מיוואָס ער מיט זיך אונטער דער זון?
4 אַ דָור פֿאַרגייט, און אַ דָור קומט, און די ערד באַשטייט אייביק.
5 און די זון גייט אויף, און די זון גייט אונטער, און יאָגט צו איר אָרט אַווּוּ זי גייט אויף.
6 דער ווינט גייט קיין דָרום, און פֿאַרדרייט זיך קיין צפֿון, רונד אַרום, רונד אַרום גייט ער, און צו זײַנע געדרייען קערט זיך אום דער ווינט.
7 אַלע טײַכן גייען צום ים, און דער ים ווערט ניט פֿול;צו דעם אָרט וווּהין די טײַכן גייען, אַהין גייען זיי ווידער.
8 אַלע ווערטער ווערן מיד, קיין מענטש קען עס ניט אַרויסרעדן;דאָס אויג קען זיך ניט אָנקוקן זאָט, און דאָס אויער קען זיך ניט אָנהערן פֿול.
9 וואָס איז געווען דאָס וועט זײַן, און וואָס איז געשען דאָס וועט געשען, און ניטאָ קיין נײַס אונטער דער זון.
10 פֿאַראַן אַ זאַך וואָס מע זאָגט דערויף:זע, דאָס איז אַ נײַס;איז עס שוין געווען אין אַלטע צײַטן,וואָס זײַנען געווען פֿאַר אונדז.
11 ניטאָ קיין זכר פֿון די פֿריִערדיקע, און פֿון די שפּעטערדיקע וואָס וועלן ערשט זײַן, אויך פֿון זיי וועט קיין זכר ניט זײַן, צווישן די וואָס וועלן זײַן נאָך שפּעטער.
12 איך קהלת בין געווען אַ מלך איבער ישׂראל אין ירושלים.
13 און איך האָב אָפּגעגעבן מײַן האַרץ צו זוכן און צו פֿאָרשן מיט חכמה וועגן אַלץ וואָס געשעט אונטער די הימלען. דאָס איז אַ שלעכטער ענין וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשנקינדער, זיך צו פֿאַרנעמען דערמיט.
14 איך האָב געזען אַלע טועניש וואָס וועלן געטאָן אונטער דער זון, ערשט אַלץ איז נישטיקייט און ווינטאָגעניש;
15 אַ קרומקייט וואָס מע קען ניט אויסגלײַכן, און אַ פֿעלער וואָס קען ניט גוט געמאַכט ווערן.
16 איך האָב געטענהט מיט מײַן האַרצן אַזוי צו זאָגן: אָט האָב איך געהאָט חכמה גרעסער און מער איידער אַלע וואָס זײַנען געווען פֿאַר מיר אין ירושלים, און מײַן האַרץ האָט געזען פֿיל חכמה און קענטשאַפֿט.
17 און איך האָב אָפּגעגעבן מײַן האַרץ צו פֿאַרשטיין חכמה, אויך פֿאַרשטיין משוגעת און נאַרישקייט – בין איך געווואָר געווָארן אַז דאָס אויך איז ווינטאָגעניש.
18 ווָארום אין פֿיל חכמה איז פֿיל פֿאַרדראָס, און מערט מען קענטשאַפֿט, מערט מען ווייטאָג.

2 איך האָב געזאָגט בײַ מיר אין האַרצן: קום אָקאָרשט, לאָמיך דיך פֿרווון מיט פֿרייד, און האָב ווויל‌טאָג; ערשט דאָס אויך איז נישטיקייט.
2 אויף געלעכטער האָב איך געזאָגט: עס איז משוגע; און אויף פֿרייד: וואָס טוט זי אויף?
3 איך האָב אויסגעקלערט בײַ מיר אין האַרצן צו פֿאַרצײַען מײַן לײַב מיט ווײַן, אַז אי מײַן האַרץ זאָל זיך פֿירן מיט חכמה, אי איך זאָל מיך האַלטן אָן נאַרישקייט, ביז איך וועל זען וואָס איז בעסער פֿאַר די מענטשנקינדער אַז

זיי זאָלן טאָן אונטערן הימל אין די
געציילטע טעג פֿון זייער לעבן.
4 איך האָב מיר אויפֿגעטאָן
גרויסע זאַכן; איך האָב מיר געבויט
הײַזער, איך האָב מיר געפֿלאַנצט
ווײַנגערטנער;
5 איך האָב מיר געמאַכט גערטנער
און סעדער און אײַנגעפֿלאַנצט אין זיי
ביימער פֿון אַלערליי פּירות.
6 איך האָב מיר געמאַכט
וואַסערטײַכן אָנצוטרינקען פֿון
זיי דעם וואַקסיקן וואַלד וואָס
שפּראָצט מיט ביימער.
7 איך האָב אײַנגעקויפֿט קנעכט און
דינסטן, און הויזגעבאָרענע האָב איך
געהאַט; אויך אַן אייגנס פֿון רינדער און
שאָף אַ סך האָב איך געהאַט, מער פֿון
אַלע וואָס זײַנען געווען פֿאַר מיר אין
ירושלים.
8 איך האָב מיר אָנגעזאַמלט אויך
זילבער און גאָלד, און שאַצן פֿון
מלכים און מדינות. איך האָב מיר
אײַנגעשאַפֿט זינגערס און זינגערינס,
און תּענוגים פֿון מענטשנקינדער,
ווײַבער אויף ווײַבער.
9 און איך בין געווען גרעסער
און האָב פֿאַרמאָגט מער פֿון אַלע
וואָס זײַנען געווען פֿאַר מיר אין
ירושלים; אויך איז מײַן חכמה מיר
בײַגעשטאַנען.
10 און וואָס נאָר מײַנע אויגן האָבן
פֿאַרלאַנגט, האָב איך פֿון זיי ניט
געמיינערט; איך האָב ניט פֿאַרמיטן מײַן
האַרץ פֿון קיין פֿרייד, נײַערט מײַן
האַרץ האָט זיך וויול געטאָן מיט מײַן
גאַנצער מי, וואָרום דאָס איז געווען
מײַן חלק פֿון מײַן גאַנצער מי.
11 אָבער איך האָב זיך אומגעקוקט
אויף אַלע מײַנע אויפֿטאָטן וואָס מײַנע
הענט האָבן אויפֿגעטאָן, און אויף דער
מי וואָס איך האָב מיך געמיט פֿדי דאָס
אויפֿצוטאָן, ערשט אַלץ נישטיקייט
און ווינטיאָגעניש, און גאָרנישט קומט
אַרויס אונטער דער זון.
12 און איך האָב מיך געקערט
צו באַקוקן חכמה און משוגעת און
נאַרישקייט; וואָרום וואָס קען אויפֿטאָן
דער מענטש וואָס קומט נאָכן מלך?
בלויז דאָס וואָס מע האָט שוין פֿריִער
געטאָן.
13 און איך האָב אײַנגעזען אַז די
מעלה פֿון חכמה איבער נאַרישקייט איז
אַזוי ווי די מעלה פֿון ליכטיקייט איבער
פֿינצטערניש.
14 דער חכם האָט זײַנע אויגן אין
קאָפּ, און דער נאַר גייט אין פֿינצטער. אָבער איך האָב אויך
געמערקט אַז איין טראַף טרעפֿט זיי
אַלעמען.
15 און איך האָב געזאָגט בײַ מיר אין
האַרצן: אַזוי ווי עס טרעפֿט דעם נאַרן
אַזוי וועט אויך מיך טרעפֿן, הײַנט נאָך
וואָס דען בין איך געווען קליגער? און
איך האָב געטענהט בײַ מיר אין האַרצן,
אַז דאָס אויך איז נישטיקייט.
16 וואָרום פֿון דעם חכם אַזוי ווי פֿון
דעם נאַרן בלײַבט ניט קיין זכר אויף
אייביק; ווײַל אין די קומעדיקע טעג
וועט אַלץ זײַן שוין פֿאַרגעסן; און ווי
שטאַרבט דער חכם? אַזוי ווי דער נאַר.
17 און איך האָב פֿײַנט געקראָגן דאָס
לעבן, וואָרום מיר איז אויסגעקומען
שלעכט די געשעונג וואָס געשעט
אונטער דער זון, ווײַל אַלץ איז
נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.
18 און איך האָב פֿײַנט געקראָגן מײַן
גאַנצע מי וואָס איך מי מיך דערויף
אונטער דער זון, כּדי אַז איך מוז עס
אויבערלאָזן צו אַ מענטש וואָס וועט
זײַן נאָך מיר.
19 און ווער וויים אויב ער וועט זײַן
אַ חכם אָדער אַ נאַר? פֿון דעסט
וועגן וועט ער געוועלטיקן איבער מײַן
גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט
און געקליגט דערויף אונטער דער זון.
דאָס אויך איז נישטיקייט.
20 און איך האָב מיך אומגעדרייט צו
לאָזן מײַן האַרץ זיך מיאש צו זײַן פֿון

דער גאַנצער מי וואָס איך האָב מיך געמיט אונטער דער זון.
21 וואָרום פֿאַראַן אַ מענטש וואָס זײַן מי איז מיט חכמה, און מיט קענושאַפֿט, און מיט בריהשאַפֿט, און ער לאָזט עס איבער פֿאַר אַ חלק צו אַ מענטשן וואָס האָט זיך דערויף ניט געמיט. דאָס אויך איז נישטיקייט און אַ גרויס בייז.
22 וואָרום וואָס האָט דער מענטש פֿון זײַן גאַנצער מי, און פֿון דעם האַווען פֿון זײַן האַרצן, אַז ער זאָל זיך מיִען אונטער דער זון?
23 וואָרום אַלע זײַנע טעג זײַנען ווייטאָגן, און זײַן עסק איז ערגערניש; אַפֿילו ביַ נאַכט ליגט ניט אײַן זײַן האַרץ. דאָס אויך איז נישטיקייט.
24 ניטאָ בעסערס פֿאַרן מענטשן, ווי ער זאָל עסן און טרינקען, און זיך לאָזן וויול גיין פֿאַר זײַן מי. דאָס אויך, האָב איך אײַנגעזען, אַז דאָס איז פֿון גאָטס האַנט –
25 וואָרום: ווער זאָל עסן און ווער זאָל הנאה האָבן, אויב ניט איך? –
26 ווײַל דעם מענטשן וואָס איז ווילגעפֿעלן פֿאַר אים, גיט ער חכמה, ווילגעפֿעלן פֿאַר אים, גיט ער חכמה, און קענושאַפֿט, און פֿרייד; און דעם זינדיקן גיט ער אַן עסק צו קלײַבן און צו זאַמלען, כּדי אײַבערצולאָזן צו דעם וואָס איז ווילגעפֿעלן פֿאַר גאָט. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

3 אויף אַלץ איז דאָ אַ שעה, און אַ צײַט פֿאַר איטלעכער זאַך אונטערן הימל.
2 אַ צײַט געבאָרן צו ווערן, און אַ צײַט צו שטאָרבן;אַ צײַט צו פֿלאַנצן, און אַ צײַט אויסצורײַסן דאָס געפֿלאַנצטע.
3 אַ צײַט צו הרגענען, און אַ צײַט צו היילן;אַ צײַט צו ברעכן, און אַ צײַט צו בויען.
4 אַ צײַט צו ווײנען, און אַ צײַט צו לאַכן;אַ צײַט צו קלאָגן, און אַ צײַט צו טאַנצן.
5 אַ צײַט אַוועקצוווארפֿן שטיינער, און אַ צײַט אויפֿצוקלײַבן שטיינער;אַ צײַט צו האַלדזן, און אַ צײַט זיך צו דערווײַטערן פֿון האַלדזן.
6 אַ צײַט צו זוכן, און אַ צײַט אָנצוווערן;אַ צײַט צו היטן, און אַ צײַט אַוועקצוווארפֿן.
7 אַ צײַט צו רײַסן, און אַ צײַט צו נייען;אַ צײַט צו שווײַגן, און אַ צײַט צו רעדן.
8 אַ צײַט ליב צו האָבן, און צײַט פֿײַנט צו האָבן;אַ צײַט פֿאַר מלחמה, און אַ צײַט פֿאַר שלום.
9 וואָס קומט אַרויס דעם טוער וואָס ער מיט זיך?
10 איך האָב געזען דעם עסק וואָס גאָט האָט געגעבן די מענטשנקינדער זיך צו עסקן דערמיט.
11 אַלצדינג האָט ער געמאַכט שיין אין זײַן צײַט, אויך די וועלט האָט ער אַרײַנגעטאָן אין זייער האַרצן, אָבער אַזוי אַז דער מענטש קען ניט אויסגעפֿינען דעם באַשאַף וואָס גאָט האָט באַשאַפֿן, פֿון אָנהייב ביזן סוף.
12 איך ווייס אַז ניטאָ בעסערס פֿאַר זיי, ווי נאָר זיך צו פֿרייען, און זיך ווייל צו טאָן, אין זייער לעבן. אָבער אויך אַז עמעצער אַ מענטש עסט און טרינקט, און האָט ווויילטאָג פֿאַר אַל זײַן מי,
13 איז דאָס אַ מתּנה פֿון גאָט.
14 איך ווייס אַז אַלץ וואָס גאָט מאַכט, דאָס וועט זײַן אייביק; דערצו איז ניט צוצולייגן, און דערפֿון איז ניט צו מינערן; און גאָט האָט געמאַכט אַז מע זאָל מורא האָבן פֿאַר אים.
15 דאָס וואָס איז שוין געווען, און דאָס וואָס דאַרף ערשט זײַן, איז שוין געווען. אָבער גאָט מאָנט אויף פֿאַר דעם גערודפֿטן.
16 און נאָך האָב איך געזען אונטער דער זון: אין דעם אָרט פֿון גערעכטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט, און אין דעם אָרט

פֿון רעכטפֿאַרטיקייט, דאָרטן איז אומרעכט.

17 האָב איך געזאָגט בייַ זיך אין האַרצן: אי דעם צדיק אי דעם רָשע וועט גאָט משפּטן, וואָרום אַ צייט פֿאַר איטלעכער זאַך און פֿאַר איטלעכער טוּונג איז דאָרטן דאָ.

18 איך האָב געזאָגט בייַ זיך אין האַרצן: דאָס איז פֿון וועגן די מענטשנקינדער; כדי גאָט זאָל זיי לײַטערן, און כדי זיי אַליין זאָלן זען אַז זיי זײַנען ווי אַ בהמה.

19 וואָרום דער טראַף פֿון די מענטשנקינדער איז דער טראַף פֿון דער בהמה; איין טראַף בייַ זיי. ווי דער שטאַרבט, אַזוי שטאַרבט דער, און איין אָטעם בייַ ביידן, און קיין מעלה פֿון מענטשן איבער דער בהמה איז ניטאָ, וואָרום אַלץ איז נישטיקייט.

20 ביידע קומען אַהין אין איין אָרט, ביידע זײַנען פֿון שטויב, און ביידע קערן זיך אום צו שטויב.

21 ווער ווייס דעם גייסט פֿון די מענטשנקינדער, אויב ער גייט אַרויף אין דער הייך, און דעם גייסט פֿון דער בהמה, אויב ער נידערט אונטן צו דער ערד?

22 און איך האָב אײַנגעזען אַז ניטאָ בעסערס, ווי דער מענטש זאָל הנאה האָבן פֿון זײַנע אויפֿטוען, וואָרום דאָס איז זײַן חלק; ווײַל ווער וועט אים ברענגען אָנצוקוקן וואָס וועט זײַן נאָך אים?

4 און איך האָב ווידער געזען אַלע רויבערײַען וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון. און אָט זײַנען די טרערן פֿון די געדריקטע, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן; און אויף דער זײַט פֿון זייערע דריקער איז די מאַכט, און ניטאָ ווער זאָל זיי טרייסטן.

2 דרום האַלט איך די טויטע וואָס זײַנען שוין געשטאָרבן פֿאַר גלייקלעכער פֿון די לעבעדיקע וואָס לעבן נאָך.

3 און בעסער פֿון זיי ביידן איז דעם וואָס איז נאָך ניט געווען, וואָס האָט ניט געזען די שלעכטע מעשׂים וואָס ווערן אָפּגעטאָן אונטער דער זון.

4 און איך האָב געזען יעטוועדער מי, און יעטוועדער בריהשאַפֿט אין אַרבעט, אַז דאָס איז אויס קנאה פֿון איינעם צום אַנדערן. דאָס אויך איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.

5 דער נאַר פֿאַרלייגט זײַנע הענט, און עסט זײַן אייגן פֿלייש.

6 בעסער אַ האַנטפֿול מנוחה, איידער פֿולע הויפֿנס מי און ווינטיאָגעניש.

7 און איך האָב ווידער געזען נישטיקייט אונטער דער זון.

8 פֿאַראַן איינער, אָן אַ צווייטן צו זיך; צו מאָל אַ זון אָדער אַ ברודער האָט ער ניט, פֿון דעסט וועגן איז ניטאָ קיין ענד צו זײַן מיִנעניש, און זײַן אויג קען זיך ניט אָנזעטן מיט עשירות; "און פֿאַר וועמען מי איך מיך, און מינער זיך פֿון גוטס?" דאָס אויך איז נישטיקייט, און עס איז אַ שלעכטער ענין.

9 בעסער צוויי איידער איינער, וואָרום זיי האָבן אַ גוטן לוין פֿאַר זייער מי.

10 וואָרום אַז זיי פֿאַלן, הייבט איינער אויף דעם אַנדערן, אָבער ווי צו דעם איינצלנעם וואָס פֿאַלט, און ניטאָ אַ צווייטער אים אויפֿצוהייבן.

11 דאָס גלײַכן אַז צוויי ליגן באַנאַנד, איז זיי וואַרעם, אָבער איינעם ווי קען וואַרעם ווערן?

12 און אויב עמעצער קען איבערשטאַרקן דעם איינעם, וועלן אָבער צוויי זיך שטעלן קעגן אים. און אַ דרײַעדיקער פֿאָדים וועט ניט אויף גיך צעריסן ווערן.

13 בעסער אַן אָרעם יינגל און אַ חכם, איידער אַן אַלטער מלך און אַ נאַר, וואָס ווייס ניט מער צו זײַן אָפּגעהיט.

14 וואָרום פֿון געפֿענקעניש איז יענער אַרויסגעגאַנגען צו וועלן אַ מלך,

הגם ער איז געבאָרן געוואָרן אָרימ, אונטער דעמס מלוכה.

15 איך האָב געזען אַלע לעבעדיקע וואָס גייען אונטער דער זון, האַלטן מיט דעם יינגל, דעם צווייטן וואָס שטייט אויף זײַן אָרט;

16 ניט געווען קיין ענד צו אַל דעם פֿאָלק, צו אַלע וואָס ער איז געווען זייער אָנפֿירער; פֿון דעסט וועגן וועלן די שפּעטערדיקע זיך ניט פֿריַיען מיט אים. יאָ, דאָס אויך איז נישטיקייט אוןווינטיאָגעניש.

17 היט דײַן פֿוס, אַז דו גייסט אין גאָטס הויז, וואָרום געהאָרכן איז אָנגעלייגטער, ווי וואָס די נאָרן גיבן אַ שלאַכטאָפּפֿער; הגם זיי וויסן ניט אַז זיי טוען שלעכט.

5 זאָלסט ניט זײַן האַסטיק מיט דײַן מויל, און דײַן האַרץ זאָל זיך ניט אײַלן אַרויסצולאָזן אַ וואָרט פֿאַר גאָט, וואָרום גאָט איז אין הימל און דו ביסט אויף דער ערד; דרום זאָלן דײַנע ווערטער זײַן ווינציק.

2 וואָרום אַ חֲלום קומט מיט פֿיל געשילדער, און דער קָול פֿון אַ נאַרן מיט פֿיל ווערטער.

3 אַז דו ביסט מנדר אַ נדר צו גאָט, זאָלסטו זיך ניט שפּעטיקן אים צו באַצאָלן, וואָרום ער האָט ניט ליב נאַרן; וואָס דו ביסט מנדר, באַצאָל.

4 בעסער זאָלסט ניט מנדר זײַן, איידער זאָלסט מנדר זײַן און ניט באַצאָלן.

5 זאָלסט ניט דערלאָזן דײַן מויל צו פֿאַרזינדיקן דײַן לײַב, און זאָלסט ניט זאָגן פֿאַר דעם שָׁלִיחַ פֿון גאָט, אַז דאָס איז געווען אַ פֿאַרזע. נאָך וואָס זאָל גאָט צערנענען אויף דײַן קָול, און צעשטערן דאָס ווערק פֿון דײַנע הענט?

6 וואָרום פֿון פֿיל חלומות און נאָרישקייטן קומען אַרויס פֿיל צוזאָגן, אָבער האָב מורא פֿאַר גאָט.

7 אַז דו זעסט די דריקונג פֿון דעם אָרימאַן, און די באַרויבונג פֿון רעכט און גערעכטיקייט אין דער מדינה, זאָלסטו זיך ניט וווּנדערן אויף דער זאַך, וואָרום איבער דעם הויכן גיט אַכטונג אַ העכערער, און נאָך העכערע איבער זיי.

8 און אַ מעלה פֿון אַ לאַנד אין אַלעם, איז אַ מלך איבערגעגעבן צו פֿעלד.

9 דער וואָס האָט ליב געלט קען זיך ניט אָנזעטן מיט געלט, און ניט ווער עס האָט ליב רײַכטום – מיטן אײַנקום. דאָס אויך איז נישטיקייט.

10 אַז דאָס גוטס מערט זיך, מערן זיך זײַנע עסערס; און וואָס קומט אַרויס דעם אייגנטימער, אחוץ דאָס אָנקוקן מיט זײַנע אויגן?

11 זיס איז דער שלאָף פֿון דעם וואָס אַרבעט, סײַ ער עסט ווינציק, סײַ פֿיל, אָבער די זעט פֿון דעם עושר לאָזט אים ניט שלאָפֿן.

12 פֿאַראַן אַ פֿאַרדראָסיקער ווייטאָג וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון: אָן עשירות וואָס ווערט געהיט פֿון דעם אייגנטימער אים צום בייזן.

13 און די עשירות ווערט פֿאַרלאָרן אין אַ שלעכטן עסק; און אַז ער האָט אַ זון, בלײַבט גאָרנישט אין זײַן האַנט.

14 אַזוי ווי ער איז ארויס פֿון זײַן מוטערלײַב, גייט ער נאַקעט צוריק, אַזוי ווי ער איז געקומען, און קיין זאַך נעמט ער ניט מיט פֿאַר זײַן מי, כדי ער זאָל עס אַוועקטראָגן אין זײַן האַנט.

15 יאָ, דאָס אויך איז אַ פֿאַרדראָסיקער ווייטאָג, וואָס גענוי ווי ער איז געקומען, אַזוי גייט ער אַוועק; און וואָס קומט אים ארויס וואָס ער מיט זיך פֿאַרן וויבט?

16 דערצו פֿאַרצערט ער אַלע זײַנע טעג אין פֿינצטערניש, און ערגערט זיך אַ סך, און האָט קרענקעניש און פֿאַרדראָס.

17 אָט וואָס איך האָב אײַנגעזען: בעסער און שענער וואָלט געווען צו

עסן און טרינקען, און האָבן וווילטאָג
פֿאַר זײַן גאַנצער מי וואָס ער מיט זיך
אונטער דער זון אין די געציילטע טעג
פֿון זײַן לעבן וואָס גאָט האָט אים
געשאָנקען; וואָרום דאָס איז זײַן חלק.
18 און איטלעכער מענטש וואָס גאָט
שענקט אים עשירות און גיטער, און
גיט אים שליטה צו עסן דערפֿון, און
צו נעמען זײַן חלק, און זיך ווויל צו
טאָן פֿאַר זײַן מי, איז דאָס אַ מתנה פֿון
גאָט.
19 יאָ, ער דאַרף געדענקען אַז די
טעג פֿון זײַן לעבן זײַנען ניט פֿיל – ווען
גאָט באַווערט אים נאָך די פֿרייד פֿון
זײַן האַרצן.

6 פֿאַראַן אַן אומגליק וואָס איך
האָב געזען אונטער דער זון, און
עס איז זייער אָפּט בײַם מענטשן:
2 אַ מענטש וואָס גאָט שענקט אים
עשירות און גיטער און כּבֿוד, און אים
גייט ניט אָפּ פֿאַר זיך קיין זאַך פֿון
אַלץ וואָס ער געלוסט, אָבער גאָט
האָט אים ניט געגעבן קיין שליטה צו
עסן דערפֿון, נאָר אַ פֿרעמדער מענטש
עסט עס. דאָס איז נישטיקייט, און אַ
פֿאַרדראָסיקער ווייטאָג.
3 אַז אַ מענטש זאָל האָבן הונדערט
קינדער, און לעבן אַ סך יאָרן, איז,
ווי־פֿיל די טעג פֿון זײַנע יאָרן זאָלן זײַן,
אויב זײַן זעל זעטיקט זיך ניט פֿון דעם
גוטס, און צו מאָל קיין קבֿורה האָט ער
ניט, זאָג איך: בעסער פֿון אים איז דעם
מפּיל־קינד.
4 וואָרום אין נישטיקייט קומט עס,
און אין פֿינצטערניש פֿאַרגייט עס, און
אין פֿינצטערניש ווערט צוגעדעקט זײַן
נאָמען.
5 עס האָט צו מאָל די זון ניט געזען
און ניט געקענט; עס האָט מער נחת ווי
יענער.
6 און ווען ער זאָל לעבן צוויי מאָל
טויזנט יאָר, און ניט אָנזען קיין גוטס,
גייען דען ניט אַלע אין איין אָרט?

7 די גאַנצע מי פֿון מענטשן איז פֿאַר
זײַן מויל, און פֿון דעסט וועגן ווערט די
זעל ניט אָנגעפֿילט.
8 וואָרום וואָס איז די מעלה פֿון דעם
חכם איבער דעם נאַרן? וואָס, פֿון
דעם אָרימאַן וואָס פֿאַרשטייט? – ווי
אומצוגיין מיטן לעבן.
9 בעסער זעונג פֿון די אויגן, איידער
וואַנדערניש פֿון דער זעל. דאָס אויך
איז נישטיקייט און ווינטיאָגעניש.
10 וואָס געשעט איז לאַנג צוריק
אָנגערופֿן געווארן מיטן נאָמען, און עס
איז באַווסט פֿאַרויס וואָס דער מענטש
איז; און ער קען זיך ניט האַמפֿערן מיט
דעם וואָס איז שטאַרקער פֿון אים.
11 אויב פֿיל ווערטער מערן אָפּט
נישטיקייט, וואָס איז די מעלה מיטן
מענטשן?
12 וואָרום ווער ווייס וואָס איז
בעסער פֿאַרן מענטשן אין לעבן, אין די
געציילטע טעג פֿון זײַן נישטיקן לעבן
וואָס ער מאַכט דורך ווי אַ שאָטן?
ווײַל ווער קען זאָגן דעם מענטשן,
וואָס ווערט זײַן נאָך אים אונטער דער
זון?

7 אַ גוטער נאָמען איז בעסער פֿון
גוטן אייל;און דער טאָג פֿון טויט,
פֿון דעם טאָג וואָס מע ווערט געבאָרן.
2 בעסער צו גיין אין הויז פֿון
טרויער, איידער צו גיין אין הויז
פֿון אַ סעודה; ווײַל דאָס איז דער
סָוף פֿון יעטוועדער מענטשן, און דער
לעבעדיקער דאַרף זיך נעמען צום
האַרצן.
3 בעסער קומער איידער
געלעכטער, וואָרום אַז דער פּנים איז
טרויעריק, איז בעסער פֿאַרן האַרצן.
4 דאָס האַרץ פֿון די קלוגע איז אין
הויז פֿון טרויער, און דאָס האַרץ פֿון
די נאַרן אין הויז פֿון פֿרייד.
5 בעסער צו הערן דעם אָנגעשריי
פֿון אַ קלוגן, איידער מע זאָל הערן דאָס
לויבגעזאַנג פֿון נאַרן.

6 וואָרום אַזוי ווי דאָס קנאַקן פֿון דערנער אונטערן טאָפּ, אַזוי איז דאָס געלעכטער פֿון דעם נאַרן. אוך דאָס אויך איז נישטיקייט.

7 פֿאַר וואָר, רויב צעדולט דעם חכם, און שוחד פֿירט איבער דאָס האַרץ.

8 בעסער דער סוף פֿון אַ זאַך איידער איר אָנהייב; בעסער אײַנגעהאַלטן אין געמיט, איידער האָפֿערדיק אין געמיט.

9 זאָלסט ניט זײַן האַסטיק אין דײַן געמיט צו ווערן אין כּעס, וואָרום כּעס רוט אין בוזעם פֿון די נאַרן.

10 זאָלסט ניט זאָגן: ווי איז דאָס, וואָס די פֿריִערדיקע טעג זײַנען געווען בעסער ווי די איצטיקע? וואָרום ניט פֿון חכמה פֿרעגסטו וועגן דעם.

11 גוט איז חכמה מיט אַ נחלה, און אַ מעלה פֿאַר די וואָס זעען די זון.

12 וואָרום חכמה איז אַ באַשירעמונג, געלט איז אַ באַשירעמונג, אָבער די מעלה פֿון קענשאַפֿט איז, וואָס חכמה האַלט אויף דאָס לעבן פֿון דעם וואָס האָט זי.

13 קוק אָן דאָס ווערק פֿון גאָט; וואָרום ווער קען אויסגלײַכן וואָס ער האָט געמאַכט קרום?

14 אין טאָג פֿון גליק זײַ גליקלעך, און אין טאָג פֿון אומגליק קוק זיך אַרום – דאָס אויך אַזוי ווי יענס האָט גאָט געמאַכט – וואָרום דער מענטש וועט דערנאָך נאָרנישט שפּירן.

15 אַלץ האָב איך געזען אין מײַנע נישטיקע טעג: פֿאַראַן אַ צדיק וואָס גייט אונטער אין זײַן צדיקות, און פֿאַראַן אַ רשע וואָס איז מאריך-ימים אין זײַן שלעכטיקייט.

16 זאָלסט ניט זײַן צו פֿיל צדיק, און זאָלסט זיך ניט קליגן איבריקס; נאָך וואָס זאָלסטו זיך אומברענגען?

17 זאָלסט ניט זײַן צו שלעכט, און זאָלסט ניט זײַן קיין נאַר; נאָך וואָס זאָלסטו שטאַרבן פֿאַר דער צײַט?

18 גוט איז דו זאָלסט זיך האַלטן אָן דעם, און אויך פֿון ינענם ניט אָפּלאָזן דײַן האַנט; וואָרום דער וואָס האָט מורא פֿאַר גאָט, קומט דורך מיט בײדע.

19 די חכמה באַשיצט דעם חכם מער ווי צען געוועלטיקער וואָס זײַנען אין שטאָט.

20 וואָרום ניטאָ אַ מענטש אַ צדיק אויף דער ערד ווָאס זאָל טאָן לויטער גוטס, און ניט זינדיקן.

21 זאָלסט אויך ניט לייגן דײַן האַרץ אויף אַלע ווערטער וואָס מע רעדט, כּדי זאָלסט ניט הערן ווי דײַן קנעכט שילט דיך;

22 וואָרום דײַן האַרץ וויים אַז פֿיל מאָל האָסט דו אויך געשאָלטן אַנדערע.

23 דאָס אַלץ האָב איך אויסגעפֿרוווט מיט חכמה; איך האָב געזאָגט: איך ווועל קלוג ווערן; אָבער עס איז געווען ווײַט פֿון מיר.

24 דאָס וואָס איז ווײַט און טיף-טיף, ווער קען עס אויסגעפֿינען?

25 איך האָב מיך אַרומגעדרייט, און מײַן האַרץ איז געווען אויף צו פֿאַרשטיין און צו פֿאָרשן און זוכן חכמה און אַ חשבון, און צו דערקענען אַז שלעכטיקייט איז טיפֿשות, און נאַרישקייט איז משוגעת.

26 און איך געפֿין אַז ביטערער פֿון טויט איז די פֿרוי, וואָס איר האַרץ איז פֿאַסטקעס און נעצן, אירע הענט זײַנען בינדשטריק. דער וואָס איז ווויילגעפֿעלן פֿאַר גאָט, וועט אַנטרונען פֿון איר, און דער זינדיקער וועט געפֿאַנגען פֿון איר.

27 זע, דאָס האָב איך אויסגעפֿונען, זאָגט קהלת, וועג איך האָב צוגעלייגט איינס צום אַנדערן, כּדי צו געפֿינען דעם חשבון.

28 וואָס מײַן זעל זוכט נאָכאַנאַנד, און איך געפֿין ניט: איין מאַן צווישן טויזנט האָב איך געפֿונען, אָבער אַ פֿרוי צווישן די אַלע האָב איך ניט געפֿונען.

29 זע, דאָס אַליין האָב איך
אויסגעפֿונען, אַז גאָט האָט באַשאַפֿן
דעם מענטשן גלײַך, אָבער זיי האָבן
געזוכט פֿיל אויסטראַכטענישן.

8 ווער איז ווי דער חכם?און ווער
ווייס דעם באַשייד פֿון אַ זאַך?אַ
מענטשנס חכמה באַלײַכט זײַן פּנים,
און די פֿאַרשײַטקייט פֿון זײַן פּנים
ווערט פֿאַרביטן.
2 איך זאָג: היט דעם מלכס באַפֿעל
פֿון וועגן דער שבֿועה צו גאָט.
3 זאָלסט ניט אַוועקגיין איבערא׳לט
פֿון זײַן פּנים; זאָלסט ניט צושטיין צו אַ
שלעכטער זאַך, ווארום אַלץ וואָס ער
וויל, טוט ער.
4 מחמת דאָס ווארט פֿון דעם מלך
איז געוועלטיקונג; און ווער קען אים
זאָגן: וואָס טוסטו?
5 דער וואָס וויל ניט וויסן פֿון קיין
בייז געשעעניש, היט דאָס געבאָט, און
דעם קלוגנס האַרץ ווייס אַז פֿאַראַן אַ
צײַט און אַ משפּט.
6 ווארום פֿאַר יעטוועדער זאַך איז
דאָ אַ צײַט און אַ משפּט, ווײַל דאָס בייז
פֿון דעם מענטשן איז גרויס אויף אים.
7 ווארום ער ווייס ניט וואָס וועט
געשען; ווארום ווען עס דאַרף געשען,
ווער וועט עס אים זאָגן?
8 קיין מענטש געוועלטיקט
ניט איבערן ווינט, צו קענען
אײַנהאַלטן דעם ווינט, און ניטאָ קיין
געוועלטיקונג אין טאָג פֿון טויט, און
ניטאָ קיין אורלויב אין מלחמה, און
דאָס בייז וועט ניט ראַטעווען זײַן
טוער.
9 דאָס אַלץ האָב איך געזען, און
האָב מיר אַרײַנגענומען אין האַרצן
וועגן יעטוועדער טוונג וואָס ווערט
געטאָן אונטער דער זון, בעת איין
מענטש געוועלטיקט איבערן אַנדערן
אים שלעכטס צו טאָן.
10 און אַזוי האָב איך געזען אַז
רשָׁעים זײַנען באַגראָבן געווארן, און
זײַנען געקומען צו זייער רו, און די
וואָס האָבן געטאָן רעכט זײַנען אַוועק
פֿון דעם היילקן אָרט, און זײַנען
פֿאַרגעסן געווארן אין שטאָט. דאָס
אויך איז נישטיקייט.
11 ווײַל דער פּסק פֿאַר די שלעכטע
מעשׂים ווערט ניט געטאָן אויף גיך,
דרום דערוועגט זיך דאָס האַרץ פֿון
די מענטשנקינדער אין זיי צו טאָן
שלעכטס;
12 ווארום אַ זינדיקער טוט הונדערט
מאָל שלעכטס, און מע פֿאַרלענגערט
אים. אָבער איך ווייס פֿאַרט אַז די וואָס
האָבן מורא פֿאַר גאָט ווען זײַן גוט,
ווײַל זיי האָבן מורא פֿאַר אים;
13 און דעם רָשע ווען זײַן ניט גוט,
און אַזוי ווי אַ שאָטן ווען ער ניט
מאריך-ימים זײַן, ווײַל ער האָט ניט
מורא פֿאַר גאָט.
14 פֿאַראַן אַ נישטיקייט וואָס געשעט
אויף דער ערד: וואָס עס זײַנען פֿאַראַן
צדיקים וואָס זיי גייט וועדליק די
מעשׂים פֿון די רשָׁעים, און פֿאַראַן
רשָׁעים וואָס זיי גייט וועדליק די
מעשׂים פֿון די צדיקים. האָב איך
געזאָגט: דאָס אויך איז נישטיקייט.
15 און איך האָב געלויבט די פֿרייד,
ווארום ניטאָ בעסערס פֿאַרן מענטשן
אונטער דער זון, ווי צו עסן און
טרינקען און זײַן פֿריילעך, און אַז דאָס
זאָל אים באַלייטן אין זײַן מי, דורך די
טעג פֿון זײַן לעבן וואָס גאָט האָט אים
געשאָנקען אונטער דער זון.
16 אַזוי ווי איך האָב אָפּגעגעבן מײַן
האַרץ צו קענען חכמה, און צו זען די
טוענישׂ וואָס ווערט געטאָן אויף דער
ערד – ווארום סיַ ביַי טאָג סיַ ביַי
נאַכט זעט דער מענטש ניט אָן קיין
שלאָף אין זײַנע אויגן –
17 האָב איך געזען אין אַלע מעשׂים
פֿון גאָט, אַז דער מענטש קען ניט
אויסגעפֿינען די מעשׂים וואָס ווערן
געטאָן אונטער דער זון; ווארום ווי
דער מענטש זאָל זיך מיִען צו זוכן, וועט

ער עס ניט געפֿינען; און אֲפֿילו אַז דער חכם זאָגט, ער ווייס עס, קען ער עס ניט אויסגעפֿינען.

9 וואָרום דאָס אַלץ האָב איך מיר אַרײַנגענומען אין האַרצן, כּדי קלאָר צו מאַכן דאָס אַלץ: אַז די צדיקים און די חכמים מיט זייערע מעשׂים זײַנען אין דער האַנט פֿון גאָט; סײַ ליבשאַפֿט, סײַ שׂנאה – דער מענטש ווייס ניט; אַלץ ליגט זיי פֿאַרויס.

2 אַלצדינג ווי פֿאַר אַלעמען; איין טראַף פֿאַר דעם צדיק און פֿאַר דעם רשׁע, פֿאַר דעם גוטן און דעם ריינעם, און פֿאַר דעם אומריינעם, און פֿאַר דעם וואָס שלאַכט אַ קרבן, און פֿאַר דעם וואָס שלאַכט ניט; אַזוי דער גוטער אַזוי דער זינדיקער, דער וואָס שווערט ווי דער וואָס שיט זיך פֿון אַ שבֿועה.

3 דאָס איז דאָס בייז אין אַלץ וואָס געשעט אונטער דער זון, וואָס איין טראַף איז פֿאַר אַלעמען, און אויך איז דאָס האַרץ פֿון די מענטשנקינדער פֿול מיט בייז, און משוגעת איז אין זייער האַרצן ביַי זייער לעבן, און דערנאָך גייען זיי צו די טויטע.

4 וואָרום ביַי דעם וואָס איז נאָך באַהעפֿט צו אַלע לעבעדיקע איז דאָ אַ האָפֿענונג, ווײַל אַ לעבעדיקן הונט איז בעסער ווי אַ טויטן לייב.

5 וואָרום די לעבעדיקע ווייסן אַז זיי וועלן שטאַרבן, אָבער די טויטע ווייסן גאָרנישט, און זיי האָבן ניט מער קיין לוין; וואָרום זייער זכר איז פֿאַרגעסן.

6 אי זייער ליבשאַפֿט אי זייער שׂנאה אי זייער קנאה איז לאָנג אונטערגעגאַנגען, און זיי האָבן קיין מאָל מער ניט קיין חלק אין אַלץ וואָס ווערט געטאָן אונטער דער זון.

7 גיי עס מיט שׂמחה דײַן ברויט, און טרינק מיט אַ פֿריילעכן האַרצן דײַן ווײַן, וואָרום גאָט האָט שוין באַוויליקט דײַנע מעשׂים.

8 צו יעטוועדער צײַט זאָלן דײַנע בגדים זײַן ווײַס, און אייל זאָל ניט פֿעלן אויף דײַן קאָפּ.

9 גענים דאָס לעבן מיט דער ווײַב וואָס דו האָסט ליב, אַלע טעג פֿון דײַן נישטיקן לעבן וואָס מע האָט דיר געשאָנקען אונטער דער זון, אַלע דײַנע נישטיקע טעג; וואָרום דאָס איז דײַן חלק אין לעבן, און אין דײַן מי וואָס דו מיסט זיך אונטער דער זון.

10 אַלץ וואָס דײַן האַנט פֿאַרמאָגט צו טאָן מיט דײַן כּוח, טו, וואָרום ניטאָ קיין טאָן, אָדער אויסרעכענונג, אָדער קענטעניש, אָדער חכמה, אין דער אונטערערד וואָס דו גייסט אַהין.

11 איך האָב ווידער געזען אונטער דער זון, אַז ניט די פֿלינקע געווינען דעם געוועטלויף, און ניט די גיבורים די מלחמה, און אויך ניט די חכמים ברויט, און אויך ניט די פֿאַרשטאַנדיקע עשירות, און אויך ניט די וווילקענעוודיקע חן; נאָר צײַט און צופֿאַל טרעפֿט זיי אַלעמען.

12 וואָרום דער מענטש ווייס צו מאָל ניט זײַן צײַט; אַזוי ווי פֿיש וואָס ווערן געכאַפּט אין אַ בייזער נעץ, און אַזוי ווי פֿויגלען וואָס ווערן געכאַפּט אין אַ פֿאַסטקע, אַזוי ווי זיי, ווערן די מענטשנקינדער געפֿאַנגען אין אַ בייזער צײַט, ווען זי פֿאַלט אויף זיי פֿלוצלינג.

13 אָבער דאָס האָב איך געזען פֿאַר חכמה אונטער דער זון, און דאָס איז גרויס ביַי מיר:

14 געווען אַ קליינע שטאָט מיט ווינציק מענטשן אין איר; איז אויף איר געקומען אַ גרויסער מלך, און האָט זי אַרומגערינגלט, און געבויט אַרום איר גרויסע באַלעגערווערק.

15 האָט מען געפֿונען אין איר אַן אָרימאַן אַ חכם, און ער האָט מיט זײַן חכמה; הגם קיין מענטש האָט ניט

געדאַכט אָן דעם דאָזיקן אָרימאַן.
16 האָב איך געזאָגט: בעסער חכמה איידער גבֿורה; הגם די חכמה פֿון אָרימאַן וועלט פֿאַראַכט, און זײנע ווערטער וועלן ניט געהערט.
17 די ווערטער פֿון די קלוגע מיט געלאַסנקייט וועלן מער צוגעהערט ווי דער אָנגעשריי פֿון אַ געוועלטיקער צווישן נאַרן.
18 בעסער חכמה איידער כּלי-מלחמה;און איין זינדיקער פֿירט איבער אַ סך גוטס.

10 טויטע פֿליגן פֿאַרשטינקען און צעבלעזלען דעם זאַלבמישערס אייל, אַזוי וועגט אַריבער אַ ביסל נאַרישקייט חכמה און כּבֿוד.
2 דער שׂכל פֿון דעם חכם איז אויף זײַן רעכטער זײַט, און דער שׂכל פֿון נאַרן אויף זײַן לינקער.
3 און אויך אַז דער נאַר גייט אין וועג, פֿעלט אים שׂכל, און ער זאָגט אַלעמען אויס אַז ער איז אַ נאַר.
4 אַז דאָס געמיט פֿון דעם געוועלטיקער הייבט זיך אויף קעגן דיר, זאָלסטו ניט פֿאַרלאָזן דײַן אָרט;וואָרום געלאַסנקייט באַרוט גרויסע זינד.
5 פֿאַראַן אַן אומגליק וואָס איך האָב געזען אונטער דער זון, אַזוי ווי אַ פֿאַרזע וואָס גייט אַרויס פֿון אַ געוועלטיקער:
6 נאַרישקייט ווערט געשטעלט אין גרויסע הייכן, און נגידים זיצן אין דער נידער.
7 איך האָב געזען קנעכט אויף פֿערד, און האַרן וואָס גייען ווי קנעכט אויף דער ערד.
8 דער וואָס גראָבט אַ גרוב, וועט אין איר אַרײַנפֿאַלן, און דער וואָס ברעכט דורך אַ צאַם, אים וועט אײַנבײַסן אַ שלאַנג.
9 דער וואָס האָקט אַרויס שטיינער וועט זיך וויי טאָן אָן זיי, דער וואָס שפּאַלט האָלץ איז אין סכּנה דורך דעם.
10 אַז דער אײַזן איז שטומפּ, און מע האָט דעם שאַרף ניט פֿאַרשלײַפֿט, מוז מען שטאַרקן די כּוחות;און די מעלה פֿון חכמה איז צוגרייטן.
11 אַז די שלאַנג בײַסט אײַן פֿאַרן אָפּשפּרעכן, איז אויס מעלה פֿון דעם מאַן מיט דער צונג.
12 די ווערטער פֿון דעם חכמס מויל זײַנען מיט חן, און די ליפּן פֿון דעם נאַרן ברענגען אים אום.
13 דער אָנהייב פֿון די ווערטער פֿון זײַן מויל איז נאַרישקייט, און דער סוף פֿון זײַן רעדן איז בייזע משוגעת.
14 יאָ, דער נאַר מערט ווערטער, אָבער דער מענטש ווייס ניט וואָס געשעט; און וואָס וועט געשען נאָך אים, ווער וועט אים דערציילן?
15 די מי פֿון דעם נאַרן פֿאַרמאַטערט אים, וואָרום ער ווייס ניט צו מאָל ווי צו גיין אין שטאָט.
16 וויי דיר לאַנד, וואָס דײַן מלך איז אַ יונג, און דײַנע האַרן מאַכן סעודות אין דער פֿרי!
17 ווויל דיר לאַנד, וואָס דײַן מלך איז אַ פֿרײַגעבאָרענער, און דײַנע האַרן עסן אין דער צײַט, אין מאַנהאַפֿטקייט און ניט אין זויפֿערײַ.
18 פֿון פֿוילקייט פֿאַלט אײַן דער באַלקן, און פֿון אָפּגעלאָזטע הענט רינט דאָס הויז.
19 אַ סעודה מאַכט מען פֿון פֿרײַליכקייט וועגן, און ווײַן מאַכט לוסטיק דאָס לעבן;אָבער געלט באַוועלט אַלץ.
20 אַפֿילו אין דײַן געדאַנקען זאָלסטו ניט שילטן דעם מלך, און אין דײַנע שלאָפֿקאַמערן זאָלסטו ניט שילטן דעם עושר;וואָרום אַ פֿויגל פֿון הימל וועט אַוועקטראָגן דעם קול, און דער וואָס האָט פֿליגלען וועט דערציילן די זאַך.

11 לָאז עַוועק דײַן ברויט אויפֿן
ווַאסער, ווָארום אין פֿיל טעג
אַרום וועסטו עס געפֿינען.
2 צעטײל אַ חלק אויף זיבן, און
אַפֿילו אויף אַכט, ווָארום ווייסט ניט
ווָאס פֿאַר אַ בייז עס קען זײַן אויף דער
ערד.
3 אַז די ווָאלקן ווערן פֿול מיט רעגן,
ליידיקן זיי זיך אויס אויף דער ערד;און
סײַ אַ בוים פֿאַלט אין צפֿון און סײַ אין
דָרום –אין אָרט ווו דער בוים פֿאַלט,
דאָרטן וועט ער בלײַבן.
4 דער ווָאס פֿאַסט-אויף דעם ווינט
וועט ניט זייַען, און דער ווָאס קוקט
אויף די ווָאלקנס וועט ניט שנײַדן.
5 אַזוי ווי דו ווייסט ניט ווָאס איז דער
ווועג פֿון דעם ווינט, אָדער ווי עס ווערן
ביינער אין לײַב פֿון אַ טראָגעדיקער,
אַזוי ווייסטו ניט די טוונג פֿון גאָטווָאס
טוט אַלצדינג.
6 אין פֿרימאָרגן זיי דײַן זאָמען, און
אין אָוונט זאָלסטו ניט אָפּלאָזן דײַן
האַנט, ווָארום דו ווייסט ניט ווָאסערס
וועט געראָטן, דאָס אָדער יענס, אָדער
ביידע באַגלײַך וועלן זײַן גוט.
7 און זיס איז די ליכטיקייט, און גוט
איז פֿאַר די אויגן צו זען די זון.
8 ווָארום ווייפֿל יאָרן דער מענטש
זאָל לעבן, זאָל ער אין זיי אַלע זײַן
פֿריילעך;און זאָל ער געדענקען די טעג
פֿון פֿינצטערניש, אַז זיי וועלן זײַן פֿיל.
אַלץ ווָאס געשעט איז נישטיקייט.
9 פֿריי זיך, בחור, אין דײַן יוגנט,
און לאָז ווייל גיין דײַן האַרץ אין דײַנע
בָחורשע טעג, און גיי אין די וועגן פֿון
דײַן האַרצן, און נאָך דער זעונג פֿון
דײַנע אויגן; אָבער זײַ וויסן אַז פֿאַר
אַלעם דעמוועט גאָט דיך ברענגען צום
משפּט.
10 און טו אָפּ ערגערניש פֿון דײַן
האַרצן, און האַלט אָפּ בייז פֿון דײַן
לײַב, ווָארום יינגלשאַפֿט און יוגנט
זײַנען אַ הויך.

12 און געדענק דײַן באַשעפֿער
אין דײַנע בָחורשע טעג,
איידער עס וועלן קומען די שלעכטע
טעג, און אָנקומען וועלן די יאָרן, ווָאס
דו וועסט זאָגן: איך האָב ניט קיין הנאה
פֿון זיי;
2 איידער עס וועט פֿינצטער ווערן די
זון און ווָאס ליכט, און די לבָנה און די
שטערן; און די ווָאלקנס וועלן ווידער
קערן נאָכן רעגן;
3 אין דעם טאָג וואָס די הויזוועכטער
וועלן זיך טריסלען, און די חילס-לײַט
וועלן זיך אויסקרימען, און די
מאָלערינס וועלן ניט אַרבעטן, ווײל
זיי זײַנען ווינציק, און די קוקעריינס
וועלן טונקל זײַן אין די פֿענצטער,
4 און די טירן צום גאַס וועלן
פֿאַרשלאָסן ווערן;ווען נידעריק וועט
זײַן דאָס רוישן פֿון דער מיל, און מע
וועט זיך אָפּשטעלן בײַם פּיפּס פֿון אַ
פֿויגל, און פֿאַרשטיקט וועלן זײַן אַלע
טעכטער פֿון געזאַנג;
5 אויך וועט מען מורא האָבן פֿאַר
אַ הויכן אָרט, און שרעקעניש וועלן
זײַן אויפֿן וועג;און דער מאַנדלבוים
וועט בליִען, און דער היישעריק וועט
זיך שלעפּן, און די קאַפּערפֿרוכט וועט
אויפֿהערן, ווײל דער מענטש גייט צו
זײַן אייביקער היים, און די באַקלאָגער
וועלן זיך אומדרייַען אין גאַס;
6 איידער די זילבערנע שנור וועט
צעריסן ווערן, און דער גילדערנער
בעקן וועט צעהאַקט ווערן, און דער
קרוג וועט צעברעכן ווערן בײַם
קוואַל, און דער ראָד פֿאַלט אַ
צעהאַקטער אין ברונעם;
7 און דער שטויב וועט זיך אומקערן
צו דער ערד, ווי געווען, און דער גײַסט
וועט זיך אומקערן צו גאָט ווָאס האָט
אים געגעבן.
8 נישטיקייט פֿון נישטיקייט, זאָגט
קהלת, אַלץ איז נישטיקייט.
9 און אחוץ ווָאס קהלת איז געווען
אַ חכם, האָט ער נאָך געלערנט דאָס

פֿאָלק קענשאַפֿט; און ער האָט געווויגן
און געפֿאָרשט, און צונויפֿגעשטעלט
שפּריכווערטער אַ סך.
10 קהלת האָט געזוכט צו געפֿינען
נוצלעכע זאַכן, און וואָס איז געשריבן
אויפֿריכטיק – אמתדיקע ווערטער.
11 די ווערטער פֿון די חכמים
זײַנען אַזוי ווי טרײַבשפּיצן, און ווי
נעגל אַרײַנגעשלאָגענע זײַנען די
צונויפֿגעזאַמלטע רייד; זיי זײַנען
געגעבן געוואָרן פֿון איין פֿאַסטוך.
12 און ווײַטער, מײַן זון, זײַ
געווארנט: צו מאַכן פֿיל ספֿרים איז
ניטאָ קיין ענד, אָבער זיך גריבלען צו
פֿיל מאַטערט אָפּ דעם לײַב.
13 דער סוף פֿון דער זאַך, נאָך דעם
ווי אַלץ איז געהערט געוואָרן, איז:
האָב מורא פֿאַר גאָט, און היט זײַנע
געבאָט, ווארום דאָס איז דער גאַנצער
מענטש.
14 ווײַל דעם גאַנצן באַשאַף וועט
גאָט ברענגען פֿאַר אַ משפּט איבער
אַלעם פֿאַרהוילענעם, סײַ גוט און סײַ
שלעכט.

אֶסְתֵּר

1 און עס איז געווען אין די טעג פֿון אַחשְׁוֵרוֹשׁ – דאָס איז דער אַחשְׁוֵרוֹשׁ וואָס האָט געקינגט פֿון הוֹדוּ ביז כּוּש, איבער הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות –
2 אין יענע טעג, אַז דער מלך אַחשְׁוֵרוֹשׁ איז געזעסן אויף דעם טראָן פֿון זײַן מלוכה וואָס אין דער הויפּטשטאָט שושָׁן,
3 אין דריטן יאָר פֿון זײַן מלוכה, האָט ער געמאַכט אַ מאָלצײַט פֿאַר אַלע זײַנע הַאַרן און זײַנע קנעכט, דעם חיל פֿון פָּרַס און מָדַי, די אַדלליִט און די האַרן פֿון די מדינות, וואָס פֿאַר אים;
4 ווען ער האָט געוויזן די עשירות פֿון זײַן קיניגלעכן שטאַט, און די זעלטענע פּראַכט פֿון זײַן גרויסקייט, פֿיל טעג, הונדערט און אַכציק טעג.
5 און אַז די דאָזיקע טעג זײַנען דערפֿילט געוואָרן, האָט דער מלך געמאַכט פֿאַר דעם גאַנצן פֿאָלק וואָס האָט זיך געפֿונען אין דער הויפּטשטאָט שושָׁן, פֿון קלענסטן ביזן גרעסטן, אַ מאָלצײַט פֿון זיבן טעג אין הויף פֿון דעם מלכס פּאַלאַצגאָרטן.
6 וווּיסע צעמיג, דינע לײַנען, און בלאָע וואָל, זײַנען געווען באַפֿעסטיקט מיט שנורן פֿון פֿײַנלײַנען און פּורפּל אויף זילבערנע שטאַנגען און זײַלן פֿון מירמלשטיין; מיט גילדערנע און זילבערנע לענבעטלעך אויף אַ פֿלאַסטערונג פֿון אַלאַבאַסטער און מירמלשטיין, און פּערלמוטער, און פֿלעקמירמל.
7 און געגעבן טרינקען האָט מען אין גילדערנע כּלים, און כּלים פֿון כּלים פֿאַרשיידן, און מַלכותדיקער ווײַן איז געווען מיט אַ קיניגלעכער האַנט.
8 און דאָס טרינקען איז געווען ווי געהעריק; קיינער האָט ניט געצוווּנגען; וואָרום אַזוי האָט דער מלך פֿעסט אָנגעזאָגט איטלעכן עלטסטן פֿון זײַן הויז, צו טאָן לויט דעם רצון פֿון יעטוועדער איינעם.
9 אויך די מלכּה וַשתּי האָט געמאַכט אַ מאָלצײַט פֿאַר די ווײַבער אין דעם קיניגלעכן הויז פֿון מלך אַחשְׁוֵרוֹשׁ.
10 אויפֿן זיבעטן טאָג, אַז דעם מלכס האַרץ איז געווען פֿריילעך פֿון ווײַן, האָט ער געהייסן מהוּמָן, בִּזְתָא, חַרבוֹנָא, בִּגתָא, און אֲבַגתָא, זֵתַר, און כַּרכַּס, די זיבן קאַמערדינער וואָס האָבן באַדינט פֿאַר דעם מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ,
11 ברענגען די מלכּה וַשתּי פֿאַר דעם מלך אין אַ קיניגלעכער קרוין, כּדי צו ווײַזן די פֿעלקער און די האַרן איר שיינקייט, וואָרום זי איז געווען שיין פֿון אויסזען.
12 האָט די מלכּה וַשתּי ניט געוואָלט קומען אויף דעם מלכס אָנזאָג וואָס דורך דער האַנט פֿון די קאַמערדינער, און דער מלך איז זייער אין כּעס געוואָרן, און זײַן גרימצאָרן האָט אין אים געברענט.
13 און דער מלך האָט געזאָגט צו די חכמים וואָס קענען די צײַטן – וואָרום אַזוי איז געווען דעם מלכס שטייגער אַנטקעגן אַלע וואָס ווייסן אַ געזעץ און אַ דין;
14 און די נאָענטע צו אים זײַנען געווען כַּרשְׁנָא, שֵׁתָר, אַדמָתָא, תַּרשִׁישׁ, מֶרֶס, מַרסְנָא, ממוכָן, זיבן האַרן פֿון פָּרַס און מָדַי וואָס האָבן געזען דעם מלכס פּנים, וואָס זײַנען געזעסן אויבנאָן אין דער מלוכה –:
15 וואָס דאַרף מען טאָן לויט געזעץ צו דער מלכּה וַשתּי פֿאַר וואָס זי האָט ניט געטאָן דעם אָנזאָג פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ דורך דער האַנט פֿון די קאַמערדינער.

16 האָט ממוכָן געזאָגט פַֿאַר דעם מלך און די האַרן: ניט אַקעגן מלך אַליין האָט פֿאַרבראָכן די מלכּה ושתי, נאָר אַקעגן אַלע האַרן, און אַקעגן אַלע פֿעלקער וואָס אין אַלע מדינות פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ.

17 וואָרום די מעשׂה מיט דער מלכּה וועט אַרויסקומען צו אַלע וויבער, צו מאַכן זייערע מאַנען פֿאַראַכט אין זייערע אויגן, אַז מע וועט זאָגן: דער מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ האָט געהייסן ברענגען פֿאַר אים די מלכּה ושתי, און זי איז ניט געקומען.

18 און נאָך הינטיקן טאָג וועלן די האַרינטעס פֿון פָּרַס און מָדַי, וואָס האָבן גהערט די מעשׂה מיט דער מלכּה, דאָס זאָגן צו די האַרן פֿון מלך, און עס וועט זיין גענוג בָזָיון און ערגערניש.

19 אויב דעם מלך איז ווויל‌געפֿעלן, זאָל אַרויסגיין אַ קיניגלעכער באַפֿעל פֿון פֿאַר אים, און עס זאָל פֿאַרשריבן ווערן אין די געזעצן פֿון פָּרַס און מָדַי, כדי עס זאָל ניט בטל ווערן, אַז ושתי זאָל מער ניט קומען פֿאַר דעם מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, און איר מלכּהשאַפֿט זאָל דער מלך געבן צו אַן אַנדערער וואָס איז בעסער פֿון איר.

20 און אַז דעם מלכס פסק וואָס ער וועט מאַכן, וועט באַקאַנט ווערן אין זיין גאַנצן קיניגרײַך, ווי גרויס עס איז, וועלן אַלע וויבער אָפּגעבן כבוד זייערע מאַנען, פֿון גרעסטן ביזן קלענסטן.

21 איז דאָס וואָרט ווויל‌געפֿעלן אין די אויגן פֿון דעם מלך און די האַרן, און דער מלך האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ממוכָנען.

22 און ער האָט געשיקט בריוו צו אַלע מדינות פֿון דעם מלך, צו איטלעכער מדינה לויט איר כּתב, און צו איטלעכן פֿאָלק לויט זיין לשון, אַז יעטוועדער מאַן זאָל זיין דער הערשער אין זיין הויז, און רעדן אַזוי ווי דער לשון פֿון זיין פֿאָלק.

2 נאָך די דאָזיקע געשעענישן, אַז דער גרימצאָרן פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ האָט זיך געשטילט, האָט ער געדאַכט אָן ושתין, און אָן וואָס זי האָט געטאָן, און וואָס איז נגזר געווארן אויף איר.

2 האָבן געזאָגט די יונגען פֿון מלך, זיינע משָׁרתים: זאָל מען זוכן פֿאַר מלך יונגע מיידלעך שיין פֿון אויסזען.

3 און דער מלך זאָל אויפֿזעצן אויפֿזעער אין אַלע מדינות פֿון זיין קיניגרײַך, און זיי זאָלן איינזאַמלען וווּ נאָר אַ יונג מיידל פֿון שיינעם אויסזען אין דער הופֿטשטאָט שושָׁן, אין הויז פֿון די פֿרויען, אונטער דער האַנט פֿון הֵגָא דעם קאַמערדינער פֿון מלך, דעם היטער פֿון די פֿרויען, און מע זאָל זיי געבן זייערע זאַלבונגען.

4 און די מיידל וואָס וועט ווויל‌געפֿעלן אין די אויגן פֿון מלך, זאָל וועלן מאַכן ושתי. דאָס איז גוט אין דער היפּטשטאָט שושָׁן מיטן נאָמען מָרדכַי דער זון פֿון יָאִיר, דעם זון פֿון שִׁמְעִי, דעם זון פֿון קישן, אַ מאַן פֿון בנימין,

6 וואָס איז פֿאַרטריבן געווארן פֿון ירושָׁלַיִם מיט די פֿאַרטריבענע וואָס זיינען פֿאַרטריבן געווארן מיט איכָנְיָה דעם מלך פֿון יהודה, די וואָס נבוכַדנֶצַּר דער מלך פֿון בבל האָט פֿאַרטריבן.

7 און ער האָט דערצויגן הַדַסָּה, דאָס איז אֶסְתֵּר, די טאָכטער פֿון זיין פֿעטער, וואָרום זי האָט ניט געהאַט קיין פֿאָטער און מוטער; און די מיידל איז געווען שיין אויפֿן געשטאַלט, און שיין אויפֿן פנים; און אַז איר פֿאָטער און איר מוטער זיינען געשטאָרבן, האָט זי מרדכי צוגענומען צו זיך פֿאַר אַ טאָכטער.

8 און עס איז געווען, אַז דער
אָנזאָג פֿון מלך און זײַן באַפֿעל
איז באַקאַנט געוואָרן, און אַז פֿיל
מיידלעך זײַנען אײַנגענאַמלט געוואָרן
אין דער הויפּטשטאָט שושָן, אונטער
דער האַנט פֿון הֲגַי, אַזוי איז אויך
אסתר צוגענומען געוואָורן אין הויז פֿון
מלך, אונטער דער האַנט פֿון הֲגַי דעם
היטער פֿון די פֿרויען.
9 און די מיידל איז ווויילגעפֿעלן אין
זײַנע אויגן, און זי האָט נוֹשׂא חן געווונען
פֿאַר אים, און ער האָט געאײַלט מיט
אירע זאַלבונגען און אירע גאָבן, און די
זיבן מיידלעך וואָס דאַרפֿן איר געגעבן
ווערן פֿון מלכס הויז; און ער האָט זי
מיט אירע מיידלעך אויסגעצייכנט צום
גוטן אין הויז פֿון די פֿרויען.
10 אסתר האָט ניט אויסגעזאָגט איר
פֿאָלק און איר אָפּשטאַם, ווארום אַזוי
האָט איר מרדכי באַפֿוילן, אַז זי זאָל
ניט אויסזאָגן.
11 און טאָג פֿאַר טאָג איז מרדכי
אַרומגעגאַנגען פֿאַר דעם הויף פֿון דעם
הויז פֿון די פֿרויען געוואָר צו ווערן
וואָס אסתר מאַכט, און וואָס מיט איר
געשעט.
12 און אַז עס האָט דערגרייכט די
ריי פֿון מיידל נאָך מיידל, צו קומען
צום מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, נאָך דעם ווי זי
האָט געמאַכט צוועלף חדשים, לויט דעם
אײַנפֿיר פֿאַר די פֿרויען – ווארום אַזוי
האָבן געמוזט דערפֿילט ווערן די טעג
פֿון זייערע זאַלבונגען: זעקס חדשים
מיט אייל פֿון מירע, און זעקס חדשים
מיט בשׂמים און מיט זאַלבן פֿון פרויען
–
13 און אַז די מיידל איז דענצמאָל
געגאַנגען צום מלך, פֿלעגט אַלץ וואָס
זי פֿלעגט פֿאַרלאַנגען איר געגעבן
ווערן, מיטצוגיין מיט איר פֿון דעם הויז
פֿון פֿרויען אין הויז פֿון מלך.
14 אין אָוונט איז זי געגאַנגען, און
אין דער פֿרי האָט זי זיך אומגעקערט
אין צווייטן הויז פֿון די פֿרויען, אונטער
דער האַנט פֿון שַׁעַשגז דעם מלכס
קאַמערדינער, דעם היטער פֿון די
קעפּסווײַבער. זי פֿלעגט מער ניט
קומען צום מלך, סײַדן דער מלך האָט
זי באַגערט, און זי איז גערופֿן געוואָרן
מיטן נאָמען.
15 און אַז עס האָט דערגרייכט די
ריי פֿון אסתר דער טאָכטער פֿון
אֲבִיחַיִל, מרדכיס פעטער, וואָס ער
האָט געמומען צו זיך פֿאַר אַ טאָכטער,
צו קומען צום מלך, האָט זי ניט
פֿאַרלאַנגט קיין זאַך, אַחוץ וואָס הֲגַי
דעם מלכס קאַמערדינער, דער היטער
פֿון די פרויען, פֿלעגט זאָגן. און אסתר
האָט נוֹשׂא חן געווונען אין די אויגן פֿון
אַלע וואָס האָבן זי געזען.
16 און אסתר איז גענומען געוואָרן
צום מלך אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אין זײַן קיניגלעכן
הויז, אין צענטן חוֹדש, דאָס איז דער
חוֹדש טֵבֵת, אין זיבעטן יאָר פֿון זײַן
מלוכה.
17 און דער מלך האָט ליב געקריגן
אסתר מער פֿון אַלע ווײַבער,
און זי האָט געקריגן בײַ אים חן
און לײַטזעליקייט מער פֿון אַלע
יונגפֿרויען, און ער האָט אָנגעטאָן אַ
מַלכות-קרוין אויף איר קָאָפּ, און האָט
זי געמאַכט פֿאַר אַ מלכה אָנשטאָט
וַשתִּי.
18 און דער מלך האָט געמאַכט אַ
גרויסן מאָלצײַט פֿאַר אַלע זײַנע האָרן
און זײַנע קנעכט, אַ מאָלצײַט פֿון
אסתרס וועגן. און ער האָט געמאַכט
די מדינות אַ הָנָחה, און געגעבן מתּנות
מיט אַ קיניגלעכער האַנט.
19 און אַז יונגפֿרויען זײַנען אַ צווייט
מאָל אײַנגעזאַמלט געוואָרן, און מרדכי
איז געזעסן אין טויער פֿון מלך –
20 אסתר האָט נאָך ניט געהאַט
אויסגעזאָגט איר אָפּשטאַם און איר
פֿאָלק, אַזוי ווי מרדכי האָט איר
באַפֿוילן; ווארום אסתר האָט געטאָן
וואָס מרדכי האָט איר אָנגעזאָגט, אַזוי
ווי בעת זי איז געווען אין דערציונג בײַ

אים –
21 אין יענע טעג, וועו מרדכי
איז געזעסן אין טויער פֿון מלך,
האָט געצערנט בגתָן און תֶּרֶש,
צוויי קאַמערדינער פֿון מלך, פֿון די
שוועלהיטער, און זיי האָבן געוואָלט
אויסשטרעקן אַ האַנט אויפֿן מלך
אַחַשְׁוֵרוֹשׁ.
22 איז די זאַך דערוווּסט געוואָרן צו
מרדכין, און ער האָט דערציילט אסתר
המלכהן, און אסתר האָט געזאָגט דעם
מלך אין נאָמען פֿון מרדכין.
23 און די זאַך איז נאָכגעזוכט
געוואָרן, און איז אויסגעפֿונען
געוואָרן, און זיי זיינען ביידע
אויפֿגעהאָנגען געוואָרן אויף אַ בוים;
און עס איז פֿאַרשריבן געוואָרן אין
בוך פֿון די ציטגעשעענישן פֿאַר דעם
מלך.

3 נאָך די דאָזיקע געשעענישן האָט
דער מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ געגרייסט
הָמָן דעם זון פֿון הַמְדָּתָאן, דעם
אַגָגי, און ער האָט אים דערהויבן און
געשטעלט זיין שטול איבער אַלע האַרן
וואָס בייַ אים.
2 און אַלע קנעכט פֿון מלך וואָס אין
מלכס טויער האָבן זיך געקניט און
געבוקט צו הָמָנען, וואָרום אַזוי האָט
דער מלך באַפֿוילן וועגן אים; נאָר
מרדכי פֿלעגט זיך ניט קניען און ניט
בוקן.
3 האָבן די קנעכט פֿון מלך וואָס אין
מלכס טויער געזאָגט צו מרדכין: פֿאַר
וואָס טרעטסטו איבער דעם באַפֿעל פֿון
מלך?
4 און עס איז געווען, אַז זיי האָבן
דאָס צו אים געזאָגט טאָג פֿאַר טאָג,
און ער האָט ניט צוגעהערט צו זיי,
אַזוי האָבן זיי דערציילט הָמָנען, כדי
צו זען אויב מרדכיס ווערטער וועלן
באַשטיין; וואָרום ער האָט זיי געזאָגט
אַז ער איז אַ יִיד.
5 און ווי הָמָן האָט געזען אַז מרדכי
קניט זיך ניט און בוקט זיך ניט צו
אים, אַזוי איז הָמָן געוואָרן פול מיט
גרימצאָרן.
6 און ער האָט פֿאַראַכט אין זיינע
אויגן אויסצושטרעקן אַ האַנט אויף
מרדכין אַליין; וואָרום מע האָט אים
געזאָגט דאָס פֿאָלק פֿון מרדכין; נאָר
הָמָן האָט געזוכט צו פֿאַרטילקן אַלע
יִידן וואָס אין גאַנצן קיניגרייך פֿון
אַחַשְׁוֵרוֹשׁן, דאָס פֿאָלק פֿון מרדכין.
7 אין ערשטן חודש, דאָס איז חודש
ניסן, אין צוועלפֿטן יאָר פֿון מלך
אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, האָט מען געוואָרפֿן אַ פור,
דאָס איז אַ גורל, פֿאַר הָמָנען, פֿון טאָג
אויף טאָג, און פֿון חודש אויף חודש,
ביז צום צוועלפֿטן חודש, דאָס איז
חודש אָדָר.
8 און הָמָן האָט געזאָגט צום מלך
אַחַשְׁוֵרוֹשׁ: פֿאַראַן איין פֿאָלק, צעזייט
און צעשפּרייט צווישן די פֿעלקער אין
אַלע מדינות פֿון דיין קיניגרייך, און
זייערע געזעצן זיינען אַנדערש ווי בייַ
איטלעכן פֿאָלק, און די געזעצן פֿון מלך
טוען זיי ניט, און דעם מלך לוינט זיך
ניט זיי צו לאָזן בלייבן.
9 אויב דעם מלך איז ווויל‌געפֿעלן,
זאָל געשריבן ווערן זיי אומצוברענגען,
און איך וועל אָפּוועגן צען טויזנט
צענטנער זילבער אויף די הענט פֿון די
ווירטשאַפֿטער, אויף אַרייַנצוברענגען
אין די שאַצקאַמערן פֿון מלך.
10 האָט דער מלך אַראָפּגענומען זיין
זיגלרינג פֿון זיין האַנט, און האָט אים
געגעבן צו הָמָן דעם זון פֿון הַמְדָּתָאן,
דעם אַגָגי, דעם צוֹרר-הַיְהודים.
11 און דער מלך האָט געזאָגט
צו הָמָנען: דאָס געלט וועלט דיר
געשאַנקען, און אויך דאָס פֿאָלק, צו
טאָן מיט אים ווי עס איז גוט אין דיינע
אויגן.
12 און ד שרייבער פֿון מלך זיינען
גערופֿן געוואָרן אין ערשטן חודש, אין
דרייצנטן טאָג אין דעם, און עס איז
געשריבן געוואָרן אַזוי ווי אַלץ וואָס
הָמָן האָט באַפֿוילן, צו די סאַטראַפּן פֿון

מלך, און צו די פּירשטן וואָס איבער איטלעכער מדינה, און צו די האַרן פֿון איטלעכן פֿאָלק; איטלעכער מדינה לויט איר כּתב, און איטלעכן פֿאָלק לויט זײַן לשון, געשריבן אין נאָמען פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, און געחסמעט מיטן זיגלרינג פֿון מלך.

13 און בריוו זײַנען צעשיקט געוואָרן דורך דער האַנט פֿון לויפֿערס צו אַלע מדינות פֿון מלך, צו פֿאַרטיליקן, צו הרגען, און אומצוברענגען אַלע יידן, פֿון יונג ביז אַלט, קליינע קינדער און ווײַבער, אין איין טאָג, און דרײַצנטן טאָג פֿון צוועלטפֿטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר, און צו צערויבן זייער פֿאַרמעג.

14 דער נוסח פֿון דעם געשריפֿטס זאָל אַרויסגעגעבן ווערן פֿאַר אַ באַפֿעל אין איטלעכער מדינה, באַקאַנט געמאַכט צו אַלע פֿעלקער, אַז זיי זאָלן זײַן אָנגעבעריי פֿאַר דעם דאָזיקן טאָג.

15 זײַנען די לויפֿערס אַרויס אין געאײַלט מיט דעם מלכס אָנזאָג, און דאָס געזעץ איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין דער הויפּטשטאָט שושַן. און דער מלך און הָמָן האָבן זיך געזעצט טרינקען, און די שטאָט שושַן איז געווען צעטומלט.

4 1 און ווי מרדכי האָט זיך דערוווסט אַלץ וואָס איז געשען, אַזוי האָט מרדכי צעריסן זײַנע קליידער, און ער האָט אָנגעטאָן זאָק מיט אַש און ער איז אַרויסגעגאַנגען אין מיטן שטאָט, און האָט געשריגן אַ גרויס און ביטער געשריי.

2 און ער איז געקומען ביז צום מלכס טויער; וואָרום מע האָט ניט געטאָרט אַרײַנגיין אין מלכס טויער אין זאָק.

3 און אין איטלעכער מדינה, ווו נאָר דער אָנזאָג פֿון מלך און זײַן באַפֿעל איז אָנגעקומען, איז געווען אַ גרויס טרויער בײַ יידן, און אַ תּענית, און געווײן און קלאָג; זאָק און אַש האָבן פֿיל זיך אונטערגעבעט.

4 זײַנען געקומען אסתּרס מיידלעך און אירע קאַמערדינער, און האָבן איר דאָס דערציילט, און די מלכּה איז אויפֿגעציטערט געווען, און זי האָט געשיקט קלייד֯ער אָנצוטאָן מרדכין, און אויסצוטאָן זײַן זאָק פֿון אים, אָבער ער האָט ניט אָנגענומען.

5 האָט אסתּר געראופֿן הַתָּכן, איינעם פֿון דעם מלכס קאַמערדינער וואָס ער האָט געשטעלט פֿאַר איר, און זי האָט אים באַפֿוילן צו מרדכין, געווואָר צו ווערן וואָס דאָס איז, און פֿאַר וואָס דאָס איז.

6 איז הַתָּך אַרויסגעגאַנגען צו מרדכין אויפֿן בריייט פֿלאַץ פֿון שטאָט וואָס פֿאַרן מלכס טויער,

7 און מרדכי האָט אים דערציילט אַלץ וואָס אים איז געשען, און דעם באַטרעף פֿון דעם זילבער וואָס הָמָן האָט צוגעזאָגט אָפּצוווועגן אין די שאַצקאַמערן פֿון מלך פֿאַר די יידן, כּדי זיי אומצוברענגען.

8 אויך דעם נוסח פֿון דעם געשריבענעם באַפֿעל וואָס איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין שושַן זיי צו פֿאַרטיליקן, האָט ער אים געגעבן, צו ווײַזן אסתּרן, און איר דערציילן, און איר אָנזאָגן צו גיין צום מלך, צו בעטן בײַ אים, און זיך שׂמַחלען בײַ אים פֿאַר איר פֿאָלק.

9 איז הַתָּך געקומען, און האָט דערציילט אסתּרן די ווערטער פֿון מרדכין.

10 און אסתּר האָט גערעדט צו הַתָּכן און האָט אים באַפֿוילן צו מרדכין:

11 אַלע קנעכט פֿון מלך און דאָס פֿאָלק פֿון מלכס מדינות, ווייסן אַז אימטלעכער מאַן אָדער פֿרוי ווָאָס גייט אַרײַן צום מלך אין אינעווייניקסטן הויף, ווען ער ווערט ניט גערופֿן, איז פֿאַר אים בלויז אײַן געזעץ, טייטן, סײַדן דער וואָס דער מלך שטרעקט אויס צו אים דעם גילדערנעם

צעפּטער, ער בליִבט לעבן; און איך בין ניט געראטן געוואָרן צו קומען פַֿאַרן מלך שוין דריִסיק טעג.

12 האָט מען דערציילט מרדכין די ווערטער פֿון אסתר.

13 און מרדכי האָט געהייסן ענטפֿערן אסתר: זאָלסט ניט מיינען בייַ זיך, אַז דו פֿון אַלע יידן וועסט אַנטרונען ווערן אין מלכס הויז.

14 וואָרום אויב שוויגן וועסטו שוויגן אין דער צייט, וועט אַ דערלייכטערונג און אַ רעטונג אויפֿשטיין פַֿאַר יידן פֿון אַן אַנדער אָרט, און דו און דיין פֿאָטערס הויז וועלן אונטערגיין. און ווער ווייס אויב דו האָסט ניט דערגרייכט די מלוכה פַֿאַר אַזאַ צייט ווי די?

15 האָט אסתר געהייסן ענטפֿערן מרדכין:

16 גיי זאַמל אײַן אַלע יידן וואָס געפֿינען זיך אין שושן, און פֿאַסט פַֿאַר מיר, און איר זאָלט ניט עסן און ניט טרינקען דריַי טעג, נאַכט און טאָג; אויך איך און מיינע מיידלעך וועלן אַזוי פֿאַסטן. און אַזוי וועל איך גיין צום מלך, וואָס איז ניט לויט געזעץ; און אַז איך וועל אונטערגיין, וועל איך אונטערגיין.

17 איז מרדכי אַוועק, און האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס אסתר האָט אים באַפֿוילן.

5 און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג, האָט אסתר זיך אָנגעטאָן מַלכותדיק, און האָט זיך געשטעלט אין אינעווייניקסטן הויף פֿון מלכס הויז אַקעגן מלכס הויז; און דער מלך איז געזעסן אויף זײַן קיניגלעכן טראָן אין קיניגלעכן הויז, אַקעגן דעם אײַנגאַנג פֿון הויז.

2 איז ווי דער מלך האָט דערזען אסתר המלכה שטייענדיק אין הויף, האָט זי נושׂא חן געווען אין זײַנע אויגן, און דער מלך האָט אויסגעשטרעקט צו אסתרן דעם גילדערנעם צעפּטער וואָס אין זײַן האַנט, און אסתר האָט געגענגט, און האָט אָנגערירט דעם שפּיץ צעפּטער.

3 האָט דער מלך צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר, אסתר המלכה? און וואָס איז דײַן בקשה? אַפֿילו ביז אַ האַלבער מלוכה זאָל דיר געגעבן ווערן.

4 האָט אסתר געזאָגט: אויב דעם מלך איז ווויל‌געפֿעלן, זאָל דער מלך און הָמָן קומען הײַנט צו דעם מאָלצײַט וואָס איך האָב פַֿאַר אים גענאַכט.

5 האָט דער מלך געזאָגט: אײַלט אַהער הָמָנען, צו טאָן דאָס וואָרט פֿון אסתרן. און דער מלך און הָמָן זײַנען געקומען צו דעם מאָלצײַט וואָס אסתר האָט געמאַכט.

6 און דער מלך האָט געזאָגט צו אסתרן אויף דעם ווײַנמאָלצײַט: וואָס נאָר דײַן פַֿאַרלאַנג, וועט דיר געגעבן ווערן, און וואָס נאָר דײַן בקשה, אַפֿילו ביז אַ האַלבער מלוכה וועט געטאָן ווערן.

7 האָט אסתר געענטפֿערט און האָט געזאָגט: מײַן פַֿאַרלאַנג און מײַן בקשה —

8 אויב איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון מלך, און אויב דעם מלך איז ווויל‌געפֿעלן צו געבן מײַן פַֿאַרלאַנג און צו טאָן מײַן בקשה – זאָל דער מלך און הָמָן קומען צו דעם מאָלצײַט וואָס איך וועל זיי מאַכן; און מאָרגן וועל איך טאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון מלך.

9 און הָמָן איז אַרויסגעגאַנגען אין יענעם טאָג פֿריילעך און מיט אַן אויפֿגעראָמטן האַרצן. אָבער ווי הָמָן האָט געזען מרדכין אין טויער פֿון מלך, אַז ניט ער האָט זיך אויפֿגעשטעלט און ניט ער האָט זיך געריר פַֿאַר אים, אַזוי איז הָמָן פֿול געוואָרן מיט גרימצאָרן אויף מרדכין.

10 אָבער הָמָן האָט זיך אײַנגעהאַלטן, און ער איז אַוועק אין זײַן הויז און האָט געשיקט און געבראַכט זײַנע גוטע פֿרײַנט, און זײַן ווײַב זֶרֶשׁ.

11 און הָמָן האָט אויסדערציילט פֿאַר זיי זײַן גרויס עשירות, און זײַנע פֿיל קינדער, און אַלצדינג ווי אַזוי דער מלך האָט אים געגרייסט, און ווי אַזוי ער האָט אים דערהויבן איבער די האַרן און די קנעכט פֿון מלך.

12 און הָמָן האָט געזאָגט: אויך האָט אסתר המלכה ניט געלאָזט קומען קיינעם מיטן מלך צו דעם מאָלצײַט וואָס זי האָט געמאַכט נאָר בלויז מיך, און אויך אויף מאָרגן בין איך פֿאַרבעטן צו איר מיטן מלך.

13 אָבער דאָס אַלץ איז מיר נישט ווערט, אײַטלעכס מאָל וואָס איך זע מרדכי דעם יְהוּדי זיצן אין טויער פֿון מלך.

14 האָט צו אים געזאָגט זײַן ווײַב זֶרֶשׁ, און אַלע זײַנע גוטע פֿרײַנט: זאָל מען מאַכן אַ תְּלִיָּה פֿופֿציק אײַלן הויך, און אין דער פֿרי זאָג דעם מלך, מע זאָל אויפֿהענגען אויף איר מרדכין; און גיי אַ פֿריילעכער מיט דעם מלך צום מאָלצײַט. איז די זאַך וווילגעפֿעלן פֿאַר הָמָנען, און ער האָט געמאַכט די תְּלִיָּה.

6 אין יענער נאַכט האָט זיך אָפּגעטאָן דער שלאָף פֿון מלך, און ער האָט גהייסן ברענגן דעם ספֿר-הזכרונות פֿון די צײַט געשעענישן, און זיי זײַנען פֿאָרגעלייענט געוואָרן פֿאַרן מלך.

2 איז געפֿונען געוואָרן פֿאַרשריבן אַז מרדכי האָט אויסגעזאָגט אויף בגתָנא און תֶּרֶשׁ, די צוויי קאַמערדינער פֿון מלך, פֿון די שוועלהיטער, וואָס האָבן געזוכט אויסצושטרעקן אַ האַנט אויפֿן מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ.

3 האָט דער מלך געזאָגט: וואָס פֿאַר אַ כּבוד און גדולה איז געטאָן געוואָרן מרדכין דערפֿאַר? האָבן געזאָגט די יונגען פֿון מלך, זײַנע משָׁרתים: קיין זאַך איז מיט אים ניט געטאָן געוואָרן.

4 האָט דער מלך געזאָגט: ווער איז אין הויף? ערשט הָמָן קומט אין אויסווייניקסטן הויף פֿון דעם מלכס הויז, צו זאָגן דעם מלך, מע זאָל אויפֿהענגען מרדכין אויף דער תְּלִיָּה וואָס ער האָט צוגעגרייט פֿאַר אים.

5 האָבן די יונגען פֿון מלך צו אים געזאָגט: אָן שטייט הָמָן אין הויף. האָט דער מלך געזאָגט: זאָל ער אַרײַנקומען.

6 איז הָמָן אַרײַנגעקומען, און דער מלך האָט צו אים געזאָגט: וואָס דאַרף מען טאָן מיט אַ מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד? האָט הָמָן געקלערט בײַ זיך אין האַרצן: וועמען וועט דער מלך וועלן אָנטאָן כּבוד אַחוץ מיר?

7 און הָמָן האָט געזאָגט צום מלך: אַ מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד —

8 זאָל מען ברענגען אַ מַלכותדיק קלייד וואָס דער מלך האָט זיך דערין אָנגעקליידט, און אַ פערד וואָס דער מלך איז אויף אים געריטן, און וואָס אַ מַלכותדיקע קרוין איז אָנגעטאָן געוואָרן אויף זײַן קאָפּ.

9 און מע זאָל געבן דאָס קלייד און דעם פֿערד אויף דער האַנט פֿון איינעם פֿון די האַרן פֿון מלך, די אַדלײַט, און מע זאָל אָנקליידן דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד, און מע זאָל אים מאַכן רײַטן אויפֿן פֿערד דורך דער ברייטער גאַס פֿון שטאָט, און אויסרופֿן פֿאַר אים: אַזוי ווערט געטאָן צו דעם מאַן וואָס דער מלך וויל אים אָנטאָן כּבוד.

10 האָט דער מלך געזאָגט צו הָמָנען: אײַל און נעם דאָס קלייד און דעם פֿערד, אַזוי ווי דו האָסט געערעדט, און טו אַזוי צו מרדכי דעם יְהוּדי וואָס זיצט

אין מלכה טויער; זאָלסט ניט לאָזן
אָפּפֿאַלן אַ ווארט פֿון אַלץ וואָס דו
האָסט געריעדט.
11 האָט הָמָן געזומען דאָס קלייד און
דעם פֿערד, און ער האָט אָנגעקליידט
מרדכין, און האָט אים געמאַכט רײַטן
דורך דער בריי־טער גאַס פֿון שטאָט,
און האָט פֿאַר אים אויסגערופֿן: אַזוי
ווערט געטאָן צו דעם מאַן וואָס דער
מלך וויל אים אָנטאָן כּבֿוד.
12 און מרדכי האָט זיך אומגעקערט
צום טויער פֿון מלך. אָבער הָמָן איז
אַוועק אין האַסט אַהיים, טרויעריק און
מיט אַ פֿאַרדעקטן קאָפּ.
13 און הָמָן האָט דערציילט זײַן ווײַב
זֶרֶש און אַלע זײַנע גוטע פֿרײַנט אַלץ
ווָאָס אים האָט געטראָפֿן. האָבן זײַנע
קלוגע לײַט און זײַן ווײַב זֶרֶש געזאָגט
צו אים: אויב פֿון יידישן אָפּשטאַם איז
דער מרדכי ווָאָס דו האָסט אָנגעהויבן
פֿאַלן פֿאַר אים, וועסטו ניט אויספֿירן
אַקעגן אים, נאָר פֿאַלן וועסטו פֿאַלן
פֿאַר אים.
14 ווי זיי רעדן נאָך מיט אים,
אַזוי זײַנען אָנגעקומען דעם מלכס
קאַמערדינער, און געאײַלט צו
ברענגען הָמָנען צו דעם מאָלצײַט ווָאָס
אסתר האָט געמאַכט.

7 און דער מלך און הָמָן זײַנען
געקומען צו טרינקען בײַ אסתר
המלכה.
2 און דער מלך האָט געזאָגט צו
אסתרן אויך אויפֿן צווייטן טאָג,
בײַם וויינמאָלצײַט: וואָס נאָר דײַן
פֿאַרלאַנג, אסתר המלכה, וועט דיר
געגעבן ווערן, און וואָס נאָר דײַן
בקשה, אַפֿילו ביז אַ האַלבער מלוכה
וועט געטאָן ווערן.
3 האָט אסתר המלכה געענטפֿערט
און האָט געזאָגט: אויב איך האָב
געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע
אויגן, מלך, און אויב דעם מלך איז
ווויילגעפֿעלן, זאָל מיר מײַן לעבן
געשאָנקן ווערן אויף מײַן געבעט, און
מײַן פֿאָלק אויף מײַן בקשה.
4 וואָרום מיר זײַנען פֿאַרקויפט
געוואָרן, איך און מײַן פֿאָלק,
צום פֿאַרטיליקן, צום הרגענ, און
אומצוברענגען; און ווען מיר וואָלטן
פֿאַרקויפט געוואָרן פֿאַר קנעכט און
פֿאַר דינסטן וואָלט איך געשוויגן,
אָבער דער פֿײַנט איז ניט ווערט דעם
מלך שאָדן.
5 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך
אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, און האָט געזאָגט צו אסתר
המלכה: ווער איז דער, און ווו
איז דער, וואָס זײַן האַרץ האָט אים
דערוועגט אַזוי וואָס צו טאָן?
6 האָט אסתר געזאָגט: אַ מאַן אַ
צוֹרר און אַ פֿײַנט, דער דאָזיקער
בייזער הָמָן. און הָמָן האָט זיך
דערשראָקן פֿאַר דעם מלך און דער
מלכּה.
7 און דער מלך איז אויפגעשטאַנען
אין זײַן גרימצאָרן פֿון דעם
ווײַנמאָלצײַט, און איז אַרײַן אין
דעם פּאַלאַצאָרטן; און הָמָן האָט זיך
אָפּגעשטעלט צו בעטן אום זײַן לעבן
בײַ אסתר המלכה, וואָרום ער האָט
געזען אַז בייז איז באַשלאָסן אויף אים
פֿון מלך.
8 און ווי דער מלך האָט זיך
אומגעקערט פֿון דעם פּאַלאַצאָרטן
אין הויז פֿון דעם ווײַנמאָלצײַט,
ערשט הָמָן ליגט אָנידערגעפֿאַלן
אויף דעם לענבעטל וואָס אסתר איז
דערויף. האָט דער מלך געזאָגט: נאָך
באַצווינגען די מלכּה בײַ מיר אין הויז?
ווי דאָס וואָרט איז אַרויס פֿון מלכס
מויל, אַזוי האָט מען צוגעדעקט הָמָנס
פּנים.
9 האָט געזאָגט כַּרבוֹנָה, איינער פֿון
די קאַמערדינער פֿאַרן מלך: אָן שטייט
אויך לעבן הָמָנס הויז די תִּלְיָה פֿופציק
אײַלן הויך וואָס הָמָן האָט געמאַכט
פֿאַר מרדכין, דעם וואָס האָט געראַטעוועט
צום גוטן פֿון מלך. האָט דער מלך

געזאָגט: הענגט אים אויף דערויף.
10 האָט מען אויפֿגעהאָנגען הָמָנען
אויף דער תְּלִיָּה וואָס ער האָט
צוגעגרייט פַֿאַר מרדכין, און דער
גרימצאָרן פֿון מלך האָט זיך געשטילט.

8 אין יענעם טאָג האָט דער מלך
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אַוועקגעגעבן צו
אסתר המלכּה דאָס הויז פֿון הָמָן
דעם צוֹרר-היהודים. און מרדכי איז
געקומען פַֿאַרן מלך, ווָארום אסתר
האָט אים דערציילט, וואָס ער איז
אירער.
2 און דער מלך האָט אַראָפּגענומען
זײַן זיגלרינג וואָס ער האָט
אַוועקגענומען פֿון הָמָנען, און
האָט אים געגעבן מרדכין; און אסתר
האָט אויפֿגעזעצט מרדכין איבער
הָמָנס הויז.
3 און אסתר האָט ווידער גערעדט
פַֿאַרן מלך, און זי איז געפאַלן פַֿאַר
זײַנע פיס, און האָט געווויינט און
געבעטן בײַ אים, אָפּצוטאָן דאָס בייז
פֿון הָמָן דעם אַגָגי, און זײַן טראַכטונג
וואָס ער האָט געטראַכט אַקעגן די יִדן.
4 האָט דער מלך אויסגעשטרעקט צו
אסתרן דעם גילדערנעם צעפּטער, און
אסתר האָט זיך אויפֿגעהויבן און האָט
זיך געשטעלט פַֿאַרן מלך.
5 און זי האָט געזאָגט: אויב דעם
מלך איז ווויילגעפֿעלן, און אויב איך
האָב געפֿונען לײַטזעליקייט פַֿאַר אים,
און די זאַך איז רעכט פַֿאַרן מלך,
און איך בין ווויילגעפֿעלן אין זײַנע
אויגן, זאָל געשריבן ווערן אָפּצורופֿן
די בריוו, די טראַכטונג פֿון הָמָן דעם
זון פֿון המְדָתָאן, דעם אַגָגי, וואָס ער
האָט געשריבן אומצוברענגען די יִדן
אין אַלע מדינות פֿון מלך.
6 ווָארום ווי וועל איך קענען צוזען
דאָס בייז וואָס וועט טרעפֿן מײַן פָֿאלק?
און ווי וועל איך קענען צוזען דעם
אונטערגאַנג פֿון מײַן אָפּשטאַם?
7 האָט דער מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ געזאָגט
צו אסתר המלכּה און צו מרדכי דעם
יִדן: זעט, הָמָנס הויז האָב איך
אַוועקגעגעבן צו אסתרן, און אים האָט
מען אויפֿגעהאָנגען אויף דער תְּלִיָּה,
פַֿאַר וואָס ער האָט אויסגעשטרעקט אַ
האַנט אויף די יִדן.
8 און איר, שרײַבט וועגן די יִדן,
אַזוי ווי עס איז גוט אין אײַערע
אויגן, אין נאָמען פֿון מלך, און
חתמעט אונטער מיט דעם זיגלרינג
פֿון מלך, ווָארום אַ געשריפֿטס וואָס
איז געשריבן אין נאָמען פֿון מלך, און
געחתמעט מיטן זיגלרינג פֿון מלך, איז
ניט אָפּצורופֿן.
9 זײַנען געפֿוקן געוואָרן די
שרײַבער פֿון מלך אין יענער צײַט,
אין דריטן חודש, דאָס איז חודש סיון,
דרײַ און צוואַנציקסטן טאָג אין אים;
און עס איז געשריבן געוואָרן אַזוי ווי
אַלץ וואָס מרדכי האָט באַפֿוילן, צו
די יִדן, און צו די סאַטראַפֿן, און די
פֿירשטן, און די הַאַרן פֿון די מדינות
וואָס פֿון הוֹדו ביז כּוש, הונדערט און
זיבן און צוואַנציק מדינות; איטלעכער
מדינה לויט איר כּתב, און איטלעכן
פֿאָלק לויט זײַן לשון, און צו די יִדן
לויט זייער כּתב און לויט זייער לשון.
10 און מע האָט געשריבן אין נאָמען
פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, און געחתמעט
מיטן זיגלרינג פֿון מלך, און צעשיקט
בריוו דורך דער האַנט פֿון די לויפֿערס
אויף פערד, רײַטער אויף יאָגפערד פֿון
די קיניגלעכע סטאַדעס,
11 אַז דער מלך האָט דערלויבט די
יִדן וואָס אין איטלעכער שטאָט, זיך
אײַנצוזאַמלען, און זיך צו שטעלן פַֿאַר
זייער לעבן, צו פֿאַרטילקן, צו הרגענ,
און אומצוברענגען יעטוועדער חיל פֿון
דעם פֿאָלק און דער מדינה וואָס ווען
באַפֿאַלן זיי מיט די קליינע קינדער
און די ווײַבער, און צו צעראָבן זייער
פֿאַרמעג,

12 אין איין טאָג אין אַלע מדינות פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, אין דרײַצנטן טאָג פֿון צוועלפֿטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר.
13 דער נוסח פֿון דעם געשריפֿטס זאָל אַרויסגעגעבן ווערן פֿאַר אַ באַפֿעל אין איטלעכער מדינה, באַקאַנט געמאַכט פֿאַר אַלע פֿעלקער, און די יידן זאָלן זײַן אָנגעברייט פֿאַר דעם דאָזיקן טאָג זיך נוקם צו זײַן אָן זייערע פֿײַנט.
14 זײַנען די לויפֿערס, די רײַטערס אויף יאָגפֿערד, אַרויס אין האַסט און געאײַל אויף דעם אָנזאָג פֿון מלך, און דער באַפֿעל איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אין דער הויפּטשטאָט שושַן.
15 און מרדכי איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פּאַרן מלך אין בגדי-מַלכות פֿון בלאָען און ווײַסן, מיט אַ גרויסער גילדערנער קרוין, און אַ מאַנטל פֿון פֿײַנלײַנען און פֿורפֿל. און די שטאָט שושַן האָט געהילכט און זיך געפֿרייט.
16 בײַ די יידן איז געווען אַ ליכטיקייט און אַ שׂמחה און אַ פֿרייד און אַ גדולה.
17 און אין איטלעכער מדינה און אין איטלעכער שטאָט, ווו נאָר דער אָנזאָג פֿון מלך און זײַן באַפֿעל איז אָנגעקומען, איז געווען שׂשׂון-ושׂמחה בײַ יידן, אַ סעודה און אַ יום-טוב. און פֿיל פֿון די פֿעלקער פֿון לאַנד האָבן זיך אויסגעגעבן פֿאַר יידן, ווײַל די מורא פֿאַר יידן איז געפֿאַלן אויף זיי.

9 און אין צוועלפֿטן חודש, דאָס איז חודש אָדָר, אין דרײַצנטן טאָג אין אים, ווען דער אָנזאָג פֿון דעם מלך און זײַן באַפֿעל איז געקומען נאָענט צום געטאָן ווערן, אין דעם טאָג וואָס די פֿײַנט פֿון די יידן האָבן געהאָפֿט צו געווינען איבער זיי, און עס איז געוואָרן פֿאַרקערט, אַז זיי, די יידן, האָבן געווינען איבער זייערע שׂונאים,
2 האָבן זיך אײַנגעזאַמלט די יידן אין זייערע שטעט, אין אַלע מדינות פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ אויסצושטרעקן אַ האַנט אויף די וואָס האָבן גענזוכט אויף זיי בייז; און קיינער איז ניט באַשטאַנען אַקעגן זיי, ווײַל אָרום זייער מורא איז געפֿאַלן אויף אַלע פֿעלקער.
3 און אַלע האַרן פֿון די מדינות, און די סאַטראַפּן, און די פֿירשטן, און דעם מלכס ווירטשאַפֿטער, האָבן אונטערגעהאָלפֿן די יידן, ווײַל די מורא פֿאַר מרדכין איז געפֿאַלן אויף זיי.
4 ווײַל מרדכי איז געווען גרויס אין הויז פֿון מלך, און זײַן שם איז געגאַנגען אין אַלע מדינות; ווײַל מרדכי האָט זיך איז געוואָרן אַלץ גרעסער.
5 און די יידן האָבן געשלאָגן צווישן אַלע זייערע פֿײַנט אַ שלאָק פֿון שווערד און טייטונג און פֿאַרטיליקונג, און זיי האָבן געטאָן מיט זייערע שׂונאים לויט זייער ווילן.
6 און אין דער הויפּטשטאָט שושַן האָבן די יידן געהרגעט און אומגעבראַכט פינף הונדערט מאַן.
7 אויך פַּרשַׁנדָתָא, און דַלפוֹן, און אַספָתָא,
8 און פּוֹרָתָא, און אַדַלְיָא, און אַרִידָתָא,
9 און פַּרמַשְׁתָא, און אַריסַי, און אַרִידַי און אַוִיזָתָא,
10 די צען זין פֿון הָמָן דעם זון פֿון המדָתָא, דעם צוֹרר-הַיהודים, האָבן זיי געהרגעט; אָבער צום רויב האָבן זיי ניט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.
11 אין יענעם טאָג איז געקומען די צאָל פֿון די הרוגים אין דער הויפּשטאָט שושַן, פֿאַר דעם מלך.
12 האָט דער מלך געזאָגט צו אסתר המלכּה: אין דער הויפּטשטאָט שושַן האָבן די יידן געהרגעט און אומגעבראַכט פינף הונדערט מאַן, און הָמָנס צען זין; וואָס שוין האָבן זיי

געטאָן אין די איבעריקע מדינות פֿון מלכֿ! און וואָס נאָר דײַן פֿאַרלאַנג, וועט דיר געגעבן ווערן, און וואָס נאָך דײַן בקשה, וועט געטאָן ווערן.

13 האָט אסתר געזאָגט: אויב דעם מלך איז ווויל־געפֿעלן, זאָל אויך מאָרגן געגעבן ווערן די יִידן וואָס אין שושַן צו טאָן אַזוי ווי דער באַפֿעל פֿון הײַנט; און די צען זין פֿון הָמָנעס זאָל מען אויפֿהענגען אויף דער תּלָיה.

14 האָט דער מלך געהייסן אַז אזוי זאָל געטאָן ווערן, און אַ באַפֿעל איז אַרויסגעגעבן געווארן אין שושַן; און די צען זין פֿון הָמָנעס האָט מען אויפֿגעהאַנגען.

15 און די יִידן וואָס אין שושַן האָבן זיך איינגעזאַמלט אויך אין פֿערצנטן טאָג פֿון חודש אָדָר, און האָבן אויסגעהרגעט אין שושַן דרײַ הונדערט מאַן; אָבער צום רויב האָבן זיי ניט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.

16 און די איבעריקע יִידן וואָס אין די מדינות פֿון מלך האָבן זיך איינגעזאַמלט, און זיך געשטעלט פֿאַר זייער לעבן, און זיי זײַנען לויז געווארן פֿון זייערע פֿײַנט, און האָבן אויסגעהרגעט פֿון זייערע שׂונאים פֿינף און זיבעציק טויזנט; אָבער צום רויב האָבן זיי ניט אויסגעשטרעקט זייער האַנט.

17 דאָס איז געווען אין דרײַצנטן טאָג פֿון חודש אָדָר; און אין פֿערצנטן טאָג אין אים האָבן זיי געruט, און האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ טאָג פֿון אַ סעודה און אַ שׂמחה.

18 אָבער די יִידן וואָס אין שושַן האָבן זיך איינגעזאַמלט אין דרײַצנטן און אין פֿערצנטן טאָג אין אים, און אין פֿופֿצנטן טאָג אין אים האָבן זיי געruט, און האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ טאָג פֿון אַ סעודה און אַ שׂמחה.

19 דרום מאַכן די יִידן פֿון די אָפֿענע ערטער, די וואָס זיצן אין אָפֿענע שטעט, אין פֿערצנטן טאָג פֿון חודש אָדָר אַ סעודה און אַ שׂמחה און אַ יָום-טוב, מיט שַלַח-מָנות פֿון איינעם צום אַנדערן.

20 און מרדכי האָט אויפֿגעשריבן די דאָזיקע זאַכן, אוןער האָט געשיקט בריוו צו אַלע יִידן וואָס אין אַלע מדינות פֿון מלך אַחַשְׁוֵרוֹשׁ, די נאָענטע און די ווײַטע,

21 צו באַפֿעסטיקן אויף זיי, אַז זיי זאָלן האַלטן דעם פֿערצנטן טאָג פֿון חודש אָדָר, און דעם פֿופֿצנטן טאָג אין אים, אַלע יאָר אין יאָר,

22 אַזוי ווי די טעג וואָס די יִידן זײַנען לויז געווארן פֿון זייערע פֿײַנט, און דעם חודש וואָס איז זיי פֿאַרקערט געווארן פֿון קומער אין אַ שׂמכה, און פֿון טרויער אין אַ יָום-טוב; זיי צו מאַכן פֿאַר טעג פֿון אַ סעודה און אַ שׂמכה, מיט שַלַח-מָנות פֿון איינעם צום אַנדערן, און מתּנות צו אָרימע לײַט.

23 און די יִידן האָבן אָנגענומען וואָס זיי האָבן אָנגעהויבן צו טאָן, און וואָס מרדכי האָט צו זיי געשריבן.

24 וואָרום הָמָן דער זון פֿון הַמְּדָתָאן, דער אַגָגי, דער צוֹרר אויף אַלע יִידן, האָט געטראַכט אויף די יִידן זיי אונטערצוברענגען,

25 און ער האָט עוואָרפֿן אַ פור, דאָס איז אַ גוֹרל, זיי צו פֿאַרטומלען און זיי אונטערצוברענגען. אָבער אַז זי איז געקומען פֿאַרן מלך, האָט ער אָנגעזאָגט מיט אַ בריוו, אַז זײַן בייזע מחשבה וואָס ער האָט געטראַכט אויף די יִידן, זאָל זיך אומקערן אויף זײַן קָאפּ; און מע האָט אויפֿגעהאַנגען אים און זײַנע זין אויף דער תּלָיה.

26 דרום האָט מען געruפֿן די דאָזיקע טעג פּוּרים, אויף דעם נאָמען פּור. דערפֿאַר, פֿון וועגן די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן בריוו, און וואָס זיי האָבן זיך אָנגעזען דערפֿון, און וואָס זיי איז געשען,

27 האָבן די יִידן באַפעסטיקט און גענומען אויף זיך, און אויף זייערע

קינדער, און אויף אַלע וואָס באַהעפטן זיך אָן זיי, אַז עס זאָל ניט בטל ווערן, צו האַלטן די דאָזיקע צוויי טעג, אָזוי ווי עס איז געשריבן וועגן זיי, און לויט זייער צייט, אַלע יאָר פֿאַר יאָר.

28 און די דאָזיקע טעג זאָלן געדאַכט ווערן, און געהאַלטן ווערן אין איטלעכן דור, איטלעכער משפּחה, איטלעכער מדינה, און איטלעכער שטאָט; און די דאָזיקע טעג פֿון פּורים זאָלן ניט אָפּגעשאַפט ווערן פֿון צווישן יידן, און זייער געדענקעניש זאָל ניט אויפהערן בײַ זייערע קינדער.

29 און אסתּר המלכּה, די טאָכטער פֿון אֲבִיחַיִל, און מרדכי דער יידישער, האָבן געשריבן מיט גאָרנישט שטאַרקייט, צו באַפֿעסטיקן דעם דאָזיקן צווייטן בריוו וועגן פּורים.

30 און ער האָט צעשיקט בריוו צו אַלע יידן, צו די הונדערט און זיבן און צוואַנציק מדינות פֿון אֲחַשְׁוֵרוֹשׁעס קיניגרײַך, מיט ווערטער פֿון פֿריד און וואָרהאַפֿטיקייט,

31 אַז זיי זאָלן באַפֿעסטיקן די דאָזיקע טעג פֿון פּורים אין זייערע צייטן, אָזוי ווי מרדכי דער יידישער און אסתּר המלכּה האָבן באַפֿעסטיקט אויף זיי, און אָזוי ווי זיי האָבן באַפֿעסטיקט אויף זיך אַליין און אויף זייערע קינדער, די אָנזאָגן וועגן די תּענִיתים און זייער קלאָג.

32 און אסתּרס באַפֿעל האָט באַפֿעסטיקט די דאָזיקע אָנזאָגן וועגן פּורים; און עס איז פֿאַרשריבן געווארן אין אַ בוך.

10 און דער מלך אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ האָט אַרויפֿגעלייגט אַ צינז אויפֿן לאַנד, און אויף די אינזלען פֿון אים.

2 און די מעשׂה פֿון זײַן שטאַרקייט און זײַנע גבורות, און די אויסדערציילונג פֿון מרדכיס גרויסקייט וואָס דער מלך האָט אים געגרייסט, זיי זײַנען שוין פֿאַרשריבן אין דעם בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון מָדַי און פָּרַס.

3 וואָרום מרדכי דער יידישער איז געווען דער שֵׁני-למלך פֿון אֲחַשְׁוֵרוֹשׁן, און גרויס בײַ יידן, און באַליבט בײַ זײַנע פֿיל ברידער. ער האָט געזוכט גוטס פֿאַר זײַן פֿאָלק, און גערעדט צום פֿריד פֿאַר זײַן גאַנצן שטאַם.

דָּנִיֵּאל

1 אין דריטן יאָר פֿון דער מלוכה פֿון יהוֹיָקים דעם מלך פֿון יהודה, איז געקומען נבֿוכדנֶצַּר דער מלך פֿון בבֿל אויף ירושָלַיִם, און האָט געלאָגערט אויף איר.

2 און גאָט האָט געגעבן אין זיין האַנט יהוֹיָקים דעם מלך פֿון יהודה, און טייל פֿון די כלים פֿון גאָטס הויז, און ער האָט זיי געבראַכט קיין לאַנד שִנְעָר, אין הויז פֿון זיין גאָט; און די כלים האָט ער געבראַכט אין דער שאַצקאַמער פֿון זיין גאָט.

3 און דער מלך האָט געהייסן אַשפּנַז דעם הויפּט פֿון זיינע הויפֿדינער, ברענגען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און פֿון דעם קיניגלעכן אָפּשטאַם, און פֿון די אַדלֿיטע,

4 יינגלֿעך וואָס אין זיי איז ניטאָ קיין פֿעלער, און שיינע אויפֿן אויסזען, און באַהאָוונט אין אַלערליי חכמות, און ווויל־קענעוודיק אין קענשאַפֿט, און פֿאַרשטאַנדיק אין וויסן, און וואָס האָבן בכוח צו שטיין אין פּאַלאַץ פֿון מלך; און זיי לערנען דעם כּתבֿ און דעם לשון פֿון די כַּשְׂדים.

5 און דער מלך האָט זיי באַשטימט אַ טאָגטעגלעכע אויסקומעניש פֿון דעם מלכס שפּײַז, און פֿון דעם ווין וואָס ער טרינקט, און עהייסן זיי דרײַ יאָר, און צום סוף פֿון זיי, זאָלן זיי זיך שטעלן פֿאַרן מלך.

6 זײַנען געווען צווישן זיי פֿון די קינדער פֿון יהודה, דָּנִיֵּאל, חנַנְיָה, מִישָׁאֵל, און עֲזַרְיָה.

7 און דער הויפּט פֿון די הויפֿדינער האָט זיי געגעבן נעמען, און ער האָט געגעבן דניאלן [דעם נאָמען] בלטשאַצַר – מֵי שֵׁדרַך, און חנַנְיָהן – מֵישָׁך, און עֲזַרְיָהן – עַבֵד־נגוֹ.

8 און דניאל האָט זיך אַרײַנגענומען אין האַרצן, אַז ער זאָל זיך ניט פֿאַראומוערדיקן מיט דעם מלכס שפּײַז, און מיט דעם ווין וואָס ער טרינקט, און ער האָט געבעטן פֿון דעם הויפּט פֿון די הויפֿדינער, אַז ער זאָל זיך ניט דאַרפֿן פֿאַראומוערדיקן.

9 און גאָט האָט געגעבן דניאלן גענאָד און דערבאַרימונג בײַ דעם הויפּט פֿון די הויפֿדינער.

10 אָבער דער הויפּט פֿון די הויפֿדינער האָט געזאָגט צו דניאלן: איך האָב מוֹרא פֿאַר מײַן האַר דעם מלך וואָס האָט באַשטימט אײַער שפּײַז און אײַער געטראַנק, טאָמער וועט ער זען אײַערע פּנימער אומעטיקער ווי בײַ יינגלעך פֿון אײַער עלטער, און איר וועט פֿאַרשולדיקן מײַן קאָפּ פֿאַרן מלך.

11 האָט דניאל געזאָגט צו דעם טראַנקמײַסטער וואָס דער הויפּט פֿון די הויפֿדינער האָט געשטעלט איבער דניאלן, חנַנְיָהן, מִישָׁאֵלן, און עֲזַרְיָהן:

12 פֿרוּוו, איך בעט דיך, דײַנע קנעכט צען טעג, און זאָל מען אונדז געבן פֿון גרינס צום עסן, און וואַסער צום טרינקען.

13 און זאָל באַווײַזן ווערן פֿאַר דיר אונדזער אויסזען און דאָס אויסזען פֿון די יינגלעך וואָס עסן דעם מלכס שפּײַז; און אַזוי ווי דו וועסט זען, טו מיט דײַנע קנעכט.

14 האָט ער צוגעהערט צו זיי אין דער דאָזיקער זאַך, און ער האָט זיי געפֿרוווט צען טעג.

15 און צום סוף פֿון די צען טעג, האָט זייער אויסזען אויסגעווײַזן בעסער, און זיי זײַנען געווען פּעטער אויפֿן לײַב, פֿון אַלע יינגלעך וואָס האָבן געגעסן דעם מלכס שפּײַז.

16 אַזוי פֿלעגט דער טראַנקמײַסטער אַוועקנעמען זייער שפּײַז, און דעם ווײַן וואָס זיי זאָלן טרינקען, און פֿלעגט זיי געבן גרינס.

17 און די דאָזיקע פֿיר ייִנגלעך, זיי האָט גאָט געגעבן קענטשאַפֿט און פֿאַרשטאַנדיקייט אין אַלערלײ ספֿרים און חכמה; און דניאל האָט פֿאַרשטאַנען יעטוועדער זעונג און חלומות.

18 און צום סוף פֿון די טעג וואָס דער מלך האָט זיי געהייסן דענצמאָל ברענגען, האָט זיי דער הויפּט פֿון די הויפֿדינער געבראַכט פֿאַר נבֿוכַדנֶצַּר.

19 און דער מלך האָט מיט זיי געערעדט; און צווישן זיי אַלעמען איז ניט געפֿונען געווָארן אַזאַ ווי דניאל, חנניה, מישָׁאֵל, און עֲזַרְיָה; און זיי זײַנען געשטאַנען פֿאַרן מלך.

20 און אין יעטוועדער זאַך פֿון פֿאַרשטאַנדיקער חכמה וואָס דער מלך האָט בײַ זיי געפֿרעגט, האָט ער זיי געפֿונען צען מאָל העכער ווי אַלע חַרטומים און צויבערשפּרעכער וואָס אין זײַן גאַנצן קיניגרײַך.

21 און דניאל איז געבליבן ביז דעם ערשטן יאָר פֿון מלך כּוֹרֶשׁ.

2 און אין צווייטן יאָר פֿון נבֿוכַדנֶצַּרס מלוכה האָבן זיך נבֿוכַדנֶצַּרס געחלומט חלומות, און זײַן געמיט איז געווען צערודערט, און זײַן שלאָף איז אים צעבראָכן געווָארן.

2 האָט דער מלך געהייסן רופֿן די חַרטומים, און די צויבערשפּרעכער, און די מכשפֿים, און די כַּשְׂדִּים, כּדי זיי זאָלן זאָגן דעם מלך זײַנע חלומות; און זיי זײַנען געקומען, און האָבן זיך געשטעלט פֿאַרן מלך.

3 האָט דער מלך צו זיי געזאָגט: מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום, און מײַן געמיט איז צערודערט, צו ווײַסן דעם חלום.

4 האָבן די כַּשְׂדִּים געערעדט צו דעם מלך אין אַראַמיש: אייביק לעבן זאָל דער מלך! דערציילּ דעם חלום צו דײַנע קנעכט, און מיר וועלן זאָגן דעם פּיתרון.

5 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט צו די כַּשְׂדִּים: די זאַך איז בײַ מיר פֿעסט: אויב איר מאַכט מיך ניט וויסן דעם חלום און זײַן פּיתרון, וועט איר אין שטיקער צעהאַקט ווערן, און אײַערע הײַזער וועלן געמאַכט ווערן פֿאַר מיסטהויפֿנס.

6 אויב אָבער איר וועט זאָגן דעם חלום און זײַן פּיתרון, וועט איר קריגן פֿון מיר מתּנות און באַלוינונגען און גרויס כּבֿוד; נאָר זאָגט מיר דעם חלום און זײַן פּיתרון.

7 האָבן זיי געענטפֿערט אַ צווייט מאָל, און געזאָגט: זאָל דער מלך דערציילּ דעם חלום צו זײַנע קנעכט, און מיר וועלן זאָגן דעם פּיתרון.

8 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט: געווויס פֿאַרשטיי איך אַז איר ווילט געווינען צײַט, ווײַל איר זעט אַז די זאַך איז בײַ מיר פֿעסט,

9 אַז אויב איר מאַכט מיך ניט וויסן דעם חלום, איז בלויז איין משפּט פֿאַר אײַך; ווארום איר האָט אָפּגעמאַכט צו זאָגן פֿאַר מיר ליגן און באַטרוג, ביז די צײַט וועט זיך ענדערן. דרום זאָגט מיר דעם חלום, און איך וועל וויסן אַז איר קענט מיר באַשיידן זײַן פּיתרון.

10 האָבן די כַּשְׂדִּים געענטפֿערט פֿאַרן מלך און געזאָגט: ניטאָ אַ מענטש אויף דער ערד וואָס קען זאָגן די זאַך פֿון דעם מלך; ווארום קיין גרויסער און מאַכטיקער מלך האָט ניט פֿאַרלאַנגט אַזאַ זאַך פֿון קיין חַרטום, אָדער צויבערשפּרעכער, אָדער כַּשְׂדִּי.

11 און די זאַך וואָס דער מלך פֿאַרלאַנגט איז שווער, און קיין אַנדערער וואָס קען זאָגן פֿאַר דעם מלך איז ניטאָ, אָחוץ די געטער וואָס זייער ווויינונג איז ניט מיט

באַשעפֿענישן פֿון פֿלייש.

12 איבער דעם איז דער מלך אין כּעס געוואָרן, און ער האָט שטאַרק געצערנט, און האָט באַפֿוילן אומצוברענגען אַלע חכמים פֿון בבֶל.

13 און דער באַפֿעל איז אַרויס, און די חכמים האָבן געזאָלט געטייט ווערן, און מע האָט געזוכט דניאלן און זײנע חבֿרים זיי צו טייטן.

14 דענצמאָל האָט דניאל געענטפֿערט מיט קלוגשאַפֿט און שׂכל אַריוֹך דעם אויבערלײַבווּעכטער פֿון דעם מלך, וואָס איז אַרויסגעגאַנגען טייטן די חכמים פֿון בבֶל.

15 ער האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צו אַריוֹך דעם הויפּטמאַן פֿון דעם מלך: פֿאַר וואָס איז דער באַפֿעל אַזוי שטרענג פֿון פֿאַר דעם מלך? דענצמאָל האָט אַריוֹך געמאַכט וויסן דניאלן די זאַך.

16 איז דניאל אַרויפֿגעגאַנגען און האָט געבעטן בײַם מלך, אַז ער זאָל אים געבן צײַט, כּדי צו זאָגן דעם מלך דעם פּיתרון.

17 דענצמאָל איז דניאל אַוועקגעגאַנגען אין זײַן הויז, און האָט געמאַכט וויסן די זאַך צו זײנע חבֿרים, חנניהן, מישׁאֵלן, און עזריהן.

18 כּדי זיי זאָלן בעטן רחמים בײַ גאָט אין הימל וועגן דעם דאָזיקן סוד, אַז דניאל און זײנע חבֿרים זאָלן ניט אומגעבראַכט ווערן מיט די איבעריקע חכמים פֿון בבֶל.

19 דענצמאָל איז דער סוד אַנטפּלעקט געוואָרן דניאלן אין אַ זעונג פֿון דער נאַכט. האָט דענצמאָל דניאל געלויבט גאָט אין הימל.

20 דניאל האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט: געלויבט זאָל זײַן דער נאָמען פֿון גאָט פֿון אייביקייט ביז אייביקייט; וואָרום חכמה און גבֿורה זײנען זײנע,

21 און ער בײַט די צײַטן און די תקופֿות; ער שאַפֿט אָפּ מלכים, און שטעלט אויף מלכים; ער גיט חכמה צו די חכמים, און קענטניש צו די וואָס קענען פֿאַרשטאַנדיקייט.

22 ער אַנטפּלעקט די טיפֿענישׂ און די פֿאַרבאָרגענישׂ, ער וויַיס וואָס אין דער פֿינצטערניש און די ליכטיקייט רוט בײַ אים.

23 דיך, גאָט פֿון מײַנע עלטערן, טו איך דאַנקען און לויבן, וואָס דו האָסט מיר געגעבן חכמה און גבֿורה, און האָסט מיך אַצונד געמאַכט וויסן וואָס מיר האָבן געבעטן פֿון דיר; וואָס די זאַך פֿון מלך האָסטו אונדז געמאַכט וויסן.

24 פֿון וועגן דעם איז דניאל אַרויפֿגעגאַנגען צו אַריוֹכן, וועמען דער מלך האָט געשטעלט אומצוברענגען די חכמים פֿון בבֶל; ער איז געקומען און האָט צו אים אַזוי געזאָגט: זאָלסט ניט אומברענגען די חכמים פֿון בבֶל; פֿיר מיך אַרויף פֿאַר דעם מלך, און איך וועל זאָגן דעם מלך דעם פּיתרון.

25 דענצמאָל האָט אַריוֹך אַרויפֿגעפֿירט דניאלן אויף גיך פֿאַרן מלך, און האָט צו אים אַזוי געזאָגט: איך האָב געפֿונען אַ מאַן פֿון די גלות-קינדער פֿון יהודה, וואָס וועט דעם מלך מאַכן וויסן דעם פּיתרון.

26 האָט דער מלך זיך אָפּגערופֿן צו דניאלן וואָס זײַן נאָמען איז געווען בלטשאַצר: קענסטו מיך מאַכן וויסן דעם חלום וואָס איך האָב געזען, און זײַן פּיתרון?

27 האָט געענטפֿערט דניאל פֿאַר דעם מלך, און האָט געזאָגט: דעם סוד וואָס דער מלך פֿאַרלאַנגט קענען קיין חכמים, צויבערשפֿרעכער, חַרטומים, שטערנזעער, דעם מלך ניט זאָגן.

28 אָבער פֿאַראַן אַ גאָט אין הימל וואָס אַנטפּלעקט סודות, און ער האָט געלאָזט וויסן דעם מלך נבֿוכדנצַּר וואָס

וועט געשען אין סָוף פֿון די טעג. דײַן חלום, און די זעונגען פֿון דײַן קָאָפּ אויף דײַן געלעגער, זײַנען אָט-וואָס:

29 דיר, מלך, זײַנען אַרויפֿגעקומען רעזׂונות אויף דײַן געלעגער, וואָס וועט געשען נאָך דעם, און דער וואָס אַנטפּלעקט סוֹדות האָט דיר געלאָזט וויסן וואָס וועט געשען.

30 און איך, ניט ווײַל אין מיר איז דָא מער חכמה פֿון אַלע לעבעדיקע, איז מיר דער דאָזיקער סָוד אַנטפּלעקט געווָארן, נײַערט כדי מע זאָל דעם פּיתרון מאַכן וויסן דעם מלך, און זאָלסט פֿאַרשטיין די רעזׂונות פֿון דײַן האַרצן.

31 דו, מלך, האָסט געזען, ערשט עס שטייט אַ געוואַלטיקע געשטאַלט. די דאָזיקע געשטאַלט איז געווען גרויס, און איר גלאַנץ איז געווען אויסנאַמיק; זי איז געשטאַנען פֿאַר דיר, און איר אָנבליק איז געווען מוֹראדיק.

32 די דאָזיקע געשטאַלט, איר קָאָפּ איז געווען פֿון טײַערן גאָלד, איר ברוסט און אירע אָרעמס פֿון זילבער, איר בויך און אירע לענדן פֿון קופּער,

33 אירע שענקלען פֿון אײַזן, אירע פֿיס, טייל פֿון זיי פֿון אײַזן און טייל פֿון זיי פֿון ליים.

34 האָסטו געקוקט ביז אַ שטיין האָט זיך אָפּגערישן אָן עמיצנס האַנט, און האָט געשלאָגן די געשטאַלט אויף אירע פֿיס פֿון אײַזן און ליים, און האָט זיי צעשטויסן.

35 דעמצמאָל זײַנען צעשטויסן געווָארן אין איינעם דאָס אײַזן, די ליים, דאָס קופּער, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און זיי זײַנען געווָארן אַזוי ווי שפּריי פֿון זומערשײַערן, און דער ווינט האָט זיי אַוועקגעטראָגן, און קיין צייכן איז פֿון זיי ניט געפֿונען געווָארן. און דער שטיין וואָס האָט געשלאָגן די געשטאַלט איז געוואָרן אַ גרויסער בארג, און האָט אָנגעפֿילט די גאַנצע ערד.

36 דאָס איז דער חלום; און מיר וועלן זאָגן פֿאַר דעם מלך זײַן פּיתרון.

37 דו, מלך, דער מלך פֿון מלכים, וואָס דער גאָט פֿון די הימלען האָט דיר געגעבן מלוכה, רייכטום, און שטאַרקייט, און כּבֿוד,

38 און ווו נאָר עס ווווינען מענטשנקינדער, חיות פֿון פֿעלד, אָדער פֿויגלען פֿון הימל, האָט ער געגעבן אין דײַן האַנט, און דיך געמאַכט געוועלטיקן איבער זיי אַלעמען – דו ביסט דער קָאָפּ פֿון גאָלד.

39 און נאָך דיר וועט אויפֿשטיין אַן אַנדער מלוכה, נידעריקער פֿון דיר, און נאָך אַן אַנדערע אַ דריטע מלוכה, פֿון קופּער, וואָס וועט געוועלטיקן איבער דער גאַנצער ערד.

40 און אַ פֿירטע מלוכה וועט זײַן שטאַרק אַזוי ווי אײַזן; וואָרום אײַזן צעשטויסט און צעהאָקט אַלצדינג, און אַזוי ווי אײַזן וואָס צעברעכט, אַזוי וועט זי אַלע די דאָזיקע צעשטויסן און צעברעכן.

41 און וואָס דו האָסט געזען די פֿיס און די פֿינגער, טייל פֿון זיי טעפֿערליים און טייל פֿון זיי אײַזן באַטייט: עס וועט זײַן אַ געטיילטע מלוכה, און פֿון דער פֿעסטיקייט פֿון אײַזן וועט זײַן אין איר, אַזוי ווי דו האָסט געזען אײַזן צונויפֿגעמישט מיט ערדליים.

42 און די פֿינגער פֿון די פֿיס, טייל פֿון זיי אײַזן און טייל פֿון זיי ליים באַטייטן: אַ טייל פֿון דער מלוכה וועט זײַן שטאַרק, און אַ טייל פֿון איר וועט זײַן צעברעכן.

43 און וואָס דו האָסט געזען אײַזן צונויפֿגעמישט מיט ערדליים [באַטייט]: זיי וועלן זיך צונויפֿמישן דורך דעם זאָמען פֿון מענטשן, אָבער זיי וועלן זיך ניט באַהעפֿטן איינס אָן אַנדערן, אָט אַזוי ווי אײַזן מישט זיך ניט אויס מיט ליים.

44 און אין די טעג פֿון די דאָזיקע מלכים וועט דער גאָט פֿון די הימלען אויפֿשטעלן אַ מלוכה וואָס וועט אייביק ניט צעשטערט ווערן, און די מלוכה וועט ניט איבערגעלאָזן ווערן צו קיין אַנדער פֿאָלק; זי וועט צעשטויסן און פֿאַרטילקן אַלע די דאָזיקע מלוכות, און זי וועט באַשטיין אויף אייביק.

45 וועגן וואָס דו האָסט געזען ווי פֿון באַרג האָט זיך אָפּגעריסן אַ שטיין אָן עמיצנס הענט, און האָט צעשטויסן דאָס אײַזן, דאָס קופּער, די ליים, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד – דאָס האָט דער גרויסער גאָט געלאָזט וויסן דעם מלך וואָס נאָך דעם וועט געשען; און געווויס איז דער חלום, און אמת איז זײַן פּיתרון.

46 דענצמאָל איז דער מלך נבֿוכדנאֶצַר געפֿאַלן אויף זײַן פּנים, און ער האָט זיך געבוקט צו דניאלן; און ער האָט באַפֿוילן צו ברענגען אַן אָפּפֿערגעשאַנק און שמעקעדיקע ריחות צו אים.

47 דער מלך האָט זיך אָפּגערופֿן צו דניאלן, און האָט געזאָגט: אמת אַז אײַער גאָט איז דער גאָט פֿון געטער, און דער האַר פֿון מלכים, און דער אַנטפּלעקער פֿון סודות, אַז דו האָסט געקענט אַנטפּלעקן דעם דאָזיקן סוד.

48 דענצמאָל האָט דער מלך גרויס געמאַכט דניאלן, און האָט אים געגעבן פֿיל גרויסע מתנות, און אים געמאַכט פֿאַר גוועוועלטיקער איבער דער גאַנצער מדינה פֿון בבֿל, און פֿאַר דעם הויפּטפֿאַרשטייער איבער אַלע חכמים פֿון בבֿל.

49 און דניאל האָט געבעטן ביים מלך, און ער האָט אויפֿגעזעצט שַׁדרַךְ, מֵישַׁךְ, און עֲבֵד-נגוֹ, אויף דער פֿירונג פֿון דער מדינה פֿון בבֿל; און דניאל איז געווען אין טויער פֿון מלך.

3 דער מלך נבֿוכדנאֶצַר האָט געמאַכט אַ געשטאַלט פֿון גאָלד, וואָס איר הייך איז געווען זעכציק אײַלן, איר ברייט זעקס אײַלן; ער האָט זי אויפֿגעשטעלט אין טאָל דורא, אין דער מדינה פֿון בבֿל.

2 און דער מלך נבֿוכדנאֶצַר האָט געשיקט אײַנזאַמלען די סאַטראַפּן, די הערשער, און די פֿירשטן, די ריכטער, די שאַצמײַסטער, די ראַטגעבער, די אויפֿזעער, און אַלע געווען פֿון דער מדינה, צו קומען צו דער באַנײַאונג פֿון דער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבֿוכדנאֶצַר האָט אויפֿגעשטעלט.

3 דענצמאָל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט די סאַטראַפּן, די הערשער, און די פֿירשטן, די ריכטער, די שאַצמײַסטער, די ראַטגעבער, די אויפֿזעער, און אַלע געווען פֿון דער מדינה, צו דער באַנײַאונג פֿון דער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבֿוכדנאֶצַר האָט אויפֿגעשטעלט; און זיי האָבן זיך געשטעלט אַקעגן דער געשטאַלט, וואָס נבֿוכדנאֶצַר האָט אויפֿגעשטעלט.

4 און אַ שרײַער האָט אויסגערופֿן אין דער הייך: אײַך באַפֿעלט מען, איר פֿעלקער, אומות און לשונות;

5 בעת איר וועט הערן דעם קָול פֿון דעם האָרן, פֿלײט, גיטאַר, פֿירסטרונע, האַרף, פֿײַפֿזאַק, און אַלערליי כּלי-זֶמֶר, זאָלט איר אַנידערפֿאַלן און זיך בוקן צו דער גילדערנער געשטאַלט, וואָס דער מלך נבֿוכדנאֶצַר האָט אויפֿגעשטעלט.

6 און ווער עס וועט ניט אַנידערפֿאַלן און זיך בוקן, וועט אין דער אייגענער שעה אַרײַנגעוואָרפֿן ווערן אין אַן אויוון מיט ברענענדיקן פֿײַער.

7 דעריבער, אין יענער צײַט, ווי אַלע פֿעלקער האָבן דערהערט דעם קָול פֿון דעם האָרן, פֿלײט, גיטאַר, פֿירסטרונע, האַרף, און אַלערליי כּלי-זֶמֶר, אַזוי זײַנען אַלע פֿעלקער, אומות, און לשונות, אַנידערגעפֿאַלן

און האָבן זיך געבוקט צו דער
גילדערנער געשטאַלט, וואָס דער מלך
נבֿוכַדנֶצַּר האָט אויפֿגעשטעלט.
8 דערׄיבער האָבן אין יענער צײַט
געגענט מענער, כַּשְׂדִים, און האָבן
געמַסרט אויף די יִידן.
9 זיי האָבן זיך אָפּגערופֿן און געזאָגט
צו דעם מלך נבֿוכַדנֶצַּר: אייביק לעבן
זאָל דער מלך!
10 דו, מלך, האָסט געגעבן אַ
באַפֿעל, אַז יעטוועדער מענטש וואָס
וועט הערן דעם קָול פֿון דעם האָרן,
פֿלײט, גיטאָר, פֿירסטרונע, האַרף,
פֿיפֿזאַק, און אַלערליי כּלי-זֶמֶר, זאָל
אַנידערפֿאַלן און זיך בוקן צו דער
גילדערנער געשטאַלט;
11 און ווער עס וועט ניט
אַנידערפֿאַלן און זיך בוקן, זאָל
אַריינגעוואָרפֿן ווערן אין אַן אויוון
מיט ברענענדיקן פֿײַער.
12 זײַנען פֿאַראַן יִידישע מענער וואָס
דו האָסט אַרויפֿגעזעצט אויף דער
פֿירונג פֿון דער מדינה פֿון בבֶל, שַׁדרַך,
מֵישָׁך, און עַבֶד-נגוֹ; די דאָזיקע מענער
לייגן ניט אַכט אויף דיר, מלך, צו
דײַן גאָט דינען זיי ניט, און צו דער
גילדערנער געשטאַלט וואָס דו האָסט
אויפֿגעשטעלט, בוקן זיי זיך ניט.
13 דעמצמאָל האָט נבֿוכַדנֶצַּר
מיט כּעס און גרימצאָרן באַפֿוילן
צו ברענגען שַׁדרַך, מֵישָׁך, און
עַבֶד-נגוֹ. זײַנען די דאָזיקע מענער
דעמצמאָל געברַאַכט געוואָרן פֿאַרן
מלך.
14 האָט זיך אָפּגערופֿן נבֿוכַדנֶצַּר און
האָט געזאָגט צו זיי: איז דאָס בכּוונה,
שַׁדרַך, מֵישָׁך, און עַבֶד-נגוֹ, וואָס איר
דינט ניט צו מײַן גאָט, און איר בוקט
זיך ניט צו דער גילדערנער געשטאַלט,
וואָס איך האָב אויפֿגעשטעלט?
15 אַצונד, אויב איר זײַט גרייט, אַז
בעת איר וועט הערן דעם קָול פֿון
דעם האָרן, פֿלײט, גיטאָר, פֿירסטרונע,
האַרף, און פֿיפֿזאַק, און אַלערליי
כּלי-זֶמֶר, זאָלט איר אַנידערפֿאַלן און
זיך בוקן צו דער געשטאַלט, וואָס
איך האָב געמאַכט –, אויב אָבער איר
וועט זיך ניט בוקן, וועט איר אין דער
אייגענער שעה אַריינגעוואָרפֿן ווערן
אין אַן אויוון מיט ברענענדיקן פֿײַער;
און ווער איז דער גאָט, וואָס וועט אײַך
מציל זײַן פֿון מײַן האַנט?
16 האָבן געענטפֿערט שַׁדרַך, מֵישָׁך,
און עַבֶד-נגוֹ, און האָבן געזאָגט צום
מלך: נבֿוכַדנֶצַּר, אונדז פֿעלט ניט אויף
דעם דאָזיקן באַפֿעל דיר צו ענטפֿערן.
17 אויב אונדזער גאָט צו וועמען
מיר דינען, קען אונדז מציל זײַן, וועט
ער פֿון דעם אויוון מיט ברענענדיקן
פֿײַער, און פֿון דײַן האַנט, מלך, מציל
זײַן.
18 און אַפֿילו אַז ניט, זיי וויסן, מלך,
אַז צו דײַן גאָט וועלן מיר ניט דינען,
און צו דער גילדערנער געשטאַלט וואָס
דו האָסט אויפֿגעשטעלט, וועלן מיר
זיך ניט בוקן.
19 דעמצמאָל איז נבֿוכַדנֶצַּר
אָנגעפֿילט געוואָרן מיט גרימצאָרן,
און דער אָנבליק פֿון זײַן פּנים האָט
זיך געביטן אַקעגן שַׁדרַך, מֵישָׁך, און
עַבֶד-נגוֹ; האָט ער זיך אָפּגערופֿן און
האָט באַפֿוילן אָנצוהייצן דעם אויוון
זיבן מאָל אַזוי פֿיל ווי מע דאַרף אים
אָנהייצן.
20 און עטלעכע שטאַרקע גיבורים
וואָס אין זײַן חיל האָט ער באַפֿוילן צו
בינדן שַׁדרַך, מֵישָׁך, און עַבֶד-נגוֹ,
און אַריינצוואַרפֿן אין דעם אויוון מיט
ברענענדיקן פֿײַער.
21 דעמצמאָל זײַנען די דאָזיקע
מענער געבונדן געוואָרן אין
זייערע הויזן, זייערע העמדער,
און זייערע מאַנטלען, און זייערע
אַנדערע מלבושים, און מע האָט זיי
אַריינגעוואָרפֿן אין דעם אויוון מיט
ברענענדיקן פֿײַער.
22 דערׄיבער, ווײַל דאָס וואָרט
פֿון דעם מלך איז געווען שטרענג,

און דער אויוון איז געווען שטאַרק
אָנגעהייצט, האָט די פֿלאַם פֿון דעם
פֿײַער געטייט יענע מענער וואָס האָבן
אַרויסגעבראַכט שַׁדרַכן, מֵישַׁכן, און
עַבֿד-נגוֹ.

23 און די דרײַ מענער,
שַׁדרַך, מֵישָׁך, און עַבֿד-נגוֹ, זײַנען
אַריינגעפֿאַלן געבונדענערהייט אין
דעם אויוון מיט ברענעדיקן פֿײַער.

24 דענצמאָל האָט דער מלך
נבֿוכַדנעצַר זיך דערשראָקן, און ער איז
אויפֿגעשטאַנען אויף גיך, און ער האָט
זיך אָפּגערופֿן צו זײַנע מיניסטאָרן,
און האָט געזאָגט: האָבן מיר ניט דרײַ
מענער אַריינגעוואָרן געבונדענערהייט
אין פֿײַער? האָבן זיי געענטפֿערט און
געזאָגט צום מלך: געוויס, מלך.

25 האָט ער זיך אָפּגערופֿן און האָט
געזאָגט: אָט זע איך פֿיר מענער לויזע
אַרומגיין אין מיטן פֿײַער, און קיין
שעדיקונג איז אויף זיי ניטאָ; און דער
אָנבליק פֿון דעם פֿירטן איז געגליכן צו
אַ זון פֿון די געטער.

26 דענצמאָל האָט נבֿוכַדנעצַר
געענטפֿערט צו דער טיר פֿון דעם אויוון
מיט ברענעדיקן פֿײַער; ער האָט
אויסגערופֿן און געזאָגט: שַׁדרַך,
מֵישָׁך, און עַבֿד-נגוֹ, קנעכט פֿון
העכסטן גאָט, גייט אַרויס, און קומט
אַהער. דענצמאָל זײַנען שַׁדרַך, מֵישָׁך,
און עַבֿד-נגוֹ, אַרויסגעגאַנגען פֿון
פֿײַער.

27 און די סאַטראַפּן, די הערשער,
און די פֿירשטן, און די מיניסטאָרן
פֿון דעם מלך, האָבן זיך אײַנגעזאַמלט,
און האָבן באַקוקט די דאָזיקע מענער,
וואָס דאָס פֿײַער האָט ניט געהאַט
קיין שליטה אויף זייערע לײַבער,
און די האָר פֿון זייער קאָפּ איז ניט
אָנגעברענט געוואָרן, און זייערע הויזן
האָבן זיך ניט פֿאַרענדערט, און קיין
ריח פֿון פֿײַער איז ניט אַריבער אויף
זיי.

28 האָט אויסגערופֿן נבֿוכַדנעצַר און
האָט געזאָגט: געלויבט איז דער גאָט
פֿון שַׁדרַכן, מֵישַׁכן, און עַבֿד-נגוֹ, וואָס
ער האָט געשיקט זײַן מלאָך, און האָט
מציל געווען זײַנע קנעכט וואָס האָבן
זיך פֿאַרלאָזט אויף אים, און האָבן
געטאָן אַנדערש ווי דעם מלכס וואָרט,
און אָפּגעגעבן זייערע לײַבער, כּדי זיי
זאָלן ניט דינען און זיך ניט בוקן צו קיין
גאָט אַחוץ צו זייער גאָט.

29 פֿון מיר וועט געגעבן אַ באַפֿעל
אַז יעטווועדער פֿאָלק, אומה, און לשון,
וואָס וועט רעדן מיט אומבֿזוד אויף
דעם גאָט פֿון שַׁדרַכן, מֵישָׁכן, און
עַבֿד-נגוֹ, זאָל אין שטיקער צעריסן
ווערן, און זײַן הויז זאָל געמאַכט ווערן
פֿאַר אַ מיסטהויפֿן; ווארום עס איז
ניטאָ קיין אַנדער גאָט וואָס קען אַזוי
מציל זײַן.

30 דענצמאָל האָט דער מלך
דערהויבן שַׁדרַכן, מֵישָׁכן, און
עַבֿד-נגוֹ, אין דער מדינה פֿון בבֿל.

31 "דער מלך נבֿוכַדנעצַר צו אַלע
פֿעלקער, אומות, און לשונות, וואָס
ווויינען אויף דער גאַנצער ערד: אײַער
פֿריד זאָל זיך מערן!

32 די צייכנס און די ווונדער וואָס
דער העכסטער גאָט האָט מיט מיר
געטאָן, איז ווויילגעפֿעלן פֿאַר מיר צו
לאָזן וויסן. זײַנע צייכנס, ווי גרויס!
און זײַנע ווונדער, ווי שטאַרק! זײַן
מלוכה איז אַן אייביקע מלוכה, און זײַן
געוואלטקייט איז פֿון דור צו דור.

4 איך נבֿוכַדנעצַר בין געווען רואיק
אין מײַן הויז, און בליענדיק אין
מײַן פּאַלאַץ.

2 האָב איך אַ חלום געזען און
ער האָט מיך דערשראָקן, און
טראַכטענישן אויף מײַן געלעגער,
און זעונגען פֿון מײַן קאָפּ האָבן מיך
צעגרוילט.

3 דרום איז פֿון מיר געגעבן געוואָרן
אַ באַפֿעל, צו ברענגען פֿאַר מיר אַלע

חכמים פֿון בבֿל, אַז זיי זאָלן מיר מאַכן וויסן דעם פּיתרון פֿון דעם חלום.
4 דענצמאָל זינען געקומען די חַרטומים, די צויבערשפּרעכער, די כַּשְׁדִּים, און די שטערנזעער, און איך האָב דערציילט מײַן חלום פֿאַר זיי, אָבער זיי האָבן מיך ניט געמאַכט וויסן זײַן פּיתרון.
5 נאָר צום לעצטן איז אַרײַנגעקומען פֿאַר מיר דניאל, וואָס זײַן נאָמען איז בלטשאַצַר, אַזוי ווי דער נאָמען פֿון מײַן גאָט, און וואָס דער גײַסט פֿון די הײליקע געטער איז אין אים; און איך האָב דערציילט מײַן חלום פֿאַר אים:
6 בלטשאַצַר, דו הויפּט פֿון די חַרטומים, וואָס איך ווייס אַז דער גײַסט פֿון די הײליקע געטער איז אין דיר, און קיין סוד איז פֿון דיר ניט פֿאַרהוילן, די זעונגען פֿון מײַן חלום וואָס איך האָב געזען און זײַן פּיתרון טו זאָגן.
7 און [דאָס זײַנען] די זעונגען פֿון מײַן קאָפּ אויף מײַן געלעגער: איך האָב געזען, ערשט אַ בוים איז אין מיטן דער ערד, און זײַן הייך איז געווען גרויס.
8 איז געוואָקסן דער בוים אונגעוואָרן שטאַרקער, ביז זײַן הייך האָט דערגרייכט צום הימל, און זײַן אָנזען איז געווען ביז צום עק פֿון דער גאַנצער ערד.
9 זײַנע בלעטער זײַנען געווען שיין, און זײַן פֿרוכט פֿיל, און שפּײַז פֿאַר אַלעמען איז אויף אים געווען; אונטער אים האָבן זיך געשאָטנט די חיות פֿון פֿעלד, און אין זײַנע צווײַגן האָבן געווווינט די פֿויגלען פֿון הימל, און פֿון אים האָבן זיך געשפּײַזט אַלע לעבעדיקע.
10 האָב איך געזען אין די זעונגען פֿון מײַן קאָפּ אויף מײַן געלעגער, ערשט אַ מלאך און אַ הייליקער האָט אַראָפּגעניידערט פֿון הימל.
11 האָט ער אויסגערופֿן אין דער הייך, און האָט אַזוי געזאָגט: האַקט אָפּ דעם בוים, און שנײַדט אָפּ זײַנע צווײַגן, שאָקלט אַראָפּ זײַנע בלעטער, און צעשפּרייט זײַן פֿרוכט; זאָלן די חיות אַוועקקומען פֿון אונטער אים, און די פֿויגלען פֿון זײַנע צווײַגן.
12 נאָר דעם שטאָם פֿון זײַנע ווּאָרצלען לאָזט אין דער ערד, און אין אַ קייט פֿון אײַזן און קופּער, צווישן די גראָז פֿון פֿעלד; און פֿון דעם טוי פֿון הימל זאָל ער באַנעצט ווערן, און מיט די חיות זאָל זײַן זײַן טייל, צווישן קרייטעכץ פֿון דער ערד.
13 זײַן האַרץ זאָל מען פֿאַרבײַטן פֿון אַ מענטשנס, און אַ האַרץ פֿון אַ חיה זאָל אים געגעבן ווערן, און זיבן צײַטן זאָלן אַריבערגיין איבער אים.
14 לויט דער גזֵרה פֿון די וואַכערס איז דער שפּרוך, און אַ באַפֿעל פֿון די הייליקע איז די זאַך, כּדי די לעבעדיקע זאָלן וויסן, אַז דער אויבערשטער געוועלטיקט איבער דער מלוכה פֿון מענטשן, און צו וועמען ער וויל גיט ער זי, און דעם נידעריקסטן פֿון מענטשן קען ער זעצן דערויף.
15 דעם דאָזיקן חלום האָב איך, מלך נבֿוכַדנֶצַר, געזען, און דו, בלטשאַצַר, זאָג דעם פּיתרון, ווײַל אַלע חכמים פֿון מײַן קיניגרײַך קענען מיך ניט מאַכן וויסן דעם פּיתרון; אָבער דו קענסט יאָ, ווײַל דער גײַסט פֿון די הייליקע איז אין דיר.
16 דענצמאָל איז דניאל, וואָס זײַן נאָמען איז געווען בלטשאַצַר, פֿאַרשטאַרט געוואָרן אַ ווײַלע, און זײַנע רעיונות האָבן אים געשראָקן. האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט: בלטשאַצַר, זאָל דער חלום און דער פּיתרון דיך ניט דערשרעקן. האָט געענטפֿערט בלטשאַצַר און האָט געזאָגט: מײַן האַר, דײַן חלום אויף דײַנע פֿײַנט, און זײַן פּיתרון אויף דײַנע שׂונאים!
17 דער בוים וואָס דו האָסט געזען, וואָס איז געוואַקסן און געוואָרן

שטאַרקער, און זײַן הייך האָט דערגרייכט ביזן הימל, און זײַן אָנזען ביז דער גאַנצער ערד,

18 און זײַנע בלעטער זײַנען געווען שיין, און זײַן פֿרוכט פֿיל, און שפּײַז פֿאַר אַלעמען איז אויף אים געווען; וואָס אונטער אים האָבן געווינט די חיות פֿון פֿעלד, און אין זײַנע צווײַגן האָבן גערוט די פֿויגלען פֿון הימל –

19 דאָס ביסט דו, מלך, וואָס דו ביסט געוואָקסן און געווארן שטאַרקער, און וואָס דײַן גרויסקייט איז געוואקסן און האָט דערגרייכט ביזן הימל, און דײַן געוועלטיקייט ביז עק ערד.

20 און וואָס דער מלך האָט געזען ווי אַ מלאך און אַ הייליקער האָט אַראָפּגענידערט פֿון הימל, און האָט געזאָגט: האַקט אָפּ דעם בוים און צעשטערט אים, נאָר דעם שטאָם פֿון זײַנע וואָרצלען לאָזט אויבער אין דער ערד, און אין אַ קייט פֿון אײַזן און קופּער, צווישן די גראָז פֿון פֿעלד; און פֿון דעם טוי פֿון הימל זאָל ער באַנעצט ווערן, און מיט די חיות פֿון פֿעלד זאָל זײַן זײַן טייל, ביז זיבן צײַטן וועלן אַריבערגיין איבער אים –

21 דאָס, מלך, איז דער פּיתרון, און עס איז די גזֵרה פֿון דעם אויבערשטן וואָס איז געקומען אויף מײַן האַר דעם מלך;

22 מע וועט דיך פֿאַרטרײַבן פֿון מענטשן, און מיט די חיות פֿון פֿעלד וועט זײַן דײַן ווינונג, און גראָז ווי אָקסן וועט מען דיך מאַכן עסן, און מיט דעם טוי פֿון הימל וועט מען דיך באַנעצן, און זיבן צײַטן וועלן אַריבערגיין איבער דיר; ביז דו וועסט וויסן אַז דער אויבערשטער געווינט אין מלכות פֿון מענטשן, און צו וועמען ער וויל גיט ער זי.

23 און וואָס מע האָט אָנגעזאָגט, צו לאָזן דעם שטאָם פֿון די וואָרצלען פֿון בוים [באַטייט]: דײַן מלוכה וועט דיר בלײַבן נאָך דעם ווי דו וועסט דערקענען אַז די הימלען זײַנען אָנזען.

24 דרום, מלך, זאָל מײַן עצה ווײַלגעפֿעלן פֿאַר דיר, און טו אָפּ דײַנע זינד דורך צדקה, און דײַנע פֿאַרברעכן דורך דערבאַרימונג אויף די אָרימע; אויב עס קען נאָך זײַן אַ פֿאַרלענגערונג פֿאַר דײַן שַלווה. ״

25 דאָס אַלץ איז געקומען אויפֿן מלך נבֻוכַדנֶצַר.

26 צום סוף פֿון צוועלף חדשים איז ער אומגעגאַנגען אויף דעם קיניגלעכן פּאַלאַץ פֿון בבֶל.

27 האָט אויסגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט: איז דאָס ניט די גרויסע בבֶל, וואָס איך האָב געבויט פֿאַר אַ קיניגלעכן ווינאָרט מיט מײַן גרויס רײכטום, און פֿאַר דעם כּבֿוד פֿון מײַן פּראַכטיקייט?

28 דאָס וואָרט איז נאָך געווען אין מלכס מויל, איז אַראָפּ אַ קָול פֿון הימל: דיר זאָגט מען אָן, מלך נבֻוכַדנֶצַר: די מלוכה האָט זיך אָפּגענומען פֿון דיר.

29 און פֿון מענטשן וועט מען דיך פֿאַרטרײַבן, און מיט די חיות פֿון פֿעלד וועט זײַן דײַן ווינונג, גראָז ווי אָקסן וועט מען דיך מאַכן עסן, און זיבן צײַטן וועלן אַריבערגיין איבער דיר; ביז דו וועסט וויסן אַז דער אויבערשטער געווינט אין מלכות פֿון מענטשן, און צו וועמען ער וויל גיט ער זי.

30 אין דער אייגענער שעה איז דערפֿילט געווארן דאָס וואָרט אויף נבֻוכַדנֶצַר, און ער איז פֿון מענטשן פֿאַרטרײַבן געווארן, און גראָז ווי אָקסן האָט ער געגעסן, און פֿון דעם טוי פֿון הימל איז באַנעצט געווארן, ביז זײַנע האָר זײַנען אויסגעוואַקסן אַזוי ווי בײַ אָדלערס, און זײַנע נעגל אַזוי ווי בײַ פֿויגלען.

31 ״און צום סוף פֿון די טעג, האָב איך, נבֻוכַדנֶצַר, אויפֿגעהויבן מײַנע

אויגן צום הימל, און מײַן שׂכל האָט זיך אומגעקערט צו מיר, און איך האָב געבענטשט דעם אויבערשטן, און גלוֹריפֿיצירט דעם וואָס לעבט אייביק,וואָס זײַן געוועלטיקייט איז אַן אייביקע געוועלטיקייט, און זײַן מלוכה איז אויף דור-דורות.

32 און אַלע באַווינער פֿון דער ערד זײַנען ווי גאָרנישט געראָטנט; און לויט זײַן רצון טוט ער מיט דעם חיל פֿון הימל, און מיט די באַווינער פֿון דער ערד, און ניטאָ ווער זאָל ווערן זײַן האַנט, און אים זאָגן: וואָס טוסטו?

33 אין דער אייגענער שעה האָט מײַן שׂכל זיך אומגעקערט צו מיר, און צו דעם כּבֿוד פֿון מײַן מלוכה, האָט מײַן פֿראַכט און מײַן גלאַנץ זיך אומגעקערט צו מיר; און מײַנע מיניסטאָרן און מײַנע גרויסע לײַט האָבן מיך געזוכט; און איך בין באַפֿעסטיקט געווארן אין מײַן מלוכה, און נאָך אַ גרעסערע מאַכט איז מיר צוגעלייגט געווארן.

34 אַזונד טו איך, נבֿוכַדנֶצַר, לויבן און דערהייבן און אַכפּערן דעם קיניג פֿון די הימלען, וואָס אַלע זײַנע טוּנגען זײַנען אמת, און זײַנע וועגן גערעכטיקייט, און די וואָס גייען מיט גאווה קען ער דערנידערן״.

5 דער מלך בלשאַצַר האָט געמאַכט אַ גרויסן מאָלצײַט פֿאַר טויזנט פֿון זײַנע גרויסע לײַט, און האָט געטרונקען ווײַן מיט די טויזנט.

2 האָט בלשאַצַר, אַז ער האָט פֿאַרזוכט דעם ווײַן, באַפֿוילן צו ברענגען די גילדערנע און זילבערנע כּלים, וואָס זײַן פֿאָטער נבֿוכַדנֶצַר האָט אַרויסגענומען פֿון דעם טעמפּל וואָס אין ירושָלַיִם; כדי דער מלך, און זײַנע גרויסע לײַט, זײַנע ווײַבער, און זײַנע קעפּסווײַבער, זאָלן טרינקען אין זיי.

3 דענצמאָל האָט מען געבראַכט די גילדערנע כּלים, וואָס מע האָט אַרויסגענומען פֿון דעם טעמפּל פֿון גאָטס הויז וואָס אין ירושָלַיִם, און דער מלך, און זײַנע גרויסע לײַט, זײַנע ווײַבער, און זײַנע קעפּסווײַבער, האָבן געטרונקען אין זיי.

4 זיי האָבן געטרונקען ווײַן, און געלויבט די געטער פֿון גאָלד און זילבער, פֿון קופּער, אײַזן, האָלץ, און שטיין.

5 אין דער אייגענער שעה זײַנען אַרויס פֿינגער פֿון אַ מענטשנס האַנט, און האָבן געשריבן אַקעגן דעם לײַכטער, אויפֿן קאַלך פֿון דער וואַנט פֿון דעם מלכס פּאַלאַץ; און דער מלך האָט געזען די האַנטפּלעך וואָס האָט געשריבן.

6 דענצמאָל האָט זיך געביטן דעם מלכס פּאַרב, און זײַנע רעיונות האָבן אים געשרעקן, און די געלענקען פֿון זײַנע לענדן זײַנען לויז געווארן, און זײַנע קני האָבן זיך געקלאַפּט איינס אָן אַנדערן.

7 האָט דער מלך אויסגערופֿן אין דער הייך, מע זאָל אַריינברענגען די צויבערשפּרעכער, די כַּשׂדים, און די שטערנזעער. דער מלך האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צו די חכמים פֿון בבֶל: ווער נאָר עס וועט איבערלייענען דאָס דאָזיקע געשריפֿטס, און וועט דעם פּיתרון דערפֿון מיר באַשיידן, וועט אין פּורפּל אָנגעקלײדט ווערן, מיט אַ גילדערנער קייט אויף זײַן האַלדז, און ווי אַ דריטער אין דער מלוכה געוועלטיקן.

8 דענצמאָל זײַנען אַריינגעקומען אַלע חכמים פֿון מלך, אָבער זיי האָבן ניט געקענט איבערלייענען דאָס געשריפֿטס, און דעם פּיתרון לאָזן וויסן דעם מלך.

9 האָט דענצמאָל דער מלך בלשאַצַר זיך שטאַרק דערשראָקן, און זײַן פּאַרב האָט זיך אויף אים געביטן, און זײַנע גרויסע לײַט זײַנען געווארן צעטומלט.

10 איז פֿון וועגן די וועלטער פֿון דעם מלך און זײַנע גרויסע לײַט אַרײַנגעקומען די מלכּה אין הויז פֿון מאָלצײַט; האָט זיך אָפּגערופֿן די מלכּה און האָט געזאָגט: אייביק לעבן זאָל דער מלך! זאָלן דײַנע רעיונות דיך ניט שרעקן, און דײַן פּנים זאָל זיך ניט בײַטן.

11 פֿאַראַן אַ מאַן אין דײַן קינגריַיך, וואָס דער גײַסט פֿון די הייליקער געטער איז אין אים, און אין די טעג פֿון דײַן פֿאָטער איז געפֿונען געווען אין אים ליכטיקייט, און פֿאַרשטאַנדיקייט, און חכמה אַזוי ווי די חכמה פֿון די געטער; און דער מלך נבֿוכַדנעצַר דײַן פֿאָטער האָט אים פֿאַר דעם הויפּט פֿון די חַרטומים, די צויבערשפּרעכער, די כַּשָּׁדים, און די שטערנזעער אויפֿגעשטעלט – דײַן פֿאָטער דער מלך.

12 ווײַל אַן אויסנאַמיקער גײַסט, און קענטעניש, און פֿאַרשטאַנדיקייט, פּותר זײַן חלומות, און באַשיידונג פֿון רעטעניש, און אָפּבינדונג פֿון קנופּן, זײַנען געפֿונען געווען אין אים, אין דניאלן, וואָס דער מלך האָט געמאַכט זײַן נאָמען בלטשאַצַר. אַצונד, זאָל דניאל גערופֿן ווערן, און ער וועט באַשיידן דעם פּיתרון.

13 דעמצמאָל איז דניאל אַרײַנגעבראַכט געווארן פֿאַר דעם מלך. האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט צו דניאלן: ביסטו דאָס דער דניאל וואָס פֿון די גלות-קינדער פֿון יהודה, וואָס מײַן פֿאָטער דער מלך האָט געבראַכט פֿון יהודה?

14 וואָרום איך האָב געהערט אויף דיר, אַז דער גײַסט פֿון די געטער איז אין דיר, און ליכטיקייט, און פֿאַרשטאַנדיקייט, און אויסנאַמיקע חכמה, געפֿינען זיך אין דיר.

15 און אַצונד זײַנען אַרײַנגעבראַכט געווארן פֿאַר מיר די חכמים, די צויבערשפּרעכער, אַז זיי זאָלן איבערלייענען דאָס דאָזיקע געשריפֿטן, און מיך מאַכן וויסן דעם פּיתרון דערפֿון, אָבער זיי קענען דעם פּיתרון פֿון דער זאַך ניט באַשיידן.

16 און איך האָב געהערט אויף דיר, אַז דו קענסט פּותר זײַן פּיתרונים, און אָפּבינדן קנופּן; אַצונד, אויב דו קענסט איבערלייענען דאָס געשריפֿטן, און מיך מאַכן וויסן דעם פּיתרון דערפֿון, וועסטו אין פּורפּל אָנגעקליידט ווערן, מיט אַ גילדערנער קייט אויף דײַן האַלדז, און ווי אַ דריטער אין דער מלוכה געווען.

17 דעמצמאָל האָט געענטפֿערט דניאל און האָט געזאָגט פֿאַר דעם מלך: דײַנע מתנות זאָלן בלײַבן בײַ דיר, און דײַנע באַלוינונגען גיב אַן אַנדערן; אָבער דאָס געשריפֿטן וועל איך דעם מלך איבערלייענען, און דעם פּיתרון וועל איך אים מאַכן וויסן.

18 דו, מלך – דער העכסטער גאָט האָט געגעבן דײַן פֿאָטער נבֿוכַדנעצַר מלוכה, און גרויסקייט, און כּבֿוד, און פּראַכט.

19 און פֿון וועגן דער גרויסקייט וואָס ער האָט אים געגעבן, האָבן אַלע פֿעלקער, אומות, און לשונות, געציטערט און מורא געהאַט פֿאַר אים; וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער געטייט, און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער געלאָזט לעבן, און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער דערהויבן, און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער דערנידערט.

20 אָבער אַז זײַן האַרץ האָט זיך דערהויבן, און זײַן גײַסט איז געוואָרן תַּקיף ביז צום מוטווילקן, איז ער אַראָפּגעזעצט געוואָרן פֿון דעם טראָן פֿון זײַן מלוכה, און דעם כּבֿוד האָט מען אָפּגענומען פֿון אים.

21 און פֿון מענטשנקינדער איז ער פֿאַרטריבן געווארן, און זײַן האַרץ האָט מען געמאַכט גלײַך צו אַ חיה־ס,

און מיט וואַלדאייזלען איז געווען זײַן
וווינונג; גראָז אַזוי ווי אָקסן האָט מען
אים געמאַכט עסן, און פֿון דעם טוי
פֿון הימל איז ער באַנעצט געוואָרן; biז
ער האָט געוווּסט אַז דער העכסטער
גאָט געוואַלטיקט איבער דער מלוכה
פֿון מענטשן, און וועמען ער וויל זעצט
ער דערויף.
22 און דו, זײַן זון בלשאַצַר, האָסט
ניט געבייגט דײַן האַרץ, הגם דו האָסט
דאָס אַלץ געוווּסט,
23 נאָר דו האָסט זיך דערהויבן
אַקעגן דעם האַר פֿון הימל, און
די כלים פֿון זײַן הויז האָט מען
געבראַכט פֿאַר דיר, און דו, און דײַנע
גרויסע לײַט, דײַנע ווײַבער, און דײַנע
קעפּסוויַבער, האָבן ווײַן געטרונקען
אין זיי, און געטאָן פֿון זילבער, און
גאָלד, קופּער, אײַזן, האָלץ, און שטיין,
וואָס ניט זיי זעען, און ניט זיי הערן,
און ניט זיי וויסן, האָסטו געלויבט; און
דעם גאָט וואָס דײַן נשמה איז אין זײַן
האַנט, און אַלע דײַנע וועגן זײַנען בײַ
אים, האָסטו ניט געאַכפּערט.
24 דענצמאָל איז אַרויסגעשיקט
געוואָרן פֿון פּאַר אים די האַנטפֿלעך,
און האָט אָנגעצייכנט דאָס דאָזיקע
געשריפֿטס.
25 און דאָס איז דאָס געשריפֿטס
וואָס איז אָנגעצייכנט געוואָרן; מְנֵא
מְנֵא תְּקֵל אוּפַרְסִין.
26 דאָס איז דער פּיתרון פֿון דער
זאַך: מְנֵא, גאָט האָט אָפּגעצײלט דײַן
מלוכה, און האָט זי געענדיקט.
27 תְּקֵל, דו ביסט געווויגן געוואָרן
אויף אַ וואָגשאָל, און ביסט געפֿונען
געוואָרן פֿעליק.
28 פְּרֶס, דײַן מלוכה וועט
צעטיילט, און אַוועקגעגעבן צו פּרס
און מָדַי.
29 דענצמאָל האָט בלשאַצַר
באַפֿוילן, און מע האָט אָנגעקליידט
דניאלן אין פֿורפֿל, מיט אַ גילדערנער
קייט אויף זײַן האַלדז, און מע האָט
אויסגערופֿן אויף אים, אַז ער זאָל
זײַן אַ דריטער געוועלטיקער אין דער
מלוכה.
30 אין דער אייגענער נאַכט איז
בלשאַצַר דער מלך פֿון די כַּשְׂדִים
געטייט געוואָרן.

6 און דָּרְיָוֶשׁ פֿון מָדַי האָט
איבערגענומען די מלוכה, וועו
ער איז געווען אַרום צוויי און זעכציק
יאָר אַלט.
2 איז ווויל‌געפֿעלן פֿאַר דָּרְיָוֶשׁן,
און ער האָט אַרויפֿגעזעצט איבער
דעם קיניגרײַך הונדערט און צוואַנציק
סאַטראַפּן, וואָס זאָלן זײַן אין גאַנצן
קיניגרײַך;
3 און איבער זיי דריי אויבערלײַט
וואָס דניאל איז געווען איינער פֿון זיי;
כּדי די דאָזיקע סאַטראַפּן זאָלן אָפּגעבן
צו זיי רעכנשאַפֿט, און דער מלך זאָל
ניט האָבן קיין הֶזק.
4 דענצמאָל האָט דער דאָזיקער
דניאל זיך אויסגעצייכנט איבער די
אויבערלײַט און די סאַטראַפּן, ווײַל
אַן אויסנאַמיקער גײַסט איז געווען אין
אים; און דער מלך האָט געקלערט
אים אַרויפֿצוזעצן איבער דעם גאַנצן
קיניגרײַך.
5 דענצמאָל האָבן די אויבערלײַט
און די סאַטראַפּן געזוכט אַן אויסרעד
אַקעגן דניאלן בנוגע צו דער מלוכה,
אָבער זיי האָבן קיין אויסרעד און קיין
פֿעלער ניט געקענט געפֿינען, ווײַל ער
איז געווען געטרײַ, און קיין פֿאַרזע
אָדער פֿעלער איז בײַ אים ניט געפֿונען
געוואָרן.
6 האָבן דענצמאָל די דאָזיקע מענער
געזאָגט: מיר וועלן ניט געפֿינען קיין
אורזאַך אַקעגן דעם דאָזיקן דניאלן,
סײַדן מיר געפֿינען עס אין דעם געזעץ
פֿון זײַן גאָט.
7 דענצמאָל זײַנען די דאָזיקע
אויבערלײַט און סאַטראַפּן געקומען
מיט אימפּעט צום מלך, און האָבן צו

אים אַזוי געזאָגט: אייביק לעבן זאָל דער מלך דָרְיָוֶש!
8 אַלע אויבערלײַט פֿון דער מלוכה, די הערשער, און די סאַטראַפּן, די ראַטגעבער, און די פֿירשטן, האָבן זיך באַקלערט, אַז דער מלך זאָל אויפֿשטעלן אַ געזעץ, און מאַכן אַ שטאַרקן פֿאַרוועג, אַז איטלעכער וואָס וועט בעטן אַ געבעט פֿון וואָסער עס איז נאָר אָדער מענטשן ביז דריַיסיק טעג, אָחוץ פֿון דיר, מלך, זאָל אַריַינגעוואָרפֿן ווערן אין דער גרוב פֿון לייבן.
9 אַצונד, מלך, זאָלסטו אויפֿשטעלן דעם פֿאַרוועג, און חתמען דאָס געשריפֿטס, אַז מע זאָל עס ניט ענדערן, לויט דעם געזעץ פֿון מָדַי און פּרַס וואָס ווערט ניט בטל.
10 איבער דעם האָט דער מלך דָרְיָוֶש געחתמעט דאָס געשריפֿטס און דעם פֿאַרוועג.
11 און דניאל, אַז ער האָט זיך דערווּוסט אַז דאָס געשריפֿטס איז געחתמעט געוואָרן, איז ער אַריַינגעגאַנגען אין זײַן הויז – און ער האָט געהאַט פֿענצטער אין זײַן אויבערשטוב אָפֿן אַקעגן ירושָלַיִם – און דריַי מאָל אין טאָג האָט ער געקניט אויף זײַנע קני, און תּפֿילה געטאָן, און געגעבן אַ לויב פֿאַר זײַן גאָט, אַזוי ווי ער פֿלעגט טאָן פֿריער.
12 דענצמאָל זײַנען די דאָזיקע מענער אַריַין מיט אימפּעט, און האָבן געפֿונען דניאלן, ווי ער בעט און איז מתּפלל פֿאַר זײַן גאָט.
13 האָבן זיי דענצמאָל געענטפֿערט, און גערעדט פֿאַר דעם מלך וועגן דעם מלכס פֿאַרוועג: האָסטו ניט געחתמעט אַ פֿאַרוועג, אַז איטלעכער מענטש וואָס וועט בעטן פֿון וואָסער עס איז נאָר אָדער מענטשן ביז דריַיסיק טעג, אָחוץ פֿון דיר, מלך, זאָל אַריַינגעוואָרפֿן ווערן אין דער גרוב פֿון לייבן? האָט געענטפֿערט דער מלך און האָט געזאָגט: די זאַך איז פֿעסט, לויט דעם געזעץ פֿון מָדַי און פּרַס וואָס טאָר ניט אָפּגעשאַפֿט ווערן.
14 דענצמאָל האָבן זיי זיך אָפּגערופֿן און האָבן געזאָגט פֿאַרן מלך אַז: דניאל וואָס איז פֿון די גלות-קינדער פֿון יהוּדה לייגט ניט אַכט אויף דיר, מלך, און אויף דעם פֿאַרוועג וואָס דו האָסט געחתמעט, און דריַי מאָל אין טאָג בעט ער זײַן געבעט.
15 דענצמאָל, אַז דער מלך האָט געהערט די זאַך, האָט אים זייער פֿאַרדראָסן, און ער האָט געלייגט דעם געדאַנקען אויף דניאלן, אים צו ראַטעווען, און ביז זונאונטערגאַנג האָט ער זיך געמיט אים מציל צו זײַן.
16 דענצמאָל זײַנען די דאָזיקע מענער געקומען מיט אימפּעט צום מלך, און האָבן געזאָגט צום מלך: זיי וויסן, מלך, אַז עס איז אַ געזעץ פֿון מָדַי און פּרַס, אַז איטלעך פֿאַרוועג אָדער באַפֿעל וואָס דער מלך שטעלט אויף, איז ניט צום ענדערן.
17 דענצמאָל האָט דער מלך באַפֿוילן, און מע האָט געבראַכט דניאלן און אים אַריַינגעוואָרפֿן אין דער גרוב פֿון לייבן. האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און האָט געזאָגט צו דניאלן: דײַן גאָט וואָס דו דינסט צו אים שטענדיק, ער וועט דיך מציל זײַן.
18 און אַ שטיין איז געבראַכט געוואָרן, און איז אַרויפֿגעלייגט געוואָרן אויפֿן מויל פֿון דער גרוב, און דער מלך האָט עס פֿאַרחתמעט מיט זײַן זיגלרינג און מיט דעם זיגלרינג פֿון זײַנע גרויסע לײַט, כּדי קיין זאַך זאָל ניט געענדערט ווערן מיט דניאלן.
19 דענצמאָל איז דער מלך אַוועק אין זײַן פּאַלאַץ, און ער האָט צוגעבראַכט די נאַכט אין פֿאַסטן, און פֿאַרווײַלונגען זײַנען ניט געבראַכט געוואָרן פֿאַר אים, און זײַן שלאָף האָט זיך אָפּגעטאָן פֿון אים.

20 דענצמאָל איז דער מלך אויפֿגעשטאַנען באַגינען מיטן פֿרימאָרגנליכט, און איז האַסטיק אַוועק צו דער גרוב פֿון לייבן.

21 און ווי ער האָט געענטט צו דער גרוב, האָט ער געשריען צו דניאלן מיט אַ טרויעריקן קָול; דער מלך האָט געזאָגט: דניאל, דו קנעכט פֿון דעם לעבעדיקן גאָט, האָט דער גאָט וואָס דו דינסט צו אימ תּמיד, דיך געקענט מציל זײַן פֿון די לייבן?

22 דענצמאָל האָט דניאל געזאָגט צום מלך: אייביק לעבן זאָל דער מלך!

23 מײַן גאָט האָט געשיקט זײַן מלאָך, און ער האָט פֿאַרשלאָסן דאָס מויל פֿון די לייבן, און זיי האָבן מיר ניט שלעכטס געטאָן; ווײַל פֿאַר אים איז מיר געפֿונען געווָארן אַ זכות; און אויך אַקעגן דיר, מלך, האָב איך שלעכטס ניט געטאָן.

24 דענצמאָל האָט זיך דער מלך זייער דערפֿרייט, און ער האָט באַפֿוילן אַרויסצוברענגען דניאלן פֿון דער גרוב; און דניאל איז אַרויפֿגעבראַכט געווָארן פֿון דער גרוב, און קיין שעדיקונג איז אויף אים ניט געפֿונען געווָארן, ווײַל ער האָט געגלויבט אין זײַן גאָט.

25 און דער מלך האָט באַפֿוילן, און מע האָט געבראַכט יענע מענער וואָס האָבן געמַסרט אויף דניאלן, און מע האָט זיי אַרײַנגעווָארפֿן אין דער גרוב פֿון לייבן, זיי, זייערע קינדער, און זייערע ווײַבער; און זיי האָבן צו מאָל ניט דערגרייכט צום דעק פֿון דער גרוב, האָבן שוין די לייבן געוועלטיקט איבער זיי, און אַלע זייערע ביינער צעמאָלן.

26 דענצמאָל האָט דער מלך דָּריָוש געשיקט צו אַלע פֿעלקער, אומות, און לשוֹנות, וואָס וווינען אויף דער גאַנצער ערד: אײַער פֿריד זאָל זיך מערן!

27 פֿון מיר וועט געגעבן אַ באַפֿעל, אַז אין דער גאַנצער געוועלטיקייט פֿון מײַן קיניגרײַך זאָל מען ציטערן און מוֹרא האָבן פֿאַר דעם גאָט פֿון דניאלן; וואָרום ער איז דער לעבעדיקער גאָט, און ער באַשטייט אייביק, און זײַן מלוכה איז אַזאַ וואָס וועט ניט צעשטערט, און זײַן געוועלטיקייט איז ביז צום סָוף.

28 ער ראַטעוועט און איז מציל, און ער מאַכט ציכנס און וווּנדער, אין הימל און אויף דער ערד; ער איז דער וואָס האָט מציל געווען דניאלן פֿון דער מאַכט פֿון די לייבן.

29 און דער דאָזיקער דניאל האָט באַגליקט אונטער דער מלוכה פֿון דָּריָוֶשן, און אונטער דער מלוכה פֿון כּוֹרֶשׁ דעם פּרַסער.

7 אין ערשטן יאָר פֿון בלשַאצַר דעם מלך פֿון בבל, האָט דניאל געזען אַ חלום, און זעונגען פֿון זײַן קאָפּ אויף זײַן געלעגער; דעצמאָל האָט ער אויפֿגעשריבן דעם חלום, און האָט דערציילט דעם עיקר פֿון דער זאַך.

2 דניאל האָט אָנגעהויבן און דערציילט: איך האָב געזען אין מײַן זעונג ביַי נאַכט, ערשט די פֿיר ווינטן פֿון הימל האָבן אויסגעבראָכן אויפֿן גרויסן ים.

3 און פֿיר גרויסע חיות זײַנען אַרויסגעקומען פֿון ים, איינע אַנדערש פֿון דער אַנדערער.

4 די ערשטע איז געווען אַזוי ווי אַ לייב, און פֿליגלען פֿון אַן אָדלער האָט זי געהאַט; איך האָב געקוקט ביז אירע פֿליגלען זײַנען אויסגעפֿליקט געווָארן, און זי איז אויפֿגעהויבן געווָארן פֿון דער ערד, און איז אַוועקגעשטעלט געווָארן אויף צווויי פֿיס אַזוי ווי אַ מענטש, און אַ האַרץ פֿון אַ מענטשן איז אים געגעבן געווָארן.

5 און זע, אַן אַנדער חיה, אַ צווייטע, איז געווען געגליכן צו אַ בער, און זי

איז געשטעלט געוואָרן אויף איין זײַט,
און דרײַ ריפּן זײנען געווען אין איר
מויל צווישן אירע צײַנער; און אַזוי
האָט מען צו איר געזאָגט: שטיי אויף,
עס פֿלייש אַ סך.

6 דערנאָך האָב איך געזען, ערשט אַן
אַנדערע, אַזוי ווי אַ לעמפּערט; און זי
האָט געהאַט פֿיר פֿליגלען פֿון אַ פֿויגל
אויף איר רוקן, און פֿיר קעפּ האָט די
חיה געהאַט; און געוועלטיקייט איז איר
געגעבן געוואָרן.

7 דערנאָך האָב איך געזען אין די
זעונגען פֿון דער נאַכט, ערשט אַ
פֿירטע חיה, שרעקלעך און מוֹראדיק,
און גאָר שטאַרק; און גרויסע
אײַזערנע צײַנער האָט זי געהאַט; זי
האָט געגעסן און האָט צעמאָלן, און
דעם רעשט האָט זי צעטראָטן מיט
אירע פֿיס; און זי איז געווען אַנדערש
פֿון אַלע חיות וואָס פֿאַר איר, און צען
הערנער האָט זי געהאַט.

8 האָב איך באַטראַכט די הערנער,
ערשט אַן אַנדער האָרן, אַ קליינינער,
איז אַרויסגעוואַקסן צווישן זיי, און
דרײַ פֿון די פֿאָדערשטע הערנער זײַנען
אויסגעריסן געוואָרן פֿון פֿאַר אים;
און זע, אויגן אַזוי ווי די אויגן פֿון אַ
מענטשן זײַנען געווען אין דעם דאָזיקן
האָרן, און אַ מויל וואָס האָט גערעדט
גרויס.

9 איך האָב געקוקט ביז טראָנען
האָט מען אויפֿגעשטעלט, און אַן
אַלטבאַטאָגטער האָט זיך געזעצט; זײַן
מלבוש איז געווען ווי ווײַסער שניי,
און די האָר פֿון זײַן קאָפּ ווי לויטערע
וואָל; זײַן טראָן איז געווען פֿלאַמען
פֿײַער, די רעדער דערפֿון, ברענעדיק
פֿײַער.

10 אַ טײַך פֿײַער האָט
אַרויסגעשטראָמט, און איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר אים;
טויזנט מאָל טויזנט האָבן אים באַדינט,
און צען טויזנט מאָל צען טויזנט זײַנען
פֿאַר אים געשטאַנען; אַ בית-דין איז
געזעסן, און ביכער זײַנען געווען
געעפֿנט.

11 האָב איך דעמצמאָל געקוקט פֿון
וועגן דעם קָול פֿון די גרויסע וועסטער
וואָס דער האָרן האָט גערעדט – איך
האָב געקוקט ביז די חיה איז געטייט
געווואָרן, און איר לײַב איז פֿאַרטיליקט
געווואָרן, און איבערגעגעבן געוואָרן
צום בראַנד פֿון פֿײַער.

12 און פֿון די איבעריקע חיות האָט
מען אָפּגענומען זייער געוועלטיקייט,
אָבער אַ פֿאַרלענגערונג פֿון לעבן איז
זיי געגעבן געוואָרן ביז אַ צײַט און
שעה.

13 איך האָב געזען אין זעונגען
פֿון דער נאַכט, ערשט אויף וואָלקנס
פֿון הימל איז אָנגעקומען אַזוי
ווי אַ מענטשנקינד, און ביז דעם
אַלטבאַטאָגטן האָט ער דערגרייכט,
און מע האָט אים געבראַכט פֿאַר אים.

14 און אים איז געגעבן געוואָרן
געוועלטיקייט, און כּבֿוד, און מלוכה,
אַז אַלע פֿעלקער, אומות, און לשׁונות,
זאָלן דינען צו אים; זײַן געוועלטיקייט
אַן אייביקע געוועלטיקייט, וואָס
פֿאַרגייט ניט, און זײַן מלוכה, אַזאַ
וואָס ווערט ניט צעשטערט.

15 איז מיר, דניאל, באַטריבט
געוואָרן מײַן גמיעט אין לײַב, און
די זעונגען פֿון מײַן קאָפּ האָבן מיך
געשראָקן.

16 האָב איך געגאַנגן צו איינעם פֿון
די וואָס זײַנען געשטאַנען דערבײַ,
און איך האָב געפֿרעגט די ריכטיקייט
וועגן דעם אַלעם, און ער האָט מיר
דערציילט, און האָט מיך געמאַכט וויסן
דעם פּיתרון פֿון די זאַכן:

17 די דאָזיקע גרויסע חיות, וואָס
זײַנען פֿיר, זײַנען פֿיר מלכים וואָס
ווערן אויפֿשטיין אויף דער ערד.

18 אָבער די הייליקע פֿון דעם
העכסטן ווערן אײַנערנעמען די מלוכה,
און זיי ווערן האַלטן די מלוכה ביז
אייביקייט און ביז אייביקאייביקייטן.

19 דענצאָלְ האָב איך געוואָלט וויסן
די ריכטיקייט וועגן דער פֿירטער חיה,
וואָס איז געווען אַנדערש פֿון זיי
אַלעמען- זייער מוראדיק, וואָס אירע
ציינער זײַנען געווען פֿון אײַזן, און
אירע נעגל פֿון קופּער, וואָס האָט
געגעסן, צעמאָלן, און דעם רעשט
צעטראָטן מיט אירע פֿיס;

20 און וועגן די צען הערנער וואָס
אויף איר קאָפּ, און דעם אַנדערן וואָס
איז אויסגעוואַקסן, און דריַ זײַנען
אַרויסגעפֿאַלן פֿון פֿאַר אים – דעם
דאָזיקן האָרן וואָס האָט געהאַט אויגן,
און אַ מויל וואָס האָט גערעדט גרויס,
און זײַן אויסזען איז געווען גרעסער ווי
פֿון זײַנע חבֿרים.

21 איך האָב געזען ווי דער דאָזיקער
האָרן האָט געמאַכט אַ מלחמה מיט די
הייליקע, און איז זיי בײַגעקומען;

22 ביז דער אַלטבאַאָגטער איז
געקומען, און רעכט איז געגעבן
געווארן די הייליקע פֿון דעם העכסטן,
און די צײַט איז געקומען, און די מלוכה
האָבן פֿאַרנומען די הייליקע.

23 האָט ער אַזוי געזאָגט: די פֿירטע
חיה באַטייט: אַ פֿירטע מלוכה וועט זײַן
אויף דער ערד, וואָס וועט זײַן אַנדערש
פֿון אַלע מלוכות, און זי וועט פֿאַרצערן
די גאַנצע ערד, און וועט זי צעטרעטן
און צעמאָלן.

24 און די צען הערנער באַטייטן: פֿון
דער דאָזיקער מלוכה וועלן אויפֿשטיין
צען מלכים, און נאָך אַן אַנדערער וועט
אויפֿשטיין נאָך זיי, און ער וועט זײַן
אַנדערש פֿון די פֿריערדיקע, און דריַ
מלכים וועט ער אַראָפּווארפֿן.

25 און ווערטער אַקעגן דעם העכסטן
וועט ער רעדן, און די הייליקע פֿון
דעם העכסטן וועט ער מאַטערן, און
ער וועט טראַכטן צו ענדערן די
צײַטן און דאָס געזעץ; און זיי וועלן
איבערגעגעבן ווערן אין זײַן האַנט, ביז
אַ צײַט און צײַטן און אַ האַלבע צײַט.

26 אָבער אַ בית-דין וועט זיצן,
און זײַן געוואלטקייט וועט מען
אַוועקנעמען, פֿדי זי צו פֿאַרטיליקן און
אונטערברענגען בינן סָוף.

27 און די מלוכה, און די
געוואלטקייט, און די גרויסקייט
פֿון די קיניגרײַכן אונטערן גאַנצן
הימל, וועט איבערגעגעבן ווערן
צו דעם פֿאָלק פֿון הייליקע פֿון
דעם העכסטן; זייער מלוכה וועט
זײַן אַן אייביקע מלוכה, און אַלע
געוואלטיקער וועלן דינען און
געהאָרכן צו זיי.

28 ביז דאָנען איז דער סָוף פֿון דער
זאַך. מיך, דניאל, האָבן מײַנע רעיונות
זייער געשראָקן, און מײַן פֿאַרב האָט
זיך אויף מיר געביטן, און איך האָב די
זאַך באַהאַלטן אין מײַן האַרצן.

8 אין דריטן יאָר פֿון מלך
בלשאַצַרס מלוכה האָט זיך אָ
זעונג באַווײַזן צו מיר, צו מיר דניאל,
נאָך דעם וואָס האָט זיך צו מיר באַווײַזן
אין אָנהייב.

2 און איך האָב געזען אין אַ זעונג –
און אַז איך האָב עס געזען, בין איך
געווען אין דער הויפּטשטאָט שושַן, אין
דער מדינה עֵילָם – איך האָב געזען אין
אַ זעונג, ווי איך בין בײַ דעם שטראָם
אולַי.

3 און איך האָב אויפֿגעהויבן מײַנע
אויגן, און האָב אַ קוק געטאָן, ערשט אַ
וויידער שטייט פֿאַר דעם שטראָם, און
ער האָט צוויי הערנער, און די צוויי
הערנער זײַנען הויכע, און איינער איז
העכער פֿון צווייטן, און דער העכערער
איז אַרויסגעוואַקסן צולעצט.

4 האָב איך געזען דעם ווידער
שטויסן צו מערבֿ, און צו צפֿון, און
צו דָרום, און קיין חיה האָט זיך ניט
געקענט שטעלן אַקעגן אים, און עס איז
ניט געווען ווער זאָל מציל זײַן פֿון זײַן
האַנט; און ער האָט געטאָן לויט זײַן
ווילן, און האָט זיך געגרייסט.

5 און ווי איך האָב דאָס באַטראַכט, ערשט אַ ציגנבאָק איז אָנגעקומען פֿון מערבֿ-זײַט איבערן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד, אָבער ער האָט ניט אָנגערירט די ערד; און דער באָק האָט געהאַט אַן אָנזעעוודיקן האָרן צווישן זײנע אויגן.

6 און ער איז צוגעקומען ביז צו דעם ווידער מיט די הערנער, וואָס איך האָב געזען שטיין פֿאַרן שטראָם, און ער איז אַרויפֿגעלאָפֿן אויף אים מיט דעם אימפּעט פֿון זײַן כּוח.

7 און איך האָב אים געזען זיך אָנשטויסן אָן דעם ווידער, און ער איז געווען דערביטערט אויף אים, און ער האָט געשלאָגן דעם ווידער, און האָט צעבראָכן זײנע בײדע הערנער; און דער ווידער האָט ניט געהאַט קיין כּוח צו באַשטיין פֿאַר אים; און ער האָט אים אַנידערגעווארפֿן אויף דער ערד, און האָט אים געטרעטן, און עס איז ניט געווען ווער זאָל מציל זײַן דעם ווידער פֿון זײַן האַנט.

8 און דער ציגנבאָק האָט זיך זייער געגרייסט; אָבער אין זײַן רעכטער שטאַרקייט, האָט זיך אָפּגעבראָכן דער גרויסער האָרן, און דאָס אויסזען פֿון פֿיר איז אַרויסגעוואַקסן אויף זײַן ערט, אַקעגן די פֿיר ווינטן פֿון הימל.

9 און פֿון איינעם פֿון זיי איז אַרויסגעגאַנגן אַ קליינער האָרן, און ער איז געווארן זייער גרויס קעגן דָּרום, און קעגן מזרח, און קעגן דעם שיינעם לאַנד.

10 און ער איז געווארן גרויס ביז צו דעם חיל פֿון הימל, און האָט אַראָפּגעוואָרפֿן צו דער ערד טייל פֿון דעם חיל – פֿון די שטערן, און האָט זיי צעטרעטן.

11 און ביז צו דעם האַר פֿון חיל האָט ער זיך געגרייסט; און דער שטענדיקער קרבן איז פֿון אים אַוועקגענומען געווארן, און דער ארט פֿון זײַן הייליקטום איז אײַנגעווארפֿן געווארן.

12 און דער חיל איז איבערגעגעבן געווארן אין איינעם מיט דעם שטענדיקן קרבן דורך פֿאַרברעך; און ער האָט געשלײדערט דעם אמת צו דער ערד, און ער האָט אויפֿגעטאָן און האָט באַגליקט.

13 און איך האָב געהערט ווי איין הייליקער האָט געערעדט, און איין הייליקער האָט געזאָגט צו דעם אומבאַקאַנטן ווואָס האָט געערעדט: אויף ביז וואַנען איז די זעונג וועגן דעם שטענדיקן קרבן, און דעם פֿאַרברעך ווואָס צעגרוילט, דאָס איבערגעבן אי דאָס הייליקטום אי דעם חיל צום צעטרעטן?

14 האָט ער צו מיר געזאָגט: ביז צוויי טויזנט און דריי הונדערט אָוונטן און פֿרימאָרגנס; דעמצאָל וועט דאָס הייליקטום קומען צו זײַן רעכטן.

15 און עס איז געווען, ווי איך, דניאל, האָב געזען די זעונג, און האָב געזוכט צו פֿאַרשטיין, ערשט אַקעגן מיר שטייט אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון אַ מאַן.

16 און איך האָב געהערט דעם קָול פֿון אַ מענטשן איבערן אולַי, און ער האָט אויסגערופֿן און האָט געזאָגט: גַבְּריאֵל, גיב דעם דאָזיקן צו פֿאַרשטיין די זעונג.

17 איז ער צוגעקומען לעבן וווּ איך בין געשטאַנען, און ווי ער איז צוגעקומען, אַזוי בין איך דערשראָקן געווארן, און בין געפֿאַלן אויף מײַן פּנים; האָט ער צו מיר געזאָגט: פֿאַרשטיי, דו מענטשנקינד, וואָרום פֿאַר דער צײַט פֿון קֵץ איז די זעונג.

18 און ווי ער האָט צו מיר געערעדט, בין איך אָנטשלאָפֿן געווארן אויף מײַן פּנים צו דער ערד; האָט ער מיך אָנגערירט, און האָט מיך ווידער אויפֿגעשטעלט וווּ איך בין געשטאַנען.

19 און ער האָט געזאָגט: זע, איך מאַך דיך וויסן וואָס וועט געשען אין

סָוף פֿון דעם צאָרן, וואָרום דאָס איז פֿאַר דער צייט פֿון קֵץ.
20 דער ווידער וואָס דו האָסט געזען, מיט די צוויי הערנער, דאָס זיינען די מלכים פֿון מָדַי און פָּרָס.
21 און דער האָריקער באָק איז דער מלך פֿון יָוָן; און דער גרויסער האָרן וואָס צווישן זיינע אויגן, דאָס איז דער ערשטער מלך.
22 און דער צעבראָכענער וואָס אויף זיין אָרט זיינען אויפֿגעשטאַנען פֿיר [באַטייט]: פֿיר מלוכות וועלן אויפֿשטיין פֿון דעם פֿאָלק, אָבער אָן זיין מאַכט. און אין סָוף פֿון זייער מלוכה, אַז די פֿאַרברעכער וועלן האָבן אויסגעפֿירט, וועט אויפֿשטיין אַ מלך מיט אַ פֿאַרשטייט פּנים, וואָס פֿאַרשטייט זיך אויף ליסטיקייטן.
23 און זיין מאַכט וועט זיין גרויס, אָבער ניט מיט זיין אייגענעם כּוֹח; און ער וועט ווונדערלעך צעשטערן, און וועט באַגלייקן און אויפֿטאָן; און ער וועט אומברענגען די מאַכטיקע, און דאָס פֿאָלק פֿון הייליקע.
24 און דורך זיין שׂכל וועט ער באַגלייקן אין דעם באַטרוג פֿון זיין האַנט; און ער וועט זיך גרייסן אין זיין האַרצן, און אין מיטן פֿון שלום וועט ער אומברענגען פֿיל, און אַקעגן דעם האַר פֿון די האָרן וועט ער זיך שטעלן; אָבער אָן עמיצנס האַנט וועט ער צעבראָכן ווערן.
25 און די זעונג פֿון די אָוונטן און פֿרימאָרגנס וואָס איז אָנגעזאָגט געווארן איז אמת; אָבער דו באַהאַלט די זעונג, וואָרום דאָס איז אויף פֿיל טעג אַרום.
26 און איך, דניאל, בין פֿיל טעג געווען צעבראָכן און קראַנק; דערנאָך בין איך אויפֿגעשטאַנען, און האָב געטאָן די אַרבעט פֿאַרן מלך; און איך בין געווען אַ צעגרוילטער פֿון דער זעונג, אָבער קיינער האָט ניט געמערקט.

9 אין ערשטן יאָר פֿון דָּרְיָוֶשׁ דעם זון פֿון אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ פֿון דעם אָפּשטאַם פֿון מָדַי, וואָס איז געמאַכט געווארן פֿאַר אַ מלך איבער דעם קיניגרייך פֿון די כַּשְׂדִים,
2 אין ערשטן יאָר פֿון זיין מלוכה, האָב איך, דניאל, נאָכגעקוקט אין די ספֿרים די צאָל פֿון די יאָרן וואָס דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו יִרְמְיָה הנבֿיא, צו דערפֿילן אויף די חורבֿות פֿון ירושָׁלַיִם – זיבעציק יאָר.
3 און איך האָב געקערט מיין פּנים צו גאָט דעם האַר, צו בעטן אַ תּפילה און אַ בקשה מיט פֿאַסטן, און זאַק און אַש.
4 און איך האָב מתפלל געווען צו יהוה מיין גאָט, און האָב מיך מתוודה געווען, און האָב געזאָגט: איך בעט דיך גאָט, דו גרויסער און פֿאָרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די ענאָד צו די וואָס האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן זיינע געבאָט,
5 מיר האָבן געזינדיקט, און פֿאַרבראָכן, און שלעכטס געטאָן, און ווידערשפּעניקט, און זיך אָפּגעקערט פֿון דיינע געבאָט און דיינע גזעזען;
6 און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דיינע קנעכט די נבֿיאים, וואָס האָבן גערעדט אין דיין נאָמען צו אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, און אונדזערע עלטערן, און צו דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד.
7 צו דיר, גאָט, איז די גערעכטיקייט, און צו אונדז איז הינטיקן טאָג די שאַנד פֿון פּנים – צו די מענער פֿון יהודה, און צו די באַווויינער פֿון ירושָׁלַיִם, און צו גאַנץ ישׂראל, די נאָענטע און די ווייטע, אין אַלע לענדער וואָס דו האָסט זיי פֿאַרשטויסן אַהין, פֿון וועגן דער פֿעלשונג וואָס זיי האָבן געפֿעלשט אָן דיר.
8 גאָט, צו אונדז איז די שאַנד פֿון פּנים, צו אונדזערע מלכים, צו אונדזערע האַרן, און צו אונדזערע

עלטערן, וויל מיר האָבן געזינדיקט צו דיר.
9 ביַי גאָט אונדזער האַר איז די דערבאַרימונג און די פֿאַרגעבונג; ווָאַרום מיר האָבן ווידערשפּעניקט אָן אים,
10 און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון יהוה אונדזער גאָט, צו גיין אין זײַנע לערנונגען, ווָאס ער האָט אַוועקגעלייגט פֿאַר אונדז דורך דעם האַנט פֿון זײַנע קנעכט די נבֿיאים.
11 און גאַנץ ישׂראל האָבן איבערגעטרעטן דײַן תּורה, און זיך אָפּגעקערט, ניט צוצוהערן צו דײַן קָול, און אויף אונדז איז אויסגעגאָסן געווָארן די קלָלה און די שבֿועה ווָאס שטייט געשריבן אין דער תּורה פֿון משה דעם קנעכט פֿון גאָט, ווײל מיר האָבן געזינדיקט צו אים.
12 און ער האָט מקיים געווען זײַן ווָארט, ווָאס ער האָט גערעדט ווען אונדז, און ווען אונדזערע שׂופֿטים ווָאס האָבן אונדז געמשפּט, צו ברענגען אויף אונדז אַ גרויס בייז, ווָאס איז ניט געשען אונטערן גאַנצן הימל אַזוי ווי עס איז געשען צו ירושָלַיִם.
13 אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּורה פֿון משהן, איז דאָס דאָזיקע גאַנצע בייז געקומען אויף אונדז; אָבער מיר האָבן ניט געבעטן פֿאַר יהוה אונדזער גאָט, כּדי זיך אומצוקערן פֿון אונדזערע זינדן, און זיך צו קלֵיגן אין דײַן אמת.
14 און גאָט האָט אויפֿגעפּאַסט אויף דעם בייז, און האָט עס געבראַכט אויף אונדז, ווָארום יהוה אונדזער גאָט איז געערעכט אין אַלע זײַנע טוונגען ווָאס ער האָט עס געטאָן, און מיר האָבן ניט צוגעהערט צו זײַן קָול.
15 און אַצונד, יהוה אונדזער גאָט, דו ווָאס האָסט אַרויסגעצויגן דײַן פֿאָלק פֿון לאַנד מִצרַיִם מיט אַ שטאַרקער האַנט, און דיר געמאַכט אַ נאָמען אַזוי ווי אויף הײַנטיקן טאָג – מיר האָבן געזינדיקט, מיר האָבן שלעכטס געטאָן.
16 גאָט, לויט אַלע דײַנע געראַטן, זאָל, איך בעט דיך, זיך אָפּקערן דײַן כּעס און דײַן גרימצאָרן פֿון דײַן שטאָט ירושָלַיִם, דײַן הייליקן בארג, ווָארום פֿון וועגן אונדזערע זינד, און פֿון וועגן די פֿאַרברעכן פֿון אונדזערע עלטערן, איז ירושָלַיִם און דײַן פֿאָלק צו שׂאַנד ביַי אַלע אונדזערע אַרומיקע.
17 און אַצונד, אונדזער גאָט, הער צו די תּפֿילה פֿון דײַן קנעכט, און זײַן בקשה, און דערלײַכט דײַן פּנים אויף דײַן פֿאַרוויסטן הייליקטום פֿון גאָטס וועגן.
18 נייג, מײַן גאָט, דײַן אויער, און הער, עפֿן דײַנע אויגן, און זע אונדזערע פֿאַרוויסטונגען, און די שטאָט ווָאס דײַן נאָמען ווערט אויף איר גערופֿן, ווָארום ניט פֿון וועגן אונדזערע גערעכטיקייטן מאַכן מיר פֿאַלן פֿאַר דיר אונדזער בקשה, נײַערט פֿון וועגן דײַן גרויס דערבאַרימונג.
19 גאָט, הער, גאָט, פֿאַרגיב, גאָט, פֿאַרעמס און טו, זאָלסט ניט זאָמען, פֿון דײַנעטוועגן, מײַן גאָט, ווָארום דײַן נאָמען ווערט גערופֿן אויף דײַן שטאָט און אויף זײַן פֿאָלק.
20 און ווי איך רעד נאָך, און בין מתּפּלל, און בין זיך מתוודה אויף מײַנע זינד, און די זינד פֿון מײַן פֿאָלק ישׂראל, און מאַך פֿאַלן מײַן בקשה פֿאַר יהוה מײַן גאָט, פֿון וועגן דעם הייליקן בארג פֿון מײַן גאָט –
21 ווי איך רעד נאָך אין געבעט, אַזוי איז דער מאַן גַבֿריאל, ווָאס איך האָב געזען אין דער זעונג אין אָנהייב, געקומען פֿליעדיק צו פֿלינן, און האָט מיך אָנגערירט, אַרום דער ציַט פֿון אָוונט-קרבן.
22 און ער האָט געגעבן צו פֿאַרשטיין, און האָט מיט מיר

געוואָרן אַ וואָרט צו דניאלן, וואָס זײַן נאָמען איז געוואָרן בלטשאַצַר; און דאָס וואָרט איז געווען אמת, און וועגן אַ לאַנגער צײַט; און ער האָט באַטראַכט דאָס וואָרט, און האָט פֿאַרשטאַנען די זעונג.

2 אין יענע טעג האָב איך, דניאל, געטרויערט דרײַ וואָכן צײַט.

3 גלוסטיקע שפּײַז האָב איך ניט געגעסן, און פֿלייש אוןווײַן איז ניט געקומען אין מײַן מויל, און זאַלבן האָב איך זיך ניט געזאַלבט, ביז עס זײַנען פֿול געוואָרן דרײַ וואָכן צײַט.

4 און אין פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג פֿון ערשטן חודש, וועו איך בין געווען בײַם ברעג פֿון גרויסן טײַך, דאָס איז חִדֶּקֶל,

5 האָב איך אויפֿגעהויבן מײַנע אויגן, און האָב געזען, ערשט אַ מאַן אָנגעקלײדט אין לײַנען, און זײַנע לענדן אַרומגעגורט מיט גאָלד פֿון אופֿז,

6 און זײַן לײַב אַזוי ווי גאָלדשטיין, און זײַן פּנים אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון בלי֫ץ, און זײַנע אויגן אַזוי ווי פֿלאַמען פֿײַער, און זײַנע אָרעמס און זײַנע פֿיס אַזוי ווי דער אָנבליק פֿון בלאַנקן קופּער, און דער קָול פֿון זײַנע ווערטער אַזוי ווי דער קָול פֿון אַ מחנה.

7 און איך, דניאל, אַליין האָב געזען די זעונג, אָבער די מענטשן וואָס מיט מיר האָבן ניט געזען די זעונג, נאָר אַ גרויסע ציטערניש איז אויף זיי געפֿאַלן, און זיי זײַנען אַנטלאָפֿן זיך צו באַהאַלטן.

8 בין איך געבליבן אַליין, און איך האָב געזען די דאָזיקע גרויסע זעונג, און אין מיר איז ניט געבליבן קיין כּוֹח, וואָרום מײַן פֿאַרב האָט זיך אויף מיר שרעקלעך געביטן, און איך האָב מער ניט געהאַט קיין כּוֹח.

9 און איך האָב געהערט דעם קָול פֿון זײַנע ווערטער; און ווי איך האָב געהערט דעם קָול פֿון זײַנע ווערטער,

געערעדט, און האָט געזאָגט: דניאל, איך בין אַצונד אַרויסגעקומען דיך צו קלײגן אין פֿאַרשטאַנדיקייט.

23 בײַם אָנהייב פֿון דײַן בקשה איז אַרויס אַ וואָרט, און איך בין געקומען עס צו זאָגן, וואָרום דו ביסט באַליבט; דרום באַטראַכט דאָס וואָרט, און פֿאַרשטיי די זעונג.

24 זיבעציק [יאָר-] וואָכן זײַנען נֶגזר געוואָרן אויף דײַן פֿאָלק און אויף דײַן הייליקער שטאָט, כדי צו פֿאַרלענדן דעם פֿאַרברעך, און פֿאַרטיליקן דעם חטא, און מכפּר זײַן אויף דער זינד, און ברענגען אייביקע גערעכטיקייט, און באַזיגלען די זעונג און די נבֿיאות, און זאַלבן דעם קָדשׁי-קָדשים.

25 און זאָלסט וויסן און פֿאַרשטיין, אַז פֿון דעם אַרויסגאַנג פֿון דעם וואָרט, ווידער אויפֿצובויען ירושָלַיִם, ביז דעם געזאַלבטן פֿירשט, זײַנען זיבן וואָכן, און צוויי און זעכציק וואָכן וועט ווידער זײַן אויפֿגעבויט, מיט מערק און גראָבנס, אָבער אין עגדריקטע צײַטן.

26 און נאָך די צוויי און זעכציק וואָכן, וועט פֿאַרשניטן ווערן אַ געזאַלבטער, און פֿון אים וועט ניט בלײַבן; און די שטאָט און דאָס הייליקטום וועט צעשטערן דאָס פֿאָלק פֿון אַ פֿירשט וואָס וועט קומען; און זײַן סָוף וועט זײַן מיט פֿלייצונג; און ביז צום סָוף פֿון דער מלחמה זײַנען נֶגזר געוואָרן פֿאַרוויסטונגען.

27 און ער וועט מאַכן אַ שטאַרקן בונד מיט פֿיל פֿאַר איין וואָך; און אַ האַלבע וואָך וועט ער פֿאַרשטערן שלאַכטאָפּפֿער און שפּײַזאָפּפֿער; און אויף דעם פֿליגל פֿון אומווערדיקייטן וועט קומען דער פֿאַרוויסטער, אַזש ביז אַ פֿאַרלענדונג און אַ גזֵר וועט אויסגעגאָסן ווערן אויף דעם פֿאַרוויסטער.

10 אין דריטן יאָר פֿון כּוֹרֶש דעם מלך פֿון פּרַס איז אַנטפּלעקט

אַזוי בין איך אַנטשלאָפֿן געוואָרן אויף
מײַן פנים, מיט מײַן פנים צו דער ערד.
10 ערשט אַ האַנט האָט מיך
אָנגערירט, און האָט מיך געטריסלט
פֿאַר מײַנע קני און מײַנע האַנטפּלעכער.
11 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
דניאל, דו באַליבטער מאַן, פֿאַרשטיי
די וואָרטער וואָס איך רעד צו
דיר, און שטיי אויף וווּ דו ביסט
געשטאַנען, וואָרום איך בין אַצונד
געשיקט געוואָרן צו דיר. און ווי ער
האָט מיט מיר גערעדט דאָס דאָזיקע
וואָרט, בין איך אויפֿגעשטאַנען
ציטערנדיקערהייט.
12 און ער האָט צו מיר געזאָגט:
זאָלסט ניט מורא האָבן, דניאל, וואָרום
פֿון דעם ערשטן טאָג אָן וואָס דו האָסט
אָפּגעגעבן דײַן האַרץ צו פֿאַרשטיין,
און זיך צו פּײַניקן פֿאַר דײַן גאָט,
זײַנען דײַנע וואָרטער געהערט
געוואָרן, און איך בין געקומען פֿון
וועגן דײַנע וואָרטער.
13 אָבער דער שַׂר פֿון מַלכות פּרס
האָט זיך געשטעלט אָקעגן מיר איין
און צוואַנציק טעג, אָבער זע, מיכָאל,
איינער פֿון די ערשטע שָׂרים, איז מיר
געקומען צו הילף. אַזוי בין איך דאָרטן
פֿאַרבליבן בײַ די מלכים פֿון פּרס.
14 און איך בין געקומען דיר געבן צו
פֿאַרשטיין וואָס וועט געשען צו דײַן
פֿאָלק אין סָוף פֿון די טעג; וואָרום דאָס
איז נאָך אַ זעונג אויף אַ צײַט.
15 און ווי ער האָט געערדעט צו מיר
אַזוי ווי די דאָזיקע ווערטער, אַזוי האָב
איך געקערט מײַן פּנים צו דער ערד,
און בין אַנשטומט געוואָרן.
16 ערשט אַזוי ווי אַ געשטאַלט פֿון
מענטשנקינדער האָט מיך אָנגערירט
אויף די ליפּן, און איך האָב געעפֿנט
מײַן מויל, און איך האָב גערעדט און
געזאָגט צו דעם וואָס איז געשטאַנען
אָקעגן מיר: מײַן האַר, פֿון דער זעונג
זײַנען ווייען געקומען אויף מיר, און
איך האָב מער ניט קיין כּוח.
17 און ווי קען דער דאָזיקער קנעכט
פֿון מײַן האַר רעדן מיט דעם דאָזיקן
האַר מײַנעם, אַז אין מיר האָט זיך
אַצונד ניט אָפּגעשטעלט קיין כּוח, און
קיין אָטעם איז אין מיר ניט געבליבן?
18 האָט מיך ווידער אָנגערירט אַזוי
ווי דאָס אויסזען פֿון אַ מענטשן, און
ער האָט מיך געשטאַרקט.
19 און ער האָט געזאָגט: זאָלסט ניט
מורא האָבן, באַליבטער מאַן! פֿריד צו
דיר! זײַ שטאַרק און זײַ שטאַרק! און
ווי ער האָט צו מיר גערעדט, אַזוי בין
איך געשטאַרקט געוואָרן, און איך האָב
געזאָגט: זאָל מײַן האַר רעדן, וואָרום
האָסט מיך געשטאַרקט.
20 האָט ער געזאָגט: וויסטו ווערגן
וואָס איך בין געקומען צו דיר? און
אַצונד וועל איך זיך אומקערן מלחמה
צו האַלטן מיט דעם שַׂר פֿון פּרס; און
ווי איך גיי אַרויס, אָט וועט אָנקומען
דער שַׂר פֿון יָוָן.
21 אָבער איך וועל דיר זאָגן וואָס איז
פֿאַרציכנט אין דעם געשריפֿטס פֿון
אמת. און קיינער האַלט ניט מיט מיר
אָקעגן די דאָזיקע, נאָר בלויז אײַער
שַׂר מיכָאל.

11 אָבער איך בין, אין ערשטן
יאָר פֿון דָּרְיָוֶשׁ פֿון מָדַי,
אויפֿגעשטאַנען פֿאַר אַן אָנהאַלט און
פֿאַר אַ שטאַרקייט צו אים.
2 און אַצונד וועל איך דיר אָנזאָגן
דעם אמת. זע, נאָך דריי מלכים וועלן
אויפֿשטיין פֿון פּרס, און דער פֿירטער
וועט פֿאַרמאָגן גרויסע עשירות מער
פֿון אַלע; און ווײַל ער וועט שטאַרק
זײַן דורך זײַן עשירות, וועט ער
דערוועקן אַלעמען אָקעגן מַלכות יָוָן.
3 און אַ מלך אַ גיבור וועט
אויפֿשטיין, און וועט געוועלטיקן אַ
גרויסע געוועלטקייט, און וועט טאָן
לויט זײַן ווילן.
4 און אַז ער וועט אויפֿשטיין, וועט
זײַן מלוכה צעבראָכן וועלן, און וועט

צעטיילט וועלן צו אַלע ווינטן פֿון הימל, אָבער ניט צו זײַנע נאָכקומער, און ניט אַזוי ווי זײַן געוועלטיקייט וואָס ער האָט געוועלטיקט; וואָרום זײַן מלוכה וועט אויסגעווארצלט ווערן, און פֿאַר אַנדערע, ניט פֿאַר די דאָזיקע.

5 און דער מלך פֿון דָרום וועט ווערן שטאַרק, אָבער איינער פֿון זײַנע האָרן וועט זיך שטאַרקן איבער אים, און וועט געוועלטיקן; אַ גרויסע געוועלטיקייט וועט זײַן זײַן געוועלטיקייט.

6 און אין סָוף פֿון די יאָרן וועלן זיי זיך באַהעפֿטן; און די טאָכטער פֿון דעם מלך פֿון דָרום וועט קומען צו דעם מלך פֿון צפֿון, כּדי צו מאַכן אַן אויסגלײַך, אָבער איר אָרעם וועט ניט אָנהאַלטן די מאַכט; אויך ער און זײַן אָרעם וועט ניט באַשטיין; און זי, און די וואָס האָבן זי געבראַכט, און דער וואָס האָט זי געבאָרן, און דער וואָס האָט געהאַלטן מיט איר, וועלן אויסגערעטעט ווערן, אין יענע צײַטן.

7 אָבער איינער פֿון די ריטלעך פֿון אירע וואָרצלען וועט אויפֿשטיין אויף זײַן אָרט, און ער וועט קומען אויפֿן חיל, און וועט אַריינגיין אין דער פֿעסטונג פֿון דעם מלך פֿון צפֿון, און ער וועט אויספֿירן קעגן זיי, און וועט בײַקומען.

8 און אויך זייערע געטער, מיט זייערע געגאָסענע געצן, מיט זייערע גלוסטיקע כּלים פֿון זילבער און גאָלד, וועט ער ברענגען אין געפֿאַנגענשאַפֿט קיין מִצרַיִם; און ער וועט יאָרן לאַנג אַוועקשטיין פֿון דעם מלך פֿון צפֿון.

9 און ער וועט קומען אין דעם קיניגרײַך פֿון דעם מלך פֿון דָרום, אָבער ער וועט זיך אומקערן אין זײַן לאַנד.

10 און זײַנע זין וועלן זיך אויפֿרירן, און זיי וועלן אײַנזאַמלען אַ סך גרויסע חַיָלות, און ער וועט קומען און וועט פֿלייצנדיק דורכגיין; דערנאָך וועט ער ווידערקערן, און מלחמה האַלטן ביז צו זײַן פֿעסטונג.

11 און דער מלך פֿון דָרום וועט ווערן דערביטערט, און ער וועט אַרויסגיין, און וועט מלחמה האַלטן מיט אים, מיט דעם מלך פֿון צפֿון; און יענער וועט אויפֿשטעלן אַ גרויסע מחנה, אָבער די מחנה וועט אײַבערגעגעבן ווערן אין זײַן האַנט.

12 און ווי ער וועט אַוועקנעמען די מחנה, אָזוי וועט זיך דערהייבן זײַן האַרץ, און ער וועט מאַכן פֿאַלן צענדליקער טויזנט, אָבער ער וועט ניט גובֿר זײַן.

13 און דער מלך פֿון צפֿון וועט ווידער אויפֿשטעלן אַ מחנה גרעסער פֿון דער ערשטער; און אין סָוף פֿון אַ צײַט יאָרן וועט ער קומען מיט אַ גרויסן חיל, און מיט פֿיל פֿאַרמעג.

14 און אין יענע צײַטן וועלן פֿיל זיך שטעלן אַקעגן דעם מלך פֿון דָרום, און די פֿאַרשײַטע יונגען פֿון דײַן פֿאָלק וועלן זיך דערהייבן אויפֿצושטעלן די זעונג, אָבער זיי וועלן געשטרויכלט ווערן.

15 און דער מלך פֿון צפֿון וועט קומען, און וועט אָנשיטן אַן ערדוואַל, און וועט באַצווינגען די שטאָט פֿון פֿעסטונגען; און די אָרעמס פֿון דָרום וועלן ניט קענען באַשטיין, און זײַן געקליבענע מאַנשאַפֿט וועט ניט האָבן קיין כּוח צו באַשטיין.

16 און דער וואָס וועט קומען אויף אים, וועט טאָן לויט זײַן ווילן, און קיינער וועט ניט באַשטיין פֿאַר אים; און ער וועט שטיין אין דעם שיינעם לאַנד מיט פֿאַרלענדונג אין זײַן האַנט.

17 און ער וועט קערן זײַן פּנים צו קומען אין מאַכט איבער זײַן גאַנצן קיניגרײַך, און וועט מאַכן מיט אים אַן אויסגלײַכעניש, און וועט אים געבן אַ יונגפֿרוי, כּדי עס צו צעשטערן; אָבער דאָס וועט ניט באַשטיין, און עס וועט ניט ווערן זײַנס.

18 און ער וועט קערן זײן פּנים צו
די אינדזלען, און ער וועט באַצווינגען
פּיל, אָבער אַ פּירשט וועט מאַכן
אויפֿהערן זײן לעסטערונג; ניין, ער
וועט נאָך אומקערן זײן לעסטערונג
אויף אים אַליין.
19 און ער וועט קערן זײן פּנים צו
די פֿעסטונגען פֿון זײן אייגענעם לאַנד,
אָבער ער וועט געשטרויכלט ווערן און
פֿאַלן, און וועט זיך מער ניט געפֿינען.
20 און אויף זײן אָרט וועט
אויפֿשטיין אײנער וואָס וועט מאַכן
דורכגיין אַ דריקער דורך דער פּראַכט
פֿון דעם קיניגרײַך; אָבער אין אַ
קורצער צײַט וועט ער צעבראָכן
ווערן, און ניט אין צאָרן, און ניט אין
מלחמה.
21 און אויף זײן אָרט וועט
אויפֿשטיין אַ נבֿזה, וואָס מע האָט ניט
אַרויפֿגעטאָן אויף אים דעם גלאַנץ פֿון
מלוכה; און ער וועט קומען אין מיטן
פֿון שלום, און וועט קריגן די מלוכה
מיט גלאַטע רייד.
22 און די אָרעמס פֿון דער פֿלייצונג
וועלן אַוועקגעפֿלייצט ווערן פֿון פֿאַר
אים, און זיי וועלן צעבראָכן ווערן, און
אויך דער פּירשט פֿון בונד.
23 און נאָך דעם ווי מע וועט זיך
פֿאַרבינדן מיט אים, וועט ער באַגיין אַ
באַטרוג; און ער וועט שטיגן און ווערן
שטאַרק מיט ווינציק פֿאָלק.
24 אין מיטן פֿון שלום און אין די
פֿעסטע ערטער פֿון דער מדינה וועט
ער קומען, און ער וועט טאָן וואָס זײנע
עלטערן און זײנע עלטערנס עלטערן
האָבן ניט געטאָן; רויב און פֿאַנג און
פֿאַרמעג וועט ער פֿאַנאַנדערשפּרענגען
צו זיי; און אַקעגן פֿעסטונגען וועט ער
אויסקלערן זײנע תּחבולות, אָבער נאָר
ביז אַ צײַט.
25 און ער וועט דערוועקן זײן
קראַפֿט און זײן מוט אַקעגן דעם מלך
פֿון דָּרום מיט אַ גרויסן חיל; און דער
מלך פֿון דָּרום וועט זיך אַרויסרירן
אין מלחמה מיט זייער אַ גרויסן און
שטאַרקן חיל; אָבער ער וועט ניט
באַשטיין, וואָרום מע וועט אויסקלערן
אַקעגן אים תּחבולות.
26 און די וואָס עסן זײן שפּײַז, וועלן
אים צעברעכן, און זײן חיל וועט מען
אַוועקפֿלייצן, און פֿיל דערשלאָגענע
וועלן פֿאַלן.
27 און דאָס האַרץ פֿון ביידע מלכים
וועט זײן צום בייזן, און ביַי איין טיש
וועלן זיי רעדן ליגן, אָבער עס וועט
ניט באַגליקן, וואָרום אַ סוף איז נאָך
פֿאַראַן צו דער באַשטימטער צײַט.
28 און ער וועט זיך אומקערן אין זײן
לאַנד מיט אַ גרויס פֿאַרמעג, און זײן
האַרץ וועט זײן אַקעגן דעם הייליקן
בונד; און ער וועט אָפּטאָן, און זיך
אומקערן אין זײן לאַנד.
29 אין דער באַשטימטער צײַט וועט
ער ווידער קומען קיין דָּרום, אָבער
דאָס לעצטע מאָל וועט ניט זײן אַזוי ווי
דאָס ערשטע.
30 וואָרום שיפֿן פֿון כִּתּאים וועלן
קומען אויף אים, און ער וועט
אײנגעשראָקן ווערן, און וועט זיך
אומקערן, און ער וועט צערעגנען אויף
דעם הייליקן בונד, און וועט אויספֿירן;
און אַז ער וועט זיך אומקערן וועט
ער אָכטן אויף די וואָס פֿאַרלאָזן דעם
הייליקן בונד.
31 און אָרעמס פֿון אים וועלן
אויפֿשטיין, און וועלן פֿאַרשוועכן
די הייליקע פֿעסטונג, און זיי וועלן
אָפּטאָן דעם שטענדיקן קרבן, און
וועלן אַרײַנשטעלן די אומווערדיקייט
וואָס צעגרוילט.
32 און די וואָס פֿאַרברעכן קעגן
בונד, וועט ער מאַכן זינדיק דורך
גלאַטע רייד; אָבער דאָס פֿאָלק וואָס
קען זײן גאָט, וועט זיך האַלטן פֿעסט,
און וועט אויספֿירן.
33 און די פֿאַרשטאַנדיקע פֿון
פֿאָלק וועלן מאַכן פֿיל צו פֿאַרשטיין;
אָבער זיי וועלן פֿאַלן דורכן

שׁוועדן, און דורך פֿלאַם, און דורך געפֿאַנגענשאַפֿט, און דורך רויב, פֿיל טעג.

34 און אַז זיי וועלן פֿאַלן, וועלן זיי געהאָלפֿן ווערן אַ קליין הילף; און פֿיל ווועלן זיך באַהעפֿטן צו זיי מיט גלאַטע רייד.

35 און פֿון די פֿאַרשטאַנדיקע ווועלן פֿאַלן, כּדי צו לייטערן צווישן זיי, און צו קלערן, און צו רייניקן, ביז דער צייט פֿון קץ; וואָרום עס וועט נאָך דויערן ביז דער באַשטימטער צייט.

36 און דער מלך וועט טאָן לויט זייןווילן, און ער וועט זיך דערהייבן און זיך גרייסן איבער איטלעכן גאָט, און אַקעגן דעם גאָט פֿון די גאָטער וועט ער רעדן פֿאַרשיט; און ער וועט באַגליקן, ביז דער צאָרן וועט זיך ענדיקן; וואָרום וואָס איז נֶחזר געוואָרן, מוז געשען.

37 ער וועט אויך ניט אַכטן אויף די גאָטער פֿון זיינע עלטערן, און אויף דער גלוסטיקייט פֿון פֿרויען, און אויף קיין גאָט וועט ער ניט אַכטן, נאָר איבער אַלעמען וועט ער זיך גרייסן.

38 נאָר דעם גאָט פֿון פֿעסטונגען וועט ער טאָן כּבֿוד אויף זיין אָרט; יאָ, אַ גאָט וואָס זיינע עלטערן האָבן ניט גקענט, וועט ער טאָן כּבֿוד מיט גאָלד און מיט זילבער, און מיט טייער געשטיין, און מיט גלוסטיקע זאַכן.

39 און ער וועט אַרבעטן אויף שטאַרקע פֿעסטונגען מיט אַ פֿרעמדן גאָט, צו די וואָס ער וועט אָנדערקענען וועט ער מערן כּבֿוד; און ער וועט זיי מאַכן געוואלטיקן איבער פֿילן, און ערד וועט ער זיי צעטיילן צום לוין.

40 און אין דער צייט פֿון קץ, וועט זיך צונויפֿשטויסן מיט אים דער מלך פֿון דָרום, און דער מלך פֿון צפֿון וועט שטורעמען אויף אים מיט ריטוועגן, און מיט ריטער, און מיט פֿיל שיפֿן; און ער וועט קומען אין די לענדער, און וועט פֿלייצנדיק דורכגיין.

41 און ער וועט קומען אין דעם שיינעם לאַנד, און פֿיל לענדער וועלן פֿאַלן, נאָר די דאָזיקע וועלן ניצול ווערן פֿון זיין האַנט: אֱדוֹם, און מוֹאָב, און דער הויפּטטייל פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן.

42 און ער וועט אויסשטרעקן זיין האַנט אויף די לענדער, און דאָס לאַנד מִצרַיִם וועט ניט אַנטרונען ווערן.

43 און ער וועט געוועלטיקן איבער די שאַצן פֿון גאָלד און זילבער, און איבער אַלע גלוסטיקע זאַכן פֿון מִצרַיִם; און די לוּבִּים און די כּושים וועלן זיין צו זיינע טריט.

44 אָבער הערונגען פֿון מזרח און פֿון צפֿון וועלן אים דערשרעקן; און ער וועט אַרויסגיין מיט גרויס גרימצאָרן צו פֿאַרטילגן און צו פֿאַרוויסטן פֿיל.

45 און ער וועט אויפֿשטעלן די געצעלטן פֿון זיין פּאַלאַץ צווישן די ימען און דעם באַרג פֿון הייליקער שיינקייט. און ער וועט קומען צו זיין סָוף, און קיינער וועט אים ניט העלפֿן.

12 און אין יענער צייט וועט אויפֿשטיין מיכָאֵל, דער גרויסער שַׂר, וואָס שטייט פֿאַר די קינדער פֿון דיין פֿאָלק, און עס וועט זיין אַ צייט פֿון נויט וואָס איז ניט געווען פֿון זינט עס איז דאָ אַן אומה ביז יענער צייט. און אין יענער צייט וועט דיין פֿאָלק ניצול ווערן, איטלעכער וואָס איז פֿאַרשריבן אין דעם בוך.

2 און פֿיל פֿון די וואָס שלאָפֿן אין דעם שטויב פֿון דער ערד, וועלן זיך אויפֿכאַפּן, טייל צו אייביקן לעבן, און טייל צו שאַנדן, צו אייביקן עקל.

3 און די פֿאַרשטאַנדיקע וועלן גלאַנצן אַזוי ווי דער גלאַנץ פֿון הימל, און די וואָס האָבן געבראַכט פֿיל צו גערעכטיקייט, אַזוי ווי די שטערן אויף אייביק און שטענדיק.

4 און דו, דניאל, באַהאַלט די ווערטער, און פֿאַרחתמע דאָס בוך

ביז דער צייט פֿון קֵץ; פֿיל וועלן אַרומוואַנדערן הין און הער, און די קענטעניש וועט זיך מערן.

5 און איך, דניאל, האָב געזען, ערשט צוויי אַנדערע זײַנען געשטאַנען, איינער בײַם ברעג טײַך פֿון דער זײַט, און איינער בײַם ברעג טײַך פֿון יענער זײַט.

6 און איינער האָט געזאָגט צו דעם מאַן אָנגעקליידט אין לײַנען, וואָס איז געווען איבער די וואַסערן פֿון טײַך: ווי לאַנג ביז דעם וווּנדערלעכן קֵץ?

7 און איך האָב געהערט דעם מאַן אָנגעקליידט אין לײַנען, וואָס איבער די וואַסערן פֿון טײַך, ווי ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן רעכטע האַנט און זײַן לינקע צום הימל, און האָט געשוואָרן בײַ דעם וואָס לעבט אייביק, אַז דאָס איז ביז אַ צײַט, צײַטן, און אַ האַלב; און ווען מע ענדיקט צעפּיצלען די מאַכט פֿון דעם הייליקן פֿאָלק, וועט זיך ענדיקן דאָס אַלץ.

8 און איך האָב געהערט, אָבער איך האָב ניט פֿאַרשטאַנען; האָב איך געזאָגט: מײַן האַר, וואָס וועט זײַן דער סוף דערפֿון?

9 האָט ער געזאָגט: גיי, דניאל, וואָרום באַהאַלטן און פֿאַרזיגלט זײַנען די ווערטער ביז דער צייט פֿון קֵץ.

10 פֿיל וועלן געקלערט און געריניקט און געלײַטערט ווערן, אָבער די שלעכטע וועלן טאָן שלעכטס, און אַלע שלעכטע וועלן ניט פֿאַרשטיין; אָבער די פֿאַרשטאַנדיקע וועלן פֿאַרשטיין.

11 און פֿון דער צייט וואָס דער שטענדיקער קרבן וועט אָפּגעטאָן ווערן, און מע וועט אויפֿשטעלן די אומווערדיקייט וואָס צעגרוילט, וועט זײַן טויזנט צוויי הונדערט און נײַנציק טעג.

12 וויול צו דעם וואָס האַרט און וועט דערגרייכן ביז טויזנט דרײַ הונדערט און פֿינף און דרײַסיק טעג.

13 און דו גיי, ביז צום קֵץ; און וועסט קומען צו דײַן רו, און וועסט אויפֿשטיין צו דײַן גוֹרל אין סָוף פֿון די טעג.

עֶזְרָא

1 און אין ערשטן יאָר פֿון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פֿון פָּרָס, אַז עס
איז אויסגעפֿירט געווארן דאָס ווָאָרט
פֿון גאָט דורך ירמיָהס מויל, האָט
גאָט דערוועקט דעם גייסט פֿון כּוֹרֶשׁ
דעם מלך פֿון פָּרָס, און ער האָט
אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין זײַן
גאַנצן קיניגרײַך, און אויך דורך אַ
געשריפֿטס, אַזוי צו זאָגן:
2 אַזוי האָט געזאָגט כּוֹרֶשׁ דער מלך
פֿון פָּרָס: אַלע קיניגרײַכן פֿון דער ערד
האָט מיר געגעבן יהוה דער גאָט פֿון
די הימלען; און ער האָט מיר באַפֿוילן
אים צו בויען אַ הויז אין ירושָלַיִם וואָס
אין יהודה.
3 ווער עס איז דאָ צווישן אײַך פֿון
זײַן גאַנצן פֿאָלק, זאָל זײַן גאָט זײַן
מיט אים, און זאָל ער אַרויפֿגיין קיין
ירושָלַיִם וואָס אין יהודה, און בויען
דאָס הויז פֿון יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל, דאָס איז דער גאָט וואָס אין
ירושָלַיִם.
4 און איטלעכער וואָס איז געבליבן,
פֿון איטלעכן אָרט וואָס ער ווויינט
דאָרטן, זאָלן די מענטשן פֿון זײַן אָרט
אים העלפֿן מיט זילבער און מיט גאָלד,
און מיט גוטס, און מיט בהמות, אין
איינעם מיט אַ נדבֿה פֿאַר גאָטס הויז
וואָס אין ירושָלַיִם.
5 זײַנען אויפֿגעשטאַנען די הויפּטן
פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון יהודה און
בנימין, און די כֹהנים און די לְוִיִים,
איטלעכער וואָס גאָט האָט דערוועקט
זײַן גייסט אַרויפֿצוגיין בויען דאָס הויז
פֿון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם.
6 און אַלע זייערע אַרומיקע האָבן
געשטאַרקט זייערע הענט מיט
זילבערנע כּלים, מיט גאָלד, מיט גוטס,
און מיט בהמות, און מיט טײַערע
זאַכן, אַחוץ אַלע וואָס זײ האָבן מנדבֿ
געווען.
7 און דער מלך כּוֹרֶשׁ האָט
אַרויסגענומען די כּלים פֿון גאָטס הויז
וואָס נבֿוכַדנֶצַּר האָט אַרויסגעפֿירט
פֿון ירושָלַיִם, און זײ אַרײַנגעשטעלט
אין הויז פֿון זײַנע געטער;
8 זיי האָט אַרויסגענומען כּוֹרֶשׁ דער
מלך פֿון פָּרָס דורך דער האַנט פֿון
מִתְרְדָת דעם שַׁאַצמײַסטער, און ער
האָט זיי אויסגעציילט צו שֵׁשבַּצַר דעם
פֿירשט פֿון יהודה.
9 און דאָס איז געווען זייער צאָל:
גילדערנע בעקנס דרײַסיק, זילבערנע
בעקנס טויזנט, חֲלָפִים נײַן און
צוואַנציק;
10 גילדערנע בעכערס דרײַסיק,
זילבערנע בעכערס פֿון צווייטן מין
פֿיר הונדערט און צען; אַנדערע כּלים
טויזנט.
11 אַלע כּלים פֿון גאָלד און פֿון
זילבער זײַנען געווען פֿינף טויזנט און
פֿיר הונדערט. אַלע האָט שֵׁשבַּצַר
אַרויפֿגעבראַכט, ווען די פֿאַרטריבענע
זײַנען אַרויפֿגעבראַכט געווארן פֿון
בבֿל קיין ירושָלַיִם.

2 און דאָס זײַנען די קינדער
פֿון דער יְדישער מדינה
וואָס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון די
גלות-געפֿאַנגענע, וואָס נבֿוכַדנֶצַּר דער
מלך פֿון בבֿל האָט פֿאַרטריבן קיין
בבֿל, און זיי האָבן זיך אומגעקערט
קיין ירושָלַיִם און יהודה, איטלעכער
צו זײַן שטאָט;
2 די וואָס זײַנען געקומען מיט
זרובבֿלן, יֵשׁוּעַ, נחֶמְיָהן, שְׂרָיָהן,
רְעֵלָיָהן, מָרדכַי, בלשָׁנען, מִסְפֶּרן,
בגוַי, רחומען, בַּעֲנָהן. די צאָל פֿון די
מענער פֿון פֿאָלק ישׂראל:
3 די קינדער פֿון פַּרעוֹש, צוויי
טויזנט הונדערט און צוויי און זיבעציק.

4 די קינדער פֿון שפֿטיָה, דריי הונדערט צוויי און זיבעציק.
5 די קינדער פֿון אָרַך, זיבן הונדערט פֿינף און זיבעציק.
6 די קינדער פֿון פַּחַת-מוֹאָבּ, פֿון די קינדער פֿון יֵשוּע און יוֹאָבּ, צוויי טויזנט אַכט הונדערט און צוועלף.
7 די קינדער פֿון עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פֿיר און פֿופֿציק.
8 די קינדער פֿון זַתּוּא, נײַן הונדערט און פֿינף און פֿערציק.
9 די קינדער פֿון זַכַּי, זיבן הונדערט און זעכציק.
10 די קינדער פֿון בָּני, זעקס הונדערט צוויי און פֿערציק.
11 די קינדער פֿון בֵּבָי, זעקס הונדערט דריי און צוואַנציק.
12 די קינדער פֿון עַזגָּד, טויזנט צוויי הונדערט צוויי און צוואַנציק.
13 די קינדער פֿון אֲדוֹנִיקָם, זעקס הונדערט זעקס און זעכציק.
14 די קינדער פֿון בִּגוַי, צוויי טויזנט זעקס און פֿופֿציק.
15 די קינדער פֿון עָדִין, פֿיר הונדערט פֿיר און פֿופֿציק.
16 די קינדער פֿון אָטֵר, פֿון יְחִזקִיָהוּ, אַכט און נײַנציק.
17 די קינדער פֿון בֵּצַי, דריי הונדערט דריי און צוואַנציק.
18 די קינדער פֿון יוֹרָה, הונדערט און צוועלף.
19 די קינדער פֿון חָשום, צוויי הונדערט דריי און צוואַנציק.
20 די קינדער פֿון גִּבָּר, פֿינף און נײַנציק.
21 די קינדער פֿון בית-לֶחֶם, הונדערט דריי און צוואַנציק.
22 די מענטשן פֿון נטוֹפֿה, זעקס און פֿופֿציק.
23 די מענטשן פֿון עֲנָתוֹת, הונדערט אַכט און צוואַנציק.
24 די קינדער פֿון עַזמָוֶת, צוויי און פֿערציק.
25 די קינדער פֿון קִריַת-עָרים, כְּפִירָה, און בְּאֵרוֹת, זיבן הונדערט און דריי און פֿערציק.
26 די קינדער פֿון רָמָה און גֶּבַע, זעקס הונדערט איין און צוואַנציק.
27 די מענטשן פֿון מִכמָס, הונדערט צוויי און צוואַנציק.
28 די מענטשן פֿון בית-אֵל און עַי, צוויי הונדערט דריי און צוואַנציק.
29 די קינדער פֿון נבוֹ, צוויי און פֿופֿציק.
30 די קינדער פֿון מַגבִּיש, הונדערט זעקס און פֿופֿציק.
31 די קינדער פֿון דער אַנדער עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פֿיר און פֿופֿציק.
32 די קינדער פֿון חָרִם, דריי הונדערט און צוואַנציק.
33 די קינדער פֿון לוֹד, חָדִיד, און אוֹנוֹ, זיבן הונדערט פֿינף און צוואַנציק.
34 די קינדער פֿון יריחוֹ, דריי הונדערט פֿינף און פֿערציק.
35 די קינדער פֿון סנָאָה, דריי טויזנט און זעקס הונדערט און דרײַסיק.
36 די כֹּהנים: די קינדער פֿון יְדַעְיָה, פֿון דעם הויז פֿון יֵשוּע, נײַן הונדערט דריי און זיבעציק.
37 די קינדער פֿון אִמֵּר, טויזנט צוויי און פֿופֿציק.
38 די קינדער פֿון פַּשחור, טויזנט צוויי הונדערט זיבן און פֿערציק.
39 די קינדער פֿון חָרִם, טויזנט און זיבעצן.
40 די לְוִיים: די קינדער פֿון יֵשוּע און קַדמיאֵל, פֿון די קינדער פֿון הוֹדַוְיָה, פֿיר און זיבעציק.
41 די זינגערס: די קינדער פֿון אָסָף, הונדערט אַכט און צוואַנציק.
42 די קינדער פֿון די טויערלײַט: די קינדער פֿון שַׁלוּם, די קינדער פֿון אָטֵר, די קינדער פֿון טַלמוֹן, די קינדער פֿון עַקוּבּ, די קינדער פֿון חֲטיטָא, די קינדער פֿון שוֹבָי; אין גאַנצן הונדערט נײַן און דרײַסיק.

43 די נתינים: די קינדער פֿון ציחָאָ, די קינדער פֿון חֲשׂוּפָא, די קינדער פֿון טַבעוֹת;
44 די קינדער פֿון קֵרוֹס, די קינדער פֿון סיעַהָא, די קינדער פֿון פָּדוֹן;
45 די קינדער פֿון לבָנָה, די קינדער פֿון חֲגָבָה, די קינדער פֿון עַקוּבַ;
46 די קינדער פֿון חָגָבָ, די קינדער פֿון שַׁלמַי, די קינדער פֿון חָנָן;
47 די קינדער פֿון גִּדֵל, די קינדער פֿון גַּחַר, די קינדער פֿון רְאָיָה.
48 די קינדער פֿון רצִין, די קינדער פֿון נקוֹדָא, די קינדער פֿון גַּזָם;
49 די קינדער פֿון עוּזָא, די קינדער פֿון פָּסֵח, די קינדר פֿון בסָי;
50 די קינדער פֿון אַסנָה, די קינדער פֿון מְעוּנים, די קינדער פֿון נפּוֹסים;
51 די קינדער פֿון בקבוק, די קינדער פֿון חֲקוּפָא, די קינדער פֿון חַרחור;
52 די קינדער פֿון בצלוֹת, די קינדער פֿון מחידָא, די קינדער פֿון חַרשָׁא;
53 די קינדער פֿון ברקוֹס, די קינדער פֿון סיסרָא, די קינדער פֿון תָּמַח;
54 די קינדער פֿון נציחַ, די קינדער פֿון חֲטיפָא.
55 די קינדער פֿון שלמהס קנעכט: די קינדער פֿון סוֹטַי, די קינדער פֿון הַסוֹפֶרֶת, די קינדער פֿון פרוּדָא;
56 די קינדער פֿון יַעֲלָה, די קינדער פֿון דַרקוֹן, די קינדער פֿון גִּדֵל;
57 די קינדער פֿון שפֿטיָה, די קינדער פֿון חַטיל, די קינדער פֿון פּוֹכֶרֶת-הַצבָּיִם, די קינדער פֿון אָמי.
58 אַלע נתינים און די קינדער פֿון שלמהס קנעכט: דריַ הונדערט צוויי און נײַנציק.
59 און דאָס זײַנען די וואָס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון תֵּל-מֶלַח, תֵּל-חַרשָׁא, כּרוּבּ, אַדָן, אִמֵר, און האָבן ניט געקענט זאָגן זייער פֿאָטערהויז און זייער אָפּשטאַם, אויב זיי זײַנען פֿון ישׂראל:
60 די קינדער פֿון דלָיָה, די קינדער פֿון טוֹבִיָה, די קינדער פֿון נקוֹדָא – זעקס הונדערט צוויי און פֿופֿציק.
61 און פֿון די קינדער פֿון די כּהנים: די קינדער פֿון חֲבַיָה, די קינדער פֿון הַקוֹץ, די קינדער פֿון ברזִלַי וואָס האָט געגנומען אַ ווײַב פֿון די טעכטער פֿון ברזִלַי פֿון גִּלעָד, און איז געפֿונען געווָארן אויף זייער נאָמען.
62 די דאָזיקע האָבן געזוכט זייערע יחוס-בריוון, און זיי זײַנען ניט געפֿונען געווָארן, און זיי זײַנען געהאַלטן געווָארן פֿאַר אומווערדיק צו דער כּהונה.
63 און דער תִּרשָׁתָא האָט זיי פֿאַרזָאָגט, אַז זיי זאָלן ניט עסן פֿון דעם גאָר הייליקן, ביז עס וועט אויפֿשטיין אַ כּהן מיט אורים-ותּומים.
64 די גאַנצע עדה אין איינעם איז געווען צוויי און פֿערציק טויזנט דריַ הונדערט און זעכציק;
65 אַחוץ זייערע קנעכט און זייערע דינסטן; די דאָזיקע זײַנען געווען זיבן טויזנט דריַ הונדערט זיבן און דרײַסיק. און זיי האָבן געהאַט זינגערס און זינגערינס צוויי הונדערט.
66 זייערע פֿערד זײַנען געווען זיבן הונדערט זעקס און דרײַסיק; זייערע מוילייזלען, צוויי הונדערט פֿינף און פֿערציק;
67 זייערע קעמלען, פֿיר הונדערט פֿינף און דרײַסיק; אייזלען, זעקס טויזנט זיבן הונדערט און צוואַנציק.
68 און טייל פֿון די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער, אַז זיי זײַנען געקומען אין גאָטס הויז אין ירושָׁלַיִם, האָבן מנדבֿ געווען פֿאַר גאָטס הויז, כּדי אים אויפֿצושטעלן אויף זײַן אָרט.
69 זיי האָבן געגעבן לויט זייערע כּוחות פֿאַר דעם שאַץ פֿון דער אַרבעט, גאָלד איין און זעכציק טויזנט דַרכמוֹנים, און זיבלבער פֿינף טויזנט מָנֶה, און העמדלעך פֿאַר די כּהנים, הונדערט.

70 און די כֹּהֲנים און די לְוִיִּם, און
טייל פֹון דעם פָֹאלק, און די זינגערס,
און די טויערלײַט, און די נתינים, האָבן
זיך באַזעצט אין זייערע שטעט, און
גאַנץ ישׂראל אין זייערע שטעט.

3 און אַז דער זיבעטער חוֹדש איז
געקומען, און די קינדער פֹון
ישׂראל זײַנען געווען אין די שטעט,
האָט זיך דאָס פָֹאלק אײַנגעזאַמלט ווי
איין מאַן קיין ירוּשָׁלַיִם.

2 און יֵשׁוּעַ דער זון פֹון יוֹצָדָק, און
זײַנע ברידער די כֹּהֲנים, און זרובבֶל
דער זון פֹון שְׁאַלְתִּיאֵל, און זײַנע
ברידער, זײַנען אויפֹגעשטאַנען, און זיי
האָבן אויפֹגעבויט דעם מזבח פֹון גאָט
פֹון ישׂראל, כּדי אויפֿצוברענגען אויף
אים בראַנדאָפּפֿער, אַזוי ווי עס שטייט
געשריבן אין דער תּוֹרה פֹון משה דעם
געטלעכן מאַן.

3 און זיי האָבן אויפֹגעשטעלט דעם
מזבח אויף זײַנע געשטעלן; ווארום
אויף זיי איז געווען די אימה פֿאַר די
פֹעלקער פֹון די לענדער. און זיי האָבן
אויפֹגעבראַכט אויף אים בראַנדאָפּפֿער
צו גאָט, בראַנדאָפּפֿער אין דער פֿרי
און אין אָוונט.

4 און זיי האָבן געמאַכט דעם
יָום-טוֹב פֹון סוכּות, אַזוי ווי עס
שטייט געשריבן, און די טאָגטעגלעכע
בראַנדאָפּפֿער לויט דער צאָל, ווי דער
דין איז פֿאַר איטלעכן טאָג;

5 און דערנאָך דאָס שטענדיקע
בראַנדאָפּפֿער, און [די קרבנות] פֹון
ראש-חוֹדש, און פֹון אַלע געהיילקטע
יָום-טוֹבֿים פֹון גאָט, און פֹון איטלעכן
וואָס האָט מנדבּ געווען אַ נדבּה צו
גאָט.

6 פֹון ערשטן טאָג אין זיבעטן חוֹדש
האָבן זיי אָנגעהויבן אויפֿצובערענגען
בראַנדאָפּפֿער, הגם דער גרונטפֹעסט
פֹון דעם טעמפּל איז נאָך ניט געווען
געלייגט.

7 און זיי האָבן געגעבן געלט
צו די שטיינהעקער, און צו די
האָלצמיינסטער, און שפּײַז און
געטראַנק, און איל, צו די צידוֹנים,
און צו די צוֹרים, אַז זיי זאָלן ברענגען
צעדערהאָלץ פֹון לבנון ביז דעם ים
פֹון יָפֿוֹא, לויט דער דערלויבעניש פֹון
כּוֹרֶשׁ דעם מלך פֹון פָּרָס צו זיי.

8 און אין צווייטן יאָר נאָך זייער
קומען צום הויז פֹון גאָט קיין ירוּשָׁלַיִם,
אין צווייטן חוֹדש, האָבן געגומען
זרובבֶל דער זון פֹון שְׁאַלְתִּיאֵל,
און יֵשׁוּעַ דער זון פֹון יוֹצָדָק, און
זייערע איבעריקע ברידער די כֹּהֲנים
און די לְוִיִּם, און אַלע וואָס זײַנען
געקומען פֹון דער גפֹאַנגנשאַפֿט קיין
ירוּשָׁלַיִם, און זיי האָבן געשטעלט די
לְוִיִּם פֹון צוואַנציק יאָר אַלט און
העכער, אָנצופֿירן די אַרבעט פֹון גאָטס
הויז.

9 און יֵשׁוּעַ, זײַנע זין, און זײַנע
ברידער, און קַדמיאֵל מיט זײַנע זין, די
קינדער פֹון יהוּדה, זײַנען געשטאַנען
אין איינעם אויפֿצופֿאַסן איבער די
בעל-מלאָכה אין הויז פֹון גאָט;
[אויך] די קינדער פֹון חֲנָדָד, זייערע
זין, און זייערע ברידער, די לְוִיִּם.

10 און אַז די בוימיינסטער האָבן
געלייגט דעם גרונטפֹעסט פֹון גאָטס
טעמפּל, האָט מען געשטעלט די כֹּהֲנים,
אָנגעקלײדטע, מיט טרומייטן, און די
לְוִיִּם, די קינדער פֹון אָסָף, מיט
צימבלען, צו לויבן גאָט לויט דעם
אײַנשטעל פֹון דוד דעם מלך פֹון
ישׂראל.

11 און זיי האָבן געזונגען לויב און
דאַנק צו גאָט: "ווארום ער איז
גוט, ווארום אייביק איז זײַן חסד אויף
ישׂראל".

12 און דאָס גאַנצע פָֹאלק האָט
געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג אין לויב
צו גאָט פֹאַר וואָס דער גרונטפֹעסט
פֹון גאָטס הויז איז געלייגט געווארן.
און פֹיל פֹון די כֹּהֲנים און די לְוִיִּם און

די הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער, די זקנים וואָס האָבן געזען דאָס ערשטע הויז, האָבן געווײנט אויף אַ הויכן קָול וועז מע האָט געלייגט דעם גרונטפֿעסט 13 פֿון דעם דאָזיקן הויז פֿאַר זייערע אויגן; און פֿיל האָבן געשאַלט פֿאַר שׂמחה אויף אַ הויכן קָול.

13 און דאָס פֿאָלק האָט ניט געקענט דערקענען צווישן דעם קָול פֿון שאַלונג פֿאַר שׂמחה, און דעם קָול פֿון דעם פֿאָלקס געווײן; ווארום דאָס פֿאָלק האָט געשאַלט אַ גרויסע שאַלונג, און דער קָול האָט זיך געהערט ביז אין דער ווײַטן.

4 און די פֿײַנט פֿון יהודה און בנימין האָבן געהערט אַז די קינדער פֿון גלות בויען אַ טעמפּל צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

2 און זיי האָבן געענטפֿערט צו זרובבֶל, און צו די הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער, און האָבן צו זיי געזאָגט: לאָמיר בויען מיט אײַך, ווארום מיר זוכן אײַער גאָט אַזוי ווי איר, און צו אים שלאַכטן מיר פֿון די טעג פֿון אֵסַר-חַדּוֹן דעם מלך פֿון אַשור, וואָס האָט אונדז אַרויפֿגעבראַכט אַהער.

3 האָט צו זיי געזאָגט זרובבֶל, און ישׁוע, און די איבעריקע הויפּטלײַט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון ישׂראל: איר קערט זיך מיט אונדז ניט אָן, צו בויען אַ הויז צו אונדזער גאָט; נײַערט מיר אַליין וועלן בויען צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, אַזוי ווי כּורש דער מלך פֿון פָּרָס האָט אונדז געהייסן.

4 און דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד האָט אָפּגעשלאַפּט די הענט פֿון דעם פֿאָלק פֿון יהודה, און זיי אָפּגעשראָקן פֿון בויען.

5 און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי יוֹעצים, צו פֿאַרשטערן זייער כַּוָונה, אַלע טעג פֿון כּורש דעם מלך פֿון פָּרָס, און ביז דער מלוכה פֿון דָּריָוש דעם מלך פֿון פָּרָס.

6 און אין דער מלוכה פֿון אַחשׁוֵרוֹשן, אין אָנהייב פֿון זײַן מלוכה, האָבן זיי געשריבן אַן אָנקלאָג אויף די באַווינער פֿון יהודה און ירושָלַיִם.

7 און אין די טעג פֿון אַרתַּחשַׁשׂתְּא, האָט בשלָם, מִתרְדָת, טָבְאֵל, און זײַנע איבעריקע חבֵרים, געשריבן צו אַרתַּחשַׁשׂתְּא דעם מלך פֿון פָּרָס; און דאָס געשריפֿטס פֿון דעם בריוו איז געווען אין אַרַמיישן כּתבּ און אַרַמאַיישן לשׁון.

8 רחום דער באַפֿעלגעבער און שִׁמשַׁי דער שרײַבער האָבן געשריבן אַ בריוו אויף ירושָלַיִם צו אַרתַּחשַׁשׂטְא דעם מלך אַזוי —

9 דענצמאָל [האָט געשריבן] רחום דער באַפֿעלגעבער, און שִׁמשַׁי דער שרײַבער, און זייערע איבעריקע חבֵרים, דינאָער, און אַפַּרסתכָאָער, טַרפֶּלָאָער, אַפַּרסָאָער, אַרכֶוָאָער, בַּבֶלער, שושַנכָאָער, דֶּהַיָאָער, עֵילָמער,

10 און די איבעריקע אומות וואָס דער גרויסער און געריכטער אָסנַפּר האָט אַריבערגעבראַכט, און זיי באַזעצט אין דער שטאָט שומרוֹן, און די איבעריקע פֿון יענער זײַט טײַך: און אַצונד —

11 דאָס איז דער נוסח פֿון דעם בריוו וואָס זיי האָבן געשיקט צו אים: — צו אַרתַּחשַׁשׂטְא דעם מלך, דײַנע קנעכט די מענטשן פֿון יענער זײַט טײַך: און אַצונד

12 זאָל דעם מלך באַווּוסט זײַן, אַז די ייִדן וואָס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דיר, זײַנען געקומען צו אונדז קיין ירושָלַיִם; זיי בויען די ווידערשפּעניקע און בייזע שטאָט, און זיי פֿאַרענדיקן מויערן, און גראָבן גרונטפֿעסטן.

13 אַצונד זאָל דעם מלך באַווּוסט זײַן, אַז אויב די דאָזיקע שטאָט וועט אויפֿגעבויט ווערן, און די מויערן

וועלן פֿאַרענדיקט ווערן, וועלן זיי קיין אָפּצאָל, מֶכֶס, און וועגגעלט ניט צאָלן, און דאָס וועט ברענגען הֶזק דער קיניגלעכער הכנסה.

14 אַצונד, אָזוי ווי מיר עסן דאָס זאָלץ פֿון דעם פּאַלאַץ, און עס איז ניט רעכט פֿאַר אונדז צוצוזען דעם אומפּבֿוד פֿון מלך, דערפֿאַר שיקן מיר און זיינען מוֹדיע דעם מלך,

15 כּדי מע זאָל נאָכזוכן אין דעם ספֿר-הזכרונות פֿון דיינע עלטערן; און וועסט געפֿינען אין דעם ספֿר-הזכרונות, און ווייסן, אַז די דאָזיקע שטאָט איז אַ וויידערשפּעניקע שטאָט, און ברענגט הֶזק די מלכים און די מדינות, און מע האָט געמאַכט בונטן אין איר פֿון אייביקע טעג אָן; איבער דעם איז די דאָזיקע שטאָט חָרבּ געווָארן.

16 מיר זיינען מוֹדיע דעם מלך, אַז אויב די דאָזיקע שטאָט וועט אויפֿגעבויט ווערן, און די מויערן וועלן פֿאַרענדיקט ווערן, וועסטו דורך דעם מער ניט האָבן קיין חלק אויף יענער זײַט טײַך.

17 האָט דער מלך געשיקט אַן ענטפֿער צו רחום דעם באַפֿעלגעבער, און שמשי דעם שרײַבער, און זייערע איבעריקע חבֿרים וואָס זיינען וועזענדיק אין שומרון, און די איבעריקע פֿון יענער זײַט טײַך: פֿריד! און אַצונד,

18 דער בריוו וואָס איר האָט אונדז געשיקט, איז באַשיידלעך גלעזיינט געווָארן פֿאַר מיר.

19 און פֿון מיר איז געגעבן געווָארן אַ באַפֿעל, און מע האָט נאָכגעזוכט און געפֿונען, אַז די דאָזיקע שטאָט האָט פֿון אייביקע טעג זיך דערהויבן אַקעגן מלכים, און אַז אין איר זיינען געמאַכט געווָארן ווידערשפּעניקונגען און בונטן;

20 און איבער ירושלַים זיינען געווען מאַכטיקע מלכים, און זי האָבן געוועלטיקט איבער גאַנץ יענער זײַט טײַך; און אָפּצאָל, מֶכֶס, און וועגגעלט איז זיי געצאָלט געווָארן.

21 אַצונד גיט אַ באַפֿעל צו וועלן די דאָזיקע לײַט, און די דאָזיקע שטאָט זאָל ניט געבויט ווערן ביז פֿון מיר וועט געגעבן וועלן אַ באַפֿעל.

22 און זײַט אָפּגעהיט ניט צו מאַכן קיין טָעות וועגן דעם, כּדי דער חֶזק זאָל ניט וואַקסן צום שאָדן פֿון די מלכים.

23 דענצמאָל ווי דער אינהאַלט פֿון דעם מלך אַרתַחשַׁשתאָ בריוו איז פֿאָרגעלייענט געווָארן פֿאַר רחומען, און שמשי דעם שרײַבער, און זייערע חבֿרים, אַזוי זיינען זיי אַוועק אויף גיך קיין ירושָלַיִם צו די יידן, און האָבן זיי געווערט מיט מאַכט און געוואַלט.

24 דענצמאָל האָט אויפֿגעהערט די אַרבעט פֿון גאָטס הויז וואָס אין ירושָלַיִם, און זי איז געווען אָפּגעשטעלט ביז דעם צווייטן יאָר פֿון דער מלוכה פֿון דָרְיָוֶשׁ דעם מלך פֿון פָּרַס.

5 און די נבֿיאים, חַגַי דער נבֿיא, און זַכַריָה דער זון פֿון עִדוֹאָן, האָבן נבֿיאות געזאָגט צו די יידן וואָס אין יהודה און אין ירושָלַיִם – אין נאָמען פֿון גאָט פֿון ישׂראל צו זיי.

2 דענצמאָל זיינען אויפֿגעשטאַנען זרובבֶל דער זון פֿון שְׁאַלתִיאֵל, און יֵשׁוּעַ דער זון פֿון יוֹצָדָק, און האָבן אָנגעהויבן בויען דאָס הויז פֿון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם, און מיט זיי זיינען געווען די נבֿיאים פֿון גאָט וואָס האָבן זיי געהאָלפֿן.

3 אין דער אייגענער צײַט איז צו זיי געקומען תַּתנַי דער פֿירשט פֿון יענער זײַט טײַך, און שתַר-בוֹזנַי, און זייערע חבֿרים, און זיי האָבן צו זיי אַזוי גענאָגט: ווער האָט אײַך געגעבן אַ דערלויבעניש צו בויען דאָס דאָזיקע הויז, און צו פֿאַרענדיקן די דאָזיקע מויער?

4 "דענצמאָל האָבן מיר צו זיי אַזוי געזאָגט: — [האָבן זיי געשריבן] — וואָס זײַנען די נעמען פֿון די מענטשן וואָס בויען דעם דאָזיקן בנין?"
5 אָבער דאָס אויג פֿון זייער גאָט איז געווען אויף די עלטסטע פֿון די יִהוּדים, און זיי האָבן זיי ניט געווערט, ביז די זאַך וועט קומען פֿאַר דָּרְיָוֶשׁן, און מע וועט דענצמאָל ברענגען אַ תשובֿה וועגן דעם.
6 דער נוסח פֿון דעם בריוו וואָס תַּתְּנַי דער פֿירשט פֿון יענער זײַט טײַך, און שְׁתַר-בּוֹזְנַי, און זײַנע חבֿרים, די אַפֿרסכאָער וואָס פֿון יענער זײַט טײַך, האָבן געשיקט צום מלך דָּרְיָוֶשׁ;
7 זיי האָבן צו אים געשיקט אַ בריוו, און אַזוי איז געווען געשריבן אין אים: צום מלך דָּרְיָוֶשׁ גאָרע פֿריד!
8 זאָל דעם מלך באַווּוסט זײַן, אַז מיר זײַנען געגאַנגען צו דער מדינה יהודה, צום הויז פֿון גרויסן גאָט, און עס ווערט געבויט פֿון שוועָרע שטיינער, און האָלץ ווערט אַרײַנגעטאָן אין די וועגט, און די דאָזיקע אַרבעט ווערט געטאָן פֿלייסיק, און זי באַגליקט אין זייער האַנט.
9 האָבן מיר דענצמאָל געפֿרעגט די דאָזיקע עלטסטע; מיר האָבן צו זיי אַזוי געזאָגט: ווער האָט אײַך געגעבן אַ דערלויבעניש צו בויען דאָס דאָזיקע הויז, און צו פֿאַרענדיקן די דאָזיקע מויער?
10 און אויך זייערע נעמען מיר געפֿרעגט בײַ זיי, כּדי דיך צו לאָזן וויסן, אַז מיר וועלן אויפֿשרײַבן די נעמען פֿון די מענטשן וואָס זײַנען זייערע אָנפֿירער.
11 און אַזוי האָבן זיי אונדז געגעבן אַן ענטפֿער, אַזוי צו זאָגן: מיר זײַנען די קנעכט פֿון דעם גאָט פֿון הימל און ערד, און מיר בויען אָפּ דאָס הויז וואָס איז מיט פֿיל יאָרן פֿאַר דעם שוין געווען געבויט; און אַ גרויסער מלך פֿון ישׂראל האָט עס געבויט און פֿאַרענדיקט.
12 אָבער וויײל אונדזערע עלטערן האָבן דערצערנט דעם גאָט פֿון הימל, האָט ער זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון נבֿוכַדנֶצַּר דעם כַּשְׂדי, דעם מלך פֿון בבֿל; און ער האָט צעשטערט דאָס דאָזיקע הויז, און האָט פֿאַרטריבן דאָס פֿאָלק קיין בבֿל.
13 אָבער אין ערשטן יאָר פֿון כּוֹרֶשׁ דעם מלך פֿון בבֿל, האָט דער מלך כּוֹרֶשׁ געגעבן אַ באַפֿעל צו בויען דאָס דאָזיקע הויז פֿון גאָט.
14 און אויך די גילדערנע און זילבערנע כּלים פֿון גאָטס הויז וואָס נבֿוכַדנֶצַּר האָט אַוועקגענומען פֿון דעם טעמפּל וואָס אין ירושָׁלַיִם, און זיי אַוועקגעפֿירט אין דעם טעמפּל פֿון בבֿל, זיי האָט דער מלך כּוֹרֶשׁ אַרויסגענומען פֿון דעם טעמפּל וואָס אין בבֿל, און זיי זײַנען איבערגעגעבן געווארן צו איינעם מיטן נאָמען שֶׁשְׁבַּצַּר, וואָס ער האָט אים געמאַכט פֿאַרן פֿירשט.
15 און ער האָט צו אים געזאָגט: נעם די דאָזיקע כּלים; גיי לייג זיי אַוועק אין דעם טעמפּל וואָס אין ירושָׁלַיִם, און זאָל דאָס הויז פֿון גאָט געבויט ווערן אויף זײַן אָרט.
16 דענצמאָל איז דער דאָזיקער שֶׁשְׁבַּצַּר געקומען; ער האָט געלייגט די גרונטפֿעסטן פֿון גאָטס הויז וואָס אין ירושָׁלַיִם, און פֿון דענצמאָל אָן און ביז אַצונד ווערט עס געבויט, און איז נאָך ניט פֿאַרטיק.
17 און אַצונד, אויב דעם מלך איז ווויילגעפֿעלן, זאָל נאָכגעזוכט ווערן דאָרטן אין דער שאַצקאַמער פֿון דעם מלך וואָס אין בבֿל, אויב דאָס איז אַזוי, אַז פֿון מלך כּוֹרֶשׁ איז געגעבן געווארן אַ באַפֿעל צו בויען דאָס דאָזיקע הויז פֿון גאָט אין ירושָׁלַיִם; און זאָל ער אונדז שיקן דעם ווילן פֿון דעם מלך וועגן דעם.

6 דענצמאָל האָט דער מלך דָּריָוש געגעבן אַ באַפֶּעל, און מע האָט נאָכגעזוכט אין דער ביכערקאַמער וואָס מע לייגט דאָרטן אַוועק די שאַצן אין בבֶל.

2 און עס איז געפֿונען געווָארן אין אַחמתאָ, אין דער הויפּטשטאָט וואָס אין דער מדינה מָדַי, אַ מגילה, און אַזוי איז געווען געשריבן אין איר: צום געדענקען:

3 אין ערשטן יאָר פֿון מלך כּוֹרֶש, האָט דער מלך כּוֹרֶש געגעבן אַ באַפֶּעל: וועגן דעם הויז פֿון גאָט אין ירושָלַיִם – זאָל דאָס הויז געבויט ווערן פֿאַר אַן אָרט וווּ מע שלאַכט שלאַכטאָפּפֶער, און זײַנע גרונטפֿעסטן זאָלן געלייגט ווערן שטאַרק; זײַן הייך זאָל זײַן זעכציק אײלן, זײַן ברייט זעכציק אײלן;

4 מיט דריי שיכטן פֿון שוועֶרע שטיינער, און אַ שיכט פֿון נייעם האָלץ; און די הוצאות זאָלן געגעבן ווערן פֿון מלכס הויז.

5 און אויך די גילדערנע און זילבערנע כּלים פֿון גאָטס הויז וואָס נבֿוכַדנֶצַר האָט אַרויסגענומען פֿון דעם טעמפּל וואָס אין ירושָלַיִם, און אַוועקגעפֿירט קיין בבֶל, זאָל מען אומקערן, און דאָס זאָל צוריקגיין צו דעם טעמפּל וואָס אין ירושָלַיִם אויף זײַן אָרט, און זאָלסט עס אַוועקלייגן אין הויז פֿון גאָט.

6 "אַצונד, תַּתְּנַי דער פֿירשט פֿון יענער זײַט טײַך, שתַר-בוֹזְנַי, און אײַערע חֲברים די אַפַּרסכאָער וואָס אויף יענער זײַט טײַך, האַלט זיך ווײַט פֿון דאָרטן.

7 לאָזט צו רו די אַרבעט פֿון דעם דאָזיקן הויז פֿון גאָט; זאָלן דער פֿירשט פֿון די יִידן, און די עלטֶסטע פֿון די יִידן בויען דאָס דאָזיקע הויז פֿון גאָט אויף זײַן אָרט.

8 און פֿון מיר ווערט געגעבן אַ באַפֶּעל וועגן וואָס איר זאָלט טאָן פֿאַר די דאָזיקע עלטֶסטע פֿון די יִידן, כּדי צו בויען דאָס דאָזיקע הויז פֿון גאָט: אַז פֿון דעם מלכס אייגנטום, פֿון דעם אָפּצאָל אויף יענער זײַט טײַך, זאָלן אויף גיך געגעבן ווערן די הוצאות צו די דאָזיקע מענטשן, כּדי ניט צו שטערן.

9 און וואָס זיי האָבן נייטיק, סיַ יונגע אָקסן, סיַ וויידערס און שעפּסן, אויף אויפֿצוברענגען צום גאָט פֿון הימל, ווייץ, זאַלץ, ווין און אייל, לויט דעם פֿאַרלאַנג פֿון די כֹּהנים וואָס אין ירושָלַיִם, זאָל זיי געגעבן ווערן טאָג אין טאָג ניט פֿאַרפֿעלט;

10 כּדי זיי זאָלן מקריבֿ זײַן געשמאַקע ריחות צום גאָט פֿון הימל, און בעטן פֿאַר דעם לעבן פֿון מלך און זײַנע קינדער.

11 און פֿון מיר ווערט געגעבן אַ באַפֶּעל, אַז יעטוועדער איינער וואָס וועט ענדערן דאָס דאָזיקע וואָרט, זאָל אַ באַלקן אַרויסגערִיסן ווערן פֿון זײַן הויז, און ער זאָל צוגענאָגלט ווערן דערויף אין דער הייך; און זײַן הויז זאָל געמאַכט ווערן פֿאַר אַ מיסטהויפֿן דערפֿאַר.

12 און דער גאָט וואָס האָט געמאַכט רוען זײַן נאָמען דאָרטן, זאָל אומווארפֿן יעטוועדער מלך און פֿאָלק וואָס וועט אויסשטרעקן זײַן האַנט דאָס צו ענדערן, כּדי צו צעשטערן דאָס דאָזיקע הויז פֿון גאָט וואָס אין ירושָלַיִם. איך דָּריָוש האָב געגעבן דעם באַפֶּעל; זאָל ער געטאָן ווערן אויף גיך.“

13 דענצמאָל, ווײל דער מלך דָּריָוש האָט געשיקט, האָבן תַּתְּנַי דער פֿירשט פֿון יענער זײַט טײַך, שתַר-בוֹזְנַי, און זײַנע חֲברים, אויף גיך אַזוי געטאָן.

14 און די עלטֶסטע פֿון די יִידן האָבן געבויט און האָבן באַגליקט, לויט דער נבֿואה פֿון חַגַּי דעם נבֿיא, און זכַריָה דעם זון פֿון עִדּוֹאן. און זיי האָבן געבויט און פֿאַרענדיקט לויט דעם

באַפֿעל פֿון דעם גאָט פֿון ישׂראל,
און לויט דעם באַפֿעל פֿון כּורֶשן, און
דָריָוֶשן, און אַרתַחשַׁשתְּא דעם מלך פֿון
פָּרס.
15 און מע האָט פֿאַרענדיקט דאָס
דאָזיקע הויז ביזן דריטן טאָג פֿון חודש
אָדָר, וואָס איז געווען אין זעקסטן יאָר
פֿון מלך דָריָוֶשעס מלוכה.
16 און די קינדער פֿון ישׂראל, די
כּהנים און די לְוִיִים, און די איבעריקע
קינדער פֿון גלות, האָבן געמאַכט די
באַניאונג פֿון דעם דאָזיקן הויז פֿון
גאָט מיט שׂמחה.
17 און זיי האָבן מקריבֿ געווען
צו דער באַניאונג פֿון דעם דאָזיקן
הויז פֿון גאָט הונדערט אָקסן,
צוויי הונדערטווידערס, פֿיר הונדערט
שעפּסן, און צוועלף ציגנבעק פֿאַר
זינדאָפּפֿער פֿאַר גאַנץ ישׂראל, לויט
דער צאָל פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראל.
18 און זיי האָבן געשטעלט די כּהנים
לויט זייערע איינטיילונגען, און די
לְוִיִים לויט זייערע אָפּטיילונגען, אויף
דעם דינסט פֿון גאָט וואָס איז
ירושָׁלַיִם, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן
אין דעם בוך פֿון משהן.
19 און די קינדער פֿון גלות האָבן
געמאַכט דעם קָרבן-פּסַח אין פֿערצנטן
טאָג פֿון ערשטן חודש.
20 וואָרום די כּהנים און די לְוִיִים
האָבן זיך אין איינעם געריניקט; זיי
זײַנען אַלע געווען ריין. און זיי האָבן
געשאָכטן דעם קָרבן-פּסַח פֿאַר אַלע
קינדער פֿון גלות, און פֿאַר זייערע
ברידער די כּהנים, און פֿאַר זיך אַליין.
21 און עס האָבן געגעסן די קינדער
פֿון ישׂראל וואָס האָבן זיך אומגעקערט
פֿון גלות, און איטלעכער וואָס האָט
זיך אָפּגעשיידט צו זיי פֿון דער
אומריניקייט פֿון די פֿעלקער פֿון
לאַנד, כּדי צו זוכן יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל.
22 און זיי האָבן געמאַכט דעם
יָום-טובֿ פֿון מצות זיבן טעג מיט פֿרייד,
וואָרום גאָט האָט זיי דערפֿרייט, און
האָט צוגעקערט צו זיי דאָס האַרץ
פֿון דעם מלך אַשור, צו שטאַרקן
זייערע הענט אין דער אַרבעט פֿון דעם
הויז פֿון גאָט, דעם גאָט פֿון ישׂראל.

7 און נאָך די דאָזיקע געשעענישן,
אין דער מלוכה פֿון אַרתַחשַׁסטְא
דעם מלך פֿון פָּרס, איז עזרא דער זון
פֿון שׂרָיָה, דעם זון פֿון עַזַריָה, דעם זון
פֿון חלקִיָה,
2 דעם זון פֿון שַׁלוּם, דעם זון פֿון
צָדוֹק, דעם זון פֿון אֲחיטוּבֿ,
3 דעם זון פֿון אֲמַריָה, דעם זון פֿון
עַזַריָה, דעם זון פֿון מָריוֹת,
4 דעם זון פֿון זֶרחיָה, דעם זון פֿון
עוזי, דעם זון פֿון בוקי,
5 דעם זון פֿון אֲבִישׁוּע, דעם זון פֿון
פּינחס, דעם זון פֿון אֶלְעָזָר, דעם זון פֿון
אַהרן דעם כּהן-גדול –
6 איז דער דאָזיקער עזרא
אַרויפֿגעגאַנגען קיין בָּבֶל; און ער איז
געווען אַ שרײַבער, באַהאַוונט אין
תּוֹרת-משה וואָס יהוה דער גאָט
פֿון ישׂראל האָט געגעבן. און דער
מלך האָט אים געגעבן זײַן איטלעכע
בקשה, לויט דער האַנט פֿון יהוה זײַן
גאָט אויף אים.
7 און עס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון
די קינדער פֿון ישׂראל, און פֿון די
כּהנים און די לְוִיִים, און די זינגערס,
און די טויערלײַט, און די נתינים, קיין
ירושָׁלַיִם, אין זיבעטן יאָר פֿון מלך
אַרתַחשַׁסטְא.
8 און ער איז געקומען קיין ירושָׁלַיִם
אין פֿינפֿטן חודש, וואָס איז געווען אין
זיבעטן יאָר פֿון מלך.
9 וואָרום אין ערשטן טאָג פֿון
ערשטן חודש איז געווען דער אָנהייב
פֿון דעם אַרויפֿגאַנג פֿון בבֶל, און אין
ערשטן טאָג פֿון פֿינפֿטן חודש איז ער
אָנגעקומען קיין ירושָׁלַיִם, לויט דער
גוטער האַנט פֿון זײַן גאָט אויף אים.

10 וואָרום עזרא האָט געקערט זײַן האַרץ צו פֿאָרשן גאָטס תּוֹרה, און צו טאָן, און צו לערנען אין ישׂראל חוקים און געזעצן.

11 און דאָס איז דער נוסח פֿון דעם בריוו וואָס דער מלך אַרתַּחשַׁסטאָ האָט געגעבן עזרא דעם כֹּהן, דעם שרײַבער – דעם שרײַבער פֿון די וועקטער פֿון גאָטס געבאָט און זײַנע געזעצן צו ישׂראל:

12 אַרתַּחשַׁסטאָ דער מלך פֿון מלכים צו עזרא דעם כֹּהן, דעם שרײַבער פֿון דעם געזעץ פֿון דעם גאָט פֿון הימל, און אַזוי ווײַטער. און אַצונד

13 וועט פֿון מיר געגעבן אַ באַפֿעל, אַז איטלעכער וואָס באָט זיך אָן אין מײַן קיניגרײַך, פֿון דעם פֿאָלק ישׂראל, און זייערע כֹּהנים, און די לוִיִם, צו גיין מיט דיר קיין ירושָׁלַיִם, מעג גיין.

14 אַזוי ווי דו ווערסט געשיקט פֿון דעם מלך און זײַנע זיבן יוֹעצים נאָכצופֿאָרשן וועגן יהודה און ירושָׁלַיִם, לויט דעם געזעץ פֿון דײַן גאָט וואָס אין דײַן האַנט,

15 און אָוועקצופֿירן דאָס זילבער און דאָס גאָלד וואָס דער מלך און זײַנע יוֹעצים האָבן מנדבֿ געווען צו דעם גאָט פֿון ישׂראל, וואָס זײַן ווווינונג איז אין ירושָׁלַיִם,

16 און אַל דאָס זילבער און גאָלד וואָס דו וועסט קריגן אין דער גאַנצער מדינה בבֿל, אין איינעם מיט די נדבֿות פֿון דעם פֿאָלק און די כֹּהנים וואָס וועלן מנדבֿ זײַן פֿאַר דעם הויז פֿון זייער גאָט וואָס אין ירושָׁלַיִם –

17 דרום מעגסטו באַלד קויפֿן פֿאַר דעם דאָזיקן געלט אָקסן, ווידערס, שעפּסן, מיט זייערע שפּײַזאָפּפֿער און זייערע גיסאָפּפֿער, און זאָלסט זיי מקריבֿ זײַן אויף דעם מזבח פֿון אײַער גאָטס הויז וואָס אין ירושָׁלַיִם.

18 און וואָס דיר און דײַנע בריידער וועט ווויילגעפֿעלן צו טאָן מיט דעם רעשט פֿון דעם זילבער און גאָלד, מעגט איר טאָן לויט דעם ווילן פֿון אײַער גאָט.

19 און די כּלים וואָס וועלן דיר געגעבן פֿאַר דעם דינסט פֿון דײַן גאָטס הויז, גיב איבער פֿאַר דעם גאָט פֿון ירושָׁלַיִם.

20 און דאָס איבעריקע וואָס איז נייטיק פֿאַר דעם הויז פֿון דײַן גאָט וואָס דיר וועט אויסקומען אויסצוגעבן, זאָלסטו אויסגעבן פֿון דעם מלכס שאַצקאַמער.

21 און פֿון מיר, מלך אַרתַּחשַׁסטאָ, וועט געגעבן אַ באַפֿעל צו אַלע שאַצמײַנסטער וואָס אויף יענער זײַט טײַך, אַז אַלץ וואָס עזרא דער כֹּהן, דער שרײַבער פֿון דעם געזעץ פֿון דעם גאָט פֿון הימל, וועט פֿון אײַך פֿאַרלאַנגען, זאָל אויף גיך געטאָן ווערן,

22 ביז הונדערט צענטנער זילבער, און ביז הונדערט כּור ווייץ, און ביז הונדערט בת ווײַן, און ביז הונדערט בת אייל, און זאַלץ אָן אַ געשריבענער צאָל.

23 אַלץ וואָס איז אויף דעם באַפֿעל פֿון דעם גאָט פֿון הימל, זאָל ריכטיק געטאָן ווערן פֿאַר דעם הויז פֿון דעם גאָט פֿון הימל, כּדי עס זאָל ניט זײַן אַ צאָרן אויף דער מלוכה פֿון דעם מלך און זײַנע קינדער.

24 אויך זײַנען מיר אײַך מוֹדיע, אַז אַלע כֹּהנים און לוִיִם, זינגערס, טויערלײַט, נתינים, און דינער פֿון דעם דאָזיקן הויז פֿון גאָט, זאָל מען אָפּצאָל, מָכָס, און וועגגעלט, ניט טאָרן אַרויפֿלייגן אויף זיי.

25 און דו עזרא, לויט דער חכמה פֿון דײַן גאָט וואָס אין דײַן האַנט, זעץ אויף ריכטער און דײַנים וואָס זאָלן משפּטן דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס אויף יענער זײַט טײַך, אַלע וואָס ווייסן די געזעצן פֿון דײַן גאָט; און דעם וואָס ווייס ניט, זאָלט איר מאַכן וויסן.

26 און דער וואָס וועט ניט טאָן דאָס
געזעץ פֿון דײַן גאָט, און דאָס געזעץ
פֿון דעם מלך, זאָל גיך געטאָן ווערן
אויף אים אַ משפּט, ענטוועדער צום
טויט, אָדער צו פֿאַרטרײַבונג, אָדער צו
געלטשטראָף, אָדער צו געפֿענקעניש.
27 געלויבט איז יהוה דער גאָט
פֿון אונדזערע עלטערן וואָס ער האָט
אַזוינס אַרײַנגעגעבן אין מלכס האַרצן,
צו באַשיינען דאָס הויז פֿון גאָט וואָס
אין ירושָלַיִם,
28 און ער האָט מיר צוגענייגט געגאָנ
פֿאַר דעם מלך און זײַנע יוֹעצים, און
בײַ אַלע מאַכטיקע האַרן פֿון דעם מלך.
און איך האָב מיך געשטאַרקט לויט
דער האַנט פֿון יהוה מײַן גאָט אויף
מיר, און איך האָב אײַנגעזאַמלט פֿון
ישׂראל הויפּטלײַט אַרויפֿצוגיין מיט
מיר.

8 און דאָס זײַנען די הויפּטן
פֿון זייערע פֿאָטערהײַזער,
און דער יחוס-בריוו פֿון די וואָס
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען מיט מיר פֿון
בבֿל, אין דער מלוכה פֿון דעם מלך
אַרתַחשַׁסתְּא.
2 פֿון די קינדער פֿון פּינחס: גֵּרשׁוֹם.
פֿון די קינדער פֿון איתָמָר: דָּניֵאל. פֿון
די קינדער פֿון דוד: חטוש.
3 פֿון די קינדער פֿון שכַנְיָה: פֿון די
קינדער פֿון פַּרעוֹש, זכַריָה; און צו אים
האָבן זיך מיַחס געווען הונדערט און
פֿופֿציק מאַנספּאַרשוינען.
4 פֿון די קינדער פֿון פחת-מוֹאָבּ:
אֶלְיְהוֹעֵיני דער זון פֿון זַרחְיָהן, און מיט
אים צוויי הונדערט מאַנספּאַרשוינען.
5 פֿון די קינדער פֿון שכַנְיָה: דער
זון פֿון יַחזִיאֵלן, און מיט אים דריי
הונדערט מאַנספּאַרשוינען.
6 און פֿון די קינדער פֿון עָדִין: עֶבֿד
דער זון פֿון יוֹנָתָנען, און מיט אים
פֿופֿציק מאַנספּאַרשוינען.
7 און פֿון די קינדער פֿון עֵילָם:
ישַׁעיָה דער זון פֿון עַתַלְיָהן, און מיט
אים זיבעציק מאַנספּאַרשוינען.
8 און פֿון די קינדער פֿון שפֿטיָה:
זבַדיָה דער זון פֿון מיכָאֵלן, און מיט
אים אַכציק מאַנספּאַרשוינען.
9 פֿון די קינדער פֿון יוֹאָבּ: עוֹבַדיָה
דער זון פֿון יחִיאֵלן, און מיט אים צוויי
הונדערט און אַכצן מאַנספּאַרשוינען.
10 און פֿון די קינדער פֿון
שלוֹמית: דער זון פֿון יוֹסִפיָהן,
און מיט אים הונדערט און זעכציק
מאַנספּאַרשוינען.
11 און פֿון די קינדער פֿון בבַי: זכַריָה
דער זון פֿון בבַיין, און מיט אים אַכט און
צוואַנציק מאַנספּאַרשוינען.
12 און פֿון די קינדער פֿון עַזגָד: יוֹחָנָן
דער זון פֿון הַקָּטָנען, און מיט אים
הונדערט און צען מאַנספּאַרשוינען.
13 און פֿון די קינדער פֿון אֲדוֹנִיקָם:
די לעצטע; און דאָס זײַנען זייערע
נעמען: אֱלִיפֶלָט, יעִיאֵל, און שמַעְיָה,
און מיט זיי זעכציק מאַנספּאַרשוינען.
14 און פֿון די קינדער פֿון בגוַי:
עוּתַי, און זַבּוּר, און מיט זיי זיבעציק
מאַנספּאַרשוינען.
15 און איך האָב זיי אײַנגעזאַמלט
בײַם טײַך וואָס גייט אַרײַן אין אַהָוָא,
און מיר האָבן דאָרטן געזוכט דריי טעג,
און איך האָב נאָכגעקוקט צווישן דעם
פֿאָלק און צווישן די כהנים, און האָב
דאָרטן ניט געפֿונען פֿון די קינדער פֿון
לֵוִי.
16 האָב איך געשיקט נאָך אֱליעֶזֶר,
נאָך אַריאֵל, נאָך שמַעְיָה, און נאָך
אֶלְנָתָן, און נאָך יָריבּ, און נאָך אֶלְנָתָן,
און נאָך נָתָן, און נאָך זכַריָה, און נאָך
משוֹלָם, די הויפּטלײַט, און נאָך יוֹיָריבּ,
און נאָך אֶלְנָתָן, די קענער.
17 און איך האָב זיי געגעבן אַ באַפֿעל
צו אִדוֹ דעם הויפּטמאַן אין דעם אָרט
כָּסְפִיָא, און איך האָב אַרײַנגעטאָן אין
זייער מויל ווערטער צו רעדן צו אִדוֹן
[און] זײַן ברודער וואָס זײַנען געווען
געזעצט איבער דעם אָרט כָּסְפִיָא,
אונדז צו ברענגען באַדינער פֿאַר דעם
הויז פֿון אונדזער גאָט.

18 און זיי האָבן אונדז געבראַכט,
לויט דער גוטער האַנט פֿון גאָט אויף
אונדז, אַ פֿאַרשטאַנדיקן מאַן פֿון די
קינדער פֿון מַחלי דעם זון פֿון לֵוִי, דעם
זון פֿון ישׂראלן; און שֵׁרֵבְיָהן מיט זיינע
זין און זיינע ברידער – אַכצן;
19 און חֲשַׁבְיָהן, און מיט אים ישַׁעְיָהן
פֿון די קינדער פֿון מְרָרי, זיינע
ברידער, און זייערע זין – צוואַנציק;
20 און פֿון די נתינים וואָס דוד און
די האַרן האָבן אָפּגעגעבן פֿאַר דעם
דינסט פֿון די לְוִיים, צווייי הונדערט און
צוואַנציק נתינים; אַלע זיינען געווען
אָנגערופֿן מיט די נעמען.
21 און איך האָב דאָרטן אויסגערופֿן
אַ תַּענית בײַם טײַך אַהְוָא, זיך צו
פּייניקן פֿאַר אונדזער גאָט, כדי צו
בעטן בײַ אים אַ גלײַכן וועג פֿאַר אונדז
און פֿאַר אונדזערע קליינע קינדער, און
פֿאַר אונדזער גאַנצן פֿאַרמעג.
22 וואָרום איך האָב זיך געשעמט
צו פֿאַרלאַנגען פֿון דעם מלך חיל און
רײַטער אונדז צו העלפֿן פֿון אַ פֿײַנט
אויפֿן וועג, ווײַל מיר האָבן געזאָגט
צום מלך, אָזוי צו זאָגן: די האַנט פֿון
גאָט איז צום גוטן אויף אַלע וואָס זוכן
אים, און זיין מאַכט און זיין צאָרן
אַקעגן אַלע וואָס פֿאַרלאָזן אים.
23 און מיר האָבן געפֿאַסט, און
געבעטן בײַ אונדזער גאָט וועגן דעם
, און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן
פֿון אונדז.
24 און איך האָב אָפּגעשיידט פֿון די
האַרן פֿון די כהנים צוועלף: שֵׁרֵבְיָהן,
חֲשַׁבְיָהן, און מיט זיי צען פֿון זייערע
ברידער.
25 און איך האָב זיי צוגעווויגן דאָס
זילבער, און דאָס גאָלד, און די כלים,
די אָפּשיידונג פֿאַר אונדזער גאָטס הויז
וואָס דער מלך און זיינע יועצים און
זיינע האַרן און גאַנץ ישׂראל וואָס
האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, האָבן מנדב
געווען.
26 און איך האָב אָפּגעווויגן אויף
זייערע האַנט זילבער זעקס הונדערט
און פֿופֿציק צענטנער, און זילבערנע
כלים הונדערט צענטנער; גאָלד
הונדערט צענטנער;
27 און גילדערנע בעכער צוואַנציק,
צו טויזנט אַדַרכֹונים; און צוויי כלים
פֿון פֿײַנעם געלן קופּער, אַזוי טײַער ווי
גאָלד.
28 און איך האָב צו זיי געזאָגט: איר
זײַט הייליק צו גאָט, און די כלים זיינען
הייליק; און דאָס זילבער און דאָס גאָלד
איז אַ נדבֿה צו יהוה דעם גאָט פֿון
אײַערע עלטערן.
29 פּאַסט אויף און היט עס, ביז איר
וועט עס אָפּווועגן פֿאַר די האַרן פֿון
די כהנים און די לְוִיים, און די האַרן
פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון ישׂראל אין
ירושָׁלַיִם, אין די קאַמערן פֿון גאָטס
הויז.
30 און די כהנים און די לְוִיים האָבן
צוגענומען די וואָג פֿון דעם זילבער
און דעם גאָלד, און די כלים, אויף צו
ברענגען קיין ירושָׁלַיִם אין הויז פֿון
אונדזער גאָט.
31 און מיר האָבן אַוועקגעצויגן פֿון
דעם טײַך אַהְוָא אין צוועלפֿטן טאָג פֿון
ערשטן חודש, צו גיין קיין ירושָׁלַיִם,
און די האַנט פֿון גאָט איז געווען אויף
אונדז, און ער האָט אונדז באַשירעמט
פֿון דער האַנט פֿון פֿײַנט און לויערער
אויפֿן וועג.
32 און מיר זיינען געקומען קיין
ירושָׁלַיִם, און זיינען דאָרטן געזעסן
דריַ טעג.
33 און אויפֿן פֿירטן טאָג איז דאָס
זילבער און דאָס גאָלד און די כלים
אָפּגעווויגן געוואָרן אין הויז פֿון
אונדזער גאָט, אויף דער האַנט פֿון
מְרָמוֹת דעם זון פֿון אוּרִיָהן, דעם כהן,
און מיט אים איז געווען אֶלְעָזָר דער
זון פֿון פּינחסן, און מיט זיי, יוֹזָבָד דער
זון פֿון יֵשׁוּעַ, און נוֹעַדְיָה דער זון פֿון
בנוין, די לְוִיים;

34 אַלץ מיט אַ צאָל און מיט אַ וואָג;
און די גאַנצע וואָג איז פֿאַרשריבן
געוואָרן אין יענער צייט.
35 האָבן די קינדער פֿון גלות וואָס
זײַנען געקומען פֿון געפֿאַנגענשאַפֿט,
מקריב געווען בראַנדאָפּפֿער צום גאָט
פֿון ישׂראל, צוועלף אָקסן פֿאַר גאַנץ
ישׂראל, זעקס און נײַנציק ווידערס,
זיבן און זיבעציק שעפּסן, צוועלף בעק
פֿאַר זינדאָפּפֿער; אַלע בראַנדאָפּפֿער
צו גאָט.
36 און זיי האָבן איבערגעגעבן די
באַפֿעלן פֿון מלך צו די סאַטראַפּן פֿון
מלך, און די פֿירשטן פֿון יענער זײַט
טײַך; און זיי האָבן געהאָלפֿן דעם
פֿאָלק און דעם הויז פֿון גאָט.

9 און אַז מע האָט דאָס געענדיקט,
האָבן געניענט צו מיר די האַרן,
אַזוי צו זאָגן: דאָס פֿאָלק ישׂראל,
און די פֿהנים און די לויִים, האָבן
זיך ניט געהאַלטן אָפּגעשיידט פֿון די
פֿעלקער פֿון די לענדער, לויט זייערע
אומוערדיקייטן – פֿון דעם כנַעֲני, דעם
חִתי, דעם פְּרִזי, דעם יְבוסי, דעם
עַמוֹני, דעם מוֹאָבי, דעם מִצרי, און
דעם אֱמוֹרי.
2 וואָרום זיי האָבן געזומען פֿון
זייערע טעכטער פֿאַר זיך און פֿאַר
זייערע זין, און דער הייליקער זאָמען
האָט זיך פֿאַרמישט מיט די פֿעלקער
פֿון די לענדער, און די האַנט פֿון די
האַרן און די פֿאָרשטייער איז געווען די
ערשטע אין דער דאָזיקער פֿעלשונג.
3 און ווי איך האָב געהערט די
דאָזיקע זאַך, האָב איך צעריסן מײַן
בגד און מײַן מאַנטל, און איך האָב
זיך געפֿליקט די האָר פֿון קאָפּ און
פֿון באָרד, און איך בין געזעסן אַ
באַנומענער.
4 האָבן זיך אַלע אײַנגעזאַמלט צו
מיר אַלע וואָס האָבן געציטערט איבער
די וועגן פֿון דעם גאָט פֿון
ישׂראל, פֿון וועגן דער פֿעלשונג פֿון
די גלות-לײַט; און איך בין געזעסן אַ
באַנומענער ביז דעם אָוונט-קרבן.
5 און בײַם אָוונט-קרבן בין איך
אויפֿגעשטאַנען פֿון מײַן תַּענית, מיט
מײַן בגד און מײַן מאַנטל צעריסן, און
איך בין געפֿאַלן אויף מײַנע קני, און
האָב אויסגעשפּרייט מײַנע הענט צו
יהוה מײַן גאָט.
6 און איך האָב געזאָגט: מײַן גאָט,
איך בין אין בושה און שעם זיך
אויפֿצוהייבן מײַן פּנים צו דיר, מײַן
גאָט, וואָרום אונדזערע זינד זײַנען
געמערט אויבערן קאָפּ, און אונדזער
שולד איז גרויס ביז צום הימל.
7 פֿון די טעג פֿון אונדזערע עלטערן
אָן זײַנען מיר אין גרויס שולד ביז אויף
הײַנטיקן טאָג, און פֿאַר אונדזערע
זינד זײַנען מיר, אונדזערע מלכים,
אונדזערע פֿהנים, אויבערגעגעבן
געוואָרן אין דער האַנט פֿון די מלכים
פֿון די לענדער צום שוורד, צו
געפֿאַנגענשאַפֿט, און צו רויב, און צו
שאַנד פֿון פּנים, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.
8 און אַצונד, אויף אַ קליינער
רגע איז אונדז געשען אַ גענאָד
פֿון יהוה אונדזער גאָט, אונדז
איבערצולאָזן אַן אַנטרינונג, און
אונדז צו געבן אַן אָנהאַלט אין זײַן
הייליקן אָרט, כדי אונדזער גאָט זאָל
דערלײַכטן אונדזערע אויגן, און אונדז
לאָזן אַ ביסל אָפּלעבן אין אונדזער
קנעכטשאַפֿט.
9 וואָרום קנעכט זײַנען מיר, אָבער
אין אונדזער קנעכטשאַפֿט האָט אונדז
אונדזער גאָט ניט פֿאַרלאָזן, און
ער האָט אונדז צוגענייגט גענאָד פֿאַר
די מלכים פֿון פָּרָס, אונדז צו לאָזן
אָפּלעבן, אויפֿצוריכטן דאָס הויז פֿון
אונדזער גאָט, און אויפֿצושטעלן
זײַנע חורבֿות, און אונדז צו געבן אַן
אַרומצאַם אין יהודה און אין ירושָלַיִם.
10 און אַצונד, אונדזער גאָט, וואָס
זאָלן מיר זאָגן נאָך דעם? אַז מיר האָבן
פֿאַרלאָזן דײַנע געבאָט

11 וואָס דו האָסט געבאָטן דורך
דינע קנעכט די נבֿיאים, אַזוי צו זאָגן:
"דאָס לאַנד וואָס איר קומט עס צו
אַרבן, איז אַן אומריין לאַנד, דורך דער
אומריינקייט פֿון די פֿעלקער פֿון די
לענדער, דורך זייערע אומוערדיקייטן
מיט וואָס זיי האָבן עס אָנגעפֿילט פֿון
עק צו עק אין זייער טומאה.
12 דרום זאָלט איר אַצונד ניט געבן
אײַערע טעכטער צו זייערע זין, און
זייערע טעכטער זאָלט איר ניט נעמען
פֿאַר אײַערע זין, און איר זאָלט אויף
אייביק ניט זוכן זייער פֿריד און זייער
ווילזײַן, כדי איר זאָלט שטאַרק זײַן,
און עסן דאָס גוטס פֿון דעם לאַנד און
עס לאָזן בירושה צו אײַערע קינדער
אויף אייביק. "
13 און נאָך אַלץ וואָס איז געקומען
אויף אונדז פֿאַר אונדזערע שלעכטע
מעשׂים און פֿאַר אונדזער גרויסער
שולד, אַז דו אונדזער גאָט האָסט אונדז
געשוינט מער ווי נאָך אונדזערע זינד,
און אונדז געגעבן אַזאַ אַנטרינונג,
14 זאָלן מיר ווידער פֿאַרשטערן
דינע געבאָט, און זיך מתחתן זײַן
מיט די פֿעלקער פֿון די דאָזיקע
אומווערדיקייטן? וועסטו ניט
צערנען אויף אונדז ביז צום
פֿאַרלענדן, אַז קיין איבערבלײַב און
קיין אַנטרינונג זאָל ניט זײַן?
15 יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, דו
ביסט אַ גערעכטער; וואָרום מיר זײַנען
אַן אַנטרונענער איבערבלײַב אַזוי ווי
היינטיקן טאָג. אָט זײַנען מיר פֿאַר דיר
אין אונדזער שולד; וואָרום מע קען ניט
באַשטיין פֿאַר דיר וועגן דעם.

10 און ווי עזרא האָט מתפלל
געווען און ווי ער האָט זיך
מתוודה געווען, ווײַנענדיק און זיך
ווארפֿנדיק פֿאַר גאָטס הויז, האָט זיך
אָנגעזאַמלט צו אים פֿון ישׂראל זייער
אַ גרויס געזעמל, מענער און ווײַבער
און קינדער; וואָרום דאָס פֿאָלק האָט
געווויינט אַ גרויס געווויין.
2 און שכניה דער זון פֿון יחיאֵלן,
פֿון די קינדער פֿון עֵילָם, האָט זיך
אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צו עזראן:
מיר האָבן געפֿעלשט אָן אונדזער גאָט,
און האָבן גענומען פֿרעמדע ווײַבער פֿון
די פֿעלקער פֿון לאַנד, אָבער אַצונד
איז דאָ אַ האָפֿענונג פֿאַר ישׂראל וועגן
דעם.
3 און לאָמיר אַצונד שליסן אַ בונד
מיט אונדזער גאָט, אַוועקצושיקן
די אַלע ווײַבער, און די וואָס זײַנען
געבאָרן פֿון זיי, לויט דער עצה פֿון
גאָט, און די וואָס ציטערן איבער דעם
געבאָט פֿון אונדזער גאָט, און זאָל
געטאָן ווערן לויט דער תּורה.
4 שטיי אויף, וואָרום אויף דיר ליגט
די זאַך, און מיר זײַנען מיט דיר; זײַ
שטאַרק און טו.
5 איז עזרא אויפֿגעשטאַנען און האָט
באַשוואָרן די האַרן פֿון די כֹהנים, די
לְוִיים, און גאַנץ ישׂראל, צו טאָן אַזוי
ווי דאָס דאָזיקע ווארט; און זיי האָבן
געשוואָרן.
6 און עזרא איז אויפֿגעשטאַנען פֿון
פֿאַר דעם הויז פֿון גאָט, און ער איז
אַוועק אין דער קאַמער פֿון יהוֹחָנָן
דעם זון פֿון אֶלְיָשִׁיבָּן; און אַז ער איז
געקומען אַהין, האָט ער ניט געגעסן
קיין ברויט, און ניט געטרונקען קיין
וואַסער, וואָרום ער האָט געטרויערט
אויף דער פֿעלשונג פֿון די גלות-לײַט.
7 און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן
אויסרוף אין יהודה און ירושָׁלַיִם
צו אַלע קינדער פֿון גלות, זיך
אײַנצוזאַמלען קיין ירושָׁלַיִם;
8 און איטלעכער וואָס וועט ניט
קומען אין דריי טעג, לויט דער עצה
פֿון די האַרן און די עלטסטע, זאָל זײַן
גאַנצער פֿאַרמעג זײַן חרם, און ער זאָל
אָפּגעשיידט ווערן פֿון דער עדה פֿון
גלות.
9 האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אַלע
מענער פֿון יהודה און בנימין קיין

ירושָׁלַיִם צום דריטן טאָג; דאָס איז געווען אין ניינטן חודש, אין צוואַנציקסטן טאָג אין חודש. און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז געזעסן אויפֿן בריייטן פּלאַץ פֿון גאָטס הויז, ציטערנדיק איבער דער זאַך, און איבער די רעגנס.

10 און עזרא דער כהן איז אויפֿגעשטאַנען, און האָט צו זיי געזאָגט: איר האָט געפֿעלשט און האָט געמומען פֿרעמדע וויבער נאָך צוצולייגן צו דער שולד פֿון ישׂראל.

11 און אַצונד גיט אַ ווידוי צו יהוה דעם גאָט פֿון אייערע עלטערן, און טוט זיין רצון, און שיידט אייך אָפּ פֿון די פֿעלקער פֿון לאַנד, און פֿון די פֿרעמדע וויבער.

12 האָט זיך אָפּגערופֿן די גאַנצע אינזאַמלונג און האָט געזאָגט אויף אַ הויכן קָול: יאָ, אַזוי ווי דיין וואָרט איז פֿאַר אונדז צו טאָן.

13 אָבער דאָס פֿאָלק איז גרויס, און עס איז די צייט פֿון רעגנס, און ניטאָ קיין כּוח צו שטיין דרויסן, און די ארבעט איז ניט אויף איין טאָג, און ניט אויף צוויי; וואָרום מיר האָבן פֿיל פֿאַרבראָכן אין דער דאָזיקער זאַך.

14 זאָלן אונדזערע האַרן זיך אָפּשטעלן פֿאַר דער גאַנצער אינזאַמלונג, און אַלע וואָס אין אונדזערע שטעט וואָס האָבן געמומען פֿרעמדע וויבער, זאָלן קומען אין געשטעלטע צייטן, און מיט זיי די עלטסטע פֿון איטלעכער שטאָט און אירע ריכטער, ביז מע וועט אָפּקערן פֿון אונדז דעם גרימצאָרן פֿון יהוה אונדזער גאָט וועגן דער דאָזיקער זאַך.

15 נאָר יוֹנָתָן דער זון פֿון עשָׂהאֵל, און יַחזְיָה דער זון פֿון תִּקוָהן, האָבן זיך געשטעלט אַקעגן דעם, און משולָם, און שַבתַי דער לֵוי, האָבן זיי צוגעהאָלפֿן.

16 און די קינדער פֿון גלות האָבן אַזוי געטאָן; און עזרא דער כהן, און עטלעכע הויפּטן פֿון פֿאָטערהיזער, לויט זייערע פֿאָטערהיזער, און אַלע מיט נעמען, זיינען אָפּגעזונדערט געוואָרן, און זיי האָבן זיך געזעצט אין ערשטן טאָג פֿון צענטן חודש אויסצופֿאָרשן די זאַך.

17 און זיי זיינען פֿאַרטיק געוואָרן מיט אַלע מענער וואָס האָבן געמומען פֿרעמדע וויבער, ביז דעם ערשטן טאָג פֿון ערשטן חודש.

18 און עס זיינען געפֿונען געוואָרן צווישן די קינדער פֿון די כהנים אַזעלכע וואָס האָבן געמומען פֿרעמדע וויבער. פֿון די קינדער פֿון יֵשוּע דעם זון פֿון יוֹצָדָק און זיינע ברידער: מַעֲשֵׂיָה, און אֱלִיעֶזֶר, און יָרִיב, און גְדַלְיָה.

19 און זיי האָבן געגעבן זייער האַנט אַוועקצושיקן זייערע וויבער, און, ווי שולדיקע, [צו ברענגען] אַ וויידער פֿון שאָף פֿאַר זייער שולד.

20 און פֿון די קינדער פֿון אִמֵּר: חֲנָני, און זבַדְיָה.

21 און פֿון די קינדער פֿון חָרִם: מַעֲשֵׂיָה, און אֵלִיָה, און שמַעְיָה, און יחִיאֵל, און עוזִיָה.

22 און פֿון די קינדער פֿון פשחור: אֶלְיוֹעֵינַי, מַעֲשֵׂיָה, יִשמָעֵאל, נתַנְאֵל, יוֹזָבָד, און אֶלעָשָׂה.

23 און פֿון די לוִיים: יוֹזָבָד, און שִמְעִי, און קֶלָיָה – דאָס איז קלִיטָא – פתַחְיָה, יהודה, און אֱלִיעֶזֶר.

24 און פֿון די זינגערס: אֶלְיָשִׁיב. און פֿון די טויערלײַט: שַלוּם, און טָלֶם, און אורי.

25 און פֿון ישׂראל: פֿון די קינדער פֿון פרעוֹש: רַמְיָה, און יִזִיָה, און מַלכִּיָה, און מִיָמִן, און אֶלעָזָר, און מַלכִּיָה, און בְּנָיָה.

26 און פֿון די קינדער פֿון עֵילָם: מַתַּנְיָה, זכַרְיָה, און יחִיאֵל, אן עַבְדִי, און אירֵמוֹת, און אַלְיָה.

27 און פֿון די קינדער פֿון זַתּוּא: אֶלְיוֹעֵנַי, אֶלְיָשִׁיב, מַתַּנְיָה, און אירֵמוֹת,

און זָבַד, און עֲזִיזָא.

28 און פֿון די קינדער פֿון בבַי:
יהוֹחָנָן, חֲנַנְיָה, זַבי, עַתלַי.

29 און פֿון די קינדער פֿון בני:
משוּלָם, מַלוּך, און עֲדָיָה, יָשוּבּ, און
שְׁאָל, און רָמוֹת.

30 און פֿון די קינדער פֿון
פַּחַת-מוֹאָבּ: עַדנאָ, און כְּלָל,
בנָיָה, מַעֲשֵׂיָה, מַתַנְיָה, בצַלאֵל, און
בנוי, און מנשה.

31 און די קינדער פֿון חָרִם: אֱלִיעֶזֶר,
יִשִׁיָה, מַלכִּיָה, שמַעְיָה , שמעון;

32 בנימין, מַלוּך, שמַריָה.

33 פֿון די קינדער פֿון חָשום: מַתְנַי,
מַתַתָּה, זָבָד, אֱליפֶלֶט, אירֵמַי, מנשה,
שִׁמעִי.

34 פֿון די קינדער פֿון בני: מַעֲדַי,
עַמרָם, און אוּאֵל;

35 בנָיָה, בדיָה, פלוהו;

36 אוַנְיָה, מֵרֵמוֹת, אֶלְיָשִׁיבּ;

37 מַתַנְיָה, מַתְנַי, און יַעֲשָׂי;

38 און בני, און בנוי, שִׁמעִי,

39 און שֶׁלֶמְיָה, און נָתָן, און עֲדָיָה;

40 מַכנַדבַּי, שָׁשַי, שָׂרַי;

41 עַזַרְאֵל, און שֶׁלֶמְיָהו, שמַריָה,

42 שַׁלוּם, אֲמַריָה, יוֹסֵף.

43 פֿון די קינדער פֿון נבּוֹ: יְעִיאֵל,
מַתִתְיָה, זָבָד, זבִינָא, יַדַי, און יוֹאֵל,
[און] בנָיָה.

44 די אַלע האָבן געזומען פֿרעמדע
ווײַבער, און טייל פֿון זיי ווײַבער מיט
ווועמען זיי האָבן געהאַט קינדער.

נְחֶמְיָה

1 די ווערטער פֿון נחֶמיָה דעם זון
פֿון חַכַלְיָהן. עס איז געווען
אין חוֹדש כִּסלֵו אין צוואַנציקסטן
יאָר, בעת איך בין געווען אין דער
הויפּטשטאָט שושַן,
2 איז געקומען חָנני, איינער פֿון
מײַנע ברידער, ער און [אַנדערע]
מענער פֿון יהודה, און איך האָב זיי
געפֿרעגט וועגן די יִדן, די אַנטרונענע
וואָס זײַנען געבליבן פֿון דער
געפֿאַנגנשאַפֿט, און וועגן ירושָלַיִם.
3 האָבן זיי צו מיר געזאָגט: די
געבליבענע וואָס זײַנען געבליבן פֿון
דער געפֿאַנגנשאַפֿט דאָרטן אין דער
מדינה, זײַנען אין גרויס אומגליק און
אין שאַנד, און די מויער פֿון ירושָלַיִם
איז אײַנגעבראָכן, און אירע טוירען
זײַנען פֿאַרברענט אין פֿײַער.
4 איז, ווי איך האָב געהערט די
דאָזיקע ווערטער, אַזוי האָב איך זיך
געזעצט און האָב געווויינט און האָב טעג
געטרויערט, און איך האָב געפֿאַסט און
האָב מתפּלל געווען פֿאַר דעם גאָט פֿון
הימל.
5 און איך האָב געזאָגט: איך בעט
דיך, יהוה, גאָט פֿון די הימלען,
גרויסער און פֿאָרכטיקער גאָט, וואָס
היט דעם בונד און די ענאָד צו די וואָס
האָבן אים ליב, און צו די וואָס היטן
זײַנע געבאָט.
6 זאָל, איך בעט דיך, דײַן אויער
זײַן פֿאַרנעמיק, און דײַנע אויגן אָפֿן,
צוצוהערן צו דער תּפֿילה פֿון דײַן
קנעכט וואָס איך בין מתפּלל פֿאַר דיר
אַצונד טאָג און נאַכט פֿון וועגן די
קינדער פֿון ישׂראל, דײַנע קנעכט, און
בין זיך מתוודה אויף די זינד פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל, וואָס מיר האָבן צו
דיר געזינדיקט; יאָ, איך און דאָס הויז
פֿון מײַן פֿאָטער האָבן געזינדיקט.
7 פֿאַרדאָרבן זײַנען מיר געווען
פֿאַרדאָרבן אַקעגן דיר, און מיר האָבן
ניט געהיט די געבאָט און די חוקים און
די געזעצן וואָס דו האָסט באַפֿוילן דײַן
קנעכט משהן.
8 דערמאָן זיך, איך בעט דיך, דאָס
וואָרט וואָס דו האָסט אָנגעזאָגט דײַן
קנעכט משהן, אַזוי צו זאָגן: ״וועט איר
פֿעלשן, וועל איך אײַך צעשפּרייטן
צווישן די פֿעלקער.
9 אָבער אַז איר וועט אײַך אומקערן
צו מיר, און היטן מײַנע געבאָט און
זיי טאָן, מעגן אײַערע פֿאַרשטויסענע
זײַן אין עק הימל, וועל איך פֿון
דאָרטן זיי אײַנזאַמלען, און וועל זיי
ברענגען אין דעם אָרט וואָס איך האָב
אויסדערוויילט צו מאַכן רוען מײַן
נאָמען דאָרטן״.
10 זיי זײַנען דאָך דײַנע קנעכט און
דײַן פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט
מיט דײַן גרויס שטאַרקייט, און מיט
דײַן מאַכטיקער האַנט.
11 איך בעט דיך, גאָט, זאָל נון דײַן
אויער זײַן פֿאַרנעמיק צו דער תּפֿילה
פֿון דײַן קנעכט, און צו דער תּפֿילה
פֿון דײַנע קנעכט וואָס ווילן פֿאָרכטן
דײַן נאָמען, און באַגליק, איך בעט
דיך, הײַנט דײַן קנעכט, און גיב אים
דערבאַרימונג בײַ דעם דאָזיקן מאַן.
און איך בין געווען אַ טראַנקמײַסטער
בײַם מלך.

2 און עס איז געווען אין חוֹדש ניסן,
אין צוואַנציקסטן יאָר פֿון מלך
אַרתַחשַׁסתּאָ, איז ווין געווען פֿאַר
אים, און איך האָב געגומען דעם ווין,
און האָב דערלאַנגט דעם מלך. און
איך בין קיין מאָל פֿריער ניט געווען
טרויעריק פֿאַר אים.
2 האָט דער מלך צו מיר געזאָגט:
פֿאַר וואָס איז דײַן פּנים טרויעריק,

אַז קראַנק ביסטו ניט? דאָס איז
ניט אַנדערש סײדן אַ טרויערקייט פֿון
האַרצן. האָב איך זייער שטאַרק מורא
געהאַט.
3 און איך האָב געזאָגט צום מלך:
אייביק לעבן זאָל דער מלך! פֿאַר וואָס
זאָל מײן פּנים ניט זײַן טרויעריק, אַז די
שטאָט, דער אָרט פֿון מײנע עלטערנס
קבֿרים, איז חרבֿ, און אירע טויערן
זײַנען פֿאַרצערט פֿון פֿײַער?
4 האָט דער מלך צו מיר געזאָגט:
וואָס פֿאַרלאַנגסטו דען? האָב איך
מתפּלל געווען צום גאָט פֿון הימל.
5 און איך האָב געזאָגט צום מלך:
אויב דעם מלך איז ווויל‌געפֿעלן, און
אויב דײַן קנעכט איז ווויל‌געפֿעלן פֿאַר
דיר, אַז דו זאָלסט מיך לאָזן גיין
קיין יהודה צו דער שטאָט פֿון מײנע
עלטערנס קבֿרים, אַז איך זאָל זי
אָפּבויען.
6 האָט דער מלך צו מיר געזאָגט –
און די מלכּה איז געזעסן לעבן אים –
: אויף ביז וואַנען וועט זײַן דײַן גיין?
און ווען וועסטו זיך אומקערן? און עס
איז ווויל‌געפֿעלן פֿאַר דעם מלך, און ער
האָט מיך געלאָזט גיין, אַז איך האָב אים
געגעבן אַ צײַט.
7 און איך האָב געזאָגט צום מלך:
אויב דעם מלך איז ווויל‌געפֿעלן, זאָל
מען מיר געבן בריוו צו די פֿירשטן
פֿון יענער זײַט טײַך, אַז זיי זאָלן מיך
לאָזן דורכגיין, ביז איך וועל קומען
קיין יהודה;
8 און אַ בריוו צו אָסָף דעם היטער
פֿון מלכס בוימגאָרטן, אַז ער זאָל מיר
געבן האָלץ אויף צו לייגן באַלקנס אויף
די טויערן פֿון דער פֿעסטונג וואָס צום
הויז, און פֿאַר דער שטאָטמויער, און
פֿאַר דעם הויז, וואָס איך וועל קומען
צו אים. און דער מלך האָט מיר געגעבן
לויט דער גוטער האַנט פֿון מײַן גאָט
אויף מיר.
9 און איך בין געקומען צו די פֿירשטן
פֿון יענער זײַט טײַך, און האָב זיי
געגעבן די בריוו פֿון מלך; און דער מלך
האָט געשיקט מיט מיר עלצטע פֿון חיל,
און רײַטער.
10 האָט דערהערט סַנבַלַט דער
חוֹרוֹני, און טוֹבִיָה דער עַמוֹנישער
קנעכט, און זיי האָט פֿאַרדראָסן אַ
גרויס פֿאַרדראָס וואָס אַ מענטש איז
געקומען זוכן גוטס פֿאַר די קינדער
פֿון ישׂראל.
11 און איך בין געקומען קיין
ירושָלַיִם, און בין דאָרטן געווען דרײַ
טעג.
12 און איך בין אויפֿגעשטאַנען בײַ
נאַכט, איך און עטלעכע מענער מיט
מיר; און איך האָב ניט דערציילט
קיין מענטשן וואָס מײַן גאָט האָט
אַרײַנגעגעבן אין מײַן האַרצן צו טאָן
אין ירושָלַיִם; און קיין בהמה האָב איך
מיט מיר ניט געהאַט, אַחוץ די בהמה
וואָס איך בין אויף איר געריטן.
13 און איך בין אַרויס דורך דעם
טויער פֿון טאָל בײַ נאַכט, און אַקעגן
דעם שלאַנגענקוואַל, און צו דעם
מיסטטויער, און איך האָב באַטראַכט
די מויערן פֿון ירושָלַיִם וואָס זײַנען
געווען אײַנגעבראָכן, און אירע טויערן
וואָס זײַנען געווען פֿאַרצערט פֿון
פֿײַער.
14 און איך בין אַריבערגעגאַנגען
צום קוואַלטויער, און צום מלכס
באַד; אָבער עס איז ניט געווען אָרט
גענוג פֿאַר דער בהמה אונטער מיר
דורכצוגיין.
15 און איך בין אַרויפֿגעגאַנגען
דורכן טאָל אין דער נאַכט, און האָב
באַטראַכט די מויער; און איך האָב
זיך אומגעקערט און בין געקומען
צום טויער פֿון טאָל, און האָב זיך
צוריקגעקערט.
16 און די פֿאַרשטייער האָבן ניט
געווּסט ווּהין איך בין געגאַנגען, און
וואָס איך טו, וואָרום די יִידן, און
די כֹּהנים, און די אַדלליִט, און די
פֿאַרשטייער, און די איבעריקע וואָס

הָאֶבן געטאָן די אַרבעט, האָב איך ביז אַהער נאָכנישט דערציילט.

17 און איך האָב צו זיי געזאָגט: איר זעט אין וואָס פֿאַר אַן אומגליק מיר זיינען, אַז ירושָלַיִם איז חרבֿ, און אירע טויערן זיינען פֿאַרברענט פֿון פֿייער; קומט און לאָמיר אָפּבויען די מויער פֿון ירושָלַיִם, אַז מיר זאָלן מער ניט זיין צו שאַנד.

18 און איך האָב זיי דערציילט וועגן דער האַנט פֿון מײַן גאָט וואָס איז געווען גוט אויף מיר, און אויך די ווערטער פֿון מלך וואָס ער האָט מיר געזאָגט. האָבן זיי געזאָגט: לאָמיר אויפֿשטיין און בויען. און זיי האָבן געשטאַרקט זייערע הענט צום גוטן.

19 האָט דערהערט סַנבַלַט דער חוֹרוֹני, און טוֹבִיָה דער עַמוֹנישער קנעכט, און גָשֶם דער אַראַבער, און זיי האָבן געשפּעט פֿון אונדז, און האָבן אונדז מבֿזה געווען, און האָבן געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאַך וואָס איר טוט? ווילט איר קעגן דעם מלךווידערשפּעניקן?

20 האָב איך זיי געגעבן אַן ענטפֿער און האָב צו זיי געזאָגט: דער גאָט פֿון הימל, ער וועט אונדז באַליקן, און מיר זיינע קנעכט וועלן אויפֿשטיין און וועלן בויען; און איר האָט ניט קיין חלק און קיין רעכט און קיין געדעכטעניש אין ירושָלַיִם.

3 און אֶלְיָשִׁיבֿ דער כֹּהן-גָּדול און זיינע ברידער די כֹּהנים זיינען אויפֿגעשטאַנען און האָבן אויפֿגעבויט דעם שאָפֿטויער; זיי האָבן אים געהייליקט, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן; און ביז צום טורעם הַמֵּאָה האָבן זיי אים געהייליקט, ביז צום טורעם חנַנאֵל.

2 און לעבן אים האָבן געבויט די מענער פֿון יריחוֹ. און לעבן דעם האָט געבויט זַכּור דער זון פֿון אִמרי.

3 און דעם פֿישטויער האָבן געבויט די זין פֿון הַסנָאָהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן, זיינע שלעסער, און זיינע ריגלען.

4 און לעבן זיי האָט פֿאַררײַכט מרֵמוֹת דער זון פֿון אוּרִיָה דעם זון פֿון הַקוֹצן. און לעבן זיי האָט פֿאַררײַכט משולָם דער זון פֿון בֶּרֶכְיָה דעם זון פֿון משֵיזַבאֵלן. און לעבן זיי האָט פֿאַררײַכט צָדוֹק דער זון פֿון בַּענָאָן.

5 און לעבן זיי האָבן פֿאַררײַכט די תקוֹעִים; אָבער זייערע גרויסע לײַט האָבן ניט אַרײַנגעטאָן זייער נאַקן אין דעם דינסט פֿון זייער האַר.

6 און דעם אַלטן טויער האָט פֿאַררײַכט יוֹיָדָע דער זון פֿון פַּסֵחַ, און משולָם דער זון פֿון בסוֹדְיָהן; זיי האָבן געלייגט זיינע באַלקנס, און אַרײַנגעשטעלט זיינע טירן און זיינע שלעסער און זיינע ריגלען.

7 און לעבן זיי האָט פֿאַררײַכט מלַטיָה דער גִבעוֹני, און יָדוֹן דער מרוֹנוֹתי, די מענטשן פֿון גִבעוֹן און פֿון מִצפֿה, וואָס האָבן געהערט צו דעם טראָן פֿון דעם פֿירשט פֿון יענער זײַט טײַך.

8 און לעבן דעם האָט פֿאַררײַכט עוּזִיאֵל דער זון פֿון חַרהַיָהן, פֿון די גָלְדשמידן; און לעבן אים האָט פֿאַררײַכט חֲנַנְיָה, אַ זון פֿון די בשָׂמים-מאַכער; און זיי האָבן באַפֿעסטיקט ירושָלַיִם ביז דער בריטער מויער.

9 און לעבן זיי האָט פֿאַררײַכט רפָיָה דער זון פֿון חוּרן, דער האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון ירושָלַיִם.

10 און לעבן זיי האָט פֿאַררײַכט יְדָיָה דער זון פֿון חרומַפֿ, אַקעגן זײַן הויז. און לעבן אים האָט פֿאַררײַכט חַטוש דער זון פֿון חשַבנְיָה.

11 אַ צווייטע שטרעק האָט פֿאַררײַכט מַלכִּיָה דער זון פֿון חרימען, און חשוּב דער זון פֿון פַּחת-מוֹאָבן; אויך דעם טורעם פֿון די אויוונס.

12 און לעבן דעם האָט פֿאַרריכט
שַׁלוּם דער זון פֿון הַלוֹחֵשׁ, דער האַר
פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון ירושָׁלַיִם, ער
און זײַנע טעכטער.
13 דעם טויער פֿון טאָל האָט
פֿאַרריכט חנון, און די באַווויינער
פֿון זָנוֹחַ; זיי האָבן אים געבויט, און
אַריינגעשטעלט זײַנע טירן, זײַנע
שלעסער, און זײַנע ריגלען; אויך
טויזנט אײלן פֿון דער מויער ביז דעם
מיסטטויער.
14 און דעם מיסטטויער האָט
פֿאַרריכט מַלכִּיָה דער זון פֿון רֵכָבֿ,
דער האַר פֿון דער געגנט פֿון
בית-כֶּרֶם; ער האָט אים געבויט, און
אַריינגעשטעלט זײַנע טירן, זײַנע
שלעסער, און זײַנע ריגלען.
15 און דעם קוואָלטויער האָט
פֿאַרריכט שַׁלוּן דער זון פֿון כָּל-חוֹזֶה,
דער האַר פֿון דער געגנט פֿון מִצפֶּה;
ער האָט אים געבויט, און אים
צוגעדעקט, און אַריינגעשטעלט זײַנע
טירן, זײַנע שלעסער, און זײַנע
ריגלען; אויך די מויער פֿון דעם טײַך
פֿון שֶׁלַח בײַם גאָרטן פֿון מלך, און ביז
די טרעפּ וואָס נידערן אַראָפּ פֿון דודס
שטאָט.
16 נאָך אים האָט פֿאַרריכט נְחֶמְיָה
דער זון פֿון עַזבוּק, דער האַר פֿון
אַ האַלבער געגנט פֿון בית-צור, ביז
אַקעגן די קבֿרים פֿון דוד, און ביז דעם
געמאַכטן טײַך, און ביז צום הויז פֿון די
גיבורים.
17 נאָך אים האָבן פֿאַרריכט די
לְוִיִים, רחום דער זון פֿון בנין. לעבן
אים האָט פֿאַרריכט חשַׁבְיָה דער האַר
פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון קְעִילָה, פֿאַר
זײַן געגנט.
18 נאָך אים האָבן פֿאַרריכט זייערע
ברידער, בַּוַי דער זון פֿון חֵנָדָד, דער
האַר פֿון אַ האַלבער געגנט פֿון קְעִילָה.
19 און לעבן אים האָט פֿאַרריכט
עֶזֶר, דער זון פֿון יֵשׁוּעַ, דער האַר
פֿון מִצפֶּה, אַ צווייטע שטרעק, אַקעגן
ווו מע גייט אַרויף צום וואָפֿנהויז בײַם
ווינקל.
20 נאָך אים האָט פֿלייסיק פֿאַרריכט
ברוך דער זון פֿון זַבַּי, אַ צווייטע
שטרעק, פֿון ווינקל ביזן אײנגאַנג פֿון
אֶלְיָשִׁיבֿ דעם כֹּהן-גָּדוֹל הויז.
21 נאָך אים האָט פֿאַרריכט מְרֵמוֹת
דער זון פֿון אוּרִיָה דעם זון פֿון הַקּוֹצ,
אַ צווייטע שטרעק, פֿון דעם אײנגאַנג
פֿון אֶלְיָשִׁיבֿס הויז און ביזן סָוף פֿון
אֶלְיָשִׁיבֿס הויז.
22 און נאָך אים האָבן פֿאַרריכט די
כֹּהנים, די מענטשן פֿון דער [יַרדן-]
געגנט.
23 נאָך דעם האָבן פֿאַרריכט בנימין
און חשׁוּב אַקעגן זייער הויז. נאָך
דעם האָט פֿאַרריכט עֲזַרְיָה דער זון פֿון
מַעֲשֵׂיָה דעם זון פֿון עֲנַנְיָהן לעבן זײַן
הויז.
24 נאָך אים האָט פֿאַרריכט בנוי דער
זון פֿון חֵנָדָד, אַ צווייטע שטרעק, פֿון
עַזַרְיָהס הויז ביזן ווינקל, און ביזן עק.
25 פּלָל דער זון פֿון עוזַי האָט
פֿאַרריכט אַקעגן דעם עק, און דעם
טורעם וואָס איז אַרויסגערוקט פֿון
דעם אויבערשטן הויז פֿון מלך וואָס
בײַם הויף פֿון דער וואַך. נאָך אים
פְּדָיָה דער זון פֿון פַּרעוֹשׁ. —
26 און די נתינים זײַנען געזעסן אין
עוֹפֶל ביז קעגן דעם וואַסערטויער צו
מזרח און דעם אַרויסגערוקטן טורעם.
—
27 נאָך אים האָבן פֿאַרריכט די
תְּקוֹעִים אַ צווייטע שטרעק, פֿון אַקעגן
דעם גרויסן אַרויסגערוקטן טורעם און
ביז דער מויער פֿון עוֹפֶל.
28 איבער דעם פֿערדטויער האָבן
פֿאַרריכט די כֹּהנים, איטלעכער אַקעגן
זײַן הויז.
29 נאָך דעם האָט פֿאַרריכט צָדוֹק
דער זון פֿון אִמֵּר אַקעגן זײַן הויז.
און נאָך אים האָט פֿאַרריכט שְׁמַעְיָה
דער זון פֿון שְׁכַנְיָהן, דער היטער פֿון
מזרח-טויער.

30 נאָך אים האָט פֿאַרריכט חֲנַנְיָה
דער זון פֿון שֶׁלֶמְיָהון, און חנון דער
זעקסטער זון פֿון צָלָפֿ, אַ צווייטע
שטרעק. נאָך אים האָט פֿאַרריכט
משולָם דער זון פֿון בֶּרֶכְיָהו, אַקעגן זײַן
קאַמער.
31 נאָך אים האָט פֿאַרריכט מַלְכִּיָה,
אַ זון פֿון די גאָלדשמידן, ביז דעם
הויז פֿון די נתינים און די האַנדלסלײַט,
אַקעגן דעם טויער הַמְּפַקֶּד, און ביז דער
אויבערשטוב פֿון ווינקל.
32 און צווישן דער אויבערשטוב
פֿון ווינקל און דעם שאָפֿטויער האָבן
פֿאַרריכט די גאָלדשמידן און די
קרעמער.
33 און עס איז געווען, ווי סַנבַלַט
האָט געהערט אַז מיר בויען די מויער,
אַזוי האָט אים געברענט, און ער
האָט שטאַרק געצערנט; און ער האָט
געשפּעט פֿון די יִידן.
34 און ער האָט גערעדט פֿאַר זײַנע
ברידער און דעם חיל פֿון שומרון, און
האָט געזאָגט: וואָס טוען די דאָזיקע
צעקראָכענע יידן? וועט מען זיי דען
לאָזן? וועלן זיי דען קרבנות שלאַכטן?
וועלן זיי עס ענדיקן אין אַ טאָג?
וועלן זיי אויפֿלעבן די שטיינער פֿון די
הויפֿנס ערד, אַז זיי זײַנען פֿאַרברענט?
35 און טוֹבִיָה דער עַמוֹני איז געווען
לעבן אים, און האָט געזאָגט: אַפֿילו אַז
זיי בויען שוין יאָ, ווען אַ פֿוקס זאָל
אַרויפֿגיין, וועט ער צעברעכן זייער
שטיינערנע מויער.
36 הער, גאָט אונדזערער, ווי מיר
זײַנען געווארן צו שפּאָט, און קער אום
זייער לעסטערונג אויף זייער קאָפּ,
און גיב זיי צו רויב אין לאַנד פֿון
געפֿאַנגנשאַפֿט;
37 און זאָלסט ניט פֿאַרדעקן זייער
זינד, און זייער חטא זאָל ניט פֿאַרמעקט
ווערן פֿון פֿאַר דיר, ווארום זיי האָבן
דיך דערצערנט פֿאַר די בויער.
38 אַזוי האָבן מיר געבויט די מויער;
און די גאַנצע מויער איז פֿאַרבונדן

געווארן ביז איר העלפֿט; ווארום דאָס
פֿאָלק האָט געהאַט האַרץ צו טאָן.

4 און עס איז געווען, אי סַנבַלַט,
און טוֹבִיָה, און די אַראַבער, און
די עַמוֹנים, און די אַשדוֹדים, האָבן
געהערט אַז די מויערן פֿון ירושָלַיִם
ווערן פֿאַרריכט, אַז די בראָכן האָבן
אָנגעהויבן פֿאַרשטאָפּט צו ווערן, האָט
זיי זייער געברענט.
2 און זיי האָבן געמאַכט אַ בונט אַלע
אין איינעם, צו קומען מלחמה האַלטן
אויף ירושָלַיִם, און אָנמאַכן דרינען אַ
מהומה.
3 האָבן מיר מתפלל געווען צו
אונדזער גאָט, און מיר האָבן
געשטעלט אַ וואַך אַקעגן זיי ביי טאָג
און ביי נאַכט, [זיך צו שיצן] פֿאַר זיי.
4 און יהודה האָט געזאָגט: דער
כּוח פֿון די לאַסטטרעגער איז
אָפּגעשוואַכט, און ערד אָפּצוראַמען
איז דאָ אַ סך, און מיר קענען ניט בויען
די מויער.
5 און אונדזערע שׂונאים האָבן
געזאָגט: זאָלן זיי ניט מערקן און ניט
זען, ביז מיר וועלן קומען צווישן
זיי, און וועלן זיי אויסהרגען, און
פֿאַרשטערן די אַרבעט.
6 און עס איז געווען, אַז די יִידן וואָס
זײַנען געזעסן בײַ זיי, זײַנען צו אונדז
געקומען, האָבן זיי אונדז צען מאָל
געזאָגט: איר מוזט זיך אומקערן צו
אונדז פֿון אַלע ערטער.
7 האָב איך אויסגעשטעלט אונטער
דעם אָרט הינטער דער מויער, אין
די אָפֿענע פּלעצער – איך האָב
אויסגעשטעלט דאָס פֿאָלק לויט
משפּחות, מיט זייערע שוווערדן,
זייערע שפּיזן, און זייערע בויגנס.
8 און איך האָב זיך אומגעקוקט, און
בין אויפֿגעשטאַנען און האָב געזאָגט צו
די אַדלליטע, און צו די פֿאָרשטייער,
און צו דעם איבעריקן פֿאָלק: איר
זאָלט ניט מוֹרא האָבן פֿאַר זיי;

דערמאָנט אײַך אָן גאָט, דעם גרויסן
און דעם פֿאָרכטיקן, און האַלט מלחמה
פֿאַר אײַערע ברידער, אײַערע זין און
אײַערע טעכטער, אײַערע ווײַבער, און
אײַערע הײַזער.
9 און עס איז געווען, ווי אונדזערע
פֿײַנט האָבן געהערט, אַז מיר האָבן זיך
דערוווסט, און גאָט האָט פֿאַרשטערט
זייער עצה, אַזוי האָבן מיר זיך
אַלע אומגעקערט צו דער מויער,
איטלעכער צו זײַן אַרבעט.
10 און עס איז געווען פֿון יענעם
טאָג אָן, האָבן העלפֿט פֿון מײַנע יונגען
געטאָן די אַרבעט, און העלפֿט פֿון זיי
האָבן געהאַלטן די שפּיזן, די שילדן און
די בויגנס, און די פּאַנצערס; און די
האַרן זײַנען געווען הינטער דעם גאַנצן
הויז פֿון יהודה
11 וואָס האָבן געבויט די מויער. און
די לאַסטטרעגער לאָדנדיק האָבן מיט
איין האַנט זייערער געטאָן די אַרבעט,
און איינע האָט געהאַלטן דעם וואַפֿן.
12 און די בויער זײַנען געווען
אָנגעגורט איטלעכער מיט זײַן שוואָרד
אויף זײַנע לענדן, און אַזוי האָבן זיי
געבויט; און אַ שופֿר-בלאָזער איז
געווען לעבן מיר.
13 און איך האָב געזאָגט צו די
אַדלליִט, און צו די פֿאָרשטייער, און
צו דעם איבעריקן פֿאָלק: די אַרבעט
איז גרויס און אויסגעברייט, און מיר
זײַנען אָפּגעזונדערט אויף דער מויער,
ווײַט איינער פֿון אַנדערן.
14 איז, אין דעם אָרט וואָס איר ווערט
הערן דעם קול פֿון שופֿר, אַהין זאָלט
איר זיך איינזאַמלען צו אונדז; אונדזער
גאָט ווערט מלחמה האַלטן פֿאַר אונדז.
15 אַזוי האָבן מיר געטאָן די אַרבעט;
און אַ העלפֿט פֿון זיי האָבן געהאַלטן די
שפּיזן פֿון אויפֿגאַנג פֿון פֿרימאָרגן biz
די שטערן זײַנען אַרויס.
16 איך האָב אויך געזאָגט אין יענער
צײַט צום פֿאָלק: זאָל איטלעכער מיט
זײַן יונג נעכטיקן אין ירושָלַיִם, כּדי זיי
זאָלן אונדז זײַן ביי נאַכט פֿאַר אַ וואַך,
און ביי טאָג פֿאַר אַרבעט.
17 און ניט איך, אָדער מײַנע ברידער
און מײַנע יונגען און די וואַכלײַט וואָס
הינטער מיר, קיינער האָבן מיר ניט
אויסגעטאָן אונדזערע קלײדער; אַפֿילו
צום וואַסער איז איטלעכער געגאַנגען
מיט זײַן וואַפֿן.

5 און עס איז געווען אַ גרויס געשריי פֿון דעם פֿאָלק און זייערע ווײַבער אויף זייערע ייִדישע ברידער.
2 און עס זײַנען געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: מיר מיט אונדזערע זין
און אונדזערע טעכטער זײַנען פֿיל; טאָ לאָמיר קריגן תּבוּאה, כּדי מיר זאָלן עסן און לעבן.
3 און געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: אונדזערע פֿעלדער און אונדזערע ווײַנגערטנער און אונדזערע הײַזער פֿאַרזעצן מיר; לאָמיר קריגן תּבוּאה, פֿון וועגן דעם הונגער.
4 און געווען אַזעלכע וואָס האָבן געזאָגט: מיר האָבן געליען געלט פֿאַר דעם מלכס אָפּצאָל אויף אונדזערע פֿעלדער און אונדזערע ווײַנגערטנער.
5 און אַצונד, אונדזער פֿלייש איז דאָך אַזוי ווי דאָס פֿלייש פֿון אונדזערע ברידער, אונדזערע קינדער אַזוי ווי זייערע קינדער, און אָט מוזן מיר באַצווינגען אונדזערע זין און אונדזערע טעכטער פֿאַר קנעכט, און טייל פֿון אונדזערע טעכטער זײַנען שוין באַצווונגען, און אונדזער האַנט איז אָן כּוח, און אונדזערע פֿעלדער און אונדזערע ווײַנגערטנער געהערן צו אַנדערע.
6 האָט מיך זייער פֿאַרדראָסן ווי איך האָב געהערט זייער געשריי און די דאָזיקע ווערטער.
7 און מײַן האַרץ האָט זיך באַקלערט אין מיר, און איך האָב זיך געקריגט מיט די אַדלליִט און מיט די פֿאָרשטייער, און איך האָב צו

זיי געזאָגט: אויף וואָכער לײַט איר איטלעכער זײַן ברודער? און איך האָב געמאַכט אַקעגן זיי אַ גרויסע אײַנזאַמלונג.

8 און איך האָב צו זיי געזאָגט: מיר האָבן אויסגעקויפֿט אונדזערע ייִדישע ברידער, וואָס זײַנען פֿאַרקויפֿט געווען צו גויִם, ווי וויט מיר האָבן געקענט, און איר ווילט גאָר פֿאַרקויפֿן אײַערע ברידער, און זיי זאָלן זיך פֿאַרקויפֿן צו אונדז? האָבן זיי געשוויגן און ניט געפֿונען קיין ווערטער.

9 און איך האָב געזאָגט: ניט גוט איז די זאַך וואָס איר טוט; דאַרפֿט איר ניט גיין אין מוֹרא פֿאַר אונדזער גאָט, אויס חרפה פֿאַר די גויִם אונדזערע פֿײַנט?

10 איך אויך, מײַנע ברידער און מײַנע יונגען, האָבן זיי געליען געלט און תּבֿואה. לאָמיר, איך בעט אײַך, אָפּלאָזן דעם דאָזיקן חוב.

11 גיט זיי אָפּ, איך בעט אײַך, הײַנט זייערע פֿעלדער, זייערע ווײַנגערטנער, זייערע איילבערטגערטנער, און זייערע הײַזער, און די הונדערטן זילבערשטיק, און די תּבֿואה, דעם ווײַן, און דאָס אייל, וואָס איר מאָנט פֿון זיי.

12 האָבן זיי געזאָגט: מיר וועלן אָפּגעבן, און מיר וועלן פֿון זיי ניט פֿאַרלאַנגען; מיר וועלן אַזוי טאָן ווי דו זאָגסט. האָב איך גערופֿן די כֹּהנים, און איך האָב זיי באַשוואָרן צו טאָן אַזוי ווי דער דאָזיקער צוזאָג.

13 אויך האָב איך אויסגעטריסלט מײַן שויס, און האָב געזאָגט: אַזוי זאָל גאָט אויסטרייסלען יעטוועדער מאַן וואָס וועט ניט מקיים זײַן דעם דאָזיקן צוזאָג, פֿון זײַן הויז, און פֿון זײַן מי, און אָזוי זאָל ער זײַן אויסגעטריסלט און ליידיק. און די גאַנצע אײַנזאַמלונג האָט געזאָגט: אָמן! און זיי האָבן גענומען לויבט גאָט. און דאָס פֿאָלק האָט געטאָן אַזוי ווי דער דאָזיקער צוזאָג.

14 אויך האָב איך און מײַנע ברידער, פֿון דעם טאָג אָן וואָס מע האָט מיר באַפֿוילן צו זײַן זייער פֿירשט אין לאַנד יהודה, פֿון דעם צוואַנציקסטן יאָר און ביזן צוויי און דרײַסיקסטן יאָר פֿון דעם מלך אַרתַּחשַׁסתְּא, צוועלף יאָר, ניט געגעסן די שפּײַז פֿון אַ פֿירשט.

15 און די פֿריערדיקע פֿירשטן וואָס פֿאַר מיר האָבן באַשוואָרט אויפֿן פֿאָלק, און זיי האָבן גענומען פֿון זיי פֿאַר ברויט און ווײַן, אַחוץ פֿערציק שקלים זילבער; אויך האָבן זייערע יונגען געוועלטיקט איבער דעם פֿאָלק. אָבער איך האָב ניט געטאָן אַזוי, פֿון גאָטספֿאָרכטיקייט.

16 און אויך בײַ דער אַרבעט פֿון דער דאָזיקער מויער האָב איך צוגעלייגט אַ האָנט, הגם קיין פֿעלד האָבן מיר ניט געקויפֿט; און אַלע מײַנע יונגען זײַנען געווען אײַנגעזאַמלט דאָרטן בײַ דער אַרבעט.

17 און די ייִדן, און די פֿאָרשטייער, הונדערט און פֿופֿציק מאַן, און די וואָס זײַנען צו אונדז געקומען פֿון די פֿעלקער וואָס אַרום אונדז, זײַנען געווען בײַ מײַן טיש.

18 און וואָס איז צוגעגרייט געווארן פֿאַר איין טאָג, איז געווען: איין אָקס, זעקס געקליבענע שאָף; אויך עוֹפֿות זײַנען צוגעגרייט געווארן בײַ מיר; און אַלע צען טעג אַלערליי ווײַן לָרוֹב. און פֿון דעסט וועגן האָב איך ניט פֿאַרלאַנגט די שפּײַז פֿון אַ פֿירשט, ווײַל דער דינסט איז געווען שווער אויף דעם דאָזיקן פֿאָלק.

19 דערמאָן מיר, גאָט מײַנער, צום גוטן אַלץ וואָס איך האָב געטאָן פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאָלק.

6 און עס איז געווען, ווי סַנבַּלַט, און טוֹבִיָה, און גֶשֶׁם דער אַראַבער, און אונדזערע איבעריקע פֿײַנט האָבן געקריגן צו הערן אַז איך האָב אויפֿגעבויט די מויער, און קיין

ברָאך איז ניט געבליבן אין איר – הגם ביז יענער צייט האָבּ איך נאָך ניט געהאַט אַרײַנגעשטעלט טירן אין די טוירער –

2 האָט סַנבַלַט, און גֶשֶם, געשיקט צו מיר, אַזוי צו זאָגן: קום, און לאָמיר זיך צונויפֿקומען אין איינעם אין כּפֿרים אין טאָל אוֹנוֹ. און זיי האָבן געטראַכט מיר צו טאָן בייז.

3 האָבּ איך צו זיי געשיקט שלוחים, אַזוי צו זאָגן: אַ גרויסע אַרבעט טו איך, און איך קען ניט אַראָפּנידערן; נאָך וואָס זאָל די אַרבעט אויפֿהערן, אַז איך וועל זי אָפּלאָזן, און אַראָפּנידערן צו אײַך?

4 און זיי האָבן צו מיר געשיקט אַזוי ווי די דאָזיקע רייד פֿיר מאָל, און איך האָבּ זיי געענטפֿערט אַזוי ווי די דאָזיקע רייד.

5 האָט סַנבַלַט געשיקט צו מיר אַזוי ווי די דאָזיקע רייד אַ פֿינפֿט מאָל זײַן יונג מיט אַן אָפֿענעם בריוו אין זײַן האַנט,

6 וואָס דערין איז געווען געשריבן: צווישן די פֿעלקער הערט זיך, און גַשמו זאָגט, אַז דו און די יידן טראַכטן צו ווידערשפּעניקן, דרום בויסטו די מויער, און דו ווילסט ווערן בײַ זיי פֿאַר אַ מלך, לויט די דאָזיקע רייד.

7 און אויך האָסטו אויפֿגעשטעלט נבֿיאים אויסצורופֿן ווענן דיר אין ירושָלַיִם, אַזוי צו זאָגן: אַ מלך איז דאָ אין יהודה. און אַצונד ווערט דער מלך קריגן צו הערן אַזעלכע רייד. איז, אַצונד קום און לאָמיר אַן עצה האַלטן אין איינעם.

8 האָבּ איך צו אים געשיקט, אַזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאַכן ווי דו זאָגסט זײַנען ניט געשען, נאָר פֿון דײַן האַרצן טראַכסטו זיי אויס.

9 וואָרום זיי אַלע האָבן אונדז געוואָלט אײַנשרעקן, אַזוי צו זאָגן: זייערע הענט ווערן אָפּגעשלאָפּט ווערן פֿון דער אַרבעט, און זי ווערט ניט געטאָן ווערן. און אַצונד, שטאַרק מײַנע הענט.

10 און איך בין געקומען אין הויז פֿון שמַעיָה דעם זון פֿון דלָיָה, דעם זון פֿון מהֵיטַבְּאֵל, וואָס האָט זיך געהאַלטן אײַנגעשלאָסן; און ער האָט געזאָגט: לאָמיר זיך צונויפֿקומען אין הויז פֿון גאָט, אינעווייניק אין הֵיכל, און לאָמיר פֿאַרשליסן די טירן פֿון הֵיכל, וואָרום זיי ווילן קומען דיך הרגענען, און בײַ נאַכט ווילן זיי קומען דיך הרגענען.

11 האָבּ איך געזאָגט: זאָל אַזאַ מענטש ווי איך אַנטלויפֿן? און ווער פֿון מײַן גלײַכן קען אַרײַנגיין אין הֵיכל, און בלײַבן לעבן? איך וועל ניט אַרײַנגיין.

12 און איך האָבּ דערקענט, אַז ניט גאָט האָט אים געשיקט, נאָר ער האָט געדרעט די נבֿואה וועגן מיר, ווײַל טוֹבִיָה און סַנבַלַט האָבן אים אָנגעדונגען.

13 ער איז דערפֿאַר געווען געדונגען, כּדי איך זאָל מורא קריגן, און איך זאָל טאָן אַזוי, און מיך פֿאַרזינדיקן, און דאָס וועט זיי זײַן פֿאַר אַ שֵם-רַע כּדי זיי זאָלן מיך קענען לעסטערן.

14 דערמאָן, גאָט מײַנער, טוֹבִיָהן, און סַנבַלַטן לויט די דאָזיקע מעשׂים זײַנע, און אויך נוֹעַדיָה דער נבֿיאה, און די איבעריקע נבֿיאים וואָס האָבן מיך געוואָלט אײַנשרעקן.

15 און די מויער איז פֿאַרטיק געוואָרן אין פֿינף און צוואַנציקסטן טאָג פֿון אֱלול, אין צוויי און פֿופֿציק טעג.

16 און עס איז געווען, ווי אַלע אונדזערע פֿײַנט האָבן דערהערט, האָבן אַלע פֿעלקער וואָס אַרום אונדז מורא געקריגן, און זיי זײַנען זייער אַראָפּגעפֿאַלן בײַ זיך אין די אויגן, וואָרום זיי האָבן געזען אַז פֿון אונדזער גאָט איז געטאָן געוואָרן די דאָזיקע אַרבעט.

17 אויך האָבן אין יענע טעג די
אַדעלייט פֿון יהודה געשיקט פֿיל בריוו
צו טוֹבִיָּהן, און טוֹבִיָּהס זײַנען געקומען
צו זיי.
18 ווארום פֿיל אין יהודה זײַנען
געווען געשוואָרענע צו אים, ווארום
ער איז געווען דער איידעם פֿון שְׁכַנְיָה
דעם זון פֿון אָרַחן, און זײַן זון יְהוֹחָנָן
האָט גענומען די טאָכטער פֿון משולָם
דעם זון פֿון בֶּרֶכְיָהן.
19 אויך פֿלעגן זיי דערציילן פֿאַר
מיר זײַנע גוטע מעלות, און מײַנע
ווערטער פֿלעגן זיי אַרויסטראָגן צו
אים. כּדי מיך אײַנצושרעקן האָט
טוֹבִיָּה געשיקט די בריוו.

7 און עס איז געווען, ווי די מויער
איז געווען אויפֿגעבויט, אַזוי האָב
איך אַרײַנגעשטעלט די טירן, און די
טוירערלייט און די זינגערס און די לְוִיִים
זײַנען אויפֿגעזעצט געווארן.
2 און איך האָב געגעבן מײַן ברודער
חֲנָנְיָה, און חֲנַנְיָה דעם הויפּטמאַן פֿון
דער פֿעסטונג, דעם באַפֿעל איבער
ירושָלַיִם; ווארום ער איז געווען אַן
אמתער מענטש, און גאָטספֿארכטיקער
פֿון אַ סך.
3 און איך האָב זיי אָנגעזאָגט: די
טוירערן פֿון ירושָלַיִם זאָלן ניט געפֿעפֿנט
ווערן ביז די זון ווערט הייס, און ווען
מע איז נאָך אויף, זאָלן זיי צומאַכן
די טירן; און פֿאַרריגלט זיי; און מע
זאָל שטעלן וואַכן פֿון די באַוווינער פֿון
ירושָלַיִם, איטלעכן אויף זײַן וואַך, און
איטלעכן אַנטקעגן זײַן הויז.
4 און די שטאָט איז געווען בריַיט און
גרויס, און דאָס פֿאָלק דערין ווינציק,
און קיין הײַזער זײַנען ניט געווען
געבויט.
5 און מײַן גאָט האָט אַרײַנגעגעבן
אין מײַן האַרצן, און איך האָב
אײַנגעזאַמלט די אַדעלייט, און די
פֿאָרשטייער, און דאָס פֿאָלק, זיך צו
פֿאַרצייכענען לויטן יחוס, און איך האָב
געפֿונען דעם יחוס-בריוו פֿון די וואָס
זײַנען אַרויפֿגעקומען צום ערשטן, און
איך האָב געפֿונען געשריבן דערין:
6 דאָס זײַנען די קינדער פֿון
דער ייִדישער מדינה וואָס
זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון די
גלות-געפֿאַנגענע וואָס נבוכַדנֶצַּר דער
מלך פֿון בבל האָט פֿאַרטריבן, און זיי
האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושָלַיִם
און קיין יהודה, איטלעכער צו זײַן
שטאָט;
7 די וואָס זײַנען געקומען מיט
זרובבֶל, יֵשׁוּעַ, נְחֶמְיָה, עֲזַרְיָה,
רַעַמְיָה, נַחֲמָנִי, מָרְדֳכַי, בִּלְשָׁן,
מִסְפֶּרֶת, בִּגְוַי, נְחוּמ‌ָן, בַּעֲנָה. די
צאָל פֿון די מענער פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל:
8 די קינדער פֿון פַּרְעוֹשׁ, צוויי
טויזנט הונדערט און צוויי און זיבעציק.
9 די קינדער פֿון שְׁפַטְיָה, דריי
הונדערט צוויי און זיבעציק.
10 די קינדער פֿון אָרַח, זעקס
הונדערט צוויי און פֿופֿציק.
11 די קינדער פֿון פַּחַת-מוֹאָבּ, פֿון
די קינדער פֿון יֵשׁוּעַ און יוֹאָבּ, צוויי
טויזנט און אַכט הונדערט אַכצן.
12 די קינדער פֿון עֵילָם, טויזנט צוויי
הונדערט פֿיר און פֿופֿציק.
13 די קינדער פֿון זַתּוּא, אַכט
הונדערט פֿינף און פֿערציק.
14 די קינדער פֿון זַכַּי, זיבן הונדערט
און זעכציק.
15 די קינדער פֿון בנוי, זעקס
הונדערט אַכט און פֿערציק.
16 די קינדער פֿון בבי, זעקס
הונדערט אַכט און צוואַנציק.
17 די קינדער פֿון עַזְגָּד, צוויי טויזנט
דריי הונדערט צוויי און צוואַנציק.
18 די קינדער פֿון אֲדוֹנִיקָם, זעקס
הונדערט זיבן און זעכציק.
19 די קינדער פֿון בגוַי, צוויי טויזנט
זיבן און זעכציק.
20 די קינדער פֿון עָדִין, זעקס
הונדערט פֿינף און פֿופֿציק.

21 די קינדער פֿון אָטֵר, פֿון חִזקִיָהן, אַכט און נײַנציק.
22 די קינדער פֿון חשום, דרײַ הונדערט אַכט און צוואַנציק.
23 די קינדער פֿון בצַי, דרײַ הונדערט פֿיר און צוואַנציק.
24 די קינדער פֿון חריף, הונדערט צוועלף.
25 די קינדער פֿון גִבעוֹן, פֿינף און נײַנציק.
26 די מענטשן פֿון בית-לֶחֶם און נטוֹפֿה, הונדערט אַכט און אַכציק.
27 די מענטשן פֿון ענָתוֹת, הונדערט אַכט און צוואַנציק.
28 די מענטשן פֿון בית-עַזמָוֶת, צוויי און פֿערציק.
29 די מענטשן פֿון קִריַת-יעָרים, כפִירָה, און בְאֵרוֹת, זיבן הונדערט דרײַ און פֿערציק.
30 די מענטשן פֿון רָמָה און גָבַע, זעקס הונדערט איין און צוואַנציק.
31 די מענטשן פֿון מִכמָס, הונדערט און צוויי און צוואַנציק.
32 די מענטשן פֿון בית-אֵל, און עַי, הונדערט דרײַ און צוואַנציק.
33 די מענטשן פֿון דער אַנדער נבוֹ, צוויי און פֿופֿציק.
34 די קינדער פֿון דער אַנדער עֵילָם, טויזנט צוויי הונדערט פֿיר און פֿופֿציק.
35 די קינדער פֿון חָרִם, דרײַ הונדערט און צוואַנציק.
36 די קינדער פֿון יריחוֹ, דרײַ הונדערט פֿינף און פֿערציק.
37 די קינדער פֿון לוֹד, חָדִיד, און אוֹנוֹ, זיבן הונדערט און איין און צוואַנציק.
38 די קינדער פֿון סנָאָה, דרײַ טויזנט נײַן הונדערט און דרײַסיק.
39 די כֹהנים: די קינדער פֿון יְדַעְיָה, פֿון דעם הויז פֿון יֵשוּעַ, נײַן הונדערט דרײַ און זיבעציק.
40 די קינדער פֿון אִמֵר, טויזנט צוויי און פֿופֿציק.
41 די קינדער פֿון פַשחור, טויזנט צוויי הונדערט זיבן און פֿערציק.
42 די קינדער פֿון חָרִם, טויזנט זיבעצן.
43 די לְוִיים: די קינדער פֿון יֵשוּעַ, פֿון קַדמיאֵלן, פֿון די קינדער פֿון הוֹדָוָה, פֿיר און זיבעציק.
44 די זינגערס: די קינדער פֿון אָסָף, הונדערט אַכט און פֿערציק.
45 די טויערלײַט: די קינדער פֿון שַלוּם, די קינדער פֿון אָטֵר, די קינדער פֿון טַלמוֹן, די קינדער פֿון עַקוּבּ, די קינדער פֿון חֲטיטָא, די קינדער פֿון שוֹבַי – הונדערט אַכט און דרײַסיק.
46 די נתינים: די קינדער פֿון ציחָא, די קינדער פֿון חֲשוּפָא, די קינדער פֿון טַבעוֹת:
47 די קינדער פֿון קֵירוֹס, די קינדער פֿון סיעָא, די קינדער פֿון פַדוֹן;
48 די קינדער פֿון לְבָנָה, די קינדער פֿון חָגָבָא, די קינדער פֿון שַלמַי;
49 די קינדער פֿון חָנָן, די קינדער פֿון גִדֵל, די קינדער פֿון גַחַר;
50 די קינדער פֿון ראָיָה, די קינדער פֿון רצין, די קינדער פֿון נקוֹדָא;
51 די קינדער פֿון גַזָם, די קינדער פֿון עוּזָא, די קינדער פֿון פַסֵח;
52 די קינדער פֿון בסַי, די קינדער פֿון מָעוּנים, די קינדער פֿון נפִישסים;
53 די קינדער פֿון בבוק, די קינדער פֿון חקוּפָא, די קינדער פֿון חַרחור;
54 די קינדער פֿון בצלית, די קינדער פֿון מחידָא, די קינדער פֿון חַרשָא;
55 די קינדער פֿון ברקוֹס, די קינדער פֿון סיסראָ, די קינדער פֿון תָמַך;
56 די קינדער פֿון נציחַ, די קינדער פֿון חֲטיפָא.
57 די קינדער פֿון שלמהס קנעכט: די קינדער פֿון סוֹטַי, די קינדער פֿון סוֹפֶרֶת, די קינדער פֿון פּרידָא;
58 די קינדער פֿון יַעֲלָא, די קינדער פֿון דַרקוֹן, די קינדער פֿון גִדֵל;

59 די קינדער פֿון שפּטיָה, די קינדער פֿון חַטיל, די קינדער פֿון פּוֹכֶרֶת-הַצבַיִים, די קינדער פֿון אָמוֹן.
60 אַלע נתינים און די קינדער פֿון שלֹמהס קנעכט: דרײַ הונדערט צוויי און נײַנציק.
61 און דאָס זײַנען די וואָס זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון תֵּל-מֶלַח, תֵּל-חַרשָׁא, כּרוּב, אַדוֹן, און אִמֵּר, און האָבן ניט געקענט זאָגן זייער פֿאָטערהויז און זייער אָפּשטאַם, אויב זיי זײַנען פֿון ישׂראל:
62 די קינדער פֿון דלָיָה, די קינדער פֿון טוֹבִיָה, די קינדער פֿון נקוֹדָא – זעקס הונדערט און צוויי און פֿערציק.
63 און פֿון די כֹּהנים: די קינדער פֿון חֲבַיָה, די קינדער פֿון הַקוֹץ, די קינדער פֿון ברזִלַּי וואָס האָט געגומען אַ ווײַב פֿון די טעכטער פֿון ברזִלַּי פֿון גִּלעָד, און איז געפֿונען געוואָרן אויף זייער נאָמען.
64 די דאָזיקע האָבן געזוכט זייער יחוס-בריוו, און ער איז ניט געפֿונען געוואָרן, און זיי זײַנען געהאַלטן געוואָרן פֿאַר אומוועדיק צו דער כּהונה.
65 און דער תִּרשָׁתָא האָט זיי פֿאַרזאָגט, אַז זיי זאָלן ניט עסן פֿון דעם גאָר הייליקן, ביז אַ כֹּהן וועט אויפֿשטיין מיט אורים-ותומים.
66 די גאַנצע עדה אין איינעם איז געווען צוויי און פֿערציק טויזנט דרײַ הונדערט און זעכציק;
67 אָהוץ זייערע קנעכט און זייערע דינסטן; די דאָזיקע זײַנען געווען זיבן טויזנט דרײַ הונדערט זיבן און דרײַסיק. און זיי האָבן געהאַט זינגערס און זינגערינס צוויי הונדערט און פֿינף און פֿערציק.
68 זייערע פֿערד זײַנען געווען זיבן הונדערט זעקס און דרײַסיק; זייערע מוילאייזלען, צוויי הונדערט פֿינף און פֿערציק;
69 קעמלען פֿיר הונדערט פֿינף און דרײַסיק; אייזלען, זעקס טויזנט זיבן הונדערט און צוואַנציק.
70 און טייל פֿון צווישן די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער האָבן געשאָנקען פֿאַר דער אַרבעט. דער תִּרשָׁתָא האָט געגעבן פֿאַר דעם שאַץ, גאָלד טויזנט דַרכמוֹנים, שפּרענגבעקנס פֿופֿציק, העמדלעך פֿאַר די כֹּהנים פֿינף הונדערט און דרײַסיק.
71 און טייל פֿון די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער האָבן געגעבן פֿאַר דעם שאַץ פֿון דער אַרבעט, גאָלד צוואַנציק טויזנט דַרכמוֹנים, און זילבער צוויי טויזנט און צוויי הונדערט מָנֶה.
72 און וואָס דאָס איבעריקע פֿאָלק האָט געגעבן איז געווען: גאָלד, צוואַנציק טויזנט דַרכמוֹנים, און זילבער צוויי טויזנט מָנֶה, און העמדלעך פֿאַר די כֹּהנים זיבן און זעכציק.
73 און די כֹּהנים און די לְוִיִים, און די טויערלײַט, און די זינגערס, און טייל פֿון דעם פֿאָלק, און די נתינים, און גאַנץ ישׂראל, האָבן זיך באַזעצט אין זייערע שטעט. און אַז דער זיבעטער חוֹדש איז געקומען, און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געווען אין זייערע שטעט.

8 האָט זיך דאָס גאַנצע פֿאָלק אײַנגעזאַמלט אַזוי ווי איין מאַן אויף דעם בריײטן פּלאַץ וואָס פֿאַר דעם וואַסערטויער, און זיי האָבן גערעדט צו עזרא דעם שרײַבער, צו ברענגען דאָס בוך פֿון תּוֹרת-משה וואָס גאָט האָט באַפֿוילן ישׂראל.
2 און עזרא דער כֹּהן האָט געבראַכט די תּוֹרה פֿאַר דער אײַנזאַמלונג, מענער און ווײַבער, און אַלע וואָס האָבן געקענט פֿאַרשטיין, אין ערשטן טאָג פֿון זיבעטן חוֹדש.
3 און ער האָט דערפֿון געלייענט פֿאַר דעם בריײטן פּלאַץ וואָס פֿאַר דעם

וואַסערטויער פֿון באַגינען ביז האַלבן טאָג, פֿאַר די מענער און די ווײַבער, און די וואָס האָבן פֿאַרשטאַנען; און די אויערן פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק זײַנען געווען צו דעם בוך פֿון דער תּוֹרה.

4 און עזרא דער שרײַבער איז געשטאַנען אויף אַ הילצערנעם באַלמעמער וואָס מע האָט געמאַכט פֿאַר דער זאַך, און לעבן אים איז געשטאַנען מַתִּתְיָה, און שֶׁמַע, און עַנָיָה, און אוּרִיָה, און חִלְקִיָה, און מַעַשֵׂיָה, אויף זײַן רעכטער זײַט; און פֿון זײַן לינקער זײַט, פְּדָיָה, און מִישָׁאֵל, און מַלְכִּיָה, און חָשֻׁם, און חַשְׁבַּדָנָה, זְכַרְיָה, משולם.

5 און עזרא האָט געעפֿנט דאָס בוך פֿאַר די אויגן פֿון גאַנצן פֿאָלק, וואָרום ער איז געווען איבער דעם גאַנצן פֿאָלק; און ווי ער האָט אויפֿגעעפֿנט, האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק זיך אויפֿגעשטעלט.

6 און עזרא האָט געלויבט יהוה דעם גרויסן גאָט, און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געענטפֿערט: "אָמן! אָמן!" מיט אויפֿגעהויבענע הענט, און זיי האָבן זיך גענייגט און זיך געבוקט צו גאָט מיטן פּנים צו דער ערד.

7 און יֵשׁוּעַ, און בני, און שֵׁרֵבְיָה, יָמִין, עַקּוּב, שַׁבְּתַי, הוֹדִיָה, מַעֲשֵׂיָה, קְלִיטָא, עֲזַרְיָה, יוֹזָבָד, חָנָן, פְּלָאָיָה, די לְוִיִים, האָבן געגעבן דעם פֿאָלק צו פֿאַרשטיין די תּוֹרה, און דאָס פֿאָלק איז געשטאַנען אויף זייער אָרט.

8 און זיי האָבן געלייענט פֿון דער תּוֹרה פֿון גאָט קלאָר, און געמאַכט שׂכלדיק און געגעבן צו פֿאַרשטיין דאָס געלייענטע.

9 און נְחֶמְיָה, דאָס איז דער תִּרְשָׁתָא, און עזרא דער כֹּהֵן, דער שרײַבער, און די לְוִיִים וואָס האָבן געגעבן דעם פֿאָלק צו פֿאַרשטיין, האָבן געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק: הײַנטיקער טאָג איז הייליק צו יהוה אײַער גאָט; איר זאָלט ניט טרויערן און ניט ווײַנען. וואָרום דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געוויינט, אַז זיי האָבן געהערט די ווערטער פֿון דער תּוֹרה.

10 און ער האָט צו זיי געזאָגט: גייט עסט פֿעטע שפּײַזן, און טרינקט זיסע געטראַנקען, און שיקט חלקים צו דעם וואָס בײַ אים איז ניט אָנגעגרייט, וואָרום דער טאָג איז הייליק צו אונדזער גאָט; און איר זאָלט אײַך ניט קלעמען, וואָרום די פֿרייד פֿון גאָט איז אײַער שטאַרקייט.

11 און די לְוִיִים האָבן אײַנגעשטילט דאָס גאַנצע פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: זײַט שטיל, וואָרום דער טאָג איז הייליק, און איר זאָלט אײַך ניט קלעמען.

12 און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז געגאַנגען עסן און טרינקען, און זיך שיקן חלקים, און מאַכן אַ גרויסע שׂמחה, וואָרום זיי האָבן פֿאַרשטאַנען די ווערטער וואָס מע האָט זיי געלערנט.

13 און אויפֿן צווייטן טאָג האָבן זיך אײַנגעזאַמלט די הויפּט פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק, די כֹּהנים, און די לְוִיִים, צו עזרא דעם שרײַבער, כדי זיך צו קלײגן אין די ווערטער פֿון דער תּוֹרה.

14 און זיי האָבן געפֿונען געשריבן אין דער תּוֹרה וואָס גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן, אַז די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן זיצן אין סוכּות אין דעם יום-טוֹב פֿון זיבעטן חודש;

15 און אַז זיי זאָלן באַקאַנט מאַכן און אַרויסלאָזן אַן אויסרוף אין אַלע זייערע שטעט, און אין ירושָׁלַיִם, אַזוי צו זאָגן: גייט אַרויס אין די בערג, און ברענגט אײַלבערטצווײַגן, און אײַלבוימצווײַגן, און מירטנצווײַגן, און טײַטלצווײַגן, און צווײַגן פֿון געדיכטע בײַמער, צו מאַכן סוכּות אַזוי ווי עס שטייט געשריבן.

16 איז דאָס פֿאָלק אַרויסגעגאַנגען, און זיי האָבן געבראַכט, און האָבן געמאַכט סוכּות איטלעכער אויף זײַן

דאַך, און אין זייערע הויפֿן, און אין די הויפֿן פֿון גאָטס הויז, און אויף דעם בריייטן פּלאַץ פֿון וואַסערטויער, און אויף דעם בריייטן פּלאַץ פֿון טויער פֿון אפֿרים.

17 און די גאַנצע עדה וואָס האָט זיך אומגעקערט פֿון געפֿאַנגענשאַפֿט האָט געמאַכט סוכות, און זיי זײַנען געזעסן אין סוכות; ווארום די קינדער פֿון ישׂראל האָבן גאָרנישט עפּעס אזוי גרויס געטאָן פֿון די טעג פֿון יֵשׁוּעַ דעם זון פֿון נון אָן ביז אויף יענעם טאָג. און עס איז געווען זייער אַ גרויסע שׂמחה.

18 און ער האָט געלייענט פֿון דעם בוך פֿון גאָטס תּורה טאָג אין טאָג, פֿון ערשטן טאָג ביזן לעצטן טאָג; און זיי האָבן געמאַכט יום-טוב זיבן טעג, און אויפֿן אַכטן טאָג אַ הייליקע איינזאַמלונג, אזוי ווי דער דין.

9 און אין פֿיר און צוואַנציקסטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן חודש האָבן זיך איינגעזאַמלט די קינדער פֿון ישׂראל מיט פֿאַסטן, און מיט זאַק און ערד אויף זיך.

2 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך אָפּגעשיידט פֿון אַלע פֿרעמדגעבאָרענע, און זיי זײַנען געשטאַנען און האָבן זיך מתוודה געווען אויף זייערע זינד, און די פֿאַרברעכן פֿון זייערע עלטערן.

3 און זיי זײַנען געשטאַנען אויף זייער אָרט און האָבן געלייענט אין דעם בוך פֿון דער תּורה פֿון יהוה זייער גאָט אַ פֿערטל טאָג, און אַ פֿערטל טאָג האָבן זיי זיך מתוודה געווען, און זיך געבוקט צו יהוה זייער גאָט.

4 און יֵשׁוּעַ, און בני, קַדמיאֵל, שבַנְיָה, בוני, שֵׁרֵבְיָה, בני, כְּנָנִי, האָבן זיך אויפֿגעשטעלט אויף דער בימה פֿון די לְוִיִים, און זיי האָבן געשריען אויף אַ הויכן קָול צו יהוה זייער גאָט.

5 און די לְוִיִים, יֵשׁוּעַ, און קַדמיאֵל, בני, חֲשַׁבְנְיָה, שֵׁרֵבְיָה, הוֹדָיָה, שבַנְיָה, פְּתַחְיָה, האָבן געזאָגט: שטייט אויף, לויבט יהוה אײַער גאָט פֿון אייביק ביז אייביק; און לאָז מען לויבן דײַן פּראַכטיקן נאָמען וואָס איז דערהויבן איבער יעטוועדער לויב און רימונג.

6 דו יהוה ביסט אַליין; דו האָסט געמאַכט די הימלען, די הימלען פֿון די הימלען, און זייער גאַנצן חיל, די ערד און אַלץ וואָס אויף איר, די ימען און אַלע וואָס אין זיי, און דו האַלטסט זיי אַלעמען אויף, און דער חיל פֿון הימל בוקט זיך צו דיר.

7 דו ביסט יהוה דער גאָט וואָס האָסט אויסדערווײַלט אַבְרָמען, און אים אַרויסגעצויגן פֿון אור-כַּשׂדים, און געמאַכט זײַן נאָמען אַבְרָהָם.

8 און האָסט געפֿונען זײַן האַרץ געטרײַ פֿאַר דיר, און האָסט געשלאָסן מיט אים אַ בונד צו געבן דאָס לאַנד פֿון דעם כְּנַעֲנִי, דעם חִתִּי, דעם אֱמוֹרִי, און דעם פְּרִזִּי, און דעם יְבוּסִי, און דעם גִּרְגָּשִׁי – עס צו געבן צו זײַן זאָמען; און האָסט מקיים געווען דײַנע ווערטער, ווארום אַ גערעכטער ביסטו.

9 און דו האָסט געזען די פֿײַן פֿון אונדזערע עלטערן אין מִצְרַיִם, און האָסט געהערט זייער געשריי בײַם ים-סוף.

10 און האָסט געמאַכט צייכנס און וווּנדער אויף פֿרעהן, און אויף דעם גאַנצן זײַנע קנעכט, און אויף דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון זײַן לאַנד, ווארום האָסט געוווסט, אַז זיי האָבן געמוטווילקט איבער זיי; און האָסט דיר געמאַכט אַ נאָמען אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.

11 און דעם ים האָסטו געשפּאָלטן פֿאַר זיי, און זיי זײַנען דורכגעגאַנגען אין מיטן ים אויף טרייקנעניש און זייערע נאָכיאָגער האָסטו אַרײַנגעווארפֿן אין די טיפֿענישן אַזוי ווי אַ שטיין אין מאַכטיקע וואַסערן.

12 און מיט אַ זײַל פֿון וואָלקן האָסטו זיי געפֿירט בײַ טאָג, און מיט אַ זײַל פֿון פֿײַער בײַ נאַכט, פֿדי זיי צו לײַכטן דעם

וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין.
13 און אויפֿן בארג סיני האָסטו
אַראָפּגענידערט, און ערעדט
צו זיי פֿון הימל, און האָסט זיי
געגעבן ריכטיקע געזעצן, און אמתע
לערנונגען, גוטע חוקים און געבאָט.
14 און דיין הייליקן שבת האָסטו זיי
געלאָזט וויסן, און האָסט זיי באַפֿוילן
געבאָט און געזעצן און אַ תּוֹרה דורך
משה דיין קנעכט.
15 און ברויט פֿון הימל האָסטו זיי
געגעבן פֿאַר זייער הונגער, און וואַסער
האָסטו זיי פֿון פֿעלז אַרויסגעצויגן פֿאַר
זייער דאָרשט, און האָסט זיי געהייסן
קומען אַרבן דאָס לאַנד וואָס דו האָסט
אויפֿגעהויבן דיין האַנט זיי צו געבן.
16 אָבער זיי אַזוי ווי אונדזערע
עלטערן האָבן געמוטוויליקט און
האַרט געמאַכט זייער נאַקן, און זיי
האָבן ניט צוגעהערט צו דיינע געבאָט,
17 און ניט געוואָלט געהאָרכן, און
זיי האָבן ניט געדאַכט אָן דיינע וווּנדער
וואָס דו האָסט מיט זיי געטאָן; נאָר זיי
האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן, און
געמאַכט אַ הויפּטמאַן זיך אומצוקערן
צו זייער קנעכטשאַפֿט אין זייער
ווידערשפּעניקייט. אָבער דו ביסט
אַ גאָט פֿון פֿאַרגעבונג, ליטזעליק
און דערבאַרימדיק, אינגעהאַלטן אין
צאָרן און רייך אין געוואָלד, און האָסט
זיי ניט פֿאַרלאָזן.
18 אַפֿילו אַז זיי האָבן זיך געמאַכט אַ
געגאָסן קאַלב, און זיי האָבן געזאָגט:
"דאָס איז דיין גאָט וואָס האָט דיך
אויפֿגעבראַכט פֿון מִצרַיִם", און זיי
האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען,
19 האָסטו פֿון דעסט וועגן אין דיין
גרויס דערבאַרימונג זיי ניט פֿאַרלאָזן
אין דער מדבר; דער זייל פֿון וואָלקן
האָט זיך ניט אָפּגעטאָן פֿון זיי ביי טאָג,
כדי זיי צו פֿירן אויפֿן וועג, און דער
זייל פֿון פֿייער ביי נאַכט, כדי זיי צו
ליכטן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אויף
אים גיין.
20 און דיין גוטן גייסט האָסטו
געגעבן, זיי צו קלויגן, און דיין מָן
האָסטו ניט פֿאַרמיטן פֿון זייער מויל,
און וואַסער האָסטו זיי געגעבן פֿאַר
זייער דאָרשט.
21 און פֿערציק יאָר האָסטו זיי
אויסגעהאַלטן אין דער מדבר;
גאָרנישט האָט זיי געפֿעלט; זייערע
קליידער זײַנען ניט אָפּגעטראָגן
געוואָרן, און זייערע פֿיס זײַנען ניט
אויפֿגעלאָפֿן.
22 און האָסט זיי געגעבן קינגריכן
און פֿעלקער, און האָסט זיי
אויסגעטיילט לויט גרענעצן; און
זיי האָבן געאַרבט דאָס לאַנד פֿון
סיחוֹנען – דאָס לאַנד פֿון דעם מלך פֿון
חֶשבּוֹן, און דאָס לאַנד פֿון עוֹג דעם
מלך פֿון בשָׁן.
23 און זייערע קינדער האָסטו
געמערט אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל,
און האָסט זיי געבראַכט אין דעם
לאַנד וואָס דו האָסט געהייסן זייערע
עלטערן קומען אַרבן.
24 און די קינדער זײַנען געקומען,
און האָבן געאַרבט דאָס לאַנד, און דו
האָסט אונטערטעניק געמאַכט פֿאַר זיי
די באַווויינער פֿון לאַנד, די כְּנַעֲנים,
און האָסט זיי געגעבן אין זייער האַנט,
מיט זייערע מלכים און די פֿעלקער פֿון
לאַנד, צו טאָן מיט זיי לויט זייער ווילן.
25 און זיי האָבן באַצווונגען
באַפֿעסטיקטע שטעט און פֿעטע
ערד, און האָבן געאַרבט היזער
פֿול מיט כָּל-טוּב, ברונעמער
אויסגעהאַקטע, ווינגערטענער און
איילבערטגערטענער, און ביימער צום
עסן לָרוֹב; און זיי האָבן געגעסן און
זײַנען זאָט און פֿעט געוואָרן, און האָבן
זיך ווויל געטאָן מיט דיין גרויס גוטסן.
26 און זיי האָבן ווידערשפּעניקט און
זיך געשטעלט אַקעגן דיר, און זיי האָבן
אַוועקגעוואָרפֿן דיין תּוֹרה הינטער
זייער רוקן, און האָבן געהרגעט דיינע
נביאים וואָס האָבן זיי געוואָרנט, כדי

זיי אומצוקערן צו דיר, און זיי האָבן באַגאַנגען גרויסע לעסטערונגען.
27 און דו האָסט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון זייערע דריקער, און זיי האָבן זיי געדריקט. און אין דער צייט פֿון זייער נויט פֿלעגן זיי שרייַען צו דיר, און דו פֿון הימל פֿלעגסט זיי צוהערן, און לויט דיין גרויס דערבאַרימונג פֿלעגסטו זיי געבן העלפֿער וואָס זאָלן זיי העלפֿן פֿון דער האַנט פֿון זייערע דריקער.
28 אָבער ווי זיי איז באַרוט געווארן, פֿלעגן זיי ווידער שלעכטס טאָן פֿאַר דיר; און דו האָסט זיי איבערגעלאָזן אין דער האַנט פֿון זייערע פֿיינט, און זיי האָבן געוועלטיקט איבער זיי; און זיי האָבן ווידער געשריען צו דיר, און דו פֿון הימל פֿלעגסט צוהערן און זיי מציל זיין לויט דיין דערבאַרימונג פֿיל מאָל.
29 און האָסט זיי געוואָרנט, כּדי זיי אומצוקערן צו דיין תּורה, אָבער זיי האָבן געמוטווילט, און האָבן ניט צוגעהערט צו דיינע געבאָט, נאָר געזינדיקט אַקעגן דיינע געזעצן, וואָס אַז אַ מענטש טוט זיי, לעבט ער דורך זיי; און זיי האָבן געקערט אַ ווידערשפּעניקן רוקן, און האָבן האַרט געמאַכט זייער נאַקן, און ניט צוגעהערט.
30 און האָסט זיי אָפּגעצויגן פֿיל יאָרן, און האָסט זיי געוואָרנט מיט דיין גײַסט דורך דיינע נבֿיאים, אָבער זיי האָבן ניט צוגעלייגט דאָס אויער; און דו האָסט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון די פֿעלקער פֿון די לענדער.
31 אָבער אין דיין גרויס דערבאַרימונג האָסטו ניט געמאַכט פֿון זיי אַ פֿאַרלאָזן, און האָסט זיי ניט פֿאַרלאָזן, וואָרום אַ גאָט אַ לײַטזעליקער און אַ דערבאַרימדיקער ביסטו.
32 און אַצונד, אונדזער גאָט, דער גרויסער, שטאַרקער, און פֿאָרכטיקער גאָט, וואָס היט דעם בונד און די געניידע, זאָל ניטווינציק זײַן פֿאַר דיר אַלדי מאַטערניש וואָס האָט געטראָפֿן אונדז, אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, און אונדזערע כֹּהנים, און אונדזערע נבֿיאים, און אונדזערע עלטערן, און דײַן גאַנצן פֿאָלק, פֿון די טעג פֿון די מלכים פֿון אַשור אָן ביז אויף הײַנטיקן טאָג.
33 יאָ, דו ביסט געראַכט אין אַלץ וואָס איז געקומען אויף אונדז, וואָרום דו האָסט געטאָן וואָרהאַפֿטיק, און מיר האָבן שלעכטס געטאָן.
34 און אונדזערע מלכים, אונדזערע האַרן, אונדזערע כֹּהנים, און אונדזערע עלטערן, האָבן ניט געטאָן דײַן תּורה, און ניט פֿאַרנומען דײַנע געבאָט, און דײַנע אָנזאָגן וואָס דו האָסט זיי אָנגעזאָגט.
35 וואָרום אַז זיי זײַנען געווען אין זייער מלוכה, און אין דײַן גרויסן גוטס וואָס דו האָסט זיי געגעבן, און אין דעם בריַיטן און פֿעטן לאַנד וואָס דו האָסט איבערגעגעבן צו זיי, האָבן זיי דיר ניט געדינט, און זיי האָבן זיך ניט אומגעקערט פֿון זייערע שלעכטע מעשׂים.
36 אָט זײַנען מיר הײַנט קנעכט, און דאָס לאַנד וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן, צו עסן איר פֿרוכט און איר גוטס, אָט זײַנען מיר קנעכט דערויף;
37 און זי מערט איר תּבֻואה פֿאַר די מלכים וואָס דו האָסט געגעבן איבער אונדז פֿאַר אונדזערע זינד; און זיי געוועלטיקן איבער אונדזערע לײַבער, און איבער אונדזערע בהמות, לויט זייערווילן, און מיר זײַנען אין גרויס נויט.

10 אָבער בײַ אַלעם דעם שליסן מיר אַן אָפּמאַך, און שרײַבן זיך אונטער; און אויף דעם געחתמעטן [געשריפֿטן] זײַנען אונדזערע האַרן,

אונדזערע לְוִיִים, אונדזערע כֹּהֲנִים.
2 און אויף די געחתמעטע
[געשריפֿטסן] זײנען געווען: נְחֶמְיָה
דער תִּרְשָׁתָא, דער זון פֿון חֲכַלְיָהן, און
צִדְקִיָה;
3 שְׂרָיָה, עֲזַרְיָה, יִרְמְיָה;
4 פַּשְׁחוּר, אֲמַרְיָה, מַלְכִּיָה;
5 חַטּוּשׁ, שְׁבַנְיָה, מַלּוּךְ;
6 חָרִם, מְרֵמוֹת, עוֹבַדְיָה;
7 דניאל, גִּנְתוֹן, ברוך;
8 משולָם, אֲבִיָה, מִיָמִן;
9 מַעַזְיָה, בִלְגַי, שְׁמַעְיָה. דאָס זײנען
די כֹּהֲנִים.
10 און די לְוִיִים: יֵשׁוּעַ דער זון פֿון
אֲזַנְיָהן, בנוי פֿון די קינדער פֿון חֲנָדָד,
קַדְמִיאֵל;
11 און זייערע בריידער: שְׁבַנְיָה,
הוֹדִיָה, קלִיטָא, פְּלָאְיָה, חָנָן;
12 מִיכָא, רְחוֹב, חַשַׁבְיָה;
13 זַכּוּר, שֵׁרֵבְיָה, שְׁבַנְיָה;
14 הוֹדִיָה, בני, בנינו.
15 די הויפּטן פֿון דעם פֿאָלק:
פַּרְעוֹש, פַּחַת-מוֹאָב, עֵילָם, זַתּוּא, בני;
16 בונִי, עַזְגָד, בֵּבַי;
17 אֲדוֹנִיָה, בִּגְוַי, עָדִין;
18 אָטֵר, חִזְקִיָה, עַזּוּר;
19 הוֹדִיָה, חָשׁוּם, בֶּצַי;
20 חָרִיף, עֲנָתוֹת, נֵיבַי;
21 מַגְפִּיעָש, משולָם, חֵזִיר;
22 מְשֶׁזַבְאֵל, צָדוֹק, יַדּוּעַ;
23 פְּלַטְיָה, חָנָן, עֲנָיָה;
24 הוֹשֵׁעַ, חֲנַנְיָה, חַשׁוּב;
25 הַלּוֹחֵשׁ, פִּלְחָא, שׁוֹבֵק;
26 רְחוּם, חַשַׁבְנָה, מַעֲשֵׂיָה;
27 און אַחְיָה, חָנָן, עָנָן;
28 מַלּוּךְ, חָרִם, בַּעֲנָה.
29 און דאָס איבעריקע פֿאָלק, די
כֹּהֲנִים, די לְוִיִים, די טויערלײַט, די
זינגערס, די נתינים, און אַלע וואָס
האָבן זיך אָפּגעשיידט פֿון די פֿעלקער
פֿון די לענדער צו דער תּוֹרה פֿון
גָאט, זייערע ווײַבער, זייערע זין, און
זייערע טעכטער, איטלעכער וואָס האָט
געווּוסט און פֿאַרשטאַנען,
30 האָבן זיך געהאַלטן אָן זייערע
ברידער, זייערע גרויסע לײַט, און זיי
זײנען אַרײַן אין אַ קלָלה און אין אַ
שבֻּועה צו גיין אין דער תּוֹרה פֿון גָאט
וואָס איז געגעבן געוואָרן דורך דער
האַנט פֿון משה דעם קנעכט פֿון גָאט,
און צו היטן און צו טאָן אַלע געבאָט פֿון
יהוה אונדזער האַר, און זײנע געזעצן
און זײנע חוקים;
31 און אַז מיר זאָלן ניט געבן
אונדזערע טעכטער צו די פֿעלקער פֿון
לאַנד, און זייערע טעכטער ניט נעמען
פֿאַר אונדזערע זין;
32 און די פֿעלקער פֿון לאַנד וואָס
ברענגען סחוֹרות און אַלערליי תּבוּאה
אין טאָג פֿון שבת צו פֿאַרקויפֿן, זאָלן
מיר פֿון זיי ניט קויפֿן אום שבת אָדער
אין אַ הייליקן טאָג; און אַז מיר זאָלן
אָפּלאָזן דאָס פֿעלד אין זיבעטן יאָר, און
איטלעכן חוֹב.
33 און מיר האָבן געשטעלט אויף
אונדז אַ מִצווה, אַרויפֿצולייגן אויף זיך
אַ דריטל שֶׁקל אַ יאָר פֿאַר דעם דינסט
פֿון אונדזער גאָטס הויז,
34 פֿאַר דעם אויסגעלייגטן ברויט,
און דעם שטענדיקן שפּײַזאָפּפֿער, און
פֿאַר דעם שטענדיק ברענדאָפּפֿער פֿון
די שבתים, פֿון ראש-חוֹדש, פֿאַר די
יָום-טוֹבֿים; און פֿאַר די געהיילִיקטע
קרבנות, און פֿאַר די זינדאָפּפֿער מכפּר
צו זײן אויף ישׂראל, און פֿאַר דער
גאַנצער אַרבעט פֿון אונדזער גאָטס
הויז.
35 און מיר האָבן גורל געוואָרפֿן, די
כֹּהֲנִים, די לְוִיִים, און דאָס פֿאָלק, וועגן
דער גאָב פֿון האָלץ צו ברענגען אין
הויז פֿון אונדזער גאָט לויט אונדזערע
פֿאָטערהײַזער אין געשטעלטע צײַטן
יאָר אין יאָר, אויף צו ברענען אויף
דעם מזבח פֿון יהוה אונדזער גאָט,
אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער
תּוֹרה.
36 און צו ברענגען די ערשטצײַטיקע
פֿון אונדזער ערד, און די

ערשטצייטיקע פֿון יעטוועדער
פֿרוכט פֿון אַלערליי ביימער, יאָר אין
יאָר, אין הויז פֿון גאָט;
37 און די בכוֹרים פֿון אונדזערע זין,
און פֿון אונדזערע בהמות, אַזוי ווי עס
שטייט געשריבן אין דער תּוֹרה, און
די בכוֹרים פֿון אונדזערע רינדער און
אונדזערע שאָף, צו ברענגען אין הויז
פֿון אונדזער גאָט, צו די כֹּהנים וואָס
באַדינען אין הויז פֿון אונדזער גאָט.
38 און אַז דאָס ערשטע פֿון
אונדזערע טייגמולטערס, און
אונדזערע אָפּשיידונגען, און פֿון דער
פֿרוכט פֿון אַלערליי ביימער, פֿון ווין
און אייל, זאָלן מיר ברענגען צו די
כֹּהנים אין די קאַמערן פֿון דעם הויז
פֿון אונדזער גאָט; און דעם מעשׂר פֿון
אונדזער ערד צו די לְוִיִּים; וואָרום זיי,
די לְוִיִּים, נעמען דעם מעשׂר אין אַלע
אונדזערע אַקערשטעט.
39 און דער כֹּהן, דער זון פֿון אַהרן,
זאָל זײַן מיט די לְוִיִּים, ווען די לְוִיִּים
נעמען מעשׂר; און די לְוִיִּים זאָלן
אַרויפֿברענגען דעם מעשׂר פֿון מעשׂר
אין הויז פֿון אונדזער גאָט, אין די
קאַמערן פֿון דעם שאַצהויז.
40 וואָרום די קינדער פֿון ישׂראל און
די קינדער פֿון לֵוִי זאָלן ברענגען די
אָפּשיידונג פֿון תּבוּאה, ווין, און אייל,
אין די קאַמערן וואָס דאָרטן זײַנען די
זאַכן פֿון הייליקטום, און פֿון די כֹּהנים
וואָס באַדינען, און פֿון די טויערלײַט,
און פֿון די זינגערס; און מיר זאָלן ניט
פֿאַרלאָזן דאָס הויז פֿון אונדזער גאָט.

11 און די האַרן פֿון פֿאָלק זײַנען
געזעסן אין ירוּשָׁלַיִם, און
דאָס איבעריקע פֿאָלק האָט געוואָרפֿן
גוֹרל, צו ברענגען איינעם פֿון צען
צו זיצן אין ירוּשָׁלַיִם דער הייליקער
שטאָט, און נײַן טיילן אין די שטעט.
2 און דאָס פֿאָלק האָט געבענטשט
אַלע מענער וואָס האָבן זיך מתנדב
געווען צו זיצן אין ירוּשָׁלַיִם.
3 און דאָס זײַנען די הויפּטלײַט פֿון
דער מדינה וואָס זײַנען געזעסן אין
ירוּשָׁלַיִם – און אין די שטעט פֿון יהודה
זײַנען געזעסן, אִיטלעכער אויף זײַן
אייגנטום אין זייערע שטעט, ישׂראל,
די כֹּהנים, און די לְוִיִּים, און די נתינים,
און די קינדער פֿון שלמהס קנעכט;
4 און אין ירוּשָׁלַיִם זײַנען געזעסן
פֿון די קינדער פֿון יהודה, און פֿון די
קינדער פֿון בנימין. פֿון די קינדער פֿון
יהודה: עָתָיָה דער זון פֿון עוזִיָה דעם זון
פֿון זכַרְיָה, דעם זון פֿון אַמַריָה, דעם זון
פֿון שפֿטיָה, דעם זון פֿון מַהַלַלְאֵל, פֿון
די קינדער פֿון פֶּרֶץ;
5 און מַעֲשֵׂיָה דער זון פֿון ברוך דעם
זון פֿון חוֹזֶה, דעם זון פֿון חֲזָיָה, דעם זון
פֿון עֲדָיָה, דעם זון פֿון יוֹיָריבֿ, דעם זון
פֿון זכַרְיָה, דעם זון פֿון דעם שֵׁלוֹנִי.
6 אַלע קינדער פֿון פֶּרֶץ וואָס זײַנען
געזעסן אין ירוּשָׁלַיִם זײַנען געווען פֿיר
הונדערט אַכט און זעכציק העלדישע
לײַט.
7 און דאָס זײַנען די קינדער פֿון
בנימין: סַלוּא דער זון פֿון משוֹלָם דעם
זון פֿון יוֹעֵד, דעם זון פֿון פְּדָיָה, דעם זון
פֿון קוֹלָיָה, דעם זון פֿון מַעֲשֵׂיָה, דעם
זון פֿון יתיאל, דעם זון פֿון יְשַׁעְיָהוּ;
8 און נאַך אים גַבַי, סַלַי – נײַן
הונדערט אַכט און צוואַנציק.
9 און יוֹאֵל דער זון פֿון זִכרִי איז
געווען דער אויפֿזעער איבער זיי, און
יהודה דער זון פֿון הַסנוּאָהן איז געווען
דער צווייטער איבער דער שטאָט.
10 פֿון די כֹּהנים: יַדַעְיָה דער זון פֿון
יוֹיָריבֿן, יָכִין,
11 שְׂרָיָה דער זון פֿון חִלקִיָה דעם זון
פֿון משוּלָם, דעם זון פֿון צָדוֹק, דעם זון
פֿון מְרָיוֹת, דעם זון פֿון אַחיטוּבֿן, דעם
פֿירשט פֿון גאָטס הויז,
12 און זייערע ברידער וואָס האָבן
געטאָן די אַרבעט פֿון דעם הויז – אַכט
הונדערט צוויי און צוואַנציק. און עֲדָיָה
דער זון פֿון ירוֹחָם דעם זון פּלַלְיָה, דעם
זון פֿון אַמצי, דעם זון פֿון זכַרְיָה, דעם

זון פֿון פֿשחור, דעם זון פֿון מַלכִּיָהן,
13 און זײַנע ברידער, הויפּטן פֿון
פֿאָטערהײַזער – צוויי הונדערט צוויי
און פֿערציק. און עַמַשסַי דער זון פֿון
עַזַרְאֵל דעם זון פֿון אַחזַי, דעם זון פֿון
משֶלֵמוֹת, דעם זון פֿון אִמֶּרִן,
14 און זייערע ברידער, העלדישע
גיבוֹרים – הונדערט אַכט און
צוואַנציק. און דער אויפֿזעער איבער
זיי איז געווען זַבדיאֵל דער זון פֿון
הַגדוֹלימען.
15 און פֿון די לְוִיים: שמַעְיָה דער זון
פֿון חשוּבּ דעם זון פֿון עַזריקָם, דעם זון
פֿון חשַבְיָה, דעם זון פֿון בונין;
16 און שַבתַי, און יוֹזָבָד, פֿון די
הויפּטן פֿון די לְוִיים, איבער דער
אויסווייניקסטער אַרבעט פֿון גאָטס
הויז;
17 און מַתַּנְיָה דער זון פֿון מיכָא
דעם זון פֿון זַבְדי, דעם זון פֿון
אָסָפֿן, דער ערשטער אָנצוהייבן דעם
לויבגעזאַנג בײַם געבעט; און בקבוקיָה
דער צווייטער צווישן זײַנע ברידער;
און עַבְדָא דער זון פֿון שַמוּע דעם זון
פֿון גָלָל, דעם זון פֿון ידותונען.
18 אַלע לְוִיים אין דער הייליקער
שטאָט זײַנען געווען צווויי הונדערט
פֿיר און אַכציק.
19 און די טויערלײַט: עַקוּבּ, טַלמוֹן,
און זייערע ברידער וואָס האָבן געהיט
בײַ די טויערן – הונדערט צוויי און
זיבעציק.
20 און די איבעריקע ישׂראֵל, כֹהנים,
לְוִיים, זײַנען געווען אין אַלע שטעט
פֿון יהודה, איטלעכער אויף זײַן נחלה.
21 און די נתינים זײַנען געזעסן אין
עוֹפֶל; און ציחָא און גִשפָּא זײַנען
געווען איבער די נתינים.
22 און דער אויפֿזעער פֿון די לְוִיים
אין ירושָלַיִם איז געווען עוזי דער זון
פֿון בני דעם זון פֿון חשַבְיָה, דעם זון
פֿון מַתַּנְיָה, דעם זון פֿון מיכָאן, פֿון די
קינדער פֿון אָסָף, די זינגערס, איבער
דער ווירטשאַפֿט פֿון גאָטס הויז.
23 ווָאַרום אַ באַפֿעל פֿון מלך איז
געווען ווועגן זיי, און אַ פֿעסטע
באַשטימונג ווועגן די זינגערס, לויט
דעם באַדאַרף פֿון איטלעכן טאָג.
24 און פֿתַחיָה דער זון פֿון
משֵזַבְאֵלן, פֿון די קינדער פֿון זֶרַח
דעם זון פֿון יהודהן, איז געווען לעבן
דעם מלך פֿאַר איטלעכער זאַך פֿון
פֿאָלק.
25 און וועגן די דערפֿער מיט זייערע
פֿעלדער: זײַנען טייל פֿון יהודה
געזעסן אין קִריַת-אַרבע און אירע
אַרומיקע ערטער, און אין דיבוֹן
און אירע אַרומיקע ערטער, און אין
איקַבצְאֵל און אירע דערפֿער;
26 און אין יֵשוּע, און אין מוֹלָדָה, און
אין בית-פֿלָט;
27 און אין חצַר-שוּעָל, און אין
באֵר-שָבַע און אירע אַרומיקע ערטער;
28 און אין ציקלָג, און אין מכוֹנָה און
אין אירע אַרומיקע ערטער;
29 און אין עֵין-רִמוֹן, און אין צָרעָה,
און אין יַרמות,
30 זָנוֹחַ, עֲדוּלָם, און זייערע
דערפֿער, לָכיש און אירע פֿעלדער,
עֲזֵקָה און אירע אַרומיקע ערטער. און
זיי האָבן געלאַגערט פֿון באֵר-שָבַע ביז
דעם טָאל פֿון הִנוֹם.
31 און די קינדער פֿון בנימין, פֿון
גֶבַע אָן, אין מִכמַש, און עַיָה, און
בית-אֵל און אירע אַרומיקע ערטער,
32 עֲנָתוֹת, נוֹב, עֲנַנְיָה,
33 חצוֹר, רָמָה, גִתַּיִם,
34 חדיד, צבוֹעִים, נבַלָט,
35 לוֹד, און אוֹנוֹ, גֵי-חֲרָשִים.
36 און פֿון די לְוִיים זײַנען עטלעכע
אָפּטיילונגען פֿון יהודה אַריבער צו
בנימין.

12 און דאָס זײַנען די כֹהנים
און די לְוִיים ווָאס זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען מיט זרובבֶל דעם זון
פֿון שְאַלתִיאֵלן, און יֵשוּעַ: שׂרָיָה,
יִרמְיָה, עזרא;

2 אֲמַרְיָה, מַלּוּךְ, חַטּוּשׁ;
3 שְׁכַנְיָה, רְחוּם, מְרֵמוֹת;
4 עִדּוֹא, גִּנְתוֹי, אֲבִיָּה;
5 מִיָּמִין, מַעַדְיָה, בִּלְגָּה;
6 שְׁמַעְיָה, אוֹן יוֹיָרִיב, יְדַעְיָה,
7 סַלּוּ, עָמוֹק, חִלְקִיָּה, יְדַעְיָה. די דאָזיקע זײַנען געווען די הויפּטן פֿון די כֹּהנים און זייערע ברידער אין די טעג פֿון יֵשׁוּעַ.
8 און די לְוִיִּים: יֵשׁוּעַ, בִּנּוּי, קַדְמִיאֵל, שֵׁרֵבְיָה, יְהוּדָה, מַתַּנְיָה אויף די לויבגעזאַנגען, ער און זײַנע ברידער.
9 און בַּקְבֻקְיָה, און עוּנִי, זייערע ברידער, אַקעגן זיי אין וואַכן.
10 און יֵשׁוּעַ האָט געבאָרן יוֹיָקִימְען, און יוֹיָקִים האָט געבאָרן אֶלְיָשִׁיבּ, און אֶלְיָשִׁיבּ האָט געבאָרן יוֹיָדָע,
11 און יוֹיָדָע האָט געבאָרן יוֹנָתָן, און יוֹנָתָן האָט געבאָרן יַדּוּעַ.
12 און אין די טעג פֿון יוֹיָקִימְען זײַנען געווען כֹּהנים הויפּטן פֿון פֿאָטערהײַזער: פֿון שָׂרָיָה, מְרָיָה; פֿון יִרְמְיָה, חֲנַנְיָה;
13 פֿון עֶזְרָא, משוּלָּם; פֿון אֲמַרְיָה, יְהוֹחָנָן;
14 פֿון מְלִיכוּ, יוֹנָתָן; פֿון שְׁבַנְיָה יוֹסֵף;
15 פֿון חָרִם, עַדְנָא; פֿון מְרָיוֹת, חֶלְקַי;
16 פֿון עִדּוֹא, זְכַרְיָה; פֿון גִּנְתוֹן, משוּלָּם;
17 פֿון אֲבִיָּה, זִכְרִי; פֿון מִנְיָמִין, . . . ; פֿון מוֹעַדְיָה, פִּלְטַי;
18 פֿון בִּלְגָּה, שַׁמּוּעַ; פֿון שְׁמַעְיָה, יְהוֹנָתָן;
19 און פֿון יוֹיָרִיב, מַתְּנַי; פֿון יְדַעְיָה, עוּזִּי;
20 פֿון סַלַּי, קַלַּי; פֿון עָמוֹק, עֵבֶר;
21 פֿון חִלְקִיָּה, חֲשַׁבְיָה; פֿון יְדַעְיָה, נְתַנְאֵל.
22 פֿון די לְוִיִּים זײַנען אין די טעג פֿון אֶלְיָשִׁיבּ, יוֹיָדָע, און יוֹחָנָן, און יַדּוּעַ, פֿאַרשריבן געוואָרן די הויפּטן פֿון דִּי כֹּהנים בעת דער מלוכה פֿון דָּרְיָוֶשׁ פֿון פָּרַס.
23 פֿון די קינדער פֿון לֵוִי זײַנען די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער געווען פֿאַרשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן, און ביז די טעג פֿון יוֹחָנָן דעם זון פֿון אֶלְיָשִׁיבּ.
24 און די הויפּטן פֿון די לְוִיִּים זײַנען געווען: חֲשַׁבְיָה, שֵׁרֵבְיָה, און יֵשׁוּעַ דער זון פֿון קַדְמִיאֵל, מיט זייערע ברידער אַקעגן זיי, אויף צו דאַנקען און צו לויבן לויט דעם באַפֿעל פֿון דוד דעם געטלעכן מאַן, אַ וואַך איבער אַ וואַך.
25 מַתַּנְיָה, און בַּקְבֻקְיָה, עוֹבַדְיָה, משוּלָּם, טַלְמוֹן, עַקּוּב, זײַנען געווען היטער, טויערלײַט צו היטן בײַ די זאַמלהײַזער פֿון די טויערן.
26 די דאָזיקע זײַנען געווען אין די טעג פֿון יוֹיָקִים דעם זון פֿון יֵשׁוּעַ דעם זון פֿון יוֹצָדָק, און אין די טעג פֿון נְחֶמְיָה דעם פֿירשט, און עזרא דעם כֹּהן, דעם שרײַבער.
27 און בײַ דער באַנײַאונג פֿון דער מויער פֿון ירושָׁלַיִם, האָט מען אויפֿגעזוכט די לְוִיִּים פֿון אַלע זייערע ערטער, זיי צו ברענגען קיין ירושָׁלַיִם כְּדי צו מאַכן אַ באַנײַאונג מיט שִׂמְחָה, און מיט דאַנקגעבונגען, און מיט געזאַנג, מיט צימבלען, גיטאַרן, און האַרפֿן.
28 און די קינדער פֿון די זינגער האָבן זיך אײַנגעזאַמלט אי פֿון דער געגנט אַרום ירושָׁלַיִם, אי פֿון די דערפֿער פֿון די נְטוֹפָתִים;
29 און פֿון בית-גִּלְגָּל, און פֿון די פֿעלדער פֿון גֶּבַע און עַזְמָוֶת; ווײַל די זינגערס האָבן זיך אויפֿגעבויט דערפֿער אַרום ירושָׁלַיִם.
30 און די כֹּהנים און די לְוִיִּים האָבן זיך געריניקט, און זיי האָבן געריניקט דאָס פֿאָלק, און די טויערן, און די מויער.

31 און איך האָב אַרויפֿגעבראַכט די
האַרן פֿון יהודה אויף דער מויער; און
איך האָב אײנגעשטעלט צוויי גרויסע
לויב-מחנות און הקָקפֿות רעכטס אויף
דער מויער צום מיסטטויער צו.

32 און הינטער זיי איז געגאַנגען
הוֹשַׁעְיָה, און אַ העלפֿט פֿון די האַרן פֿון
יהודה;

33 און עֲזַרְיָה, עזרא, און משולָם;

34 יהודה, און בנימין, און שמַעְיָה,
און יִרְמְיָה.

35 און פֿון די קינדער פֿון די כֹּהנים,
מיט טרומייטן: זַכַרְיָה דער זון פֿון
יוֹנָתָן דעם זון פֿון שמַעְיָה, דעם זון פֿון
מַתַּנְיָה, דעם זון פֿון מִיכָיָה, דעם זון פֿון
זַכּור, דעם זון פֿון אָסָפֿן;

36 און זײַנע ברידער, שמַעְיָה, און
עֲזַרְאֵל, מִלַלַי, גִלַלַי, מָעַי, נתַנְאֵל, און
יהודה, חֲנָנִי, מיט די כֵּלֵי-זֶמֶר פֿון דוד
דעם געטלעכן מאַן, און עזרא דער
שרײַבער זיי פֿאַרויס.

37 און בײַם קוואָלטויער, און גלײַך
אַקעגן זיך, זײַנען זיי אַרויפֿגעגאַנגען
מיט די טרעפּ פֿון דודס-שטאָט אויף
דעם אַרויפֿגאַנג פֿון דער מויער, איבער
דעם הויז פֿון דוד, און ביז דעם
וואַסערטויער צו מזרח.

38 און די צווייטע לויב-מחנה איז
געגאַנגען אַנטקעגן, און איך הינטער
איר, מיט אַ העלפֿט פֿון פֿאָלק, אויף
דער מויער, איבער דעם טורעם פֿון די
אויוונס, און ביז דער בריײטער מויער;

39 און איבער דעם טויער פֿון
אֶפרַים, און איבער דעם אַלטן טויער,
און איבער דעם פֿישטויער, און דעם
טורעם פֿון חֲנַנְאֵל, און דעם טורעם פֿון
הַמֵּאָה, און ביז דעם שאָפֿטויער; און זיי
האָבן זיך אָפּגעשטעלט בײַם טויער פֿון
דער וואַך.

40 און די צוויי לויב-מחנות האָבן זיך
אויסגעשטעלט אין הויז פֿון גאָט, און
איך, און אַ העלפֿט פֿון די פֿאָרשטייער
מיט מיר;

41 און די כֹּהנים, אֶלְיָקִים, מַעֲשֵׂיָה,
מִנְיָמִין, מִיכָיָה, אֶלְיוֹעֵינַי, זַכַרְיָה,
חֲנַנְיָה, מיט טרומייטן;

42 און מַעֲשֵׂיָה, און שמַעְיָה, און
אֶלְעָזָר, און עוזִי, און יְהוֹחָנָן, און
מַלְכִּיָה, און עֵילָם, און עֶזֶר. און די
זינגערס האָבן געזונגען אין דער הייך,
און יִזְרַחְיָה איז געווען דער אויפֿזעער.

43 און זיי האָבן געשלאַכט אין יענעם
טאָג גרויסע שלאַכטאָפּפֿער, ווארום זיי
האָבן זיך געפֿרייט, וויל גאָט האָט זיי
דערפֿרייט אַ גרויסע פֿרייד, און אויך
די ווײַבער און די קינדער האָבן זיך
געפֿרייט; און די שׂמחה פֿון ירושָלַיִם
האָט זיך געהערט ביז אין דער ווײַטן.

44 און אין יענעם טאָג זײַנען
אויפֿגעזעצט געווארן מענטשן
אויף די קאַמערן פֿאַר די שאַצן,
פֿאַר די אָפּשײַדונגען, פֿאַר די
ערשטפֿרוכטן, און פֿאַר די מַעֲשֵׂרות,
כּדי אײַנצוזאַמלען אין זיי, לויט די
פֿעלדער פֿון די שטעט, די אָפּגאָבן
פֿון דער תּורה פֿאַר די כֹּהנים און
פֿאַר די לְוִיִים; ווארום יהודה האָט זיך
געפֿרייט מיט די כֹּהנים און מיט די
לְוִיִים וואָס זײַנען דאָרטן געשטאַנען.

45 און זיי האָבן געהיט די היטונג
פֿון זייער גאָט, און די היטונג פֿון
רייניקונג; דעסגלײַכן די זינגערס, און
די טויערלײַט, לויט דעם באַפֿעל פֿון
דודן און זײַן זון שלמהן.

46 וואָרום נאָך פֿון פֿאַרצײַטן, אין די
טעג פֿון דודן און אָסָפֿן זײַנען געווען
אויבערזינגערס, און געזאַנגען פֿון לויב
און דאַנק צו גאָט.

47 און גאַנץ ישׂראל אין די טעג
פֿון זרובבֶּל, און אין די טעג פֿון
נחֶמְיָהן, האָבן געגעבן די אָפּגאָבן פֿאַר
די זינגערס און די טויערלײַט לויט דעם
באַדאַרף פֿון איטלעכן טאָג; און זיי
האָבן געהיילט פֿאַר די לְוִיִים, און די
לְוִיִים האָבן געהיילט פֿאַר די קינדער
פֿון אַהרן.

13 אין יענעם טאָג איז געלייענט געווארן פון דעם בוך פון משהן אין די אויערן פון פאָלק, און עס איז געפונען געווארן געשריבן דערין, אַז אַן עַמוֹנִי און אַ מוֹאָבִּי זאָל ניט קומען אין דער עדה פון גאָט ביז אויף אייביק,
2 ווײַל זיי זײַנען ניט אַקעגנגעקומען די קינדער פון ישׂראל מיט ברויט און מיט וואַסער, און זיי האָבן אָנגעדונגען אויף זיי בלעָמען זיי צו שילטן, נאָר אונדזער גאָט האָט פאַרקערט די קללה אין אַ ברכה.
3 און עס איז געווען, ווי זיי האָבן געהערט די תּוֹרה, אַזוי האָבן זיי אָפּגעשיידט יעטוועדער מישונג פון ישׂראל.
4 און פאַר דעם האָט אֶלְיָשִׁיבּ דער כֹּהן וואָס איז געווען געשטעלט איבער די קאַמערן פון אונדזער גאָטס הויז, אַ קרוֹבֵ פון טוֹבִּיָהוּ,
5 געהאַט געמאַכט פאַר אים אַ גרויסע קאַמער, דאָרט ווו מע האָט פריער אַוועקגעלייגט דאָס שפּײַזאָפּפֿער, דעם ווײַרויך, און די כלים, און דעם מעשׂר פון תּבוּאה, ווײַן, און איל, וואָס איז באַפּוילן פאַר די לְוִיִים, און די זינגערס, און די טויערלײַט, און די אָפּשיידונג פאַר די כֹּהנים.
6 און בעת דעם אַלעם בין איך ניט געווען אין ירושָׁלַיִם, וואָרום אין צוויי און דרײַסיקסטן יאָר פון אַרתַּחשַׁסתְּא, דעם מלך פון בבֶל, בין איך אַוועק צום מלך, און ערשט נאָך אַ פאַרלויף פון טעג האָב איך זיך אָפּגעבעטן בײַם מלך.
7 און איך בין געקומען קיין ירושָׁלַיִם, און האָב געמערקט דאָס בייז וואָס אֶלְיָשִׁיבּ האָט געטאָן פון טוֹבִּיָהו וועגן, אים צו מאַכן אַ קאַמער אין די הויפֿן פון גאָטס הויז.
8 און מיך האָט זייער געערגערט, און איך האָב אַרויסגעוואָרפן אַלע זאַכן פון טוֹבִּיָהס הויז דרויסן פון דער קאַמער.
9 און איך האָב געהייסן, און מע האָט גערייניקט די קאַמערן, און איך האָב אומגעקערט אַהין די כלים פון גאָטס הויז, דאָס שפּײַזאָפּפֿער, און דעם ווײַרויך.
10 און איך האָב זיך דערוווּסט אַז די אָפּגאָבן פון די לְוִיִים זײַנען ניט געגעבן געווארן, און די לְוִיִים און די זינגערס וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט, זײַנען צעלאָפֿן איטלעכער צו זײַן פעלד.
11 האָב איך זיך געקריגט מיט די פאָרשטייער, און איך האָב געזאָגט: פאַר וואָס איז פאַרלאָזן געווארן דאָס הויז פון גאָט? און איך האָב זיי אײַנגעזאַמלט, און האָב זיי געשטעלט אויף זייער אָרט.
12 און גאַנץ יהודה האָבן געבראַכט מעשׂר פון תּבוּאה, און איל, און ווײַן, אין די שאַצקאַמערן.
13 און איך האָב געמאַכט פאַר שאַצמײַנסטער איבער די שאַצקאַמערן, שׁלמיָה דעם כֹּהן, און צָדוֹק דעם שרײַבער, און פְּדָיָהו פון די לְוִיִים, און זיי צו דער האַנט, חָנָן דעם זון פון זַכּור דעם זון פון מַתַּנְיָהו, ווײַל זיי זײַנען געווען פאַרטרויענט פאַר באַגלויבטע; און אויף זיי איז געלעגן אויסצוטיילן צו זייערע ברידער.
14 געדענק מיר, גאָט מײַנער, פאַר דעם, און לאָז ניט אָפּגעמעקט ווערן מײַנע גוטע זאַכן וואָס איך האָב געטאָן פאַר דעם הויז פון מײַן גאָט, און פאַר זײַנע וואַכן.
15 אין יענע טעג האָב איך געזען אין יהודה ווי מע טרעט קעלטערן אום שבת, און מע ברענגט אַרײַן די סטויגן, און מע לאָדט אָן אויף אייזלען, און אויך ווײַן, טרויבן, און פײַגן, און אַלערליי משׂא, און מע ברענגט אין ירושָׁלַיִם אין טאָג פון שבת; און איך האָב זיי געווארנט אין דעם טאָג וואָס זיי האָבן פאַרקויפט שפּײַז.

16 אויך די צוֹרים ווָאס האָבן
געווויינט אין איר, פֿלעגן ברענגען פֿיש
און אַלערליי סחוֹרה, און פֿאַרקויפֿן
אום שבת צו די קינדער פֿון יהודה,
און אין ירושָׁלַיִם.
17 האָב איך זיך געקריגט מיט די
אַדלליִט פֿון יהודה, און איך האָב
צו זיי געזאָגט: ווָאס איז דאָס פֿאַר
אַ שלעכטע זאַך ווָאס איר טוט, און
פֿאַרשוועכט דעם טאָג פֿון שבת?
18 האָבן ניט אַזוי געטאָן אייערע
עלטערן, און אונדזער גאָט האָט
געברַאַכט דאָס דאָזיקע גאַנצע בייז
אויף אונדז, און אויף דער דאָזיקער
שטאָט? און איר מערט נאָך גרימצאָרן
אויף ישׂראל, מחַלל שבת צו זײַן?
19 און עס איז געווען, ווי די
טויערן פֿון ירושָׁלַיִם האָבן אָנגעהויבן
ווערן טונקל פֿאַר שבת, אַזוי האָב
איך געהייסן, און די טירן זײַנען
פֿאַרשלאָסן געווָארן, און איך האָב
אָנגעזאָגט, אַז מע זאָל זיי ניט עפֿענען
ביז נאָך שבת; און פֿון מײַנע יונגען
האָב איך געשטעלט בײַ די טויערן, אַז
קיין משׂא זאָל ניט אַרײַנקומען אין טאָג
פֿון שבת.
20 און די הענדלער און די
פֿאַרקויפֿער פֿון אַלערליי סחוֹרה האָבן
געזעכטיקט דרויסן פֿון ירושָׁלַיִם איין
מאָל און צוויי מאָל.
21 האָב איך זיי געוואָרנט, און האָב
צו זיי געזאָגט: פֿאַר וואָס נעכטיקט איר
לעבן דער מויער? אַז איר וועט עס טאָן
אַ צווייט מאָל, וועל איך לייגן אַ האַנט
אויף אײַך. פֿון יענער צײַט אָן זײַנען
זיי ניט געקומען אום שבת.
22 און איך האָב אָנגעזאָגט די לְוִיִם,
אַז זיי זאָלן זיך רייניקן, און קומען היטן
די טויערן, כדי צו האַלטן הייליק דעם
טאָג פֿון שבת. דאָס אויך געדענק מיר,
גאָט מײַנער, און באַשיץ מיך לויט דײַן
גרויס גענאָד.
23 אויך האָב איך אין יענע טעג
געזען יִידן ווָאס האָבן געזומען
אַשדוֹדישע, עַמוֹנישע, מוֹאָבֿישע
ווײַבער.
24 און זייערע קינדער האָבן האַלב
גערעדט אַשדוֹדיש און האָבן ניט
געקענט רעדן יהודיש, נײַערט לויט
דעם לשון פֿון דעם פֿאָלק אָדער יענעם.
25 האָב איך זיך געקריגט מיט זיי,
און איך האָב זיי געשאָלטן, און איך
האָב געשלאָגן עטלעכע פֿון זיי, און זיי
געריסן פֿאַר די האָר. און איך האָב
זיי באַשוואָרן בײַ גאָט: איר זאָלט
ניט געבן אײַערע טעכטער צו זייערע
זין, און ניט נעמען פֿון זייערע טעכטער
פֿאַר אײַערע זין אָדער פֿאַר אײַך אַליין.
26 האָט ניט וועגן דעם זיך
פֿאַרזינדיקט שלמה דער מלך פֿון
ישׂראל, ווָאס צווישן די פֿיל פֿעלקער
איז ניט געווען אַ מלך אַזאַ ווי ער, און
ער איז געווען באַליבט בײַ זײַן גאָט,
און גאָט האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ
מלך איבער גאַנץ ישׂראל? אַפֿילו אים
האָבן די פֿרעמדע ווײַבער געמאַכט
זינדיקן.
27 און מיר זאָלן זיך צוהערן צו אײַך
צו טאָן דאָס דאָזיקע גרויסע בייז, צו
פֿעלשן אָן אונדזער גאָט, צו נעמען
פֿרעמדע ווײַבער?
28 און איינער פֿון די זין פֿון יוֹיָדָע
דעם זון פֿון אֶלְיָשִׁיבֿ דעם כֹּהן-גָּדול
איז געווען אַן איידים פֿון סַנבַלַט
דעם חוֹרוֹני, און איך האָב אים
אַוועקגעיאָגט פֿון מיר.
29 געדענק זיי, גאָט מײַנער, פֿאַר די
פֿאַראומווערדיקונגען פֿון דער כּהונה,
און פֿון דעם בונד פֿון דער כּהונה און
די לְוִיִם.
30 אַזוי האָב איך זיי געריניקט
פֿון אַלעם פֿרעמדן, און איך האָב
אינגעשטעלט די וואַכן פֿאַר די כֹּהנים
און פֿאַר די לְוִיִם, איטלעכן אויף זײַן
אַרבעט;
31 און אויף צו ברענגען האָלץ
אין געשטעלטע צײַטן, און פֿאַר די
ערשטצײַטיקע פֿרוכטן. דערמאָן דאָס

מיר, גאָט מיינער, צום גוטן.

דִּבְרֵי הַיָּמִים א

1 אָדָם, שֵׁת, אֱנוֹשׁ;
2 קֵינָן, מַהֲלַלְאֵל, יָרֶד;
3 חֲנוֹךְ, מְתוּשֶׁלַח, לָמֶךְ;
4 נֹחַ, שֵׁם, חָם, און יֶפֶת.
5 די זין פֿון יֶפֶתן: גומֶר, און מָגוֹג, און מָדַי, און יָוָן, און תּובַל, און מֶשֶׁך, און תִּירָס.
6 און די זין פֿון גומֶרן: אַשכּנַז, און ריפַת, און תּוגַרמָה.
7 און די זין פֿון יָוָנען: אֱלִישָׁה, און תַּרשִׁישָׁה, די כִּתִּים, און די דוֹדָנִים.
8 די זין פֿון חָמען: כּוש, און מִצרַיִם, פּוט, און כְּנַעַן.
9 און די זין פֿון כּושן: סבָא, און חַוילָה, און סַבתָּא, און רַעמָא, און סַבתְּכָא. און די זין פֿון רַעמאָן: שבָא, און דְּדָן.
10 און כּוש האָט געבאָרן נמרוֹדן. ער איז געווען דער ערשטער מאַכטיקער אויף דער ערד.
11 און מִצרַיִם האָט געבאָרן די לודים, און די עֲנָמים, און די לְהָבִים, און די נַפתּוחִים,
12 און די פַּתרוסים, און די כַּסלוחִים, – פֿון וואַנען די פִּלִשתִּים זיינען אַרויסגעקומען – און די כַּפתּוֹרִים.
13 און כְּנַעַן האָט געבאָרן צידון זיין בכּור, און חֵתן;
14 און דעם יבוסי, און דעם אֱמוֹרי, און דעם גִּרגָשי;
15 און דעם חִוי, און דעם עַרקי, און דעם סיני;
16 און דעם אַרוָדי, און דעם צְמָרי, און דעם חֲמָתי.
17 די זין פֿון שֵׁמען: עֵילָם, און אַשור, און אַרפכשַׁד, און לוד, און אֲרָם, און עוץ, און חול, און גֶּתֶר, און מֶשֶׁך.
18 און אַרפכשַׁד האָט געבאָרן שֶׁלַח, און שֶׁלַח האָט געבאָרן עֵבֶר.
19 און בייַ עֵבֶר זיינען געבאָרן געווָארן צוויי זין; דער נאָמען פֿון איינעם איז געווען פֶּלֶג, ווייל אין זיינע טעג איז צעטיילט געוואָרן די ערד; און דער נאָמען פֿון זיין ברודער איז געווען יָקטָן.
20 און יָקטָן האָט געבאָרן אַלמוֹדָדן, און שֶׁלֶפֿן, און חַצַרמָוֶת, און יָרַח;
21 און הַדוֹרָמען, און אוזָלן, און דִקלָהן;
22 און עֵיבָלן, און אֲבִימָאֵלן, און שבָאן;
23 און אוֹפִירן, און חִוילָהן, און יוֹבָבן. די אַלע זיינען געווען יָקטָנס זין.
24 שֵׁם, אַרפכשַׁד, שֶׁלַח;
25 עֵבֶר, פֶּלֶג, רְעוּ;
26 שְׂרוּג, נָחוֹר, תָּרַח;
27 אַבְרָם, דאָס איז אַבְרָהָם.
28 די זין פֿון אַברהמען: יִצחק, און יִשמָעֵאל.
29 דאָס זיינען זייערע געבורטן: דער בכּור פֿון יִשמָעֵאלן, נבָיוֹת, און קֵדָר, און אַדבְאֵל, און מִבְשָׂם;
30 מִשמָע, און דומָה, מַשָּׂא, חֲדַד, און תֵּימָא;
31 איטור, נָפִיש, און קֶדמָה. דאָס זיינען די זין פֿון יִשמָעֵאלן.
32 און די זין פֿון קטוּרָה, אַברהמס קעפּסוויב: זי האָט געבאָרן זִמרָנען, און יָקשָׁנען, און מְדָנען, און מִדיָנען, און יִשבָקן, און שוחן. און די זין פֿון יָקשָׁנען זיינען געווען: שבָא, און דְּדָן.
33 און די זין פֿון מִדיָנען: עֵיפָה, און עֵפֶר, און חֲנוֹך, און אַבִידָע, און אֶלדָעָה. די אַלע זיינען געווען די זין פֿון קטוּרָהן.
34 און אַברהם האָט געבאָרן יצחקן. די זין פֿון יצחקן זיינען געווען: עֵשָׂו, און יִשׂרָאֵל.

35 די זין פֿון עֵשָׂו: אֱלִיפַז, רְעוּאֵל,
און יְעוּש, און יַעְלָם, און קֹרַח
36 די זין פֿון אֱלִיפַז: תֵּימָן, און אוֹמָר
צפֿי, און גַּעְתָּם, קנַז, און תִּמנַע, און
עֲמָלֵק.
37 די זין פֿון רְעוּאֵל: נַחַת, זֶרַח,
שַׁמָּה, און מִזָּה.
38 און די זין פֿון שֵׂעִירן: לוֹטָן, און
שוֹבָל, און צִבעוֹן, און עֲנָה, און דישוֹן,
און אֵצֶר, און דִישָׁן.
39 און די זין פֿון לוֹטָנען: חוֹרי, און
הוֹמָם; און די שוועסטער פֿון לוֹטָנען:
תִּמנַע.
40 די זין פֿון שוֹבָלן: עַלְיָן, און
מָנַחַת, און עֵיבָל, שפֿי, און אוֹנָם. און
די זין פֿון צִבעוֹנען: אַיָה, און עֲנָה.
41 די זין פֿון עֲנָהן: דישוֹן. און די
זין פֿון דישוֹנען: חֶמרָן, און אֶשבָן, און
יִתרָן, און כְּרָן.
42 די זין פֿון אֶצֶרן: בלְהָן, און זַעֲוָן,
יַעֲקָן. די זין פֿון דישָׁנען: עוּץ, און אָרָן.
43 און דאָס זינען די מלכים וואָס
האָבן געקיניגט אין לאַנד אֱדוֹם איידער
עס האָט געקיניגט אַ קיניג בייַ די
קינדער פֿון ישׂראל: בָּלַע דער זון פֿון
בעוֹרן; און דער נאָמען פֿון זיין שטאָט
איז געווען דִּנהָבָה.
44 איז בָּלַע געשטאָרבן, און אויף
זיין אָרט האָט געקיניגט יוֹבָב דער זון
פֿון זֶרַחן, פֿון בצרָה.
45 איז יוֹבָב געשטאָרבן, און אויף
זיין אָרט האָט געקיניגט חוּשָׁם פֿון
לאַנד פֿון דעם תֵּימָנִי.
46 איז חוּשָׁם געשטאָרבן, און אויף
זיין אָרט האָט געקיניגט הֲדַד דער זון
פֿון בדַדן, וואָס האָט געשלאָגן מִדיָן אין
פֿעלד פֿון מוֹאָב; און דער נאָמען פֿון
זיין שטאָט איז געווען עֲוִית.
47 איז הֲדַד געשטאָרבן, און אויף
זיין אָרט האָט געקיניגט שַׂמלָה פֿון
מַשׂרֵקָה.
48 איז שַׂמלָה געשטאָרבן, און אויף
זיין אָרט האָט געקיניגט שָׁאוּל פֿון
רחוֹבוֹת בייַם טייַך.
49 איז שָׁאוּל געשטאָרבן, און אויף
זיין אָרט האָט געקיניגט בַּעַל-חָנָן דער
זון פֿון עַכבּוֹרן;
50 איז בַּעַל-חָנָן געשטאָרבן, און
אויף זיין אָרט האָט געקיניגט הֲדַד; און
דער נאָמען פֿון זיין שטאָט איז געווען
פָּעִי; און דער נאָמען פֿון זיין ווייב איז
געווען מְהֵיטַבְאֵל די טאָכטער פֿון מַטרֵד
דער טאָכטער פֿון מֵי-זָהָבּ.
51 און הֲדַד איז געשטאָרבן. און די
פֿירשטן פֿון אֱדוֹם זינען געווען: דער
פֿירשט פֿון תִּמנַע, דער פֿירשט פֿון
עַלְוָה, דער פֿירשט פֿון יתֵת;
52 דער פֿירשט פֿון אָהליבָּמָה, דער
פֿירשט פֿון אֵלָה, דער פֿירשט פֿון
פינוֹן;
53 דער פֿירשט פֿון קנַז, דער פֿירשט
פֿון תֵּימָן, דער פֿירשט פֿון מִבצָר;
54 דער פֿירשט פֿון מַגדִיאֵל, דער
פֿירשט פֿון עִירָם. דאָס זינען די
פֿירשטן פֿון אֱדוֹם.

2 דאָס זינען די זין פֿון ישׂראלן:
ראוּבֵן, שמעון, לֵוִי, און יהודה,
יִשָּׂשכָר, און זבוּלוּן;
2 דָּן, יוֹסף, און בנימין, נפֿתּלי, גָּד,
און אָשֵׁר.
3 די זין פֿון יהודהן: עֵר, און אוֹנָן,
און שֵׁלָה; די דריי זינען אים געבאָרן
געוואָרן פֿון בת-שוּע דער כְּנַעֲנִית, און
עֵר, יְהודהס בכּור, איז געווען שלעכט
אין די אויגן פֿון גאָט, און ער האָט אים
געטייט.
4 און תָּמָר זיין שנור האָט אים
געבאָרן פָּרֶצן, און זֶרַחן. אַלע זין פֿון
יהודהן: פינף.
5 די זין פֿון פָּרֶצן: חֶצרוֹן, און חָמוּל.
6 און די זין פֿון זֶרַחן: זִמרי, און
אֵיתָן, און הֵימָן, און כַּלכּוֹל, און דָּרַע;
אין אַלעמען פינף.
7 און די זין פֿון כַּרמין: עָכָר, דער
פֿאַראומגליקער פֿון ישׂראל וואָס האָט
געפֿעלשט אָן חרם.
8 און די זין פֿון אֵיתָנען: עַזַרְיָה.

9 און די זין פֿון חֶצרוֹנען וואָס זײַנען
אים געבאָרן געווָארן: יְרַחְמְאֵל, און
רָם, און כְּלוּבָי.
10 און רָם האָט געבאָרן עַמִּינָדָבן,
און עַמִּינָדָבּ האָט געבאָרן נַחְשׁוֹן דעם
פֿירשט פֿון די קינדער פֿון יהודה.
11 און נַחְשׁוֹן האָט געבאָרן שַׂלְמָאן,
און שַׂלְמָא האָט געבאָרן בּוֹעַזן.
12 און בּוֹעַז האָט געבאָרן עוֹבֵדן, און
עוֹבֵד האָט געבאָרן יִשַׁי.
13 און יִשַׁי האָט געבאָרן זײַן בכּור
אֱלִיאָבָן, און אֲבִינָדָבּ דעם צווייטן, און
שִׁמְעָא דעם דרימן;
14 נְתַנְאֵל דעם פֿינפֿטן, רַדַי דעם
פֿינפֿטן;
15 אוֹצֶם דעם זעקסטן, דוד דעם
זיבעטן.
16 און זייערע שוועסטער זײַנען
געווען צְרוּיָה, און אֲבִיגַיִל. און די
זין פֿון צְרוּיָהן: אַבְשַׁי, און יוֹאָבּ, און
עֲשָׂהאֵל – דרײַ.
17 און אֲבִיגַיִל האָט געבאָרן עֲמָשָׂאן,
און עֲמָשָׂא פֿאָטער איז געווען יֶתֶר
דער יִשְׁמְעֵאלי.
18 און כָּלֵבּ דער זון פֿון חֶצרוֹנען
האָט געהאַט קינדער מיט דער וויבּ
עֲזוּבָהן – און מיט יריעוֹתן – און דאָס
זײַנען אירע זין: יֵשֶׁר, און שׁוֹבָבּ, און
אַרדוֹן.
19 איז עֲזוּבָה געשטאָרבן און כָּלֵבּ
האָט זיך געגנומען אֶפְרָתן, און זי האָט
אים געבאָרן חורן.
20 און חור האָט געבאָרן אורין, און
אורי האָט געבאָרן בְּצַלְאֵלן.
21 און דערנאָך איז געקומען חֶצרוֹן
צו דער טאָכטער פֿון מָכיר דעם פֿאָטער
פֿון גִּלְעָד, וואָס ער האָט גענומען וועז
ער איז געווען זעכציק יאָר אַלט; און זי
האָט אים געבאָרן שְׂגוּבן.
22 און שְׂגוּבּ האָט געבאָרן יָאירן,
וואָס האָט געהאַט דריי און צוואַנציק
שטעט אין לאַנד גִּלְעָד.
23 און גשור און אֲרָם האָבן
אַוועקגענומען פֿון זיי חוֹות-יָאיר, קְנָת
און אירע טעכטערשטעט, זעכציק
שטעט. די אַלע זײַנען די זין פֿון מָכיר
דעם פֿאָטער פֿון גִּלְעָד.
24 און נאָך חֶצרוֹנס טויט אין
כָּלֵבּ-אֶפְרָתָה, האָט אֲבִיָה, חֶצרוֹנס וויבּ,
געבאָרן פֿון אים אַשחור דעם פֿאָטער
פֿון תְּקוֹעַ.
25 און די זין פֿון יְרַחְמְאֵל, חֶצרוֹנס
בכּור, זײַנען געווען: דער בכּור רָם,
און בונָה, און אוֹרֶן, און אוֹצֶם, אֲחִיָה.
26 און יְרַחְמְאֵל האָט געהאַט נאָך אַן
אַנדער וויבּ, וואָס איר נאָמען איז
געווען עָטָרָה; זי איז געווען די מוטער
פֿון אוֹנָמען.
27 און די זין פֿון רָם, יְרַחְמְאֵלס
בכּור, זײַנען געווען: מַעַץ, און יָמִין,
און עֵקֶר.
28 און די זין פֿון אוֹנָמען זײַנען
געווען: שַׁמַי, און יָדָע. און די זין פֿון
שַׁמַיִן: נָדָבּ, און אֲבִישׁור.
29 און דער נאָמען פֿון אֲבִישׁורס
וויבּ איז געווען אֲבִיהַיִל; און זי האָט
אים געבאָרן אַחְבָּנען, און מוֹלידן.
30 און די זין פֿון נָדָבּן: סֶלֶד, און
אֲפַּיִם. און סֶלֶד איז געשטאָרבן אָן
קינדער.
31 און די זין פֿון אֲפַּיִמען: יִשְׁעִי. און
די זין פֿון יִשְׁעִין: שֵׁשָׁן. און די זין פֿון
שֵׁשָׁנען: אַחְלָי.
32 און די זין פֿון יָדָע, שַׁמַיס ברודער:
יֶתֶר, און יוֹנָתָן. און יֶתֶר איז
געשטאָרבן אָן קינדער.
33 און די זין פֿון יוֹנָתָנען: פֶּלֶת, און
זָזָא. דאָס זײַנען געווען די קינדער פֿון
יְרַחְמְאֵלן.
34 און שֵׁשָׁן האָט ניט געהאַט קיין
זין נאָר טעכטער. און בײַ שֵׁשָׁנען איז
געווען אַ קנעכט אַ מִצרי, וואָס זײַן
נאָמען איז געווען יַרחע.
35 האָט שֵׁשָׁן געגעבן זײַן טאָכטער
צו זײַן קנעכט יַרחען פֿאַר אַ וויבּ; און
זי האָט אים געבאָרן עַתַּי.
36 און עַתַּי האָט געבאָרן נָתָנען, און
נָתָן האָט געבאָרן זָבָדן.

37 און זָבָד האָט געבאָרן אֶפְלָלן, און
אֶפְלָל האָט געבאָרן עוֹבֵדן.
38 און עוֹבֵד האָט געבאָרן יֵהוּאן, און
יֵהוּא האָט געבאָרן עֲזַרְיָהן.
39 און עֲזַרְיָה האָט געבאָרן חֶלָצן,
און חֶלָץ האָט געבאָרן אֶלְעָשָׂהן.
40 און אֶלְעָשָׂה האָט געבאָרן סִסָמָין,
און סִסָמַי האָט געבאָרן שַׁלוּמֵען.
41 און שַׁלוּם האָט געבאָרן יְקַמְיָהן,
און יְקַמְיָה האָט געבאָרן אֶלִישָׁמָען.
42 און די זין פֿון כָּלֵבֿ, יְרַחְמְאֵלס
ברודער: מֵישָׁע זײַן בכּור, וואָס איז
געווען דער פֿאָטער פֿון זִיפֿן, און די זין
פֿון מָרֵשָׁה דעם פֿאָטער פֿון חֶבְרוֹנען.
43 און די זין פֿון חֶבְרוֹנען זײַנען
געווען: קֹרַח און תַּפּוּח, און רֶקֶם, און
שֶׁמַע.
44 און שֶׁמַע האָט געבאָרן רַחַם דעם
פֿאָטער פֿון יַרְקְעָמען, און רֶקֶם האָט
געבאָרן שַׁמַּיִן.
45 און דער זון פֿון שַׁמַּיִן איז געווען
מָעוֹן, און מָעוֹן איז געווען דער פֿאָטער
פֿון בית-צור.
46 און עֵיפָה, כָּלֵבֿס קעפּסוויב, האָט
געבאָרן חָרָנען, און מוֹצָאָן, און גָּזֵז;
און חָרָן האָט געבאָרן גָּזֵזן.
47 און די זין פֿון יָהְדַּי זײַנען געווען:
רֶגֶם, און יוֹתָם, און גֵּישָׁן, און פֶּלֶט, און
עֵיפָה, און שַׁעַף.
48 מַעֲכָה, כָּלֵבֿס קעפּסוויב, האָט
געבאָרן שָׁבֶר, און תִּרְחָנָהן.
49 און די וויב פֿון שַׁעַף דעם פֿאָטער
פֿון מַדְמַנָה, האָט געבאָרן שְׁוָא דעם
פֿאָטער פֿון מַכְבֵּנָא און דעם פֿאָטער פֿון
גִּבְעָא. און די טאָכטער פֿון כָּלֵבֿן איז
געווען עַכְסָה.
50 דאָס זײַנען געווען די קינדער פֿון
כָּלֵבֿן. די זין פֿון חור, דעם בכּור
פֿון אֶפְרָתן: שׁוֹבָל דער פֿאָטער פֿון
קִרְיַת-יְעָרִים,
51 שַׂלְמָא דער פֿאָטער פֿון בית-לֶחֶם,
חָרֵף דער פֿאָטער פֿון בית-גָּדֵר.
52 און די קינדער פֿון שׁוֹבָל דעם
פֿאָטער פֿון קִרְיַת-יְעָרִים זײַנען געווען:
הָרוֹאֶה, און האַלב מנוחות.
53 און די משפּחות פֿון קִרְיַת-יְעָרִים
זײַנען געווען: די יִתְרִים, און די פוּתים,
און די שׁוּמָתים, און די מִשְׁרָעִים. פֿון
די דאָזיקע זײַנען אַרויסגעקומען די
צָרְעָתִים, און די אֶשְׁתָּאוּלים.
54 די קינדער פֿון שַׁלְמָאן:
בית-לֶחֶם, און די נטוֹפֿתים,
עַטְרוֹת-בית-יוֹאָבֿ, און אַ העלפֿט
פֿון די מָנַחַתִים, די צָרְעִים.
55 און די משפּחות פֿון די שרײבער,
די באַווויינער פֿון יַעְבֵּץ, זײַנען געווען:
די תִּרְעָתִים, די שִׁמְעָתִים, די שׂוֹכָתִים.
דאָס זײַנען די קינים וואָס קומען אַרויס
פֿון חֲמַת דעם פֿאָטער פֿון דעם הויז פֿון
רֵכָבֿ.

3 און דאָס זײַנען די זין פֿון דודן
וואָס זײַנען אים געבאָרן געווארן
אין חֶבְרוֹן: דער בכּור, אַמנוֹן,
פֿון אַחינוֹעַמען פֿון יִזְרְעֶאלית; דער
צווייטער, דניאל, פֿון אֲבִיגַיִל, פֿון
כַּרְמֶלית;
2 דער דריטער, אַבְשָׁלוֹם דער זון פֿון
מַעֲכָה דער טאָכטער פֿון תַּלְמַי דעם
מלך פֿון גשור; דער פֿיִרטער, אֲדוֹנִיָה
דער זון פֿון חַגִּיתן;
3 דער פֿינפֿטער, שְׁפַטְיָה, פֿון
אֲבִיטַל; דער זעקסטער, יִתְרְעָם, פֿון
זײַן וויב עֶגְלָה.
4 די זעקס זײַנען אים געבאָרן
געווארן אין חֶבְרוֹן; און ער האָט
דאָרטן געקיניגט זיבן יאָר און זעקס
חדשים; און דריי און דרײַסיק יאָר
האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם.
5 און די דאָזיקע זײַנען אים געבאָרן
געווארן אין ירושָׁלַיִם: שִׁמְעָא, און
שׁוֹבָבֿ, און נָתָן, און שְׁלֹמה – פֿיר, פֿון
בת-שׁוּעַ דער טאָכטער פֿון עַמִּיאֵל;
6 און יִבְחַר, און אֱלִישָׁמָע, און
אֱלִיפֶלֶט;
7 און נוֹגה, און נֶפֶג, און יָפִיעַ;
8 און אֱלִישָׁמָע, און אֱלְיָדָע, און
אֱלִיפֶלֶט – נײַן.

9 דָּאָס זײַנען אַלע זין פֿון דודן, אַחוץ
די זין פֿון די קינדסווײַבער, און זייער
שוועסטער תָּמָר.
10 און דער זון פֿון שלמהן איז געווען
רחבְּעָם. זײַן זון איז געווען אַבָּיָה, זײַן
זון אָסָא, זײַן זון יהוֹשָׁפָט;
11 זײַן זון יוֹרָם, זײַן זון אַחזְיָהו, זײַן
זון יוֹאָשׁ;
12 זײַן זון אַמַצְיָהו, זײַן זון עַזַרְיָה,
זײַן זון יוֹתָם;
13 זײַן זון אָחָז, זײַן זון חזקִיָה, זײַן
זון מנשה;
14 זײַן זון אָמוֹן, זײַן זון יאשִׁיָהו.
15 און די זין פֿון יאשִׁיָהון זײַנען
געווען: דער בכור יוֹחָנָן, דער
צווייטער יְהוֹיָקִים דער דריטער
צִדְקִיָה, דער פֿיִרטער, שַׁלוּם.
16 און די זין פֿון יְהוֹיָקִימען זײַנען
געווען: זײַן זון יְכָנְיָה, זײַן זון צִדְקִיָה.
17 און די זין פֿון יְכָנְיָה דעם
געפֿאַנגענעם: זײַן זון שְׁאַלתִּיאֵל,
18 און מַלְכִּירָם, און פְּדָיָה, און
שֶׁנאַצַר, יקַמְיָה, הוֹשָׁמָע, און נְדַבְיָה.
19 און די זין פֿון פְּדָיָהן: זרובבֶל,
און שִׁמְעִי. און די קינדער פֿון
זרובבֶלן: משולָם, און חֲנַנְיָה, און
זייער שוועסטער שְׁלוֹמִית;
20 און חשובָה, און אוֹהֶל, און
בֶּרֶכְיָה, און חַסְדְיָה, יְאשַׁבְ-חֶסֶד – פִּינְיָה.
21 און די זין פֿון חֲנַנְיָהן: פְּלַטְיָה און
ישַׁעְיָה. די זין פֿון [ישַׁעְיָהן]: רְפָיָה.
די זין פֿון [רְפָיָהן]: אַרְנָן. די זין
פֿון [אַרְנָענען]: עוֹבַדְיָה. די זין פֿון
[עוֹבַדְיָהן]: שְׁכַנְיָה.
22 און די זין פֿון שְׁכַנְיָהן: שְׁמַעְיָה.
און די זין פֿון שְׁמַעְיָהן: חטוש, און
יִגְאָל, און בריח, און נְעַרְיָה, און שָׁפָט
– זעקס.
23 און די זין פֿון נְעַרְיָהן: אֶלְיוֹעֵינַי,
און חזקִיָה, און עַזְרִיקָם – דרײַ.
24 און די זין פֿון אֶלְיוֹעֵינַיז: הוֹדַוְיָהו
און אֶלְיָשִׁיבְ, און פְּלָיָה, און עַקּוּבְ, און
יוֹחָנָן, און דְּלָיָה, און עֲנָנִי – זיבן.

4 די זין פֿון יהודהן: פֶּרֶץ, חֶצרוֹן,
און כַּרְמִי, און חור, און שׁוֹבָל.
2 און רְאָיָה דער זון פֿון שׁוֹבָלן האָט
געבאָרן יַחַתן, און יַחַת האָט געבאָרן
אַחוּמַיִן, און לַהַדן. דָּאָס זײַנען די
משפּחות פֿון די צָרְעָתִים.
3 און די דאָזיקע זײַנען פֿון דעם
פֿאָטער פֿון עֵיטָם: יִזרְעֶאל, און יִשְׁמָא,
און יִדְבָּש; און דער נאָמען פֿון זייער
שוועסטער איז געווען הַצֶּלֶלפּוֹנִי;
4 און פנואֵל דער פֿאָטער פֿון גדוֹר,
און עֶזֶר דער פֿאָטער פֿון חושָׁה. דָּאָס
זײַנען די קינדער פֿון חור דעם בְּכוֹר
פֿון אֶפְרָת דעם פֿאָטער פֿון בית-לֶחֶם.
5 און אַשחור דער פֿאָטער פֿון תְּקוֹעַ
האָט געהאַט צוויי ווײַבער: חלאָה, און
נַעֲרָה.
6 און נַעֲרָה האָט אים געבאָרן
אַחוּזָמָן, און חפֶר, און תֵּימָנִי, און
דעם אַחשְׁתָּרִי. דָּאָס זײַנען די זין פֿון
נַעֲרָהן.
7 און די זין פֿון חלאָהן: צֶרֶת, און
צוֹחַר, און אֶתְנָן.
8 און קוֹץ האָט געבאָרן עָנוּבן, און
הַצוֹבֵבְהן, און די משפּחות פֿון אַחַרְכֵל
דעם זון פֿון הָרוּמען.
9 און יַעְבֵּץ איז געווען דער
אָנגעזעענסטער פֿון זײַנע ברידער; און
זײַן מוטער האָט געראָפֿן זײַן נאָמען
יַעְבֵּץ, אָזוי צו זאָגן: ווײל איך האָב
אים געבאָרן מיט פֿיין.
10 און יַעְבֵּץ האָט געראָפֿן צום גאָט
פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אויב
בענטשן ווועסטו מיך בענטשן, און
ווועסט פֿאַרגרעסערן מײַן גרענעץ, און
דײַן האַנט ווועט זײַן מיט מיר, און
ווועסט באַהיטן פֿון בייז, מיך ניט ווײַ
צו טאָן –. און גאָט האָט אים באַשערט
וואָס ער האָט געבעטן.
11 און כְּלוּבּ דער ברודער פֿון שוּחָהן
האָט געבאָרן מחירן, ווָאס איז געווען
דער פֿאָטער פֿון אֶשְׁתּוֹנען.
12 און אֶשְׁתּוֹן האָט געבאָרן
בית-רָפָאן, און פַּסֵחן, און תְּחִנָּה דעם

פַּאָטער פֿון עִיר-נָחש. דאָס זײנען די מענטשן פֿון רֵכָה.
13 און די זין פֿון קנַזן זײנען געווען: עָתניאֵל, און שׂרָיָה. און די זין פֿון עָתניאֵל: חַתַת.
14 און מְעוֹנוֹתַי האָט געבאָרן עָפֿרָהן; און שׂרָיָה האָט געבאָרן יוֹאָבּ דעם פַּאָטער פֿון גֵּיא-חֲרָשִׁים; ווָאָרום זיי זײנען געווען מײנסטערס.
15 און די זין פֿון כָּלֵבּ דעם זון פֿון יפֿוּנֶהן זײנען געווען: עִירו, אֵלָה, און נַעַם. און די זין פֿון אֵלָהן: קנַז.
16 און די זין פֿון יְהַלֶּלאֵל: זיף, און זיפָה, תִּירְיָא, און אַשַׂראֵל.
17 און די זין פֿון עֶזְרָהן: יֶתֶר, און מֶרֶד, און עֵפֶר, און יָלוֹן. און זי האָט געבאָרן מִרְיָמען, און שַׁמַּי, און ישבח דעם פַּאָטער פֿון אֶשְׁתְּמוֹעַ –
18 און זײן ווײַב פֿון יהודה האָט געבאָרן יֶרֶד דעם פַּאָטער פֿון גְּדוֹר, און חֶבֶר דעם פַּאָטער פֿון שׂוֹכוֹ, און יקותיאֵל דעם פַּאָטער פֿון זָנוֹח – און דאָס זײנען די זין פֿון בתיָה דער טאָכטער פֿון פַּרעהן, ווָאָס מֶרֶד האָט געמומען.
19 און די זין פֿון הוֹדִיָהס ווײַב, דער שוועסטער פֿון נַחם דעם פַּאָטער פֿון קְעִילָה, זײנען געווען: דער גַּרמי, און אֶשְׁתְּמוֹעַ דער מַעֲכָתי.
20 און די זין פֿון שימוֹנען: אַמנוֹן, און רִנָה, בן-חָנָן, און תילוֹן. און די זין פֿון ישעיָ: זוֹחת, און בן-זוֹחת.
21 די קינדער פֿון שֵׁלָה דעם זון פֿון יהודהן: עֵר דער פַּאָטער פֿון לֵכָה, און לַעְדָה דער פַּאָטער פֿון מָרֵשָׁה, און די משפחות פֿון דעם הויז פֿון די לינענאַרבעטער פֿון דעם הויז פֿון אַשבעַ;
22 און יוֹקים, און די מענטשן פֿון כּוֹזֵבָא, און יוֹאָש, און שָׂרָף, ווָאָס האָבן געהערשט איבער מוֹאָבּ, און יָשׁוּבִי-לֶחֶם. און די געשיכטע איז אַן אַלטע.
23 דאָס זײנען געווען די טעפּער, און די ווָאָס זײנען געזעסן אין פֿלאַנצגערטנער און געהעפֿט; ביַי דעם מלך אין זײַן ווירטשאַפֿט זײנען זיי דאָרטן געזעסן.
24 די זין פֿון שמעונען: נמואֵל, און יָמין, יָריבּ, זֶרַח, שָׁאול.
25 זײַן זון איז געווען שַׁלוּם, זײַן זון מִבְשָׂם, זײַן זון מִשְׁמָע.
26 און די קינדער פֿון מִשְׁמָען זײנען געווען: זײַן זון חמואֵל, זײַן זון זַכּור, זײַן זון שִׁמְעִי.
27 און שִׁמְעִי האָט געהאַט זעכצן זין און זעקס טעכטער; אָבער זײנע ברידער האָבן ניט געהאַט פֿיל קינדער, און זייער גאַנצע משפּחה האָט זיך ניט געמערט אַזוי ווי די קינדער פֿון יהודה.
28 און זיי זײנען געזעסן אין באֵר-שֶׁבַע, און מוֹלָדָה, און חַצַר-שׁוּעָל;
29 און אין בלהָה, און אין עֶצֶם, און אין תּוֹלָד;
30 און אין בתואֵל, און אין חרמָה, און אין ציקלַג;
31 און אין בית-מַרְכָּבוֹת, און אין חַצַר-סוסים, און אין בית-בראי, און אין שַׁעֲרַיִם. דאָס זײנען געווען זייערע שטעט ביז דוד איז געווָארן מלך.
32 און זייערע דערפֿער זײנען געווען: עֵיטָם, און עַיִן, רִמּוֹן, און תּוֹכֶן, און עָשָׁן – פֿינף שטעט;
33 און אַלע זייערע דערפֿער וואָס אַרום די אָזיקע שטעט, ביז בַּעַל. דאָס זײנען געווען זייערע ווינענרטער, און זייער יחוס-בריוו איז געווען לויט זיי.
34 און משובָּב, און יַמלֵך, און יוֹשָׁה,
35 דער זון פֿון אַמַציָהן;
35 און יוֹאֵל, און יֵהוא דער זון פֿון יוֹשִׁבְיָה דעם זון פֿון שָׂרָיָה דעם זון פֿון עַשׂיאֵלן;
36 און אֶלְיוֹעֵיני, און יַעקוֹבָּה, און ישוֹחָיָה, און עָשָׂיָה, און עַדיאֵל, און ישִׁימִיאֵל, און בְּנָיָה;

37 און זִיזָא דער זון פֿון שִׁפְעִי דעם
זון פֿון אַלּוֹן, דעם זון פֿון יְדָיָה, דעם זון
פֿון שִׁמְרי, דעם זון פֿון שמַעְיָהוּ –
38 די דאָזיקע וואָס קומען דאָ מיט
די נעמען, זײַנען געווען פֿירשטן
אין זייערע משפּחות; און זייערע
פֿאָטערהײַזער האָבן זיך שטאַרק
פֿאַרשפּרייט.
39 און זיי זײַנען אַוועק צום אײַנגאַנג
פֿון גדוֹר, ביז צום מזרח פֿון טאָל, צו
זוכן פֿיטערונג פֿאַר זייערע שאָף.
40 און זיי האָבן געפֿונען אָ פֿעטע
און גוטע פֿיטערונג, און דאָס לאַנד איז
געווען גערעאַם, און רויק, און בשַׁלווה;
וואָרום פֿון חָם זײַנען געווען די וואָס
זײַנען דאָרטן געזעסן פֿריער.
41 און די דאָזיקע וואָס זײַנען דאָ
פֿאַרשריבן מיט די נעמען, זײַנען
געקומען אין די טעג פֿון יחזקיה דעם
מלך פֿון יהודה, און האָבן געשלאָגן
זייערע געצעלטן, און די מְעונים וואָס
האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, און זיי האָבן
זיי פֿאַרוויסט ביז אויף היינטיקן טאָג,
און האָבן זיך באַזעצט אויף זייער אָרט;
וואָרום דאָרטן איז געווען פֿיטערונג
פֿאַר זייערע שאָף.
42 און פֿון זיי, פֿון די קינדער פֿון
שמעון, זײַנען אַוועק צום באַרג שֵׂעִיר
פֿינף הונדערט מאַן, און פּלַטְיָה, און
נעַרְיָה, און רפָיָה, און עוזיאֵל, די זין
פֿון יִשְׁעִין, זיי פֿאַרויס.
43 און זיי האָבן געשלאָגן דעם
אַמטרונענעם אײַבערבליבּ פֿון עֲמָלֵק,
און זײַנען דאָרטן געבליבן זיצן ביז
אויף היינטיקן טאָג.

5 און די זין פֿון ראובֵן דעם בכּור
פֿון ישׂראֵלן – וואָרום ער איז
געווען דער בכּור, אָבער אַז ער האָט
פֿאַרשוועכט דאָס געלעגער פֿון זײַן
פֿאָטער, איז זײַן בכורה אַוועקגעגעבן
געוואָרן צו די קינדער פֿון יוֹסף דעם זון
פֿון ישׂראֵלן, הגם ניט זיך צו רעכענען
אין דעם יחוס-בריוו אויף דער בכורה;
2 וואָרום יהודה האָט
אַריבערגעשטיגן זײַנע ברידער,
און פֿון אים איז אַרויס דער פֿירשט;
אָבער די בכורה איז געווען יוֹספֿס –
3 די זין פֿון ראובֵן דעם בכּור פֿון
ישׂראֵלן זײַנען געווען: חֲנוֹך, און
פלוּא, חֶצרוֹן, און כַּרמי.
4 די קינדער פֿון יוֹאֵלן זײַנען געווען:
זײַן זון שמַעְיָה, זײַן זון גוֹג, זײַן זון
שִׁמְעִי;
5 זײַן זון מיכָה, זײַן זון רֵאָיָה, זײַן זון
בַּעַל;
6 זײַן זון באֵרָה, וואָס תִּלגַת-פּלְנֶסֶר
דער מלך פֿון אַשור האָט פֿאַרטריבן;
ער איז געווען דער פֿירשט פֿון די
ראובֵנים.
7 און זײַנע ברידער לויט זײַנע
משפּחות, זיך יחוסנדיק לויט זייערע
געבורטן, זײַנען געווען: דער הויפּט
יעִיאֵל, און זכַריָהו;
8 און בֶּלַע דער זון פֿון עָזָז דעם זון
פֿון שֶׁמַע, דעם זון פֿון יוֹאֵלן, וואָס
איז געזעסן אין עַרוֹעֵר, ביז נבוֹ און
בעַל-מְעוֹן;
9 און צו מזרח איז ער געזעסן ביז
מע קומט צום מדבר, פֿון טײַך פְּרָת אָן;
וואָרום זייערע פֿי האָבן זיך פֿאַרמערט
אין לאַנד גִּלעָד.
10 און אין די טעג פֿון שָׁאוּל האָבן
זיי געמאַכט אַ מלחמה מיט די הַגרִיאים,
און יענע זײַנען געפֿאַלן דורך זייער
האַנט; און זיי האָבן זיך באַזעצט אין
זייערע געצעלטן איבער דער גאַנצער
געגנט צו מזרח פֿון גִּלעָד.
11 און די קינדער פֿון גָד זײַנען
געזעסן אַקעגן זיי אין לאַנד בָּשָׁן ביז
סַלכָה;
12 יוֹאֵל דער הויפּט, און שָׁפָם דער
צווייטער, און יַעְנַי, און שָׁפָט, אין בָּשָׁן;
13 און זייערע ברידער לויט זייערע
פֿאָטערהײַזער: מיכָאֵל, און משוּלָם,
און שֶׁבַע, און יוֹרַי, און יַעַכָן, און זִיעַ,
און עֵבֶר – זיבן.

14 דָּאס זײַנען די זין פֿון אֲבִיחַיִל דעם זון פֿון חוּרי, דעם זון פֿון יָרוֹחַ, דעם זון פֿון גִּלְעָד, דעם זון פֿון מִיכָאֵל, דעם זון פֿון ישִׁישַׁי, דעם זון פֿון יַחְדוֹ, דעם זון פֿון בוּזן.

15 אַחי דער זון פֿון אַבְדִיאֵל דעם זון פֿון גוּנִין איז געווען דער הויפּט פֿון זיירע פֿאָטערהײַזער.

16 און זיי זײַנען געזעסן אין גִּלְעָד אין בָּשָׁן, און אין אירע טעכטערשטעט, און אין אַלע אָפּענע ערטער פֿון פלוין, ביַ זיירע אויסלאָזן.

17 זיי אַלע האָבן זיך פֿאַרצייכנט אין די טעג פֿון יוֹתָם דעם מלך פֿון יהודה, און אין די טעג פֿון יָרָבעָם דעם מלך פֿון ישׂראל.

18 די קינדער פֿון ראובֵן, און די גָּדים, און דער האַלבער שבֶּט מנשה – פֿון העלדישע יונגען, מענטשן וואָס טראָגן אַ שילד און אַ שוועכט, און שפּאַנען אַ בויגן, און זײַנען געלערנט אין מלחמה, זײַנען געווען פּיר און פֿערציק טויזנט און זיבן הונדערט און זעכציק וואָס גייען אַרויס אין חיל.

19 און זיי האָבן געמאַכט אַ מלחמה מיט די הַגרִיאים, און איטור, און נָפִישׁ, און נוֹדָב.

20 און זיי זײַנען געהאָלפֿן געווארן אַקעגן זיי, און די הַגרִיאים און אַלע וואָס מיט זיי זײַנען געגעבן געווארן אין זייער האַנט; ווארום זיי האָבן געשריען צו גאָט אין דער מלחמה, און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פֿון זיי, ווײל זיי האָבן זיך פֿאַרזיכערט אויף אים.

21 און זיי האָבן געפֿאַנגען זייערע פֿיִ: זייערע קעמלען פֿופֿציק טויזנט, און שאָף צוויי הונדערט און פֿופֿציק טויזנט, און אייזלען צוויי טויזנט, און נפֿשות מענטשן הונדערט טויזנט.

22 ווארום עס זײַנען געפֿאַלן פֿיל דערשלאָגענע, ווײל די מלחמה איז געווען פֿון גאָט. און זיי זײַנען געזעסן אויף דעם אָרט פֿון זיי ביז צום גלות.

23 און די קינדער פֿון דעם האַלבן שבֶּט מנשה זײַנען געזעסן אין לאַנד, פֿון בָּשָׁן ביז בַּעַל-חרמוֹן, און שניר, און דעם באַרג חרמוֹן. זיי האָבן זיך געמערט.

24 און דאָס זײַנען די הויפּטלײַט פֿון זיירע פאָטערהײַזער: עֵפֶר, און ישעי, און אֱלִיאֵל, און עַזרִיאֵל, און ירמיָה, און הוֹדַוְיָה, און יַחְדִיאֵל, מענטשן העלדישע גיבורים, מענטשן מיט נעמען, הויפּטן פֿון זיירע פאָטערהײַזער.

25 און זיי האָבן געפּעלשט אָן דעם גאָט פֿון זיירע עלטערן, און זײַנען געווען פֿאַרפֿירט נאָך די געטער פֿון די פֿעלקער פֿון לאַנד, וואָס גאָט האָט פֿאַרטיליקט פֿון פֿאַר זיי.

26 און דער גאָט פֿון ישׂראל האָט דערוועקט דעם גײַסט פֿון פּול דעם מלך פֿון אַשור, און דעם גײַסט פֿון תִּלגַת-פּלנֶסֶר דעם מלך פֿון אַשור, און ער האָט זיי פֿאַרטריבן – די ראובֵנים, און די גָּדים, און דעם האַלבן שבֶּט מנשה, און ער האָט זיי געבראַכט קיין לַחלַח, און חבוֹר, און הָרָא, און בײַם טײַך גוֹזָן, ביז אויף היינטיקן טאָג.

27 די זין פֿון לֵוִי: גֵּרשׁוֹן, קְהָת, און מְרָרי.

28 און די זין פֿון קְהָתן: עַמְרָם, יצהָר, און חֶברון, און עוזיאֵל.

29 און די קינדער פֿון עַמְרָמען: אַהרן, און משה, און מרים. און די זין פֿון אַהרנען: נָדָב, און אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר, און יִתָמָר.

30 אֶלְעָזָר האָט געבאָרן פּינחסן; פּינחס האָט געבאָרן אֲבִישׁוּעַ.

31 און אֲבִישׁוּעַ האָט געבאָרן בוקין, און בוקי האָט געבאָרן עוזין.

32 און עוזי האָט געבאָרן זֶרַחְיָהן, און זֶרַחְיָה האָט געבאָרן מְרָיוֹתן.

33 מְרָיוֹת האָט געבאָרן אֲמַרְיָהן, און אֲמַרְיָה האָט געבאָרן אֲחִיטוּבן.

34 און אֲחִיטוּב האָט געבאָרן צָדוֹקן, און צָדוֹק האָט געבאָרן אֲחִימַעַצן.

35 און אֲחִימַעַץ האָט געבאָרן
עֲזַרְיָהוּ, און עֲזַרְיָה האָט געבאָרן
יוֹחָנָנעון.
36 און יוֹחָנָן האָט געבאָרן עֲזַרְיָהוּ;
דאָס איז דער וואָס איז געווען אַ כֹּהֵן
אין דעם הויז וואָס שלמה האָט געבויט
אין ירושָׁלַיִם.
37 און עֲזַרְיָה האָט געבאָרן אֲמַרְיָהוּ,
און אֲמַרְיָה האָט געבאָרן אֲחִיטוּבוֹ.
38 און אֲחִיטוּב האָט געבאָרן צָדוֹקוֹ,
און צָדוֹק האָט געבאָרן שַׁלּוּמעון.
39 און שַׁלּוּם האָט געבאָרן חִלְקִיָּהוּ,
און חִלְקִיָּה האָט געבאָרן עֲזַרְיָהוּ.
40 און עֲזַרְיָה האָט געבאָרן שְׂרָיָהוּ,
און שְׂרָיָה האָט געבאָרן יְהוֹצָדָקוֹ.
41 און יְהוֹצָדָק איז אַוועק אין גלות,
ווען גאָט האָט פַּאַרטריבן יהודה
און ירושָׁלַיִם דורך דער האַנט פון
נְבוּחַדְנֶצַּר.

6 די זין פון לֵוִי: גֵּרשׁוֹם, קְהָת, און
מְרָרִי.
2 דאָס זײַנען די נעמען פון גֵּרשׁוֹמס
זין: לִבְנִי, און שִׁמְעִי.
3 און די זין פון קְהָתן זײַנען געווען:
עַמְרָם, און יִצְהָר, און חֶבְרון, און
עוזִיאֵל.
4 די זין פון מְרָרִין: מַחְלִי, און מושי.
און דאָס זײַנען די משפחות פון לֵוִי לויט
זייערע עלטערן.
5 פון גֵּרשׁוֹמען: זײַן זון לִבְנִי, זײַן זון
יַחַת, זײַן זון זִמָּה;
6 זײַן זון יוֹאָךְ זײַן זון עִדּוֹ, זײַן זון
זֶרַח, זײַן זון יְאַתְרַי.
7 די קינדער פון קְהָתן: זײַן זון
עַמִינָדָב, זײַן זון קֹרַח זײַן זון אַסִיר;
8 זײַן זון אֶלְקָנָה, און זײַן זון אֶבְיָסָף,
און זײַן זון אַסִיר;
9 זײַן זון תַּחַת, זײַן זון אוריאֵל, זײַן
זון עוזִיָּה, און זײַן זון שָׁאוּל.
10 און די קינדער פון אֶלְקָנָהן:
עַמָשַׂי, און אַחִימוֹת,
11 [און] אֶלְקָנָה. די קינדער פון
אֶלְקָנָהן: זײַן זון צוֹפַי, און זײַן זון נַחַת;
12 זײַן זון אֶלִיאָבְ, זײַן זון ירוֹחם, זײַן
זון אֶלְקָנָה.
13 און די זין פון שמואלן: דער בְּכוֹר
וַשני, און אֲבִיָה.
14 די קינדער פון מָרָרין: מַחְלי; זײַן
זון לִבְנִי, זײַן זון שִׁמְעִי, זײַן זון עוזָה;
15 זײַן זון שִׁמְעָא, זײַן זון חגִיָה, זײַן
זון עַשָׂיָה.
16 און דאָס זײַנען די וואָס דוד האָט
געשטעלט בײַם זינגען אין הויז פון
גאָט, נאָך דעם ווי דער אָרון איז
געקומען צו זײַן רו.
17 און זיי האָבן געדינט פַּאַר דעם
מִשכּן פון אוֹהֶל-מוֹעד מיט זינגען,
ביז שלמה האָט געבויט דאָס הויז פון
גאָט אין ירושָׁלַיִם, און זיי האָבן זיך
געשטעלט לויט זייער אָרדענונג בײַ
זייער דינסט.
18 און דאָס זײַנען די וואָס זײַנען
דאָרטן געשטאַנען, מיט זייערע זין: פון
די זין פון די קְהָתִים: הֵימָן דער זינגער,
דער זון פון יוֹאֵל דעם זון פון שמואל,
19 דעם זון פון אֶלְקָנָה, דעם זון פון
ירוֹחם, דעם זון פון אֶלִיאֵל, דעם זון פון
תּוֹח,
20 דעם זון פון צוּף, דעם זון פון
אֶלְקָנָה, דעם זון פון מַחַת, דעם זון פון
עַמָשַׂי,
21 דעם זון פון אֶלְקָנָה, דעם זון פון
יוֹאֵל, דעם זון פון עֲזַרְיָה, דעם זון פון
צפַנְיָה,
22 דעם זון פון תַּחַת, דעם זון פון
אַסִיר, דעם זון פון אֶבְיָסָף, דעם זון פון
קֹרַח,
23 דעם זון פון יִצְהָר, דעם זון פון
קְהָת, דעם זון פון לֵוִי, דעם זון פון
ישׂראלן.
24 און זײַן ברודער אָסָף איז געווען
דער וואָס איז געשטאַנען צו זײַן
רעכטער האַנט: אָסָף דער זון פון
בֶּרַחְיָהו דעם זון פון שִׁמְעָא,
25 דעם זון פון מִיכָאֵל, דעם זון פון
בעֲשַׂיָה, דעם זון פון מַלְכִּיָה,

26 דעם זון פֿון אֶתני, דעם זון פֿון זֶרַח, דעם זון פֿון עֲדָיָה,
27 דעם זון פֿון אֵיתָן, דעם זון פֿון זִמָּה, דעם זון פֿון שִׁמְעִי,
28 דעם זון פֿון יַחַת, דעם זון פֿון גֵּרשׁוֹם, דעם זון פֿון לֵוִי.
29 און זייערע ברידער די קינדער פֿון מְרָרי, אויף דער לינקער זײַט: אֵיתָן דער זון פֿון קישי דעם זון פֿון עַבְדִי, דעם זון פֿון מַלוּך,
30 דעם זון פֿון חשַׁבְיָה, דעם זון פֿון אֲמַצְיָה, דעם זון פֿון חִלְקִיָה,
31 דעם זון פֿון אֲמצי, דעם זון פֿון בני, דעם זון פֿון שָׁמֶר,
32 דעם זון פֿון מַחְלי, דעם זון פֿון מושי, דעם זון פֿון מְרָרי, דעם זון פֿון לֵוִי.
33 און זייערע ברידער די לְוִיִים זײַנען געווען אָפּגעגעבן צו דעם גאָנצן דינסט פֿון דעם מִשכּן פֿון גאָטס הויז.
34 און אַהרן און זײַנע קינדער האָבן געדעמפּט אויף דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער און אויף דעם מזבח פֿאַר ווײַרויך; זיי זײַנען געווען פֿאַר יעטוועדער אַרבעט פֿון דעם קָדְשֵׁי-קָדָשִׁים, און אויף מכפּר צו זײַן אויף ישׂראל, לויט אַלץ וואָס משה דער קנעכט פֿון גאָט האָט באַפֿוילן.
35 און דאָס זײַנען די קינדער פֿון אַהרן: זײַן זון אֶלְעָזָר, זײַן זון פינחס, זײַן זון אֲבִישׁוּעַ;
36 זײַן זון בוקי, זײַן זון עוזי, זײַן זון זַרְחִיָה;
37 זײַן זון מְרָיוֹת, זײַן זון אֲמַרְיָה, זײַן זון אַחִיטוּב;
38 זײַן זון צָדוֹק, זײַן זון אַחימַעַץ.
39 און דאָס זײַנען געווען זייערע ווינערטער לויט זייערע לאָגערדערפֿער אין זייער געמאַרק: צו די קינדער פֿון אַהרן פֿון דער משפּחה פֿון די קְהָתים ווײַל זיירער איז געווען [דער ערשטער] גוֹרל,
40 זיי האָט מען געגעבן חֶברון אין לאַנד יהודה מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער רונד אַרום איר.
41 אָבער דאָס פֿעלד פֿון דער שטאָט און אירע דערפֿער האָט מען געגעבן צו כָּלֵב דעם זון פֿון יפֿונֶה.
42 און צו די קינדער פֿון אַהרן האָט מען געגעבן די שטעט פֿון אַנטרינונג, חֶברון, און לִבְנָה מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און יַתִּיר, און אֶשתמוֹעַ מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער;
43 און חילֶן מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, דבִּיר מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער;
44 און עָשָׁן מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און בית-שֶׁמֶשׁ מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער.
45 און פֿון שבֶּט בנימין: גֶּבַע מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און עָלֶמֶת מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער, און עֲנָתוֹת מיט אירע פֿרייַע פֿלעצער. אַלע זייערע שטעט, דרייצן שטעט, לויט זייערע משפּחות.
46 און פֿאַר די איבעריקע קינדער פֿון קְהָת, פֿון דער משפּחה פֿון דעם שבֶּט, פֿון דעם האַלבן שבֶּט, פֿון האַלב מנשה, לויט גוֹרל, צען שטעט.
47 און פֿאַר די קינדער פֿון גֵּרשׁוֹם לוט זייערע משפּחות, פֿון שבֶּט יִשָּׂשכָר, און פֿון שבֶּט אָשר, און פֿון שבֶּט נפֿתלי, און פֿון שבֶּט מנשה אין בָּשָׁן, דרייצן שטעט.
48 פֿאַר די קינדער פֿון מְרָרי לויט זייערע משפּחות, פֿון שבֶּט ראובֶן, און פֿון שבֶּט גָּד, און פֿון שבֶּט זבוּלון, לויט גוֹרל, צוועלף שטעט.
49 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געגעבן צו די לְוִיִים די שטעט מיט זייערע פֿרייַע פֿלעצער.
50 און זיי האָבן געגעבן לויט גוֹרל, פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון יהודה, און פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון שמעון, און פֿון דעם שבֶּט פֿון די קינדער פֿון בנימין, די דאָזיקע שטעט וואָס מע רופֿט דאָ אָן מיט די נעמען.

51 און טייל פֿון די משפּחות פֿון
די קינדער פֿון קָהָת האָבן געהאַט די
שטעט פֿון זייער גענאַרק פֿון שבֿט
אפֿרים.
52 און מע האָט זיי געגעבן די שטעט
פֿון אֲנטרינונג, שכֶם מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער אויפֿן באַרג אפֿרים, און גָּזֶר
מיט אירע פֿרייַע פּלעצער;
53 און יָקמְעָם מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און בית-חוֹרוֹן מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער.
54 און אַיָלוֹן מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און גַּת-רִמוֹן, מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער.
55 און פֿון דעם האַלבן שבֿט מנשה:
עָנֵר מיט אירע פֿרייַע פּלעצער, און
בִּלעָם מיט אירע פֿרייַע פּלעצער, פֿאַר
דער משפּחה פֿון די איבעריקע קינדער
פֿון קָהָת.
56 פֿאַר די קינדער פֿון גֵּרשׁוֹם, פֿון
דער משפּחה פֿון דעם האַלבן שבֿט
מנשה: גּוֹלָן אין בָּשָׁן מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און עַשתָּרוֹת מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער.
57 און פֿון שבֿט יִשָּׂשכָר: קֶדֶשׁ מיט
אירע פֿרייַע פּלעצער, דָּבַרַת מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער.
58 און ראמוֹת מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און עָנֶם מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער.
59 און פֿון שבֿט אָשר: מָשָׁל מיט
אירע פֿרייַע פּלעצער, און עַבְדוֹן מיט
אירע פֿרייַע פּלעצער.
60 און חוקוֹק מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און רחוֹב מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער.
61 און פֿון שבֿט נפֿתּלי: קֶדֶשׁ אין
גָּליל מיט אירע פֿרייַע פּלעצער, און
חמוֹן מיט אירע פֿרייַע פּלעצער, און
קִרְיָתַיִם מיט אירע פֿרייַע פּלעצער.
62 פֿאַר די איבעריקע, די קינדער פֿון
מְרָרי, פֿון שבֿט זבוּלוֹן: רִמוֹנוֹ מיט
אירע פֿרייַע פּלעצער, תָּבוֹר מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער.
63 און פֿון יענער זײַט יַרדן בייַ
יריחוֹ, צו מזרח פֿון יַרדן, פֿון שבֿט
ראובֵן: בֶּצֶר אין מדבר מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער, און יַהַץ מיט אירע
פֿרייַע פּלעצער;
64 און קֶדֶמוֹת מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און מֵיפַעַת מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער.
65 און פֿון שבֿט גָּד: ראָמוֹת אין גִּלעָד
מיט אירע פֿרייַע פּלעצער, און מַחנַיִם
מיט אירע פֿרייַע פּלעצער;
66 און חשבּוֹן מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער, און יַעְזֵיר מיט אירע פֿרייַע
פּלעצער.

7 און פֿון די זין פֿון יִשָּׂשכָר זײַנען
געווען: תּוֹלָע, און פּוּאָה, יָשׁוּב,
און שִמרוֹן – פֿיר.
2 און די זין פֿון תּוֹלָען: עוזי, און
רפָיָה, און יריאֵל, און יַחמַי, און
יִבְשָׂם, און שמואל, הויפּטן פֿון זייערע
פֿאָטערהײַזער – פֿון תּוֹלָע – לויט
זייערע געבורטן, העלדישע גיבורים.
זייער צאָל אין די טעג פֿון דודן איז
געווען צוויי און צוואַנציק טויזנט און
זעקס הונדערט.
3 און די זין פֿון עוזין זײַנען געווען:
יִזרַחיָה; און די זין פֿון יִזרַחיָהן:
מִיכָאֵל, און עוֹבַדיָה, און יוֹאֵל, יִשׁיָה –
פֿינף; אַלע הויפּטן.
4 און צו זיי האָבן געהערט,
לויט זייערע געבורטן, לויט זייערע
פֿאָטערהײַזער, מחנות קריג-חיל,
זעקס און דרײַסיק טויזנט; ווָאָרום זיי
האָבן געהאַט פֿיל ווײַבער און זין.
5 און זייערע ברידער פֿון אַלע
משפּחות פֿון יִשָּׂשכָר, העלדישע
גיבורים – זייער פֿאַרצייכענישׂ, אין
אַלעמען: זיבן און אַכציק טויזנט.
6 פֿון בנימינען: בָּלַע, און בָּכֶר, און
ידיעֲאֵל – דרײַ.
7 און די זין פֿון בָּלַען: אָצבוֹן,
און עוזי, און עוזיאֵל, און אירימוֹת,
און עִירי – פֿינף, הויפּטן פֿון
פֿאָטערהײַזער, העלדישע גיבורים;

און זייער פַֿאַרצייכענישׂ: צוויי און
צוואַנציק טויזנט און פֿיר און דרײַסיק.
8 און די זין פֿון בֶּכֶר: זמירָה, און
יוֹעָש, און אֶליעֶזֶר, און אֶלְיוֹעֵינַי, און
עָמרי, און ירֵמוֹת, און אֲבִיָה, און
עֲנָתוֹת, און עָלֶמֶת; די אַלע זײנען
געווען די זין פֿון בָּכֶר.
9 און זייער פַֿאַרצייכענישׂ לויט
זייערע געבורטן, לויט די הויפּטן
פֿון זייערע פַֿאָטערהײזער, העלדישע
גיבּוֹרים: צוואַנציק טויזנט און צוויי
הונדערט.
10 און די זין פֿון ידיעֲאֵל: בִּלְהָן; און
די זין פֿון בִּלְהָנען: יְעוּש און בנימין,
און אֵהוד, און כְּנַעֲנָה, און זֵיתָן, און
תַּרשיש און אֲחִישַׁחַר.
11 די אַלע זײנען געווען די קינדער
פֿון ידיעֲאֵל לויט די הויפּטן פֿון
די פַֿאָטערהײזער, העלדישע גיבּוֹרים,
זיבעצן טויזנט און צוויי הונדערט וואָס
גיײען אַרויס אין חיל אויף מלחמה.
12 דערצו שופּים, און חופּים, די זין
פֿון עִירן; חושִׁם, דער זון פֿון אַחֵרן.
13 די זין פֿון נַפְתָּלִי: יַחציאֵל, און
גוני, און יֵצֶר, און שַׁלוּם, די קינדער
פֿון בִּלְהָה.
14 די זין פֿון מנשה: אַשׂריאֵל וואָס
זײַן וויב האָט געבאָרן – זײַן אַרַמיטע
קעפּסוויב האָט געבאָרן מָכִיר דעם
פַֿאָטער פֿון גִּלְעָד;
15 און מָכִיר האָט געמומען אָ וויב
פֿון חופּים און שופּים, און דער
נאָמען פֿון זייער שוועסטער איז געווען
מַעֲכָה – און דער נאָמען פֿון צווייטן
איז געווען צְלָפְחָד; און צְלָפְחָד האָט
געהאַט טעכטער.
16 און מַעֲכָה די וויב פֿון מָכִירן האָט
געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופֿן זײַן
נאָמען פָּרֶשׁ; און דער נאָמען פֿון זײַן
ברודער איז געווען אוֹלָם, און זײַנען זין
זײַנען געווען אוֹלָם, און רָקֶם.
17 און די זין פֿון אוֹלָמען: בְּדָן, דאָס
זײַנען די קינדער פֿון גִּלְעָד דעם זון פֿון
מָכִיר, דעם זון פֿון מנשה.
18 און זײַן שוועסטער הַמּוֹלֶכֶת האָט
געבאָרן ישהוֹדן, און אֲבִיעֶזֶר, און
מַחְלָה.
19 און די זין פֿון שמידָעָן זײַנען
געווען: אַחְיָן, און שֶׁכֶם, און לִקְחִי, און
אַניעָם.
20 און די זין פֿון אפֿרימען: שוּתֶלַח
– און זײַן זון איז געווען בֶּרֶד, און זײַן
זון תַּחַת, און זײַן זון אֶלְעָדָה, און זײַן
זון תַּחַת;
21 און זײַן זון זָבָד, און זײַן זון
שוּתֶלַח – און עֶזֶר, און אֶלְעָד. און
די מענטשן פֿון גַּת, די אײַנגעבאָרענע
פֿון לאַנד האָבן זיי אַרויסגעטריבן.
22 און זייער פַֿאָטער אפֿרים האָט
געטרויערט פֿיל טעג, און זײַנע ברידער
זײַנען געקומען אים טרייסטן.
23 און ער איז געקומען צו זײַן וויב,
און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט
געבאָרן אַ זון, און ער האָט געראָפֿן זײַן
נאָמען בריעָה וויבל אַן אומגליק איז
געשען אין זײַן הויז.
24 און זײַן טאָכטער איז געווען
שֵׁאֲרָה, און זי האָט געבויט בית-חוֹרוֹן,
די אונטערשטע און די אויבערשטע,
און אוּזֶן-שֵׁאֲרָה.
25 און זײַן זון איז געווען רָפַח, און
רֶשֶׁף, און זײַן זון תֶּלַח, און זײַן זון תַּחַן;
26 זײַן זון לַעְדָן, זײַן זון עַמיהוד, זײַן
זון אֱלִישָׁמָע;
27 זײַן זון נון, זײַן זון יְהוֹשׁוּעַ.
28 און זייער אייגנטום און זיידלעך
ווינערטער איז געווען בית-אֵל מיט
אירע טעכטערשטעט, און צו מזרח,
נַעֲרָן, און צו מערבֿ גֶּזֶר מיט אירע
טעכטערשטעט, און שְׁכֶם מיט אירע
טעכטערשטעט, ביז עַיָּה מיט אירע
טעכטערשטעט.
29 און לעבן די קינדער פֿון מנשה,
בית-שְׁאָן מיט אירע טעכטערשטעט,
תַּעֲנָךְ מיט אירע טעכטערשטעט, מגִּדּוֹ
מיט אירע טעכטערשטעט, דוֹר מיט

אירע טעכטערשטעט. אין די דאָזיקע
זײַנען געזעסן די קינדער פֿון יוֹסף דעם
זון פֿון ישׂראלן.
30 די קינדער פֿון אָשׁרן: ימנה, און
ישׁוה, און ישׁוי, און ברעה, און זייער
שוועסטער שׂרח.
31 און די זין פֿון בריעה: חבר, און
מלכיאל, דאָס איז דער פֿאָטער פֿון
ברזית.
32 און חבר האָט געבאָרן יפלטן,
און שומרן, און חותמן, און זייער
שוועסטער שועא.
33 און די זין פֿון יפלטן זײַנען געווען:
פּסך, און במהל, און עשות. דאָס זײַנען
די זין פֿון יפלטן.
34 און די זין פֿון שמרן: אחי, און
רהגה, און חובה, און ארם.
35 און די זין פֿון זײַן ברודער הלמען:
צופֿך און ימנע, און שלש, און עמל.
36 די זין פֿון צופֿחן: סוח, און
חרנפר, און שועל, און ברי, און ימרה;
37 בצר, און הוד, און שמא, און
שלשה, און יתרן, און באֶרא.
38 און די זין פֿון יתרן: יפונה, און
פספא, און ארא.
39 און די זין פֿון עולאן: ארח, און
חניאל, און רצי.
40 די אַלע זײַנען געווען די
קינדער פֿון אשר, הויפּטן פֿון די
פֿאָטערהײַזער, געקליבענע העלדישע
גיבורים, אובערפֿירשטן; און זייער
פֿאַרצייכעניש אין חיל פֿאַר מלחמה
– זייער צאָל: זעקס און צוואַנציק
טויזנט מאַן.

8 און בנימין האָט געבאָרן בֶּלַע זײַן
בכור, אַשבל דעם צווייטן, און
אַחרח דעם דריטן;
2 נוֹחה דעם פֿירטן, און רָפָא דעם
פֿינפֿטן.
3 און בֶּלַע האָט געהאַט זין: אַדָּר, און
גרא, און אֲבִיהוּד;
4 און אֲבִישׁוּע, און נַעֲמָן, און אֲחוֹח;
5 און גרא, און שפופן, און חורם.
6 און דאָס זײַנען די זין פֿון אֶחוּדן:
– די דאָזיקע זײַנען געווען הופּטן פֿון
פֿאָטערהײַזער פֿון די באַווינער פֿון
גֶּבַע, און מע האָט זיי פֿאַרטריבן קיין
מָנַחַת;
7 און נַעֲמָן, און אֲחִיָה, און גֵּרָא, זיי
האָבן זיי פֿאַרטריבן – ער האָט געבאָרן
עוזָאן, און אֲחִיחוּדן.
8 און שַׁחֲרַיִם האָט געהאַט קינדער
אין פֿעלד פֿון מוֹאָבּ, נאָך דעם ווי
ער האָט זיי אַוועקגעשיקט – זײַנע
ווײַבער, חושים, און בַּעֲרָא.
9 און ער האָט געהאַט מיט זײַן ווײַב
חוֹדֶשׁ: יוֹבָב, און צִבְיָא, און מֵישָׁא,
און מַלְכָּם;
10 און יְעוּצ, און שָׁכְיָהו, און
מִרְמָה. דאָס זײַנען געווען זײַנע זין –
הויפּטן פֿון פֿאָטערהײַזער.
11 און מיט חושימען האָט ער געהאַט
אֲבִיטוּבן, און אֶלְפַּעַל.
12 און די זין פֿון אֶלְפַּעַל: עֵבֶר,
און משׁעם, און שֶׁמֶד, וואָס האָט
געבויט אונון, און לוֹד מיט אירע
טעכטערשטעט;
13 און בריעה, און שמע, וואָס זײַנען
געווען הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון
די באַווינער פֿון אַיָלוֹן, די ווען האָבן
פֿאַריאָגט די באַווינער פֿון גַּת.
14 און אַחיו, שָׁשָׁק, און ירמות,
15 און זבדיה, און עָרַד, און עָדֶר,
16 און מיכָאֵל, און ישפה, און יוחא,
זײַנען געווען די זין פֿון בריעהן.
17 און זבדיה, און משולם, און חזקי,
און חֶבֶר,
18 און ישמרי, און יזליאה, און יוֹבָב,
זײַנען געווען די זין פֿון אֶלְפַּעַל.
19 און יָקִים, און זִכְרי, און זַבְדי,
20 און אֶלִיעֵינַי, און צִלְתַי, און
אֶלִיאֵל,
21 און עֲדָיָה, און בראיה, און שִׁמְרָת,
זײַנען געווען די זין פֿון שמעין.
22 און יִשְׁפָּן, און עֵבֶר, און אֶלִיאֵל,
23 און עַבְדּוֹן, און זִכְרי, און חָנָן,

24 און חֲנַנְיָה, און עֵילָם, און
עַנְתוֹתְיָה,
25 און יִפְדְּיָה, און פְּנוּאֵל, זײנען
געווען די זין פ�ון שָׁשַׁקן.
26 און שַׁמְשְׁרַי, און שחריָה, און
עַתַלְיָה,
27 און יַעֲרֶשְׁיָה, און אֵלִיָה, און זִכְרי,
זײנען געווען די זין פ�ון ירוֹחמען.
28 די דָאזיקע זײנען געווען הויפּטן
פֿון פָאטערהײזער – לויט זייערע
געבורטן, הויפּטן. די דָאזיקע זײנען
געזעסן אין ירושָׁלַיִם.
29 און אין גִּבְעוֹן זײנען געזעסן: דער
פָאטער פֿון גִּבְעוֹן, וואָס דער נאָמען פֿון
זײן ווײב איז געווען מַעֲכָה;
30 און זײן ערשטגעבאָרענער זון
עַבְדּוֹן, און צור, און קיש, און בַּעַל, און
נָדָב;
31 און גדוֹר, און אַחְיוֹ, און זָכָר.
32 און מִקְלוֹת האָט געבאָרן שִׁמְאָהן.
און זיי אויך מיט זייערע ברידער זײנען
געזעסן אין ירושָׁלַיִם, אַקעגן זייערע
ברידער.
33 און נֵר האָט געבאָרן קישן, און
קיש האָט געבאָרן שָׁאוּל, און שָׁאוּל
האָט געבאָרן יוֹנָתָנען, און מַלְכִּי-שׁוּעַ,
און אֲבִינָדָבן, און אֶשְׁבַּעַל.
34 און יוֹנָתָנס זון איז געווען
מְרִיבַּ-בַּעַל; און מְרִיבַּ-בַּעַל האָט
געבאָרן מִיכָה.
35 און די זין פֿון מִיכָהן זײנען
געווען: פִּיתוֹן, און מֶלֶךְ, און תַּארֵעַ,
און אָחָז.
36 און אָחָז האָט געבאָרן יְהוֹעַדָּהן;
און יְהוֹעַדָּה האָט געבאָרן עָלֶמֶת, און
עַזְמָוֶת, און זִמְרין; און זִמְרי האָט
געבאָרן מוֹצָא.
37 און מוֹצָא האָט געבאָרן בִּנְעָא;
זײן זון איז געווען רָפָה, זײן זון
אֶלְעָשָׂה, זײן זון אָצֵל.
38 און אָצֵל האָט געהאַט זעקס
זין, און דאָס זײנען זייערע נעמען:
עַזְרִיקָם, בוכרו, און יִשְׁמָעֵאל, און
שְׁעַרְיָה, און עוֹבַדְיָה, און חָנָן. די אַלע
זײנען געווען די זין פֿון אָצֵל.
39 און די זין פֿון זײן ברודער עֵשֶׂק:
אוּלָם זײן בכור, יְעוּש דער צווייטער,
און אֱלִיפֶלֶט דער דריטער.
40 און די זין פֿון אוּלָמען זײנען
געווען מענטשן העלדישע גיבורים,
בויגנשפּאַנער; און זיי האָבן געהאַט
פֿיל קינדער און קינדסקינדער –
הונדערט און פֿופֿציק. די אַלע זײנען
געווען פֿון די קינדער פֿון בנימין.

9 און גאַנץ ישׂראל האָבן זיך
פֿאַרציילט, און זיי זײנען
פֿאַרשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל. און יהודה איז פֿאַרטריבן
געוואָרן קיין בבֶל פֿאַר זייער
פֿעלשונג.
2 און די וואָס האָבן זיך די ערשטע
באַזעצט אויף זייער אייגנטום אין
זייערע שטעט, זײנען געווען, ישׂראל,
די כּהנים, די לְוִיִים, און די נתינים.
3 און אין ירושָׁלַיִם זײנען געזעסן
פֿון די קינדער פֿון יהודה, און פֿון די
קינדער פֿון בנימין, און פֿון די קינדער
פֿון אפֿרים און מנשה:
4 עוּתַי דער זון פֿון עַמיהוד דעם זון
פֿון עָמְרי, דעם זון פֿון אִמְרין, דעם זון
פֿון בנין, פֿון די זין פֿון פֶּרֶץ דעם זון
פֿון יהודהן.
5 און פֿון די שילוֹנים: עַשָׂיָה דער
בכור, און זײנע זין.
6 און פֿון די קינדער פֿון זֶרַח: יְעוּאֵל,
און זייערע ברידער, זעקס הונדערט
און נײנציק.
7 און פֿון די קינדער פֿון בנימין:
סַלוּא דער זון פֿון משוֹלָם דעם זון פֿון
הוֹדַוְיָה, דעם זון פֿון הַסנוּאָהן;
8 און יִבְנְיָה דער זון פֿון ירוחמען,
און אֵלָה דער זון פֿון עוזי דעם זון פֿון
מִכרין, און משוֹלָם דער זון פֿון שפֿטיָה
דעם זון פֿון רְעוּאֵל, דעם זון פֿון יִבְנְיָהן;
9 און זייערע ברידער לויט זייערע
געבורטן, נײן הונדערט און זעקס און

פֿוּפּציק. די אֶלע מענער זײנען געווען הויפּטן פֿון פֿאָטערהײזער לויט זייערע פֿאָטערהײזער.
10 און פֿון די כֹּהנים: יְדַעְיָה, און יְהוֹיָרִיב, און יָכִין;
11 און עֲזַרְיָה דער זון פֿון חִלְקִיָּה דעם זון פֿון משולָם, דעם זון פֿון צָדוֹק, דעם זון פֿון מְרָיוֹת, דעם זון פֿון אֲחִיטוּב, דער פֿירשט פֿון גאָטס הויז;
12 און עֲדָיָה דער זון פֿון ירוֹחם דעם זון פֿון פַּשְׁחוּר, דעם זון פֿון מַלְכִּיָּהו, און מַעֲשַׂי דער זון פֿון עֲדִיאֵל דעם זון פֿון יַחְזֵרָה, דעם זון פֿון משולָם, דעם זון פֿון מְשֶׁלֶמִית, דעם זון פֿון אִמֵּרן;
13 און זייערע ברידער, הויפּטן פֿון זייערע פֿאָטערהײזער, טויזנט און זיבן הונדערט און זעכציק טויגלעכע לײַט פֿאַר דער דינסטאַרבעט פֿון גאָטס הויז.
14 און פֿון די לְוִיִּים: שְׁמַעְיָה דער זון פֿון חשוּב דעם זון פֿון עַזְרִיקָם, דעם זון פֿון חַשַּׁבְיָהו, פֿון די קינדער פֿון מְרָרִי;
15 און בקבקַר, חֶרֶש, און גָּלָל, און מַתַּנְיָה דער זון פֿון מִיכָא דעם זון פֿון זִכְרִי, דעם זון פֿון אָסָפֿן;
16 און עוֹבַדְיָה דער זון פֿון שַׁמַּעְיָה דעם זון פֿון גָּלָל, דעם זון פֿון ידותונען, און בֶּרֶכְיָה דער זון פֿון אָסָא דעם זון פֿון אֶלְקָנָה, וואָס איז געזעסן אין די דערפֿער פֿון די נטוֹפֿתים.
17 און די טויערלײַט זײנען געווען: שַׁלּוּם, און עַקּוּב, און טַלְמוֹן, און אֲחִימָן; און זייער ברודער שַׁלּוּם איז געווען דער הויפּט.
18 און נאָך ביז אַהער זײנען זיי אין דעם מלכס טויער צו מזרח; זיי זײנען די טויערלײַט פֿאַר די לאַגערס פֿון די קינדער פֿון לֵוִי.
19 און שַׁלּוּם דער זון פֿון קוֹרֵא דעם זון פֿון אֶבְיָסָף, דעם זון פֿון קֹרַח, און זײנע ברידער פֿון זײן פֿאָטערס הויז, די קָרחים, זײנען געווען איבער דער דינסטאַרבעט, די שוועלהיטער פֿון דעם געצעלט, אַזוי ווי זייערע עלטערן זײנען געווען איבער דעם לאַגער פֿון גאָט, די היטער פֿון דעם אײנגאַנג.
20 און פּינחס דער זון פֿון אֶלְעָזָר איז געווען דער פֿירשט איבער זיי אַ מאָל; גאָט איז מיט אים געווען.
21 זַכַרְיָה דער זון פֿון מְשֶׁלֶמְיָהו איז געווען דער טויערמאַן בײַם אײנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד.
22 זיי אַלע, די אויסגעקלײבענע פֿאַר טויערלײַט בײַ די שוועלן, צוויי הונדערט און צוועלף. זיי זײנען געווען פֿאַרצײכנט לויט זייערע דערפֿער; זיי האָט דוד און שמואל דער זײער געזעטעלט אויף זייער אֱמט.
23 און זיי און זייערע קינדער זײנען געווען איבער די טוערן פֿון דעם הויז פֿון גאָט, פֿון דעם הויז פֿון געצעלט, פֿאַר וואַכן.
24 אין פֿיר זײטן זײנען געווען די טויערלײַט: אין מזרח, אין מערבֿ, אין צפֿון, און אין דָּרום.
25 און זייערע ברידער אין זייערע דערפֿער האָבן געדאַרפֿט קומען אויף זיבן טעג, פֿון צײַט צו צײַט, צו זײַן מיט די דאָזיקע;
26 וואָרום אויף שטענדיק זײנען געווען נאָר די פֿיר הויפּטטויערלײַט. דאָס זײנען געווען די לְוִיִּים. אויך זײנען זיי געווען איבער די קאַמערן, און איבער די אוֹצרות פֿון גאָטס הויז.
27 און זיי האָבן גענעכטיקט אַרום דעם הויז פֿון גאָט, ווײַל אויף זיי איז געווען די היטונג, און זיי זײנען געווען איבער דעם עפֿענען, מאָרגן פֿאַר מאָרגן.
28 און טײל פֿון זיי זײנען געווען איבער די כּלים פֿון דינסט, וואָרום מיט אַ צאָל האָט מען זיי אַרײַנגעבראַכט, און מיט אַ צאָל האָט מען זיי אַרויסגענומען.
29 און טײל פֿון זיי זײנען געווען געשטעלט איבער די זאַכן, און איבער אַלע הייליקע כּלים, און איבער דעם זעמלמעל, און דעם ווײַן, און דעם איל, און דעם ווירויך, און די בשׂמים.

30 אן טיילֿ פֿון די זין פֿון די כהנים
האָבן צוגאַרייט די צובאַרייטונג פֿון די
בשׂמים.
31 און מַתִּתְיָה פֿון די לְוִיִּם, וואָס
איז געווען דער בכור פֿון שַׁלוּם דעם
קָרחי, האָט געהאַט דעם אַמט איבער
די פּאַנגעבעקסן.
32 און טיילֿ פֿון די קינדער פֿון די
קְהָתִים, פֿון זייערע ברידער, זײַנען
געווען איבערן אויסגעלייגטן ברויט,
דאָס צוצוגרייטן שבת אין שבת.
33 און דאָס זײַנען געווען די
זינגערס, הויפּטן פֿון פּאָטערהײַזער
פֿון די לְוִיִּם, אין די קאַמערן, פּטור
[פֿון אַנדערן דינסט] ווײַל טאָג און
נאַכט איז אויף זיי געווען די אַרבעט.
34 די דאָזיקע זײַנען געווען הויפּטן
פֿון די פּאָטערהײַזער פֿון די לְוִיִּם –
לויט זייערע געבורטן, הויפּטן. די
דאָזיקע זײַנען געזעסן אין ירושָׁלַיִם.
35 און אין גִּבְעוֹן זײַנען געזעסן: דער
פּאָטער פֿון גִּבְעוֹן, יְעִיאֵל, וואָס דער
נאָמען פֿון זײַן ווײַב איז געווען מַעֲכָה;
36 און זײַן זון דער בכור, עַבְדּוֹן, און
צור, און קיש, און בַּעַל, און נֵר, און
נָדָב;
37 און גְּדוֹר, און אַחְיוֹ, און זכַרְיָה,
און מִקְלוֹת.
38 און מִקְלוֹת האָט געבאָרן
שִׁמְעָם. און זיי אויך זײַנען געזעסן
מיט זייערע ברידער אין ירושָׁלַיִם,
אַקעגן זייערע ברידער.
39 און נֵר האָט געבאָרן קישן; און
קיש האָט געבאָרן שָׁאוּל; און שָׁאוּל
האָט געבאָרן יוֹנָתָנען, און מַלכי-שׁוּעַ,
און אֲבִינָדָבן, און אֶשבַעַל.
40 און יוֹנָתָנס זון איז געווען
מריבַּ-בַּעַל, און מריבַּ-בַּעַל האָט
געבאָרן מיכָהן.
41 און די זין פֿון מיכָהן זײַנען
געווען: פִיתוֹן, און מֶלֶך, און תַּחרֵעַ,
און אָחז.
42 און אָחז האָט געבאָרן יַעַרָה;
און יַעַרָה האָט געבאָרן עָלֶמֶת, און
עַזמָוֶת, און זִמרי; און זִמרי האָט
געבאָרן מוֹצאָ.
43 און מוֹצאָ האָט געבאָרן בנעָה;
און זײַן זון איז געווען רָפָה, זײַן זון
אֶלעָשָׂה, זײַן זון אָצֵל.
44 און אָצֵל האָט געהאַט זעקס
זין, און דאָס זײַנען זייערע נעמען:
עַזריקָם, בוֹכרו, און יִשמָעֵאל, און
שעַריָה, און עוֹבַדיָה, און חָנָן. דאָס
זײַנען די זין פֿון אָצֵלן.

10 און די פּלִשתִּים האָבן מלחמה
געהאַלטן מיט יִשׂראל, און
די מענער פֿון יִשׂראל זײַנען אַנטלאָפֿן
פֿאַר די פּלִשתִּים, און זיי זײַנען געפֿאַלן
דערשלאָגענע אויפֿן בארג גִּלבוֹעַ.
2 און די פּלִשתִּים האָבן נאָכגעיאָגט
שָׁאוּלן און זײַנע זין, און די פּלִשתִּים
האָבן דערשלאָגן יוֹנָתָנ, און אֲבִינָדָבַ,
און מַלכי-שׁוּעַ, די זין פֿון שָׁאוּלן.
3 און די מלחמה איז געווען שווער
אַקעגן שָׁאוּלן, און די בויגנשיסערס
האָבן אים געפֿונען, און ער האָט
געציטערט פֿאַר די שיסערס.
4 און שָׁאוּל האָט געזאָגט צו זײַן
וואַפֿנטרעגער: צי אַרויס דײַן שוווערד,
און דערשטעך מיך מיט איר, אַז
די דאָזיקע אומבאַשניטענע זאָלן ניט
קומען, און מאַכן געשפּעט איבער
מיר. אָבער זײַן וואַפֿנטרעגער האָט
ניט געוואָלט, ווארום ער האָט זייער
מוֹרא געהאַט. האָט שָׁאוּל גענומען די
שוווערד, און איז אַרויפֿגעפֿאַלן אויף
איר.
5 און ווי זײַן וואַפֿנטרעגער האָט
געזען, אַז שָׁאוּל איז געשטאָרבן,
איז ער אויך אַרויפֿגעפֿאַלן אויף זײַן
שוווערד, און איז געשטאָרבן.
6 אַזוי איז געשטאָרבן שָׁאוּל; און
זײַנע דריַ זין און זײַן גאַנצ הויזגעזינט
אין איינעם זײַנען געשטאָרבן.
7 און ווי אַלע מענער פֿון ישׂראל
וואָס אין טאָל האָבן געזען, אַז יענע
זײַנען אַנטלאָפֿן, און אַז שָׁאוּל און זײַנע

זין זײַנען טויט, אַזוי האָבן זיי פֿאַרלאָזן זייערע שטעט, און זײַנען אַנטלאָפֿן.
8 און עס איז געווען אויף מאָרגן, זײַנען די פֿלִשתִּים געקומען אויסטאָן די דערשלאָגענע, און זיי האָבן געפֿונען שָׁאולן און זײַנע דרײַ זין, געפֿאַלן אויפֿן באַרג גִלבוֹעַ.
9 האָבן זיי אים אויסגעטאָן, און האָבן גענומען זײַן קאָפּ, און זײַנע וואַפֿן, און געשיקט אין לאַנד פֿון די פֿלִשתִּים רונד אַרום, צו ברענגען די בשׂורה צו זייערע געצנבילדער און צום פֿאָלק.
10 און זיי האָבן אַוועקגעלייגט זײַנע וואַפֿן אין הויז פֿון זייערע געטער, און זײַן שאַרבן האָבן זיי אויפֿגעשטאָכן אין הויז פֿון דָגוֹן.
11 און גאַנץ יָבֵישׁ-גִלעָד האָט געהערט אַלץ וואָס די פֿלִשתִּים האָבן געטאָן צו שָׁאולן,
12 און אַלע העלדישע לײַט זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און זיי האָבן גענומען דעם לײַב פֿון שָׁאולן, און די לײַבער פֿון זײַנע זין, און זיי געבראַכט קיין יָבֵישׁ; און זיי האָבן באַגראָבן זייערע בײַנער אונטער דעם אײכֿנבוים אין יָבֵישׁ; און זיי האָבן געפֿאַסט זיבן טעג.
13 און שָׁאול איז געשטאָרבן פֿאַר זײַן פֿעלשונג וואָס ער האָט געפֿעלשט אָן גאָט פֿון וועגן דעם וואָרט פֿון גאָט וואָס ער האָט ניט געהיט, און אויך פֿאַר וואָס שָׁאול האָט געפֿרעגט בײַ אַ גײַסט צו פֿאַרשן בײַ אים,
14 און ניט געפֿרעגט בײַ גאָט; דרום האָט ער אים געטייט, און האָט אָפּגעקערט די מלוכה צו דוד דעם זון פֿון יִשַׁי.

11 און גאַנץ יִשׂראל האָבן זיך אײַנגעזאַמלט צו דודן קיין חֶברון, אָזוי צו זאָגן: דײַן בײַן און דײַן פֿלייש זײַנען מיר דאָך.
2 נאָך פֿון נעכטן און אייערנעכטן, נאָך וועז שָׁאול איז געווען אַ מלך, ביסטו געווען דער וואָס האָט אַרויסגעפֿירט און אַרײַנגעפֿירט יִשׂראל. און יהוה דײַן גאָט האָט צו דיר געזאָגט: דו זאָלסט פֿיטערן מײַן פֿאָלק יִשׂראל, און דו זאָלסט זײַן אַ פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק יִשׂראל.
3 און אַלע עלטסטע פֿון יִשׂראל זײַנען געקומען צום מלך קיין חֶברון, און דוד האָט זיי געשלאָסן אַ בונד אין חֶברון פֿאַר גאָט, און זיי האָבן געזאַלבט דודן פֿאַר אַ מלך איבער יִשׂראל, אַזוי ווי גאָטס וואָרט דורך שמואלן.
4 און דוד און גאַנץ יִשׂראל זײַנען געגאַנגען קיין ירושָׁלַיִם, דאָס איז יבֿוס; און דאָרטן זײַנען געווען די יבֿוסים, די באַווויינער פֿון לאַנד.
5 האָבן די באַווויינער פֿון יבֿוס געזאָגט צו דודן: וועסט אַהער ניט קומען. אָבער דוד האָט באצווונגען די פֿעסטונג פֿון ציון, דאָס איז דודס-שטאָט.
6 און דוד האָט געזאָגט: ווער נאָר עס וועט צוערשט שלאָגן דעם יבֿוסי זאָל ווערן פֿאַר אַ הויפּטמאַן און פֿאַר אַ האַר. איז יואָבֿ דער זון פֿון צרויָהן אַרויפֿגעגאַנגען צום ערשטן, און ער איז געווארן פֿאַר אַ הויפּטמאַן.
7 און דוד האָט זיך באַזעצט אין דער פֿעסטונג, דרום האָט מען זי געראופֿן דודס-שטאָט.
8 און ער האָט פֿאַרבויט די שטאָט רונד אַרום, פֿון מִלוֹא ביז רונד אַרום. און יואָבֿ האָט פֿאַרריכט דעם רעשט פֿון דער שטאָט.
9 און דוד איז געוואָרן אַלץ גרעסער, און גאָט פֿון צבֿאוֹת איז געווען מיט אים.
10 און דאָס זײַנען די הויפּט-גיבורים וואָס דוד האָט געהאַט, די וואָס האָבן פֿעסט געהאַלטן מיט אים אין זײַן מלוכה, אין איינעם מיט גאַנץ יִשׂראל,

אים צו מאַכן פַּאַר אַ מלך, אַזוי ווי דאָס ווארט פון גאָט צו ישׂראל.

11 און דאָס איז די צאָל פון די גיבוֹרים וואָס דוד האָט געהאַט: יָשָׁבְעָם דער זון פון חכמוֹנין, דער הויפּטמאַן פון די עלטסטע; ער האָט אויפגעהויבן זײַן שפּיז אויף דריי הונדערט, און זיי דערשלאָגן אויף איין מאָל.

12 און נאָך אים, אֶלְעָזָר דער זון פון דוֹדוֹן, פון אַחוֹח; ער איז געווען פון די דריי גיבוֹרים.

13 ער איז געווען מיט דודן אין פס-דַּמים, וועו די פלשתים האָבן זיך דאָרטן איינגעזאַמלט אויף מלחמה; און דאָרטן איז געווען אַ שטיק פעלד פול מיט גערשטן; און דאָס פאָלק איז אַנטלאָפן פאַר די פלשתים.

14 האָבן זיי זיך געשטעלט אין מיטן פון דעם שטיק לאַנד, און האָבן עס מציל געווען; און זיי האָבן געשלאָגן די פלשתים, און גאָט האָט זיי געהאָלפן אַ גרויס הילף.

15 און דריי פון די דריסיק הויפּטלײַט האָבן אַראָפּגעגיידערט צום פעלז צו דודן אין דער הייל פון עדולָם; און די מחנה פון די פלשתים האָט געלאָגערט אין טאָל רפאים.

16 און דוד איז דעמצמאָל געווען אין דער פעסטונג, און די וואַך פון די פלשתים איז דעמצמאָל געווען אין בית-לֶחֶם.

17 האָט דוד געגלוסט, און ער האָט געזאָגט: וועען עמיצער גיט מיר טרינקען וואַסער פון דעם ברונעם פון בית-לֶחֶם וואָס אין טויער!

18 האָבן די דריי דורכגעבראָכן אין לאַגער פון די פלשתים, און האָבן אָנגעשעפט וואַסער פון דעם ברונעם פון בית-לֶחֶם וואָס אין טויער, און געגומען און געברַאַכט צו דודן. אָבער דוד האָט עס ניט געוואָלט טרינקען, און האָט עס אויסגעגאָסן פַּאַר גאָט.

19 און ער האָט געזאָגט: באַהיט מיך מײַן גאָט פון דאָס צו טאָן! דאָס בלוט פון די דאָזיקע מענטשן מיט זייער לעבן זאָל איך טרינקען? וואָרום מיט דער ספּנה פון זייער לעבן האָבן זיי עס געבראַכט. און ער האָט עס ניט געוואָלט טרינקען. דאָס האָבן געטאָן די דריי גיבוֹרים.

20 און אַבֿשַׁי דער ברודער פון יוֹאָבן, ער איז געווען דער הויפּט פון די דריי; און ער האָט אויפגעהויבן זײַן שפּיז אויף דריי הונדערט, און זיי דערשלאָגן; און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי.

21 פון די צווייטע דריי איז ער געווען דער אָנגעזעענסטער, און ער איז געווען זייער עלטסטער, אָבער צו די ערשטע דריי איז ער ניט געקומען.

22 בְּנָיָה דער זון פון יְהוֹיָדָען, דער זון פון אַ העלדישן מאַן פון קַבְצְאֵל, ער האָט געשלאָגן די צוויי מזבחות פון מוֹאָבֿ, און ער האָט אַראָפּגעגיידערט, און האָט דערשלאָגן אַ לייב אין אַ גרוב אין אַ טאָג פון שניי.

23 און ער האָט דערשלאָגן אַ מְצרישן מאַן, אַ מאַן פון אַ גרויסן וווּקס, פינף איילן [די הייך]; און אין דעם מְצרים האַנט איז געווען אַ שפּיז אַזוי ווי דער שטאַנג פון וועבער, און ער האָט אַראָפּגעגיידערט צו אים מיט אַ רוט; האָט ער אַרויסגעריסן דעם שפּיז פון דעם מְצרים האַנט, און האָט אים געהרגעט מיט זײַן אייגענעם שפּיז.

24 דאָס האָט געטאָן בְּנָיָהו דער זון פון יְהוֹיָדָען, און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דריי גיבוֹרים.

25 ער איז געווען מער אָנגעזעען פון די דריסיק, אָבער צו די [ערשטע] דריי איז ער ניט געקומען. און דוד האָט אים אויפגעזעצט איבער זײַן לײַבוואַך.

26 און די העלדישע גיבוֹרים זײַנען געווען: עַשָׂהאֵל דער ברודער פון יוֹאָבן; אֶלחָנָן דער זון פון דוֹדוֹן פון

בית-לֶחֶם;
27 שַׁמּוֹת פּוֹן הָרוֹר; חֶלֶץ פּוֹן פִּלּוֹן;
28 עִירָא דער זון פּוֹן עִקֵּשׁ פּוֹן תְּקוֹעַ;
אֲבִיעֶזֶר פּוֹן עַנָּתוֹת;
29 סִבְכַּי פּוֹן חוּשָׁה; עִילַי פּוֹן אֲחוֹחַ;
30 מַהְרַי פּוֹן נְטוֹפָה; חֶלֶד דער זון פּוֹן
בַּעֲנָה פּוֹן נְטוֹפָה;
31 יְתַי דער זון פּוֹן רִיבַּי פּוֹן גִּבְעָה
פּוֹן די קינדער פּוֹן בנימין; בְּנָיָה פּוֹן
פִּרְעָתוֹן;
32 חוּרַי פּוֹן נַחֲלֵי-גַעַשׁ; אֲבִיאֵל פּוֹן
עַרְבָּה;
33 עַזְמָוֶת פּוֹן בַּחֲרוּם; אֶלְיַחְבָּא פּוֹן
שַׁעַלְבּוֹן;
34 די זין פּוֹן הָשֵׁמעַן פּוֹן גִּזוֹן; יוֹנָתָן
דער זון פּוֹן שָׁגֵהּ פּוֹן הָרָר;
35 אֲחִיאָם דער זון פּוֹן שָׂכָר פּוֹן
הָרָר; אֱלִיפָל דער זון פּוֹן אוּר;
36 חֵפֶר פּוֹן מְכֵרָה; אֲחִיָּה פּוֹן פְּלוֹן;
37 חצרוֹ פּוֹן כַּרְמֶל; נַעֲרַי דער זון פּוֹן
אֶזְבַּי;
38 יוֹאֵל דער ברודער פּוֹן נָתָנעַן;
מִבְחַר דער זון פּוֹן הַגרִי;
39 צֶלֶק דער עַמוֹנִי; נַחֲרַי פּוֹן ברוֹת,
דער וואָפֶּנטרעגער פּוֹן יוֹאָבּ דעם זון
פּוֹן צרוּיָהן;
40 עִירָא פּוֹן יֶתֶר; גָּרֵב פּוֹן יֶתֶר;
41 אוּרִיָּה דער חִתִּי; זָבָד דער זון פּוֹן
אַחְלַי;
42 עֲדִינָא דער זון פּוֹן שִׂיזָא דעם
ראוּבֵנִי, אַ הויפּטמאַן פּוֹן די ראוּבֵנים,
און דרײַסיק מיט אים;
43 חָנָן דער זון פּוֹן מַעֲכָהּ, און
יוֹשָׁפָט פּוֹן מִתְנָי;
44 עוּזִיָּא פּוֹן עַשְׁתָּרוֹת; שָׁמָע, און
יְעִיאֵל, די זין פּוֹן חוֹתָמעַן פּוֹן עַרוֹעֵר;
45 יְדִיעֲאֵל דער זון פּוֹן שִׁמרִי, און
יוֹחָא זײַן ברודער פּוֹן תִּיצִי;
46 אֱלִיאֵל פּוֹן מַחֲוִים; און אירִיבַּי,
און יוֹשַׁוְיָה, די זין פּוֹן אֶלְנַעַמעַן; און
יִתְמָה דער מוֹאָבִּי;
47 אֱלִיאֵל, און עוֹבֵד, און יַעֲשִׂיאֵל
פּוֹן מצוֹבָיָה.

12 און דאָס זײַנען די וואָס זײַנען
געקומען צו דוִדן קיין ציקלַג,
בעת ער איז נאָך געווען פֿאַרשפּאַרט
פּוֹן וועגן שָׁאוּל דעם זון פּוֹן קישׁ; און
זיי זײַנען געווען צווישן די גיבּוֹרים
וואָס האָבן געהאָלפֿן אין דער מלחמה;
2 באַוואָפֿנטע מיט בויגנס, וואָס
האָבן אי מיט דער רעכטער האַנט
אי מיט דער לינקער געקענט וואַרפֿן
שטיינער און פֿײַלן פּוֹן בויגן; פּוֹן
שָׁאוּלס ברידער, פּוֹן בנימין.
3 דער הויפּט אַחִיעֶזֶר, און יוֹאָשׁ, די
זין פּוֹן הַשְּׁמָעָהן פּוֹן גִּבְעָה; און איזיאֵל,
און פְּלָט, די זין פּוֹן עַזְמָוֶתן; און בְּרָכָה,
און יֵהוּא פּוֹן עַנָּתוֹת;
4 און יִשְׁמַעְיָה פּוֹן גִּבְעוֹן, אַ גיבּור פּוֹן
די דרײַסיק, און איבער די דרײַסיק;
און יִרְמְיָה, און יַחֲזִיאֵל, און יוֹחָנָן, און
יוֹזָבָד פּוֹן גְּדֵרָה;
5 אֶלְעוּזַי, און אירימוֹת, און בְּעַלְיָה,
און שְׁמַרְיָהוּ, און שְׁפַטְיָהוּ פּוֹן חריף;
6 אֶלְקָנָה, און יִשִּׁיָהוּ, און עֲזַרְאֵל, און
יוֹעֶזֶר, און יָשָׁבְעָם, די קָרְחִים;
7 און יוֹעֵאלָה, און זְבַדְיָה די זין פּוֹן
ירוחמעם פּוֹן גדוֹר.
8 און פּוֹן די גָּדִים האָבן זיך
אָפּגעשײדט צו דוִדן, צו דער פֿעסטונג
אין דער מדבר, העלדישע גיבּוֹרים,
חיללײַט פֿאַר מלחמה, וואָס האָבן
געקענט האַלטן אַ פֿאַנצער און אַ שפּיז,
מיט פּנימער ווי פּנימער פּוֹן לײַבן,
און אַזוי ווי הירשן אויף די בערג אין
פֿלינקייט.
9 עֵזֶר דער הויפּט, עוֹבַדְיָה דער
צווייטער, אֱלִיאָבּ דער דריטער;
10 מִשְׁמַנָּה דער פֿירטער, יִרְמְיָה דער
פֿינפֿטער;
11 עַתַּי דער זעקסטער, אֱלִיאֵל דער
זיבעטער;
12 יוֹחָנָן דער אַכטער, אֶלְזָבָד דער
נײַנטער;
13 יִרְמְיָהוּ דער צענטער, מַכְבַּנַי דער
עלפֿטער.

14 די דָאזיקע פֿון דִי קינדער פֿון גָד
זײנען געווען הויפּטלײט פֿון חיל; דער
מינדסטער איבער הונדערט, און דער
גרעסטער איבער טויזנט.
15 דאָס זײנען די וואָס זײנען
אַריבער דעם יַרדן אין ערשטן חודש
ווען ער איז געווען פֿול איבער אַלע
זײנע ברעגן, און האָבן פֿאַרײַגט אַלע
פֿון די טאָלן צו מזרח און צו מערב.
16 און פֿון די קינדער פֿון בנימין און
יהודה זײנען געקומען צו דער פֿעסטונג
צו דודן.
17 און דוד איז זיי אַרויס אַנטקעגן,
און ער האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט צו
זיי געזאָגט: אויב איר זײט געקומען
אויף שלום צו מיר, מיך צו העלפֿן,
וועט מײַן האַרץ זײַן איינס מיט אײַך;
אויב אָבער מיך צו פֿאַרנאַרן צו מײַנע
פֿײַנט, אָן אַן אומרעכט אין מײַנע
הענט, זאָל דער גאָט פֿון אונדזערע
עלטערן צוזען און משפּטן.
18 האָט אַ גײַסט אָנגעקליידט עָמָשַׂי
דעם הויפּטמאַן פֿון די עלטסטע: פֿאַר
דיר, דוד, און מיט דיר, זון פֿון ישַׁי!
שלום, שלום צו דיר, און שלום צו
דײַנע העלפֿער; וואָרום דײַן גאָט טוט
דיך העלפֿן. האָט זיי דוד צוגענומען,
און האָט זיי געמאַכט פֿאַר הויפּטלײט
פֿון דער מחנה.
19 אויך פֿון מנשה זײנען צוגעפֿאַלן
צו דודן ווען ער איז געקומען מיט
די פּלשתּים אַקעגן שָׁאולן אויף
מלחמה, אָבער זיי האָבן זיי ניט
געהאָלפֿן, וואָרום נאָך אַ באַראָטונג
האָבן די פֿירשטן פֿון די פּלשתּים אים
אַוועקגעשיקט, אַזוי צו זאָגן: מיט
אונדזערע קעפּ וועט ער צופֿאַלן צו
זײַן האַר שָׁאולן.
20 אַז ער איז געגאַנגען קיין ציקלַג
זײנען צוגעפֿאַלן צו אים פֿון מנשה:
עַדנַח, און יוֹזָבָד, און ידיעֲאֵל, און
מיכָאֵל, און יוֹזָבָד, און אֱלִיהוּא, און
צִלתַי, הויפּטלײט פֿון טויזנטן וואָס פֿון
מנשה.
21 און זיי האָבן געהאָלפֿן דודן
אַקעגן דער מחנה, וואָרום זיי זײנען
אַלע געווען העלדישע גיבורים, און זיי
זײנען געווארן עלטסטע אין חיל.
22 יאָ, פֿון טאָג צו טאָג איז מען
געקומען צו דודן אים צו העלפֿן, biz
די מחנה איז געווען גרויס, אַזוי ווי אַ
מחנה פֿון גאָט.
23 און דאָס זײנען די צאָלן פֿון די
קעפּ פֿון די באַוואָפֿנטע פֿאַר מלחמה,
וואָס זײנען געקומען צו דודן קיין
חֶבְרון, אָפּצוקערן די מלוכה פֿון שָׁאולן
צו אים, לויט דעם מויל פֿון גאָט:
24 די קינדער פֿון יהודה וואָס האָבן
געטראָגן אַ פּאַנצער און אַ שפּיז, זעקס
טויזנט און אַכט הונדערט באַוואָפֿנט
פֿאַר מלחמה.
25 פֿון די קינדער פֿון שמעון,
העלדישע גיבורים פֿאַר מלחמה, זיבן
טויזנט און הונדערט.
26 פֿון די קינדער פֿון לֵוִי, פֿיר טויזנט
און זעקס הונדערט.
27 און יְהוֹיָדָע דער פֿירשט פֿון אַהרן,
און מיט אים דרײַ טויזנט און זיבן
הונדערט.
28 און צָדוֹק, אַ יונגער העלדישער
גיבור, און זײַן פֿאָטערהויז, צוויי און
צוואַנציק עלטסטע.
29 און פֿון די קינדער פֿון בנימין,
די ברידער פֿון שָׁאולן, דרײַ טויזנט,
וואָרום ביז דעמצמָאָל האָט דאָס רוב
פֿון זיי אָפּגעהיט די געטרײשאַפֿט צו
שָׁאולס הויז.
30 און פֿון די קינדער פֿון אפֿרים,
צוואַנציק טויזנט און אַכט הונדערט
העלדישע גיבורים, מענטשן מיט
נעמען אין זייערע פֿאָטערהײזער.
31 און פֿון דעם האַלבן שבט מנשה,
אַכצן טויזנט וואָס זײנען געווען
אָנגערופֿן מיט נעמען – צו קומען מאַכן
דודן פֿאַר אַ מלך.
32 און פֿון די קינדער פֿון יִשָּׂשכָר,
די וואָס האָבן זיך פֿאַרשטאַנען אויף
די צײַטן, צו ווײסן וואָס ישׂראל

דאַרף טאָן; זייערע הויפטלײַט זײנען געווען צוויי הונדערט, און אַלע זייערע ברידער זײנען געווען אונטער זייער באַפֿעל.

33 פֿון זבֿולון, פֿופֿציק טויזנט וואָס קענען אַרויסגיין אין חיל, וואָס קענען אָנריכטן אַ מלחמה מיט אַלערלײ כּלֵי-מלחמה, און זיך אויסשטעלן ניט מיט אַ האַלבן האַרצן.

34 און פֿון נפֿתלי, טויזנט עלטסטע, און מיט זיי זיבן און דרײַסיק טויזנט מיט פֿאָנצערס און שפּיזן.

35 און פֿון די דָנים, אַכט און צוואַנציק טויזנט און זעקס הונדערט וואָס קענען אָנריכטן אַ מלחמה.

36 און פֿון אָשר, פֿערציק טויזנט וואָס קענען אַרויסגיין אין חיל אָנצוריכטן אַ מלחמה.

37 און פֿון יענער זײַט יַרדן, פֿון די ראובֿנים, און די גָדים, און דעם האַלבן שבֿט מנשה, מיט אַלע קריגגעצײַג פֿאַר מלחמה, הונדערט און צוואַנציק טויזנט.

38 די אַלע, מלחמה-לײַט וואָס האָבן געקענט זיך אויסשטעלן אין שלאַכטריי, זײנען געקומען מיט אַ גאַנצן האַרצן קיין חֶברון, צו מאַכן דודן פֿאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישׂראל. און אויך אַלע איבעריקע פֿון ישׂראל זײנען געווען מיט איין האַרץ צו מאַכן דודן פֿאַר אַ מלך.

39 און זיי זײנען דאָרטן געווען מיט דודן דריי טעג, און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, וואָרום זיערע ברידער האָבן צוגעגרייט פֿאַר זיי.

40 און אויך האָבן די וואָס זײנען געווען נאָענט צו זיי, ביז צו ישׂשָׂכָר און זבֿולון און נפֿתלי, געבראַכט ברויט אויף אייזלען, און אויף קעמלען, און אויף מוילאייזלען, און אויף רינדער, מעלשפּײַזן, בעפֿרעסטע פֿײַגן, און ראָזינקעס, און ווײַן, און אייל, און רינדער און שאָף לָרוֹב, וואָרום עס איז געווען אַ שׂמחה אין ישׂראל.

13

1 און דוד האָט געהאַלטן אַן עצה מיט די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן און פֿון די הונדערטן, מיט איטלעכן אָנפֿירער.

2 און דוד האָט געזאָגט צו דער אײנזאַמלונג פֿון ישׂראל: אויב אײַך איז ווײלגעפֿעלן, און עס איז פֿון יהוה אונדזער גאָט, לאָמיר בראָייט פֿאַנאַנדערשיקן צו אונדזערע איבעריקע ברידער אין אַלע לענדער פֿון ישׂראל, און צוגלײַך מיט זיי צו די כֹהנים און צו די לְוִיִים וואָס זײנען אין זייערע שטעט מיט די פֿרײַע פּלעצער, אַז זיי זאָלן זיך אויפֿקלײַבן צו אונדז.

3 און לאָמיר אַריבערבראָנגען דעם אָרון פֿון אונדזער גאָט צו אונדז, וואָרום מיר האָבן אים ניט געזוכט אין די טעג פֿון שָׁאוּל.

4 האָט די גאַנצע אײנזאַמלונג געזאָגט, מע זאָל אַזוי טאָן, וואָרום די זאַך איז געווען גלײַך אין די אויגן פֿון דעם גאַנצן פֿאָלק.

5 און דוד האָט אײנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל פֿון [דעם טײַך] שיחוֹר פֿון מִצרַיִם און ביז מע קומט קיין חֲמָת, כּדי צו ברענגען דעם אָרון פֿון גאָט פֿון קִריַת-יְעָרים.

6 און דוד און גאַנץ ישׂראל זײנען אַרויפֿגעגאַנגען קיין בַּעֲלָה, קיין קִריַת-יְעָרים וואָס געהערט צו יהודה, כּדי אַרויפֿצובראָנגען פֿון דאָרטן דעם אָרון פֿון גאָט דעם האָר וואָס זיצט איבער די כְּרוּבִים, וואָס זײַן נאָמען ווערט גערופֿן דערויף.

7 און זיי האָבן אַרויפֿגעלייגט דעם אָרון פֿון גאָט אויף אַ נײַעם וואָגן פֿון אֲבִינָדָבֹם הויז, און עוזָא און אַחיו האָבן געפֿירט דעם וואָגן.

8 און דוד און גאַנץ ישׂראל, האָבן זיך פֿריילעך געמאַכט פֿאַר גאָט מיטן גאַנצן כּוח, מיט געזאַנגען, און מיט האַרפֿן, און מיט גיטאַרן, און מיט פּויקן, און מיט צימבלען, און מיט טרומייטן.

9 און ווי זײ זײנען געקומען ביז צום שׁיִער פֿון כִּידוֹן, האָט עוזָא אויסגעשטרעקט זײן האַנט אָנצונעמען דעם אָרון, ווײַל דער רינדער האָבן אים אַראָפּגערוקט.
10 האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויף עוזָאן, און ער האָט אים געשלאָגן פֿאַר ווײַל ער האָט אויסגעשטרעקט זײן האַנט צום אָרון; און ער איז דאָרטן געשטאָרבן פֿאַר גאָט.
11 און דודן האָט געערגערט ווײַל גאָט האָט געבראָכט אַ ברעך אויף עוזָאן. און מע רופט יענעם אָרט פּֿרֶץ-עוזָאן ביז אויף היינטיקן טאָג.
12 און דוד האָט מורא געהאַט פֿאַר גאָט אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: ווי אַזוי זאָל איך ברענגען צו מיר דעם אָרון פֿון גאָט?
13 און דוד האָט ניט אַוועקגענומען דעם אָרון צו זיך אין דודס-שטאָט, נאָר ער האָט אים אָפּגעפֿירט צו דעם הויז פֿון עוֹבֵד-אֱדוֹמען פֿון גַת.
14 און דער אָרון פֿון גאָט איז געבליבן בײַ דעם הויזגעזינט פֿון עוֹבֵד-אֱדוֹמען אין זײַן הויז דרײַ חדשים. און גאָט האָט געבענטשט דאָס הויז פֿון עוֹבֵד-אֱדוֹמען, און אַלץ ווָאָס ער האָט געהאַט.

14 1 און חוּרָם דער מלך פֿון צוֹר האָט געשיקט שלוחים צו דודן מיט צעדערהאָלץ און מויערמײַנסטערס און האָלצמײַנסטערס, אים צו בויען אַ הויז.
2 און דוד האָט געוווּסט אַז גאָט האָט אים באַפֿעסטיקט פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל, ווײַל זײַן מלוכה איז געווען הויך דערהויבן, פֿון וועגן זײַן פֿאָלק ישׂראל.
3 און דוד האָט געזומען נאָך ווײַבער אין ירושָׁלַיִם, און דוד האָט געבאָרן נאָך זין און טעכטער.
4 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די קינדער ווָאָס ער האָט געהאַט אין ירושָׁלַיִם: שַׁמוּעַ, און שׁוֹבָב, נָתָן, און שלמה;
5 און יִבְחָר, און אֱלִישׁוּעַ, און אֶלְפֶּלֶט;
6 און נוֹגַה, און נֶפֶג, און יָפִיעַ;
7 און אֱלִישָׁמָע, און בְּעֶלְיָדָע, און אֱלִיפֶלֶט.
8 און די פּלִשתִּים האָבן געהערט אַז דוד איז געזאַלבט געווָארן פֿאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישׂראל, און אַלע פּלִשתִּים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען צו זוכן דודן. האָט דוד געהערט, און ער איז אַרויס זײ אַנטקעגן.
9 און די פּלישתִּים זײַנען געקומען, און האָבן זיך פֿאַרשפּרייט אין טאָל רפֿאים.
10 האָט דוד געפֿרעגט בײַ גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָל איך אַרויפֿגיין אויף די פּלִשתִּים? און ווועסטו זײ געבן אין מײַן האַנט? האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, און איך ווועל זײ געבן אין דײַן האַנט.
11 און זײ זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען קיין בעַל-פּרָצים, און דוד האָט זײ דאָרטן געשלאָגן; און דוד האָט געזאָגט: גאָט האָט דורכגעבראָכן מײַנע פֿײַנט מיט מײַן האַנט, אַזוי ווי אַ דורכברעך פֿון וואַסער. דרום האָט מען געוווּפֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט בעַל-פּרָצים.
12 און זיי האָבן דאָרטן איבערגעלאָזט זייערע אָפּגעטער; האָט דוד געהייסן, און זיי זײַנען פֿאַרברענט געוואָרן אין פֿײַער.
13 און די פּלִשתִּים האָבן זיך ווידער אַ מאָל פֿאַרשפּרייט אין טאָל.
14 האָט דוד ווידער געפֿרעגט בײַ גאָט, און גאָט האָט צו אים געזאָגט: זאָלסט ניט אַרויפֿגיין נאָך זײ; דרײַ זיך אַוועק פֿון זײ, און זאָלסט קומען אויף זײ פֿון אַקעגן די מוילבערבוימער.
15 און עס וועט זײַן, ווי דו ווועסט הערן אַ געוויש פֿון טרייט אין די שפּיצן

פֿון די מוילבערבוימער, דענצמאָל זאָלסטו אַרויסגיין אין מלחמה, וואָרום דאָס איז גאָט אַרויסגעגאַנגען דיר פֿאַרויס צו שלאָגן דעם חיל פֿון די פּלשתּים.
16 און דוד האָט געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, און זיי האָבן געשלאָגן דעם חיל פֿון די פּלשתּים פֿון גִּבעוֹן און ביז גָּזרה.
17 און דודס שם איז אַרויס אין אַלע לענדער, און גאָט האָט געגעבן זײַן מוֹרא אויף אַלע פֿעלקער.

15 און ער האָט זיך געמאַכט הײַזער אין דודס-שטאָט, און ער האָט צוגעגרייט אַן אָרט פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָט, און אויפֿגעשטעלט פֿאַר אים אַ געצעלט.
2 דענצמאָל האָט דוד געזאָגט, אַז קיינער זאָל ניט טראָגן דעם אָרון פֿון גאָט, נאָר די לְוִיִים, ווײַל זיי האָט גאָט אויסדערווײלט צו טראָגן דעם אָרון פֿון גאָט, און אים צו באַדינען אויף אייביק.
3 און דוד האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל קיין ירושָלַיִם, כּדי אַרויפֿצוברענגען דעם אָרון פֿון גאָט אויף זײַן אָרט, וואָס ער האָט צוגעגרייט פֿאַר אים.
4 און דוד האָט צונויפֿגעקליבן די קינדער פֿון אַהרן, און די לְוִיִים.
5 פֿון די קינדער פֿון קְהָת: אוריאֵל דעם הויפּטמאַן, און זײַנע ברידער, הונדערט און צוואַנציק.
6 פֿון די קינדער פֿון מְרָרי: עַשָׂיָה דעם הויפּטמאַן, און זײַנע ברידער, צוויי הונדערט און צוואַנציק.
7 פֿון די קינדער פֿון גֵּרשׁוֹם: יוֹאֵל דעם הויפּטמאַן, און זײַנע ברידער, הונדערט און דרײַסיק.
8 פֿון די קינדער פֿון אֱלִיצָפָן: שמַעְיָה דעם הויפּט, און זײַנע ברידער, צוויי הונדערט.
9 פֿון די קינדער פֿון חֶבְרון: אֱלִיאֵל דעם הויפּטמאַן, און זײַנע ברידער, אַכציק.
10 פֿון די קינדער פֿון עוזיאֵל: עַמינָדָב דעם הויפּטמאַן, און זײַנע ברידער, הונדערט און צוועלף.
11 און דוד האָט געפֿרופֿן צָדוֹק און אֶבְיָתָר די כֹּהנים, און די לְוִיִים, אוריאֵל, עַשָׂיָהן, און יוֹאֵל, שמַעְיָהן, און אֱלִיאֵלן, און עַמינָדָבן.
12 און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זײַט די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די לְוִיִים; הייליקט אײַך, איר און אײַערע ברידער, און איר וועט אַרויפֿברענגען דעם אָרון פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל אַהין וווּ איך האָב צוגעגרייט פֿאַר אים.
13 וואָרום ווײַל איר זײַט ניט געווען דאָס ערשטע מאָל, האָט יהוה אונדזער גאָט געמאַכט אַ בראָך צווישן אונדז; וואָרום מיר האָבן אים ניט געזוכט ווי געהערעריק.
14 האָבן די כֹּהנים און די לְוִיִים זיך געהיילקט, כּדי אַרויפֿצוברענגען דעם אָרון פֿון גאָט דעם האַר פֿון ישׂראל.
15 און די קינדער פֿון די לְוִיִים האָבן געטראָגן דעם אָרון פֿון גאָט, אַזוי ווי משה האָט באַפֿוילן לויט דעם וואָרט פֿון גאָט, אויף זייער אַקסל מיט שטאַנגען אויף זיך.
16 און דוד האָט געהייסן די הויפּטלײַט פֿון די לְוִיִים צו שטעלן זייערע ברידער די זינגערס מיט כּלֵי-זֶמֶר, האַרפֿן, און גיטאַרן, און צימבלען, צו שפּילן אויף אַ הויכן קָול מיט שׂמחה.
17 און די לְוִיִים האָבן געשטעלט הֵימָן דעם זון פֿון יוֹאֵלן; און פֿון זײַנע ברידער, אָסָף דעם זון פֿון בֶּרכְיָהון; און פֿון די קינדער פֿון מְרָרי, זייערע ברידער, אֵיתָן דעם זון פֿון קוּשָׁיָהון.
18 און מיט זיי זײַנען געווען זייערע ברידער פֿון צווייטן ראַנג: זכַרְיָהו, בן, און יַעֲזִיאֵל, און שמירָמוֹת, און איחיאֵל, און עוני, אֱלִיאָב, און בנָיָהו, און מַעֲשֵׂיָהו, און מַתִּתְיָהו, און

אֱלִיפְלֵהוּ, אוֹן מְקַנֵּיהוּ, אוֹן עוֹבֵד-אֱדוֹם, אוֹן יְעִיאֵל, די טוּיערלײַט.

19 אוֹן די זינגערס, הֵימָן, אָסָף, אוֹן אֵיתָן, אויף צוּ שפּילן מיט קופּערנע צימבלען.

20 אוֹן זַכַרְיָה, אוֹן עֲזִיאֵל, אוֹן שְׁמִירָמוֹת, אוֹן יְחִיאֵל, אוֹן עוּנִי, אוֹן אֱלִיאָבּ, אוֹן מַעֲשַׂיָהוּ, אוֹן בְּנָיָהוּ, מיט האַרפֿן אויף עַלָּמוֹת.

21 אוֹן מַתִּתְיָהוּ, אֱלִיפְלֵהוּ, אוֹן מִקְנֵיהוּ, אוֹן עוֹבֵד-אֱדוֹם, אוֹן יְעִיאֵל, אוֹן עֲזַזְיָהוּ, אויף אָנצופֿירן מיט האַרפֿן אויף שְׁמִינִית.

22 אוֹן כְּנַנְיָהוּ דער הויפּטמאַן פֿון די לְוִיִים איז געווען איבער דעם געזאַנג; ער פֿלעגט זײַן דער האַר בײַם געזאַנג, ווָאָרום ער איז געווען אַ קענער.

23 אוֹן בֶּרֶכְיָה אוֹן אֶלְקָנָה זײַנען געווען טויערלײַט בײַם אָרוֹן.

24 אוֹן שְׁבַנְיָהוּ, אוֹן יוֹשָׁפָט, אוֹן נְתַנְאֵל, אוֹן עֲמָשַׂי, אוֹן זַכַרְיָהוּ, אוֹן בְּנָיָהוּ, אוֹן אֱלִיעֶזֶר, די כֹּהֲנִים, האָבן געטרומייטערט אויף טרומייטן פֿאַר דעם אָרוֹן פֿון גָּאט; אוֹן עוֹבֵד-אֱדוֹם אוֹן יחיָה, זײַנען געווען טויערלײַט בײַם אָרוֹן.

25 אוֹן דוד, אוֹן די עלטסטע פֿון ישׂראל, אוֹן די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן, זײַנען געגאַנגען אַרויפֿצובראַנגען דעם אָרוֹן פֿון גָּאט בונד, פֿון עוֹבֵד-אֱדוֹם הויז, מיט שִׂמְחָה.

26 אוֹן עס איז געווען, אַז גָּאט האָט געהאָלפֿן די לְוִיִים וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרוֹן פֿון גָּאט בונד, האָבן זיי געשלאַכט זיבן אָקסן און זיבן ווידערס.

27 אוֹן דוד איז געווען אײַנגעוויקלט אין אַ מאַנטל פֿון פֿײַנלײַנען, דעסט גלײַכן אַלע לְוִיִים וואָס האָבן געטראָגן דעם אָרוֹן, אוֹן די זינגערס, אוֹן כְּנַנְיָה דער געזאַנגמײַסטער איבער די זינגערס; אוֹן דוד האָט אויף זיך געהאַט אַ לײַנענעם אֵפוֹד.

28 אוֹן גַּאנץ ישׂראל האָבן אַרויפֿגעבראַכט דעם אָרוֹן פֿון גָּאט בונד מיט שׁאַלונג, אוֹן מיט אַ קָול פֿון שׁוֹפָר, אוֹן מיט טרומייטן, אוֹן מיט צימבלען, שפּילנדיק אויף גיטאַרן אוֹן האַרפֿן.

29 אוֹן עס איז געווען, ווי דער אָרוֹן פֿון גָּאט בונד איז געקומען ביז דודס-שטאָט, האָט מיכל די טאָכטער פֿון שָׁאוּל אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער, אוֹן זי האָט געזען דעם מלך דוד טאַנצן אוֹן זיך מאַכן פֿריילעך, אוֹן זי האָט אים פֿאַראַכט אין איר האַרצן.

16 אוֹן זיי האָבן געבראַכט דעם אָרוֹן פֿון גָּאט, אוֹן האָבן אים אַרײַנגעשטעלט אין דעם געצעלט ווָאס דוד האָט פֿאַר אים אויפֿגעשטעלט, אוֹן זיי האָבן מקריבֿ געווען ברַאנדאָפּפֿער אוֹן פֿרידאָפּפֿער פֿאַר גָּאט.

2 אוֹן אַז דוד האָט געענדיקט אויפֿצובראַנגען די ברַאנדאָפּפֿער אוֹן די פֿרידאָפּפֿער, האָט ער געבענטשט דאָס פֿאָלק אין נאָמען פֿון גָּאט.

3 אוֹן ער האָט אויסגעטיילט צו יעטוועדער איינעם פֿון ישׂראל פֿון אַ מאַן ביז אַ פֿרוי, איטלעכן אַ לאַבן ברויט, אוֹן אַ חלק פֿלייש, אוֹן אַ ראָזינקעקוכן.

4 אוֹן ער האָט געשטעלט פֿאַר דעם אָרוֹן פֿון גָּאט, פֿון די לְוִיִים פֿאַר באַדינער, אוֹן אויף צו דערמאָנען אוֹן דאַנקען אוֹן לויבן יהוה דעם גָּאט פֿון ישׂראל:

5 אָסָף דעם הויפּט, אוֹן דעם צווייטן צו אים, זַכַרְיָהוּ, יְעִיאֵלוּ, אוֹן שְׁמִירָמוֹתוּ, אוֹן יְחִיאֵלוּ, אוֹן מַתִּתְיָהוּ, אוֹן אֱלִיאָבּוּ, אוֹן בְּנָיָהוּ, אוֹן עוֹבֵד-אֱדוֹמוּ, אוֹן יְעִיאֵלוּ, מיט גיטאַרן אוֹן מיט האַרפֿן; אוֹן אָסָף האָט געשפּילט אויף אַ צימבל;

6 אוֹן בְּנָיָהוּ אוֹן יַחזִיאֵל די כֹּהֲנִים, מיט טרומייטן תּמיד פֿאַר דעם אָרוֹן פֿון גָּאטס בונד.

7 דענצמאָל אין יענעם טאָג האָט דוד צוערשט געלאָזט געבן אַ דאַנק צו גאָט, דורך אָסָפֿן און זײַנע ברידער.
8 גיט אַ דאַנק צו גאָט, רופֿט זײַן נאָמען, לאָזט וויסן צווישן די פֿעלקער זײַנע טוּנגען.
9 זינגט צו אים, שפּילט צו אים, רעדט פֿון אַלע זײַנע וווּנדער.
10 רימט זיך מיט זײַן הייליקן נאָמען; זאָל זיך פֿרייען דאָס האַרץ פֿון די וואָס זוכן גאָט.
11 פֿאָרשט גאָט און זײַן שטאַרקייט, זוכט זײַן פּנים תּמיד.
12 דערמאָנט זײַנע וווּנדער וואָס ער האָט געטאָן, זײַנע צייכנס, און די משפּטים פֿון זײַן מויל,
13 איר זאָמען פֿון ישׂראל זײַן קנעכט, איר קינדער פֿון יעקבֿ, זײַנע אויסדערוויילטע.
14 ער איז גאָט אונדזער האַר, איבער דער גאַנצער ערד זײַנען זײַנע משפּטים.
15 געדענקט אייביק זײַן בונד, דאָס וואָרט וואָס ער האָט באַפֿוילן אויף טויזנט דורות.
16 וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אַברהמען, און זײַן שבֿועה צו יצחקן.
17 און ער האָט עס אויפֿגעשטעלט פֿאַר אַ חק צו יעקבֿ, פֿאַר אַן אייביקן בונד צו ישׂראל,
18 אַזוי צו זאָגן: דיר וועל איך געבן דאָס לאַנד כּנַעַן, דעם טייל פֿון אײַער נחלה.
19 אַז איר זײַט געווען געציילטע מענטשן, ווינציק און פֿרעמדע דערין;
20 און זיי זײַנען אומגעגאַנגען פֿון פֿאָלק צו פֿאָלק, און פֿון איין קיניגרײַך צו אַן אַנדער אומה,
21 האָט ער ניט געלאָזן אַ מענטשן זיי דריקן, און האָט געשטראָפֿט מלכים וועגן זיי:
22 איר זאָלט ניט אָנרירן מײַנע געזאַלבטע, און מײַנע נבֿיאים ניט בייז טאָן.
23 זינגט צו גאָט, די גאַנצע ערד, זאָגט אָן פֿון טאָג צו טאָג זײַן ישׁועה.
24 דערציילט צווישן די פֿעלקער זײַן כּבֿוד, צווישן אַלע אומות זײַנע וווּנדער.
25 וואָרום גרויס איז יהוה און זייער געלויבט, און ער איז פֿאָרכטיק איבער אַלע געטער.
26 וואָרום די געטער פֿון אַלע פֿעלקער זײַנען נישטיק, און יהוה האָט די הימלען געמאַכט.
27 גלאַנץ און שיינקייט זײַנען פֿאַר זײַן פּנים, שטאַרקייט און פֿרייד זײַנען אין זײַן אָרט.
28 גיט צו גאָט, איר משפּחות פֿון די פֿעלקער, גיט צו גאָט כּבֿוד און שטאַרקייט.
29 גיט צו גאָט דעם כּבֿוד פֿון זײַן נאָמען, ברענגט אַ געשאַנק, און קומט פֿאַר אים, בוקט זיך צו גאָט מיט הייליקן אָפּשׁיי.
30 ציטערט פֿאַר אים, די גאַנצע ערד; אויך איז באַפֿעסטיקט די וועלט, זי זאָל זיך ניט וואַקלען,
31 זאָלן זיך פֿרייען די הימלען, און לוסטיק זײַן די ערד, און זאָל מען זאָגן צווישן די פֿעלקער: גאָט טוט קיניגן.
32 זאָל דונערן דער ים מיט זײַן פֿולקייט, זאָל פֿרײַלעך זײַן דאָס פֿעלד און אַלץ וואָס דערין.
33 דענצמאָל זאָלן זינגען די ביימער פֿון וואַלד פֿאַר גאָט, וואָרום ער קומט משפּטן די ערד.
34 גיט אַ דאַנק צו גאָט, וואָרום ער איז גוט, וואָרום אויף אייביק איז זײַן חסד.
35 און זאָגט: העלף אונדז, גאָט פֿון אונדזער הילף, און זאַמל אונדז אײַן, און זײַ אונדז מציל פֿון די פֿעלקער, צו לויבן דײַן הייליקן נאָמען, זיך צו רימען מיט דײַן לויב.
36 געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל פֿון אייביקייט און ביז

אייביקייט. און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געזאָגט: אָמן! און האָט געלויבט גאָט.
37 און ער האָט דאָרטן געלאָזן פֿאַר דעם אָרון פֿון גאָטס בונד אָסָפֿן און זינגע ברידער צו באַדינען פֿאַרן אָרון תּמיד ווי עס איז נייטיק טאָגטעגלעך.
38 און עוֹבֵד-אֱדוֹמען, און זייערע ברידער, אַכט און זעכציק, און עוֹבֵד-אֱדוֹם דעם זון פֿון ידיתונען, און חוֹסָהן, פֿאַר טויערלייט.
39 און צָדוֹק דעם כהן, און זינע ברידער די כהנים, פֿאַר דעם משכּן פֿון גאָט אויף דער במה וואָס אין גִּבעוֹן,
40 אויפֿצוברענגען בראַנדאָפּפֿער צו גאָט אויף דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער תּמיד, אין דער פֿרי און אין אָוונט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דער תּוֹרה פֿון גאָט וואָס ער האָט באַפֿוילן ישׂראל.
41 און מיט זיי זינען געווען הֵימָן, און ידותון, און די איבעריקע אויסגעקליבענע וואָס זינען געווען אָנגערופֿן מיט נעמען, אויף צו "לויבן גאָט, ווייל אויף אייביק איז זיין חסד".
42 און מיט זיי, מיט הֵימָנען און ידותונען, זינען געווען טרומייטן און צימבלען צום שפּילן, און כּלי-זֶמֶר פֿאַר דעם געזאַנג פֿון גאָט; און די זין פֿון ידותונען זינען געווען בײַם טויער.
43 און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַוועק איטלעכער צו זין הויז, און דוד האָט זיך אומגעקערט צו בענטשן זיין הויזגעזינדל.

17 און עס איז געווען, אַז דוד האָט זיך באַזעצט אין זיין הויז, האָט דוד געזאָגט צו נָתָן דעם נבֿיא: זע, איך זיץ אין אַ הויז פֿון צעדערן, און דער אָרון פֿון גאָטס בונד איז אונטער פֿאָרהאַנגען.
2 האָט נָתָן געזאָגט צו דודן: אַלץ וואָס אין דײַן האַרצן, טו, וואָרום גאָט איז מיט דיר.
3 און עס איז געווען אין יענער נאַכט, איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו נָתָן, אַזוי צו זאָגן:
4 גיי און זאָלסט זאָגן צו מײַן קנעכט דודן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: ניט דו וועסט מיר בויען אַ הויז צום ווינען;
5 וואָרום איך האָב ניט געווויינט אין אַ הויז פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב אויפֿגעבראַכט ישׂראל ביז אויף הײַנטיקן טאָג; נייערט איך בין געגאַנגען פֿון געצעלט צו געצעלט, און פֿון משכּן [צו משכּן].
6 אומעטום ווו איך בין אומגעגאַנגען צווישן גאַנץ ישׂראל, האָב איך וועג אַ וואָרט געריידט מיט איינעם פֿון די ריכטער פֿון ישׂראל, וואָס איך האָב באַפֿוילן צו פֿיטערן מײַן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס האָט איר מיר ניט געבויט אַ הויז פֿון צעדערן?
7 און אַצונד, זאָלסטו אַזוי זאָגן צו מײַן קנעכט, צו דודן: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת: איך האָב דיך גענומען פֿון דעם פֿיטערפֿלאַץ, פֿון הינטער די שאָף, צו זײַן אַ פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל.
8 און איך בין געווען מיט דיר אומעטום ווו דו ביסט גענאַנגען, און איך האָב פֿאַרשניטן אַלע דײַנע פֿײַנט פֿון פֿאַר דיר; און איך וועל דיר מאַכן אַ נאָמען, אַזוי ווי דער נאָמען פֿון די גרעסטע וואָס אויף דער ערד.
9 און איך וועל מאַכן אַן אָרט פֿאַר מײַן פֿאָלק ישׂראל, און וועל אים אײַנפּלאַנצן ער זאָל רוען אויף זײַן אָרט, און מער ניט ציטערן, און פֿאַרברעכער זאָלן אים מער ניט אומברענגען אַזוי ווי פֿריער,
10 פֿון די טעג וואָס איך האָב באַפֿוילן ריכטער איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל. און איך וועל מאַכן אונטערטעניק אַלע דײַנע פֿײַנט. און איך זאָג דיר אָן, אַז גאָט וועט דיר בויען אַ הויז.
11 און עס וועט זײַן, אַז דײַנע טעג וועלן דערפֿילט ווערן צו גיין צו דײַנע עלטערן, וועל איך אויפֿשטעלן

דִּין זָאָמען נאָך דיר, וואָס וועט זיין פֿון דִּינע קינדער, און איך וועל באַפֿעסטיקן זײַן מלוכה.
12 ער וועט מיר בויען אַ הויז, און איך וועל באַפֿעסטיקן זײַן טראָן אויף אייביק.
13 איך וועל אים זײַן פֿאַר אַ פֿאָטער, און ער וועט מיר זײַן פֿאַר אַ זון, און איך וועל ניט אָפּטאָן מײַן חסד פֿון אים, אַזוי ווי איך האָב אָפּגעטאָן פֿון דעם וואָס איז געווען פֿאַר דיר.
14 און איך וועל אים אויפֿשטעלן אין מײַן הויז און אין מײַן קיניגרײַך ביז אויף אייביק, און זײַן טראָן וועט זײַן פֿעסט ביז אייביק.
15 אַזוי ווי אַלע די דאָזיקע ווערטער, און אַזוי ווי די דאָזיקע גאַנצע זעונג, אַזוי האָט נָתָן געredעט צו דָוִדן.
16 און דער מלך דוד איז געקומען, און האָט זיך געזעצט פֿאַר גאָט, און האָט געזאָגט: ווער בין איך, גאָט דו האַר, און ווער איז מײַן הויז, וואָס דו האָסט מיך געבראַכט ביז אַהער?
17 און דאָס, גאָט, איז נאָך געווען קליין אין דײַנע אויגן, און דו האָסט געredעט וועגן דעם הויז פֿון דײַן קנעכט אויף ווײַטער אַהין, און האָסט מיך באַטראַכט אין שטייגער פֿון אַ געהויבענעם מאַן, גאָט דו האַר.
18 וואָס מער נאָך קען דוד דיר זאָגן וועגן דעם כָּבוד צו דײַן קנעכט? דו קענסט דאָך דײַן קנעכט.
19 גאָט, פֿון וועגן דײַן קנעכט, און לויט דײַן האַרצן האָסטו געטאָן אַלדי דאָזיקע גרויסקייט, צו לאָזן וויסן די אַלע גרויסע זאַכן.
20 יהוה, עס איז ניטאָ אַזאַ ווי דו, און ניטאָ קיין גאָט אָחוֹץ דיר, לויט אַלץ וואָס מיר האָבן געהערט מיט אונדזערע אויערן.
21 און וואָסער אייניציקע אומה אויף דער ערד איז אַזוי ווי דײַן פֿאָלק ישׂראל, וואָס גאָט איז געגאַנגען אויסלייזן פֿאַר זיך צום פֿאָלק, דיר צו מאַכן אַ נאָמען דורך גרויסע און פֿאַרכטיקע זאַכן – צו פֿאַרטרײַבן אומות פֿון פֿאַר דײַן פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט פֿון מִצרַיִם?
22 וואָרום דו האָסט געמאַכט דײַן פֿאָלק ישׂראל דיר צום פֿאָלק אויף אייביק, און דו, יהוה, ביסט געוואָרן זײַ צום גאָט.
23 און אַצונד, גאָט, זאָל דאָס וואָס דו האָסט גערעדט וועגן דײַן קנעכט און וועגן זײַן הויז באַוואָרט ווערן אויף אייביק, אַזוי צו זאָגן: יהוה פֿון צבָאוֹת איז דער גאָט פֿון ישׂראל – אַ גאָט פֿאַר ישׂראל, און דאָס הויז פֿון דוד דײַן קנעכט זאָל זײַן פֿעסט פֿאַר דיר.
25 וואָרום דו, מײַן גאָט, האָסט אַנטפּלעקט דעם אויער פֿון דײַן קנעכט, אים צו בויען אַ הויז, דרום האָט דײַן קנעכט זיך דערוועגט מתּפלל צו זײַן פֿאַר דיר.
26 און אַצונד, יהוה, דו ביסט גאָט, און דו האָסט צוגעזאָגט דײַן קנעכט דאָס דאָזיקע גוטס,
27 און האָסט אָנגענד באַווילליקט צו בענטשן דאָס הויז פֿון דײַן קנעכט, צו זײַן אויף אייביק פֿאַר דיר; אַז דו, גאָט, האָסט געבענטשט, זאָל עס זײַן געבענטשט אויף אייביק.

18 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געשלאָגן די פֿלִשתִּים, און האָט זיי געמאַכט אונטערטעניק, און האָט צוגענומען גַּת מיט אירע טעכטערשטעט פֿון דער האַנט פֿון די פֿלִשתִּים.
2 און ער האָט געשלאָגן מוֹאָבּ, און מוֹאָבּ איז געוואָרן צו דוידן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָבּ.
3 און דוד האָט געשלאָגן הֲדַדעֶזֶר דעם מלך פֿון צוֹבָה אין חֲמָת, בעת

ער איז געגאַנגען אויפֿשטעלן זײַן אויבערהאַנט בײַם טײַך פֿרָת.
4 און דוד האָט באַצוווּנגען פֿון אים טויזנט רײַטער, און זיבן טויזנט רײַטער, און צוואַנציק טויזנט מאַן פֿוסגייער; און דוד האָט געליימט אַלע געשפּאַנען, נאָר הונדערט געשפּאַנען האָט ער איבערגעלאָזט פֿון זיי.
5 איז אַרם פֿון דַּרמֶשֶׂק געקומען העלפֿן הַדַדעֶזֶר דעם מלך פֿון צוֹבָה, און דוד האָט געשלאָגן פֿון די אַרמים צוויי און צוואַנציק טויזנט מאַן.
6 און דוד האָט געשטעלט [וואַכן] אין אַרם-דַּרמֶשֶׂק, און אַרם איז געווארן צו דודן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָבּ. און גאָט האָט געהאָלפֿן דודן אומעטום וווּ ער איז געגאַנגען.
7 און דוד האָט ענומען די גילדערנע שילדן וואָס זײַנען געווען אויף הַדַדעֶזֶרס קנעכט, און האָט זיי געברענגט קיין ירושָלַיִם.
8 און פֿון טִבחת, און פֿון כּון, הַדַדעֶזֶרס שטעט, האָט דוד צוגענומען זייער פֿיל קופּער. דערפֿון האָט שלמה געמאַכט דעם קופּערנעם ים, און די זײַלן, און די קופּערנע כּלים.
9 און תּוֹעו דער מלך פֿון חֲמָת האָט געהערט אַז דוד האָט געשלאָגן דעם גאַנצן חיל פֿון הַדַדעֶזֶר דעם מלך פֿון צוֹבָה,
10 און ער האָט געשיקט זײַן זון הדוֹרָמען צום מלך דוד אים צו פֿרעגן אויף פֿריד און אים אָנצווויינטשן, פֿאַר וואָס ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט הַדַדעֶזֶר, און אים געשלאָגן – וואָרום הַדַדעֶזֶר האָט געהאַט מלחמות מיט תּוֹעון – מיט אַלערליי גילדערנע און זילבערנע און קופּערנע כּלים.
11 זיי אויך האָט דער מלך דוד געהייליקט צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס ער האָט אַוועקגענומען פֿון אַלע פֿעלקער: פֿון אֱדוֹם, און פֿון מוֹאָבּ, און פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן, און פֿון די פּלִשתּים, און פֿון עֲמָלֵק.
12 און אֲבִשַׁי דער זון פֿון צרוָיהן האָט געשלאָגן פֿון אֱדוֹם אין דעם טאָל פֿון זאַלץ אַכצן טויזנט.
13 און ער האָט געשטעלט וואַכן אין אֱדוֹם, און גאַנץ אֱדוֹם איז געווארן קנעכט צו דודן. און גאָט האָט געהאָלפֿן דודן אומעטום וווּ ער איז געגאַנגען.
14 און דוד האָט געקיניגט איבער גאַנץ ישׂראל, און ער האָט געטאָן רעכט און גערעכטיקייט צו זײַן גאַנצן פֿאָלק.
15 און יוֹאָבּ דער זון פֿון צרוָיהן איז געווען איבערן חיל; און יְהוֹשָׁפָט דער זון פֿון אֲחִילוּדן, דער דערמאָנער.
16 און צָדוֹק דער זון פֿון אֲחִיטוּבן, און אֲבִימֶלֶך דער זון פֿון אֶבְיָתָרן, כּהנים; און שַׁוְשָׁא, דער שרײַבער.
17 און בְּנָיָהו דער זון פֿון יְהוֹיָדָען, איבער די כְּרֵתים און די פְּלֵתים; און די זין פֿון דודן, די ערשטע בײַ דער האַנט פֿון מלך.

19 און עס איז געווען נאָך דעם, איז געשטאָרבן נָחָש דער מלך פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן, און זײַן זון איז געווארן מלך אויף זײַן אָרט.
2 האָט דוד געזאָגט: לאָמיך טאָן אַ פֿרײַנטלעכקייט מיט חנון דעם זון פֿון נָחָשן, ווארום זײַן פֿאָטער האָט געטאָן אַ פֿרײַנטלעכקייט מיט מיר. און דוד האָט געשיקט שלוחים אים צו טרייסטן נאָך זײַן פֿאָטער, און דודס קנעכט זײַנען געקומען אין לאַנד פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן צו חנונען, אים צו טרייסטן.
3 האָבן די האַרן פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן געזאָגט צו חנונען: מיינסטו אַז דוד וויל טאָן כּבוד דיין פֿאָטער, וואָס ער האָט געשיקט צו דיר טרייסטער? דאָך נאָר אויסצופֿאָרשן און דורכצונישטערן און אויסצוקוקן דאָס לאַנד זײַנען זײַנע קנעכט געקומען צו דיר.

4 האָט חנון געוומען דוסד קנעכט,
און האָט זיי אָפּגעגאָלט, און
אָפּגעשניטן זייערע קליידער אין
העלפֿט, ביזן דיך, און האָט זיי
אַוועקגעשיקט.
5 איז מען געקומען און מע האָט
אָנגעזאָגט דודן וועגן די מענטשן, און
ער האָט זיי געשיקט אַנטקעגן, ווארום
די מענטשן האָבן זיך זייער געשעמט.
און דער מלך האָט געלאָזט זאָגן: זיצט
אין יריחו ביז אײַערע בערד וועלן
אָפּוואַקסן, און איר וועט זיך אומקערן.
6 האָבן די קינדער פֿון עַמּון געזען
אַז זיי האָבן זיך פֿאַרמיאוסט ביי דודן,
און חנון און די קינדער פֿון עַמּון האָבן
געשיקט טויזנט צענטנער זילבער,
כדי זיך אָנצודינגען פֿון אַרם-נַהַרַיִם,
און פֿון אַרם-מַעֲכָה, און פֿון צוֹבָה,
רײַטוועגן און רײַטער.
7 און זיי האָבן זיך אָנגעדונגען צוויי
און דרײַסיק טויזנט רײַטוועגן, און
דעם מלך פֿון מַעֲכָה, און זײַן פֿאָלק,
און זיי זײַנען געקומען, און האָבן
געלאָגערט פֿאַר מֵידבָא. און די קינדער
פֿון עַמּון האָבן זיך אײַנגעזאַמלט פֿון
זייערע שטעט, און זײַנען געקומען
אויף מלחמה.
8 און דוד האָט געהערט, און ער האָט
געשיקט יוֹאָבָן, און דעם גאַנצן חיל פֿון
די גיבּוֹרים.
9 און די קינדער פֿון עַמּון זײַנען
אַרויסגעגאַנגען, און האָבן אָנגעריכט אַ
מלחמה בײַם אײַנגאַנג פֿון שטאָט; און
די מלכים וואָס זײַנען געקומען, זײַנען
געווען באַזונדער אין פֿעלד.
10 און יוֹאָבּ האָט געזען אַז דער
פֿראָנט פֿון דער מלחמה איז קעגן
אים פֿון פֿאָרנט און פֿון הינטן; האָט
ער אויסגעקליבן פֿון אַלע געקליבענע
פֿון ישׂראל, און אויסגעשטעלט אַקעגן
אַרם.
11 און דאָס איבעריקע פֿאָלק האָט
ער געגעבן אויף דער האַנט פֿון זײַן
ברודער אַבֲשַׁי, און זיי האָבן זיך
אויסגעשטעלט אַקעגן די קינדער פֿון
עַמּון.
12 און ער האָט געזאָגט: אויב אַרם
וועט זײַן שטאַרקער פֿון מיר, וועסטו
מיר זײַן צו הילף, און אויב די קינדער
פֿון עַמּון וועלן זײַן שטאַרקער פֿון דיר,
וועל איך דיך העלפֿן.
13 זײַ שטאַרק, און לאָמיר זיך
שטאַרקן, פֿאַר אונדזער פֿאָלק און פֿאַר
די שטעט פֿון אונדזער גאָט; און זאָל
יהוה טאָן וואָס איז גוט אין זײַנע אויגן.
14 און יוֹאָבּ און דאָס פֿאָלק וואָס מיט
אים האָבן געגענט אַנטקעגן אַרם אויף
מלחמה, און זיי זײַנען אַנטלאָפֿן פֿאַר
אים.
15 און ווי די קינדער פֿון עַמּון האָבן
געזען אַז אַרם איז אַנטלאָפֿן, אַזוי
זײַנען זיי אויך אַנטלאָפֿן פֿאַר זײַן
ברודער אַבֲשַׁי, און זײַנען אַרײַן אין
שטאָט. און יוֹאָבּ איז אַוועק קיין
ירושָׁלַיִם.
16 און אַרם האָט געזען אַז זיי
זײַנען געשלאָגן פֿאַר ישׂראל, און זיי
האָבן געשיקט שלוחים, און האָבן
אַרויסגעבראַכט אַרם וואָס פֿון יענער
זײַט טײַך, מיט שוֹפֵךְ דעם חיל-פֿירער
פֿון הַדַדעֶזֶר זיי פֿאַרויס.
17 איז אָנגעזאָגט געווארן דודן, און
ער האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ ישׂראל,
און איז אַריבער דעם יַרדן; און ער
איז געקומען צו זיי, און האָט זיך
אויסגעשטעלט אַקעגן זיי; און דוד האָט
אָנגעריכט אַקעגן אַרם אַ מלחמה, און
זיי האָבן מלחמה געהאַלטן מיט אים.
18 און אַרם איז אַנטלאָפֿן פֿאַר
ישׂראל, און דוד האָט געהרגעט פֿון
אַרם זיבן טויזנט אויף רײַטוועגן,
און פֿערציק טויזנט מאַן פֿוסגייער;
אויך שוֹפֵךְ דעם חיל-פֿירער האָט ער
געטייט.
19 און די קנעכט פֿון הַדַדעֶזֶר האָבן
געזען אַז זיי זײַנען געשלאָגן פֿאַר
ישׂראל, און זיי האָבן געמאַכט שלום
מיט דודן, און האָבן אים געדינט. און

אֲרָם הָאָט מער ניט געוואָלט העלפֿן די קינדער פֿון עַמּוֹן.

20 און עס איז געווען אין דער צײַט פֿון דעם אומקער פֿון יאָר, אין דער צײַט ווען די מלכים גייען אַרויס אויף מלחמה, האָט יוֹאָבֿ אַרויסגעפֿירט דעם קריג-חיל, און האָט פֿאַרוויסט דאָס לאַנד פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן; און ער איז געקומען און האָט געלאָגערט אויף רַבה – און דוד איז געזעסן אין ירוּשָׁלַיִם – און יוֹאָבֿ האָט געשלאָגן רַבה, און האָט זי צעשטערט.

2 און דוד האָט אַראָפּגענומען מַלְכָּם קרוין פֿון זײַן קאָפּף; און ער האָט זי געפֿונען אַ צענטנער גאָלד אויסן וואָג, מיט טײַער געשטיין אין איר. און זי איז אָנגעטאָן געווארן אויף דודס קאָפּף. און רויב פֿון דער שטאָט האָט ער אַרויסגעפֿירט זייער פֿיל.

3 און דאָס פֿאָלק וואָס אין איר האָט ער אַרויסגעפֿירט, און האָט זיי געשניטן מיט זעגן און מיט העק. און אַזוי דרעששליטנס, און מיט העק. און אַזוי פֿלעגט דוד טאָן צו אַלע שטעט פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן. און דוד און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן זיך אומגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם.

4 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט זיך אויפֿגעהויבן אַ מלחמה אין גֶזֶר מיט די פֿלִשְׁתִּים. דעמצמאָל האָט סִבְכַּי פֿון חוּשָׁה דערשלאָגן סִפַּיי פֿון די קינדער פֿון די רפֿאים, און זיי זײַנען געווארן אונטערטעניק.

5 און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה מיט די פְּלִשְׁתִּים, און אֶלְחָנָן דער זון פֿון יָעִירִ האָט דערשלאָגן לַחְמִי דעם ברודער פֿון גָּלְיָת פֿון גַּת, וואָס דער אָרֶלץ פֿון זײַן שפּיז איז געווען אַזוי ווי דער שטאַנג פֿון וועבער.

6 און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גַּת. איז דאָרטן געווען אַ מאַן פֿון אַ גרויסן וווקס, וואָס זײַנע פֿינגער זײַנען געווען צו זעקס און זעקס – פֿיר און צוואַנציק; און ער אויך איז געווען געבאָרן פֿון דעם רָפָאּ.

7 און ער האָט געלעסטערט ישׂרָאל; האָט אים יהוֹנָתָן דער זון פֿון שָׁמְעָא, דודס ברודער, דערשלאָגן.

8 די דאָזיקע זײַנען געווען געבאָרן פֿון דעם רָפָאּ אין גַּת; און זיי זײַנען געפֿאַלן דורך דער האַנט פֿון דודן, און דורך דער האַנט פֿון זײַנע קנעכט.

21 און אַ שׂטן איז אויפֿגעשטאַנען אויף ישׂרָאל, און ער האָט אָנגערעדט דודן צו ציילן ישׂראל.

2 און דוד האָט געזאָגט צו יוֹאָבֿן, און צו די האַרן פֿון פֿאָלק: גייט ציילט ישׂראל פֿון באֵר-שֶׁבַע און ביז דָן, און ברענגט עס מיר, כדי איך זאָל וויסן זייער מספּר.

3 האָט יוֹאָבֿ געזאָגט: זאָל גאָט מערן זײַן פֿאָלק הונדערט מאָל אַזוי פֿיל ווי זיי זײַנען! זײַנען זיי ניט אַלע, מײַן האַר מלך, קנעכט צו מײַן האַר? צוּ וואָס פֿאַרלאַנגט דאָס מײַן האַר? נאָך וואָס זאָל עס זײַן פֿאַר אַ זינד אויף ישׂראל?

4 אָבער דאָס וואָרט פֿון מלך איז געווען שטאַרק צו יוֹאָבֿן, און יוֹאָבֿ איז אַרויסגאַגענען, און איז אַרומגעגאַנגען אין גאַנץ ישׂראל, און איז צוריקגעקומען קיין ירוּשָׁלַיִם.

5 און יוֹאָבֿ האָט איבערגעגעבן דעם מספּר פֿון דער ציילונג פֿון דעם פֿאָלק צו דודן. און גאַנץ ישׂראל איז געווען טויזנט מאָל טויזנט און הונדערט טויזנט מאַן וואָס ציען אַ שוווערד; און יהודה, פֿיר הונדערט און זיבעציק טויזנט וואָס ציען אַ שוווערד.

6 און לֵוִי און בנימין האָט ער ניט געציילט צווישן זיי; ווײַל דער אָנגאָג פֿון דעם מלך איז געווען יוֹאָבֿן צוּוויידער.

7 און עס איז געווען שלעכט אין די
אויגן פֿון גאָט וועגן דער דאָזיקער
זאַך, און ער האָט געשלאָגן ישׂראל.
8 האָט דוד געזאָגט צו גאָט: איך
האָב זייער געזינדיקט וואָס איך האָב
געטאָן די דאָזיקע זאַך, און אַצונד, טו
אָפּ, איך בעט דיך, דעם פֿאַרברעך פֿון
דײַן קנעכט, וואָרום איך בין געווען
זייער נאַריש.
9 האָט גאָט געזאָגט צו גָד, דודס
זעער, אַזוי צו זאָגן: גיי און זאָלסט
רעדן צו דודן, אַזוי צו זאָגן:
10 אַזוי האָט גאָט געזאָגט:
דרײַערליי זאַכן לייג איך אויף דיר;
קלײב דיר אויס איינס פֿון זיי, וואָס
איך זאָל דיר טאָן.
11 איז גָד געקומען צו דודן, און
האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט גאָט
געזאָגט: נעם אויף דיר,
12 ענטוועדער דרײַ יאָר הונגער,
אָדער דרײַ חדשים פֿאַרלענדט ווערן
פֿאַר דײַנע פֿײַנט, און די שוועכט פֿון
דײַנע שׂונאים זאָל דיך דערגרייכן,
אָדער דרײַ טעג די שוועכט פֿון גאָט
און אַ מגפּה אין לאַנד, און דער מלאָך
פֿון גאָט זאָל אומברענגען אין גאַנצן
געמאַרק פֿון ישׂראל. און אַצונד זע
וואָס פֿאַר אַ באַשייד איך זאָל ברענגען
צו דעם וואָס שיקט מיך.
13 האָט דוד געזאָגט צו גָדן: מיר איז
זייער ענג. לאָמיר, איך בעט דיך, פֿאַלן
אין דער האַנט פֿון גאָט, וואָרום זײַן
רחמנות איז זייער גרויס, אָבער לאָמיך
ניט פֿאַלן אין דער האַנט פֿון אַ מענטשן.
14 האָט גאָט געשיקט אַ מגפּה אויף
ישׂראל, און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון
ישׂראל זיבעציק טויזנט מאַן.
15 און גאָט האָט געשיקט אַ מלאָך
קיין ירושָׁלַיִם, זי אומצוברענגען;
אָבער ווי ער האָט געהאַלטן בײַם
אומברענגען, האָט גאָט אַראָפּגעקוקט,
און ער האָט חרטה געהאַט אויף
דעם בייז, און ער האָט געזאָגט צו
דעם מלאָך דעם אומברענגער: גענוג!
אַצונד לאָז אָפּ דײַן האַנט. און דער
מלאָך פֿון גאָט איז געשטאַנען בײַ דעם
שׁיִיער פֿון אָרנָן דעם יבֿוסי.
16 האָט דוד אויפֿגעהויבן זײַנע
אויגן, און האָט דערזען דעם מלאָך פֿון
גאָט ווי ער שטייט צווישן ערד און
הימל מיט זײַן שוווערד אַרויסגעצויגן
אין זײַן האַנט, אויסגעשטרעקט אַקעגן
ירושָׁלַיִם; און דוד און די עלטסטע,
צוגעדעקט מיט זאַק, זײַנען געפֿאַלן
אויף זייער פּנים.
17 און דוד האָט געזאָגט צו גאָט:
פֿאַר וואָר, איך האָב געהייסן ציילן
דאָס פֿאָלק, און איך בין דער וואָס האָב
געזינדיקט, און איך דער זייער שלעכטס
געטאָן, אָבער די דאָזיקע שאָף, וואָס
האָבן זיי געטאָן? יהוה מײַן גאָט,
זאָל, איך בעט דיך, דײַן האַנט זײַן אויף
מיר און אויף מײַן פֿאָטערס הויז, אָבער
ניט אויף דײַן פֿאָלק מיט אַ מגפּה.
18 האָט דער מלאָך פֿון גאָט געהייסן
גָדן זאָגן דודן, אַז דוד זאָל אַרויפֿגיין
אויפֿשטעלן אַ מזבח צו גאָט אין דעם
שׁיִיער פֿון אָרנָן דעם יבֿוסי.
19 איז דוד אַרויפֿגעגאַנגען לויט דעם
וואָרט פֿון גָדן וואָס ער האָט גערעדט
אין נאָמען פֿון גאָט.
20 און אַרנָן האָט זיך אומגעקערט
און האָט דערזען דעם מלאָך; און
זײַנע פֿיר זין וואָס מיט אים האָבן זיך
באַהאַלטן. און אָרנָן האָט געדראָשן
ווייץ.
21 און ווי דוד איז געקומען צו
אָרנָנען, האָט אָרנָן אַ קוק געטאָן,
און האָט דערזען דודן, און ער איז
אַרויסגעגאַנגען פֿון שׁיִיער, און האָט
זיך געבוקט צו דודן מיטן פּנים צו דער
ערד.
22 האָט דוד געזאָגט צו אָרנָנען: גיב
מיר דעם אָרט פֿון דעם שׁיִיער, און איך
וועל בויען דערויף אַ מזבח צו גאָט;
אין פֿולן געלט גיב עס מיר; כּדי די
מגפּה זאָל פֿאַרהאַלטן וועלן פֿון פֿאָלק.

23 האָט אַרָּן געזאָגט צו דודן: נעם דיר, און זאָל מײַן האַר דער מלך טאָן וואָס איז גוט אין זײַנע אויגן. זע, איך גיב די ריינדער פַֿאַר בראַנדאָפּפֿער, און די דרעששליטנס פַֿאַר האָלץ, און די וויץ פַֿאַר אַ שפּײַזאָפּפֿער; אַלץ גיב איך אַוועק.

24 האָט דער מלך דוד געזאָגט צו ארָנענן: ניין, נײַערט קויפֿן וועל איך קויפֿן, פַֿאַר פֿולן געלט, וואָרום איך וועל ניט נעמען וואָס איז דײַנס פַֿאַר גאָט, און אויפֿברענגען אַ בראַנדאָפּפֿער פַֿאַר אומזיסט.

25 און דוד האָט געגעבן ארָנענן פַֿאַר דעם אָרט זעקס הונדערט שֶׁקל גאָלד אויפֿן וואָג.

26 און דוד האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו גאָט, און האָט דאָרטן אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און פֿרידאָפּפֿער, און ער האָט גערופֿן צו גאָט, און ער האָט אים געענטפֿערט מיט פַֿײַער פֿון הימל אויף דעם מזבח פַֿאַר בראַנדאָפּפֿער.

27 און גאָט האָט געהייסן דעם מלאָך, און ער האָט אומגעקערט די שוועבעד אין איר שייד.

28 אין יענער צײַט, ווי דוד האָט געזען אַז גאָט האָט אים געענטפֿערט אין דעם שׁיִעור פֿון ארָנענ דעם יבֿוסי, אַזוי האָט ער דאָרטן געשלאַכט קרבנות.

29 און דער משכן פֿון גאָט וואָס משה האָט געמאַכט אין דער מדבר, און דער מזבח פַֿאַר בראַנדאָפּפֿער, איז אין יענער צײַט געווען אויף דער במה אין גִבעון.

30 אָבער דוד האָט ניט געקענט גיין צו אים צו פֿרעגן בײַ גאָט, וואָרום ער איז געווען דערשראָקן פַֿאַר דער שווערד פֿון גאָטס מלאך.

22 1 און דוד האָט געזאָגט: דאָס איז דאָס הויז פֿון גאָט דעם האַר, און דאָס איז דער מזבח פַֿאַר בראַנדאָפּפֿער פַֿאַר ישׂראל.

2 און דוד האָט געהייסן איינזאַמלען אַלע פֿרעמדע וואָס אין לאַנד ישׂראל, און ער האָט געשטעלט שטיינהעקער אויסצוהאַקן געשניטענע שטיינער אויף צו בויען דאָס הויז פֿון גאָט.

3 און אײַזן לָרוֹב אויף נעגל פַֿאַר די טירן פֿון די טוירערן, און אויף קלאַמערן, האָט דוד אָנגעבעריט; און קופּער לָרוֹב גאָר אָן אַ וואָג;

4 און צעדערהאָלץ אָן אַ צאָל; וואָרום די צידוֹנים און די צוֹרים האָבן געבראַכט דודן צעדערהאָלץ לָרוֹב.

5 און דוד האָט געזאָגט: מײַן זון שלמה איז יונג און שוואַך, און דאָס הויז וואָס מע דאַרף בויען צו גאָט, דאַרף מען מאַכן גרויס ביז גאָר, פַֿאַר אַ שם, און פַֿאַר אַ צירונג, אַנטקעגן אַלע לענדער; לאָמיך אָקאָרשט צוגרייטן פַֿאַר אים. אוֹן דוד האָט צוגעגרייט אַ סך פַֿאַר זײַן טויט.

6 און ער האָט גערופֿן זײַן זון שלמהן, און ער האָט אים באַפֿוילן צו בויען אַ הויז צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.

7 און דוד האָט געזאָגט צו שלמהן: מײַן זון, בײַ מיר אַליין איז געווען אין האַרצן צו בויען אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון גאָט מײַן האַר.

8 אָבער דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו מיר, אָזוי צו זאָגן: אַ סך בלוט האָסטו פֿאַרגאָסן, און גרויסע מלחמות האָסטו געמאַכט; קענסט ניט בויען אַ הויז צו מײַן נאָמען, ווײַל דו האָסט פֿיל בלוט פַֿאַרגאָסן צו דער ערד פֿאַר מײַן געזיכט.

9 אָט ווערט דיר געבאָרן אַ זון; ער וועט זײַן אַ מענטש פֿון רו, און איך וועל אים בארועון פֿון אַלע זײַנע פֿײַנט פֿון אַרום; וואָרום שלמה וועט זײַן זײַן נאָמען, און שלום און שטילקייט וועל איך געבן ישׂראל אין זײַנע טעג.

10 ער וועט בויען אַ הויז צו מײַן נאָמען, און ער וועט מיר זײַן פַֿאַר אַ זון,

און איך אים פַֿאר אַ פֿאָטער; און איך וועל באַפֿעסטיקן דעם טראָן פֿון זײַן מלוכה איבער ישׂראל אויף אייביק.
11 אַצונד, מײַן זון, זאָל גאָט זײַן מיט דיר, און זאָלסט מצליח זײַן, און בויען דאָס הויז פֿון יהוה דײַן גאָט, אַזוי ווי ער האָט גערעדט וועגן דיר.
12 זאָל נאָר גאָט דיר געבן שׂכל און פֿאַרשטאַנדיקייט, און דיך באַפֿעלן איבער ישׂראל; און אַז דו זאָלסט היטן די תּורה פֿון יהוה דײַן גאָט.
13 דענצמאָל וועסטו מצליח זײַן, אַז דו וועסט היטן צו טאָן די חוקים און די געזעצן וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן פֿאַר ישׂראל. זײַ שטאַרק און פֿעסט, זאָלסט ניט מוֹרא האָבן און ניט אַנגסטן.
14 און אָט אין מײַן אָרימקייט האָב איך צוגעגרייט פֿאַר דעם הויז פֿון גאָט הונדערט טויזנט צענטנער גאָלד, און טויזנט מאָל טויזנט צענטנער זילבער, און קופּער און אײַזן אָן אַ וואָג, ווארום עס איז דאָ לאָרוב; אויך האָלץ און שטיינער האָב איך צוגעגרייט, און דו קענסט נאָך צולייגן דערצו.
15 און בײַ דיר זײַנען דאָ אַ סך בעל-מלאָכהס, שטיינהעקער, און מײַנסטערס אין שטיין און אין האָלץ, און אַלערליי קינצלער אין יעטוועדער מלאָכה.
16 צום גאָלד, צום זילבער, און צום קופּער, און צום אײַזן, איז קיין צאָל ניטאָ; שטיי אויף און טו, און זאָל גאָט זײַן מיט דיר.
17 און דוד האָט באַפֿוילן אַלע האַרן פֿון ישׂראל צו העלפֿן זײַן זון שלמהן:
18 פֿאַר וואָר, יהוה אײַער גאָט איז מיט אײַך, און ער האָט אײַך בארוט פֿון רונד אַרום, ווארום ער האָט געגעבן אין מײַן האַנט די באַווינער פֿון לאַנד, און דאָס לאַנד ליגט באַצוווּנגען פֿאַר גאָט און פֿאַר זײַן פֿאָלק.
19 אַצונד, גיט אײַער האַרץ און אײַער זעל צו זוכן יהוה אײַער גאָט, און שטייט אויף, און בויט דאָס הייליקטום פֿון גאָט דעם האַר, כדי צו ברענגען דעם ארון פֿון גאָטס בונד, און די הייליקע כלים פֿון גאָט, אין דעם הויז וואָס וועט געבויט צו דעם נאָמען פֿון גאָט.

23 און דוד איז געוואָרן אַלט און זאַט מיט טעג, און ער האָט געמאַכט זײַן זון שלמהן פֿאַר מלך איבער ישׂראל.
2 און ער האָט אײַנגעזאַמלט אַלע האַרן פֿון ישׂראל, און די כהנים און די לוִיִים.
3 און די לוִיִים זײַנען געציילט געוואָרן פֿון דרײַסיק יאָר אַלט און העכער, און זייער צאָל לויט זייערע קעפּ, פֿון די מענער, איז געווען אַכט און דרײַסיק טויזנט.
4 פֿון די דאָזיקע, אויף אויפֿצופֿאַסן אויף דער אַרבעט פֿון גאָטס הויז פֿיר און צוואַנציק טויזנט, און אויפֿזעער און ריכטער, זעקס טויזנט.
5 און פֿיר טויזנט טויערלײַט; און פֿיר טויזנט וואָס זאָלן לויבן גאָט "מיט די כּלי-זֶמֶר וואָס איך האָב געמאַכט אויף צו לויבן".
6 און דוד האָט זיי אײַנגעטיילט אין אײַנטיילונגען לויט די זין פֿון לֵוִי: גֵּרשׁוֹן, קְהָת, און מְרָרי.
7 פֿון די גֵּרשונים: לַעְדָּן, און שִׁמְעִי.
8 די זין פֿון לַעְדָּנען: דער הויפּט יחיאֵל, און זֵתָם, און יוֹאֵל – דרײַ.
9 די זין פֿון שִׁמְעִין: שְׁלוֹמית, און חזיאֵל, און הָרָן – דרײַ. די דאָזיקע זײַנען געווען הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון לַעְדָּן.
10 און די זין פֿון שִׁמְעִין זײַנען געווען: יַחַת, זינא, און יְעוּש און בריעָה. דאָס זײַנען געווען די פֿיר זין פֿון שִׁמְעִין.
11 און יַחַת איז געווען דער הויפּט, און זיזָה דער צווייטער; און יְעוּש און בריעָה האָבן ניט געהאַט פֿיל זין, דרום זײַנען זיי אין דער ציילונג געווען איין

פַֿאָטערהויז.
12 די זין פֿון קהָת; עַמְרָם, יִצְהָר,
חֶבְרוֹן, און עוזיאֵל – פִֿיר.
13 די זין פֿון עַמְרָמען: אַהרן, און
משה. און אַהרן איז אָפּגעשיידט
געווָארן, כּדי אים צו הייליקן פַֿאַר גאָר
הייליק, אים און זײנע זין ביז אייביק,
צו דעמפּן פַֿאַר גאָט, אים צו באַדינען,
און צו בענטשן אין זײן נאָמען אייביק.
14 און משה דער געטלעכער מאַן,
זײנע קינדער ווערן גערופֿן אויף שבֶּט
לֵוִי.
15 די זין פֿון משהן זײנען געווען:
גֵּרשׁוֹם, און אֱלִיעֶזֶר.
16 די זין פֿון גֵּרשׁוֹמען: שבּוֹאֵל דער
הויפּט.
17 און די זין פֿון אֱלִיעֶזֶרן זײנען
געווען: רחבִּיָה דער הויפּט. און
אֱלִיעֶזֶר האָט ניט געהאַט קיין אַנדערע
זין; אָבער די זין פֿון רחבִּיָהן זײנען
געווען פֿיל ביז גאָר.
18 די זין פֿון יצהָר זײנען געווען:
שלוֹמית דער הויפּט.
19 די זין פֿון חברוֹנען: אירְיָהו,
דער הויפּט, אֲמַרְיָה דער צווייטער,
יַחזִיאֵל דער דריטער, און איקַמעָם דער
פֿירטער.
20 די זין פֿון עוזיאֵלן: מיכָה דער
הויפּט, און יִשִׁיָה דער צווייטער.
21 די זין פֿון מָרָרין: מַחלי, און
מושי. די זין פֿון מַחלין: אֶלעָזָר, און
קיש.
22 און אֶלעָזָר איז געשטאָרבן, און
האָט ניט געהאַט קיין זין, נאָר
טעכטער; און זיירע אייגענע, די זין
פֿון קישן, האָבן זיי געגומען.
23 די זין פֿון מושין זײנען געווען:
מַחלי, און עֵדֶר, און אירְמוֹת – דרײ.
24 די דאָזיקע זײנען געווען די זין
פֿון לֵוִין לויט זייערע פַֿאָטערהײזער,
הויפּטן פֿון די פַֿאָטערהײזער לויט
זייערע געצײלטע, נאָך דער צאָל פֿון
נעמען לויט זייערע קעפּ, די וואָס האָבן
געטאָן די אַרבעט פַֿאַר דעם דינסט פֿון
גאָטס הויז, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און
העכער.
25 וואָרום דוד האָט געזאָגט: יהוה
דער גאָט פֿון ישׂראֵל האָט באַרוט זײן
פֿאָלק, און ער רוט אין ירושָׁלַיִם אויף
אייביק;
26 און אויך די לְוִיִים דאַרפֿן מער ניט
טראָגן דעם מִשכּן, און אַלע זײנע כלים
פַֿאַר זײן דינסט.
27 יאָ, לויט די לעצטע ווערטער פֿון
דודן איז די ציילונג פֿון די קינדער פֿון
לֵוִי געווען פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און
העכער.
28 וואָרום זיי האָבן געדאַרפֿט שטיין
בײַ דער האַנט פֿון די קינדער פֿון אַהרן
פַֿאַר דעם דינסט פֿון גאָטס הויז, אויף
די הויפֿן, און אויף די קאַמערן, און
אויף דער רייניקונג פֿון אַלע הייליקע
זאַכן, און דער אַרבעט פֿון דעם דינסט
פֿון גאָטס הויז;
29 און פַֿאַר דעם אויסגעלייגטן
ברויט, און פַֿאַר דעם זעמלמעל פַֿאַר
שפּײַזאָפּפֿער, סײַ פֿון אומגעזײערטע
קוכנס, סײַ אין אַ באַקפֿאַן, סײַ אין
אַ שמאָרפֿאַן; און פַֿאַר יעטוועדער
פֿײַכטער און טרוקענער מאָס;
30 און אויף צו שטיין מאָרגן פַֿאַר
מאָרגן צו דאַנקען און צו לויבן גאָט,
און דעסט גלײַכן אין אָוונט;
31 און פַֿאַר יעטוועדער
אויפֿברענגען פֿון בראַנדאָפּפֿער
צו גאָט אין די שבתים, אום
ראָש-חוֹדש, און אין די יָום-טוֹבֿים,
לויט דער צאָל, אַזוי ווי דער דין וועגן
זיי, תּמיד, פַֿאַר גאָט;
32 און אַז זיי זאָלן היטן די היטונג
פֿון דעם אוֹהל-מוֹעד, און די היטונג
פֿון דעם הייליקטום, און די היטונג פֿון
די קינדער פֿון אַהרן, זיירע ברידער,
פַֿאַר דעם דינסט פֿון גאָטס הויז.

24 און די אײנטיילונגען פֿון
די קינדער פֿון אַהרן זײנען
געווען: די זין פֿון אַהרנען: נָדָב, און

אֲבִיהוּא, אֶלְעָזָר, און יִתָּמָר.
2 און נָדָב און אֲבִיהוּא זײַנען געשטאָרבן בײַ זייער פָאטערס לעבן, און קיין קינדער האָבן זיי ניט געהאַט, זײַנען אֶלְעָזָר און יִתָּמָר געווען כהנים.
3 און דוד, און צָדוֹק פון די קינדער פון אֶלְעָזָר, און אַחִימֶלֶךְ פון די קינדער פון יִתָּמָר, האָבן זיי אײַנגעטיילט לויט זייער רײַ אין זייער דינסט.
4 און פון די קינדער פון אֶלְעָזָר האָבן זיך געפונען מער הויפטמענער ווי פון די קינדער פון איתָמָר; און מע האָט זיי אַזוי אײַנגעטיילט: פון די קינדער פון אֶלְעָזָר זעכצן הויפּטן פון פָאטערהײַזער, און פון די קינדער פון יִתָּמָר, לויט זייערע פָאטערהײַזער, אַכט.
5 און מע האָט זיי אײַנגעטיילט לויט גוֹרל, די אַזוי ווי יענע, ווארום עס זײַנען געווען פירשטן פון הייליקטום, און פירשטן פון גאָט, אי פון די קינדער פון אֶלְעָזָר, אי פון די קינדער פון יִתָּמָר.
6 און שְׁמַעְיָה דער זון פון נְתַנְאֵל, דער שרײַבער, פון לֵוִי, האָט זיי פאַרשריבן פאַר דעם מלך, און די האַרן, און צָדוֹק דעם כהן, און אַחִימֶלֶךְ דעם זון פון אֶבְיָתָר, און די הויפטן פון די פָאטערהײַזער פון די כהנים און פון די לְוִיִּים: איין פָאטערהויז געמונען פון אֶלְעָזָר, און איינס געמונען פון יִתָּמָר.
7 און דער ערשטער גוֹרל איז אַרויסגעגאַנגען אויף יְהוֹיָרִיבּ, דער צווייטער אויף יְדַעְיָהוּ;
8 דער דריטער אויף חרימען, דער פּירטער אויף שְׂעוֹרִימען;
9 דער פינפטער אויף מַלְכִּיָּהוּ, דער זעקסטער אויף מִיָּמִנען;
10 דער זיבעטער אויף הַקּוֹצ, דער אַכטער אויף אֲבִיָּהוּ;
11 דער נײַנטער אויף יֵשׁוּעַ, דער צענטער אויף שְׁכַנְיָהוּ;
12 דער עלפטער אויף אֶלְיָשִׁיבּ, דער צוועלפטער אויף יָקִימְ;
13 דער דרײַצנטער אויף חופּהן, דער פּערצנטער אויף יֶשֵׁבְאָבּ;
14 דער פופצנטער אויף בלגָה, דער זעכצנטער אויף אִמֵּר;
15 דער זיבעצנטער אויף חזירן, דער אַכצנטער אויף הַפִּצֵּץ;
16 דער נײַנצנטער אויף פְּתַחְיָהוּ, דער צוואַנציקסטער אויף יחזקאל;
17 דער איין און צוואַנציקסטער אויף יָכִינען, דער צוויי און צוואַנציקסטער אויף גָמוּל;
18 דער דרײַ און צוואַנציקסטער אויף דְלָיָהוּ, דער פיר און צוואַנציקסטער אויף מַעַזְיָהוּ.
19 דאָס איז געווען זייער ריי אין זייער דינסט, צו קומען אין הויז פון גאָט לויט דעם געזעץ צו זיי דורך דער האַנט פון זייער פָאטער אַהרנען, אַזוי ווי יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט אים באַפוילן.
20 און פון די איבעריקע קינדער פון לֵוִי: פון די זין פון עַמְרָמען, שובָאֵל; פון די זין פון שובָאֵל, יֶחְדְּיָהוּ.
21 פון רחבְיָהוּ: פון די זין פון רחבְיָהוּ, דער הויפּט ישִׁיָּה.
22 פון די יצהָרים, שְׁלוֹמוֹת; פון די זין פון שְׁלוֹמוֹת, יַחַת.
23 און די זין [פון חברונען], אירְיָהוּ, אֲמַרְיָהוּ דער צווייטער, יַחְזִיאֵל דער דריטער, איקַמְעָם דער פירטער.
24 די זין פון עוזיאֵלן, מיכָה; פון די זין פון מיכָהן, שָׁמִיר.
25 דער ברודער פון מיכָה, ישִׁיָּה; פון די זין פון יִשִׁיָּהוּ, זַכַרְיָהוּ.
26 די זין פון מְרָרִין, מַחְלי, און מושי; די זין פון זײַן זון יַעֲזִיָּהוּ —
27 די קינדער פון מְרָרִין פון זײַן זון יַעֲזִיָּהוּ, שוֹהָם, און זַכּוּר, און עִבְרי.
28 פון מַחְלין, אֶלְעָזָר; און ער האָט ניט געהאַט קיין זין.
29 פון קישן, די זין פון קישן, יְרַחְמְאֵל.
30 און די זין פון מושין, מַחְלי, און עֵדָר, און אירימות. דאָס זײַנען געווען

די קינדער פֿון די לְוִיִּים לויט זייערע פֿאָטערהײַזער.
31 און זיי אויך האָבן געווארפֿן גורל אַזוי ווי זייערע ברידער, די קינדער פֿון אַהרן, פֿאַר דעם מלך דוד, און צָדוֹק, און אֲחִימֶלֶךְ, און די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די כהנים און פֿון די לְוִיִּים; די פֿאָטערהײַזער פֿון דעם הויפּט אַזוי ווי זײַן ייִנגסטער ברודער.

25 1 און דוד און די האַרן פֿון חיל האָבן אָפּגעשײדט פֿאַר דעם דינסט פֿון די זין פֿון אָסָפֿן און הֵימָנען און ידותונען, די וואָס האָבן נבֿיאיש געשפּילט אויף האַרפֿן, אויף גיטאַרן, און אויף צימבלען; און זייער צאָל, פֿון די מענטשן וואָס האָבן געטאָן די אַרבעט לויט זייער דינסט, איז געווען:
2 פֿון די זין פֿון אָסָפֿן, זַכּור, און יוֹסף, און נתַניָה, און אַשַׂרְאֵלָה, די זין פֿון אָסָפֿן; אונטער דער האַנט פֿון אָסָפֿן, וואָס האָט נבֿיאיש געשפּילט לויט דעם אײנשטעל פֿון דעם מלך.
3 פֿון ידותונען, די זין פֿון ידותונען: גְּדַלְיָהו, און צרי, און יְשַׁעְיָהו, חשַׁבְיָהו, און מַתִּתְיָהו – זעקס, אונטער דער האַנט פֿון זייער פֿאָטער ידותונען, וואָס האָט נבֿיאיש געשפּילט אויף אַ האַרף בײַם דאַנקען און לויבן גאָט.
4 פֿון הֵימָנען, די זין פֿון הֵימָנען: בוקִיָהו, מַתַּנְיָהו, עוזִיאֵל, שְׁבוּאֵל, און אירימות, חֲנַנְיָה, חָנָני, אֶלִיאָתָה, גִּדַלְתִּי, און רוֹמַמְתִּי-עֶזֶר, יָשְׁבְּקָשָׁה, מַלּוֹתִי, הוֹתִיר, מַחֲזִיאוֹת.
5 די אַלע זײַנען געווען זין פֿון הֵימָן דעם מלכס זעער אין זאַכן פֿון גאָט – צו דערהייבן [זײַן] האָרן, וואָרום גאָט האָט געשאָנקען הֵימָנען פֿערצן זין און דריי טעכטער.
6 די אַלע זײַנען געווען אונטער דער האַנט פֿון זייער פֿאָטער, בײַם געזאַנג אין הויז פֿון גאָט, מיט צימבלען, גיטאַרן, און האַרפֿן, פֿאַר דעם דינסט פֿון גאָטס הויז, לויט דעם אײנשטעל פֿון מלך – אָסָף, ידותון, און הֵימָן.
7 און זייער צאָל מיט זייערע ברידער, געלערנטע אין געזאַנג צו גאָט, אַלע קענער, איז געווען צוויי הונדערט און אַכט און אַכציק.
8 און זיי האָבן געווארפֿן גורל, אַ וואַך קעגן [אַ וואַך], אַזוי דער קלענסטער אַזוי דער גרעסטער, דער קענער אַזוי ווי דער תַּלמיד.
9 און דער ערשטער גורל איז אַרויסגעגאַנגען אויף אָסָפֿן – אויף יוֹסֵף. דער צוויייטער גדַלְיָהו; ער און זײַנע ברידער און זײַנע זין – צוועלף.
10 דער דריטער זַכּור, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
11 דער פֿירטער אויף יִצרין, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
12 דער פֿינפֿטער נתַנְיָהו, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
13 דער זעקסטער בוקִיָהו, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
14 דער זיבעטער יְשַׁרְאֵלָה, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
15 דער אַכטער יְשַׁעְיָהו, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
16 דער נײַנטער מַתַּנְיָהו, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
17 דער צענטער שִׁמְעִי, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
18 דער עלפֿטער עַזַרְאֵל, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
19 דער צוועלפֿטער חשַׁבְיָה, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
20 צום דרײַצנטן שוּבָאֵל, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
21 צום פֿערצנטן מַתִּתְיָהו, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
22 צום פֿופֿצנטן אויף אירֵמוֹת, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
23 צום זעכצנטן אויף חֲנַנְיָהו, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
24 צום זיבעצנטן אויף יָשְׁבְּקָשָׁה, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.

25 צום אַכצנטן אויף חֲנָנִין, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
26 צום נינצנטן אויף מַלּוֹתִן, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
27 צום צוואַנציקסטן אויף אֶלְיָתָה, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
28 צום איין און צוואַנציקסטן אויף הוֹתִיר, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
29 צום צוויי און צוואַנציקסטן אויף גִּדַלתִּי, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
30 צום דריי און צוואַנציקסטן אויף מַחזיאוֹתָן, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.
31 צום פִּיר און צוואַנציקסטן אויף רוֹמַמתִי-עֶזֶר, זײַנע זין, און זײַנע ברידער – צוועלף.

26 פַֿאַר די אָפּטיילונגען פֿון די טויערלײַט: פֿון די קָרְחִים: משֶׁלֶמְיָהוּ דער זון פֿון קוֹרֵאן, פֿון די זין פֿון אָסָפֿ.
2 און מְשֶׁלֶמְיָהוּ האָט געהאַט זין: זַכַריָהוּ דער בכור, ידיעֲאֵל דער צווייטער, זבַדיָהוּ דער דריטער, יַתנִיאֵל דער פֿיר־טער;
3 עֵילָם דער פֿינפֿטער, יְהוֹחָנָן דער זעקסטער, אֶלְיְהוֹעֵינַי דער זיבעטער.
4 און עוֹבֵד-אֱדוֹם האָט געהאַט זין: שמַעיָה דער בכור, יְהוֹזָבָד דער צווייטער, יוֹאָך דער דריטער, און שָׂכָר דער פֿיר־טער, און נתַנאֵל דער פֿינפֿטער;
5 עַמִּיאֵל דער זעקסטער, יִשׂשָׂכָר דער זיבעטער, פְּעוּלתַי דער אַכטער; ווָאר֗ום גאָט האָט אים געבענטשט.
6 און בְּיֵי זײַן זון שמַעיָהן זײַנען געבאָר֗ן געווא֗רן זין וואָס האָבן געוועלטיקט איבער דעם הויז פֿון זייער פֿאָטער, ווָאר֗ום זיי זײַנען געווען העלדישע גיבו֗רים.
7 די זין פֿון שמַעיָהן זײַנען געווען: עָתנִי, און רפַאֵל, און עוֹבֵד, אֶלְזָבָד, זײַנע ברידער, העלדישע יונגען, און אֱלִיהוּ, און סמַכיָהוּ.
8 די אַלע פֿון די קינדער פֿון עוֹבֵד-אֱדוֹמען, זיי און זייערע זין און זייערע ברידער, העלדישע לײַט מיט כּוֹח צום דינסט; צוויי און זעכציק פֿון עוֹבֵד-אֱדוֹמען.
9 און מְשֶׁלֶמְיָהוּ האָט געהאַט זין און ברידער, העלדישע יונגען, אַכצן.
10 און חוֹסָה פֿון די זין פֿון מְרָרִין האָט געהאַט זין: שִׁמרי איז געווען דער הויפּט; הגם ער איז ניט געווען דער בכור, אָבער זײַן פֿאָטער האָט אים געמאַכט פֿאַר הויפּט;
11 חִלקִיָהוּ דער צווייטער, טבַלִיָהוּ דער דריטער, זכַריָהוּ דער פֿיר־טער; אַלע זין און ברידער פֿון חוֹסָה – דרײַצן.
12 די דאָזיקע אָפּטיילונגען פֿון די טויערלײַט, די הויפּטמענער, האָבן געהאַט וואַכן אַזוי ווי זייערע ברידער, צו באַדינען אין הויז פֿון גאָט.
13 און זיי האָבן געווארפֿן גוֹרל, אַזוי דער קלענסטער אַזוי דער גרעסטער, לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, טויער פֿאַר טויער.
14 און דער גוֹרל אויף מזרח איז געפֿאַלן שֶׁלֶמְיָהוּן. און פֿאַר זײַן זון זכַריָהוּן, אַ קלוגן בעל-יוֹעץ, האָבן זיי געווארפֿן גוֹרל, און זײַן גורל איז געפֿאַלן אויף צפֿון.
15 עוֹבֵד-אֱדוֹמען צו דָרום, און זײַנע זין דאָס זאַמלהויז.
16 און שופּימען און חוֹסָהן, צו מערב, בײַם טויער שַׁלֶּכֶת, לעבן דעם וועג וואָס גייט אַרויף צו, אַ וואַך קעגן אַ וואַך.
17 צו מזרח זעקס לְוִיִים, צו צפֿון פֿיר אַ טאָג, צו דָרום פֿיר אַ טאָג, און בײַ דעם זאַמלהויז צו צוויי.
18 פֿאַר דעם פּאַרהויף צו מערב, פֿיר בײַם וועג, צוויי בײַם פּאַרהויף.
19 דאָס זײַנען געווען די אָפּטיילונגען פֿון די טויערלײַט

פֿון די קינדער פֿון די קָרחים און פֿון
די קינדער פֿון מְרָרי.
20 און פֿון די לְוִיִים, איז אַכְיָה געווען
איבער די שאַצן פֿון גָאטס הויז, און
איבער די שאַצן פֿון די געהיילִיקטע
זאַכן.
21 די קינדער פֿון לַעְדָן, די קינדער
פֿון די גֵרשונים פֿון לַעְדָן, די הויפּטן
פֿון די פַאָטערהיזער פֿון לַעְדָן דעם
גֵרשוני, זײַנען געווען די יחיאֵלים.
22 די קינדער פֿון די יחיאֵלים, זֵתָם,
און זײַן ברודער יוֹאֵל, זײַנען געווען
איבער די שאַצן פֿון גָאטס הויז.
23 פֿון די עַמְרָמים, פֿון די יִצְהָרים,
פֿון די חבֿרוֹנים, פֿון די עוזיאֵלים,
24 איז שבֿואֵל דער זון פֿון גֵרשׁוֹם
דעם זון פֿון משהן, געווען דער פֿירשט
איבער די שאַצן.
25 און זײַנע ברידער, פֿון אֱלִיעֶזֶר,
זײַנען געווען: זײַן זון רחַבְיָהו, און זײַן
זון יְשַעְיָהו, און זײַן זון יוֹרָם, און זײַן
זון זִכְרי, און זײַן זון שְלוֹמִית.
26 דערדאָזיקער שלוֹמוֹת און זײַנע
ברידער זײַנען געווען איבער אַלע
שאַצן פֿון די געהיילִיקטע זאַכן וואָס
דוד המלך, און די הויפּטן פֿון די
פַאָטערהיזער, די הויפּטלײַט פֿון די
טויזנטן און די הונדערטן, און די
חיל-פֿירער, האָבן געהיילִיקט.
27 פֿון די מלחמות און פֿון דעם
רויב האָבן זיי עס געהיילִיקט אויף צו
פֿאַרריכטן דאָס הויז פֿון גָאט.
28 און אַלץ וואָס שמואל דער זעער,
און שָאול דער זון פֿון קישן, און אַבְנֵר
דער זון פֿון נֵרן, און יוֹאָב דער זון פֿון
צרוְיָהן, האָבן געהיילִיקט, ווער נאָר
עס האָט געהיילִיקט, איז דאָס געווען
אונטער דער האַנט פֿון שלוֹמיתן און
זײַנע ברידער.
29 פֿון די יִצְהָרים, זײַנען כְנַנְיָהו און
זײַנע זין געווען פֿאַרן אויסנווייניקסטן
דינסט איבער ישׂראל, פֿאַר אויפֿזעער
און פֿאַר ריכטער.
30 פֿון די חבֿרוֹנים זײַנען חשַבְיָהו
און זײַנע ברידער, העלדישע יונגען,
טויזנט און זיבן הונדערט, געווען
פֿאַר דער אויפֿזאונג איבער ישׂראל
פֿון יענער זײַט יַרדן צו מערבֿ, פֿאַר
יעטוועדער אַרבעט פֿון גָאט, און פֿאַר
דעם דינסט פֿון מלך.
31 פֿון די חבֿרוֹנים, איז אִירְיָה געווען
דער הויפּט – פֿון די חבֿרוֹנים לויט
זייערע געבורטן נאָך די פַאָטערהיזער.
אין פֿערציקסטן יאָר פֿון דודס מלוכה
זײַנען זיי נאָכגעזוכט געוואָרן, און
עס זײַנען געפֿונען געוואָרן צווישן זיי
העלדישע גיבוֹרים אין יַעְזֵיר-גִלְעָד.
32 און זײַנע ברידער, העלדישע
יונגען, זײַנען געווען צוויי טויזנט
און זיבן הונדערט, הויפּטן פֿון
פַאָטערהיזער; און דוד המלך האָט זיי
אויפֿגעזעצט איבער די ראובֿנים, און
די גָדים, און דעם האַלבן שבֿט מנשה,
פֿאַר אַלע זאַכן פֿון גָאט און זאַכן פֿון
מלך.

27

און די קינדער פֿון ישׂראל
לויט זייער צאָל, די הויפּטן
פֿון די פַאָטערהיזער און די הויפּטלײַט
פֿון די טויזנטן און הונדערטן, און
זייערע אויפֿזעער, וואָס האָבן
באַדינט דעם מלך אין אַלע זאַכן
פֿון די אָפּטיילונגען וואָס זײַנען
אַרײַנגעקומען און אַרויסגעגאַנגען
חודש פֿאַר חודש דורך אַלע חדשים
פֿון יאָר, זײַנען געווען צו פֿיר און
צוואַנציק טויזנט אין איטלעכער
אָפּטיילונג.
2 איבער דער ערשטער אָפּטיילונג
פֿאַרן ערשטן חודש איז געווען יָשָבְעָם
דער זון פֿון זַבְדיאֵלן; און אין זײַן
אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און
צוואַנציק טויזנט.
3 פֿון די קינדער פֿון פֶּרֶץ איז
ער געווען; דער הויפּט פֿון אַלע
חיל-פֿירער פֿאַרן ערשטן חודש.

4 און איבער דער אָפּטיילונג פֿון צווייטן חודש איז געווען דודַי פֿון אַחוֹח, און מיט זײַן אָפּטיילונג איז געווען מִקלוֹת דער פֿירשט; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

5 דער דריטער חיל-פֿירער פֿאַרן דירטן חודש איז געווען בְּנָיָהו דער זון פֿון דעם כֹּהן יְהוֹיָדָע, דער הויפּט;

6 און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט. דאָס איז בְּנָיָהו דער גיבור פֿון די דרײַסיק און איבער די דרײַסיק; מיט זײַן אָפּטיילונג איז געווען זײַן זון עַמיזָבָד.

7 דער פֿינפֿטער פֿאַרן פֿינפֿטן חודש איז געווען עַשָׂהאֵל, דער ברודער פֿון יוֹאָבן, און זְבַדיָה זײַן זון נאָך אים; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

8 דער פֿינפֿטער פֿאַרן פֿינפֿטן חודש איז געווען דער הויפּטמאַן שַמהות דער יִזרָחי; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

9 דער זעקסטער פֿאַרן זעקסטן חודש איז געווען עִירָא דער זון פֿון עִקֵּש פֿון תְּקוֹעַ; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

10 דער זיבעטער פֿאַרן זיבעטן חודש איז געווען חֶלֶץ פֿון פְּלוֹן, פֿון די קינדער פֿון אֶפֿרַים; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

11 דער אַכטער פֿאַרן אַכטן חודש איז געווען סִבכַי פֿון חוּשָה, פֿון די זַרחים; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

12 דער נײַנטער פֿאַרן נײַנטן חודש איז געווען אֲבִיעֶזֶר פֿון עַנָתוֹת, פֿון די בנימינער; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

13 דער צענטער פֿאַרן צענטן חודש איז געווען מַהַרַי פֿון נטוֹפֿה, פֿון די זַרחים; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

14 דער עלפֿטער פֿאַרן עלפֿטן חודש איז געווען בְּנָיָה פֿון פִּרעָתוֹן, פֿון די קינדער פֿון אֶפֿרַים; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

15 דער צוועלפֿטער פֿאַרן צוועלפֿטן חודש איז געווען חֶלדַי פֿון נטוֹפֿה, פֿון עָתנִיאֵל; און אין זײַן אָפּטיילונג זײַנען געווען פֿיר און צוואַנציק טויזנט.

16 און איבער די שבֿטים פֿון ישׂראל; פֿון די ראובֿנים איז געווען דער פֿירשט, אֱלִיעֶזֶר דער זון פֿון זִכרִי; פֿון די שמעוֹנים, שפֿטיָהו דער זון פֿון מַעֲכָה;

17 פֿון לֵוִי, חֲשַבְיָה דער זון פֿון קמואֵל; פֿון אַהרן צָדוֹק;

18 פֿון יהודה, אֱלִיהו פֿון דודס ברידער; פֿון יִשָׂשכָר, עָמרי דער זונ פֿון מיכָאֵל;

19 פֿון זבֿולון, יִשמַעיָהו דער זון פֿון עוֹבַדיָהו; פֿון נפֿתלי, ירימוֹת דער זון פֿון עַזרִיאֵל;

20 פֿון די קינדער פֿון אפֿרים, הוֹשֵעַ דער זון פֿון עַזַזיָהו; פֿון דעם האַלבן שבֿט מנשה, יוֹאֵל דער זון פֿון פְּדָיָהו;

21 פֿון דעם האַלבן שבֿט מנשה אין גִלעָד, יִדוֹ דער זון פֿון זכַריָהו; פֿון בנימין, יַעֲשִיאֵל דער זון פֿון אַבנֵר;

22 פֿון דָן, עַזַרְאֵל דער זון פֿון ירוחמן. דאָס זײַנען געווען די האַרן פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראל.

23 און דוד האָט ניט אויפֿגענומען זייער צאָל פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און אַרונטער; וואָרום גאָט האָט צוגעזאָגט צו מערן ישׂראל אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל.

24 יוֹאָבֿ דער זון פֿון צרויָהן האָט אָנגעהויבן ציילן און צו מאָל ניט געענדיקט, פֿון דעסט ווענג איז געווען איבער דעם אַ צאָרן אויף ישׂראל; און די צאָל איז ניט אַריין אין דער דערציילונג פֿון די ציטגעשעענישן פֿון מלך דוד.

25 און איבער די שאַצן פֿון דעם
מלך איז געווען עזמָוֶת דער זון פֿון
עַדיאֵלן, און איבער די שפּייכלעֶרס אין
די פֿעלדער, אין די שטעט, און אין די
דערפֿער, און אין די טורעמס, יהוֹנָתָן
דער זון פֿון עוזִיָהוּ.
26 און איבער די וואָס טוען
פֿעלדאַרבעט בייַ דער באַאַרבעטונג
פֿון דער ערד, עֶזרי דער זון פֿון כְּלוּבּן.
27 און איבער די ווייַנגערטנער,
שִמעִי פֿון רָמָה; און איבער וואָס אין
די ווייַנגערטנער פֿאַר די ווייַנקעלערס,
זַבְדי פֿון שפֿם.
28 און איבער די איילבערטביימער
און די ווילדע סיַיגנביימער וואָס אין
דער נידערונג, בעַל-חָנָן פֿון גֶדֵר; און
איבער די איילקעלערס, יוֹעָש.
29 און איבער די רינדער וואָס האָבן
זיך געפֿיטערט אין שָרוֹן, שִרטַי פֿון
שָרוֹן; און איבער די רינדער אין די
טאָלן, שָפָט דער זון פֿון עַדְלָיִן.
30 און איבער די קעמלען, אוֹבִיל
דער יִשמעֵאלִי; און איבער די
אייזעלינס, יֶחְדְיָהוּ פֿון מֵרוֹנוֹת.
31 און איבער די שאָף, יָזִיז דער
הָגרי. די אַלע זײַנען געווען די
אויבערלייט איבער דעם פֿאַרמעג וואָס
דער מלך דוד האָט געהאַט.
32 און יהוֹנָתָן, דודס פֿעטער
איז געווען אַ בעל-יוֹעץ, אַ
פֿאַרשטאַנדיקער מאַן און אַ שרײַבער.
און יחיאֵל דער זון פֿון חכמוֹנין איז
געווען מיט דעם מלכס זין.
33 און אֲחִיתוֹפֶל איז געווען דעם
מלכס בעל-יוֹעץ, און חושַי דער אַרכִי
איז געווען דעם מלכס גוטער פֿרײַנד.
34 און נאָך אֲחִיתוֹפֶלן איז געווען
יהוֹיָדָע דער זון פֿון בְּנָיָהוּ, און אֶבְיָתָר;
און דער חיל-פֿירער פֿון דעם מלך איז
געווען יוֹאָב.

28 און דוד האָט אײַנגעזאַמלט
אַלע האַרן פֿון ישׂראל, די
האַרן פֿון די שבטים, און די הויפּטלײַט
פֿון די אָפּטיילונגען וואָס האָבן באַדינט
דעם מלך, און די הויפּטלײַט פֿון
די טויזנטן און די הויפּטלײַט פֿון די
הונדערטן, און די אויבערלײַט איבער
דעם גאַנצן פֿאַרמעג און פֿי פֿון מלך און
פֿון זײַנע זין, מיט די הויפֿדינער און די
גיבורים – איטלעכן העלדישן גיבור –
קיין ירושָלַיִם.
2 און דוד המלך האָט זיך געשטעלט
אויף זײַנע פֿיס, און האָט געזאָגט:
הערט מיך צו, מײַנע ברידער און מײַן
פֿאָלק; בייַ מיר אין מײַן האַרצן איז
געווען צו בויען אַ הויז פֿון רו פֿאַר
דעם אָרון פֿון יהוהס בונד, און פֿאַר אַ
פֿוסבענקל פֿאַר אונדזער גאָט, און איך
האָב זיך אָנגעברייט צו בויען.
3 אָבער גאָט האָט צו מיר געזאָגט:
קענסט ניט בויען אַ הויז צו מײַן נאָמען,
ווָארום אַ מענטש פֿון מלחמות ביסטו,
און בלוט האָסטו פֿאַרגאָסן.
4 אָבער יהוה דער גאָט פֿון
ישׂראל האָט מיך אויסדערווײַלט פֿון
דעם גאַנצן הויז פֿון מײַן פֿאָטער
צו זײַן אַ מלך איבער ישׂראל אויף
אייביק; ווָארום יהודהן האָט גאָט
אויסדערווײַלט פֿאַר אַ פֿירשט, און אין
דעם הויז פֿון יהודה, דעם הויז פֿון מײַן
פֿאָטער, און צווישן די זין פֿון מײַן
פֿאָטער, האָט ער מיך באַגערט, אויף צו
מאַכן פֿאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישׂראל.
5 און פֿון אַלע מײַנע זין – ווָארום
פֿיל זין האָט מיר גאָט געשאָנקען
– האָט ער אויסדערווײַלט מײַן זון
שלמהן צו זיצן אויף דעם טראָן פֿון
גאָטס מלוכה איבער ישׂראל.
6 און ער האָט צו מיר געזאָגט: דײַן
זון שלמה, ער וועט בויען מײַן הויז
און מײַנע הויפֿן, ווָארום איך האָב אים
אויסדערווײַלט פֿאַר אַ זון צו מיר, און
איך וועל אים זײַן פֿאַר אַ פֿאָטער.
7 און איך וועל באַפֿעסטיקן זײַן
מלוכה אויף אייביק, אויב ער וועט
זײַן שטאַרק, צו טאָן מײַנע געבאָט און
מײַנע געזעצן אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.

8 און אַצונד, פֿאַר די אויגן פֿון גאַנץ
ישׂראל, דער עדה פֿון יהוה, און אין די
אויערן פֿון אונדזער גאָט; היט אָפּ און
זוכט נאָך אַלע געבאָטן פֿון יהוה אייער
גאָט, כּדי איר זאָלט אַרבן דאָס גוטע
לאַנד, און לאָזן אין ירושה צו אייערע
קינדער נאָך אייך ביז אייביק.

9 און דו שלמה מײַן זון, וווייס דעם
גאָט פֿון דײַן פֿאָטער, און דין אים מיט
אַ גאַנצן האַרצן, און מיט אַ ווילליקער
זעל, ווארום אַלע הערצער פֿאָרשט
יהוה, און יעטוועדער טראַכטעניש פֿון
די געדאַנקען קען ער; אַז דו וועסט
אים זוכן, וועט ער זיך לאָזן געפֿינען
פֿון דיר, אָבער אַז דו וועסט אים
פֿאַרלאָזן, וועט ער דיך אַוועקווואַרפֿן
אויף אייביק.

10 קוק זיך אַרום אַצונד, ווארום
גאָט האָט דיך אויסדערוויילט צו בויען
אַ הויז פֿאַר אַ הייליקטום; זײַ שטאַרק,
און טו.

11 און דוד האָט געגעבן זײַן
זון שלמהן דאָס געמעל פֿון דעם
פֿאָדערהויז, און זײַנע בנינים, און זײַנע
שאַצקאַמערן, און זײַנע אויבערשטובן,
און זײַנע אינעווייניקסטע חדרים, און
דאָס הויז פֿון דעם דעק [פֿון ארון];

12 און דאָס געמעל פֿון אַלץ וואָס איז
געווען בײַ אים אין געדאַנקען, פֿאַר די
הויפֿן פֿון גאָטס הויז, און פֿאַר אַלע
קאַמערן רונד אַרום, פֿאַר די שאַצן פֿון
גאָטס הויז, און פֿאַר די שאַצן פֿון די
געהייליקטע זאַכן,

13 און פֿאַר די אָפּטיילונגען פֿון די
כּהנים און די לוִיִים, און פֿאַר אַלערליי
אַרבעט פֿון דעם דינסט אין גאָטס הויז,
און פֿאַר די כּלים פֿון דעם דינסט אין
גאָטס הויז.

14 ”גאָלד אויפֿן וואָג, פֿאַר
דעם גאָלד פֿון אַלערליי כּלים
פֿאַר יעטוועדער דינסט; פֿאַר אַלע
זילבערנע כּלים, אויפֿן וואָג, פֿאַר
אַלערליי כּלים פֿון יעטוועדער דינסט.

15 און אויפֿן וואָג פֿאַר די גילדערנע
מנורות מיט זייערע גילדערנע
רערלעך, לויט דער וואָג פֿון
איטלעכער מנורה מיט אירע רערלעך;
און פֿאַר די זילבערנע מנורות לויט
דער וואָג פֿון אַ מנורה מיט אירע
רערלעך, ווי נאָך דער אַרבעט פֿון
איטלעכער מנורה.

16 און גאָלד אויפֿן וואָג פֿאַר די טישן
פֿון דער אויסלייגונג [פֿון ברויט], פֿאַר
איטלעכן טיש; און זילבער פֿאַר די
זילבערנע טישן.

17 און פֿאַר די גאַפּלען, און די
שפּרענגבעקנס, און די קאַנען, ריינע
גאָלד; און פֿאַר די גילדערנע בעכערס,
אויפֿן וואָג פֿאַר איטלעכן בעכער; און
פֿאַר די זילבערנע בעכערס, אויפֿן וואָג
פֿאַר איטלעכן בעכער.

18 און פֿאַר דעם מזבח פֿון ווירויך
געלייטערטע גאָלד אויפֿן וואָג; און
גאָלד פֿאַר דער געשטאַלט פֿון דעם
רײַטוואָגן, די כּרובֿים וואָס שפּרייטן
אויס [די פֿליגלען] און שירעמען
אויבער דעם אָרון פֿון גאָטס בונד.

19 דאָס אַלץ גיב איך דיר אין
געשריפֿטס, פֿון דער האַנט פֿון גאָט
וואָס האָט מיך געקליגט; אַלע אַרבעטן
פֿון דעם געמעל. “

20 און דוד האָט געזאָגט צו זײַן זון
שלמהן: זײַ שטאַרק און פֿעסט, און טו;
זאָלסט ניט מוֹרא האָבן און ניט אַנגסטן,
ווארום גאָט יהוה, מײַן גאָט, איז מיט
דיר; ער וועט דיך ניט אָפּלאָזן און ניט
פֿאַרלאָזן, ביז די גאַנצע אַרבעט פֿאַר
דעם דינסט פֿון יהוהס הויז וועט זײַן
געענדיקט.

21 און אָט זײַנען די אָפּטיילונגען
פֿון די כּהנים און די לוִיִים פֿאַר
יעטוועדער דינסט פֿון גאָטס הויז; און
דו האָסט מיט זיך פֿאַר יעטוועדער
אַרבעט איטלעכן וואָס איז געוויליק,
מיט קלוגשאַפֿט פֿאַר אַלערליי אַרבעט;
און די האַרן און דאָס גאַנצע פֿאָלק
זײַנען צו אַלע דײַנע באַפֿעלן.

29 און דוד המלך האָט געזאָגט צו דער גאַנצער איינזאַמלונג: שלמה מײַן זון, וואָס אים איינעם האָט גאָט אויסדערווײלט, איז יונג און שוואַך, און די אַרבעט איז גרויס, ווארום ניט פֿאַר אַ מענטשן איז דער פּאַלאַץ, נאָר פֿאַר גאָט דעם האַר.
2 און מיט אַלע מײַנע כּוחות האָב איך אָנגעגרייט פֿאַר דעם הויז פֿון מײַן גאָט, גאָלד פֿאַר די גילדערנע זאַכן, און זילבער פֿאַר די זילבערנע, און קופּער פֿאַר די קופּערנע, אײַזן פֿאַר די אײַזערנע, און האָלץ פֿאַר די הילצערנע; אָניקלשטיינער און שטיינער צום אײַנפֿאַסן, גלאַנציקע און פֿילפֿאַרביקע שטיינער, און אַלערליי טײַער געשטיין, און מירמלשטיינער לָרוב.
3 און מער נאָך: ווײַל איך באַגער דאָס הויז פֿון מײַן גאָט, האָב איך אַן אוצר גאָלד און זילבער וואָס איך גיב אַוועק פֿאַר דעם הויז פֿון מײַן גאָט, אַחוץ אַלץ וואָס איך האָב אָנגעגרייט פֿאַר דעם הייליקן הויז:
4 דרײַ טויזנט צענטנער גאָלד, פֿון גאָלד פֿון אופֿיר, און זיבן טויזנט צענטנער געלײַטערטע זילבער, אויף צו באַלייגן די ווענט פֿון די הײַזער;
5 גאָלד וווּ מע דאַרף גאָלד, און זילבער וווּ זילבער; און פֿאַר יעטוועדער אַרבעט דורך דער האַנט פֿון מײַנסטערס. און ווער וויל הײַנט מנדבֿ זײַן מיט זײַן פֿולער האַנט צו גאָט?
6 און די האַרן פֿון די פֿאָטערהײַזער, און די האַרן פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראל, און די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן און די הונדערטן, און די אויבערלײַט איבער דעם מלכס ווירטשאַפֿט, האָבן מנדבֿ געווען.
7 און זיי האָבן געשאָנקען פֿאַר דער אַרבעט פֿון גאָטס הויז, גאָלד פֿינף טויזנט צענטנער, און אַדַרכֹונים צען טויזנט, און זילבער צען טויזנט צענטנער, און קופּער אַכצן טויזנט צענטנער, און אײַזן הונדערט טויזנט צענטנער.
8 און די וואָס בײַ זיי האָבן זיך געפֿונען טײַערע שטיינער, האָבן עס אַוועקגעגעבן צו דעם שאַץ פֿון גאָטס הויז, אונטער דער האַנט פֿון יחיאֵל דעם גֵרשוני.
9 און דאָס פֿאָלק האָט זיך געפֿרייט וואָס זיי האָבן מנדבֿ געווען, ווארום מיטן גאַנצן האַרצן האָבן זיי מנדבֿ געווען צו גאָט, און אויך דוד המלך האָט זיך געפֿרייט אַ גרויס פֿרייד.
10 און דוד האָט געלויבט גאָט פֿאַר די אויגן פֿון דער גאַנצער איינזאַמלונג, און דוד האָט געזאָגט: געלויבט ביסטו יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל, אונדזער פֿאָטער, פֿון אייביק און ביז אייביק.
11 דײַן, גאָט, איז די גרויסקייט, און די שטאַרקייט, און די פּראַכטיקייט, און די אייביקייט, און דער גלאַנץ, ווארום אַלץ וואָס אויפֿן הימל און אויף דער ערד [איז דײַן]; דײַן, גאָט, איז די מלוכה, און דו ביסט דערהויבן צום הויפּט איבער אַלעם.
12 און עושר און כּבֿוד זײַנען פֿון דיר, און דו געוועלטיקסט איבער אַלץ, און אין דײַן האַנט איז כּוח און גבֿורה, און אין דײַן האַנט איז צו גרײסן און צו שטאַרקן אַלעמען.
13 און אַצונד, אונדזער גאָט, דאַנקען מיר דיר, און לויבן דײַן פּראַכטיקן נאָמען.
14 וואָרום ווער בין איך, און ווער איז מײַן פֿאָלק, אַז מיר זאָלן האָבן בכּוח מנדבֿ צו זײַן אַזויוואָס? נאָר פֿון דיר איז אַלץ, און פֿון דײַן האַנט האָבן מיר דיר געגעבן.
15 וואָרום פֿרעמדע זײַנען מיר פֿאַר דיר, און אײַנגעוואָנדערטע, אַזוי ווי אַלע אונדזערע עלטערן; אַזוי ווי אַ שאָטן זײַנען אונדזערע טעג אויף דער ערד, און אָן אַ באַשטאַנד.

16 יהוה אונדזער גאָט, דאָסדאָזיקע גאַנצע רײַכטום וואָס מיר האָבן אָנגעגרייט אויף דיר צו בויען אַ הויז פֿאַר דײַן הייליקן נאָמען, איז פ�ון דײַן האַנט, און אַלץ איז דײַן.

17 און איך וויים, מײַן גאָט, אַז דו פֿרײַווסט דאָס האַרץ, און באַגערסט רעכטפֿאַרטיקייט. איך האָב מיט רעכטפֿאַרטיקייט פֿון מײַן האַרצן מנדבֿ געווען דאָס אַלץ; און אַצונד האָב איך געזען מיט שׂמכה ווי דײַן פֿאָלק וואָס געפֿינט זיך דאָ האָט מנדבֿ געווען צו דיר.

18 יהוה דער גאָט פ�ון אַבֿרהם, יצחק, און ישׂראל, אונדזערע עלטערן, האַלט דאָס אָן אויף אײביק, די טראַכטונג פ�ון די געדאַנקען פ�ון דײַן פֿאָלקס האַרצן, און קער זייער האַרץ צו דיר.

19 און שלמהן מײַן זון גיב אַ גאַנץ האַרץ צו היטן דײַנע געבאָט, דײַנע אָנזאָגן, און דײַנע געזעצן, און צו טאָן דאָס אַלץ, און צו בויען דעם פּאַלאַץ וואָס איך האָב צוגעגרייט.

20 און דוד האָט געזאָגט צו דער גאַנצער אײנזאַמלונג: לויבט נון יהוה אײער גאָט. און די גאַנצע אײנזאַמלונג האָט געלויבט יהוה דעם גאָט פ�ון זייערע עלטערן, און זיי האָבן זיך געבויגט און זיך געבוקט צו גאָט און צום מלך.

21 און זיי האָבן געשלאַכט שלאַכטאָפֿערן צו גאָט, און אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפֿערן צו גאָט, אויף מאָרגן פ�ון יענעם טאָג, טויזנט אָקסן, טויזנט ווידערס, טויזנט שעפסן, מיט זייערע גיסאָפֿערן, און שלאַכטאָפֿערן לרוב פֿאַר גאַנץ ישׂראל.

22 און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען פֿאַר גאָט אין יענעם טאָג מיט גרויס שׂמחה, און זיי האָבן אַ צווייט מאָל געמאַכט שלמה דעם זון פ�ון דודן פֿאַר אַ מלך, און געזאַלבט פֿאַר אַ פֿירשט פ�ון גאָט, און צָדוֹקן פֿאַר אַ כֹּהן.

23 און שלמה האָט זיך געזעצט אויף דעם טראָן פ�ון גאָט פֿאַר אַ מלך אויף דעם ארט פ�ון זײַן פֿאָטער דודן, און ער האָט באַגליקט. און גאַנץ ישׂראל האָבן זיך צוגעהערט צו אים.

24 און אַלע האַרן, און די גיבורים, און אויך אַלע זין פ�ון דעם מלך דוד, האָבן זיך אונטערוואָרפֿן אונטער שלמה המלך.

25 און גאָט האָט שלמהן הויך געגרייסט פֿאַר די אויגן פ�ון גאַנץ ישׂראל, און ער האָט געגעבן אויף אים אַ קיניגלעכן גלאַנץ וואָס איז ניט געווען אויף קיין מלך איבער ישׂראל פֿאַר אים.

26 און דוד דער זון פֿון ישַׁי האָט געקיניגט איבער גאַנץ ישׂראל.

27 און די טעג וואָס ער האָט געקיניגט איבער ישׂראל, זײַנען געווען פֿערציק יאָר: אין חבֿרון האָט ער געקיניגט זיבן יאָר, און אין ירושָׁלַיִם האָט ער געקיניגט דרײַ און דרײַסיק.

28 און ער איז געשטאָרבן אין אַ גוטער עלטער, זאָט מיט טעג, עושר, און כּבֿוד; און זײַן זון שלמה איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

29 און די זאַכן וועגן דודן, די ערשטע אַזוי ווי לעצטע, זיי זײַנען באַשריבן אין די ווערטער פֿון שמואל דעם זעער, און אין די ווערטער פֿון נָתָן דעם נבֿיא, און אין די ווערטער פֿון גָּד דעם זעער,

30 מיט זײַן גאַנצער מלוכה, און זײַנע גבֿורות, און די צײַטן וואָס זײַנען אַריבער איבער אים און איבער ישׂראל, און איבער אַלע קיניגרײַכן פֿון די לענדער.

דִּבְרֵי הַיָּמִים ב

1 און שלמה דער זון פֿון דוד האָט זיך באַפֿעסטיקט אין זײַן מלוכה, און יהוה זײַן גאָט איז געווען מיט אים, און האָט אים הויך געגרייסט.
2 און שלמה האָט ערעדט צו גאַנץ ישׂראל, צו די הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן און די הונדערטן, און צו די ריכטער, און צו איטלעכן פֿירשט אין גאַנץ ישׂראל, די הויפּט פֿון די פֿאָטערהײַזער.
3 און שלמה און די גאַנצע אײנזאַמלונג מיט אים זײַנען געגאַנגען צו דער במה וואָס אין גִּבְעוֹן, וואָרום דאָרטן איז געווען דער אוֹהל-מוֹעד פֿון גאָט, וואָס משה דער קנעכט פֿון גאָט האָט געמאַכט אין מדבר.
4 נאָר דעם אָרון פֿון גאָט האָט דוד אַרויפֿגעבראַכט פֿון קִרְיַת-יְעָרִים אַהין ווו דוד האָט צוגעגרייט פֿאַר אים, וואָרום ער האָט אויפֿגעשטעלט פֿאַר אים אַ צעלט און ירושָׁלַיִם.
5 אָבער דער קופּערנער מזבח וואָס בצַלְאֵל דער זון פֿון אורי דעם זון פֿון חורן האָט געמאַכט, האָט מען אַוועקגעשטעלט פֿאַר דעם מִשְׁכָּן פֿון גאָט; און שלמה און די אײנזאַמלונג האָבן זיך צו אים געוועגדט.
6 און שלמה האָט אויפֿגעבראַכט דאָרטן אויפֿן קופּערנעם מזבח פֿאַר גאָט וואָס בײַם אוֹהל-מוֹעד; און ער האָט אויפֿגעבראַכט אויף אים טויזנט בראַנדאָפּפֿער.
7 אין יענער נאַכט האָט זיך גאָט באַוויזן צו שלמהן, און ער האָט צו אים געזאָגט: בעט וואָס איך זאָל דיר געבן.
8 האָט שלמה געזאָגט צו גאָט: דו האָסט געטאָן גרויס חסד מיט מײַן פֿאָטער דודן, און האָסט מיך געמאַכט פֿאַר אַ מלך אויף זײַן ארט.
9 אַצונד, גאָט דו האַר, זאָל באַוואָרט ווערן דײַן צוזאָג צו מײַן פֿאָטער דודן, וואָרום דו האָסט מיך געמאַכט אַ מלך איבער אַ פֿאָלק אַזוי פֿיל ווי דער שטויב פֿון דער ערד.
10 אַצונד גיב מיר חכמה און קענטעניש, אַז איך זאָל אַרויסגיין און אַריינגיין פֿאַרויס פֿאַר דעם דאָזיקן פֿאָלק, וואָרום ווער קען משפּטן דאָס דאָזיקע גרויסע פֿאָלק דײַנס?
11 האָט גאָט געזאָגט צו שלמהן: ווײַל דאָס איז אין דײַן האַרצן, און ניט דו האָסט געבעטן עשירות, גיטער, און כּבֿוד, אָדער דאָס לעבן פֿון דײַנע פֿײַנט, און ניט צו מאָל פֿיל טעג האָסטו געבעטן, נײַערט דו האָסט דיט געבעטן חכמה און קענטעניש, כּדי זאָלסט קענען משפּטן מײַן פֿאָלק וואָס איך האָב דיך געמאַכט פֿאַר אַ מלך איבער אים –
12 ווערט דיר אי געגעבן חכמה און קענטעניש, אי איך וועל דיר געבן עשירות און גיטער און כּבֿוד, וואָס אַזוי-וואָס איז ניט געווען בײַ די מלכים וואָס פֿאַר דיר, און אַזוי-וואָס וועט ניט זײַן נאָך דיר.
13 און שלמה איז צוריקגעקומען פֿון גיין צו דער במה וואָס אין גִּבְעוֹן, פֿון פֿאַר דעם אוֹהל-מוֹעד, קיין ירושָׁלַיִם; און ער האָט געקיניגט איבער ישׂראל.
14 און שלמה האָט אָנגעזאַמלט רײַטוועגן און רײַטער, און ער האָט געהאַט טויזנט און פֿיר הונדערט רײַטוועגן און צוועלף טויזנט רײַטער. און ער האָט זיי אַוועקגעשטעלט אין די שטעט פֿאַר רײַטוועגן, און בײַם מלך אין ירושָׁלַיִם.
15 און דער מלך האָט געמאַכט זילבער און גאָלד אין ירושָׁלַיִם אַזוי ווי שטיינער, און צעדערן האָט ער געמאַכט אַזוי ווי די ווילדע פֿײַגנבײימער וואָס אין דער נידעראונג,

אין פֿילקייט.
16 און דער אַרויסקום פֿון די פֿערד
וואָס שלמה האָט געהאַט, איז געווען
פֿון מִצרַיִם און פֿון קוֵא; די סָוחרים פֿון
דעם מלך פֿלעגן זיי קריגן פֿון קוֵא פֿאַר
געצאָלט.
17 און זיי האָבן אַרויפֿגעבראַכט און
אַרויסגעפֿירט פֿון מִצרַיִם אַ רײַטוואָגן
פֿאַר זעקס הונדערט זילבערשטיק, און
אַ פֿערד פֿאַר הונדערט און פֿופֿציק; און
דאָס גלײַכן פֿאַר אַלע מלכים פֿון די
חִתִּים, און די מלכים פֿון אֲרָם, פֿלעגט
מען אַרויסברענגען דורך זייער האַנט.
18 און שלמה האָט געהייסן בויען אַ
הויז צו דעם נאָמען פֿון גאָט, און אַ
הויז פֿאַר זײַן מלוכה.

2 און שלמה האָט געציילט זיבעציק
טויזנט מאַן לאַסטטרעגער, און
אַכציק טויזנט מאַן שטיינהעקער אין די
בערג, און אויפֿזעער איבער זיי, דרײַ
טויזנט און זעקס הונדערט.
2 און שלמה האָט געשיקט צו חורם
דעם מלך פֿון צור, אַזוי צו זאָגן: אַזוי
ווי דו האָסט געטאָן מיט מײַן פֿאָטער
דודן, וואָס דו האָסט אים געשיקט
צעדערן צו בויען פֿאַר זיך אַ הויז אויף
צו ווינען דערין,
3 איז, אָט בוי איך אַ הויז צו דעם
נאָמען פֿון יהוה מײַן גאָט, כדי עס
צו הייליקן צו אים, און צו רײַכערן
פֿאַר אים ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע
געווירצן, און פֿאַר דער שטענדיקער
אויסלייגונג פֿון דעם הייליקן ברויט,
און פֿאַר די בראַנדאָפּפֿער אין דער פֿרי
און אין אָוונט, אין די שבתים, און אום
ראָש-חודֶש, און אין די יָום-טוֹבֿים פֿון
יהוה אונדזער גאָט, וואָס דאָס איז
אייביק אַ חוק אויף ישׂראל.
4 און דאָס הויז וואָס איך בוי, דאַרף
זײַן גרויס, ווארום גרויס איז אונדזער
גאָט איבער אַלע געטער.
5 און וואָס האָט בכוח אים צו
בויען אַ הויז, אַז די הימלען און די
הימלען פֿון הימלען קענען אים ניט
אַרײַננעמען?
6 און ווער בין איך, אַז איך זאָל אים
בויען אַ הויז, סײַדן אויף צו רייכערן
פֿאַר אים? און אַצונד, שיק מיר אַ
קלוגן מאַן צו אַרבעטן אין גאָלד, און
אין זילבער, און אין קופּער, און אין
אײַזן, און אין פֿורפּל און קאַרמין און
בלאָער וואָל, און אַזאַ וואָס פֿאַרשטייט
צו קריצן קריצונגען – אין איינעם מיט
די קלוגע לײַט וואָס בײַ מיר אין יהודה
און אין ירושָלַיִם, וואָס מײַן פֿאָטער
דוד האָט אָנגעגרייט.
7 און שיק מיר צעדערהאָלץ,
ציפּרעסן, און סאַנדאַלהאָלץ, פֿון
לבָנוֹן, ווארום איך ווייס אַז דײַנע
קנעכט פֿאַרשטייען צו האַקן געהילץ
פֿון לבָנוֹן; און אָט וועלן מײַנע קנעכט
זײַן מיט דײַנע קנעכט,
8 אַנצובריי־טן פֿאַר מיר אַ סך האָלץ,
ווארום דאָס הויז וואָס איך בוי, דאַרף
זײַן גרויס און וווּנדערלעך.
9 און אָט גיב איך די העקער, די וואָס
שניידן דאָס געהילץ, געשטוים־ענע
ווייץ פֿאַר דײַנע קנעכט, צוואַנציק
טויזנט כּוֹר, און געשטן צוואַנציק
טויזנט כּוֹר, און ווין צוואַנציק טויזנט
בַּת, און אייל צוואַנציק טויזנט בַּת.
10 און חורם דער מלך פֿון צור האָט
געענטפֿערט אין אַ געשריפֿטס, און
געשיקט צו שלמהן: וויבל יהוה האָט
ליב זײַן פֿאָלק, האָט ער דיך געמאַכט
פֿאַר אַ מלך איבער זיי.
11 און חורם האָט ענזאָגט: געלויבט
איז יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל וואָס
האָט געמאַכט דעם הימל און די ערד,
פֿאַר וואָס ער האָט געגעבן דעם מלך
דוד אַ קלוגן זון, געניט אין שׂכל און
פֿאַרשטאַנדיקייט, וואָס וועט בויען אַ
הויז פֿאַר יהוה, און אַ הויז פֿאַר זײַן
מלוכה.
12 און אַצונד, שיק איך דיר אַ קלוגן
מאַן, געניט אין פֿאַרשטאַנדיקייט, מײַן
הויפּטמיינסטער חורם,

13 דעם זון פֿון אֲ פֿרוי פֿון די
טעכטער פֿון דָן, וואָס זײַן פֿאָטער איז
אַ מאַן פֿון צוֹר; 14 ער פֿאַרשטייט צו
אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער,
אין קופּער, אין אײַזן, אין שטיינער,
און אין האָלץ, אין פּורפּל, אין בלאָער
וואָל, און אין פֿײַנלינענעם, און אין
קאַרמין, און צו קריצן יעטוועדער
קריצונג, און אויסקינצלען יעטוועדער
קונציקע אַרבעט וואָס וועט אים
געגעבן ווערן – אין איינעם מיט דײַנע
קלוגע לײַט, און מיט די קלוגע לײַט פֿון
מײַן האַר, דײַן פֿאָטער דודן.
14 און אַצונד, די וויין און די
געשטן, און דאָס איל, און דעם ווײַן,
וואָס מײַן האַר האָט געזאָגט, זאָל ער
שיקן צו זײַנע קנעכט;
15 און מיר וועלן האָקן געהילץ פֿון
לְבָנון לויט אַל דײַן באַדאַרף, און וועלן
עס ברענגען צו דיר אויף טראַפּטן
מיטן ים קיין יָפוֹ, און דו וועסט עס
אַרויפֿברענגען קיין ירושָלַיִם.
16 און שלמה האָט איבערגעציילט
אַלע פֿרעמדע מענטשן וואָס אין לאַנד
ישׂראל, נאָך דער ציילונג וואָס זײַן
פֿאָטער דוד האָט זיי געציילט. און עס
האָבן זיך געפֿונען הונדערט און דרײַ
און פֿופֿציק טויזנט און זעקס הונדערט.
17 און ער האָט געמאַכט פֿון זיי
זיבעציק טויזנט לאַסטטרעגער און
אַכציק טויזנט שטיינהעקער אין די
בערג; און דרײַ טויזנט און זעקס
הונדערט אויפֿאַסערס צו מאַכן
אַרבעטן דאָס פֿאָלק.

3 און שלמה האָט אָנגעהויבן
בויען דאָס הויז פֿון גאָט אין
ירושָלַיִם אויפֿן באַרג מוֹריָה וואָס איז
אויסגעקליבן געווארן פֿון זײַן פֿאָטער
דודן, אין דעם אָרט פֿון דודן ווו ער
האָט צוגעגרייט, אין דעם שניער פֿון
אָרנָן דעם יבוסי.
2 און ער האָט אָנגעהויבן בויען אין
צווייטן חודש, אין צווייטן טאָג, אין
פֿירטן יאָר פֿון זײַן מלוכה.
3 און דאָס זײַנען די גרונטפֿעסטן
וואָס זײַנען געלייגט געווארן פֿון
שלמהן בײַם בויען דאָס הויז פֿון
גאָט: די לענג אין איילן לויט דער
פֿריערדיקער מאָס זעכציק איילן, און
די בריים צוואַנציק איילן.
4 און דער פּאָליש וואָס פֿאָרנט – די
לענג, פֿאַר בריים פֿון דעם הויז, איז
געווען צוואַנציק איילן, און די הייך
הונדערט און צוואַנציק; און ער האָט
עס איבערגעצויגן פֿון אינעווייניק מיט
ריינעם גאָלד.
5 און דאָס גרויסע הויז האָט ער
באַדעקט מיט ציפּרעסהאָלץ, און האָט
עס באַלייגט מיט גוטן גאָלד, און
אויסגעאַרבעט דערויף טייטלביימער
און קייטלעך.
6 און ער האָט באַזעצט דאָס הויז מיט
טײַערע שטיינער פֿון שיינקייט וועגן,
און דאָס גאָלד איז געווען גאָלד פֿון
פַּרְוָיִם.
7 און ער האָט באַדעקט דאָס הויז,
די באַלקנס, די שוועלן, און זײַנע
וועגנט, און זײַנע טירן, מיט גאָלד, און
אויסגעקרײַצט כרובֿים אויף די וועגנט.
8 און ער האָט געמאַכט דאָס הויז
פֿון דעם קָדֶשׁ-קָדָשים; זײַן לענג, פֿאַר
בריים פֿון דעם הויז, צוואַנציק איילן;
און זײַן בריים צוואַנציק איילן; און ער
האָט עס באַדעקט מיט גוטן גאָלד, זעקס
הונדערט צענטנער.
9 און די וואָג פֿון די נעגל איז
געווען פֿופֿציק שֶׁקל גאָלד. און די
אויבערקאַמערן האָט ער באַדעקט מיט
גאָלד.
10 און ער האָט געמאַכט אין דעם
הויז פֿון קָדֶשׁ-קָדָשים צוויי כרובֿים
פֿון בילדערווערק, און מע האָט זיי
איבערגעצויגן מיט גאָלד.
11 און די פֿליגלען פֿון די כרובֿים,
זייער לענג איז געווען צוואַנציק איילן:
אַ פֿליגל פֿון איינעם, פֿון פינף איילן,
גרייכנדיק ביז דער וואַנט פֿון הויז,

און דער אָנדער פֿלִיגל פֿון פֿינף איילן גרייכנדיק ביזן פֿלִיגל פֿון דעם אַנדער כּרוּבֿ.
12 און אַ פֿלִיגל פֿון דעם אַנדער כּרוּבֿ, פֿון פֿינף איילן, האָט אָנגעריט די וואַנט פֿון הויז, און דער אַנדער פֿלִיגל פֿון פֿינף איילן איז געווען באַהעפֿט צו דעם פֿלִיגל פֿון דעם אַנדער כּרוּבֿ.
13 די פֿלִיגלען פֿון די דאָזיקע כּרוּבִים פֿאַנאַנדערגעשפּרייטערהייט זײַנען געווען צוואַנציק איילן; און זיי זײַנען געשטאַנען אויף זייערע פֿיס, מיט זייערע פּנימער אינעווייניק צו.
14 און ער האָט געמאַכט דעם פָּרוֹכֶת פֿון בלאָער וואָל, און פורפּל, און קאַרמין, און פֿײַנלײַנען; און ער האָט אויסגעאַרבעט דערויף כּרוּבִים.
15 און ער האָט געמאַכט פֿאַרן הויז צוויי זײַלן, פֿינף און דרײַסיק איילן די הייך; און די קרוין וואָס אויף זייערע קעפּ, פֿינף איילן.
16 און ער האָט געמאַכט קייטן אין דבֿיר, און אַרויפֿגעטאָן אויף די קעפּ פֿון די זײַלן; און ער האָט געמאַכט הונדערט מילגרוימען און אַרײַנגעטאָן אין די קייטן.
17 און ער האָט אויפֿגעשטעלט די זײַלן פֿאַר דעם הֵיכל, איינעם פֿון דער רעכטער זײַט, און איינעם פֿון דער לינקער זײַט; און ער האָט געוואָלן דעם נאָמען פֿון דעם רעכטן יָכין, און דעם נאָמען פֿון דעם לינקן בּוֹעַז.

4 און ער האָט געמאַכט אַ קופּערנעם מזבּח; צוואַנציק איילן זײַן לענג, און צוואַנציק איילן זײַן ברייט, און צען איילן זײַן הייך.
2 און ער האָט געמאַכט דעם ים אַ געגאָסענעם, צען איילן פֿון ראַנד צו ראַנד, קײַלעכדיק רונד אַרום, און פֿינף איילן די הייך; און אַ שנור פֿון דרײַסיק איילן האָט אים אַרומגערינגלט רונד אַרום.
3 און אונטער אים איז געווען די געשטאַלט פֿון רינדער וואָס האָבן אים אַרומגערינגלט רונד אַרום, צען איילן, אַרומצירקלענדיק דעם ים רונד אַרום. אין צוויי ציילן זײַנען געווען די רינדער, אויסגעגאָסן אין איין גוס מיט אים.
4 ער איז געשטאַנען אויף צוועלף רינדער, דרײַ געקערט צו צפֿון, און דרײַ געקערט צו מערבֿ, און דרײַ געקערט צו דָרום, און דרײַ געקערט צו מזרח; און דער ים איז געווען איבער זיי פֿון אויבן; און אַלע זייערע הינטערלײַבער זײַנען געווען אינעווייניק צו.
5 און זײַן גרעב איז געווען אַ האַנטבריט; און זײַן ראַנד איז געווען אַזוי ווי די אַרבעט פֿון דעם ראַנד פֿון אַ בעכער, ווי אַ בלום פֿון אַ לילי; דרײַ טויזנט בַּת האָט ער געהאַלטן.
6 און ער האָט געמאַכט צען האַנטפֿאָסן, און אַוועקגעשטעלט פֿינף פֿון דער רעכטער זײַט, און פֿינף פֿון דער לינקער זײַט, אויף צו וואַשן דרינען; די זאַכן פֿון בראַנדאָפּפֿער פֿלעגט מען אָפּשוועמקען אין זיי; אָבער דער ים איז געווען פֿאַר די כֹּהנים זיך צו וואַשן דרינען.
7 און ער האָט געמאַכט צען גילדערנע מנוֹרות לויט זייער דין, און אַרײַנגעשטעלט אין הֵיכל, פֿינף פֿון דער רעכטער זײַט, און פֿינף פֿון דער לינקער זײַט.
8 און ער האָט געמאַכט צען טישן, און אַוועקגעשטעלט אין הֵיכל, פֿינף פֿון דער רעכטער זײַט, און פֿינף פֿון דער לינקער זײַט. און ער האָט געמאַכט הונדערט גילדערנע שפּרענגבעקנס.
9 און ער האָט געמאַכט דעם הויף פֿון די כֹּהנים, און דעם גרויסן פֿאָרהויף, און די טירן צו דעם פֿאָרהויף; און ער האָט איבערגעצויגן זייערע טירן מיט קופּער.

10 און דעם ים האָט ער
אַוועקגעשטעלט פֿון דער רעכטער
זײַט צו מזרח, אַקעגן דָּרום.
11 און חורם האָט געמאַכט די טעפּ,
און די שופֿלען, און די שפּרענגבעקעס.
אַזוי האָט חורם געענדיקט מאַכן די
אַרבעט וואָס ער האָט געהאַט צו מאַכן
פֿאַר דעם מלך שלמה אין גאָטס הויז:
12 די צוויי זײַלן, און די בעקנס, די
צוויי בעקנס פֿון די קרוינען וואָס אויף
די קעפּ פֿון די זײַלן; און די צוויי נעצן
צו באַדעקן די בעקנס פֿון די קרוינען
וואָס אויף די קעפּ פֿון די זײַלן;
13 און די פֿיר הונדערט מילגרוימען
פֿאַר די צוויי נעצן, צוויי ציילן
מילגרוימען פֿאַר איטלעכער נעץ, צו
באַדעקן די צוויי בעקנס פֿון די קרוינען
וואָס איבער די זײַלן.
14 און ער האָט געמאַכט די
געשטעלן, און געמאַכט די כּאַנטפֿאַסן
אויף די געשטעלן;
15 דעם איין ים, און די צוועלף
רינדער אונטער אים;
16 און די טעפּ, און די שופֿלען, און
די גאַפֿלען, און אַלע זייערע כלים, האָט
חורם זײַן הויפּטמיינסטער געמאַכט
פֿאַר דעם מלך שלמה פֿאַר גאָטס הויז,
פֿון בלאַנקן קופּער.
17 אין דער געגנט פֿון יַרדן האָט זיי
דער מלך אויסגעגאָסן, אין געדיכטער
ערד, צווישן סוכּות און צווישן צרֶדָה.
18 און שלמה האָט געמאַכט פֿון אַלע
די דאָזיקע כלים זייער פֿיל, ווײַל די
וואָג פֿון דעם קופּער איז ניט געווען צו
באַרעכענען.
19 און שלמה האָט געמאַכט אַלע
כלים וואָס אין גאָטס הויז, און דעם
גילדערנעם מזבח, און די טישן וואָס
אויף זיי איז דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט;
20 און די מנורות מיט זייערע
רערלעך, כּדי זיי זאָלן ברענען אַזוי ווי
דער דין פֿאַרן דביר – פֿון עכטן גאָלד;
21 און די בלומען, און די רערלעך,
און די צוועלף, פֿון גאָלד, און דאָס
פֿון בעסטן גאָלד;
22 און די שניצמעסערס, און
די שפּרענגבעקנס, און די שאָלן,
און די פֿיערפֿאַנען, פֿון עכטן
גאָלד; און דער אינגאַנג פֿון הויז,
זײַנע אינעווייניקסטע טירן צום
קָדשׁי-קָדשים, און די טירן פֿון הויז
צום הֵיכל, פֿון גאָלד.

5 און די גאַנצע אַרבעט וואָס שלמה
האָט געמאַכט פֿאַר גאָטס הויז
איז געענדיקט געווארן. און שלמה
האָט געבראַכט די געהייליקטע זאַכן
פֿון זײַן פֿאָטער דודן, און האָט דאָס
זילבער, און דאָס גאָלד, און אַלע כלים
אַריינגעגעבן אין די שאַצקאַמערן פֿון
גאָטס הויז.
2 דעמאָלט האָט שלמה
אײַנגעזאַמלט די עלטסטע פֿון ישׂראל,
און אַלע הויפּטן פֿון די שבֿטים, די
פֿירשטן פֿון די פֿאָטערהיזער פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל, קיין ירושָלַיִם,
כּדי אַרויפֿצובערנגען דעם אָרון פֿון
גאָטס בונד פֿון דודס-שטאָט, דאָס איז
צִיּון.
3 און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָבן
זיך אײַנגעזאַמלט צום מלך אין דעם
יָום-טובֿ, דאָס איז אין זיבעטן חודש.
4 און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל
זײַנען געקומען, און די לְוִיִים האָבן
געטראָגן דעם אָרון.
5 און זיי האָבן אַרויפֿגעבראַכט דעם
אָרון, און דעם אוֹהל-מוֹעד, און אַלע
הייליקע כלים וואָס אין געצעלט –
די כּהנים און די לְוִיִים האָבן זיי
אַרויפֿגעבראַכט.
6 און דער מלך שלמה און די
גאַנצע עדה פֿון ישׂראל וואָס זײַנען
געווען אײַנגעזאַמלט אַרום אים פֿאַר
דעם אָרון, האָבן געשלאַכט שאָף
און רינדער, וואָס האָבן ניט געקענט
געצײלט ווערן און ניט באַרעכנט ווערן
פֿון פֿילקייט.

7 און די כּהנים האָבן אַריינגעבראַכט
דעם אָרון פֿון גאָטס בונד אויף זײַן
אָרט, אין דעם דביר פֿון הויז, אין
קָדשֵׁי-קָדשים, אונטער די פֿליגלען פֿון
די כּרובֿים.
8 וואָרום די כּרובֿים האָבן
אויסגעשפרייט זייערע פֿליגלען
איבער דעם אָרט פֿון אָרון, און די
כּרובֿים האָבן איבערגעדעקט דעם
אָרון און זײַנע שטאַנגען פֿון אויבן.
9 און די שטאַנגען זײַנען געווען אַזוי
לאַנג, אַז די שפּיצן פֿון די שטאַנגען
אַרויס פֿון אָרון זײַנען געזען געוואָרן
פֿאַרן דביר, אָבער זיי זײַנען ניט געזען
געוואָרן ווײַטער אַרויס. און ער איז
דאָרטן געבליבן ביז אויף הײַנטיקן
טאָג.
10 גאָרנישט איז אין אָרון געווען,
נאָר די צוויי לוחות וואָס משה האָט
אַריינגעטאָן אין חוֹרֵב, בעת גאָט האָט
געשלאָסן אַ בונד מיט די קינדער פֿון
ישׂראל, ווען זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען
פֿון מִצרַיִם.
11 און עס איז געווען, ווי די כּהנים
זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון הייליקטום
– וואָרום אַלע כּהנים וואָס האָבן
זיך דאָרטן געפֿונען, האָבן זיך געהאַט
געהיילט, ניט אַכטנדיק אויף די
אָפּטיילונגען;
12 און די לְוִיִים די זינגערס, זיי אַלע,
אָסָף, הֵימָן, און ידותון, און זייערע
זין און זייערע ברידער, אָנגעטאָן
אין פֿײַנלײַנען, מיט צימבלען, און
מיט גיטאַרן, און האַרפֿן, זײַנען
געשטאַנען אין מזרח פֿון מזבח, און
מיט זיי הונדערט און צוואַנציק כּהנים
טרומייטערנדיק אויף טרומייטן –
13 איז, ווי די טרומייטערער
און די זינגערס האָבן אין איינעם
אַרויסגעלאָזט איין קָול צו לויבן און
צו דאַנקען גאָט, און ווי זיי האָבן
אויפֿגעהויבן דעם קָול מיט טרומייטן,
און מיט צימבלען, און מיט כּלֵי-זֶמֶר,
און געלויבט גאָט: ”וואָרום ער איז
גוט, וואָרום אויף אייביק איז זײַן
חסד“, אַזוי איז פֿול געוואָרן דאָס הויז
מיט אַ וואָלקן – דאָס הויז פֿון גאָט.
14 און די כּהנים האָבן ניט געקענט
זיך שטעלן טאָן דעם דינסט פֿון וועגן
דעם וואָלקן, וואָרום די פֿראַכט פֿון
גאָט האָט אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון גאָט.

6 דענצמאָל האָט שלמה געזאָגט:
גאָט האָט געזאָגט, אין וואָלקן צו
רוען;
2 אָבער איך האָב דיר געבויט אַ הויז
פֿאַר אַ ווינונג, און אַן אָרט דיר צום
זיצן אויף אייביק.
3 און דער מלך האָט אומגעדרייט
זײַן פּנים, און האָט געבענטשט די
גאַנצע אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, און
די גאַנצע אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל איז
געשטאַנען.
4 און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז
יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל, וואָס האָט
מיט זײַן מויל געזערעט צו מײַן פֿאָטער
דודן, און מיט זײַן האַנט דערפֿילט, אַזוי
צו זאָגן:
5 פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב
אַרויסגעצויגן מײַן פֿאָלק פֿון לאַנד
מִצרַיִם, האָב איך ניט אויסדערוויילט
קיין שטאָט פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל
אויף צו בויען אַ הויז, אַז מײַן נאָמען
זאָל דאָרטן זײַן, און איך האָב ניט
אויסדערוויילט קיין מענטשן צו זײַן אַ
פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל,
6 נאָר איך האָב אויסדערוויילט
ירושָלַיִם, אַז מײַן נאָמען זאָל דאָרטן
זײַן, און איך האָב אויסדערוויילט דודן
צו זײַן איבער מײַן פֿאָלק ישׂראל.
7 און עס איז געווען אין האַרצן פֿון
מײַן פֿאָטער דודן צו בויען אַ הויז צו
דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל.
8 אָבער גאָט האָט געזאָגט צו מײַן
פֿאָטער דודן: וואָס דו האָסט געהאַט
אין האַרצן צו בויען אַ הויז צו מײַן
נאָמען, האָסטו גוט געטאָן וואָס דו

הָאָסט דָאָס געהאָט אין האָרצן.
9 אָבער ניט דו וועסט בויען דָאָס הויז, נײַערט דײַן זון וואָס גייט אַרויס פֿון דײַנע לענדן, ער וועט בויען דָאָס הויז צו מײַן נאָמען.
10 און גאָט האָט מקיים געווען זײַן צוזאָג וואָס ער האָט צוגעזאָגט, און איך בין אויפֿגעשטאַנען אויף דעם אָרט פֿון מײַן פֿאָטער דודן, און איך האָב זיך געזעצט אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל, אַזוי ווי גאָט האָט צוגעזאָגט, און איך האָב געבויט דָאָס הויז צו דעם נאָמען פֿון יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.
11 און איך האָב אַהין אַרײַנגעטאָן דעם אָרון, וואָס דָארטן איז דער בונד פֿון גאָט, וואָס ער האָט געשלאָסן מיט די קינדער פֿון ישׂראל.
12 און ער האָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם מזבח פֿון גאָט, אַקעגן דער גאַנצער אינזאַמלונג פֿון ישׂראל, און ער האָט אויסגעשפרייט זײַנע הענט.
13 ווארום שלמה האָט געמאַכט אַ קופּערן געשטעל, און אים געמאַכט אַ קופּערן עזרה אין מיטן פֿאָרהויף; אַרײַנגעשטעלט אין מיטן פֿאָרהויף; פֿינף איילן זײַן לענג, און פֿינף איילן זײַן בריייט, און דריי איילן זײַן הייך; האָט ער זיך דערויף געשטעלט, און ער האָט געקניט אויף זײַנע קני אַקעגן דער גאַנצער אינזאַמלונג פֿון ישׂראל, און ער האָט אויסגעשפרייט זײַנע הענט צום הימל.
14 און ער האָט געזאָגט: יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, ניטאָ אין הימל אָדער אויף דער ערד אַ גאָט ווי דו, וואָס האַלטסט דעם בונד און די געזאָגט צו דײַנע קנעכט וואָס גייען פֿאַר דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן;
15 וואָס האָסט געהאַלטן דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער דודן, דָאָס וואָס דו האָסט אים צוגעזאָגט; און מיט דײַן מויל האָסטו גערעדט, און מיט דײַן האַנט דערפֿילט, אַזוי ווי הײַנטיקן טאָג.
16 און אַצונד, יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, האַלט דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער דודן, דָאָס וואָס דו האָסט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: עס וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון פֿאַר מיר אַ מאַן צו זיצן אויף דעם טראָן פֿון ישׂראל, אויב נאָר דײַנע קינדער וועלן היטן זייער וועג, צו גיין אין מײַן תּורה אַזוי ווי דו ביסט געגאַנגען פֿאַר מיר.
17 און אַצונד, יהוה דו גאָט פֿון ישׂראל, זאָל באַוואָרט ווערן דײַן צוזאָג וואָס דו האָסט צוגעזאָגט דײַן קנעכט, דודן.
18 וואָרום קען אין דער אמתן גאָט ווונען מיט מענטשן אויף דער ערד? אַז די הימלען און די הימלען פֿון די הימלען קענען דיך ניט אַרײַננעמען, הײַנט ווי שוין דָאָס דָאָזיקע הויז וואָס איך האָב געבויט.
19 אָבער קער זיך, יהוה מײַן גאָט, צו דער תּפֿילה פֿון דײַן קנעכט, און צו זײַן בקשה, צוצוהערן צו דעם געשריי און צו דער תּפֿילה וואָס דײַן קנעכט איז מתפלל פֿאַר דיר,
20 אַז דײַנע אויגן זאָלן זײַן אָפֿן טאָג און נאַכט אויף דעם דָאָזיקן הויז, אויף דעם אָרט וואָס דו האָסט צוגעזאָגט צו טאָן דײַן נאָמען דָארטן; צוצוהערן צו דער תּפֿילה וואָס דײַן קנעכט וועט מתפלל זײַן אַקעגן דעם דָאָזיקן אָרט.
21 און זאָלסט צוהערן צו די בקשות פֿון דײַן קנעכט, און פֿון דײַן פֿאָלק ישׂראל, וואָס זיי וועלן מתפלל זײַן אַקעגן דעם דָאָזיקן אָרט; און דו זאָלסט הערן פֿון דעם אָרט פֿון דײַן ווונונג, פֿון הימל, און אַז דו וועסט הערן, זאָלסטו פֿאַרגעבן.
22 אַז אַ מאַן וועט זינדיקן קעגן זײַן חבֿר, און מע וועט אַרויפֿלייגן אויף אים אַ שבֿועה אים צו באַשוווערן, און ער וועט קומען און שווערן פֿאר דײַן מזבח אין דעם דָאָזיקן הויז,
23 זאָלסט דו צוהערן פֿון הימל, און טאָן, און משפּט דײַנע קנעכט, צו פֿאַרגעלטן דעם שולדיקן, צו ברענגען זײַן וועג אויף זײַן קאָפּ; און צו מאַכן

געריכט דעם געריכטן, אים צו געבן לויט זײַן געריכטיקייט.

24 און אַז דײַן פֹּאָלק ישׂראל וועט געשלאָגן ווערן פֿאַרן פֿיינט, ווײַל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן תּשׁובֿה טאָן, און וועלן באַקענען דײַן נאָמען, און וועלן מתּפלל זײַן און בעטן פֿאַר דיר אין דעם דאָזיקן הויז,

25 זאָלסט דו צוהערן פֿון הימל, און פֿאַרגעבן די זינד פֿון דײַן פֹּאָלק ישׂראל, און זיי אומקערן אויף דער ערד וואָס דו האָסט געגעבן זיי און זייערע עלטערן.

26 אַז דער הימל וועט זײַן פֿאַרשלאָסן, און עס וועט ניט זײַן קיין רעגן, ווײַל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן מתּפלל זײַן אָפּקעגן דעם דאָזיקן אָרט, און וועלן באַקענען דײַן נאָמען, זיך אומקערן פֿון זייערע זינד, ווען דו האָסט זיי געפּײַניקט,

27 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און פֿאַרגעבן די זינד פֿון דײַנע קנעכט און דײַן פֹּאָלק ישׂראל, ווען דו וועסט זיי האָבן אָנגעוויזן אויף דעם גוטן וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין; און זאָלסט געבן רעגן אין דײַן לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן דײַן פֹּאָלק פֿאַר אַ נחלה.

28 אַז עס וועט זײַן אַ הונגער אין לאַנד, אַז עס וועט זײַן מגפֿה, אַז עס וועט זײַן אַ קאָרנבראַנד אָדער אַ וועלקעניש, אַ היישעריק אָדער אַ גראָזפֿרעסער; אַז זייערע פֿײַנט וועלן אים באַלאָגערן אין דעם לאַנד פֿון זייערע שטעט; וואָס נאָר פֿאַר אַ פּלאָג און וואָס נאָר פֿאַר אַ קראַנקשאַפֿט;

29 וואָס נאָר פֿאַר אַ תּפֿילה, וואָס נאָר פֿאַר אַ בקשה, עס וועט זײַן בײַ עמיצן איינעם, אָדער בײַ דײַן גאַנצן פֹּאָלק ישׂראל, ווען אימטלעכער פֿון זיי שפּירט זײַן פּלאָג און זײַן וויי‌טאָג, און ער שפּרייט אויס זײַנע הענט צו דעם דאָזיקן הויז,

30 זאָלסט דו צוהערן פֿון הימל, דעם אָרט פֿון דײַן ווינונג, און זאָלסט פֿאַרגעבן, און געבן איטלעכן לויט זײַנע וועגן, אַזוי ווי דו ווייסט זײַן האַרץ – וואָרום דו אַליין ווייסט דאָס האַרץ פֿון די מענטשנקינדער –

31 כּדי זיי זאָלן מוֹרא האָבן פֿאַר דיר, צו גיין אין דײַנע וועגן אַלע טעג וואָס זיי לעבן אויף דער ערד, וואָס דו האָסט געגעבן אונדזערע עלטערן.

32 און אויך צו דעם פֿרעמדן וואָס איז ניט פֿון דײַן פֹּאָלק ישׂראל, אַז ער וועט קומען פֿון אַ ווײַטן לאַנד פֿון וועגן דײַן גרויסן נאָמען, און דײַן שטאַרקער האַנט, און דײַן אויסגעשטרעקטן אָרעם, אַז זיי וועלן קומען און וועלן מתּפלל זײַן אָפּקעגן דעם דאָזיקן הויז,

33 זאָלסט דו צוהערן פֿון הימל, פֿון דעם אָרט פֿון דײַן ווינונג, און זאָלסט טאָן אַלץ אום וואָס דער פֿרעמדער וועט רופֿן צו דיר; כּדי אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד זאָלן דערקענען דײַן נאָמען, און מוֹרא האָבן פֿאַר דיר, אַזוי ווי דײַן פֹּאָלק ישׂראל, און וויסן אַז דײַן נאָמען ווערט גערופֿן אויף דעם דאָזיקן הויז וואָס איך האָב געבויט.

34 אַז דײַן פֹּאָלק וועט אַרויסגיין אויף מלחמה אָפּקעגן זײַנע פֿײַנט, אויף דעם וועג וואָס דו וועסט זיי שיקן, און זיי וועלן מתּפלל זײַן צו דיר אָפּקעגן דער דאָזיקער שטאָט וואָס דו האָסט זי אויסדערוויילט, און דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דײַן נאָמען,

35 זאָלסטו צוהערן פֿון הימל זייער תּפֿילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט.

36 אַז זיי וועלן זינדיקן צו דיר – וואָרום עס איז ניטאָ אַ מענטש וואָס זאָל ניט זינדיקן – און דו וועסט צערנענען אויף זיי, און זיי איבערגעבן פֿאַרן פֿײַנט, און זייערע פֿאָנגערס וועלן זיי נעמען געפֿאָנגען אין אַ ווײַטן אָדער נאָנטן לאַנד,

37 און זיי וועלן זיך נעמען צום האַרצן אין דעם לאַנד וואָס זיי זײַנען גענומען געוואָרן געפֿאַנגען אַהין, און זיי וועלן תּשובֿה טאָן, און וועלן בעטן צו דיר אין לאַנד פֿון זייער געפֿאַנגענשאַפֿט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן געזינדיקט, מיר האָבן פֿאַרבראָכן, מיר האָבן געטאָן שלעכטס;

38 און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן, און מיט זייער גאַנצער זעל, אין דעם לאַנד פֿון זייער געפֿאַנגענשאַפֿט וווהין מע האָט זיי געפֿאַנגען, און זיי וועלן מתפּלל זײַן אַקעגן זייער לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן זייערע עלטערן, און דער שטאָט וואָס דו האָסט אויסדערווײלט, און אַקעגן דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דײַן נאָמען,

39 זאָלסט דו צוהערן פֿון הימל, פֿון דעם אָרט פֿון דײַן ווווינונג, זייער תּפֿילה און זייערע בקשות, און טאָן זייער רעכט; און זאָלסט פֿאַרגעבן דײַן פֿאָלק וואָס זיי האָבן צו דיר געזינדיקט.

40 אַצונד, מײַן גאָט, זאָלן, איך בעט דיך, דײַנע אויגן זײַן אָפֿן, און דײַנע אויערן פֿאַרנעמיק צו דער תּפֿילה פֿון דעם דאָזיקן אָרט.

41 און אַצונד, שטיי אויף, גאָט דו האַר, צו דײַן רוּונג, דו און דער אָרון פֿון דײַן שטאַרקייט; דײַנע כּהנים, גאָט דו האַר, זאָלן זיך אָנקלײדן מיט הילף, און דײַנע פֿרומע זאָלן זיך פֿרייען מיט גוטס.

42 גאָט דו האַר, שטויס ניט אָפּ דעם פּנים פֿון דײַן געזאַלבטן, געדענק די חסדים פֿון דײַן קנעכט דוודן.

7 און ווי שלמה האָט געענדיקט מתפּלל זײַן, אַזוי האָט אַראָפּגעניידערט אַ פֿײַער פֿון הימל, און האָט פֿאַרצערט דאָס בראַנדאָפּפֿער און די שלאַכטאָפּפֿער, און די פּראַכט פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דאָס הויז.

2 און די כּהנים האָבן ניט געקענט אַרײַנגיין אין הויז פֿון גאָט, ווײַל די פּראַכט פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון גאָט.

3 און אַלע קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזען ווי דאָס פֿײַער האָט אַראָפּגעניידערט, און די פּראַכט פֿון גאָט איז געווען איבערן הויז, און זיי האָבן געקניט מיטן פּנים צו דער ערד אויף דער פֿלאַסטערונג, און זיי האָבן זיך געבוקט, און האָבן געלויבט גאָט: "וואָרום ער איז גוט, וואָרום אויף אייביק איז זײַן חסד".

4 און דער מלך און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן געשלאַכט שלאַכטאָפּפֿער פֿאַר גאָט.

5 און דער מלך שלמה האָט געשלאַכט אַ שלאַכטאָפּפֿערונג פֿון צוויי און צוואַנציק טויזנט רינדער, און הונדערט און צוואַנציק טויזנט שאָף. אַזוי האָט דער מלך און דאָס גאַנצע פֿאָלק באַניט דאָס הויז פֿון גאָט.

6 און די כּהנים זײַנען געשטאַנען אויף זייערע וואַכן, און די לוִיִים מיט כּלי-זֶמֶר פֿאַר דעם געזאַנג פֿון גאָט, וואָס דוד המלך האָט געמאַכט אויף צו געבן אַ דאַנק צו גאָט, ווײַל אויף אייביק איז זײַן חסד, מיט אַ לויבונג פֿון דוודן, דורך זייער האַנט; און די כּהנים האָבן געטרומייטערט אַקעגן זיי; און גאַנץ ישׂראל זײַנען געשטאַנען.

7 און שלמה האָט געהייליקט דעם מיטן פֿון הויף וואָס פֿאַר גאָטס הויז; ווײַל ער האָט דאָרטן געמאַכט די בראַנדאָפּפֿער און דאָס פֿעטס פֿון די פֿרידאָפּפֿער; וואָרום דער קופּערנער מזבח וואָס שלמה האָט געמאַכט, האָט ניט געקענט אַרויפֿנעמען די בראַנדאָפּפֿער און די שפּײַזאָפּפֿער, און דאָס פֿעטס.

8 און שלמה האָט געמאַכט דעם יָום-טוב אין יענער צײַט זיבן טעג, און

גאַנץ ישׂראל מיט אים, אַ זייער גרויסע אײנזאַמלונג, פֿון ווו מע קומט קיין חמת ביז דעם טײַך פֿון מִצרַיִם.
9 און אויפֿן אַכטן טאָג האָבן זיי געמאַכט אַ הייליקע אײנזאַמלונג; ווארום זיבן טעג האָבן זיי געמאַכט די באַנײַונג פֿון מזבח, און דער יָום-טובֿ איז געווען זיבן טעג.
10 און אויפֿן דרײַ און צוואַנציקסטן טאָג אין זיבעטן חוֹדש האָט ער אַוועקגעשיקט דאָס פֿאָלק צו זייערע געצעלטן פריילעך און מיט אַן אויפֿגעראָמטן האַרצן איבער דעם גוטס וואָס גאָט האָט געטאָן צו דודן, און צו שלמהן, און צו זײַן פֿאָלק ישׂראל.
11 אַזוי האָט שלמה פֿאַרענדיקט דאָס הויז פֿון גאָט, און דאָס הויז פֿון מלך; און אַלץ וואָס איז געקומען שלמהן אויפֿן האַרצן צו מאַכן אין הויז פֿון גאָט, אָדער אין זײַן הויז, האָט ער דורכגעפֿירט.
12 און גאָט האָט זיך באַוויזן צו שלמהן בײַ נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: איך האָב צוגעהערט דײַן תּפילה, און איך האָב אויסדערווײַלט דעם דאָזיקן אָרט פֿאַר מיר, פֿאַר אַ הויז פֿון אָפּפֿערונג.
13 אַז איך וועל פֿאַרשליסן דעם הימל, און עס וועט ניט זײַן קיין רעגן, אָדער אַז איך וועל באַפֿעלן דעם היישעריק צו פֿאַרצערן דאָס לאַנד, אָדער אויב איך וועל שיקן אַ מגפֿה צווישן מײַן פֿאָלק,
14 און מײַן פֿאָלק וואָס מײַן נאָמען ווערט גערופֿן אויף אים, וועט ווערן אונטערטעניק, און זיי וועלן מתפלל זײַן און בעטן פֿאַר מיר, און וועלן זיך אומקערן פֿון זייערע שלעכטע וועגן, וועל איך צוהערן פֿון הימל, און וועל פֿאַרגעבן זייער זינד, און וועל אויפֿריכטן זייער לאַנד.
15 אַצונד וועלן מײַנע אויגן זײַן אָפֿן, און מײַנע אויערן פֿאַרנעמיק, צו דער תּפילה פֿון דעם דאָזיקן הויז.
16 און אַצונד האָב איך אויסדערווײַלט און האָב געהיילט אויסדערווײַלט און האָב מײַן נאָמען זאָל דאָרטן זײַן אויף אייביק, און מײַנע אויגן און מײַן האַרץ וועלן דאָרטן זײַן אַלע טעג.
17 און דו, אויב דו וועסט גיין פֿאַר מיר, אַזוי ווי דײַן פֿאָטער דוד איז געגאַנגען, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן, און מײַנע חוקים און מײַנע געזעצן וועסטו היטן,
18 וועל איך אויפֿשטעלן דעם טראָן פֿון דײַן מלוכה, אַזוי ווי איך האָב געשלאָסן אַ בונד מיט דײַן פֿאָטער דודן, אַזוי צו זאָגן: עס וועט דיר ניט פֿאַרשניטן ווערן אַ מאַן וואָס געווועלטיקט אין ישׂראל.
19 אויב אָבער איר וועט זיך אָפּקערן, און איר וועט פֿאַרלאָזן מײַנע חוקים און מײַנע געזעצן וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר אײַך, און איר וועט גיין און וועט דינען פֿרעמדע געטער, און וועט זיך בוקן צו זיי,
20 וועל איך זיי אויסרײַסן פֿון מײַן ערד וואָס איך האָב זיי געגעבן, און דאָס דאָזיקע הויז וואָס איך האָב געהיילט אויסווארפֿן פֿון מײַן פּנים, און איך וועל עס מאַכן פֿאַר אַ שפּריכווארט און פֿאַר אַ געשפּעט צווישן אַלע פֿעלקער.
21 און דאָס דאָזיקע הויז וואָס איז געווען דערהויבן, וועט איטלעכער וואָס גייט אים פֿאַרבײַ זיך דערשרעקן; און אַז ער וועט זאָגן: פֿאַר וואָס האָט גאָט אַזוי געטאָן צו דעם דאָזיקן לאַנד, און צו דעם דאָזיקן הויז?
22 וועט מען זאָגן: דערפֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, וואָס האָט זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, און זיי האָבן זיך געהאַלטן אָן פֿרעמדע געטער, און זיך געבוקט צו זיי און זיי געדינט; דרום האָט ער געבראַכט אויף

זיי אַל דאָס דאָזיקע בייז.

8 און עס איז געווען צום סוף פֿון צוואַנציק יאָר וואָס שלמה האָט געבויט דאָס הויז פֿון גאָט, און זיין הויז,
2 און די שטעט וואָס חורם האָט געגעבן שלמהן, זיי האָט שלמה געהאַט פֿאַרבויט, און דאָרטן באַזעצט די קינדער פֿון ישׂראל,
3 איז שלמה געגאַנגען קיין חֲמַת-צוֹבָה, און איז זי בײגעקומען.
4 און ער האָט געבויט תַּדמוֹר אין דער מדבר, און אַלע שפּײַכלערשטעט וואָס ער האָט געבויט אין חמת.
5 און ער האָט אָפּגעבויט די אויבערשטע בית-חוֹרוֹן און די אונטערשטע בית-חוֹרוֹן, פֿעסטונגשטעט מיט מויערן, טירן, און ריגלען;
6 און בעָלָת, און אַלע שפּײַכלערשטעט וואָס שלמה האָט געהאַט, און אַלע שטעט פֿאַר רײַטוועגן, און שטעט פֿאַר רײַטער, און יעטוועדער געלוסט וואָס שלמה האָט געגלוסט צו בויען אין ירושָׁלַיִם, און אויפֿן לְבָנוֹן, און אין גאַנצן לאַנד פֿון זײַן ממשלה.
7 דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס איז געבליבן פֿון דעם חִתִּי, און דעם אֱמוֹרי, און דעם פְּרִזִּי, און דעם חִוִּי, און דעם יְבוּסִי, וואָס זיי זײַנען ניט פֿון ישׂראל –
8 פֿון זייערע קינדער וואָס זײַנען געבליבן נאָך זיי אין לאַנד, וואָס די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיי ניט פֿאַרלעמדט – זיי האָט שלמה ענגעמען פֿאַר צינדזקנעכט ביז אויף היינטיקן טאָג.
9 אָבער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט שלמה ניט געמאַכט פֿאַר קנעכט פֿאַר זײַן מלחמה-לײַט, און זײַנען געווען די מלחמה-לײַט, און זײַנע אויבערעלטסטע, און די האַרן איבער זײַנע רײַטוועגן און זײַנע רײַטער.
10 און דאָס זײַנען געווען די הויפּטגעשטעלטע וואָס דער מלך שלמה האָט געהאַט: צוויי הונדערט און פֿופֿציק וואָס האָבן געווען־עלטיקע איבער דעם פֿאָלק.
11 און פַּרעהס טאָכטער האָט שלמה אַרויפֿגעבראַכט פֿון דודס-שטאָט אין דעם הויז וואָס ער האָט פֿאַר איר געבויט, וואָרום ער האָט געזאָגט: מײַנע אַ וויַב זאָל ניט ווינען אין דעם הויז פֿון דוד דעם מלך פֿון ישׂראל, וואָרום די ערטער זײַנען הייליק, וויַל צו זיי איז געקומען דער אָרון פֿון גאָט.
12 דעמצמאָל האָט שלמה אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער צו גאָט אויף דעם מזבח פֿון גאָט וואָס ער האָט געבויט פֿאַר דעם פֿאָרהויז,
13 אַזוי ווי מע דאַרף אויפֿברענגען טאָגטעגלעך לויט דעם געבאָט פֿון משֶׁה, אין די שבתים, און אום ראָש-חוֹדש, און אין די יָום-טוֹבֿים, דרײַ מאָל אין יאָר, אין דעם יָום-טובֿ פֿון מצות, און אין דעם יָום-טובֿ פֿון שבֻּועות, און אין דעם יָום-טובֿ פֿון סוכות.
14 און ער האָט געשטעלט, לויט דעם געזעץ פֿון זײַן פֿאָטער דוד, די אָפּטיילונגען פֿון די כהנים אויף זייער דינסט, און די לְוִיִּים אויף זייערע וואַכן, אויף צו לויבן און צו טאָן דעם דינסט לעבן די כהנים, לויט דעם טאָגטעגלעכן באַדאַרף; און די טויערלײַט לויט זייערע אָפּטיילונגען בײַ איטלעכן טויער, וואָרום אַזוי איז געווען דער באַפֿעל פֿון דוד דעם גאָטסמאַן.
15 און מע האָט זיך ניט אָפּגעקערט פֿון דעם מלכס באַפֿעל צו די כהנים און די לְוִיִּים וועגן יעטוועדער זאַך, און וועגן די שאַצן.
16 אַזוי איז צו שטאַנד געקומען שלמהס גאַנצע אַרבעט פֿון דעם טאָג וואָס דער גרונטפֿעסט איז געלייגט

געווָארן פַֿאר גאָטס הויז, און ביז ער האָט אין גאַנצן פֿאַרענדיקט דאָס הויז פֿון גאָט.

17 דענצמאָל איז שלֹמה געגאַנגען קיין עֶציוֹן-גֶּבֶר און קיין אֵילוֹת אויפֿן ברעג ים אין לַאנד אֱדוֹם.

18 און חורם האָט אים געשיקט דורך דער האַנט פֿון זײנע קנעכט שיפֿן, און קנעכט וואָס קענען דעם ים, און זיי זײנען געקומען מיט שלֹמהס קנעכט קיין אוֹפֿיר, און האָבן געקריגן פֿון דאָרטן פֿיר הונדערט און פֿופֿציק צענטנער גאָלד, און געבראַכט צום מלך שלֹמה.

9 און די מלכה פֿון שבָּא האָט געהערט די הערונג פֿון שלֹמהן, און זי איז געקומען צו פרוּווען שלֹמהן מיט רעטענישן, קיין ירוּשָׁלַיִם, מיט זייער אַ גרויסער מחנה, און קעמלען אָנגעלאָדן מיט בשׂמים און גאָלד לָרוֹב, און טײַער געשטיין. און זי איז געקומען צו שלֹמהן, און האָט גערעדט צו אים וועגן אַלץ וואָס איז געווען בײַ איר אין האַרצן.

2 און שלֹמה האָט איר געזאָגט אַלע אירע זאַכן, און ניט געווען אַ זאַך פֿאַרהויל֫ן פֿון שלֹמהן, וואָס ער זאָל איר ניט זאָגן.

3 און די מלכה פֿון שבָּא האָט געזען די חכמה פֿון שלֹמהן, און דאָס הויז וואָס ער האָט געבויט,

4 און דאָס עסן פֿון זײַן טיש, און דאָס זיצן פֿון זײנע הויפֿדינער, און דאָס שטיין פֿון זײנע משָׁרתים מיט זייערע מלבושים, און זײנע טראָנקמיינסטערס מיט זייערע מלבושים, און זײַן אַרויפֿגאַנג וואָס ער פֿלעגט אַרויפֿגיין צו גאָטס הויז, און אין איר איז מער ניט געבליבן קיין אָטעם.

5 און זי האָט געזאָגט צום מלך: אמת איז דער קלאַנג וואָס איך האָב געהערט אין מײַן לַאנד וועגן דײַנע פֿירונגען און וועגן דײַן חכמה.

6 און איך האָב ניט געגלויבט זייערע ווערטער, ביז איך בין געקומען, און מײַנע אויגן האָבן געזען; ערשט מיר איז צו מאָל אַ העלפֿט ניט דערציילט געווָארן פֿון דײַן גרויס חכמה; דו שטײגסט אַריבער די הערונג וואָס איך האָב געהערט.

7 ווויל צו דײַנע לײַט, און ווויל צו די דאָזיקע קנעכט דײַנע וואָס שטייען פֿאַר דיר תּמיד, און הערן דײַן חכמה.

8 געלויבט איז יהוה דײַן גאָט וואָס ער האָט דיך באַגערט דיך אַרויפֿצוזעצן אויף זײַן טראָן פֿאַר אַ מלך פֿון יהוה דײַן גאָט. ווײַל דײַן גאָט ליב ישׂראל, כּדי אים אויפֿצושטעלן אויף אייביק, דרום האָט ער דיך געמאַכט פֿאַר אַ מלך איבער זיי, צו טאָן רעכט און גערעכטיקייט.

9 און זי האָט געגעבן דעם מלך הונדערט און צוואַנציק צענטנער גאָלד, און בשׂמים זייער פֿיל, און טײַער געשטיין; און קיין מאָל איז ניט געווען אַזעלכע בשׂמים ווי יענע וואָס די מלכה פֿון שבָּא האָט געגעבן שלֹמה המלך.

10 און אויך די קנעכט פֿון חוּרָמען, און די קנעכט פֿון שלֹמהן, וואָס האָבן געבראַכט גאָלד פֿון אוֹפֿיר, האָבן געבראַכט סאַנדאַלהאָלץ און טײַערע שטיינער.

11 און דער מלך האָט געמאַכט פֿון דעם סאַנדאַלהאָלץ שטעגן פֿאַר דעם הויז פֿון גאָט, און פֿאַר דעם הויז פֿון מלך, און האַרפֿן און גיטאַרן פֿאַר די זינגערס; און אַזוי-וואָס איז ניט געזען געווָארן פֿריער אין לַאנד יהודה.

12 און שלֹמה המלך האָט געגעבן דער מלכה פֿון שבָּא אַלע אירע באַגערן וואָס זי האָט געבראַכט דעם מלך. און זי האָט זיך אומגעקערט, און איז אַוועקגעגאַנגען אין איר לַאנד, זי מיט אירע קנעכט.

13 און די וואָג פֿון דעם גאָלד וואָס
איז אַרײַנגעקומען שלמהן אין איין
יאָר, איז געווען זעקס הונדערט און
זעקס און זעכציק צענטנער גאָלד,
14 אָחוץ וואָס די אַרומפֿאָרער און
די סָוחרים האָבן געבראַכט; און
אַלע מלכים פֿון אַראַביע, און די
לאַנדפֿירשטן האָבן שלמהן געבראַכט
גאָלד און זילבער.
15 און שלמה המלך האָט געמאַכט
צוויי הונדערט פּאַנצערס פֿון
געשלאָגענעם גאָלד; זעקס הונדערט
שֶׁקל געשלאָגענע גאָלד איז אַוועק
אויף איין פּאַנצער.
16 און דריי הונדערט שילדן פֿון
געשלאָגענעם גאָלד; דריי הונדערט
גאָלדשטיק איז אַוועק אויף איין שילד.
און דער מלך האָט זיי אַרײַנגעשטעלט
אין דעם הויז פֿון לְבָנון-וואַלד.
17 און דער מלך האָט געמאַכט אַ
גרויסן טראָן פֿון עלפֿנביין, און האָט
אים איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד.
18 און זעקס טרעפּ זײַנען געווען
צום טראָן, און אַ גילדערן פֿוסבענקל,
באַפֿעסטיקט צום טראָן; און הענטלעך
זײַנען געווען אויף ביידע זײטן פֿון דעם
אָרט צום זיצן, און צוויי לייבן זײַנען
געשטאַנען ביַי די הענטלעך.
19 און צוועלף לייבן זײַנען דאָרטן
געשטאַנען אויף די זעקס טרעפּ, פֿון
דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט.
אַזוי-וואָס איז ניט געמאַכט געווארן אין
קיין קיניגרײַך.
20 און אַלע טרינק-כּלים פֿון שלמה
המלך זײַנען געווען פֿון גאָלד, און אַלע
כּלים פֿון דעם הויז פֿון לְבָנון-וואַלד
זײַנען געווען פֿון עכטן גאָלד; זילבער
האָט זיך אין די טעג פֿון שלמהן
גאָרנישט געראַכט פֿאַר גאָרנישט.
21 וואָרום דער מלך האָט געהאַט
שיפֿן וואָס זײַנען געגאַנגען קיין
תַּרשיש מיט די קנעכט פֿון חורָמען.
איין מאָל אין דריי יאָר פֿלעגן די
תַּרשיש-שיפֿן קומען אָנגעלאָדן מיט
גאָלד און זילבער, עלפֿנביין, און
מאַלפּעס, און פּאָוועס.
22 און שלמה המלך איז געווען
גרעסער פֿון אַלע מלכים פֿון דער ערד
אין עוֹשר און חכמה.
23 און אַלע מלכים פֿון דער ערד
האָבן געזוכט שלמהס פּנים, כּדי צו
הערן זײַן חכמה וואָס גאָט האָט
אַרײַנגעגעבן אין זײַן האַרצן.
24 און זיי האָבן געבראַכט
איטלעכער זײַן מתּנה, זילבערנע
כּלים, און גילדערנע כּלים, און
קלײדער, וואָפֿן, און בשׂמים, פֿערד
און מוילאייזלען, יאָר אין יאָר.
25 און שלמה האָט געהאַט פֿיר
טויזנט שטאַלן פֿערד און רײַטווענען,
און צוועלף טויזנט רײַטער, און ער
האָט זיי אַוועקגעשטעלט אין די שטעט
פֿאַר רײַטווענען, און בײַם מלך אין
ירושָלַיִם.
26 און ער האָט געווען העלטיקט איבער
אַלע מלכים, פֿון דעם טײַך און ביזן
לאַנד פֿלִשתּים, און ביז דעם געמאַרק
פֿון מִצרַיִם.
27 און דער מלך האָט געמאַכט
זילבער אין ירושָלַיִם אַזוי ווי
די שטיינער, און צעדערן האָט
ער געמאַכט אַזוי ווי די ווילדע
פֿײַגנבײַמער וואָס אין דער נידערונג,
אין פֿילקייט.
28 און פֿערד האָט מען
אַרויסגעבראַכט שלמהן פֿון מִצרַיִם
און פֿון אַלע לענדער.
29 און די איבעריקע זאַכן וועגן
שלמהן, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע,
זיי זײַנען שוין באַשריבן אין די
ווערטער פֿון נָתָן דעם נבֿיא, און אין
דער נבֿואה פֿון אֲחִיָה פֿון שילוֹ, און אין
דער זעונג פֿון יֶעדוֹ דעם זעער וועגן
יָרבָעָם דעם זון פֿון נבָט.
30 און שלמה האָט געקיניגט אין
ירושָלַיִם איבער גאַנץ ישׂראל פֿערציק
יאָר.

31 און שלמה האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דער שטאָט פֿון זײן פֿאָטער דודן; און זײן זון רחבֿעם איז געוואָרן מלך אויף זײן אָרט.

10 1 און רחבֿעם איז געגאַנגען קיין שכם, ווארום קיין שכם זײנען געקומען גאַנץ ישׂראל אים צו מאַכן פֿאַר אַ מלך.

2 און עס איז געווען, אַז ירבֿעם דער זון פֿון נבֿטן האָט דאָס געהערט – ווארום ער איז געווען אין מצרים, ווהין ער איז אַנטלאָפֿן פֿון דעם מלך שלמה – האָט זיך ירבֿעם אומגעקערט פֿון מצרים.

3 און זיי האָבן געשיקט און אים גערופֿן; און ירבֿעם און גאַנץ ישׂראל זײנען געקומען, און האָבן גערעדט צו רחבֿעמען, אַזוי צו זאָגן:

4 דײן פֿאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, און אַצונד פֿאַרגינגער דעם האַרטן דינסט פֿון דײן פֿאָטער, וואָס ער האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז, און מיר וועלן דיר דינען.

5 האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט ווידער צו מיר אין דרײַ טעג אַרום. און דאָס פֿאָלק איז אַוועקגעגאַנגען.

6 האָט דער מלך רחבֿעם זיך געעצהט מיט די זקנים וואָס זײנען געשטאַנען פֿאַר זײן פֿאָטער שלמהן, ווען ער האָט געלעבט, אַזוי צו זאָגן: ווי עצהט איר צו געבן אַן ענטפֿער דעם דאָזיקן פֿאָלק?

7 האָבן זיי צו אים געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: אויב דו וועסט גיין מיט גוטן מיט דעם דאָזיקן פֿאָלק, און וועסט זיי באַוויליקן, און וועסט רעדן צו זיי גוטע רייד, וועלן זיי דיר זײן קנעכט אויף אַלע טעג.

8 אָבער ער האָט פֿאַרלאָזן די עצה פֿון די זקנים וואָס זיי האָבן אים געעצהט, און ער האָט זיך געעצהט מיט די יינגלעך וואָס זײנען אויפֿגעוואַקסן מיט אים, וואָס זײנען געשטאַנען פֿאַר אים.

9 און ער האָט צו זיי געזאָגט: וואָס עצהט איר, מיר זאָלן געבן אַן ענטפֿער דעם דאָזיקן פֿאָלק, וואָס האָט צו מיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרגרינגער דעם יאָך וואָס דײן טאַטע האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז?

10 האָבן צו אים גערעדט די יינגלעך וואָס זײנען אויפֿגעוואַקסן מיט אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו דעם פֿאָלק וואָס האָט צו דיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: ״דײן פֿאָטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, דרום פֿאַרגרינגער דו אונדז״ – אַזוי זאָלסטו זאָגן צו זיי: מײַן מינדסטער פֿינגער איז דיקער פֿון מײַן פֿאָטערס לענדן.

11 און אַצונד, מײַן פֿאָטער האָט אויף אײַך אַרויפֿגעלאָדן אַ שווערן יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אײַער יאָך; מײַן פֿאָטער האָט אײַך געשטראָפֿט מיט ריטער, און איך – מיט דערנער.

12 און ירבֿעם און דאָס גאַנצע פֿאָלק זײנען געקומען צו רחבֿעמען אויפֿן דריטן טאָג, אַזוי ווי דער מלך האָט געהייסן, אַזוי צו זאָגן: קומט ווידער צו מיר אויפֿן דריטן טאָג.

13 און דער מלך האָט זיי געענטפֿערט האַרט, און דער מלך רחבֿעם האָט פֿאַרלאָזן די עצה פֿון די זקנים.

14 און ער האָט צו זיי געריעדט אַזוי ווי די עצה פֿון די יינגלעך, אַזוי צו זאָגן: מײַן פֿאָטער האָט שווער געמאַכט אײַער יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אים; מײַן פֿאָטער האָט אײַך געשטראָפֿט מיט ריטער, און איך – מיט דערנער.

15 און דער מלך האָט זיך ניט צוגעהערט צום פֿאָלק, ווארום דאָס איז געווען באַשערט פֿון גאָט, כּדי גאָט זאָל מקיים זײן זײן ווארט, וואָס ער האָט געריעדט דורך אַחיָהן פֿון שילו, צו ירבֿעם דעם זון פֿון נבֿטן.

16 און ווי גאַנץ ישׂראל האָבן געזען,
אַז דער מלך האָט זיך ניט צוגעהערט
צו זיי, האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק
געענטפֿערט דעם מלך, אַזוי צו זאָגן:
מיר האָבן ניט קיין חלק אין דודן, און
קיין ירושה אין דעם זון פֿון ישׁי.
איטלעכער צו דיינע געצעלטן, ישׂראל!
אַצונד קוק זיך אום אויף דיין הויז, דוד!
און גאַנץ ישׂראל איז אַוועקגעגאַנגען
צו זייַנע געצעלטן.
17 נאָר די קינדער פֿון ישׂראל וואָס
זייַנען געזעסן אין די שטעט פֿון יהודה,
איבער זיי איז געבליבן מלך רחבֿעם.
18 און דער מלך רחבֿעם האָט
אַרויסגעשיקט הַדוֹרָמען וואָס איבער
דעם צינס, און די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן אים פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער,
און ער איז געשטאָרבן. און דער מלך
רחבֿעם האָט זיך געאײַלט אַרויפֿצוגיין
אויף זײַן רײַטוואָגן, צו אַנטלויפֿן קיין
ירושָׁלַיִם.
19 און ישׂראל האָט ווידערשפּעניקט
אָן דעם הויז פֿון דוד ביז אויף היינטיקן
טאָג.

11 און רחבֿעם איז געקומען
קיין ירושָׁלַיִם, און ער האָט
איינגעזאַמלט דאָס הויז פֿון יהודה און
בנימין, הונדערט און אַכציק טויזנט
געקליבענע קריגסלײַט, מלחמה צו
האַלטן מיט ישׂראל, כּדי אומצוקערן די
מלוכה צו רחבֿעמען.
2 איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען
צו שמַעְיָה דעם געטלעכן מאַן, אַזוי צו
זאָגן:
3 זאָג צו רחבֿעם דעם זון פֿון שלמהן,
דעם מלך פֿון יהודה, און צו גאַנץ
ישׂראל אין יהודה און בנימין, אַזוי צו
זאָגן:
4 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר
זאָלט ניט אַרויפֿגיין, און איר זאָלט ניט
מלחמה האַלטן מיט אײַערע בריידער;
קערט אײַך אום איטלעכער צו זײַן
הויז, וואָרום פֿון מיר איז געשען די
דאָזיקע זאַך. און זיי האָבן צוגעהערט
די ווערטער פֿון גאָט, און האָבן זיך
אומגעקערט פֿון צו גיין אויף יָרָבעָמען.
5 און רחבֿעם איז געזעסן אין
ירושָׁלַיִם; און ער האָט געבויט שטעט
פֿאַר פֿעסטונגען אין יהודה.
6 און ער האָט איבערגעבויט
בית-לֶחֶם, און עֵיטָם, און תְּקוֹעַ,
7 און בית-צור, און שׂוֹכוֹ, און און
עֲדוּלָם,
8 און גת, און מָרֵשָׁה, און זיף,
9 און אֲדוֹרַיִם, און לָכִישׁ, עַזֵקָה,
10 און צָרְעָה, און אַיָלוֹן, און חֶבְרוֹן,
וואָס אין יהודה און בנימין, אויף
פֿעסטונגשטעט.
11 און ער האָט פֿאַרשטאַרקט די
פֿעסטונגען, און האָט אַרײַנגעזעצט
אין זיי אָנפֿירער מיט שפּײַכלערס
עסנוואָרג און אייל און ווין.
12 און אין יעטוועדער שטאָט זײַנען
געווען פֿאַנצערס און שפּיזן; און ער
האָט זיי זייער שטאַרק באַפֿעסטיקט.
און יהודה און בנימין זײַנען געבליבן
בײַ אים.
13 און די כֹּהנים און די לְוִיִים וואָס
אין גאַנץ ישׂראל האָבן זיך געשטעלט
פֿאַר אים פֿון זייער גאַנצן געמאַרק.
14 וואָרום די לְוִיִים האָבן פֿאַרלאָזן
זייערע אָפּגענע ערטער און זייער
אייגנטום, און זײַנען אַוועק קיין יהודה
און קיין ירושָׁלַיִם, ווײַל יָרָבעָם און
זײַנע זין האָבן זיי פֿאַרשטויסן פֿון צו
טאָן דעם דינסט צו גאָט;
15 און ער האָט זיך געשטעלט כֹּהנים
צו די במות, און צו די שדים, און צו די
קעלבער וואָס ער האָט געמאַכט.
16 און נאָך זיי, זײַנען פֿון אַלע
שבֶטים פֿון ישׂראל וואָס האָבן
אָפּגעגעבן זייער האַרץ צו זוכן יהוה
דעם גאָט פֿון ישׂראל, געקומען קיין
ירושָׁלַיִם, כּדי צו שלאַכטן צו יהוה
דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן.
17 און זיי האָבן געשטאַרקט
די מלוכה פֿון יהודה, און האָבן

באַפֿעסטיקט רחבֿעם דעם זון פֿון שלמהן, דריי יאָר; וואָרום זיי זײַנען געגאַנגען אין דעם וועג פֿון דודן און שלמהן דריי יאָר.
18 און רחבֿעם האָט זיך גענומען פֿאַר אַ וויב מַחלַת די טאָכטער פֿון ירימוֹת דעם זון פֿון דודן, פֿון אֲבִיחַיִל דער טאָכטער פֿון אֱלִיאָבְ דעם זון פֿון יִשַׁי.
19 און זי האָט אים געבאָרן זין: יְעוּש, און שמַרְיָהן, און זָהַמען.
20 און נאָך איר האָט ער גענומען מַעֲכָה די טאָכטער פֿון אַבְשָׁלוֹמען, און זי האָט אים געבאָרן אֲבִיָהן, און עַתַי, און זיזאָן, און שלוֹמיתן.
21 און רחבֿעם האָט ליב געהאַט מַעֲכָה די טאָכטער פֿון אַבְשָׁלוֹמען מער פֿון אַלע זײַנע ווײַבער און זײַנע קעפּסווײַבער; וואָרום אַכצן ווײַבער האָט ער גענומען, און זעכציק קעפּסווײַבער; און ער האָט געבאָרן אַכט און צוואַנציק זין, און זעכציק טעכטער.
22 און רחבֿעם האָט אויפֿגעשטעלט אֲבִיָה דעם זון פֿון מַעֲכָהן פֿאַרן הויפּט, פֿאַר דעם פֿירשט צווישן זײַנע ברידער, וואָרום זיין מיין איז געווען אים צו מאַכן פֿאַר אַ מלך.
23 און ער האָט געטאָן מיט שׂכל, און האָט צעשפּרייט אַלע זײַנע זין איבער אַלע לענדער פֿון יהודה און בנימין, אין אַלע פֿעסטונגשטעט, און ער האָט זיי געגעבן שפּייז לָרוֹב; און ער האָט פֿאַר זיי אויסגעזוכט אַ סך ווײַבער.

12 און עס איז געווען, אַז רחבֿעמס מלוכה האָט זיך באַפֿעסטיקט, און ער איז געוואָרן שטאַרק, האָט ער פֿאַרלאָזן די תּוֹרה פֿון גאָט, און גאַנץ ישׂראל מיט אים.
2 און עס איז געווען אין פֿינפֿטן יאָר פֿון דעם מלך רחבֿעם, איז שישׁק דער מלך פֿון מִצרַיִם אַרויפֿגעגאַנגען אויף ירושָׁלַיִם, ווײַל זיי האָבן געפֿעלשט אָן גאָט;
3 מיט טויזנט און צוויי הונדערט רײַטוואגן, און מיט זעכציק טויזנט רײַטער; און אָן אַ צאָל איז געווען דאָס פֿאָלק וואָס איז מיט אים געקומען פֿון מִצרַיִם, לוּבִּים, סוּכִּיִים, און כּוּשִׁים.
4 און ער האָט באַצווונגען די פֿעסטונגשטעט פֿון יהודה, און איז געקומען ביז ירושָׁלַיִם.
5 איז שמַעְיָה דער נבֿיא געקומען צו רחבֿעמען, און צו די האַרן פֿון יהודה, וואָס האָבן זיך אײַנגעזאַמלט קיין ירושָׁלַיִם פֿון וועגן שישׁקן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: איר האָט מיך פֿאַרלאָזן, דרום האָב איך אויך אײַך איבערגעלאָזן אין דער האַנט פֿון שישׁקן.
6 און די האַרן פֿון ישׂראל און דער מלך זײַנען געוואָרן אונטערטעניק, און זיי האָבן געזאָגט: גאָט איז געערעכט.
7 און ווי גאָט האָט געזען אַז זיי זײַנען געוואָרן אונטערטעניק, איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו שמַעְיָהן, אַזוי צו זאָגן: זיי זײַנען געוואָרן אונטערטעניק, וועל איך זיי ניט אומברענגען; און איך וועל זיי געבן אַ קליינע אַנטרינונג, און מײַן גרימצאָרן וועט ניט אויסגעאָסן ווערן אויף ירושָׁלַיִם דורך דער האַנט פֿון שישׁקן.
8 נײַערט זיי וועלן זײַן קנעכט צו אים; כדי זיי זאָלן וויסן צווישן מײַן דינסט און דעם דינסט פֿון די מלוכות פֿון די לענדער.
9 און שישׁק דער מלך פֿון מִצרַיִם איז אַרויפֿגעקומען אויף ירושָׁלַיִם; און ער האָט צוגענומען די אוֹצרות פֿון גאָטס הויז, און די אוֹצרות פֿון מלכס הויז; אַלץ האָט ער צוגענומען. און ער האָט צוגענומען די גילדערנע שילדן וואָס שלמה האָט געמאַכט.
10 און דער מלך רחבֿעם האָט געמאַכט אָנשטאָט זיי קופּפֿערנע שילדן, און האָט זיי איבערגעגעבן אויף דער האַנט פֿון די הויפּטלײַט פֿון די לויפֿערס

וואָס האָבן געהיט דעם אינגאַנג פֿון מלכס הויז.

11 און עס איז געווען, וועו נאָר דער מלך פֿלעגט קומען אין גאָטס הויז, זײַנען געקומען די לוּיפֿערס און פֿלעגן זיי אַרויסטראָגן, דערנאָך פֿלעגן זיי זיי אומקערן אין דער קאַמער פֿון די לוּיפֿערס.

12 און אַז ער איז געווארן אונטערטעניק, האָט זיך אָפּגעקערט פֿון אים דער צאָרן פֿון גאָט, ניט אומצובראַנגען אין גאַנצן; און אויך זײַנען געווען אין יהודה גוטע זאַכן.

13 און דער מלך רחבֿעם האָט זיך באַפֿעסטיקט אין ירושָׁלַיִם, און האָט געקיניגט; וואָרום איין און פֿערציק יאָר איז רחבֿעם אַלט געווען אַז ער איז געווארן מלך, און זיבעצן יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם, אין דער שטאָט וואָס גאָט האָט אויסדערוויילט פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל, צו טאָן זײַן נאָמען דאָרטן. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען נַעֲמָה די עַמוֹנית.

14 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט, וואָרום ער האָט ניט געקערט זײַן האַרץ צו זוכן גאָט.

15 און די זאַכן וועגן רחבֿעמען, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זײַנען שוין באַשריבן אין די וועךטער פֿון שמַעְיָה דעם נבֿיא, און עִדּוֹ דעם זעער, וועגן דעם יחוס. און מלחמות זײַנען געווען צווישן רחבֿעמען און יָרָבְעָם אַלע טעג.

16 און רחבֿעם האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געווארן אין דודס-שטאָט. און זײַן זון אַבִיָה איז געווארן מלך אויף זײַן ארט.

13 אין אַכצנטן יאָר פֿון דעם מלך יָרָבְעָם איז אַבִיָה געווארן מלך איבער יהודה.

2 דרײַ יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען מיכָיָהו די טאָכטער פֿון אוריאֵל פֿון גִּבְעָה. און אַ מלחמה איז געווען צווישן אַבִיָה און צווישן יָרָבְעָמען.

3 און אַבִיָה האָט אָנגעקניפּט די מלחמה-גיבורים, פֿיר הונדערט טויזנט געקליבענע מענער; און יָרָבְעָם האָט אָנגעריכט אויף אים די מלחמה מיט אַכט הונדערט טויזנט געקליבענע מענער, העלדישע גיבורים.

4 און אַבִיָה האָט זיך געשטעלט אויף דעם באַרג צְמָרַיִם וואָס אין די בערג פֿון אפֿרים, און ער האָט געזאָגט: הערט מיך צו, יָרָבְעָם און גאַנץ ישׂראל.

5 איר דאַרפֿט דאָך וויסן אַז יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל האָט געגעבן די מלוכה איבער ישׂראל צו דודן אויף אייביק, צו אים און צו זײַנע קינדער, אין אַ בונד פֿון זאַלץ.

6 און יָרָבְעָם דער זון פֿון נְבָט, דער קנעכט פֿון שלמה דעם זון פֿון דודן, איז אויפֿגעשטאַנען און האָט ווידערשפּעניקט אָן זײַן האַר.

7 און עס האָבן זיך אויפֿגעקליבן אַרום אים נישטיקע לײַט, נידערטרעטנטיקע יונגען, און זיי האָבן זיך געפֿעסטיקט אַקעגן רחבֿעם דעם זון פֿון שלמהן, און רחבֿעם איז געווען יונג און ווייכהאַרציק, און האָט זיך ניט געקענט שטאַרקן אַקעגן זיי.

8 און אַצונד ווילט איר זיך שטאַרקן אַקעגן דער מלוכה פֿון יהוה אין דער האַנט פֿון די קינדער פֿון דוד; און איר זײַט אַ גרויסער המון, און מיט אײַך זײַנען די גילדערנע קעלבער וואָס יָרָבְעָם האָט אײַך געמאַכט פֿאַר געטער.

9 פֿאַר וואָר, איר האָט פֿאַרשטויסן די כּהנים פֿון יהוה, די קינדער פֿון אַהרן, און די לְוִיִם, און איר האָט אײַך געמאַכט כּהנים אַזוי ווי די פֿעלקער פֿון אַנדערע לענדער; איטלעכער וואָס קומט דערפֿילן זײַן האַנט, מיט אַ יונגן

אָסָ, און מיט זײַן ווידערס, ער וועט אַ כּהן צו די אומגעטער.

10 אָבער מיר – אונדזער גאָט איז יהוה, און מיר האָבן אים ניט פֿאַרלאָזן, און כּהנים וואָס דינען פֿאַר יהוה, זײַנען קינדער פֿון אַהרן, און די לְוִיִים זײַנען אויף דעם דינסט;

11 און זיי דעמפֿן צו יהוה ברַאנדאָפּפֿער פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, און אָוונט אין אָוונט, און ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן, און די אויסלייגונג פֿון דעם ברויט אויף דעם ריינעם טיש, און די גילדערנע מנורה מיט אירע רערלעך אויף צו ברענען אָוונט אין אָוונט. וואָרום מיר היטן די היטונג פֿון יהוה אונדזער גאָט, און איר האָט אים פֿאַרלאָזן.

12 און אָט איז פֿאָרויס מיט אונדז גאָט, און זײַנע כּהנים מיט שאַלטרומייטן צו שאַלן אויף אײַך. קינדער פֿון ישׂראל, איר זאָלט ניט מלחמה האַלטן מיט יהוה דעם גאָט פֿון אונדזערע עלטערן, וואָרום איר וועט ניט באַגלײקן.

13 אָבער ירָבעָם האָט אויסגעדרייט די לויערער צו קומען אויף זיי פֿון הינטן, אַזוי זיי זײַנען געווען פֿאַר יהודה, און די לויערער הינטער זיי.

14 און יהודה האָט זיך אומגעקוקט, ערשט די מלחמה איז אויף זיי פֿון פֿאָרנט און פֿון הינטן; און זיי האָבן געשריען צו יהוה, און די כּהנים האָבן געטרומייטערט אין טרומייטן.

15 און די מענער פֿון יהודה האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שאַלונג, און עס איז געווען, ווי די מענער פֿון יהודה האָבן אַרויסגעלאָזט אַ שאַלונג, האָט גאָט געשלאָגן ירָבעָם און גאַנץ ישׂראל פֿאַר אַבִיָהן און יהודה.

16 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אַנטלאָפֿן פֿאַר יהודה, און גאָט האָט זיי געגעבן אין זייער האַנט.

17 און אַבִיָה און זײַן פֿאָלק האָבן זיי געשלאָגן אַ גרויסן שלאַק, און עס זײַנען געפֿאַלן דערשלאָגענע פֿון ישׂראל פֿינף הונדערט טויזנט געקלibענע מענער.

18 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אונטערטעניק געווואָרן אין יענער צײַט, און די קינדער פֿון יהודה זײַנען געווואָרן שטאַרק, ווײַל זיי האָבן זיך אָנגעלעהנט אויף יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן.

19 און אַבִיָה האָט נאָכגעיאָגט ירָבעָמען, און ער האָט באַצווונגען פֿון אים שטעט: בית-אֵל מיט אירע טעכטערשטעט, און ישָׁנָה מיט אירע טעכטערשטעט, און עֶפרַיִן מיט אירע טעכטערשטעט.

20 און ירָבעָם איז מער ניט געקומען צו די כּוחות אין די טעג פֿון אַבִיָהן; און גאָט האָט אים געפּלאָגט, און ער איז געשטאָרבן.

21 און אַבִיָה האָט זיך באַפֿעסטיקט. און ער האָט זיך געזומען פֿערצן ווײַבער, און האָט געבאָרן צוויי און צוואַנציק זין, און זעכצן טעכטער.

22 און די איבעריקע זאַכן וועגן אַבִיָהן, און זײַנע פֿירונגען, און זײַנע רייד, זײַנען פֿאַרשריבן אין דעם מִדרַש פֿון עִדוֹ דעם נבִיא.

23 און אַבִיָה האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס-שטאָט. און זײַן זון אָסָ איז געווואָרן מלך אויף זײַן אָרט. אין זײַנע טעג איז דאָס לאַנד געווען רויק צען יאָר.

14 1 און אָסָ האָט געטאָן וואָס איז גוט און רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט זײַן האַר.

2 און ער האָט אָפּגעטאָן די פֿרעמדע מזבחות און די במות, און ער האָט צעבראָכן די זײַלשטיינער, און האָט אָפּגעהאַקט די געצבּיימער.

3 און ער האָט אָנגעזאָגט יהודה צו זוכן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, און צו טאָן די תּורה און דאָס געבאָט.
4 און ער האָט אָפּגעטאָן פֿון אַלע שטעט פֿון יהודה די במות און די זונזײַלן. און דאָס קיניגרײַך איז געווען רויק אונטער אים.
5 און ער האָט געבויט פֿעסטונגשטעט אין יהודה, ווארום דאָס לאַנד איז געווען רויק, און ניט אים איז ניט געווען קיין מלחמה אין יענע יאָרן, ווײַל גאָט האָט אים באַרוט.
6 און ער האָט געזאָגט צו יהודה: לאָמיר פֿאַרבויען די דאָזאקע שטאָט, און צַרומרינגלען מיט אַ מויער און טורעמס, טירן און ריגלען, אַזוי לאַנג דאָס לאַנד ליגט פֿאַר אונדז, ווײַל מיר האָבן געזוכט יהוה אונדזער גאָט; מיר האָבן אים געזוכט, און ער האָט אונדז באַרוט פֿון רונד צַרום. און זיי האָבן געבויט, און האָבן באַגליקט.
7 און אָסאָ האָט געהאַט אַ חיל וואָס האָט געטראָגן פֿאַנצערס און שפּיזן, פֿון יהודה דרײַ הונדערט טויזנט; און פֿון בנימין, די וואָס האָבן געטראָגן אַ שילד און געשפּאַנט אַ בויגן, צוויי הונדערט און אַכציק טויזנט. די אַלע זײַנען געווען העלדישע גיבורים.
8 איז אַרויסגעגאַנגען אָפֿגען זיי זָרח דער כושי מיט אַ חיל פֿון טויזנט מאָל טויזנט, און רײַטוואָגן דרײַ הונדערט, און ער איז געקומען ביז מָרֵשָׁה.
9 איז אָסאָ אַרויסגעגאַנגען זיי אַנטקעגן, און זיי האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה אין טאָל פֿון צפֿת בײַ מָרֵשָׁה.
10 און אָסאָ האָט געראָפֿן צו יהוה זײַן גאָט, און ער האָט געזאָגט: יהוה, ניטאָ אַחוץ דיר צו העלפֿן צווישן דעם מאַכטיקן און דעם וואָס אָן כּוח; העלף אונדז, יהוה אונדזער גאָט, ווארום אויף דיר לענען מיר זיך אָן, און אין דײַן נאָמען זײַנען מיר געקומען אויף דעם מאָזיקן גרויסן המון. דו ביסט יהוה אונדזער גאָט; זאָל ניט אַ מענטש אויסהאַלטן אַקעגן דיר.
11 און גאָט האָט געשלאָגן די כושים פֿאַר אָסאָן און פֿאַר יהודה, און די כושים זײַנען אַנטלאָפֿן.
12 און אָסאָ און דאָס פֿאָלק וואָס מיט אים האָבן זיי נאָכגעיאָגט ביז קיין גרָר, און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון די כושים, ביז פֿון זיי איז ניט געבליבן אַ לעבעדיקער; ווארום זיי זײַנען צעבראָכן געווארן פֿאַר גאָט און פֿאַר זײַן מחנה. און זיי האָבן געמומען רויב זייער פֿיל.
13 און זיי האָבן געשלאָגן אַלע שטעט רונד אַרום גרָר, ווארום אַ פּחד פֿון גאָט איז געווען אויף זיי; און זיי האָבן אויסגערויבט אַלע שטעט, ווארום פֿיל רויב איז אין זיי געווען.
14 און אויך די פֿיגעצעלטן האָבן זיי געשלאָגן, און זיי האָבן געפֿאַנגען שאָף אַ סך, און קעמלען, און האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

15 1 און עַזַרְיָהו דעם זון פֿון עוֹדֵד, אויף אים איז געווען דער גײַסט פֿון גאָט.
2 און ער איז אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן אָסאָן, און האָט צו אים געזאָגט: הערט מיך צו, אָסאָ, און גאַנץ יהודה, און בנימין: גאָט איז מיט אײַך, אַז איר זײַט מיט אים; און אַז איר וועט אים זוכן, וועט ער זיך לאָזן געפֿינען פֿון אײַך; אָבער אַז איר וועט אים פֿאַרלאָזן, וועט ער אײַך פֿאַרלאָזן.
3 און פֿיל טעג איז ישׂראל געווען אָן דעם אמתן גאָט, און אָן אַ כהן וואָס זאָל לערנען, און אָן אַ תּורה.
4 אָבער אַז זיי האָבן אין זייער נויט זיך אומגעקערט צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, און האָבן אים געזוכט, האָט ער זיך געלאָזט געפֿינען פֿון זיי.

5 און אין יענע צײַטן איז ניט
געווען קיין פֿריד פֿאַר דעם אַרויסגייער
און פֿאַר דעם אַרײַנגייער, ווײַל
גרויסע מהומות זײַנען געווען אויף
אַלע באַווײַנער פֿון די לענדער.
6 און זיי זײַנען צעשלאָגן געווארן
אַ פֿאָלק אָן אַ פֿאָלק, און אַ שטאָט
אָן אַ שטאָט, ווײַל גאָט האָט זיי
פֿאַרטומלט מיט אַלערליי צרות.
7 אָבער איר זײַט שטאַרק, און זאָלן
ניט אָפּגעשלאַפֿט ווערן אײַערע הענט,
ווײַל אַ שׂכר איז דאָ פֿאַר אײַער
טוּנג.
8 און ווי אָסאָ האָט געהערט די
דאָזיקע ווערטער און די נבֿואה
פֿון עוֹדֵד דעם נבֿיא, האָט ער זיך
געשטאַרקט, און האָט אָפּגעשאַפֿט די
אומוערדיקייטן פֿון גאַנצן לאַנד יהודה
און בנימין, און פֿון די שטעט וואָס ער
האָט באַצווונגען פֿון בארג אפֿרים; און
ער האָט באַנײַט דעם מזבח פֿון גאָט
וואָס פֿאַר דעם פּאָדערהויז פֿון גאָט.
9 און ער האָט אײַנגעזאַמלט גאַנץ
יהודה און בנימין און די וואָס האָבן זיך
אויפֿגעהאַלטן בײַ זיי פֿון אפֿרים און
מנשה, און פֿון שמעון; ווײַל סך
זײַנען צוגעפֿאַלן צו אים פֿון ישׂראל,
ווען זיי האָבן געזען אַז יהוה זײַן גאָט
איז מיט אים.
10 און זיי האָבן זיך אײַנגעזאַמלט
אין ירושָלַיִם אין דריטן חוֹדש, אין
פֿופֿצנטן יאָר פֿון אָסאָס מלוכה.
11 און זיי האָבן געשלאַכט צו גאָט
אין יענעם טאָג, פֿון דעם רויב וואָס
זיי האָבן געבראַכט, זיבן הונדערט
רינדער, און זיבן טויזנט שאָף.
12 און זיי זײַנען אַרײַן אין אַ בונד
צו זוכן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע
עלטערן מיט זייער גאַנצן האַרצן און
מיט זייער גאַנצער זעל;
13 און אַז איטלעכער וואָס וועט ניט
זוכן יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, זאָל
געטייט ווערן, סײַ קליין סײַ גרויס, סײַ
אַ מאַן סײַ אַ פֿרוי.
14 און זיי האָבן געשוואָרן צו גאָט
אויף אַ הויכן קוֹל, און מיט שאַלונג,
און מיט טרומייטן, און מיט שופֿרות.
15 און גאַנץ יהודה האָבן זיך
געפֿרייט מיט דער שבֿועה; ווײַל
מיט זייער גאַנצן האַרצן האָבן זיי
געשוואָרן, און מיט זייער גאַנצן רצון
האָבן זיי אים געזוכט; און ער האָט
זיך געלאָזט געפֿינען פֿון זיי, און גאָט
האָט זיי באַרוט פֿון רונד אַרום.
16 און אויך מַעֲכָה די מוטער פֿון דעם
מלך אָסאָן, האָט ער אָפּגעטאָן פֿון זײַן
אַ האַרנטע, ווײַל זי האָט געמאַכט אַ
פֿאַרזעניש צו דער אַשֵׁרָה. און אָסאָ
האָט אָפּגעהאַקט איר פֿאַרזעניש, און
צעמאָלן, און פֿאַרברענט בײַם טײַך
קִדרוֹן.
17 אָבער די במות זײַנען ניט
אָפּגעטאָן געווארן פֿון ישׂראל; נאָר
אָסאָס האַרץ איז געווען גאַנץ אַלע
זײַנע טעג.
18 און ער האָט געבראַכט די
געהיילקיטע זאַכן פֿון זײַן פֿאָטער,
און זײַנע אייגענע געהיילקיטע זאַכן,
אין גאָטס הויז, זילבער און גאָלד, און
כּלים.
19 און קיין מלחמה איז מער ניט
געווען ביז דעם פֿינף און דרײַסיקסטן
יאָר פֿון אָסאָס מלוכה.

16 אין זעקס און דרײַסיקסטן
יאָר פֿון אָסאָס מלוכה,
איז בעשָא דער מלך פֿון ישׂראל
אַרויפֿגעגאַנגען אויף יהודה, און ער
האָט אַרומגעבויט רָמָה, כּדי ניט
צו דערלאָזן אַן אַרויסגייער און אַן
אַרײַנגייער צו אָסאָ דעם מלך פֿון
יהודה.
2 האָט אָסאָ אַרויסגענומען זילבער
און גאָלד פֿון די אוֹצרות פֿון גאָטס הויז
און דעם מלכס הויז, און אַוועקגעשיקט
צו בן-הֲדַד דעם מלך פֿון אֲרָם, וואָס איז
געזעסן אין דַּרמֶשֶׂק, אַזוי צו זאָגן:

3 אַ בונד איז צווישן מיר און צווישן
דיר, און צווישן מײַן פֿאָלק
און
צווישן דײַן פֿאָלק; אָט שיק איך דיר
זילבער און גאָלד; גיי פֿאַרשטער דײַן
בונד מיט בעָשאָ דעם מלך פֿון ישׂראל,
כדי ער זאָל אָפּצישן פֿון מיר.
4 האָט בן-הַדַד צוגעהערט צו דעם
מלך אָסאָ, און ער האָט געשיקט זײַנע
חיל-פֿירער אויף די שטעט פֿון ישׂראל,
און זיי האָבן געשלאָגן עִיוֹן, און דָן, און
אָבֵל-מַיִם, און אַלע שפּײַכלערשטעט
פֿון נפֿתּלי.
5 און עס איז געווען, ווי בעָשאָ
האָט דערהערט, אַזוי האָט ער
אויפֿגעהערט אַרומבויען רָמָה, און
האָט אָפּגעשטעלט זײַן אַרבעט.
6 און דער מלך אָסאָ האָט
געמוטמעט גאַנץ יהודה, און זיי האָבן
אַוועקגעטראָגן די שטיינער פֿון רָמָה,
און אירע האָלצן, מיט וואָס בעָשאָ
האָט געבויט. און ער האָט מיט זיי
אַרומגעבויט גֶּבַע און מִצפָּה.
7 און אין יענער צײַט איז עזקיומען
חָנָני דער זעער צו אָסאָ דעם מלך פֿון
יהודה, און האָט צו אים געזאָגט: ווײַל
דו האָסט זיך אָנגעלענט אויף דעם מלך
פֿון אַרָם, און האָסט זיך ניט אָנגעלענט
אויף יהוה דײַן גאָט, דרום איז דער
חיל פֿון דעם מלך פֿון אַרָם אַנטרונען
געוואָרן פֿון דײַן האַנט.
8 זײַנען ניט די כּושים און די לוּבִים
געווען אַ גרויסער חיל מיט רײַטוועגן
און מיט רײַטער זייער פֿיל? אָבער אַז
דו האָסט זיך אָנגעלענט אויף גאָט,
האָט ער זיי געגעבן אין דײַן האַנט.
9 וואָרום די אויגן פֿון גאָט וואַנדערן
אום איבער דער גאַנצער ערד, זיך צו
שטאַרקן פֿאַר די וואָס זייער האַרץ איז
אים גאַנץ. דו ביסט נאַריש געווען אין
דעם, וואָרום פֿון אַצונד אָן וועלן בײַ
דיר זײַן מלחמות.
10 האָט אָסאָ געצערנט אויף דעם
זעער, און ער האָט אים אַרײַנגעזעצט
אין תּפֿיסה; ווײַל ער איז געווען אין
כּעס אויף אים דערפֿאַר. און אָסאָ
האָט געדריקט טייל פֿון דעם פֿאָלק אין
יענער צײַט.
11 און אָט די זאַכן וועגן אָסאָן, די
ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זײַנען
באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון
יהודה און ישׂראל.
12 און אָסאָ איז קראַנק געוואָרן אויף
זײַנע פֿיס אין נײַן און דרײַסיקסטן יאָר
פֿון זײַן מלוכה; זײַן קראַנקשאַפֿט איז
געווען זייער שטאַרק; אָבער אַפֿילו
אין זײַן קראַנקשאַפֿט האָט ער ניט
געפֿרעגט בײַ גאָט נײַערט בײַ די
היילערס.
13 און אָסאָ האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און איז געשטאָרבן
אין איין און פֿערציקסטן יאָר פֿון זײַן
מלוכה.
14 און מע האָט אים באַגראָבן
אין זײַן קבֶר וואָס ער האָט זיך
געלאָזט גראָבן אין דוד-שטאָט, און
מע האָט אים אַרײַנגעלייגט אין אַ
געלעגער וואָס מע האָט אָנגעפֿילט
מיט געווירצן און פֿאַרשידענע מינים,
צובאַרייט דורך בשׂמים-מאַכערײַ, און
מע האָט פֿאַרברענט נאָך אים אַ גרויסע
פֿאַרברענונג ביז גאָר.

17 און יהוֹשָׁפָט זײַן זון איז
געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט,
און האָט זיך באַפֿעסטיקט אַקעגן
ישׂראל.
2 און ער האָט געשטעלט חיל אין
אַלע באַפֿעסטיקטע שטעט פֿון יהודה,
און געשטעלט וואַכן אין לאַנד יהודה,
און אין די שטעט פֿון אפֿרים וואָס זײַן
פֿאָטער אָסאָ האָט באַצוווּנגען.
3 און יהוה איז געווען מיט יהוֹשָׁפָט,
וואָרום ער איז געגאַנגען אין די
פֿריערדיקע וועגן פֿון זײַן פֿאָטער
דודן, און ער האָט ניט געזוכט די
בעַל-געטער.
4 נאָר דעם גאָט פֿון זײַן פֿאָטער
האָט ער געזוכט, און אין זײַנע געבאָט

איז ער געגאַנגען, און ניט אַזוי ווי די מעשׂים פֿון ישׂראל.

5 און יהוה האָט באַפֿעסטיקט די מלוכה אין זײַן האַנט, און גאַנץ יהודה האָט געגעבן מתּנות יהוֹשָׁפָט, און ער האָט געהאַט פֿיל עושׁר און כּבֿוד.

6 און זײַן האַרץ איז געווען געהויבן אין די וועגן פֿון יהוה; דערצו נאָך האָט ער אָפּגעטאָן די במות און די געצבּיימער פֿון יהודה.

7 און אין דריטן יאָר פֿון זײַן מלוכה האָט ער געשיקט זײַנע הארן: בן-חַיִל, און עוֹבַדְיָהו, און זכריהו, און נתנאל, און מיכָיְהו, צו לערנען די שטעט פֿון יהודה.

8 און מיט זיי זײַנען געווען די לְוִיִים שמעיהו, און נתניהו, און זבדיהו, און עשָׂהאֵל, און שמירָמות, און יהוֹנָתָן, און אֲדוֹנִיָהו, און טוֹבִיָהו, און טוֹבַ-אֲדוֹנִיָה, די לְוִיִים; און מיט זיי, אֱלִישָׁמָע און יהוֹרָם, די כֹּהנים.

9 און זיי האָבן געלערנט אין יהודה, און מיט זיי איז געווען דאָס בוך פֿון גאָטס תּוֹרה; און זיי זײַנען אַרומגעגאַנגען אין אַלע שטעט פֿון יהודה, און האָבן געלערנט צווישן דעם פֿאָלק.

10 און אַ פּחד פֿון גאָט איז געווען אויף אַלע מלוכות פֿון די לענדער וואָס אַרום יהודה, און זיי האָבן ניט מלחמה געהאַלטן מיט יהוֹשָׁפָט.

11 און פֿון די פּלשׁתּים האָט מען געבראַכט יהוֹשָׁפָט, מתּנות, און זילבער אַ לאָדונג; אויך די אַראַבער האָבן אים געבראַכט שאָף: זיבן טויזנט און זיבן הונדערט ווידערס, און זיבן טויזנט און זיבן הונדערט בעק.

12 און יהוֹשָׁפָט איז געוואָרן אַלץ גרעסער, ביז גאָר הויך; און ער האָט געבויט אין יהודה פֿאַלאַצן און שפּײַכלערשטעט.

13 און אַ גרויסע ווירטשאַפֿט האָט ער געהאַט אין די שטעט פֿון יהודה; און מלחמה-לײַט, העלדישע גיבורים, אין ירושָׁלַיִם.

14 און דאָס איז געווען זייער ציילונג לויט זייערע פֿאָטערהײַזער: פֿון יהודה, הויפּטלײַט פֿון טויזנט: עַדְנָה דער הויפּטמאַן, און מיט אים העלדישע גיבורים דריי הונדערט טויזנט;

15 און לעבן אים: יהוֹחָנָן דער הויפּטמאַן, און מיט אים צוויי הונדערט און אַכציק טויזנט;

16 און לעבן אים: עֲמַסְיָה דער זון פֿון זכרין, וואָס האָט זיך פֿרײַוויליק אָנגעבאָטן פֿאַר גאָט, און מיט אים צוויי הונדערט טויזנט העלדישע גיבורים.

17 און פֿון בנימין: אֶ העלדישער גיבור, אֶלְיָדָע און מיט אים באַוואָפֿנטע מיט בויגנס און שילדן, צוויי הונדערט טויזנט;

18 און לעבן אים: יהוֹזָבָד, און מיט אים הונדערט און אַכציק טויזנט גרוואָפֿנטע צום קריג.

19 דאָס זײַנען די וואָס האָבן באַדינט דעם מלך, אַחוץ וואָס דער מלך האָט געשטעלט אין די פֿעסטונגשטעט אין גאַנץ יהודה.

18 און יהוֹשָׁפָט האָט געהאַט פֿיל עושׁר און כּבֿוד; און ער האָט זיך מתחתן געווען מיט אַחְאָבֿן.

2 און נאָך אַ פֿאַרלויף פֿון יאָרן האָט ער אַראָפּגעגידערט צו אַחְאָבֿן קיין שומרון, און אַחְאָבֿ האָט געשלאַכט פֿאַר אים און פֿאַר דעם פֿאָלק וואָס מיט אים שאָף און רינדער אַ סך, און ער האָט אים אײַנגערעדט אַרויפֿצוגיין קיין רָמוֹת-גִלְעָד.

3 און אַחְאָבֿ דער מלך פֿון ישׂראל האָט געזאָגט צו יהוֹשָׁפָט דעם מלך פֿון יהודה: ווילסטו גיין מיט מיר קיין רָמוֹת-גִלְעָד? האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי דו אַזוי איך, און אַזוי ווי דײַן פֿאָלק מײַן פֿאָלק, און אין איינעם מיט דיר אויף מלחמה.

4 און יְהוֹשָׁפָט האָט געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: פֿרעג הײַנט, איך בעט דיך, דאָס וואָרט פֿון גאָט.
5 האָט דער מלך פֿון ישׂראל איינגעזאַמלט די נבֿיאים, פֿיר הונדערט מאַן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: זאָלן מיר גיין קיין רָמוֹת-גִלעָד אויף מלחמה, אָדער זאָל איך אָפּשטיין? האָבן זיי געזאָגט: גיי אַרויף, און גאָט וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך.
6 האָט יְהוֹשָׁפָט געזאָגט: איז דאָ ניטאָ נאָך אַ נבֿיא פֿון גאָט, אַז מיר זאָלן פֿרעגן בײַ אים?
7 האָט דער מלך פֿון ישׂראל געזאָגט צו יְהוֹשָׁפָט: פֿאַראַן נאָך איין מאַן אויף צו פֿרעגן בײַ גאָט דורך אים, אָבער איך האָב אים פֿײַנט, ווײַל ער זאָגט ניט אויף מיר נבֿיאות צום גוטן, נײַערט אַלע זײַנע טעג צום שלעכטן; דאָס איז מיכָיהו דער זון פֿון יִמלאָן. האָט יְהוֹשָׁפָט געזאָגט: זאָל דער מלך אַזוי ניט רעדן.
8 האָט דער מלך פֿון ישׂראל צוגערופֿן אַ הויפֿדינער, און האָט געזאָגט: ברענג אויף גיך מיכָיהו דעם זון פֿון יִמלאָן.
9 און דער מלך פֿון ישׂראל און יְהוֹשָׁפָט דער מלך פֿון יהודה זײַנען געזעסן איטלעכער אויף זײַן טראָן אָנגעקליידט אין בגדֵי- מַלכות; און זיי זײַנען געזעסן אין אַ שײַער בײַ דעם טויערא‌יינגאַנג פֿון שומרון, און אַלע נבֿיאים האָבן נבֿיאות געזאָגט פֿאַר זיי.
10 און צִדקִיָהו דער זון פֿון כנַעֲנָהן האָט זיך געמאַכט אײַזערנע הערנער, און ער האָט געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מיט די דאָזיקע וועסטו שטויסן די אַרמים ביז זיי צו פֿאַרלענדן.
11 און אַלע נבֿיאים האָבן נבֿיאות געזאָגט דאָס גלײַכן, אַזוי צו זאָגן: גיי אויף רָמוֹת-גִלעָד, און באַגליק, און גאָט וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך.
12 און דער שליח וואָס איז געגאַנגען רופֿן מיכָיהון, האָט גערעדט צו אים, אַזוי צו זאָגן: זע, די וועטער פֿון די נבֿיאים זײַנען ווי איין מויל גוטס אויפֿן מלך; טאָ זאָל, איך בעט דיך, דײַן וואָרט זײַן אַזוי ווי פֿון איינעם פֿון זיי, און רעד גוטס.
13 האָט מיכָיהו געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט יהוה, אַז דאָס וואָס מײַן גאָט וועט זאָגן, דאָס וועל איך רעדן!
14 און ווי ער איז געקומען צום מלך, האָט דער מלך צו אים געזאָגט: מיכָה, זאָלן מיר גיין קיין רָמוֹת-גִלעָד אויף מלחמה, אָדער זאָל איך אָפּשטיין?
15 האָט ער געזאָגט: גייט אויף און באַגליקט, און זיי וועלן געגעבן ווערן אין אײַער האַנט. האָט דער מלך צו אים געזאָגט: ביז ווי‌פֿיל מאָל זאָל איך דיך באַשווערן, אַז דו זאָלסט ניט רעדן צו מיר נאָר דעם אמת אין נאָמען פֿון גאָט?
16 האָט ער געזאָגט: איך האָב געזען גאַנץ ישׂראל צעשפּרייט אויף די בערג, אַזוי ווי שאָף וואָס האָבן ניט קיין פֿאַסטוך, און גאָט האָט געזאָגט: אָן אַ האַר זײַנען די דאָזיקע; זאָלן זיי זיך אומקערן איטלעכער צו זײַן הויז בשלום.
17 האָט דער מלך פֿון ישׂראל געזאָגט צו יְהוֹשָׁפָטן: האָב איך דיר ניט געזאָגט, ער וועט ניט נבֿיאות זאָגן אויף מיר גוטס, נײַערט צום שלעכטן?
18 האָט ער געזאָגט: דרום הערט דאָס וואָרט פֿון גאָט: איך האָב געזען ווי גאָט זיצט אויף זײַן טראָן, און דער גאַנצער חיל פֿון הימל שטייט אויף זײַן רעכטער זײַט און אויף זײַן לינקער.
19 און גאָט האָט געזאָגט: ווער וועט אָנרעדן אַחאָבֿ דעם מלך פֿון ישׂראל, ער זאָל אַרויפֿגיין, און פֿאַלן אין רָמוֹת-גִלעָד? האָט מען געזעדט: דער זאָגט אַזוי, און דער זאָגט אַזוי.

20 איז אַרויסגעגאַנגען דער גייסט,
און האָט זיך געשטעלט פֿאַר גאָט, און
האָט געזאָגט: איך וועל אים אָנרעדן.
האָט גאָט צו אים געזאָגט: מיט וואָס?
21 האָט ער געזאָגט: איך וועל
אַרויסגיין און ווערן פֿאַר אַ גייסט פֿון
ליגן אין מויל פֿון אַלע זיינע נביאים.
האָט ער געזאָגט: וועסט אָנרעדן, און
וועסט אויך אויספֿירן; גיי אַרויס און
טו אַזוי.
22 און אַצונד, זע, גאָט האָט
אַרײַנגעגעבן אַ גייסט פֿון ליגן אין דעם
מויל פֿון די דאָזיקע נביאים דײַנע,
אָבער גאָט האָט אָנגעזאָגט אויף דיר
שלעכטס.
23 האָט גענענט צדקיָהו דער זון פֿון
כנענָהן, און האָט געשלאָגן מיכָיהון
אויפֿן באַק, און געזאָגט: אויף וואָסער
וועג איז דער גייסט פֿון גאָט
אַוועקגעגאַנגען פֿון מיר כדי צו רעדן
מיט דיר?
24 האָט מיכָיהו געזאָגט: אָט וועסטו
זען אין יענעם טאָג, ווען דו וועסט
אַרײַנגיין אין אַ קאַמער הינטער אַ
קאַמער זיך צו באַהאַלטן.
25 האָט דער מלך פֿון ישׂראל
געזאָגט: נעמט מיכָיהון, און גיט אים
אָפּ צו אָמון דעם האַר פֿון דער שטאָט,
און צו יואָש דעם מלכס זון,
26 און איר זאָלט זאָגן: אַזוי האָט
געזאָגט דער מלך: טוט אַרײַן דעם
דאָזיקן אין געפֿענקעניש, און שפּײַזט
אים מיט קאָרג ברויט און קאָרג
וואַסער, ביז איך קער זיך אום בשלום.
27 האָט מיכָיהו געזאָגט: אויב
אומקערן וועסטו זיך אומקערן בשלום,
האָט גאָט ניט גערעדט דורך מיר. און
ער האָט געזאָגט: הערט דאָס צו, איר
פֿעלקער אַלע.
28 און דער מלך פֿון ישׂראל און
יהוֹשָפֿט דער מלך פֿון יהודה זיינען
אַרויפֿגעגאַנגען קיין רָמוֹת-גִלעָד.
29 און דער מלך פֿון ישׂראל האָט
געזאָגט צו יהוֹשָפֿטן: איך וועל זיך
פֿאַרשטעלן, און וועל אַרײַנגיין אין
דער מלחמה, און דו טראָג דײַנע
קלײדער. און דער מלך פֿון ישׂראל
האָט זיך פֿאַרשטעלט, און זיי זיינען
אַרײַנגעגאַנגען אין דער מלחמה.
30 און דער מלך פֿון אַרם האָט
באַפֿוילן די הויפּטלײַט פֿון זיינע
רײַטווען, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט ניט
מלחמה האַלטן מיט קלײַן אָדער גרויס,
נאָר מיטן מלך פֿון ישׂראל אַליין.
31 און עס איז געווען, ווי די
הויפּטלײַט פֿון די רײַטווען האָבן
געזען יהוֹשָפֿטן, אַזוי האָבן זיי געזאָגט:
דאָס איז דער מלך פֿון ישׂראל. און
זיי האָבן אים אַרומגערינגלט מלחמה
צו האַלטן. האָט יהוֹשָפֿט אַ געשריי
געטאָן, און יהוה האָט אים געהאָלפֿן,
און גאָט האָט זיי אָפּגעצויגן פֿון אים.
32 וואָרום עס איז געווען, ווי די
הויפּטלײַט פֿון די רײַטווען האָבן
געזען אַז דאָס איז ניט דער מלך פֿון
ישׂראל, אַזוי זיינען זיי אָפּגעטרעטן פֿון
הינטער אים.
33 און אַ מאַן האָט אָנגעצויגן זײַן
בויגן גלאַט אין דער וועלט, און האָט
געטראָפֿן דעם מלך פֿון ישׂראל צווישן
דעם אונטערפּאַנצער און צווישן דעם
ברוסטשילד. האָט ער געזאָגט צו דעם
טרײַבער: פֿאַרקער דײַן האַנט, און
זאָלסט מיך אַרויספֿירן פֿון דער מחנה,
וואָרום איך בין פֿאַרוווּנדעט געוואָרן.
34 און די מלחמה איז געשטיגן אין
יענעם טאָג; און דער מלך פֿון ישׂראל
האָט זיך אויפֿגעהאַלטן שטייענדיק אין
דעם רײַטוואָגן אָנטקעגן די אַרמים
ביזן אָוונט; און אַקעגן דער צײַט פֿון
זונאונטערגאַנג איז ער געשטאָרבן.

19 1 און יהוֹשָפֿט דער מלך פֿון
יהודה האָט זיך אומגעקערט
אַהיים בשלום קיין ירושָלַיִם.
2 איז אים אַרויסגעגאַנגען אָנטקעגן
יֵהוא דער זון פֿון חנָנין, דער זעער,
און ער האָט געזאָגט צום מלך יהוֹשָפֿט:

האָסטו געטאָרט העלפֿן דעם רשע, און ליב האָבן די שׂונאים פֿון גאָט? און פֿון וועגן דעם איז אויף דיר אַ צאָרן פֿון פֿאַר גאָט.

3 אָבער גוטע זאַכן געפֿינען זיך אין דיר, ווײַל דו האָסט אויסגעראַמט די געצנבי׳מער פֿון לאַנד, און געקערט דײַן האַרץ צו זוכן גאָט.

4 און יהוֹשָׁפֿט איז געזעסן אין ירושָׁלַיִם. אָבער ער איז ווידער אַרויסגעגאַנגען צווישן פֿאָלק, פֿון באַר-שָׁבַּע ביזן בארג אפֿרים, און האָט זיי אומגעקערט צו יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן.

5 און ער האָט אויפֿגעשטעלט ריכטער אין לאַנד, אין אַלע באַפֿעסטיקע שטעט פֿון יהודה, שטאָט פֿאַר שטאָט.

6 און ער האָט אָנגעזאָגט די ריכטער: זעט וואָס איר טוט, ווײַל ניט פֿאַר אַ מענטשן משפּט איר, נאָר פֿאַר גאָט, און ער איז לעבן אײַך בײַם אַרויסזאָגן אַ משפּט.

7 און אַצונד, זאָל די מורא פֿאַר גאָט זײַן אויף אײַך; היט אײַך וואָס איר טוט, ווײַל אין יהוה אונדזער גאָט איז ניטאָ קיין אומרעכט, אָדער שוינען עמיצן, אָדער נעמען שוֹחד.

8 און אויך אין ירושָׁלַיִם האָט יהוֹשָׁפֿט אויפֿגעשטעלט פֿון די לְוִיִים און די כֹהנים, און פֿון די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון ישׂראל, פֿאַר משפּטים פֿון גאָט, און פֿאַר שטרײַטזאַכן. און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושָׁלַיִם.

9 און ער האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלט איר זיך באַגיין: מיט מורא פֿאַר גאָט, מיט געטרײַשאַפֿט, און מיט אַ גאַנצן האַרצן.

10 און בײַ יעטוועדער שטרײַט וואָס וועט קומען פֿאַר אײַך פֿון אײַערע בריידער וואָס זיצן אין זייערע שטעט, צווישן בלוט און בלוט, צווישן לערנונגען און געבאָט, חוקים און געזעצן, זאָלט איר זיי וואַרענען, זיי זאָלן זיך ניט פֿאַרשולדיקן צו גאָט, אַז עס זאָל זײַן אַ צאָרן אויף אײַך און אויף אײַערע בריידער; אַזוי זאָלט איר טאָן, און איר וועט זיך ניט פֿאַרשולדיקן.

11 און אָט איז אַמַריָהו דער כהן-גָדול איבער אײַך פֿאַר אַלע זאַכן פֿון גאָט, און זבַדיָהו דער זון פֿון יִשְׁמָעֵאלן, דער פֿירשט פֿון דעם הויז פֿון יהודה, פֿאַר אַלע זאַכן פֿון מלך; און אויפֿזעערס זײַנען די לְוִיִים פֿאַר אײַך; זײַט שטאַרק און טוט, און גאָט וועט זײַן מיט דעם גוטן.

20 און עס איז געווען נאָך דעם, זײַנען געקומען די קינדער פֿון מוֹאָב, און די קינדער פֿון עַמוֹן, און מיט זיי פֿון די עַמוֹנים, אַקעגן יהוֹשָׁפֿטן אויף מלחמה.

2 איז מען געקומען און מע האָט אָנגעזאָגט יהוֹשָׁפֿטן, אַזוי צו זאָגן: אויף דיר קומט אַ גרויסער המון פֿון יענער זײַט ים, פֿון אֲרָם, און זע, זיי זײַנען אין חֲצָצוֹן-תָּמָר, דאָס איז עֵין-גֶדִי.

3 האָט יהוֹשָׁפֿט מורא געקריגן, און ער האָט געקערט זײַן פנים צו זוכן גאָט, און ער האָט אויסגערופֿן אַ תענית איבער גאַנץ יהודה.

4 און יהודה האָט זיך אײַנגעזאַמלט צו בעטן בײַ גאָט; יאָ, פֿון אַלע שטעט פֿון יהודה איז מען געקומען צו זוכן גאָט.

5 און יהוֹשָׁפֿט האָט זיך געשטעלט אין דער אײַנזאַמלונג פֿון יהודה און ירושָׁלַיִם, אין הויז פֿון גאָט, פֿאַר דעם נײַעז הויף,

6 און ער האָט געזאָגט: יהוה דו גאָט פֿון אונדזערע עלטערן, דו ביסט דאָך גאָט אין הימל, און דו געוועלטיקסט איבער אַלע קינגריַכן פֿון די פֿעלקער, און אין דײַן האַנט איז כּוח און גבֿורה, און אַקעגן דיר איז זיך ניט צו שטעלן.

7 דו אונדזער גאָט, האָסט דאָך
פֿאַרטריבן די באַווויינער פֿון דעם
דאָזיקן לאַנד פֿון פֿאַר דײַן פֿאָלק
ישׂראל, און האָסט עס אַוועקגעגעבן
צו דעם זאָמען פֿון אַברהם דײַן
ליבהאָבער, אויף אייביק.

8 און זיי זײַנען געזעסן דרינען, און
האָבן דיר געבויט דרינען אַ הייליקטום
צו דײַן נאָמען, אַזוי צו זאָגן:

9 אַז עס וועט קומען אויף אונדז אַן
אומגליק, אַ שוווערד, אַ משפּט, אָדער
אַ מגפּה, אָדער אַ הונגער, וועלן מיר
זיך שטעלן פֿאַר דעם דאָזיקן הויז און
פֿאַר דיר – ווארום דײַן נאָמען איז
אין דעם דאָזיקן הויז – און מיר וועלן
שרײַען צו דיר אין אונדזער נויט, און
דו וועסט צוהערן און וועסט העלפֿן.

10 און אַצונד, אָט זײַנען די קינדער
פֿון עַמּוֹן און מוֹאָבּ און דעם באַרג
שֵׂעִיר, וואָס דו האָסט ניט געלאָזט
ישׂראל אַרײַנגיין צו זיי, ווען זיי זײַנען
געקומען פֿון לאַנד מִצרַיִם, נײַערט זיי
האָבן זיך אָפּגעקערט פֿון זיי, און האָבן
זיי ניט פֿאַרטיליקט.

11 און אָט פֿאַרגעלטן זיי אונדז, צו
קומען אונדז פֿאַרטרײַבן פֿון דײַן אַרב
וואָס דו האָסט אונדז געמאַכט אַרבן.

12 גאָט אונדזערער,ווילסטו ניט
טאָן אַ משפּט אויף זיי? ווארום אין
אונדז איז ניטאָ קיין כּוח אַקעגן דעם
דאָזיקן גרויסן המון וואָס קומט אויף
אונדז, און מיר ווייסן ניט וואָס מיר
זאָלן טאָן, נײַערט אויף דיר זײַנען
אונדזערע אויגן.

13 און גאַנץ יהודה זײַנען געשטאַנען
פֿאַר גאָט, אויך זייערע קליינע קינדער
און זייערע ווײַבער און זייערע זין.

14 איז אויף יַחזִיאֵל דעם זון פֿון
זכַריָהו, דעם זון פֿון בְּנָיָה, דעם זון פֿון
יְעִיאֵל, דעם זון פֿון מַתַּנְיָה דעם לֵוִי,
פֿון די קינדער פֿון אָסָף, געווען דער
גײַסט פֿון גאָט, אין מיטן פֿון דער
אײַנזאַמלונג.

15 און ער האָט געזאָגט: פֿאַרנעמט,
גאַנץ יהודה, און באַווויינער פֿון
ירושָלַיִם, און מלך יהוֹשָׁפָט: אַזוי האָט
גאָט צו אײַך געזאָגט: איר זאָלט ניט
מורא האָבן און ניט אַנגסטן פֿאַר דעם
דאָזיקן גרויסן המון, ווארום ניט אײַער
מלחמה איז דאָס נאָר גאָטס.

16 מאָרגן נידערט אַראָפּ אויף זיי;
זעט, זיי גייען אַרויף מיט דעם
אַרויפֿגאַנג פֿון ציץ, און איר וועט זיי
טרעפֿן אין עק טאָל, פֿאַר דעם מדבר
פֿון ירואֵל.

17 ניט איר וועט דאָס מאָל דאַרפֿן
מלחמה האַלטן; שטעלט אײַך אויס,
שטייט, און זעט די ישועה פֿון גאָט מיט
אײַך, יהודה און ירושָלַיִם; איר זאָלט
ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן, מאָרגן
גייט אַוריס אַקעגן זיי, און גאָט וועט
זײַן מיט אײַך.

18 האָט יהוֹשָׁפָט זיך געניגט מיטן
פּנים צו דער ערד, און גאַנץ יהודה
און די באַווויינער פֿון ירושָלַיִם זײַנען
געפֿאַלן פֿאַר גאָט, זיך צו בוקן צו
גאָט.

19 און די לְוִיִים פֿון די קינדער פֿון
די קָהָתים, און פֿון די קינדער פֿון די
קָרחִים, זײַנען אויפֿגעשטאַנען צו לויבן
יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל אויף אַ גאָר
הויכן קָול.

20 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אין
דער פְּרָי, און זײַנען אַרויסגעגאַנגען
צום מדבר פֿון תְּקוֹעַ; און בײַ זייער
אַרויסגיין האָט יהוֹשָׁפָט זיך געשטעלט,
און האָט געזאָגט: הערט מיך צו, יהודה
און באַווויינער פֿון ירושָלַיִם: גלויבט
אין יהוה אײַער גאָט, און איר וועט
אָנהאַלטן, גלויבט אין זײַנע נבֿיאים,
און איר וועט באַגליקן.

21 און ער האָט געהאַלטן אַן עצה
מיטן פֿאָלק; און ער האָט געשטעלט
זינגער צו גאָט וואָס זאָלן געבן אַ
לויב אין הייליקער שיינקייט, בײַם
אַרויסגיין פֿאַר די באַוואָפֿנטע, און
זאָגן: גיט אַ דאַנק צו גאָט, ווארום

אויף אייביק איז זײַן חסד.
22 און אין דער צײַט וואָס זיי האָבן אָנגעהויבן אַ געזאַנג און אַ לויב, האָט גאָט געשטעלט לויערער אויף די קינדער פֿון עַמּוֹן, מוֹאָבּ און דעם באַרג שֵׂעִיר, וואָס זײַנען געקומען קיין יהודה; און זיי זײַנען געשלאָגן געוואָרן.
23 וואָרום די קינדער פֿון עַמּוֹן און מוֹאָב האָבן זיך געשטעלט אַקעגן די באַוווינער פֿון באַרג שֵׂעִיר, צו פֿאַרווויסטן און צו פֿאַרטיליקן; און ווי זיי האָבן פֿאַרלענדט די באַוווינער פֿון באַרג שֵׂעִיר, האָבן זיי געהאָלפֿן אומצוברענגן איינער דעם אַנדערן.
24 און יהודה איז געקומען צו דעם וואַכטורעם אין דער מדבר, און זיי האָבן זיך אומגעקוקט אויף דעם המוֹן ערשט זיי ליגן פֿגרים אויף דער ערד, און קיינער איז ניט אַנטרונען געוואָרן.
25 און יהוֹשָׁפָט און זײַן פֿאָלק זײַנען געקומען צו רויבן זייער זאַקרויב, און זיי האָבן געפֿונען ביַי זיי אַ סך אי פֿאַרמעג אי פּגרים מיט טײַערע זאַכן, און זיי האָבן צוגענומען פֿאַר זיך, ביז זיי האָבן מער ניט געקענט טראָגן; און זיי האָבן געהאַלטן אין רויבן דרײַ טעג דעם זאַקרויב, וואָרום עס איז געווען פֿיל.
26 און אויפֿן פֿירטן טאָג האָבן זיי זיך איינגעזאַמלט אין טאָל בְּרָכָה, וואָרום דאָרטן האָבן זיי געאַמבט אַ ברכה צו גאָט; דרום רופֿט מען דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט דער טאָל בְּרָכָה ביז אויף היינט.
27 און אַלע מענער פֿון יהודה און ירושָׁלַיִם און יהוֹשָׁפָט זיי פֿאַרויס האָבן זיך אומגעקערט צוריקצוגיין קיין ירושָׁלַיִם מיט פֿרייד, וואָרום גאָט האָט זיי דערפֿרייט איבער זייערע פֿײַנט.
28 און זיי זײַנען געקומען קיין ירושָׁלַיִם מיט גיטאָרן און מיט האַרפֿן און מיט טרומייטן צום הויז פֿון גאָט.
29 און אַ פּחד פֿון גאָט איז געווען אויף די מלוכות פֿון די לענדער, וועלן זיי האָבן געהערט אַז יהוה האָט מלחמה געהאַלטן מיט די פֿײַנט פֿון ישׂראל.
29 און יהוֹשָׁפָט מלוכה איז געווען רויִק וואָרום זײַן גאָט האָט אים באַרוט פֿון רונד אַרום.
30 און יהוֹשָׁפָט האָט געקיניגט איבער יהודה; פֿינף און דרײַסיק יאָר איז ער אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און פֿינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען עֲזוּבָה די טאָכטער פֿון שִׁלְחִי.
31 און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון זײַן פֿאָטער אָסָא – און האָט זיך ניט אָפּגעקערט דערפֿון – צו טאָן וואָס איז רעכט־פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט.
32 נאָר די במות זײַנען ניט אָפּגעטאָן געווארן, און דאָס פֿאָלק האָט נאָך אַלץ ניט געקערט זייער האַרץ צו דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן.
33 און די איבעריקע זאַכן וועגן יהוֹשָׁפָטן, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע, זיי זײַנען באַשריבן אין די ווערטער פֿון יֵהוּא דעם זון פֿון חֲנָנִי, וואָס איז אַרײַן אין בוך פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.
34 און נאָך דעם האָט יהוֹשָׁפָט דער מלך פֿון יהודה זיך צונויפֿגעחבֿרט מיט אֲחַזְיָה דעם מלך פֿון ישׂראל, וואָס האָט געטאָן שלעכטס.
35 און ער האָט אים צוגעחבֿרט צו זיך, צו מאַכן שיפֿן אויף צו גיין קיין תַּרשִׁישׁ; און זיי האָבן געמאַכט שיפֿן אין עֶציוֹן־גֶּבֶר.
36 האָט אֱלִיעֶזֶר דער זון פֿון דוֹדָוָהוּן פֿון מָרֵשָׁה נבֿיאות געזאָגט אויף יהוֹשָׁפָטן, אַזוי צו זאָגן: ווייל דו האָסט זיך צונויפֿגעחבֿרט מיט אֲחַזְיָהוּ, וועט גאָט צעברעכן דײַנע אַרבעט. און די שיפֿן זײַנען צעבראָכן געוואָרן, און זיי האָבן ניט געקענט גיין קיין תַּרשִׁישׁ.

21 און יהוֹשָׁפָט האָט זיך געלייגט מיט זײנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געווארן אין דודס-שטאָט; און זײן זון יהוֹרָם איז געווארן מלך אויף זײן אָרט.
2 און ער האָט געהאַט ברידער, יהוֹשָׁפָטס זין: עַזַרְיָה, און יחיאל, און זכַרְיָהו, און עַזַרְיָהו, און מיכָאֵל, און שפַטְיָהו; די אַלע זײנען געווען זין פון יהוֹשָׁפָט דעם מלך פון ישׂראל.
3 און זייער פאָטער האָט זיי געגעבן גרויסע מתּנות פון זילבער און גאָלד און טייערע זאַכן, מיט פעסטונגשטעט אין יהודה. אָבער די מלוכה האָט ער געגעבן יהוֹרָמען, ווארום ער איז געווען דער בכּור.
4 און ווי יהוֹרָם איז אויפגעשטאַנען אויף זײן פאָטערס מלוכה, און האָט זיך באַפעסטיקט, אַזוי האָט ער געהרגעט אַלע זײנע ברידער, מיטן שווערד, און אויך פון די הארן פון ישׂראל.
5 צוויי און דרײסיק יאָר איז יהוֹרָם אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און אַכט יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושָׁלַיִם.
6 און ער איז געגאַנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישׂראל, אַזוי ווי דאָס הויז פון אַחְאָבּ האָט געטאָן; ווארום ער האָט געהאַט אַחְאָבּס טאָכטער פאַר אַ וויב; און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט.
7 אָבער גאָט האָט ניט געוואָלט אומברענגען דאָס הויז פון דוד, פון ווענן דעם בונד וואָס ער האָט געשלאָסן מיט דודן, און אַזוי ווי ער האָט אים צוגעזאָגט, צו געבן אים און זײנע קינדער אַ ליכט אַלע טעג.
8 אין זײנע טעג איז אֱדוֹם אָפגעפאַלן פון אונטער דער האַנט פון יהודה, און זיי האָבן געמאַכט איבער זיך אַ מלך.
9 און יהוֹרָם איז אַריבערגעגאַנגען מיט זײנע הויפטלײַט, און אַלע רײטווענגן מיט אים; און ער איז אויפגעשטאַנען בײַ נאַכט, און האָט געשלאָגן די אֱדוֹמים וואָס האָבן אַרומגערינגלט אים און די הויפטלײַט פון די רײטווענגן.
10 אַזוי איז אֱדוֹם אָפגעפאַלן פון אונטער דער האַנט פון יהודה ביז אויף היינטיקן טאָג. דענצמאָל אין דער אייגענער צײַט איז אָפגעפאַלן לִבְנָה פון אונטער זײן האַנט; ווײל ער האָט פאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן.
11 ער האָט אויך געמאַכט במות אויף די בערג פון יהודה, און ער האָט געמאַכט אויסגעלאַסן די באַווינער פון ירושָׁלַיִם, און האָט אַראָפגעפירט יהודה.
12 איז געקומען צו אים אַ געשריפטס פון אֵלִיָהו דעם נבֿיא, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון דײן פאָטער דודן: דערפאַר וואָס דו ביסט ניט געגאַנגען אין די וועגן פון דײן פאָטער יהוֹשָׁפָטן, און אין די וועגן פון אָסָא דעם מלך פון יהודה,
13 נײערט דו ביסט געגאַנגען אין דעם וועג פון די מלכים פון ישׂראל, און האָסט געמאַכט אויסגעלאַסן יהודה און די באַווינער פון ירושָׁלַיִם, אַזוי ווי דאָס הויז פון אַחְאָבּ האָט זיי געמאַכט אויסגעלאַסן, און האָסט אויך געהרגעט דײנע ברידער פון דײן פאָטערס הויז, וואָס זײנען געווען בעסער פון דיר.
14 זע, וועט גאָט אַצונד פלאָגן מיט אַ גרויסער פלאָג דײן פאָלק, און דײנע קינדער, און דײנע ווײבער, און דײן גאַנצן פאַרמעג.
15 און דו וועסט זײן אין גרויס קרענק פון אַ קראַנקשאַפט אין דײנע געדערים, ביז דײנע געדערים וועלן אַרויסקריכן פון דער קרענק טעג נאָך טעג.
16 און גאָט האָט דערוועקט אויף יהוֹרָמען דעם גײסט פון די פלשתּים, און פון די אַראַבער וואָס לעבן די כושים.

17 און זיי זײנען אַרויסגעגאַנגען
אויף יהודה, און האָבן זיך
אַרײַנגעבראָכן אין איר, און האָבן
געפֿאַנגען דעם גאַנצן פֿאַרמעג וואָס
האָט זיך געפֿונען אין מלכס הויז, און
אויך זײנע זין און זײנע ווײַבער, און
אים איז ניט אײַנגעבליבן קיין זון,
אַחוץ יהואָחז דער יינגסטער פֿון זײנע
זין.

18 און נאָך דעם אַלעמען האָט אים
גאָט געפּלאָגט אין זײנע געדערים מיט
אַ קרענק ניט אויסצוהיילן.

19 און עס איז געווען נאָך טעג
און טעג – בעת דער סוף פֿון צוויי
יאָר איז געווען אַריבער, זײנען אים
די געדערים אַרויסגעקראָכן פֿון זײַן
קרענק, און ער איז געשטאָרבן אין
בייזע ווייטאָקן; און מע האָט ניט
געמאַכט נאָך אים אַ פֿאַרברענונג אַזוי
ווי די פֿאַרברענונג פֿון זײנע עלטערן.

20 צוויי און דרײַסיק יאָר איז ער
אַלט געווען, אַז ער איז געווארן
מלך, און אַכט יאָר האָט ער געקניגט
אין ירושָלַיִם; און ער איז אַוועק אָן
נחת; און מע האָט אים באַגראָבן אין
דודס-שטאָט, אָבער ניט אין די קבֿרים
פֿון די מלכים.

22 1 און די באַווינער פֿון
ירושָלַיִם האָבן געמאַכט פֿאַר
אַ מלך אויף זײַן אָרט אֲחַזיָהו, זײַן
יינגסטן זון, וואָרום אַלע עלטערע
האָט אויסגעהרגעט די באַנדע וואָס איז
געקומען מיט די אַראַבער אין לאַגער.
אַזוי איז אֲחַזיָהו, דער זון פֿון יהוֹרָם
דעם מלך פֿון יהודה, געווארן מלך.

2 צוויי און פֿערציק יאָר איז אֲחַזיָהו
אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך,
און איין יאָר האָט ער געקניגט אין
ירושָלַיִם. און דער נאָמען פֿון זײַן
מוטער איז געווען עַתַלְיָהו די טאָכטער
פֿון עָמרין.

3 ער אויך איז געגאַנגען אין די וועגן
פֿון אַחאָבס הויז, וואָרום זײַן מוטער
איז געווען זײַן עצה-געבערין אויף צו
טאָן שלעכטס.

4 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי
דאָס הויז פֿון אַחאָבס, וואָרום זיי זײנען
געווען זײַנע יוֹעצים נאָך זײַן פֿאָטערס
טויט, צו זײַן אונטערגאַנג.

5 ער איז אויך געגאַנגען אין זייער
עצה, און איז אַוועק מיט יהוֹרָם דעם זון
פֿון אַחאָבס, דעם מלך פֿון ישׂראל, אויף
מלחמה אַקעגן חזָאֵל דעם מלך פֿון אֲרָם
אין רָמוֹת-גִלְעָד; און די אַרַמים האָבן
פֿאַרוווּנדט יוֹרָמען.

6 און ער האָט זיך אומגעקערט זיך
צו היילן אין יִזרְעֶאל פֿון די ווּנדן וואָס
מע האָט אים פֿאַרווּנדט אין רָמָה, וועַן
ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט חזָאֵל
דעם מלך פֿון אֲרָם. און עַזַרְיָהו דער זון
פֿון יהוֹרָמען, דער מלך פֿון יהודה, האָט
אַראָפּגעניידערט צו זען יהוֹרָם דעם זון
פֿון אַחאָבס אין יִזרְעֶאל, ווען ער איז
געווען קראַנק.

7 און די מפּלה פֿון אֲחַזיָהון איז
געווען פֿון גאָט – אַז ער זאָל קומען צו
יוֹרָמען; וואָרום אַז ער איז געקומען,
איז ער אַרויסגעגאַנגען מיט יהוֹרָמען
צו יֵהוא דעם זון פֿון נִמשִׁי, וואָס גאָט
האָט אים געזאַלבט, כדי צו פֿאַרשניידן
דאָס הויז פֿון אַחאָבס.

8 און עס איז געווען, ווי יֵהוא האָט
זיך אָפּגערעכנט מיט דעם הויז פֿון
אַחאָבס, האָט ער געטראָפֿן די אָרן פֿון
יהודה, און די זין פֿון אֲחַזיָהוס ברידער,
וואָס האָבן געדינט ביי אֲחַזיָהון, און ער
האָט זיי געהרגעט.

9 און ער האָט געזוכט אֲחַזיָהון, און
מע האָט אים געכאַפּט ווי ער איז
געווען באַהאַלטן אין שומרון, און מע
האָט אים געבראַכט צו יֵהואן, און מע
האָט אים געטייט. און זיי האָבן אים
באַגראָבן, וואָרום זיי האָבן געזאָגט:
ער איז דער זון פֿון יהוֹשָפָט, וואָס האָט
געזוכט גאָט מיט זײַן גאַנצן האַרצן.
און עס איז ניט געווען פֿון אֲחַזיָהוס הויז

וועד עס זאָל האָבן כּוח אָנצוהאַלטן די מלוכה.

10 און ווי עַתַלְיָהוּ די מוטער פֿון אֲחַזְיָהוּ האָט געזען אַז איר זון איז טויט, איז זי אויפֿגעשטאַנען, און האָט אומגעבראַכט דעם גאַנצן קיניגלעכן אָפּשטאַם פֿון דעם הויז פֿון יהודה.

11 האָט יְהוֹשֶׁבַעַת די טאָכטער פֿון דעם מלך געזונמען יוֹאָש דעם זון פֿון אֲחַזְיָהוּ, און האָט אים אַרויסגעגנבֿעט פֿון צווישן דעם מלכס זין ווּאָס האָבן געזאָלט געטייט ווערן, און האָט אים און זײַן אַם אַרײַנגעבראַכט אין אַ שלאָפֿקאַמער. און יְהוֹשֶׁבַעַת די טאָכטער פֿון דעם מלך יְהוֹרָם, די ווײַב פֿון יְהוֹיָדָע דעם כֹּהן – ווָאָרום זי איז געווען די שוועסטער פֿון אֲחַזְיָהוּ – האָט אים באַהאַלטן פֿון עַתַלְיָהוּ, און זי האָט אים ניט געטייט.

12 און ער איז געווען באַהאַלטן בײַ זיי, אין הויז פֿון גאָט זעקס יאָר. און עַתַלְיָהוּ האָט געקיניגט איבערן לאַנד.

23 און אויפֿן זיבעטן יאָר האָט זיך יְהוֹידָע געשטאַרקט, און ער האָט אַרײַנגענומען די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן, עזריה דעם זון פֿון ירוחמען, און ישמעאל דעם זון פֿון יְהוֹחָנָן, און עזריהו דעם זון פֿון עובֵד, און מעשׂיָהוּ דעם זון פֿון עדיהו, און אלישפֿט דעם זון פֿון זכרי, מיט זיך אין אַ בונד.

2 און זיי זײַנען אַרומגעגאַנגען אין יהודה, און האָבן אײַנגעזאַמלט די לויִים פֿון אַלע שטעט פֿון יהודה, און די הויפּט פֿון די פּאָטערהײַזער פֿון ישראל, און זיי זײַנען געקומען קיין ירושלים.

3 און די גאַנצע אײַנזאַמלונג האָט געשלאָסן אַ בונד מיטן מלך אין הויז פֿון גאָט; און ער האָט צו זיי געזאָגט: אָט, זאָל דער זון פֿון מלך קיניגן, אַזוי ווי גאָט האָט געריעדט וועגן די זין פֿון דודן.

4 דאָס איז די זאַך וואָס איר זאָלט טאָן: אַ דריטל פֿון אײַך, די וואָס קומען אַרײַן שבת, פֿון די כֹּהנים און פֿון די לויִים, זאָלן זײַן פֿאַר טויערלײַט בײַ די שוועלן;

5 און אַ דריטל פֿון אײַך אין מלכס הויז, און אַ דריטל אין דעם גרונטטויער; און דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל זײַן אין די הויפֿן פֿון גאָטס הויז.

6 און קיינער זאָל ניט אַרײַנקומען אין הויז פֿון גאָט, נאָר די כֹּהנים, און די וואָס באַדינען פֿון די לויִים; זיי מעגן אַרײַנקומען, ווָאָרום זיי זײַנען הייליק. אָבער דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל אָפּהיטן די אָפּהיטונג פֿון גאָט.

7 און די לויִים זאָלן אַרומרינגלען דעם מלך רונד אַרום, איטלעכער מיט זײַנע וואָפֿן אין זײַן האַנט; און דער וואָס קומט אַרײַן אין הויז, זאָל געטייט ווערן. און זײַט מיט דעם מלך בײַ זײַן אַרײַנגיין און בײַ זײַן אַרויסגיין.

8 האָבן די לְוִיִּים אין גאַנץ יהודה געטאָן אַזוי ווי אֲלַיָּ וואָס יהוידע דער כֹּהן האָט באַפֿוילן, און זיי האָבן געבראַכט איטלעכער זײַנע מענטשן, די וואָס קומען אַרײַן שבת, מיט די וואָס גייען אַרויס שבת, ווָאָרום יהוידע דער כֹּהן האָט ניט אַוועקגעלאָזט די אָפּטיילונגען.

9 און יהוידע דער כֹּהן האָט געגעבן די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן די שפּיזן און די פּאַנצערס און די שילדן פֿון דעם מלך דוד, וואָס אין הויז פֿון גאָט.

10 און ער האָט אַרויסגעשטעלט דאָס גאַנצע פֿאָלק, איטלעכן מיט זײַן וואָפֿן אין זײַן האַנט, פֿון דער רעכטער זײַט פֿון הויז ביז דער לינקער זײַט פֿון הויז, בײַם מזבח און בײַם הויז, לעבן מלך רונד אַרום.

11 און זיי האָבן אַרויסגעפֿירט דעם מלכס זון, און האָבן אָנגעטאָן אויף אים די קרוין און די [קיניגלעכע] צייכנס, און האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך.

און יהוידע און זײַנע זין האָבן אים געזאַלבט, און זיי האָבן געזאָגט: לעבן זאָל דער מלך.

12 און עתליהו האָט געהערט דעם קול פֿון דעם פֿאָלק וואָס לויפֿט און לויבט דעם מלך, און זי איז געקומען צום פֿאָלק אין גאָטס הויז.

13 און זי האָט געזען, ערשט דער מלך שטייט אויף זײַן בימה אין אײַנגאַנג, און די האַרן און די טרומייטערערס לעבן מלך, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד פֿרייט זיך און בלאָזט אין טרומייטן, און די זינגערס מיט כּלי־זמר וואָס פֿירן פֿאָן דעם לויבגעזאַנג; האָט עתליהו צעריסן אירע קליידער, און האָט געזאָגט: אַ בונט! אַ בונט!

14 האָט יהוידע אַרויסגעפֿירט די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן, די אויפֿזער פֿון חיל, און ער האָט צו זיי געזאָגט: פֿירט זי אַרויס אינעווייניק פֿון די רייען, און דער וואָס גייט איר נאָך, זאָל געטייט ווערן מיטן שווערד. וואָרום דער כהן האָט געזאָגט: איר זאָלט זי ניט טייטן אין הויז פֿון גאָט.

15 האָבן זיי געמאַכט פּאַר אים אָרט, און זי איז אַרײַנגעגאַנגען דורך דעם אײַנגאַנג פֿון פֿערדטויער אין מלכס הויז; און זיי האָבן זי דאָרטן געטייט.

16 און יהוידע האָט געשלאָסן אַ בונד צווישן אים און צווישן דעם גאַנצן פֿאָלק און צווישן מלך, צו זײַן צום פֿאָלק פֿון יהוה.

17 און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַרײַנגעגאַנגען אין הויז פֿון בעל, און האָבן עס אײַנגעווארפֿן, פֿון זײַנע מזבחות און זײַנע בילדער האָבן זיי צעבראָכן, און מתּן דעם כהן פֿון בעל האָבן זיי געהרגעט פֿאַר די מזבחות.

18 און יהוידע האָט געגעבן די אויפֿזונג פֿון גאָטס הויז אין דער האַנט פֿון די כהנים פֿון שבט לֵוִי, וואָס דוד האָט אײַנגעטיילט איבער דעם הויז פֿון גאָט, אויפֿצוברענגען די בראַנדאָפּפֿער פֿון גאָט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין תּורת־משה, מיט שׂמחה, און מיט געזאַנג לויט דעם אײַנשטעל פֿון דודן.

19 און ער האָט געשטעלט די טויערלײַט בײַ די טויערן פֿון גאָטס הויז, אַז דער וואָס איז אומריין פֿון וואָסער עס איז זאַך, זאָל ניט אַרײַנקומען.

20 און ער האָט געמוטעט די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן, און די גרויסע לײַט, און די געוואלטיקער איבער דעם פֿאָלק, און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון לאַנד, און האָט אַראָפּגעבראַכט דעם מלך פֿון גאָטס הויז, און זײַנען אַרײַנגעגאַנגען דורך דעם אויבערשטן טויער אין מלכס הויז, און האָבן אַרויפֿגעזעצט דעם מלך אויף דעם טראָן פֿון מלוכה.

21 און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט זיך געפֿרייט, און די שטאָט איז געווען רויק. און עתליהון האָבן זיי געטייט מיטן שוווערד.

24 זיבן יאָר איז יואָש אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און פֿערציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען צבֿיה פֿון באר־שבֿע.

2 און יואָש האָט געטאָן וואָס איז רעכט־פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט אַלע טעג פֿון יהוידע דעם כהן.

3 און יהוידע האָט פֿאַר אים געזומען צוויי ווײַבער; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.

4 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט יואָש געהאָט אין האַרצן צו באַנײַען דאָס הויז פֿון גאָט.

5 און ער האָט אײַנגעזאַמלט די כהנים און די לֵוִיים, און ער האָט צו זיי געזאָגט: גייט אַרויס צו די שטעט פֿון יהודה, און קלײַבט אויף פֿון גאַנץ ישׂראל געלט אויף צו פֿאַררײַכטן דאָס הויז פֿון אײַער גאָט פֿון יאָר צו יאָר;

און איר זאָלט אײַך אײַלן וועגן דער זאַך. אָבער די לְוִיִּם האָבן זיך ניט געאײַלט.

6 האָט דער מלך געפֿרופֿן יהוידע דעם הויפּט, און האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר ווָאס האָסטו ניט פֿאַרלאַנגט פֿון די לְוִיִּם, צו ברענגען די אָפּגאָב [אַרויפֿגעלייגט] פֿון משה דעם קנעכט פֿון גאָט, און פֿון דער אײַנזאַמלונג פֿון ישׂראל, פֿאַר דעם געצעלט פֿון געזעץ?

7 וואָרום עתליהו די מרשעת, אירע זין האָבן צעבראָכן דאָס הויז פֿון גאָט, און אויך אַלע געהייליקטע זאַכן פֿון גאָטס הויז האָבן זיי פֿאַרטאָן פֿאַר די בעל־געטער.

8 און דער מלך האָט געהייסן, און מע האָט געמאַכט אַ קאַסטן, און אים אַוועקגעשטעלט בײַם טויער פֿון גאָטס הויז פֿון אויסנווייניק.

9 און מע האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין יהודה און אין ירושלים, צו ברענגען די אָפּגאָב [אַרויפֿגעלייגט] פֿון משה דעם קנעכט פֿון גאָט אויף ישׂראל אין מדבר.

10 און אַלע האַרן און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן זיך געפֿרייט, און זיי האָבן געבראַכט און אַרײַנגעוואָרפֿן אין קאַסטן ביז פֿול.

11 און עס איז געווען, בעת מע פֿלעגט ברענגען דעם קאַסטן צו די אויפֿזעער פֿון מלך דורך דער האַנט פֿון די לְוִיִּם, און ווי זיי האָבן געזען אַז עס איז דאָ פֿיל געלט, אַזוי פֿלעגט קומען דער שרײַבער פֿון מלך, און דער אויפֿזעער פֿון דעם כהן־גדול, און זיי פֿלעגן אויסלייידיקן דעם קאַסטן, און אים אַוועקטראָגן און אים אומקערן אויף זײַן אָרט. אַזוי האָבן זיי געטאָן טאָג אין טאָג, און זיי האָבן אָנגעזאַמלט געלט לרוב.

12 און דער מלך און יהוידע האָבן עס געגעבן צו די ווערקמיינסטער איבער דער אַרבעט פֿון גאָטס הויז; און זיי האָבן געדונגען שטיינהעקער און האָלצמיינסטער, צו באַנײַען דאָס הויז פֿון גאָט, און אויך אײַזן־ און קופּערשמידן, צו פֿאַרריכטן דאָס הויז פֿון גאָט.

13 און די בעל־מלאָכהס האָבן געאַרבעט, און די אַרבעט איז פֿאַרריכט געוואָרן דורך זייער האַנט, און זיי האָבן צוריקגעשטעלט דאָס הויז פֿון גאָט אויף זײַן שטאַנד, און אים באַפֿעסטיקט.

14 און אַז זיי האָבן געענדיקט, האָבן זיי געבראַכט פֿאַר דעם מלך און יהוידען דעם רעשט געלט, און מע האָט דערפֿון געמאַכט כלים פֿאַר גאָטס הויז, כלים צום דינען און אויפֿברענגען, און שאָלן, און גילדערנע און זילבערנע כלים. און מע פֿלעגט אויפֿברענגען בראַנדאָפּפֿער אין הויז פֿון גאָט תּמיד אַלע טעג פֿון יהוידען.

15 און יהוידע איז געוואָרן אַלט און זאַט מיט טעג, און ער איז געשטאָרבן; הונדערט און דרײַסיק יאָר איז ער אַלט געוואָרן, אַז ער איז געשטאָרבן.

16 און מע האָט אים באַגראָבן אין דוד־שטאָט לעבן די מלכים, ווײַל ער האָט געטאָן גוטס צווישן ישׂראל, און פֿאַר גאָט און זײַן הויז.

17 און נאָך דעם טויט פֿון יהוידען זײַנען געקומען די האַרן פֿון יהודה, און זיי האָבן זיך געבוקט צום מלך. דענצמאָל האָט דער מלך זיך צוגעהערט צו זיי.

18 און זיי האָבן פֿאַרלאָזן דאָס הויז פֿון יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, און זיי האָבן געדינט די געצענבוימער, און די געצענבילדער, און עס איז געווען אַ צאָרן אויף יהודה און ירושלים פֿאַר דער דאָזיקער פֿאַרשולדיקונג זייערער.

19 און ער האָט געשיקט צו זיי נבֿיאים, זיי אומצוקערן צו גאָט, און זיי האָבן זיי געוואָרנט, אָבער זיי האָבן ניט צוגעטאָן דאָס אויער.

20 און דער גייסט פֿון גאָט האָט
אָנגעקליידט זכריה דעם זון פֿון יהוידע
דעם כֹּהן, און ער האָט זיך געשטעלט
איבער דעם פֿאָלק, און האָט צו זיי
געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר
וואָס טרעט איר איבער די עֲבֹאָט פֿון
יהוה, אַז איר זאָלט ניט באַגלייקן?
ווארום איר האָט פֿאַרלאָזן יהוה, און
ער האָט אײַך פֿאַרלאָזן.
21 האָבן זיי געמאַכט אויף אים אַ
בונט, און האָבן אים פֿאַרשטיינט מיט
שטיינער אויף דעם באַפֿעל פֿון מלך,
אין הויף פֿון גאָטס הויז.
22 און דער מלך יואָש האָט ניט
געדאַכט אָן דעם חסד וואָס זײַן פֿאָטער
יהוידע האָט מיט אים געטאָן, און ער
האָט געהרגעט זײַן זון. און אַז ער
איז געשטאָרבן, האָט ער געזאָגט: גאָט
וועט זען און וועט אויפֿמאָנען.
23 און עס איז געווען, בײַם
אַרומדרייַ פֿון יאָר, איז אַרויפֿגעגאַנגען
אויף אים דער חיל פֿון אֲרם, און
זיי זײַנען געקומען קיין יהודה און
ירושלים, און האָבן אומגעבראַכט
אַלע האַרן פֿון פֿאָלק פֿון צווישן דעם
פֿאָלק, און זייער גאַנצן רויב האָבן זיי
אַוועקגעשיקט צום מלך פֿון דרמשׂק.
24 הגם דער חיל פֿון אֲרם איז
געקומען מיט ווינציק מענטשן, אָבער
גאָט האָט אײַבערגעגעבן אין זייער
האַנט זייער אַ גרויסן חיל, ווײַל זיי
האָבן פֿאַרלאָזן גאָט דעם האַר פֿון
זייערע עלטערן. און זיי האָבן געטאָן
אַ משפּט אויף יואָשן.
25 און אַז זיי זײַנען אַוועק פֿון אים –
ווארום זיי האָבן אים געלאָזן אין גרויס
קראַנקשאַפֿט – האָבן זײַנע קנעכט
געמאַכט אַ בונט אויף אים – פֿאַר דעם
בלוט פֿון די זין פֿון יהוידע דעם כֹּהן –
און זיי האָבן אים געהרגעט אויף זײַן
בעט, און ער איז געשטאָרבן. און מע
האָט אים באַגראָבן אין דודס־שטאָט,
אָבער מע האָט אים ניט באַגראָבן אין
די קבֿרים פֿון די מלכים.
26 און דאָס זײַנען די וואָס האָבן
געמאַכט דעם בונט אויף אים: זבֿד דער
זון פֿון שמעת דער עמונית, און יהוזבֿד
דער זון פֿון שמרית דער מואָבֿית.
27 און זײַנע זין, און די פֿיל נבֿואות
איבער אים, און די באַפֿעסטיקונג פֿון
גאָטס הויז, זיי זײַנען באַשריבן אין
דעם מדרש פֿון דעם בוך פֿון די מלכים.
און זײַן זון אַמציהו איז געווארן מלך
אויף זײַן אָרט.

25 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז
אמציהו געווארן מלך, און
ניין און צוואַנציק יאָר האָט ער
געקיניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען
יהועדן פֿון ירושלים.
2 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט,
אָבער ניט מיט אַ גאַנצן האַרצן.
3 און עס איז געווען, ווי די מלוכה
איז געווען באַפֿעסטיקט בײַ אים, אַזוי
האָט ער געהרגעט זײַנע קנעכט וואָס
האָבן דערשלאָגן זײַן פֿאָטער דעם
מלך.
4 אָבער זייערע קינדער האָט ער ניט
געטייט, נײַערט אַזוי ווי עס שטייט
געשריבן אין דער תּורה, אין דעם בוך
פֿון משהן, וואָס גאָט האָט באַפֿוילן,
אַזוי צו זאָגן: פֿאָטערס זאָלן ניט
געטייט ווערן פֿאַר קינדער און קינדער
זאָלן ניט געטייט ווערן פֿאַר פֿאָטערס;
נײַערט יעטוועדער פֿאַר זײַן זינד זאָל
געטייט ווערן.
5 און אמציהו האָט אײַנגעזאַמלט
יהודה, און האָט זיי אויסגעשטעלט
לויט די פֿאָטערהאײַזער, לויט די
הויפּטלײַט פֿון די טויזנטן און לויט
די הויפּטלײַט פֿון די הונדערטן, גאַנץ
יהודה און בנימין; און ער האָט זיי
געציילט פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און
העכער, און האָט זיי געפֿונען דרײַ
הונדערט טויזנט געקלײבענע מענער,
וואָס קענען אַרויסגיין אין חיל, וואָס

הָאֱלֹטָן אַ שִׁפּיז און אַ פֿאַנצער.
6 און ער האָט אָנגעדונגען פֿון ישׂראל הונדערט טויזנט העלדישע גיבורים פֿאַר הונדערט צענטנער זילבער.
7 און אַ נעטלעכער מאַן איז געקומען צו אים, אַזוי צו זאָגן: מלך, זאָל דער חיל פֿון ישׂראל ניט גיין מיט דיר, ווייל גאָט איז ניט מיט ישׂראל, מיט אַלע קינדער פֿון אפֿרים.
8 וואָרום אַז דו וועסט גיין, מעגסטו פֿירן ווי שטאַרק די מלחמה, וועט דיך גאָט מאַכן פֿאַלן פֿאַר דעם פֿײַנט, ווייל בײַ גאָט איז די מאַכט צו העלפֿן און צו מאַכן פֿאַלן.
9 האָט אמציהו געזאָגט צו דעם נעטלעכן מאַן: אָבער וואָס טוט מען וועגן די הונדערט צענטנער וואָס איך האָב געגעבן דער מחנה פֿון ישׂראל? האָט דער נעטלעכער מאַן געזאָגט: גאָט קען דיר געבן מער ווי דאָס.
10 האָט זיי אמציהו אָפּגעזונדערט, די מחנה וואָס איז צו אים געקומען פֿון אפֿרים, אויף צו גיין אַהיים; און זייער צאָרן האָט זייער אגעריכט אויף יהודה, און זיי האָבן זיך אומגעקערט אַהיים אין גרימצאָרן.
11 און אמציהו האָט זיך געשטאַרקט, און ער האָט אָנגעפֿירט זײַן פֿאָלק, און ער איז געגאַנגען צום טאָל פֿון זאַלץ, און האָט געשלאָגן פֿון די קינדער פֿון שׂעיר צען טויזנט.
12 און צען טויזנט האָבן די קינדער פֿון יהודה געפֿאַנגען לעבעדיקערהייט, און זיי האָבן זיי געבראַכט אויפֿן שפּיץ פֿעלדזן, און זיי אַראָפּגעוואָרפֿן פֿון שפּיץ פֿעלדזן, ביז זיי זײַנען אַלע צעהאַקט געוואָרן.
13 אָבער די לײַט פֿון דער מחנה וואָס אמציהו האָט אומגעקערט פֿון צו גיין מיט אים אין דער מלחמה, האָבן זיך צעשפּרייט איבער די שטעט פֿון יהודה, פֿון שומרון און ביז בית-חורון, און זיי האָבן פֿון זיי געשלאָגן דרײַ טויזנט, און האָבן געריבט פֿיל רויב.
14 און עס איז געווען, נאָכדעם ווי אמציהו איז געקומען פֿון שלאָגן די אַדומים, האָט ער געבראַכט די געטער פֿון די קינדער שׂעיר, און האָט זיי זיך אויפֿגעשטעלט פֿאַר געטער, און ער פֿלעגט זיך בוקן פֿאַר זיי, און רייכערן צי זיי.
15 האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויף אמציהון, און ער האָט געשיקט צו אים אַ נבֿיא, און ער האָט צו אים געזאָגט: נאָך וואָס זוכסטו די געטער פֿון דעם פֿאָלק, וואָס האָבן ניט מציל געווען זייער פֿאָלק פֿון דײַן האַנט?
16 און עס איז געווען, אַז ער האָט גערעדט צו אים, האָט [דער מלך] צו אים געזאָגט: האָבן מיר דיך פֿאַר דעם יועץ פֿון מלך געמאַכט? הער דיר אויף; נאָך וואָס זאָל מען דיך שלאָגן? האָט דער נבֿיא אויפֿגעהערט, און ער האָט געזאָגט: איך וויס אַז גאָט האָט באַראָטן דיך אומצובראַענגען, ווייל דו האָסט דאָס געטאָן, און האָסט ניט צוגעהערט צו מײַן עצה.
17 און אמציהו דער מלך פֿון יהודה האָט זיך באַקלערט, און האָט געשיקט צו יואָש דעם זון פֿון יהואָחז דעם זון פֿון יהודהן, דעם מלך פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: קום לאָמיר זיך אָנקוקן אין פּנים.
18 האָט יואָש דעם מלך פֿון ישׂראל געשיקט צו אמציהו דעם מלך פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: דעם דאָרן וואָס אין לבֿנון האָט געשיקט צו דעם צעדערבוים וואָס אין לבֿנון, אַזוי צו זאָגן: גיב דײַן טאָכטער צו מײַן זון פֿאַר אַ ווײַב. איז פֿאָרבײגעגאַנגען אַ ווילדע חיה וואָס אין לבֿנון, און האָט צעטראָטן דעם דאָרן.
19 דו קלערסט, אָט האָסט געשלאָגן אדום, און דײַן האַרץ האָט דיך דערהויבן זיך צו בראַימען. זיץ אַצונד אין דער היים. נאָך וואָס זאָלסטו זיך

רייצן מיט אומגליק, און פַֿאַלן דו און יהודה מיט דיר.

20 אָבער אמציהו האָט ניט צוגעהערט; ווארום דאָס איז געווען פֿון גאָט, כדי זיי צו געבן אין דער האַנט [פֿון זייער פֿײַנט], ווײַל זיי האָבן געזוכט די געטער פֿון אדום.

21 און יואָש דער מלך פֿון ישׂראל איז אַרויפֿגעגאַנגען, און ער און אמציהו דער מלך פֿון יהודה האָבן זיך אָנגענקוקט אין פּנים אין בית-שמש וואָס געהערט צו יהודה.

22 און יהודה איז געשלאָגן געווארן פֿאַר ישׂראל, און זיי זײַנען אַנטלאָפֿן איטלעכער צו זײַנע געצעלטן.

23 און אמציהו דעם מלך פֿון יהודה, דעם זון פֿון יואָש דעם זון פֿון יהואָחזן, האָט יואָש דעם מלך פֿון ישׂראל געכאַפּט אין בית-שמש, און האָט אים געבראַכט קיין ירושלים; און ער האָט דורכגעבראָכן די מויער פֿון ירושלים פֿון דעם טויער פֿון אפֿרים ביז דעם ווינקלטויער, פֿיר הונדערט איילן.

24 און [ער האָט צוגענומען] דאָס גאַנצע גאָלד און זילבער, און אַלע כּלים, וואָס האָבן זיך געפֿונען אין הויז פֿון גאָט אונטער עובֿד-אדומען, און די אוצרות פֿון דעם מלכס הויז, און משכּון-קינדער, און האָט זיך אומגעקערט קיין שומרון.

25 און אמציהו דער זון פֿון יואָשן, דער מלך פֿון יהודה, האָט געלעבט נאָך דעם טויט פֿון יואָש דעם זון פֿון יהואָחזן, דעם מלך פֿון ישׂראל, פֿופֿצן יאָר.

26 און די איבעריקע זאַכן וועגן אמציהו, די ערשטע אָזוי ווי די לעצטע, זיי זײַנען שוין באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון יהודה און ישׂראל.

27 און פֿון דער צײַט אָן וואָס אמציהו האָט זיך אָפּגעקערט פֿון הינטער גאָט, האָט מען געבונטעוועט אַ בונט אויף אים אין ירושלים; און ער איז אַנטלאָפֿן קיין לכיש, אָבער מע האָט נאָכגעשיקט נאָך אים קיין לכיש, און מע האָט אים דאָרטן געטייט.

28 און מע האָט אים געבראַכט אויף פֿערד, און מע האָט אים באַגראָבן לעבן זײַנע עלטערן אין דער שטאָט יהודה.

26 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון יהודה האָט גענומען עוזיָהון, וואָס איז געווען יאָר אַלט, און זיי האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך אויף דעם אָרט פֿון זײַן פֿאָטער אמציהון.

2 ער האָט אַרומגעבויט אילות און האָט זי אומגעקערט צו יהודה, נאָך דעם ווי דער מלך האָט געלייגט מיט זײַנע עלטערן.

3 זעכצן יאָר איז עוזיָהו אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און צוויי און פֿופֿציק יאָר האָט ער געקינגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען יכָליה פֿון ירושלים.

4 און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכט פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי אָלץ וואָס זײַן פֿאָטער אמציהו האָט געטאָן.

5 און ער האָט זיך אָפּגעלייגט אויף זוכן גאָט אין די טעג פֿון זכריָהון, וואָס איז געווען פֿאַרשטאַנדיק אין דער זעונג פֿון גאָט; און אין די טעג וואָס ער האָט געזוכט יהוה האָט מיט אים גאָט באַגליקט.

6 און ער איז אַרויסגעגאַנגען און האָט מלחמה געהאַלטן מיט די פּלישתים, און האָט אײַנגעבראָכן די מויער פֿון גת, און די מויער פֿון יבנה, און די מויער פֿון אַשדוד, און געבויט שטעט אַרום אַשדוד, און צווישן די פּלישתים.

7 און גאָט האָט אים געהאָלפֿן אַקעגן די פּלישתים, און אַקעגן די אַראַבער, וואָס זײַנען געזעסן אין גור-בעל, און די מעונים.

8 און די עמונים האָבן געגעבן מתּנות צו עוזיָהו; און זײַן שם איז געגאַנגען ביז מע קומט קיין מצרַים, ווארום ער

איז געווען שטאַרק ביז גאָר.
9 און עוזִיָהו האָט געבויט טורעמס
אין ירושלַים בײַם ווינקלטויער, און
בײַם טויער פון טאָל, און בײַם עק, און
ער האָט זיי בעפֿעסטיקט.
10 און ער האָט געבויט טורעמס אין
דער מדבר, און האָט אויסגעהאַקט פֿיל
ברונעמער, ווארום ער האָט געהאַט
פֿיל פֿי אי אין דער נידערונג, אי אין
דעם פֿלאַכלאַנד; [און ער האָט געהאַט]
אַקערלײַט און געֶרטנערער אויף די
בערג, און אין כַּרמל, ווארום ער איז
געווען אַ ליבהאָבער פון ערד.
11 און עוזִיָהו האָט געהאַט אַ חיל פון
קריגסלײַט וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען
אויף מלחמה אין מחנות, לויט דעם
מספר פון זייער ציילונג דורך דער
האַנט פון יעיאל דעם שרײַבער, און
מעשׂיָהו דעם אויפֿזעער, אונטער דער
האַנט פון חַנַניָהו, איינעם פון די האַרן
פון מלך.
12 די גאַנצע צאָל פון די הויפּטן פון
פֿאָטערהײַזער, די העלדישע גיבורים,
איז געווען צוויי טויזנט און זעקס
הונדערט.
13 און אונטער זייער האַנט איז
געווען אַ קריגס-חיל פון דריַ הונדערט
טויזנט און זיבן טויזנט פון פֿינף
הונדערט וואָס האָבן געהאָלטן מלחמה
מיט שטאַרקן כּוח, צו העלפֿן דעם מלך
אַקעגן דעם פֿײַנט.
14 און עוזִיָהו האָט צוגעגרייט פֿאַר
זיי, פֿאַר דעם גאַנצן חיל, שילדן, און
שפּיזן, און קיוועלן, און פּאַנצערס,
און בויגנס, און שלײַדערשטיינער.
15 און ער האָט געמאַכט אין
ירושלַים קונציקע געשטעלן,
אויסגעטראַכט פון אַ מיינסטער, צו
זײַן אויף די טורעמס און אויף די
שפּיצן, אויף צו שיסן מיט פֿײַלן און
מיט גרויסע שטיינער; און זײַן שם
איז אַרויסגעגאַנגען ביז אין מרחקים,
ווארום ער איז וווּנדערלעך געהאָלפֿן
געווארן, ביז ער איז געווארן שטאַרק.
16 אָבער ווי ער איז שטאַרק
געווארן, האָט זײַן האַרץ זיך
דערהויבן ביז צום פֿאַרדאָרבן ווערן,
און ער האָט געפֿעלשט אָן יהוה זײַן
גאָט, און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין
היכל פון גאָט צו רייכערן אויף דעם
מזבח פֿאַר ווײַרויך.
17 איז אַרײַנגעגאַנגען נאָך אים
עזַריָהו דער כֹּהן, און מיט אים אַכציק
כֹּהנים פון גאָט, העלדישע יונגען,
18 און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר
דעם מלך עוזיהו, און זיי האָבן צו
אים געזאָגט: ניט פֿאַר דיר, עוזיהו,
איז רייכערן צו גאָט, נאָר פֿאַר די
כֹּהנים, די קינדער פון אַהרן, וואָס
זײַנען געהיילט אויף צו רייכערן.
גיי אַרויס פון הייליקטום, ווארום דו
האָסט געפֿעלשט, און דאָס וועט דיר
ניט זײַן צום כּבוד בײַ גאָט דעם האַר.
19 האָט עוזיהו געצערנט; און אין
זײַן האַנט איז געווען אַ רייכערפֿאַן
אויף צו רייכערן; און ווי ער האָט
געצערנט אויף די כֹּהנים, אַזוי האָט אַ
צָרעת אויסגעבראָכן אויף זײַן שטערן,
פֿאַר די כֹּהנים אין גאָטס הויז, לעבן
דעם מזבח פֿאַר ווײַרויך.
20 און עזַריָהו דער כֹּהן־גדול און
אַלע כֹּהנים האָבן זיך אומגעקוקט,
ערשט ער איז מצורע אויף זײַן שטערן;
האָבן זיי אים אויף גיך אַוועקגענומען
פון דאָרטן, און אויך ער האָט זיך
געײַלט אַרויסצוגיין, ווײַל גאָט האָט
אים געפּלאָגט.
21 און דער מלך עוזיהו איז געווען
מצורע ביז דעם טאָג פון זײַן טויט; און
ער איז געזעסן אין אַן אָפּגעזונדערטן
הויז, אַ מצורע; ווארום ער איז
אָפּגעשניטן געווארן פון גאָטס הויז.
און זײַן זון יותם איז געווען אויבער דעם
מלכס הויז, ער האָט געמישפּט דאָס
פֿאָלק פון לאַנד.
22 און די איבעריקע זאַכן וועגן
עוזיהון, די ערשטע אַזוי ווי די לעצטע,
האָט באַשריבן ישעיָהו הנבֿיא דער זון

פֿון אַמוצן.
23 און עוזיהו האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן בײַ זײַנע עלטערן אין דעם קבֿר-פֿעלד פֿון די מלכים, ווארום זיי האָבן געזאָגט: ער איז אַ מצורע. און זײַן זון יותם איז געווארן מלך אויף זײַן ארט.

27 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז יותם אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען ירושה די טאָכטער פֿון צדוקן.
2 און ער האָט געטאָן וואָס איז רעכט־פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי אַלץ וואָס זײַן פֿאָטער עוזיָהו האָט געטאָן; נאָר ער איז ניט אַרײַנגעגאַנגען אין היכל פֿון גאָט. אָבער דאָס פֿאָלק איז נאָך אַלץ געווען פֿאַרדאָרבן.
3 ער האָט געבויט דעם אויבערשטן טויער פֿון גאָטס הויז, און אין דער מויער פֿון עופֿל האָט ער פֿיל געבויט.
4 און ער האָט געבויט שטעט אין די בערג פֿון יהודה, און אין די וועלדער האָט ער געבויט פֿאַלאַצן און טורעמס.
5 און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט דעם מלך פֿון די קינדער פֿון עמון, און האָט זיי איבערגעשטאַרקט, און די קינדער פֿון עמון האָבן אים געגעבן אין יענעם יאָר הונדערט צענטנער זילבער, און טויזנט כור ווייץ, און געשטן צען טויזנט. דאָס אייגענע האָבן אים די קינדער פֿון עמון געבראַכט אויך אויפֿן צווייטן יאָר און אויפֿן דריטן.
6 און יותם איז געוואָרן שטאַרק, ווארום ער האָט אויפֿגעפֿאַסט זײַנע ווענען פֿאַר יהוה זײַן גאָט.
7 און די איבעריקע זאַכן וועגן יותמען, און אַלע זײַנע מלחמות, און זײַנע פֿירונגען, זיי זײַנען באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון ישׂראל און יהודה.
8 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז ער אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים.
9 און יותם האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס-שטאָט. און זײַן זון אָחז איז געוואָרן מלך אויף זײַן ארט.

28 צוואַנציק יאָר איז אָחז אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און זעכצן יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און ער האָט ניט געטאָן וואָס איז רעכט־פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי זײַן פֿאָטער דוד.
2 נאָר איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון די מלכים פֿון ישׂראל. און ער האָט אויך געמאַכט געגאָסענע בילדער צו די בעל־גענטער;
3 און ער האָט געראָיכערט אין דעם טאָל פֿון בן־הנום, און האָט פֿאַרברענט זײַנע זין אין פֿײַער, אַזוי ווי די אומוועדיקייטן פֿון די פֿעלקער וואָס גאָט האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.
4 און ער האָט געשלאַכט און געראָיכערט אויף די במות, און אויף די בערגלעך, און אונטער יעטוועדער צווײַגהאַפֿטיקן בוים.
5 און יהוה זײַן גאָט האָט אים געגעבן אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון ארם; און זיי האָבן אים געשלאָגן, און האָבן געפֿאַנגענען פֿון אים אַ גרויס געפֿאַנגנשאַפֿט, און געבראַכט קיין דרמשׂק. און אויך אין דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון ישׂראל איז ער געגעבן געוואָרן, און ער האָט אים געשלאָגן אַ גרויסן שלאַק.
6 און פֿקח דער זון פֿון רמלַיהון האָט אויסגעהרגעט אין יהודה הונדערט און צוואַנציק טויזנט אין איין טאָג, אַלע העלדישע יונגען; פֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע

עלטערן.
7 און זכרי דעם גיבור פֿון אפֿרַיִם
האָט געהרגעט מעשׂיהו דעם זון פֿון
מלך, און עזריקם דעם פֿירשט פֿון הויז,
און אלקָנה דעם שני-למלך.
8 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געפֿאַנגען פֿון זייערע ברידער צוויי
הונדערט טויזנט ווײַבער, זין, און
טעכטער, און אויך פֿיל זאַקרויב האָבן
זיי ערויבט פֿון זיי, און געבראַכט דעם
זאַקרויב קיין שומרון.
9 און דאָרטן איז געווען אַ נבֿיא פֿון
גאָט וואָס זײַן נאָמען איז עדוון עודד;
איז ער אַרויסגעגאַנגען אָנטקעגן דעם
חיל וואָס איז געקומען קיין שומרון.
און ער האָט צו זיי געזאָגט: זעט, פֿון
וועגן דעם גרימצאָרן פֿון יהוה דעם
גאָט פֿון אײַערע עלטערן אויף יהודה
האָט ער זיי געגעבן אין אײַער האַנט,
אָבער איר האָט זיי געהרגעט מיט אַ
צאָרן וואָס גרייכט צום הימעל.
10 און אַצונד ווילט איר די קינדער
פֿון יהודה און ירושלים באַצווינגען
פֿאַר קנעכט און פֿאַר דינסטן צו אײַך.
זײַנען דען ניטאָ אַפֿילו בײַ אײַך אַליין
פֿאַרשולדיקונגען אַקעגן גאָט אײַער
האַר?
11 דרום הערט מיך צו אַצונד,
און קערט אום די געפֿאַנגענשאַפֿט
וואָס איר האָט געפֿאַנגען פֿון אײַערע
ברידער, וואָרום דער גרימצאָרן פֿון
גאָט איז אויף אײַך.
12 האָבן עטלעכע פֿון די הויפּטלײַט
פֿון די קינדער פֿון אפֿרַיִם, עזריהו
דער זון פֿון יהוחננן, ברכיָהו דער זון
פֿון משלמותן, און יחזקיָהו דער זון
פֿון שלומן, און אמשׂא דער זון פֿון
חדלין, זיך אויפֿגעשטעלט אַקעגן די
וואָס זײַנען געקומען פֿון דער מלחמה.
13 און זיי האָבן צו זיי געזאָגט:
איר זאָלט ניט ברענגען אַהער די
געפֿאַנגענע, וואָרום אַ פֿאַרשולדיקונג
אַקעגן גאָט ווילט איר ברענגען
אויף אונדז, נאָך צוצולייגן צו
אונדזערע זינד און צו אונדזערע
פֿאַרשולדיקונג; וואָרום גרויס איז
אונדזער פֿאַרשולדיקונג און אַ
גרימצאָרן איז אויף ישׂראל.
14 האָבן די באַוואָפֿנטע
אַוועקגעלאָזט די געפֿאַנגענע און
דעם רויב, פֿאַר די פֿירשטן און דער
גאַנצער אײַנזאַמלונג.
15 און די מענער וואָס זײַנען
אָנגערופֿן געווארן מיט די נעמען,
זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן
געזונעמען די געפֿאַנגענע, און אַלע
זייערע נאַקעטע האָבן זיי באַקלײדט
פֿון דעם זאַקרויב; און אַז זיי האָבן
זיי באַקלײדט און זיי באַשוכט, און
זיי געגעבן עסן און טרינקען, און
זיי באַזאַלבט, האָבן זיי אַלע זייערע
שוואַכע אַוועקגעפֿירט אויף אייזלען,
און זיי געברַאַכט קיין יריחו דער
שטאָט פֿון טייטלבוימער, צו זייערע
ברידער, און האָבן זיך אומגעקערט
קיין שומרון.
16 אין יענער צײַט האָט דער מלך
אָחז געשיקט צו די מלכים פֿון אשור,
זיי זאָלן אים העלפֿן.
17 וואָרום די אדומים זײַנען ווידער
געקומען, און האָבן געשלאָגן יהודה
און געפֿאַנגען געפֿאַנגענע.
18 און די פּלשתים האָבן זיך
צעשפּרייט אין די שטעט פֿון דער
נידערונג, און פֿון דרום יהודה, און
זיי האָבן באַצווונגען בית-שמש, און
אילון, און גדרות, און שׂוכו מיט אירע
טעכטערשטעט, און תמנה מיט אירע
טעכטערשטעט, און גמזו מיט אירע
טעכטערשטעט; און זיי האָבן זיך
דאָרטן באַזעצט.
19 וואָרום גאָט האָט געמאַכט
אונטערטעניק יהודה פֿון וועגן אָחז
דעם מלך פֿון ישׂראל, ווײַל ער האָט
געווילדעוועט אין יהודה און געפּעלשט
אַ פּעלשונג אָן גאָט.
20 און תּלגת-פּלנסר, דער מלך פֿון
אשור, איז געקומען אויף אים, און

האָט אים געדריקט און אים ניט געשטאַרקט.
21 וואָרום אָחז האָט אויסגעליידיקט
דאָס הויז פֿון גאָט, און דאָס הויז
פֿון דעם מלך און די פֿירשטן, און
אַוועקגעגעבן דעם מלך פֿון אשור,
אָבער עס האָט אים ניט געהאָלפֿן.
22 און אין דער צייט וואָס אים
האָט צוגעדריקט האָט ער נאָך מער
געפֿעלשט אָן גאָט, דער דאָזיקער מלך
אָחז.
23 און ער האָט געשלאַכט צו די
געטער פֿון דרמשׂק וואָס האָט אים
געשלאָגן, און ער האָט געזאָגט: ווײַל
די געטער פֿון די מלכים פֿון ארם
העלפֿן זיי, דרום וועל איך שלאַכטן צו
זיי, אַז זיי זאָלן מיך העלפֿן. און זיי
זײַנען געווען אַ שטרויכלונג פֿאַר אים
און פֿאַר גאַנץ ישׂראל.
24 און אָחז האָט אײַנגעזאַמלט די
כּלים פֿון גאָטס הויז און פֿאַרשלאָסן די
טירן פֿון גאָטס הויז, און זיך געמאַכט
מזבחות אויף יעטוועדער ווינקל אין
ירושלים.
25 און אין יעטוועדער שטאָט פֿון
יהודה האָט ער געמאַכט במות אויף צו
רייכערן צו פֿרעמדע געטער, און האָט
דערצערנט יהוה דעם גאָט פֿון זײַנע
עלטערן.
26 און די איבעריקע זאַכן וועגן אים,
און אַלע זײַנע פֿירונגען, די ערשטע
אַזוי ווי די לעצטע, זיי זײַנען באַשריבן
אין בוך פֿון די מלכים פֿון יהודה און
ישׂראל.
27 און אָחז האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און מע האָט אים
באַגראָבן אין שטאָט, אין ירושלים;
וואָרום מע האָט אים ניט געבראַכט אין
די קבֿרים פֿון די מלכים פֿון ישׂראל.
און זײַן זון יחזקיהו איז געוואָרן מלך
אויף זײַן אָרט.

29 יחזקיהו איז געוואָרן מלך
צו פֿינף און צוואַנציק יאָר,
און נײַן און צוואַנציק יאָר האָט ער
געקיניגט אין ירושלים. און דער
נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען אבֿיה
די טאָכטער פֿון זכריהון.
2 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכט־פֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט,
אַזוי ווי אַלץ וואָס זײַן פֿאָטער דוד האָט
געטאָן.
3 ער האָט אין ערשטן יאָר פֿון זײַן
מלוכה, אין ערשטן חודש, געעפֿענט די
טירן פֿון גאָטס הויז, און זיי פֿאַררייכט.
4 און ער האָט געבראַכט די
כּהנים און די לוִיִים, און האָט זיי
אײַנגעזאַמלט אויף דעם בריייטן
פּלאַץ אין מזרח.
5 און ער האָט צו זיי געזאָגט: הערט
מיך צו, לוִיִים, הייליקט אײַך אַצונד,
און הייליקט דאָס הויז פֿון יהוה דעם
גאָט פֿון אײַערע עלטערן, און טראָגט
אַרויס די אומריניקייט פֿון הייליקטום.
6 וואָרום אונדזערע עלטערן האָבן
געפֿעלשט, און האָבן גענטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון יהוה אונדזער
גאָט, און האָבן אים פֿאַרלאָזן, און
אַוועקגעדרייט זייער פּנים פֿון גאָטס
משכּן, און צוגעקערט דעם רוקן.
7 זיי האָבן אויך פֿאַרשלאָסן די טיר
פֿון פֿאָדערהויז, און פֿאַרלאָשן די
ליכט, און קיין ווײַרויך האָבן זיי ניט
גערייכערט, און קיין בראַנדאָפּפֿער
האָבן זיי ניט אויפֿגעבראַכט אין
הייליקטום צום גאָט פֿון ישׂראל.
8 און דער צאָרן פֿון גאָט איז געווען
אויף יהודה און ירושָׁלַיִם, און ער האָט
זיי געמאַכט פֿאַר אַ גרויל, פֿאַר אַ
שרעק, און פֿאַר אַ שמוצערונג, אַזוי
ווי איר זעט מיט אײַערע אויגן.
9 און אָט זײַנען אונדזערע עלטערן
געפֿאַלן דורכן שווערד, און אונדזערע
זין, און אונדזערע טעכטער, און
אונדזערע ווײַבער, זײַנען אין
געפֿאַנגנשאַפֿט אויבער דעם.
10 אַצונד איז אין מײַן האַרצן צו
שליסן אַ בונד צו יהוה דעם גאָט

פֿון ישׂראל, כּדי זײַן גרימצאָרן זאָל זיך אָפּקערן פֿון אונדז.
11 מײַנע קינדער איר זאָלט אַצונד ניט זײַן אָפּגעלאָזט, ווארום אײַך האָט גאָט אויסדערוויילט צו שטיין פֿאַר אים, אים צו באַדינען, און זײַן צו אים דינער און רייכערן.
12 זײַנען אויפֿגעשטאַנען די לְוִיִּם: מחת דער זון פֿון עמשַׂי, און יואל דער זון פֿון עזריהו, פֿון די קינדער פֿון מְרָרִי, קיש דער זון פֿון עַבְדִּי, און עזריהו דער זון פֿון יהללאל; און פֿון די גרשונים, יוֹאָח דער זון פֿון זמהן, און עדן דער זון פֿון יוֹאָחְ;
13 און פֿון די קינדער פֿון אליצָפָן, שמרי, און יעיעל; און פֿון די קינדער פֿון אָסָף, זכריהו, און מתניהו;
14 און פֿון די קינדער פֿון הימן, יחיאל, און שמעי; און פֿון די קינדער פֿון ידותון, שמעיה, און עוּזִּיאל.
15 און זיי האָבן אײַנגעזאַמלט זייערע ברידער, און זיי האָבן זיך געהיילט, און זײַנען געקומען אַזוי ווי דעם מלכס באַפֿעל לויט די ווערטער פֿון גאָט, צו רייניקן דאָס הויז פֿון גאָט.
16 און די כּהנים זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אינעווייניק אין הויז פֿון גאָט, צו רייניקן, און זיי האָבן אַרויסגעטראָגן די גאַנצע טומאה וואָס זיי האָבן געפֿונען אין דעם טעמפּל פֿון גאָט, אין הויף פֿון גאָטס הויז; און די לְוִיִּם האָבן עס צוגענומען אַרויסצוטראָגן דרויסן צום טײַך קדרון.
17 און זיי האָבן אָנגעהויבן הייליקן אין ערשטן טאָג פֿון ערשטן חודש, און אין אַכטן טאָג פֿון חודש זײַנען זיי געקומען אין דעם פֿאָרהויז פֿון גאָט; און זיי האָבן געהיילט דאָס הויז פֿון גאָט אין אַכט טעג; און אין זעכצנטן טאָג פֿון ערשטן חודש האָבן זיי געענדיקט.
18 און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אינעווייניק [אין פּאַלאַץ] צום מלך חזקיהו, און האָבן געזאָגט: מיר האָבן גערייניקט דאָס גאַנצע הויז פֿון גאָט, און דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער און אַלע זײַנע כלים, און דעם טיש פֿאַר דער אויסלייגונג [פֿון ברויט] און אַלע זײַנע כלים.
19 און אַלע כלים וואָס דער מלך אָחז האָט אַוועקגעוואָרפֿן אין זײַן מלוכה, ווען ער האָט געפֿעלשט, האָבן מיר צוגעטגעמאַכט און געהיילט, און אָן זײַנען זיי פֿאַר דעם מזבח פֿון גאָט.
20 האָט זיך געפֿעדערט דער מלך יחזקיהו, און ער האָט אײַנגעזאַמלט אַלע האַרן פֿון שטאָט, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אין גאָטס הויז.
21 און מע האָט געברענגט זיבן אָקסן, און זיבן ווידערס, און זיבן שעפּסן, און זיבן ציגנבעק, פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער פֿאַר דער מלוכה, און פֿאַר דעם הייליקטום, און פֿאַר יהודה. און ער האָט געהייסן די קינדער פֿון אַהרן, די כּהנים, זיי אויפֿברענגען אויף דעם מזבח פֿון גאָט.
22 און זיי האָבן געשאָכטן די רינדער, און די כּהנים האָבן צוגענומען דאָס בלוט, און געשפּרענגט אויפֿן מזבח; און זיי האָבן געשאָכטן די שעפּסן, און געשפּרענגט דאָס בלוט אויפֿן מזבח.
23 און מע האָט געבענט די בעק פֿון זינדאָפּפֿער פֿאַר דעם מלך און דער אײַנזאַמלונג, און זיי האָבן אָנגעלעגט אויף זיי זייערע הענט.
24 און די כּהנים האָבן זיי געשאָכטן, און האָבן אַרויפֿגעטאָן זייער בלוט פֿאַר אַ זינדאָפּפֿער אויפֿן מזבח, כּדי מכּפּר צו זײַן אויף גאַנץ ישׂראל; ווארום דער מלך האָט אָנגעזאָגט אַז פֿאַר גאַנץ ישׂראל זאָל זײַן דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס זינדאָפּפֿער.
25 און ער האָט געשטעלט די לְוִיִּם אין גאָטס הויז מיט צימבלען, מיט

גיטאַרן, און מיט האַרפֿן, לויט דעם באַפֿעל פֿון דודן, און גָד דעם מלכס זעער, און נתן דעם נבֿיאַ; וואָרום דער באַפֿעל איז געווען פֿון גאָט דורך זײַנע נבֿיאים.

26 און די לְוִיִּם זײַנען געשטאַנען מיט די כּלי־זמר פֿון דודן, און די כֹּהנים מיט טרומייטן.

27 און חזקיהו האָט געהייסן אויפֿברענגען דאָס בראַנדאָפֿפֿער אויפֿן מזבח, און בעת דאָס בראַנדאָפֿפֿער האָט זיך אָנגעהויבן, האָט זיך אָנגעהויבן דאָס געזאַנג פֿון גאָט מיט די טרומייטן, און אין איינעם מיט די כּלי־זמר פֿון דוד דעם מלך פֿון ישׂראל.

28 און די גאַנצע איינזאַמלונג האָט זיך געבוקט, און די זינגערס האָבן געזונגען, און די טרומייטן האָבן געטרומייטערט – דאָס אַלץ האָט אָנגעהאַלטן ביז דאָס בראַנדאָפֿפֿער האָט זיך געענדיקט.

29 און ווי מע האָט געענדיקט אויפֿברענגען, האָט דער מלך און אַלע וואָס האָבן זיך געפֿונען מיט אים, געקניט און זיך געבוקט.

30 און דער מלך יחזקיהו און די האַרן האָבן געהייסן די לְוִיִּם לויבן גאָט אין די וועדטער פֿון דודן און אסף דעם זעער, און זיי האָבן געלויבט מיט שׂמחה, און האָבן זיך געניגט און זיך געבוקט.

31 און יחזקיהו האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט: אַצונד האָט איר דערפֿילט אײַער האַנט צו גאָט; גענענט, און ברענגט שלאַכטאָפֿפֿער און דאָנקאָפֿפֿער אין הויז פֿון גאָט. און די איינזאַמלונג האָט געברַאכט שלאַכטאָפֿפֿער און דאָנקאָפֿפֿער, און איטלעכער וואָס זײַן האַרץ איז געווען וויליק – בראַנדאָפֿפֿער.

32 און די צאָל פֿון די בראַנדאָפֿפֿער וואָס די איינזאַמלונג האָט געברַאכט, איז געווען זיבעציק רינדער, הונדערט וויידערס, צוויי הונדערט שעפּסן; די אַלע פֿאַר אַ ברַאנדאָפֿפֿער צו גאָט.

33 און די געהיליקטע זײַנען געווען זעקס הונדערט רינדער, און דריַ טויזנט שאָף.

34 אָבער די כֹּהנים זײַנען געווען צו ווינציק, און זיי האָבן ניט געקענט אָפּשינדן אַלע ברַאנדאָפֿפֿער; האָבן זייערע ברידער די לְוִיִּם זיי אונטערגעהאָלפֿן ביז די אַרבעט איז געווען געענדיקט, און ביז די כֹּהנים האָבן זיך געהיליקט; וואָרום די לְוִיִּם זײַנען געווען רעכטפֿאַרטיקער אין האַרצן זיך צו הייליקן פֿון די כֹּהנים.

35 און אויך ברַאנדאָפֿפֿער זײַנען געווען לרוב, מיט פֿעטס פֿון פֿרידאָפֿפֿער, און מיט גיסאָפֿפֿער צו די ברַאנדאָפֿפֿער. אָזוי איז אײַנגעשטעלט געוואָרן דער דינסט פֿון גאָטס הויז.

36 און יחזקיהו און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן זיך געפֿרייט אײַבער דעם וואָס גאָט האָט אָנגעברייט פֿאַר דעם פֿאָלק, וואָרום די זאַך איז געשען פלוצלינג.

30 און יחזקיהו האָט געשיקט צו גאַנץ ישׂראל און יהודה, און ער האָט אויך געשריבן בריוו צו אפֿרים און מנשה, צו קומען אין הויז פֿון גאָט אין ירושלים צו מאַכן דעם קרבן-פּסח צו גאָט פֿון ישׂראל.

2 און דער מלך און זײַנע האַרן און די גאַנצע עדה אין ירושלים האָבן זיך באַקלערט צו מאַכן דעם קרבן-פּסח אין צווייטן חודש.

3 וואָרום זיי האָבן אים ניט געקענט מאַכן אין יענער צײַט, ווײַל ניט genug כֹּהנים האָבן זיך געהאַט געהיליקט, און דאָס פֿאָלק איז ניט געווען אײַנגעזאַמלט אין ירושלים.

4 און די זאַך איז געווען גלײַך אין די אויגן פֿון מלך, און אין די אויגן פֿון דער גאַנצער עדה.

5 און זיי האָבן באַשטימט די זאַך, אַרויסצולאָזן אַן אויסרוף אין גאַנץ

ישׂראל, פֿון באר-שבַּע און ביז דָן, צו קומען מאַכן קרבן-פּסח צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל אין ירושלים; ווארום מע האָט אים שוין פֿון לאַנג ניט געמאַכט געמאַכט אַזוי ווי עס שטייט געשריבן.

6 און די לויפֿערס זײַנען געגאַנגען מיט בריוו פֿון דער האַנט פֿון מלך און זײַנע האָרן, דורך גאַנץ ישׂראל און יהודה, און לויט דעם באַפֿעל פֿון דעם מלך, אַזוי צו זאָגן: קינדער פֿון ישׂראל, קערט אײַך אום צו יהוה דעם גאָט פֿון אַבֿרהם, יצחק, און ישׂראל, כּדי ער זאָל זיך אומקערן צו די אַנטרונענע וואָס זײַנען אײַך געבליבן פֿון דער האַנט פֿון די מלכים פֿון אשור.

7 און איר זאָלט ניט זײַן ווי אײַערע פֿאָטערס, און אַזוי ווי אײַערע ברידער, וואָס האָבן געפֿעלשט אָן יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן, און ער האָט זיי געמאַכט פֿאַר אַ בייזוווּנדער, אַזוי ווי איר זעט.

8 אצונד, זאָלט איר ניט הארט מאַכן אײַער נאַקן אַזוי ווי אײַערע עלטערן; גיט די האַנט צו גאָט, און קומט אין זײַן הייליקטום וואָס ער האָט געהיילט איוך אייביק, און דינט יהוה אײַער גאָט, כּדי זײַן גרימצאָרן זאָל זיך אָפּקערן פֿון אײַך.

9 ווארום אַז איר וועט זיך אומקערן צו גאָט, וועלן אײַערע ברידער און אײַערע זין קריגן דערבאַרימונג בײַ זייערע פֿאַנגערס, און זיך אומקערן צו דעם דאָזיקן לאַנד, ווארום דערבאַרימדיק און ליבטזעליק איז יהוה אײַער גאָט, און ער וועט ניט אָפּקערן דעם פּנים פֿון אײַך, אַז איר וועט זיך אומקערן צו אים.

10 און די לויפֿערס זײַנען געגאַנגען פֿון שטאָט דורך לאַנד אפֿרים און מנשה, און ביז זבֿולון; אָבער מע האָט געלאַכט פֿון זיי און געשפּעט פֿון זיי.

11 נאָר טייל פֿון אָשר און מנשה און זבֿולון זײַנען געווארן אונטערטעניק, און זײַנען געקומען קיין ירושלים.

12 אויך אין יהודה איז געווען די האַנט פֿון גאָט צו געבן איין האַרץ צו טאָן דעם באַפֿעל פֿון דעם מלך און האָרן, לויט דעם וואָרט פֿון גאָט.

13 און עס האָבן זיך אויפֿגעקליבן אין ירושלים אַ סך פֿאָלק צו מאַכן דעם יום־טובֿ פֿון מצות אין צווייטן חודש – זייער אַ גרויסע אינזאַמלונג.

14 און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן אָפּגעטאָן די מזבחות וואָס אין ירושלים, און אַלע רייכערטער האָבן זיי אָפּגעטאָן און אַרײַנגעווארפֿן אין טײַך קדרון.

15 און זיי האָבן געשאָכטן דעם קרבן-פּסח אין פֿערצנטן טאָג פֿון צווייטן חודש; און די כּהנים און די לְוִיִּים האָבן זיך געשעמט, און זיי האָבן זיך געהיילט, און געבראַכט בראַנדאָפּפֿער אין הויז פֿון גאָט.

16 און זיי זײַנען געשטאַנען אויף זייער אָרט, אַזוי ווי זייער דין, לויט דער תּורה פֿון משה דעם געטלעכן מאַן; די כּהנים האָבן געשפּרענגט דאָס בלוט פֿון דער האַנט פֿון די לְוִיִּים.

17 וואָרום אַ סך זײַנען געווען אין דער אײַנזאַמלונג וואָס האָבן זיך ניט געהיילט; דרום זײַנען די לְוִיִּים געווען איבער דער שעכטונג פֿון דעם קרבן-פּסח פֿאַר איטלעכן וואָס איז ניט ריין, כּדי צו הייליקן צו גאָט.

18 ווײַל דאָס רובֿ פֿון דעם פֿאָלק, צומיינסט פֿון אפֿרים און מנשה, ישׂשכר און זבֿולון, האָבן זיך ניט געריניקט; נאָר זיי האָבן געגעסן דעם קרבן-פּסח ניט ווי עס שטייט געשריבן, ווײַל יחזקיהו האָט מתפּלל געווען אויף זיי, אָזוי צו זאָגן: גאָט דער גוטער זאָל מכפּר זײַן אויף

19 איטלעכן וואָס האָט געקערט זײַן האַרץ צו זוכן גאָט יהוה, דעם גאָט פֿון זײַנע עלטערן, הגם ניט לויט דער ריינקייט וואָס מע דאַרף בײַ הייליקייט.

20 און גאָט האָט צוגעהערט יחזקיהו, און ער האָט פֿאַרשוינט דאָס

פֿאָלק.
21 און די קינדער פֿון ישׂראל וואָס
האָבן זיך געפֿונען אין ירושלים, האָבן
געמאַכט דעם יום־טובֿ פֿון מצות זיבן
טעג מיט גרויס שׂמחה; און די לְוִיִּים
און די כֹּהנים האָבן געלויבט גאָט טאָג
אין טאָג, מיט שטאַרקע כּלי־זמר צו
גאָט.
22 און יחזקיהו האָט גערעדט צום
האַרצן פֿון די לְוִיִּים וואָס זײנען געווען
ווויסלפֿאַרשטאַנדיק וועגן גאָט. און
זיי האָבן געגעסן די זיבן טעג פֿון
יום־טובֿ, שלאַכטנדיק שלאַכטאָפּפֿער,
און דאַנקאָפּפֿער יהוה דעם גאָט פֿון
זייערע עלטערן.
23 און די גאַנצע אײנזאַמלונג האָט
זיך באַקלערט צו מאַכן נאָך אַנדערע
זיבן טעג; און זיי האָבן געמאַכט זיבן
טעג אַ שׂמחה.
24 וואָרום דער מלך יחזקיהו האָט
מנדבֿ געווען פֿאַר דער אײנזאַמלונג
טויזנט אָקסן און זיבן טויזנט שאָף,
און די האַרן האָבן מנדבֿ געווען פֿאַר
דער אײנזאַמלונג טויזנט אָקסן און צען
טויזנט שאָף, און פֿיל כֹּהנים האָבן זיך
געהיילט.
25 און די גאַנצע אײנזאַמלונג פֿון
יהודה, און די כֹּהנים און די לְוִיִּים,
און די גאַנצע אײנזאַמלונג וואָס איז
געקומען פֿון ישׂראל, און די פֿרעמדע
וואָס זײנען געקומען פֿון לאַנד ישׂראל,
אָדער וואָס זײנען געזעסן אין יהודה,
האָבן זיך געפֿרייט.
26 און עס איז געווען אַ גרויסע
שׂמחה אין ירושלים, וואָרום פֿון די
טעג פֿון שלמה דעם זון פֿון דוד, דעם
מלך פֿון ישׂראל, איז אַזוי-וואָס ניט
געווען אין ירושלים.
27 און די כֹּהנים און די לעווִיִּים
זײנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן
געבענטשט דאָס פֿאָלק, און זייער קול
איז צוגעהערט געווארן, און זייער
תּפֿילה איז געקומען צו זײן הייליקער
ווויונונג, אין הימל.

31 און אַז מע האָט דאָס
אַלץ געענדיקט, זײנען
אַרויסגעגאַנגען אַלע ישׂראל וואָס
האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, צו די שטעט
פֿון יהודה, און זיי האָבן צעבראָכן
די זײלשטיינער, און אָפּגעהאַקט די
געצנבײמער, און אײנגעוואָרפֿן די
במות און די מזבחות, פֿון גאַנץ יהודה
און בנימין, און אין אפֿרים און מנשה,
ביז צום פֿאַרלענדן. און אַלע קינדער
פֿון ישׂראל האָבן זיך אומגעקערט
איטלעכער צו זײן אייגנטום אין
זייערע שטעט.
2 און יחזקיהו האָט באַשטימט די
אָפּטיילונג פֿון די כֹּהנים און די לְוִיִּים
לויט זייערע אָפּטיילונגען, איטלעכן ווי
נאָך זײן דינסט, סײַ די כֹּהנים סײַ די
לְוִיִּים. פֿאַר בראַנדאָפּפֿער, און פֿאַר
פֿרידאָפּפֿער, אויף צו דינען, און צו
דאַנקען און לויבן אין די טויערן פֿון
גאָטס לאַגערן;
3 און דעם מלכס צושטײַער פֿון זײן
פֿאַרמעג פֿאַר די בראַנדאָפּפֿער – פֿאַר
די בראַנדאָפּפֿער פֿון אין דער פֿרי און
פֿון אָוונט, און די בראַנדאָפּפֿער פֿון
די שבתים, און פֿון ראש־חודש, און
פֿון די יום־טובֿים, אַזוי ווי עס שטייט
געשריבן אין דער תּורה פֿון גאָט.
4 און ער האָט אָנגעזאָגט דעם פֿאָלק,
די באַווויינער פֿון ירושלים, צו געבן
דעם טייל פֿון די כֹּהנים און די לְוִיִּים,
כּדי זיי זאָלן זיך האַלטן אָן דער תּורה
פֿון גאָט.
5 און ווי דאָס וואָרט איז
פֿאַרשפּרייט געווארן, אַזוי האָבן
די קינדער פֿון ישׂראל געבראַכט פֿיל
ערשטע פֿון תּבֿואה, ווײַן, און אייל,
און האָניק, און אַלערליי אײנקום פֿון
פֿעלד, און מעשׂר פֿון אַלצדינג האָבן
זיי געבראַכט לרוב.
6 און די קינדער פֿון ישׂראל און
יהודה וואָס זײנען געזעסן אין די שטעט
פֿון יהודה, זיי אויך האָבן געבראַכט
מעשׂר פֿון רינדער און שאָף, און

מעשׂר פֿון די הייליקע גאָבן וואָס זײַנען עהיילּיקט געוואָרן צו יהוה זייער גאָט; און זיי האָבן אָנגעלייגט הויפֿנס-הויפֿנסווײַז.

7 אין דריטן חודש האָט מען אָנגעהויבן לייגן דעם גרונט פֿון די הויפֿנס, און אין זיבעטן חודש האָט מען געענדיקט.

8 זײַנען געקומען יחזקיהו און די האַרן, און זיי האָבן באַקוקט די הויפֿנס, און האָבן געבענטשט גאָט און זײַן פֿאָלק ישׂראל.

9 און יחזקיהו האָט געפֿרעגט די כהנים און די לוִיִים וועגן די הויפֿנס.

10 האָט אים געענטפֿערט עזריהו דער כהן-גדול פֿון דעם הויז פֿון צדוק, און האָט געזאָגט: זינט מע האָט אָנגעהויבן ברענגען די אָפּשׁײדונג אין הויז פֿון גאָט, האָבן מיר געגעסן צו זאָט, און נאָך איבערגעלאָזט פֿיל; ווארום גאָט האָט געבענטשט זײַן פֿאָלק; און וואָס איז איבערגעבליבן איז די דאָזיקע הורבע.

11 האָט יחזקיהו געהייסן צוגרייטן קאַמערן אין גאָטס הויז, און מע האָט צוגעגרייט.

12 און מע האָט ערלעך אַרײַנגעבראַכט די אָפּשׁײדונג, און דעם מעשׂר, און די הייליקע גאָבן; און דער אָנפֿירער איבער זיי איז געווען כּנניהו דער לוי, און זײַן ברודער שמעי, דער צווייטער.

13 און יחיאל, און עזזיָהו, און נחת, און עשׂהאל, און ירימות, און יוזבד, און אליאל, און יסמכיהו, און מחת, און בניהו, זײַנען געווען אויפֿזעערס אונטער דער האַנט פֿון כּנניהו און זײַן ברודער שמעין, לויט דעם באַפֿעל פֿון דעם מלך יחזקיהו און עזריהו דעם פֿירשט פֿון גאָטס הויז.

14 און קורא דער זון פֿון ימנהן, דער לֵוִי, דער טוירמאַן אין מזרח, איז געווען איבער די נדבֿות צו גאָט, אויף פֿאַנאַנדערצוטיילן די אָפּשׁײדונג פֿון גאָט און די גאָר הייליקע גאָבן.

15 און אונטער אים איז געווען עדן, און מניימין, און ישוע, און שמעיהו, אַמריהו, און שכניהו, און די שטעט פֿון די כּהנים, כּדי ערלעך צו געבן צו זייערע ברידער לויט די אָפּטיילונגען, אַזוי דעם גרויסן אַזוי דעם קליינעם. -

16 אַחוץ צו די וואָס זײַנען געווען פֿאַרצייכנט פֿון מאַנספּאַרשוינען, פֿון דרײַ יאָר אַלט און העכער, אַלע וואָס קומען אין הויז פֿון גאָט לויט דעם טאָגטעגלעכן באַדאַרף צו זייער דינסט אויף זייערע וואַכן לויט זייערע אָפּטיילונגען.

17 און די פֿאַרצייכענישׂ פֿון די כּהנים לויט זייערע פֿאָטערהײַזער, און פֿון די לוִיִים, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, איז געווען לויט זייערע וואַכן אין זייערע אָפּטיילונגען –

18 און צו די וואָס זײַנען געווען פֿאַרצייכנט פֿון אַלע זייערע קליינע קינדער, זייערע ווײַבער, און זייערע זין, און זייערע טעכטער – צו דער גאַנצער עדה; ווארום אין זייער ערלעכקייט האָבן זיי זיך געהיילּיקט צום הייליקן דינסט.

19 און פֿאַר די קינדער פֿון אַהרן, די כּהנים, אין די אָפּענע פֿעלדער פֿון זייערע שטעט, זײַנען געווען אין איטלעכער שטאָט מענטשן וואָס זײַנען געווען אָנגערופֿן מיט די נעמען, צו געבן חלקים צו אַלע מאַנספּאַרשוינען צווישן די כּהנים, און צו אַלע וואָס זײַנען געווען פֿאַרצייכנט צווישן די לוִיִים.

20 און אַזוי האָט יחזקיהו געטאָן אין גאַנץ יהודה. און ער האָט געטאָן וואָס איז גוט און רעכטפֿאַרטיק און וואָרהאַפֿטיק פֿאַר יהוה זײַן גאָט.

21 און אין איטלעכער זאַך וואָס ער האָט אָנגעהויבן אין דעם דינסט פֿון גאָטס הויז, און אין דער תּורה און אין דעם געבאָט, כּדי צו זוכן זײַן גאָט, האָט ער מיט זײַן גאַנצן האַרצן

געאַרבעט, און האָט באַגליקט.

32 נאָך די דאָזיקע געשעענישן
און טרײשאַפֿט, איז געקומען
סנחריבֿ דער מלך פֿון אשור, און
ער איז אַרײן אין יהודה, און האָט
געלאָגערט אויף די באַפֿעסטיקטע
שטעט, און ער האָט זיי געוואָלט
אײנברעכן פֿאַר זיך.
2 און ווי יחזקיהו האָט געזען אַז
סנחריבֿ איז געקומען, און זײן פּנים איז
אויף מלחמה אַקעגן ירושלים.
3 האָט ער אַן עצה געהאַלטן מיט
זײנע האַרן און זײנע גיבורים וועגן
פֿאַרשטאָפּן די וואַסערן פֿון די קוואַלן
וואָס אויסן שטאָט; און זיי האָבן אים
געהאָלפֿן.
4 און עס האָבן זיך אײנגעזאַמלט
פֿיל פֿאָלק, און זיי האָבן פֿאַרשטאָפּט
אַלע קוואַלן, און דעם טײַך וואָס
פֿלײסט דורכן מיטן לאַנד, אַזוי צו זאָגן:
נאָכסאָל זאָלן די מלכים פֿון אשור
קומען און געפֿינען אַ סך וואַסער?
5 און ער האָט זיך געשטאַרקט,
און האָט פֿאַרבויט די גאַנצע
אײנגעבראָכענע מויער, און זי
אַרויפֿגעבראַכט ביז די טורעמס,
און נאָך אַן אַנדער מויער דערויסן;
און ער האָט באַפֿעסטיקט מלוא אין
דודס-שטאָט, און ער האָט געמאַכט
וואַפֿן לרובֿ און שילדן.
6 און ער האָט געמאַכט הויפּטלײַט
פֿון מלחמה איבערן פֿאָלק, און האָט
זיי אײנגעזאַמלט צו זיך אויפֿן בריײטן
פּלאַץ בײם שטאָט-טויער, און ער האָט
געערעדט צו זייער האַרצן, אַזוי צו זאָגן:
7 זײט שטאַרק און פֿעסט; איר זאָלט
ניט מורא האָבן און ניט אַנגסטן פֿאַר
דעם מלך פֿון אשור, און פֿאַר דעם
גאַנצן המון וואָס מיט אים, וואָרום מיט
אונדז איז אַ גרעסערער ווי מיט אים.
8 מיט אים איז אַן אָרעם פֿון פֿלײש,
און מיט אונדז איז יהוה אונדזער
גאָט, אונדז צו העלפֿן פֿון צו פֿירן
אונדזערע מלחמות. און דאָס פֿאָלק
האָט זיך פֿאַרלאָזט אויף די ווערטער
פֿון יחזקיהו דעם מלך פֿון יהודה.
9 נאָכדעם האָט סנחריבֿ דער מלך
פֿון אשור געשיקט זײנע קנעכט קיין
ירושלים – און ער איז געווען בייַ
לכיש, און זײן גאַנצע ממשלה מיט אים
– צו יחזקיהו דעם מלך פֿון יהודה, און
צו גאַנץ יהודה וואָס אין ירושלים, אַזוי
צו זאָגן:
10 אַזוי האָט געזאָגט סנחריבֿ דער
מלך פֿון אשור: אויף וואָס פֿאַרזיכערט
איר אײַך, און זיצט אין באַלעגערונג
אין ירושלים?
11 פֿאַר וואָר, יחזקיהו רעדט אײַך
אײַן, כדי אײַך צו לאָזן שטאַרבן פֿון
הונגער און פֿון דאָרשט; אַזוי צו זאָגן:
יהוה אונדזער גאָט וועט אונדז מציל
זײַן פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון
אשור.
12 איז דאָס ניט דער יחזקיהו וואָס
האָט אָפּגעטאָן זײנע במות און זײנע
מזבחות און האָט געזאָגט צו יהודה און
צו ירושלים, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר איין
מזבח זאָלט איר זיך בוקן, און אויף אים
זאָלט איר רייכערן?
13 ווייסט איר דען ניט וואָס איך און
מײַנע עלטערן האָבן געטאָן צו אַלע
אומות פֿון די לענדער?
14 ווער איז צווישן אַלע געטער
פֿון די דאָזיקע פֿעלקער וואָס מײַנע
עלטערן האָבן פֿאַרוויסט, וואָס האָט
געקענט מציל זײַן זײַן פֿאָלק פֿון מײַן
האַנט, אַז אײַער גאָט זאָל אײַך קענען
מציל זײַן פֿון מײַן האַנט?
15 און אַצונד, זאָל אײַך יחזקיהו
ניט נאַרן, און זאָל ער אײַך ניט
אײנרעדן אַזוי-וואָס, און איר זאָלט
אים ניט גלויבן, וואָרום קיין גאָט פֿון
קיין פֿאָלק אָדער קיניגריַיך האָט ניט
געקענט מציל זײַן זײַן פֿאָלק פֿון מײַן
האַנט, און פֿון דער האַנט פֿון מײַנע
עלטערן, וועט אײַער גאָט אײַך געווויס
ניט מציל זײַן פֿון מײַן האַנט.

16 און זײַנע קנעכט האָבן נאָך מער
געריעדט אויף גאָט דעם האַר, און אויף
יחזקיהו זײַן קנעכט.
17 און אַ ברייוו האָט ער געשריבן צו
לעסטערן יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל,
און צו רעדן קעגן אים, אַזוי צו זאָגן:
אַזוי ווי די געטער פֿון די אומות פֿון די
לענדער, וואָס האָבן ניט מציל געווען
זייער פֿאָלק פֿון מײַן האַנט, אַזוי וועט
דער גאָט פֿון יחזקיהו ניט מציל זײַן
זײַן פֿאָלק פֿון מײַן האַנט.
18 און זיי האָבן אויסגערופֿן אויף אַ
הויכן קול, אויף יהודיש, צו דעם פֿאָלק
פֿון ירושלים וואָס אויף דער מויער, זיי
איבערצושרעקן און זיי צו צעטומלען,
כּדי זיי זאָלן קענען באַצווינגען די
שטאָט.
19 און זיי האָבן גערעדט וועגן דעם
גאָט פֿון ירושלים אַזוי ווי וועגן די
געטער פֿון די פֿעלקער פֿון דער ערד,
געמאַכט פֿון מענטשנס הענט.
20 האָט דער מלך יחזקיהו, און
ישעיהו הנביא דער זון פֿון אמוצן,
מתפלל געווען וועגן דעם, און זיי האָבן
געשריען צום הימל.
21 און גאָט האָט געשיקט אַ מלאך,
און ער האָט פֿאַרטיליקט יעטוועדער
העלדישן גיבור און אָנפֿירער און
הויפּטמאַן אין לאַגער פֿון דעם מלך פֿון
אשור; און ער האָט זיך אומגעקערט
מיט שׂאָנד אין פָּנים צו זײַן לאַנד.
און ווי ער איז אַריינגעגאַנגען אין
הויז פֿון זײַן גאָט, האָבן די וואָס
זײַנען אַרויס פֿון זײַנע אינגעווייד, אים
דאָרטן געמאַכט פֿאַלן מיטן שווערד.
22 אַזוי האָט גאָט געהאָלפֿן יחזקיהו
און די באַווויינער פֿון ירושלים פֿון דער
האַנט פֿון סנחריבֿ דעם מלך פֿון אשור,
און פֿון דער האַנט פֿון אַלעמען; און ער
איז זיי בייגעשטאַנען רונד אַרום.
23 און פֿיל האָבן געבראַכט
געשאַנקען צו גאָט קיין ירושלים,
און טייערע מתּנות צו יחזקיהו דעם
מלך פֿון יהודה, און ער איז דערהייכט

געוואָרן אין די אויגן פֿון אַלע פֿעלקער
נאָך דעם.
24 אין יענע טעג איז יחזקיהו קראַנק
געוואָרן ביז צום שטאַרבן, און ער האָט
מתפלל געווען צו גאָט, און גאָט האָט
אים געענטפֿערט, און האָט אים געגעבן
אַ צייכן.
25 אָבער יחזקיהו האָט ניט
אומגעקערט אַזוי ווי אים איז געטאָן
געוואָרן, ווארום זײַן האַרץ האָט
זיך דערהויבן, און עס איז געווען אַ
צאָרן אויף אים און אויף יהודה און
ירושלים.
26 האָט יחזקיהו זיך אונטערטעניקט
פֿון דער האָפֿערדיקייט פֿון זײַן האַרצן,
ער און די באַווויינער פֿון ירושלים, און
דער צאָרן פֿון גאָט איז ניט געקומען
אויף זיי אין די טעג פֿון יחזקיהו.
27 און יחזקיהו האָט געהאַט עושר
און כּבֿוד זייער פֿיל, און האָט זיך
געמאַכט שאַצקאַמערן פֿאַר זילבער און
פֿאַר גאָלד, און פֿאַר טייערע שטיינער,
און פֿאַר בשׂמים, און פֿאַר שילדן, און
פֿאַר אַלערליי גלוסטיקע זאַכן;
28 און שפּייכלערס פֿאַר דעם
אינקום פֿון תּבֿואה, און ווין, און
איל; און שטאַלן פֿאַר אַלערליי
בהמות, און סטאַדעס אין געהעפֿטן.
29 און ער האָט זיך אינגעשאַפֿט
שטעט, און פֿי פֿון שאָף און רינדער
לרובֿ; וואָרום גאָט האָט אים
געשאָנקען זייער אַ גרויס פֿאַרמעג.
30 און דער אייגענער יחזקיהו
האָט פֿאַרשטאָפּט דעם אויבערשטן
אויסגאַנג פֿון די וואַסערן פֿון גיחון,
און האָט זיי געמאַכט גיין גלײַך
אַראָפּ צו מערבֿ פֿון דוד-שטאָט.
און יחזקיהו האָט באַגליקט אין זײַן
יעטוועדער טוונג.
31 אָבער בײַ די שלוחים פֿון די האַרן
פֿון בבֿל וואָס האָבן געשיקט צו אים
נאָכצופֿרעגן וועגן דעם וווּנדערצייכן
וואָס איז געשען אין לאַנד, האָט אים
גאָט פֿאַרלאָזן, אים צו פֿרווון, כּדי צו

וויסן אַלץ וואָס בייַ אים אין האָרצן.
32 און די איבעריקע זאַכן וועגן יחזקיהו, און זײַנע חסדים, זיי זײַנען באַשריבן אין דער זונג פֿון ישעיהו הנבֿיא דעם זון פֿון אָמוצן אין בוך פֿון די מלכים פֿון יהודה און ישׂראל.
33 און יחזקיהו האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אויף דעם אַרויפֿגאַנג פֿון די קבֿרים פֿון די קינדער פֿון דוד; און גאַנץ יהודה און די באַווויינער פֿון ירושלים האָבן אים אָנגעטאָן כּבֿוד בייַ זײַן טויט. און זײַן זון מנשה איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט.

33 צוועלף יאָר איז מנשה אַלט געווען, אַז ער איז געוואָרן מלך, און פֿינף און צוואַנציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים.
2 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אַזוי ווי די אומווערדיקייטן פֿון די פֿעלקער וואָס גאָט האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.
3 און ער האָט ווידער אָפּגעבויט די במות וואָס זײַן פֿאָטער יחזקיהו האָט אײַנגעוואָרפֿן, און האָט אויפֿגעשטעלט מזבחות צו די בעל-געטער, און האָט געמאַכט געצנבוימער, און זיך געבוקט צו דעם גאַנצן חיל פֿון הימל, און זיי געדינט.
4 און ער האָט געבויט מזבחות אין הויז פֿון גאָט, וואָס גאָט האָט געזאָגט: אין ירושלים זאָל זײַן מײַן נאָמען אויף אייביק.
5 און ער האָט געבויט מזבחות צו דעם גאַנצן חיל פֿון הימל אין ביידע הויפֿן פֿון גאָטס הויז.
6 און ער האָט געמאַכט דורכגיין זײַנע זין דורכן פֿײַער אין דעם טאָל פֿון בן-הנום, און ער האָט געבראָכט צייכנזעערײַ, און געזויבערט, און געמאַכט כּישוף, און ער האָט אײַנגעשאַפֿט די וואָס ווארזאָגן מיט אַ גײַסט אָדער אַ רוח. ער האָט געמערט צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, אים צו דערצערנענען.
7 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט דעם געשניצטן געץ וואָס ער האָט געמאַכט, אין הויז פֿון גאָט, וואָס גאָט האָט געזאָגט צו דוד און צו זײַן זון שלמהן: אין דעם דאָזיקן הויז, און אין ירושלים, וואָס איך האָב אויסדערווײַלט פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל, וועל איך טאָן מײַן נאָמען אויף אייביק.
8 און איך וועל מער ניט אָפּטאָן דעם פֿוס פֿון ישׂראל פֿון דער ערד וואָס איך האָב באַשערט פֿאַר אײַערע עלטערן, אויב זיי וועלן נאָר היטן צו טאָן אַלץ וואָס איך האָב זיי באַפֿוילן, לויט דער גאַנצער תורה און די חוקים און די געזעצן, דורך משהן.
9 און מנשה האָט פֿאַרפֿירט יהודה און די באַווויינער פֿון ירושלים צו טאָן מער שלעכטס פֿון די פֿעלקער וואָס גאָט האָט פֿאַרטילקט פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.
10 און גאָט האָט ערעדט צו מנשהן און צו זײַן פֿאָלק, אָבער זיי האָבן ניט פֿאַרנומען.
11 און גאָט האָט אויף זיי געבראַכט די חיל-פֿירער פֿון דעם מלך פֿון אשור, און זיי האָבן באַצווונגען מנשהן מיט רינגען, און האָבן אים געשמידט אין קופּערנע קייטן און אַוועקגעפֿירט קיין בבֿל.
12 און אַז אים האָט צוגעדריקט, האָט ער געבעטן בייַ יהוה זײַן גאָט, און ער איז געוואָרן זייער אונטערטעניק פֿאַר דעם גאָט פֿון זײַנע עלטערן.
13 און ער האָט מתפּלל געווען צו אים; און ער האָט זיך געלאָזט דערבעטן פֿון אים, און האָט צוגעהערט זײַן בקשה, און האָט אים אומגעקערט קיין ירושלים, צו זײַן מלוכה; און מנשה האָט געוווסט אַז יהוה איז גאָט.

14 און נאָך דעם האָט ער געבויט
אַן אויסנוויניקסטע מויער צו
דודס-שטאָט, אין מערבֿ פֿון גיחון, אין
טאָל, און בײַם אײַנגאַנג פֿון פֿישטויער;
און ער האָט אַרומגערינגלט דעם עופֿל,
און האָט זי געמאַכט זייער הויך, און
ער האָט אַרײַנגעזעצט חיל-פֿירער אין
אַלע באַפֿעסטיקטע שטעט אין יהודה.
15 און ער האָט אָפּגעטאָן די פֿרעמדע
געטער, און דעם געץ פֿון גאָטס
הויז, און אַלע מזבחות וואָס ער האָט
געבויט אויף דעם בארג פֿון גאָטס הויז,
און אין ירושלים; און ער האָט זיי
אַרויסגעוואָרפֿן אויסן שטאָט.
16 און ער האָט אויפֿגעבויט דעם
מזבח פֿון יהוה, און האָט געשלאַכט
אויף אים שלאַכטאָפּפֿער און
דאַנקאָפּפֿער; און ער האָט אָנגעזאָגט
יהודה צו דינען יהוה דעם גאָט פֿון
ישׂראל.
17 פֿאַר וואָר, דאָס פֿאָלק האָט נאָך
אַלץ געשלאַכט אויף די במות, אָבער
נאָר צו יהוה זייער גאָט.
18 און די איבעריקע זאַכן וועגן
מנשהן, און זײַן תּפֿילה צו זײַן גאָט,
און די ווערטער פֿון די זעערס וואָס
האָבן צו אים גערעדט אין נאָמען פֿון
יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל, זיי זײַנען
דאָ אין געשעענישן פֿון די מלכים פֿון
ישׂראל.
19 און זײַן תּפֿילה, און ווי אַזוי
[גאָט] האָט זיך געלאָזט דערבעטן
פֿון אים, און זײַן גאַנצע זינד און
זײַן פֿעלשונג, און די ערטער וואָס
ער האָט אין זיי געבויט במות,
און אויפֿגעשטעלט געצבײַמער און
געשניצטע בילדער, אײדער ער איז
געווואָרן אונטערטעניק, זיי זײַנען
באַשריבן אין די ווערטער פֿון די
זעערס.
20 און מנשה האָט זיך געלייגט מיט
זײַנע עלטערן, און מע האָט אים
באַגראָבן אין זײַן הויף. און זײַן זון
אָמון איז געווואָרן מלך אויף זײַן ארט.
21 צוויי און צוואַנציק יאָר איז אָמון
אַלט געווען, אַז ער איז געווואָרן מלך,
און צוויי יאָר האָט ער געקניגט אין
ירושלים.
22 און ער האָט געטאָן וואָס איז
שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט אַזוי
ווי זײַן פֿאָטער מנשה האָט געטאָן; און
צו אַלע געשניצטע בילדער וואָס זײַן
פֿאָטער מנשה האָט געמאַכט, האָט אָמון
געשלאַכט, און זיי געדינט.
23 און ער איז ניט אונטערטעניק
געווואָרן פֿאַר גאָט אַזוי ווי זײַן פֿאָטער
מנשה איז אונטערטעניק געווואָרן,
נאָר ער, אָמון, האָט אַלץ מער זיך
פֿאַרשולדיקט.
24 און זײַנע קנעכט האָבן געמאַכט אַ
בונט אויף אים, און האָבן אים געטייט
אין זײַן הויז.
25 און דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד האָט
דערשלאָגן אַלע וואָס האָבן געמאַכט
דעם בונט אויף דעם מלך אָמון. און
דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד האָט געמאַכט זײַן
זון יאשיהו פֿאַר אַ מלך אויף זײַן ארט.

34 אַכט יאָר איז יאשיהו אַלט
געווען, אַז ער איז געווואָרן
מלך, און איין דרײַסיק יאָר האָט
ער געקניגט אין ירושלים.
2 און ער האָט געטאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון גאָט,
און איז געגאַנגען אין די וועגן פֿון
זײַן פֿאָטער דודן, און האָט זיך ניט
אָפּגעקערט רעכטס אָדער לינקס.
3 און אין אַכטן יאָר פֿון זײַן מלוכה,
אַז ער איז נאָך געווען אַ ייִנגל, האָט
ער אָנגעהויבן זוכן דעם גאָט פֿון
זײַן פֿאָטער דודן; און אין צוועלפֿטן
יאָר האָט ער אָנגעהויבן רייניקן יהודה
און ירושלים פֿון די במות, און די
געצבײַמער, און די געשניצטע און די
געגאָסענע בילדער.
4 און מע האָט אײַנגעוואָרפֿן פֿאַר
אים די מזבחות פֿון די בעל-געטער;
און די זונזײַלן וואָס אויבן איבער

זיי האָט ער אָפּגעהאַקט; און די
געשניצטע און די געגאָסענע בילדער
האָט ער צעבראָכן און צעשטויסן, און
פֿאַנאַנדערגעשאָטן אויף די קבֿרים פֿון
די וואָס האָבן געשלאַכט צו זיי.
5 און די ביינער פֿון די כּהנים האָט
ער פֿאַרברענט אויף זייער מזבחות,
און ער האָט געריניקט יהודה און
ירושלים.
6 און אַזוי אין די שטעט פֿון מנשה
און אפֿרים און שמעון און ביז נפֿתלי,
מיט זייערע אייגענע ברעכגעצייג, רונד
אַרום.
7 און ער האָט אײַנגעוואָרפֿן די
מזבחות, און די געצנבריימער, און די
געשניצטע בילדער האָט ער צעהאַקט
אויף דין, און אַלע זונזײַלן האָט ער
אָפּגעהאַקט אין גאַנצן לאַנד ישׂראל;
און ער האָט זיך אומגעקערט קיין
ירושלים.
8 און אין אַכצנטן יאָר פֿון זײַן
מלוכה, נאָכן רייניקן דאָס לאַנד און
דאָס הויז, האָט ער געשיקט שפֿן דעם
זון פֿון אַצליהון, און מעשׂיהו, דעם
אַר פֿון דער שטאָט, און יואָח זון
פֿון יואָחזן, דעם פֿאַרצייכענער, צו
פֿאַרריכטן דאָס הויז פֿון יהוה זײַן
גאָט.
9 און זיי זײַנען געקומען צו חלקיהו
דעם כּהן-גדול, און האָבן אָפּגעגעבן
דאָס געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן
אין הויז פֿון גאָט, וואָס די לוִיִים, די
שוועלכיטערס, האָבן אויפֿגעזאַמלט
פֿון דער האַנט פֿון מנשה און אפֿרים,
און פֿון גאַנצן איבערבלײַבן פֿון
ישׂראל, און פֿון גאַנצן יהודה און
בנימין, און זיך אומגעקערט קיין
ירושלים.
10 און זיי האָבן עס געגעבן אויף
דער האַנט פֿון די ווערקמיינסטער וואָס
זײַנען געווען געשטעלט אין הויז פֿון
גאָט; און די ווערקמיינסטער וואָס
האָבן געאַרבעט אין הויז פֿון גאָט,
האָבן עס אויסגעגעבן צורעכטצומאַכן
און פֿאַרריכטן דאָס הויז פֿון גאָט.
11 און געגעבן צו די
האַלצמיינסטער, און צו די
בוימיינסטער, אויף צו קויפֿן
געהאַקטע שטיינער, און האַלץ פֿאַר
לײַסטן, און אויף צו לייגן באַלקנס
אויף די הײַזער וואָס די מלכים פֿון
יהודה האָבן געלאָזט צעשטערט ווערן.
12 און די מענטשן האָבן ערלעך
געטאָן די אַרבעט; און איבער זיי זײַנען
געווארן געשטעלט יחת, און עובֿדיהו,
די לוִיִים פֿון די קינדער פֿון מררי; און
זכריה, און משולם, פֿון די קינדער
פֿון קהתים, אויף אויפֿצופּאַסן; און
אַנדערע לוִיִים – איטלעכער וואָס האָט
זיך פֿאַרשטאַנען אויף כּלי־זמר.
13 זיי זײַנען אויך געווען איבער די
לאַסטטרעגער, און האָבן אויפֿגעפּאַסט
אויף אַלע וואָס האָבן געטאָן אַרבעט
אין אַלערליי מלאָכות. און טייל פֿון
די לוִיִים זײַנען געווען שרײַבערס, און
אויפֿזעערס, און טויערלײַט.
14 און ווען זיי האָבן אַרויסגענומען
דאָס געלט וואָס איז געבראַכט געוואָרן
אין הויז פֿון גאָט, האָט חלקיהו דער
כּהן געפֿונען דאָס בוך פֿון גאָטס תּורה
געגעבן דורך משׁהן.
15 האָט חלקיהו זיך אָפּגערופֿן און
האָט געזאָגט צו שפֿן דעם שרײַבער:
איך האָב געפֿונען דאָס בוך פֿון גאָטס
תּורה אין הויז פֿון גאָט. און חלקיהו
האָט געגעבן דאָס בוך צו שפֿנען.
16 האָט שפֿן געבראַכט דאָס בוך צום
מלך, און ער האָט אויך געבראַכט דעם
מלך אַן ענטפֿער, אַזוי צו זאָגן: אַלץ
וואָס איז איבערגעגעבן געוואָרן אויף
דער האַנט פֿון דײַנע קנעכט, טוען זיי.
17 און זיי האָבן אויסגעשאָטן דאָס
געלט וואָס האָט זיך געפֿונען אין הויז
פֿון גאָט, און האָבן עס געגעבן אויף
דער האַנט פֿון די געשטעלטע, און אויף
דער האַנט פֿון די ווערקמיינסטער.
18 און שפֿן דער שרײַבער האָט
דערציילט דעם מלך, אַזוי צו זאָגן: אַ

בוך האָט מיר געגעבן חלקיהו דער כֹהן. און שפֿן האָט דערפֿון געלייענט פֿאַר דעם מלך.

19 און עס איז געווען, ווי דער מלך האָט געהערט די ווערטער פֿון דער תּורה, אַזוי האָט ער צעריסן זײַנע קליידער.

20 און דער מלך האָט באַפֿוילן חלקיהו, און אַחיקם דעם זון פֿון שפֿנען, און עבֿדון דעם זון פֿון מיכהן, און שפֿן דעם שרײַבער, און עשׂיה דעם מלכס דינער, אַזוי צו זאָגן:

21 גייט פֿרעגט בײַ גאָט פֿאַר מיר, און פֿאַר די וואָס זײַנען אִיבערגעבליבן אין ישׂראל און יהודה, וועגן די ווערטער פֿון דעם געפֿונענעם בוך, וואָרום גרויס איז דער גרימצאָרן פֿון גאָט וואָס איז אויסגעגאָסן אויף אונדז, פֿאַר וואָס אונדזערע עלטערן האָבן ניט געהיט דאָס וואָרט פֿון גאָט, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך.

22 איז געגאַנגען חלקיהו, און די וואָס דער מלך [האָט געהייסן], צו חולדה דער נבֿיאה, דער ווײַב פֿון שלום דעם זון פֿון תּקהת, דעם זון פֿון חסרהן, דעם קליידערהיטער- און זי האָט געווווינט אין ירושלים, אין צוויישן שטאָטפֿערטל – און זיי האָבן אַזוי געערעדט צו איר.

23 האָט זי צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: זאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אײַך געשיקט צו מיר:

24 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך ברענג אַן אומגליק דעם דאָזיקן אָרט און אויף זײַנע באַווווינער – אַלע קללות וואָס שטייען געשריבן אין דעם בוך וואָס מע האָט געלייענט פֿאַר דעם מלך פֿון יהודה.

25 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן מיך פֿאַרלאָזן, און האָבן גערייכערט צו פֿרעמדע געטער, כּדי מיך צו דערצערנענען מיט אַלע מעשׂים פֿון

19 און עס איז געווען, ווי דער מלך האָט געהערט די ווערטער פֿון דער תּורה, אַזוי האָט ער צעריסן זײַנע קליידער.

20 און דער מלך האָט באַפֿוילן חלקיהו, און אַחיקם דעם זון פֿון שפֿנען, און עבֿדון דעם זון פֿון מיכהן, און עשׂיה דעם מלכס דינער, אַזוי צו זאָגן:

21 גייט פֿרעגט בײַ גאָט פֿאַר מיר, און פֿאַר די וואָס זײַנען אִיבערגעבליבן אין ישׂראל און יהודה, וועגן די ווערטער פֿון דעם געפֿונענעם בוך, וואָרום גרויס איז דער גרימצאָרן פֿון גאָט וואָס איז אויסגעגאָסן אויף אונדז, פֿאַר וואָס אונדזערע עלטערן האָבן ניט געהיט דאָס וואָרט פֿון גאָט, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס שטייט געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך.

22 איז געגאַנגען חלקיהו, און די וואָס דער מלך [האָט געהייסן], צו חולדה דער נבֿיאה, דער ווײַב פֿון שלום דעם זון פֿון תּקהת, דעם זון פֿון חסרהן, דעם קליידערהיטער- און זי האָט געווווינט אין ירושלים, אין צוויישן שטאָטפֿערטל – און זיי האָבן אַזוי געערעדט צו איר.

23 האָט זי צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: זאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אײַך געשיקט צו מיר:

24 אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך ברענג אַן אומגליק דעם דאָזיקן אָרט און אויף זײַנע באַווווינער – אַלע קללות וואָס שטייען געשריבן אין דעם בוך וואָס מע האָט געלייענט פֿאַר דעם מלך פֿון יהודה.

25 דערפֿאַר וואָס זיי האָבן מיך פֿאַרלאָזן, און האָבן גערייכערט צו פֿרעמדע געטער, כּדי מיך צו דערצערנענען מיט אַלע מעשׂים פֿון

זייערע הענט, און מײַן גרימצאָרן איז אויסגעגאָסן אויף דעם דאָזיקן אָרט, און ער וועט ניט פֿאַרלאָשן ווערן.

26 און צו דעם מלך פֿון יהודה וואָס שיקט אײַך צו פֿרעגן בײַ גאָט, צו אים זאָלט איר אַזוי זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: וועגן די ווערטער וואָס דו האָסט געהערט,

27 איז, ווײַל דײַן האַרץ איז דערווייכט געוואָרן, און דו ביסט געוואָרן אונטערטעניק פֿאַר גאָט אַז דו האָסט געהערט זײַנע ווערטער וועגן דעם דאָזיקן אָרט און וועגן זײַנע באַווווינער – ווײַל דו ביסט געוואָרן אונטערטעניק פֿאַר מיר, און האָסט צעריסן דײַנע קליידער, און האָסט געווויינט פֿאַר מיר, דרומעך האָב איך צוגעהערט, זאָגט גאָט.

28 זע, איך זאַמל אײַן צו דײַנע עלטערן, און דו וועסט אײַנגעזאַמלט ווערן אין דײַן קבֿר בשלום, און דײַנע אויגן וועלן ניט זען אַל דאָס בייז וואָס איך ברענג אויף דעם דאָזיקן אָרט און אויף זײַנע באַווווינער. און זיי האָבן געבראַכט צום מלך דעם ענטפֿער.

29 און דער מלך האָט געשיקט, און האָט אײַנגעזאַמלט אַלע עלטסטע פֿון יהודה און ירושלים.

30 און דער מלך איז אַרויפֿגעגאַנגען אין הויז פֿון גאָט, מיט אַלע מענער פֿון יהודה און באַווווינער פֿון ירושלים, און די כֹהנים און די לוִיִים, און דעם גאַנצן פֿאָלק פֿון קלײנסטן ביזן גרעסטן. און ער האָט געלייענט אין זייערע אויערן אַלע ווערטער פֿון דעם בוך פֿון בונד וואָס איז געפֿונען געוואָרן אין הויז פֿון גאָט.

31 און דער מלך האָט זיך געשטעלט אויף זײַן אָרט, און ער האָט געשלאָסן אַ בונד פֿאַר גאָט, צו גיין נאָך גאָט, און צו היטן זײַנע געבאָט און זײַנע אָנזאָגן און זײַנע געזעצן, מיט זײַן גאַנצן האַרצן און מיט זײַן גאַנצער זעל, צו טאָן די ווערטער פֿון דעם בונד וואָס

שטייגן געשריבן אין דעם דאָזיקן בוך.
32 און ער האָט געמאַכט צושטיין אַלע וואָס האָבן זיך געפֿונען אין ירושלים און בנימין; און די באַוווינער פֿון ירושלים האָבן געטאָן אַזוי ווי דער בונד פֿון גאָט, דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן.
33 און יאשיהו האָט אָפּגעטאָן אַלע אומוועדיקייטן פֿון אַלע לענדער פֿון די קינדער פֿון ישׂראל; און ער האָט געמאַכט דינען אַלע וואָס האָבן זיך געפֿונען אין ישׂראל, דינען יהוה זייער גאָט. אַלע זײַנע טעג האָבן זיי זיך ניט אָפּגעקערט פֿון הינטער יהוה דעם גאָט פֿון זייערע עלטערן.

35 1 און יאשיהו האָט געמאַכט אין ירושלים קרבן-פּסח צו גאָט; און מע האָט געשאָכטן דעם קרבן-פּסח אין פֿערצנטן טאָג פֿון ערשטן חודש.
2 און ער האָט געשטעלט די כהנים אויף זייערע וואַכן, און האָט זיי געשטאַרקט צו דעם דינסט פֿון גאָטס הויז.
3 און ער האָט געזאָגט צו די לְוִיִים וואָס האָבן געלערנט גאַנץ ישׂראל, די וואָס זײַנען געווען הייליק צו גאָט: שטעלט אַרײַן דעם הייליקן אָרון אין דעם הויז וואָס שלומה דער זון פֿון דודן, דער מלך פֿון ישׂראל, האָט געבויט; איר דאַרפֿט מער ניט טראָגן אויפֿן אַקסל; אַצונד דינט יהוה אײַער גאָט און זײַן פֿאָלק ישׂראל.
4 און בריט אײַך אָן נאָך אײַערע פֿאָטערהײַזער לויט אײַערע אײַנטיילונגען אין דעם עשרי-פֿטס פֿון דוד דעם מלך פֿון ישׂראל, און אין דעם עשרי-פֿטס פֿון זײַן זון שלמהן.
5 און שטייט אין הייליקטום לויט די אָפּטיילונגען פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון אײַערע ברידער, די קינדער פֿון פֿאָלק, און [פֿאַר איטלעכער אָפּטיילונג] אַ טייל פֿון פֿאָטערהויז פֿון די לְוִיִים.
6 און שעכט דעם קרבן-פּסח, און האַלט אײַך הייליק, און גרייט צו פֿאַר אײַערע ברידער, כּדי צו טאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון גאָט דורך משהן.
7 און יאשיהו האָט אָפּגעשיידט פֿאַר די קינדער פֿון פֿאָלק שאָף: שעפּסן און יונגע ציגן – אַלץ פֿאַרן קרבן-פּסח פֿאַר אַלע וואָס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען – דרײַסיק טויזנט אין צאָל, און רינדער דרײַ טויזנט. די דאָזיקע זײַנען געווען פֿון דעם מלכס פֿאַרמעג.
8 און זײַנע האַרן האָבן אָפּגעשיידט אַ נדבֿה פֿאַר דעם פֿאָלק, פֿאַר די כהנים, און פֿאַר די לְוִיִים. חלקיהו, און זכריהו, און יחיאל די פֿירשטן פֿון גאָטס הויז, האָבן געגעבן די כהנים פֿאַר קרבן-פּסח צוויי טויזנט און זעקס הונדערט [שאָף], און רינדער דרײַ הונדערט.
9 און כנניהו, און שמעיָהו, און נתנאל, זײַנע ברידער, און חשבֿיהו, און יעיאל, און יוזבֿד, די האַרן פֿון די לְוִיִים, האָבן אָפּגעשיידט פֿאַר די לְוִיִים פֿאַרן קרבן-פּסח פֿינף טויזנט [שאָף], און רינדער פֿינף הונדערט.
10 אַזוי איז צוגעגרייט געוואָרן דער דינסט, און די כהנים האָבן זיך געשטעלט אויף זייער אָרט, און די לְוִיִים אויף זייערע אָפּטיילונגען, לויט דעם באַפֿעל פֿון מלך.
11 און זיי האָבן געשאָכטן דעם קרבן-פּסח, און די כהנים האָבן געשפּרענגט דאָס בלוט פֿון זייער האַנט; און די לְוִיִים האָבן אָפּגעשונדן.
12 און זיי האָבן אַוועקגענומען די טיילן וואָס דאַרפֿן אויפֿגעבראַכט ווערן, כּדי זיי צו געבן צו די אָפּטיילונגען פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די קינדער פֿון פֿאָלק אויף מקריבֿ זײַן צו גאָט, אַזוי ווי עס שטייט געשריבן אין דעם בוך פֿון משהן; און דאָס גלײַכן מיט די רינדער.
13 און זיי האָבן געבראָטן דעם קרבן-פּסח אויפֿן פֿײַער, אַזוי ווי דער

דין; און די געהיליקטע קרבנות האָבן זיי געמאַכט אין טעפּ, און אין קעסלען, און אין פּאַנען, און פֿאַנאַנדערגעטראָגן אויף גיך צו אַלע קינדער פֿון פּאָלק.

14 און דערנאָך האָבן זיי צוגעגרייט פֿאַר זיך און פֿאַר די כֹּהנים; ווײַל די כֹּהנים, די קינדער פֿון אַהרן, זײַנען געווען פֿאַרנומען מיט אויפֿברענגען די טיילן וואָס דאַרפֿן אויפֿגעבראַכט ווערן און דאָס פֿעטס, ביז נאַכט; דרום האָבן די לְוִיִּם צוגעגרייט אי פֿאַר זיך, אי פֿאַר די כֹּהנים, די קינדער פֿון אַהרן.

15 און די זינגערס, די קינדער פֿון אָסף, זײַנען געווען אויף זייער אָרט, לויט דעם באַפֿעל פֿון דודן, און אָסף, און הימן, און ידותון דעם מלכס זעער. און די טויערלײַט זײַנען געווען בײַ איטלעכן טויער. זיי האָבן ניט געדאַרפֿט אָפּטרעטן פֿון זייער דינסט, ווײַל זייערע ברידער די לְוִיִּם האָבן צוגעגרייט פֿאַר זיי.

16 אַזוי איז צוגעגרייט געווען דער גאַנצער דינסט פֿון גאָט אין יענעם טאָג, צו מאַכן דעם קרבן-פּסח, און אויפֿצוברענגען בראַנדאָפּפֿער אויפֿן מזבח פֿון גאָט, לויט דעם באַפֿעל פֿון דעם מלך יאשיהו.

17 און די קינדער פֿון ישׂראל ווָאס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, האָבן געמאַכט דעם קרבן-פּסח אין יענער צײַט, און דעם יום־טובֿ פֿון מצות זיבן טעג.

18 און אַ קרבן-פּסח אַזאַ ווי דער איז ניט געמאַכט געווָארן פֿון די טעג פֿון שמואל דעם נבֿיא אָן; און אַלע מלכים פֿון ישׂראל האָבן ניט געמאַכט אַזאַ קרבן-פּסח ווי עס האָט געמאַכט יאשיהו, און די כֹּהנים, און די לְוִיִּם, און גאַנץ יהודה און ישׂראל ווָאס האָבן זיך דאָרטן געפֿונען, און די באַווויינער פֿון ירושלים.

19 אין אַכצנטן יאָר פֿון יאשיהוס מלוכה איז געמאַכט געווָארן דער דאָזיקער פּסח.

20 נאָך דעם אַלעם, אַז יאשיהו האָט געהאַט צוגעגרייט דאָס הויז, איז אַרויפֿגעגאַנגען נכו דער מלך פֿון מצרים, מלחמה צו האַלטן אויף פֿרפּמיש בײַם פּרת, און יאשיהו איז אַרויסגעגאַנגען אַקעגן אים.

21 האָט ער געשיקט שלוחים צו אים אַזוי צו זאָגן: ווָאס קער איך זיך אָן מיט דיר, מלך פֿון יהודה? ניט קעגן דיר איז דאָס הײַנט, נאָר קעגן דעם הויז מיט ווועמען איך בין אין מלחמה; און גאָט האָט אָנגעזאָגט מיך צו אײַלן; האַלט זיך אָפּ פֿון גאָט ווָאס איז מיט מיר, כּדי ער זאָל דיך ניט אומברענגען.

22 אָבער יאשיהו האָט ניט אָפּגעקערט זײַן פּנים פֿון אים, נאָר מלחמה האַלטן מיט אים האָט ער געזוכט; און ער האָט ניט צוגעהערט צו די ווערטער פֿון נכוֹן, פֿון גאָטס מויל אַרויס, און ער איז געקומען מלחמה האַלטן אין דעם טאָל פֿון מגדו.

23 האָבן די בויגנשיסערס געשאָסן אויף דעם מלך יאשיהו, און דער מלך האָט געזאָגט צו זײַנע קנעכט: נעמט מיך אַוועק, ווָאָרום איך בין שטאַרק פֿאַרוווּנדט געווָארן.

24 האָבן אים די קנעכט אַראָפּגענומען פֿון זײַן רײַטוואָגן, און האָבן אים אַרויפֿגעזעצט אויף דעם צווייטן רײַטוואָגן וואָס ער האָט געהאַט, און אים אַוועקגעפֿירט קיין ירושלים. און ער איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געווָארן אין די קבֿרים פֿון זײַנע עלטערן. און גאַנץ יהודה און ירושלים האָבן געטרויערט אויף יאשיהון.

25 און ירמיהו האָט געקלאָגט אויף יאשיהון, און אַלע זינגערס און זינגערינס האָבן געריעדט אין זייערע קלאָגלידער פֿון יאשיהון, ביז אויף הײַנט. און מע האָט זיי געמאַכט פֿאַר אַ מנהג אין ישׂראל, און זיי זײַנען פֿאַרשריבן אין די קלאָגלידער.

26 און די איבעריקע זאַכן וועגן יאשיהון, און זײַנע חסדים, לויט ווי עס שטייט געשריבן אין דער תורה פֿון גאָט,
27 און זײַנע אויפֿטוען, די ערשטע אַזוי ווי לעצטע, זיי זײַנען באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון ישׂראל און יהודה.

36 1 און דאָס פֿאָלק פֿון לאַנד האָט געמאַכט יהואָחז זהם זון פֿון יאשיהון, און זיי האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך אויף זײַן פּאָטערס ארט, אין ירושלים.
2 דריי און צוואַנציק יאָר איז יואָחז אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און דריי חדשים האָט ער געקיניגט אין ירושלים.
3 און דער מלך פֿון מצרים האָט אים אַראָפּגעזעצט אין ירושלים, און האָט באַשטראָפֿט דאָס לאַנד מיט הונדערט צענטנער זילבער און אַ צענטנער גאָלד.
4 און דער מלך פֿון מצרים האָט געמאַכט זײַן ברודער אליקים פֿאַר אַ מלך איבער יהודה און ירושלים, און ער האָט אומגעביטן זײַן נאָמען אויף יהויקים. און זײַן ברודער יואָחזן האָט נכו גענומען און אים געבראַכט קיין מצרים.
5 פֿינף און צוואַנציק יאָר איז יהויקים אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון יהוה זײַן גאָט.
6 איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף אים נבֿוכדנצר דער מלך פֿון בבֿל, און האָט אים געשמידט אין קופּערנע קייטן, כּדי אים אַוועקצופֿירן קיין בבֿל.
7 אויך פֿון די כּלים פֿון גאָטס הויז האָט נבֿוכדנצר געבראַכט קיין בבֿל, און זיי אַרײַנגעשטעלט אין זײַן טעמפּל אין בבֿל.
8 און די איבעריקע זאַכן וועגן יהויקימען, און זײַנע אומווערדיקייטן וואָס ער האָט געטאָן, און וואָס מיט אים האָט געטראָפֿן, דאָס איז באַשריבן אין בוך פֿון די מלכים פֿון ישׂראל און יהודה. און זײַן זון יהויכין איז געווארן מלך אויף זײַן ארט.
9 אַכט יאָר איז יהויכין אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און דריי חדשים מיט צען טעג האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט.
10 און צום אומקער פֿון יאָר, האָט דער מלך נבֿוכדנצר געשיקט, און האָט אים געבראַכט קיין בבֿל, מיט די גלוסטיקע כּלים פֿון גאָטס הויז. און ער האָט געמאַכט זײַן ברודער צדקיהון פֿאַר אַ מלך איבער יהודה און ירושלים.
11 איין און צוואַנציק יאָר איז צדקיהו אַלט געווען, אַז ער איז געווארן מלך, און עלף יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים.
12 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט; ער איז ניט אונטערטעניק געווארן פֿאַר ירמיהו דעם נבֿיא [וואָס האָט גערעדט] פֿון גאָטס מויל.
13 און ער האָט אויך ווידערשפּעניקט אָן דעם מלך נבֿוכדנצר וואָס האָט אים באַשווארן ביי גאָט; און ער האָט שטיף געמאַכט זײַן נאַקן, און האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, זיך ניט אומצוקערן צו יהוה דעם גאָט פֿון ישׂראל.
14 אויך אַלע הארן פֿון די פֿהנים און פֿון פֿאָלק האָבן געפֿעלשט אַ גרויס פֿעלשונג; אַזוי ווי אַלע אומווערדיקייטן פֿון די פֿעלקער, און זיי האָבן פֿאַראומריניקט דאָס הויז פֿון גאָט וואָס ער האָט געהיילט אין ירושלים.
15 און יהוה דער גאָט פֿון זייערע עלטערן האָט געשיקט צו זיי דורך

זײַנע שלוחים, נאָכאַנאַנד געשיקט, ווארום ער האָט זיך דערבאַרימט אויף זײַן פֿאָלק און אויף זײַן ווינונג.
16 אָבער זיי פֿלעגן שפּעטן פֿון די שלוחים פֿון גאָט, און פֿאַראַכטן זײַנע ווערטער, און זיך לוסטיק מאַכן איבער זײַנע נבֿיאים, ביז דער גרימצאָרן פֿון גאָט איז אויפֿגעאָנגען אַקעגן זײַן פֿאָלק, אַז קיין תּרופֿה איז מער ניט געווען.
17 און ער האָט אַרויפֿגעבראַכט אויף זיי דעם מלך פֿון די כּשׂדים, ווָאס האָט געהרגעט זייערע יונגע מיטן שווערד אין זייער בית־מקדש, און האָט זיך ניט דערבאַרימט אויף אַ בחור אָדער אַ מיידל, אַ זקן אָדער אַ גרייז; אַלעמען האָט ער געגעבן אין זײַן האַנט.
18 און אַלע כּלים פֿון גאָטס הויז, די גרויסע אַזוי ווי די קליינע, און די אוצרות פֿון גאָטס הויז, און די אוצרות פֿון מלך און זײַנע האַרן, אַלע האָט ער געבראַכט קיין בבֿל.
19 און זיי האָבן פֿאַרברענט דאָס הויז פֿון גאָט, און אײַנגעוואָרפֿן די מויער פֿון ירושלים, און אַלע אירע פּאַלאַצן האָבן זיי פֿאַרברענט אין פֿײַער, און אַלע אירע גלוסטיקע כּלים האָבן זיי צעשטערט.
20 און די ווָאס זײַנען געבליבן פֿון שוווערד האָט ער פֿאַרטריבן קיין בבֿל, און זיי זײַנען געווָארן צו אים און צו זײַנע זין פֿאַר קנעכט ביז דער מלוכה פֿון מלכות פּרס;
21 כּדי צו דערפֿילן דאָס ווָארט פֿון גאָט פֿון ירמיהוס מויל: ביז די ערד ווועט אָפּצאָלן אירע [ניט געהאַלטענע] שבתים; אַלע טעג פֿון איר וויסט זײַן האָט זי געהאַלטן שבת, ביז צו דערפֿילן זיבעציק יאָר.
22 און אין ערשטן יאָר פֿון כורש דעם מלך פֿון פּרס, אַז עס איז אויסגעפֿירט געווָארן דאָס ווָארט פֿון גאָט דורך ירמיהוס מויל, האָט גאָט דערוועקט דעם גייסט פֿון כורש מלך פֿון פּרס, און ער האָט אַרויסגעלאָזט אַן אויסרוף אין זײַן גאַנצן קינגרייך, און אויך דורך אַ געשריפֿטס, אַזוי צו זאָגן:
23 אַזוי האָט געזאָגט כורש דער מלך פֿון פּרס: אַלע קינגרייכן פֿון דער ערד האָט מיר געגעבן יהוה דער גאָט פֿון די הימלען; און ער האָט מיר באַפֿוילן אים צו בויען אַ הויז אין ירושלים וואָס אין יהודה; ווער עס איז דאָ צווישן אײַך פֿון זײַן גאַנצן פֿאָלק, זאָל יהוה זײַן גאָט זײַן מיט אים, און זאָל ער אַרויפֿגיין.